ÅRHUS BYFOGED TINGBØGER 1636 - 1702 .

7/1 1636.

** borgmester Søren Jensen Frost lod tilspørge Peder Agerup, om han ville eller kunne benægte ikke i Kerteminde at have indtaget i sin skude nogle fjerding saltede flamske sild, som borgmesteren er forvildet fra, hvortil Peder Agerup svarede og bekendte sig at have indtaget sildene og til forpligtede sig at tale borgmesterens minde for samme sild.

** Anders Keldsen lod fordele Peder Andersen på Brobjerg for 5 mark hovedgæld og Iver Skomager bag klosteret for 7 mark.

** Anders Terkildsen lod fordele Peder Tømmermand for 4 sletdaler hovedgæld og Niels Mouritsen skibbygger for 9 daler slet.

** Jens Rasmussen skomager på Studsgade offentlig bekendte sig at ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen rådmand 200 sletdaler og derfor til underpant satte ham hans hus og gård, han nu iboer på Studsgade, vesten Adelgade næst norden op til Christen Ibsens øde ejendom, næst sønden op til salig Niels Friises børns boder.

** efterskrevne vurderingsmænd vidnede med deres helgens ed og oprakte fingre, at de 22/12 1635 sidst forleden var med Peder Christoffersen byfoged, han på KM vegne, i velagt mand Jens Stigsen rådmand sst hans bo og der udvurderede efterskrevne gods til hr Christen Henriksen i Lyngå for hvis gæld, han var ham skyldig, som var 150 rigsdaler hovedstol og 9 rigsdaler rente.

** hr Christen i Lyngå for tingsdom lod tilbyde Jens Prytz, om han ville annamme den håndskrift på 150 rigsdaler med 9 rigsdaler rente sub dato 5/1 1630, som Jens Stigsen har udgivet til hr Christen Henriksen i Lyngå, som derfor er gjort udlæg, hvortil Jens Lauritsen Prytz svarede ikke at turde annamme samme håndskrift, men kun genpart til hvis vidner i den sag gik at tage beskrevet efter hans efterskrevne fuldmagts indhold.

** Hans Jørgensen hatstafferer for tingsdom tog på sin side Mikkel Nielsen Langballe, og Niels Kni tog Jens Madsen på sin side dem at forlige om deres tvistighed om det jern, dem imellem var.

** Hans Andersen dom over Rasmus Jensen i Kasted med flere for gæld.

** Jens Sørensen i Viby æskede af Niels Madsen fogedsvend et tingsvidne, som skal være forhvervet i den sag imellem Maren Kruse i Århus og ham om 2 heste, han skal have haft til græsning forgangen sommer og blev bortstjålet, hvortil Niels Madsen svarede, at han ikke endnu samme tingsvidne fra skriveren havde bekommet. Jens Sørensen vidnede ved hans højeste helgens ed, at han ikke havde taget samme 2 heste af Maren Kruse i forvaring, men græsning at have undt hende til 2 heste forgangen sommer og lovet hende, at de ikke skulle komme til skabede øg eller heste. Anne Jensdatter, Jens Sørensens datter i Viby, som da tjente Maren Kruse, vidnede, at hun førte hendes far samme heste til græsning på Maren Kruses befaling. Rasmus Jensen hendes bror vidnede det samme.

** efterskrevne vurderingsmænd vurderede efterskrevne gods for hvis gæld Christen Hansen var Poul Nielsen skyldig.

** Jørgen Jacobsen for tingsdom fremlagde hans regnskabsbog, lydende 9/7 1635 at Hans Mikkelsen skrædder på Brobjerg lovede for Jens Sørensen i Hørslev i Framlev herred for 13 mark danske til sankt Olai dag at betale næstkommende.

** Oluf Poulsen i Ommestrup tilspurgte Niels Kedelfører i Århus, om han havde ham eller hans hustru noget at beskylde, da blev Niels Kedelfører henvist ham at tiltale til hans værneting.

** Christen Nielsen lod fordele Niels Christensen i Århus for 4 sletdaler hovedgæld.

** Niels Mouritsen lod fordele Christen Hellesen for 2 sletdaler.

** Niels Rasmussen lod voldsværge Ove Sørensen, født i Linderup, for han slog Niels Rasmussen blodige sår og skade med en vognkæp.

** Christen Adsersen borger sst på sin hustru Karen Mortensdatters vegne og Matias Mortensen på sine egne vegne gav Morten Matiasen borger sst og hans arvinger en fuld og fast tryg afkald og forvaring for al hvis arv og gods, som Karen Mortensdatter og hendes bror Matias Mortensen med rette arveligt var tilfaldet efter deres salig mor Mette Nielsdatter efter skiftebrevs indhold sub dato 17/9 1729 på Århus byting udgivet, dog undtaget hvis enhver deres arvepart i det hus og ejendom, deres far Morten Matiasen nu iboer på Volden liggende, som dem endnu er imellem uskiftet. i lige måde stod for tingsdom Rasmus Testrup borger sst efter fuldmagt af Hans Bertelsen Kock på Søbygård og hans trolovede fæstemø Johanne Lauritsdatter begge deres vegne gjorde og gav Morten Matiasen sst og hans arvinger afkald for al hvis arv og gods, Hans Bertelsen på sin trolovede fæstemø Johanne Lauritsdatters vegne har inde hos Morten Matiasen efter hendes salig far Laurits Sadelmager efter forrige skiftebrevs indhold. så også for hvis hun efter hendes salig mor Maren Eskildsdatter kunne tilfalde. desuden gjorde Rasmus Testrup Morten Matiasen skøde på den lod og part, som Johanne Lauritsdatter efter hendes salig mor Maren Eskildsdatter var arveligt tilfaldet i det hus og ejendom, som Morten Matiasen nu selv iboer, på Volden liggende.

** Morten Matiasen stod for tingsdom og offentligt bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Bertelsen Kock på Søbygård på hans trolovede fæstemø Johanne Lauritsdatters vegne 16 sletdaler, hver daler til 64 skilling danske beregnet, som er hendes mødrene arvepart i det hus og ejendom, Morten Matiasen nu iboer på Volden liggende.

** hr Christen Friis i Rårup, som er værge for salig mester Christen Hansens børn, tilbød alle dem, som ville købe noget af hvis gods, ejendom, guld, sølv eller andet, som salig mester Christen Hansens børn er tilfaldet efter salig Magdalene Hansdatter, så og pengene at ville sætte på rente, som hr Christen Friis har under værgemål, skulle de det gerne for betaling at bekomme

14/1 1636.

** doktor Matias Jacobsen 15 dages dom over Jens Stigsen rådmand sst for 50 sletdaler efter hans håndskrifts lydelse sub dato Århus 23/12 1629 at skulle være betalt 1630 skadesløs.

** efterskrevne bekendte at have 13/1 sidst forleden i Jens Madsens hus og stue forligt Niels Kni og Hans Jørgensen om det jern, de tvistes om, således at Niels Kni skal give Hans Jørgensen for det skippund jern, ham blev forvildet fra i Niels Knis skude, 7 1/2 rigsdaler, som det kostede i Gøteborg, der han det købte.

** hr Christen i Lyngå 2.sinde for tingsdom tilbød Jens Stigsen rådmand sst, om han ville til sig annamme hvis gældsbrev og domme, ham og hr Christen i Lyngå imellem ganget er.

** Rasmus Lauritsen lod fordele Peder Nielsen Netler for 12 sletdaler hovedgæld.

** Henrik Exmand af Lübeck. ved begge parters bevilling er denne sag opsat til i dag 14 dage.

** Tomas Skrædder lod fordele Peder Hansen Skrædder for (blank) hovedgæld.

** Rasmus Hansen og Jens Iversen voldgav deres sag på Rasmus Testrup og Jacob Lauritsen, og hvad de gør og lader i den sag skal stande ved sin fuldmagt.

** Arent Althalt 15 dages dom over Jens Jespersen for 9 daler.

** Jost Nielsen i Onsted lod fordele Peder Sørensen Tunbo i Århus for 2 daler.

** mester Wulf Baltsersen dom over Palle Ibsen for 6 daler hovedgæld.

** Arent Althalt dom over Hans Eriksen, Peder Netler og Jens Mortensen Murmand for gæld.

** Birgitte Lauritsdatter i Storring dom over Søren Rasmussen Låsby i Århus for 5 sletdaler hovedgæld for husleje fra påske 1635 til næste efterfølgende Mikkelsdag.

** Mette Sørensdatter, som tjener Anders Bertelsen, lod fordele Jens Hvitved, Eske Buntmager, Jens Olufsen Lild skipper og Jens Poulsen for gæld.

** Niels Olufsen i Hårup lod fordele Esben Jonsen i Århus for 5 sletdaler for 1 fjerding smør.

** Jacob Lauritsen lod forlede for gæld Niels Skibbygger ved Mindet, Jens Jensen Taftebjerg, Niels Lauritsen, Peder Kock, Peder Netler, Poul Sten, Niels Jensen, Peder Sørensen skomager bag klostret.

** Peder Jacobsen på Mejlgade lod fordele for hovedgæld Christoffer Ry, Evert Lepper, Sacker Tomasen og Anders Væver.

** Niels Kedelfører lod fordele Jørgen Hansen for 16 mark for 2 lysekloer at færdiggøre, endnu 16 mark gammelt messing for Peder Pedersen i Folby at gøre en messing morter af.. Niels Jensen mønsterskriver på Studsgade, Maren Pedersdatter tjenende Frederik Lauritsen sst, Niels Lassen i Ormslev, Jørgen Olufsen i Hørning, Las Andersen i Stavtrup, Søren Mortensen i Lyngby, Rasmus Nielsen i Brabrand og Jørgen Møller i Følle mølle for diverse gæld.

** Oluf Pedersen Taftebjerg sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen skriver på Skanderborg 100 sletdaler, og derfor til underpant sætter ham hans hus og gård, han nu

iboer, ved Mindet sønden ud til gaden liggende næst østen op til Niels Ibsens hus og næst vesten op til Kirsten Glatveds hus og ejendom.

** Kurt Jacobsen sadelmager bekendte sig skyldig at være Hans Pedersen skriver på Skanderborg 50 sletdaler og derfor til underpant sætter ham hans hus og bod, han nu iboer, bag klosteret norden adelgaden liggende østen næst op til Christen Malers hus og ejendom og vesten op til salig Laurits Malers gård.

** Peder Jensen skrædder borger sst på sin hustru Karen Jensdatters vegne, item med fuldmagt af Mikkel Jensen i øster Ånum, hans søster Anne Jensdatter, Jens Mortensen smed i Bølling hans hustru Kirsten Jensdatters vegne, Zacharias Tomasen borger sst på sit barn Tomas Zachariasens vegne gav Niels Christensen og hans arvinger afkald og kvittering for al den arv og gods, som dem arveligt kunne være tilfaldet efter Niels Christensens hustru salig Apelone Jensdatter.

** Niels Sørensen danske skolemester sst lod fordele Rasmus Pedersen og Jens Tomasen i Skejby for 6 mark, som de har lovet til ham for Christen Pedersen i Skejby.

** Søren Hvas i Storring. Peder Christoffersen byfoged opsatte den sag imellem Søren Hvas og Christoffer Pedersen til i dag 14 dage.

** Mikkel Langballe lod fordele for hovedgæld Peder Andersen på Brobjerg, Peder Basse bag klostret, Maren Jensdatter, Niels Jensen på Studsgade, Bent Jensen på Mejlgade, Niels Poulsen sst, Tomas Pedersen på Rosengade, Peder Tømmermand på Skolegade, Poul Sten sst, Peder Skrædder sst, Halvor Skibbygger sst og Mikkel Bager på Brobjerg.

** Peder Hansen kedelfører dom over efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** vurderingsmænd vurderede efterskrevne gods, som Peder Hansen kedelfører har i pant.

** Hans Pedersen slotsskriver på Skanderborg tilspurgte borgerskabet. hvad efterskrevne købmandsvarer kostede, som de lod forhandle 1633 og 1634, hvortil svarede efterskrevne 24 dannemænd hvad sild, torsk, jern og tagsten kostede disse år.

** Poul Nielsen borger sst aldeles solgte, skødede og klarligt afhændede til Rasmus Nielsen Skriver til evindelig ejendom et hans øde ejendom og byggested liggende på Fiskergade sønden gaden næst østen salig Søren Udsens hus og næst vesten op til Anne Jostdatters, salig mester Henriks, øde ejendom og strækker sig fra adelgaden og i sønder til den kapitelshave Lisbeth, salig mester Christens, nu har i brug.

** Peder Andersen og Mikkel Rasmussen borgere sst solgte, skødede og afhændede fra dem til Hans Pedersen skriver på Skanderborg en deres fælles have liggende imellem begge salig Jens Olufsens to haver under Trøjborg bakke, strækker sig med den vestre ende til hulvejen, som løber til Riiskov, og med den østre ende til adelvejen imod havet, dog byens forte og frihed uforkrænket.

** Anne Rasmusdatter, salig Jens Sørensen bagers efterleverske i Århus med Rasmus Testrup borger sst på hendes søn Christen Jensen, nu tjenende i Norge, hans vegne bekendte sig af vitterlig gæld at være Søren Jensen Frost borgmester sst 100 sletdaler, og derfor til underpant satte ham

hendes hus og gård, hun nu iboer, bag Bispegård næst norden op til Lisbeth, salig mester Christen Rævs ejendom og næst sønden til Rosengade liggende.

21/1 1636.

** vurderingsmænd vurderede en kobberkedel for 10 mark, som Ove Rasmussen har i pant af Jens Mikkelsen og Søren Pedersen.

** Peder Christoffersen byfoged på borgmestre og råds vegne tilbød alle de panter, som er pantsat af borgerskabet for KM og bøsseskytteskat, at dersom de ikke vil løse panterne inden i morgen middag, da at sælge dem til hvem, som købe vil, for så mange penge, som de er pantsat for.

** item 3.sinde tilbød Jens Stigsen rådmand sst, om han ville annamme til sig hvis gældsbreve og domme, ham og hr Christen i Lyngå er imellem ganget.

** Hans Andersen lod for hovedgæld fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Mikkel Langballe dom over efterskrevne for gæld.

** Jens Lauritsen Prytz dom over efterskrevne for gæld.

** Jens Eriksen sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver rådmand 75 sletdaler, og til underpant sætter ham en hans have og ejendom liggende i Århus sønden ved åen på Fiskergade mellem Maren Kruses have på den venstre side og salig Nieldsens efterleverske på den østre side og strækker sig fra åen og sønder til Fiskergade.

** Poul Nielsen borger sst solgte og skødede til Rasmus Skriver til evindelig ejendom et hans øde ejendom og byggeplads liggende på Fiskergade sønden gaden næst østen salig Søren Udsens hus og næst vesten op til Anne Jostdatters, salig mester Henriks, øde ejendom og strækker sig fra adelgaden og i sønder til den kapitelshave Lisbeth, salig mester Christens, nu har i brug.

** Peder Christoffersen byfoged opsatte den sag imellem Niels Kedelfører og Peder Hansen kedelfører til i dag 14 dage.

28/1 1636.

** Hans Pedersen slotsskriver på Skanderborg gav Søren Jensen Frost borgmester en tryg, fast og uigenkaldende afkald og kvittering for hvis værgemål, Søren Jensen Frost i været har, så vel som for al arv og gods, hans hustru Kirsten Lauritsdatter med rette var tilfaldet efter hendes salig far mester Laurits Nielsen, fordum sognepræst i Århus, hans dødelige afgang, det være sig i guld, sølv og rede penge, som Søren Jensen under værgemål haft har, og i lige måde for al hvis arv, Kirsten Lauritsdatters bror Niels Lauritsen arveligt efter hans salig far var tilfaldet, så vel som hvis bondeskyld og landgilde, som er annammet af begge deres fælles bondegård i Vejlby, som dem arveligt efter deres salig far var tilfaldet. hvorimod Søren Jensen gav Hans Pedersen på hans hustru Kirsten Lauritsdatters vegne kvit og kravsløs for al hendes ungdoms opfødsel og bekostning, imedens hun var i deres hus, og til hun kom i mands vold, så vel som og for al hvis udfly til hendes bryllup er anvendt og bekostet ikke at skal komme dem til nogen forhindring.

** Peder Jensen Skrædder og Anders Terkildsen voldgav deres sag på velagte mænd Peder Pedersen borgmester, Christen Carlsen rådmand og Rasmus Testrup borger sst og gav dem fuldmagt at forlige dem om hvis uenighed, dem om et arvekøb imellem var.

** Søren Lauritsen på hans hustru Maren Jørgensdatters vegne. efterskrevne 24 dannemænd vidnede, at det er dem vitterligt så længe, de har kendt Maren Jørgensdatter, da har hun sig indtil denne dag skikket og forholdt ærligt, kristeligt og vel, som det sig en ærlig dannekvinde i alle måder sømmer og bør. varsel til Anders Lauritsen og hans hustru Maren Rasmusdatter sst.

** Anders Lauritsen på hans hustru Maren Rasmusdatters vegne lod læse en seddel lydende, at eftersom Søren Lauritsen har ladet mig stævne til stokkenævn, hans hustru agter at tage til Århus byting, så svarer jeg en ringe ting dertil, at de dannemænd, som vil give hende vidne, så kan de vel vidne, hvorledes hun har skikket sig imod dem, som jeg ikke har behov at stævnes for.

** vurderingsmænd vurderede efterskrevne gods, som mester Wulf Baltsersen har i pant af Knud Buntmager.

** vurderingsmænd vurderede efterskrevne gods, som Peder Hansen kedelfører har i pant af Gert Guldsmed og Niels Kedelfører.

** bysvendene vidnede, at de på nytårsaften sidst forleden var hos Niels Skibbygger ved Mindet på Jens Karlbys vegne og ham advaret, at han ikke længere end til påske førstkommende at måtte besidde den bod, han iboer, men deraf at rømme og den ryddelig at gøre.

** doktor Matias Jacobsen lod fordele Jacob Bødker på Fiskergade for gæld.

** N Kni og Søren Pedersen gav deres sag på efterskrevne og gav dem fuldmagt at forlige dem om hvis tvistighed, dem imellem var om en stor båd, som blev ved Stenskrog.

** Jacob Lauritsen dom over Jens Pedersen i Skumstrup for gæld.

** vurderingsmænd vurderede en sort kappe for mester Wulf Baltsersen.

** vurderingsmænd vurderede et sølvbæger for Peder Hansen kedelfører.

** Erik Mikkelsen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** mester Lave Christensen 15 dages dom over Poul Mogensen i Stavtrup for 16 daler, han er mester Lave Christensens stedsøn Peder Værn skyldig.

** Søren Gylling dom over efterskrevne for gæld.

** Peder Jensen Ørn dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Hansen kedelfører dom over Peder Olufsen ved Mindet for gæld.

** Hans Andersen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Niels Kni dom over Søren Pedersen kræmmer for gæld efter overkøbmands afregning.

4/2 1636.

** vurderingsmænd vidnede, at de 3/2 var i velagt mand Jens Stigsen rådmand sst hans hus og der udvurderede til Rasmus Pedersen Testrup borger sst for hvis, Jens Stigsen var ham skyldig og havde betalt for ham til doktor Matias Jacobsen prælat hos Århus domkirke, efterskrevne gods. dernæst for restansen, som endda tilbage stod, blev Rasmus Testrup indlagt i Jens Stigsens gård på Studsgade, som Jens Nielsen iboer.

** Peder Christoffersen byfoged opsatte den sag imellem Rasmus Pedersen Trøye i Ebeltoft og Anne Rasmusdatter i Århus til i dag 14 dage førstkommende.

** Søren Simonsen sst offentlig bekendte sig af vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver rådmand 150 sletdaler og derfor til underpant satte ham hans hus og gård, han nu iboer, ved Mindet sønden til adelgaden norden til stranden vesten til Christen Carlsens boder og østen til hjørnet imod stranden.

** Anders Sørensen Sørup, underdegn til Vorfrue kirke sst, offentlig bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være doktor Morten Madsen superintendant 100 sletdaler, og derfor til underpant satte ham en hans have og ejendom liggende uden Munkeport næst østen Jens Lauritsens og Søren Vinters haver og mod østen og sønden imellem to gyder.

** Bernt Klodt i Århus mølle. synsmænd vidnede, at eftersom de var lovligt her fra tinge tiltaget til syn til Århus kornmølle, da var de 3/2 i møllen og da blev dem af Bernt Klodt forevist mølleværk, dæmning og bro, som var brøstfældige.

** Ove Sørensen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Maren Pedersdatter Kruses dom over efterskrevne inden og udenbys for gæld, der iblandt i Åby Knud Pedersen og hans søn Mikkel Knudsen og Anne Pouls salig Poul Jensens efterleverske.

** Jens Madsen kleinsmed lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Birgitte Lauritsdatter lod fordele Søren Rasmussen Låsby i Århus for 5 sletdaler husleje.

** Niels Jensen væver lod fordele Niels Sørensen Prip sst for leje af en væv.

** Søren Pedersen lod fordele inden og udenbys for gæld.

** Peder Tygesen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Nielsen rådmand. vurderingsmænd vurderede en kobberkedel, som Jens Jensen Loft i Østerby havde sat i pant.

** byfogden opsatte den sag imellem Niels Kedelfører og Peder Hansen kedelfører til i dag 14 dage førstkommende.

** mester Wulf Baltsersen 15 dags dom over Christoffer Pedersen for 100 sletdaler, som er resten af hans udgivne håndskrift til Kurt Bøckmand af Haderslev lydende på 400 sletdaler sub dato 30/6 1627, hvilken håndskrift er opladt til Eva Clausdatter i hendes gælds betaling.

** for tingsdom stod Søren Lauritsen og tilspurgte Anders Lauritsen sst, om han eller hans hustru Maren Rasmusdatter vidste noget med ham eller hans hustru Maren Jørgensdatter, som kunne være deres ære, rygte eller gode navn til forhindring, hvortil Anders Lauritsen svarede, at hverken han eller hans hustru vidste andet med Søren Lauritsen eller hans hustru, end det som ærligt og kristeligt er, hvorefter Søren Lauritsen svarede på samme måde om Anders Lauritsen og hans hustru.

** byfogden opsatte den sag imellem Søren Jensen Hvas i Storring og Christoffer Pedersen til i dag 14 dage førstkommende.

** Poul Wibekink von Lübeck dom over Hans Pedersen for 10 sletdaler efter hans håndskrift.

** Morten Jensen bekendte sig at ret vitterlig gæld skyldig at være Anders Lydiksen 50 kurant daler og derfor til underpant satte ham en hans have og ejendom, liggende uden Klosterport sønden og østen til Laurits Jacobsen Møllers have.

** Jens Ulriksen stod for tingsdom med en skriftlig klage, at han 19/1 1636 var på Sjelle Skovgård i den agt, at han ville betale den gæld, han var Jørgen Høg til Hammergård på salig Hans Skrams børns vegne skyldig, og da han tilbød den gode mand 120 sletdaler og der foruden tilbød han alt det, den gode mand var ham skyldig, som var 33 daler, ville han afkorte. da nægtede den gode mand ham det, og med hårde ord og tale måtte han pludselig med livsfare fare af hans gård, hvorfor han synes ham at være sket uret og begærede tingsvidne.

** Jens Ulriksen borger sst havde ladet stævne Jørgen Høg til Hammergård på salig Hans Skrams børns vegne for tilbud, udlæg og vurdering, som Jens Ulriksen i dag med gode varer og rede penge ville rette for sig med Jørgen Høg for hvis gæld, han salig Hans Skram skyldig var, som er 176 sletdaler. derefter blev tilnævnt efterskrevne mænd til at vurdere og taksere det fremlagte gods.

** efterskrevne mænd, som var tiltaget til vurderingsmænd, vidnede at de på tinget vurderede efterskrevne gods, som Jens Ulriksen dermed gjorde udlæg til Jørgen Høg til Hammergård for hvis, han salig Hans Skrams børn skyldig var.

** Jens Ulriksen fremlagde efterskrevne skriftlige omkostnings register med Jens Ulriksen i Århus begyndt 1633, som i alt blev 176 daler.

** Peder Christoffersen byfoged vidnede, at han var med Jens Ulriksen på Sjelle Skovgård 19/1 sidst forleden i den agt, at han ville betale den gæld, han Jørgen Høg på salig Hans Skrams børns vegne skyldig var, hvortil Jørgen Høg svarede, at han ville have 20 daler til den, der har forfulgt ham sagen.

** stævningsmænd vidnede, at de i dag 14 dage sidst forleden var for Sjelle Skovgårds port og talte med Jørgen Høgs foged og varsel gav Jørgen Høg 14 dage, måned og 6 uger førstkommende for dom, udlæg, tilbud, vurdering og vidne, som Jens Ulriksen til Århus byting ville forhverve.

** Peder Christoffersen byfoged gav til kende, at eftersom Jørgen Høg til Hammergård skal have forhvervet dom over ham til Viborg landsting, anlangende at hans visse bud skulle have været hos ham 10/9 1635 sidst forleden at ville have udlæg hos Jens Ulriksen på Jørgen Høgs vegne, så erbyder han nu her i dag for tingsdom den gode mand Jørgen Høg hvis, han med rette kan være ham skyldig fra fornævnte dag, til de gode landsdommeres dom udgik i denne sag.

** Niels Andersen i Århus vidnede, at han 19/1 sidst forleden kørte for Peder Christoffersen og Jens Ulriksen til Sjelle Skovgård, og der han havde tøvet en rum tid uden porten, da kom Peder Christoffersen og Jens Ulriksen igen hasteligen løbende uden deres værger, som de havde hos dem, der de indgik på gården og sagde, de blev tvunget fra deres værger, og der de ville opstige i vognen, kom en af gårdens tjenere og antvortede dem deres værger, som de sagde, de med stor fare måtte forløbe.

** Anne Poulsdatter havde med en landstings stævning stævnet efterskrevne for deres sandhed at vidne og bekende, og da fremlagde de deres skriftlige vidne om Evert Evertsen og hans hustru Anne Poulsdatters forligelsesmål lydende blandt andet: da er det os i Guds sandhed vitterligt, at han har holdt et slemt uskikkeligt hus med drikken, susen og dusen, så han mesten parten af dagene er gået drukken til seng. desuden kan vi ikke benægte, at en kvinde ved navn Mette Groersdatter bundkvinde har gået ind hos ham daglig dags, hver aften og meget af natten med, men hvis deres idræt og handel har været, og hvad de har bestilt med hinanden, det giver vi dem selv at betænke. desligeste når hans hustru Anne Poulsdatter har ganget ud ad byen at levere godtfolk hjem, hvis han har arbejdet for dem, da har han ganget ind til Karen Demsigs og sat sig til drikken, og når hans kvinde er kommen til Karen Demsigs dør og sagt, er det her i skulle sidde Evert Evertsen, var det ikke bedre i stod inde på eders værksted og tænkte på, at vi var godtfolk skyldige, vi kunne engang komme til at betale dem, og dersom i havde lyst til at drikke en kande øl, da kunne i lige så vel bekomme det i eders eget hus, da har han svaret hende, gak fra mit øjesyn din slemme hore og sæk, du har forspildt min lyst og min ceremoni for din sakramentske horeunge og troldkvinde. desuden har han slået hende og draget hende.

11/2 1636.

** Hans Nielsen for tingsdom tiltalte Anders Tomasen sst for hans resterende fragt af det franske salt, han med hans skib førte fra Holland og til Århus, hvortil Anders Tomasen svarede, at når han bekom hans fuldmagt på det franske salt, han har indskibet i hans skib i Holland, ville han gerne betale ham.

** Jørgen Jacobsen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Niels Sørensen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Niels Mortensen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Arent Althalt lod fordele efterskrevne for gæld.

** Søren Poulsen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Nielsen i Hesselballe lod fordele Peder Hansen skrædder på Mejlgade for 2 sletdaler.

** Christen Pedersen tiltalte Jørgen Svendsen sst for 22 sletdaler på hans salig søn Svend Jørgensens vegne for et sorthvid ko.

** Peder Hansen kedelfører lod fordele efterskrevne for gæld.

** item lod fordele efterskrevne udenbys for gæld, der iblandt i Vejlby Maren Lasses salig Niels Sørensens hustru.

** Rasmus Verner dom over efterskrevne for gæld.

** Peder Madsen lod fordele Peder Netler sst for 12 mark danske.

** byfogden opsatte den sag imellem Karen Ibsdatter sst og Erik Mikkelsen til i dag 4 uger førstkommende.

** byfogden opsatte den sag imellem Jørgen Klokkestøber og Hans Andersen sst til i dag 14 dage førstkommende.

** Hans Pedersen, født i Mejlby, på sin fæsteenke Mette Sørensdatters vegne, Poul Jensen i Todbjerg, som er oldefar til salig Jens Poulsens børn Jens Jensen og Søren Jensen deres vegne, de stod for tingsdom og bekendte at de i går, som var 10/2 i Christen Carlsen rådmand Rasmus Pedersen Testrup begge overformyndere sst, Anders Sørensen Bendstrup Rasmus Villadsen borgere sst og Søren Sørensen i Bendstrup børnenes morbror deres nærværelse har skiftet og delt hvis gods, som fandtes efter salig Jens Poulsen, som efter likvidering af efterskrevne bortskyldige og tilstående gæld beløb sig til 160 sletdaler, hvoraf tilkom børnene Jens Jensen og Søren Jensen den halve part 80 sletdaler, som deres forventende stedfar Hans Pedersen forpligtede sig at give dem, når de opvokser og det behov har.

** Rasmus Testrup dom over efterskrevne for gæld.

** item dom over efterskrevne udenbys for gæld, der iblandt i True Anders Christensen smed hans bror Niels Christensen.

** Rasmus Testrup lod læse og påskrive et beseglet og underskrevet brev, hvormed Hans Mouritsen i Bjertrup gør vitterligt, at han har undt og opladt til Rasmus Pedersen Testrup borger i Århus et pantebrev, som Jens Pedersen i Jeksen har gjort ham på den gård, Hans Mouritsen nu iboer, lydende på 46 sletdaler, som er dateret Hjelmslev herreds ting 31/3 1617, hvilket pantebrev Rasmus Testrup ham efter hans vilje fornøjet og betalt har. af samme pantepenge og arvelodder i fornævnte gård lover han årligt til Rasmus Testrup at betale 1 1/2 ørte byg al den stund, han bruger fornævnte arveparter i fornævnte gård, og til en tryg og vis forvaring at samme pantebrev er oprettet, som fornævnte Jens Pedersen i Jeksen ham givet og gjort har, har Hans Mouritsen venligt ombedt Jens Pedersens søstersøn velagte mand Peder Rasmussen Nørgård i Hørning, som da var overværende, til at love og godsige for ham til Rasmus Testrup. til vitterlighed har begge ombedt velagte mand Hans Rasmussen Malling borger i Århus at underskrive og Jens Mikkelsen i Viby at besegle til vitterlighed, dateret Århus 25/3 1635. så tilstod Hans Rasmussen Malling i Århus og Karen Rasmusdatter sst at ligeså tilgik, som samme brev om formelder, og lovede Peder Rasmussen Nørgård og Jens Mikkelsen at ville besegle samme brev, når de kom her ud igen, thi de havde nu ikke deres indsegl med dem.

18/2 1636.

** Jørgen Jacobsen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Mikkel Langballe lod fordele efterskrevne for gæld.

** Rasmus Trøye en uendelig dom over Anne Rasmusdatter for 22 daler efter hendes udgivne håndskrifts lydelse sub dato 1635.

** Jens Sørensen, født i Århus, med en skriftlig fuldmagt at hans far Søren Jensen sst solgte og skødede til Hans Lidt badskær til evindelig ejendom en hans gård og ejendom, som Mads Sørensen skomager og borger sst nu iboer, liggende på Guldsmedegade næst sønden op til Morten Sørensen skomagers gård, han nu iboer, og norden næst op til Laurits Sørensen skomagers gård sst, eftersom samme gård nu med huse, bygning, gård, gårdsted og al sin rette tilbehøring, pernille og hvis nagelfast er, og med sin tilliggende ager og markjord i alle Århus vange i by og mark, nu i sin længde og bredde op og ned i alle måder, som den begreben og forefunden er, intet undertaget i nogen måder, og takkede ham godt for god redelig betaling i alle måder.

** Hans Lidt badskær lydelig bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Las Jensen i Brendstrup 100 sletdaler og derfor i pant sætter ham hans gård og ejendom, Mads Sørensen skomager iboer, liggende på Guldsmedegade.

** Peder Pedersen murmester i lille Hesselbjerggård på sin hustru Mette Andersdatters vegne og med fuldmagt af Svend Olufsen i Vind og Laurits Pedersen i vester Lyby på deres hustruer Bodil Andersdatter og Inger Andersdatters vegne gjorde Anne Poulsdatter i Århus afkald og kvittering for al den arv, som dem kunne tilfalde efter deres salig søskendebarn salig Morten Knudsen murmand, som var Anne Poulsdatters husbond, og de takkede hende godt for god skifte og jævning i alle måder.

** Søren Clemendsen dom over efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Søren Clemendsen for hans mor Anne Olufsdatter dom over efterskrevne inden og udenbys for gæld, der imellem Maren Lasses i Vejlby salig Niels Sørensen Tunts hustru.

** Ove Sørensen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Anders Pedersen Langskov i Århus lod fordele efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Jens Lauritsen Prytz lod fordele efterskrevne inden og udenbys for hovedgæld.

** Erik Nielsen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Værn dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Søren Pedersen dom over efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Søren Gylling lod fordele efterskrevne for hovedgæld.

** Knud Pedersen dom over efterskrevne inden og udenbys for gæld, der iblandt Mikkel Guldborgs søn Rasmus Mikkelsen i Randlev.

** mester Søren Andersen læsemester dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Anne Sørensdatter, der tjener Mads Andersen i Århus, dom over efterskrevne for gæld.

** Peder Christoffersen tilspurgte Niels Troelsen i Skørring, at eftersom han har fuldmagt af Jørgen Høg til Hammergård at svare til hvis sager ham var angældende, at han da ville sige, hvis skadegæld han skulle betale Jørgen Høg for hvis skade, han havde lidt siden 16/9 1635, han skulle have gjort udlæg i Jens Ulriksens bo, og til landstingsdom i den sag udgik.

** Jens Ulriksen borger sst havde for Sjelle Skovgårds port stævnet Jørgen Høg til Hammergård for dom og rettergang og fremlagde efterskrevne tings og vurderingsvidner her af tinget 4/2 1636, og satte i rette, efterdi han med tingsvidner har bevist sig at have været på Sjelle Skovgård hos Jørgen Høg og med rede penge ville afbetale hvis, han ham med rette skyldig var, og den gode mand ville ikke annamme samme pendinge, hvorfor han har været forårsaget at rette for sig med varer og pendinge efter dannemænds vurdering, og formener derfor sig ikke at kunne holdes længere i lovmål. derefter blev afsagt, så efterdi bevises, at Jens Ulriksen har villet betale Jørgen Høg med rede penge, dog den gode mand det ikke har villet annamme, og han derfor har måttet rette for sig med gode varer og rede pendinge, da vidste fogden ikke andet derom at kende, at Jørgen Høg bør jo fornævnte gods, som ham tilvurderet er, at annamme for sin betaling af Jens Ulriksen.

** Niels Madsen fogedsvend stod for tingsdom, eftersom han var med en landstings stævning af Hans Pedersen stævnet for sin sandhed at vidne, og da vidnede han, at Jørgen Klokkestøber borger sst antvortede ham 8 sletdaler, som han igen til Hans Andersen skulle levere og dermed hans udgivne håndskrift at indløse, og ikke han hørte Hans Andersen krævede flere eller andre penge samme tid, end som håndskriften om formelder. andre vidnede, at Jørgen Klokkestøber indkom i Hans Andersens stue i Århus 10/1 1635 og der til Hans Andersen en ny klokke leverede, som han hos ham til en frue bestilt havde, og Hans Andersen beklagede sig samme klokke at være støbt et lispund større, end som han den bestilt havde og at falde ham for dyr på penge og derpå antvortede ham 8 sletdaler, men dersom den samme frue ikke klokken ville beholde, da at forskaffe ham hans klokke igen eller og penge derfor.

** Jørgen Hansen klokkestøber fremlagde et skriftligt forbud lydende, at eftersom jeg formærker, at Hans Andersen skal have begæret det delevidne, han i dag 8 dage lagde i rette mod mig og lod læse og påskrive, og samme vidne skal være påskrevet og renoveret, og straks for retten Augustinus Skriver benægtede at være sin hånd, hvorefter jeg på KM, byens, rettens og mine egne vegne forbyder byfogden Peder Christoffersen og Augustinus Skriver fornævnte delevidne igen at levere Hans Andersen, men holde det for retten til stede, til de gode dommere på samme vidne har dømt og kendt, dateret 18/2 1636 Jørgen Hansen klokkestøber egen hånd.

** Niels Nielsen kedelfører en henfindelsesdom, at efterdi der findes regnskab imod regnskab, og Niels Nielsen kedelfører og Peder Hansen klokkestøber begge er borgere her i Århus og een politi og ret undergiven, da vidste fogden ikke andet derom at sige for rette, end de med samme deres tvistige sag efter KM forordning at indkomme for overkøbmand dem imellem at likvidere og adskille, som det sig bør.

25/2 1636.

** Maren Madsdatter, salig Jens Olufsens efterleverske i Århus skødede Anders Pedersen sst en hendes have liggende uden Munkeport næst norden og til mester Bonde Nielsens have og vesten op til Maren Lauritsdatters have.

** Peder Ørn lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** mester Lave Christensen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Hans Jostsen dom over udenbys for gæld.

** Maren Kruses lod fordele inden og udenbys for gæld.

** Christen Adsersen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Poul Wibekink lod fordele efterskrevne for gæld.

** mester Søren Andersen lektor. efterskrevne vidnede, at de 22/2 sidst forleden vurderede efterskrevne gods, hvilket fornævnte gods tilkommer Anne salig Jens Hasles, og overantvortede Anne Hasles Søren Andersen samme gods for 52 daler at afklare og betale på hvis gæld, hun ham skyldig var.

** Mogens Simonsen i Stadsgård. efterskrevne, som fra tinge var taget som vurderingsmænd, vidnede, at de havde vurderet et øde byggested med sin tilliggende markjord i Århus vange, og da befandtes samme øde ejendom at ligge næst østen op til Christen Holcks ejendom og næst vesten op til Hans Pedersen skriver på Skanderborg hans ny boder og ejendom i Møllestien, da syntes dem at samme øde ejendom og byggested og markjord i det allerhøjeste ikke kan koste mere end 200 sletdaler. og blev bevist med landstingsvidne af Viborg landsting 20/1 sidst forleden, stævningsmænd der da havde stævnet alle salig Niels Jacobsen, som boede og døde i Århus i Møllestien, så og alle salig Albret Mikkelsen og hans hustru Karen Christensdatter der sst deres rette arvinger og kreditorer for opbydelse, tilbud, vurdering og dom.

** Søren Dyngby tiltalte Tønnes Mouritsen i Århus for 1 tønde boghvedegryn, han annammet havde og at føre til Bergen i Norge og den at levere til en præst hr Jørgen i Bergen og af ham tage bevis på samme gryn, som Tønnes Mouritsen foregav at have gjort.

** Mogens Simonsen for tingsdom tilbød alle salig Niels Jacobsen, som boede i Møllestien, så og alle salig Albret Mikkelsen og hans hustru Karen Christensdatter sst deres rette arvinger og kreditorer det øde byggested liggende i Møllestien med sin tilliggende markjord til løsen, om nogen af dem ville det løse og betale Mogens Simonsen hvis, det til hans salig far er pantsat for, og ingen fremkom samme øde ejendom at ville løse.

3/3 1636.

** Peder Madsen, som tjener borgmester Søren Frost, dom over Claus Bartskær sst for 1 tønde Rostocker øl for 6 daler.

** Niels Christensen murmand lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Jørgen Jacobsen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Værn lod fordele efterskrevne for gæld.

** Peder Tunglund dom over Rasmus Læsø for 6 daler.

** Niels Mortensen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Trøye i Ebeltoft dom over Anne Rasmusdatter for 22 daler efter hendes udgivne håndskrift med hendes datter Birgitte Jensdatters hånd underskrevet sub dato x/1 1635.

** Jens Christensen rådmand 15 dages dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Pedersen Testrup lod fordele efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Envold Bagers udviselsesvidne. efterskrevne vidnede, at de i dag 8 dage sidst forleden var hos hr Søren Andersen, præst til Voldum og Rud sogne og nu boende i Århus, og advarede ham, at han straks skulle rømme og udflytte af Envold Bagers gård, han nu iboer bag klostret liggende, efterdi Otte Marsvin ham har ladet forbyde hr Søren Andersen ikke at måtte huse eller helle.

** Anders Lydiksen på hans gunstige husbonds vegne. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var lovligt fra tinge taget til vurderingsmænd at skulle efter KM brev vurdere et stykke øde kålgårdsjord liggende til Århusgård bag Bisgård sst, som tilforn har standet et gammelt bødkerhus på, som er afbrudt, og nu ligger mellem Peder Bjerring, borger i Viborg, hans gård og Lisbeth mester Christen Reffs sst hendes boder og ejendom, da syntes dem, at samme jord ikke mere at kan koste end 60 daler.

** Niels Sørensen danske skolemester lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

10/3 1636.

** Søren Clemendsen for hans mor Anne Olufsdatter lod fordele efterskrevne udenbys for gæld, der imellem Maren Lasses salig Niels Sørensen Tunts hustru i Vejlby og Søren Sørensen, Peder Sørensens svoger sst.

** Søren Clemendsen lod fordele efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Niels Rasmussen havde stævnet efterskrevne for deres sandhed at vidne, og de vidnede, at 3 uger før jul, som var 3/12 1635, at der lå nogen skind i Anders Jørgensens vogn i Torsager, som han holdt i Niels Udsens gård sst, men hvor mange, de var og hvorfra de var kommet eller hvem de tilhørte, vidste de ikke.

** Staffen Knudsen lod forlede efterskrevne udenbys for gæld.

** Poul Nielsen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Søren Madsen kleinsmed lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Søren Dunn lod fordele efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Maren Kruses dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Maren Kruses. efterskrevne vidnede, at de vurderede efterskrevne gods, som var pantsat af Anne Pedersdatter Kanes, for 8 daler, og bød det til løsen til i dag måned.

** Rasmus Værn lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Claus Poulsen skomager begærede høring over Søren Rasmussen Låsby borger sst for 6 mark, som han ham skyldig er, og som han til forpligtede sig at betale til påske førstkommende.

** Christen Pedersen capitain des armis. efterskrevne borgere vidnede, at de 20/2 sidst forleden arresterede Bernt Hansen Schröder af Lübeck og forbød ham under et fuldt vold at vandre her af Århus, førend han betalte Christen Pedersen hvis gæld, som hans salig far var Christen Pedersens hustrus salig mor skyldig, og dog Bernt Hansen Schröder i arrestering uden vilje og minde er vandret her af Århus, og lyste ham på Christen Pedersens vegne et fuldt vold til.

** Hans Jostsen fremlagde en skriftlig kontrakt, dateret 9/3 1636, hvori efterskrevne overformyndere og borgere efter Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske og Hans Jostsen borger sst deres begæring i deres overværelse har hørt deres regnskab. da eftersom Hans Jostsen har fremlagt adskillige håndskrifter og forløftsbreve, salig Jens Olufsen var ham skyldig, som Hans Jostsen selv har hjemløst og betalt, da eftersom befindes det Maren Madsdatter og hendes børn bliver Hans Jostsen skyldig 310 sletdaler over det indlæg, Hans Jostsen er indlagt i den gård, Maren Madsdatter iboer, for 610 sletdaler, og derforuden indløst det pant Rasmus Nielsen skriver havde i samme gård med 336 sletdaler med mere, da beløb summen tilsammen, som Hans Jostsen skulle have, 1010 sletdaler, da har Hans Jostsen for Guds, hendes fattige små børns skyld og for godtfolks forbøn efterladt forskrevne 310 sletdaler, så Hans Jostsen alene skal lade sig nøje med den gård, som Maren Madsdatter iboer, eftersom den ham formedelst indlæg og doms formelding er ham tilfundet for ejendom at beholde. derefter blev bevist med en tingsvidne af Viborg landsting 20/1 sidst forleden, at stævningsmænd har stævnet Oluf Jensen salig Jens Olufsens søn i Århus for vidne, dom og dele.

** NM fogedsvend lod fordele efterskrevne for gæld.

** Peder Jensen skrædder dom over Anders Terkildsen for 10 daler for et arvekøb, de trættes om efter et voldgiftsvidne.

** Peder Rasmussen i Saksild dom over Mikkel Hansen i Århus for 17 sletdaler efter hans udgivne brev sub dato Saksild 10/8 1634.

** Rasmus Nielsen skriver. Anne Jostdatter bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 100 sletdaler og derfor til underpant i pant sætter ham et hendes øde gårdsted på Brobjerg liggende, som strækker fra adelgaden og i øster til Frederik Lauritsens have, i nør til

Frederik Lauritsens øde byggested og i sønder til Poul Lassens gård og ejendom med et fuldt gårdsavl i alle Århus vange.

** Kirsten Andersdatter for hendes søn Eske Rasmussen havde stævnet efterskrevne for deres sandhed at vidne og bekende, og de vidnede med helgens ed og oprakte fingre, at de hos var hørte og så nu i sommer sidst forleden, at Mette Mikkelsdatter, nu tjenende til Christoffer Pedersens sst, kom ind til Kirsten Andersdatter og sigtede hendes søn Eske Rasmussen for en sølvske, han skulle have stjålet til Lisbeth mester Christen Reffs sst, og dersom han ikke forskaffede hende samme ske igen, skulle hun lade sætte ham i kælderen. dertil svarede Mette Mikkelsdatter og benægtede med sin højeste ed, at hun ikke havde haft de ord.

** Niels Pedersen skriver på Kalø. vurderingsmænd vidnede, at de 27/2 sidst forleden var med Peder Christoffersen byfoged sst, han på KM vegne, i Søren Hattemager borger sst hans hus og bo og indlagde Niels Pedersen slotsskriver på Kalø i det hus og ejendom, Søren Hattemager nu iboer på Studsgade liggende for 37 daler, som han Niels Pedersen skyldig er, som dem syntes fornævnte hus og ejendom kunne agtes bedre end de 150 daler, som det er pantsat til doktor Matias Jacobsen sst for.

** Niels Pedersen på Kalø for tingsdom stod her i dag og tilbød Søren Hattemager, at vil han betale Niels Pedersen skriver på Kalø den 3.part af de 37 daler med sin efterstående rente nu til pinsedag først og næstkommende og den 3.part til sankt Mikkels dag og den sidste rest til jul nu først og næstkommende, da skal hans hus og ejendom igen være ham følgagtig.

** Søren Hvas i Storring med en opsættelse her af tinget 4/2 sidst forleden da på sin egen og sin mor Maren Nielsdatter salig Jens Hvasses efterleverske sst hendes vegne at have i rette stævnet Christoffer Pedersen borger sst og ham tiltalte, eftersom for nogle år siden afgangne Anders Pedersen og Jens Hvas har lovet og godsagt for restans i Framlev herred til Søren Jensen Frost, nu borgmester i Århus, som skulle have været indkrævet, der han var slotsskriver på Skanderborg slot, som beløber sig den sidste rest til 320 sletdaler, hvoraf tilkommer Anders Pedersens arvinger at betale 30 daler, hvilke 30 daler Jens Hvasses arvinger har betalt. der foruden er betalt af Jens Hvas selv i hans levende live 305 sletdaler af Anders Pedersens anpart. da i rette lagde Søren Jensen et beseglet brev, dateret Skanderborg 4/9 1612, i hvilket Anders Pedersen i Borum ridefoged og Jens Sørensen i Storring delefoged i Framlev herred kendes af ret vitterlig gæld skyldig at være Søren Jensen slotsskriver på Skanderborg 335 rigsdaler, som er for hvis rest af KM landgilde, rente og indkomst visse og uvisse, som i Framlev herred tilbage står for 1608-09-10-11, og bepligtede dem eller deres arvinger een for alle eller alle for een at betale og holde Søren Jensen det skadesløs i alle måder. på samme brev var afskrevet efterskrevne afbetalinger. derefter blev fremlagt en kontrakt, at da Christoffer Pedersen i Århus har kontraheret med samtlige hans svogere, salig Anders Pedersens børn, om al deres arvelodder, som de efter deres salig forældre og deres bror Christen Andersen kunne arveligt tilfalde i den gård i Borum, som salig Anders Pedersen iboede, og i Borum mølle, og samme anparter er opladt og betalt, da lover Christoffer Pedersen at holde dem fri og skadesløs for salig Anders Pedersens gæld, skrevet i Borum 2/6 1631 Christoffer Pedersen egen hånd. derefter fremlagde Christoffer Pedersen sit svar indeholdende blandt andet, at håndskrifterne var over 20 år gamle og ikke renoveret efter KM forordning, hvorefter blev afsagt, så efterdi bevises med Christoffer Pedersens obligering, han Anders Pedersens gæld skal betale og holde hans arvinger kvit derfor, og med kvittanser bevises Jens Hvas og hans arvinger har betalt for Anders Pedersen, da kunne fogden ikke andet derom kende end Christoffer Pedersen bør jo at betale Jens Hvasses arvinger inden 15 dage.

** Anne Sørensdatter tjenende Mads Andersen lod fordele efterskrevne for gæld.

** doktor Morten Madsen superintendant over Århus stift havde med to uendelige domme her af tinget 4/2 og 18/2 sidst forleden stævnet Simon Lauritsen borger og buntmager sst anlangende rente af to efterskrevne håndskrifter på i alt 700 daler, som han 1627 havde udgivet til mester Wulf Baltsersen borger sst, og som Morten Madsen 1633 i sin gælds betaling havde annammet af Wulf Baltsersen. dertil svarede Simon Lauritsen, at han i hans håndskrift kun har forpligtet sig at betale til Wulf Baltsersen og hans arvinger for varer, han har bekommet i fjendernes tid, og ikke har forpligtet sig nogen rente af samme varer at give. derefter blev afsagt, så efterdi i sagen er forhvervet to uendelige domme, som endnu stander ved sin fuldmagt, og af Simon Lauritsen uigenkaldt, da vidste dommeren ikke andet derom at sige for rette, end Simon Lauritsen jo bør at kontentere og betale doktor Morten Madsen en billig lovens rente efter hans udgivne skadesløsbrevs indhold.

** Jacob Lauritsen på borgmester og råds vegne fremlagde en skriftlig ordinants, som borgmester og råd med 24 dannemænd sst har oprettet, da de i rådstuen forsamlet var, hvori de gør vitterligt, at ingen borger i Århus, som huse eller våninger har at bortleje, skal eller må nogen indtage i deres våninger eller boder andre end dem, som årligt al pålagte kongelige og bys tynge formår og kan udrede, og hvis ikke, da enhver, som samme bortlejede huse ejer, selv den pålagte kongelige og bys skat og tynge at udgive og erstatte. dernæst dersom så skete, det Gud nådeligen forbyde og afvende, at nogen smitsom sygdom påkom, det være sig pest, blodsot eller andre farlige sygdomme, og deraf ved døden kunne bortkaldes, da dem, der husene og våningerne ejer, om de der husene eller boderne lejet har ikke deres begravelses bekostning kan formå at udrede, selv de bortdøde til graven at lade henføre og begrave, datum Århus rådstue 3/3 1636, underskrevet af borgmestre og råd samt efterskrevne 24 mænd.

** mester Søren Andersen læsemester lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Jacob Hansen borger sst offentlig bekendte af ret vitterlig gæld skyldig at være Søren Jensen 44 sletdaler og derfor til underpant satte ham hans bryggerede med kedel og kar samt hans sengeklæder.

** Simon Lauritsen på Else Henriksdatters vegne og overformynderne på Else Henriksdatters 3 børn, nemlig Johanne Lauritsdatter, Anne Lauritsdatter og Lisbeth Lauritsdatters deres vegne bekendte, at de 8/3 sidst forleden var i Else Henriksdatters hus der at skifte og dele hvis, som fandtes efter Laurits Buntmager, og da blev der til hver af børnene 20 daler, som Simon Lauritsen bepligtede Else Henriksdatter at give børnene, når de opvokser og har behov, tilmed deres opfødsel, indtil hver af dem bliver 16 år. (denne indførsel er på en løs seddel)

17/3 1636.

** Jørgen Klokkestøber lod fordele efterskrevne for gæld.

** Frederik Lauritsen skødede Søren Pedersen og Oluf Pedersen en have, som var Niels Tomasens have ved Reberbanen liggende, næst norden til Jens Christensen rådmand og næst sønden til Kirsten Glatveds jord og ejendom sst.

** Jens Christensen rådmand lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Dorte Brun på Samsø. efterskrevne vidnede, at de 14 dage før jul sidst forleden var hos Jens Ulriksen sst på Dorte Bruns vegne og ham advarede, at han ikke længere skulle bo i Dorte Bruns gård, han nu iboer, indtil førstkommende stævnedag.

** Hans Jostsen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Nielsen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Hansen kedelfører gav til kende at være af Maren Madsdatter, salig Jens Olufsens efterleverske sst, i rette stævnet og derfor bød sig i rette mod hende at ville nu svare dertil, men ingen fremkom på hendes vegne, som ville have nogen tiltale til ham.

** Christen Pedersen for tingsdom stod og advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag 14 dage skulle komme til tinge, sværge og gøre deres ed og tov over Bernt Hansen Schröder af Lübeck, for han i arrestering er vandret her af byen uden vilje og minde.

** Peder Simonsen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** hr Bertel på Samsø lod fordele efterskrevne for gæld.

** Rasmus Trøye i Ebeltoft dom over Anne Rasmusdatter for 23 daler efter hendes udgivne håndskrift med hendes datters Birgitte Jensdatters hånd underskrevet sub dato 1635.

** Søren Pedersen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** mester Wulf Baltsersen dom over Rasmus Testrup, at han bør den bygning at nederbryde, som han på Graven på byens forte at skal have bygget, sin nabo til skade og afbræk, eller og den at lade stå åben for hver mand, uden han det har i borgmestre og råds minde.

** Mogens Simonsen i Stadsgård dom på den øde gårds ejendom med dets markjord i alle Århus vange og nu i Møllestien i Århus liggende, at det bør at følge Mogens Simonsen for sin rette ejendom at være, efterdi det ikke fra ham lovligt er løst, tilmed er bevist med en landstings stævning af Viborg landsting 20/1 sidst forleden, at stævningsmand havde stævnet alle salig Niels Jacobsen, som boede og døde i Møllestien, så og alle salig Albret Mikkelsen og hans hustru Karen Christensdatter sst deres rette arvinger.

** Simon Lauritsen buntmager og borger sst med en uendelig dom her af tinget 10/3 sidst forleden havde i rette stævnet Jens Jensen vintapper borger sst på sin hustru Kirsten Pedersdatters vegne og tiltalte ham for gældssag, som hun ham efter hans regnskabsbogs formelding skyldig er, som er for efterskrevne varer og gods og lånte penge, som hun dels ved hendes datter Lisbeth havde bekommet i årene 1625-28-29. herimod fremlagde Jens Jensen sin skriftlige beretning, at han og Simon Lauritsen havde adlydt godtfolk på Viborg landsting og voldgivet deres trætte om gæld og krav på dannemænd, som havde afsagt, at Simon Lauritsen skulle give dem en sum penge, og dernæst fremlagde samme forseglede voldgifts afsigt anlangende adskilligt bo og boskab, som Simon Lauritsen havde annammet i forvaring af Jens Jensens hustru Kirsten Pedersdatter, der de kejserske indkom her i landet, efter en kontrakt som derpå oprettet er sub dato 14/10 1627 og ikke til fulde

igen fra sig leveret, der de kejserske uddragen var, og sagen derfor nogle gange til byting og landsting har været indstævnet, og på Viborg snapsting sidst forleden samme deres tvistige sag voldgivet, og da havde voldgiftsmændene tilfundet Simon Lauritsen at skal udlægge og betale til Jens Jensen 150 sletdaler, hvilket han havde gjort. derefter blev afsagt, så efterdi bevises med Simon Lauritsens regnskabsbog, Jens Jensen og hans hustru at have bekommet fornævnte gods og varer, og ikke bevises med nogen kvittans, fornævnte gæld at være betalt, vidste fogden ikke andet derom at kende, end Jens Jensen bør jo at betale Simon Lauritsen fornævnte gæld.

** Anders Jespersen på sin fæsteenke Anne Hansdatter, salig Anders Jensen skrædders efterleverske sst, hendes vegne og Christen Carlsen rådmand og overformynder på Anne Hansdatters tre børn, nemlig Hans Andersen, Bodil Andersdatter og Anders Andersen deres vegne bekendte, at de 10/3 sidst forleden har skiftet og delt hvis efterskrevne arv og gods, som fandtes efter salig Anders Jensen skrædder. børnenes tilfaldne del deraf bepligtede Anders Jespersen sig at give de tre børn, når de opvokser og det behov har, og dernæst deres opfødsel med sko, klæder, skolegang, optugtelse og anden fornødenhed, indtil hver af dem bliver 16 år.

** Jens Pedersen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** item lod fordele efterskrevne for gæld.

** Jacob Lauritsen på borgmester og råds vegne dom over Evert Evertsen Lepper i Århus, at efterdi for byfogden med Evert Evertsens forpligt sub dato 25/7 1635, at når han sig utilbørligt imod ægteskabs punkter imod sin hustru Anne Poulsdatter forholder, skulle han rømme Århus len og by, hvilken forpligt han ikke har efterkommet, men nu igen efter tingsvidnes lydelse sub dato 4/2 1636 sidst forleden sig utilbørligt imod sin hustru har anstillet, da vidste byfogden ikke andet derom at sige for rette, end Evert Evertsen jo bør, imedens hans udgivne forpligt stander ved magt, at rømme Århus by og len eller at straffes derfor som vedbør.

24/3 1636.

** efterskrevne 24 dannemænd vidnede, at det er dem vitterligt, at Anne Nielsdatter er af sin barndom opfødt i Århus af ærlige ægte forældre salig Niels Ibsen og salig Barbara Sørensdatter, og selv har hun handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** samme 24 mænd vidnede, at det er dem vitterligt at Mette Lennartsdatter er af sin barndom opfødt i Århus af ærlige ægte forældre salig Lennart Hansen bogbinder og Anne Sørensdatter, og selv har hun handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Jens Stigsen rådmand i Århus skødede og afhændede fra sig og sine arvinger og til Hans Pedersen skriver på Skanderborg og hans arvinger en hans kornhave, liggende i Mejlgade under Trøjborg bakke næst norden ved Hans Pedersens egen kornhave, han købte af salig Jens Olufsens hustru sst og sønden næst ved Niels Ibsen rådmand sst hans humlehave.

** Søren Fårup lod fordele efterskrevne for gæld.

** Tomas Jensen i Firgårde lod fordele efterskrevne for gæld.

** Anders Terkildsen. vurderingsmænd vurderede efterskrevne gods for 15 sletdaler, hvilket gods Anders Terkildsen udlagde og rettede for sig med til Peder Jensen skrædder sst for 10 daler, som han tiltalte ham for.

** Hans Hansen Skåning lod fordele Jens Iversen på Brobjerg for 2 sletdaler for klokkerne for hans hustrus lig forleden.

** Rasmus Olufsen sst. dom over Jens Rasmussen Buck borger sst for 10 rigsdaler for 1 mast, Rasmus Olufsen har lovet til borgmester Oluf Hansen i Horsens den at levere inden 6 uger derefter.

** Peder Rodskov dom over efterskrevne for gæld.

** Jørgen Hansen klokkestøber borger sst havde stævnet Hans Andersen borger sst og givet ham sag for et vurderingsvidne, han i klokkestøberens fraværelse forhvervet har, mens han var i Thy og støbe en klokke, dateret Århus byting 11/6 1635, hvori han har ladet sig den klokke tilvurdere, han har afkøbt klokkestøberen efter dennes regnskabsbogs indhold. desuden havde Hans Andersen forfulgt ham først til byting, derefter til landsting og til byting igen og derfra til rådhus og fra rådhus til overkøbmænd og fra overkøbmænd til byting igen og nu til borgmester og råd og intet rigtigt bevis har fremlagt for den gæld, han sig påberåber, klokkestøberen skal være ham skyldig. da mødte Hans Andersen og fremlagde et vidne her af tinget 18/2 sidst forleden, og dernæst fremlagde et skriftligt forligs afsigt, som fire dannemænd med overkøbmand sst imellem Jørgen Klokkestøber og Hans Andersen har afsagt 29/2 1636 angående adskillige tvister dem imellem havde været, og da vidste de ikke andet derom at kende, end Jørgen Klokkestøber bør sin klokke igen at løse og betale Hans Andersen 8 daler, og deslige også at betale ham 5 daler for skade i hans have på hans rug, urter og kål. og formente Hans Andersen, Jørgen Klokkestøber burde at betale fornævnte 13 daler og kvit at være for hans tiltale og begærede dom. derefter blev afsagt, så efterdi samme sag har været i rette for overkøbmand, og han selvfjerde har dem imellem sagt, og deres afsigt står endnu ved sin fuldmagt, vidste fogden ikke imod den at kunne sige.

** Peder Christoffersen oplyste et hvidt får med en brun tot oveni hovedet og mærket på ørene, som Anders Hyrde for nogen tid siden inddrev i byfogdens gård og bar derind et lam med samme får, og om der var nogen, som det ville vedkende, skulle de det bekomme.

** Peder Christoffersen byfoged opsatte den sag imellem Hans Andersen og Jørgen Klokkestøber til i dag 14 dage.

** Niels Madsen fra sig leverede til Mogens Christensen, Jens Ulriksens fuldmægtig, efterskrevne gods, som han på rettens vegne havde i forvaring efter vurderingsvidnes indhold, hvilket gods Mogens Christensen annammede, og derfor gav Niels Madsen kvit og kravsløs for samme gods.

** Niels Madsen på KM og byens vegne havde her på bytinget indført en fange ved navn Søren Rasmussen for tyveri, som har her i Århus har gjort, og som han ledig og løs stod her for retten uden nogen pinsel eller tvingsel offentlig bekendte at have stjålet i Margrete Eriksdatters taske en sølvske, som han her havde på sig, og derhos bekendte, at han var et slegfredsbarn, født i Karlby i Nør herred, hans far hed Rasmus Jensen i Karlby hans mor Ester Nielsdatter. dernæst bekendte han at have stjålet efterskrevne gods på landet, og da han kom til Århus gav han sig i selskab på gaden med en ved navn Peder Andersen, som var født ved Ålborg, og de fulgtes ad mod aften og lod dem indlukke i domkirken om natten, hvor de brød blokken og stjal penge, og desuden stjal de bøger fra

Jacob Abels liberi, hvilke bøger de solgte, ofte til efterskrevne præster i omegnen. derefter satte Niels Madsen i rette, at efterdi Søren Rasmussen sig med hans begangne tyveri både mod Guds og den verdslige lov groveligen skal have forseet, om han ikke derfor bør at miste hans liv. derefter blev afsagt, så efterdi for os er indladt ledig og løs Søren Rasmussen, som på sig så vel som hos sig havende adskilligt gods, som han offentlig bestod sin næste at have frastjålet, da vidste fogden ikke Søren Rasmussen for samme hans begangne tyveri at kunne befri, men for sådanne sine grove gerninger at miste sit liv i en galge, og bonden sine koste igen.

31/3 1636.

** Jens Nielsen på borgmester og råds vegne tilsagde borgere og indvånere her i Århus, som har ladet sig pante for årlig skat, bøsseskyttepenge og anden skat, at de deres panter skulle løse inden morgen aften, eller samme panter at være forbrudt og sælges for hvis, som de var pantet for.

** Jens Svendsen i Åby dom over Rasmus Rasmussen Guldborg borger i Århus for en kvie, hans hustru af Jens Svendsen bekommet har.

** Poul Nielsen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Jørgen Høg til Hammergård lod fordele Jens Ulriksen borger sst for gældssag 208 sletdaler.

** Jørgen Høg til Hammergård lod give til kende, at det var i dag hans 4.æskning efter Jens Ulriksen borger sst for gældssag i rede penge beregnet til 208 sletdaler, og ingen er fremkommet, som på hans vegne ret gøre ville.

** Rasmus Sørensen for hans søn Jens Rasmussen. efterskrevne dannemænd vidnede, at det er dem vitterligt, at Jens Rasmussen er barnfødt her i Århus af ærlige ægte forældre, hans far Rasmus Sørensen Houstrup og hans mor Kirsten Mortensdatter, og selv har han handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Mogens Lisbjerg. Søren Rasmussen Låsby i Århus bekendte, at han har været over en venlig forhandling med Mogens Sørensen Lisbjerg om al hvis gods, bo og boskab, som salig Ib Svendsen har sig efterladt i Mogens Sørensens gård, han nu iboer, efter regnskabsbogs indhold, som Mogens Sørensen kunne have til at svare, så og al hvis anden regnskab, han eller hans hustru kunne have med Mogens Sørensen om den gård, han iboer, og bekendte Søren Rasmussen, at Mogens Sørensen har ham ganske afbetalt.

** Mogens Simonsen på Stadsgård med to uendelige domme her af tinget 3/3 og 17/3 sidst forleden fremlagde efterskrevne vidner her af tinget 25/2 sidst forleden angående det øde byggested i Møllestien sst, som var pantsat til hans salig far, som salig Niels Jacobsen og Albret Mikkelsen og hans hustru Karen Christensdatter og deres arvinger og kreditorer var blevet stævnet for at indløse, men ingen var mødt, hvorfor det var blevet tildømt Mogens Simonsen for ejendom. derefter blev afsagt, så efterdi i sagen er forhvervet to uendelige domme, som endnu ved deres fuldmagt stander ustævnet og uigenkaldt, vidste byfogden ikke andet derom at kende, end fornævnte øde byggested bør jo at følge Mogens Simonsen for sin rette ejendom at være, efterdi det ikke fra ham er lovligt løst.

** mester Jacob Knudsen latinske skolemester i Århus. synsmænd vidnede, at de 30/3 sidst forleden synede og forfarede hvis brøstfældighed, som nu fandtes på den residens, som ligger til den latinske skolemester, og da syntes de, at den efterskrevne brøstfældighed ikke kan bekostes under 200 kurant daler.

** Maren Madsdatter og hendes søn Oluf Jensen. efterskrevne vidnede, at de 7/3 1635 efter borgmester og råds befaling var med byfogden Jørgen Heitwinkel i Maren Madsdatters hus og der så de, at Jørgen Heitwinkel selv havde nøgle og lukkelse til en kiste med adskilligt kramgods i, som han selv havde registrering på, og lod dem se stykke for stykke, og da Jørgen Heitwinkel det igen havde nedlagt i kisten, da antvortede han nøglen til KM byfoged, og sagde sig ikke mere derefter med samme gods at ville have med at bestille.

** Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske og borgerske sst havde stævnet hr Mads Danielsen i Harlev ham tiltalte for gældssag, som han er hende skyldig efter hendes fremlagte regnskabsbog for 1625 og 1630. dernæst blev fremlagt en henfindelse fra Morten Madsen superintendant over Århus stift, formeldende at Maren Madsdatter der havde indstævnet hr Mads Danielsen for gæld, og da der er afsagt, at efterdi det er en verdslig sag, da den at indkomme for sin verdslige tilbørlige dommer. derefter blev afsagt, efterdi hr Mads Danielsens fuldmægtig indskyder ham for hans værneting, da vidste byfogden ikke andet derom at sige for rette, end Maren Madsdatter jo bør søge hr Mads Danielsen til sit værneting.

** Maren Madsdatter dom over hr Gregers Tomasen i Vitten og hr Jens Sørensen i Hørslev for efterskrevne gæld efter hendes regnskabsbog. derhos blev fremlagt en henfindelse fra doktor Morten Madsen superintendant over Århus stift, og da er så afsagt, at efterdi det er verdslig sag, da den at indkomme for sin tilbørlige dommer.

** Rasmus Testrup. synsmænd kundgjorde, at de 31/3 så, at der var 3 vinduer indslagen, og nogen vinduer brækket i Rasmus Testrups boder bag klostret ved tangen liggende, som dem syntes ikke kan ferdes under 6 mark, som Rasmus Testrup beskyldte Gydes søn Jens Jensen og Anne Mikkelsdatters sønnesøn Niels Andersen, boende i Niels Bondesens boder bag klostret sst, at de gjorde ham den skade på sine vinduer.

7/4 1636.

** Laurits Jacobsen Møller dom over Søren Pedersen i Harlevholm for 4 tønder 6 skillings øl.

** Rasmus Sørensen dom over Jens Tomasen i Årslev i Hald herred efter hans brevs formelding.

** Maren Madsdatter. Christoffer Pedersen i Århus vidnede, at han 7/3 1635 efter borgmester og råds befaling var med byfogden Jørgen Heitwinkel i Maren Madsdatters hus og der så de, at Jørgen Heitwinkel selv havde nøgle og lukkelse til en kiste med adskilligt kramgods i, som han selv havde registrering på, og lod dem se stykke for stykke, og da Jørgen Heitwinkel det igen havde nedlagt i kisten, da antvortede han nøglen til KM byfoged, og sagde sig ikke mere derefter med samme gods at ville have med at bestille.

** Maren Kruses lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Villads Vægter lod fordele efterskrevne for gæld.

** Hans Andersen borger sst med en opsættelse her af tinget 24/3 sidst forleden havde stævnet Jørgen Grydestøber sst og tiltalte ham for nogen ord, han ham tilsagde på Århus rådstue 25/2 1636, at Hans Andersen skulle lade ham kræve for 8 sletdaler, som han ham en rum tid skulle have hjemløst, hvilket Hans Andersen formener, han ikke kan bevise, men ham sådant at pådigte og lyve, og han formener, at Jørgen Grydestøber bør samme sin letfærdige angivende at bevise, eller derfor at blive en løgner. byfogden opsatte denne sag endnu fremdeles 6 uger.

** Hans Klodt sst havde stævnet Christoffer Pedersen borger sst og tiltalte ham for efterskrevne gods, som han forholder Hans Klodt og ikke vil lade ham igen bekomme. så mødte Christoffer Pedersen og fremlagde sit skriftlige svar, at han begærer gerne af Hans Klodt, for det første at han ville sig indstille som en god mand med det gods, som han har annammet af ham til inventarium at levere fra sig igen, og for det andet at Hans Klodt ville restituere og fornøje ham hvis brøstfældighed sig tildraget er i hans gård, og han ham har lovet igen at betale, og for det tredje, så eftersom han har lejet hans gård på 1 1/2 års tid og ham sin husleje i rette tider lovet at betale, og han har bekommet noget af Hans Klodt derpå, så når de kommer til regnskab, så skal han gerne forholde sig imod ham, som det sig bør. derefter blev afsagt, så efterdi Hans Klodt tiltaler Christoffer Pedersen, og han sig for overkøbmand indskyder, da vidste byfogden ikke andet, efterdi han beråber sig på regnskab at have mod Hans Klodt, da at indkomme for overkøbmand 9/4 og han dem imellem at likvidere.

** biskop doktor Morten Madsen lod tilspørge Kirsten Rasmusdatter i Århus, hvem der var hendes barnefar til det barn, hun for kort tid siden fik her i byen. dertil svarede Kirsten Rasmusdatter ved sin helgens ed og oprakte fingre, at en karl Laurits Christensen Rostocker, boer i Rostock, som han for hende berettet.

** doktor Morten Madsen biskop lod tilspørge Maren Rasmusdatter i Århus, hvem der var hendes barnefar til det barn, hun for kort tid siden fik her i byen. dertil svarede hun og svor, at det var en ungkarl Søren Jensen, som han sagde for hende, at han havde hjemme i Maribo, og at han var en ungkarl

** Niels Bondesen gav til kende, at det får og lam, som byfogden har til tinge ladet oplyse, det samme får og lam vedkendte Niels Bondesens hustru sig at tilhøre, som hun ved hendes visse bud lod uddrive af byfogdens gård igen og ind i Niels Bondesens gård.

** bispen og mester Påske. synsmænd vidnede og kundgjorde, at på den østre gavl på Århus domkirke er et stort hus færdiggjort med nye vinduer og jern, på den nordre og sønder side fandtes på de nederste vinduer at være forflikket, og siden de er flikket, er udslagen nogle få ruder af samme forflikkede vinduer, nok 3 lange huller på den søndre side fuldfærdiget med nye vinduer og jern, over kapitlet færdiggjort 2 huller med nye vinduer og jern, på den vestre gavl fandtes et stort hul som er ganske brøstfældigt på mur, jern og vinduer.

** Peder Rasmussen i Saksild. vurderingsmænd kundgjorde, at de nu her ved tinget vurderede en egekiste for 17 mark, som Niels Hansen sst udlagde for den gæld, han var Peder Rasmussen i Saksild skyldig.

** Rasmus Pedersen Essenbæk borger i Randers havde stævnet Hans Pedersen slotsskriver på Skanderborg slot for dom og rettergang og fremlagde sit skriftlige forsæt lydende, eftersom Peder

Helt af København næst forleden snapsting i Viborg på Rasmus Jensens vegne i København til mig har solgt 600 tønder byg med landgildemål af Skanderborg lens indkomst efter hans brevs bemelding, som jeg Hans Pedersen Skriver på Skanderborg slot leveret har, og jeg 14/2 sidst forleden derpå fuldkommen kvitterede ham, og derimod annammet Hans Pedersens revers på hvis korn mig ikke nu straks blev leveret, at det efter samme reverses indhold mig skulle leveres, når jeg det ville fordre, og efterdi jeg med mit skib her for Århus er ankommen at hente samme korn, er jeg forhold derpå gjort af Rasmus Heldekandes tjener i København imod mit rigtige køb og forhandling, mig til stor forsømmelse og skade, så mener jeg, at Hans Pedersen dog bør at holde sit udgivne brev og samme korn straks til mig lade levere, actum 1/4 1636 Rasmus Pedersen Essenbæk egen hånd. dernæst blev fremlagt Hans Pedersens efterskrevne revers, hvorefter blev afsagt, så efterdi bevises med Hans Pedersens udgivne sedler, det fornævnte byg og malt Rasmus Pedersen Essenbæk at skal være følgagtig, da vidste byfogden ikke derimod at sige, men Hans Pedersen hans udgivne breve at holde og efterkomme.

** Peder Christoffersen byfoged. vurderingsmænd vidnede, at de nu i dag vurderede et lidet hvidt galtsvin for 2 1/2 mark, hvilket svin Peder Christoffersen i 3 ting har oplyst, og ingen er fremkommen, som ville vedkendes samme galtsvin.

** mester Wulf Baltsersen. byfogden opsatte den sag imellem mester Wulf Baltsersen og Rasmus Testrup om den bygning, Rasmus Testrup skal have sat på byens forte på Graven, til i dag 14 dage.

** Rasmus Olufsen i Horsens havde stævnet Jens Rasmussen Buck borger sst ham tiltalte for 10 rigsdaler, som han ham efter sit efterskrevne brev pligtig er, hvori han lover at holde Rasmus Olufsen kvit for 10 rigsdaler, som Rasmus Olufsen har underskrevet som tro forlover til borgmester Oluf Hansen for en mast at levere inden 6 uger, actum Horsens 10/5 1632. så lod Jens Buck fremlægge et underskrevet brev, hvori efterskrevne bekender, at Jens Rasmussen borger i Århus har købt af os en skudemast med mere, dateret Horsens 9/5 1632. derefter blev afsagt, så efterdi der findes brev imod brev, da vidste byfogden ikke andet derpå at kunne kende, men det for sin tilbørlige dommer at indkomme.

21/4 1636.

** Rasmus Nielsen skriver. Søren Jensen i Århus skødede Rasmus Nielsen rådmand sst et stykke jord i Selkær, som ligger med den sønder side og øster ende ad Rasmus Nielsens egen have, med den nordre side ud ved Jep Nielsens have.

** Rasmus Nielsen skriver. Claus Sager badskær i Århus offentlig bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 100 sletdaler med 6 dalers årlig rente, og derfor til underpant og vis forvaring sætter ham al den lod og arvepart, som hans hustru Birgitte Ovesdatter kan tilkomme, efter rigtigt skiftebrev og lovlig afkalds indhold, i den gård og to boder liggende på Brobjerg, som Birgitte Ovesdatter og hendes bror Søren Ovesen arveligt er tilfaldet efter deres salig mor Sidsel Nielsdatter, som Ove Rasmussen nu iboer, vesten adelgaden, strækker sig i nør til Ove Rasmussen Pilgårds gård og ejendom og i sønder til Rasmus Pedersen Testrups ejendom.

** Rasmus Nielsen skriver. Morten Sørensen Nibing i Århus offentlig bekendte af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 100 sletdaler med 6 dalers årlig rente, og derfor til underpant sætter ham hans hus og gård, han nu iboer, liggende på Guldsmedegade sønden op til den gård, Christen

Nielsen iboer, og norden op til den gård og ejendom, Hans Lidt badskær sst afkøbte Søren Fårup sst.

** Jens Nielsen. Simon Pedersen og Kirsten Pedersdatter sst de stod nu her for tingsdom, eftersom de var med en landstings stævning stævnet af Jens Nielsen for deres sandhed at bekende, da vidnede, at de var i Jens Nielsens stue på Studsgade, da Søren Frandsen i Halling lovede at betale Jens Nielsen resten af de penge, han er ham skyldig, uden han skulle bruge nogen lovmål.

** Jørgen Jacobsen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Hans Sørensen i Vitved. efterskrevne vidnede, at de 1/4 sidst forleden så, at Hans Sørensen i Vitved havde en blodig skade i hans hoved og var slået i ansigtet, som Niels Madsen sigtede Jens Rasmussen på Brobjerg for, at han gjorde, og derfor lyste Niels Madsen på Hans Sørensens vegne Jens Rasmussen et fuldt vold til, både for konge, byen og bonden.

** Peder Christoffersen tilspurgte Jacob Abel og Jørgen Klokkestøber, at de deres ærerørige sag, som Jacob Abel på Hans Andersens vegne tiltaler Jørgen Klokkestøber for, og samme sag formedelst dannemænds forbøns skyld at måtte opstå,. indtil Hans Andersen hjemkom til Århus igen, hvortil Jørgen Klokkestøber svarede, nej sagen ikke længere at opstå, men fogden dem imellem at ville dømme og adskille.

** Jens Mikkelsen i Mårup gav til kende, at han af Jens Christensen hospitalsforstander sst her i byen at være arresteret for nogen gæld, Jens Christensen formener, han skulle være ham skyldig og fremlagde sin skriftlige erklæring, som så formelder, eftersom Jens Christensen i Århus 13/3 sidst forleden skal have ladet mig arrestere og forbyde at drage af byen, førend jeg fik betalt ham 4 alen rødt klæde, som han med uret har ladet indtegne i hans regnskabsbog for 14 år siden, uanseet jeg aldrig købte noget rødt klæde, men det ved min saligheds fortabelse benægter, actum Mårup 7/4 1636. dertil Jens Christensen svarede, at han formedelst godtfolks forbøns skyld denne gang har afstanden den arrest, som han Jens Mikkelsen i havde.

** Frederik Jørgensen maler fremlagde hans skriftlige klage lydende, at da jeg Frederik Jørgensen indvåner i Århus 10/4 sidst forleden er indkommen i Jens Jensen hus sst, og min svoger Morten Nibing kom og derind, og min svoger og jeg samme tid kom i nogen tvist, så vi kom omkuld på gulvet med hverandre på Jens Basballes stuegulv, og i det samme kom Jens Jensen indløbende med en kniv i hånden og skammeligt skamferede og skar mig i mit ansigt med samme kniv, hvorfor jeg giver Niels Madsen fogedsvend fuldmagt at tiltale ham med rette for samme skade actum Århus 13/4 1636 Frederik Jørgensen egen hånd.

** item pro eodem. efterskrevne vidnede, at de 12/10 sidst forleden så, at Frederik Jørgensen maler sst havde en stor skade fra den højre side af hans næse og tvært over igennem næsen og over æblet på det venstre kindben, som dem syntes var gjort med en kniv, som Frederik Jørgensen beskyldte Jens Jensen vintapper her sst, at han skar ham samme skade, og derfor lyste Niels Madsen på Frederik Jørgensens vegne Jens Jensen et fuldt vold over.

** idem pro eodem. efterskrevne, eftersom de var hidstævnet med et landstings varsel af Frederik Jørgensen, vidnede, at de i søndag forgangen 8 dage var i Jens Jensen vintappers stue, da så de, at Jens Jensen indkom i hans lille stue med et draget værge, så slog Frederik Maler ham i hans hoved

med et pasglas, så kom Mads Skomager og Frederik Maler i tumult med hverandre, og begge lå på gulvet, da indkom Jens Jensen med en dragen kniv og skar Frederik Maler i hans ansigt.

** Jens Jensen vintapper fremlagde en skriftlig seddel lydende, 14/4 1636 har efterskrevne været i mit hus og beseet hvis skade, der er gjort af Frederik Maler, først er mig vinduer udslagen og mine potter og glas i stykker, en stol og 3 kontrafejer slået i stykker, og har han slået mig i hovedet med et glas, så stykkerne blev i hovedet siddende, hvilket han har gjort, førend han har bekommet nogen skade, hvortil Frederik Maler svarede, at han havde slået et glas i stykker og skamferet en tinpotte, og en kringstol at have haft i sin hånd at defendere sig imod Jens Jensens dragne værge, som han havde i sin hånd imod ham.

** item. efterskrevne vidnede, at de 14/4 sidst forleden så, at Jens Jensen sst hans vinduer var udslagen, hans potter og glas i stykker, en stol og 3 kontrafejer i stykker slået, men hvem havde gjort den skade på samme gods, vidste de ikke. og stod nu her for tingsdom Jens Jensen og sigtede Frederik Maler sst, for han gjorde samme skade og lyste ham et fuldt vold til både for kongen, byen og bonden.

** Jost Andersen i Søballe med fuldmagt af Laurits Ebbesen, KM befalingsmand på Skanderborg slot, havde stævnet Hans Hansen Skåning indvåner sst og tiltalte ham for efterskrevne resterende tiendekorn, KM anpart af Framlev tiende, for 1632-33-34, som beløber sig i penge 34 daler, som Hans Hansen ikke har villet klargøre, og formener han forpligtet er uden forhaling at betale, eller han på KM vegne at have udlæg af Hans Hansens bo og gods. byfogden opsatte denne sag 14 dage.

** Hans Klodt. Peder Christoffersen byfoged opsatte den sag imellem Hans Klodt og Christoffer Pedersen borger i Århus om hvis regnskaber efter overkøbmands afsigt, de nu tvistes om, til i dag 14 dage førstkommende.

** Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske sst havde stævnet hr Gregers Tomasen i Vitten for gæld, som han er Maren Madsdatter skyldig efter hendes regnskabsbog, og fremlagde en uendelig dom her af tinget 31/3 sidst forleden samt doktor Morten Madsen superintendant hans hedenfindelse til verdslig ret, dateret 9/3 sidst forleden. dertil svarede hr Gregers Tomasen, at han aldrig har taget nogen slags varer enten hos hendes salig husbond eller hende, siden de sidst gjorde regnskab. derefter blev afsagt, så efterdi bevises med salig Jens Olufsens regnskabsbog, hr Gregers Tomasen fornævnte gæld skal skyldig være, da vidste byfogden ikke andet derom at sige for rette, end hr Gregers Tomasen jo bør at betale Maren Madsdatter fornævnte gæld inden førstkommende 15 dage, eller hun derefter at have indlæg og fuld vurdering af hans bo, gods og løsøre.

** Søren Jensen i Odder, KM skovrider i Åkær len. Anders Mikkelsen skomager i Århus bekendte ham skyldig at være 50 rigsdaler med 3 rigsdalers årlig rente, og derfor til underpant satte ham hans hus og gård, han nu iboer, liggende bag klostret norden gaden østen næst Rasmus Lauritsens gård og ejendom, han nu iboer, og vesten næst Rasmus Sørensen Gyllings øde ejendom.

** Maren Madsdatter salig Jens Olufsens dom over hr Jens Sørensen i Hørslev efter sin regnskabsbog for efterskrevne varer, som han lod hente ved hr Christen Henriksen.

** Rasmus Sørensen Gylling borger i Århus på sine egne og Peder Christoffersen byfoged sst på fornævnte Rasmus Sørensens børn, Clemend Rasmussen, Søren Rasmussen, Sidsel Rasmusdatter og Anne Rasmusdatter, som han er oldefar til og værge for, deres vegne og lydeligt bekendte, at de

12/4 sidst forleden i gode dannemænds overværelse har været over et venligt skifte og skiftet og delt hvis arvegods, som fandtes efter Rasmus Sørensens salig hustru Maren Pedersdatter, hvorefter der tilfaldt hver af drengebørnene 80 sletdaler og hver af pigebørnene 50 sletdaler.

28/4 1636.

** Rasmus Nielsen rådmand. Terkild Saxe i Århus bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 300 sletdaler med 18 sletdaler årlig rente, og derfor til underpant satte ham 6 hans boder og ejendom liggende på Graven sst norden adelgaden vesten næst op til Rasmus Ibsens gård og østen næst til Rasmus Testrups nye bygning, med hosliggende kålgård, som strækker sig norden til Erik Mikkelsens have bagved sin gård, så og et fuldt gårdsavl i alle Århus vange.

** Laurits Jacobsen Møller. Rasmus Pedersen Testrup borger i Århus i hånd tog Laurits Møller og lovede for Jens Stigsen rådmand sst til Laurits Møller for 12 sletdaler til i dag 8 dage at betale med gode varer, ellers Laurits Møller at være lige nær sin ret og lovmål, og dermed lovede Jens Stigsen at holde Rasmus Testrup skadesløs for forskrevne løfte.

** Hans Klodt i Århus fremlagde et skriftligt brev til doktor Egidius Jensen i Randers lydende, at da to dannemænd på doktorens vegne 8/3 sidst forleden har været hos mig og berettet, at jeg ikke kunne bekomme den gård i Århus på Torvet beliggende, som jeg af doktor Egidius Jensen efter hans brevs indhold for et års tid lejet har, hvilket jeg ikke kan tro, at han imod mig fattige fremmede mand sig så ville forhandle, men forhåber mig endnu, at doktoren som en ærlig mand holder det, som han imod mig har forskrevet. actum Århus 13/3 1636. dernæst vidnede efterskrevne, at de 14/3 1636 på Hans Klodt indvåner i Århus hans vegne med denne beskikkelses seddel var hos doktor Egidius Jensen, som da svarede, at han ikke kunne skaffe Hans Klodt den gård, som han har beliggende i Århus på Torvet nu til påske, dersom det end skulle koste 1000 daler, og der var gode borgere, som havde doktoren advaret, at Hans Klodt fordærvede de huse, han kom i at bo.

** Rasmus Pedersen Testrup lod fordele Jens Jensen og Niels Andersen, født i Århus, begge for 6 mark for skade, som de har gjort ham på hans vinduer i hans boder bag klostret.

** Jens Svendsen i Åby lod fordele Rasmus Rasmussen Guldborg sst for 5 sletdaler for en kvie, som hans hustru af ham købt har.

** Karen Ludvigsdatter lod fordele udenbys for gæld.

** Maren Madsdatter salig Jens Olufsens. byfogden opsatte den sag imellem Maren Madsdatter og Jørgen Heitwinkel om den forpligt, han for borgmester og råd på Århus rådstue gjort har 5/3 1635, at skulle igen levere hende hendes salig mand Jens Olufsen og hendes søn Oluf Jensen deres udgivne håndskrifter, lydende på kramgods, de af Jørgen Heitwinkel afkøbt har, til i dag 14 dage.

** Hans Andersen borger i Århus fremlagde en opsættelse her af tinget 7/4 sidst forleden, hvor han havde stævnet Jørgen Grydestøber sst og tiltalte ham for nogen ord, han ham tilsagde på Århus rådstue 25/2 1636, at Hans Andersen skulle lade ham kræve for 8 sletdaler, som han ham en rum tid skulle have hjemløst, hvilket Hans Andersen formener, han ikke kan bevise, men ham sådant at pådigte og lyve, og han formener, at Jørgen Grydestøber bør samme sin letfærdige angivende at bevise, eller derfor at blive en løgner. dernæst blev fremlagt Hans Andersens efterskrevne beskyldning til Jørgen Klokkestøber om samme sag og andre tvistigheder, som dem imellem været

har, samt et tingsvidne her af tinget 18/2 sidst forleden. så er mødt Jørgen Klokkestøber og har fremlagt en skriftlig seddel lydende blandt andet, at det som jeg har givet Hans Andersen sag for, det vil jeg bevise. derefter blev afsagt, så efterdi Jørgen Klokkestøber ikke endnu noget nøjagtigt bevis forestiller, vidste byfogden ikke andet derom at kende for rette, end Jørgen Klokkestøber samme sit indlægs beskyldninger bør jo at bevise, eller derfor at lide som vedbør, imens samme hans angivende stander ved sin fulde magt.

5/5 1636.

** Jens Ulriksen dom over efterskrevne for gæld.

** Maren Nielsdatter lod fordele for gæld.

** Jens Andersen dom over efterskrevne for gæld.

** Hans Andersen fremlagde en skriftlig seddel, hvormed han tilbyder Jørgen Klokkestøber den klokke, som han til Hans Andersen har leveret og æsker sine penge, som han af ham har annammet, nemlig 8 sletdaler, om han den nu vil løse.

** Augustinus Miller. efterskrevne vidnede, at de 15/4 sidst forleden arresterede og beslog Rasmus Jensen i Pederstrup og forbød ham under et fuldt vold at vandre her af Århus, førend han betalte Augustinus Miller hvis, som han var ham skyldig, men dog er Rasmus Jensen uden vilje og minde vandret her af Århus og derfor lyste han Rasmus Jensen et fuldt vold til.

** Bernt Klodt for hans far Hans Klodt. efterskrevne vidnede, at 1632 ved sankt Mikkels dags tide, da Hans Klodt flyttede i Christoffer Pedersens gård, da købte han kål af borgmester Søren Frosts kvinde Mette Lauritsdatter, som han satte i Christoffer Pedersens gård og ikke i hans have. ligeledes vidnede de, at der var hul på Christoffer Pedersens havegærde, så der kunne løbe både hunde og svin ud og ind i haven. Bernt Klodt spurgte Christoffer Pedersen, om han ikke den tid, hans far flyttede i hans gård, havde lejet hans have til urmageren, hvortil han svarede, såvidt urmageren brugte hans have, det havde han i hans vilje og minde, og han har aldrig fået nogen leje deraf.

** Laurits Jacobsen møller lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Sørensen Gylling lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Bernt Klodt i Århus kornmølle havde stævnet Christen Mortensen borger sst ham tiltalte, for han imod KM nådigste brev sig skal have tilfordristet at lade hans korn male i andre møller end i Århus kornmølle, og i rette lagde efterskrevne KM brev, dateret Haderslevhus 18/2 1636, indeholdende at byens borgere skal lade deres korn male i Århus mølle. derefter blev Christen Mortensen første, anden og tredje sinde fremæsket og påkaldt, og ingen fremkom, da vidste byfogden ikke andet derom at sige, end Christen Mortensen jo sig imod KM brev har forseet og bør derfor at stande til rette, som vedbør.

** Jens Ulriksen havde stævnet Niels Rasmussen på Studsgade borger sst og tiltalte ham for 4 daler, som han er ham skyldig og ikke ham vil afbetale. så mødte Niels Rasmussen bød sig i rette og gav til kende, at Jens Ulriksen var ham også gæld skyldig efter hans efterskrevne register. derefter blev afsagt, så efterdi Niels Rasmussen her for tingsdom indskyder sig at ville være til rede og regnskab

med Jens Ulriksen, og de begge er borgere i Århus og een ret og politi undergiven, vidste byfogden ikke andet derom at sige, end de med samme deres tvistighed at indkomme for overkøbmand på lørdag førstkommende, som indfalder 7/5.

** Hans Pedersen skriver på Skanderborg til 3.ting har tilbudt Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske sst samt hendes søn og medarvinger den krambod liggende på Torvegade sst næst vesten op til Hans Deusters gård og østen næst til Hans Jostsens gård, som tilforn tilhørte Jens Olufsen sst, som han har i pant af salig Jens Olufsen, om hun den vil løse inden 2 måneder, men ingen er fremkommen den at ville løse i nogen måder.

** Peder Christoffersen byfoged gav til kende, ingen vidner at måtte eller skulle udstedes, som kunne være doktor Morten Madsen superintendant over Århus stift anrørende i nogen måder, førend han derfor var givet lovligt varsel.

** Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske sst med to uendelige domme her af tinget 31/3 og 21/4 sidst forleden havde stævnet hr Jens Sørensen i Hørslev og tiltalte ham for gæld, han var hende skyldig efter sin efterskrevne regnskabsbog for 1625. så blev hr Jens Sørensen tre sinde fremæsket og påkaldt, og ingen der fremkom. derefter blev afsagt, så efterdi i sagen allerede 2 uendelige somme er forhvervet, hvilke endnu stander ved deres fulde magt, og af hr Jens Sørensen uigenkaldt, da vidste byfogden ikke andet derom at sige for rette, end hans forrige domme at følge, og hr Jens Sørensen bør at betale Maren Madsdatter bemeldte gæld inden 15 dage, eller hun derefter at have indlæg og fuld vurdering i hans bo, løsøre og jordegods.

12/5 1636.

** Jens Nielsen guldsmed for hans mor Trund Sørensdatter og hans søster Dorte Nielsdatter fremlagde en skriftlig klage over Kirsten Christensdatter, at hun 20 og 21/4 har først i gaden og siden råbt ind ad min dør og kaldt mig en gammel tæve og troldkone, som var kommet af troldfolk og tyvepak, desligeste overskældt min datter Dorte Nielsdatter og kaldt hende en tyv og hore, sætter derfor i rette om Kirsten Christensdatter ikke jo pligtig er personligt inden tinge ved helgens ed sige sig, ingen skel at vide til de ærerørige ord, eller derfor at tiltales for en løgner.

** item pro eodem. Mikkel Jensen skrædder i Århus vidnede ved sin højeste helgens ed, at han hørte 20 og 21/4 sidst forleden, at Kirsten Christensdatter sst overskældte Trund Sørensdatter og hendes datter Dorte Nielsdatter sst og kaldte Trund Sørensdatter en gammel sirne tæve og en troldkvinde, og kaldte hendes datter en hore og en tyv.

** Niels Pedersen i Borum fremlagde to skriftlige underskrevne sedler, hvori efterskrevne vidnede, at 20/7 1635 var Niels Pedersens vogn i Laurits Jensen stenhuggers gård, og Søren Jensen i Borum kørte vognen, og som Niels Pedersen sad i Laurits Jensens stue og drak en kande øl med begge sine brødre, da kørte Søren Jensen ud af gården med Niels Pedersens grå kappe og hans hynde på vognen, og der Niels Pedersen så, at han kørte bort med hans gods, løb han efter ham langt uden byen til Anders Bertelsens have og ville, han skulle have aget ham med sig hjem, eftersom de var forligt om, men han kunne ikke nå ham, men han kørte flux sin vej hjem.

** Kirsten Rasmusdatter for tingsdom lydeligt afsagde arv og gæld efter hendes salig husbond Jens Olufsen skipper, som boede og døde i Århus, at hun hverken ville arve ej heller betale nogen

bortskyldig gæld efter ham i nogen måder, eftersom hun tilforn over hans grav har kastet nøglen, og sig der fra al arv og gæld efter ham afsagde.

** Søren Jørgensen Alrø gav last og klage på Laurits Simonsen drager sst, at han forgangen tirsdag 8 dage kom til ham, som han stod på hans arbejde på Søren Gyllings skude og skældte ham for en tyv og en skælm og sagde, du han stjålet mine penge og lovede, han skulle få en fandens færd, inden han døde af verden.

** idem. efterskrevne vidnede det samme, og Søren Jørgensen Alrø benægtede ved sin helgens ed og oprakte fingre, at han ikke slog eller truede Laurits Sørensen drager eller gav ham nogen årsag til slig skænden, trussel og undsigelse i nogen måder.

** Christoffer Pedersen. efterskrevne synsmænd vidnede og kundgjorde, at de 7/5 have været i Christoffer Pedersens gård og der set hvis efterskrevne brøstfældighed, som fandtes i hans gård. stævningsmænd hjemlede, at de i dag 14 dage sidst forleden gjorde Hans Klodt sst lovligt varsel for synsmænds opkrævelse.

** Peder Jensen Todbjerg havde stævnet efterskrevne deres sandhed at vidne anlangende en skjorte, som Laurits Bødkers hustru Anne Sørensdatter havde skældt Peder Jensen Todbjergs hustru Anne Villadsdatter for, hun skulle have taget og pantsat til Rasmus Molbo og hans hustru. så tilstod Laurits Bødker og hans hustru begge med helgens ed og oprakte fingre benægtede dem aldrig at have tilsagt Peder Todbjerg eller hans hustru at have taget nogen skjorte, ej heller ved med dem eller deres børn andet, end det ærligt og kristeligt er i alle måder.

** Frederik Maler advarede og opkrævede sandemænd sst at de i dag 8 dage førstkommende skulle komme her til tinget og gøre deres ed og tov over Jens Jensen vintapper for sår og skade, som han har gjort på Frederik Maler efter syn, lyselse og vidnesbyrds lydelse.

** Maren Olufsdatter gav last og klage på Kirsten Christensdatter sst, at hun forgangen fredag 8 dage skældte hende for en tyvtrækker hore, og i det samme slog til hende med en rist i hendes hoved. og stod Kirsten Christensdatters husbond Søren Låsby til vedermåls ting.

** idem pro eodem. efterskrevne, eftersom de var stævnet for deres sandhed at vidne og bekende, vidnede, at de hørte og så forgangen fredag 8 dage på Vestergade sst, at Kirsten Christensdatter ved 3 slet eftermiddag skældte Axel Ebbesens hustru Maren Olufsdatter for en tyvtrækker hore, og i det samme slog til hende i hendes hoved med en rist. dertil svarede Kirsten Christensdatters husbond Søren Låsby og bekendte, at Maren Olufsdatter fik samme skade i hans dør.

** idem pro eodem. synsmænd vidnede, at de forgangen fredag 8 dage så, at Axel Ebbesens hustru Maren Olufsdatter havde en blodig skade på højre side oveni hendes hoved, men hvem der gjorde det, vidste de ikke. og stod Maren Olufsdatter for tingsdom og med hendes oprakte fingre sigtede og beskyldte Kirsten Christensdatter, at hun gjorde hende samme skade i sit hoved for hendes dør.

** Jacob Abel uendelig dom over salig Christen Ibsens arvinger, at de bør igen at levere Jacob Abel sin håndskrift og forløftes brev, som han for salig Christen Ibsen givet har, eller derfor at lide tiltale, indtil hvem der har deri at sige stævner på ny lovligt kommer her og vil være i rette.

** Dorte Bruns i Søllemarkgård på Samsø havde stævnet Jens Ulriksen borger sst, for han sig modvilligt forholder og ikke vil udflytte af Dorte Bruns gård, han iboer, og gøre hende den ryddelig til påske sidst forleden, eftersom han tilforn ved to dannemænd er udvist, og fremlagde efterskrevne tingsvidne af bytinget 17/3 sidst forleden. så fremlagde Jens Ulriksen sin skriftlige beretning lydende, eftersom Dorte Bruns har ladet mig give varsel anlangende den gård, som jeg nu iboer, som jeg hende afkøbt har, så tilbyder jeg hende i dag for retten hendes fuld værd og betaling, og at måtte tilstilles købebrev, som mig tit og ofte er lovet og tilsagt. Århus 12/5 1636 Jens Ulriksen egen hånd. hvortil Niels Madsen svarede, at Jens Ulriksen nu i dag tilbyder Dorte Bruns betaling for hendes gård, dog ingen penge er vist eller fremlagt, så har hun ingen gård til Jens Ulriksen at ville sælge, men den selv at lade bruge, og dersom han har noget købebrev på samme gård, det at fremlægge. byfogden opsatte denne sag til i dag 14 dage.

** Christen Jespersen blytække for hans datter Maren Christensdatter. Christen Jacobsen felbereder i Århus stod for tingsdom og lydeligt bekendte at have til sig annammet på salig Henrik Andersen Hattemagers to børn, nemlig Sidsel Henriksdatter og Kathrine Henriksdatter deres vegne under værgemål dette efterskrevne gods, som dem arveligt (uafsluttet)

19/5 1636.

** Søren Pedersen Kruse. efterskrevne vidnede og bekendte, at dem mindes og i Guds sandhed dem fuldt vitterligt er, at Anne Sørensdatter Munks var barnfødt i den gård i Drammelstrup, som Rasmus Jensen Munk og Niels Jensen påboer, og var oldemor til fornævnte Søren Pedersen, og var ægte søskende til Niels Sørensen og Jens Sørensen Munk, og fornævnte Anne Sørensdatter kom siden fra Drammelstrup og til Århus og boede i Folmers gyde og kom så til hendes bror Niels Munk på Fiskergade. item vidnede Maren Pedersdatter med helgens ed og oprakte fingre, at medens og al den stund hun og hendes husbond Peder Sørensen Kruse var tilsammen, da årligt hvert år kom Rasmus Jensen og Niels Jensen Munk til Peder Sørensen og de bad ham godvilligt om at hvis arvepart, som hans børn havde inde hos dem i den gård, som Jens Rasmussen nu iboer, at det måtte blive stående hos dem i deres livstid, og efter deres død måtte de drages derom, og årligt fornøjet Peder Kruse for hvis skæppeskyld, der kunne falde på den lod og part, som hans børn havde derinde. varsel til Staffen Pedersen i Solbjerg og hans hustru Johanne Mikkelsdatter, Rasmus Mikkelsen i Astrup, Mette Mikkelsdatter sst, Jens Rasmussen i Drammelstrup og hans hustru Ellis Mikkelsdatter, Peder Knudsen i Krogstrup og hans hustru Kirsten Mikkelsdatter, Poul Rasmussen smed i Assendrup og hans hustru Maren Mortensdatter, Morten Pedersen i Tulstrup, Peder Mortensen i Hinnedrup og Laurits Mortensen i Tulstrup.

** Bernt Klodt for Hans Klodt. efterskrevne vidnede, at 1632 havde Christoffer Pedersen lejet hans have, som ligger bagved hans gård, som Hans Klodt og Christoffer Pedersen nu tvistes om, til urmageren der boede i byen.

** Jens Jostsen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Christoffer Rasmussen gav last og klage på Peder Nielsen i Åby, som har tjent Jacob Remmer her i Århus, at han forgangen mandag 14 dage uden skyld og brøde her i byen har slået Christoffer Rasmussen med et spyd to blodige sår i hans hoved.

** idem pro eodem. synsmænd vidnede, at de forgangen tirsdag 14 dage så, at Christoffer Rasmussen havde to blodige sår i hans hoved, og Christoffer Rasmussen sigtede og beskyldte Peder

Nielsen i Åby, for han gjorde ham samme skade, og derfor lyste Niels Madsen på Christoffer Rasmussens vegne Peder Nielsen et fuldt vold over.

** Halvor Iversen skibbygger. byfogden opsatte den sag imellem Halvor Iversen og Peder Ankersen borgmester i Randers formedelst skudsmål, Peder Ankersen lod gøre, at han lovligt var i KM bestilling, indtil i dag 14 dage førstkommende.

** Hans Klodt indvåner sst havde stævnet Christoffer Pedersen borger sst for dom og rettergang og fremlagde en Jacob Abel borger sst, som i overkøbmands sted har været, hans skriftlige afsigt imellem Hans Klodt og Christoffer Pedersen, og da har Hans Klodt fremlagt efterskrevne regnskab på hvis gods og penge, som Christoffer Pedersen er ham skyldig. derimod havde Christoffer Pedersen fremlagt efterskrevne regnskab på hvis, Hans Klodt var ham skyldig, blandt andet for reparation af den gård, Hans Klodt havde lejet af ham og var fraflyttet. derefter blev afsagt, så efterdi Hans Klodt og Christoffer Pedersen borger begge med hverandre har været for Jacob Abel, den tid i overkøbmands sted, efter KM forordning, og han har lignet og likvideret dem imellem om deres tvistige sag, og han da ikke har vidst imod Christoffer Pedersens regnskabsbog at sige, da vidste byfogden ikke andet derom at sige for rette, end at efterfølge Jacob Abels afsigt, så vel som det syn, Christoffer Pedersen har forhvervet, imens hans bog, opskrift og afsigt stander ved sin fulde magt.

** hr Niels Pedersen i Ebeltoft. efterskrevne vidnede og kundgjorde, at de i tirsdags sidst forleden var hos Niels Andersen borger sst og advarede ham, at hr Niels Pedersen ville ikke have ham i sin bod længere, uden han skaffede besked fra øvrigheden, at han kunne være kvit for skade, efterdi at de har fredløsdom over ham.

** Geske Jacobsdatter. Hans Riffelt sadelmager bekendte, at han har oppebåret af Geske Jacobsdatter al hvis arv og gods, som ham på sin hustru Maren Envoldsdatters vegne arveligt kunne tilfalde efter hendes salig far Envold Felbereder, hvorfor han gav Geske Jacobsdatter afkald for al den arv, han på sin hustrus vegne kunne være tilfaldet efter hendes salig far.

** Frederik Maler gav til kende, at han lovligt har kaldt på sandemænd sst og advaret dem, at de nu i dag bør at gøre deres ed og tov over Jens Jensen vintapper og borger sst for den skade, som han har gjort på Frederik Maler og i rette lagde tre efterskrevne tingsvidner her af tinget 21/4 sidst forleden (uafsluttet)

2/6 1636.

** Jens Ulriksen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Niels Rasmussen Kni. efterskrevne vidnede, at de 20/5 sidst forleden arresterede og byslog Jens Jensen Skåning, boende i Nordby på Samsø, og forbød ham under et fuldt vold at vandre her ud af Århus, førend han betalte Niels Rasmussen hvis, han var ham skyldig, og dog er han 23/5 vandret af Århus og foragtet retten, og lyste ham derfor et fuldt vold over.

** hr Bertel i Tranebjerg på Samsø dom over efterskrevne for gæld.

** Trund Guldsmeds. byfogden med begge parters bevilling opsatte den sag med Trund Guldsmeds og Kirsten Christensdatter om nogen ærerørige ord dem imellem var, til i dag 14 dage førstkommende.

** mester Wulf Baltsersen uendelig dom over Rasmus Pedersen Testrup, at han bør den bygning at nedbryde, som han på Graven på byens stræde bygget har.

** Jens Clemendsen dom over efterskrevne for gæld.

** Didrik Skuster og hans hustru Dorte Jochimsdatter. efterskrevne 24 dannemænd alle borgere sst, de vidnede, at det er dem vitterligt, at Didrik Skuster og hans hustru Dorte Jochimsdatter fra den tid, de er kommet her til Århus og indtil denne dag, da har de handlet og skikket dem ærligt, kristeligt og vel.

** Hans Jostsen. Jacob Abel borger og bogfører sst med fuldmagt af menige salig doktor Matias Jacobsens arvinger solgte og skødede til Hans Jostsen en urtehave ved åen liggende.

** Søren Jørgensen Alrø. eftersom han her i dag til tinget havde stævnet Laurits Simonsen drager og ham tiltalte for nogen ærerørige ord, som han ham efter tingsvidnes formelding skulle have tilsagt, så tilstod Laurits Simonsen og med sin højeste helgens ed benægtede sig aldrig at have tilsagt Søren Alrø nogen ærerørige ord.

** Ellen Hansdatter Christoffer Stenhuggers. byfogden opsatte den sag imellem Ellen Hansdatter og Christen Kjær indtil i dag 14 dage førstkommende.

** Jacob Abel bogfører med to uendelige domme her af tinget 28/4 og 12/5 sidst forleden, som begge formelder, at han havde ladet stævne afgangne Christen Ibsens hustru Kirsten Nielsdatter og desligeste Laurits Jensen på sin hustru Karen Christensdatters vegne, Laurits Smed på sin hustru Maren Christensdatters vegne, Peder Christensen, Mogens Christensen, Margrete Christensdatter, Anne Christensdatter begge hos deres mor og Karen Christensdatter og deres myndige værge belangende en håndskrift og forløftes brev, som han til Christen Ibsen moxen 20 år forløben har udgivet på afgangne Anders Olufsen Ribers vegne, formeldende på 100 rigsdaler, hvilket forløfte Jacob Abel formener bør død og magtesløs at være, og ikke at komme ham til nogen hinder eller skade, men samme brev ham igen at leveres, og des foruden at stå ham til rette for hvis skade og påførte omkostning, han derover lidt har. han beviste med en seddel af Viborg landsting 16/3 sidst forleden, at stævningsmænd havde stævnet afgangne Christen Ibsens sønner, Jens Christensen og hans hustru og hendes myndige værge og børn, Niels Christensen hans hustru og børn og Jacob Christensen. dernæst fremlagde han efterskrevne KM dom sub dato 29/5 1619 samt et underskrevet brev sub dato Århus 24/3 1615. derefter en dom af Århus byting 9/3 1620, en dom af Viborg landsting 9/9 1620, en skriftlig afsigt dateret Århus 13/10 1620, en dom af Århus byting 19/10 1620. så mødte Mogens Christensen på sin mor Kirsten Nielsdatters vegne og fremlagde hendes skriftlige svar lydende, eftersom jeg er af Jacob Abel bogfører stævnet til Århus byting anlangende en håndskrift, som han af mig og mine børn skal fordre, som han siger sig for en 20 årstid og siden på Anders Olufsen Riber hans vegne til min salig husbond skal have udgivet, så er jeg venlig begærende, at efterdi håndskriften skal have standet i 20 år noget nær, at det måtte endnu blive i rolighed, til Gud vil jeg kan få mine børn samlet og der kan ske skifte efter min salig husbond, dateret Århus 1/6 1636. sammeledes mødte Laurits Jensen stenhugger borger sst og i lige måde begærede, at sagen måtte bero.

9/6 1636.

** Axel Ebbesen bysvend advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag 8 dage førstkommende skulle komme her til tinget sværge og gøre deres ed og tov over Kirsten Christensdatter, Søren Låsbys hustru sst, efter klage, syn og vindebyrds lydelse.

** Christoffer Rasmussen advarede og opkrævede sandemænd sst, at i dag 8 dage under deres faldsmål skulle komme her til tinget sværge og gøre deres ed og tov over Peder Nielsen i Åby, som har tjent Jacob Remmer sst, for sår og skade, som han her i Århus har gjort på Christoffer Rasmussen.

** Abild Christensdatter lod fordele Mikkel Hansen snedker for husleje og for skade på den bod, han iboede.

** Laurits Fog lod fordele efterskrevne for gæld.

** Jens Andersen i Møllestien lod fordele efterskrevne for gæld.

** Søren Clemendsen. Morten Jensen rådmand i Århus bekendte sig skyldig at være Søren Clemendsen 600 sletdaler, og derfor til underpant satte ham hans hus og gård, han nu iboer, liggende på Vestergade op til Jens Clemendsens hus og gård.

** Søren Fårup. byfogden hedenfandt den sag imellem Søren Fårup og Mads Sørensen skomager til overkøbmand sst, efterdi der befandtes regnskab imod regnskab, og han dem efter KM forordning imellem at likvidere og adskille, som det sig bør.

** Peder Christoffersen byfoged fremæskede Christoffer Rys hustru Maren Pedersdatter sst, at hun nu for tingsdom skulle fremkomme og ved sin højeste helgens ed benægte, at hun ikke har annammet noget rug af Hans Rasmussen, boende i Onsbjerg på Samsø.

** Søren Olufsen i Skjoldelev. byfogden opsatte den sag om gælds fordring på 20 sletdaler imellem Augustinus Miller og Søren Olufsen til i dag 3 uger førstkommende.

** Hans Rasmussen på Samsø lod fordele efterskrevne for gæld.

16/6 1636.

** Peder Sørensen i Labing dom over Niels Skibbygger i Århus for 8 sletdaler.

** Jens Guldsmed for hans mor og søster efter en opsættelse 2/6 sidst var dom begærende over Kirsten Christensdatter, Søren Låsbys hustru sst, for nogen skænds og ærerørige ord, hun har Trund Guldsmeds og Dorte Nielsdatter tilsagt. så fremstod Kirsten Christensdatter og med sin højeste helgens ed og oprakte fingre benægtede aldrig at have tilsagt dem nogen ærerørige ord, men vidste ikke med dem andet, end som ærligt, kristeligt og godt er i alle måder.

** Arent Althalt dom over Rasmus Nielsen i Ebeltoft for gæld.

** mester Wulf Baltsersen i Århus, byens kæmner og borger sst, på Århus bys og sine egne vegne havde stævnet Rasmus Pedersen Testrup borger sst og tiltalte ham for en bygning, som han på byens stræde på Graven sst har opsat, og dermed tillukket forten og strædet til mester Wulfs have, som han giver jordskyld af og af Arilds tid har været indkøring på, og fremlagde efterskrevne vidner her af tinget 21/5 1635 samt Århus bys jordskyldbog for 1635. byfogden opsatte denne sag i 14 dage.

** Hans Rasmussen i Onsbjerg på Samsø havde stævnet Christoffer Ry skomager borger sst ham tiltalte for 14 mark danske for 1 tønde rug, som hans hustru af Hans Rasmussen bekommet har og ikke vil betale. så mødte Christoffer Ry og formente sig eller sin hustru aldrig at have bekommet noget rug af ham, og spurgte, om han havde noget bevis, og Christoffer Rys hustru Karen Pedersdatter med sin højeste helgens ed benægtede, at hun aldrig havde borget rug af Hans Rasmussen. derefter blev afsagt, på efterdi intet bevis fremlægges, og Karen Pedersdatter det benægter, da vidste byfogden ikke andet derom at sige for rette, end Christoffer Ry jo bør for denne tiltale fri at være, indtil anderledes bevises.

** Niels Rasmussen Kni advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag 14 dage skulle komme her til tinget sværge og gøre deres ed og tov over Jens Jensen Skåning i Nordby på Samsø, for han i arrestering uden vilje og minde er vandret her af byen.

** Peder Mortensen i Årslev. byfogden opsatte den sag imellem Peder Mortensen og Erik Madsen borger i Århus anlangende gældssag til i dag 8 dage.

** Peder Saxe og hans medkonsorter. byfogden opsatte den sag imellem Peder Saxe og hans medkonsorter, der iblandt Kirsten Poulsdatter salig mester Christen Hansens om et forløftesbrev til velb salig Laurits Lindenov på Hans Klodt og Bernt Klodts vegne på Århus mølle udgivet har, indtil i dag 4 uger førstkommende.

** Jacob Madsen, forrige byskriver i Århus. byfogden opsatte den sag imellem Jacob Madsen og Hans Hansen Skåning om gælds fordring til i dag 14 dage.

23/6 1636.

** Augustinus Miller. Svend Lading indvåner i Århus stod for tingsdom og offentlig tilsagde Augustinus Miller, at han havde skrevet uret i tingbogen, dertil svarede Augustinus Miller, at han det aldrig skulle bevise.

** Peder Rasmussen Kattrup dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Lauritsen rådmand dom over Bernt Klodt, møller i Århus mølle, for resterende husleje og rente deraf.

** Mikkel Keldsen dom over efterskrevne for gæld.

** idem. efterskrevne vurderede en lang bøsse for 4 sletdaler og tilbød Mikkel Jacobsen at løse samme bøsse inden i dag 14 dage.

** Jacob Madsen dom over Søren Basse i Dejret og hans hustru Karen for 15 daler, hun har lovet for hendes datter Maren Rasmusdatter.

30/6 1636.

** mester Wulf Baltsersen uendelig dom over efterskrevne for gæld.

** Rasmus Christensen uendelig dom over efterskrevne for gæld.

** Christen Carlsen dom over efterskrevne for gæld.

** Peder Mortensen i Årslev dom over Erik Madsen for 14 daler for forløfte, han er i for Niels Pedersen i Århus til Peder Mortensen.

** Erik Madsen dom over Niels Pedersen i Århus for 14 daler, som Erik Madsen har lovet og godsagt for til Peder Mortensen i Årslev.

** Niels Kni lod voldsværge Jens Jensen Skåning, boende i Nordby på Samsø, for gældssag og bysætning i Århus 20/5 sidst forleden.

** Augustinus Miller. efterskrevne vurderede et stykke brunt kamelot, holdt 19 sjællandske alen, hver alen for 5 mark, hvortil blev lagt 2 mark i rede penge, som Søren Olufsen straks annammede og leverede håndskriften på 20 sletdaler fra sig.

** Ellen Hansdatter dom over Christen Jensen Kjær for et nyt kniplings tørklæde, så godt som 5 rigsdaler, som hun ham til troerhånd antvortet har at skulle hende forvare.

** Mikkel Keldsen. byfogden hedenfandt den sag imellem Mikkel Keldsen og Rasmus Nielsen i Århus, efterdi der befandtes regnskab imod regnskab, at indkomme for overkøbmand sst 8/7 førstkommende.

** Peder Jensen Bossesgård borger sst havde stævnet Peder Jensen Tunglund borger sst for dom og rettergang anlangende 10 sletdaler, som Peder Tunglunds søstersøn salig Jens Rasmussen fordum borger sst efter sin håndskrifts formelding skal være ham skyldig, så efterdi befindes Peder Jensen Tunglund at have til sig annammet salig Jens Rasmussens gods og regnskabsbøger og hans tilstående gæld derefter indkræver, så og hans bortskyldige gæld betaler, hvorfor Peder Jensen formener, at Peder Tunglund bør ham 10 sletdaler at betale, og fremlagde salig Jens Rasmussens efterskrevne brev, dateret Århus 29/5 1627, samt efterskrevne tingsvidne her af tinget 16/2 1632, hvori efterskrevne vidnede, at Peder Jensen Tunglund havde betalt hans søstersøn salig Jens Rasmussens gæld. så mødte Peder Tunglund og fremlagde en dom af Viborg landsting sub dato 14/1 1632, hvori formeldes, at Peder Jensen havde der stævnet Peder Jensen Tunglund for en dom, han 2/6 sidst forleden til Århus byting imod Peder Jensen Tunglunds søstersøn Jens Rasmussen hans rigtige brev lydende på 4 sletdaler, som han Peder Jensen skyldig er, og da har de gode landsdommere derom således afsagt, så efterdi ikke endnu er bevisligt gjort, at Peder Jensen Tunglund er Jens Rasmussens arving, og han ikke heller har obligeret sig nogen pendinge på hans vegne til Peder Jensen at betale, og byfogden fordi har Peder Jensen Tunglund for samme gæld kvitfunden, da vidste dommerne ikke imod samme hans dom at sige. derefter blev afsagt, så efterdi ikke for byfogden bevises, det Peder Tunglund var Jens Rasmussens arving og ikke heller taget

nogen arv efter ham, da vidste byfogden ikke imod de gode landsdommeres dom at sige, men Peder Tunglund for Peder Jensens tiltale bør kvit at være.

** Dorte Bruns på Samsø med en opsættelse her af tinget 12/5 sidst forleden havde ladet stævne Jens Ulriksen borger sst, for han sig modvilligt forholder og ikke vil udflytte af Dorte Bruns gård, han iboer og gøre hende den ryddelig, eftersom han tilforn er udvist, og fremlagde efterskrevne tingsvidner af Århus byting 17/3 og 12/5 sidst forleden. derefter blev afsagt, da efterdi Jens Ulriksen ikke fremlægger købebrev eller skøde, hvormed han ville sig samme gård tilholde for ejendom, og ikke bevises han nogen penge på samme gård at have udgivet, dog han med nogen bare ord tilbyder penge straks at ville udlægge, og ingen har han vist, og han lovligt er udvist af samme gård til påske sidst forleden, da vidste byfogden ikke andet derom at sige for rette, end Jens Ulriksen bør jo straks at gøre Dorte Bruns samme hendes gård ryddelig og den til hende levere med hus og bygning, som han den annammet, der han den for husleje iflyttede.

7/7 1636.

** Maren Rasmusdatter i Århus for tingsdom tog Rasmus Sørensen i Beder i hånd og gjorde ham til hendes værge og forsvar, og gav ham fuldmagt og myndighed at svare for hende og tale på hendes vegne til byting, herredsting og landsting eller hvor behov gøres, såvidt han på hendes vegne med lov og ret gøre kan, og var de til vedermåls ting.

** Niels Madsen på KM og byens vegne. efterskrevne vidnede, at de hos var, hørte og så 23/6 sidst forleden, at Jesper Jensen og Laurits Jensen i Sjelle blev forligt om det knivslag, som Laurits Jensen slog Jesper Jensen, således at Laurits Jensen skulle give Jesper Jensen for samme knivslag og skade 12 sletdaler.

** idem på KM og byens vegne. efterskrevne vidnede, at de 17/6 sidst forleden så, at Jesper Jensen i Sjelle havde et sting i det venstre lår, som dem syntes at være gjort med en kniv, som Niels Madsen sigtede Laurits Jensen, tjenende Niels Jensen i Sjelle, at han 17/6 i Århus gjorde Jesper Jensen samme skade.

** Jens Poulsen kedelfører i Århus lod fordele efterskrevne for gæld.

** Augustinus Miller. byfogden opsatte den sag imellem Augustinus Miller og Svend Lading om deres tvistighed indtil i dag 14 dage.

** Arent Althalt lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Erik Madsen lod fordele Niels Pedersen i Århus for 14 sletdaler, som han for ham til Peder Mortensen i Årslev har lovet og godsagt.

** Anders Pedersen. efterskrevne vurderede en stor gammel bøsse for 2 sletdaler og et skind for 1 mark, og lagde Anders Pedersen dertil 3 mark i rede penge, summen derimod at fuldgøre, som er 3 mark, hvilke varer og penge Mikkel Keldsen til sig annammet og for fornævnte 3 sletdaler lod sig orrige og nøje.

** Søren Pedersen på Brobjerg. efterskrevne vidnede, at de 23/12 1635 var hos Palle Ibsen på Mejlgade og opsagde ham de 150 sletdaler med al sin efterstående rente, som han Søren Pedersen

skyldig er, og derfor har hans gård i pant, at han fornævnte penge efter pantebrevs formelding til 24/3 næstefter skulle erlægge og betale.

** idem pro eodem for tingsdom gav til kende, at det var nu i dag lovligt det 3.ting, at han har tilbudt Palle Ibsen borger i Århus den gård og ejendom, som han nu selv iboer, på Mejlgade liggende, som han Søren Pedersen i pant sat har, om han den inden 2 måneder efter KM forordning ville løse og betale.

** Søren Pedersen på Brobjerg dom over efterskrevne for gæld.

** Niels Eskildsen gav last og klage på Rasmus Lauritsen i Århus, for han natten imellem 28 og 29/6 sidst forleden har slået en vindue slet sønder i hans hus og stak nogen sting i døren med et spyd.

** idem. efterskrevne kundgjorde, at de 29/6 sidst forleden så, at der var et vindue slet sønderslagen, og noget stukket i gadedøren i det hus, Niels Eskildsen iboer, som Niels Eskildsen sigtede Rasmus Lauritsen her sst, at han gjorde ham samme skade.

** Hans Pedersen skriver på Skanderborg. efterskrevne vurderede en krambod, som Hans Pedersen har i pant af salig Jens Olufsen, som boede og døde i Århus, og som ligger i Torvegade næst vesten til Hans Deusters gård og østen næst til Hans Jostsens gård, som tilforn tilhørte salig Jens Olufsen, og syntes dem samme krambod i det allerhøjeste ikke kan koste mere end 180 sletdaler.

** Abild Christensdatter. Peder Christoffersen byfoged bekendte skyldig at være Abild Christensdatter 600 kurant daler, hver daler til 80 skilling danske beregnet, og derfor til underpant satte hende hans hus og gård, han iboer, med to hosliggende boder, liggende vesten op til Jens Clemendsens hus og gård, han nu iboer, og strækker i nør op til doktor Peder Saxes boder og ejendom i Immervad.

** Rasmus Nielsen skriver rådmand. Søren Pedersen på Brobjerg bekendte skyldig at være Rasmus Skriver 200 sletdaler, hver daler til 64 skilling danske beregnet, og derfor til underpant satte ham tre hans boder liggende næst norden til borgmester Søren Frosts gård og ejendom og næst sønder til Mikkel Clausens hus og ejendom, og adelgaden til Poul Svejgårds ejendom, med hosliggende have.

** Hans Pedersen skriver på Skanderborg. Mogens Simonsen i Stadsgård aldeles solgte, skødede og klarligt afhændede til Hans Pedersen til evindelig ejendom at have, nyde og beholde Mogens Simonsens øde ejendom og byggested liggende i Århus i Møllestien næst østen op til Christen Holcks ejendom og næst vesten op til Hans Pedersens egne boder og ejendom med et fuldt gårdsavl i alle Århus vange.

** Anders Pedersen i Fægyden. efterskrevne vidnede, at de hos var i Anders Pedersens hus hørte og så, at Christen Tomasen skomager på Mejlgade hans hustru Kirsten kom ind i Anders Pedersens hus 2.pinsedag sidst forleden og der vedkendtes en gås, som stod i gården, og svor at det var hendes gås, men hun vidste ikke, hvad mærke den havde, men hun havde fået den af en kvinde i Vejlby. andre vidnede, at de hørte og så 17/6 sidst, at Kirsten, Christen Tomasens hustru på Mejlgade, kom ind i Anders Pedersens hus og havde med sig Maren Sørensdatter, Rasmus Jostsens hustru i Vejlby, og den kvinde af Vejlby ikke ville kendes ved gåsen, og da de begge gik ud af døren igen, sagde Kirsten Christens til fornævnte kvinde, det er alligevel min gås.

** Jens Christensen i klosteret for tingsdom stod her i dag på Århus hospitals vegne, dernæst med fuldmagt af Peder Nielsen, forstander i Randers hospital hans vegne og på begge hospitalers vegne vedkendtes en arvepart, som er falden efter salig Mikkel Lauritsen i Tuill i Stavanger len i Norge efter efterskrevne missives indhold, som blev fremlagt lydende: kære Hans Jensen svoger og tilforladende gode ven, jeg giver eder sørgeligen til kende, at Gud aller mægtigste ved den timelige død af denne jammerdal har afkaldt eders kære svoger og min kære salig husbond Mikkel Lauritsen på Tuill nu forleden 7/3, så har jeg 11/3 hans salig lig begrave og nedsætte i hans sognekirke, og begærer, at en af de rette og sande arvinger kunne nu straks forføje sig hid op med rigtig besked, mens det endnu er den bedste rejsetid på året, så vi betiden skifte kunne hvis, Gud os med forlenet har, som og straks 18/3 er registreret. dateret Tuill 4/4 1636 eders bedrøvede svogerske Maren Jensdatter, som samme missive i sig selv formelder, efterdi salig Mikkel Lauritsens søstre Johanne Lauritsdatter sig her i Århus hospital indgivet har og Maren Lauritsdatter i lige måder i Randers hospital sig indgivet har, dertil svarede Søren Knudsen i Hørning og formente, at samme faldne arv efter afgangne Mikkel Lauritsen burde ham og hans søskende at efterfølge, efterdi hans mor Johanne Lauritsdatter og morsøster Maren Lauritsdatter har dem begge klostergiven.

** idem. Jens Christensen forstander i Århus hospital på den ene og Søren Knudsen i Hørning på sine egne og på sine søskendes vegne på den anden side bød dem imod hverandre i rette anlangende en arvepart, som er faldet i Tuill i Stavanger len i Norge efter salig Mikkel Lauritsen efter efterskrevne skriftlige missive til Hans Jensen borger sst, dateret 4/4 1636, og formente Jens Christensen, at efterdi Mikkel Lauritsens to søstre sig havde i Århus og Randers hospitaler indgivet, satte han derfor i rette om samme arvepart ikke burde samme to hospitaler at følge. derimod formente Søren Knudsen, at efterdi hans mor Johanne Lauritsdatter og morsøster Maren Lauritsdatter var begge klostergiven, de derfor imod loven ikke at kunne arve, men samme arvepart burde ham og hans søskende at efterfølge og begærede dom. (dom ikke indført)

14/7 1636.

** Søren Jensen. Jørgen Rasmussen gav Søren Jensen afkald for al den arv, som ham arveligt efter hans salig far og mor kunne være tilfaldet, og han under værgemål haft har.

** Rasmus Hansen bager dom over Jens Iversen i Århus efter hans efterskrevne håndskrifts lydelse: kendes jeg Jens Iversen, borger i Århus, og gør hermed vitterligt, at jeg af ret vitterlig gæld skyldig er Rasmus Hansen, salig Hans Nielsen bagers søn i Århus 66 sletdaler, som jeg er ham skyldig blevet, både for hans fædrene og mødrene arv, hvilke penge jeg bepligter mig eller mine arvinger at betale ham eller hans arvinger med der første, datum Århus 18/3 1635.

** Johan Nielsen kræmmer dom over Jens Iversen for 11 daler efter hans efterskrevne håndskrift, actum Århus 18/3 1635.

** Mikkel Keldsen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Peder Leth i Skibby dom over efterskrevne for gæld.

** Anders Langskov dom over efterskrevne udenbys for gæld

** Niels Bondesen dom over efterskrevne for gæld

** Anders Pedersen i Fægyden. byfogden opsatte den sag imellem Anders Pedersen og Christen Tomasen skomager i Århus efter tingsvidnes lydelse 7/7 udganget, til i dag 14 dage.

** Peder Rasmussen Kattrup lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Ellen Hansdatter, Christoffer Stenhuggers havde tiltale til Christen Jensen Kjær sst for et tørklæde, som hun ham i forvaring leveret har. så fremstod Christen Kjær og ved sin højeste helgens ed benægtede, at han ikke annammet noget tørklæde af hende i forvaring på den rejse, han agede hende til Silkeborg og sagde derhos, Gud give hun får den faldende syge i hendes forredne kunte.

** Jens Christensen i klostret gav last og klage, at der var hugget 4 ege i Ingerslev skov, som ligger til hospitalet her i Århus. og stod for tingsdom Mikkel Jensen i Ingerslev og vedkendtes samme eg, og den at være hugget på hans gårds tilliggende skov, hvilket efterskrevne bevidnede.

** Søren Pedersen. Arent Althalt solgte og skødede til Søren Pedersen en Arent Althalts gård liggende på Brobjerg næst sønden op til Hans Sadelmagers og norden næst Mikkel Clausens sst deres gårde, huse og ejendom.

** Peder Kock borger sst på den ene havde stævnet Mikkel Keldsen sst på den anden side af den årsag, at Mikkel Keldsen for nogen tid siden af ham nogen gæld skal have fordret, hvilket Peder Kock formener ikke så at skal være og formente det anderledes at ville afbevise og fremlagde efterskrevne afsigt, som tre dannemænd og borgere sst efter borgmester så vel som efter Peder Kock og Mikkel Keldsens egen begæring dem imellem har afsagt, lydende, at 16/3 1636 har vi efterskrevne været over en venlig kontrakt og forligelsesmål imellem Peder Kock, Rasmus Nielsen og Mikkel Keldsen, eftersom de tvistes om deres rejser, de har gjort forgangen år her fra byen og til Norge, hvorunder der i en storm løb vand ned i Mikkel Keldsens malt. derefter blev afsagt, da efterdi for byfogden fremlægges en skriftlig dommers afsigt imellem Peder Lauritsen Kock og Mikkel Keldsen, da vidste byfogden ikke imod fornævnte afsigt at sige, men Peder Kock for Mikkel Keldsens tiltale fri at være, mens samme afsigt stander ved magt.

21/7 1636.

** Hans Jostsen. mester Wulf Baltsersen i Århus skødede Hans Jostsen en sin have, grund og fiskedamme liggende ved Munkebroen næst sønden op til Munkehusene og næst norden op til mester Bonde Nielsens have og strækker sig i vester til Anders Bertelsens have og i øster til Mejlgaden.

** Anne Jensdatter, tjenende Mogens Lisbjerg, lod fordele efterskrevne for gæld.

** mester Wulf Baltsersen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Anders Sørensen Overgård i Eskerod lod fordele efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Niels Madsen på KM og byens vegne lydeligt advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag 8 dage skulle komme her til tinget sværge og gøre deres ed og tov over Laurits Jensen, tjenende i Sjelle, for sår og skade, han her i Århus by har gjort på Jesper Jensen i Sjelle efter syn og lyselsesvidnes lydelse.

** Anders Pedersen på borgmester og råds vegne i Århus tilsagde borgerskabet i Århus by, at de ikke måtte slå i vangene, uden ved alen og mål efter vangbogen, førend de høster korn, ej heller at de måtte age over kornet eller engen i vangene, uden de derfor ville tiltales efter loven.

** Evert Evertsen Lepper fremlagde en skriftlig klage lydende, er dette min Evert Evertsens højlige klage over Rasmus Lassen på Rosengade, at han 28/6 imellem 9 og 10 om aftenen kom med rådden råd med et spyd og slog vinduerne ind og stak ind og ville stukket mig ihjel indad vinduet, så jeg fattige vanføre mand måtte lægge mig næsegrus på jorden. så løb han siden til døren og løb den op med samme spyd og kom så ind på mig og slog mig med fornævnte spyd, og jeg lå for ham som et dødt menneske, da kom hans mor løbende ind og skreg og bad, at han skulle lade den fattige vanføre mand være, dertil svarede Rasmus Lassen og bad sin mor gå djævlen i vold, thi jeg vil ikke gå ud, førend jeg fanger livet af ham, og i det samme kom Niels Eskildsen og hans hustru Karen Nielses hjem fra Brobjerg, og da havde Rasmus Lassen Evert Evertsen omkuld i forstuen og stod oven over ham og tærskede og slog ham med et spyd, indtil spyddet gik i stykker. dertil svarede Rasmus Lassen og med sin helgens ed og oprakte fingre benægtede, at han ikke har gjort den gerning, som han beskyldes for.

** Evert Evertsen Lepper. eftersom Niels Eskildsen og Karen Rasmusdatter i Århus var stævnet her til tinget deres sandhed at bekende, da vidnede de, at mellem 28 og 29/6 sidst de kom ned fra Brobjerg om natten, da stod Rasmus Lassen med et spyd i hans hånd og tærskede på Evert Lepper med i hans forstue, som han lå på gulvet. dertil svarede Rasmus Lassen og benægtede, at han ikke har gjort den gerning, han beskyldes for.

** Søren Rasmussen Fracher fremlagde en underskrevet seddel lydende, vi efterskrevne Henrik Mortensen i Århus og Rasmus Mortensen sst kendes og gør vitterligt, at eftersom vi samt vores søster Karen Mortensdatter er tilfaldet samtlige en sum penge, nemlig 600 sletdaler, efter vores salig far, som vores stedfar Søren Rasmussen har under værgemål, og loven formelder, at søster ikke bør mere end halvpart så meget som en broder, da har vi af broderlig kærlighed berådt og samtykket, at vores søster må bekomme og tage lige så meget deri som en af os nemlig 200 sletdaler, actum Århus 30/3 1636 Henrik Mortensen egen hånd Rasmus Mortensen egen hånd.

** Reinholt Rode i København. (ingen sag indført)

28/7 1636.

** Hans Andersen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Jacob Madsen lod fordele for hovedgæld Søren Basse og hans hustru Karen i Dejret på Mols for 15 daler, som hun har lovet for hendes datter Maren Rasmusdatter.

** Rasmus Christensen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Søren Pedersen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Ellen Hansdatter. byfogden opsatte den sag imellem Ellen Hansdatter og Christen Jensen Kjær til i dag 14 dage.

** Jens Lauritsen rådmand. byfogden opsatte den sag imellem Jens Lauritsen og Bernt Klodt efter en uendelig doms indhold sub dato 23/6 sidst forleden indtil i dag 14 dage førstkommende.

** Jens Jacobsen bødker. efterskrevne vidnede, at de 15/7 sidst forleden så og hørte her i Århus, at Peder Loft i Østerby hjemlede Jens Jacobsen bødker et stykke egetræ, og sagde at ville være hans fulde og faste hjemmel til samme træ.

** NM på KM og Århus bys vegne. efterskrevne vidnede, at de 19/7 sidst forleden så, at Henrik Swertfeger sst havde en blodig skade på den venstre side i hans hoved og tommelfinger, som Niels Madsen sigtede Oluf Swertfeger sst, for at han gjorde samme skade.

** NM på KM og Århus bys vegne. efterskrevne vidnede, at de 19/7 sidst forleden så, at Oluf Swertfeger sst havde tre blodige skader oven i hans hoved, som Niels Madsen sigtede Henrik Swertfeger for, at han gjorde Oluf Swertfeger.

** Oluf Mikkelsen. efterskrevne 24 dannemænd, alle borgere i Århus, vidnede, at det er dem vitterligt i Guds sandhed, at Oluf Mikkelsen er barnfødt her i Århus af gode, ærlige, ægte og fromme forældre, hans far er Mikkel Jacobsen og hans mor Sidsel Pedersdatter, som i en rum tid har været bosiddende i Århus og dem har skikket og handlet, som to gode, ærlige ægtefolk bør at gøre i alle måder, og ligeledes har Oluf Mikkelsen skikket sig som et godt, fromt, ærligt og lydigt barn og ung dreng bør at gøre.

** NM for Evert Lepper. efterskrevne vidnede og kundgjorde, at de i dag så, at Evert Leppers den højre arm fra hans albue og ud til hans fingerender var slået brun og blå og meget svullen, og som dem syntes, at han næppelig skulle forvinde samme skade, som Niels Madsen nu sigtede Rasmus Lassen sst for, at han 28/6 sidst forleden gjorde Evert Lepper samme skade i sit hus og derfor lyste ham et fuldt vold til.

** Peder Christensen på velb Jørgen Kruses vegne. Hans Lidt badskær og borger sst fremlagde sit skriftlige vidne lydende, eftersom den gode mand velb Jørgen Kruse til Hjermeslevgård er mit kundskab begærende hvad skade og sårmål, den gode mands skovfoged Laurits Jørgensen har, som jeg under hænder har at skal næst Guds hjælp til sin sundhed igen forskikke, så er han ganske ilde slagen over alle sine lemmer, en arm og et ben sønderknust, tre af hans sideben sønderknust, to af hans tænder slået igennem hans overlæbe og munden ophovnet. actum Århus 28/7 1636 Hans Lidt egen hånd. efterskrevne bestod, at de i dag 14 dage gjorde Anders Lauritsen Vestergård i Vivild varsel for dette vidne.

** Laurits Hansen i Storring for Sidsel Nielsdatter fremlagde hendes skriftlige klage lydende: er dette min bedrøvelige klage anlangende mig og mine børns gods mig frakom i Voldum præstegård, først blev godset vurderet af Søren Jensen i Randers 23/1 sidst, og 19/2 derefter blev mit fæmon drevet til Clausholm, og samme aften kom efterskrevne mænd på Otte Marsvins vegne og forbød mig at blive længere i gården under 3 marks bøder for hver nat, ligesom jeg havde været et fredløst menneske, og den samme dag blev led og låger lukket og tilspigret for mig, hvorfor jeg fattige kvinde af frygt og rædsel for slig strenge forbuds skyld ikke turde blive der, og fordi gik til birkefogden, som var der i gården, og leverede ham nøglen til hvis, der var i husene (uafsluttet)

4/8 1636.

** Hans Jostsen. efterskrevne vidnede, at de i dag 14 dage var hos Maren Madsdatter sst og på Hans Jostsens vegne advarede hende, at hun ikke længere end til sankt mikkelsdag førstkommende måtte besidde hans gård, hun iboer, men hun da den at gøre ham ryddelig.

** Jens Hammel på byens vegne. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var lovligt fra tinget tiltagen til syn, da vidnede og kundgjorde de, at de havde været på åstedet, og befandtes at være sat et stykke gærde om Ove Pilgårds have ud med åen, som dem ikke syntes kunne være byen til skade i nogen måder.

** Jens Hammel på byens vegne. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var lovligt her fra tinget taget til syn at skulle syne og forfare, hvor vidt Oluf Pedersen Taftebjerg sst har udsat sin vedhammer på byens gyde imellem ham og Kirsten Glatveds, da vidnede de, at de i dag har været på åstedet, og befindes for samme gyde til gaden en låge at være lukket, og at der var sat en vedhammer en halv alen nærmere til Kirsten Glatveds end som deres husbygning til gaden står hverandre.

** Jens Nielsen Hammel på byens vegne. efterskrevne, som mindes op til 70 år, vidnede, at den gyde imellem Kirsten Glatveds og Oluf Taftebjerg har været åben og gang igennem samme gyde, og ingen lukkelse derfor, før fjenderne indkom i landet.

** Niels Eskildsen advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag 8 dage under deres faldsmål skulle komme her til tinget sværge og gøre deres ed og tov over Rasmus Lassen sst for bordag, som han har gjort, idet han har indstukket hans vinduer og stukket i hans gadedør efter syn, klage og lyselsesvidnes lydelse.

** Anders Nielsen Segalt dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Bonde for Staffen Mikkelsen i Dyngby lod fordele Jens Sørensen i Århus, fordum boende i Dyngby, for gæld.

** Søren Nielsen Lindgård for Hans Andersen Grønbæk lod fordele Jørgen Hansen grydestøber i Århus for nogen indlæg og beskyldninger, han her til tinget har lagt i rette og ikke beviste efter dommens derom indhold.

** Bernt Klodt dom over Christen Mortensen i Århus, at efterdi han ikke til gensvar fremkom, da vidste byfgoden ikke andet derom at sige, end hans forrige dom at følge sub dato 5/5 sidst forleden, og at Christen Mortensen jo sig imod KM brev har forholdt, og bør derfor at stande til rette.

** mester Wulf Baltsersen for Sofie Didriksdatter, salig Hans Kettel kedelsmeds efterleverske. Jeronimus Hansen borger i Horsens på sine egne vegne, Arent Althalt borger i Århus på sin hustru Adelheid Hansdatters vegne, så og med skriftlig fuldmagt af Jochim Kettel i Kongsberg i Norge sub dato 15/6 1636 hans vegne, Niels Nielsen kedelfører og borger i Århus på sin hustru Else Hansdatters vegne, og Peder Christensen Bjerring borger i Viborg på Mikkel Kedelsmed borger i Viborg på hans hustru Anne Hansdatters vegne gav Sofie Didriksdatter afkald og kvittering for al hvis arv og gods dem med rette var arveligen tilfalden efter deres salig far Hans Kettel.

** Arent Althalt fremlagde efterskrevne skriftlige missive på plattysk, hvori hans svoger Jochim Kettel giver ham fuldmagt, underskrevet Kongsberg Norge 15/6 1636 Jochim Kettel egen hånd.

11/8 1636.

** Arent Althalt. efterskrevne vurderede noget gammelt sølv, som vejede 26 lod, hver lod for 3 mark, som Arent Althalt havde i pant af Niels Sørensen i Vellev i Houlbjerg herred for 19 daler, og tilbød Niels Sørensen at løse samme sølvpant inden sankt Mikkels dag førstkommende.

** Bernt Klodt fremlagde efterskrevne skriftlige seddel lydende: lader Bernt Klodt borger i Århus boende i Århus kornmølle menige borgere i Århus venligen tilbyde, dersom deres korn, som de i Århus kornmølle lader formale, ikke bliver af hans møllersvende malet som det sig bør, at de da ville give Bernt Klodt til kende og lade ham det se, før de det tager ud af møllen, så vil han stå dem derfor til rette.

** NM for Anders Terkildsen dom over efterskrevne for gæld.

** NM for Niels Olufsen i Halling lod fordele efterskrevne for gæld.

** NM for Peder Nielsen Leth i Skibby lod fordele efterskrevne for gæld.

** NM for Anders Langskov lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Ove Rasmussen på Brobjerg dom over efterskrevne for gæld.

** Erik Madsen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** N Madsen for Hans Jostsen. for tingsdom stod Eske Rasmussen, barnfødt i Århus i sit alders 15 år og havde på sig 73 alen silkebånd med sølv indvævet samt en sølvske, som han bekendte at have stjålet ud af Hans Jostsens krambod.

** Jens Pedersen Todbjerg. efterskrevne 24 dannemænd og flere, alle borgere i Århus, vidnede, at det er dem i Guds sandhed vitterligt, at så længe, de har kendt Jens Pedersen Todbjerg, både fra sin barndom og han først kom her i latinske skole, og siden han nu på 6.års tid har været hører her i latinske skole, da har han sig indtil denne dag skikket og forholdt ærligt, kristeligt gudfrygtigt og vel, som det sig en hæderlig skolens person i alle måder vel egner, sømmer og anstår.

** Peder Rodskov. efterskrevne her ved tinget vurderede en egetrisse med jern beslagen til en brønd samt en egekiste, hvilket Jens Pedersen Rodskov udlagde og rettet for sig med til Peder Bonde på Laurits Pedersens vegne for (blank) mark, som han tiltalte ham for, og Laurits Pedersen at lægge fra sig til Peder Rodskov (blank) mark, som samme gods beløber sig højere, end som han tiltalte ham for.

18/8 1636.

** Jens Andersen dom over efterskrevne for gæld.

** Erik Madsen for Jens Andersen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Sørensen væver for tingsdom lydeligt tilspurgte Lave Andersen skomager og borger i Århus, at eftersom han har for hans lavsbrødre sagt ham noget ord på, som han mente var hans ære for nær, om han dem nu ville bestå. dertil svarede Lave Andersen og ved sin helgens ed og oprakte fingre efter recessen benægtede sig aldrig at have tilsagt Peder Væver nogen uærlige ord.

** Niels Rasmussen i Holmstol aflyste et messing signet, som han tabte nu sidst forgangen Olaimarked, at hvo det finder, da herefter denne dag intet at skulle gælde og være kasseret. desligeste lyste han efter nogle breve, som han mistede samme tid i en liden taske, og fornemmelig efter en håndskrift udgivet af Anders Pedersen Vendelbo i Gravballe lydende på 400 rigsdaler, og på samme håndskrift at være afskreven 100 rigsdaler, dog ikke med Anders Pedersens egen hånd, og dersom samme breve kommer nogen godtfolk for, at han dem igen kunne bekomme, ville han give dem en billig findeløn.

** NM for Didrik Hattemager dom over Jens Nielsen, barnfødt i Gravlev i Sønderherred, at han bør hans udgivne forpligt at holde og efterkomme og stande derfor til rette, som vedbør.

** NM for Jens Ulriksen dom over efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Hans Andersen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Bernt Klodt dom over Jens Nielsen i Århus, efterdi han ikke var til gensvar, da vidste dommeren ikke andet derom at sige end hans forrige dom at følge sub dato 4/8 sidst forleden, og at Christen Mortensen jo sig imod KM brev har forseet og bør derfor at stande til rette.

** idem. på Århus byting var skikket Bernt Klodt møller i Århus mølle og havde efter to uendelige domme stævnet Christen Mortensen borger sst, for han imod KM brev sig skal have tilfordristet at lade hans korn male i andre møller end her i Århus mølle, og da i rette lagde efterskrevne KM brev, givet på Haderslevhus 18/2 1636. så mødte Christen Mortensen og dertil svarede, at han ikke var hjemme, der hans hustru samme malt har malet lade, og som ham ganske ubevidst var, og mente fordi han burde for denne tiltale kvit at være. derefter blev afsagt, så efterdi i sagen allerede to uendelige domme er forhvervede, som endnu stander ved deres fulde magt, og af Christen Mortensen uigenkaldt, han og ikke heller noget fremlægger, hvormed han sig lovligt kunne befri, da vidste byfogden ikke andet derom at sige end samme to uendelige domme at følge, og at Christen Mortensen sig imod KM brev har forseet og bør derfor at stande til rette, som vedbør.

** Jens Lauritsen rådmand med en opsættelse her af tinget 28/7 sidst forleden havde stævnet Bernt Klodt møller i Århus mølle og ham tiltalte for, at eftersom Jens Lauritsen har været salig Niels Friises datter Anne Nielsdatters værge på en 4 års tid og hende den 3.part af huslejen af hendes salig fars gård årligt at skulle have, som Bernt Klodt imidlertid iboede, som beløber i 4 år, fra 1622 til 1626, 26 daler hendes part. så mødte Bernt Klodt og fremlagde sin efterskrevne beretning: at jeg i de åringer har været en ledig og ugift person og tjente i Hamborg hos mine forældre, som jeg i dag med min formand salig Oluf Jensens regnskabsbog beviste, at han samme år har levet, handlet og regnskab gjort. item beviste jeg med min hustrufar salig Niels Skrivers almanak, dateret 1623, hvori salig Niels Skriver har skrevet hvilken tid Gud har kaldt hans dattermand salig mester Laurits Nielsen, item hvilken tid Gud har kaldt hans kære hustru salig Sidsel Pederster, item hvilken tid Gud har kaldt hans dattermand salig Oluf Jensen, som så står med den salig mands hånd skrevet, 12/3 1623 hensov i herren min søn Oluf Jensen, som var min formand. item beviste jeg med salig Niels Skrivers almanak, dateret anno 1624, hvori findes antegnet 8/2 stod Bernt Klodts bryllup med

min datter Anne Nielsdatter, sætter derfor i rette om jeg ikke bør for Jens Lauritsens tiltale fri at være, actum Århus 18/8 1636. derefter blev afsagt, så efterdi Bernt Klodt benægter sig ikke at have boet i den gård de åringer, Jens Lauritsen kræver ham for husleje, tilmed bevises med salig Niels Skrivers hånd, at salig Oluf Jensen, Bernt Klodts hustrus forrige husbond, har levet nogen af fornævnte åringer, som ham tiltales for husleje for af Jens Lauritsen, og nu ikke for byfogden bevises med nogen nøjagtige vidnesbyrd, Bernt Klodt at have boet i fornævnte gård fornævnte åringer fra 1622 og til 1626, det han fornævnte husleje pligtig er at udgive, som Jens Lauritsen tiltaler ham for, vidste byfogden ikke andet derom at kende, end Bernt Klodt bør jo for Jens Lauritsens tiltale kvit at være.

** Jens Nielsen Hammel på Århus bys vegne havde stævnet Oluf Pedersen Taftebjerg borger sst ham tiltalte for en vedhammer, som han på Århus bys forte og gyde skal have ladet opsætte, og fremlagde efterskrevne tingsvidner her af tinget 4/8 sidst forleden. så mødte Oluf Pedersen Taftebjerg bød sig i rette og fremlagde sit efterskrevne skriftlige svar, at han skyder sig til hans skøder, både gamle og nye, og til de godtfolk ham samme ejendom solgt og skødet har. derefter blev afsagt, så efterdi bevises med tingsvidner, at forskrevne gyde har i gammel tid været åben, vidste byfogden ikke andet derom at kende, end Oluf Taftebjerg jo bør samme gyde igen at åbne og hans ulovlige bygning, han derpå sat har, igen at afbryde og bør derfor at stande til rette, som vedbør.

** NM for Ellen Hansdatter tiltalte Christen Jensen Kjær i Århus for nogen letfærdige ord, han her til tinget haft har. så fremkom Christen Kjær og derimod fremlagde sit skriftlige svar lydende: eftersom Niels Madsen tiltaler mig, for at jeg skal have sagt, Gud give hun får den faldende syge i hendes forredne kunte, da benægter jeg, at jeg med samme ord ikke mente Ellen Hansdatter, men jeg med samme ord mente en kvinde, som stod ved min vogn udenfor Silkeborg, mens jeg var i kroen at bede Mads Skytte, at han ville vel gøre og komme til Ellen Hansdatter og ledsage hende ind på slottet, hun ville tale med skriveren, og der jeg kom fra kroen, så jeg en kvinde stå ved min vogn, og da hun blev mig var, gik hun ind i skoven, og midlertid blev jeg en økse og min hestefjeder af min vogn frastjålet, og uden tvivl tog samme kvinde også Ellen Hansdatters tørklæde, og den selv samme kvinde mente jeg med samme fornævnte ord, og ikke Ellen Hansdatter, hvorfor jeg formener mig ikke for samme ord bør at eftertræbes, men for deres tiltale kvit at være, actum Århus 11/8 1636 Christen Jensen Kjær egen hånd.

** Rasmus Andersen i Århus på Kirsten Jacobsdatters vegne. efterskrevne 24 dannemænd vidnede, at det er dem vitterligt, at Kirsten Jacobsdatter er barnfødt her i Århus af gode fromme forældre, som var salig Jacob Pedersen hatmager og borger sst og salig Agate Jensdatter og selv har hun skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Jørgen Svendsen for Hans Pedersen skriver på Skanderborg. Oluf Pedersen borger i Århus på Kirsten Nielsdatter salig Rasmus Adsersen bødkers efterleverske og borgerske sst hendes vegne bekendte hun af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 50 sletdaler, og derfor til underpant satte ham hendes hus og bod, som hun har afkøbt Kurt Sadelmager sst liggende bag klostret norden adelgaden østen næst op til Christen Malers hus og ejendom og vesten op til salig Laurits Malers gård og ejendom med den halve brønd i gården og hosliggende gårdsrum.

** Oluf Pedersen for Kirsten Nielsdatter. Kurt Sadelmager i Århus solgte og skødede til Kirsten Nielsdatter til evindelig ejendom hans hus og bod, han nu selv iboer bag klostret norden adelgaden,

liggende østen næst op til Christen Maler og vesten op til salig Laurits Maler deres gårde og ejendom.

** NM på hr Peder Christensen i Værum, hr Niels Christensen i Brabrand, hr Christen Jensen i Skåne, hr Jens Nielsen i Grundfør, Hans Deuster skriver på Koldinghus, Jens Basse i Horsens, Niels Bondesen, Jens Clemendsen og Niels Udsen borgere sst alle deres vegne afsagde arv og gæld efter salig Bodil Lasdatter, som boede og døde her i Århus, at de hverken ville arve eller betale nogen bortskyldig gæld efter hende i nogen måder. og blev bevist med vidne af Viborg landsting 22/6 sidst forleden, at da blev stævnet alle salig Bodil Lasdatters kreditorer og gældnere for hvis vidner og lovmål, Niels Bondesen og Jens Clemendsen borgere i Århus på deres egne og deres medarvingers vegne agtede at lade forhverve imod dem.

** Augustinus Miller dom over efterskrevne for gæld.

** Jens Pedersen på Studsgade gav til kende, at Christen Murmand i Århus skulle have 3.ting til ham, eftersom han havde fanget lovligt varsel derfor, hvorfor han nu bød sig i rette, om Christen Murmand ville beskylde ham noget, da ville han nu for rette rette og svare for sig, men ingen fremkom at svare dertil.

** NM for Niels Eskildsen. Laurits Pedersen borger og sandemand i Århus stod for tingsdom, eftersom han i dag 8 dage sidst forleden var opkrævet at skulle have Rasmus Lassen sst vold oversvoret for bordag, han havde gjort i Århus, og han samme tid var forrejst her fra byen, da gjorde han nu i dag sin ed og tov og svor Rasmus Lassen et fuldt vold over, både for kongen, byen og bonden, ligesom de andre sandemænd i dag 8 dage gjort har.

25/8 1636.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Nielsen rådmand. Poul Nielsen borger i Århus bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 100 sletdaler og derfor til underpant satte ham 8 hans boder og ejendom liggende på Volden i Århus næst norden op til hr Eske Sørensens boder i Hjortshøj og næst vesten til Peder Pedersens øde ejendom i Folby og strækker sig i øster med enden til Graven.

** Laurits Madsen skriver på Århusgård. efterskrevne vidnesbyrd, som mindes op til 86 år, vidnede, at den bro og å, som ligger imellem Vejlby mark og Egå mark, har altid været holdt for ret skel imellem Kalø len og Århusgårds len, mellem øster Lisbjerg herred og Hasle herred, så og ret skel imellem Egå mark og Vejlby mark. varselsmænd vidnede, at de havde stævnet efterskrevne, som havde tjenere i Egå by samt KM og kapitels menige bønder i Egå by.

** NM for Jens Pedersen Todbjerg fremlagde en skriftlig seddel, blandt andet lydende, at jeg ved 4 dannemænd er ydmygeligen begærende af biskoppen at vide, af hvad årsag jeg er forbuden kirketjenesten og skoletjenesten, eller nogen tør træde frem at skylde og sigte mig i nogen måder, og bedende gerne at min kære biskop ville sig herpå resolvere, item at dommen afsagt på Skanderborg 16/8 sidst forleden måtte mig med det aller forderligste muligt mig tilhændiges, Århus 19/8 1636 Jens Pedersen Todbjerg egen hånd.

** Hans Hansen Skåning på bispens vegne. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var taget til synsmænd at skulle se og forfare, hvorledes domkirken med kalkning og hvidgørelse er forfærdiget

ved Poul Walter af Viborg, da vidnede de, at de var i domkirken og ovenpå hvælvingen, da så de, at så vidt det overtag på kirken er tæt, da har Poul Walter samme hans arbejde efter hans kontrakts indhold 19/11 1635 noksom så forsvarligt gjort, som det sig bør, men hvor taget og renderne er brudne, og blyet er borte, der kunne han formedelst regn, som er indslagen og tagenes brøstfældighed ikke under hvælvingen og omkring i kirken så fuldkommen hvidgøre, som ellers, hvor tagene og renderne er tætte.

** Anders Pedersen Segalt. Christen Tomasen skomager på Mejlgade fremkom, eftersom Anders Pedersen havde ham og hans hustru i forfølgning for nogen ærerørige ord, de ham skulle have påsagt, da begærer han gerne af Anders Pedersen, at han vil eftergive denne sag mod dem, og sagde sig og sin hustru ikke at vide nogen skel eller ret til de ord, som vidnesbyrd dem har påvidnet, hvorfor Anders Pedersen for dannemænds forbøns skyld efterlod sagen denne gang.

** Jens Andersen. efterskrevne vurderede 5 lybske alen brunt klæde, alen 1 sletdaler, som Jens Andersen havde i pant af Peder Nielsen Bonde sst, og tilbød ham at indløse inden i dag 8 dage.

** NM for Kirsten Pedersdatter salig Rasmus Giuses lod fordele efterskrevne udenbys.

** NM for Peder Jacobsen på Mejlgade lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** NM for Niels Ibsen rådmand lod fordele efterskrevne for gæld.

** Augustinus Miller. Christen Kjær borger sst begærede hans breve af Augustinus Miller, hvortil denne svarede, at når Christen Kjær betalte ham brevene, skulle han bekomme hvis breve, han havde, som ham tilhørte.

** NM for Augustinus Miller. Christen Jensen Kjær borger i Århus tilsagde Augustinus Miller, at han har frataget ham hans brev her på tinget, dertil svarede Augustinus Miller, at Christen Kjær skulle det aldrig bevise, at han har frataget ham hans brev.

** Anders Nielsen Segalt lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** NM for borgmester og råd. Oluf Swertfeger i Århus tilforpligtede sig at tale borgmester og råds minde for hvis sår og skade, som han har gjort på Henrik Swertfeger, eftersom sandemænd derom i dag deres tov skulle have gjort.

** NM for borgmester og råd. Henrik Swertfeger i Århus tilforpligtede sig at tale borgmester og råds minde for sår og skade, som han har gjort på Oluf Swertfeger, eftersom sandemænd derom i dag deres tov skulle have gjort.

** NM for Anders Terkildsen dom over Niels Mouritsen skibbygger i Århus for gæld.

** Augustinus Miller borger og byskriver i Århus med en opsættelse her af tinget 7/7 sidst forleden havde stævnet Svend Frandsen Lading sst ham tiltalte for nogen ord, han her på tinget ham tilsagt har, og fremlagde efterskrevne tingsvidne her af tinget 23/6 sidst forleden. derefter blev afsagt, efterdi sagen nu har været opsat i 6 uger, og Svend Lading har mødt til 1.opsættelse og ikke kunne sig erklære for sådanne utilbørlige ord, han Augustinus Miller tilsagt har, da vidste byfogden ikke

andet derom at sige, end Svend Lading jo bør at bevise samme ord, eller derfor at lide efter recessen i det 20.kapitel.

** NM for Ellen Hansdatter, Christoffer Stenhuggers sst, med en opsættelse her af tinget 28/6 sidst forleden havde stævnet Christen Jensen Kjær borger sst og tiltalte ham for nogen ord, som han hende efter tingsvidnes bemelding for tingsdom har tilsagt, og fremlagde efterskrevne tingsvidner her af tinget 14/7 og 18/8 sidst forleden. derefter blev afsagt, så efterdi med tingsvidne bevises, Christen Jensen Kjær at have standen for tingsdom for siddende ret og der med ublu banden og skænden sig har brugt, vidste byfogden ikke andet herom at kunne kende, end Christen Kjær jo dermed har gjort uret, og for sådan sin forsømmelse at indkomme for provsten og hans medhjælpere under kirkens disciplin og der at straffes efter deres sigelse.

1/9 1636.

** NM for Niels Bondesen lod fordele efterskrevne for gæld.

** NM for Kirsten Poulsdatter lod fordele efterskrevne for gæld.

** NM for Augustinus Miller opkrævede sandemænd i Århus, at de i dag 8 dage skulle komme her til tinget sværge og gøre deres ed og tov over Rasmus Jensen i Pederstrup hovedgård, for han i arrestering og byslag uden vilje og minde er vandret her af byen.

** Laurits Hansen i Storring for Sidsel Nielsdatter salig hr Søren Andersens fremlagde en skriftlig seddel lydende: eftersom salig hr Søren Andersen sognepræst til Voldum og Rud sogne for nogen tid siden ved døden er afgangen, og hans efterleverske Sidsel Nielsdatter hans hustru efter ordinantsen nådsens år af Voldum og Rud sogne er tilberettiget, hvorfor hun lader advare og æske samme sin rettighed hende at må vederfares af enhver, datum Århus 13/8 1636 Sidsel Nielsdatter. og findes opskrift på samme seddel, at den af sognedegnen er oplæst i ovenmeldte kirker 21/8 og 28/8.

** Hans Andersen gav til kende at have i 3.ting tilbudt Anne Sørensdatter Hedegårds hvis gods og penge, som han havde hos sig, som hende og hendes medarvinger tilkom for en part i en skude, de havde i fællig med Niels Poulsen og afgangne Niels Keldsen her i Århus, og var i dag hans 4.ting han tilspurgte Anne Hedegårds, hvorledes hun dermed ville have forholdt, og at han herefter intet videre ville have med hendes trætte eller anden bestilling at anrette, hvortil hun svarede, at efterdi borgmester og råd havde udstedt arrest fornævnte gods og penge, var det bedst, det blev uddelt til godtfolk, som hun og arvingerne var skyldig og havde arrest deri, så vidt det kunne tilstrække.

** Jacob Abel fremlagde en skriftlig beskikkelses seddel lydende, eftersom jeg erfarer, at Keld Mortensen bogbinder, nu sidst han var i København, nemlig 26/10 1635, skal have mig angivet for mesteren på bogbinder håndværk der sst, belangende en dreng, som en 3 1/2 års tid skulle have været hos Keld Mortensen, som han har berettet, at jeg samme dreng skulle have forlokket og gjort ham afspendig fra sin læremester og mester, er derfor begærende, at Keld Mortensen ved disse to mænd vil sig skriftligt erklære og resolvere, om han samme ord vil være bestendig eller ikke, datum Århus 17/11 1635 Jacob Abel bogfører egen hånd, og findes udenpå samme seddel således, var vi underskrevne hos Keld Mortensen, hvortil han svarede, at han ikke har talt eller sagt de ord og ikke heller er bestendig, actum Århus 17/11 1635 Terkild Saxe egen hånd, Mikkel Clausen egen hånd, Keld Mortensen egen hånd. dertil svarede Keld Mortensen, at Jacob Abel havde haft hans dreng

Elias Lauritsen hos sig den tid, han pakkede hans bøger i domkirken og ville til Mauritii marked forgangen sommer, og sagde Keld derhos, at drengens far havde sagt til ham, at Jacob Abel havde to gange skrevet efter drengen, førend han fik ham.

** idem fremlagde en skriftlig missive lydende: kære Jacob Abel, eftersom Keld Mortensen bogbinder i Århus har fornægtet de ord, som han i København har talt for mig og andre om din lære så vel som om den dreng, da på det at sådanne ord, som Keld Mortensen har talt her, skulle være des mere stedfæst, da skriver vi ærlige mænd vores hænder her neden under og ham sådant overbeviser at have talt, datum København 9/7 1636 Oluf Gregersen bogb. egen hånd, Hans Neubaur egen hånd, Hans Skall egen hånd. dertil svarede Keld Mortensen bogbinder og benægtede etc.

** idem havde tiltale til Keld Mortensen bogbinder i Århus for nogen ærerørige ord, han formener Keld skal have påtalt ham i København og fremlagde efterskrevne skriftlige missive ham af Oluf Gregersen bogbinder i København tilskrevet, dateret København 28/10 1635 lydende: jeg kan ikke udelade, på det ganske håndværks vegne, eder venligt at lade vide, at eftersom Keld Mortensen eders medborger var her hos os 26/10 gav han for, at han har haft en dreng 3 1/2 år, hvilken dreng er ham afspendig gjort og er nu aldeles hos eder, med mere vidtløftigt samme missive indeholder. så nu for tingsdom tilspurgte Jacob Abel Keld Mortensen, om han samme ærerørige ord ville være gestendig, hvortil Keld Mortensen svarede og benægtede, at han aldrig havde sagt, at Jacob Abel havde gjort hans dreng Elias Lauritsen afspendig, men at Jacob Abel havde haft hans dreng hos sig den tid, han pakkede hans bøger i domkirken. da svarede Jacob Abel, at han havde haft drengen hos sig fra næst forgangen Mauritii og til snapsting, men ikke at have antaget ham for kost eller løn, ej heller havde han ikke skrevet efter ham, men drengen kom løbende til ham. så fremstod Keld Mortensen og begærede, at den sag måtte indkomme for bogbinder håndværket i København, dertil svarede Jacob Abel, samme sag ikke at være bogbinder håndværk undergiven, men ved lov og ret i Århus at ordeles, efterdi det gælder ære og lempe.

** idem dom over Keld Mortensen for gæld, hvortil han svarede at ville med det aller første betale.

** NM for Reinholt Rode i København med en opsættelse her af tinget 21/7 sidst forleden havde stævnet Henrik Mogensen indvåner sst og ham tiltalte for 50 sletdaler med sin rente, som han er Reinholt Rode skyldig efter sin efterskrevne håndskrift lydende: kendes jeg Henrik Mogensen indvåner i Århus, at eftersom Reinholt Skrædder borger og indvåner i København på adskillige tider har arbejdet for min kære hustru Maren Christoffersdatter, hvorover hun er blevet ham skyldig 50 sletdaler efter hans regnskabs lydelse, hvilke jeg bepligter mig eller mine arvinger at betale, datum København 14/12 1632 Henrik Mogensen egen hånd. derefter blev afsagt, så efterdi ikke nu bevises, Reinholt Rode samme penge at være betalt, vidste byfogden ikke andet derom at sige for rette, end Henrik Mogensen jo bør at betale Reinholt Rode 50 sletdaler efter sin udgivne håndskrift inden førstkommende 15 dage, eller derfor han derefter at have indlæg og fuldkommen vurdering i Henrik Mogensens bo, gods og løsøre, hvor det findes kan.

8/9 1636.

** Jens Andersen. Christen Jensen Kjær borger i Århus skødede og afhændede fra sig og sin hustru Margrete Lauritsdatter og hendes børn, Maren Christensdatter, Mads Christensen, lille Maren Christensdatter og Margrete Christensdatter og deres arvinger og til Jens Andersen og hans arvinger til evindelig ejendom en hans have liggende her for Århus ovenfor Bøddelhuset fra den liden gyde

med den søndre side op til Jens Andersens egen have med den nordre ende og østen til Knud Nielsens og vesten op til Lave Skomagers have sst. sammeledes stod for tingsdom Jens Lauritsen rådmand sst, som er morbror og ret født værge for fornævnte 4 børn, som er Christen Jensen Kjærs stedbørn og på deres vegne samtykkede samme skøde.

** Søren Jensen Vinter. Jens Andersen borger i Århus tilforpligtede sig at betale på Christen Jensen Kjær sst hans vegne til Søren Vinter på Vorfrue kirkes vegne sst 30 sletdaler, som Christen Kjær kirken skyldig er.

** Jens Andersen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Jørgen Andersen for Sidsel Nielsdatter fremlagde en underskrevet beskikkelse seddel lydende: lader Sidsel Nielsdatter salig hr Søren Andersen præst i Voldum og Rud sogne hans efterleverske venligt beskikke hr Niels Nielsen Fog i Ørum og af ham begærende, hvem han har befaling og tilstand til hvis korn, han af Voldum præstegård dette nærværende år bekommet har, actum Århus 15/8 2636 Sidsel Nielsdatter egen hånd. og findes på samme beskikkelses seddel således: 15/8 1636 var vi underskrevne hos hr Niels Nielsen Fog i Århus i hans hustrufar Morten Jensens hus, og da svarede han os, hvis han har bekommet i Voldum præstegård, det har han god hjemmel til, og dersom det kommer ham til at betale, da ville han vel betale den dannekvinde, det kunne være ved en 15 tønder byg.

** Bernt Klodt møller i Århus mølle med to uendelige domme 4/8 og 18/8 sidst forleden havde stævnet Jens Nielsen borger sst ham tiltalte, for han imod KM brev sig skal have tilfordristet at lade hans korn male i andre møller end her i Århus mølle, og fremlagde efterskrevne KM brev samt en beskikkelses seddel. derefter blev afsagt, efterdi i sagen to uendelige domme er forhvervede, som endnu står ved deres fulde magt og af Jens Nielsen uigenkaldt, han og ikke er mødt ham herfor at erklære og undskylde, vidste byfogden ikke andet derom at sige for rette, end samme uendelige domme at følge, og Jens Nielsen sig imod KM brev har forseet og bør derfor at stande til rette, som vedbør.

** NM for Jens Ulriksen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Niels Ibsen rådmand. Christen Carlsen rådmand i Århus med fuldmagt af Poul Nielsen Friis, barnfødt i Århus, bekendte Poul Nielsen Friis af ret vitterlig gæld skyldig at være Niels Ibsen 50 sletdaler, og til underpant satte Poul Nielsen Friis 3 hans boder liggende på Studsgade næst sønden op til Niels Ibsens gård og ejendom og norden næst op til Jens Rasmussen skomagers gård og ejendom og strækker sig vester til adelgaden.

** NM for Abild Christensdatter. efterskrevne vurderede en sort klædekåbe underforet med sort bay for 10 daler, et brunt grov klæde skørt for 5 sletdaler, som hun havde i pant af Mikkel Snedker sst for husleje, øl og malt.

** NM for Søren Pedersen. efterskrevne vurderede det hus og gård med sin tilliggelse, som Palle Ibsen sst nu iboer, som Søren Pedersen af ham i pant har, og som befindes at ligge på Mejlgade østen adelgaden norden næst op til Peder Todbjergs gård, som han selv iboer og sønden næst op til Christen Carlsen rådmand sst hans boder, og da syntes dem, at samme gård med al sin tilliggelse ikke kan koste mere end 200 kurant daler for den store brøstfældigheds skyld.

** Hans Andersen. Niels Madsen fogedsvend i Århus vidnede, at han i dag 8 dage sidst forleden på byfogdens vegne og efter hans befaling udgjorde hvis penge og gods, så vidt Hans Andersen havde oppebåret for den part i den skude, afgangne Oluf Hedegård havde med Niels Keldsen og Niels Poulsen her i Århus, så vel som og hvis han havde af Anne Hedegårds eget gods, det hun for sin egen kost og tæring blev udlagt af Niels Keldsens hustru, hvilket gods og penge ikke nær kunne tilstrække mod hvis, som blev krævet.

** Rasmus Testrup for Birgitte salig Hans Arbos. efterskrevne vidnede, at de 26/7 sidst forleden var i København i Jens Pedersen sst hans hus og talte med hans hustru Ellen Hansdatter, og da stævnede Jens Pedersen for vurdering, tilbud, skifte og hvis vidner, som Birgitte Arbos agter at forhverve her til Århus byting 6 uger derefter, om han ville have noget dertil at svare.

** item for Birgitte Arbos. efterskrevne vidnede, at de 2/6 sidst forleden var tinghørere her på tinget, og da hørte og så de, at Jens Pedersen indvåner i København fornævnte Birgitte Nielsdatters svoger, navngav efterskrevne til vurderingsmænd at skulle vurdere den gård, gods og ejendom, som fandtes efter salig Hans Jensen Arbo, som boede og døde sst.

** NM for Anders Terkildsen havde stævnet Niels Mouritsen skibbygger borger sst for endelig dom gældssag anlangende, og i rette fremlagde to uendelige domme 11/8 og 25/8 sidst forleden, som begge i sin mening og beslutning afsagt er, indeholder at Niels Madsen på Anders Terkildsens vegne at have stævnet Niels Mouritsen skibbygger og borger sst ham tiltalte for 10 daler, som han er Anders Terkildsen skyldig, som han ikke har villet betale. derefter blev afsagt, efterdi i samme sag to uendelige domme er forhvervede, som endnu ved deres fulde magt står, og af Niels Skibbygger uigenkaldt, han og ikke er mødt sig at undskylde, vidste byfogden ikke andet herom at sige for rette, end de to uendelige domme at følge, og Niels Mouritsen skibbygger pligtig er at betale Anders Terkildsen bemeldte gæld, nemlig 10 daler, som han ham skyldig er eller derfor at lide tiltale.

** NM for mester Bonde Nielsen. efterskrevne borgere set vidnede, at de forleden søndag 8 dage sidst forleden var i Vorregårds vang på Århus mark, og der så de, at der var pløjet og sået i mester Bonde Nielsens eng, og var samme havre ophøstet og bortført, og stod Poul Nielsen på Mejlgade hans havre, som han har i samme ager over vejen ganske grøn og ikke optaget. derimod fremlagde Poul Nielsen sit efterskrevne skriftlige svar lydende, eftersom det tit og ofte sker, at fremmede tjenestedrenge item fremmede bondeplove, som sig lader leje på Århus mark at pløje og ikke er bekendt på marken og derfor tit overpløjer videre og længere, end deres husbond eller dem, som de tjener, hans rettighed er, og måske den, som de pløjer for, ganske ubevidst, og dermed trætte afstedkommer, hvorfor borgmester og råd og 24 mand med menige borgerskab, som bruger avl, har vedtaget privilegierne, 4 vangherrer som skal sådan afpløjning ret adskille og gøre dem ret, som i sådan afpløjning sker forkort. så har jeg lejet Anders Lauritsen i Vejlby, som har pløjet en ager for mig, og mester Bonde Nielsen mener sig samme ager at være pløjet i hans eng, og derfor tiltaler mig med streng rettergang og ikke vil agte borgmester og råds vedtægt, hvorfor jeg erbyder og indskyder mig under forskrevne 4 vangherrer, at de må deri adskille, og formener jeg bør for Bonde Nielsens tiltale kvit at være, actum 15/9 1636 Poul Nielsen egen hånd.

** Bernt Klodt fremlagde beskikkelses sedler til efterskrevne bagere i Århus samt til Bodil Nielsdatter salig Hans Bagers hustru sst, hvormed han lader dem tilspørge, om de vidste med Bernt Klodt eller hans møllersvende for malingen i nogen måder at beskylde, eller om de har toldet andet af deres korn, som de hos ham i Århus kornmølle har ladet male, andet end som ret er, nemlig af en

sæk korn 2 fjerdingkar. og findes på hver beskikkelses seddel skrevet, at de ikke vidste Bernt Klodt eller hans svende andet at beskylde end ære, dyd og godt.

** idem fremlagde en ligelydende beskikkelses seddel til Envold bager og borger sst, hvorpå var skrevet et ligelydende svar.

** idem fremlagde en ligelydende beskikkelses seddel til Rasmus Lassen bager og borger sst, hvorpå var skrevet et ligelydende svar.

** Rasmus Testrup for Kirsten Niels Bøssemagers sst. Zacharias Hansen i Ommestrup bekende at have til sig annammet på Anne Nielsdatter salig Niels Bøssemagers datter sst efterskrevne gods for hvis, hun efter hendes salig mor kunne og var tilfaldet, og ikke der da fandtes noget i boet, som hende efter hendes salig far kunne tilfalde, da hende fornævnte gods efter hendes mor var udgjort, hvilket gods Zacharias Hansen bepligtede sig at holde Anne Nielsdatter til gavn og bedste og hende at igen levere, når hun det behøver.

15/9 1636.

** Knud Keldsen. Rasmus Juel borger sst i hånd tog Knud Keldsen og tilforpligtede sig at betale ham hvis gæld, han ham skyldig er.

** Bernt Klodt. efterskrevne borgere sst vidnede, at de 26/8 arresterede og byslog Hans Hansen i Fårehuset ved Gesingholm og forbød ham under et fuld vold at vandre her af Århus, førend han betalte Bernt Klodt hvis, han ham skyldig var, og dog er Hans Hansen uden vilje og minde vandret her af Århus, og derfor lyste Bernt Klodt ham et fuldt vold til.

** Rasmus Lassen bager for Envold Jensen oldermand i bagerlavet på alle bagernes vegne sst begærede af Bernt Klodt møller i Århus kornmølle, at han eller hans svende ikke skulle pålægge bagerne nogen nye pålæg enten med told eller i andre måder videre, end hans formand Laurits Møller dem pålagt har. da tilspurgte Bernt Klodt Rasmus Lassen, om han havde gjort bagerne nogen uret, dertil svarede Rasmus Lassen, at de klagede intet over Bernt Klodt eller hans svende til denne dag, men at han ville holde hans svin af møllehuset fra deres sække og korn, så de ikke derover skulle fange nogen skade, og nu for tingsdom tilsagde og lovede Bernt Klodt, at han ikke videre told ville tage af bagerne af hvis korn, der blev malet i møllen, end hans formand taget har.

** Rasmus Pedersen Testrup. Peder Jensen skrædder borger sst tilforpligtede sig at holde borgmester, råd og overformyndere sst så vel som Maren Eriksdatter aldeles skadesløs for 24 daler, som han efter skiftebrevs indhold hos sig har, og når påæskes, da samme sum til penge til Maren Eriksdatter at udlægge

** Rasmus Testrup for Birgitte Arbos. efterskrevne vidnede, at de 8/9 sidst forleden vurderede den gård og ejendom, som Birgitte Arbos iboer, og som de vurderede for 300 sletdaler, varselsmænd bestod, at de 20/7 sidst forleden var i København i Jens Pedersens hus og talte med hans hustru Ellen Hansdatter.

** Anders Pedersen Segalt for hr Svend Hansen kapellan. Rasmus Pedersen Testrup borger i Århus med fuldmagt af Birgitte Nielsdatter salig Hans Arbos efterleverske og borgerske sst og på hendes

vegne og bepligtede Birgitte Arbos, at hun skal holde hr Svend Hansen aldeles skadesløs for al den bortskyldige gæld, som fandtes efter salig Hans Arbo efter skifteregistrerings indhold.

** Jens Nielsen stadstjener sst for Niels Bondesen på hans vegne fremlagde en landstings stævning af Viborg landsting 3/8 sidst forleden, hvormed han stævnede efterskrevne for hvis gæld, de ham skyldig var.

** Rasmus Pedersen Testrup for Birgitte Nielsdatter salig Hans Arbos. Anders Pedersen Segalt borger sst på hr Svend Hansen kapellan til Århus domkirke hans vegne gav Birgitte Nielsdatter og hendes arvinger afkald for al hvis arv, hr Svend Hansen var arveligen tilfaldet efter hans salig far Hans Arbo, som boede og døde sst.

22/9 1636.

** Mogens Nielsen Skårup dom over efterskrevne for gæld.

** Bernt Klodt lovligt advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag 14 dage førstkommende skulle komme til tinget sværge og gøre deres ed og tov over Hans Hansen i Fårehuset ved Gesingholm, for han i arrestering og byslag er vandret her af Århus.

** idem dom over efterskrevne udenbys, der iblandt Erik Loft i Østerby og hans søn Mikkel Eriksen for gæld.

** NM for Søren Jensen Vinter dom over efterskrevne for gæld.

** Ove Rasmussen lod fordele efterskrevne for gæld.

** NM for Dorte Bruns på Samsø. efterskrevne vidnede, at de 13/9 sidst forleden var hos Jens Ulriksen sst på Dorte Bruns vegne og ham advarede, at han ikke længere skulle eller måtte bo i Dorte Bruns gård, han nu iboer, end til førstkommende sankt Mikkels dag.

** Laurits Jensen lod fordele efterskrevne.

** NM for Knud Keldsen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Mogens Nielsen Skårup. Jacob Lauritsen borger sst tilforpligtede sig, at han skal betale ham 13 mark, som han ham skyldig er.

** NM for Jens Christensen hospitalsforstander sst havde stævnet Knud Rasmussen i Skejby ham tiltalte for gæld, og fremlagde hans efterskrevne brev lydende: kendes jeg Knud Rasmussen i Skejby skyldig at være Jens Christensen borger i Århus 4 daler, hvorfor jeg i pant sætter ham et stykke eng på Skejby mark liggende til den gård, jeg iboer, actum Århus 10/8 1613, dernæst blev fremlagt Jens Christensens efterskrevne regnskabsbog, hvorimod Knud Rasmussen fremlagde efterskrevne register på hvis, Jens Christensen Ans i Århus har bekommet. derefter blev afsagt, så efter bevises med håndskrift og regnskabsbog, at Knud Rasmussen er Jens Christensen gæld skyldig, da vidste byfogden ikke andet derom at sige, end Knud Rasmussen pligtig er og jo bør at betale Jens Christensen bemeldte gæld.

** Jens Hammel på borgmester og råds vegne. efterskrevne vidnede, at det er dem vitterligt, at nu sankt Olai marked sidst forleden lå Jørgen Nielsen i Taftebjerg på Samsø, som var skipper, Jørgen Sørensen der sst og Søren Espensen i Brundby med en skude i Århus å og lade den alt fuld af ved, de købte her på Århus gade, derefter løb de her af Århus å med samme skude ved og til København, hvor de lossede og solgte samme skude ved 12 og 13/8 sidst.

** NM for Sidsel Nielsdatter salig hr Søren Andersen, fordum præst til Voldum og Rud sogne, hans efterleverske og på hendes vegne havde stævnet Jacob Lauritsen borger sst for 12 sletdaler efter hans udgivne håndskrift til hr Søren Andersen, dateret Voldum 26/10 1634. derefter blev afsagt, så efterdi bevises med Jacob Lauritsens udgivne håndskrift, han er hr Søren Andersen 12 daler skyldig, vidste byfogden ikke andet derom at sige, end Jacob Lauritsen jo bør at betale Sidsel Nielsdatter 12 sletdaler inden 15 dage, eller hun derefter at have indlæg i hans bo, løsøre eller jordegods.

** Augustinus Miller lod fordele Svend Frandsen Lading sst for en løgner for nogen utilbørlige ord, han her for tinget Augustinus Miller tilsagt har efter tingsvidnes og doms formelding.

** NM for Augustinus Miller. byfogden opsatte den sag imellem Augustinus Miller og Christen Jensen Kjær indtil i dag 14 dage.

29/9 1636.

** Bernt Klodt møller i Århus kornmølle fremlagde efterskrevne beskikkelse til Hans Hansen Klokker, hvori han tilspørger ham, hvad årsag der er til, at han lader hans malt male på fremmede møller og ikke efter KM brev på Århus mølle, hvortil han svarede, at når Bernt Klodt ville male for ham, så at han kunne få den rettighed, han kunne få hos fremmede møller, så ville han lade male hos ham. nu mødte Hans Hansen og svarede, at han ikke kunne sende en tønde tør rug til en mølle, hvor han kun fik 7 skæpper mel efter igen, og skød sig derfor ind til sin gejstlige øvrighed hæderlige kapitel under dom, om nogen havde ham deri noget at tiltale.

** Jens Pedersen Todbjerg. efterskrevne i Galten og Høver vidnede, at de aldrig havde kaldet Jens Pedersen Todbjerg for nogen kontrakts skyld, gunst eller gave eller nogen andet, som kunne regnes for nogen simoni, men aleneste at have kaldet ham, fordi de befalt hans prædiken og havde hørt hans gode navn og rygte. varselsmænd vidnede, at de varsel gav biskop Morten Madsen, hr Knud Vognsen i Skanderborg, Birgitte Lauritsdatter og Maren Nielsdatter i Storring, hr Mads Danielsen og velb Laurits Ebbesen på Skanderborg.

** NM for Hans Pedersen slotsskriver på Skanderborg slot og på hans vegne med to uendelige domme her af tinget 1/9 og 15/9 sidst forleden havde stævnet Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske og hendes børn for dom den krambod anlangende, som Hans Pedersen i pant havde af salig Jens Olufsen, og fremlagde efterskrevne tingsvidne her af tinget 5/5 sidst forleden. derefter blev afsagt, så efterdi i samme sag to uendelige domme er forhvervet, som endnu står ved deres fulde magt, og de ikke er mødt noget herimod at svare, vidste byfogden ikke andet herom at sige for rette, end fornævnte krambod jo bør at følge Hans Pedersen for sin rette ejendom at være.

6/10 1636.

** NM for Anders Terkildsen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Hans Andersen. byfogden opsatte den sag imellem Hans Andersen og Christen Kjær indtil i dag 14 dage førstkommende.

** NM for hr Tue Pedersen i Tved på Mols. byfogden opsatte den sag imellem hr Tue Pedersen og Hieronimus Gylden i Århus ind til i dag 14 dage.

** Peder Christoffersen byfoged lod fordele Albret Hansen Skot borger sst for 12 rigsdaler for lejermål, han har beganget.

** Peder Rasmussen i Højby. Maren Rasmusdatter, barnfødt i Fensten i Hads herred og boende i Århus og hendes stedfar Rasmus Sørensen i Beder i Ning herred de gav Peder Rasmussen en fuld kvittering for al hvis arv, hende med rette arveligt var tilfaldet efter hendes salig farbror Eskild Bertelsen, som boede og døde i København, og hun bekendte at have annammet fyldest og fuld værd af Peder Rasmussen i Højby.

** Laurits Hansen i Storring for Sidsel Nielsdatter. efterskrevne vidnede, at de 27/11 1635 var i Voldum præstegård og skulle have med deres vogne taget noget gods og ført derfra for hr Søren Andersen og hans hustru Sidsel Nielsdatter, da blev det dem forment af nogen mænd, som holdt vagt der i gården, så de måtte køre hjem med tomme vogne. andre vidnede, at der blev holdt vagt i Voldum præstegård over Sidsel Nielsdatter af Clausholms tjenere, for hun ikke skulle føre fra gården af hendes gods, og af birkefogden Niels Kragballe blev hængt lås uden for hendes låse og lukkelse for kornet i laden og på lofterne.

** Laurits Hansen i Storring for Jens Pedersen Todbjerg og på hans vegne i rette lagde efterskrevne seddel lydende: Peder Christoffersen byfoged kendes hermed for alle, at eftersom Maren Rasmusdatter født i Dejret på Mols kom til mig 30/4 1636 og beklagede sig, at hun nogen gange havde været begærende skriftemål for sin forseelse, at hun havde avlet barn med en karl ved navn Christen Jensen, men formedelst hun ikke kunne med en god samvittighed udlægge en anden person, som af hende blev begæret, er hun opholdt i langsommelig tid, da har jeg på rettens vegne ladet indkalde efterskrevne dannemænd, at de skulle høre hendes bekendelse, og da bekendte hun, at Christen Jensen i Mejlby sogn var hendes rette barnefar, som hun tilforn havde bekendt i hendes barnefødsel og blev bekendt for hr Tue i Tved, der han døbte hendes barn, datum Århus ut supra. så fremstod mester Påske Nielsen sognepræst til Århus domkirke og benægtede, at han aldrig har nægtet Maren Rasmusdatter noget skriftemål, og han ikke har forholdt hende nogen karlsperson at skulle udlægge til sin barnefar.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Nielsen rådmand. Christen Mortensen sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 50 sletdaler, og derfor til underpant satte ham hans hus og gård, han nu iboer, liggende på Studsgade norden for Jens Stigsens de ny boder og sønden for Jens Stigsens den lille gård med hosliggende kålhave, som strækker sig øster ud til Råddengyde.

** NM for Søren Jensen Vinter. så er Peder Jensen 3.sinde fremæsket, om han var til gensvar, og ingen fremkom, da vidste fogden ikke andet derom at sige end sin forrige dom at følge, og Peder Jensen bør sit udgivne brev at følge og efterkomme og fornævnte 50 daler med interesse og skadegæld at betale.

** Knud Rasmussen i Skejby. så blev Jørgen Hansen 3.sinde fremæsket, og ingen fremkom, da vidste fogden ikke andet derom at sige, end Jørgen Hansen grydestøber jo bør at bevise samme utilbørlige ord, han i hans landstings stævning har ladet indskrive eller derfor at lide efter recessen.

** Niels Madsen fogedsvend. Jacob Lauritsen borger i Århus med fuldmagt af Kirsten Nielsdatter og Anne Nielsdatter, Niels Madsen fogedsvends døtre, og på deres vegne gav deres far Niels Madsen en fuld, fast og tryg afkald for al hvis arv og gods dem med rette var arveligt efter deres salig mor Maren Lauritsdatter, som boede og døde sst.

13/10 1636.

** Mogens Skårup lod fordele efterskrevne for gæld.

** NM for Hans Jostsen dom over efterskrevne for gæld.

** Jørgen Jacobsen dom over efterskrevne for gæld.

** idem. efterskrevne vurderede sølvknapper, som vejede 3 lod, hvert lod for 2 1/2 mark, som Jørgen Jacobsen havde i pant af Jens Mikkelsen skrædder på Brobjerg.

** NM for Niels Bondesen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Folmer Tomasen Apoteker dom over efterskrevne for gæld.

** NM for Peder Christensen. efterskrevne vidnede, at de 30/9 sidst forleden arresterede og byslog Christen Sørensen i neder Hadsten i Sabro herred og forbød ham at vandre af Århus, og dog er han uden vilje og minde vandret bort, og derfor lyste ham et fuldt vold til.

** NM for Maren Madsdatter. efterskrevne gjorde Jørgen Heitwinkel skudsmål, at han er så lovligt forhindret på sin sygeseng, så han ikke nu i dag kunne møde at svare for sig, hvorfor sagen blev opsat i 8 dage.

** NM for byfogden. så blev Peder Jensen 3.sinde fremæsket, om han var mødt til gensvar, og ingen fremkom, da vidste fogden ikke andet derom at sige end sin forrige dom at følge, og Peder Jensen pligtig er og bør Peder Christoffersen for samme 2 rejser til Viborg en billig kost og tæring at erstatte.

** Søren Hvas i Storring. byfogden opsatte den sag imellem Christoffer Pedersen borger i Århus og Søren Hvas til i dag 4 uger førstkommende.

20/10 1636.

** NM for Søren Jensen Vinter på hans vegne med to uendelige somme her af tinget 1/9 og 22/9 sidst forleden havde stævnet Peder Jensen, borger sst, ham tiltalte for 50 sletdaler og fremlagde efterskrevne brev, datum Århus sankt Mortens dag 1623. derefter blev afsagt, så efterdi to uendelige domme i sagen er forhvervet, som endnu står ved deres fulde magt, så vidste byfogden ikke andet derom at sige end hans forrige dom at følge, og Peder Jensen pligtig er fornævnte 50 daler, rente og al anden interesse og skadegæld inden 15 dage at betale.

** NM for Hans Andersen. Christen Jensen Kjær bekendte, at han har skrevet 2 stævninger for Jørgen Hansen grydestøber sst efter Jørgens egne udkastninger for betaling.

** Knud Rasmussen i Skejby. så blev Jørgen Hansen 3.sinde fremæsket, om han var mødt til gensvar, og ingen fremkom, da vidste byfogden ikke andet derom at sige end den forrige dom at følge, og Jørgen Hansen grydestøber jo bør at bevise samme utilbørlige skænden, han i hans landstings stævning har ladet indskrive eller derfor at lide tiltale efter recessen.

** Rasmus Testrup. Søren Låsby i Århus bekendte sig af gæld skyldig at være Rasmus Testrup (blank) sletdaler, og derfor til underpant satte ham hans hus, han iboer, på Vestergade liggende, næst østen op til Oluf Nielsens gård og ejendom og vesten op til Oluf Villadsens gård og ejendom og strækker sig fra gaden og til klostermuren.

** NM for Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske og borgerske sst og på hendes vegne havde stævnet Jørgen Heitwinkel ham tiltalte for en håndskrift, som hendes salig husbond Jens Olufsen og hendes søn Oluf Jensen til ham udgivet har, som Jørgen Heitwinkel sig selv har tilforpligtet til Maren Madsdatter at levere, og han det dog ikke har efterkommet. for skudsmåls skyld opsatte byfogden denne sag til i dag 8 dage.

** NM for Dorte Bruns på Samsø gav til kende, at det var i dag 4.ting at han på Dorte Bruns vegne har udæsket Jens Ulriksen borger sst af Dorte Bruns gård, han nu iboer, at han den straks uden nogen forhaling skulle ryddelig gøre.

** Jens Lauritsen rådmand. byfogden opsatte den sag imellem Jens Lauritsen og Bernt Klodt til i dag 14 dage førstkommende.

** Bernt Klodt. byfogden opsatte den sag imellem Bernt Klodt og Jens Lauritsen til i dag 14 dage førstkommende.

27/10 1636.

** Jens Lauritsen rådmand fremlagde en skriftlig seddel lydende: er jeg begærende gerne af Bernt Klodt, om han til nogen har udgivet husleje af den part i salig Niels Friises gård i Borgporten, som jeg af byfogden er tildømt, det med mere at gøre regnskab for fra 1624-1630, Jens Lauritsen Borum egen hånd.

** NM på KM og Århus bys vegne opkrævede sandemænd sst, at de i dag 14 dage skulle komme her til tinget sværge og gøre deres ed og tov over Christen Sørensen i neder Hadsten, for han i arrestering og byslag uden vilje og minde er vandret her af Århus.

** NM for Peder Christoffersen med 2 uendelige domme her af tinget 30/9 og 13/10 sidst forleden havde stævnet Peder Jensen borger sst ham tiltalte, eftersom han 2 gange 31/8 og 14/9 sidst forleden til Viborg landsting har indstævnet en dom anlangende, han til bytinget imellem Peder Jensen og Peder Tunglund dømt har, hvilken dom af landsdommerne er ved magt dømt, mener derfor Peder Jensen pligtig er ham efter recessen kost og tæring at erstatte. derefter blev afsagt, så efterdi i sagen 2 uendelige domme er forhvervede, og Peder Jensen mødte og intet derimod fremlagde, vidste

fogden ikke andet derom at sige end den forrige dom at følge, og Peder Jensen bør Peder Christoffersen for samme rejser til Viborg og fra en billig kost og tæring at erstatte.

** Rasmus Pedersen Testrup stod for tingsdom på Peder Jensens børn, som er Christoffer Pedersen, Jacob Pedersen, Anne Pedersdatter, Kirsten Pedersdatter og Dorte Pedersdatter deres vegne og lydeligt forbød byfogden, at han ikke skal gøre noget indlæg eller udstede nogen pant eller køb i den gård, Peder Jensen bag klostret iboer, så vidt som børnenes anpart er anlangende, som er halvparten, efter skiftebrevs formelding.

** idem. byfogden opsatte den sag imellem Rasmus Testrup og Peder Jensen sst og hans børn indtil i dag 14 dage førstkommende.

** NM for hr Bertel på Samsø dom over efterskrevne for husleje.

** NM for Jens Ulriksen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Keldsen. efterskrevne 24 borgere sst vidnede, at det er dem vitterligt, at Peder Keldsen er af sin barndom opfødt i Århus af ærlige forældre, som var salig Keld Rasmussen skomager og Helle Rasmusdatter, og selv har han handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel, og ikke ham noget vanrygte at have påhængt.

** NM for Jens Christensen rådmand dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Gundesen dom over Mette Lauritsdatter salig Niels Frandsens efterleverske i Vejlby og hendes børn Frands Nielsen og Villads Nielsen med deres værger for gæld.

3/11 1636.

** Peder Rasmussen Kattrup. Rasmus Sørensen bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Peder Rasmussen 100 sletdaler, af hvilke 100 daler Peder Rasmussens brorsøn Rasmus Rasmussen, barnfødt i Ris i Vor herred, tilkommer 71 sletdaler, som er af hans arvepart efter hans salig far, og derfor til underpant satte ham en hans gård og ejendom, som Rasmus Sørensen nu selv iboer, liggende på Vestergade næst østen op til Niels Lauritsen kopsætters gård og ejendom og næst vesten op til Erik Jensen i Jegstrup i Ning herred hans boder og ejendom.

** Jens Nielsen Langballe. Niels Madsen fogedsvend med fuldmagt af Peder Madsen i Langskov og på hans vegne gav Jens Langballe og hans arvinger afkald for al den arv og gods, som Peder Madsens hustru Johanne Lauritsdatter efter hendes salige far Las Pedersen arveligt er tilfaldet.

** Peder Christoffersen byfoged tilspurgte Christen Kjær, om han flere breve og dokumenter havde i den sag, da skulle han dem nu for retten fremlægge, og intet videre Christen Kjær ville fremlægge.

** Rasmus Nielsen. efterskrevne vurderede en lang bøsse for 5 sletdaler, som Rasmus Nielsen rettede for sig med imod Mikkel Keldsen for hvis, han var ham skyldig.

** mester Wulf Baltsersen for Jørgen Heitwinkel gav til kende, at dersom der var nogen, som havde Jørgen Heitwinkel noget til at tale, da ville han i dag svare dertil, og ingen var fremkommet.

** Jens Lauritsen rådmand. byfogden opsatte den sag imellem Jens Lauritsen og Bernt Klodt til i dag 14 dage førstkommende.

** NM for Augustinus Miller og på hans vegne med en opsættelse her af tinget 27/9 sidst forleden havde stævnet Christen Jensen Kjær sst ham tiltalte for nogen utilbørlige ord, han efter tingsvidnes formelding Augustinus Miller på tinget tilsagt har, og fremlagde efterskrevne vidne her af tinget 25/8 sidst forleden. derefter blev afsagt, efterdi Christen Jensen Kjær er fremkommen fornævnte dag, som samme tingsvidne om formelder, han skulle have tilsagt Augustinus Byskriver, at han skulle have taget hans breve fra ham, og da leveret fra sig og til Augustinus at skulle indføres i hvis for retten gik beskreven nogen breve, hvilke breve de så har haft imellem hverandre for retten, og ikke her bevises Christen Kjær at skal have sagt det Augustinus skal have røvet hans breve fra ham, ikke heller bevises han skal have haft nogen ærerørige ord, som han kunne lide for, vidste byfogden ikke at finde ham til at lide nogen tiltale for løgner.

** NM for Søren Sørensen dom over efterskrevne for gæld.

** Christen Jensen Kjær stod for tingsdom med en skriftlig landstings stævning, hvormed han havde indstævnet 8 mænd, som sad Århus byting torsdagen 14/7 sidst forleden, om de da på tinge så eller hørte ham med nogen uhøviske eller uærlige ord nævne, mene eller tale om Ellen Hansdatter Christoffer Stenhuggers kone sst, da fremkom efterskrevne 8 mænd og vidnede og var deres vidne bestandig, som de på Århus byting 14/7 sidst forleden hørt havde, der de da her på tinget var de otte mænd.

** Knud Rasmussen Røg i Skejby med 2 uendelige domme her af tinget 6/10 og 20/10 sidst forleden da at have stævnet Jørgen Hansen grydestøber, borger sst, ham da tiltalte, for han i en sin landstings stævning, som han ham med til landsting har indstævnet, skælder ham for en tyv, og den, der har solgt uhjemlet. derefter blev fremlagt adskillige sedler og kvittanser angående studehandler. derefter blev afsagt, så efterdi her fremlægges breve og sedler imod hverandre, da vidste byfogden ikke andet derom at kunne kende, men det for hans overdommere at indkomme.

** Niels Bondesen. Rasmus Lassen bager og borger sst solgte og skødede til Niels Bondesen en Rasmus Lassen bagers gård og ejendom liggende bag klostret næst østen op til Århus klosters mur på hjørnet og vesten næst op til Envold Bagers gård og næst norden op til Jens Kleinsmeds gård og ejendom og sønden til adelgaden.

** Rasmus Lassen bager. Niels Bondesen borger sst solgte og skødede til Rasmus Lassen en Niels Bondesens gård og ejendom liggende på Mejlgade østen til adelgaden næst norden op til Anders Madsens gård og ejendom og næst sønden op til Rasmus Madsens gård og ejendom med sin hosliggende have bag ved gården, strækkende sig i liggelsen norden fra Søren Hattemagers gård og ejendom og sønden til mester Wulf Baltsersen have, og i breddelsen strækkende østen fra Rasmus Madsen, Anders Madsen, Jens Sørensen skomager og Hans Nielsen deres haver og ejendom, og vester til Anders Brendstrup, Christen Mortensen og Jens Stigsen rådmand sst deres gårde og ejendom, med et fuldt gårdsavl i alle Århus vange.

** Niels Bondesen. Rasmus Lassen bager solgte og skødede til Niels Bondesen en Rasmus Lassen bagers have, jord og ejendom liggende her for Århus oven Kohøjsbakke, næst østen op til Niels Ibsen rådmand hans have, norden næst Poul Nielsens have og vesten op til Christen Carlsens have og jord på Kohøjsbakke.

10/11 1636.

** Hieronimus Gylden tilspurgte Niels Madsen fogedsvend sst, om han på hr Tue Pedersen i Tved hans vegne ville eller havde flere breve nu at lægge i rette endsom i opsættelsen er indført, hvortil han svarede, at han ikke videre havde at lægge i rette.

** NM for hr Tue på Mols. byfogden tilspurgte Hieronimus Gylden borger sst, om han ville give hans sag med hr Tue på to mænd, og Niels Madsen på hr Tues vegne i lige måder også på to mænd, dertil svarede Hieronimus Gylden og begærede dom efter hr Tues stævning, men Niels Madsen på hr Tues vegne at ville give sagen på 4 mænd.

** idem for hr Tue Pedersen på Mols og på hans vegne og Hieronimus Gylden tog hver to efterskrevne mænd og på begge siden blev bevilget Christen Carlsen rådmand sst og gav dem fuldmagt at imellemsige og forene hr Tue og Hieronimus Gylden om deres tvistighed, og hvad de dannemænd dem derom imellem siger og forhandler, skal stande for fulde ustævnet og uigenkaldt.

** Jens Christensen i hospitalet. efterskrevne, eftersom de var stævnet med en landstings stævning for deres sandhed af vidne om hvis forrykkelse og borttagelse, som Jens Pedersen møller i Tarskov mølle har beganget med afgangne Maren Jensdatter sst hendes efterladte gods, da vidnede de, at den selv samme dag, som Maren Jensdatter blev begravet, da hentog fornævnte Jens Pedersen alt hvis gods, som i Maren Jensdatters hus var og førte det ind i Jens Andersens gård i Møllestien.

** Peder Christoffersen byfoged gav til kende, at ham af Peder Jensen borger sst var givet varsel for vidner, han i dag ville forhverve, så bød Peder Christoffersen sig i rette at ville svare dertil, og ikke Peder Jensen fremkom.

** Jørgen Jacobsen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Jørgen Svendsen for Hans Pedersen. Peder Hansen Cappel borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 50 sletdaler, og derfor til underpant satte han hans hus, grund og ejendom, han nu selv iboer, på Guldsmedegade liggende imellem Peder Hansen i Vitten hans ejendom og boder i norden og Christen Carlsens boder i øster.

** Jens Christensen i hospitalet. efterskrevne, eftersom de var stævnet med en landstings stævning for deres sandhed af vidne om hvis forrykkelse og borttagelse, som Jens Pedersen møller i Tarskov mølle har beganget med afgangne Maren Jensdatter sst hendes efterladte gods, da vidnede de, at den selv samme dag, som Maren Jensdatter blev begravet, da hentog fornævnte Jens Pedersen alt hvis gods, som i Maren Jensdatters hus var og førte det ind i Jens Andersens gård i Møllestien.

** NM for Niels Bondesen dom over efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Hans Andersen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Ove Rasmussen på Brobjerg lod fordele efterskrevne for gæld.

** NM for Jens Karlby dom over efterskrevne for gæld.

** NM for Søren Pedersen på Brobjerg tilbød Palle Ibsen borger i Århus 20 sletdaler, som er højere end hans gård er vurderet for, som Søren Pedersen har i pant, hvilke 20 sletdaler byfogden på rettens vegne til sig annammede, efterdi Peder Ibsen ikke mødte.

** Hans Andersen Grønbæk dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Søren Mortensen forrige bysvend sst fremlagde to skriftlige sedler, hvori efterskrevne gør vitterligt, at Henrik Exmand af Lübeck lovede Søren Mortensen en god skjorte, som skal være mere end en daler værd, for hvis umage han havde med hans øksne dette år, og ligeledes at Hermand Schröder borger i Lübeck har foræret Søren Mortensen en gammel kjole og den med det første at leverer ham. begge sedler dateret Århus 20/10 1636.

** NM for Hans Andersen Grønbæk med en opsættelse her af tinget 6/10 1636 havde stævnet Christen Jensen Kjær borger sst ham tiltalte, for han uden al billig årsag har ham påskrevet i Jørgen Grydestøbers beretninger og stævninger skanderet og skældt med meget utilbørlige for falskner og løgner, som Hans Andersen formener, han bør at bevise eller derfor at straffes som en falskner, efterdi Jørgen Grydestøber ham det ikke er gestendig eller har befalet ham sligt at gøre, og fremlagde efterskrevne rådstuevidne udgangen 21/9 sidst forleden og et vidne her af tinget 20/10 sidst forleden. derefter blev afsagt, så efterdi bevises, at Jørgen Hansen klokkestøber aldeles benægter, at han aldrig har været begærende af Christen Kjær at skulle skrive sådan skælden og skandering, hvilket Christen Kjær ikke havde benægtet, men offentligt for råd og ret bekendte sig selv at have skrevet samme skælden og skanderen i de stævninger for Jørgen Grydestøber på Hans Andersen og andre godtfolk, og ikke han nu efter anfordring nøjagtigt beviser sådant af Jørgen Grydestøber at være begæret, vidste byfogden ikke andet herpå at kunne kende, end Christen Kjær efter KM forordning derfor bør at stå til rette efter recessen.

** Jens Christensen i hospitalet på hospitalets vegne vedkendte sig hvis arvepart, Maren Henrik Dyvels efter hendes søster Maren Jensdatters død med rette kan tilkomme, efterdi hun sig i hospitalet har indgivet. varselsmænd bestod, at de gav Jens Pedersen møller i Tarskov mølle varsel for dette vidne.

17/11 1636.

** Rasmus Pedersen lod fordele efterskrevne for gæld.

** NM for Karen Ludvigsdatter dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** NM for hr Bertel på Samsø lod fordele for gæld.

** Hieronimus Gylden. efterskrevne borgere sst stod for tingsdom, eftersom de var taget til voldgiftsmænd på Hieronimus Gyldens vegne imod hr Tue Pedersen i Tved på Mols om deres tvistighed at forene, da var de 16/11 sidst forleden forsamlede i Jacob Abels hus sst fra klokken var 12 om middagen, og indtil det var mørk nat, og ville samme voldgift efterkomme i venlighed, og ingen da på hr Tue Pedersens vegne sig indstillede eller mødte.

** Christen Lauritsen Kå. efterskrevne vidnede, at de 24/10 sidst forleden efter Jens Pedersen Møllers begæring i Jacob Lauritsen borger sst hans stue vurderede efterskrevne gods, som fandtes efter salig Maren Jensdatter, som boede og døde i Møllestien. item vidnede Laurits Jacobsen møller

og borger sst, at den dag Maren Jensdatter blev begravet her i Århus, gik han med Jens Møller i Tarskov mølle fra kirken ind i hans bod, som Maren Jensdatter iboede, og da betalte Jens Møller ham hans sommerhusleje af samme bod, men hvor der gods blev henført, som fandtes efter hende, vidste han intet af.

** idem fremlagde en skriftlig seddel lydende: jeg Christen Kå på Jens Pedersen møller i Tarskov mølle hans vegne tilbyder alle fornævnte Jens Pedersens hustrus medarvinger, som kan være rette arvinger til det ringe gods, som fandtes efter den salig kvinde Maren Jensdatter, som boede og døde her i byen 23/10 sidst forgangen, og i lige måder Jens Christensen hospitalsforstander her i Århus, om han eller nogen af fornævnte medarvinger vil til sig annamme hvis ringe gods, som fandtes efter salig Maren Jensdatter, og betale hvis gæld, som er efter hende.

** Rasmus Rasmussen i Slet gav til kende, at han skulle være stævnet og kaldt af Søren Keldsen på Brobjerg sst for nogen gælds fordring, så bekendte Søren Keldsen, at han ingen gæld havde at fordre af ham, og ikke Rasmus Rasmussen var ham nogen gæld skyldig.

** Søren Mortensen lod fordele Hermand Schröder borger til Lübeck for en klædetrøje, som han ham aftjent har, og i lige måde Henrik Exmand sst for en skjorte, så god som en daler.

** Hans Andersen Grønbæk lod fordele Jørgen Hansen grydestøber sst for 13 daler, som han er ham skyldig efter borgmestre og 3 dannemænd deres afsigt.

** idem. efterskrevne vurderede en kobberkedel, som vejede 36 skålpund, hvert pund for 20 skilling, som Hans Andersen havde i pant af Didrik Skuster i Horsens.

** idem. efterskrevne vurderede en tinpotte og en tinkovske, som Hans Andersen havde i pant af Anne Jens Hasles sst.

** NM for Jens Christensen rådmand lod fordele efterskrevne udenbys for gæld

** Søren Jensen Hvas i Storring med en opsættelse her af tinget 13/10 sidst forleden på sine egne og sin mor Maren Nielsdatter i Storring salig Jens Hvasses efterleverske sst og Peder Olufsen i Borum deres vegne havde stævnet Christoffer Pedersen borger i Århus ham tiltalte for, eftersom for nogen år siden afgangne Anders Pedersen og Jens Hvas har lovet og godsagt for restants i Framlev herred til Søren Jensen Frost nu borgmester i Århus, som skulle være indkrævet, der han var slotsskriver på Skanderborg, som beløber sig til den sidste rest, som Jens Hvasses arvinger har betalt 60 sletdaler, hvoraf tilkommer Anders Pedersens arvinger at betale 30 daler. der foruden er betalt af Jens Hvas selv i levende live 301 sletdaler, Anders Pedersens anpart, som er med indfriede breve med deres afskrivning at bevise, så efterdi Christoffer Pedersen har bepligtet sig Anders Pedersens gæld at betale, så formener de, Christoffer Pedersen bør betale dem 361 sletdaler. så blev i rette fremlagt en dom af Viborg landsting 14/9 sidst forleden, hvori formeldes, at Peder Olufsen i Borum da på sine egne og på Maren Nielsdatter salig Jens Hvasses efterleverske i Storring samt hendes søn Søren Jensen sst deres vegne havde stævnet Christoffer Pedersen for en uendelig dom, han til landstinget 22/6 sidst forleden skal have forhvervet over en bytingsdom, Peder Christoffersen byfoged i Århus for nogen tid skal have afsagt, hvorpå de gode landsdommere således senteret, at efterdi byfogden ikke i sin dom har specificeret, hvor meget Christoffer Pedersen af samme gæld burde at betale, da fandt dommerne hans dom at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme. derefter blev fremlagt efterskrevne breve, det første dateret Skanderborg 4/9 1612, i hvilket Anders Pedersen i

Borum ridefoged og Jens Sørensen i Storring delefoged i Framlev herred kendes dem af vitterlig gæld skyldig at være Søren Jensen Frost slotsskriver på Skanderborg slot 305 sletdaler, som er for rest af KM landgilde samt indkomst, som i Framlev herred tilbage står for 1608-9 og 10. på samme brev findes afskrevet efterskrevne beløb. derefter blev fremlagt breve, dateret 15/1 1614 og 15/2 1616 vedrørende videre restants samt en kontrakt, tingsvidner og skriftlige sedler. derefter blev afsagt, så efterdi fremlægges adskillige gamle forløftsbreve, som salig Anders Pedersen i Borum og salig Jens Hvas i Storring har samtlige lovet til borgmester Søren Frost i Århus for KM landgilde restans til Skanderborg af Framlev herred, som de begge i samme herred har været fogder i, og ikke bevises sådan restans skal hos bønderne restere, men at skal være oppebåret og afskrevet på de gamle udgivne håndskrifter, og ikke Jens Hvasses navn at være nævnt på samme opskrift på håndskrifterne mere end Anders Pedersens, at Jens Hvas alene samme løfter og opskrift skulle have betalt, ikke heller bevises Jens Hvas at have i hans levende live fordret nogen betaling af Anders Pedersen, det han alene på hans vegne af samme restants skulle have udlagt og betalt, men efterdi der resterer på samme løfte 60 sletdaler, hvilke Jens Hvasses arvinger er tiltalt for, dem alene til Søren Frost har betalt, som med hans kvittants er at bevise, da vidste fogden ikke at kunne tilkende salig Anders Pedersens arvinger videre til Jens Hvasses arvinger igen at betale end den halve part af de 60 sletdaler, som Jens Hvasses arvinger alene til Søren Frost har udgivet og betalt, eller dem derfor at lide tiltale.

** Jens Lauritsen rådmand med en opsættelse her af tinget 20/10 sidst forleden havde stævnet Bernt Klodt, møller i Århus kornmølle, ham tiltalte for nogen års husleje af den gård i Borgporten sst, han har iboet, og fremlagde efterskrevne kontrakt, dateret 4/3 1624. dernæst blev fremlagt en underskrevet seddel, hvori mester Christen Hansen domskolemester i Århus og Rasmus Pedersen Testrup giver Jens Lauritsen Borum, så vidt deres parter er anlangende på Christen Nielsen Friis og Poul Nielsen Friis, som de er tilforordnede værger for, at påtale deres sag anlangende den gård, fornævnte børns salig far iboede, dateret 4/3 1624. derefter satte Jens Lauritsen i rette, om Bernt Klodt ikke jo bør at betale ham for de åringer, som han samme gård har iboet. så er mødt Bernt Klodt, bød sig (næst følgende blad er ikke bevaret)

** (næst foregående blad er ikke bevaret) og lyste ham derfor et fuldt vold over. og stod Søren Sørensen for tingsdom og bekendte, at han havde gjort Maren Jensdatter samme skade med en tyrepes.

** Søren Sørensen. Maren Jensdatter sst stod for tingsdom og gav hendes farbror Søren Sørensen aldeles kvit og klagesløs for hvis hug og slag, han hende gjort har, og begærede ikke andet af ham, end han ville give hende et godt eller ondt vidne. så fremstod Søren Sørensen og sagde, at han ikke vidste på denne tid med Maren Jensdatter andet end ærligt og godt i alle måder.

** Peder Nielsen Bonde på KM og byens vegne. efterskrevne vidnede, at de i lørdags forgangen 8 dage så, at der var 4 vinduer ganske slået i stykker af Jens Basballes sst hans vinduer, som Peder Bonde sigtede Anders Ovesen skipper, boende i Hals i Vendsyssel, at han 19/12 sidst sønderslog samme vinduer og lyste ham derfor et fuldt vold til på KM, byens og bondens vegne.

12/1 1637.

** Jens Nielsen. Niels Rasmussen kræmmer og borger i Grenå gav Jens Nielsen og hans arvinger et fuldt, fast, trygt og uigenkaldende afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som ham på sin hustru Maren Simonsdatters vegne arveligt efter hendes salig søster Mette Simonsdatter, Jens

Nielsens hustru, kunne være tilfaldet og takkede Jens Nielsen for god skifte, jævning og god udlæg og betaling.

** Niels Rasmussen kræmmer i Grenå. Jens Nielsen borger sst lovede, at han skal holde Niels Rasmussen aldeles kvit og kravsløs for al hvis bortskyldende gæld, som han og hans hustru Mette Simonsdatter i var, da hun ved døden afgik, så og at holde ham fri for hvis førløn, som han skulle udgive af hvis gods, han på sin hustrus vegne hos Jens Nielsen bekommet har.

** Jørgen Svendsen for Hans Nielsen kornmåler på Skanderborg. Gert Boesen skomager og borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Nielsen 50 sletdaler, og derfor til underpant satte ham et hans hus, jord, grund og ejendom, han nu selv iboer, liggende her i Århus på Brobjerg imellem Søren Rasmussens bod, som han nu nyligt har afkøbt Gert Boesen på den søndre og Terkild Saxes gård på den nordre side, med sin hosliggende have og kåljord.

** Søren Rasmussen for Jochim Schultz i Christiania i Norge. 24 efterskrevne borgere vidnede, at det er dem vitterligt, at Jochim Schultz og hans hustru Dorte (blank) har her i Århus været bosiddende nogen tid lang, og desmidlertid sig skikket som to gode ærlige ægtefolk bør at gøre, og ikke de har hørt, at der skulle have påhængt dem noget vanrygte, som kunne være deres gode navn og rygte til nogen forklejning.

** Søren Rasmussen på Brobjerg. Gert Boesen borger og skomager solgte og skødede til Søren Rasmussen en hans bod liggende på Brobjerg næst op til Søren Rasmussens egen gård og ejendom, han nu iboer, på den søndre side og Gert Boesen hans hus og ejendom på den nordre side, og med sit frie vandløb og flod uhindret igennem Gert Boesens gård og ejendom.

** NM for Kirsten Pedersdatter. efterskrevne vidnede, at de 23/12 sidst forleden arresterede og byslog Jørgen Jensen Hammel boende i Skovby for gæld, han er Kirsten Pedersdatter skyldig, og uden minde er vandret af byen og derfor lyste ham et fuldt vold til.

** Jens Rasmussen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Ove Rasmussen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Erik Madsen for Mogens Simonsen i Stadsgård dom over efterskrevne for gæld.

** NM for Anders Terkildsen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** NM for hr Peder Olufsen i Galten dom over efterskrevne for gæld.

** NM for Jens Jacobsen. byfogden opsatte den gældssag imellem Jens Jacobsen i Århus og Sidsel Kolinds sst og Jens Ulriksen til i dag 14 dage.

** NM for Kirsten Nielsdatter salig Christen Ibsens. byfogden opsatte den sag imellem Kirsten Nielsdatter og Erik Loft i Østerby for 21 sletdaler, som hans søn Mikkel hentede, Jens Eriksen Loft i Optrup samt flere til i dag 14 dage.

** Gregers Nielsen dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** NM for Hans Storm dom over efterskrevne for gæld, der imellem Rasmus Giuses arvinger på Vestergade.

** Peder Bonde på KM og byens vegne. efterskrevne vidnede, at de 20/12 sidst forleden så, at Albret Skot sst havde to blodige huller på den højre side i hans ansigt, som Peder Bonde beskyldte Anders Jespersen skrædder og borger sst, at han gjorde Albret Skot samme skade og lyste han derfor et fuldt vold til.

** idem på KM og byens vegne. efterskrevne vidnede, at de 20/12 sidst forleden så, at Anders Jespersen skrædder og borger sst havde 4 blodige sår i hans hoved, som Peder Bonde nu for retten beskyldte Albret Hansen Skot sst, for han gjorde samme skade og derfor lyste ham et fuldt vold til.

** Gregers Nielsen. Augustinus Livland badskær og borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld at være Gregers Nielsen 54 enkende rigsdaler, og Augustinus Livland derfor pantsatte Gregers Nielsen al hans gårdsavl og markjord, som er liggende til hans gård, han nu iboer, liggende i Immervad sst næst norden til Gert Guldsmeds gård og sønden næst op til salig Henrik Buntmagers gård.

** Folmer Tomasen for Hans Deuster. Hans Pedersen forrige skriver på Skanderborg og nu borger her sst solgte og skødede til Hans Deuster en Hans Pedersens krambod liggende her i Århus på Torvegade østen næst op til Hans Jostsens gård, som Maren Madsdatter salig Jens Olufsens nu iboer, og vesten næst op til Hans Deusters egen gård og ejendom og strækker sig sønder til adelgaden.

** NM for Niels Bondesen dom over efterskrevne for gæld.

** NM for Rasmus Rasmussen i Brabrand, delefoged i Hasle herred, gav til kende, at han på Rasmus Rasmussens vegne har kaldt på sandemænd sst og advaret dem, at de nu i dag bør at gøre deres ed og tov over Rasmus Poulsen i Framlev, Peder Poulsen og Morten Rasmussen, Rasmus Mortensens søn sst, for sår og skade, som de her på byens frihed har gjort på Rasmus Rasmussen, og for sandemændene fremlagde efterskrevne tingsvidner her af tinget 8/12 1636 og af Framlev herreds ting 11/1 1637, hvori efterskrevne vidnede, at de 19/11 om aftenen så, at Rasmus Poulsen i Framlev, Peder Poulsen og Morten Rasmussen, som er Rasmus Mortensens søn sst, de lamslog Rasmus Rasmussen i Brabrand på alfarvejen til Brabrand med vognkæppe, så han faldt af vognen og forfulgte ham så i et morads, og da bad Rasmus Rasmussen, at de ville lade ham fare, og slog dog fast på ham. da blev opnævnt efterskrevne to dannemænd, hvilke tog hinanden i hånd og tilfyldte sandemænd sst at gøre deres ed og tov i samme sag, og det lovligt adskille, som det sig bør. så fremstod nu her for tingsdom efterskrevne sandemænd og gjorde deres ed og tov således, at eftersom de var lovligt advaret, opkrævet, tilmeldt og fyldt, og efterdi for dem fremlagdes et tingsvidne her af Århus byting, hvori vidnesbyrd udtrykkeligt har vidnet, at Rasmus Poulsen, Peder Poulsen og Morten Rasmussen af Framlev har slået og gjort Rasmus Rasmussen samme slag og skade, hvilket med syn og klage bekræftes, Rasmus Rasmussen og for tingsdom har dem tilspurgt, om de ville eller kunne benægte, de jo at have gjort ham samme skade, og det dog ikke den tid benægtet, da vidste sandemændene dem ikke derfor at kunne befri, men svor Peder Poulsen, Rasmus Poulsen og Morten Rasmussen for samme sår og skade dem hver et fuldt vold over både for kongen, byen og bonden.

** NM for Hans Storm dom over efterskrevne udenbys gældnere.

** Anders Sørensen Vesten fremlagde efterskrevne skriftlige seddel lydende, kendes jeg Las Jensen, velb Johan Brockenhuuses foged på Østergård, så vel også velb jomfru Helvig Ulfeld til Moesgård hendes fuldmægtig Las Jensen, begge deres betroede foged på Østergård, at jeg har annammet af Anders Sørensen Vesten borger og indvåner i Århus for den gårds bygfældighed i Hinnedrup, der salig Jens Jensen iboede og afdøde, da tilkom hans bror Anders Sørensen for sin part at udgive 4 sletdaler, samt for hvis førløn, som ham tilkom, da har jeg der også annammet derfor 5 sletmark, actum Århus 12/1 1637 Las Jensen egen hånd.

** velb Jørgen Brockenhuus til Østergård hans visse bud Las Jensen med en opsættelse her af tinget 1/12 sidst forleden havde stævnet Peder Ovesen indvåner sst for dom, og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Ning herreds ting 10/5 1636, hvori synsmænd afhjemlede syn på den gård, salig Jens Jensen iboede, og at den ikke kunne forfærdiges for ringere end 40 sletdaler. derefter fremlagde Las Jensen sit skriftlige forsæt, og formente, at Peder Ovesen for en søsterlod bør 3 sletdaler at betale, som er hans anpart af de 40 sletdaler. derefter blev afsagt, så efterdi bevises, Peder Ovesen har arvet salig Jens Jensen, som boede og døde i Hinnedrup, og Jens Jensen er skyldig at holde den gård ved hævd og magt, han iboede, og det ikke sket er, vidste byfogden ikke at kunne befri Peder Ovesen for hans anpart af samme gårds bygfældighed samt de 3 rigsort førløn, efterdi han har taget arv bort.

19/1 1637.

** Jens Gammel et vidne, at efterskrevne vidnede, at de 28/12 sidst forleden var hos salig Jørgen Grytwinkels tjenere og tilspurgte dem, om de ville underskrive det beseglings register over deres salig husbonds gods, hvortil de svarede nej, thi ildebrand eller anden ulykke kunne tage det bort, og sagde, at nogle dage førend salig Jørgen Grytwinkel døde, da skrev han et udtog af alt sit gods, der han ejede, og sendte den til Lübeck til arvingerne.

** Jens Gammel et vidne, at efterskrevne var i mester Wulf Baltsersens hus og der forseglede hvis efterskrevne gods, som fandtes efter salig Jørgen Grytwinkels dødelige afgang.

** Rasmus Testrup et vidne på mester Laurits Nielsens vegne i Feldballe. Mogens Skårup solgte til mester Laurits Nielsen Fog al den lod, han har arvet efter sin salig far hr Niels, som boede og døde i Storring, og som fornævnte Mogens Nielsen nu påboer, som er den 3.part i fornævnte gård på Vestergade liggende næst hr Nielses gård i Storring på den ene side og Møllestigyden på den anden side.

** Søren Pedersen et vidne og delte efterskrevne for gæld.

** Jens Prytz en 14 dages opsættelse over efterskrevne udenbys gældnere.

** Jens Andersen et vidne og delte efterskrevne udenbys for gæld.

** Palle Pedersen i Folby en opsættelse imellem ham på hans fars vegne og Niels Kedelfører i 14 dage.

** Jens Jostsen delte efterskrevne for gæld.

** Morten Swertfeger et vidne, at Niels Smed på Studsgade kendes, at han har annammet af Morten Swertfeger 13 daler på Christen Jensens arvelod, og derfor lover at føde og klæde Christen Jensen i 2 år og holde ham til ærlig optugtelse og skolegang.

** Ove Rasmussen et vidne, at efterskrevne vurderede en gammel sort karle kappe for 10 mark, som han har i pant af Søren Andersen væver, og tilbød ham den til løsen i dag 3 uger.

** Rasmus Testrup et vidne, at Mogens Skårup gav hans bror mester Laurits Nielsen præst i Feldballe afkald for alt hvis gods, som Laurits Nielsen Fog (Mogens Skårup) er tilfaldet efter hans salig far, og mester Laurits Nielsen har haft under værgemål.

** Søren Rasmussen et vidne, at Gert Boesen bevilgede Søren Rasmussen for sig og sine arvinger det tagdrop, som den forrige kontrakt imellem dem gjort er.

** Søren Samsing et vidne, at efterskrevne registrerede hvis efterskrevne gods, som salig Frederik Trompeters børn, nemlig Sofie Frederiksdatter, Jorgen ?, Marie Frederiksdatter, Hedvig Frederiksdatter, Susanne Frederiksdatter og Rebekka Frederiksdatter er tilfalden den halve part af, hvilket gods fornævnte børns stedfar Søren Samsing til sig annammede.

26/1 1637.

** Jens Gammel et vidne, at han i dag 2.gang kaldte på sandemænd over Albret Skot og Anders Jespersen skrædder.

** Anders Skrædder et vidne, at Christen Jensen Kå vidnede, at 18/12 sidst forleden da var Albret Skot og Anders Skrædder i hans hus, og da havde de adskillige unyttige ord imod hverandre, hvorpå der kom tvist imellem dem, og de kom omkuld på storstuegulvet.

** Jens Buck et vidne, at Christen Carlsen rådmand tog ham i hånd og efter fuldmagts indhold gav ham kvit og kravsløs for al hvis arv, Oluf Bertelsen, Søren Bertelsen, Mette Bertelsdatter, item Jens Sørensen i Gesing er arveligt tilfaldet efter hans hustru Maren Bucks.

** Rasmus Testrup et vidne, at han og mester Wulf Baltsersen de tog hverandre i hånd og blev venligt og vel forligt om den tvistighed, de har i været med hverandre, anlangende den ejendom og gyde på Graven, de tilsammen har liggende, i så måde at begge deres bygninger, som nu står bygget, skal blive stående.

** Jens Clemendsen et vidne, at Peder Jensen i Gellerup benægtede, at han aldrig gjorde regnskab med Jens Clemendsen om nogen gæld.

** Anders Skrædder et vidne, at efterskrevne vidnede, at den nat. Albret Skot var i trætte med Anders Skrædder, da hørte de, at Albret Skot kaldte Anders Skrædder tyv og skælm og sagde, at havde han ikke gjort ham den skade, da skulle han gøre ham det, som var værre.

** Niels Madsen et vidne på Søren Vinters vegne, at efterskrevne vidnede, at de 19/1 sidst forleden var i Peder Jensens hus, og der vurderede de til Søren Vinter efterskrevne gods for 50 daler, han Søren Vinter skyldig var.

** Jens Nielsen Gammel opsættelse over Søren Mikkelsen i Århslev, Søren Pedersen sst og Jesper Poulsen i Trige for gæld, de er ham skyldig, til i dag 14 dage.

** Ove Pilgård et vidne, at efterskrevne vurderede en gammel kong Christians bibel for 6 daler, som Ove berettede at have af hr Frederik i Hundslund, hvilken han tilbød ham til løsen

** Keld Bogbinder 14 dags opsættelse over Mikkel Bager for 14 mark, han er i lov for ham til Erik Nielsen.

** Tomas ---- et vidne, at han fremæskede, om der var nogen, som gav ham sag for gæld, da ville han rette for sig, men ingen fremkom.

** Jens Clemendsen 14 dags opsættelse over efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Clemendsen et vidne, at efterskrevne vidnede, at de var i Mollerupgård og der opsagde 100 sletdaler, som Jens Clemendsen er i forlov hos mester Jacob Matiasen for Tomas Jensen i Mollerupgård.

** Søren Knudsen 14 dages opsættelse over efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Bonde 14 dages opsættelse på Niels Jensen Havrums vegne over efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Bonde på Hans Jørgensens vegne 14 dages opsættelse over efterskrevne for gæld.

** Søren Ibsen 14 dages opsættelse over efterskrevne udenbys for gæld.

** Albret Hansen Skot et vidne efter en kontrakt lydende: eftersom Anders Jespersen skrædder og Albret Hansen Skot borger sst mig venligt har ombedt, da har jeg bevilget dem i minde at indgå i min stue og forenes om deres tvistighed, og så blev godvilligt således med hverandre forligt, at enhver skulle have, som han havde fået, dog skulle Albret give ham til badskærløn 1 sletdaler, og gjorde så en endelig og venlig kontrakt, at ingen af parterne skulle samme sag igen oprette, og de skulle begge efter denne dag være gode venner, datum Århus 24/1 1637 Jens Stigsen egen hånd.

** Niels Nielsen 14 dags opsættelse på Peder Tunglunds vegne over efterskrevne udenbys.

** Niels Nielsen på Peder Tunglunds vegne 14 dags opsættelse over efterskrevne for gæld.

** Søren Clemendsen på Anders Lydiksens vegne et pant af Rasmus Nielsen på Mejlgade i hans gård, han iboer, på 220 daler.

** Niels Nielsen på Jens Jacobsens vegne endelig dom over efterskrevne for gæld.

** Niels Nielsen på Rasmus Gyllings vegne endelig dom over efterskrevne for gæld.

** Niels Nielsen på Kirsten Nielsdatters vegne endelig dom over efterskrevne udenbys for gæld.

2/2 1637.

** Axel Ebbesen på Søren Vinters vegne delte efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Pedersen 14 dags opsættelse over efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Pedersen på Jens Christensen rådmands vegne en 14 dages opsættelse over efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Pedersen på jomfru Helvig Ulfelds vegne til Moesgård 14 dags opsættelse over Jørgen Klokkestøber for 3 pund gammelt grydekobber, han havde at arbejde for hende.

** Peder Bonde på Bernt Klodts vegne 14 dags opsættelse over Maren Jensdatter i Gesing og hendes søster Anne Jensdatter med flere udenbys for gæld.

** Peder Bonde på Bernt Klodts vegne havde stævnet efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Bonde på Bernt Klodts vegne havde stævnet efterskrevne for gæld. opsat til i dag 14 dage.

** Knud Keldsen havde stævnet efterskrevne for gæld. opsat til i dag 14 dage.

** Peder Mortensen delte efterskrevne udenbys for gæld.

** Knud Keldsen et vidne at Niels Bjørnskov borger sst lovede og til forpligtede sig at betale Knud Keldsen de pendinge, han ham skyldig er, og som han har ejendom i pant for til pinsedag førstkommende, og hvis ikke da skal Knud Keldsen beholde fornævnte ejendom.

** Hans Sommerfeld havde stævnet efterskrevne for gæld.

** Christoffer Pedersen havde stævnet Rasmus Viby skrædder ham tiltalte for en kåbe, han har at gøre for hans hustru. opsat 14 dage.

** Christoffer Pedersen havde stævnet Margrete Eriksdatter for 8 daler, som hendes husbond Rasmus Møller havde stået god for. opsat 14 dage.

** Rasmus Nielsen i Møllestien havde stævnet efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Bonde på Christen Rys vegne 14 dages opsættelse over Jørgen Poulsen i Ry for 6 daler, han er i lov for hans bror Rasmus Poulsen for husleje. opsat 14 dage.

** Jens Nielsen et vidne, at Søren Clemendsen tog ham i hånd på Anders Simonsens vegne i Floes og Karen Simonsdatters vegne i Århus, Peder Poulsen i Fruering på hans hustru Kirsten Andersdatters vegne og på hans søn Simon Pedersens vegne og stedsøn Niels Simonsens vegne og gav Jens Nielsen afkald for al hvis arv, de efter hans salig hustru kan være arveligt tilfalden.

** Hans Jostsens tjener Niels Nielsen 14 dags opsættelse på hans husbonds vegne over efterskrevne for gæld.

9/2 1637.

** Wulf Baltsersen. efterskrevne vidnede, at de 20/1 sidst forleden arresterede og byslog Jens Pedersen i Søften og forbød ham under et fuldt vold at vandre her af byen, førend han betalte Wulf Baltsersen hvis gæld, han er ham skyldig, og dog er han uden minde vandret her af byen, og derfor lyste ham et fuldt vold til.

** Jens Hammel. Anders Jespersen skrædder borger sst tilforpligtede sig at stille borgmester og råd tilfreds for hvis bordag, han har i været med Albret Skot.

** Erik Mikkelsen. byfogden opsatte den sag imellem Erik Mikkelsen og Keld Bogbinder på Brobjerg indtil i dag 14 dage.

** idem. Hans Malling borger sst benægtede med sin helgens ed intet at have fået af Erik Mikkelsen.

** Keld Bogbinder dom over Mikkel Bager sst for 19 mark, han er i lov for ham.

** Mogens Lisbjerg lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Mikkel Mikkelsen lod dele efterskrevne for gæld.

** Peder Skrædder. dommeren opsatte den sag imellem Peder Skrædder og stor Niels i Terndrup for øl, han er i lov for ham til Peder Nielsen, til i dag 14 dage.

** Jens Hammel dom efter en opsættelse over efterskrevne udenbys for gæld.

** Jacob Lauritsen for Anders Pedersen Langskov. dommeren opsatte den sag over efterskrevne udenbys for gæld indtil i dag 14 dage.

** Jens Hammel for borgmester og råd. efterskrevne vidnede, at de i går var til syn til den bakke, som Christen Tomasen har den have, da så de, at fra hældet på bakken og til den sted, som gærdet står, der var somme steds 14 alen og somme steds 10 alen, som dem syntes var indtaget og pløjet over på bakken, som var 160 sjællandske alen.

** idem. Christen Tomasen borger sst gav til kende, at han ville flytte her af byen, thi hans næring kunne ikke falde her længere.

** Peder Bonde for Niels Havrum dom over Søren Skrædder i Søften for 7 daler, han er ham skyldig.

** Peder Bonde for Hans Jørgensen dom over efterskrevne for gæld.

** Niels Madsen for Søren Sørensen sst. dommeren opsatte den sag over efterskrevne udenbys indtil i dag 14 dage.

** Mikkel Langballe. dommeren opsatte den sag over efterskrevne udenbys for gæld, indtil i dag 14 dage.

** Peder Bonde for Søren Vrold sst. dommeren opsatte den sag over efterskrevne udenbys indtil i dag 14 dage.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Skriver. Rasmus Lassen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 100 sletdaler, og derfor pantsatte han ham hans gård liggende på Mejlgade norden næst Anders Madsens gård og sønden næst op til Rasmus Madsens gård.

** Niels Madsen for Peder Tunglund. dom over efterskrevne udenbys for hvis de ham skyldig er.

** idem. dom over smed Rasmus på Brobjerg for 9 daler.

** Niels Madsen for Jens Jensen. dom over efterskrevne for gæld.

** Jens Prytz. dom over efterskrevne uden og indenbys for gæld. der iblandt Simon Pedersens hustru Karen i Hår ? Peder Frandsens hustru Kirsten i Folby, Peder Nielsen i Skjoldelev hans hustru Karen, Søren Pedersens hustru Anne i Hinnerup.

** Niels Madsen for Peder Villumsen ved Skanderborg. dommeren opsatte den sag imellem Peder Villumsen og ---- Nielsen her i Århus anlangende gæld til i dag 14 dage.

** NM for Jens Jensen sst. dommeren opsatte den sag imellem Jens Jensen og Niels Gius i Skæring indtil i dag 14 dage.

** Rasmus Nielsen lod dele for hovedgæld efterskrevne udenbys.

** Jens Hammel. sandemændene sst svor Albret Hansen Skot et fuldt vold over for sår og skade, han har gjort på Anders Jespersen sst.

** Jacob Lauritsen for Jeronimus Hansen i Horsens. dommeren opsatte den sag imellem Jeronimus Hansen og Laurits Foch og Christen Hvid anlangende gæld, til i dag 14 dage.

** Carsten Tomasen for sin husbond Rasmus Heldekande i København. Hans Andersen borger sst med fuldmagt af sin svoger Rasmus Essenbæk i Randers bekendte ham af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Heldekande 500 rigsdaler, og derfor pantsatte Hans Andersen ham en hans og hans svogers fælles gård, som de hver har halvparten af,   liggende her i Århus på Brobjerg.

** Anders Pedersen for Jens Clemendsen. dom over efterskrevne efter opsættelses lydelse (uafsluttet)

** Anders Pedersen for Søren Knudsen. dom over efterskrevne efter opsættelses indhold (uafsluttet)

16/2 1637.

** Jens Hammel for Jacob Lauritsen. dommeren opsatte den sag imellem Jacob Lauritsen og Peder Netler sst, indtil i dag 14 dage.

** Jens Sørensen. dommeren opsatte den sag imellem Jens Sørensen og Hans Eriksen sst anlangende gældssag indtil i dag 14 dage.

** Niels Madsen for Las Jensen foged på Østergård lod fordele Anders Christensen danske skolemester sst for en sølvske, så god som 3 daler, han er ham skyldig.

** Niels Madsen for Mikkel Terkildsen. dommeren opsatte den sag anlangende gældssag mod efterskrevne indtil i dag 8 dage.

** Jens Jonsen for Niels Ibsen rådmand. dommeren opsatte den sag imellem Niels Ibsen og efterskrevne for gæld, indtil i dag 14 dage.

** Arent Althalt. dommeren opsatte den sag imellem Arent Althalt og efterskrevne for gæld indtil i dag 14 dage.

** Jacob Lauritsen for Inger Nielsdatter ? lod fordele Laurits Fog sst for 4 daler hendes løn.

** Jacob Lauritsen for Peder Ovesen danske skolemester lod fordele efterskrevne for gæld.

** Jørgen Jacobsen lod fordele efterskrevne for gæld.

** idem. dommeren opsatte den sag imellem ham og efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Pedersen på velb Helvig Ulfelds vegne dom over Jørgen Grydestøber sst for 3 pund kobber efter opsættelses indhold.

** Knud Keldsen. dom over efterskrevne for gæld.

** Peder Bonde på Søren Vrold skrædders vegne. dom over efterskrevne for gæld.

** Peder Bonde for Christen Ry dom over Jørgen Poulsen i Ry for 6 daler forløfte for hans bror Rasmus Poulsen.

** Jens Pedersen. dom over efterskrevne udenbys, der iblandt Niels Elgård og hans søn Hans Nielsen i Søften, for gæld.

** Jens Pedersen. Søren Jensen borgmester kundgjorde, at Jens Pedersen borger sst havde indstævnet for ham Laurits Hansen skomager borger sst og beskyldte ham, at han havde afkøbt ham nogen huder, de 40 daler at betale straks og de 21 til midfaste, hvorfor Jens Pedersen formente, han burde holde samme køb og løfte, da forligte han dem således, at Laurits Hansen skulle beholde samme læder, men han skulle have dag på de 40 daler til Valborg dag, og de andre skulle han give ham straks.

** Jens Pedersen for Jens Christensen. dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Niels Madsen for borgmester. dom over Christoffer Pedersen borger sst for 30 daler, han rester med på en håndskrift, han til Eva Clausdatter udgivet har, som til sankt Mikkels dag skulle have været betalt.

** Peder Bonde for Bernt Klodt. dom over efterskrevne for gæld.

** Jens Andersen. dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Niels Købmand lod fordele efterskrevne for gæld.

** Anders Pedersen. efterskrevne hjemlede, at de vurderede her på tinget et værge for 1 daler, som han havde i pant af Peder Mortensen i Brandstrup, og tilbød ham det at løse.

** Erik Mikkelsen et vidne, at han og Jacob Madsen tog hver efterskrevne mænd og gav dem fuldmagt dem at imellem sige og forene om deres tvistighed.

** Niels Madsen for Jens Karlby. dommeren opsatte den sag imellem Jens Karlby og Peder Hansen kedelfører anlangende husleje af Jens Mørkes børns gård, Peder Keldsen iboede, indtil i dag 14 dage.

** Peder Bonde et vidne, at Maren Rasmusdatter ved sin højeste ed og med oprakte fingre undskyldte Morten Sørensen skomager sst, at han aldrig havde haft nogen legemlig fællig med hende i nogen måde.

** Jens Pedersen i Tarskov mølle et vidne, at han bød sig i rette, om der var nogen, som havde noget ham til at tale, og ingen fremkom.

** Niels Madsen for mester Søren Andersen læsemester. Christen Jensen sst på sin egne, sin mor og søsters vegne pantsatte til mester Søren deres gård, de nu iboer, bag Bispegården med sin tilliggelse for 200 sletdaler.

** Rasmus Nielsen rådmand. Jens Clemendsen borger sst med fuldmagt af Anne Jostdatter sst solgte og skødede til Rasmus Nielsen en hendes øde ejendom liggende på Fiskergade sst imellem Rasmus Nielsens egen ejendom og Oluf Lauritsens ejendom med et fuldt gårdsavl dertil i alle Århus vange.

** Hans Malling. efterskrevne vidnede, at de var hos Hans Plat sst i beskikkelse for Hans Malling, da bekendte han, at i april måned 1632 da var Hans Malling med ham til Lübeck og havde han inde i skuden med ham 40 skæpper havre, som Hans Plat skaffede ham gods for, og ydermere flyede han Hans Malling gods på borgen for 31 daler hos Johan Plande, hvilke 31 daler Hans Plat bekendte at have bekommet af Hans Malling og lovede at holde ham fri til Lübeck derfor.

** Niels Madsen for Peder Tunglund lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Niels Madsen for Jens Jacobsen sst lod dele efterskrevne for gæld.

** Arent Althalt. efterskrevne vurderede gammelt tin og mangut, som han har i pant af Terkild Skomager sst og Christen Skrædder sst.

** Carsten Tomasen for sin husbond Rasmus Jensen Heldekande i København havde stævnet for en gæsteret Jens Christensen rådmand for noget, han skulle være hans husbond skyldig, og fremlagde et register lydende på noget kød, Rasmus Jensen Heldekande havde forgangen år 1635 ladet levere i

KM provianthus i København, som ikke Jens Christensens navn var navngivet i, og intet andet kundskab han fremlagde, og blev samme register læst og påskrevet.

** Carsten Tomasen for sin husbond Rasmus Jensen Heldekande i København havde stævnet Jens Christensen rådmand for en gæsteret, han ville have over ham, så fremstod Jens Christensen og dertil svarede, at han vidste intet at være Carsten Tomasen eller hans husbond skyldig. da fremlagde Carsten Tomasen et register lydende på noget kød, Rasmus Jensen Heldekande havde ladet levere i KM provianthus i København 1635, som ikke Jens Christensens navn var navngivet i, og Jens Christensen sagde sig intet at vedkomme i nogen måder. derefter blev afsagt, efterdi Carsten Tomasen ikke beviser Jens Christensen noget at være hans husbond skyldig, og ikke fremlægger håndskrift eller regnskab, vidste byfogden ikke ham nogen gæsteret eller lovmål at tilstede, men Jens Christensen for hans tiltale fri at være.

** idem. Carsten Tomasen med fuldmagt af hans husbond Rasmus Jensen Heldekande i København havde stævnet Hans Pedersen i Århus for en gæsteret, Carsten Tomasen vil over ham forhverve, og fremlagde et håndskrift, dateret Århus 22/10 1635, lydende på 2660 rigsdaler, Hans Pedersen skal være Rasmus Jensen skyldig og hvorpå skal være betalt 2246 sletdaler, og satte Carsten Tomasen i rette, om Hans Pedersen ikke bør at betale hvis, han med resterer inden to solemærker efter privilegierne eller lide vurdering efter recessen. så mødte Niels Madsen på Hans Pedersens vegne og formente, Carsten Tomasen burde til fulde mål at give sag, hvad det var, han på sin husbonds vegne havde at tiltale for. derefter blev afsagt, så efterdi Carsten Tomasen ikke nu for retten vil til fulde mål give Hans Pedersen sag efter KM mandat, da ved byfogden ikke at stede ham noget lovmål, førend han sligt til fulde til kende giver.

** NM for Hans Pedersen. Wulf Baltsersen borger sst vidnede, at i forgangen år da solgte han Hans Pedersen borger sst nogen læster kød, som var godt forsvarligt købmandsgods i alle måder. Niels Bondesen vidnede, at han solgte Hans Pedersen nogen læster kød. andre vidnede, at alt hvis kød, som enhver af dem havde solgt til Hans Pedersen, det var godt forsvarligt købmandsgods.

** idem. Carsten Tomasen af København lod læse en fuldmagt af Rasmus Jensen Heldekande, borger i København til ham, til at indfordre i mindelighed eller ved retten hvem, som ikke godvilligt vil betale af de gældnere, som han har leveret fortegnelse på.

** Carsten Tomasen for sin husbond Rasmus Heldekande i København gav til kende, at hans husbond havde ikke fået lovligt varsel for de vidnesbyrd, som ført er, thi han mener, hans husbond bør at have varsel derfor i København. dertil svarede Niels Madsen, at efterdi her fremlægges fuldmagt fra hans husbond at gøre og lade med hans gældnere, som han selv til stede var, da bør han og at stå for varsel.

** Didrik Hattemager for Karen Nielsdatter. efterskrevne 24 borgere sst vidnede, at Karen Nielsdatter er ægte født her i byen af ærlige forældre, og selv har hun skikket og forholdt sig ærligt og vel, og ikke heller er nogen fremkommet, som har hende noget at beskylde, men alle og enhver takkede hende for god kristelig omgængelse.

** Jens Christensen rådmand i Århus havde stævnet efterskrevne vidnesfolk for deres sandhed at vidne og bekende efter recessen anlangende 4 læster saltet nødkød, som han forskikkede over til København til Rasmus Jensen Heldekande 1635, som han havde solgt og forundt ham. så vidnede

efterskrevne, som havde vejet og pakket og slået samme kød tilsammen, at det holdt rigeligt den vægt det skulle, og det blev pakket så fuldt, som det aller mest kunne trykkes i tønderne.

** Jens Eriksen. efterskrevne 8 mænd vidnede, at Carsten Tomasen, Rasmus Heldekandes fuldmægtig af København, stod i dag for retten i lov og lyd og fik beskrevet hvis, han begærede, som retten det kunne give denne gang, og ingen der gjorde ham nogen ulyd eller ufred, ligevel kastede han en hob breve fra sig, som var 11 breve, og veg af retten og ikke ville dem med sig annamme.

** Søren Ibsen Due dom over efterskrevne udenbys gældnere.

** Laurits Hansen i Storring på Sidsel Nielsdatter salig hr Søren Andersens efterleverske hendes vegne fremlagde efterskrevne tingsvidne her af tinget 28/7 1636 lydende: er dette min bedrøvelige klage anlangende mig og mine børns gods mig frakom i Voldum præstegård, først blev godset vurderet af Søren Jensen i Randers 23/1 sidst og 19/2, derefter blev mit fæmon drevet til Clausholm, og samme aften kom efterskrevne mænd på Otte Marsvins vegne og forbød mig at blive længere i gården under 3 marks bøder for hver nat, ligesom jeg havde været et fredløst menneske, og den samme dag blev led og låger lukket og tilspigret for mig, hvorfor jeg fattige kvinde af frygt og rædsel for slig strenge forbuds skyld ikke turde blive der, og fordi gik til birkefogden, som var der i gården, og leverede ham nøglen til hvis, der var i husene, og da måtte jeg bedrøvede og grædende kvinde stige og klatre over det ene led og gik hen til godtfolk i et andet sogn, og de da for samme min elendigheds skyld af medynk lånte mig en vogn til Århus, hvilken min medfart jeg højligt forårsaget er at klage for Gud og den kristne øvrighed, Sidsel Nielsdatter. efterskrevne vidnede og bekræftede, at det så er tildraget i alle måder.

23/2 1637.

** Jens Prytz. efterskrevne vidnede, at de arresterede og byslog Hans Rasmussen i Vrinders på Mols og forbød ham under vold at vandre af Århus, førend han betalte Jens Prytz hvis gæld, han var ham skyldig, og berettede, at han uden minde er vandret her af byen, og derfor lyste ham et fuldt vold til.

** Jacob Lauritsen for Niels Udten. byfogden opsatte den sag imellem Niels Udsen og efterskrevne udenbys, som er ham gæld skyldig, til i dag 14 dage.

** Niels Madsen for Jens Jensen sst lod dele Niels Pedersen Gius i Skæring for gæld.

** Rasmus Værn. byfogden opsatte den sag imellem Rasmus Værn og efterskrevne udenbys gældnere.

** N Madsen for Anders Terkildsen. byfogden opsatte den sag imellem Anders Terkildsen og efterskrevne gældnere til i dag 14 dage.

** Jens Pedersen for Hans Lauritsen i Åbo. efterskrevne vidnede, at de 6/2 sidst forleden var til syn til de huder, der kom af borgmesters smakke, som Jens Pedersen havde solgt Laurits Hansen, da syntes dem ikke, at samme læder skadede noget, men siden i dag 8 dage beså de samme huder, da syntes dem at samme læder var meget fordærvet, og dersom det længere havde ligget, havde det blevet ganske fordærvet.

** idem. efterskrevne vidnede, at de på søndag 8 dage sidst forleden var i Laurits Hansen skomagers hus og tilbød ham, at han nu straks efter hans løfte, han havde gjort for borgmester Søren Frost, skulle annamme det saltede læder, som han havde købt af Jens Pedersen borger sst på Hans Lauritsens vegne, efterdi det var ikke tjenligt at ligge længere, uden det blev fordærvet.

** Niels Madsen for Terkild Saxe. efterskrevne vidnede, at de arresterede og byslog Hans Pedersen Stald i Framlev og forbød ham under et fuldt vold at vandre her af byen, førend han betalte Terkild Saxe hvis, han ham skyldig var, og alligevel er han vandret her af byen, og derfor lyste ham et fuldt vold til.

** Hans Sommerfeld. dom over efterskrevne for gæld.

** Folmer Tomasen. byfogden opsatte den sag imellem Folmer Tomasen og efterskrevne for gældssag til i dag 14 dage.

** Jens Andersen. den sag imellem Jens Andersen og Jørgen Grydestøber anlangende gælds fordring blev opsat til i dag 14 dage.

** idem. byfogden opsatte den sag imellem Jens Andersen Karlby og Maren Sørensdatter i Borup om gældssag til i dag 14 dage.

** Peder Bonde for Sidsel Nielsdatter. byfogden opsatte den gældssag imellem Sidsel Nielsdatter og Claus Badskær til i dag 14 dage.

** Niels Madsen for Jens Jensen sst lod fordele efterskrevne for gæld.

** Niels Madsen for Jens Ulriksen. dommeren opsatte den sag imellem Jens Ulriksen og Søren Sørensen sst anlangende 22 daler til i dag 14 dage.

** idem. byfogden opsatte den gældssag imellem Jens Ulriksen og efterskrevne til i dag 14 dage.

** Jeronimus Hansen af Horsens dom over efterskrevne for gæld.

** Niels Madsen for Søren Pedersen sst. efterskrevne vidnede, at de her ved tinget vurderede en kedel og en sølvske, som Søren Pedersen havde i pant af Anne Bagerkone sst.

** idem. byfogden opsatte den sag imellem Søren Pedersen og Mikkel Lyng til i dag 14 dage.

** Peder Vrold skrædder. dom over Niels Sørensen i Terndrup for 7 daler, han er i lov for ham til Peder Nielsen på Graven samt brevpenge og omkostning.

** Erik Mikkelsen. dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** idem. byfogden opsatte den gældssag imellem Erik Mikkelsen og efterskrevne uden og indenbys gældnere.

** Niels Madsen for Peder Villumsen ved Skanderborg. dom over Rasmus Nielsen for 14 daler, han rester med på hans håndskrift.

** Jacob Lauritsen for Anders Pedersen Langskov. dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Niels Madsen for Søren Sørensen. dom over efterskrevne udenbys gældnere.

** Jens Hammel tilsagde menige borgere og indvånere i Århus, at de efter denne dag skal holde deres geder og svin her af marken.

** Matias Mortensen. Christen Andersen borger sst solgte og afhændede fra sig og sine arvinger og til Matias Mortensen og hans arvinger al den lod og part, som han på sin hustrus vegne har arvet i det hus og ejendom, Morten Svarrer iboer på Volden, som er den 8.part.

** Jens Andersen. byfogden opsatte den sag imellem Jens Andersen og efterskrevne udenbys gældnere.

** Laurits Hansen i Storring for Maren Nielsdatter og Søren Hvas i Storring og Peder Olufsen i Borum. byfogden opsatte den sag imellem dem og Christoffer Pedersen indtil i dag måned.

** NM for Hans Pedersen. for tingsdom (uafsluttet)

** Hans Andersen. Terkild Saxe stod for tingsdom (uafsluttet)

2/3 1637.

** Jacob Abel. Terkild Saxe borger sst stod for tingsdom og sig til forpligtede, at han ikke skal sælge eller afhænde sin gård på Brobjerg, inden hans svoger hr Hans Abel sognepræst i Mariager bliver kontenteret og betalt efter Terkild Saxes udgivne brev, han til ham udgivet har.

** Arent Althalt. dom over efterskrevne efter opsættelse for gæld.

** Jørgen Jacobsen. dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Hammel for Jacob Lauritsen sst. dom over Peder Netler sst for 7 daler for en tønde torsk, han er ham skyldig.

** Christoffer Pedersen. dom over Rasmus Viby for en foldet kåbe, han skulle gøre en slet kåbe af, og ikke har holdt hans løfte.

** item lod dele efterskrevne for gæld.

** Peder Bonde for Niels Sørensen skomager. byfogden opsatte den sag imellem Niels Sørensen og Niels Jensen på Studsgade for 4 daler til i dag 14 dage.

** Rasmus Værn. byfogden opsatte den sag imellem Rasmus Værn og efterskrevne for gæld.

** Niels Rasmussen havde stævnet Niels Eskildsen vognmand sst anlangende nogen skind, han havde beredt for ham. blev indfundet til overkøbmand, han dem imellem at sige efter KM forordning.

** Rasmus Jensen. byfogden opsatte den gældssag over efterskrevne udenbys.

** Rasmus Testrup. byfogden opsatte den gældssag over efterskrevne udenbys.

** Niels Nielsen for Hans Jostsen borger sst med en opsættelse her af tinget 3/2 havde stævnet Peder Christoffersen byfoged og Christoffer Pedersen sst for gæld. så mødte de begge og gav til kende, at de havde regnskab imod Hans Jostsen og derfor indskød dem for overkøbmand. derefter blev afsagt, så efterdi gives til kende at være regnskab imod Hans Jostsens regnskab, da vidste dommeren ikke andet derom at kende, end KM mandat at følge, og dem med deres regnskab at indkomme for overkøbmand, og han det imellem dem rigtigt at overregne og likvidere.

** idem. dom over efterskrevne for gæld.

** Mogens Lisbjerg. byfogden opsatte den gældssag over efterskrevne til i dag 14 dage.

** Jens Hammel lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Jensen havde stævnet sin søn Christoffer Pedersen skomagersvend anlangende gældsfordring, hvorimod Christoffer mødte og svarede derimod at have regnskab. blev indfundet for overkøbmanden.

** Peder Jensen. efterskrevne 24 borgere sst vidnede, at imens og al den stund Peder Jensen har boet her i byen hos dem, da har han skikket og forholdt sig ærligt, kristeligt og vel.

** hr Niels Fog i Ørum. Rasmus Pedersen Testrup borger sst med fuldmagt af hr Jens Jacobsen Guds ords tjener til Føvling på sin salig brors søn Niels Madsens vegne i Storring og hr Jens Jensen Guds ords tjener til Storring på sin trolovede fæsteenke Maren Nielsdatter Fogs vegne skødede til hr Niels deres gård og ejendom liggende på Vestergade, som Bodil Bagerkvinde nu iboer, vesten næst op til mester Laurits Nielsen Fog i Feldballe hans gård og ejendom østen næst op til hr Nielses egen gård og strækker sig til Møllestigyden i den søndre ende og til adelgaden med den nordre ende, med et havested ved hans gård og tilliggende avl i Århus vange.

** Christen Carlsen. efterskrevne vidnede, at de vurderede hvis gods som fandtes efter salig Søren Bertelsen og hans salig hustru, som deres efterladte børn ved navn Rasmus Sørensen, Johanne Sørensdatter og Maren Sørensdatter er arveligt tilfalden, og da er fornævnte gods vurderet for 200 sletdaler, hvoraf tilkom Rasmus Sørensen 100 sletdaler, som Anders Mikkelsen skomager til sig annammede, desligeste fornævnte barn Rasmus Sørensen og skal have for ham at holde til føde og klæde. i lige måde havde Rasmus Lauritsen borger sst til sig annammet Johanne Sørensdatter med hendes arvelod, og Niels Sørensen skomager sst havde til sig annammet Maren Sørensdatter med hendes arvelod. Morten Bertelsen i Østerby genpart heraf.

** Anders Pedersen for Niels Sørensen sst. byfogden opsatte den gældssag over efterskrevne udenbys, der iblandt i Hinnerup Anne Ibsdatter salig Søren Pedersens efterleverske,   til i dag 14 dage.

9/3 1637.

** Niels Madsen for Peder Tunglund. byfogden opsatte den gældssag om efterskrevne til i dag 14 dage.

** Staffen Knudsen lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Andersen lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Niels Madsen for Jens Mårup i Ebeltoft. byfogden opsatte den gældssag imellem Jens Mårup og Christen Jensen sst til i dag 14 dage.

** Peder Bonde for Peder Tygesen. byfogden opsatte den sag imellem Peder Tygesen og Rasmus Ørbæk for gæld til i dag 14 dage.

** Jacob Lauritsen for Anders Langskov. byfogden opsatte den gældssag om efterskrevne, der iblandt Karen salig Jens Markorsens i Elsted, til i dag 14 dage.

** idem. opsættelse over efterskrevne for gæld. opsat 14 dage.

** Jacob Lauritsen for Søren Brågård lod dele efterskrevne udenbys gældnere.

** Niels Madsen for Anders Terkildsen, dom over efterskrevne gældnere.

** Rasmus Værn. dom over efterskrevne udenbys gældnere.

** Erik Mikkelsen. dom over efterskrevne uden og indenbys gældnere.

** Rasmus Madsen for Jens Nielsen på Harlevholm. efterskrevne 24 borgere vidnede, at Jens Nielsen er barnfødt her i Århus af ægte forældre, og selv har han skikket sig ærligt og vel.

** Christen Pedersen Ålborg for Else Sørensdatter. fornævnte 24 dannemænd vidnede, at Else Sørensdatter er barnfødt her i byen af ærlige ægte forældre, Søren Lauritsen snedker og Anne Mikkelsdatter, og selv har hun fra sin barndom og al den stund, hun har været her i byen, skikket og forholdt sig som en god ærlig pige.

** Christen Carlsen for Peder Jensen sst. Niels Kedelfører borger sst kendte sig at have lejet af Peder Jensen og overformyndere sst på Peder Jensens børns vegne den gård bag klostret, Peder Jensen påboer, og hans børn halvparten af er tilfalden, i to år. og stod Peder Jensens søn Christoffer Pedersen og bekendte, at sligt er gjort med hans vilje og samtykke.

** Jacob Abel. byfogden opsatte den gældssag imellem Jacob Abel og efterskrevne til i dag 14 dage.

** Simon Lauritsen for borgmester og råd sst havde stævnet Christen Tomasen skomager sst og tiltalte ham, for han efter synsvidnes formelding her af tinget 9/2 havde indtaget et stykke jord til

hans have på Klintebakken af byens jord uden hjemmel, og burde derfor at lide som for andet uhjemlet. blev opsat 14 dage.

** Peder Bonde for Hans Jørgensen lod dele efterskrevne for gæld.

** Peder Bonde for Bernt Klodt. byfogden opsatte den gældssag over efterskrevne, der iblandt Johanne gammel Christen Skrædders hustru, til i dag 14 dage.

** Anders Jespersen Skrædder havde stævnet Albret Skot sst anlangende nogen skælden. blev opsat til i dag 14 dage.

** Jacob Madsen begærede vidne af de dannemænd og borgere, som her nu i dag til ting er, hvorledes hans tilstand og vilkår på nogen års tid har været, dertil svarede efterskrevne dannemænd og vidnede, at det er dem fuldt vitterligt, at den tid kejserens folk vore fjender var indkvarteret her i byen, tog de fra Jacob Madsen hans penge, gods og formue, som han den tid havde og kunne have hjulpet sig med i sin alderdom, og nu på 3.år siden blev Jacob Madsen betaget med en hastig sygdom og rørelse, så han ikke for samme sin store sygdom og alderdom skrøbeligheds skyld ikke kunne forestå hans bestilling og skriveri, men måtte derfor aldeles overgive, og han er kommet til stor elendighed og fattigdom, det han nødes at besøge sine venner om nogen hjælp.

** Jens Sørensen Holm. Christen Carlsen rådmand vidnede og bekendte, at han havde forligt Jens Holm og Rasmus Jensen Læsø om den arrest, som han havde ham i, at Jens Holm skal give ham for de 2 parter af den gæld, som han rester med på hans håndskrift, 14 daler, den 3.part kom Hans Mocher til.

** Hans Jostsen. Søren Jensen Mørke sst gav ham og hans arvinger for sig og sine arvinger en fuldkommen afkald og kvittering for al hvis arv og gods, han for ham har haft under værgemål.

** Niels Madsen for Jacob Cortsen sst. efterskrevne vidnede, at de 28/2 sidst forleden så, at Jacob Cortsen havde en blodig skade i hans hoved, som han beskyldte Mikkel Clausen sst, for at han gjorde ham med en spade, og derfor lyste Niels Madsen ham et fuldt vold til både for kongen, byen og bonden.

** idem. Jens Pedersen sst vidnede, at han så at Mikkel Clausen sst slog til Jacob Cortsen med en spade bag på.

** Niels Madsen for Christoffer Pedersen. byfogden opsatte den gældssag imellem Christoffer Pedersen og Knud Pedersen i Ribe anlangende 50 daler efter hans regnskabsbog, til i dag 4 uger.

** idem. byfogden opsatte den sag imellem Christoffer Pedersen og (blank) til i dag 14 dage.

** Anders Pedersen for Anders Lydiksen sst. efterskrevne vidnede, at Folmer Apoteker i Århus har aftinget og afsonet hos salig velb Laurits Lindenov på KM vegne for hvis forfølgning, den salig mand havde Laurits Fog i for ulovlig udskibning, og derfor har udlovet til KM 100 sletdaler.

** Georgius Selmer oculist fremlagde et KM åbent brev, hvori vi Christian den fjerde gør vitterligt, at eftersom Georgius Selmer oculist og broksnider, som for os har tjent både i den sidste svenske krig så vel som i den tyske for en feltskærer, og nu har sig nedsat i Viborg, har været begærende, at

han alene i Jylland og ingen fremmede måtte tillades at bruge sin kunst, da har vi nådigst bevilget og tilladt og hermed bevilger og tillader, at Georgius Selmer alene og ingen fremmed, som her i riget kommer indløbende, må sin kunst med oculisteri og broksniden i vort land Jylland bruge, dog skal ikke hermed være forbudt at vores egne undersåtter eller andre, som sig i vore købstæder vil nedsætte og tage borgerskab, jo samme kunst må bruge. Haderslevhus 14/4 1636.

** Anders Pedersen for borgmester og råd gav til kende, at til almindeligt stævne på Århus rådhus var 24 dannemænd opnævnt at skulle på menige borgeres vegne give til kende hvis ubillighed, som kunne afskaffes, byen og borgerne til skade, da har de sluttet, at efterdi her holdes så mangfoldige svin i byen, som roder marken ganske ilde og gør stor skade både i mark og by, at aldeles ingen borgere eller andre her i byen må holde nogen svin her på Århus mark eller her i byen, uden hvis de holder i deres egne huse og gårde, og hvor som helst nogen deres svin befindes efter denne dag, da må de ihjelskydes, dog om et svin eller to kunne af vanvare uforvarende komme ud af en dannemands hus eller gård, det ikke dermed at være ment.

16/3 1637.

** Hans Jensen lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Ørn lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Pedersen Borup lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Bonde for Jens Fårup sst. dom over Hans Eriksen sst efter opsættelses indhold for gæld.

** Anders Vesten. byfogden opsatte den gældssag imellem Anders Vesten og Gregers Keldsen i True for 6 daler til i dag 14 dage.

** idem lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Bonde for Sidsel Nielsdatter lod dele efterskrevne for gæld.

** Peder Bonde for Abild Christensdatter. dom over Peder Andersen i Fregerslev for gæld, som han ikke vil betale.

** Anders Pedersen for Niels Sørensen. dom over efterskrevne udenbys efter opsættelses indhold, der iblandt Anne Ibsdatter salig Søren Pedersens efterleverske i Hinnerup.

** Christen Madsen. dom over Rasmus Mikkelsen sst for 10 daler.

** Niels Madsen for hr Jørgen Dinesen på Samsø. dom over Jens Ulriksen for en halv læst boghvedegryn, som han ham skyldig er, som han ham betalt har.

** Niels Madsen for Jacob Lauritsen. byfogden opsatte den gældssag imellem Jacob Lauritsen og Søren Jensen på Brobjerg.

** Mogens Lisbjerg. dom over efterskrevne for gæld.

** Jens Andersen. dom over efterskrevne for gæld.

** Niels Madsen for Jens Ulriksen. dom over efterskrevne for gæld.

** Niels Madsen for Jens Smed sst. byfogden opsatte den gældssag imellem Jens Smed og Peder Andersen i Fregerslev for 7 daler efter hans brev og 6 daler efter hans regnskabsbog, som han ikke vil betale, til i dag 14 dage.

** Knud Pedersen. Niels Madsen tog Knud Pedersen i hånd og lovede at betale ham 18 mark på Rasmus Lassen bagers vegne.

** Jens Iversen lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Simonsen. Rasmus Pedersen Testrup borger sst med fuldmagt af Jens Stigsen rådmand sst og på hans vegne skødede til Peder Simonsen en Jens Stigsens liden gård liggende på Studsgade sst norden næst Christen Mortensens gård og ejendom og sønden næst Anders Bendstrups hus og ejendom, med tilliggende jord i Århus vange efter vangbøgerne.

** Rasmus Testrup. Peder Simonsen bekendte sig skyldig at være Rasmus Testrup 250 sletdaler, som er af salig Ib Svendsens børns penge, og derfor pantsatte ham den gård og ejendom, han Jens Stigsen nu nylig afkøbt har, som forskrevet står, og lovede for sin og sine arvinger at holde Rasmus Testrup og fornævnte børn og deres arvinger det skadesløs i alle måder.

** Frederik Lauritsen. Christen Jensen i København bekendte, han ikke har begæret af Frederik Lauritsen at være overværende, men han har annammet det meste af hans hustrus arvelod, men gav til kende, at han selv har annammet det af hans bror.

** Niels Ibsen. dom over efterskrevne for gæld.

** idem. dom over efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Rasmus Testrup. dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Værn. dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Ørn. efterskrevne vidnede, at de i dag måned vurderede en tyrekalv, som var Peder Svendsens i Skåde, som var arresteret hos Peder Ørn for 3 daler, hvilken kalv han tilbød ham til løsen.

** Christen Jensen borger i København havde stævnet Christen Carlsen rådmand i Århus og Rasmus Pedersen Testrup begge overformyndere sst og dem tiltalte for den arvelod, som hans hustru Lisbeth Pedersdatter er tilfaldet efter hendes salig far, og satte i rette, om de ikke jo forpligtet er og bør at betale ham resten af hans hustrus fædrene arv. så er mødt Jens Jensen Basballe og beviste med kvittants af Christen Jensen, at han har betalt en stor part af hendes arvelod, og derhos beviste med skøde, at hans bror Christen Jensen havde solgt ham den arvelod i gården, som hans hustru Lisbeth Pedersdatter er tilfaldet. derefter blev afsagt, så efterdi bevises Christen Jensen at have oppebåret en ganske stor del af hans hustrus fædrene arv, og Jens Jensen nu for retten tilbyder

sig til rigtigt regnskab med ham, vidste byfogden ikke andet derom at kende, end samme deres regnskab bør jo at indkomme for overkøbmand, og han det imellem dem at overregne og likvidere.

** idem. dom over sin bror Jens Jensen Basballe for 50 sletdaler med sin tilbørlige rente for forlov efter hans håndskrift.

** idem havde tiltale til sin bror Jens Basballe for forlov for 24 rigsdaler, desuden for 27 rigsdaler samt for 5 daler, han lånte hans hustru Kirsten Pedersdatter, hvortil Jens Jensen svarede, at han havde regnskab derimod. blev henfundet for overkøbmand sst, og han dem at imellem regne og likvidere.

** Rasmus Jensen. dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Testrup tilspurgte Christen Jensen i København, om han nogen tid havde været begærende, at de skulle være til stede, både der han solgte gården og den bortskødede, hvortil han svarede, at han kunne vel sælge gården, alligevel de var ikke hos, og han havde ikke behov at spørge dem ad.

** Peder Bonde for Laurits Hansen tilbød Jens Pedersen sst rede penge efter deres kontrakt for det læder og en hud, som han ham afkøbt har og æsket og begæret hans købte køb.

** idem. Laurits Hansen vidnede, at eftersom Jens Pedersen sst lod ham give varsel om torsdagen for fornævnte læder, da om fredagen næst efter var han hos Jens Pedersen og æsket og begæret hans læder.

** Niels Madsen for Jens Stigsen. dom over Niels Lassen i Ormslev for 6 daler og 6 skæpper byg efter hans brevs indhold.

** idem. byfogden opsatte den gældssag imellem Jens Stigsen og efterskrevne udenbys til i dag 14 dage.

** idem. opsættelse over efterskrevne udenbys, der iblandt Mikkel Pedersens efterleverske i Testrup, Morten Frandsens efterleverske i Tiset og hendes søn Knud, Peder Leths hustru i Blegind, Helle Søren Pedersens efterleverske i Blegind. opsat til i dag 14 dage.

** Niels Madsen for Jacob Cortsen kaldte på sandemænd at gøre tov over Mikkel Clausen.

23/3 1637.

** Jens Christensen rådmand. dommeren opsatte den sag imellem Jens Christensen og Peder Christoffersen byfoged formedelst skudsmål om gældssag til i dag 14 dage førstkommende.

** Gregers Nielsen. efterskrevne synsmænd hjemlede, at de har været på det plankeværks besigtelse imellem Gregers Nielsens og Rasmus Testrups ejendom, hvilket de berettede ej at være sat Rasmus Testrups ejendom for nær efter de gamle stolpers huller.

** idem. dommeren opsatte den sag imellem Gregers Nielsen og Rasmus Nielsen på Brobjerg for gældssag til i dag 14 dage.

** Niels Madsen for Johan Nielsen kræmmer. efterskrevne hjemlede, at de i dag 14 dage sidst forleden arresterede Christen Knudsen i Balle i Hads herred og forbød ham under et fuldt vold at vandre her af Århus, førend han betalte Johan Nielsen hvis, han var ham skyldig, og Johan Nielsen berettede, at han uden vilje og minde vandrede her af byen og foragtede retten, og lyste Niels Madsen ham derfor et fuldt vold til.

** Jacob Abel. dom over Rasmus Ørbæk og Jacob Basballe for gæld.

** Peder Bonde for Laurits Hansen skomager tilbød Jens Pedersen borger sst 2.gang 20 daler, som skal være betaling for saltet læder, han ham afkøbt har.

** NM for Jens Jensen vintapper for tingsdom tilbød Christen Jensen i København efterskrevne, nemlig 4 top sukker, et helt harnisk med forstykke, bagstykke, stormhue, lår og armskinner, en skippunds vægt med to træskåle, 4 blylodder og 3 jernlodder, 65 tasker kernerug, en håndskrift på 30 sletdaler, derhos 1 sletdaler i penge, som skulle være udlæg for hvis gæld, Jens Jensen forskrevne Christen Jensen skyldig er efter en doms indhold, og ingen er mødt det at ville annamme.

** Anders Pedersen Segalt for Anders Lydiksen sst. dommeren opsatte den gældssag imellem Anders Lydiksen og Folmer Apoteker sst anlangende 10 daler fogedpenge af 100 daler, han for Laurits Fogs ulovlige korns udskibelse skal skyldig være og ej vil betale, til i dag 14 dage.

** Peder Tunglund. dom over efterskrevne for gæld.

** Anders Pedersen Segalt for Jens Andersen Karlby. dom over Maren Sørensdatter i Borup og hendes søn for 38 daler.

** NM for Rasmus Lauritsen. dommeren opsatte den sag imellem Rasmus Lauritsen og Laurits Fog anlangende 215 daler, han er ham skyldig, og skulle være betalt Volborgdag 1634.

** Rasmus Pedersen for Villum Rasmussen. dommeren opsatte den sag imellem Villum Rasmussen og Jørgen Jonsen, barnfødt i Flendsten (Fensten ?), anlangende 6 daler, han er ham skyldig og ikke vil betale.

** Peder Andersen i Skæring munkegård for Niels Pedersen skriver på Kalø. dommeren opsatte den sag imellem Niels Pedersen og Søren Sørensen Ugelbølle borger sst anlangende 4 skippund godt stangjern, som Søren Sørensen i Göteborg har annammet af Johan Caspersen der sst og belovet at igen levere til Niels Pedersen, hvilket ikke sket er, til i dag 14 dage.

** idem. varselsmænd bekendte, at de i dag 8 dage stævnede Søren Sørensen Ugelbølle borger sst for hvis vidner og kundskab, Niels Pedersen agtede at lade forhverve i Göteborg i Sverige 4/5 og 11/5 førstkommende.

** NM for Hans Plat. dommeren opsatte den sag imellem Hans Plat og efterskrevne udenbys for gæld til i dag 14 dage.

** NM for Jens Andersen Karlby. dommeren opsatte den sag imellem Jens Karlby og Peder Kedelfører anlangende husleje af salig Jens Mørkes børns gård, indtil Gud vil Peder Kedelfører hjemkommer fra Lübeck.

** Erik Madsen for Jens Pedersen på Studsgade. bysvendene hjemlede, at de var hos Laurits Hansen skomager sst og tilbød ham det saltede læder, som Laurits Hansen ham afkøbt har, så og advarede ham, at hvis skade på samme læder kunne forårsages, skal han svare ham til.

** NM for salig Anders Olufsen i København. dommeren dømte i den sag imellem Anders Olufsen og Henrik Mogensen her sst anlangende 800 rigsdaler med sin rente at betale inden 15 dage eller lide nam.

** NM for Jacob Cortsen kaldte på sandemænd 3.gang at sværge om den skade, Mikkel Clausen ham har gjort.

** Oluf Andersen i Humlegård for sin husbond velb Jost Høg. dommeren opsatte den sag imellem Jost Høg og Hans Jostsen borger sst anlangende gælds fordring formedelst skudsmål i 4 uger.

** Anders Jespersen skrædder. dommeren opsatte den tvistige sag imellem Anders Jespersen og Albret Skot anlangende skændsord indtil i dag 14 dage førstkommende.

** Peder Bonde for byfogden. dom over Karen Jensdatter og Apelone Tomasdatter, tilforn tilholdende her i byen, for lejermåls begangelse, nemlig at de skal straffes til kagen.

30/3 1637.

** Jens Madsen Kleinsmed. Mogens Jensen i Bøgeskov gav ham fuldmagt til at tiltale Mogens Jensens hustrumor Inger Hanses med hendes lovværge for en tønde øl, så god som 2 sletdaler, og deri at gøre og lade, som han selv personlig til stede var.

** Anders Pedersen Segalt for hr Rasmus Rytter i Skødstrup lod vurdere et blåt indsprængt klædesskørt, som de agtede for 3 daler, som hr Rasmus har i pant af Christen Jensen smed på Volden.

** Laurits Sørensen i Ormslev lod vurdere em kobberkedel for 10 sletdaler, som han havde i pant af Terkild Jensen skomager sst for 10 sletdaler, og tilbød ham den at løse inden 14 dage.

** Jacob Lauritsen for Hans Jostsen. efterskrevne synsmænd afhjemlede efterskrevne syn på hvis brøstfældighed, som fandtes på den gård, Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske på Torvegaden nu iboer.

** Rasmus Testrup lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Frederik Lauritsen. dommeren opsatte den sag imellem Frederik Lauritsen og efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Bonde lovligt advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag 8 dage førstkommende skulle komme her til tinget sværge og gøre deres ed og tov over Mikkel Clausen borger sst for bordag, sår og skade, som han har gjort på Jacob Cortsen sst.

** Erik Madsen for Jens Pedersen. dommeren opsatte den sag imellem Jens Pedersen og Laurits Hansen skomager sst om det læderkøb, de omtvister, endnu fremdeles til i dag 14 dage.

** Bernt Klodt. dom over efterskrevne for gæld, der iblandt Mette Pedersdatters mand Søren Pedersen på Mejlgade, Johanne gammel Christen Skrædders hustru og Ib Tunbos kone, som nu har Søren Låsby. at betale inden 15 dage eller lide nam.

** Jens Andersen. dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Andersen. dom over Jørgen Hansen klokkestøber for gæld efter hans brevs indhold. at betale inden 15 dage eller lide nam.

** Hieronimus Gulden for Søren Jensen Frost borgmester sst. Jens Jensen borger sst bekendte af ret vitterlig gæld skyldig er Søren Frost 80 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans bryggerede, kedel og kar så og hans jernkakkelovn.

13/4 1637.

** Jørgen Svendsen for Hans Nielsen kornmåler på Skanderborg. Anders Madsen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld at være Hans Nielsen 300 sletdaler, og derfor i pant satte han Hans Nielsen en hans hus og gård, han nu selv iboer, på Mejlgade imellem Anders Madsens liden gård på den søndre side og Rasmus Lassen bagers gård på den nordre side med en have nedenfor gården og et fuldt gårdsavl i alle Århus vange.

** Niels Mikkelsen tjenende Hartvig Sax. efterskrevne 24 dannemænd vidnede, at Niels Mikkelsen er barnfødt i Århus af ægte forældre Mikkel Nielsen murmand og Maren Rasmusdatter, og selv har han skikket sig ærligt og vel.

** N Madsen for Mikkel Terkildsen. dom over efterskrevne for gæld.

** Niels Madsen for Sidsel Sørensdatter til Christen Kås lod dele efterskrevne for gæld.

** Niels Madsen for Hans Ebbesen rådmand i Odense. dommeren opsatte den sag imellem Hans Ebbesen og Henrik Mogensen sst anlangende 100 sletdaler indtil i dag måned.

** Rasmus Pedersen for Villum Rasmussen. dom over Jørgen Jonsen, barnfødt i Flendsten (Fensten ?), for 6 daler.

** Rasmus Lassen vognmand. Rasmus Jensen af Kolind med fuldmagt af Niels Jensen i Ørum i Nørherred og Peder Jensen i Kolind i Sønderherred og på deres vegne gav Rasmus Lassen afkald for al hvis arv, dem på deres hustruers vegne kunne arveligt tilfalde efter Rasmus Lassens hustru Anne Rasmusdatter.

** Jens Borup. byfogden opsatte den sag imellem Jens Borup og Maren Nielsdatter i Storring anlangende 12 daler, hun ham skyldig er efter hans regnskabsbogs indhold.

** Niels Madsen for Jens Kleinsmed lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Anders Pedersen for Niels Udsen. byfogden dømte efterskrevne udenbys til at lide dele.

** Hans Plat. dom over efterskrevne udenbys for gæld.

** Niels Madsen for Rasmus Lauritsen. dom over Laurits Fog sst for 215 daler efter hans brevs lydelse dateret 11/1 1634, som skulle være betalt til Volborgdag der næst efter.

** Gregers Nielsen. dom over Rasmus Nielsen på Brobjerg for 8 daler, han er ham skyldig.

** Niels Madsen for Søren Pedersen. dom over efterskrevne for gæld. at betale inden 15 dage.

** Niels Madsen for Jens Karlby. dommeren henfandt den tvistige sag imellem Jens Karlby og Peder Hansen kedelfører anlangende 10 daler husleje af salig Jens Mørkes børns gårdsparter, Peder Hansen har iboet, til overkøbmand sst.

** Niels Madsen for Jacob Cortsen. sandemænd svor Mikkel Clausen et fuldt vold over, både for kongen, byen og bonden for sår og skade, han har gjort på Jacob Cortsen efter syn og vidnesbyrd.

** Folmer Tomasen. dom over Jens Ulriksen sst for 26 daler efter hans brev.

** Laurits Hansen i Storring for Søren Hvas sst efter opsættelse havde stævnet Christoffer Pedersen sst og satte i rette, om han ikke burde efter sin udgivne håndskrift at betale salig Anders Pedersens gæld i Borum efter landsdommers hjemfindelse. da blev således afsagt, så efterdi der findes på samme håndskrift ubetalt 16 rigsdaler, vidste byfogden ikke andet derom at kende, end efterdi Anders Pedersen og Jens Hvas dem begge at have for obligeret at betale samme sum penge, da bør Christoffer Pedersen betale til Jens Hvasses arvinger den halve part, som er 8 rigsdaler inden 15 dage eller derefter at have indlæg.

** Niels Madsen for Søren Dyngby. byfogden opsatte den gældssag imellem Søren Dyngby og efterskrevne til i dag 14 dage.

** Christoffer Pedersen på byens vegne, efterskrevne vidnede, at de 29/3 sidst forleden arresterede og byslog Peder Agerup borger i København og forbød ham under vold at vandre her af byen, førend han havde klareret hos borgmester for 10 daler, han har udlovet for hans skib, han lod bygge her for byen, og berettede Christoffer Pedersen, at Peder Agerup uden vilje og minde vandrede her af byen og foragtede retten, og lyste ham derfor et fuldt vold til.

** Anders Pedersen for Anders Lydiksen. byfogden henfandt den tvistige sag imellem Anders Lydiksen og Folmer Apoteker sst for overkøbmand sst, og han da efter KM mandat dem rigtigt imellem likvidere og adskille, som det sig bør.

** Frederik Lauritsen. dom over efterskrevne udenbys for gæld, som de er ham skyldig.

** Peder Bonde for Laurits Hansen tilbød Jens Pedersen 72 sletdaler for saltede huder, som var hans købte køb af Jens Pedersen.

** Albret Skot. Anders Jespersen skrædder fremstod for tingsdom og sagde sig ikke at vide andet med ham end som med en ærlig karl, og Albret Skot derimod sagde sig ikke at vide med ham andet end det som ærligt er, og stod de til vedermåls ting.

** Erik Madsen for Anders Bertelsen. Anders Pedersen Segalt borger sst solgte og skødede til Anders Bertelsen og hans arvinger et Anders Pedersens øde og ubyggede gårds ejendom, som Palle Gullev tilforn har tilhørt, liggende på Mejlgade næst sønden op til Jens Christensen rådmands ejendom og gård og norden næst Jens Andersen sst hans ejendom, med tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

** Anders Jespersen skrædder efter opsættelse tiltalte Albret Hansen Skot sst, for han skal have tilsagt ham nogen ærerørige ord og mente, at Albret burde at bevise ham noget tyveri eller skælmsstykke over, eller selv at blive den, han ham tillagt har. hvorimod Albret Skot fremlagde hans skriftlige svar, at al hvis trætte. bordag og ord, som den var imellem, var de venligt og vel om forligt i deres kære øvrigheds hus, formente derfor, at han burde være fri for tiltale. og blev så for retten således afsagt, at efterdi bevises med efterskrevne godtfolks skriftlige vidne udgivet, Anders Jespersen og Albret Skot at være forligt, siden fornævnte skælden er sket, vidste byfogden ikke andet derom at kende, end Albret Skot jo bør for samme tiltale fri at være.

** Erik Madsen for Jens Pedersen sst tiltalte Laurits Hansen skomager efter opsættelses indhold, for han havde Jens Pedersen afkøbt nogle saltede huder, og samme køb ikke har villet holde, hvorover Jens Pedersen skal have fanget skade på hver hud for 2 mark og mente, at Laurits Hansen burde at stande Jens Pedersen til rette for hvis skade, han på samme læder fanget har, efterdi han sit købte køb ikke har villet holde. derefter blev afsagt, så efterdi bevises, at byens tjenere sst vidnet har, at de har været i Laurits Hansens hus og tilbudt ham samme huder, og da svarede han dem, at han ikke ville have samme huder, de var ham ikke tjenlige, da advarede de ham, at dersom han ikke beholdt samme huder, som han for borgmester sig til forpligtet har, da fik han at stå rette for hvis skade, Jens Pedersen på samme huder led og bekom, vidste byfogden ikke andet derom at kende, end Laurits Hansen bør at stå Jens Pedersen til rette for hvis skade, han på samme huder lidt og bekommet har.

20/4 1637.

** den sag med Jens Christensen rådmand og Peder Christoffersen byfoged er med personernes bevilling opsat i 8 dage.

** velb Jost Høgs fuldmægtig Oluf Andersen tiltalte Hans Jostsen efter forrige proces anlangende en rest penge af en øksnekøb, han er den gode mand skyldig. formedelst skudsmål blev sagen opsat til i dag 14 dage.

** Rasmus Testrup på Rasmus Værns vegne tiltalte efterskrevne udenbys for gæld. ingen mødte, af den årsag er sagen i 14 dage opsat.

** Niels Madsen forrige fogedsvend i rette fordrede efterskrevne 8 mænd, som 30/3 nærværende år retten her på bytinget betjente, anlangende (uafsluttet)

** Niels Christensen her i byen sagde sig ikke at vide andet med Niels Madsen forrige fogedsvend her i byen end som med en ærlig mand, og Niels Madsen sagde sig ej heller at vide andet med Niels Christensen end som med en ærlig mand, og derhos anlovede på begge sider, at al hvis trætte og klammeri de her til dags med hverandre har i været, skulle efter denne dag aldeles være død og magtesløs.

** Rasmus Pedersen på Poul Niels Kås vegne her i byen lod læse en dele en part hans gældnere angående.

** Peder Bonde på Peder Sørensens vegne nød dele over Jens Sørensen i Hasselager for arbejdsløn for en hud, han 3/11 1629 for ham forarbejdet har.

** Niels Madsen på Christoffer Pedersens vegne sst nød dom over Knud Pedersen i Ribe for 50 daler, han ham skyldig var.

** Hieronimus Gylden tiltalte efterskrevne, som til byen resterer med deres bøsseskyttepenge (uafsluttet)

** Rasmus Testrup på Mikkel Friises vegne af København fremlagde en skriftlig klage lydende: er dette min Mikkel Friis borger og indvåner i København inderlig og høj fornøden klage over nogle umilde og ubarmhjertige mennesker, som mig fattige fremmede mand uforvarende i hr Niels Jensens hus i Lund, som er præst til Gellerup kirke i Hammerum herred, som jeg på Johan Friis borger i København hans vegne var henrejst til at fordre 12 daler og en tønde sigtet mel efter hans håndskrifts formelding, og som jeg 26/1 sidst forleden stod i hans hus og lod ham se samme håndskrift, da blev jeg pludselig af nogle mennesker, der iblandt Søren Jensen i Lund, som er hr Niels Jensens bror og tingskriver til Hammerum herreds ting, antastet og beskyldt for noget tøj, hvilket jeg ikke havde seet, og ransagede min bylt og røvede hvis, jeg havde med at fare, som var hr Nielses håndskrift, desligeste rede penge, sølv, klæder, værge og andre håndskrifter, som beløb sig over nogle hundrede dalers værd. er derfor ydmygst begærende den gunstige øvrighed ville mig fattige uskyldige mand, som i så måder på min retmæssige rejse er vederfaret, forhjælpe at mig nogen vederlag igen måtte erstattes, og er gerne begærende at denne min sandfærdige klage måtte blive læst og påskrevet og tingsvidne derefter bekommes, actum Århus 29/1 1637 Mikkel Friis egen hånd.

** Niels Madsen på mester Søren Andersen læsemester her i byen hans vegne fordrede efterskrevne synsmænd, som forleden den (blank) blev udmeldt, hvilke fremkom og berettede at have været i salig Ellen Jespers gård, som mester Søren Andersen på nogen års tid lejet og iboet har, og afhjemlede efterskrevne syn på hvis brøstfældighed, som fandtes, samt på hvis, der var fornyet både nyligt og siden fjenderne er uddraget. fandtes i samme gård uden og inden 260 vinduer, hvori synes at være indsat 47 store og små vinduer, og de andre vinduer også forfærdiget og forarbejdet med bly, stænger og glas.

27/4 1637.

** eftersom Hans Pedersen af mester Wulf Baltsersen er stævnet anlangende 4 daler, han ham skyldig er, så mødte Hans Pedersen og erbød sig at ville rette for sig med efterskrevne gods uden dom, hvorefter efterskrevne vurderede en læst tomme tønder, en gammel egekiste og to høleer.

** eftersom Peder Agerup af Kalundborg tiltales, for han er draget af byen imod arrest og derover foragtede retten, så erbød han sig at ville rette for sig, hvortil Jacob Lauritsen svarede, at hvis de 10 daler sig belanger, som han har udlovet, kom han vel med borgmestre og råd til rette, men hvis sig belanger, at han imod arrest er draget af byen og derfor foragtet retten, formente han, at han derfor burde at stå til rette.

** Jacob Lauritsen på kongen og byens vegne opkrævede byens sandemænd at sværge om vold, Peder Agerup af Kalundborg har beganget, idet han er draget af byen imod arrest.

** eftersom Anders Pedersen borger sst er tilfyldt at gøre sin ed og tov fyldest over Mikkel Clausen sst, og han ej var til stede, der hans medbrødre deres ed og tov fyldest gjorde, men var af landet forrejst, så han nu i dag samtykkede hans medbrødres ed og tov, nemlig at de svor Mikkel Clausen et fuldt vold over.

** Christen Nielsen og Christen Tomasen nød dom over Peder Sørensen for 8 daler for forløfte, de er i til Jens Lassen efter deres skadesløsbrevs indhold.

** efterskrevne vurderingsmænd for Søren Pedersen på Brobjerg berettede at have vurderet efterskrevne gods, som han har i pant for husleje af Rasmus Nielsen, som tilforn boede i hans hus.

** synsmænd for Niels Nielsen kedelfører her i byen berettede, at de havde været i Peder Jensen og hans børns gård liggende bag klostret og der besigtede hvis efterskrevne brøstfældighed, som der fandtes.

** eftersom Søren Hvas og hans medarvinger dom over Christoffer Pedersen borger her i byen har forhvervet anlangende en rest penge, nemlig 8 rigsdaler, så mødte Christoffer Pedersen og erbød sig at gøre udlæg med gods og penge, som han nu havde til stede, hvilket var et harnisk med lårskinner, forstykke, bagstykke, stormhue, to slagsværd og 114 tobakspiber, som blev vurderet til 10 daler.

** Christen Sørensen på sin datter Anne Christensdatters vegne. 24 efterskrevne borgere vidnede, at Anne Christensdatter er barnfødt her i byen af ægte forældre Christen Sørensen og salig Anne Jensdatter, og selv har Anne Christensdatter skikket sig som et godt, fromt og ærligt barn.

** byfogden lod Søren Hvas og hans medarvinger efterskrevne gods tilbyde, som Christoffer Pedersen havde udlagt, og han det ikke ville annamme. af des årsag har byfogden det til sig i forvaring annammet.

** Niels Madsen på Laurits Jacobsens vegne tiltalte efterskrevne for gæld.

** Peder Bonde på hr Svend Hansens vegne lod fordele Mogens Ibsen i Lyngby for gæld.

** Rasmus Pedersen på Villum Rasmussens vegne her sst nød dom over Jørgen Jensen barnfødt i Flendsten for 6 sletdaler, han fornævnte Villum skyldig er.

** Niels Madsen på Niels vegne lod fordele efterskrevne for gæld.

** Jacob Lauritsen sst på Niels Sørensen KM køkkenskriver hans vegne i rette fordrede efterskrevne synsmænd, som fremkom og berettede at have været i Niels Sørensens gård og den besigtede for hvis efterskrevne brøstfældighed, som fandtes på indbo, huse, gærder og have. varselsmænd tilstod, at de havde stævnet Niels Sørensen Tilst til i dag at møde imod synsmænds frasigelse.

** Niels Madsen på Jens Smeds vegne nød dom for dele over Peder Andersen i Fregerslev for 12 daler efter brev og regnskabsbog.

** Anders Pedersen på Anders Lydiksens vegne tiltalte Folmer Tomasen sst for 10 daler fogedpenge, som han ham skal skyldig være for en sag, Folmer Tomasen har aftinget på sin svoger Laurits Fogs vegne hos velb salig Laurits Lindenov for ulovlig udskibning, hvorimod at svare mødte Folmer Tomasen og ved sin ed benægtede aldrig Anders Lydiksen nogen fogedpenge at have lovet.

4/5 1637.

** eftersom velb Jost Høgs fuldmægtig Oluf Andersen Hans Jostsen sst tiltaler efter opsættelse for 204 rigsdaler, så erbød Hans Jostsen sig nu at betale og rette for sig med penge og efterskrevne alenvarer, som blev vurderet for 213 rigsdaler.

** byfogden 3.gange påråbte, om nogen var til stede, som det vurderede gods på Jost Høgs vegne ville annamme, hvor ingen fremkom. af des årsag har byfogden både varer og Hans Jostsens håndskrift til sig annammet.

** eftersom Niels Pedersen skriver på Kalø hans fuldmægtig Peder Andersen i Skæring munkegård Søren Sørensen sst tiltaler for 4 skippund stangjern, han af Johan Caspersen i Göteborg i Sverige 1634 har annammet, som Søren Sørensen belovede at skulle levere til Niels Pedersen, hvilket ikke skal være sket. så mødte Niels Madsen på Søren Sørensens vegne og formente, at uden så er, Søren Sørensens hånd og segl findes på nogen fordring, han da burde for denne tiltale fri at være, men ville ikke benægte, at Søren Sørensen indtog samme jern på Niels Pedersens vegne.

** Oluf Sørensen, barnfødt i Ålborg, sagde sig intet at vide andet med Jesper Kleinsmed her sst eller hans hustru og børn andet, end som ærligt er.

** Hans Pedersens fuldmægtig Niels Madsen i rette fordrede varselsmænd, og efterskrevne fremstod og vidnede, at de 14/5 nærværende år var i København og der lovligt varsel gav Rasmus Jensen Heldekande borger der sst at møde her til Århus byting imod hvis vidner og domme, Hans Pedersen imod ham agter at forhverve anlangende hvis handel og købmandsskab dem har imellem været.

** Søren Pedersen hosemager borger sst bekendte sig skyldig at være Niels Pedersen skriver på Kalø slot 50 sletdaler, og derfor pantsatte han ham sine 5 boder liggende sønden næst ved den snævre, som løber imellem Mejlgade på hjørnet ved Studsgade, som Søren Pedersen selv har købt af Anne Rasmusdatter salig Jens Sørensens efterleverske her sst.

** Anders Nielsen Segalt borger sst kendtes skyldig at være hr Niels Poulsen sognepræst til Skjoldelev præstegæld 100 sletdaler, og derfor pantsatte ham den gård, han nu iboer, liggende på

Mejlgade næst norden ved Jesper Jensens gård, han nu selv iboer, og sønden ved Jens Andersens ejendom.

** Niels Bjørnsen af Ågård tiltalte Jens Christensen borger sst for 18 daler, han sin salig far Bjørn Markvardsen er skyldig blevet for vognleje og øksnefoder, hvorimod mødte Jens Christensen og sagde sig intet at være den salig mand skyldig. dommeren optog sagen til i dag måned til bevis.

** Niels Madsen på Rasmus Lauritsens vegne lod fordele Laurits Sørensen Fog for 215 sletdaler efter en doms indhold.

** Peder Bonde for Mads Hyrde lod fordele Rasmus Hedebo for 6 mark, og ingen mødte.

** Rasmus Testrup på Rasmus Værns vegne nød dom efter opsættelse over Cort Felbereder i Ry og Anne Andersdatter sst for rente.

** Hans Pedersen borger sst hans fuldmægtig Niels Madsen i rette fordrede vidnesbyrd, og mester Wulf Baltsersen og Niels Bondesen fremstod og vidnede, at de forgangen år solgte Hans Pedersen nogen læster kød, som var godt forsvarligt købmandsgods. Jens Nielsen byens tjener vidnede, at han forgangen forår vejede en stor del kød med byens vægt for Hans Pedersen, som han her i byen købte og berettede, at Rasmus Heldekande i København skulle have, og vejede samme kød somme tønder 20 lispund Københavns vægt, somme 19, somme 18, nogle 17 og ingen ringere end 16 lispund. derefter blev fremlagt et skriftligt vidne, dateret Skanderborg (blank) af Bertel Hansen udgivet, at han i foråret 1636 annammede et halvt hundrede læster og 3 tønder kød af Hans Pedersen, som han på hans vegne efter medgiven memorial og befaling til Rasmus Jensen borger i København skulle levere, så har han så vel som skipper Oluf Taftebjerg, boende i Århus, som samme kød havde inde, straks der de for København er ankommet det Rasmus Jensen angivet, hvortil han dem svarede, at de det på provianthuset skulle levere.

11/5 1637.

** vidnesbyrd for Niels Madsen på Karen Nielsdatters vegne her i byen. fremstod efterskrevne og vidnede, at det er dem bevidst, at Karen Nielsdatters mand Arent Arentsen er fra hende bortdraget for otte år siden og ikke har været her siden. varselsmænd bestod, at de 29/3 nærværende år på Viborg landsting stævnede Arent Arentsen kedelførersvend, barnfødt i Flensborg, til i dag at møde her til tinget.

** vidnesbyrd for Peder Bonde på Christen Rasmussen bagers vegne. fremstod efterskrevne og vidnede, at forgangen tirsdag 8 dage kom Niels Andersen væver ind i Christen Bagers stue og skældte ham for en tyv og skælm og hans hustru Anne Andersdatter for en marketender hore. Tomas Pedersen væver vidnede, at for nogen tid siden gik han med Niels Andersen til Christen Bager for at hjælpe til, han kunne få sin betaling for hvis, han havde vævet for dem, og da svarede Christen Bager og hans hustru, at han skulle møde dem for bispen først.

** Niels Andersen væver i hånd tog Christen Rasmussen bager sst sagde sig intet at vide andet med Christen Bager og hans hustru Anne Andersdatter end det, som ærligt er. dernæst Christen Bager sagde om Niels Andersen og hans hustru ikke heller at vide andet med dem end det, som ærligt er i alle måder.

** Niels Madsen på Folmer Tomasens vegne sst lod fordele Jens Ulriksen her sst for 26 daler efter en doms indhold.

** Hans Hansen Plat her sst lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Christen Lauritsen Kå her sst tiltalte efterskrevne for gæld. ingen mødte, af des årsag er sagen til i dag 14 dage optaget.

** Jens Mogensen fogedsvend på Christen Pedersens vegne her i byen tiltalte efterskrevne for gæld. ingen mødte, af des årsag er sagen til i dag 14 dage optaget.

** Niels Madsen for mester Wulf tiltalte Palle Nielsen i Åby. ikke han mødte, af des årsag er sagen til i dag 14 dage optaget.

** Niels Madsen på mester Christian konrektor her i skolen hans vegne tiltalte Mikkel Bonde i Åby for 7 daler. opsat 14 dage

** Peder Bonde på Jens Sørensens vegne her i byen tiltalte Jesper Pedersen skomager sst for 4 sletdaler. opsat 14 dage

** Knud Rasmussen tiltalte Rasmus Mikkelsen her sst for 7 daler. på begæring og med bevilling er sagen til i dag måned optaget.

** Rasmus Jensen bager her i byen på sin søn Laurits Rasmussens vegne begærede hans skudsmål, hvortil efterskrevne borgere vidnede, af Laurits Rasmussen er barnfødt her i Århus af ægte ærlige forældre Rasmus Jensen Værum og Anne Rasmusdatter, og selv har Laurits Rasmussen sig skikket og forholdt som et ærligt godt barn og ung dreng.

19/5 1637.

** Augustinus Miller. Hans Jostsen borger sst afhændede fra sig og sine arvinger og til Augustinus og hans arvinger en Hans Jostsens gård liggende på Torvegade næst vester Hans Deusters gård, Henrik Mogensen nu iboer, og næst østen til Hans Pedersen, forrige skriver på Skanderborg og nu borger sst, hans gård og ejendom. belangende vinduer og lyset til fornævnte gård skal Augustinus Miller have ud til Hans Deusters gård, eftersom det i salig Jens Olufsens tid og før ham i salig Hans Grønbæks og salig Jens Smeds tid været har.

** Hans Jostsen. Augustinus Miller borger og byskriver sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Jostsen 300 sletdaler, og derfor til underpant satte ham en hans ovennævnte hus og gård, han Hans Jostsen nylig afkøbt har.

** Jens Mogensen for Rasmus Hansen bager. dom over Jens Iversen bager sst for 39 daler at betale inden 15 dage, og derhos fremæskede penge, gods og varer, om Jens Iversen ville med varer rette for sig, og ingen varer blev frembudt, uden en pung med penge i blev fremvist, og ikke blev pengene talt.

** Jacob Lauritsen på byens vegne. efterskrevne vidnede, at de 19/5 sidst forleden var til syn til den have ved Klintebakken, Christen Tomasen skomager på Mejlgade tilhører, da syntes dem, at i den

søndre ende på samme have var indelukket 30 alen videre, end de gamle haver findes bygget, og i den nordre ende 15 alen og i længden 120 alen.

** idem gav last og klage på Christen Tomasen skomager borger sst for nogen jord af byens, han ulovligt har indhegnet.

25/5 1637.

** Rasmus Testrup lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Peder Christoffersen byfoged. Oluf Andersen i Humlegårds dam, velb Jost Høgs til Bjørnholm hans fuldmægtig, stod for tingsdom og tog mål på hvid fløjl, Hans Jostsen har gjort udlæg med til velb Jost Høg for hvis gæld, han ham skyldig var.

** Jens Iversen tilbød at rette for sig med penge og gode varer, som han havde ved tinget, og ingen mødte at svare, som samme gods ville annamme. da tilnævnte byfogden efterskrevne 4 mænd at skulle forlige dem imellem, eftersom Jens Iversen lovede at ville betale med gode varer og rede penge.

** Peder Rasmussen Kattrup. Christen Nielsen i Brendstrup lovede og til forpligtede sig, at han vil og skal betale Peder Rasmussen 7 sletdaler, som han ham skyldig er, til sankt Mikkels dag.

** NM for Hans Ebbesen i Odense. dom over Henrik Mogensen sst for 100 sletdaler at betale inden 15 dage.

** NM for Peder Hansen kedelfører. dommeren opsatte den sag imellem Peder Hansen og Christen Christensen i Randers, gældssag anlangende, i 4 uger.

** NM for Hans Pedersen. dommeren opsatte den sag imellem Hans Pedersen og Rasmus Jensen Heldekande i København, deres tvistighed anlangende, i 4 uger.

** Niels M for Maren Madsdatter. dommeren opsatte den sag imellem Maren Madsdatter og Peder Christoffersen, gældssag anlangende, i 4 uger.

** NM for Maren Madsdatter. dom over salig Jørgen Strømsens børn og arvinger, som er Strøm Jørgensen, Mads Jørgensen, Søren Jørgensen, Hans Jørgensen, Dorte Jørgensdatter, Lisbeth Jørgensdatter og Anne Jørgensdatter og deres lovværger efter opsættelse for gældssag efter hendes regnskabsbog i en sum 597 daler. Peder Christoffersen på fornævnte børns vegne mødte og formente, Maren Madsdatter burde samme gæld at fordre i Norge, hvor salig Jørgen Strømsen sidst boede. derefter blev afsagt, så efterdi bevises, gælden at være gjort i Århus, og intet derimod fremlægges, hvormed bevises samme gæld at være betalt, så vidste dommeren ikke andet end salig Jørgen Strømsens arvinger jo pligtig er at betale fornævnte gæld inden 15 dage eller have indlæg.

** NM for Hans Pedersen. Jens Lauritsen rådmand sst med fuldmagt af sin søster Maren Lauritsdatter salig mester Jens Krogs efterleverske og på hendes vegne bekendte hende af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 50 sletdaler, og derfor til underpant satte ham hendes kornhave liggende her for Århus uden Munkeport vesten næst op til mester Bonde Nielsens have og østen op til Oluf Nielsens kål og kornhave og vender med enderne til begge gyderne sønder og nør.

** Hieronimus Gulden, Laurits Madsen KM ridefoged til Århusgård efter lensmandens befaling befalede Hieronimus Gulden, det han skulle dømme imellem Maren Madsdatter og Jørgen Strømsens arvinger.

** Niels Madsen for mester Wulf. dom over Palle Nielsen i Åby for (blank) at betale inden 15 dage.

1/6 1637.

** Rasmus Hansen bager og Jens Iversen borger sst og blev venligt og vel forligt om hvis trætte, dem indtil denne dag imellem været har, således at Jens Iversen skal give Rasmus Hansen 20 sletdaler i rede penge at betale skadesløs til i dag 15 dage, og resten i hvede og gode varer at betale.

** Jacob Lauritsen for Rasmus Mikkelsen skomager. Jacob Remmer borger sst vidnede, at Knud Rasmussen i Skejby var i hans hus og bekendte, at Rasmus Mikkelsen i Århus var ham skyldig 7 daler for en ko og sagde, at Rasmus Mikkelsen ville gå imellem Hans Deuster og Knud Rasmussen for samme 7 daler at betale. Anne Sørensdatter, Rasmus Mikkelsens hustru vidnede, at hun var hos Anne Sørensdatter, Hans Deusters hustru, og bad hende at pengene måtte stå, indtil hun og hendes husbond kunne betale samme 7 daler, da blev hende af Anne Sørensdatter givet respit og tid, for hun har tjent hendes forældre, hvortil Knud Rasmussen svarede og benægtede, at han aldrig var Hans Deuster en skilling skyldig, men at Rasmus Mikkelsen skulle bevise, at han havde lovet for ham til Hans Deuster.

** Anders Bertelsen på kapitlets vegne (uafsluttet)

** Niels Madsen for Johanne Mikkelsdatter i Låsby. byfogden opsatte den sag imellem Johanne Mikkelsdatter og Søren Låsby borger sst anlangende gældssag, til i dag 14 dage.

** Jens Mogensen. dom over Ellen (uafsluttet)

8/6 1637.

** Christen Pedersen. dommeren hedenfandt den gældssag imellem Christen Pedersen og Erik Madsen borger sst, efterdi han havde regnskab imod Christen Pedersen, og de begge er borgere her i byen, til overkøbmand sst, og han da dem imellem at likvidere.

** Anders Lauritsen. Jens Lauritsen rådmand sst bekendte, at han havde skabede heste på byens mark, men ikke skabede øg.

** Rasmus Lauritsen på byens vegne efter borgmester og råds befaling aflyste, at ingen af borgerne her sst skulle eller måtte have nogen skabede heste eller øg her på byens mark, og dersom nogen herefter findes, og de derover fanger skade, da at have den for hjemgæld.

** Jørgen Tomasen for mester Wulf Baltsersen. efterskrevne vidnede, at de vurderede efterskrevne sengetøj, som mester Wulf havde i pant af Anne Rasmusdatter salig Jens Hasles sst.

** Niels Madsen for Laurits Jacobsen møller. dom over efterskrevne for gæld.

** Christen Lauritsen Kå. dom over efterskrevne for gæld.

** idem. efterskrevne vidnede, at man ikke kunne leje et gårdsavl af de ringeste her på Århus mark, når den, som har det lejet bort, holder det kvit for al kongelig og bys tynge, ringere end 6 sletdaler.

15/6 1637.

** Mikkel Terkildsen. Hans Jostsen borger sst med en skriftlig fuldmagt af Peder Jensen Mørk, barnfødt i Århus, og på hans vegne gav Mikkel Terkildsen afkald for hvis værgemål, Mikkel Terkildsen for ham har under hænder haft efter hans salig forældre fra 10/1 1633 og til denne dag.

** Peder Bonde for Jens Sørensen Riber. dom over Jesper Pedersen skomager sst for 4 sletdaler, han for ham til Laurits Møller har godsagt, at betale inden førstkommende 15 dage.

** Hans Andersen. efterskrevne vidnede, at de 3/5 nærværende år arresterede Peder Pedersens hustru Kirsten Berntsdatter i Ruoe (Rode ?)og forbød hende, at hun ikke måtte drage af byen under et fuldt vold, før hun havde betalt Hans Andersen for hvis gæld, han hos hende havde at fordre, og uden hans minde drog hun af byen, hvorfor han lyste hende et fuldt vold til.

** Jens Mogensen for Søren Vinter. dommeren opsatte den gældssag imellem Søren Vinter og efterskrevne indtil i dag 14 dage.

** Jacob Lauritsen for Rasmus Skriver. Jens Jensen vintapper borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 150 sletdaler, hvorfor han skulle have pant i den gård, Jens Jensen nu iboer, med tilliggende avl, så vel som den have vesten Brobjerg her for Århus.

** Hieronimus Gulden for Hans Pedersen. Niels Madsen fogedsvend med fuldmagt af mester Bonde Nielsen sognepræst til Vorfrue kirke sst solgte og skødede fra mester Bonde Nielsen og til Hans Pedersen et mester Bonde Nielsens øde ejendom liggende på Studsgade norden Niels Ibsen rådmand hans bod og ejendom og sønden næst salig Christen Ibsens øde ejendom (Rolpes eje) strækkende sig fra adelgaden vester på til Søren Frosts have, med tilliggende avl i alle Århus vange.

** Jens Pedersen for Jens Christensen rådmand. Christen Pedersen borger sst stod nu her i dag for tingsdom (uafsluttet)

22/6 1637.

** Peder Christoffersen byfoged. borgmester og råd gav til kende at have leveret Peder Christoffersen byfoged sst 12 sletdaler KM anpart af salig Gert Kandestøbers efterladte gods og formue sst, som han sig til regnskab at føre.

** Christoffer Ry for Hans Hellevad barberer. dom over Jens Rasmussen tjenende Rasmus Lauritsen i Hvolbæk for sig og sin staldbror 12 rigsdaler forløfte, han er ham skyldig, han har klareret og lægt dem begge for pokker og frantsoser, og der de er blevet helbredt, bortrømte af hans hus om nattetide og ham ej betalt. at betale eller lide rømningsdale.

** Knud Rasmussen i Skejby. dom over Rasmus Mikkelsen sst efter opsættelses indhold for 7 daler, han ham skyldig er. at betale eller lide rømningsdele.

** NM for Jens Borup lod dele for hovedgæld efter et registers lydelse hr Mads i Storring for hvis efterskrevne, som han, Maren Nielsdatter og hendes mor Birgitte Lauritsdatter havde bekommet af ham fra 1633-1637.

** mester Wulf Baltsersen. dommeren opsatte den sag imellem mester Wulf og mester Bonde Nielsen anlangende det pant i den gård på Vestergade indtil i dag 14 dage.

** idem. efterskrevne, eftersom de var lovligt her fra tinge tiltagen til vurderingsmænd at skulle vurdere den gård på Vestergade, Tomas Olufsen iboer, som mester Wulf havde i pant af salig Niels Skriver, da syntes dem at samme gård med avlingen i mark og hosliggende have ikke højere at kunne gælde end 706 sletdaler. varsel til mester Bonde Nielsen, Bernt Klodt og Sidsel Nielsdatter sst samt Karen Nielsdatter i Ålborg.

** Simon Lauritsen. dommeren opsatte den sag imellem borgmestre og råd og Simon Lauritsen til i dag 14 dage.

29/6 1637.

** N Madsen for Jens Jacobsen. efterskrevne vidnede, at de her ved tinget vurderede et stykke blommet soyenholt 26 sjællandske alen, hver alen for 2 mark, som Jens Jacobsen havde i pant af Jens Ulriksen sst for 8 daler og tilbød ham, om han det ville løse inden i dag 14 dage og betale pengene, som det er pantsat for.

** Johan Kræmmer fremlagde et beseglet brev lydende: bekender jeg Jens Iversen bager borger i Århus og gør vitterligt mig af ret vitterlig gæld skyldig er Johan Nielsen kræmmer borger sst 20 sletdaler, som jeg bepligter mig eller mine arvinger at betale ham eller hans arvinger halvparten til sankt Olufs dag førstkommende og den anden halvpart til snapsting der næstefter, actum Århus 18/3 1635.

** Peder Christoffersen byfoged. Keld Bogbinder sst vidnede, at Maren Madsdatter sst var hos ham i dag 3 uger sidst forleden med en regnskabsbog, i hvilken var nogle blade bag afrevet og nogle midt i bogen og bad ham, at han ville renovere hende titlen i den, hvortil han svarede hende, at han ville renovere hende den titel for i bogen, så tog han hende det første blad af bogen og bad hende, at hun ikke skulle lægge samme bog frem i rette. Johanne Mikkelsdatter sst vidnede det samme.

** Jens Mogensen for Hans Sommerfeld tiltalte Knud Keldsen borger sst for 3 mark for Rostocker øl, han af Hans Sommerfeld har bekommet. så fremkom Knud Keldsen og æskede Hans Sommerfelds regnskabsbog, men ville ikke benægte, at han havde ladet samme øl hente.

** mester Wulf Baltsersen. dommeren opsatte den gældssag imellem mester Wulf og Hans Sommerfeld sst anlangende 18 daler, Hans Sommerfeld er ham skyldig.

** Jens Mogensen for Søren Vinter. dom over Rasmus Jensen Borum sst for 9 daler, han er ham skyldig på Vorfrue kirkes vegne. at betale inden 15 dage eller lide nam og vurdering derfor.

** Niels Madsen for Maren Madsdatter og på hendes vegne æskede og begærede af Jacob Lauritsen borger sst, den dag underdommer (efterdi byfogden Peder Christoffersen i sagen var interesseret)

udlæg for sin gæld i salig Jørgen Strømsens efterladte gods, som er den have, Maren Nielsdatter nu i brug har, og det øde jord ved Mindet efter en doms lydelse, hvortil Jacob Lauritsen svarede, at efterdi Hieronimus Gylden har dømt en uendelig dom imellem Maren Madsdatter og salig Jørgen Strømsens arvinger, og tilmed har svaret, at når for ham blev forevist Jørgen Strømsens gods, bo og løsøre, ville han deri gøre indvisning, hvorfor Jacob Lauritsen sig ikke turde understå at gøre nogen indvisning, førend han kommer til stede, som dommen dømt har.

** NM for Jens Lauritsen rådmand, dommeren opsatte den tvistige sag imellem Jens Lauritsen og Christen Jensen Kjær anlangende Christen Kjærs stedbørn, til i dag 14 dage.

** Oluf Villadsen gav til kende, at dersom nogen her i Århus havde ham i nogen dele, da ville han straks rette for sig, og ingen derimod svarede eller fremkom.

** NM for Jens Borup lod dele efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** NM for Peder Kedelfører. dom over Christen Christensen indvåner i Randers for 20 sletdaler af salig Peder Eriksens gæld. blev tildømt at betale inden 15 dage eller derefter at lide nam.

** NM for Hans Pedersen forrige skriver på Skanderborg havde efter opsættelses indhold i rette ladet stævne Rasmus Jensen Heldekande borger og indvåner i København anlangende noget saltet kød, som Hans Pedersen og Rasmus Jensen omtvister, og blev derpå således for rette afsagt, efterdi bevises Hans Pedersen sig efter Rasmus Jensens kontrakt at have købt 20 læster velforvaret kød, efter tingsvidnes lydelse, og det siden til København forskikket, og dog ikke måtte blive annammet, Hans Pedersen til stor skade og omkostning, da ved dommeren ikke andet herom at kende, end Rasmus Jensen jo bør sin kontrakt at holde og erstatte Hans Pedersen hvis bevislig skade, han derover lidt og bekommet har.

** Jens Mogensen på KM vegne (uafsluttet)

6/7 1637.

** Søren Pedersen. byfogden opsatte den gældssag imellem Søren Pedersen og Søren Christensen i Skanderborg anlangende 7 daler for en tønde sild, han ham skyldig er.

** Erik Madsen for Mogens Simonsen i Stadsgård lod dele efterskrevne for gæld.

** Jens Mogensen for Hans Sommerfeld var høringe begærende over Knud Keldsen sst for 5 mark, som han Hans Sommerfeld skyldig var. så mødte Knud Keldsen og lovede at betale til sankt Olai dag.

** Ambrosius Lauritsen. efterskrevne dannemænd, alle borgere sst, samtlige vidnede og kundgjorde, at Ambrosius Lauritsen er barnfødt her i Århus af ærlige ægte forældre Laurits Christensen Mårup og Birgitte Andersdatter, og desmidlertid hans forældre boede her i Århus handlede og skikkede de dem som gode ærlige ægtefolk bør at gøre, så vel som og Ambrosius Lauritsen og selv at have handlet og skikket sig ærligt og vel, og ikke de havde hørt eller fornemmet Ambrosius Lauritsen eller hans forældre at have påhængt noget vanrygte.

** Jens Mogensen for Jacob Nielsen. byfogden opsatte den gældssag imellem Jacob Nielsen og Peder Todbjerg sst anlangende 12 daler, han er ham og hans far Niels Ibsen rådmand sst skyldig, til i dag 14 dage førstkommende.

** Christoffer Ry for Hans Hellevad lod dele Jens Rasmussen tjenende Rasmus Lauritsen i Hvolbæk for sig og sin staldbror for 12 daler forløfte, han er ham skyldig, for han har kureret og læget dem begge for pokker og frantsoser, og der de er blevet helbredt, bortrømte af hans hus om nattetide og ham ej betalt.

** Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske. dommeren afsagde således om den tvistige sag imellem Maren Madsdatter og Peder Christoffersen byfoged, at efterdi findes regnskab imod regnskab på begge sider, og de begge samme ret og politi er undergiven, da vidste dommeren ikke andet derom at sige, end Maren Madsdatter og Peder Christoffersen med samme deres tvistige sag for overkøbmand sst efter KM forordning at indkomme, han dem imellem at likvidere og adskille, som det sig bør.

** Christen Carlsen for Hans Pedersen. Rasmus Pedersen Testrup borger sst med en skriftlig fuldmagt af hr Christen Jensen i Gerrild lydende: fuldmagt giver jeg Rasmus Testrup borger i Århus til at give Hans Pedersen indvåner i Århus en fuldkommen kvittants på en seddel, han mig givet har på noget sølv, han af mig i pant havde, hvilket sølv jeg igen af ham bekommet har, hvilken seddel er mig frakommet, at hvor den findes, skal den være død og magtesløs og ikke komme ham eller hans arvinger til nogen forhindring eller skade. Gerrild præstegård 18/6 1637 Christen Jensen egen hånd.

** N Madsen for Peder Sørensen gav til kende, at det var i dag det 4.ting, at han på Peder Sørensens vegne, som er værge for Mette Jensdatter sst, har tilbudt alle dem, som ville købe noget af hvis gods, som Mette Jensdatter er tilfaldet efter hendes salig mor, skulle de det gerne bekomme. varsel til Mette Jensdatters far Jens Ulriksen.

13/7 1637.

** NM for Anders Sørensen tjenende Peder Rasmussen lod dele Johannes Mikkelsen vognmand sst for 9 mark, som rester i en tønde sild, som han gav ham til sag.

** NM for mester Wulf. byfogden opsatte den gældssag imellem mester Wulf og Erik Jacobsen i Skovsgård i Randlev anlangende 5 daler, han ham skyldig er, til i dag 14 dage førstkommende.

** Knud Rasmussen i Skejby lod dele Rasmus Mikkelsen sst for 7 sletdaler, som han gav ham til sag.

** Herbert Sejermager. Niels Jensen, født i Ulsø i Hjerm herred, til forpligtede sig, at han skal være Herbert Sejermager, hans hustru og børn ubevaret både med ord og gerning efter denne dag, og herhos lovede Herbert Sejermager at give straks Niels Jensen hans rigtige pas og afsked.

** Søren Clemendsen for mester Christen Clemendsen. efterskrevne vidnede, at de 16/8 sidst forleden efter Søren Clemendsens begæring var hos Christoffer Pedersen borger sst og advarede ham, at mester Christen Clemendsen ikke længere end til Mauritii førstkommende ville eller kunne

lade de 400 rigsdaler, som Christoffer Pedersen ham skyldig er, stande ubetalt, men Christoffer Pedersen dem efter sit brevs indhold at betale.

** Christen Kå på borgmester og råds vegne. efterskrevne synsmænd stod for tingsdom, eftersom de var taget til synsmænd at skulle syne, hvorvidt det plankeværk, som er opsat til den gård, Mogens Skårup sst nu iboer, står byens gade for nær, da vidnede de, at de var på åstederne og syntes dem, at samme plankeværk, liggende i Møllestien og strækker sig fra gården og ned til adelgaden, står byens gade for nær.

20/7 1637.

** NM for Hans Pedersen, forrige skriver på Skanderborg. Niels Jensen Mollerup borger sst offentlig bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 100 sletdaler, og derfor til underpant satte han ham en hans gård, han selv iboer, liggende bag klostret, østen næst Peder Jensens gård, Niels Kedelfører iboer, og vesten næst Laurits Hansens egen gård, med sin tilliggende avl i alle Århus vange.

** Niels Ibsen rådmand. Søren Clemendsen borger sst med fuldmagt af Poul Nielsen Friis student solgte og skødede fra Poul Nielsen og til Niels Ibsen 3 Poul Nielsens boder og ejendom, liggende på Studsgade norden næst Jens Keldsen skomagers gård og sønden næst Niels Ibsens gård, Niels Smed nu iboer, med tilliggende avl på alle Århus vange.

** Henrik Mogensen på kapitlets vegne. byfogden opsatte den gældssag imellem kapitlet og salig Jørgen Strømsens børn og arvinger til i dag 14 dage.

** Jens Mogensen for Rasmus Jensen bager. byfogden opsatte den gældssag imellem Rasmus Bager og Anne Rasmusdatter salig Jens Hasles efterleverske anlangende (blank) han fordrer af hende, til i dag 14 dage.

** Poul Nielsen for hans søn Rasmus Poulsen. byfogden opsatte den gældssag imellem Rasmus Poulsen og efterskrevne til i dag 14 dage.

** mester Wulf Baltsersen. byfogden opsatte den sag imellem mester Wulf og Hans Nielsen borger sst anlangende 42 daler, som han efter sit brev skyldig er, til i dag 14 dage førstkommende.

** Frands Nielsen i Låsby. Christen Jensen borger sst lod læse efterskrevne fuldmagt lydende: kendes jeg Hans Lauritsen borger i Bergen og tilholdende i Langskibsøen på Sundsmør, at jeg fuldmagt giver Christen Jensen barnfødt i Århus at akkordere og gøre forligelse med min forrige tjener Frands Nielsen for alt hvis, Frands mig efter hans håndskrift kan skyldig være for 100 rigsdaler enten straks at betale eller med nøjagtig vissen og loven til visse tid og termin at betale. Bergen 13/8 1636 Hans Lauritsen Haderslev egen hånd. så berettede Christen Jensen, at han på Hans Lauritsens vegne nogle gange havde ladet stævne Frands Nielsen, nu boende i Låsby, til Gjern herreds ting, så vel som nu til bytinget havde ladet ham stævne for gæld. så er Frands Nielsen mødt og sig beklagede ganske meget at være kommet til agters hos Hans Lauritsen, og samme håndskrift at være tiltvunget at udgive, uanseet at hvis, den om formelder, mestendels findes at være udborget der i egnen hos ham, så og en ganske del af hans løn at restere hos ham, som han med underskrevne register og kvittantser beviste, som blev læst og påskrevet. da efterdi Frands Nielsen er geråden i stor fattigdom og armod og ej har at betale med, så og for godtfolks forbøns skyld har Christen

Jensen til sig annammet samme register og kvittantser på Hans Lauritsens vegne, lydende på forskrevne tilstående gæld og løn, så og Frands Nielsens håndskrift på 40 sletdaler til Rasmus Testrup borger i Århus i 3 terminer i 1638 på Christen Jensens vegne at betale, hvorefter Christen Jensen efter fuldmagts bemelding i hånd tog Frands Nielsen og bekendte dem at være venlig og vel forligt, og gav ham aldeles kvit og kravsløs på Hans Lauritsens vegne for alt hvis dem til denne dag kunne have imellem været på både sider.

** Jens Mogensen på KM og Karen Dinesdatters vegne. efterskrevne vidnede, at de 5/7 sidst forleden så, at Karen Dinesdatter havde et blåt slag ved hendes øje, som Jens Mogensen beskyldte Kirsten Sørensdatter, Sidsel Kolinds datter, for hun gjorde samme skade.

** idem. Jens Mogensen på KM og Karen Dinesdatters vegne gav last og klage på Kirsten Sørensdatter, Sidsel Kolinds datter sst, for hun gjorde Karen Dinesdatter et stort blåt slag ved hendes øje.

** Laurits Madsen ridefoged til Århusgård. Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske sst fremlagde efterskrevne skriftlige indførsel lydende: bekender vi efterskrevne og gør vitterligt, at eftersom vi 1/9 sidst forleden af Hieronimus Gulden, borger og indvåner sst, er blevet forevist efterskrevne to ejendomme, som salig Jørgen Strømsen forrige borger i Århus og ridefoged til Århusgård har tilhørt, da så vi først en liden kornhave, liggende her for Århus i Råddengyde på hjørnet næst norden ved Oluf Sørensen skomager og næst vesten til Søren Sørensen Ugelbølle sst hans have, hvilken kornhave vi da vurderede og indlagde Maren Madsdatter i for hendes gæld for 50 sletdaler. dernæst blev vi forevist den øde ejendom ved Mindet, som salig Jørgen Strømsen selv påboede, som vi vurderede og indlagde Maren Madsdatter i for 200 sletdaler for hendes gæld. datum Århus 9/7 1637. derefter tilstod Maren Madsdatter og bekendte af ret vitterlig gæld skyldig at være Laurits Madsen 100 sletdaler, og derfor til underpant satte hun ham bemeldte kornhave og øde ejendom, som hun efter indførsels bemelding for sin gæld er i indført.

** Christen Madsen stod i dag for tingsdom lovligt sit 3.ting, det han har aflyst hans signet, som for ham er blevet borte, med efterskrevne mærke i. dersom nogen breve efter denne dag med dette findes udgivet, ville han ikke svare dertil i nogen måder.

** Anders Pedersen Segalt på byens vegne. efterskrevne hjemlede syn til et bolværk fra stentrappen fra Jacob Abels ud til åen, at det er ganske ufærdigt, og mesten parten af stenene af gaden er borte, og stor fare at køre derover.

** idem. efterskrevne vidnede, at de hørte og så, at Peder Bysvend sst kom til Christen Jensen Kjær borger sst ved Borgporten og bad ham, at han skulle gå på rådhuset til borgmester og råd, da svarede han ham og sagde, hvad skal jeg gøre hos borgmester og råd på rådhuset, ej heller være deres befaling hørig og lydig.

** idem lydeligt tilsagde alle de bodfolk, som sidder til huse her i byen, og som nu lader sig leje hen på landsbyerne at arbejde i høst, og ikke vil blive her i byen for borgerskabet at arbejde, skulle eller må ikke efter denne tid, de udgår på landsbyerne at arbejde, være her i Århus, ej heller at have nogen bopæl eller husværelse her.

27/7 1637.

** NM for Maren Simonsdatter lod dele efterskrevne for gæld.

** Christen Kå lod dele efterskrevne for gæld.

** NM for mester Wulf lod dele Søren Pedersen Eskildsen i Harlevholm for gæld.

** N Madsen for Jacob Basballe lod dele efterskrevne for gæld.

** Jens Pedersen. Rasmus Nielsen, Jens Nielsens bror i Århus, på hans brors vegne til forpligtede sig, at dersom han ikke betalte ham 120 daler, han ham efter hans forpligt skyldig er, inden i dag 14 dage, skulle de 20 tylter deler, som Jens Pedersen er indlagt i og tilvurderet, efterfølge ham uden nogen videre proces.

** N Madsen for Espen Nielsen, som tjener Søren Vinter. byfogden opsatte den gældssag imellem Espen Nielsen og Mikkel Bager sst anlangende 4 daler 1 tønde øl og villighed deraf i nogle år, formedelst ingen er mødt til i dag 14 dage.

** NM for Hans Jostsen. byfogden opsatte den gældssag imellem Hans Jostsen og Peder Kå i Skibby formedelst ingen mødte til i dag 14 dage.

** Peder Christoffersen byfoged. Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske sst stod nu her i dag for tingsdom og sagde, at hvis uret, der fandtes i bogen, det havde han selv gjort.

** NM for Jens Lauritsen rådmand. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de blev af tinget udnævnt at skulle syne og se et skiftebrev, som Christen Jensen Kjær nu for tingsdom fremlagde, da syntes dem, at det ord sit i samme brev er raderet og findes ikke med et blæk at være skrevet.

** NM for Jens Lauritsen efter opsættelses bemelding tiltalte Christen Jensen Kjær for resten af nogle årsmål, som han efter skiftebrevs indhold har sig til forpligtet at underholde sine stedbørn, nemlig Maren Christensdatter og Mads Christensen 11 år, lille Maren Christensdatter 2 år og Margrete Christensdatter 4 år, og mente at han burde bemeldte børns resterende årsmål med klæde og føde underholde eller og dem derfor at kontentere og betale. blev så derpå således afsagt (dom ikke indført)

** NM for Hans Ebbesen rådmand i Odense gav tilkende, at det var det 3.ting, han har tilbudt Henrik Mogensen hvis efterskrevne gods og indbo, som fra ham er vurderet for hvis, han Hans Ebbesen skyldig var, men ikke Henrik Mogensen er mødt det at løse.

** mester Wulf Baltsersen efter opsættelses bemelding have stævnet mester Bonde Nielsen, Bernt Klodt og Sidsel Nielsdatter med hendes lovværge samt Karen Nielsdatter i Ålborg med hendes lovværge imod tilbud og vurdering på den gård på Vestergade, som deres salig far Niels Skriver, fordum borger og rådmand sst, efter pantebrevs bemelding i pant sat har. og blev derpå således for rette afsagt, så efterdi mester Bonde Nielsens indlæg og vurdering i samme gård og Wulf Baltsersens pantebrev begge er fundet ved magt til Viborg landsting, og at mester Bonde Nielsen har afstået sin anpart og venlig er forligt om en vis sum penge med mester Wulf Baltsersen, så vidste dommeren ikke andet end tildømme mester Wulf Baltsersen samme gård med al sin tilliggelse.

** Maren Madsdatter havde med en landstings stævning stævnet Hans Andersen og Frederik Lauritsen om deres sandhed at vidne og bekende, så erbød de dem at ville vidne, men dommeren Hieronimus Gulden fandt dem fra ikke at måtte vidne, efterdi Oluf Jensen, som er hovedmand i sagen, ikke er stævnet imod samme vidne.

3/8 1637.

** Peder Bonde for Anders Madsen. efterskrevne vidnede, at de 17/7 sidst forleden arresterede og byslog Christen Nielsen i Elev og forbød ham under et fuldt vold at vandre her af byen, førend han betalte Anders Madsen hvis gæld, han ham skyldig er, og berettede Peder Bonde, at Christen Nielsen uden minde er vandret her af byen og foragtet retten, og lyste ham derfor et fuldt vold til.

** idem 1.gang opkrævede sandemænd sst at skulle gøre deres ed og tov over Christen Nielsen i Elev, for han i arrestering og byslag er vandret her af byen og foragtet retten.

** Jens Mogensen for Rasmus Jensen bager lod dele Karen Ruds sst, for hun er rømt af sin tjeneste, som hun har tilsagt Rasmus Bager, og der hun bortrømte, blev borte af hans gods et tinfad, et tinstob og en sort engelsk kåbe.

** idem kaldte på sandmænd sst, at de i dag 8 dage skulle komme til ting og gøre deres ed og tov over Kirsten Sørensdatter, Sidsel Kolinds datter sst for skade, hun har gjort Karen Dinesdatter.

** Jens Mogensen for Søren Alrø. dommeren opsatte den sag imellem Søren Alrø og Birgitte Arbos sst til i dag 14 dage.

** Peder Bonde for Adelheid Hansdatter. dommeren opsatte den sag imellem Adelheid Hansdatter og Søren Simonsen Gylling borger sst anlangende 23 tønder havre, hendes salig husbond Arent Althalt er sket forkort på hvis havre, han har sendt med ham til Lübeck, til i dag 14 dage.

** Jens Mogensen for Jacob Nielsen. dom over Peder Todbjerg borger sst for 12 daler, som han er Jacob Nielsen og hans far Niels Ibsen rådmand skyldig. at betale inden 15 dage eller at have indlæg.

** Niels Grøn. dom over Jens Nielsen i Fastrup efter opsættelses bemelding for 5 daler, og blev således påsagt, at Jens Nielsen burde at betale inden 15 dage eller derefter at have indlæg.

** Rasmus Jensen bager. Søren Jensen borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Rasmus Bager og hans arvinger til evindelig ejendom at have, nyde, bruge og beholde en hans gård, jord, grund og ejendom liggende på Mejlgade, som Palle Ibsen nu iboer, sønden næst Christen Carlsens gård og ejendom og norden næst Peder Jensen Todbjergs gård og strækker sig i øster til havet med et fuldt gårdsavl dertil.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Skriver. Rasmus Jensen bager bekendte sig at ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 150 sletdaler, hvorfor han til underpant satte Rasmus Skriver en sin gård og ejendom, som han Søren Pedersen nylig afkøbt har, liggende på Mejlgade, som Palle Ibsen nu iboer.

10/8 1637.

** Jacob Lauritsen på borgmester og råds vegne tiltalte Ove Sørensen borger sst, for han skal have 3 gange taget penge, for hans vogn har kørt een gang til Ebeltoft, og formente, at Ove Sørensen dermed har gjort uret og bør derfor at stande til rette. så mødte Ove Sørensen og benægtede ikke videre at have oppebåret end hans rettighed. blev opsat i 14 dage.

** Jens Mogensen kaldte på sandemænd, at de i dag 8 dage under deres faldsmål skulle gøre deres ed og tov over Kirsten Sørensdatter, Sidsel Kolinds datter sst for skade, hun har gjort Karen Dinesdatter efter synsvidnes lydelse.

17/8 1637.

** Mogens Olufsen. byfogden opsatte den gældssag imellem Mogens Olufsen og efterskrevne til i dag 14 dage.

** Hans Andersen lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Jens Mogensen for Rasmus Jensen bager. dom efter opsættelses bemelding over Anne Rasmusdatter, salig Jens Bagers efterleverske for 9 sletdaler. at betale inden 15 dage eller derfor at have indlæg og fuld vurdering i hendes bo, gods og løsøre.

** Jens Mogensen for Rasmus Poulsen borger til Bergen. dom efter opsættelses bemelding over Christen Ålborg sst og Rasmus Nielsen i Allelev for gæld. at betale inden 15 dage.

** Peder Bonde kaldte 2.gang på sandemænd, at de skulle gøre deres ed og tov over Christen Nielsen i Elev, for han i arrestering og byslag uden minde er vandret her af byen og foragtet retten.

** Christoffer Pedersen skriver på Holbæk slot. Peder Christoffersen byfoged solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Christoffer Pedersen og hans arvinger en hans have, grund og ejendom liggende her for Århus uden Munkeport strækker sig i sønder og nør op til Christen Carlsens kornhave med enderne og strækker sig i øster og vester med siderne fra Christen Carlsens have, og takkede ham godt for god betaling.

** Peder Bonde for Hans Hellevad badskær havde tiltale til Anders Jespersen skrædder sst for 3 rigsdaler, som han er Hans Hellevad skyldig for sår og skade, som han har læget ham, hvorimod Anders Jespersen mødte og svarede, at han havde arbejdet for Hans Hellevad på samme penge og skød sig til regnskab med ham. og blev således omsagt, så efterdi Anders Jespersen skyder sig til regnskab med Hans Hellevad, og de begge er borgere her i byen og een politi og ret undergiven, blev derfor henfunden for overkøbmand sst, og han da dem derom imellem at likvidere og adskille, som det sig bør.

** NM for Wulf Baltsersen. byfogden opsatte den sag fremdeles imellem mester Wulf og Jens Nielsen sst i 14 dage.

** Peder Bonde for Adelheid Hansdatter. byfogden opsatte den sag fremdeles imellem Adelheid Hansdatter og Søren Gylling i 14 dage.

** Peder Christoffersen byfoged. Johan Kræmmer borger her sst vidnede, at han selvanden var hos Maren Madsdatter sst og sagde, at Peder Christoffersen ville afstå den stævning, han havde stævnet

hende med til landsting indtil videre besked, da svarede Maren Madsdatter, at det måtte vel stå, til hendes søn Oluf hjemkom.

** Peder Christoffersen byfoged fremæskede, at dersom Maren Madsdatter eller Hans Andersen havde nogen opsættelse, som ham kunne være anrørende, da skulle de nu lade dem læse.

** Bernt Klodt. efterskrevne vidnede, at Rasmus Lassen bagers vogn med hans dreng og søn kom kørende imod dem her for Århus 25/7 sidst forleden og havde 3 store sække korn på, men hvor de kørte hen og hvad korn, der var i sækkene, vidste de ikke. så tilspurgte Bernt Klodt Rasmus Lassen, om hans vogn med samme korn ikke var i fremmede landsbymøller, hvortil Rasmus Lassen svarede, at han ikke vidste af, hvor hans vogn med kornet agede hen.

** Rasmus Lassen bager. efterskrevne vidnede, at de 8 eller 14 dage tilforn var hos Bernt Klodt møller i Århus kornmølle og ville have korn malet, da svarede han dem, at han intet kunne gøre derved, for han intet havde vand at male med, hvortil Bernt Klodt svarede, at de intet havde været hos ham, siden han fik vand at male med.

** Laurits Jensen stenhugger. Augustinus Bendixen Livlænder badskær og borger sst i hånd tog Laurits Jensen stenhugger og bekendte, at eftersom Laurits Jensen og hans hustru Karen Christensdatter har ham og hans hustru Maren Christoffersdatter bevist meget godt, både med penge at låne til deres huses fornødenhed og ophold, og efterdi Maren Christoffersdatter, Laurits Jensens kødelige mor, har levet en tid lang med ham som en ærlig kristen dannekvinde, vidste han ingen større velgerning at gøre, end alt sit efterladte gods at unde og give Laurits Jensen, hans hustru og deres børn til en kærlig ihukommelse, og dem hans rette arvinger efter hans død at være.

** Hans Andersen fremlagde en underskreven seddel lydende: at eftersom Hans Andersen har været vores kundskab begærende anlangende Peder Christoffersen og Maren Madsdatters regnskabsbøger, som var under forsegling og indlagt i Hans Andersens hus, så er det vores kundskab, at vi var i hans hus og hørte, at Maren Madsdatter bad Hans Andersen, at han ville levere hende sin regnskabsbog, efterdi Peder Christoffersen byfoged har opgivet den stævning, som han har stævnet hende med hendes bog til landstinget, da så vi, at samme bøger blev fra hinanden skåret, og straks Peder Christoffersens bog sendt ham i sit hus, og ikke så, at Hans Andersen eller nogen den åbnede, men der Peder Christoffersen ikke den ville annamme og sendte den med budet tilbage, har Hans Andersen den straks igen forseglet. Jacob Abel egen hånd Mikkel Clausen egen hånd.

** Jan van der Pyllen af Amsterdam på sin patron Jurrin Huberts købmand i Amsterdam havde stævnet Jens Jensen borger her sst for en gæsteret for 250 rigsdaler efter hans brevs indhold og mente, at Jens Jensen burde ham samme gæld inden 3 solemærker at betale, eller derfor af hans bo og gods at tilvurderes fyldest og fuld værd. og blev derpå således afsagt, at Jens Jensen bør at betale sin gæld med tilbørlig rente inden 3 solemærker, eller derefter at ske udlæg derfor i hans bo, jordegods eller løsøre.

** Johan Lyllofsen underskriver på velb Erik Grubbe til Tjele hans vegne. efterskrevne, eftersom de var lovligt her fra tinget taget til synsmænd at skulle syne og se Århus kornmølles brøstfældighed, de vidnede og kundgjorde, at de 23/10 1636 var på åstedet, og da fandtes efterskrevne brøstfældighed på mølleværket, vandværket, mølledæmningen, broen samt lofter.

** idem. efterskrevne synsmænd afhjemlede efterskrevne syn på Bisgårdens brøstfældighed, og syntes dem at taget over lofterne skulle nedbrydes og omlægges formedelst meget korn, som årligt blev fordærvet.

** Henrik Mogensen på kapitlets vegne. dommeren opsatte den sag imellem kapitlet og salig Jørgen Strømsens børn og arvinger endnu fremdeles i 14 dage.

** Hieronimus Gulden for borgmester Søren Frost. Niels Madsen fogedsvend med fuldmagt af Jens Jensen borger sst og på hans vegne bekendte af ret vitterlig gæld skyldig at være Søren Frost 40 rigsdaler, og derfor pantsatte han Søren Frost hans bryggerede med kedel og kar og hans jernkakkelovn.

** NM for Hans Ebbesen beskyldte og tiltalte Christen Rødhoved og Niels Rødhoved dragere sst for en hynde, de skal have forkommet af hvis gods, som de bar fra Henrik Mogensens og ind til Augustinus Millers, som blev Hans Ebbesen for sin gæld hos Henrik Mogensen tilvurderet. så fremstod de to dragere og benægtede, at de ikke fik samme hynde at skulle indbære eller ved, hvor den af blev.

** Jens Mogensen for Rasmus Jensen bager havde opkrævet og kaldt på sandemænd sst at skulle gøre deres tov over Kirsten Sørensdatter, Sidsel Kolinds datter sst for et blåslag, hun skal have slået Karen Dinesdatter. sandemændene svor Kirsten Sørensdatter kvit, efterdi Karen Dinesdatter havde ingen blodige sår eller skade.

24/8 1637.

** Jens M for Maren Sørensdatter tjenende Søren Købmand lydelig lod dele efterskrevne for gæld.

** Anders Jespersen skrædder. efterskrevne vidnede, at de nærværende hos var 20/12 sidst forleden hørte og så, at mester Hans Badskær var hos Anders Jespersen og forenedes med ham om badskærløn for hvis sår og skade, som Anders Jespersen da havde, da blev de således forligt, at Anders Jespersen skal give mester Hans 1 rigsdaler og gøre en klædning for ham.

** Jens M for Anders Terkildsen. dommeren opsatte den gældssag imellem Anders Terkildsen og efterskrevne til i dag 14 dage.

** Jens Mogensen for Christoffer Jensen stenhugger. dommeren opsatte den gældssag imellem Christoffer Jensen og Søren Pedersen sst anlangende 8 daler, han er ham skyldig for en hest, han ham afkøbte, til i dag 14 dage.

** Jens M for Jens Christensen i hospitalet. dommeren opsatte den gældssag imellem Jens Christensen og efterskrevne til i dag 14 dage.

** Simon Lauritsen. dommeren opsatte den tvistige sag imellem Simon Lauritsen og borgmester og råd sst fremdeles i 8 dage.

** Søren Kruse for Jens Madsen. Knud Pedersen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Madsen 300 sletdaler, og derfor til pant satte han ham hans hus og gård, han nu

selv iboer, liggende på Skolegade sst sønden næst hr Svend Hansens gård og ejendom og norden næst borgmester Søren Frosts boder og ejendom, med sin tilliggende bod.

** Jens Mogensen på KM vegne. efterskrevne vidnede, at de i byfogden sst hans gård vurderede 3 svin, som er blevet fundet vakse, og markmanden førte til byfogden og i byens mark havde indtaget, de to svin for 2 1/2 mark og det ene for 24 skilling. og gav Jens Mogensen til kende, at det var i dag lovligt det 3.ting, det han samme svin har på KM vegne her til ting oplyst.

** Christen Lauritsen skomager gav til kende sig i dag at være citeret af Niels Mikkelsen skrædder sst, så bød han sig i rette imod ham, om nogen på hans vegne var til stede, som havde nogen tiltale til ham, og ingen fremkom.

** Augustinus Miller. dommeren opsatte den gældssag imellem Augustinus Miller og Hans Jensen i Kolding, fordum slotsfoged på Koldinghus, anlangende 72 daler, til i dag 14 dage.

** Hans Albretsen fremlagde en skriftlig klage lydende: er min højlige klage og beskyldning, at jeg Hans Albretsen borger i Århus har pantsat Poul Nielsens hustru et splinternyt hørgarnslagen, så god som 6 daler, 21/5 1626 for 2 sletdaler, og har jeg tit og ofte pengene ladet tilbyde og mit lagen igen fordre, hvilket han mig fattige mand forholdt har, derfor er jeg begærende, at min fromme øvrighed vil lade mig vederfares hvis lov og ret er, at jeg mit igen kan bekomme og ham sine penge. actum Århus 24/8 1637 Hans Albretsen. så fremstod Poul Nielsen, hans hustru Maren Rasmusdatter og datter Ellen Poulsdatter og samtlige med helgens ed benægtede, at Hans Albretsen ikke har pantsat dem noget lagen.

** Peder P borgmester og Christen Carlsen rådmand på deres egne og medbrødres vegne. dommeren opsatte den sag imellem Peder Pedersen og Christen Carlsen på deres egne og medbrødres vegne og Rasmus Testrup borger sst anlangende hans kvota af kontribution i fjendernes tid til i dag 14 dage.

31/8 1637.

** Bernt Klodt. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Bernt Klodt og Rasmus Lassen bager sst, for han imod KM brev har ført sit korn til fremmede møller at lade male til i dag 14 dage.

** Mogens Olufsen. dom over efterskrevne for gæld. blev tildømt at betale inden 15 dage, eller derefter at ske udlæg i deres bo.

** Jens Bysvend for Peder Madsen tjenende Søren Frost borgmester. byfogden opsatte den gældssag imellem Peder Madsen og efterskrevne til i dag 15 dage.

** NM for mester Wulf Baltsersen. byfogden opsatte den gældssag imellem mester Wulf og Peder Kock sst anlangende 3 mark, han ham skyldig er, til i dag 14 dage.

** idem. dom over Erik Jacobsen i Skovsgård i Randlev for 5 daler og for varsel og stævningspenge 3 mark. at betale inden 15 dage.

** Jens Mouritsen for sin far hr Mourits Jensen på Samsø. byfogden opsatte den tvistige sag imellem hr Mourits Jensen og Jørgen Klokkestøber borger sst anlangende en klokke, han til Kolby kirke skulle støbe, til i dag 14 dage.

** Henrik Mogensen på hæderlig Århus kapitels vegne var efter to opsættelser dom begærende, om salig Jørgen Strømsens børn og arvinger ikke jo burde at betale Århus kapitel hvis gæld, salig Jørgen Strømsen efter hans udgivne håndskrifter skyldig er med rente og interesse inden 15 dage. Peder Christoffersen byfoged derimod fremlagde hans svar, hvori han er begærende af de gode kapitelsherrer, at de vil anse de fattige fader og moderløse børn, at de vil eftergive hvis rente, deraf skal gange, efterdi renten skal udgives til fattige børn, og de måtte være dertil næst, hvorpå Anders Pedersen Segalt, som i den sag var tilforordnet at dømme, således for retten afsagde, at efterdi bevises med salig Jørgen Strømsens håndskrifter, det ene lydende på 100 sletdaler og det andet på 100 kurant daler, og i samme håndskrifter forpligtet sig og sine arvinger, een for alle og alle for een, at betale, vidste dommeren ikke andet herom at kende, end salig Jørgen Strømsens arvinger jo forpligtet er og bør at betale forskrevne sum penge med hvis rente, der resterer.

** Bernt Klodt. Rasmus Pedersen møllersvend i Århus mølle vidnede, at Rasmus Lassen bager har ikke været til Århus mølle at lade korn male, siden Envold Bager, Christen Bager og Bodil Bagerkone havde ladet sigte i møllen.

** Peder Christoffersen byfoged tilbød de 3 svin, som er kommet vaks i hans hus, at dersom der var nogen, som vedkendtes dem, da skulle de gerne få dem, eftersom de lovligt 3 ting er oplyst.

** idem. efterskrevne afhjemlede syn på ovennævnte 3 svin.

** NM for Karen Ludvigsdatter. dommeren opsatte den gældssag imellem Karen Ludvigsdatter og salig Jørgen Strømsens børn og arvinger til i dag 14 dage.

** Hans Andersen. byfogden opsatte den gældssag imellem Hans Andersen og Christen Ibsens arvinger til i dag måned.

** Peder Bonde for Adelheid Hansdatter. byfogden opsatte den gældssag imellem Adelheid Hansdatter og Søren Gylling fremdeles i 14 dage.

** Jacob Abel. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Jacob Abel og salig Christen Ibsens arvinger i 4 uger.

** NM for Jens Madsen. byfogden opsatte den tvistige gældssag imellem Jens Madsen og efterskrevne til i dag 14 dage.

** Peder Bonde for Anders Madsen. to sandemænd gjorde deres ed og svor Christen Nielsen i Elev et fuldt vold over, for han i arrestering og byslag uden vilje og minde er vandret her af byen.

** NM for Simon Lauritsen og Jens Clemendsen. byfogden opsatte den sag imellem Simon Lauritsen, Jens Clemendsen og Las Fog, anlangende (blank) daler, de for ham til Jens Madsen er forlovere for, til i dag 14 dage.

** NM for Abild Christensdatter tiltalte Peder Sørensen Tunbo borger sst anlangende noget gods, han har pantsat hende efter hans håndskrifts indhold, hvorpå således blev afsagt, efterdi Peder Sørensens håndskrift i rette lægges, det han til Abild Christensdatter har udgivet lydende på 20 daler, som han er hende skyldig for nogen års husleje, og for samme husleje har pantsat ham efterskrevne gods, da vidste dommeren ikke andet at sige, at han jo sit brev bør at holde, og fornævnte gods at efterfølge Abild Christensdatter angerløs uden forhold og uden skade.

7/9 1637.

** Peder Christoffersen byfoged. Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske fremlagde hendes salig husbonds regnskabsbog, og dermed ville bevise salig Jørgen Strømsens arvinger hende en sum penge skyldig at være. så tog Peder Christoffersen samme regnskabsbog og den beså med de 8 tingmænd, da befandtes i samme bog fra folio 103 4 blade at være afskåret, og et andet sted i bogen 8 blade afskåret, men enten det har været rene blade, eller der har været skrevet derpå, vidste de ikke. dertil svarede Maren Madsdatter, at dersom der findes nogen blade afskåret i bogen, da det af hendes umyndige børn at være sket hende uafvidende, som de i deres store trang til deres skolegang måske skal have brugt, og derhos fremæskede, om nogen samme hendes bog nu for retten for falsk ville sigte, og ingen der fremkom.

** NM for Maren Madsdatter havde stævnet efterskrevne for deres sandhed at vidne anlangende hvis indførsel, de hende gjort har 19/7 sidst nærværende år i en liden kornhave uden Studsgade og i et øde jordsmon ved Mindet, som tilhørte Jørgen Strømsens børn, for hvis gæld Jørgen Strømsen var hende skyldig, og Niels Madsen på Maren Madsdatters vegne begærede, at han deres vidne måtte fange beskrevet, hvortil Peder Christoffersen svarede og formente, ingen vidner at kunne udstedes imod landsdommeres endelige dom, hvilket dommeren også dømte.

** idem havde stævnet alle salig Jørgen Strømsens børn og arvinger efter landstings vidnes lydelse af Viborg landsting 13/7 nærværende år, dem og deres lovværge tiltalte for gæld, som de efter regnskabsbog og håndskrifts bemelding hende skyldig er, som for tingsdom blev fremlagt, så vel som en dom af Viborg landsting 30/8 sidst udgivet, hvori Hieronimus Gylden er tilfundet endelig at dømme i samme sag, og satte i rette, om Jørgen Strømsens arvinger ikke pligtig er og bør samme fordrede gæld, som er efter regnskabsbog 597 daler og efter håndskrift 22 daler inden 15 dage, eller derefter at have indlæg i deres løsøre eller jordegods. Peder Christoffersen, børnenes farbror, mødte og derimod fremlagde hans skriftlige svar, og blev derpå således afsagt, efterdi i rette er lagt Jørgen Strømsens håndskrift og salig Jens Olufsens regnskabsbog, som endnu stander ved sin fulde magt, og ikke bevises samme gæld at være betalt, vidste dommeren ikke andet, end Maren Madsdatter bør at have sin betaling i de to stykker jorder, som hun tilforn 19/8 sidst forleden er tilvurderet og indlagt i for samme gæld.

** Jens Mogensen for Anders Terkildsen tiltalte Rasmus Juel borger sst for gæld, som han er Anders Terkildsen skyldig. så bepligtede Rasmus Juel at betale hvis, han ham skyldig er, inden 15 dage.

** NM for Espen Nielsen tjenende Søren Vinter. dom over Mikkel Bager sst for 4 daler. at betale inden 15 dage.

** Augustinus Miller. byfogden opsatte den sag imellem Augustinus Miller og Hans Jensen i Kolding, forrige slotsfoged på Koldinghus, gældssag anlangende, i 4 uger.

** NM for Hans Jostsen. dom over Peder Kå i Skibby for 14 daler. at betale inden 15 dage eller at have indlæg og fuld vurdering.

** Jens Mogensen for Jens Christensen i klostret. byfogden opsatte den gældssag imellem Jens Christensen og hans kreditorer fremdeles i 14 dage.

** Jens M for Anders Terkildsen. byfogden opsatte den gældssag imellem Anders Terkildsen og hans kreditorer fremdeles 14 dage.

** Jens M for Christoffer Stenhugger. dom over Søren Jensen sst for 8 daler efter opsættelse. at betale inden 15 dage.

** NM for Mogens Christensen. byfogden opsatte den gældssag imellem Mogens Christensen og efterskrevne til i dag 14 dage.

** Simon Lauritsen fremlagde sin regnskabsbog og fremæskede Jens Jensen og hans hustru Kirsten Pedersdatter, om hun kunne benægte, at hun og hendes forrige husbond Peder Clausen ikke har af Simon Lauritsen bekommet penge eller varer efter hans opskrift og doms indhold, eller også ved sin ed erholde, at de ham det har betalt. så blev fremæsket 3 gange og ikke nogen fremkom at svare der imod, men Jens Jensen gik af tinget og intet dertil ville svare.

** Anders Pedersen for Søren Jensen. byfogden opsatte den gældssag imellem Søren Jensen og Christen Jensen Brandt sst til dag måned.

** Christen Kå sst. Anders Pedersen Segalt borger sst med fuldmagt af Jens Pedersen indvåner i København og på hans vegne gav Christen Kå afkald og kvittering for al den arv og gods, som Jens Pedersen på sin hustru Ellen Hansdatters vegne arveligt var tilfaldet efter hendes salig far Hans Jensen Arbo, som boede og døde i Århus.

** Jacob Lauritsen på borgmester og råds vegne. Anders Nielsen Segalt stod nu for tingsdom og gav til kende, at han ville føre vidner om den store skade, han led i fjendernes tid, da bepligtede han sig samme vidner ikke at skulle være eller komme borgmester og råd til nogen forhindring eller skade i nogen måder.

** Anders Nielsen Segalt. efterskrevne vidnede, at det var dem fuldt vitterligt i sandhed, at der kom en rytterkorporal til Anders Nielsen i fjendernes tid og holdt kvarter og hed korporal Fischer og regerede ganske strengt hos ham, det han hustru tog sin datter og gik uden byen og druknede både sig og sin datter for hans strenghed. straks efter han var kommet ind til ham, bortjog han Anders Nielsen, hans hustru og børn fra hans gård og gods, og imidlertid nedbrød han hans lade, stald og fæhus og sønderhuggede tønder og ølkar og bortsolgte hans gods, det de ikke selv tog bort med dem, så han har ikke haft formue siden med nogen brug eller købmandsskab.

** Søren Alrø tiltalte Christen Kås hustru Birgitte Arbos for (uafsluttet)

** Peder Bonde for Anders Madsen. to efterskrevne sandemænd gjorde deres ed og tov over Christen Nielsen i Elev, ligesom de andre sandemænd i dag 8 dage gjort havde.

** Jacob Abel havde ladet stævne Christen Pedersen Spliid borger sst ham tiltalte for gæld 100 rigsdaler, han er ham skyldig efter hans håndskrift, dateret Lübeck 18/4 1623. og blev derpå afsagt for rette, at Christen Spliid pligtig er og bør sin udgivne håndskrift at holde og efterkomme, og fornævnte hovedstol med rente og al anden bekostning at betale inden 15 dage.

14/9 1637.

** Jens Bysvend for Peder Madsen. dom over efterskrevne for gæld, der iblandt Kirsten, Jens Basballes. at betale inden 15 dage.

** NM for Margrete Poulsdatter lydeligt lod dele efterskrevne for gæld.

** NM for Mogens Christensen. byfogden opsatte den gældssag imellem Mogens Christensen og hans kreditorer fremdeles 15 dage.

** Bernt Klodt. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Bernt Klodt og Rasmus Lassen bager, for han har ført sit korn til andre møller at lade male, fremdeles i 14 dage.

** NM for Jens Madsen. byfogden opsatte den sag imellem Jens Madsen og Jens Clemendsen og Simon Lauritsen i 4 uger.

** NM for Simon Lauritsen og Jens Clemendsen. byfogden opsatte den gældssag imellem Simon Lauritsen, Jens Clemendsen og Las Fog anlangende løfte, som de for ham er i til Jens Madsen sst, i 4 uger fremdeles.

** NM for Wulf Baltsersen. dom efter opsættelses formelding over Peder Kock borger sst for 26 daler, han ham skyldig er efter sin regnskabsbogs indhold. at betale inden 15 dage.

** idem. byfogden opsatte den gældssag imellem Wulf Baltsersen og Søren Dyngby anlangende 4 daler, de omtvister, til i dag 14 dage.

** Laurits Jensen sst tiltalte Niels Jensen blegemand sst for 35 alen små hørgarnslærred, som hans hustru har antvortet ham at blege og ikke igen bekom. Niels Blegemand mødte benægtede ikke at have annammet lærredet af hende. blev opsat i 14 dage.

** Erik Madsen for sin bror Jacob Madsen. efterskrevne borgere vidnede, at de 5/9 sidst forleden på Jacob Madsens vegne var hos Christen Jensen Kjær borger sst og afsagde ham det brev og kontrakt, som Christen Jensen skrev imellem sig og ham, anlangende den gårds besiddelse, som Christen Jensen iboer, så at Jacob Madsen intet med samme gårds besiddelse ville have at befatte, men Christen Jensen den at bortleje til hvem, han ville, efterdi han formente, Christen Jensen ikke er formynder eller råder for samme gård.

** NM for Karen Ludvigsdatter. efterskrevne borgere sst vidnede og kundgjorde, at de i dag mellem 11 og 12 ved middag indlagde Karen Ludvigsdatter i efterskrevne salig Jørgen Strømsens ejendom, som er i en liden kornhave og i den øde ejendom ved Mindet så og det øde jord på Fiskergade for 343 daler efter håndskrift, regnskabsbog og doms formelding.

** NM for Maren Madsdatter. efterskrevne borgere vidnede, at de i dag imellem 7 og 8 slet for middag indlagde Maren Madsdatter i efterskrevne salig Jørgen Strømsens ejendom, som er i en liden kornhave liggende her for Århus i Rødengifde på hjørnet næst norden ved Oluf Sørensen skomager og vesten næst til Søren Sørensen Ugelbølle sst hans hav, hvori de indlagde hende for hendes gæld 50 sletdaler, dernæst den øde ejendom ved Mindet, som salig Jørgen Strømsen selv påboede, hvori de indlagde hende for 200 sletdaler for hendes gæld.

** Simon Lauritsen havde stævnet borgmestre Søren Frost og Peder Pedersen item Christen Carlsen og Rasmus Testrup overformyndere så og Peder Christoffersen byfoged sst for deres sandhed at vidne, om det ikke var dem vitterligt, at der nogen tid holdtes skifte efter salig Peder Clausen, Kirsten Pedersdatter borgerske sst hendes salig husbond, efter hans død, og om hun har ladet nogen af hendes gældnere advare, at de kom til hendes hus og bo inden 30.dagen at kræve deres gæld, som hun og hendes salig husbond var gæld skyldig. så fremstod Peder Pedersen og vidnede, at han ikke kunne mindes at have været over noget skifte, og overformynderne vidnede, at de ikke på de tider havde været overformyndere.

** Jens Mikkelsen. efterskrevne 24 borgere vidnede, at Jens Mikkelsen er barnfødt her i Århus af ægte ærlige forældre Mikkel Jacobsen skomager og Sidsel (blank), som en rum tid har været bosat her i byen og skikket sig ærligt og vel, og selv har Jens Mikkelsen handlet og skikket sig ærligt og vel.

** Rasmus Lassen bager fremlagde et skriftligt vidne, hvori hans efterskrevne tjenestefolk vidnede, at 14 dage før sankt Olufs dag skikkede Rasmus Lassen hans svend og søn til Bernt Møller og da skulle forhøre, om han kunne sigte for ham, da kom de tilbage og sagde, at Bernt Møller svarede og sagde nej, fordi de havde ikke vand at kunne sigte med for ham, førend har får vand, hvilket vidne, de nu bekræftede med oprakte fingre og helgens ed.

** Peder Bonde for Adelheid Hansdatter tiltalte Søren Gylling sst for 23 skæpper havre, som hun er sket forkort på, hvis havre han har ført til Lübeck for hendes salig husbond. Søren Gyllings hustru derimod lod fremlægge hendes svar og mente, at de bør for Adelheid Hansdatters tiltale kvit at være. og blev derpå således afsagt, så efterdi bevises med Arent Althalts regnskabsbog, Søren Simonsen Gylling at have i sin skude indtaget og annammet 250 skæpper havre, hvilket han til Lübeck lovede med samme mål at ville levere, og ikke sket er, men der restede 23 skæpper havre, da vidste dommeren ikke herom andet at kunne kende, end Søren Gylling jo bør Adelheid Hansdatter samme 23 skæpper havre igen at erstatte.

21/9 1637.

** Hans Andersen Grønbæk. efterskrevne vidnede, at de på Hans Andersens vegne havde været hos Erik Nielsen i True, herredsfoged i Hasle herred, og begæret, at han ville være dem følgagtig og gøre udlæg hos nogen folk der i herredet for gæld, de Hans Andersen skyldig er, og da svarede han dem, at han havde andet at bestille og havde ikke stunder at følge med dem og gøre udlæg.

** NM for Kirsten Poulsdatter. efterskrevne synsmænd vidnede, at de 20/9 sidst var til syn til den bod, som Peder Tømmermand iboede, og som Kirsten Poulsdatter tilhørte, da så de, at kælderen var fuld af dynd og vand, vinduerne i stuen var brøstfældige og kakkelovnen var nedslået, gærdet i gården var borte, og gården ligger fuld af møg op til lejden.

** Jens Jensen hyrde sst. efterskrevne vidnede, at de nu kort tid forleden havde indtaget i folden at blakket ungnød, som havde være i byens korn, og samme ungnød om natten blev udbrudt af folden, så hvor det blev af, vidste de ikke.

** NM for mester Wulf Baltsersen. efterskrevne vidnede, at de 9/9 sidst forleden i Jens Mogensen fogedsvend i byfogdens sted hans nærværelse var hos Peder Netler sst at skulle gøre udlæg fra ham for en gæld, han mester Wulf skyldig er efter doms og deles indhold. så vurderede de fra ham efterskrevne kiste, skiver, skrin og slagbænk for tilsammen 6 1/2 daler, og fandtes ikke mere boskab i huset, hvorfor de indlagde mester Wulf for resten 19 1/2 sletdaler i det hus, Peder Netler nu iboer.

** Anders Pedersen for Søren Jensen. dom over Christen Jensen Brandt sst for 10 daler resten af en håndskrift. at betale inden 15 dage.

** Jens Mogensen fogedsvend på KM vegne. efterskrevne vidnede, at de i dag i byfogdens gård vurderede en grå kullet buk for 2 mark danske, hvilken buk Jens Mogensen gav tilkende, at han på KM vegne har i 4.ting her til tinget lovligt oplyst, og ingen er fremkommet, som den ville vedkendes.

** Jens Pedersen for Hans Lauritsen i Åbo. byfogden opsatte den gældssag imellem Hans Lauritsen og efterskrevne, der iblandt Abild Stadsgård til i dag 14 dage.

** Jens Mogensen for Anders Terkildsen. dom over efterskrevne for gæld. at betale inden 15 dage eller have udlæg.

** Jens Mogensen for Jens Christensen Ans. dom over efterskrevne inden og udenbys for gæld. at betale inden 15 dage.

** Mogens Olufsen for Rasmus Værn. efterskrevne vidnede, at de 13/9 sidst forleden i byfogdens nærværelse skulle udvurdere gods fra Peder Netler sst for 32 daler, som han Rasmus Værn skyldig er, da fandtes der ikke boskab eller gods i huset, som de for samme gæld kunne udvurdere, hvorfor de indlagde Rasmus Værn i Peder Netlers hus, han nu iboer, for forskrevne 32 daler.

** Mogens Olufsen. efterskrevne vidnede, at de 13/9 sidst forleden i byfogdens nærværelse skulle udvurdere gods fra Peder Netler sst for 11 daler, han Mogens Olufsen skyldig var, da fandtes der ikke boskab eller gods i huset, som de for samme gæld kunne udvurdere, hvorfor de indlagde Mogens Olufsen i Peder Netlers hus.

** NM for mester Jacob Knudsen domskolemester med landstings stævning havde stævnet Anders Lydiksen og Anders Pedersen borgere sst for deres sandhed at vidne og bekende, om de ikke har på langfredag 1637 været hos ham skikket af Clemend Ovesen i Skørring at tale hans sag til bedste hos mester Jacob anlangende horesag og to lejermål, som Clemend i sit ægteskab har bedrevet, hvorfor mester Jacob dom over han har forhvervet til vester Lisbjerg herreds ting 29/3 1637, at han af landet skulle forse sig, og eftersom Clemend Ovesen samme dom til Viborg landsting har indstævnet, forhåbende ved begangen horeris benægtelse at ville undgå dommens eksekution, æsker mester Jacob af dem deres vidne om hvis, de i samme beskikkelse med han har talt og forhandlet. først om de ikke har på Clemend Ovesens vegne bekendt, at han ikke vidste, han havde forbrudt sit stedsmål, og at Clemend lovede derfor, at han ville give mester Jacob det så højt, han kunne få af nogen anden, om han måtte blive ved gården, og om de ikke af ham begærede på Clemends vegne, at han

ville tale med lensmanden, at han ville være ham god, at han måtte blive på godset og ved sin gård, item der han svarede, at Clemend altid stak i fare, med mindre han fik KM oprejsningsbrev, at han måtte blive kvit for rømning, om i ikke dertil svarede, at dersom Clemend kun denne gang kunne ro sig i land, ville han selv stå sin fare efter denne dag. ydermere havde han tiltale til Anders Pedersen, om han ikke 20/6 havde været hos ham igen på Clemends vegne og endda begærede, at han ville være Clemend god, at han måtte blive ved gården, og mester Jacob derpå svarede, at Clemend havde dommen at rette sig efter, item at Clemend lod ham ombede, at han ikke ville være ham imod til landsting, så ville han vel få herredsfogdens dom magtesløs. så fremstod Anders Lydiksen og Anders Pedersen og fremlagde deres skriftlige vidne lydende, eftersom mester Jacob Knudsen rektor har ladet os stævne vores sandhed at vidne anlangende horesag, han og Clemend Ovesen i Spørring omtvister, og tilforn afsonet hos hans forrige salig husbond, da er os ej andet bevidst, end som vi os den tid resolveret har, at Clemend Ovesen ikke bad at byde enten stedsmål eller andet, ikke heller bekendte for os at have forbrudt hans stedsmål, men vi os tilbød, hvis han måtte blive i rolighed, ville vi midle det, at det skulle blive forskyldt, efter at han ugerne ville trætte med hans husbond. ex Århus 21/9 1637 Anders Lydiksen egen hånd Anders Pedersen egen hånd. og stod de nu for tingsdom og var deres forskrevne vidne gestendig.

** Christen Lauritsen underdegn for hæderlige Århus kapitel. efterskrevne vidnede, at de i dag i Anders Pedersen Segalt borger sst hans nærværelse, som i den sag var tilforordnet dommer, vurderede efterskrevne salig Jørgen Strømsens ejendom, og deri indlagde Århus kapitel for hvis gæld, de efter håndskrifter og dom fordrede, som er først en liden kornhave i Råddengyde, den øde ejendom ved Mindet og den øde ejendom på Fiskergade. blev bevist med vidne af Viborg landsting 19/7 sidst forleden, at varselsmænd havde stævnet alle salig Jørgen Strømsens børn og arvinger nemlig, Strøm, Mads, Søren og Hans Jørgensen, Dorte, Elisabeth og Anne Jørgensdatter.

28/9 1637.

** Peder Ørn. byfogden opsatte den gældssag imellem Peder Ørn og Peder Jensen i Østerby anlangende 11 daler til i dag 14 dage.

** Jens Iversen. byfogden opsatte den sag imellem Jens Iversen og Jens Jensen hyrde anlangende en kvie til i dag 14 dage.

** Hans Andersen for Jacob Abel. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Jacob Abel og salig Christen Ibsens arvinger fremdeles 8 dage.

** Christen Kå. efterskrevne vidnede, at de 4/9 sidst forleden var over et venligt forligelsesmål imellem Christen Kå og mester Jørgen Selmer broksnider, og da blev mester Jørgen Christen Kå skyldig for øl, mad og logement fra pinsemandag til 4/9 for sig og hans kvinde, alt beregnet i penge 13 sletdaler, som han satte Christen Kå en gammel slidt grovgrøns kappe og 3 alen groft blårgarn i pant for, som Christen Kå skulle beholde, dersom mester Jørgen ikke betalte Christen Kå inden torsdagen næst efter 4/9.

** Mogens Christensen. dom over efterskrevne for gæld. at betale inden førstkommende 15 dage.

** Hans Andersen havde efter opsættelses bemelding i rette stævnet salig Christen Ibsens arvinger sst gældssag anlangende, han formente de ham skyldig er, som er 39 daler, og blev samme sag med begge parters bevilling optagen, indtil salig Christen Ibsens arvinger forsamlet vorder, og efter ham

rigtigt skifte at skal stande, eller til påske førstkommende, og dersom begge parterne da i venlighed ikke om samme sag forenes kunne, da Hans Andersen sin sag og lovmål lige nær at være.

** Bernt Klodt efter opsættelses bemelding tiltalte Rasmus Lassen bager sst, for han imod KM brev har sig til fordristet at køre med sit korn til andre møller at lade male. Rasmus Lassen bager mødte og fremlagde et tingsvidne her af tinget 14/9 sidst, hvormed han ville bevise, at han havde været begærende af Bernt Klodt, at ville have korn malet og ikke kunne få det malet. derefter blev således for rette afsagt, efterdi bevises med KM brev, at ingen af Århus borgere skal eller må på andre fremmede møller lade male deres korn end til Århus kornmølle, og bevises at Rasmus Lassen bagers folk er draget til andre landsmøller med sit korn at lade male, da vidste dommeren ikke rettere herom at kende, end jo Rasmus Lassen sig har forseet imod KM brev og bør derfor at stande til rette.

** Jens Mouritsen for hans far hr Mourits Jensen i Kolby på Samsø efter opsættelse tiltalte Jørgen Hansen klokkestøber borger sst anlangende en klokke, han skal have støbt til Kolby kirke og mente, han burde samme sedler og kontrakt samt den anvendte bekostning inden 15 dage at betale. herimod mødte ingen, som ville dertil svare, og blev fordi således derpå for rette afsagt, så efterdi bevises med Jørgen Hansen klokkestøbers underskrevne sedler, at han havde til sig annammet den overblevne malm fra den klokke, han støbte til Kolby kirke, og derfor havde han lovet et par støbte stager af godt messing på 5 lispund efter Københavns vægt og dem i Kolby kirke indsætte til næste jul. ligeledes er bevist med en anden seddel, at han har oppebåret på regnskab 40 skæpper byg af kirkens korn i sin betaling, som skal være halvparten for den klokke, han støbte. endvidere bevises med hr Mourits Jensens regnskabsbog, hvad Jørgen Hansen skal være ham skyldig blevet for stangjern med andet. efterdi han ikke er mødt, da vidste dommeren ikke andet herom at kunne kende, at Jørgen Hansen bør samme hans udgivne kontrakt at holde og efterkomme så vel som hr Mourits Jensen efter hans regnskabsbogs antegnelse og den anvendte bekostning at betale inden 15 dage eller have fuldt indlæg og vurdering i hans gods og bohave, hvor det findes, efter KM forordning om gældssag.

** Augustinus Miller. dom over Hans Jensen i Kolding, fordum slotsfoged på Koldinghus, for 72 daler efter hans regnskabsbogs indhold. at betale inden 15 dage.

5/10 1637.

** Jens Jensen hyrde lydeligt erbød sig, at dersom der var nogen, som havde ham noget til at tale, var han nu overbødig at svare dertil, og ingen fremkom.

** Christen Kjær. Peder Sørensen Tunbo borger sst bekendte, at han havde aget byg fra Christen Kjærs mor og til Århus, men hvor meget det var, vidste han ikke, og sagde derhos at have godsagt for ham til hans mor for 14 daler.

** idem. dom over Peder Sørensen Tunbo efter hans håndskrift, som lyder på 5 daler. blev tildømt samme hans håndskrift at holde.

** idem. byfogden opsatte den tvistige gældssag imellem Christen Kjær og Jens Lauritsen rådmand anlangende 6 mark, han fordrer af ham, til i dag 14 dage.

** idem. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Christen Kjær og Christen Tomasen sst en kontrakt anlangende, som imellem dem er oprettet om en gård at besidde, til i dag 14 dage.

** idem. byfogden opsatte den tvistige gældssag imellem Christen Kjær og Jørgen Klokkestøber anlangende 6 sletdaler efter hans håndskrifts indhold til i dag 14 dage.

** byfogden opsatte den tvistige sag imellem Christen Kjær og Jacob Madsen forrige byskriver sst anlangende en kontrakt den gård anlangende, Christen Kjær iboer, til i dag 14 dage.

** idem fremlagde et underskrevet brev lydende: kendes jeg Jørgen Hansen borger og klokkestøber i Århus mig af ret vitterlig gæld skyldig at være Christen Jensen Kjær borger sst 8 sletdaler, som jeg bepligter mig at betale til sankt Olai dag førstkommende, actum Århus 14/7 1636 Jørgen Hansen egen hånd.

** Jens Pedersen for Hans Lauritsen i Åby. byfogden opsatte dem gældssag imellem Hans Lauritsen og hans kreditorer i 14 dage.

** Jens Pedersen. byfogden opsatte den sag imellem Jens Pedersen og Knud Rasmussen i Skejby anlangende 18 mark, som han af ham bekom.

** Mogens Olufsen for Jens Madsen. efterskrevne vidnede, at de i dag 14 dage sidst forleden i byfogdens nærværelse var hos Peder Netler sst at skulle gøre udlæg fra ham for hvis gæld, han Jens Madsen skyldig er efter doms og deles indhold, da fandtes der ikke boskab eller gods i husene, som de for samme gæld kunne udvurdere, hvorfor de gjorde indlæg i Peder Netlers hus og ejendom, han nu iboer, for samme gæld, nemlig 7 daler.

** Rasmus Lassen bager fremlagde et underskrevet brev lydende: 22/9 1637 har vi efterskrevne efter Rasmus Lassen bagers begæring, at vi skulle kende og syne på noget mel, som Rasmus Bager folk havde været i Århus mølle i deres husbonds fraværelse at lade male og sigte to sække hvedemel, da bekender vi, at vi så samme mel, da syntes os ikke at samme mel at være malet eller sigtet kristeligt eller retfærdigt, som det burde at være, ej heller samme mel os kunne synes at bage godt hvedegods af, som kan være forsvarligt, actum ut supra. dertil svarede Bernt Klodt, at han her til tinget havde ladet menige borgere sst advare, at dersom nogen deres korn ikke blev malet, som det sig burde, de da skulle lade ham det se, førend de tog det af møllen, og fremlagde efterskrevne tingsvidne her af tinget 11/8 1636, hvortil Jens Iversen svarede, at når de ville male ret i Århus mølle, ville han og hans lavsbrødre ikke lade male i andre møller.

** Søren Nielsen købmand sst for Peder Ankersen borgmester i Randers. Søren Pedersen borger sst solgte og skødede til Peder Ankersen 4.parten i den gård og ejendom, som hans stedmor Sidsel Pedersdatter nu iboer, på Torvegaden sst vesten næst Peder Ankersens egen gård, Folmer Apoteker nu iboer og østen til den gyde, som ganger fra Torvegaden og til Rosengade og strækker sig nør på til Rosengade.

** NM for Kirsten Poulsdatter fremlagde et skriftligt tilbud som lyder: eftersom Peder Tømmermand har boet i min bod en tid lang og er afdraget af den, og efterdi der er brøstfældighed på samme bod, tilmed er gården fuld af møg og skarn, og derimod har jeg bekommet en kedel, og er det mit tilbud til Peder Tømmermand, når han vil forskaffe samme møg ud af min bod så god som

den var, så skal han sin kedel gerne igen bekomme. Århus 5/10 1637 Kirsten Poulsdatter salig mester Christens egen hånd.

** Oluf Jensen buntmager. efterskrevne 24 borgere vidnede, at Oluf Jensen buntmager og hans hustru Sofie Hansdatter har handlet og skikket dem, imidlertid de her i Århus har været bosiddende, som to ærlige ægtefolk vel egner og anstår til denne dag.

** NM for Adelheid Hansdatter. Søren Gylling borger sst til forpligtede sig at betale Adelheid Hansdatter 20 sletdaler for de 23 skæpper havre, som gik til undermål af den havre, han førte til Lübeck for hendes salig husbond.

** Ove Sørensen for Maren salig Rasmus Guldborgs æskede og tilbød alle salig Rasmus Guldborgs arvinger, at de 10/10 skulle komme til hans efterladte hus og bo og der annamme hvis arv, som dem med rette kan tilfalde efter ham. varselsmænd vidnede, at de 14/9 sidst forleden varsel gav Niels Rasmussen i Randlev og salig Mikkel Rasmussens arvinger Jens Mikkelsen, Rasmus Mikkelsen, Mette Mikkelsdatter og Maren Mikkelsdatter med deres lovværge.

** Bernt Klodt fremlagde en skriftlig beskikkelse til Rasmus Jensen bager sst, hvorfor han 3/9 sidst forleden har ladet hans korn male på fremmede møller, om hans korn ikke i Århus mølle er blevet malet, som det sig burde. på samme beskikkelse findes skrevet Rasmus Bagers svar, at dersom Bernt Klodt ville male for ham, som han får malet på andre steder, ville han ti gange hellere lade male hos ham end hos en anden. tilmed var mølleren i Røde mølle ham noget skyldig, hvorfor han var forårsaget at lade male hos ham for sin betaling.

** Bernt Klodt. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Bernt Klodt og Rasmus Jensen bager, anlangende at han skal imod KM brev ladet male sit korn i andre møller end i Århus mølle, til i dag14 dage.

** Hans Andersen for Jacob Abel efter opsættelses bemelding tiltalte salig Christen Ibsens arvinger for et forløftebrev, som han til ham på Anders Olufsen Ribers vegne udgivet har. derimod mødte Laurits Rasmussen kleinsmed borger sst på sine egne og salig Christen Ibsens arvingers vegne og fremviste en opsættelse her af tinget 2/6 1637 udganget i samme sag og mente Laurits Rasmussen, at sagen efter samme opsættelse burde at opstå, indtil rigtigt skifte efter salig Christen Ibsen kunne ske. da blev således for rette afsagt, at efterdi bevises med opsættelse her af tinget 2/6 1637, da inden tinge begge parterne at have bevilget samme deres tvistige sag at måtte opstå, indtil salig Christen Ibsens arvinger forsamlet vorder og efter ham rigtigt skifte at skal stande, da vidste dommeren ikke imod begge parters bevilling eller opsættelse at sige, imens den står ustævnet og kaldet.

12/10 1637.

** Henrik Mogensen for bisp doktor Morten Madsen. dom over Maren Jensdatter, som tilforn har tjent Anders Bertelsen, og har taget fæstepenge af bispens kvinde og ikke søgt tjeneste. blev tildømt at lide dele derfor.

** Niels Pedersen i borgmesters taske lod dele efterskrevne for gæld.

** Jens Iversen. byfogden opsatte endnu den tvistige sag imellem Jens Iversen og Jens Jensen hyrde anlangende den kvie, de omtvister, til i dag 14 dage førstkommende.

** Mogens Knudsen i Fløjstrup. byfogden opsatte den gældssag imellem Mogens Knudsen og Claus Badskær borger sst anlangende 23 daler, som rester på hans skadesløsbrev, dateret 3/3 1636, han Mogens Knudsen skyldig er, til i dag 14 dage.

** Augustinus Miller byskriver tilbød Christen Jensen Kjær alle hvis breve, domme, opsættelser og vidner, han her til tinget i dag 8 dage sidst har forhvervet og æskede sine brevpenge derfor, og ingen penge Christen Kjær betalte for samme breve undtagen 1 mark, som han var Augustinus Miller skyldig for en dom, var faldet imellem Christen Kjær og hans stedbørn.

** Peder Christoffersen byfoged tilbød velb Jost Høg stykkevis alt hvis gods og penge, Hans Jostsen til den gode mand her på tinget til udlæg for sin gælds betaling gjort har, om han samme gods ville annamme og ham derfor kvittere, thi han ikke samme gods og penge for skrøbeligheds skyld i den farlige tid, som påkomme kan, ville længere hos sig i forvaring beholde, men det nu at ville fra sig levere og ikke for samme gods længere at ville stå til rette eller svare.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Skriver. Niels Mouritsen borger sst bekendte sig af vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 50 sletdaler, og derfor til pant satte ham hans hus og ejendom, som han selv nu iboer, bag klostret, som Rasmus Skriver tilforn i pant havde for 585 daler.

** Jacob Lauritsen for Hans Jostsen. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Hans Jostsen og Peder Nielsen i Obdrup for efterskrevne gods, han hos ham har udtaget og annammet efter hans regnskabsbogs indhold, til i dag 14 dage.

** Søren Clemendsen for mester Christen Clemendsen på Harlevholm. byfogden opsatte den sag imellem mester Christen Clemendsen og Christoffer Pedersen sst anlangende hans gård, han efter pantebrevs formelding i pant har, til i dag 14 dage.

** Peder Bhi for Margrete Madsdatter i Horsens. byfogden opsatte den sag imellem Margrete Madsdatter og Jacob Abel og Hans Andersen borgere sst anlangende 200 daler, de hende efter deres udgivne brev skyldig er, til i dag 14 dage.

** Peder Ørn. dom over Peder Jensen i Østerby for 11 daler med sin rente, skade og interesse. at betale inden 15 dage.

** Niels Madsen for Adelheid Hansdatter. byfogden opsatte den gældssag imellem Adelheid Hansdatter og efterskrevne til i dag 14 dage.

** idem tiltalte Christen Pedersen i Bisgård for 9 daler efter hendes salig husbonds regnskabsbog. Christen Pedersen mødte og formente ikke at være noget skyldig. blev derpå således afsagt, at Christen Pedersen pligtig er og bør at betale inden 15 dage.

** Augustinus Miller for Rasmus Skriver. Henrik Lauritsen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 300 sletdaler, og derfor i pant satte Rasmus Skriver hans ubyggede gårdsted på Brobjerg østen adelgaden imellem Peder Gregersens gård og Anne Jostdatters ubyggede gårdsted, med sin tilliggende avl i mark og hosliggende kornhave, strækker langs imellem

Anders Bertelsens og Anders Vestens haver og i øster til Rasmus Nielsens egen og Søren Keldsens haver og vester til fornævnte byggesteder og Poul Lassens have.

** NM for Jens Clemendsen og Simon Lauritsen. denne tvistige sag imellem Jens Clemendsen Simon Lauritsen og Las Fog blev med begge parternes bevilling fremdeles optagen i 3 uger.

** N Madsen for Jens Madsen sst. denne tvistige gældssag imellem Jens Madsen, Simon Lauritsen og Jens Clemendsen anlangende det forløfte, de for Las Fog sst til Jens Madsen gjort har, blev med begge parters bevilling optagen i 3 uger.

** Christen Carlsen for Sidsel Nielsdatter sst tilspurgte Hans Gødesen i Mygind, om han nu her i dag havde noget at betale på velb Otte Marsvins vegne Sidsel Nielsdatter angående, at han da ville give det til kende, hvortil Hans Gødesen svarede, at han ikke denne gang havde noget at betale, men en anden tid.

** Jens Bysvend for borgmester og råd forbød alle slagterne sst, at de ikke må købe noget slagtefæ, førend borgerskabet fanger tilkøbt, under straf, som vedbør.

19/10 1637.

** Ove Sørensen lod dele efterskrevne for gæld.

** Christen Pedersen i Bisgård. efterskrevne vidnede, at det er dem fuldt vitterligt, at salig Hermand Badskær sst bekom en rød okse af Christen Pedersen før fjendernes tid, men om han havde fået hans betaling, vidste de ikke.

** Bernt Klodt. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Bernt Klodt og Rasmus Jensen bager sst fremdeles i 14 dage.

** idem. Rasmus Jensen bager borger sst svarede imod Bernt Klodts beskyldning, at når han kan få malet i Århus mølle, ville han ikke lade male i andre møller.

** N Madsen for Laurits Markorsen i Nakskov. byfogden opsatte den gældssag imellem Laurits Markorsen og Rasmus Lassen bager sst anlangende 48 daler efter hans brevs indhold, til i dag 14 dage.

** Jens Pedersen for Hans Lauritsen i Århus. dom over efterskrevne for gæld. blev tildømt at betale inden 15 dage.

** idem. efter opsættelses bemelding tiltale til Abild Stadsgård sst for 33 rigsdaler, hvortil Niels Madsen på hendes vegne fremlagde hendes forsæt og mente, at når de kom til regnskab, skulle Hans Lauritsen blive hende skyldig. derpå blev således afsagt, så efterdi ikke nogen rigtig håndskrift fremlægges, fornævnte gæld salig Peder Gregersen at skulle til Hans Lauritsen være skyldig, men alene nogle løse sedler på begge sider, vidste byfogden ikke rettere herom at kunne kende, at efterdi der findes seddel imod seddel på begge sider, end begge parters tvistige sag for overkøbmand sst at indkomme og dem imellem regne og adskille.

** Augustinus Miller 2.gang tilbød Christen Jensen Kjær borger sst alle hvis breve, domme, opsættelser og vidner, han her til tinget i dag 14 dage havde forhvervet, og æskede sine brevpenge derfor, og ingen brevpenge Christen Kjær ville ham betale.

** Jens Jensen hyrde. Niels Andersen sst vidnede, at han drev den kvie til den bod ved Peder Basballes gård, som Jens Iversen tiltaler Jens Hyrde for, på mandag 7 uger. andre vidnede det samme. så tilspurgte Jens Iversen Jens Hyrde, om han ville med sin ed befri sig, at han har antvortet ham eller hans folk samme kvie.

** Jens Pedersen tilspurgte Knud Rasmussen i Skejby, at han ville vedkendes, at han var ham 18 mark skyldig eller ej, dertil svarede Knud Rasmussen, at han havde betalt ham med en kornager, og begærede sit brev. ydermere tilspurgte Jens Pedersen ham, hvad samme ager hed, og hvad korn deri var sået, hvortil Knud intet ville svare.

** idem. efterskrevne vidnede, at de 7/7 næst forleden var i Jens Pedersens hus og så, at Jens Pedersen leverede Knud Rasmussen de 18 mark, som han tiltaler ham for, hvortil Knud Rasmussen svarede, at han betalte ham med en kornager, hvilket Jens Pedersen benægtede aldrig at have fanget nogen kornager.

** idem efter opsættelses bemelding tiltalte Knud Rasmussen i Skejby for 18 mark, han af ham havde bekommet, og ikke af ham igen kunne bekomme. Knud Rasmussen mødte og berettede, at han havde betalt Jens Pedersen samme penge med en kornager og æskede hans brev. derefter blev afsagt, så efterdi Knud Rasmussen det ikke benægter, ikke heller beviser sig de 18 mark at have betalt, ej heller nogen kvittants derpå fremlægger, vidste byfogden ikke andet derom at sige, end Knud Rasmussen pligtig er og bør Jens Pedersen at betale samme 18 daler inden 15 dage.

** Mikkel Clausen fremlagde en skriftlig seddel lydende: bekender jeg Jacob Cortsen, at den vold, som jeg har på Mikkel Clausen, skal være død og magtesløs, og ikke skal komme ham til hinder eller skade i nogen måder. actum Århus 12/6 1637 Jacob Cortsen egen hånd. i lige måder stod for tingsdom Peder Christoffersen byfoged på KM vegne og Peder Hansen kedelfører kæmner på Århus bys vegne og bekendte, at Mikkel Clausen har hos dem afsonet for den vold, som Jacob Cortsen over ham havde, og gav ham derfor aldeles kvit og klagesløs i alle måder, så der ikke herefter skal komme ham til hinder eller skade.

** Jens Lauritsen rådmand for Maren Lauritsdatter lod fordele Jens Stigsen rådmand for (blank) som han er Maren Lauritsdatter skyldig.

26/10 1637.

** NM for Peder Villumsen i Skanderborg lod dele efterskrevne for gæld.

** Mogens Knudsen i Fløjstrup. den tvistige gældssag imellem Mogens Knudsen og Claus Badskær blev fremdeles opsat i 7 uger.

** idem. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Mogens Knudsen og Anders Terkildsen sst anlangende 74 sletdaler, han ham skyldig er, til i dag måned.

** N Madsen for Peder Juel. byfogden opsatte den gældssag imellem Peder Juel og efterskrevne for gæld.

** Søren Clemendsen for sin bror mester Christen Clemendsen på Harlevholm. denne tvistige sag imellem mester Christen Clemendsen og Christoffer Pedersen i Århus blev fremdeles opsat i 3 uger.

** N Madsen for Jens Nielsen i Herst. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Jens Nielsen og Claus Badskær sst anlangende 15 daler rester af en håndskrift, han er ham skyldig, til i dag 14 dage.

** NM for Adelheid Hansdatter   efter opsættelses bemelding tiltalte Morten Sørensen sst for 4 daler. blev tildømt at betale inden 15 dage eller derefter at have udlæg.

** Jacob Lauritsen for Hans Jostsen. denne tvistige gældssag imellem Hans Jostsen og Peder Nielsen i Obdrup blev fremdeles opsat i 14 dage.

** Peder Bhi for Margrete Ørbæks i Horsens. denne opsatte tvistige sag imellem Margrete Ørbæks, Hans Andersen og Jacob Abel borgere i Århus blev endnu fremdeles i 14 dage optagen.

** Peder Christoffersen byfoged tilbød velb Jost Høgs fuldmægtig Oluf Andersen i Humlegårdsdam stykvis alt hvis gods, guld og penge, Hans Jostsen til den gode mand eller hans fuldmægtig her på tinget til udlæg til sin gælds betaling gjort har, thi han ikke samme gods, guld og penge i denne skrøbelige tid længere hos sig i forvaring ville beholde, men det nu at ville fra sig levere og ikke derfor længere at vil stå til rette eller svare i nogen måder, og ikke Oluf Andersen samme gods, guld og penge ville annamme.

** N Madsen for Jacob Skrædder i Bisgård tiltalte Jens Andersen ladegårdsfoged borger sst for en ko, så god som 7 daler, som han af ham i forvaring har annammet. blev opsat til i dag 14 dage.

** Augustinus Miller 3.gang tilbød Christen Jensen Kjær borger sst alle hvis breve, domme, opsættelser og vidner, han her til tinget i dag 3 uger havde forhvervet, og æskede sine brevpenge, og ingen der fremkom.

** Tomas Olufsen skrædder. mester Wulf Baltsersen borger sst i hånd tog Tomas Olufsen og aldeles solgte, skødede og afhændede fra sig og sine arvinger og til Tomas Olufsen og hans arvinger en hans gård og ejendom liggende på Vestergade sst næst østen op til Christoffer Jensen stenhuggers ejendom og næst vesten op til Søren Vinters ejendom, med sin tilliggende have, som strækker sig i sin længde sønden ned til åen og vesten til adelgaden, med sin avl i alle Århus vange.

** mester Wulf Baltsersen. Tomas Olufsen skrædder borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Wulf Baltsersen 400 sletdaler, og derfor til underpant satte ham en sin ovennævnte gård og ejendom, som han Wulf Baltsersen nu nylig afkøbt har, liggende på Vestergade.

** Jens Lauritsen Prytz. Rasmus Testrup borger sst solgte og skødede til Jens Prytz halvparten i den gård og ejendom, som Jens Prytz selv iboer, liggende på Mejlgade norden til Christen Carlsens gård og sønden for hr Niels Pedersen i Ebeltoft hans ejendom, og strækker sig i vester til Rødengifde (Råddengyde), med sin tilliggende avl og markjord i alle Århus vange.

** Anders Bertelsen rigens skriver. Jens Andersen borger sst solgte og skødede til Anders Bertelsen to øde ubyggede gårds ejendom liggende på Mejlgade næst ved forrige Anders Pedersen Segalt sst hans ejendom og norden næst op til Anders Nielsen Segalt sst hans gård og ejendom, med sine to tilliggende gårdsavl i Århus vange og med sin hosliggende kornhave næst norden op til Karen Ludvigsdatters have og sønden op til salig Jens Jensen smeds have og Oluf Sørensen skomagers have, ud til Rødengifde.

** Jens Andersen. Anders Bertelsen rigens skriver bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Andersen 400 sletdaler, og derfor til underpant satte han Jens Andersen samme to ovennævnte ubebyggede gårds ejendom her i Århus.

** mester Wulf Baltsersen for Hans Pedersen. Laurits Jensen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 50 sletdaler, og derfor til underpant satte han Hans Pedersen et hans hus og ejendom, som han selv iboer, bag klostret østen for borgmester Søren Frosts have og vesten for Rasmus Kræmmers hus med sin hosliggende have bag huset.

** Mikkel Terkildsen, Jens Karlby, Søren Ugelbølle, Peder Ulriksen og Anders Pedersen Højen gav til kende, at eftersom Jacob Lauritsen skal have haft 2.ting i dag 8 dage sidst forleden til dem for nogen torn, som er bortført fra den snævre, som ganger fra Mejlgade og til Studsgade, så bød de dem i dag i rette, om der var nogen dem havde at beskylde, og ingen fremkom.

** Peder Bonde for Sidsel Nielsdatter. efterskrevne vidnede, at de hos var i dag 14 dage sidst forleden hørte og så, at Anders Rasmussen i Voldum med sine efterskrevne medfølgere de skriftligt tilbød Sidsel Nielsdatter sst 125 sletdaler for hvis gods, som hende blev fravurderet i Voldum præstegård, og da hørte og så de, at Sidsel Nielsdatter samme tid nogle gange æskede og begærede samme penge, da svarede de, at de havde ingen penge med dem, de skulle vel komme en anden tid, de skulle nu alene gøre samme tilbud, som var dem befalet.

** Jens Iversen (uafsluttet)

2/11 1637.

** N Madsen for mester Wulf. byfogden opsatte den tvistige gældssag imellem mester Wulf og efterskrevne til i dag 14 dage.

** Henrik Mogensen for doktor Morten Madsen lod dele Maren Jensdatter, som tilforn har tjent Anders Bertelsen, for hun har tilsagt doktor Morten Madsens hustru sin tjeneste og derpå af hende taget fæstepenge, og ikke det har holdt og efterkommet.

** N Madsen for Hans Andersen og Jacob Abel. stævningsmænd vidnede, at de i mandags sidst forleden 14 dage gav og gjorde Margrete Ørbæks i Horsens og hendes lovværge mundtligt varsel til hendes bopæl for tilbud, vidne og æskning.

** NM for Augustinus Miller og på hans vegne 4.gang tilbød Christen Jensen Kjær borger sst alle hvis breve, domme, opsættelser og vidner, han her til tinget i dag måned havde forhvervet, og æskede sine brevpenge, og ingen penge Christen Kjær ville Augustinus Miller tiltælle.

** N Madsen for Anders Terkildsen. byfogden opsatte denne tvistige gældssag imellem Anders Terkildsen og Jens Christensen smed i Nordby på Samsø anlangende 9 daler, han ham skyldig er, til i dag 14 dage.

** N Madsen for Laurits Markorsen i Nakskov efter opsættelses bemelding tiltalte Rasmus Lassen bager sst for 48 daler efter hans brevs indhold. dertil svarede Rasmus Bager, at dersom Laurits Markorsen ville lade slig forfølgning opstå og bero til i foråret, ville han ham betale, men dersom han ikke ville lade det bero, da tilbød han ham udlæg. derpå blev således afsagt, at Rasmus Lassen pligtig er og bør at betale Laurits Markorsen 48 daler inden 15 dage, eller og derefter at have udlæg.

** Rasmus Lassen bager fremlagde et skriftligt tilbud lydende: eftersom Laurits Markorsen borger i Nakskov har ladet mig stævne anlangende en gæld, som jeg er ham pligtig efter mit brevs indhold, så er mit svar, at dersom Laurits Markorsen ville lade slig forfølgning opstå og bero til i foråret, skal jeg vel betale ham med rede penge, men dersom han ikke ville lade det bero, da vil jeg gøre ham udlæg og vurdering. actum Århus 2/12 1637 Rasmus Lassen bager mit navn.

** Christen Carlsen for Sidsel Nielsdatter. Søren Jensen borger i Randers tilbød Sidsel Nielsdatter salig hr Søren Andersens i Voldum 124 sletdaler for hvis fæ og gods, som blev vurderet i Voldum præstegård til velb Otte Marsvin efter tingsvidnes lydelse, og som til Viborg landsting er magtesløs dømt, og sagde Christen Carlsen, at han samme 124 sletdaler på Sidsel Nielsdatters vegne ville annamme og give derpå bevis.

** NM for Jens Madsen. dom over Claus Badskær for 25 daler og Søren Hattemager for 14 mark. at betale inden 15 dage.

** Bernt Klodt efter opsættelses bemelding tiltalte Rasmus Jensen bager borger sst, for han imod KM brev har sit korn i andre møller end i Århus kornmølle ladet male. derpå blev således afsagt, så efterdi bevises, at Rasmus Jensen selv bekender, at have ladet sit korn male i fremmede landsmøller, vidste byfogden ikke andet herom at sige, end Rasmus Jensen har sig hermed forseet og gjort imod KM brev, og bør derfor at stande til rette som vedbør.

** Søren Jensen i Randers for velb Otte Marsvin til Dybæk og på hans vegne fremlagde et skriftligt tilbud lydende: eftersom jeg efter rigtige breve og dokumenter har ladet fordre af Sidsel Nielsdatter salig hr Søren Andersens efterleverske en sum penge nemlig 124 daler slette pendinge efter hendes husbonds udgivne brevs indhold, for hvilke pendinge ved fogden og dannemænd i hans levende live af hans bo er blevet udlagt og tilvurderet adskilligt efter tingsvidnes indhold, hvilket jeg Sidsel Nielsdatter efter hans død for KM og Danmarks højeste råd havde indstævnet, dog ikke der blev påkendt videre, end formedelst fyrstelig nåde, prinsen og rådet deres forbøn, jeg samme vurdering har afstået, og derfor tilbyder hende bemeldte sum penge, thi det ikke muligt er varerne at bringe til veje. hvilket mit tilbud og pendings erbydelse jeg i dag til Århus byting er begærende måtte blive læst og påskrevet og tingsvidne efter bekomme. actum 2/11 1637 Otte Marsvin. dernæst en skriftlig seddel lydende: er samme pendinge, som tilbydes for retten, først i hele og halve markstykker 65 daler, i halve kroner 25 daler, i femskilling og ottingstykker 20 daler, i anden sølvmønt 15 daler, summa 124 daler. og stod Søren Jensen nu for tingsdom og synligt fornævnte pendinge i adskillige små poster til Sidsel Nielsdatter tilbød.

9/11 1637.

** Ove Sørensen. Claus Sager badskær borger sst gav Ove Sørensen og hans arvinger afkald for al den arv og gods, som hans hustru Birgitte Ovesdatter arveligt er tilfaldet efter hendes salig mor Sidsel Nielsdatter, som boede og døde her i Århus.

** Jens Lauritsen rådmand for Maren Jensdatter og på hendes vegne tilbød Christoffer Pedersen borger sst og hans hustru Maren Andersdatter to messing lysestager, som hr Laurits Mikkelsen i Mårslet hans hustru Kirsten Hansdatter fornævnte Maren Jensdatter salig mester Jens Krogs datter leveret har at skulle overantvorte Christoffer Pedersen hans hustru, eftersom Kirsten Hansdatter selvsamme lysestage havde lånt, og de dem ikke ville annamme.

** Augustinus Miller lod fordele Christen Jensen Kjær borger sst for 2 daler 14 skilling, som han ham skyldig er for brevpenge.

** Hans Andersen og Jacob Abel tilbød penge i en pung og en kiste med adskillige ubundne bøger til Margrete Ørbæks i Horsens hendes fuldmægtig, og ville efterkomme deres håndskrift, og sagde de efter denne dag ingen videre tiltale ville lide, efterdi de formener dem ikke utilbørligt hende at have tilbudt og begærede vurderingsmænd, hvortil hendes fuldmægtig dertil intet ville svare, men var kun dom for æskning begærende og gik af tinget.

** Peder Bhi for Margrete Ørbæks i Horsens efter opsættelses bemelding tiltalte Hans Andersen og Jacob Abel for 200 daler efter deres udgivne skadesløsbrevs indhold og mente, at de burde at betale med rede penge eller lide dom for æskning. derpå blev således afsagt, efterdi fremlægges Hans Andersens og Jacob Abels ukasserede håndskrift til Margrete Ørbæks på 200 daler, som de bepligter dem at betale hende med rede penge og ingen andre varer, vidste dommeren ikke andet herom at sige, end de pligtig er og bør deres håndskrift at holde og med rede penge at betale, eller derfor at lide æskning efter Danmarks riges rets indhold.

** N Madsen for Jacob Nielsen. efterskrevne vidnede, at de 25/10 sidst forleden arresterede og byslog Rasmus Olufsen i Horsens, og forbød ham under et fuldt vold at vandre her af Århus, før han betalte Jens Nielsen hvis gæld, han var ham skyldig, og dog er han uden vilje og minde vandret her af byen og foragtet retten, og derfor lyste ham et fuldt vold til.

** Niels Nielsen for Hans Jostsen efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Nielsen i Obdrup for 19 rigsdaler for 1/2 amme fransk vin og et stykke lærred, han til Jost Høg har udtaget forgangen år, og den gode mand ikke vil Hans Jostsen godtgøre eller betale. ingen mødte hertil at svare, blev tildømt at betale eller lide tiltale med høringsdele.

** Laurits Hansen i Storring. efterskrevne vidnede, at de 17/6 sidst forleden var i byfogden Peder Christoffersen hans hus og hørte, at Else Pedersdatter i Folmersgyde på Brobjerg var begærende en seddel af byfogden på Gyde Sørensdatter vegne til mester Påske Jensen sognepræst til domkirken på en ungkarl Las Hansen af Todbjerg sogn, som Gyde sagde var hendes barnefar, og som også havde gjort hende det andet barn, hun havde fået tilforn. og sagde Laurits Hansen af Storring, at dersom hun havde nævnt ham i skriftemål siden den tid, for hendes barnefar, da svor han ved sin Gud og salighed, hun havde skriftet på løgnagtig bekendelse.

** Jacob Lauritsen stod for tingsdom, eftersom han den dag var i dommersted, og lydeligt tilbød Peder Bhi borger i Horsens, om han ville have indlæg, nam og vurdering i Hans Andersen og Jacob

Abel deres bo og gods efter deres udgivne brevs lydelse. da begærede Peder Bhi intet udlæg uden aleneste dom for æskning.

16/11 1637.

** N Madsen for Jacob Skrædder. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Jacob Skrædder og Jens Andersen ladegårdsfoged sst fremdeles i 14 dage.

** Niels Madsen for Jacob Lauritsen. byfogden opsatte den tvistige gældssag imellem Jacob Lauritsen og efterskrevne inden og udenbys gældnere, der iblandt Jens Mikkelsen Søgård i Fregerslev og Peder Rasmussen i Mesing til i dag 14 dage.

** Hans Pedersen på Fiskergade. efterskrevne vidnede, at de 5/11 sidst forleden hørte og så, at Jens Buck sst skældte Hans Pedersen for en tyv. dertil svarede Jens Buck, at han intet havde med Hans Pedersen at gøre i nogen måder.

** Bernt Klodt havde stævnet Margrete Eriksdatter og hendes lovværge for gæld, hun ham skyldig er efter salig Oluf Jensens bogs indhold. Margrete Eriksdatter mødte og fremlagde et tingsvidne her af tinget 7/10 1630, hvori hun har afsagt sig og sit barn fra arv og gæld efter hendes salig husbond Rasmus Sørensen. blev opsat i 14 dage.

** Rasmus Testrup på sin egen og Christen Carlsen begge overformyndere. byfogden opsatte den tvistige sag imellem Rasmus Testrup og Bernt Klodt møller i Århus mølle, børnegods anlangende, til i dag 14 dage.

** N Madsen på KM vegne. Margrete Eriksdatter bekendte at have ladet blive efter hendes salig husbond i Christen Pedersens gård på Studsgade, som hun fragik, efterskrevne møbler og klæder, der iblandt et stolpeseng med himmel og sengetøj, en fyrreskive, en fyrrekiste og en foldebænk.

** Folmer Tomasen apoteker havde stævnet Anders Tomasen, mester Wulf, Jens Basballe, Jens Vinter, Niels Bondesen, Anders Pedersen Langskov, Jørgen Lauritsen og Søren Christensen borgere sst og dem tiltalte for de specerier og andet, som apotekere alene vedkommer, holder fal, og fremlagde KM brev dateret 13/7 1633 og begærede dom. efterdi ikke alle de indstævnede var mødt blev denne sag optagen i 6 uger.

** Jens Mouritsen for sin far hr Mourits i Kolby på Samsø. efterskrevne vidnede, at de 15/11 sidst forleden var med Peder Christoffersen byfoged sst i Jørgen Hansen klokkestøber sst hans hus at skulle gøre Jens Mouritsen udlæg for 2 lysestager, som Jørgen Klokkestøber efter sit brev havde sig forpligtet at støbe og indsætte i Kolby kirke, som skulle veje 5 københavnske lispund, med anden gæld, som beløber tilsammen 40 sletdaler. da efterdi i boet ikke fandtes løsøre, som til samme syns fyldestgørelse kunne tilstrække, da indlagde de Jens Mouritsen på hr Mourits Jensens vegne i den gård, Jørgen Klokkestøber iboer.

** Laurits Madsen ridefoged til Århusgård på KM og sin husbonds vegne havde stævnet Hieronimus Gylden borger sst og beskyldte ham, for at han ulovligt har brændt svin på Vejlby skov på KM skovsparter uden hjemmel og minde af lensmanden. Hieronimus Gylden dertil svarede, at efterdi Ejler Qvitzow har den største part i Vejlby skov, som ham af KM nådigst er med forlenet, og

formente sig ikke deri at have gjort uret, idet han har brændt svin på Ejler Qvitzows skovspart, og mente, at han burde for denne tiltale fri at være. denne sag blev opsat til i dag 14 dage.

** Mads Jensen for Niels Pedersen skriver på Kalø havde stævnet Søren Sørensen borger sst og ham tiltalte for en skriftlig missive, ham af Johan Caspersen tilskrevet i Göteborg med 4 skippund stangjern skal være leveret den 5/9 1634, samme Niels Pedersen at tilstilles, hvilken missive og jern, han ikke har bekommet. Søren Sørensen mødte og med ed benægtede ikke at have nogen breve Niels Pedersen tilhørende. blev derpå for rette afsagt, at Søren Sørensen bør fornævnte missive til stede at skaffe eller derfor at lige æskning.

** idem. byfogden opsatte denne tvistige sag imellem Niels Pedersen på Kalø og Søren Sørensen sst anlangende kost og tæring, som er anvendt på den trætte om det stangjern, de omtvister, i 5 uger.

** Jørgen Hansen klokkestøber. Jens Mouritsen af Samsø bekendte ikke at have flere af Jørgen Grydestøbers breve, end han nu for retten leveret har, som lysestagerne vedkommer.

23/11 1637.

** Jens Iversen. Christoffer Pedersen og Jacob Lauritsen borgere sst vidnede og kundgjorde, at de har afsagt Jens Iversen og Jens Jensen hyrde imellem, efterdi sagen på dem var voldgivet, da har de tilkendt Jens Jensen hyrde at betale Jens Iversen for den kvie, de omtvistet har, i rede penge 5 sletmark efter Jens Iversens egen anfordring.

** N Madsen for Jens Pedersen i Slet. byfogden opsatte denne tvistige gældssag imellem Jens Pedersen og efterskrevne i 14 dage.

** N Madsen for Niels Gesing. byfogden opsatte den tvistige gældssag imellem Niels Gesing og efterskrevne gældnere til i dag 14 dage.

** Peder Bonde for Sidsel Nielsdatter. byfogden opsatte denne tvistige gældssag imellem Sidsel Nielsdatter og Oluf Swertfeger anlangende 5 sletdaler, han hende skyldig er, til i dag 14 dage.

** N Madsen for Anders Terkildsen efter opsættelses bemelding tiltalte Jens Christensen smed i Nordby på Samsø for 9 daler, og efterdi ingen mødte, blev han tildømt at betale inden 15 dage.

** N Madsen for Jens Nielsen i Herst efter opsættelses bemelding tiltalte Claus Badskær borger sst for resten af hans håndskrift, som er 16 daler, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Rasmus Testrup lod dele efterskrevne uden og indenbys gældnere.

** N Madsen for Peder Juel sst efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** N Madsen for mester Bonde Nielsen tiltalte Laurits Rasmussen kleinsmed sst for en agestol, så god som 3 daler, som han af ham har annammet at færdiggøre, og ej til ham igen tilstillet. Laurits Kleinsmed mødte og benægtede, at han ikke havde annammet nogen agestol af mester Bonde. sagen blev opsat i 14 dage.

** Anders Keldsen for Johanne Mikkelsdatter i Låsby lod dele Søren Rasmussen Låsby borger sst for 6 enkende rigsdaler efter hans skadesløsbrevs formelding, item for rente af 6 daler i 5 år.

** Erik Madsen for Hans Lauritsen i Århus. byfogden opsatte denne tvistige gældssag imellem Hans Lauritsen og efterskrevne for gæld. der iblandt Anders Madsen borger sst for forløfte for hans bror Rasmus Madsen sst, i 3 uger.

** Las Jensen i Brendstrup. efterskrevne vidnede, at de påskeaften sidst forleden var hos Christen Tomasen skomager borger sst og på Las Jensens vegne opsagde ham de 100 sletdaler, som han ham skyldig er, og derfor har hans hus og ejendom i pant efter pantebrevs indhold sub dato 6/8 1635, men Christen Tomasen samme 100 daler med sin efterstående rente til sankt Olai dag at betale.

** NM for KM. efterskrevne vidnede, at de i dag vurderede en liden kvie for 18 mark, og et vædderlam for 20 skilling, hvilken kvie og lam Niels Madsen gav til kende at være fundet vaks, og ingen det vil vedkendes.

** Knud Keldsen. Anders Bertelsen indvåner sst Danmarks riges skriver solgte og skødede til Knud Keldsen en hans have liggende i Folmersgyde sønden næst til Søren Keldsens og Frederik Lauritsens haver, vesten til Knud Keldsens egen have og norden og østen til Folmersgyde.

** Laurits Sørensen skomager. Jørgen Hansen klokkestøber solgte og skødede til Laurits Sørensen en hans gård, grund og ejendom, som han nu selv iboer, liggende bag klostret næst vesten op til Mogens Sørensens gård og østen næst Anders Pedersens gård, de begge nu iboer, med sin tilliggende have bag gården vesten til Mogens Sørensens og østen til Hans Andersens have, med sin tilliggende avl i alle Århus vange.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Nielsen skriver. Laurits Sørensen skomager borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 250 sletdaler, og for hovedstol og rente pantsatte han Rasmus Nielsen en hans gård og ejendom, som han Jørgen Klokkestøber borger sst nu afkøbt har, og han påboer, liggende bag klostret næst vesten op til Mogens Sørensens gård og østen næst Anders Pedersens gård, de begge nu iboer, med sin tilliggende have bag gården vesten til Mogens Sørensens og østen til Hans Andersens have, med sin tilliggende avl i alle Århus vange.

** Jørgen Svendsen for Hans Nielsen kornskriver på Skanderborg. Ove Sørensen borger sst kendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Nielsen 150 sletdaler, og derfor til underpant satte Ove Sørensen sin søn Søren Ovesens arvepart i den gård på Brobjerg liggende næst sønden til Ove Rasmussens gård og norden næst til Rasmus Testrups gård og ejendom.

** N Madsen for Niels Udsen havde stævnet Simon Lauritsen borger sst og ham tiltalte for 11 daler og 11 mark for rug, som han til ham efter hans udgivne sedlers formelding lovet og godsagt har. Simon Lauritsen mødte ikke og blev fordi tildømt at betale fornævnte gæld eller derfor at lide tiltale med høringsdele.

** N Madsen for mester Wulf. byfogden opsatte denne tvistige gældssag imellem mester Wulf og hans kreditorer til i dag 14 dage.

** NM for Jacob Nielsen opkrævede sandemænd sst at de i dag (blank) dage førstkommende skulle komme her til tinget sværge og gøre deres ed og tov over Rasmus Olufsen i Horsens, for han i arrestering og byslag er vandret her af byen og foragtet retten.

** Søren Christensen sigtede og beskyldte Jacob Christensen og Jens Sørensen sst, for at de i dag 14 dage sidst forleden var ved hans dør og gjorde bravat og indslog to eller 3 ruder af hans vinduer. dertil svarede Jacob Christensen og med hans oprakte fingre og helgens ed benægtede, at han ikke har gjort samme skade. så blev Søren Christensen spurgt, hvilken af de to personer, han sigtede, hvortil han svarede, at han sigtede dem begge to derfor.

** Erik Madsen for Jens Christensen rådmand havde stævnet Tomas Jensen i Mollerupgård og Knud Rasmussen i Skejby for gæld, de Jens Christensen skyldig er efter brev og regnskabsbogs formelding. ingen mødte, blev derfor tildømt at betale inden førstkommende 15 dage.

** Jens Nielsen stadstjener. efterskrevne vidnede, at 13/11 sidst forleden, der Jens Nielsen bysvend gik at skulle indlægge KM bådsmænd her i byen, da hørte de, at Niels Lauritsen væver på Studsgade sagde til Jens Nielsen, det djævlen fare i din skævbenede skælm. dertil svarede Niels Lauritsen, at det var løgn, de sagde.

** mester Wulf for Maren salig Laurits Malers sst. efterskrevne vidnede, at de i dag 8 dage så, at Maren salig Laurits Malers var gul og blå i hendes ansigt, og hendes klæder meget skidne med skarn, som mester Wulf nu for tingsdom sigtede og beskyldte Jacob Rasmussen, Rasmus Lassens bagers søn sst, for at han 5/11 sidst forleden gjorde hende samme skade på hendes kirkevej og overred hende med en hest, og lyste mester Wulf Jacob Rasmussen et fuldt vold til både for kongen byen og bonden.

** Peder Christoffersen byfoged. Laurits Sørensen skomager her sst sig til forpligtede at betale hr Mourits Jensen præst til Kolby kirke på Samsø 40 sletdaler for to lysestager til Kolby kirke, Jørgen Grydestøber skyldig er, til jul førstkommende at betale eller derefter at have fuldkommen indlæg for 40 daler i hans gård, han af Jørgen Grydestøber købt har.

** Bernt Klodt. byfogden opsatte den tvistige gældssag imellem Bernt Klodt og Niels Clemendsen i markhuset anlangende 6 daler, han ham skyldig er og rente deraf siden 1621 til 1637, til i dag 3 uger.

** NM på KM vegne gav til kende, at det var nu i dag lovligt det 4.ting, det han har oplyst en liden kvie og et hvidt vædderlam, som her i byen er fundet vaks, og en tyv her på gaden fraløb fornævnte kvie, og i hvert ting tilbudt, at dersom der var nogen, som ville vedkendes fornævnte kvie og lam, skulle de det gerne bekomme, når de hvis omkost derpå er anvendt betalte, og ingen fremkom.

** mester Wulf for Maren salig Laurits Malers sst gav last og klage på Jacob Rasmussen, Rasmus Lassen bagers søn sst, for at han 5/11 sidst forleden på Maren salig Laurits Malers kirkevej overred hende med en hest og gjorde hende skade i hendes ansigt, og hendes klæder blev fordærvet af skarn.

** Jens Christensen hospitalsforstander sst. efterskrevne stod nu her i dag for tingsdom, efterdi de var lovligt her fra tinget taget til synsmænd at skulle syne og se hvis skarn og urenlighed, der ligger op til klosters mur sst, og om det kunne være muren til skade, da vidnede de, at så vidt som Jens Madsen kleinsmeds ejendom sig strækker, ligger der meget møg og skarn langs op til klosters mur,

en del nyligt af hans huse udkastet, en del gammelt møg og skarn har ligget over 2 1/2 alen op til klosters mur, som er muren til stor skade og afbræk. dernæst så de, at så vidt Niels Bondesens ejendom sig strækker, at der og i lige måder ligger møg og skarn opkastet til klosters mur, muren til stor skade og afbræk, og skadeligt for godtfolks gang, som der skal gå både til kirke og fra, og andre godtfolk deres gang, der falder igennem klosters mur, til stor skade. endnu så de Rasmus Testrups ejendom og tvært over for hans boder ligger meget møg opkastet til klosters mur med meget mere uhøfligt, som der ligger henkastet, som vel ikke burde at ligge på de steder, nogen ærlige folk skulle have deres gang, hvilket er klosters mur til stor skade, hvilket de afhjemlede for et fuldt syn.

** Jørgen Grydestøber. Laurits Skomager bevilgede, at Jørgen Grydestøber skal besidde den gård, han nu iboer, som han ham solgt og skødet har, indtil pinsedag førstkommende, den sidste rest af hans tilsagte penge bliver betalt, som er 120 daler, og Jørgen Grydestøber den indførsel, som er 40 sletdaler med hr Mourits på Samsø at afkvittere i fornævnte hovedsum, efterdi Laurits Sørensen har forpligtet sig til den at betale.

** Mogens Knudsen i Fløjstrup. dom over Claus Badskær borger sst for 23 sletdaler rester af hans håndskrift. blev tildømt at betale inden førstkommende 15 dage eller at have udlæg.

30/11 1637.

** Jørgen Hansen klokkestøber. Tomas Olufsen skrædder borger sst solgte og skødede til Jørgen Hansen et hans hus, grund og ejendom liggende på Vestergade ret sønder op til Vorfrue kirkegårdsmur og næst østen op til Niels Bondesens huse og ejendom og vesten næst op til Jørgen Jacobsens bod og ejendom.

** Mikkel Poulsen tømmermand. Christoffer Pedersen indvåner sst han stod nu i dag for tingsdom, eftersom Mikkel Poulsen havde ham hidstævnet for ærerørige ord, han skulle have ham tilsagt. da fremstod Christoffer Pedersen sagde sig ikke at vide med Mikkel Poulsen eller hans hustru andet, end det som ærligt, kristeligt og ret er i alle måder. det samme bekendte Mikkel Poulsen om Christoffer Pedersen og hans hustru, og dermed tog de hverandre i hånd.

** Rasmus Testrup overformynder. byfogden opsatte denne tvistige sag imellem Rasmus Testrup og Bernt Klodt anlangende hans stedbørns gods, som han har under værgemål, fremdeles i 14 dage.

** Bernt Klodt. byfogden opsatte denne tvistige gældssag imellem Bernt Klodt og Margrete Eriksdatter fremdeles i 1 dage.

** Folmer Tomasen apoteker. byfogden opsatte denne tvistige sag imellem Folmer Tomasen og de dannemænd her i byen, som holder specerier, apoteket alene vedkommer, imod KM brev fremdeles i 14 dage.

** NM for Las Jensen i Brendstrup. byfogden opsatte denne tvistige sag imellem Las Jensen og Christen Tomasen skomager borger sst anlangende hus og ejendom, han påboer, han efter pantebrevs indhold i pant har, og ved to mænd er lovligt opsagt, til i dag 14 dage.

** Jens Andersen havde stævnet Anders Pedersen Segalt borger sst for forløfte for Peder Ibsen i Segalt, og mente Jens Andersen, at han burde at betale eller lide dele, og efterdi han ikke mødte, blev det opsat til i dag 14 dage førstkommende.

** NM for Jacob Skrædder efter to opsættelser tiltalte Jens Andersen ladegårdsfoged borger sst for en ko, så god som 6 1/2 daler. blev tildømt at forskaffe Jacob Skrædder samme ko eller også dens værd inden 15 dage.

** Christen Nielsen skolesperson gav last og klage på Jacob Abels bogbindersvend Hubert Kiøn, at han 26/10 sidst forleden om aftenen ved 8 slet ved hans kammerdør stak ham bag til med en blottet degen, og gjorde ham en stor blodig skade. dertil svarede Hubert Kiøn og benægtede med hans oprakte fingre og helgens ed, at han ham ingen skade har gjort.

** N Madsen for Peder Christoffersen byfoged tilspurgte Oluf Andersen i Humlegårdsdam, om han vil benægte ikke at have været her inden Århus byting 25/5 sidst, der han tilbød ham Hans Jostsens gods, og Oluf Andersen det ikke ville benægte, men intet ville svare dertil førend i dag 8 dage.

** N Madsen på KM vegne gav til kende, at eftersom her i byen skal være fundet vaks en kvie og et lam, hvilke han i 3 ting har oplyst og det 4.ting ladet vurdere, og satte Niels Madsen i rette, om det ikke bør at føle KM og Århus by. og efterdi ingen mødte noget dertil at svare blev derpå således afsagt, at fornævnte kvie og lam bør efter birkeretten halvparten at følge KM og halvparten byen.

** Mogens Nielsen lydeligt lod fordele efterskrevne udenbys for gæld,

** Hans Pedersen stod for tingsdom og ville have tiltale til Jens Rasmussen Buck borger sst for ærerørige ord, han ham har tilsagt. så fremstod Jens Buck sagde sig ikke at vide med Hans Pedersen andet, end det som ærligt og kristeligt er, og aldrig han har tilsagt ham nogen ærerørige ord, hvorpå Jens Buck tog Hans Pedersen i hånd.

** N Madsen for KM. efterskrevne vidnede, at de 9/11 var til syn til Søren Christensens vinduer sst, da så de, at der var 3 ruder sønderslaget og brækket, og blyet helt, og en stor sten lå i hans kælderhals.

7/12 1637.

** Jacob Hansen Basballe lod dele efterskrevne for gæld.

** N Madsen for Hans Jensen i Avning. byfogden opsatte denne tvistige gældssag imellem fornævnte Hans Pedersen og Peder Lauritsen Kock sst anlangende 4 daler efter hans brev, til i dag 14 dage.

** Jens Pedersen for Hans Lauritsen i Åbo. byfogden opsatte denne tvistige gældssag imellem Hans Lauritsen og hans kreditorer fremdeles til i dag 14 dage.

** Jens Jensen vintapper. Jens Jensen havde stævnet Simon Lauritsen borger sst anlangende kost og tæring, som han har anvendt på den trætte dem imellem var, efterdi han sagen havde vundet. efterdi Simon Lauritsen ikke mødte, blev sagen optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Jens Nielsen bysvend og på hans vegne tiltalte Niels Lauritsen væver borger sst for ærerørige ord, han Jens Nielsen efter tingsvidnes formelding har tilsagt. efterdi Niels Væver ikke mødte, blev sagen optagen til i dag 8 dage.

** N Madsen for Maren salig Laurits Malers lovligt advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag 8 dage førstkommende under deres faldsmål skulle komme her til ting sværge og gøre deres ed og tov over Jacob Rasmussen, Rasmus Lassen bagers søn sst, for han 5/11 sidst forleden på hendes kirkevej overred hende med en hest og gjorde hende skade i hendes ansigt og hendes klæder fordærvet af skarn.

** NM for Jacob Lauritsen Resendal. byfogden opsatte den sag imellem Jacob Lauritsen og hans kreditorer til i dag 8 dage.

** Jens Ibsen for sin husbond velb fru Ingeborg Galt i Borup og på hendes vegne tiltalte Peder Rasmussen Kattrup borger sst og hans bror Peder Tomasen for kost og tæring, som hun har anvendt på den trætte dem imellem var, og efterdi ingen mødte, blev den sag opsat til i dag 14 dage førstkommende.

** N Nielsen for Hans Jostsen lod fordele Peder Nielsen i Obdrup for 19 rigsdaler, som er for 1/2 amme fransk vin og et stykke lærred, han til velb Jost Høg har udtaget forgangen år, og den gode mand ikke vil Hans Jostsen det godtgøre eller betale.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Skriver. Jørgen Hansen klokkestøber borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 100 sletdaler, og derfor til underpant satte ham et hans hus, grund og ejendom, som han Tomas Olufsen skrædder afkøbt har, liggende på Vestergade ret sønden op til Vorfrue kirkegårdsmur og næst østen op til Niels Bondesens huse og ejendom og vesten næst op til Jørgen Jacobsens bod og ejendom.

** Jens Hansen i Ejby mølle i Sjælland. Anne salig Peder Bysvends sst gav Rasmus Lauritsen borger sst fuldmagt til at give fornævnte Jens Hansen afkald (uafsluttet)

** Jens Jacobsen glarmester tog på sin side to efterskrevne borgere, desligeste tog mester Hans Hellevad på sin side to efterskrevne borgere, og de samtligen gav dem fuldmagt til at imellem sige dem om deres tvistighed anlangende de vinduer, Jens Glarmester har færdiggjort i det hus, Johan Kræmmer iboer, og hvad samme dannemænd deri afsiger skal stande for fulde ustævnet og ukæret i alle måder.

** N Madsen på KM vegne opkrævede sandemænd sst, at de i dag 8 dage under deres faldsmål skulle komme her til ting sværge og gøre deres ed og tov om Søren Christensens vinduer på Mejlgade, som er indslagen efter klage og synsvidnes lydelse.

14/12 1637.

** Jacob Lauritsen for Anders Langskov tiltalte Jens Sørensen Dyngby for 9 sletdaler, han fornævnte Anders Pedersen skyldig er af 3 nye dyner, han fik af ham. efterdi ingen mødte, blev denne sag opsat til i dag 14 dage.

** Mogens Lisbjerg lod dele efterskrevne for gæld.

** N Madsen for Las Jensen i Brendstrup. byfogden opsatte denne tvistige sag imellem Las Jensen og Christen Tomasen skomager borger sst om hans hus, han i pant har, fremdeles i 14 dage.

** Jens Andersen. byfogden opsatte den sag imellem Jens Andersen og Anders Pedersen Segalt om det forløfte til i dag 14 dage.

** Søren Sørensen Ugelbølle. efterdi Søren Sørensen havde i rette stævnet Niels Mouritsen skibbygger i Randers for 21 daler, han ham skyldig er efter hans regnskabsbogs formelding, og efterdi ingen mødte, blev denne sag opsat til i dag 14 dage.

** Rasmus Testrup overformynder. denne tvistige sag imellem Rasmus Testrup og Bernt Klodt anlangende hans stedbørns gods blev fremdeles optagen til i dag 8 dage.

** Peder Jacobsen foged på Ristrup tiltalte Hieronimus Gylden borger sst for 2 tønder rug, han ham skyldig er. ingen mødte noget hertil at svare, blev derfor opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Maren Kruses. efterskrevne vidnede, at de her ved tinget vurderede en indsprængt klædekappe for 10 sletdaler og en kobberkedel, som vejede 1 lispund, for 3 daler, og gav Niels Madsen til kende, at Maren Kruses havde samme kappe i pant af Villum Snedker sst og fornævnte kedel af Christen Pedersen i Bisgård, og han tilbød dem samme vurderede gods at løse.

** Folmer Tomasen apoteker. denne tvistige sag imellem Folmer Tomasen og de dannemænd her i byen, som holder speceri, til i dag 8 dage fremdeles opsat.

** N Madsen for Niels Snedker lod dele Mogens Jørgensen skrædder sst for Niels Snedkers hustrus trøje, som han har annammet for 3 år siden at færdiggøre, så god som for 5 daler, og ikke kan den igen bekomme.

** N Madsen på KM vegne gav til kende, at det var i dag det 4.ting, det han på KM vegne har oplyst en liden ornegris, og i hvert ting oplyst om nogen var, som den ville vedkendes, eftersom den er blevet fundet vaks her i Århus, og ingen er fremkommet.

** N Madsen for Maren Kruses havde tiltale til efterskrevne uden og indenbys for gæld, de er hende skyldig. efterdi ingen mødte, blev sagen opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Rasmus Lassen bager tiltalte Jørgen Hansen klokkestøber borger sst, for han har lejet ham sin gårdsavl til den gård bag klostret, han iboer, og gården nu bortsolgt. efterdi ingen mødte, blev den sag optagen i 14 dage.

** N Madsen for Jacob Lauritsen Resendal efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne inden og udenbys for gæld, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Bernt Klodt efter opsættelses bemelding tiltalte Niels Clemendsen i markhuset for 8 daler og rente fra 1627 til 1637, som han blev tildømt at betale inden førstkommende 15 dage.

** Christen Pedersen i Bisgård. denne tvistige sag imellem Christen Pedersen og Adelheid Hansdatter blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Maren salig Laurits Malers var fylding på sandemænd begærende at gøre deres tov over Jacob Rasmussen, Rasmus Lassen bagers søn sst, for han har overredet Maren Malers på

hendes kirkevej med en hest, og lagde for sandemændene syn, klage og opkrævelsesvidne. Søren Pedersen Kruse danske skolemester mødte og fremlagde for sandemændene et skriftligt indlæg, og Søren Kruse svor med sin helgens ed og oprakte fingre, at Jacob Lauritsen var under hans disciplin, og at have stået sin skoleret. efterskrevne sandemænd gjorde deres ed og tov således, at efterdi for dem ikke bevises, at Maren salig Laurits Malers selv personligt inden tinge har været og på Jacob Rasmussen givet last og klage, det og ikke heller ham lovligt var overbevist hende samme skade at have gjort, tilmed befindes Jacob Rasmussen under skoledisciplin at være, da kunne sandemændene ikke rettere derom kende, end Jacob Rasmussen jo for denne sag og tiltale bør kvit at være.

** N Madsen for Jens Nielsen bysvend efter opsættelses bemelding tiltalte Niels Lauritsen væver borger sst for ærerørige ord, han efter tingsvidnes bemelding har ham tilsagt, og ingen mødte noget dertil at svare, blev fordi derpå således for rette afsagt, efterdi bevises med tingsvidne Niels Lauritsen væver har skældt Jens Nielsen for en skælm og for tingsdom standet, der vidnesbyrd har derom vidnet, og da det ikke ville benægte, vidste byfogden ikke rettere herom at kunne kende, end Niels Lauritsen jo bør samme hans skælden at bevise, eller at blive den samme, han ham har tilsagt, eller at deles for en løgner.

** Bernt Klodt efter opsættelses bemelding tiltalte Margrete Eriksdatter sst for gæld, hun ham efter hans regnskabsbog skyldig er af salig Oluf Jensens gæld 6 daler og af sin egen gæld 6 daler, og blev derpå således for rette afsagt (uafsluttet)

** mester Wulf for Maren salig Laurits Malers. Jens Jensen vintapper stod nu her i dag for tingsdom og sagde, at Maren salig Laurits Malers sst gik her på gaden for 2 dage siden.

** N Madsen for Peder Christoffersen byfoged tilbød Oluf Andersen i Humlegårdsdam alle hvis breve, han har lagt i rette her på tinget imellem velb Jost Høg og Hans Jostsen anlangende gældsfordring, og Niels Madsen tilspurgte ham, om han ville benægte, at han jo har været her inden Århus byting 25/5 sidst og der tog mål på hvis gods, som Hans Jostsen gjorde udlæg til velb Jost Høg til Bjørnholm, og da begærede af byfogden, at samme gods på en 8 dages tid måtte blive forvaret, dertil svarede Oluf Andersen, at han det ikke kunne benægte.

** N Madsen for Jens Pedersen i Slet. dom over efterskrevne uden og indenbys for gæld, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

21/12 1637.

** N Madsen for KM. efterskrevne vidnede, at de i dag vurderede en rødbæltet ornegris for 24 skilling, og gav Niels Madsen til kende, at samme ornegris er fundet vaks her i byen, og ingen den ville vedkendes.

** Jens Jensen vintapper. denne tvistige sag imellem Jens Vintapper og Simon Lauritsen, kost og tæring anlangende, blev fremdeles optagen til snapsting førstkommende.

** Jacob Lauritsen på borgmester og råds vegne havde stævnet efterskrevne dem tiltalte for penge, som de med rester til Århus by og ikke ville betale, og efterdi ingen mødte, blev sagen optagen til snapsting førstkommende.

** N Madsen for Rasmus Gylling havde stævnet efterskrevne udenbys for gæld, de ham skyldig er, og efterdi ingen mødte, blev sagen optagen til snapsting førstkommende.

** N Madsen for Hans Lauritsen i Åbo efter opsættelses bemelding tiltalte Anders Madsen borger sst både for forløfte og for sin egen gæld, som han har lovet for hans bror Rasmus Madsen sst, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** N Madsen for Niels Bondesen havde stævnet efterskrevne for gæld, de ham skyldig er, og efterdi ingen mødte, blev denne sag opsat til snapsting førstkommende.

** Søren Sørensen Ugelbølle havde stævnet Peder Sørensen sst ham tiltalte for 18 sletdaler, som han ham skyldig er, og har annammet af Laurits Sørensen buntmager borger sst 1632 efter hans regnskabs formelding. Peder Sørensen mødte og dertil svarede, han ikke kunne benægte, han samme penge havde annammet på hans husbond Jens Ulriksens vegne, som han da tjente og efter hans befaling og dem på andre steder til hans nytte havde udgivet, og mente fordi, at Søren Sørensen burde at søge samme penge hos Jens Ulriksen, og han selv for den tiltale fri at være. efter sådan lejlighed blev sagen optagen til snapsting førstkommende.

** N Madsen for Jens Pedersen. efterskrevne vidnede, at de hos var i Knud Rasmussens gård i Skejby 2/12 næst forleden hørte og så, at Erik Nielsen i True, herredsfoged i Hasle herred, gjorde Hans Lauritsen i Åbo udlæg for hvis, han havde dom over ham for, og da bad Jens Pedersen Erik Nielsen, at han og ville gøre ham udlæg af Knud Rasmussens bo for hvis, han havde dom over ham for, og vurderingsmændene tøvede, indtil Erik Nielsen var udganget, og da bad Jens Pedersen dem, de skulle drages til minde, det Erik Nielsen gjorde udlæg for en og nægtede en anden det.

** Rasmus Testrup overformynder på sine egne og Christen Carlsen rådmands vegne tiltalte Bernt Klodt for hans stedbørns Christen Olufsen og Kirsten Olufsdatters hovedarvelodder efter afkalds og kontrakts indhold. Bernt Klodt mødte og fremlagde sit skriftlige svar og mente, at han burde at have værgepenge. derpå blev således afsagt, så efterdi bevises med skiftebrev, at Bernt Klodt skal have for hans stedbørns opfødsel og anden underholdning, hvis deres arv til rente kan skylde, indtil hver af dem bliver 16 år gammel, og tilmed samme deres arvegods efter skiftebrevs og afkalds indhold til sig har annammet, og Bernt Klodt dog derimod fordrer hvis værgepenge, samme deres arvegods kunne med rette skylde, imidlertid samme stedbørn har været hos ham, uanseet Bernt Klodt ikke nogen rente eller opbørsel hans stedbørn til gavn af deres arvelodder fremlægger, da vidste byfogden ikke rettere herom at kunne kende, end Bernt Klodt jo forpligtet at være hans stedbørns hovedarvelodder efter skiftebrevs indhold at betale inden 15 dage eller derfor for samme arvegods at have fuldkommen udlæg og vurdering.

** Folmer Tomasen apoteker efter opsættelses bemelding tiltalte mester Wulf, Anders Tomasen, Niels Bondesen, Jens Vintapper, Jens Vinter, Jørgen Lauritsen, Søren Christensen og Anders Pedersen Langskov borgere sst, for de imod KM brev holder fal, det apoteket alene tilhører. de indstævnede personer mødte og svarede, som de i forrige opsættelse svaret har. og blev derpå således afsagt, så efterdi i rette er fremlagt KM brev, dateret Københavns slot 13/7 1633, som Folmer Tomasen apoteker i Århus har forhvervet, et apoteket her sst ville holde, og kræmmere og andre her i Århus hvis, apoteket alene vedkommer, ikke at må holde fal, da efterdi Folmer Tomasen ikke straks efter KM brev har forskrevne borgere ladet stævne og varsel give for de specerier, apoteket alene vedkommer ikke at må fal holde, hvorefter de kunne have haft dem at rette, førend nu han derpå lader tale, og hvis beholdne krydderi en part af fornævnte borgere har i beholdning

haft, det specielt Folmer Tomasen at have tilbudt, og han det dem ikke for en billig værd ville afhandle, en part svarede, de noget havde haft, nu har de intet, nogen svarede, de havde slet intet, da vidste byfogden ikke fornævnte borgere deres ulempe at kunne kende, men fornævnte borgere herefter ikke at må holde fal hvis krydderi, apoteket vedkommer efter KM nådigste brev, og det straks at afskaffe, med mindre de KM benådning derpå kan erlange og forhverve.

** Anne Jensdatter salig Jacob Madsens efterleverske stod nu her i dag for tingsdom gav til kende at hendes salig husbond Jacob Madsen forrige borger sst for nogen tid siden udenlands i Bogense ved døden skal være afgangen, hvilket hun ikke vidste af, førend hun skrivelse derom havde bekommet, så afsagde hun nu i dag lovligt arv og gæld efter hendes salig husbond, så at hverken hun eller hendes børn Anne Jacobsdatter og Maren Jacobsdatter ville arve efter ham eller svare dertil i nogen måder, og dermed nu for tingsdom lagde nøglen fra sig, hvilken KM byfoged til sig annammede på rettens vegne. blev bevist med landstingsvidne af Viborg landsting 8/11 1637, at varselsmænd da stævnede salig Jacob Madsens børn og medarvinger, som for nogen tid forleden er draget af Århus nemlig Mads Jacobsen, Jacob Jacobsen og Jens Madsen (Jens Jacobsen ?) med deres lovværge.

** Jens Prytz. Jens Jespersen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Prytz 40 sletdaler, og til underpant satte han Jens Prytz al hans part, han har i den båd og liden skibslav med Søren Nølev sst, som er halvparten.

** N Madsen for Maren salig Laurits Malers. Anders Pedersen Højen borger og sandemand sst stod nu her i dag og gjorde sin ed og tov, som hans medbrødre de andre sandemænd i Århus i dag 8 dage sidst forleden gjort har, og svor Jacob Rasmussen Rasmus Bagers søn sst kvit for det, han skulle have overredet Maren Malers med en hest, efterdi han er under skoledisciplin.

11/1 1638.

** Peder Rasmussen. Mikkel Terkildsen borger sst med fuldmagt af Jens Jensen Mørke latinske skolemester i Ebeltoft og på hans vegne gav Peder Rasmussen og hans arvinger for Jens Jensen og hans arvinger afkald og kvittering for hvis værgemål og formynderskab, som Peder Rasmussen for ham har under hænder haft både efter hans salig far, mor og søskende, og takkede ham for godt værgemål.

** idem. Mikkel Terkildsen med fuldmagt af Jens Mørke skødede til Peder Rasmussen al Jens Mørkes lod og part, som han og hans søskende har i fællig, som er den 5.part i de boder og ejendom bygget og ubygget liggende ved Mindet strækkende sig i øster fra Jens Madsens ejendom, som Rasmus Værn nu iboer, og i længden øster til Jens Madsens og til adelvejen og i bredden fra Adelgaden og til den vej i Selkær, og takkede ham for god redelig betaling.

** N Madsen for Niels Bondesen efter opsættelses bemelding tiltalte Søren Hattemager på Studsgade for 9 daler, som han er Niels Bondesen pligtig. Søren Hattemager mødte og dertil svarede, at han derimod havde regnskab og erbød sig at ville være over rede og regnskab med ham. og blev derpå således afsagt, at efterdi her befindes regnskab imod regnskab, og Niels Bondesen og Søren Hattemager begge er borgere i Århus og et politi og ret undergiven, da vidste byfogden ikke andet derom at sige, end de med deres tvistige sag for overkøbmand sst at indkomme, og han dem derom imellem at likvidere og adskille, som det sig bør.

** idem. efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld, de ham skyldig er. blev tildømt at betale inden 15 dage.

** N Madsen for Rasmus Gylling efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne udenbys for gæld, de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Peder Jacobsen på Ristrup. byfogden opsatte denne tvistige sag imellem Peder Jacobsen og Hieronimus Gylden fremdeles i 14 dage.

** Søren Ugelbølle efter opsættelses bemelding tiltalte Niels Mouritsen skibbygger i Randers for 21 daler, som han ham skyldig er efter hans regnskab, som han blev tildømt at betale inden førstkommende 15 dage.

** N Madsen for Hans Sommerfeld lod dele efterskrevne for gæld.

** Jens Ibsen for velb fru Ingeborg Galt i Borup. denne tvistige sag imellem fru Ingeborg Galt og Peder Rasmussen Kattrup borger her i Århus blev fremdeles optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Maren Kruses efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne uden og indenbys for gæld, som de hende skyldig er, og som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** idem efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Kå i Skibby og Laurits Christensen i Børup. de mødte begge og derimod havde regnskab, og efter sådan lejlighed blev sagen for overkøbmand sst henfunden og han dem efter KM forordning imellem at likvidere.

** Søren Ugelbølle efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Sørensen for 15 daler, som han af Laurits Sørensen buntmager på hans vegne har annammet. Peder Sørensen mødte og mente som tilforn, at Søren Sørensen burde at søge samme penge hos Jens Ulriksen, og ikke hos ham, efterdi han da var hans tjener, og fremlagde sin regnskabsbog, hvori findes således, at de 5/2 1637 har gjort regnskab om alt hvis dem havde været imellem til denne dag, hvilket Søren Ugelbølle ikke kunne benægte. og blev derpå således afsagt, at efterdi befindes tvistighed imellem Søren Ugelbølle og Peder Sørensen 15 daler anlangende, og efterdi begge er borgere her i byen, og det er en tvistig gældssag anlangende, da vidste byfogden ikke rettere derom at kende, end at de med denne deres tvistige sag for overkøbmand at indkomme.

** Søren Ugelbølle havde stævnet salig Rasmus Mørkes arvinger, som er Søren Jensen Mørke på sine egne og sin søster Kirsten Jensdatters vegne, Peder Mørke på sine egne vegne, Jens Andersen Karlby på Laurits Mørkes vegne, som han er værge for, for gæld, som Rasmus Mørke ham skyldig er efter sin regnskabsbogs formelding, som er 41 daler. eftersom ingen mødte dertil at svare, blev sagen optagen til i dag 14 dage.

** Hans Andersen for Jacob Lauritsen Resendal lod dele Oluf Rasmussen Samsing, som forgangen år 1636 var kok på hans og hans medreders skude og den skulle forvare for kost og løn, og da lod bortstjæle af skuden en skibskedel, en kobbergryde, en jern trefod samt bådshage og andet småtøj, som er tilhobe 6 daler, som han gav ham til sag for.

** N Madsen på Christen Horsens, byens og KM vegne. efterskrevne vidnede, at de 19/12 1637 sidst forleden så, at Christen Horsens murmester sst var skåret en stor blodig skade i hans venstre

kindben, som han for dem sigtede Albret Skot sst for, at han skar ham 18/12 sidst, og lyste Niels Madsen Albret Skot derfor et fuldt vold til både for kongen, byen og bonden.

** Hans Andersen lod dele Søren Jensen i Gessø for hvis han efter sit brev er bleven skyldig til salig hr Oluf Andersen i Them præstegård.

** N Madsen på KM vegne. Hans Christensen, Villads Lauritsen, Peder Jensen og Peder Drager, vægtere sst, gav last og klage på Niels Rasmussen og Jacob Madsen klædemagersvende sst, at de på julenat 1637 ved 1 slet hujede i Immervad, og der de kom til dem, overfaldt de dem og ville have slået dem, havde bysvendene ikke kommet dem til hjælp. efterskrevne tre bysvende vidnede, at på julenat ved 1 slet, som de var i senge, kom bud til dem, at de slog vagten ihjel, og der de kom til mester Bondes hjørne, stod klædermagersvendene og slog med sten på vægterne. dertil svarede Niels Rasmussen og Jacob Madsen, at vagten overfaldt dem først.

** Jens Nielsen bysvend. Bernt Klodt sigtede Jens Nielsen for, at han havde indslået hans fars vinduer, som han vil bevise.

** Bernt Klodt på hans far Hans Klodts vegne. efterskrevne synsmænd vidnede, at de i dag så, at der var sønderslagen i Hans Klodts vindue en snes ruder, og i den uderst dør var stødt 16 stød og 3 stød i den inderste, og låsen hængte løs for stuedøren, hvem der havde gjort det, vidste de ikke. dertil svarede Jens Nielsen bysvend og bekendte at have stødt i døren.

** idem. Svend Sørensen sst vidnede, at han på julenat så, at Jens Bysvend kom ud af hans mesters dør og så huggede vinduerne ind. dertil svarede Jens Nielsen, Axel Ebbesen og Peder Andersen, bysvende sst, og benægtede, at de hverken ind eller udhuggede fornævnte vinduer, som omvidnet er.

** N Madsen på KM vegne. Jens Christensen, Villads Lauritsen, Peder Jensen og Peder Drager, vægtere sst, vidnede, at de ikke så på julenat sidst forleden, at Jens Bysvend indslog Hans Klodts vinduer.

** Jens Andersen tiltalte efterskrevne udenbys for gæld, og efterdi ingen mødte, blev sagen optagen i 14 dage.

** idem tiltalte Simon Lauritsen borger sst for forløfte, og efterdi han ikke mødte, blev sagen optagen i 14 dage.

** NM for Las Jensen i Brendstrup efter opsættelses bemelding var dom begærende om Christen Tomasen skomagers hus, som Las Jensen efter pantebrevs bemelding i pant har, ikke burde ham at efterfølge, indtil hovedsummen med rente og interesse bliver ham betalt, efterdi det lovligt er opsagt efter tingsvidnes lydelse. og efterdi ingen mødte noget dertil at svare, blev derpå således for rette afsagt, at efterdi bevises med Christen Tomasens pantebrev, at han har pantsat Las Jensen på hans børns vegne sit hus, og forpligtet sig at betale 100 sletdaler til sankt Olai dag, og det ikke sket er, tilmed bevises at pengene er lovligt opsagt med to borgere, da vidste byfogden ikke rettere herom at kende, end Christen Skomager jo bør sit pantebrev at holde og betale Las Jensen på hans børns vegne 100 sletdaler, eller fornævnte hus og ejendom at efterfølge Las Jensen på hans børns vegne.

** NM for Rasmus Lassen bager efter opsættelses bemelding tiltalte Jørgen Hansen klokkestøber sst for, at eftersom han til ham skal have lejet ham hans gårdsavl liggende til den gård bag klostret, han iboer, og Jørgen Hansen har nu solgt og skødet sin gård bort, og Rasmus Bager ikke samme hans avl, som han efter hans brev ham lejet har, kan eller må bruge, og derpå oppebåret et års leje, mente derfor Jørgen Hansen pligtig er og bør Rasmus Bager et års leje, som er 7 daler, at erlægge. derimod mødte ikke Jørgen Hansen, og blev fordi derpå således afsagt, efterdi bevises med Jørgen Grydestøbers brev, at han har lejet Rasmus Lassen hans gårdsavl at skulle bruge, og befindes han har solgt sin gård, og han har annammet 7 sletdaler leje for et år, da vidste byfogden ikke rettere herom at kunne kende, end Jørgen Hansen jo bør at betale Rasmus Lassen 7 sletdaler og betale ham for hvis, han har bekostet at gøde fornævnte agre, så og brevpenge og anden omkostning.

** Jens Jensen vintapper efter opsættelses bemelding tiltalte Simon Lauritsen buntmager for kost og tæring, som han har anvendt på den unødige trætte, han ham påført har, og fremlagde en fortegnelse på samme anvendte kost og tæring, som beløber i en sum penge 34 daler. Simon Lauritsen mødte og svarede, at han ikke burde at give ham nogen kost og tæring, fordi Jens Jensen havde stævnet, og ikke han havde stævnet Jens Vintapper. og blev derpå således afsagt, så efterdi bevises med landsdommers dom, det Jens Jensen vintapper at have stævnet Simon Lauritsen for nogen gæld, han her til bytinget efter hans regnskabsbog af ham fordrer, og de gode landsdommere ikke har Simon Lauritsens regnskabsbog for fulde anseet, så han derefter nogen gæld af Jens Jensen kunne fordre, hvorfor Jens Jensen for samme hans opskrift i hans bog er frifundet, da vidste byfogden ikke andet herom at kende, end Simon Lauritsen jo pligtig er og bør at erstatte Jens Jensen en billig kost og tæring.

** Peder Andersen i Munkegård for Niels Pedersen skriver på Kalø tiltalte Søren Ugelbølle for kost og tæring, som Niels Pedersen skal have anvendt på den proces imellem Søren Sørensen og ham fra 22/12 1636 og hid indtil, anlangende de 4 skippund stangjern, som han i Göteborg annammede 25/9 1634 og ham igen til troer hænde skulle have leveret, og fremlagde en skriftlig fortegnelse på den anvendte kost og tæring beløber sig i en summa 48 daler. og blev derpå således afsagt, efterdi bevises med landsdommers dom, det Niels Pedersen har fordret af Søren Sørensen 4 skippund stangjern, som han skulle have leveret til ham, og det ikke sket er, da vidste byfogden ikke andet herom at sige, end Søren Sørensen jo bør at erstatte og betale Niels Pedersen en billig kost og tæring.

** N Madsen på Christen Horsens, byens og KM vegne lovligt advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag måned førstkommende skulle komme her til tinge sværge og gøre deres ed og tov over Albret Hansen Skot borger sst for sår og skade, som han har gjort på Christen Horsens.

18/1 1638.

** Jens Fårup tiltalte Peder Skrædder skipper borger sst for 6 daler, han ham skyldig er. efterdi han ikke mødte, blev sagen optagen til i dag 14 dage.

** Mikkel Nielsen Langballe fremlagde et skriftligt tilbud lydende: lader Mikkel Nielsen Langballe tilbyde, om der er nogen, som ville købe den gård på Mejlgade, som Jens Stigsen iboer, som Søren Jensen er udgjort for hans fædrene arv, og desligeste efterskrevne gods, og hvem som noget af samme gods vil købe, da er det til købs. actum Århus 18/1 1638.

** Søren Kruse danske skolemester. Jens Sørensen, Laurits Sejersen, Christoffer Pedersen og Poul Jonsen, gående til skole til Søren Kruse sst, vidnede, at de hørte og så, at Jacob Rasmussen, Rasmus Bagers søn sst stod sin skoleret i skolen 13/12 sidst forleden for nogen forseelse, hans forældre har ham for beklaget, at han skulle have overredet Maren Malers med en hest på gaden.

** Jens Pedersen for Hans Lauritsen i Århus tiltalte Clemend Orgemester for 10 daler for 20 skæpper havre, han bekom af ham 1632. og efterdi ingen mødte blev sagen optagen til i dag 14 dage.

** Jens Nielsen bysvend. efterskrevne vidnede, at de ikke så på julenat sidst forleden, at Jens Nielsen bysvend indslog Hans Klodts vinduer, men de så, at klædemagersvendene Niels Rasmussen og Jacob Nielsen drev vagten ned ad Vestergade og slog efter dem med sten.

** Christen Carlsen for Anders Lydiksen. Søren Sørensen Ugelbølle borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Anders Lydiksen 100 sletdaler, og derfor han pantsatte Anders Lydiksen en hans halve bondegård i Skejby, som Peder Overgård nu iboer, så og hans kornhave liggende her for Århus uden Mejlgade i hulvejen norden for Christen Carlsens og sønden næst til Niels Sørensens have.

** Albret Hansen Skot fremlagde en skriftlig klage lydende: er denne min Albret Hansen borger sst klage over Christen Christensen murkarl, at eftersom jeg 18/12 1637 indkom i Jens Andersen borger sst hans hus og ville betale ham nogen penge, da kom Christen Christensen indspringende i stuen med en murhammer og var så fyldt, at han ikke kunne stå på sine ben, men tog en sølvkande med øl og ville drikke, men faldt til jorden med kanden og slog sig, og begyndte at sige til mig, står du der Albret Skot, du skal få en ulykke, for du han givet mig gloser. da husværten fornemmede, at hans fuldskab ville øvle i med klammeri, viste han ham sin dør. så gik han ud, men kom straks igen med og havde Jens Sørensen skomager med sig, og straks tog Christen Murkarl i min krave og rev den fra halsen, og i det samme slog Jens Sørensen mig i mit ansigt, og Christen drog mig bag i mit hår, og så tog Jens to knive ud og skar lystigt efter mig, så jeg fik skade i min finger, men hvorledes Christen fik sin skade, ved jeg ikke, thi det var mig hårdt at værge mit liv for to karle. actum Århus 18/1 1638 Albret Hansen egen hånd.

** Jørgen Tomasen for mester Wulf tiltalte efterskrevne inden og udenbys for gæld, der iblandt Terkild Saxe i Ringkloster, og efterdi ingen mødte, blev denne sag optagen i 14 dage.

** Jens Jostsen for Simon Lauritsen tiltalte efterskrevne, der imellem Jens Jensen vintapper for 15 daler efter hans hustru Kirsten Pedersdatters håndskrift, dateret Århus 5/10 1626, som efter landsdommers dom er ved magt fundet, og efterdi ingen mødte, blev sagen optaget til i dag 14 dage.

** Christen Horsens murmester sst gav last og klage på Albret Skot borger sst, for han 18/12 sidst forleden skar ham en blodig skade i hans venstre kindben i Jens Andersens gård sst.

** Anders Tomasen. Claus Sager badskær borger sst solgte og skødede til Anders Tomasen en hans have, jord, grund og ejendom liggende bag klostret næst østen op til Niels Sørensen Tilst hans ejendom og vester næst op til Niels Mortensens hus og ejendom, og strækker sig i nør op til doktor Morten Madsens have til byens grave, og i sønder til adelgaden.

** Peder Christoffersen byfoged (uafsluttet)

25/1 1638.

** N Madsen for Folmer Apoteker lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** NM for Jens Langballe lod dele efterskrevne for gæld.

** Christen Christensen Horsens. Albret Hansen Skot borger sst svor, at han ikke vidste, hvor Christen Horsens fik den skade, han havde sigtet ham for, dertil svarede Christen Horsens og svor, at Albret Skot skar ham samme skade i Jens Andersens gård 18/12 1637.

** N Madsen fogedsvend tilspurgte Christen Christensen Horsens murmand sst, hvem der havde skåret og gjort ham den store skade, som han har i hans kindben, da svarede Christen Horsens og svor, at Albret Skot skar ham samme skade i Jens Andersens gård 18/12 sidst forleden, dertil svarede Albret Skot og sagde, at Christen Horsens løj som en skælm.

** Albret Hansen Skot. Jens Andersen borger sst fremlagde sit skriftlige vidne angående det slagsmål, som skete i hans stue 18/12 1637 mellem Albret Skot, Christen Horsens og Jens Sørensen Riber, som gav hinanden nogen slag med hænder i hoveder, og hvor de kunne ramme, så kom de fra hverandre, og ikke der skete videre skade i stuen, det ham er vitterligt. Anne Jensdatter, tjenende Jens Andersen, vidnede det samme.

** N Madsen for Christen Horsens. Hans Lidt badskær sst vidnede, at Albret Hansen 18/12 sidst forleden og en kvinde er kommet i hans hus og aftenen, da klokken var mellem 8 og 9 med Christen Horsens, og da spurgte han Albret ad, hvem der havde gjort Christen Horsens den skade, og da svarede Albret og sagde, at Søren Sørensens søn i Ølsted havde gjort Christen Horsens den skade. dertil svarede Albret Skot og svor, at han ikke vidste, hvor Christen Horsens fik samme skade.

** Jens Ulriksen. efterskrevne 24 borgere vidnede, at Jens Ulriksen er født i Århus af ærlige ægte forældre Ulrik Johansen og Bodil Nielsdatter, som i en god rum tid levede her i Århus med hverandre i det hellige ægteskab, og har skikket sig som to ærlige ægtefolk, og selv har han skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Knud Keldsen tiltalte Niels Bjørnskov sst, for han imod hans forpligt besidder det hus, han iboer, som han ham i pant sat har. efterdi ingen mødte dertil at svare, blev denne sag opsat 14 dage.

** Søren Sørensen Ugelbølle. denne tvistige gældssag imellem ham og salig Rasmus Mørkes arvinger blev fremdeles optaget til i dag 14 dage førstkommende.

** N Madsen på KM vegne tiltalte Niels Rasmussen og Jacob Nielsen klædemagersvende sst, for de efter tingsvidnes bemelding har overfaldet vægterne på gaden om nattetider og sønderslået deres forke, og mente at de havde gjort uret og gjort imod stadsretten, og burde derefter at straffes og stande til rette som vedbør. de indstævnede mødte og det ikke benægtede, og blev den sag optagen til i dag 14 dage.

** Jens Prytz tiltalte efterskrevne uden og indenbys gældnere, og efterdi ingen mødte, blev denne sag optagen til i dag 14 dage.

** Niels Mikkelsen skrædder havde stævnet Niels Christensen guldsmed borger sst ham tiltalte for 15 mark for forløfte, som han lovet til ham for hans bror hr Christen Christensen i Kolind for arbejde, han har gjort for ham og hans hustru. Niels Guldsmed mødte og mente, at han burde at søge hr Christen selv, og blev denne sag optagen til i dag 14 dage.

** Jens Andersen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Jens Ibsen i Borup for velb fru Ingeborg Galt efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Rasmussen Kattrup og Peder Tomasen for kost og tæring, for de havde stævnet hende til landsting. Peder Kattrup fremlagde sit skriftlige svar og et tingsvidne af Vor herreds ting 1/4 1635 og en dom af samme ting 5/4 1635 og mente, at de for den tiltale burde fri at være. og blev derpå således afsagt, at efterdi fremlægges landsdommers dom, som ikke formelder på nogen kost og tæring, og ikke heller udtrykkeligt formelder hovedsagen at være vundet, da vidste byfogden ikke at kunne tilfinde Peder Rasmussen og Peder Tomasen nogen kost og tæring til velb fru Ingeborg Galt at betale.

1/2 1638.

** Jens Nielsen bysvend for borgmester Søren Frost gav til kende, at det var i dag det 3.ting, det han på borgmester Søren Jensens vegne har tilbudt Mikkel Christensen sst efterskrevne sengeklæder, som fra ham er vurderet for gæld, som han borgmester Søren Jensen skyldig er, om han samme gods ville løse, og ikke Mikkel Christensen er fremkommet det at ville løse.

** NM på KM, byens og sagvolderens vegne tilspurgte Christen Christensen Horsens sst, om han ikke var forligt med Albret Hansen Skot sst om den skade, han havde skåret ham i hans kindben, dertil svarede Christen Christensen, at han i sag 3 uger sidst forleden blev forligt med Albret Skot om samme skade i dannemænds nærværelse i så måder, at Albret Skot skulle betale badskærløn 6 daler, men efterdi Albret Skot ikke ville betale fornævnte badskærløn, opslog han samme forligelse og gik til tinget 8 dage efter og klagede på ham for samme sår og skade.

** idem. Niels Madsen advarede og opkrævede sandemænd sst at de i dag 8 dage skulle komme her til ting sværge og gøre deres ed og tov over Albret Hansen Skot borger sst for sår og skade, han har gjort Christen Horsens.

** Niels Sørensen lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Anders Pedersen Fårup lod dele efterskrevne for gæld.

** Rasmus Pedersen lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** NM for Hans Sommerfeld lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Pedersen Testrup. Søren Rasmussen Låsby sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Testrup 10 sletdaler, og dermed det forrige pant forhøjet at være, han ham på hans hus givet har, her af tinget udgivet 25/10 1636.

** idem. Rasmus Testrup fremlagde et underskrevet brev lydende: at 30/1 1638 er gjort udlæg fra Søren Rasmussen Låsby og til Rasmus Pedersen Testrup, som var efterskrevne møbler, hvilket gods blev i Søren Rasmussens eget hus bestående efter Rasmus Pedersen Testrups samtykke, og som Rasmus Sørensen lovede Rasmus Pedersen at levere til sankt Mikkels dag eller fornævnte penge, det er vurderet for. actum Århus ut supra Søren Rasmussen egen hånd.

** NM for Niels Møller i Volk mølle tiltalte Rasmus Poulsen borger sst for 50 rigsdaler in specie efter hans håndskrift, dateret Randers 15/4 1635. på begæring blev denne sag opsat til i dag måned.

** Sejer Eskildsen. byfogden opsatte denne tvistige gældssag imellem Sejer Eskildsen og hans kreditorer til i dag 14 dage.

** Jørgen Tomasen for mester Wulf. byfogden opsatte denne tvistige gældssag imellem mester Wulf og hans kreditorer til i dag 14 dage.

** Rasmus Pedersen gav til kende, at det var nu i dag det 4.ting han med høringsdale havde tiltale til Peder Storm i Halling for lov, han er ganget i for Jens Pedersen i Fensten, og derfor begærede høring over ham. derimod mødte Christen Madsen borger sst med fuldmagt af Peder Storm og formente, at Peder Storm ikke havde bekommet noget af Rasmus Pedersen her i købing, men godvilligt har lovet for Jens Pedersen i Fensten ved Hads herreds ting. og blev derpå således afsagt, at efterdi ikke bevises Peder Storm her i købing noget af Rasmus Pedersen at have bekommet, ej heller noget forløfte for nogen til ham her i Århus at have gjort, da vidste byfogden ikke andet derom at sige for rette, end Peder Storm jo for den tiltale bør fri at være, men dersom Rasmus Pedersen har ham noget til at tale, da at søge ham til hans værneting.

** Jens Lauritsen rådmand for sin søster Margrete Lauritsdatter. efterskrevne 24 borgere sst vidnede og kundgjorde, at Margrete Lauritsdatter er barnfødt her i Århus af ærlige ægte forældre både på fædrene og mødrene, hendes far var (uafsluttet)

** idem. Jens Lauritsen stod for tingsdom og fremlagde en skriftlig missive ham af Christen Kjær borger sst tilskrevet, hvori blandt andet findes: var i tirsdag 8 dage sidst drog jeg til Viborg, og samme dag tog han hans klæder fat og sagde, han ville rejse til Sjælland, hvilket ikke skete, men den tid jeg hjemkom, havde drukket med hverandre, så jeg tænker, jeg får kun ondt regnskab for kullene, og min liden søn Jens Christensen sagde til mig, Niels lå ved stokken og vuggede lille Kirsten og han lå ovenpå min mor, hvilket må skære mig hårdt til mit hjerte, at mit barn kunne sige sligt til mig, hvilket han ikke let kunne tage af sig selv, og dersom jeg kom ham til at sige de ærerørige ord eller sagde dem for ham, så Gud give min sjæl brænder i helvede.

** Christen Kjær fremlagde et skriftligt brev lydende ord fra ord som efterfølger: eftersom min kone Margrete Lauritsdatter har ladet mig stævne til ting for vidne og stokkenævn, hun agter at forhverve, uanseet ingen har hende angrebet på ære og lempe ej heller jeg, og ej heller har seet hende begå nogen uærlige gerninger, og derpå beder mig så sandt Gud til hjælp med min højeste helgens ed, uden så er jeg selv i min drukkenskab i et sendebrev til hendes bror Jens Lauritsen kan have skrevet, så og kan have givet hende et mundslag eller to i min drukkenskab, hvilket jeg fortryder af mit ganske hjerte, hvorfor jeg af min kære kone er ganske ydmygt begærende, at hun for Guds skyld, så og for vores dejlige børn ville tilgive og forlade mig hvilke mundslag og forskrivelse, som er sket i min hastmodighed og drukkenskab, i lige måder er jeg begærende af min kones bror Jens Lauritsen, søskende, slægt og gode venner, at de vil tilråde hende at indstille sig

igen i hendes hus til hendes umyndige små børn, og sig imod mig forholder som en ret ægteskabs bror egner og bør at gøre, jeg på min side lover og tilsiger, at jeg aldrig mere skal slå min kone Margrete Lauritsdatter noget ulideligt eller utilbørligt hug eller slag, men forholde mig imod hende som en ret ægte staldbror egner. desligeste er jeg ganske venligt begærende af de ærlige dannemænd og godtfolk, som i dag ting søger, at i ville lægge eder deri med eders venlige tale og gode ord på det samme ægteskabs tvist må bilægge og vi som rette ægtefolk kan leve tilsammen. actum Århus 1/2 1638 Christen Jensen Kjær egen hånd.

8/2 1638.

** Hans Andersen og Jacob Abel fremlagde en skriftlig beretning lydende: eftersom Margrete Ørbæks indvåner i Horsens lader os tiltale ned rigens æskning for hvis, vi er i forløfte til hende for Knud Lauritsen, vores svoger, så er det vores korte svar herpå, at vi nu så vel som tilforn er begærende, at den dannekvinde ville fortøve en kort tid, og som lovet var tilforn, at vi os ejendommen i Horsens, som han os tilforn har overdraget til forsikring for vores løfte, kunne sælges for penge, hvormed vi da hende kunne kontentere, og dersom hun ikke sådan forhandling med os vil indgå, da erbyder vi her for retten efter KM rigens ret 16.kapitel at fyldestgøre vores brev med penge og gode varer. actum Århus 8/2 1638 Hans Andersen egen hånd Jacob Abel egen hånd.

** idem. efterskrevne vidnede, at de i dag 14 dage sidst forleden gjorde og gav Margrete Ørbæks og hendes fuldmægtig, så og Peder Bhi i Horsens lovligt varsel til deres bopæl for vidne, udlæg, tilbud og vurdering, som Hans Andersen og Jacob Abel her til ting ville føre og tage beskrevet, om de ville have noget dertil at svare.

** idem. Hans Andersen og Jacob Abel fremæskede af Peder Bhi i Horsens, at han skulle navngive i en sum, for hvad han æskede for omkostning og skadepenge, som han har anvendt på den trætte om det forløfte, han tiltaler dem for. derimod lod Peder Bhi læse og påskrive en seddel på samme omkostning.

** idem. Hans Andersen og Jacob Abel fremlagde to registre lydende på efterskrevne bøger og gods, de ville gøre udlæg med til Margrete Ørbæks i Horsens.

** Peder Bhi i Horsens for Margrete Ørbæks sst. efterskrevne bysvende vidnede, at de i dag 8 dage sidst forleden gjorde Hans Andersen og Jacob Abel borgere sst lovligt varsel til deres bopæle for rigens æskning, som Margrete Ørbæks vil lade over dem forhverve her til Århus byting og at begynde en æskning i dag 8/2.

** Hans Nielsen. Jens Jensen Torup borger sst solgte og skødede til Hans Nielsen hans ejendom og markjord liggende her i Århus vange, kaldes Anders Sørensens eje på Graven, som han købte af Jacob Jensen i Kane ridefoged i Skanderborg len.

** N Madsen for Karen Ludvigsdatter tiltalte efterskrevne udenbys for gæld, og eftersom ingen mødte, blev sagen optagen til i dag 14 dage førstkommende.

** Erik Mikkelsen tiltalte efterskrevne for gæld, og efterdi ingen mødte, blev sagen opsat i 14 dage.

** N Madsen for Rasmus Lassen bager tiltalte Laurits Felbereder sst for 6 bukkeskind og et kalveskind, som han har for ham at berede, og efterdi ingen mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** N Madsen for Laurits Sørensen tiltalte efterskrevne for gæld. ingen mødte, blev fordi opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Anders Lauritsen tiltalte Jørgen Andersen sst for husleje. Jørgen Andersen mødte og erbød sig at ville være til regnskab med Anders Lauritsen, efterdi han havde regnskab der imod. blev henfundet for overkøbmand sst, efterdi de begge er indvånere her, og han dem imellem at likvidere.

** Hans Andersen og Jacob Abel efter to registres bemelding, de fremlagde, var Hans Andersen og Jacob Abel begærende, at dem måtte udnævnes 4 uvildige vurderingsmænd, som samme gods kunne vurdere og taksere, hvortil Peder Bhi svarede, at han fordrede ingen varer eller udlæg men rede penge efter deres skadesløs håndskrift og landsdommers dom, hvorpå fogden således for rette afsagde, efterdi fremlægges to løse sedler, den ene Jacob Abels lydende på adskillige bøger i en kiste, som ikke for retten stykvis er fremlagt, den anden Hans Andersens lydende på et jern og andre varer, hvormed de ville rette for dem imod den æskning, Margrete Ørbæks æsker af dem efter deres skadesløsbrev, som lyder på rede penge og ingen andre varer, da vidste fogden ikke at kunne tilfinde Hans Andersen og Jacob Abel at rette for dem med slige unyttige varer, men deres håndskrift og landsdommers dom at fuldgøre og efterkomme.

** Jens Lauritsen for sin søster Margrete Lauritsdatter. Niels Andersen borger sst fremlagde sit skriftlige vidne lydende: eftersom Margrete Lauritsdatter har ladet mig stævne for vidner, hun vil forhverve til bytinget 7/2 1638, da vidner jeg Niels Andersen ved Gud og min salighed, at jeg aldrig har begæret nogen skammelig gerning af Margrete Lauritsdatter, ej heller ved med hende andet end en ærlig dannekvinde vel egner og anstår, og dersom Christen Kjær har skrevet eller sagt mig andet på, da har han gjort som en æretyv og skælm og som ingen ærlig mand, og Gud give at bødlen og djævelen kunne straffe sådan en æretyv og troldkoneunge, at andre løgnere og æreskændere kunne tage eksempel deraf. ex Århus 7/2 1638 Niels Andersen egen hånd.

** Christen Lauritsen Kå fremlagde efterskrevne skriftlige underskrevne seddel på hvis smør, som kom til Århus 11/11 1637, som Christen Kå har annammet, og dernæst en underskrevet seddel på hvis smør, som 11/11 1637 blev annammet fra Clemend Clemendsen slotsskriver på Skanderborg, som skulle leveres til Rasmus Jensen Heldekande i København af Skanderborg lens indkomst. og svor Christen Kå at alt dette smør, som samme registre om formelder, leverede han Jens Taftebjerg borger sst 12/11 1637, og tilspurgte Jens Taftebjerg, om han kunne eller ville benægte, han jo samme smør havde annammet efter registres fornelding, hvilket Jens Taftebjerg hverken bestod eller benægtede, men sagde, han ikke vidste, om det var det register, han annammede smørret efter, efterdi han ikke kunne læse eller skrive, men henskød sig til det register Niels Ågesens karl i København skrev, der han indtog smørret, den ville han svare til.

** Jens Prytz efter opsættelses bemelding blev efterskrevne uden og indenbys tildømt at betale Jens Prytz hvis gæld, de han skyldig er, inden 15 dage.

** Anders Pedersen for Rasmus Poulsen borger til Bergen efter hans fuldmagt, dateret København 7/1 1638 tiltalte Søren Simonsen Gylling borger for 69 rigsdaler efter hans udgivne brev til Peder Christensen Bay i København, dateret Hafnia 30/9 1636. fremlagde også et opdragelsesbrev på fornævnte håndskrift, af Søren Bondesen i København udgivet til Rasmus Poulsen dateret Hafnia 22/12 1637. Søren Gylling mødte svarede og formente, han havde betalt nogen penge, som han med

hans regnskabsbog og kvittantser ville bevise, og erbød sig at være over rede og regnskab, hvortil Anders Pedersen svarede, at hvis Søren Gylling kunne bevise at være betalt, ville han ham gerne afkvittere. og afsagde fogden derpå således, efterdi det er tvistig gældssag anlangende, og Søren Gylling erbyder sig at være over rede og regnskab, da vidste fogden ikke rettere derom at kende, end de med deres tvistige gældssag for overkøbmand at indkomme, og han dem derom imellem at likvidere og adskille, som det sig bør.

** Jens Andersen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne udenbys for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Niels Mikkelsen skrædder efter opsættelses bemelding tiltalte Niels Christensen guldsmed sst for 15 mark for forløfte, han har lovet til ham for hans bror hr Christen Christensen i Kolind. blev tildømt at betale eller lide høringsdele.

** Niels Madsen på KM vegne lovligt det 4.ting det han har tilbudt alle så mange, som havde gæld at fordre efter salig Bodil Lauritsdatter sst, at de på lørdag 10/2 førstkommende skulle møde på Kræmmerhuset, som hendes efterladte gods findes, og enhver da at annamme for sin gæld så vidt, det kan tilstrække.

** Søren Sørensen Ugelbølle lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** N Madsen for Rasmus Lauritsen gav til kende, at det var nu i dag lovligt det 3.ting at han havde udæsket af Hans Pedersen borger sst Rasmus Lauritsens delte og lovforvunden mand Laurits Sørensen Fog sst med sin farkoste, som boer i Hans Pedersens gård her på Torvet, og i hvert ting forbudt Hans Pedersen at huse og helle eller holde tag og skjul over Laurits Fog imod loven. derimod blev fremlagt Hans Pedersens brev lydende, eftersom Rasmus Lauritsen hos mig æsker hans fordelte mand Laurits Fog, så er dette mit svar derimod, at ikke har lejet nogen min gård eller hus til Laurits Fog, men min gård på Torvet har jeg lejet til Anne Jørgensdatter og har derfor mig med Laurits Fog intet at befatte. actum Århus 8/2 1638 Hans Pedersen egen hånd.

** N Madsen på KM og Christen Horsens vegne. efterskrevne vidnede, at de snapsting sidst forleden var over forligelsesmål imellem Christen Horsens og Albret Skot, og da blev de således forligt, at Albret Skot skulle give Christen Horsens 6 daler til badskærløn, og underskrev de begge samme forligelsesmål.

** idem på KM og Christen Horsens vegne. efterskrevne sandemænd her i Århus gjorde deres ed og tov over Albret Hansen Skot sst for den skade, han har skåret Christen Horsens sst således, at efterdi for dem fremlægges syn, sigtelse, klage og lyselses vidne, Christen Horsens at have givet last og klage på Albret Hansen, at have skåret ham samme skade i hans kindben og ham derfor sigtet, og Albret Hansen at have stået til vedermåls ting, der samme sigtelse er udganget, og det ikke benægtet, da vidste sandemændene ikke at kunne befri Albret Skot men svor ham for samme sår og skade et fuldt vold over både for kongen, byen og bonden.

15/2 1638.

** N Madsen for Rasmus Hansen bager lod dele efterskrevne for gæld.

** Peder Stenhugger. Peder Hansen kedelfører borger og byens kæmner sst bekendte, at han havde annammet af Peder Stenhugger 3 daler, som han udgav til borgerskabspenge.

** Christen Lauritsen Kå. Hans Andersen og Jacob Abel borgere sst lod læse byfogdens dom her af ting 8/2 sidst forleden, som formeldte, det han ikke kunne tilfinde Hans Andersen og Jacob Abel nogen vurdering imod Peder Bhis og Margrete Ørbæks tiltale, og gav Hans Andersen på begge deres vegne til kende, at de havde ladet Margrete Ørbæks og Peder Bhi varsel give for tilbud, udlæg og vidner, som de i dag vil tage beskrevet. da tilspurgte Christen Kå, den dag i dommersted, varselsmændene, om de i dag 14 dage til Margrete Ørbæks bopæl eller Peder Bhi, hvortil de svarede nej, ikke i dag 14 dage.

** Ove Sørensen. denne tvistige sag imellem Ove Sørensen og hans kreditorer blev opsat til i dag 14 dage.

** Anders Pedersen Højen for Rasmus Poulsen. denne tvistige gældssag imellem Rasmus Poulsen og Søren Gylling her sst blev optagen til i dag 4 uger.

** Simon Lauritsen. denne tvistige gældssag imellem Simon Lauritsen og Peder Kandestøber blev optagen til i dag 3 uger.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam for velb Jost Høg til Bjørnholm. denne tvistige sag imellem Jost Høg og Peder Christoffersen byfoged sst anlangende Hans Jostsens håndskrift blev opsat til i dag 14 dage førstkommende.

** N Madsen for mester Wulf efter opsættelses bemelding tiltalte Terkild Saxe for gæld efter hans håndskrift 16 daler, og efterdi han ikke mødte, blev derpå for rette afsagt, at Terkild Saxe pligtig er og bør at betale hans gæld inden 15 dage.

** idem efter opsættelses bemelding tiltalte Bent Jensen for 16 daler efter hans håndskrift, dateret Århus 2/1 1634. ingen mødte, blev fordi afsagt, at Bent Jensen pligtig er og bør at betale hovedstol med rente og interesse inden 15 dage.

** Peder Hansen kedelfører. Hans Jørgensen Sommerfeld borger sst med fuldmagt af doktor Egidius Jensen i Randers solgte og skødede til Peder Hansen en Egidius Jensens gård liggende på Torvegade østen næst op til Hans Deusters gård og vesten næst salig Jacob Andersen, fordum skriver på Kalundborg slot, hans gård, med to fulde gårdsavl i alle Århus vange.

** N Madsen for mester Wulf efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne inden og udenbys for gæld, der imellem hr Oluf Mortensen i Ormslev, hvilken gæld de blev tildømt at betale inden 15 dage eller at have indlæg.

** N Madsen for Søren Madsen havde stævnet Rasmus Rasmussen i Ugelbølle for efterskrevne gæld fra 1630-1632. Rasmus Rasmussen mødte og dertil svarede, at han ikke kunne benægte, at han jo var Søren Madsen nogen gæld skyldig, som han derfor blev tildømt at betale inden førstkommende 15 dage.

** Sejer Eskildsen (uafsluttet)

22/2 1638.

** Peder Nielsen i Hasle. Peder Rasmussen Vrold skrædder sst med fuldmagt af Tomas Sørensen væver i Lillemølle solgte og skødede til Peder Nielsen et Tomas Sørensens hus, jord, grund og ejendom bygget og ubygget liggende i Århus på Fiskergade vesten næst Rasmus Læsøs hus og østen næst Folmer Tomasens hus og ejendom og strækker sig i sønder til Folmer Tomasens have.

** Jacob Lauritsen for Rasmus Skriver. Peder Jensen Todbjerg borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Skriver 150 sletdaler, og derfor til underpant satte Rasmus Skriver en hans gård og ejendom, som han nu selv iboer, liggende på Mejlgade, norden næst Christen Carlsen rådmands boder og ejendom og sønden næst Rasmus Jensen bagers gård, Palle Ibsen nu iboer, med al sin tilliggende ager og markjord.

** Rasmus Testrup. denne tvistige gældssag imellem Rasmus Testrup og hans kreditorer blev optagen til i dag måned.

** N Madsen for Søren Fracher. denne tvistige gældssag imellem Søren Fracher og hans kreditorer, efterdi ingen mødte, blev optagen til i dag 14 dage. stævningsmænd Niels Staffensen i Århus og Rasmus Andersen i Odder.

** N Madsen for Adelheid Hansdatter. denne gældssag imellem Adelheid Hansdatter og hendes kreditorer blev optagen til i dag 14 dage.

** Jens Bysvend for Peder Madsen til borgmesters. denne tvistige gældssag imellem Peder Madsen og Jens Grove sst, efterdi han ikke mødte, blev sagen optagen til i dag 8 dage.

** N Madsen for Hans Pedersen. denne tvistige gældssag imellem Hans Pedersen og Jørgen Svendsen blev optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Karen Ludvigsdatter. denne tvistige gældssag imellem Karen Ludvigsdatter og hendes kreditorer blev fremdeles optagen i 14 dage.

** N Madsen for Rasmus Lassen bager. denne tvistige gældssag imellem Rasmus Bager og Laurits Felbereder blev fremdeles optagen til i dag 14 dage.

** Erik Mikkelsen efter opsættelses formelding tiltalte efterskrevne inden og udenbys for gæld, de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Gregers Nielsen. Jens Jensen Torup borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Gregers Nielsen 100 rigsdaler, hvorfor han pantsatte Gregers Nielsen to hans boder liggende næst sønden til hans port og norden næst Hans Jensens gård.

** idem. denne tvistige sag imellem Gregers Nielsen og Rasmus Hansen foged på Gesingholm anlangende kornkøb blev opsat i 14 dage, efterdi ingen mødte.

** N Madsen for Laurits Sørensen efter opsættelses formelding tiltalte efterskrevne for gæld, de ham skyldig er, og som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Jens Andersen efter opsættelses bemelding tiltalte Simon Lauritsen sst for gæld, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** idem. denne tvistige sag imellem Jens Andersen og hans kreditorer udenbys blev optagen i 14 dage, eftersom ingen mødte.

** N Madsen for Rasmus Pedersen i Randers. denne tvistige gældssag imellem Rasmus Pedersen og Hieronimus Gylden blev optagen til i dag 14 dage førstkommende.

** Søren Sørensen Ugelbølle efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Jensen Mørke sst for 8 daler, hans anpart af 41 daler, som hans salig bror Rasmus Jensen Mørke var ham skyldig, og efterdi ingen mødte blev derpå således for rette afsagt, at Peder Mørke pligtig er og bør at betale Søren Ugelbølle inden 15 dage.

** Niels Kni. denne tvistige gældssag imellem Niels Kni og hans kreditorer blev optagen i 14 dage, efterdi ingen mødte.

** idem tiltalte Jørgen Hansen sst for 5 daler for en tønde humle, som blev forvækket i hans skude 1637, og Jørgen Hansen mødte og vedgik samme tønde humle, hvorfor blev derpå således afsagt, at Jørgen Hansen pligtig er og bør at betale Niels Kni 4 daler for samme tønde humle inden 15 dage.

** Peder Pedersen borgmester for Anne Nielsdatter, salig Peder Nielsens sst. Niels Smed i Udbyneder på sin hustru Kirsten Pedersdatters vegne og med fuldmagt af Peder Rasmussen, tjenende hr Anders i Mou, og af Anders Nielsen Tostesen i Mariager på sin hustru Kirsten Rasmusdatters vegne gjorde og gav Anne Nielsdatter afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som dem arveligt kan være tilfaldet efter hendes salig husbond Peder Nielsens død og afgang, det være sig i hus og ejendom, som Anne Nielsdatter nu iboer, liggende på Graven midt imellem mester Wulf Baltsersens hus, både på den østre og vestre side, samt for alt andet gods.

** Niels Smed i Udbyneder. Peder Pedersen borgmester sst på Anne Nielsdatter salig Peder Nielsens efterleverske og borgerske sst hendes vegne i hånd tog Niels Smed i Udbyneder lovede at holde ham og hans medarvinger, som er Peder Rasmussen, tjenende hr Anders i Mou, Anders Nielsen Tostesen i Mariager på hans hustru Karen Rasmusdatters vegne kvit og fri for al bortskyldig gæld, som salig Peder Nielsen og hans hustru Anne Nielsdatter kan være bortskyldig, der han ved døden afgik.

** Poul Steen. Søren Simonsen Gylling borger sst gjorde og gav Poul Steen afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som han efter hans salig hustru Johanne Simonsdatter ? arveligt var tilfaldet.

** Peder Vinter. Peder Vinter stod nu her i dag for tingsdom på den ene og Christen Carlsen rådmand og overformynder sst på Peder Vinters to stedbørn Anders Lauritsen Prytz og Else Lauritsdatter deres vegne på den anden side, og de bekendte, at de 31/10 1637 sidst har været over et venligt skifte og deling og skiftet og delt hvis arv og gods, som fandtes efter Peder Vinters salig hustru Karen Jensdatter imellem Peder Vinter og hans to stedbørn, og da fandtes ganske ringe til de to børns fordel at blive øvrig, dog har Peder Vinter ud af et kristeligt gemyt udlovet straks at give dem 150 kurant daler, og der foruden foræret Else Lauritsdatter efterskrevne hendes mors klæder, sengetøj og en sort beslagen egekiste, som var hendes mors. efterdi Anders Lauritsen bliver hos

Peder Vinter til kost og lære, da ikke at give nogen rente af hans kvota, medens han er hos ham til underholdning.

** NM for Augustinus Miller havde stævnet Hans Pedersen sst ham tiltalte for en håndskrift på en sum penge for noget lærred, hvilken håndskrift Augustinus ham har betalt, og dog ham den forholder og ikke vil igen levere. og blev derpå således afsagt, efterdi Hans Pedersen for retten vedgår af Augustinus Miller samme håndskrift at være betalt, da bør han og pligtig er Augustinus Miller fornævnte håndskrift igen at forskaffe eller derfor at lide tiltale.

1/3 1638.

** mester Wulf for mester Christian Melchiorsen konrektor her i Århus domskole. mester Wulf fremlagde en skriftlig seddel lydende: 19/11 1637 blev Jens Christensen i Lyngby tilsagt at møde i Lime skov 22/11 at skove og age et læs ved til Århus, men han mødte ikke. 26/11 skrev jeg en seddel til Søren Lassen i Skejby om Jens Christensen i Lyngby, at han på onsdag tilkommende skal møde i Århus at erklære sig, hvorfor han ikke mødte i Lime skov, han kom ikke. 12/1 1638 blev Jens Christensen i Lyngby tilsagt at age to mine tjenere fra Lyngby her ud til Århus, han ville ikke. 14/2 blev Jens Christensen i Lyngby tilsagt at age mig selv fra Århus til Lyngby på efterfølgende mandag, som var 19/2, men han endda ville ikke heller møde. dertil svarede Jens Christensen, at han ikke kunne age så langt efter den ved i Lime skov, men hellere ville købe et læs ved på Århus gade og yde mester Christian. for det andet bekendte at have fanget bud at skulle møde onsdagen efter 26/11 i Århus og ikke kunne møde samme tid. dernæst bekendte han at skulle have aget to personer fra Lyngby til Århus 12/2 sidst, da formedelst han om dagen tilforn havde været i Århus med heste og vogn, kunne han ikke derfor age. endnu bekendte han intet at kunne køre for mester Christian.

** Peder Christensen Spørring lod dele efterskrevne for gæld.

** Jørgen Andersen for velb fru Anne Rantzau Jost Høgs til Bjørnholm havde stævnet Jens Ulriksen borger sst for 12 sletdaler, han hende skyldig er for uld, han af hende bekommet har. efterdi ingen mødte, blev sagen optaget i 14 dage.

** Jens Bysvend for Peder Madsen til borgmesters havde stævnet Jens Grove ham tiltalte for (blank), som han er ham skyldig, og efterdi ingen mødte, blev sagen optagen i 8 dage.

** Christen Madsen. denne tvistige sag imellem Christen Madsen og Bent Jensen sst anlangende det pant på hans have ved Mindet. efterdi ingen mødte, blev sagen optagen til i dag 14 dage.

** Knud Keldsen efter opsættelses formelding tiltalte Niels Bjørnskov, eftersom han efter pantebrevs formelding har pantsat ham hans hus og ejendom, han påboer, og det lovligt er opsagt, til og med forpligtet sig at betale ham samme penge, som han har hans hus i pant for til pinsedag sidst, eller han samme ejendom for sit eget at beholde. Niels Bjørnskov mødte og fremlagde genpart til et pantebrev her af tinget udgangen 10/6 1624 samme hus anlangende, som Christen Ibsen da havde i pant af Oluf Jacobsen Swertfeger for 90 daler. dernæst genpart af en dom her af tinget 30/8 1632 anlangende rente af hovedstol, som er 76 daler, Knud Keldsen har samme hans hus i pant for i 5 år, så og fremlagde hans skriftlige svar imod Knud Keldsen, hvorpå fogden således afsagde, efterdi bevises, at Niels Jensen Bjørnskov har pantsat til Knud Keldsen sit hus, han påboer, for 76 daler, og han har forpligtet sig at betale Knud Keldsen de penge, han er ham skyldig, som han har

hans ejendom i pant for, og dersom pengene ikke blev betalt, da Knud Keldsen at beholde fornævnte hus og ejendom som sit eget, da vidste fogden ikke rettere herom at kunne kende, end Niels Jensen Bjørnskov jo bør at holde og efterkomme hans udgivne pantebrev.

** Oluf Andersen for sin husbond velb Jost Høg til Bjørnholm. denne tvistige sag imellem Jost Høg og Peder Christoffersen anlangende Hans Jostsens brev blev fremdeles optagen til i dag 14 dage førstkommende.

** NM for Peder Christoffersen fremlagde et skriftligt bevis lydende: eftersom Peder Christoffersen byfoged har mig bud skikket anlangende et gældsbrev, jeg for nogen tid siden til velb Jost Høg til Bjørnholm har udgivet for øksne, jeg af ham bekom 1636, efter hvilket brev den gode mand mig til mit værneting har ladet tiltale, så jeg har været forårsaget at gøre ham udlæg på Århus byting 4/5 1637, hvilket udlæg hans fuldmægtig har vedkendt og taget mål derpå, hvorfor byfogden har leveret mig samme mit gældsbrev igen, efterdi jeg den således med udlæg havde betalt, og der mig samme mit brev blev leveret, har jeg den straks revet og kasseret, så det er umuligt den nogen tid mere kan forskaffes eller til veje bringes. datum Århus 28/12 1637 Hans Andersen egen hånd.

** Anders Lauritsen fremlagde et skriftligt underskrevet indlæg lydende, eftersom min salig svoger Christen Pedersen, min salig datter og deres børn i pest, som i Århus er, er hendøde, og der findes stor gæld efter dem, som jeg over graven gav til kende at ville have tilsyn med deres efterladte gods, kreditorerne til bedste for deres gæld, så har jeg siden taget godset i mit hus, at de kunne komme til godset der at fange udlæg, for i de huse sygdommen var, ville de vel ikke komme. nu har jeg bysvendene ladet give efterskrevne varsel her i byen, som mig er vitterligt, gæld kan have at fordre. desligeste efter landstings vidne der giver varsel både indenlands og udenlands med tilbud at komme til huset 10/3 nu førstkommende da gods at annamme for deres gæld. actum Århus 1/3 1638 Anders Lauritsen egen hård.

** Ove Sørensen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne udenbys for gæld, de ham skyldig er, der imellem i Blegind salig Søren Pedersens hustru Helle. efterdi ingen mødte, blev fornævnte personer tildømt at betale deres gæld eller derfor at lide tiltale med høringsdele.

** Mikkel Jensen Nordby. Christen Carlsen rådmand sst med fuldmagt af Hans Pedersen indvåner sst på sin hustru Maren Mikkelsdatters vegne, Peder Mikkelsen sst på sine egne og sin søsters Anne Mikkelsdatters vegne og på deres vegne gav Mikkel Jensen Nordby afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som ovennævnte arveligt kan være tilfaldet efter deres salig mor Sidsel (blank), Mikkel Nordbys hustru.

** Christen Carlsen for (uafsluttet)

** Laurits Madsen på sin husbond velb Erik Grubbe til Tjele hans vegne. efterskrevne stod nu her i dag for tingsdom, eftersom de var her fra tinge taget til synsmænd at skulle syne og se hvis brøstfældighed, som fandtes på det store kornhus i Århus Bisgård, da vidnede og kundgjorde de, at de 1/3 var på åstedet, og da så de, at 4 lofter var gennemfaldet, så kornet af rug, byg og havre lå blandt hver andet, så 30 tønder korn var ikke tjenligt til andet and at give til svin, formedelst det er blandet med sand, kalk og andet. item syntes dem at være fordærvet af vand og skarn ungefer 60 tønder korn, som er blevet spildt og nedslået i en øde kælder, som mesten var fuld af dynd og skarn, hvilket de afhjemlede for et fuldt syn.

** Søren Pedersen han stod nu for tingsdom på sin hustru Birgitte Mouritsdatters vegne på den ene og Christen Carlsen rådmand og overformynder sst på Birgitte Mouritsdatters børn Anne Christensdatter, Kirsten Christensdatter, Maren Christensdatter og Jacob Christensen deres vegne på den anden side og de bekendte, at de 24/2 sidst forleden i efterskrevne dannemænd og overformyndere deres overværelse har skiftet og delt alt hvis arv og gods, som fandtes efter Birgitte Mouritsdatters salig husbond Christen Jacobsen, imellem hende og hendes børn Anne Christensdatter, Kirsten Christensdatter, Maren Christensdatter og Jacob Christensen, således at først er angivet al bortskyldig gæld, som er til to Birgitte Mouritsdatters børn Mourits Jensen og Anne Jensdatter deres fædrene arv efter deres salig far Jens Mouritsen, og derefter efterskrevne gæld. derefter blev vurderet i penge alt hvis bo og boskab, som fandtes i salig Christen Jacobsens efterladte hus, som beløb sig i en summa 115 daler, som Søren Pedersen bepligtede sig at give fornævnte 4 børn, når de opvokser og det behov har.

** N Madsen for borgmester Søren Frost. Peder Christoffersen byfoged bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Søren Frost 130 sletdaler, og derfor pantsatte han Søren Frost alt hans bryggerede med kedel og kar.

8/3 1638.

** Jacob Lauritsen for Anders Pedersen Langskov lod dele for hovedgæld efterskrevne udenbys, der iblandt Karen salig Peder Nielsens i Skjoldelev.

** N Madsen for Jens Madsen. denne tvistige gældssag imellem Jens Madsen og hans kreditorer blev optagen til i dag 14 dage.

** Peder Simonsen lod dele efterskrevne udenbys for hovedgæld.

** Jens Karlby. denne tvistige sag imellem Jens Karlby og Peder Kedelfører anlangende husleje af salig Jens Mørkes børns gård blev optagen i 4 uger.

** Søren Clemendsen havde stævnet Sidsel Kolinds sst for 12 daler, som hun ham skyldig er og blev tildømt at betale inden 15 dage.

** N Madsen for Søren Fracher efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld, de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** N Madsen for Jens Christensen rådmand havde stævnet Jens Lassen herredsfoged i Hesselballe og ham tiltalte for 1 tønde rug, penge 14 mark, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** N Madsen for Adelheid Hansdatter efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne inden og udenbys for gæld. blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Sejer Eskildsen lod dele for hovedgæld efterskrevne.

** N Madsen for Niels Kni efter opsættelses indhold tiltalte efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** N Madsen for Lisbeth Zachariasdatter. synsmænd vidnede, at de 7/3 sidst var til syn til Lisbeth Zachariasdatter i Augustinus Badskærs hus, da syntes dem ikke ligere, end hendes højre lårben var midt i sønder, hvilket Niels Madsen sigtede og beskyldte Matias Jacobsen, Jacob Remmers søn sst, for han 28/2 sidst overkørte Lisbeth Zachariasdatter med heste og vogn her på gaden, og lyste ham derfor et fuldt vold til.

** idem. Niels Madsen på Lisbeth Zachariasdatters vegne gav last og klage på Matias Jacobsen Jacob Remmers søn sst, for han 28/2 sidst overkørte Lisbeth Zachariasdatter her på gaden med heste og vogn, og de sønderkørte hendes højre lår.

** N Madsen for Simon Lauritsen. denne tvistige gældssag imellem Simon Lauritsen og Peder Kandestøber blev henfundet til overkøbmand, efterdi der findes regnskab imod regnskab.

** N Madsen for Rasmus Pedersen i Randers. denne tvistige gældssag imellem Rasmus Pedersen og Hieronimus Gylden blev hedenfundet for overkøbmand, efterdi der findes regnskab imod regnskab.

** Peder Pedersen borgmester for Anne salig Peder Bysvends. Peder Christensen i Bjerring fremlagde er forseglet brev lydende: vi efterskrevne Niels Christensen skrædder i Udbyneder på min hustru Kirsten Christensdatters vegne og Anders Christensen sst på egne vegne har solgt og afhændet til vores bror Peder Christensen hvis anpart, som os arveligt er tilfaldet efter vores farsøstersøn salig Peder Nielsen, som døde i Århus. datum Udbyneder 3/3 1638.
efter at fornævnte brev var læst og påskrevet, stod nu for tingsdom fornævnte Peder Christensen gjorde og gav fornævnte Anne Nielsdatter for sig selv, Niels Christensen skrædder, Anders Christensen så og for Anne Christensdatter af København afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som dem arveligt kan være tilfaldet efter Anne Nielsdatters husbond salig Peder Nielsens død og afgang, det ære sig i hus og ejendom, som Anne Nielsdatter iboer, liggende på Graven midt imellem mester Wulf Baltsersens huse og ejendom, både på den øster og vestre side, og de takkede hende godt for god redeligt udlæg og betaling.

** N Madsen for Gregers Nielsen efter opsættelses bemelding her af tinget 22/2 sidst tiltalte Rasmus Hansen foged på Gesingholm, for han til Gregers Nielsen efter sin efterskrevne håndskrift, dateret Århus 14/11 1636, en andel rug solgt har, som han ikke havde bekommet. og derpå blev således afsagt, så efterdi bevises med Rasmus Hansens egen håndskrift at have solgt til Gregers Nielsen i Århus 100 tønder rug, og derhos lovet inden jul rugen at levere, og Gregers Nielsen endnu i dag så vel som tilforn her på tinget har udlagt og tilbudt 154 rigsdaler og æsket samme rug at må ham her i Århus leveres, vidste byfogden ikke rettere herom at kunne kende, det Rasmus Hansen jo bør sin udgivne håndskrift at holde, og fornævnte 100 tønder rug her i Århus til Gregers Nielsen efter stadsretten at levere, efterdi samme kornkøb her i Århus gjort er.

** Peder Simonsen for Jens Andersen lod dele for hovedgæld efterskrevne udenbys for gæld.

** idem lod dele Erik Nielsen i True, for han har lovet for Jens Sørensen møller i True 4 sletdaler.

** idem efter opsættelses formelding tiltalte efterskrevne udenbys for gæld, de Jens Andersen skyldig er, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** N Madsen for Jacob Mikkelsen. efterskrevne borgere vidnede, at de (blank) sidst så, at Jacob Mikkelsen havde en blodig skade oven i hans hoved, som han for dem beskyldte Christen Hansen Holm tjenende borgmester Søren Frost sst, for han det gjorde ham den (blank), og lyste Niels Madsen Christen Holm et fuldt vold til.

** idem gav last og klage på Christen Holm sst, for han gjorde Jacob Mikkelsen en stor blodig skade oven i hans hoved.

** Jacob Abel borger sst havde stævnet Ambrosius Lauritsen, barnfødt i Århus, for dom og lovmål, om han vil have noget dertil at svare, og fremlagde Ambrosius Lauritsens efterskrevne brev lydende: kendes jeg Ambrosius Lauritsen at jeg skyldig er Jacob Abel borger i Århus 18 sletdaler, hvorfor jeg til ham har pantsat et nyt beslaget skrin, hvori findes tinfade, tallerkener, saltsirkener, kobberkedler, bøger og beklædning med slig kondition, at dersom bemeldte 18 daler ikke bliver betalt Jacob Abel til Mauritii førstkommende, da han at beholde det for et fuldt køb. actum Århus 18/8 1637 Ambrosius Lauritsen. og satte Jacob Abel i al rette og formente, at efterdi Ambrosius Lauritsen ikke sit udgivne brev har holdt og efterkommet og ham de 18 daler betalt, om fornævnte gods bør ham for et fuldt køb at efterfølge. derpå blev således afsagt, efterdi fremlægges Ambrosius Lauritsens håndskrift lydende på 18 daler, som han ikke til den bestemte tid betalt har, da vidste fogden ikke andet derom at sige, end Jacob Abel bør fornævnte gods at beholde.

** Jacob Abel borger sst på sine egne og Hans Andersens vegne havde stævnet Laurits Lauritsen, barnfødt i Horsens, for dom og lovmål gældssag anlangende og fremlagde Laurits Lauritsens udgivne brev lydende: kendes jeg Laurits Lauritsen, barnfødt i Horsens, at eftersom jeg har været over rede og regnskab med mine svogre Hans Andersen og Jacob Abel bogfører og borger i Århus, da befindes at jeg bliver mine svogre skyldig 809 kurant daler, som jeg bepligter mig at betale til pinsedag 1624 førstkommende. datum Århus 8/12 1624 Laurits Lauritsen egen hånd. og satte Jacob Abel på sin egen og Hans Andersens vegne i al rette, om Laurits Lauritsen ikke pligtig er og bør sin håndskrift af holde og dem fornævnte 809 kurant daler med påløbende rente og skadegæld at betale inden 15 dage eller at have udlæg og vurdering derfor i hans gods, løsøre og ejendom. så mødte Laurits Lauritsen ikke nogen genmæle derimod at gøre, endog han 3 gange blev påråbt, og blev fordi derpå for rette afsagt således, efterdi fremlægges Laurits Lauritsens håndskrift på 809 kurant daler, og han ikke sin forpligt har efterkommet, og han ikke er mødt herimod at svare, da vidste fogden ikke andet herom at sige for rette, end Laurits Lauritsen jo pligtig er og bør Jacob Abel og Hans Andersen fornævnte 809 kurant daler med rente og interesse at betale inden 15 dage eller og derefter at have udlæg og fuld vurdering.

** Gregers Nielsen. efterskrevne borgere tilbød Rasmus Hansen foged på Gesingholm 154 rigsdaler i rede penge, som blev talt her på tinget, for 100 tønder rug, som Rasmus Hansen Gregers Nielsen solgt har, hvortil Rasmus Hansen svarede, at når han leverer fornævnte 100 tønder rug til Gregers Nielsen, så vil han annamme pengene af Gregers Nielsen efter sit brev.

** N Madsen for Niels Møller i Volk mølle efter opsættelses bemelding tiltalte Rasmus Poulsen, borgersøn sst, for 50 rigsdaler efter hans håndskrift, hvortil hans fuldmægtig svarede, at efterdi Rasmus Poulsen ikke her i Århus har udgivet samme håndskrift, og ikke heller forpligtet sig her men i Randers at betale, da mente han derfor, at Rasmus Poulsen for den tiltale her bør kvit at være. derefter blev derpå således for rette afsagt, efterdi fremlægges Rasmus Poulsens håndskrift, som han til Rasmus Sørensen møller i Volk mølle har udgivet på 50 rigsdaler, og da Rasmus Poulsen er

borgersøn her i byen, da vidste byfogden ikke rettere derom at kunne kende, end Rasmus Poulsen bør at betale Niels Møller 50 rigsdaler inden 15 dage eller derfor at have udlæg.

** Niels Sørensen lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

15/3 1638.

** Søren Jensen. Rasmus Jensen Borum borger sst solgte og skødede til Søren Jensen en hans gård, hus, jord og ejendom liggende på Vestergade vesten næst op til Peder Pedersen borgmester hans gård og østen næst til Laurits Jacobsen Møllers gård, med sin hosliggende have ved gården og tilliggende agre og mark i alle Århus vange.

** Søren Vinter på Vorfrue kirkes vegne. Søren Jensen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Søren Vinter på Vorfrue kirkes vegne 100 rigsdaler, som han i hans nød og trang lånt har, og derfor til underpant satte han Søren Vinter en hans gård, som han Rasmus Jensen Borum borger sst afkøbt har, liggende på Vestergade vesten næst op til Peder Pedersen borgmester hans gård og østen næst til Laurits Jacobsen Møllers gård.

** Jørgen Andersen på velb fru Anne Rantzau Jost Høgs til Bjørnholm hendes vegne efter opsættelses bemelding tiltalte Jens Ulriksen borger sst for 12 daler, som han hende skyldig er for uld han af hende bekommet har, og fremlagde Jens Ulriksens sendebrev, hvori han begærer, at hun ville annamme af Peder Nielsen 6 daler, som han ham skyldig er for en fin hat, de andre vil han sende hende inden påske eller at betale dem med humle, torsk eller sild. men efterdi Jens Ulriksen ikke mødte, blev derpå således afsagt, at Jens Ulriksen pligtig er og bør at betale fru Anne Rantzau fornævnte 12 daler ingen 15 dage eller derefter at have udlæg.

** Christen Madsen tiltalte Henrik Mogensen sst for 7 daler, han ham skyldig er, men efterdi han ikke mødte, blev sagen opsat i 14 dage.

** N Madsen for Peder Sørensen i Søften tiltalte Rasmus Madsen sst for 100 sletdaler efter hans brev, dateret 9/11 1629, og Jacob Basballe for 10 sletdaler efter hans brev, dateret 5/3 1637, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** mester Wulf Baltsersen. Søren Jensen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være mester Wulf 109 sletdaler, som er hvis penge Rasmus Jensen Borum borger sst mester Wulf skyldig var, og derfor har hans gård og ejendom i pant, som Søren Jensen Rasmus Borum afkøbt har.

** N Madsen for Peder Christoffersen byfoged. efterskrevne vidnede, at de var i Hans Jostsens stue 15/5 1637 og så, at Hans Jostsens tjener Niels Nielsen indkom fra Århus byting med et Hans Jostsens gældsbrev, han til velb Jost Høg havde udgivet på nogen øksne, og han for samme brevs rest havde gjort udlæg, da så de, at Hans Jostsen kasserede samme brev og rev det i stykker.

** idem. de otte mænd vidnede, at de så og hørte, at eftersom blev fremæsket af Oluf Andersen, at han skulle fremlægge hvis breve, som i dommen imellem ham og Peder Christoffersen skulle indføres, da svarede Oluf Andersen, at han var ---- tilforn her på tinget og ikke derfor ville levere nogen breve fra sig.

** Oluf Andersen for velb Jost Høg. i den tvistige sag imellem Jost Høg og Peder Christoffersen afsagde sætfogden Christen Kå således, så efterdi bevises, at Peder Christoffersen byfoged til sig har annammet 4/5 1637 Jost Høgs brev på en sum penge, som Hans Jostsen borger i Århus til Jost Høg udgivet har, og derfor har den gode mand ladet i rette stævne Peder Christoffersen, at han bør samme brev at fra sig levere, hvorimod Niels Madsen på Peder Christoffersens vegne mødte med et tingsvidne her af tinget 1/3 sidst forleden, at Hans Jostsen kasserede og rev i stykker samme sit brev. ligeledes fremlagde Peder Christoffersens forsæt, at rigens rets 6.kapitel formelder, at det, som er umuligt at føres til stede, må ikke æskes, men alene tilbørlig vederlag derfor efter nøjagtig bevisning eller billig vurdering, hvorfor han formener, Peder Christoffersen bør at være kvit for at føre fornævnte brev til stede. da efter forberørte lejlighed vidste sætfogden ikke at kunne tildømme Peder Christoffersen Hans Jostsens hovedbrev at føre til stede, men Peder Christoffersen for fornævnte brev, til Jost Høg er udgivet, med sin hovedstol og rente, efter rigens rets 6.kapitel at gøre vederlag og betaling, som det sig bør, eller derfor at lide tiltale.

** Ove Sørensen lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** Christen Carlsen og Hans Andersen overformyndere. efterskrevne borgere sst vidnede, at de i dag 8 dage på overformyndernes vegne var hos Christen Kjær borger sst og tilspurgte ham, hvis middel han kunne have til de fattige faderløse børn, hans stedbørn, til klæde og føde, da svarede han dem således, at han vidste dem intet svar at give på den tid.

** Anders Lydiksen skøde (uafsluttet)

29/3 1638.

** mester Påske Jensen. Jacob Abel bogfører og borger sst med fuldmagt af doktor Morten Madsen, mester Bonde Nielsen og Anders Bertelsen og på deres vegne solgte og skødede til mester Påske Jensen en øde have, som ligger til præsterne til sankt Clemends kirke, liggende på Kannikkegade næst op til velb Holger Rosenkrantzes have på den østre side og siden strækkende sig imod vest og indtil velb Axel Arenfeldts have og imod sønder indtil Volden til Niels Ibsens og Christen Carlsen rådmand sst deres boder og ejendom.

** mester Påske Jensen. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var her fra tinge taget til vurderingsmænd at skulle vurdere en øde kapitelshave, som ligger til præsterne til sankt Clemends kirke, og som kapitlet efter KM nådigste bevilling er forundt at sælge, da vidnede de, at de var på samme have, som findes ganske øde med gærder og andet, og syntes dem, at samme have i det aller dyreste ikke kunne gælde mere end 40 kurant daler.

** mester Wulf Baltsersen havde i rette stævnet Anders Lauritsen borger sst og tiltalte ham for 10 daler efter hans regnskabsbog af salig Christen Pedersens gæld. sagen blev opsat i 14 dage.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Nielsen rådmand. Morten Sørensen borger sst med fuldmagt af Maren salig Laurits Malers sst og på hendes vegne bekendte, det hun af ret vitterlig gæld skyldig er Rasmus Nielsen 150 sletdaler, og for samme sum pantsatte han Rasmus Nielsen en fornævnte Maren Jørgensdatters gård med tilliggende have ved gården og markjord i alle Århus vange, liggende bag klostret sst, vesten næst op til Jens Ribers hus og østen næst Maren Tilsts boder og ejendom.

** N Madsen for Søren Ugelbølle havde stævnet efterskrevne for gæld, de Søren Sørensen skyldig er, og efterdi ingen af dem mødte, blev sagen optagen i 14 dage.

** N Madsen for Jens Madsen. denne tvistige gældssag imellem Jens Madsen og hans kreditorer blev optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Anders Christensen skræddersvend havde stævnet Jacob Skrædder i Bisgård og ham tiltalte for 15 mark for hans løn og 3 mark, som han har lånt hans hustru. ingen mødte, blev derfor optagen i 14 dage.

** N Madsen for Lisbeth Zachariasdatter. denne tvistige sag imellem Lisbeth Zachariasdatter og Jacob Remmers søn Matias Jacobsen anlangende hendes lår, han sønderkørte, blev optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Jens Karlby. denne tvistige gældssag imellem Jens Karlby og hans kreditorer, efterdi ingen mødte, blev optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Hans Pedersen. efter opsættelses bemelding tiltalte Jørgen Svendsen sst for (blank) efter hans brevs indhold. blev tildømt at betale inden 15 dage eller at have udlæg.

** Christen Carlsen overformynder. Maren Christensdatter, anden Maren Christensdatter og lille Margrete Christensdatter, Christen Kjær borger her sst hans stedbørn, de gav last og klage på deres stedfar Christen Kjær, at de aldeles intet kunne bekomme af ham enten til klæde eller føde i nogen måder, som han dem efter kontrakts indhold lovet har.

** idem. Christen Kjær borger i Århus sagde til Christen Carlsen rådmand sst, at han ikke kunne gå i Risskov og hugge en halv snes eger, som andre gjorde her i byen, ellers ville han lige så vel bygge skibe her for byen, som andre gør.

** Anders Lauritsen fremlagde efterskrevne skriftlige vurdering af hvis efterladte gods, som fandtes i Anders Lauritsens hus, efter salig Christen Pedersen, som døde i Århus i den pesttid, som var Anders Lauritsens svoger og havde hans datter salig Anne Andersdatter til ægte.

** N Madsen for Augustinus Miller lod dele Jens Pedersen indvåner sst for en håndskrift, han ham forholder, og ikke vil igen levere, endog han ham betalt har, og han er tildømt den at fra sig levere.

** idem lod dele Jens Pedersen indvåner sst for 5 mark for brevpenge for breve, han her til tinget har taget.

** N Madsen for Maren Vævers. efterskrevne vidnede, at de 5/2 sidst forleden, der salig Christen Pedersen væver var begravet, var i hans efterladte hus og registrerede hvis efterskrevne gods, som efter ham fandtes. varselsmænd vidnede, at de i dag 14 dage sidst forleden var på Estrup og stævnede salig Jens Vejlbys søn Peder Jensen, som der tjener, samt Maren Vejlbys og Anne Jensdatter.

** idem. Niels Madsen stod for tingsdom det 3.ting, det han på Maren Vævers vegne har tilbudt hendes salig husbonds arvinger, nemlig Peder Jensen, tjenende på Estrup, Maren Vejlbys og Anne

Jensdatter her i Århus, at de skulle komme i hans efterladte bo og der annamme hvis arv dem kunne tilfalde, og derimod betale hvis bortskyldig gæld, som efter ham kunne findes.

5/4 1638.

** Christen Madsen efter opsættelses bemelding tiltalte Henrik Mogensen sst for 7 daler, som han blev tildømt at betale.

** Augustinus Miller for Rasmus Skriver. Peder Hansen kandestøber bekendte, at hans hustrus forrige mand salig Gert Cappelmand var skyldig til Rasmus Nielsen 250 sletdaler efter det gamle pantebrevs indhold 25/8 1631 udgivet, og Peder Hansen nu til hans nytte og gavn 50 sletdaler videre behøves på samme pant, hvorfor han bekender sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 300 sletdaler, og i pant satte Rasmus Nielsen en hans gård, han nu selv iboer, liggende på Mejlgade sønden næst Rasmus Testrups gård og norden næst Peder Jacobsens gård.

** Knud Rasmussen i Malling Bisgård på sin husbond velb Erik Grubbes vegne. efterskrevne vidnede, at de 3/3 sidst forleden på Århusgårds mark så, at Niels Staffensen i Lemming kørte Jens Eriksen i Obstrup af vejen over diget. så sprang Niels Staffensen af vognen og gik tvært over ageren og diget. så kaldte Jens Eriksen ad ham og bad, han skulle komme til hans vogn, han ville intet ondt gøre ham, og så gik han og satte sig ved en tornebusk, og siden så de intet mere til dem.

** Villum Albretsen Skot. Jens Andersen borger sst med fuldmagt af Laurits Jensen i Dørup solgte og skødede fra Laurits Jensen og til Villum Skot en Laurits Jensens gård og ejendom, som han med sine børn har i fællig, liggende på Vestergade imellem Niels Bondesens ejendomme, både på den østre og vestre side, og som hr Tomas Hansen og Jens Guldsmed nu iboer, og samme gård kaldes Vorfrue kirkegård.

** Christen Carlsen rådmand for Laurits Jensens børn i Dørup. Villum Albretsen Skot borger sst i hånd tog Christen Carlsen på Laurits Jensens børns vegne, som er Jens Lauritsen, Jørgen Lauritsen og Christence Lauritsdatters vegne, og Villum Skot bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Christen Carlsen på fornævnte børns vegne, som er deres mødrene arv, 300 sletdaler, og derfor til underpant satte han Christen Carlsen på fornævnte børns vegne ovennævnte gård på Vestergade, kaldet Vorfrue kirkegård.

** idem. Jens Andersen i Møllestien borger sst bekendte, at eftersom Villum Albretsen Skot borger sst har pantsat til Christen Carlsen på fornævnte børns vegne den gård på Vestergade, han iboer, som han købte af deres far Laurits Jensen i Dørup for 300 daler, som er fornævnte børns mødrene arv, så dersom Villum Skot findes forsømmelig og ikke til den dag og tid, pantebrevet om formelder den årlige rente betaler, da bepligtede Jens Andersen sig og sine arvinger samme rente årligt til ret tid at betale.

12/4 1638.

** Gregers Nielsen. Mikkel Jensen Nordby borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Gregers Nielsen 133 rigsdaler, og derfor til underpant satte han Gregers Nielsen en hans gård, han nu iboer, liggende på Mejlgade næst sønden til Christen Carlsens gård og norden næst op til den øde ejendom, Anders Lydiksen nu tilhører.

** Peder Madsen, tjenende borgmester Søren Jensen Frost havde stævnet mester Wulf Baltsersen borger sst ham tiltalte for 8 sletdaler for en tønde hørfrø, hvortil mester Wulf svarede, at hvis hørfrø, han havde bekommet, havde han betalt, men dersom han kunne bevise, at han videre hørfrø havde bekommet, vil han det gerne betale. sagen blev optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Anders Christensen skræddersvend efter opsættelses bemelding tiltalte Jacob Skrædder sst for 16 mark for hans løn og 3 mark lånte penge, som han blev tildømt at betale.

** Christoffer Ry skomager tiltalte Niels Nielsen kedelfører sst for (blank) for sko, han af ham bekommet har, hvortil Niels Kedelfører svarede, at Christoffer Ry af havde bekommet 16 par skolæster og formente, at intet lovmål over ham burde at stedes, før de havde været for overkøbmand. og blev derpå således afsagt, efterdi der findes regnskab imod regnskab, og de begge er borgere sst, da de med deres tvistige regnskab for overkøbmand at indkomme, og han dem imellem at likvidere og adskille.

** mester Wulf Baltsersen. denne tvistige sag imellem mester Wulf og Anders Lauritsen blev fremdeles optagen til i dag 14 dage.

** Rasmus Pedersen Testrup efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne uden og indenbys for gæld, de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale.

** idem. synsmænd afhjemlede syn til Rasmus Testrups gård på Mejlgade, hvor halvparten af gærdet ved gården, en ganske hob loftsfjæl, to luger til loftet og meget andet mere var borttaget.

** idem. Rasmus Testrup fremlagde en underskrevet seddel lydende: 27/3 1638 har vi underskrevne været med Rasmus Pedersen Testrup i en af hans boder på Graven, som Jens Jørgensen skomager havde lejet og var afflyttet, og da blev efterskrevne indbo vurderet Rasmus Testrup til i hans husleje, så vidt det kunne tilstrække.

** Jacob Lauritsen for Christoffer Stenhugger. efterskrevne synsmænd vidnede, at de 9/4 sidst forleden var til syn til hvis brøstfældighed, som fandtes på Christoffer Stenhuggers gård sst, og da syntes dem i haven ved åen at der var brøstfældighed på bolværket, som ikke kan færdiggøres ringere end 20 sletdaler. desuden var der stor brøstfældighed på husene, så de ikke kunne synes, at samme gård kan færdiggøres, så nogen kunne bo deri, ringere end 100 rigsdaler.

** idem. Jens Lauritsen på fornævnte Christoffer Jensens vegne tilbød Villum Sørensen i Lystrup, om han ville færdige og forbedre på Christoffer Jensens gård med ham, efterdi han er en arving efter hans salig hustru Ellen Hansdatter, og gården meget brøstfældig at være efter dannemænds syn og afsigelse.

** Jens Andersen Karlby. Jens Pedersen borger i Slangerup i Sjælland afsagde sig arv og gæld efter hans salig bror Christen Pedersen, som døde her i Århus, så han hverken vil annamme nogen arv eller svare til nogen gæld efter ham i nogen måder.

** Peder Madsen tjenende borgmester Søren Frost tilspurgte mester Wulf Baltsersen sst, om han ved hans ed vil nægte, at han var ham skyldig på borgmester Søren Frosts vegne 7 daler for en tønde hørfrø, hvilket mester Wulf ikke ville benægte, man han havde betalt for det.

** Jens Lauritsen rådmand. efterskrevne vidnede, at de nu i dag 12/4 var tiltaget til vurderingsmænd at skulle vurdere Jens Lauritsen rådmand sst udlæg på sin søsters børn, nemlig Mads Christensen, Maren Christensdatter, lille Maren Christensdatter og Margrete Christensdatter deres vegne, som han er værge for, for deres underholdning, som dem rester hos deres stedfar Christen Jensen Kjær sst, og der de kom i Christen Kjærs hus blev dem forelagt en fortegnelse på hvor mange årsmål, et hvert barn resterer, som er til Mads Christensen og Maren Christensdatter 11 år, lille Maren Christensdatter 2 år og Margrete Christensdatter 4 år, er til hobe 17 år, til hvert barns underholdning årligt 24 sletdaler, beløber sig 408 sletdaler, for hvilken fordrede sum de først tilvurderet Jens Lauritsen efterskrevne indbo, men efterdi i boen ikke mere gods fandtes, blev han indlagt i Christen Kjærs gård i Rosengade, han nu påboer, for resten af fornævnte fordring, som er 392 daler.

19/4 1638.

** Jens Madsen. efterskrevne dannemænd vidnede, at Jens Madsen er født og båret her i Århus af ærlige ægte forældre Mads Madsen og Birgitte Sørensdatter, og selv har han af første barndom til denne dag skikket sig ærligt og vel.

** Søren Olufsen. Rasmus Rasmussen borger i Ebeltoft gjorde og gav Søren Olufsen afkald for al hvis arv og gods, som ham arveligt var tilfaldet efter hans salig datter Maren Rasmusdatter, Søren Olufsens hustru, og takkede ham godt for god redelig udlæg og betaling i alle måder.

** N Madsen for Jens Madsen lod dele efterskrevne inden og udenbys.

** N Madsen for Mogens Simonsen i Stadsgård havde stævnet Søren Pedersen Hattemager sst for 20 daler rester af en håndskrift, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Augustinus Miller for Anne Nielsdatter salig Peder Bysvends. Peder Lassen, barnfødt i Udbyneder, på sin egen så vel som på Jesper Mortensen Foss møller i Tvedeby mølle i Sjælland hans hustru Dorte Simonsdatters vegne gav Anne Nielsdatter afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som dem arveligt kan være tilfaldet efter Anne Nielsdatters husbond salig Peder Nielsens død og afgang, det være sig i huse, bygning og ejendom, som Anne Nielsdatter iboer, liggende på Graven midt imellem mester Wulf Baltsersens huse og ejendomme både på den østre og vestre side, der tilmed for alt andet gods, rørende og urørende, hvor som helst det findes kan, og takkede Anne Nielsdatter godt for redeligt udlæg og betaling.

** N Madsen for Gregers Nielsen lod dele for hovedgæld Rasmus Hansen foged på Gesingholm for en kontrakt, han med Gregers Nielsen gjort og oprettet har, på 100 tønder rug ham her i Århus at levere, hvilken kontrakt han ikke har holdt.

** Knud Keldsen. Niels Bjørnskov borger sst lod læse en landstings stævning, hvormed han havde stævnet Knud Keldsen til Viborg landsting næste landsting efter pinse, den sag anlangende om det hus, Niels Bjørnskov nu iboer, som Knud Keldsen i pant har.

26/4 1638.

** N. Madsen for Peder Madsen, tjenende Søren Frost borgmester. denne tvistige sag imellem Peder Madsen og mester Wulf Baltsersen anlangende den tønde hørfrø, de omtvister, blev fremdeles optagen til i dag 14 dage førstkommende.

** N Madsen for Mikkel Langballe. denne tvistige sag imellem Mikkel Langballe og Hans Klodt anlangende den kontrakt, som imellem dem er oprettet, om det huses besiddelse, blev optagen til i dag 14 dage.

** mester Wulf Baltsersen efter opsættelses bemelding tiltalte Anders Lauritsen borger sst for gæld, som hans salig svoger Christen Pedersen var ham skyldig efter hans efterskrevne regnskabsbogs formelding. Anders Lauritsen mødte og fremlagde salig Christen Pedersens efterskrevne regnskabsbog. og blev derpå således afsagt, at efterdi findes regnskabsbog imod regnskabsbog, vidste fogden ikke rettere herom at kunne kende, at efterdi begge er borgere her i Århus, end jo samme deres tvistige sag bør at indkomme for overkøbmand sst.

** Laurits Hansen skomager. denne tvistige sag imellem Laurits Hansen og Jacob Lauritsen sst anlangende det gårdsavl, han ham aflejet har, blev opsat til i dag 14 dage.

** idem. Laurits Hansen tiltalte Jacob Lauritsen for gæld, han ham skyldig er. blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Lisbeth Zachariasdatter. denne tvistige sag imellem Lisbeth Zachariasdatter og Jacob Remmer og hans søn Matias Jacobsen, anlangende det han sønderkørte hendes lår, blev fremdeles optagen i 8 dage.

** N Madsen for mester Søren Andersen læsemester havde stævnet Jens Sørensen salig Søren Pedersens søn i Åby og ham tiltalte for 2 daler, som han har lovet for ham til Gregers Nielsen, og efterdi han ikke mødte, blev sagen optagen til i dag 14 dage førstkommende.

** Jens Andersen Karlby efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Hansen borger sst for 10 daler husleje af salig Jens Mørkes børns gård på Mejlgade, han tilforn iboede, og fremlagde en overkøbmands afsigt, som til indhold formeldte, da efterdi Peder Hansen har boet i Jens Mørkes børns gård, vidste han ikke andet at kende, end han bør at betale til overformynderne hvis resterende husleje, han til dem kan blide skyldig. og blev derpå således afsagt, at efterdi samme tvistige sag en gang for overkøbmand er indfundet, han dog sin likvidering og afsigt uendelig senteret, da vidste byfogden ikke andet herom at sige, end Jens Andersen og Peder Kedelfører med samme deres tvistige sag endnu for overkøbmand bør at indkomme, og han dem ved endelig regning og likvidation imellem at adskille.

10/5 1638.

** N Madsen for mester Wulf havde stævnet efterskrevne udenbys for gæld, de ham skyldig er, og efterdi ingen mødte, blev sagen optagen i 14 dage.

** Henrik Mogensen for hr Niels Christensen i Holme havde stævnet Rasmus Juel borger sst og ham tiltalte for 11 sletdaler og lovens rente på 13 år. efterdi han eller nogen på hans vegne ikke mødte, blev sagen optagen til i dag 14 dage.

** Niels Madsen for Mikkel Langballe. denne tvistige sag imellem Mikkel Langballe og Hans Klodt om den kontrakt med det huses besiddelse, Hans Klodt påboer, blev fremdeles optagen til i dag 14 dage førstkommende.

** N Madsen for Mikkel Langballe tilspurgte efterskrevne, som i dag 14 dage sidst var tilforordnet at være otte mænd, om de enten hørte eller så, at Hans Klodt begærede af byfogden eller byskriveren nogen opskrivelses seddel på synsmænd til den våning, han påboer, hvortil de vidnede med deres ed, at de 4 synsmænd ikke lovligt i dag 14 dage blev opkrævet her på tinget til noget syn.

** N Madsen for Jens Carlsen lod dele for hovedgæld efterskrevne udenbys, der imellem i Hinnerup Anne Ibsdatter og hendes sønner Niels Sørensen, Peder Sørensen, Ove Sørensen og Jens Sørensen.

** Christen Carlsen rådmand på sin egen og borgmester og råds vegne i fjendernes tid. denne tvistige sag imellem borgmester og råd og menige borgerskab sst om den kontribution, som Simon Lauritsen i fjendernes tid har udlagt, blev optagen til i dag 3 uger førstkommende.

** Laurits Jacobsen møller. Jens Eriksen i Jegstrup fremlagde efterskrevne skriftlige fuldmagt af hans far Erik Jensen i Jegstrup, dateret Jegstrup 10/5 1638 Erik Jensen egen hånd, og derefter på hans fars vegne solgte og skødede til Laurits Jacobsen forrige møller sst en hans gård liggende på Vestergade ved sankt Karens ejendom vesten ved Jacob Jensen i Kane hans hus og ejendom og østen næst op til Rasmus Sørensens gård og ejendom.

** N Madsen for Lisbeth Zachariasdatter. Jens Poulsen sst vidnede, at han 28/2 sidst forleden så, at Matias Jacobsen, Jacob Remmers søn sst, her i Århus Borgport kørte med heste og vogn over Lisbeth Zachariasdatters lår, og hun havde et barn i armen, og han holdt ved den fjermer hest, at vognen ikke skulle køre over barnet, og at det var mester Gotfreds barn, og Jacob Remmers kones søster Kirsten Dinesdatter gik samme tid efter vognen.

** Rasmus Pedersen Testrup lod dele efterskrevne for gæld.

** Morten Matiasen Svarrer fremlagde efterskrevne skriftlige klage lydende: gunstige gode hr byfoged klager jeg fattige mand Morten Matiasen for eders fromhed, hvorledes jeg af min nabo Christen Smed og hans hustru er overfaldet med mange slemme ærerørige ord uden al skyld og brøde, uanseet jeg aldrig har fortørnet ham eller hans hustru enten med ord eller gerning, men udlagde for ham til Kirsten Poulsdatter 4 daler for hvis gods, som var pantet fra ham for hans husleje, og har tit og ofte påmindet ham, at han skulle løse det fra mig og betale mig mine udlagte penge, og var en ringe ting begærende af ham til villighed af samme penge, men nu han har bekommet sit gods igen, ved han aldrig så mange onde laster og lyder, som han vil lægge mig til, er derfor begærende af den gode kristne øvrighed, at de ville lempe det så, at jeg fattige gamle mand måtte nyde fred for ham. Århus 10/5 1638 Morten Matiasen Svarrer. dertil svarede Christen Smed og med oprakte fingre og helgens ed benægtede, at han eller hans hustru aldrig har tilsagt Morten Svarer noget uærligt eller utilbørligt.

** Laurits Hansen skomager borger sst med en opsættelse her af tinget 26/4 sidst forleden da at have stævnet Jacob Lauritsen borger sst for dom og rettergang og berettede, at Jacob Lauritsen til ham efter hans efterskrevne udgivne brevs formelding, dateret 28/10 1633, havde lejet ham hans gårdsavl til hans gård liggende i 5 år, hvorpå ham resterer endnu et årsmål, og Jacob Lauritsen dog har sig understået imod sit brev og samme gårdsavl til en anden bortlejet, og mente derfor, at Jacob Lauritsen pligtig er og bør at stande ham til rette, idet han samme gårdsavl med stor besværing har gødet og pløjet. derpå blev afsagt, så efterdi bevises med Jacob Lauritsens brev, at han har lejet

Laurits Hansen hans gårdsavl i 5 år, og dog befindes, at Laurits Hansen ikke har haft videre hans gårdsavl i brug end 4 års tid, og Jacob Lauritsen har lejet fornævnte avl til an anden, der de 4 år var forfalden, vidste byfogden ikke rettere herom at kunne kende, end Jacob Lauritsen jo bør at holde og efterkomme sin håndskrift og betale Laurits Hansen for det årsmål, som han ikke har haft samme avl i brug, som er 7 daler.

** idem efter opsættelses bemelding tiltalte Jacob Lauritsen for efterskrevne sko til ham, hans tjenestepige og hans søn Christoffer, samt for brug af hans vogn, summa 7 daler. Jacob Lauritsen mødte og berettede derimod at have regnskab og bød sig til regnskab med ham, og blev derfor funden til overkøbmand sst, han dem imellem at likvidere efter KM forordning.

17/5 1638.

** N Madsen for Mikkel Langballe. efterskrevne synsmænd, som var taget fra tinge at skulle syne den ejendom, som Mikkel Nielsen Langballe har lejet Hans Klodt sst, fremlagde efterskrevne deres skriftlige afsigt, at vi 12/5 1638 har været på åstedet, da syntes os samtlige ikke at være gjort imod kontrakten, thi kontrakten, som os blev forelæst lyder fra Hans Hatstafferers våning, han i brug har, vester på, hvilket er vores fulde hjemmel.

** borgmestre Søren Jensen Frost og Peder Pedersen gav til kende, at eftersom der er faldet nogen tvistighed imellem Mikkel Langballe og Hans Klodt klædemager sst om det hus, Hans Klodt nu iboer, så tilbød bemeldte begge borgmestre fornævnte Mikkel Langballe og Hans Klodt, at hver af dem skulle tage 2 mænd på deres side, som dem i venlighed kunne forene, og til de 4 mænd skulle de tage en rådmand eller en anden dannemand sst, som kunne være 5.mand på det, de kunne blive forligte, hvortil Mikkel Langballe svarede og erbød sig gerne efter borgmester og råds befaling at give samme sag på 2 mænd på sin side, men Hans Klodt svarede ikke at give den sag på sin side på 2 mænd, men indskød sig til kontrakten, som imellem ham og Mikkel gjort er.

** Bernt Klodt for hans far Hans Klodt. efterskrevne vidnede, at Mikkel Langballe i det år, Hans Klodt havde hyret det hus, han iboer, imellem sankt Hans dag og Mikkels dag, lod afbryde den stenmur ved Hans Klodts våning og lod bygge en muret gavl ud til gaden på samme hus, og overdelen til et kammer over bryggerset lod Mikkel afbryde.

** Bernt Klodt havde stævnet efterskrevne for gæld, de ham skyldig er, nemlig Niels Pallesen i Herst for 14 mark efter hans formand Oluf Jensens regnskabsbog, og Jens Jensen i Hasle for en tønde byg. ingen mødte, blev derfor opsat i 8 dage.

** N Madsen for hr Niels Pedersen i Ebeltoft tiltalte Anders Sørensen sst for 12 daler for et års husleje. ingen mødte noget dertil at svare, blev optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Jacob Lauritsen Resendal. efterskrevne synsmænd vidnede, at de 12/5 var på åstederne og så, at Peder Olufsen skipper har ladet oprejse et nyt hus, og samme hus står nær op til Jacob Lauritsens ejendom oventil, så at Peder Olufsens tagdrop falder halvanden sten ind på Jacob Lauritsens tag. desligeste syntes dem, at murlejden på begge sider af Jacob Lauritsens hus var et stykke af murlejden afbrudt på begge ender, og den ene vindskede på Jacob Lauritsens hus var afbrudt og borte, hvilket dem syntes at være gjort, førend Peder Olufsens hus kunne blive rejst, hvilket de afhjemlede for et fuldt syn.

** Gotfred Skuster gav tilkende at have tiltale til Jacob Remmers søn Matias Jacobsen for sår og skade, han har gjort Lisbeth Zachariasdatter, da har begge parterne, efter borgmester og råds befaling, her på tinget voldgivet deres sag på efterskrevne 4 mænd, som dem imellem at forene og forlige, og dersom de ikke om samme sag i venlighed kunne forliges, da hver af parterne lige nær ved deres proces at blive.

** N Madsen for mester Søren Andersen læsemester efter opsættelses bemelding tiltalte Jens Sørensen salig Søren Pedersens søn i Åby for 2 daler for forlov, som er betalt hos Gregers Nielsen. ingen mødte, blev tildømt at betale inden 15 dage.

** N Madsen for Peder Hansen kandestøber fremlagde en skriftlig klage lydende: er dette min hårdelige last og klage over hr Christen Nielsens tjenere i Hornslet, som er Niels Andersen og Peder Christensen, Peder Jensen Kræmmer, som boer i Hornslet, for de 20/4 sidst forleden udenfor Mejlgades ende har med fri vilje og med stor modvillighed kørt til min ko med heste og vogn og kørte stjerten i koen, som var fremmelig med kalve, hvilket jeg ikke ville have den skade for 12 sletdaler, og fuldmagt giver jeg Niels Madsen at tiltale de indstævnede, som har kørt min ko ihjel. actum Århus 4/5 1638 Peder Hansen egen hånd.

** idem. efterskrevne vidnede, at de så 20/4 sidst forleden, som de kom af marken med køerne om aftenen, at Niels Andersen, Peder Christensen og Peder Jensen Kræmmer i Hornslet kom kørende udad Mejlgades ende og kørte midt gennem køerne, og kørte så til Peder Kandestøbers ko og kørte vognstjærten i koen, så hun døde straks. så gik Peder Kræmmer, som havde et spyd i hånden, til koen og holdt hans hånd for munden på koen og ville stemme vejret i hende igen, at hun ikke skulle dø.

** idem. efterskrevne, som var tiltaget som vurderingsmænd at skulle vurdere en ko, som for Peder Kandestøber er ihjel kørt, de vidnede og kundgjorde, at samme ko, der den var ved sin velmagt, ret kunne gælde 12 sletdaler.

** Anders Sørensen Sørup. Hans Pedersen borger sst med fuldmagt af Niels Sørensen KM køkkenskriver i København skødede fra Niels Sørensen og til Anders Sørup i Århus en hans gård liggende på Rosengade vesten næst velb fru Dorte Juels gård og østen næst Christen Jensen Kjærs gård, med en abildhave bag gården og et fuldt gårdsavl i Århus bys mark.

** Hans Pedersen. Anders Sørensen Sørup, underdegn til Århus domkirke, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 300 daler, og derfor til underpant satte han Hans Pedersen sin gård i Rosengade, hvilken gård han nyligen købte af Niels Sørensen KM køkkenskriver i København.

** Henrik Mogensen for doktor Morten Madsen superintendant over Århus stift. Anders Bertelsen rigens skriver og indvåner sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til doktor Morten Madsen og hans arvinger en hans have liggende her for Århus uden Munkeport næst østen op til hospitalshaven og næst vesten til Jacob Abels have.

** Jacob Rasmussen, tjener Christen Lauritsen skomager, gav last og klage på Jacob Christensen sst, for han, som i morgen kommer 14 dage, stak og gjorde ham et blodigt hul ved hans venstre arm, et hul i hans højre arm og et hul i hans højre fod, og lyste for hvis lovmål derefter kunne følge med rette.

** N Madsen for fornævnte Jacob Rasmussen. synsmænd afhjemlede syn til Jacob Rasmussens sår, som han beskyldte Jacob Christensen sst, for at han stak og gjorde ham samme skade, og lyste Niels Madsen Jacob Christensen derfor et fuldt vold til, både for kongen, byen og bonden.

24/5 1638.

** Henrik Mortensen. efterskrevne 24 dannemænd, alle borgere sst, vidnede, at Henrik Mortensen er barnfødt i Århus af ærlige ægte forældre Morten Sørensen graver og Gertrud Jensdatter, som en god rum tid var bosiddende i Århus og handlet og skikket dem som ærlige ægtefolk burde at gøre, og selv har han skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Mikkel Filipsen i Herresskov ved Bogense for Søren Pedersen, tjenende velb Oluf Brockenhuus. Peder Sørensen Fynbo borger sst i hånd tog Mikkel Filipsen på Søren Pedersens vegne og lydeligen indsvor og indlyste hans slegfredsøn Søren Pedersen, som han ved Maren Hansdatter, nu boende i Herresskov ved Bogense, avlet har, i kuld og køn med andre hans ægte børn efter loven, og han efter hans død lige ved hans andre ægte børn at arve.

** Hans Andersen gav til kende, at det var nu i dag hans 3.ting, han har aflyst en gangsti, som er gjort over hans kornhave imellem Brobjerg og møllen, og der nedtræder både hans ager og korn og i hvert ting advaret, at dersom det sker efterdags, da dem, som dette gør, om de derover bekommer nogen skade, at have det for hjemgæld.

** Christen Madsen. Bent Jensen skipper og borger sst skødede og afhændede til Christen Madsen en hans kålhave liggende her for byen over og sønden den ny bro ved Mindet næst sønden op til Jens Madsens have og norden op til Rasmus Værns have, så vidt som salig Kirsten Pedersdatter salig Rasmus Tomasens efterleverske sst har haft i hævd og brugt i hendes livstid.

** N Madsen for Lisbeth Zachariasdatter efter opsættelses bemelding tiltalte Matias Jacobsen med sin lovværge Jacob Remmer, for han Lisbeth Zachariasdatter med hest og vogn efter tingsvidnes indhold overkørt har i Århus Borgport 28/2 sidst forleden og sønderkørte hendes højre lårben. fogden afsagde derpå således, at efterdi fremlægges klage, syn og vidnesbyrd, at Matias Jacobsen har overkørt Lisbeth Zachariasdatter, som tjente Gotfred Skuster, med hans fars heste og vogn med læs på, og ikke Jacob Remmer benægter, at hans søn samme skade har gjort, hvorefter skaden er blevet voldgivet på 4 uvildige dannemænd, da vidste fogden ikke rettere herom at kunne kende, end Matias Jacobsen med hans lovværge, som er hans far Jacob Remmer efter jyske lovs 3.bogs 32.kapitel jo bør at betale Lisbeth Zachariasdatter hendes kost, tæring og badskærløn, og stå hende efter loven derfor til rette.

** N Madsen for Mikkel Langballe efter opsættelses bemelding tiltalte Hans Klodt klædemager sst anlangende en kontrakt, som imellem ham og Mikkel Langballe oprettet er om huses besiddelse, han påboer, hvilken kontrakt Niels Madsen mente, Hans Klodt ikke har holdt, idet han sin husleje efter kontraktens indhold ikke har udgivet, hvorfor han bør at betale Mikkel Langballe sin husleje, som resterer for 1 1/2 år, som er 60 daler, og afflytte gården efter hans kontrakts indhold, og stå til rette for hvis skade på hus og gård kan være sket. og afsagde fogden derpå således, efterdi bevises med deres kontrakt, at Mikkel Langballe har lejet Hans Klodt sin gård i 4 år, og han har forpligtet sig hvert halve år til rette tid at betale sin husleje, og dersom det ikke sker, da at udflytte af samme hus og gård, og det befindes at restere 1 1/2 års husleje ubetalt at være, da vidste fogden ikke rettere

herom at kunne kende, end Hans Klodt har brudt kontrakten, idet han ikke sin husleje i betimelig tid har udlagt, og derfor Mikkel Langballes gård at afflytte og den resterende husleje 60 daler inden 15 dage at betale eller derefter at have indlæg.

** Hans Klodt klædemager sst fremlagde og lod læse og påskrive en seddel lydende: eftersom jeg fattige fremmede mand er geråden i tvist og rettergang med Mikkel Langballe, og mig dette lands lov er ganske ukyndig, og dermed ikke skulle eftersiges, jeg genstridig skulle befindes, da er jeg venligen af øvrigheden begærende, at der måtte endnu nævnes gode dannemænd, som mig og Mikkel Langballe kan imellem sige. actum Århus 24/5 1638 Hans Klodt. og var Hans Klodt begærende, at ham tingsvidne herefter måtte meddeles, så vel blive indført i hvis dom imellem ham og Mikkel Langballe i dag gik beskrevet. der imod fremstod Niels Madsen fogedsvend på Mikkel Langballes vegne og fremlagde et tingsvidne her af tinget 17/5 sidst udganget. derpå blev således afsagt, efterdi her fremlægges et tingsvidne, at borgmester Søren Frost og Peder Pedersen har befalet Mikkel Langballe og Hans Klodt, det de skulle overgive deres tvistige sag til forlig på uvildige dannemænd, og Hans Klodt det ikke ville indgå eller samtykke, da vidste fogden ikke at kunne unde Hans Klodt tingsvidne efter hans forsæt, efterdi det er imod samme tingsvidne, førend borgmester Søren Frost og Peder Pedersen er lovligt givet varsel.

** N Madsen for Peder Madsen, tjenende borgmester Søren Frost tiltalte mester Wulf for 7 daler for en tønde hørfrø efter opsættelses bemelding, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 12/4 sidst og mente, at han burde samme 7 daler at betale inden 15 dage. og blev derpå således for rette afsagt, efterdi Peder Madsen beretter, at mester Wulf skal have bekommet 4 tønder hørfrø, og de 3 skal han have betalt Peder Madsen på hans husbonds vegne, og den 4.tønde hørfrø rester hans betaling for, og mester Wulf ikke vil gøre hans ed, at han har betalt samme tønde, da vidste byfogden ikke rettere herom at kunne kende, end mester Wulf jo bør at betale Peder Madsen for en tønde hørfrø inden 15 dage.

** Mikkel Terkildsen. Søren Rasmussen borger sst solgte og skødede til Mikkel Terkildsen al den lod og part, han har til en have liggende her for Århus over og sønden den ny bro, som tilforn har tilhørt Niels Glatved fordum borger sst, som er halvparten af den halve have liggende næst sønden op til Søren Gyllings stykke jord og norden næst op til Mikkel Terkildsens egen have, han af Peder Rasmussen købt har.

** Søren Dyngby (uafsluttet)

31/5 1638.

** Henrik Mogensen for doktor Morten Madsen superintendant fremlagde en skriftlig seddel lydende: doktor Morten Madsen lader give til kende ved Henrik Mogensen kapitelsfoged, at der er nogle, som nedtræder og overstiger hans gærder i hans have ved Munkeport og deri gør ham skade, hvorfor han vil have enhver advaret, at dersom nogen efter denne dag bliver befunden sligt at gøre, eller deri indkommer imod hans vilje og minde og derover fanger skade eller ulykke, da sligt at beholde for hjemgæld. actum Århus 31/3 1638 Henrik Mogensen egen hånd.

** N Madsen for hr Niels Pedersen i Ebeltoft efter opsættelses bemelding tiltalte Anders Sørensen borger sst for 12 sletdaler, som han er hr Niels Pedersen skyldig, som han blev tildømt at betale.

** Jens Iversen havde stævnet efterskrevne for gæld, og efterdi ingen mødte, blev sagen optagen i 14 dage.

** mester Wulf Baltsersen tiltalte Anders Lauritsen borger sst for 3 daler leje af hans vogn til Horsens, eftersom han var rodemester 1634. Anders Lauritsen mødte og dertil svarede, at mester Wulf resterer af hans vognlejepenge videre end fornævnte 3 daler, som er for 1633-34-35, og mente, at han burde de 3 daler at kvittere i vognlejen, og han indskød sig for overkøbmand. og blev derpå således afsagt, at efterdi her findes regneskab imod regnskab, og de begge er borgere i Århus, da vidste fogden ikke andet derom at sige, end de med deres tvistige sag for overkøbmand at indkomme.

** Søren Jensen Frost for velb Otte Marsvin og Otte Brahe Pedersen. efterskrevne, som var tiltaget til at skulle vurdere nogen ejendomme, velb Otte Marsvin og Otte Brahe Pedersen her i Århus tilhørte, de vidnede og kundgjorde, at de havde været ved det hus ved Skolebakken, som Jens Taftebjerg iboer, og syntes dem at samme hus og ejendom med 4 agre, som der tilligger i Århus vange, ikke kan gælde eller være mere værd i det aller dyreste end 350 sletdaler. dernæst var de ved Karen Bygs ejendom på Tangen og en ejendom på Volden, hvilket to ejendomme er ganske øde og åstederne med dynd og skarn forfyldt, og syntes dem, at samme to øde ejendomme ikke at kunne koste eller være mere værd end 20 rigsdaler, hvilket de afhjemlede for et fuldt syn.

** Søren Frost borgmester. efterskrevne mænd, som var udnævnt til at skulle syne og se, hvor vidt det gærde, som er gærdet om Niels Bondesens have på Kohøjsbakken, som tilforn har tilhørt Rasmus Lassen borger sst, står borgmester Søren Frosts ager for nær, da vidnede de, at de nu i dag var på åstederne og dets lejlighed forfaret, og findes borgmesterens ager at ligge næst ved samme have, og i den østre ende står gærdet ageren for nær 2 alen og i den vestre ende 3 alen på breddelsen og i længden 33 alen, så borgmester Søren Frost ikke kan komme til at lade erre hans jord for samme gærde, hvilket de afhjemlede for et fuldt syn..

** Peder Pedersen borgmester for Kirsten Pedersdatter salig Rasmus Giuses sst. Jens Lauritsen rådmand sst vidnede, at han kan mindes i 24 år, at den ager, som ligger ungefer sidst i det 3.fald i Skovvangen, som begyndes ved Vejlby dige, at lese sønder på, til Højageren undtaget, og som ligger imellem Christoffer Stenhuggers ager til de boder på Guldsmedegade på den ene og Christen Carlsens ager på den anden side, har været brugt ulast og ukæret, imens og al den stund Rasmus Gius levede og hans hustru efter hans død. Christen Carlsen rådmand sst vidnede, at han også mindes i 24 år, Niels Jensen sst mindes i 20 år, Peder Jensen sst mindes i 32 år.

** N Madsen for Jacob Lauritsen Resendal. samme tvistige sag imellem Jacob Lauritsen og Peder Olufsen, anlangende det Peder Olufsen skal have bygget Jacob Lauritsen for nær, blev optagen til i dag 14 dage førstkommende.

** Folmer Tomasen apoteker. Henrik Mogensen indvåner sst med fuldmagt af Hans Deuster borger og indvåner i Århus og på hans vegne skødede fra Hans Deuster og til Folmer Tomasen en hans frugt og damhave, som er liggende uden Munkeport norden for Bernt Klodts have og vesten for byens gifde og østen og sønden for Jens Clemendsens korn og enghave, hvilken hans frugt og damhave Jens Clemendsen i hans fraværelse brugt har.

** Jacob Christensen sst. efterskrevne vidnede, at de hørte og så på fredag 14 dage sidst forleden her på Århus gade, at Jacob Christensen kom gående og ville gå til sin fars hus, og i det samme kom

Jacob Rasmussen Hedegård hastigt løbende efter Jacob Christensen hujede og råbte og bar sig i parlament med ham, og Jacob Christensen bad ham for Guds skyld, at han ville lade ham være og gå i fred, thi han havde intet gjort ham, og i det samme løb Jacob Rasmussen til ham og ville tage et lidet værge fra ham, som han havde i sin hånd.

** N Madsen for Peder Kandestøber sst. denne tvistige sag imellem Peder Kandestøber og Niels Andersen, Peder Christensen og Peder Jensen Kræmmer i Hornslet anlangende, det de har ihjelkørt hans ko, blev optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Lisbeth Zachariasdatter. efterskrevne gav til kende, eftersom de 17/5 sidst forleden var tiltagen og udnævnt at skulle i venlighed og mindelighed forlige Jacob Remmer og Gotfred Skuster borgere sst om deres trætte for sår og skade, Jacob Remmers søn Matias Jacobsen har gjort Gotfred Skusters pige Lisbeth Zachariasdatter, da fremlagde de deres afsigt, at de gjorde deres flid dem i venlighed at forlige, men efterdi Jacob Remmer bød den fattige pige så ganske ringe, som var 10 sletdaler, både for hendes smerte og fare på hendes førlighed, så vel som for hendes kost og badskærløn, som dem tykkedes ikke at kunne forsvares, kunne af den årsag ingen forligelsesmål dem imellem ske på den tid. Århus 19/5 1638.

** Anders Sørensen Sørup underdegn til domkirken. efterskrevne borgere, eftersom de var lovligt her fra ting udnævnt til at skulle syne og se hvis boskab og inventarium, som findes i den gård på Rosengade, som Anders Sjørup har afkøbt Niels Sørensen KM køkkenskriver, da vidnede og kundgjorde de, at de 24/5 var på åstedet, og der så de efterskrevne møbler og inventar i stuerne, stegers og i gården.

** Niels Madsen for Niels Jellusen i Tilst et vidne (uafsluttet)

7/6 1638.

** N Madsen for Maren Kruses. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var stævnet for deres sandhed at vidne anlangende en ejendom, som Søren Dyngby har købt på Fiskergade og den indhegnet, og dermed fralukket Maren Kruses sin låge og indgang til sin have, og de vidnede, at al den stund Anders Bertelsen ejede den ejendom, som Søren Dyngby nu indhegnet har, da havde Maren Kruses udgang på siden af hendes have, og at salig Knud Rasmussen at have aget møg derind.

** Rasmus Testrup lod dele efterskrevne for gæld.

** Gregers Nielsen. efterskrevne vidnede, at de 9/5 sidst forleden så, at der gik 38 høveder, plovfæmon, øg og fæ i Gregers Nielsens eng ved Gråmølle, som han har aflejet Jacob Jensen i Kane, hvilket fæmon tilhørte Lisbjerg bymænd.

** N Madsen for Karen Ludvigsdatter fremlagde en skriftlig seddel lydende: eftersom jeg er indvurderet i en liden kornhave uden Studsgade ved Klostergraven, og siden min dom og vurdering af de gode landsdommere ved magt fundet, dog alligevel har Maren Madsdatter ladet pløje og så al samme have uden min vilje og minde og imod mine breve og dokumenter, og mener, hun vil alene holde sig samme have til, hvorfor jeg tilbyder Maren Madsdatter, at gode dannemænd måtte sige os imellem, hvorvidt jeg i samme have kan være berettiget. actum Århus 7/6 1638 Karen Ludvigsdatter egen hånd. derimod blev fremlagt Maren Madsdatters svar ved hendes søn Jørgen

Jensen, at hun næst Guds hjælp i dag 8 dage vil svare dertil, actum Århus 7/6 1638 Maren Madsdatter egen hånd.

** N Madsen for Jacob Rasmussen skomagersvend lovligt sit 3.kald, det han har kaldt på sandemænd sst og advaret dem, at de i dag 14 dage skulle komme her til ting sværge og gøre deres ed og tov over Jacob Christensen sst for sår og skade, han har gjort Jacob Rasmussen efter tingsvidnes lydelse.

** Hans Hansen Skåning. Rasmus Jensen i Hørret vidnede, at der står to sten, den ene ved Vellingdel norden skoven ud til ageren, og den anden ungefer sønden for midt i skoven, og de to sten har været holdt for ret skel imellem Søren Jensen, hr Palle Rosenkrantzes tjener, og Jens Nielsen i Hørret, og bekendte han at have boet i Jens Nielsens gård i 30 år, og i disse åringer havde han aldrig hugget over forskrevne skelsten ind på Søren Jensens.

** idem. efterskrevne i Framlev vidnede, at Hans Hansen ikke lod sogneklokken betjene, men Christen Underdegn selv med sine folk har ringet og betjent sogneklokken. bysvendene bestod, at de i dag 8 dage sidst forleden gjorde Anders Sørup underdegn til domkirken sst lovligt varsel til sin bopæl for dette vidne.

** N Madsen på borgmester og råds vegne (uafsluttet)

14/6 1638.

** Knud Værn. Augustinus Miller borger sst på mester Påske Jensen kannik og sognepræst til domkirken sst hans vegne solgte og skødede til Knud Værn mester Påske Jensens gård liggende på Mejlgade norden næst Gregers Nielsens gård og sønden næst sankt Olai kirkegård, med sin hosliggende have og tilliggende avl i Århus vange.

** Jens Iversen efter opsættelses bemelding tiltalte Søren Jensen kræmmer for 4 daler for forlov for Mads Frandsen Hjort i Ringkloster i et hestekøb, som han blev tildømt at betale.

** Peder Mortensen snedker. efterskrevne vidnede, at de i dag ved tinget synede en hestegilding, som Peder Mortensen tilhørte, da så de, at samme hest, som dem syntes, ikke at have været ej heller er skabet, tilmed vidnede de, at samme hest med en økse var hugget et slemt hug på det højre bager lår, som dem syntes, hesten ikke kan forvinde. Peder Mortensen gav last og klage på de mennesker, som har gjort hans hest samme skade. varselsmænd vidnede, at de i dag 14 dage sidst forleden gjorde Peder Jensen, Jørgen Jensen og Jens Pedersen i Hørslev lovligt varsel til deres bopæle.

** Peder Hansen kedelfører. denne tvistige gældssag imellem Peder Kedelfører og Albret Loff borger i Ålborg anlangende (blank) rester af en håndskrift. ingen mødte, blev optagen i 14 dage.

** mester Wulf Baltsersen for doktor Johan Borchardsen superintendant over Riber stift. Rasmus Nielsen i Elsted Søndergård vidnede, at han mindes i 40 år, at Christen Rasmussen i Lystrup og hans formænd, som har boet i samme gård i Lystrup, har altid givet tøse så meget korn til tiende, som Niels Ibsen i Lystrup giver. andre vidnede det samme.

** Anders Sørup underdegn til domkirken. efterskrevne fremlagde deres skriftlige vidne lydende: eftersom vi er stævnet af Anders Sørensen underdegn til sankt Clemends kirke anlangende vores

sandhed at vidne om sogneklokken i fornævnte kirke, mens vi gik til danske skole, så er det vores vidnesbyrd derom, at al den stund vi gik i skole hver ved år, da vidner jeg Jens Prytz 42 år siden så længe, jeg gik i skole, sogneklokken, som da var underdegnens klokke, den lod Mads Ringdegn altid ringe, undtagen når den ringede for lig og kimede for brudefolk, og da lod underdegnen den ringe eller kime og bekom betaling derfor. Oluf Sørensen skomager vidner i 43 år og Jacob Lauritsen vidner i 31 år ligesom Jens Prytz vidnet har. ex Århus 14/6 1638. og nu stod for tingsdom ovennævnte og vidnede hver med helgens ed og oprakte fingre, at det i Guds sandhed dem vitterligt er, som deres skriftlige vidne om formelder.

** Peder Spørring for borgmester og råd stod for tingsdom lovligt sit 4.ting, det han har givet last og klage på Christen Tomasen skomager borger sst, for han imod borgmester og råds minde har ført sæd i byens jord på Trøjborg bakke, og i hvert ting tilbudt ham frugtgæld efter loven, og forbudt ham samme sæd deraf at føre.

** Frederik Lauritsen lyste og ledte efter en museblakket gilding hest, som imellem lørdag 2/6 og søndag 3/6 forgangen om natten blev borte for ham uden Vestergade, om den nogen forekom, at han kunne den igen bekomme.

** N Madsen for byfogden lod dele Jens Olufsen på Fiskergade for 3 daler og et ungsvin, så godt som 3 mark, som han har lovet til Peder Christoffersen byfoged for Mikkel Olufsen i Hasle.

** idem. Mikkel Olufsen i Hasle bekendte, at Jens Olufsen på Fiskergade havde lovet for ham til byfogden for 3 daler og et svin.

** Rasmus Testrup på sin egen og borgmester og råds vegne i fjendernes tid efter opsættelses bemelding tiltalte menige borgerskab, som var til stede i fjendernes tid, og deres arvinger for kontribution, som de på Århus bys vegne til oberst Johan Ernst von Scharfenberg og efter ham hans bror Gerhart von Scharfenberg har måttet udgive, og fremlagde 4 tyske sedler, som formelder på hvis kød og brød, borgmester og råd på byens vegne er skyldig blevet til enhver hauptmann, som var her i byen. og blev derpå således afsagt, efterdi fremlægges en supplikat til KM 1631 anlangende menige borgerskabs hjælp til at betale det, som borgmester og råd formener sig at have udlagt i fjendernes tid, og samme deres supplikat findes påskrevet af velb Iver Vind KM sekretær, at sagen skulle udføres med lov og ret, og ikke bevises, at borgmester og råd har straks på fersk fod brugt nogen proces på samme sag, men den til nu fortiet, og KM forordning formelder, alle hvis trætter, som formedelst fjendernes indfald her i Jylland kunne medføre, inden år og dag til landsting eller hos bisperne skulle gøres anhængig og forfølges, da turde byfogden sig ikke tilfordriste i den sag at dømme, men den sag at indkomme for hans overdommere.

** Jens Nielsen bysvend for Søren Røgter i klostret lod dele efterskrevne for gæld.

** Jacob Lauritsen Resendal havde efter opsættelses bemelding tiltale til Peder Olufsen borger sst, for han har bygget ham for nær. så stod for tingsdom Peder Olufsen lovede og tilforpligtede sig, at han skulle tage to rad sten af hans eget hus og lade lægge en blyrende imellem ham og Jacob Lauritsen langs ud med det ny hus, så det skal være og blive Jacob Lauritsen uden skade i alle måder.

21/6 1638.

** Peder Spørring på borgmester og råds vegne. den tvistige sag imellem Peder Spørring på borgmester og råds vegne og Christen Tomasen skomager sst, anlangende det han skal have ført sæd i byens jord, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Karen Ludvigsdatter lovligt sit 3.ting på Karen Ludvigsdatters vegne har givet last og klage på Maren Madsdatter sst, for hun imod hendes vilje og minde har ført sæd i en liden kornhave liggende uden Studsgade, som Karen Ludvigsdatter har part i, og tilbudt hende frugtgæld efter loven, og desuden forbudt hende samme sæd at afføre.

** N Madsen for Søren Frost borgmester tiltalte Jørgen Møller i Skallesø mølle for møllesten for 80 daler, som han ham skyldig er. ingen mødte, blev optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Jens Sørensen Ans tiltalte Erik Jensen Loft i Østerby og Mikkel Eriksen for 60 daler efter brev, som blev fremlagt. ingen mødte, opsat i 14 dage.

** Søren (blank) for velb jomfru Lisbeth Friis til Vosnæsgård tiltalte Søren Sørensen borger sst for 67 sletdaler efter hans brev. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** Christoffer Pedersen. denne tvistige sag imellem Christoffer Pedersen og hr Rasmus Samsing i Søften anlangende en bistok. blev opsat til i dag 3 uger.

** N Madsen for Folmer Tomasen apoteker lod læse efterskrevne KM åbne brev, dateret Københavns slot 13/7 1633 og derefter en dom her af tinget 21/12 1637, som til slutning formelder, så efterdi i rette er fremlagt KM brev, dateret Københavns slot 13/7 1633, som Folmer Tomasen apoteker i Århus har forhvervet, at apoteket her sst ville holde, og kræmmere og andre her i Århus, hvis apoteket alene vedkommer, ikke at må holde fal, da efterdi Folmer Tomasen ikke straks efter KM brev har forskrevne borgere ladet stævne og varsel give for de specerier, apoteket alene vedkommer ikke at må fal holde, hvorefter de kunne have haft dem at rette, førend nu han derpå lader tale, og hvis beholdne krydderi, en part af fornævnte borgere har i beholdning haft, det specielt Folmer Tomasen at have tilbudt, og han det dem ikke for en billig værd ville afhandle, en part svarede, de noget havde haft, nu har de intet, nogen svarede, de havde slet intet, da vidste byfogden ikke fornævnte borgere deres ulempe at kunne kende, men fornævnte borgere herefter ikke at må holde fal hvis krydderi, apoteket vedkommer efter KM nådigste brev, og det straks at afskaffe, med mindre de KM benådning derpå kan erlange og forhverve. hvorefter Niels Madsen på Folmer Tomasens vegne venligt advarede og påmindede Anders Tomasen, Jens Basballe, Jens Vinter, Søren Vinter, Adelheid Hansdatter, Jørgen Lauritsen og Søren Christensen, at de ville efterkomme og godvilligt forholde dem efter KM alvorlige brev og befaling, og hvis det ikke sker, vil han dem med proces og rettergang herefter til at tale som dem, KM brev ikke vil agte.

** N Madsen for Augustinus Miller gav til kende, at det var nu i dag det 4.ting, at han har udæsket af Jens Andersen Karlby borger sst Augustinus Millers delte og lovforvunden mand Jens Pedersen med sin farkoste, som boer i Jens Karlbys gård på Studsgade, og i hvert ting forbudt Jens Karlby at huse og helle eller holde tag og skjul over Jens Pedersen imod loven, og ikke Jens Karlby fremkom.

** N Madsen for Kirsten Pedersdatter fremlagte et tingsvidne her af tinget 31/5 sidst, hvori Jens Lauritsen rådmand sst vidnede, at han kan mindes i 24 år, at den ager, som ligger ungefer sidst i det 3.fald i Skovvangen, som begyndes ved Vejlby dige, at lese sønder på, til Højageren undtaget, og som ligger imellem Christoffer Stenhuggers ager til de boder på Guldsmedegade på den ene og

Christen Carlsens ager på den anden side, har været brugt ulast og ukæret, imens og al den stund Rasmus Gius levede og hans hustru efter hans død. Christen Carlsen rådmand sst vidnede, at han også mindes i 24 år, Niels Jensen sst mindes i 20 år, Peder Jensen sst mindes i 32 år. efter at samme vidne var læst og påskrevet, fremæskede Niels Madsen på Kirsten Pedersdatters vegne, om nogen var, :/ eftersom hende var givet varsel til i dag 4.ting at tage beskrevet forbydelsesvidne afgrøden på fornævnte ager at afføre /: som hende nu i dag havde noget til at tale den sag anlangende, og ingen fremkom, som hende i nogen måder tiltalte.

** N Madsen for Mikkel Langballe. efterskrevne vidnede, at de 16/6 sidst forleden på Mikkel Langballes vegne var hos Hans Klodt og advarede ham, at han ikke længere end til sankt Mikkels dag førstkommende måtte ibo eller besidde Mikkel Langballes hus, men det da at gøre ham ryddelig.

** Christoffer Pedersen fuldt og fast vedkendte sig den bibel, som nu for retten var til stede, og derhos tilspurgte Jens Pedersen i Søften, om han ville kende sig ved samme bibel på Søften kirkes vegne, hvortil Jens Pedersen svarede, at samme bibel har tilforn tilhørt Søften kirke, som han formente med levende folk at ville bevise.

** Oluf Taftebjerg (uafsluttet)

28/6 1638.

** Søren Frost borgmester tilsagde og advarede borgerskabet her i Århus, at de oprigtigt skulle angive og fortolde hvis korn, de i Århus kornmølle vil lade male, på det KM rettighed ikke skal dermed forkortes. tilmed blev Bernt Klodt møller advaret, at skulle have indseende med hvis korn, borgerskabet lader male i møllen, at de det retfærdigt angiver og fortolder.

** Peder Hansen kedelfører stod nu i dag for tingsdom lovligt sit 4.ting, det han med høringsdele har tiltalt Anders Keldsen sst for 10 mark for 5 skæpper humle. så fremstod Anders Keldsen og lovede, at han til sankt Olai førstkommende skal betale ham.

** Peder Lauritsen, barnfødt i Århus. efterskrevne 24 borgere vidnede, at Peder Lauritsen er barnfødt her i byen af ærlige ægte forældre, både på fædrene og mødrene, hans far var Laurits Rasmussen kedelsmed og hans mor Johanne Pedersdatter, som nu i herren er hensovet, og selv har Peder Lauritsen handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** N Madsen for Niels Sørensen og på hans vegne lovligt det 4.ting det han har tilbudt, om nogen var, som ville købe noget af hvis efterskrevne gods, som hans søster Bodil Sørensdatter er arveligt tilfaldet efter hendes salig forældre, og som han er værge for.

** Bernt Klodt for Sidsel Nielsdatter og på hendes vegne fremlagde efterskrevne beskikkelses seddel lydende: lader Sidsel Nielsdatter, salig hr Søren Andersens efterleverske, fordum præst i Voldum og Rud sogne ved to mænd tilspørge hr Jens Christensen nu præst i Voldum og Rud sogne, hvem der har givet eder lov til at tage hvis rug, byg og havre, som var i Voldum præstegård, som hun måtte fradrage 1636, som med rette tilhørte Sidsel Nielsdatter og hendes små faderløse børn. actum Århus 7/6 1638 Sidsel Nielsdatter egen hånd. dertil havde hr Jens Christensen svaret, at hvis korn af hendes, han har oppebåret, det havde Søren Jensen Års i Randers bevilget ham.

** Rasmus Rasmussen Ørn i Randlev på Maren Madsdatter i Århus hendes vegne havde ladet stævne Karen Ludvigsdatter borgerske sst og hende tiltalt, for hun skal have ladet lovbyde hvis sæd, som er ført i den jord, som Maren Madsdatter er indført i for sin gæld. dertil svarede Niels Madsen fogedsvend på Karen Ludvigsdatters vegne, at hun i samme ejendom er indført for hvis gæld, hun for sig selv og sin datter fordrede, hvorfor han mente, at hendes datter burde at stævnes, før noget i sagen kunne gå beskrevet. da efter tiltale, gensvar og denne sags lejlighed turde fogden sig ikke fordriste noget i den sag at tilstede, førend derfor lovligt stævnes.

** Henrik Mogensen kapitelsfoged for mester Bonde Nielsen. efterskrevne synsmænd afhjemlede syn på der arbejde, som Christen Hansen Grøn murmand sst har gjort på den gård, mester Jens Knudsen latinske skolemester iboer, og de vidnede, at de nu i dag var på åstedet, og da syntes dem at skorstenen i bryggerset, hvilken er opmuret til den skorsten i den lille stue, at den var faldet fra den anden fra loftet og ganske op igennem til øverst, så samme skorsten ikke kunne stå uden fare. dernæst beså de taget, hvilket var meget brøstfældigt på adskillige steder.

5/7 1638.

** Augustinus Miller for Hans Pedersen. Niels Lauritsen Rode borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 150 sletdaler, og derfor til underpant satte han Hans Pedersen de to parter i den gård på Brobjerg, som han iboer, liggende norden næst til Ove Sørensens gård og sønden næst til Hans Andersen Grønbæks gård.

** Anders Rasmussen. efterskrevne 24 borgere vidnede, at Anders Rasmussen er barnfødt her i Århus af ærlige ægte forældre, hans far var Rasmus Rasmussen og mor Gertrud Jensdatter, og han har skikket og forholdt sig ærligt, kristeligt og vel.

** N Madsen for Kirsten Christensdatter. fornævnte 24 mænd vidnede, at Kirsten Christensdatter er barnfødt i Århus af ærlige ægte forældre, hendes far var Christen Nielsen skrædder, som for nogen tid siden i herren er hensovet, og hendes mor er Johanne Lauritsdatter, som endnu lever, og selv har Kirsten Christensdatter handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** N Madsen for Jens Christensen i klostret efter opsættelses bemelding tiltalte Erik Jensen Loft i Østerby for 60 sletdaler efter hans brev dateret 26/3 1637, som han blev tildømt at betale.

** N Madsen for borgmester Søren Frost havde i dag 3 uger stævnet Niels Christensen, forrige foged på Kvelstrup, i Viborg for dom for 38 sletdaler for en møllesten, han havde bekommet 8/7 1636. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** Laurits Rasmussen kleinsmed fremlagde byfogdens skriftlige stævning til efterskrevne borgere for deres sandhed at vidne, hvorledes de har kendt Laurits Kleinsmed, efterdi han beklager sig, at han med nogen mørke ord er overilet af Jens Lauritsen rådmand sst for retten 28/6 sidst forleden uden al skyld og brøde. derefter vidnede efterskrevne, at så længe de havde kendt Laurits Rasmussen, og i syndelighed nu på en 13 års tid, han har boet i Århus og været deres genbo eller næste nabo, da har de ikke hørt, spurgt eller fornemmet, at han har gjort eller forårsaget nogen ulovlig gerning, som kunne komme hans ære til forklejning i nogen måder, hvortil Jens Lauritsen rådmand svarede, at han intet efter recessen havde sigtet Laurits Kleinsmed på hans ære eller lempe for nogen uærlig sag til forklejning i nogen måder.

** N Madsen for Augustinus Miller tiltalte Jens Andersen Karlby borger sst, for han holder tag og skjul over hans delte og lovforvunden mand Jens Pedersen sst, som han af ham lovligt har ladet udæske. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** N Madsen for byfoged Peder Christoffersen tiltalte Mogens Nielsen i Hasselager for 3 sletdaler og 3 læs hø efter hans brev, dateret 6/6 1637. ingen mødte, blev opsat 8 dage.

** Peder Christoffersen byfoged. efterskrevne vidnede, at de 9/6 sidst forleden gennede 5 ungsvin her fra Århus og skulle drive dem til Stavtrup, og samme tid kom Erik Madsen med hans heste og vogn og hans søn Mads Eriksen og overkørte et af samme svin, så det døde.

** Poul Sørensen Svejgård for Anne Andersdatter salig Søren Fårups efterleverske. Jens Sørensen Fårup borger sst gav Anne Andersdatter og hendes arvinger afkald for al hvis arv, som ham arveligt kan være tilfaldet efter hans salig far Søren Jensen Fårup, som boede og døde i Århus, og han takkede Anne Andersdatter godt for god redelig betaling.

** N Madsen for Jørgen Svendsen, tjenende Jacob Jensen i Kane, fremlagde hans skriftlige klage, at han 20/6 med hest og vogn var i Århus og kørte om en anden vogn, hvori sad en karl Christen Pedersen i Ormslev, som slog hans husbonds hest i næsen og gav ham mange onde ord, og da Jørgen Svendsen stod af vognen, blev han overfaldet af 6-8 karle med vognkæppe, hvorfor han beskylder Christen Pedersen, Søren Basse, Jens Bødker i Ormslev og Jens Basse i Kolt .

** idem. synsmænd vidnede, at de 20/6 sidst forleden så, at Jørgen Svendsen havde en stor blodig skade bag i hans hoved. Niels Madsen sigtede og beskyldte Christen Pedersen, Søren Basse, Jens Bødker i Ormslev og Jens Basse i Kolt, at de gjorde samme skade.

** Niels Madsen på Jørgen Svendsens vegne advarede og opkrævede sandemænd sst, at de 9/8 førstkommende skulle komme til ting sværge og gøre deres ed og tov over Christen Pedersen, Søren Basse, Jens Bødker i Ormslev og Jens Basse i Kolt for sår og skade, de har gjort Jørgen Svendsen.

** N Madsen for Mikkel Langballe. efterskrevne vidnede, at de 16/6 sidst forleden på Mikkel Langballes vegne var hos Hans Klodt og advarede ham, at han ikke længere end til sankt Mikkels dag førstkommende måtte ibo eller besidde Mikkel Langballes hus, men da at gøre ham det ryddelig.

12/7 1638.

** Jørgen Svendsen for Hans Pedersen. Gert Hermandsen guldsmed borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 100 sletdaler, hvorfor han til underpant satte Hans Pedersen hans gård, han iboer, liggende i Immervad norden for Augustinus Badskærs ejendom og sønden til Jens Basballes gård.

** Johan Lyllofsen, skriver på Århusgård. synsmænd afhjemlede efterskrevne syn på hvis brøstfældighed, som findes på bryggerset og køkkenet på Århusgård.

** N Madsen for Clemend Organist tiltalte Niels Mikkelsen skrædder sst for 2 pistoler med hylster. ingen mødte, blev optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen på velb Laurits Ebbesen på Skanderborg hans vegne tilspurgte menige borgere i Århus, hvad efterskrevne varer har været solgt og købt for i Århus 1636-1637, hvortil Søren Lauritsen, Jens Karlby med flere borgere svarede, at disse varer har kostet 1 tønde spansk salt 3 rigsdaler, 1 tønde Lüneburg salt 4 1/2 rigsdaler, 1 tønde sild eller torsk 5 rigsdaler og 1000 tagsten 14 rigsdaler, hvilket har været det aller ringeste køb.

** Jens Iversen lod dele efterskrevne for gæld.

** Rasmus Rasmussen Ørn i Randlev for Maren Madsdatter. denne tvistige sag imellem Maren Madsdatter og Karen Ludvigsdatter sst anlangende hvis ejendom, de for deres gæld efter salig Jørgen Strømsen er indført i, blev optagen til i dag 8 dage.

** N Madsen for velb Frederik Ritz til Tygestrup, KM befalingsmand på Vordingborg slot, fremlagde en tingbog her til Århus byting 1621, hvori findes 25/1 indført efterskrevne sandemandsed, som Peder Jensen i Norring havde forhvervet, så og hørte, at Peder Jensen gav til kende, at han havde kaldt på sandemænd sst, at de skulle gøre deres ed og tov om hans salig bror Mikkel Jensens død og bane, som blev dræbt i Århus, og fremlagde et 8 mænds vidne her af tinget 21/12 sidst forleden, hvori efterskrevne vidnede, at 4/11 sidst forleden noget på dagen kom Jens Mikkelsen Lofts sønner i Østerby, som er ung Jens Jensen Loft, Mikkel Jensen Loft og Søren Jensen Loft ind til Knud Mikkelsen Rude borger i Århus og begærede at ville sidde og drikke en kande øl, da sagde Knud til dem, den stund de ville holde fred, måtte de sidde og ikke ellers. nogen stund derefter kom Mikkel Jensen i Obstrup derind og havde været langvejs vandret, og købte sig et stob øl, som han ville slukke sin tørst med, og sad for sig selv og drak. så kom Erik Jensen Loft i Østerby og sagde, han ville age Mikkel Jensen hjem, og da sagde brødrene Loft til Mikkel Jensen, at han skulle betale med dem i deres omgang, da svarede pigen i huset, at han ikke burde at betale med dem, idet han intet havde drukket i deres omgang, hvilket Erik Loft også sagde. derefter kom han og de tre brødre Loft i parlament, og Jens Loft løb til Mikkel Jensen og slog ham i hans ansigt med en kande øl, og derefter løb Søren Jensen Loft til med en kniv og slog Mikkel Jensen et meget ondt blodigt slag i hans bryst, som han siden blev død af, og ikke Mikkel Jensen gav dem nogen årsag dertil. endnu et tingsvidne her af tinget 11/1 sidst forleden, Peder Jensen lovligt sit 3.ting har kaldt på sandemænd sst at gøre deres ed og tov over ung Jens Jensen Loft, Mikkel Jensen Loft og Søren Jensen Loft i Østerby, for de har dræbt hans bror Mikkel Jensen. så blev opnævnt 2 dannemænd, som skulle fylde sandemændene til at gøre deres ed og tov, hvilke dannemænd tog hverandre i hånd og lydeligt tilfyldte sandemænd her i Århus til at gøre deres ed og tov om samme manddrab. da tilstod efterskrevne sandemænd at efter syn, vidnesbyrd og kundskab, som de har opledt og udspurgt, og ingen undskyldning derimod er gjort, da svor de Søren Jensen Loft et fuldt manddrab over, for han dræbte sagesløs mand, og er fordi skyldig sin fred at miste.

** N Madsen for Søren Christensen skræddersvend. efterskrevne vidnede, at Søren Christensen var slået et stort blodigt hul bag hans højre øre, som han beskyldte Morten Rasmussen, tjenende Niels Lassen i Hørslev for, at han 2/7 sidst gjorde ham samme skade her i Århus, og lyste Niels Madsen Morten Rasmussen derfor et fuldt vold til.

** N Madsen for borgmester Søren Frost. efterskrevne vidnede, at de i går 8 dage sidst forleden var i Rasmus Hansen bagers hus og på borgmesters vegne tilbød ham og hans hustru 11 mark for en sort klæde kåbe, som de havde i pant af Kirsten salig Jens Olufsen skippers sst, og begærede kåben, da svarede han og hans hustru dem, at de havde købt samme kåbe af Kirsten. bysvende vidnede, at

da de tilbød Rasmus Bager 11 mark og begærede kåben, da tog han pengene og kastede ud af døren efter dem i forstuen.

** Søren Christensen skræddersvend gav last og klage på Morten Rasmussen, tjenende Niels Lassen i Hørslev, at han 2/7 sidst forleden slog og gjorde ham et stort blodigt hul og skade bag hans øre uden al skyld og brøde.

19/7 1638.

** Niels Olufsen i Hørslev fremlagde et skriftligt tilbud lydende: eftersom jeg for nogen tid siden er kommet i køb med Anders Sørup i Århus om et værelse, han på Vestergade iboer, og der vi forligtes om købet og den summa penge, han skulle have, som til nogen adskillige tider skulle betales, efterdi han rejste købet højt mere end værelset kunne gælde, der brevet blev skrevet, og jeg i min drukkenskab havde fået ham 20 sletdaler, og brevet skulle læses for mig, da jeg ikke selv kunne læse eller skrive, var det forandret i forpligten til kortere terminer end vores forligelsesmål var, og derfor ikke samme brev af mig blev beseglet, af hvilke årsager jeg tilbyder ham sit købebrev tilbage igen og begærer mine penge 20 daler igen. 10/7 1638 Niels Olufsen af Hørslev.

** N Madsen for Adelheid Hansdatter tiltalte Niels Frandsen i Tilst for 8 daler og 1 tønde byg. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** Knud Keldsen. Niels Bjørnskov borger sst lod læse en landstings stævning, hvormed han havde stævnet Knud Keldsen at møde til Viborg landsting 15/8 førstkommende den tvistige sag anlangende hans hus og ejendom, Knud Keldsen i pant har.

** Augustinus Miller for Christoffer Stenhugger (uafsluttet)

26/7 1638.

** Rasmus Rasmussen Ørn i Randlev for Maren Madsdatter efter opsættelses bemelding var dom begærende om de to ejendomme, som Maren Madsdatter for gæld efter salig Jørgen Strømsen, nemlig den øde ejendom ved Mindet og den liden kornhave i Rødengifde, er indført i, ikke bør hende alene for ejendom at efterfølge og ingen anden. Niels Madsen fogedsvend sst mødte på Karen Ludvigsdatters vegne og fremlagde en dom her af tinget 31/8 1637, tingsvidner her af tinget 14/9 1637 og 21/6 sidst forleden, en dom af Viborg landsting 8/11 1637 samt en rigsråds dom 6/4 1638. derpå blev således afsagt, efterdi fremlægges Danmarks rigsrets dom dateret Koldinghus 6/4 sidst forleden, så vel som to landstingsdomme, indlæg, vurderingsvidne, som Maren Madsdatter og Karen Ludvigsdatter begge har bekommet indlæg i den øde ejendom, og KM dom formelder, at de gode landsdommeres dom ved magt kendt, dog uanseet tvister Maren Madsdatter med Karen Ludvigsdatter om fornævnte to ejendomme sig alene dem at vil tilholde, da vidste fogden ikke rettere herom at kunne kende, end Maren Madsdatter og Karen Ludvigsdatter begge, de gode uvildige dannemænd samme tvende ejendomme imellem dem at likvidere og forene.

** Christen Lauritsen Kå. denne tvistige sag imellem Christen Kå og Jens Taftebjerg sst anlangende noget smør, som skulle være blevet borte af hans skude, blev optagen i 4 uger.

** Anders Sørensen Sørup. denne tvistige sag imellem Anders Sørup og Niels Olufsen i Hørslev anlangende et hus og ejendom, han har Anders Sørup afkøbt på Vestergade, blev opsat til i dag 14 dage førstkommende.

** N Madsen for Jens Jacobsen lod dele efterskrevne for gæld.

** Christen Carlsen og Hans Andersen Grønbæk overformyndere lod læse en skriftlig seddel, hvormed overformynderne i Århus giver til kende og begærer, at hvem som er værge og formyndere for umyndige børn her i byen, at de møder på rådhuset på lørdag førstkommende med deres regnskab, at deraf kan erfares, hvorledes de med deres værgemål omgås og for skade i længden at tage vare.

** Anders Lauritsen fremlagde et skriftligt tilbud lydende: eftersom jeg 26/3 sidst forleden har budt godtfolk til huset dem ret gæld har at fordre efter min salig svoger Christen Pedersen, som døde i pesttid, som da mødte og bekom af de salig folks gods for deres gæld, og Rasmus Værn da ikke mødte, så endnu byder ham til at møde i mit hus, som de salig folks gods findes, deraf at have for sin gæld, den 31/7 at møde, dersom han ikke til da vil møde, vil jeg ikke ydermere svare dertil. actum Århus 26/7 Anders Lauritsen egen hånd.

** idem lydeligt lod fordele for hovedsagen Christen Rasmussen bag klostret sst, for hans tro tjeneste, han har ham tilsagt og drog af samme hans tjeneste 25/6, og han stedte ham 8 dage tilforn og der gav ham 6 skilling til fæstepenge.

** Christen Carlsen på Anders Lydiksens vegne på den ene og Søren Rasmussen borger sst på den anden side lydeligt bekendte dem at have gjort et venligt mageskifte i så måder, at Anders Lydiksen har undt og tilladt, det Søren Rasmussen til ham og hans arvinger skal have for evig ejendom en Anders Lydiksens ager i det 1.fald i Vorregårds vang og er liggende til Rasmus Bruns gård på Mejlgade, derimod har Søren Rasmussen undt og tilladt Anders Lydiksen til ham og hans arvinger at skal have til vederlag og for evig ejendom en Søren Rasmussens ager, som er liggende til hans gård, han iboer på Brobjerg, som ligger i det 2.fald i Vorregårds vang.

** N Madsen for Clemend Organist. denne tvistige gældssag imellem Clemend Organist og Niels Mikkelsen skrædder sst anlangende 5 daler for et par pistoler, han er ham skyldig, blev optagen fremdeles i 14 dage.

** N Madsen for Peder Kedelfører efter opsættelses bemelding tiltalte Albret Loff, borger i Ålborg, for (blank) daler resten af en håndskrift, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Christoffer Pedersen efter opsættelses bemelding var dom begærende om en bibel, som efter salig Bodil Lasdatter findes, og efter hvis dokumenter, som han derpå har, bør ham at efterfølge. Jens Pedersen i Søften mødte og fremlagde en seddel, som salig Bodil Lasdatter havde udgivet, at hun har Søften kirkes bibel hos sig. og blev derpå således afsagt, så efterdi er fremlagt salig Bodil Lasdatters brev, dateret Skagen 5/10 1630, anlangende en bibel, som Christoffer Pedersen skal have lånt Bodil Lasdatter i hendes livstid, og efter hendes død måtte den annamme, og er fremlagt et andet salig Bodil Lasdatters brev, dateret Søften 25/7 1632, som lyder, at salig Bodil Lasdatter bekender at have Søften kirkes bibel hos sig, som er af den slags, som udgik i kong Frederiks tid, med argument og indhold over hvert kapitel, da vidste fogden ikke heri at kunne kende, efterdi der findes brev imod brev, det ene imod det andet, men det at indkomme for hans overdommere.

** N Madsen for Peder Christoffersen byfoged efter opsættelses bemelding tiltalte Mogens Nielsen i Hasselager for 6 sletdaler og 3 læs hø efter hans brev, dateret 6/6 1631. blev tildømt at betale inden 15 dage eller have udlæg derfor i hans bo og gods.

** mester Wulf Baltsersen. denne tvistige sag imellem mester Wulf og Anders Lauritsen anlangende den gæld, mester Wulf fordrer af Anders Lauritsen på sin salig svoger Christen Pedersens vegne, blev opsat til i dag 14 dage.

** Hans Pedersen og Peder Jacobsen borgere sst lod læse og påskrive en toldseddel lydende på 110 tønder rug ved Mellerup sund at være indskibet med skipper Christen Hansen Holm i smakken, som kaldes den Grå Falk, og sig derhos beklagede, skipperen fra samme toldseddel og nogle andre breve at være bortsejlet, og var derfor begærende et tingsvidne efter deres tilkendegivelse. efterskrevne vidnede, at de 23/7 var ved Mellerup sund med fornævnte toldseddel og andre breve at skulle have leveret skipper Christen Hansen Holm, og da de kom der, var han bortsejlet.

** Christen Carlsen. efterskrevne, som var taget til synsmænd til et gærde imellem Christen Carlsens fald jord og Peder Bonde sst hans have, de vidnede, at de blev forevist samme gærde, og da syntes dem, at det gærde om Peder Bondes have ikke at være et ret gærde, men at være nogle løse torn og nogen små ringe staver deri, og er samme gærde sommesteds 3 alen og sommesteds (blank) og sommesteds mindre ind på Christen Carlsens jord, ham til stor skade på sin ejendom. dertil svarede Peder Bonde, at han ikke har sat sit gærde Christen Carlsen eller hans ejendom for nær.

** Jens Karlby. efterskrevne vidnede, at de (blank) sidst så, at der var skåret og slået græs på adskillige steder i Jens Karlbys og Karen Ludvigsdatters haver på Kohøjsbakke, men hvem det havde gjort, vidste de ikke.

** Peder Spørring på borgmester og råds vegne efter opsættelses bemelding tiltalte Christen Tomasen skomager sst for byens jord på Trøjborg bakke, han har indhegnet uden vilje og minde og deri ført sæd. Christen Tomasen dertil svarede og formente, at han ikke havde udsat sin have på nogen mands jord, videre end hans skøde formelder. og afsagde fogden derpå således (uafsluttet)

** N Madsen for hr Christen Friis i Rårup gav til kende, at det var nu i dag det 4.ting, han har på hr Christen Friises vegne, som er værge for salig mester Christen Hansens børn, tilbudt alle dem, som ville købe noget af hvis guld, sølv eller andet, som salig mester Christen Hansens børn er tilfaldet efter salig Magdalene Hansdatter, så og pengene at ville have på rente, som hr Christen Friis har under værgemål, skulle de det gerne bekomme.

2/8 1638.

** Augustinus Miller for hr Niels Poulsen i Skjoldelev. Poul Nielsen borger her sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Niels Poulsen 70 rigsdaler, og derfor til underpant satte hr Niels Poulsen hans gård og ejendom, han nu selv iboer, liggende på Mejlgade norden næst Anne Clemends gård og sønden til Fægyden og strækker sig fra adelgaden vester på til Christen Carlsens boder og ejendom, med sin hosliggende have og tilliggende avl i alle Århus vange.

** N Madsen for Laurits Sørensen tiltalte Johan Nielsen kræmmer sst, Jens Iversen på Brobjerg og Hans Kleinsmed i klostersmedien for gæld. blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Adelheid Hansdatter efter opsættelse tiltalte Niels Frandsen i Tilst for 8 daler og 1 tønde byg. blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Jens Pedersen gav tilkende, at han havde ladet Augustinus Miller stævne for vidne, han i dag vil tage beskrevet, anlangende en tvistighed, de er i med hverandre om en håndskrift. Augustinus Miller mødte og fremlagde en dele over Jens Pedersen her af tinget 29/3 sidst forleden, hvor han har ladet Jens Pedersen fordele for en håndskrift, han ham forholder og ikke vil igen levere, endog han ham den har betalt, og mente Augustinus Miller at Jens Pedersen burde derfor ikke at fange noget i den dag beskrevet, førend han ham af samme dele har befriet. sagen blev opsat i 14 dage.

** N Madsen på Søren Christensen skræddersvends vegne lovligt advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag 14 dage skulle komme her til tinget, sværge og gøre deres ed og tov over Morten Rasmussen, tjenende Niels Lassen i Hørslev, for sår og skade, som han har gjort på Søren Christensen.

** N Madsen for borgmester og råd efter opsættelses bemelding tiltalte Niels Christensen forrige foged på Kvelstrup for 37 daler for en møllesten, som han har bekommet. blev tildømt at betale.

** Poul Nielsen tjenende under velb Jørgen Hartvigs kompagni. efterskrevne i Holstebro vidnede, at Poul Nielsen, som boede i Yderstræde og nu tjener under velb Jørgen Hartvigs kompagni hans hustru ved navn Karen Mikkelsdatter døde i Yderstræde 8/4 1632, og ikke Poul Nielsen siden den tid har været trolovet eller viet nogen kvindesperson.

** Rasmus Jensen bager oldermand i bagerlavet på sine egne og menige lavsbrødres vegne fremlagde efterskrevne beskikkelse, lydende: at eftersom vi efterskrevne bagere, der iblandt Bodil Nielsdatter, salig Hans Bagers efterleverske, har os til forpligtet i vores skrå at skal holde fal i Borgporten og i vores huse af brød, som til den ganske by og menighed, så vel som til vejfarende og fremmede folk til nødtørft og fornøden gøres, og efterdi vi tit og ofte ikke kan få vores korn malet i Århus kornmølle, hvorfor vi nu er forårsaget af Bernt Møller at begære, at han ville male vores korn, at vi kunne holde vores forpligt, så vi ej skulle have nogen årsag at søge andre møller, eller nødes til os for den høje øvrighed os at beklage. actum Århus 23/7 1638. og findes på samme beskikkelse skrevet, at 23/7 har vi underskrevne været i Århus mølle hos Bernt Klodt, og har han os dertil svaret, at dersom bagerne selv syntes, der var vand til at male deres korn, og de det vil eventyre, ville han forlove dem kværnen og skaffe dem folk.

** N Madsen for mester Søren Andersen læsemester. efterskrevne vidnede, at de 11/6 sidst forleden var til syn til efterskrevne agre på Århus mark for mester Søren, og da så de, at var der taget en alen jord fra mester Sørens agre.

** Niels Sørensen skomager. Christen Carlsen rådmand og overformynder sst fremlagde et skriftligt brev lydende: jeg Peder Lauritsen Guds ords tjener til øster og vester Alling sogne kendes og vitterlig gør, at jeg har oppebåret af Christen Carlsen 33 sletdaler, som salig Søren Bertelsens lidet barn Maren Sørensdatter, hvilket Anders Villumsen i vester Alling morbror tog til sig at opfostre, til sin nødtørftige underholdning og arv blev tillagt, hvilke 33 daler jeg bepligter mig at svare på Anders Villumsens vegne, at samme barn skal med føde og klæde forsynes, til det selv kan fortjene

sin føde og klæde. øster Alling 29/7 1638. hvorefter Christen Carlsen gav Niels Sørensen kvit og fri for hvis arv og gods, som han for salig Søren Bertelsens barn lille Maren Sørensdatter har haft under værgemål.

9/8 1638.

** Anders Sørup underdegn til domkirken. denne tvistige sag imellem Anders Sørup og Niels Olufsen af Hørslev blev fremdeles optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Jens Ulriksen. denne tvistige sag imellem Jens Ulriksen og hans kreditorer blev optagen til i dag 14 dage.

** Hieronimus Gylden. Søren Jensen Vinter borger sst med fuldmagt af Christoffer Jensen stenhugger og på hans vegne skødede til Hieronimus Gylden og hans arvinger to hans boder, liggende på Guldsmedegade næst norden op til Hieronimus Gyldens egen gård og sønden næst til fordum Christen Jensen stenhuggers boder sst, med sin tilliggende ager og markjord i Århus vange.

** Augustinus Miller på Hans Pedersens vegne. Hieronimus Gylden borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 150 sletdaler, og derfor til underpant satte ham to sine boder, som han Christoffer Jensen stenhugger nu nyligt afkøbt har, liggende på Guldsmedegade.

** Oluf Andersen for velb Jost Høg til Bjørnholm havde stævnet Peder Christoffersen byfoged anlangende et gældsbrev, som Hans Jostsen borger i Århus til Jost Høg har udgivet på en sum penge for øksne, han af ham på Bjørnholm bekommet har, hvilket gældsbrev, Peder Christoffersen på Århus byting til sig har annammet og det ikke igen fra sig vil levere, hvorfor Jost Høg formener, at Peder Christoffersen derfor bør at lide tiltale. derefter blev fremlagt Jost Høgs skriftlige forsæt, hvorefter blev afsagt dom, så efterdi Oluf Andersen fremlægger adskillige breve, og da har samme breve pludseligt til sig annammet og undveget retten, og ikke vil betro fogden samme breve, hvorefter han kunne have sig at rette, vidste fogden ikke at udstede noget lovmål over Peder Christoffersen på velb Jost Høgs vegne, førend sagen anderledes procederes, og brevene hos fogden eller byskriveren bliver til stede.

** Jacob Lauritsen stod for tingsdom og tilspurgte Oluf Andersen i Humlegårdsdam, om han ville betro ham hvis breve, som han havde ladet påskrive, og han dem kunne lade indføre i hvis, som gik beskrevet, hvortil Oluf Andersen svarede, at han i djævlens navn ikke ville fremlægge andre breve, end de 2 sedler, den ene en varselsseddel og den anden et forsæt, men tog hvis breve til sig igen, som han lod læse og påskrive.

** Augustinus Miller. Jens Pedersen sst bekendte, at han havde kasseret den håndskrift, han havde af Augustinus Miller, og som de nu omtvistes, og sagde at han dertil havde magt det at gøre.

** N Madsen for Clemend Organist efter opsættelses bemelding tiltalte Niels Mikkelsen skrædder sst for 5 daler for to pistoler med hylster. ingen mødte, blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Knud Keldsen lod fordele Niels Jensen Bjørnskov borger sst,, for han ikke har eller vil efterkomme byfogdens dom, så og hans egen forpligt anlangende det hus, han påboer, som Knud Keldsen gav ham til sag.

** N Madsen for Jørgen Svendsen, tjenende Jacob Jensen i Kane (uafsluttet)

16/8 1638.

** N Madsen på Søren Christensen skræddersvends vegne gav til kende, at han har kaldt på sandemænd sst, at de i dag skulle gøre deres ed og tov over Morten Rasmussen, tjenende Niels Lassen i Hørslev, for sår og skade, han 2/7 forleden har slået og gjort Søren Christensen, og for sandemændene fremlagde efterskrevne tingsvidner her af ting 12/7 sidst forleden samt et opkrævelsesvidne her af ting 2/8 sidst. så blev opnævnt to dannemænd, som tilfyldte sandemændene at gøre deres rette ed og tov i samme sag, hvorefter fremstod efterskrevne sandemænd og gjorde deres ed og tov, og efter sand kundskab, som de har opledt og udspurgt, at Morten Rasmussen her i Århus har gjort Søren Christensen en blodig skade, hvilket Søren Christensen har givet last og klage på Morten Rasmussen for, og aldeles ingen genmæle af Morten Rasmussen der imod er gjort, da svor sandemændene Morten Rasmussen et fuldt vold over både for kongen byen og bonden.

** Jens Ulriksen (uafsluttet)

** N Madsen for Mikkel Rasmussen i Svejstrup. Niels Nielsen kedelfører borger sst bekendte, at han var Mikkel Rasmussen i Svejstrup 14 mark gammelt kobber skyldig, som han ham vil betale.

** N Madsen på Søren Poulsen skomagers vegne fremlagde et register, lydende: 9/2 1638 har vi Erik Madsen og Jens Christensen været overværende og set beskrevet hvis efterskrevne fattigdoms gods, som fandtes efter salig Maren Christensdatters død i det hus, hun iboede. varsel til Mette Christensdatter, boende i Rødding i Salling.

** idem fremlagde efterskrevne fortegnelse på hvis, Søren Poulsen har udgivet over salig Maren Viborgs lig den første aften, kringler for 2 mark, ost for 1 mark, øl for 28 skilling, sværte til ligkisten 2 skilling, til præsten 5 mark, til peblingene 1 daler, til graveren 24 skilling, klokken 2 mark, til jorden 1 rigsdaler, kringler 3 mark 2 skilling, ost 2 1/2 mark, øl 3 daler, slette laugsbud 4 skilling, summa 10 daler 1 mark 4 skilling

** idem. Niels Madsen gav til kende, at det var nu i dag lovligt det 3.ting han på Søren Poulsen skomagers vegne har tilbudt Mette Christensdatter, boende i Rødding i Salling, hvis efterladte gods, som findes efter hendes salig søster Maren Christensdatter Viborg, som for kort tid siden hos Søren Poulsen er død bleven, og derimod æskede hvis bekostning, han på hendes begravelse har anvendt.

** Sidsel Jensdatter sst. Morten Jensen kalkslår sst vidnede, at han så onsdag for sankt Olai dag i fjor, at Niels Jensen slog hans ægte hustru Sidsel Jensdatter et blodigt hul i hendes hoved uden skyld og brøde som en skalk.

23/8 1638.

** N Madsen for Hans Jostsen, denne tvistige sag imellem Hans Jostsen og nogle hans kreditorer, efterdi de ikke mødte, blev optagen til i dag 14 dage.

** Jacob Lauritsen for Jens Hammel tiltalte Frands Nielsen, født i Skjoldelev, efterskrevne gæld, han er ham skyldig efter hans regnskabsbog fra 1627. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** Augustinus Miller. efterskrevne, som var tilfundet at være de 8 mænd her til ting 19/7 sidst forleden, vidnede, at de da hørte og så, at der Augustinus Miller tog afkald af Villum Sørensen i Lystrup på løjtnant Christoffer Stenhuggers vegne på nogen arv, da så de, at Augustinus Miller leverede Villum Sørensen i Lystrup en skriftlig kontrakt, som var gjort imellem ham og Christoffer Stenhugger om samme arv.

** Anne Pedersdatter, barnfødt her i Århus. efterskrevne 24 dannemænd vidnede, at Anne Pedersdatter er barnfødt i Århus af ærlige ægte forældre både på fædrene og mødrene, hendes far er Peder Andersen og mor Maren Sørensdatter, som i en rum tid har i Århus har været bosiddende, og som endnu lever, og har handlet og skikket dem som to ærlige ægtefolk vel egner og anstår, og selv har Anne Pedersdatter handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** N Madsen for Laurits Sørensen efter opsættelses bemelding tiltalte Johan Nielsen kræmmer sst, Jens Iversen og Hans Kleinsmed i klostersmedien for gæld. ingen mødte, blev tildømt at betale.

** Anders Sørup underdegn. efter opsættelses bemelding var Anders Sørensen endelig dom begærende, om Niels Olufsen i Hørslev ikke jo pligtig er og burde sit udgivne brev at holde, og ham med rede penge og pantebrev efter hans forpligt forsikre for den ejendom, han ham afkøbt har. og blev derpå således afsagt, så efterdi fremlægges Niels Olufsen i Hørslev hans købebrev med dannemænd deres hænder underskrevet til bekræftelse, at de har overværet den tid, Niels Olufsen har gjort køb med Anders Sørup, og straks betalt ham 20 sletdaler på hånden, hvilket Niels Olufsen ikke benægter, da vidste fogden ikke rettere herom at kunne kende, end Niels Olufsen jo bør at holde og efterkomme hans køb og kontrakt, som han Anders Sørup har gjort, eller derfor at lide tiltale.

** Christen Lauritsen Kå. efter opsættelses bemelding var Christen Kå dom begærende, om Jens Taftebjerg ikke jo burde at betale ham 3 ottinger smør, som i hans skude er borte blevet, inden 15 dage eller derefter at have udlæg derfor. blev derpå således for rette afsagt, så efterdi fremlægges tingsvidne, som indeholder, at Christen Kå har fremlagt et register på hvis smør, som han 12/11 1637 til Jens Pedersen Taftebjerg leveret og i hans skude er indkommet, hvilket Jens Taftebjerg ikke benægter, da vidste fogden ikke andet herom at sige for rette, end Jens Taftebjerg jo pligtig er og bør at igen skaffe Christen Kå fornævnte ottinger smør, eller og 3 daler for hver otting at betale inden 15 dage.

** N Madsen for Erik Nielsen i True og på hans vegne synligt tilbød og udtalte til Jens Andersen rede penge 5 daler og tilbød ham inden 3 stunder at levere 4 skæpper byg, som Erik Nielsen er ham skyldig, og derimod æskede af Jens Andersen al hvis forfølgning, han kunne have på Erik Nielsen, være sig domme, deler og alt andet. derimod fremlagde Jens Andersen sit skriftlige svar, at han er overbødig at annamme samme gæld af ham, og sine breve at levere ham, når de om al anden iring og trætte bliver enten venligt forligt eller imellem dømt, og Erik Nielsen fuldgør sine rette bøder efter loven. datum Århus 23/8 1638 Jens Andersen egen hånd.

** N Madsen for Jens Ulriksen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Oluf Andersen for velb Jost Høg til Bjørnholm havde stævnet Karen (blank) salig Christen Malers sst og tiltalte hende for 4 daler, resten af 3 tønder byg, hendes salig husbond af ham

bekommet har. Niels Madsen fogedsvend sst mødte på Karen salig Christen Malers vegne og formente, hende ingen dom burde at overgå, førend hendes børn bliver dertil stævnet, efterdi de og skal svare til gælden efter deres salig far. blev henvist lovligt at stævne alle som vedkommer.

30/8 1638.

** mester Wulf Baltsersen. Espen Sørensen sst vidnede, at han hos var, hørte og så 14/8 sidst på Kannikkegade, at Rasmus Bager mødte mester Wulf, og de kom sammen og slogedes, og så skilte han dem ad, og mester Wulfs krave blev sønderrevet, og et stykke deraf lå på gaden, og så gik Rasmus Bager med en sten i hans hånd efter mester Wulf til Niels Udsens dør, og de gav hverandre mange onde ord.

** Jacob Lauritsen. mester Wulf Baltsersen og Rasmus Lassen bager de stod nu her i dag for tingsdom og tog hverandre i hånd og blev venligt og vel forligt om al hvis iring og tvist, de med hverandre har i været til denne dag, dog kongen og byens sag uforkrænket.

** Folmer Tomasen tiltalte Jens Basballe, for han imod KM brev holder krydderi, som apoteket vedkommer. Jens Basballe svarede, at han vel skulle give sit svar dertil i dag 14 dage. blev opsat 14 dage.

** N Madsen for Anders Terkildsen. denne tvistige sag imellem Anders Terkildsen og hans kreditorer, efterdi ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** Jens Christensen Ans på hospitalets vegne. Staffen Knudsen, borger i Århus, vidmede, at for 28 år siden boede han i Testrup i den gård, Anders Jensen og hans mor og bror nu iboer, da var der intet gærde om den eng, som kaldes Asseballe made, og han lod slå den agerhøfde, som ligger for den agerende, som hører til Rasmus Bertelsens gård i Testrup, som nu omtvistes. varsel til Anders Jensen på Ning herreds ting og Jens Andersen ladegårdsfoged borger i Århus.

** Jens Lyngballe. efterskrevne vidnede, at de, en måned efter byggen var sået sidst forleden, var i Skovvangen og lignede nogen agre imellem Jens Lyngballe og mester Søren Andersen læsemester, og de lignede de ageren imellem begge ender, så hver fik sit mål.

** mester Wulf Baltsersen borger sst med en opsættelse her af ting 26/7 sidst forleden da at have stævnet Anders Lauritsen borger sst og ham tiltalte for gæld efter hans svoger salig Christen Pedersen efter hans efterskrevne regnskabsbogs indhold. så blev fremlagt en dom af Viborg landsting 18/7 sidst forleden, som om samme tvistige sag formelder, så efterdi byfogden ikke har dømt til eller fra, da fandt landsdommerne den hans dom magtesløs at være, og sagen til byting igen at komme. dernæst blev fremlagt Anders Lauritsens efterskrevne skriftlige tilkendegivelse og forsæt. derpå blev således afsagt, så efterdi fremlægges mester Wulf Baltsersens regnskabsbog, hvori findes Anders Lauritsens svoger salig Christen Pedersen for adskillige varer er skyldig blevet, Anders Lauritsen og selv bekender, at han har tilsagt over graven, at han har annammet sin svoger Christen Pedersen og hans datters efterladte gods deres kreditorer til bedste, da vidste fogden ikke rettere herom at kunne kende, end Anders Lauritsen jo bør at betale Wulf Baltsersen inden 15 dage.

** N Madsen for Maren Jacobsdatter. Maren Jacobsdatter stod for tingsdom og lydeligen tilsagde Troels Rasmussen i København, at han annammede penge af hende, siden hun havde annammet dem af provsten, og sagde, det var hans del og begærede den fuldmagt af Troels Rasmussen, som

hun ham leveret. dertil svarede Troels Rasmussen, at hvis den fuldmagt er anlangende, da svor han, at den blev kasseret i mester Hans Kjærs provstehus i Ringkøbing i borgmester Jens Olufsen sst og flere godtfolks nærværelse.

6/9 1638.

** N Madsen for Peder Christoffersen byfoged. efterskrevne vidnede, at de 25/5 1637, siden tinget var holdt, var i Hans Jostsens hus, og da så de, at han sønderrev et hans gældsbrev til velb Jost Høg til Bjørnholm udgivet.

** idem. Niels Madsen fremlagde efterskrevne skriftlige underskrevne bevis lydende: eftersom Peder Christoffersen byfoged har ladet mig bud skikke anlangende et gældsbrev, jeg til velb Jost Høg til Bjørnholm har udgivet for øksne, jeg af ham bekom 1636 efter hvilket brev, den gode mand har ladet mig tiltale, så jeg har været forårsaget at gøre udlæg på bytinget 4/5 1637, og 25/5 har hans fuldmægtig vedkendt og taget mål, derpå har Peder Christoffersen leveret mig samme mit gældsbrev igen, efterdi jeg det med udlæg havde betalt, og der mig samme brev blev leveret, har jeg det straks revet og kasseret. datum Århus 28/9 1637 Hans Jostsen egen hånd.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam for velb Jost Høg til Bjørnholm tiltalte Peder Christoffersen byfoged sst for et Hans Jostsens udgivne gældsbrev, som han på bytinget 4/5 1637 til sig har annammet, om han ikke burde at stande ham til rette. sagen blev opsat til i dag 14 dage.

** Jørgen Sørensen degn. Christen Carlsen rådmand sst solgte og skødede til Jørgen Sørensen efterskrevne stykke jord, som han sig af Jens Christensen rådmand sst tilforhandlet har, som er af det jord, som tilforn tilhørte velb Mandrup Parsberg.

13/9 1638.

** Christoffer Pedersen. Peder Christoffersen, tjenende på Roskilde Bispegård, gav sin far Christoffer Pedersen afkald for al hvis arv, ham med rette var arveligt tilfaldet efter hans salig mor Lene Villumsdatter, og han takkede sin far godt for god udlæg og betaling.

** N Madsen for Jens Sørensen Elev lod dele for hovedsagen Anne Jørgensdatter, Jørgen Murmands datter i Harlev, for hendes tro tjeneste, som hun har lovet hans hustru og derpå taget fæstepenge, hvilket hendes løfte hun ikke har holdt.

** Anders Lauritsen. efterskrevne vidnede, at det er dem vitterligt, at salig Jørgen Tomasen havde været mester Wulf Baltsersens tjener i hans krambod og håndtering, men hvad regnskab er anlangende, vidste de ikke af, og ikke han havde anden bopæl end til mester Wulfs til i år, han døde i Hamborg.

** Jens Iversen. efterskrevne, eftersom de var taget til synsmænd til et gærde imellem ham og Søren Jensen hans nabo, da vidnede de, at de havde seet Jens Iversens have, at der fra en pil og ned til åen havde været to jordfald stetter, hvilke er nys nogen pilegrene indstukket, og var der to bede, sået med gulerødder, af svin opædt.

** idem. efterskrevne vidnede, at de som i morgen bliver 14 dage var i Søren Jensens hus på Brobjerg og tilbød ham pant og penge for Jens Iversens ko, han havde indgennet, om den kunne

have gjort ham skade, og da vidste Søren Jensens pige dem til koen, som stod i Søren Jensen hus, og da var den ganske vel ved magt, og begærede de, at Jens Iversen kunne få koen ud.

** idem. Jens Iversen gav last og klage på Søren Jensen sst for sin ko, som han havde indgennet og derefter er død blevet.

** N Madsen for Dorte Guldsmeds. Niels Christensen guldsmed borger sst bekendte, at han ikke vidste andet med Dorte Guldsmeds, hendes husbond og børn end ærligt, kristeligt og godt er. det samme bekendte Dorte Guldsmeds i lige måder om Niels Christensen, og derpå tog de hverandre i hånd og blev venligt og vel forligt.

** N Madsen for hr Mikkel Rasmussen i Svejstrup lod fordele Niels Nielsen kedelfører sst for 16 mark gammelt kobber, som han gav ham til sag.

** N Madsen for Kirsten Poulsdatter tiltalte Niels Jensen smed på Studsgade for leje af en smedje på Volden. ingen mødte, blev opsat 14 dage.

** N Madsen for Augustinus Miller tilbød Jens Pedersen sst, at dersom han ville udlægge fra sig sine bøder, 3 mark til bonden og 3 mark til kongen, så og den håndskrift, som han har, Augustinus Miller tilhørende, da ville han ham for hvis dele og lovmål, Augustinus har over ham for samme brev, forsikre.

** Jens Pedersen borger sst havde stævnet efterskrevne, som var 8 mænd her på tinget 2/8 sidst forleden, for deres sandhed at vidne anlangende nogen tvistighed Jens Pedersen og Augustinus Miller med hverandre 2/8 her på tinget i var om et brev og håndskrift, Jens Pedersen Augustinus Miller forholdt har. for skudsmåls skyld optog fogden denne sag til i dag 8 dage førstkommende.

** Hans Hansen for mester Påske Jensen. efterskrevne stod for tingsdom med fuldmagt af Laurits Hansen i Storring og gjorde hans skudsmål, at han er så lovligt forhindret i KM forfald, så han her i dag ikke kunne møde at svare til hvis vidner, mester Påske havde ladet ham stævne for, anlangende et barn, han skulle have avlet med en kvinde her i byen.

** Anders Madsen for Rasmus Pedersen Teglgård i Pillemark på Samsø. efterskrevne 24 dannemænd, alle borgere sst, vidnede, at Rasmus Pedersen Teglgård er født her i Århus af ærlige ægte forældre, hans far var Peder Rasmussen Teglgård og hans mor Anne Mikkelsdatter, og har handlet og skikket dem som to ærlige ægtefolk, og selv har Rasmus Teglgård fra sin fødsel, opvækst og ungdom og så siden, han her i byen blev bosiddende og holdt danske skole, så længe han var her i byen handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel imod alle og enhver.

** Johanne Sørensdatter i Udby i Sjælland. forskrevne 24 dannemænd vidnede, at Johanne Sørensdatter er barnfødt her i Århus af ærlige ægte forældre, hendes far var Søren Andersen og mor Anne Olufsdatter, og har Johanne Sørensdatter al den stund, hun her i Århus har været, handlet og skikket sig ærligt og vel.

** N Madsen for Jens Lauritsen rådmand og på hans vegne tilbød Christen Jensen Kjær sst salig Christen Madsens børns gård, som Jens Lauritsen er værge for, at han den for leje må ibo og besidde, dog med så skel, at Christen Kjær vil holde gården ved hævd og stille nøjagtig vissen og loven for husleje og brøstfældighed, så Jens Lauritsen på børnenes kunne blive skadesløs holdt.

** Maren Rasmusdatter. Søren Simonsen i Slet gav Maren Rasmusdatter afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som han efter hendes salig husbond Jørgen Mikkelsen, som boede og døde her i Århus, arveligt kan være tilfalden.

** N Madsen på lensmanden velb Erik Grubbes vegne. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var taget til vurderingsmænd at skulle vurdere hvis gammelt tømmer, som forleden vinter nedfaldt i Bispegården, da vidnede de, at samme gamle tømmer findes at være 22 stykker, stakket og langt, hvilket de vurderede for 3 sletdaler, som de for en fuld vurdering afhjemlede.

20/9 1638.

** Mikkel Jensen Nordby. Jacob Carstensen, barnfødt i Århus, bekendte, at han kort forleden har været over rede og regnskab med Mikkel Nordby, og da har Mikkel Nordby gjort ham rede og regnskab for al hvis gods og penge, som han efter sin far og mor var tilfaldet, som Mikkel Nordby for ham havde under værgemål, og han takkede Mikkel Nordby for godt værgemål, redeligt udlæg og betaling.

** Jacob Lauritsen for Jens Nielsen Hammel borger sst og på hans vegne med en opsættelse her af ting 23/8 sidst forleden havde stævnet Frands Nielsen, barnfødt i Skjoldelev, for dom og dele anlangende hvis gæld, han ham skyldig er fra 1627 efter hans efterskrevne regnskabsbogs formelding, og satte Jens Lauritsen i rette, om Frands Nielsen ikke jo pligtig er at betale samme gæld med rente og skadegæld. så er Frands Nielsen tre gange påråbt, om han selv eller nogen på hans vegne var til stede noget her imod at svare, og da ingen fremkom, da vidste fogden ikke andet derom at sige, end Frands Nielsen jo pligtig er og bør at betale Jens Hammel fornævnte gæld, som han ham efter sin regnskabsbogs formelding skyldig er med rente og skadegæld.

** mester Wulf Baltsersen tiltalte Anders Lauritsen for gæld og gav ham til sag for 5 kurant daler, leje af et gårdsavl. sagen blev opsat til i dag 14 dage.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam for velb Jost Høg til Bjørnholm. efterskrevne fremlagde en skriftlige fuldmagt lydende: kendes jeg Peder Christoffersen byfoged i Århus, at eftersom Jost Høg til Bjørnholm har ladet mig stævne for et gældsbrev, han af mig fordrer, og samme gældsbrev har Hans Jostsen bekommet, og ikke det vil fra sig levere enten til mig eller den gode mands fuldmægtig, hvorfor jeg formener Hans Jostsen gør mig fattige mand uret så vel som den gode mand Jost Høg, men nu i dag ligger på min sotte og sygeseng, så jeg er ikke så til pas, at jeg kan selv komme til tinge at svare for mig imod Jost Høg, hvorfor jeg fuldmagt giver disse brevvisere at gøre mit lovlige skudsmål. Århus 20/9 1638 Peder Christoffersen egen hånd. og derefter tilstod de to brevvisere med helgens ed og oprakte fingre gjorde Peder Christoffersens skudsmål og bad dem så Gud til hjælp, at han ligger på sin sygeseng, så han ikke her i dag kan møde.

** Anders Sørensen Sørup underdegn lod fordele Niels Olufsen i Hørslev for 430 sletdaler, som resterer for den ejendom på Vestergade, han ham afkøbt har efter hans skadesløsbrevs lydelse, som han er tildømt at holde.

** Jens Iversen. denne tvistige sag imellem Jens Iversen og Søren Jensen borger sst anlangende Jens Iversens ko, som Søren Jensen havde der i hus indtaget og derefter er død blevet, så og skade

på hans kål og urter, og satte Jens Iversen i rette, om Søren Jensen ikke jo burde ham sin ko og skade på hans kål og urter at betale. ingen mødte, blev derfor opsat til i dag 14 dage.

** Gertrud Mogensdatter. efterskrevne vidnede, at de på fredag 8 dage sidst forleden så, at Gertrud Mogensdatters højre arm var slået meget blå, og hendes hjulrok var sønderslagen i tre stykker, som hun for dem beskyldte Rasmus Simonsen sst, at han 6/9 sønderslog hendes rok og gjorde hende samme skade på hendes arm med en halv teglsten. og nu stod hun for tingsdom og sigtede og beskyldte Rasmus Simonsen for samme skade, og lyste Niels Madsen Rasmus Simonsen et fuldt vold til.

** N Madsen for Hans Jostsen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** idem. Niels Madsen fogedsvend på Hans Jostsen borger sst hans vegne med en opsættelse her af ting 23/8 sidst forleden havde stævnet Margrete Eriksdatter og tiltalte hende for gæld, hun ham skyldig er efter hans efterskrevne regnskabsbog fra 1622. så mødte Margrete Eriksdatter og fremlagde et tingsvidne her af ting 21/10 1630, hvor Margrete Eriksdatter afsagde sig og sit barn Anne Rasmusdatter arv og gæld efter hendes husbond Rasmus Sørensen, så de ikke vil annamme noget gods eller arv efter hende husbond, ej heller betale nogen gæld efter ham, eftersom hun 10/10 sidst forleden afsagde arv og gæld efter ham over graven og kastede nøglen på graven. derpå blev således afsagt, så efterdi Hans Jostsens regnskabsbog om formelder, og hans fuldmægtig beretter, at Margrete Eriksdatter har bekommet fornævnte gods, før hun kom i ægteskab med hendes salig husbond Rasmus Sørensen bager, og derfor mente, at hun bør samme gæld at betale, og derimod mente Margrete Eriksdatter, at hun havde afsagt arv og gæld, da vidste fogden ikke rettere derom at kende, imens Margrete Eriksdatter hendes tingsvidne står ved sin magt, at hun jo bør for Hans Jostsens tiltale kvit at være.

** Peder Sørensen Vinter på sin fæsteenkes Kirsten Pedersdatters vegne på den ene og Peder Pedersen borgmester sst, som er oldefar og ret værge til Kirsten Pedersdatters børn, nemlig Peder Rasmussen, Oluf Rasmussen og Maren Rasmusdatter deres vegne på den anden side bekendte, at de 19/9 sidst har været over et venligt skifte og skiftet alt hvis gods, som fornævnte 3 børn efter deres salig far Rasmus Pedersen Gius, fordum rådmand sst, kunne tilfalde, og efter fornævnte børns gods i penge blev anslået, og den bortskyldige gæld frataget, er så forhandlet med børnenes forventende stedfar Peder Vinter, at han skal give forskrevne tre børn for deres fædrene arv 500 sletdaler i rede penge, samt hver af børnene en opredt seng, så god som 40 sletdaler, og der foruden holde dem til mad, øl, sko, klæder, skolegang og anden ærlig optugtelse, Peder Rasmussen til påske førstkommende, og Oluf Rasmussen og Maren Rasmusdatter til hver af dem bliver 16 år gammel, hvorimod Peder Pedersen på de tre børns vegne gav Peder Vinter afkald for al ydermere skifte og jævning efter forskrevne børns salig far i alle måder. i lige måder gjorde han ham på de tre børns vegne skøde på fornævnte børns parter i de to gårde, deres mor Kirsten Pedersdatter nu iboer, på Vestergade med sin hosliggende have og to tilliggende gårdsavl i alle Århus vange. item en bod liggende på Brobjerg norden for Peder Johansens datters bod og sønden næst til Jens Iversens gård.

27/9 1638.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam for velb Jost Høg til Bjørnholm. efterskrevne fremlagde en skriftlig fuldmagt lydende: kendes jeg Peder Christoffersen byfoged i Århus, at eftersom Jost Høg til Bjørnholm har ladet mig stævne for et gældsbrev, han af mig fordrer, og samme gældsbrev har

Hans Jostsen bekommet, og ikke det vil fra sig levere enten til mig eller den gode mands fuldmægtig, hvorfor jeg formener Hans Jostsen gør mig fattige mand uret så vel som den gode mand Jost Høg, men nu i dag ligger på min sotte og sygeseng, så jeg er ikke så til pas, at jeg kan selv komme til tinge at svare for mig imod Jost Høg, hvorfor jeg fuldmagt giver disse brevvisere at gøre mit lovlige skudsmål. Århus 27/9 1638 Peder Christoffersen egen hånd. og derefter tilstod de to brevvisere med helgens ed og oprakte fingre gjorde Peder Christoffersens skudsmål og bad dem så Gud til hjælp, at han ligger på sin sygeseng, så han ikke her i dag kan møde.

** Hans Hansen Skåning på hr Palle Rosenkrantz til Krenkerup hans vegne fremlagde et tingsvidne lydende 4/5 1626 på Århus byting var skikket Hans Hansen Skåning notarius i Århus kapitel på velb Palle Rosenkrantz til Glimminge hans vegne æskede og fik et fuldt tingsvidne af 8 efterskrevne trofaste mænd, som alle vidnede, at de så og hørte, at Rasmus Ørn og Peder Rasmussen i Hørret vidnede, at den bolig og gård, som Søren Jensen og Søren Nielsen iboer i Hørret, det er eet gårds eje og ikke mere, enten i by eller mark.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Nielsen rådmand. Jens Sørensen Riber borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 150 sletdaler, og derfor til underpant satte han Rasmus Nielsen et hans hus, han nu iboer, liggende bag klostret næst vesten for borgmester Søren Frosts gård, Jens Andersen iboer, og østen for Maren salig Laurits Malers gård, med sin hosliggende have ved huset, som strækker sig nør til Morten Jensens have.

** N Madsen for Kirsten salig Mikkel Poulsens sst og på hendes vegne lovligt advarede og tilbød alle hendes salig husbonds gældnere og kreditorer, at de på tirsdag førstkommende, som er 2/10 skulle møde til hendes hus og der at annamme af hans efterladte gods udlæg for deres gæld, så vidt hans gods kunne tilstrække.

** Rasmus Testrup tiltalte Niels Nielsen pottemager i Randers for gæld. blev opsat i 4 uger.

4/10 1638.

** Christen Kå. efterskrevne vognmænd i Århus, eftersom de var stævnet for deres sandhed at bekende, om de ikke 18/11 1637 annammede og agede smør af Jens Pedersen Taftebjerg og ad byen, og om de ikke hørte, at der tvistes om 3 ottinger smør, som skulle være borte blevet af det smør, Christen Kå til Jens Taftebjerg i hans skude leveret havde, da vidnede de hver særdeles, at de hørte 18/11 1637, at der tvistes imellem Christen Kå og Jens Taftebjerg, at der skulle være noget borte blevet af fornævnte smør i skuden, men hvor mange fjerdinger eller ottinger det var, vidste de ikke.

** idem. efterskrevne, eftersom de var stævnet for deres sandhed at vidne, om de ikke hørte og så, at Jens Pedersen Taftebjerg sst kom ind til Christen Kå 18/11 1637 i hans stue og beklagede sig og sagde, at der restede 1 1/2 fjerdingkar smør af det smør, som han af Christen Kå havde annammet, thi han ikke kunne finde mere i skuden blandt rugen, men når han kom til København, fandtes det da i rugen, skulle han det til Rasmus Heldekande levere, hvilket de indstævnede vidnede, at de hørte og så.

** idem. Søren Pedersen Kruse danske skolemester i Århus og Rasmus Hansen sst stod for tingsdom, eftersom de var stævnet af Christen Kå for deres sandhed at vidne og bekende, om de ikke 20/9 sidst forleden var i hans hus og læste en landstings stævning den stund, Christen Kå var

efter øvrighedens befaling på tinget og der havde at forrette, som han mente, de vel vidste. da vidnede de, at de 20/9 sidst læste en landstings stævning i Christen Kås hus, og den formeldte, at han skulle møde til landstinget 21/11 næst efter. så tilspurgte Christen Kå dem, om de ikke ville forklare stævningen ved sine punkter og indhold, da svarede de, at stævningen formeldte selv det, de ville ikke forklare videre.

** idem. Christen Kå fremlagde en skriftlig seddel lydende: kendes vi underskrevne, at vi i dag har været i beskikkelse på Christen Kå borger i Århus hans vegne hos Jens Pedersen Taftebjerg borger og skipper sst og begærede, at han ville lade Christen Kå se den landstings stævning, som han havde ladet læse i Christen Kå hans hus, der han var på tinget, thi han ville efter KM forordning skrive på den, hvortil Jens Pedersen Taftebjerg svarede dem, han havde ingen stævning hjemme. actum Århus 20/9 1638.

** idem. Christen Kå for tingsdom tilspurgte Niels Madsen fogedsvend sst, om han havde nogen fuldmagt af Jens Pedersen Taftebjerg sst at begære genpart til hvis vidner, som Christen Kå havde forhvervet. dertil svarede Niels Madsen, han havde ingen fuldmagt, men skulle vel komme.

** Jens Pedersen Sall lod dele Maren Pedersdatter sst for 2 sletdaler.

** mester Wulf Baltsersen borger sst med en opsættelse her af ting 20/9 sidst forleden da havde stævnet Anders Lauritsen borger sst for dom og gav ham til sag for 5 kurant daler leje af et gårdsavl. da mødte Anders Lauritsen og svarede, at han skulle mester Wulf samme penge vel betale, hvorpå blev afsagt, eftersom Anders Lauritsen selv vedgår samme gæld, da vidste fogden ikke andet herom at sige for rette, end Anders Lauritsen jo pligtig er og bør at betale mester Wulf fornævnte 5 daler eller derfor at lide tiltale.

** N Madsen for Gertrud Mogensdatter. efterskrevne vidnede, at de så 6/9 sidst forleden, at Rasmus Simonsen tømmermand sst tog en halv teglsten og slog ind ad Gertrud Mogensdatters dør, og slog hende på hendes arm og sønderslog hendes hjulrok i 3 stykker.

** velb Jost Høgs fuldmægtig Oluf Andersen i Humlegårdsdam på Jost Høgs vegne med en opsættelse her af ting 6/9 sidst forleden da at have stævnet Peder Christoffersen byfoged sst for dom og rettergang og fremlagde Jost Høgs efterskrevne forsæt lydende: eftersom jeg har været forårsaget at lade stævne til Århus byting Peder Christoffersen byfoged i Århus, for at eftersom han 4/5 1637 på bytinget til sig har annammet et Hans Jostsens gældsbrev til mig udgivet på en sum penge, han mig skyldig er, for øksne, som han på Bjørnholm har bekommet, og Peder Christoffersen mig samme brev og dermed min rette sag og tiltale har forholdt, hvorfor jeg formener, Peder Christoffersen dermed uret at have gjort og bør derfor at stande mig til rette. actum Bjørnholm 5/9 1638 Jost Høg egen hånd. derefter blev fremlagt efterskrevne dom her af tinget 4/5 1637 og af Viborg landsting 16/8 1637 samt et tingsvidne af Bjørnholms birketing 13/9 1637 og endvidere domme af Viborg landsting 17/1 1638 og 18/7 1638. så mødte Niels Madsen fogedsvend på Peder Christoffersens vegne og fremlagde efterskrevne tingsvidner her af tinget 6/9 sidst forleden. derpå blev således afsagt, så efterdi fremlægges Peder Christoffersens egen dom, i hvilken udtrykkeligt findes, at Peder Christoffersen selv bekender, at han Hans Jostsens hovedbrev til sig har annammet på en ret, end også bevises med tingsvidne, at der samme hovedbrev af Peder Christoffersen er æsket og begæret, har han svaret, at han da ikke det havde, men havde leveret Hans Jostsen det, uanseet at udlægget ikke havde været for landsdommere omkendt, om det var lovligt eller ikke, førend han brevet fra sig havde leveret, da vidste dommeren ikke rettere derom at kende, end Peder

Christoffersen jo sig dermed har forbrudt og bør derfor at stande den gode mand til rette og lide tiltale som vedbør.

** NM for borgmester Søren Jensen Frost. Hans Andersen borger og overformynder sst med fuldmagt af velb Otte Brahe Pedersen til Torbenfeld og på hans vegne skødede til Søren Jensen Frost al den lod og anpart, som Otte Brahe Pedersen arveligt efter sin salig søster fru Dorte Brahe er tilfalden i den øde ejendom her i Århus liggende, kaldes Karen Bygs ejendom.

** N Madsen for Anders Madsen havde stævnet efterskrevne for gæld. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** N Madsen for Karen Jensdatter salig Mikkel Poulsens og på hendes vegne fremlagde efterskrevne skriftlige register lydende: 2/10 1638 i Niels Madsen fogedsvend på byfogdens og KM vegne og Rasmus Sørensen Gylling og Peder Nielsen Bonde borgere sst deres nærværelse er alt hvis efterskrevne gods og boskab, som fandtes efter salig Mikkel Poulsen tømmermand sst, udlagt til hans efterskrevne kreditorer.

11/10 1638.

** mester Wulf Baltsersen havde stævnet Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens sst med hendes børn for 200 rigsdaler med sin rente efter salig Anders Bertelsens brev. blev optagen til i dag 14 dage.

** Søren Clemendsen for hr Christen Nielsen Friis i Rårup. Jens Lauritsen rådmand sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Christen Nielsen 50 sletdaler, som er af de penge, som hr Christen Nielsen for salig mester Christen Hansens børn under værgemål har, og derfor til underpant satte hr Christen Nielsen en hans gård liggende på Rosengade, som Christen Jensen Kjær iboer, og ham ved udlæg for salig hr Christen Madsens børn, som han er værge for, deres underholdning og fædrene arv er udlagt, liggende vesten næst Anders Sørups gård og østen næst Peder Pedersens arvingers gård i Folby, med sin hosliggende have ved gården, som strækker sig nør på til Jens Clemendsens have.

** Christen Lauritsen guldsmedesvend for Guri Tomasdatter til Bergen. denne tvistige sag imellem Christen Lauritsen og Niels Guldsmed borger sst anlangende 5 daler, han Guri Tomasdatter skulle skyldig være, blev optagen til i dag 8 dage.

** N Madsen for borgmester Søren Jensen Frost havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** N Madsen for Gertrud Mogensdatter kaldte på sandemænd sst og advarede dem, at de i dag 8 dage skulle komme her til ting sværge og gøre deres ed og tov over Rasmus Simonsen tømmermand sst for bordag og skade, han har gjort på Gertrud Mogensdatter.

** N Madsen for Hans Andersen havde stævnet Johannes Mikkelsen sst og tiltalte ham for gæld efter hans regnskabsbogs indhold, nemlig for 10 tønder byg for 20 daler og rente deraf i 18 år 16 daler, og mente, han burde at betale. ingen mødte, blev optagen til i dag 14 dage førstkommende.

** N Madsen for Anders Terkildsen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld. ingen mødte, blev tildømt at betale eller at lide tiltale med høringsdele.

** Christen Lauritsen Kå. efterskrevne vidnede, at de 27/9 sidst forleden hos var i Søren Jørgensen Alrø sst hans hus, hørte og så, at Jens Pedersen Taftebjerg borger sst bandede og svor, for Christen Kå har ladet ham stævne til ting og sagde, djævlen regere Christen Kå, og han skal regere ham, inden jeg skilles ved ham.

** idem. Christen Lauritsen Kå fremlagde et skriftligt underskrevet brev lydende: kendes vi underskrevne, at vi har læst en landstings stævning 24/9 sidst forleden for Niels Bondesens skibsfolk her i Århus ved navn Peder Rasmussen Samsing og Poul Nielsen anlangende om en landstings stævning, som ung Jens Pedersen Taftebjerg sst har ladet læse i Christen Lauritsen Kå hans hus den stund, han var i øvrigheds befaling på tinget 20/9 sidst forleden. da vi læste samme stævning for dem, da svarede de særdeles, at Jens Pedersen Taftebjerg havde været hos dem siden torsdag sidst forleden og begæret, at de ville tage samme stævning med dem til København, og enhver svarede for sig, at de den ikke havde bekommet, og da Niels Bondesen hørte det, da bad han sine skibsfolk, at de skulle ingen tribulads føre ham på, dersom i har den, da læg den fra eder straks, eller jeg får at se mig den nøjer folk, sagde Niels Bondesen til hans skibsfolk. actum Århus 24/9 1638.

** NM for Jens Lauritsen rådmand. efterskrevne vidnede, at de nu i dag var til syn til den gård, Christen Jensen Kjær iboer på Rosengade, og da så de, at vinduerne var meget sønder, der fattedes mange tagsten, og der var stoppet halm i hullerne i væggene, brøndværket om brønden i gården var slet øde og borte, og bislaget og kælderhalsen ved døren er næsten øde og forrådnet.

18/10 1638.

** Niels Bjørnskov. efterskrevne vidnede, at de i går sidst forleden var i Knud Keldsen borger sst hans hus æskede og begærede af ham til løsen hvis efterskrevne gods, som Niels Bjørnskovs hustru havde pantsat Knud Keldsens hustru, da svarede Knud Keldsen, at det var før hans tid, og han vidste ikke, om der fandtes sådant gods. derimod fremstod nu Knud Keldsen svarede, at dersom Niels Bjørnskov havde noget bevis på, at han havde leveret hans hustru noget sådant gods, siden han til hende kom, så skulle det ham igen være følgagtig.

** N Madsen for Jens Hammel lod dele for hovedgæld Frands Nielsen, barnfødt i Skjoldelev, for 5 daler med sin rente og skadegæld.

** Jens Mortensen for Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var lovligt her fra ting taget til takseringsmænd til det store hus ved Mindet, Margrete Poulsdatter iboede, da vidnede de, at den 4/5 part, som tilhørte hende og hendes børn, havde de takseret for 3000 rigsdaler.

** Anne Jensdatter. efterskrevne 24 dannemænd, borgere sst, vidnede, at Anne Jensdatter er barnfødt her i Århus af ærlige ægte forældre, Jens Andersen og Else Sørensdatter, som handlede og skikkede dem ærligt og vel, og selv har Anne Jensdatter fra sin første barndom handlet og skikket sig ærligt og vel.

** Hans Andersen på sine egne og Christen Carlsen rådmand og overformynders vegne gav last og klage på Ove Sørensen borger sst, for han imod KM forordning er indfaldet i deres bestilling og på skifte har været imellem umyndige børn og deres forældre her i Århus, dem i alle måder uadspurgt.

** Henrik Mogensen domkirkens ridefoged på kapitlets vegne tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens samt hendes børn og deres lovværge for gæld, først efter en håndskrift, dateret 17/11 1637 for 369 sletdaler, i lige måde efter et regnskab på hvis, salig Anders Bertelsen på Århus domkirkes vegne har annammet og udgivet fra 1635-1637 og ellers for årene 29-30-35 og 36, hvorpå han skyldig er blevet 506 daler. blev opsat 14 dage.

** N Madsen på borgmester og råds vegne tiltalte Jens Karlby, Rasmus Jensen bager, Christen Tomasen og Niels Knudsen borgere sst, for de ikke har villet yde deres skat, som de er takseret for, i rette tid. blev opsat til i dag 14 dage.

25/10 1638.

** Peder Rasmussen Kattrup stod for tingsdom og gjorde sit skudsmål og vidnesbyrd til menige borgere og indvånere her i Århus, hvorledes han dig skikket og forholdt har fra det første, han kom her i byen og siden han tog borgerskab, og var deres sandfærdige vidnesbyrd derom begærende, hvortil svarede efterskrevne 24 dannemænd og samtlige vidnede, at det dem vitterligt er, at siden Peder Rasmussen Kattrup først kom her til byen og siden han blev bosiddende og blev borger, da har han skikket og forholdt sig ærligt, kristeligt og vel.

** Wulf Baltsersen borger sst med en opsættelse her af ting 11/10 sidst forleden havde stævnet Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens efterleverske samt hendes børn med deres lovværge for dom gældssag anlangende, og da fremlagde Anders Bertelsens efterskrevne udgivne brev til Wulf Baltsersen lydende på 200 rigsdaler, dateret Århus 12/5 1632 Anders Bertelsen egen hånd, og satte i rette, om Margrete Poulsdatter ikke jo pligtig er at betale ham 200 rigsdaler med sin rente. så mødte Jens Mortensen på Margrete Poulsdatters vegne og svarede, at hun ville gøre ham udlæg i det store hus ved Mindet, som hun tilforn iboede. derpå blev således afsagt, så efterdi fremlægges salig Anders Bertelsens brev på 200 rigsdaler, hvilke han forpligter sig eller sine arvinger at betale, da vidste fogden ikke andet herom at sige, end Margrete Poulsdatter med sine medarvinger pligtig er og bør at betale Wulf Baltsersen 200 rigsdaler med efterstående rente.

** Niels Bjørnskov æskede af Knud Keldsen borger sst efterskrevne gods, som hans hustru har pantsat Knud Keldsens hustru, og han tilbød Knud Keldsen 7 daler, som det er pantsat for. dertil svarede Knud Keldsen og formente, at Niels Bjørnskov burde at bevise, hvad år og dag samme gods er pantsat og leveret hans hustru, og dersom han havde bevis derpå, at han havde leveret hans hustru noget sådant gods, siden han kom til hende, så skulle det gerne være ham følgagtig.

** Hans Hansen for mester Påske Jensen. Gyde Sørensdatter sst med hendes helgens ed og oprakte fingre til fulde mål sigtede og beskyldte Laurits Hansen i Storring for sin barnefar til det barn, hun avlede, der hun sidst tjente Sidsel Nielsdatter sst, eftersom hun ham tilforn for barnefar har udlagt i domkirken, der hun stod åbenbarligt skrifte, og dersom nogen på hendes vegne for nogen anden barnefar at have udlagt end Laurits Hansen i Storring, da vidste hun intet deraf.

** N Madsen for borgmester Søren Jensen Frost. efterskrevne, som her fra ting var taget til synsmænd til et plankeværk imellem den gård, Niels Kedelfører iboer og borgmester Søren Frosts

gård, Jens Andersen iboer, de vidnede, at de nu i dag har været på åstederne og da så, at så vidt som borgmesteren af fornævnte plankeværk tilkommer at holde ved lige, er ganske vel ved magt, derimod fandtes den part, som tilhører den gård, Niels Kedelfører iboer, ganske ufærdigt og meget forfaldent.

** N Madsen for Bent Jensen. denne tvistige gældssag imellem Bent Jensen og Søren Jørgensen Alrø, efterdi ingen mødte, blev optagen til i dag 14 dage.

** Hans Hansen Skåning for mester Niels Poulsen i København tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens sst for 76 rigsdaler. blev opsat i 4 uger, efterdi håndskriften ikke blev fremlagt, og da hovedbrevet in originali fremlægges.

** idem for Peder Nielsen renteskriver i København tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens samt hendes børn og deres lovværge for 300 sletdaler, som Peder Nielsen for salig Anders Bertelsen til Hans Nickelsen Lund, KM tyske kancelliforvalter i København, lovet har. blev sagen opsat i 4 uger, og da hovedbrevet in originali at fremlægges.

** idem for Anne doktor Hans Reysens, Hans Hansen Reysen, doktor Peder Vinstrup, doktor Hans Plumb, mester Oluf Vind og Mette Jensdatter salig doktor Niels Pedersens efterleverske i København tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens samt hendes børn for 100 sletdaler med sin rente og derpå fremlagde en kopi af salig Anders Bertelsens brev, men efterdi hovedbrevet ikke fremlægges, blev sagen opsat i 4 uger.

** Hans Andersen overformynder på sine egne og Christen Carlsen rådmand hans vegne. efterskrevne vidnede, at de 11/10 sidst forleden så, at Oluf Fulden på Fiskergade var her på tinget og havde et skifteregister anlangende hans salig brors gods, som var hans barn tilfaldet, og var samme register underskrevet Ove Sørensen egen hånd, og da var Oluf Fulden begærende et tingsvidne, hvortil Hans Andersen og Christen Carlsen begge overformyndere svarede, at der ikke burde at gå noget skifte beskrevet, uden de havde været overværende.

** N Madsen for Kirsten Poulsdatter. Niels Jensen smed blev tildømt at betale 7 mark og 5 daler eller at lide tiltale.

2/11 1638.

** Rasmus Testrup efter opsættelse tiltalte Niels Nielsen pottemager i Randers for 7 daler vinterhusleje for 1637 med mere, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Peder Juel. efterskrevne vidnede, at de 27/10 sidst forleden så, at der var hugget to hug i Peder Juels bislag og et hug i dørstolpen, hvilket Peder Juel sigtede Jens Pedersen Groft sst for, at han imellem 24 og 25/10 sidst om natten pludseligt huggede, og desuden slog hans dreng Poul Sørensen på sin mund, og lyste derfor Jens Pedersen Groft et fuldt vold til.

** Christen Jensen Kjær. efterskrevne vidnesbyrd, Jørgen Andersen danske skolemester, Kirsten Pedersdatter og Margrete Lauritsdatter vidnede, at de hørte på tirsdag sidst var 8 dage, at Christen Kjær stod i hans dør, og han og Anne Selkvinde faldt nogen ord imellem, da sagde hun til Christen Kjær, at alt det, hun havde tjent med sin horerumpe, det ville hun give den tyv Christen Kjær til en lænke at hænge i.

** Christen Svendsen guldsmed. efterskrevne vidnede, at de 27/10 sidst forleden så, at der var stukket to ruder sønder i et af Christen Guldsmeds vinduer i det hus, han iboer, og ni sting og hug i hans gadedør, hvilket Christen Svendsen beskyldte Gert Guldsmed sst, for at han imellem 22 og 23/10 sidst forleden om natten kom til hans hus i mørke og mulm med foragt, og da gjorde ham skade på hans dør og vinduer, og lyste derfor Gert Guldsmed et fuldt vold til både for kongen, byen og bonden.

** idem. efterskrevne vidnesbyrd vidnede, at de hørte imellem 22 og 23/10 sidst om natten, at der kom to karle udenfor Christen Guldsmeds dør og sagde, du est en forløben skælm, kom herud, og så slog den ene mange slag til døren, og de hørte, at den ene var Gert Guldsmed sst.

** Mikkel Clausen for Sidsel Nielsdatter fremlagde et underskrevet brev lydende: eftersom jeg er formodet ved min sandhed at bekende, om jeg ikke har bekommet af hr Niels Fog sognepræst til Ødum sogn noget sædebyg i Voldum præstegård, som var udaf den sæd, som salig hr Søren Andersen havde ladet så, da kan jeg ikke andet bekende, at jeg jo noget af den hæderlige mand bekom, som birkefogden Niels Frandsen der i gården tilmålte 1636. Århus 22/9 1638 Peder Rasmussen egen hånd, Jacob Lauritsen egen hånd vor overværelse, Peder Nielsen Bonde egen hånd.

** Jens Bysvend for Solver Pedersen tiltalte Mikkel Rasmussen sst for 9 daler lånte penge. ingen mødte, blev opsat til i dag 8 dage.

** Niels Sørensen for Christen Lauritsen Kå lod dele for hovedgæld Hans Jensen, Jens Kornmålers søn i Skanderborg, for 16 mark.

** Oluf Villadsen på sine egne og sin hustru Maren Pedersdatters vegne på den ene og Hans Andersen overformynder sst på Oluf Villadsens børn, nemlig Else Olufsdatter, Kirsten Olufsdatter, Jens Olufsen, ---- Olufsen, Villads Olufsen og Karen Olufsdatter og i lige måder på Maren Pedersdatters børn Lisbeth Tomasdatter og Ellen Tomasdatter deres vegne, som i boet til Oluf Villadsen med deres mor er indkommet, og de bekendte, at de 24/10 sidst havde skiftet og delt først alt hvis gods, som fandtes efter Oluf Villadsens salig hustru Karen Jensdatter, og da tilfaldt de 6 børn efter deres salig mor 35 sletdaler. men hvad Oluf Villadsens hustru Maren Pedersdatters to børn er anlangende, som de efter deres salig far Tomas Tomasen kunne tilfalde, lovede Oluf Villadsen, deres stedfar, af god vilje at give dem, som de dog ikke kunne tilfalde, 5 sletdaler hver pige, eftersom deres bror Tomas Tomasen har med sin mor akkorderet om sin arv, hvorover Hans Andersen på fornævnte børns vegne gav Oluf Villadsen et fuldt afkald og kvittering for al ydermere skifte.

** Henrik Mogensen, domkirkens ridefoged, på kapitlets vegne med en opsættelse her af tinget 18/10 sidst forleden havde stævnet Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens og hendes børn for gæld, salig Anders Bertelsen var Århus domkirke skyldig, og fremlagde efterskrevne salig Anders Bertelsens brev lydende på 369 rigsdaler, dateret Århus 17/11 1637 Anders Bertelsen egen hånd. derefter blev fremlagt efterskrevne regnskab på hvis, Anders Bertelsen på Århus domkirkes vegne for år 1635 og til 1637 har annammet, hvorpå han er skyldig blevet, som er for år 29-30-35 og 36 506 daler. så mødte Jens Mortensen på Margrete Poulsdatters vegne og fremlagde efterskrevne skriftlige seddel, at efterdi hun ikke har penge, guld eller sølv, så tilbyder hun udlæg i de parter, hun og hendes børn tilkommer i den gård ved Mindet, dateret Århus 2/11 1638 Margrete salig Anders Bertelsens egen hånd. derpå blev afsagt, så efterdi fremlægges salig Anders Bertelsens udgivne brev

og i lige måder hans regnskabsbog, da vidste dommeren ikke andet herom at sige for rette, end Margrete Poulsdatter med sine medarvinger jo pligtig er og bør fornævnte to summer at betale inden 15 dage eller derefter at have indlæg.

** N Madsen på KM vegne. efterskrevne vidnede, at de nu i dag var i salig Peder Christoffersens gård, hvor dem blev forevist nogen svin, de skulle vurdere, først 4 grise for 1/2 mark stykket, og en liden sogris for 3 mark.

8/11 1638.

** Wulf Baltsersen tilspurgte Jens Pedersen, om han turde eller ville benægte, han ikke har hugget de hug i Peder Juels bislag og dørstolpe, hvilket han ikke ville benægte.

** Hans Storm tiltalte hr Nielses efterleverske i Storring for 5 daler, Søren Jensen i Tilst for 2 daler. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Anders Madsen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld. ingen mødte, blev tildømt at betale.

** Jens Bysvend for Solver Pedersen efter opsættelses bemelding tiltalte Mikkel Rasmussen sst for 7 daler efter hans brev. ingen mødte, blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Niels Bjørnskov. Mette Rasmusdatter sst vidnede, at Knud Keldsens hustru Kirsten Rasmusdatter havde i pant af hende efterskrevne gods. andre vidnede om samme gods, som Kirsten Rasmusdatter havde i pant af Niels Bjørnskov.

** Niels Bjørnskov bekendte, at det var nu i dag hans 4.ting, det han har æsket af Knud Keldsen borger sst efterskrevne gods, som hans hustru har pantsat Knud Keldsens hustru. så blev af byfogden Wulf Baltsersen påråbt, om Knud Keldsen eller hans hustru var til stede og ville benægte, at de ikke havde samme gods i pant af Niels Bjørnskovs hustru, men ingen ville svare.

** idem. Niels Bjørnskov venligt tilbød 76 sletdaler til Knud Keldsen sst, som han har hans hus i pant for, han påboer, og æskede sit pantebrev og andre breve samme hus kan være anrørende. derimod fremlagde Niels Madsen fogedsvend på Knud Keldsens vegne en skriftlig seddel, hvori han giver Niels Madsen fuldmagt at annamme hovedsummen 76 sletdaler med sin efterstående rente i 11 år, og dersom Niels Bjørnskov ikke nu har rente og skadepenge, da vil han lade dem stå i to år, og da pantebrevet, forpligten og dommen fra sig og til Niels Bjørnskov at levere.

** Wulf Baltsersen tilspurgte Gert Guldsmed, om han ville nægte, han ikke havde været for Christen Svendsens dør sst imellem 22 og 23/10 og fulgt til skade og fra skade, hvilket han ikke ville benægte, men svarede, at han ikke havde gjort skade.

** Jens Iversen. denne tvistige sag imellem Jens Iversen og Søren Jensen borger sst anlangende Jens Iversens ko, som Jørgen Jensen havde i hus indtaget og derefter er død blevet, så også den skade på hans urter og kål. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Peder Rasmussen Juel lod dele efterskrevne for gæld.

** Christen Lauritsen guldsmedesvend for Guri Tomasdatter til Bergen tiltalte Niels Christensen guldsmed sst for efterskrevne gæld. derimod mødte Christen Lauritsen Kå på Niels Guldsmeds vegne og begærede sagen på en 8 eller 14 dags tid måtte sig bero, og derhos mente han, at de breve, som Christen Kå fremlægger, ikke så rigtige at være. sagen blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Jens Clemendsen lod dele for hovedsagen Jens Lauritsen, tjenende i Mollerupgård, for sin tro tjeneste, han har tilsagt Jens Clemendsen og derpå annammet fæstepenge og dog ikke er kommet i sin tjeneste. i lige måder lod han Jens Lauritsen fordele for hvis skade og forsømmelse, Jens Clemendsen derover har lidt.

** Rasmus Jensen. efterskrevne vidnede, at de i dag 14 dage sidst forleden var til syn til den gård på Brobjerg, Hans Andersen tilhører, og Søren Jensen iboede, og da så de, at gærdet om haven var øde, flere vægge på husene var øde, og der fandtes ingen døre.

** Rasmus Pedersen Testrup for Kirsten Nielsdatter salig Christen Ibsens sst og på hendes vegne på den ene og Niels Ibsen rådmand sst, som er farbror til salig Christen Ibsens børn, på lille Karen Christensdatter og Anne Christensdatters vegne, i lige måder med fuldmagt af Karen Christensdatter, salig Laurits Stenhuggers efterleverske sst på sine egne og sine børns vegne, Peder Christensen sst på sine egne og sin bror salig Jens Christensens børns vegne i Norge, i lige måder med fuldmagt af sin bror Jacob Christensen og sin svoger Laurits Sørensen på sin hustru Margrete Christensdatters vegne, Laurits Sørensen kleinsmed på sin hustru Maren Christensdatters vegne og Mogens Christensen sst på sine egne vegne, de samtlige bekendte, at de 15/10 sidst forleden i gode dannemænds samt overformyndere sst deres overværelse har skiftet og delt alt hvis efterskrevne gods og ejendom, som fandtes efter salig Christen Ibsen, som blev udlagt til arvingerne, som efterfølger.

15/11 1638.

** Rasmus Pedersen Testrup. Niels Jensen Bjørnskov borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Testrup 80 sletdaler, og derfor pantsatte Rasmus Testrup et hans hus, han påboer, liggende på Brobjerg næst sønden op til Rasmus Nielsen skrivers ejendom og norden til Anne Jostdatters øde og ubyggede ejendom, som er 4 gulv hus med sit gårdsrum og rette tilliggelse,

** N Madsen for Else Jonasdatter. efterskrevne 24 dannemænd, alle borgere sst, samt menige borgere og indbyggere, som her i dag til ting til stede var, vidnede, at Else Jonasdatter er barnfødt her i byen af ærlige ægte forældre, hendes far var Jonas Hansen felbereder og hendes mor Karen Jensdatter, som en rum tid var her i Århus bosiddende og handlede og skikkede dem ærligt og vel, og selv har Else Jonasdatter handlet og skikket sig ærligt og vel.

** Niels Sørensen for Niels Christensen murmand lod dele for hovedgæld Jens Mortensen murmand sst for 1 daler.

** Niels Bjørnskov og Knud Keldsen borgere sst lydeligt bekendte, at de var venligt og vel forligt om al hvis iring og tvist, dem imellem til denne dag været har, og skal herefter være hinandens gode venner, og Knud Keldsen nu for tingsdom annammede 76 sletdaler, som han havde Niels Bjørnskovs hus i pant for, og leverede fra sig og til Niels Bjørnskov samme pantebrev, men hvad renten og skadepenge var anlangende, efterlod Knud Keldsen for godtfolks forbøns skyld.

** Niels Madsen for Mikkel Lyng. efterskrevne vidnede, at de i dag 8 dage sidst forleden hørte i Peder Olufsens hus sst, at der faldt mange ubeskedne ord imellem Mikkel Lyng og Peder Olufsens hustru Gertrud Rasmusdatter, og da sagde hun til Mikkel Lyng, at han havde sejlet med hendes husbond som en skælm, da sagde Mikkel Lyng til hende igen, at hun løj som en hore, til hun kunne bevise ham skælmsstykke over. dertil svarede Peder Olufsen, at han vidste intet andet med Mikkel Lyng, end det som ærligt og godt er.

** idem. Mogens Christensen sst vidnede, at han i dag 8 dage sidst forleden hørte i Peder Olufsens hus sst, at der faldt mange ubeskedne ord imellem Mikkel Lyng og Peder Olufsens hustru Gertrud Rasmusdatter, og da sagde hun til Mikkel Lyng, at han havde sejlet med hendes husbond som en skælm, da sagde Mikkel Lyng til hende igen, at hun løj som en hore, til hun kunne bevise ham skælmsstykke over. dertil svarede Peder Olufsen, at han vidste intet andet med Mikkel Lyng end det som ærligt og godt er.

** Christen Jensen Kjær tiltalte Anne Selkvinde sst for ærerørige ord, hun ham efter tingsvidnes bemelding har tilsagt. Anne Selkvinde mødte og svor, at Christen Kjær to gange været efter at ville bedrive hor med hende, dertil svarede Christen Kjær, at han aldrig begærede nogen skammelig gerning af hende eller nogen, siden han kom i ægteskab.

** Ove Sørensen borger sst og Ove Rasmussen tog hver på sin side en mand og gav dem fuldmagt at imellem sige dem om deres tvistighed anlangende den bygfældighed på Ove Sørensens gård, som Ove Rasmussen iboede, og hvad de deri gør og afsiger skal stande for fulde.

** Peder Jacobsen. Folmer Tomasen borger sst med fuldmagt af Maren Madsdatter salig Jens Olufsens efterleverske borgerske i Århus og på hendes vegne solgte fra hende og til Peder Jacobsen borger sst to ejendomme, den ene en øde ejendom liggende ved Mindet i Århus østen næst Niels Ibsen rådmands hus og vesten Christen Carlsen rådmands boder, som salig Jørgen Strømsen påboede. det andet en liden kornhave liggende her for byen ved Rødengifde, norden for Oluf Høgs have og vesten for Søren Ugelbølles have.

** Wulf Baltsersen. Jens Pedersen Groft borger sst lydeligt bepligtede sig at betale Peder Juel borger sst 3 daler, han ham skyldig er, det aller første Peder Juel nu fra Lübeck hjemkommer.

22/11 1638.

** N Madsen for Peder Pedersen på Åkær tiltalte Rasmus Madsen for 16 daler med sin rente. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** Ove Rasmussen Pilgård. efterskrevne vidnede, at de nu i dag var til syn til et gærde imellem Over Pilgårds have og Niels Rodes have bag deres gårde, da syntes dem, at det ene gærde der imellem var ikke så færdigt, at det kunne være forsvarligt, men et andet var i nogen måder forsvarligt. dertil svarede Niels Rode, at Ove Pilgård skulle ingen skade få igennem hans gærde.

** idem. Ove Pilgård fremlagde en skriftlig seddel lydende 6/10 1638 var vi i Ove Pilgårds have og så, hvordan hans jord var rodet op af svin, da var der gjort megen skade af svin på urter og kål, og samme tid var Niels Rodes gærde øde, og var Niels Rode selv hos samme tid, og begærede vi, at han ville lukke sit gærde, hvortil han svarede, at han ville tage det op alt sammen. 13/10 var vi i

samme have, og da var gjort meget mere skade på urter og kål af svin, og samme tid var mange huller på Niels Rodes gærde.

** Christen Lauritsen guldsmedesvend for Guri Tomasdatter i Bergen og på hendes vegne med en opsættelse her af ting 8/11 sidst forleden havde stævnet Niels Christensen guldsmed borger sst for gæld, han Guri Tomasdatter skyldig er, nemlig 5 1/2 daler, som hun lånte ham i Bergen 1630. dernæst fremlagde Christen Lauritsen et sendebrev, Niels Christensen guldsmed Guri Tomasdatter at have tilskrevet, dateret Randers 1636, indeholdende, at han samme penge vil betale med det første vinterskib. i lige måde tiltalte han Niels Guldsmed for et par tøfler, som han Guri Tomasdatter lovet har, for samme penge har stået, og tilmed for en ragekniv, som han Lave Lavesen skyldig var og af ham lånt har, og for retten fremlagde et sendebrev, Lave Lavesen sin mor Anne Pedersdatter i Randers at have tilskrevet, dateret Ålborg 29/8 1636, hvori findes blandt andet, at i ville vel gøre og forskaffe mig den ragekniv fra Niels Guldsmed til Ove Guldsmed, at jeg den en gang måtte bekomme. derpå blev således afsagt, efterdi Christen Lauritsen fremlægger Niels Guldsmeds sendebrev, hvori han bekender at være hende penge skyldig, ikke heller af Niels Guldsmed benægtes, at han er Guri Tomasdatter nogen penge skyldig blevet, vidste fogden ikke rettere derom at sige, end Niels Guldsmed jo pligtig er og bør at betale Guri Tomasdatter 5 1/2 daler inden 15 dage, men hvad det par tøfler og den ragekniv sig belanger, som Niels Guldsmed tiltales for, da efterdi ikke fremlægges rigtigt bevis derpå, bør Niels Guldsmed fordi derfor fri at være, indtil det anderledes bevises kan.

** Niels Madsen for Peder Juel sst stod for tingsdom lovligt sit 3.ting, det han har kaldt på sandemænd sst og advaret dem, at de i dag 14 dage skulle komme her til ting sværge og gøre deres ed og tov over Jens Pedersen Groft sst, for han imellem 24 og 25/10 sidst om natten med foragt pludseligt har hugget i Peder Juels bislag og dørstolpe.

** N Madsen for Anders Terkildsen lydeligt lod fordele efterskrevne for hovedgæld.

** Christen Lauritsen Kå. efterskrevne, eftersom de her fra tinge var taget til synsmænd til den residens på Skolegade, som ligger næst sønden borgmester Søren Frosts ejendom og næst norden for Christen Kås ejendom, og som ligger til den nederste kapellan, som betjener domkirken sst, at skulle syne og se, hvorledes den ved havet med bolværk og stenkiste holdes ved magt, da vidnede de, at de nu i dag havde været på åstederne og seet og forfaret, at fra Søren Frosts ejendom og til Christen Kås ejendom da var et gammelt bolværk, som var meget forrådnet, at det ikke kan bestå, når havet vokser, og sø og storm kommer på, og dersom bolværket ikke bliver gjort færdigt, da kan havet af den årsag tage bort en del af samme ejendom og af Christen Kås stenkiste og hus. dernæst så de, at for Christen Kås ejendom var hans stenkiste, pæle og bolværk ganske vel færdig og ved magt i alle måder.

** N Madsen for Eva Clausdatter havde stævnet salig Christen Ibsens arvinger, nemlig hans hustru Kirsten Nielsdatter, salig Christen Ibsens, Karen Christensdatter og Anne Christensdatter med deres lovværge, Laurits Sørensen på sin hustru Margrete Christensdatters vegne, Mogens Christensen, Jacob Christensen og Karen, salig Laurits Stenhuggers efterleverske med hendes lovværge for gæld, de Eva Clausdatter skyldig er efter hendes salig husbonds regnskabsbog, nemlig 14 daler. efterdi ingen mødte, blev sagen optagen til i dag 14 dage.

20/11 1638.

** Jens Iversen bager. efterskrevne vidnede, at de 13/9 sidst forleden var i Jens Iversens have, og da syntes dem, at der var gjort skade på hans urter og kål for 2 sletdaler, hvilket Jens Iversen beskyldte Søren Jensen sst hans svin for, som han havde indtaget, at de havde gjort ham samme skade på hans kål og urter.

** Hans Storm lod dele for hovedgæld hr Nielses efterleverske (blank) i Storring og Søren Jensen i Tilst.

** Peder Ovesen danske skolemester gjorde sit skudsmål til menige borgere i Århus, hvorledes både han og hans hustru Maren Sørensdatter sig skikket og forholdt har fra det første, de kom her til Århus og dem nedsatte, og han har holdt danske skole, hvortil efterskrevne 24 dannemænd vidnede, at det er dem vitterligt, at Peder Ovesen og hans hustru Maren Sørensdatter har skikket dem imod alle og enhver ærligt, kristeligt og vel.

** Niels Mikkelsen skrædder. Wulf Baltsersen byfoged solgte og skødede fra sig og til Niels Mikkelsen et hans hus, som han salig mester Niels Spentrups arvinger afkøbt har, liggende på Graven næst vesten velb fru Olivia Lykkes gård, som Rasmus Pedersen Testrup borger sst nu tilhører, og næst østen til Jens Iversens gård, og strækker sig i nør til Wulf Baltsersens egen have og sønder til adelgaden.

** Niels Sørensen for Hans Pedersen. Niels Mikkelsen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 100 rigsdaler, hvorfor han til underpant satte Hans Pedersen et hans hus og bod, som han Wulf Baltsersen byfoged sst nylig afkøbt har, liggende på Graven.

** Peder Juel tog på sin side Christen Lauritsen Kå, og Jens Groft tog på sin side Rasmus Testrup, og de begge dertil samtykkede Wulf Baltsersen byfoged sst, og gav dem fuldmagt at imellem sige dem om hvis gældssag, som de med hverandre omtvister, og hvis fornævnte dannemænd deri gør og lader, skal stande for fulde.

** Anders Terkildsen og Peder Olufsen borgere sst tog hver især en mand på sin side, og begge dertil samtykkede Wulf Baltsersen og gav dem fuldmagt at imellem sige dem om hvis tvistighed, som dem imellem været har, og hvad de deri gør og lader, skal stande for fulde.

** Wulf Baltsersen byfoged tilspurgte Oluf Andersen i Humlegårdsdam, om han eller hans husbond velb Jost Høg til Bjørnholm ville have noget med salig Peder Christoffersens gods at gøre, eller med det gods, Jost Høg blev tilvurderet i sin gæld, efterdi Peder Christoffersens hustru og børn vil vedersige arv og gæld, og Oluf Andersen svarede intet andet dertil, end begærede genpart.

** idem. Wulf Baltsersen tilspurgte Niels Troelsen i Skørring, om han eller hans husbond velb Jørgen Høg til Hammergård ville have noget med salig Peder Christoffersens gods at gøre, efterdi Peder Christoffersens hustru og børn vil vedersige arv og gæld, hvortil Niels Troelsen intet andet svarede, end begærede genpart dertil.

** Christen Jensen Kjær var dom begærende over Anne Poulsdatter selkvinde sst for ærerørige ord, hun ham efter tingsvidnes formelding skal have tilsagt. så fremstod Anne Selkvinde og bekendte, at hun ikke vidste andet med Christen Jensen Kjær, andet end det ærligt og godt er, ikke heller hun har ham nogen ærerørige ord i nogen måder tilsagt.

** N Madsen for Jens Pedersen i København tiltalte Anne salig Christen Blytækkers sst samt hendes børn og medarvinger med deres lovværge for 25 sletdaler, som hendes søn Søren Christensen efter brev var Jens Pedersen skyldig. blev opsat 14 dage.

** Folmer Tomasen apoteker. efterskrevne vidnede, at Christoffer Christensen i Horsens og Jost Hollænder har 15/11 sidst opskibet og indført et parti vin her for byen og det oplagt i borgmesters kælder under det nye hus, desligeste også krydderi.
** idem. denne tvistige sag imellem Folmer Tomasen og Christoffer Christensen i Horsens og Jost Hollænder anlangende den vin og speceri, de her for byen har opskibet, blev opsat 14 dage.

** idem for Hans Jostsen. denne tvistige sag imellem Hans Jostsen, Anders Tomasen, Christoffer Christensen i Horsens og Jost Hollænder anlangende den vin, de her for byen har opskibet, blev opsat til i dag 14 dage.

** Wulf Baltsersen byfoged. denne tvistige sag imellem ham og hans kreditorer blev opsat til i dag 14 dage førstkommende.

** idem lydeligt lod fordele for hovedgæld efterskrevne.

6/12 1638.

** Jørgen Sørensen degn. Rasmus Nielsen Feldballe borger og indvåner i Ebeltoft solgte og skødede til Jørgen Sørensen degn halvparten af de to boder, som er liggende på Mejlgade, norden næst Peder Andersens gård og sønden næst fornævnte Jørgen Sørensens egen gård, og strækker sig fra adelgaden og øster på til Jørgen Degns egen ejendom, og er i samme boder boende Rasmus Sørensen og Jacob Billedsnider.

** Søren Jensen Ans og Jens Iversen tog hver på sin side en mand, og de begge dertil samtykkede Wulf Baltsersen byfoged, og de gav dem fuldmagt at imellem sige og forene dem om hvis iring og tvist, de til denne dag imellem har været.

** N Madsen for Morten Jensen rådmand lod dele efterskrevne udenbys for gæld.

** N Madsen for Mikkel Lyng havde stævnet Gertrud Rasmusdatter, Peder Olufsens hustru sst med sin lovværge, for ærerørige ord, hun ham har tilsagt. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** Rasmus Jensen bager tiltalte Rasmus Nielsen i Hasle or gæld. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** Mourits Nielsen murmand. Niels Sørensen indvåner sst gjorde og gav Mourits Murmand, hans stedfar, afkald for al hvis arv og gods, som ham efter sin salig mor (blank) arveligt kan være tilfaldet.

** N Madsen for Karen Frandsdatter, salig Peder Christoffersens efterleverske, og på hendes vegne lovligt det 2.ting, eftersom hun selv personligt i dag 8 dage sidst forleden var her på tinget og da kastede nøglen fra sig og da afsagde sig fra arv og gæld efter hendes salig husbond Peder Christoffersen, så afsagde Niels Madsen nu Karen Frandsdatter fra al arv og gæld efter hendes salig

husbond Peder Christoffersen, forrige byfoged sst, så hun hverken efter ham vil annamme nogen arv eller gods ej heller vil svare til nogen bortskyldig gæld efter ham eller sig dermed i befatte.

** Jens Udsen på sine egne og for Christoffer Pedersen, skriver på Holbæk slot i Sjælland på sine egne og sin bror Niels Pedersen og søster Gertrud Pedersdatters vegne. Jens Udsen på sin hustru Kirsten Pedersdatters vegne, i lige måder med fuldmagt af Christoffer Pedersen på sine egne og sin bror Niels Pedersen og søster Gertrud Pedersdatters vegne, som han er værge for, og Jens Udsen nu lovligt det 2.ting afsagde dem for arv og gæld efter deres salig far Peder Christoffersen, forrige byfoged sst.

** Hans Jørgensen hatstafferer lovligt det 2.ting han har afsagt sig fra arv og gæld, som han på sin hustru Dorte Pedersdatters vegne kunne tilkomme efter hendes salig far Peder Christoffersen, forrige byfoged sst, så han hverken efter ham vil annamme nogen arv eller gods ej heller svare til nogen bortskyldig gæld.

** Rasmus Sørensen Gylling lovligt det 2.ting det han har afsagt sig og sine børn fra hvis arv og gæld, om den kunne tilkomme efter salig Peder Christoffersen, forrige byfoged sst.

** N Madsen på KM vegne. efterskrevne vidnede, at de 23/11 sidst forleden så, at Peder Mortensen snedker sst var slået et blodigt hul under hans venstre øje, som han for dem sigtede Rasmus Lassen vognmand sst for, at han samme dag gjorde ham samme skade og sår. og lyste Niels Madsen Rasmus Lassen et fuldt vold til.

** Søren Sørensen sst stod nu i dag for tingsdom på den ene og Ove Sørensen borger sst med fuldmagt af Christen Christensen i Bøgeskov i Hovlbjerg herred, som er morbror til Søren Sørensens børn, Christen Sørensen og Sidsel Sørensdatter, på den anden side, og de bekendte, at de 1/12 sidst forleden i efterskrevne dannemænd og overformyndere deres nærværelse har været over et venligt skifte imellem Søren Sørensen og hans børn, Christen Sørensen, som er 6 år og Sidsel Sørensdatter, som er 9 år, om hvis arv og gods, som de to børn efter deres salig mor Kirsten Christensdatter kunne tilfalde, og da blev det med Christen Christensen børnenes morbror så forhandlet, at Søren Sørensen skal give sine to børn 50 sletdaler og holde dem til mad, øl, kost, klæder, skolegang og ærlig optugtelse, til hver af dem bliver 16 år gamle.

** Peder Jensen kedelfører. efterskrevne vidnede, at de som i morgen bliver 3 uger så, at Peder Jensen havde tre blodige skader i hans hoved, som var hugget, og andre skader, hvilket Peder Jensen for tingsdom sigtede Jens Baltsersen i Søften og Peder Christensen tjener Jens Jensen sst for, at de gjorde ham samme skader i Århus, og lyste han dem derfor et fuldt vold til.

** idem. Peder Jensen fremlagde et skriftligt brev lydende: 3/12 1638 i Peder Simonsens hus i Århus er Jens Jensen i Hinnerup og Peder Jensen borger i Århus venligt og vel forligt om al hvis iring, bordag og trætte os imellem var 16/11 sidst forleden, så hvis skade vi på begge sider har bekommet, skal være en afkaldt sag.

** Johan Lyllofsen skriver på Århusgård på velb Erik Grubbes vegne. efterskrevne vidnede, at de nu i dag var i Bisgården og da blev dem forevist nogle gamle mursten, hele, halve og stykker, som dem syntes kunne være 400, hvert hundrede sten vurderede de for 3 mark.

** Wulf Baltsersen byfoged. efterskrevne vidnede, at de 12/11 sidst forleden var i salig Peder Christoffersens gård og der vurderede efterskrevne gods, som var korn 31 traver byg, 8 traver rug og 17 traver havre, 2 køer, 3 høns og 6 egestolper.

13/12 1638.

** N Madsen for Niels Lassen i Lisbjerg. efterskrevne vidnede, at de som i morgen bliver 3 uger så, at Niels Lassens hustru Maren Jørgensdatter havde et stort blodigt slag over hendes venstre øje, og nu stod Maren Jørgensdatter for tingsdom og sigtede Laurits Pedersen i Mundelstrup, for han på lørdag kommer måned slog og gjorde hende samme skade her i Århus, og lyste Niels Madsen Laurits Pedersen derfor et fuldt vold til.

** Jens Baltsersen i Søften. Jens Iversen borger sst vidnede, at han 16/11 sidst forleden så ved hans dør, at Jens Baltsersen i Søften løb ned ad gaden, og Peder Jensen kedelfører løb efter ham med en kniv i hånden, og Jens Baltsersen havde aldeles intet i sin hånd. Peder Spørring med flere vidnede, at 16/11 om aftenen kom Jens Baltsersen ind til ham i hans hus og beklagede sig, at han var jaget fra hans hest og vogn, og var han tomhændet.

** idem. Jens Baltsersen med sin helgens ed og oprakte fingre benægtede, at han ikke slog eller gjorde Peder Jensen kedelfører her i Århus nogen sår eller skade 16/11 sidst forleden.

** N Madsen for Søren Rasmussen i Ebeltoft havde stævnet Peder Christensen sst for 8 daler, som han er ham skyldig efter hans brev, dateret 26/12 1634. blev opsat 14 dage.

** Wulf Baltsersen byfoged. Oluf Andersen i Humlegårdsdam lod byfogden se et brev og sagde, læs der, og Oluf Andersen havde det i begge sine hænder, og der byfogden tog fat på brevet og læste deri, rykkede Oluf Andersen det til sig igen, så der gik et lidet stykke sønder, og byfogden spurgte Oluf Andersen, hvi han rev så brevet sønder.

** Ove Rasmussen Pilgård lydeligt lod fordele Niels Rode sst for hans gærde, som ligger og er hul på og ikke er færdig, og for 6 mark for skade, som hans svin har gjort på min kål og urter. desuden for 5 svin, som jeg fødede i 3 dage, og som jeg tog i mine kål.

** N Madsen for Peder Pedersen på Åkær efter opsættelses bemelding tiltalte Rasmus Madsen borger sst for 16 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** N Madsen for Peder Jacobsen tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens sst samt hendes børn og alle deres lovværger for 35 sletdaler for bly, salig Anders Bertelsen af ham bekommet har. blev opsat i 14 dage.

** N Madsen for velb Niels Friis til Favrskov tiltalte Gert Guldsmed sst for 6 daler haveleje. ingen mødte, blev opsat 14 dage.

** Christoffer Pedersen for Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens fremlagde et skriftligt brev lydende, eftersom jeg fattige kvinde så godt som dagligt ængstes og besværes for gældssag efter min salig husbonds afgang, hvortil ikke rede penge, guld eller sølv findes i min formue at betale med, men gård og ejendom findes her i byen, som jeg tænker næst Guds hjælp med gælden kan opløbe, hvilken ejendom, nemlig den gård ved Mindet, som min og mine børns anpart er sat og

vurderet, det byder jeg for penge til købs, om nogen godtfolk vil handle med mig i rede penge, jeg kunne få at befri mig fra gælden med hos godtfolk, som kræver, hvilket jeg helst ville, de kunne få rede penge, og jeg for sådan kunne være rolig med mine små børn. actum Århus 13/12 1638 Margrete salig Anders Bertelsens egen hånd.

** N Madsen for Jens Pedersen i København. denne tvistige sag imellem Jens Pedersen og salig Christen Blytækkers hustru og arvinger blev fremdeles opsat i 14 dage.

** N Madsen for Hermand Mouritsen til Amsterdam tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens sst med hendes børn for 226 rigsdaler. blev opsat i 14 dage.

** Folmer Tomasen apoteker. denne tvistige sag imellem Folmer Tomasen, Christoffer Christensen og Jost Hollænder angående den vin, de her har opskibet, blev fremdeles opsat i 14 dage.

** idem for Hans Jostsen og Anders Tomasen. denne tvistige sag imellem Hans Jostsen, Anders Tomasen, Jost Hollænder og Christoffer Christensen den vin anlangende blev opsat i 14 dage.

** NM for Jens Christensen rådmand tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens samt hendes børn og deres lovværger for 50 hele enkende rigsdaler in specie efter brev, som blev fremlagt. endnu for anden gæld 100 sletdaler. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** Peder Jensen kedelfører. efterskrevne vidnede, at de 16/11 sidst forleden så ved Peder Madsens dør, at Peder Jensen kedelfører og nogle karle var i slagsmål, og havde samme karle to dragne værger, men hvem samme karle var, vidste de ikke. varsel til Jens Baltsersen og Peder Christensen i Søften.

** idem. Peder Jensen kedelfører fremlagde et skriftligt brev lydende: bekender jeg Jens Jensen glarmester i Hinnerup, eftersom jeg ligger på min sygeseng under badskærs hånd og ikke selv kan komme til tinget, at 16/11 var jeg i Jens Iversens hus på Graven, så vel som Jens Baltsersen i Søften, Peder Christensen og Rasmus Jensen, Jens Pedersens søn sst, og des midlertid kom Peder Jensen kedelfører gående og sagde ved sig selv halla, da svarede Jens Baltsersen, er det os din skælm du hujer på, da svarede Peder Jensen og sagde, jeg hujer hverken på eder eller nogen, da sagde Jens Baltsersen, hujer du på os, da skal djævlen fare i dig, da svarede Peder Jensen og sagde, Gud give, at han farer i dig selv, og i det samme greb Jens Baltsersen til sin vognkæp, og Peder Jensen tog sin kniv af sin lomme at ville værge sig med. derefter kom de i klammeri, og Peder Christensen kom til og huggede Peder Jensen i hans hoved, og så føg de alle fire på Peder Jensen og gjorde ham sår og skade med utallige tørre hug.

** N Madsen for Jens Jensen i Hinnerup. efterskrevne vidnede, at de 17/11 sidst forleden så, at Jens Jensens højre øre var slået blå og havde en blodig skade i hans hoved, som han for dem sigtede Jens Nielsen, Niels Jensens søn i Vejlby, at han 16/11 sidst forleden i Århus slog og gjorde ham samme skade, og lyste Niels Madsen Jens Nielsen derfor et fuldt vold til.

** N Madsen for Baltser Hansen. efterskrevne vidnede, at de 3/12 sidst så, af Baltser Hansen var hugget en stor blodig skade i hans hoved, som Niels Madsen nu for tingsdom sigtede Jacob Carstensen sst for, at han 2/12 sidst gjorde Baltser Hansen samme skade og lyste ham derfor et fuldt vold til.

** N Madsen for Søren Frost borgmester. efterskrevne vidnede, at de nu i dag var i borgmester Søren Frosts gård, og der vurderede de et lidet svin for 3 mark, hvilket svin var kommet med borgmesterens svin i hans gård, og det 3 ting er oplyst, og ingen er kommet, som det vel vedkendes.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam på velb Jost Høg til Bjørnholm hans vegne tiltalte Hans Jostsen i Århus efter sit forsæts indhold for 321 rigsdaler in specie hovedsum, rente, omkostning og brevpenge, som beløber sig til hobe til en sum 432 rigsdaler, og mente at han burde at betale skadesløs eller at have indvisning, og fremlagde en dom af Viborg landsting, et tingsvidne af Bjørnholms birketing 23/9 1637 og et tingsvidne her af tinget 20/11 sidst forleden. Niels Madsen mødte på Hans Jostsens vegne og tilspurgte Oluf Andersen, hvad andre dokumenter han havde at fremlægge, hvormed han kunne bevise gælden, hvortil han svarede, at han i dag 8 dage skulle ville lægge frem hvis han havde, og blev sagen opsat til i dag 8 dage.

** Henrik Mogensen, domkirkens ridefoged på kapitlets vegne. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var fra tinge tilnævnt en del salig Anders Bertelsens efterladte gods at vurdere kapitlet her ved domkirken til, for hvis gæld de hos Anders Bertelsen havde at fordre, da vidnede de, at de 1/12 sidst vurderede efterskrevne gods, som dem af byfogden forevist blev, og det takserede, hvilket bestod af indbo, en have ved Vestergade, to gårdsavl, kaldes Bastians og Gullevs eje, tre af salig Anders Bertelsens boder på Skolegade, som Rasmus Pedersen Taftebjerg, Anders Johansen kleinsmed og Jens Bødker nu iboer, og en del latinske, tyske og danske bøger, som beløber sig til 1029 sletdaler.

** Wulf Baltsersen byfoged tilspurgte ovennævnte vurderingsmænd, om der fandtes videre gods i Margrete Poulsdatters hus end som de 1712 sidst vurderede til kapitlet, hvortil de samtlige svarede, at så vidt dem blev forevist, vurderede de, og føje andet gods fandtes der, som de så, det de kunne vide at vurdere.

** Niels Nielsen kedelfører. denne tvistige gældssag imellem Niels Kedelfører og Jørgen Klokkestøber blev opsat i 14 dage.

** Wulf Baltsersen byfoged. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var fra tinge tilnævnt at skulle tilvurdere Wulf Baltsersen byfoged sst betaling for sin gælds tilkrav i salig Anders Bertelsens gods og ejendom efter doms formelding, da vidnede de, at de 6/12 sidst forleden tilvurderede og indlagde byfogden i salig Anders Bertelsens gods og ejendom, som dem af Christen Kå, som i den sag har været dommer, blev forevist, og Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens dem og selv dertil henviste, som er det store hus med sin tilliggende ejendom ved Mindet, først overmålte de den øde ejendom ved salig Anders Bertelsens hus på Fiskergade fra Rasmus Ovesøs ? hus og opad 182 sjællandske alen, de 4 parter af fornævnte øde ejendom, efterdi den 5.part ikke er fri, vurderede de Wulf Baltsersen til for 159 speciedaler, siden indlagde de ham i Anders Bertelsens hovedgård, det store murede hus, for 100 rigsdaler, hvilket de afhjemlede.

20/12 1638.

** Jens Jacobsen glarmester. Jens Clemendsen borger sst solgte og skødede til Jens Jacobsen tre hans boder og ejendom, som er 11 binding hus, liggende ved åen vesten næst for stentrappen og østen næst doktor Egidius Jensen i Randers hans boder og ejendom, med sin hosliggende have, som strækker sig i nør på mod Hans Jostsens gård.

** Rasmus Jensen bager og Rasmus Nielsen i Hasle tog hver på sin side en mand og gav dem fuldmagt at imellem sige dem om hvis gældssag, som de imellem er, og hvad de deri gør, skal stande for fulde, ustævnet og kaldet i alle måder.

** N Madsen for Rasmus Andersen i Søften lod fordele efterskrevne for gæld.

** N Madsen for Niels Lassen i Lisbjerg. efterskrevne vidnede, at de som på lørdag kommer 5 uger så her i Århus, at Laurits Pedersen i Mundelstrup slog Niels Lassens hustru Maren Jørgensdatter i hendes hoved med en lyseklo en blodig skade, og ikke de så, at hun gav ham nogen årsag dertil.

** Jacob Abel for Hans Andersen. Augustinus Livland badskær og borger sst solgte og skødede til Hans Andersen en hans have, jord, grund og ejendom liggende her for Århus uden Brobjerg sønden Rasmus Nielsen rådmands have på den ene side og norden Ove Sørensen sst på den anden side.

** Niels Madsen for Baltser Hansen. Baltser Hansen stod for tingsdom og sigtede Jacob Carstensen sst, for at han 2/12 sidst huggede ham en stor blodig skade oven i hans hoved.

** N Madsen for Baltser Hansen og på hans vegne advarede og opkrævede sandemænd sst, at de under deres faldsmål skulle komme her til ting snapsting førstkommende og gøre deres ed og tov over Jacob Carstensen for sår og skade, som han har gjort Baltser Hansen.

** N Madsen for Jens Christensen rådmand tiltalte Bent Jensen for 40 daler. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Niels Lassen i Lisbjerg og på hans vegne advarede og opkrævede sandemænd sst, at de til snapsting skulle komme her til ting, sværge og gøre deres ed og tov over Laurits Pedersen i Mundelstrup for sår og skade, han har gjort på Niels Lassens hustru.

** Rasmus Pedersen Testrup. denne tvistige sag imellem Rasmus Testrup og Christen Kå anlangende 18 daler, Rasmus Testrup fordrer af Christen Kå blev opsat i 14 dage.

** Mikkel Andersen Lyng havde tiltale til Peder Olufsens hustru Gertrud Rasmusdatter sst for ærerørige ord, hun ham efter tingsvidnes bemelding har tilsagt. så fremstod Peder Olufsen og på sine egne og hustrus vegne sagde, at hverken han eller hans hustru vidste med Mikkel Lyng andet end ærligt og godt, og som de skulle vide med en ærlig karl, og da for samme skærelse og formedelst godtfolks forbøns skyld, efterlod Mikkel Lyng denne tiltale.

** Tomas Christensen for velb Peder Gersdorff tiltalte Hans Andersen og Jacob Abel for forløfte, de til ham gjort har efter deres brevs bemelding, dateret Århus 17/2 1626, for 800 mark lybsk. Jacob Abel mødte svarede, at Hans Andersen ikke var hjemme, som hver mand vel vidste, og begærede sagen noget måtte sig bero. blev opsat i 8 dage.

** N Madsen for Jens Jensen i Hinnerup og på hans vegne advarede og opkrævede sandemænd sst, at de til snapsting skulle komme her til ting sværge og gøre deres ed og tov over Jens Nielsen i Vejlby for sår og skade, som han her i Århus 18/11 sidst har gjort på Jens Jensen efter syn og sigtelsesvidnes lydelse.

** N Madsen for Peder Jensen kedelfører og på hans vegne advarede og opkrævede sandemænd sst, at de til snapsting skulle komme her til ting sværge og gøre deres ed og tov over Jens Baltsersen og Peder Christensen i Søften for sår og skade, de har gjort Peder Jensen efter syn og sigtelses vidnes lydelse.

** Anders Lydiksen for Peder Skytte forrige foged på Estrup og på hans vegne på den ene og overformyndere sst på den anden side lydeligt bekendte, at de 12/10 sidst forleden i gode dannemænds nærværelse har været i Mette Jensdatter salig hr Jens Nielsen, fordum medtjener til Århus domkirke, hans efterleverske hendes hus i Peder Sørensen Skytte, forrige foged på Estrup, hans nærværelse, og der registreret og overslog alt hvis, afgangne hr Jens Nielsens børn, Niels Jensen og Eske Jensen kunne tilfalde efter deres salig far. blev det så forhandlet, at deres forventende stedfar Peder Sørensen Skytte skal give hver af de to børn et halvt hundrede sletdaler og holde dem fri for al bortskyldig gæld, og der foruden holde dem til klæder, mad, øl, skolegang og anden ærlig optugtelse, indtil hver af dem bliver 16 år gammel, hvorefter Christen Carlsen på de to børns vegne gav Peder Sørensen Skytte og hans arvinger afkald og kvittering for al ydermede skifte efter de to børns salig far.

10/1 1639.

** Anders Jacobsen i Ebeltoft ridefoged til Kalø på velb Christian Tomasen til Tanderup, ridder, Danmarks riges råd, kansler og høvedsmand på Kalø slot hans vegne. Anders Lydiksen borger sst vidnede, at han var i Ebeltoft kirke mandagen, der Jon Sørensen i Skovgård gjorde sin datters bryllup, og da syntes ham, at hr Peder Tomasen kapellan til Ebeltoft, som da gjorde tjeneste, på hans fagter, han havde på prædikestolen, lod det sig anse, at han var drukken, og en del af folkene, som var i kirken, efter samme hans uskikkeligheds skyld belo ham. varselsmænd vidnede, at de den næste mandag efter allehelgensdag sidst forleden var på Samsø og der gjorde hr Peder Tomasen mundtligt varsel for dette vidne, og ligeledes 20-21 og 22/12 gav mange efterskrevne i Ebeltoft og omegn varsel.

** hr Niels Pedersen i Ebeltoft. efterskrevne vidnede, at de 2.søndag efter den første Vorfrue dag 1619 om morgenen så, at hr Niels Pedersen meddelte salig Oluf Smeds hustru Maren Mikkelsdatter selvtredie det højværdige sakramente i døren, hvor de kom ud imod ham, og Maren Mikkelsdatter ikke gjorde barsel den dag ej heller døde samme dag, og ikke de hørte, at nogen begærede, at hr Niels Pedersen skulle gå ind til hende samme tid.

** Jens Pedersen for Jacob Nielsen tiltalte efterskrevne for gæld. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** Wulf Baltsersen byfoged efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne uden og indenbys for gæld, der iblandt Karen Didriksdatter salig Daniel Christensens i Århus. ingen mødte, blev tildømt at betale.

** Peder Andersen i Skæring munkegård. Espen Jensen borger i Århus solgte og skødede til Peder Andersen en hans gård, han nu selv iboer, liggende på Mejlgade norden næst Niels Ibsens gård og sønden næst Anders Nielsen Segalts gård, og sin tilliggende avl i alle Århus vange.

** idem for Niels Pedersen slotsskriver på Kalø slot tiltalte Peder Olufsen borger i Århus for 4 tønder rug efter hans brevs indhold, dateret Århus 19/3 1634. blev optagen til i dag 14 dage.

** Søren Pedersen hatmager for sin søn Mads Sørensen. efterskrevne 24 dannemænd, alle borgere sst, vidnede, at Mads Sørensen er barnfødt i Århus af ærlige ægte forældre, hans far er Søren Pedersen og mor Maren Madsdatter, som en rum tid her har været bosiddende og handlet og skikket dem som ærlige ægtefolk bør at gøre, og selv har Mads Sørensen handlet og skikket sig ærligt og vel, og ikke ham noget vanrygte at have påhængt.

** Tomas Christensen for velb Peder Gersdorff til Søbygård. denne tvistige gældssag imellem Peder Gersdorff og Wulf Baltsersen anlangende 800 daler lybsk, han fordrer af Wulf, blev fremdeles optagen til i dag 14 dage.

** Folmer Tomasen apoteker. denne tvistige sag imellem Folmer Tomasen og Christoffer Christensen anlangende det krydderi, han har i byen har solgt, blev fremdeles optagen til i dag 14 dage.

** idem for sig selv, Hans Jostsen og Anders Tomasen. denne tvistige sag imellem Folmer Tomasen, Hans Jostsen og Anders Tomasen på den ene og Christoffer Christensen i Horsens på den anden side anlangende vin, han har her i byen oplagt, blev fremdeles optagen til i dag 14 dage.

** Erik Mikkelsen. denne tvistige gældssag imellem Erik Mikkelsen og Niels Jensen Gesing sst blev optagen til i dag 14 dage.

** Niels Sørensen for Jens Christensen rådmand efter opsættelses bemelding tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens efterleverske samt hendes børn og alle deres lovværger for 100 sletdaler efter brev og regnskabsbog. derimod blev fremlagt hendes skriftlige svar lydende: at eftersom jeg ikke har penge, guld eller sølv at betale med tilbyder jeg de godtfolk udlæg i de parter, mig og mine børn nu tilkommer i den gård ved Mindet. actum Århus 10/1 1639 Margrete salig Anders Bertelsens egen hånd. og blev således for rette afsagt, at efterdi Margrete Poulsdatter selv vedgår gælden, idet hun tilbyder udlæg derfor, da vidste fogden ikke andet derom at sige, end Margrete Poulsdatter med sine børn og medarvinger pligtig er og bør at betale samme gæld inden 15 dage.

** idem for Peder Jacobsen efter opsættelses bemelding tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens samt hendes børn for (blank), som de ham skyldig er efter sin regnskabsbogs formelding, som de blev tildømt at betale inden 15 dage eller at have indlæg.

** idem for Hermand Mouritsen guldsmed i Amsterdam i lige måder tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens samt hendes børn for (blank). derimod blev fremlagt samme tilbydelse forhen er indført. blev tildømt at betale inden 15 dage eller at have udlæg.

** Niels Lassen i Lisbjerg. efterskrevne sandemænd i Århus gjorde deres ed og tov således, at efter kundskab, som de har opledt og udspurgt, og efter tingsvidnes formelding, som for dem er fremlagt, hvori vidnesbyrd udtrykkeligt har vidnet, at de har set, at Laurits Pedersen har slået Maren Jørgensdatter samme skade, som hun ham sigtet har, og intet genmæle af Laurits Pedersen gjort er, da svor de fordi Laurits Pedersen et fuldt vold over.

** Jacob Lauritsen for Jens Jensen i Hinnerup. forskrevne sandemænd gjorde deres ed og tov i den sag, eftersom for dem fremlægges syn og sigtelsesvidne, hvori meldes, Jens Nielsen at have gjort

Jens Jensen samme sår og skade, Jens Nielsen ikke heller noget genmæle derimod har gjort eller det benægtet, da svor de Jens Nielsen for samme sår og skade et fuldt vold over.

** Peder Jensen kedelfører gav til kende at have ladet opkræve sandemænd sst, at de skulle gøre deres tov over Jens Baltsersen i Søften og Peder Christensen sst for sår og skade, de har gjort ham her i Århus, og fremlagde for sandemændene syn, klage og vidnesbyrds vidner. Jens Baltsersen mødte og fremlagde nægtelses og vidnesbyrds vidne, og Peder Christensen mødte og ikke kunne benægte, han jo havde været i slagsmål med Peder Jensen. så gjorde sandemændene deres ed og tov således, at eftersom Peder Jensen for dem fremlægges syn og sigtelsesvidne, og hvorimod Jens Baltsersen fremlægger nægtelsesvidne, hvori han med sin helgens ed og oprakte fingre har nægtet, at han ikke har gjort Peder Jensen nogen sår eller skade. i lige måder fremlægges tingsvidne, hvori vidnesbyrd har vidnet, Jens Baltsersen for Peder Kedelfører at have løbet, og Peder Kedelfører efter ham med en kniv i hånden, og derhos beklaget sig, at være jaget fra hans hest og vogn, svor sandemændene fordi Jens Baltsersen kvit og fri for denne tiltale at være. anlangende Peder Christensen, som Peder Jensen og har sigtet for samme skade, da efterdi Peder Christensen for retten er til stede, og ikke kunne eller ville benægte, han jo har med været slået og gjort Peder Jensen samme sår og skade, da svor sandemændene Peder Christensen et fuldt vold over.

** Jacob Lauritsen for Baltser Hansen sst. Baltser Hansen havde i lige måder ladet kalde på sandemænd at gøre deres tov over Jacob Carstensen for sår og skade, han har gjort ham efter syn og sigtelsesvidnes lydelse, hvilke blev for dem fremlagt. Jacob Carstensen mødte og ikke det benægtede, men ville bevise, det af nødværge at være gjort. så gjorde sandemændene deres ed og tov således, at efter syn og sigtelsesvidnes lydelse, som for dem er fremlagt, at Jacob Carstensen har hugget Baltser Hansen en blodig skade, hvilket Jacob Carstensen ikke benægter, da svor sandemændene ham et fuldt vold over.

** Bernt Klodt for Sidsel Nielsdatter, salig hr Søren Andersens efterleverske. Hans Pedersen borger sst solgte og skødede til Sidsel Nielsdatter en hans gård, som Laurits Fog og Clemend Organist iboer, liggende på Torvegaden østen for Maren Lauritsdatters gård og vesten for Augustinus Millers gård, med et fuldt gårdsavl, som dertil i alle Århus vange er liggende.

** Hans Pedersen. Bernt Klodt, møller i Århus kornmølle, med fuldmagt af Sidsel Nielsdatter, salig hr Søren Andersens efterleverske sst solgte fra hende til Hans Pedersen hendes gård, som hun selv iboer, ved Borgporten vesten næst Hans Pedersens egen gård og østen næst adelgaden og strækker sig i nør til Hans Pedersens egen ejendom.

17/1 1639.

** Niels Pedersen væver tilspurgte Axel Ebbesen bysvend sst, om han eller hans hustru vidste noget uærligt med ham, hans hustru eller børn, eftersom Axel Ebbesens hustru har ham i væverlavshus anklaget for noget lærred, han vævede for hende, hvortil Axel Ebbesen svarede, at hverken han eller hans hustru vidste med Niels Pedersen, hans hustru eller børn andet, end det ærligt, kristeligt og godt er, ikke heller har ham noget uærligt tilsagt.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam for velb Jost Høg til Bjørnholm. denne tvistige sag imellem Hans Jostsen og velb Jost Høg anlangende den gældssag, de omtvister, blev opsat til i dag 8 dage.

** Niels Madsen fogedsvend på KM vegne. Niels Sørensen skomager borger og sandemand sst stod for tingsdom, eftersom han i dag 8 dage sidst forleden var opkrævet sin ed og tov med sine medbrødre sandemænd sst at skulle have gjort, og han da ikke var hjemme, så gjorde han nu i dag sin ed og tov, lige som hans medbrødre før ham i dag 8 dage sidst forleden gjort har, og svor dem alle et fuldt vold over, som hans medbrødre før ham i dag 8 dage gjort har.

24/1 1639.

** N Madsen for Mette Snedkers sst. efterskrevne vidnede, at de hørte den aften for helligtrekongers aften sidst forleden, at Maren Tranes sst overskældte Mette Snedkers og skældte hende for en hore og tyv, så blev påråbt 3.gange, om Maren Tranes ville svare hertil, og ingen fremkom.

** Niels Jensen Gesing. efterskrevne vidnede, at de var på skuden med Niels Gesing på hjemrejsen fra Norge, og der skuden blev forfyldt med vand, så og hørte de, at Niels Gesing ledte efter et brev, som han havde annammet af Erik Mikkelsen sst på nogen gæld at indfordre i Norge, men om han fandt samme brev, vidste de ikke.

** Rasmus Madsen tiltalte Niels Madsen i Grundfør for 20 daler og 2 tønder byg og rente deraf i 16 år med mere. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** Knud Pedersen. efterskrevne vidnede, at de nu i dag ved tinget vurderede et par karlklæder, en hat og vanter tilsammen for 6 sletdaler, som Knud Pedersen havde i pant af Hans Drejer sst for 7 sletdaler, og tilbød ham inden 14 dage at løse dem.

** Erik Mikkelsen. denne tvistige gældssag imellem Erik Mikkelsen og Niels Jensen Gesing blev fremdeles opsat til i dag 14 dage.

** Hieronimus Gylden. denne tvistige gældssag imellem Hieronimus Gylden og hans kreditorer, som han sig af Niels Bondesen sst tilkøbt har, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Folmer Tomasen tiltalte Niels Jensen ridefoged ved Skanderborg for 5 rigsdaler, han Folmer Tomasen skyldig er. ingen mødte, blev optagen til i dag måned førstkommende.

** Søren Sørensen Ugelbølle. denne tvistige gældsfordring imellem Søren Ugelbølle og Hans Plat blev optagen til i dag 14 dage.

** Jens Iversen bager. denne gældssag imellem Jens Iversen og Søren Jensen sst blev opsat til i dag 14 dage.

** Niels Madsen for Peder Mikkelsen boende i Halden inden Svinesund i Norge. denne tvistige gældssag imellem Peder Mikkelsen og gammel Jens Taftebjerg sst blev optagen til i dag 14 dage.

** Jens Andersen sst. denne tvistige gældssag imellem Jens Andersen og hans kreditorer blev optagen til i dag 14 dage.

** Jacob Lauritsen for Hans Jostsen og på hans vegne fremæskede, om nogen var, som havde nogen tiltale til Hans Jostsen, være sig hvad det være kunne, ville han på Hans Jostsens vegne dertil svare, og ingen fremkom.

** Jacob Lauritsen for Jens Jacobsen glarmester. efterskrevne vidnede, at de 2/11 sidst forleden så, at i et fad salpeter, som Jens Glarmester havde indskibet i Søren Dyngbys krejer sst, fejlede der en skæppe salpeter, og noget var lækket deraf, og noget sand at være kommet i fadet, hvortil Søren Dyngby svarede, at han intet Jens Glarmester på hans salpeter havde forkortet.

** Peder Jensen væver. Jens Olufsen skrædder borger sst på sine egne og sine søskende Laurits Olufsen, Mogens Olufsen og Anne Olufsdatter deres vegne gav Peder Jensen og hans hustru Maren Mogensdatter afkald og kvittering for al hvis arv, som dem arveligt efter deres salig far Oluf Lauritsen, fordum borger sst, Peder Jensen vævers hustrus forrige husbond, kunne tilfalde.

** Rasmus Pedersen. Jens Olufsen borger sst på sine egne, Laurits Olufsen, Anne Olufsdatter og Mogens Olufsen sst deres vegne solgte og skødede fra sig og dem til Rasmus Pedersen et deres hus liggende på Fiskergade sønden næst op til Folmer Apotekers have og norden næst op til Rasmus Nielsen skrivers øde ejendom, hvilket hus de en del i har arvet, og en del deri afkøbt Peder Jensen væver og hans hustru, som deri er boende.

** Laurits Rasmussen kleinsmed på sine egne og salig Christen Ibsens arvingers vegne. denne tvistige sag imellem salig Christen Ibsens arvinger og Peder Poulsen i Vivild anlangende 17 daler med sin rente i 19 år, de tiltaler ham for, blev opsat til i dag 14 dage førstkommende.

** Jens Bysvend for Søren Købmand. efterskrevne vidnede, at de nu i dag vurderede to gamle beslagne hjul for 3 daler, som Søren Købmand havde i pant af Peder Tunbo og tilbød ham, at dersom han inden 14 dage ville dem løse, skulle han dem bekomme.

** Niels Madsen for Jens Jacobsen tiltalte Rasmus Juel borger sst for 13 sletdaler efter hans brev, som han blev tildømt at betale.

31/1 1639.

** N Madsen for mester Jacob Knudsen domskolemester sst lod dele efterskrevne for gæld.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam for velb Jost Høg til Bjørnholm. denne tvistige sag imellem Jost Høg og Hans Jostsen blev optagen til i dag 14 dage.

** Laurits Rasmussen kleinsmed for Kirsten Nielsdatter salig Christen Ibsens tiltalte efterskrevne udenbys for gæld, de hende skyldig er efter hendes regnskabsbog. ingen mødte, uden salig Anders Jensens søn i Hår Poul Andersen, som på sine egne, sin mor og søskendes vegne fremlagde deres skriftlige svar. sagen blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Søren Rasmussen i Ebeltoft efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Christoffersen sst for 8 daler efter hans skrivelses bemelding, som han blev tildømt at betale.

** N Madsen for Jens Christensen rådmand efter opsættelses bemelding tiltalte Bent Jensen sst for (blank), som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Christen Adsersen skomager tiltalte Oluf Swertfeger sst for et værge, som kostede klinge og fæste 5 daler, med mere. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Mette Snedkers sst. denne tvistige sag imellem Mette Snedkers og Maren Tranes sst anlangende den skælden, Maren Tranes havde skældt på hende, blev optagen til i dag 14 dage.

** idem tiltalte Maren Tranes, for hun sig her i byen forholder og nedsat har uden borgmester og råds forlov, som med tingsvidne blev bevist. mente, at hun burde byen at rømme eller tiltales.

** Jens Rasmussen i Gosmer i Hads herred. denne tvistige gældssag imellem ham og Jens Jespersen i Århus blev opsat til i dag 4 uger.

** N Madsen for Jens Jacobsen. efterskrevne vidnede, at de den (blank) sidst så, at Jens Jacobsen havde en stor blodig skade i hans hoved, som Niels Madsen sigtede og beskyldte Rasmus Pedersen i Gråmølle for, at han den (blank) slog Jens Jacobsen samme sår og skade her i Århus, og lyste ham derfor et fuldt vold til.

** Rasmus Nielsen i Hasle fremlagde efterskrevne tingsvidne her af ting 20/12 1638, hvori han og Rasmus Jensen bager sst havde voldgivet deres trætte om gæld, og findes skrevet på samme tingsvidne således: efter dette vidnes indhold har vi i begge tvistige deres nærværelse dem imellem sagt med al deres regnskab, de har været imod hverandre, skal Rasmus Nielsen give Rasmus Jensen bager 2 sletdaler, dateret Århus 31/1 1639 Christen Kå egen hånd Hans Andersen egen hånd..

** Peder Pedersen borgmester på Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens sst og på hendes vegne fremlagde en tingbog her af Århus byting 1620, hvori findes 24/2 indfødt efterskrevne skøde, som Anders Bertelsen, da slotsskriver på Skanderborg har forhvervet, lydende: mester Niels Christensen sognepræst og kannikke prokurator ved Århus domkirke på menige kapitels vegne solgte og skødede fra Århus kapitel og sognepræst til Vorfrue kirke, de som nu er eller efterkommende vorder den residens sst, strækker sig i længden med den østre side langs med Skolegade sst, med den nordre ende på domkirkegården og strækker sig med søndre ende på hjørnet ved kannikkegården og med den vestre side langs op ved bispens residens sst, efter at KM brev blev læst, samme residens at må sælges og penge derfor at udsættes på rente til husleje til Vorfrue kirkes sognepræsters husleje, og efter vurderingsvidnes lydelse samme gård at være 1609 vurderet for 400 rigsdaler, og bekendte mester Niels Christensen at have nu straks annammet fuld betaling for samme gård af Anders Bertelsen 400 rigsdaler, hver daler beregnet til 80 danske skilling.

** Christen Lauritsen Kå fremlagde en skriftlig seddel lydende: eftersom jeg har ladet Peder Pedersen borgmester, Jens Lauritsen rådmand og Rasmus Pedersen Testrup borger sst lovligt her til tinget stævne for et benægtelsesvidne, jeg vil have anlangende et voldgiftsvidne, Rasmus Pedersen Testrup forhvervet har 9/8 1632 og en afsigelse, Peder Pedersen og Jens Lauritsen imellem Rasmus Testrup og mig afsagt har 22/1 1637 efter fornævnte voldgiftsvidne, og deres afsigt formelder, jeg hos var den dag, som det er dateret, og mit svar deri, så benægter jeg ved min Gud og salighed, jeg ikke hos var den dag, de skrev eller afsagde fornævnte afsigt eller i nogen måder deri samtykkede. i lige måder højligt benægter jeg, at jeg aldrig har samtykket fornævnte voldgiftsvidne, som fornævnte to mænd deres afsigelse efter gjort har. actum Århus 30/1 1639 Christen Kå egen hånd.

** Peder Jensen Boes (uafsluttet)

7/2 1639.

** Knud Pedersen i Mårslet. denne tvistige gældssag imellem Knud Pedersen og Henrik Mogensen i Århus anlangende 20 daler, han fordrer af ham, blev opsat til i dag måned.

** N Madsen for Hans Deuster i Kolding. denne tvistige sag imellem Hans Deuster og hans kreditorer blev opsat til i dag måned.

** Søren Sørensen Ugelbølle. denne tvistige gældssag imellem Søren Sørensen og hans kreditorer udenbys blev opsat til i dag 14 dage.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Nielsen rådmand og på hans vegne fremlagde et skriftligt forbud lydende: eftersom mig resterer 2 års rente hos Jens Rasmussen Stavtrup her på Brobjerg af hvis pendinge, han mig skyldig er, og jeg den gård, han iboer, har i pant for, så lader jeg ham nu herved forbyde aldeles sig intet videre at befatte med samme gård at ibo, eller dens avl eller nogen anden rettighed at bruge, førend han mig hovedstol med al efterstående rente erlægger og betaler. actum Århus 7/2 1639 Rasmus Nielsen egen hånd.

** Augustinus Miller for Oluf Tordsen i Gammelgård. Niels Madsen fogedsvend med fuldmagt af Peder Jensen Boes, forrige borger i Århus, bekendte, at Peder Jensen har solgt fra sig, sin hustru Inger Pedersdatter, og begge deres arvinger og til Oluf Tordsen al den arvedel og løsøre, som Peder Jensen på sin hustrus vegne var arveligt tilfaldet efter salig Karen Nielsdatter, som boede og døde i Galten præstegård, og derfor har oppebåret af Oluf Tordsen fuldkommen betaling i alle måder, hvorfor Niels Madsen på Peder Jensens vegne gav Oluf Tordsen afkald og kvittering for forskrevne arv og gods, som ham på sin hustrus vegne efter salig Karen Nielsdatters afgang kunne tilfalde.

** Jørgen Jensen i Brendstrup havde tiltale til Ove Rasmussen Pilgård sst for 1 daler for øl, hvilket han ved hans højeste ed benægtede, at han ikke er Jørgen Jensen nogen gæld skyldig.

** Søren Sørensen Ugelbølle, Jens Karlby og Hans Plat tog hver på sin side en mand og gav dem fuldmagt til minde og ret at fordrage dem imellem om deres gældssag, de endnu omtvister.

** Christen Rasmussen bager. Else Rasmusdatter og Inger Rasmusdatter vidnede, at, at de 26/1 sidst forleden hørte, at Maren Lauritsdatter, Christen Smeds hustru på Volden, skældte Christen Bagers hustru og sagde, Gud give kneblen fare i din marketenderhore.

** Tomas Christensen på velb Peder Gersdorff til Søbygård hans vegne efter opsættelses bemelding tiltalte Wulf Baltsersen byfoged for 800 mark lybsk efter hans brevs formelding, som han til Carsten Busch til Hamborg udgivet har, og Peder Gersdorff af Bernt de Behr i Tønder i sin fulde betaling annammet har og mente, at han burde at betale inden 15 dage. Wulf Baltsersen fremlagde hans skriftlige svar, hvori han mente, han ikke har bekommet nogen penge af Carsten Busch, desligeste det at være imod KM brev, at ingen skulle betale de Hamborgere nogen gæld til videre besked. sætfogden Hieronimus Gylden derpå således afsagde, efterdi bevises med mester Wulfs udgivne skadesløsbrev, hvori han bekender samme gæld skyldig at være, vidste han ikke andet, end han jo bør at efterkomme samme sin håndskrift og betale Peder Gersdorff inden 15 dage, eller derefter at forholdes efter recessen.

** Hans Jørgensen hatstafferer sst. Rasmus Sørensen Gylling borger sst med fuldmagt af Christoffer Pedersen, skriver på Holbæk slot, skødede fra Christoffer Pedersen og til Hans Jørgensen hatstafferer hans have, liggende uden Munkeport, strækker sig i sønder og nør med enderne op til Christen Carlsens kornhave og til øster og vester med siderne fra Christen Carlsens have.

** N Madsen for Peder Mikkelsen i Svinesund i Norge efter opsættelses formelding tiltalte gammel Jens Taftebjerg, borger her i Århus, for 38 rigsdaler efter hans brev, dateret Halden 17/8 1633. blev tildømt at betale 38 rigsdaler med rente og interesse.

** Jacob Abel på sine egne og Hans Andersens vegne. Jacob Abel havde med sig to dannemænd, som havde fuldmagt af Hans Andersen Grønbæk at gøre hans skudsmål her til ting, og fremlagde samme fuldmagt, som blev læst og påskrevet, og var begærende, at han måtte fange samme skudsmål beskrevet imod den tiltale, Wulf Baltsersen tiltalte dem. Wulf svarede og formente, at samme skudsmål ikke var så lovligt efter KM brev, at den kunne forhindre ham sin sag og tiltale til Hans Andersen og Jacob Abel. blev afsagt for rette, efterdi bevises den sag tilforn i 5 uger har været opsat, ikke heller Hans Andersen så lovligt har været i forfald, som KM mandater om formelder, hvorfor ikke den sag nu igen under opsættelse kunne udstedes, men i hovedsagen nu at ordeles.

** Wulf Baltsersen. i den sag imellem ham og Hans Andersen og Jacob Abel blev afsagt, efterdi i rette lægges deres obligation og skadesløsbrev til Wulf Baltsersen på 800 mark lybsk, og derimod intet bevises af samme gæld at være betalt, da vidste dommeren ikke andet derom at sige, end de bør deres udgivne håndskrift at efterkomme og Wulf Baltsersen sine 800 mark skadesløs at betale inden førstkommende 15 dage, eller derefter at have udlæg.

14/2 1639.

** Hans Nielsen lydeligt lod fordele efterskrevne for gæld.

** Jacob Lauritsen for Anders Pedersen Langskov. denne tvistige gældssag imellem Anders Langskov og hans kreditorer blev optagen til i dag 14 dage.

** Rasmus Madsen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne udenbys for gæld. ingen mødt, blev tildømt at betale, eller at lide tiltale med høringsdale.

** N Madsen for borgmester Søren Jensen Frost. Hans Jørgensen Sommerfeld borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Søren Jensen 232 sletdaler, og han derfor til underpant satte Søren Frost to stykker jord, han her for Århus har liggende, det ene uden Vestergade og det andet uden Brobjerg.

** Jacob Lauritsen for Hans Jostsen tilspurgte Oluf Andersen i Humlegårdsdam, om han havde flere breve at ville fremlægge imod Hans Jostsen, endsom er indført i den sidste opsættelse anlangende 432 rigsdaler, hvortil han svarede vel at have flere breve i den sag, men ikke nu flere denne gang hos sig.

** idem for Hans Jostsen tilspurgte Oluf Andersen i Humlegårdsdam, om han ville fuldkommen sigte Hans Jostsen for 432 rigsdaler, det han velb Jost Høg samme penge med rette var skyldig, hvortil han svarede, at der var breve og dokumenter, hvorefter byfogden havde sig efter at rette.

** Oluf Andersen for velb Jost Høg til Bjørnholm. i denne tvistige sag imellem Jost Høg og Hans Jostsen anlangende 432 rigsdaler, han fordrer af Hans Jostsen, afsagde byfogden således, så efterdi landsdommeres dom formelder, byfogden i sagen endelig at dømme, og efterdi ikke med brev og segl bevises, Hans Jostsen sig til Jost Høg skal have obligeret 432 rigsdaler at skulle være skyldig, vidste byfogden ikke fornævnte sum penge Hans Jostsen til betaling at tilfinde.

** Folmer Apoteker. denne tvistige sag imellem Folmer Apoteker og Jens Vinter om et krydderi, Jens Vinter har solgt, blev opsat til i dag måned.

** N Madsen for borgmester Søren Frost. efterskrevne vidnede, at de 12/2 sidst var til syn til det vandløb, som kommer af Søren Rasmussens have sst, og da syntes dem, at det vand i den vældbrønd i Søren Rasmussens have har fald igennem Knud Keldsens have, og eftersom Knud Keldsen har stævnet vandet i hans have, er vandet gravet 3 steder i Søren Rasmussens have, så det har taget løb i algyden, som der er udgravet, så det falder ind på borgmester Søren Frosts have.

** Jens Lauritsen rådmand for Mette Snedkers. efterskrevne gav til kende, at eftersom de var beskikkelsesvis til Maren Tranes i dag om nogle skældsord imod Mette Snedkers, da vidnede de, at Maren Tranes ved hendes ed i deres nærværelse benægtede, at hun ikke havde haft de ord til Mette Snedkers, som vidnet om formelder, og lå på hendes sygeseng samme tid.

** Niels Madsen fogedsvend. Anders Lauritsen Resendal gav Niels Madsen fuldmagt til at tiltale salig Jens Christensen Ans hans arvinger efter en skadesløs håndskrift, han ham leveret havde, men dersom befindes, at samme håndskrift ikke så rigtig at være, da forpligtede Jens Lauritsen Resendal sig selv at svare dertil.

** N Madsen for Hieronimus Gylden. denne tvistige sag imellem Hieronimus Gylden og hans kreditorer, som han Niels Bondesen sst afkøbt har, efterdi ingen mødte, blev fremdeles opsat i 14 dage.

** Jacob Lauritsen for Jens Jacobsen glarmester. efterskrevne vidnede, at de 7/2 sidst forleden var til syn på krudtmøllen til et fad salpeter, som Søren Dyngby har ført med sig fra København, og da så de, at samme fad salpeter var gennemskyllet med vand, og der fattedes en alen i, at samme fad ikke var fuldt.

** N Madsen for Abild Christensdatter sst. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var lovligt her af tinge opnævnt til synsmænd at skulle syne, se og forfare, hvorledes den gård, salig Peder Christoffersen, forrige byfoged sst, iboede, findes ved magt holdt, og hvis brøstfældighed derpå findes, da vidnede de, at de 12/2 sidst forleden var på åstederne og da seet og forfaret, at der fandtes efterskrevne store brøstfældighed overalt i husene.

** N Madsen for Wulf Baltsersen byfoged lod dele for hovedgæld Peder Hansen i Horsens for 14 daler efter hans brev.

** Laurits Kleinsmed for Kirsten Nielsdatter salig Christen Ibsens. denne tvistige gældssag imellem Kirsten Nielsdatter og (blank) i Lyngå blev henvist til overkøbmand, efterdi der findes regnskab imod regnskab.

** N Madsen for Sidsel Kolinds. denne tvistige gældssag imellem hende og Rasmus Juel, Anders Madsen og Rasmus Madsen sst blev henvist til overkøbmand sst, og han dem imellem at likvidere.

** Rasmus Pedersen Testrup (uafsluttet)

21/2 1639.

** Niels Jacobsen i Holmstol. Rasmus Sørensen borger sst fremlagde sit skriftlige vidne lydende: eftersom Niels Jacobsen i Holmstol har ladet mig stævne for min sandhed at vidne, da er det mig i Guds sandhed vitterligt, at jeg var på vogn med ham 28/7 1636, der han ville køre og age hø til Tvilum ladegård, og der vi kom kørende igennem Tord Nielsens gård i Holmstol, da tilspurgte Niels Jacobsen Rasmus Tordsen, hvad årsag der var til, at han ikke kunne få hans hest ud, som de havde indtaget, eftersom han gerne ville betale ham for hvis skade, den havde gjort, da svarede Rasmus Tordsen, at den skulle stande så længe, til den blev møget ud, og da slog han efter Niels Jacobsen med en sten og desligeste kylede en økse efter ham, da kørte jeg vognen igennem gården udaf leddet, da kom Rasmus Tordsen og to af hans brødre med økse, spade og fork og ville dræbe Niels Jacobsen, havde jeg ikke og deres mor skilt dem fra hverandre. datum Århus 21/2 1639 Rasmus Sørensen egen hånd. og stod nu for tingsdom Rasmus Sørensen vidnede med sin helgens ed og oprakte fingre efter recessen, at det i alle måder så gik til, som samme hans skriftlige vidne om formelder. varselsmænd bestod, at de varsel gav Rasmus Tordsen i Trustrup og Tord Nielsen i Holmstol.

** Rasmus Pedersen sst. efterskrevne, eftersom de var her fra tinge taget til synsmænd at skulle syne, forfare og måle med alenmål Rasmus Pedersens ejendom imellem Rasmus Nielsen skrivers ejendom og Folmer Apotekers ejendom, da vidnede de, at de 16/2 sidst forleden var på åstederne og samme ejendom overmålte, og da var samme ejendom imellem fornævnte mænd deres ejendomme neden i haven ved huset 16 alen og midt over i haven 14 alen og 3 kvarter og oven og sønden i haven var 13 alen. hvis det er anlangende med gærdet imod Folmer Apotekers ejendom og Rasmus Pedersens, da så de, at der var 3 kvarter mellem gærdet og de staver, der var sat på Rasmus Pedersens ejendom, og gærdet var godt på rav og hænger meget ind over Rasmuses ejendom.

** Niels Nielsen for sin husbond Hans Jostsen havde i rette stævnet Laurits Sørensen Fog borger sst og ham tiltalte for 27 daler, han ham skyldig er efter hans regnskabsbog. ingen mødte, blev optagen til i dag 14 dage.

** Jens Andersen sst efter opsættelses formelding tiltalte efterskrevne inden og udenbys for gæld, som de blev tildømt at betale eller derfor lide tiltale med høringsdale.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam for velb Jost Høg til Bjørnholm. denne tvistige sag imellem Jost Høg og Wulf Baltsersen om det brevs sønderrivelse, som han tiltalte Wulf Baltsersen for at skulle have sønderrevet 13/12 sidst forleden her på tinget, blev opsat til i dag 14 dage.

** Peder Andersen i Skæring munkegård efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Olufsen borger sst for 4 tønder rug efter hans brev. ingen mødte, blev tildømt at betale, eller derefter at have udlæg og fuld vurdering.

** Peder Andersen i Skæring munkegård for Niels Pedersen slotsskriver på Kalø og på hans vegne var et tingsvidne begærende anlangende kornkøb 1637, hvad rug og byg gjaldt samme år. så

fremstod efterskrevne borgere og vidnede, at samme år kostede en tønde rug 2 rigsdaler og 1 tønde byg 9 sletdaler.

** Jens Prytz for hr Niels Poulsen i Skjoldelev. Espen Jensen borger sst med fuldmagt af Anders Nielsen Segalt borger sst bekendte, at Anders Nielsen af ret vitterlig gæld skyldig er hr Niels Poulsen 150 sletdaler, og derfor i pant satte til hr Niels Poulsen Anders Nielsens gård, han nu selv iboer, på Mejlgade liggende norden næst Espen Jensens gård og sønden næst salig Anders Bertelsens øde ejendom, med sin tilliggelse og markjord i alle Århus vange.

28/2 1639.

** hr Svend Hansen med fuldmagt af doktor Morten Madsen, superintendant over Århus stift og mester Påske Jensen kannik og sognepræst til domkirken. Christen Lauritsen Kå borger sst offentlig bekendte af ret vitterlig gæld skyldig at være doktor Morten Madsen og mester Påske Jensen på Århus kapitels vegne 200 rigsdaler, som er af de penge, som salig velb fru Jytte Brock til Estrup har givet til den mandagsprædiken, som hver uge her i domkirken holdes, og til underpant satte til doktor Morten Madsen og mester Påske Jensen på Århus kapitels vegne en hans gård, han nu selv iboer, på Skolegade sønden næst er kapitels ejendom, som Johannes Mikkelsen nu iboer og norden næst Søren Købmands hus og ejendom.

** Rasmus Pedersen Testrup lod fordele for hovedgæld efterskrevne udenbys.

** Rasmus Pedersen. Jens Olufsen borger sst på sine egne, Laurits Olufsen, Anne Olufsdatter og Mogens Olufsen sst deres vegne solgte og skødede fra dem og til Rasmus Pedersen et deres hus, liggende på Fiskergade, sønden næst op til Folmer Apotekers have og norden næst Rasmus Nielsen rådmands øde ejendom, hvilket hus og ejendom de en del deri har arvet og en del købt af Peder Jensen væver og hans hustru, som deri er boende, hvilket hus og ejendom er i alenmål neden i haven ved huset 16 alen og midt over i haven 14 alen og 3 kvarter og oven og sønden i haven var 13 alen bredt.

** N Madsen for Rasmus Lassen bager lod fordele for hovedsagen Jørgen Jensen, som tjener Jacob Jensen i True, for sin tro tjeneste, han har tilsagt Rasmus Lassen, og ikke endnu er kommet i sin tjeneste. i lige måde lod han ham fordele for hvis forsømmelse og skade, Rasmus Lassen derover lidt og fanget har.

** N Madsen for Christoffer Stenhugger. denne tvistige gældssag imellem Christoffer Stenhugger og Jacob Remmer sst blev opsat til i dag 14 dage.

** Peder Bonde for Christen Bager sst. denne tvistige sag imellem Christen Bager og Christen Smeds hustru på Volden om de skændsord efter tingsvidnes indhold blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Anders Lauritsen i Resendal. denne tvistige gældssag imellem Anders Lauritsen og salig Jens Christensens arvinger i klostret blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Peder Tunglund efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne inden og udenbys for gæld.

** Rasmus Pedersen Testrup. denne tvistige gældssag imellem Rasmus Testrup og hans kreditorer. efterdi ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Hieronimus Gylden efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne udenbys for gæld, de ham skyldig er, som han Niels Bondesen sst afkøbt har, efter hans registers bemelding, så vel som og ham det i sin betaling udlagt. ingen mødte, blev tildømt at betale eller at lide tiltale med høringsdele.

** Wulf Baltsersen byfoged fremlagde efterskrevne tingsvidne her af ting 13/12 1638, og efter det var læst, tilspurgte Wulf Baltsersen menige mænd om nogen var, som var her ved tinget 13/12 og så, hvorledes det tilgik med ham og Oluf Andersen om fornævnte brevs sønderrivelse, da fremstod efterskrevne borgere sst, og de samtlige vidnede, at de 13/12 1638 var her ved tinget og hørte og så, at det tilgik med fornævnte brevs sønderrivelse imellem Wulf Baltsersen og Oluf Andersen, ligesom fornævnte tingsvidne derom formelder.

** Christen Jacobsen felbereder for sin datter Birgitte Christensdatter. efterskrevne 24 dannemænd, alle borgere sst, vidnede, at Birgitte Christensdatter er barnfødt her i Århus af ærlige ægte forældre, hendes far er Christen Jacobsen felbereder og hendes mor Anne Pedersdatter, og har Birgitte Christensdatter af første barndoms tid, både før hun kom i ægteskab med Hans Conrad Melchiorsen, og siden han hende forlod og bortrømte fra, til denne dag handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Christen Jacobsen felbereder for sin datter Birgitte Christensdatter. efterskrevne vidnede, at Birgitte Christensdatters ægte husbond Hans Conrad Melchiorsen for halvsjette år siden rømte fra hende uden nogen billig årsag og ikke siden tid været hos hende eller hende tilskrevet, så de hverken vidste ham enten levende eller død at være.

** Laurits Rasmussen kleinsmed for Kirsten Nielsdatter, salig Christen Ibsens sst, efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Poulsen i Vivild for 17 daler med sin rente i 19 år, og nu for retten fremlagde salig Christen Ibsens regnskabsbog, hvori findes således skrevet 15/1 1619 gjorde jeg regnskab med Peder Poulsen i Vivild i Sabro herred, og da blev han mig pligtig 22 rigsdaler, som han lovede at betale til sankt Mikkels dag førstkommende. Peder Poulsen mødte og formente sig intet at være salig Christen Ibsen skyldig, og derhos indskød sig til sit værneting. og blev derpå således afsagt, så efterdi Peder Poulsen indskyder sig til sit værneting, vidste fogden ikke rettere derom at kunne kende, end Kirsten Nielsdatter jo bør Peder Poulsen for denne gælds fordring til hans værneting at søge.

** N Madsen for Jacob Nielsen tiltalte efterskrevne for gæld. blev tildømt at betale inden 15 dage eller have udlæg i deres bo.

14/3 1639.

** Knud Pedersen i Mårslet. Henrik Mogensen indvåner sst bepligtede sig at betale Knud Pedersen 20 sletdaler, som han ham efter sit bevises indhold har leveret til at lade gøre to lysestager for til Mårslet kirke, inden 14 dage efter påske eller derefter at lide høringsdele.

** Staffen Knudsen lod fordele efterskrevne uden og indenbys.

** N Madsen for Jens Jacobsen glarmester. denne tvistige sag imellem Jens Glarmester og Søren Dyngby sst om det salpeter blev opsat til i dag 14 dage.

** NM på kongens og byens vegne tiltalte Jacob Sørensen og hans hustru Ellen Poulsdatter sst for deres faldsmål 40 mark til kongen og byen. blev opsat i 14 dage.

** N Madsen for Søren Sørensen Ugelbølle efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne udenbys for gæld. ingen mødte, blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Rasmus Nielsen rådmand. Jens Jacobsen glarmester bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 100 rigsdaler in specie og 100 sletdaler, og derfor til underpant i pant satte til Rasmus Nielsen et hans hus, han nu iboer, som han Jens Clemendsen nu nyligt afkøbt har, som er 11 gulv hus, liggende ved åen vesten næst stentrappen og østen næst doktor Egidius Jensen i Randers hans bod og ejendom og strækker sig nør på til Hans Jostsens ejendom.

** N Madsen for Peder Jacobsen tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens efterleverske sst med sine børn for 35 sletdaler for bly, salig Anders Bertelsen af ham bekommet har. Mikkel Clausen på Margrete Poulsdatters vegne mødte og fremlagde hendes svar, hvori hun tilbyder udlæg i hendes og hendes børns gård ved Mindet. og blev derpå således afsagt, at efterdi gælden af Margrete Poulsdatter vedgås, da vidste fogden ikke andet herom at sige, end hun og hendes børn jo pligtig er og bør at betale Peder Jacobsen inden 15 dage eller derefter at have udlæg. varsel til Margrete Poulsdatter og til alle hendes børn nemlig Poul Andersen, Anne Andersdatter, Frands Andersen, Niels Andersen, Karen Andersdatter, Maren Andersdatter, Ellen Andersdatter, Vendel Andersdatter, Bertel Andersen, anden Karen Andersdatter og Villum Andersen med deres lovværger.

** idem for Hermand Mouritsen guldsmed til Amsterdam tiltalte Margrete Poulsdatter med hendes børn og deres lovværger for 226 rigsdaler, salig Anders Bertelsen var ham skyldig. Mikkel Clausen mødte og tilbød udlæg derfor. blev tildømt at betale inden 15 dage eller derefter at have udlæg.

** idem for Jens Christensen rådmand i lige måder tiltalte Margrete Poulsdatter med hendes børn og lovværger for 50 rigsdaler efter salig Anders Bertelsens udgivne brevs indhold, dateret 25/10 1634. blev tildømt 50 rigsdaler in specie med efterstående rente at betale inden 15 dage eller derefter at have udlæg.

** Jacob Lauritsen for Karen Hansdatter salig Jens Christensens. denne tvistige gældssag imellem Karen Hansdatter og hendes kreditorer blev opsat i 4 uger.

** N Madsen for Hans Deuster i Kolding. denne tvistige gældssag imellem Hans Deuster og Henrik Mogensen blev opsat fremdeles til i dag 8 dage førstkommende.

** Niels Pedersen for sin husbond Folmer Apoteker efter opsættelses bemelding tiltalte Niels Jensen ridefoged ved Skanderborg for 5 sletdaler, som han ham skyldig er efter hans regnskabsbogs indhold, hvortil han lod svare, at han mente, at han burde at søges til sit værneting. og blev derpå således for rette afsagt, at efterdi godset er taget og derpå penge betalt her i købing, vidste fogden ikke imod Folmer Apotekers regnskabsbog noget at sige, men Niels Jensen samme rests fordring bør at betale, eller derfor at lide tiltale med høringsdele.

** Wulf Baltsersen byfoged havde stævnet Margrete Poulsdatter, salig Anders Bertelsens efterleverske sst, desligeste med varselsvidne af Viborg landsting 30/1 1639 stævnet alle hendes børn og medarvinger for gæld, de ham skyldig er efter salig Anders Bertelsens udgivne brev, dateret 29/12 1636, lydende på 200 rigsdaler. Mikkel Clausen mødte og fremlagde Margrete Poulsdatters svar, hvori hun tilbyder udlæg for gælden. og blev derpå således afsagt, efterdi fremlægges Anders Bertelsens brev til Wulf Baltsersen udgivet lydende på 200 rigsdaler, hvilket han forpligter sig eller sine arvinger at betale, vidste fogden ikke andet herom at sige, end Margrete Poulsdatter med sine børn og medarvinger jo pligtig er og bør at betale Wulf Baltsersen 200 rigsdaler med sin efterstående rente og med al anvendt skade og interesse inden 15 dage, eller derefter at have udlæg.

** Henrik Mogensen domkirkens ridefoged for doktor Morten Madsen superintendant. Wulf Baltsersen byfoged sst med fuldmagt af Jacob Abel bogfører sst solgte og skødede fra Jacob Abel og til doktor Morten Madsen Jacob Abels kornhave liggende her for Århus uden Munkeport imellem doktor Morten Madsens egen have, som han af salig Anders Bertelsen købte, og Jens Clemendsens ager på den vestre side og imellem Bernt Klodts forrige have i den nordre ende og imellem Laurits Jensen, Rasmus Jensen og Niels Mortensen sst deres haver i den søndre ende.

** Niels Madsen prokurator. Henrik Keitwert borger og indvåner i Stade gav Niels Madsen fuldmagt og myndighed til at tiltale Bernt Klodt møller sst og hans hustru Anne Nielsdatter for gæld, de ham skyldig er efter deres brevs indhold, så vel som at hente dom over ham anlangende to haver, som han Henrik Keitwert i pant sat har, og ellers for hvis gæld, Bernt Klodt ham der foruden skyldig er.

** Henrik Keitwert borger og indvåner i Stade. Niels Madsen prokurator her i Århus han stod nu her i dag for tingsdom og i hånd tog Henrik Keitwert lovede og sig tilforpligtede, at han skal være ham huld og tro i den sag, som han nu har ham fuldmagt på givet imellem Henrik Keitwert og Bernt Klodt her i Århus mølle med rigens rets forfølgning og anden lovmål og gør deri, som han efter KM forordning vil forsvare og være bekendt.

** Niels Madsen for Henrik Keitwert borger i Stade. disse tvistige sager imellem Henrik Keitwert og Bernt Klodt i Århus mølle blev opsat til i dag måned.

** Henrik Mogensen på kapitlets vegne tiltalte Margrete Poulsdatter samt hendes børn og alle deres lovværger for gæld, salig Anders Bertelsen var Århus kapitel og domskole skyldig efter regnskab og håndskrifts formelding, som i en sum sig beløber 1100 daler. Mikkel Clausen mødte og derimod fremlagde hendes svar og tilbyder udlæg derfor i hendes gård ved Mindet, og blev derpå således afsagt, og efterdi Margrete Poulsdatter vedgår gælden, vidste byfogden ikke andet herom at kunne sige, end Margrete Poulsdatter samt hendes børn jo pligtig er og bør at betale samme gæld inden 15 dage, eller derefter at have udlæg.

** idem på kapitlets vegne. denne tvistige sag imellem Århus kapitel og Oluf Villadsen borger sst anlangende det, han har pantsat kapitlet sin gård, han iboer, blev opsat i 4 uger.

** N Madsen for Christoffer Stenhugger. denne tvistige gældssag imellem Christoffer Stenhugger og Jacob Remmer blev fremdeles opsat i 4 uger.

** Oluf Andersen for velb Jost Høg til Bjørnholm. i denne tvistige sag imellem Jost Høg og Wulf Baltsersen blev således afsagt, så efterdi bevises med tingsvidne, at Oluf Andersen selv havde

brevet i begge sine hænder og rykkede det af byfogdens hånd, da vidste dommeren ikke byfogden nogen ulempe deri at have, men for tiltale fri at være.

** Wulf Baltsersen byfoged tiltalte Oluf Andersen for han pludseligt 13/12 sidst forleden skal have sønderrevet et brev, som med tingsvidne er at bevise. Oluf Andersen mødte, og mente han burde for tiltale fri at være. og blev derpå således afsagt, efterdi bevises, at Oluf Andersen selv lod byfogden se sit brev og sagde, læs det, og i det samme han ville læse deri, rykkede Oluf Andersen brevet ad sig igen, så der blev et lidet stykke af brevet i byfogdens hånd, da vidste dommeren ikke rettere herom at kende, end Wulf Baltsersen jo bør Oluf Andersen for den sag til hans værneting at søge.

** N Madsen for mester Christian Melchiorsen konrektor tiltalte Jens Christensen i Lyngby for 12 daler, han mester Christian skyldig er efter hans brevs formelding, som han blev tildømt at betale eller derfor at lide tiltale med høringsdele.

** idem. efterskrevne vidnede, at 22/1 1639 sendte Jens Christensen i Lyngby en stakkels lam karl herud til Århus, som skulle age mester Christian dagen derefter til Viborg eller så vidt, han kunne have kørt den dag, men han undskyldte sig, at han ingenlunde kunne gøre det, efterdi han havde hverken foder eller havre til hestene uden en kærve havre og ej heller penge, og sagde derhos, han kunne ikke køre til Viborg i 4 dage, hvorfor mester Christian begærede af ham, at han ville tage en dreng på og age ham til Linå, da svor han om Gud, han ville ikke køre af byen den aften, da sagde mester Christian til ham, at han skulle sige Jens Christensen, at han lejede en vogn på hans bekostning til Viborg. da begærede han af mester Christian, at han ville låne ham 4 skilling til at hjælpe sig hjem med, hvilket mester Christian ville gerne have gjort, dersom han havde gjort nogen tjeneste. dertil svarede Jens Christensen, at han havde ingen anden husbond end kongen, og hans forrige husbond havde ikke begæret nogen vedægter eller andre ægter af ham, som mester Christian nu var begærende af ham.

** N Madsen for Peder Sørensen og på hans vegne gav til kende, at det var nu i dag det 4.ting, det han har på Peder Sørensens vegne, som er værge for Mette Jensdatter sst, tilbudt alle dem, som ville købe noget af hvis gods, som Mette Jensdatter er tilfaldet efter hendes salig mor, og Peder Sørensen har under værgemål, skulle de det gerne bekomme efter KM forordning om børnegods, hvem som sligt gods ville købe.

** N Madsen for Mette Snedkers efter opsættelses bemelding tiltalte Maren Nielsdatter Tranes sst, for hun sig her i byen imod borgmester og råds vilje har nedsat, mente hun burde byen at rømme. og blev derpå således for rette afsagt, efterdi fremlægges tingsvidne, hvori meldes borgmester og råd ikke at have givet Maren Tranes nogen lov her i byen sig at nedsætte eller bo, vidste byfogden ikke andet herom at sige, end Maren Nielsdatter Tranes jo bør af Århus by at rømme, eller derfor at lide tiltale.

21/3 1639.

** Jens Andersen lod fordele efterskrevne for gæld.

** idem lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** N Madsen for Peder Tunglund lydeligt lod fordele efterskrevne udenbys for hovedgæld.

** Wulf Baltsersen byfoged udråbte 3 gange, om nogen var, som havde nogen sager her til tinget i dag at forrette eller bestille, da de nu skulle fremkomme, videre end som forrettet var, og ingen fremkom, som havde at forrette, og endda tøvede byfogden en tid lang på tinget, førend han det brød.

28/3 1639.

** Anders Jensen, barnfødt i Ommestrupgård, på sin trolovede fæsteenke Maren Sørensdatters vegne på den ene og Peder Andersen borger sst, som er forordnet værge for salig Mikkel Rasmussens to børn Søren Mikkelsen og Helle Mikkelsdatter deres vegne på den anden side, de bekendte, at de 27/3 sidst forleden i efterskrevne dannemænd og overformyndere deres nærværelse har været over et venligt skifte og deling og delt alt hvis gods, som de to børn efter deres salig far Mikkel Rasmussen arveligt kunne tilfalde, og da blev det så forhandlet, at Anders Jensen skal give de to børn for al deres fædrene arv 20 sletdaler og holde dem til mad, øl, sko, klæder, skolegang og anden ærlig optugtelse, til hver af dem bliver 16 år gammel, og derimod at beholde alt bo og boskab, og al bortskyldig gæld betale, hvorefter Peder Andersen gav Anders Jensen afkald og kvittering for al ydermere skifte og jævning.

** Poul Svejgård for Sidsel Andersdatter. efterskrevne 24 dannemænd, alle borgere sst, vidnede, at Sidsel Andersdatter er barnfødt i Århus af ærlige ægte forældre både på fædrene og mødrene side, hendes far var Anders Nielsen borger sst og mor Karen Jespersdatter. og selv har Sidsel Andersdatter handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Rasmus Pedersen. efterskrevne vidnede, at 28/5 1636 var Jens Rasmussen i Ovdrup hos Rasmus Pedersen i Århus og begærede af ham, at han ville vel gøre og fly ham køb på det bondegods, som Mikkel Jensen i Norge har i den gård, Jens Rasmussen nu iboer i Ovdrup, og lovede at betale ham for sin umage derfor.

** N Madsen for Mikkel Mikkelsen lod dele efterskrevne for gæld.

** Jens Lauritsen Prytz for Jens Christensen i Lyngby og på hans vegne og synligt udtalte til Niels Madsen fogedsvend sst på mester Christian Melchiorsens vegne 12 sletdaler, som han tiltalte Jens Christensen for, for han havde siddet sin husbond mester Christian overhørig, hvilke 12 sletdaler Niels Madsen på mester Christian Melchiorsens vegne annammede.

** Anders Lauritsen. Søren Mikkelsen markmand og hans hustru Johanne Tomasdatter sst vidnede hver særdeles, at de havde lovet Anders Lauritsen, at de skulle have tilsyn til en have uden Folmersgyde, og den 25/2 sidst forleden så de, at der var intet hul på gærdet i samme have imellem Anders Lauritsen og Peder Kock, men dagen derefter var der brudt hul på gærdet, og Peder Kocks får kom der igennem og var i Anders Lauritsens have i rugen, som der er sået, og der de ville genne fårene af rugen, samlede Peder Kock og hans hustru sten og slog mange sten efter dem og sagde, at fårene skulle gå i haven, der skulle fare djævlen både i Anders Lauritsen og Søren Markmand og hans hustru.

** N Madsen for Anders Pedersen Langskov. alle Anders Pedersens kreditorer efter opsættelses bemelding blev tildømt at betale eller at lide tiltale med høringsdele.

** Folmer Apoteker. denne tvistige gældssag imellem Folmer Apoteker og Christoffer Pedersen blev henfunden til overkøbmand sst, eftersom der fandtes regnskab imod regnskab.

** NM for Hans Deuster efter opsættelses bemelding tiltalte Henrik Mogensen sst for 7 daler og for husleje 24 sletdaler. ingen mødte, blev tildømt at betale eller lide tiltale med høringsdele.

** N Madsen for mester Christian Melchiorsen. denne tvistige sag imellem mester Christian og hans tjener Jens Christensen i Lyngby, anlangende han havde siddet ham overhørig, blev opsat i 14 dage.

** idem for mester Christian Melchiorsen (uafsluttet)

** Mikkel Clausen for Sidsel Nielsdatter. efterskrevne vidnede, at de 9/2 sidst forleden var ved Voldum birketing på Sidsel Nielsdatters vegne at skulle hente lovmål over Voldum sognemænd, som da var stævnet til tinget for hvis gæld, de var skyldig til Sidsel Nielsdatter. da samme dag på fornævnte ting formente Søren Jensen Års i Randers og Niels Lauritsen i Voldum birkefogden dem retten, så de ikke måtte bekomme noget lovmål til samme bønder, ej heller ville give noget beskrevet, og ydermere vidnede de, at det samme skete for dem 19/1 sidst til Voldum birketing.

** idem. Mikkel Clausen på Sidsel Nielsdatters vegne fremlagde en skriftlig klage lydende: er dette min høje last og klage over Søren Jensen Års i Randers og Niels Lauritsen birkefoged til Voldum birketing, for de uden årsag forvilder mig fattige bedrøvede enke og mine små faderløse børn vores ret på hvis retfærdige gæld så vel min tiende i fornævnte birk, min salig husbond har dem aftjent, hvilken min høje nød og klage jeg og mine fattige små uopfødte børn vil indstille først for Gud og siden for den gode øvrighed.

** N Madsen for Hieronimus Gylden og på hans vegne lydeligt lod fordele efterskrevne udenbys for hovedgæld, som han Niels Bondesen afkøbt har.

4/4 1639.

** N Madsen for Hans Deuster. denne tvistige sag imellem Hans Deuster og Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens sst anlangende gælds fordring blev fremdeles optagen i 14 dage.

** N Madsen for Christen Bager. denne tvistige sag imellem Christen Bager og Christen Smed på Volden anlangende skændsord, Christen Smeds hustru har Christen Bagers hustru tilsagt, blev fremdeles optagen i 14 dage.

** N Madsen for Anders Lauritsen Resendal. denne tvistige gældssag imellem Anders Lauritsen og Karen Hansdatter salig Jens Christensen Anses efterleverske blev fremdeles opsat i 14 dage.

** Peder Jensen. efterskrevne vidnede, at de i dag 3 uger sidst forleden var hos Peder Jensens søn Christoffer Pedersen skomagersvend sst og på Peder Jensens vegne tilbød ham den gård, Peder Jensen iboede, til købs, om han ville enten købe eller sælge med ham, hvortil Christoffer Pedersen svarede dem, at han hverken ville købe eller sælge, og ikke heller skulle hans far være mand for at sælge den.

** Niels Madsen fogedsvend. Simon Lauritsen borger sst på Søren Knudsen sst, som han er værge for, hans vegne solgte fra Søren Knudsen og til Niels Madsen et Søren Knudsens hus, som ham efter sin salig far Knud Rasmussen er tilfaldet, og som Niels Madsen iboer, liggende på Fiskergade næst østen op til borgmester Søren Frosts ejendom og næst vesten til Maren Pedersdatters ejendom, og strækker sig sønder på til adelgaden og i nør til åen, og i sin breddelse fra den øster portstolpe og i vester 24 alen.

** i lige måder skødede Simon Lauritsen fra Søren Knudsen og til Niels Madsen, som Søren Knudsen og efter sin salig far er tilfaldet, en liden kornhave liggende her for Århus uden Fægyden næst vesten til Christen Mortensens have og østen næst til Niels Sørensens have, og støder med den søndre ende på Envold Bager og Christen Mortensen deres haver og med den nordre ende til adelvejen.

** Anders Lauritsen på velb Erik Grubbe til Tjele hans vegne. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var fra tinget opnævnt til synsmænd til Århus kornmølles brøstfældighed, da vidnede og kundgjorde de, at de nu i dag har været på åstederne og dets lejlighed seet og forfaret, og først så de efterskrevne at være ufærdigt, som Bernt Klodt i sin kontrakt har lovet at gøre færdigt, og derefter så de efterskrevne, som var brøstfældigt ved møllen.

18/4 1639.

** Hans Hellevad badskær sst gav til kende, det han med hustru og børn sig herfra byen agtede at begive, og sig igen i Horsens at ville nedsætte, sit brød og næring der med Gud og æren at adspørge, og derhos tilspurgte menige borgere og indbyggere, som nu her i dag til ting til stede var, hvorledes han, hans hustru og børn sig skikket og handlet har fra det første, de kom her til byen og til denne dag, hvortil svarede efterskrevne 24 dannemænd, alle borgere sst, og vidnede, at da havde de handlet og skikket dem ærligt, kristeligt og vel, og de takkede dem al ære og godt for al god og ærlig omgængelse, som de dem i alle måder bevist har.

** N Madsen for Jens Madsen sst. Rasmus Rasmussen Værn borger sst på sine to børn Anders Rasmussen og Mads Rasmussen deres vegne gjorde og gav Jens Madsen afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som hans to sønner arveligt er tilfaldet efter deres salig oldemor Else Mikkelsdatters dødelige afgang, som var Jens Madsens hustru, og de takkede ham for god skifte og jævning.

** idem for Jens Madsen. Rasmus Rasmussen Værn borger sst på sine to børn Anders Rasmussen og Mads Rasmussens vegne solgte og skødede til Jens Madsen halvparten af det hus og gård, som Oluf Storm nu iboer, liggende ved åen, strækker sig fra mester Laves ejendom, han nu iboer, langs med gaden ved åen og øster til den gade, som løber over den ny bro og op til Skolegade og næst sønden op til Rasmus Samsings grund og ejendom, som Jacob Resendal nu købt har, og takkede ham for god betaling, eftersom de fornævnte hus efter deres salig oldemor Else Mikkelsdatter er tilfalden.

** Henrik Mogensen på kapitlets vegne. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var taget til vurderingsmænd at skulle udvurdere af salig Anders Bertelsens efterladte bo udlæg for hvis gælds tilkrav, Århus kapitel efter ham havde at fordre, da vidnede de, at de 8/4 sidst forleden har dem med byfogden begivet til Margrete Poulsdatters bo, og der har Henrik Mogensen for dem fremlagt en dom af bytinget 14/3 sidst forleden, hvori findes indført efterskrevne fortegnelse på hvis, Århus

kapitel hos salig Anders Bertelsen har at fordre, derefter blev først udlagt og vurderet efterskrevne indbo, dernæst i en have uden Vestergade og Bastians og Gullevs eje, og videre i tre boder i Skolegade, som Rasmus Pedersen Taftebjerg, Anders Johansen kleinsmed og Jens Bødker iboer, samt i et stykke øde jord på Skolegade, og efter at den fordrede sum ikke blev fuldgjort udlagde Margrete Poulsdatter til Henrik Mogensen en sletdaler og 4 skilling, og dermed blev den fordrede sum fuldgjort.

** Søren Jensen Vinter. Jørgen Hansen grydestøber borger sst solgte og skødede til Søren Vinter et hans hus, grund og ejendom, han nu selv iboer, liggende på Vestergade næst vesten op til Jørgen Jacobsens ny hus og østen op til Niels Bondesens hus, Jens Guldsmed nu iboer.

** N Madsen for Peder Jacobsen. efterskrevne vurderingsmænd vidnede, at de 20/4 sidst forleden med byfogden var i Margrete Poulsdatters bo for at gøre Peder Jacobsen udlæg efter en dom her af tinget 14/3 sidst forleden, hvori Margrete Poulsdatter og hendes børn, salig Anders Bertelsens arvinger, er tildømt at betale Peder Jacobsen 35 daler, dog intet udlæg blev gjort, men Margrete Poulsdatter selv forviste dem til det store murede stenhus ved Mindet, som Peder Jacobsen blev indført i for 35 daler.

** N Madsen for Hermand Mouritsen til Amsterdam. efterskrevne vurderingsmænd, som skulle udvurdere af salig Anders Bertelsens efterladte bo udlæg for hvis gælds tilkrav, Hermand Mouritsen efter ham havde at fordre, da vidnede de, at de 10/4 sidst forleden med byfogden har begivet dem til salig Anders Bertelsens efterladte hustru Margrete Poulsdatters bo, og da fremlagde Niels Madsen en dom af bytinget 14/3 sidst forleden, hvori Margrete Poulsdatter og hendes børn er tildømt at betale Hermand Mouritsen 226 rigsdaler, men der blev intet udlæg gjort, men Margrete Poulsdatter forviste dem til det store hus ved Mindet, hvor de indførte Hermand Mouritsen for 226 daler.

** N Madsen for Jens Christensen rådmand. efterskrevne vurderingsmænd vidnede, at de 10/4 sidst forleden med byfogden var i Margrete Poulsdatters bo, hvor de efter en dom af bytinget 14/3 sidst forleden skulle gøre Jens Christensen udlæg for 100 sletdaler samt omkostninger, men intet udlæg blev gjort, men Margrete Poulsdatter selv forviste dem til det store stenhus ved Mindet, hvor de indlagde Jens Christensen for 106 daler.

** Wulf Baltsersen byfoged. efterskrevne vurderingsmænd vidnede, at de 1/4 sidst forleden efter en dom her af tinget 14/3 sidst forleden skulle gøre Wulf Baltsersen udlæg for 200 rigsdaler med rente og skadegæld i salig Anders Bertelsen efterladte bo, dog blev intet udlæg gjort, men blev forvist til det store stenhus og ejendom ved Mindet, hvor de overmålte den øde ejendom ved det store hus, og da vurderede de Wulf Baltsersen til for 166 rigsdaler, siden indlagde de ham i salig Anders Bertelsens hovedgård, det store murede hus, stald og bryggehus for 100 rigsdaler.

** N Madsen for Hans Deuster. i denne tvistige sag imellem Hans Deuster og Margrete Poulsdatter efter opsættelses bemelding afsagde fogden således, efterdi det befindes med salig Anders Bertelsens brev sub dato 3/6 1620, det salig Anders Bertelsen og salig Hans Grønbæk rigtig afregning både på KM og hans egne vegne at have gjort, og da over alt bliver salig Anders Bertelsen skyldig 712 rigsdaler, og der nu befindes regnskab imod regnskab, da samme salig Anders Bertelsens og salig Hans Grønbæks regnskaber at indkomme for overkøbmand og 4 dannemænd og dem rigtigt imellem at likvidere og adskille.

* N Madsen for Peder Ørn. Mourits Nielsen i Bjertrup bekendte, at hans søn havde udtaget en tønde øl hos Peder Ørn, som han selv bekom.

** N Madsen på KM, byens og Anne Jensdatters vegne. Jens Pedersen sst vidnede, at han 4/4 sidst så, at Maren Simonsdatter sst var slået blå ved hendes højre øje, som hun for ham beskyldte Niels Hasle skrædder sst for, at han 4/4 sidst slog og bjerget hende i hendes hus, der hun lå syg, og lyste Niels Madsen Niels Hasle derfor et fuldt vold til.

** idem. efterskrevne vidnede, at de 18/4 sidst var til syn til Anne Jensdatter at skulle se hvis skade hun havde, da lå hun på en seng, men ingen sår eller skade hun viste dem, men klagede på Niels Hasle skrædder sst, at han havde bjerget og slået hende.

** N Madsen for Christoffer Stenhugger efter opsættelses bemelding tiltalte Jochim Remmer sst for 16 daler 4 læs halm, som resterer på hans brev. ingen mødte, blev tildømt at betale inden 15 dage.

** N Madsen for Henrik Keitwert efter opsættelses bemelding var dom begærende, om de to haver, som Bernt Klodt har pantsat til Henrik Keitwert, ikke burde ham for ejendom at følge, og blev derpå således afsagt, efterdi bevises med pantebrev og tilbudsvidne, om Bernt Klodt ville indløse samme to haver af Henrik Keitwert, og ikke sket er, da er så afsagt, at samme to haver bør at følge Henrik Keitwert til evindelig ejendom.

** N Madsen for Henrik Keitwert. de to tvistige gældssager imellem Henrik Keitwert og Bernt Klodt blev fremdeles med bevilling optagen i 4 uger.

** Henrik Mogensen på kapitlets vegne efter opsættelses bemelding var dom begærende, om Oluf Villadsen ikke jo burde at betale Århus kapitel 174 som hans hus og ejendom er pantsat for. og blev derpå således afsagt, efterdi Oluf Villadsen ikke har betalt hans rentepenge, da vidste byfogden ikke imod hans pantebrev at sige, men samme ejendom at følge det hæderlige kapitel.

** Rasmus Pedersen Testrup efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne inden og udenbys for gæld, de ham skyldig er. ingen mødte, blev tildømt at betale inden 15 dage eller at have udlæg.

** Jacob Lauritsen fremlagde en skriftlig beskikkelses seddel lydende: eftersom en ager er forvildet fra den gård, jeg iboer, og den salig mand Rasmus Nølev har tilholdt sig samme ager, efterdi han var hans mors værge, og efterdi jeg har mig salig Maren Nølevs gård tilforhandlet, så er jeg gerne af min medborger Peder Sørensen begærende, at samme ager må uden videre trætte være mig følgagtig, som ligger i Skovvangen til min gård, efterdi i har eders fulde mål til begge eders gårde i samme vang. actum Århus 4/4 1639 Jacob Lauritsen egen hånd. og findes på samme beskikkelse skrevet, samme dag var vi hos Peder Vinter om denne seddels indhold, og da svarede han, at dersom der fandtes nogen ager, som Jacob Lauritsen kunne sig tilholde, som hans formand brugt har, skulle han ikke gøre ham forfang.

** N Madsen for Jens Christensen. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var lovligt her fra tinge tagen til vurderingsmænd at skulle vurdere af Bendt Jensen borger sst hans bo udlæg for hvis gælds tilkrav, Jens Christensen hos ham havde at fordre, da vidnede de, at de 10/4 sidst forleden med byfogden var i Bendt Jensens bo, og da har Niels Madsen fremlagt en dom her af tinget 31/1 sidst forleden, hvori Bendt Jensen er tildømt at betale Jens Christensen 14 sletdaler med rente, skade og interesse, som blev tilhobe 42 daler, men da intet udlæg af Bendt Jensen blev gjort, ej

heller af Niels Madsen påvist, indlagde de Jens Christensen for 42 daler i det hus, Bendt Jensen nu iboer på Mejlgade ved sankt Olai kirkegård.

** Simon Lauritsen for Maren Kruses. Niels Madsen sst tilforpligtede sig ikke at ville befatte sig med de to stoklav hus, Maren Pedersdatter Kruses nu tilhører, som ligger østen ved hans part af huset, han nu iboer, og ikke at skulle påføre hende nogen trætte efter denne dag på fornævnte ejendom.

25/4 1639.

** Peder Jacobsen. Oluf Sørensen Høg skomager og borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Peder Jacobsen og hans arvinger til evindelig ejendom at have, nyde, bruge og beholde en hans liden kornhave, liggende her for Århus uden Fægyden i Rødengifde, næst sønden op til Peder Jacobsens egen kornhave og norden næst Jens Andersens have, og strækker sig i vester til Rødengifde med Klokgraven og i øster til salig Jacob Andersens arvingers ejendom.

** N Madsen for Gregers Nielsen. efterskrevne vidnede, at 31/8 1638 afsejlede Gregers Nielsen og hans reders skib her fra Århus, ladet med malt, og næst Guds hjælp agtede sig til Holland, og formedelst at de i søen af storm er ganske afdrevet, og maltet af vand fordærvet, er de her for Århus igen 29/11 1638 indkommen, og deres last her igen opskibet.

** N Madsen for Jens Jacobsen. efterskrevne vidnede, at Jens Jacobsen med sit og sin medreders skib udsejlede her fra Århus 16/3 sidst forleden, ladet med havre og rug, og næst Guds hjælp agtede sig dermed til England, men formedelst storm og uvejr i søen, samt skibets store læk, kornet af vand fordærvet, har de måtte begive sig til København, og der samme deres last oplagt og forhandlet.

** N Madsen for Anders Langskov lod fordele for hovedgæld efterskrevne udenbys.

** N Madsen for Anders Lydiksen og på hans vegne fremlagde hans skriftlige klage lydende: eftersom jeg er i fællig med salig mester Christen Hansens børn i den have ved Mindet, som kaldes salig mester Niels Spentrups have, hvorudaf fornævnte børn den halve part og mig den anden halve part tilkommer, så endog jeg ofte har begæret den imellem os retfærdigt måtte skiftes, har sligt hid indtil ikke sket, men børnenes mor Kirsten Poulsdatter imod min vilje og mig aldeles uadspurgt brugt samme have, ikke alene børnenes men også min ejendom, så vedkendes jeg til samme have halvparten at være berettiget, og forbyder nogen at føre sæd i samme jord såvidt mig tilkommer, førend det bliver lovligt delt og skiftet. ex Århus 25/4 1639 Anders Lydiksen egen hånd. dertil at svare mødte Ove Sørensen prokurator her i Århus og på Christen Friises og Kirsten Poulsdatters vegne begærede, at det måtte blive ved den gamle lodskifte efter skiftebrev og afkalds lydelse. efterskrevne bestod, at de 11/4 sidst forleden var i Rårup præstegård og de da gjorde hr Christen Nielsen Friis lovligt varsel for dette vidne, og dernæst bestod bysvendene, at de i dag 8 dage gjorde Kirsten Poulsdatter her i Århus og hendes børn nemlig Christen Christensen, Hans Christensen, Karen Christensdatter, anden Karen Christensdatter og Lisbeth Christensdatter med alle deres lovværger lovligt varsel.

** Mikkel Clausen for Hans Andersen. denne tvistige gældssag imellem ham og Johannes Vognmand sst blev opsat i 4 uger.

** Mikkel Clausen for Jens Christensen rådmand og Hans Andersen sst tiltalte Jørgen Samsing, skipper på Rasmus Værns smakke, her i Århus for noget fæmon, han havde for dem indtaget på Kalundborg bro at skulle have ført her til Århus, hvilket ikke er sket, men det for Helnæs har kastet i land, hvoraf en part deraf er døde, og en part fordærvet og mente, at han burde at stande dem derfor til rette. på begæring blev sagen opsat til i dag måned.

** N Madsen for Karen Hansdatter i klostret lydeligt lod fordele efterskrevne, som rester af deres landgilde til Århus hospital.

** N Madsen på borgmester og råds vegne tiltalte borgerskabet, som rester med deres påbudne skat. blev opsat til i dag 8 dage.

2/5 1639.

** N Madsen for Jens Christensen rådmand. Jens Andersen Karlby borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Christensen og hans arvinger et hans lidet stykke jord, som hans hustrus bror Christen Pedersen ejede, liggende her for Århus på Kohøjsbakke ved Christen Carlsens jord imellem Peder Bondes liden have på den søndre side og Poul Nielsens have på den nørre side og støder på Jens Christensens liden kornhave med den søndre ende, som han købte af Christen Pedersen.

** idem for Jens Christensen. Mikkel Clausen på Margrete Poulsdatters vegne til sig annammede af byfogden, som han fra sig på tinget leverede, salig Anders Bertelsens obligation til Jens Christensen udgiven med des forfølgninger derpå forhvervet er.

** Erik Madsen på velb Erik Grubbe til Tjele, KM befalingsmand på Århusgård hans vegne. efterskrevne, som mindes op til 52 år, de vidnede hver efter sin alder og minde, at adelvejen fra Tulstrup, Astrup, Mårslet og Tranbjerg sogn løber over Stilling dam og siden igennem Århusgårds mark og til Århus. varselsmænd vidnede og bestod, at de stævnede efterskrevne adelspersoners navngivne tjenere i ovennævnte sogne.

** N Madsen for Jens Nielsen i Framlev. efterskrevne vidnede, at de sankt Mikkels aften 1638 udenfor Peder Rasmussens dør på Vestergade, så, at Hans Lassen og Rasmus Lassen i Åby, begge soldater under Jørgen Hartvigs kompagni, en af dem afhuggede med et værge Jens Nielsens venstre hånd, så den hængte ved. og nu for tingsdom stod Jens Nielsen og ved sin ed og oprakte finger sigtede (blank) Lassen, at han afhuggede hans venstre hånd på sankt Mikkels aften 1638. blev bevist med varselsvidne af Viborg landsting 27/3 sidst forleden, at varselsmænd da varsel gav Hans Lassen og Rasmus Lassen for denne sigtelse og vidne.

** N Madsen for Anders Lydiksen. efterskrevne vidnede, at de nu i snapsting sidst forleden på Anders Lydiksens vegne var hos Peder Bonde borger sst og opsagde de penge, som han har på rente af Anders Lydiksen, og derfor havde hans have i pant, at han ikke længere end til 13/3 næst efter vil lade dem hos ham stande på rente, men da hovedstol med rente at betale.

** Wulf Baltsersen leverede Margrete Poulsdatters fuldmægtig alle hvis efterskrevne breve, han har annammet på kapitlets vegne og derefter gjort indførsel.

** N Madsen for Anders Lydiksen. efterskrevne synsmænd, som var tiltagen til at syne en have ved Mindet, som kaldes Spentrups have, som Anders Lydiksen har i fællig med Kirsten Poulsdatters børn, de vidnede, at de på lørdag sidst forleden var på åstederne, og da så de, at der var 13 agre pløjet, og var af samme have 14 agre upløjet, hvilket de således for tingsdom afhjemlede.

** N Madsen for Anders Lydiksen. efterskrevne vidnede, at de ofte på Anders Lydiksens vegne havde været hos Kirsten Poulsdatter salig mester Christen Hansens efterleverske og ombedt hende, hun ville bevilge, at den have, kaldes Spentrups have, som hendes børn og Anders Lydiksen har til fælles, retfærdigt måtte vorde dem delt og skiftet imellem, og ydermere vidnede de, at Kirsten Poulsdatter forgangne år brugte fornævnte ejendom, og ikke de har fornemmet, at Anders Lydiksen har haft nogen brug i samme have i samme år.

** Wulf Baltsersen for tingsdom leverede Margrete Poulsdatters fuldmægtig alle de efterskrevne breve, han havde annammet på Peder Jacobsen og Hermand Mouritsens vegne og derefter gjort indførsel.

9/5 1639.

** N Madsen for Jens Andersen Karlby. denne tvistige gældssag imellem Jens Karlby og Peder Hansen kedelfører anlangende 10 daler husleje af salig Jens Mørkes børns gård, han iboede, han skulle restere, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Jacob Mikkelsen borgmester i København havde stævnet Henrik Mogensen og ham tiltalte for 61 sletdaler, som rester på hans håndskrift. i lige måder for han har uden fuldmagt tiendet i Ødum sogn. ingen mødt, blev opsat i 4 uger.

** Jørgen Snedker. efterskrevne vidnede, at de 9/5 var til syn til Jørgen Snedkers sst, og da så de, at der var stødt nogle stød i begge døre og i stablen var hugget et hug, som Jørgen Snedker for tingsdom beskyldte Mads Ovesen soldat for, at han 26/4 sidst gjorde samme skade i hans dør og lyste efter hvis lovmål derefter kan følge med rette.

** N Madsen for Niels Hasle skrædder. synsmænd vidnede, at de den (blank) var til syn til Niels Hasles dør, da så de, at der var stukket 3 sting i døren og 2 rifler i samme dør, og Niels Hasles højre øje var slagen blå, som Niels Madsen nu sigtede Mads Bødker sst for, at han 29/4 samme skade gjort har, og lyste ham derfor på kongens, byens og bondens vegne et fuldt vold til.

** idem. Niels Madsen fremlagde efterskrevne skriftlige klage: 29/4 1639 om aftenen, der klokken var slagen 9, sad jeg og biede efter min soldat, som Mads Bødker og jeg har tilsammen, fordi han ganger op til sin seng i min forstue, thi Mads Bødker har ingen stige, han kan gå op ad, og der de havde afdrukket, kom soldaten og ville gange op til seng, og da jeg ville lukke døren, kom Mads Bødker i forstuen til mig og skældte både mig og min hustru, som hun lå i hendes barselsseng, for tyve, skælme og bedragere, så tog han min stige og stødte mig i mit ansigt med, og siden, da klokken var 2 om natten, kom han med et draget værge og stak og huggede i min dør. datum (blank) Niels Christensen egen hånd.

** Jørgen Bødker fremlagde efterskrevne skriftlige klage lydende: er det min klage over Mads Ovesen, at han 26/4 om aftenen ved 8 slet er opkommet ad Fiskergade og en anden soldat med ham med to dragne værger, og imidlertid sad jeg i min stue og talte til mine børn, da er han kommet til

mit vindue og spurgt mig ad, du hundsvot Jørgen Bødker ville du mig noget, så kom herud din tyv og skælm og med andre flere ukvemsord, så er min hustru Johanne Rasmusdatter gået til døren og bad dem i venlighed, at de skulle lade os fattige folk blive i fred, med i det samme løb Mads Ovesen til hende og huggede efter hende i døren, havde hun da ikke været snar, da havde han gjort hende skade. actum Århus 9/5 1639 Jørgen Jørgensen bødker egen hånd.

** Rasmus Pedersen. efterskrevne vidnede, at de 26/4 sidst om aftenen ved 7 slet så, at Mads Ovesen og hans kammerat kom gående ad Fiskergade hver med et draget værge og gav Jørgen Bødker adskillige ubekvemsord, og så sagde Jørgen Snedker til soldaterne, at de ikke skulle overfalde borgerskabet, ellers blev det oberstløjtnanten tilkendegivet af borgmester og råd, da sagde soldaterne, at de ville skide i borgmester og råd, idet huggede og stødte de begge i Jørgen Snedkers dør, så han måtte forårsages at forsvare sig for soldaterne, og så kom Mads Ovesen under Jørgen Snedker, og så ville hans kammerat have stukket Jørgen bagtil, og i det kom Rasmus Pedersen med et spyd og undsatte Jørgen Snedker, ellers havde de dræbt Jørgen Snedker.

** Mads Ovesen soldat. efterskrevne vidnede, at de nu her på tinget så, at Mads Ovesen havde en stor blodig skade på hans højre arm, så at senerne var hugget i stykker, i tommelfingeren en skade og i den finger næst hos, som Mads Ovesen nu for tingsdom sigtede Jørgen Snedker for, at han 26/4 gjorde ham den skade, og lyste ham et fuldt vold til.

** Mads Ovesen soldat fremlagde efterskrevne skriftlige klage: er dette min klage, at 26/4 om aftenen kom jeg og en anden soldat gående på gaden og ville gå hjem til vore kvarterer, da råbte en mand ud af sit vindue og sagde, se hvor de danske hundsvotter gør dem til, da svarede vi, vi er ingen hundsfot, vi tjener KM for ærlige soldater, så kom der to mænd ud på gaden, nemlig Rasmus Pedersen og Jørgen Snedker, den ene med et spyd og den anden med en degen, og overfaldt os uden al årsag, huggede mig min højre hånd halvt af og tommelfingeren sønderslagen og et hug i den anden finger næst tommelfingeren på samme hånd.

** Niels Madsen for Anders Lydiksen og på hans vegne havde stævnet hr Christen Nielsen Friis i Rårup præstegård og Kirsten Poulsdatter og hendes børn, nemlig Christen Christensen, Hans Christensen, Karen Christensdatter, anden Karen Christensdatter og Lisbeth Christensdatter med alle deres lovværger for dom om den have, som han med dem har i fællig, kaldes Spentrups have, ikke jo burde dem imellem at skiftes og deles i to lige gode parter, og siden derom lod kastes, så at enhver kan vide sin part deraf. Ove Sørensen prokurator på deres vegne mødte og begærede, det måtte blive ved den gamle lodskifte efter skiftebrev og afkalds lydelse. og afsagde byfogden derpå således, og efterdi sættes i rette, om den fælles have ikke jo bør at skiftes og deles og retfærdigt loddes på det, enhver kunne vide sin jord, da vidste byfogden ikke rettere herom at kunne kende, end jo samme have og jord jo bør ved uvildige dannemænd at skiftes, deles og loddes, som det sig bør.

16/5 1639.

** N Madsen for Wulf Baltsersen havde stævnet Claus Sager badskær borger sst og ham tiltalte for 16 sletdaler efter hans håndskrift, dateret 10/10 1636. ingen mødte, blev opsat til i dag måned.

** N Madsen for borgmester og råd efter opsættelses bemelding tiltalte nogle af borgerskabet, som endnu resterer med deres påbudne skat. ingen mødte, blev fremdeles optagen 14 dage.

** N Madsen for Jens Nielsen i Framlev.. efterskrevne vidnede, at de nu i dag var til syn til Jens Nielsen i Framlev ved tinget, og da så de, at Jens Nielsens venstre hånd var slet afhugget og havde to hug på hans venstre skulder, som han sigtede Rasmus Lassen og Hans Lassen begge soldater i Åby, at de på sankt Mikkels aften 1638 her i Århus på Vestergade gjorde ham samme skade.

** N Madsen for Anders Lydiksen. efterskrevne, som var taget af bytinget til at skifte og dele den have ved Mindet, kaldes mester Niels Spentrups have, imellem salig mester Christen Hansen domskolemester her i Århus hans børn på den ene og Anders Lydiksen borger sst på den anden side, gav til kende, at de forgangen fredag var forsamlet på åstederne, og da målte og delte efterskrevne agre og jord i to lige parter.

** N Madsen for Abild Christensdatter. efterskrevne, eftersom de var her fra tinget taget til vurderingsmænd at skulle vurdere den gård med sine hosliggende boder, som salig Peder Christoffersen iboede, og Abild Christensdatter af ham i pant har, de vidnede, at de nu i dag har været på åstederne og fornævnte gård beseet, og eftersom gården og boderne er ganske meget brøstfældige og forfaldne, syntes dem at samme gård samt boder og dens tilliggelse i by og markjord ikke kan koste eller være mere værd end 1000 sletdaler i det aller højeste.

24/5 1639.

** Hans Andersen lydeligt sit 4.ting det han har aflyst den gangsti, som er gjort over hans kornhave uden Brobjerg, og der borttræder hans korn, og derhos i hvert ting tilsagt, at hvem, som efter denne dag findes der at gå over og fanger skade, da skal de have det for hjemgæld.

** Ove Sørensen for sin datter Birgitte Ovesdatter. Mette Rasmusdatter sst fremlagde sit efterskrevne skriftlige vidne lydende: er dette mit vidne, at nu forgangen mellem onsdag og torsdag om natten, der klokken var tolv, da hørte jeg, at Claus Badskær sst slog hans hustru Birgitte Ovesdatter i hendes seng og jog hende på gulvet og slog hende meget ynkeligt, trådte hende med sine fødder, som jeg stod og så igennem et hul, og slæbte hende over gulvet i hendes hår og handlede imod hende, som ingen ærlig mand burde at gøre imod sin hustru og kaldte hende intet andet end en hore og en tæve, det bekender jeg Mette Rasmusdatter.

** Ove Sørensen for Birgitte Ovesdatter fremlagde efterskrevne skriftlige brev, hvori efterskrevne vidnede, at de 7/5 sidst forleden med deres ven Claus Badskær havde været ligvagt med ham i Frederik Malers hus, og da de gik med ham hjem, hvor døren var lukket, og der Claus bankede på, kom pigen straks og lukkede op, og der han indkom i huset, bandede han og lod ganske ilde og løb til sengen til hans hustru Birgitte Ovesdatter og stødte og slog hende af sengen, siden slog og stødte hende til skive, kiste og bænke, så der blev en ganske skrig i huset, så han handlede ganske ilde med hende og mange gange kaldte hende et tæve og en hore.

** Rasmus Testrup for sin søn Oluf Testrup locat i Århus skole. Augustinus Miller sst med fuldmagt af Bendt Jensen skipper borger sst bekendte, at Bendt Jensen skyldig er Oluf Rasmussen 100 daler, og derfor blev pantsat til Oluf Rasmussen et Bendt Jensens hus, som han selv iboer, på Mejlgade sønden op til Søren Pedersens gård og norden til den gifde, som går til sankt Olufs kirkegård og strækker sig i længden fra adelgaden og til sankt Olufs kirkegård.

** Mikkel Clausen for Hans Andersen. denne tvistige gældssag imellem Hans Andersen og Johannes Mikkelsen vognmand sst blev fremdeles opsat i 14 dage, efterdi ingen mødte.

** Mikkel Clausen for Jens Christensen rådmand og Hans Andersen. denne tvistige sag imellem Jens Christensen, Hans Andersen og Jørgen Samsing, skipper på Rasmus Værns smakke, anlangende det fæmon, han for dem skulle have ført fra Kalundborg og til Århus blev fremdeles opsat 14 dage, efterdi ingen mødte.

** Knud Keldsen. Jost Pedersen foged på Skumstrup med fuldmagt af velb Niels Friis til Favrskov solgte fra ham og til Knud Keldsen en liden have på Brobjerg, som er liggende vesten og norden til Knud Keldsens egen ejendom og øster til Gert Hermandsen guldsmeds ejendom, og strækker sig med den nordre side til Folmersgyde.

** N Madsen for Jens Andersen. efterskrevne vidnede, at de 4/5 sidst forleden arresterede og byslog Niels Nielsen Holt, født i Hvilsager i Hald herred, og forbød ham under et fuldt vold at vandre her af byen, førend han talte Jens Andersens minde for hvis gæld, han hos ham havde at fordre, og gav til kende, at Niels Nielsen uden vilje og minde er vandret her af byen, og lyste ham derfor et fuldt vold til både for kongen, byen og bonden.

** Rasmus Pedersen stod for tingsdom og ved sin helgens ed og oprakte fingre benægtede, at hverken han eller hans folk tog Mads Ovesen soldat sst hans hat eller degen fra ham, som han ham efter tingsvidnes formelding har sigtet for.

** Knud Keldsen for Maren Simonsdatter. Simon Lauritsen borger sst på Maren Jensdatters vegne sst gav Maren Simonsdatter kvit og kravsløs for al hvis arv og gods, hendes husbond salig Niels Keldsen havde under værgemål for Maren Jensdatter og takkede Maren Simonsdatter godt for god betaling i alle måder.

30/5 1639.

** Ove Sørensen. efterskrevne vidnede, at de 24/5 sidst forleden var til syn til Claus Badskærs hustru Birgitte Ovesdatter, eftersom hendes far Ove Sørensen havde den derom bedt, og da havde hun to blå slag eller og var trådt under begge hendes bryst i hver side, ligesom det havde været trådt med fødder, og mange røde og blå slag på hendes bryst og arme, som hun for dem beskyldt har hendes husbond Claus Badskær sst for, at han så ynkeligt har handlet med hende uden al skyld og brøde, og syntes dem, at hun var meget ynkeligt medfaret.

** Ove Sørensen . efterskrevne vidnede, at de på søndag sidst var 8 dage efter middag hørte og så, at Claus Badskær her i Århus kom gående op ad gaden og havde en dragen kniv i hans hånd og gik til Ove Sørensen, som han sad i hans bislag hos hans hustru og kaldte ham en rødskægget skælm og sagde, at han skulle få skam med den hore, han havde inde.

** idem. Ove Sørensen lydeligt tilspurgte Claus Badskær borger sst, om han vidste nogen horesag med hans hustru Birgitte Ovesdatter, hvortil Claus Badskær svarede, han skyldte hende intet, men hun skulle blive i hendes hus og forholde sig som en ærlig dannekvinde.

** idem. Ove Sørensen tilspurgte Claus Badskær borger sst, om han ville give en forpligt, at han ville herefter skikke sig imod hans hustru og ikke skælde hende for nogen uærlig sag eller slå eller træde hende, men lade hende nyde fred og rolighed i huset, som en dannekvinde bør at nyde, og så

komme til sin hustru og forliges med hende og tage hende med vilje i sit hus, hvortil Claus Badskær intet svarede, men gik af tinget.

** N Madsen for Jørgen Andersen lod fordele Bendt Jensen sst for 2 sletdaler.

** Knud Keldsen. Jacob Lauritsen borgmester sst med fuldmagt af Gert Hermandsen guldsmed borger sst solgte fra ham og til Knud Keldsen en Gert Hermandsens liden have liggende i Folmersgyde vesten næst til Knud Keldsens egen ejendom og norden næst salig mester Christen Hansens børns ejendom og østen næst Peder Villumsens ejendom, og strækker sig med den nordre side til Folmersgyde.

** Mads Ovesen soldat offentligt sigtede og beskyldte Rasmus Pedersen, borger sst, at han 26/4 sidst var hovedårsag i den skade, han fik i hans højre hånd, idet han huggede ham med et spyd på hans hånd, så hans degen faldt af hans hånd, og sigtede Mads Ovesen Rasmus Pedersen offentligt og mundtligt inden 4 tingstokke for fornævnte skade, hvortil Rasmus Pedersen intet svarede, ej heller ville benægte.

** N Madsen for Mads Ovesen soldat gav til kende, at det var nu i dag det 3.ting, det han har kaldt på sandemænd sst, at de skulle komme her til ting sværge og gøre deres ed og tov over Rasmus Pedersen og Jørgen Snedker sst for en stor blodig skade, som de har gjort Mads Ovesen på hans højre hånd 26/4 sidst forleden.

** N Madsen for Henrik Keitwert borger til Stade efter opsættelses bemelding tiltalte Bernt Klodt møller i Århus kornmølle for 410 sletdaler med sin efterstående rente, som de to haver ikke er så gode, som han Henrik Keitwert dem i pant sat for har. og afsagde fogden derpå således, efterdi fremlægges Bernt Klodts ukasserede håndskrift, hvori han sig forpligter, dersom de to haver ikke er så gode, som han dem i pant har efter dannemænds tykke, ville han dem Henrik Keitwert vederlægge og betale og skadesløs holde, vidste fogden ikke andet herom at sige, at Bernt Klodt pligtig er samme hans udgivne håndskrift at holde.

** idem efter opsættelses bemelding tiltalte Bernt Klodt og hans hustru Anne Nielsdatter for 700 mark lybsk, som de Henrik Keitwert skyldig er efter deres brevs formelding, dateret 8/1 1627, hvortil blev fremlagt Bernt Klodts svar, at han ingen tiltale vil lide, men vil betale med sølv, penge og gode varer. og afsagde fogden derpå således, efterdi fremlægges Bernt Klodts ukasserede brev til Henrik Keitwert lydende på 700 mark lybsk, da vidste fogden ikke rettere herom at sige, end Bernt Klodt jo pligtig er og bør fornævnte gæld med bekostning inden 15 dage at betale.

** Jens Iversen bager lod fordele efterskrevne for gæld.

** Rasmus Nielsen rådmand. Margrete Poulsdatter afgangne Anders Bertelsens, fordum kannik her i Århus, lod læse efterskrevne skriftlige tilbud lydende: eftersom Rasmus Nielsen rådmand sst skal have en stor sum penge efter min salig husbond at fordre, og eftersom her ikke findes penge, guld eller sølv til samme gælds betaling, og vi ikke heller kan få solgt af vores ejendom, som vi gerne ønskede til den gæld så vel som andre at betale, tilbyder jeg og mine børn Rasmus Nielsen udlæg i min salig husbonds og deres salig fars efterladte ejendom. actum Århus 1/5 1639 Margrete salig Anders Bertelsens egen hånd, hvortil Rasmus Nielsen svarede at være tilfreds med indlæg at måtte bekomme i den salig mands ejendom ham pantsat er efter to efterskrevne breves formelding, det første lydende på 200 enkende daler udstedt til Rasmus Nielsen forrige slotsskriver på Skanderborg,

dateret Århus 22/5 1630, og det andet lydende på 100 speciedaler, dateret Århus 5/10 1631. derefter tilmeldte byfogden efterskrevne mænd, som skulle forføje dem på åstederne, og Rasmus Nielsen indlæg og tilvurdering af forskrevne pant og ejendom at gøre, hvor heden de sig og straks forføjede, og derefter igen på tinget for retten indkommet og til kende gav, at de havde tilvurderet Rasmus Nielsen 21 fag hus liggende vesten til Skolegade, og de 18 fag deraf strækker fra salig Anders Bertelsens portrum og i sønder til de boder, Århus kapitel tilforn var tilvurderet, og er funderet i 4 våninger. de andre 3 fag hus ligger næst norden ved fornævnte portrum, hvilket de afhjemlede for en fuld vurdering.

** Niels Madsen på velb Erik Grubbe til Tjele KM befalingsmand på Århusgård hans vegne. efterskrevne vidnede, at de hos var, hørte og så 8/4 sidst forleden på Brobjerg, at Søren Skytte, tjenende på Århusgård, kom gående og ville gå hjem, da kom to soldater Hans Reping og Matias Busch og havde hver et draget værge i hånden og gav dem i parlament med ham og sagde på tysk, din gamle skælm, hvad er du for en, og stødte og stak ham på livet og havde nær dræbt ham, havde Gud og godtfolk ikke hjulpet ham fra dem, og ikke de hørte eller så, at Søren Skytte gav dem nogen årsag til slig parlament.

** N Madsen for Maren salig mester Bonde Nielsens. efterskrevne, som var fra tinge taget til synsmænd at skulle syne og se, hvis er forfærdiget på latinske skolemesters residens sst, de vidnede, at de 28/5 sidst forleden var på åstederne, og da så de, at der var indlagt nye lejdestykker, bjælker, deler og tagsten.

** N Madsen for Hans Deuster. efterskrevne vidnede, at de 27/5 sidst forleden var over en venlig afregning imellem Hans Deuster og Margrete Poulsdatter og hendes børn om hvis salig Hans Grønbæk og salig Anders Bertelsen imellem været har, og da blev Margrete Poulsdatter med hendes børn skyldig til Hans Deuster 5 kurant daler ringere 13 skilling danske.

6/6 1639.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam på velb Jost Høg til Bjørnholm hans vegne havde stævnet Hans Jostsen borger sst og ham tiltalte for 358 rigsdaler. efterdi Hans Jostsen ikke for forfalds skyld kunne være til stede, opsatte fogden sagen i 4 uger.

** N Madsen for salig Laurits Markorsens hustru og børn i Nakskov i Lolland. efterskrevne, eftersom de var taget til vurderingsmænd at skulle udvurdere af Rasmus Lassen bagers bo udlæg for hvis gældskrav, Niels Madsen på salig Laurits Markorsens hustru og børns vegne havde at fordre, da vidnede og kundgjorde de, at de 27/5 sidst forleden har været i Rasmus Lassens bo, hvor de efter en dom her af tinget 2/11 sidst forleden udvurderede efterskrevne gods, og derefter indlagde de Niels Madsen på salig Laurits Markorsens hustru og børns vegne i Rasmus Lassens gård på Mejlgade.

** N Madsen på KM og Århus bys vegne gav til kende, at det var i dag hans 4.ting at have opkrævet sandemænd, som i dag skulle gøre deres ed og tov over Jørgen Snedker sst for sår og skade, han har været med at gøre Mads Ovesen soldat. så fremstod Jørgen Snedker og begærede, det sandemænd ikke skulle sværge ham vold over, og anlovede for vold, sår og skade at skulle afsone, som han har været med at gøre Mads Ovesen i hans højre hånd.

** N Madsen på KM og Århus bys vegne gav til kende, at det i dag var hans 4.ting at have opkrævet sandemænd, som i dag skulle gøre deres ed og tov over Rasmus Pedersen borger sst for sår og skade, han har været med at gøre Mads Ovesen soldat. så fremstod Rasmus Pedersen og begærede det sandemænd ikke skulle sværge ham vold over, men straks for tingsdom anlovede og tilforpligtede sig for vold, sår og skade at skulle afsone, som han har været med at gøre Mads Ovesen i hans højre hånd.

** Mikkel Clausen for Mads Ovesen soldat. Rasmus Pedersen borger sst lovede og tilforpligtede sig at skulle stille ham tilfreds for hvis sår og skade, han har med været og gjort Mads Ovesen soldat i hans højre hånd, eftersom han derfor i dag skulle have været vold oversvoret.

** N Madsen for Didrik Hattemager. efterskrevne vidnede, at de 15/5 sidst forleden så, at den ko, som Didrik Hattemager købte af Søren Jensen i Snerild 12/5 sidst forleden, lå i Vestergades ende, og gennede de den til broderen i Mølledammen, og der så de, at den ajlede blod, og blev siden død om natten.

** N Madsen på kongens, byens og sagvolderens vegne. denne tvistige sag imellem Niels Madsen og Niels Hasle anlangende bordag, Niels Hasle skal have gjort, blev optagen 14 dage.

** N Madsen for Jacob Mikkelsen borgmester i København efter opsættelses bemelding tiltalte Henrik Mogensen domkirkens ridefoged for 61 sletdaler, han ham skyldig er efter hans håndskrifts bemelding, dateret Århus 22/7 1637. i lige måder tiltalte ham, for han har sig understået uden fuldmagt at tiende i Ørum. derimod mødte Henrik Mogensen og fremlagde sin fortegnelse derimod, som lyder på en sum penge, han derimod har at fordre, så og eftersom han er en kapitelstjener, henskød han sig derfor til sin tilbørlige øvrighed. og efter sådan lejlighed afsagde fogden derpå således, at eftersom Henrik Mogensen er Århus kapitels ridefoged og ikke nogen borger her i byen, da fandt han denne sag at indkomme for sin tilbørlige dommer.

** Hans Andersen hospitalsforstander sst begærede, at byfogden ville efter lensmandens befaling opnævne ham 6 uvildige dannemænd, som kunne besigtige og forfare hospitalsbygning og fornødenhed, hvordan det nu var, der Hans Andersen det annammet, eftersom han derfor har givet lovligt varsel. derimod mødte Henrik Mogensen domkirkens ridefoged og fremlagde doktor Morten Madsen superintendant over Århus stift hans skriftlige svar lydende, eftersom Hans Andersen har i dag 8 dage ladet give varsel for syn til Århus hospital, så formener jeg, at han bør intet at befatte sig dermed, før han er ganske dertil konfirmeret, og han bekommer sin ordinants, og begærer af fogden ikke noget syn ham at tilstedes, før han sin ordinants bekommer. Århus datum 6/6 1639. derefter blev således afsagt, efterdi Hans Andersen nu ikke fremlægges lensmandens skriftlige fuldmagt, synsmænd til hospitalets brøstfældighed at skulle opkræve, da vidste fogden ikke imod doktor Morten Madsens forbud nogen synsmænd at kunne udstede.

** Mikkel Clausen for Hans Andersen og på hans vegne efter opsættelses bemelding tiltalte Jørgen Jensen Samsing, som sejler på Rasmus Værns smakke, for en del fæmon, ham af Hans Andersen er indleveret på Kalundborg bro, som han lovede næst Guds hjælp at levere i Århus til Jens Lassen, hvilket ikke er sket, men har sejlet dem til Helnæs og der over hals og kop styrtet fæet, heste og hopper i stranden, hvoraf det er ganske fordærvet og ilde medfaret, så en part måtte ages til landsbyen og er der døde, og var fortrådt i smakken af andre heste, og mente, at han havde gjort uret og bør dem sin skade at betale. derimod mødte Niels Madsen på Jørgen Jensens vegne og fremlagde hans skriftlige svar i sin mening, at formedelst storm og Guds vejrlig måtte de sætte både hans og

andre godtfolks fæmon af smakken, tilmed har ej heller med samme smakke at bestille, uden sejler for en hyre og er udenlands, og at han derfor bør at have lovligt 6 ugers varsel. og blev derpå således afsagt, så efterdi ikke bevises Jørgen Jensen lovligt efter recessen at være stævnet, eftersom han har sot tilhold i Kalundborg udenlands, og at sejle for hyre i Rasmus Værn i Århus og Oluf Jensen i Kalundborg deres fælles smakke, da vidste fogden ikke Jørgen Jensen til noget lovmål at finde, førend han lovligt indstævnes.

** Mikkel Clausen for Hans Andersen efter opsættelses formelding tiltalte Johannes Mikkelsen vognmand sst for 6 tønder godt rent byg og 2 mark efter hans udgivne håndskrift, ingen mødte noget hertil at svare, og blev fordi tildømt at betale inden 15 dage.

** Niels Madsen for Hans Deuster havde stævnet Margrete Poulsdatter samt hendes børn og alle deres lovværger for gæld, de Hans Deuster skyldig er efter overkøbmands afsigt og tingsvidnes indhold 30/5 1639. og blev derpå således afsagt, så efterdi fremlægges overkøbmand i Århus hans skriftlige afsigt, hvori Margrete Poulsdatter er tildømt at betale Hans Deuster 66 rigsdaler, item et tingsvidne, hvori hun og hendes børn er tildømt at betale ham af salig Hans Grønbæks gæld 5 kurant daler ringere 13 skilling, og hun for samme gæld tilbyder udlæg, vidste fogden ikke andet derom at sige, end Margrete Poulsdatter og hendes børn jo pligtig er og bør at betale samme gæld inden 15 dage, eller derfor at have udlæg i hendes og hendes børns bo.

13/6 1639.

** N Madsen for mester Christian Melchiorsen konrektor. efterskrevne vidnede, at de 22/5 sidst forleden var i Lyngby hos Jens Christensen og tilsagde ham, at han mandagen der næst efter skulle komme til Århus med færdige heste og vogn at age mester Christian 4 mil af by, og dersom han ikke selv kunne køre vognen, da skulle han sende en karl frem, som vel kunne køre.

** Ove Sørensen havde stævnet Claus Badskær og ham tiltalte for efterskrevne, som han ham skyldig er efter hans efterskrevne regnskabsbog 1637-1639. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** Mikkel Clausen for Henrik Mogensen tiltalte Anne Tyges sst for efterskrevne borddække og tinfad, som hende er leveret og pantsat for 7 mark. ingen mødte, blev opsat i 4 uger.

** Mikkel Clausen for hr Mourits på Samsø. denne tvistige sag imellem hr Mourits og Morten Jacobsen i Århus anlangende det kornkøb, de med hverandre oprettet har, blev opsat, af årsag ingen mødte noget dertil at svare, i 4 uger.

** Jacob Lauritsen for Peder Brodersen foged på Skovgård i Jelling herred tiltalte Søren Pedersen Skovlkær sst for 12 fedegalte, han ham afkøbt har og annammet på Gesingholm 1627 for 16 rigsdaler, mente han burde at betale. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam for velb Jost Høg til Bjørnholm og på hans vegne havde i dag til 2.ting tiltalt Hans Jostsen sst for 1 1/2 rigsdaler, han skulle have annammet for meget på noget klæde på Ejler Høgs vegne, og mente at han burde at have sit 2.ting lovligt ved magt over Hans Jostsen for samme 1 1/2 daler. derpå blev således afsagt, så efterdi Oluf Andersen intet fremlægger, hvormed han kan bevise, Hans Jostsen at være skyldig 1 1/2 rigsdaler, vidste byfogden ikke at tilfinde Oluf Andersen noget lovmål over Hans Jostsen, men Hans Jostsen for denne tiltale fri at være.

** Peder Andersen i Skæring munkegård for Markus Pedersen ridefoged til Kalø havde stævnet Jens Udsen borger sst og ham tiltalte for 110 sletdaler med sin rente, og for 3.parten af en fragt til København efter hans brevs formelding. ingen mødte, blev opsat i 4 uger.

** Peder Andersen i Skæring munkegård for Niels Pedersen skriver på Kalø. denne tvistige gældssag imellem Niels Pedersen og Jens Udsen borger i Århus, efterdi ingen mødte, blev opsat i 4 uger.

** N Madsen for Bodil Jensdatter. Bodil Jensdatter sst gav last og klage på Søren Knudsen sst for sår og skade, han har gjort på hendes datter Johanne Matiasdatter 30/5 sidst forleden.

** idem. efterskrevne vidnede, at de 30/5 sidst forleden var til syn til Johanne Matiasdatter sst, og da så de, at hun havde en stor skade i hendes venstre fod, så tæerne var gennemknust, og nu stod hendes mor Bodil Jensdatter og sigtede og beskyldte Søren Knudsen sst, for han gjorde hendes datter den skade, og lyste Niels Madsen Søren Knudsen derfor et fuldt vold til.

20/6 1639.

** Peder Pedersen borgmester for Anne Bertelsdatter. efterskrevne 24 dannemænd, borgere sst, vidnede at Anne Bertelsdatter er barnfødt i Århus af ærlige ægte forældre, hendes far var Bertel Jensen og hendes mor Johanne Rasmusdatter, og har Anne Bertelsdatter handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Ove Sørensen for Hans Klodt. efterskrevne vidnede, at Hans Kock havde skældt Hans Klodt for en gammel skælm, og Hans Kock ved hans ed og oprakte fingre nægtede at have skældt Hans Klodt for en gammel skælm, og vidste ikke andet med ham end ærligt, men sagde, at Hans Klodt havde købt vidnesbyrdene til at vidne.

** Søren Jensen i Randers for velb Otte Marsvin til Dybæk KM befalingsmand på Dronningborg. Christen Nielsen i Rigtrup gav last og klage på Søren Nielsen smed i Århus, for han 12/6 sidst forleden, der han på sin husbond Otte Marsvins vegne var hos ham med en stævning at forkynde, da uden al skyld og brøde har i stor hastighed og med gevalt i hans ansigt slået med et stykke jern et stort sårmål, så blodet straks efter har udgået, som ikke kan skjules med hat eller hår, desligeste for så mange stød og slag, som har efterfulgt på hans legeme, som han ikke ved i sine dage kan forvinde eller komme til sin førlighed, og derhos vidnede Christen Nielsen, det der Søren Smed slog ham, da sagde han, det skal du have for Søren Jensens skyld, hvortil Søren Smed svarede og ved sin ed og oprakte fingre benægtede, at han ikke har gjort Christen Nielsen i Rigtrup nogen skade.

** idem for velb Otte Marsvin. efterskrevne vidnede, at de nu her ved tinget var til syn til Christen Nielsen i Rigtrup, og da så de, at han havde et lidet ar og et lidt riflet på den højre side af hans næse, som var næsten helet. og nu stod Christen Nielsen og ved sin ed sigtede Søren Nielsen smed sst for, at han 12/6 slog ham og gjorde ham samme skade, hvortil Søren Smed svarede og ved sin ed benægtede, at han ikke har gjort Christen Nielsen nogen skade.

** N Madsen for Matias Grau i Randers. denne tvistige gældssag imellem Matias Grau og Bernt Klodt møller i Århus kornmølle, efterdi ingen mødte noget dertil at svare, blev fremdeles opsat til i dag 14 dage førstkommende.

** Christoffer Pedersen. denne tvistige gældssag imellem ham og hans kreditorer udenbys, efterdi ingen mødte blev opsat 14 dage.

** Jacob Lauritsen for Mikkel Clausen havde stævnet Rasmus Pedersen borger sst og tiltalte ham for 6 rigsdaler, som Mads Ovesen soldat er blevet Mikkel Clausen skyldig for kost og tæring, brevpenge og varselspenge, som Rasmus Pedersen har lovet Mikkel Clausen at stille ham tilfreds for den skade, han har gjort Mads Ovesen i hans højre hånd, endvidere for 20 rigsdaler for Mads Ovesens skade, svie og værk. ingen mødte, blev opsat 14 dage.

** Ove Sørensen. denne tvistige sag imellem Ove Sørensen og Claus Badskær skændsord anlangende, som Claus Badskær Ove Sørensen efter tingsvidnes formelding har tilsagt, blev opsat til i dag 14 dage.

** Ove Sørensen gjorde sit skudsmål til menige borgere og indbyggere, som her i dag til stede var, hvorledes han sig hos dem skikket og handlet har fra det første, han kom hertil og nedsatte sig og til denne dag, hvortil svarede efterskrevne 24 dannemænd, alle borgere sst, og vidnede at han havde sig skikket og handlet ærligt, kristeligt og vel.

** Ove Sørensen på sin datter Birgitte Ovesdatters vegne gjorde hendes skudsmål, hvorledes hun er født og båret, og hvorledes hun sig har skikket og handlet, både før hun kom i ægteskab og des midlertid hun har været i ægteskab. hertil svarede efterskrevne 24 dannemænd borgere sst, og vidnede, at Birgitte Ovesdatter er barnfødt her i Århus, hendes far var Ove Sørensen og hendes mor (blank), og har Birgitte Ovesdatter, både før hun kom i ægteskab og siden, handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel, og ingen fremkom, som havde hende noget at beskylde.

** Ove Sørensen for Jens Lauritsen rådmand og på hans vegne gav last og klage over Envold Bager borger sst, for han har ladet pløje og ført ulovlig sæd i salig hr Christen Madsens børns jord, liggende til den gård på Rosengade, deres salig far iboede, og ikke derfor har villet tale minde.

** Didrik Hattemager. Peder Sørensen hyrde vidnede, at den ko, som Didrik Hattemager købte af Søren Jensen i Snerild, den mandag hun kom for ham, at han skulle den vogte, ajlede hun blod før middag, der de ville drive hjem i byen, og ikke hun åd græs på marken, til hun døde.

** Claus Sager badskær havde stævnet Ove Sørensen borger sst gældssag anlangende og gav Claus Sager ham sag for efterskrevne gæld, han ham efter hans regnskabsbogs indhold skyldig er. da efter tiltale, gensvar og den sags lejlighed (uafsluttet)

27/6 1639.

** Jens Simonsen. Knud Madsen bøssemager borger sst solgte og skødede til Jens Simonsen et hans hus, han nu selv iboer, liggende på Brobjerg den østre side i gaden norden næst Søren Jensen og sønden næst Jep Nielsen sst deres gårde, og strækker sig i øster på fra adelgaden og til Søren Jensens kornhave.

** Knud Madsen bøssemager for Rasmus Nielsen rådmand. Jens Simonsen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 50 sletdaler, og derfor til underpant satte

Rasmus Nielsen hans hus og ejendom, han nu afkøbte Knud Madsen bøssemager, liggende på Brobjerg.

** Niels Madsen for Wulf Baltsersen efter opsættelses formelding tiltalte Claus Badskær borger sst for 16 sletdaler, han ham skyldig er efter hans brev, dateret 10/10 1636, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Niels Madsen for Mogens Christensen. denne tvistige gældssag imellem Mogens Christensen og hans kreditorer, efterdi ingen af dem mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** Niels Madsen for Ditlev Bager havde stævnet Johan Kræmmer borger sst og ham tiltalte for 6 sletdaler, som han for ham har lovet og godsagt til Jørgen Vinter sst. ingen mødte, endog 3 gange blev påråbt, blev fordi opsat i 4 uger.

** Søren Jensen i Randers for velb Otte Marsvin. denne tvistige sag imellem Søren Jensen på Otte Marsvins vegne og Søren Smed i Århus, anlangende det Søren Smed skal have slået hans tjener, som forkyndte en stævning for ham, blev opsat i 4 uger.

** Jacob Lauritsen for Peder Brodersen foged på Skovgård i Jelling herred efter opsættelses bemelding havde tiltale til Søren Pedersen Skovlkær sst for 16 rigsdaler for 12 fedegalte, han Peder Brodersen afkøbte og annammede på Gesingholm 1627, hvorimod Søren Pedersen Skovlkær ved højeste ed benægtede, at han aldrig havde købt eller handlet med Peder Brodersen, og derhos tilspurgte Jacob Lauritsen, om han havde noget videre bevis at fordre samme gæld efter, hvortil Jacob Lauritsen svarede nej.

** Jens Iversen. Niels Mikkelsen skrædder borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Iversen og hans arvinger et hans hus og bod, som han Wulf Baltsersen i Århus afkøbt har, liggende på Graven næst vesten velb fru Olivia Lykkes gård, som Rasmus Pedersen Testrup nu tilhører, og næst østen til Jens Iversens egen gård og ejendom og strækker sig i nør til Wulf Baltsersens have og sønder til adelgaden.

** Niels Madsen for Hans Pedersen. Jens Iversen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 100 rigsdaler, og derfor til underpant satte Hans Pedersen et hans hus og bod, som han Niels Mikkelsen skrædder sst nu nyligen afkøbt har, liggende på Graven.

** Peder Sørensen Tunbo tiltalte Jens Christensen bager borger sst, for han to gange har forlokket hans søn Søren Pedersen i sine umyndige år fra sin skolegang, ham og hans søn til stor skade, og lader sig bemærke, at han skulle have stedt sin søn til ham, hvilket han højligt benægtede. blev opsat i 14 dage.

** Niels Madsen for Niels Ibsen i Elsted. Niels Ibsen gav last og klage på Rasmus Tomasen og Anders Tomasen, tjenende i Elsted, for de 5/5 sidst forleden her på Århus frihed under klinten uden al skyld og brøde overfaldt ham og slog ham i hans højre øje blå og blodig samt andre blå slag, og dem derfor i dag til fulde mål sigtede.

** idem. efterskrevne vidnede, at de den (blank) sidst var til syn til Niels Ibsen i Elsted, og da så de, at hans højre øje var slået blå og blodig og havde andre blå slag, og nu stod for tingsdom Niels

Ibsen i Elsted og til fulde mål sigtede og beskyldte Rasmus Tomasen og Anders Tomasen i Elsted for, at de 6/6 sidst forleden overfaldt slog og gjorde ham samme sår og skade.

** Anders Pedersen Højen stod for tingsdom og fremæskede, om nogen var, som kunne eller ville have nogen tiltale til ham, eftersom han af nogle i Randers var varsel givet til her i dag at svare, og ikke nogen fremkom, som havde nogen tiltale til ham.

** Peder Andersen i Skæring munkegård for Niels Pedersen skriver på Kalø og på hans vegne havde stævnet Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens efterleverske sst samt hendes børn med sin og deres lovværger for dom for hvis gæld, hendes salig husbond var Niels Pedersen skyldig efter hans efterskrevne udgivne brevs lydelse, hvori han gør vitterligt, at han skyldig er Niels Pedersen slotsskriver på Kalø 27 rigsdaler for 16 tønder byg, 8 rigsdaler for 4 tønder rug og et halvt hundrede rigsdaler rede lånte penge, dateret Århus 19/4 1637. derimod blev fremlagt Margrete Poulsdatters skriftlige svar, at efterdi hun ikke kan bringe penge til veje til dets betaling, så tilbyder hun indlæg i hendes og hendes børns gård og ejendom. derpå blev således afsagt, at efterdi fremlægges salig Anders Bertelsens brev på 85 sletdaler, som han forpligter sig og sine arvinger at betale, vidste dommeren ikke andet herom at sige, end Margrete Poulsdatter med sine børn jo pligtig er og bør at betale 85 sletdaler med rente og interesse inden 15 dage eller derefter at have udlæg.

** Ove Sørensen borger sst med en opsættelse her af tinget 13/6 sidst forleden da havde stævnet Claus Badskær borger sst for gæld efter hans efterskrevne regnskabsbogs formelding. så blev Claus Badskær 3.gange påråbt, men ingen fremkom, og blev fordi derpå således afsagt, at Claus Badskær pligtig er og bør at betale Ove Sørensen fornævnte gæld inden 15 dage.

** Wulf Baltsersen byfoged. Rasmus Lassen bager borger sst æskede hvis breve igen af Wulf Baltsersen byfoged, som han har gjort indlæg efter i hans gård på Mejlgade for hvis gæld, han var salig Laurits Markorsen med hustru og børn i Nakskov i Lolland skyldig, og så for tingsdom leverede byfogden Rasmus Lassen hans udgivne brev på samme gæld, en opsættelse og en dom.

** Niels Madsen for hr Christen Nielsen Friis i Rårup. Niels Madsen gav til kende, at det var nu i dag det 4.ting, så vel som tilforn 1636-1637-1638 det han har på hr Christen Friises vegne, som er værge for salig mester Christen Hansens børn, tilbudt alle dem, som vil købe noget af hvis gods, som salig Christen Hansens børn er tilfaldet efter salig Magdalene Hansdatter, så og penge at ville have på rente, som hr Christen Friis har under værgemål, skulle de det gerne for betaling bekomme.

4/7 1639.

** Augustinus Miller. Henrik Keitwert indvåner i Stade solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Augustinus Miller og hans arvinger en hans have, grund og ejendom, som han af Bernt Klodt sst i pant har haft, liggende uden Munkeport sønden næst salig mester Bonde Nielsens have og norden næst til Niels Sørensen Tilst hans ejendom og strækker sig vester på fra adelvejen til Hans Jostsens have.

** N Madsen for Niels Ibsen i Elsted og på hans vegne lovligt advarede og opkrævede sandemænd sst, at de i dag 14 dage skulle komme her til ting, sværge og gøre deres ed og tov over Rasmus Lassen og Anders Lassen i Elsted, for de 6/6 sidst forleden uden skyld og brøde gjorde ham sår og skade.

** N Madsen for Christen Hansen murmand havde stævnet Hans Pedersen murmand i Rolsø og tiltalte ham, for han ikke har holdt hans udgivne brev at skulle have tjent ham fra 14 dage før påske og til 14 dage efter sankt Mikkels dag. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** Mikkel Clausen for Karen Hansdatter og på hendes vegne fremlagde efterskrevne hendes skriftlige klage lydende: er det min store last og klage over Maren Madsdatter, salig Jens Olufsens sst, for hun 27/6 sidst forleden om morgenen tidlig er indkommet i mit hus og har af mig været begærende, jeg ville lade hende se den kvittering, som mig og hende i dannemænds nærværelse 26/6 om hvis regnskaber, vores salig husbønder har imellem været, gjort var, som hun såvel som jeg og dannemænd har underskrevet, og der jeg stod og læste den for hende, har hun den pludselig med vred hu rykket den af min hånd og revet i stykker mod min vilje og minde. actum Århus 2/7 1639 Karen Hansdatter salig Jens Christensens egen hånd. derimod fremlagde Maren Madsdatter efterskrevne hendes skriftlige svar lydende: dette er mit svar, at jeg har nogen tid fordret min salig husbonds gæld, som salig Jens Christensen var ham med rette skyldig, og jeg kunne intet få af ham den stund, han var i klostret, og samme gæld beløber sig ved 80 daler, så sendte Karen Hansdatter bud efter mig at ville se, hvad hun var mig skyldig, så går jeg straks did med min bog, da sidder Jacob Lauritsen ridefoged der i stuen, så jeg tænkte at ville gå hjem med min bog igen, så kom Hans Andersen ind, så tænkte jeg, nu sker mig ingen uret. så kom Karen Hansdatter med et lidet regnskab, hvad jeg har fået af hende, så regnede de, at det skulle løbe lige op, så hun skulle give mig 2 tønder korn. så bad hun hendes søn skrive en kvittans, og jeg vidste ikke andet, end den lyder på det, som hun har fortalt mig, thi jeg var trohjertet. der jeg kom hjem jeg læste kvittansen over, da var den sluttet på alt mit regnskab, og da var det udgjort i min bog og skrevet under. så kunne jeg ikke få ro den ganske nat for den uret mig var sket, så gik jeg til hende om morgenen og sagde til hende, at mig var intet vederfaret ret, jeg ville se den kvittans, så lod hun mig se den, så sagde jeg, jeg kan ikke give din en kvittans på det. som jeg ikke har fået af dig, så gik jeg ud med den. Maren Madsdatter salig Jens Olufsens egen hånd.

** Mikkel Clausen for Karen Hansdatter. Maren Hansdatter og Maren Jensdatter vidnede, at de 27/6 sidst forleden hos var, hørte og så, at Maren Madsdatter sst kom ind til Karen Hansdatter om morgenen tidlig og begærede af hende, at hun ville lade hende se den kvittering, som dagen tilforn gjort var, og da rev Maren Madsdatter samme kvittering af Karen Hansdatters hånd og skældte på hende, at hun havde handlet med hende, som ingen ærlig kvinde vel anstår, så Gud skulle straffe hende. derimod fremlagde Maren Madsdatter hendes efterskrevne skriftlige svar.

** Mikkel Clausen for Karen Hansdatter. Hans Andersen hospitalsforstander sst fremlagde efterskrevne sit skriftlige vidne lydende, at han 26/6 var overværende, da Maren Madsdatter salig Jens Olufsens og Karen Hansdatter gjorde regnskab med hverandre, så vel som Jacob Lauritsen på Brobjerg og Karen Hansdatters søn Hans Jensen, og da blev de således forligt om samme deres regnskab, både som fandtes i bøgerne, så og hvis Maren Madsdatter havde bekommet af Karen Hansdatter, midlertid hun var i hospitalet, som var skrevet på et register, at Karen Hansdatter skulle give Maren Madsdatter over alt regnskab en tønde rug og en tønde byg. datum Århus 3/7 1639 Hans Grønbæk Andersen egen hånd. Jacob Lauritsen og Hans Jensen sst vidnede enhver særdeles med deres ed og oprakte fingre det samme.

** Mikkel Clausen for Margrete Poulsdatter og på hendes vegne fremlagde efterskrevne tilbud lydende: eftersom jeg min salig husbonds gældnere nogle gange har anmodet, de ville i den salig mands efterladte gods søge deres betaling, anseende jeg for min tunge tilstand ikke kan stå dem for rente, og en del dog dermed opholder, har jeg af høj trængende nød været forårsaget for sligt tilbud

varsel at give til landsting, på det tingsvidne derom kunne meddeles, og er endnu mit og mine børns venlige tilbud og begærende, at de godtfolk, som noget efter min salig husbond med rette har at fordre, ville inden førstkommende sankt Mikkels dag i hans efterladte gods for deres betaling udlæg annamme, og ikke dermed opholde til min og mine 11 små børns største fordærvelse. actum Århus 4/7 1639 Margrete salig Anders Bertelsens egen hånd.

** Oluf Andersen i Humlegårdsdam. i denne tvistige sag imellem Jost Høg og Hans Jostsen her i Århus afsagde byfogden således, så efterdi Jost Høg ikke lader fremlægge Hans Jostsens hovedbrev eller nogen dokumenter, hvorefter han kunne have nogen gæld at fordre, desligeste Hans Jostsen nu benægter aldeles intet at være Jost Høg skyldig, men efter rigtigt udlæg på tinge er ham af fogden hans hovedbrev leveret, da vidste byfogden ikke Hans Jostsen at tilfinde nogen gæld til velb Jost Høg at betale.

** N Madsen for mester Christian Melchiorsen konrektor (uafsluttet)

11/7 1639.

** N Madsen for Mogens Christensen. denne tvistige gældssag imellem Mogens Christensen og hans kreditorer blev endnu fremdeles opsat til i dag 14 dage.

** Mikkel Clausen for hr Mourits på Samsø. denne tvistige sag imellem hr Mourits og Morten Jacobsen sst om hans kvota rester af det kornkøb blev fremdeles, efterdi ingen mødte, optagen til i dag 14 dage førstkommende.

** N Madsen for Hans Klodt havde stævnet Hans Kock sst for ærerørige ord, han Hans Klodt efter tingsvidnes indhold skal have tilsagt, og mente, at han burde det at bevise eller derfor at lide tiltale og deles for en løgner. ingen mødte, blev opsat 14 dage.

** Mikkel Clausen for Karen Hansdatter. denne tvistige sag imellem Karen Hansdatter og Maren Madsdatter, salig Jens Olufsens sst, anlangende den likvidering, som dem om deres regnskab imellem gjort er, så og om den kvittering, Maren Madsdatter efter tingsvidnes indhold skal have frataget Karen Hansdatter i hendes hus, blev opsat til i dag 14 dage.

** Margrete Knudsdatter gav last og klage på Anders Jensen skrædder sst, for at han 4/7 sidst forleden overfaldt hende udenfor hans dør og slog hende både med en saks og en vognkæp, og slog hende med dynd i hendes ansigt uden al skyld og brøde.

** Augustinus Miller for Maren Rasmusdatter salig Anders Lauritsens. Peder Andersen, Niels Andersen og Anders Andersen sst, enhver på sine egne vegne gav deres kære mor Maren Rasmusdatter afkald for al hvis arv, som dem var tilfaldet efter deres salig far Anders Lauritsen, som boede og døde sst. i lige måder stod for tingsdom Christen Carlsen rådmand og overformynder på Laurits Andersen og Mette Andersdatters vegne gav deres mor Maren Rasmusdatter afkald for al ydermere skifte og jævning efter deres salig far Anders Lauritsen, efterdi deres arvelod endnu hos deres mor for dem efter skiftebrev er bestående.

** Ove Sørensen. Mette Andersdatter og Mette Knudsdatter sst fremlagde deres efterskrevne skriftlige vidne lydende: er det vores vidne imod den opskrift, som Claus Badskær skal have skrevet i sin bog, at han skulle have lægt Ove Sørensen med salve på hans legeme, og derfor opskrevet en

sum penge, så sværger vi ved Gud og vor salighed, at Ove Sørensen ikke har haft Claus Badskær hans salve fornøden eller bekommet nogen salve i de 6 år, vi har været hos ham. ydermere vidner Mette Andersdatter, at min mand Ove Sørensen har ikke haft nogen sår eller skade på hans krop, så han har haft badskær fornøden i de ni år, vi har været tilhobe.

** idem. Birgitte Ovesdatter, Mette Andersdatter og Mette Knudsdatter sst fremlagde deres efterskrevne skriftlige vidne lydende: eftersom min husbond Claus Badskær skal have sagt, at jeg skulle have båret min far noget salve op fra Claus Badskær til at læge min fars legeme med, så sværger jeg ved Gud og min salighed, at jeg det aldrig har gjort, ej heller seet at Claus Badskær har beredt nogen salve til min far, ej heller min far at have haft det fornøden, desligeste bekender jeg, at min far er Claus Badskær intet skyldig, uden 5 gamle tomme tønder.

** N Madsen for Niels Sørensen og på hans vegne gav til kende, at det var nu i dag det 4.ting, det han har budt til købs hvis gods, som hans søster Bodil Sørensdatter endnu af sin fædrene og mødrene arv har usolgt, og som Niels Sørensen for hende har haft under værgemål, om nogen var, som noget deraf ville købe, skulle de det gerne for betaling bekomme.

** Rasmus Nielsen i Elsted Søndergård på sin husbond velb Erik Grubbe til Tjele, KM befalingsmand på Århusgård, hans vegne. Rasmus Nielsen i Elsted Søndergård, delefoged i vester Lisbjerg herred, på sin husbond Erik Grubbes vegne for retten lod indføre en kvinde ved navn Inger Markorsdatter, barnfødt i Skæring, for et uskikkeligt og forargeligt levned, hun har i levet og beganget, og for retten fremlagde salig hr Laurits Pedersen, fordum præst til Egå kirke, efterskrevne hans skriftlige kundskab lydende: Inger Markorsdatter har avlet 5 børn uden ægteskab, for 3 har hun taget åbenbarligt skrifte i menigheden, det 4.barn er hun overbødig at tage skrifte på. datum Århus Vorfruedag Laurits Pedersen min hånd. og findes skrevet på samme kundskab af hr Søren Bertelsen i Skejby således, Inger Markorsdatter i Terp, kundskab fra hr Laurits Pedersen i Århus, at hun er 3 gange absolveret publice i Egå kirke for 3 børn, hun har avlet i skørlevned, og endnu 4.gang åbenbart afløst af mig i Lisbjerg kirke 13/9 1635 for lejermål med Niels Pedersen af Kankbølle, og bekendte at være sin 6.forseelse. Søren Bertelsen egen hånd. dernæst fremstod Inger Markorsdatter ledig og løs upint og utiltvunget og bekendte, at hun i skørlevned og løsagtighed havde avlet efterskrevne 6 børn, hvoraf de 4 var døde, det første hedder Hans Tomasen og lever endnu, hans far Tomas Rasmussen er udenlands, det 5.barn hedder Markor Sørensen lever endnu, hans far Søren Rasmussen nuværende hos Søren Kå i Kasted. og efter sådan lejlighed satte Rasmus Nielsen i al rette, at efterdi han beviser Inger Markorsdatter 6 børn i skørlevned at have avlet, hvilket hun nu selv har vedgået, om hun ikke derfor efter KM forordning bør at straffes til kagen, og efter sådan lejlighed vidste byfogden ikke Inger Markorsdatter at kunne befri, men hun for sådan hendes letfærdige og forargelige levned efter KM forordning bør at straffes til kagen og nu straks sin eksekution at udstå.

** N Madsen på KM vegne. efterskrevne vidnede, at de 2/7 sidst forleden var til syn til Else Ibsdatter, født ved Holstebro, som lå død i Peder Jensen væver sst hans hus, da så de, at hun ved hendes venstre kindben var slået blå, og rundt om øret var hun og blå, og gik nogen bobler udaf hendes næse, hvilket de for tingsdom afhjemlede.

** N Madsen for Jens Andersen og på hans vegne lod fordele med voldsdele efter birkeretten Niels Nielsen Holt, født i Hvilsager i Hald herred, for han i arrestering og byslag uden vilje og minde er vandret her af Århus og dermed retten foragtet.

18/7 1639.

** N Madsen for Christen Hansen murmand. denne tvistige sag imellem Christen Murmand og Hans Pedersen murmand i Rolsø anlangende det, han i sommer skulle have tjent ham, blev af årsag at ingen mødte optagen fremdeles til i dag 14 dage.

** Ove Sørensen lod fordele for hovedgæld Claus Badskær borger sst for efterskrevne gæld fra 1637-1639, som han ham skyldig er.

** Claus Badskær lod fordele for hovedgæld Ove Sørensen borger sst for efterskrevne gæld, han ham skyldig er efter hans regnskabsbog.

** Wulf Baltsersen byfoged tilbød Ove Sørensen og Claus Badskær borgere sst at ville forlige dem om hvis tvistighed dem imellem er, på det de ikke videre skulle komme i trætte, hvilket Claus Badskær noksom ville samtykke, men Ove Sørensen svarede, at efterdi sagen var i proces, kunne han ikke lade processen falde, før der var faldet dom til landstinget.

** Peder Tunbo, Jens Iversen. denne tvistige gældssag imellem Peder Tunbo og Jens Iversen blev henfundet for overkøbmand sst, og han dem efter KM forordning imellem at likvidere og adskille.

** Rasmus Pedersen i Brendstrup for velb Axel Arenfeldt til Vosnæs tiltalte Peder Mortensen snedker sst for arbejdspenge af den gård i Hasle, han har stedt, så vel som for tømmer og afgrøden, han fra gården har bortført. blev opsat i 4 uger.

** N Madsen for Niels Ibsen i Elsted. efterskrevne sandemænd sst gjorde deres ed og tov og svor Rasmus Tomasen og Anders Tomasen i Elsted kvit for hvis sår og skade, de skulle have gjort på Niels Ibsen i Elsted her på Århus frihed, efterdi intet vidnesbyrd eller bevis derpå for dem er vidnet eller fremlagt.

** Søren Rasmussen Vrold. Laurits Christensen borger sst gav Søren Vrold afkald for al hvis arv og gods, han på sin hustru Anne Ottesdatters vegne havde inde hos Søren Vrold, som hun efter hendes salig far Otte Hansen arveligt var tilfaldet og hendes stedfar Søren Vrold har haft under værgemål, og bekendte Laurits Christensen, han det alt sammen på hans hustrus vegne havde bekommet af Søren Vrold og takkede ham godt for godt værgemål.

** Jens Iversen bager gav til kende, at det var nu i dag hans 4.ting, han har givet last og klage på Søren Pedersen, født i Århus, Peder Tunbos søn sst, for han uden vilje og minde under prædiken om søndagen rømte af hans tjeneste, som han havde lovet at skulle tjene ham til sankt Mikkels dag for kost og løn.

** idem. eftersom nu for tingsdom imellem Jens Iversen bager og Peder Tunbo borger sst i deres rettergang faldt mange ord, da sagde Peder Tunbo til Jens Iversen, havde jeg vidst det, da skulle du have hentet det ægte brev, førend du blev borger.

** N Madsen for Henrik Keitwert i Stade. Christen Carlsen rådmand og Jacob Abel borger sst vidnede, at de 4/7 sidst forleden var med Bernt Hansen Klodt og Henrik Keitwert af Stade forsamlet i Christen Carlsens hus at forene og fordrage Bernt Klodt og Henrik Keitwert om hvis tvistighed dem var imellem anlangende to haver ved Munkeport, som Bernt Klodt havde i pant sat til Henrik

Keitwert for en sum penge, og hvis de to haver ikke var så gode, som han havde dem i pant for, skulle han ham derfor kontentere og betale, og da fremlagde Henrik Keitwert en opskrift på hvis, han på samme haver kunne restere videre, end dannemænd havde vurderet dem for, nemlig 1600 mark foruden kost og tæring, og da straks forligte de dem om samme rest, så Bernt Klodt skulle give Henrik Keitwert 125 sletdaler, og dermed blev de i alle måder forligt.

** idem. efterskrevne vidnede, at de 29/6 sidst forleden var med byfogden i Århus mølle at skulle vurdere hvis gods, som Bernt Klodt udlagde til Henrik Keitwert af Stade godvilligt efter en håndskrift og doms indhold for 700 mark lybsk, som ikke vedkom den gældspant med det brev på de 2 haver ved Munkeport, og da udlagde Bernt Klodt efterskrevne gods, som Henrik Keitwert til sig annammede og straks igen fra sig til Bernt Klodt leverede hovedbrevet på 700 mark lybsk.

** N Madsen på KM vegne. efterskrevne vidnede, at de hørte og så den torsdag næst for midsommerdag sidst forleden om aftenen, det Peder Jensen væver sst slog Else Ibsdatter, som tjente ham, og nu er død, fire eller fem slag med sin hånd i hendes hoved og på hendes ryg.

25/7 1639.

** N Madsen for Christen Kå havde stævnet Hans Kleinsmed bag klostret sst og ham tiltalte for et skrin, han skulle beslå for Christen Kå og skulle have derfor 10 mark, og derpå er ham straks betalt 7 mark, og ikke har villet skrinet fra sig levere. ingen mødte noget dertil at svare, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Hans Klodt. denne tvistige sag imellem Hans Klodt og Hans Kock sst skændsord anlangende blev fremdeles opsat til i dag måned førstkommende.

** Niels Madsen for hr Svend Hansen kapellan til domkirken. denne tvistige sag imellem hr Svend Hansen og Peder Tomasen snedker i Ry anlangende det snedkerarbejde, han efter sit udgivne brevs indhold har lovet at færdiggøre, hvilket ikke sket er, blev opsat, efterdi ingen mødte, til i dag 14 dage.

** Oluf Villadsen. Tomas Tomasen, barnfødt i Århus, gav Oluf Villadsen afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som ham arveligt var tilfaldet med rette efter hans salig far Tomas Tomasens dødelige afgang, som boede og døde i Århus, og bekendte Tomas Tomasen, at han alt sammen af sin stedfar Oluf Villadsen havde bekommet, og takkede han godt for god redelig betaling.

** Niels Madsen for sin datter Kirsten Nielsdatter. efterskrevne 24 dannemænd, borgere sst, vidnede, at Kirsten Nielsdatter er barnfødt i Århus af ærlige ægte forældre, hendes far er Niels Madsen og hendes mor Maren Lauritsdatter, som i herren er hensovet, og har Kirsten Nielsdatter handlet og skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Mikkel Clausen for Hans Lidt Bader fremlagde efterskrevne skriftlige klage lydende: er dette min klage på Jacob Hansen soldat, at den 18/7 sidst forleden kom jeg til Claus Badskærs hus og ville tale med hans svend, da begærede Claus, at jeg skulle sidde ned, jeg sagde, jeg havde ikke stunder, som jeg så satte mig ned et kvarter eller en halv stunde i det længste, sagde jeg til Claus, hvis er den dreng, som der sidder, da svarede han, det er min soldat. straks opstod Jacob Soldat og tog sin degen ud og sagde, din hundsfot, jeg er ingen dreng, og huggede til mig og huggede min ene finger slet af på den venstre hånd og den lille finger på den højre hånd splittet ad langs igennem, og

da jeg ville gå hjem, kom han efter mig og huggede mig bag på mit ben. actum Århus 25/7 1639 Hans Lidt Bader.

** idem. efterskrevne vidnede, at de 18/7 sidst forleden var til syn til Hans Lidt Bader sst, og da så de, at hans finger var slet afhugget på den venstre hånd, og den liden finger på den højre hånd var splittet langs ad og var hugget en stor blodig skade på hans venstre ben, og nu for tingsdom beskyldte Mikkel Clausen Jacob Hansen soldat, at han 18/7 sidst forleden huggede og gjorde Hans Bader samme sår og skade.

** idem for Hans Lidt Bader. Claus Badskær borger sst vidnede, at 18/7 sidst forleden kom Hans Bader sst i hans hus og spurgte efter hans svend, og da gik hans soldat på gulvet, da spurgte Hans Bader, hvad det var for en dreng, da svarede soldaten, at han var ingen dreng, når han tjente for en soldat, og sagde til Hans Bader, han måtte vel være en skælm, idet sprang Hans Bader over bordet og kom så sammen med hverandre på gulvet, og da havde soldaten hans degen dragen, og da fik Hans Bader sin skade.

** Jens Nielsen i Framlev. efterskrevne vidnede, at de på sankt Mikkels aften 1638 udenfor Peder Rasmussens dør her i Århus på Vestergade så, at Hans Lassen i Åby soldat stod med et draget værge og udæskede Jens Nielsen i Framlev af Peder Rasmussens hus, så kom Jens Nielsen udløbende på gaden, da huggede Hans Lassen og hans bror Rasmus Lassen, også soldat, ind på Jens Nielsen med deres dragne værger, og huggede ham så den venstre hånd slet af, så den hængte ved, og gjorde ham også skade på hans ryg. nu stod for tingsdom Jens Nielsen og sigtede Hans Lassen og Rasmus Lassen, at de begge var årsag til, at han mistede hans venstre hånd.

** N Madsen for Jørgen Lauritsen i Norring. efterskrevne vidnede, at de 12/7 sidst forleden så og hørte her på Århus gade, det Claus Brunsvig soldat slog Jørgen Lauritsen et par ørenfigen, der han stod ved hans vogn, og løb så ind i hans kvarter efter hans degen, og kvinderne i huset ville holde ham og kom dog ud af huset fra dem, og ikke de så, at Jørgen Lauritsen slog nogen af soldaterne.

** Jens Lauritsen rådmand fremlagde et skriftligt forbud, hvori han lader forbyde Envold Bager på salig hr Christen Madsens børns vegne, som han er værge for, at indhøste eller afføre nogen sæd, som han har ladet indføre i den jord, som ligger til den gård på Rosengade, som deres salig far iboede, såfremt han ikke vil stande til rette, dateret Århus 24/7 1639. efterskrevne vidnede, at da de var hos Envold Bager og læste forbudet for ham, svarede han, at Jens Lauritsen skulle have tilforn taget vare på.

** Peder Andersen i Skæring munkegård for Markus Pedersen ridefoged til Kalø efter opsættelses bemelding tiltalte Jens Udsen borger sst for 110 sletdaler og 3.parten af en fragt til København efter hans brevs formelding, dateret Århus 12/8 1636. blev tildømt at betale med rente og interesse inden 15 dage.

** idem for Niels Pedersen skriver på Kalø efter opsættelses bemelding tiltalte Jens Udsen borger sst for 122 sletdaler efter hans brevs bemelding, sankt Johannes aften 1637 udgivet. blev tildømt at betale med rente og interesse inden 15 dage.

** idem for Niels Pedersen på Kalø efter opsættelses bemelding tiltalte Jens Udsen borger sst for 40 sletdaler, eftersom han har leveret Niels Pedersen en Laurits Madsen, forrige skriver her på Århusgård, hans håndskrift på 40 daler, og Jens Udsen derimod har udgivet sit bevis, at dersom

Laurits Madsen ikke samme penge betalte, skulle han derfor fremdeles stande til rette. blev tildømt at betale med skade og interesse inden 15 dage.

** Mikkel Clausen for hr Mourits Jensen på Samsø efter opsættelses bemelding tiltalte Morten Jacobsen sst for resten af noget kornkøb, hans kvota 20 daler, samt rente deraf, og omkostninger for rejse til Århus om samme penge. ingen mødte, blev tildømt sin kvota af fornævnte rest at betale inden 15 dage.

** Niels Kandestøber fremlagde et skriftligt kundskab lydende: 18/6 1639 har vi efterskrevne været i Oluf Pedersen Taftebjergs hus og hørte, at Tomas Tomasen offentligt sagde, at Laurits Jensen Kuld var en horeunge, og for den årsag måtte han ikke blive befordret i Københavns buntmagerlav. dertil svarede Tomas Tomasen og ved sin helgens ed og oprakte fingre benægtede, at han aldrig har sagt de ord om Laurits Jensen Kuld.

** Niels Kandestøber fremlagde efterskrevne udskrift af buntmagerlavet deres lavsbog lydende: 9/7 1639 er lavet forsamlet, og eftersom efterskrevne har vidnet et vidne 6/7 sidst forleden anlangende, at den salig mand Laurits Jensen Kuld skulle ikke måtte komme i Københavns buntmagerlav, der han tjente i København, for det Tomas Tomasen har sagt om ham, da er han af menige lav tilspurgt, om han vil være samme ord bestendig, hvortil han svarede, at Laurits Jensen Kuld har givet sin forpligt i Københavns buntmagerlav, at han aldrig skulle æske det, og ville føre bevis derpå fra København. samme tid blev Tomas Tomasen tilspurgt, om han efter dette vidne kunne bevise den salig mand Laurits Jensen Kuld at være en horeunge, som han skal have skældt ham for, som han af menige lav tilspurgt, om han det ved sin højeste helgens ed turde eller ville benægte, og eftersom han blev første, anden og tredje gang påæsket, da har han det ikke turdet benægte.

** Tomas Tomasen. at for tingsdom faldt mange ord imellem Jens Lauritsen rådmand og Tomas Tomasen, da skældte Jens Lauritsen Tomas Tomasen for et letfærdigt drog, og Tomas Tomasen sagde til ham, at der skete ingen ret i buntmagerlavet.

** Mikkel Clausen for Henrik Mogensen efter opsættelses bemelding tiltalte Anne Tyges sst for et grønt og gulblommet borddække og et tinfad, som hun har i pant. blev tildømt at forskaffe ham det igen eller at lide tiltale med høringsdele.

** Niels Madsen på KM vegne fremlagde hr Peder Iversen Hemmet kapellan til domkirken sst efterskrevne hans skriftlige vidne, som han for sin provst mester Påske Jensen, sognepræst til Århus domkirke sst vidnet har, anlangende om Peder Vævers pige på Fiskergade ikke bekendte for mig på sankt Hans dag sidst forleden, der jeg på mit embeds vegne hende i sin sygdom besøgte, at Peder Væver var skyld i hendes sygdom, og at hun ikke klagede hårdt på ham, at han var skyld i hendes død, dersom hun bortdøde, da erindrer jeg ikke hvis ord, hun samme tid havde til mig, idet hun nævnte slået så sagte, men enten hun sagde, hun var slået eller havde slået sig, det kunne jeg for hendes svagheds skyld ikke forstå, thi jeg syntes hun droges med døden. actum Århus ut supra Peder Iversen Hemmet egen hånd.

** N Madsen for Niels Ibsen i Elsted. Hans Rasmussen Malling borger og sandemand sst gjorde sin ed og tov, ligesom de andre sandemænd for han gjort har, og svor Rasmus Tomasen og Anders Tomasen i Elsted kvit for hvis sår og skade, de skulle have gjort på Niels Ibsen i Elsted.

** Søren Rasmussen Låsby for sin søster Maren Rasmusdatter og på hendes vegne i hendes egen nærværelse afsagde hende fra arv og gæld efter hendes salig husbond Søren Jørgensen Alrø, så hun ikke efter ham vil nogen arv tage eller og svare til nogen bortskyldig gæld efter ham i nogen måde, og lagde nøglen fra sig.

1/8 1639.

** Jacob Lauritsen for Johanne Rasmusdatter på Samsø. efterskrevne vidnede, at Johanne Rasmusdatters ægte husbond Laurits Madsen skomager, som boede og var bosat her i Århus, for 9 år siden uden nogen billig årsag har forladt og bortrømt fra sin ægte hustru og hende forladt, og des midlertid ikke har forevist hende nogen ægteskabstjeneste i nogen måder, ej heller de ved ham levende eller død.

** Christoffer Pedersen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne udenbys for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Niels Madsen for Wulf Baltsersen byfoged havde stævnet Søren Rasmussen i Ravnholt for gæld efter hans regnskabsbog 31/5 1637, at han havde lovet for Jens Rasmussen for 34 daler. ingen mødte, blev opsat i 4 uger.

** Villum Skot buntmager tiltalte Tomas Tomasen sst for en rigsdaler for sine bøder, som han er faldet for i buntmagerlavet, så fremstod Tomas Tomasen og udlagde samme bøder.

8/8 1639.

** Niels Nielsen kandestøber. denne tvistige sag imellem Niels Kandestøber og Tomas Tomasen anlangende ord, Tomas Tomasen skulle have sagt om Laurits Jensen Kuld sst, blev optagen til i dag måned.

** N Madsen for Mogens Christensen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld, de ham skyldig er. ingen mødte, blev tildømt at betale eller derefter at have udlæg.

** Ove Sørensen for Laurits Jacobsen Møller havde stævnet Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens efterleverske i Kalundborg, så og Jens Christensen rådmand sst for gæld, salig Jacob Andersen ham skyldig var, eftersom de er hans arvinger, nemlig 150 sletdaler efter hans brevs indhold, dateret Århus 29/6 1621. ingen mødte, blev optagen til i dag 14 dage.

** Niels Madsen på KM vegne. efterskrevne vidnede, at de 8/8 sidst forleden var til syn til en soldat liggende til Jacob Basballes sst ved navn Claus Brunsvig, da så de, at han var trælslagen og lå i sin seng, og for dem klagede, at som han 19/7 sidst forleden kom gående ud af den liden gyde ved Munkeport, da kom 3 bønder med spyd og de slog ham alle 3, så han måtte bæres til byen. varsel til Jørgen Lauritsen i Norring.

** Wulf Baltsersen byfoged. 8 mænd vidnede, at de så og hørte, at Christen Jensen Kjær sst stod udenfor tinget og gjorde byfogden og byskriveren ulyd, som de i deres embede havde at forrette.

** Jens Lauritsen rådmand for Maren Lauritsdatter salig mester Jens Jacobsens sst. efterskrevne vidnede, at de nu i dag vurderede efterskrevne gods, som Maren Lauritsdatter havde i pant af

Margrete Eriksdatter sst for 9 skilling med sin rente i 10 år, som er halvsjette daler, og tilbød hende det at løse inden 14 dage.

** Jens Eriksen. efterskrevne vidnede, at de nu her ved tinget vurderede efterskrevne gods, som Jens Eriksen havde i pant af Søren Knudsen i Nebsager i Bjerre herred, og tilbød ham det at løse inden 14 dage.

** N Madsen på KM vegne. efterskrevne vidnede, at de 20/7 sidst forleden var til syn til en soldat liggende til Jacob Basballes ved navn Claus Brunsvig, og da så de, at han havde en stor åben skade oven i hans hoved og en stor skade i den venstre side af hans hoved, som han beskyldte en bonde, som slog ham med et spyd samme skade 19/7 sidst forleden. varsel til Jørgen Lauritsen i Norring.

** Mikkel Clausen for Karen Hansdatter sst. i denne tvistige sag imellem Karen Hansdatter og Maren Madsdatter sst efter opsættelses bemelding, anlangende den tvistighed om deres regnskab og den kvittans, Maren Madsdatter skal have i stykker revet, blev således afsagt, så efterdi bevises, Maren Madsdatter samme kvittans at have sønderrevet, og hun selv vedgår kvittansen at have annammet og hos sig beholdt, hvormed hun har sig forseet og derfor bør at lide tiltale. belangende regnskaberne, Maren Madsdatter mener ikke ret at være overregnet, henfandt byfogden for overkøbmand.

** Søren Jensen i Randers for velb Otte Marsvin til Dybæk efter opsættelses bemelding tiltalte Søren Nielsen smed sst, for han skal have slået en af hans stævningsmænd Christen Nielsen i hans ansigt, og på gaden antastet den anden stævningsmand Jørgen Rasmussen, så han måtte bede og tigge sit liv af ham. Søren Smed mødte og benægtede, at han ikke har gjort Christen Nielsen sår eller skade. og blev derpå således afsagt, og efterdi ikke bevises Søren Nielsen Smed at skal have slået Christen Nielsen i Rigtrup nogen sår og skade, uden Christen Nielsens egen sigtelse, og som Søren Smed højligt benægter, da vidste byfogden ikke Søren Nielsen smed fra sit liv at dømme, men sagen for overdommer at indkomme.

** idem. Wulf Baltersen byfoged sst tog til sig opsættelsen og alle dokumenter, som fremlagdes i den sag imellem Søren Jensen på Otte Marsvins vegne og Søren Smed her i Århus, og lovede at give dem beskrevet under besegling til i dag 8 dage.

15/8 1639.

** Christen Lauritsen i Norring for Jørgen Lauritsen sst. Jens Lauritsen og Kirsten Christensdatter vidnede, at de 19/7 sidst forleden var i Århus og da så de, at Jørgen Lauritsen i Norring holdt for Knud Lauritsens dør på gaden, og der han ville køre af sted, da kom der en soldat Claus Brunsvig løbende og slog Jørgen Lauritsen et par ørenfigen, og derefter løb ind i sit kvarter efter sin degen, og da kom Rasmus Gylling og hjalp Jørgen Lauritsen fra soldaterne på gaden. senere, da Jørgen Lauritsen kom til Munkeport, da stod Claus Brunsvig og en anden soldat med dragne kårder og gav sig i parlament med ham, og da bad ham dem for Guds skyld, de ville lade ham fare med fred, og de ville ikke, så han måtte af vognen og redde sit liv.

** Rasmus Pedersen i Bendstrup for velb Axel Arenfeldt. denne tvistige sag imellem ham og Peder Mortensen snedker i Århus blev fremdeles opsat til i dag 14 dage førstkommende.

** Jacob Lauritsen for Hans Bader lovligt 3.ting, det han har opkaldt sandemænd her i Århus, at de i dag 8 dage skulle komme her til ting, sværge og gøre deres ed og tov over Jacob Hansen soldat sst for sår og skade, han har gjort på Hans Bader efter syn, klage og vidnesbyrds lydelse.

** Jens Lauritsen for Laurits Nielsen i Sabro og Rasmus Nielsen i Århus, eftermålsmænd efter salig Jens Bysvend sst, og på deres vegne fremlagde efterskrevne skriftlige klage lydende: er dette min klage over Jens Staffensen og Tomas Staffensen doblere, som langsommelig tid har haft deres værelse hos Smed Rasmus på Brobjerg, fordi de på tirsdag aften sidst forleden 14 dage, som var 30/7 i Knud Bøssemagers hus skælmskagtigt har ihjel skudt Jens Bysvend, eftersom han var i sin lovlige bestilling efter KM og sin øvrigheds befaling.

** idem. efterskrevne vidnede, at de 31/7 sidst forleden var til syn til salig Jens Nielsen bysvend sst, som lå død i Knud Bøssemagers hus, da så de, at han var skudt ind under hans venstre patte og bag ud igen.

** idem. Knud Matiasen bøssemager og hans hustru Kirsten Mikkelsdatter fremlagde efterskrevne deres skriftlige vidne lydende: at nu på tirsdag var 14 dage sidst forleden kom to karle Jens og Tomas i mit hus, og Jens begærede, at jeg ville forfærdige ham noget på sin bøsse, hvilket jeg og efterkom, og der låsen var færdig, kom salig Jens Bysvend og bad den ene karl Jens, at han skulle gå med ham ned til borgmester, hvortil han svarede, at det ikke skulle ske i aften, da greb Jens Bysvend fat i ham, og Axel Bysvend kom ind ad bagdøren med sin degen og huggede til Jens, og i det samme skød Tomas løs med sin bøsse og dræbte Jens Bysvend, og i det samme gik Axel Bysvend ud af døren. så greb jeg med min fattige hustru fat på Tomas og ville have holdt ham i huset og råbte om hjælp, så sled Jens, hans staldbror, mig og min hustru løs fra ham og gik så straks ud af døren, og ved intet, hvor de siden blev af.

** Axel Ebbesen bysvend klagede og kærede på Jens Staffensen dobler, som havde sit værelse hos Smed Rasmus på Brobjerg sst, at eftersom han 30/7 sidst forleden efter borgmester Søren Frosts befaling var udsendt til ham, som han sad til Claus Badskærs sst, at han skulle komme til borgmester, han ville forhøre ham, der havde en ålemand klaget på ham, at han havde fradoblet ham hans penge og ål, og der han kom til ham og bad, han skulle gå til bemeldte borgmester, da svarede han, at han havde intet med borgmester at bestille, og ikke jeg skulle true ham til at gå til borgmester, og i det samme stak han ham i hans venstre arm en blodig skade og løb så ned ad Vestergade, og ikke vidste, hvor han afblev før om aftenen, han var med at skyde Jens Bysvend ihjel.

** Knud Pedersen i Mårslet lod fordele efterskrevne.

** Augustinus Miller for Anne Henriksdatter sst. Christen Adsersen borger sst med fuldmagt af Terkild Christensen, borger i Horsens, gav Anne Henriksdatter afkald og kvittering for al hvis arv Terkild Christensen på sin hustru Karen Madsdatters vegne arveligt var tilfaldet efter Anne Henriksdatters husbond salig Mads Sørensen skomager, som boede og døde i Århus.

** N Madsen for Rasmus Jensen i Framlev lod fordele Søren Rasmussen Låsby sst for 38 mark, han har annammet af ham for en sag at forfølge til Framlev herreds ting, og i lige måder lod han ham fordele for sagen, han ikke har forfulgt.

** N Madsen på KM vegne gav til kende, at det var nu i dag lovligt hans 4.ting, at han har kaldt på sandemænd sst, at de i dag skulle møde og gøre deres ed og tov over Peder Jensen væver sst for Else Ibsdatter sst, han desværre skal have dødslaget, og for sandemændene fremlagde efterskrevne tingsvidner, klagevidne og opkrævelsesvidne her af tinget 11/7, 18/7, 25/7 og 8/8 sidst forleden. så blev opnævnt to dannemænd, hvilke der tog hverandre i hånd og tilfyldte sandemænd sst at gøre deres ed og tov i samme sag og det retteligt at skille, som det sig bør, så fremstod efterskrevne sandemænd og gjorde deres ed og tov således, at som de selv i sandhed har ledt og udspurgt i denne sag, at Peder Jensen væver for samme dødssag skal være bortrømt, og han Else Ibsdatters banemand at være, tilmed han ikke heller personligt har sig på tinge har ladet erskinne, ej heller nogen på hans vegne til genmæle har villet svaret for sagen at kunne befries, vidste de ikke Peder Jensen for Else Ibsdatters død at befri, men svor ham hendes bane på og fra hans fred.

** Jens Lauritsen Borum rådmand for sin søster Maren Lauritsdatter salig mester Jens Jacobsen Krogs efterleverske og på hendes vegne på den ene og Peder Jensen locat i Århus domskole på sine egne og sin bror Jørgen Jensen i hans egen nærværelse hans vegne, item Christen Carlsen rådmand og overformynder sst på Maren Jensdatter, Margrete Jensdatter og Karen Jensdatters vegne på den anden side, de stod for tingsdom og bekendte, at de 12/8 sidst forleden i gode mænds nærværelse var over et venligt skifte og skiftede og delte alt hvis gods, boskab og ejendom, som fandtes efter salig mester Jens Jacobsen Krog, fordum læsemester sst, halvparten til Maren Lauritsdatter og den anden halvpart til hendes 5 børn, og hvad da enhver af fornævnte børn tilfaldt efter deres far blev i boet hos deres mor bestående, indtil de det behov har, undtaget hvis bo og boskab, som Peder Jensen selv tilfaldt, annammede han selv til sig, hvorefter Peder Jensen på sine egne og sin bror Jørgen Jensens vegne og Christen Carlsen på Maren, Margrete og Karen Jensdatters vegne gav Maren Lauritsdatter afkald og kvittering for al ydermere skifte og jævning.

** N Madsen på KM vegne (uafsluttet)

22/8 1639.

** Hans Pedersen rådmand, Hans Jostsen og Rasmus Værn dette års takserborgere, og Peder Rasmussen forrige års kæmner. bysvende bestod, at de 11/8 og 14/8 sidst forleden efter begge borgmestre Søren Frost og Peder Pedersen deres befaling var hos Anders Lydiksen og advarede ham, at han skulle møde på rådhuset og med de andre takserborgere ligne skatten, og da svarede han dem, at han blev ikke hjemme men havde andet at bestille. derimod blev fremlagt Anders Lydiksens efterskrevne skriftlige svar lydende: eftersom mig for berettes i dag 8 dage at være varsel given for vidner og spørgsmål, dog ikke navngivet dagen og stedet, fra de dannemænd Hans Jostsen og Hans Pedersen, så efterdi jeg ikke ved, de dertil nogen årsag har, begærer jeg, om de ville føre nogen vidner mig angældende, deraf at måtte genpart meddeles, hvad spørgsmål sig belanger, agter jeg ikke synderligt at svare dem dertil, men har de mig for nogen ord eller sag at beskylde, kan de søge mig lovligt. ex Århus /8 1639 Anders Lydiksen.

** N Madsen for Peder Juel lydeligt lod fordele for hovedgæld Anders Christensen skolemester på Brobjerg for 10 mark.

** N Madsen på KM vegne stod nu for tingsdom lovligt sit 3.ting det han har kaldt på sandemænd sst, at de i dag 8 dage skulle komme her til ting og gøre deres ed og tov om hvis sår og skade, som er gjort på Claus Brunsvig soldat sst, og til samme hans skade den rette skademand oplede.

** Johan Wesling af Amsterdam for sin husbond Goris de Wert. denne tvistige gældssag imellem Goris de Wert og Wulf Baltsersen byfoged sst blev opsat til i dag 8 dage.

** N Madsen for Tomas Olufsen skrædder havde stævnet Claus Badskær sst og ham tiltalte for gæld, nemlig for 61 kander og 7 stobe 6 skillings øl. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** Laurits Rasmussen for salig Christen Ibsens efterleverske og arvinger havde stævnet Augustinus Badskær sst og ham tiltalte for 21 daler efter salig Christen Ibsens regnskabsbogs indhold. ingen mødte noget dertil at svare, blev opsat til i dag måned.

** idem tiltalte Ove Sørensen skriver på Brobjerg sst for 12 daler efter salig Christen Ibsens regnskabsbog. ingen mødte blev opsat til i dag måned førstkommende.

** Ove Sørensen. Laurits Rasmussen kleinsmed bekendte, at han tiltalte Ove Sørensen på alle salig Christen Ibsens arvingers vegne efter hans regnskabsbøger.

** Christen Nielsen Juel. Søren Rasmussen Låsby solgte og skødede til Christen Nielsen Juel et hans hus, jord og ejendom, som han nu selv iboer, liggende på Vestergade østen til Oluf Tilst og vesten til Oluf Nielsen sst deres huse og ejendom og strækker sig i nør med sit gårdsrum op til hospitalshaven, med en halv brønd, som dertil i gården er liggende.

** N Madsen for Hans Klodt. i denne tvistige sag imellem Hans Klodt og Hans Kock blev således afsagt, at efterdi det er ære og lempe angældende, vidste byfogden ikke imod KM forordning deri at dømme, men sagen for sin tilbørlige dommer at indkomme.

** Hans Lauritsen prokurator for Hans Lidt Bader fremlagde efterskrevne skriftlige vidne, hvori Johan Körser barbersvend på tysk aflægger sit vidnesbyrd om slagsmålet mellem Hans Bader og Jacob Hansen soldat sst.

** Folmer Tomasen kæmner på borgmester og råds vegne tiltalte efterskrevne, som rester med deres udlovede og bevilgede skat. ingen mødte noget dertil at svare, blev tildømt at betale.

29/8 1639.

** N Madsen for Niels Hadsten i Randers. denne tvistige gældssag imellem Niels Hadsten og Sidsel Nielsdatter og hendes børn sst blev opsat til i dag måned.

** N Madsen for Peder Jacobsen lod fordele efterskrevne for gæld.

** Christen Lauritsen Kå lod fordele for hovedgæld Anders Kleinsmed bag klostret for et egeskrin, som han for ham har at beslå, endnu for 7 mark, som han på arbejdslønnen har oppebåret, samt brevpenge og stævningspenge 4 mark.

** Anders Lydiksen. efterskrevne vidnede, at det i Guds sandhed er dem vitterligt, at de ikke har seet, at Anders Lydiksen har brugt noget købmandsskab med korn eller ølsalg, men med tømmer og lægter at have brugt købmandsskab.

** Jacob Lauritsen på salig Jens Bysvends arvingers og byens vegne havde stævnet Knud Matiasen bøssemager og hans hustru Kirsten Mikkelsdatter og dem tiltalte, for de ikke havde taget og anholdt Tomas Staffensen og Jens Staffensen, som på morderisk vis uden al årsag har dræbt Jens Nielsen bysvend sst, mente, at de burde stande til rette derfor og bøde efter KM forordning. blev opsat til i dag måned førstkommende.

** N Madsen på KM vegne. sandemænd her i Århus gjorde deres ed og tov således, at efter sandt kundskab, som de har opledt og udspurgt og i sandhed selv har forfaret, at Claus Brunsvig har ligget i vej og sti for Jørgen Lauritsen i Norring, så han har været nødt til at værge sit liv og gøre nødværge, da svor de Jørgen Lauritsen kvit for vold og den tiltale i alle måder.

** Rasmus Pedersen i Brendstrup for velb Axel Arenfeldt til Vosnæs. i den tvistige sag imellem Axel Arenfeldt og Peder Mortensen snedker afsagde byfogden således for rette, efterdi fremlægges gode mænds taksering, som efter KM befaling har takseret, hvor meget enhver burde at give Axel Arenfeldt til gerningspenge, for de for ægt og arbejde er fri, da bør Peder Mortensen sine gerningspenge at udgive. belangende, at han fra gården har bortført hø og korn, gården til skade, dermed har han gjort imod recessen og bør derfor at stande den gode mand til rette. hvad gårdens bygfældighed angår, fremlægger Peder Mortensen et tingsvidne af Hasle herreds ting 1/5 1637, synsmænd da har synet gården at være forfalden, der han den antog, for 80 sletdaler, og efter synsvidne 6/5 1639 ikke at være forfalden uden på 35 sletdaler, så sees dog, at han gården med bygning har forbedret, hvorfor byfogden ikke hans ulempe i den post kan kende, men han for den posts tiltale fri at være.

5/9 1639.

** Jens Jensen vintapper tilspurgte Folmer Tomasen apoteker sst, om han ikke sidst forleden år udskibede nogle hundrede tønder korn, så vel som i år, både her fra byen og fra Randers, som han ville bevise, hvortil Folmer Apoteker svarede, at han til denne dag havde ikke Jens Vintapper at svare. så tilspurgte Jens Vintapper Folmer Apoteker, hvad forlov han havde til at sælge vin og tysk øl, hvortil han svarede, at han havde forlov dertil og KM brev.

** Folmer Tomasen apoteker fremlagde efterskrevne skriftlige forbuds seddel lydende: lader hermed venligen advare og påminde Jens Jensen vintapper, at han forholder sig efter KM brev, og inden sankt Mikkels dag enten afskaffer sin vinhandel, så og ølsalg, så vel også at udføre fra byen korn, smør eller andre varer, eller og at han afskaffer sin specerihandel og andre sådanne varer, hvis ikke han til den tid vil lide tiltale, som den KM brev ikke vil agte, kan vide sig at rette og for skade at tage vare. Århus 5/9 1639 Folmer Tomasen egen hånd.

** Jens Jensen vintapper fremlagde efterskrevne KM missive til lensmanden, at han tilholder Wulf Baltsersen af afskaffe speceri og det ikke fal holder, anseende det er apotekeren privilegeret der sst fal at holde, og apotekeren derimod tilholder sig intet med anden købmandsskab, men alene at leve af sit apotek. Flensborghus 8/5 1638 Christian.

** N Madsen for Jens Iversen bager lod fordele efterskrevne for hovedgæld.

** Jacob Lauritsen for Laurits Nielsen i Sabro og Rasmus Nielsen i Århus, eftermålsmænd efter Jens Nielsen bysvend, lovligt det 3.ting det han har kaldt på sandemænd sst, at de i dag 8 dage

skulle komme her til ting og gøre deres ed og tov om Jens Nielsen bysvends død, som 30/7 sidst blev ihjelskudt, og oplede hvad ham til liv og bane ladet var.

** N Madsen for Rasmus Poulsen foged i klostret. denne tvistige gældssag imellem Rasmus Poulsen og Søren Nielsens arvinger sst blev opsat i 4 uger.

** N Madsen for Augustinus Badskær. denne tvistige gældssag imellem Augustinus Badskær og Christoffer Jensen stenhugger i Hoved blev opsat i 4 uger.

** Folmer Tomasen på byens vegne tiltalte efterskrevne, som rester med deres udlovede borgerskabspenge. ingen mødte noget dertil at svare, blev fordi opsat i 14 dage.

** N Madsen for Laurits Madsen forrige skriver på Århusgård. denne tvistige sag imellem Laurits Madsen og Christoffer Jensen stenhugger i Hoved anlangende det korn, Christoffer Jensens hustru Ellen Hansdatter annammede af Laurits Madsen, som tilhørte KM, at gøre i malt, blev opsat i 4 uger.

** N Madsen for Wulf Baltsersen. denne tvistige gældssag imellem Wulf Baltsersen og salig Terkild Saxes hustru og medarvinger, efterdi ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** idem. denne tvistige gældssag imellem Wulf Baltsersen og hans andre kreditorer blev og opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Christoffer Jensen stenhugger lod fordele Jochim Remmer borger sst for brevpenge, som han har lovet at betale.

** Henrik Mogensen domkirkens ridefoged på Århus kapitels vegne. i denne tvistige sag imellem Århus kapitel og salig mester Niels Spentrups arvinger anlangende 160 rigsdaler, salig mester Niels Spentrup til Århus kapitel for hr Gregers Tomasen lovet og godsagt har med sin rente på rente, som de omtvistede, blev således afsagt, så efterdi fremlægges salig mester Niels Spentrups egen hånd og segl, at have som en tro forlover lovet og hæftet for hr Gregers Tomasen i Vitten til Århus kapitel for 160 rigsdaler, og ikke bevises på samme hovedbrev at være betalt, da er således afsagt, at salig mester Niels Spentrups arvinger og medarvinger, nemlig hr Jens Brask i Kovsted, hr Christen Nielsen i Rårup, som er værge for salig mester Christen Hansens børn, som er Hans Christensen, Christen Christensen, begge Karen Christensdatter og Lisbeth Christensdatter, så og hr Lambert Christensen i Spentrup på sine egne og på sin søster Maren Christensdatters og broderbørns vegne, bør salig mester Niels Spentrups forløftebrev at holde og betale med sin rente og rente på rente fra 1621.

** Mikkel Clausen for Christen Kå sst fremlagde efterskrevne brev, lydende: kendes vi efterskrevne Niels Pedersen forrige foged i Søbygård på Lolland og Christen Andersen, født i Urup ved Randers gør vitterligt, at eftersom Christen Kå i Århus på sine egne og sine medreders vegne har af os været vort kundskab og vidne begærende, hvorledes det tilgik på rejsen fra Nakskov og til deres skude stødte, eftersom vi var heden borte med dem, da om tirsdag aften 16/7 sidst udenfor den fynske rev satte deres styrmand Hans Rasmussen Malling sejlene til og gik nordost i, da spurgte skipperen Christen Kå ham til, hvi han gik så meget i nordost, da svarede styrmanden, at han ville så tage Samsø ind, men skipperen ankede nogle gange derpå og bad ham for Guds skyld, han skulle vare, hvor han gik sin kurs, da svarede han, at han vidste sin kurs vel, og gik alt i nordost som tilforn, og

der det begyndte at dages stod skipperen og Jens Sørensen i skuden og råbte, at de så et land forud, da svarede styrmanden, det var Tunø, han havde gået sin kurs ret og løb alt nærmere til landet og løb så skuden ind på revet af Vejrø. datum Århus 19/7 1639. Niels Pedersen egen hånd CAS.

** idem for Christen Kå. Jens Sørensen indvåner sst vidnede, at han var med på rejsen fra Nakskov og til han og hans medreders skude stødte, da om tirsdag aften 16/7 sidst forleden vi kom sejlende udenfor den fynske rev, satte deres styrmand Hans Rasmussen Malling sejlene til og gik nordost i, da spurgte skipperen Christen Kå ham til, hvorfor han gik så meget i nordost, da svarede styrmanden, at han ville så tage Samsø ind, men skipperen ankede nogle gange derpå og bad ham for Guds skyld, han skulle vare, hvor han gik sin kurs, da svarede han, at han vidste sin kurs vel, og gik alt i nordost som tilforn, og der det begyndte at dages, stod skipperen og Jens Sørensen i skuden og råbte, at de så et land forud, da svarede styrmanden, det var Tunø, han havde gået sin kurs ret og løb alt nærmere til landet og løb så skuden ind på revet af Vejrø., så den der blev stående.

** Wulf Baltsersen tilspurgte Folmer Tomasen apoteker, om han havde forlov at holde vin, tysk øl og anden fremmed drik fal, hvortil han svarede, at han havde forlov dertil.

** N Madsen for doktor Morten Madsen superintendant og hr Svend Hansen efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Tomasen snedker i Ry for en skive og en kiste, han efter sit brevs indhold har lovet at forskaffe doktor Morten Madsen og hr Svend Hansen, og blev derpå afsagt således, efterdi fremlægges Peder Tomasens brev, hvori han forpligter sig til at gøre færdig for doktor Morten Madsen en egeskive 2 1/2 sjællandske alen lang, 7 1/2 jyske kvarter bred, og for hr Svend Hansen en egekiste 7 kvarter lang af sit eget tømmer, da vidste fogden ikke andet herom at afsige, end at Peder Tomasen jo bør sit brev at holde, eller derfor at lide tiltale med høringsdele.

12/9 1639.

** Oluf Lauritsen spillemand på sine egne vegne på den ene og Christen Carlsen rådmand og overformynder på Oluf Lauritsens børn nemlig Karen Olufsdatter, Gertrud Olufsdatter og Helvig Olufsdatter deres vegne på den anden side bekendte dem 2/9 sidst i gode dannemænds overværelse været har over et venligt skifte og skiftet og delt alt hvis arv og gods, som fandtes efter Oluf Lauritsens hustru salig Maren Jacobsdatter, halvparten til Oluf Lauritsen og halvparten til børnene, og da tilfaldt hver af de tre børn 14 sletdaler, hvilken deres mødrene arv, deres far Oluf Lauritsen bepligtede sig at give dem, når de eller deres myndige værger det er begærende.

** N Madsen for Rasmus Nielsen rådmand. Jep Nielsen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 400 sletdaler, og derfor til underpant satte Rasmus Nielsen en hans gård, han nu selv iboer, liggende på Brobjerg østen til adelgaden, sønden op til Søren Frachers gård og norden op til Jens Simonsens hus med sin hosliggende kornhave bag gården, som strækker sig øster på til Rasmus Nielsens egen kornhave, som han købte af Terkild Saxe, så og et fuldt gårdsavl i alle Århus vange.

** Ove Sørensen tilspurgte Peder Christensen, salig Christen Ibsens søn, om han ville eller turde ved hans højeste ed benægte, at han ikke har annammet 7 daler på den gæld, han var salig Christen Ibsen skyldig, hvortil Peder Christensen svarede, at når han blev lovligt stævnet derfor, ville han svare dertil.

** N Madsen for Wulf Baltsersen byfoged efter opsættelses bemelding tiltalte Søren Rasmussen i Ravnholt for gæld, han ham skyldig er efter regnskabsbogs indhold dateret 21/5 1637, da lovede Søren Rasmussen for Jens Rasmussen for 34 daler, og desuden rester på hans egen gæld 11 daler, som han blev tildømt at betale.

** Christen Carlsen rådmand gav til kende, at det var i dag hans 1.ting, han havde tiltale til Ditlev Nielsen bager og Rasmus Hansen begge borgere sst, for de skal have faldet i hans og Søren Clemendsens køb med noget rug, som de har afkøbt velb jomfru Lisbeth Friis til Vosnæsgård. derimod fremlagde Ditlev Nielsen og Rasmus Hansen jomfru Lisbeth Friises efterskrevne seddel, hvori hun kendes at have solgt Ditlev Nielsen og Rasmus Hansen begge bagere og borgere i Århus 50 tønder rug, og ydermere bekendte hun i samme seddel, at 1/9 var Jens Iversen bager i Århus hos hende og afkøbte hende 2 tønder rug af.

** N Madsen for Wulf Baltsersen byfoged tiltalte Hans Andersen hospitalsforstander sst for gæld efter hans regnskabsbog. Mikkel Clausen mødte på Hans Andersens vegne og gav til kende, at han havde regnskab derimod. blev sagen opsat til i dag 14 dage førstkommende.

** idem for Wulf Baltsersen byfoged tiltalte fornævnte Hans Andersen for forløfte for Laurits Lauritsen 20 sletdaler efter hans brevs indhold. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Ove Sørensen for Laurits Jacobsen møller. denne tvistige sag imellem Laurits Møller og salig Jacob Andersens arvinger, hans hustru Karen Nielsdatter i Kalundborg og Jens Christensen rådmand i Århus anlangende 100 sletdaler, som Laurits Møller af dem fordrer, blev opsat til i dag måned.

** Jacob Lauritsen for Laurits Nielsen i Sabro og Rasmus Nielsen i Århus, eftermålsmænd efter salig Jens Nielsen bysvend. Jacob Lauritsen gav til kende, at han har kaldt på sandemænd sst, at de i dag skulle gøre deres ed og tov om salig Jens Nielsen bysvends død og den rette banemand til hans død udlede, og for sandemændene fremlagde efterskrevne tingsvidner her af tinget 15/8 sidst forleden. derimod at svare fremstod Mads Andersen i Paderup på Jens Staffensens og Tomas Staffensens vegne og fremlagde efterskrevne tingsvidner af Tånum birketing 24/8 1639. hvor Jens Staffensen, barnfødt i Linderum i Vennebjerg herred, på sin egen og hans bror Tomas Staffensens vegne gav last og klage over Axel Bysvend i Århus, for han 30/7 sidst forleden, da de var i Knud Bøssemagers hus i Århus, er kommet ind af bagdøren med blottet dagen og har hugget og stukket på dem begge. endnu blev fremlagt et tingsvidne af Tånum birketing, hvori efterskrevne vidnede, at de 17/8 var syn til Jens Staffensen, da så de, at han havde et forfærdeligt stort åbent sårmål i den venstre skulder samt andre hug og slag. derhos for tingsdom tilbød Mads Andersen for Jens Nielsens død sølv, penge, bod og bedring til hans slægt og blodsforvandte, efterdi som han formente drabet at være gjort i nødværge. så fremstod efterskrevne sandemænd og gjorde deres ed og tov således, efter sand kundskab, som de har opledt og udspurgt og i sandhed selv forfaret med samme drab, at Tomas Staffensen har ihjelskudt Jens Nielsen bysvend, som var udskikket på KM og byens vegne, og for samme dødssag skal være bortrømt, da svor de Tomas Staffensen derfor en fuld manddød over og fra sin fred.

** Mads Andersen i Paderup på Tomas Staffensens vegne, som har dræbt og ihjelskudt Jens Nielsen bysvend i Århus, og på fædrene og mødrene vegne synligt udlagde på tinget 2 sale landbod efter loven i guld og penge, som Jens Lauritsen prokurator i Århus på salig Jens Nielsens slægt i byrd og blodsforvandtes vegne af Mads Andersen annammede og oppebar.

19/9 1639.

** Jens Nielsen Hammel. Anders Sørensen Sørup underdegn til domkirken solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Hammel og hans arvinger et hans hus og våning med tilliggende have liggende på Vestergade næst vesten fra Jacob Matiasen Remmer og næst østen fra Peder Jensen Tunglund deres gårde og næst sønden fra Laurits Jacobsen forrige møller i Århus mølle hans have.

** Jacob Abel for hr Christen Nielsen præst i Hornslet. Mikkel Clausen borger sst med fuldmagt af Christoffer Jensen stenhugger i Hoved solgte og skødede fra Christoffer Jensen og til hr Christen Nielsen to Christoffer Jensens gårde, som tilforn har tilhørt Jens Stenhugger fordum borger sst, liggende på Vestergade østen til Tomas Olufsens gård og vesten til hr Jørgen Pinds gård og strækker sig sønder på fra gaden til Århus å med hosliggende have ved gården og to gårdsavl, som dertil er liggende i alle Århus vange.

** N Madsen for Hans Pedersen rådmand. Peder Nielsen Bonde borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Pedersen 32 sletdaler, og derfor til underpant satte Hans Pedersen en hans kornhave liggende for Århus imod Kohøjsbakke norden næst Søren Frosts borgmester sønden næst Karen Ludvigsdatter og østen næst Jens Christensen rådmand sst deres haver.

** N Madsen for Rasmus Heitwinkel. denne gældssags tiltale imellem ham og salig Anders Bertelsens hustru og hendes børn blev opsat til i dag 14 dage.

** Mikkel Clausen for Christoffer Jensen løjtnant i Skanderborg len. efterskrevne vidnede, at de 12/9 sidst var hos Søren Jensen Ans og hans hustru Birgitte Pedersdatter sst og tilbød dem skøde på de to gårde, han har købt af Christoffer Jensen og æskede betaling efter købebrevs indhold.

** N Madsen for Folmer Tomasen apoteker. denne sag imellem Folmer Tomasen og nogle af borgerskabet, som rester med deres borgerskabspenge, blev opsat til i dag 14 dage.

** Poul Ankersen i København for Bartolomeus Hagensen sst og på hans vegne tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens efterleverske sst for 200 enkende specie rigsdaler efter hans udgivne håndskrift, dateret København 1/6 1636, og efterdi salig Anders Bertelsen har sig i sit håndskrift forpligtet sig eller sine arvinger een for alle at betale, da mente han, det Margrete Poulsdatter bør at betale ham 200 rigsdaler med rente. Mikkel Clausen mødte på Margrete Poulsdatters vegne og fremlagde hendes skriftlige svar, hvori hun tilbyder udlæg i hendes og hendes børns gård ved Mindet. og blev derpå således afsagt, at Margrete Poulsdatter inden 2 sole efter stadsretten bør hendes salig husbonds forskrivning at efterkomme og betale eller derefter være nam og vurdering undergiven.

** N Madsen for Wulf Baltsersen byfoged. denne tvistige sag imellem Wulf Baltsersen og Gertrud Jacobsdatter i Ringkloster blev fremdeles, efterdi ingen mødte, optagen til i dag måned.

** N Madsen for Rasmus Nielsen rådmand. Ove Rasmussen Pilgård borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 50 sletdaler, og derfor skal han have pant i den gård, Ove Rasmussen Pilgård nu iboer.

26/9 1639.

** Anders Pedersen Højen. Poul Nielsen borger sst solgte og skødede til Anders Pedersen en hans have liggende for Århus ovenfor Kohøjsbakken sønden til Jens Christensen rådmands have vesten op til Jens Madsens have norden op til Niels Ibsen rådmands have og østen op til Christen Carlsen rådmands jord.

** Niels Sørensen for Rasmus Nielsen rådmand. Jørgen Svendsen borger sst med fuldmagt af Henrik Bloch rådmand i Randers bekendte Henrik Bloch af ret vitterlig gæld skyldig er Rasmus Nielsen 300 sletdaler, og derfor pantsatte til Rasmus Nielsen en Henrik Blochs gård, som han på sin hustru Sidsel Pedersdatters vegne efter hendes far salig Peder Pedersen i Folby, fordum ridefoged til Skanderborg, arveligt er tilfaldet liggende i Århus på Rosengade vesten næst Christen Jensen Kjærs gård og østen næst mester Påske Jensens bod, med sin hosliggende have bag gården, som strækker sig nør til Graven, så og et fuldt gårdsavl til samme gård i alle Århus vange.

** Christen Lauritsen Kå. denne tvistige sag imellem ham og hans medreders styrmand Hans Rasmussen Malling sst, som efter tingsvidnes lydelse har løbet deres skude på grund, blev opsat til i dag måned, efterdi ingen mødte noget dertil at svare.

** N Madsen for Wulf Baltsersen byfoged. denne tvistige gældssag imellem Wulf Baltsersen og Hans Andersen hospitalsforstander sst anlangende gæld blev fremdeles optagen til i dag måned.

** idem for Wulf Baltsersen. denne tvistige sag imellem Wulf Baltsersen og Hans Andersen anlangende det løfte for Laurits Lauritsen blev opsat til i dag måned.

** Jacob Lauritsen for Jørgen Jacobsen. denne tvistige gældssag imellem Jørgen Jacobsen og hans kreditorer udenbys, efterdi ingen mødte noget dertil at svare, blev opsat til i dag 14 dage.

3/10 1639.

** Knud Rasmussen i Malling bispegård på KM vegne tiltalte Peder Simonsen borger sst for malt, han imod KM brev har ladet male i Kærbygårds mølle. Peder Simonsen mødte og svarede, at det var hans malt, som var taget og indført i hospitalet og havde det fortoldet hos borgmester. blev opsat til i dag 14 dage.

** Mikkel Clausen for Bernt Klodt møller oplyste en vogn med 2 hopper for og et føl derhos, og på vognen 3 tønder malet malt i sække, som nu findes i her i hospitalet stående, og det er indført til en kendelse, at de har været på andre steder imod KM brev at lade deres korn male. så tilspurgte Claus Knudsen Mikkel Clausen, om det var de 2 hopper, føl og vogn, han oplyste, som han på Christoffer Skades vegne ledte efter, hvortil Mikkel Clausen svarede, at Claus Knudsen måtte gå i klostret og se, om det var dem, han ledte efter eller ikke.

** Claus Knudsen for velb Christoffer Skade til Kærbygård fremlagde efterskrevne klage lydende: er det min last og klage, at min tjener Rasmus Jacobsen Møller er frarøvet på tirsdag morgen, som var 10/9, på Studsgade sine hopper og vogn og et føl dermed, og med mere medhavende gods, som var på samme vogn, og var det to karle, som det har bortført, og nu lyses og ledes efter samme gods,

og nogen godtfolk sådanne folk, som sådant har gjort, kunne opspørge, jeg kunne fange kundskab på dem, vil jeg forskylde deres umage. Kærbygård 26/9 1639 Christoffer Skade.

** idem for velb Christoffer Skade. Hans Andersen hospitalsforstander lydeligt bekendte, at to af møllersvendene i Århus mølle har kort tid siden indført i hospitalet en vogn med to hopper og et føl derhos, og på vognen nogle sække med korn i, og var gerne begærende, at han måtte blive det kvit.

** Ove Sørensen for sin datter Birgitte Ovesdatter. efterskrevne, eftersom de var tiltaget til syn til Birgitte Ovesdatter sst, de fremlagde deres efterskrevne skriftlige syn, lydende: 26/9 var vi underskrevne efter byfogdens befaling til syn til Birgitte Ovesdatter, Claus Badskærs hustru, da så vi, at hun lå i en seng og var meget blodig forpå hendes bryst, munden og næsen blå og blodig, og havde mange andre blå slag, så hun var ganske ynkeligt medhandlet og slagen, som hun sigtede og beskyldte hendes mand Claus Badskær, at han havde så ynkeligt slået og ilde handlet med hende uden al årsag.

** idem for sin datter Birgitte Ovesdatter lydeligt tilspurgte Claus Badskær borger sst, hvad årsag han har haft til, at han har så ilde handlet med hans hustru, hvortil han svarede, at Birgitte rev ham i hans skæg og tog fat i kæppen, han slog hende med, og brød den i stykker og stødte ham i hans pande med et stykke af kæppen, og dersom hun havde holdt sig som en ærlig dannekvinde burde i sit hus, da havde han ikke slået hende, og Ove Sørensen tilspurgte ham, om han vidste noget uærligt med hans hustru Birgitte, og om hun har skikket sig med nogen ulovlig gerning, siden hun kom i hans værge.

** Mikkel Christensen Kvottrup. efterskrevne vurderede efterskrevne gods, som Mikkel Christensen havde i pant af Søren Låsby borger sst, og tilbød ham det til løsen.

** N Madsen for doktor Morten Madsen superintendant og hr Svend Hansen kapellan og på deres vegne lod fordele Peder Tomasen snedker i Ry, for han ikke har holdt og efterkommet sit udgivne brev lydende på en uddragen egeskive til doktor Morten Madsen og til hr Svend Hansen en egekiste.

** N Madsen for Mikkel Lyng og på hans vegne lod fordele for hovedgæld efterskrevne.

** N Madsen for Wulf Baltsersen byfoged lod fordele efterskrevne for hovedgæld.

** N Madsen for Laurits Madsen tiltalte Rasmus Lassen vognmand sst for 20 sletdaler, han Laurits Madsen skyldig er efter sit brevs indhold. ingen mødte, blev opsat i 4 uger.

** idem for Rasmus Heitwinkel. denne tvistige gældssag imellem ham og Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens blev opsat 4 uger.

10/10 1639.

** N Madsen for Hans Pedersen. Mikkel Clausen borger sst med fuldmagt af Sidsel Nielsdatter salig hr Søren Andersens efterleverske sst bekendte, at Sidsel Nielsdatter af ret vitterlig gæld skyldig er Hans Pedersen 200 sletdaler, og derfor til pant satte Hans Pedersen et Sidsel Nielsdatters stenhus, salig Clemend Orgemester iboede, liggende på Torvegade på den søndre side næst vesten

til den gård, hun nu selv iboer, og næst østen til Maren Lauritsdatters gård, og i lige måder pantsatte hun ham den gårdsavl, som er liggende til den gård, hun nu selv iboer.

** Ove Rasmussen Pilgård. efterskrevne vidnede, at de i dag, som er 10/10, var til syn imellem Ove Rasmussen og Jens Andersen borger sst deres haver, da så de, at det gærde var slet øde, som er til den gård, Jens Andersen iboer, og Ove Rasmussens gærde stod færdigt, og nogen steds var der møg i Ove Rasmussens have af heste eller hopper, som han sagde dem, Jens Andersens heste havde gjort, og at hans folk havde gjort en sti over hans rug.

** Mikkel Clausen for Karen Hansdatter salig Jens Christensens og på hendes vegne lod fordele Maren Madsdatter for en kvittering på deres salig husbonds regnskaber, hun har taget fra Karen Hansdatter og sønderrevet, og efter doms formelding er tildømt derfor at lide tiltale.

** N Madsen for Søren Poulsen guldsmed havde stævnet Anne Knudsdatter blegekvinde sst med sin lovværge og hende tiltalte for 30 alen hørgarnslærred, alen 16 skilling, og 40 alen blårgarnslærred, alen 10 skilling, hun for ham har annammet at blege, og ikke kan igen bekomme. ingen mødt, blev opsat en måned.

** N Madsen for Margrete Knudsdatter. Margrete Knudsdatter gav last og klage på Niels Andersen Grøn sst, for at han slog hende i Søren Keldsens hus på tirsdag forgangen 14 dage en stor blodig skade i hendes hoved med spidsen af hans krykke, han gik med.

** idem for Margrete Knudsdatter. efterskrevne vidnede, at de 24/9 var til syn til Margrete Knudsdatter, og da så de, at hun havde en stor blodig skade i hendes pande, hvilket de afhjemlede. og nu stod Margrete Knudsdatter for tingsdom sigtede og beskyldte Niels Andersen Grøn sst, for han gjorde hende samme skade med spidsen af hans krykke, han gik med.

** idem for Margrete Knudsdatter. efterskrevne vidnede, at de 24/9 sidst forleden hørte og så i Søren Keldsens hus, at Niels Andersen Grøn sst jog Margrete Knudsdatter af storstuen ind i lillestuen med hans krykke, og samme tid stak hende i panden med jernpinken i krykken, så blodet udgik.

** idem for Margrete Knudsdatter. Margrete Knudsdatter gav last og klage på Niels Andersen Grøn sst for 3 alen klæde, han tog af en gammel kåbe, han skulle færdige for hende, og beholdt.

** Jacob Lauritsen for Karen Hansdatter havde stævnet Claus Skomager sst og ham tiltalte for 20 rigsdaler, han hende skyldig er. ingen mødte, blev fordi opsat til i dag 14 dage.

** Søren Rasmussen. Mikkel Terkildsen borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Søren Rasmussen og hans arvinger til evindelig ejendom at have, nyde, bruge og beholde, først al hvis lod og part, han på sin hustru Margrete Nielsdatters vegne efter hendes salig far Niels Christensen Glatved, fordum borger sst, hans død tilfaldt i det hus og ejendom, hendes mor Kirsten Andersdatter nu iboer, liggende ved Mindet norden næst Oluf Taftebjergs hus og sønden op til Peder Olufsens hus, dernæst hvis ham på sin hustrus vegne efter Kirsten Andersdatters død i samme hus kan tilkomme, som hun nu for dem har opladt og afstået, som er halvparten i fornævnte hus og ejendom.

** Mikkel Terkildsen. Søren Rasmussen borger sst bekendte, at eftersom Kirsten Andersdatter, salig Niels Christensen Glatveds efterleverske og borgerske sst, formedelst hendes alderdom og skrøbeligheds skyld har til ham og Mikkel Terkildsen på deres hustruers vegne, som er hendes døtre, som efter hendes død hendes rette arvinger er, opladt og afstået al hvis gods og formue, som hun havde, og hende derimod med en kristelig og ærlig underholdning hendes livstid af dem at skulle underholdes efter den efterskrevne kontrakt, som ham og Mikkel Terkildsen derom imellem oprettet er.

** N Madsen for Wulf Baltsersen byfoged lod dele for hovedgæld Rasmus Pedersen og Jørgen Snedker på Fiskergade, begge for 3 sletdaler, de har udlovet til feltskær for den skade, de gjorde den soldat.

** Ove Sørensen for Laurits Jacobsen Møller og på hans vegne med en opsættelse her af tinget 12/9 sidst forleden da at have stævnet Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens efterleverske i Kalundborg, så og Jens Christensen rådmand sst for dom for gæld, salig Jacob Andersen ham skyldig var, eftersom de er hans arvinger, og da for retten blev fremlagt salig Jacob Andersens efterskrevne brev lydende: kendes jeg Jacob Andersen skriver på Århusgård, at jeg på KM vegne skyldig er Laurits Jacobsen møller i Århus mølle 150 sletdaler, som endnu rester for Århus mølleværk at færdiggøre. actum Århusgård 29/6 1621 Jacob Andersen egen hånd. og findes skrevet på samme brev således, 20/6 1638 er dette blev læst og fordret betaling efter over skifte efter salig Jacob Andersen her i Kalundborg, og derefter har Ove Sørensen sat i rette, om salig Jacob Andersens arvinger, nemlig hans hustru Karen Nielsdatter ikke jo burde at betale halvparten af de 150 sletdaler med sin efterstående rente, i lige måder Jens Christensen rådmand en søsterlod af den anden halvpart af de 150 sletdaler. så mødte Christen Carlsen på Karen Nielsdatter og Jens Christensens vegne og fremlagde deres efterskrevne skriftlige svar, og derpå blev således afsagt, så efterdi fremlægges salig Jacob Andersens ukasserede skadesløsbrev, og samme håndskrift at være læst og påskrevet 20/6 1638 over skifte efter salig Jacob Andersen i Kalundborg, og nu ikke noget bevisligt imod samme håndskrift fremlægges, hvorfor samme gælds fordring kunne forhindres, da vidste byfogden ikke rettere herom at kende, end Karen Nielsdatter og Jens Christensen rådmand medarving jo bør enhver deres anpart af de 150 sletdaler med des interesse og omkostning at betale.

** N Madsen for Niels Hadsten i Randers efter opsættelses bemelding tiltalte Sidsel Nielsdatter salig hr Søren Andersens efterleverske for 212 sletdaler. Mikkel Clausen mødte og fremlagde hendes skriftlige svar, hvori hun mener, at hendes børn så vel som hun burde at være stævnet, efterdi børnegodset endnu findes i boet hos hende. blev derpå således afsagt, efterdi salig hr Søren Andersens børn ikke med deres lovværger til denne gældsfordring, som det sig burde, at være stævnet, vidste byfogden ikke Niels Hadsten til noget lovmål at finde, førend salig hr Søren Andersens børn og medarvinger ved navn lovligt for mig indstævnes.

17/10 1639.

** Christen Kjær for tingsdom tilspurgte Albret Hansen Skot, om han vidste noget uærligt med ham, da skulle han ham det nu for tingsdom tilsige. så fremlagde Albret Skot efterskrevne skriftlige svar lydende: eftersom Christen Kjær har ladet mig stævne til Århus byting, måske formedelst en brun fløjlslue med 8 rad snore, så er dette mit korte svar, at 2/10 sidst forleden blev den bortstjålet af min bod, og Christen Kjær stod samme tid ved skiven, så efterdi den er borte, giver jeg både lue og den, som luen stjal, Beliall i vold, og ikke sigter nogen fuldkommeligt derfor. actum Århus 17/10 1639 Albret Hansen.

** Jacob Lauritsen for Rasmus Christensen lod for hovedgæld dele efterskrevne.

** idem for Niels Udsen tiltalte efterskrevne for gæld. blev opsat til i dag 14 dage.

** Mikkel Clausen for Jørgen Jacobsen sst lod dele for hovedgæld efterskrevne uden og indenbys.

** N Madsen for Wulf Baltsersen byfoged tiltalte Mette Christensdatter og Karen Nielsdatter sst, født i Sønderherred, for de har løgnagtigt udlagt barnefar, eftersom de har anlovet hos byfogden inden tinge deres barnefar at udlægge, og dog siden rømte hemmeligt af byen uden skrifte, mente at de derfor burde at straffes efter KM forordning og stryges til kagen, om de ikke inden et fjerdingår bekender deres rette barnefar. ingen mødte noget dertil at svare, blev opsat til i dag 14 dage.

** idem for Wulf Baltsersen. denne tvistige sag imellem Wulf Baltsersen og Hans Andersen og Jacob Abel anlangende 800 mark lybsk, som de for Laurits Lauritsen til Wulf Baltsersen lovet har, blev efter deres begæring opsat i 4 uger.

** Henrik Mogensen domkirkens ridefoged. efterskrevne, eftersom de var taget til synsmænd til den residens, hr Peder Iversen afflyttede på Kannikkegade liggende, de vidnede, at de nu i dag var på åstedet og dets lejlighed seet og forfaret, da kunne de ikke andet synes, end samme residens jo er vel ved magt både med tømmer og tag både uden og inden, undtagen en sparre på isteraden, som var brækket. der fattes og 2 låse for 2 døre. findes ingen kølle, ingen kakkelovn og trissen, jungen og kæden er borte af brønden, og træværket er gammelt, hvilket de for et fuldt syn afhjemlede.

** Søren Clemendsen for mester Christen Clemendsen på Herlufsholm tiltalte Christoffer Pedersen Riber sst for renten af 400 speciedaler fra 1636-1639. ingen mødte blev opsat i 4 uger.

** Gregers Nielsen. Augustinus Miller borger og byskriver sst med fuldmagt af Jens Christensen rådmand sst solgte og skødede fra Jens Christensen og til Gregers Nielsen halvparten i en gård liggende på Torvegade vesten næst op til Hans Jostsens gård og østen næst op til Peder Kedelførers gård, hvilken gård Jens Christensen på sin hustru Dorte Andersdatters vegne efter hendes salig far Jacob Andersen fordum skriver på Kalundborg slot arveligt er tilfalden.

** Folmer Tomasen apoteker efter opsættelses bemelding tiltalte Christoffer Pedersen borger sst for 9 daler, han ham efter hans regnskabsbog skyldig er. ingen mødte, blev tildømt at betale.

** Niels Madsen for Laurits Madsen forrige skriver på Århusgård efter opsættelses bemelding tiltalte Christoffer Jensen løjtnant i Skanderborg len for 34 tønder byg af KM korn, som hans salig hustru Ellen Hansdatter efter begæring er blevet leveret at gøre i malt, og afsagde fogden derpå således, så efterdi befindes salig Ellen Hansdatter Christoffer Stenhuggers forrige hustru på Århus Bisgård 1638 at have annammet af Laurits Madsen, den tid skriver på Århusgård, 34 tønder byg af KM landgildebyg at gøre i malt, og ikke igen er blevet leveret malt for byggen, og Christoffer Jensen samme år var bosiddende her i Århus, og ikke han har villet benægte hans salig hustru samme byg at have bekommet, da tilfandt fogden Christoffer Jensen, nu løjtnant, at betale Laurits Madsen samme korn inden 15 dage.

** Niels Madsen for Wulf Baltsersen byfoged (uafsluttet)

24/10 1639.

** Christen Kå. denne tvistige sag imellem Christen Kå og Hans Rasmussen Malling anlangende hans skude, han løb på Samsø Vejrøs rev, efterdi ingen mødte, blev fremdeles opsat 14 dage.

** Peder Nielsen i Hasle. Oluf Villadsen borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Peder Nielsen og hans arvinger en hans gård, han nu selv iboer, liggende på Vestergade næst vesten op til Niels Bondesens gård og østen næst Søren Rasmussens hus og strækker sig i nør til hospitalshaven.

** N Madsen for Margrete Knudsdatter og på hendes vegne lovligt sit 3.ting han har opkrævet sandemænd sst, at de til i dag 14 dage skulle komme her til ting, sværge og gøre deres ed og tov over Niels Andersen Grøn sst for sår og skade, han har gjort Margrete Knudsdatter efter syn, klage og vidnesbyrds lydelse.

** Jacob Lauritsen for Hans Jostsen tiltalte Claus Badskær sst for 6 daler, han ham skyldig er efter sin regnskabsbogs lydelse, hvorimod Claus Badskær fremlagde sit skriftlige svar, hvori han mener, at han ikke er ham nogen gæld skyldig. blev opsat 14 dage.

** idem for Hans Jostsen. denne tvistige sag imellem Hans Jostsen og hans andre kreditorer, efterdi ingen mødte, blev opsat 14 dage.

** Peder Jensen lod dele for hovedgæld efterskrevne udenbys.

** N Madsen for Wulf Baltsersen byfoged. denne tvistige sag imellem Wulf Baltsersen og Hans Andersen blev med bevilling fremdeles opsat til i dag 14 dage.

** idem for Wulf Baltsersen tiltalte Claus Badskær borger sst for 7 sletdaler rester af hans håndskrift. Claus Badskær mødte og begærede sagen nogen tid måtte sig bero, da ville han ham betale. blev med begge parters bevilling opsat til i dag 14 dage.

31/10 1639.

** Wulf Baltsersen for doktor Morten Madsen superintendant. Henrik Keitwert borger og indvånder i Stade solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til doktor Morten Madsen og hans arvinger en hans have, som han af Bernt Klodt i pant har haft, med en dam i, liggende for Århus uden Munkeport imellem den have, doktor Morten Madsen købte af Jacob Abel, på den ene og Hans Deusters have på den anden side og strækker sig på den ene side til vejen og den anden til Jens Clemendsens ejendom i sønder og nør.

** Mikkel Clausen for Bernt Klodt møller sst og på hans vegne fremkom, siden Henrik Keitwert af Stade til doktor Morten Madsen har udgivet skøde på en have uden Munkeport, som han af Bernt Klodt havde i pant, og fremlagde en skriftlig forbudsseddel, hvori Bernt Klodt lader forbyde KM byfoged at udstede noget skøde på Bernt Klodts ejendom sst, såfremt de derfor i fremtiden ikke vil stande derfor til rette.

** Claus Badskær lyste efter en blakhjelmet ko, som var ham frakommen imod hans vilje og minde, som han har haft på en 4 års tid, hvortil Ove Sørensen svarede, at han har lånt hans datter Birgitte

Ovesdatter for en rum tid siden en blakket ko, og samme ko kom til hans port i lørdags sidst forleden, og hans datter Birgitte lukkede samme ko ind af hans port.

** Mikkel Clausen for Jens Lauritsen rådmand. denne tvistige sag imellem Jens Lauritsen og Peder Jensen sst blev efter Peder Jensens begæring opsat til i dag 8 dage.

** Jacob Lauritsen for Niels Udsen. denne tvistige gældssag imellem Niels Udsen og hans kreditorer, efterdi ingen mødte noget dertil at svare, blev fremdeles optagen til i dag måned.

** Ove Sørensen for sin datter Birgitte Ovesdatter og på hendes vegne havde stævnet Claus Badskær borger sst dom anlangende, og til beskyldning imod ham fremlagde Ove Sørensen efterskrevne tingsvidner her af bytinget 24/5 og 3/10 nærværende år. derimod fremlagde Claus Badskær efterskrevne brev på tysk, underskrevet Johan Körser, og mente Claus Badskær, at han ikke havde skældt Birgitte Ovesdatter på sin ære, og fordi for denne tiltale fri at være. med flere ord dem imellem faldt, da efter tiltale, gensvar og efterdi det er ære og lempe angældende, vidste byfogden ikke imod KM forordning i denne sag at dømme, men for sin tilbørlige dommer at indkomme.

** N Madsen for Jens Jensen sst tiltalte Christen Mikkelsen sst, for han er bortrømt af hans tjeneste, som han ham tilsagt har, mente at han burde at betale ham en anden karls løn. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Rasmus Madsen og hans medkonsort Jørgen Heitwinkels tjener efter opsættelses bemelding tiltalte Margrete Poulsdatter salig Anders Bertelsens efterleverske sst med hendes lovværge og medarvinger for 34 sletdaler efter salig Anders Bertelsens egen hånd 30/4 1638 udgivet. Mikkel Clausen prokurator mødte på Margrete Poulsdatters vegne og tilbød indlæg i hendes og hendes børns gård ved Mindet. og blev derpå af byfogden således afsagt, efterdi for samme gæld af Margrete Poulsdatter udlæg tilbydes, da vidste fogden ikke rettere herom at sige, end Margrete Poulsdatter og hendes børn pligtige er og bør at betale fornævnte gæld inden 15 dage eller derefter at have udlæg.

7/11 1639.

** N Madsen for Wulf Baltsersen og på hans vegne med en opsættelse her af tinget 26/9 sidst forleden havde stævnet Hans Andersen hospitalsforstander sst forløfte anlangende, og for retten blev fremlagt efterskrevne brev lydende: 18/2 1626 har jeg Laurits Lauritsen været over en venlig kontrakt og rigtig afregning med Wulf Baltsersen borger i Århus om alt hvis, vi har været imellem til denne dag, og da bliver jeg skyldig 20 sletdaler, som jeg lover at betale til påske 1627, og venligt ombedt mine svogre Jacob Abel og Hans Andersen for mig at love og godsige. Århus ut supra Hans Andersen Laurits Lauritsen. så mødte Hans Andersen Grønbæk og fremlagde efterskrevne sit skriftlige svar indeholdende, at han kun havde lovet for den halve part og ikke videre, hvilke 10 daler han for retten fremlagde. da efter tiltale, gensvar og den sags lejlighed så efterdi fremlægges Hans Andersens forløftebrev for Laurits Lauritsen i Horsens lydende på 20 sletdaler, og Hans Andersen selv vedgår forløftebrevet og en del af gælden, da er for rette således afsagt, at Hans Andersen hans udgivne forløftebrev på 20 sletdaler bør at betale og efterkomme inden førstkommende 15 dage eller derfor at have nam og vurdering.

** Hans Andersen tilbød Wulf Baltsersen, som blev udtalt på tinget, 10 sletdaler for det forløfte for Laurits Lauritsen hans kvota, hvortil Wulf Baltsersen svarede, at han skulle den fulde sum fuldgøre, hvortil Hans Andersen svarede og ved hans højeste ed benægtede ikke at have lovet for Laurits Lauritsen videre end halvparten af forløftebrevet.

** N Madsen for Claus Badskær. denne tvistige sag imellem Claus Badskær og Ove Sørensen om den ko, som de omtvister, blev opsat til i dag 14 dage.

** Jacob Lauritsen for Hans Jostsen sst efter opsættelses bemelding tiltalte Claus Badskær borger sst for 6 daler, han ham skyldig er efter hans regnskabsbogs indhold, som han blev tildømt at betale.

** Niels Madsen for Wulf Baltsersen byfoged og på hans vegne med en opsættelse her af tinget 12/9 sidst havde stævnet Hans Andersen hospitalsforstander sst gæld anlangende, som han ham skyldig er efter hans regnskabsbogs indhold, nemlig 27 rigsdaler, da mødte Mikkel Clausen på Hans Andersens vegne og gav til kende, at Hans Andersen havde regnskab derimod, og mente, at de med hverandre burde at gøre regnskab, og fremlagde efterskrevne udtog af hans regnskabsbog. da efter tiltale, gensvar og den sags lejlighed og efterdi fremlægges Wulf Baltsersens regnskabsbog, hvori findes Hans Andersen at være ham gæld skyldig, Hans Andersen alene fremlægger en opskrift uden dag og datum, og ikke sin regnskabsbog, da vidste dommeren ikke andet herom at kende, end Hans Andersen jo pligtig er og bør at betale Wulf Baltsersen fornævnte gæld, han ham pligtig er, inden 15 dage.

** N Madsen for Margrete Knudsdatter. efterskrevne sandemænd her i Århus gjorde deres ed og tov således efter sand kundskab, som de har opledt og udspurgt, at Niels Andersen Grøn har slået Margrete Knudsdatter en blodig skade i hendes pande, da svor sandemændene fordi Niels Andersen Grøn for samme sår og skade, han Margrete Knudsdatter gjort har, et fuldt vold over.

** N Madsen for Søren Poulsen guldsmed efter opsættelses bemelding tiltalte Anne Knudsdatter blegekvinde sst med hendes lovværge for 30 alen hørgarnslærred og 40 alen blårgarnslærred, som hun har annammet i forvaring at skulle blege, og ikke igen fra sig vil levere. Peder Lauritsen mødte på Anne Knudsdatters og sine egne vegne formente, at de ikke burde at betale videre end halvparten af fornævnte lærred, og blev derpå således afsagt, at Anne Knudsdatter pligtig er og bør at betale Søren Guldsmed fornævnte lærred, hun af ham har annammet at blege.

** Jens Lauritsen rådmand og Peder Jensen borger sst tog hver på sin side en mand og gav dem fuldmagt og myndighed til at imellem sige og forene dem om denne tvistige gældssag, som de omtvister, og hvad de to dannemænd i samme gældssag imellem dem gør og lader, skal stande for fulde ustævnet og ukaldet i alle måder.

** Knud Keldsen havde stævnet Jacob Sørensen sst og ham tiltalte for 38 daler for et skippund og 6 lispund humle, han af ham bekommet har. ingen mødte, blev opsat i 14 dage.

** Christen Lauritsen Kå efter opsættelses bemelding tiltalte Hans Rasmussen Malling sst, for han har udgivet sig for en styrmand, og formedelst hans uforfarenheds skyld løbet hans skude på grund, og for hans skyld lidt stor skade på skude og gods. Hans Malling mødte formente sig ikke for den forfølgning at være lovligt stævnet, og fordi for den tiltale fri at være. og afsagde byfogden derpå således, og efterdi søretten formelder, at hvis nogen udgiver sig for styrmand eller lodsmand, og han ikke dertil er forfaren, og skipperen for hans uforfarenheds skyld fanger skade, enten på skib eller

gods, da han at være pligtig at bøde al skaden igen, da vidste byfogden ikke andet herom at sige for rette, end Hans Rasmussen Malling dermed har sig forseet og bør at stande Christen Kå og hans medreder til rette for skade og omkostning, de for hans skyld lidt har, eller og derfor at lide som vedbør efter sørettens 5.kapitel.

** Niels Madsen for Rasmus Jensen Heldekande i København fremlagde efterskrevne opsigelses seddel, hvori Rasmus Jensen Heldekande ved to mænd advarer og opsiger Rasmus Pedersen Essenbæk borger i Randers det pant, som han har i den gård liggende i Århus på Brobjerg, som Rasmus Jensen har i pant for 500 rigsdaler, foruden sin resterende rentepenge, som skulle have været betalt årligt, og det ikke sket er, hvorfor Rasmus Jensen tilbyder Rasmus Pedersen så vel som Hans Andersen hospitalsforstander deres fælles gård og pant og æsker fornævnte summa penge med sin forfaldne rente. Århus 18/10 1639 Rasmus Jensen Heldekande.

** idem. Niels Madsen på Rasmus Jensens vegne tilbød Hans Andersen hospitalsforstander sst og Rasmus Pedersen Essenbæk i Randers deres fælles gård, som Rasmus Jensen i pant har, om de den inden 2 måneder efter KM forordning ville løse og ham sine penge betale.

** Mikkel Clausen for Jens Lauritsen rådmand. efterskrevne stod for tingsdom, eftersom de var lovligt her fra tinge taget til vurderingsmænd til den gård på Rosengade, Christen Jensen Kjær nu iboer, som hans stedbørn ved indførsel for deres underholdning er indlagt i, da vidnede og kundgjorde de, at de nu i dag var på åstedet og des lejlighed seet og forfaret, og findes samme gård ganske meget brøstfældig og forfalden, hvorfor dem syntes samme gård med sin tilliggelse i by og mark ikke at kunne koste eller være mere værd i det aller dyreste end 350 sletdaler.

** Niels Madsen for Søren Jensen Frost borgmester og på hans vegne med et varselsvidne af Viborg landsting 25/9 nærværende år havde stævner salig Peder Christoffersen, forrige byfoged i Århus, hans børn og arvinger, nemlig Christoffer Pedersen, Niels Pedersen, Hans Jørgensen hatstafferer på hans hustru Dorte Pedersdatters vegne, Jens Udsen på hans hustru Kirsten Pedersdatters vegne, Rasmus Sørensen på hans hustru Maren Pedersdatters vegne, Gertrud Pedersdatter med hendes myndige værge, så vel som hans kreditorer, og fremlagde Niels Madsen efterskrevne pantebrev af Århus byting 1/3 1638, hvori Peder Christoffersen kendes sig skyldig at være Søren Frost 113 sletdaler og derfor pantsætter ham hans bryggerede, kedel og kar, og mente derhos det samme bryggerede, kedel og kar burde Søren Frost at efterfølge. da er således for rette afsagt, at salig Peder Christoffersens bryggerede, kedel og kar bør Søren Frost at efterfølge, og dersom det efter uvildige dannemænds vurdering ikke den fulde sum kan opløbe, da at søge resten af sin betaling i andet salig Peder Christoffersens jordegods eller løsøre, og det ved nam og vurdering efter 15 dages forløb efter KM forordning.

** Niels Madsen for Hans Jostsen og på hans vegne med et varselsvidne af Viborg landsting 25/9 sidst forleden havde stævnet alle salig Peder Christoffersen forrige byfoged her i Århus hans arvinger nemlig Christoffer Pedersen, Niels Pedersen, Hans Jørgensen hatstafferer på hans hustru Dorte Pedersdatters vegne, Jens Udsen på hans hustru Kirsten Pedersdatters vegne, Rasmus Sørensen på hans hustru Maren Pedersdatters vegne, Gertrud Pedersdatter med hendes myndige værge, desligeste alle hans kreditorer for vidner, dom og indvisninger, og tiltalte hans arvinger for 47 daler, som han ham efter hans regnskabsbogs indhold skyldig er og af ham bekommet har fra 1624 og til 1633. så mødte Christen Carlsen rådmand og overformynder sst og berettede, at Niels Pedersen og Gertrud Pedersdatter, begge salig Peder Christoffersens børn, burde først at have deres mødrene arv ud af hans efterladte bo og gods, og forbød fogden nogen indførsel at gøre til nogen

kreditor, før de to børns mødrene arv blev udgjort. tilmed svarede Jacob Lauritsen på alle salig Peder Christoffersens arvinger og medarvingers vegne, at de intet ville befatte den med hans efterladte gæld, efterdi de samtlige har frasagt dem al arv og gæld. da efter tiltale og gensvar og efterdi fremlægges Hans Jostsens regnskabsbog, hvori salig Peder Christoffersen findes at være ham skyldig 47 daler, vidste fogden ikke andet derom at sige, end Hans Jostsen jo for samme gæld bør at ske indvisning og vurdering i salig Peder Christoffersens efterladte gods og løsøre. belangende salig Peder Christoffersens børns gods, som berettes i boet endnu at være, da det ved lov og ret at udfordre.

** Niels Madsen for Wulf Baltsersen byfoged og på hans vegne med et varselsvidne af Viborg landsting 25/9 1639 havde stævnet alle salig Peder Christoffersen forrige byfoged her i Århus hans arvinger nemlig Christoffer Pedersen, Niels Pedersen, Hans Jørgensen hatstafferer på hans hustru Dorte Pedersdatters vegne, Jens Udsen på hans hustru Kirsten Pedersdatters vegne, Rasmus Sørensen på hans hustru Maren Pedersdatters vegne, Gertrud Pedersdatter med hendes myndige værge, så vel som hans kreditorer for dom, vidner og indvisninger, som Wulf Baltsersen ville lade tage og forhverve til Århus byting, og tiltalte salig Peder Christoffersens arvinger for 14 daler, han ham skyldig er efter hans regnskabsbogs indhold samt for efterskrevne gæld, som ham i hans gælds betaling er tillagt. så mødte Christen Carlsen rådmand og overformynder sst og berettede, at Niels Pedersen og Gertrud Pedersdatter, begge salig Peder Christoffersens børn, burde først at have deres mødrene arv ud af hans efterladte bo og gods, og forbød fogden nogen indførsel at gøre til nogen kreditor, før de to børns mødrene arv blev udgjort. tilmed svarede Jacob Lauritsen på alle salig Peder Christoffersens arvinger og medarvingers vegne, at de intet ville befatte den med hans efterladte gæld, efterdi de samtlige har frasagt dem al arv og gæld. da efter tiltale og gensvar, da vidste dommeren efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Wulf Baltsersen for sin gælds fordring efter 15 dags forløb bør at have indvisning og vurdering derfor i salig Peder Christoffersens bo, jordegods eller løsøre. anlangende salig Peder Christoffersens børns gods, som berettes endnu i boet at være, da det ved lov og ret at affordre.

14/11 1639.

** Jørgen Svendsen for Rasmus Nielsen rådmand. Niels Mortensen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 150 sletdaler, og derfor til underpant satte Rasmus Nielsen hans hus, han nu iboer, bag klostret liggende vesten for Rasmus Jensen Borums ejendom og strækker sig i øster til Anders Tomasens have og ejendom, med sin hosliggende have, som strækker sig i nør til doktor Morten Madsens have.

** Ove Sørensen fremlagde efterskrevne skriftlige vidne lydende: vi efterskrevne Anders Rasmussen og Mette Knudsdatter i Århus er os vitterligt, at den blakkede ko, som Ove Sørensen har lånt sin datter Birgitte Ovesdatter ned til sig den tid, hun boede ved Borgporten, den kom gangende til Ove Sørensens port forgangen lørdag var 14 dage, og ingen gennede den op ad gaden, og da den kom til porten, da var porten åben, og Birgitte Ovesdatter stod i porten, så lod hun den i gården og lukkede porten.

** Jacob Lauritsen for Hans Jostsen lod fordele for hovedgæld efterskrevne.

** idem for Hans Jostsen efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld, der iblandt Maren salig Arent Kræmmers på Volden. blev derpå således afsagt, at fornævnte personer pligtige er og bør at betale deres gæld inden 15 dage.

** Jens Pedersen. denne tvistige sag imellem Jens Pedersen og Rasmus Knudsen borger sst gæld anlangende, efterdi ingen mødte noget dertil at svare, blev optagen til i dag måned.

** idem. denne tvistige sag imellem Jens Pedersen og hans andre kreditorer her i Århus, efterdi ingen mødte, blev optagen til i dag måned.

** Niels Madsen for Jens Rasmussen skomager. efterskrevne vidnede, at de forgangen søndag 8 dage sidst forleden var til syn til Jens Rasmussens hustru Mette (blank) og da så, at hun var slået blå på hendes venstre øje, og hun havde et blodigt hul på den venstre side på hendes næse, som lå et plaster på, som hun for dem beskyldte Agnete en soldaterkvinde, som der ligger i kvarter, for hun den (blank) sidst uden skyld og brøde slog hende og gjorde hende samme sår og skade, og lyste Niels Madsen fornævnte Agnete derfor et fuldt vold til både for kongen, byen og bonden.

21/11 1639.

** Niels Madsen for Claus Badskær. denne tvistige sag imellem Claus Badskær og Ove Sørensen anlangende den ko, de omtvister, blev fremdeles optagen til i dag 14 dage.

** Niels Madsen for Oluf Pedersen skomager. denne tvistige gældssag imellem Oluf Pedersen og hans kreditorer blev, af årsag ingen mødte hertil at svare, opsat til i dag 14 dage.

** idem for Oluf Pedersen tiltalte Mikkel Jensen Nordby sst for 18 sletdaler, han ham skyldig er efter hans udgivne brevs indhold. ingen mødte noget dertil at svare, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Jens Christensen rådmand. denne tvistige sag imellem Jens Christensen og Peder Tomasen snedker blev, af den årsag ingen mødte, opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Claus Badskær og på hans vegne fremlagde efterskrevne brev lydende: eftersom jeg og min hustru Birgitte Ovesdatter 25/9 1639 er kommen nogen tvist og uenighed imellem og af den årsag er kommet til sin far, og som jeg fornemmer og er tilvidende blevet, hun hos godtfolk udtager og mig i vidtløftighed derfor sætter, så lader jeg hermed forbyde alle og enhver, være sig borgere og indvånere i Århus så vel som udenbys, at de ikke borger Birgitte Ovesdatter noget, være sig hvad som det være kan, item ej heller med hende at købe eller sælge, som mig kan være anrørende og i længden kan komme mig til skade, thi jeg dertil ikke vil svare, hvorefter enhver kan vide sig at forholde. Århus 21/11 1639 Claus Sager egen hånd.

** Knud Keldsen. denne tvistige gældssag imellem Knud Keldsen og Jacob Sørensen borger sst, efterdi ingen mødte noget dertil at svare, blev optagen til i dag måned.

** Mikkel Clausen for Bernt Klodt møller og på hans vegne fremlagde efterskrevne skriftlige seddel, hvori Bernt Klodt ved to mænd lader tilspørge Jacob Remmer borger sst, af hvad årsag han de 3 tønder malt, han 16/10 sidst forleden fortoldede hos borgmester Søren Frost i Århus, lod føre til fremmede landsmøller og lod det der male, hvorfor han ikke efter KM brev vil lade det male i KM kornmølle i Århus. og findes derpå Jacob Remmers svar skrevet, at hans hustru var i møllen og begærede, at hun straks måtte få det malt malet, da svarede svenden hende, at hun skulle få det malet imod aften, og sagde hun, at hun var i møllen om eftermiddagen.

** Jacob Lauritsen for Karen Hansdatter salig Jens Christensens efterleverske efter opsættelses bemelding tiltalte Claus Skomager borger sst for 15 daler, han hende skyldig er, efter hendes regnskabsbogs indhold. ingen mødte, og blev fordi derpå således afsagt, at Claus Skomager pligtig er og bør at betale Karen Hansdatter fornævnte gæld inden 15 dage.

** Niels Madsen for Wulf Baltsersen byfoged og på hans vegne med en opsættelse her af tinget 17/10 sidst forleden havde stævnet Hans Andersen og Jacob Abel og dem tiltalte for et forløfte, de har gjort efter deres udgivne brev, og ikke det har efterkommet og holdt, som det sig bør, men Wulf Baltsersen derover er gerådet i stor omkostning og skade, som de selv en part har ladet indstævne for de gode landsdommere, formente derfor, at Jacob Abel og Hans Andersen burde at betale Wulf Baltsersen 800 mark lybsk efter deres hovedbrev og forpligt med al hvis omkostning, rente og skadegæld, derpå er anvendt. og for retten er fremlagt Laurits Lauritsen borgersøn af Horsens hans efterskrevne hovedbrev på tysk lydende på 800 mark lybsk, udgivet til Wulf Baltsersen, dateret Århus 10/7 1625. dernæst blev fremlagt Hans Andersen og Jacob Abels efterskrevne forløftebrev til Wulf Baltsersen, at eftersom Wulf Baltsersen har ladet arrestere deres svoger Laurits Lauritsen her i byen for hvis forløfte, som Wulf Baltsersen er i til Carsten Busch i Hamborg for 800 mark lybsk og til Henrik Keitwert for 133 mark lybsk for kramgods, som Laurits Lauritsen af dem i Hamborg bekommet har, hvilket forløfte Laurits Lauritsen ikke kan holde og efterkomme at betale af den årsag, han formedelst Guds strenge storm og uvejr nu i høst sidst forleden har bekommet stor skade og mistet mesteparten af hans gods, som han havde under hænder og sig tilforhandlet i Norge, så lover og tilforpligter de dem at betale fornævnte gæld for Laurits Lauritsen, dateret Århus 17/2 1626. derefter blev fremlagt efterskrevne seddel, dateret 20/6 1625, at Wulf Baltsersen havde betalt Carsten Busch 800 mark lybsk, samt en anden seddel, lydende at 20/7 1625, havde Jacob Abel og Hans Andersen betalt Henrik Keitwert 133 mark lybsk, dateret Århus 25/4 1631, hvorpå Niels Madsen satte i rette, om Jacob Abel og Hans Andersen ikke bør at betale Wulf Baltsersen fornævnte 800 mark lybsk med anvendt bekostning samt rente og skadegæld. da efter tiltale, gensvar og sagens lejlighed, så efterdi bevises med Jacob Abel og Hans Andersens forløfte og skadesløsbrev til Wulf Baltsersen for Laurits Lauritsen i Horsens udgivet på 800 mark lybsk, og Wulf Baltsersen for samme 800 mark lybsk at være tiltalt og tildømt at betale, hvorfor han har udgivet sin obligation til Carsten Busch i Hamborg, da er således for rette afsagt, at Jacob Abel og Hans Andersen deres forløftebrev bør at holde og betale enhver deres anpart af 800 mark lybsk med interesse og anvendt bekostning inden 15 dage.

28/11 1639.

** Rasmus Pedersen Testrup for sin søn Peder Rasmussen Testrup. Christoffer Christensen tømmermand borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hans søn Peder Rasmussen Testrup, nu værende velb Christian Sparre til Sparresgård hans preceptor, 56 rigsdaler, og derfor til underpant satte Peder Testrup et hans hus, han nu selv påboer, liggende her i Århus på Badstuegade næst sønden op til salig Anders Lauritsens ejendom og norden til Anders Lydiksens ejendom og strækker sig fra adelgaden imod Volden med den østre side.

** N Madsen på borgmester og råds vegne. efterskrevne vidnede, at de 21/11 sidst forleden var beskikkelsesvis til Rasmus Pedersen Testrup på borgmestre og råds vegne og advarede ham, at han skulle nedbryde den bygning, han har bygget på Kannikkegade, som er opsat imod borgmester og råds vilje og minde, inden mandag aften, hvortil Rasmus Testrup svarede, at han havde ladet sætte et halvtag eller udskudshus på sin list eller fortov indenfor sin rendesten på sin egen grund, som tilforn for ham med stakit var indelukket.

** Jacob Lauritsen for Niels Udsen efter opsættelses bemelding tiltalte Peder Netler sst for 8 daler, han ham skyldig var, og som han blev tildømt at betale.

** N Madsen for Margrete salig Henrik Rosenmeyers i København havde stævnet Las Fog og ham tiltalte for 15 sletdaler, han hende skyldig var efter sin håndskrift, blev opsat 14 dage.

** N Madsen for Hans Hansen Skåning og på hans vegne fremlagde efterskrevne forseglede tingsvidne lydende, at 4/5 1628 på Århus byting var skikket Hans Hansen Skåning notarius i Århus kapitel på velb Palle Rosenkrantz til Glimminge hans vegne æskede og fik et fuldt tingsvidne af 8 trofaste dannemænd, hvilke vidnede, at de så og hørte, det Rasmus Ørn og Peder Rasmussen i Hørret vidnede, at den bolig og gård, som Søren Jensen og Søren Nielsen iboer i Hørret, det er en gårds eje og ikke mere.

** N Madsen for Jesper Skomager. efterskrevne vidnede, at de nu i dag ved tinget vurderede 16 jern hjørnebånd, som Jesper Skomager havde i pant af Rasmus Kleinsmed sst, for 2 mark, og tilbød ham samme jern at indløse inden i dag 14 dage.

** Niels Bjørnskov. efterskrevne vidnede, at de lørdagen næst efter sankt Sørens dag sidst forleden var til syn til Niels Bjørnskovs søm Rasmus Nielsen, og da så de, at han lå i hans seng og spyttede blod og var blodig omkring hans næse og mund, og for tingsdom sigtede Niels Bjørnskov Rasmus Christensen felbereder sst, for han 22/10 sidst i Ry marked slog og gjorde ham samme skade, hvortil Rasmus Felbereder svarede, at han ikke slog Rasmus Nielsen eller gjorde ham nogen skade.

** idem. efterskrevne vidnede, at de 22/10 sidst forleden hos var på Ry marked hørte og så, at Rasmus Christensen felbereder her i Århus kom ind til Jacob Remmers bod og sagde til Rasmus Nielsen, din hundsfot, hvi sidder du her, og så slog ham 3-4 mundslag, og sagde han måtte vel lære et ærligt håndværk, men de ikke så, at Rasmus Nielsen gjorde Rasmus Christensen nogen skade i nogen måder. derimod fremlagde Rasmus Christensen sit efterskrevne skriftlige svar, at på Ry marked 22/10 da han sad i Jacob Remmers bod, da om aftenen kom Rasmus Nielsen gående og spurgte Laurits Lauritsen, hvi han ikke ville drikke ham til, mener i jeg ikke skal være så god som i, møder mig med en degen, så skal i finde karl for eder, og så gik Laurits Lauritsen efter sin kårde, og Rasmus Christensen fulgte ham til hans bod, og da kom Rasmus Bjørnskov efter, og skældte dem for tyve og skælme, og da han ville gå til sin egen bod, da kom Rasmus Bjørnskov snigende efter ham og slog ham i hans ryg med en kniv.

** Søren Clemendsen for mester Christen Clemendsen forstander på Herlufsholm og på hans vegne med en opsættelse af bytinget 14/11 sidst forleden efter en anden opsættelses formelding 17/10 sidst havde stævnet Christoffer Pedersen Riber borger sst gældssag anlangende og tiltalte ham for renten af 400 speciedaler fra 1636 til 1639, og nu fremlagde et pantebrev her af Århus byting 6/9 1621, hvori Christoffer Pedersen bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være doktor Matias Jacobsen 500 specie daler, og derfor har pantsat ham sin gård, han iboer. så blev Christoffer Pedersen 3 gange påråbt, om han eller nogen på hans vegne var til stede nogen genmæle herimod at gøre, men ingen fremkom. da efter tiltale, gensvar og sagens beskaffenhed og efterdi sagen nu i dag til 6.uge er opsat, og ingen er mødt, vidste byfogden ikke andet derom at sige, end Christoffer Pedersen jo pligtig er og bør at betale mester Christen Clemendsen 104 rigsdaler, som er rente af hvis penge, han mester Christen skyldig er, med anvendt bekostning, inden førstkommende 15 dage.

5/12 1639.

** Jacob Lauritsen for Laurits Nielsen i Sabro og Rasmus Nielsen i Århus eftermålsmænd efter salig Jens Bysvend lovligt opkrævede årådsnævninge her i Århus, at de i dag 8 dage skulle komme her til tinge sværge og gøre deres ed og tov over Jens Staffensen, som har haft sit værelse her i Århus til Rasmus Nielsens, som var hos 30/7 sidst forleden i råd og gerning med Tomas Staffensen og havde bøsse, våben og værge, der Jens Bysvend uskyldigt og på morderisk vis blev ihjelskudt af Tomas Staffensen. blev bevist med varselsvidne af Viborg landsting 23/10 sidst forleden, at varsel da blev givet Jens Staffensen for dette opkrævelsesvidne.

** N Madsen for Rasmus Gylling. denne tvistige sag imellem Rasmus Gylling og hans kreditorer udenbys, efterdi ingen mødte, blev opsat i 4 uger.

** N Madsen for Oluf Pedersen skomager. denne tvistige sag imellem ham og Mikkel Nordby blev fremdeles opsat i 14 dage.

** N Madsen for Oluf Skomager. denne tvistige gældssag imellem ham og hans kreditorer, efterdi ingen endnu mødte, blev opsat 14 dage.

** Peder Rasmussen Kattrup havde stævnet Peder Jensen Todbjerg sst og ham tiltalte for 1/4 tønde byg, han ham skyldig er efter sit brevs indhold, dateret 14/7 1636. ingen mødte noget dertil at svare, blev opsat til i dag måned.

** N Madsen for Niels Bondesen. denne tvistige gældssag imellem ham og hans kreditorer blev opsat til i dag måned, eftersom ingen mødte noget dertil at svare.

** Rasmus Pedersen Testrup. denne tvistige gældssag imellem ham og hans kreditorer blev opsat til i dag måned, efterdi ingen mødte.

** N Madsen for Jens Andersen havde stævnet Rasmus Knudsen borger sst og ham tiltalte for 63 daler, han ham skyldig er efter sit brevs formelding, dateret Århus 15/3 1639. ingen mødte, blev fordi optagen til i dag 8 dage førstkommende.

** Ove Sørensen for Hans Pedersen bådsmand tiltalte Hans Andersen hospitalsforstander for resten af sin hyre, for han havde sejlet på hans skude i sommer. ingen mødte, blev opsat 14 dage.

** N Madsen for Claus Badskær borger og på hans vegne med en opsættelse her af tinget 21/11 sidst forleden havde stævnet Ove Sørensen borger sst dom anlangende, og fremlagde efterskrevne tingsvidne her af bytinget 31/10 nærværende år. nu mødte Ove Sørensen og fremlagde efterskrevne tingsvidne her af bytinget 14/11 sidst forleden, og derefter fremlagde sin regnskabsbog, hvori findes indført 18/5 1636 lånte jeg min datter Birgitte Ovesdatter min blakkede ko ned til sig og skal den beholde, indtil hun kan bekomme en kalv eller to, så skal hun skaffe mig min ko igen, om den kan leve så længe. og nu for retten fremstod Claus Badskær og tilspurgte Ove Sørensen, om han ved sin ed turde eller ville benægte, at han ikke havde givet og foræret ham samme ko med sin datter til hjemgift, hvilket Ove Sørensen ikke ville. da efter tiltale og gensvar, da efterdi Ove Sørensen beviser med hans regnskabsbog at have lånt hans datter den ko, vidste byfogden ikke rettere at kende, end samme ko bør at blive Ove Sørensens.

** Niels Ibsen rådmand for sin datter Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens i Kalundborg. Jens Christensen rådmand på sin hustru Dorte Andersdatters vegne og Hans Andersen hospitalsforstander sst på Casper Andersen borger i Svendborg hans vegne gav Karen Nielsdatter afkald for al hvis arv og gods, som Jens Christensen på sin hustru Dorte Andersdatters vegne og Casper Andersen på sine egne vegne efter deres svoger og bror Jacob Andersen, fordum skriver på Kalundborg slot, Karen Nielsdatters husbond, arveligt og med rette var tilfaldet, og de takkede Karen Nielsdatter godt for god skifte og jævning, redeligt udlæg og betaling, og gav Niels Ibsen på Karen Nielsdatters vegne så vel som Jens Christensen på sine egne vegne og Hans Andersen på Casper Andersens vegne hinanden fuldkommen tryg forvaring på hvis gårde og ejendom, som dem på enten sider efter salig Jacob Andersen er tilfaldet, som er den gård og boder i Borgporten og den liden gård, Jens Smed ejede på Mejlgade, med hver sin markjord i Århus mark, og et øde havested liggende på Brobjerg imellem Peder Villumsens gård og ejendom i sønden og norden til Jens Mørkes børns ejendom og i øster til den liden gyde og strækker sig i vester til adelgaden, hvilke gårde, boder og øde jord Karen Nielsdatter er tilfaldet. dernæst tilfaldt Casper Andersen og Jens Christensen en gård på Torvet liggende næst op til Hans Jostsen med sin markjord og Mandrup Parsbergs hus, gård og ejendom på Mejlgade så vel som en have ved Mindet.

12/12 1639.

** Jacob Lauritsen for Jens Pedersen rådmand i Kalundborg. Hans Pedersen rådmand vidnede, at 1636 i august måned købte han og Peder Jacobsen her i Århus et parti malt af salig Jacob Andersen og Jens Pedersen i Kalundborg, hvorpå de betalte efter Jens Pedersens begæring til Peder Rasmussen her i Århus 98 daler, og hans part af resten forsendte han med Peder Jacobsen til Kalundborg. Peder Jacobsen vidnede det samme, samt at han betalte resten af samme malt til salig Jacob Andersen, både for sig selv og for Hans Andersen, men hvorledes imellem Jacob Andersen og Jens Pedersen er forholdt, var ham aldeles ubevidst.

** Niels Madsen for Wulf Baltsersen byfoged havde stævnet efterskrevne for gæld, de var ham skyldig. ingen mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Peder Christensen forrige foged på Kvelstrup havde stævnet Jacob Sørensen indvåner i Århus og ham tiltalte for 30 sletdaler for 30 tønder havre, han af ham bekommet har efter sit udgivne brevs indhold, dateret Kvelstrup 15/6 1639. ingen mødte noget dertil at svare, blev opsat til i dag 14 dage.

** N Madsen for Margrete salig Henrik Rosenmeyers i København. denne tvistige gældssag imellem hende og Las Fog i Århus, efterdi ingen mødte, blev fremdeles optagen til i dag 14 dage.

** N Madsen for Anders Terkildsen. denne tvistige gældssag imellem Anders Terkildsen og hans kreditorer udenbys, efterdi ingen af dem mødte, blev opsat til i dag 14 dage.

** Jens Andersen bag klostret efter opsættelses bemelding tiltalte Rasmus Knudsen borger sst for 63 daler, han ham skyldig er efter sir brevs indhold, dateret 18/3 1639. ingen mødte noget dertil at svare, blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Mikkel Clausen for Søren Pedersen i Mårslet havde stævnet Johannes Mikkelsen i Århus og ham tiltalte for 5 skæpper byg, han Søren Pedersens hustru Mette Jensdatter skyldig er efter hans brevs

indhold, dateret Mårslet 27/4 1627, og efterdi ingen mødte noget dertil at svare, blev sagen opsat til i dag 14 dage.

** Jens Hammel på sine egne og medbrødre årådsnævninges vegne. efterskrevne de stod nu her i dag for tingsdom, eftersom de i dag 8 dage sidst forleden blev her af ting opnævnt til årådsnævninge at gøre tov over Jens Staffensen, som var med i råd og dåd, der Jens Bysvend blev ihjelskudt, så nu erbød de dem deres tov at ville gøre, og ikke der blev sat fylding på dem, så de deres tov kunne gøre.

** Søren Ibsen i Vosnæs for velb jomfru Lisbeth Friis til Vosnæsgård. denne tvistige gældssag imellem hende og Anders Jensen borger i Århus, efterdi han ikke mødte, blev optagen i 14 dage.

** idem for jomfru Lisbeth Friis. i lige måder blev denne tvistige gældssag imellem hende og Jacob Sørensen indvåner i Århus, efterdi han ikke mødte, optagen til i dag 14 dage.

** Mikkel Clausen for Bernt Klodt møller og på hans vegne lod læse en landstings stævning, hvormed han havde stævnet efterskrevne, som 14/11 sidst forleden var taget til de otte mænd, om de ikke da hørte og så, at Mikkel Clausen på Bernt Klodts vegne fremlagde adskillige dokumenter, og begærede, at han dem måtte for retten få læst og påskrevet, og om de ikke så og hørte, at byfogden ikke ville unde ham samme breve læst og påskrevet. så fremstod efterskrevne mænd og svarede, at efterdi de ikke var stævnet førend tirsdag sidst 10/12 mente de, at det ikke var lovlig stævning, men erbød dem, at når de blev lovligt stævnet, ville de til deres værneting deres sandhed vidne og bekende.

** idem for Bernt Klodt og på hans vegne lod læse en skriftlig landstings stævning, hvormed han havde stævnet efterskrevne, som 7/11 sidst forleden på bytinget var tilskrevet til de otte mænd, om de ikke da hørte og så, at Mikkel Clausen på Bernt Klodts vegne fremlagde adskillige dokumenter, og begærede, at han dem måtte for retten få læst og påskrevet, og om de ikke så og hørte, at byfogden ikke ville unde ham samme breve læst og påskrevet. så fremstod efterskrevne mænd og svarede, at efterdi de ikke var stævnet førend tirsdag sidst 10/12 mente de, at det ikke var lovlig stævning, men erbød dem, at når de blev lovligt stævnet, ville de til deres værneting deres sandhed vidne og bekende.

** idem for Bernt Klodt og på hans vegne lod læse en landstings stævning, hvormed han havde stævnet efterskrevne, som 31/10 sidst forleden var skrevet til de otte mænd, om de ikke hørte Henrik Keitwert 31/10 sidst forleden skødede mester Wulf Baltsersen på doktor Morten Madsen superintendant over Århus stift hans vegne en af Bernt Klodts haver, og om de hørte eller så, at Henrik Keitwert lagde nogen adkomst eller fuldmagt frem for retten af Bernt Klodt, hvorefter han kunne skøde Bernt Klodts have bort, og om de ikke hørte, at Mikkel Clausen på Bernt Klodts vegne lod læse en forbudsseddel, som formelder, ingen at måtte udstede noget skøde på Bernt Klodts ejendom. så fremstod efterskrevne otte mænd og svarede, at efterdi de ikke var stævnet førend på tirsdag sidst 10/12, mente de, at det ikke var lovlig stævning, men erbød dem at når de blev lovligt stævnet, ville de til deres værneting deres sandhed vidne og bekende.

** Hieronimus Gylden tilspurgte Mikkel Clausen, når Henrik Keitwert af Stade havde fanget varsel for hvis vidner, Bernt Klodt ville føre her i dag til tinget, hvortil Mikkel Clausen svarede, at Henrik Keitwert fik varsel her i Århus 13/10 sidst forleden.

** Mikkel Clausen for Bernt Klodt. denne tvistige sag imellem Bernt Klodt og Jacob Remmer i Århus anlangende hans korn, han i andre møller har ladet male, efterdi ingen mødte noget dertil at svare, blev opsat i 14 dage.

** Henrik Mogensen på kapitlets vegne. denne tvistige sag imellem Århus kapitel, Jens Jacobsen glarmester og Laurits Rasmussen kleinsmed borger sst, anlangende vinduerne på domkirken, blev opsat til i dag 14 dage.

** Christen Lauritsen Kå på borgmester, råds og byens vegne. efterskrevne borgere sst de stod nu for tingsdom, eftersom de var fra tinge tagen til synsmænd til et halvtaghus, Rasmus Testrup har ladet opsætte på Kannikkegaden, da vidnede de, at de nu i dag var på åstedet og dets lejlighed seet og forfaret, og er samme halvtaghus 3 gulv hus på listen og er 4 alen bredt og en halv alen ud til rendestenen, men hvem grunden tilhørte, vidste de ikke, hvortil Rasmus Testrup svarede nu som tilforn, at samme hus var ikke bygget videre ud end som at tilforn var indelukket og indplanket med stakitværk, og ikke han formente, det kunne stå nogen for nær.

** Niels Madsen for Henrik Keitwert af Stade og på hans vegne fremlagde efterskrevne udtog, Bernt Klodt sst angående, indeholdende deres regnskab fra 1627-1639.

19/12 1639.

** Jens Rasmussen skomager. Anders Mikkelsen skomager borger sst stod nu for tingsdom på sin hustru (blank) hendes vegne, Rasmus Lauritsen borger sst med en skriftlig fuldmagt af Erik Rasmussen i Lading og Jens Pedersen Klog sst. i lige måder stod og for tingsdom Jep Olufsen indvåner sst på sin hustru Anne Nielsdatters vegne, så og med fuldmagt af Rasmus Nielsen i Javngyde og Johanne Nielsdatter i Veng, og de samtlige gav Jens Rasmussen afkald for al hvis arv og gods, som dem var arveligt tilfaldet efter Jens Rasmussens salig hustru Mette Rasmusdatters dødelige afgang.

** N Madsen for Rasmus Lauritsen og på hans vegne lod fordele efterskrevne for hovedgæld.

** Niels Madsen for Christen Ottesen møller i Loverstrup og på hans vegne lod dele for hovedgæld Johan Nielsen kræmmer sst for 2 rigsdaler, som han er ham skyldig for12 skæpper mel.

** Mikkel Sørensen i Egå for velb fru Anne Brahe velb Ejler Qvitzow til Lykkesholm havde stævnet Hieronimus Gylden sst og ham tiltalte for han har bortstedt den anpart af Hasle kirkes korntiende, som Ejler Qvitzow tilkommer, som tilforn Laurits Nielsen i Hasle havde i fæste, og Hieronimus siden derpå har bekommet livsbrev. Hieronimus mødte og begærede sagen en 8 dags tid måtte opstå, blev opsat til snapsting førstkommende.

** N Madsen for Oluf Pedersen skomager efter opsættelses bemelding tiltalte efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** idem for Oluf Pedersen efter opsættelses bemelding tiltalte Mikkel Jensen Nordby sst for 18 daler efter hans brevs indhold, dateret 17/4 1637. ingen mødte, blev tildømt at betale.

** Christen Lauritsen Kå på borgmester og råds vegne. efterskrevne vidnede, at de på mandag sidst forleden var hos Maren Madsdatter, som boer i Peder Tunglunds boder sst, at høre hendes

bekendelse hvor mange børn hun havde avlet, og da bekendte hun for dem at have avlet 3 børn i horeri, det første et drengebarn ved Jens Hjort i Ry, siden har hun avlet to børn, en pige og en dreng, ved en bondekarl hedder Mads (blank), og lå hun samme tid i hendes seng og var ganske skabet på hendes krop.

** N Madsen på KM vegne for retten lod indføre en kvinde ved navn Karen Sørensdatter, barnfødt i Skæring, for et uskikkeligt og horeagtigt levned, hun har i levet og beganget, og hun bekendte, at hun i skørlevned og løsagtighed havde avlet tre børn, en dreng hedder Søren Nielsen avlede hun ved Niels Markorsen i Elsted, en dreng hedder Jens Lauritsen avlede hun ved en skomagersvend, født i Ålborg, som hed Laurits Villadsen, en pige Anne Pedersdatter, som nu er et halvt år gammel, havde hun avlet ved Peder Poulsen trompeter under Kalø kompagni, og formente, at hun derfor burde at straffes til kagen. da efter sådan lejlighed og efterdi Karen Sørensdatter selv bekender, det hun i skørlevned 3 børn har avlet, Gud til fortørnelse og andre til forargelse, vidste byfogden ikke Karen Sørensdatter at kunne befri, men hun for sådan hendes forargelige levned efter KM forordning bør at straffes til kagen, og nu straks sin eksekution udstå.

** Knud Keldsen borger sst med en opsættelse her af ting 7/11 sidst forleden havde stævnet Jacob Sørensen indvåner sst gældssag anlangende, som han ham skyldig er efter hans regnskabsbogs indhold for 1 skippund og 6 lispund humle, skippundet for 20 rigsdaler, at betale inden 8 dage, og nu er mødt Jacob Sørensen og fremlagde sit skriftlige svar, at han intet har lovet Knud Keldsen derfor, men på begge deres gavn skulle det forhandle. derpå blev således afsagt, at efterdi fremlægges Knud Keldsens regnskabsbog, hvori Jacob Sørensen findes at være ham skyldig 38 daler, da vidste byfogden intet imod hans regnskabsbog at sige, men Jacob Sørensen pligtig er og bør at betale 38 sletdaler inden 15 dage.

** Niels Madsen for Hans Deuster. efterskrevne vurderingsmænd vidnede, at de 14/12 sidst forleden med byfogden var i Margrete Poulsdatters og hendes børns bo, hvor Niels Madsen for dem fremlagde en dom her af bytinget 6/6 1639, hvori hun og hendes børn, salig Anders Bertelsens arvinger, er tildømt at betale Hans Deuster 66 rigsdaler, for hvilken sum de æskede af boet udlæg, og dem intet udlæg blev gjort, men Margrete Poulsdatter selv henviste dem til det store stenhus ved Mindet, i hvilket stenhus de indførte Hans Deuster for 66 rigsdaler.

** N Madsen for Rasmus Madsen og hans medkonsort salig Jørgen Heitwinkels tjener. efterskrevne vurderingsmænd vidnede, at de 14/12 sidst forleden med byfogden var i Margrete Poulsdatters og hendes børns bo, hvor Niels Madsen for dem fremlagde en dom her af bytinget 31/10 1639. hvori hun og hendes børn, salig Anders Bertelsens arvinger, er tildømt at betale Rasmus Madsen og hans medkonsort 34 sletdaler, for hvilken sum de æskede af boet udlæg, og dem intet udlæg blev gjort, men Margrete Poulsdatter selv henviste dem til det store stenhus ved Mindet, i hvilket stenhus de indførte Rasmus Madsen og hans medkonsort for 34 sletdaler.

** N Madsen for Wulf Baltsersen. denne tvistige gældssag imellem Wulf Baltsersen og salig hr Gregers Tomasens efterleverske Kirsten Lasdatter i Vitten blev opsat, efterdi ingen mødte, til snapsting.

** Ove Sørensen lovligt sit 3.ting det han har forbudt Claus Badskær at sælge, pante eller pantsætte noget bort af hans hustru Birgitte Ovesdatters gods, være sig jordegods eller løsøre eller med hvad navn det være kan, førend loven har endt imellem dem, efterdi han skal have handlet med hende, at hun ikke kan nyde sin skyld hos ham, som en ærlig dannekvinde bør at have hos sin mand.

** N Madsen for Søren Frost borgmester og på hans vegne med en opsættelse her af tinget 7/11 sidst forleden da med et varselsvidne af Viborg landsting 25/9 nærværende år havde stævnet salig Peder Christoffersen, forrige byfoged i Århus, hans børn og arvinger, nemlig Christoffer Pedersen, Niels Pedersen, Hans Hatstafferer på hans hustru Dorte Pedersdatters vegne, Jens Udsen på hans hustru Kirsten Pedersdatters vegne, Rasmus Sørensen på hans hustru Maren Pedersdatters vegne, Gertrud Pedersdatter og hendes myndige værge, så vel som hans kreditorer for dom, vidner og indvisning, og så blev fremlagt efterskrevne pantebrev har af bytinget 1/3 1638, hvori Peder Christoffersen kender sig skyldig at være Søren Frost 113 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans bryggerede, kedel og kar, og da gav Niels Madsen til kende, at hovedstol og rente til 1/3 1640 i en sum beløber sig 126 daler, mente at Peder Christoffersens bryggerede, kedel og kar burde ham at efterfølge. så er mødt Christen Carlsen rådmand og overformynder og berettede, at Niels Pedersen og Gertrud Pedersdatters burde først at have deres mødrene arv ud af boet. da efter tiltale og efterdi fremlægges salig Peder Christoffersens pantebrev på 113 daler med sin rente, som beløber sig 126 daler, og for samme penge har pantsat sit bryggerede, kedel og kar, da er således afsagt, at salig Peder Christoffersens bryggerede, kedel og kar bør Søren Frost at efterfølge, og dersom det efter uvildige dannemænds vurdering ikke den fulde sum kan opløbe, da at søge resten af sin betaling i andet salig Peder Christoffersens jordegods eller løsøre.

** N Madsen for Wulf Baltsersen byfoged og på hans vegne med en opsættelse her af ting 7/11 sidst forleden med varselsvidne af Viborg landsting 25/9 1639 havde stævnet salig Peder Christoffersen, forrige byfoged i Århus, hans børn og arvinger, nemlig Christoffer Pedersen, Niels Pedersen, Hans Hatstafferer på hans hustru Dorte Pedersdatters vegne, Jens Udsen på hans hustru Kirsten Pedersdatters vegne, Rasmus Sørensen på hans hustru Maren Pedersdatters vegne, Gertrud Pedersdatter og hendes myndige værge, så vel som hans kreditorer for dom, vidner og indvisning, og da tiltalte Niels Madsen salig Peder Christoffer Pedersens arvinger for 24 daler, han Wulf Baltsersen skyldig er efter hans regnskabsbogs indhold, endnu rester på KM regnskab 27 rigsdaler, samt for efterskrevne gæld, og satte i rette om Wulf Baltsersen ikke burde at have indlæg og vurdering i salig Peder Christoffersens efterladte bo, gods og ejendom. så er mødt Christen Carlsen rådmand og overformynder og berettede, at Niels Pedersen og Gertrud Pedersdatters burde først at have deres mødrene arv ud af boet. tilmed svarede Jens Lauritsen på alle salig Peder Christoffersens arvinger og medarvingers vegne, at de intet ville befatte dem med hans efterladte gods i nogen måder, efterdi de samtlige har frasagt dem al arv og gæld. da efter tiltale og efterdi Wulf Baltsersen fordrer efter hans regnskabsbogs indhold og hvad som rester på KM regnskab samt anden gæld, da vidste dommeren ikke andet derom at sige, end Wulf Baltsersen for samme gælds fordring efter 15 dages forløb bør at have indvisning og vurdering i salig Peder Christoffersens bo, jordegods eller løsøre. belangende salig Peder Christoffersens børns gods, som berettes endnu i boet at være, da det ved lov og ret at affordre.

** N Madsen for Hans Jostsen og på hans vegne med en opsættelse her af ting 7/11 sidst forleden med varselsvidne af Viborg landsting 25/9 1639 havde stævnet salig Peder Christoffersen, forrige byfoged i Århus, hans børn og arvinger, nemlig Christoffer Pedersen, Niels Pedersen, Hans Hatstafferer på hans hustru Dorte Pedersdatters vegne, Jens Udsen på hans hustru Kirsten Pedersdatters vegne, Rasmus Sørensen på hans hustru Maren Pedersdatters vegne, Gertrud Pedersdatter og hendes myndige værge, så vel som hans kreditorer for dom, vidner og indvisning, og da tiltalte salig Peder Christoffersens arvinger for 47 daler efter hans regnskabsbogs indhold for hvis, han af ham bekommet har 1624-1633. så er mødt Christen Carlsen rådmand og overformynder og berettede, at Niels Pedersen og Gertrud Pedersdatters burde først at have deres mødrene arv ud

af boet. tilmed svarede Jens Lauritsen på alle salig Peder Christoffersens arvinger og medarvingers vegne, at de intet ville befatte dem med hans efterladte gods i nogen måder, efterdi de samtlige har frasagt dem al arv og gæld. da efter tiltale og efterdi fremlægges Hans Jostsens regnskabsbog, hvori findes salig Peder Christoffersen at være ham skyldig 47 daler, da vidste byfogden ikke andet derom at sige, end Hans Jostsen for samme gælds fordring efter 15 dages forløb bør at have indvisning og vurdering i salig Peder Christoffersens bo, jordegods eller løsøre. belangende salig Peder Christoffersens børns gods, som berettes endnu i boet at være, da det ved lov og ret at affordre.

** Augustinus Miller byskriver sst med en opsættelse her af ting 7/11 sidst forleden med varselsvidne af Viborg landsting 25/9 sidst forleden havde stævnet salig Peder Christoffersen, forrige byfoged i Århus, hans børn og arvinger, nemlig Christoffer Pedersen, Niels Pedersen, Hans Hatstafferer på hans hustru Dorte Pedersdatters vegne, Jens Udsen på hans hustru Kirsten Pedersdatters vegne, Rasmus Sørensen på hans hustru Maren Pedersdatters vegne, Gertrud Pedersdatter og hendes myndige værge, så vel som hans kreditorer for dom, vidner og indvisning, og da tiltalte salig Peder Christoffersens arvinger for 11 daler efter hans regnskabsbogs indhold, og da satte i rette, om han ikke burde at have indvisning og vurdering derfor i salig Peder Christoffersens efterladte bo. så er mødt Christen Carlsen rådmand og overformynder og berettede, at Niels Pedersen og Gertrud Pedersdatters burde først at have deres mødrene arv ud af boet. tilmed svarede Jens Lauritsen på alle salig Peder Christoffersens arvinger og medarvingers vegne, at de intet ville befatte dem med hans efterladte gods i nogen måder, efterdi de samtlige har frasagt dem al arv og gæld. da efter tiltale og efterdi fremlægges Augustinus Millers regnskabsbog, hvori findes salig Peder Christoffersen at være ham skyldig 11 daler, da vidste byfogden ikke andet derom at sige, end Hans Jostsen for samme gælds fordring efter 15 dages forløb bør at have indvisning og vurdering i salig Peder Christoffersens bo, jordegods eller løsøre. belangende salig Peder Christoffersens børns gods, som berettes endnu i boet at være, da det ved lov og ret at affordre.

(0)

** dette er Århus tingbog, hvori findes 147 nummererede blade, som skriveren sammesteds forsvarligt har fuld at skrive af hvis som for retten passerer, og ellers i alle måder således forsvarligt dermed at omgås, som han selv agter at forsvare, Hagsholm den 27 januar ao 1667. J Friis.

(1)

21/3 1667.

** anfanget i Jesu navn.

** Søren Rasmussen Skibby i rette lagde efterskrevne kvittans, hvori Kirsten Pedersdatter salig Peder Vinters efterleverske vitterlig gør, at Søren Rasmussen Skibby har betalt rente af kapital 200 sletdaler for år 1663-64-65 og halvparten af 1666, dateret Århus 6/3 1667. fandtes bag på samme kvittans skrevet, 6/3 1667 var underskrevne med Søren Skibby i Kirsten salig Peder Vinters hus og begærede, at hun ville underskrive denne kvittans, hvilket hun ikke ville, uanseet hun ikke fragik, årlig rente af Søren Skibby at være betalt. så tilspurgte Kirsten salig Peder Vinters lovværge Jens Christensen Vegerslev Søren Skibby, hvad årsag han 8/3 i Kirsten Pedersdatters hus så pludselig mod hendes vilje tog en hans til hende udgivet håndskrift af bordet, hvor det lå, og kastede det i hendes kakkelovn og lod den forbrænde. Peder Pedersen Kvottrup vidnede, at Søren Skibby

derefter straks gik ud af døren, og som han var udgået, sagde Kirsten Pedersdatter til hendes søn Rasmus Pedersen, der skulle vel være noget gjort ved den rente mellem Søren Skibby og Maren Clemendsdatter over skifte. ligeledes vidnede han, at Kirsten Pedersen lagde sin hånd på samme håndskrift, som der den lå på hendes bord, og bad Gud skulle hjælpe hende så sandt, at hun ikke havde gjort Søren Rasmussen Skibby uret på den for en dansk skilling.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Jens Lauritsen bagers vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at de 2/3 sidst forleden arresterede og forbød Niels Tomasen i Kolkærgård at rejse her fra byen under et fuldt volds fortabelse imod stadsretten for hvis, han efter dom var Jens Lauritsen skyldig.

(2)

** Rasmus Pedersen Teglgård på licentiat Niels Brobergs vegne her for retten tilbød Karen salig Mourits Jensens efterleverske 30 sletdaler, som blev deponeret i retten 7/3 næst forleden, og bedrager sig højere end hans tilkrav efter pantebrevs og vurderings formelding på den gård, Karen Jensdatter nu iboer, som den gode mand har ladet sig føre til ejendom. her imod at svare mødte Karen Jensdatters datter Karen Mouritsdatters og i rette lagde efterskrevne indlæg, at da Niels Broberg vil tilegne sig hendes gård, som er vurderet for 500 daler, endog den har kostet hendes salig husbond og hende over 900 daler, dog vil licentiaten annamme gården af hende i venlighed for 700 sletdaler, da vil hun med øvrighedens tilladelse lade følge skøde og adkomst til ham, dateret Århus 21/3 1667 Karen salig Mourits Jensens efterleverske egen hånd.

** Jørgen Andersen på Laurits Nielsen i Søby hans vegne havde stævnet Jacob Christensen felbereder og tiltalte ham efter hans obligation, dateret 28/3 1665, formeldende på 42 sletdaler, og satte i rette, om han ikke er pligtig samme kapital med rente at betale inden 15 dage, hvilket han blev tildømt.

** Anders Jensen på salig Peder Sørensen rådmand hans arvingers vegne efter opsættelse 7/2 sidst forleden havde stævnet efterskrevne den salig mands debitorer, og formente, at de pligtige var deres skyldige gæld at betale, hvilket de blev tildømt at gøre inden 15 dage.

(3)

** Jon Baltsersen på Maren Clemendsdatters vegne efter opsættelse her af tinget 7/3 sidst forleden havde stævnet Søren Mikkelsen Hovgård i Årslev for dom efter hans obligation på 20 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Mikkel Jensen på Jørgen Juels vegne efter opsættelse havde stævnet efterskrevne for det, som enhver til Jørgen Juel skyldig er efter regnskabsbøgers indhold, som de blev tildømt at betale.

** Jens Sørensen Pannerup æskede 1.ting over Peder Svane for hvis han ham på regnskab skyldig bliver.

** Peder Svane æskede 1.ting over Jens Sørensen for regnskab.

** Erik Jørgensen 3.ting til dele over Jens Frandsen i Horsens for hvis, han resterer med af byens skatter.

** Christen Olufsen i Viborg 2.ting til dele over Helle hr Svend Arbos efter foregående dom.

(4)

28/3 1667.

** Anne Jensdatter salig Laurits Jensen friskuster, fordum borger sst, æskede vidne. salig Laurits Jensen friskusters efterladte børns tilforordnede værger fremstod for retten, nemlig Anders Andersen felbereder værge for Mads Lauritsen og Mikkel Lauritsen, Hans Ledertover værge for Jens Lauritsen og Anne Lauritsdatter, Mads Christensen værge for Maren Lauritsdatter, Søren Mikkelsen værge for Margrete Lauritsdatter og Niels Mikkelsen værge for Karen Lauritsdatter. endnu fremstod Jens Lauritsen bager og borger sst, som er tilforordnet værge for salig Laurits Jensens første hustrus søster Anne Mikkelsdatter, hvilket værgemål den salig mand af øvrigheden her på stedet har været betroet, og nu til fyldest af boet blev udgjort. og herefter gav hver af fornævnte værger Anne Jensdatter afkald og kvittering for alt hvis salig Laurits Jensens børn arveligt var tilfaldet efter deres salig forældre.

** Anders Andersen felbereder borger sst på sine egne og samtlige afgangne Laurits Jensen, fordum borger og friskuster sst, hans efterladte børns værgers vegne æskede vidne. efterskrevne synsmænd, som var opkrævet til at syne salig Laurits Jensen friskusters gård bag klostret, vidnede, at de 2/3 sidst forleden var på åstedet, og da befandtes efterskrevne brøstfældighed på tømmer og tag, så og hvis nagelfast var og gården tilhørte.

(5)

** Anders Andersen borger sst på sine egne og samtlige salig Laurits Jensens børns vegne æskede vidne. Anne Jensdatter salig Laurits Jensens efterleverskes tilforordnede værge Erik Jørgensen fremstod og efter han på Anne Jensdatters vegne havde af Anders Andersen og samtlige værger annammet afkald, da anlovede han værgerne børnene og deres arvinger skal være kvit og kravsløs for alle de skatter, den salig mand og hans hustru har været skyldig og endnu resterer.

** Erik Jørgensen borger sst med fuldmagt af Laurits Jensen borger i Ålborg havde stævnet Jens Lauritsen borger sst bag klostret og tiltalte ham for 24 sletdaler, som han ham skyldig var efter udgivne skadesløsbrev, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen æskede dele over efterskrevne.

** Laurits Christensen murmand, boende i Skejby, efter opsættelse her af tinget 14/2 sidst forleden havde stævnet Jacob Sørensen, forvalter over Havreballegård, for dom, om han ikke efter efterskrevne kontrakts indhold bør at betale ham hvis, efter dannemænds kendelse, han kan have fortjent på den gamle bispegård at formure. blev Jacob Sørensen 3.gange påråbt, men ingen fremkom, så derpå er således afsagt, så eftersom Laurits Christensen beviser med tingsvidne, at han på bispegården har forfærdiget videre, end han efter kontrakten betalt er, da tilfandt byfogden Jacob Sørensen at betale Laurits Christensen 108 rigsdaler, som rester på hvis arbejde, han allerede på bispegården gjort har.

(7)

** Anders Lauritsen forrige kæmner lod advare alle og enhver af byens borgere og indvånere, at de indløser deres frapantede boskab og gods, som de har hos ham stående, for deres resterende skatter, og det inden 8 dage.

11/4 1667.

** borgmester Jesper Nielsen Hutfeld skøde. Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator sst med fuldmagt af Peder Madsen borger sst og med afståelse og tilladelse af mester Laurits Borum, lektor og kannik til Århus domkirke, solgte og skødede fra Peder Madsen og hans hustru og til Jesper Hutfeld et stykke jord og haveplads liggende bag ved den gård på Mejlgade, Peder Madsen nu iboer, strækkende sig fra hjørnet af fornævnte borgmesters lade i sønder ligeud 34 jydske alen og fra ladehusets hjørne i vester lige ud 38 jydske alen.

** borgmester Jesper Nielsen Hutfeld. Hermand Skov på Jacob Huben af Lübeck hans vegne solgte og skødede fra Jacob Huben og til Jesper Hutfeld en sin gård på Mejlgade liggende imellem Helle salig hr Svends den lille gård på den ene og salig Hans Nielsens gård på den anden side.

** Peder Christensen på sin far Christen Jensen Basballe borger og handelsmand sst hans vegne. Hans Hansen Storm, forpagter på Østergård bekendte skyldig at være sin kære hustrus far Christen Jensen Basballe 430 rigsdaler, og derfor pantsatte han Christen Basballe hans gård liggende ved Mindet.

(8)

** Christen Pedersen Frost havde stævnet Melchior Orgelbygger indvåner sst og tiltalte ham for 2 års husleje nemlig 25 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinter og Helle salig hr Svend Arbos sst deres vegne havde stævnet Sidsel salig Mads Værns sst samt hr Peder Jacobsen i Favsing for dom. Helle Jensdatter har tiltale til Sidsel Sørensdatter salig Mads Værns sst for en hendes salig mor salig Gertrud Mortensdatters obligation til salig Maren Bondesdatter, fordum boede i Stadsgård, udgivet på en resterende kapital 300 sletdaler, dateret 24/6 1656, hvilken håndskrift salig hr Svend Arbo af salig Maren Bondesdatter er i pant sat for 100 rigsdaler efter hendes obligations formelding 17/8 1657, hvilke Sidsel Sørensdatter som eneste arving efter hendes salig mors død ikke til Helle Jensdatter har villet betale. desligeste skal Helle Jensdatter endnu her foruden restere hos salig Maren Bondesdatter på 2 års husleje af hende, som i fjendetiden boede i hendes murede hus næst op til bispens residens på Skolegade 24 sletdaler, ydermere har Helle Jensdatter samme tid lånt hende 11 sletdaler. her foruden har Jens Sørensen sst ladet anmelde, at han på skiftestedet efter salig Maren Bondesdatter efter hr Peder Jacobsen i Favsing og hr Jacob Bondesen i Skivholme, som salig Maren Bondesdatters børns fars og mors brødre, er gjort henvisning til sin betaling at søge i det overblevne hos Helle Jensdatter i hvis efter samme pantebrev og kan blive tilovers, når Helle Jensdatter skadesløst betalt er, for 50 sletdaler, som han formener sig er berettiget hos Sidsel Sørensdatter at tilkomme, og som Helle Jensdatter og Jens Sørensen Vinter formener Sidsel Sørensdatter, som eneste arving, bør at betale. dertil at svare mødte Sidsel Sørensdatters salig mands bror Anders Værn som på hendes vegne fremlagde en landstings varselsseddel Viborg 27/2 1667, da er varsel givet alle salig Mads Værns og salig Søren Clemendsen, som boede og døde i Århus, deres efterladte kreditorer for registrering og vurdering, Sidsel salig Mads Værns og hendes

medarvinger agter at holde i fornævnte afgangne deres bo til 6-7-8 og 9 ugers dag. derpå blev således afsagt, at efterdi fremlægges ovennævnte landstings varsels seddel, da vidste byfogden ikke imod samme varselsseddel Helle Jensdatter nogen betaling af det uskiftede bo, før andre kreditorer, at turde tilfinde, men hun til den bestemte tid over skifte og jævning har dem at søge.

(9)

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Jens Lassen rådmand hans vegne havde stævnet Rasmus Christensen skomager borger sst for dom og fremlagde et pantebrev, dateret 25/7 1661 af Rasmus Christensen skomager udgivet til Jens Lassen rådmands far Las Jensen i Brendstrup, hvori han pantsætter ham hans hus liggende på Mejlgade for 100 sletdaler. så og fremlagde et afståelsesbrev, dateret Brendstrup 24/12 1666, hvormed samme pantebrev transporteres til Jens Lassen, underskrevet af Las Jensen og hans to sønner Mikkel Lassen og Peder Lassen. derefter fremlagde et tilbudsvidne har af bytinget den (blank) da Rasmus Pedersen har tilbudt Rasmus Christensen skomager samme pantebrev inden 2 måneders forløb at indfri, eller det pantsatte hus efter foregående vurdering Jens Lassen at følge til eje efter recessen. da efter tiltale og den sags lejlighed, så efterdi Rasmus Christensen sig ikke har erklæret alle forskrevne penge at betale hans pantsatte hus til indløsning, vidste byfogden ikke rettere heri at kende, at huset bør at følge Jens Lassen til evindelig eje og ejendom.

(10)

** Jørgen Andersen underfoged på Morten Hansen indvåner sst hans vegne med opsættelse her af tinget 28/2 sidst forleden havde stævnet Frands Jensen borger sst for dom og fremlagde efterskrevne antegnelse, som salig Peder Hansen i hans sygdom har ladet skrive og testamenteret, om hvis efterskrevne gæld, som Frands Jensen og hans døtre Mette Frandsdatter og Gertrud Frandsdatter i Horsens, var ham skyldig, hvilket Peder Hansen havde berettet for hans bror Morten Hansens hustru Sofie Sørensdatter 6/3 1665, som var 8-14 dage før han døde. og er herpå således afsagt, så efterdi fremlægges en antegnelse, og af Peder Hansen testamenteret, at have lånt Frands Hansen og hans børn 10 daler, hvilket Frands Jensen ikke benægter eller fragår, da bør han betale Morten Hansen hans fordring med billig omkostning inden 15 dage.

** Mikkel Jensen for Jørgen Juel rådmand sst med opsættelse her af ting 28/2 næst forleden havde stævnet efterskrevne i Hads og Sabro herred for hvis, de ham skyldig er, og som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

(11)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne til kende gav, hvorledes salig Hans Jensen med tilnavn Kaj Hans af våde var død blevet under Rasmus Simonsens skude sst, som han med hans kammerat Anders Jensen havde forfærdiget, og kaldte derfor i dag 1.kald på sandemænd herom at gøre deres ed og tov i dag 6 uger. varsel til hans efterladte Anne Christensdatter og hans datter Lucie Hansdatter.

** Jørgen Andersen på KM, Århus by og sagvolderens vegne i dag for retten kaldte 2.kald på sandemænd over Niels Tomasen i Kolkærgård for en arrests undvigelse imod stads og birkeretten.

** Erik Jørgensen borger sst på Christen Olufsen borger og handelsmand i Viborg hans vegne fremlagde en overretsdom her af Århus rådstue 14/2 1667 næst forleden, hvorefter han med høringe lod fordele Helle salig hr Svend Arbos sst for 205 rigsdaler efter hendes obligation.

** Christen Pedersen Frost med opsættelse her af ting 28/2 havde stævnet Jens Jensen Basballe og tiltalte ham efter to domme her af tinget 5/4 1649 og den derom udgivne håndskrift, og satte i rette, om Jens Basballe jo pligtig er at betale hvis, derpå resterer. da efter tiltale, gensvar og den sags beskaffenhed, og eftersom Christen Pedersen Frost fremlægger to namsdomme her af tinget 5/4 1649, som til slutning formelder, at Jens Basballe bør at betale 40 rigsdaler, som han salig Søren Frosts arvinger efter hans håndskrift skyldig er, med resterende rente, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end Jens Basballe pligtig er at betale hvis, han med resterer, inden 15 dage.

(12)

** Peder Jensen Bonde med opsættelse her af ting 28/2 havde stævnet mester Henrik Bertelsen Kloche kunstpiber sst og ham tiltalte for 1 1/2 års husleje 21 sletdaler. så mødte Henrik Kloche og fremlagde sit svar på hvad, han har bekostet på gården, hvorefter blev afsagt, så efterdi fremlægges regnskab imod regnskabsbog, indfindes denne sag for overkøbmand, dem som lovlig og ret er imellem at regne, og hvem da påskader, da det hos den vedkommende ved lands lov og ret at søge.

** Rasmus Pedersen Teglgård beediget prokurator på Christen Jensen Basballes vegne med opsættelse her af ting 28/2 havde stævnet Tomas Blach i Randers og tiltalte ham for hvis, han med resterer og skyldig er efter Christen Basballes regnskabsbog nemlig 10 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen og Rasmus Teglgård æskede dele over efterskrevne.

18/4 1667.

** Erik Jørgensen på hr Johan Hansen Lønborg, Guds ords medtjener og kannik til Århus domkirke hans vegne. efterskrevne vidnede, at de 25/2 sidst forleden så hr Johan Hansens hustru Christence Jensdatter og hendes datter Anne med kusken Peder Christensen kom kørende ud ad deres port, og så blev hestene løbske, men en tjenestekarl Frands til gode lykke kom imellem tømmerne, og de blev hindret.

(13)

** Erik Jørgensen på Hans Hansen Høj borger sst hans vegne med opsættelse her af ting 7/3 næst afvigt havde stævnet hr Peder Jacobsen i Favsing for dom, efter hr Peder Lauritsen i øster Alling provst i Sønderhald herred hans henfindelsesdom, og gav ham sag for efterskrevne Hans Hansens regnskabsbog for 93 sletdaler. derpå blev således afsagt, at eftersom Hans Hansen Høj tiltaler hr Peder Jacobsen efter hans regnskabsbog, og hr Peder Jacobsen har lovet at betale, hvis Albret Foch var ham skyldig, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end hr Peder Jacobsen jo pligtig er og bør ovennævnte gæld at betale inden 15 dage.

** Jens Pedersen borger sst på Jacob Bartolomeusens vegne med opsættelse her af ting 7/3 næst forleden havde stævnet samtlige salig Søren Rasmussen Frachers udenbys arvinger, og indenbys havde stævnet Maren salig Oluf Ladefogeds med hendes børn og lovværge: Abraham Sadelmager,

Rasmus Mortensen og Henrik Mortensen af Norge imod dom at svare, af eftersom salig Søren Rasmussen Fracher, fordum borger sst, 27/1 1653 har pantsat til salig Jens Andersen Karlby rådmand sst sin iboende gård på Brobjerg liggende for hovedstol 175 sletdaler, og han har forpligtet sig og sine arvinger samme gård ved magt at holde, og som Søren Fracher for 7 års tid siden er ved døden afgået, og hans arvinger efter ham samme gård ikke har villet antage, men den ganske har forladt nu siden så mange år, så husene er ganske blevet ruinerede, så rente og hovedstol med adskillige skatter bedrager sig 295 sletdaler, og satte Jens Pedersen på Jacob Bartolomeusens vegne, som samme pantebrev arveligt er tilfaldet, i rette og formente, at samme ejendom burde ham for ejendom at efterfølge. nu blev fremlagt ovennævnte efterskrevne pantebrev, hvorpå findes påskrevet: 10/4 1666 er Jacob Bartolomeusen dette pant udlagt til betaling for hans værgemål i salig formynder Peder Sørensens bo i Århus, som han ellers tilforn arveligt var tilfaldet i hans salig oldefars bo sst for 188 sletdaler med resterende rente til påske 1655, der skifte stod i salig folks bo. det bekender jeg på min søsters vegne Niels Nielsen. derefter blev fremlagt efterskrevne vurderingsvidne 5/3 1667 på ovennævnte gård, som blev vurderet for 250 sletdaler. Abraham Sadelmager herimod svarede og protesterede, at sagen ikke så lovligt at være stævnet, thi Søren Pedersen og hans søn Peder Sørensen så og salig Henrik Mortensen i Skien og hustru og børn ikke derfor skal have bekommet varsel. derefter blev afsagt, og eftersom Jacob Bartolomeusen fremlægger et pantebrev, som findes ham over skifte efter salig Peder Sørensen udlagt til betaling for 188 sletdaler, og intet herimod fremlægges, da vidste byfogden ikke rettere end salig Søren Frachers arvingers pantsatte gård bør at følge Jacob Bartolomeusen for ejendom, og hvis den ikke kan tilstrække, da den salig mands arvinger pligtige være resten pro kvota inden 15 dage at betale.

(15)

** Rasmus Pedersen Teglgård borger og stadsprokurator sst på Christen Jensen Basballe hans vegne med opsættelse her af ting 7/3 havde stævnet Jesper Sørensen i Ammelhede for dom og tiltalte ham for 21 sletdaler for bly, han hos Christen Basballe til kirken, som han er værge for, har bekommet. så er sagen opsat 6 uger, og imidlertid at være forkyndt til Jesper Sørensens værneting, nemlig Essenbæk birketing 29/3 sidst forleden. intet svar, hvorefter Jesper Sørensen blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Rasmus Pedersen Teglgård borger og stadsprokurator på Jens Christensen Vegerslev overformynder sst hans vegne med opsættelse her af ting 7/3 sidst forleden havde stævnet Jens Simonsen i Lisbjerg imod dom og tiltalte ham som tro selvskyldner og tro forlever for sin far Simon Rasmussen efter hans obligation, dateret Århus 1/2 1664 for 9 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen på borgmester og råds vegne 1.ting aflyste alt ulovligt kvæg som geder, svin, får og kalve ej lader sig finde på marken.

(16)

25/4 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på Henrik Landgraf af Hamborg hans vegne. efterskrevne fremlagde Jens Sørensen Vinter borger og handelsmand sst hans efterskrevne skriftlige kundskab på tysk, indeholdende, at Henrik Landgraf 13/9 1666 havde solgt ham nogle kasser tobak, pundet 8 skilling, men da kasserne blev slået op, viste tobakken sig intet at være værd, dateret Århus 25/4

1667, og ydermere vidnede de, at fornævnte tobak var ikke dygtigt, og pundet ikke en skilling værdig.

** Anders Værn på Sidsel Sørensdatter salig Mads Værns efterleverske hendes vegne lod læse en landstings stævning af Viborg landsting 27/2 1667, hvormed blev stævnet alle salig Mads Værns såvelsom salig Søren Clemendsen, som boede og døde i Århus, deres efterladte kreditorer for registrering og vurdering, Sidsel Sørensdatter og hendes medarvinger agter at holde i fornævnte afgangne deres bo i dag 6 uger, om nogen af dem vil have noget dertil at svare.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator sst på Peder Nielsen Samsø borger sst hans vegne med opsættelse her af ting 11/4 havde stævnet Niels Sørensen i Egå og Peder Tomasen for dom og tiltalte Peder Tomasen for 6 sletdaler med 18 års rente efter obligations indhold, dateret 26/12 1649 og efter oprettet kontrakt imellem Niels Sørensen og Peder Tomasen 1/2 1665, hvori Niels Sørensen har påtaget sig at betale al Peder Tomasen og hans hustrus gæld og holde dem fri for hver mands tiltale, hvorimod Peder Tomasen og hans hustru har overdraget Niels Sørensen deres gård, de påboede, med kvæg og indbo, hvorpå Niels Sørensen blev tildømt at betale Peder Nielsen Samsø Peder Tomasens gæld.

(17)

** Jon Baltsersen på Maren Clemendsdatters vegne efter opsættelse her af ting 11/4 sidst forleden havde stævnet efterskrevne udenbys for gæld efter deres obligationer, hvilken gæld de blev tildømt at betale Maria salig borgmester Anders Lydiksens.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Jens Lauritsen bagers vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage skulle gøre deres ed og tov over Niels Tomasen i Kolkærgård for en arrests undvigelse.

** Jørgen Andersen på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd anlangende salig Hans Jensen, tilnavn Kaj Hans, hans dødelige afgang, som 26/3 er død blevet under en skude, derom at sværge og tove i dag måned.

** Hans Nielsen indvåner sst på Laurits Tøgersen borger og handelsmand sst hans vegne ved 6 høringe lod fordele efterskrevne udenbys for gæld for adskillige varer, de hos ham har bekommet.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Anders Tomasen rådmand sst hans vegne i dag var hans 1.tilbud til Niels Jensen sst efter pantebrevs indhold dateret 22/7 1647 lydende, til Anders Tomasen skal restere 192 sletdaler samt resterende rente, og advarede Niels Jensen sit pant at indløse inden 2 måneders forløb.

** Rasmus Pedersen på borgmester og råds vegne i dag 2.ting lydeligt aflyste alt ulovligt små kvæg, uden køer eller heste, at fraskilles her af marken, såfremt de ikke skal være til pris taget til de fattige og hospitalet, hvorefter alle og enhver herefter kunne vide at rette, så og her udover for skade at tage vare.

(18)

** Laurits Pedersen af Horsens på Didrik Stålsens vegne af Hamborg havde stævnet Anders Tomasen rådmand i Århus for dom. intet svar, sagen derfor opsat i 6 uger.

** Niels Villadsen tingskriver ved 6 høringe lod fordele Peder Jensen Bonde borger sst, for han modvilligt imod dom og sin udgivne kontrakt har forholdt sig.

2/5 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne lod udføre af kælderen Niels Jonsen murmand sst, som forgangen dag for nogen tyvagtig gerning blev antastet, som hans bror Søren Jonsen ville have begået natten tilforn til Karen Sørensdatter salig Anders Pedersens ved Munkeporten sst, hvorfra han blev forhindret af den rytter, som ligger i kvarter der i gården hos Karen Sørensdatter. da eftersom Niels Jonsen fornemmes at være medvider til samme tyvagtige gerning at begå, dog har øvrigheden, borgmester og råd samt KM byfoged af medynk, formedelst hans små børns skyld, efterladt ham samme forseelse, hvorimod Niels Jonsen lovede og tilforpligtede sig ved sit livs og halses fortabelse, han aldrig efter denne dag at lade sig finde i noget tyveri, og derforuden at gøre sin yderste flid til at forskaffe sin bror Søren Jensen til stede, at han derfor kunne få sin tilbørlige straf.

** Jørgen Andersen på Maren Christensdatter salig Laurits Rasmussen byfogeds vegne og på Oluf Christensens vegne samt Jens Olufsen skrædder borger sst 1.ting til efterskrevne.

** Christen Frandsen borger sst. efterskrevne fremlagde deres skriftlige kundskab, at de 2/5 1667 efter Christen Frandsens begæring var i klostret og tilspurgte Else Jensdatter salig borgmester Christen Jensens søster, om hun kunne benægte, at hun annammede af Christen Frandsen på hendes salig bror Christen Jensens vegne 2/10 1661 en halv tønde Nordlands sild og en halv tønde torsk, som han udtog hos Jens Lassen rådmand sst efter hendes salig brors begæring, hvortil hun svarede, at Christen Frandsen leverede hende fornævnte sild og torsk, som blev forbrugt i klostret til hendes salig brors fornødenhed. varsel til Gertrud Nielsdatter salig borgmester Christen Jensens i klostret.

(19)

** Rasmus Pedersen Teglgård på borgmester og råds vegne i dag 3.ting han har aflyst og advaret, at ingen må have ulovligt kvæg på Århus mark.

** Rasmus Pedersen Teglgård på hr Niels Sørensen Ørsted sognepræst til Holme og Tranbjerg sogne hans vegne med opsættelse her af ting 14/3 havde stævnet Helle Jensdatter salig hr Svend Hansen Arbos efterleverske i Århus og tiltalte hende for 40 sletdaler, som salig Sejer Lauritsen Kå skal være skyldig blevet på Holme kirkes beholdning for 1648 og 49, hvilket han formener hendes husbond salig hr Svend, som da var kirkernes forsvar, årligt efter recessen burde at have indfordret, ja meget mere da han fornævnte Sejer Lauritsen fra sin bestilling forlovede kirkens breve, beholdninger og andet kirken tilhørte til sig at have annammet, hvilken kirkens beholdning Helle Jensdatter for entholder og ikke godvilligt vil betale, og nu skal have stået i 13 år uklareret. endnu i rette lagde Erik Jørgensen et tingsvidne af Ning herreds ting 5/9 1654 til mening, at Niels Madsen, da ridefoged over Århusgårds len, på KM vegne 4/8 næst tilforn havde ladet registrere og vurdere al Sejer Lauritsen i Holme hans indbo, kvæg, korn og andet, og antegnet alle hans kreditorer, blandt hvilke er hr Svend Arbo, og herhos fremlagde et tingsvidne af Ning herreds ting 29/5 1655 til mening at Sejer Lauritsen Kå havde ladet skifte og dele alt sit gods og formue til sine kreditorer,

blandt hvilke hr Svend Hansen Arbo har været lovligt varsel givet. derpå blev således afsagt, efter fremlagte Holme kirkes regnskabsbog, hvori hr Svend, som ærkediakoni fuldmægtig har bekræftet, at Sejer Lauritsen Kå sig med Holme kirkes værgeri har afsagt, og hr Svend ham forlovet har og restans af kirkens beholdning til sig annammet, og af fremlagde tingsvidner af Ning herreds ting fremgår, at ridefoged Niels Madsen har ladet antegne Sejer Lauritsens Kås kreditorer, blandt hvilke hr Svend Arbo for kirkens restants og andet har ladet fordre 174 sletdaler, og at Sejer Kå har skiftet og delt sit gods og formue imellem hans kreditorer, blandt hvilke hr Svend Arbo også har fået varsel, da vidste byfogden ikke Helle Jensdatter fra denne tiltale at kunne befri, men på rettens vegne tilfinder hende 40 sletdaler kirkens restans med lovens rente og omkostning inden 15 dage at betale.

(20)

9/5 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderens Jens Lauritsen bager borger sst hans vegne fremlagde et forbuds og 1.kald på sandemænd her af ting 21/3 næst afvigt, hvori efterskrevne vidnede, at de 2/3 næst forleden arresterede og forbød Niels Tomasen i Kolkærgård at rejse her fra byen under et fuldt volds fortabelse for hvis, han efter efterskrevne dom her af tinget 6/12 1660 var Jens Lauritsen skyldig, som var 13 daler, som var resten af Anne Mikkelsdatters patrimonium, som han til Jens Lauritsen skyldig var efter sin obligations formelding, dateret 24/3 1666. herimod at svare mødte Niels Tomasen i Kolkærgård og fremlagde hans husbonds fuldmægtig Mourits Hansen, ridefoged på Kærbygård, hans kundskab, at 2/3 1667 var hans principals tjener Niels Tomasen i Kolkærgård i Århus på hans befaling og leverede 3 tønder byg til Jens Rasmussen Låsby, og købte andre varer igen til hans husbond. så fremstod efterskrevne sandemænd og fremlagde deres ed og tov, at eftersom bevises, at Niels Tomasen 2/3 var her i byen på hans husbonds vegne, hvilket Niels Tomasen ved ed bekræfter, da bad de dem så sandt Gud hjælpe Niels Tomasen ikke nogen voldsbøder at turde, imod fremlagte beviser og birkeretten, at tilsvare.

(21)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne. efterskrevne vidnede, at de 26/3 næst forleden hos og til stede var og så, at Kaj Hans skibstømmermand sad under en skude, som han og hans kammerat havde forfærdiget, og da han ville sætte en rulle midt under og tog den bageste blok fra, så skød skuden sig over på ham og knuste ham, så han straks død blev.

** Jørgen Andersen på Maren Christensdatters vegne til Jens Bogbinder 2.ting, på Oluf Christensens vegne 2.ting til Anders Pedersen kleinsmed og Hans Papirmand samt Jens Olufsen 2.ting til Mikkel Hvilsted.

** Laurits Tøgersen borger og handelsmand i Århus hans visse bud Niels Andersen og på hans vegne med opsættelse her af ting 21/3 næst afvigt havde stævnet hr Christen Nielsen sognepræst til Sahl og Thorsø sogne og tiltalte ham for 71 sletdaler efter hans skadesløs obligation og regnskabsbogs indhold, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne. Anders Jensen skibbygger sst klageligt til kende gav, hvorledes hans kammerat Hans Jensen, Kaj Hans ved tilnavn, af vådesværk ved en ulykkelig hændelse 26/3 næst forleden er død blevet under Rasmus Simonsens skude.

(22)

17/5 1667.

** Niels Madsen KM tolder i Århus. Tomas Christensen borger og visiterer med flere vidnede, at de hos var hørte og så 16/5 næst forleden, da Mikkel Tønnesen lod forlosse sin skude, og da gik Søren Sørensen rådmand forbi skuden og sagde til Niels Madsens tjener, Niels er du nu blevet forklikker, og spyttede efter ham og sagde, skam dig. hvorimod at svare mødte Søren Sørensen og benægtede ved sin højeste ed, at han ikke nævnte Niels Madsens tjener, og ikke vidste hvad hans navn var.

** Maren Keldsdatter Matias Sørensen forrige kapitelsridefogeds hustru af København havde stævnet Christoffer Skult forrige byfoged sst og fremlagde en højesterets dom dateret 22/8 1666 samt andre efterskrevne dokumenter og for det sidste Matias Sørensens forsæt og begæring, dateret København 9/5 1667, hvorefter Maren Keldsdatter begærede dom. Christoffer Skult var ikke mødt, hvorfor sagen blev opsat i 14 dage.

** mester Laurits Bording lektor og kannik til Århus kapitel hans tjener Hans Hansen på hans vegne. Jens Andersen Hvas Århus kapitels ridefoged på Helle Jensdatter, salig hr Svend Hansen Arbos efterleverske, sst hendes vegne som fuldmægtig fremlagde efterskrevne Helle Jensdatters kontrakt med 3 bogstaver underskrevet og hendes salig husbonds signet påtrykt, at eftersom Laurits Bording har ladet oprette proces imod hende anlangende det gods, som hun har pantsat ham for sit løfte, som han for hende har gjort til salig Niels Mogensen af Randers, og han som selvskyldner fra højesteret er tildømt at betale, så på det videre omkostninger kan forekommes, da giver hun Laurits Bording fuldmagt til at bortskøde samme gods, som hun ham har pantsat.

(23)

** Rasmus Pedersen Teglgård på Christen Jensen Basballe borger og handelsmand sst hans vegne med opsættelse her af ting 21/3 havde stævnet Jost Henriksen i Jensgård, forrige ridefoged over Åkær len, og tiltalte ham for gæld efter hans skadesløsbreve, dateret 1658 og 1660, som beløber sig til 151 daler. hvorimod at svare mødte på hans vegne Henrik Hansen Blichfeld og fremlagde et skriftligt svar, hvorefter Jost Henriksen blev tildømt at betale gælden.

** Rasmus Pedersen på Christen Jensen Basballes vegne med opsættelse her af ting 11/4 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys for gæld, der imellem Maren Rasmusdatter salig Peder Odders efterleverske i Ondrup, hvilken gæld de blev tildømt at betale

(24)

23/5 1667.

** Jørgen Andersen på KM og Århus bys vegne. efterskrevne vidnede, at salig Hans Jensen skibstømmermand havde gravet den første taljeblok fra på den skude, han og hans kammerat havde forfærdiget, og da han ville sætte en rulle under skuden, faldt den ned på ham.

** Tomas Andersen borger i Århus. Matias Sørensen på Johan Kohl af Køge hans vegne begærede de håndskrifter og en arrests undvigelse af København, obligation, dateret 17/1 1662 under Christoffer Skults hånd for resterende kapital 150 rigsdaler, som i Århus var dateret, og bemeldte arrests undvigelse var dateret København 24/x 166x.

(25)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne. ---- varsel til Kaj Hanses efterleverske Anne Christensdatter og hans datter Lucie Hansdatter.

** Jørgen Andersen ved høringe lod fordele efterskrevne.

** Jørgen Andersen på Karen salig Mourits Jensens. efterskrevne vurderingsmænd vidnede, at de havde været i salig Mourits Jensens gård ved Mindet, som hans hustru Karen Jensdatter iboer, og da har de ikke kunnet vurdere samme gård ringere end for 560 sletdaler.

(26)

30/5 1667.

** Casper Johansen kontrafejer indvåner i Århus på sine moderløse stedsøn Jørgen Johansen Kaulbarscher guldsmedesvend, barnfødt i Århus, hans vegne æskede vidne, og efterskrevne 24 borgere vidnede, at han er født her i staden af ærlige forældre, hans far var Johannes Jørgensen Kaulbarscher og hans mor Lene Jensdatter, og ellers har han sig tilbørligt skikket og forholdt, som det en skikkelig ungkarl vel egner og anstår.

** Søren Mortensen, velb kansler Peder Reedtzes fuldmægtig på Palsgård, på hans velbyrdigheds vegne efter opsættelse her af tinget 18/4 sidst forleden havde stævnet Jens Pedersen Todbjerg borger og indvåner sst, for han er inddraget på hans stavn og bortført salig Morten Jørgensens barn Niels Mortensen, som var indtinget hos Niels Pedersen i Klakring og hans datter Anne Nielsdatter til røgte, underholdning og varetægt, uden deres forlov og tilladelse, hvorfor Søren Mortensen på sin husbonds vegne formener, Jens Pedersen Todbjerg dermed at have gjort uret, og pligtig er at forskaffe fornævnte drengebarn til sin forordnede tilsynsmand. desligeste tiltalte Jens Pedersen Todbjerg for en sum penge, som han efter sin indgivne forpligt til Morten Jørgensen og Laurits Pedersen skal have gjort og skyldig er, som bemeldte barn Niels Mortensen arveligt efter sin salig far og mor tilfaldet er, nemlig efter hans salig far 600 sletdaler, som ham resterer af de 1000 sletdaler, han tilkom, desligeste af de tusinde, Laurits Pedersen og hans søskende tilkom efter deres salig mor Anne Lauritsdatter, hvoraf Niels Mortensen tilkom 250 sletdaler, som Søren Mortensen formener, at Jens Pedersen til den umyndiges rette øvrighed kansleren skadesløs at betale, hvortil Jens Pedersen svarede og tilbød at stille kaution for pengene. Søren Mortensen på kanslerens vegne fremlagde et tingsvidne af Bjerre herreds ting 30/9 1665, hvori Jens Pedersen Todbjerg tilstod af ret vitterlig gæld skyldig at være Morten Jørgensen degn i Klakring på sine egne og barns vegne, og Laurits Pedersen sst på sine egne og medsøskendes vegne 1700 sletdaler, som er for hvis arv, dem på salig Anne Lauritsdatters vegne efter salig borgmester Niels Lauritsen i Christiania arveligt kunne tilfalde, som de til Jens Pedersen solgt har, og som han havde forpligtet sig at betale dem i rede penge til pinsedag 1666. end ydermere forpligtede Jens Pedersen sig at ville annamme Hans Pedersen og Kirsten Pedersdatters anpart af fornævnte penge for deres arv, og Laurits Pedersen intet

med samme værgemål skulle have med at befatte. efterskrevne vidnede, at Laurits Pedersen boende i Klakring på kanslerens gods er bror til fornævnte barn Niels Mortensen, og er en bosiddende mand. Jens Pedersen Todbjerg lod fremlægge sit skriftlige indlæg, hvori han tilbyder at stille salig Morten Jørgensens efterladte barn Niels Mortensens rette fødte værge, som er barnets morbror Søren Lauritsen boende i Christiania, nøjagtig kaution i sin gård på Mejlgade, hvilket Jens Pedersen Todbjerg gør på sin hustrus far Søren Lauritsen i Norge hans vegne, for hvis penge ham efter hans salig morbror Niels Lauritsen, borgmester i Christiania, arveligt kan være tilfaldet. derpå blev afsagt, eftersom Peder Reedtz tiltaler Jens Pedersen Todbjerg sst for hvis penge, Niels Mortensen, salig Morten Jørgensens søn, arveligt er tilfaldet, så og alt hvis, som barnet til underholdning efter faderens afgang til sin tilsynsmand var forordnet, da vidste byfogden ikke Jens Pedersen imod sit brev at befri, det han jo bør at betale med rede penge efter forskrivning. belangende barnet, han af stavnen skal have afført, da endog ved den kaution, han erbyder, er ikke vitterligt, han vil ---- ligevel, efterdi ikke vides hans tilstand, bør han den at bevise eller stå til rette.

(29)

6/6 1667.

** Søren Sørensen Ugelbølle rådmand sst. Christoffer Snedker borger sst på sine egne og samtlige stokkemænds vegne, som retten til tinget sad 17/5 sidst forleden, i rette lagde sit skriftlige vidne anlangende de vidner, Niels Madsen tolder førte imod Søren Sørensen, at han da så og hørte, at Niels Madsen tolder sagde for de vidner, han ville føre, hvad han ville, de skulle vidne og sige, uanseet byfogden sagde til dem, de skulle selv sige deres sandhed og ikke efter Niels Madsens mund, og Tomas Christensen ikke da sagde, det var Niels Madsens tjener, Søren Sørensen havde de ord til. Niels Madsen tilspurgte Tomas Christensen med flere vidner, om han havde lagt dem andre ord i munden, end de selv med en god samvittighed ville vidne, hvortil Tomas Christensen svarede, at hvis han tilforn havde vidnet, ville han endnu ydermere konfirmere.

(30)

** Erik Jørgensen på Anne Jensdatter salig Laurits Friskusters efterleverskes og barns vegne ved efterskrevne høringer lod fordele efterskrevne.

** Laurits Pedersen Lund på Didrik Stål af Hamborg hans vegne efter opsættelse her af tinget 25/4 sidst forleden havde stævnet Anders Tomasen rådmand sst for dom og tiltalte ham for 300 rigsdaler, som han til ham efter pantebrev 2/6 1664 skal skyldig være, og satte i rette, om ikke Anders Tomasen pligtig er fornævnte 300 rigsdaler med rente og processens anvendte omkostning inden 15 dage at betale, eller pantet at følge Didrik Stål for et brugeligt pant, indtil han bliver betalt med gode rigsdaler. derimod mødte Rasmus Pedersen Teglgård og på Anders Tomasens vegne fremlagde Johan Andersens på Didrik Ståls vegne til Anders Tomasen udgivne revers. derefter blev afsagt, da efterdi Didrik Stål søger Anders Tomasen for 300 rigsdaler efter hans udgivne pantebrevs formelding, som er på Anders Tomasens gård på Studsgade, hvilket han mener bør følge ham som et brugeligt pant, hvorimod Anders Tomasen lader fremlægge en Didrik Ståls fuldmægtig Johan Andersen hans skriftlige kontrakt, som ligeså vel burde holdes som pantebrevet, alligevel efterdi Johan Andersen som en fuldmægtig ikke bør at tilføje principalen skade, vidste byfogden ikke at frafalde pantet, at det bør at følge Didrik Stål til brugelighed.

(31)

13/6 1667.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Jens Lassen rådmand sst hans vegne efter opsættelse her af tinget 2/5 sidst forleden havde stævnet Christoffer Henning og Abraham Brøst kobbersmed, begge borgere sst, for dom og tiltalte dem for gæld efter efterskrevne regnskabsbog. ingen mødte, hvorefter de blev tildømt at betale inden 15 dage.

(32)

** Jørgen Andersen på Laurits Baltsersen kobbersmeds vegne efter opsættelse her af tinget 2/5 sidst forleden havde stævnet Anders Pedersen kleinsmed sst og tiltalte ham for 10 sletdaler for husleje af Oluf Christensens hus på Guldsmedegade, som han selv har sted og fæst, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Jens Lassen rådmands vegne efter opsættelse her af tinget 2/5 sidst forleden havde stævnet Christoffer Henning og Abraham Brøst kobbersmed begge borgere sst for gæld efter efterskrevne regnskabsbogs indhold. ingen mødte, hvorpå de blev tildømt at betale inden 15 dage.

(33)

** Niels Sørensen på sin husbond Jens Sørensen Vinter hans vegne havde stævnet Søren Jensen bådsmand, Peder Jonsen kræmmer, Mikkel Jensen maler og Søren Andersen glarmester, borgere sst, for efterskrevne gæld, de til salig Morten Hvasses umyndige søn Morten Mortensen skyldig er efter hans salig fars regnskabsbog, hvilken gæld de tilforn er tildømt at betale Jens Sørensen Vinter på hans søstersøns vegne, som de nu blev tildømt at betale inden 15 dage.

(34)

** Rasmus Teglgård og Laurits Tøgersen 1. og 2.ting til dele over efterskrevne.

20/6 1667.

** Jens Pedersen beediget prokurator på samtlige borgmestre og råds vegne havde stævnet en del Århus borgere og indbyggere efter indleverede mandtals formelding for hvis penge, de til Jens Lassen efter højesteretsdom skal skyldig være. intet svar, og blev sagen af den årsags skyld opsat i 4 uger.

27/6 1667.

** Maren Keldsdatter af København Matias Sørensen, forrige kapitelsridefoged i Århus, hans hustru efter opsættelse her af tinget 17/5 sidst forleden med dens stævning og varsel anlangende Christoffer Skult forrige byfoged og provinsialfiskal i Århus for hvis tiltale Matias Sørensen efter højesterets dom dateret 22/8 forgangen år kan have, og da fremlagde hans hustru 7 andre dokumenter belangende de prætentioner, som Christen Skult havde til Århus byting angående en lybækkers oplagte humle her i byen 1665, for højesteret findes afsagt, at underskrevne KM urmager Matias Sørensen for Christoffer Skults tiltale bør fri at være, hvorfor han ved sin hustru i rette

lægger hans citation over Skult. derpå blev afsagt, eftersom sagen, efter Matias Sørensens hårde og strenge irettesættelse, æren angår, vidste byfogden ikke denne sin dom at være, men for hans tilbørlige overdommer hedenfindes.

(35)

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Christensen Basballe borger og handelsmand sst hans vegne efter opsættelse her af tinget 17/5 havde stævnet efterskrevne gældnere for hvis gæld, de ham skyldig var, og som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Jørgen Andersen på Jørgen Lauritsen borger og boende på Vestergade sst hans vegne. efterskrevne borgere fremlagde deres efterskrevne skriftlige syn, at de 17/6 efter Jørgen Lauritsens begæring var i Fægyden og vurderede det hus, Palle Jostsen iboer, og da befandtes det at være meget forfalden både på tømmer lofter og tagsten.

4/7 1667.

** Didrik Christensen hospitalsforstander sst. efterskrevne fremlagde deres efterskrevne synsforretning, dateret 8/6 1667, at de efter lovlig opkrævelse havde synet hvis brøstfældighed, som kunne findes på Århus hospital.

(36)

** Rasmus Pedersen Teglgård på Anders Tomasen rådmand sst hans vegne. efterskrevne fremlagde deres efterskrevne skriftlige vurdering, dateret 1/6 1667, på Niels Jensens gård, som han nu iboer, på Skolegade, som Anders Tomasen har i pant, da eftersom den var meget brøstfældig, vurderede de den for 310 sletdaler.

** Villum Rasmussen Testrup havde stævnet efterskrevne, som han tiltalte for gæld. intet svar, derfor opsat i 6 uger.

** Rasmus Teglgård på Niels Andersen, Jens Andersen og Jens Andersen af Kalundborg deres vegne. Sidsel Nielsdatters tjenere sst Søren Nielsen og Jens Hansen vidnede, at det udlæg, som blev gjort på samtlige Søren Sørensen forrige rådmand sst hans arvingers vegne hos velb fru Anne Lykke til Søbygård, samme udlæg kom fra Søbygård og ind til Sidsel Nielsdatters gård, og blev af samtlige den salig mands arvinger skiftet og delt imellem dem selv indbyrdes, men hvorledes de delte det, vidste de ikke.

** Palle Pedersen Munk i Folby på Mogens Friises vegne til Favrskov efter opsættelse her af tinget 23/5 sidst forleden havde stævnet Gertrud Nielsdatter sst, salig borgmester Christen Jensens efterleverske, og på rentemesterens vegne tiltalte hende, eftersom hendes salig husbond Christen Jensen har haft Grenå bro i fæste, og derfor annammet den årlige indkomst deraf, hvorimod han skulle holde samme bro ved hævd, og eftersom rentemesteren af KM igen samme bro i fæste har bekommet, har han ladet den syne af uvildige mænd, som har takseret samme bros brøstfældighed for 110 sletdaler, og satte i rette, om ikke Gertrud Nielsdatter pligtig er samme 110 daler at betale. Palle Munk fremlagde efterskrevne synsvidne af Grenå byting 11/3 sidst forleden angående syn på samme bro. hvorimod at svare mødte Gertrud Nielsdatters fuldmægtig Jens Pedersen og fremlagde først en kontrakt imellem hendes salig mand på den ene og Niels Hansen tolder i Grenå samt Søren

Pedersen herredsfoged i Nørherred anlangende samme bro, dateret 23/7 1661, og derefter et tingsvidne af Sønderherreds ting 3/7, hvori efterskrevne vidnede, at i går befandtes samme bro så vel ved magt, at enhver rejsende kan sikkert og uden fare rejse derover, men hvis brøstfældighed, som derpå findes, kan oprettes med et halvt års indkomst af de omliggende sogne. derefter blev derpå således afsagt, så efterdi Palle Munks fremlagde synsvidne udførligt forklarer hvis brøstfældighed, som findes på samme bro, hvilket bestyrkes af Jens Pedersens tingsvidne, som ikke er specificeret, så turde byfogden ikke det fulde synsvidne frafalde, der endnu står ved fuld magt, men tilfinder Gertrud Nielsdatter 110 sletdaler inden 15 dage at betale.

(37)

** Hans Nielsen studiosus af Ebeltoft på egne og medarvingers vegne efter opsættelse her af tinget 23/5 havde stævnet Rasmus Værn rådmand sst og hans hustru Karen Jensdatter, som var salig Birgitte Andersdatter, fordum boende i Ebeltoft, hendes arving, for dom for en sum penge af Birgitte Andersdatters efterladte hus og boder i Ebeltoft, som efter KM kommissariers og gode mænds afsagte dom skulle pro kvota betales, som beløb sig til 69 daler, og satte i rette, om ikke Rasmus Værn samme sum burde at betale til Hans Nielsen og hans medarvinger på deres salig fars vegne. så blev samme sag opsat i 6 uger, og nu blev fremlagt efterskrevne takst med kommissariernes dom, dateret 16/2 1652, og findes i samme takst den fordring, som Maren Hansdatter salig hr Nielses og hans arvinger hovedstol og rente og interesse af fornævnte fordrende sum har betalt. Jens Pedersen prokurator på Rasmus Værns vegne fremlagde et skriftligt svar, hvori han alene disputerer gælden, for den er over 20 år, og blev eller intet dertil svaret, og da er Rasmus Værn endelig tildømt efter kommissariernes dom at betale 69 daler med rente og det inden 15 dage.

11/7 1667.

18/7 1667.

** Jørgen Andersen på KM og byens vegne samt Hermand Kirchoff eftermålsmand på salig Jens Knudsens arvingers vegne fremlagde salig Jens Knudsens efterskrevne skriftlige klage over Villum Rasmussen Testrup borgersøn sst, for han imellem 11/6 og 12/6 sidst afvigt på Vestergade overfaldt ham, løb bag til ham og huggede ham i hals og hoved, så der siden er taget mange ben af han hoved af samme skade, hvorefter Jørgen Andersen på ovennævntes vegne lyste Villum Testrup den salig karls bane til, og kaldte i dag 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger at gøre deres ed og tov.

** Hermand Kirchoff påråbte Villum Testrup, om han var til stede, eller nogen vidste hvor han var at finde eller også havde seet ham, siden klage over salig Jens Knudsens grav blev ham tilmeldt, da er ingen mødt, som ved nogen kundskab om ham.

** Erik Jørgensen på Helle Svendsdatter salig hr Svend Arbos vegne efter opsættelse her af tinget 11/5 nærværende år havde stævnet hr Niels Ørsted sognepræst i Holme sogn og ham tiltalte efter sit udgivne skadesløsbrev for 20 rigsdaler, og nu i rette lagde efterskrevne hr Niels Ørsteds skadesløsbrev, at 22/9 1656 har hr Svend Arbo lånt underskrevne Rasmus Sørensen i Bjødstrup i Ning herred 20 rigsdaler, og dersom han er forsømmelig med betalingen, da lover hr Niels Ørsted det at efterkomme. så mødte Tomas Ørsted på hr Niels Ørsteds vegne og i rette lagde en dom her af tinget 2/5 nærværende år, hvori Helle Svendsdatter er tildømt at betale hr Niels Ørsted 40 sletdaler kirkens restans, og han formente, at der ingen dom efter denne fordring burde at udstedes, men det burde at dekorteres. derefter blev afsagt, så efterdi Helle Jensdatters fuldmægtig ikke sådan

afkortning vil indgå, da tilfindes hr Niels Ørsted inden 15 dage at betale 20 rigsdaler med resterende rente.

(38)

** Jens Pedersen prokurator på Christen Olufsens vegne i Viborg er 1.ting til dele udstedt over Helle Jensdatter salig hr Svend Arbos sst efter foregående dele, for hendes faldsmål.

** Erik Jørgensen på byens vegne. efterskrevne vidnede, at de 29/6 sidst gjorde arrest på Morten Agerup boende på Samsø, og forbød ham at drage af byen, førend han havde betalt hvis skatter, han resteret med.

(39)

** eftersom nærværende Christen Jensen Hem nådigst er givet KM bestallingsbrev på at være rådstue og byskriver i Århus i den afdøde Jens Knudsens sted, da er ham bevilget i nærværende tingbog herefter at skrive og indføre hvis for retten passerer indtil nytårsdag 1668, og dermed at omgås, som han agter at ansvare og være bekendt. ex Hagsholm 24/7 1667. J Friis.

25/7 1667.

** Jørgen Andersen på KM og Århus bys vegne samt Hermand Kirchoff, som eftermålsmand på salig Jens Knudsens arvingers vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at 5/7 1667 var de efter KM byfogeds begæring i salig Jens Knudsen byskrivers hus at syne og bese hans døde legeme, og da så de først nogle små ben i et papir, og derefter tog de plastret af skaden, og straks tog mester Poul og mester David en efter den anden et lidet jerninstrument og søgte med flid i den skade, som var bag salig Jens Knudsens øre, men der blev intet mere befundet, end huden var afhugget, men hovedbenet var slet intet gennemhugget, og om endskønt det var gennemhugget, som det ikke var, da havde det ikke været en skade til døden. så havde de beseet hans legeme, da var hans venstre arm gul og blå, og var hans ryg og side meget blå, endog han har ikke været længere død den tid end 7 timer, om den salig karl sig ikke har selv forholdt som en patient og forseet sit liv dermed eller hvad ellers har været årsag til hans død, det vidste de ikke.

** Erik Jørgensen forbød høkere og opsankere, som går uden for byen at opkøbe alt hvis til byen føres og aflyste dette.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Vinters vegne er 1.ting til dele udstedt over efterskrevne udenbys.

(40)

** Laurits Pedersen Lund, fuldmægtiget af Didrik Stål i Hamborg i rette lagde sit efterskrevne indlæg, at eftersom han 6/6 sidst har bekommet dom til annammelse efter en panteforskrivning af Anders Tomasen rådmand i Århus, dateret 2/6 1664, så begærer han på sin principals vegne, at KM byfoged ville udmelde 4 dannemænd, som sammen med ham selv kan gøre annammelse på samme pantsatte gård, avling og have, og derefter fremlagde efterskrevne dom her af tinget 6/6 nærværende år, og derefter begærede 4 dannemænd udnævnt af tinget, og da blev udnævnt efterskrevne på forskrevne pant at gøre annammelse. så mødte Rasmus Pedersen prokurator på Anders Tomasen

vegne og begærede, at Anders Tomasen fremfor nogen anden måtte nyde pantet, og mægtig være at ibo indtil sagens uddrag, hvortil Didrik Ståls fuldmægtig svarede, at han ville advisere sin principal.

** Jørgen Andersen underfoged fuldmægtiget på Jens Sørensen Vinters vegne sst havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld efter hans regnskabsbogs indhold, som de blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne havde stævnet efterskrevne udenbys for gæld efter hans regnskabsbogs indhold, som de blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og rettens vegne advarede i dag sandemændene 1.gang, at de skulle være møde her i dag 6 uger til tinget og gøre deres ed og tov om den ulykkelige hændelse, som skete med Anders Christensen vognmand 17/7 sidst forleden ved Århus mølle.

1/8 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag måned skulle møde her ved tinget og gøre deres ed og tov om salig Jens Knudsens dødelige afgang.

(41)

** Jørgen Andersen underfoged kaldte 2.kald på sandemænd til i dag måned at gøre deres tov over Morten Agerup på Samsø for arrests undvigelse.

** Jens Pedersen prokurator på mester Niels Jørgensen i Åbo hans vegne. Envold Brochmand sst vidnede, at Niels Olufsen tjente mester Niels Jørgensen forgangen år, og da så han, at Niels Olufsen leverede Falk Lauritsen sst en brændevinskedel, som var sønderslået. Niels Olufsen vidnede det samme.

** Jens Pedersen prokurator på Christen Olufsens vegne af Viborg 3.ting til dele udstedt over Helle Jensdatter, hr Svend Arbos, for hendes faldsmål.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne 2.ting til dele over efterskrevne udenbys for hvis, de efter salig Morten Hvasses regnskabsbog skyldig er.

** Rasmus Pedersen prokurator på Mikkel Johansens vegne sst 1.ting til dele udstedt over Hans Germandsen af Kalundborg for 8 daler.

** Jørgen Andersen underfoged på Oluf Christensens vegne sst efter opsættelse her af tinget 18/7 sidst forleden havde stævnet Peder Simonsen i Ølsted for 11 sletdaler resterende gæld af hans efterskrevne obligation, lydende på 15 sletdaler, som er af den gæld, han hans salig far ---- Andersen forrige rådmand i Århus skyldig var, dateret Århus 16/8 1656 Peder Simonsen egen hånd, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Mogens Knudsen på Jens Sørensen Vinters vegne fremlagde efterskrevne kontrakt, lydende: kendes jeg underskrevne Peder Pedersen Farre borger og indvåner sst, at jeg har solgt og afhændet fra mig og mine arvinger, formedelst min store trang og nøds skyld til min salig hustrus begravelse, til Jens Sørensen Vinter sst et stykke havejord liggende uden Munkeport, som salig Mikkel

Christensen Kvottrup tilforn tilhørte, liggende imellem Jens Sørensen Vinters jord på begge sider i sønder og nør, og er bredt i den sønderste ende 21 sjællandske alen, og i den nordre ende 21 1/2 sjællandske alen, og støder på Jens Sørensen Vinters jord med den nordre ende og ud til vejen med den søndre ende. til vitterlighed har jeg min egen hånd med mine kære stedbørns farbror Peder Christensen i Kvottrup til vitterlighed underskrevet. Århus 1/6 1667 Peder Pedersen egen hånd Peder Christensen egen hånd

(42)

** Rasmus Pedersen prokurator på Anders Tomasen rådmand sst hans vegne havde stævnet Villum Sørensen i Lystrup og tiltalte ham for 94 sletdaler efter hans obligationer, dateret 9/2 1653 og 6/2 1655. ingen mødte til gensvar, hvorfor sagen er opsat i 14 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne 1.ting til dele over efterskrevne udenbys for hvis, de efter salig Morten Hvasses regnskabsbog skyldig er.

** Tomas Ørsted fuldmægtiget på Anders Tomasens vegne havde stævnet Johan Andersen borger og handelsmand i Horsens for dom og tiltalte ham for en revers og forpligt, han 2/6 1664 har udgivet, hvori han skal have tilbudt nogle breve og dokumenter til Anders Tomasen inden 6 uger at levere, hvilket han ikke har efterkommet, hvorover han skal være gerådet i en stor sum penges skade, idet en hans gård og grund her i byen ham ganske snart er frahændiget, formener derfor Johan Andersen bør at skaffe ham hans gård ledig og fri igen for hvis prioritet, andre sig tilegne ville, og derpå fremlagde efterskrevne Johan Andersens revers, at da han af Didrik Stål i Hamborg er substitueret at handle i den sag, som ham og Peder Jensen Bonde borger i Århus på sin salig formand Jochum Junglings vegne for en sum penge, som den salig mand til Didrik Stål har skyldig været, hvorpå han siden både domme og andre dokumenter over Peder Bonde har måttet forhverve, da efterdi Anders Tomasen for samme gældssag har mig talt i minde, at sagen med dens rente og omkostning, i alt er aftalt til 300 rigsdaler, og for dets forsikring mig med pant forvaret i en hans gård på Studsgade, som Johan Arentsen sst nu iboer, så eftersom ovennævnte håndskrift, domme og andre dokumenter ikke er mig ved hånden, så jeg imod pantebrevs annammelse dem til Anders Tomasen kunne levere, lover jeg dog hermed at holde Anders Tomasen samt Peder Bonde for samme håndskrift, breve og dokumenter aldeles uden skade og skadesløs for al videre tiltale, og brevene in originali inden 6 uger til Anders Tomasen at levere. derimod fremlagde Johan Andersen sit skriftlige svar, at han formener sig fri for Anders Tomasens tiltale, idet Anders Tomasen ikke har affordret ham samme dokumenter, og tilbød at overlevere hans fuldmægtig samme breve og dokumenter imod Johan Andersens reverses overlevering, hvortil Tomas Ørsted på Anders Tomasens vegne formente, at samme breve ikke nu havde nogen kraft, så de kunne annammes, af årsag at de ikke efter hans forskrivning i tilbørlig rette tid til ham er leveret. da for nogen årsags skyld er sagen opsat i 14 dage.

(43)

** Mogens Knudsen på Brobjerg fuldmægtiget af Jens Sørensen Vinter. skipper Søren Olufsen borger og indvåner sst bekendte af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Sørensen Vinter 180 sletdaler, hvorfor han pantsatte Jens Vinter to boder liggende ved åen med deres haverum, så og det haverum, som ligger næst østen op til fornævnte boder næst østen op til salig Christen Carlsen fordum rådmand sst hans boder og næst vesten op til Jens Lassen rådmand sst hans ny boder på Lambrechts ejendom. desligeste pantsatte Søren Olufsen sin anpart i to boder liggende ved åen, som

tilforn salig Karen Christensdatter salig Jens Clemendsens har tilhørt, hvilke forskrevne boder og anpart af boder Jens Sørensen Vinter nu her i dag har skødet til Søren Olufsen, og dem nu igen til underpant annammer.

** Søren Olufsen skipper sst. Mogens Knudsen på Brobjerg på Jens Sørensen Vinter borger og handelsmand sst hans vegne solgte og skødede fra Jens Sørensen og hans arvinger og til Søren Olufsen og hans arvinger to boder liggende ved åen med deres haverum, så og det haverum, som ligger næst østen op til fornævnte boder næst østen op til salig Christen Carlsen fordum rådmand sst hans boder og næst vesten op til Jens Lassen rådmand sst hans ny boder på Lambrechts ejendom, og i lige måder skødede til Søren Olufsen den anpart, Jens Sørensen Vinter havde i to boder liggende ved åen, som tilforn tilhørte salig Karen Christensdatter, salig Jens Clemendsens, og Jens Sørensen for sin gælds fordring på skifte efter salig Karen Christensdatter Saxe er udlagt.

** Morten Jørgensen Sommerfeld med opsættelse her af tinget 27/6 sidst forleden æskede dom, men da sagen var opsat 6 uger, og det i dag er 5 ugers dagen, blev han tilfundet i dag 8 dage, ret 6 ugers dag at møde og da mod sin vederpart at gås, så vidt lov og ret er.

** Didrik Stål af Hamborg hans fuldmægtig Laurits Pedersen Lund, fordum ridefoged på Palsgård, fremlagde efterskrevne tingsvidne her af tinget 25/7 sidst forleden. derpå fremlagdes for omrørte dom, hvori Didrik Stål er tildømt pantet til brugelighed, og derpå er skrevet byfogdens og de 4 mænds forretning, at de 26/6 1667 var i den gård, som Anders Tomasen til Didrik Stål har pantsat, liggende på Studsgade, som Johan Arentsen nu iboer, og overleveret den pantsatte gård til hans fuldmægtig.

(44)

** Didrik Ståls fuldmægtig Laurits Pedersen Lund. doktor Matias de Brobergue, residerende på Sjelle Skovgård, hans tjener Søren Nielsen Klog lod læse og påskrive efterskrevne pantebrev, udgivet af Anders Tomasen rådmand sst til doktor Matias Brobjerg, dateret 24/9 1663, hvori Anders Tomasen kender sig af ret vitterlig gæld skyldig at være doktor Matias Rasmussen de Brobergue 126 sletdaler, og derfor til underpant sætter en sin kornhave med nogen frugttræer i, liggende til den gård, som Johan Arentsen på Studsgade iboer.

** Jens Pedersen borger og prokurator sst på borgmester og råds vegne med opsættelse her af tinget 20/6 sidst havde stævnet en del borgere og indbyggere sst efter efterskrevne højesterets doms slutning dateret 27/6 1665, at efterdi fremlægges en ukasseret obligation, i hvilken Jens Lassen tillige med andre sine medborgere een for alle og alle for een sig på Århus bys vegne forpligtet har til en sum penges betaling, som han af Mikkel Willer søges for, da bør Jens Lassen til Mikkel Willer betale 100 rigsdaler, hvorimod borgmester og råd bør på byens vegne Jens Lassen sin betaling igen at forskaffe, samt hans omkostning 40 rigsdaler, dog heri afkortes hvis ham for sin egen kvota som en medborger kan tilkomme at betale. derefter blev fremlagt et mandtal på alle Århus borgere og indvånere samt efterskrevne KM missive til borgmester og råd, at de skulle anordne uvildige mænd til at taksere samtlige borgerskab, hvad enhver pro kvota bør at udgive til den sum penge, Jens Lassen rådmand sst efter højesterets dom hos byen tilkommer. herimod at svare mødte Anders Tomasen rådmand og fremlagde hans regnskabsbog, hvormed han beviste 1658 til grev Kønigsmark hans tjenere eksekverryttere, gevaldiger og andre at have udgivet 155 rigsdaler, hvorimod han har oppebåret af den kontribution, til Mikkel Willer er pålagt 1663, af efterskrevne i alt en sum 36 rigsdaler. derefter mødte efterskrevne borgere og rodemestre og bekendte hvor meget

de havde oppebåret på Mikkel Willers skat af hver af efterskrevne borgere, der iblandt Maren Olufsdatter salig Niels Ibsens. derefter blev afsagt, så eftersom Jens Pedersen prokurator på borgmester og råds vegne tiltaler Århus borgerskab og indbyggere for resterende skat, så efterdi KM befaling fremlægges, hvorefter enhver sin kvota, under eksekution med nam og vurdering af bo og gods, tilholdes at betale, vidste byfogden ikke efter samme befaling det resterende borgerskab at kunne befri, men på rettens vegne tilfinder enhver sin kvota inden 15 dage at betale.

(47)

8/8 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne var 2.kald på sandemænd, at de i dag måned skulle gøre deres ed og tov anlangende Anders Christensen vognmands dødelige afgang ved mølledammen sst.

** Mogens Knudsen på Brobjerg på Villum Testrups vegne. efterskrevne vidnede, at de imellem 10/6 og 11/6 og natten så, at Villum Rasmussen Testrup og Envold Brochmand kom gående igennem Borgporten ned ad Vestergade for Kirsten Basballes dør og lod blæse for dem med 3 trompeter, og som de stod i deres lystighed alene, kom Jens Knudsen byskriver og med et dragen degen søgte Envold Brochmand, som igen søgte ham med en dragen degen, og de løb omkring Villum Testrup og stak efter hinanden, og han bad dem stikke deres degener ind, hvilket Jens Knudsen ikke ville, men stak efter Villum Testrup, som bødede for sig med sin degen og huggede efter Jens Knudsen, så han faldt omkuld.

** Jens Pedersen prokurator sst på Christen Olufsens vegne af Viborg lod læse og påskrive et delevidne her af tinget 11/4 nærværende år, lydende det Helle Jensdatter, salig hr Svend Arbos, for hovedgæld 300 rigsdaler med rente og omkostning ved 6 høringe er fordelt efter foregående overretsdom, hvorefter Jens Pedersen i dag ved 6 høringe lod hende fordele for sit faldsmål.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne 3 ting til dele over de personer, som tilforn med 1 og 2 ting er forfulgt.

** Rasmus Pedersen prokurator 2.ting til dele udstedt på Mikkel Johansens vegne over de personer, som tilforn er forfulgt.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne 2 ting til dele udstedt over de personer lovligt med 1 ting er forfulgt.

** Hans Svendsen, boende i Skanderborg, på Otte Pogwisch generalkrigskommissær hans vegne havde stævnet Christoffer Skult, forrige byfoged i Århus, for dom og tiltalte ham for 400 rigsdaler efter hans efterskrevne obligation, dateret 25/4 1650, udgivet til Oluf Parsberg til Jernit, hvorimod mødte Christoffer Skult og fremlagde velb Oluf Parsbergs efterskrevne kvittering, dateret Tulstrup 8/3 1652, hvormed han kvitterer hans forrige ridefoged i Skanderborg len Christoffer Skult for alt, hvis han har været ham skyldig. derefter blev afsagt, så efterdi kvitteringen er yngre end obligationen, kunne Christoffer Skult ikke tilkendes nogen betaling, men derfor frikendes.

(48)

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne. efterskrevne afhjemlede, at de 5/8 sidst forleden var i Jens Sørensen Vinters hus og vurderede 59 små sølvdupper, sat på læder, som kornet Ludolf Weng, nu boende i Testrup i Ning herreds birk, for nogle år siden har pantsat salig Morten Hvas borger sst.

** Morten Jørgensen Sommerfeld med opsættelse her af tinget 27/6 sidst forleden havde stævnet imod dom efterskrevne personer og tiltalte dem for hvis, de efter efterskrevne breve og regnskabsbog skyldig er til Gertrud Lauritsdatter salig Jacob Nielsens i Århus, og fremlagde en lodseddel af skiftebrev efter salig Jacob Nielsen sst, hvormed han beviste, hvad ham til sin gælds afbetaling efter salig Jacob Nielsen på skifte er udlagt, hvorefter Morten Jørgensen satte i rette og formente, enhver for sig bør inden 15 dage at betale med rente, omkostning og skadegæld, hvilket de blev tildømt.

(50)

** Søren Poulsen borger sst. Jens Lassen rådmand sst på Jens Mouritsen KM byfoged i København hans vegne solgte og skødede til Søren Poulsen sst en gård på Studsgade, som salig Anders Vesten tilforn har tilhørt, liggende imellem Anders Tomasens gård på den søndre side og Bodil Jensdatter Blytækkers gård, som Rasmus Østrup iboer, på den anden side med samme gårds tilliggende avl i alle Århus vange.

** Erik Jørgensen på borgmester og råds vegne i dag 4.ting forbød alle høkere og opsankere, som går udenfor byen at opkøbe hvis her til byen føres, at ingen på slig måde lod sig finde.

15/8 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Hermand Kirchoff som eftermålsmand på salig Jens Knudsens arvingers vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage skulle gøre deres ed og tov angående salig Jens Knudsens død.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderens vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage skulle gøre deres ed og tov over Morten Agerup fra Samsø for en arrests undvigelse.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne lydeligt ved 6 høringe lod fordele efterskrevne udenbys.

(51)

** Jens Nielsen Hvas kapitelsridefoged sst på Helle salig hr Svend Arbos vegne havde stævnet Peder Nielsen Samsing skipper og borger sst imod dom og i rette lagde hans efterskrevne obligation, dateret 9/2 1657, hvori han kender sig af ret vitterlig gæld at være hr Svend Hansen Arbo øverste kapellan og kannik til Århus domkirke 50 sletdaler, som han bekræfter ved sit karlemærke og med sit signet undertrykt, og hans hustru Mette Jespersdatter egen hånd, hvilken gæld han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Jens Pedersen prokurator på velforstandige karl Jens Rasmussen Værns vegne lod læse og påskrive en beskikkelse til KM tolder Niels Madsen sst, hvori Jens Værn anmoder om, at ham af

toldbogen måtte meddeles, hvor meget gods, velb Erik Grubbes skipper Johan Corneliusen indtog her for byen i oktober1666, og når de klarerede på toldboden. Århus 12/8 1667 Jens Værn egen hånd. derpå findes Niels Madsens svar, at skipper Johan Corneliusen 30/10 1666 på toldboden har fortoldet 380 tønder malt, 50 tønder ærter, 2 tønder gåsekød, 24 tønder havregryn, 1 tønde mjød, 1 1/2 tønder saltet ål, 12 tønder humle, 3 kister tobak med mere.

** Tomas Ørsted prokurator på Helle salig hr Svends hendes vegne havde stævnet imod dom Hans Jørgensen hatstafferer og ham tiltalte for hvis, hans formand skyldig var efter bevis, nemlig 10 daler. sagen opsat i 6 uger.

** Jens Pedersen beediget prokurator sst forbød på borgmester og råds vegne, at ingen måtte huse, helle eller i nogen måder holde til sig de to ryttere af oberst Rantzaus kompagni her ligger i byen, som for deres ulempe med tyveri er forvist kompagniet.

(52)

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne lod fordele Peder Hansen i Handest ved Hobro for 10 daler efter hans regnskabsbogs indhold.

** Mikkel Mikkelsen Malling tilbød efterskrevne borgere og indvånere sst hvis gods, han efter borgmester og råds befaling har fra dem pantet for hvis, de af skatter resterer, at de inden 14 dage løser det fra ham.

** Hans Jørgensen Strømsen borger sst lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 3/8 1665, hvori han opbyder efterskrevne gods, som Villads Jacobsen og Mogens Jacobsen, som han er tilforordnet værge og formynder for, arveligt er tilfaldet efter deres salig far Jacob Villadsen forrige borger sst, at hvis godtfolk samme gods ville købe, skulle de det bekomme for den pris, det over skifte er vurderet for. hvorefter Hans Jørgen Strømsen endnu som tilforn opbød samme gods.

22/8 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på KM vegne. efterskrevne vidnede, at de 17/7 sidst forleden var til syn til Anders Christensen vognmand, som fandtes død ved Århus mølle, og da så de, at der var kommet noget blod ud af hans næse, og han var meget blå under hans hage og på hans hals, og at han lå død midt under hans egen vogn, og videre kunne de ikke se på ham, at han havde fået nogen skade. og nu var Jørgen Andersen 3.kald på sandemænd begærende, og advarede at de i dag 14 dage skulle gøre deres ed og tov angående Anders Christensen vognmands dødelige afgang.

** Rasmus Pedersen prokurator på Mikkel Johansens vegne sst lydeligt lod fordele efterskrevne inden og udenbys gældnere.

(53)

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne udenbys gældnere.

** Envold Brochmand sst havde stævnet Niels Clemendsen locat i Århus domskole for dom og tiltalte ham for rigtighed og regnskab at gøre for 120 rigsdaler, som Niels Clemendsen i KM

skatkammer skal have oppebåret, hvilke penge nådigst skal være salig magister Hans Brochmand superintendant over Århus stift tillagt, efter magister Niels Krogs rektor her i domskolen hans udstedte dom af 20/7 1667, i hvilken dom Niels Clemendsen er tildømt for den pretenderede sum at gøre fru Anne Lorentz og hendes børn rigtigt rede og regnskab, hvorefter Envold Brochmand på sin mor samt egne og søskendes vegne satte i rette, om Niels Clemendsen ikke bør nøjagtigt regnskab fra sig levere, eller og forbemeldte sum til dem at betale. da er Niels Clemendsen ikke mødt, derfor er sagen opsat i 4 uger.

** Jens Pedersen borger og prokurator sst fuldmægtiget på Sidsel Nielsdatter, salig Peder Sørensens efterleverske, hendes vegne så og på sin søn Peder Jensen, boende i Varde, hans vegne lod læse og påskrive en borgmester og råds dom, dateret Århus rådstue 13/6 nærværende år, og derpå skrevet byfoged Christen Lauritsen og efterskrevne vurderingsmænd deres beretning, at de efter Sidsel Nielsdatters begæring på hendes egne vegne, så og Jens Pedersen prokurator sst på hans søn Peder Jensens vegne denne dom ved nam og udlæg efter recessen at fyldestgøre, og da er hr Iver Hansen i Asferg og hans bror Peder Hansen til fyldest og betaling efter dommen udlagt og tilvurderet de pantsatte 5 boder på Fiskergade med deres tilliggende haverum og et gårdsavl for 600 sletdaler, og som borgmester og råds dom formelder, at hvis pantet sig højere efter vurdering bedrager, det at komme Sidsel Nielsdatter og Jens Pedersen til gode, og da har de tilvurderet Sidsel Nielsdatter de 3 boder for 250 sletdaler, og derefter har de tilvurderes Jens Pedersen en Helle hr Svends gård på Mejlgade, ubeboet og meget brøstfældig med tilliggende avl for 140 sletdaler.

(54)

** Espen Hansen graver. Mette Jensdatter salig Christen Sørensen, forrige boende sst, hans efterleverske gav Espen Graver afkald for al den arvelod, hun kunne arve og tilfalde efter hendes salig frænde, Jesper Gravers afdøde hustru Maren Pedersdatter.

29/8 1667.

** Hermand Kirchoff, eftermålsmand på salig Jens Knudsens arvingers vegne. efter at salig Jens Knudsens underskrevne klage, tillige med andre sagen vedkommende breve er blevet læst og påskrevet, da tilspurgte han Mogens Knudsen, som nu stod på Villum Testrups vegne med ham til vedermåls ting, eller og præsten, som ham havde berettet, eller sandemændene, eller nogen anden, som er her i retten, havde samme klage eller den salig karls egen hånd noget at beskylde eller kan nægte, at det er den salig karls egen hånd, som der under findes, og æskede svar og begærede tingsvidne, hvortil Mogens Knudsen svarede og begærede, at hr Svend Albretsens vidne heri måtte blive indført, og fremlagde efterskrevne tingsvidne her af tinget 8/8 sidst afvigt.

(55)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Hermand Kirchoff som eftermålsmand på salig Jens Knudsen forrige byskriver sst hans arvingers vegne fremlagde efterskrevne klage, som salig Jens Knudsens med egen hånd har underskrevet, og dernæst et synsvidne her af tinget 25/7 næst forleden samt et rådstuevidne 1/8 sidst afvigt, hvor byskriveren og Hermand Kirchoff fremlagde en rådstuestævning, dateret 25/7 1667, hvormed var stævnet efterskrevne, der imellem Hans Hansen Riber og hustru Kirsten Pedersdatter, for at vidne om den drabssag med salig Jens Knudsen. Maren Hansdatter vidnede, at mellem 10/6 og 11/6 sidst forleden om natten mellem 2 og 3 slet så hun, at mester Henrik hans tre svende kom løbende igennem

Borgporten og op ad Pustervig og Villum Testrup kom bag efter dem, da råbte hun ad svendene, hvor Jens Knudsen var blevet, for han var ikke med, da svarede de, at de vidste det ikke. midlertid stod Jørgen Kirchoffs datter Maren Jørgensdatter på gaden, da sagde hun, hun ville se hvor hendes farbror var blevet, og siden kom hun tilbage og sagde til Margrete, at Jens Knudsen lå udenfor Mikkel Langballes dør og var hugget bag hans øre. derefter blev fremlagt et andet rådstuevidne 8/8 sidst forleden, hvori andre vidnede om samme drabssag, og for det sidste efterskrevne tingsvidne her af tinget i dag. derimod fremlagde Mogens Knudsen efterskrevne skriftlige kundskab anlangende hr Svend Albretsen hans sandheds aflæggelse for mester Hans Blichfeld om salig Jens Knudsens beskyldning imod Villum Testrup på hans yderste, lydende, at da hr Svend Albretsen meddelte Jens Knudsen alterets sakramente og siden, han besøgte ham, da nævnte han aldrig Villum Testrup eller ham eller nogen anden for sin banemand beskyldte. dernæst blev fremlagt et tingsvidne her af tinget 8/8 næst afvigt og et vidne af Gjern herreds ting 10/8 sidst forleden, hvori Bertel Jensen Worm i Linå vidnede, at 10/6 sidst forleden om aftenen kom han i Villum Testrups hus og ville tale med ham om noget regnskab, de var imellem, og da sad Villum Testrup og Envold Brochmand og gjorde dem lystige med instrumenter for sig, og da kom Jens Knudsen ind til dem og var drukken og satte sig. så drak Villum Testrup ham til venligt med et fransk glasfuld af vin, så tog Jens Knudsen glasset af Villums hånd og drak det ud og slog glasset til jorden, og ikke ville drikke Envold Brochmand det til, og da sagde Villum, at han ville ikke have klammeri i hans hus, og de skulle være gode venner. senere gik de ud, og Jens Knudsen gik til sit hus, og Bertel Worm gik til sin svoger Tomas Andersens hus. derefter var Jørgen Andersen og Hermand Kirchoff fylding på sandemænd begærende, og de blev af KM byfoged opnævnt og blev pålagt at fylde sandemænd til at gøre deres ed og tov og at skelne imellem bonden og kongen. så fremstod de to fyldingsmænd og hverandre i hånd tog sigende, efterdi befindes at sandemænd her i Århus er lovligt opkrævet og tilfundet at tove og sværge om salig Jens Knudsens død og bane, da tilfindes de nu derom at gøre deres tov og ed således, at kongen sker ret og bonden ingen uret, og efter sandemænd således var tildømt og fylding påsat deres ed og tov at gøre, fremstod efterskrevne sandemænd og fremlagde deres skriftlige ed og tov, da eftersom vidnerne, som i sagen forhvervet er, formelder at Villum Rasmussen Testrup har mange gange begæret fred af Jens Knudsen, dog endelig har været nødt at værge sig, da beder vi så sandt Gud hjælpe, at Villum Testrup er Jens Knudsens banemand efter salig Jens Knudsens skriftlige klage, dog efter vidnernes formelding, at han mange gange har begæret fred af ham, vide vi ikke rettere, end Villum Rasmussen Testrup bør sin fred at nyde, og for ommeldte nødværge at bøde efter loven og recessen.

(58)

** Rasmus Pedersen prokurator på Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens, hendes vegne tilbød efter et pantebrev, udgivet af salig Rasmus Hansen bager på en hans gård, beliggende på Brobjerg, til salig borgmester Rasmus Nielsen for 300 sletdaler, dateret 4/2 1641, om Jens Sørensen Vinter på salig Rasmus Bagers hans hustru og arvingers vegne fornævnte pant inden to måneder ville indløse.

** Erik Jørgensen fuldmægtiget på Anders Kruses vegne. efterskrevne vidnede, at de 13/8 sidst forleden var i Anders Kruses hus og vurderede en beslagen vogn med en del tilbehør for 8 sletdaler, og Erik Jørgensen tilbød Jens Frirytter samme pant at løse.

** Jens Pedersen prokurator sst på Sidsel salig Mads Værns og Anders Værns vegne efter opsættelse her af tinget 11/7 sidst afvigt havde stævnet Knud Pedersen, boende ved åen, for 23 sletdaler, han dem skal skyldig være, og salig Mads Værn og Anders Værn arveligt efter deres salig

mormor Else Mikkelsdatter var tilfaldet. dernæst blev fremlagt et udtog af salig Jens Madsens regnskabsbøger, lydende denne sag angående: 1639 sankt Hans dag gjorde Knud Pedersen på Skolegade regnskab med mig Rasmus Værn, da blev han til mig til begge mine børn Anders Værn og Mads Værn 23 sletdaler, som dem at arveligt tilfaldet efter deres salig oldemor Else Mikkelsdatter. derimod fremlagde Knud Pedersen en kvittering, udgivet af salig Jens Madsen, lydende: 25/11 1638 gjorde jeg regnskab med Jens Madsen ved Mindet, og da blev Knud Pedersen mig Jens Madsen intet skyldig. derefter blev afsagt, så efterdi Jens Madsens afregning befindes år yngre end Knud Pedersens fremlagte kvittering, da vidste byfogden ikke ham for forskrevne 23 sletdaler at turde befri, men tilfandt Knud Pedersen samme gæld inden 15 dage at betale.

(59)

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Anders Tomasen rådmand sst hans vegne havde stævnet Niels Jensen, fordum byfoged sst, og tiltalte ham for 316 sletdaler, som han til Anders Tomasen efter efterskrevne pantebrevs formelding her af tinget 22/7 1649 skal skyldig være, i hvilket pantebrev Niels Jensen bekender sig at ret vitterlig gæld skyldig at være sin svoger Anders Tomasen borger sst 360 sletdaler, og derfor til underpant sætter ham den gård og ejendom på Skolegade, salig Christen Lauritsen Kå påboede, som hr Svend Hansen Arbo har solgt ham, næst norden til den gård, Peder Tygesen iboer og næst sønden til Jens Pedersen Taftebjerg hans hus og ejendom, han iboer, strækkende fra adelgaden og ned til havet. dernæst i rette lagde et tilbudsvidne her af tinget 25/4 sidst forleden samt et tilbuds og vurderingsvidne her af tinget 4/7 sidst forleden, og derefter satte Rasmus Pedersen i rette, om fornævnte Niels Jensen ikke bør at indløse og indfri samme pant for hovedstol og rente 316 sletdaler, eller at efterfølge Anders Tomasen for evindelig ejendom. derpå blev således afsagt, at efterdi Niels Jensen ikke inden 2 måneders forløb har indfriet pantet, da bør det Anders Tomasen for ejendom at efterfølge.

(60)

** Erik Jørgensen borger og prokurator fuldmægtiget på skipper Mikkel Lauritsens vegne sst efter opsættelse 6/6 sidst forleden havde stævnet Gertrud Lauritsdatter, salig Jacob Nielsens, og hende tiltalte for 11 daler efter hans fremlagte fortegnelsesbog. herimod blev fremlagt efterskrevne udtog af salig Jacob Nielsens regnskabsbog på hvis, Mikkel Lauritsen var ham skyldig. derefter blev afsagt, da efterdi befindes regnskab imod regnskab henfindes denne sag for overkøbmand.

5/9 1667.

(61)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne. Frands Mortensen vognmand vidnede, at 17/6 som han kom kørende med sin vogn, da så han, at Anders Christensen vognmand lå ved hans vogn næsegrus ved den ny mølle over broen, og han vidste ikke andet, end han lå og sov, og da kom 3 ryttere nemlig Hans Pop, Baltser Sket og (blank) gående over den anden bro fra Klosterengen, og da sagde den ene rytter, så nu er min svoger så fuld, at han sover, så tog Hans Pop fat i ham og vendte ham omkring og sagde, se, han er død. salig Anders Christensen vognmands hustru Maren Nielsdatter svarede efter spørgsmål, at hverken hun eller hendes datter vidste nogen, som var skyld i Anders Vognmands død, men at det var sket af våde og ulykke.

** Jørgen Andersen på KM og byens vegne fremlagde kalds, syns og vidnesbyrds vidner her af tinget anlangende den ulykkelige hændelse, som skete med Anders Vognmand, hvorefter sandemændene fremlagde deres skriftlige ed og tov, eftersom intet klages eller bevises om salig Anders Vognmands død, ej heller på hans døde legeme er seet eller synes nogen voldsom gerning, uden en liden blå streg neden under hans hals, som kunne være af halsbrud, da bede vi os Gud hjælpe, at salig Anders Vognmand af våde og ulykke er hændt sin bane.

** Rasmus Pedersen prokurator sst 1.ting til dele udstedt over Rasmus Væver.

** Rasmus Pedersen prokurator sst på ungkarl Peder Christensen Basballe hans vegne med en opsættelse her af tinget 25/7 sidst afvigt havde stævnet Christen Pedersen Frost imod dom og tiltalte ham for 35 daler, som er forfalden rente fra 1662 og til denne dag efter hans udgivne efterskrevne pantebrev, dateret 24/10 1661, lydende på 100 sletdaler, udgivet til Christen Jensen Basballe, og derfor pantsat ham 3 boder på Fiskergade, som Peder Basballe arveligt efter sin salig mor skal være tilfaldet, og dersom renten ikke til ret tid bekommes, da Christen Basballe eller hans arvinger skal have de 3 boder og dem at nyde som et brugeligt pant, og leje deraf at optage, indtil hovedstol med rente bliver betalt, hvorefter Rasmus Pedersen satte i rette og formente, at samme pant bør at følge Peder Basballe til fri brugelighed, indtil så længe, al efterstående rente bliver ham afbetalt, hvilket blev ham tilfundet.

(62)

** Jørgen Andersen underfoged på ungkarl Niels Lauritsen borgersøn og indvåner sst hans vegne med opsættelse her af tinget 22/8 sidst afvigt havde stævnet Christen Pedersen Frost borger sst for dom og tiltalte ham for 18 sletdaler, som han ham skyldig blev 18/7 næst forleden, som han forstrakte ham med til hans bryllup, og som skulle have været betalt 8 dage efter Christen Pedersen sidst gjorde bryllup, hvilket ikke skete, og som han derfor blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne sst efter opsættelse her af tinget 25/7 sidst forleden havde stævnet Didrik Uttermøller i Ebstrup og tiltalte ham for 7 daler, som han har været salig Morten Hvas skyldig efter hans regnskabsbog for adskillige varer, han havde bekommet 1656-1659, og som Jens Vinter på salig Morten Hvasses søn vegne, som han er værge og formynder for, har været forårsaget at påtale, hvilken gæld Didrik Uttermøller blev tildømt at betale inden 15 dage.

(63)

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Lauritsen borger sst hans vegne. Palle Ibsen borger sst skødede fra sig, sin hustru og begge deres arvinger og til Jørgen Lauritsen hans hustru og deres arvinger hans 4 boder med underliggende 2 kældre, som han nu iboer, liggende i Fægyden imellem Jens Sørensen Pannerups gård på den ene side og Maren Clemendsdatters, salig borgmester Anders Lydiksens, boder på den anden side.

** Jens Pedersen prokurator på kansler Peder Reedtzes vegne 2.ting til dele udstedt over Jens Pedersen Todbjerg efter dom.

12/9 1667.

** Tomas Ørsted prokurator på Anders Tomasen rådmand sst hans vegne havde stævnet Johan Andersen borger i Horsens for vidner at påhøre. efterskrevne vidnede, at dersom Anders Tomasen havde fået hans breve af Johan Andersen i Horsens efter den kontrakts indhold, som er oprettet imellem Johan Andersen på Didrik Ståls vegne af Hamborg og Anders Tomasen angående Peder Bonde og Johan Andersen, da havde han vel kunnet få hans betaling så vel som en anden, eftersom han forgangen sommer var der i Peder Bondes hus og gjorde udlæg for borgmester Jesper Nielsen, så at der blev intet tilbage igen, dog fik borgmesteren sit fulde udlæg.

** Mikkel Pedersen boende i Grumstrup havde stævnet Peder Jensen Bonde borger og indvåner sst imod dom og tiltalte ham efter to hans udgivne obligationer til hr Melchior Jensen i Torrild, dateret 18/6 1663 og 4/6 1663, som han formente, han burde at indfri. sagen blev med bevilling opsat i 6 uger.

(64)

** Jørgen Andersen på Søren Mørkes vegne 1.ting til dele udstedt over Rasmus Drejer for øl, som er 11 mark.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Anders Tomasen rådmand sst hans vegne med opsættelse 1/8 sidst afvigt havde stævnet Villum Sørensen i Skærup og tiltalte ham efter hans to udgivne obligationer, den ene lydende på 94 sletdaler, dateret Århus 6/2 1655 og den anden lydende på 3 sletdaler, dateret 5/2 1653, hvilken gæld han burde at betale. da er sagen opsat til i dag, og findes opsættelsen imidlertid 2/9 på Holmans herreds ting lovligt at være forkyndt, hvor da er mødt Villum Sørensen og svarede dertil, at hans salig hustru er ved døden afganget, siden gælden er gjort og formener derfor hendes arvinger bør derfor lovligt stævnes, før dom derpå kan gange. Rasmus Pedersen fremlagde efterskrevne obligationer, hvori Villum Sørensen boede i Lystrup i vester Lisbjerg herred kendte sig skyldig at være Anders Tomasen 94 sletdaler, dateret Århus 6/2 1655, og ligeledes at være Oluf Baltsersen borger sst skyldig 3 sletdaler, dateret 5/2 1653. derimod mødte Axel Villumsen, som på hans far Villum Sørensens vegne fremlagde hans svar angående hvis, Anders Tomasen af ham havde fået, blandt andet 4 fade vin før den seneste fejde og efter krigen 10 læs hø, og der foruden havde hans søn Axel Villumsen indlagt en del korn i seneste krigstid hos Anders Tomasen, og hvad Anders Tomasen deraf selv beholdt, er ham vel selv bevidst. derpå blev således afsagt, da eftersom fremlægges Villum Sørensens to ukasserede forpligter, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end Villum Sørensen bør sine forpligter at betale inden 15 dage, og hvad hans tilkrav kan være, som hverken ved dag eller tid bevises at være antegnet, har han hos Anders Tomasen efter lovlig medfart og bevis ved retten at søge.

(65)

** Jens Pedersen prokurator sst på kansler Peder Reedtzes vegne bød sig i rette med en forseglet dom her af tinget 30/5 sidst afvigt imellem kansleren på den ene og Jens Pedersen Todbjerg borger sst på den anden side afsagt er, at eftersom Peder Reedtz tiltaler Jens Pedersen Todbjerg sst for hvis penge, Niels Mortensen, salig Morten Jørgensens søn, arveligt er tilfaldet, så og alt hvis, som barnet til underholdning efter faderens afgang til sin tilsynsmand var forordnet, da vidste byfogden ikke Jens Pedersen imod sit brev at befri, det han jo bør at betale med rede penge efter forskrivning eller lide tiltale, hvorefter Jens Pedersen var 3.ting til dele begærende. derimod blev fremlagt Jens Pedersen Todbjergs skriftlige indlæg, at da dele ikke i dommen er navngivet, men alene tiltale, så formener han, at den dom ikke er for dele, og derfor håber for dele fri at være. derpå er således

afsagt, da efterdi Jens Pedersen er tildømt pengene at betale, eller derfor at lide videre tiltale, og han i dag sig ikke med betalingen erklærer, vidste byfogden ham ikke fri for 3.ting til dele at turde kende, men 3.ting over ham ved magt finder.

(66)

** Mikkel Mikkelsen borger sst efter opsættelse her af bytinget 1/8 sidst forleden havde stævnet Jacob Jacobsen Basballe imod dom, og tiltalte han for 8 sletdaler efter hans efterskrevne kontrakt, dateret 21/1 1666 for et gårdsavl, han ham aflejet har for 6 år, og som han ikke vil betale, hvilket han blev tildømt inden 15 dage at betale, eller derefter at lide nam og vurdering af hans bo.

** Tomas Ørsted prokurator fuldmægtiget af Anders Tomasen rådmand sst med en opsættelse her af tinget 1/8 nærværende år havde stævnet Johan Andersen borger og handelsmand i Horsens for dom, og tiltalte ham for en revers og forpligt, han 2/6 1664 under egen hånd skal have udgivet, hvori han sig skal have tilbundet nogle breve og dokumenter til Anders Tomasen inden 6 uger at levere, hvilket han ikke har efterkommet, hvorover Anders Tomasen skal være geråden i en temmelig stor sum penges skade, og formedelst dets årsag er hans gård og grund her i byen ham ganske snart frahændiget og i en fremmed hånd indrykket, formener fordi Johan Andersen bør at skaffe ham hans gård ledig og fri igen for hvis prioritet, andre sig tilegner, formedelst Johan Andersens dertil føjede årsag, forsømmelse og løfte, og derefter fremlagde Johan Andersens revers, som 1/8 i tingbogen findes indført. herimod at svare mødte Laurits Pedersen Lund og tilbød her for retten Anders Tomasens fuldmægtig salig Jochum Jungling, fordum boende i Århus, hans til Didrik Stål af Hamborg udgivne bevis, dateret Hamborg 13/5 1656, og dernæst tilbød Anders Tomasens fuldmægtig en opsættelse her af bytinget 8/1 1663 imellem salig Jochum Jungling hans efterladte børn og arvinger, nemlig Jens Jochumsen, Trine Jochumsdatter og Dorte Jochumsdatter så vel og Peder Jensen Bonde på den ene side og Didrik Stål af Hamborg hans fuldmægtig Hans Sørensen af Horsens på den anden side angående hvis udlæg, Didrik Stål Didrik Stål på skifte efter salig Jochum Jungling er udlagt, hvilket udlæg han er tilfundet at annamme, og Peder Bonde derfor fri. derefter tilbød Laurits Lund Anders Tomasen en overrets dom her af rådstuen 20/8 1663, hvori Didrik Stål er tildømt at have indvisning i Peder Bondes bo for 221 rigsdaler efter 15 dages forløb, hvorimod Anders Tomasens fuldmægtig formente, at de tilbudte dokumenter ikke nu at være af nogen kraft, at de kunne annammes, før Anders Tomasen blev erstattet hvis skade, han havde lidt, formedelst samme breve ej i rette tid er ham indhændiget. da er herpå afsagt, eftersom Anders Tomasen rådmand sst tiltaler Johan Andersen i Horsens efter en hans skriftlige underskrevne revers, dateret 2/6 1664, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, and Jacob Andersen jo pligtig er sin forpligt og revers at efterkomme.

(67)

** Mikkel Jensen borger sst på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne med en opsættelse her af tinget 1/8 sidst forleden havde stævnet Espen Nielsen i Nielstrup for 7 sletdaler efter hans brev, dateret 24/1 1663, og ligeledes stævnet Niels Pedersen i Vissing i Galten herred for 16 daler for jern, han ifølge efterskrevne regnskabsbog havde bekommet 1661-62, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(68)

** Rasmus Pedersen prokurator på Jacob Felbereders vegne 1.ting til dele udstedt over efterskrevne.

** Rasmus Pedersen på gammel Jens Basballes vegne 3 ting til dele over Ove Snedker.

** Rasmus Pedersen over Rasmus Væver er 3 ting til dele udstedt.

19/9 1667.

** Jørgen Juel rådmand sst. Jesper Nielsen Hutfeld borgmester sst med fuldmagt af rentemester Mogens Friis til Boller skødede fra ham og hans arvinger og til Jørgen Juel og hans arvinger en hans kornhave, liggende ved magasinhuset her i byen, og er fra den østre stolpe, som står uden for indkøringen, som fører til samme have, og til Svend Skibbyggers hus i vester langs ud med Fiskergade, som er med tilkøringen til haven 52 favne, fra Svend Skibbyggers hus i den nordre ende og til stengærdet i den søndre ende 127 favne, langs den vestre ende af stengærdet og langs indenfor diget, som er imellem haven og kørevejen udenfor Selkær og til den østre ende af fornævnte have 50 favne, fra den østre ende og til hjørnestolpen igen ved det store hus, som står udenfor indkøringen til haven, 103 favne.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne med opsættelse her af tinget 1/8 sidst afvigt havde stævnet Simon Heldekande i Viby og Rasmus Pedersen sst og tiltalte dem for gæld efter hans regnskabsbog, som dels var for leje af en kobberkedel og jernkedel i 3 år, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(69)

** Jørgen Andersen underfoged på Peiter Butting af Amsterdam hans vegne havde stævnet Niels Mogensen i Viby og tiltalte ham for 28 sletdaler, som han har været salig Karen Saxes i Århus skyldig, og Peiter Butting over skifte efter den salig kvinde i betaling for en gæld deri boet er udlagt, og fremlagde en dom af Viby birketing 14/9 1655, hvori Niels Mogensen er tildømt at betale til Karen Saxe salig Jens Clemendsens efterleverske efter hendes salig mands regnskabsbogs indhold 24 sletdaler med rente siden 1647, som han blev tildømt at betale.

** Hermand Christensen på sin principal Jørgen Egertsen kventforvalter, boende i Næstved, lod læse og påskrive to KM forordninger dateret København 25/4 1665 og 8/9 1666 angående kvent af destillerkedler og brændevinskedler, og advarede enhver af byens borgere og indbyggere at rette sig efter fornævnte KM forordninger og for skade at tage vare.

** Jørgen Andersen underfoged og Rasmus Pedersen Teglgård 1. og 2.ting til dele udstedt.

26/9 1667.

(70)

** Jens Pedersen prokurator på Jacobus Gesius apoteker hans vegne. efterskrevne vidnede, at de 7/9 sidst forleden var hos skipper Frands Jensen og forbød ham at indtage nogen ladning for nogen anden imod hans oprettede kontrakt med Jacobus Gesius.

** Rasmus Værn rådmand sst. skipper Knud Sørensen og Jens Henriksen bådsmand vidnede, at de førte til København et kabeltov og et ankertov, som Laurits Rebslåer sst havde slået for Rasmus

Værn, og da blev samme redskab beseet af kaptajn med rebslåer og skippere på Holmen, og de førte samme redskab tilbage til Århus igen, og betalte Laurits Rebslåer fragten samme tid.

** Rasmus Værn rådmand. efterskrevne vidnede, at de var med KM byfoged på rettens vegne at optage det ankertov og kabeltov af skibet, som skipper Knud Sørensen og Jens Henriksen tilforn har omvidnet, og tog det af skuden og lagde det på Rasmus Værns loft, og blev samme redskab i alle ender besigtiget af byfogden og Jens Olufsen skrædder.

** Christen Frandsen borger sst. efterskrevne fremlagde deres skriftlige synsforretning på den gård liggende på Brobjerg, som Maren Sørensdatter, Sidsel Sørensdatter og Karen Sørensdatter er arveligt tilfaldet efter deres oldefar salig Anders Sørensen Vesten, fordum borger og indvåner sst, at de 28/9/8 næst afvigt havde været på åstedet med børnenes forordnede værger, nemlig Christen Frandsen, Jens Sørensen Pannerup og Johan Arentsen borger sst, og da fandtes efterskrevne brøstfældighed. varsel til de tre piger deres stedfar Jens Jensen, så og til Jørgen Høg, som sidst boede i foromrørte gård.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bording, lektor og kannik her ved domkirken, hans vegne med opsættelse her af tinget 15/8 sidst afvigt havde stævnet Christoffer Henning borger sst og tiltalte ham for 50 sletdaler med resterende rente efter hans efterskrevne obligation, dateret Århus 26/5 1663, udstedt til Anne Caspersdatter salig doktor Jens Matiasen, forrige superintendant over Århus stift, hans efterladte, hvilken gæld han blev tildømt at betale hende eller hendes fuldmægtig Laurits Bording inden førstkommende 15 dage.

(71)

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bording, lektor og kannik til domkirken, hans vegne med en opsættelse her af tinget 15/8 sidst afvigt havde stævnet Peder Jensen Bonde borger sst og tiltalte ham for 34 sletdaler med resterende rente efter hans obligation, dateret 7/3 1666 udstedt til Laurits Bording Jensen, hvilken gæld han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Rasmus Pedersen prokurator sst fuldmægtiget på Søren Christensen skomager og Peder Pedersen Spørring, begge borgere sst, deres vegne. efterskrevne fremlagde deres skriftlige vurdering, at de 24/9 1667, eftersom de lovligt af tinget var opnævnt af byfogden på Søren Christensen og Peder Pedersen Spørring deres vegne, som er værge for salig Mikkel Kvottrups 3 børn, da vurderede de den gård med sin tilliggende haverum og en bod på Vestergade, som Peder Pedersen Farre nu sidst iboede, og som er fornævnte børns stedfar, samt avlingen i alle Århus vange for 500 sletdaler. varsel til Peder Pedersen Kvottrup.

(72)

** Jørgen Andersen underfoged på Søren Mørkes vegne 3.ting til dele udstedt over Rasmus Drejer.

** Jørgen Andersen 2 ting til dele over Anders Pedersen kleinsmed efter dom.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinters vegne 1.ting til dele for faldsmål udstedt over Peder Hansen i Handest efter foregående dele for hovedgæld.

3/10 1667.

** Jens Pedersen beediget prokurator sst fuldmægtiget på fru Anne Lorentz salig mester Hans Brochmands og samtlige hendes børns vegne med opsættelse her af tinget 22/8 næst afvigt havde stævnet Niels Clemendsen, locat i Århus domskole, og tiltalte ham for rigtighed og regnskab at gøre for 120 rigsdaler, som Niels Clemendsen i KM skatkammer skal have oppebåret og anvendt, hvilke penge skal være magister Hans Envoldsen Brochmand, superintendant over Århus stift, tillagt for konsumptions og græspenge og medfølgende at annamme og regnskab at tilsvare efter magister Krog, rektor i domskolen, hans udgivne dom, dateret 20/7 1667, i hvilken dom Niels Clemendsen er dømt for den pretenderede sum at gøre fru Anne Lorentz og hendes børn rigtig rede og regnskab, hvorefter Envold Brochmand på sin mor samt egne og søskendes vegne satte i rette og formente, om Niels Clemendsen ikke bør nøjagtigt regnskab for de 120 rigsdaler at levere, eller summen til dem at betale. herimod at svare mødte Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged sst fuldmægtiget på Niels Clemendsens vegne og fremlagde et tingsvidne af Grenå byting 16/9 nærværende år, hvor Niels Clemendsens fuldmægtig i rette lagde efterskrevne kundskab: efter Niels Clemendsen, 4.lektiehører ved Århus domskole, hans begæring kunne ikke nægtes af mig Niels Jensen Jerløse medtjener i Grenå at meddele ham dette mit kundskab anlangende penges godtgørelse i rentekammeret på hvis regnskaber, som angik konsumptions forklaring og til dets kvittering, da har jeg, foruden det jeg tit og ofte hørte af salig bispen Hans Brochmands mund, den salig mands hånd og segl, dateret Århus 25/2 1664 på dette efterfølgende ord fra ord, og har han hr Niels Jensen Jerløse anlovet, at blive hos min hustru, om Gud mig ved døden hedenkalder, indtil han får forskaffet hende kvittans for de oppebårne skattepenge, og hvis ham derpå kan blive godtgjort, skal være ham ligesom Niels Clemendsen tilforn for sin umage skænket og foræret, dateret Grenå 18/8 1667 Niels Jensen Jerløse. så mødte hr Niels Jensen Jerløse hans bror Peder Jensen og i rette lagde originalen, hvoraf forskrevne er taget. derefter blev således afsagt, så efterdi Niels Clemendsen lader fremlægge et tingsvidne af Grenå byting 16/9 nærværende år, hvori er irettelagt hr Niels Jensen Jerløse medtjener i Grenå hans skriftlige kundskab anlangende penges godtgørelse i rentekammeret på hvis regnskaber, som angik konsumptions forklaring og til dets kvittering, hvori han sig på salig mester Hans Brochmands hånd og segl, dateret Århus 25/2 1664, beråber, det hr Niels Jerløse har anlovet hans agtværdighed bispen at blive hos hans hustru, om Gud ham ved døden hedenkalder, indtil han får forskaffet hende kvittans for de oppebårne skattepenge, og hvis ham derpå kan blive godtgjort, skal være ham ligesom Niels Clemendsen tilforn for sin umage skænket og foræret, da efter forberørte lejlighed vidste byfogden ikke Niels Clemendsen for noget regnskab eller betaling imod forskrevne tingsvidne at turde tilkende.

(73)

** Jens Pedersen prokurator på Jens Mikkelsen i Skæring hans vegne. Søren Nielsen glarmester borger sst i rette lagde sit skriftlige kundskab lydende: at efter skifte efter salig Peder Hansen kandestøber er holdt, svarer jeg Peder Pedersen, tilholdende hos Christoffer Henning på Torvet, den bod jeg iboer som den næst hos mig, og nu står ledig, og han den sædvanlige husleje annammer og husene sig tilegner, SNS. varsel til Peder Pedersen Markorsen sst for dette vidne at tage beskrevet.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator fuldmægtiget på Jacob Felbereders vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne for gæld.

(74)

10/10 1667.

** Jens Poulsen i Mammen på Peder Widow og Peder Selmer, borgere i Hamborg, deres vegne med opsættelse her af tinget 29/8 sidst afvigt havde stævnet Christoffer Skult, forrige byfoged sst, og tiltalte ham for 50 sletdaler med efterstående rente efter hans obligation, dateret 5/1 1656 til velb Ebbe Gyldenstjerne til Sødal, hvilken obligation er tilfaldet Peder Widow og Peder Selmer i deres gælds betaling hos Ebbe Gyldenstjerne, og hvilken gæld Christoffer Skult blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Jørgen Andersen på Peder Rasmussen Bangs vegne. Anne Sørensdatter, barnfødt i Mesballe i Skarresø sogn i øster Lisbjerg herred gav hendes stedfar Peder Rasmussen Bang, borger og skibstømmermand sst, afkald for al hvis hende kunne arveligt tilkomme efter hendes salig mor (blank) Madsdatter, som boede og døde sst.

(75)

** Jørgen Andersen underfoged fuldmægtiget af Hans Rasmussen Malling. efterskrevne fremlagde deres skriftlige synsforretning, at de 8/10 1667 efter Hans Rasmussen Mallings begæring var i den våning på Brobjerg, som han havde iboet og var fraflyttet, at syne om den var ved magt holdt, og da syntes dem, at samme hus og våning er ikke dygtig eller holdt ved lige, at nogen kan bo deri, før det bliver anderledes færdig gjort.

** Søren Mikkelsen tjenende fornemme Hans von Meulengracht til Eskilsø fremlagde efterskrevne købebrev, hvori Hans von Meulengracht gør vitterligt at have solgt til Søren Mikkelsen halvparten af Peder Jacobsens gård i Århus, liggende på Mejlgade, som han på skifte efter hans salig mor Karen salig Rasmus Jensens 24/5 1654 arveligt er tilfaldet, for 431 rigsdaler, hvorefter Mikkel Mikkelsen borger sst med fuldmagt af Hans von Meulengracht solgte og skødede til Søren Mikkelsen den anpart, han har i den gård liggende på Mejlgade, næst op til Hans Nielsen kandestøbers gård på den nordre side og med hjørnet til Graven på den søndre side, som salig Peder Jacobsen tilforn har tilhørt.

** Jens Pedersen prokurator på Peder Mikkelsen i Skørring hans vegne havde stævnet Peder Pedersen, boende i Århus, imod dom og ham tiltalte for 13 sletdaler, som ham tilkommer at fralægge sig på de to boder sst, efterdi Peder Pedersen samme boder sig har tilegnet og gjort nyttig med husleje og oppebørsel, og fremlagde et skiftebrev efter salig Peder Kandestøber, dateret Århus (blank), hvori findes blandt andet skrevet, Peder Pedersen salig Markor Pedersens bror fordrer 57 daler, dertil er udlagt i de to boder på Graven og Volden, Peder Mikkelsen i Skørring fordrer 24 daler, dertil udlagt i boderne 13 daler, og resten i løsøre. dernæst fremlagde efterskrevne tingsvidne her af tinget 3/10 sidst afvigt og formente, at Peder Pedersen burde fornævnte 13 daler at betale. derimod tilbød Peder Pedersen, at dersom Peder Mikkelsen ville udløse ham af boderne, ville han afslå på sin fordring. derefter blev afsagt, så efterdi fremlægges tingsvidne, at Peder Pedersen har tilegnet sig samme fælles boder, da bør han at betale Peder Mikkelsen de fordrede 13 daler med rente og omkostning.

(76)

** Erik Jørgensen fuldmægtiget på borgmester og råd sst deres vegne havde stævnet efterskrevne borgere og indbyggere, deriblandt på Skolegade Mette salig Peder Hansens, på Vestergade Kirsten

salig Peder Vinters og tiltalte dem for resterende skatter. eftersom de indstævnede personer ikke er mødt til genmæle, er sagen opsat i 6 uger.

(77)

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Vinters vegne er 3.ting til dele for faldsmål udstedt over Peder Hansen i Handest efter foregående dele for hovedgæld, eftersom ingen erklæring eller genmæle er sket.

17/10 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Sørensen Vinter borger og handelsmand sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Peder Hansen i Handest ved Hobro for hans faldsmål, eftersom han tilforn i 3 ting er forfulgt, og i dag til 4.ting hverken svaret for sig at ville stille sagvolderen tilfreds, eller sig imod ham erklæret.

** Erik Jørgensen prokurator sst fuldmægtiget af Erik Tomasen, Niels Andersen og Jens Andersen, borgere sst, og deres søster Dorte Andersdatter i Kalundborg deres vegne. efterskrevne irettelagde deres skriftlige vurdering, at de 14/10, eftersom de af tinge lovligt er opkrævet af Erik Jørgensen til at vurdere til dem de huse og våning liggende på Skolegade vest og sønden ved den gård, som Dines Nielsen nu iboer, og norden for den ejendom, som Anne Olufsdatter nu iboer, og neden for den ejendom, som salig Laurits Heldekande tilforn påboede og nu Søren Andersen på samme ejendom iboer, da vurderede de samme huse og våning med brøstfældighed på for 300 sletdaler.

** Rasmus Pedersen Teglgård på hr Frands Henriksen Blichfeld, sognepræst i Vitten, hans vegne fremlagde Christen Pedersen Bech borger sst hans obligation til nu salig borgmester Anders Lydiksen på 63 rigsdaler, dateret Århus 19/3 1662, item fremlagde en transport af samme obligation med sin rente fra salig Anders Lydiksens enke Maren Clemendsdatter til hr Frands Henriksen, dateret Århus 11/10 sidst afvigt, og nu fremstod Christen Pedersen Bech og bekendte sig at ret vitterlig gæld skyldig at være hr Frands Henriksen 80 rigsdaler, og derfor pantsatte ham et hans hus og ejendom, liggende på Brobjerg, næst op til Emanuel Hattemagers iboende ejendom på den ene side og på den anden side til den ejendom, som tilhører Magdalene salig borgmester Rasmus Skrivers, med tilliggende have fra adelvejen og ned til åen.

(78)

** Peiter Jessen farver borger sst irettelagde lod læse og påskrive et skiftebrev efter salig Laurits Straus, forrige borger sst, imellem hans efterladte hustru Marie Creutzmands og hendes søn Peder Straus, dateret Århus 7/9 1666, og derpå skrevet borgmester og råds tilladelse at Christen Sørensen pottemager er tilladt Peder Strauses værgemål at forestå og hans arvegods efter skiftebrevs formelding af Peder Jess at annamme, dateret Århus rådstue 3/10 1667. derefter fremstod Christen Sørensen og gav Peder Jess afkald for al den arvepart, Peder Straus efter sin salig far arveligt er tilfaldet, og Peder Jess har haft under værgemål, og som Christen Sørensen, samme barns stedfar, har til sig annammet, så og på hans hustru Marie Creutzmands vegne for hendes anpart af de mandsbods penge, som Peder Jess har til sig annammet efter skiftebrevs formelding.

** Jacob Lauritsen møller i Århus mølle fremæskede efterskrevne borgerskab her i byen, som plejer at søge Århus mølle deres malt at lade male, og begærede deres kundskab om hans mølles brug og

dets maling forleden sommer, hvorefter efterskrevne borgere fremstod og vidnede, at fra pinsedag og til efter Bartolomei var vandet til Århus mølle så ganske ringe, at Jacob Lauritsen ikke formåede det malt at male, som de eller andre til husbehov kunne have fornøden, men når deres malt undertiden i 14 dage og undertiden længere hos ham har ligget og ikke kunne blive malet, måtte de for vandets ringheds skyld det igen fra ham hente og med stor omkostning langvejs til andre møller på landet henføre, hvis de det ville have malet.

** Jens Pedersen prokurator fuldmægtiget på salig mester Anders Regels børns formynder Niels Nielsens vegne havde stævnet Mogens Christensen løjtnant imod dom og tiltalte ham for to gamle rosenobler, som han efter hans udgivne obligation, dateret 26/8 1656, skal være salig mester Anders Regel skyldig, og i rette lagde en dom her af bytinget 22/9 1664, hvori Mogens Christensen er tildømt samme gæld at betale, hvilken gæld han igen blev tildømt at betale inden 15 dage.

(79)

** Jørgen Andersen underfoged på Jacob Lauritsen, boende i Århus mølle, hans vegne havde stævnet Niels Lauritsen i Vorgård, Rasmus Yde i Mesing og Gregers Rasmussen i Viby for gæld efter obligation og hans regnskabsbog og derpå forhvervede domme her af tinget 31/3 1664, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Jon Baltsersen, Maren salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske hendes fuldmægtig med opsættelse her af tinget 5/9 nærværende år havde stævnet Villum Sørensen, forrige boende i Lystrup, imod dom og tiltalte ham for hvis penge og korn, han af hendes salig husbond bekommet har, og fremlagde adskillige håndskrifter, dateret 1648-1656, som i alt beløb sig til 118 sletdaler hovedstol med forfalden lovens rente, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

(80)

** Jens Hvas kapitelsridefoged på bispinden hendes vegne er 1.ting til dele udsted over Jacob Felbereder for 14 mark, som er for en dyrehud.

** Rasmus Pedersen prokurator på Hans Hansens vegne 1.ting til dele udstedt over Karen Krogs.

24/10 1667.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Frands Jensen borger sst hans vegne. Hans Rasmussen med flere i Strands vidnede, at ungefer 5 ugers dagen før sankt Mikkels dag sidst forbigået da hørte han på stranden ved Frands Jensens skude, at Jacobus Gesius apoteker i Århus sagde til Frands Jensen, at han intet længere ville være med ham eller at have med ham at bestille, end de kom til København.

** Mikkel Pedersen boende i Grumstrup på hr Melchior Jensen, sognepræst til Torrild, hans vegne med opsættelse her af tinget 12/9 næst afvigt havde stævnet Peder Jensen Bonde, borger og indvåner sst, og tiltalte ham efter to hans udgivne obligationer til hr Melchior Jensen, den ene lydende på 96 rigsdaler, dateret 18/6 1663, og den anden lydende på 50 sletdaler, dateret 4/8 1663, hvilken gæld han blev tildømt at betale inden 15 dage.

(81)

** Jørgen Andersen underfoged fuldmægtiget på Rasmus Jørgensen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 12/9 næst forleden havde stævnet Niels Jespersen i Vitten og Søren Nielsen i Brabrand for efterskrevne gæld, som de har været salig Jacob Nielsen forrige rådmand sst skyldig, og Dorte Nielsdatter, salig Peder Segermands, for sin gælds fordring på skifte efter salig Jacob Nielsen er udlagt, og hun til Rasmus Jørgensen igen har overdraget, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Morten Jørgensen Sommerfeld i rette lagde efterskrevne revers og kontrakt lydende: kendes jeg mig Sidsel Sørensdatter salig Mads Værns, forrige borger sst, af ret vitterlig gæld skyldig at være Morten Sommerfeld borger sst 188 sletdaler, som han til salig doktor Henrik Ernsts efterleverske Sofie Faber formedelst sit forløfte på hendes vegne har måttet betale, og derfor pantsætter ham 5 boder med tilliggende haver, dateret Århus 20/10 1667 Sidsel salig Mads Værns egen hånd. derefter stod for retten Sidsel salig Mads Værns med hendes lovværge og bekendte at være Morten Sommerfeld skyldig 188 sletdaler, og derfor pantsatte ham 5 hendes boder liggende i Fægyden næst op til Sidsel salig Mads Værns hendes salig fars gård, hun nu iboer, med tilliggende kålhave samt gårdsavl i marken, kaldes Søren Jensens eje i Fægyden, så og det gårdsavl liggende til den gård, Sidsel salig Mads Værns iboer, på Mejlgade, som kaldes Svarres eje.

(82)

** Tomas Christensen borger sst på Hans Christensen Blichfeld, født i Lyngå, hans vegne. efterskrevne vidnede, at de ikke fornemmede al den tid, de rejste til Norge, at der faldt et eneste ord til uvilje imellem Hans Pedersen Høstmark og Hans Christensen Blichfeld, men de forligtes vel og venligt. hvorledes det gik til, at Hans Pedersen Høstmark blev såret eller af hvem, vidste de ikke.

** Laurits Pedersen af Helsingør fuldmægtiget på Mette salig Mads Pedersens, hospitalsforstander i Helsingør, hendes vegne med opsættelse her af tinget 12/8 1667 havde stævnet Helle, salig hr Svend Arbos, imod dom og hende tiltalte for en sum penge med rente efter efterskrevne obligations formelding, dateret Århus 13/4 1657, lydende på 140 rigsdaler udstedt til Hans Gregersen, tjenende byskriveren i Helsingør. dernæst fremlagde Hans Gregersens efterskrevne transport af samme obligation til Helsingør hospital, dateret 20/1 1659, samt adskillige breve, hvori Helle, salig hr Svend Arbos, anmoder om nogen tålmodighed med betalingen, så hun kan få indkrævet nogle penge af hendes gæld, hvorefter hun blev tildømt samme resterende gæld at betale.

(84)

** Jens Hvas 2.ting til dele på bispindens vegne over Jacob Felbereder udstedt.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Hans Hansens vegne 1.ting dele over Peder Pedersen Kvottrup for adkomst til hans gård.

** Erik Jørgensen over Margrete Pedersdatter til Christen Frosts 1.ting til dele udstedt.

31/10 1667.

** Rasmus Pedersen prokurator på Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens efterleverske, hendes vegne. efterskrevne fremlagde deres skriftlige vurderingsforretning af den

gård på Brobjerg, som salig Rasmus Hansen bager har iboet, og som Magdalene Matiasdatter i pant har af ham, og de vurderede samme gård med sin avl i alle Århus vange for 400 sletdaler.

** Jørgen Andersen underfoged på Rasmus Jørgensen borger sst hans vegne med en opsættelse her af tinget 19/9 sidst afvigt havde stævnet Karen Jørgensdatter, salig Niels Jensen Giersings efterleverske med hendes børn og lovværge imod dom og hende tiltalte for 56 sletdaler, som hun skal have været salig Jacob Nielsen, forrige rådmand sst, skyldig, hvilke 56 sletdaler over skifte efter den salig mand er blevet Maren Olufsdatter i hendes gælds fordring i betaling udlagt, og hun igen har overdraget til Rasmus Jørgensens hustru Sidsel Jacobsdatter, hvilken gæld Karen Jørgensdatter blev tildømt at betale.

(85)

** Jørgen Andersen underfoged fuldmægtiget på Jens Sørensen Vinter, borger og handelsmand sst og kirkeværge til Vorfrue kirke sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 22/8 næst afvigt havde stævnet Gertrud, salig borgmester Christen Jensens efterleverske, imod dom og hende på Vorfrue kirkes vegne tiltalte for et lejersted kirken, som hendes første salig husbond salig Jacob Jensen forrige borger sst skal have købt i kirken med den salig mands kendesten på, og eftersom Gertrud Nielsdatter skal have solgt samme lejersted til salig Rasmus Lassen fordum borger sst og hans hustru Anne Rasmusdatters lejersted, da formener han, at hun bør at bevise, at samme lejersted er betalt, og dersom hun videre for samme begravelse har bekommet, end som det kostede hendes salig husbond, formente hende pligtig at være det til kirken fra sig igen at erlægge. så er mødt Jørgen Andersen og i rette lagde Gertrud salig borgmester Christen Jensens oprettede kontrakt med salig Rasmus Lassens arvinger anlangende hendes forrige salig husbond Jacob Jensen i Kane og hans hustru deres lejersted i Vorfrue kirke indenfor korsdøren på den nordre side. dernæst i rette lagde Vorfrue kirkebog, hvori findes skrevet således: anno 1614 har Jacob Jensen betalt for sit lejersted 8 rigsdaler i altergulvet, som han har ladet lægge kendesten på med hans navn på. derefter blev således afsagt, så efterdi bevises med kirkens bog, at salig Jacob Jensen har købt og betalt samme lejersted, og det med Gertrud Nielsdatters underskrevne købebrev bevises, det hende betalt er, da bør hun fra sig og til Vorfrue kirkes gavn og bedste at lægge, så vist lovligt bevises kan, hun mere for samme lejersted har oppebåret, end som hendes forrige salig mand derfor har betalt.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne advarede sandemænd sst, at møde her til ting i dag 6 uger at gøre deres ed og tov om det ulykkelige drab, som desværre skete 19/10 til Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, anlangende, nemlig at Søren Pedersen, barnfødt i Elev, blev død skudt, og formenes at være sket af en dreng Christen Madsen, som siges at være barnfødt i Nibe, og som for samme gerning er undveget. og var i dag 1.kald på sandemænd begærende.

(86)

** Jens Pedersen, borger og prokurator sst, på Jacobus Gesius, apoteker sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 19/10 sidst afvigt havde stævnet Frands Jensen og Peder Madsen Begtrup, skippere og borgere sst, og tiltalte dem, for de modvilligt har sig forholdt med en rejse, de med deres førende skude har forpligtet at gøre fra Egsmark strand til København med ved at føre, imod deres med ham oprettede efterskrevne kontrakt, dateret 4/7 næst afvigt, hvori de har forpligtet dem at gøre 3 rejser efter hinanden til København med ved, men kun har gjort de to rejser, hvorover Jacobus Gesius har haft efterskrevne omkostninger. derefter blev afsagt, da eftersom Jacobus

Apoteker tiltaler Frands Jensen og Peder Madsen borgere sst efter en kontrakt mellem dem oprettet er, hvilken Frands Jensen og hans medreder ikke har holdt, hvorover han skal have lidt stor skade, da vidste byfogden ikke heri at kende, men henfandt denne sag ind for 4 uvildige skippere og borgere dem imellem at kende og dømme, som de for billig og ret efter søretten ville ansvare og være bekendt.

(87)

** Rasmus Pedersen prokurator sst på Hans Hansens vegne begærede 3.ting over Karen Krogs for tintallerkener med mere for 5 sletdaler, som det skal være udsat for, og lovet ham sit gods igen imod pengenes erbydelse, og begærede sit gods igen til løsen at bekomme. så mødte Karen Krogs og i rette lagde sin skriftlige erklæring, at når Hans Hansen ville gå til de godtfolk, som det i pant har og betaler dem deres penge, så og bevilger dem noget for deres gode vilje, bliver godset ham straks følgagtigt. hvorfor over hende ikke er udstedt 3.ting.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Mikkel Johansen borger sst hans vegne havde stævnet Morten Eskildsen skibbygger sst og tiltalte ham for 6 sletdaler, han bekom 20/4 1666. eftersom ingen mødte, blev sagen opsat 6 uger.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på bispindens vegne 3 ting til dele udstedt over Jacob Felbereder for en dyrehud, han af hende har bekommet.

** Erik Jørgensen 2.ting til dele over Margrete Pedersdatter for hvis, hun ham skyldig er.

** Rasmus Teglgård prokurator sst på Søren Christensen skomager og Peder Spørrings vegne 2.ting til dele udstedt over Peder Pedersen Kvottrup

2/11 1667.

(88)

** Søren Mikkelsen tjenende Hans von Meulengracht til Eskilsø havde stævnet doktor Matias de Brobergue på sin gård Sjelle Skovgård samt hr Peder Jacobsen i Favsing som lovværge og formynder for salig Jens Jacobsens børn Johanne Jensdatter og Margrete Jensdatter, samt de to piger for opkrævelse, syn og vurdering så og for dom anlangende den gård på Mejlgade, som Christoffer Skult nu iboer, hvorefter blev opnævnt efterskrevne vurderingsmænd.

** Christen Frandsen borger sst med opsættelse her af tinget 26/9 sidst afvigt havde stævnet Gertrud, salig borgmester Christen Jensens efterleverske, sst imod dom og tiltalte hende for 1/2 tønde Nordlands sild og 1/2 tønde torsk, som han 2/10 1661 hos Jens Lassen rådmand udtog efter hendes salig mands befaling, og fremlagde efterskrevne tingsvidne her af tinget 2/5 nærværende år samt et udtog af Jens Lassens bog 2/11 1661 lydende, at Christen Frandsen havde betalt samme fisk, som Gertrud Nielsdatter nu blev tildømt at betale.

(89)

** Rasmus Pedersen prokurator sst på Karen Andersdatter, tjenende i København, hendes vegne med opsættelse her af tinget 26/9 havde stævnet skipper Jacob Jacobsen borger sst og tiltalte ham

for 10 sletdaler med et sendebrev, som hun ham til troerhænde for kort tid siden i København skal have leveret, og han da lovede hende som en ærlig mand samme penge og brev at levere til hendes morsøster Inger Pedersdatter i Århus, og han ikke villet holde samme sit løfte, hvilket Karen Andersdatter med oprakte fingre og ed efter recessen vidnede og bekræftede. dernæst blev fremlagt efterskrevne vidne af Morten Mogensen vintapper i København, at han overværede, at Karen Andersdatter i hans kælder leverede skipper Jacob Jacobsen samme brev og penge, og nu mødte Jacob Jacobsen og med oprakte fingre og helgens ed benægtede, at han ikke havde annammet 10 sletdaler og et brev, hvorefter blev afsagt, da efterdi Jacob Jacobsen ved højeste ed benægter aldrig af Karen Andersdatter penge eller brev at have annammet, vidste byfogden ham ikke nogen betaling at turde tilfinde, før anderledes bevises.

** Rasmus Pedersen prokurator på Søren Christensen skomager og Peder Pedersen Spørring deres vegne gav Peder Pedersen Kvottrup sag for at fremvise hvad panter, han har gjort enten på den gård, han iboer, eller dets gårdsavl, på det salig Mikkel Kvottrups børns forordnede værger Søren Christensen og Peder Spørring kan blive for samme børns arvegods, han inde i sit bo har, forsikret, og er efter begæring 3.ting til dele udstedt over ham.

14/11 1667.

** Søren Mikkelsen, tjenende Hans von Meulengracht. efterskrevne vurderingsmænd fremlagde deres efterskrevne synsforretning, at 8/11 1667 var de forsamlede i den gård på Mejlgade, kaldet salig Peder Jacobsens gård, og Christoffer Skult forrige byfoged iboer, for at besigtige, hvorledes den er ved magt holdt og hvis brøstfældighed derpå findes, item at vurdere og taksere den, og da husene fandtes brøstfældige at være, så kunne de ikke vurdere gården for højere eller mere end 500 sletdaler.

** Jørgen Andersen underfoged var 2.kald på sandemænd begærende og advarede dem, at de i dag måned skal møde ved tinget og gøre deres ed og tov om det salig menneske Søren Pedersen, som tjente til Maren Clemendsdatters, hans død og bane, som berettes at skal være sket af en dreng Christen Madsen, født ved Nibe, som for sin gerning er undveget.

(90)

** borgmester Jesper Nielsen Hutfeld lod fremlægge efterskrevne borgeres syns og vurderingsforretning på en liden gyde liggende udenfor Munkeport, som løber fra bøddelhuset langs op imellem salig doktor Morten og salig Karen Christensdatter samt salig hr Svend Arbo deres kornhaver ind til det dige, borgmester Jesper Nielsen Hutfeld har ladet kaste tvært over fra doktor Matias Rasmussens og salig hr Svend Arbos kornhaver, og samme gyde således befunden, at den på en del steder er så smal, at næppe en vogn kan køre og fremkomme, tilmed ikke seer eller befinder, at det kan være nogen hinder eller skade, den ikke bruges til kørevej, eftersom alvejen og stenbroen går langs op ved den østre side af salig hr Svend Arbos have, og støder både gyden og alvejen sammen straks oven ud forten, eller syntes dem samme gydes jordsmon i højeste at være at være 30 sletdaler værd, at kunne anvendes på alvejen, at godtfolk kunne komme fra og til byen, dateret 14/10 1667, hvorefter Mikkel Mikkelsen byens kæmner på borgmestre og råd samt byens vegne skødede samme gyde til borgmester Jesper Nielsen Hutfeld.

** Rasmus Pedersen prokurator på Søren Christensen skomager og Peder Pedersen Spørring deres vegne lydeligt ved 6 høringer lod fordele Peder Pedersen Kvottrup for at fremvise hvis panter, han

har gjort enten i hans gård, han iboer, eller dens avling, på det salig Mikkel Kvottrups børns forordnede værger Søren Christensen og Peder Spørring kan blive for samme børns arvegods, han inde i sit bo har, forsikret, og da han ikke er mødt til nogen genmæle, er han af ovennævnte 6 høringer lovligt delt meldt.

21/11 1667.

** Erik Jørgensen borger sst fuldmægtiget på borgmester og råd sst deres vegne efter opsættelse her af tinget 10/10 sidst forleden havde stævnet en del efterskrevne borgere og indbyggere, og tiltalte dem for hvis, de efter restansbogens indhold af skatterne med resterer, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

(91)

** Jens Pedersen borger og prokurator sst på Jens Lassen borger og rådmand sst hans vegne havde stævnet Rasmus Andersen kræmmer i Stavre på Helnæs og tiltalte ham for spansk salt og tobak, han har bekommet. da ingen mødte, er sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen borger sst fuldmægtiget på Jens Christensen Basballes vegne sst med opsættelse her af tinget 10/10 sidst afvigt havde stævnet Jens Jensen Råd indvåner i Randers og tiltalte ham for 7 sletdaler, som han ham efter hans efterskrevne regnskabsbogs indhold skyldig var for adskilligt, han af ham skal have bekommet, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(92)

** Rasmus Pedersen prokurator sst på Søren Christensen skomager og Peder Pedersen Spørring borger sst deres vegne med opsættelse her af tinget 10/10 sidst afvigt havde stævnet Peder Pedersen Kvottrup imod dom og ham tiltalte, efter borgmester og råds henfindelse til ham, dateret 21/2 sidst forleden, anlangende hans stedbørns fædrene arveparter, som de er værger for, hos ham at skal udfordre enten ved dom eller mindelighed, og da han sig ikke til nogen mindelighed selv ville forstå, er hans gård blevet takseret, og som intet andet findes til betaling, formener de deres plejebørn bør den i betaling for hovedstol og omkostning, så vidt den kan tilstrække, efter skiftebrevs formelding, og resten inden 15 dage at betale. derefter blev fremlagt skiftebrev efter salig Mikkel Christensen Kvottrup, fordum borger i Århus, dateret 20/3 1664 samt efterskrevne skriftlige indlæg, at de tiltaler Peder Pedersen Kvottrup for han skal have givet et af hans stedbørn ved navn Christen Mikkelsen sikring i den gård, han iboer, for hans arvepart efter hans salig far, og derved forbigår de andre 3 søskende, nemlig Mikkel Mikkelsen, Anne Mikkelsdatter og Maren Mikkelsdatter, som er umyndige, deres rette fædrene arv. derefter blev afsagt, at Peder Pedersen Kvottrup bør at betale Søren Christensen hans plejesøns kapital 214 daler med ---- års rente, og Peder Spørring hans plejebørns kapital, nemlig Maren Mikkelsdatters fædrene arv 114 daler og 10 års rente og Anne Mikkelsdatter 114 daler og 3 års rente, og det inden 15 dage eller derefter lide nam efter recessen, og hvis ikke fuldkomment udlæg og betaling hos Peder Kvottrup bekommes kan, da han derfor at lide dele med høringsdele.

** doktor Matias de Brobergue, residerende på sin gård Sjelle Skovgård. Clemend Poulsen boende i Stavtrup solgte og skødede til Matias de Brobergue en gård liggende på Brobjerg imellem salig Jacob Nielsen forrige rådmand sst hans gård, kaldes Bossen, på den ene og Magdalene salig borgmester Rasmus Nielsens hendes gård, Niels Knudsen iboede, på den anden side.

(93)

** Rasmus Pedersen prokurator på Rasmus Pedersen skipper og borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 10/10 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys for gæld efter obligation og hans regnskabsbog, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen prokurator på borgmester og råds vegne 1.ting til dele udstedt over efterskrevne personer, for de hensidder i byen, bruger borgerlig næring og ikke vil tage deres borgerskab.

28/11 1667.

** Christen Pedersen Frost borger sst solgte og skødede til sine 3 brorsønner, Peder Jensen, Hans Jensen og Søren Jensen en hans bod liggende på Guldsmedegade, som Peder Skoflikker nu iboer, så og den halve bod på Fiskergade, som Søren Hovedstrup iboer.

(94)

** Christen Pedersen Frost borger sst. Peder Jensen Frost, tjenende Tomas Jensen ridefoged til Løjstrup, gav Christen Pedersen Frost afkald og kvittering af Peder Jensen og hans brødre Hans Jensen og Søren Jensen for al hvis arv, som Peder Jensen og hans brødre arveligt er eller kunne være tilfaldet efter deres salig far Jens Pedersen Frost, som boede og døde sst, og takkede sin farbror Christen Pedersen Frost på sine egne og brødres vegne godt for god og nøjagtig betaling.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne. efterskrevne vidnede, at de 19/10 sidst forleden var i Maren Clemendsdatters gård på Jon Baltsersens kammer at syne hendes tjenestedreng Søren Pedersen, barnfødt i Elev, hans døde legeme, og da så de, at han lå død, og hans venstre arm gennemskudt af en kugle, og at blodet var ham ganske forløben, hvilket de afhjemlede for et fuldt syn. og nu fremstod Jørgen Andersen og var i dag 3.kald på sandemænd begærende, at de skulle være tiltænkt i dag 14 dage at møde ved tinget og gøre deres ed og tov.

** Rasmus Pedersen og Jørgen Andersen 1. og 2.ting til dele udstedt over efterskrevne.

** Jørgen Andersen på Hans Kandestøbers vegne 1.ting til dele udstedt over Maren Ibsdatter, for hun ham forholder at give afkald.

** Anders Værn fuldmægtiget på Sidsel, salig Mads Værns efterleverske, hendes vegne med en opsættelse her af tinget 17/10 sidst forleden havde stævnet efterskrevne personer, der iblandt i Hesselballe Jens Nielsen Niels Krejbjergs søn, Brandstrup Rasmus Andersens enke Kirsten Nielsdatter, Hjortvarre Kirsten Tostesdatter hyrdekone med hendes børn for hendes mand Søren Rasmussen Bonde, som boede i Segalt, Segalt Mikkel Juels arvinger nemlig Jørgen Mikkelsen, Anne Mikkelsdatter med hendes mand Peder Christensen, Karen Mikkelsdatter med hendes mand Rasmus Jensen i Hjelmager, Indrup Søren Jensen rytter Jens Poulsens søn, Kankbølle Anne Jensdatter salig Jens Sørensens hustru, og tiltalte dem for gæld efter salig Mads Værns og salig Søren Clemendsens efterskrevne regnskabsbøger samt obligationer til Søren Clemendsen og til Gertrud Mortensdatter, salig Søren Clemendsens efterleverske sst, hvilken gæld de blev tildømt at betale inden 15 dage.

(96)

** Anders Værn på Sidsel salig Mads Værns hendes vegne med opsættelse her af tinget 17/10 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys for dom og tiltalte dem for hvis, de til Sidsel salig Mads Værns efter hendes salig fars efterskrevne bog skyldig var, hvorpå en del af dem blev tildømt at betale inden 15 dage.

(97)

5/12 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne for deres sandhed ved ed at aflægge anlangende det ulykkelige drab, som er sket, nemlig Søren Pedersen, født i Elev, er blevet dødskudt på kammeret over porten til Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, og efterskrevne vidnede, at 19/10 sidst forleden om aftenen kom Christen Madsen, som tjente Maren Clemendsdatter, gående ned fra det kammer over porten og råbte, Søren er skudt på kammeret, og dermed gik han straks ud af gadedøren, og da de kom op på kammeret, lå Søren Pedersen og var skudt igennem den venstre arm, og da de rejste ham op, sagde han o Gud, og dermed opgav han sin ånd, og andet vidste de ikke i den sag at vidne.

** Niels Henriksen, borgmester Christian Henrik Petters fuldmægtig, havde stævnet Rasmus Bendstrup boende på Studsgade, og tiltalte ham for 7 sletdaler leje af et gårdsavl. da er han ikke mødt til genmæle, og derfor er sagen opsat 4 uger.

** Rasmus Pedersen prokurator sst på Christen Jensen Basballes vegne sst med opsættelse her af tinget 21/11 sidst afvigt havde stævnet Mads Sørensen i Skanderborg og tiltalte ham for 6 sletdaler efter hans brev, dateret 24/8 1660, samt efterstående rente, hvilket han blev tildømt at betale.

** Anders ---- på Anne Jensdatters vegne lod læse og påskrive efterskrevne skøde, hvormed velb Erik Grubbe til Tjele gør vitterligt, at han har solgt Anne Jensdatter en gård, han har liggende på Mejlgade, næst sønden for sankt Olai kirkegård og næst norden op til Anders Tomasen borger sst hans gård, med hosliggende have øst ved fornævnte gård, så og et fuldt gårdsavl til samme gård i alle Århus vange.

(98)

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator sst på borgmestre og råds vegne er 3.ting til dele udstedt over efterskrevne, for deres borgerskab, som de ikke ville tage, eftersom de bruger borgerlig næring.

** Rasmus Pedersen prokurator på samtlige handskemagerlavet og på Mads Andersen handskemager hans vegne begærede 3.ting til dele udstedt over Albret Hansen Skot borger og buntmager sst for et hørgarnslagen med mere, han havde pantsat ham for en ungarsk gylden, som han til lavet udgive skulle i sit lavs rettighed, og hvorpå han havde betalt 4 sletdaler, men ikke måtte få sit pant igen, og desuden havde han arbejdet for Albret Hansen og ikke bekommet betaling derfor. derpå blev fremlagt Mads Andersens efterskrevne udgivne revers lydende, 15/6 1660, da er Mads Sørensen, forrige borger og indvåner i Kolding, kommet i vores lavshus for åben lade og lovs

ret i Jesu navn og sig angivet i vores lav for en ret lavsbror og har forpligtet sig at gøre lavet fyldest med hvis efterskrevne, han skal give og betale, og derefter blev fremlagt efterskrevne afregning og kontrakt, dateret 28/3 1663 samt lavsbogen, hvori Mads Andersen findes kvitteret for resten af hans lavs rettighed. da er herpå således afsagt, da efterdi Albret Hansen ikke her for retten turde benægte, at han på samme hans udgjorte rente har af Mads Andersen annammet 4 sletdaler, kan og bevises med kvittering af lavsbrødrene, at Mads har betale sin fremlagte håndskrift til dem, vidste byfogden ikke rettere, end 3.ting bør jo ved magt over Albret Skot.

(99)

** Erik Jørgensen borger sst på Morten Eskildsen skibstømmermand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 24/10 sidst forleden havde stævnet Niels Johansen borger sst for dom og ham tiltalte for 25 sletdaler efter hans skadesløsbrev, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Erik Jørgensen, Rasmus Pedersen og Jørgen Andersen 1. og 2 ting til dele udstedt over efterskrevne.

12/12 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne. efterskrevne vidnede, at da de den (blank) november sidst forleden var i Jens Rasmussen Låsby borger sst hans hus at fyldestgøre en borgmestre og råds dom og vurderede noget gods, da kom Rasmus Keldsen af Norge, som der ligger i logement, og vedkendte sig en tønde sild og en tønde torsk og andre varer, og bad dem de intet skulle befatte dem dermed.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne, og efter kalds, syns og tingsvidner her af tinget anlangende Søren Pedersen, som tjente Maren Clemendsdatter, hans død og bane, var læst og påskrevet, og der var sat fylding på sandemænd, fremkom de og gjorde deres ed og tov, at så vidt de har kunnet høre, spurgt og udæsket, så og af vidnerne i sagen forhvervet, da han salig Søren Pedersen og Christen Madsen ---- dem ved den omvidnede bøsse, og da salig Søren Pedersen af ulykke og våde at være skudt af samme bøsse, og Christen Madsen, som bøssen har haft i hænde, bør for samme den bane og vådesgerning at bøde som loven tilholder.

** Jørgen Andersen underfoged var 1.kald på sandemænd begærende og advarede dem at de i dag 6 uger skulle gøre deres ed og tov om salig (blank) Skov hans død og bane, som skal være druknet her ved Århus Minde 3/11 og 3/12 er igen fundet. varsel til blandt andre hans mor Maren Skovs.

** Mogens Knudsen borger sst på Villum Rasmussen Testrup borgersøn sst hans vegne lod læse og påskrive velb Jørgen Friis til Hagsholm, KM befalingsmand over Havreballegårds og Kalø amter og stiftslensmand over Århus stift, hans efterskrevne fredlysnings seddel: at eftersom jeg anmodes af Villum Rasmussen Testrup borgersøn i Århus om fred over ham at lyse anlangende den skade, han skulle have gjort salig Jens Knudsen, hvilken hans begæring jeg ikke kunne forholde ham, eftersom han er svoret til sin fred, og borgmester og råds dom derover forhvervet, sandemandsed at være ved magt kendt, da på KM vegne efter recessen lader jeg lyse fred over ham til Århus byting, Hagsholm den (blank) december 1667.

(100)

** Rasmus Pedersen prokurator på samtlige borgmester og råds vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne personer for borgerskabs tagelse.

** Mads Andersen handskemager borger sst. for retten fremstod Albret Hansen Wood borger sst og tilbød at levere Mads Andersen hans pantsatte lagen med mere, og da har Mads Andersen leveret til Albret Hansen de resterende 20 skilling.

** Rasmus Pedersen prokurator på skipper Mikkel Johansens borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 31/10 sidst forleden havde stævnet Morten Skibbygger borger sst og tiltalte ham for 10 sletdaler efter hans regnskabsbogs indhold, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Erik Jørgensen borger sst på Søren Sørensen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 31/10 havde stævnet Oluf Mortensen smed sst og ham tiltalte for 31 sletdaler efter hans efterskrevne obligation, dateret 3/2 1666, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderens vegne fremlagde Jens Lauritsen fisker sst hans efterskrevne skriftlige klage, hvori han giver last og klage på Jørgen Pedersen bødker sst samt Oluf Andersen, Anders Bødkers søn, sst for de 1/12 sidst forleden i hans fraværelse er indkommet i hans hus og truet hans hustru Kirsten Jensdatter til at forskaffe sig øl, og da hun ville have sin betaling, har de slået og draget hende og skældt hende for en fordrukken hore, sæk og taske.

(101)

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Kandestøbers vegne 3.ting til dele over Maren Ibsdatter og 2.ting til dele over Jørgen Hansen for afkald, de imod deres kontrakt forholder ham at give.

** Jørgen Andersen underfoged og Rasmus Pedersen prokurator 1. og 3.ting til dele udstedt over efterskrevne.

19/12 1667.

** Hans Nielsen kandestøber sst fremlagde efterskrevne kontrakt lydende: kendes jeg Jørgen Hansen borger sst, at eftersom Hans Nielsen kandestøber borger sst har gjort mig rigtighed for hvis, som resterer af den arv, min kære hustru Gertrud Hansdatter og min hustrus søster, som jeg er værge for, på deres vegne efter salig Peder Hansen kandestøber sst er tilfaldet, så bepligter jeg mig til at give ham afkald til Århus byting. så fremstod Jørgen Hansen og gav Hans Kandestøber afkald for al den arvelod, som Jørgen Hansen på sin hustrus, så vel og så sine stedbørn Peder Nielsen kandestøber i København, Hans Madsen og Christen Madsen, som Jørgen Hansen er værge for, deres vegne, de arveligt er eller kunne være tilfaldet efter salig Peder Hansen kandestøber borger sst.

** Hans Nielsen kandestøber borger sst lod læse og påskrive Maren Ibsdatter, tilholdende hos Christen Bonde borger sst, hendes efterskrevne revers lydende: 10/12 1666 har jeg Maren Ibsdatter til mig annammet efter borgmester og råds tilladelse hvis mig arveligt kan tilkomme efter min salig bror Peder Hansen kandestøber, undtagen den tilstående gæld, og tilforpligter mig til Århus byting at give Hans Nielsen kandestøber afkald, dateret Århus ut supra MID. derefter lod Hans Nielsen ved

6 høringer fordele Maren Ibsdatter, for hun samme sin revers ikke har holdt og efterkommet at give ham afkald.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Lassen rådmand sst hans vegne lod fordele (blank) for 9 mark, hun er ham skyldig.

(102)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne. Niels Lauritsen sandemand sst vidnede og bekræftede sin sandemands ed og tov om salig Søren Pedersens død og bane, som blev død skudt til Maren Clemendsdatters, og den i alle måder bekræftede, ligesom de andre sandemænd før ham i dag 8 dage havde gjort og afsagt.

** Rasmus Pedersen prokurator sst fuldmægtiget på skipper Mikkel Johansens vegne havde stævnet skipper Oluf Clemendsen borger sst imod dom og tiltalte ham, eftersom han tilkom den 3.part i en skude, han førte fra 1653 og til 1655, som var imidlertid den engelske forleden fejdetid var, hvor alle hans breve og dokumenter blev af fjenderne røvet, og han i sin herres og konges tjeneste måtte parere, og ham da med rette tilkom hos Oluf Clemendsen de 50 sletdaler, som han sejlede med den 3.part, og som han ham skyldig er blevet for 3 års fragter, han med samme skude var betroet, og han ikke rigtighed deraf kan erlange, og satte i rette, om Oluf Clemendsen ikke pligtig er at betale ham de 50 sletdaler. sagen blev opsat 6 uger.

** Søren Jensen på Helle salig Svend Hansen Arbos vegne havde stævnet Hans Jensen Worm og tiltalte ham for husleje til påske 1667, og for 1/2 års husleje resterer til Mikkelsdag. eftersom intet genmæle er sket, er sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen på Niels Nielsen studiosus sst hans vegne 1. og 2.ting til dele udstedt over efterskrevne.

** Rasmus Pedersen og Erik Jørgensen 1. 2. og 3.ting til dele udstedt over efterskrevne.

** Jørgen Andersen underfoged, for retten fremkom Jens Lauritsen fisker sst og i alle måder vedgik sin klage over Jørgen Pedersen bødker sst samt Oluf Andersen, Anders Bødkers søn, for overlast og skælderi, de har gjort og øvet imod hans hustru i hans fravær, hvorfor Jørgen Andersen på KM, byens og sagvolderens vegne var 2.ting til voldsdele begærende.

** Jens Pedersen borger og prokurator på Jens Lassen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 21/11 sidst forleden havde stævner Anne Pedersdatter, salig Simon Pedersens, med hendes lovværge imod dom at møde og hende tiltalte for 40 sletdaler, den salig mand er ham skyldig blevet 12/12 1664 efter hans regnskab. hvorimod at svare fremkom Anne Pedersdatters far og født værge Peder Madsen og fordrede bevis på samme fordrede sum. dernæst blev fremlagt et skiftebrev efter salig Simon Pedersen, dateret skiftestedet i Århus 11/9 1667, hvorefter blev således herpå afsagt, at eftersom bevises, at der efter hendes salig mand er holdt skifte og jævning imellem hende og hendes medarvinger, nemlig den salig mands bror Hans Pedersen og svoger Peder Davidsen, og efterdi disse ikke er stævnet, vidste byfogden ikke Anne, salig Simon Pedersens, noget at kunne tilkende, før de derfor bliver lovligt stævnet.

(103)

** Anders Værn på Sidsel salig Mads Værns vegne så vel som og på byens vegne med opsættelse her af tinget 7/11 sidst forleden havde stævnet efterskrevne udenbys personer og tiltalte dem for gæld efter efterskrevne hans regnskabsbog og deres obligationer, der iblandt Poul Mogensen i Stavtrup i Ning herred og hans søn Morten Poulsen, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(104)

** Anders Værn fuldmægtiget på Sidsel salig Mads Værns med opsættelse her af tinget 7/11 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne i Ning herred for hvis, de til Anders Værn og til Sidsel salig Mads Værns efter efterskrevne obligationer, regnskabsbøger og forhvervede domme befindes skyldig at være, nemlig Mourits Olufsen i over Viby for gæld til begge Rasmus Værns sønner Anders Værn og Mads Værn efter obligation, dateret 23/4 1648, som til vitterlighed var underskrevet af Søren Clemendsen og Knud Værn. Peder Bondes datter i Holme for hendes far Peder Bonde i Viby hans gæld ifølge regnskabsbog 5/3 1632, som han ved Viby birketing 27/5 1648 var tildømt at betale. Øvle Jensen i Seldrup for sin far Jens Troelsen i Seldrup hans gæld ifølge regnskabsbog 30/6 1636, som han ved Ning herreds ting 11/4 1648 var tildømt at betale. Niels Jensen i Malling Bisgård for sin fars gæld efter regnskabsbog lydende: at 2/5 1641 gjorde Niels Jensen i Edslev og jeg regnskab, da er han skyldig til begge mine børn Anders og Mads Værn 63 sletdaler, som han ved Ning herreds ting 11/4 1648 er tildømt at betale. Jens Nielsen i Hedegård ved Tiset, som tilforn boede i Ravnholt, for gæld efter regnskabsbog 15/9 1634, som han ved Ning herreds ting 11/4 1648 er tildømt at betale. Peder Jensen gammel Jens Sørensens søn i Ingerslev for gæld efter regnskabsbog 8/12 1634, som han 11/4 1648 ved Ning herreds ting var tildømt at betale. Christen Svendsen i Gundestrup for hans far Svend Mikkelsen i Gundestrup hans gæld efter obligation 22/1 1648. Søren Nielsen i Langballe hans gæld ifølge obligation 24/1 1648, hvorpå Dines Nielsen på sin brors vegne havde betalt rente. derefter blev afsagt, at efterdi ingen erklæring herimod var gjort, blev de indstævnede tildømt at betale hvis, de skyldig var.

(105)

** Tomas Villumsen Rees borger og handskemager sst havde stævnet Albret Hansen Wood borger sst og tiltalte ham for et håndskrift, som en af lavsbrødrene Mads Andersen til lavet havde udgivet 15/6 1660, og efterdi Albret Hansen nu samme håndskrift sig har nyttig gjort, satte Tomas Villumsen i rette og formente, at Albret Hansen bør at bevise, hvor han samme håndskrift bekommet har. eftersom Albret Hansen ikke var mødt til genmæle, blev sagen opsat i 6 uger.

9/1 1668.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator sst på Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens efterleverske, hendes vegne havde stævnet Jens Sørensen Vinter borger og handelsmand sst på samtlige salig Rasmus Hansen og hans hustru og arvingers vegne, så og Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske, om hun noget herimod ville have at svare, og tiltalte dem for 300 sletdaler med efterstående rente 139 sletdaler, som salig Rasmus Bager efter sit efterskrevne pantebrev var Rasmus Nielsen skyldig, og derfor til underpant satte Rasmus Nielsen hans gård, som han hr Hans Jacobsen Abel i Mariager afkøbt har, og han selv nu iboer, liggende på Brobjerg sønden op til Keld Bogbinders gård og norden til Gert Skomagers hus med markjord i alle Århus vange, dateret Århus 4/2 1641. derpå blev fremlagt efterskrevne tilbudsvidne her af tinget 29/8 1667, samt 2.tilbudsvidner og vurderingsvidne 31/10 1667, hvorefter

Rasmus Pedersen satte i rette og formente, at salig Rasmus Bagers hustru og arvinger bør nu straks samme pantsatte gård med rede penge at indløse og indfri, eller den efter denne dag at følge og tilhøre Magdalene Matiasdatter og hendes arvinger. derpå blev afsagt, så efterdi ingen erklæring herimod blev fremlagt, da vidste byfogden ikke rettere, end samme pantsatte gård burde at følge Magdalene Matiasdatter og hendes arvinger.

(106)

** Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske sst. Jesper Jensen kræmmer borger sst bekendte sig at ret vitterlig gæld skyldig at være Maren Clemendsdatter 100 rigsdaler, og derfor pantsatte hende en hans gård, som han nu selv iboer, liggende bag klostret, næst østen til Søren Tøgersen skomager hans gård og næst vesten til Niels Lauritsens gård, med hosliggende kålhave samt tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

(107)

** Rasmus Rasmussen Dyngby borger og skipper sst. Niels Lauritsen borger og skipper sst solgte og afhændede fra sig, sin hustru og arvinger og til Rasmus Dyngby og hans arvinger et hans hus, liggende på Fiskergade, næst østen op til Anders Kruse hans gård og næst vesten op til fornævnte Niels Lauritsen fisker hans ejendom på den anden side, og strækker sig i sin bredde til adelgaden 12 alen og i længden fra adelgaden og ned til den store å, med al sin tilliggelse

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne 2.gang advarede sandemænd sst, at de skulle møde i dag 4 uger at gøre deres ed og tov om salig Mads Skovsens død og bane, som skal være druknet ved Mindet 3/11 1667. varsel til hans mor Maren Skovs og hans to brødre Jens Sørensen Skovsen og Jens Skovsen.

** Erik Jørgensen borger sst på Carl Christensen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 14/11 1667 havde stævnet Tomas Andersen, Jens Olufsen skrædder ved åen, Rasmus Sørensen på Fiskergade, Jens Zachariasen på Badstuegade og Rasmus Væver på samme gade for resterende husleje. derimod mødte Tomas Andersen borger sst og var de fordrede 18 sletdaler gestendig, og i rette lagde sin efterskrevne regnskab på hvis, han efter Christen Christensens befaling har anvendt på den gårds reparation, som han har iboet. endvidere havde hr Rasmus Christensen i Ormslev 1662 bekommet en tønde humle og hans datter Sidsel Rasmusdatter 1663 4 armbånd med sorte sten i og uægte perler. derefter blev afsagt, at da Tomas Andersen bekender at være samme husleje skyldig, da bør han med de andre at betale den fordrede husleje. belangende Tomas Andersens kontraregning med hr Rasmus har han ham at søge efter lovlig medfart

(108)

** Jørgen Andersen på Niels Nielsens vegne 3.ting til dele udstedt over de personer, som med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Jørgen Andersen på Niels Nielsens vegne 2.ting til dele udstedt over Rasmus Degn i Lyngby.

** Jørgen Andersen 3.ting til voldsdele over Jørgen Pedersen bødker og Oluf Andersen, Anders Bødkers søn, for overlast på Jens Lauritsen fiskers hustru og det på KM, byens og sagvolderens vegne.

** Rasmus Pedersen 2.ting til dele udstedt over Søren Bogbinder på borgmester og råds vegne for forløfte han har gjort for borgerskabspenge.

** Jørgen Andersen 1.ting til dele over Jens Pedersen skipper for Mikkel Johansen for hvis han er ham skyldig.

16/1 1668.

** Erik Jørgensen fuldmægtiget på skipper Frands Jensens vegne. efterskrevne vidnede, at om natten imellem 22 og 23/11 sidst forleden da kom de ned til Egsmark strand, og der de havde belagt deres skude, gik de til Egsmark til apotekeren, som var der, og begærede af ham, at han ville skaffe dem vedet ind, da svarede han, Gud bedre det, både jeg og i er bedragne, for jeg kan ikke få det ved, som mig er lovet, og da lå de der fra om lørdagen og til næstkommende torsdag, før de kunne få noget ved.

** Jørgen Hansen borger sst fremæskede varselsmænd, som afhjemlede, at de havde i dag 8 dage havde stævnet Maren Ibsdatter imod dele, hvorimod Jørgen Hansen protesterede, at han ikke havde befalet at give varsel for dele, men imod dom. da efterdi varsel og stævning ikke lovlig er sket, er ingen dom udstedt.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne. efterskrevne vidnede, at de 3/12 sidst afvigt var efter KM byfogeds befaling syn til salig Mads Sørensen Skovsen, barnfødt i Århus, hans døde legeme, som desværre af våde er druknet ved Mindet 3/11, og da så de, at hans hoved var ganske blå, og håret afslidt, og venstre ben var sønderknust i knæet.

** Jørgen Andersen underfoged på Maren Olufsdatter, salig Niels Ibsens efterleverske, og hendes søn Niels Nielsen studiosus sst deres vegne lod fordele for hovedgæld efterskrevne udenbys.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderens vegne lod læse og påskrive Jens Lauritsen fisker sst hans klage efter tingsvidnes indhold her af tinget 19/12 sidst forleden, hvorefter Jørgen Andersen ved 6 høringer lod fordele Jørgen Pedersen bødker og Oluf Andersen, Anders Bødkers søn sst, for overlast og vold, for de ikke har villet rette for sig.

** Jørgen Olufsen skipper borger sst lod læse og påskrive efterskrevne skriftlige opbudsseddel, at eftersom han var tilforordnet at være værge for to salig Jens Hansen, fordum rådmand sst, hans sønner, nemlig Holger Jensen og Otte Jensen, og deres udlæg bekommet i deres salig fars gård på Skolegade, som endnu står ubesat, efterdi ingen den har villet købe, så opbydes samme børns anpart i gården igen, om nogen vil bo deri, at den ikke ganske skal ruineres.

** Jørgen Andersen borger sst tilbød Peder Hattemager borger sst en kjortel, han har pantet fra ham for byens skatter, at han den nu ville indløse, og hvis ikke, kunne han ikke efter denne tid svare ham til den.

(109)

** Jens Lauritsen bager borger sst på Anne Mikkelsdatter sst hendes vegne havde stævnet Niels Tomasen i Kolkærgård imod dom, og tiltalte ham for 13 sletdaler, som rester på hans obligation

udstedt til Jens Lauritsen lydende på 23 daler, som er af Anne Mikkelsdatters patrimonium, dateret 24/11 1666, hvilken gæld han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Laurits Pedersen Lund borger og indvåner i Horsens på Johan Andersen borger og handelsmand der sst hans vegne med opsættelse her af tinget 5/12 1667 havde stævnet Anders Tomasen rådmand i Århus imod dom og ham tiltalte for en revers, som ham af Johan Andersen skal være udgivet, hvorpå Anders Tomasen dom til Århus byting har erlanget i den mening, at Johan Andersen skulle efterkomme sin revers, hvilket er ved retten tilbudt og endnu tilbydes, og Laurits Pedersen fremlagde samme dom her af tinget 21/9 1667 og tilbød Anders Tomasen efterskrevne salig Jochum Jungling, fordum boende i Århus, hans til Didrik Stål af Hamborg udgivne bevis, dateret Hamborg 13/5 1656, samt en dom her af tinget 19/2 1663 imellem salig Jochum Junglings efterladte børn og Peder Jensen Bonde på den ene side og Didrik Stål af Hamborg ved sin fuldmægtig Hans Sørensen af Horsens på den anden side, og endvidere en overretsdom af Århus rådstue 20/8 1663. dertil svarede Anders Tomasen, at samme dokumenter var ham ikke i ret tid leveret efter kontraktens indhold men ham så længe forholdt, at han ikke kan komme til at annamme dem, eftersom manden, som brevene angik, er blevet forarmet, og at han ville appellere i sagen. derefter blev afsagt, så efterdi Anders Tomasen beråber sig på sagen at ville appellere, vidste byfogden ikke imod den udstedte dom at kunne kende, men efter den forrige dom tilfandt Anders Tomasen reversen fra sig at lægge imod dokumenternes annammelse, eller derfor at lide videre tiltale.

** Søren Jensen på Helle salig hr Svend Arbos efterleverske sst hendes vegne med opsættelse her af tinget 19/12 sidst afvigt havde stævnet Hans Jensen Worm borger sst og tiltalte ham for resterende husleje, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

(110)

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Christensen Basballe borger og handelsmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 21/11 sidst forleden havde stævnet efterskrevne udenbys, der iblandt Maren Rasmusdatter salig Henrik Lauritsens i Kalbygård, for hvis de ham skyldig var efter hans regnskabsbog, og som de blev tildømt at betale.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Hans von Meulengracht til Eskilsø hans vegne havde stævnet Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård, hr Peder Jacobsen, sognepræst i Favsing, og salig Jens Jacobsen i Stadsgård hans børn og arvinger Margrete Jensdatter og Johanne Jensdatter med deres lovværge imod dom at møde, om nogen af dem vil have noget dertil at svare, og Jens Pedersen i rette lagde en igenkaldelse under Hans von Meulengrachts hånd på den partgård, beliggende på hjørnet af Graven, salig Peder Jacobsen tilforn tilhørte, og dernæst i rette lagde en lodseddel, hvorefter han tilkommer den indførsel i Peder Jacobsens gård 431 rigsdaler, som hans salig mor på skifte efter salig Peder Jacobsen skal være gjort, og satte i rette, at eftersom samme gård kun er vurderet for 500 sletdaler, om den ikke bør at efterfølge Hans von Meulengracht for ejendom, men efterdi ingen er mødt af de indstævnede, blev sagen opsat i 6 uger.

** Jørgen Andersen på Niels Nielsens vegne 3.ting til dele over Rasmus Degn i Lyngby udstedt.

** Rasmus Pedersen på borgmester og råds vegne 3.ting over Søren Bogbinder for sit forløfte for borgerskabspenge udstedt

** item på Mikkel Johansens vegne 2.ting over skipper Jens Pedersen udstedt.

23/1 1668.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst og advarede dem i dag 14 dage at møde og gøre deres ed og tov om salig Mads Skovs død og bane, som skal være druknet ved Mindet. varsel til den salig karls mor Maren Skovs samt to brødre (blank) samt Jens Skovsen og skipper Oluf Clemendsen.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Nielsen studiosus her i byen hans vegne ved 6 høringer lod fordele Rasmus Degn i Lyngby for hovedgæld 1 tønde boghvedegryn.

(111)

** Rasmus Pedersen Teglgård på samtlige borgmestre og råds vegne lod fordele Søren Bogbinder på Badstuegade for hovedgæld 2 sletdaler, som er for borgerskabspenge, han skal skyldig være.

** Jørgen Andersen underfoged på salig Søren Pedersen, fordum borger sst, hans efterleverske Birgitte Rasmusdatter hendes vegne lod læse og påskrive en advarsels og tilbudsseddel, at Birgitte Rasmusdatter lader indkalde alle hendes salig mands kreditorer at møde i hendes hus 24/1 nu førstkommende og annamme deres betaling pro kvota. varsel til salig Søren Pedersens arvinger, nemlig Anne Olufsdatter og Birgitte Pedersdatter i Hemmet, Oluf Pedersen, Niels Pedersen, Rasmus Pedersen og Søren Pedersen sst, så og Anne Pedersdatter i Mostrup og Maren Pedersdatter i Dallerup.

** Jens Pedersen prokurator sst på sin søn Peder Jensen, boende i Varde, hans vegne med opsættelse her af tinget 5/11 sidst forleden havde stævnet Christoffer Læsø, skipper og borger sst, og tiltalte ham for 180 sletdaler, som hans søn er udlagt at nyde i den gæld, som hans salig formand befindes at være Helle salig hr Svends skyldig. grundet skudsmål blev sagen fremdeles opsat i 14 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på Rasmus Pedersen, skipper og borger sst, hans vegne efter opsættelse her af tinget 28/11 1667 havde stævnet Rasmus Nielsen Brendstrup borger sst og tiltalte ham for 8 sletdaler, som han var hans salig bror Simon Pedersen skyldig efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

(112)

30/1 1668.

** Erik Jørgensen på Peder Selgensens vegne. Christoffer Gregersen snedker borger sst og hans søn Niels Christoffersen vidnede, at forgangen tirsdag var 8 dage og til om fredag ad aften der næst efter var de i Peder Selgensens stue og arbejdede, og de kom tidlig om morgenen og gik sildig om aftenen. og ikke de fornemmede, at Peder Selgensen eller hans hustru eller nogen af hans folk slog nogen kat ihjel eller kastede nogen kat over til Hans Hansen. Peder Selgensen og hans hustru Margrete Jensdatter vidnede, at de ikke havde indkastet eller ladet nogen indkaste en kat i Hans Hansens gård. Hans Hansens hustru Kirsten Pedersdatter vidnede, at hun hørte en kat skrige i Peder Selgensens bryggers, og siden lå der en død kat i deres gård, og da gik hun ind til Peder Selgensens

hustru og sagde til hende, Margrete Jensdatter, hvad årsag er der til, at i kaster samme kat over til os, og da benægtede hun, at hun ikke lod det gøre.

** Jens Pedersen prokurator sst på Jacobus Gesius apoteker hans vegne. efterskrevne vidnede, at de havde været hos apotekeren på Frands Jensen skipper og Peder Madsens vegne med en skriftlig beskikkelse dateret 17/12 1667, hvorpå Jacobus Gesius skrev sit svar, at han begærede sine penge.

** Erik Jørgensen borger sst på Erik Tomasen studiosus hans vegne efter opsættelse her af tinget 5/12 1667 havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom, og tiltalte dem for gæld, de ham skyldig var efter hans salig far Tomas Nielsen og salig farbror Peder Sørensen rådmand deres regnskabsbøger, samt til Erik Tomasen efter obligationer, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(113)

** Erik Jørgensen borger sst på Oluf Christensen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 5/12 1667 havde stævnet efterskrevne udenbys personer, og tiltalte dem for gæld, de til Oluf Christensen efter obligationer en del skyldig er, en del efter salig Tomas Nielsens regnskabsbøger, en del efter salig Peder Sørensens regnskabsbog, og en del efter hans eget regnskab, og en del efter derpå forhvervede dom. derefter blev fremlagt efterskrevne obligationer, hvoraf en var udstedt til Jens Andersen Karlby, rådmand i Århus, dateret 29/9 1647, samt regnskabsbøger, og derefter blev efterskrevne dømt til at betale deres gæld.

(114)

** Jørgen Andersen underfoged på Maren Olufsdatter, salig Niels Ibsens, og hendes søn vellærde mand Niels Nielsen deres vegne efter opsættelse her af tinget 19/12 sidst forleden havde stævnet efterskrevne udenbys for gæld efter deres efterskrevne obligationer, og da ingen var mødt til genmæle, blev de hver især tilfunden forskrevne sin gæld at betale.

(115)

** Erik Jørgensen på Oluf Christensen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 5/12 næst forleden havde stævnet Anders Christensens hustru i Skørring og tiltalte hende for (blank), som hun skal være ham skyldig, hvorimod blev fremlagt Anders Christensens arvingers indlæg, at de ikke vidste, at deres salig far var ham eller salig Jens Karlby nogen gæld skyldig, dateret Andi 29/1 1668 SAS PAS CAS. derefter blev afsagt, så efterdi intet bevis fremlægges, da vidste byfogden dem ikke nogen betaling at turde tilfinde, uden nøjagtigt bevis fremkommer.

(116)

** Jørgen Andersen på skipper Tomas Mikkelsens vegne 1.ting til dele udstedt over efterskrevne fog æld.

** Jørgen Andersen underfoged på Christen Nielsen kobbersmed indvåner sst hans vegne 1.ting over efterskrevne.

** Erik Jørgensen på Christen Eriksen i ---- hans vegne 1.ting til dele udstedt over efterskrevne for gæld.

6/2 1668.

** Jens Christensen Basballe borger og handelsmand sst. Laurits Nielsen borger i Viborg, fremlagde en fuldmagt fra Kirsten Nielsdatter, salig Jacob Sørensen Vinters, med lovværge Laurits Nielsen Trane, så og Christen Olufsen forordnet værge for salig Jacob Vinters umyndige børn nemlig, Anne Jacobsdatter, anden Anne Jacobsdatter, Mette Jacobsdatter og Morten Jacobsen Vinter, at da de er kommet i akkord med Jens Christensen Basballe anlangende hvis arv, han til samtlige arvinger har at udgive efter hans salig hustru Maren Jacobsdatter, for hvilken arv han dem fornøjet har, så giver de Laurits Nielsen fuldmagt til Århus byting at give Jens Christensen Basballe afkald, dateret Viborg 4/2 1668 Laurits Nielsen Trane egen hånd Christen Olufsen. derefter i rette lagde en anden fuldmagt af Niels Jacobsen Vinter, at da han er tilfreds med den kontrakt, som hans kære mor Kirsten Nielsdatter Trane samt Christen Olufsen på de umyndige søskendes vegne har oprettet med Jens Christensen Basballe om den ham tilfaldne arvepart på sin salig hustru Maren Jacobsdatters vegne efter hendes salig fars død, så vel som os igen tilfaldne arv efter hans salig hustru Maren Jacobsdatters død, hvorfor han giver hans morbror Laurits Nielsen Trane fuldmagt til at give Jens Christensen Basballe afkald, dateret København 4/11 1667 Niels Jacobsen Vinter egen hånd, hvorefter Laurits Nielsen Trane gav Jens Christensen Basballe afkald.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne og efter kaldsvidner samt synsvidne her af tinget 16/1 i sandemændenes påhør var oplæst, da var han fylding på sandemænd begærende, og efter de var fylding påsat deres ed og tov at gøre om salig Mads Sørensen Skovsens død og bane, da gjorde deres ed og tov, at så vidt de har kunnet høre og udspurgt, da har Mads Skovsen ikke været fuld eller været i klammeri, men af ulykke og våde at være druknet her ved Mindet.

** Niels Mikkelsen borger sst. Peder Tomasen Pors borger sst i rette lagde efterskrevne oprettede kontrakt imellem Peder Tomasen og Rasmus Jensen skomager borger sst, angående et køb imellem dem oprettet, som formelder, kendes jeg Rasmus Jensen skomager borger sst, boende på Guldsmedegade, på mine egne og på hustru Maren Rasmusdatters vegne at have solgt fra os og vores arvinger så megen lod og part, som min hustru arveligt er tilfaldet efter hendes salig morbror Peder Rasmussen og hendes bror Rasmus Rasmussen i den øde gård på Vestergade, som min hustrus anden morbror Peder Tomasen sidst iboede, hvilken lod og part Peder Tomasen har os afbetalt, hvorfor jeg forpligter mig på min hustrus vegne at give Peder Tomasen Pors, eller hvem dette købebrev på hans vegne fremviser, nøjagtigt skøde på samme gård at give, dateret Århus 18/2 1667 RIS MRD. derefter blev fremlagt efterskrevne købekontrakt, hvormed Peder Tomasen Pors har solgt til Niels Mikkelsen samme øde gård liggende på Vestergade med Jens Tuesens gård på den østre side og Maren Vestens gård på vestre side, hvorefter fremstod Peder Tomasen Pors og Rasmus Jensen og solgte og skødede samme gård til Niels Mikkelsen, hans hustru og deres arvinger.

(117)

** Mikkel Lauritsen skipper sst. Jørgen Pedersen skipper borger sst solgte og skødede til Mikkel Lauritsen en hans grund liggende over den ny bro ved Mindet vesten for Søren Sørensen rådmand sst hans søbod og østen for Jørgen Pedersens øde eje, strækkende sig i sønder til adelgaden, som er i bredden 23 jydske alen, og i nør til åen, og i længden 37 jydske alen.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Bernt Schröder, købhandler af Lübeck, hans vegne havde stævnet Mikkel Johansen skipper borger sst, og tiltalte ham for 37 daler efter hans efterskrevne udgivne obligationers indhold, som han blev tildømt at betale.

** Mikkel Johansen skipper sst efter opsættelse her af tinget 10/12 1667 havde stævnet skipper Oluf Clemendsen borger sst og tiltalte ham, eftersom han tilkom den 3.part i den skude, han førte fra 1653 til 1655, som var imidlertid den engelske forleden fejdetid var, og han da ikke var til stede, og da tilkom hos Oluf Clemendsen 50 sletdaler, som han sejlede med den 3.part. derefter blev afsagt, så efterdi samme sag skibsregnskab angår, vidste byfogden ikke deri at kende, men henfandt den for 4 uvildige skippere dem imellem at sige.

(118)

** Erik Jørgensen på Oluf Christensen borger sst hans vegne efter opsættelse her af tinget 5/12 1667 havde stævnet Peder Christensen i Segalt for dom, og tiltalte ham for 7 daler, han til salig Jens Karlby efter hans efterskrevne obligation, dateret 2/3 1650 skyldig er, og for 3 daler, han til salig Peder Sørensen efter hans regnskabsbog skyldig er, og som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på Erik Tomasen studiosus hans vegne efter opsættelse her af tinget 5/12 1667 havde stævnet efterskrevne, og tiltalte dem for gæld til hans salig far Tomas Nielsen efter hans regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

** Jens Pedersen borger og stadsprokurator sst på sine egne og på sin søn Peder Jensen i Varde hans vegne efter opsættelse her af tinget 5/12 1667 havde stævnet efterskrevne, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(119)

** Jens Pedersen prokurator sst på sin søn Peder Jensen, boende i Varde, hans vegne med en opsættelse her af tinget 23/1 sidst forleden havde stævnet Christoffer Læsø skipper sst, og tiltalte ham for 180 sletdaler, som er udlagt hans søn Peder Jensen at nyde i den gæld, som hans salig formand befindes at være Helle salig Svend Arbos skyldig, og Jens Pedersen i rette lagde en kopi af skiftebrev efter salig Laurits Heldekande fordum borger sst, dateret 1/3 1665, som af den salig mands enkes lovværge og trolovede fæstemand Christoffer Sørensen Læsø og byskriveren Jens Knudsen Vingård er underskrevet, og hvori Helle salig Svend Arbos havde fordret 400 sletdaler, hvorfor hun i våningen er udlagt for samme sum. item fremlagde et pergaments skøde udstedt 2/10 1656, hvormed han beviste, at de 3 boder på Skolegade beliggende, salig Laurits Jensen Heldekande at have tilhørt, som Helle Jensdatter salig hr Svend Arbos siden på skiftestedet efter salig Laurits Heldekande er udlagt i. derimod blev fremlagt efterskrevne Christoffer Læsøs hustrus skriftlige indlæg, idet han selv var fraværende i København, hvori Anne Poulsdatter benægter, at hverken hun, hendes nuværende husbond Christoffer Pedersen Læsø eller hendes forrige husbond Rasmus Jensen Heldekande er Helle Jensdatter noget skyldig, hvorfor hun begærer, at Jens Pedersen vil fremlægge bevis. derefter blev afsagt, så efterdi Helle Jensdatter, salig hr Svend Arbos, på skifte efter salig Laurits Heldekande har fordret 400 sletdaler, hvorfor hun er tilvurderet salig Laurits Jensens ejendomme, hun i betaling til sig har annammet og skødet, som salig Laurits Heldekande derpå givet er, har Helle salig hr Svends til fuldkommen fornøjelse igen til sig annammet, da vidste byfogden ikke Christoffer Læsø nogen betaling at kunne tilfinde.

(120)

** Jørgen Andersen underfoged 2.ting til dele udstedt over efterskrevne.

** Erik Jørgensen 2.ting til dele udstedt over efterskrevne.

13/2 1668.

** Rasmus Nielsen salpeterinspektør lod læse og påskrive KM befaling 17/1 1668 anlangende en fange Reer Christensen, som Rasmus Nielsen var afskediget med her til staden at dømmes og eksekveres over, at KM amtmand, borgmester og råd og andre vedkommende forskaffer Rasmus Nielsen på rejsen på sig og bemeldte fange nødtørftig underholdning til mad, øl og fri færge over færgestedet, så som fornøden fængsel og jern til fangen i at forvare, at han ikke bortkommer. item i rette lagde et indlæg til borgmester og råd sst, og derpå fandtes skrevet borgmester og råds henvisning, at eftersom det var en tvivlrådig sag, som henseer til drab, vidste borgmester og råd ikke rettere end henvise sagen til sandemænd derpå at gøre tov, efterdi KM befaling ikke absolut tilholder dem deri at kende, derpå spurgte Rasmus Nielsen fangen Reer Christensen, om Hans Olufsen sprang selv ud af bagbords side af skuden i stranden og lod sin ene tøffel efter sig i skuden, hvilket fangen ved ed bekræftede, og den var magen til den tøffel, som skal være fundet i den dødes kiste.

** Christen Christensen skriver på Silkeborg på sin principal Christian Fischers vegne. Oluf Gius borger sst hans hustru Birgitte Nielsdatter vidnede, at 8/1 sidst forleden kom en soldat af Farre Peder Nielsen og bad hendes mand gå med ham på apoteket at købe mercurium, han ville have at forgive ræve med, idet apotekeren ikke ville fly ham det, uden han havde Oluf Giuses eller en andens seddel med sig. Johan Hartmann apotekersvend vidnede, at der var kommet en lille tyk karl i en rød kjortel hos ham i apoteket og havde en borger her af byen med sig, som var en høj sort mand med sorte klæder, og sagde ham hans navn, som han siden har forglemt, og ville købe arsenium album at forgive mus med. Peder Nielsen soldat i Farre vidnede, at han havde været hos Oluf Gius og begærede, at han ville fly ham noget at forgive ræve med, og da svedere de ja, at de skulle fly ham det, men da han kom igen, var Oluf Gius ikke inde, så han fik det ikke, og dermed gik han hjem til Farre. varsel til salig Laurits Fog i Farre hans hustru Karen Christensdatter med hendes lovværge, så og Christen Hansen guldsmed og hans hustru Karen Olufsdatter og hans søn Hans Christensen og datter Mette Christensdatter, item Peder Nielsen soldat og hans hustru Maren Andersdatter, samt efterskrevne vidner Jens Jensen Voldby i Farre og hans hustru Johanne Sørensdatter, Jens Pedersen og hans hustru Mette Tomasdatter, Mikkel Mikkelsen og hans hustru Karen Jensdatter, Mikkel Pedersen hans hustru Kirsten Christensdatter alle i Farre.

(121)

** Hans Bendixen borger og vinhandler sst. efterskrevne synsmænd fremlagde deres efterskrevne synsforretning på hvis urenlighed, som kan ligge Hans Bendixens ejendom til forhindring og skade, da har de været på åstederne 10/2 1668, og befindes for det første i den gade, som løber op imellem Kræmmerhuset Tomas Andersens og Jens Vinters huse og gårde så fuld og slem med dynd, møg, dræk og skarn ned til Immervad, at ingen kan gå fra Hans Bendixens port og næppe køre enten til eller fra med noget læs på af bemeldte årsag, og synes det største møg at være udkommet af Tomas Andersens gård. for den andet så de i strædet, som løber fra Borgporten og i sønder til fornævnte gade, at den i lige måde er slem og i synderlighed udaf Tomas Andersens secret, som går ud til

fornævnte stræde, med meget uhøvisk og slemt, så ingen kan vel gå forbi for den store urenligheds skyld, og er samme secret tvært over for Hans Bendixens huse, nemlig for køkken og bryggehuset.

** Erik Jørgensen på Paul Sternberg borger i Lübeck hans vegne med opsættelse her af tinget 12/12 1667 havde stævnet Mikkel Johansen, skipper borger sst, og tiltalte ham for 56 mark lübsk efter hans efterskrevne obligation, dateret Lübeck 22/5 1666, hvilken gæld han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Erik Christensen borger sst på hr Rasmus Sørensen Rytter, sognepræst i Skødstrup, hans vegne. Hans Jørgensen hatstafferer borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Rasmus Sørensen 100 rigsdaler, og derfor pantsætter ham to hans boder liggende i Immervad ved gadekilden med samme boders tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

(122)

** Jens Sørensen Vinter borger og handelsmand sst og kirkeværge til Vorfrue kirke sst. Anders Tomasen rådmand sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Vinter på Vorfrue kirkes vegne 100 sletdaler, som han til kirken skyldig er blevet, og Wulf Baltsersen til kirken har foræret, og derfor pantsatte Jens Vinter på kirkens vegne et hans gårds avling, liggende for Århus, til den gård på Mejlgade, som kaldes salig Peder Andersens.

** Mogens Knudsen borger sst er 1.ting til dele udstedt over efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Pedersen Teglgård 1.ting til dele udstedt over efterskrevne for gæld.

20/2 1668.

** Anders Simonsen, barnfødt i Århus, så og på KM og byens vegne, gav last og klage over Rasmus Rebslåers kone Dorte Svendsdatter, for hun 8/2 sidst forleden voldeligt overfaldt ham, greb ham i hans hår, og en af Rasmus Rebslåers karle Peder og hans bror Henrik slog ham til jorden, og var 1.kald på sandemænd begærende.

** Rasmus Nielsen salpeterinspektør gav last og klage over Reer Christensen for den døde Hans Olufsen, hans livs ombringelse, og nu som eftermålsmand på salig Hans Olufsens arvingers vegne samt Jørgen Andersen på KM og byens vegne var 1.kald på sandemænd begærende, at de i dag 6 uger skal møde at gøre deres ed og tov om salig Hans Olufsens død og bane, og nu stod Reer Christensen her for retten og ved højeste ed og oprakte fingre benægtede, at han ikke var skyldig i Hans Olufsens død.

** Anders Tomasen i Sejl på sin principal Christian Fischer sitzhaftig på Silkeborg hans vegne. Oluf Rasmussen Gius borger sst vidnede, at en karl af Farre Peder Nielsen soldat var kommet til ham og begærede af ham, at han ville gå med ham til apoteket, men han havde ikke haft tid at gå med ham. Anders Tomasen i Sejl spurgte apotekersvend Johan Hartmann, hvor han havde fået nøglen til arsenium album, at han kunne det sælge, hvortil han svarede, at hans husbond havde leveret ham den og befalet ham, at dersom den karl, som så tit havde været hos ham om arsenium album, havde en borger med sig, som ville love derfor, da skulle han fly ham det. Jacobus Gesius apoteker svarede, at da svenden havde sagt til ham, at der var en bondeknægt, som ville købe noget gift, da spurgte han ham, om han havde sin præsts eller husbonds fogeds bevis med sig, eller og en

borger at love for sig, da skulle han fly ham det. derefter blev fremlagt den bog, hvori findes antegnet dem, der dette år havde købt gift, og deri fandtes antegnet en borger Hans Roskilde skomager, der 14/2 1668 havde købt rottekrudt, hvorefter Anders Tomasen i Sejl begærede, at eftersom Jacobus Gesiuses apotekersvend havde udsolgt gift imod KM reces, han da enten skulle stille borgen og eller selv være borgen for sig, eller om hans husbond ville sætte borgen for ham, hvortil Jacobus Gesius svarede, at han ville gå hjem at rådføre sig med sin hustru, og så straks give svar. senere blev sendt bud til apotekeren, og da de kom tilbage berettede de, at Jacobus Gesius havde svaret, at han vidste intet, han havde gjort, som han skulle sætte borgen for. hvis indpas, som Jacobus Gesius skete for svendens forsømmelser ville han have at søge, om svenden blev arresteret.

(123)

** Anders Andersen felbereder sst på sine egne vegne så og fuldmægtiget på Søren Mikkelsen, Mads Christensen og Niels Christensens, samtlige tilforordnede værger for salig Laurits Friskusters efterladte børn, deres vegne opbød den gård bag klostret, som salig Laurits Friskuster iboede med samme gårds tilliggende gårdsavl, både til købs og leje, og eftersom Jens Christensen, Christen Basballe og Laurits Sørensen hestekøber er participianter i samme gård, da tilbød dem først for nogen anden børnenes anpart.

** Jørgen Andersen underfoged på Dorte Friis salig Niels Sørensens i København hendes vegne efter opsættelse 7/11 1667 havde stævnet Jacob Sørensen forvalter over Havreballegård med dets underliggende gods imod dom, og tiltalte ham for 43 sletdaler, han er hende skyldig ifølge efterskrevne udtog 1653 af salig Niels Sørensens regnskabsbog for hvis, han efter Jacob Sørensens begæring har forstrakt hans bror Laurits Sørensen, mens han gik i Frederiksborg skole. dernæst fremlagde Jacob Sørensens efterskrevne missive til salig Niels Sørensen i København om at forstrække hans bror med papir og andet, dateret København 30/5 1651 Jacob Sørensen Schandorf. derefter blev afsagt, at Jacob Sørensen bør fornævnte 43 sletdaler at betale.

(124)

** Christen Frandsen borger sst på sin søster Maren Frandsdatters, salig Anders Sørensen Vestens efterleverske sst, så og på Jens Sørensen Pannerup og Johan Arentsen begge borgere sst, tilforordnede værger og formyndere for salig Anders Sørensens arvinger, deres vegne med opsættelse her af tinget 9/1 sidst forleden havde stævnet efterskrevne udenbys og dem tiltalte for hvis, de til salig Anders Sørensens Vestens efterladte enke og hendes medarvinger efter efterskrevne breve og regnskabsbog skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

** Mogens Knudsen borger sst er 2.ting til dele udstedt over efterskrevne.

** Rasmus Pedersen Teglgård 2.ting over efterskrevne.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne 1.ting til voldsdele udstedt over Hans Jensen og Jens Rasmussen skomagersvende for slagsmål og bordag, de har haft med hverandre.

(125)

27/5 1668.

** Villum Rasmussen Testrup borgersøn sst fremlagde den første sandemandsed her af tinget 29/8 1667, hvori sandemænd har svoret Villum Rasmussen til salig Jens Knudsens banemand efter den salig karls egen skriftlige klage, dog efter vidnernes formelding, at han mange gange har begæret fred af ham, vidste de ikke rettere, end Villum Testrup bør sin fred at nyde, og for ommeldte nødværge at bøde efter loven og recessen. derefter fremlagde borgmester og råds dom over sandemændenes ed og tov her af rådstuen 7/11 1667, som til slutning formelder, at da det synes vel meget betænkeligt, at Jens Knudsen skal have taget sin død af det hug, som Villum Testrup skal have hugget ham i hans hoved, helst fordi at han ikke er blevet på stedet, men straks derefter på rådstuen forrettet sin skriverbestilling, og ikke gjort klage om den skade, kunne sandemændenes tov, så vidt de har svoret ham hans bane på, være helt viselig, hvorfor Villum Testrup har ladet tilbyde bod efter loven, så kendes sandemændenes ed ved magt at blive. derefter blev fremlagt KM fredlysning over Villum Testrup, hvorefter han frembød mandebod, og da salig Jens Knudsens arvinger og eftermålsmand ikke er mødt, blev Villum Testrups mandebod i retten deponeret.

** Søren Sørensen skomagersvend, tjenende Erik Mikkelsen skomager sst, fremlagde sin efterskrevne skriftlige klage, at han nogle gange er blevet meget forurettet af skomagere og skomagersvende, først 9/12 kom Markus Andersen til hans mester Erik Mikkelsen skomager, hvor han sad og gjorde hans mesters arbejde, og uden årsag slukkede lyset, som stod på bordet, og derefter et lys, som hans mesters hustru havde stående på gulvet at se at spinde ved. i det samme kom Mikkel Skomagers søn Peder Mikkelsen med et lys i hånden, og så gik Markus Andersen ud, og dersom Peder Mikkelsen ikke var kommet med et lys, havde Markus Andersen muligt gjort en ulykke. senere kom han igen med Niels Andersen Fynbo og sagde, han havde båret avind til ham i halvandet år, for han ikke en højtidelig påskedag ville drikke med ham, og sagde, at hans farbror Hans Ledertover havde endnu 24 mark at forstrække ham med til slagsmål, hvortil Søren Sørensen svarede ham, at han var en fattig vanfør karl, og for kort tid tilforn havde gået på krykker, og de andre havde flere penge at drikke for end ham, eftersom han havde seet, at Niels Andersen Tunbo, som var deres skaffer, om søndagen tilforn tog af de penge, som var ordineret til laden, at dersom en af svendene blev syg, at de da kunne få hjælp deraf, og lagde dem i vinduet, og tog dem senere i sin lomme. Søren Sørensen lod næste morgen svendene forsamle på kroen og angav sin klage for dem, som han beviste med deres bisidder Søren Pedersen, og da blev forordnet 8 svende derom at kende, og de kunne ikke kende ham derfor nogen straf. og da Søren Sørensen klagede for oldermanden, at han ingen ret måtte vederfares hos svendene, da lod oldermanden lavet forsamle, og blev 12 mænd udnævnt at kende derpå, hvem straffældig skulle være, hvorpå af dem blev kendt således, at når de gjorde det en anden gang, skulle de ikke vide deres straf, men denne gang skulle det være dem tilladt, og Søren Sørensen at give en tønde øl, formedelst han havde opirret samme sag. så lod skomagerne beslå hans tøj hos hans mester, og forbød ham at skære til Søren Sørensen under 4 rigsdalers straf, førend han havde udgivet sin tønde øl. dertil blev stævnet blandt andre Søren Poulsen og hans søn Poul Sørensen, Christen Eriksen hos sin mor Anne Viborgs, Erik Mikkelsen og hans hustru Mette Mikkelsdatter.

(126)

** Søren Sørensen skomagersvend æskede vidne, og efter hans skriftlige klage for retten blev læst og påskrevet, bekræftede hans mester Erik Mikkelsen skomager og hans hustru Mette Mikkelsdatter samme klage, og ydermere vidnede Erik Mikkelsen, at da han med sin svend kom for lavsretten deres klage at angive, at der ikke kunne fanges lyd for buldren og larmen, og at bisidderne ikke kunne få dem til at tie og holde lyd, så og at Hans Ledertover befalede, at de skulle trække Søren Sørensen ud af lavshuset.

(127)

** Jørgen Andersen underfoged på Maren Frandsdatter, salig Anders Sørensen Vestens efterleverske, hendes vegne så og på sine egne og Jens Sørensen Pannerup og Johan Arentsen, værger for salig Anders Vestens arvinger, deres vegne med opsættelse her af tinget 16/1 sidst forleden havde stævnet efterskrevne i Århus imod dom og tiltalte dem for hvis, de har været salig Anders Vesten skyldig, der iblandt Karen Sørensdatter, salig Anders Pedersens efterleverske og Karen Jensdatter salig Mourits Jensens efterleverske. derefter blev fremlagt efterskrevne obligationer samt skiftebrev efter salig Anders Sørensen Vesten dateret 5/8 1667, hvori anden gæld er angivet, og derefter blev skyldnerne tildømt deres gæld at betale inden 15 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Jørgensen skipper borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 16/1 1668 havde stævnet Knud Nielsen Hadbjerg imod dom og tiltalte ham for 6 sletdaler, som han af ham bekommet har, og som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Heitwinkel af Lübeck hans vegne fremlagde Peder Jensen Bondes efterskrevne transport, hvormed han afstår og transporterer til Jørgen Heitwinkel den anpart, som han har i behold i de 3 boder ved Mindet, hvori Bernt Dreier i Lübeck ved dom er indlagt for 350 sletdaler, dateret Århus 23/9 1665 Peder Jensen Bonde egen hånd, hvorefter Jørgen Andersen satte i rette og formente, at forskrevne anpart burde at følge Jørgen Heitwinkel for ejendom. for nogen årsagers skyld blev sagen opsat i 6 uger.

(128)

** Jens Jensen Basballe borger og vinhandler sst med opsættelse her af tinget 19/12 1667 havde stævnet Mikkel Johansen skipper borger sst og tiltalte ham for 9 daler, som er for malt og øl, han skal have bekommet, som han blev tildømt at betale.

** Villum Rasmussen Testrup havde stævnet efterskrevne personer her i byen for resterende husleje, der iblandt Karen Krogs for en bod ved Rasmus Nielsens port. fordi ingen er mødt til gensvar, blev sagen opsat i 6 uger.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Hans von Meulengracht til Eskilsø hans vegne efter opsættelse her af tinget 16/1 sidst forleden havde stævnet Christoffer Skult forrige byfoged sst, Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård, hr Peder Jacobsen i Favsing og salig Jens Jacobsen i Stadsgård hans børn og arvinger Margrete Jensdatter og Johanne Jensdatter med deres lovværger imod dom, om de vil have noget dertil at svare, anlangende den gård i Århus på hjørnet af Graven, salig Peder Jacobsen tilforn tilhørte, og i rette lagde skiftebrev efter salig Karen Pedersdatter, salig Rasmus Jensens efterleverske i København, dateret 24/5 1654, hvori denne sag angående er angivet, i Peder Jacobsens gård i Århus indførsel 431 rigsdaler. derefter fremlagde en lodseddel oprettet imellem Hans von Meulengracht og hans medarvinger, hvori er indført ham at tilkomme samme indførsel. hvorimod at svare mødte Jens Jensen Basballe og fremlagde Matias de Brobergue hans efterskrevne indlæg, at eftersom salig borgmester Hans Pedersen er udlagt i salig Peder Jacobsens gård for 190 daler efter skiftebrev, formoder han at byfogden ingen dom udsteder samme indlæg og dets arvinger skadelig i nogen måder. derefter blev afsagt, af eftersom med skiftebrev og lodseddel bevises, at Hans von Meulengracht i sin arvelod er tilfaldet fornævnte indførsel for 431 rigsdaler i salig Peder Jacobsens gård, hvorimod doktor Matias de Brobergue lader svare, at salig borgmester

Hans Pedersen er indlagt i samme gård for 190 daler, og efterdi ingen af de andre indstævnede noget herimod lader svare, da vidste byfogden ikke imod fremlagte skiftebrev at turde kende, men tilfandt Hans von Meulengracht salig Peder Jacobsens gård at følge for ejendom, dog salig Hans Pedersens arvingers udlæg, når derpå skiftebrev og adkomst fremlægges, har enhver sin kvota efter vurderingen sit tilkrav at nyde.

(129)

** Mogens Knudsen borger sst med opsættelse her af tinget 16/1 1668 havde stævnet efterskrevne inden og udenbys personer imod dom og tiltalte dem for gæld efter deres efterskrevne obligationer. derefter blev fremlagt efterskrevne hjemmelsbrev på et stykke træ, som Niels Sørensen i Galten søges for, lydende at Anne Nielsdatter Fogs og Mikkel Pedersen Fog i Testrup har undt Mogens Knudsen et stykke egetræ i deres bondegård i Galten, dateret 13/1 1661 AND MPS. fremdeles i rette lagde Mogens Knudsen sin regnskabsbog, at 28/6 1666 gjorde han regnskab med Jens Nielsen Langballe i Århus om hvis, han og salig Knud Pedersen i Mårslet, hans hustrus far, var ham skyldig, og da lovede Jens Langballe at betale ham 4 sletdaler og en ledig øltønde. da ingen var mødt til genmæle, blev de indstævnede tildømt at betale deres gæld inden 15 dage.

(130)

** Hans Jørgen Strømsen borger sst med opsættelse her af tinget 9/1 sidst forleden havde stævnet efterskrevne personer imod dom at møde, og tiltalte dem for hvis, de efter salig Jens Sørensens regnskabsbog og skiftebrev skal skyldig være, der iblandt Jørgen Underdegn på sin hustrus og medarvingers vegne efter salig Anders Sørup. Hans Jørgensen fremlagde Mogens Christensens løjtnant hans revers, dateret Århus 5/4 1655, hvori han kendes at erlægge til Jens Sørensen værge på salig Peder Christensens datter Mette Pedersdatters vegne 3 sletdaler børnepenge, og dernæst fremlagde skiftebrev efter salig Jens Sørensen, fordum borger sst, dateret 17/6 1661, samt et delevidne her af tinget 12/7 1649. herimod at svare mødte Jørgen Bertelsen, underdegn til domkirken sst, og i rette lagde efterskrevne indlæg, efterdi Hans Jørgensen havde stævnet ham og hans medarvinger for nogen gæld, som salig Anders Sørensen Sørup efter regnskabsbog skulle have været salig Jens Sørensen Sørup skyldig, så er hans svar, at arvingerne er deres egne værger, og de er ikke lovligt stævnet. derefter blev afsagt, eftersom Hans Jørgensen Strømsen tiltaler efterskrevne hans salig formands skyldnere for hvis, de ham og hans medarvinger skyldig er efter salig Jens Sørensens regnskabsbog, skiftebrev og dele, da tilfandt byfogden efterskrevne at betale deres gæld inden 15 dage. belangende Jørgen Bertelsen, så efterdi han protesterer på sine medarvingers vegne, og benægter at han ikke er hans hustrus bror Søren Andersens tilforordnede værge, og arvingerne ikke lovligt stævnet, vidstes dem nu ikke nogen betaling at kunne tilfinde, men Jørgen Bertelsen pligtig er sin anpart, som han har taget arv til, at betale med de andre kreditorer.

** Rasmus Teglgård 1.ting til dele over efterskrevne.

** Rasmus Teglgård 3.ting over efterskrevne.

** Mogens Knudsen 3.ting over efterskrevne

** Erik Jørgensen 1.ting over efterskrevne.

5/3 1668.

** Rasmus Nielsen salpeterinspektør på salig Hans Olufsens arvingers vegne, så og Jørgen Andersen underdegn på KM og byens vegne begærede 2.kald på sandemænd, at de i dag måned skulle møde at gøre deres ed og tov om salig Hans Olufsens død og bane, som på sit skib skal være kommet over borde og druknet.

** Rasmus Pedersen stadsprokurator på Laurits Espensen rebslår sst hans vegne. Rasmus Pedersen skipper sst vidnede, at 8/2 sidst forleden stod han på reberbanen, da kom Anders Simonsen, barnfødt i Århus, gående, og da sagde en af svendene Peder til ham, hvorfor har du slået min madmor og stødt hende overende, da svarede Anders Simonsen, det var løgn, og spurgte, hvad det kom ham ved, og så greb Anders Simonsen Peder Rebslårsvend i favnen, som tog en sten op fra jorden, men at han slog Anders Simonsen dermed, så han ikke, og da kom Laurits Rebslåer og sagde til svenden, at han skulle gå til sit arbejde, og Anders Simonsen skulle gå sin vej.

(131)

** Rasmus Pedersen stadsprokurator på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne for gæld.

** Mogens Knudsens fuldmægtig og visse bud Jørgen Andersen underfoged ved 6 høringer lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Nicolaus de Brobergue licentiat hans vegne. Jens Jensen Basballe vinhandler sst med fuldmagt af Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård solgte og skødede til hans bror Nicolaus de Brobergue en gård liggende på hjørnet i Immervad næst op til borgmester Christen Carlsens gård på den ene side, så og samme gårds 4 hosliggende boder og 3 gårdsavl i alle Århus vange.

** Peder Nielsen smed borger sst på smedelavet, som han er oldermand for, dets vegne havde stævnet Hans Nielsen og Poul Jensen kandestøbere og Abraham Brøst og Laurits Mönich kobbersmede og i rette lagde efterskrevne indlæg, indeholdende hans beskyldning til nogle håndværksmænd hr i staden, som bruger deres håndværk men sig dog modvilligt tvært imod lavets skrås artikler fra lavet entholder og aldrig har ville møde i lavet, når de er bud skikket af bisidderen, hvorfor Hans Nielsen og Poul Jensen for slig deres entholdelse ved bytinget 31/8 1665 er tildømt dem i smedelavet at indgive. foruden dette skal med tingsvidne af 1608 og 1609 bevises, at Gert Kandestøber på smedelavets vegne har ved dele søgt dem, som ikke har villet indstille og gøre lavs rettighed, hvilket Abraham Herst og Laurits Mönich kobbersmede belanger, de har sig altid ladet opsætsig befinde, og sig fra lavet ganske og aldeles undslået. derfor sættes for byfogden i rette, om de indstævnede ikke bør uden nogen udflugter sig i lavet at indstille og gøre lavsrettighed. da er ingen af de indstævnede mødt, hvorfor sagen blev opsat i 4 uger.

(132)

** Jørgen Andersen underfoged på Søren Nielsen Tilst borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 23/1 sidst forleden havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom, og tiltalte dem for hvis, de er ham skyldig ifølge efterskrevne domme, regnskabsbog og obligationer, der iblandt Peder Nielsen i Tilst til hans bror Søren Nielsen Tilst i Århus, Erik Madsen i Tilst 1 rigsdaler, som salig Mikkel Rasmussen var ham skyldig, og han over skifte efter ham annammede betaling for og

lovet ham i sin betaling, Jens Nielsen i Tilst for forløfte for Erik Nielsen i True, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Tomas Mikkelsen skipper borger sst med opsættelse 20/2 sidst forleden havde stævnet Søren Mikkelsen i Bjødstrup imod dom og tiltalte ham for 5 sletdaler efter hans brev, dateret 20/12 1666, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

(133)

** Anders Lauritsen borger sst. Jens Jensen Basballe vinhandler sst på doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans vegne solgte og skødede til Anders Lauritsen hans 5 boder, kaldes Kannikkegården, liggende i Møllestien næst vesten fra Jacob Lauritsen Møllers ejendom på den ene side og østen fra salig Niels Mogensens ejendom på den anden side, og strækker sig fra den store mølleå og ud til adelgaden, og det med samme ejendoms tilliggende fulde gårdsavl i alle Århus vange.

** Jens Jensen Basballe borger sst på doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans vegne. Anders Lauritsen borger sst bekendte sig at ret vitterlig gæld skyldig at være doktor Matias de Brobergue 300 sletdaler, og derfor pantsatte ham 5 boder, som kaldes Kannikkegården, med hosliggende have liggende i Møllestien.

** Anders Lauritsen borger sst på Jens Andersen skipper borger sst hans vegne. Peder Selgensen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Andersen 100 rigsdaler, som er af det gods og penge, hans brorsøn Mikkel Lauritsen arveligt efter sin salig farbror Niels Andersen er tilfaldet, og han har under værgemål, og derfor pantsatte Jens Andersen på hans brorsøns vegne en hans gård, som han nu iboer, på Torvet næst til Hans Bendixens iboende gård på den ene side og til den grundmurede stenbod, doktor Matias i pant har, på den anden side, og det med samme gårds tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

(134)

** Hans Bendixen borger og vinhandler sst havde stævnet Tomas Andersen borger sst imod dom at møde, og tiltalte ham for hvis dynd, dræk og møg, som af hans gård skal være udkommet og liggende i den gade, som løber op til Kræmmerhuset, så og hvis urenlighed, som befindes i det stræde, som løber fra Borgporten og i sønder til fornævnte gade, som er meget slemt, og i synderlighed ud af Tomas Andersens secret, som går ud til samme stræde, hvilken urenlighed ligger Hans Bendixens ejendom til forhindring og skade, og satte i rette og formente, at Tomas Andersen pligtig er straks samme dynd med videre at lade bortføre, men som ingen genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Hans Bendixen havde stævnet Tomas Andersen, Villum Testrup, Hermand Kirchoff, Christen Frost og Ove Edslev alle sst imod dom, og tiltalte dem for hvis, de til ham og hans kældersvend på hans vegne skyldig var, men som ingen er mødt til genmæle, blev sagen opsat 4 uger.

** Mikkel Jensen på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 23/1 sidst forleden havde stævnet Johan Støver apotekersvend, tjenende velb Erik Rosenkrantz til Rosenholm, og 21 ham for hvis, han til salig Søren Størck skal skyldig være efter hans efterskrevne

regnskabsbog fra 1656-1657, som var for bånd, borter og knapper, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Evert Fastelirchs vegne af Lübeck havde stævnet Tomas Andersen borger sst imod dom og tiltalte ham for 121 rigsdaler, som han ham efter hans udgivne pantebrev og obligation skal være ham skyldig, som han havde lovet at betale til itzige snapsting, hvilket han ikke har efterkommet, men som ingen var mødt til genmæle, blev sagen opsat i 14 dage.

(135)

** Rasmus Teglgård 2.ting til dele over efterskrevne.

** Erik Jørgensen 2.ting over efterskrevne.

** Jørgen Andersen 1.ting til dele over efterskrevne.

** Jørgen Andersen 1.ting over efterskrevne udenbys.

** Jørgen Andersen 1.ting til dele over efterskrevne.

** Jørgen Andersen 1.kald på sandemænd om den voldsgerning med Anders Simonsen af Holme og Laurits Rebslåers svend.

12/3 1668.

** Anders Simonsen tilholdende i Holme på sine egne vegne så og Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne. efterskrevne vidnede, at de 8/2 sidst forleden var ved Laurits Rebslåers hus, og da kom hans hustru Dorte Svendsdatter ud til dem på reberbanen og slog Anders Simonsen på hans mund og sagde, hvorfor har du så fortalt om mig i byen, hvortil han svarede, at alt hvis han havde sagt ville han være gestendig. så kom Peder Rebslårsvend og de slog Anders Simonsen omkuld på jorden, og svenden greb en mursten og slog Anders Simonsen et hul i hans hoved.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på hr Frands Blichfeld sognepræst i Vitten hans vegne. synsmænd afhjemlede efterskrevne syn på de 4 boders brøstfældighed, som ligger her i byen næst op til Jens Lassen rådmands gård, som den hæderlige mand er indlagt i for sin gæld 203 daler med andre kreditorer, som den salig kvinde Karen Saxes var skyldig efter skiftebrev.

** Mikkel Jensen på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne lod læse og påskrive en obligation, hvori Hans Hansen Riber borger sst vitterliggør, at han af ret vitterlig gæld skyldig er Jørgen Juel rådmand sst, som han for ham til Niels Madsen KM tolder sst har betalt, og salig Oluf Nielsen for ham har lovet for til Niels Madsen, 100 sletdaler, og derfor pantsætter ham hans bedste bo og gods.

** Jørgen Andersen underfoged på Karen Sørensdatter salig Anders Pedersens efterleverske sst hendes vegne i rette lagde efterskrevne seddel, hvori hun advarer alle hendes salig husbonds og hendes kreditorer, at de ville møde i hendes hus i morgen at annamme betaling pro kvota, så vidt boet sig kan tilstrække for hvis, hun og hendes salig husbond er dem skyldig.

(136)

** Søren Jensen på Helle salig hr Svend Arbos hendes vegne havde stævnet Edel Nielsdatter på Studsgade imod dom, og tiltalte hende for hvis, hun til salig hr Svend skulle skyldig være efter hendes regnskabsbog efter rigtig udregning til 24/2 1658, nemlig 13 sletdaler, men fordi ingen var mødt, er sagen opsat i 6 uger.

** Jørgen Andersen underfoged på Anders Lauritsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 27/2 sidst forleden havde stævnet Kirsten Pedersdatter, salig Peder Sørensen Vinters, imod dom, og tiltalte hendes for 37 sletdaler, som hun ham skyldig er efter hendes efterskrevne obligation, dateret 22/4 1663, og til vitterlighed underskrevet af hendes datter Karen Pedersdatter og hendes søn Oluf Rasmussen Gius, som hendes lovværge. derimod blev fremlagt et skiftebrev efter salig Peder Vinter imellem den salig mands efterleverske og deres børn, som er sluttet 22/6 1667, og som formelder denne sag vedkommende, at Anders Lauritsen, som fordrer efter obligation 37 sletdaler, derfor er indlagt i de 5 boder i Møllestien. derefter blev afsagt, at eftersom bevises Kirsten Pedersdatter imod Anders Lauritsens gæld har ladet gøre udlæg, hvilket han ikke har fordret eller er fornøjet med, og med hendes brev bevises, at gælden har hun selv med hendes søn gjort, da vidste byfogden ikke rettere, end hun bør at betale hendes gæld inden 15 dage.

** Peder Selgensen på mester Laurits Bording, lektor og kannik til domkirken, hans vegne. Niels Christoffersen degn i Knebel i Mols herred pantsatte til mester Laurits Bording for hvis restants, han til sin husbond mester Laurits Bording skyldig er, det være sig for skyld, indfæste og gårds brøstfældighed, efterskrevne rugsæd, han har sået til sin gård, han iboer.

(137)

** Jens Pedersen prokurator på Jens Sørensen Vinter, formynder for salig Morten Hvasses umyndige barn, hans vegne havde stævnet efterskrevne personer og tiltalte dem for hvis, de til salig Morten Hvas, forrige borger og handelsmand sst efter hans regnskabsbog og forhvervede domme skyldig var, men fordi ingen genmæle er sket, blev sagen opsat i 6 uger.

** Jens Pedersen prokurator på Jens Sørensen Vinter, formynder for salig Morten Hvasses umyndige barn, hans vegne 1.ting til dele udstedt over efterskrevne for hvis, de til salig Morten Hvas skal skyldig være.

** Albret Nielsen borger sst. Niels Nielsen borgersøn sst gav sin stedfar Albret Nielsen afkald for al den arvelov og part, som han efter hans salig far Niels Madsen, forrige underfoged sst, arveligt er tilfaldet.

** Rasmus Pedersen prokurator på hr Frands Henriksen Blichfeld sognepræst i Vitten hans vegne havde stævnet Maren Olufsdatter, salig Niels Ibsens efterleverske sst, Jørgen Juel rådmand sst, Jens Lassen rådmand, Christen Jensen Basballe og Jens Sørensen Vinter borgere sst imod dom, og foregav Rasmus Pedersen, at hr Frands Blichfeld er indlagt for sin fordring på skifte efter salig Karen Saxes i de 4 boder liggende her i byen ved åen næst op til Jens Lassen rådmands gård, og det for 203 daler, som den salig kvinde ham skyldig var, og eftersom de indstævnede kreditorer tillige med ham deri skal være indlagt for efterskrevne mindre beløb, og da samme boder skal være vurderet for 400 daler, og da samme boder en tid lang har stået øde, satte han derfor i rette, om Frands Blichfeld ikke jo bør at have sin anpart afskiftet fra den ene ende af samme 4 boder, for så

meget ham for samme sit krav 203 daler deri kan tilkomme. eftersom ingen var mødt til genmæle, blev sagen opsat i 4 uger.

** Peder Selgensen på magister Laurits Bording, lektor og kannik til domkirken sst, hans vegne. Christoffer Henningsen borger og handelsmand sst bekendte sig og sine arvinger af ret vitterlig gæld skyldig at være mester Laurits Bording og hans arvinger 60 sletdaler, og derfor pantsatte ham 3 hans boder liggende her i byen i Pustervig næst op til Kirsten salig Hans Andersens iboende gård på den ene side og på hjørnet til ---- på den anden side.

** Jens Pedersen prokurator på Jacobus Gesius privilegeret apoteker sst hans vegne med opsættelse her af tinget 30/1 sidst forleden havde stævnet skipper Peder Madsen og Frands Jensen borger sst imod dom og tiltalte dem for 120 sletdaler, som de ham, efter dannemænds forhandling, har forpligtet sig til ham at betale for forurettelser, de forleden sommer ham tilføjet har, idet de har med ham oprettet en kontrakt at føre ham 3 skuder ved med deres førende skude til København i rad efter hinanden, og de af trodsighed og mod forbud den sidste rejse efter kontrakten ikke gjort, men lod dem forfragte med en anden købmand, og for sådan trodsighed ved retten blev tiltalt og til skippere og dannemænds underhandling hedenfundet. derpå blev således afsagt, så eftersom Jacobus Gesius tiltaler Frands Jensen og Peder Madsen efter deres kontrakt, at Jacobus skal forskaffe dem så meget favneved, som deres skude med kan fuldkommen lades, hvorimod Frands Jensen og Peder Madsen har forpligtet sig at betale Jacobus 120 sletdaler i rede penge, så snart Gud vil deres rejse bliver endt, og hvis pengene ikke bliver betalt, har han deres førende skude at tiltræde, den at gøre sig så nyttig, han bedst kan, indtil han bliver skadesløs holdt. Jacobus beviser med tingsvidne, at han efter kontrakten har forskaffet dem vedet til stranden, men ikke kunne blive det kvit, for skippernes nachlessigheds skyld, og måtte holde vagt derover om nattetide, hvorimod skipperne fremlægger et tingsvidne, hvormed bevises, at de har måttet vente efter vedet, formedelst Jacobi ikke kunne bekomme den ved, som Jørgen Høg havde lovet ham, og derfor formener, at de bør fri for hans tiltale at være. efter forberørte lejlighed og vidtløftig irettesættelse og forsætter vidstes ikke at påkende, men efter oprettede kontrakt tilfandt Jacobus Frands Jensens og Peder Madsens førende skude i ejermands sted at følge til brugelighed, indtil han bliver de 120 sletdaler skadesløs betalt.

(140)

** Rasmus Pedersen Teglgård 3.ting til dele udstedt over efterskrevne.

** Jørgen Andersen underfoged 2.ting til dele udstedt over efterskrevne.

** item 2.ting over efterskrevne.

** item 2.ting til dele udstedt over efterskrevne.

26/3 1668.

** Anders Simonsen, tilholdende i Holme, som sagvolder på sine egne vegne samt Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne stod for retten, og efter et tingsvidne her af tinget 12/3 næst afvigt angående en voldsom foreteelse imellem Laurits Rebslåers hustru og svende og Anders Simonsen 8/2 sidst forleden var læst og påskrevet, fremæskede Jens Hansen af Holme sin sandhed i samme sag at aflægge, og han fremkom og vidnede, at 8/2 da kom han og Anders Simonsen på

reberbanen og ville gå til byen, da kom Anders Simonsen i parlament med Peder Rebslårsvend, som slog Anders Simonsen i hovedet med en sten, og han så, at Laurits Rebslåers hustru kom omkuld, men han ikke så, at Anders Simonsen stødte eller skød hende omkuld.

(141)

** Rasmus Nielsen salpeterinspektør, som eftermålsmand på salig Hans Olufsen af Norge hans arvingers vegne, samt Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne de stod nu her for retten, og efter den fange Reer Christensen nu for retten ledig og løs var fremkommet, og nu som tilforn blev advaret og formanet at han sin sandhed om salig Hans Olufsens død og bane ville bekende, da vidnede han og benægtede ved højeste ed og oprakte fingre, at han ikke var skyldig eller havde givet nogen årsag til den salig mands død, og var Rasmus Nielsen og Jørgen Andersen i dag 3.ting på sandemænd begærende og advarede dem, at de i dag 14 dage skulle møde her ved tinget deres ed og tov at gøre.

** Jørgen Andersen underfoged på generalfiskal Christen Pedersen hans vegne æskede vidne angående det udlæg, som Christoffer Skult KM byfoged og Rasmus Pedersen Teglgård skulle have gjort hos Peder Jensen Bonde på Henrik Landgraf af Hamborgs vegne efter en ---- dom 13/11 1665. så fremkom Niels Olufsen smed og vidnede, at samme dag, som Peder Sørensen rådmand blev begravet, skikkede byfogden Christoffer Skult bud til ham, at han skulle gå og opdirke Peder Jensen Bondes dør, og da ville han ikke gå, før byfogden gik med ham, og da de kom til døren, sagde han til Christoffer, at han ikke kunne opdirke døren, da sagde byfogden Christoffer Skult til ham, at han skulle bruge kongens nøgle, da svarede han, at han selv skulle bruge kongens nøgle, og da stødte byfogden en rude ind af Peder Bondes vindue og lukkede vinduet op og bad Peder Bonde, han skulle lukke op, hvortil han svarede og sagde, Christoffer Skult det har i intet fornøden, hvorefter de talte sammen på sankt Olai kirkegård, og ikke han så, at Peder Bonde havde nogen degen eller gevær, hvormed han gjorde modstand. andre vidnede det samme.

** Rasmus Pedersen stadsprokurator sst på Søren Christensen skomager og Peder Pedersen Spørring borger sst, tilforordnede værger for salig Mikkel Kvottrups børn, deres vegne. Rasmus Teglgård lod læse og påskrive en dom her af tinget 21/11 1667, hvori Peder Pedersen Kvottrup borger sst er tildømt at betale til Søren Christensen skomager hans plejesøn Mikkel Mikkelsens kapital 214 daler med 1 års rente, og Peder Spørring hans plejebørns kapital nemlig Maren Mikkelsdatters kapital 114 daler med 10 års rente og Anne Mikkelsdatters kapital 114 daler med 3 års rente, som er deres fædrene arv at betale inden 15 dage eller derefter at lide nam, og hvis ikke fuldkommen betaling imod forhåbning bekommes kan, da han derfor ved høringsdele at lide tiltale. på samme dom findes skrevet, at vurderingsmænd 10/1 1668 gjorde udlæg i Peder Pedersen Kvottrups gård for ovennævnte kapital, og da befandtes at restere 65 daler af plejebørnenes kapital. og da Peder Kvottrup ikke endnu til 4.ting har rettet for sig, blev ham ved 6 høringer delt for samme gæld.

(142)

** Laurits Espensen rebslager havde stævnet Søren Lauritsen boende i Borum for doms fornyelse, og tiltalte ham for 5 sletdaler, som han ham efter hans obligation, dateret 16/5 1666, er skyldig blevet, som han ikke godvilligt ville betale, hvorfor han har forhvervet dom over ham her til tinget forleden 28/2, hvor han blev tildømt at betale gælden inden 15 dage, hvorefter han nu blev tilfundet at betale gælden inden 15 dage.

** Erik Jørgensen borger sst på Frands Jensen skipper borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 23/1 sidst forleden havde stævnet efterskrevne udenbys personer, og tiltalte dem for hvis, de ham er skyldig blevet efter hans regnskabsbog. derimod mødte Knud Andersen i Morsholt og fremlagde efterskrevne indlæg, at samme gæld var betalt med savskåret træ fra hans skov og bød sig til regnskab. derefter blev således afsagt, at de indstævnede bør deres gæld at betale inden 15 dage. belangende Knud Andersen i Morsholt erbyder sig til regnskab, da henfindes denne sag for overkøbmand sst dem at imellem regne.

(143)

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder sst hans vegne havde stævnet Jacob Sørensen, forvalter over Havreballegårds len, imod dom og fremlagde Niels Madsens efterskrevne regnskab med Jacob Sørensen fra 1654-1668, som blev på 308 rigsdaler, og dernæst et skriftligt indlæg, at han har ladet Jacob Sørensen stævne, fordi han ikke på andre måder kan komme til afregning med ham, og formener han straks bør et gøre afregning med ham eller lide tiltale ved høringsdele. eftersom Jacob Sørensen ikke var hjemme, blev sagen med bevilling opsat i 8 dage.

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder sst hans vegne med en landstings stævning af Viborg landsting 29/1 sidst forleden havde stævnet Frands Andersen Vesten, barnfødt i Århus, imod dom, og ham tiltalte for 173 sletdaler efter hans efterskrevne udgivne obligation, dateret Kalundborg 22/4 1651, til Bodil Hansdatter salig Tomas Bonums efterleverske i Kalundborg. dernæst blev fremlagt efterskrevne transport af samme obligation til Niels Madsen, skriver på Havreballe, dateret Kalundborg 15/7 1651, og dernæst i rette lagde et skriftligt indlæg, hvorefter Frands Vesten blev tildømt at betale samme gæld med rente inden 15 dage.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Jesper Jensen kræmmer og Jens Nielsen Langballe borger sst deres vegne havde stævnet Jacob Rasmussen Molbo borger sst, og tiltalte ham, for han ikke har villet levere dem de anparter af lutrekedler og bryggerkedel, som han skal have i leje, som de er og har været værger for, ifølge skiftebrev efter salig Jens Jacobsen forrige krudtmester hans efterleverske salig Kirsten Andersdatter, dateret 7/3 1656. hvorimod at svare mødte Jacob Rasmussen og fremlagde efterskrevne købebrev, dateret 12/2 1657, hvori afgangne Kirsten salig Jens Jacobsen krudtmagers børns tilforordnede værger sælger til velb Mogens Friis børnenes krudtmølle liggende i Torskov med al den rettighed og tilbehør, hvorfor Mogens Friis skal give 400 sletdaler, dog dersom børnenes morbror Niels Andersen krudtmager, som erbyder sig at give 100 sletdaler mere for samme krudtmølle, end den er vurderet for, skal han møllen nyde og den inden lørdag aften med rede penge at betale. derpå blev fremlagt efterskrevne skødevidne her af tinget 23/7 1663, hvori Anders Lauritsen KM visitør sst på sin plejedatter Kirsten Jensdatter, som nu er i mands værge, Oluf Christensen på Anne Jensdatters vegne, Jens Nielsen Langballe på salig Karen Jensdatters og Jesper Jensen kræmmer på deres bror salig Jacob Jensens vegne, som enhver for sig har været tiltagen at være værge og formynder for, og Clemend Ditlevsen på sin hustru Kirsten Jensdatter, som ommeldt er, hendes vegne skødede og solgte Anders Jensen deres anparter i den krudtmølle her for byen. derimod fremlagde Jacob Rasmussen Molbo sit efterskrevne indlæg, at da han tiltales for lutrekedel og bryggerkedel, deres plejebørn er arveligt tilfaldet efter deres salig forældre, som han skulle have haft i leje, så fremæsker han hans udgivne kontrakt og lejebrev derpå eller andet nøjagtigt bevis, men tvært imod fremlægger han deres købebrev til velb Mogens Friis på samme krudtmølle og deres skøde, hvormed de på ny sælger samme krudtmølle, denne gang til Anders Jensen, hvorfor han formener sig for deres trætte fri at være. derpå blev således afsagt, så

efterdi intet lejebrev eller andet bevis om forskrevne lutrekedel fremlægges, men med købebrev og skøde bevises, at værgerne har solgt krudtmøllen, lutrekedel og bryggerkedler, da vidste byfogden ikke Jacob Molbo nogen betaling derfor at kunne tilfinde, før anderledes for ham bevises.

(145)

** Rasmus Pedersen stadsprokurator fuldmægtiget på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 13/2 sidst forleden havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom, der iblandt Jon Møllers hustru Anne Sørensdatter i Skørring mølle og tiltalte dem for gæld efter hans regnskabsbog, hvilken gæld de blev tildømt at betale inden 15 dage.

(146)

** Jørgen Andersen underfoged på Dorte Friis, salig Niels Sørensens efterleverske, i København hendes vegne havde stævnet Gertrud Nielsdatter, salig borgmester Christen Jensens efterleverske sst, imod dom og tiltalte hende for hvis, hun efter hendes salig mands kontrakt hende skyldig var, og i rette lagde salig borgmester Christen Jensens efterskrevne kontrakt med salig Niels Sørensen, forrige hospitalsforstander i København, dateret 3/9 1661 angående oppebørslen af landgilden af Laurentii vicarie i Århus kapitel, hvorpå resterede 60 sletdaler, som hun blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged 3.ting til dele udstedt.

** item 3.ting til dele.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Bernt Schröder borger og handelsmand til Lübeck hans vegne med opsættelse her af tinget 20/2 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne personer imod dom, og tiltalte dem for gæld ifølge efterskrevne obligationer, der iblandt Karen salig Niels Jensen Gesings sst, Karen Sørensdatter salig Anders Pedersens sst, Silke Christensdatter salig Hans Hansens sst, hvilken gæld de blev tilfundet at betale. belangende Silke Christensdatter, eftersom hun har vedersagt arv og gæld efter hendes salig mand, vidstes hende ikke noget at kunne tilfinde, men Bernt Schröder pro kvota sin betaling med andre kreditorer efter boets tilstand at annamme. belangende Karen Sørensdatters obligation, som hun over skifte har benægtet og for falsk beskyldt, vidste byfogden ikke derpå at turde kende, men indfandt den post for sin tilbørlige overdommer.

(147)

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Christensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 30/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer imod dom og tiltalte dem for gæld efter hans regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

** ende, Gud alene æren.

(1)

** anfangen i Jesu navn.

2/41668.

** Jørgen Andersen underdegn på KM og byens vegne så og på sagvolderens Anders Simonsens vegne af Holme. synsmænd vidnede, at de 8/2 sidst forleden var efter KM byfogeds begæring at syne Anders Simonsens sår og skade, og da havde han et blodigt hul og sår i hans hoved, hvilken skade han beskyldte Laurits Rebslåers hustru Dorte for at have gjort ham overfald, og hans svend Peder for at have slået ham samme sår. og nu stod Laurits Rebslåer her for retten og svarede dertil, og benægtede ved ed, at hans hustru ikke havde gjort Anders Simonsen nogen sår eller skade.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Lauritsen borger sst hans vegne lod fordele efterskrevne udenbys personer for hovedgæld.

** Jørgen Andersen underfoged på Mikkel Lauritsen borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Peder Nielsen hatmager borger sst for hovedgæld 7 mark, som han ikke ville betale.

** Rasmus Pedersen stadsprokurator på Søren Christensen skomager og Peder Spørrings vegne opbød og tilbød alle og enhver, om nogen var, som ville købe eller leje den gård på Vestergade, som tilforn tilhørte Peder Pedersen Kvottrup, som Søren Christensen og Peder Spørring på salig Mikkel Kvottrups børns vegne, som de er værger for, er indlagt i efter en bytingsdom, om nogen ville købe eller leje den, skulle de den gerne bekomme, hvem som mest ville give.

** Jørgen Andersen underfoged på Evert Fastelirch borger og handelsmand til Lübeck hans vegne havde stævnet Tomas Andersen borger sst imod dom og fremlagde Tomas Andersens efterskrevne pantevidne her af tinget 24/1 1667, lydende på 121 rigsdaler, og for samme penge pantsatte det øvrige i hans gård på Torvet, han selv beboer, som beholden er for forrige deri panthavende, hvorefter Jørgen Andersen satte i rette og formente, at Tomas Andersen burde betale 121 rigsdaler med rente inden 15 dage, eller derefter have indvisning, hvilket han blev tilfundet.

** Jørgen Andersen underfoged på Tomas Jostsen kleinsmed borger sst hans vegne 1.ting til dele udstedt over Rasmus Nielsen Brendstrup borger sst for 4 sletdaler, han ikke vil betale.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Maren Clemendsdatters vegne 1.ting til dele udstedt over Jens Lauritsen i Galten.

** Jens Pedersen på Jens Vinters vegne 3.ting til dele udstedt over efterskrevne for gæld, de har været salig Morten Hvas skyldig.

(2)

** Jens Lauritsen borger sst havde stævnet Jens Christoffersen Dal imod dom og tiltalte ham for 10 daler, han var ham skyldig, men fordi ingen genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator sst på hr Frands Henriksen Blichfeld, sognepræst i Vitten, hans vegne. Christen Pedersen Frost borger sst solgte og skødede til hr Frands Henriksen hans hus på Brobjerg beliggende, næst op til Envold Hattemagers ejendom, han selv iboer, på den ene og til Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Skrivers ejendom på den anden side, og strækker sig med dets hosliggende have fra adelgaden og ned til den store voldå, hvilket hus han efter pantevidne her af tinget 17/10 1667 da havde pantsat hr Frands Henriksen for 80 rigsdaler.

** Mikkel Jensen på sin husbond Jørgen Juel rådmand sst hans vegne havde stævnet Søren Jensen, tjenende Helle salig hr Svend Arbos, for dom og tiltalte ham for 12 daler for forløfte på sin brors vegne, og fremlagde en dom her af tinget 21/3 1667, hvori Søren Jensen er tildømt at betale Jørgen Juel 12 daler inden 15 dage eller derfor at lide nam af hans bo og gods. og findes derpå skrevet, angående udlæg efter dommen at gøre, at Søren Jensen kunne ikke forevise vurderingsmændene noget, eftersom han ikke mere var i Helle salig hr Svends tjeneste. derefter blev afsagt, at Søren Jensen bør sin gæld med omkostning straks betale, eller derfor at lide videre tiltale og dele.

** Jens Pedersen prokurator sst på Jens Sørensen Vinter, formynder for salig Morten Hvasses umyndige barn, hans vegne æskede 3.ting til dele, og gav Maren Clemendsdatter sag for 1 rigsdaler, som hun til salig Morten Hvas efter hans regnskabsbog var ham skyldig, hvorimod blev fremlagt hendes efterskrevne skriftlige svar, at eftersom Jens Vinter lader mig tiltale for en tromme, som Morten Hvas har ladet levere på byens vegne, den tid byen 1657 udgjorde en del soldater efter nådigste befaling, da er derimod mit korte svar, at salig Morten Hvas den tid var byens kæmner og derfor muligvis af min salig husbond, som en øvrighedsperson, befalet den at forskaffe og sig til regnskab føre, men om den af hans kæmnerregnskab er udelukket, ved jeg ikke, og om så er, vedkommer det mig ikke at betale hvis, kæmneren i min salig husbonds tid kan have udlagt og leveret på byens vegne, med mindre min salig husbonds hånd fremvises, at han derfor lovede. sagen blev opsat 8 dage.

9/4 1668.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne så og Anders Simonsen af Holme sagvolder på sine egne vegne i rette lagde, i sandemændenes påhør, kaldsvidner og efterskrevne tingsvidner her af tinget 20/2, 26/3, 2/4 og 12/3 sidst forleden. derimod mødte Laurits Rebslåer hans hustru Dorte Svendsdatter og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 5/3 sidst afvigt, og benægtede ved hendes højeste ed og oprakte fingre, at hun ikke havde gjort Anders Simonsen nogen skade. og efter der var sat fylding på sandemændene, fremstod de og fremlagde deres efterskrevne skriftlige ed og tov, at eftersom Laurits Rebslåers svend Peder forsætligt har overfaldet Anders Simonsen på sin alfare vej og gjort ham et blodigt sår, da bør han for samme sin voldelige overlast at bøde til KM, byen og sagvolderen fulde voldsbøder efter loven.

(4)

** Jørgen Andersen underfoged på Christen Frandsen og Jens Pannerup begge borgere sst, forordnede værger for salig Anders Vestens børn og arvinger, deres vegne opbød og tilbød den gård på Brobjerg, som Jørgen Høj iboede og afflyttede, som den salig mands arvinger er tilfaldet efter skiftebrevs formelding, både til køb eller leje, på det den salig mands børn og arvinger ikke derover, at gården står ubeboet og øde, skulle fange stor skade.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Jens Sørensen Vinter, forordnet værge for salig Morten Hvas hans umyndige barns vegne med 6 høringer lod fordele efterskrevne personer for hovedgæld.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Eske Abelsen af Mariager hans vegne med opsættelse her af tinget 26/3 sidst forleden havde stævnet Helle Jensdatter, salig hr Svend Arbos, imod dom og tiltalte hende for 184 rigsdaler efter hendes udgivne brev, dateret 22/6 1664, som skulle have været betalt 22/6 1665. herimod at svare mødte Søren Jensen, tjenende Helle Jensdatter, og på hendes vegne tilbød Jens Pedersen velb Mogens Kruse til Spøttrups forløftes obligation og brev lydende på 1000

rigsdaler, dateret Viborg Luciadag 1654, såfremt Jens Pedersen på sin principals vegne ville annamme indførsel for sin pretenderede sum deri, hvortil Jens Pedersen svarede og formente, at hans principal havde forlov at søge sin betaling i hendes bedste løsøre, hvilket ham lystede, såfremt hun ikke efter forskrivningen med rede penge ville betale. derpå blev således afsagt, så efterdi Helle Jensdatters obligation fremlægges, hvori hun sig forpligter at betale i gode uforfalskede sølvmønt og ingen andre varer, vidste byfogden ikke imod hendes obligation at kunne kende, men på rettens vegne tilfandt hende forskrevne 184 rigsdaler at betale med lovens rente og billig anvendt omkostning inden førstkommende 15 dage, eller derfor at have nam og vurdering i hendes bo, bedste gods og løsøre, hvor det er eller findes kan efter recessen.

(5)

** Rasmus Nielsen salpeterinspektør som eftermålsmand på salig Hans Olufsen af Norge hans arvingers vegne samt Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne i rette lagde efterskrevne KM brev og rejsepas til Rasmus Nielsen og en fange Reer Christensen, dateret København 17/1 1668, samt borgmester og råds svar, dateret 13/2 1668 og kaldsvidner og tingsvidne her af tinget 13/2 sidst forleden, og fremdeles efterskrevne tingsvidne af Københavns byting 1/6 1664, hvori Christen Pedersen sejlingskarl vidnede, at for et år siden lå Oluf Tollesens søn Hans Olufsen med sin skude i Frederiksodde og ville til Norge, og da kunne Hans Olufsen og hans bådsmand Reer Christensen ikke komme overens. derefter blev fremlagt efterskrevne underskrevne kundskab fra Tunøs indbyggere, hvori de vidnede, at de havde set skuden på en usædvanlig måde flakse omkring, noget efter kom den til sejls igen og gjorde sit bedste at gå vesten om øen, men da vinden var for skarp, lod de ankeret gå og kom i land med båden, og den ældste Reer Christensen, som sagde sig at være styrmand, var ilde såret både på legemet og på det ene kindben, og han begav sig til præsten hr Christen Rasmussen og begærede en seddel, hvorledes han var medhandlet, thi han mente sig straks med skuden til en anden ort at sejle, men da præsten fornemmede, at styrmanden var helt beskænket, og han så forskrækkelig ud i ansigtet, og i den ene hånd bar en stor kniv, og endog den ene kæbe var gennemskåret, drak han dog tobak, så røgen gik ud gennem skrammen, da turde han ikke lade ham ind i sit hus, men gik ud i gaden til ham og spurgte, hvem der havde såret ham, da svarede han, min skipper, som ejede både skude og gods, at da han havde så handlet med ham, sprang ham selv i søen og stod længe over vandet som en sælhund, og da turde præsten ikke længere tale med ham om den sag, for han var ganske drukken. samme kundskab var dateret og underskrevet 18/7 1665. dernæst blev fremlagt efterskrevne tingsvidne af Samsø birketing 28/1 1665, hvori efterskrevne vidnede, at 18/10 1663 ankom Oluf Tollesen af Norge og hans søn Anders Olufsen at eftersøge et menneske, som var flydt i land for Nordby strand, og da fremviste den dødes klæder og sølvdupper, hvilke Oluf Tollesen straks vedkendtes at have været hans salig søn Hans Olufsens. derpå blev fremlagt efterskrevne borgmester og råds dom her af Århus rådstue 22/3 1666 anlangende en skude, som tilhørte skipper Hans Olufsen af Frederikstad, hvorom sætfogden til Århus byting havde dømt 22/10 1633, og endvidere højesterets dom 8/9 1666 og en afskrift af Københavns rådstueprotokol 12/7 1665. derpå, efter der var sat fylding på dem, fremlagde sandemændene deres skriftlige ed og tov, eftersom de af fremlagte dokumenter erfarer, Reer Christensen og Hans Olufsen har været i bordag og klammeri, som Reer Christensen har fremvist mange sår at have haft, og skaden af Hans Olufsen at have bekommet, som lader sig anse, Reer sit liv har af nødværge befriet inden skibsborde, som han ikke andetsteds kunne vige, da vidste sandemændene ikke at kunne befri Reer jo at være banemand og af nødværge at være gjort, og bør derfor at komme til bod og bøde efter loven.

(7)

** Christen Lauritsen KM byfoged på Christen Pedersen KM generalfiskal hans vegne havde stævnet Peder Nielsen Bonde borger sst imod dom, og tiltalte ham for han 13/11 1665 imod Christoffer Skult og Rasmus Pedersen Teglgård samt deres medhavende sig modvilligt har forment dem dør og port til hans iboende lejehus sst, og med en dragen degen truet og undsagt dem og ikke ville oplukke for dem, og Christen Lauritsen fremlagde efterskrevne dom af rådstuen 2/9 1665, hvori Peder Jensen Bonde blev tildømt efter hans obligation og forskrivning at betale Henrik Landgraf samme sin gæld inden 15 dage eller efter dets forløb lide nam og vurdering i hans bo, bedste gods og løsøre. derefter fremlagde Henrik Landgraf af Hamborg hans efterskrevne klage på tysk til generalfiskalen, og derefter fremlagde generalfiskalens efterskrevne ordre til Christen Lauritsen, dateret København 29/2 1668, om at lade tiltale Peder Jensen Bonde for betaling af hans gæld til Henrik Landgraf og derfor borgen at stille, samt for hans overlast og trusler imod rettens betjente at dømmes i KM nåde og unåde. derefter blev i rette lagt Peder Jensen Bondes efterskrevne obligation på tysk lydende på 454 mark lübsk, dateret Århus 12/3 1662, og endnu blev fremlagt efterskrevne tingsvidne her af tinget 26/3 1668. hvorimod Peder Jensen Bonde fremlagde efterskrevne skriftlige svar, hvori han benægter, at han havde ikke degen, bøsse eller noget andet gevær den tid, der skulle gøres udlæg. derefter blev afsagt, så efterdi det med tingsvidne bevises, at de ikke har seet Peder Jensen Bonde sig med noget gevær at have befattet, men dog selv har været til stede, da udlæg skulle have været gjort, men af misforstand sig anstillet sin retmæssige gæld ikke at ville med god vilje betale, da tilfandt dommeren ham til Henrik Landgraf sin fordring at betale. for det andet eftersom Peder Bonde for sin forseelse efter loven vel kunne have blevet straffet, men eftersom det nu for generalfiskalen er blevet andraget og bevilget, da efter irettesættelsen tilfandt dommeren Peder Jensen Bonde hos kongen for sin forseelse benådning at søge.

(9)

** Jørgen Andersen underfoged på Tomas Jostsens vegne 2.ting til dele udstedt over efterskrevne.

** Mikkel Jensen på sin husbond Jørgen Juel rådmands vegne 1.ting over Søren Jensen hos Helle Jensdatter for 12 daler efter dom.

** Erik Jørgensen tilbød på Frands Jensens og Peder Madsens vegne til Jacobus Gesiuses fuldmægtig efter deres kontrakt 120 sletdaler, hvortil han svarede, at når de blev fuldgjort for skadeslidelse efter dommen, ville han dem gerne annamme

16/4 1668.

** Erik Jørgensen borger sst på skipper Frands Jensen og Peder Madsen borgere sst deres vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker sst for vidner, og nu tilbød ham 120 sletdaler efter deres kontrakt, om han ville dem annamme.

** Rasmus Nielsen salpeterinspektør lod læse og påskrive stiftslensmand velb Jørgen Friis hans bevilling til ham, at han er anordnet at procedere for Jacobus Gesius mod byfogden Christen Lauritsen, skipper Frands Jensen og Peder Madsen, og fremlagde en skriftlig stævning udstedt 14/4 næst afvigt, og befindes efter påskriften 15/4 at være forkyndt, og eftersom sagen ikke befindes lovligt at være indstævnet, er ham ikke noget i dag i den sag udstedt at fange beskrevet.

** Rasmus Nielsen salpeterinspektør stod for retten og efter at Reer Christensen af fængslet var frembragt her for retten, og sandemændenes ed og tov var oplæst, forpligtede han sig inden i dag 18 uger at betale den mandebod, som han til salig Hans Olufsens næste frænder skal udgive.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne. Reer Christensen forpligtede sig, at han inden 3 uger skulle betale den mandebod, som han skal udgive til KM og Århus by for salig Hans Olufsens død.

** Jens Lassen rådmand sst. Søren Pedersen boende i Harlevholm og Niels Hansen Tysk, rytter under oberst Rantzaus kompagni, solgte og skødede fra dem og deres hustruer og til Jens Lassen en øde ejendom, liggende ved Mindet, næst norden ved Mikkel Lauritsen bager hans hus og næst sønden op til salig Anne (blank) hendes hus, og strækker sig i vester til adelgaden og i øster ud til stranden, med al sin tilliggelse, ligesom salig Jacob Lauritsen Resendal det nydt og brugt har.

** Jørgen Andersen underfoged på Peder Jensen Bonde borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 27/2 sidst afvigt havde stævnet Oluf Rasmussen Gius borger sst imod dom og tiltalte ham for 6 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Mikkel Willer borger til Lübeck hans vegne med opsættelse her af tinget 5/3 havde stævnet Niels Pelsen i Sabro imod dom, og tiltalte ham for 26 sletdaler, som han har lovet og godsagt for Christen Germandsen i Vitten til Gertrud Lauritsdatter 1/2 1662, og eftersom Mikkel Willer samme 26 sletdaler i sin betaling over skifte efter salig Jacob Nielsen i Århus 19/6 1666 skal være udlagt, formener han, at han pligtig er til ham at betale. derefter blev afsagt, at efterdi ingen genmæle er gjort, så blev Niels Pelsen tildømt at betale samme gæld.

(10)

** Peder Nielsen smed borger sst på smedelavets vegne, som han er oldermand for, med opsættelse her af tinget 5/3 sidst afvigt havde stævnet Hans Nielsen og Poul Jensen kandestøbere, Abraham Brøst og Laurits Mönich kobbersmede borgere sst imod dom, og i rette lagde efterskrevne indlæg, hvori han tiltalte dem, for de aldrig har villet møde i lavet eller gøre deres lavs rettighed. herimod at svare fremlagde Hans Nielsen kandestøber efterskrevne indlæg, at han flere gange havde mødt i lavshuset og tilbudt, efter foregående dom og recessen, sig i deres lav at indgive, hvilket lavsbrødrene ikke ville samtykke men sagde, at han skulle give efter deres vedtægt, som var 12 daler. dernæst fremlagde Laurits Mönich efterskrevne skriftlige indlæg, at hverken de eller deres formænd og siden kobbermanufakturerne her ved byen har nogen tid beskaffet sig noget med smedelavet, og smedene aldrig kan sige, at deres lav kan nytte dem på deres håndværk enten med svende eller drenge, og derhos fremlagde efterskrevne dom her af tinget 28/9 1665, hvori efterskrevne smede blev tilfundet sig i smedelavet at indgive, dog ikke til nogen vis penges udgift videre, end recessen tillader. derpå blev for retten afsagt, eftersom kandestøberne fremlægger deres svar, og efter recessen og dom her af tinget 28/4 1665 tilbyder lavet og dets oldermand at betale de penge, som recessen befaler dem at udgive, da vidste byfogden ikke imod recessen, funderede skrå og forhvervede dom efter eget tilbud dem at kunne befri, men tilfandt Hans Nielsen og Poul Jensen kandestøbere sig i smedelavet at indstille og betale en gylden efter Christian 3.reces. belangende kobbersmedene Abraham Brøst og Laurits Mönich, så efterdi ikke bevises, at to af deres formænd har været i lavet, og forskrevne dom formelder borgmester og råd derom anordning at gøre, hvilket ikke efter recessen er stævnet, vidste byfogden ikke derimod at kende, men indfandt dem for borgmester og råd imellem at kende og anordning at gøre efter recessen.

(12)

** Mikkel Jensen på Jørgen Juel rådmand hans vegne 2.ting til dele over Søren Jensen hos Helle salig hr Svends efter forgangen dom.

** Jørgen Andersen på Tomas Jostsens vegne 3.ting til dele over Rasmus Nielsen Brendstrup.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og sagvolderens vegne gav last og klage over Peder Hyrde, som vogter Vestergades hjord, for overlast og skade, han skal have tilføjet Niels Mikkelsen skolemesters kone Anne Olufsdatter, og begærede 1.ting til voldsdele over ham.

23/4 1668.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på velb fru Anne Lorentz til Skårupgård, salig magister Hans Brochmand, forrige superintendant over Århus stift, hans efterleverske hendes vegne havde stævnet Rasmus (blank) murmester i København for syn, og begærede 8 borgere og synsmænd udnævnt til at syne og bese hendes iboende gård sst, hvis brøst, som findes på murerarbejdet, som Rasmus Murmand på samme gård har foretaget, og da blev af tinget opnævnt efterskrevne at møde på onsdag på åstedet.

** Jørgen Andersen underfoged på Tomas Jostsen kleinsmed borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Rasmus Nielsen Brendstrup for 4 sletdaler for et beslag til en kiste, som han for ham gjort har, og han ikke vil betale.

** Rasmus Pedersen borger sst. efterskrevne vidnede, at de 6/2 1668 blev af borgmester og råd samt KM byfoged af tinget opkrævet at skulle dele og skifte de boder og ejendom i Vestergades ende imellem Jens Rasmussen Låsby borger sst, som er værge for salig Peder Sørensen Vinters datter Anne Pedersdatter på den ene og Rasmus Pedersen salig Peder Sørensens søn på den anden side, som er hans egen værge, og da tilkom Anne Pedersdatter for sine 166 sletdaler 7 spender hus i den nordre ende op til gården, og Rasmus Pedersen for sine 385 sletdaler de 9 spender øde hus til Møllegyden.

** Jens Pedersen beediget stadsprokurator på Sidsel Nielsdatter salig Peder Sørensen, forrige rådmand sst, hans efterleverske hendes vegne. agtbare karl Jacob Bartolomeusen, barnfødt i Randers, gav Sidsel Nielsdatter afkald og endelig kvittering, at hun samt hendes medarvinger efter bemeldte hendes salig mand skal være kvit, fri og kravsløs af Jacob Bartolomeusen og hans arvinger for al hvis arvegods, som Jacob Bartolomeusen arveligt efter hans salig mor Anne salig Bartolomeus Jacobsens af Randers, og hans morfar salig Jens Andersen Karlby, fordum rådmand i Århus, og mormor Maren Pedersdatter var og kunne tilfalde, som salig Peder Sørensen havde under sit værgemål.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på magister Hans Rumand, sognepræst og kannik til domkirken sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de Hans Rumand skyldig er, som de blev tildømt at betale.

(13)

** Jens Pedersen prokurator på Jens Sørensen Vinter, værge for salig Morten Hvas hans umyndige barn hans vegne med opsættelse her af tinget 12/3 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne personer her i byen imod dom, og tiltalte dem for hvis, de til salig Morten Hvas efter regnskabsbog og dom skyldig var, og som de blev tildømt at betale inden 15 dage, dog ikke Helle salig hr Svends, idet der intet bevis blev fremlagt.

** Erik Jørgensen borger sst på Søren Sørensen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 6/2 sidst forleden havde stævnet Jens Lauritsen skipper, og tiltalte ham for 6 daler, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Lauritsen møller borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 5/3 sidst afvigt havde stævnet Jacob Christensen felbereder sst imod dom, og tiltalte ham for 22 sletdaler, som ham på sin hustrus vegne efter rigtig lodseddel er tilfaldet over skifte efter salig Peder Sørensen, fordum rådmand sst, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Christen Frandsen, Jens Sørensen Pannerup og Jørgen Arentsen, tilforordnede værger for salig Anders Sørensen Vesten hans børn og arvinger deres vegne med opsættelse her af tinget 16/1 sidst forleden havde stævnet Niels Lauritsen borger sst imod dom, og ham tiltalte for efter afregning over skifte for 16 daler. hvorimod at svare mødte Rasmus Pedersen prokurator på Niels Lauritsens vegne med en skriftlig stævning og opsættelse her af tinget 30/1 sidst afvigt, hvormed han havde stævnet Maren salig Anders Vestens efterleverske imod dom, og hende tiltalte for hvis omkostning, han havde haft på hendes gård på Brobjerg, han i 2 år har påboet, som bedrog sig 14 daler, som han formente bør at afkortes i hvis, han hende skyldig var. derefter blev afsagt, eftersom Niels Lauritsen tiltales for 16 sletdaler, hvorimod han fremlægger fortegnelse på adskilligt, han på deres plejebørns tilfaldne gård har bekostet, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end bemeldte værger ved 4 uvildige dannemænd samme reparation at lade efterse, og Niels Lauritsen at godtgøres i hvis, han til deres plejebørn skyldig er, og hvis han da skyldig kan blive, bør han inden 15 dage at betale.

(14)

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på hr Frands Sørensen Blichfeld, sognepræst i Vitten, hans vegne med en opsættelse her af tinget 12/3 sidst afvigt havde stævnet Maren Olufsdatter salig Niels Ibsens efterleverske, Jørgen Juel rådmand, Jens Lassen rådmand, Christen Jensen Basballe og Jens Sørensen Vinter borger sst imod dom, og Rasmus Pedersen berettede, at hr Frands Blichfeld er indlagt for sin fordring 203 sletdaler over skifte efter salig Karen Christensdatter, salig Jens Clemendsens, af dato 5/3 1666, i de 4 boder liggende ved åen næst op til Jens Lassen rådmands gård, og da de indstævnede med ham deri skal være indlagt, nemlig Maren Olufsdatter for 20 daler, Jørgen Juel for 28 daler, Christen Basballe for 81 daler, Jens Lassen for 13 daler og Jens Sørensen Vinter for 52 daler, og da samme boder er vurderet for 400 sletdaler, satte derfor i rette, om han ikke bør at have sin anpart afskiftet i den ene ende, idet han beklager sig at være brøstholden, idet han ingen leje af samme boder bekommer, men boderne, som er meget brøstfældige, bliver forværrede af årsag, han ikke sin anpart har vidst. derpå blev afsagt, at eftersom ingen genmæle er sket, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end hr Frands Blichfeld jo bør ved uvildige dannemænds deling sin anpart have afskiftet fra den ene ende i de 4 boder, så vidt hans fordring kan sig bedrage.

** Jørgen Andersen underfoged 2.ting til voldsdele over Vestergårds hyrde.

** Jens Pedersen på Hans Kandestøbers vegne 1.ting til dele over Karen Krogs for 3 sletdaler, hun er ham skyldig.

** Jørgen Juel 3.ting over Søren Jensen hos Helle salig hr Svends efter foregående dom.

1/5 1668.

** Jens Pedersen byens prokurator i rette lagde en overretsdom her af rådstuen 9/4 næst afvigt, med påskrift, at 21/4 1668 havde efterskrevne efter denne dom gjort udlæg i Helle, salig hr Svend Arbos, hendes efterskrevne ejendomme for 179 sletdaler. så fremkom Søren Jensen, tjenende Helle salig hr Svends, og svarede hertil på hendes vegne og formente, at ejendommene var for ringe vurderet, og hun agtede at lade tage anden vurdering, hvortil svarede Jens Pedersen og tilbød at afkorte på hans fordring 50 sletdaler, om Helle med rede penge ville betale ham.

(15)

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Sidsel Nielsdatter salig Peder Sørensen, fordum rådmand sst, hendes vegne havde stævnet hr Niels Sørensen Ørsted sognepræst i Holme imod dom og fremlagde hr Niels Ørsted hans udgivne efterskrevne håndskrift, dateret 29/10 1651, hvormed han har solgt til Peder Sørensen borger i Århus 20 tønder byg at levere på hans loft. derefter blev fremlagt hr Niels Ørsteds missive til Peder Sørensen om at låne 10 sletdaler, som han vil betale med korn, dateret 8/12 1631, hvorefter Jens Pedersen satte i rette og formente, hr Niels Ørsted pligtig er til Sidsel Nielsdatter at levere 20 tønder byg eller 30 sletdaler, han derpå har bekommet. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Christen Andersen borgersøn sst. Anders Tomasen rådmand solgte og skødede til sin søn Christen Andersen en hans ejendom, liggende på Skolegade, næst sønden til Peder Tygesens iboende gård og næst norden til Anne Olufsdatters iboende gård, og strækker sig fra adelgaden og ud til havet øster og vester, med halv brønd i gården, hvoraf Peder Tygesen den anden halvpart tilhører.

** Jon Baltsersen på sin husbond Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske, hendes vegne. velforstandige karl Villum Rasmussen Testrup med fuldmagt af Clemend Rasmussen Testrup på samtlige salig Rasmus Testrups arvingers vegne solgte og skødede fra sig selv og sine brødre og til Maren Clemendsdatter to gårde liggende på Mejlgade, og strækker sig fra Villum Rasmussen Testrup hans eget porthus og til hans stald, som er 39 alen, og i bredden tvært over til Rasmus Nielsens gårds planker i den østre ende 30 alen, og i den vestre ende fra Villum Testrups stald og til fornævnte gårds planker 19 alen, og det med tilliggende to gårdsavl i alle Århus vange.

** Jon Baltsersen lod læse og påskrive en oprettet kontrakt og købebrev imellem Maren Clemendsdatter og Jens Pedersen prokurator og fremæskede Jens Pedersen, at han derefter ville give skøde, hvortil han svarede, at han erbød sig at give skøde derefter, når han måtte fange sin kontrakt og købebrev igen.

** Jens Hvas kapitelsridefoged er 1.ting til dele over Bendix Væver for hr Johan Lønborg udstedt.

** Jørgen Andersen på KM, byens og sagvolderens vegne 3.ting til voldsdele over Peder Vestergårds hyrde udstedt for slagsmål.

** Jens Pedersen på Hans Nielsens vegne 2.ting til dele over Karen Krogs udstedt.

(16)

7/5 1668.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne samt Christen Lauritsen skrædder, boende i Fruering, sagvolder lod ledig og løs fremkalde en afdanket rytter Christen Jensen Holst, barnfødt i Voldum, som på spørgsmål svarede, at han ikke var kendt i Skanderborg eller Fruering eller vidste, at han havde været der, men for 3 uger siden fulgtes han med en sergent og 3 ryttere fra Skanderborg til Århus, og da kom de igennem en stor kirkeby, som han ikke vidste hvad hed, og videre bestod han, at den degen, han havde hos sig, den havde han med sig, da han kom fra sin bror Niels Jensen i Fårup, og at han havde købt den kårdeklinge neden for Palles gård i Herst af en person, han ikke kendte. så fremstod Christen Lauritsen og vedkendtes samme kårdeklinge, som Christen Jensen havde med sig her for retten, og sagde, at om natten imellem 23/4 og 24/4 blev den ham sammen med efterskrevne gods bortrøvet ved 12 slet, da han og hans hustru Anne Jespersdatter lå i deres første søvn. og nu stod Christen Lauritsen skrædder her for retten med Christen Jensen Holst og ved sin ed bekræftede, at 24/4 næst afvigt var Christen Holst med to andre personer i hans hus og begærede brændevin til købs af ham og fik intet, eftersom han intet havde, og nu tilspurgte Christen Lauritsen ham, hvor han var samme nat, da svarede han, at han var i Fårup til sin bror Niels Jensens. så stod Christen Lauritsen skrædder for retten og lagde hånd på Christen Jensen Holst og vedkendtes fornævnte kårdeklinge, som Christen Jensen havde med sig og var ham frastjålet, og ham for sin tyv vedkendtes, og begærede kælderen og fængsel til ham at forvare indtil sagens uddrag.

** Jens Pedersen stadsprokurator på velb fru Anne Lorentz til Skårupgård salig magister Hans Brochmand, forrige superintendant over Århus stift, hans efterleverske hendes vegne og beviste med tingsvidne her af tinget 23/4 næst afvigte at have stævnet Peder Rasmussen murmester i København for syn og vidner. og nu fremstod for retten synsmænd og afhjemlede deres efterskrevne syn til hvis brøstfældighed, som findes på den bygning, som Peder Rasmussen murmester havde betinget med salig mester Hans Brochmand om, i Bispegården sst ved domkirken liggende.

(17)

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Niels Mikkelsen danske skoleholder sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Peder Hyrde, som vogter Vestergades hjord, for vold og skade, han 1/4 sidst forleden havde gjort Niels Mikkelsens hustru Anne Olufsdatter.

** Erik Jørgensen borger sst på Mikkel Willer af Lübeck hans vegne med opsættelse 26/3 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne, der iblandt Tomas Andersen og Kirsten Pedersdatter salig Peder Vinters, imod dom, og tiltalte dem for gæld efter deres efterskrevne obligationer. så mødte Rasmus Pedersen Gius og i rette lagde skiftebrev efter hans far salig Peder Sørensen Vinter, forrige borger sst, sluttet 22/6 1667, hvori findes indført blandt anden gæld Mikkel Willer i Lübeck fordrer 16 daler, og er derfor indlagt i 5 boder i Møllestien. derefter blev afsagt, eftersom intet genmæle er

sket, da tilfandt byfogden de indstævnede at betale deres gæld. belangende Kirsten salig Peder Vinters, som beviser, at hun til Mikkel Willers gæld har ladet gøre udlæg, som dog ikke af ham er fordret, og som han ikke er fornøjet med, og med håndskrift bevises, gælden hun selv med hendes søn har gjort, da bør hun betale samme gæld inden 15 dage.

(18)

** Niels Madsen KM tolder sst med opsættelse her af tinget 26/3 sidst afvigt havde stævnet Jacob Sørensen, forvalter over Havreballegårds len, imod dom, og tiltalte ham for gæld efter Niels Madsens efterskrevne regnskabsbog og fremlagde efterskrevne indlæg, at han har ladet Jacob Sørensen stævne, fordi han ikke på andre måder kan komme til afregning med ham, og formener han straks bør et gøre afregning med ham eller lide tiltale ved høringsdele. derpå blev afsagt, eftersom borgmester Jacob Sørensen sig ikke i dag til nogen erklæring fremstiller, da tilfandt byfogden Jacob Sørensen nu straks rigtig afregning med Niels Madsen at gøre eller derfor at lide tiltale og dele.

** Anders Lauritsen borger sst med opsættelse her af tinget 26/3 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne personer og tiltalte dem for gæld, Jens Bay for et gårdsavl, Rasmus Jensen skomager for hans borgerskabspenge og Anders Jørgensen bådsmand for husleje, hvorimod Anders Jørgensens hustru mødte og ved ed bekræftede, boden at have opsagt. derefter blev de indstævnede tilfundet deres gæld at betale, og eftersom ikke var fremlagt nogen kontrakt eller bevis på den fordrede husleje, da kunne Anders Jørgensen ikke tilfindes nogen betaling, før anderledes blev bevist.

(19)

** Jens Hvas på hr Johans vegne 2.ting til dele over Bendix Væver for 9 mark

** Jørgen Andersen underfoged 1.ting til dele over Otte Smed for gæld.

** Jens Hvas 1.ting til dele over Tomas Ørsted for 2 rigsdaler.

** Jørgen Andersen på Mogens Skolemesters vegne 1.ting til dele over mester David Badskær for gæld.

** Jens Pedersen på Hans Kandestøbers vegne 3.ting over Karen Krogs til dele.

** Jon Baltsersen på sin husbond Maren Clemendsdatters vegne 2.ting over Jens Pedersen efter oprettet købebrev og kontrakt.

** Erik Jørgensen på Søren Sørensen rådmands vegne 1.ting til dele over Anders Lauritsen efter foregående dom her af tinget 7/2 1667 for 94 sletdaler.

14/5 1668.

** Rasmus Pedersen prokurator på hr Frands Henriksen Blichfeld, sognepræst i Vitten, hans vegne havde stævnet Maren Olufsdatter salig Niels Ibsens efterleverske, Jørgen Juel rådmand, Jens Lassen rådmand, Christen Jensen Basballe og Jens Sørensen Vinter borger sst at møde på åstedet i de 4

boder ved Mindet, som hr Frands Blichfeld er indlagt i, da ved uvildige dannemænd at lade sin part afdele, og i rette lagde efterskrevne dom her af tinget 23/4, hvorpå findes skrevet, at efterskrevne 4 dannemænd i overværelse af Jens Lassen og på Christen Jensen Basballes vegne hans søn Jens Christensen Basballe havde rebet og delt de 4 boder, og udlagt de 2 boder, liggende næst ved Jens Lassens våning, som han iboer, som i bredden er 13 sjællandske alen, hvilke 2 boder er hr Frands tillagt for 203 sletdaler.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Hans Nielsen kandestøber borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Karen Krogs, indvåner sst, for hovedgæld 3 sletdaler, som hun ham skyldig var, og ikke er mødt til genmæle, men retten til foragt været overhørig.

(20)

** Jon Baltsersen på sin husbond Maren Clemendsdatter hendes vegne lod læse og påskrive efterskrevne købebrev og kontrakt imellem Maren Clemendsdatter og Jens Pedersen prokurator sst, hvori han med sin hustru Maren Pedersdatters fri vilje og velberåd hu sælger til Maren Clemendsdatter en hans gård med hosliggende have på Studsgade, som han selv iboer, dateret 28/4 1668, hvorefter Jon Baltsersen fremæskede Jens Pedersen, at han efter sit løfte skulle give skøde på ejendommen, og eftersom Jens Pedersen ikke sig dertil i dag har villet bekvemme, var Jon Baltsersen over ham derfor 1.ting til dele udstedt.

** Jørgen Andersen underfoged på skipper Søren Olufsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 26/3 nærværende år havde stævnet Anne Tomasdatter, salig Johan Utrechts efterleverske sst, imod dom og tiltalte hende for 10 rigsdaler, hendes husbond af ham havde lånt i København 11/8 1660 efter hans obligation, hvorimod blev fremlagt Anne Tomasdatters skriftlige indlæg, hvori hun beråber sig på, at hendes medarvinger ikke er stævnet. derpå blev afsagt, at efterdi håndskriften ikke forpligter medarvinger at betale, og Anne Tomasdatter gælden vedgår, vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end hun bør at betale hendes salig husbonds obligation med anvendte omkostninger inden 15 dage.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Sidsel Nielsdatter salig Peder Sørensen, fordum rådmand sst, hans efterleverske hendes vegne med opsættelse her af tinget 1/5 angående gældssag imod hr Niels Sørensen Ørsted sognepræst til Holme efter hans to udgivne obligationer, hvorimod hr Niels Sørensens fuldmægtig fremlagde efterskrevne tingsvidne af Havreballegårds birketing 13/5 nærværende år, hvori efterskrevne vidnede om hvor meget korn, de havde leveret på hr Niels Sørensens vegne til Peder Sørensen i Århus, og derefter blev fremlagt hr Niels Sørensens indlæg, at ovennævnte korn bør at afkortes i Sidsel Nielsdatters fordring, hvorpå blev således afsagt, at hr Niels Sørensen bør inden 15 dage at betale Sidsel Nielsdatter resten af forskrevne korn eller rede penge, eller derfor lide nam og vurdering.

(21)

** Jens Hvas 2.ting til dele over Tomas Ørsted udstedt.

** item på hr Johan Lønborgs vegne 3.ting til dele over Bendix Væver.

** Jørgen Andersen 2.ting til dele over Otte Smed udstedt.

** item på Mogens Skolemesters vegne 2.ting til dele over David Badskær udstedt.

** Erik Jørgensen på Søren Sørensens vegne efter foregående dom over Anders Lauritsen for gæld 2.ting til dele udstedt.

21/5 1668.

** Anders Sørensen Nygård på velagte ungkarl Søren Jensen borgersøn sst og nuværende i København hans vegne. efterskrevne borgere vidnede, at Søren Jensen er født i Århus af ægte forældre, hans far Jens Iversen, fordum bager og borger sst, hans mor Maren Jensdatter, og Søren Jensen har skikket sig ærligt, kristeligt og vel, og de vidste ham intet andet at beskylde, end hvis ærligt og ret var.

** Hans von Meulengracht til Eskilsø hans ridefoged Søren Mikkelsen havde stævnet doktor Matias Brobjerg, hr Peder Jacobsen i Favsing og Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens i Århus, med en underskrevet kaldsseddel, som så formeldte, eftersom min principal mons Meulengrachts medinteresserede i salig Peder Jacobsens gård i Århus, nemlig salig borgmester Hans Pedersens arvinger doktor Matias de Brobergue, hr Peder Jacobsen i Favsing på salig Jens Jacobsens børns vegne, som han er værge for, og salig borgmester Anders Lydiksens arvinger har forårsaget mig på deres vegne at gøre en stor omkostning at drive til ende ved dom, idet de ikke i førstningen, da sagen var stævnet, gav deres mening til kende, hvad enhver deri kunne være berettiget, og så af sidste dom fornemmes min principal deri er berettiget 647 sletdaler, salig borgmester Hans Pedersens arvinger 196 sletdaler, salig Jens Jacobsens børn 315 sletdaler, borgmester Anders Lydiksens arvinger 41 sletdaler, som er tilhobe 1200 daler, som gården på de tider skal være vurderet for, stævnes derfor de medinteresserede til deling på samme gård at annamme pro kvota efter den vurdering derpå gjort er, hvorefter Søren Mikkelsen begærede af tinget udnævnt 4 dannemænd og borgere sst fornævnte gård dem imellem at dele, og dertil blev opnævnt efterskrevne borgere.

(22)

** Jørgen Andersen underfoged på Mogens Skov borger og handelsmand sst hans vegne fremæskede de borgere sst, som i dag 8 dage her af tinget var opnævnt til synsmænd, hvorefter de fremkom og afhjemlede deres efterskrevne syn på hvis brøstfældighed, som fandtes på salig Maren Christensdatters salig Jens Trues gård. varsel til Søren Sørensen rådmand, Christen Jensen Basballe, Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, og Karen Christensdatter, salig Hans Nielsens.

** Vidi Christensen i Skød med opsættelse her af tinget 9/4 næst afvigte havde stævnet Laurits Espensen rebslåer borger sst imod dom, og tiltalte ham for 5 sletdaler for 2 slagtenød, han af ham købt har, hvilken gæld ham blev tildømt at betale.

** Hans Bendixen borger og vinhandler sst med opsættelse her af tinget 5/3 næst forleden havde stævnet Tomas Andersen borger sst imod dom, og ham tiltalte for hvis dynd, dræk og møg, som af hans gård skal være udkommet og ligger i den gade, som løber til Kræmmerhuset, så og hvis urenlighed, som findes i det stræde, som løber fra Borgporten og i sønder til fornævnte gade, som er meget slem og kommer udaf Tomas Andersens secret, og i rette lagde efterskrevne synsvidne her af tinget 13/2 sidst afvigt. herimod at svare mødte Tomas Andersen og tilbød gerne at bortskaffe alt

hvis møg, som af hans gård kan være udkommet, og at han havde ladet rengøre sit secret og ville straks ud til gaden lade det tillukke. derpå blev afsagt, at Tomas Andersen bør samme sit løfte inden 3 dage at efterkomme eller derfor at lide straf efter borgmester og råds sigelse.

(23)

** Hans Bendixen med opsættelse her af tinget 5/3 næst afvigt havde stævnet Hermand Kirchoff og Christen Frost imod dom, og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen med fuldmagt af salig Hans Hansen Haj, fordum borger sst, på samtlige den salig mands kreditorer deres vegne havde stævnet hr Peder Jacobsen i Favsing og talte med en af hans piger, nemlig Margrete Jensdatter, imod dom og tiltalte ham for 93 sletdaler efter efterskrevne dom her af tinget 18/4 1667, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged 3.ting til dele over Otte Smed for 2 mark stål.

** item på Mogens Skolemesters vegne 3.ting over mester David Badskær.

** Jens Hvas over Tomas Ørsted 3.ting udstedt til dele.

** Jon Baltsersen for Maren Clemendsdatter over Jens Pedersen 2.ting til dele.

** Rasmus Pedersen over stor Søren Glarmester 1.ting til dele.

(24)

** Erik Jørgensen på Søren Sørensen rådmands vegne 3.ting til dele over Anders Lauritsen, men på begæring blev det på 2.ting til dele bestående.

28/5 1668.

** Hans Bendixen havde stævnet Jens Sørensen Vinter, Christen Jensen Basballe, Niels Christensen Vegerslev, Jens Jacobsen Møller, Jens Christensen Basballe og Jens Rasmussen Lassen på sine egne og medarvingers vegne samtlige borgere sst for hvis klage og vidner, han agter at forhverve angående den ubillighed som ham i sin vinhandel vederfares imod efterskrevne KM privilegium, hvormed bevilges han alene at måtte sælge fransk, spansk og andre slags vin, dateret København 20/1 1663, hvorefter Hans Bendixen gav last og klage over skipper Rasmus Jensen for hvis vin, han til sit bryllup i kandetal har ladet hende, item over Anders Nygård for hvis vin, han til sit bryllup 1/3 næst afvigt i kandetal eller pottetal har ladet hende, og i lige måder over Jørgen Stær for hvis vin, han til trolovelse 13/3 i potte og kandetal har ladet hente, som han agter at bevise.

** ydermere Hans Bendixen æskede vidne, og for retten fremstod Søren Christensen, boende i Ølsted, og vidnede, at den flaske vin, som han 18/5 næst afvigte kom ud til Hans Bendixen med, købte han til Jens Jacobsens, og hans pige tappede det, og Jens Jacobsens bror Peder Jacobsen befalede hende at tappe det, hvortil Jens Jacobsen svarede, at det ikke var med hans vilje eller videnskab, at samme vin skal være solgt i hans fraværelse.

** hr Mikkel Eskildsen Guds ords tjener til Århus hospital. Jens Sørensen Vinter borger og handelsmand sst solgte til hr Mikkel Eskildsen Hjortshøj en hans ejendom liggende på Vestergade næst op til Vorfrue kirkes vestre rist på den vester ende og øster op til en anden Jens Sørensen Vinters ejendom, og strækker sig i bredden fra adelgaden og på Vorfrue kirkegårdsmur, som salig Villum Skot tilforn har iboet.

** Jens Sørensen Vinter borger og handelsmand. hr Mikkel Eskildsen hospitalspræst sst hans fuldmægtig Jens Sørensen Pannerup borger sst bekendte hr Mikkel Eskildsen af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Sørensen Vinter 200 sletdaler, og derfor pantsatte ham ovennævnte hans ejendom på Vestergade, som han tilforn af Jens Vinter ved skøde købt og bekommet har.

(25)

** Jens Hvas ved 6 høringer lod fordele Tomas Ørsted for 2 rigsdaler, som han ham for kost og logement skyldig er.

** Rasmus Pedersen stadsprokurator på borgmester og råds vegne til 4.ting aflyste alt ulovligt kvæg, være sig geder, får, svin eller andet, som mod byens vedtægt findes her på byens mark, og enhver sit ulovlige kvæg af marken at holde, eller og at have sig selv at tilskrive, hvis skade derover fanges.

** Jon Baltsersen på sin husbond Maren Clemendsdatters vegne i rette lagde et købebrev og kontrakt, og efter den var læst og påskrevet, fremkom for retten Jens Pedersen stadsprokurator sst og solgte og skødede til Maren Clemendsdatter hans gård, liggende på Studsgade, næst op til Laurits Feldballe hans ejendom på den ene side og til salig Jacob Nielsens arvingers ejendom på den anden side, med hosliggende have og tilliggende gårdsavlinger i alle Århus vange.

** Søren Jensen borger sst. Laurits Sørensen borger og hestekøber sst solgte og skødede til Søren Jensen en kornhave liggende på marken bag klostret ved den gård, Laurits Sørensen nu iboer, og strækker sig i længden 50 sjællandske alen og i bredden 31 sjællandske alen, og ligger imellem Søren Jensens egen have på den vestre side og salig Christoffer Skomagers have på den anden side, og strækker sig med den søndre ende til Laurits Sørensens egen have og med den nordre ende på to asketræer til (blank).

** Gunde Gundesen, fordum rådstueskriver sst, havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, borger og handelsmand, sst imod dom, og tiltalte ham for 165 sletdaler efter hans efterskrevne obligation og forløftes brev, hvori Jens Christensen Vegerslev og Jens Rasmussen Værn kender sig skyldig at være Gunde Gundesen 350 sletdaler, som er for hans 4.part i det skib, salig Hans den Døber kaldet, ungefer 50 læster drægtig, som de ham afkøbt har, og for Gunde Gundesen kan være bedre forsikret, godsiger Jens Christensen Vegerslev for bemeldte sin svoger Jens Rasmussen Værn, dateret Århus 20/7 1665, med påskrevne afbetalinger af Jens Vegerslev, hvorpå resterer 165 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(26)

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jens Sørensen Vinter, forordnet værge for salig Morten Hvas hans umyndige barns vegne havde stævnet Helle, salig hr Svend Arbos, imod dom og tiltalte hende for 10 daler, som hun efter salig Morten Hvasses regnskabsbog er skyldig. hvorimod mødte Helle

salig hr Svends og fremlagde salig hr Svend Arbos regnskabsbog, udi samme regnskab findes skrevet at være betalt hans gæld til Morten Hvas for varer, han bekom 28/9 1650 og 22/8 1657. da for nogen årsagers skyld blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen på vellærde mand hr Gregers Gregersen hans vegne med opsættelse her af tinget 1/5 sidst afvigt havde stævnet Erik Nielsen i True imod dom, og tiltalte ham for 32 sletdaler, som han ham skyldig er efter hans efterskrevne obligation, dateret Århus 14/3 1662, hvori Erik Nielsen herredsfoged i Hasle herred kender sig skyldig at være Gregers Gregersen, barnfødt i Århus, 50 sletdaler, som ham er tilfaldet efter sin salig far Gregers Nielsen, fordum borger i Århus. endnu findes derunder således skrevet, er betalt på samme håndskrift 14/4 1667 betalt 18 sletdaler, Gregers Gregersen. derpå blev afsagt, siden ingen genmæle er gjort, da blev han tildømt samme 32 sletdaler at betale inden 15 dage.

** Jens Hvas 2.ting til dele over Niels Olufsen smed udstedt.

** Rasmus Pedersen 2.ting til dele over Søren Glarmester.

4/6 1668.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på velb fru Anne Lorentz til Skårupgård salig magister Hans Brochmand, forrige superintendant over Århus stift, hans efterleverske hendes vegne. vurderingsmænd vidnede, at de i dag, før ting holdtes, havde været i en have liggende ud til Kannikegade imellem Eske Klokkers hus på den vestre side strækker sig i sønder til de boders jord ud til åen, og i øster til hr Johan Lønborgs have, på den østre side i viddelsen ud til gaden 48 sjællandske alen, og ud til Eske Klokkers og ud til boderne i lige bredde og længde, og da samme have ugavnlig befandtes, vurderede de den for 100 sletdaler.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Mogens Mogensen Skov, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Kirsten Christensdatter salig Hans Nielsens, Maren Clemendsdatter salig borgmesters, Søren Sørensen rådmand sst og Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, imod dom og tiltalte dem for et pant, som salig Maren Christensdatter, salig Jens Jensen Torups, med hendes lovværge salig Hans Nielsen, fordum borger sst, gjort har her til bytinget 22/4 1652 til sin kones farfar salig Jens Andersen og sin hustru arveligt er tilfaldet, lydende på hovedstol 250 sletdaler, og for samme penge pantsat hendes gård liggende på Brobjerg næst sønden for Jens Andersens gård og norden til Hans Jensens gård, og eftersom ingen af den salig kvindes arvinger i så langsommelig tid har villet tilegne dem samme gård, men imod pantebrevet har ladet den forfalde, da satte han i rette og formente, at den ham som et brugeligt pant burde at efterfølge. for nogen årsagers skyld blev sagen opsat 6 uger.

(27)

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jacob Verkamp af Skanderborg hans vegne havde stævnet Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens efterleverske sst, imod dom og tiltalte hende for 398 sletdaler efter en højesterets dom, og satte i rette, at hun uden længere ophold bør ham betale, og fremlagde samme højesterets dom, dateret 12/9 1667, som til slutning formelder, at efterdi den gård, Magdalene Matiasdatter har taget til ejendom, befindes efter taksering at være 100 rigsdaler mere værd, end hendes fordring var, og da Jacob Verkamps formand Hans Nielsen til samme sum har været berettiget, da bør hun benævnte 100 rigsdaler at betale med rente fra den tid,

hun gården til ejendom annammede, indtil betaling sker, samt processens billige bekostning, og derhos fremlagde specifikation derpå. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst på mester Hans Rumand, sognepræst til domkirken i Århus og kannik i kapitlet sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 23/4 sidst forleden havde stævnet efterskrevne og tiltalte Jørgen Possementmager for 7 daler og Søren Ålmand for husleje 3 daler, som de blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen prokurator på borgmester og råds vegne 2.gang advarede samtlige borgerskab at gøre deres part færdig af digerne omkring markerne, som forsvarligt kunne være.

** Erik Jørgensen på Mikkel Mikkelsens vegne 1.ting til dele over Mikkel Johansen for en tønde kød, han for ham solgt til Rostock og ham ikke vil betale.

** Rasmus Pedersen 3.ting til dele over Søren Andersen glarmester.

** Jens Hvas over Niels Olufsen smed 3.ting til dele udstedt.

** Jon Baltsersen på sin husbond Maren Clemendsdatters vegne og Jens Pedersen på sine egne vegne opkrævede hver synsmænd til at syne den gård, Jens Pedersen iboer, som han til Maren Clemendsdatter solgt har.

** Jens Pannerup over Jacob Læsø i Hadbjerg i Galten herred 1.ting til dele udstedt.

** Didrik Christensen hospitalsforstander 1.ting tilbød, om nogen havde sået uvidende i hospitals avling, ville han give dem frøgæld igen.

** Jørgen Andersen på Laurits Kobbersmeds vegne 1.ting til dele over Jens Jensen på Brobjerg for 3 mark og Karen Ibsdatters Krogs for 5 mark.

** Jørgen Andersen på skipper Tomas Mikkelsens vegne 1.ting til dele over Peder Jensen Bonde for 18 mark.

(28)

** Jens Pedersen på Anne Pedersdatter, barnfødt i København, hendes vegne havde stævnet Jens Nielsen bager borger sst imod dom, og tiltalte ham for 30 sletdaler efter hans brev, dateret Århus 9/3 1661. formedelst intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** ydermere Jens Pedersen prokurator på Karen Jensdatter, tjenende Christian Henrik Petters KM forordnet inspektør, hendes vegne havde stævnet Mikkel Johansen skipper og borger sst imod dom, og tiltalte ham for 11 sletdaler, han til hans hustrus søster Karen Jensdatter skyldig er, men fordi intet genmæle er sket, blev sagen opsat 14 dage.

11/6 1668.

** Niels Sørensen, tjenende Jens Sørensen Vinter, på Jens Rasmussen Låsby borger og handelsmand sst hans vegne havde stævnet Jesper Nielsen Hutfeld og Jacob Sørensen borgere

borgmestre sst, Morten Jørgensen Sommerfeld og Jens Christensen Vegerslev overformyndere sst for opbudsvidne, og i rette lagde en underskrevet lodseddel så formeldende, Anne Pedersdatters arvelod efter hendes salig far Peder Sørensen Vinter beløber sig 191 sletdaler. dertil er udlagt først i de 5 boder i Møllegyden i Vestergades ende, hvori hende efter deling de to boder er tilfaldet for 166 daler og resten i efterskrevne gods, hvorefter Niels Sørensen tilbød, om nogen var, som samme gods og ejendomme ville købe, skulle de det gerne bekomme, og i lige måder om nogen var, som samme boder ville leje.

** Erik Jørgensen borger sst på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 1/5 næst afvigt havde stævnet Jesper Jensen, kræmmer borger sst, imod dom, og tiltalte ham for 16 daler for adskilligt, han af ham bekommet har 1661-62 efter hans regnskabsbog, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på skipper Laurits Rasmussen Todbjerg borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 14/5 næst afvigt havde stævnet Jens Sørensen ---- borger sst imod dom og tiltalte ham for 11 sletdaler efter hans efterskrevne obligation, dateret 20/2 1661, og som han blev tildømt at betale.

(29)

** Rasmus Pedersen prokurator sst på Jens Lassen rådmand sst hans vegne havde stævnet Mikkel Johansen, skipper og borger sst, imod dom, og ham tiltalte efter hans efterskrevne skadesløs forpligt, dateret 15/4 1667, for 19 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Jens Pedersen prokurator sst på Jens Sørensen Vinter borger sst, tilforordnet værge for salig Morten Hvas hans umyndige barn hans vegne med en opsættelse her af tinget 28/5 næst afvigt bød sig i rette mod Helle, salig hr Svend Arbos efterleverske, og fremlagde Morten Nielsen Hvas hans regnskabsbog, hvori fandtes skrevet hvis, hr Svend havde bekommet 23/9 1651 og 22/8 1657 til en sum af 9 mark. derimod blev fremlagt hr Svends regnskabsbog, hvori fandtes skrevet, 21/8 1657 bekom hr Svend Arbo af mig underskrevne Morten Nielsen Hvas på Vestergade 1 tønde Lüneburg salt, som han har mig redeligt betalt med alt andet, han mig afhandlet har til denne dag. derefter blev afsagt, efterdi fremlægges to døde mænds regnskabsbøger, som findes stridige, vidste byfogden ikke deri at kunne kende, men den for overkøbmand indfandt.

(30)

** Jens Jensen Basballe 1.ting over Jørgen Possementmager.

** Erik Jørgensen på Mikkel Mikkelsens vegne 2.ting til dele over Mikkel Johansen.

** Jørgen Andersen underfoged på Laurits Kobbersmeds vegne 2.ting til dele over Karen Krogs.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Jacob Verkamp, indvåner ved Skanderborg, hans vegne med opsættelse her af tinget 4/6 næst afvigt imod Magdalene Matiasdatter fremlagde en højesteretsdom dateret 12/9 1667, samt efterskrevne specifikation på omtalte kapital, rente og omkostning til vognleje, fogder, skrivere, papir, kost og tæring fra 16/10 1656, da hun lod salig Rasmus Bagers gård på Mejlgade sig for ejendom tilvurdere for 150 sletdaler, og til 8/4 1668, som beløber sig til 392 sletdaler, som hun blev tildømt at betale.

(31)

** Jørgen Andersen på Tomas Mikkelsens vegne 2.ting til dele over Peder Bonde.

** Didrik Christensen forstander i hospitalet 2.gang tilbød frøgæld, om nogen var, der uvidende havde sået i hospitalets jord.

** Jørgen Andersen underfoged på Sidsel salig Mads Værns, fordum borger sst hans efterleverske hendes vegne med opsættelse 5/3 1668 havde stævnet efterskrevne udenbys personer og tiltalte dem for hvis, de til Sidsel salig Mads Værns, hendes salig forældre, salig bror og salig Jens Madsens tilfaldne arv efter salig Peder Pedersen, fordum på Åkær, som hendes salig mand værgede for, og fremlagde efterskrevne gældsbreve, hvoraf nogle var til hendes salig far Søren Clemendsen og til Peder Pedersen, fordum skriver på Åkær, nu indvåner i Skanderup. item blev i rette lagt salig Mads Værns regnskabsbog, hvori findes antegnet hvis, Laurits Sejersen i Jegstrup af sin fars gæld søges for, nemlig en tønde torsk for 6 sletdaler, som Sejer Lauritsen i Holme bekom 5/10 1648, hvorpå de indstævnede blev tildømt deres gæld at betale.

(32)

** Jørgen Andersen på Sidsel salig Mads Værns vegne med opsættelse her af tinget 5/3 næst afvigte havde stævnet efterskrevne udenbys personer, og tiltalte dem for hvis, de til Sidsel salig Mads Værns og Anders Værn befindes skyldig at være, som dem arveligt efter deres salig oldemor Else Mikkelsdatter er tilfaldet efter efterskrevne obligationer og doms formelding, der iblandt Malling Bisgård Niels Jensens børn og arvinger Anne Nielsdatter med hendes mand Søren Mikkelsen i Bisgård, anden Anne Nielsdatter og hendes mand Frands Sørensen i Fløjstrup og deres bror Rasmus Nielsen. Pedholt Mikkel Rasmussens efterleverske Helle N og hendes mand. Hørret Peder Madsens børn og arvinger, som boede i Mårslet, nemlig Niels Pedersen og Mads Pedersen, Mikkel Jensen Worm i Skåde, som har den ene datter. Lemming salig Mikkel Sørensens arvinger i Ormslev Maren Mikkelsdatter og hendes bror Peder Mikkelsen boende i gården, Niels Sørensen i Ormslev, som har den ene søster. Ingerslev Christen Madsens arvinger Tomas Christensen sst, Niels Andersen sst, som er gift med Kirsten Christensdatter og Jens Kattrup i Kolt, som har hans datter. Lillefulden salig Peder Jensens søn Jens Pedersen boende i faderens gård. derefter blev afsagt, efterdi sagen over 6 uger med bevilling har været opsat, dog ikke nogen erklæringer er sket, da blev de tilfundet hver sin anpart at forskrevne gæld at betale.

(33)

18/6 1668.

** Jørgen Olufsen skipper og borger sst lod læse og påskrive en med hans salig hustru Maren Mikkelsdatter hendes arvinger oprettet efterskrevne akkord og forening, lydende at 17/6 1668 har underskrevne med deres svoger Jørgen Olufsen akkorderet om den arvelod, de kunne tilfalde efter hans salig hustru, nemlig Jens Sørensen i Strandkær på egne og søskende Karen Sørensdatter og yngre Karen Sørensdatter deres vegne, som samtlige arver en broderlod og Maren Jensdatter salig Hans Pedersens hustru i Århus, som også arver en broderlod og Birgitte Rasmusdatter i Basballe, som er den salig kvindes halvsøster, og de lovede at give ham afkald.

** Erik Jørgensen borger sst på Søren Sørensen rådmand sst hans vegne. efterskrevne borgere fremlagde deres efterskrevne vurderings forretning, at 15/6 vurderede de den gård, som Rasmus Jensen Holm iboer, og hosliggende bod, som Anders Lollik rytter iboer på Brobjerg med hosliggende have og gårdsavl i alle Århus vange, hvilket kunne være værd 450 sletdaler. desuden vurderede de to boder, som ligger sønden for fornævnte ejendom, som Søren Sørensen rådmand har i pant, som de vurderede at kunne være værd 100 sletdaler.

(34)

** Niels Sørensen, tjenende Jens Sørensen Vinter, på sin husbonds vegne. efterskrevne borgere fremlagde deres efterskrevne synsforretning, at 17/6 1668 var de i den gård og hus på Vestergade øster ved Vorfrue kirke, som Jens Rasmussen Låsby nu iboer, og Morten Hansen nu salig iboede, eftersom Jens Sørensen Vinter, som er den salig mands liden søn Morten Mortensens formynder og værge, har ladet dem opkræve, og havde beseet hvis brøstfældighed, som fandtes på gårdens huse.

** Jørgen Andersen underfoged til 3.ting lod læse og påskrive en landstings stævning af Viborg landsting 20/5 1688, hvormed blev stævnet alle afgangne Hans Hajs af Århus hans efterladte gældnere og kreditorer at møde i hans stervbo 2/7 førstkommende, og da efter rigtigt bevis annamme hvis, dem med rette i boet kan tilkomme.

** Didrik Christensen hospitalsforstander sst hans fuldmægtig Søren Olufsen på hans vegne og i dag 3.ting tilbød alle og enhver, om nogen var, som da havde sået nogen sæd i noget af Århus hospitals tilliggende markjord, ville han give dem deres frøgæld igen, og forbød dem sig med samme jords afgrøde at befatte.

** Peder Rasmussen, barnfødt i Karlby, æskede skøde. Oluf Christensen borger og handelsmand sst solgte og skødede til Peder Rasmussen Karlby en hans gård, liggende på Mejlgade, kaldes Bodils eje, liggende næst norden for salig borgmester Christen Carlsens to boder og sønden til salig Mads Værns gård, som kaldes salig Clemend Smagbiers eje, og det med samme gårds tilliggende avl i alle Århus vange.

** Rasmus Nielsen borger sst på sit barn Mette Rasmusdatters vegne æskede vidne. Anders Sørensen Bendstrup borger sst, som morfar til Mette Rasmusdatter, i rette lagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, at eftersom Gud har bortkaldt hans salig datter Kirsten Andersdatter, som i sit ægteskab har efterladt sig en eneste datter, Mette Rasmusdatter, som er på det 3.år gammel, og for hun kan nyde noget i fremtiden, har Anders Sørensen og hans hustru, som er to gamle folk, af kristelig kærlighed og medlidenhed foræret deres datterbarn i den våning og ejendom på Studsgade, som Rasmus Nielsen, deres salig datters efterladte husbond nu iboer, 100 sletdaler. så var Anders Sørensen her for retten og i hånd tog Rasmus Nielsen og med sin hustrus samtykke gav og forærede deres datterbarn Mette Rasmusdatter i hans gård på Studsgade 100 sletdaler, og for samme 100 sletdaler pantsatte til hende samme hans gård.

(35)

** Christen Lauritsen skrædder, boende i Fruering, berettede, at eftersom han tilforn for nogen tid siden i byens fængsel havde ladet indsætte en afdanket rytter, Christen Jensen Holst, som efter tingsvidne her af retten 7/5 næst afvigte blev antastet med en kårdeklinge, som om nattetide skal være Christen Lauritsen bortrøvet, og da Christen Lauritsen på adskillige steder har ladet søge hvis

gods, som samtidig blev han frarøvet, men dog intet kundskab har kunnet fange om det eller dets tyve og røvere, da begærede han af Christen Holst forpligt, hvilket han ham for retten tilstod, og Christen Holst sig til forpligtede ikke efter denne dag at lade sig befinde i ondt selskab eller tyveri under straf til jern og fængsel på kroppen hans ganske livstid, og inden 8 dage kvittere Århus stift, og ikke efter samme tid sig videre der at lade finde.

** Villum Rasmussen Testrup borgersøn sst med opsættelse her af tinget 27/2 sidst forleden havde stævnet efterskrevne personer her i byen imod dom, og tiltalte Rasmus Bloch drejer for 17 sletdaler, som er for 3 1/2 års husleje af en bod, Karen Krogs for resterende husleje 1660-63 af en bod, Erik Jørgensen drejer 14 daler efter en obligation, dateret 12/8 1660, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Niels Sørensen Hjort i Forlev, efter Hieronimus Poel, slotsskriver på Skanderborg, hans befaling, på Mette Grøns og hendes datter Karen Grøns deres vegne havde stævnet Jacob Sørensen, borgmester i Århus, imod dom og tiltalte ham for en håndskrift, han til sig har annammet lydende på 41 rigsdaler, og lovede enten dets penge eller håndskriften igen at levere, og i rette lagde Jacob Sørensens efterskrevne revers, at Jens Pedersen Grøn, wohnhaftig i Skanderborg, har fremsendt mig en håndskrift af 41 rigsdaler lydende på Hagen Jensen Holm, som jeg lover at indkræve og tilstille Jens Grøn eller også håndskriften igen tilskikke, dateret Skanderborg 24/9 1650 Jacob Sørensen Schandorf, hvorefter Niels Hjort fremlagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, hvori han sætter i rette og formener, at Jacob Sørensen bør sin revers at efterkomme og med rede penge, nemlig 41 rigsdaler, med lovens rente og omkostning til Jens Pedersen Grøns hustru og datter Karen Grøns at betale. da ingen genmæle er sket, blev sagen opsat 6 uger.

(36)

** Jens Pedersen prokurator sst på Jesper Nielsen Hutfeld, borgmester i Århus, hans vegne, Sidsel Nielsdatter, salig Peder Sørensen fordum rådmand sst, hans efterleverske hendes lovværge med opsættelse her af tinget 19/2 sidst afvigt havde stævnet Jacob Lauritsen Møller på hans hustru Dorte Tomasdatters vegne, Oluf Christensen borger sst på sin hustru Kirsten Tomasdatters vegne, og Erik Jørgensen fuldmægtig på Erik Tomasen studiosus hans vegne, Jens Andersen ved Mindet, skipper borger sst, og hans svoger anden Jens Andersen af Kalundborg på hans hustrus vegne imod dom og tiltalte dem for at give hende afkald og kvittering for hvis arvelodder, de efter hendes salig mand Peder Sørensen er tilfaldet, og i rette lagde efterskrevne skiftebrev efter salig Peder Sørensen, begyndt 4/12 1665, samt efterskrevne likvidation dateret 17/2 1668, at da salig Peder Sørensens hustru efter en højesterets dom er tildømt at betale til Anne salig Jacob Matiasens i København for hendes salig mand Christen Sørensens forløfte på salig Jacob Nielsens vegne en sum penge, som bedrager sig til 458 rigsdaler, da på det skifte kunne komme til endskab efter salig Niels Andersen, som var medarving der i boet, har vi været forårsaget at gøre likvidering og overregning, hvor vidt enhver af arvingerne på sin part kan tilkomme at betale og på sin lod at afkortes, når den halve sum, som hendes medarvinger tilkommer at betale, deles i 9 søsterlodder, da enhver at tilkomme på sin lod nemlig Oluf Christensen borger sst en søsterlod 25 rigsdaler, Jacob Lauritsen Møller sst en søsterlod 25 rigsdaler, Erik Tomasen studiosus en broderlod 50 rigsdaler, salig Niels Andersen sst en broderlod 50 rigsdaler, Jens Andersen sst en broderlod 50 rigsdaler, Jens Andersen af Kalundborg en søsterlod 25 rigsdaler. derimod blev fremlagt de indstævnedes efterskrevne skriftlige indlæg, at eftersom det ikke af Sidsel Nielsdatter bevises, vi vores arvelodder til fulde har bekommet, tilmed tilholder os ikke højesteretsdom hendes salig brors gæld at betale, men når os vores arvelodder til fulde bliver leveret, så skal vi gerne give afkald. derpå blev afsagt, at arvingerne

pligtig er uden længere ophold, imod deres resterende arvs annammelse, at gøre Sidsel Nielsdatter afkald.

(38)

** Jens Basballe 2.ting til dele over Jørgen Possementmager

** Erik Jørgensen 1.ting til dele på Søren Sørensen rådmands vegne.

** Erik Jørgensen på Frands Jensen og Peder Madsens vegne tilbød apotekeren 20 daler efter borgmester og råds dom.

** Jens Pannerup 1.ting til dele over Jacob Mortensen skomager i Hadbjerg.

** Jørgen Andersen på Tomas Mikkelsens vegne 3.ting over Peder Bonde.

** item 3.ting over Karen Krogs for Laurits Kobbersmed.

** Jens Basballe over hr Christen Olufsen i Præstholm for hvis han er ham skyldig efter deres forening på rådstuen.

25/6 1668.

** Jørgen Stær borger sst på sin trolovede fæsteenke Anne Pedersdatter, forrige salig Simon Pedersens efterleverske, i rette lagde efterskrevne akkord imellem Anne Pedersdatter og hendes salig mand Simon Pedersens arvinger lydende, jeg efterskrevne Hans Pedersen skrædder, barnfødt i Ebeltoft, vitterliggør at jeg på mine egne samt min svoger Peder Davidsen Best, som har til ægte min søster Dorte Pedersdatter og min anden søster Maren Pedersdatter, tjenende på Christianshavn, som hendes rette født værge, deres vegne er forligt med min bror salig Simon Pedersen, fordum borger i Århus, hans efterleverske Anne Pedersdatter om al hvis arv og gods, som vi kunne arveligt være tilfaldet efter vores salig bror efter skiftebrev, dateret 11/9 1667.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og sagvolderens vegne lod fremstille ledig og løs Peder Pedersen Kvottrup, forrige borger sst, som formedelst den morderiske gerning med salig Laurits Lauritsen i Farre er sket, som han med andre er berygtet for at være skyldig og medvidere i, hvorfor han i byens fængsel er indsat, og på spørgsmål svarede han, at han med sin bror Rasmus Pedersen i Farre hans egne heste og vogn førte ham på vejen til Vendsyssel en 6 mils vej, og han var ikke med at købe den forgift her på apoteket, som salig Laurits Lauritsen er forgiftet med, og han samme dag, samme forgift skulle være købt, var i Sabro herred, og han var samme tid hjemme at holde hus for ham, hans kones søster samt hans steddatter. endvidere benægtede han ved ed, at han intet vidste om den kvinde, som nu rygtes, for nogle år siden skal være ombragt og kastet i Lading sø.

(39)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne fremlagde en varselsseddel af Viborg landsting dateret 20/5 1668, hvormed blev stævnet alle salig Hans Hajs af Århus hans efterladte gældnere og kreditorer at møde i stervboet 2/7 førstkommende, og da efter rigtigt bevis annamme hvis, dem med rette deri boet kan tilkomme. derefter blev fremlagt efterskrevne breve, først en

proklama, dateret 16/6 nærværende år, at byfogden havde stævnet salig Hans Hajs efterskrevne kreditorer i Hamborg, og derefter borgmester og råd af Hamborg deres fuldmagt til Evert Pettersen.

** Jørgen Ditlevsen bager og borger sst lod læse og påskrive efterskrevne købekontrakt, hvori Palle Ibsen borger i Århus og hans hustru Karen Poulsdatter kendes at have solgt til Jørgen Ditlevsen halvparten af hans kålhave, liggende udenfor Munkeport, imellem Oluf Christensens have på den søndre side og Maren salig Niels Ibsens kålhave på den nordre side, og ham arveligt efter hans hustrus salig far er tilfaldet, dateret Århus 12/5 1668 Palle Ibsen egen hånd, hvorefter Jens Pedersen prokurator på Palle Ibsens vegne solgte og skødede samme halve have til Jørgen Ditlevsen.

** Jørgen Andersen underfoged på Frands Mikkelsen skipper og borger sst hans vegne gav Karen Krogs sag for 4 mark, som hun ikke vil betale og derfor ved 6 høringer lod hende fordele.

** Jens Christensen Vegerslev, borger og overformynder sst, med opsættelse her af tinget 21/5 sidst afvigt havde stævnet Jens Rasmussen Værn borger sst imod dom, og ham tiltalte for 165 sletdaler, som han for ham skal have caveret, lovet og godsagt for til Gunde Gundesen, og som han ikke har villet betale, hvilken gæld han blev tildømt at betale

(40)

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 11/6 1668 havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom, og tiltalte Niels Jensen i Skivholme, Niels Pedersen i Mejlby og Niels Nielsen i Mejlby for gæld efter deres efterskrevne obligationer, som de blev tildømt at betale.

(41)

** Jens Pedersen prokurator. Anne Tomasdatter, barnfødt i Nebsager, gav Jens Pedersen fuldmagt og myndighed på hendes vegne at forfølge den voldssag og dets bøder, som Anne Tomasdatter har imod Frands Tybos hustru i Voldby.

** Jens Pannerup 2.ting til dele over Jacob Skomager i Hadbjerg.

** Erik Jørgensen på Søren Sørensens vegne 2.ting over Anders Lauritsen.

** Rasmus Pedersen 2.ting til dele på gammel Jens Basballe hans vegne over hr Christen Olufsen

** item på Jens Basballes vegne 2.ting til dele over Jørgen Possementmager.

** Erik Jørgensen på skipper Frands Jensen og Peder Madsens vegne 2.gang tilbød Jacobus Apoteker 20 sletdaler omkostning efter borgmester og råds dom.

3/7 1668

** Erik Jørgensen borger sst på skipper Frands Jensen og Peder Madsens vegne, borgere sst, i dag til 3.ting tilbød Jacobus Apoteker sst hvis penge, han efter borgmester og råds dom er tildømt at betale, nemlig 120 sletdaler og 20 sletdaler omkostning, imod borgmester og råds dom og andre i

den sag forhvervede dokumenter, hvorimod mødte Jacobus Apotekers fuldmægtig Rasmus Nielsen og tilbød de forhvervede dokumenter, undtagen borgmester og råds dom, som Jacobus selv havde bekostet, og derfor ville Jacobus og selv beholde den, hvortil Erik Jørgensen svarede, at han ville have den, før han leverede pengene.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens efterleverske sst, hendes vegne lod læse og påskrive efterskrevne pantevidne her af tinget 11/3 1647 formeldende, at salig Mikkel Nielsen Brun, da borger sst, har for 300 sletdaler til underpant pantsat salig Rasmus Nielsen, da rådmand sst, en hans gård med hosliggende have og tilliggende markjord, som han iboede, liggende på Brobjerg sønden næst til Jørgen Lauritsens øde eje, norden og vesten til Rasmus Nielsens kornhave, hvorefter Rasmus Pedersen tilbød salig Mikkel Nielsen Bruns arvinger, hans efterladte hustru Anne Andersdatter og hans datter Bodil Mikkelsdatter fornævnte gård, om de den ville indløse. landstingsvarsel til hans efterladte datter Bodil Mikkelsdatter, og bytingsvarsel til Anne Andersdatter, nu boende i Østerby, og til Bodil Mikkelsdatter.

(42)

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator sst på Jens Pedersen Todbjerg borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 21/5 næst afvigt havde stævnet Henrik Bertelsen musicus instrumentalis sst imod dom og tiltalte ham for 36 sletdaler, som resterer på hans efterskrevne udgivne bevis, dateret Århus 26/8 1667, formeldende, kendes jeg Henrik Bertelsen instrumentist i Århus, at eftersom Jens Pedersen Todbjerg borger sst har på min svoger Hans Tidemands vegne af Skien kontenteret velb Peder Harbou til Østergård for 50 daler, som min svoger har udgivet sin håndskrift på, så lover jeg at være Jens Pedersen god for at samme 50 sletdaler bliver betalt, hvorefter blev afsagt, at Henrik Bertelsen bør efter sit forløftes brev at betale Rasmus Teglgård forskrevne 36 sletdaler med lovens rente og anvendt omkostning.

** Mads Hansen Hyldtofte på Knud Mortensen af Branderslev i Lolland hans vegne havde stævnet Anders Tomasen rådmand i Århus imod dom, og tiltalte ham for 263 daler, som Knud Mortensen er tilfaldet på sin hustrus vegne 14/4 1656 efter salig Wulf Baltsersen, fordum rådmand sst, i den gæld hos velb jomfru Birgitte Krabbes til Østergård, hvorom skiftebrevet i den post således melder Offued Jørgensdatters lod, som Knud Mortensen annammer, jomfru Birgitte Krabbes gæld 263 sletdaler, på hvilken gæld Anders Tomasen har annammet tilhørende breve efter hans efterskrevne bevis, som melder, kendes jeg Anders Tomasen borger i Århus, at jeg har hos mig i forvaring på alle Wulf Baltsersens arvingers vegne en håndskrift og tilhørende breve, domme og KM dom på jomfru Birgitte Krabbes til Østergård, hvilke breve skal blive hos mig i forvaring, indtil man kan erlange betaling derfor, dateret Århus 7/9 1656 Anders Tomasen egen hånd. og efterdi Anders Tomasen endnu ingen rigtighed derfor har gjort, da formenes, at han samme breve bør til Knud Mogensen at levere eller samme 263 sletdaler med sin forfaldne rente, årligt 6 procent, fra 1656 til i dag at betale, men da intet genmæle skete blev denne sag opsat 14 dage.

(43)

** Erik Jørgensen borger sst på Søren Sørensen rådmand sst hans vegne bød sig i rette med en dom her af tinget 7/2 1667, hvori Anders Lauritsen, eftersom han selv bekendte af hvidtolden sig at blive skyldig 94 sletdaler, og mod Søren Sørensens tiltale ikke heller nogen erklæring har fremlagt, blev tilfundet samme 94 sletdaler med processens omkostning inden 15 dage at betale, eller derefter at

lide tiltale med høringsdele, hvorefter Erik Jørgensen i dag over Anders Lauritsen begærede 3.ting til dele udstedt.

** Jens Sørensen Pannerup 2.ting til dele over Jacob Skomager i Hadbjerg.

** Jørgen Andersen 1.ting til dele over Jens Dal borger sst.

9/7 1668.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderens vegne lod fremstille ledig og løs Peder Pedersen Kvottrup, forrige borger sst, som nu i byens fængsel er indsat, formedelst han skal være berygtet og udlagt for at være medvider i den morderiske gerning med salig Laurits Lauritsen i Farre, og for ham blev oplæst et tingsvidne her af tinget 25/6 næst afvigte, hvilket han nu med ed bekræftede.

** Jørgen Andersen underfoged på Oluf Christensen borger sst hans vegne. efterskrevne vidnede, at de 6/7 sidst forleden vurderede en gammel forslået ambolt, som Oluf Christensen har i pant af Anders Pedersen Voldum kleinsmed, hvilken skal være pantsat for 5 daler, og vurderede den for 8 sletdaler, og de var hos ejermanden og tilbød ham den at indløse.

** Jørgen Andersen skrædder borger sst fremlagde efterskrevne købekontrakt imellem ham og Maren Clemendsdatter lydende, eftersom Jørgen Andersen skrædder borger sst har afkøbt mig en min gård og hosliggende have på Studsgade næst op til afgangne mester Laurits Nielsen i Feldballe hans våning på den ene side og salig Jacob Nielsen forrige rådmand sst hans boder på den anden side, som jeg den af Jens Pedersen borger og forordnet prokurator sst afkøbt har, og Jørgen Andersen efter ham har antaget og beboet, hvorfor jeg har annammet fuldkommen fyldest, hvorfor jeg giver min tjener Jon Baltsersen fuldmagt til at skøde den til ham. og efter samme kontrakt var læst og påskrevet skødede Jon Baltsersen samme gård til Jørgen Andersen.

(44)

** Jens Sørensen Pannerup borger sst ved 6 høringer lod fordele Jacob Mortensen skomager i Hadbjerg for hovedgæld 13 mark, som han ham efter hans regnskabsbog skyldig er, og ham modvilligt forholder at betale.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Sidsel salig Peder Sørensens vegne lod læse og påskrive en dom her af tinget 18/6 næst afvigte, hvorefter han i dag begærede 1.ting til dele over hendes medarvinger nemlig Jacob Møller, Oluf Christensen og Jens Andersen sst.

** Jørgen Andersen underfoged er 2.ting til dele over Jens Dal borger sst udstedt.

16/7 1668.

** Niels Knudsen borger sst fremlagde efterskrevne opbudsseddel, eftersom jeg af borgmester og råd er tilforordnet værge for salig Henrik Skomagers datter Cathrine Henriksdatter, og ikke endnu har kunnet sælge hendes tilfaldne arvegods efter hendes salig fars død, så forårsages jeg til at opbyde efterskrevne hendes gods, om nogen vil det købe.

** Rasmus Jørgensen borger sst havde stævnet efterskrevne borgere imod dom og tiltalte Niels Pedersen murmand på Studsgade, Rasmus Murmand, Bendix Væver og Rasmus Væver for gæld, men fordi ingen af de indstævnede var mødt til genmæle, blev sagen opsat 6 uger.

(45)

** Laurits Lund borger i Horsens på Bodil Sørensdatter bagerkone salig Laurits Stigsen, forrige borger i Horsens, hans efterleverske, nu boende i Skanderborg, hendes vegne havde stævnet Anne Rasmusdatter salig Rasmus Lassen, forrige borger og handelsmand her sst, hans efterleverske så og hendes børn Jens Rasmussen, Rasmus Rasmussen, Oluf Rasmussen, Mette Rasmusdatter og Niels Madsen KM tolder med sin hustru Maren Rasmusdatter, og tiltalte dem for 35 sletdaler, som salig Rasmus Lassen skal have godsagt til Laurits Stigsen på salig Jens Sørensen Fårup, forrige borger i Århus, hans vegne, og fremlagde efterskrevne salig Jens Sørensen Fårups obligation, dateret Horsens 1/6 1654, lydende på 100 sletdaler, som er for en liden skude, som han af Jørgen Nielsen i Kalundborg bekommet har, og han tilforn af Laurits Stigsen købt har, hvorpå fandtes skrevet, læst over skifte i salig Laurits Stigsens efterladte hus i Horsens 24/3 1655. derefter blev fremlagt Rasmus Lassen borger i Århus hans efterskrevne missive og forløftesbrev, dateret Århus 9/6 1653, og derpå begærede dom. på salig Rasmus Lassens arvingers begæring blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen borger sst på Erik Tomasen studiosus her af byen hans vegne havde stævnet Tomas Zachariasen, skomager borger sst, imod dom og tiltalte ham for 5 daler, som han til salig Peder Sørensen forrige rådmand sst har skyldig været efter dom her af tinget 7/9 1665, og Erik Tomasen på skifte efter den salig mand er tilfaldet, hvilken gæld han blev tildømt at betale

(46)

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Mogens Skov, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 4/6 sidst forleden havde stævnet salig Hans Nielsens efterleverske Kirsten Christensdatter, Maren Clemendsdatter salig borgmesters, Søren Sørensen rådmand sst og Christen Jensen Basballe borger og handelsmand sst imod dom, og tiltalte dem for et pant, som salig Maren Christensdatter, salig Jens Jensen Torups, med hendes lovværge salig Hans Nielsen, fordum borger sst, gjort har her til bytinget 22/4 1652 til sin kones farfar salig Jens Andersen og sin hustru arveligt er tilfaldet, lydende på hovedstol 250 sletdaler og for samme penge pantsat hendes gård liggende på Brobjerg næst sønden for Jens Andersens gård og norden til Hans Jensens gård, og eftersom ingen af den salig kvindes arvinger i så langsommelig tid har villet tilegne dem samme gård, men imod pantebrevet har ladet den forfalde, da satte han i rette og formente, at den ham som et brugeligt pant burde at efterfølge. nu blev fremlagt efterskrevne ovennævnte pantebrev, dateret 22/4 1652, udgivet af Maren Christensdatter, salig Jens Jensen Torups efterleverske til Jens Andersen Karlby, rådmand sst, og Jens Pedersen begærede dom, hvorefter blev afsagt. så efterdi Mogens Skov borger sst tiltaler salig Maren Christensdatters arvinger, Kirsten Christensdatter, Maren Clemendsdatter, Søren Sørensen rådmand og Christen Jensen Basballe, for at Kirsten Christensdatters salig mand Hans Nielsen på hans kones søsters vegne har pantsat hendes gård, hvilken pantsatte gård Mogens Skov formener bør ham at følge til brugelighed, så efterdi sagen har været opsat i 6 uger, dog ingen erklæring imod fremlægges, vidste byfogden ikke imod fremlagte pantebrev at kunne kende, men tilfandt Mogens Skov samme gård til brugelighed.

(47)

** Jens Pedersen på Sidsel salig Peder Sørensens vegne, efter foregående bytingsdom over Oluf Christensen, Jacob Møller, Jens Andersen borgere sst, udstedt 2.ting.

** Jørgen Andersen på Morten Bysvends vegne 3.ting til dele over Jens Dal for 1 daler.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderens vegne 1.ting til voldsdele over Christoffer Skoflikker i Immervad og hans hustru for vold og overlast de den (blank) sidst afvigt havde gjort byfogden, som på rettens vegne var hos dem for at gøre udlæg for Mikkel Willers skat.

23/7 1668.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jens Sørensen Vinter, forordnet værge for salig Morten Hvasses umyndige barns vegne i rette lagde domme her af tinget 13/6 1667 og 23/4 1668, samt et delevidne her af tinget 9/4 1668, hvorpå var skrevet vurderingsmændenes efterskrevne forretning, indeholdende hvis de havde vurderet hos de indstævnede for at fyldestgøre samme domme og dele.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Sidsel Nielsdatter salig Peder Sørensen, fordum rådmand sst, hans efterleverske hendes vegne havde stævnet Jens Lauritsen Møller, Oluf Christensen og Jens Andersen alle borgere sst for dele at forhverve, for de ikke efter forhvervet dom har villet give hende afkald imod deres arvs annammelse, og fremlagde en dom her af tinget 18/6 næst afvigte, hvori hendes salig husbonds arvinger blev tildømt imod resterende arvs annammelse at give hende afkald, eller derfor at lide dele. derimod blev fremlagt de indstævnedes indlæg, hvori de tilbyder at give Sidsel Nielsdatter afkald, når de bliver leveret deres resterende arv efter skiftebrevets indhold, idet de ikke forstår, der bør ske nogen afkortning i deres arv, hvortil Jens Pedersen svarede, at dersom de ikke kunne forstå det ord afkortning, som de foregiver, så havde han dem det at forklare, at det var et gammelt ord for at kvittere hvis, man er skyldig, og fremviste en afregning af borgmester og råd dateret 17/2 1668 på hvor vidt, enhver af salig Peder Sørensens arvinger tilkom at betale i Sidsel Nielsdatters gæld til Anne salig doktor Jacob Matiasens i København efter en højesteretsdom, nemlig på en broderlod 50 rigsdaler og på en søsterlod 25 rigsdaler, hvorefter Jens Pedersen begærede 3.ting, hvilket byfogden fandt ved magt.

(49)

** Erik Jørgensen borger sst på Anders Lauritsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 11/6 næst afvigte havde stævnet skipper Jens Lauritsen borger sst imod dom, og tiltalte ham for 12 sletdaler, han var ham skyldig og som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderens vegne 2.ting over Christoffer Skoflikker og hans hustru til voldsdele.

30/7 1668.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne. Peder Selgensen vidnede, at da han var med KM byfoged at gøre en dom forhvervet over en skat, kaldt Mikkel Willers skat, ved nam at fyldestgøre, og de gik ind i Christoffer Skoflikkers stue, og som byens tjenere ville tage en pude, som lå på sengen, at vurdere, da sagde Christoffers hustru, som lå på sengen, at hvem, som tog puden, skulle få en ulykke, og Mourits Nielsen bysvend gav last og klage over Christoffer Skoflikker, for han samme tid havde en syl i bagvendt sin hånd, som han havde i vejret, og ville

have slået til ham med, hvis han ikke havde grebet ham om hånden, og om ikke byfogden var kommet ham til hjælp. og begærede Jørgen Andersen i dag 3.ting til voldsdele.

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged fremlagde hans efterskrevne beskikkelse til Christen Kældersvend, hvori han tilbød ham 1 rigsdaler, som han bekendte at have lånt Niels Pedersen på en kappe, som tilhørte Jens Hvas, og som Niels Pedersen hos ham for samme rigsdaler skulle have sat i pant. på samme beskikkelse var skrevet Christen Kældersvends svar, at han ikke nægtede, at han havde kappen i sit værge, men Jens Hvas skulle først skaffe ham til stede, som havde sat ham den i pant, eller betale ham 5 daler på den i samme hans vegne, førend han ville levere den fra sig.

(50)

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Peder Rasmussen i Grøttrups vegne. Peder Rasmussen fremlagde sin skriftlige klage over Jep Jensen handskemager og hans svoger Knud Nielsen handskemager i Århus, for de 19/7 sidst forleden, da han på sin hjemvej kom kørende under klinten, kom til ham, og Jep Jensen sagde til ham, når vil du forskaffe mig min bøsse igen, hvortil Peder Rasmussen svarede, hvad er det for en bøsse, og da svarede Jep Jensen, du ved vel selv, hvad det er for en bøsse, og greb hans fork, som lå i vognen, og ville have slået ham, havde Christen Mikkelsen i Svinbo ikke fået fat i forken. derefter tog Jep Jensen en sten og slog til ham og ramte han på hans kindben, og gjorde ham en stor blodig skade, og dersom ikke godtfolk havde været i følge med ham, da havde de uden tvivl dræbt ham i hans egen vogn. og nu fremstod Jørgen Andersen og kaldte i dag 1.kald på sandemænd at gøre deres ed og tov om samme voldssag.

** Oluf Clemendsen skipper og borger sst. velagte ungkarl Anders Andersen Kni borgersøn sst gav Oluf Clemendsen afkald og kvittering for al hvis arv, som Anders Andersen efter hans salig far Anders Kni arveligt er og kunne være tilfaldet, som Oluf Clemendsen har haft under værgemål.

** Søren Hjort i Forlev med en opsættelse over Jacob Sørensen, borgmester sst, angående en revers, som Jacob Sørensen havde udgivet på et håndskrift på 41 rigsdaler, han til sig havde annammet. så mødte Jacob Sørensen og leverede samme håndskrift til Niels Hjort på Mette Grøns af Skanderborg hendes vegne.

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder sst hans vegne havde stævnet Jacob Sørensen, borgmester sst, imod dom gældssag angående, og fremlagde Jacob Sørensens efterskrevne revers, dateret 28/8 1665, angående 100 rigsdaler, som Severin Pedersen på sin morbror Jacob Sørensens vegne fik til låns af Niels Madsen, underskrevet Jacob Severinsen Schandorf. desuden tiltalte han Jacob Sørensen for andre 100 rigsdaler, som han ved sin salig svoger Peder Jørgensen bekommet har, og satte i rette og formente, han pligtig var at betale de 200 rigsdaler. på begæring blev sagen opsat i 14 dage.

** Jens Pedersen prokurator på Sidsel salig Peder Sørensens vegne begærede dele efter dom her af tinget 23/7 over hendes medarvinger. Erik Jørgensen mødte og derimod svarede, at sagen for borgmester og råd var indstævnet, og derfor er ingen dele udstedt.

** Jens Pedersen på Hans Nielsen kandestøbers vegne 1.ting til dele over Niels Pedersen murmand.

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged sst havde stævnet Christen Knudsen på vinkælderen sst og tiltalte ham for en kappe, Jens Hvas tilhørende, som Christen Knudsen af Niels Pedersen af

Viborg i pant skal have fået, og endog Jens Hvas har tilbudt 1 rigsdaler, som kappen skal være pantsat for, har han den ikke kunnet bekomme. på Christen Knudsens begæring er sagen opsat 14 dage.

(51)

** Erik Jørgensen borger sst på Søren Sørensen rådmands vegne 1.ting til dele udstedt for 94 sletdaler efter bytingsdom over Anders Lauritsen udstedt.

6/8 1668.

** Jens Pedersen på borgmester og råds vegne havde stævnet Jens Lauritsen borger sst imod dom at møde og arrest at lide på hans person for skattepenge, han havde oppebåret af borgerskabet og ikke fra sig vil levere. så mødte Jens Lauritsen og fremlagde efterskrevne sit skriftlige svar, at Jens Lassen rådmand 4/2 hos ham havde ladet sig tilvurdere for samme Mikkel Willers skatter fyldest og fuld værd af hans gods og formue.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderens vegne æskede voldsdele og lod læse og påskrive et tingsvidne her af tinget 30/7 næst afvigt angående den voldsgerning, Christoffer Skoflikker og hans hustru har øvet imod KM byfoged, og derefter ved 6 høringer lod dem fordele derfor.

** Søren Jensen på Helle, salig hr Svend Arbos, hendes vegne havde stævnet efterskrevne personer imod dom, og tiltalte blandt andre Hans Jørgensen hatstafferer på sin hustru Hylleborg Sørensdatters vegne for hendes forrige salig mands resterende gæld 11 sletdaler efter brev, dateret 18/6 1657. da intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Knudsen borger sst på sine egne vegne med opsættelse her af tinget 23/7 næst afvigte havde stævnet Niels Sørensen buntmager i Horsens imod dom, og tiltalte ham for 8 sletdaler efter hans efterskrevne brev, dateret 23/6 1654, hvorimod Niels Sørensen lod fremlægge sit efterskrevne indlæg, som formelder, at der i mellemtiden er holdt skifte efter hans salig hustru, og der er gælden ikke blevet fordret, som den burde. derpå blev afsagt, efterdi fremlægges Niels Sørensens obligation, og ikke bevises Mogens Knudsen har været indkaldt til boet at tage udlæg efter hans salig hustru, da er Niels Sørensen pligtig og bør samme gæld at betale.

(52)

** Mikkel Bertramsen i Galten havde stævnet Jens Sørensen Vinter, borger sst, imod dom og tiltalte ham for en dom, han over ham her til tinget 25/7 1667 har forhvervet, og han samme tid ikke dertil kunne svare formedelst hans store skrøbelighed og svaghed, og siden har ladet gøre udlæg hos ham for 15 daler, og da taget fra ham 2 køer, uagtet han ikke var ham mere skyldig end 5 sletdaler. derefter blev fremlagt efterskrevne sedler angående hvis, Mikkel Bertelsen efter kvartermester Wolfs befaling skulle lade hente hos Jens Sørensen Vinter, dateret Skovby 27/10 1658, og som Mikkel Bertramsen lovede at betale. så mødte Jens Vinter og fremlagde efterskrevne sin regnskabsbog, angående de varer, Mikkel Bertramsen i Galten havde fået 1658, 1662 og 1667, i alt for 15 daler. derefter blev således afsagt, at efterdi fremlægges en dom her af tinget 25/7 1667, hvorpå står skrevet vurderingsmændenes udlæg, og samme dom ikke for sin tilbørlige dommer

findes påkendt, vidste byfogden ikke denne sag hans dom at være eller imod samme dom og udlæg at turde kende, men sagen for sin tilbørlig overdommer henfandt at påkendes.

(53)

** Jens Pedersen på Hans Kandestøbers vegne 2.ting til dele over Niels Murmand.

** Erik Jørgensen på Søren Sørensens vegne 2.ting til dele over Anders Lauritsen.

13/8 1668.

** Jørgen Underfoged på KM og Århus bys vegne, så og Peder Rasmussen i Grøttrup sagvolder på sine egne vegne, de kaldte 2.gang på sandemænd sst og advarede dem i dag måned at møde at gøre deres ed og tov om den voldssag med Jep Handskemager og Knud Handskemager borgere sst.

** Mads Hansen Hyldtofte, borger i Nakskov, forordnet prokurator i Lolland og Falster på Jens Jacobsen KM tolder i Nakskov hans vegne med opsættelse her af tinget 3/7 næst afvigt havde stævnet Jens Lassen rådmand sst imod dom at møde, og tiltalte ham for 64 rigsdaler, som var blevet bestående i den gård, han nu iboer, og ham over skifte efter salig Niels Jørgensen, fordum borgmester i Kalundborg, var udlagt 1661, hvilke penge ham ikke endnu er betalt. hvorefter blev fremlagt et tingsvidne af Kalundborg byting 16/9 1661 angående det udlæg, som på skifte blev gjort Jens Jacobsen, som var i en gård i Århus for 96 sletdaler, og det øvrige i gården er blevet tilskiftet salig Niels Jørgensen og salig Maren Andersdatters arvinger, og gården, så vidt den Niels Jørgensens bo tilkom, er vurderet for 500 sletdaler. dernæst blev fremlagt et tingsvidne her af tinget 29/5 1662, hvori Niels Madsen KM tolder sst forbød Sidsel, salig Peder Kedelførers, og Niels Ditlevsen borger sst at bortleje den gård her i Århus, Anne Olufsdatter salig Christen Remmers iboede, og derefter fremlagt efterskrevne fuldmagt, dateret Kalundborg 15/6 1663, hvormed formynderne for salig Niels Jørgensen, fordum borgmester i Kalundborg, hans børn nemlig Christen Nielsen, Jørgen Nielsen og Corfitz Nielsen giver Laurits Hansen fuldmagt til at sælge den part, samme børn har i den gård i Århus, som salig Jens Madsen ejede og iboede. derpå blev fremlagt et vurderingsvidne her af tinget 29/6 1663, hvori vurderingsmænd havde takseret den gård, som salig Jens Madsen, fordum borger sst, iboede med sine tilliggende søboder liggende næst østen op til Jens Lassens egen gård, og da der fandtes stor brøstfældighed derpå, syntes de ikke samme gård og søboder kunne være mere værd end 760 sletdaler. derefter blev fremlagt efterskrevne transport og afståelse, dateret Kalundborg 18/8 1662, hvormed de tilforordnede værger for salig Niels Jørgensens børn afstår deres anpart i den halve gård i Århus med tilhørende søboder, som Anne salig Christen Pe ---- iboer for 97 sletdaler af de 202 sletdaler, de deri er berettiget, hvori Niels Ditlevsen i Århus på sine egne og medarvingers vegne efter salig Maren Andersdatter er tilfaldet 202 sletdaler og Jens Jacobsen tolder i Nakskov udlagt i sin gælds fordring 96 sletdaler. derpå blev således afsagt, da eftersom Jens Jacobsen KM tolder i Nakskov tiltaler Jens Lassen rådmand i Århus for 64 rigsdaler, som Jens Jacobsen 18/9 1661 er udlagt for i den gård sst i de 500 daler, den halve gård da var vurderet for, hvilken gæld han formener, Jens Lassen bør at betale med forfalden rente, indtil betaling sker, hvorimod Jens Lassen mener, at deri bør han pro kvota afkortes for omkostninger til reparation og skatter, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end Jens Lassen jo pligtig er at betale Jens Jacobsen hans anpart i gården 64 rigsdaler med leje deraf fra den dag, han tilegnede sig den, og Jens Jacobsen derimod bør at afkorte sin kvota af gårdens reparation med forfaldne og udlagde matrikel og andre pålagte KM skatter, og som intet regnskab derpå af

Jens Lassen er fremlagt, da indfindes det for overkøbmand, som med 4 dannemænd det at overse og dem imellem regne.

(57)

** Hans Jørgensen Strømsen borger sst lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 3/8 1665, som melder, at han da for retten har opbudt adskilligt gods, som salig Jacob Villadsen, forrige borger sst, hans to børn Villads Jacobsen og Mogens Jacobsen efter deres far er tilfaldet, og han er tilforordnet værge for, hvorefter han opbød efterskrevne gods, hvilke godtfolk, som samme gods ville købe, skulle de det gerne bekomme.

** Mads Hansen Hyldtofte på Knud Mortensen af Branderslev i Lolland hans vegne med opsættelse her af tinget 3/7 sidst forleden imod Anders Tomasen rådmand her sst og da gav ham sag for 263 daler, hvilke penge er af den gæld, velb jomfru Birgitte Krabbe til Østergård efter obligation har været salig Wulf Baltsersen skyldig, og Knud Mortensen på sin lod arveligt er tilfaldet. så mødte Anders Tomasen og fremlagde skiftebrev efter salig Wulf Baltsersen rådmand sst, dateret 10/3 1656, samt efterskrevne tingsvidne og afkald her af tinget 18/9 1656, hvori Rasmus Pedersen Teglgård prokurator sst med fuldmagt af Claus Ravn Iversen KM byfoged i København på sin mor Cathrine Jørgensdatters vegne, Knud Mortensen på ladegården i Lolland på sin hustrus mor Agate Jørgensdatters vegne, Otte von Osede KM tolder i Odense på sine forældres Gert von Osede og Helvig Augustusdatters vegne, Wulf Andersen borger i Sønderborg på hans hustrus Magdalene Tomasdatters vegne, Agate Tomasdatter i Odense på Fyn på egne vegne, gav ham afkald for al den arv enhver er tilfaldet efter deres salig bror og morbror Wulf Baltsersen, og Rasmus Teglgård på deres vegne takkede ham for god betaling. hvorimod Anders Tomasen fremlagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, at eftersom Knud Mortensen på Lolland lader ham søge efter en kraftesløs revers, som han formener, og derimod fremlægges afkald af Knud Mortensen og hans medarvinger, som af dato er yngre end forskrevne revers, hvor de giver fuldkommen afkald og kvittering og takker for god betaling og forpligter dem at holde Anders Tomasen fri for videre tiltale, og efterdi loven og recessen siger at den seneste kontrakt dæmper og døder alle de forrige oprettede, så formener han sig for samme tiltale fri at være. derpå blev således afsagt, så efterdi Anders Tomasen fremlægger nøjagtigt afkald og kvittering af salig Wulf Baltsersens arvinger, da vidste byfogden ikke imod samme afkald at tilfinde Anders Tomasen nogen betaling.

(58)

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged med opsættelse her af tinget 30/7 sidst afvigt imod Christen Knudsen vintappersvend sst, angående en kappe, i rette lagde efterskrevne missive fra Niels Pedersen Viborg, hvori han beklager, at hans penge var sat til på den lange rejse til København, hvorfor han havde pantsat Jens Hvasses kappe til Christen Knudsen for 6 mark, og havde håbet at få bud til Århus så snart, at Jens Hvas ikke fik det at vide, og han sendte 6 mark med budet, idet det var aftalt med Christen Knudsen, at så snart han fik de 6 mark igen, skulle kappen være følgagtig. derimod fremlagde Christen Knudsen sit efterskrevne skriftlige indlæg, at Niels Pedersen efter hans regnskab er ham 5 rigsdaler skyldig, og derfor har pantsat ham en grå kappe, som han skulle beholde, til betaling skete. derpå blev således afsagt, efterdi Christen Knudsen ikke med rigtig regnskabsbog eller ved ed, efter Jens Hvasses begæring, ikke turde for retten tilstå, at kappen skulle være ham pantsat for 5 rigsdaler, hvorfor han pligtig er og bør nu straks kappen fra sig at levere imod 6 marks annammelse eller derfor at lide videre tiltale.

(59)

** Erik Jørgensen på Søren Sørensen rådmands vegne efter foregående dom 3.ting til dele over Anders Lauritsen.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Christen Jensen Basballe borger sst hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom, og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var efter hans regnskabsbog, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger, og opsættelsen til deres værneting forkyndes.

** Jens Pedersen på Hans Kandestøbers vegne over Niels Murmand 3.ting til dele udstedt.

20/8 1668.

** Tomas Pedersen byens prokurator på Hans Nielsen kandestøbers vegne ved 6 høringer lod fordele Niels Pedersen murmand for 3 sletdaler, som han er Hans Nielsens kælderpige skyldig for øl, tobak og piber og ikke vil betale.

** Erik Jørgensen borger sst på KM og byens vegne for Havreballegårds port havde stævnet velb Gabriel Marselis, om han ville have noget imod efterskrevne vidne at svare, og havde stævnet Peder Nielsen bodder angående Jens Nielsen Bromborg i Holme, som Peder Nielsen skal være til bane og liv lagt, og Erik Jørgensen gav last og klage på Peder Nielsen bodder og lyste ham salig Jens Bromborgs bane til og begærede 1.kald på sandemænd.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderens vegne. efterskrevne vidnede, at de 29/7 sidst afvigt var til syn til Peder Rasmussen i Grøttrup, og da så de, at han havde et stort blodigt sår på hans venstre kindben, og han beskyldte Knud Nielsen handskemager borger sst for samme sår, som han gjorde med en sten.

27/8 1668.

** Laurits Pedersen Lund af Horsens på Bodil Sørensdatter bagerkone af Skanderborg salig Laurits Stigsen, forrige borger i Horsens, hans efterleverske hendes vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 16/7 næst afvigt, og derefter i rette lagde salig Jens Torups obligation, dateret Horsens 1/7 1652, og hans revers, dateret Horsens 1/7 1652 samt salig Rasmus Lassen forrige borger i Århus hans missive, dateret Århus 9/6 1653. hvorimod at svare mødte Niels Madsen KM tolder i Århus og Jens Rasmussen salig Rasmus Lassens søn og i rette lagde Anne salig Rasmus Lassens efterleverske hendes skriftlige indlæg, hvori hun mener, at den missive, som for retten er fremlagt, ikke skal være salig Rasmus Lassens hånd, og mener at den med den salig mands bøger skal konfereres. derefter blev afsagt, så efterdi salig Rasmus Lassens hustru og børns fuldmægtig ikke har sigtet samme missive til 1.indstævning, og den salig mands arvinger, som nu her for retten er til stede var, den ikke heller ville sigte men begærede, at den til uvildige dannemænd må henfindes, hvilket vederparten ikke ville bevilge, da vidste byfogden ikke rettere deri at kende, end Rasmus Lassens hustru pligtig er og bør at betale forskrevne 39 sletdaler med lovens rente inden 15 dage, så længe samme missive står ukasseret.

(60)

** Erik Jørgensen borger sst på KM og byens vegne havde stævnet efterskrevne for deres sandhed at vidne anlangende Jens Nielsen Bromborgs klage over Peder Nielsen bodder på Havreballegård, og de vidnede, at 21/7 sidst forleden efter Anne Christoffer ---- sst hendes begæring var hos Jens Nielsen Bromborg og hørte hans ord, om han havde noget at klage over Peder Nielsen bodder, hvortil han svarede, at forleden ved påsketide var han på Bisgård loft at føre noget byg til Jens Lassen rådmand, da slog Peder Nielsen ham på hans skulder og side med en knottet kæp, og siden havde han været meget svag og ilde tilpas.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Peder Rasmussen i Grøttrups vegne kaldte 3.kald på sandemænd og advarede dem, at de i dag 14 dage skulle gøre deres ed og tov over Jep Jensen og Knud Nielsen handskemagere borger sst for vold og overlast, de skal have tilføjet Peder Rasmussen.

** Jørgen Andersen underfoged på Rasmus Jørgensen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 16/7 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tilfundet at betale.

** Erik Jørgensen borger sst på Christen Jensen Basballe, handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jens Jensen på Brobjerg imod dom og tiltalte ham for 32 sletdaler, som han ham efter hans regnskabsbog skulle skyldig være, og i rette lagde en dom her af tinget 22/9 1664, hvori han er tildømt forskrevne 32 daler at betale, og nu blev han tilfundet samme hans gæld at betale.

** velb Hermanus Stockmand, sitzhaftig på Brejnholm i Vrads herred, havde stævnet Magdalene, salig Rasmus Nielsen, forrige borgmester sst, hans efterleverske imod dom og hende tiltalte, for hun skal have bemægtiget sig en del jordegods, som ham efter købebrev, følgebrev og tingsvidne må tilhøre, nemlig en gård i Flemming, en gård i Hornum by samt ganske Trebjerg by, og nu fremlagde efterskrevne købebrev imellem ham og velb fru Margrete Pax, salig Erik Qvitzows til Brejnholm, hvormed hun sælger til Hermanus Stockmand af Køln og hans hustru velb fru Anne Cathrine von Buurwinchel efterskrevne hendes hovedgård med mølle og bøndergods, som er Bjerre hovedgård, liggende i Vrads herred, dateret 19/7 1661, og dernæst fremlagde efterskrevne følgebrev på samme gods, samt efterskrevne tingsvidne af Vrads herreds ting 4/12 1667, hvori velb Arild Gjedde bekræftede hans hustrus købebrev. Hermanus Stockmand satte i rette og formente, at Magdalene salig borgmesters burde at fremvise hvad adkomst, som hun har på samme bøndergods. Magdalene Skrivers salig borgmesters blev derimod to gange lydeligt påkaldt, dog ingen erklæring eller genmæle er sket, for dets årsag blev sagen opsat 6 uger.

(62)

3/9 1668.

** Erik Jørgensen borger sst på KM og Århus bys vegne kaldte i dag 2.kald på sandemænd sst, at de i dag måned møder at gøre deres ed og tov om salig Jens Nielsen Bromborgs død og bane.

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Mikkelsen i Mårup på Samsø hans vegne med opsættelse her af tinget 11/6 1668 havde stævnet Mikkel Johansen skipper og borger sst imod dom at møde, og tiltalte ham for Jens Mikkelsens hyre, som han rester hos ham nemlig 5 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på, Søren Olufsen borger sst hans vegne med en opsættelse her af tinget 9/7 sidst havde stævnet Mikkel Johansen skipper og borger sst imod dom, og tiltalte ham for Søren Olufsens hyre 5 sletdaler, som rester af den rejse, han var med ham i Norge, og efter ofte anmodning ikke har villet betale, og som han nu blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Erik Jørgensen borger sst fuldmægtiget på Anders Lauritsen borger sst hans egne med opsættelse her af tinget 11/6 næst afvigt havde stævnet Mikkel Johansen skipper og borger sst imod dom, og tiltalte ham for 6 sletdaler, som efter hans regnskabsbog skal være ham skyldig, som han blev tildømt at betale.

(63)

** Jørgen Andersen på skipper Simon Jensen borger sst hans vegne æskede 1.ting til dele over Ove Andersen snedker for 4 daler.

10/9 1668.

** Erik Jørgensen borger sst på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anne Pedersdatter Christoffer Læsøs, Kirsten Hansdatter Anders Emmerlevs, Anne Pedersdatter salig Mikkel Storms ? for deres sandhed at vidne angående hvis ord, salig Jens Nielsen Bromborg til dem havde haft på sit yderste, og de vidnede, at da sagde han, at han aldrig havde været før og frisk, siden Peder Nielsen bodder ved påsketid slog ham med en knottet kæp på hans hoved og skulder på Bisgård loft, fordi han kom for sildig, og han vidste ikke, om han af samme slag skulle leve eller dø.

** Jens Pedersen prokurator på KM og Århus bys vegne. efterskrevne vidnede, at da de var hos Jens Lauritsen at forfare, om han ville betale hvis penge, som han, mens han var rodemester, havde oppebåret af den skat, Mikkel Willers kaldt, da svarede han og hans hustru og beklagede, at pengene var dem frastjålet, men tilbød dem udlæg i hvis ham tilhørte, og begærede, at vurderingsmændene måtte sætte vurdering derpå. Mikkel Mikkelsen borger sst vidnede, at han var i Jens Lauritsens hus med Jens Lassen rådmand, og da besværede Jens Lassen sig over samme gods var for dyrt vurderet, hvorfor han det ikke ville annamme, men Jens Lauritsen skulle betale ham med penge, som han havde annammet af borgerskabet.

(64)

** Jens Lauritsen borger sst fremlagde efterskrevne beskikkelses seddel, som formelder, at han ikke kan svare til det gods, som blev ham fravurderet for 31 rigsdaler, som han var pålagt i forskrevne skat, og kommer det noget til skade, har de det selv at lide og undgælde, dateret Århus 18/2 1668.

** Christen Lauritsen KM byfoged havde stævnet efterskrevne stokkemænd og tingsvidner 25/6 og 3/8 næst afvigte for deres sandhed at vidne, samt Peder Jensen Kolding byfoged i Ebeltoft, Mads Sørensen forordnet i skrivers sted og Melchior Pedersen tinghører, om de vil have noget dertil at svare, hvorefter de indstævnede fremlagde deres efterskrevne skriftlige vidne angående hvis, som passerede her ved tinget 25/6 sidst forleden, da Jacobus Apoteker 2.gang blev tilbudt de penge efter borgmester og råds dom, og da så eller hørte de ikke, at byfogden eller nogen andre forurettede Jacobus Apotekers fuldmægtig Rasmus Nielsen, men aleneste Erik Jørgensen begærede indført, at 2.tilbud skete, og da gik Rasmus Nielsen bort, og der han kom uden tinge, talte han nogle ord, de ikke kunne høre, og byfogden bad ham nogle gange, han ville komme ind for retten og give det i de

8 mænds påhør til kende, hvilket han ikke ville. derefter blev fremlagt et tingsvidne af Ebeltoft byting 30/7 næst afvigte, og ovennævnte vidner bekræftede ved ed, at Jacobus Apotekers fuldmægtig Rasmus Nielsen mange gange havde været hos dem med en sammenskrevet kundskab og begærede, de det ville underskrive, så ville apotekeren give dem akvavit, hvilket de afslog, fordi det ikke var således sammenskrevet, som sig på tinget havde tildraget. derefter blev fremlagt efterskrevne skriftlige kundskab af stokkemændene om hvis, som passerede på tinget 3/7 næst afvigte, da 3.tilbud på samme penge blev gjort.

(65)

** Rasmus Pedersen på Magdalene, salig borgmester Rasmus Nielsens efterleverske, hendes vegne havde stævnet Jacob Loft i Østerby og hans hustru for opkrævelse, vurdering og 2.tilbudsvidne på den gård i Århus på Brobjerg, som hun har i pant af salig Mikkel Nielsen Brun, forrige borger sst. i lige måder havde stævnet Mikkel Tygesen borger sst formynder for salig Mikkel Bruns børn. derefter fremstod vurderingsmændene og afhjemlede deres vurdering på samme gård med tilliggende gårdsavl, som de vurderede for 150 sletdaler.

** Erik Jørgensen på Anders Lauritsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 30/7 næst afvigte havde stævnet efterskrevne udenbys personer og tiltalte Søren Nielsen i Langballe, Simon Rasmussen i Viby, Christen Jensen i Skåde og Gregers Christoffersen i Viby for gæld efter hans regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

(66)

** Jens Pedersen stadsprokurator på borgmestre og råds vegne havde stævnet Jens Lauritsen borger sst imod dom, og tiltalte ham, for han har oppebåret af borgerskabet sst 50 sletdaler af Mikkel Willers skat, som han ikke til byens kæmner har villet levere. for nogen årsagers skyld blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen på Simon Jensens vegne 2.ting til dele over Ove Snedker.

** Jens Hvas over Christen Knudsen vintapper 1.ting til dele efter foregående dom.

** Niels Madsen KM tolder med en opsættelse her af tinget 30/7 næst afvigt fremlagde borgmester Søren Jacobsens revers og sit efterskrevne skriftlige indlæg, som formelder, at da sagen har været opsat 6 uger, og intet af Jacob Sørensen derimod er fremlagt, så formoder han, at han bør betale sin gæld inden 15 dage. derimod fremlagde Jacob Sørensen efterskrevne indlæg indeholdende specifikation for hvis, Niels Madsen var ham skyldig, hvortil Niels Madsen svarede, at det var ikke alt, han var ham skyldig. derpå blev afsagt, så efterdi Jacob Sørensens revers på regnskab er funderet, og han derimod regnskab lader fremlægge, hvorom ingen afregning er gjort, da indfindes det for overkøbmand som med to af parternes tiltagne mænd regningerne efter recessen har at underhandle og deres sigelse at give beskrevet.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne lod læse et klagevidne over Knud Handskemager og Jep Jensen borger sst for sår og skade, de har tilføjet Peder Rasmussen i Grøttrup, samt lod læse kaldsvidner og fremæskede sandemænd sst at gøre deres ed og tov, men ingen af dem var mødt uden Morten Jensen, som sagde sig ingen ting alene at kunne gøre, efterdi fortovsmanden og de andre sandemænd ikke var mødt, hvorefter Jørgen Andersen begærede tingsvidne.

(67)

17/9 1668.

** Mikkel Jensen på hans husbond Jørgen Juel rådmand sst hans vegne æskede vidne, og synsmænd fremlagde efterskrevne synsforretning på hvis skade, onde mennesker har gjort imellem 6/9 og 7/9 om natten på en stenmur omkring Jørgen Juel hans kornhave, liggende ved KM magasinhus her for byen, hvoraf store dele var nedrevet og væltet.

** Erik Jørgensen på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst, at de i dag 14 dage skal møde her ved tinget at gøre deres ed og tov om salig Jens Bromborgs død og bane.

** Peder Andersen bødkersvend af København begærede stokkenævn på sine egne og på sin bror Jens Andersen, tjenende KM taffeldækker, hans vegne, og efterskrevne bekræftede ved ed, at Peder Andersen og Jens Andersen er født i Århus, deres far var salig Anders Jensen Morsing, forrige bogtrykker sst, og deres mor Else Pedersdatter, og begge brødre har skikket og forholdt sig oprigtigt, ærligt og vel.

** Jørgen Andersen underfoged på skipper Tomas Mikkelsen borger sst hans vegne. synsmænd fremlagde deres skriftlige efterskrevne synsforretning på hvis, Tomas Mikkelsen har ladet bekoste og forbedre på den gård, han nu iboer, og som tilhørte doktor Matias Broberg.

** Søren Jensen på Helle, salig hr Svend Arbos, hendes vegne med opsættelse her af tinget 6/8 næst afvigt havde stævnet Hans Jørgensen hatstafferer og Peder Nordby borger sst og tiltalte Hans Jørgensen på sin hustru Hylleborg Sørensdatters vegne for 10 sletdaler med resterende rente efter Jens Hansen rådmand, hendes forrige mands brev, dateret 10/7 1661, og tiltalte Peder Mikkelsen Nordby for gæld efter hans efterskrevne brev, dateret 17/1 1657. hvorimod blev fremlagt Peder Nordbys efterskrevne indlæg angående 5 rigsdaler for en tønde Rostockerøl, den salig mand af ham havde bekommet, dateret Århus 6/2 1668 Peder Mikkelsen egen hånd. derefter blev fremlagt Anders Pedersen Nordbys efterskrevne bevis, at 17/8 1656 bekom hans far Peder Mikkelsens Nordby i Århus en tønde Rostockerøl for 5 rigsdaler og en fjerding multebær for 2 sletdaler, og samme tønde øl og multebær fik hr Svend, hvilket han havde afkvitteret hans far i hans hyre, for han sejlede for ham 4 års tid, dateret Skien 17/7 1668 Anders Pedersen Nordby egen hånd. derpå blev afsagt, så efterdi Jens Hansens obligation ikke efter forordningen er på trykt papir, skønt det på den tid her i byen var at bekomme, hvorfor den kasseres. og efterdi fremlægges Peder Nordbys obligation, da bør han den indfri og betale.

(68)

** Erik Jørgensen begærede 1.ting til dele over Christen Vantmager for 9 mark på Margrete Tysk, som tjente Helvig Kløches, hendes vegne.

(69)

** Erik Jørgensen på Jens Hvas hans vegne 2.ting til dele over Christen Knudsen vintappersvend.

** Jørgen Andersen på Simon Jensens vegne 3.ting til dele over Ove Snedker.

24/9 1668.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jens Christensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Rasmus Hansen Ustrup og tiltalte ham for hans efterskrevne udgivne brev på hovedstol 60 sletdaler, dateret Brigsted 31/12 1665, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen borger sst på borgmester og råds vegne advarede borgerskabet, at ingen af dem efter denne dag skal udborge noget til rytterne videre, end som de selv vidste at få betaling for, men enhver sig straks for hvis, de bekommer, at lade sig betale.

** Jørgen Andersen underfoged. for retten stod Ove Snedker borger sst, eftersom Jørgen Andersen ham med 3.ting for dele har forfulgt for skipper Simon Jensen for 4 daler, som var for en kiste, da har Jørgen Andersen efter Ove Snedkers begæring ladet processen falde, og da tilforpligtede Ove Snedker sig inden i dag 3 uger at forskaffe Simon Jensen en god kiste eller forskrevne 4 daler igen.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 13/8 havde stævnet efterskrevne udenbys personer, og tiltalte dem for gæld efter hans regnskabsbog, hvilken gæld de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Erik Jørgensen på tysk Margretes vegne 2.ting over Christen Vantmager.

(70)

** Jens Pedersen fremstod med opsættelse her af tinget (blank) næst afvigt over Jens Lauritsen, og som ingen genmæle skete, blev sagen fremdeles opsat 8 dage.

1/10 1668.

** Erik Jørgensen borger sst på KM og Århus bys vegne lod læse og påskrive kaldsvidner her af tinget samt tingsvidner af Havreballegårds birketing 8/9 og 22/9 næst afvigt om salig Jens Bromborgs død og bane, men efterdi han forfarede sandemændene ikke grundigt nok i sagen var oplyst, og de begærede opsættelse, udlagde han dem frist til i dag måned.

** Erik Jørgensen borger sst på Christen Jensen Basballe handelsmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 20/8 sidst havde stævnet efterskrevne indenbys personer imod dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tilfundet at betale.

** Jens Pedersen på borgmester og råds vegne 1.ting til dele over Karen Nielsdatter salig Jacob Andersens med flere.

** Erik Jørgensen på tysk Margretes vegne 3.ting til dele over Christen Vantmager.

** Rasmus Pedersen 1.ting til dele over Mikkel Johansen skipper.

** Mikkel Johansen 1.ting til dele over Rasmus Pedersen

** Jens Pedersen stadsprokurator på borgmestre og råds vegne med opsættelse her af tinget 10/9 næst afvigt havde stævnet Jens Lauritsen borger sst, og fremlagde efterskrevne tingsvidne her af tinget 10/7 næst afvigt, hvorefter han blev tildømt den resterende skat at betale inden 15 dage.

(71)

8/10 1668.

** Jens Pedersen prokurator sst på Jens Sørensen Vinter borger sst, tilforordnet værge for salig Morten Hvas hans umyndige barn hans vegne. efterskrevne vidnede, at de havde været i Jens Vinters hus at bese efterskrevne gods, som salig Morten Hvasses barn er tilfaldet efter sin salig far, hvorefter Jens Vinter opbød samme gods til hvem, det ville købe, for det samme, som det på skifte er sat for.

** Mikkel Tygesen borger sst, tilforordnet værge for salig Mikkel Nielsen Brun fordum borger sst hans datter Bodil Mikkelsdatter, opbød efterskrevne varer og gods, som hun efter hendes salig far er tilfaldet.

** Jens Pedersen på borgmester og råds vegne 2.ting til dele for Mikkel Willers skat.

** Gert Jørgensen borger sst på Christen Jensen Basballe borger og handelsmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 27/8 næst havde stævnet efterskrevne indenbys personer imod dom, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Christen Christensen, boende i store Hesbjerg i Fyn, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/9 sidst havde stævnet efterskrevne personer imod dom og tiltalte dem, der iblandt Bodil Rasmusdatter salig Mikkel Sørensens efterladte hustru og søn Jon Mikkelsen i Geding, Mikkel Nielsen i Vejlby og hans hustru Mette Villadsdatter, for hvis, de har været salig Gertrud Lauritsdatter, salig Jacob Nielsens i Århus, skyldig ifølge deres efterskrevne breve, og som ham over skifte efter hans gældskrav er udlagt, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(72)

15/10 1668.

** Jens Pedersen borger og stadsprokurator på velb Hans vom Meulengracht til Eskilsø hans vegne med opsættelse har af tinget 1/10 næst afvigt havde stævnet hr Peder Jacobsen præst i Favsing, doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård, Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, imod dom og fremlagde borgmestre og råds dom, dateret rådstuen 9/4 næst afvigt og tiltalte hr Peder Jacobsen, for han ikke har villet indstille sig på sin salig brors børns vegne, som han er værge for, at skifte og dele salig Peder Jacobsens gård her i Århus, som samme børn er tildømt pro kvota med mons Meulengracht, såsom Meulengracht og de andre interesserede, nemlig Matias de Brobergue og Maren Clemendsdatter godvilligt dem indstillet har, hvormed han mener, han uret gør og påfører ham, som den største part i gården er berettiget, stort pengespild, og mener, at hr Peder Jacobsen på de umyndige børns vegne bør med de andre interesserede rigtig rebning og afpæling at indgå. derpå blev fremlagt borgmestre og råds dom af rådstuen 9/4 nærværende år, som formelder, at eftersom Hans von Meulengracht skal være indlagt i salig Peder Jacobsens gård på Mejlgade for 647 sletdaler, og det med et skifte af byfogden i København oprettet 1654 bevises, og

at salig borgmester Hans Pedersen i samme gård er indlagt for 196 sletdaler, salig Jens Jacobsen i Stadsgård for 315 sletdaler og borgmester Anders Lydiksen for 41 sletdaler, som er tilsammen 1200 sletdaler, som den 1647 var vurderet for, da kunne Hans von Meulengracht ikke tilfindes mere i gården end hvis, ham pro kvota kan tilkomme. derimod blev fremlagt hr Peder Jacobsens efterskrevne indlæg, at da hverken han eller hans brordatter Margrete Jensdatter er blevet stævnet, ved han ikke, om denne deling kunne være efter loven. derefter blev afsagt, eftersom Meulengracht som den højeste lodejer i gården sig beklager at være brøstholden, og loven og Christian 3.reces tilholder brøsthaveren på ejendommen reb og pæling ved uvildige dannemænd, da bør lodsejerne samme gård at med Meulengracht at rebe og dele ham sin anpart, så vidt han deri pro kvota kan være berettiget.

(73)

** Erik Sørensen i Ormslev havde stævnet Niels Madsen KM tolder sst imod dom, og tiltalte ham for den afgift, han pligtig var at give til Ormslev kirke af Stadsgård, midlertid han den besad 1661-1662, beregnet for 14 sletdaler, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

(74)

** Jens Pedersen på borgmestre og råds vegne 3.ting til dele over Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens med flere.

22/10 1668.

** Johan Lydriksen indvåner i Skanderborg, forrige skriver på Kalø, havde stævnet Dorte, salig Peder Segermands, for hvis vidner Johan Lydriksen agter at forhverve, og ligeledes havde stævnet hr Jens Bendixen præst i Skivholme, item Frederik von der Lith, amtskriver til Skanderborg, og i rette lagde efterskrevne kontrakt, hvori Dorte Nielsdatter, salig Peder Segermands, har solgt og afhændet til Inger Hansdatter, Johan Lyllofsens i Århus, i hans fraværelse dog med hans råd og vilje, en hendes gård i Skanderborg for 400 sletdaler, og derefter begærede Johan Lydriksen tingsvidne.

** Jens Pedersen stadsprokurator på borgmestre og råds vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne borgere i Århus for hvis, de efter mandtal og dom 1/8 1667 måtte skyldig være, og som de blev tildømt at betale.

** Jens Pedersen prokurator på borgmestre og råds vegne. for retten fremstod Mikkel Jensen, tjenende Jørgen Juel rådmand sst, og eftersom Jens Pedersen i dag til 4.ting begærede dele over Jens Lauritsen Møller sst for 20 rigsdaler, som han er lagt for i Mikkel Willers skat efter foregående bytingsdom, da begærede Mikkel Jensen på Jens Møllers vegne, at sagen måtte bestå i 3.ting indtil i dag 8 dage, og såfremt Jens Møller ikke inden da havde rettet for sig, da straks at lide dele.

** Erik Jørgensen borger sst på Erik Tomasen studiosus her af byen hans vegne havde stævnet Matias Mortensen drejer borger sst imod dom, og tiltalte ham for 200 sletdaler, som han efter hans obligation og dom skal skyldig være, som ham på skifte over salig Peder Sørensen, forrige rådmand sst, er tilfaldet, og fremlagde en dom her af tinget 9/2 1667, hvori er indført Matias Drejer hans obligation, dateret 25/6 1662 på 32 sletdaler udgivet til Peder Sørensen, som han blev tildømt at betale, og nu blev han tildømt at betale sin gæld inden 15 dage.

(75)

** Didrik Christensen hospitalsforstander sst havde stævnet Rasmus Nielsen Bendstrup borger sst imod og tiltalte ham for 12 sletdaler, som er for byg, han bekommet har til sin sæd, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged sst på mester Laurits Bording, lektor og kannik til domkirken sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/11 næst afvigt havde stævnet Oluf Christensen borger sst imod dom, og tiltalte ham for gæld efter efterskrevne gældsbrev, hvori Oluf Christensen og hans bror Erik Christensen kender sig skyldige at være Claus Christensen borgmester i Viborg 280 rigsdaler, som de lover at betale med rede penge, dateret Århus 5/3 1665, og blev fremlagt efterskrevne transport af samme gældsbrev fra Maren Clemendsdatter til Laurits Bording, dateret 27/9 1667. derimod mødte Erik Jørgensen og lod læse og påskrive Oluf Christensens efterskrevne indlæg, hvori han tilbyder at betale med købstadsgods, bondegods med skov, guld, sølv og håndskrifter lydende på rede penge. derpå blev afsagt, så efterdi fremlægges Oluf Christensens obligation, hvori han forpligter sig at betale med rede penge og ingen andre varer, da er han pligtig sin obligation at indløse og betale.

(76)

29/10 1668.

** Erik Jørgensen borger sst på KM og Århus bys vegne fremstod med efterskrevne opsættelsesvidne her af tinget 1/10 næst afvigt. derhos i rette lagde efterskrevne tingsvidner af Havreballegårds birketing 8/9, 22/9 og 27/10 1668, hvori efterskrevne, der iblandt Søren Nielsen i Holme, den dødes bror, vidnede, at Jens Nielsen Bromborg beklagede sig at være slået af Peder Nielsen bodder, men han klagede ikke på ham for hans død. så mødte Peder Nielsen bodder hans fuldmægtig og i rette lagde Peder Nielsens efterskrevne indlæg, at det ikke i ringeste måder kan bevises, at han var årsag i Jens Nielsen Bromborg, som boede og døde i Holme, hans død, idet han ikke var blodig slået, og han aldrig havde sigtet Peder Nielsen for at være årsag til hans død. derefter fremlagde sandemændene deres efterskrevne ed og tov, at eftersom den dødes bror Søren Nielsen, som ret eftermålsmand, vidner, at han ikke beskyldte ham for hans død heller har klaget over ham for præsten, eller ham for de to mænd, som efter begæring hos Jens Bromborg var, for hans banemand beskyldte, og de aflagte vidner formelder, at han før og derefter har været syg og svag af noget ved, han forløftede sig på i skoven, og han ikke har haft nogen blå eller blodig skade, da bad de dem så sandt Gud hjælpe, at de ikke rettere vidste deri at kende, end Peder Bodder jo for hans død og bane frikender.

(77)

** Peder Nielsen smed sandemand og borger sst. efterskrevne vidnede, at Peder Nielsen smed ikke vidste, at det 10/9 sidst afvigt var 6 ugers dag, til hvilken tid han var kaldt at gøre sin ed og tov tillige med de andre sandemænd om den voldssag med Knud Handskemager og Jep Handskemager mod Peder Rasmussen i Grøttrup.

** Mikkel Rasmussen Remmer sandemand og borger sst. efterskrevne vidnede, at Mikkel Rasmussen ikke vidste deraf, at det 10/9 næst afvigt var ret 6 ugers dag, at de da var opkrævet at gøre sandemandsed angående samme voldssag.

(78)

** Christen Jørgensen kleinsmed, borger og sandemand sst. efterskrevne vidnede, at Christen Jørgensen ikke vidste, at det 10/9 sidst afvigt var 6 ugers dag, til hvilken tid han var kaldt at gøre sin ed og tov tillige med de andre sandemænd om den voldssag med Knud Handskemager og Jep Handskemager mod Peder Rasmussen i Grøttrup.

** Peder Pedersen borger og kobberhandler sst. Jens Pedersen prokurator sst med fuldmagt af Anne Lorentz, salig mester Hans Brochmands, solgte og skødede fra hende og hendes arvinger og til Peder Pedersen en hendes have, liggende på Kannikegade, imellem hr Johan Lønborgs have på den østre side og strækker sig i vester til Eske Klokkers residens.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Rasmussen, nu værende i Ebeltoft, hans vegne æskede stokkenævn, og efterskrevne 24 dannemænd vidnede, at Niels Rasmussen er barnfødt i Århus, hans far var salig Rasmus Jensen, forrige borger og underfoged sst, og hans mor Sidsel Nielsdatter, nu boende i Ebeltoft, og Niels Rasmussen har sig skikket og forholdt som en ærlig karl vel egner og anstår.

5/11 1668.

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Christensen Basballe borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 24/10 næst afvigt havde stævnet Iver Nielsen kræmmer imod dom, og beskyldte ham for hvis efterskrevne, han ham efter hans regnskabsbog skyldig er, som han blev tildømt at betale.

(79)

** Erik Jørgensen borger sst på Christen Jensen Basballe borger sst hans vegne havde stævnet efterskrevne personer i Lisbjerg birk, der iblandt Jens Mikkelsen i Tilst, som har til ægte Niels Jensens hustru, imod dom og tiltalte dem for gæld efter hans salig formands regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på Christen Jensen Basballe borger sst hans vegne havde stævnet efterskrevne i Framlev herred imod dom, og tiltalte dem for gæld efter hans salig formands regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på Christen Jensen Basballes vegne havde stævnet efterskrevne personer i Gjern og Sabro herreder, der iblandt Anne Sørensdatter salig Laurits Fiskers hustru i Låsby, imod dom og tiltalte dem for gæld efter hans salig formands regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

(80)

** Jens Pedersen prokurator sst på Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens, hendes vegne havde stævnet Anne Nielsdatter, salig Bernt Klodts, og Rasmus Christensen begge sst imod dom og tiltalte dem for hvis, de til Karen Nielsdatter skyldig var, nemlig Rasmus Christensen for 9 daler resterende

husleje og Anne Nielsdatter, salig Bernt Klodts, for 50 sletdaler efter Bernt Klodts efterskrevne håndskrift til mester Christen Clemendsen i Næstved, dateret Århus 22/10 1646. derhos fremlagde efterskrevne fornyelse på samme obligation lydende, kære Anne Nielsdatter, jeg vil gerne lade eder vide, at jeg havde nogen gæld at kræve efter min salig mostersøn mester Christen Clemendsen i Næstved, og har min svoger mester Christen Friis ladet mig forstå, at på skiftet er mig tilskrevet at tage betaling hos eder for 50 sletdaler, om i ville lade mig vide til hvad tid, i mig den ville betale, dateret Århus 5/6 1656 Karen salig Jacob Andersens, hvortil blev svaret, at betaling ville ske til sankt Mikkels dag 1657. derefter blev de indstævnede tilfundet at betale deres gæld inden 15 dage.

** borgmester Jesper Nielsen Hutfeld lod læse og påskrive KM benådningsbrev, dateret København 9/8 1664 formeldende, at han alene citeres for hofretten og der at svare enhver efter dets videre udvisning.

** Jens Olufsen 1.ting til dele over Oluf Gius for hvis, han ham må skyldig være.

12/11 1668.

** Morten Jørgensen Sommerfeld overformynder sst med opsættelse her af tinget 22/10 næst afvigt havde stævnet Rasmus Nielsen borger sst imod dom og tiltalte ham for 5 sletdaler, som han hans salig formand Christen Jensen skyldig var efter hans regnskabsbog, dateret 29/1 1649, og fremlagde skiftebrev efter hans salig formand Christen Jensen, dateret 10/9 1662, hvori Rasmus Jensen for samme gæld findes indført, og som han nu blev tildømt at betale.

(81)

** Jens Pedersen prokurator havde stævnet efterskrevne borgere sst og tiltalte dem for resterende skat, Mikkel Willers kaldt. derimod fremlagde borgmester Jørgen Juel sit efterskrevne indlæg, at eftersom jeg af byens fuldmægtig i Willers skat, som for i den svenske fejdetid er udlovet, søges for 22 rigsdaler, hvilket er 3 dobbelt højere end min hustru Maren Hansdatter var sat for den tid, den første takst efter udlovelsen var sat for, hvortil er dette mit korte svar, at jeg har KM privilegier, først på mig selv og siden på min hustru begge vores livstid for min tro og flittige tjeneste, jeg i sidste fejdetid gjorde, fri at bo i KM rige og forskånet for al borgerlige besværinger, men for at byen af den langsomme betrykkelse en gang for alle kan komme til en ende, da vil jeg godvilligt betale samme skat, dateret 12/11 1668. derefter optalte Jørgen Juel for samme skat 22 rigsdaler, og på Anne salig Christen Remmers hendes vegne 7 rigsort, og derefter blev de øvrige indstævnede tildømt deres resterende skat at betale.

** Jens Pedersen på Karen Nielsdatters vegne 1.ting til dele over Anne Nielsdatter, salig Bernt Klodts, for 50 sletdaler og Rasmus Christensen for 9 sletdaler efter foregående dom.

** Rasmus Pedersen stadsprokurator på Magdalene salig Rasmus Nielsens havde stævnet salig Mikkel Nielsen Brun, forrige borger sst, hans efterladte hustru og arvinger, nemlig Anne Bruns med hendes lovværge og ---- Jacob Loft, nu boende i Østerby, samt Mikkel Tygesen borger sst på tilforordnet værge for salig Mikkel Bruns datter Bodil Mikkelsdatter på hendes vegne imod dom at svare, som Magdalene Matiasdatter agter at forhverve på en salig Mikkel Bruns pantsatte gård her i byen, og i rette lagde efterskrevne pantevidne her af tinget 11/3 1647, hvori Mikkel Nielsen Brun bekendte ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Nielsen 300 sletdaler, og derfor til underpant sætter ham en hans gård med hosliggende have, som han nu iboer, liggende på Brobjerg sønden

næst til Jørgen Lauritsens øde eje, norden og vesten til fornævnte Rasmus Nielsens kornhave. og findes bag på samme pantebrev skrevet, læst og indført på skiftet efter salig Mikkel Brun på Brobjerg 29/8 1654. derefter blev fremlagt tilbudsvidner her af tinget 3/7 og 10/9 næst afvigt samt Magdalene Matiasdatters efterskrevne indlæg, at eftersom den pantsatte gård ikke er indløst, om den da ikke bør hende for ejendom at efterfølge. for nogen årsagers skyld blev sagen opsat 4 uger.

(82)

** Rasmus Pedersen på David Badskærs vegne 1.ting til dele over Rasmus Sørensen i Holme for 15 mark.

19/11 1668.

** Jens Olufsen i Fløjstrup på sin far Laurits Pedersen i Fløjstrup hans vegne havde stævnet Jens Nielsen Langballe borger her sst imod dom, og tiltalte ham for 27 sletdaler, som rester på hans efterskrevne obligation udgivet til Laurits Pedersen i Fløjstrup og dateret sankt Mikkels dag 1663, hvilken gæld Jens Nielsen Langballe blev tildømt at betale.

(83)

** Jens Pedersen på Karen Nielsdatters vegne 2.ting til dele over Anne Nielsdatter og Rasmus Christensen.

** Rasmus Pedersen på David Badskærs vegne 2.ting for dele udstedt over Rasmus Sørensen i Holme.

** Rasmus Pedersen 1.ting for dele udstedt over Niels Pedersen murmand.

** mester Laurits Bording 1.ting over Erik Christensen efter foregående dom her af tinget 22/10 næst afvigt for 280 rigsdaler udstedt.

26/11 1668.

** Hans Jørgensen Strømsen borger sst havde stævnet Jens Nielsen Langballe borger sst for vurdering og tilbudsvidne angående noget ham pantsat gods. efterskrevne vidnede, at de den (blank) sidst afvigt vurderede efterskrevne gods, og Hans Jørgensen tilbød Jens Nielsen Langballe at indløse samme gods.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne lod læse og påskrive et oprettet købebrev imellem Jørgen Juel og Jens Andersen borger i Kalundborg, dateret Århus 23/11 1668 lydende på en 5.part af det skib, Jens Andersen her sst fører, og som Jens Andersen i Kalundborg på sin hustrus vegne efter salig Niels Andersen her sst på lod arvet har, så og den 5.part i den gård på Mejlgade sst, som salig Niels Andersen iboede. derefter solgte og skødede Rasmus Pedersen Teglgård på Jens Andersens vegne samme skibspart og gårdspart til Jørgen Juel

(84)

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jens Lassen rådmand sst hans vegne havde stævnet Christen Christensen, stiftskriver over Viborg stift og ridefoged på Silkeborg, imod dom og ham tiltalte for 14 sletdaler, han skal være ham skyldig blevet 2/6 1658, og som han for ham har udlagt til generalløjtnant Gyldenløves folk til deres proviant, som Christen Christensen var beordret at skaffe provianteret, og fremlagde generalløjtnantens efterskrevne ordre og Christen Christensens efterskrevne missive til Jens Lassen. da intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Sørensen i Ormslev med opsættelse her af tinget 15/10 næst afvigt havde stævnet Niels Madsen KM tolder sst og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Ning herreds ting 8/2 1653 indeholdende et register på samtlige bønder i Ormslev sogn, at de er blevet enige med hverandre om deres tiende, som de vil yde, som de har gjort af gammel tid med videre, og hvem som ikke vil holde disse poster, de skal give en tønde øl, og hvem som ikke vil yde sit korn i rette tid eller samme øl, da skal samtlige gå med hverandre og tage fra ham for samme vide, og intet lide derfor hverken husfred, gårdfred eller hærværk, og hvem, som ikke går med dem af granderne, han skal give en fjerding øl til vide. derimod fremlagde Niels Madsen sit efterskrevne skriftlige svar, at han for de to års tiende havde betalt 6 daler, idet han begge år kun havde sået nogle få tønder korn, dog ikke mere end den halve sæd. derefter blev afsagt, eftersom Erik Sørensen tiltaler Niels Madsen for Ormslev kirketiendes afgift, som hans formand salig Jens Jacobsen før ham givet har, hvorimod Niels Madsen siger at have betalt 6 daler for 2 års kirketiende, men ingen kvittering fremlægger, mens Erik Sørensen beretter samme 6 daler til afkortning på samme års tiende at have oppebåret, da vidste byfogden ikke rettere her i at kende, ane Niels Madsen bør den resterende tiende at betale.

(85)

** Rasmus Pedersen prokurator på borgmester og råd samt Århus bys vegne æskede 1.ting for høringsdele over efterskrevne, for de boer her i byen og bruger borgerlig næring, men dem dog forholder at tage deres borgerskab og deres borgered at aflægge.

3/12 1668.

** Christen Lauritsen KM byfoged lod læse og påskrive lensmandens befaling til Mogens Knudsen retten at betjene i hvis sager, han ikke kunne dømme og rette, dateret 20/11 1668.

** Christen Lauritsen byfoged på generalfiskal Christen Pedersen hans vegne havde stævnet efterskrevne personer for vidner at påhøre, Hans Bendixen, Niels Madsen KM tolder, Tomas Christensen visiterer, Peder Pedersen kobberhandler, Jens Sørensen Pannerup, og for vidner at aflægge, der iblandt Jørgen Høg og hans hustru Mette Sørensdatter, og de vidnede, at om natten mellem 12/7 og 13/7 ved 2 slet kom der 3 vogne kørende med 6 oksehoveder vin på, og da Niels Madsen tolders karl spurgte den, der kørte vognen, om de var i arrest, da kastede de oksehovederne af vognen på gaden og kørte bort, og karlene, som kørte skulle være Peder Pedersen kobberhandlers og Jens Pannerups karle.

(86)

** Tomas Andersen borger sst. efterskrevne fremlagde deres efterskrevne skriftlige vurderingsforretning på den forfaldne plads og ejendom, som salig Niels Jensen, forrige byfoged iboede, liggende imellem Peder Tygesens ejendom og Anne Olufsdatter, salig Christen Pedersen Remmers efterleverske, deres ejendomme, og som de vurderede for 160 sletdaler. nu fremstod

Tomas Andersen med fuldmagt af sin bror Christen Andersen, dateret Ålborg 15/10 næst afvigt, samme gård at lade forfærdige og bortleje eller den at sælge for det, den kan være værd.

** Christen Pedersen Frost på Tomas Mikkelsen skipper og borger sst hans vegne. Tomas Andersen sst fremlagde en dom her af bytinget 29/8 1668, hvori salig Niels Jensens gård er tilkendt Anders Tomasen til ejendom, efter derpå havende pantebrev, og dernæst fremlagde et skødevidne her af tinget 1/5 nærværende år, hvori Anders Tomasen da samme gård til sin søn Christen Andersen skødet har, hvorefter Tomas Andersen med fuldmagt af hans bror Christen Andersen, tilholdende i Ålborg, solgte og skødede til Tomas Mikkelsen samme gård, liggende på Skolegade, næst sønden til Peder Tygesens iboende gård og norden næst til Anne Olufsdatters iboende ejendom, strækkende sig fra adelgaden og ud til havet i øster og vester.

(87)

** Rasmus Pedersen stadsprokurator på Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens, hendes vegne ved 6 høringer lod fordele Anne Nielsdatter, salig Bernt Klodts, og Rasmus Christensen for gæld.

** Rasmus Pedersen stadsprokurator på mester David Wolter badskær sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Rasmus Sørensen, tilholdende i Holme, for 5 mark for hans kur.

** Didrik Christensen hospitalsforstander sst med opsættelse her af tinget 22/10 næst afvigt havde stævnet Rasmus Nielsen Bendstrup borger sst imod dom og saggav ham for 12 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Søren Jensen på sin husbond Helle, salig hr Svend Arbos, hendes vegne med opsættelse her af tinget 22/10 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og dem tiltalte for gæld efter deres efterskrevne obligationer, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(88)

** Søren Jensen på Helle, salig hr Svend Arbos efterleverske sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 22/10 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer her i byen imod dom og tiltalte dem for hvis, de hende skyldig var efter efterskrevne obligationer, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(89)

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator sst på Mikkel Sørensen, rådmand i Randers, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer, der iblandt Christen Vægters hustru Mette Mortensdatter, imod dom og tiltalte dem for husleje af hans boder, som de blev tildømt at betale.

** Niels Madsen KM tolder sst havde stævnet Niels Christensen borger og handelsmand sst imod dom og ham tiltalte efter hans udgivne revers. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Mikkel Jensen på sin husbond Jørgen Juel rådmand sst hans vegne 1.ting til dele over efterskrevne for gæld.

** Rasmus Pedersen 2.ting til dele over de personer, som til 1.ting er indført for borgerskabs tagelse.

** Rasmus Pedersen for Jens Pedersen 3.ting til dele over Niels Pedersen murmand.

** Jens Hvas på mester Laurits Bordings vegne over Oluf Christensen 3.ting til dele.

10/12 1668.

** Christen Lauritsen KM byfoged på generalfiskal Christen Pedersen hans vegne havde stævnet efterskrevne personer for vidner at påhøre, nemlig Hans Bendixen vinhandler, Niels Madsen KM tolder og hans tjener Niels Jensen, Tomas Christensen visiterer og hans tjener Rasmus Pedersen, Peder Pedersen kobberhandler, Jens Sørensen Pannerup og Mikkel Hvilsted, og efterskrevne vidnede, at den tid de kom fra Holland med Jørgen Olufsens skude til Helgenæs, da begærede Hans Bendixen båden ud, og folkene at ro for sig til land, og han kom igen med et lille fartøj, han havde fragtet, og begærede, han ville have nogen oksehoveder ud, og han ville med samme oksehoveder til Horsens, der ville han dem fortolde, men de vidste ikke, hvem skipperen på det lille fartøj var. Anders Sørensen Nygård vidnede, at nogle dage før sankt Olufs dag kom Hans Bendixen og begærede at låne hans vogn, og da kørte han med ham igennem Ning herred til en landsby, hvor der var en å, hvori lå en båd, hvorfra de i vandet trimlede nogle store tønder, hvoraf de tog to tønder på hver vogn, og de kørte på Hans Bendixens begæring til Århus, og da de kom dertil ved 3 slet om morgenen, gik Hans Bendixen foran til toldboden, hvor de holdt stille, og da de så, at Hans Bendixen talte med tolderens og visitererens tjenere, da aflæssede de hvis, de havde på vognene lige for toldboden.

(90)

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 12/11 næst afvigt havde stævnet hr Christen Jensen Grundfør, medtjener til Grundfør og Spørring sogne imod dom, og tiltalte ham for 17 daler efter hans efterskrevne brev, dateret 16/11 1664, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(91)

** Jørgen Juel 2.ting over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Rasmus Pedersen 3.ting for borgerskabs tagelse over de personer med 1. og 2.ting er forfulgt.

17/12 1668.

** Jens Hvas kapitelsridefoged havde stævnet Jens Bonde i Lisbjerg og Rasmus Mikkelsen i Trige for vidner, Jens Hvas agtede at føre, og efterskrevne vidnede, at da Jens Hvas spurgte Rasmus Mikkelsen om den obligation, som han til vitterlighed med Jens Bonde i Lisbjerg havde underskrevet, hvorledes han var kommet til at underskrive den til vitterlighed, da svarede han, at Jens Bonde kaldte ham ind til Jørgen Kirchoff her i byen, og bad han ville samme håndskrift til vitterlighed underskrive, og Rasmus Mikkelsen sagde, at han ville læse den først, da svarede Jens Bonde ham, skriv du kun under, seer du ikke jo min hånd før dig underskrevet, det er rigtigt nok alt sammen, og derpå havde Rasmus Mikkelsen underskrevet.

** Erik Jørgensen borger sst på Christen Jensen Basballe borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 5/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom, og tiltalte dem for hvis, de til Christen Basballe skyldig var, og som de blev tildømt at betale.

(92)

** Erik Jørgensen borger sst på Christen Jensen Basballe hans vegne med opsættelse her af tinget 5/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom, og tiltalte dem for hvis, de til Christen Basballe efter hans regnskabsbog skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på Christen Jensen Basballe borger og handelsmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 5/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de til Christen Basballe efter hans regnskabsbog skyldig er, som de blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Peder Mikkelsens vegne over Rasmus Sørensen for 3 daler 1.ting til dele.

** Mads Christensen fogedsvend over Jens Dall 1.ting til dele.

** Jørgen Juel 3.ting til dele over de personer med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 5/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer imod dom, og tiltalte dem for hvis, de til Christen Basballe efter hans regnskabsbog skyldig er, nemlig Karen Jespersdatter i Haldum og hendes stedsøn Peder Andersen for 5 daler. herimod at svare mødte Rasmus Pedersen Teglgård på salig Anders Hansen, som boede og døde i Haldum, hans efterleverske Karen Jespersdatter hendes vegne og i rette lagde et skiftebrev efter hendes salig mand efter tingsvidne af Sabro herreds ting 22/6 1665, hvori Peder Andersen lovede at svare til gælden. derpå blev afsagt, så efterdi Peder Andersen har lovet at svare til gælden, da bør han at betale de 6 daler.

(93)

24/12 1668.

** Jesper Nielsen Hutfeld borgmester sst. Jens Pedersen stadsprokurator med fuldmagt af hans søn Peder Jensen, sadelmager og borger i Varde, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Jesper Hutfeld og hans arvinger en gård, kaldes Anders Madsens lille gård, liggende på Mejlgade, næst sønden op til den gård, han iboede og afdøde, og norden til borgmesterens egen gård, hvilken gård efter dom er tillagt og vurderet i betaling for hans kærestes patrimonium og matrimonium, som hos salig hr Svend Hansen var indsat, og ikke anderledes kunne blive betalt.

** Laurits Tøgersen, borger og handelsmand sst, æskede afkald. Niels Mikkelsen studiosus borgersøn sst gav Laurits Tøgersen afkald og kvittering for al hvis arvegods, som Niels Mikkelsen efter hans salig far Mikkel Nielsen Langballe forrige borger sst kunne arve og tilfalde, som Laurits Tøgersen har haft under værgemål.

(94)

** Hans Jørgen Strømsen sst med opsættelse her af tinget 12/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var og ikke godvilligt vil betale, og som de nu blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på hr Clemend Nielsen, sognepræst til Søften kirke, hans vegne havde stævnet Rasmus Nielsen Thybo indbygger her sst imod dom, og tiltalte ham for 50 sletdaler efter efterskrevne obligation, udgivet af Rasmus Nielsen Thybo, barnfødt i Hårup og nu indvåner i Århus, dateret 5/3 1662, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Mikkel Rasmussen tjenende Sidsel salig Mads Værns på bemeldte sin husbonds vegne med opsættelse her af tinget 12/11 næst forbigået havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de til hende og hendes børn må skyldig være efter deres udgivne breve og regnskabsbøger, der iblandt Rasmus Rasmussen i Kasted, Jens Rasmussen i Bendstrup, Søren Rasmussen og Niels Rasmussen for deres salig far Rasmus Jensen Elev i Kasted hans gæld 44 sletdaler efter hans obligation, dateret 23/9 1656, udgivet til Gertrud Mortensdatter, salig Søren Clemendsens efterleverske i Århus, Søren Jensen i Kasted hans brev, dateret 28/1 1657 hvorpå hans søn Jens Sørensen havde betalt afdrag. dernæst blev fremlagt efterskrevne pantevidne af vester Lisbjerg herreds ting 27/11 1661, hvori Frands Nielsen i Lisbjerg bekendte sig skyldig at være Jacob Sørensen og Mads Værn 170 sletdaler, som er i betaling for den gård, han iboer, som Jacob Sørensen og Mads Værns hustru efter deres salig forældre var udlagt efter salig Niels Jensen, som boede og døde i Lisbjerg, i deres gælds betaling efter skiftebrevs formelding, dateret 2/5 1655, og for samme 170 daler pantsatte han dem samme gård, han iboer. dernæst blev i rette lagt et skiftebrev efter salig Jacob Nielsen, forrige rådmand i Århus, dateret 13/10 1662, hvori Simon Rasmussen i Lisbjerg findes udlagt til Sidsel Sørensdatter 26 sletdaler. dertil at svare mødte Rasmus Rasmussen i Kasted, Jens Rasmussen i Bendstrup, Søren Rasmussen og Niels Rasmussen, som er salig Rasmus Elevs arvinger i Kasted og formente, at deres søster og mor med dem burde at have været stævnet. derefter blev de indstævnede tildømt deres gæld at betale.

(97)

** Rasmus Pedersen Teglgård borger sst på Jens Pedersen Todbjerg hans vegne med opsættelse her af tinget 1/10 næst afvigt havde stævnet Mikkel Johansen skipper og borger sst imod dom, og tiltalte ham for en sum penge 69 sletdaler, han skal være Jens Todbjerg skyldig efter sidste efterskrevne afregning, og som først er for et forløfte Jens Todbjerg for ham har gjort til Bernt Schröder af Lübeck samt efter hans regnskabsbog, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen prokurator på Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 22/11 næst afvigt imellem hende og salig Mikkel Bruns hustru og arvinger fremlagde ommeldte pantevidne her af tinget 11/3 1647 samt Magdalene Matiasdatters indlæg. herimod at svare mødte Jens Pedersen prokurator på Jacob Eriksen Loft i Østerby hans vegne og fremlagde et skiftebrev efter salig Laurits Matiasen, forrige skipper og borger sst, imellem hans efterladte enke Anne, salig Laurits Matiasens, og barn Mikkel Lauritsen, dateret 18/2 1661, hvori der for bortskyldig gæld 300 daler efter pantebrev, dateret 11/3 1647, samt rente 90 daler blev udlagt til Magdalene Skrivers 390 daler, og derfor indlagt i hendes pant i gården, som nu i den bedrøvelige næst forleden krigstid ganske er ruineret. dernæst blev

fremlagt Jacob Eriksens efterskrevne indlæg, så efterdi jeg tiltales for noget på et pant, som salig Mikkel Brun til hendes salig mand for mange år siden har gjort, da svares enfoldigt dertil, at den salig mand nogle år siden, pantet er gjort, er bortdød, og skiftet holdt 29/8 1654, og da skal pantet være vedersagt, der hans brev var læst, hans efterleverske da sig ikke tilforbundet pantet at svare, og på skifte efter hendes salig sidste mand, dateret 18/2 1661, da befindes Magdalene Skrivers hendes pant at være udlagt for al hendes fordring, hvilket pant hun har tiltrådt, brugt og ladet bruge, og som min hustru, hans efterleverske, som jeg siden har ægtet, på skifte efter hendes salig sidste mand intet har arvet, da formener jeg for tiltale fri at være. derefter blev afsagt, så efterdi Magdalene Matiasdatter på skifte efter salig Laurits Matiasen 18/2 1661 er udlagt ovennævnte gård, og avlingen dertil siden bortlejet og lejen deraf oppebåret, og eftersom skiftebrevet endnu står ved fuld magt, da vides ikke videre betaling Magdalene Matiasdatter hos salig Mikkel Bruns arvinger at tilfinde, men pantet at følge hende som ejendom.

** Rasmus Pedersen prokurator på Peder Elkærs vegne 1.ting til dele over Tomas Zachersen sst og Jørgen Arentsen for gæld.

** Rasmus Pedersen på Peder Mikkelsens vegne over Rasmus Sørensen 2.ting til dele.

** Mads Christensen over Jens Dal 2.ting til dele udstedt.

(98)

7/1 1669.

** Rasmus Troelsen, indvåner i Ebeltoft, på sin bror Oluf Troelsens vegne havde stævnet Søren Pedersen Obisen, boende i Vrinders, for vidne, og efter han havde ladet læse og påskrive en obligation, som Søren Pedersen Obisen kræmmer, født i Granslev, skal have udgivet til Oluf Troelsen, borger i Århus, lydende på 64 sletdaler, dateret Århus 13/12 1651 tilspurgte han Albret Hansen Skot og Rasmus Nielsen borgere sst, om de ikke efter Søren Obisens egen begæring samme obligation havde underskrevet til vitterlighed, hvilket de bekræftede, og vil være gestendig.

** Niels Pedersen på sin husbond borgmester Jesper Nielsen Hutfeld hans vegne lod læse og påskrive KM forordning om matrikelskats betaling og oppebørsel, dateret København 18/11 1665, og advarede alle og enhver af borgerskabet sig derefter at rette.

** Jørgen Andersen underfoged gav last og klage over Oluf Andersen borger sst for overlast og vold, han 24/12 sidst afvigt har tilføjet Maren Bysvends datter Kirsten Pedersdatter og begærede 1.ting til voldsdele over ham.

(99)

** Rasmus Pedersen på Peder Mikkelsens vegne over Rasmus Sørensen 2.ting udstedt.

** Rasmus Pedersen stadsprokurator på Jesper Pedersen i Havgård hans vegne med opsættelse her af tinget 26/11 sidst havde stævnet magister Niels Krog, rektor og kannik her sst, imod dom og ham tiltalte for 30 rigsdaler, som rester af 50 sletdaler efter obligations indhold, som hans hustrus forrige nu salig mand borgmester Christen Jensen var ham skyldig efter hans efterskrevne obligation, dateret Viborg 3/2 1649. herimod at svare mødte Jens Pedersen på Niels Krogs vegne og fremlagde

Jesper Pedersen i Havgård hans missive, dateret 25/2 1656, til borgmester Christen Jensen, hvori han takker sin kære bror, for han har sendt hans hustru en tønde boghvedegryn, som han gerne vil betale, og da Christen Jensen har betalt 20 rigsdaler på sit brev, så rester derpå 30 rigsdaler, og dersom hans kære bror ville besøge ham, vil han afstå 5 rigsdaler, at de kunne noget tales ved om deres gode gamle affektion. item i rette lagde en anden missive fra Jesper Pedersen til Christen Jensen, dateret Havgård 2/10 1659, som indeholder denne sag angående, at eftersom min svogerske salig mester Peder Tranes kone Bodil Lauritsdatter er kommet til Århus og skal være hos salig Peder Vinters kone, og hun har skrevet mig til, at jeg ville være hende noget behjælpelig i denne onde tid, hvilket jeg gerne vil gøre, hvorfor kære bror, jeg beder dig gerne om du ville gøre vel på mine vegne forstrække Bodil Lauritsdatter med 4 rigsdaler og en tønde korn eller to til livs ophold til vorherre vil gøre tiden anderledes, så skal det dig blive betalt, thi tiden er meget usikker at skikke penge eller korn så langt. derefter blev fremlagt salig Peder Tranes hustrus kvittering til Christen Jensen, ridefoged på Kalø, at 20/10 1659 har han på ovennævnte skrivelse forskaffet hende 4 rigsdaler, to tønder rug og en tønde malt, som han har at kvittere hos Jesper Pedersen, hvorefter Jens Pedersen satte i rette og formente, at hvis, som var betalt på samme obligation burde at dekorteres og begærede, at sagen for overkøbmand blev indvist. derpå blev således afsagt, at eftersom Jens Pedersen fremlægger Jesper Pedersens missiver, som formelder om hvis på samme håndskrift er betalt med mere, og Jens Pedersen på sin principals vegne til endelig afregning begærer, da eftersom ikke videre på håndskriften findes afskrevet end 20 rigsdaler, og kornet, som derpå er annammet, ikke er takseret, indfandt byfogden denne sag for overkøbmand, som parterne har imellem at regne og give sligt beskrevet, og hvem derpå skader, har det på sine ordentlige steder at søge efter recessen.

(100)

** Jørgen Andersen for Villads Pedersen i Mejlby 1.ting til dele over Rasmus Bendstrup for 18 mark.

14/1 1669.

** Niels Nielsen, skrædder borger sst, tilforordnet værge for salig Mogens Jensen skrædder, forrige borger sst, hans umyndige børn så og fuldmægtiget på Niels Mogensen studiosus hans vegne havde stævnet Jesper Nielsen Hutfeld og Jacob Sørensen, begge borgmestre sst, så og Morten Jørgensen og Jens Christensen Vegerslev begge overformyndere for syns, opbuds og tilbudsvidne angående salig Mogens Skrædders børns tilfaldne arvegods. nu fremkom for retten synsmænd, som afhjemlede deres efterskrevne syn på hvis brøstfældighed, som fandtes på salig Mogens Jensen skrædders gård med hosliggende boder på Badstuegade og Guldsmedegade, hvorefter Niels Nielsen opbød og tilbød både hans plejebørns arveligt tilfaldne gård, så og efterskrevne løsøre, om nogen samme gård ville købe eller leje, og samme løsøre købe.

** Jens Pedersen på Søren Sørensen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 26/11 næst afvigt havde stævnet Bertel Sørensen i Vorup i Galten herred imod dom, og tiltalte ham for 16 sletdaler, som han ham skyldig er efter hans efterskrevne regnskabsbog, hvori findes opskrevet hvis, Bertel Sørensen foged på Tustrup, nu boende i Vorup, fik 11/9 1662, hvorpå rester 16 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Nielsen studiosus sst hans vegne med opsættelse her af tinget 16/12 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for

hvis, de til Niels Nielsen hans mor Maren, salig Niels Ibsens, og ham selv skyldig var efter obligationer og regnskabsbog, og som de blev tildømt at betale.

(101)

** Jørgen Andersen underfoged på Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var efter hans regnskabsbog, men fordi ingen genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen borger og handelsmand sst hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var efter hans regnskabsbog, men efterdi ingen er mødt til genmæle, blev sagen opsat 6 uger.

(102)

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Jørgensen borger og hatstafferer sst havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans regnskabsbog og forhvervede domme var ham skyldig, men efterdi ingen er mødt til genmæle, blev sagen opsat 6 uger.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Jens Lassen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 26/11 sidst havde stævnet Christen Christensen, stiftsskriver over Viborg stift og ridefoged på Silkeborg, imod dom og tiltalte ham efter opsættelsens indhold for gæld, og i rette lagde generalløjtnant Gyldenløves ordre til Christen Christensen samt Christen Christensens missive til Jens Lassen, og for det sidste blev i rette lagt rådmand Jens Lassens regnskabsbog, at han 3/6 1658 efter Christen Christensens skrivelse havde udlagt 14 sletdaler til en måneds proviant, hvorefter Jens Pedersen satte i rette og formente, at eftersom Christen Christensen i sin skrivelse havde lovet Jens Lassen at samme penge igen skulle blive betalt, da bør han pligtig være at betale Jens Lassen de 14 sletdaler med pågående renter og omkostning, hvilket han blev tildømt.

** Jørgen Andersen underfoged 2.ting til dele over Oluf Andersen.

(103)

** Jørgen Andersen på Villads Pedersen i Mejlbys vegne 2.ting over Rasmus Bendstrup.

21/1 1669.

** Jens Pedersen Todbjerg borger sst hans mor Anne Villadsdatter og hendes lovværge solgte og skødede til hendes søn Jens Pedersen Todbjerg en hendes gård, liggende på Mejlgade ved Havgyden, næst op til Søren Sørensen rådmands gård på den ene side og næst op til salig borgmester Christen Carlsens arvingers eje på den anden side med gårdsavl i alle Århus vange.

** Rasmus Pedersen. Anne Villadsdatter salig Peder (blank) æskede vidne, og efter at en kontrakt imellem Jens Pedersen Todbjerg og hans mor, dateret Århus 17/1 næst afvigt, for retten var læst og påskrevet, da lovede han sin kære mor, eftersom hun havde solgt ham hendes gård, at forskaffe hende til husværelse en bod samt årligt hendes livstid give hende 6 sletdaler, en tønde rug, et lispund hør og et læs hø.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 3/12 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer imod dom og tiltalte dem for gæld, de ham skyldig var efter obligation og hans regnskabsbog, der iblandt Jens Langballe efter sin godefar Knud Pedersen i Mårslet, eftersom han sig har antaget boet, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Jens Pedersen prokurator på Johan Siwerts borger i Lübeck hans vegne havde stævnet Christoffer Henningsen borger og handelsmand her sst imod dom, og tiltalte ham for resterende gæld 76 sletdaler med omkostninger efter hans efterskrevne obligation, dateret 17/2 1663. derimod blev fremlagt Christoffer Hennings efterskrevne skriftlige indlæg, at da han har modregnskab og ikke i dag kan komme til stede, da begærer han opsættelse, og da for samme årsags skyld blev sagen opsat 4 uger.

(104)

** Mogens Knudsen borger sst havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for gæld efter efterskrevne obligationer og forhvervede domme, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Christoffer Sørensen Læsø borger sst hans vegne havde stævnet Anders Sørensen kleinsmed sst imod dom og tiltalte ham for 7 sletdaler efter hans efterskrevne obligation, dateret 14/6 1667, hvorimod Anders Sørensen fremlagde sit indlæg, hvori han tilbød at gøre regnskab med Christoffer Læsø, og derefter at betale ham hvis, han bliver ham skyldig, og da for den årsags skyld blev sagen opsat 14 dage.

(105)

** Anders Sørensen, kleinsmed borger sst, havde stævnet Christoffer Læsø imod dom og tiltalte ham for hvis, Christoffer Læsøs hustru Anne Læsøs hos ham og hans salig hustru bekommet har, der iblandt for salig Søren Heldekandes ligkiste at beslå, men da intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage

** Rasmus Pedersen på Peder Spørrings vegne 1.ting til dele over efterskrevne udenbys personer for gæld.

** Rasmus Pedersen på Peder Spørrings vegne 1.ting til dele over Christen Jensen sst for 2 rigsdaler.

** Jørgen Andersen 3.ting over Rasmus Bendstrup for Villads Pedersen i Mejlby.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Niels Hansen, borger og handelsmand i Grenå, hans vegne med opsættelse her af tinget 24/12 næst afvigt havde stævnet mester Niels Krog, latinske skolemester og kannik sst, imod dom og tiltalte ham for en gæld, som hans hustrus forrige salig mand borgmester Christen Jensen skulle være Niels Hansen og en del andre hans medborgere skyldig for 133 favne ved, som han af dem til KM fornødenhed skal have bekommet, og derimod skriftligt tilbudt dem lige så meget og mere godt favneved i Bjørnkær skov at udvise, hvilket dog ikke er sket. Rasmus Pedersen fremlagde Christen Jensens efterskrevne missive til borgmesteren i Grenå, angående brændeved til KM behov i København, som skulle fragtes med de orlovsskibe, så lå for Grenå,

dateret Katholm 11/9 1659, og derefter i rette lagde rentemester Mogens Friises efterskrevne skriftlige ordre til salig borgmester Christen Jensen, hvori han på KM vegne befaler Christen Jensen, ridefoged til Kalø, at lade udvise i Bjørnkær skov bøge til 500 favne ved og lade hugge i favneved af Kalø bønder, som kan stå i beredskab til KM behov, og ligeledes at lade hugge så mange favne ved, som Grenå borgere havde stående på Grenå strand og i deres gårde, som med orlovsskibene kom KM fra Grenå by til forstrækning, dateret Århus 30/9 1659, derpå blev fremlagt efterskrevne beskikkelse angående samme brændeved, som de begærer betaling for af den salig mands arvinger, underskrevet af en del Grenå borgere. derpå blev afsagt, så efterdi der ingen kvittering fremlægges eller bevis på hvor meget ved, der er blevet leveret, da vidste byfogden ikke mester Niels Krog derefter betaling at tilfinde, før kvittering og bevis på leverancen efter den salig mands skrivelse fremvises.

(106)

28/1 1669.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator opbød for alle og enhver, om nogen var som ville købe eller leje den gård på Vestergade, Peder Kvottrup tilforn tilhørte, som Søren Christensen og Peder Spørring på salig Mikkel Kvottrups børns vegne er værger for, og er indlagt i efter bytingsdom 31/11 sidst afvigt.

** Tomas Mikkelsen borger og skipper sst. efterskrevne vidnede, at de var med Tomas Mikkelsen i Trondheim 4/4 1665, og Maren Knudsdatter her sst havde sendt med ham et stykke dynevår og et stykke lærred, som han solgte i Trondheim til Birgitte Olufsdatter, og eftersom han intet derfor kunne bekomme, måtte han søge hende ved retten, og da blev der udlagt til ham tran og tørfisk, hvilket på hjemrejsen desværre med skib og andet gods blev, og intet deraf blev bjerget.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne og sagvolderen Niels Jensen Grove på sine egne vegne gav last og klage over Jens Andersen, Anders Murmands søn, ved åen for vold og overlast han sin hustru har tilføjet og lyste ham et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd.

** endnu på KM og byens vegne ved 6 høringer lod fordele Oluf Andersen bødker her sst for vold og overlast, han har tilføjet Maren Bysvends datter Maren Pedersdatter, og ikke har villet indstille sig eller derfor talt minde.

** i lige måde på Villads Pedersen vegne af Mejlby ved 6 høringer lod fordele Rasmus Nielsen Bendstrup borger sst, og søgte ham for øksnekøbs rest 4 daler, som han ikke har villet betale.

** på Søren Mørkes vegne til Jacob Basballe 1.ting til dele.

** endnu på Anne Nielsdatter Møllers vegne over Mogens Bundgård i Holme 1.ting udstedt.

** Niels Madsen KM tolder sst over borgmester Jacob Sørensen 1.ting udstedt for delemål efter deres dokument.

(107)

** Jens Pedersen prokurator på Peder Pedersen kobberhandler sst hans vegne opbød til alle og enhver, om nogen var som ville enten købe eller leje det hus på Skolegade, Laurits Olufsen nu iboer, og hans plejedatter Sidsel Mikkelsdatter tilhører, da måtte de gerne bekomme det.

** på Jens Langballes vegne over Mikkel Jensen til Jørgen Juels 1.ting for sit faldsmål.

** Rasmus Pedersen prokurator sst på Jens Lassen rådmand, Jens Todbjerg, Morten Skisbøge borgere sst, Mikkel Willer af Lübeck, Jens Mikkelsen Mårup af Samsø og Søren Olufsen samtlige deres vegne æskede vidne. for retten fremkom vurderingsmænd, som vidnede, at de havde vurderet Mikkel Johansens tilhørende skude for 280 sletdaler, og Rasmus Pedersen på sine principalers vegne tilbød Mikkel Johansen samme skude til løsen inden 14 dage.

** Jens Lassen rådmand sst begærede af Mikkel Johansen, at han ville fremvise hans obligation, som han blev leveret af byfogden i hans hus, da der blev gjort indførsel i hans skude for dens kapital og pågående omkostninger, hvilken Mikkel Johansen for retten fremlagde, dateret 19/4 1667 med hans bomærke undertegnet, og Mikkel Johansen ved ed benægtede aldrig det mærke og bogstaver at have skrevet, og derefter blev obligationen af byfogden taget under forsegling.

** ligeledes havde stævnet Dines Nielsen skipper borger sst imod dom gældssag angående efter hans obligation på 217 sletdaler. Dines Nielsen begærede sagen måtte bero i 14 dage.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Peder Spørrings vegne 2.ting efter tingbog.

** JA på Niels Nielsens vegne dom over efterskrevne udenbys for gæld, som de blev tildømt at betale.

4/2 1669.

** Claus Duus badskær under oberst Rantzaus kompagni havde stævnet Marcus Pax forrige rytter under samme kompagni, nu sst, for vidner og andet lovmål, som Claus Duus agter at forhverve, og efterskrevne vidnede, at Marcus Pax havde sagt, at Claus Duus og Hans Pax skulle have stjålet det, som er blevet bortstjålet. så mødte Marcus Pax og svarede, at hvis han havde sagt, havde han talt efter en kvinde Maren Polaks hendes sagen og ord, og sagde sig intet at vide med Claus Duus videre end hvis, en ærlig mand vel egner og anstår.

** Jens Lassen rådmand sst havde stævnet Mikkel Johansen skipper og borger sst for vidner og andre lovmål, Jens Lassen agter at før og tage beskrevet, og efterskrevne vidnede, at de 19/4 1667 var til stede i Jens Lassen rådmands hus, da han og Mikkel Johansen gjorde regnskab, og da blev Mikkel Johansen skyldig 19 sletdaler, som den kasserede obligation om formelder, og da så de, at Mikkel Johansen selv undertegnede samme håndskrift.

(108)

** Mikkel Jensen borgersøn sst på mester Hans Rumand, sognepræst til Århus domkirke og kannik sst, hans vegne. synsmænd fremlagde deres efterskrevne synsforretning på hvis bygnings reparation, Hans Rumand forgangen sommer har ladet gøre og bekoste på den residens, han påboer, og som ham tilhører efter skøde, dateret 19/11 1667 og kongelig konfirmeret skøde, dateret 29/11 1667, og da blev for dem forevist et synsvidne her af tinget 1/8 1661 angående hvis brøstfældighed,

da på samme residens fandtes, og de vurderede, at samme reparation kunne ikke være gjort og bekostet for mindre end 600 sletdaler.

** Søren Mikkelsen på sin principal Hans von Meulengracht til Eskilsø hans vegne havde stævnet Christoffer Skult, forrige byfoged sst, til påhør og genmæle, eftersom han på Søren Mikkelsens beskikkelse med spørgsmål angående lejen af den gård, han påboer, ikke havde villet give skriftligt svar, men mundtligt havde svaret, at Søren Mikkelsen vidste, hvor tinget var. derpå blev fremlagt efterskrevne beskikkelse, at da Hans von Meulengracht havde fået afdelt hans part i den gård, Christoffer Skult iboer, da kan han blive boende til påske, såfremt han stiller kaution, at gården ikke bliver ruineret, og hvis ikke, da må han inden 8 dage forføje sig af gården, og da han har boet i gården i adskillige år, så vil Søren Mikkelsen vide, af hvad årsag skatterne ikke er betalt, og af hvem han har lejet gården, og hvad lejen er med videre. og nu blev Christoffer Skult fremæsket i rette at svare på samme beskikkelses spørgsmål, men da han ikke mødte til genmæle, begærede Søren Mikkelsen tingsvidne.

(109)

** Erik Jørgensen borger sst på skipper Mikkel Lauritsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 24/12 1668 havde stævnet Mikkel Johansen skipper og borger sst imod dom og tiltalte ham for 8 daler for øl, hans hustru havde bekommet, og som han blev tildømt at betale.

** Niels Madsen KM tolder æskede 2.ting til dele over Jacob Sørensen borgmester sst for afregning med ham at gøre.

** Rasmus Teglgård på Peder Spørrings vegne 3.ting over de personer med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Mikkel Jensen på Jens Langballes vegne 2.ting til dele over Mikkel Jensen til Jørgen Juels for faldsmål efter foregående dele, dateret 10/4 1662 for 18 mark.

** Jørgen Andersen på Søren Mørkes vegne 2.ting til dele over Jacob Basballe til dele udstedt.

** på Anne Nielsdatters vegne 2.ting til dele over Mogens Nielsen i Holme.

12/2 1669.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderen Anders Mortensen skomagersvend sst hans vegne havde stævnet Mads Pedersen, tjenende Mogens Skov, og Jens Jensen Todbjerg, begge tilholdende her i byen, for klage, vidner og sandemandstov at forhverve, og Jørgen Andersen gav last og klage over Mads Pedersen og Jens Todbjerg for overlast, sår og skade, de 31/1 og 1/2 næst afvigt om nattetid på gaden skal have gjort Anders Mortensen skomagersvend, og lyste dem derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger deres ed og tov at gøre.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Peder Pedersen Spørring hans vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne udenbys personer for gæld.

** Jon Baltsersen på sin husbond Maren, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske, hendes vegne havde stævnet efterskrevne indenbys personer imod dom, og tiltalte dem for gæld efter

obligationer samt resterende husleje og jordleje, men fordi ingen genmæle er sket, blev sagen opsat 6 uger.

(110)

** Søren Mikkelsen ridefoged på sin husbond Hans von Meulengracht til Eskilsø hans vegne havde stævnet Christoffer Skult, forrige byfoged sst, imod dom, og tiltalte ham for han ikke har villet svare på den skriftlige beskikkelses poster, og satte i rette om han ikke burde at betale den forfaldne husleje og gården til påske at kvittere. for sine årsagers skyld blev sagen opsat 4 uger.

** Rasmus Teglgård over Mikkel Jensen 3.ting til dele for faldsmål på Jens Basballes vegne.

** Jens Hvas på mester Laurits Bordings vegne 1.ting til dele over Oluf Christensen for gæld.

** Jørgen Andersen på Jørgen Hønes vegne efter foregående dele her af tinget 17/9 1663 på Mikkel Jensens vegne for 2 daler 1.ting til dele for faldsmål.

** Jørgen Andersen for Jens Groersen i Fløjstrup over Jens Andersen maler for 3 daler 1.ting til dele.

** Niels Villadsen over Jørgen Tomasen skomager for 2 rigsdaler 1.ting til dele.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og sagvolderens vegne 2.kald på sandemænd deres ed og tov at gøre over Jens Andersen for vold, han har tilføjet Niels Groves hustru

18/2 1669.

** Jørgen Andersen underfoged lod fremstille ledig og løs Kirsten Sørensdatter, forrige boende i Ølst sogn i Askildrup, som for tyveri er angrebet, og hun havde med sig et skrin med efterskrevne gamle klæder i, og som hun bekendte, at hun 9/2 næst afvigt havde stjålet i Rasmus Jørgensen borger sst hans stue, og samme stjålne koster bar hun til Rasmus Østrup, borger sst, og satte i en stald, som er i hans bryggers, og hans datter Inger Rasmusdatter lovede at forvare dem. hvorefter Jørgen Andersen på KM, rettens og sagvolderens vegne begærede tingsvidne.

(111)

** Jens Pedersen stadsprokurator på Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, hendes vegne havde stævnet Christen Christensen, sitzhaftig på Egebjerg i Fyn, for vidner og andre lovmål, hun agtede at forhverve, og Jørgen Hansen borger sst vidnede, at sidst afvigte år købte han af Christen Christensen, på Hesselbjerg boende, det øverste tømmer af 7 binding ladehus af den gård på Brobjerg, som kaldes Børsen.

** Jens Christensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Jens Pedersen stadsprokurator sst med fuldmagt af Bernt Dreier og Rotgier Wiens borgere i Lübeck solgte til Jens Vegerslev tre boder liggende ved Mindet øster fra Søren Sørensen rådmand hans søboder på den ene side og ud mod havet på den anden side, og strækker sig i bredden fra adelgaden ud til åen.

** Hans Nielsen kandestøber sst æskede pantevidne. Jens Pedersen med fuldmagt af Jacob Jacobsen, skipper og borger sst, bekendte skipper Jacob Jacobsen af ret vitterlig gæld skyldig at være hans svoger Hans Nielsen kandestøber 56 sletdaler, og derfor pantsætter Hans Nielsen hans gård, liggende ved åen, imellem Jens Lassen rådmands iboende gård på den ene side og Jørgen Olufsen skipper hans iboende gård på den anden side.

(112)

** Hans Bendixen, privilegeret vinhandler sst, havde stævnet Iver Nielsen kræmmer indvåner sst imod dom og tiltalte ham for 13 sletdaler, han af ham har bekommet varer for efter hans efterskrevne regnskabsbog, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jens Sørensen Vinters vegne havde stævnet Mikkel Johansen, skipper og borger sst, imod dom og tiltalte ham for 45 sletdaler efter hans regnskabsbog, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat (blank)

** Jørgen Andersen underfoged på Jacob Lauritsen møller i Århus mølle hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer, der iblandt Sejer Andersen i Skovby og hans hustru Kirsten Hofmands, imod dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans efterskrevne regnskabsbog er ham skyldig, og som de blev tildømt at betale.

** Niels Villadsen over Jørgen Tomasen skomager 2.ting for dele.

(113)

** Jørgen Andersen 2.ting til dele over Jacob Maler for Jens Groersen i Fløjstrup.

** Jørgen Andersen 2.ting over Mikkel Jensen for Jørgen Høne.

** på mester Laurits Bordings vegne 2.ting til dele over Oluf Christensen udstedt.

25/2 1669.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Rasmus Jørgensen borger sst som sagvolder på sine egne og hans tjenestepige (blank) hendes vegne havde stævnet Kirsten Sørensdatter, forrige boende i Ølst sogn i Askildrup by, som for tyveri er fængslet i byens kælder, for saggivelse, vedkendelse og vidner, og nu blev for retten fremstillet Kirsten Sørensdatter, som vedgik sig det tyveri, som hun i dag 8 dage havde bekendt, hvorefter efterskrevne vidnede, at de med byfogden og Kirsten Sørensdatter var i Rasmus Østrups lade, hvor hun foreviste dem det stjålne skrin med klæderne i, og sagde, at Rasmus Østrup havde sat det der i laden.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og sagvolderens vegne æskede vidne. synsmænd vidnede, at de 16/1 næst afvigt var syn til Maren Niels Groves, og da havde hun en blodig skade over hendes højre øje, og hendes halsklud var blodig, og for samme sår og skade beskyldte Anders Murmands søn, Anders for, og nu var Jørgen Andersen 3.kald på sandemænd begærende og advarede dem i dag 14 dage at møde at gøre deres ed og tov.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne, så og Anders Mortensen skomagersvend som eftermålsmand og sagvolder æskede vidne. synsmænd vidnede, at de den (blank) næst afvigt var syn til Anders Mortensen skomagersvend, og da havde han et blodigt sår i sit hoved, og han beskyldte Mads, som tjener Margrete Skov, og Jens Jensen Todbjerg for at have gjort ham samme skade, og gav last og klage over dem, og Jørgen Andersen begærede 2.kald på sandemænd, og advarede dem at møde her ved tinget i dag måned at gøre deres ed og tov.

** Jens Christensen Basballe i rette lagde efterskrevne købekontrakt, hvormed skipper Mikkel Johansen sst solgte til ham halvparten i hans førende skude, dateret Århus 12/7 1668, hvorefter skipper Mikkel Johansen fremkom, som i hånd tog Jens Basballe og bekræftede samme sit køb.

** Jens Pedersen prokurator på Jens Sørensen Vinter borger sst hans vegne et skøde. Anders Tomasen rådmand solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Sørensen Vinter og hans arvinger al den part, han har i den gård på Mejlgade beliggende, kaldes salig Peder Andersens gård, næst op til salig Niels Andersens gård på den søndre side og til hr Eskild i Hjortshøj hans boder på den nordre side.

(114)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne samt Rasmus Jørgensen borger sst som sagvolder lod ledig og løs fremstille Kirsten Sørensdatter, som han for tyveri havde ladet fængsle, og i rette lagde et tingsvidne efter hendes egen bekendelse her af tinget 18/2 næst afvigt, og nu stod Rasmus Jørgensen her for retten og på sine egne og tjenestepiges vegne vedkendte sig samme skrin og gamle klæder, som er stjålet af hans hus, og vedkendte sig Kirsten Sørensdatter som hans tyv derfor, satte fordi i rette og formente, at hun for samme hendes begangne tyveri burde at straffes på kroppen og staden at entvige, og ham sit gods på sine egne og tjenestepiges vegne igen at følge. derpå blev afsagt, så eftersom i rette fremstilles ledig og løs en fange Kirsten Sørensdatter med et skrin, som hun bekender at have stjålet, da bør hun derfor at straffes på kroppen til kagen for samme gerning, som er hendes første forseelse, og derefter rømme Århus by, og ejermanden sit frastjålne gods igen at bekomme.

** Erik Jørgensen borger sst på Jacob Sørensen borger sst hans vegne havde stævnet Niels Madsen KM tolder sst imod dom, og tiltalte ham for gæld efter Jacob Sørensens efterskrevne antegnelser, som er for resterende landgilde af Stadsgård for 1661. for sine årsagers skyld blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen på Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens efterleverske sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 14/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de hende skyldig var, nemlig som hun på skifte efter hendes salig bror Jacob Nielsen for sin gælds fordring er udlagt, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Johan Arentsen, borger og handelsmand, sst med opsættelse her af tinget 14/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer i Favrskov birk og Lisbjerg birk imod dom, og tiltalte den for gæld efter deres obligationer og hans regnskabsbog, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(116)

** Johan Arentsen handelsmand sst på sine egne og Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 14/1 næst afvigt havde stævnet Søren Mikkelsen i Bjødstrup, Jep Nielsen sst og Jens Nielsen sst og tiltalte dem for 42 daler efter deres efterskrevne kontrakt, dateret Århus 6/4 1668, hvori de forpligter dem at levere en del tømmer til Johan Arentsen og Matias Nielsen ved Kalø bro eller Følle strand til sankt Hans dag førstkommende, hvilket de ikke har efterkommet, hvorfor de nu blev tildømt deres kontrakt at efterkomme og tømmeret levere, eller efter forskrivning betale inden 15 dage.

** Jørgen Andersen 3.ting til dele for faldsmål over Mikkel Jensen udstedt.

** Jens Hvas for mester Laurits Bording 3.ting til dele over Oluf Christensen udstedt.

** Niels Villadsen 3.ting over Jørgen Skomager udstedt.

** Erik Jørgensen på Peder Samsings vegne havde stævnet for dele Mikkel Sørensen Hvilsted for 10 mark, han har lovet at betale for velb Corfitz Trolles gods at føre fra Sjælland, og Maren Olufsdatter for fragt for hendes datter 1 daler.

4/3 1669.

** Tyge Simonsen på hans husbond Jesper Nielsen Hutfeld hans vegne æskede skøde. Jens Pedersen stadsprokurator sst fremlagde efterskrevne fuldmagt, at eftersom doktor Jens Foss på egne og søskendes vegne har solgt til deres svoger Jesper Nielsen Hutfeld hans hustru Sidsel Christensdatter og deres arvinger 7 boder, liggende på Mejlgade, næst op til Albert Skots iboende ejendom og bag Bispegården næst op til den bod, Jost Bram podemester iboer samt en kornhave med damsteder og engbund, liggende uden for Studsgade, som de arveligt efter deres salig forældre er tilfaldet, så giver de Jens Pedersen fuldmagt til at give skøde, hvorefter Jens Pedersen på deres vegne solgte og skødede til Jesper Nielsen Hutfeld samme boder og have.

(117)

** Niels Villadsen borger sst ved 6 høringer lod fordele Jørgen Tomasen skomager sst for 3 sletdaler, som han ham skyldig er efter hans bevis, dateret 24/11 1658.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Hønes vegne lod fordele for faldsmål Mikkel Jensen, nuværende sst, for hovedgæld 2 sletdaler efter derpå forhvervet dele har af tinget 17/9 1663.

** Jens Pedersen prokurator på Jens Sørensen Vinter, kirkeværge til Vorfrue kirke, hans vegne havde stævnet Anders Tomasen rådmand sst for dom og tiltalte ham for 3 års resterende rente af 100 daler, han til Vorfrue kirke var skyldig, nemlig 18 sletdaler, som organisten årligt til sin løn er lagt, og som Anders Tomasen sig ikke ville bekvemme til at betale, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Jørgen Andersen underfoged fuldmægtiget på Niels Nielsen studiosus sst hans vegne havde stævnet Rasmus Jensen Østrup borger sst for dom, og tiltalte ham for 12 sletdaler efter efterskrevne obligation, dateret Århus 13/6 1666, hvilken hans obligation han blev tildømt at indfri inden 15 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på Maren Olufsdatter, salig Niels Ibsens efterleverske sst, hendes vegne havde stævnet Hans Andersen, forrige boende i Skovby nu i Storring, imod dom og tiltalte ham for 8 sletdaler efter hans efterskrevne brev, dateret Skovby 12/4 1654, Hans Andersen egen hånd, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(118)

** Jens Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bordings vegne lod læse og påskrive et pantevidne her af tinget 12/3 1668 af Christoffer Henningsen borger sst til mester Laurits Bording udgivet på tre boder sst for 60 sletdaler.

** Mogens Knudsen borger sst havde stævnet Helle, salig hr Svend Arbos, og Albert Nielsen på Fiskergade samt Erik Nielsen i True imod dom og tiltalte dem for gæld, som de ved dom her af tinget 13/12 1666 var tildømt at betale, og som de nu igen blev tildømt at betale.

** Jens Pedersen beediget prokurator på doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans vegne havde stævnet efterskrevne imod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var for resterende husleje og efter deres efterskrevne obligationer, og i rette lagde et forseglet pantevidne her af tinget 24/8 1643, at Abraham Kobbersmeds hustrus salig fætter Christoffer Tomasen kobbersmed da for retten har bekendt sig skyldig at være til Hans Pedersen rådmand nu salig penge 250 sletdaler og give deraf årlig rente 15 sletdaler, og til underpant satte ham hans ejendom på Brobjerg. derefter blev således afsagt, at enhver bør inden 15 dage sin gæld at betale eller derefter at lide tiltale og dele.

(119)

** Jens Pedersen prokurator på Johan Siwerts, borger i Lübeck, hans vegne med opsættelse her af tinget 21/1 1669 havde stævnet Christoffer Hennings, borger og handelsmand sst, for resterende gæld af hans udgivne obligation. så mødte Christoffer Hennings og i rette lagde sin efterskrevne regnskabsbog samt Simon Richs kvittering, hvorefter blev afsagt dom, eftersom Christoffer Henningsen tiltales efter hans håndskrift, lydende på 360 mark lübsk, hvorpå efter afskrift er betalt 262 mark lÿbsk, item bevises med Christoffer Henningsens regnskabsbog og kvittering at være videre derpå betalt 27 mark lübsk, hvilket ikke på håndskriften findes afskrevet, hvorfor byfogden ikke vidste rettere heri at kende, end Christoffer Henningsen jo pligtig er og bør at betale resten med lovens rente og billig anvendt omkostning inden tre solemærker.

** Peder Nielsen Smed på samtlige smedelavsbrødrenes vegne over Abraham Kobbersmed og Laurits Mönich kobbersmed 1.ting til dele efter borgmestre og råds dom 22/10 næst afvigt, for de ikke sig i smedelavet vil indgive, som deres formænd gjort og været har.

** Erik Jørgensen på tysk Margretes vegne over Christen Vantmager 1.ting til dele udstedt.

11/3 1669.

** Søren Jensen, tjenende Helle salig hr Svends sst, på hendes vegne havde stævnet velb Mogens Friis til Favrskov, Jernit etc hans ridefoged Rasmus Olufsen på sin husbonds vegne for vidner, og i lige måder stævnet Edel Jensdatter i Sandby med hendes lovværge og børn og hendes søn Knud Mogensen, Tomas Sørensen i Galten, Palle Pedersen i Folby med flere for samme vidner. så mødte

Palle Pedersen i Folby, delefoged til Favrskov, og svarede hertil, at han formente sin husbond Mogens Friis burde at have 6 ugers varsel, eftersom han er af landet beboende, og hans ridefoged Rasmus Olufsen burde at have varsel til sin bopæl, og ikke på Favrskov, som er bortforpagtet. derpå blev afsagt, så eftersom ikke bevises så lovligt at være kaldet og varsel givet, som loven og recessen tilholder, da vidste byfogden ikke nogen vidner at udstede, før lovligt kald og varsel bliver givet.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne. efterskrevne, der iblandt Anders Pottemagers hustru Maren Jensdatter, vidnede, at de 16/1 næst afvigt hørte ved hendes taske ved Borgporten, at Maren Groves sagde til Anders Murmands søn Jens Andersen soldat, at han tjente kongen som en tyv og skælm, og da rakte han ind til hende og slog hende med et svøbeskaft.

(120)

** Jørgen Andersen underfoged på KM, sagvolderens og Århus bys vegne, i sandemændene sst deres påhør, lod læse og påskrive klage, kalds og synsvidner her af tinget 28/1, 12/2 og 25/2 samt oplæse et vidnesbyrdsvidne her af tinget i dag, hvorefter sandemændene, efter der var sat fylding på dem, gjorde deres ed og tov, at Jens Andersen bør for den skade, han har tilføjet Maren Niels Groves, at bøde et fuldt vold til KM og sagvolderen.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne og kaldte 3.kald på sandemænd og advarede dem, at de i dag 14 dage skulle gøre deres ed og tov om den voldssag med Mads til Mogens Skovs og Jens Todbjerg, de af Anders Mortensen er beskyldt for.

** Jens Pedersen prokurator på Iver Mogensen Stadsgård i Norge hans vegne med opsættelse her af tinget 28/1 næst afvigt havde stævnet Mogens Skov, borger og handelsmand sst, imod dom og tiltalte ham, for han ikke har villet kontentere ham for 500 sletdaler, som han på skifte efter Mogens Skovs salig hustru Karen Jensdatter efter borgmester og råds underhandling er tillagt ham at betale for hvis pretentioner, han til ham på hans salig hustru på sine egne og hans søsters vegne havde for gæld, hendes salig far Jens Jacobsen dem for deres fædrene arv skyldig var, og er sidste part af kravet, og Jens Pedersen i rette lagde en dom af Viborg landsting 28/9 1665, afsagt imellem hr Peder Jacobsen i Favsing og Iver Mogensen, hvori blandt andet er indført Mogens Mogensen Skovs efterskrevne indlæg, at eftersom min svoger hr Peder Jacobsen, sognepræst til Favsing, har til landsting indstævnet en sag angående en gældsfordring, som min svoger Iver Mogensen agter at fordre hos hr Peder, som er værge for salig Jens Jacobsens børn, så efterdi jeg som en medarving på min salig hustru Karen Jensdatters vegne, som var Jens Jacobsens ene datter, har hertil at svare, eftersom fordres en stor sum over 3000 sletdaler, og jeg deri lodtaget for en sjettepart, eftersom min hustru deraf, nemlig salig fars arv ikke mere arvede end en sjettepart, så tilbyder jeg at betale hvad, der kan blive mig tilkendt at betale. derefter blev afsagt, eftersom fremlægges salig Jens Jacobsens håndskrift, formeldende han skyldig at være Iver Mogensen og Anne Mogensdatter 1021 sletdaler, dateret 25/4 1645, og intet bevises derpå at være betalt, og salig Jens Jacobsens to døtre Margrete Jensdatter og Johanne Jensdatter for deres anpart er søgt først for to sjettedele for arv efter deres far, og siden tre sjettedele eller halvparten for arv efter deres mor, som de bør betale Iver Mogensen og hans søster Anne Mogensdatter. derefter blev fremlagt en kontrakt imellem hr Peder Jacobsen og Iver Mogensen, dateret 13/1 1666, angående den proces Iver Mogensen har ladet drive over hr Peder Jacobsen på hans bror salig Jens Jacobsens børn, som hr Peder Jacobsen var værge for, og efter landstingsdom er tildømt til Iver Mogensen og Anne Mogensdatter at betale 2731 sletdaler. så mødte Erik Jørgensen på Mogens Mogensen Skov, borger og handelsmand sst, hans vegne og i rette lagde efterskrevne skiftebrev efter Mogens Skov hans salig hustru Karen Jensdatter, dateret 28/4

1665, at da havde efterskrevne været i hans iboende lejegård og skiftet og delt imellem ham og hans salig hustrus søskende og arvinger, nemlig Iver Mogensen, Anne Mogensdatter, og to andre halvsøskende salig Jens Jacobsens døtre nemlig Margrete Jensdatter og Johanne Jensdatter, og hvad sig hans salig hustrus tilfaldne arvepart, som hendes farbror hr Peder Jacobsen i Favsing under værgemål har, da hvis deraf med tiden bekommes kan, skal komme Mogens Skov på den ene og Iver Mogensen og hans søster pro kvota til skifte og deling på den anden side, og deraf betales en fælles gæld til Iver Mogensen og Anne Mogensdatter. derefter blev afsagt, at da med skiftebrev efter Mogens Skovs salig hustru bevises, at der er gjort underhandling mellem ham og arvingerne, at hvis af forskrevne tilkrav hos farbroderen hr Peder Jacobsen bekommes kunne, skal komme pro kvota til skifte og deling, og deraf betales forskrevne 500 sletdaler, da vides ikke imod KM benådning, landstingsdom og skiftebrevs underhandling Mogens Skov forskrevne 500 sletdalers betaling at turde tilkende, men for denne tiltale fri at være, indtil anderledes bevises.

(122)

** Jon Baltsersen på Maren, salig Anders Lydiksens efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 12/2 sidst afvigt havde stævnet Christen Christensen på Hesselbjerg i Fyn imod dom og tiltalte ham for en sum penge, nemlig efter hans salig bror Jens Jensen, forrige foged på Sostrup, hans udgivne efterskrevne skadesløs obligation, dateret Århus 20/5 1655, på kapital 100 sletdaler og dernæst 300 sletdaler, som Jens Jensen, midlertid han var foged på Sostrup, 13/4 1652 af velb Christen Skeel til Tistrup hans kornkøbmand salig Søren Clemendsen sst har annammet, dog ikke til regnskab ført, men borgmester Anders Lydiksen selv dertil måtte svare. derefter blev fremlagt Christen Christensens efterskrevne indlæg, hvori han formener, han bør stævnes til sit værneting Dalum birketing, hvorefter blev afsagt dom, at han bør indfri og betale sin salig brors obligation på 100 sletdaler samt de 200 rigsdaler inden 15 dage.

(123)

** Søren Jensen hos Helle salig hr Svends 1.ting til dele over Hans Papirmand for 17 mark.

** Erik Jørgensen 2.ting over Christen Jensen vantmager udstedt på tysk Margretes vegne.

** Peder N smed 2.ting efter borgmestre og råds dom over Abraham og Laurits Kobbersmede for deres modvillige forhold at give sig i lavet udstedt.

18/3 1669.

** Anders Lauritsen handelsmand sst på Jens Andersen, skipper og borger sst, tilforordnet formynder for salig Laurits Matiasen, forrige borger sst, hans umyndige søn Mikkel Lauritsen hans vegne havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst og begge overformyndere sst for opbuds og tilbudsvidne, og Anders Lauritsen opbød efterskrevne varer, som salig Laurits Mikkelsens søn Mikkel Brun efter salig Niels Andersen ----, forrige skipper og borger sst, arveligt var tilfaldet, hvilke godtfolk, som samme gods ville købe, skulle de det gerne bekomme for den værd, det på skifte er sat for.

** Peder Nielsen smed borger sst oldermand for smedelavet og på lavets vegne æskede 3.ting til dele over Abraham Herst kobbersmed for hans modvillighed sig i lavet at indstille imod borgmestre og råds efterskrevne dom dateret 22/10 næst forbigående. så mødte Erik Jørgensen på Abraham

Kobbersmeds vegne og i rette lagde efterskrevne skriftlige indlæg, hvori Abraham Kobbersmed tilbyder smedelavet efter borgmestre og råds dom en gylden, og nu frembød Erik Jørgensen på Abraham Kobbersmeds vegne 3 mark, som han sagde skulle være en gylden. derefter blev afsagt, at efterdi Christian den 4.udgivne mandat og forordning om mønten forklarer, at en gylden skal eragtes for 7 1/2 mark, og fuldmægtigen ikke videre ville betale end 3 mark, da blev 3.ting ved magt fundet.

(124)

** Jens Hvas for mester Laurits Bording 1.ting til dele over Oluf Christensen efter borgmestre og råds dom for gældssag.

** Søren Jensen 2.ting over Hans Papirmand for dele udstedt.

** Erik Jørgensen på borgmester Jacob Sørensens vegne æskede 1.ting til dele over Niels Madsen KM tolder sst, for han ikke efter borgmestre og råds dom, dateret 25/2 næst afvigt, vil sig bekvemme at annamme hvis penge derefter, på borgmester Jacob Sørensens revers kan restere og ham sin revers derimod levere.

** Erik Jørgensen 3.ting over Christen Vantmager udstedt for dele.

26/3 1669.

** borgmester Jesper Nielsen Hutfeld lod advare alle og enhver, at KM salt hos direktøren skal forhandles, nemlig en tønde Lyneborg salt 4 1/2 rigsdaler, en tønde spansk salt med stort mål 3 1/2 rigsdaler, og en tønde fransk salt med stort mål 2 1/2 rigsdaler, hvoraf allerede et parti spansk salt hos ham var at få.

** Hans Nielsen kandestøber borger sst. efterskrevne vidnede, at de, efter opkrævelse til bytinget 22/3 næst afvigte, havde synet hvis efterskrevne brøstfældighed, som nu kan findes videre at være gjort på de huse i salig Peder Jacobsens gård, som er afpælet til adskillige den salig mands kreditorer, som Hans Nielsen tinstøber sig har tilforhandlet.

** Hans Nielsen tinstøber i rette lagde og lod læse og påskrive efterskrevne kontrakt imellem ham og doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård på den lod og del, doktor Matias har i salig Peder Jacobsens gård på Mejlgade, på hjørnet af Graven, med tilliggende avl, nemlig for 196 sletdaler, for hvilken sum hans salig hustrus salig far på skifte efter salig Peder Jacobsen i sin betaling bekom lige ved andre kreditorer. i lige måde fremlagde en købekontrakt med hr Peder Jacobsen i Favsing på hans salig bror Jens Jacobsen i Stadsgård hans to børn nemlig Margrete Jensdatter og Johanne Jensdatter, som han er værge for, deres anpart i samme gård, som deres salig far er indlagt i for 315 sletdaler på skifte efter salig Peder Jacobsen, af hvilket indlæg Mogens Skov borger sst på sin salig hustru Karen Jensdatters vegne en sjettepart er berettiget. dernæst blev fremlagt en købekontrakt fra Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens i Århus, til Hans Nielsen tinstøber på den lod, hendes salig husbond er tilfaldet i samme gård, nemlig for 41 sletdaler. og efter fornævnte købekontrakter var læst og påskrevet, fremkom Jens Pedersen og med fuldmagter solgte og skødede ovennævnte parter til Hans Nielsen.

(125)

** Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, æskede skøde. for retten fremstod Jacob Nielsen i Ustrup i Hylke sogn på egne vegne og Jens Nielsen i Onsted i Hads herred på egne og sine to søstre nemlig Maren Nielsdatter, salig Anders Vognmands sst, og anden Maren Nielsdatter, Oluf Rasmussen Falling borger sst, hans hustru deres vegne, samtlige salig Jens Nielsen Hørning forrige borger sst hans arvinger. så og fremstod Peder Rasmussen i Stabrand, Tomas Rasmussen borger sst, Mikkel Rasmussen i Glatved på sin mor Birgitte Rasmusdatters vegne, Jens Sørensen i Bale, Peder Rasmussen i Stabrand på sin søster og salig Peder Sørensen i Nødager deres børn, nemlig Anne Pedersdatter, Kirsten Pedersdatter og Maren Pedersdatter deres vegne som deres næste frænde og formynder, så og Søren Lauritsen i Boeslum på sine egne og søskende nemlig Kirsten Lauritsdatter, Karen Lauritsdatter og Anne Lauritsdatter deres vegne, samtlige salig Bodil Rasmusdatter, salig Jens Hørnings efterleverske, hendes arvinger, som samtlige og enhver for sig solgte og skødede til Bartolomeus Stur en deres gård, liggende på Guldsmedegade, med hosliggende bod og tilliggende gårdsavl i marken, som dem samtlige er arveligt tilfaldet efter salig Jens Hørning og hans salig hustru Bodil Rasmusdatter, og som salig Jens Hørning og hans salig hustru har iboet, strækkende sig fra salig borgmester Christen Carlsens gård på den ene side og til salig Rasmus Jensen ---- på den anden side.

** Erik Jørgensen borger sst på tysk Margrete, som tjente Bertel Klokkers, hendes vegne ved 6 høringer lod fordele Christen Jensen vantmager sst for 5 mark, lånte penge i sidste svenske fejdetid.

** Niels Nielsen studiosus sst. Bartolomeus Jacobsen Stur borger og guldarbejder sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Niels Nielsen 100 rigsdaler, som han ham af salig mester Anders Regels børns penge lånt har, og derfor pantsatte ham hans gård på Guldsmedegade næst op til salig borgmester Christen Carlsens gård på den ene side og salig Rasmus Jensen skomagers gård på den anden side.

** Jørgen Andersen underfoged lod læse og påskrive en lysnings seddel angående det morderiske åråd og drabs værk, som Søren Snedker i Grundfør, Mikkel Sørensen i Lisbjerg, Anne og Jens Sommer i Grundfør samt deres medfølgere skal have tilføjet salig Jon Mikkelsen og hans bror Jens Mikkelsen i Geding 13/3 næst afvigt her i købings frihed udenfor byen.

** Peder Nielsen Smed, borger sst og oldermand for smedelavet, æskede 4.ting over Abraham Kobbersmed borger sst, for han sig entholder og ikke i deres lav vil indgive efter borgmestre og råds dom af rådstuen 22/10 1664. så mødte Abraham Kobbersmed og frembød for retten en gylden, som var halvottende sletmark, som han efter recessen, kongelig forordning og borgmestre og råds dom i lavet til indgående skulle udgive, som Peder Smed til sig annammede, og lod delemålet falde.

(126)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Anders Mortensen skomagersvend som sagvolder fremæskede sandemænd sst at gøre ed og tov, og i rette lagde kalds, syns og klagevidner her af tinget 12/2, 25/2 og 11/3 næst forleden, og efter fylding var sat på sandemændene, gjorde de deres ed og tov, at eftersom syn, sigtelse og klagevidner formelder, at Mads Pedersen og Jens Jensen har gjort Anders Mortensen vold og ----, og fordi enhver af dem bør et fuldt vold at bøde efter loven.

** Jon Baltsersen, tjenende Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, på sin husbonds vegne med opsættelse her af tinget 12/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for gæld efter deres efterskrevne obligationer og efter regnskabsbog, der iblandt Maren, salig hr Augustinus, hans efterleverske for husleje af den bod, hun iboer 7 rigsdaler, hvilken deres gæld enhver blev tildømt at betale.

(127)

** Jens Pedersen stadsprokurator på Peder Mørk, forpagter på Palstrup, hans vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet Tomas Andersen, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham, for han ikke har efterkommet sin efterskrevne obligation lydende på 100 sletdaler, som er for rug, byg og havre, han af ham har bekommet, dateret 11/4 1667, og som han blev tildømt at betale.

** Hans Nielsen tinstøber borger sst havde stævnet Mogens Mogensen Skov, borger og handelsmand sst, mod dom, og hr Peder Jacobsen i Favsing mod dom og tiltalte dem, for de ikke til ham vil forhandle efter begæring den lod og part i salig Peder Jacobsens gård sst, som Mogens Skovs hustru deri kan vær berettiget, nemlig den sjettepart af 315 daler, når gården skulle stå ved første vurdering 1200 sletdaler, men da gården, efter den er blevet ruineret, er vurderet for 500 sletdaler, da har Hans Nielsen villet købe samme part, eftersom han de andre parter på halvparten af samme ejendom har sig tilforhandlet, og da han ikke har villet akkordere med Hans Nielsen om penge, da formener Hans Nielsen, at hvis ikke Mogens Skov inden 14 dage vil indstille sig og tage fyldest af ejendommen for samme sin anpart, da bør han at nøjes med hvis uvildige dannemænd for hans kvota i mark og by udlægger, eftersom samme ejendom tilforn er dømt til rebning og pæling. derefter blev fremlagt efterskrevne tingsvidne her af tinget 15/10 1668, hvorpå var skrevet efterskrevne rebningsforretning, at da Meulengracht er indlagt i samme ejendom for 647 sletdaler i København 1654, hvilke penge Rasmus Jensen Heldekande efter skiftebrev, dateret 6/3 1647 efter salig Peder Jacobsen er udlagt i gården for, og Meulengracht arveligt tilfaldet, hvorfor han efter proces har ladet lodsejerne til i dag at møde, da har rebningsmændene jævnet og lignet gården. derefter blev afsagt, at eftersom Hans Nielsen tinstøber sst tiltaler hr Peder Jacobsen og Mogens Skov for den sjette part af 315 sletdaler, Mogens Skov på sin forrige salig hustrus vegne i salig Peder Jacobsens gård sst
skal være berettiget, hvilken part Hans Nielsen har begæret enten dem den at afkøbe, eller Mogens Skov selv samme part efter dannemænds tykke ville tiltræde, eller også købe Hans Nielsens parter i samme gård, hvortil Mogens Skov intet har svaret, og da det med synsvidne bevises, at der er stor brøstfældighed på husene i omtalte gård, og et 4 fags hus står for fald, hvis det ikke med det første nedtages, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende end den, som samme sjettepart med rette tilkommer, jo bør med Hans Nielsen, som brøst har, efter recessen ved uvildige dannemænd sin part at afrebe og jævne i mark og by, så vidt ham pro kvota deri kan tilkomme.

(128)

** Jens Pedersen prokurator på Claus Duus feldskær under oberst Rantzau hans livkompagni med opsættelse her af tinget 25/2 næst afvigt havde stævnet Marcus Pax, forrige rytter under bemeldte kompagni, for dom og tiltalte ham for nogen løgnagtige og ærerørige ord, han ham skal have påsagt i ærlig ædru forsamling, at han og Hans Pax skulle have stjålet det gods fra de velb jomfruer på Mejlgade i Niels Andersens gård residerende, og fremlagde et tingsvidne her af tinget 4/2 næst afvigt. nu stod Marcus Pax for retten og ved ed benægtede, at han ikke vidste andet med Claus

Duus, uden hvis ærligt er, hvorpå blev afsagt, så efterdi denne sag æren angik, vidste byfogden ikke denne hans dom at være, men henfandt den for sin tilbørlige overdommer.

(129)

** Søren Mikkelsen, velfornemme Hans von Meulengracht til Eskilsø, hans ridefoged på sin husbonds vegne med opsættelse her af tinget 12/2 næst afvigt angående de saggivende poster kontra Christoffer Skult, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 4/2 næst erskinnet. derimod at svare mødte Christoffer Skult og i rette lagde doktor Peder Hegerfelds efterskrevne missive, dateret Århus 12/7 1662, om at lade foretage nødvendig og sædvanlig reparation på de huse, han beboer, som skal blive ham dekorteret i hans husleje. derpå blev således afsagt, så efterdi intet lejebrev fremlægges på nogle visse åremål, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end Christoffer Skult pligtig er efter forhvervede domme at gøre gården ryddelig og den kvittere til førstkommende fardag, samt betale til Hans von Meulengracht sin kvota af gårdens leje fra den tid, han deri flyttede, og til næstkommende fardag, dog han deri at dekorteres hvis, han kan bevise derpå at have ladet reparere.

** Jørgen Andersen underfoged. for retten stod Bartolomeus Jacob Stur borger og guldarbejder sst, og som han i dag skøde og adkomst på salig Jens Hørnings og hans hustrus arvingers tilfaldne gård på Guldsmedegade havde bekommet, og han med dem også om den salig kvindes efterladte løsøre skal være akkorderet, så lovede han rettens betjente for deres møje samt al anden gæld at betale.

** Jens Hvas på mester Laurits hans vegne efter borgmestre og råds dom 2.ting over Oluf Christensen for gældsfordring.

** Erik Jørgensen på borgmester Jacob Sørensens vegne 2.ting for dele udstedt, for at efterkomme borgmestre og råds dom, dateret 25/2 næst afvigt, over Niels Madsen KM tolder sst.

** Søren Jensen 3.ting over Hans Papirmand for Helle salig hr Svends udstedt.

(130)

** Jørgen Andersen underfoged på skipper Rasmus Pedersens vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld og tiltalte dem for hvis, de til Rasmus Pedersen skyldig var, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Jens Jensen Basballes vegne 1.ting til dele over Rasmus ---- skrædder for noget tøj, han af ham har annammet, til en lille pigetrøje, som han ikke kan igen bekomme.

1/4 1669.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Bodil Rasmusdatter, salig Mikkel Sørensens i Geding, som fuldmagt gav sin søn Jens Mikkelsen i Geding som eftermålsmand på sagen at tale på sine egne og sin salig bror Jon Mikkelsen i Geding deres vegne, æskede vidne. Bodil Rasmusdatter fremlagde sin efterskrevne klage og lysnings seddel, som her for retten findes læst og påskrevet 26/3 næst afvigte, hvori hun gav last og klage over det morderiske åråd og mord, som skete her for byen udenfor Studsgade forleden 13/3 om aftenen på hendes sønner Jon og Jens Mikkelsen, hvoraf Jon på en vogn blev ført til hendes svoger Jens Kelds, og lå der ved sengen uden

fornuft til 18/3, da han døde, og Jens var slået blå og blodig, hvilken overlast blev dem tilføjet af Mikkel Sørensen i Lisbjerg, Søren Snedker, Anne Sommer og Jens Sommer i Grundfør med flere deres medfølgere. og nu stod Jørgen Andersen og Jens Mikkelsen og kaldte 1.kald på sandemænd sst, og advarede dem i denne sag i dag 6 uger deres ed og tov at gøre under deres faldsmål.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Jens Mikkelsen af Geding på sine egne og sin salig bror Jon Mikkelsens vegne, som eftermålsmand, havde stævnet Peder Sørensen degn i Sjelle for sin sandhed at vidne angående det mordiske drab og vold, som skete på salig Jon Mikkelsen og hans bror Jens Mikkelsen her udenfor byen 13/3. så vidnede Peder Sørensen, at da han samme aften kom kørende af Studsgades ende, da kom Jens Mikkelsen af Geding til ham og begærede, at hans hest måtte blive ved hans vogn så længe, at han kunne gå hen og forhøre, hvor det var med hans bror, og da han var hengået, hørte han, at Jens Mikkelsen sagde, det de havde slået hans bror fordærvet, så løb Peder Degn hen for at hjælpe at få fat på nogen af dem, der havde gjort det, men ingen vidste, hvem det var, eller hvor de var blevet af, og da lå Jon Mikkelsen på jorden og kunne ikke tale eller røre sig, og da satte Peder Sørensen degn sig i sin vogn og kørte sin vej.

** Erik Jørgensen på borgmester Jacob Sørensens vegne havde stævnet Niels Madsen KM tolder sst og begærede 3.ting for delemål over ham, for at efterkomme borgmestre og råds dom 25/2 næst afvigt, efter den afregningsseddel at annamme hvis penge, i retten til ham at annamme er hensat, hvortil Niels Madsen svarede, at han formente sig med samme dom at være forurettet og agtede at appellere dommen for sin overdommer, hvorfor byfogden ikke vidste 3.ting over ham at turde udstede.

(131)

** Jens Hvas kapitelsridefoged på magister Laurits Bording hans vegne æskede 3.ting til dele over Oluf Christensen borger sst, for han ikke vil betale og indfri sin obligation, dateret 5/3 1665, lydende på 280 rigsdaler efter derpå forhvervede bytingsdom samt derover forhvervede rådstuedom 28/1 næst afvigt, herimod at svare mødte Erik Jørgensen og i rette lagde Oluf Christensens efterskrevne beskikkelse til Laurits Bording, hvori han tilbyder at betale med købstadsgods, bondegods med skov, guld, sølv og håndskrifter lydende på rede penge, hvortil Laurits Bording havde svaret, at han intet andet ville have end rede penge efter hans brevs indhold, hvorefter byfogden ikke vidste imod dom og egen forskrivning Oluf Christensen at kunne befri, men 3.ting over ham udstedt.

** Jens Sørensen Vinter hans fuldmægtig Jens Pedersen stadsprokurator ned opsættelse her af tinget 18/2 næst afvigt havde stævnet Mikkel Johansen skipper sst og tiltalte ham for 45 sletdaler efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Christoffer Sørensen Læsø hans vegne 1.ting til dele udstedt over Niels Mikkelsen i Brabrand for 2 sletdaler og Søren Poulsen tømmermand her sst for 7 mark.

** Rasmus Pedersen på Jens Jensen Basballes vegne 2.ting over Rasmus Boch skrædder.

15/4 1669.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Jens Mikkelsen af Geding, som eftermålsmand på sin salig bror Jon Mikkelsen sst og sine egne vegne æskede vidne. synsmænd

vidnede, at de 13/3 næst afvigt havde været i Karen, salig mester Christen Friises, hendes kornhave, hvor de synede salig Jon Mikkelsen af Geding, og da var han så ilde medtaget, at han ikke kunne tale, men hans bror Jens Mikkelsen sagde, at nogle folk af Grundfør havde slået ham. senere på aftenen, da Jon Mikkelsen var blevet ført til Jens Kelds hus, havde byfogden tilkaldt en badskær og hans svend for at de kunne syne Jon Mikkelsen og da så de, at hans pandeben var indslået og havde slag oven og bag i hovedet, og blod flød af hans næse og mund. ligeledes havde synsmænd synet Jens Mikkelsen, som havde sår i hovedet, og han beskyldte samme folk af Grundfør derfor.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Jens Mikkelsen af Geding som eftermålsmand på sin salig bror Jon Mikkelsens og sine egne vegne æskede vidne. Jens Christensen Sommer af Grundfør vidnede ved ed og oprakte fingre efter recessen, at 13/3 om aftenen, som han holdt med en vogn udenfor Rasmus Simonsens dør på Studsgade, og hans søster Anne Christensdatter Sommer stod ved vognen, da kom Søren Nielsen snedker af Grundfør og Søren Christensen soldat af Skejby ud af døren at følges med dem, og i det samme kom Peder Degn af Sjelle og hans medfølgere kørende og bad dem køre af vejen, og da svarede hans søster dem, at de skulle bie, til de var færdige, eller køre forbi, for gaden var bred nok. derefter kom de i klammeri, og Søren Nielsen og Mikkel Sørensen tog stave af salig Christen Friises havegærde og slog til først Jon Mikkelsen, og da hans bror Jens Mikkelsen kom ham til hjælp, da greb Anne Sommer ham i hans halsklud og holdt ham til jorden, og Mikkel Sørensen slog ham med samme gærdestav.

(132)

** Hans Nielsen tinstøber havde stævnet hr Peder Jacobsen i Favsing og Mogens Mogensen Skov, borger og handelsmand her sst, at møde 7/4 næst afvigt til deling, reb og pæling på hvis anpart, Mogens Skov på sin salig hustrus vegne i salig Peder Jacobsens gård sst er berettiget, og i rette lagde en dom her af tinget 26/3 sidst erskinnet, hvorpå var skrevet rebningsmændenes efterskrevne forretning, hvori de har afloddet den sjette part i den halve gård.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bording, lektor og kannik til domkirken sst, hans vegne begærede 4.ting for dele over Oluf Christensen, borger og handelsmand sst, for han ikke vil indløse sin obligation, og fremlagde en dom her af tinget 22/10 sidst afvigt, og derefter efterskrevne overretsdom her af rådstuen 28/1 næst forleden. så mødte herimod at svare Erik Jørgensen på Oluf Christensens vegne og fremlagde efterskrevne beskikkelse og tilbud til Laurits Bording, hvori er nævnt de obligationer og frit jordegods, hvormed han vil betale gælden 280 rigsdaler, og dersom Laurits Bording sig ikke dertil vil bekvemme, da vil han indstævne de forhvervede domme for højesteret. på samme beskikkelse var skrevet Laurits Bordings mundtlige svar, at han vidste vel beskikkelsesmændenes ærinde, men hverken ville han den læse eller høre læst, men han ville intet andet have af ham end rede penge efter hans forskrivning. derefter blev af byfogden tilnævnt 6 høringer, som fremkom sigende, at da Oluf Christensen agter dommen og sagen for højesteret at indstævne, da vidste de ikke at turde melde Oluf Christensen delt at være for samme gæld.

(133)

** Jørgen Hansen på sin far Hans Jørgensen hatstafferer hans vegne med opsættelse her af tinget 14/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de til ham skyldig er efter hans regnskabsbog og efter derpå forhvervede domme, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Sidsel Nielsdatter, salig Peder Sørensens, hendes vegne havde stævnet efterskrevne indbyggere imod dom og tiltalte dem for hvis, de hende skyldig var, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Jørgen Underfoged på Christoffer Læsøs vegne 2.ting for dele udstedt over de personer, der 1/4 til 1.ting er forfulgt.

22/4 1669.

(134)

** Jens Mikkelsen af Geding som eftermålsmand på sin salig bror Jon Mikkelsen af Geding så og på sine egne vegne samt Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne personer for deres sandhed at vidne og ved ed at aflægge angående det mord, manddrab og vold, som skete her for byen 13/3 næst afvigt på salig Jon Mikkelsen og Jens Mikkelsen. derefter fremkom de og vidnede om hvad, de havde seet af slagsmålet.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Jens Mikkelsen af Geding, som eftermålsmand på sin salig bror Jon Mikkelsens vegne æskede vidne. Jens Baltsersen i Søften vidnede at 20/3 næst afvigt var han i Geding i Bodil, salig Mikkel Sørensens efterleverske, hendes hus, og da hørte han at Rasmus Jørgensen borger i Århus og Rasmus Sørensen Normand i Ølsted spurgte, om hun ville forliges med dem, på Søren Nielsen i Grundfør hans vegne, om det drab, som var sket på hendes søn Jon Mikkelsen, og da bød de hende 20 sletdaler, og hun begærede 100 sletdaler, da gik de i råd med hverandre, og så kom de ind igen og bød hende 40 sletdaler, da svarede hun dem, at hun vidste ikke at kunne gøre det, førend hun havde talt med øvrigheden derom, for det var givet i deres hænder. Jens Jensen i Søften vidnede det samme, og ydermere vidnede han, at Søren Nielsen i Grundfør hans kone havde to gange talt med ham, at han ville se, om han kunne fly hendes mand til bod, de ville give derfor alt det de ejede, dertil svarede Søren Nielsens hustru i Grundfør Kirsten Christensdatter, at hun sagde det, og bad han skulle hjælpe hendes mand til rette, at han kunne være fri derfor. Jens Christensen Keld her sst og Jens Kelds hustru Maren Nielsdatter vidnede i lige måde derom.

(135)

** Rasmus Jørgensen indvåner sst på sine egne vegne samt Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne med opsættelse her af tinget 4/3 næst erskinnet havde stævnet Rasmus Jensen Østrup borger sst imod beskyldning og dom, og tiltalte ham for at være den tyv Kirsten Sørensdatters medvider, og formente han dermed havde forgjort sit borgerskab og burde at give sagvolderen igæld og tvigæld og bøde kongen årligt 3 mark. dernæst i rette lagde en dom her af tinget 25/2 næst afvigt, hvori findes indført et tingsvidne efter Kirsten Sørensdatters egen bekendelse her af tinget 18/2 næst afvigt, hvorimod Rasmus Østrup fremlagde sit efterskrevne indlæg, at han intet kendskab havde til de stjålne koster, idet de var anbragt i et øde ladehus, som der ikke var dør eller lås for. derefter blev afsagt, eftersom Rasmus Jensen Østrup tiltales for tyvs medvider for de koster, han har haft i sit hus, og efter tyvens bekendelse af ham selv under noget halm indsat, og Rasmus Østrup imod tyvens bekendelse og dom i sit indlæg benægter at være medvider, dog ingen benægtelse er sket, mens tyven var til stede, og sagen blev procederet, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end Rasmus Østrup, som kosterne er fundet hos, bør at værge sig efter jyske lovs 2.bogs

96.kapitel inden næstkommende 6 ugers dag, at han ikke er tyvs medvider eller lagde dølgsmål på de stjålne koster, eller og derfor at rømme Århus by, og dermed forgjort sit borgerskab.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jens Sørensen Vinter, kirkeværge til Vorfrue kirke sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 4/3 næst afvigt kontra Anders Tomasen rådmand på kirkens vegne saggav for 18 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Christoffer Henning, borger og handelsmand sst, havde stævnet (blank) Germandsen af Kalundborg imod dom og ham tiltalte for 10 sletdaler med resterende 7 års rente, som han skyldig er, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

(136)

** Jens Pedersen prokurator på Søren Pedersens vegne 1.ting til dele Laurits Kornmåler for 10 mark og liden Søren ved åen for 2 sletdaler udstedt.

** Jørgen Andersen på Jørgen Lauritsens vegne 1.ting til dele over Christen Mortensen vognmand, Christen Nielsen skomager, Tomas Zachersen, Maren, Rasmus Knis og Jens Dal.

** Jørgen Andersen på Christoffer Læsø hans vegne 3.ting over Niels Mikkelsen i Brabrand for 3 sletdaler.

** Jørgen Andersen underfoged sst lod fremføre ledig og løs en soldat, Peder Nielsen Mollerup, født i Nakskov i Lolland, som for sine tyvagtige gerninger i byens fængsel er anholdt, og han blev tilspurgt om det tyveri, som skete hos Christen Lauritsen skrædder i Fruering imellem 23/4 og 24/4 1668 efter derom tingsvidnes formelding her af tinget 7/3 samme år, og da bekendte han, at han ikke havde været derinde, men Simon Madsen og Christen Jensen Holst var inde i huset og tog en del varer, som de delte sig imellem.

29/4 1669.

** Jens Mikkelsen af Geding som eftermålsmand på sine egne og sin salig bror Jon Mikkelsens vegne samt Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst, og advarede dem i dag 14 dage at gøre deres ed og tov om det mord og vold, som skete her uden byen 13/3 næst afvigt på salig Jon Mikkelsen og hans bror Jens Mikkelsen.

** Jens Pedersen Boeslum, borger og skipper sst, i rette lagde efterskrevne købekontrakt, dateret 23/4 1669, hvormed Helle, salig hr Svend Hansen Arbos efterleverske sst, kendte sig at have solgt til Jens Pedersen et lidet stykke øde ejendom, liggende over broen ved Mindet på den østre side allernæst broen, strækkende sig på længden imellem nør og sønder op til Jens Pedersens ejendom, han tilforn af hende afhandlet har, og på bredden langs frem ved åen imellem vester og øster og næst op til den ejendom, Maren Clemendsdatter tilhører, som nu skipper Peder Nielsen Samsing iboer. derefter skødede Jens Andersen Hvas på hendes vegne samme ejendom til Jens Pedersen.

** Jørgen Andersen underfoged på Christoffer Læsø, borger og skipper sst, hans vegne lydeligt ved 6 høringer lod fordele Niels Mikkelsen i Brabrand for 2 sletdaler, som han ikke vil betale.

** Rasmus Pedersen Teglgård på borgmestre og råds vegne aflyste 3.ting alt ulovligt kvæg og fæmon, være sig geder, får, svin eller andet kvæg, som efter byens vedtægt ikke her på marken må være om sommeren, og hvis noget af samme ulovlige kvæg herefter befandtes, da havde ejermanden sig selv at tilregne, hvis ulempe eller skade deraf kan forårsages.

(137)

** Matias Skade af Mariager havde stævnet velb fru Anne Lorentz, salig mester Hans Brochmand, forrige superintendant over Århus stift, hans efterleverske imod dom og hende tiltalte for herligheden af et boel i Ørsted, som Mads Eriksen påboer, og hun sig har bemægtiget, hvilken herlighed af KM er bevilget Matias Skade, hvorfor han formener, at fru Anne Lorentz bør fremlægge rigtig adkomst til samme boels herlighed, eller efter recessen at lide som for andet uhjemlet. derefter fremlagde han Frederik den tredies efterskrevne skøde, at da Matias Skade havde udlagt til kronen efterskrevne hans gård i Villerslev i Thy, da havde kongen afhændet til Matias Skade efterskrevne gårde i Sønderhald herred, dateret København 27/10 1668, og derefter fremlagde en kopi af Hevringholms jordebog samt efterskrevne fæstebrev til Niels Eriksen på et boel i Ørsted, som hans far Erik Madsen sidst påboede og afdøde, hvorfor han har betalt den udlovede fæste samt en okse for lejermål med Karen Nielsdatter, dateret Randers 8/11 1655 Kaj Lykke. derimod at svare mødte Envold Brochmand på sin mors vegne og begærede opsættelse, da de ikke i dag kunne svare, hvorfor sagen blev opsat 6 uger.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator fuldmægtiget på Christen Jensen Basballes vegne havde stævnet Espen Andersen på Torup ladegård og Jens Simonsen ladefoged i Dejret på Mols imod dom og tiltalte dem for hvis, de til ham efter hans regnskabsbog skyldig var, nemlig Espen Andersen for 57 sletdaler og Jens Simonsen for 15 sletdaler, men fordi ingen erklæring eller genmæle er sket, blev sagen opsat 6 uger.

(138)

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged sst på Erik Mogensen Grave, superintendant over Århus stift, hans vegne. Erik Jørgensen sst med fuldmagt bekendte Anne Tomasdatter, salig Johan Utrechts, og hendes arvinger, een for alle og alle for én, af ret vitterlig gæld skyldig at være Erik Mogensen Grave 300 sletdaler, hvoraf de 250 sletdaler er af de mulktpenge, salig hr Niels i Ebeltoft i kapitlet er tildømt at udgive til fattige enker, og de 50 sletdaler, som er lagt til organisten til domkirken årligt at oppebære renten af, for hvilke 300 sletdaler hun pantsætter en hendes gård, sønden domkirken beliggende, som KM stiftslensmand nu residerer i, og strækker sig fra mester Hans Rumand hans iboende gård og residens og ud til kirkeristen og adelgaden, tvært fra hr Johan Lønborgs iboende gård.

** Erik Jørgensen borger sst på Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 18/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne indenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, som de blev tildømt at betale inden 15 dage, men belangende Tomas Andersen, da eftersom han havde regnskab derimod, så blev den sag indfundet for overkøbmand.

(139)

** Søren Mikkelsen borger sst på Jens Mikkelsen af København hans vegne med opsættelse her af tinget 25/2 næst afvigt havde stævnet Jens Sørensen Vinter og Peder Pedersen Farre, borgere sst, imod dom og tiltalte dem på sine egne og umyndige søskendes vegne, for hans stedfar bemeldte Peder Pedersen Farre 1/8 1667 har solgt og skødet Jens Sørensen Vinter, handelsmand sst, en ejendomsjord liggende ved Munkeport, som deres salig far Mikkel Christensen Kvottrup har ejet, uagtet han i bemeldte jord har skødet hans stedsøn salig Christen Mikkelsen i hans fædrene arvelods betaling for 30 sletdaler, og formentes at Peder Pedersen dermed uret at have gjort, idet han har solgt det, han ikke ejede, og det sidste skøde magtesløst at være. derpå fremlagde Søren Mikkelsen efterskrevne tingsvidne her af tinget 20/11 1662 angående en akkord, Peder Pedersen Farre har indgået med sin stedsøn Christen Mikkelsen, om hans fædrene arv på 230 sletdaler, hvoraf han skal have sin betaling for 200 sletdaler i gården, som Peder Pedersen iboer, og for de øvrige 30 sletdaler i den have ved Munkeport, hvorefter Peder Pedersen gjorde sin stedsøn udlæg for hans arv. derimod fremlagde Erik Jørgensen på Jens Vinters vegne et skøde her af tinget 1/8 1667, og Peder Pedersens efterskrevne kvittering til Jens Vinter på hvis leje, som kan gange af halvparten af et stykke jord ved Munkeport, som han har brugt i 5 år, dateret 22/5 1667. derpå blev således afsagt, efterdi Jens Vinter fremlægger skøde og deri indførte købebrev på et stykke havejord uden Munkeport, hvilket skøde børnenes farbror Peder Christensen Kvottrup til vitterlighed har underskrevet, og desuden fremlægger Peder Pedersens kvittering for leje af halvparten af samme jord ved Munkeport i 5 år, dateret 22/5 1667, som er 5 år efter fornævnte tingsvidne imellem salig Christen Mikkelsen og hans stedfar, så efterdi Peder Pedersen Farre efter forommeldte har haft haven i possession den bortlejet, solgt og afhændet, og ikke noget fuldkomment skøde af Jens Mikkelsen fremlægges imod Jens Vinters skøde, da sees ikke forskrevne tingsvidner Jens Vinters skøde at kunne svække, men han for den tiltale, indtil nøjagtigt bevis fremlægges, fri at være.

(140)

** Rasmus Pedersen prokurator på Søren Pedersens vegne 2.ting til dele udstedt over Laurits Kornmåler og liden Søren Madsen.

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Sørensen Vinter borger sst hans vegne efter opsættelse her af tinget 18/3 næst afvigt havde stævnet Oluf Christensen borger og handelsmand sst for dom, og tiltalte ham for 13 daler efter hans efterskrevne regnskabsbogs formelding, hvorimod Oluf Christensen svarede og benægtede ved Gud og sin salighed, at han ikke havde købt noget af Jens Vinter i 30 år, hvorefter blev afsagt, da som Oluf Christensen sig ikke selv til nogen ed frembyder, da vidste byfogden ikke imod Jens Vinters regnskabsbog at kende ham fri, men han bør samme gæld at betale.

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Sørensen Vinters vegne med opsættelse her af tinget 18/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne indenbys personer og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter hans regnskabsbogs formelding, hvilken gæld de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Jens Lauritsen borger sst æskede 1.ting til dele udstedt over Mikkel Mouritsen i Battrup for hvis, han ham skyldig er.

** Erik Jørgensen borger sst fuldmægtiget på Jens Sørensen Vinters vegne med opsættelse her af tinget 18/3 næst afvigt havde stævnet Rasmus Nielsen skrædder sst imod dom og tiltalte ham for 23 daler, som han ham er skyldig blevet for udlæg, som skete efter salig Maren Andersdatter til Jens Vinter i hendes gård på Vestergade, og Rasmus Skrædder samme udlæg skal have til sig annammet

og derfor lovet Jens Vinter sin betaling. herimod at svare fremlagde Rasmus Nielsen er skiftebrev efter salig Maren Andersdatter sst, dateret 16/12 1662, hvori findes anført fordret gæld i boet denne sag angående, Jens Vinter efter regnskab på egne og kirkens vegne 23 daler, og til samme gælds betaling er sket udlæg i den salig kvindes gård på Vestergade, hvorefter Rasmus Nielsen satte i rette og formente, at Jens Vinter pligtig er sin anpart i gården at tiltræde. derpå blev afsagt, så eftersom Rasmus Nielsen gården beboer og ikke fragår, at han Jens Vinters udlagte part i gården så vel som det andet har haft i brug og endnu beboer, dog ingen lejekontrakt derpå fremlægges, da vidste byfogden ham ikke for den tiltale at befri, men han bør Jens Vinter at betale 23 sletdaler med sin forårsagede omkostning inden 15 dage.

(141)

** Jørgen Andersen 2.ting til dele udstedt over de personer, som med 1.ting er forfulgt på Jørgen Lauritsens vegne.

6/5 1669.

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Johan Arentsen og Peder Tomasen, begge borgere sst, at vidne deres sandhed angående hvis kobber, de af Abraham Kobbersmed sst havde bekommet, og som Jens Basballe havde godsagt for, hvortil de svarede, at de 3 gange i 1665 har bekommet kobber af ham, de to gange betalte de ham selv, og den tredje gang betalte de til Jens Basballe.

** Jon Baltsersen på sin husbond Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske sst, hendes vegne havde stævnet KM overinspektør Christian Henrik Petters, Niels Krog lektor og kannik sst på sin hustrus vegne, Hans Jørgensen hatstafferer på salig Jens Hansens og hans hustrus vegne, Anders Tomasen rådmand, Rasmus Værn, Søren Sørensen, Jørgen Juel, Jens Lassen, Carl Christensen rådmand sst, Sidsel salig Peder Sørensens sst, Christoffer Skult forrige byfoged sst, Jesper Nielsen Hutfeld og Jacob Sørensen borgmestre sst, salig Jacob Nielsen forrige rådmand sst hans efterleverske Gertrud Lauritsdatter samt hendes børn, Rasmus Jørgensen borger sst på sin hustru Sidsel Jacobsdatters vegne, Dorte Jacobsdatter og Karen Jacobsdatter samt vurderingsmænd, som efterskrevne ejendomme skal have vurderet. for vurderingsvidne at tage beskrevet til de ejendomme og gårde, Maren Clemendsdatter efter salig Jacob Nielsen på skifte er udlagt, om nogen af dem ville eller kunne have noget dertil at svare. så fremkom vurderingsmændene og afhjemlede deres syn på hvis brøstfældighed, som fandtes på en gård i Fægyden, som kaldes Karen Ludvigsdatters gård samt en gård på Studsgade, som Søren Mogensen sidst påboede.

** Jørgen Andersen underfoged på salig mester Anders Regels børns forordnede værger og formynderes vegne lod opbyde halvparten af 5 boder ved åen, de har til fælles med deres morbror Mogens Skov, samt 4 boder på Mejlgade, og ligeledes lod opbyde efterskrevne løsøre, om nogen ville købe løsøret eller leje ejendommene, da skulle de det gerne bekomme.

(142)

** Jacob Møller, rytter under oberst Rantzau hans livkompagni, fremlagde efterskrevne købekontrakt med hans hustrus mor Karen Sørensdatter, hvori Karen Sørensdatter, salig Anders Pedersens efterleverske sst, gør vitterligt at have solgt til hendes svoger Jacob Møller et lidet stykke

kornjord og have, liggende bag ved den gård, som hun iboer, og strækker sig nord fra bækken og sønden fra Jens Sørensen Vinters have uden Munkeport, og hun har bedt sin søn Peder Andersen og svoger Rasmus Jensen Møller i Aldrup mølle med hende til bekræftelse at underskrive, dateret Århus 6/2 1667 KSD RIS Peder Andersen Møller egen hånd. derefter fremkom Laurits Sørensen Hestekøber, borger og handelsmand sst, på sin søster Karen Sørensdatters vegne og solgte og skødede til Jacob Møller samme stykke havejord.

** Niels Nielsen studiosus sst. Niels Andersen snedker borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Niels Nielsen 100 rigsdaler og derfor pantsatte ham et hans hus, som han nu iboer, og som han for nogle år siden har købt af Niels Nielsen, liggende på Mejlgade, næst op til den ejendom, hr Christen Berntsen iboer, på den nordre side og det hus, Mogens Jespersen skoleholder iboer, på den søndre side.

** Søren Pedersen indbygger sst æskede 3.ting til dele over Laurits Kornmåler for 10 mark og lille Søren ved åen for 2 daler. så mødte Laurits Jensen kornmåler og i rette lagde efterskrevne indlæg, at da Søren Pedersen, borgmester Jacob Sørensens forrige tjener, tiltaler ham og hans medbror Søren Pedersen Dynkark for penge, de angives at have lånt af ham på hvis korn, de har udskibet for hans husbond borgmester Jacob Sørensen, så er det deres svar, at når Søren Pedersen vil gøre regnskab om hvis arbejde, han på hans husbonds vegne har befalet dem at gøre, så vil de betale hvis der derpå resterer, og derpå fremlagde efterskrevne fortegnelse på det arbejde, de havde udført for Jacob Sørensen, den tid ridefoged og forvalter over Havreballegårds len. da for sine årsagers skyld blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Jens Mikkelsen af Geding som eftermålsmand på sine egne og sin salig bror Jon Mikkelsens vegne fremæskede og ved byens tjenere lod fremstille ledig og løs her for retten Jens Sommer og Anne Sommer af Lisbjerg, og efter at Jens Sommer hans bekendelse og vidne i sagen her af tinget 15/4 næst afvigt for ham var oplæst, da tilstod han den i alle måder. og som Anne Sommer nu blev fremstillet til forhør, og hun flittigt blev eksamineret, ville hun endnu ikke gøre nogen grundig underretning om sagens tildrag, skønt hun nu i dag som tilforn blev formanet sin sandhed at bekende og ikke at dølge i sagen, og dog ikke nogen grundig bekendelse ville gøre, blev hun fremdeles forelagt og formanet sig til i dag 8 dage at betænke og sin sandhed da fuldkommen at vidne.

(143)

** Laurits Tøgersen borger og handelsmand sst. Niels Nielsen studiosus sst på sin søster Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens efterleverske, hendes vegne solgte og skødede til Laurits Tøgersen en hendes gård, som Laurits Tøgersen selv beboer, med hosliggende bod, Mikkel Rasmussen Remmer nu iboer, liggende her i byen ved begge sider af Borgporten ud til adelgaden, strækkende sig fra Tomas Andersens iboende gård på den ene og til den gyde mellem samme gård og Hans Bendixens iboende gård, som kaldes Maren Smeds gyde, på den anden side, med samme gårds tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

** Erik Jørgensen borger sst på Rasmus Christensen smed borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 26/3 næst afvigt havde stævnet Jep Mikkelsen i Ormslev og Søren Poulsen i Viby imod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, nemlig Jep Mikkelsen for 9 daler efter hans efterskrevne obligation, dateret 26/7 1656, udgivet til Birgitte Mouritses, og Søren Poulsen for 7 daler efter regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Lauritsens vegne æskede 3.ting for dele over Christen Mortensen skomager, Christen Nielsen skomager, Tomas Zachersen, Maren Rasmusdatter og Jens Dal for hvis de ham skyldig er.

** Jens Lauritsen bager 2.ting til dele udstedt over Mikkel Mouritsen i Battrup.

** salig hr Peder Jacobsens efterleverske i Favsing lod indkalde til skifte i Favsing 14/5 næstkommende.

** salig Niels Andersens efterleverske i Kongsgård lod indkalde til skifte i Favsing 13/5 næstkommende.

** salig hr Niels Ørsted i Holme hans efterleverske lod indkalde til skifte efter hendes salig mand 10/5 førstkommende.

** ende den 6 maj anno 1669. Gud alene æren.

(1)

13/5 1669.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Jens Mikkelsen af Geding som eftermålsmand på sin salig bror Jon Mikkelsen og sine egne vegne lod fremstille ledig og løs Anne Sommer og Jens Sommer af Grundfør, og nu bekendte, vidnede og tilstod ved ed og oprakte fingre Anne Sommer udførligt om det klammeri, som skete mellem salig Jon Mikkelsen af Geding og Mikkel Sørensen soldat af Lisbjerg og hendes svoger Søren Snedker af Grundfør 13/3 sidst forleden, og ydermere bekendte Anne Sommer, at hendes søster Kirsten Christensdatter havde forbudt hende siden, at hun ikke skulle tale derom, at hun og hendes bror var hos, og så det samme klammeri og drab skete. dernæst fremkom Jens Christensen Sommer af Grundfør og ved ed og oprakte fingre vidnede i lige måder derom, og ydermere bekendte han, at hans søster Kirsten Christensdatter forbød ham, at han intet skulle tale om, de var hos eller vidste af dette klammeri og drab at sige, og da byfogden havde ladet ham hente til sig til præstens i Grundfør at forfare sandhed om sagen, da sagde hans søster Kirsten til ham, der han kom igen, det dersom han havde blevet længere derinde, da havde han sagt byfogden alt det, han vidste.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Anne, Laurits Sørensens hustru i Skolegades vegne gav last og klage over Bodil Jensdatter og hendes mor Anne Rasmusdatter i Skolegården for overlast og skade, de 28/4 næst afvigt skal have gjort og begærede 1.ting til voldsdele.

(2)

** Søren Pedersen indvåner sst havde stævnet Laurits Kornmåler og liden Søren ved åen for lovmål, og efterskrevne vidnede, at de for 5 år siden så, at Søren Pedersen lånte de indstævnede 4 sletdaler, som de lovede ham med det første at skulle betale.

** Jørgen Andersen underfoged på skipper Jørgen Lauritsens vegne ved 6 høringer lod fordele Christen Mortensen vognmand og Maren, Rasmus Knis, for gæld, de ikke vil betale.

** Poul Rich, borger og handelsmand af Lübeck, æskede pantevidne. Hans Hansen Ledertover borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Poul Rich 106 sletdaler, og derfor pantsatte ham en hans iboende bod, liggende ved Vorfrue kirkerist, næst op til salig Laurits Friskusters ejendom, som Mads Christensen iboer, på den ene side og til salig Laurits Friskusters eje, Peder Rasmussen iboer, på den anden side.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Jens Mikkelsen af Geding som eftermålsmand på sine egne og sin salig bror Jon Mikkelsens vegne, og efter sandemændene sst for retten var til stede, lod læse og påskrive kalds, syns og tingsvidner her af tinget 1/4, 15/4, 22/4, 29/4 og i dag. så mødte herimod at svare Søren Snedkers hustru Kirsten Christensdatter med hendes fuldmægtig Rasmus Pedersen stadsprokurator og i rette lagde efterskrevne tingsvidne af Lisbjerg birketing 24/3 sidst afvigt, hvori Rasmus Sørensen Kjær i Ølsted bad menige mænd, som til stede var, de ville give hans halvbror Søren Nielsen i Grundfør stokkenævn, hvorledes han havde skikket sig, mens han var hjemme i Ølsted og var ungkarl og siden, han kom i ægteskab, hvorefter efterskrevne vidnede, at de ikke har seet eller fornemmet andet, end han har levet fredeligt med hver mand. så blev Mikkel Sørensen soldat og Søren Nielsen snedker påkaldt, om de var til stede, dertil svarede Søren Snedkers hustru, at hendes mand var ikke rømt for sagen, men var overrejst til København at tale med sin husbond, som er kongens fægtemester, og derfor ikke kunne svare til sagen. så fremkom sandemændene, og efter der var sat fylding på dem, fremlagde de deres skriftlige ed og tov, da så vidt de førte bekendelser og vidner udviser, og de selv af yderste flid har udspurgt og eftersøgt, bad de Gud hjælpe Mikkel Sørensen soldat at have voldt den dødes bane og bør derfor sin fred at miste, Søren Nielsen snedker for samtykke at stå til rette for åråd og Anne Sommers efter egen bekendelse for overlast mod Jens Mikkelsen at bøde fuldt vold.

(3)

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jens Sørensen Vinter borger sst hans vegne med landstings stævning af Viborg landsting 17/3 1669 havde stævnet salig Peder Andersen, tilforn boende i Århus, hans efterladte børn og arvinger for syn, vidner og dom, anlangende den øde ejendom på Mejlgade, han iboede og afdøde, samt hans bortskyldige gæld, om nogen ville have noget dertil at svare. ligeledes havde han stævnet Svend Skibbygger borger sst for syn, vidner og vurdering på ommeldte hans hustrus salig fars øde ejendom. så fremkom synsmænd og afhjemlede efterskrevne deres syn på den øde gårds plads på Mejlgade, som kaldes Peder Andersens ejendom og strækker sig fra de to boder, salig hr Eske Sørensens børn tilkommer, Erik ---- og Christen Skrædder nu iboer, på den ene side og til salig Niels Andersens iboede og afdøde gård på den anden side, hvilken ejendom med sin tilliggende gårdsavl de vurderede for 135 sletdaler.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jens Sørensen Vinter borger og handelsmand sst hans vegne med en landstings stævning 17/3 næst afvigt havde stævnet alle salig Peder Andersen, tilforn boende i Århus, hans efterladte børn og arvinger for syn, vidner og dom anlangende den øde ejendom, han iboede og afdøde, samt hans bortskyldige gæld, om nogen vil have noget dertil at svare. ligeledes var stævnet Svend Skibbygger borger sst imod dom i samme sag og på hans hustrus salig fars ejendom at forhverve, og tiltalte dem med efterskrevne skriftlige indlæg, at eftersom Anders Tomasen rådmand sst har overdraget mig den ret og rettighed, han ejer i og tilkommer i salig Peder Andersens gård efter et indlægsvidne her af tinget dateret 1651, hans kones salig fars

arvinger har ladet forhverve efter salig Peder Andersens håndskrift, hvilken gæld hovedstol og renter bedrager tilhobe 118 daler, og eftersom ejendommen befindes at være 17 daler bedre end fordringen, da tilbydes den til dem, som deri kam være berettiget, om de ikke ejendommen vil tiltræde og gælden betale, eller ejendommen til betaling bør at følge mig og mine arvinger, dateret 13/3 1669 Jens S. Vinter egen hånd, men fordi ingen af de indstævnede mødte, blev sagen opsat 4 uger.

(4)

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder sst hans vegne havde stævnet Peder Nielsen Godsen borger sst mod dom, og tiltalte ham med efterskrevne skriftlige indlæg, at eftersom han er indlagt i den gård i Skanderborg, salig Peder Jørgensen sst tilforn iboede for 80 rigsdaler og 8 rigsdaler rente, som salig Peder Jørgensen var i løfte for på sin svoger Jacob Sørensen, nu borgmester i Århus, hans vegne, da satte han i rette og formente, at Peder Nielsen Godsen, nu indvåner i Århus, som fornævnte gård en tid lang har beboet, og den siden solgt til Andreas Kock i Skanderborg, jo pligtig er at betale den til dato resterende rente, og derforuden vide sig hjemmel til at sælge den part, Niels Madsen deri for 88 rigsdaler var berettiget, eller derfor at lide tiltale. dernæst i rette lagde et uddrag af Skanderborg birketing 31/8 1655, hvori Søren Lauritsen, ridefoged på Skanderborg, havde stævnet Kirsten Sørensdatter, salig Peder Jørgensens i Skanderborg, med hendes egen og børn, nemlig Søren Pedersen, Jens Pedersen og Maren Pedersdatter med deres lovværger for vidne, Søren Lauritsen, ridefoged til Skanderborg, på Niels Madsen, skriver og ridefoged på Havreballegård, hans vegne agter at forhverve, og fremlagde efterskrevne skriftlige brev, kendes jeg Kirsten Sørensdatter, salig Peder Jørgensens efterleverske i Skanderborg, at eftersom min salig husbond har været i løfte for min bror Jacob Sørensen, forrige skriver og ridefoged på Bøvling, for 100 rigsdaler til Niels Madsen, skriver og ridefoged på Århusgård, da har Niels Madsen afstået på hovedstolen 20 rigsdaler, og da bliver jeg ham skyldig 80 rigsdaler og 8 rigsdaler rente, for hvilke 88 rigsdaler, Niels Madsen er indlagt i den gård i Skanderborg, jeg iboer, og jeg har ombedt min svoger Christen Lauritsen i Hvingel, herredsfoged i Skodborg herred med mig at underskrive, som skete i Skanderborg 1/8 1655, hvorefter Niels Madsen begærede dom, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Jens Lauritsen bager 3.ting til dele over Mikkel Mouritsen.

21/5 1669.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Bertelsen, underdegn til domkirken, hans vegne gav last, klage og kære over en ulovlig løs hund, Niels Lauritsen på Brobjerg holder, som ham har bidt og skamferet.

** Jens Pedersen, borger og stadsprokurator sst, på Jens Christensen Vegerslev borger sst hans vegne æskede skøde. Peder Selgensen borger sst solgte, skødede og afhændede fra sig samt sine to plejebørn nemlig Jens Mortensen og Oluf Mortensen så og deres søster Kirsten Mortensdatter, som hr Christen Olufsen er formynder for, og til Jens Vegerslev 6 boder, som bemeldte børn efter deres salig forældre arveligt er tilfaldet, liggende i Møllestien, med siden norden op til adelgaden og i sønder til bemeldte Jens Christensens haverum, og fra den yderste gyde, som går af Møllestien og til åen med den østre ende, og i alt strækkende sig til Møllekirkegården.

** Anders Lauritsen borger og handelsmand sst havde stævnet Kirsten Pedersdatter, salig Peder Vinters, med hendes lovværge mod dom og tiltalte hende for 37 sletdaler, hun til ham efter udgivet obligation og dom skyldig er, og i rette lagde en dom her af tinget 12/3 1668 samt hendes obligation, dateret 22/4 1663, hvilken gæld hun blev tildømt at betale.

(5)

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen, handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jens Nielsen Langballe borger sst mod dom og tiltalte ham for 100 rigsdaler med efterstående rente, som han efter sin obligation og derpå forhvervede dom til ham skal skyldig være, og i rette lagde en dom her af tinget 1/6 1665, hvori han blev tildømt at betale gælden inden 15 dage, hvilket han nu igen blev tildømt.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og sagvolderens vegne æskede 2.ting for voldsdele over Bodil Jensdatter og hendes mor Anne Rasmusdatter i Skolegården, som blev udstedt

** Rasmus Pedersen på hr Svend Albretsens vegne 1.ting til dele over Søren Smed på Rosengade for et vaffeljern ----.

** Erik Jørgensen på Villum Testrups vegne 1.ting over Jacob Molbo.

** Erik Jørgensen på Anne salig Jacob Utrechts vegne 1.ting til dele udstedt over Hans Papirmand for 4 sletdaler.

27/5 1669.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Laurits Bording, lektor og kannik ved domkirken sst, hans vegne begærede 4.tings delemål over Oluf Christensen for 280 rigsdaler med rente og omkostning efter hans udgivne obligation og derpå forhvervede dom, som han modvilligt forholder at efterkomme, og derhos fremlagde efterskrevne dom af rådstuen 6/5 næst afvigt, og derefter ved 6 høringer lod fordele Oluf Christensen.

(6)

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Henrik Bertelsen, privilegeret instrumentist sst, hans vegne lod læse og påskrive KM efterskrevne bestallingsbrev, at endog han tilforn ved åbent brev 2/10 1665 har bevilget Christoffer Berntsen, trompeter i Århus, at må lade sig bruge med hvis instrumenter, han har lært, så har han dog nu bevilget Henrik Bertelsen Kloche, som tilforn 14/7 1662 ved KM brev er befalet at være musicus instrumentalis i Århus og Århus stift, og samme bestilling med sine folk at nyde og betjene må, og skal herefter alene og ingen anden uden hans minde, og hans hustru Dorte Tidemands i lige måde efter hans død dygtige svende derpå at holde.

** Rasmus Pedersen prokurator fuldmægtiget på KM tolder Niels Madsen og Tomas Christensen visiterer sst deres vegne til 3.ting efterlyste et stempel, som på toldboden bruges til toldsedler, og nu der er blevet borte, om nogen den er kommet ---- de da derpå måtte gøres anvisning, aflyste den ellers, at ingen sig skulle understå det at bruge.

** Johan Arentsen handelsmand sst havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for gæld, de efter hans regnskaber skulle skyldig være, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Hans Jensen Vinter på sin far Jens Sørensen Vinter borger sst hans vegne æskede skøde. Jacob Møller rytter under oberst Rantzaus livkompagni sst solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Jens Vinter og hans arvinger en stykke kornhave, liggende uden Munkeport, med den vestre ende ud til adelvejen, og strækker sig i øst ud til salig Mogens Lisbjergs havejord 64 sjællandske alen lang, og i bredden fra den liden bæk og ud til forten 43 alen.

** Rasmus Jørgensen borger sst havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Niels Nielsen studiosus på sin søster Sidsel Nielsdatter, salig Peder Sørensens efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 15/4 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne indenbys personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de til hende måtte skyldig findes, der iblandt Karen Pedersdatter salig Niels Madsens 50 daler, Kirsten Pedersdatter salig Hans Hansens hustru 22 daler, og derefter fremlagde efterskrevne obligationer, først Niels Madsen, skriver og ridefoged over Mariager Klosters len, hans obligation, dateret 13/4 1654, lydende på 80 daler, hvorpå var betalt 15 daler. dernæst Anders Tomasen, Jacob Nielsen, Peder Sørensen, Peder Mikkelsen og Oluf Christensens udgivne obligation, dateret Århus 1/5 1658, til Mikkel Willer af Lübeck af salig Peder Sørensens efterleverske Sidsel Nielsdatter indløst, lydende på 134 rigsdaler in specie, som han har lånt dem, de 120 rigsdaler blev udgivet til greven for 108 tønder korn, som restede på de 300 vor assignerede tønder korn på Århus by, hvilke ingenlunde kunne bringe til veje, der foruden 14 rigsdaler til --- på hvis penge, som ikke i enkende rigsdaler iblandt de 1000 rigsdalers kontributionspenge, som i lige måder på byens vegne blev betalt. derpå blev afsagt dom, at enhver bør den fordrede gæld at betale inden 15 dage.

(7)

** Rasmus Pedersen for Villum Testrup 2.ting over Jacob Molbo udstedt for dele.

** item på salig hr Svends vegne 2.ting over Søren Smed.

** item på Helle salig hr Svends vegne 2.ting over Hans Papirmand.

** Jørgen Andersen 2.ting for voldsdele over Bodil Jensdatter og Anne Rasmusdatter i Skolegården.

** Niels Nielsen skrædder 1.ting over Niels i Gammelgård for 6 mark udstedt.

3/6 1669.

** Søren (blank) på sin husbond Didrik Christensen, forstander i hospitalet sst, hans vegne havde stævnet velb Jørgen Friis til Lindholm KM stiftslensmand samt doktor Erik Mogensen Grave superintendant over Århus stift for synsvidne på et gammelt nedfaldet hus i hospitalet, og nu fremstod for retten synsmændene og afhjemlede efterskrevne syn på det meget brøstfældige hus.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Anne, Laurits Sørensens hustru i Skolegården, hendes vegne lydeligt ved 6 høringer lod fordele Bodil Jensdatter, tilholdende i fornævnte Skolegård, for vold og overlast, som hun har gjort Anne, Laurits Sørensens, 28/4 sidst afvigt efter klagevidnes formelding her af tinget 13/5 sidst foregående, eftersom hun ikke er mødt til erklæring eller genmæle.

(8)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne kaldte 1.kald på sandemænd og advarede dem, at de i dag 6 uger, skulle møde her til tinget at gøre deres ed og tov angående Jens Sørensen, barnfødt i Revn i Vejlby sogn i Sønderherred, som på halvtredie årstid har været lem her i hospitalet, og nu 22/5 er fundet død og druknet udenfor Århus Minde.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Christen Jensen Basballe borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 22/4 næst afvigt havde stævnet Kirsten, salig Mikkel Nielsen Langballes efterleverske sst, med hendes lovværge mod dom og tiltalte hende for 111 sletdaler, hendes salig mand skyldig var, og som hun på skiftestedet annammede udlæg for til samme gælds betaling. derpå blev i rette lagt salig Jens Mikkelsen Langballe, barnfødt i Århus, hans efterskrevne obligation, dateret 24/12 1658, lydende på 30 rigsdaler, samt Christen Basballes efterskrevne regnskabsbog, hvori den samlede gæld var opgjort til 111 sletdaler. derimod mødte Søren Mikkelsen Langballe på sin mor Kirsten Jensdatter, salig Mikkel Langballes vegne, og fremlagde hendes efterskrevne skriftlige indlæg, at hun gerne vil betale hendes salig husbond gæld, men om hendes salig søn Jens Mikkelsens noget på sine egne vegne har oppebåret, da formener hun det hos hans efterladte hustru at søge. derefter blev afsagt, så efterdi på skifte efter salig Mikkel Langballe er sket udlæg for samme fordrede gæld, da bør hun samme 111 sletdaler at betale inden førstkommende 15 dage.

** Jens Pedersen prokurator på Poul Knudsen tilholdende sst hans vegne med opsættelse her aftinget 22/4 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer mod dom og dem tiltalte for penge, han havde lånt dem, og de ikke ville betale, hvilket de blev tildømt.

** Niels Nielsen skrædder 2.ting over Niels Gammelgård udstedt.

** Rasmus Pedersen på hr Svends vegne 3.ting over Søren Smed.

10/6 1669.

** Hermand Kirchoff, tilholdende sst, på Jacob Rasmussen Molbo borger sst hans vegne havde stævnet Villum Rasmussen Testrup borger sst og gav ham sag, for en hest, han af Jacob Molbo for nogen tid siden bekommet har, og formente at han burde betale den inden 15 dage. så mødte Villum Testrup og sagde, han ikke havde lovet Jacob Molbo mere end to sletdaler derfor, og han havde skikket ham pengene ned i sit hus og begærede opsættelse, idet han agtede at føre bevis i sagen, hvorfor sagen blev opsat 6 uger.

(9)

** Jens Pedersen stadsprokurator på Christen Jensen Basballe handelsmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 29/4 næst afvigt havde stævnet Jens Sørensen ladefoged, boende i Dejret på

Mols, mod dom og tiltalte ham for 15 daler, han til ham efter hans regnskabsbog skyldig er, og som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne. synsmænd afhjemlede deres efterskrevne syn på Jens Sørensen, som havde sit ophold i hospitalet, og er fundet druknet udenfor Mindet, og så de, at han ikke havde nogen sår, skade eller slag på sit legeme, hvoraf han sin bane kunne have fået.

** Erik Jørgensen borger sst fuldmægtiget på Jens Christensen Basballe handelsmand sst hans vegne havde stævnet Jens Rasmussen Værn borgersøn sst for dom og tiltalte ham for 138 tønder rug og 120 tønder byg, som han efter deres kontrakt havde sendt ham, og som han lovede med penge eller korn at betale, hvilket ikke er sket, og satte i rette, om Jens Værn ikke pligtig er samme korn at betale, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Christensen Basballe handelsmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 29/4 næst afvigt havde stævnet Ove Andersen snedker borger sst og Tomas Andersen borger og handelsmand sst for dom og tiltalte Ove Snedker for 71 sletdaler og Tomas Andersen for 80 sletdaler, som de efter hans regnskabsbog er ham skyldig, som de blev tildømt at betale.

17/6 1669.

(10)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne kaldte i dag 2.kald på sandemænd og advarede dem, i dag måned at møde deres ed og tov at gøre om afdøde Jens Sørensen hospitalslem som er fundet druknet udenfor Mindet.

** Tomas Christensen, KM toldinspektør sst, havde stævnet Henrik Tomasen i Bøjstrup samt hans hustru og samtlige deres børn for vidne, og Kirsten Svendsdatter, tjenende hr Johan Hansen Lønborg sst, at salig Jacob Henriksen, som døde til hr Johans, hans mor Lucie Pedersdatter i Bøjstrup og en af hans søstre, så vel som Henrik Tomasen i Bøjstrup, de samtlige bekom alt hvis, salig Jacob Henriksen sig efterlod, både klæder bøger og andet.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på borgmestre og råd sst deres vegne til 3.ting lod læse og påskrive borgmestre og råds efterskrevne indlæg, at da der af de vejfarende dagligt begås stort misbrug med de mange usædvanlige veje, som køres og gøres over marken og vangene, så og digerne at nedrende og nedkøre nu, som kornet er i jorden, som af alle bør fredes og i hævd holdes, da skal dette tjene enhver til advarsel, at de skal rette sig efter at fare og køre på de gamle forordnede veje imellem digerne og andetsteds, hvor den rette adelvej går, såfremt enhver ikke vil tiltales med vold eller andet lovmål, vidende sig herefter enhver at rette og for skade at tage vare, dateret Århus rådstue 3/6 1669, hvilken advarsel bevistes i lige måde at være læst på Lisbjerg birketing 9/5 næst afvigt.

** Niels Madsen KM tolder sst havde stævnet Peder Nielsen Godsen borger sst mod dom, og tiltalte ham med et skriftlig indlæg, som formelder, som 13/5 i Niels Madsens opsættelse er indført, og derefter i rette lagde et udtog af Skanderborg birks tingbog 31/8 1655, som formelder ligesom 13/5 i Niels Madsens opsættelse findes indført, og derefter i rette lagde efterskrevne beskikkelse til Anders Kock i Skanderborg, om han ville lade ham vide, af hvem han har skøde på den gård i Skanderborg,

han iboer, eftersom Niels Madsen er en part i samme gård berettiget, hvorpå var skrevet, at 21/5 1669 var underskrevne hos Anders Kock, og da fremviste han et fuldkomment skøde på den gård, han iboer, dateret 12/4 1667, og samme skøde formeldte, at Peder Nielsen Godsen, som tilforn boede på samme gård, har givet ham skøde på gården

** Maren Knudsdatter af Amsterdam fremkom for retten og begærede vidne om sin fødsel og herkomst, hvorefter efterskrevne vidnede, at Maren Knudsdatter er barnfødt og båren her i byen af ærlige ægte forældre, hendes far var Knud (blank) buntmager borger sst og hendes mor var (blank), som var salig Laurits Jensen stenhugger, forrige borger sst, og salig Christoffer Jensen stenhugger, som boede og døde i Horsens, deres fulde søster, og Maren Knudsdatter i så måder er ret arving efter salig Christoffer Jensen stenhugger. i lige måder fremstod Anders Lauritsen og Jacob Molbo, borgere og handelsmænd sst, som bekendte at Maren Knudsdatter var søskendebarn med Anders Lauritsens salig hustru og Jacob Rasmussen Molbos hustru, og hun lovligt at være berettiget hvis arv, hende efter salig Christoffer Jensen stenhugger i Horsens kunne tilfalde.

** Jens Pedersen prokurator på Bernt Schröder, borger til Lübeck, hans vegne havde stævnet salig Laurits Rebslårs hustru Dorte Svendsdatter med hendes lovværge for dom, og tiltalte hende for 40 sletdaler, som hendes salig mand efter hans obligation skyldig var, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

25/6 1669.

(11)

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jens Sørensen Vinter, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 13/5 sidst afvigt fremlagde de dokumenter, som i opsættelsen 13/5 er indført, og ligeledes fremlagde efterskrevne overslag af Anders Tomasen rådmand gjort og underskrevet om den gældsfordring, jeg til Jens Sørensen Vinter har overdraget, først er min kones far salig Jens Lassens arvinger blevet indlagt i salig Peder Andersens gård 1651 for hovedstol og rente 60 sletdaler, hvilken gæld er blevet bestående til i dag, og da beløber renten sig 58 sletdaler, så hovedstol og rente, som jeg til ham overdrager, beløber 118 sletdaler, dateret Århus 6/5 1669 Anders Tomasen egen hånd. endnu fremlagde en dom her af tinget 29/8 1650, angående salig Peder Andersens håndskrift, dateret 1641, som 23/2 1648 på skifte efter salig Jens Christensen, fordum rådmand sst, er udlagt til mester Christen Nielsen Friis, og derefter i rette lagde et skøde her af tinget 25/2 1669, hvormed Anders Tomasen da har skødet til Jens Christensen Vinter den lod og rettighed, han havde i salig Peder Andersens gård, og derpå blev afsagt, så efterdi denne sag rejses af salig Peder Andersen fordum borger sst hans håndskrift dateret sankt Volborg dag 1641 til Anders Tomasens kones far salig Jens Christensen borgmester sst, og samme håndskrift ved dom 29/8 1651 er fornyet til udlæg, og herhos fremlægges Anders Tomasen, som en ret arving efter salig Jens Christensen ved et uendeligt skøde har transporteret og overdraget bemeldte håndskrift til Jens Sørensen Vinter i hans gældsbetaling, Anders Tomasen til Vorfrue kirke skyldig var, og som skødet derpå ikke er endeligt, da har Jens Vinter været forårsaget at føre proces på salig Peder Andersens efterladte øde ejendom til betaling at drive, men da ingen af salig Peder Andersens børn mødte og vedkendte sig samme ejendom, så bør den Jens Sørensen Vinter at efterfølge for ejendom, og de 12 daler, som ejendommen er bedre end fordringen, bør Jens Sørensen udlægge til den, som kan være dem berettiget.

(12)

** Hans Christensen, Jens Christensen Basballes tjener, et pantebrev. Tomas Andersen borger sst kendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Basballe sst 350 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans adelgård, han nu iboer, liggende på Immervad til Laurits Tøgersens ejendom på den ene og Jens Christensen Vegerslevs eje på den anden side med sin rette tilliggelse.

** Jørgen Andersen underfoged sst tog 1.ting til dele over Niels Poulsen bådsmand på skipper Søren Olufsens vegne.

1/7 1669.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne i dag 3.gang kaldte på sandemænd sst, i dag 14 dage her ved tinget at gøre deres ed og tov over Jens Sørensen hospitalslem, som er fundet død og druknet 24/5 næst afvigt.

** Jørgen Andersen 2.ting til dele over Niels Poulsen bådsmand på skipper Søren Olufsens vegne.

** Jens Christensen borger og handelsmand sst skøde. Jens Pedersen prokurator sst på hr Frands Henriksen Blichfelds vegne fremlagde efterskrevne fuldmagt, fuldmagt giver jeg Jens Pedersen borger i Århus på mine vegne at skøde til Jens Christensen Vegerslev sst den ejendom på Brobjerg, jeg købte af Christen Pedersen Frost, liggende imellem Emanuel Hattemagers iboede eje på den nordre side og salig Jacob Lauritsens øde ejendom på den søndre side med hosliggende have, som strækker sig fra huset og ned til Mølleåen, samt de to boder ved åen næst op til Jens Lassens gård med tilliggende havejord, så vidt jeg deri ved dom er tildømt for hvis fordring, jeg havde efter min salig faster Karen Saxes håndskrift, dateret Århus 17/6 1669 Frands Henriksen Blichfeld, og derefter skødede ovennævnte ejendomme til Jens Christensen Vegerslev og hans hustru Anne Hansdatter.

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bordings vegne tog 1.ting til dele over Oluf Christensen borger sst for hans faldsmål efter hoveddele.

(13)

** Henrik Bertelsen, privilegeret instrumentalist sst, i rette lagde efterskrevne beskikkelse til Gotfred Böhm orgemester til Vorfrue kirke, fordi han imod KM privilegium uden Henrik Bertelsens minde nogle gange har understået bryllup og venskaber med instrumenter at betjene, hvorfor Henrik Bertelsen skriftligt forbyder ham i Århus by og stift med nogen instrumenter at opvarte, som er imod hans embedes forretning, dateret Århus 25/6 1669 Henrik Kloche egen hånd. derpå fremstod beskikkelsesmændende og vidnede, at de 25/6 sidst forleden var hos Gotfred Böhm med denne beskikkelse, hvorpå han gav dem efterskrevne skriftlige svar bag på beskikkelsen, at det er langt fra, at han skulle tænke eller gøre imod det privilegium, Henrik Bertelsen af KM er meddelt, men han alene lader sig bruge for gode venner, som det af ham begærer, med hans positiv, som Henrik Bertelsen ikke kan forbyde ham, eftersom det ikke er hans profession, og heller ikke har lært, og KM nådigste brev ikke heller taler om organists kunst, og han ikke tror, at Henrik Bertelsen vil forbyde dem deres bestilling.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og sagvolderen Jacob Rasmussen vævers vegne lyste Jens Pedersen Helbo et fuldt vold til, og i dag 1.kald på sandemænd begærede, og i rette lagde

efterskrevne skriftlige klage over Jens Pedersen Helbo, Anne Helbos søn, tilholdende i Århus for han imellem 20/6 og 21/6 sidst forleden om natten klokken ved 12 slet er kommet til hans dør, og da han ikke kunne få døren op, slog han et vindue ind, og ti ruder i andre to.

** Jon Baltsersen på Maren Clemendsdatter salig Anders Lydiksens vegne. synsmænd afhjemlede deres efterskrevne syn til den gård på Vestergade, som Søren Rasmussen Skibby iboer, for hvis brøstfældighed derpå fandtes.

** Jens Sørensen Vinter i dag 2.ting lod forbyde dem, som har sået de 18 alen agre i Vorregårds vang ham tilhørende, afgrøden deraf at bortføre under et vold.

** Jens Pedersen prokurator på Jens Christensen Vegerslev borger sst hans vegne havde stævnet Lisbeth Berntsdatter i Holme og hendes børn for dom og tiltalte hende, for hun ikke har betalt ham 232 sletdaler, som hendes husbond salig hr Niels Ørsted efter hans obligation, dateret 11/3 1667, og regnskabsbog er Jens Christensen skyldig, men da intet genmæle er sket, blev denne sag opsat 14 dage.

(14)

** Jens Pedersen prokurator på Jens Sørensen Vinters vegne. synsmænd afhjemlede deres efterskrevne syn, som de 28/6 sidst forleden havde foretaget på den gård på Vestergade, som Jens Rasmussen Låsby nu iboer, som Jens Sørensen Vinter på salig Morten Hvasses søn Morten Mortensens vegne er tilforordnet værge for, for hvis brøstfældighed derpå fandtes.

** Jens Pedersen beediget stadsprokurator på Sidsel Nielsdatters vegne havde stævnet Lisbeth Berntsdatter, salig hr Niels Ørsteds i Holme, og hendes børn nemlig Søren Nielsen, Bernt Nielsen, Hans Nielsen, Oluf Nielsen, Maren Nielsdatter, Gertrud Nielsdatter og Kirsten Nielsdatter hver med deres lovværge imod dom, og fremlagde efterskrevne kontrakt imellem salig Peder Sørensen og salig hr Niels Sørensen Ørsted, dateret 29/10 1651 angående alt hvis byg hr Niels Ørsted dette år har solgt til Peder Sørensen, og som han lovet at levere på hans loft, og på samme handel har hr Niels Ørsted annammet 30 sletdaler. dernæst blev fremlagt en landstingsdom af Viborg landsting 17/3 næst afvigt, hvori salig hr Niels Ørsteds hustru og arvinger er tildømt samme 30 sletdaler at betale, og derhos blev fremlagt efterskrevne fortegnelse på omkostninger, som er anvendt på sagen, som beløber sig 30 daler, hvorpå salig hr Niels Ørsteds hustru og arvinger blev tildømt samme 60 sletdaler at betale inden 15 dage.

(15)

** Niels Lauritsen fisker et skøde. Niels Knudsen, tilholdende sst, på sin fæsteenke Maren Andersdatter salig Rasmus Strædfars vegne solgte og skødede fra Maren Andersdatter og hendes arvinger og til Niels Lauritsen og hans arvinger al den lod, som hun kan være berettiget i den bod på Fiskergade, som hun og hendes fæstemand Niels Knudsen nu iboer, som er halvparten, som hun efter skiftebrevs formelding er tilfaldet.

8/7 1669.

** Hans Bendixen borger og vinhandler sst fremlagde en dom her af tinget 21/5 1668, hvormed Hermand Kirchoff og Christen Pedersen Frost var tildømt at betale deres gæld, som han begærede at have fornyet, og blev samme dom fornyet, som blev påskrevet.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne. synsmænd afhjemlede efterskrevne syn på Jens Rasmussen vævers vinduer, hvoraf det ene var indslået, så der var kun en rude, som ikke var indslået og på de to andre var 10 ruder indslået.

** Søren Jensen på Helle salig hr Svend Arbos vegne havde stævnet efterskrevne imod dom og tiltalte dem for resterende husleje, men da ingen af dem var mødt at svare, blev sagen opsat 4 uger.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bordings vegne havde stævnet Albret Hansen Skot imod dom og saggav ham for 14 mark, som han skal være ham skyldig, men da intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

(16)

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Langballes vegne, borger sst, tog 1.ting til dele over Jep Mikkelsen i Ormslev for 9 mark.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Henrik Kloche, instrumentalist sst, hans vegne havde stævnet Gotfred Böhm orgemester sst til Vorfrue kirke til dom imod hvis tiltale, Henrik Kloche ham har at beskylde, og fremlagde efterskrevne indlæg, hvori han beskylder Gotfred Böhm for imod Henrik Kloches privilegium og uden hans minde at have understået bryllupper at antage og med instrumenter at betjene, ikke alene her i byen men også ude på landet, og satte i rette, om ikke Gotfred Böhm bør sig fra bryllupper og venskabers opvartning her i Århus og dets stift efter denne dag at entholde, men fordi intet genmæle skete, da blev sagen opsat 4 uger

** Erik Jørgensen på borgmester Jacob Sørensens vegne med opsættelse havde stævnet Niels Madsen tolder sst for dom og i rette lagde efterskrevne skriftlige saggivelse, at eftersom KM tolder Niels Madsen på en usædvanlig måde har bemægtiget sig adskillige godtfolks gods og varer uden foregående dom, formener at han derfor har gjort uret og derfor at lide som vedbør, dateret 8/7 1669 Jacob Sørensen Schandorf. Niels Madsen var til stede, dog ikke i dag ville svare, derfor er sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen på borgmesterens vegne tog 1.ting til dele over Niels Madsen for hvis, han kan have at tiltale ham for.

** Erik Jørgensen på Jens Christensen Basballes vegne havde stævnet Abraham Kobbersmed imod dom og tiltalte ham for 56 daler, han er ham skyldig efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

(17)

** Jens Rasmussen Holst foged på Clausholm på velb Hans Friis til Clausholm hans vegne havde stævnet Christoffer Skult, forrige byfoged sst, for 6 rigsdaler med rente og anvendte omkostning, som han blev tildømt at betale.

** Jens Pedersen stadsprokurator på borgmester og råds vegne havde stævnet Jens Lauritsen bag klostret, for han ikke efter advarsel og tilsigelse er mødt med andre 3 dannemænd, som i lige måde var advaret, at tage sandemands bestilling i nærværende år at betjene, men udeblev og i så måde siddet borgmester og råds befaling overhørig, om han ikke derfor bør at have sit borgerskab forbrudt, hvilket han blev tildømt.

(18)

** Anders Rasmussen i Rigtrup på velb Hans Friises vegne til Clausholm hans vegne havde tiltale til borgmester Jacob Sørensen i Århus for 90 rigsdaler med rente fra 27/10 1667 efter hans obligation til Peder Holmer rådmand i København, hvilken obligation bemeldte den gode mand i fuld betaling er overdraget og transporteret. dernæst i rette lagde efterskrevne obligation, udgivet af Jacob Sørensen Schandorf, forvalter over Havreballe og Skumstrup, lydende på 90 rigsdaler, til Peder Holmer rådmand i København. derimod blev fremlagt Jacob Sørensens efterskrevne regnskab med Hans Friis om 120 græsøksne, heste og andet, hvorpå Hans Friis blev Jacob Sørensen skyldig 65 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, at Jacob Sørensen bør i samme fordrede sum at dekorteres 65 rigsdaler og resten 25 rigsdaler at betale inden 15 dage.

(19)

15/7 1669.

** Erik Jørgensen på borgmester Jacob Sørensens vegne tog 2.ting til delemål over Niels Madsen tolder og gav ham til sag for en håndskrift, som han forholder, som han beretter at skulle være betalt.

** Jørgen Andersen underfoged i dag 2.kald på sandemænd sst på KM, byens og sagvolderen Jacob Rasmussen vævers vegne for vold at oversværge Jens Helbo, tilholdende her i byen.

** Jens Helbo stod for retten og bekendte at han havde indslået de vinduer, han beskyldes for.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Langballes vegne tog 2.ting til dele over Jep Mikkelsen i Ormslev for 9 mark.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bordings vegne 3.ting til dele over Oluf Christensen borger sst for faldsmål efter hoveddele.

** Jørgen Andersen underfoged tog 1.ting til dele over efterskrevne for borgerskab at tage efter borgmester og råds befaling.

(20)

** Jens Olufsen skrædder borger sst tog 1.ting til dele over Johan Bertelsen, orgemester i Viborg, for 2 rigsdaler for skrædderarbejde, han har gjort for ham her i byen.

** Jørgen Andersen underfoged sst fuldmægtiget på Morten Jensen, forrige borger sst og nu boende i Skanderborg, hans vegne æskede stokkenævnsvidne, hvorpå for retten fremkom efterskrevne

dannemænd, og samtlige og hver særdeles vidnede ved ed, at de ikke vidste med Morten Jensen og hans hustru andet end som godt og ærligt er.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne begærede af tingbogen måtte oplæses kalds og synsvidner her af tinget 9/6, 17/6 og 1/7 anlangende salig Jens Sørensen af hospitalet, som skal være druknet ved Mindet, og efter der var sat fylding på sandemændene gjorde de deres ed og tov, at Jens Sørensen i sin vanvittighed af våde er omkommet.

22/7 1669.

** Erik Jørgensen borger sst på borgmester Jacob Sørensens vegne æskede 3.ting til dele over Niels Madsen, KM tolder, for at efterkomme borgmester og råds dom 25/2 næst afvigt efter den afregningsseddel og at annamme hvis penge, som til ham i retten er nedsat, og borgmesteren sin udgivne afregningsseddel at igen levere. derpå blev for retten afsagt, at efterdi Niels Madsen til videre appellation sig har indskudt, og nu endelig til førstkommende herredag resolverer sig borgmester og råds dom, hvormed han formener sig at være forurettet, at ville indstævne, og recessen og tillader enhver landstingsdom inden 3 års forløb at citere, vidste byfogden ikke imod fremlagte dom og recessen over Niels Madsen 3.ting at turde udstede

(21)

** Jens Hvas kapitelsridefoged på magister Laurits Bordings vegne med 6 høringer lod fordele Oluf Christensen, borger og handelsmand sst, for han ikke vil betale sin udgivne obligation.

** Erik Jørgensen fuldmægtiget på Jens Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Tomas Zachersen, borger sst, mod dom og tiltalte ham for 13 sletdaler efter regnskabsbog, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på borgmester og råds vegne æskede 2.ting over efterskrevne for modvillighed mod at tage borgerskab og deres borgerlige ed at aflægge.

** Jørgen Andersen 3.ting for dele over Jep Mikkelsen i Ormslev for 9 mark på Jens Basballes vegne.

** Jens Olufsen 2.ting over Johan Orgemester i Viborg udstedt efter foregående varsel og saggivelse.

29/7 1669.

(22)

** Oluf Rasmussen Juel af Malling på sin principal Vilhelm von Marselis hans vegne havde stævnet Jacob Sørensen, borgmester i Århus, og tilbød ham regnskab over Havreballegårds og Stadsgårds visse og uvisse indkomster fra philippi. jacobidag 1667 til årsdagen 1668, samt regnskab over Skumstrup og Moesgårds visse og uvisse indkomster og regnskab over efterskrevne strøgods for samme tidsrum. så blev Jacob Sørensen påråbt 3 gange, men ingen fremkom.

** Oluf Rasmussen Juel af Malling på sin principal Vilhelm von Marselis hans vegne havde stævnet Jens Hvas i Århus og hans hustru Karen Frandsdatter samt deres tjenestepige Sidsel til spørgsmål at svare og deres sandhed at tilstå, på hvad måde hans herres tjener Poul Knudsen næst forleden 18/7 af borgmester Jacob Sørensen og to af byens tjenere voldeligt skal være angrebet, hvorefter Sidsel Andersdatter vidnede, at på søndag var 8 dage da kom borgmester Jacob Sørensen med to af stadens tjenere i Jens Hvasses hus og pågreb Poul Knudsen og Jacob Sørensen slog ham to slag med den flade side af hans kårde på hans hat, som han havde på, og byens tjenere førte ham til rådstuens kælder.

(23)

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Nielsen Basballe, borger sst, hans vegne ved 6 høringer lod fordele Jep Mikkelsen i Ormslev for 9 mark.

** Jørgen Andersen underfoged på Erik Christensen, borger sst, hans vegne i rette lagde efterskrevne opbudsseddel, at eftersom han af borgmestre og råd er tilforordnet at være værge for Morten Rasmussen og Hans Rasmussen, hvilket værgemål salig Jens Nielsen Hørning har haft at forestå, og under samme værgemål findes et stykke jord her for byen, som er vurderet for 55 sletdaler, så opbydes samme havejord om nogen godtfolk ville det købe.

** Jens Pedersen stadsprokurator sst på Jens Christensen Vegerslevs vegne med opsættelse her af tinget 1/7 næst afvigt havde stævnet Lisbeth Berntsdatter i Holme, salig hr Niels Ørsteds efterleverske, med samtlige hendes børn hver med sin lovværge mod dom og tiltalte dem, for de ikke har villet betale Jens Christensen 232 sletdaler, som salig hr Niels Ørsted efter sin obligation, dateret Århus 11/7 1667 og hans regnskabsbog var ham skyldig, hvilken gæld de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Jens Olufsen skrædder 3.ting for dele over Johan Orgemester i Viborg.

** Jørgen Andersen på Oluf Grønbæks vegne æskede 1.ting til dele over Søren Smed på Rosengade.

** Jørgen Andersen æskede 3.ting til dele på borgmester og råds vegne over de personer i dag 8 dage med 2.ting var forfulgt.

5/8 1669.

** Henrik Bertelsen musicus instrumentalis havde stævnet Gotfred Böhm organist sst for vidner, og han tilspurgte Tomas Christensen visiterer sst og Jens Jacobsen Møller borger sst, om de kan nægte at Gotfred Böhm jo til Jens Værns bryllup i Grenå opvartede med sit positiv og fiol både under måltid og til dans, dertil de svarede og med ed og oprakte fingre vidnede, at Gotfred Böhm til samme bryllup opvartede med sit positiv alene både under måltid og til dans.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet Jørgen Høg, KM vejer sst, og hans hustru samt Jens Sørensen Quist, hører her i domskolen, for klage og vidner, han agter at føre, og Jørgen Andersen gav last og klage over Jørgen Høg, hans hustru og Jens Quist for overlast, han skal have gjort Niels Rasmussen i Snerild i hans hus her i byen 28/7 sidst forleden, og lyste dem

derfor et fuldt vold til og kaldte i dag 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder deres ed og tov at gøre.

** Oluf Rasmussen i Malling på sin principal Vilhelm von Marselis hans vegne havde stævnet borgmester Jacob Sørensen her sst for vidner og tilbud, og i rette lagde og lod læse og påskrive et tilbudsvidne her af tinget i dag 8 dage udstedt, og nu i dag på lige måder tilbød borgmester Jacob Sørensen de to regnskaber med mere at annamme og endeligt regnskab igen at give.

(24)

** Oluf Rasmussen i Malling på sin principal Vilhelm von Marselis hans vegne havde stævnet borgmester Jacob Sørensen mod vidner samt Jacob Hansen Seielliger sst, hans hustru Bodil Sørensdatter og Maren Rasmusdatter for deres vidner at aflægge angående hvis, de har seet og hørt passeret 18/7 sidst forleden, da Poul Knudsen er taget i arrest, og de vidnede, at de ikke så, at Jacob Sørensen gjorde Poul Knudsen nogen overlast med hug, slag eller andet.

** Niels Madsen, KM tolder sst, havde stævnet borgmester Jacob Sørensen for alle lovmål, som Niels Madsen agter at føre og tage beskrevet, og fremlagde en genpart af opsættelsen her af tinget 8/7 næst afvigt, hvorefter han frembød sig til doms mod borgmester Jacob Sørensen og tilspurgte Erik Sørensen, som var til stede, om han på borgmesterens vegne i dag begærede nogen dom, hvortil Erik Jørgensen svarede, han intet i dag havde dermed at bestille.

** Jens Pedersen stadsprokurator på Peder Nielsen smeds vegne havde stævnet Søren Pedersen, boende i Lystrup, for vidner at forhverve, og nu tilspurgte Jens Pedersen her for retten Tomas Jostsen kleinsmed og Jørgen Jensen skrædder begge borgere sst, om de ikke hos var den tid, Peder Nielsen smed fik den ambolt i leje af Søren Pedersen, som skete 14/10 1668, at den da havde samme skade og var sprukket under bommen, ligesom den nu findes, hvortil de svarede og ved ed vidnede, at de 15/10 1668 så, at den var sprukket under bommen mere end halvparten, og nu i dag så de, at den havde samme skade som tilforn og ellers intet var kommet til skade. Jens Eriksen smed i Tilst vidnede, at han 6 år havde samme ambolt i leje af Peder Andersen i Lystrup, og da havde den samme skade.

** Jørgen Andersen underfoged på hr Tøger Nielsen Ferslev sognepræst i Ørsted hans vegne æskede pantevidne. Villum Rasmussen indbygger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Tøger Nielsen Ferslev 100 sletdaler, som var af hans salig fars gæld efter obligation af dato 19/11 1653, hvilken obligation Villum Rasmussen Testrup hermed har indløst, og til sig annammet på sine egne og samtlige medarvingers vegne, og derfor berettede sig af sine medarvinger igen forsikring at have i de 4 boder, som ligger på Mejlgade, næst norden Albret Hansen Skot hans iboende ejendom. til forsikring for de 100 sletdaler pantsatte han for sig og sine medarvinger og til hr Tøger Ferslev en hans gård, som han nu selv iboer, liggende på Mejlgade, næst op til Hans Nielsen kandestøber hans iboende gård, og det med sin rette tilliggelse.

(25)

** Jens Pedersen stadsprokurator på doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans vegne æskede pantevidne. Laurits Sørensen hestekøber borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være doktor Matias Broberg 60 sletdaler, og derfor pantsatte ham en hans iboende gård bag

klostret næst til Søren Jensens iboende gård på den ene side og Christoffer Jacobsen hans eje på den anden side.

** Abraham Herbst kobbersmed og borger sst havde stævnet Rasmus Jørgensen indvåner sst mod dom og ham tiltalte, for han vil sig tilegne en hans agre liggende på Århus mark, som Abraham Herbst har ladet pløje og så, hvorefter Rasmus Jørgensen har ladet ham forbyde at høste samme hans egen ager, og han formener, at Rasmus Jørgensen bør at fremvise hvad rettighed, han kan have at holde sig til det, som tilhører Abraham Herst. på Rasmus Jørgensens begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Jørgen Andersen underfoged 1.ting til dele over Niels Murmand.

12/8 1669.

** Jens Pedersen prokurator på borgmester Jacob Sørensens vegne havde stævnet de herrer Marselis samt Poul Knudsen i stadskælderen for alle lovmål, Jacob Sørensen agter at føre og forhverve, og nu i rette lagde Jens Pedersen et tilbud og beskikkelse til Poul Knudsen dateret 29/7 næst afvigt af borgmester Jacob Sørensen underskrevet, om han den ville efterkomme, da skulle han blive arresten fri, hvortil Poul Knudsen svarede, at når borgmesteren ville fremlægge hvis regnskaber, som han til borgmesteren har leveret for hvis oppebørsel, han har haft under hånd, mens han har været i hans tjeneste, her for retten eller for upartiske dannemænd, og dersom da nogen mangel findes på dem, som Poul Knudsen ikke kan forsvare eller afbevise eller derpå noget skyldig bliver, vil han betale, men formedelst regnskaberne ikke var fremlagt, blev sagen opsat 14 dage.

(26)

** Oluf Rasmussen af Malling på sin principal velb Vilhelm von Marselis hans vegne havde stævnet borgmester Jacob Sørensen for vidner og tilbud, og Oluf Rasmussen frembød 2 regnskaber og 19 fortegnelser og registre til borgmester Jacob Sørensen og begærede, at han ville tage dem til sig, og igen endeligt sluttet regnskab at levere.

** Oluf Rasmussen af Malling på sin principal velb Vilhelm von Marselis hans vegne havde stævnet borgmester Jacob Sørensen sst for dom og tiltalte ham, for han uden lovmål og med magt har ladet Poul Knudsen, Vilhelm von Marselis hans tjener, gribe og indsætte i rådhuskælderen, som han mener ikke med lovlig medfart gjort, og Poul Knudsen igen at komme på fri fod. herhos i rette lagde Poul Knudsens efterskrevne beskikkelse til borgmester Jacob Sørensen, hvori han anholder Jacob Sørensen som sin husbond om, at han ville ham for hans tjeneste og hans endelige regnskab kvittere, dateret 14/5 1669, hvorpå var skrevet Jacob Sørensens efterskrevne svar, at når Poul Knudsen vil fremlægge rigtige specificerede regnskaber på alle indtægter og udgifter, og ikke registervis, som hidindtil er sket, da skal han gerne gøre afregning med ham. derefter fremlagde efterskrevne kapitelsvidne 2/8 1669, hvori Jens Hvas kapitelsridefoged og hans hustru vidnede om, hvad passerede i deres hus 18/7 1669, da Jacob Sørensen lod Poul Knudsen indsætte i byens kælder, og derpå fremlagde Melchior Sommerfelds efterskrevne vidne for magister Niels Krog rektor sst af domskolen sst udstedt 2/8 næst afvigt om samme hændelse. derpå blev fremlagt Oluf Rasmussens efterskrevne indlæg. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

(27)

** Erik Jørgensen borger sst på Abraham Herbst, kobbersmed og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 5/8 næst afvigt havde stævnet Rasmus Jørgensen sst angående en ager, han tilholder sig. derimod at svare mødte Rasmus Jørgensen og fremlagde dannemænds efterskrevne forretning, at de havde været i Vorregårds vang og da fundet, at den ager, som Abraham Kobbersmed har sået, med rette tilhører den gård, Rasmus Jørgensen iboer på Studsgade, hvilket også bevises med gamle vangbøger. derpå blev afsagt, at efterdi bevises, at den omtvistede ager tilhører den gård, Rasmus Jørgensen iboer, da bør afgrøden tilhøre ham, og Rasmus Jørgensen pligtig at give Abraham Kobbersmed, som har sået af våde, frugtgæld efter loven.

(28)

** Villum Pedersen Testrup 1.ting for dele over Jens Sørensen bogbinder for gæld.

** Jørgen Andersen 2.ting for dele over Niels Murmand på Niels Jensen tømmermands vegne.

** item 1.ting udstedt over Anders Sørensen kleinsmed.

** Rasmus Teglgård på Cathrine, salig mester Bertel Instrumentists, hendes vegne 1.ting for dele over Jens Olufsen for 17 mark.

** Jens Olufsen skrædder 1.ting over Cathrine, salig mester Bertels, for regnskab at gøre.

19/8 1669.

** borgmester Jesper Nielsen lod læse og påskrive KM mandat og forordning af dato 23/6 1669 angående salthandlens forvaltning af admiralitetet.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jørgen Høg vejer og hans hustru Mette Sørensdatter for vidner og sandemænds opkrævelse, og synsmænd vidnede, at de x/7 næst afvigt var syn til Niels Rasmussen, som boede i Snerting, og da havde han et blodigt sår ved hans højre øje, som han beskyldte Jørgen Høg og hans hustru for at have gjort.

** Jørgen Andersen underfoged på Jacob Christian, rytter under oberst Rantzaus kompagni, hans vegne havde stævnet Anne Zachersdatter, Niels Jensens, for vidner, og efterskrevne vidnede, at da de sad og drak en kande øl eller to, da kom Anne Zachersdatter og sagde til Jacob Christian, djævlen fare i din skælm, som forholder min mand for et stob øl, da svarede han, det går ikke så hårdt til for et stob øl, det kan vi vel bekomme, men at i skælder mig for en skælm, det skal i vist bevise, eller blive en løgner, om der er lov og ret til.

** Jens Pedersen, borger og prokurator sst, på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne havde stævnet hr Rasmus Friis, sognepræst til Årslev kirke med dens anneks, her til tinget mod dom og tiltalte ham for 24 sletdaler, som han til Jørgen Juels hustrus forrige mand nu salig Oluf Nielsen har skyldig været, og i rette lagde en dom her af tinget 21/2 1667, hvori han er tildømt samme gæld at betale, og derefter blev han tildømt samme gæld at betale.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på magister Laurits Bording, lektor og kannik ved domkirken sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 8/7 næst afvigt kontra Albret Hansen Skot fremlagde efterskrevne udtog af mester Lauritses fordring angående brændevin, malt og andet, Albret Skot

havde fået ifølge hans hustrus tegnebog, hvorimod at svare mødte Albret Hansen og fremlagde regnskab for arbejde, han havde udført for Laurits Bording og Ingeborg Rasmusdatter med at sætte for i kjortler og kjoler. derefter blev afsagt, så efterdi fremlægges regnskab imod regnskab, hvorom parterne sig ikke ville med det gode forstå, da indfindes denne sag for overkøbmand, som parterne har imellem at regne, og hvem siden påskader, da det på sine tilbørlige steder at ordele.

(29)

** Jørgen Andersen 2.ting over Anders Kleinsmed for Hans Henriksen ----.

** item 3.ting over Niels Pedersen for Niels Jensen.

** Erik Jørgensen for Villum Testrup 2.ting over Jens Bogbinder udstedt.

** Rasmus Pedersen stadsprokurator på Henrik Bertelsen Kloche, privilegeret musicus instrumentalis sst, med opsættelse her af tinget 8/7 næst afvigt kontra Gotfred Böhm organist, i rette lagde Hans Bertelsen efterskrevne KM meddelte privilegium samt Henrik Bertelsens efterskrevne indlæg, at eftersom Gotfred Böhm organist til Vorfrue kirke forsætligt har opvartet med musik til Jens Værns bryllup i Grenå, uanseet Henrik Bertelsen tilforn ved to dannemænd har derom ladet ham advare og forbyde, så satte han i rette, om Gotfred Böhm ikke bør sig fra bryllupper med opvartning i Århus by og stift efter denne dag at entholde, og for hvis, han i så måder imod KM brev indtil har betjent, bør enten mit minde at tale og ham inden 15 dage derfor befridige, eller lide videre tiltale og dele. herpå blev afsagt, at da det med tingsvidne og hans eget kundskab bevises, at Gotfred Böhm har opvartet ved Jens Rasmussen Værns bryllup i Grenå, både under måltid og derefter til dans, da bør Gotfred Böhm, som forsætligt imod forbud har opvartet til bryllup, at forholde sig efter KM udgivne mandat og befridige Henrik Bertelsen Kloche, som alene er benådet og ingen andre uden hans minde, for hvis opvartning han til venskaber og bryllupper gjort har, og det inden 15 dage.

(30)

** Jørgen Andersen 1.ting til dele over Ludvig Guldsmed på skipper Tomas Pedersens vegne for 3 sletdaler.

** Erik Jørgensen 1.ting til dele over Frands Jensen og Peder Madsen, hver for 3 daler.

26/8 1669.

** Jens Pedersen prokurator på borgmester Jacob Sørensens vegne med opsættelse her af tinget 12/8 næst afvigt kontra hans forrige tjener Poul Knudsen. herimod at svare mødte Oluf Rasmussen i Malling, delefoged til Havreballegård, på sin principal Vilhelm von Marselis hans vegne med en opsættelse her af tinget 12/8 næst forleden kontra borgmester Jacob Sørensen, hvorefter Jens Pedersen fremlagde efterskrevne skriftlige spørgsmål, underskrevet af Jacob Sørensen, lydende, at da min tjener Poul Knudsen begærer at vide, af hvad årsag jeg har ladet ham tage i arrest, så vil han først svare mig til efterfølgende poster, om han har bevist mig den lydighed og skyldighed, han burde, at jeg det hele år har foreholdt ham at være mig følgagtig at gøre regnskab med bønderne, at jeg kunne vide, hvad han af dem har annammet og endnu med resterer, hvortil Poul Knudsen svarede, at han havde leveret summarisk regnskab derpå, hvortil Jacob Sørensen svarede, at Poul

Knudsen skulle levere regnskabet gårdvis og postvis, og som regnskaber bør at være forfattet. derefter fulgte adskillige flere spørgsmål om det ufuldstændige førte regnskab. derefter blev i rette lagt Jens Pedersens efterskrevne beskikkelse af 6/6 næst afvigt, hvortil Niels Godsen i Viby havde svaret, at Poul Knudsen var kommet ridende til hans gård lørdagen efter pinsedag og bad, han ville gå til Jacob Sørensen og sige ham, at dersom han ikke inden førstkommende mandag ville give Poul Knudsen sin afsked og kvittering, da ville han straks rejse til København og angive ham hos de gode herred Marselis, hvortil Jacob Sørensen svarede og bad Niels Godsen tage sin søn Peder Godsen og beskikkelsesvis lade Poul Knudsen forstå, at dersom han ikke straks og inden han rejste, rettede sig med ham både med regnskaber at levere så også at skaffe ham forlover, at han ingen skade for hans oppebørsel skulle lide, ellers ville han vel finde, hvad han ville gøre derved. derefter blev fremlagt efterskrevne indlæg og begge parter bød sig i rette og begærede dom, thi er herpå afsagt (dom indført fol.33)

(32)

** Jens Pedersen prokurator på Claus Ravn, rådmand i København, hans vegne havde stævnet Tomas Andersen borger her sst mod opsigelses og tilbudsvidne at svare, og lod læse et pantevidne her af tinget 5/6 1662 af Tomas Andersen udgivet på hans iboende gård i Immervad, strækkende sig fra Karen Clausdatters hus, Peder Svane da iboede, og til Karen Nielsdatters bod i Borgporten, med sin tilliggende markjord i alle Århus vange til Claus Ravn pantsat for 400 rigsdaler in specie, og derefter opsagde Tomas Andersen samme kapital og tilbød ham sin pantsatte gård at indløse.

(33)

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/6 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst mod dom, og tiltalte ham for gjort forløfte på Jacob Molbos vegne for 86 daler efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Hans Bendixen, borger og vinhandler sst, havde stævnet efterskrevne borgere og indbyggere for dom og saggav dem for hvis, de ham skyldig er, men fordi ingen er mødt til genmæle, blev sagen opsat 14 dage.

** i den sag imellem Poul Knudsen på den ene side og borgmester Jacob Sørensen på den anden side kendes således, så efterdi borgmester Jacob Sørensen ikke benægter, at Poul Knudsen jo regnskaberne til ham registervis har leveret, og Jens Poulsen har tilbudt at betale hvis Poul Knudsen derpå kunne blive skyldig, når uvildige dannemænd derpå havde kendt, da vides ikke længere Poul Knudsen i arrest at blive, men på fri fod imod kautions erbydelse straks at entlediges, og borgmester Jacob Sørensen de annammede registre ham uden ophold ved uvildige dannemænd igen overlevere, hvorefter Poul Knudsen pligtig er regnskab at gøre, og hvis derpå dadles og kendes, bør han at oplyse og efter tilbudne kaution endelig tilsvare.

** Jørgen Andersen 3.ting over Ludvig Kleinsmed for Hans Slagter.

** Villum Testrup 3.ting over Jens Bogbinder for gæld.

2/9 1669.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på samtlige salig Søren Frost forrige borgmester sst og hans salig hustru Mette Lauritsdatter samtlige deres arvingers vegne havde stævnet Anders Lauritsen borger sst for vidne at påhøre angående en fundatssten i Vorfrue kirke, som han har ladet flytte mod deres vilje, og efterskrevne vidnede, at de på mandag sidst afvigt var 14 dage forbød Anders Lauritsen at lade udtage den fundatssten af sit sted i Vorfrue kirke, uden han havde det i kirkeværgerne så vel som de salig folks arvingers minde.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst, at de i dag 14 dage møder her ved tinget deres ed og tov at gøre over Jørgen Høg vejer sst og hans hustru for sår og skade, de skal have gjort Niels Rasmussen af Snerild.

** Erik Jørgensen borger sst æskede 3.ting til delemål over skipper Frands Jensen og Peder Madsen hver for 12 mark, de er ham skyldig for hvis omkostning, han i deres sag med Jacobus Apoteker havde udlagt. så fremstod for retten Rasmus Pedersen og Jens Hvas og begærede, at samme proces måtte ophæves og lovede, at når Frands Jensen og Peder Madsen kom hjem af deres nuhavende rejse, skulle samme penge blive betalt.

(34)

** borgmester og tåd lod lyse byens skov i fred for alle slags kvæg, som kunne gøre skade på hvis olden, der var på skoven, at alle ville holde deres kvæg deraf, indtil olden blev opædt.

** borgmester og råd advarede til skifte på tirsdag førstkommende efter salig Mikkel Lauritsen på Vestergade.

9/9 1669.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Henrik Bertelsen, musicus instrumentalis, hans vegne havde stævnet Gotfred Böhm, orgemester til Vorfrue kirke, for dele, for han entholder sig at efterkomme den udstede bytingsdom her af tinget 19/8 næst afvigt, og begærede 1.ting til dele.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Mourits Nielsen stadstjener hans vegne havde stævnet Søren Sørensen, byens tjener sst, og hans datter Maren Sørensdatter og søn Jens Sørensen for hvis vidner, han agter at føre, og efterskrevne, der iblandt Niels Andersen stadstjener og hans hustru Anne Nielsdatter vidnede, at de hørte, at Maren Sørensdatter i hendes fars hus brugte munden og hun sagde til Mourits Nielsen din skælm, din tyv og din rakker, hvortil han svarede, at hun skulle blive en hore, indtil hun det beviste, endvidere hørte de, at Søren Sørensens kone Mette Lauritsdatter havde samme skældsord som hendes datter.

** Jens Hvas kapitelsridefoged, fuldmægtiget på salig Søren Frost og hans salig hustru Mette Lauritsdatter deres arvingers vegne, havde stævnet efterskrevne, som vidnede, at de af Kirsten Langballe og Christen Frost var ombedt, at de ville gå til murmanden i Vorfrue kirke og forbyde ham at befatte sig med salig Søren Frosts fundatssten mere, end de havde gjort.

** Niels Jensen, tjenende Niels Madsen KM tolder sst, på sin husbonds vegne havde stævnet Jacob Verkamp, indvåner i Skanderborg, mod dom og tiltalte ham for en guldring med 7 diamanter i, som hans hustru Mette Jensdatter for nogen tid siden lånte af hans hustru, hvilken ring endnu ikke er hende tilstillet. så mødte ikke nogen til genmæle, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen borger sst på Jacob Lauritsen, sitzhaftig på Århus mølle, hans vegne med opsættelse her af tinget 29/7 sidst afvigt havde stævnet Hans Jørgensen hatstafferer borger sst mod dom og tiltalte ham for 72 sletdaler, Jacob Lauritsen på sin hustrus vegne efter salig Peder Sørensen, fordum rådmand sst, er arveligt tilfaldet, som med skiftebrev dateret 4/12 1665 og lodseddel er at bevise, og satte i rette, at Hans Jørgensen bør ham samme 72 daler med rente siden skiftebrevets dato, som tilsammen beløber 88 daler, at betale inden 15 dage, eller han derefter at have indvisning i den gård, Hans Jørgensens søn Jørgen Hansen iboer og besidder, og han og Jacob Bartolomeusen for fornævnte 88 sletdaler årligt herefter at nyde sin rente af huslejen. derpå blev fremlagt efterskrevne pantevidne her af tinget 8/3 1649, hvori Jens Clemendsen og Hans Jørgensen hatstafferer, borgere sst, på salig Rasmus Sørensen Gylling, fordum borger sst, hans børns vegne, som de er værger for, og bekendte sig ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Andersen Karlby, rådmand sst, 200 sletdaler, og derfor pantsatte ham salig Rasmus Sørensens gård liggende bag klostret vesten op til Hans Pedersens den store have og østen op til de store boder, salig Rasmus Gylling tilhørte. på samme pantebrev findes således skrevet, 10/4 1666 er Jacob Bartolomeusen dette pant udlagt til betaling for hans værgemål i hans salig formynder Peder Sørensens bo i Århus, som han ellers tilforn var arveligt tilfaldet i hans salig oldeforældres bo sst for 200 sletdaler, det bekender jeg på min søsters vegne Niels Nielsen. hernæst i rette lagde et skiftebrev efter Peder Sørensen, fordum rådmand sst, hvori findes, blandt andet tilstående gæld, den salig mands arvinger er tilfaldet, indført 72 sletdaler, og berettede Erik Jørgensen at samme 72 sletdaler var Jacob Lauritsen på sin hustrus lod tilfaldet. vide intra folio 37 følger sentensen.

(35)

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged på magister Laurits Bording, lektor og kannik ved Århus domkirke, hans vegne med opsættelse her af tinget 29/6 næst forleden havde stævnet Peder Madsen, skipper og borger sst, mod dom og tiltalte ham efter hans til Laurits Bording udgivne forpligt og købekontrakt på den gård på Mejlgade, som Peder Madsens salig godefar Anders Madsen iboede og afdøde, hvilken gård Laurits Bording ved dom 21/9 1665 er tilkendt, og Peder Madsen igen af ham for 500 sletdaler sig har tilforhandlet. derpå blev fremlagt efterskrevne købekontrakt, indeholdende blandt andet, at han straks skal betale 100 sletdaler, dateret 17/9 1666, samt Laurits Bordings efterskrevne indlæg, at da samme gård findes meget forværret og forringet på bygning og andet, siden han solgte den til Peder Madsen, da formener Laurits Bording, at Peder Madsen efter sin kontrakt bør holde ham skadesløs, og hvis han vægrer sig deri, da tilbyder Laurits Bording, at når Peder Madsen leverer ham sin gård igen så god, som den var, da vil han give Peder Madsen de oppebårne penge igen, dateret Århus 9/9 1669, hvortil Peder Madsens fuldmægtig svarede og formente, at efterdi Peder Madsen intet skøde har bekommet, så bør Laurits Bording derfor at tiltræde gården og pantet efter uvildige dannemænds vurdering. herefter folio 37 følger sentensen.

(36)

** Jens Pedersen stadsprokurator på Jens Sørensen Vinter, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Morten N Agerup, boende på Samsø, mod dom og tiltalte ham for 10 sletdaler, som rester på en tønde ister, han af Jens Vinter bekommet har, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske sst, hendes vegne havde stævnet Søren Rasmussen Skibby, borger sst, mod

dom og tiltalte ham for 7 års resterende rente, som hun på skifte efter salig Peder Vinter i sin betaling har taget. derefter blev fremlagt efterskrevne pantevidne af Søren Rasmussen Skibby udgivet til Kirsten Pedersdatter, salig Peder Vinters, her af tinget 31/7 1662 lydende på 200 sletdaler og derfor pantsatte hende hans gård på Vestergade, som han selv iboer, liggende vesten for Møllegyden og østen næst op til Jacob Felbereders gård. derimod fremlagde Søren Skibby efterskrevne indlæg, at han havde betalt 2 års rente på sin udgivne pantebrev, hvorefter han blev tildømt at betale de resterende 5 års rente.

(37)

** i den sag imellem Jacob Lauritsen på den ene og Hans Jørgensen hatstafferer på den anden side er således afsagt, da eftersom Jacob Lauritsen tiltaler Hans Jørgensen for 72 sletdaler, som ham arveligt efter skiftebrev er tilfalden, da tilfindes Hans Jørgensen at betale 72 sletdaler med forfalden rente.

** i den sag imellem mester Laurits Bording på den ene og Peder Madsen skipper på den anden side er således afsagt, så efterdi fremlægges Peder Madsens kontrakt og skadesløs forpligt, hvilken ikke til tinge er blevet konfirmeret, da vides ikke rettere her i at kende, end Peder Madsen pligtig er sin kontrakt at efterkomme og mester Laurits Bording den resterende kapital at betale.

16/9 1669.

** Rasmus Pedersen på Henrik Bertelsen, musicus instrumentalis, hans vegne 2.ting over Gotfred Böhm organist efter foregående dom.

** Jacob Verkamp af Skanderborg havde stævnet Søren Pedersen, indvåner sst, og hans hustru Anne Marie for hvis vidner, han agter at føre og tage beskreven. så fremstod for retten Jens Johansen, tilholdende hos sin far hr Johan Lønborg, og vidnede, at han havde i bispens hus set en ring, som hans morsøster Jacob Verkamps hustru berettede at have lånt af Niels Madsen, KM tolder, hans hustru, og da så han, at et stykke af guldet var borte af den ene side, men han ikke egentlig vidste, hvor mange diamanter var i samme ring, og den tid, han den så, var næste dag efter hr Frands i Skejby hans bryllupsdag. Karen Jacobsdatter vidnede, at dagen efter hr Frandses bryllup, da mødte hun Lisbeth Johansdatter og hun klagede sig, at Anne Marie, Søren Pedersens kone, havde taget Niels Madsens kones guldring fra hende og ladet den falde i åen, da de stod og snakkede på broen.

** Poul Knudsen, forrige tjente borgmester Jacob Sørensen, havde stævnet Mourits Nielsen, Søren Sejersen og Niels Andersen stadstjenere for deres sandhed at vidne angående den sags oplysning mellem borgmester Jacob Sørensen og Poul Knudsen, og samme tid havde stævnet borgmester Jacob Sørensen, om han noget dertil havde at svare, og de indstævnede stadstjenere vidnede samstemmende, at 18/7 befalede borgmesteren dem, at de skulle tage Poul Knudsen og sætte ham i kælderen, hvorfor de gik til Jens Hvasses hus, hvor de greb Poul Knudsen, og borgmesteren gav ham et slag eller to på hans hat med siden af kården, og på Poul Knudsens spørgsmål, om ikke borgmesteren havde befalet dem at sætte ham i det nederste hul, og om ikke orgemesteren fik dem til at slå det hul på den yderste kælderdør til, på det han ikke i fængslet skulle have lys eller luft, hvortil de svarede, at de havde sat ham i det yderste hul inden for den yderste dør, og borgmesteren havde befalet dem, at de skulle lade tilslå samme hul i døren og lade forfærdige plankeværket ved rådhuset samt gøre en anden dør færdig

(38)

** Johan Verkamp, indvåner i Skanderborg, havde stævnet Tomas Zachersen og Rasmus Christensen skomagere og borgere sst mod dom og dem tiltalte for 13 sletdaler, som de er ham skyldig for læder efter deres efterskrevne revers, dateret 4/9 1668, men fordi intet genmæle skete. blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Pedersen prokurator på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter hans regnskabsbog, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

23/9 1669.

(39)

** Rasmus Pedersen Teglgård 3.ting udstedt over Gotfred Böhm organist efter foregående dom og 1. og 2.tings udstedelse på Henrik Bertelsens vegne.

** Niels Rasmussen Prip, borgersøn sst, æskede stokkenævns vidne, og efterskrevne 24 borgere sst vidnede, at han var født og båren i Århus af ærlige ægte forældre, hans far var Rasmus Nielsen væver, forrige borger sst, hans mor Kirsten Jensdatter, som endnu lever, og han selv har skikket sig som en ærlig forstandig ungkarl.

** Ib Pallesen, boende i Herst, i rette lagde efterskrevne købekontrakt, hvormed Bendix Nielsen, væver borger sst, kendes at have solgt til Ib Pallesen i Herst al den lod og arvepart, som hans hustru Kirsten Ibsdatter er arveligt tilfaldet i den bondegård i Herst, som hans far Palle Ibsen påbor, og ombedt Søren Nielsen og Jens Pallesen i Herst med ham at underskrive, dateret 18/12 1665, hvorefter Bendix Nielsen her for retten solgte og skødede samme arvepart til Ib Pallesen.

** Niels Jensen af (blank) på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 19/8 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter obligationer, salig borgmester Hans Jostsens regnskabsbog, salig Søren Storcks regnskabsbog og hans egen regnskabsbog, hvilken deres gæld de indstævnede blev tildømt at betale inden 15 dage.

(40)

** Jens Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bording hans vegne samt Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Pedersen prokurator, Hans Nielsen tinstøber, Jørgen Hansen, Søren Mikkelsen Pøl, Jens Lauritsen bager og Søren Tilst, som havde været 6 høringer i den sag imellem Laurits Bording og Oluf Christensen, og der de skulle melde ham delt, har de ham fri meldt for dele, som ikke er hørt tilforn, og formener, at de derfor hver for sig bør at bøde til ham 3 mark og erstatte ham den anvendte omkostning. for sine årsager blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på hr Johan Hansen Lønborg, kannik og øverste kapellan til domkirken, hans vegne havde stævnet Frands Rasmussen i Folby mod dom og tiltalte ham for 5

sletdaler, han efter regnskabsbog er ham skyldig, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Oluf Rasmussen i Malling, delefoged til Havreballegård, på sin husbond velb Vilhelm von Marselis hans vegne havde stævnet borgmester Jacob Sørensen i Århus for dom og ham tiltalte anlangende hans regnskab, som han har gjort over de Marselier deres gods fra maj 1667-1668. derefter blev afsagt, så efterdi Vilhelm von Marselis tiltaler Jacob Sørensen angående sine regnskaber og formener, at han bør de uendelige sluttede regnskaber igen at annamme, og andre utvivlagtige regnskaber igen at levere, hvorimod borgmester Jacob Sørensen protesterer og formener, samme regnskaber mere endelige end uendelige sluttede, og igen som tilforn æsker og begærer, om nogen mangel kunne findes, de ham måtte gøres, og fremlægges Gabriel Marselis hans skrivelse, dateret 23/10 1668, at regnskaberne er ham da indhændiget, hvorpå borgmester Jacob Sørensen så langsommelig tid ikke er givet nogen mangelposter, da vides Jacob Sørensen ikke videre regnskab at kunne tilkende, men når manglerne ham gøres, da han dem at forklare og tilsvare, som forsvarligt og ret kan være.

(42)

30/9 1669.

** Erik Jørgensen på Christen Jensen Basballes vegne æskede 1.ting for dele over salig Espen Jensens hustru i Fregerslev Anne Jensdatter for hendes salig mands gæld 9 mark.

** Oluf Rasmussen af Malling begærede en dom, som her til tinget i dag 8 dage er afsagt mellem Vilhelm von Marselis på den ene og borgmester Jacob Sørensen borger sst på den anden side. så fremstod efterskrevne og gjorde Christen Lauritsen KM byfoged sst hans skudsmål, at han ligger på sin sygeseng, så han i dag hverken kunne sidde retten eller nogen dom fra sig levere.

** Jacob Verkamp af Skanderborg havde stævnet Søren Pedersen indvåner sst og hans hustru Marie N for vidner at påhøre. Anne Hansdatter vidnede, at 2.dagen efter hr Frands i Skejby hans bryllup, da var Lisbeth Johansdatter i bispens stue og havde en æske med noget smykketøj i, som hun berettede var Niels Madsens kones, og da lod hun dem se en ring deri, som var med 7 diamanter, og gik bort med æsken. lidt efter kom hun igen og klagede, at der kom en kone til hende på broen og ville se tøjet i samme æske, og der hun havde æsken oppe, da var samme ring faldet ned igennem broen i åen.

(43)

** Jørgen Andersen på Mikkel Tygesens vegne havde stævnet Anders Sejersen i Fregerslev for dele for 6 mark, han var ham skyldig.

** Anders Andersen felbereder borger sst. for retten fremkom salig Laurits Friskuster sst hans to sønner nemlig Mads Lauritsen og Mikkel Lauritsen, borgersønner sst, og gav Anders Andersen afkald for al hvis arvegods, som de to børn efter deres salig far Laurits Jensen arveligt tilfaldet er, samt efter deres salig mor Karen Mikkelsdatter i lige måder arveligt tilfaldet er.

** Erik Jørgensen borger sst på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne skøde. Mads Lauritsen og Mikkel Lauritsen borgersønner sst solgte og skødede til Christen Jensen

Basballe al den arvelod og part, de arveligt er tilfaldet i deres far salig Laurits Jensen friskusters iboede gård på tangen bag klostret, næst op til Jens Basballes gård på den ene side og næst op til salig Niels Bondesens boder på den anden side, samt samme gårdsparters tilliggende gårdsavl.

7/10 1669.

** Rasmus Pedersen prokurator på Jens Jensen Basballe hans vegne havde stævnet Niels Pedersen murmand og Kirsten Christensdatter for gæld, og æskede derefter 1.ting til dele over dem.

** item 2.ting til dele over Anne Jensdatter, salig Espen Jensens i Fregerslev, udstedt for Christen Basballe.

** Erik Jørgensen på borgmester Jacob Sørensens vegne 1.ting til dele over Laurits Hestekøber for 3 mark.

** Erik Jørgensen 1.ting over Rasmus Sørensen.

** Jørgen Andersen 2.ting for Mikkel Tygesen over Anders Sejersen i Fregerslev.

** Rasmus Pedersen, borger og stadsprokurator, på Hans Wessel, borger og buntmager i Roskilde og forrige borger sst, hans vegne æskede stokkenævnsvidne, og efterskrevne borgere vidnede ved ed, at Hans Wessel al den stund, han havde boet i Århus havde skikket og forholdt sig imod alle ærligt kristeligt og vel. hans hustru Kirsten Jepsdatter Mørke og i lige måde så vel at være født og båren af ægte forældre, og hun sig har skikket og forholdt således, at de intet har hende at påsige.

(44)

** Erik Jørgensen borger sst på Pieter van der Creütz, handelsmand i Amsterdam, hans vegne havde stævnet Jens Pedersen Todbjerg, borger og handelsmand her sst, mod dom og tiltalte ham for en anselig sum penge efter hans obligation 1076 floriner med 4 års rente for varer og gods, Jens Pedersen har bekommet, og for anvendt bekostning på Jens Pedersens proces i Amsterdam 1004 floriner. så mødte Erik Jørgensen og fremlagde en fuldmagt af Henrik Molbo, handelsmand i Ålborg, og efterskrevne fuldmagt af Pieter van der Creütz til Henrik Molbo samt efterskrevne regnskab. derimod blev fremlagt Jens Pedersen Todbjergs efterskrevne indlæg, at da han tiltales for to summer penge, uden det bevises, så er hans korte svar, at Pieter van der Creütz næppe kan bevise, at han med hans hånd har forpligtet sig til at betale omtalte penge. derefter blev afsagt, da eftersom ikke fremlægges dokumenter, så byfogden kunne have noget, hvorpå han kunne slutte, da vidste han derfor ikke Pieter van der Creütz nogen betaling hos Jens Pedersen Todbjerg i denne sag at tilfinde, før det med breve og dokumenter bevises.

(45)

14/10 1669.

** Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård, Christen Pedersen Frost, Helle Jensdatter salig hr Svend Arbos og Kirsten salig Mikkel Langballes i Århus for syn, og synsmænd fremlagde deres efterskrevne synsforretning, at de i Frue kirke havde synet en liden indmuret sten med påskrift formeldende, salig borgmester Søren Frost at

have givet til lørdags aftensangs prædiken 200 daler, hvorom fundatsbrevet er leveret borgmester og råd til forvaring i byens kiste, og da fandtes samme sten noget af sit sted forflyttet lidt på samme side og bedre i kirken mod prædikestolen. imellem denne sten og hr Svend Albretsens epitafium har Anders Lauritsen ladet opsætte et lidet sirligt kirkens ornament befattende stedet, hvor forbemeldte sten tilforn har siddet, så vel som en del mere af kirkemuren, hvorved stenen ikke er forringet, men forbedret, og nærmere hos borgmester Søren Frosts messing lysearm, som sidder ved prædikestolen, og omrørte sten kan sees uforhindret af alle og i lige så stor anseelse og ære.

(46)

** Erik Jørgensen på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 2/9 1669 havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans regnskabsbog er ham skyldig, og som de blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen 2.ting for dele over Niels Pedersen murmand og Kirsten Christensdatter for gæld udstedt.

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Christensen Basballes, handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 2/9 næst afvigt havde stævnet Anders Sørensen Cudo kleinsmed sst og tiltalte ham for 16 daler, som han er ham skyldig efter hans regnskabsbog, hvorimod han svarede og ved ed bekræftede, at et stykke jern havde han betalt med rede penge, hvorfor han blev tildømt at betale de resterende 14 sletdaler.

** Frands Jensen skipper og borger sst havde stævnet Erland Jonsen borger sst mod dom og tiltalte ham for (blank) efter forhvervet dom her af tinget 17/1 1661 han befindes ham skyldig at være. herimod at svare mødte Jon Erlandsens hustru og berettede for samme gæld at være sket udlæg efter hendes forrige salig mand. da for nogen årsagers skyld blev sagen opsat 4 uger.

(47)

** 2.ting til dele over Laurits Hestekøber på borgmester Jacob Sørensens vegne.

** 2.ting til dele udstedt over Rasmus Boch skrædder for Erik Jørgensen.

** 2.ting over Anne, salig Espen Jensens, i Fregerslev for Christen Basballe udstedt.

** Rasmus Teglgård havde stævnet Niels Pedersen og Rasmus Nielsen murmand, begge borgere sst, for dele for gæld.

** item 1.ting over stor Søren Glarmester for gæld.

** Jørgen Andersen på Hans Hatstafferers vegne 1.ting over Jens Dal for gæld.

21/10 1669.

** Rasmus Pedersen stadsprokurator på Christen Blichfeld, landstingsskriver i Nørrejylland, hans vegne havde stævnet Helle, salig hr Svend Arbos efterleverske, med hendes lovværge magister Laurits Bording for hvis vidner, han agter at lade føre og tage beskrevet. så fremkom for retten

Tomas Christensen, toldinspektør sst, og vidnede, at Christen Blichfeld på sin rejse til København havde leveret ham nogle dokumenter, en højesteretsdom og en revers af velb Ebbe Gyldenstjerne til Helle, salig hr Svends, og begærede, at han på hans vegne ville tilbyde Helle Jensdatter dem imod betaling af 4 rigsdaler, hvilket han gjorde nogle gange, men hver gang svarede Helle Jensdatter, hun havde ikke pengene, og hendes lovværge, som hun skulle have pengene af, var ikke hjemme. lang tid efter skikkede hun bud om samme breve, og da svarede han budet, at han havde leveret brevene fra sig igen.

** Erik Jørgensen borger sst æskede 3.ting for dele over Rasmus Boch skrædder.

(48)

** Claus Duus, feldskærer under oberst Rantzaus livkompagni sst, på rytter Jacob Christian hans vegne saggav Anne Zachersdatter, Niels Jensens sst, for nogle ærerørige ord, hun skulle have tilsagt ham efter opsættelse 9/9 næst afvigt og tingsvidne her af tinget 19/8 sidst forbigået. så fremstod Anne Zachersdatter og ved ed og oprakte fingre bekræftede, at hun intet havde Jacob Christian at beskylde uden hvis, ærligt og godt kunne være, og stod de begge her for retten og gav hinanden hånd herpå, der dette vidne udgik.

** Erik Jørgensen fuldmægtig på Christen Jensen Basballe hans vegne æskede dele, og ved 6 høringer lod fordele Anne Jensdatter, salig Espen Jensens hustru, i Fregerslev for hendes salig mands gæld 6 mark.

** Jens Tuesen, underdegn til Vorfrue kirke sst, æskede afkald. Niels Mikkelsen Tysk borger sst på Kirsten Jepsdatter, barnfødt i Viborg og nu værende sst, hendes vegne gav ham afkald for al hvis arv, som hende var tilfaldet efter hendes salig frænke hans salig hustru Anne Gregersdatter, som boede og døde i Århus.

** Rasmus Pedersen prokurator på Jens Sørensen Vinter, borger og handelsmand sst, tilforordnet formynder for salig Morten Hvasses umyndige søn hans vegne med opsættelse her af tinget 9/9 sidst afvigt havde stævnet Morten N Agerup boende på Samsø mod dom og tiltalte ham for 10 sletdaler, som rester på en tønde ister efter regnskabsbogs formelding, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på borgmester Jacob Sørensens vegne 3.ting til dele over Laurits Sørensen hestekøber.

** Erik Jørgensen 3.ting til dele over Rasmus Boch skrædder.

** Rasmus Pedersen 3.ting til dele over Niels Murmand og Kirsten Slagterkone.

** 3.ting for dele over Niels Pedersen murmand og Rasmus Nielsen murmand for Jørgen Hansen.

** 2.ting over stor Søren Glarmester.

** Jørgen Andersen 2.ting over Jens Dal for dele på Hans Hatstafferers vegne.

** Erik Jørgensen borger sst på doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans vegne med opsættelse her af tinget 9/9 næst afvigt havde stævnet velb Anne Lorentz til Skårupgård, salig mester Hans Brochmands efterleverske, med hendes lovværge mod dom og tiltalte hende, for hun ikke vil betale hendes salig husbonds udgivne håndskrift og forløftesbrev på hr Rasmus Nielsen Friis i Årslev hans vegne til doktor Peder Hegerfeld, dateret 29/1 1662, hvorpå skal restere 50 sletdaler med resterende rente 25 sletdaler. derpå blev i rette lagt efterskrevne obligation, hvori Rasmus Nielsen Friis, sognepræst til Årslev, kender sig skyldig at være Hans Pedersen, borgmester i Århus, 100 rigsdaler, dateret Århus 7/1 1650 Rasmus Nielsen Friis. hvorpå var skrevet, lover jeg at holde doktor Peder Hegerfeld skadesløs for samme 100 rigsdaler til Martini førstkommende, dateret Århus 19/1 1662 Hans Brochmand. derefter blev fremlagt Anne Lorentzes efterskrevne indlæg, at hendes salig mands løfte er kun for sig selv gjort til Martini førstkommende efter 27/6 1662, og da kunne hendes salig mand have været søgt for betaling, men 1663 betalte hr Rasmus Nielsen 100 sletdaler og fik delation på de resterende penge, og doktor Matias ikke har ladet hende noget vide om samme løfte før 5 år efter hendes salig mands død. derpå blev afsagt, at da eftersom doktor Matias de Brobergue lader tiltale velb fru Anne Lorentz efter hr Rasmus Nielsen Friises obligation, som hendes salig mand har lovet for tillige med 100 sletdaler til Martini 1662 at betale, hvilke 100 sletdaler doktoren af hovedmanden hr Rasmus Friis 1663 har oppebåret og på håndskriften afskrevet, hvoraf findes at doktoren hovedmanden på ny har antaget, og efterdi Brochmand ikke forpligter sine arvinger at betale, og der ikke heller er gjort fordring for samme løfte over skifte efter den gode mand, da vidste byfogden ikke at tilfinde fru Anne denne fordring at betale.

28/10 1669.

** Jacob Verkamp, indvåner i Skanderborg, havde stævnet Søren Pedersen, tilholdende her sst, og hans hustru Anne Marie for vidner at påhøre, og Anne Sørensdatter, tjenende Anders Lauritsen borger sst, vidnede at 2.dagen efter hr Frands i Skejby hans bryllup stod her i byen, som hun da kom nedgående i hendes madfars kælder, så hun at Lisbeth Johansdatter lå på broen over åen og med grædende røst klagede sig for en guldring, som hun sagde var nedfaldet i åen gennem broen, og hun lå og så efter, og da stod Søren Pedersens hustru hos hende og så igennem broen efter samme ring, som hun også sagde var faldet gennem broen for dem.

** Mogens Knudsen borger sst på Bartolomeus Jacob Stur, borger og guldarbejder sst, hans vegne æskede skøde. Rasmus Pedersen Teglgård på Nicolaus de Brobergue, doktor juris residerende sst, hans vegne solgte og skødede fra ham til Bartolomeus Jacob Stur en hans gård, liggende bag klostret, næst op til Laurits Sørensen hestekøbers iboende gård på den ene side og næst op til Christen Frandsens iboende gård på den anden side og hosliggende kål og kornhave og tilliggende gårdsavl i alle Århus vange, således som han den selv købt og ejet har efter borgmester Christian Henrich Petters skøde.

(50)

** Erik Jørgensen 1.ting til dele over Jens Andersen Hvas og Rasmus Pedersen Teglgård for forløfte på Frands Jensen og Peder Madsens vegne.

** Rasmus Pedersen 1.ting til dele over Peder Madsen for samme forløfte at efterkomme.

** Jacob Verkamp af Skanderborg med opsættelse her af tinget 16/9 næst afvigt havde stævnet Tomas Zachersen og Rasmus Christensen skomagere og tiltalte dem for hvis, de ham efter deres udgivne revers er skyldig, som de blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Jens Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne ved 6 høringer lod fordele und Niels Pedersen murmand for 7 mark og Kirsten Christensdatter slagterkone for 2 sletdaler.

** Erik Jørgensen borger sst ved 6 høringer lod fordele Rasmus Sørensen Boch skrædder sst for 26 skilling.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård, Christen Pedersen Frost, Helle salig hr Svend Arbos og Kirsten salig Mikkel Langballes, samtlige salig Søren Frost, forrige borgmester sst, hans og hans hustru deres arvinger deres vegne med opsættelse her af tinget 16/9 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen, borger sst, mod dom og tiltalte ham for en fundatssten, som salig Søren Frost og hans hustru begge i deres levende live har stiftet og i Vorfrue kirkes mur ladet indsætte, lydende på 200 gamle dalere, godvilligt til lørdagsaftensangs evigvarende prædikens vedligeholdelse, hvilken han af muren har ladet udbryde af sit rette ejende sted, hvor den i 50 år har stået, uden de salig folks levende arvingers samtykke, alene for sin tavle i stedet igen at opsætte. herimod fremlagde Anders Lauritsen efterskrevne sit skriftlige indlæg, at kirkens forsvar har forlovet ham at flytte fundatsstenen, hvorefter blev afsagt, eftersom doktor Matias de Brobergue har tiltalt Anders Lauritsen for at have ladet flytte Søren Frosts fundatssten fra sin rette sted uden arvingernes minde, hvorimod Anders Lauritsen protesterer, idet kirkens forsvar har forlovet ham at gøre det, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end Anders Lauritsen jo bør ingen 15 dage samme forlov at fremvise, eller og derefter fundatsstenen at lade indsætte på det sted, hvor den i 50 år har været indmuret, og sin tavle igen nedtage og forflytte.

(51)

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Madsen, KM tolder sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 9/9 næst afvigt kontra Jacob Verkamp af Skanderborg begærede dom. så mødte Jacob Verkamp og fremæskede bevis på samme guldrings værdi, og tilbød at betale den, efterdi det var han umuligt samme ring igen at forskaffe, hvorpå blev afsagt, at Jacob Verkamp pligtig er og bør ommeldte diamantring nu straks Niels Madsen igen at gælde efter lovens 2.bogs 114.kapitel.

** Niels Jensen af Osted fuldmægtiget på Jørgen Juel, rådmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 16/9 næst afvigt havde stævnet en del gældnere, der iblandt Mikkel Andersen i Nissumgård, og nu fremlagde salig Søren Jespersen Storcks efterskrevne regnskabsbog, at 5/10 1656 havde han gjort regnskab med Mikkel Andersen i Nissumgård om deres handel, og da blev Mikkel Andersen ham skyldig 30 sletdaler. derimod fremlagde Mikkel Andersen et missive fra Søren Jespersen, dateret 22/4 1656, hvori han begærer 100 rigsdaler til låns, og formente, at Jørgen Juels fordrede gæld burde deri afkortes, og salig Karen Clausdatters arvinger, som den salig karls bøger og midler har til sig taget, burde ham til resten at svare, hvortil Jørgen Juel fremlagde en kommissarie forretning, at salig Hans Jostsen borgmester hans efterlade hustru og børn må fremfor andre nyde salig Søren Jespersens tilstående gæld, og kommissærerne, nemlig borgmester og råd i Maribo, har registreret hans efterladte gods samt tilstående gæld, i hvilken Mikkel Andersen findes indført for 15 sletdaler, dateret Maribo 5/6 1661, hvorefter blev afsagt, så efterdi Mikkel Andersens

sidste afregning i salig Søren Jespersens regnskabsbog er af yngre dato end ommeldte missive angående lån af 100 rigsdaler, da bør Mikkel Andersen at betale den fordrede gæld.

(52)

** Niels Jensen af Elsted på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 16/9 næst afvigt havde stævnet Jost Nielsen i Onsted for 7 sletdaler forløfte for Laurits Sørensen i Ondrup, hvorimod Anders Jostsen af Onsted på sin far Jost Nielsens vegne fremlagde hans indlæg, at han burde søges ved sit værneting Hads herreds ting, hvorefter blev afsagt, at efterdi forløftet var gjort i købing, så blev han tildømt samme gæld at betale.

(53)

** Niels Jensen på Jørgen Juels vegne med opsættelse her af tinget 16/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod for gæld og fordrede dom. herimod at svare mødte salig Rasmus Sørensen Fajstrup hans hustru, som nu har Anders Groersen i Mårslet, som benægtede at være Jørgen Juel noget skyldig, men det muligt kunne være den anden Rasmus Sørensen i Mårslet, hvorpå efterskrevne blev tildømt deres gæld at betale.

** Jens Andersen, skipper og borger sst, æskede skødevidne. Jens Andersen, borger og indvåner i Kalundborg, solgte og skødede fra sig, sin hustru og deres arvinger og til sin svoger Jens Andersen her sst hans hustru og deres arvinger al den arvelod og part, som han på sin hustrus vegne er tilfaldet i salig Peder Sørensen, forrige rådmand sst, hans efterladte bo, ejendom og skibsparter, så og den arvelod, han på sin hustrus vegne efter hendes salig bror Niels Andersen, forrige skipper og borger her sst, i salig Peder Sørensens bo var berettiget.

(54)

** Jens Christensen Basballe, handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 16/9 næst afvigt havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham efter hans regnskabsbog for et forløfte for Henrik Sørensen Molbo i Ålborg for 200 tønder malt, og fremlagde efterskrevne sin regnskabsbog og Henrik Molbos obligation, hvorimod Jens Vegerslev fremlagde efterskrevne sit skriftlige indlæg, og derefter blev afsagt, eftersom Jens Basballe tiltaler Jens Vegerslev for et forløfte, han skulle have gjort til ham for 200 tønder malt efter hans regnskabsbog, memorialbog og afregning, hvilket alene af Henrik Molbo findes underskrevet, hvilket forløfte Jens Vegerslev ved ed og skriftligt indlæg fragår, da vidste byfogden ikke Jens Vegerslev nogen betaling at tilfinde, men for den tiltale frikendte.

** Søren Sørensen over Rasmus Rasmussen i Begtrup 1.ting til dele.

** Rasmus Teglgård 3.ting for Jørgen Hansen over Niels Murmand.

** Jørgen Andersen 1.ting til dele over Peder Rasmussen skomager for overhør og forsømmelse retten at betjene i en 8.mands sted.

4/11 1669.

(55)

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Mikkel Tønnesen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet borgmester Jesper Nielsen Hutfeld for vidner, og Frands Sørensen og Jacob Clausen bådsmand sst vidnede, at på den første rejse fra Lübeck med smakken Løven, da var skibet så tæt, at snart intet blev pumpet, men på den anden rejse derfra, der de kom ud af Femersund, fik de en hård bilægger af en nordnordvest vind, og der de førte hårdt sejl til at vinde rejsen, er der opsprunget 3 lække, så de havde over 500 stig vand i hver to glas, og skønt der blev gjort mest muligt ved pumpen, er der dog alligevel kommet noget vand i lasten, så foruden anden skade er 12 tønder af KM Lønborg salt blevet forsmeltet, hvilket salt blev ført til Jesper Nielsens gård.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Jørgen Hansen, borger sst, hans vegne lod fordele Niels Pedersen Murmand og Rasmus Nielsen Murmand sst for gæld.

** Christen Pedersen Frost borger sst havde stævnet Erik Nielsen, boende i True, for dom og tiltalte ham for 22 sletdaler, som han er ham skyldig efter hans regnskabsbog, men efterdi intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged med opsættelse her af tinget 23/9 næst erskinnet havde stævnet Frands Rasmussen i Folby, og i rette lagde hr Johan Lønborgs efterskrevne regnskabsbog, hvori Frands Rasmussen i Folby efter afregning 22/10 1666 er skyldig blevet 5 daler. derimod at svare mødte velb Mogens Friises delefoged Palle Pedersen i Folby og i rette lagde Mogens Friises efterskrevne indlæg, at der burde fremlægges bevis på hans tjener Frands Rasmussens gæld, hvorefter blev afsagt, eftersom Frands Rasmussen efter afregning ifølge fremlagte regnskabsbog er hr Johan Lønborg skyldig 5 sletdaler, så bør han betale dem inden 15 dage eller derefter lide nam og vurdering.

(56)

** Erik Jørgensen tog 2.ting for dele over Jens Hvas og Rasmus Teglgård for forløfte på skipper Frands Jensen og Peder Madsens vegne.

** Rasmus Teglgård 2.ting over Peder Madsen for samme forløfte.

** Jørgen Andersen 2.ting for dele over Peder Rasmussen skomager for overhør at betjene retten til en af de 8.mænd.

11/11 1669.

** Niels Jensen, boende i Elsted, på Claus Ravn, rådmand i København, hans vegne havde stævnet Tomas Andersen, borger sst, for vurdering af hans iboende gård, hvorefter vurderingsmændene vidnede, at de havde været i Tomas Andersens gård, i Immervad beliggende, og havde vurderet den for 850 rigsdaler.

** borgmester Jesper Nielsen Hutfeld lod advare så mange af borgerskabet og indbyggerne, som findes til restans i matrikulen, at de nu straks og inden i dag 8 dage klarerer samme restans, såfremt de ikke ved militærisk eksekution derom besøges.

** Rasmus Pedersen prokurator på Peder Pedersen Spørring borger sst hans vegne havde stævnet Jesper Kræmmer bag klostret, Jørgen Tømmermand i Møllestien, Tomas Zachersen og Jens Jacobsen bag Bispegården for dele.

** Jørgen Andersen underfoged æskede 1.ting til Søren Andersen glarmester.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet Søren Pedersen, boende på Helgenæs i Espe, på sine egne vegne så vel som på afdøde Simon Sørensens hustru Maren (blank) hendes vegne, som hendes lovværge, så og salig Simon Sørensens bror Rasmus Sørensen af Horsens med flere for klage, syn og vidner at forhverve angående salig Simon Sørensen skipper, født i Espe på Helgenæs, hans død og bane. så stod Jørgen Andersen her for retten og klagende gav til kende, hvorledes salig Simon Sørensen 23/10 sidst fravigt er fundet død og druknet her i åen udenfor den nederste bro, og kaldte 1.kald på sandemænd og advarede dem at møde i dag 6 uger at gøre deres ed og tov.

18/11 1669.

** Erik Jørgensen borger sst på Christen Jensen Basballe borger sst hans vegne havde stævnet Jens Lauritsen bager borger sst for syn på Christen Basballes gård, som Jens Lauritsen bager har iboet i Immervad, og synsmænd afhjemlede efterskrevne syn på gårdens brøstfældighed.

(57)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. for retten fremstod Jørgen Mikkelsen af Borup på Helgenæs og Jens Rasmussen sst, og på spørgsmål svarede de, at den søndag, som Simon Sørensen om natten blev borte, da skiltes de fra ham til Jens Knudsen skrædders ved åen, og samme tid begærede de af ham, at han ville gå med dem, da svarede han nej, han ville endnu ikke gå ned, og siden vidste de ikke noget af ham at sige.

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen, KM tolder sst, hans vegne havde stævnet Jacob Verkamp, indvåner ved Skanderborg, for alle lovmål til dele at forhverve, og fremlagde Niels Madsens efterskrevne indlæg, at efter der 28/10 næst forleden er faldet dom til Århus byting anlangende den lånte guldring, så begærede han, at der blev stedt 1.ting over ham samme dom at efterkomme, hvorefter blev 1.ting for dele over ham udstedt.

** borgmester Jesper Nielsen lod i dag 2.ting advare borgerskabet at klarere deres resterende skatter under militærisk eksekution.

** Jørgen Andersen underfoged oplyste en lerbrun hoppe og et føl med samme hoppe, at hvilke godtfolk, de kunne være frakommen, dem hos ham kunne søge, eftersom han dem havde fundet ved byen.

** Jørgen Andersen æskede 2.ting til dele over Søren Glarmester.

** Jørgen Andersen på Matias Svarrers vegne æskede 2.ting over Søren Glarmester.

** Mogens Knudsen havde stævnet David Badskær og Søren Hovedstrup for dele for gæld.

** Rasmus Pedersen på Peder Spørrings vegne 2.ting for dele over de personer, til 1.ting er forfulgt.

25/11 1669.

** Erik Jørgensen på Jacob Verkamp, indvåner i Skanderborg, hans vegne havde stævnet Søren Pedersen, indvåner her sst, og hans hustru Anne Marie for vidner at påhøre. da fremkom for retten Johan Frands, rytter under oberst Rantzaus livkompagni her i byen liggende, hans hustru Inger Pedersdatter Hårbo og vidnede ved ed med oprakte fingre efter recessen, at 2.dagen efter hr Frands i Skejby havde bryllup her i byen, da mødte Anne Marie, Søren Pedersens hustru, Lisbeth Johansdatter på den nederste bro over åen, og begærede at se den æske, hun havde i hånden, hvilken Lisbeth Johansdatter ikke ville fly hende, da tog Anne Marie æsken af hendes hånd og lod den op, og da faldt en guldring med nogle diamanter af samme æske ned på broen og gennem et hul i broen ned i åen, da klagede Lisbeth Johansdatter sig, vred hænderne og sagde oh ve, oh ve, der faldt ringen i åen, hvad havde i i min æske af bestille.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Frands Jensen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 14/10 næst afvigt kontra Erland Jonsen fremlagde en dom her af tinget 17/1 1661, at Erland Jonsen ikke kunne befries, det han jo bør, hvis udlæg på skifte efter Frands Jensens bror bemeldte Erland Jonsens formand for 15 daler at levere til Frands Jensen inden 15 dage. herimod at svare mødte Erland Jonsens hustru Kirsten Rasmusdatter og i rette lagde skiftebrev efter hendes forrige salig mand Søren Jensen, forrige borger sst, af dato 24/5 1660, hvori der er gjort udlæg til Frands Jensen for hans fordring 18 daler, derfor udlagt hos hans søn Jens Frandsen 2 daler og hos andre for resten, hvorefter blev afsagt, så efterdi ikke bevises, at Erland Jonsen noget udlæg har oppebåret, vidste byfogden ham ikke nogen betaling for Frands Jensens udlæg at tilfinde.

(58)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag måned møder at gøre deres ed og tov over salig Simon Pedersen af Helgenæs, som ved Mindet i åen er fundet død og druknet.

** Mogens Knudsen 2.ting for dele over Jens Langballe og mester David.

** Jørgen Andersen underfoged 3.ting for dele over stor Søren Glarmester både for sig selv og for Matias Drejer.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Peder Spørring hans vegne 3.ting for dele over de personer, han med 1. og 2.ting har forfulgt.

** Niels Madsen tolders fuldmægtig 2.ting for dele over Jacob Verkamp, indvåner ved Skanderborg, for en lånt guldring.

2/12 1669.

** Peder Johansen på velb Vilhelm von Marselis til Skumstrup, Moesgård etc hans vegne havde stævnet Jacob Sørensen, borgmester i Århus, imod tilbudsvidne, som samtlige hans velb husbonds delefogder efter hans velb husbonds befaling skal gøre imod hans regnskabs slutning, hvori Jacob Sørensen sig påberåber ikke at vide til visse, om noget af hans underhavende delefogder kunne være

oppebåret videre end i hans regnskaber findes specificeret. så stod for retten Peder Johansen og tilspurgte efterskrevne delefogder, om de havde noget hos dem, som kunne Jacob Sørensens regnskaber vedkomme, hvortil de samtlige svarede, at de intet videre havde annammet end hvis, de havde gjort ham regnskab for.

(59)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at de 23/10 sidst forleden var syn til salig Simon Sørensen af Helgenæs, som ved Mindet fandtes druknet, og da synede de ham, og da befandtes ikke nogen sår, skade eller slag på ham i nogen måder, som kunne være årsag til hans død.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Madsen, KM tolder sst, hans vegne begærede 3.ting for dele over Jacob Verkamp, indvåner ved Skanderborg, efter dom her af tinget 28/10, men formedelst skudsmål på grund af sygdom og svaghed blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på Peder Pedersen Spørrings vegne ved 6 høringer lod fordele Tomas Zachersen og Rasmus Soldat bag Bispegården for gæld.

** Erik Jørgensen på Bartolomeus Guldsmeds vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dele at forhverve og tiltalte dem for hvis, de til salig Jens Hørnings hustru salig Bodil Rasmusdatter har skyldig været efter skiftebrevs formelding.

(60)

** Jørgen Andersen på Matias Mortensen drejers vegne og på egne vegne æskede dele, og ved 6 høringer lod fordele stor Søren Glarmester for gæld.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. for retten fremkom Niels Jensen af Elsted og lovede at betale for den voldssag og bordag, Jens Pedersen Hejkær i Hasle hvis samme sag kan blive aftinget for.

9/12 1669.

** Jørgen Andersen på KM og Århus bys vegne æskede vidne. efterskrevne vidnede, at 17/10 næst afvigt da sad de i Jørgen Olufsens stue med Simon Sørensen af Helnæs og Jørgen Ibsen her af byen, og da sagde Simon Sørensen til Jørgen Ibsen, at han ville sælge sin anpart i hans førende skude for 70 sletdaler, dertil Jørgen svarede, jeg skal betale dig inden i morgen klokken 12, og lagde 28 skilling på bordet, som han sagde var de fattiges penge på købet, da skød Simon pengene til Jørgen Ibsen igen, som sagde du skal holde dit ord og dit køb, da tog Simon Sørensen den træpotte, de drak af, og slog Jørgen i hovedet med, så tog Jørgen Ibsen Simon i sin kjortel og slog ham omkuld, og dermed skiltes de, og straks derefter gik Simon Sørensen bort, men Jørgen Ibsen blev siddende. Jørgen Andersen underfoged kaldte 3.kald på sandemænd at møde i dag 14 dage at gøre deres ed og tov.

** Mikkel Mikkelsen Malling, borger og handelsmand sst, på Margrete Christensdatter, salig Hans Jørgen Strømsen, forrige borger og byens kæmner sst, hans efterleverske hendes vegne, som hendes tiltagne lovværge æskede vidne. for retten fremkom Peder Steensen, soldat under generalmajor

Henrik Ruus hans livregiment, med sin hustru Elisabeth Jørgen Strømsdatter og i rette lagde en kontrakt imellem dem på den ene side og Margrete, salig Hans Jørgen Strømsens, på den anden side om al den arv, Elisabeth Jørgen Strømsdatter kunne tilfalde efter hendes salig bror Hans Jørgen Strømsen, og derefter gav Margrete Christensdatter afkald og kvittering.

** Mogens Knudsen borger sst ved 6 høringer lod fordele Jens Nielsen Langballe for 4 sletdaler.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Bartolomeus Guldsmeds vegne 2.ting for dele udstedt over de personer med 1.ting er forfulgt.

(61)

16/12 1669.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne æskede vidne. efterskrevne vidnede, at 17/10 næst afvigt, da sad de i Jørgen Olufsens stue med Simon Sørensen af Helnæs og Jørgen Ibsen her af byen, og da sagde Simon Sørensen til Jørgen Ibsen, at han ville sælge sin anpart i hans førende skude for 70 sletdaler, dertil Jørgen svarede, jeg skal betale dig inden i morgen klokken 12, og lagde 28 skilling på bordet, som han sagde var de fattiges penge på købet, da skød Simon pengene til Jørgen Ibsen igen, som sagde du skal holde dit ord og dit køb, da tog Simon Sørensen den træpotte, de drak af, og slog Jørgen i hovedet med, så tog Jørgen Ibsen Simon i sin kjortel og slog ham omkuld, og dermed skiltes de, og straks derefter gik Simon Sørensen bort, men Jørgen Ibsen blev siddende.

** Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Nielsen Langballe borger sst for vurderings og tilbudsvidne, og vurderingsmænd vidnede, at de i Johan Arentsens hus havde vurderet en kakkelovn og andet gods for 19 sletdaler, hvilket gods af Jens Basballe var pantsat, og som Johan Arentsen tilbød ham til løsen.

** Mourits Nielsen stadstjener havde stævnet Søren Simonsen stadstjeners hustru Mette Lauritsdatter og hans datter Maren Sørensdatter og tiltalte dem for mange unyttige og utilbørlige skældsord, de til ham har haft efter tingsvidnes formelding her af tinget 9/9 næst afvigt. så fremstod for retten Simon Sørensen og på sin hustru og datters vegne svarede hertil, at hverken han, hans hustru eller datter vidste andet med ham, end hvis ærligt og godt kunne være, hvortil Mourits Nielsen svarede, at eftersom han var således erklæret, så havde han også ikke andet dem at påsige, end hvis godt kunne være, hvorefter de begge gav hverandre hånd.

** Erik Jørgensen på Bartolomeus Guldsmeds vegne æskede 3.ting over efterskrevne udenbys for gæld, og da er 3.ting udstedt..

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator havde stævnet Helle, salig hr Svend Arbos, med hendes lovværge for dom og tiltalte hende for 15 sletdaler, hun er ham skyldig efter dom her af tinget 14/3 1667, og som hun blev tildømt at betale.

(62)

** Erik Jørgensen borger sst på Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Rasmus Christensen, skomager borger sst, for dom og tiltalte ham for 32 sletdaler, han ham

skyldig er for læder efter hans efterskrevne obligation, dateret Århus 13/5 1664, som han blev tildømt at betale.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bordings vegne med opsættelse her af tinget 23/9 næst fravigt i rette lagde borgmester og råds dom af rådstuen 6/5 næst forleden angående de 6 høringer, som imod loven og gammel sædvane har fraveget byfogden, og ikke efter deres pligt gjort retten fyldest over Oluf Christensen, da har borgmester og råd ved magt kendt byfogdens dom til 3.tings delemål udstedt, og derfor at udnævne mester Laurits Bording 6 andre upartiske mænd, som for retten til 4.ting kan fyldest gøre. belangende de 6 høringsmænd nemlig Jens Pedersen prokurator, Hans Nielsen tinstøber, Jørgen Hansen, Søren Mikkelsen Pøl, Jens Lauritsen bager og Søren Tilst, som har rørt og brudt retten, de bør efter landsloven at søges og tiltales. derefter blev afsagt dom, at efterdi borgmester og råds dom iblandt andet formelder, at de indstævnede høringer imod loven har fraveget byfogden og ikke gjort retten fyldest over Oluf Christensen, da bør de inden 15 dage at betale mester Laurits Bording hans deraf forårsagede omkostning.

(63)

** Tomas Christensen toldinspektør sst med opsættelse her af tinget 7/10 næst afvigt havde stævnet Henrik Tomasen i Bøjstrup mod dom og tiltalte ham, for han tillige med hans hustru Lucie Pedersdatter her i købing har tiltaget sig hvis formue, hendes søn salig Jacob Henriksen sig her i hr Johans hus og logement, der han ved døden er afgangen, sig efterlod, og dog ikke hans gæld vil betale, satte derfor i rette og formente, at de som arvinger efter loven forpligtet er hans gæld til Tomas Christensen at betale, som bedrager sig 136 sletdaler for kost og klæder. Tomas Christensen herhos i rette lagde Henrik Tomasens efterskrevne missive til Tomas Christensen, om han ville give Jacob Henriksen kost, dateret Bøjstrup sankt Mikkels dag 1663, og derefter et tingsvidne her af tinget 17/1 næst afvigt samt hans efterskrevne regnskabsbog indeholdende hans afregning med Jacob Henriksen Hofmand og Henrik Tomasen. derimod fremlagde Henrik Tomasen sit efterskrevne indlæg anlangende den gæld, hans salig stedsøn Jacob Henriksen skal være ham skyldig, og han formener stævningen er så gammel, at der ikke kan stedes nogen dom derefter, og hvis han vil tiltale ham, bør det ske til hans værneting. derefter blev afsagt, så efterdi Henrik Tomasen har her i købing har arv vedtaget, og den salig karls gods uden nogen registrering borttaget, til og med selv en del af forskrevne gæld at være skyldig, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, at Henrik Tomasen bør forskrevne gæld at betale her i købing inden 15 dage eller derefter at lide nam.

(65)

** Erik Jørgensen fuldmægtiget på Jacob Verkamp, indvåner ved Skanderborg, hans vegne med opsættelse her af tinget 4/11 næst afvigte havde stævnet Søren Pedersen, indvåner her i Århus, og hans hustru Anne Marie for dom og dem tiltalte anlangende en guldring, som Anne Marie 17/7 1669 tog af en æske på den nederste bro og lod falde i åen imod Lisbeth Johansdatters vilje og minde, og satte i rette, om de ikke pligtig er samme guldrings værdi at betale. Erik Jørgensen fremlagde Hans Rumand, sognepræst til domkirken og provst over Hasle herred, hans efterskrevne udstedte vidne angående den guldring, som skal være kommen Lisbeth Johansdatter fra på broen, og da hendes far oplyste, at hun var 13 år gammel, da spurgte hr Hans Rumand hende, om hun vidste, hvad det var at gøre sin ed og hvad straf, der følger derpå en falsk ed, hvortil hun svarede med grædende tårer, at hun vidste det ikke, og da kunne hun ikke ansees for noget vidne for retten, hvorefter de øvrige vedkommende vidnede om den tabte ring. hvorefter fremstod hr Johan Hansen

Lønborg og hans hustru Else Poulsdatter og vidnede, at eftersom min kære svoger Jacob Verkamp har ladet mig stævne angående en guldring, som hans hustru min kære svogerske Mette Jensdatter skal have leveret vores datter Lisbeth Johansdatter, da vidner vi, at vi ikke leverede vores datter ringen. derefter blev i rette lagt tingsvidner her af tinget 28/10, 25/11, 30/9 og 16/9 næst afvigte, hvorefter blev afsagt dom, så efterdi med tingsvidner bevises, at Anne Marie har annammet æsken med Niels Madsens ringe i, hvoraf den ene efter hendes egen bekendelse er faldet i åen, da er hun pligtig dens værdi at betale, når derpå Jacob Verkamp fremlægger kvittering, hvad han derfor givet og den med betalt.

(67)

23/12 1669.

** Jørgen Andersen underfoged på KM vegne havde stævnet Anders Jørgensen og Jens Jensen bådsmand på Henrik Jørgensens skude og Mikkel Jensen Kock på samme skude for deres sandhed at vidne samt skipper Rasmus Pedersen sst for klage, syn, vidner og sandemænds opkrævelse og tov angående Oluf Styrmand af Helsingør, som sidst var styrmand på velb Erik Grubbes smakke, og her for byen 13/12 om aftenen ved Mindet i åen er fundet druknet, og Jørgen Andersen kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder her ved tinget i samme sag deres ed og tov at gøre. derefter vidnede synsmændene, at de 13/12 havde synet og beseet salig Oluf Styrmand, og da kunne de ikke se ham nogen skade at have noget sted på sit legeme, som kunne have været årsag til hans død.

** Oluf Rasmussen af Malling, delefoged til Havreballegård, på sin husbond velb Vilhelm von Marselis hans vegne havde stævnet borgmester Jacob Sørensen for tilbud, og tilbød ham 3 regnskaber og dertil hørende 19 registre og fortegnelser, som landsdommernes dom af landstinget 8/12 næst afvigt omformelder, om han ville dem til sig annamme, og andre utvivlagtige regnskaber og endeligt sluttede at levere, dog intet genmæle skete, hvorefter Oluf Rasmussen begærede 1.ting for dele.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne fremæskede sandemænd her sst deres ed og tov at gøre om salig Simon Sørensen skipper, barnfødt på Helgenæs, hans død og bane, og han fremlagde for sandemændene klage, kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 11/11, 18/11, 25/11, 2/12 og 16/12 næst afvigt, hvorefter sandemændene fremlagde deres efterskrevne skriftlige tov, at eftersom der ikke fandtes skade eller sår på hans legeme, som ham kunne til bane vorde, men alene ved ulykkelig hændelse var udstyrtet og druknet, bede vi os Gud hjælpe således herom at være.

(68)

** Erik Jørgensen på Bartolomeus Jacob Stur, borger og guldarbejder sst, hans vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne udenbys personer for hvis, de til salig Jens Hørning, forrige borger sst, har skyldig været, og som han sig efter den salig mand og hans hustru har tilforhandlet.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Christensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede vidne. vurderingsmænd fremlagde deres efterskrevne skriftlige vurderingsforretning på et gammelt skiberum sankt Hans, som de takserede for 1550 sletdaler. varsel til borgmestre Jesper Nielsen Hutfeld og Jens Sørensen sst samt overformyndere og samtlige salig Mads Værn og hans salig hustru deres efterladte børn og arvinger.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Karen Madsdatter, salig borgmester Niels Mogensens efterleverske i Randers, hendes vegne havde stævnet Hans Pedersen, brygger borger sst, for dom og tiltalte ham for 12 sletdaler, som hans hustru Ingeborg Jensdatter af salig borgmester Niels Mogensens hustrus mor havde lånt. herhos fremlagde Rasmus Pedersen en fuldmagt af Karen salig borgmesters samt hendes far og lovværge borgmester Mads Poulsen hans underskrift, hvori hun saggiver Hans Pedersen for 12 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(69)

** Mikkel Johansen, skipper og borger sst, havde stævnet Jens Pedersen Todbjerg borger sst mod dom og tiltalte ham, for han har bemægtiget sig Mikkel Johansens skudes halve part, skønt han intet er ham skyldig, hvorfor han formoder, at Jens Pedersen bør at bevise hvad adkomst, han dertil har. så mødte ikke Jens Todbjerg til genmæle, hvorfor sagen blev opsat 14 dage

** Jens Hvas kapitelsridefoged på salig Søren Frost, forrige borgmester sst, og hans salig hustru deres arvingers vegne æskede 1.ting til dele over Anders Lauritsen borger sst, for at efterkomme KM byfogeds dom angående den fundatssten i Vorfrue kirke, han af sit sted har ladet forrykke. så skete intet genmæle, endog Anders Lauritsen 3 gange lydeligt blev påråbt, hvorpå 1.ting blev udstedt til dele.

6/1 1670.

** Niels Madsen KM tolder sst æskede 3.ting til dele over Jacob Verkamp og i rette lagde en dom her af tinget 28/10 og tingsvidner 18/11 og 25/11 næst afvigt, hvorimod Jacob Verkamps fuldmægtig i rette lagde efterskrevne indlæg angående den diamantring, hans hustru havde lånt af Niels Madsens hustru, og som var faldet i åen, og han tilbød at betale dens værdi efter uvildige dannemænds sigelse, og derefter i rette lagde tingsvidner her af tinget 30/9, 28/10 og 25/11 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, eftersom Niels Madsen tiltaler Jacob Verkamp i Skanderborg med delemål for en diamantring, og Jacob Verkamp her i dag til 3.ting tilbyder at betale, hvad den har kostet, da vides ikke 3.ting over ham at udstede.

(70)

** Jørgen Andersen underfoged på KM vegne begærede i dag 2.kald på sandemænd, og advarede dem i dag måned deres ed og tov at gøre om salig Oluf Styrmand hans død og bane.

** Jens Hvas 2.ting for dele over Anders Lauritsen på salig Søren Frosts og hans salig hustrus arvingers vegne udstedt, for en sten i Vorfrue kirkemur er udtaget.

** Jens Hvas på mester Laurits Bordings vegne æskede 1.ting til dele for faldsmål på ny over Oluf Christensen sst efter foregående lovmål og dele for faldsmål.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bordings vegne lovede at skaffe bevis til 3.ting og fik 1.ting over Oluf Christensen.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne med opsættelse her af tinget 23/9 næst forbigået havde stævnet efterskrevne 6 høringer, nemlig Jens Pedersen prokurator, Hans Nielsen

tinstøber, Jørgen Hansen, Søren Mikkelsen Pøl, Jens Lauritsen bager og Søren Tilst for dom og tiltalte dem og formente, at fordi de efter borgmestre og råds dom har rørt og brudt retten, burde de at lide efter recessen. Niels Jensen i Ølsted på sin far Jens Pedersens vegne begærede genpart. derimod fremlagde de indstævnede deres efterskrevne skriftlige svar, at de ikke turde melde Oluf Christensen delt, fordi han sig for den højeste ret indskød og sagen at ville indstævne. derpå blev afsagt, at efterdi de 6 høringer ikke har gjort retten fyldest over Oluf Christensen, hvormed de har rørt og brudt retten, da har de forgjort dem imod Christian 3.reces og bør enhver derfor at bøde efter den 10.artikel.

(71)

13/1 1670.

** Mikkel Mikkelsen Malling, borger og handelsmand sst, på Margrete Christensdatter, salig Hans Jørgen Strømsens efterleverske sst, hendes vegne, som hendes tiltagne lovværge, æskede afkald. for retten fremkom Søren Jørgensen Strømsen, boende på Moss i Norge, og gav Margrete Christensdatter afkald og kvittering for al den arvepart, som Søren Jørgensen Strømsen efter hans salig bror Hans Jørgensen Strømsen, forrige borger og handelsmand sst, arveligt tilfaldet er.

** Jens Nielsen bager borger sst havde stævnet efterskrevne personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de efter deres obligationer var ham skyldig, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator sst på Christen Blichfeld, landstingsskriver i nørre Jylland, hans vegne med opsættelse her af tinget 2/12 næst fravigt havde stævnet Helle Jensdatter, salig hr Svend Arbos efterleverske sst, med hendes lovværge og tiltalte hende for nogle breve, domme og dokumenter, hun har ladet levere på Viborg landsting i retten 7/5 1668, hvilke breve Christen Blichfeld har ladet bære til hendes hus og ladet hende dem tilbyde mod betaling, hvilket hun ikke har agtet, men ladt brevene ligge uindløst, men efter 5 måneders forløb er samme breve af en mand Laurits Knudsen i Helle, salig hr Svends navn afhentet, dog har hun og hendes lovværge 3/4 år senere fordret brevene af Christen Blichfeld, så hvis brevene skulle være falsk afhentet, formener Christen Blichfeld det ikke hans skyld at være, men Helles egen. derpå blev fremlagt Ejler Gyldenstjerne til Sødal hans efterskrevne missive, dateret 13/4 sidst forleden til Christen Blichfeld, at i oktober 1668 kom en høj gammel mand til Sødal, som lod sig kalde Laurits Knudsen, og krævede på Helle salig hr Svends vegne for nogle penge, dem imellem stod, og eftersom højesteret har dømt, erbød lensmanden sig, at når han leverede ham dommen og dertil hørende breve, ville han dommen fyldestgøre, og Laurits Knudsen havde sagt, at han havde lensmandens breve og højesterets dom hos sig, endvidere blev fremlagt et tingsvidne her af tinget 21/10 næst erskinnet. derimod blev fremlagt Helle salig hr Svends efterskrevne indlæg, at da Christen Blichfeld påberåber sig, at han samme breve til en gammel mand, som på hendes vegne skal have afhentet og betalt dem, så bør han bevise det, eller at betale alt hvis samme breve om formelder, dateret Århus 13/1 1670 HID. herpå blev således afsagt, at byfogden ikke vidste imod fremlagte tingsvidner og Ebbe Gyldenstjernes missive, hvori han samme fordring vedgår, Christen Blichfeld at tilkende denne fordrings fyldestgørelse, eftersom ingen skadesløs forpligt eller revers af ham herpå fremlægges.

(73)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne gav last og klage over Cornelius Podemester, Søren Snedker og Zacharias Mogensen for overlast, sår og skade, de har gjort og tilføjet Oluf Jensen Grøn soldat sst, og kaldte 1.kald på sandemænd.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på mester Laurits Bordings vegne æskede 2.ting til dele over Oluf Christensen på ny for faldsmål.

20/1 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på KM vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst, og advarede dem at møde i dag 14 dage at gøre deres ed og tov over salig Oluf Styrmand hans død og bane.

** Niels Nielsen, skrædder borger sst, lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 14/1 1669 angående salig Mogens Jensen skrædders børns arvegods, som han har under værgemål og opbød.

** Rasmus Teglgård prokurator på Søren Pallesen skomager og Peder Pedersen Spørring formynder for salig Mikkel Kvottrups børn deres vegne lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 28/1 1669, og på samme måde opbød salig Mikkel Kvottrups børns ejendom.

** Jørgen Pedersen, i Hasle boende, æskede skøde. Mogens Knudsen sst solgte og skødede fra sig, sin hustru og deres børn og til Jørgen Pedersen 8 boder med tilliggende haver, liggende på Brobjerg, strækkende sig fra salig Søren Rasmussen Keldsens ejendom i øster til Anders Nielsen Kruses have.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på salig Søren Frost, forrige borgmester sst, og hans salig hustru deres arvingers vegne æskede 3.ting til dele over Anders Lauritsen, borger sst, for han ikke har efterkommet en dom her af tinget 28/10 næst afvigt angående hans tavle, han i Frue kirke har ladet opsætte, den igen at nedtage, og salig Søren Frosts fundatssten i sit sted igen at lade indsætte, hvorimod at svare mødte Anders Lauritsen og erbød sig byfogdens dom at efterkomme, så snart Gud ville give bekvemt vejrlig dertil, og af den årsag vidste byfogden ikke 3.ting over ham at udstede.

(74)

** Jens Hvas på mester Laurits Bordings vegne æskede 3.ting til dele for faldsmål på ny over Oluf Christensen at indløse en obligation og efterkomme borgmester og råds dom.

** Hans Bendixen, borger og vinhandler sst, med opsættelse her af tinget 26/8 næst afvigt havde stævnet efterskrevne borgere og indbyggere sst for dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans regnskabsbog og forhvervet dom skyldig var, og i rette lagde en dom her af tinget 26/2 1657, hvori Jacob Jacobsen nu salig, forrige skipper og borger sst, er tildømt at betale Hans Bendixen og hans medarvinger 52 sletdaler, og derefter blev de indstævnede tildømt at betale deres gæld.

** Erik Jørgensen fuldmægtiget på Søren Rasmussen Skejby borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet Kirsten, salig Peder Vinters efterleverske sst, for dom og tiltalte hende for 48 sletdaler, som er rentepenge, hun af Søren Skejby på et hans udgivne pantebreve skal have annammet, og dog på skifte efter hendes salig mand har angivet samme penge ubetalt at være, og derfor er blevet indført samme betalte rente at restere, som tillige med pantebrevet Maren Clemendsdatter salig borgmesters er udlagt, og endog hun ikke har kunnet fragå samme rentepenge,

nemlig 12 daler årligt for 1663-64-65 og for 66 halvparten at være betalt, har hun vægret sig for at give ham kvittering, hvorfor han satte i rette, at hun enten Maren Clemendsdatter straks forskrevne års rentepenge, som Kirsten Pedersdatter har annammet, betaler og skaffer ham kvittans, eller ham dem igen at betale, eller derfor at lide tiltale. derpå i rette lagde et tingsvidne her af tinget 21/3 1667, Kirsten Pedersdatters efterskrevne indlæg samt skiftebrev efter salig Peder Sørensen Vinter, sluttet 22/6 1667. derpå blev afsagt, så efterdi ingen nøjagtig kvittans på rentens betaling fremlægges, Søren Skejby også selv har forbemeldte håndskrift, som kunne forklare, om der var nogen rente udgivet, da vidste byfogden ikke rettere om denne ubevislige fordring at kende, end Kirsten Pedersdatter jo bør at igengive Søren Skejby så mange penge, som han lovligt kan bevise, hun af Maren Clemendsdatters udlagte 4 års rentepenge har oppebåret.

(75)

27/1 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne. Anders Jørgensen vidnede at 13/12 om aftenen, da som han lå i sin køje og Jens Jensen og Mikkel Jensen var i kabyssen, da råbte de til ham, at en mand råbte i søen, og som han stod op og løb af fjællebroen ved Mindet hen på jordbroen, da hørte et råb af et menneske i åen, og han råbte igen og sagde, har i fat i noget, så hold fat, til i kan få hjælp, og som han løb om ved velb Erik Grubbes smakke, da så han at salig Oluf Styrmand lå ved styrbords side, og da sagde Anders Jørgensen, hvad skal vi gøre med ham, skal vi drage ham op eller ikke, da svarede Jens Carlsen, jo vi får at drage ham op og lade fødderne hænge ned i vandet. andre vidnede det samme.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst, at de i dag måned her til tinge gør deres ed og tov over Cornelius Pedersen. Søren Snedker og Zacharias Mogensen for vold, sår og skade de har tilføjet Oluf Grøn sst.

(76)

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Henrik Bertelsen Kloche, privilegeret musicus instrumentalis sst, hans vegne havde stævnet Gotfred Böhm, organist til Vorfrue kirke, for hvis vidner Henrik Bertelsen agter at føre og tage beskrevet. så i rette lagde Rasmus Pedersen Henrik Bertelsens efterskrevne beskikkelse til Gotfred Böhm angående et bryllup i Grenå, som han skal have antaget, som Henrik Bertelsen for rum tid siden er bestilt til, da forbyder han ham, at han sig fra samme bryllup entholder, og hvis anderledes skulle ske, da forårsages han for dette ubillige indpas på højere steder sig at besvære, dateret 23/12 1669 Henrik Kloche. på samme beskikkelse havde Gotfred Böhm svaret, at Claus Maler her sst havde bestilt ham og gav ham en sletdaler på hånden. dernæst mødte Anders Nielsen og Mourits Jensen sst og fremlagde deres efterskrevne kundskab, at de var i Grenå kirke søndag 9/1 næst forleden, der borgmester Johan Villumsen sst havde bryllup, og da så de, at brudgommen med bruden blev med stor forsamling gelejdet til kirken til klæde brudestol for alteret, bruden med hendes udslagne hår, i kirken blev leget på positiv til offer, og medens klokkerne kimede for, og efter prædiken, indtil brudgom og bruden var kommet i bryllupshuset, og siden ud på natten begge dage søndag og mandag gjorde de dem lystige med leg og dans, hvortil orgemesteren Gotfred Böhm i Århus med sine instrumenter lod sig bruge. så mødte i rette Gotfred Böhm og i rette lagde lod læse og påskrive KM nådigste brev, bemeldte Gotfred Böhm allernådigst meddelt er af dato 13/10 1669 formelder, hvorledes Gotfred Böhm sig med sin

positiv symfoni og hvis andet, han har lært, og Henrik Bertelsen ikke kan, må lade bruge efter samme KM nådigste brev.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på magister Laurits Bordings vegne i rette lagde delevidner her af bytinget 27/5 og 22/7 1669 over Oluf Christensen for hovedgæld 280 rigsdaler og sit faldsmål, for han ikke har rettet for sig, og endvidere efterskrevne konfirmat af rådstuen 28/10 næst forleden, og derefter ved 6 høringer på ny lod fordele Oluf Christensen for faldsmål.

(77)

** Niels Villadsen borger sst æskede 1.ting til dele for faldsmål over Jørgen Tomasen skomager, for han ikke har indløst og betalt en foregående dele her af tinget 4/5 1669.

** Jens Mikkelsen Kvottrup borger sst med opsættelse her at tinget 16/12 næst forleden havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst, overformyndere samt hans umyndige søskendes værger, Søren Christensen og Peder Pedersen Spørring, og endnu Christoffer Skult, forrige byfoged sst, mod dom, og ligeledes med landstings stævning havde stævnet Peder Pedersen Kvottrup for dom, og foregav hvorledes han på sine egne og sine umyndige søskendes vegne skal være forårsaget et forenings og fuldkommen betalings tingsvidne til hans salig bror Christen Mikkelsen Kvottrup for hans fædrene arvelod melder at være indlagt i den gård på Vestergade for 200 sletdaler og i en kornhave ved Munkeport for 30 sletdaler af hans værge og stedfar Peder Pedersen Farre borger sst, udstedt 20/11 1662, og eftersom Christen Mikkelsen er død, og Jens Mikkelsen på sine egne og sine søskendes vegne gerne ville vide nogen rigtighed på hvis, de arveligt efter samme deres salig bror tilkommer, da lader han samme tingsvidne indstævne. derpå blev fremlagt efterskrevne udlægsvidne her af tinget 20/11 1662 angående en akkord, Peder Pedersen Farre har indgået med sin stedsøn Christen Mikkelsen om hans fædrene arv på 230 sletdaler, hvoraf han skal have sin betaling for 200 sletdaler i gården, som Peder Pedersen iboer, og for de øvrige 30 sletdaler i den have ved Munkeport, hvorefter Peder Pedersen gjorde sin stedsøn udlæg for hans arv. derpå blev afsagt, eftersom Jens Mikkelsen på sine egne og sine umyndige søskendes vegne tiltaler Peder Pedersen Farre efter et foreningsvidne imellem salig Christen Mikkelsen og Peder Pedersen oprettet, dateret Århus byting 20/11 1662, lydende på 230 sletdaler, som er for hans tilfaldne fædrene arv, hvoraf han for de 200 daler er indlagt i den gård på Vestergade, og endnu fremlægges et pantebrev til mening, at Peder Pedersen har pantsat forskrevne gård på Vestergade, som han selv iboede, for Mikkel Mikkelsen, Maren Mikkelsdatter og Anne Mikkelsdatters arveparter kapital 443 sletdaler, dog Jens Sørensen Vinters pant så vel som Christen Mikkelsens indlæg deri uforkrænket, dateret Århus byting 22/12 1664, da vidste byfogden ikke imod fremlagte tingsvidner at kende, men Peder Pedersen pligtig er og bør inden 15 dage at betale forskrevne 230 sletdaler med renter og omkostning, eller derfor efter indlægsvidnes formelding at ske indvisning i foromrørte gård.

(78)

3/2 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne, og efter sandemændene sst for retten var fremkommet, lod oplæse af tingbogen kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 23/12, 20/1 og 27/1 næst afvigt, hvorefter blev sat fylding på sandemænd deres ed og tov at gøre om salig Oluf Styrmands død og bane, og de fremlagde efterskrevne deres ed og tov, at eftersom der ikke nogen

sår eller skade på hans legeme var at finde, som ham døden kunne forårsage, men aleneste ved ulykkelig hændelse var druknet, så beder vi os Gud hjælpe, det sig således om denne sag at have.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Jens Pedersen Todbjerg borger sst hans vegne æskede skødevidne. Jens Christensen Basballe, rådmand og handelsmand sst, hans fuldmægtig på sin husbonds vegne solgte og skødede til Jens Pedersen Todbjerg halvparten af en skude, kaldes sankt Johannes, som Jens Basballe tilforn af Mikkel Johansen, skipper og borger sst, købt har efter skøde her af tinget 25/2 1669.

(79)

** Jacob Christoffersen borgersøn sst havde stævnet Søren Tøgersen og Niels Lassen, formyndere for Jacob Christoffersens umyndige søskende, for vurderingsvidne på den gård, hans salig far Christoffer Pedersen iboede, og vurderingsmænd vidnede, at de 25/1 næst afvigte havde været bag klostret at bese og vurdere samme gård, imellem Laurits Sørensen og Søren Tilst deres ejendomme beliggende, og de vurderede gården med sin tilliggende avl i marken for 250 sletdaler.

** Christen Pedersen Frost borger sst havde stævnet Tøger Pedersen i Bering for dom og tiltalte ham for 18 sletdaler, han til ham efter hans regnskabsbog skyldig var, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat i 6 uger.

** Mikkel Johansen, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget 23/12 næst afvigt havde stævnet Jens Pedersen Todbjerg borger sst og tiltalte ham, for han har bemægtiget sig Mikkel Johansens skudes halve part, skønt han intet er ham skyldig, hvorfor han formoder, at Jens Pedersen bør at bevise, hvad adkomst han dertil har. derpå blev fremlagt adskillige tingsvidner, hvorefter blev afsagt, så efterdi Mikkel Johansen tiltaler Jens Pedersen Todbjerg for hvad adkomst, han har haft at bruge den skudes halve part, sankt Johannes, uden hans vilje næst forleden sommer og uden at gøre ham regnskab for fragten, den havde fortjent, så efterdi Jens Todbjerg beviser med Jens Christensen Basballes hjemmel og skødes tilståelse, at han efter gjort køb med Mikkel Johansen har solgt Jens Todbjerg den halve part i forskrevne skude, item bevises med 6 fremlagte og indførte domme samt deres påskrift, at i den anden halve part i samme skude er gjort udlæg og indførsel for 137 sletdaler, hvilke indførsler Jens Todbjerg har befridiget og dommene indløst. endnu bevises med vurderings og tilbudsvidne her af tinget 28/1 næst forleden år, at skuden blev vurderet for 280 sletdaler, og blev tilbudt Mikkel Johansen den at indfri, hvilket han ikke har efterkommet, hvorfor de har solgt Jens Todbjerg samme indførsler, og eftersom samme skudes vurdering beløber sig 11 mark højere, end som fremlagte skøde og indførsler sig bedrager, da vides ikke rettere heri at kende, end Jens Pedersen Todbjerg jo bør at betale Mikkel Johansen forskrevne 11 mark med hvis fragt deraf i skuden kunne fortjenes, midlertid Jens Pedersen Todbjerg den brugt har efter uvildige dannemænds og skipperes sigelse.

(81)

10/2 1670.

** Rasmus Jørgensen indvåner sst æskede skødevidne. Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske sst, hendes fuldmægtig Jens Hansen solgte og skødede fra Maren Clemendsdatter og til Rasmus Jørgensen en hendes gård, som hende på skifte efter salig Jacob Nielsen, fordum rådmand sst, i hendes gælds fordring er udlagt, liggende i Fægyden, næst op til

Maren Clemendsdatter hendes boder på den østre side og strækker sig i vester ud til marken, og det med hosliggende liden kålhave og tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

** Jens Hansen på Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske, hendes vegne æskede pantevidne. for retten fremkom Rasmus Jørgensen indvåner sst og bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Maren Clemendsdatter 350 sletdaler, og derfor pantsatte hende hans gård i Fægyden.

(82)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne æskede vidne. synsmænd vidnede, at de 2.juledag sidst forleden efter KM byfogeds begæring var syn til Oluf Jensen Grøn, boende her sst, og da havde han et blodigt sår og skade i sit hoved, som han beskyldte Cornelius Podemester for at have hugget med en sabel, og et andet hug i over hans øje beskyldte han Zacharias Mogensen for at have gjort ham. desuden havde han et blodigt sår tværs over hans højre fodblad, som han beskyldte Søren Pedersen snedkersvend for, at han huggede samme skade. derefter kaldte Jørgen Andersen 3.kald på sandemænd og advarede dem i dag 14 dage at gøre deres ed.

** Erik Jørgensen på Erik Tomasen studiosus her sst hans vegne havde stævnet Simon Heldekande i Viby, Morten Jensen i Edslev og Jens Hald i Beder mod dom for gæld, som de er ham skyldig, og i rette lagde en dom her af tinget 30/1 1668, hvori de er tildømt deres gæld at betale, hvilken dom blev fornyet.

(83)

** Erik Jørgensen borger sst på Erik Tomasen studiosus her sst hans vegne havde stævnet Jacob Simonsen i Balle og Hans Eriksen i Fillerup for dom og tiltalte dem for gæld, og fremlagde en dom her af tinget 30/1 1668, hvori de er tildømt deres gæld at betale, hvilket de nu igen blev tildømt.

** Erik Jørgensen på Oluf Christensens vegne æskede 1.ting for dele over Øvle i Seldrup for 2 sletdaler, han til ham eller salig Tomas Nielsen må skyldig være.

** Erik Jørgensen æskede 1.ting til dele over Mikkel Sørensen i Tebbestrup for sin formands gæld og Jens Lauritsen i Gangsted.

** item 1.ting til dele over Niels Jørgensen i Jeksen.

17/2 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne. efterskrevne vidnede, at de var til stede i byfogdens hus, den tid Oluf Grøn blev forligt med Cornelius Pedersen, Zacharias Mogensen og Søren Snedker, at de skulle give ham for sår og skade, de havde tilføjet ham, alle 1 rigsdaler til badskærløn.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsens vegne lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 9/4 1668 angående salig Anders Vestens børns arvegods, som han havde under værgemål, og det til opbuds fornyelse.

** Erik Jørgensen borger sst på hr Johan Hansen, øverste kapellan til domkirken og kannik sst, hans vegne æskede vidne efter afkald. Jens Johansen indvåner sst gav hr Johan Hansen Lønborg afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som Jens Johansen efter hans salig mor Christence (blank) arveligt tilfaldet er, og han takkede sin kære far hr Johan Hansen Lønborg for rigtigt skifte.

(84)

** Erik Jørgensen borger sst på skipper Jens Andersen borger sst hans vegne æskede vidne efter skøde. Rasmus Pedersen prokurator sst på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne solgte fra ham og hans arvinger og til Jens Andersen skipper en 5.part i det skib, som Jens Andersen selv her fra byen fører, samt en 5.part i den gård på Mejlgade beliggende, salig Niels Andersen iboede og afdøde, som Jens Andersen, borger i Kalundborg, på sin hustrus vegne arveligt er tilfaldet efter salig Niels Andersen, forrige borger sst, og han til Jørgen Juel har solgt og afhændet.

** Rasmus Sørensen Rytter af Ugelbølle på Jesper Tygesen i Kirkeholt hans vegne havde stævnet Carl Christensen rådmand, Oluf Christensen og Mogens Mogensen Skov, borgere og handelsmænd sst, samt Jacob Bartolomeusen mod dom og tiltalte dem for en gældsfordring, han hos dem havde at fordre efter en håndskrift, som salig Jens Andersen Karlby forrige rådmand sst havde givet ham, dateret 2/8 1651 på 300 rigsdaler, med 20 års forfalden rente 360 rigsdaler, hvoraf Carl Christensen tilfalder på sin hustru Inger Jensdatters vegne at betale en 4.part 165 rigsdaler, Mogens Mogensen Skov på sin hustru Gertrud Bartolomeusdatters vegne en 3.part af en søsterlod 55 rigsdaler, og Jens Bartolomeusen på sine egne vegne 2/3 part af en søsterlod efter sin salig mor Anne Jensdatter er 110 rigsdaler, som han formente, at de burde at betale, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Madsen KM tolder sst hans vegne havde stævnet Peder Godsen, borger og indvåner sst, mod dom, og i rette lagde et udtog af Skanderborg birketingbog 31/8 1655 samt Niels Madsens beskikkelse til Anders Kock i Skanderborg ligesom tilforn 17/6 1669 i opsættelsen er indført, og dernæst Niels Madsens efterskrevne indlæg, eftersom jeg 31/8 1655 er indlagt i den gård i Skanderborg, salig Peder Jørgensen sst tilforn iboede, for 80 rigsdaler, som Peder Jørgensen til mig var i forløfte for på sin svoger Jacob Sørensen, forrige borgmester i Århus, hans vegne, da sætter jeg i rette og formener, at Peder Nielsen Godsen, indvåner her sst, som samme gård en tid lang har beboet, og den siden til Anders Kock i Skanderborg solgt og afhændet har, bør at fremvise hvad adkomst, han har til at sælge den part, jeg i samme gård er berettiget, eller 80 rigsdaler med rente at betale, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

(85)

** magister Niels Krog rector scole fik 1.ting til dele over Karen Tømmerkvinde for resterende husleje.

** Mikkel Mikkelsen æskede 1.ting for dele over Jens Molbo i Herst, Rasmus Jensen sst og Jens Mikkelsen Kirkegård i Lisbjerg for hvis, de ham skyldig er.

** Erik Jørgensen på sine egne og skipper Jens Andersens vegne æskede 2.ting over de personer, med 1.ting er forfulgt.

24/2 1670.

** Niels Nielsen skrædder borger sst havde stævnet Jens Madsen i Årslev for dom og tiltalte ham for 18 sletdaler, som han ham lånt har, og som han blev tildømt at betale.

** Jens Christensen, restantsskriver på Kalø slot, på Rasmus Jensen, foged på Albøgegård, hans vegne havde stævnet Morten Sørensen KM ridefoged Hans Bertram hans fuldmægtig for dom og fremlagde Niels Mortensens efterskrevne bevis, som formelder, Rasmus Jensen, forrige kornmåler på Kalø slot, har leveret mig en håndskrift på 20 sletdaler lydende på mester Jens Birkerod i København, hvilken håndskrift jeg lover Rasmus Jensen igen at tilstille eller og penge efter håndskriftens lydelse, dateret Århus 9/9 1660 Morten Sørensen, og satte i rette og formente, at han pligtig er samme håndskrift fra sig igen at levere eller også samme penge med rente og omkostning at betale, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Jørgen Andersen underfoged på skipper Tomas Pedersens vegne havde stævnet Ludvig Guldsmed for dele for 3 sletdaler og æskede 1.ting til dele over ham.

** Mikkel Mikkelsen æskede 2.ting over de personer til 1.ting er indført.

** Erik Jørgensen blev 3.ting udstedt på sine egne og på Jens Andersens og Erik Tomasens vegne over de personer er med 1. og 2.ting forfulgt.

** mester Niels Krog blev 2.ting udstedt over Karen Tømmerkvinde sst for gæld.

3/3 1670.

** Jørgen Andersen på KM, Århus by og sagvolderen Mikkel Sørensen bådsmand, født i Espe på Helgenæs, hans vegne gav last og klage over Rasmus Rasmussen og Gert Clausen, bådsmænd her sst, for vold, sår og skade, de 22/2 næst afvigt om aftenen skal have tilføjet Mikkel Sørensen i Jørgen Olufsens hus her sst, og synsmænd vidnede, at de 24/2 næst forhen havde været syn til Mikkel Sørensen af Espe, og da havde han et stort slag i hans pande over venstre øje, og øjet var ganske blåt. så lyste Jørgen Andersen dem derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd og dem advarede, at de i dag 6 uger møder deres ed og tov i den sag at gøre.

(86)

** Frands Sørensen borger sst havde stævnet borgmester Jesper Nielsen Hutfeld så og overformyndere Morten Jørgensen Sommerfeld og Jens Christensen Vegerslev borgere sst for opbudsvidne på efterskrevne børnegods, og i rette lagde efterskrevne forretning af overformynderne sst, at 20/1 1670 var efterskrevne med vurderingsmænd hos Niels Andersen snedker sst, og da har han fra sig leveret hvis gods, som ikke var gjort i penge af det, han hidindtil havde haft under værgemål, som Rasmus Rasmussen var arveligt tilfaldet efter hans salig far Rasmus Andersen snedker, fordum borger sst, hans mor Maren Rasmusdatter og søster til hans nu forordnede værge Frands Sørensen, og da har Frands Sørensen og hans hustru Mette Andersdatter, i Rasmus Rasmussens egen nærværelse, til sig annammet efter vurdering efterskrevne gods. og nu stod for retten Frands Sørensen og opbød alt forskrevne gods til købs.

** Jørgen Andersen underfoged på Casimirus Kloche instrumentist i Horsens hans vegne havde stævnet Henrik Bertelsen Kloche, privilegeret musicus instrumentalis her sst, for vidner at påhøre,

og i rette lagde efterskrevne beskikkelsesseddel, hvormed han opsiger den kontrakt af 12/7 1664, som er gjort med hans bror Henrik Kloche, dateret Århus 24/2 1670, hvorpå var skrevet, at sedlen var leveret til Henrik Bertelsens hustru Dorte Tidemands.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld efter fremlagte obligation og regnskabsbog, hvilken gæld de blev tildømt at betale inden 15 dage, eller derefter at lide nam og vurdering.

(87)

** Søren Sørensen rådmand æskede 1.ting til dele over Maren Lauritsdatter smedekone i Borum for 4 sletdaler.

** Mikkel Mikkelsen æskede 3.ting til dele over Jens Molbo i Herst, Rasmus Pedersen sst og Jens Mikkelsen i Lisbjerg.

** Tomas Mikkelsen 2.ting til dele over Ludvig Guldsmed.

** mester Niels Krog 3.ting over Karen Tømmerkvinde.

10/3 1670.

** Rasmus Teglgård æskede 1.ting for dele over blandt andre Johanne, salig Augustinus Felbereders, for 9 mark på Bendix Olufsen skomagers vegne.

** Jørgen Andersen æskede 3.ting for dele over Ludvig Guldsmed på Tomas Mikkelsens vegne.

** Søren Sørensen rådmand 2.ting til dele over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Mikkel Mikkelsen Malling borger og handelsmand sst ved 6 høringer lod fordele Jens Molbo i Herst, Rasmus Pedersen sst og Jens Mikkelsen i Lisbjerg for gæld.

** Jørgen Andersen underfoged på Christoffer Læsø borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, og som de blev tildømt at betale.

(88)

17/3 1670.

** Erik Jørgensen på hr Otte i Haslund hans vegne æskede 1.ting for dele over Rasmus Tømmermand her sst for 18 mark, han er ham skyldig.

** Erik Jørgensen på Erik Tomasen studiosus hans vegne fik 1.ting til dele over Matias Drejer for 13 mark.

** Søren Sørensen rådmand fik 3.ting over de personer med 1. og 2.ting for dele er forfulgt.

** Rasmus Teglgård fik 2.ting for dele på Bendix Skomagers vegne over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Jørgen Andersen underfoged havde stævnet Gertrud Eriksdatter Viborg for klage, syn, vidner og voldsdele at forhverve, og nu gav last og klage over hende for overlast, hun 10/5 sidst forleden har tilføjet Christoffer Hennings tjenestepige Karen Nielsdatter, og fik 1.ting til voldsdele over hende.

** Peder Nielsen Brandt borger og handelsmand sst fremlagde et skiftebrev efter salig Jørgen Lauritsen, forrige borger sst, 7/9 1669 og efter dets indhold om hvis ejendomme, som den salig mands døtre Margrete Jørgensdatter og Karen Jørgensdatter arveligt efter deres salig far er tilfalden, og han er tilforordnet værge for, så opbød han til købs eller leje deres parter i den salig mands iboede gård, 2 boder i Fægyden, et øde byggested ved Vorfrue kirke og i salig Søren Keldsens våning på Brobjerg.

** Niels Nielsen studiosus på sin søster Sidsel Nielsdatter, salig Peder Sørensen forrige rådmand sst hans efterleverske, hendes vegne havde stævnet Jens Andersen, skipper og borger sst, for vidner at påhøre, som hun agter at føre og tage beskrevet, og Niels Nielsen fremlagde efterskrevne beskikkelse til Jens Andersen, at eftersom Jørgen Juel rådmand sst efter skipper Jens Andersens egen begæring på rådstuen 24/9 1669, i overværelse af Sidsel Nielsdatter og Erik Tomasen med Erik Jørgensen og Mikkel Jensen til vitterlighed, har gjort afregning med Jens Andersen om resterende arv efter salig Peder Sørensen, efter hvilken afregning Jens Andersen af Kalundborg har bekommet sin anpart, men da skipper Jens Andersen har vægret sig ved at komme i stervboet at annamme sin arv, særdeles forleden torsdag, da min søster havde forkyndt for ham, at salig Tomas Nielsens børn var forsamlede og annammede deres arv, så forårsages jeg ved to mænd at tilbyde ham den resterende arv, som han på sin egen og sin salig brors søns vegne kan tilkomme, når først bliver afkortet 18 sletdaler, som min søster efter Jens Andersens seddel til Jacob Bartolomeusen betalt har, med venlig begæring at Jens Andersen inden førstkommende torsdag ville indstille sig i stervboet og annamme den resterende arv.

(89)

** Erik Jørgensen borger sst på Henrik Sørensen Molbo, borger og handelsmand i Ålborg, hans vegne bekendte Henrik Sørensen af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Christensen Basballe efter obligation af 3/4 1667 380 sletdaler med 3 års resterende rente, som i alt beløber sig 448 sletdaler, og derfor pantsatte ham en hans gård, liggende bag klostret, næst op til Maren Clemendsdatter salig borgmesters hendes have på den ene side og til Christen Jensen Basballe hans boder på den anden side, med hosliggende have og tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

** Erik Jørgensen på skipper Jens Andersen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt saggav Jørgen Hansen borger sst for 8 sletdaler, men da der blev gjort skudsmål, at han formedelst sygdom ikke i dag kunne møde, blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator på skipper Søren Olufsens vegne med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet hr Knud Utrecht i Marie Magdalene og Lucas Utrecht samt salig Johan Utrechts enke Anne Tomasdatter på hendes søn Johan Utrecht på Kalø hans vegne og saggav, hvorledes han tit og ofte har begæret afregning med Anne Tomasdatter, salig Johan Utrechts, hendes børn efter en kontrakt imellem ham og den salig mand på 100 tønder byg, 100 tønder rug og

100 tønder havre, hvilket korn skulle have været leveret mod betaling efter kontraktens dato 20/11 1655, hvoraf en del resterer, endog hendes salig mand har oppebåret 350 sletdaler, og satte i rette og formente, at Anne Tomasdatter pligtig er at levere ham det resterende korn, eller straks betale ham efter forskrevne års kapitelskøb, og havde derfor indstævnet Anne Tomasdatter med samme kontrakt og hendes børn hr Knud Utrecht, Johan Utrecht, Lucas Utrecht og Henrik Utrecht. hernæst i rette lagde efterskrevne dom her af tinget 30/10 1656, hvori Johan Utrecht er tildømt sit løfte at holde og forskaffe Søren Olufsen det resterende korn, eller det straks at betale efter kapitelskøb. derimod fremlagde Rasmus Pedersen Teglgård de indstævnedes efterskrevne skriftlige indlæg, hvori Anne Tomasdatter henskyder sig til KM nådigste brev af København 28/8 1661 og formente, at derefter ingen dom over hende måtte accepteres, men hun burde at søges til gejstlig ret, og derefter fremlagde Frederik 3.brev, hvormed han bevilger, at så længe Anne Tomasdatter sidder i sin enkestand og ikke bruger borgerlig næring, da må hun lige ved andre gejstlige enker i Århus være fri og forskånet for al borgerlig pålæg, tynge og anden byens besværing, dateret Københavns slot 28/8 1661. derpå blev for retten afsagt, efterdi hr Knud Utrecht i denne proces er interesseret, og hans mor lader fremlægge KM benådning, da vidste byfogden ikke i denne sag at kende, før deri på sine tilbørlige steder lovligt bliver procederet.

** Jørgen Andersen underfoged på Margrete Christensdatter, salig Hans Jørgensen Strømsens efterleverske sst, æskede afkald. Villads Jacobsen borgersøn her sst gav Margrete, salig Hans Strømsens, afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som Villads Jacobsen efter sin salig far Jacob Villadsen, forrige borger sst, så og efter sin salig farbror Markus Villadsen, forrige borger sst, arveligt var tilfaldet efter skiftebreves formelding, det ene af dato 17/6 1661 og det andet dateret 16/8 1664 efter bemeldte Villads Jacobsens salig far Jacob Villadsen og salig Jens Sørensen oprettet er, og Margrete Christensdatters sidste salig mand havde under værgemål.

(91)

** Christen Pedersen Frost borger sst med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet Tøger Pedersen i Bering for 18 sletdaler efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på skipper Jens Andersen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer imod dom og tiltalte efterskrevne gældnere, som ham arveligt på skifte efter salig Peder Sørensen, fordum rådmand, er tilfaldet, så vel som to hans salig brødre nemlig Niels Andersen og Anders Andersen så vel som efter hans egen regnskabsbogs formelding, der iblandt Maren Jensdatter, salig Niels Mikkelsens hustru på Volden, og Else, salig Peder Stenhuggers. Kirsten, salig Peder Vinters efterleverske, hendes søn Rasmus Pedersen mødte og i rette lagde et oprettet skiftebrev efter salig Peder Vinter, anfanget 29/1 1664, hvori findes indført udlæg til den bortskyldige gæld 45 sletdaler, og derfor indlagt i den gård i Vestergades ende. Peder Jensen Bonde fremlagde sin regnskabsbog, hvori findes indført videre end Peder Sørensens regnskabsbog indeholder, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld inden 15 dage. belangende Kirsten, salig Peder Vinters, da eftersom der for samme gæld findes gjort udlæg i den gård i Vestergade, vides derfor ikke Jens Andersen videre betaling at tilfinde, men han samme sit udlæg at søge og tiltræde. belangende Peder Jensen Bonde, da eftersom han fremlægger sin regnskabsbog, hvoraf er indført 7 sletdaler, han videre skal have betalt end i Peder Sørensens regnskabsbog er afskrevet, da bør han samme 7 daler at afkortes og resten inden 15 dage at betale.

(92)

24/3 1670.

** Jens Jacobsen Møller, borger og handelsmand sst, lod læse og påskrive en købekontrakt mellem ham og Inger Rasmusdatter, salig Laurits Nielsen Fog, forrige sognepræst til Feldballe med dets anneks, hans efterleverske, som af Inger, salig mester Lauritses, og hendes lovværge hr Svend Sørensen Leth, sognepræst til Lyngby og Albøge sogne og provst i Sønderherred, findes underskrevet, dateret Lykkesholm 20/2 1670. derefter fremkom Erik Jørgensen og med fuldmagt solgte og skødede fra Inger Rasmusdatter, salig mester Laurits Fogs efterleverske, og hendes børn og til Jens Jacobsen Møller og hans arvinger en deres gård, liggende på Vestergade, næst vesten ved det stræde, som løber ned til Møllestien gade, mellem fornævnte gård og Jacob Lauritsen Møllers gård, og næst østen op til Søren Christensen skomagers hans nu iboende gård, og det med samme gårds vedliggende bod og tilliggende to gårdsavl i alle Århus vange samt hosliggende have, strækkende sig ned fra gården til Møllestien stræde.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Søren Sørensen rådmand sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Maren Lauritsdatter salig Christen Smeds hustru på ---- gade, nu i Borum for hovedgæld 4 sletdaler, Søren Sørensens hustru har lånt hende.

(93)

** Erik Jørgensen stadsprokurator på Jens Andersen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var efter obligationer og regnskabsbog, som ham arveligt på skifte efter salig Peder Sørensen, fordum rådmand sst, er tilfaldet, hvilken deres gæld, hver især blev tildømt at betale. belangende Rasmus Rasmussen i Søften, som med tingsvidne af Lisbjerg birketing 16/3 nærværende år beviser, at hans far gammel Rasmus Rasmussen hjulmand blev af polakkerne fra hus og hjem ganske bortjaget, og hans kvæg og fæmon samt formue blev alt sammen ganske ruineret og bortført, og kort tid efter døde han, og der var aldeles intet efter ham at skifte, da vides ikke samme hans søn samme betaling at tilfinde, før anderledes bevises.

(94)

** Jørgen Andersen 2.ting til voldsdele over Gertrud Viborgs udstedt.

** Rasmus Teglgård på Bendix Skomagers vegne æskede 3.ting over de personer med 1. og 2.ting for dele er forfulgt.

** Erik Jørgensen på Erik Tomasens vegne 2.ting for dele over Matias Drejer.

** på hr Olufs vegne 2.ting over Matias Tømmermand udstedt.

7/4 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Olufsen Fulden og Jens Rasmussen smed for klage, syn, vidner og sandemænds opkrævelse, ed og tov at forhverve angående sår og overlast, de skal have forøvet på (blank), og Jørgen Andersen gav last og klage på dem, for de 19/3 sidst afvigt skal have overfaldet (blank) uden al årsag, og han kaldte 2.kald på sandemænd sst at møde i dag 6 uger deres ed og tov at gøre.

(95)

** Hans Bendixen, borger og byens kæmner, på samtlige borgmestre og råds vegne bød sig i rette imod hvem, som på doktor Mourits Køning, superintendant over Ålborg stift, hans vegne kunne have dem noget at tiltale. så mødte efterskrevne tilforordnede rodemestre at indfordre den sølvskat, som salig doktor Mortens børn og arvinger ved højesterets dom er tildømt, her af byen at have, og frembød sig med rodesedlerne over samme sølvskat, så og hvis penge, som de deraf har indbekommet.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Bendix Skomager borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Johanne, salig Augustinus Felbereders, Rasmus Svensk og Jens Knudsen skrædder for gæld.

** Jens Jensen Basballe, borger og vinhandler sst, på Rasmus Jensen, foged på Albøgegård, hans vegne mødte med opsættelse her af tinget 24/2 næst afvigt kontra Morten Sørensen underridefoged i Framlev og Gjern herreder og fremlagde Morten Sørensens bevis, som i opsættelsen er indført, hvorefter blev afsagt, at han bør samme håndskrift fra sig igen at levere, eller og betale Rasmus Jensen kapitalen med forfalden rente og anvendt omkostning.

** Rasmus Pedersen fuldmægtiget på Jens Eriksen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 24/2 næst afvigt havde stævnet Søren Rasmussen, skibbygger og borger sst, mod dom og tiltalte ham for 7 sletdaler, han skal være Søren Rasmussen i Skæring skyldig efter hans obligations formelding, og han samme håndskrift til Jens Eriksen i sin betaling overdraget har, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen borger og byens beedigede prokurator på Henrik Bertelsen Kloche, musicus instrumentalis her i stiftet, hans vegne med opsættelse her af tinget 24/2 næst afvigt havde stævnet Casimirus Bertelsen Kloche i Horsens mod dom og tiltalte ham for en sum penge, nemlig fra påske 1665 til årsdagen 1670 forfalden 120 sletdaler, som han til ham efter hans skriftlige forpligt, dateret Århus 12/7 1664, skyldig er, som han formener, at han bør betale inden 15 dage. derpå blev i rette lagt fornævnte efterskrevne kontrakt så formeldende, at 12/7 1664 er de to brødre Henrik Bertelsen og Casimirus Bertelsen således i Jesu navn forenet, at Henrik Bertelsen tillader hans bror Casimirus Bertelsen i Horsens by og sønder og vester fra Horsens, så vidt Århus stift derud sig strækker, med hans kunst at opvarte, og derfor lover Casimirus Bertelsen årligt at give hans bror 24 sletdaler. så mødte herimod at svare Casimirus Kloches fuldmægtig Christen Knudsen Bhi i Testrup og i rette lagde efterskrevne indlæg, at uanseet min bror har givet mig myndighed med min kunsts instrumenter at opvarte godtfolk i Horsens by samt sønden og vesten for, dog tvært imod fornemmes af to domme her af Horsens byting, hvori orgemester Søren Villumsen er frikendt for hvis opvartning, han til bryllupper med sine instrumenter gjort har, ikke desmindre søges jeg af min bror for en stor diskretion, hvilket burde ske til mit værneting. herhos gives min kære fætter og blodsforvandt Christen Knudsen Bhi i Testrup dette på mine vegne at fremlægge, dateret Horsens 22/2 1670. derefter blev fremlagt to domme af Horsens byting 8/9 og 12/10 1669, hvori sluttes, at eftersom ikke bevises, at Søren Villumsen orgemester har gjort Henrik Bertelsen Kloche noget indpas på de instrumenter, han lært har, da finder dommeren ham fri for Henrik Kloches beskyldning. derefter blev afsagt, at Casimirus Kloche bør sin kontrakt at fyldestgøre og betale Henrik Bertelsen forskrevne penge årligt 24 sletdaler, som bedrager sig for næst forbigangne 5 år 120 sletdaler.

(97)

** Rasmus Sørensen Rytter af Ugelbølle på Jesper Tygesen i Kirkeholt hans vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 17/2 næst afvigt kontra Carl Christensen, Oluf Christensen, Mogens Skov og Jacob Bartolomeusen, og i rette lagde efterskrevne missive, dateret 8/10 1650, til Jesper Tygesen, da foged på Rosenholm, fra nu salig Jens Andersen Karlby angående Gunde Rosenkrantzes brev, som ligger hos Jens Karlbys svoger Bartolomeus i Randers, som skal sendes med budet tilbage. derpå blev i rette lagt Jens Andersen Karlbys efterskrevne obligation til Jesper Tygesen, foged på Rosenholm, hvori han forpligter sig og sine arvinger at betale ham 300 rigsdaler, og derfor til underpant sætter ham Gunde Rosenkrantzes håndskrift, dateret Århus 2/8 1651. dernæst i rette lagde Gunde Rosenkrantzes efterskrevne obligation til Jens Karlby, lydende på 300 rigsdaler, dateret Århus 7/10 1650, og endelig blev i rette lagt hr Tøger Nielsen Ferslev, sognepræst til Ørslev, efterskrevne hans obligation udstedt til Jeeper Tygesen, sitzhaftig på Kirkeholt lydende på 99 rigsdaler, som er for den 4.part af de 300 rigsdaler hovedstol med efterstående rente, som hans hustrus far salig Jens Andersen Karlby, fordum rådmand i Århus, efter hans håndskrift dateret 2/8 1651, skal være Jesper Tygesen skyldig, dateret Ørsted præstegård 30/12 1669. så mødte herimod at svare Erik Jørgensen på samtlige de indstævnede personers vegne, og i rette lagde et skiftebrev efter salig Jens Andersen Karlby og hans hustru Karen Pedersdatter, begyndt 27/4 1655, hvori findes anført bortskyldig gæld til Jesper Tygesen, som arvingerne havde givet ham deres håndskrift på. derpå blev afsagt, at efterdi Jens Karlby har forpligtet sig og sine arvinger at betale Jesper Tygesen eller hans arvinger håndskriftens 300 rigsdaler med 18 rigsdaler årlig rente, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end den salig mands arvinger nemlig Carl Christensen, Oluf Christensen, Mogens Skov og Jacob Bartolomeusen pligtig er denne obligation at betale, enhver som de har taget arv til med forfalden lovens rente og omkostning inden 15 dage.

(99)

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder sst hans vegne med opsættelse her af tinget 17/2 næst afvigt kontra Peder Godsen borger her sst angående et pantebrev på en gård i Skanderborg, fremlagde sin husbonds indlæg samt udtog af Skanderborg birks tingbog 31/8 1655, hvorimod Peder Godsen i rette lagde efterskrevne sit indlæg, at det af borgmester og råds dom sees, at Niels Madsen og salig Jacob Sørensen med hverandre, som hovedmænd, om gælden til en endelig afhandling sig har henfundet, og Jacob Sørensen er tildømt en endelig betaling at betale. da Niels Madsen sig i så måder med hovedmanden har indladt, så formener jeg på min salig formands vegne som en forlover nu udenfor sagen at være, Århus 7/4 1670 Peder Nielsen egen hånd. dernæst i rette lagde borgmester og råds dom her af rådstuen 25/2 1669, hvori Jacob Sørensen er tilfundet til Niels Madsen at betale hvis, han er ham skyldig, men eftersom borgmester Jacob Sørensens revers, dateret 21/8 1665 og 6/3 1667 ikke lyder på rente, da blev han frifundet derfor, hvorefter blev afsagt, eftersom Peder Godsen fremlægger en rådstuedom 25/2 1669, hvori er indført borgmester Jacob Sørensens revers formeldende på 200 rigsdaler, hvoraf de 100 rigsdaler er de penge, som Jacob Sørensen ved sin svoger salig Peder Jørgensen bekommet har, dateret Århus 6/3 1667, da eftersom Niels Madsen med denne revers og sidste gjorte kontrakt, som nogle år efter udlægsvidnet er oprettet, har været benøjet og i sagen her for overretten endelig er påkendt, da vides ikke denne Niels Madsens irettesættelse at følge, men Peder Godsen for denne tiltale frikender, imens samme dom står ved sin fulde magt.

(100)

** Erik Jørgensen prokurator på skipper Jens Andersen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet Jørgen Hansen borger sst og tiltalte ham for 8 sletdaler, som han efter salig Anders Andersens skiftebrevs formelding har skyldig været, og Jens Andersen på skifte efter salig Niels Andersen er udlagt. nu mødte Erik Jørgensen og fremlagde et skiftebrev efter salig Anders Andersen, dateret 21/2 1661, og et efter salig Niels Andersen 20/8 1668, hvori samme gæld er indført. derimod svarede Jørgen Hansen, at samme gæld ikke vedkom ham at betale, og i rette lagde efterskrevne fuldmagt, eftersom vi underskrevne tillige med Hans Jørgensen, borger i Århus, i juli 1658 befragtede salig skipper Anders Andersen af Århus med sin førende krejert herfra til Bergen, og derfra igen her til Holbæk at losse, hvorfor ham er tilsagt af hver læst gods 8 sletdaler. som han på sin hjemrejse er indkommet i Kristiansand, hvor vores købmand, formedelst fjendernes indfald, har forventet konvoj sikkert at gå til Århus, og der konvojen med andre flere skiberum var sejlfærdig at gå på Danmark på de pladser, som fjenden ikke var mægtig, skal skipperen, som da antog sig krejerten efter salig Anders Andersens død, ikke villet sejle med, os til stor skade og afbræk, eftersom godset i Århus og andre steder var meget begæret, men måtte derfor godset i Kristiansand for en ringe pris sælge, og dermed indladt vores købmand og fuldmægtig i proces, formedelst han ikke, så vel som de andre skiberum, ville følge konvojen, hvilket Gud være lovet, som den forhvervede dom af Kristiansand videre skal udvise, hvilket til videre proces og påtale er henvist. det uanseet har medrederen i krejerten bemægtiget sig hvis, vi havde udestående hos godtfolk i Kristiansand, og dermed gjort sig betalt for fragten så fuldkommen, som de deres rejse havde endt og fuldkommet, hvorfor vi mener, at de bør at erstatte os hvad skade, vi derover har lidt, og vi giver Jørgen Hansen, som vores fuldmægtig og købmand på samme rejse, det i retten at søge og deri at lade og gøre, som vi selv personligt til stede var, dateret Holbæk 8/10 1660 Hans Jørgensen egen hånd, Tomas Christensen egen hånd, Christen Tomasen egen hånd. dernæst i rette lagde en dom af Kristiansand rådstue 12/9 1659, som til slutning melder, at efterdi skipper Henrik Jørgensen ikke med den konvoj, som for den islandske flåde er anordnet at sejle med, ikke vil sin rejse med dem på fri steder fortsætte, så dersom befragterne på deres gods derover lider nogen skade, da må sådant bevislig gøres, og gås derom på sine tilbørlige steder efter sørettens 37 kapitel hvis ret er. så stod Jørgen Hansen for retten og ved ed og oprakte fingre vidnede og benægtede ikke at have befragtet noget skiberum af salig Anders Andersen, men at hans købmænd havde befragtet ham, hvorefter blev afsagt, så efterdi med fuldmagt bevises, at Jørgen Hansen alene har været købmand over godset, da vides ham derfor den resterende fragt ikke at tilfinde, men Jens Andersen de vedkommende derfor at søge på sine tilbørlige steder.

** 3.ting for hr Otte i Haslund over Morten Skibstømmermand.

** 2.ting for Erik Tomasen over Matias Drejer

** 3.ting på KM og byens vegne et voldsdele over Margrete Viborgs.

14/4 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne havde stævnet Jens Lassen rådmand sst hans to tjenestefolk Rasmus Svendsen og Rasmus Christensen, så og Jens Lassen selv for hvis, han herimod havde at sige, for klage, syn, vidner, sandemænds opkrævelse og tov voldssag angående, og Jørgen Andersen gav last og klage over dem, for de med deres husbonds plov og heste skal have nedtrådt hans rugsæd, og lyste dem derfor vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov.

(101)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne ved 6 høringer lod fordele Gertrud Eriksdatter Viborgs for vold, sår og skade, hun 10/3 har gjort Christoffer Hennings pige Karen Nielsdatter.

** Jens Lassen opkrævede synsmænd at bese Jørgen Juels rug.

** Jørgen Andersen underfoged fuldmægtiget på hr Johan Lønborg, øverste medtjener til domkirken, hans vegne havde stævnet efterskrevne personer mod dom og tiltalte dem for gæld, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen æskede 1.ting til dele på Christoffer Hennings vegne over Mikkel Jensen for 14 mark.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsens vegne med opsættelse her af tinget 3/3 næst afvigt havde stævnet Knud Sørensen i Galten i Framlev herred for dom og tiltalte ham for 15 mark, han ham skyldig var, og han blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen på Søren Sørensen rådmand hans vegne med opsættelse her af tinget 3/3 næst afvigt havde stævnet Søren Pedersen Hovgård i Skivholme for dom, og tiltalte ham for 5 daler efter hans udgivne obligation med 3 bogstaver underskrevet, dateret Århus 27/3 1667, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder sst hans vegne havde stævnet mester Laurits Bording, lektor og kannik ved domkirken sst, Jacob Lauritsen i Århus mølle, Sidsel salig Peder Kedelførers med samtlige hendes børn for mænds opkrævelse, vidner og dom angående afdeling på sin anpart i salig Oluf Gius hans gård på Vestergade, og i rette lagde et landstings varselsvidne af Viborg landsting 3/2 1670 angående stævning af salig Hans Pedersen kedelfører i Århus hans arvinger, kreditorer og alle så mange, som kan være berettiget i salig Rasmus Giuses gård, og dernæst i rette lagde efterskrevne indførselsvidne her af tinget 13/11 1662, hvori er gjort Niels Madsen indlæg i Rasmus Pedersen Gius, borger sst, hans iboende gård på Vestergade for 101 rigsdaler. derefter blev i rette lagt et tingsvidne her af tinget 4/9 1662, hvori Niels Madsen har søgt Oluf Gius for 70 rigsdaler, som han blev tildømt at betale, og dernæst et vurderingsvidne her af tinget 2/4 1663, hvor samme gård er vurderet for 540 sletdaler, og endvidere Niels Madsens efterskrevne indlæg, hvori han begærede dom, men fordi ingen af de indstævnede sig til genmæle lod finde, blev sagen opsat 4 uger.

(102)

21/4 1670.

** Jens Lassen rådmand sst havde stævnet Jørgen Juel rådmand sst for syn og vidner, og synsmænd afhjemlede deres syn på Jørgen Juels tilhørende rugager på marken sønden for Polakhøjen, og da syntes de ikke, at der var gjort skade for en kærve korn.

** Erik Hjulmand borger sst på salig Mikkel Hjulmands efterleverske Karen Rasmusdatter hendes vegne med opsættelse her af tinget 3/3 næst afvigt havde stævnet Helle Jensdatter, salig hr Svend Arbos efterleverske sst, mod dom og tiltalte hende for en sum penge, som Karen Rasmusdatter hende og hendes salig mand før sidste svenske tid 1657 har leveret, hvorpå hun den største del med adskillige varer hende har fornøjet, hvilket i hendes salig mands bog findes antegnet, så derpå resterer 18 sletdaler, hvortil Christen Pedersen Frost på Helle Jensdatters vegne fremlagde efterskrevne indlæg, hvori hun svarer, at hun intet er skyldig, og da hun er præsteenke, bør hun først for hendes tilbørlige dommer at søges, hvorefter blev afsagt dom, at eftersom Karen Rasmusdatter her for retten ved ed og oprakte fingre bekræfter gælden, og fremæsker hr Svends regnskabsbog i rette, hvori den skal være indskrevet, vides fordi ikke rettere heri at kende, end Helle Jensdatter bør sin og sin salig mands gæld at betale.

(103)

** Christoffer Hennings 2.ting til dele over Mikkel Jensen.

** Bartolomeus Jacob Stur guldarbejder sst æskede skøde. Niels Sørensen Elsted borger sst solgte og skødede fra sig, hustru og børn og til Bartolomeus Stur og hans arvinger al den lod og part, Niels Sørensens hustru Sidsel Rasmusdatter arveligt er tilfaldet efter hendes forrige salig mand Rasmus Jensen skomager, forrige borger sst, i den gård, han iboede og afdøde, liggende på Guldsmedegade, næst op til Bartolomeus Stur hans gård på den ene side og næst op til salig Oluf Høgs bod på den anden side. dernæst den part Jørgen Bertelsen underdegn og salig Oluf Høg så vel som Niels Sørensen Elsted hans egne indlagte parter i fornævnte gård på skifte efter salig Rasmus Jensen skomager, efter deres fordrede krav, samt to hans stedbørn nemlig Søren Rasmussen og Anders Rasmussen deres tilfaldne arvelodder efter deres salig far Rasmus Jensen skomager efter skiftebrev 11/10 1662.

** ydermere æskede Bartolomeus Stur skøde. Christen Høg skomager fremlagde en fuldmagt af Jens Rasmussen til at give Bartolomeus Stur afkald på hans arvepart i hans salig far Rasmus Jensens gård, hvilken fuldmagt var undertegnet men uden dato. dernæst blev fremlagt en købekontrakt imellem Jens Rasmussen og Bartolomeus Stur på den arvepart, han var tilfaldet i hans salig fars gård, dateret 11/4 1670, men eftersom samme breve ikke var skrevet på de rigtige sorter papir efter KM forordning om det trykte papir, så gik intet vidne beskrevet.

(104)

** Bartolomeus Guldsmed for retten lovede at betale så mange penge, som Niels Jensen Elsted befindes at være akademiets bogtrykker Christen Jensen med rette skyldig, hvorfor adkomstbrevene på hans gård stod i pant.

** Jørgen Andersen underfoged. synsmænd vidnede, at de 20/3 sidst afvigt var til syn til Zacharias Mogensen på Kannikegade, og da så de, at han havde blodige sår på kindben, og hans næse og mund var slået til blods, for hvilke sår han beskyldte Mikkel Olufsen Fulden og Jens Rasmussen --- at have gjort ham om aftenen næst tilforn, hvorefter Jørgen Andersen kaldte 1.kald på sandemænd sst, at de i dag (blank) møder deres ed og tov at gøre.

28/4 1670.

** Tomas Jensen, ridefoged til Løjstrup, havde stævnet Jens Andersen, skipper og borger sst, for vidner og andre lovmål, og Anders Lauritsen borger sst vidnede, at 5/3 1668 var han hos Jens Andersen skipper efter Tomas Jensens begæring på Ferslev og begærede af ham at tage en håndskrift med sig til Trondheim, som var udgivet af Envold Stabel, barnfødt i Trondheim, og som lød på 23 rigsdaler, at betale til Tomas Jensen, når han kunne få bud fra Norge, hvilken håndskrift var dateret Randers 7/9 1668, hvilket Jens Andersen lovede at ville gøre anfordring om samme penge hos Envold Stabels far borgmester Laurits Rasmussen i Trondheim.

** Erik Jørgensen på Christoffer Hennings vegne 3.ting til dele over Mikkel Jensen for gæld.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Juels vegne æskede 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger møder deres ed og tov at gøre, angående den voldssag mod Jens Lassens karle for Jørgen Juels rugsæd, de har nedtrådt.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Juel rådmand hans vegne. synsmænd vidnede, at de havde været på marken ved Polakhøjen og beså Jørgen Juels rugager, og da så de, at der var pløjet 3 alen på hans rug, og hestene havde nedtrådt rugen 3 alen videre.

(105)

** Erik Jørgensen prokurator på Gert von Vechten badskær sst hans vegne havde stævnet Peder Tomasen borger sst for vidner at påhøre, og Tomas Christensen bogbinder borger sst vidnede, at i hans stue faldt nogen ord imellem Peder Tomasen og Gert von Vechten, og da bad ham dem tie stille og være tilfreds, havde de noget med hverandre at gøre, vidste de, hvor tinget og rådstuen var, og da hørte han, at Peder Tomasen skældte Gert Badskær for en hundsfot og dreng, og da Gerts hustru fornemmede sligt, sendte hun bud efter ham, at han ville komme hjem, og da han gik, sagde Peder Tomasen til ham, jeg holder dig ikke bedre end en hundsfot og skælm.

** Erik Jørgensen på Rasmus Teglgård hans vegne 1.ting til dele over Matias Böhm væver for gæld.

** Mikkel Tygesen borger sst, tilforordnet værge for salig Mikkel Bruns umyndige datter Bodil Mikkelsdatter, i rette lagde efterskrevne kundskab, at 7/10 1669 havde efterskrevne personer været i Mikkel Tygesens hus i Århus og blev forevist efterskrevne gods, som endnu var usolgt af salig Mikkel Bruns efterladte gods, som han er formynder for, hvorefter han for retten opbød og tilbød samme gods til købs for alle og enhver.

5/5 1670.

** Erik Jørgensen prokurator på Gert von Vechten badskær hans vegne havde stævnet Peder Tomasen borger sst for vidner at påhøre. efterskrevne vidnede, at de i går var i Tomas Bogbinders hus, eftersom de af tinget var udnævnt at forhøre Tomas Christensen bogbinders hustrus sandheds aflæggelse angående Peder Tomasens ord til Gert Badskær, da vidnede hun ved ed for dem, at Peder Tomasen havde haft samme skældsord, som hendes mand havde omvidnet.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, rettens og Århus bys vegne havde for bispegårdens port sst ladet stævne de velb Marselier, og talte med nogle bønder i gården, så og skrev på porten, for klage, synsvidner, vidnesbyrdsvidner, sandemænds opkrævelse og tov anlangende salig Søren Andersen,

barnfødt i Grundfør, hans dødelige afgang, som her på kirkegården ved Bispegården af stillingerne skal være nedfaldet og død blevet, og Jørgen Andersen gav last og klage over hans død og bane, og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder deres ed at gøre.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på samtlige salig Søren Frost, forrige borgmester sst, og hans salig hustru deres arvingers vegne æskede 1.ting for dele over Anders Lauritsen borger sst, for at efterkomme sit løfte og byfogdens dom sin tavle i Vorfrue kirke at nedtage, og salig Søren Frosts fundatssten igen i sit rette sted at lade indsætte.

(106)

** Erik Jørgensen prokurator sst på Peder Nielsen, tilforordnet værge for salig Jørgen Lauritsens datter, hans vegne æskede 1.ting til dele over efterskrevne udenbys for hvis gæld, de til salig Jørgen Lauritsen har skyldig været efter skiftebrevs formelding, der iblandt Christen Hasle i Skejby i forløfte for Rasmus Svendsen sst samt Rasmus Andersen i Begtrup i forløfte for Jens Lauritsens hustru i Skellerup.

** Erik Jørgensen på Peder Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, tilforordnet værge for salig Laurits Jørgensens datter hans vegne æskede vidne, og varselsmænd vidnede, at de havde været på landet og ville stævne efterskrevne personer, og da var ingen af dem at finde på deres bopæl, da bespurgte de nuboende og granderne, som sagde, at fornævnte personer en del i armod for rum tid siden bortdøde, og en del bortflyttet og bortrømt til Sjælland og andre steder, og sig intet havde efterladt.

** Erik Jørgensen på Peder Nielsens vegne fik 1.ting for dele over Mads Hansen Feldballe i Torsager for 14 mark.

** Niels Mikkelsen danske skolemester sst på sine egne og Søren Mikkelsen borger sst hans vegne, begge forordnede værger for salig Laurits Friskusters børn, med opsættelse her af tinget 24/3 næst afvigt havde stævnet Hans Genop Ledertover sst for dom, og tiltalte ham for 8 daler, som de på salig Laurits Friskusters børns vegne er værge for og befalet hos ham at annamme, formedelst hans lod er bedre end de to børns, de er værger for. Niels Mikkelsen i rette lagde et skiftebrev efter salig Laurits Friskuster dateret 27/11 1665, hvori findes indført blandt den uvisse gæld Hans Ledertover for resterende husleje og avlsafgift, han til sig har annammet 9 daler, som findes indført på børnene Karen Lauritsdatter og Margrete Lauritsdatter deres lodder, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(107)

13/5 1670.

** Jørgen Andersen på KM og byens vegne æskede vidne. efterskrevne vidnede, at 15/4 over middag kom Søren Andersen af Grundfør med flere pligtsfolk for at arbejde, og stå i døren på gavlen og række stenene op på den stilling, som var næst overfor, hvor murmanden stod ved skorstenen på Marselis Bispegård, og den salig karl stod på kirkegården, og da råbte den karl, der stod i hullet på gavlen, til Søren Andersen og bad ham komme op og løse ham af at fly sten op, og ungefer et kvarter derefter faldt han ned på kirkegården, og han havde et hul i hovedet, og der løb blod ud af næse, mund og øren, og han kunne ikke tale, og døde straks.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst, og advarede dem, at de i dag møder her ved tinget deres ed og tov at gøre angående den voldsomme fortræd, som Jørgen Juel formener, Jens Lassen rådmands folk har gjort på hans rugager.

** Erik Jørgensen på Peder Nielsens vegne fik 2.ting over de personer, som med 1.ting er forfulgt til dele.

** Jens Hvas på salig Søren Frost og hans salig hustrus arvingers vegne æskede 2 ting til dele over Anders Lauritsen, for han sig entholder at nedtage sin tavle i Vorfrue kirke, og fundatsstenen igen i sit sted at lade indsætte.

19/5 1670.

(108)

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderens vegne havde stævnet Mads Vangvogter på Brobjerg for syn, klage og vidner med sandemænds opkrævelse og tov, og Jørgen Andersen gav last og klage over Mads Vangvogter for sår og blodig skade, han 9/5 næst forhen har gjort Jørgen Høgs tjenestepige Anne Mogensdatter, og lyste ham derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd sst, at de i dag 6 uger ville møde ved tinget i denne sag deres ed og tov at gøre.

** Jens Hvas på salig Søren Frost og hans salig hustru deres arvingers vegne æskede 3.ting til dele over Anders Lauritsen for at lade nedtage sin tavle i Vorfrue kirke og salig Søren Frosts fundatssten igen i sit sted at lade indsætte efter bytingsdom og eget tilbud. så fremlagde Anders Lauritsen sit efterskrevne indlæg, hvori han lover at lade samme fundatssten indsætte i sit forrige sted efter KM byfogeds dom, og det at efterkomme inden 4.ting, hvortil Jens Hvas mente, at efterdi det ikke endnu er sket, så burde 3.ting at udstedes, hvilket skete.

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Lauritsen indvåner her sst hans vegne havde stævnet mester Laurits Bording, lektor og kannik sst, samt Jørgen Olufsen, skipper og borger sst, som formyndere for salig Jens Hansen, fordum rådmand, hans efterladte børn for synsmænds opkrævelse og vidne at tage beskrevet, og nu fremstod synsmænd og fremlagde deres efterskrevne synsforretning på den gård på Vestergade sst, som salig Jens Hansen, fordum rådmand sst, iboede og afdøde, for hvis brøstfældighed derpå fandtes.

** Erik Jørgensen æskede 3.ting over de personer, som han på Peder Nielsens vegne med 1. og 2.ting havde forfulgt til dele.

26/5 1670.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på salig borgmester Søren Frost og hans salig hustrus arvingers vegne æskede 4.ting og dele over Anders Lauritsen for at flytte sin tavle og igen salig Søren Frosts fundatssten i sit sted igen at lade indsætte. så fremstod Anders Lauritsen og beviste med Niels Nielsen skrædder og Peder Rasmussen Gius, som vidnede, at de så murmanden indmurede Søren Frosts fundatssten igen i det samme sted, og da vidstes derfor ikke nogen dele over ham at udstede.

(109)

** Erik Jørgensen stadsprokurator på Peder Nielsen Brandt, tilforordnet formynder for salig Jørgen Lauritsens to døtre, hans vegne æskede 4.ting over efterskrevne personer for hvis gæld, de har været salig Jørgen Lauritsen skyldig efter skiftebrev efter den salig mand, dateret 7/9 1669, og ved 6 høringer lod dem fordele, eftersom de ikke er mødt til genmæle.

** Erik Jørgensen lod fordele efterskrevne udenbys personer for hvis, de til salig Jørgen Lauritsen har skyldig været efter skiftebrev, dateret 7/9 1669.

** Erik Jørgensen ved 6 høringer lod fordele efterskrevne, der iblandt Rasmus Andersen i Begtrup, forlover for Jens Lauritsens hustru i Skellerup Anne Pedersdatter for 4 daler.

** Erik Jørgensen ved 6 høringer lod fordele Peder Jensen Kolding, byfoged i Ebeltoft, for 18 sletdaler.

** Erik Jørgensen på Peder Nielsens vegne æskede 4.ting over Johan Tordsen i Lyngby for 9 mark, som han salig Jørgen Lauritsen, forrige borger sst, skyldig var efter hans bogs udvisning, men efterdi Johan Tordsen, efter eden var ham forelæst, ved ed benægtede gælden, da blev ikke noget delemål over ham udstedt.

** Erik Jørgensen på fornævnte sin principals vegne saggav Søren Jensen i Hørslevbol for sin formands gæld 3 tønder byg, som han til salig Jørgen Lauritsen havde skyldig været, og fremlagde efterskrevne bevis, udgivet af Peder Poulsen i Hørslevbol, dateret Århus 3/1 1652 PPSEH. så mødte Søren Jensen og svarede, at efter salig Peder Poulsen blev holdt skifte, og da var samme gæld ikke angivet, og fremlagde tingsvidne efter skifteforretning af Framlev herreds ting 10/10 1655, hvorefter blev afsagt, så efterdi samme gæld ikke over skifte er fordret, og Søren Jensen fragår sig aldeles intet af samme gæld at vide, og det fremlagte bevis aleneste med 5 bogstaver findes undertegnet, da vides ham ikke nogen betaling, imod samme benægtelse, at turde tilkende.

(110)

** Erik Jørgensen prokurator sst til 3.ting opbød og tilbød efterskrevne panthavende gods, som var pantet for rytternes harniskpenge, om de det straks ville indløse.

2/6 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og sagvolderens vegne kaldte i dag 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger møder at gøre deres ed angående vold, som Mads Vangvogter har tilføjet Jørgen Høgs tjenestepige Anne Mogensdatter.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Frands Jensen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet Søren Rasmussen, boende i Odder, mod dom og tiltalte ham for 48 sletdaler, som er hans søsterdatter Maren Sørensdatters fædrene arv efter hans udgivne obligation dateret Århus 1/3 1669 og begærede dom, men som ingen skriftlig stævning over den indstævnede efter KM forordning i sagen er taget, blev sagen opsat 14 dage.

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder sst hans vegne med opsættelse her af tinget 14/4 sidst erskinnet havde stævnet, som i indførselen er indført, og fremlagde samme dokumenter, som i indførselen er indført, samt efterskrevne vurderingsvidne her af tinget 2/4 1663, hvor den gård på Vestergade, Oluf Rasmussen Gius iboer, blev vurderet for 540 sletdaler. så mødte herimod at svare Erik Jørgensen på Jacob Lauritsen Møller og Peder Pedersen kobberhandler deres vegne og i rette lagde efterskrevne pantevidne her af tinget 30/10 1662, hvori Oluf Rasmussen Gius bekendte at være skyldig til sin frænde Jacob Lauritsen i Århus mølle 100 rigsdaler, og derfor pantsætter ham hans gård på Vestergade, som han nu iboer, vesten næst op til Søren Jensen Ans hans gård og østen næst op til salig Anne Jensdatters gård, som Søren Christoffersen nu iboer. derefter blev fremlagt borgmester og råds efterskrevne dom her af rådstuen 12/11 1663, hvorefter blev afsagt, eftersom fremlægges en overretsdom her af rådstuen 12/11 1663, hvormed bevises, at Hans Kedelfører i Oluf Giuses gård har en pant på 135 sletdaler, Jacob Lauritsen en pant på 100 sletdaler, og Niels Madsen og mester Laurits Bording var efter de panthavende indlagt i samme gård 256 sletdaler, og da recessen siger, hvo sådan underpant har, går før alle kreditorer og skal først udløses, da vides ikke Niels Madsens irettesættelse at kunne følge, før de panthavende er betalt og af gården udløst.

(112)

** Rasmus Teglgård på mester Niels Krog, rektor til domskolen sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 21/4 næst afvigt havde stævnet Jens Pedersen, boende i Immervad, borger sst for dom og tiltalte ham for en sum penge, han til Niels Krog efter håndskrift skyldig er, og han derfor har pantsat ham den gård i Immervad, som han selv iboer. så mødte Maren Clemendsdatter, salig borgmesters, hendes fuldmægtig og i rette lagde efterskrevne indlægsvidne her af tinget 13/11 1662, hvor hun efter dom er indlagt i samme gård for 79 sletdaler, og formente derfor ingen dom i sagen udstedes, før hun fik lovligt varsel. Rasmus Teglgård fremlagde ovennævnte efterskrevne pantevidne her af tinget 11/1 1653, hvori Jens Pedersen borger sst bekendte af ret vitterlig gæld skyldig at være mester Niels Nielsen Krog 100 sletdaler, og derfor pantsatte ham sin gård, som han selv iboer, på Immervad sønden op til Peder Mikkelsens gård og næst norden op til Knud Keldsens gård, som Mikkel Tygesen nu iboer, med sin tilliggende markjord i alle Århus vange. dernæst i rette blev lagt efterskrevne opsigelse på de 100 sletdaler, dateret 14/9 1669 Niels Nielsen Krog. derefter blev afsagt, efterdi Christen 4.receses 2.bogs 15.kapitel udførlig forklarer, hvorledes med panter forholdes skal, da vides ikke imod recessen og Jens Pedersens forpligt, i hans pantebrev indført er, at kunne kende, men samme pantsatte gård efter pantebrevets formelding at følge mester Niels Krog til brugelighed, indtil den fulde sum bliver ham betalt, og han deraf udløst bliver.

(113)

9/6 1670.

16/8 1670.

** Peder Elkær borger sst havde stævnet Anders Jespersen borger sst for vidner og forbud, og efterskrevne vidnede, at de 9/6 sidst afvigt havde været hos Anders Jespersen, og forbød ham at befatte sig noget med den ager i Møllevangen, som han havde sået med havre.

(114)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst, og advarede dem i dag 14 dage at møde deres ed og tov at gøre angående vold, Niels Vangvogter skal have gjort Jørgen Høgs pige, og det under deres faldsmål.

** Erik Jørgensen borger sst på Jens Andersen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbud, Jens Andersen agter at gøre på sin plejesøn Mikkel Bruns arvegods, og nu lod læse og påskrive et opbudstingsvidne her af tinget 18/3 næst afvigte år 1669, hvorefter han i lige måder opbød og tilbød efterskrevne ejendom og gods, hvilke godtfolk forskrevne ejendomme og gods ville købe, skulle de det gerne bekomme.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator sst på mester Niels Krog, rektor og kannik ved domkirken sst, hans vegne havde stævnet Jens Pedersen, boende i Immervad, for vurdering, og vurderingsmænd fremlagde efterskrevne deres vurderings forretning på den gård i Immervad og avlingen på marken, som de vurderede for 235 sletdaler

(115)

** Søren Jensen, tjenende Helle Jensdatter salig hr Svend Arbos efterleverske sst, på sin husbonds vegne. vurderingsmænd vidnede, at de 9/6 1670 havde vurderet den våning på Skolegade, som Dines Nielsen iboer, med hosliggende bod og have for 300 sletdaler.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Frands Jensen skipper og borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 2/6 1670 kontra Søren Rasmussen i Odder, og i rette lagde efterskrevne obligation, hvori jeg Søren Rasmussen i Odder vitterlig gør, at jeg for 7 år siden 29/8 1661 annammede af Frands Jensen i Århus 48 sletdaler, som er min søsterdatter Maren Sørensdatters fædrene arv, hvilke 48 sletdaler han lover at betale, undtagen hvis borgmester og råd for barnets kost i 7 år, hun var hos mig og min mor, vil efterlade, dateret Århus 1/3 1669 Søren Rasmussen i Odder egen hånd. derefter blev afsagt, at Søren Rasmussen pligtig er sin gæld at betale inden 15 dage eller også derfor at have nam og vurdering.

** Jørgen Andersen underfoged på salig Hans Jørgen Strømsens efterladte enke Margrete Christensdatter hendes vegne fik 1.ting til dele over efterskrevne for gæld, de til hendes salig mand har skyldig været.

** Erik Jørgensen stadsprokurator på Peder Nielsen Brandt borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 5/5 næst afvigt havde stævnet Simon Godsen i Viby og Peder Tomasen i Ingerslev for dom og tiltalte for gæld efter salig Jørgen Lauritsens regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

(116)

** Erik Jørgensen for Peder Nielsen med opsættelse her af tinget 5/5 næst afvigt havde stævnet Kirsten Mikkelsdatter i Krejbjerg og Niels Rasmussen sst for gæld efter salig Jørgen Lauritsens regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på Peder Nielsens vegne med opsættelse her af tinget 5/5 næst afvigt havde stævnet salig Christen Andersen skomager i Skødstrup, hans svoger, og Morten Nielsen i Egå for gæld efter salig Jørgen Lauritsens regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

23/6 1670.

(117)

** Jørgen Andersen underfoged på KM vegne æskede vidne. for retten fremkom synsmænd og vidnede, at de 9/5 næst afvigt var syn til Anne Mogensdatter, tjenende Jørgen Høg og da så de, at hun havde et stort blodigt slag i hendes hoved, og blodet var løbet på hendes halsklud og snøreliv, hvilken skade hun sigtede Mads Vangvogter for, at han samme dag havde gjort og tilføjet hende.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmester og råds vegne havde stævnet efterskrevne vidner, der iblandt Rasmus Mortensens hustru Kirsten Nielsdatter sst, som vidnede, at da Mads Vangvogter og hans hustru kom drivende med 6 svin, som de havde optaget i Jørgen Juels rug, da kom der to kvinder, som ville tage svinene fra ham, og en af kvinderne slog til Mads Vangvogters kone med en sten, og Mads Vangvogter gav hende derfor et slag med hans kæp.

** Gert von Vechten, badskær borger sst, i rette lagde efterskrevne kontrakt mellem ham og Peder Tomasen borger sst anlangende nogen ord, Peder Tomasen skulle have tilsagt ham, og som han nu bekender, at han ingen føje dertil har haft, og erklærer ham for en ærlig mand, og at forseelsen er sket i drukkenskab og ubesindighed.

(118)

** Hans Quant forrige, rytter under oberst Rantzaus kompagni sst, som sagvolder samt Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet Claus Maler borger sst for voldsklage, syn, vidner og sandemands tov at forhverve, og Hans Quant gav last og klage over ham for sår og skade, han 16/6 næst forhen har gjort ham, og derfor på egne vegne og Jørgen Andersen på KM og byens vegne lyste Claus Maler et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd sst, at de i dag 6 uger møder deres ed og tov at gøre.

** Jørgen Andersen på Henrik Molbos vegne æskede 1.ting til dele over Claus i Borgporten for 3 sletdaler.

** Jørgen Andersen på sine egne vegne æskede 1.ting til dele over Jens Jacobsen.

** Jørgen Andersen for Margrete, salig Hans Strømsens, æskede 2.ting til dele over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen prokurator sst på Peder Nielsen Brandt, tilforordnet værge for salig Jørgen Lauritsens umyndige børn, hans vegne med opsættelse her af tinget 13/5 sidst fravigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til salig Jørgen Lauritsen skyldig var, og som de, der vedkendte sig gælden, blev tildømt at betale.

(119)

30/6 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne fremkaldte sandemænd sst og nu af tingbogen lod oplæse kalds, syns og vidnesbyrdsvidner har af tinget 19/5, 2/7, 16/6, 9/5 og 23/6

næst forhen, og efter der var sat fylding på sandemændene, fremlagde de deres efterskrevne ed og tov, at eftersom Mads Vangvogter og hans hustru kom drivende med nogen svin, de havde indtaget i Jørgen Juels rug, og to kvinder med gevalt ville tage svinene fra dem, og midlertid de droges om svinene, skal den ene have taget en sten og slået til Mads Vangvogter hans kone, da efterdi Mads Vangvogter og hans kone er af samme kvinde først sket overlast på deres ærlige ærinde, som de af borgmester og råd er tilsat at have opsyn til deres eng og korn, da vidste sandemændene ikke rettere, end Mads Vangvogter jo har gjort nødværge og bør for samme klage fri at være.

** Jørgen Andersen underfoged fuldmægtiget på Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, hans vegne i Christoffer Henningsen hans hus sst havde stævnet salig Esaias Krögers arvinger i Lübeck deres fuldmægtig Hans Lambert, som der da logerede, på samtlige den salig mands arvingers vegne for tingsvidne efter gjort beslag og arrest at tage beskrevet. derefter blev fremlagt efterskrevne på rettens vegne udstedte arrest på 216 rigsdaler hos Laurits Tøgersen, som han skyldig er til salig Esaias Krögers arvinger i Lübeck, samme arvinger igen skyldig er til David Otte og Hans Lemme i Hamborg, hvilken gæld Evert Pettersen har købt og ved brev ladet salig Esaias Krögers enkes fuldmægtig det forstå og begæret, om han ville lade ham vide, om han med samtlige arvinger ville betale gælden, hvorpå han intet svar har bekommet.

(120)

** Jens Madsen indvåner her sst havde stævnet Rasmus Jørgensen og Jørgen Høg drejer, begge indvånere sst, for dom og tiltalte dem for 8 rigsdaler, som de til ham i forløfte for Ove Jensen i Vejlby skyldig er, som han formente, de burde hver for sig sin anpart at betale, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen på salig Jens Sørensen Vinter hans efterleverske og arvinger deres vegne havde stævnet efterskrevne borgere og indvånere her i byen for doms fornyelse, og tiltalte dem for gæld, som de til salig Jens Vinter efter dom her af tinget 20/4 1669 skyldig var og ikke har villet betale, og som de nu igen blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen 3.ting til dele på Margrete Christensdatters vegne over de personer som med 1. og 2.ting er forfulgt.

** item 2.ting til dele over Jens Jacobsen handskemager på sine egne og Peder Lauritsens vegne.

7/7 1680.

** Christen Lauritsen KM byfoged til 3.ting i rette lagde en landstings varselsseddel af Viborg landsting 25/5 1670, hvormed blev stævnet alle afgangne Niels Jensen, fordum byfoged i Århus, hans efterladte arvinger og kreditorer for skifte og deling, byfogden agter at lade holde den dag 8 uger i stervboet.

(121)

** Christen Lauritsen KM byfoged sst på KM vegne til 3.ting i rette lagde et landstings varselsvidne af Viborg landsting 25/5 næst forhen, hvormed blev stævnet alle salig Sidsel, Mads Værns, så vel som hendes afgangne salig far Søren Clemendsen, som begge boede og døde i Århus, deres efterladte arvinger og kreditorer for skifte og deling at holde i hendes bo den dag 6 uger.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og rettens vegne til 3.ting oplyste to sletdaler, møntet 1657 og 1667, som Christen Jensen i Røved 28/5 næst afvigt angav at have fundet i licentiat Nicolaus de Brobergue hans bislag, og samme to sletdalere af Maren, Peder Skoflikkers hustru, er leveret, om nogen var, som med nøjagtigt bevisning vedkendte sig samme penge at være frakommen, de det da ville angive.

** Jørgen Andersen på Margrete, salig Hans Jørgen Strømsens efterleverske, hendes vegne ved 6 høringer lod fordele Laurits Sørensen hestekøber borger sst for 2 sletdaler efter salig Hans Strømsens bogs formelding.

** Jørgen Andersen underfoged på Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde i Christoffer Henningsens hus sst stævnet salig Esaias Krögers arvinger i Lübeck deres fuldmægtig Hans Lambert, som der da logerede, på samtlige den salig mands arvingers vegne for tingsvidne efter gjort arrest at tage beskrevet, og derefter saggav angående 216 rigsdaler, Laurits Tøgersen borger her sst skal skyldig være til salig Esaias Krögers arvinger i Lübeck, og bemeldte arvinger igen til David Otte og Hans Lemme i Hamborg skal skyldig være 649 mark lübsk, hvilken gæld er overdraget Evert Pettersen, hvorpå Evert Pettersen hos Laurits Tøgersen på samme gæld har ladet gøre arrest, og formener, at Evert Pettersen bør nyde sin betaling deri, men da der ikke var sket lovlig stævning. blev sagen opsat 14 dage.

(122)

** Mogens Knudsen borger sst havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de efter forhvervet dom er skyldig og fremlagde domme her af tinget 13/12 1666 og 21/1 1669, hvori forskrevne personer er tildømt forskrevne deres gæld at betale, hvilket de også nu blev tildømt.

** Jørgen Andersen 3.ting for dele over Jens Jensen handskemager på sine egne og Peder Lauritsens vegne.

14/7 1670.

** Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Anders Tomasen rådmand sst solgte og skødede fra sig, hustru og arvinger og til Matias Nielsen hans gård på Studsgade næst op til Søren Poulsens iboende gård på den ene side, og strækker sig op til Laurits Hansen, værende til Amsterdam i Holland, hans tilhørende ejendom på den anden side med tilliggende avl i alle Århus vange og hosliggende liden kålhave, item en anden kornhave liggende ved gården næst op til Maren Clemendsdatter, salig Anders Lydiksens, hendes kornhave på den ene side og næst op til Laurits Hansens og Maren Clemendsdatters boder og haver på den anden side.

** Johan Andersen, borger og rådmand i Horsens, æskede pantevidne. Matias Nielsen, borger og handelsmand her sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Johan Andersen 200 rigsdaler, som er for hvis Didrik Stål af Hamborg i Anders Tomasens gård på Studsgade har været forsikret ved pantebrev, som er overdraget Johan Andersen, hvorfor til underpant sætter ham hans ovennævnte gård på Studsgade.

(123)

** Jørgen Andersen på Anders Nielsen i Låsby hans vegne fik 1.ting til dele over Mikkel Jensen Javngyde sst for 3 sletdaler, han har lånt ham på Overgård 1664.

** Jørgen Andersen underfoged på skipper Rasmus Pedersen borger sst hans vegne havde stævnet Mette Villadsdatter, salig Mikkel Nielsens i Vejlby, og hendes datter Kirsten Sørensdatter mod dom og tiltalte Mette, salig Mikkel Nielsens, for 41 sletdaler, som hendes salig mand til hans hustru Anne Christensdatter har været skyldig, som han formente, hun burde betale, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

21/7 1670.

** Peder Nielsen Brandt borger sst opbød i dag til 3.ting den gård på Vestergade, salig Jørgen Lauritsen iboede og afdøde, så vidt bemeldte salig mands to døtre, som han er værge for, deres anpart sig kan bedrage.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Rasmussen Låsby, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for synsvidne på den gård, Jens Låsby iboer, at tage beskrevet, og synsmænd fremlagde efterskrevne deres skriftlige synsforretning på hvis brøstfældighed, som findes på den gård på Vestergade, han nu iboer, som salig Morten Nielsen Hvas, fordum borger sst, tilhørte, beboede og afdøde.

(124)

** Tomas Christensen, KM toldinspektør sst, på Johanne Mikkelsdatter, salig Jens Nielsens efterleverske værende sst, hendes vegne havde stævnet Laurits Mikkelsen, forpagter på Tulstrup, for syn, vidner og dom, som hun til Århus byting og Randers byting agter at lade forhverve, og synsmænd fremlagde efterskrevne deres synsforretning på den gård på Vestergade, hun iboer, for dens brøstfældighed

** Jens Christensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, æskede pantevidne. Clemend Sørensen Guldsmed, borger og guldarbejder sst, med fuldmagt af Søren Christensen skomager sst og på hans vegne bekendte Søren Christensen af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Christensen Vegerslev 200 sletdaler, og derfor til underpant satte ham hans gård, som han selv iboer, på Vestergade næst op til Johan Arentsens gård på den ene side, og strækker sig op til Jens Jacobsens gård på den anden side, og det med samme gårds tilliggende avling i alle Århus vange samt hosliggende have.

(125)

** Jørgen Andersen underfoged havde stævnet Mikkel Jensen indvåner sst for vurdering og tilbudsvidne at tage beskrevet, og vurderingsmænd vurderede en gammel fyrbøsse for 5 sletdaler, og Jørgen Andersen tilbød Mikkel Jensen samme bøsse til løsen.

** Jørgen Andersen på Anders Nielsen i Låsby hans vegne 2.ting til dele over Mikkel Jensen.

** Jørgen Andersen underfoged på Otte Olufsen bådsmands vegne fik 1.ting til dele over Jens Ibsen bådsmand for 2 sletdaler, han ham skyldig er.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og rettens vegne lod læse og påskrive en landstings varselsseddel af Viborg landsting 25/5 næst afvigt, hvormed blev stævnet alle afgangne Jens Knudsen Vingård, forrige byskriver i Århus, hans efterladte arvinger og kreditorer for skifte og deling, som byfogden agter at lade holde i dag 7 uger i afgangne Jens Knudsens efterladte bo i Århus.

28/7 1670.

** borgmester Jesper Nielsen Hutfeld lod læse efterskrevne forbudsseddel, hvori han advarer alle og enhver, at de holder deres svin og grise fra hans korn og damme uden Munkeport, og dersom der kommer svin og grise i kornet, da har han befalet at skyde dem ihjel eller slå lår og ben i sønder på dem.

** borgmester og råd lod advare, at ingen heste lader sig finde i vangen efter 8 slet om aftenen, under straf som vedbør.

** Hans Nielsen kandestøber tog 1.ting til dele over Christen Rasmussen i Vejlby for et læs hø.

** Jørgen Andersen underfoged tog 3.ting til dele over Mikkel Jensen, som tjente Jørgen Juel, for 3 daler, han er Anders Nielsen i Låsby skyldig.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Jensen Udsens vegne. vurderingsmænd vidnede, at de 22/7 var i Niels Jensen Udsens hus i Immervad og vurderede efterskrevne gods, som han havde i pant af Peder Lauritsen skomager og borger sst.

(126)

** Jørgen Andersen underfoged sst på Maren Frandsdatter, salig Anders Sørensen Vestens efterleverske sst, hendes vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for gæld, som de til hende skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

** Villum Rasmussen Testrup borger sst havde stævnet Jørgen Jensen Krog imod dom og tiltalte ham efter hans håndskrift, dateret Århus 5/9 1656 9 sletdaler, og dernæst efter en dom her af tinget 18/6 1668, hvormed hans hustru Karen Krogs er tildømt at betale husleje 11 sletdaler af en bod ved Anders Nielsens port for 1660-61, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Villum Rasmussen Testrup skøde. Albret Hansen Skot borger sst solgte til Villum Rasmussen Testrup et lidet stykke jord i hans have, som er beliggende vesten fra Villum Testrups hus norden Albret Skots ejendom.

** Jørgen Andersen underfoged på Rasmus Pedersen, skipper borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 14/7 næst afvigt i rette lagde Mikkel Nielsen i Vejlby hans efterskrevne håndskrift, hvori han kendes skyldig at være Anne Christensdatter, salig Jacob Villadsens forrige borger i Århus, 50 sletdaler, dateret Århus 15/8 1664 MNS. så mødte Rasmus Teglgård på Mette Villadsdatter, salig Mikkel Nielsens i Vejlby, hendes vegne og i rette lagde en skifteregistrering af dato 19/5 nærværende år efter salig Mikkel Nielsen i Vejlby, hvori er indført Anne Christensdatters fordring på 50 sletdaler, men ikke noget udlæg for samme fordring. endnu i rette lagde et tingsvidne af Hasle herreds ting 8/12 1656, hvori Mikkel Jensen af Vejlby bekendte at have til sig annammet af

Niels Tomasen i Kolkærgård sin steddatter Kirsten Sørensdatters gods under værgemål. derefter blev afsagt, så efterdi Mikkel Nielsens obligation forpligter ham og hans arvinger dens sum at betale, og der ikke er gjort udlæg for samme sum over skifte efter salig Mikkel Nielsen, da bør Mette Villadsdatter betale resten af hendes mands obligation.

(127)

4/8 1670.

** hr Hans Andersen, sognepræst til Barløse, hans fuldmægtig i rette lagde efterskrevne skriftlige indlæg, eftersom Gud har bortkaldt min salig hustru Karen Christensdatter, barnfødt i Skellerup præstegård i Fyn af ægte forældre, hendes far var hr Christen Frandsen, sognepræst til Skellerup og Ellinge sogne og barnfødt i Nyborg, og hendes mor Sidsel Mortensdatter barnfødt i Skellerup, og jeg af en skrivelse min salig hustru tilskrevet af Albret Hansen Wood i Århus, dateret Århus 28/5 1662 forfarer, at han da havde min salig hustrus faster Else Frandsdatter til ægte, og der foruden to hendes farsøstre at være i Århus, og hun har to morbrødredøtre på Sorø og en i Nakskov, som er hendes næste arvinger, så jeg forårsages af lands lov at holde skifte 17/8 førstkommende i Barløse præstegård.

** Jørgen Andersen underfoged på Anders Nielsens vegne i Låsby ved 6 høringer lod fordele Mikkel Jensen Javngyde sst for 3 sletdaler.

** Peder Nielsen Brandt borger sst 4.ting opbød og tilbød den part i salig Jørgen Lauritsens gård på Vestergade, som hans to plejebørn Margrete Jørgensdatter og Karen Jørgensdatter arveligt efter deres salig far er tilfaldet, og han berettede, at der var budt 200 sletdaler, om nogen var, som ville byde højere, da skal de den gerne bekomme.

** Erik Jørgensen på ungkarl Jacob Bartolomeusen her sst hans vegne havde stævnet efterskrevne for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

(128)

** Anders Tomasen rådmand sst havde stævnet Mikkel Jensen i Edslev for fornyelsesdom at svare og tiltalte ham efter hans håndskrift, dateret 18/8 1655 lydende på 90 sletdaler, hvorpå er faldet dom her til tinget 4/12 1656, og efter afregning resterer derpå 10 sletdaler, som han nu blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på Christen Jensen byskrivers vegne tog 1.ting til dele over Anders Sørensen smed og Baltser Blikmager for gæld.

11/8 1670.

** Erik Jørgensen tog 2.ting til dele over Anders Sørensen.

18/8 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på Mads Pedersen rebslårsvend hans vegne tog 1.ting til dele over Dorte Svendsdatter for 4 sletdaler, hans løn.

** Erik Jørgensen på salig Jens Sørensen Vinters hustru og arvingers vegne havde stævnet efterskrevne gældnere og tiltalte dem for hvis, de skyldige er efter den salig mands efterskrevne regnskabsbøger, nemlig Simon Rasmussen Heldekande i Viby og Rasmus Pedersen sst, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(129)

** Erik Jørgensen på salig Jens Sørensen Vinters hustru og børns vegne havde stævnet efterskrevne udenbys gældnere og tiltalte dem for hvis, de skyldige var efter den salig mands efterskrevne regnskabsbøger, der iblandt Mikkel Poulsen Poul Sørensens søn i Herskind, hvilken gæld de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Erik Jørgensen på salig Jens Sørensen Vinters hustru og børns vegne havde tiltale til efterskrevne udenbys gældnere for hvis, de efter den salig mands efterskrevne regnskabsbøger skyldige er, og som de blev tildømt at betale.

(130)

** Erik Jørgensen på salig Jens Vinters hustru og børns vegne havde stævnet Adam Hansen i Farre og tiltalte ham for 23 daler, han efter den salig mands efterskrevne regnskabsbog skyldig er, som han blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen Teglgård tog 1.ting til dele over Kirsten, Søren Snedkers, i Grundfør for 17 mark.

** Jørgen Andersen underfoged på Evert Pettersen, borger og overkøbmand sst, hans vegne fremlagde en opsættelse kontra Esaias Krögers arvinger af Lübeck her af tinget 7/7 1670 og David, Otte og Hans Lemme deres overdragelse til Evert Pettersen borger sst på 649 mark lübsk, dateret Hamborg 5/5 1670, og derefter fremlagde efterskrevne kopi af en missive på tysk fra Ove Pedersen til salig Esaias Krögers arvingers formynder Bernt Schröder i Lübeck angående samme fordring. dernæst fremlagde et arrestvidne her af tinget 30/6 næst afvigt, hvorefter blev afsagt. da efterdi Evert Pettersens fuldmægtig fremlægger notari publici testification, dateret Hamborg 5/5 nærværende år, hvormed bevises at salig Esaias Krögers arvinger bliver David, Otte og Hans Lemme skyldig 649 mark lübsk, hvilken gæld til Evert Pettersen borger her sst er overdraget, hvilken gæld omtalte arvingers formynder ved skrivelse vedgår, og da der fremlægges lovlig arrest på hvis penge, Laurits Tøgersen er bemeldte arvinger skyldig, og deres fuldmægtig intet svar lader fremlægge, da vides ikke derimod så og birkerettens 15.artikel at turde kende, men Evert Pettersen bør at nyde hos salig Esaias Krögers skyldner Laurits Tøgersen sst for forskrevne 649 mark lübsk fuldkommelig og nøjagtig betaling med forårsagede omkostning.

(131)

25/8 1670.

** Erik Jørgensen fuldmægtiget på Jens Christensen Kjeld borger sst hans vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at de 12/8 sidst afvigt hørte skælderi mellem Rasmus Jensen vognmand, hans

hustru og hustrus søster Maren, som skældte på Jens Christensen Keld, at han var en skælm og gjorde som en skælm. Tøger Bøssemagers hustru Anne Jensdatter vidnede det samme.

** Jørgen Andersen tog 2.ting til dele over Dorte Svendsdatter for 4 sletdaler på Mads Pedersen rebslåers vegne.

** Rasmus Pedersen Teglgård tog 2.ting over Kirsten Søren Snedkers i Grundfør for 17 mark.

1/9 1670.

** Jens Christensen Kjeld borger sst. Jørgen Andersen underfoged vidnede, at 12/8 sidst afvigt klokken var 8 slet, da hørte han på Rosengade, som han boer, et stort skælderi, og da sagde Rasmus Jensen vognmands hustru Anne Pedersdatter til Jens Christensen Kjeld, at han var en skælm, og det rygte kunne han få af alle sine naboer, da råbte Rasmus Jensen selv og sagde, lad mig komme i tag med ham, jeg skal lægge hans tarme for hans fødder på gaden, da sagde Jens Kjelds konesøster Kirsten Nielsdatter, hvorfor er i os fattige folk så hadelige, vi har jo intet ondt bevist jer, da svarede Maren Pedersdatter, gak du ind din fos og caron og tag din mors mælkende var, så bliver fløden ikke sur.

** Mogens Knudsen borger sst på Jens Andersen, skipper og borger sst, hans vegne æskede skødevidne. Bernt Schröder, borger og handelsmand i Lübeck, solgte og skødede til Jens Andersen en have her i byen på Fiskergade, næst op til Anders Nielsen Kruse hans have på den vestre side, og strækker sig til Maren salig Niels Ibsens efterleverske hendes have, på den anden side strækkende sig på adelgaden i nør til åen, hvilken have Bernt Schröder for sin gælds fordring er tilvurderet fra salig Rasmus Læsø, forrige borger sst, efter tingsvidne her af tinget 28/1 1661.

(132)

** Jørgen Andersen underfoged på Mads Pedersen rebslårsvend sst hans vegne æskede 3.ting for dele over Dorte Svendsdatter, salig Laurits Rebslårs efterleverske, for 3 sletdaler, som på hans løn skulle restere, hvorimod blev fremlagt hendes skriftlige indlæg, hvori hun beskyldte ham at være kommet af hendes tjeneste imod hendes vilje, og fragår intet at være ham skyldig. derefter blev afsagt, at byfogden vidste ikke imod samme hendes benægtelse 3.ting over hende at udstede.

** Rasmus Teglgård 3.ting for dele over Kirsten, Søren Snedkers, i Grundfør udstedt.

** Palle Pedersen af Folby på Laurits Mikkelsen, forpagter på Tulstrup, nu salig hans vegne havde stævnet Johanne Mikkelsdatter, salig Jens Nielsen forrige forpagter på Gesinggård, hans efterleverske for dom og tiltalte hende for 200 sletdaler, som hun ham skyldig er efter hendes obligations formelding, som han formener, hun bør betale. derefter blev fremlagt efterskrevne hendes obligation, hvori hun kender sig at være sin fætter Laurits Mikkelsen, forpagter på Tulstrup, skyldig 600 sletdaler for hans gård i Århus på Vestergade, som Jens Jacobsen nu iboer. til bekræftelse har hun bedt sin svoger og lovværge Jens Jensen, guldsmed og borger i Randers, at underskrive, og herhos har hun trykt hendes salig husbonds signet og hendes navn med 3 bogstaver undertegnet, dateret Randers 7/12 1699. bagpå samme obligation var skrevet 6/2 1670 betalte Johanne, salig Jens Nielsens, 400 sletdaler. derimod blev fremlagt Johanne Mikkelsdatters efterskrevne indlæg, at den salig mand solgte hende gården på tro og love uden nogen mangel eller brøstfældighed, undtagen nogle få fjæl på loftet og på gavlen til gaden, men da gården næsten

overalt er brøstfældig, så mener hun, den bør afkortes i de 200 sletdaler, og derefter blev fremlagt efterskrevne tingsvidne af Randers byting 25/7 næst afvigt, hvori blandt andre Jens Jensen guldsmed i Randers vidnede, at han 7/12 1669 var til stede i hans hus, da samme køb blev gjort på den gård i Århus, liggende på Vestergade, imellem hr Mikkel Eskildsen og Christen Jensen Basballe deres gårde, og da lovede Laurits Mikkelsen Johanne Mikkelsdatter samme ejendom ikke at være brøstfældig. derefter blev afsagt, at efterdi fremlægges Johanne Mikkelsdatters strenge obligation, så er hun pligtig inden 15 dage at betale de resterende 200 sletdaler med omkostning. belangende gårdens brøstfældighed, så efterdi ikke bevises dens takst og vurdering derpå, hvor høj den kunne være, da vides ikke i denne post at kende, men den påskadende har det at søge efter lands lov på tilbørlige steder.

(134)

8/9 1670.

** Rasmus Pedersen Teglgård ved 6 høringer lod fordele Kirsten, Søren Snedkers, i Grundfør for 17 mark for proces og rettepenge, han har haft for hende til bytinget.

** Jens Hansen Ferslev, tjenende Jesper Hansen Hutfeld borgmester sst, på sin husbonds vegne skøde. Peder Selgensen med fuldmagt af magister Laurits Bording og på hans vegne solgte fra ham og hans arvinger og til Jesper Hutfeld og hans arvinger hans gård liggende på Mejlgade, som salig Anders Madsens enke Anne Pedersdatter iboer, liggende imellem borgmester Jesper Hutfelds egen iboende gård på den ene side og den lille gård, som Tomas Jostsen kleinsmed iboer, på den anden side, og det med samme gårds hosliggende have samt tilliggende avl i alle Århus vange.

** Peder Jensen Elkær, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Jespersen borger sst mod vidner, som Peder Elkær agter at tage beskrevet, og efterskrevne vidnede, at forleden sommer 6/6 var de efter borgmester og råds befaling i Møllevangen i det øverste fald og havde adskillige vangbøger for dem, og da efter granskning syntes og forfarede de fuldkommen efter samme vangbøger, at den ager, som Anders Jespersen der i faldet havde sået med havre, den hører Peder Jensen Elkær til og ligger til hans gård.

** Erik Jørgensen borger sst på skipper Søren Olufsens vegne havde stævnet Jens Lassen rådmand sst for vidner, han agter at tage beskrevet. så fremstod synsmænd og i rette lagde efterskrevne deres synsforretning, at de 5/9 1670 havde synet den ejendom, ved åen liggende, imellem Jens Lassen rådmand hans boder og salig Christen Carlsens arvingers boder, og da syntes dem samme boder, som nu nyligt var opsat af Søren Olufsen, ikke var sat Jens Lassen for nær. endnu foreviste Søren Olufsen dem en rendesten i gården, og da syntes dem, at Jens Lassens hus stod en alen i vest over samme rendesten.

(135)

** Jørgen Andersen æskede 1.ting til dele over Christen Jensen Balle for 1 sletdaler på samtlige lavsbrødre i Studsgades lav deres vegne.

** Erik Jørgensen på Jens Jacobsens vegne 1.ting for dele over Mads Mikkelsen i Nordby på Samsø for 2 sletdaler.

15/9 1670.

** Jens Jensen bødker borger sst æskede skøde. Rasmus Jørgensen borger sst på sine egne og sin mor Johanne Rasmusdatter, salig afgangne Jørgen Jørgensen bødkers efterleverske, hendes vegne solgte til Jens Jensen de 5/6.dels parter i den gård, som salig Jørgen Jørgensen bødker tilhørte, og de efter ham arveligt er tilfaldet, på Fiskergade beliggende næst op til (blank) på den ene side og strækker sig til (blank) , og det med samme gårds hosliggende have samt tilliggende avling i alle Århus vange.

** Laurits Sørensen, sitzhaftig i Mørke, skøde. Rasmus Pedersen Teglgård på Maren, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske, hendes vegne solgte og skødede fra Maren Clemendsdatter og til Laurits Sørensen en hendes gård på Mejlgade, ved Borrebækken beliggende, imellem Jens Sørensen Pannerup hans ejendom på den ene side, og strækker sig til Borrebækken, og det med tilliggende kålhave ved gården så og tilliggende gårdsavling i alle Århus vange.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske, hendes vegne æskede pantevidne. Laurits Sørensen, sitzhaftig i Mørke, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være til Maren Clemendsdatter 400 sletdaler, og derfor pantsatte hende hans gård på Mejlgade, som han af Maren Clemendsdatter bekommet har

(136)

** Knud Kjeldsen, borger og bogbinder sst, på sin søster Maren Kjeldsdatters vegne havde stævnet Jens Sørensen bogbinder sst for dom og tiltalte ham for en postil, som kaldes doktor Jespers postil, som han af hende skal have bekommet, og lovet at sælge for hende for 6 sletdaler, hvilken postil er hende arveligt tilfaldet efter hendes salig far Kjeld Mortensen efter skiftebrev 28/5 1661, hvori hun er tillagt samme postil for 7 sletdaler, og satte i rette og formente, at Jens Sørensen bør at forskaffe hende samme postil igen eller betaling derfor 6 sletdaler, som han blev tildømt.

** Erik Jørgensen på Jens Jacobsens vegne fik 2.ting til dele over Mads Mikkelsen i Nordby.

** Jørgen Andersen 2.ting til dele over Christen Balle på Studsgades lavs vegne.

22/9 1670.

** Erik Jørgensen på Rebekka Bechtens, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske, hendes vegne havde stævnet fru Anne Lorentz med hendes børn og lovværge samt hendes tjenestefolk for vidner, og Søren Pedersen, tilholdende sst, vidnede, at 8/3 forleden efter Rebekka Bechtens begæring leverede han på Mårslet sognetiende, som skulle restere for 1667 til fru Anne Lorentzes salig søn Lorentz Brochmand, til hendes tjenestefolk med landgildemål 16 tønder rug, 30 tønder malt og 20 tønder havre, som de annammede mål på og bortførte af Rebekka Bechtens loft. andre vidnede det samme.

(137)

** Erik Jørgensen stadsprokurator sst på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Kirsten, salig Mikkel Langballes efterleverske sst, mod dom og tiltalte hende

for 111 sletdaler, som hendes salig mand havde været ham skyldig, og hun er tildømt efter hans død at betale efter dom her af tinget 3/6 1669, og nu blev hun igen tildømt samme gæld at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator på Jens Jensen Basballe, borger og vinhandler sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 11/8 næst førhen havde stævnet Jens Christensen Basballe, rådmand sst, for dom og ham tiltalte for et forløfte, han til ham gjort har for Mikkel Willer af Lübeck 22/2 1670 på 100 rigsdaler, hvilke penge han ikke har villet betale. så blev fremlagt Mikkel Willers efterskrevne regnskab samt kvittering, og derimod blev fremlagt Jens Christensen Basballes efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt dom, at Jens Christensen Basballe ifølge sit forløfte pligtig er forskrevne 100 rigsdaler at betale inden 15 dage.

(138)

** Erik Jørgensen fik 3.ting til dele over Mads Mikkelsen i Nordby for Jens Jacobsen.

** Christen Lauritsen fik 3.ting til dele over Niels Pedersen murmand for 4 sletdaler.

30/9 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Pedersen kleinsmed indvåner sst for klage, syn vidner og sandemænds ed og tov voldssag angående, og Jørgen Andersen gav last og klage over Anders Kleinsmed for overlast, sår og skade han har gjort Maren Nielsdatter tømmerkvinde sst 27/9 sidst forleden og lyste ham derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd sst til i dag 6 uger deres ed og tov at gøre.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Jacobsen, borger og handelsmand sst, hans vegne ved 6 høringer lod fordele Mads Mikkelsen i Nordby på Samsø for 1 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Jensen Basballe og Jens Jacobsen, tilforordnede værger for salig Jens Jørgensen, forrige skipper og borger sst hans to umyndige børn, deres vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere for opbudsvidne at tage beskrevet, og Erik Jørgensen opbød til købs den våning på Brobjerg, som salig Jens Jørgensens børn efter deres salig far er tilfaldet, at hvem som den ville købe, kunne den gerne bekomme, efter den vurdering derpå sat er, som billigt og ret kunne være.

** Christen Lauritsen fik 2.ting over Niels Pedersen murmand for 4 daler.

6/10 1670.

(139)

** Erik Jørgensen prokurator på Erik Tomasens vegne fik 1.ting til dele over Peder Foged i Vejlby for 6 mark.

** Christen Lauritsen KM byfoged fik 3.ting til dele over Niels Pedersen murmand for 4 sletdaler.

13/10 1670.

** Abraham Herbst, kobbersmed og borger sst, havde stævnet Johan von Bergen på Graven sst for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede, at Hans Kobbersmed af Horsens mange adskillige år i Johan von Bergens værksted har arbejdet og arbejdede der, indtil han blev syg og straks måtte føres hjem til Horsens, hvor han straks døde, og aldrig arbejdede i noget værksted siden.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Hans Jensen skomager, Svend Jensen Pøl handskemagersvend, Jacob Rasmussen Basballe og Jens Prip sst for klage, vidner og voldsdele at forhverve, og Jørgen Andersen gav last og klage over dem for overlast, de har øvet og gjort Kirsten Erland på hendes vinduer den (blank) næst afvigt og fik 1.ting til voldsdele over dem.

(140)

** Jørgen Andersen underfoged kaldte 2.kald på sandemænd sst i dag 4 uger at møde deres ed at gøre over Anders Pedersen kleinsmed for vold og overlast, han har gjort Maren Tømmerkvinde sst.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Jørgensen soldats vegne æskede 1.ting til dele over Niels Pedersen murmand for 4 sletdaler, item på egne vegne 1.ting til dele over Ove Andersen snedker for gode fyrdeler, han leverede ham til en kiste.

** Erik Jørgensen på Erik Tomasens vegne fik 2.ting til dele over Peder Foged i Vejlby.

** Erik Jørgensen på licentiat Nicolaus de Brobergue hans vegne havde stævnet Laurits Sørensen borger sst mod dom til brugelighed på en hans pantsatte gård sst, og tiltalte ham for 250 sletdaler med 3 års forfalden rente efter hans pantebrevs formelding, og i rette lagde efterskrevne pantevidne her af tinget 23/11 1637, hvori Laurits Sørensen skomager kender sig skyldig at være Rasmus Nielsen nu salig 250 sletdaler, og derfor pantsat ham en hans gård, som Jørgen Kandestøber iboer, liggende bag klostret, vesten op til Mogens Sørensens gård og østen næst op til Anders Pedersens gård med sin tilliggende have bag gården, og sin tilliggende markjord i alle Århus vange. derefter satte Erik Jørgensen i rette og formente, at samme pantsatte gård bør at være Nicolaus de Brobergue til brugeligt pant, indtil han efter pantebrevet bliver betalt, hvilket han blev tildømt.

** Christen Lauritsen KM byfoged ved 6 høringer lod fordele Niels Pedersen murmand sst for 4 sletdaler.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Tuesens vegne fik 1.ting til dele over Johanne Pedersdatter, salig Augustinus Felbereders, for 4 daler, Jens Christensen Dal for 1 daler og Anders Pottemager for 9 mark, som de ham må skyldig være.

20/10 1670.

** Jens Christensen Kjeld borger sst med opsættelse her af tinget 8/9 næst afvigt kontra Rasmus Pedersen vognmand samt hans hustru og hustrus søster Maren Pedersdatter angående skældsord, de 12/8 næst forhen ham, hans hustru og hustrus søster skal have tilsagt. nu stod Jens Christensen Kjeld og Rasmus Pedersen for retten og lod læse en deres i rette lagte efterskrevne skriftlige forening, som de efter gode venners forbøn og begæring har indgået, hvori de erklærer hinanden, så at den ene ikke ved den anden noget andet at tilsige end det, som ærligt, kristeligt og godt er.

(141)

** Erik Jørgensen stadsprokurator på Tomas Christensen toldinspektør sst hans vegne med opsættelse her af tinget 8/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for gæld, de til ham efter hans regnskabsbog er skyldig, som de blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen fik 2.ting til voldsdele over Hans Hansen skomagersvend, Jens Pøl, Jacob Rasmussen og Jens Rasmussen Prip for vold og overlast, de har gjort på Kirsten Erlands vinduer.

** item 2.ting for dele over Niels Pedersen murmand på Jørgen Soldats vegne.

** item 3.ting for sig selv over Anders Snedker.

** item 2.ting for Niels Tuesen over Johanne Pedersdatter, Jens Dal og Anders Pottemager udstedt.

** Erik Jørgensen på Erik Tomasens vegne fik 3.ting over Peder Foged i Vejlby.

27/10 1670.

** Jørgen Andersen fogedsvend på KM og byens vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at de 17/9 næst afvigt i byfogdens hus synede og beså Maren Tømmerkvinde, og hun havde et langt blodigt sår på hver side af hovedet, som de syntes var gjort med en varm jerntang, og hun havde blodige sår på arm og hånd, som de syntes var brændt, for hvilke sår hun beskyldte Anders Pedersen kleinsmed soldat for. så stod Jørgen Andersen for retten og kaldte 3.kald på sandemænd sst til i dag 14 dage at gøre deres ed og tov.

** Jørgen Andersen fogedsvend på KM og byens vegne æskede vidne, og Anders Christensen skomager borger sst vidnede, at den mandag før sankt Mikkels dag sidst afvigt da kom Hans Hansen skomagersvend, Jens Rasmussen Basballe og Jens Fugl ind til Kirsten Erlands og var deres ærinde, at Hans Hansen skomagersvend ville forliges med hende om den skade, som var gjort på hendes vinduer og hus, og da blev de forligt, at han gav hende for samme skade 5 mark, og der det var sket, sagde Jens Basballe, at det var ham selv, der havde gjort samme skade. så fremstod Kirsten Erlands og vidnede, at den næste søndag aften før sankt Mikkels dag sidst forbi, som hun kom hjem, da kom ovennævnte og bankede på hendes dør og ville ind, og da viste hun dem af og sagde, at de kunne gå ind, som de havde drukket deres øl, så kom de forbi og huggede i stenene og vinduerne. så æskede Jørgen Andersen 3.ting over Hans Hansen, og som han ikke var mødt til nogen erklæring er 3.ting til voldsdele over ham udstedt.

** Jørgen Andersen fogedsvend på Erik Tomasen studiosus her sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Peder N foged i Vejlby for 6 mark, som Erik Tomasen arveligt er tilfaldet efter salig Peder Sørensen.

(142)

** Hans Jensen Vinter borgersøn sst på sin mor Mette Rasmusdatter, salig Jens Sørensen Vinter, borger og handelsmand sst, hans efterleverske og på sin egne og søskendes vegne æskede afkaldsvidne. for retten stod Nicolaus Lambrecht, rytter under oberstløjtnant Henckers livkompagni, på sine egne og hustru Anne Villumsdatter og sin hustrus søster Maren Villumsdatter hendes vegne,

item Christoffer Krammer Brunsvig af Feltheim an Brunstein, som har til ægte den anden salig Villum Skots datter Margrete Villumsdatter gav salig Jens Vinters efterleverske og arvinger afkald for al der arvelod og part, som de er tilfaldet efter deres salig far Villum Albretsen Roes, forrige borger og handskemager sst, og som salig Jens Sørensen Vinter har haft under værgemål.

** Jørgen Andersen fik 3.ting til dele over Niels Pedersen murmand på Jørgen Soldats vegne.

** item for sig selv fik 3.ting over Ove Snedker.

** item for Niels Tuesen fik 3.ting for dele over Johanne Pedersdatter, Jens Dal og Anders Pottemager.

** Jørgen Andersen på Peder Jensen Bonde hans vegne fik 1.ting til dele over Johanne Mogensdatter salig Mikkel Mikkelsens, Maren salig Mogens Skovs, for gæld.

(1)

** i Jesu navn anfangen.

3/11 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne. Christen Jensen Balle borger sst vidnede, at han 17/9 næst afvigte var i byfogdens hus med Jens Sørensen Pannerup at syne og bese Maren Tømmerkvinde, og da havde hun alle de sår og skade, som Jens Sørensen Pannerup i dag otte dage i sit afsagte syn vidnet har, og hun for samme skade beskyldte Anders Pedersen kleinsmed.

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator fuldmægtiget på fru Anne Lorentz, salig magister Hans Brochmands efterleverske til Skårupgård, hendes vegne havde stævnet Rebekka Bechtens, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske sst, med sin lovværge for vidner at påhøre. da der ikke var lovligt stævnet, vidste byfogden ikke noget tingsvidne at turde udstede.

** Søren Pedersen fremæskede af KM byfoged 61 sletdaler som nu salig borgmester Jacob Sørensen i retten havde deponeret og tilbudt Niels Madsen, og da højesterets dom, i sagen ganget er, blev fremlagt, så blev samme 61 sletdaler ham leveret.

** Jørgen Andersen, sst tilholdende, på Rebekka Bechtens, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske sst, hendes vegne havde stævnet Niels Madsen, KM tolder sst, for dom og tiltalte ham for hvis omkostning, som er gjort på den proces Niels Madsen kontra salig borgmester Jacob Sørensens for højesteret havde indstævnet, og han da er tilkendt borgmester Jens Sørensens enke at erstatte. derefter blev fremlagt ommeldte højesterets dom 10/6 næstforleden, hvori Niels Madsen er tildømt at betale salig Jacob Sørensens enke alt på denne proces anvendte billig omkostning, og dernæst i rette lagde efterskrevne fortegnelse på hvis omkostning i sagen gjort er, som beløb sig 72 rigsdaler. så mødte Niels Madsen og svarede, at han ikke i dag havde noget hertil at svare, da for sine årsagers skyld blev sagen opsat 14 dage.

(2)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne ved 6 høringer lod fordele Hans Hansen skomagersvend sst for vold og overlast, han har gjort på Kirsten Erlands vinduer.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Tuesen Morsing, borger sst, hans vegne ved 6 høringer lod fordele Johanne Pedersdatter, salig Augustinus Felbereders, for 4 sletdaler og Anders Pottemager for 9 mark, som de ham skyldig er.

** Jørgen Andersen fogedsvend ved 6 høringer lod fordele Ove Andersen snedker for 2 sletdaler.

** Jørgen Andersen fogedsvend på Jørgen N soldat hans vegne ved 6 høringer lod fordele Niels Pedersen murmand sst for 4 sletdaler.

** Erik Jørgensen stadsprokurator på Søren Olufsen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet Anne, salig Johan Utrechts efterleverske sst, for dom og tiltalte hende anlangende et kornkøb efter oprettet kontrakt imellem hendes salig mand og Søren Olufsen, dateret 20/12 1655, på hvilket køb Søren Olufsen endnu skal restere 24 tønder rug. derpå blev fremlagt en bytingsdom her af tinget 30/10 1656, hvori Johan Utrecht er tildømt at forskaffe Søren Olufsen de resterende 24 tønder rug, og derefter blev fremlagt Johan Utrechts udgivne kvittering til Søren Olufsen for 100 kurantdaler på hvis korn, han har bekommet, dateret 5/3 1656. endvidere blev fremlagt Anne Tomasdatters efterskrevne indlæg, at skipper Søren Olufsen af hendes salig mand 1656 er lovligt søgt for 37 sletdaler, som rester på noget korn, som Søren Olufsen 1656 ham afhandlede, og derhos fremlagde efterskrevne kontrakt på kornet, dateret Århus hospital 30/10 1656, med påskrift om leveret korn og betaling, hvorefter blev afsagt, at efterdi Søren Olufsen tiltaler Anne Tomasdatter, salig Johan Utrechts, med hendes medarvinger efter en dom her af tinget 30/10 1656 for 24 tønder rug, da vidste byfogden ikke imod denne dom at turde kende, men tilfandt Anne Tomasdatter hendes salig mands løfte at efterkomme med resten af kornet, og Søren Olufsen pligtig er de 37 sletdaler, som han med resterer på det første korns annammelse, at betale Anne Tomasdatter og hendes medarvinger.

(5)

10/11 1670.

** Erik Jørgensen på Rebekka Bechtens, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske sst, hendes vegne lod læse og påskrive højesterets dom 10/6 1670, og da mødte Niels Madsen tolder og svarede hertil, at han allerunderdanigst erbød sig at skulle og ville rette efter denne dom.

** Jørgen Andersen fogedsvend på KM og rettens vegne til 3.ting oplyste et gråt galtsvin, hvilke godtfolk, som samme forvildede svin med rette tilhører, kunne det hos byfogden gerne igen bekomme, hvilket svin, som var et årgammelt svin, var vurderet for 2 1/2 mark.

** Jørgen Andersen fogedsvend på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne havde stævnet ung Niels Pedersen murmand borger sst for synsvidne, han agter at tage beskrevet, og synsmænd vidnede, at de 7/11 næst afvigt var til syn på de 4 boder, som Jørgen Juel har ladet opbygge bag Bispegården og beså, hvorledes Niels Pedersen murmand, som har været murerarbejdet betroet, og dog imod Jørgen Juels vilje samme sit arbejde entvigede og ikke gjorde dem færdig, som det sig burde, derved er skiltes, og da befandtes samme boder at være brøstfældige og forfærdiget som følger.

** Jens Lassen rådmand sst æskede pantevidne. Laurits Sørensen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Lassen 32 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans kålhave liggende op til hans gård, han iboer, og strækker sig fra Bartolomeus Guldsmeds have og til Karen Sørensdatters have.

** Erik Jørgensen på licentiat Nicolaus de Brobergue, residerende sst, hans vegne æskede skøde. Jens Sørensen borger sst solgte og skødede til Nicolaus de Brobergue en hans gård, liggende bag klostret ved Munkeport, næst op til salig Anders Pedersens gård på den ene side, og næst op til salig Mogens Lisbjergs byggested på den anden side, og det med samme gårds hos og tilliggende kornhave samt tilliggende gårdsavl i alle Århus vange

(6)

** Søren Jensen borger sst havde stævnet Knud Sørensen borger sst for dom og tiltalte ham for 22 sletdaler, han er ham skyldig efter hans obligation, dateret Århus 4/10 1669, og som han blev tildømt at betale.

17/11 1670.

** Søren Pedersen, tilholdende sst, på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 3/11 næst forbi kontra Niels Madsen tolder angående de omkostningspenge efter højesteretsdom, dateret 10/8 nærværende år. derimod fremlagde Niels Madsen sit efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, eftersom Niels Madsen erbyder sig efter fremlagte højesteretsdom at rette, når på den irettelagte omkostning af uvildige dannemænd bliver påkendt, da tilfindes overkøbmanden med parterne deres tiltagne uvildige mænd den fremlagte opskrift at revidere og dem imellem at midle til billighed.

(7)

** Jørgen Andersen underfoged på Mikkel Lauritsen bager borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 30/9 næst afvigt havde stævnet Jens Rasmussen, fordum borger sst nu boende i Ebeltoft, mod dom og tiltalte han for 5 sletdaler, han rester med på hans håndskrift til Mikkel Lauritsens formand salig Niels Ditlevsen, dateret 11/3 1662, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst lod for retten fremstille ledig og løs Peder Rasmussen af Yderup, som her i byens kælder er fængslet for to svin, Jens Hvas er frakommet, og Peder Rasmussen her i byen har solgt, og derfor er han stævnet her til tinget for dom. så fremæskede Jens Hvas Laurits Smed sst, som vidnede, at Didrik Lauritsen af Harlev havde bedt ham, at han ville låne ham hus til to svin, som han havde haft på torvet og ikke kunne sælge, og da lod han ham inddrive samme svin i sit hus, hvor de stod nogle dage, indtil Peder Rasmussen hentede dem, efter han havde solgt dem på Didrik Lauritsens vegne. så blev Peder Rasmussen forhørt, dog ikke anderledes vedgik, end at han efter Didrik Lauritsens begæring havde solgt samme svin, hvorfor Jens Hvas satte i rette, at efterdi Peder Rasmussen med samme svin er angrebet, og han ikke nu kan føre sin hjemmelsmand til stede, idet rygtet går, at Didrik Lauritsen for samme svin er rømt fra Harlev, hvor han boede, da formener han, at Peder Rasmussen bør som medvider i denne tyvagtige gerning Århus stift at rømme, og sig ikke mere deri at lade finde, under straf til Bremerholm, hvilket han blev tildømt.

(8)

** Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 8/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de til ham efter bevis og regnskabsbog skyldig er, hvilken gæld de enhver for sig blev tildømt at betale.

24/11 1670.

** Jens Christensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, æskede skødevidne og lod læse og påskrive efterskrevne købebrev med hr Niels Christensen Sommer, præst til Ørum og Daugård sogne, på egne så vel som hans mor Anne Pedersdatter, salig Jørgen Lauritsens forrige borger sst hans efterleverske, hendes anpart i salig Jørgen Lauritsens iboende gård her sst på Vestergade, item købebrev med Peder Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, på salig Jørgen Lauritsens to døtre Margrete Jørgensdatter og Karen Jørgensdatter, som han er forordnet formynder for, deres tilfaldne arveparter efter skiftebrev og to købekontrakter 24/6 og 4/9 1670, hvorefter Peder Nielsen Brandt solgte og skødede fra hr Niels Sommer og hans mor Anne Pedersdatter og fra sine to plejedøtre Margrete og Karen Jørgensdøtre og til Jens Vegerslev deres anparter i forommeldte gård på Vestergade, liggende næst op til Jens Sørensen Vinters gård på den ene side, og strækker sig op til Christen Jensen Basballes gård på den anden side, og det med hosliggende have strækkende sig fra gården ud til Mølleåen, samt tilliggende to gårdsavl i alle Århus vange.

(9)

** Jørgen Andersen fogedsvend på Villum Testrups vegne fik 1.ting til dele over Rasmus Nielsen murmand og Jens Bogbinder.

1/12 1670.

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged på samtlige skrædderlavets vegne havde stævnet Søren Rasmussen, født her sst, for vidner at påhøre og tilsvare, og Niels Nielsen skrædder borger sst vidnede, at på mandag var 8 dage blev Søren Rasmussen hentet til lavshuset, og da tilspurgte mestrene ham, om det var ret, at en dreng stod for retten og laden med en degen på, eftersom en svend ikke måtte gøre det, langt mindre en dreng, da tog Søren Rasmussen selv sin degen fra sin side og lagde den på oldermandens seng. derefter tilspurgte de ham, hvad han var for en, om han gav sig an for en skræddersvend, da sagde han nej, han gav sig an for en løsgænger. Søren Rasmussen mødte i rette og svarede hertil, at da mestrene sagde til ham, at det var ikke ret, at han skulle stå for åben lade med sin degen, da sagde han, at han ville nok lægge den fra sig med det skel, at han måtte tage den igen, så lagde han degenen på fødderne af oldermandens seng, da kom oldermanden straks og lagde den på himlen af sin seng, så sagde ung Niels Skrædder, lad den kun ligge der, så skal vi drikke den op for hans skyld så dyrt, som den var af sølv. Niels Nielsen mødte og benægtede, at han ikke sagde de ord.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at det er dem i al sandhed bevidst, at Anne Rasmusdatter sst ikke har villet eller formået at betale de fulde bøder for lejermål, hun har begået.

** Matias Bartels på sin principal Henrik Landgraf af Hamborg hans vegne havde stævnet Knud Hadbjerg sst for vurdering, tilbud, opsigelse og dom, som han agter over ham at forhverve efter

pantebrev og derefter gjort udlæg og højesteretsdom. endvidere havde stævnet salig Hans Hansens efterleverske med børn og lovværger, samt Christen Jensen Basballe med hans søn Jens Christensen, om de nogen betaling har at fordre efter salig Hans Hansen. så fremstod vurderingsmænd og fremlagde deres skriftlige efterskrevne vurderingsforretning, at de 25/11 1670 vurderede den ejendom, som er 10 binding hus ud til gaden med tilliggende kålhave, som Knud Nielsen Hadbjerg tilhørte og påboet har, liggende imellem Niels Poulsen og Edel Nielsdatter deres gårde, som de vurderede for 250 sletdaler, og videre vidnede, at de 2.dagen derefter var hos Knud Hadbjergs hustru og opsagde samme pant og tilbød ham det inden 2 solemærker at indløse.

(10)

** Jørgen Andersen på Villum Testrups vegne fik 2.ting for dele over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Jens Hvas ridefoged på samtlige salig Frands Jensens efterladte børns og arvingers vegne havde stævnet Maren Pedersdatter, salig Jens Pedersens efterleverske sst, for dom og hende tiltalte for 85 sletdaler, som er den første termin forfalden af de 170 sletdaler, hun til salig Frands Jensens arvinger for deres halve skude var skyldig, som han formente, at hun burde at betale. da for sine årsagers skyld blev sagen opsat 14 dage. Niels Jensen af Elsted på sin mors vegne begærede genpart.

8/12 1670.

** Villum Testrup fik 3.ting for dele over de personer med 1.ting er forfulgt.

15/12 1670.

** Jørgen Andersen underfoged på skipper Rasmus Pedersens vegne havde stævnet Peder Christensen i Kvottrup for tilbud og vurderingsvidne på en pantsat sølvkande, som vejede 23 lod, og han fremviste samme sølvkande og findes efterskrevne bogstaver og årstal CCD PCS AND indelukket i to våben item årstal 1641, og tilbød ejermanden Peder Christensen den at indløse.

** Matias Bartels på Henrik Landgraf af Hamborg hans vegne havde stævnet Knud Hadbjerg sst for dom og tiltalte ham for 416 sletdaler med rente, som hans gård er pantsat for, og Henrik Landgraf ved højesteretsdom for sin gældsfordring hos salig Hans Hansen er tilkendt i betaling at annamme, som han formener, han bør at betale eller gården efter vurdering ham som ejendom at følge. derpå blev afsagt, så efterdi pantet er Knud Hadbjerg tilbudt inden 2 solemærker at indløse, og samme tid ikke er forløben, er sagen opsat 6 uger.

22/12 1670.

(11)

** Søren Pedersen fuldmægtiget for Rebekka Bechtens, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske sst, havde stævnet Morten Madsen, sitzhaftig i Ry, og leveret hans hustrus søster en kopi, for dom og tiltalte ham, for han ikke har indstillet sig med betaling for 120 tønder havre, som salig Jacob Sørensen sst har lånt ham 1666, hvilke penge hun formener, han bør hende at betale.

derpå blev fremlagt to Morten Madsens efterskrevne missiver dateret 15/8 og 3/10 1667, hvorefter han blev tildømt sin gæld at betale inden 15 dage.

** oberst Hans Friis til Clausholm hans delefoged Anders Rasmussen i Ristrup på sin herres vegne med opsættelse her af tinget 10/11 sidst afvigt havde stævnet Jens Jacobsen, borger sst, og hans medkonsort Rasmus Jensen Elkær, tilholdende sst, mod dom og tiltalte dem for en sum penge, de på deres oprettede kontrakt om kornkøb resterer med, som han formener, de inden 3 solemærker bør at betale skadesløs. derpå fremlagde Anders Rasmussen efterskrevne kopi af den oprettede kontrakt, dateret Århus 6/12 1669, angående køb af 400 tønder rug og 600 tønder byg, hvorefter blev afsagt, så eftersom velb Hans Friis har stævnet Jens Jensen og Jens Jacobsen med en originalkontrakt på et parti korn, de den gode mand forleden år skal have afhandlet, så efterdi med fremlagte kopi bevises, at Jens Jacobsen og Rasmus Jensen har originalkontrakten til sig annammet, da vides ikke rettere heri at kende, end Rasmus Jensen og Jens Jacobsen jo bør originalkontrakten straks at fremvise, og om den befindes så lovlig, som forordningen tilholder, da er de derefter pligtig den at indfri og betale så meget korn, som de til velb den gode mand med resterer inden 15 dage med billig anvendt omkostning.

(12)

** Rasmus Pedersen Teglgård på Baltser Blikmagers vegne fik 1.ting over Anders Kleinsmed for 3 mark resterende væveløn.

(13)

** i Jesu navn 1671.

12/1 1671.

** Søren Pedersen, tilholdende her sst, på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske, hendes vegne havde stævnet Palle Nielsen i Herst, birkefoged til Lisbjerg birketing, Niels Jensen tingskriver sst og Jacob Pallesen i Herst tinghører på Lisbjerg birketing 7/12 og i lige måde havde stævnet de 8 mænd til tinget samme dag for vidner, hun agter at forhverve, og efterskrevne vidnede, at de 7/12 var til stede på Lisbjerg birketing, og da så og hørte de, at Søren Pedersen frembød sig i rette at svare imod Poul Knudsens vidner og begærede at måtte få sine dokumenter, som var en højesteretsdom med videre, indført, hvilket blev ham nægtet af fogden Palle Nielsen.

** Søren Rasmussen Elev i Kasted som sagvolder på sine egne vegne samt Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Sørensen i Kasted for klage, syn, vidner, sandemands opkrævelse og tov angående sår og skade, Jens Sørensen skal have tilføjet Søren Rasmussen, og Søren Rasmussen gav last og klage på Jens Sørensen for overvold, han har gjort ham her udenfor byen i købings frihed 9/12 sidst forleden, og lyste ham derfor et fuldt vold til, og han på sine egne og Jørgen Andersen på KM og byens vegne kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed.

** Mikkel Lassen, borger sst, æskede afkald. Peder Pedersen Spørring, borger sst, gav Mikkel Lassen et fuldt afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som Peder Pedersen Spørrings hustru Edel Nielsdatter arveligt kan være tilfaldet efter hendes salig far og mor samt efter salig Peder

Pedersen i Skanderborg, og takkede Mikkel Lassen for rigtig jævning, skifte og deling samt værgen og formynderskab.

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen, KM tolder sst, hans vegne havde stævnet Jacob Lauritsen, møller i Århus mølle, for dom og i rette lagde efterskrevne beskikkelse til Jacob Lauritsen møller angående rentemester Henrik Müllers landgildekorn og andet, som Niels Madsen har ladet toldfri passere, men da han allerede har anmodet Jacob Lauritsen, at han ville betale samme told, men intet svar bekommet, så ved disse to mænd begærer han svar, enten han samme told på sin principals vegne vil betale eller ikke, dateret Århus 3/12 1670, og på denne beskikkelse havde Jacob Møller givet til svar, at han havde leveret skipperen hvis told, som han var blevet krævet. dernæst blev i rette lagt Niels Madsens efterskrevne indlæg, hvori han sætter i rette og formener, at Jacob Møller bør at betale provinstold af hvis gods, han har udskibet til København og angivet at være rentemester Henrik Müllers af hans bønders landgilde, hvorpå han begærede dom. så mødte Jacob Møller ikke til genmæle, da for sine årsagers skyld blev sagen opsat 14 dage.

(14)

** Søren Pedersen, tilholdende sst, på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske sst, havde til hans logement sst stævnet Heide Heidesen, købmand af Amsterdam i Holland, for dom og tiltalte ham for et maltkøb på 86 tønder, som han straks til Holland har ladet overskikke, uanseet der på betalingen rester 73 rigsdaler, og hun formener, at han bør betale samme sum med rede penge uden videre ophold eller og derfor lide nam og udlæg, og hvis betaling ikke til fulde skal deraf være at bekomme, da hans person så længe at være under arrest her på stedet, indtil alt bliver fyldestgjort, hvilket han blev tildømt.

(15)

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged på samtlige salig Frands Jensens arvingers vegne med opsættelse her af tinget 1/12 næst afvigt kontra Maren, salig Jens Pedersens sst, og Jens Hvas i rette lagde Maren, salig Jens Pedersens, og hendes søn Mikkel Jensens udgivne obligation, dateret Århus 18/7 1670. herimod at svare mødte Niels Jensen i Elsted på sin mor Maren Pedersdatters vegne og i rette lagde efterskrevne indlæg, hvori hun begærer af KM byfoged, at han vil anse en fattig enkes vilkår og elendighed samt faderløse børn og formener, at Jens Hvas og hans medarvinger bør at træde til deres skude igen, om de ikke vil betro hendes søn, til han har tjent noget med omtalte skiberum, for Jens Hvas har endnu bekommet hver skilling, som hendes søn har fortjent dermed. derefter blev afsagt, så efterdi Maren salig Jens Pedersens, som forlover for sin søn Mikkel Jensen, har tilforpligtet sig at betale salig Frands Jensens arvinger for den salig mands førende skudes part 170 sletdaler, da vides ikke imod jyske lovs 2.bogs 65.kapitel, som tillader enker for penge at være borgen, at kunne kende, men Maren salig Jens Pedersens pligtig er at betale den forfaldne termin med rente og omkostning.

** Søren Rasmussen, født i Århus, med opsættelse her af tinget 1/12 næst afvigt havde stævnet Frands Skrædder på Guldsmedegade, oldermand for skrædderlavet, med sin hossidder på menige skrædderlavets vegne mod dom og tiltalte dem, for de har skikket bud efter ham i hans mors hus, hvorefter han kom til dem i deres lavshus, hvor de fratog ham hans degen, som de endnu hos sig beholder, og derforuden forhvervet tilladelse at sætte ham i kælderen, som for godtfolks forbøn ikke blev fuldbragt. derimod blev fremlagt et tingsvidne her af tinget 1/12 1670, hvorefter blev afsagt, at eftersom med tingsvidne bevises, at Søren Rasmussen selv sin degen fra sig lagde, herhos

fremlægges en gammel vedtægt, dateret Århus 8/10 1642, på 23 artikler, som borgmester og råd efter KM forordning har meddelt skrædderlavet, og meddeles i 15.artikel, at alle svende og drenge skal søge herberget med deres byndel, og dersom de sig andre steder opholder, efter de er advaret, da må de anklages og angribes, så efterdi samme artikler er samtykket af borgmester og råd, før Christian 4.reces i trykken er fremkommet, og ikke siden af magistraten efter recessen revideret, da vides ikke i denne post at kende, men den for deres velvisheder til påkendelse indfinder.

(16)

** Baltser Blikmager fik 2.ting for dele over Anders Cudo, som med 1.ting er forfulgt.

19/1 1671.

** Rasmus Nielsen Brændevin, borger sst, æskede stokkenævnsvidne, og efterskrevne 24 borgere vidnede, at Rasmus Nielsen er født og båret her i Århus, hans far var salig Niels Jensen Brændevin, forrige borger sst, og hans mor er Inger Pedersdatter, og har Rasmus Nielsen skikket og forholdt sig ærligt, kristeligt og vel.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne lod ved byens tjenere ledig og løs fremstille Jørgen Mikkelsen Broch, barnfødt her i byen, som i byens kælder og fængsel var indsat, formedelst han har slået sin stedmor og ilde forligtes med sin far. så lovede og til forpligtede han sig ikke efter denne dag at slå sine forældre eller dem i utilbørlige måder omgås eller lade sig finde i slagsmål med nogen anden, under straf til Bremerholm, såfremt sligt befandtes.

(17)

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og rettens vegne klageligt gav til kende, som det noksom er godtfolk bevidst, at et spædt drengebarn er fundet dødt 8/1 næst afvigt, lyste derfor dets bane, og kaldte 1.kald på sandemænd sst og advarede dem i dag 6 uger at møde at gøre deres ed og tov i denne sag.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne item Jens Zachersen slagter sagvolder æskede vidne. for retten stod Jens Zachersen og gav last og klage over Niels Skomagersvend og Hagen Skomagersvend for vold, sår og skade, de skal have tilføjet ham 11/1 næst forleden til Anne, salig Hans Lassen skomagers, lyste dem derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder deres ed og tov at gøre.

** Søren Pallesen skomager og Peder Spørring i rette lagde og lod læse og påskrive et opbudsvidne på salig Mikkel Kvottrups børns tilhørende ejendom, som de har under værgemål, og nu på samme måder opbød til købs og leje.

** Baltser Blikmager 3.ting over Anders Cudo for dele.

** Villum Rasmussen Testrup med opsættelse her af tinget 1/12 næst afvigt havde stævnet Mikkel Jensen, barnfødt i Beder, og forrige tjenende Villum Rasmussen Testrup, og tiltalte ham for han 16/10 næst afvigt er gået fra ham af hans tjeneste, eftersom han 7/9 næst tilforn er kommet til Villum Testrup, og havde Mikkel Eriksen Loft i Østerby med sig, og da fæstede sig med ham for et helt år, og han satte i rette, om han ikke bør at komme til stede og tjene sin lovede tid ud eller betale

en anden i sit sted, hvorpå Mikkel Jensen blev tildømt at betale så meget, som et halvt års løn kan beløbe, halvparten til Villum Testrup og halvparten til KM.

26/1 1671.

** Niels Nielsen skrædder lod læse og påskrive et opbudsvidne på salig Mogens Jensen skrædders børns tilfaldne ejendom og gods, som han er formynder for, dateret 14/1 1669, og det i lige måder opbød til købs eller leje.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne, item Søren Elev i Kasted sagvolder på sine egne vegne stod for retten og kaldte 2.kald på sandemænd sst i dag 4 uger at gøre deres ed og tov imellem Søren Elev og Jens Sørensen i Kasted angående vold.

3/2 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. synsmænd vidnede, at de 16/1 næst afvigt var syn til Jens Jensen af Grundfør hans døde legeme, som samme dag blev fundet liggende uden byen for Studsgade, og da så de ikke på hans ganske legeme nogen skade eller sår, som kunne være årsag til hans død, men det lod sig anse, at han af afmægtighed i sin svaghed i mørket skal være omkommet.

(18)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger gør deres ed og tov om det spæde barns død, som her i åen er fundet druknet.

** Jørgen Andersen underfoged kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger gør deres ed og tov over Hagen og Niels Skomagersvende for sår og skade, de har gjort Jens Zachersen.

** Peder Mogensen, tjenende velb Jørgen Friis, som sagvolder på sine egne vegne item Jørgen Andersen på KM og Århus bys vegne æskede vidne. for retten stod Peder Mogensen og gav last og klage over Rasmus Jensen på Rosengade for overlast, vold og skade, han har gjort ham 25/1 næst afvigt, og han og Jørgen Andersen lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder i denne sag at tove og sværge.

** Jørgen Andersen 1.ting for dele over Jørgen Tomasen friskuster for 9 mark han Peder Tomasen skyldig er.

** Jørgen Andersen underfoged på Oluf Hansen Grønbæk, borger og handelsmand sst, hans vegne lod læse et landstings varselsvidne at Viborg landsting 21/12 1670, hvormed blev stævnet alle afgangne Hans Grønbæk, forrige borger i Århus, og hans salig hustru samtlige deres arvinger og kreditorer at møde i stervboet til skifte og deling ---- 6 uger, som deres efterladte søn Oluf Hansen Grønbæk borger sst agter at lade holde.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Lassen rådmand sst hans vegne havde stævnet Henrik Sørensen Molbo borger sst for vurderings og tilbudsvidne, og vurderingsmænd vidnede, at de i Jens Lassens hus havde vurderet 4 kister tobak, som han havde i pant af Henrik Molbo, som vejede 653

pund, hvoraf de vurderede den halve part for 8 skilling pundet, og den anden halve part for 12 skilling pundet.

** Niels Pedersen skriver til Hovlbjerg herred og Hagsholms birketing på Tomas Jensen boende i Erslev, velb rentemester Mogens Friises ridefoged til Løjstrup, havde stævnet Rasmus Jørgensen borger sst og tiltalte ham efter hans fremlagte obligation, dateret Århus 18/11 1670, udgivet til Tomas Jensen lydende på 31 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Niels Pedersen på Tomas Jensens vegne havde stævnet Jens Andersen, skipper, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for en håndskrift lydende på 23 rigsdaler af Envold Stabel, barnfødt i Trondheim, udgivet til Tomas Jensen, dateret Randers 7/2 1668, som til Jens Andersen 5/3 1668 skal være leveret, og som han lovede at tage med sig til Norge og der gøre anfordring om pengene, hvilket ikke er sket, og formente at Jens Andersen pligtig er enten at levere samme håndskrift tilbage, eller også dens kapital inden 15 dage at betale. så mødte ingen på Jens Andersens vegne til genmæle, da for sine årsager blev sagen opsat 6 uger.

(19)

** Jørgen Andersen underfoged på Evert Fastelirch, borger til Lübeck, hans vegne havde stævnet Henrik Sørensen Molbo, borger sst, for dom og tiltalte ham for 86 mark lübsk, som han efter hans efterskrevne udgivne skadesløsbrev, dateret Lübeck 7/12 1666, er skyldig blevet, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på skipper Rasmus Pedersen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 15/12 forleden havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til ham efter håndskrifter og hans egne og hans salig bror Simon Pedersens regnskabsbøger skyldig er, hvorefter enhver for sig blev tildømt sin gæld at betale.

(20)

9/2 1671.

** Poul Knudsen af Gravengård æskede dom efter en skriftlig stævning over Rebekka, borgmester Jacob Sørensens, dateret 2/2 næst afvigt, men efterdi den fremlagte stævning ikke bevistes så lovlig at være forkyndt, vidste byfogden derfor intet lovmål efter den at udstede.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne item Søren Elev i Kasted sagvolder æskede vidne, og synsmænd vidnede, at de 11/12 næst afvigt var syn til Søren Rasmussen Elev af Kasted og da havde han blodige sår i siden af hans hoved, pande og næse, som han beskyldte Jens Sørensen, som boer i gården hos ham, at han uden byen havde gjort ham samme skade.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne gav klageligt til kende, hvorledes nu salig Peder Sørensen af Beder 21/1 næst afvigt er nedfaldet af en trappe i gården til Mikkel Lauritsen skipper og borger sst, og derfor fået sin død, og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder deres ed og tov at gøre. varsel til salig Peder Sørensens brødre, nemlig Jacob Sørensen af Krekær, Rasmus Sørensen af Storenor og Frands Sørensen af Fløjstrup.

** Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, æskede skøde. for retten fremkom Søren Mikkelsen Pøl, Mads Christensen og Niels Mikkelsen, formyndere for salig Laurits Friskusters børn, nemlig Margrete Lauritsdatter, Maren Lauritsdatter og Karen Lauritsdatter og fremlagde borgmester og råds efterskrevne tilladelse til at sælge børnenes tilfaldne anpart i deres salig fars gård, idet formynderne beklager sig ikke at kunne forrente den, idet den er meget brøstfældig, hvorefter de solgte og skødede børnenes tilfaldne parter i deres salig fars gård, liggende bag klostret, til Christen Jensen Basballe og hans arvinger.

** Peiter Jessen farver borger sst æskede skøde. Jens Hansen på sin husbond borgmester Jesper Nielsen Hutfelds vegne i rette lagde efterskrevne fuldmagt, hvormed Peder Jacobsen, hendes dronninglige majestæts husfoged på Nykøbing slot i Falster, giver Jesper Hutfeld fuldmagt til at sælge den gård, som efter kommissariernes lodseddel er gjort ham til udlæg efter salig Niels Mogensen, fordum borgmester i Randers. derpå blev fremlagt købebrev på samme gård, dateret Nykøbing 10/10 1670, hvorefter Peder Hansen solgte og skødede fra Peder Jacobsen og hans arvinger og til Peder Jensen farver ommeldte gård, liggende på Møllestien, og strækker sig fra Anders Lauritsens gård og boder på den ene side og op til fornævnte Anders Lauritsens kornhave på den anden side.

(21)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne æskede vidne. synsmænd vidnede, at de 22/1 næst forhen i to af sandemændenes overværelse var til syn til salig Peder Sørensen af Beder, som 21/1 er nedfaldet af en trappe i Mikkel Lauritsens gård, og 2.dagen derefter er død, og da så de, at han havde en stor skade i hans hoved, som blev undersøgt af mester Gert Badskær, da var hullet så stort, at han kunne stikke sin finger ind gennem hullet, og syntes dem samme skade at have været årsag til hans død.

** Jørgen Andersen 2.ting for dele over Jørgen Tomasen på Peder Tomasens vegne.

16/2 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og rettens vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder at gøre deres ed og tov om det spæde barns bane, som er fundet druknet i åen.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderens vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder deres ed og tov at gøre over Hagen og Niels Skomagersvende for vold, sår og skade, de har gjort Jens Zachersen sst.

** Jørgen Andersen på KM, Århus by og sagvolderens vegne kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger møder deres ed og tov at gøre over Rasmus Jensen på Rosengade for vold, sår og skade, han har gjort velb Mogens Friises tjener Peder Mogensen.

** Jørgen Andersen på Peder Tomasens vegne 3.ting til dele over Jørgen Tomasen.

** Erik Jørgensen fik 1.ting for dele over Maren Rasmusdatter for 2 sletdaler til Oluf Tomasen i Hadsten.

23/2 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderens vegne havde stævnet Rasmus Jensen på Rosengade for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede, at de i går var 5 uger, da kom Peder Mogensen gående ind i Rasmus Jensens forstue med et stob, og da hørte de, at han sagde, er det her frøndtlig Rask boer, og så gik han ud på gaden igen, og da slog Rasmus Jensens hustru en ildske efter ham, og i det samme tog Peder Mogensen ildskeen og kastede den efter Rasmus Jensens hustru igen, og derefter tog Rasmus Jensen ildskeen og slog Peder Mogensen et slag dermed og sagde, gid der fare en djævel i dig, hvorfor kalder du mig øgenavn. Søren Mikkelsen Pøl vidnede, at derefter kom Peder Mogensen ind i hans hus, og begærede at købe et stob øl og klagede sig, at Rasmus Jensen havde slået ham, og da spurgte Søren Pøls hustru, hvorfor slog Rasmus dig, da svarede han, for jeg kaldte ham frøndtlig Rask, da svarede hun, kald ham sit rette navn, det er smukt at kalde folk, som de hedder. derefter vidnede synsmænd at de 25/1 næst afvigt var de til syn til Peder Mogensen, og da klagede han, at han var slået på sin venstre skulder, dog kunne de ikke se nogen sår eller skade på ham.

(22)

** Poul Knudsen af Gravengård havde stævnet salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske Rebekka Bechten og børn for dom, æskning og vidner at tage beskrevet, men efterdi hendes tilforordnede lovværge ikke var stævnet, da vidste byfogden ikke noget lovmål imod hende at udstede, før hendes lovværge derfor bliver lovligt med hende og de pårørende citeret.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne æskede vidne. for retten fremkom Anne Pedersdatter, Niels Jacobsens sst, og vidnede, at den 8/1 næst forbi om søndag morgen, der det ringede til højmesse, da hun udgik i haven til Niels Hansen Præsts tvættested og kom ned til åen, da blev hun var noget at ligge i åen, da råbte hun til Niels Hansens hustru Johanne Simonsdatter sigende, se her Johanne, hvad må det være her ligger, og som hun da gik derhen, da svarede hun oh ve oh ve, det er et barn. Anne Rasmusdatter, Laurits Skovsens, vidnede det samme. derefter vidnede synsmænd, at de fornævnte dag var at syne samme barn, og da syntes dem, at halsen var sønderbrudt derpå, og der syntes som det havde et knivslag i den venstre aksel.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne item Søren Rasmussen Elev i Kasted sagvolder begærede oplæst klage, kalds og synsvidner, hvorefter Søren Rasmussen som tilforn beskyldte Jens Sørensen af Kasted for hans sår og skade, hvorimod Jens Sørensen fremlagde efterskrevne sit skriftlige svar, at Søren Rasmussen ikke kan bevise, at han har gjort ham nogen skade eller har haft nogen klammeri med ham, og derefter ved ed og oprakte fingre benægtede han at have tilføjet Søren Rasmussen nogen skade, hvorefter blev afsagt, da efterdi Jens Sørensen ved ed benægter ikke at have gjort Søren Rasmussen sår og skade, og Søren Rasmussen samme sin sigtelse ikke med hosværende vidnesbyrd beviser, da sees ikke nødvendigt sandemænd i denne sag nogen fylding at påsætte, men Jens Sørensen for den tiltale fri at være.

(23)

** Jørgen Andersen underfoged på Peder Tomasen borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Jørgen Tomasen skomager sst for 9 mark, han ham skyldig er.

** Jacob Mikkelsen borgmester sst æskede afkald. Erik Jørgensen stadsprokurator fremstod med fuldmagt af Jens Andersen, skipper og borger sst, dateret Århus 11/6 1670, hvori han fuldmægtiger

Erik Jørgensen at give Sidsel Nielsdatter afkald og kvittering for hvis, Jens Andersen så vel som hans plejesøn Mikkel Lauritsen Brun arveligt er tilfaldet efter hendes forrige salig husbond Peder Sørensen rådmand sst. item i rette lagde efterskrevne fuldmagt af Jens Andersen, borger i Kalundborg, hvori han i lige måde fuldmægtiger Erik Jørgensen at give Sidsel Nielsdatter borgmesters afkald og kvittering for hvis, Jens Andersen på sin hustrus vegne er arveligt tilfaldet efter salig Peder Sørensen, dateret Århus 29/10 1669. så stod for retten Erik Jørgensen på Jens Andersen, borger og skipper sst, og hans plejesøn Mikkel Brun så og på Jens Andersen, borger i Kalundborg, samtlige deres vegne, og dernæst fremstod for retten Erik Tomasen studiosus boende sst, Oluf Christensen, borger og handelsmand sst, og Jacob Lauritsen møller, residerende i Århus mølle, som alle gav Jacob Mikkelsen på sin hustru Sidsel Nielsdatter hendes vegne afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som Jens Andersen på sine egne og sin plejesøns vegne, Jens Andersen af Kalundborg på sin hustrus vegne, Erik Tomasen på egne vegne, Oluf Christensen og Jacob Lauritsen på deres hustruers vegne efter salig Peder Sørensen, forrige rådmand sst, arveligt er tilfaldet.

** Las Jensen af (blank) på sin farbror Niels Lassen, borger og skomager sst, i rette lagde efterskrevne forening og kvittering imellem Søren Rasmussen af Kolt på hans hustrus vegne og Niels Lassen skomager som melder, at de om hvis arv og gods, som Søren Rasmussen på sin hustru Anne Hansdatters vegne arveligt kunne tilfalde efter Niels Lassens salig hustru Anne Frandsdatter, efter derom af øvrigheden forrettede registrering og vurdering, var venligt forligt, og nu stod for retten Søren Rasmussen af Kolt og gav Niels Lassen skomager afkald og kvittering for al hvis arv, Søren Rasmussens hustru Anne Hansdatter arveligt kunne tilfalde efter Niels Lassens salig hustru Anne Frandsdatter.

(24)

** Dines Nielsen skipper borger sst æskede skøde. Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged sst fremlagde efterskrevne fuldmagter fra hans svogre, og derefter solgte og skødede fra Jens Frandsen borger i Horsens og hans søskende Gertrud Frandsdatter og Anne Frandsdatter, som han er værge for, Peder Pedersen af Fredericia og hans hustru Mette Frandsdatter, Anders Frandsen studiosus, så og Jens Andersen Hvas og hans hustru Karen Frandsdatter og Peder Eriksen, boende i Skovsgård, og hans hustru Maren Frandsdatter, samtlige salig Frands Jensen, forrige skipper og borger i Århus, hans arvinger og til Dines Nielsen og hans hustru en deres gård, som de arveligt er tilfaldet efter salig Frands Jensen, og som han tilforn har iboet, liggende på Fiskergade, næst op til Anders Lauritsens iboende gård på den ene side og strækker sig op til Jacob Mikkelsen skippers iboende ejendom på den anden side, og det med samme gårds hosliggende kålhave strækkende sig lige med gården ud fra adelgaden ned til åen.

** Rasmus Pedersen prokurator sst havde stævnet Helle, salig hr Svend Arbos efterleverske sst, for doms fornyelse og tiltalte hende for 15 sletdaler, som hun ham skyldig er efter forhvervet dom her af bytinget 16/12 1669, og nu blev hun tildømt sin resterende gæld at betale.

** Niels Knudsen borger sst havde til Jens Frandsen nu salig hans efterladte enkes, hvor han sidst havde sin bopæl, stævnet Christen Pedersen Balle for gældsdom og tiltalte ham for 40 sletdaler, han er ham skyldig blevet for flæsk, han ham afkøbt har, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Tomas Lorentz Creützenberg, borger til Amsterdam, hans vegne med opsættelse her af tinget 16/2 næst afvigt havde stævnet Søren Olufsen, skipper borger her sst,

for dom og tiltalte ham for en sum penge, som skulle have været betalt til 10/1 1657 ifølge hans efterskrevne håndskrift, dateret Amsterdam 10/10 1656, hvorpå resterede 176 gylden, som han blev tildømt at betale inden 3 solemærker.

(25)

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder sst hans vegne med opsættelse her af tinget 12/2 næst afvigt i rette lagde Jacob Lauritsens efterskrevne angivende seddel, at han med skipper Søren Jensen af Ebeltoft har udskibet 40 tønder rug og 90 tønder havre, som er rentemester Müllers gods og agter dermed til København, dateret Århus 7/4 1669, og derefter fordrede endelig dom. derimod blev fremlagt Jacob Lauritsens efterskrevne indlæg, hvori han spørger, om Niels Madsen lader nogen skipper passere efter en angiven seddel, med mindre der er penge hos, hvilket han endnu ikke har fornemmet at skal være sket, tolden har han betalt, så hvis Niels Madsen har noget at restere på sin told, så bør han søge skipperen derfor. derpå blev afsagt, så efterdi bevises, at omtvistede provinstold er givet tolderen til antegnelse i hans regnskaber, hvilket Jacob Møller har angivet med hans angivelses seddel, så vidste byfogden ikke rette heri at kende, end han jo bør betale provinstolden, som er halvsyvende rigsdaler, inden 15 dage til Niels Madsen tolder.

** Erik Jørgensen 2.ting for dele over Maren Rasmusdatter.

2/3 1671.

** Hermand Kirchoff på Rebekka, salig borgmester Jacob Sørensens, hendes vegne havde stævnet Poul Knudsen af Gravengård for vidne, æskning og dom. da svarede han, som stod udenfor tinget, at når han blev lovligt stævnet, ville han svare dertil, hvorefter blev afsagt, at efterdi Poul Knudsen er en udenbys mand, og der kun er afhjemlet 8 dages varsel, vidstes ikke noget lovmål i dag mod ham at udstede, før varsel sker så lovligt, som det sig bør.

** Poul Knudsen af Gravengård havde stævnet Rebekka, salig borgmester Jacob Sørensens, med hendes lovværge for æskning, vidner og dom, og nu æskede han sine regnskaber, som han til salig borgmester Jacob Sørensen havde indleveret til at fyldest gøre en bytingsdom her af tinget 26/8 1669, så vel som landsdommeres konfirmering af Viborg landsting 18/1 1671, så vel som hans gods og tøj, som er arresteret og beseglet i hans logement, som da var til Jens Hvasses her sst, hvorefter han begærede 1.ting til æskning. Hermand Kirchoff på enkens vegne formente, at Poul Knudsen ikke kunne æske sit gods og tøj af arrest, så længe KM egen arrest på hans person lå udstedt, hvortil Poul Knudsen svarede, at han havde tilbudt borgmesteren rede penge, om han noget kunne bevise, at Poul Knudsen havde oppebåret af hans restants, hvorefter 1.ting blev udstedt.

(26)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne æskede vidne, og Peder Baltsersen vidnede, at 11/1 næst afvigt kom Jens Zachersen og Niels Ovesen i klammeri og tog fat på hinanden, og da gik Hagen til og ville skille dem ad, og Hagen Skomagersvend fremkom og ved ed nægtede, at han ikke havde slået eller gjort Jens Zachersen de sår og skade, som synsmænd har omvidnet. derpå blev opnævnt to mænd, som blev pålagt at fylde sandemænd til at gøre deres ed og tov og at skelne mellem bonden og kongen, og efter der var sat fyldning på sandemændene, gjorde de deres ed og tov således, eftersom bevises og erfares af klage og synsvidne, at Jens Zachersen har haft blodige sår og skade, hvorfor han har sigtet Niels Ovesen og Hagen (blank) skomagersvende,

og nu erfares af Peder Baltsersens vidne og Hagen (blank) benægtelse, at Niels Ovesen alene har gjort samme sår og skade, da bede vi så sandt hjælpe os Gud, vi ikke vide ham for samme voldssag at befri, men ham tilfinder at bøde for samme sår et fuldt vold til KM, byen og sagvolderen efter loven, og Hagen derfor fri at være.

(27)

** Rasmus Jensen borger sst havde stævnet velb Jørgen Friis til Lindholm for vidner, Rasmus Jensen agter at forhverve, om han ville have noget dertil at svare, og videre havde stævnet Peder Mogensen, tjenende Jørgen Friis, for vidner, og efterskrevne vidnede, at 25/1 næst afvigt kom Peder Mogensen og oplukkede Rasmus Jensens stuedør og spurgte 4 gange, om det var her frøndtlig Rask boede, og derefter gik han til Søren Mikkelsens hus, og da han udkom derfra, da hørte de, at Søren Mikkelsens kone sagde til ham, du skal forliges vel med alle folk og ikke kalde nogen øgenavn.

** Jørgen Andersen underfoged på Peder Mogensen sagvolders så og KM og byens vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder deres ed og tov at gøre imellem Rasmus Jensen og ham.

** Jørgen Andersen på KM og rettens vegne fremæskede sandemænd deres ed og tov at gøre om det lidet barn, som her i åen er fundet død, så fremkom sandemændene og berettede, at de af yderste flid har søgt, spurgt og ransaget efter hvem dets barnemor og drabsmand har været, og det ikke hid indtil har kunnet få at vide, ville de endnu videre ransage derefter, og begærede at sagen i 6 uger måtte opstå, hvilket blev samtykket.

** Jørgen Andersen på Anders Tomasens vegne fik 1.tings dele over Søren Rasmussen i Kasted for 2 sletdaler.

** Erik Jørgensen 3.ting over Maren Rasmusdatter udstedt.

9/3 1671.

** Poul Knudsen af Gravengård æskede 2.ting angående sine regnskaber af Rebekka, salig borgmester Jacob Sørensens, hvilket blev udstedt.

** Tomas Iversen felbereder borger sst æskede afkald. for retten fremstod Christen Rasmussen felberedersvend sst, Margrete Madsdatter, Rasmus Rasmussen KM toldbetjent i Lervigen i Norges, på hendes husbonds vegne, Maren Rasmusdatters trolovede fæstemand Christen Sørensen, felberedersvend sst, samtlige salig Gertrud Rasmusdatter fornævnte Tomas Iversens hustrus arvinger og gav deres stedfar Tomas Iversen afkald for at hvis arv og gods, de efter deres salig mor Gertrud Rasmusdatter arveligt kunne tilkomme, dog forbeholder de dem hvis pretentioner, de formener sig at have og være berettiget i den stampemølle, som deres stedfar har ladet opbygge på de herrer Marseliers ejendom og af dem i fæste har.

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged på hr Oluf Knudsen, sognepræst til Saksild og Nølev sogne, hans vegne æskede vidne efter pant. for retten fremstod Dines Nielsen, skipper og borger sst, og bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Oluf Knudsen 200 sletdaler, og derfor pantsætter ham en hans gård, som han af salig Frands Jensens arvinger afkøbt har, og fra hr Oluf hermed indløst det pantebrev, salig Frands Jensen ham derpå givet har. samme gård er beliggende

her i Århus, næst op til Anders Lauritsens iboende gård på den ene side, og strækker sig op til Jacob Mikkelsens ejendom, han iboer, på den anden side på Fiskergade, efter derom pantebrevs videre udvisning i pantebogen folio 1 findes ord fra andet indført.

(28)

** Jørgen Andersen på KM og rettens vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 2 uger møder deres ed og tov om salig Peder Sørensen af Beder hans død og bane at gøre.

** Christen Jensen byskriver æskede 1.ting til dele over salig Jens Pedersens enke Maren Pedersdatter for 15 mark.

** Erik Jørgensen på Gertrud, salig Jørgen Hansens, og hans arvingers vegne fik 1.ting til dele over Peder Hyrde i Tinning, Peder Madsen sst og Mads Mikkelsen i Skivholme for gæld.

** Erik Jørgensen på Søren Sørensens vegne fik 1.ting til dele over Jens Sørensen af Dejret for 2 sletdaler.

** Jørgen Andersen for Tomas Mikkelsen fik 1.ting til dele over Peder Jensen Bonde for 4 sletdaler som er resterende agerleje.

** Hermand Kirchoff på Rebekka Bechtens vegne æskede 1.ting til æskning over Poul Knudsen landstingsdom 16/1 sidst afvigt at fyldest gøre, som blev udstedt.

** Erik Jørgensen på Oluf Tomasen sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Maren Rasmusdatter for 2 sletdaler, hun ham skyldig er efter hans indlægs formelding.

** Hans Hansen Riber på Gertrud Nielsdatter, mester Niels Krogs, til 4.ting lod læse og påskrive efterskrevne landstings varselsseddel af Viborg landsting 10/1 næst forleden, hvormed blev stævnet alle salig borgmester Christen Jensen af Århus hans efterladte arvinger og kreditorer for registrering, vurdering og skifte, som hans efterladte hustru Gertrud Nielsdatter agter at lade holde i den salig mands bo den dag 6 uger, og da enhver efter likvidation at annamme hvis, de med rette kan tilkomme.

** Erik Henriksen, velb Hans Friis til Clausholm hans fuldmægtig, havde stævnet Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske, med hendes børn og lovværge og tiltalte hende for 90 rigsdaler med rente deraf fra 27/10 1667 til dato efter hendes salig mands efterskrevne obligation til Peder Holmer, rådmand i København, hvilken obligation er transporteret og overdraget til den gode mand. på begæring blev sagen opsat 6 uger.

(29)

** Jørgen Andersen underfoged på Gertrud, salig Jacob Nielsens forrige rådmand sst, hendes vegne havde stævnet Ove Jensen i Vejlby for dom og tiltalte ham for resterende skatter af et stykke jord på Vejlby mark, som hans salig far Jens Nielsen med hende 1662 er kontraheret om, og Ove Jensen efter hans død skal have haft i brug efter samme kontrakt, hvilke skatter han ikke har villet betale, af årsag at gælden ikke blev fordret over skifte efter hans salig far. derimod fremlagde Ove Jensen efterskrevne sit skriftlige indlæg samt en kvittering, Ove Jensen har betalt kvartalskatten til denne

dag og hvis hans salig far og mor selv vedkom, så det er klart på begge sider, dateret 28/x 1670. derpå blev afsagt, så efterdi Gertrud Lauritsdatter tiltaler Ove Jensen i Vejlby for 14 sletdaler resterende skattepenge af et stykke jord, hvorimod han fremlægger kvittering, da vidste byfogden ikke Ove Jensen nogen betaling at tilkende, før anderledes og bedre oplyses.

(31)

16/3 1671.

** Peder Mikkelsen bådsmand, værende sst, sagvolder og Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jørgen Olufsen, skipper og borger sst, for klage, syn, vidner, husfred og sandemænds ed og tov, som Peder Mikkelsen agter at føre og tage beskrevet, og i rette lagde efterskrevne klage, hvori han klagede over skipper Jørgen Olufsen, for han 3/3 om aftenen er kommet i hans hus og stødt døren op til stegerset og skældte hans hustru både for hore og tyv, og hun blev stødt og slået, at hun ligger ved sengen og muligt bliver hendes død, og morgenen efter kom han igen i hans hus med to bådsmænd og sagde, at dersom han kunne få ham ned på gaden, da skulle han få en ulykke.

** Peder Mikkelsen som sagvolder og Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidner, og efterskrevne vidnede, at som i morgen kommer 14 dage om aftenen, som de sad til bordet til Peder Mikkelsens, da kom Jørgen Olufsen indgående og sagde god aften, da bad Peder Mikkelsen ham sidde hos dem, da svarede han nej, hvor din kone den hore og den tyv, da svarede Peder Mikkelsen, jeg har ingen hore eller tyv, jeg beder for Guds skyld at have fred i mit hus, så gik Jørgen Olufsen ud i køkkenet, og da hørte de, det larmede meget derude, så gik Jørgen Olufsen ud på gaden, og Peder Mikkelsen lukkede gadedøren, da begyndte Jørgen Olufsen at skælde og klappe på døren og vinduerne.

(32)

** Hermand Kirchoff på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske, hendes vegne i rette lagde efterskrevne skriftlige indlæg, at eftersom vi underskrevne efter byfogdens befaling har været tiltaget til at syne den halvkiste, Poul Knudsen tilhørende, som salig borgmester Jacob Sørensen 18/7 1669 i byfogdens og en del vores nærværelse i Jens Hvasses hus ved rettens middel lod forsegle og arrestere, da var vi 18/2 1671 i Jens Hvasses hus, da fandtes der brudt tre segl på samme halvkiste, som havde været sat med kæder, og låsen var brudt og stod åben, da sagde Jens Hvasses kone Karen Frandsdatter, at hun glædede sig over, at hun havde sagt det til Poul Knudsen selv, og hun havde ladet ham se over med sig hvis deri fandtes, og at han da havde sagt til hende, at der var intet udtaget, og på spørgsmål svarede hun, at der var ingen breve deri, og Jens Hvas svarede, at han ikke ville lade dem registrere hvis deri fandtes, hvad som hos ham havde været beseglet, skulle han noksom svare til, dateret 16/3 1671.

** Poul Knudsen æskede vidne, at han nu her for retten begærede sin benægtelse indført i det vidne, som Hermand Kirchoff havde ført på Rebekka Bechtens vegne, hvorpå blev afsagt, da efterdi ingen stævning blev fremstillet, vidste byfogden imod loven ikke noget vidne i dag at udstede.

** Jørgen Andersen på Anders Tomasens vegne fik 3.ting over Søren Rasmussen i Kasted.

** Jørgen Andersen fik 2.ting til dele over Peder Bonde for 4 daler på Tomas Mikkelsens vegne.

** Erik Jørgensen fik 2.ting til dele over Jens Sørensen af Dejret for 2 sletdaler på Søren Sørensens vegne.

** Erik Jørgensen på Gertrud Lauritsdatters vegne fik 2.ting til dele over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Hermand Kirchoff på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens vegne fik 2.ting til æskning over Poul Knudsen landsdommeres dom at fyldest gøre.

** Tomas Christensen borger og toldinspektør sst på Edel Nielsdatter, salig hr Christen Berntsens forrige kapellan til domkirken sst, hendes vegne. for retten fremkom Erik Jørgensen prokurator sst med fuldmagt af Peder Berntsen og Else Berntsdatter Jens Sørensen i Nordby på Samsø hans hustru, som hver for sig gav Edel Nielsdatter afkald for arv efter hendes salig husbond deres salig bror Christen Berntsen.

(33)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus by samt sagvolderen Peder Mogensen, tjenende velb Jørgen Friis til Lindholm, KM amtmand residerende sst, hans vegne lod for sandemændene oplæse af tingbogen klage og kaldsvidner 3/2, 16/2 og 2/3 næst afvigt. så mødte herimod at svare Rasmus Jensen og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 2/3 næst afvigt samt efterskrevne hans skriftlige indlæg, at eftersom Peder Mogensen er indkommet i hans hus og overfaldet ham med øgenavn og ukvemsord og kaldt ham frøndtlig Rask, endog pigen, som sad og spandt, svarede ham første gang, her boer en mand, som hedder Rasmus Jensen og ikke som i kalder ham, da har han været forårsaget at drive ham af sit hus, dog hverken med hug eller slag. derefter blev sat fylding på sandemændene, som fremlagde efterskrevne deres skriftlige ed og tov, at efterdi Peder Mogensen er indkommet i Rasmus Jensens hus og uførmet ham med øgenavn og ukvemsord, og ikke bevises af synsmænd, at Peder Mogensen har haft enten blåt kød eller blodigt sår, da ved vi Rasmus Jensen efter landsloven ikke nogen vold at påsværge, men derfor fri at være.

** Erik Jørgensen på Jacobus Gesius, apoteker sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet Johan Fach, organist ved domkirken, for dom og tiltalte ham for en sum penge, som han ham skyldig er efter hans efterskrevne regnskabsbog, hvilken gæld han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Poul Knudsen af Gravengård for retten fremlagde et skriftligt indlæg angående, at han begærede 3.ting til æskning på sine regnskaber og registre, at de ham igen måtte leveres, og dernæst i rette lagde et tingsvidne her af tinget 2/3 næst afvigt angående æskning på sine regnskaber, samt et tingsvidne her af tinget 26/8 1669, herimod blev fremlagt KM arrest på Poul Knudsens person, dateret 16/10 1660, hvorpå blev afsagt, at Poul Knudsen straks bør at efterkomme herredstingsdommen, men imod den kongelige arrest vides ikke Poul Knudsens gods at turde løsgive, ikke heller 3.ting over Rebekka Bechten at kunne ved magt kende.

(34)

23/3 1671.

** Jørgen Olufsen, skipper og borger sst, og Peder Mikkelsen, bådsmand indvåner sst, i rette lagde efterskrevne deres kontrakt og forening, eftersom der har været nogen tvistighed imellem Jørgen Olufsen på den ene og Peder Mikkelsen og hans hustru Maren Pedersdatter på den anden side, hvorom Peder Mikkelsen har ført tingsvidne 16/3 sidst forleden, da efterlader Jørgen Olufsen alle pretentioner, som han kunne have til Peder Mikkelsens hustru for hvis, hun har været i hans tjeneste og siden kan være passeret, og har hende intet at beskylde, hvorimod Jørgen Olufsen og hans hustru Maren Pedersdatter afstået den klage og vidner, som til bytinget gået er, dateret Århus 21/3 1671 IOS Peder Mikkelsen eh.

(35)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne. Mikkel Lauritsen skipper og borger sst vidnede, at 21/1 næst afvigt om aftenen mellem 6 og 7 slet da sad nu salig Peder Sørensen Bondesen og Øvle Jensen i Seldrup i hans storstue og drak en stob øl eller to, imidlertid sad han i sin lillestue og fik nadveren med Peder Jacobsen, Jens Rasmussen og hans datter Johanne Mikkelsdatter, da skikkede han samme sin liden datter efter et stob øl, da kom hun ind igen og sagde, farlille, den ene mand gik ud af gadedøren, og den anden mand ud af gårddøren, og han faldt, og da han gik derud, lå Peder Sørensen på sin ryg og havde et stort hul bag i sit hoved, hvorpå de bar ham ind og lagde ham på en dyne på gulvet, og badskæren kom og forbandt ham, men 2.dagen derefter døde han. derpå blev sat fylding på sandemænd, som gjorde deres ed og tov, at da Peder Sørensen efter vidnernes formelding er fundet i gården liggende, da ved vi ikke andet derpå at kende, end det er sket af våde og ulykke.

** Erik Jørgensen fik 3.ting over Jens Sørensen i Dejret på Søren Sørensens vegne.

** Christen Høg skomager borger sst på lille Oluf Bendixen skomagersvend hans vegne havde stævnet Jens Koch, rytter under major Poul hans kompagni, og talte med hans hustru Anne Andersdatter, for vidner, Oluf Bendixen agter at lade tage beskrevet, og i rette lagde Oluf Bendixens efterskrevne klage over Jens Koch, for han 12/3 om aftenen på Guldsmedegade huggede ham en stor skade i hans hoved, så han faldt halvt død til jorden. desuden giver han sin svoger Christen Høg fuldmagt dette på hans vene at forrette, Århus 23/3 1671 OBS. derefter afhjemlede synsmænd, at de på mandag var 8 dage var til syn til Oluf Bendixen og da så de, at han havde et stort blodigt sår oven i hans hoved.

(36)

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Pedersen snedkers vegne som sagvolder så og på KM og byens vegne havde stævnet Mads Christoffersen smedesvend, hans bror Niels Christoffersen og Anders Mogensen for klage, syn, vidner og sandemænds tov og i rette lagde efterskrevne klage, at de indstævnede om natten mellem 12/3 og 13/3 sidst forleden om natten mellem 12 og 1 slet kom til hans dør og skældte ham for tyv, skælm og hundsfot, og slog med sten på døren, og da han stod op for at se, hvad var på færde, da stod Mads Christoffersen udenfor døren og havde et jern i sin hånd og sagde, nu skal du få Karen Groersdatters knægte at se, og så slog han Jens Pedersen med samme jern og gjorde ham en stor blodig skade i hans ansigt, og lyste derfor hver af dem et fuldt vold til, hvorefter Jørgen Andersen begærede 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger gør deres ed og tov i denne sag.

** Jørgen Andersen underfoged på Mogens Mogensen Skovs vegne havde stævnet doktor Matias Broberg til Sjelle Skovgård, Søren Sørensen rådmand, Christen Jensen Basballe, Kirsten, salig Hans Nielsens, med hendes lovværge for vidner. så blev fremlagt efterskrevne skriftlige vurdering, at 21/3 1671 havde synsmænd efter Mogens Skovs begæring vurderet en gård på Brobjerg med tilhørende 3 boder, som salig Hans Nielsen, forrige borger sst, havde pantsat salig Jens Andersen Karlby, forrige rådmand sst, 22/4 1652 og eftersom samme gård er meget nedfaldet og brøstfældig, så syntes dem ikke, at den med sine boder kunne være mere værd end 450 sletdaler. og nu tilbød og opsagde Jørgen Andersen pantet.

** Villum Rasmussen Testrup, indvåner sst, havde stævnet Jørgen Jensen Krog soldat, værende sst, for tilbudsvidne, og i rette lagde lod læse og påskrive en dom her af tinget 28/7 1670, hvori Jørgen Krog er tildømt ham at betale 9 daler med rente fra brevets dato samt 11 sletdaler. samme dom er påskrevet, at han er indlagt i den selvejer bondegård i Klintrup, som salig Jens Bertelsen påboede for 32 sletdaler. efterskrevne vidnede, at de 15/3 var i Jørgen Jensens hus og tilbød ham at indløse samme indlæg inden månedsdagen.

** Hermand Kirchoff fuldmægtig på Rebekka, salig borgmester Jacob Sørensens, begærede 3.ting efter efterskrevne hendes indlæg, efter landsdommernes dom af Viborg landsting 18/1 og 19/1 sidst afvigt mellem Poul Knudsen og mig afsagt er, at efterdi han intet nøjagtigt fremlægger, hvormed bytingsdommen kan svækkes, og det af de i byfogdens dom af salig borgmester Jacob Sørensens gjorte beskyldninger erfares, at Poul Knudsen er søgt for oppebørsel af KM skatter og restanser, hvorfor han endnu ikke fremviser nogen videre rigtighed derpå at have gjort, da bør han straks byfogdens dom at efterkomme. hvorimod Poul Knudsen fremlagde efterskrevne sit indlæg, at han burde at søges til sit værneting, som er Bjerre herreds ting. derpå blev afsagt, at efterdi fremvises landsdommeres dom, som tilholder Poul Knudsen straks at gøre Rebekka, salig borgmesters, rigtighed og afregning, så er 3.ting ved magt fundet.

(37)

** Hans Jensen Vinter, borgersøn sst, på sin kære mor Mette Rasmusdatter, salig Jens Sørensen Vinters efterleverske sst, hendes vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbud og vidne at tage beskrevet på salig Morten Hvasses søns ejendom og gods, og Hans Jensen lod læse og påskrive et opbuds tingsvidne på salig Morten Hvasses gods og ejendom ved Vorfrue kirkerist liggende, her af tinget 8/2 1666. derefter opbød han efterskrevne løsøre, som salig Jens Sørensen Vinter havde haft under værgemål, og som endnu ikke har kunnet gøres i penge.

(38)

** Jørgen Andersen fik 3.ting til dele over Peder Bonde for Tomas Mikkelsen.

** Erik Jørgensen på Christen Jensen Basballes vegne havde stævnet Mogens Skov borger sst for dele angående forfald afkald at give, og Erik Jørgensen tiltalte ham, for han ikke vil give Christen Jensen Basballe afkald for sin hustrus gods og formynderskab, og fik 1.ting til dele over ham.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Lassen rådmands vegne havde stævnet Henrik Sørensen Molbo borger sst for dom og tiltalte ham med efterskrevne skriftlige indlæg for 100 rigsdaler, som han lånte ham 4/5 1670, hvorfor han ham til underpant havde sat 5 kister tobak, hvoraf en del er forhandlet, og på det øvrige findes efter vurdering at reste 27 daler, som han formener Henrik

Molbo bør betale, men som ingen mødte til genmæle på Henrik Molbos vegne, blev sagen opsat 6 uger.

** Hermand Kirchoff på Henrik Landgraf af Hamborgs vegne fremlagde en opsættelse her af tinget 15/12 forleden år angående Henrik Landgrafs rettergang kontra Knud Hadbjerg, anlangende hans gård til Christen Basballe skal være pantsat, og samme pant Henrik Landgraf at skal tilkomme. derpå blev fremlagt en højesteretsdom 26/8 1668, hvori findes indført en vurdering i salig Hans Hansens bo af dato 29/10 1666, som melder, at Henrik Landgraf da i sin betaling hos salig Hans Hansen er udlagt et pantebrev på Knud Hadbjergs gård, liggende på Studsgade, for 416 sletdaler. så mødte Knud Nielsen Hadbjerg og fremæskede Hermand Kirchoffs fuldmagt, hvorefter blev afsagt, så efterdi med højesteretsdom bevises, at dette omtvistede pant, som Christen Jensen Basballe har opdraget til salig Hans Hansen Høj, er Henrik Landgraf tildømt, så bør det pantede at følge panthaveren for ejendom, og Knud Hadbjerg pligtig er den resterende kapital med lovens rente og omkostning inden 15 dage at betale.

(39)

** Jørgen Andersen underfoged på Magdalene, salig Rasmus Skrivers efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 9/3 sidst forleden havde stævnet Abraham Kobbersmed borger sst og tiltalte ham for 11 sletdaler for 2 gårdsavls leje, som han blev tilkendt med omkostning at betale inden 15 dage.

30/3 1671.

** Hans Jørgensen hatstafferer æskede afkaldsvidne. Peder Poulsen Samsing, skipper og borger sst, fremlagde fuldmagt af Christoffer Hagensteen af København, rytter under KM Livgarde, og derefter på Christoffer Hagensteen og hans hustru Anne Rasmusdatters vegne gav Hans Jørgensen afkald og kvittering for al hvis arv, som Christoffer Hagensteens hustru Anne Rasmusdatter arveligt er og kunne tilfalde efter hendes salig forældre Rasmus Gylling og Maren Pedersdatter, og som Hans Hatstafferer havde haft under værgemål.

** Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, æskede vidne. for retten stod Hans Jørgensen hatstafferer borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Johan Arentsen og hans arvinger en hans kornhave, liggende uden Munkeport, strækker sig i sønder og nør til salig borgmester Christen Carlsens kornhave med enderne, og i øster og vester med siderne fra Christen Carlsens have, med et gammelt damsted i fornævnte have.

** Erik Jørgensen på Søren Sørensens vegne ved 6 høringer lod fordele Jens Sørensen i Dejret for 2 sletdaler for 2 skæpper rug.

** Erik Jørgensen på Christen Basballes vegne fik 2.ting over Mogens Skov for afkald at give, han sig vægrer med.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget på Hans Jørgensen hatstafferers vegne havde stævnet Peder Christensen i Kvottrup for tilbud og vurdering, og efterskrevne vidnede, at de i Hans Hatstafferers hus vurderede et sort barettes kvindeskørt var gammelt, som berettes af Peder Christensen at være pantsat, og da vurderede de det for 16 mark. så tilbød Erik Jørgensen samme skørt ejermanden til løsen.

** Peder Mikkelsen opbød i dag 1.gang sine børns gård,. han iboer, til købs for hvem den ville købe og mest give, og det med et fuldt gårdsavl dertil efter vurderingen sat på skifte for 350 sletdaler.

** Niels Villadsen borger sst havde stævnet salig Mads Værns efterladte børns formyndere på skiftestedet, nemlig Morten Jørgensen Sommerfeld, Jens Christensen Vegerslev og Laurits Tøgersen borgere sst for vidner. efterskrevne, der iblandt Anne, Mikkel Pedersens, vidnede, at et halvt år før Sidsel, salig Mads Værns, døde, da klagede hun, at hun var Niels Villumsen op mod 200 sletdaler skyldig, og 6 dage før hun døde, da kom Niels Villumsen ind i stuen til hende, og da spurgte hun ham, hvorfor han så så bedrøvet ud, og han tav stille og gik ud, og da svarede hun sig selv, jeg ved, hvorfor han sørger, jeg er ham nogle penge skyldig, og bad Christen Lauritsen tage en æske, som hendes håndskrifter lå i, og tage af dem og give ham i betaling, hvilke han ville nøjes med. på spørgsmål svarede Niels Villumsen, at han fordrede 140 sletdaler, og derimod havde hun fået 9 tønder malt og 8 tønder havre.

(40)

6/4 1671.

** Peder Mikkelsen 2.gang opbød sin iboende gård, sine børn er tilfaldet, til købs.

** Mogens Mogensen Skov havde stævnet Søren Sørensen rådmand, Christen Jensen Basballe og Kirsten, salig Hans Nielsens, med lovværge for tilbudsvidne, og Mogens Skov lod læse og påskrive et pantevidne her af tinget 22/4 1652, som formelder, at Maren Christensdatter, salig Jens Jensen Torups, da har for 250 sletdaler pantsat Jens Karlby en hendes gård, hun iboer, på Brobjerg mellem Jens Andersens gård og Hans Jensens med hosliggende have og tilliggende gårdsavl, og derefter opbød Mogens Skov og tilbød Kirsten, salig Hans Nielsens, samme gård til løsen inden 2 måneder.

** Erik Jørgensen på Christen Basballes vegne æskede 3.ting til dele over Mogens Skov for at give Christen Basballe afkald for hans hustrus patrimonium, hvortil Mogens Skov svarede, at når der blev fremlagt fuldmagt, så vil han give kvittering, hvorpå blev afsagt, så efterdi ingen afregning fremlægges, og Erik Jørgensen ingen fuldmagt af Christen Basballe fremlægger, da vides ikke 3.ting over Mogens Skov at turde udstede.

** Erik Jørgensen på Jørgen Kirchoffs vegne fik 1.ting over Rasmus Sørensen Boch skrædder.

(41)

** Erik Jørgensen på magister Niels Krog, rektor til domskolen sst, hans vegne fremlagde mester Henrik Blichfelds kundskab, at han på kapitlets vegne er Niels Krogs varsel gestendig for syn og vurdering til rektor og konrektors residenser på Skolegade, og derefter blev fremlagt syns og vurderingsmænds efterskrevne forretning, at brøstfældigheden på de to residenser kunne ikke repareres og forfærdiges for ringere end 200 sletdaler. da som de to residenser ikke ligger bekvemt til nogen næring eller brug, men på en afgade, at de ikke af situation kunne synderligt skatteres. dernæst ligger rektors residens så nær ved havet, at den af havet har stor skade og fare, endvidere er til samme våning ingen jord eller avl i marken, hvorfor de ikke vidste at vurdere den højere end 150 sletdaler. belangende konrektors residens, som er en bod liggende og indbygget med den forrige, uden brønd, kælder og markjord, vidste de den ikke højere at vurdere end 50 sletdaler.

** Erik Jørgensen på Anne, salig Rasmus Lassen forrige borger og overformynder sst, hans efterleverske hendes vegne fremlagde Sinnet Pedersdatter, salig Søren Tøgersens efterladte hustru sst, hendes udgivne obligation af dato 3/1 1671 på 50 rigsdaler og til forsikring pantsat hendes gård, have og avl. så fremstod Søren Nielsen Tilst, borger sst, og på Sinnet Pedersdatters vegne bekendte hende skyldig at være Anne, salig Rasmus Lassens, 50 rigsdaler og derfor pantsatte hende hendes gård, hun iboer, liggende mellem (blank) og det med hosliggende have og tilliggende gårdsavl i marken, dog Jacob Christoffersen og hans søskende at have prioritet i gården for deres resterende arvegods, salig Søren Tøgersen havde under værgemål, som skal bedrage 35 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mette, salig Jacob Verkamps efterleverske ved Skanderborg, hendes vegne med opsættelse her af tinget 23/2 næst afvigt havde stævnet Rasmus Værn rådmand sst for dom og ham tiltalte for rente af 166 rigsdaler efter pantebrev fra 1666 til 1670, og fremlagde omtalte pantebrev, dateret 2/10 1651, lydende på 166 rigsdaler, hvorfor Rasmus Værn pantsætter Hans Nielsen i Skanderborg hans iboende gård, og begærede dom, derpå blev afsagt således, at efterdi fremlægges Rasmus Værns pantebrev, hvori han forpligter sig årligt at betale rente, hvorpå skal restere for 1667-1670, da vides ikke imod fremlagte pantebrev at kende, men han pligtig er at betale de resterende rentepenge med forårsagede omkostning inden 15 dage.

(42)

13/4 1671.

** Jørgen Andersen æskede vidne. for retten fremstod sandemænd, og som de blev påkaldt at gøre tov om det salig spæde barns bane, som i åen er blevet død, så begærede de delation og tid, om Gud ville unde dem nogen oplysning om barnemor og banemand, da er det opsat til næste tingdag efter pinsedag.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne havde stævnet Jens Rasmussen Låsby og skipper Søren Svendsen for klage, syn, vidner og sandemands tov angående salig Niels Jensen Bonde, barnfødt i Grenå, hans død og bane. så gav Jørgen Andersen last og klage over bemeldte den salig karls død og bane, at han 1/4 næst afvigt er fundet druknet norden for Mindehovedet i havet, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov. derefter fremstod synsmænd og vidnede, at de 1/4 næst afvigte var med byfogden at syne salig Niels Jensen Bonde, da han blev optaget af havet, og efter han var blevet opført i Rasmus Svenskes hus og afklædt, og da kunne de ikke se nogen sår eller skade, der kunne være årsag til hans død og bane. så blev fremlagt Oluf Lauritsen og Mikkel Jensen Koch på Jens Låsbys skude deres skriftlige vinde, som de 9/4 1671 havde aflagt i byfogdens hus, idet skipper Søren Svendsen gav til kende, at han nu med hans folk var sejlklar til Norge, og da vidnede Oluf Lauritsen, barnfødt sst, at han var med salig Niels Jensen og kokken 30/3 om aftenen i Jens Rasmussen Låsby hans hus at få deres aftensmad, dog Niels Jensen sad ikke hos dem, idet han var syg, da blev han af Maren Jensdatter tilbudt varmt øl, som han ikke ville have, og klokken ni gik de alle tre til skuden, og Niels Jensen gik til køjs, hvorefter Oluf Lauritsen ved lys læste en aftenbøn og gik så med kokken til køjs, men da han stod op om morgenen, var den salig karl borte, men da hans klæder var der, ledte de efter ham og 2.dagen derefter fandt de ham druknet.

** Rasmus Pedersen Teglgård fik 1.ting på Jens Jensen Basballes vegne over Christen Jensen Basballe til dele, for han vægrer sig for at gøre regnskab med ham.

** Erik Jørgensen på Jørgen Kirchoffs vegne 2.ting for dele over Rasmus Boch skrædder.

** Peder Mikkelsen borger sst havde stævnet borgmestre og overformyndere for opbudsvidne på den gård, han iboede, og i dag til 4.ting opbød og tilbød samme gård med tilliggende avl i marken, hans børn arveligt er tilfaldet, for alle og enhver, som den vil købe og mest give efter vurderingen, som er 350 sletdaler.

** Erik Jørgensen fuldmægtig for Peder Nielsen Brandt, borger og formynder for salig Jørgen Lauritsens to umyndige pigebørn, æskede vidne og lod læse og påskrive et opbudsvidne på hvis ejendom, bemeldte piger efter deres salig far er tilfaldet, her af tinget 17/3 1670, hvorefter han opbød efterskrevne ejendomme, som han er formynder for, som er to boder i Fægyden, og anparter i salig Søren Kjeldsens våning på Brobjerg og i Søren Lauritsens gård bag Bispegården, hvem det ville købe, skulle de det gerne bekomme.

(43)

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget på Jacobus Apotekers vegne med opsættelse her af tinget 2/3 næst afvigt havde stævnet Johan Utrecht, forrige ridefoged til Kalø, for dom og tiltalte ham for 22 sletdaler, han ham skyldig er efter hans efterskrevne regnskabsbog, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

27/4 1671.

** Jørgen Andersen underfoged kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger gør deres ed og tov om salig Niels Jensen Bondes død.

** Jørgen Andersen underfoged havde stævnet Niels Andersen og Morten Jacobsen rytter, som her i byen har sig opholdt, for klage, syn, vidner og sandemænds opkrævelse, og gav last og klage over dem, for de 12/4 næst afvigt har skudt ind igennem vinduerne i salig Mads Værns gård og igennem panelet i stuen, og lyste dem derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder deres ed og tov at gøre.

** Rasmus Teglgård på Mikkel Lauritsen bagers vegne fik 1.ting over Jørgen Underfoged for 1 rigsdaler.

** Erik Jørgensen på Christen Basballes vegne og Rasmus Teglgård på gammel Jens Basballes vegne samtykkede efterskrevne dannemænd at gøre afregning imellem dem.

** Rasmus Pedersen på Clemend Clemendsen, sitzhaftig ved Skanderborg, hans vegne med opsættelse her af tinget 13/4 næst afvigt havde stævnet Jens Jacobsen, borger og handelsmand sst, mod dom og tiltalte for hvis, han ham for gjort forløfte for Henrik Molbo skyldig er, som er 175 rigsdaler, og fremlagde Henrik Molbos efterskrevne obligation, dateret Århus 4/5 1670, lydende på 175 rigsdaler med Jens Jacobsen som tro forlover, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(44)

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Jacobsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 13/4 næst afvigt havde stævnet Henrik Sørensen Molbo, borger sst, for dom og tiltalte ham for hvis, han Jens Jacobsen skyldig er, først for forløfte han for ham har gjort til Clemend Clemendsen i Skanderborg 175 rigsdaler, og dernæst for 96 sletdaler, som han efter afregning er blevet ham skyldig, hvilken gæld han blev tildømt at betale inden 15 dage eller derefter at lide nam og vurdering.

** Erik Jørgensen på Søren Sørensen rådmands vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans regnskabsbog er ham skyldig, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen på skipper Jens Andersens vegne fik 1.ting for dele over Tomas Rasmussen i Elev for 10 mark hans formands gæld.

** Erik Jørgensen prokurator på Tomas Christensen toldinspektør hans vegne med opsættelse her af tinget 9/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, og som de blev tildømt at betale.

(45)

** Erik Jørgensen prokurator på Gertrud Hansdatter, salig Jørgen Hansens efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 9/3 sidst fravigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de efter hendes salig mands regnskabsbog og deres obligationer skyldig er, hvilken gæld de blev tildømt at betale, dog Clemend Christensen i Søften at afkortes hvis han har betalt, som ikke er afskrevet, men af Erik Jørgensen vedgået.

** Erik Jørgensen på Jørgen Kirchoffs vegne fik 3.ting til dele over Rasmus Boch skrædder.

** Erik Henriksen, velb oberst Hans Friis til Clausholm hans fuldmægtig, med opsættelse her af tinget 9/3 sidst afvigt kontra Rebekka salig borgmesters fremlagde salig borgmester Jacob Sørensen udgivne obligation af dato 27/10 1667 til Peder Holmer, rådmand i København, og siden transporteret til den gode mand. dernæst i rette mødte Hermand Kirchoff på Rebekka Bechten salig borgmesters hendes vegne og i rette lagde efterskrevne dom her af tinget 8/7 1669, hvorefter blev således afsagt, så efterdi fremlægges en endelig dom, som er grundet på borgmester Jacob Sørensens 1.obligation, dateret 27/10 1667, hvorimod velb Hans Friises fuldmægtig fremlægger salig borgmester Jacob Sørensens yngre obligation af dato 17/11 1669 på 70 rigsdaler, som refererer sig til den første, og fuldmægtigen fragår ikke nogen betaling for den at søge, men søger for betaling på den første, hvorpå føromrørte dom er dømt, da vidste byfogden ikke imod samme dom, imedens den endnu står usvækket, at turde kende.

(46)

** Jørgen Juel borgmester til 1.ting lod aflyse, advare og forbyde alle og enhver efter denne dag at gøre nogen ulovlig sti, gang eller stenter på nogen hans kornhaver her ved byen eller dets diger og gærder, under et fuldt vold.

** Erik Jørgensen på borgmester og råds vegne 2.gang aflyste og forbød alt ulovligt kvæg her af marken, som er efter vedtægten får, geder og deslige.

4/5 1671.

** Rasmus Teglgård for Mikkel Lauritsen 2.ting over Jørgen Underfoged for 6 mark.

** Erik Jørgensen for Jens Andersen 2.ting over Tomas Rasmussen i Elev for 9 mark.

** Rasmus Pedersen Teglgård på samtlige borgmestre og råds vegne til 3.ting i rette lagde Århus vedtægt og begærede deraf oplæst vedtagne vilkår og artikler angående fædrift, hegnet og ulovligt kvæg, og derefter advarede alle og enhver sig derefter at rette, så og aflyste alt ulovligt kvæg som svin, får og geder af marken og gaderne, item efter vedtægten at save hornene af deres køer på det, skade dermed kunne forkommes.

** Rasmus Teglgård fik 2.forbud og aflysning på alle ulovlige stier, gang og stenter at gøre på borgmester Jørgen Juels haver.

** Villum Rasmussen Testrup borger sst med opsættelse her af tinget 23/3 næst afvigt havde stævnet Frands Christensen hjulmand i Ølsted for dom og ham tiltalte, for han ikke godvilligt vil betale hvis, han ham efter hans salig fars regnskabsbog skyldig er, nemlig en god trævogn med sit tilbehør samt en slibesten, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(47)

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Lassen rådmands vegne med opsættelse her af tinget 23/3 næst afvigt kontra Henrik Molbo i rette lagde dokumenter, som tilforn er indført, og begærede dom. derpå blev afsagt, så efterdi Henrik Molbo sig fra retten entholder, da bør han Jens Lassen rådmand at betale inden 15 dage resten af de 100 rigsdaler rede lånte penge med lovens rente.

** Christen Jensen Hem byskriver på Søren Mikkelsen Malling, sr Meulengrachts ridefoged, hans vegne så vel som på sine egne vegne havde stævnet Christoffer Skult, forrige byfoged sst, nu tilholdende her i byen, for synsvidne, og synsmænd vidnede, at de 29/4 næst afvigt havde beseet den gård på Mejlgade, Christoffer Skult har boet i, da Søren Mikkelsen den til Christen Jensen byskriver i leje at annamme overleverede, og da flittigt overså og synede i samme gård både stuer, kamre og på loftet, da overalt findes stor brøstfældighed, og der fandtes intet boskab, gods eller løsøre.

11/5 1671.

** Jørgen Andersen underfoged kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder deres ed og tov at gøre om salig Niels Jensen Bonde, som fandtes druknet ved Mindet.

** Jørgen Andersen underfoged på KM byens og sagvolderen Mads Christensen hans vegne æskede vidne. Mads Christensen vangvogter gav last og klage over Niels Lauritsen på Brobjerg, for han 3/5 næst afvigt på marken har overfaldet hans hustru Kirsten Nielsdatter og slået hende blå og blodig og med store sten slået hende, så det uden tvivl bliver hendes død, og det for hun indtog hans heste, som han udslog i Niels Rasmussen Brobjergs have, og lyste ham derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger derom at tove og sværge. synsmænd vidnede, at de 5/5 sidst afvigt havde synet Kirsten Nielsdatter, og da havde hun en stor blodig skade på kindbenet, og for

samme skade beskyldte hun Niels Lauritsen på Brobjerg, at han havde slået hende med sten, så hun ikke vidste, om hun kunne leve, dog så de ingen videre skade på hende.

(48)

** Tomas Rasmussen prokurator på Ludvig Mortensen Hertel guldsmed borger sst hans vegne, så og Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne æskede vidne. for retten fremkom Ludvig Guldsmed og hans hustru Anne Jensdatter Svane og i rette lagde efterskrevne skriftlige klage, hvori de giver last og klage over Johanne Pallesdatter, Anders Kruses hustru, for hun skulle være årsag til deres datter Anne Ludvigsdatters død, for hun skulle have slået hende, mens hun tjente hende, og i hendes sygdom beskyldte hun ofte Johanne Pallesdatter, for hun havde al sin skade af de slag og stød, som Johanne Pallesdatter gjorde hende, hvorefter Tomas Rasmussen og Jørgen Andersen kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder deres ed og tov at gøre i denne sag.

** Tomas Christensen prokurator på Ludvig Guldsmed som sagvolder på sin salig datter Anne Ludvigsdatters vegne æskede vidne, og efterskrevne, der iblandt Kirsten Lauritsdatter, Laurits Teglstrygers, Karen Nielsdatter, Anders Ottesens og Kirsten Iversdatter, Laurits Felbereders vidnede, at Anne Ludvigsdatter ofte havde klaget, at Johanne Pallesdatter havde slået og stødt hende, og forgangen sommer, da Ludvig Guldsmeds kone var på Riber marked, da kom der to og fulgte Anne Ludvigsdatter hjem fra Anders Kruses, så kom hendes søster Barbara, om hun ville komme ind, hendes søster Anne ville dø, og de havde slået hende til Anders Kruses. Jens Sørensen bogbinder fremlagde sit efterskrevne vidne, at han 21/4 var han i Ludvig Guldsmeds hus, og da spurgte han Anne, om hun kendte ham, hvortil hun svarede, ja i er skorstensfejeren i Møllestien, og i er mig 12 skilling skyldig, derfor skal i købe tobak, kringler, brændevin og valnødder, hvortil han svarede hende, i drikker hverken tobak eller brændevin, hvortil hun svor ved hendes højeste ed, at hun skulle det med mig fortære, da kom hendes far til hende, da sagde hun til ham, gak fort din gamle skælm til Kalundborg, som du er kommet fra, jeg kan vel få en anden fæstemand. ikke heller havde han hørt, at Johanne Pallesdatter har handlet utilbørligt med sine tjenestefolk i de 18 år, han har været deres genbo.

(49)

** Hermand Kirchoff, tilholdende her i byen, havde stævnet Jens Hvas kapitelsridefoged for dom og vidner og tiltalte ham for en guldring med en rød sten i og 3 bogstaver IKW udstukket, hvilke bogstaver han skal have ladet omgravere, og formente, at Jens Hvas burde samme ring fra sig levere eller sin hjemmel dertil at fremvise. Jens Hvas mødte og formente, Hermand Kirchoff burde at bevise, om han havde fået nogen ring af ham. for dets årsager blev sagen opsat 4 uger.

(50)

** Niels Nielsen studiosus her sst havde stævnet Henrik Sørensen Molbo borger sst og tiltalte ham for 24 rigsdaler, som han er ham skyldig på det malt, han ham afkøbt har, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Juel borgmester sst hans vegne til 3.ting aflyste og forbød alle og enhver at have nogen gang eller sti over hans diger og gærder, enten for den store have ved Mindet, Trøjborg have eller andre hans haver.

** Erik Jørgensen fik 3.ting over Tomas Elev for Jens Andersen.

** Jens Hvas fik 1.ting til dele over Søren Pedersen for at efterkomme byfogdens dom angående en guldring, for hans hustru er blevet borte.

18/5 1671.

** Niels Lauritsen borger sst havde stævnet Mads Vangvogter på Brobjerg og hans hustru Kirsten Nielsdatter for vidner, og efterskrevne vidnede, at 3/5 næst afvigt så de, at Kirsten Nielsdatter kom løbende til Niels Lauritsen og sagde til ham, din tyv og skælm, du skal få en ulykke, for du har udtaget hestene af folden, da truede Niels Lauritsen hende, da sagde hun, tror den tyv og skælm tør slå, da slog han hende på hendes lue på hovedet, at den fløj op, da greb hun efter hans skæg og hår, da skød han hende fra sig og dermed gik hun hendes vej.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsens vegne i rette lagde, lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 9/4 1668, og derefter opbød efterskrevne gods, som salig Søren Vestens børn efter deres forældre var tilfaldet.

** Hans Nielsen fuldmægtiget på sin husbond Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne æskede vidne. Christian Granarden af Hamborg fremlagde efterskrevne fuldmagt af Henrik Lilie af Hamborg, hvorefter Christian Granarden solgte fra Henrik Lilie og hans arvinger og til Jens Christensen Basballe og hans arvinger bemeldte 6 boder, liggende bag klostret, strækker sig fra adelgaden op til klosterhavemuren, og i længden fra Anders Felbereders ved Munkeport hans iboende gård og ud til klostermuren og adelgaden, som løber derhen.

(51)

25/5 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne lod læse af tingbogen klage og kaldsvidner her af tinget 13/4, 27/4 og 11/5 næst afvigt, og efter der var sat fylding på sandemændene, gjorde de deres ed og tov, efter hvis som de af syn og vidner har kunnet erfare, og det de selv har forespurgt, da kunne de ikke rettere vide, end salig Niels Jensen Bonde af våde og ulykkelig hændelse em natten er kommet af skuden og i havet, og derfor svor ham hans egen bane på.

** Tomas Rasmussen prokurator på Ludvig Guldsmed som eftermålsmand på sin salig datter Anne Ludvigsdatter hendes vegne og Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. for retten fremstod mester Poul Reinhart Krammer og David Wolter badskærere og i rette lagde deres efterskrevne skriftlige vidne på tysk, og derefter fremlagde synsmænd deres efterskrevne skriftlige vidne og syn, at de 29/4 var i Anders Nielsen Kruse hans gård og advarede ham, at Ludvig Guldsmed til byfogden havde givet last og klage over hans hustru Johanne Pallesdatter for hans salig datter Anne Ludvigsdatters død og bane og begærede, at hendes legeme måtte besigtiges, hvad skade og tegn derpå fandtes, og samme tid begærede, at Anders Nielsen og hans hustru midlertid ville være overværende, da gav han til svar, at hverken ville han eller hans hustru være der overværende. derefter gik de med byfogden i Ludvig Guldsmeds hus og beså det salig menneskes legeme, og de synede og så, at de den venstre side oven over ---- var opsvulmet og meget tykkere end den højre side, og det samme ben var noget kortere end det højre, og da der gik hårdere klage over Johanne Pallesdatter, befalede byfogden, at de igen ville gå til hende og anmelde

hende det, om hun nu ville møde der på stedet og svare til samme gerning, om hun vidste, som hun sagde, sig derfor fri, hvortil Johanne Pallesdatter svarede, at hun for byfogdens skyld ville gå, hvor han begærede, men deri huset ville hun ikke hen, ville ikke heller lægge hånd på salig Anne Ludvigsdatters lig, førend alle andre her i byen havde lagt hånd på hende, hun vidste ikke, hun havde gjort nogen skade. Anne Sørensdatter, Jørgen Arentsens, vidnede, at hun at hun var til Ludvig Guldsmeds den aften, som salig Anne Ludvigsdatter af præsten blev berettet, og da hørte hun, at Ludvig Guldsmeds kone sagde til hendes datter, datter lille, nu kommer præsten til dig, du skal intet klage over Johanne, da svarede hun, nej mor lille, jeg skal gøre eders vilje og intet klage over hende, men ikke hun sagde, hvem samme Johanne var. så kaldte Tomas Rasmussen og Jørgen Andersen 2.kald på sandemænd til i dag 4 uger i denne sag at gøre deres ed og tov.

(52)

** Jens Olufsen, tjenende borgmester Jacob Mikkelsen, som sagvolder og Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Niels Mikkelsen i Fårup for klage, syn og vidner, og Jens Olufsen gav last og klage over Niels Mikkelsen i Fårup og Niels Christensen i Kirkegård i Sabro for de 29/4 næst afvigt på Århus mark overfaldt ham og gjorde ham blodige sår og skade med en vognkæp, så han siden moksen har ligget ved sengen og spyttet blod, og lyste dem derfor begge to hans død og bane til, hvis han af samme slag og skade dør inden dag og jamling, så og kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger at tove. så fremstod synsmænd og vidnede, at de 29/4 var syn til Jens Olufsen, og da så de, at han havde store blodige slag og skade bag og for i hans hoved.

** Ebbe Jensen hatmagersvend sst æskede vidne, så og Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne. Ebbe Jensen gav last og klage over Hermann Handskemager indvåner her sst, for at han 17/5 næst afvigt kom udløbende af Niels Villadsens hus på Graven og sagde, gak væk eller jeg hugger dig, og dermed huggede ham i hans pande og næse, hvorfor han lyste ham et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemændene, at de i dag 6 uger møder her ved tinget i denne sag deres ed og tov at gøre.

** Peder Mikkelsen borger sst på sine to døtres vegne æskede vidne. vurderingsmænd vidnede, at de22/5 næst afvigt havde været i Peder Mikkelsens iboende gård i Immervad, og som den nu forefindes meget brøstfældig, vurderede den med tilliggende gårdsavl for 290 sletdaler.

** Hermand Kirchoff på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske, hendes vegne lod læse og påskrive Frederik 3.arrest udstedt over Poul Knudsen, dateret 16/10 1669, samt KM befaling til borgmester Jesper Nielsen Hutfeld at være Rebekka Bechtens lovværge, dateret 16/3 1671, til at begære arrest på Poul Knudsen, hvorpå var skrevet Jesper Hutfelds fuldmagt til Hermand Kirchoff af dato 20/3 1671, samt landsdommernes dom af dato 18/1 sidst forleden og endnu KM udstedte stævning af 15/4 sidst forhen over landsdommernes dom kontra de herrer Marselier og Poul Knudsen af Rebekka Bechten forhvervet, hvorefter Hermand Kirchoff begærede af Poul Knudsen, at hvis han ville fremvise de gode mænd velb Marselier deres fuldmagt, vil Hermand Kirchoff bære den respekt til de gode mænds fuldmagt, at Poul Knudsens person ikke under arrest denne gang skal blive begæret, men hvis ikke da KM arrest ham må forkyndes og pålægges efter Rebekka Bechtens begæring, at han her i birket forbliver indtil hendes hjemkomst. så blev af byfogden opnævnt to mænd samme KM arrest for Poul Knudsen at forkynde.

(53)

** Frands Sørensen skipper lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 383 1670 og derefter opbød al dens ommeldende børnegods, som han har under formynderskab.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Tomasen Pors borger sst hans vegne havde stævnet Oluf Rasmussen Gius, havnefoged sst, for dom og tiltalte ham for 6 sletdaler, som han ham 16/10 1656 er skyldig blevet for 3 tønder byg, som han af ham bekommet har, som han formente han burde at betale, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Tomas Iversen felbereder borger sst afkald. Jesper Jensen borgersøn sst gav Tomas Iversen afkald og kvittering for al hvis arv og gods, Jesper Jensen arveligt er tilfaldet efter hans salig far salig Jens Iversen, fordum borger sst, efter skiftebrev, dateret 15/7 1664, som Tomas Iversen var formynder for.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Bartolomeusen købhandler sst hans vegne lod læse og påskrive til 3.ting en landstings varselsseddel af dato 1/3 næst afvigt, hvormed blev stævnet alle salig Jens Iversen Ring, fordum borger sst, hans efterladte arvinger for opsigelse, tilbud og dom, som Jens Bartolomeusen borger sst agter at lade forhverve angående 5 boder sst, som af Jens Iversen Ring skal være pantsat efter pantebrev af 24/12 1646, om nogen af arvingerne vil have noget dertil at svare. så stod Erik Jørgensen her for retten og opsagde hvis penge, salig Jens Iversen Rings arvinger er ham skyldig, hvorfor han har de boder på Volden i pant, og tilbød dem samme boder at indfri. derefter blev i rette lagt en vurdering på samme boder, på Volden liggende, imellem salig Morten Svarrers hus og den bod, Kirsten Mundelstrups tilkom, som de har vurderet for 245 sletdaler.

(54)

2/6 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys samt sagvolderens Ebbe Jensen hatmagersvend hans vegne. efterskrevne vidnede, at 17/5 var nogle personer i klammeri udenfor Jens Olufsens vinduer, og da Ebbe Jensen bad dem forliges, da sagde Hermand Handskemagersvend til Ebbe Hattemagersvend, karl gå eders vej eller ----, og derefter huggede han til Ebbe Jensen og gjorde ham skade over sit øje. synsmænd vidnede, at de 17/5 næst afvigt var syn til Ebbe Jensen hatmagersvend, og da så de, at han havde et stort blodigt hug og sår over det venstre øje og ned på næsen, som han beskyldte Hermand Handskemagersvend sst for at have gjort ham.

** Mogens Knudsen borger sst på Anders Kruses og hans hustrus vegne havde stævnet Ludvig Guldsmed og hans hustru i dag for vidner at påhøre. Anders Andersdatter, Anders Plets datter, Anne Lauritsdatter, Christen Fiskers, med flere vidnede, at Anne Ludvigsdatter forleden sommer gik til Anders Kruses og gjorde sit arbejde med de andre med hø og korn høstarbejde, og en måneds tid før jul da sprang hun omkring på gulvet med Mikkel Mikkelsens børn, og de havde ikke hørt eller seet Anders Kruse eller hans hustru at have slået Anne Ludvigsdatter.

(55)

** Tomas Rasmussen prokurator på Ludvig Guldsmed som eftermålsmand på sin salig datters vegne æskede vidne. Maren Sørensdatter, tjenende i Åbo, vidnede, at da hun forleden vinter tjente i byen, gik hun til Ludvig Guldsmeds og talte med Anne Ludvigsdatter, og da sagde hun, at Johanne Pallesdatter havde stanget hende i hendes side med en tapstang og nogen tid efter stødt hende op til en vognstjært, så hun fik aldrig bedre derefter.

** Tomas Rasmussen borger og prokurator på Mette Rasmusdatter, salig Jens Sørensen Vinters, forrige borger og handelsmand sst, og hendes samtlige børns vegne havde stævnet Karen Sørensdatter, salig Anders Pedersens efterleverske sst, og hendes samtlige børn i stervboet med deres lovværger for opsigelse og tilbudsvidne, og lod læse og påskrive et pantebrev her af tinget 16/4 1657 formelder om Karen Sørensdatters iboende gård da at være salig Jens Vinter pantsat for 200 sletdaler, og efterskrevne vidnede, at de 23/2 sidst erskinnet var hos Karen Sørensdatter og opsagde hende samme pant straks at indløse inden 2 måneder.

8/6 1671.

** Hans Bendixen advarede menige borgerskab, at de yder deres resterende matrikelskat maj kvartal inden 8 dage, såfremt de ikke vil lide hvis skade derpå kan følge.

** Jørgen Andersen underfoged kaldte 2.kald på sandemænd til i dag 4 uger deres ed og tov at gøre over Hermand Handskemager for sår og skade, han har gjort Ebbe Jensen hatmager sst.

** Jens Olufsen, tjenende borgmester Jacob Mikkelsen, sagvolder så og Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Niels Mikkelsen af Fårup og Niels Christensen i Sabro for vidner at påhøre. efterskrevne vidnede, at 29/4 næst afvigt da kørte de efter Jens Olufsen i Møllevangen, da kom Niels Mikkelsen af Fårup og Niels Christensen af Sabro kørende fra byen imod Jens Olufsen, og da de var kørt forbi ham, da sprang de af deres vogne og gik til Jens Olufsens vogn, og greb ham i sit skæg og sagde, der skal fare en djævel i dig, da svarede Jens og sagde, gid den farer i dig selv, og sprang af vognen, og så slog Niels Christensen ham med en vognkæp i hovedet, så han faldt til jorden, siden kom han op og kørte sin vej. så stod Jens Olufsen og Jørgen Andersen og begærede 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger i denne sag gør deres ed og tov.

(56)

** Jørgen Andersen underfoged på Ludvig Guldsmeds vegne så og på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst, at de i dag 14 dage møder deres ed og tov at gøre over Johanne Pallesdatter, for salig Anne Ludvigsdatters død og bane.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderen Mads Vangvogters vegne kaldte 3.kald på sandemænd at de i sag 14 dage møder for deres ed og tov at gøre over Niels Lauritsen og Jens Brendstrup for vold, sår og skade, de har gjort Mads Vangvogters hustru.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Søren Sørensen rådmand hans vegne med opsættelse her af tinget 23/3 næst afvigt kontra Troels Pedersen i Brendstrup og Niels Sørensen i Skødstrup fordrede dom, hvorpå blev afsagt, at efterdi med Søren Sørensens regnskabsbog bevises, at der er blevet gjort afregning med Troels Pedersen, da vides ikke imod samme hans regnskabsbog Troels Pedersen at

kunne befri, men tilfinder ham med Niels Sørensen, som ikke har indstillet dig til genmæle, deres gæld at betale.

15/6 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne æskede sandemændene deres ed og tov at gøre om det salig menneskes og spædbarns banemand, som her i åen er fundet dræbt og druknet, da efter sandemændenes begæring opsat til næste tingdag efter sankt Mikkels dag i forhåbning Gud midlertid ville lade samme mord blive åbenbaret.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og sagvolderen Mads Christensens vegne. Jens Pedersen borger sst vidnede, at 3/5 næst afvigt kom Niels Lauritsen og Jens Rasmussen Brendstrup i hans hus og spurgte, om der var nogen hest indtaget i hans gård, dertil han svarede, at han ikke vidste det, idet han var ingen markmand, men om der var noget, som markmanden havde indtaget, kunne han se til, at han fik det ud i mindelighed, da gik Jens Rasmussen Brendstrup og tog hestene ud af porten, da sagde han til dem, som hos var, i dannemænd drages til minde, de tager dem ud uden hjemmel og minde.

(57)

** Peder Tomasen borger sst æskede afkald. Niels Lauritsen borger sst gav Peder Tomasen afkald og kvittering for al hvis arv, Niels Knudsen og hans arvinger samt hans plejedatter Trine Henriksdatter Krønich arveligt kunne tilfalde efter hendes salig far Henrik Krønich friskuster og hendes salig mor Barbara Hansdatter, og Peder Tomasen af øvrigheden var anordnet at være formynder for.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator havde stævnet Peder Rasmussen Karlby for opbydelse og tilbudsvidne at tage beskrevet, og på Jens Todbjergs vegne tilbød Peder Karlby hvis arvepart, hans hustru Kirsten Pedersdatter er tilfaldet i Norge efter hendes mor, og han af hendes far og mor sig tilforhandlet har, og nu opsagde samme arvepart, at han efter denne dag ikke ville svare til nogen rente deraf, hvis Peder Karlby det ikke selv ville annamme.

** Laurits Pedersen, boende her i byen, med opsættelse 4/5 sidst afvigt havde stævnet Johanne Pedersdatter, salig Augustinus Felbereders efterleverske, for dom og tiltalte hende for 14 sletdaler, som hun ham skyldig er, som hun blev tildømt at betale.

22/6 1671.

** Niels Lauritsen borger sst og Jens Rasmussen Brendstrup borger set æskede vidner. Mads Christensen vangvogter fremkom og gav til kende, hvorledes han var tilfreds med dem og ikke videre ville have med dem at bestille for hvis slagsmål efter klagevidnes formelding, så han nu igenkaldte samme klagemål på sine egne og hustrus vegne, da han med dem var venlig og vel forligt, dog KM sag deri uforkrænket.

** Niels Lauritsen på sine egne vegne og Søren Tilst på sin svoger Jens Brendstrups vegne gav byfogden hånd og forpligtede sig inden i dag 8 dage at afsone hvis sag, de med Mads Vangvogter, voldssag angående med Mads Vangvogters hustru havde begået.

** Tomas Rasmussen prokurator på Ludvig Guldsmeds, som eftermålsmand efter salig Anne Ludvigsdatter, så og Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne æskede vidne, og Tomas Rasmussen fremlagde kaldsvidner samt adskillige andre vidner, hvorefter Ludvig Guldsmed og hans hustru for retten beskyldte og sigtede Johanne Pallesdatter for deres salig datter Anne Ludvigsdatters død og bane. så fremstod samtlige sandemænd og foregav, hvorledes det for dem var en meget vanskelig og fordunklet sag, og begærede at det fremdeles måtte bevilges dem nogen tid dem at forespørge om sagens rette beskaffenhed, hvorfor sagen blev opsat til i dag 6 uger

(58)

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og sagvolderens vegne kaldte 3.kald på sandemændene i dag 14 dage deres ed og tov at gøre over Niels Christensen i Sabro og Niels Mikkelsen i Fårup for vold, de har tilføjet Jens Olufsen her for byen.

** Hermand Kirchoff på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske, hendes vegne havde stævnet Poul Knudsen i Gravengård for vidner, og lod læse og påskrive en relaxation af arresten på Poul Knudsen 21/6 1671 til at møde i egen person for højesteret efter Rebekka Bechtens indstævning.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens, hendes vegne havde stævnet Jacob Pallesen i Herst, Ebbe Jensen skriver og Niels Jensen i Ølsted tinghører samt efterskrevne 8 stokkemænd, som retten i dag til Lisbjerg birketing har betjent, samt Poul Knudsen på sine egne og hans husbonds vegne for vidner at påhøre, og derefter fremlagde borgere af Århus deres efterskrevne skriftlige vidne, at de 24/5 næst afvigte var på Lisbjerg birketing, da Poul Knudsen påråbte menige tilstedeværende Marselis tjenere om skudsmål at give ham, hvorimod Hermand Kirchoff begærede af fogden, at Poul Knudsen sin fuldmagt af Marselis måtte tilholdes at fremvise, ligesom han selv fremviste sin fuldmagt. derimod tog fogden Jacob Pallesen recessen for sig og læste den artikel om prokuratorer, som det lod sig anse, at ville dernæst afvise enhvers fuldmagt, eftersom han kastede hans fuldmagt nogle gange fra sig. så bad Hermand Kirchoff fogden, at han ville lade ham en kort mening af hans dokumenter få indført i tingbogen, førend Poul Knudsen blev tilladt noget skudsmål at meddeles, og fogden efter samme dokumenter ville dømme til eller fra, og Poul Knudsen imod landstingsdoms fyldestgørelse burde tilstedes skudsmål om sin tjeneste, da kastede fogden Jacob Pallesen den kongelige arrest, kongelig stævning samt kommissariernes stævning og landstingsdom nogle gange fra sig hårdeligt til Rebekkas fuldmægtig nægtende ham dom og ret, og blev intet indført, men Jacob Pallesen sagde om den kongelige stævning, det var kun et varsel, den slår ingen mand ihjel, og den kongelige arrest kan intet hindre Poul Knudsen at føre vidner, og kaldte så lydeligt på menige mænd og sagde, kommer frem som vil vidne og give ham skudsmål, derpå de og straks fremstod, så Rebekkas fuldmægtig så vel som vi gik tilbage fra retten, dateret Århus 22/6 1671.

(59)

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Skrivers efterleverske, med opsættelse her af tinget 30/3 havde stævnet Christoffer Læsø borger sst for dom og tiltalte ham for 3 års resterende rentepenge 36 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder her ved tinget deres ed og tov at gøre over Hermand Handskemager for vold, han har gjort Ebbe Jensen hatmagersvend.

** Tomas Rasmussen prokurator på salig Jans Sørensen Vinter, forrige borger og handelsmand sst, hans efterladte og børns vegne havde stævnet Karen Sørensdatter, salig Anders Pedersens efterleverske sst, med samtlige hendes børn og lovværge for vurderingsvidne at tage beskrevet, og vurderingsmænd fremlagde deres efterskrevne vurderingsforretning på den gård ved Munkeport, som Karen Sørensdatter iboer, og som de takserede for 300 sletdaler.

** Rasmus Teglgård på Jens Todbjergs vegne gjorde 2.tilbud på hvis arvepart, Peder ---- hans hustru er tilfaldet i Norge.

** Tomas Christensen borger og toldinspektør sst på Margrete Christensdatter, salig Hans Jørgensen Strømsens efterleverske, hendes vegne afkald. Mogens Jacobsen borgersøn sst gav hende afkald og kvittering for al hvis arvepart, Mogens Jacobsen arveligt er tilfaldet efter hans salig far Jacob Villadsen så vel som efter hans salig farbror Markus Villadsen, forrige borger sst.

** Tyge Simonsen på sin husbond Jesper Nielsens vegne æskede skøde. Jens Christensen Vegerslev, borger og overformynder sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til borgmester Jesper Nielsen Hutfeld og hans arvinger et øde gårdseje liggende her for byen uden Munkeport imellem borgmester Jesper Nielsens egen indkøbte kornhaver på begge sider, hvilket øde bygge Kirsten Pedersdatter, salig Peder Vinters, og hendes børn tilforn til Jens Christensen Vegerslev solgt og skødet har, og det med samme øde ejendoms tilliggende gårdsavl og markjord i alle Århus vange.

(60)

** Rasmus Pedersen Teglgård stadsprokurator på Jens Jensen Basballe borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 11/5 næst afvigt havde stævnet Mogens Knudsen borger sst og ham tiltalte for 13 sletdaler, som er leje af en have, liggende udenfor Brobjerg, som Jens Jensen har lejet ham på 3 års tid ifølge efterskrevne kontrakt, dateret 28/3 1657, hvorimod Mogens Knudsen i rette lagde sin opsigelse af samme have, dateret 2/9 1659, hvorefter blev afsagt, at Mogens Knudsen bør at efterkomme sin kontrakt og betale lejen at det 3.år.

29/6 1671.

** Jens Hvas kapitelsridefoged havde stævnet Poul Knudsen for vidner at påhøre og spørgsmål at tilsvare, item Rebekka Bechten for vidner at påhøre, og efterskrevne blev tilspurgt, om de ikke havde seet Poul Knudsen her for retten med den kappe på og to sælskindshandsker, som han af arresten skal have udtaget, hvortil de svarede, at de havde seet Poul Knudsen have en kappe på, men de ikke vidste, enten det var den kappe eller en anden.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Hermand Nielsen handskemager hans vegne havde stævnet efterskrevne for deres sandhed at vidne om det klammeri, som skete for Jens Olufsen skrædders dør på Graven 17/5 næst afvigt, og de vidnede, at der kom to hattemagersvende Ebbe og Peder gående med en blottet degen i hånden og de udskældte Søren Nielsen skræddersvend, som sad inde til Jens Olufsens, og bad ham komme ud, hvilket skete, og da ville Ebbe Hattemagersvend underløbe ham,

og da bad Søren Nielsen ham nogle gange, han skulle vige bort, eller han fik skade, og derefter huggede til Ebbe Hattemagersvend, så han fik skade ovenfor hans ene øje, og var Søren Nielsen dertil vel nødt at gøre.

(61)

** Johan Arenfeldt på velb fru Anne Sofie von Linstov, residerende i Astrup, hendes vegne havde stævnet Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged mod saggivelse og dom og tiltalte ham, for han har beskyldt hende for et fuldt markran, som hun skulle have begået, hvilket han ikke skal kunne bevise, og bør derfor at stå til rette og derfor lide og undgælde, og i rette lagde efterskrevne tingsvidne af øster Lisbjerg herreds ting 31/5 næst afvigt, hvor Jens Hvas på mester Laurits Bordings vegne forkyndte, at eftersom fru Anne Sofie Linstov ikke har villet betale tiende for forleden år af den gård, Terkild Overgård har påboet, som hun nu ejer, men har bortført den tiende i sit hus, som mester Laurits Bording har i pant af Helle, salig Svend Arbos, og har dermed begået markran. da der ikke i sagen var taget skriftlig stævning, blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Jensen Udsens vegne pantevidne. Hans Jensen Frost borgersøn sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Niels Jensen Udsen borger sst 40 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans tilhørende anpart i den bod på Guldsmedegade, som Peder Skoflikker iboer, og i den halve bod på Fiskergade, som Søren Havstrup iboer, så vidt som han ejer efter skøde her af tinget 28/11 1667.

(62)

** Rasmus Pedersen Teglgård på Jens Pedersen Todbjerg, borger og handelsmand sst, hans vegne til 3.ting opsagde og derefter tilbød Peder Rasmussen Karlby indvåner sst al den resterende arvelod og part, som Peder Rasmussens hustru er og kunne være tilfaldet på salig Anne Lauritsdatters vegne efter salig borgmester Niels Lauritsen i Christiania arveligt, og Jens Pedersen sig tilforhandlet har efter tingsvidne af Bjerre herreds ting 30/9 1665, hvilket tingsvidne findes indført i en dom her af tinget imellem velb kansler Peder Reedtz og Jens Pedersen Todbjerg afsagt er 30/5 1667. derefter opsagde han samme penge, så vidt Peder Rasmussen Karlby på sin hustrus vegne hos ham resterede, at han ikke efter denne dag ville dem forrente, hvortil han svarede, at han ikke ville annamme dem, før han fik genpart af hvis breve og domme her nu er fremlagt.

** Tomas Rasmussen borger sst på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 22/6 næst afvigt havde stævnet Jens Hvas kapitelsridefoged først for 14 sletdaler, ifølge hans missive til salig Jacob Sørensen, dateret 20/1 1663, og dernæst for en halvkiste, som hendes salig husbond 18/7 1669 ved rettens middel i hans hus skal have ladet arrestere og forsegle, hvilken forsegling skal være blevet brudt. derpå blev afsagt, så efterdi Jens Hvas ingen kvittering fremlægger, da bør han ommeldte 14 sletdaler at betale. belangende den forseglede halvkiste, som skal være opbrudt og en del af godset fjernet, hvilket Jens Hvas har haft i forvaring, så efterdi af rådstueprotokollen erfares, at Rebekka salig borgmesters og hendes børn af borgmester og råd er for samme gods frikendt, vides ikke imod samme dom at turde kende, førend fuldmagt af den vedkommende til denne proces fremlægges.

(63)

6/7 1671.

** Anders Ottesen, borger og guldarbejder sst, havde stævnet Anders Nielsen Kruse og Mogens Jespersen, skoleholder og borger sst, for æskning og tilbud angående en dele over Anders Nielsen er forhvervet, og Anders Ottesen fremlagde 9 mark, som han tilbød Anders Kruse til samme dele at indløse, som af Mogens Jespersen over ham er forhvervet, og han til Anders Kruse har overdraget, hvorpå blev afsagt, så efterdi Anders Ottesen således retter for sig imod delen, tilfindes Anders Nielsen pengene at annamme, og derimod delen fra sig til Anders Ottesen at levere.

** Peder Nielsen Brandt borger sst afkaldsvidne. Søren Christensen indvåner sst gav Peder Nielsen afkald og kvittering for al hvis arv, som Søren Christensens hustru Margrete Jørgensdatter arveligt var tilfaldet efter hendes salig far Jørgen Lauritsen, forrige borger sst, som Peder Nielsen var tilforordnet værge for.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Ebbe Jensen hatmagersvend sst hans vegne lod læse og påskrive kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 25/5, 8/6, 22/6 og 2/6 næst afvigt, hvorimod Hermand Handskemager fremlagde et tingsvidne her af tinget 29/6 sidst forleden. derpå blev sat fylding på sandemændene, som derefter fremlagde efterskrevne deres skriftlige ed, så efterdi bevises, at han ikke har gjort Ebbe Jensen hatmagersvend den skade, han har for i hans hoved, da svor de ham fri for vold.

(64)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne af tingbogen lod oplæse klage og vidnesbyrdsvidner her af tinget 25/5, 8/6 og 22/6 angående Jens Olufsens tillyste banesår og vold over Niels Mikkelsen i Fårup og Niels Christensen i Sabro, hvorimod Søren Sørensen, foged ved Ristrup, på sin husbonds tjeneres vegne lod læse og påskrive efterskrevne indlæg, hvori han henholder sig til birkerettens 7. og 18.kapitler. så efter der var sat fylding på sandemændene, fremstod de og fremlagde deres tov, at efterdi vi i dag er tilfyldt at tove om det slagsmål, som skete for 10 uger siden, da retter vi os efter birkerettens 7. og 18.kapitler, som holder os fri, når 6 uger er forbi, at tove, det bede vi os så sandt Gud hjælpe.

** Jørgen Andersen på Mogens Skolemesters vegne fik 1.ting til dele over Johanne Pedersdatter, salig Augustinus Felbereders, for 2 vædderskind 3 mark og for deres to børns skolegang 4 mark.

** Jørgen Andersen fik 1.ting over Johanne Mogensdatter, salig Mikkel Mikkelsens, for 6 mark, hun er Peder Bonde skyldig.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Christen Jensen Basballes vegne havde stævnet Jacob Christensen felbereder mod doms fornyelse og tiltalte ham for 69 sletdaler, som han ham efter salig Søren Molbos regnskabsbog og derpå forhvervede dom 1/6 1665 skyldig er, hvilken gæld han igen blev tildømt at betale.

(65)

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Tomasen Pors hans vegne med opsættelse her af tinget 25/5 næst afvigt havde stævnet Oluf Gius, og fremlagde Peder Porses regnskabsbog, hvori samme gæld er indført, hvorefter Oluf Gius blev tildømt at betale de 3 tønder bygmalt inden 15 dage eller derefter derfor at lide vurdering.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mette Rasmusdatter, salig Jens Sørensen Vinters, og hendes børns vegne med opsættelse her af tinget 22/6 næst afvigt havde stævnet Karen Sørensdatter, salig Anders Pedersens, med hendes lovværge for dom og tiltalte hende for 280 sletdaler, som er en sammenregnet sum 15/2 1668 på skifte efter salig Anders Pedersen, som Mette Rasmusdatter mener Karen Sørensdatter bør med rede penge inden 15 dage at betale, eller bemeldte gård bør Mette Rasmusdatter og hendes arvinger for ejendom at efterfølge, og Tomas Rasmussen fremlagde et pantevidne her af tinget 16/4 1657, hvormed Karen Sørensdatter for 200 sletdaler har pantsat hendes iboende gård ved Munkeport til nu salig Jens Sørensen Vinter på Vorfrue kirkes vegne samt tilbuds og vurderingsvidner her af tinget 2/5 og 22/6 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, at pantet bør at følge salig Jens Sørensen Vinters arvinger for ejendom.

13/7 1671.

(66)

** Rasmus Groersen potmagersvend, Søren Nielsen Lund skræddersvend, sagvoldere og Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Morten Jacobsen rytter, Hans Quant maler og Nicolaus Lambrecht handskemager indvåner sst for klage, vidner og sandemandstov, og Rasmus Groersen gav last og klage over Hans Quant, for han 2/7, da han var kommet i Johan Fach organist hans hus og ville betale sin husleje, er kommet bag til ham og tog hans fødder fra ham og slog ham baglæns overende, så han faldt til jorden, og i lige måde gav last og klage over Morten Jacobsen, som slog ham i næse og mund, og Søren Nielsen Lund gav last og klage over Morten Jacobsen, for han rev ham i håret og på gaden slog ham overende, og Jørgen Andersen lyste Morten Jacobsen og Hans Quant for sår, skade og vold en fuldkommen vold til og kaldte 1.kald på sandemænd, de i dag 6 uger deres ed i denne sag at gøre. dernæst vidnede synsmænd, at de 2/7 næst afvigt var til syn til Søren Nielsen Lund, og da havde han en stor blå og blodig skade under hans højre øje, så øjet var næsten tillukket, og et sår på hans venstre kindben, som han beskyldte Morten Jacobsen rytter for. i lige måder var de samme dag til syn til Rasmus Groersen, hvis næse var slået til blods, og han var for --- i sit liv, for hvilke sår og skade han beskyldte Morten Jacobsen og Hans Quant. dernæst fremkom efterskrevne, som vidnede det samme om overfaldet.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget på Heide Heidesen, skipper af Amsterdam, hans vegne med opsættelse her af tinget 6/7 næst afvigt havde stævnet Jens Christensen Basballe rådmand sst og tiltalte ham for efterskrevne gods, som han hos ham har indlagt, som han ham forholder, og desuden for 99 rigsdaler, som han ham efter efterskrevne regnskab skyldig er blevet, hvorpå blev afsagt, så efterdi af Jens Basballes regnskab erfares, at han har afhandlet Heide Heidesen en del varer, hvorpå resterer 99 rigsdaler, da bør han betale Heide Heidesen forskrevne penge inden 3 solemærker. belangende de oplagte varer, som Jens Basballe inde beholder, så efterdi Jens Basballe ingen fuldmagt af Folgert Folmersen af Amsterdam til sådan medfart fremviser, da vides ikke anderledes derom at kende, end samme gods jo bør Heide Heidesen straks uden ophold at være følgagtig.

(67)

** 2.ting for dele over Johanne Pedersdatter og Johanne Mogensdatter for hvis, de til 1.ting er søgt for.

** blev fremdeles gjort skud for Søren Pedersen, ligesom i dag 14 dage, imod Jens Hvas på salig Jens Vinters enkes vegne.

20/7 1671.

** Peder Andersen, tjenende Niels Roland i Viborg, lod læse og påskrive KM brev af 15/9 1670, som melder, at til hvad sager, generalfiskalen kunne behøve nogen dokumenter beskrevet, skal ham uden hinder eller betaling i ringeste måder meddeles.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jørgen Olufsen skipper og borger sst for klage, syn, vidner og sandemandsed angående salig Peder Mogensen styrmand af Helsingør, som for byen i åen er fundet druknet, og Jørgen Andersen gav last og klage over hans død og bane, og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder her ved tinget deres ed at gøre i denne sag. synsmænd vidnede, at de 10/7 næst afvigt var syn til salig Peder Mogensen i to af sandemændene deres overværelse, og da befandtes der ingen skade på hans ganske legeme.

(68)

** Tomas Christensen KM toldinspektør sst på Johanne Mikkelsdatter, salig Jens Nielsen, forpagter på Gesinggård, hans efterleverske og hendes børns vegne æskede skøde. Jens Jacobsen Møller, borger og handelsmand sst, med fuldmagt af salig Laurits Mikkelsen, forrige forpagter på Tulstrup, hans efterleverske Johanne Sørensdatter solgte og skødede fra Johanne Sørensdatter, salig Laurits Mikkelsens, og hendes børn og til Johanne Mikkelsdatter, salig Jens Nielsens, og hendes arvinger en hendes gård, som Johanne Mikkelsdatter selv iboer, og af hendes nu salig mand Laurits Mikkelsen købt har efter købebrev, dateret Randers 7/12 1669, samme gård liggende på Vestergade, næst op til hr Mikkel Eskildsens gård, han iboer, på den ene side og strækker sig op til Christen Jensen Basballes iboende gård på den anden side, og det med hosliggende have samt tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

** Jørgen Andersen underfoged fik 1.ting til dele over Mikkel Rasmussen stenhugger for 2 mark og Bendix Nielsen væver for 5 mark på Hans Nielsen kandestøbers vegne.

** Jørgen Andersen fik 1.ting til dele over Jacob Christoffersen for hvis, han er Niels Mikkelsen danske skoleholder skyldig.

** Jørgen Andersen fik 3.ting over Johanne Mogensdatter for Peder Bonde og over Johanne Pedersdatter for Mogens Jespersen for gæld.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget på Mette Rasmusdatter, salig Jens Sørensen Vinters efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet Karen Sørensdatter, afgangne Anders Pedersen, forrige borger sst hans efterleverske, med hendes lovværge og børn for dom og tiltalte hende for hvis, hun til salig Jens Sørensen Vinters efterladte enke og arvinger efter regnskabsbog skyldig er, som er 41 sletdaler, som hun blev tildømt at betale.

27/7 1671.

** Niels Nielsen Bonde skrædder æskede vidne, men havde intet varsel derfor, og fordi intet udstedt.

** Jørgen Andersen underfoged på Rasmus Groersen potmagersvend og Søren ---- skræddersvend sst deres vegne, så og på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd advarede dem, at de i dag 4 uger her ved tinget gør deres ed og tov over Hans Quant maler og Morten Poulsen rytter for vold og overladt, de skal have gjort de 2 personer.

** Jørgen Andersen for Hans Kandestøber fik 2.ting til dele over Mikkel Stenhugger og Bendix Væver.

** Jørgen Andersen fik 2.ting for dele over Jacob Christoffersen for hvis, han er Niels Mikkelsen skolemester skyldig.

(69)

** Jørgen Andersen underfoged på Mogens Jespersen danske skoleholder sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Johanne Pedersdatter, salig Augustinus Felbereders, for 2 vædderskind og deres børns resterende skoleløn.

** Jørgen Andersen underfoged, fuldmægtig for Peder Jensen Bonde, ved 6 høringer lod fordele Johanne Mogensdatter, salig Mikkel Mikkelsens, for 6 mark.

** Tomas Rasmussen på Mogens Mogensen Skov hans vegne havde stævnet Søren Sørensen rådmand sst, Magdalene, salig borgmester Rasmus Skrivers, salig Hans Nielsens enke, Christen Basballe, Christen Frost, Mogens Knudsen, Niels Knudsen, Mikkel Tømmermand og doktor Matias de Brobergue på Sjelle Skovgård for syn og vurderingsvidne, og synsmænd fremlagde efterskrevne deres synsforretning, at de 24/7 1671 var forsamlet at syne og vurdere den gård på Brobjerg, som salig Hans Nielsen, forrige borger sst, har pantsat til salig Jens Andersen Karlby, og eftersom den befandtes meget forfalden og moksen ganske forrådnet, så moksen alt af nyt skal opbygges, undtagen de tre boder, da syntes dem at samme gård med de tre boder, have og avling ikke højere at kunne vurdere end for 380 sletdaler.

** Johan Borchenfeld på velb fru Anne Sofie von Linstov hendes vegne med opsættelse her af tinget 29/6 næst afvigt kontra Jens Hvas kapitelsridefoged i rette lagde sit skriftlige indlæg og tingsvidner af øster Lisbjerg herredsting 31/5 og 21/6 sidst forvigt. derpå blev afsagt, så eftersom velb fru Anne Sofie von Linstov søger Jens Hvas, for han har på øster Lisbjerg herredsting har lyst markran, som hun skulle have begået, hvilken markrans tillysning, Jens Hvas skal være frafaldet, så efterdi lovens 2.bogs 41.kapitel udførligt herom taler, og sagen befindes ærerørig, vides ikke denne min dom at være men henfindes for sin tilbørlig overdommer at påkendes.

(70)

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Mette Jensdatter, salig Jacob Verkamps ved Skanderborg, hendes vegne med opsættelse her af tinget 18/5 næst afvigt havde stævnet Søren Pedersen, tilholdende her sst, for dom og ham tiltalte for en guldring med 7 diamanter i, som hans hustru Anne Marie er tilkendt at skal betale, når fremvises dens værdi, da som både dom og kvittering er læst og påskrevet på Århus byting 22/5 næst afvigt, sætter hun i rette og formente, at Søren Pedersen som

Anne Marie hendes husbond nu straks pligtig er og bør 75 rigsdaler med omkostning at betale med rede penge, hvilket han blev tildømt.

3/8 1671.

** Jens Christensen Basballe æskede skøde. Tomas Andersen, boende i Linå, forrige borger og handelsmand her sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Christensen Basballe og hans arvinger en hans gård, liggende i Immervad, strækkende sig i vester til adelgaden og Immervads torv og i nør til Borgporten, i øster til Laurits Tøgersens gård og en del i øster til den gyde, som kaldes Maren Smeds gyde, så og i sønder til den anden gyde, som løber fra Maren Smeds gyde og ned til Immervad.

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Jens Christensen rådmand sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Niels Lauritsen og hans arvinger en hans gård, liggende i Immervad, strækkende sig i vester til adelgaden og Immervad torv, og i nør til Borgporten, i øster til Laurits Tøgersens gård og Immervad og en del i øster til den gyde, kaldet Maren Smeds gyde, så og i sønder til den anden gyde, som løber fra Maren Smeds gyde og ned til Immervad, med tilliggende avl og markjord i alle Århus vange.

(71)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger møder deres ed og tov at gøre om salig Peder Mogensen styrmands død og bane.

** Rasmus Pedersen billedhugger fik 1.ting for dele over Jens Pedersen snedker for 16 rigsdaler, han er ham skyldig.

** Jørgen Andersen for Hans Kandestøber 3.ting over Bendix Væver for 5 mark og for Niels Skoleholder over Jacob Billedhugger for 3 mark.

** Jørgen Andersen underfoged på Jacob Bartolomeusen, tilholdende her sst, hans vegne havde stævnet mester Niels Krog, borgmester Jørgen Juel, Anders Tomasen rådmand, salig Morten Hvasses umyndige søn og stor Søren Glarmester på Volden for opbudsvidne på det pant i de 5 boder på Volden, og Jørgen Andersen lod læse og påskrive 1.opbuds og vurderingsvidne på samme boder, med deri indførte landstings varselsvidne til salig Jens Iversen Ring hans arvinger, og derefter opbød og tilbød den salig mands arvinger samme 5 boder, som ham efter sin salig oldefar arveligt er berettiget.

** Tomas Rasmussen prokurator på Ludvig Hartheil borger og guldsmed sst, som eftermålsmand på hans salig datter Anne Ludvigsdatter hendes vegne, så og Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede sandemandsed, og Tomas Rasmussen i rette lagde kalds, syns og vidnesbyrdsvidner, som tilforn i protokollen er indført. dernæst blev sat fylding på sandemændene, hvorefter de fremstod for retten og i rette lagde efterskrevne deres skriftlige tov, at eftersom klagen lyder, at Johanne Pallesdatter, Anders Kruses, før sankt Hans dag skulle have slået Anne Ludvigsdatter med en tapstang, som dog ikke bevises med vidner eller efter den salig piges egen mund, men bevises, at hun siden har været ude at høste item i domkirken til Guds bord, derefter at hun hverken har klaget for præst eller øvrighed, og blev ikke heller synet, før 7 dage efter hun var død, hvilket synes for os at være en ---- sag, at hun ikke har givet sådant til kende, som dog skulle

være sket for over et halvt år førend hun døde, og sandemændene har ikke at tove uden det skeer inden 6 uger efter birkerettens 7.kapitel, da som ikke er bevist, at nogen har seet eller hørt, at Johanne Pallesdatter hende enten stødt eller slået har, ved vi ikke rettere, end hun jo bør at være fri derfor, det bede vi os så sandt Gud hjælpe.

(72)

10/8 1671.

** Jens Christensen Vegerslev rådmand sst æskede afkaldsvidne. Evert Pettersen borger og handelsmand sst gav sin godefar Jens Christensen Vegerslev afkald og kvittering for al den arv, som Evert Pettersens hustru Karen Jensdatter arveligt kunne tilfalde efter hendes salig mor Inger Christensdatter, Jens Vegerslevs salig hustru, og han takkede sin kærestes far Jens Vegerslev godt for god og ærlig skifte og deling.

(73)

** Jørgen Andersen underfoged på Rasmus Groersen, Søren Lund og KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder deres ed at gøre over Morten Jacobsen rytter og Hans Quant maler for vold, de dem tilføjet har.

** Jørgen Andersen underfoged ved 6 høringer lod fordele Bendix Nielsen væver for 5 mark, som han er Hans Kandestøber skyldig.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Mikkelsen danske skoleholder sst hans vegne lydeligt ved 6 høringer lod fordele Jacob Christensen billedsnider for 3 mark han ham skyldig er.

** Rasmus Billedhugger fik 2.ting til dele over Jens Pedersen snedker.

** Jørgen Andersen underfoged på Kirsten Sørensdatter Kolinds sst hendes vegne lod læse og påskrive et landstings varselsvidne af Viborg landsting 19/7 næst afvigt, hvormed blev stævnet Oluf Jensen Hauge for vidner, hans forladte hustru Kirsten Sørensdatter i Århus agter at lade føre og forhverve til Havreballegårds birketing og Århus byting anlangende deres skilsmisse.

** Søren Poulsen borger sst æskede afkaldsvidne. Peder Jørgensen borgersøn sst gav sin stedfar Søren Poulsen afkald og endelig kvittering for al hvis arv, Peder Jørgensen arveligt kan tilkomme efter hans salig far Jørgen (blank) forrige borger set.

** Jens Hansen, tjenende borgmester Jacob Mikkelsen, på sin husbonds vegne æskede skøde. Peder Mikkelsen borger sst i rette lagde sit efterskrevne indlæg til borgmester og råd, at eftersom hans iboende gård i Immervad, hans to pigebørn efter deres salig mor er tilfaldet, mere og mere forødes dem til største skade, og han efter borgmester og råds befaling har ladet den vurdere og lovbyde til bytinget, og som ingen vil give højere end 250 sletdaler, begærer han, at han gården til borgmester Jacob Mikkelsen må sælge, børnene til bedste, hvilket var blevet bevilget. derefter solgte og skødede Peder Mikkelsen fra sig samt sine to børn Anne Pedersdatter og Karen Pedersdatter og til borgmester Jacob Mikkelsen og hans arvinger samme hans to børns efter deres salig oldemor tilfaldne gård, i Immervad beliggende, og strækker sig fra borgmester Jacob Mikkelsens gård på den

ene side og op til Peder Basballes gård, Tomas Christensen toldinspektør iboer, på den anden side, og det med samme gårds tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

(74)

** Tomas Christensen KM toldinspektør havde stævnet skipper Jens Pedersen sst samt hans styrmand Søren Ibsen og bådsmand Søren Christensen mod dom og tiltalte dem med et skriftligt indlæg, at eftersom i Jens Pedersens skude, kommet fra Lübeck 1/5 næst forleden, er fundet en del fjerdinger med den sæbe af den slags, som ikke er tilladt at indføre, da sættes i rette, om de indstævnede ikke bør at straffes efter KM forordning om fremmede sæbers indførsel. herimod fremlagde skipper Jens Pedersen efterskrevne missive på tysk. med Tomas Christensens begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Tomas Christensen KM toldinspektør sst havde stævnet efterskrevne borgere sst for dom og dem tiltalte efter efterskrevne skriftlige indlæg, at eftersom skipper Jens Pedersen er hjemkommet fra Lübeck 1/5, og skipper Jep Troelsen af Haderslev er kommet fra Lübeck 2/5, og har medbragt en del gods videre, end som på toldstedet var angivet, så er derfor samme gods efter toldforordningen annammet og i KM hus og kælder sst indlagt. og da en del af samme gods efter navn og mærke tilhører de indstævnede, så sættes i rette, om de bør at give mulkt, formedelst de deres gods ikke rigtigt har fortoldet. derpå blev afsagt, så som hverken fremlægges specifikation på ommeldte gods, ikke heller nogen vurdering derpå skal være gjort, blev for sine årsager sagen opsat 14 dage.

17/8 1671.

** Tomas Christensen toldinspektør på Søren Jensen Remmer borger sst hans vegne havde stævnet Peder Sørensen i Hørslev, som er ungkarl, samt anden Peder Sørensen i Hørslev, og ligeledes stævnet Frederik Sadelmager, Peder Sadelmager og Jens Høg skomager borgere sst for klage, sigtelse og vidner at tage beskrevet, og Tomas Christensen på Søren Jensen Remmers vegne i rette lagde hans efterskrevne skriftlige klage over de indstævnede, fordi de 29/7 sidst forleden har overfaldet ham på Ålsø mark, da han kørte fra Grenå marked, og greb ham i håret, slog ham til jorden og trådte og stødte ham, og gik fra ham som et dødt menneske på marken, og siden har han ligget ved sengen.

(75)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder her ved tinget deres ed og tov at gøre om salig Peder Mogensen styrmands død og bane, som her ved Mindet er fundet druknet.

** Tomas Rasmussen prokurator på hr Søren Madsen Ørsted, sognepræst til Lyngå og Skjød sogne og provst i Sabro herred, hans vegne æskede pantevidne. Søren Sørensen Grønfeld, degn i domskolen sst, med fuldmagt af mester Niels Nielsen Krog, rector sst og kannik ved domkirken sst, og på hans vegne pantsatte til hr Søren Madsen Ørsted for 400 sletdaler en hans gård, liggende imellem hans hustru Gertrud Nielsdatters gård på den ene og op til Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens øde gård på den anden side på Torvegaden, som ham af amtmand Jørgen Friis til Lindholm efter KM kommission er for gælds fordring efter afgangne salig borgmester Christen Jensen udlagt, hvorefter Søren Grønfeld bekendte mester Niels Krog af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Søren Madsen 400 sletdaler og derfor pantsatte ham ommeldte

gård på Torvegade, imellem Maren Clemendsdatters øde gård på den ene side og Gertrud Nielsdatter, bemeldte mester Nielses, hendes gård og det med tilliggende gårdsavl.

** Tomas Rasmussen på doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård havde stævnet Jens Lauritsen bager sst og tiltalte ham for 6 daler, som han ham skyldig var, men da intet bevis blev fremlagt, blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på Christen Jensen Basballe borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 6/7 næst afvigt havde stævnet Tomas Tander borger sst for dom og tiltalte ham for 16 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(76)

** Rasmus Billedhugger fik 2.ting til dele over Jens Pedersen.

24/8 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Rasmus Groersen potmagersvend som sagvolder på sine egne vegne æskede sandemandsed, og Jørgen Andersen i rette lagde kaldsvidner her af tinget, som tilforn er indført, og efter der var sat fylding på sandemændene, fremlagde 4 sandemænd deres efterskrevne skriftlige tov, at eftersom bevises, at Rasmus Groersen var slået blå og blodig af Morten Jacobsen, da ved vi ikke rettere, end at vi sværger ham til et fuldt vold. derefter fremlagde de efterskrevne tov, at eftersom bevises, at Morten Jacobsen har slået Søren Nielsen Lund både blå og blodig, da svor de ham til et fuld vold, hvorefter de fremlagde efterskrevne tov, at efterdom ikke bevises, at Hans Quant gjorde Rasmus Groersen nogen skade eller slag blå eller blodige, da ved vi ikke rettere end at vi kender ham fri..

** Hans Nielsen kandestøber, borger sst, tilforordnet formynder for Morten Jacobsens søn Jacob Mortensen, på sin plejesøns vegne havde stævnet Jesper Nielsen Hutfeld, Jørgen Juel og Jacob Mikkelsen borgmestre sst, Morten Sommerfeld overformynder, salig Peder Selgensens enke Margrete Bording og Niels Jensen Udsen borger sst for synsvidne, opbud og tilbudsvidne at tage beskrevet på salig Peder Selgensens afdøde gård sst på Torvet. synsmænd vidnede, at de 23/8 næst afvigt havde forføjet sig til åstedet og efter forevisning befundet gårdens brøstfældighed, som efterfølger, hvorefter Hans Nielsen kandestøber opbød og tilbød forskrevne gård til købs eller leje.

(77)

** Jørgen Andersen på KM og rettens vegne æskede vidne, og for retten fremkom efterskrevne, som vidnede, at 9/7 sidst afvigt kom Peder Mogensen styrmand ind til Jørgen Olufsens og var der nogen stund og drak en 3 potter øl, og han var ikke i klammeri med nogen, og siden gik han derfra og ikke han var synderlig drukken, men kunne gå hvor han ville.

** Jørgen Andersen på samtlige snedkerlavets vegne fik 1.ting til dele over Rasmus Billedhugger, for at give sig i lavet efter borgmester og råds givne afsked af rådstuen 15/12 1670.

** Jørgen Kirchoff og Tomas Rasmussen borgere sst mødte i rette mod velb fru Anne Lorentzes opsættelse og gjorde skud ved ed og oprakte fingre, at Rebekka Bechten salig borgmester Jacob

Sørensens, er i lovligt forfald efter KM stævning for højesteret, så hun ikke i dag kan møde og lade svare for sig, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen på skipper Jens Andersens vegne havde stævnet Christen Pedersen Frost mod dom og tiltalte ham for 8 sletdaler, han efter dom her af tinget 17/3 1670 må skyldig være, og som han nu blev tildømt at betale.

31/8 1671.

** Erik Jørgensen prokurator på Frederik Sadelmager, Peder Sadelmager og Jens Andersen Høg skomager deres vegne havde stævnet Søren Jensen Remmer for vidner at påhøre. efterskrevne vidnede, at 29/7 næst afvigt da kom Søren Jensen Remmer kørende på denne side Hesselt i Katholm birk og kørte på Knud Bogbinders vogn, da han ville køre forbi, da løb Knud Bogbinders køresvend med flere til Søren Remmers vogn, og da var Frederik Skomager, Peder Sadelmager og Jens Høg hos, dog han ikke så, at de slog Søren Remmer, og siden gik de hver til sin vogn, og da hørte han en råbe, at de skulle tage karabinen fra Søren Remmer, den var ladt. andre vidnede, at der var tumult ved Søren Remmers vogn, men de så ikke, hvem der slog ham.

(78)

** Erik Jørgensen på Christoffer Henning hans vegne fik 1.ting til dele over Mikkel Madsen, Tøger Bøssemager, Anders Murmand, Jørgen Andersen, Søren Glarmester og Peder Tomasen, for de ikke vil bortføre det møg, de ved hans plankeværk har oplagt.

** Jørgen Andersen på samtlige snedkerlavets vegne fik 2.ting for dele over Rasmus Billedhugger.

** Tomas Rasmussen på Anne Ovesdatter, salig Jens Basballes vegne lod læse og påskrive en indkaldelses seddel på alle den salig mands kreditorer at møde på skifte på førstkommende tirsdag.

** Tomas Rasmussen på borgmester og råds samt Vorfrue kirkes værgers vegne lod påskrive 3.gang en oplysningsseddel på en gammel smal ligsten af hvid malm, som findes på Vorfrue kirkegård, vurderet for 3 rigsdaler, om nogen var, som den vedkendes.

** Jørgen Andersen i dag 3.ting oplyste et hvidt vædderlam, som lensmanden velb Jørgen Friises podemester har indtaget.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne fremlagde klage, kalds, syns og vidnesbyrdsvidner her af tinget 20/7, 3/8, 17/8 og 24/8 næst afvigt, hvorefter sandemændene fremlagde efterskrevne deres skriftlige ed, da eftersom ikke kan bevises, at nogen har gjort salig Peder Mogensen styrmand, som druknede i åen 10/7, nogen skade eller været årsag til hans død, da ved vi ikke rettere at gøre vores tov, end at han af våde og ulykkelig hændelse er faldet i åen, hvorfor vi sværger ham hans egen bane på.

** Erik Jørgensen på Peder Christensen Basballe borgersøn her sst hans vegne havde stævnet Christen Pedersen Frost borger sst for synsvidne at tage beskrevet. synsmænd vidnede, at de 28/8 næst afvigt var til syn til de boder på Fiskergade, som han af Christen Frost i pant har, og da fandtes efterskrevne brøstfældighed derpå.

(79)

** Jens Lassen rådmand sst æskede pantevidne. Hans Bendixen borger, kæmner og KM papirforvalter sst med fuldmagt af Sidsel, salig Peder Hansens sst, med hendes to sønner Peder Pedersen og Hans Pedersen pantsatte til Jens Lassen deres gård på Torvet med 4 efterskrevne gårdsavl for 1000 sletdaler, som han hende lånt har.

** Jacobus Gesius apoteker lod læse og påskrive KM apoteker ordinants, dateret 11/1 1671.

7/9 1671.

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder hans vegne havde til sit sidste logement sst til Anne Ovesdatter, salig Jens Basballes, stævnet skipper Heide Heidesen af Holland for dom og tiltalte ham efter efterskrevne skriftlige indlæg, eftersom jeg har erfaret af skipper Heide Heidesens irettesættelse til bytinget 17/7 næst forleden mod Jens Christensen Basballe sst for betaling af en stor del tobak, brændevin og adskilligt andet, som er hidført, da formener jeg på KM vegne, at Heide Heidesen bør bevise, at tolden deraf er erlagt, dateret Århus 7/9 1671 Niels Madsen. da intet genmæle skete, blev sagen derfor opsat 14 dage.

** Jørgen Kirchoff og Tomas Rasmussen gjorde skudsmål ved ed for Rebekka Bechten, at hun er i lovligt forfald i København, så hun ikke kan møde og svare for sig mod fru Anne Lorentz hendes tiltale. derfor opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på samtlige snedkerlavets vegne æskede 3.ting over Rasmus Christensen billedhugger, for han ikke efter borgmester og råds sigelse, dateret 15/10 1670, vil sig i deres lav indstille. så mødte Rasmus Billedhugger og i rette lagde efterskrevne skriftlige indlæg, at han 17/8 og 24/8 ved to mænd har opsagt sit borgerskab, fordi der ikke findes næring for ham i byen. desuden har billedsniderne af Arilds tid været frie kunstnere, som ikke er nogen slig lavsbrødre undergivet. der blev dog ikke noget bevis fremlagt på hans borgerskabs opsigelse, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på Kirsten Sørensdatter Kolind indvånerske sst hendes vegne æskede stokkenævn. så fremstod efterskrevne borgere og vidnede, at al den stund hun har været i enlighed, siden hendes mand Oluf Jensen fra hende bortdrog, da vidste de hende ikke andet at kunne påsige end ærligt og godt må være, og de vidste ikke at give hende andet vidne end hvis ærligt, kristeligt og ret kunne være.

(80)

** Jørgen Andersen underfoged på Sofie Sørensdatter, tjenende i København, hendes vegne æskede stokkenævnsvidne. så fremstod efterskrevne borgere og vidnede, at Sofie Sørensdatter er født af ærlige ægte forældre, hendes far var salig Søren Jensen Bjødstrup, som var indvåner og boede og døde sst, og havde tilforn tjent i KM tjeneste som soldat og gefreiter, og hendes mor er Kirsten Pedersdatter, som endnu boer sst, og Sofie Sørensdatter har al den stund, hun her i byen har været, skikket og forholdt sig ærligt, kristeligt og vel.

14/9 1671.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Pedersen Todbjerg borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 3/8 næst afvigt havde stævnet Peder Rasmussen Karlby indvåner sst for dom og tiltalte ham anlangende nogen arv, som han, hans hustrus bror og rette født værge efter loven, skal på hendes og søskendes vegne have afkøbt, og hun skal være tilfaldet på salig Anne Lauritsdatters vegne efter salig borgmester Niels Lauritsen i Christiania, efter købebrevs formelding af Bjerre herreds ting 30/9 1665, hvorefter hans hustru på sin lod skulle tilkomme 237 sletdaler, hvilke Jens Todbjerg skal have tilbudt ham med rede penge at betale hvis, derpå kan restere. så mødte Tomas Rasmussen og i rette lagde et tilbudsvidne her af tinget 29/6 næst afvigt og dernæst en rådstuedom her af rådstuen 26/1 1668, hvori er indført efterskrevne tingsvidne af Bjerre herreds ting 30/9 1665, anlangende Morten Jørgensen degn i Klakring på sine egne og hans søn Niels Madsens vegne, Laurits Pedersen i Klakring på sine egne og to hans søskendes vegne deres oprettede kontrakt om deres tilfaldne arv efter salig borgmester Niels Lauritsen i Christiania på salig Anne Lauritsdatters vegne, hvilken arv de til Jens Pedersen Todbjerg da solgt har for 1900 sletdaler. derimod at svare mødte Peder Rasmussen Karlby indvåner sst og i rette lagde Jens Lauritsen, borger i Bogense, hans efterskrevne kundskab, at han er Peder Rasmussens hustrus farbror og født værge, og at han ikke har solgt ommeldte arv, og at Laurits Pedersen, da arven blev solgt, ikke var hans 25 år gammel, dateret Bogense 1/8 1671. og dernæst fremlagde et skifteregister efter salig Peder Lauritsen smed i Klakring, som i slutningen melder, at Jens Lauritsen i Bogense på sine salig brors børn navnlig Laurits Pedersen, Hans Pedersen og Kirsten Pedersdatter deres vegne som ret født værge da har deres gods og værgemål annammet, dateret 19/4 1655. derpå blev afsagt, så eftersom Jens Pedersen Todbjerg tiltaler Peder Rasmussen indvåner sst og formener, at han bør annamme hans hustru Kirsten Pedersdatters arvelod, hvorimod Peder Rasmussen svarer, at når Jens Pedersen gjorde ham regnskab for hvis, han på hans hustrus og hendes brors vegne i Christiania havde oppebåret, da ville han det annamme, så efterdi fremlægges en overretsdom her af rådstuen 16/1 1668, hvori købekontrakten om Kirsten Pedersdatters arvelod er indført og endnu står usvækket, så efterdi Peder Rasmussen ikke har svækket købekontrakten og ikke heller har villet modtage den tilbudte resterende kapital, da ved jeg ikke rettere herom at kende, end Peder Rasmussen bør straks efter forskrevne kontrakt og tingsvidne hans hustrus arvelod at annamme og derfor kvittere.

(81)

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Jensen Basballe og Jens Jacobsen, formyndere for salig Jens Jørgensens børn, deres vegne med opsættelse her af tinget 3/8 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen og Jens Johansen sst for dom og dem tiltalte for hvis, de til bemeldte børn efter derom efter deres salig fars skiftebrevs formelding, dateret 9/11 1668, må skyldig være, hvilken deres gæld de blev tildømt at betale.

21/9 1671.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne havde stævnet Rasmus Nielsen på Mejlgade for vidner. så fremstod Peder Lauritsen skomager borger sst og vidnede ved ed efter loven, at nu forleden år ved sankt Mortens dags tide og nu som personen havde stået og gjort sin ed at ville vidne, frafaldt fuldmægtigen sagen og foregav, de ingen vidner behøvede, men ---- til rette og forligtes om hvis tvistighed, dem kunne være imellem.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Andersen skipper og borger sst hans vegne havde stævnet Jacob Lauritsen Møller, Oluf Christensen og Erik Tomasen, indbyggere sst, for vidner. så fremstod for retten Hans Sørensen købhandler sst og vidnede, at 12/7 næst afvigt, som han var inde til Jens

Andersens, da var Jacob Møller, Oluf Christensen og Erik Tomasen forsamlede tillige med Jens Andersen i borgmester Jørgen Juels overværelse at ligne og lodde hvis gods, dem i fællig efter salig Peder Sørensen forrige rådmand sst var tilfaldet, og da blev gjort ligning og lodder, nemlig på en lod den gård på Mejlgade, tolderen iboer, samt en part i den krejert, Jens Andersen fører, og på en anden lod den gård på Graven, Søren Bager iboer, og en part i den ejendom på Brobjerg, Niels Villadsen iboer, samt en part i Oluf Clemendsens førende smakke, da blev af samtlige interesserede arvinger samtykket, at begge lodder skulle gå lige op og agtes lige gode, da efter de så var gjort på to lodder, blev Hans Anbæk bådsmand indkaldt og efter deres begæring kastede samme lodder imellem dem, og da tilfaldt de indstævnede den 1.lod, og derimod tilfaldt Jens Andersen på sin og sin plejesøns vegne den 2.lod.

(82)

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Søren Rasmussen, tjenende Bartolomeus Guldsmed, hans vegne havde stævnet Christoffer Skoflikker og hans hustru for klage, syn, vidner og sandemandstov, og Jørgen Andersen gav last og klage over Christoffer og hans hustru for vold, overlast og skade, de skal have tilføjet Søren Rasmussen i hans husbonds gård 12/9 næst afvigt, og lyste dem et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd sst at møde i dag 6 uger i sagen at tove og sværge.

** Tomas Christensen toldinspektør sst samt Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder sst hans vegne havde stævnet Jens Christensen Basballe rådmand sst, Christen Jensen Basballe med flere for vidner, Tomas Christensen og Niels Madsen agter at forhverve, og i rette lagde deres efterskrevne indlæg, hvori de tilbyder de indstævnede, som kunne formene sig nogen rettighed at have til hvis gods, som i skipper Jens Pedersen sst og skipper Jep Troelsen af Haderslev deres skuder er kommet fra Lübeck 1/5 og 2/5, og ved losningen er befundet videre end som fortoldet var, hvorfor det efter KM forordning i KM pakhus sst er oplagt, da som tilforn tilbyder de endnu at stå enhver til rette, som nogen ret til samme gods efter dom kan vinde, da det ellers vil blive solgt imod KM tolds erlæggelse.

** Jørgen Andersen for Bartolomeus Guldsmeds pige fik 1.ting til dele over (blank) for 1 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator på Niels Madsen og Tomas Christensen, KM tolder og toldinspektør, deres vegne med opsættelse her af tinget 10/8 næst afvigt kontra skipper Jens Pedersen, styrmand Søren Ibsen og bådsmand Søren Christensen begærede dom, hvorpå blev afsagt, så efterdi bevises med Jørgen Hybertz missive, at ham 4/4 tønder sæbe med det mærke IH og 4/4 tønder med mærke E er fravildet i Lübeck, da Jens Pedersen indtog sin ladning, hvilken sæbe med andet skulle have været skibet i en skude til Haderslev, som blev ladet tillige af samme pram, Jens Pedersen indtog sin ladning efter fremlagte beviser, da vides ikke at tilkende fornævnte skipper og bådsmand, som sæben efter fremlagte bevis uafvidende er påført, straf efter 15.artikel i forordningen og fremmede sæbers indførsel at lide, dateret 25/3 1663, men herfor frikendes.

** Tomas Rasmussen for ditto med opsættelse her af tinget 10/8 næst afvigt kontra Jens Basballe, Christen Basballe med flere i rette lagde efterskrevne specifikation på det uangivne og fortoldede gods, som fandtes i skipper Jens Pedersen sst og skipper Jep Troelsen af Haderslev deres skuder, da de kom fra Lübeck, hvorimod at svare blev fremlagt efterskrevne skriftlige indlæg, hvorpå blev afsagt, så eftersom Jens Jacobsen og hans medbrødre i deres indlæg beråber sig på, hvorledes tolderen selv skal have udlosset deres gods og varer og det opbragt på toldboden, førend de derom

havde bekommet breve og regninger fra faktorer, hvoriblandt findes en stor del, som straks og for lang tid siden er blevet angivet, hvorom ingen bevisligheder fremlægges, da vides ikke forbemeldte borgere nogen mulkt at turde tilkende, før bedre bevisligheder og oplysning herom fremlægges.

(83)

** Jørgen Andersen underfoged på samtlige snedkerlavsbrødre deres vegne med opsættelse her af tinget 7/9 kontra Rasmus Billedhugger. så mødte Rasmus Christensen billedhugger og fremlagde en attest på hans borgerskabs afsigelse 24/8 næst afvigt, hvorpå blev afsagt, så efterdi Rasmus Billedhugger har afsagt sit borgerskab, sees ikke snedkerlavets irettesættelse at følge, men han derfor frikendes, hvorimod han bør sig fra alt arbejde her i byen at entholde.

28/9 1671.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 17/8 næst afvigt havde stævnet Rasmus Nielsen borger sst og tiltalte ham for omkostning gjort på hans salig søn Niels Rasmussens begravelse og ligs opgravelse, da han af ulykkelig hændelse er omkommet på Kragerø, hvorefter blev fremlagt efterskrevne dokumenter og derpå afsagt, så efterdi Peder Elkær ikke beviser, at salig Niels Rasmussens far Rasmus Nielsen har lovet at betale hvad skadelidelse, det salig menneske kunne have påført skipperen, tilmed ved sit skriftlige indlæg frasiger sig at arve og gælde efter hans salig søn, da vides ikke rettere heri at kende, at Rasmus Nielsen bør for denne tiltale fri at være.

** Erik Jørgensen for Bartolomeus Guldsmeds pige 2.ting for dele over Rasmus Bach.

5/10 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderens vegne æskede vidne. synsmænd vidmede, at de 10/9 næst afvigt var syn til Søren Rasmussen, tjenende Bartolomeus Guldsmed, og da så de, han havde en rift på den højre kind, som var blå og blodig, hvorfor han klagede over Christoffer Skoflikker og hans hustru.

** Jørgen Andersen fik 2.ting til dele over Rasmus Boch skrædder for Bartolomeus Guldsmeds pige for 1 sletdaler.

(84)

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Jensens vegne med opsættelse her af tinget 24/8 næst afvigt havde stævnet Christen Pedersen Frost for dom og tiltalte ham for 30 sletdaler efter hans regnskabsbogs indhold, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator på Kirsten Nielsdatter, tjenende Mikkel Lauritsen skipper og borger sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 24/8 næst afvigt havde stævnet Jens Christensen, nu boende i Søby i Hads herred, for dom og tiltalte ham for 6 daler og en tønde byg efter hans i Århus kapitel udgivne forpligt, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Iversen felbereder på sine egne vegne æskede afkald. Jørgen Ditlevsen bager borger sst gav Tomas Iversen og hans arvinger afkald og kvittering for hvis arv og gods, Jens Jensen salig Jens

Iversen forrige borger sst hans efterladte søn sst efter sin salig far arveligt er tilfaldet efter skiftebrev af dato 15/7 1664, som Tomas Iversen har haft under værgemål.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og rettens vegne i rette lagde et tingsvidne her af tinget 15/6 næst afvigt, at sandemændene er bevilget opsættelse til i dag om det lidet barns død, som i åen er fundet druknet, og af tingbogen lod læse forrige opsættelse samt vidnesbyrdsvidne udstedt den (blank), hvorpå sandemændene, efter der var sat fylding på dem, fremlagde deres efterskrevne skriftlige tov, da eftersom vi af al flid har søgt og udforsket om hvem, moderen til samme barn og dets banemand har været, og sagen langsommelig tid med bevilling har været opsat, alt til den ende at Gud ville lade slig morderisk gerning blive åbenbaret, men som sligt ikke endnu er kommet for dagen, da bede vi så sandt Gud hjælpe, at moderen til samme barn, som det har født i løndom, har myrdet samme sit foster og det bortkastet i vandet, og hun fordi, hvor og når hun opspørges og antræffes kan, for samme mord bør at lide efter loven på hendes hals, og hendes hoved at sættes på en stage.

** Christen Pedersen Frost borger sst på velb fru Anne Lorentz residerende her sst hendes vegne med opsættelse her af tinget 13/7 sidst forvigt havde stævnet Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens, med hendes børn og lovværge for dom og tiltalte hende for Mårslet tiendes afgift for 1667, som er 12 tønder rug, 21 tønder byg og 20 tønder havre, som hendes salig søn Lorentz Brochmand var hjemfaldet. Christen Frost fremlagde først efterskrevne fæstebrev på KM anpart korntiende af Mårslet sogn, dateret 12/7 1662, og derefter velb fru Anne Lorentz hendes med nu salig borgmester Jacob Sørensens oprettede forpagtningsbrev på Skårupgård, dateret 1/5 1662. derpå blev afsagt, så efterdi Rebekkas fuldmægtig beråber sig på ingen afregning er gjort imellem den gode frue og Rebekka Bechten, her og fremlægges salig borgmester Jacob Sørensens revers om forpagtning på Skårupgård, dateret 1/5 1662, hvorpå findes afskrevet både penge og korn, som bedrager sig højere end forpagtningspengene er, da indfindes den sag for uvildige dannemænd, som parterne dertil har at tage og i overkøbmands hus, efter Rebekka Bechtens hjemkomst, dem imellem regne og muligt dem forene om deres stridighed.

(85)

12/10 1671.

** Erik Jørgensen prokurator på samtlige borgmestre og råds vegne havde stævnet efterskrevne borgere og indvånere her sst mod dom og tiltalte dem for hvis, de af månedsskatterne resterer og skyldig findes efter restansbogen, der iblandt Maren, salig Laurits Rasmussens, og Maren Olufsdatter, salig Niels Ibsens, men som fornævnte personer ikke er mødt til genmæle, er sagen opsat 4 uger.

(86)

** Jørgen Andersen fik 1.ting til dele over Peder Bonde for 15 mark jordleje til Tomas Mikkelsen.

** Jørgen Andersen fik 1.ting til dele over Bendix Væver for Tomas Mikkelsen, boende på Furland for 2 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator på Jacob Bartolomeusens vegne havde stævnet mester Niels Krog, rektor i domskolen sst, Jørgen Juel borgmester sst, Anders Tomasen rådmand, stor Søren

Glarmester og salig Morten Hvasses arvinger med deres lovværge for dom og tiltalte dem, om de havde noget at sige i det pantebrev angående 5 boder på Volden, som Jacob Bartolomeusen nu tilhører og sine medarvingers part af dem indkøbt har, satte derfor i rette om ikke al hvis ejendom, som findes på bemeldte sted sønden for salig Morten Svarrers hus og norden for den bod, som salig Kirsten Mundelstrups tilhørte, hvilke 5 boder bør at følge Jacob Bartolomeusen for ejendom, som de ham af salig Peder Sørensen ved pantebrev er overdraget. derpå blev således afsagt, så eftersom borgmester Jørgen Juel fremlægger en dom til nam over pantsætteren Jens Iversen Ring, dateret Århus 16/11 1648, som Anders Tomasen over ham forhvervet har for 85 sletdaler, hvorefter Jens Ring 30/11 samme år har pantsat til Anders Tomasen de 5 boder for 89 sletdaler, endnu fremlægges købebrev af Anders Tomasen til Søren Glarmester på den ene af de 5 boder sønder og vester op til Mads Mortensen drejers hus, dateret 30/9 1656, og herhos fremlægges Søren Glarmesters købebrev og skøde 7/8 1661 på samme bod til Morten Hvas, og et skiftebrev oprettet 29/12 1664 efter salig Morten N Hvas, som melder at Melchior Engelbrecht er samme bod udlagt, og han har igen afhændet den til borgmester Jørgen Juel, da vides ikke rettere herom at kende, end Jørgen Juel efter adkomst bør at beholde den 5.bod, som den ham solgt er og udlagt over skifte efter salig Morten Hvas, og Jacob Bartolomeusen at beholde for ejendom de andre 4 boder, som ham blandt andet er udlagt efter salig Peder Sørensen for 200 sletdaler.

(87)

19/10 1671.

** Jørgen Andersen på Tomas Mikkelsens vegne æskede 2.ting over Peder Bonde og 2.ting over Bendix Væver for Tomas Nielsen af Fur.

** Jens Matiasen borger sst æskede skøde. Albret Hansen Wood, borger og buntmager sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Matiasen og hans arvinger en hans iboende våning, som er to boder, liggende på Mejlgade, næst op til borgmester Jesper Nielsens bod på den søndre side og op til Villum Testrups bod på den nordre side, og det med halv brønd til fælles med dem, som boer i borgmesterens bod, samt tilliggende haverum bag huset.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Lyllofsens, wohnhaftig ved Skanderborg, hans vegne med opsættelse her af tinget 7/9 næst afvigt havde stævnet Anders Tomasen rådmand for dom og tiltalte ham for hvis, han ham skyldig er, først har hans hustru Anne Jensdatter 1660 bekommet adskillige varer og penge af Johan Lyllofsens hustru, som beløber 26 sletdaler. der foruden har han at fordre hos Anders Tomasen efter hans fortegnelse, dateret Århus 22/2 1656, formeldende på korn, han har fået, hvorpå resterer 48 sletdaler. endvidere har Johan Lyllofsen på hans forrige husbond Gunde Rosenkrantz hans vegne at fordre hos Anders Tomasen et nyt sejl, som han har lånt Anders Tomasen til hans skudes fornødenhed, der han indtog sin ladning ved Kalø 26/5 1657, eller også at betale derfor 30 rigsdaler, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(88)

** Tomas Christensen toldinspektør på KM tolder og sine egne vegne med opsættelse her af tinget 7/9 næst afvigt kontra skipper Heide Heidesen af Holland i rette lagde en kopi af Folgert Folmersens faktura på gods og varer, han med skipper Jacob Didriksen Rode til Århus ---- til Dines Pedersen, og dernæst i rette lagde et udtog af tingbogen 13/7 næst afvigt angående Anders Jensen af Hasle og hans medbrødres kundskab om hvis vin og tobak, de til Århus for Heide Heidesen har

hidført, hvorpå blev afsagt, at Heide Heidesen bør efter fremlagte faktura og Anders Jensen af Hasle og hans medbrødres vidne nøjagtigt at bevise, hvor KM told er betalt, eller derfor at lide videre tiltale, og samme gods imidlertid i arrest at blive.

(89)

** Tomas Rasmussen prokurator på KM og Jens Andersen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 7/9 næst afvigt havde stævnet Jacob Lauritsen Møller, Oluf Christensen og Erik Tomasen her sst mod dom og tiltalte dem for en akkord, forening, likvidation og rigtig lodkastelse, som skete i hans hus 12/7 næst afvigt anlangende deres fælles arvegods, som dem tilfaldt efter salig Peder Sørensen rådmand sst, og Jacob Lauritsen selv samme ligning og lodkastelse skrevet har og til sig taget og lovet det om 2.dagen at færdiggøre og underskrive, som han ikke hidindtil har sig villet bekvemme, satte fordi i rette, om de ikke deres tilfaldne lodder pligtig er at annamme, og skriftligt under deres hænder til ende at give. hvorpå blev afsagt således, efterdi med tingsvidne her af bytinget 21/9 1371 bevises at lodderne således er lignet og rigtigt lodkastet, da vides ikke imod irettesættelsen at turde kende, men enhver af de indstævnede sin tilfaldne lod pligtig er at annamme, og skriftligt under deres egne hænder fra sig at give.

26/10 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet Christoffer Skoflikker og hans hustru for vidner at påhøre. Jørgen Jacobsen skrædder af Brabrand vidnede, at han den (blank) næst afvigt stod i hans godemors gård i gårddøren, og da hørte han, at Christoffer Skoflikkers kone sagde til Bartolomeus Guldsmeds svend, at han tjente sin husbond i sine øjne som en engel, men på hans bag som et skarn, og da løb svenden ind og ville hente en fork, men da forhindrede hans madmor ham med forken, så kom Christoffer og hans kone og greb ham i sit hår, og de tumlede hinanden, og de lå begge på svenden, og videre så han ikke. Anne Jensdatter, salig Niels Vognmands, vidnede det samme.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mogens Mogensen Skov hans vegne havde stævnet Søren Sørensen rådmand, Christen Jensen Basballe, Magdalene, salig borgmester Rasmus Skrivers, og Kirsten, salig Hans Nielsens, for vidner, og han lod læse og påskrive et vurderings og opbudsvidne her af tinget 23/3 næst afvigt på en gård på Brobjerg, som nu salig Hans Nielsen havde pantsat salig Jens Karlby, og nu Mogens Skov tilkom, hvorefter han opsagde samme pant og tilbød de interesserede til løsen inden 2 måneders forløb.

** Jørgen Andersen for Tomas Nielsen på Fur 3.ting over Bendix Væver.

** Jørgen Andersen over Peder Bonde 3.ting udstedt på Tomas Nielsens vegne.

** Jørgen Andersen underfoged på velb fru Helvig Sofie Urne, velb Jørgen Friises til Lindholm, hendes vegne havde stævnet Johanne Pedersdatter, salig Augustinus Felbereders, med hendes lovværge for dom og hende tiltalte for 5 sletdaler for skind, som hun blev tildømt at betale.

(100)

2/11 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på borgmester Jørgen Juel hans vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker sst for synsvidner og dom, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at de 17/10 1671 havde været i borgmester Jørgen Juels gård, som han iboer, på Torvet, og da synet og seet hvis skade på hans bygning og have er af Jacobus Gesius tilføjet, idet han havde ladet oprette en have bag ved sin gård, som salig Sidsel Pedersdatter fordum iboede og afdøde, og fyldt jord på tæt op til Jørgen Juels ladehus, som blev fordærvet af samme jord, og desuden mener han, at apotekeren bør rette sit brøstfældige hus ind på egen grund, ellers forrådner det Jørgen Juels hus, hvorimod Jacobus Gesius fremlagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, at han ikke har fået 8.dages varsel og ikke er advaret at møde den dag, som de ville syne at være på åstedet, og han ved ikke om i dag nogen syns beskrivelse imod ham udstedes, eftersom hans kære nabo Jørgen Juels kæreste er død og endnu står oven jorden ubegravet, og klokken er slået 3 kvarter til 3 slet, førend tinget blev sat i dag, og om noget i dag imod ham udstedes, begærer han tingsvidne.

(101)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne i rette lagde en klage over Christoffer Skoflikker og hans hustru for bordag med Bartolomeus Guldsmeds svend Søren Rasmussen, som er indført 21/9 næst afvigt, og af tingbogen lod oplæse syns og kaldsvidner, hvorpå sandemændene i rette lagde deres efterskrevne skriftlige ed og tov, at da vidnesbyrd vidner, at Søren Rasmussen søgte Christoffers kone med en fork, som ikke er noget lovligt gevær at tage til en kvinde, men giver sig til kende, at han var årsag til klammeriet, tilmed ikke bevises af synsmænd at være noget slag men en rift, så ved vi ikke rettere at gøre vores tov, end vi sværger dem fri, det bede vi os og så sandt Gud hjælpe.

** Jørgen Andersen underfoged på Tomas Nielsen på Fur hans vegne ved 6 høringer lod fordele Bendix Nielsen væver for 3 sletdaler.

** Jørgen Andersen på Anders Kruses vegne med opsættelse her af tinget 5/12 næst afvigt havde stævnet Claus Nielsen indvåner sst mod dom og tiltalte ham for 6 sletdaler, som han ham skyldig er, og Jørgen Andersen beviste samme gæld med Anders Kruses bog, dog ikke Claus Nielsens hånd derhos. derpå blev afsagt, at Claus Nielsen bør for Anders Kruses tiltale frikendes, indtil bedre bevis i sagen fremlægges.

9/11 1671.

** Erik Jørgensen prokurator på Anders Nielsen Kruses vegne havde stævnet Ludvig Guldsmed sst for vurderings og tilbudsvidne, og vurderingsmænd vurderede efterskrevne gamle klæder, som Erik Jørgensen tilbød Ludvig Guldsmed til løsen inden 4 ugers forløb.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Kirsten, salig Mikkel Langballes, med hendes lovværge mod doms fornyelse og tiltalte hende for 111 sletdaler, som hendes salig mand har ham skyldig været, og i rette lagde en dom her af tinget 2/9 1670, hvori hun blev tildømt samme gæld at betale, hvilken gæld hun nu igen blev tildømt at betale inden førstkommende 15 dage.

(102)

** Johan Arentsen borger sst havde stævnet Jens Nielsen Langballe borger sst for dom og tiltalte ham for 14 sletdaler efter hans obligation, dateret 13/10 1670, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen på Mogens Mogensen Skov borger sst hans vegne havde stævnet Kirsten, salig Hans Nielsens, med hendes medarvinger og lovværge, Søren Sørensen rådmand sst, Christen Jensen Basballe, Magdalene Matiasdatter, salig borgmesters, med lovværge mod dom til ejendom på salig Hans Nielsens pantsatte gård på Brobjerg, og tiltalte Kirsten, salig Hans Nielsens, med hendes medarvinger for 250 sletdaler, som hun til Mogens Skov på sin hustrus vegne skyldig er, efter hendes salig mands pantebrevs videre udvisning, og i rette lagde efterskrevne pantevidne her af tinget 22/4 1652, hvormed Hans Nielsen på Mejlgade på Maren Christensdatter, salig Jens Jensen Torups vegne havde pantsat til Jens Andersen Karlby hendes iboende gård, på Brobjerg liggende, imellem Jens Andersens gård og Hans Jensens gård, og derefter i rette lagde vurderingsvidner her af tinget 23/3 og 27/7 næst afvigt, og derefter fremlagde tilbudsvidne her af tinget 26/10 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, så efterdi med pantevidne bevises, at Kirsten Christensdatters gård på Brobjerg af hende er pantsat til salig Jens Andersen Karlby, og Mogens Skov i hans hustrus arvelod tilfaldet, og bedrager sig resterende kapital til 2/11 næst afvigt 360 sletdaler, hvilken pantsatte gård, han formener bør at følge ham for ejendom, og da efter tilbudsvidne til løsen ikke nogen erklæring skete, da bør forskrevne gård Mogens Skov at følge for ejendom.

(103)

16/11 1671.

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Nielsen kandestøbers vegne fik 1.ting til dele over Rasmus Nielsen murmand for 15 mark, så og Karen Groersdatter for 1 daler og hendes søn Niels Christoffersen for 1 mark.

** Erik Jørgensen på Didrik Jacobsen (blank) i Kalundborg havde stævnet Tomas Christensen, KM toldinspektør, og Oluf Rasmussen Gius havnefoged sst for dom og tiltalte dem for gæld efter deres obligationer til salig Jacob Cort, borger her i byen, hvilke obligationer på skifte efter den salig mand er blevet udlagt Didrik Jørgensen i hans gæld, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen på borgmester og råds vegne æskede 1.ting til dele over efterskrevne personer, tilholdende sst, for de ikke vil indstille sig og sværge deres borgerlige ed.

23/11 1671.

** Erik Jørgensen på borgmester og råds vegne fik 2.ting til dele over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Jørgen Andersen på Hans Nielsen kandestøbers vegne fik 2.ting over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Anders Kruse borger sst havde stævnet Claus Nielsen indvåner sst for vidner, han agter at føre, og så mødte (blank) Pallesen af Herst og bød sig frem at vidne, hvorimod Claus Nielsen fremlagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, og formente ingen vidner imod byfogdens dom her af tinget 2/11

næst afvigt og hans benægtelse burde udstedes, før sagen af borgmester og råd var påkendt, og mente byfogden for samme vidner burde at have fået varsel. derefter blev afsagt, eftersom byfogden har dømt i sagen, og Claus Nielsens benægtelse i samme dom indført, hvilken endnu står usvækket, og byfogden ikke har fået varsel, da vidste sætfogden ikke noget vidne derimod at turde udstede.

(104)

** Anders Nielsen Kruse borger og handelsmand sst æskede vidne. for retten fremkom Mogens Knudsen borger sst og i hånd tog Anders Nielsen Kruse og bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være ham 100 rigsdaler, og derfor til underpant pantsatte ham to hans boder, liggende på Brobjerg, næst op til Mogens Knudsens iboende gård på den ene side, og strækker sig op til Magdalene, salig borgmester Rasmus Skrivers øde ejendom på den anden side, og det med tilliggende haverum bagved samme boder.

30/11 1671.

** Erik Jørgensen prokurator på KM og Århus bys vegne æskede vidne. Laurits Sørensen hestekøber borger sst kendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være af Århus bys resterende skatter fra matrikelskattens første anfang og til 1/1 nærværende år 16 rigsdaler, som han forpligtede sig og sine arvinger at betale til sankt Mikkels dag 1672, eller derfor at lide og være undergivet arrest på deres person, indtil pengene bliver betalt.

** Erik Jørgensen prokurator på KM og byens vegne pantevidne. Christen Pedersen Frost, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være af Århus bys resterende skatter af hans gård fra matrikelskattens opkomst og til nytårsdag næst afvigt 30 rigsdaler, som han forpligter sig eller sine arvinger at betale til sankt Mikkels dag førstkommende, og derfor pantsætter hans bod med tilliggende gårdsrum, som Peder Baltsersen skomager iboer, liggende på Badstuegade, næst op til hans egen iboende gård på den ene side og enkeboderne på den anden side.

** Jørgen Andersen underfoged fik 3.ting til dele på Hans Kandestøbers vegne over de personer, som med 1. og 2.ting er forfulgt for hvis de er hans kælderpige skyldig.

** Erik Jørgensen fik 3.ting for dele over de personer, som med 1. og 2.ting er forfulgt for borgerskabs tagelse.

** Jørgen Andersen for Johan Arentsen fik 1.ting til dele over efterskrevne udenbys personer for hvis, de ham skyldig var.

** Jørgen Andersen på Johan Arentsen borger sst hans vegne havde stævnet Jens Nielsen Langballe borger sst for doms fornyelse og tiltalte ham for 100 rigsdaler efter hans obligation og dom her af tinget 21/5 1669, hvor han er tildømt samme gæld at betale, hvorefter han nu igen blev tildømt samme sum at betale.

(105)

** Niels Olufsen swertfeger borger sst havde stævnet Claus Nielsen maler sst for vidner, Niels Olufsen agter at fange beskrevet, og efterskrevne vidnede, at de 23/11 1671 var i beskikkelse for Niels Olufsen swertfeger og hans hustru Geske Villumsdatter til Claus Nielsen maler og hans

hustru, om de vidste Niels Olufsen eller hans hustru noget at beskylde, hvortil Claus Maler svarede, at han vidste intet andet med dem end godt, og ikke heller han havde at klage over dem i nogen måder.

** Tomas Rasmussen, beediget prokurator, på salig Jens Sørensen Vinters efterleverske Mette Rasmusdatter hendes vegne havde for Sjelle Skovgårds port stævnet doktor Matias de Brobergue mod dom og tiltalte ham efter befaling af borgmester og råd på kirkens og præstens vegne anlangende 200 rigsdaler, som salig borgmester Søren Frost til lørdags aftens tjeneste skal have udlovet efter dets fundats i Vorfrue kirke på stentavle, hvorpå resterer 50 rigsdaler, og formente, at doktor Matias de Brobergue, som den højeste kapital af de testamenterede penge har erlagt, så vel som og fundatsen sig alene har påtaget at forsvare, bør forskrevne 50 rigsdaler med resterende rente fra 1656 til førstkommende påske at betale, som i alt efter udregning bliver 196 rigsdaler, som Rasmus de Brobergue blev tildømt at betale.

7/12 1671.

** Erik Jørgensen på borgmester og råds samt byens vegne æskede dele over de personer, som med 1., 2., og 3.ting for deres modvillighed for at tage borgerskab er forfulgt. på begæring blev med delemål opsat 14 dage.

** Villum Rasmussen Testrup som eftermålsmand efter salig Tønne Jørgensen, forrige foged på Katholm, på den salig karls arvingers vegne samt Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne fremlagde Johan Borchenfelds klage over de 3 personer, nemlig Søren N, Laurits N og Peder N med den fjerde deres kammerat, som har tjent mons Meulengracht her sst, for overlast og dødslag, hvorefter Villum Testrup på salig Tønne Jørgensens og Johan Borchenfelds vegne, samt Jørgen Andersen på KM og Århus bys vegne lyste for alle hvis lovmål derpå kunne følge.

(106)

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Nielsen kandestøbers vegne ved 6 høringer lod fordele Mads Christoffersen, tilholdende sst, for 3 sletdaler, han er hans kælderpige Margrete skyldig.

** Rasmus Christensen smed borger sst på doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans vegne havde stævnet Rasmus Holm borger sst for synsvidne på den gård, han beboer, at tage beskrevet. vurderingsmænd vidnede, at de 28/11 sidst afvigt var i den gård på Graven, som salig Markor Villadsen tilhørte, og Rasmus Holm nu iboer, og de synede den at have efterskrevne brøstfældighed.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsens vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dele og fik 1.ting til dele over dem for hvis, de ham skyldig er.

** Jørgen Andersen for Johan Arentsen fik 2.ting for dele over de personer, med 1.ting er forfulgt.

** skipper Jørgen Olufsen lod læse et opbudsvidne på salig Jens Hansens børns gård, og derefter opbød den til købs eller leje.

** Erik Jørgensen prokurator på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 12/10 kontra en del borgersker. så mødte Rasmus Teglgård på salig Johan Utrechts enkes vegne og i rette lagde

Frederik 3. benådningsbrev at sidde fri i hendes enkestand, mens hun ingen borgerlig næring bruger, for al borgerlig pålæg og tynge, og ligeledes på Gertrud, salig Jacob Nielsens enkes vegne i rette lagde hendes indlæg, hvori hun sig påberåber, at på skifte efter hendes salig mand er gjort udlæg for skatter, og derhos fremlagde samme skiftebrev, dateret 13/10 1662, hvorefter enhver blev tildømt at betale det, de skyldig er inden 15 dage, dog Johan Utrechts enke kun at betale hvis, hun kan restere med, før KM benådningsbrevs publikation.

(107)

** Erik Jørgensen for Rasmus Smed fik 1.ting til dele over Jens Lauritsen ved Mindet for hvis, han ham skyldig er.

14/12 1671.

** Tomas Rasmussen, beediget stadsprokurator, på samtlige salig Tønne Jørgensen, forrige foged på Katholm, hans arvingers vegne efter fuldmagt som eftermålsmand samt Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet to af Hans von Meulengrachts tjenere, nemlig Laurits Lund, som berettes at være født ved Mariager, og Peder Kusk, som berettes at være født i Sjælland på Hørby gods ved Holbæk, så vel som i kælderen stævnet Steffen Jacobsen, født i Svottrup sogn i Sjelle, for lysning, klage, syn, vidner, ran, morderisk åråd, drab og sandemænds opkrævelse og nævningsed, og Tomas Rasmussen først i rette lagde efterskrevne klage, hvori hr Niels Jørgensen, sognepræst til sønder Omme og Hoven sogne, på sine egne, sin højbedrøvede mor Anne Nielsdatter Friis og sin bror Jens Jørgensen Friis deres vegne, Villum Rasmussen Testrup på sin hustru Karen Jørgensdatters vegne, hr Søren Jensen Vinter, sognepræst til Årslev og Hørning sogne, på sin hustru Anne Christensdatters vegne klager over et mord, som er gjort imellem 1/12 og 2/12 næst forleden på salig Tønne Jørgensen Friis, deres salig kære bror, da han på Århus gade udenfor apotekerens dør er gående på sin retfærdige vej fra Jens Christensen Basballes, deres kære svoger, rådmand sst og ville gå til sit logement og gode svoger Villum Testrup, og da på samme sin vej er overfaldet og blevet dræbt, hvilken gerning er gjort på ham af Hans von Meulengrachts tjenere, nemlig Steffen N, Laurits N og Peder N, hvoraf de to er rømt og Steffen er her fast, så de giver last og klage over fornævnte personer for deres brors død. derefter i rette lagde synsmænd deres efterskrevne synsforretning, at de om morgenen ved 3 slet med to af sandemændende var til syn til salig Tønne Jørgensen, og da så de, at han var stukket med en degen igennem venstre side af bugen og ud gennem ryggen, og et sting oven ind i den venstre arm, som gik skråt ned i brystet, og lænden og ryggen var brun og blåslaget, videre så og synede de, at Johan Borchenfeld havde en lang blodig skade over panden, og klagede sig at være slået med store træer og en kølle på hans ryg af Hans von Meulengrachts tjenere, at han næppe kunne gå. så fremstod Jørgen Andersen og på KM og byens vegne tillige med Tomas Rasmussen og kaldte 1.kald på sandemænd i dag uger at tove og sværge. derimod at svare blev fremstillet ledig og løs Steffen Jacobsen, som benægtede ikke at have slået salig Tønne Jørgensen, men alene slået den anden, som var med ham, et slag eller to med sin kølle.

(108)

** Erik Jørgensen på Rasmus Christensen tømmermand hans vegne fik 1.ting over Tomas Zachersen for 6 mark.

** Erik Jørgensen på Rasmus Smeds vegne 2.ting til dele over Jens Lauritsen.

** Jørgen Andersen æskede 2.ting over de personer, som med 1.ting er forfulgt for Johan Arentsen.

** Erik Jørgensen på Anders Lauritsens vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til ham skyldig er, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator på samtlige borgmestre og råd samt overformyndere sst deres vegne med opsættelse her af tinget2/11 næst afvigt havde stævnet Jens Pedersen Samsing indvåner sst for dom og tiltalte ham for en sum penge efter skiftebrevs formelding, som han sin datter Karen Jensdatter lovet har, nemlig 350 sletdaler med rente efter hendes 18.år, og Erik Jørgensen i rette lagde skiftebrev efter Jens Pedersens salig hustru Margrete Lauritsdatter, dateret 22/11 1654, hvilken kapital han blev tildømt at betale.

21/12 1671.

** Abraham Ovesen, boende i Ry, havde stævnet Engelbret Lauritsen i Ry for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede, at næste søndag efter sankt Hans dag næst forleden, da Abraham Ovesen og Engelbret Lauritsen blev forligt om købmandsskab i Ry at bruge, da lovede Engelbret Lauritsen Abraham Ovesen at holde ham forskrevne købhandel fri der i byen, at ingen skulle handle flere end han efter derom KM benådning Engelbret Lauritsen meddelt var, og derimod skulle Abraham Ovesen give ham ugentlig 2 mark danske.

(109)

** Tomas Rasmussen prokurator på samtlige salig Tønne Jørgensen, forrige foged på Katholm, hans arvingers vegne som eftermålsmand samt Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. for retten fremkom Johan Borchenfeld, tilholdende her i byen, og vidnede, at om natten mellem 1/12 og 2/12 næst afvigt, da han og salig Tønne Jørgensen gik fra Jens Christensen Basballes og ville gå til Villum Testrups, og som de gik gennem Borgporten og var kommet imod Evert Friskusters dør, da kom 3 karle med hujen og skrigen igennem Borgporten og løb efter dem og overfaldt dem med køller, og da de trak deres degener, gav de Johan Borchenfeld et slag i hans hoved, så han ikke kunne sanse, hvor Tønne Jørgensen blev af, før han så ham ligge næsegrus indenfor kælderdøren til stadsvinkælderen, hvor de havde søgt tilflugt, og da lagde de Tønne på en bænk, men da badskæreren kom, var han død. andre overværende aflagde lignede vidnesbyrd.

(110)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne og sagvolderen Jacob Christian rytter indvåner sst hans vegne havde stævnet Niels Christensen snedkersvend sst for klage, syn, vidner og sandemandstov voldssag angående, og Jørgen Andersen gav last og klage over Niels Christensen for overlast, han har gjort Jacob Christian 10/12 næst afvigt, og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder i denne sag deres ed og tov at gøre.

** Tomas Rasmussen prokurator på Johanne Mikkelsdatter salig Jens Nielsen, forrige forpagter på Gesinggård, hans efterleverske hendes vegne havde stævnet Søren Jensen i Stjær for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede, at Rasmus Rasmussen i Stjær var hos Søren Jensen på Johanne

Mikkelsdatters vegne og tilbød ham penge for en ko, han havde at føde for hende, eftersom hun fornemmede, han ikke havde foder at føde den vinteren over med, og da tilbød han ham den fulde betaling, ligesom den havde været overfødet, man han svarede nej, han ville ikke vise den, og de vidnede videre, at nogen tid efter var koen død.

** Erik Jørgensen for Rasmus Tømmermand 2.ting over Tomas Zachersen udstedt.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen, Jens Sørensen og Matias Nielsen, borgere sst, tilforordnede formyndere for salig Søren Andersen Vestens døtre, nemlig Maren Sørensdatter, Sidsel Sørensdatter og Karen Sørensdatter deres vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne, og Jørgen Andersen opbød og tilbød efterskrevne gårde, jorder og ejendom, som de tre piger arveligt er tilfaldet efter salig Anders Sørensen Vesten, forrige borger sst, hans salig hustru Maren Frandsdatter efter skiftebrevs formelding, både til købs eller leje.

(111)

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Anne, salig Johan Utrechts efterleverske sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 9/11 næst afvigt havde stævnet Jens Pedersen borger sst for dom og tiltalte ham for 64 sletdaler, som han skulle være hendes salig husbond skyldig efter hans obligation, dateret 5/1 1659, lydende på 64 sletdaler, som han blev tildømt at betale med lovens rente og omkostning.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 9/11 næst afvigt kontra Jens Nielsen Langballe, i rette lagde hans obligation, dateret 13/10 1670, lydende på 14 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsens vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne udenbys personer for gæld efter hans regnskabsbog, der iblandt Anders Mikkelsens enke Kirsten Pedersdatter i Norring ?.

** Jørgen Andersen for Johan Arentsen fik 3.ting til dele over de personer med 1. og 2.ting er forfulgt.

** blev af underfogden ved byens tjenere fremstillet ledig og løs Peder Jensen Port, klosterlem her af hospitalet, og hans søn Søren Pedersen Port, som nogle dage i byens fængsel har været anholdt for nogle penge af de fattiges blok i Vorfrue kirke er bortstjålet. Søren Pedersen bekendte frivilligt, at ved næst forvigte sankt Olufs dag blev han var en sprække i de fattiges blok, hvori sad penge, som han drog 8 skilling af ud til sig med kroge, han dertil af ståltråd havde gjort, og siden til adskillige tider drog han skillinge deraf, som han delte med faderen, somme tider 3-4 skilling, engang 2 mark og engang 28 skilling, som var det højeste, han på een tid fik, hvilke penge han med sin far havde drukket op, og videre bekendte han, at de hvider og syslinge, som var iblandt hvis penge, som han fik ud, dem lagde han i blokken igen.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne, item Tomas Rasmussen prokurator som eftermålsmand på samtlige salig Tønne Jørgensens arvingers vegne æskede vidne. for retten var fremstillet ledig og løs Steffen Jacobsen, født i Svottrup, og bekendte, at imellem 1/12 og 2/12 om natten kom han med to andre Hans von Meulengrachts tjenere igennem Borgporten, og da gik han op til sin husbonds dør og ville gå ud at spænde for karmen, da gik de andre to over Torvet og

kom i kast med Johan Borchenfeld og salig Tønne, og da havde Laurits en blottet degen i sin hånd og Peder Kusk en kølle i hånden, og Laurits søgte salig Tønne og Peder Johan Borchenfeld, så underløb Steffen Jacobsen en fork, som Johan Borchenfeld havde i hånden, og gav ham et slag af køllen, og holdt ham fast med forken, og Peder søgte til de andre at stå Laurits bi, og siden kom han igen og slog Borchenfeld, og ikke Steffen vidste, hvorledes med salig Tønne Jørgensen tilgik.

(112)

** Erik Jørgensen for Rasmus Smed 2.ting over Jens Lauritsen til dele udstedt.

** i Jesu navn.

11/1 1672.

** Niels Nielsen skrædder lod læse og påskrive et opbudsvidne på salig Mogens Jensens gård, samt adskilligt løsøre, dateret bytinget 14/1 1669, og det til lige opbuds fornyelse.

** Jørgen Andersen underfoged fuldmægtiget på Johan Arentsen borger sst hans vegne lod fordele efterskrevne udenbys personer for hvis, de til ham efter hans regnskabsbog skyldig er.

** Erik Jørgensen på Rasmus Christensen smed borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Jens Lauritsen ved Mindet for 13 mark.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst, at de i dag 4 uger møder deres ed og tov at gøre over Niels Christoffersen for vold, han har gjort Jacob Christensen indvåner sst.

** Tomas Rasmussen prokurator som eftermålsmand på samtlige salig Tønne Jørgensen, forrige ridefoged på Katholm, hans arvingers vegne, item Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst, advarede dem i dag 4 uger at møde deres ed og tov at gøre om salig Tønne Jørgensens død og bane.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne klageligt gav til kende, hvorledes salig Anne Nielsdatter Pichers næst afvigt er fundet død og druknet i havet uden Mejlgades ende, og lyste for hendes bane, og kaldte 1.kald på sandemænd at møde i dag 6 uger at gøre deres ed og tov under deres faldsmål. varsel til den salig kvindes mor Maren Nielsdatter med hendes lovværge samt hendes bror Niels Nielsen.

** Erik Jørgensen for Rasmus Tømmermand 3.ting over Tomas Zachersen udstedt.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 30/11 næst afvigt havde stævner efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter hans regnskabsbog, deriblandt Jens Pedersen Branderborg i Herst for forløfte for sin bror Laurits Pedersen i Søften, Laurits Jensen og hans far Jens Lauritsen i Vitten, hvilken sin gæld enhver blev tildømt at betale.

(113)

** Jørgen Underfoged havde i byens fængsel stævnet Peder Jensen Port, forrige hospitalslem her i hospitalet, og hans søn Søren Pedersen Port, tilholdende sst, imod dom og gav til sag for Søren Pedersen, for han skal have udskrabet penge af de fattiges blok i Vorfrue kirke og samme penge med sin far bortdrukket, item hvorledes Peder Jensen Port samme tyveri skal have dulgt og samtykket, og satte i rette, at de for samme deres tyveri bør at straffes efter loven. derpå blev for retten således afsagt, at formedelst Søren Pedersen udygtighed at sende til Bremerholm, og ingen igæld og tvigæld kan tilvejebringes, som recessen tilholder, er han derfor tyv og tildømmes at straffes med 15 slag til kagen og brændes på den højre skulder med et tyvemærke, og hans far Peder Jensen Port, som har dulgt med og været tyvemedvider, han og har været kirkens nøgle betroet, og har nydt og dulgt de stjålne penge med sønnen, er derfor i lige måder tyv og samme straf undergivet, dog for hans skrøbelighed, blindhed og alderdom er benådet på den højre skulder med et tyvemærke, og så tillige med sønnen forvises byen og rømme Århus stift, dog om noget af deres gods til igæld og tvigæld kan opspørges, har de vedkommende derom at gås efter loven.

18/1 1672.

** Tomas Rasmussen prokurator på samtlige salig Tønne Jørgensen Friis, forrige ridefoged på Katholm, hans efterladte arvingers vegne havde stævnet velb fru Anne Rommel med hendes lovværge for vidne, og Tomas Rasmussen i rette lagde efterskrevne indlæg, hvori arvingerne frasiger sig arv og gæld efter deres søn og salig Tønne Jørgensen Friis, dateret Estrup 18/12 1671, på min mor, bror og egne vegne Jens Friis, på min hustru og mine egne vegne Villum Testrup, på min hustru og mine egne vegne Søren Jensen Vinter.

** Jørgen Andersen underfoged ved 6 høringer lod fordele Tomas Zachersen indvåner sst for 6 mark, han til Rasmus Christensen skyldig er.

** Jørgen Andersen fik 1.ting til dele over Niels Swertfeger for en degen eller dens værd 6 mark, hvilken degen Peder Rasmussen Højer til ham har leveret og nu til Jørgen Andersen overdraget er.

** Jørgen Andersen på Søren Nielsen kræmmer af Ebeltoft hans vegne fik 1.ting over Søren Espensen bådsmand for 6 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på samtlige salig Tønne Jørgensen Friises arvingers vegne, samt Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Niels Lauritsen og Hans Christensen Riber, borger sst, med flere for deres sandhed at vidne hvis de var bevidst om salig Tønne Jørgensens død og mord, og efterskrevne vidnede, at de så to karle slås med blotte degener udenfor stadsvinkælderen og lidt derfra udenfor tinget lå en karl på jorden, og de andre slog på ham.

(114)

25/1 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne havde stævnet efterskrevne personer for deres sandhed at vidne, og Bodil Nielsdatter Kobbersmeds vidnede, at forleden nytårsaften kom salig Anne Nielsdatter Pickers ind til hendes i mørkningen, og sagde hun ville gå ned på sankt Olufs kirkegård at strø sand på hendes salig fæstemands grav, og da bad hun hende at gå hjem i hendes mors hus, hvilket hun gjorde, men da Bodil Nielsdatter lidt efter gik til Anne Nielsdatters mors hus,

da sagde Anne Nielsdatter, at hun ville gå ud, da bad hun hende blive inde, men da svor hun ved Guds død, at hun skulle gå ud. Anne Nielsdatters bror Niels Nielsen vidnede det samme, og nu stod Jørgen Andersen for retten og kaldte 1.kald på sandemænd sst i dag 4 uger at gøre deres ed og tov i denne sag.

(115)

** Tomas Rasmussen prokurator på samtlige salig Tønne Jørgensen, forrige ridefoged på Katholm, hans arvingers vegne, så og Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og Antony Badskærsvend hos Gert von Vechten badskær sst i rette lagde sit efterskrevne vidne på tysk. så blev Steffen Jacobsen tilspurgt, om han den tid, det mord skete, så nogen af de hosværende havde hugdegen, hvortil han svarede, at han ikke så nogen, og ydermere benægtede, at han ikke så Peder Kusk tog Johan Brochenfelds stikat fra ham, og endnu som tilforn benægtede ikke at have gjort salig Tønne nogen skade enten med kniv eller andet.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne samt Tomas Rasmussen på samtlige salig Tønne Jørgensen Friis hans arvingers vegne kaldte 3.kald på sandemænd og advarede dem, i dag 14 dage at møde deres ed og tov at gøre om salig Tønne Friises død og bane.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Søren Sauer soldat, tilholdende sst, for klage og synsvidne, og Jørgen Andersen gav last og klage over Søren Sauer, for han 7/1 næst afvigt har hugget i Mette Andersdatters dør og stolpe i Møllestien. synsmænd vidnede at de var syn til Mette Andersdatters dør, og da så de, at der var hugget 6 steder i døren, og klinken på døren, som var af træ, var sønderslået, hvorfor hun sigtede og beskyldte Søren Sauer

** Christen Basballe lod i dag 3.ting lyse efter efterskrevne linklæder, som af hans hus er borttaget, om det nogen godtfolk forkom, eller om samme tyv kunne gøre ----, de da ville give ham det til kende.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsens vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans regnskabsbog er ham skyldig, der iblandt Knud Sørensen i Galten og hans søn Søren Knudsen, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Jørgen Andersen for Johan Arentsen fik 1.ting til dele over efterskrevne udenbys personer for hvis, de ham skyldig er.

** Jørgen Andersen for Søren Kræmmer af Ebeltoft fik 3.ting over Søren Bådsmand og Søren Bødkersvend.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Morten Potmager borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 14/12 næst afvigt havde stævnet Ove Rasmussen Edslev borger sst mod dom og tiltalte ham for 13 sletdaler, og Rasmus Pedersen i rette lagde et skiftebrev efter Morten Potmagers hustrus mor salig Karen Pedersdatter af dato 28/3 1650, hvori bevises samme arvelod at være tilfaldet hende og hendes søskende, hvilke 13 sletdaler han blev tildømt at betale.

(116)

** Erik Jørgensen prokurator på licentiat Nicolaus de Brobergue hans vegne med opsættelse her af tinget 7/12 næst afvigt havde stævnet Jens Christensen Kjeld og Søren Mikkelsen Langballe sst for dom og tiltalte dem for resterende leje af gårdsavl, hvorefter Søren Langballe tilkendt 7 sletdaler at betale, men da Jens Kjeld fragår samme gæld, vides ham ingen betaling at tilkende.

** Søren Espensen på sin husbond Evert Pettersen, forordnet formynder for salig Mads Værns datter Anne Madsdatter, hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne på hvis gods, hans plejebarn arveligt er tilfaldet så vel efter far som mor, som han hidindtil ikke har kunnet gøre i penge, hvorefter han opbød efterskrevne gods til købs for alle og enhver, og i lige måder opbød hendes parter i ejendomme og markjorder.

** Peder Jensen Elkær, tilforordnet formynder for salig Mads Værns umyndige søn, navnlig Rasmus Værn havde stævnet som i foregående vidne, hvorefter Peder Elkær opbød efterskrevne gods til købs, og i lige måder opbød hans anparter i ejendomme og markjorder.

(117)

** Bartolomeus Jacob Stur, borger og guldsmed sst, tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte to sønner, havde stævnet som i foregående vidner og opbød efterskrevne gods, som hans plejebørn var arveligt tilfaldet efter far og mor, til købs, og ligeledes opbød deres anparter i ejendomme og markjord.

** Erik Jørgensen prokurator på Didrik Jacobsen, KM tolder i Kalundborg, hans vegne med opsættelse her af tinget 16/11 1671 kontra Tomas Christensen visiterer, i rette lagde Tomas Christensens obligation, dateret Århus 12/3 1665, lydende på 30 sletdaler, og fandtes på samme obligation skrevet, at den på skifte efter salig Jacob Cort 15/9 1671 er Didrik Jacobsen udlagt i betaling. derimod i rette lagde Tomas Christensen sit skriftlige indlæg, hvori han foregiver, at samme hans revers er betalt og der er 1666 gjort afregning med Jacob Cort om alt hvis, dem imellem var, og derefter har Jacob Cort fået adskillige varer, som ikke er betalt, og han fremlagde sine efterskrevne regnskabsbøger, hvorefter blev afsagt, så efterdi Tomas Christensen fremlægger sin regnskabsbog, som melder om afregning 1666 om alt hvis, dem imellem var, da vidste byfogden ikke at turde tilkende Tomas Christensen at betale samme sum imod fremlagte afregnings kvittering, men efterdi begge har været købmænd, da indfindes parterne med deres fordringer og bøger efter recessens pag 272.

** Erik Jørgensen bød sig i rette med opsættelse her af tinget 16/11 1671 kontra Oluf Rasmussen Gius, ligesom den samme dag herom er indført, og i rette lagde Oluf Gius hans efterskrevne obligation til Jacob Jørgensen Cort, nu værende i Århus, lydende på 16 daler, dateret Århus 9/4 1662, med påskrift, at samme obligation over skifte 15/9 1671 er udlagt Didrik Jacobsen i sin betaling. derpå blev således afsagt, at efterdi denne håndskrift er udgivet siden Frederik 3.forordning om det stemplede papirs medfart, da er al dens kapital efter forordningen, dateret 18/1 1661, de vedkommende hjemfaldet, når derom ved konfiskationsdom bliver procederet.

(118)

1/2 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. synsmænd vidnede, at de 10/? næst afvigt var i Mette Rasmusdatter Vinters hus at syne og bese Johan Borchenfeld, som lå på en seng, og da så de, at han havde 4-5 eddikeposer bundet på sig over sin skulder og ned på ryggen til krydset, og da klagede han sig og beskyldte Hans von Meulengrachts tjenere at de på gaden om natten havde overfaldet salig Tønne Jørgensen og ham, dog kunne de ellers ikke se nogen skade på ham, men mente vel var at slutte, at eddiken havde uddraget hidsigheden, at de da fordi ikke kunne se, han var risnet.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Nielsen studiosus fik 1.ting over Søren Poulsen skomager for 4 sletdaler, Jens Skovsen på Fiskergade for 4 sletdaler, som er resterende husleje.

** Jørgen Andersen for Søren Kræmmer af Ebeltoft 3.ting over Søren Bådsmand.

** item for Johan Arentsen 2.ting over de personer med 1.ting forfulgt er.

8/2 1672.

** Tomas Rasmussen prokurator sst på samtlige salig Tønne Jørgensen Friis, forrige ridefoged ved Katholm hans arvingers, vegne som eftermålsmand, item Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne og sandemandsed, og da i samtlige sandemænd sst deres overværelse fremlagde Tomas Rasmussen klage, kalds, vidnesbyrds og synsvidner her af tinget 14/12 og 21/12 forleden år, 11/1, 18/1 og 25/1 næst afvigt, og dernæst hans efterskrevne indlæg, at da der er fundet en blodig kniv i Steffen Jacobsens lomme, som han har bekendt at være hans egen kniv, hvoraf kan fornemmes, at han har brugt den i samme mord, eftersom den salig karl befindes at være stukket ved hans venstre aksel skråt ned i brystet, som synes at være gjort med en kniv, hvorfor formodes morderen ingen fred bør at nyde, thi de frede ingen, af lovens 2.bogs 6.kapitel, men mordere at lide til stejle og hjul, dateret Århus 8/2 1672 Tomas Rasmussen egen hånd. så blev Steffen Jacobsen tilspurgt, om han vedkendte sig den i retten fremlagte blodige kniv, hvortil han svarede, jo, det var hans kniv, som han havde hos sig, der de tog ham, men det blod, som var på den, var hans eget blod, der han lagde den på sin vund, som Johan Borchenfeld med forken havde slået ham blodig på, og tilbød ved ed at benægte, at han ikke havde tilføjet salig Tønne nogen skade i nogen måder. derpå blev fremlagt Steffen Jacobsens efterskrevne skriftlige indlæg, og efter der var sat fylding på sandemænd, så fremstod sandemændene og fremlagde efterskrevne deres tov, så efterdi bevises, at Laurits Lund har haft en blottet degen mod salig Tønne Friis, og synsmændene vidner med badskæren, at salig Tønne var gennemstukket med en degen og ellers blåslagen, da bede vi os så sandt Gud hjælpe, at Laurits Lund er er salig Tønne Friises banemand, hvorfor vi sværger ham fra hans liv, og Peder Kusk, som var i flok og følge at gøre ulykke, derfor at lide åråd. dernæst fremlagde samme sandemænd efterskrevne deres tov, da som bevises, at Steffen Jacobsen skal have haft en kølle og med den stået bagved kagen og siden forføjet sig hen for at stå drengen bi, og badskæren vidner, at den skade salig Tønne Jørgensen havde i den venstre arm og bryst kunne ikke være gjort med kniv, men snarere med stikat eller hugdegen, og Steffen nægter ingen at have haft hugdegen, da ved vi ikke rettere heri at tove, end vi bede os så sandt Gud hjælpe, som han har været i flok og følge med de andre to at gøre ulykke, da bør han at lide for åråd.

(120)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder at sværge om salig Anne Pichers død og bane, og synsmænd vidnede, at de 1/1

næst afvigte var til syn til salig Anne Nielsdatter Pichers, og da så de, at hun var meget rissen og blå ved det højre øre på kindbenet, og i panden var huden afriflet.

** Jørgen Andersen med fuldmagt af 4/10 1671 under Jens Christensen Basballes hånd på Jens Basballes og Jens Vegerslev rådmand sst deres vegne med opsættelse her af tinget 7/12 næst afvigt havde stævnet Henrik Sørensen Molbo indvåner sst for dom og tiltalte ham for 225 sletdaler, som han dem skyldig er for 200 tønder malt, han hos dem har udborget for nogle år siden, og som han blev tildømt at betale.

(121)

** Erik Jørgensen for Anders Lauritsen borger sst med opsættelse her af tinget 14/12 næst afvigt havde stævnet Anders Nielsen i Skjoldelev og Laurits Pedersen Hovgård i Brabrand for hvis gæld, de efter Anders Lauritsens regnskabsbog er skyldig, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på Anders Lauritsens vegne fik 1.ting til æskning over Tomas Christensen for at fremvise rigtig registrering og skiftebrev efter hans hustrus salig mor hr Jacob Bondesen i Skivholme hans forrige afdøde salig hustru.

** Erik Jørgensen fik 1.ting over Christen Gåskær for 3 sletdaler han er Mikkel Lauritsen bager skyldig.

** Erik Jørgensen på Jens Andersen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne borgere og indvånere sst mod dom, der iblandt Maren Jensdatter, salig Niels Mikkelsens på Volden, og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter dom her af tinget 17/3 1670, hvor de blev tildømt deres gæld at betale, hvilket de nu igen blev tildømt.

** Jørgen Andersen fik 3.ting for Johan Arentsen over de personer med 1. og 2.ting er forfulgt.

** item for Maren salig Niels Ibsens 2.ting over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Christensen Vegerslev rådmand sst hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til ham skyldig er, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Jørgen Andersen på Niels Jensen Udsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 14/12 havde stævnet efterskrevne udenbys personer, der iblandt Villads Lauritsen i Brendstrup og hans mor Kirsten Villadsdatter for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, og som de blev tilkendt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 7/12 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer, deriblandt Anne, salig Peder Skægs, i Astrup i Galten herred, for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter hans regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

** Christen Lauritsen KM byfoged havde stævnet Rasmus Jørgensen indvåner sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og gav last og klage over Rasmus Jørgensen og hans hustru Sidsel Jacobsdatter for gevalt, vold og overlast, de har gjort på ham og hans folk i hans eget hus.

(122)

15/2 1672.

** Christen Lauritsen KM byfoged havde stævnet Rasmus Jørgensen indvåner sst og hans hustru Sidsel Jacobsdatter for hvis vidner og lovmål, som Christen Lauritsen agter at forhverve, og efterskrevne i rette lagde deres efterskrevne skriftlige vidne, at de så og hørte Rasmus Jørgensen kom i byfogdens hus 26/1 og optalte 10 sletdaler, at de måtte afskrives på en håndskrift og dom, hvorefter der skulle gøres udlæg hos ham, og de blev tilnævnt at veje og vurdere en brændevinskedel, og Rasmus Jørgensen gik hjem efter sin hustru og bragte med sig en brændevinshat og to piber, og da begyndte Sidsel Jacobsdatter at tale til byfogden mange ukvemsord, og at han havde berøvet hendes hus, og havde mange andre ukvemsord til ham, og han bad hende lade ham være i fred i hans eget hus og bad hende gå hjem, men han kunne ikke blive hende kvit, før han måtte skikke bud efter hendes frabror Niels Nielsen, som skammede hende til at gå hjem.

** Søren Sørensen rådmand sst æskede pantevidne. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Søren Olufsen, skipper og borger sst, bekendte Søren Olufsen af ret vitterlig gæld at skyldig være til Søren Sørensen 120 sletdaler efter hans til ham udgivne obligation, dateret 6/2 1670, og derfor til underpant sætter ham 5 hans boder, liggende ved åen, vesten for Jens Lassen rådmands boder.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne gav last og klage over Henrik Skomagersvend hos Jørgen Kirchoff på Torvet, Matias Kleinsmed, Niels Christoffersen, Rasmus Nielsen murmand og Johan Kobbersmed, alle tilholdende sst, for overlast, de skal have gjort Tøger Pedersen bøssemager kyndelmissenat næst forleden på Graven i Johan Kobbersmeds hus, og lyste dem derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder her ved tinget deres ed og tov herom at gøre under deres faldsmål.

(123)

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, hans vegne lydeligt ved 6 høringer lod fordele Morten Hansen i Stovby for 3 mark, Henrik Lassen 6 mark Rasmus Jespersen 6 mark og Adam Hansen for 10 mark.

** Jørgen Andersen for Maren Olufsdatter æskede 3.ting til dele over Søren Poulsen.

** Erik Jørgensen på Jens Pedersen skippers vegne lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 16/6 1670, og derefter opbød alle dens indeholdende ejendomme og gods, som han havde under værge for Mikkel Brun.

** Erik Jørgensen for Mikkel Lauritsen 2.ting over Rasmus Gåskær.

** Erik Jørgensen for Anders Lauritsen 2.ting til æskning over Tomas Christensen.

** Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, tilforordnet værge for to salig Mads Værns efterladte sønner havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne at tage

beskrevet, og fremlagde efterskrevne vurdering på indbo, løsøre, bøger og andet, hvorefter Bartolomeus Guldsmed opbød alt forskrevne gods til købs efter indførte vurdering.

** Peder Jensen Elkær, tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte søn (blank), havde stævnet borgmestre og overformyndere for opbudsvidne at forhverve beskrevet, og Peder Jensen i rette lagde efterskrevne vurdering på hans plejebarns gods, og derefter opbød det til købs for hvem, det vil købe.

** Jørgen Andersen underfoged på Henrik Bertelsen Kloche, privilegeret musicus instrumentalis boende her sst, havde stævnet hans bror Casimirus Bertelsen Kloche instrumentist i Horsens mod dom og tiltalte ham med efterskrevne skriftlige indlæg for hvis, han ham skyldig er fra sidste forhvervede dom, nemlig fra 1670 til 1672 efter hans egen forpligt, årligt 24 daler, som beløber sig 48 daler, og satte i rette, om Casimirus Kloche ikke pligtig er at betale samme sum inden 15 dage, men eftersom ingen erklæring skete, blev sagen opsat 6 uger.

(124)

22/2 1672.

** Frans Sørensen skipper lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 3/3 1671 på hans plejebarns gods, og det nu på lige måde opbød.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede sandemandstov, og af tingbogen lod oplæse klage, kalds, syns og vidnesbyrdsvidner her af tinget, og efter der var sat fylding på sandemænd, gjorde de deres ed og tov således, at så vidt vi af syn og vidner samt udspørgning og udforskning kan fornemme, har Anne Pichers selv druknet og ombragt sig, og derfor sværger hende sin egen bane på hånd

** Erik Jørgensen æskede og fik 3.ting over Christen Gåskær.

** item æskede 1.ting over Christen Sadelmager for hvis gæld, han er Laurits Todbjerg skyldig.

** Erik Jørgensen på Anders Lauritsen borger sst hans vegne til 3.ting fremæskede af Tomas Christensen, borger og toldinspektør sst, rigtig registrering og skiftebrev efter Anders Lauritsens hustrus salig mor, hr Jacob Bondesen, sognepræst til Skivholme og provst i Framlev herred, hans forrige nu salig afdøde hustru, at Tomas Christensen den ville fremvise, så som han var næste frænde på mødrene side, der bemeldte Anders Lauritsens hustrus værge burde at have i tilbørlig obacht og forsyn.

29/2 1672.

** Tomas Rasmussen prokurator på Søren Jensen Remmer borger sst hans vegne havde stævnet Peder Mortensen sadelmager sst for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede skriftligt eller mundtligt, at 5/2 1672 blev Søren Jensen Remmer fordret i lavet og tilspurgt, af hvad årsag han holdt sig fra lavet, hvortil han svarede, at han for nogen tid siden blev skældt af Peder Mortensen for en skælm og en fusker, som han for menige lavsbrødre og en åben lade sagde ikke en gang men tre gange, og ydermere sagde Peder Sadelmager, djævlen skulle fare i den oldermand, som tog denne fusker i lavet.

(125)

** Erik Jørgensen for Laurits Todbjerg fik 2.ting over Christen Sadelmager.

** Tomas Rasmussen, borger og prokurator, på Anne Rasmusdatter, salig Rasmus Lassen, forrige borger og handelsmand sst hans efterleverske, hendes vegne æskede skøde. for retten fremstod Peder Jensen borger sst med efterskrevne fuldmagt, så eftersom jeg Peder Pedersen Spørring har solgt og afhændet fra mig og mine arvinger til Anne Rasmusdatter, salig Rasmus Lassens, og hendes arvinger en kornhave, liggende uden Vestergade, med den østre og søndre side næst op til Jacob Lauritsen Møllers begge haver, og den vestre og nordre side indkastet med diger, hvilken have min hustru Edel Nielsdatter er udlagt på skifte efter salig Peder Vinter i hendes arvelod efter hendes salig forældre, og da jeg for svagheds skyld ikke selv kan komme til tinget, giver jeg min svoger Peder Jensen fuldmagt til at gøre skøde, dateret Århus 29/2 1672 Peder Pedersen Spørring egen hånd, hvorefter Søren Jensen solgte, skødede og afhændede samme kornhave fra Peder Pedersen Spørring og til Anne Rasmusdatter, og kendes Søren Jensen, Peder Pedersen Spørring, hans hustru eller deres arvinger ingen ydermere lod eller del at til eller i fornævnte have.

** Jacobus Gesius apoteker sst æskede skøde. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Nicolaus de Brobergue licentiat, residerende sst, og på hans vegne skødede til Jacobus Gesius og hans arvinger en øde gårds plads på Brobjerg, som strække sig fra Maren Clemendsdatters eje på søndre side på den ene side, og til Jens Vegerslevs eje på den anden side.

** Erik Jørgensen prokurator på Mikkel Lauritsen bager sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Christen Gåskær borger sst for hovedgæld 3 sletdaler, som han skyldig er.

** ---- for Oluf Grønbæk fik 1.ting til æskning over Maren, salig Søren Mørkes, for adskillige breve, som ham tilkommer, og hun ham forholder.

** Erik Jørgensen fik 1.ting til dele over Peder Foged i Vejlby for 1 sletdaler.

** Bartolomeus Jacob Stur, guldarbejder borger sst, tilforordnet formynder for to salig Mads Værns børn, så og fuldmægtig på Morten Madsen Værns vegne havde stævnet Ebbe Jensen, skriver til Lisbjerg birketing, boende i Skovby, for dom og tiltalte ham for 45 sletdaler og 3 borgerlæs hø efter hans udgivne obligation, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

(126)

** Erik Jørgensen prokurator på hr Frands Henriksen, sognepræst til Vitten og dens anneks, hans vegne med opsættelse her af tinget 18/1 næst afvigt havde stævnet Maren Envoldsdatter, salig Hans Sadelmagers efterleverske her sst, for dom, og tiltalte hende for hvis, hun ham skyldig er efter hendes udgivne skadesløs brev, som ham er transporteret af salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske, som er 50 sletdaler, og fremlagde efterskrevne obligation, dateret 24/8 1653 og underskrevet af hendes to sønner Envold Hansen Rehfeldt og Abraham Hansen Rehfeldt, og derefter en transport på samme obligation, dateret 11/10 1667, hvorefter hun blev tildømt at indfri hendes obligation.

** Tomas Rasmussen prokurator på Christen Christensen af Mundelstrup hans vegne fik 1.ting over Rasmus Sørensen på Fiskergade for hvis, han ham skyldig er.

7/3 1672.

** Tomas Christensen prokurator på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske sst, havde stævnet velb Hans Friis til Clausholm samt hans fuldmægtig Erik Henriksen for vidner, og efterskrevne fremlagde efterskrevne deres skriftlige vidne om hvis, skete nærværende år 14/2, der Jørgen Andersen underfoged på byfogdens vegne skulle have gjort udlæg, efter Hans Friises begæring, efter en dom her af rådstuen 17/8 1671, og da erbød hun sig udlæg at gøre af hendes bo med heste, køer, kobber, tin og sengeklæder, senge og koster, hvortil fuldmægtigen svarede, at han gerne ville have sølv og penge, da svarede Rebekka, mit sølv og penge er udgivet til trætter, og så lagde hun hendes nøgle fra sig på bordet, da bad han hende lukke op, hvortil hun svarede, at magten var nu af hendes hænder, de måtte nu selv lukke op, og da lukkede hendes pige en kiste op, og Rebekka sagde til Erik Henriksen, fang an med at vurdere, er der ikke fornøjeligt gods nok, så vil jeg betale resten med rede penge, og fuldmægtigen dog ikke ville fange an, men gik med uforrettet sag.

(127)

** Erik Jørgensen prokurator på Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte datter Anne Madsdatter, hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne, og i rette lagde efterskrevne vurdering på det gods, som hende arveligt var tilfaldet, hvorefter han opbød og tilbød samme gods til købs.

** Søren Mikkelsen i Tilst betalte her for retten Karen Jensdatters lejermålsbøder, som af Tyge Simonsen skal være lokket, efter aftingning for borgmester og råd og KM byfoged, som byfogden annammede.

** Tomas Rasmussen prokurator på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske, hendes vegne havde stævnet Rasmus Skæg i Haldum for dom, og tiltalte ham for en ko, som han af hende i leje bekommet har 8/10 1669, samt resterende fra den dato af samme ko årligt efter forlig 10 skæpper byg, endnu for 4 skæpper rug han lånt er, satte derfor i rette og formente, at han pligtig er straks samme hendes ko uskadt at levere, samt betale lejen og det lånte rug, men da han sig ikke til nogen erklæring har indstillet, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Carlsen af Holbæk advarede til skifte i Holbæk 15/3 efter salig Søren Stigsen.

** Tomas Rasmussen prokurator på Johan Andersen, borger og handelsmand af Horsens, hans vegne med opsættelse her af tinget 25/1 næst afvigt havde stævnet Søren Rasmussen Hovedstrup borger sst for dom og tiltalte ham for 24 sletdaler, som han ham skyldig er efter hans udgivne obligation, dateret 10/2 1663, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen på Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 25/1 1672 havde stævnet Anders Lauritsen rebslåer borger sst for dom og tiltalte ham for 18 sletdaler, som han ham efter hans regnskabsbog skyldig er, og som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

(128)

** Jens Hvas kapitelsridefoged på sine egne og samtlige salig Frands Jensen, forrige skipper og borger sst, hans efterladte arvingers vegne havde stævnet Maren Pedersdatter, salig Jens Pedersen prokurators efterleverske, for dom og i lige måder hendes søn Mikkel Jensen, om han noget hertil ville have at svare, og tiltalte hende for 85 sletdaler, som hun efter oprettet kontrakt som en tro forlover for sin søn Mikkel Jensen skyldig er, og fremlagde Mikkel Jensens kontrakt og obligation lydende på 170 daler, som er for salig Frands Jensens førende skudes part, han den salig mand afkøbt har, hvorefter hun blev tildømt hendes forløftesbrev at indløse og betale.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Sørensen Pannerup, Johan Arentsen og Matias Nielsen borger sst, tilforordnet formyndere for salig Søren Andersen Vestens tre døtre, på bemeldte deres plejebørns vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de skyldig er salig Anders Vestens bo, og fornævnte børn arveligt tilfaldet, hvorefter de, der ikke havde betalt, blev tildømt at betale deres resterende gæld.

** Tomas Rasmussen æskede 2.ting over Rasmus Sørensen for Peder Mundelstrup udstedt.

** Erik Jørgensen fik 2.ting over Peder Foged i Vejlby.

** Erik Jørgensen for Oluf Grønbæk fik 2.ting til æskning over salig Søren Mørkes enke for adskillige breve, hun ham forholder at levere til efterretning om hans hustrus arvegods.

** Erik Jørgensen på Laurits Hadbjergs vegne 3.tinh til dele over Christen Sadelmager.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Pannerup, Johan Arentsen og Matias Nielsen, tilforordnede formyndere for salig Søren Andersen Vestens tre døtre, deres vegne med opsættelse her af tinget 25/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til salig Anders Vestens bo skyldig er, og fornævnte børn arveligt er tilfaldet, og som de indstævnede, der ikke havde betalt, blev tildømt at betale

(129)

** Tomas Rasmussen på Jens Pannerup, Johan Arentsen og Matias Nielsen, tilforordnede værger for salig Søren Andersen Vestens efterladte børn, på bemeldte børns vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de skyldig er i Anders Vestens bo, og deres plejebørn arveligt er tilfaldet, hvorefter de indstævnede, som ikke havde betalt, blev tildømt deres gæld at betale.

(130)

10/3 1672.

** Tomas Rasmussen prokurator for Søren Jensen Remmer havde stævnet Peder Mortensen sadelmager borger sst for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede, at 29/2 næst afvigt, da Peder Sadelmager blev tilspurgt af byfogden, hvad han svarede til det, som de vidnede, dertil han da svarede, at han fik at stå ved det, han havde sagt.

** Tomas Pedersen Teglgård prokurator på Peder Mortensen sadelmager borger sst hans vegne havde stævnet Søren Jensen Remmer borger sst for vidner, og efterskrevne vidnede skriftligt og mundtligt, at de var i lavshuset sankt Mikkels dag, da fremstod Peder Sadelmager for åben lade og spurgte, hvorfor Søren Remmer havde sig angivet, hvortil oldermanden og hossidderen svarede, for en remmer, da skældte Peder ham for en fusker på vores håndværk, da sagde Søren Remmer, Peder var selv en fusker, da viste Peder hans lærebrev op og spurgte, om nogen kunne bevise ham fuskeri over, da svarede de nej alle sammen, da skældte Peder Søren Remmer for en skælm, indtil han beviste ham fuskeri over.

** Jørgen Andersen underfoged på doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans vegne æskede pantevidne. Anders Pedersen Fregerslev, indvåner sst, på Rasmus Nielsen Knop skrædder hans vegne bekendte Rasmus Nielsen af ret vitterlig gæld skyldig var Matias de Brobergue 75 sletdaler, som han ham lånt har, og derfor pantsætter ham et gårdsavl liggende til hans iboende gård på Vestergade ved Møllestien gyden.

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Christensen, borger og handelsmand i Horsens, mod dom og tiltalte ham for 41 sletdaler, som han til salig Hans Hansen Haj, forrige borger her sst, har skyldig været efter regnskabsbogs formelding, hvorimod Jens Christensen lod fremlægge efterskrevne indlæg, at han burde at søges til sit værneting, som er Horsens byting, og hvis det ikke kan ansees, da begærer han opsættelse, og derfor blev sagen opsat 6 uger.

(131)

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Rasmussen Stær, tilforordnet formynder for salig Søren Jensens datter og salig Jens Lauritsens døtre, på hans myndlingers vegne havde stævnet Jens Frandsen, borger i Horsens, for dom og tiltalte ham for en sum penge, han til Jørgen Stær på de umyndige børns vegne efter hans obligation, dateret Århus 22/8 1670, skyldig er, hvilken obligation ikke er indfriet og betalt, eftersom han derom er ansøgt, og begærer derfor dom, om han ikke pligtig er samme obligation at betale inden 15 dage, hvilket han blev tildømt.

** løjtnant Remmert Jochum Blüchert lod læse og påskrive efterskrevne indlæg angående et skandskrift, som onsdag morgen 13/3 fandtes på kirkemuren, og ingen hånd derunder fandtes, da lader han forkynde, at hvem, som samme skandskrift har skrevet, skal holdes for en ærestyv og æresskælm, uden han inden 2 dage giver sig til kende, og sagen med rette udfører.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmester Jacob Mikkelsens vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

(132)

** Rasmus Teglgård prokurator på Oluf Grønbæks vegne fik 3.ting til æskning over salig Søren Mørkes enke for nogen breve, han på sin hustrus vegne hos hende fordrer. så fremlagde Oluf Hansen sin bog, hvori han beviser med Hans Nielsen kandestøber på enkens vegne at være akkorderet, hvorpå blev afsagt, da som ikke bevises Hans Kandestøber at være stævnet, vides ikke dette lovmål over enken at udstede, men frikendes.

** Mikkel Tygesen borger sst i rette lagde lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 31/10 1661 på hans plejedatter Bodil Mikkelsdatters arvegods, hvorefter han opbød alt godset til købs.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Søren Jensen soldat, tilholdende i Møllestien, for klage, syn og vidner at tage beskrevet, og gav last og klage over Søren Jensen soldat for sår, skade og overvold, han har gjort Mikkel Ovesen af Skørring her i byen 4/3 sidst afvigt. synsmænd vidnede, at de 4/3 sidst afvigt var syn til Mikkel Ovesen, og da så de, at han var stukket ind under sin venstre arm og ud ved hans rygben, for hvilken skade han beskyldte Søren Jensen soldat.

** Tomas Rasmussen for Jens Sørensen Vinters enke Mette Rasmusdatter havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til hendes salig husbond og hende skyldig var efter håndskrifter og regnskabsbøger, der iblandt Johanne Knuds i Hasle og hendes søn Jens Nielsen samt stor Søren Poulsens hustru i Brabrand Anne Jensdatter, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen for ditto havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til Mette Rasmusdatter, salig Jens Vinters, og hendes salig mand skyldig var, og hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(133)

21/3 1672.

** Jens Pedersen borger sst på sin svoger Peder Madsen Molbo hans vegne havde stævnet Søren Sørensen Haufsen i Egens for vidner at påhøre, og Laurits Rasmussen indvåner sst vidnede, at for 8 år siden boede han i en gård Clemendsgård i Begtrup, da lod Søren Sørensen Haufsen af Egens sig indføre i samme gårds bondeeje for en gæld, Peder Madsen Molbo af Århus var ham skyldig, og så tog han sig samme eje an og førte sin sæd i jorden.

** Hans Rasmussen Malling borger sst æskede afkald. Jens Jensen borger sst gav Hans Malling afkald og kvittering for al den arvelod og part, hans hustru arveligt var tilfaldet efter Hans Mallings salig hustru Dorte Mikkelsdatter.

** Erik Jørgensen prokurator på Nicolaus de Brobergue, residerende sst, hans vegne fik 1.ting til dele over Søren Langballe for 50 sletdaler med dets bekostning efter foregående dom.

** Erik Jørgensen prokurator på Nicolaus de Brobergue, residerende sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 6/2 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, hvilken resterende gæld de blev tildømt at betale.

(134)

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Christensen Basballe købhandler sst hans vegne med opsættelse her af tinget 8/2 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 18 sletdaler, som han ham skyldig var efter hans regnskabsbog, og som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 8/2 sidst erskinnet havde stævnet Ove Rasmussen Edslev borger sst for dom og tiltalte ham for 24 sletdaler, som han efter regnskabsbog skyldig var, og som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mette Rasmusdatter, salig Jens Vinters efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 8/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til salig Jens Vinter og hans efterleverske skyldig er, der iblandt Frands Sørensen i Fløjstrup hans obligation, dateret 10/5 1656 til hans bror Peder Sørensen i Beder, og udlagt Jens Vinter for 24 sletdaler, hvorefter de indstævnede blev tildømt deres resterende gæld at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Christensen Vegerslev rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 8/2 næst afvigt kontra efterskrevne udenbys personer, hvorimod Peder Rasmussen i Norring i rette lagde et tingsvidne af Sabro herreds ting 12/7 1666, som melder, at Søren Rasmussen af Grundfør på sin søster Edel Sørensdatter og hendes 3 børn deres vegne i Lading afstod arv og gæld efter hendes salig husbond Peder Sørensen, hvorefter de indstævnede blev tildømt deres gæld at betale. belangende Peder Rasmussen i Norring, som har til ægte Edel Sørensdatter, beviser med skiftebrev, at hans hustru har afsagt arv og gæld efter hendes forrige husbond, da vides ikke Peder Rasmussen nogen betaling at tilkende.

(135)

** Niels Nielsen studiosus på sin mor Maren, salig Niels Ibsens efterleverske, hendes vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer og tiltalte dem for hvis, de til hans mor og ham skyldig var efter obligationer og forhvervede domme, hvorefter de blev tildømt at betale deres resterende gæld.

** Oluf Hansen Grønbæk, borger og handelsmand sst, havde stævnet Hans Nielsen kandestøber og Maren, salig Søren Mørkes, efterleverske for dom og tiltalte dem for 16 sletdaler, som resterer på hvis penge, han for sin hustrus arvelod skulle have, så og for hvis breve, som hans hustrus arvegods kan vedkomme efter hvis forening, imellem dem er gjort, men da intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Iver Hansen, prokurator af Horsens, på Mikkel Langemach af København hans vegne havde stævnet borgmester Jørgen Juel for rentepenge af 103 rigsdaler bodmeripenge, som skal være forstrakt i England af det førende skib, Håbet kaldet, og i rette lagde en højesterets dom 11/6 1662, hvori er indført en borgmester og råds dom af København 8/5 1656, hvori er dømt Mikkel Langemach, som det ---- har antaget, og bør de på samme skib optagne bodmeripenge med rente, siden de skulle have været erlagt til Morten Mikkelsen rådmand, at betale. derefter blev afsagt dom, at eftersom Mikkel Langemach tiltaler borgmester Jørgen Juel for 62 rigsdaler rentepenge af 103 rigsdaler, hvorimod borgmester Jørgen Juel i rette lægger Mikkel Langemachs kvittering, dateret København 28/3 1663, udgivet til borgmesterens bror Peder Juel i København på 146 rigsdaler, som er kapital og rente efter samme højesteretsdom, hvorefter han nu igen søger betaling, da sees ikke anderledes heri at kende, end Jørgen Juel for samme tiltale bør fri at være.

(136)

** Rasmus Teglgård prokurator fik 1.ting til dele over Lene, salig Jens Nielsens, i Randers for 3 daler.

** Jørgen Andersen underfoged for Hans Kandestøber fik 1.ting til dele over Peder Jensen i Halling for 6 mark.

** Jørgen Andersen underfoged for Groers Sørensen i Krannestrup fik 1.ting til Anne ---- for 5 mark og Peder Ledertover for 2 daler.

** Jørgen Andersen for Peder Bonde 1.ting over Maren, salig Jens Pedersens, for 1 daler.

** Christen Lauritsen KM byfoged sst lod læse og påskrive et klagevidne over Rasmus Jørgensen og hans hustru her af tinget 8/2 næst afvigt og et vidnesbyrdsvidne efter samme klage her af tinget 15/2 næst foregående, hvorefter Rasmus Jørgensen fremkom og bad om forladelse på sine egne og hustrus vegne for hvis forseelse med ord eller gerning, de mod ham kunne have øvet efter tingsvidnes formelding, eftersom sligt af dem i hast og ubesindighed var sket.

28/3 1672.

** Rasmus Pedersen prokurator på Henrik Sørensen Molbo, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede vidne. Tomas Rasmussen prokurator på løjtnant Remmert Jochum Blüchert hans vegne i rette lagde byfogdens stævning 20/3 næst afvigt taget over Henrik Molbo som hovedmand og beskikkelsmændene for en beskikkelse gjort til ham eller hans kæreste at levere rigtig kopi af. så mødte i rette beskikkelsesmændene og i rette lagde efterskrevne beskikkelse in originali, at eftersom fru løjtnant Blücherts har ladet falde nogen ærerørige ord om mig og min kone angående nogle skrivelser, som af min kone skulle være skrevet, begærer derfor hun samme skrivelser ville fremvise til nærværende to mænd, eller mig kopi deraf ville tilstille, hvis hun det ikke vil gøre, kan jeg ej retmæssigt holde hende andet end for den, som hun siger om en anden og ikke kan bevise, og ved disse to mænd begærer hendes svar, dateret 12/3 1672. videre vidnede de, at da de beskikkede løjtnantens frue, da svarede hun på denne beskikkelse intet men lod kalde på sin kæreste, og der han kom, spurgte han, hvad vi havde at bestille, hvortil vi svarede, at vi havde en beskikkelse til hans frue, da svarede han, har i med min kone at bestille, da har i med mig, ret nu skal i få besked, henter mig min degen og en prygl, jeg vil prygle dem med.

(137)

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Henrik Sørensen Molbo hans vegne havde stævnet Remmert Jochum Blüchert og hans frue til hr Johan Lønborgs, hvor de har deres logemente, for vidner at påhøre angående de ærerørige skældsord og æreskænden, som de har hørt i hr Johan Lønborgs hus af løjtnant Blücherts frue, og efterskrevne vidnede, at hun havde kaldt Henrik Sørensen Molbos hustru Else Lauritsdatter for en hore, og hun ville intet have med hende at bestille.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Helbo soldat, tilholdende her sst, for klage, syn, vidner og sandemandstov, og han gav last og klage over ham for sår og skade, han har tilføjet Jens Andersen, boende i Labing, så vel som hans svoger samt Anders Skøt, soldat her i byen, i Johan Arentsens hus 18/3 næst afvigt, og lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov. herimod at svare mødte Jens Helbo og i rette lagde efterskrevne forligelse fra Anders Lauritsen Skøt, at han og Jens Pedersen var forligt om deres slagsmål.

(138)

** Erik Jørgensen prokurator på Trine, salig Folmer Tomasen forrige apoteker sst hans efterleverske, hendes vegne havde stævnet hr Rasmus Christensen, sognepræst til Ormslev kirke, Carl Christensen rådmand her sst, Oluf Christensen og Erik Christensen handelsmænd sst mod doms fornyelse efter deres salig fars udgivne obligation, og i rette lagde deres salig far borgmester Christen Carlsens udgivne obligation til hr Svend Hansen nu salig, lydende på 64 lod sølv, dateret 18/7 1644, og herhos i rette lagde en dom her af tinget 20/5 1664, hvori hans arvinger er tildømt hver deres anpart at betale, og nu blev de tildømt det samme.

** Jacob Bartolomeus Stur borger og guldarbejder sst som formynder for salig Mads Værns efterladte børn med opsættelse her af tinget 29/2 næst afvigt kontra Ebbe Jensen af Rindelev, i rette lagde Ebbe Jensens udgivne obligation samt deri til underpant leveret KM fæstebrev på Okseballe krog og derefter fordrede dom, hvorefter Ebbe Jensen blev tildømt at indfri sin obligation.

** item Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, med opsættelse her af tinget 15/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til ham på salig Mads Værns børns vegne, som han er formynder for, må skyldig være, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Bartolomeus Jacob Stur, borger sst, tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte børn, på hans myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 25/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og dem tiltalte for hvis, de til ham på salig Mads Værns børns vegne skyldig er, der iblandt i Galten herred Tomas Sørensens efterleverske i Galten, Jens Nielsens søn Niels Jensen i Langskov, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(139)

** item fornævnte Bartolomeus for ditto med opsættelse her af tinget 15/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for hvis gæld, som de til salig Mads Værns efterladte børn, som han er formynder for, må skyldig findes, der iblandt Maren Mikkelsdatter, salig Rasmus Nielsens i Vejlby, for hendes mor Maren Yderups, Edel Knudsdatter, salig Rasmus Tomasens i Elsted. derimod blev i rette lagt efterskrevne indlæg, samt skiftebrev efter salig Morten Sørensen i True oprettet ved tingsvidne af Lisbjerg birketing 7/7 1656, som melder om salig Mads Værns fordring, at enken Anne Tomasdatter tog den til sig og lovede at betale, og Maren Mikkelsdatter, salig Rasmus Nielsens i Vejlby, mødte i rette med et skiftebrev efter hendes salig mands far salig Niels Rasmussen i Vejlby dateret 29/8 1636, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres resterende gæld.

(140)

** fornævnte Bartolomeus for ditto samt på sine egne vegne med opsættelse her af tinget 15/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer og tiltalte dem for hvis, de til salig Mads Værns børn og ham selv må skyldig være, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen fik 2.ting til dele over Peder Jensen Halling.

** item 2.ting for Peder Bonde over Jens Pedersens enke.

** item 2.ting for Groers i Krannestrup over Anne Viborgs og Peder Ledertover.

** Rasmus Teglgård 2.ting over Lene salig Jens Nielsens i Randers.

** Jørgen Andersen fik 1.ting til dele for faldsmål over Mads Christoffersen og Søren Pedersen smededreng efter foregående hoveddele af 7/12 1671.

** Peder Jensen Elkær, tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte søn, på sin myndlings vegne med opsættelse her af tinget 15/2 1671 havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til salig Mads Værns søn skyldig er, der iblandt Birgitte Simonsdatter i Elev for 67 daler. så mødte Poul Terkildsen af Elev på sin hustru Birgitte Simonsdatters vegne og i rette lagde en kopi under en foged Hans Christensen kaldet Hans Hund, som skal være en kopi af salig Sidsel Mads Værns og Anders Værns udgivne kvittering, som melder at Sidsel, salig Mads Værns, har annammet fuld værd af Markus Sørensen i Egå for al den gæld, som hans hustrus bror Søren Simonsen har været hendes salig far Søren Clemendsen eller hende skyldig, dateret Århus 19/11 1666, hvorimod Peder Elkær fremlagde en obligation af Markus Sørensen i Egå, dateret 22/11 1666, lydende på 15 sletdaler, som er for den gæld, hans hustrus bror Søren Simonsen har til salig Søren Clemendsen, hvorefter blev afsagt, at da fremlagte kvittering intet melder om Birgitte Simonsdatters gæld, så blev enhver tildømt sin gæld at betale.

11/4 1672.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmester og råds vegne lod læse og påskrive et tingsvidne her af tinget udstedt 9/3 1637, og derefter aflyste alle svin af marken.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet Anders Smeds søn sst Søren Andersen for klage, syn, vidner og sandemandstov, hvorefter Jørgen Andersen gav last og klage over ham, for han skal have indslået Rasmus Bloch drejers vinduer på palmesøndag, lyste ham derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.gang sandemændene i dag 6 uger herom at tove og sværge.

** Jørgen Andersen på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger deres ed og tov at gøre over Jens Helbo soldat for vold, han har gjort her i byen i Johan Arentsens hus.

** Mikkel Nielsen, borger og indvåner af Tisted, på Christen Mortensen, borger der sst, hans vegne æskede vidne, hvorefter synsmænd vidnede, at de havde været i den gård, kaldet Niels Giersings gård og den flittigt overseet, og da efter dens beskaffenhed har de vurderet gården med dens tilliggende gårdsavl for 200 sletdaler, item et øde byggested og eje på Brobjerg, kaldes Bysvends eje, med tilliggende gårdsavl og have for 60 sletdaler.

(141)

** Jørgen Andersen fik 1.ting til dele over Anders Kleinsmed for 5 mark, han er Hans Slagter skyldig.

** Jørgen Andersen fik 2.ting til dele for faldsmål over Mads Christoffersen og Søren Pedersen.

** Jørgen Andersen 3.ting for Hans Kandestøber over Peder Halling, item 3.ting for Groers Krannestrup over Anne Viborgs.

** Erik Jørgensen for Jørgen Tomasen fik 1.ting over Peder Terkildsen i Elev for 5 mark.

** Erik Jørgensen for Nicolaus de Brobergue æskede 3.ting til dele over Søren Nielsen Langballe for 5 sletdaler efter byfogdens dom, hvorimod Søren Langballe i rette lagde hans efterskrevne svar, at han havde betalt Nicolaus de Brobergues kæreste leje for det år, han har brugt det lejede gårdsavl, hvorefter blev afsagt, efterdi byfogdens dom tilholder Søren Langballe at betale 5 sletdaler, og samme dom ikke er svækket, sees ham ikke imod samme dom at befri, men 3.ting til dele over ham udsteder.

** Jens Lassen rådmand sst med opsættelse her af tinget 29/2 næst afvigt havde stævnet Jens Henriksen og Peder Svendsen skibstømmermænd sst for dom og tiltalte dem først for Jens Henriksen imod sit løfte og kontrakt i forleden år fra hans skibsarbejde er entveget og ikke fuldt færdiget det, men måtte tage andre dertil, som arbejdet kunne fuldbringe, ham til største skade, hvorpå han er blevet ham skyldig 7 sletdaler, og Peder Svendsen med ham at være kontraheret på fornævnte skiberum at bygge, og er ham skyldig blevet 2 mark, og da de begge uden hans vilje er bortrejst til et fremmed sted for andre at arbejde, da formener han, at de imod KM forordning sig har forseet og bør derfor at lide efter birkeretten. derefter fremlagde han sin regnskabsbog, og Erik Jørgensen mødte med de indstævnedes fuldmagt for dem at svare, og fremæskede deres oprettede kontrakt med Jens Lassen, og mente, det ikke kunne bevises, at de havde oprettet nogen kontrakt, hvorefter blev afsagt, så efterdi ingen kontrakt fremvises, undtagen Jens Lassens regnskabsbog, hvilken ikke af dem findes underskrevet, vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end de indstævnede bør at betale Jens Lassen hvis, de i så måder efter hans regnskabsbog er ham skyldig.

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Rasmussen Stær borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 29/2 sidst forhen havde stævnet Søren Ibsen i Følle for dom og tiltalte ham for hvis, han til Jørgen Stærs mor Kirsten Jørgensdatter efter hans kontrakt af dato 4/1 1664 skyldig er og ikke har villet betale, og i rette lagde efterskrevne kontrakt, som Knud Rasmussen Stær på sin mor Kirsten Jørgensdatters vegne og Søren Ibsen i Følle i mester Laurits Bordings hus, og i hans og Anders Rasmussen i Egå kirkegård deres overværelse, har oprettet angående hvis Søren Ibsen skal give Kirsten Jørgensdatter hendes livstid, og de har bedt Laurits Bording som husbondens fuldmægtig og Anders Rasmussen som deres ven og svoger med dem at underskrive, dateret Århus ut supra, og fandtes på samme kontrakt skrevet, på skifte efter salig Knud Rasmussen Stær er denne kontrakt overleveret til Jørgen Stær, dateret Århus 18/7 1665, hvorefter blev afsagt, at Søren Ibsen bør efter den oprettede kontrakt at betale Kirsten Jørgensdatter årligt efter sit løfte, så vidt til dato forfaldet er.

(142)

** Peder Elkær, tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte søn (blank), på sin myndlings vegne havde stævnet efterskrevne udenbys for dom og tiltalte dem for hvis, de til hans plejesøn, som ham arveligt efter hans forældre er tilfaldet, skyldig er, der iblandt Jørgen Mikkelsen, Anne Mikkelsdatter, Jens Mikkelsen og Karen Mikkelsdatter i Hjelmager for deres salig far Mikkel Jørgensens gæld, Anne Jensdatter salig Jens Sørensens i Kankbølle. derimod blev fremlagt efterskrevne indlæg, og Rasmus Mikkelsen af Hjelmager mødte i rette på Jørgen Mikkelsen i Segalt og hans medarvingers vegne, og i rette lagde et tingsvidne af Vosnæsgårds birketing 7/1 1668, hvori

vidner vidnede, at Peder Christensen i Segalt på sin hustrus så vel som på alle salig Mikkel Jørgensens arvingers vegne kastede nøglen på graven og vedersagde sig arv og gæld efter ham, hvorefter blev afsagt, at de indstævnede bør deres resterende gæld at betale, undtaget dem, der ikke vedgår gælden eller har betalt den, eller har afsagt sig arv og gæld.

(143)

** Peder Elkær med opsættelse her af tinget 29/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys og tiltalte dem for hvis, de til ham på hans plejesøns vegne skyldig er, og som de blev tildømt at betale, på nær dem, der ved ed fragik gælden.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Elkær, tilforordnet formynder for salig Mads Værns søn (blank), på hans myndlings vegne med opsættelse her af tinget 22/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til ham på hans myndlings vegne skyldig var, hvorimod blev fremlagt adskillige indvendinger, hvorefter blev afsagt, da eftersom samme gæld, de søges for, ikke med obligationer eller underskrift bevises, hvilket de ganske fragår, da frikendes de for tiltale. belangende dem, der ikke fragår gælden, da bør de betale inden 15 dage.

** Bartolomeus Jacob Stur, borger og guldarbejder sst, med opsættelse her af tinget 22/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til salig Mads Værns børn skyldig er, der iblandt Karen, salig Rasmus Værns, hvorefter blev afsagt, at de indstævnede bør at betale den resterende gæld på nær dem, der fragik gælden.

(144)

** Bartolomeus Jacob Stur med opsættelse her af tinget 22/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for hvis, de salig Mads Værns børn skyldig er, der iblandt Peder Graver på sankt Olufs kirkegård på sin hustrus vegne af salig Jens Hørnings gæld, Anne, salig Christen Remmers, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Bartolomeus Guldsmed med opsættelse her af tinget 29/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Clemend Jørgensen, boende i Onsbjerg på Samsø, for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede, at de var i Matias Nielsens hus at besigtige og syne en kiste tobak, som han af Clemend Jørgensen skal have købt, og da fandtes samme kiste at være falsk, således i hver ende for bundene var lagt nogle ruller, som var gode, men ind imellem i kisten lå 3 lag, som var 18 ruller, hvilket var gammelt fordærvet skarn, som ikke for tobak kunne agtes, så Matias Nielsen syntes dermed at være bedraget, og lå samme tobak i sine fuldkomne poser, som det plejer at indlægges i. efterskrevne vidnede, at det var samme kiste, som Matias Nielsen af Clemend Jørgensen afkøbt har.

18/4 1672.

** Rasmus Teglgård på Henrik Molbo borger sst hans vegne æskede 1.ting til faldsmål over KM amtskriver Jens Knub og hans tjener Anders Ågård, item Maren Rasmusdatter, tjenende hr Johan Lønborg. så fremstod Anders Ågård og fremlagde hans husbonds indlæg, at da Henrik Molbo havde

stævnet ham om hvis ord, hans hustru med løjtnant Blücherts hustru skal have haft, da havde han ikke hørt det mindste ord, som de dem imellem kunne have haft, hvorefter Anders Ågård nægtede og fragik, at hverken han eller hans husbond andet om disse ærerørige ord var bevidst eller har hørt, end som før er meldt, hvorpå for retten blev afsagt, at derfor vides ikke 1.ting over dem ved magt at kende, men Jens Knub og Anders Ågård frifindes. belangende Maren Rasmusdatter, som sig ikke til æskning har fremstillet, da er 1.ting til faldsmål for rettens overhørig udstedt.

(145)

** Jørgen Andersen underfoged på Groers Jørgensen i Krannestrup hans vegne ved 6 høringer lod fordele Peder Jensen Ledertover sst for 2 sletdaler og Anne Viborgs for 5 mark.

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Nielsen kandestøber borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Peder Jensen i Halling for 1 sletdaler.

** Jørgen Andersen fik 2.ting for dele over Anders Kleinsmed.

** Tomas Rasmussen for Peder Elkær æskede 1.ting over Jens Kjeld.

** Jørgen Andersen for Hans Kandestøber 3.ting over de personer med 2.ting forfulgt er.

** Erik Jørgensen 2.ting til dele over for Erik Tomasen udstedt, som 1.ting forfulgt udstedt.

** Erik Jørgensen prokurator på Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte datter Anne Madsdatter, på hans myndlings vegne æskede vidne, og varselsmænd vidnede, at de havde med flid søgt efterskrevne personer, som er hende gæld skyldig, som hun arveligt var tilfaldet, men da de ikke har kunnet finde dem eller deres arvinger, da må samme gæld være uvis.

** Erik Jørgensen på Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte datter, på sin myndlings vegne med opsættelse her af tinget 7/3 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til salig Søren Clemendsen og salig Mads Værn efter obligation og regnskabsbøger skyldig er, der iblandt salig Ove ---- kers arvinger nemlig Otte Ovesen, Anders Ovesen og Anne Ovesdatter for deres salig fars gæld 1649, Anne Olufsdatter, salig Christen Rømmers, salig Christen Brandts arvinger Poul Christensen Brandt og hans datters mand Elias Trommeslager, Hans Christensen og hans bror Rasmus Christensen skomager. derimod blev fremlagt efterskrevne indlæg, blandt andre af Else, salig Jens Taftebjergs, og på Kirsten, salig Peder Vinters vegne, blev fremlagt skiftebrev efter salig Peder Vinter, dateret 29/2 1664, hvori er udlagt Sidsel salig Mads Værns for 34 sletdaler, hvorefter en del af de indstævnede blev tildømt deres gæld at betale, og en del for tiltale fri at være.

(146)

** Jørgen Andersen underfoged på Anders Tomasen, forrige rådmand sst, hans vegne havde stævnet Jens Grav, nuværende sst, for dom og tiltalte ham for 7 sletdaler, som han ham efter dom her af tinget 27/1 1648 skyldig er, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Niels Villumsen borger sst havde stævnet Maren Jensdatter, salig Christen Lauritsen skrædders efterleverske, for tilbudsvidne på efterskrevne gods, som hun havde pantsat ham, om hun ville løse det og ham betale, skulle hun det gerne bekomme, imod hans penges levering og det inden 4 ugers forløb.

** Tomas Rasmussen prokurator på Rebekka Bechten, salig borgmester Jacob Sørensens efterleverske sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget kontra Rasmus Skæg i Haldum, herimod at svare mødte Rasmus Pedersen Skæg og i rette lagde efterskrevne indlæg angående hvis, hun skyldte ham, for hans søn havde vogtet 22 svin for hende, og han havde fødet en ko for hende 2 vintre, som hun ikke havde betalt ham for, men derfor sat hende en ko i pant, og formente derfor, at hun ikke burde have nogen tiltale til ham ved Århus byting, men skød sig til sit værneting, og dernæst i rette lagde et tingsvidne af Favrskov birketing 15/3 næst afvigt, hvori efterskrevne vidnede, at Rasmus Pedersen i Haldum sagde til Jens Jacobsen ladefoged på Favrskov, at de skulle skille ham ved de svin, som var Rebekkas, og begærede sin betaling, og Jens Jacobsen da svarede, at han havde en ko var Rebekkas, den kunne han beholde, til han fik sin betaling, hvorefter blev afsagt, så efterdi Rasmus Skæg samme hendes fordring inden tinge vedstår, da bør han at levere hende den lejede ko og betale hende lejen deraf. belangende Rasmus Skægs fordring hos Rebekka, har han derhos at søge, efter lovlig medfart, hos hende og hendes medarvinger.

(147)

** 25/4 1672.

** Jørgen Andersen på Hans Slagters vegne 3.ting over Anders Cudo kleinsmed sst.

** Erik Jørgensen på Erik Tomasens vegne 3.ting over Poul Christensen i Elev for 5 mark.

** Tomas Rasmussen for Peder Elkær 2.ting over Jens Kjeld udstedt.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd til i dag 14 dage at tove over Jens Helbo for vold, gjort i Johan Arentsens hus.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand og privilegeret vinhandler her sst, havde stævnet Oluf Christensen, borger og handelsmand sst, for dom og saggav ham for 48 sletdaler, Hans Bendixen for sin fordring efter salig Mads Værn og hans salig hustru udlagt er, som han til boet var skyldig, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmester Jacob Mikkelsen sst hans vegne med opsættelse her af tinget 14/3 kontra efterskrevne udenbys personer i rette lagde salig Peder Sørensens regnskabsbøger. så mødte herimod at svare Søren Sørensen af Åby og i rette lagde et tingsvidne af Ning herreds ting 14/8 1660, taget efter skifte efter salig Søren Vesten i Åbo, hvori var bevist, at kreditorerne var stævnet til boet, og da havde Peder Sørensen intet fordret, hvorefter de indstævnede blev tilkendt enhver for sig sin gæld at betale, men da det bevises, at nu salig Peder Sørensen ikke over skifte efter salig Søren Vesten noget har fordret, sees derfor ikke Søren Sørensen nogen betaling at kunne tilkende.

** Rasmus Mikkelsen i Hjelmager på ritmester Mikkel Barcholt von Diebschütz hans vegne havde stævnet Jacob Lauritsen i Århus mølle mod dom og tiltalte ham for en halvgård i Årslev, som han

uden hjemmel og minde, som formenes, har haft i brug, og ladet hø og korn derfra føre til Århus mølle, ligeledes har han bortfæstet gården og oppebåret til stedsmål 30 sletdaler. desuden er gården synet for brøstfældighed, som blev takseret for 40 daler, og endvidere resterer af samme halve gård landgilde og kontributioner, satte derfor i rette, om Jacob Lauritsen ikke bør fremskaffe hvad hjemmel, han har sig med samme gård at befatte og det indavlede hø og korn ulovligt fra gården at bortflytte, eller derfor at lide dom for andet uhjemlet, og der foruden betale den resterende landgilde, gårdens brøstfældighed samt hvis stedsmålspenge, han har oppebåret. på begæring blev sagen opsat 4 uger.

(148)

** Tomas Rasmussen prokurator på Søren Jensen Remmer borger sst hans vegne med opsættelse her aftinget 14/3 næst afvigt havde stævnet Peder Sadelmager borger sst og tiltalte ham for nogle ærerørige ord, som han ham i deres lavshus 5/2 næst afvigt for åben lade skal have tilsagt, at han skal have kaldt ham en fusker og en skælm, hvilke ærerørige ord han formener, at han bør lovligt ham overbevise, eller efter Christian 3.reces derfor være en løgner. derefter blev i rette lagt tingsvidner her af tinget 29/2 og 14/3 næst afvigt. Peder Sadelmager svarede hertil og tilbød forligelse, og han intet uærligt vidste Søren Remmer at påsige videre end hvis, han havde svaret imod hans skælden angående det fuskeri, og indskød sig for oldermanden med lavet samt deres bisidder at lide og ansvare hvis, de derom for godt finder. derpå blev afsagt, eftersom Peder Sadelmager her for retten erklærer Søren Remmer intet at have ham påsagt andet end den skælden om deres håndværk, hvorom han sig for lavet til forlig indskyder, da indfindes denne sag for oldermanden, som med tiltagne lavsbrødre og i bisidderens overværelse parterne herom har at forene og forlige, hvis de dermed ikke vil være fornøjet, har den påskadende den ærerørige part for tilbørlige overdommer at indstævne.

(149)

2/5 1672

** Tomas Iversen felbereder borger sst på sin hustru Anne Pedersdatters vegne havde fuldmagt givet sin svoger Niels Christensen bødker, borger i Slagelse i Sjælland, på hans hustrus og hans vegne at affordre og oppebære hvis arv, han på hans hustru Anne Pedersdatter Vive hendes vegne arveligt er tilfaldet efter hendes salig søster Mette Pedersdatter, Niels Sørensen skrædder i København hans afdøde hustru, og derfor at kvittere.

** Hans Nielsen kandestøber borger sst fra sig leverede til Oluf Hansen Grønbæk en dom her af Skanderup birketing 22/6 1666, et pantebrev af ditto 13/10 1634, og det med de vilkår, at Oluf Hansen skulle lade Maren, salig Søren Mørkes, dem igen at bekomme, om så skete, de dem behøvede at lægge i rette, hvilket han lovede.

** Jacob Christensen felbereder borger sst æskede afkald. for retten fremstod Peder Mikkelsen borger sst gav ham et uigenkaldende afkald og endelig kvittering af Peder Mikkelsen og hans søstre Helle Mikkelsdatter og Kirsten Mikkelsdatter for al den arvelod og part, som de er arveligt tilfaldet efter deres salig far Mikkel Pedersen forrige borger sst og mor Sidsel Christensdatter.

** Jens Pedersen af Søby æskede afkald. Peder Mikkelsen gav Jens Pedersen afkald for sin søster Anne Mikkelsdatter arvegods, ligesom forrige afkald lyder til Jacob Christensen for hans søstre Helle og Kirsten deres arveparter.

** Jørgen Andersen på Inger, salig Jens Pedersen Samsings vegne advarede 1.gang til skifte efter hendes salig mand, at hvem, som havde noget at fordre, ville deres krav indgive.

** Jørgen Andersen på KM og byens vegne æskede vidne. for retten stod Rasmus Bloch drejer vedstod sin gjorte klage over Anders Cudo hans søn for voldsom fortræd.

** Jørgen Andersen på Jesper Nielsen Hutfeld borgmester sst hans vegne havde stævnet Ove Edslev borger sst for dom og tiltalte ham for 2 tønder Lønborg salt af KM salt, han bekom 16/1 1671, tønden efter den satte takst 4 rigsdaler, som er 8 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på velb Jørgen Friis til Lindholm hans vegne med opsættelse her af tinget 28/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer, der iblandt Kirsten Jørgensdatter, salig Rasmus Bødkers, og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

(150)

** Jørgen Andersen underfoged på hr Johan Lønborg, øverste kapellan og kannik ved domkirken sst, æskede vidne. for retten fremkom Jens Johansen indvåner sst og gav til kende, at hans søster Abigael Johansdatters forordnede værge hr Christen Berntsen for nogen tid siden i herren er hensovet, hvorfor ham efter begæring samme sin søsters værgemål, som er for kapital 135 sletdaler, er betalt af hans kære far hr Johan Hansen, hvorfor han kvitterer ham.

** Hans Bendixen forrige kæmner fik 1.ting til dele over efterskrevne for borgerskabspenge.

** Erik Jørgensen prokurator på Jacob Sørensen, KM toldinspektør i Ebeltoft, hans vegne med opsættelse her af tinget 21/3 næst afvigt havde stævnet Peder Madsen Molbo borger sst for dom og tiltalte ham for 20 sletdaler efter hans obligation, dateret 5/9 1671, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på Erik Tomasen studiosus hans vegne ved 6 høringer lod fordele Poul Terkildsen i Elev for 5 mark.

** Erik Jørgensen for Anders Jensen borgersøn sst med opsættelse her af tinget havde stævnet efterskrevne og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, som de blev tilkendt at betale.

** Erik Jørgensen for skipper Jens Andersen borger sst med opsættelse her af tinget 21/3 næst afvigt havde stævnet Anders Jensen Lund af Mariager for dom og tiltalte ham for 9 sletdaler, som ham arveligt efter salig Peder Sørensen var tilfaldet, som han blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen Teglgård på fru Anne Lorentz til Skårupgård hendes vegne med opsættelse her af tinget 21/3 næst afvigt havde stævnet Rebekka Bechtens salig borgmester Jacob Sørensens efterleverskes samt hendes børn for dom og tiltalte hende for 80 sletdaler, som hendes salig mand var blevet hende skyldig på hans forpagtningspenge på hendes gård Skårupgård fra philippi jacobi dag 1667 til årsdagen 1668, og satte i rette, om hun ikke burde samme gæld i rede penge at betale, hvorpå blev afsagt, så efterdi fru Anne Lorentz tiltaler Rebekka Bechten for 80 sletdaler

forpagtningspenge af Skårupgård efter rådstuedom 22/2 1672, hvorimod fremlægges landsdommeres dom af 20/11 1667 af Viborg landsting, som melder at fru Anne Lorentz bør Skårupgårds tiende efter sædvanlig takst at betale, her og bevises med sognepræstens samt kirkeværgernes kvittering, at borgmester Jacob Sørensen har efter fru Anne Lorentzes begæring betalt tienderne for 2 år, da han havde gården i forpagtning, da vides ikke rettere heri at kende, end samme tiende jo bør at dekorteres i de fordrede 80 sletdaler, og de pligtig er resten inden 15 dage at betale.

(151)

9/5 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst advarede dem i dag 14 dage at gøre deres ed og tov over Anders Cudo hans søn for voldsgerning.

** Jørgen Andersen for Mikkel Sørensen af Randers fik 1.ting over Anders Tomasen til dele for 4 sletdaler.

** Jørgen Andersen for Anders Tomasen fik 1.ting til dele over Rasmus Teglgård prokurator for 4 sletdaler.

** Jørgen Andersen på KM og byens vegne, og efter af tingbogen blev oplæst klage og kaldsvidner her af tinget, fremæskede han sandemændene, som fremkom og fremæskede syn og vidnesbyrdsvidner i sagen, hvilke ikke var førte af underfogden Jørgen Andersen, hvorfor sandemændene for dette tov at gøre blev frifundet.

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Christensen Basballe, købhandler sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 28/3 næst erskinnet havde stævnet Jens Johansen indvåner sst for dom og tiltalte ham for 55 sletdaler, han ham skyldig er efter hans regnskabsbog, og som han blev tildømt at betale.

(152)

** Hans Bendixen fik 2.ting over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Oluf Rasmussen Malling, delefoged til Havreballe, på hans patrons bønder, nemlig Frands Sørensen i Fløjstrup, Rasmus Nielsen og Søren Mikkelsen i Bispegård deres vegne med opsættelse her af tinget 28/3 næst afvigt havde stævnet Rasmus Broch af Helsingborg i Skåne for dom, og i rette lagde deres skriftlige beklagelse til Jens Poulsen, velb Marselis hans forvalter, med begæring han ville hjælpe at samme arvekøbskontrakt, som Rasmus Broch dem deri havde bedraget, kunne blive igenkaldt. derpå blev afsagt, så efterdi fremlægges Rasmus Brochs revers, at han har akkorderet med tre af salig Rasmus Knudsens arvinger, nemlig Rasmus Nielsen, Søren Mikkelsen og Frands Sørensen om deres arvepart, som dem efter den salig mand kunne tilfalde på deres egne og hustruers vegne, her også fremlægges Anders Lauritsens revers, hvori han bekender at have af Rasmus Broch annammet 250 sletdaler på købet, som til salig Rasmus Knudsens arvinger skulle erlægges, begge dateret 12/3 1672. endnu fremlægges forskrevne den salig mands arvingers skriftlige klage, begæring samt arvekøbs afsigelse, dateret 19/3 samme år, hvilke fremlagte breve udførlige beviser, at med samme køb ikke er så lovligt omgået, som Christian 4.receses 7.kapitel

formelder, idet ingen registrering, bevis eller tingsvidne på boets tilstand, grund og løsøre, løst og fast, indgæld og udgæld for dem er fremlagt i den sælgende øvrigheds overværelse, med videre dets ulovlige medfart, da bør samme kontrakt ugjort at være og arvingernes arv at søge og annamme, som loven og recessen tilholder.

16/5 1672.

** Jørgen Andersen på Anders Tomasens vegne 2.ting over Rasmus Teglgård for 4 sletdaler.

** Jørgen Andersen på Hans Kandestøbers vegne æskede 1.ting til dele over Rasmus Skoflikker for 3 sletdaler.

(153)

** Hans Bendixen fik 3.ting over de personer, som er forfulgt for borgerskabspenge.

** Jens Jensen slagter fik 1.ting til dele over Jens Dal skomager for hvis, han er ham skyldig.

** Tomas Rasmussen prokurator på rettens og samtlige salig Mette Basses efterladte arvingers vegne til 3.ting advarede alle, som nogen gældsfordring i boet efter salig Mette Basses kunne have at fordre, at de straks angiver det for KM byfoged, for der i boet kunne gøres udlæg derfor.

** Tomas Rasmussen prokurator på samtlige borgmestre og råds vegne til 3.ting aflyste alt ulovligt og forbudt kvæg her af marken, byen og gaderne, som er imod byens vedtægt.

23/5 1672.

** Jørgen Andersen underfoged 2.ting til dele for Hans Kandestøber over Rasmus Skoflikker.

** Christen Knudsen vinhandlersvend på sin husbond Hans Bendixen forrige kæmner hans vegne ved 6 høringer lod fordele Rasmus Pedersen snedker og Anders Lauritsen rebslåer for borgerskabspenge, de med resterer.

** Rasmus Teglgård for Peder Sadelmager 1.ting til dele over Anders Remmer rytter for 9 mark.

** Jens Jensen snedker fik 2.ting til dele over Jens Dal skomager.

** Nicolaus de Brobergue, residerende her, sst havde stævnet KM amtskriver Jens Knub på lensherre Henrik Rantzau hans vegne, om han noget ville have at svare imod hvis vidner, han agter at forhverve, og i rette lagde kommissariernes indførsels forretning, dateret Århus 10/11 1668 melder, hvorledes de efter landsdommeres dom har gjort licentiat Nicolaus de Brobergue udlæg i en del gods, som de fra velb Henrik Thott til licentiaten havde udlagt, blandt andet i to stykker eng nemlig Hammelkær og Klostereng. hvorimod blev fremlagt et tingsvidne af Lisbjerg birketing, hvori bevidnes, at Mollerupgård og dets ejendom ligger til hospitalet, og derefter fremlagt kong Frederik 2.skøde på Mollerupgård til hospitalet er givet af dato Skanderborg slot 2/1 1575, hvorpå er for retten afsagt, at efterdi her fremlægges et vidnesbyrdsvidne af Lisbjerg birketing 15/5 næst afvigt, hvilke vidnespersoner tillige med en del af de vedkommende, som ejendommen angår ikke er lovligt stævnet, vides ikke nogen vidner at udstede, før derfor er lovligt givet kald og varsel.

(154)

30/5 1672.

** Jørgen Andersen for Hans Kandestøber 2.ting til Rasmus Skoflikker for dele udstedt.

** Peder Sadelmager fik 2.ting for dele over Anders Remmer.

** Jens Dal fik 1.ting til dele over Tomas Zachersen og Rasmus Christensen.

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Nielsen kandestøbers vegne havde stævnet Henrik Sørensen Molbo indvåner sst for dom og tiltalte ham for 8 sletdaler, som er resterende husleje af salig Peder Sørensens gård, han iboede, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Jens Christensen Vegerslev, rådmand og handelsmand sst, æskede afkald. Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, gav hans godefar Jens Christensen Vegerslev afkald for al hvis arv og gods, som hans hustru Anne Jensdatter Vegerslev arveligt er tilfaldet efter hendes salig mor Inger Christensdatter.

** Niels Lauritsen borger og handelsmand sst æskede skøde. Jens Christensen Vegerslev, rådmand og handelsmand sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Niels Lauritsen og hans arvinger en hans bod i Immervad, som Peder Sadelmager nu iboer, strækkende sig fra den gård, Niels Lauritsen selv iboer, på den ene side og til salig Jens Sørensen Vinters bod, som (blank) kræmmer iboer, på den anden side.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mette Rasmusdatter, salig Jens Vinters efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 18/4 næst afvigt havde stævnet Bodil Nielsdatter bagerkone sst for dom og tiltalte hende for 200 sletdaler med rente efter hendes salig mands salig Jacob Rasmussen Hedegård hans udgivne pantebrev her af bytinget 24/6 1654, hvilket pantebrev er opsagt 14/11 1670, og hun dog hid indtil ikke har sig bekvemmet efter hendes husbonds forpligt at betale eller fyldestgøre, og da det ikke er sket, om pantet derfor ikke efter pantebrevets formelding bør at følge hende til et brugeligt pant. og derhos i rette lagde efterskrevne pantevidne her af tinget 14/11 1654 lydende, at Jacob Rasmussen Hedegård borger sst da har pantsat til Maren Bondesdatter, salig Jens Jacobsens, i Stadsgård og hr Peder Jacobsen i Favsing for 200 sletdaler 5 hans boder liggende på Vestergade og en bod bag klostret, samt salig Karen og Gregers deres ejendom, liggende på Vestergade, næst østen Maren Andersdatter, salig Laurits Jacobsen Møllers boder, og vesten til gaden bag klosteret. på samme pantebrev findes skrevet, at 25/11 1663 har salig Jens Vinter betalt hr Peder i Favsing samme håndskrift og pantebrev, hvorpå blev afsagt, at forommeldte boder og ejendomme bør at følge Mette Rasmusdatter og hendes arvinger til brugelighed, indtil hun for omtalte kapital med rente og omkostning bliver betalt.

(155)

** Erik Jørgensen for Jens Christensen Basballe rådmand sst med opsættelse her af tinget 2/5 næst afvigt havde stævnet Villum Rasmussen Testrup borger sst for dom og tiltalte ham efter hans skadesløsbrev i hans bog for 66 sletdaler, som han formente, han pligtig var at betale inden 15 dage, eller Jens Christensen efter hans forsikring de 4 boder på Mejlgade næst norden op til Albret Skots

ejendom til brugelighed annammer, og i rette lagde Jens Basballes regnskabsbog, hvori findes indskrevet med Villum Testrups egen hånd underskrevet, at han 17/1 1671 bliver skyldig Jens Basballe 64 sletdaler, som han lover til førstkommende påske at betale, og hvis det ikke skete, lovede Villum Testrup ham at pantsætte sine 4 boder liggende på Mejlgade til et brugeligt pant, til han bliver betalt. så mødte herimod at svare Villum Testrup og i rette lagde et skøde her af tinget 15/7 1630 lydende på et hus på Skolegade, i sankt Clemends sogn beliggende, imellem hr Christen Henriksens ejendom og Hans Skots ejendom, hvorefter han erbød for sig at rette med samme ejendom, hvorefter blev afsagt, så efterdi boderne ikke bevises så lovligt at være pantsat, som recessen tilholder, vides ikke rettere heri at kende, end Villum Testrup pligtig er samme fordring at betale inden 15 dage, eller derefter derfor at ske nam og vurdering af og i forskrevne 4 boder eller andet Villum Testrup tilhørende.

** endt den 30 maj 1672. Gud alene ske ære.

(1)

** i Jesu navn anfangen.

6/6 1672.

** Jens Olufsen skrædder fik 1.ting til dele over Jørgen Mouritsen væver for et væverør og sølv dertil kostede 6 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator på Henrik Bertelsen, privilegeret musicus instrumentalis sst, hans vegne havde stævnet Andreas Holst og Jacob Wander i Randers imod vidner, og efterskrevne vidnede, at Jacob Wander og Jacob Holst i Randers har imod KM privilegier gjort Henrik Bertelsen forfang i hans bestallings forretning i Århus stift, nemlig i Haslund præstegård til hr Anders Andersens første messe og trolovelse, da var mester Henrik der selv personligt til stede med sine folk og præsenterede sin tjeneste, da var alt bemeldte svende af Randers der med sine drenge og lod sig bruge imod hans vilje, og derforuden har de ladet dem bruge i Favsing til bryllup og i Galten til første messe og bryllup. dernæst i rette lagde Tomas Rasmussen hr Laurits Sommerfeld, sognepræst i Grundfør, hans efterskrevne underskrevne kundskab, at instrumentisterne Jacob Trommeslåer og Anders Trompeter, nu boende i Randers, opvartede til hans bryllup, som stod i Galten præstegård, dateret 3/6 1672 L. Sommerfeld. herimod at svare mødte Peder Brodersen af Randers og i rette lagde og lod læse og påskrive KM bestallingsbrev af dato 22/9 1670 til de to instrumentister, og Tomas Rasmussen fremlagde KM konfirmationsbrev af dato 16/6 1671 til bemeldte Henrik Bertelsen.

** Adam Jespersen trompetersvend sst aftingede for retten for bordag og slagsmål, og skal derfor give til kongen og byen 12 rigsdaler.

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Nielsen kandestøber hans vegne ved 6 høringer lod fordele Jens Rasmussen skoflikker sst for 4 sletdaler resterende bodleje, for han ikke er mødt til nogen erklæring, men siddet retten overhørig.

** Bartolomeusen Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, på sine egne og samtlige salig Mads Værns efterladte børns formyndere deres vegne havde stævnet borgmestre og råd sst for synsvidne at tage beskrevet på salig Mads Værns ejendom sst, og synsmænd fremlagde efterskrevne deres

skriftlige synsforretning, at de 30/5 havde besigtiget og synet brøstfældigheden på bemeldte børns tilfaldne ejendom sst, nemlig salig Sidsel Sørensdatters forældres gård og ejendom, Anders Jespersens gård samt Mogens Skovs iboende gård.

(2)

** Mikkel Barcholt ritmester under oberst Sandbergs regiment bød sig i rette med opsættelse her af tinget 25/4 sidst erskinnet kontra Jacob Lauritsen møller i Århus mølle angående en halvgård i Årslev, og i rette lagde tingsvidner, som i opsættelsen er indført, hvorimod Jens Lauritsen i rette lagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, at han intet vidste af KM forordning om ryttergårde, da han kom til gården 1670, og at han havde brugt gården på sin herres vegne, da den var ledig, at der kunne svares rytterhold deraf, og at hans fæstebrev var ældre end ritmesterens assignation, samt at han havde repareret gården, og fremlagde en synsforretning dateret 23/6 1668 på den halve gård i Årslev, Jens Bonde påboede og frarømte, hvorledes den var forfalden, og af Jacob Møller repareret. derpå blev således afsagt, at eftersom Jacob Møller benægter, at han ikke havde hørt om de kongelige forordninger, da kornet blev afført, tilmed erfares af samme forordninger, at de ikke har været publiceret før 7/6 1671, her ikke heller noget gjort forbud på samme hø og korns bortførelse fremlægges, ikke heller fremlægges Jacob Møllers fæstebrev, om han gården har bortfæstet, siden den til rytterhold var udlagt, hvorfor jeg ikke vidste denne hårde irettesættelse uhjemlet at følge, eftersom Jacob Møller blev fuldmægtig på gården, før den af kommissarierne blev udlagt, fordi vidste jeg ikke anderledes herom at kende, at eftersom Jacob Møller har bortført en del af afgrøden fra samme gård 1670, da bør han betale ritmesteren derfor efter uvildige dannemænds kendelse.

** Christen Knudsen vintapper mødte på sin husbond Hans Bendixen, borger og vinhandler sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 25/4 næst afvigt kontra Oluf Christensen borger sst angående 48 daler, som han blev tildømt at betale.

(3)

** Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 11/4 næst afvigt havde stævnet Clemend Jørgensen, boende i Onsbjerg på Samsø, for dom og tiltalte han for en kiste tobak, han ham skal have afkøbt 1/12 næst afvigt, som ikke var så oprigtig, som ærlige købmandsvarer burde at være, men falske, idet 18 ruller deri var forrådnede, og formente at Clemend Jørgensen bør bemeldte skade betale, hvorefter han blev tildømt at betale ham samme udygtige tobaksvarer efter vurdering samt anvendte omkostning.

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Christensen Basballe købhandler sst hans vegne med opsættelse her af tinget 25/4 næst erskinnet havde stævnet Villum Rasmussen Testrup borger sst og tiltalte ham efter hans regnskabsbog for 59 sletdaler, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen fik 2.ting for dele over Tomas Zachersen og Rasmus Christensen skomager.

** Rasmus Teglgård fik 3.ting over Anders Remmer for Peder Sadler.

13/6 1672.

** Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, æskede afkald. Peder Jensen Elkær fremlagde efterskrevne fuldmagt af Jens Rasmussen Borum, herredsfoged i Mors land, og derefter

gav Bartolomeus Stur afkald og kvittering for al den arvelod, hans salig svoger salig Rasmus Jensen, fordum borger og skomager i Århus, hans to børn Søren Rasmussen og Anders Rasmussen arveligt kunne tilfalde i deres salig fars gård på Guldsmedegade sst, og Jens Rasmussen på sine søsterbørns vegne takkede ham.

** Jens Dal fik 3.ting over Tomas Zachersen og Rasmus Christensen.

** Erik Jørgensen på Henrik Jørgensen Molbo borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 25/4 næst afvigt havde stævnet Niels Jensen, tjenende Niels Madsen KM tolder sst, for dom og tiltalte ham for 4 tønder spansk salt efter hans regnskabsbog, hvilken gæld han blev tildømt at betale

(4)

** Erik Jørgensen på borgmester Jacob Mikkelsen sst hans vegne med opsættelse her af tinget 2/5 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, der iblandt Hans Hansen Riber og hans hustru Kirsten Pedersdatter. Søren Nielsen Tilst benægtede ikke at have arvet noget efter sin salig far og fremlagde skiftebrev efter hans salig far Niels Jensen i Tilst ved tingsvidne af Hasle herreds ting 22/4 1662, hvori er gjort udlæg til kreditorerne. så fremlagde Erik Jørgensen Niels Jensen i Tilst og Mads Nielsen i Lisbjerg deres til Christen Sørensen tolder udgivne obligation på 5 sletdaler, dateret Århus 23/10 1653, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld, og Søren Nielsen Tilst, som er Niels Jensen i Tilst hans søn bør betale ovennævnte obligation, som forbinder arvingerne en for alle at betale.

(5)

** Erik Jørgensen på velb Christen Skeel til Estrup hans frues vegne med opsættelse her af tinget 2/5 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de den gode frue skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

** Bartolomeus Stur, borger og guldarbejder sst, tilforordnet formynder for to salig Mads Værns efterladte børn og fuldmægtiget på Morten Værns vegne, på bemeldte den salig mands efterladte børns vegne, item fuldmægtiget på Peder Jensen Elkær, tilforordnet formynder for en af salig Mads Værns børn, på sin myndlings vegne, endnu fuldmægtiget på Peder Elkærs egne vegne, item Bartolomeus Jacob Stur for sig selv med opsættelse her af tinget 2/5 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til den salig mands arvinger skyldig er, item for hvis, de til Bartolomeus selv og Peder Elkær skyldig er, nemlig Malling Bispegård salig Niels Jensens børn og arvinger, nemlig Søren Mikkelsen sst og Frands Sørensen i Fløjstrup, som har døtrene, for deres fars gæld 6 daler. Pedholt Helle Lauritsdatter, salig Mikkel Rasmussens, 2 daler. Mårslet salig Peder Madsens svoger Mikkel Jensen Worm i Skåde 7 daler. Ormslev salig Mikkel Sørensens børn og arvinger Maren Mikkelsdatter og Peder Mikkelsen, boer i Lemming, rester på deres fars gæld 3 daler. sst salig Niels Lauritsens børn og arvinger sst Anders Nielsen og Jens Nielsen 9 daler. Ingerslev salig Christen Madsens arvinger Tomas Christensen sst og Jens Kattrup i Kolt 15 daler efter obligation 11/1 1651. Søby Maren, salig Rasmus Juels, efter obligation dateret 1659. dernæst i rette lagde efterskrevne obligationer, der iblandt Christen Svendsen i Gundestrup hans far salig Svend Mikkelsens udgivne obligation, dateret 12/6 1665. derimod at svare mødte efterskrevne, der iblandt Søren Sørensen i Pedholt på Helle, salig Mikkel Rasmussens vegne og i rette lagde et tilbudsvidne af Ning Herreds ting 17/2 1646 formeldende, at Søren Sørensen da har tilbudt kreditorerne hvis, de var udlagt på skifte efter salig Mikkel Villadsen i

Pedholt. Øvle Jensen af Seldrup fremlagde sit indlæg, hvori han foregiver, at det han søges for er gæld, som Jens Troelsen i Seldrup skulle skyldig være, så vil han bevise med skiftebrev, at hans far hed Jens Nielsen, som for 21 år siden døde, og formener, at hans medarvinger burde stævnes, og fremlagde tingsvidne af Ning herreds ting 4/3 1651 efter Øvle Jensens far salig Jens Nielsen i Seldrup. Jens Nielsen i Ormslev mødte på sine egne og søskendes vegne og i rette lagde et tingsvidne af Ning herreds ting 30/10 1660, som formelder at de har afsagt arv og gæld efter deres salig far Niels Lauritsen, hvorefter en del af de indstævnede blev tildømt at betale den fordrede gæld, og en del blev frifundet.

(7)

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Andersen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 14/5 næst afvigt havde stævnet Jens Christensen Kjeld borger sst og tiltalte for hvis penge, han ham skyldig er, som ham arveligt er tilfaldet efter salig Peder Sørensen nemlig 24 sletdaler, og i rette lagde skiftebrev efter salig Peder Sørensen, dateret 4/12 1665, hvori Jens Kjelds gæld findes på lod, den salig mands arvinger tilfaldt. herimod at svare fremkom Jens Kjeld og svarede hertil, at han, kort tid før den salig mands død, havde betalt 20 sletdaler videre end i bogen findes afskrevet, hvilket han ved sin ed bekræftede, hvorfor byfogden imod samme hans benægtelse ikke turde tilfinde ham nogen betaling, men bogen imod benægtelse for borgmester og råd efter recessen til påkendelse indfindes.

20/6 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne fik 1.ting til voldsdele over Clemend Poulsen i Stavtrup for vold, han 12/3 næst afvigt har gjort Rasmus Jensen af Østerby.

** Jørgen Andersen for Jørgen Stær fik 1.ting til dele over Jens Frandsen, borger i Horsens, efter foregående dom her af tinget 14/3 1672 for 98 daler.

** Erik Jørgensen for ---- Villumsen 1.ting til dele over Jens Jensen Bødker for 9 øltønder.

** Rasmus Teglgård for mester Poul Badskær 1.ting til dele over Søren Poulsen tømmermand for 1 daler.

** Erik Jørgensen for Mikkel Tygesen 1.ting over Matias Erland.

** Poul Tordsen skrædder æskede afkald. Mogens Sørensen i Balle i øster Lisbjerg herred på sine egne så vel som sin mor Anne Germandsdatter samt søskende Peder Sørensen, nu i Norge, Mette Sørensdatter, Anne Sørensdatter og Anne Mogensdatter deres samtliges vegne gav Poul Tordsen afkald og kvittering for al hvis arv og gods, som Mogens Sørensen og hans mor og søskende arveligt er og kunne være tilfaldet efter hans salig hustru Kirsten Mogensdatter.

(8)

** Mogens Sørensen i Balle æskede vidne. Poul Tordsen skrædder borger sst tilforpligtede sig at betale den bortskyldige gæld, som findes kan, han og hans salig hustru Kirsten Mogensdatter til nogen skyldig at være, eftersom Mogens Sørensen i dag på sine egne og medarvingers vegne har givet ham afkald.

** Jørgen Andersen underfoged på hr Tøger Nielsen, sognepræst i Ørsted, hans vegne havde stævnet Rasmus Jensen i Åby for dom, og tiltalte ham for 70 sletdaler efter hans udgivne obligation, dateret Århus 10/3 1672, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Lyllofsen, sitzhaftig ved Skanderborg, hans vegne med opsættelse her af tinget 9/5 næst afvigt havde stævnet borgmester Jacob Mikkelsen her sst mod dom, og tiltalte ham for 8 tønder rug, som han efter hans udgivne seddel af Johan Lyllofsen 13/4 1660 bekommet har, hvorefter blev afsagt, da det ikke bevises, at rugen er igen leveret eller betalt, da bør Jacob Mikkelsen betale den inden 15 dage,

27/6 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne begærede at måtte påkaldes, om nogen eftermålsmand på salig Peder Jørgensens arvingers vegne var til stede, som over den salig karls død og bane ville gøre klage, men da ingen efter tre ganges lydelige påkald var fremkommet, da vidnede kaldsmænd, at de havde stævnet Rasmus Mikkelsen, Christen Henriksen, Jens Hollænder og Christen Olufsen Falling sst for syn, vidner og sandemandstov, og Jørgen Andersen gav last og klage over salig Peder Jørgensen, borgersøn sst, hans død og bane, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov.

** Jørgen Andersen på Peder Elkærs vegne fik 2.ting til dele over Jens Frandsen af Horsens for gæld efter obligation og dom.

(9)

** Jørgen Andersen for Villum Testrup 1.ting over Rasmus Christensen skomager.

** Jørgen Andersen på KM og byens vegne 2.ting for voldsdele over Clemend Poulsen i Stavtrup.

** Erik Jørgensen for Mikkel Tygesen 2.ting over Matias Erland.

** item 2.ting over Jens Bødker for Niels Villumsen.

** item for Jacobus Apoteker 1.ting til dele over Baltser Blikmager.

** Rasmus Teglgård for mester Poul Eskes 1.ting til dele over Søren Poulsen tømmermand.

** Erik Jørgensen prokurator på samtlige borgmestre og råds vegne samt Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet doktor Matias de Brobergue på Sjelle Skovgård, licentiat Nicolaus de Brobergue, overinspektør Christian Henriksen Peters i hans sidste logement til Niels Brobergs sst samt magister Laurits Bording, lektor og kannik ved domkirken sst, for vidner, og efterskrevne vidnede, at de den (blank) maj på borgmester og råd og byfogdens begæring var hos samtlige afgangne salig Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens (arvinger) i Niels Brobergs have, og da leverede dem efterskrevne beskikkelse fra borgmestre og råd og byfogden, at da de selv antager skifte og deling efter den salig kvinde uden rettens middels overværelse, da begærer de venligst, at de een for alle vil holde både borgmester og råd og KM byfoged fri og skadesløs for dette deres selvholdne skifte, hvorpå de havde svaret, at hvad sig deres

skifte angik, og den forsikring, som derfor begæredes, da skal den dem af dem samtlige, når skiftet kommer til endelighed og afkald gives, tilstilles efter deres vilje.

4/7 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. efterskrevne vidnede, at de den (blank) juni næst afvigt om aftenen var ved Mejlgades ende ved portholderen Jens Hollænders hus og hørte, der var klammeri der inde, og da kom Peder Jørgensen ud og stod på gaden og talte med en karl, som stod i døren, som nogle gange sagde til Peder Jørgensen, han skulle få en ulykke, og da sagde Peder Jørgensen til ham, kom her ud, og dermed fik de hinanden fat, og Peder Jørgensen slog karlen til jorden, og da han rejste sig, løb han til Peder Jørgensen med en kniv og slog den i ham, og da satte Peder Jørgensen sig på en bænk og bad dem sende bud efter bartskæren.

(10)

** Erik Jørgensen prokurator på Jacob Christensen felbereder borger sst hans vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at den (blank) juni næst afvigt, da Jacob Felbereder havde ladet lavet samle i deres lavshus, da klagede han, at felberederne havde taget bogen fra ham, som de skrev deres drenge i, og da sagde felberederne jo, de havde taget den fra ham og ville beholde den, indtil han beviste med et vidnesbyrd, at han havde takket af og gjort hans ret fra svend og til mester, og da nægtede felberederne og sagde, han ikke havde gjort sin ret, som nu salig Jacob Andersen felbereder havde sagt for dem.

** Peder Tygesen, borger og handelsmand sst, æskede afkald. Zacharias Pedersen, borger og brygger i København, med fuldmagt af hr Christen Jacobsen, sognepræst i Vejlby på Møn, gav Peder Tygesen afkald og kvittering for al hvis arv, som hr Christen Jacobsens hustru Maren Pedersdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig forældre salig Peder Rasmussen og Apelone Lauritsdatter her sst, som Peder Tygesen har haft under værgemål.

** Erik Jørgensen prokurator på Jacob Lauritsen Møller, residerende i Århus mølle, hans vegne æskede afkald. Zacharias Pedersen brygger og borger i København med fuldmagt af sin hustrus bror Peder Pedersen samt svoger hr Christen Jacobsen, sognepræst i Vejlby på Møn, item Zacharias Pedersen på sin hustru Karen Pedersdatters vegne gav Jacob Møller afkald for al hvis arv, Karen Pedersdatter, Maren Pedersdatter og Peder Pedersen er og kunne være arveligt tilkommen efter deres salig bror Laurits Pedersen, som han har haft under formynderskab.

** Peder Tygesen, borger og handelsmand sst, æskede vidne. Zacharias Pedersen borger og brygger af København gav til kende, at eftersom Peder Tygesen ham på hans svogers hr Christen Jacobsen, sognepræst på Møn, hans vegne for hans hustru Maren Pedersdatters arvegods havde fornøjet, hvorfor han nu på sin svogers vegne har givet ham afkald, da derimod skal Peder Tygesen have magt og ret til at søge regnskab hos Peder Nielsen for hvis, han af den tilstående gæld efter Maren Pedersdatters salig forældre, hende tilkommende, kunne have bekommet

(11)

** Jørgen Andersen for Villum Testrup 2.ting over Rasmus Christensen skomager.

** for Jørgen Stær 3.ting over Jens Frandsen.

** Erik Jørgensen 2.ting over Baltser Blikmager for Jacobus Apoteker udstedt.

** for Niels Villumsen 2.ting over Jens Fisker for 17 mark.

** for Peder Tygesen 3.ting over Matias Erland for 7 mark.

** Rasmus Teglgård for mester Poul 3.ting over Søren Poulsen.

11/7 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at møde deres ed og tov at gøre om salig Peder Jørgensens død og bane.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Niels Tygesen borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Matias Erland rytter for 7 mark, som hans hustrus forrige mand skyldig var.

** Jørgen Andersen underfoged for Villum Testrup 3.ting over Rasmus Christensen skomager.

** Mads Pedersen, borger af Skien i Norge, på Jørgen Bastiansen, borger i Skien forordnet formynder for salig hr Anders Pedersen, fordum sognepræst til Forgedals kald i Norge, hans børns vegne havde stævnet Mette, salig Jens Vinters efterleverske her sst, for dom og tiltalte hende, for hun har tiltaget sig en grund her på Mejlgade sst, salig Peder Andersen tilhørende, hvilken gård var pantsat til salig Niels Ibsen på Mogens Sørensens vegne til Århus byting 28/6 1632, hvilket pant er indløst 27/9 1650, hvilket med pantebrevet kan bevises, alligevel har Mette Rasmusdatter ladet samme gård nedbryde og bortføre, satte derfor i rette, om hun ikke igen bør lade samme gård opbygge og fra sig levere. dernæst i rette lagde samme pantevidne, hvori Peder Andersen bekender sig skyldig at være Mogens Sørensen i Kvottrup 100 kurantdaler, hvorfor han har pantsat ham en hans gård, som han iboer, liggende på Mejlgade, næst norden velb Tomas Juels gård og sønden næst til Rasmus Værns hus. på samme pantebrev var skrevet 27/9 1650 har jeg afbetalt dette pant og leveret Oluf Nielsen af Århus 110 rigsdaler i Peder Rasmussen rådmands hus i Skien. Anders Pedersen. på begæring blev sagen opsat 4 uger.

18/7 1672.

** Hans Sørensen borger og handelsmand sst skøde. Jens Andersen, skipper og borger sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Hans Sørensen og hans arvinger hans gård, liggende på Mejlgade, som salig Niels Andersen tilforn har ejet og iboet, strækkende sig fra det øde byggested, salig Jens Vinters enke nu tilhører, på den ene side og til borgmester Jesper Nielsens gård, som Henrik Bertelsen instrumentist iboer, på samme side nedenfor ud til havet, og på den anden side strækker sig her ud med gaden til Anders Lauritsens boder og have, og enden for imod havet, strækker sig op til Maren Clemendsdatters have, som hun nu har lagt til sankt Olufs kirkegård.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsens vegne fik 1.ting til dele over Adam Hansen polak i Farre for 3 sletdaler.

** Rasmus Teglgård på Jens Christensen Basballes vegne med opsættelse her af tinget 6/6 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen borger sst mod dom og tiltalte ham for 225 sletdaler lånte penge, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

(12)

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder hans vegne med opsættelse her af tinget 6/6 næst afvigt havde stævnet Heide Heidesen, skipper af Holland, for dom, formedelst at han i sit indlæg imod ham til Århus rådstue 14/3 næst forleden, anlangende den forklaring, han på KM vegne søgte hos ham, at gøre for en del tobak og andet fra Holland her i riget indført, på hvad steder tolden deraf erlagt var, skal have blandt andet indført, at Niels Madsen skulle have nægtet ham toldseddel. derpå blev afsagt, så eftersom Heide Heidesen skipper søges af Niels Madsen KM tolder for nogle ord, han i sit indlæg, tolderens bestilling angående, for borgmester og råd har ladet indføre, her og fremlægges borgmester og råds dom i sagen, som melder om samme ord, da ved jeg ikke denne min dom at være, men på sit ordentlige sted til påkendelse indfinder.

25/7 1672.

(13)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. synsmænd vidnede, at de 17/6 næst afvigt var til syn til salig Peder Jørgensen, borgersøn sst, og da så, at han havde et stort blodigt sår og sting under hans venstre brystben, som han da for dem beklagede, at Niels Madsens tjenestekarl Rasmus Mikkelsen havde stukket ham med en kniv aftenen tilforn udenfor Jens Hollænders dør ved Mejlgades ende. så kaldte Jørgen Andersen 3.kald på sandemændene og advarede dem, at de i dag 14 dage i denne sag deres ed og tov at gøre.

** Jørgen Andersen for Johan Arentsen 2.ting til dele over Adam Hansen i Farre udstedt.

** Rasmus Teglgård for Johan Kobbersmed 1.ting til dele over Mikkel --- for 3 mark.

** Erik Jørgensen prokurator på licentiat Nicolaus de Brobergue, residerende sst, hans vegne. Tomas Jensen Hammel borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være til licentiat Nicolaus de Brobergue 100 sletdaler, og derfor pantsatte ham en hans gård, som han selv iboer, på Vestergade beliggende, næst op til Mikkel Lassens gård, han iboer, på den ene side og strækker sig op til salig Mikkel Kvottrups børns gård på den anden side, og det med sin tilliggende gårdsavl i marken.

** Niels Jensen på sin husbond Niels Madsen KM tolder sst hans vegne havde stævnet Søren Olufsen, skipper og borger sst, for tingsvidne efter hans udgivne obligation og pantebrev på hvis, han til KM for told skyldig er, og fremlagde ommeldte efterskrevne obligation, hvori Søren Olufsen kender sig, eftersom han ikke har kunnet bringe så mange penge til veje, som tolden af hans tilførte ladning fra Danzig beløber, da har Niels Madsen KM tolder derfor, efter hans indstændige begæring, givet ham delation til førstkommende sankt Mikkels dag, hvorfor han pantsætter enten sin våning ved Mindet eller hans førende skude, dateret Århus 3/6 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Nielsen kandestøber borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 30/5 næst afvigt kontra Henrik Molbo sst i rette lagde Henrik Sørensen Molbos

obligation og lejekontrakt, dateret Århus 24/8 1671, på leje af salig Peder Selgensens gård 14 sletdaler, hvorpå er afskrevet 6 sletdaler, hvorefter han blev tildømt at betale de resterende 8 sletdaler.

1/8 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne til 3.ting lyste efter Rasmus Mikkelsen, som havde tjent tolderen Niels Madsen, om nogen havde hørt, seet eller vidste om ham at gøre nogen kundskab siden den tid, salig Peder Jørgensen er tilføjet banesår, som Rasmus Mikkelsen er beskyldt for, så skulle de fremkomme, men ingen i så måder fremkom.

(14)

** KM tolder lod for retten læse og forkynde KM nådigste udgangne ny toldrulle.

** Jørgen Andersen for Johan Arentsen 3.ting over Adam i Farre for 24 mark.

** 1.ting over Rasmus Nielsen murmand for Søren Købmand.

** Erik Jørgensen for Jacob Christensen felbereder borger sst æskede vidne. for retten fremkom Iver Andersen, felbereder og borger i Horsens, og i rette lagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, at for 32 år siden da jeg var felberedersvend, var jeg Iver Andersen af Haderslev overværende i Århus med salig Peder Olufsen, Niels Kratter af Flensborg, Tomas Wandel af Kolding med flere i den ældste mester salig Christen Andersens hus med de andre salig mestre, som der boede på den tid, og samme tid gjorde Jacob Christensen sit gebyr med aftakken fra svend og til mester, som en ærlig svend efter vores håndværks gewonhed, dateret Horsens 1/7 1672 Iver Andersen felbereder.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator for Peder Jensen Elkær, tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte søn, på sin myndlings vegne med opsættelse her af tinget 20/6 næst afvigt havde stævnet Niels Mikkelsen i Bjødstrup for dom og tiltalte ham for 15 sletdaler efter hans obligation, udgivet til Anders Værn og Sidsel salig Mads Værns, dateret 5/11 1667, som han blev tildømt at betale.

** Rasmus Teglgård for Johan Kobbersmed 2.ting til dele over Mikkel Kasted.

8/8 1672.

** Jørgen Andersen på KM og byens vegne samt Baltser Blikmager, som eftermålsmand, æskede vidne, og Baltser Blikmager borger sst gav last og klage over Rasmus Rasmussen væver for vold og overlast, han har gjort i hans eget hus 27/7 næst afvigt, hvorfor Baltser Blikmager og Jørgen Andersen lyste ham et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder deres ed og tov at gøre under deres faldsmål.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne fremlagde et udtog af rådstueprotokollen 20/6 1672 formeldende, at byfogden på KM og byens vegne og Søren Poulsen, som eftermålsmand, på hans salig søn Peder Jørgensens vegne har klaget og lyst for hans bane. derefter blev af tingbogen oplæst klage, kalds, vidnesbyrds og synsvidner her af tinget 29/6, 11/7, 25/7 og 1/8 næst afvigt, hvorefter blev sat fylding på sandemændene, som derefter fremkom og

fremlagde deres skriftlige tov, at eftersom bevises, at Rasmus Mikkelsen og Peder Jørgensen 17/6 sidst forleden har været i klammeri på Mejlgade, og Rasmus Mikkelsen har stukket Peder Jørgensen med en kniv under hans brystben, og af samme slag er død, og Rasmus Mikkelsen for samme gerning er bortrømt, da ved vi ikke anderledes heri at kende, end Rasmus Mikkelsen har været Peder Jørgensens banemand, og bør derfor sin fred at miste efter loven og fredløs.

(15)

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, hans vegne ved 6 høringer lod fordele Adam Hansen i Farre for 3 sletdaler, han er ham skyldig og ikke vil betale.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmestre og råds vegne lod for retten forkynde, læse og påskrive borgmestre og råds gjorte anstalt om formyndere og børnegods, at herefter intet skøde eller pant her i staden udstedes, før de først fremviser seddel fra rådstuen med overformynderes kundskab hostegnet.

** Erik Jørgensen prokurator på Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, hans vegne tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte datter, på sin myndlings vegne med opsættelse her af tinget 27/6 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de til ham efter hans regnskabsbog skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen, borger og beediget prokurator, på Jørgen Juel borgmester sst hans vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker sst for dom og tiltalte ham, for han skal have tilføjet ham adskillig skade med hans foretagender på sin gamle gård, og i rette lagde efterskrevne skriftlige indlæg, at jeg har været forårsaget at indkalde Jacobus Gesius, eftersom han med hans ejendom, nemlig Sidsel, salig Peder Ibsens gård, som ligger næst østen til min gård, adskillige skader og fortræd tid efter anden tilføjer, der iblandt har han oprettet en have, som tilforn var en gård med port på, at vandet kunne have sit løb derud, og har stoppet vandløbet med jord, og derover er lejdestykket forrådnet under mit hus, desuden har han kastet jord op til mit ladehus og plantet træer derpå, item langs med halvtagshuset, hvorover husene dagligt forrådnes, med mange andre skader, der er tilføjet hans huse og ejendom, og han formener, at Jacobus Gesius bør betale ham den tilføjede skade efter dannemænds vurdering. derimod blev i rette lagt Jacobus Gesius hans indlæg, hvori han foregiver ikke at vide, hvad forurettelser og beskyldninger han gives og begærede genpart og opsættelse, at han kan vide, hvad han skulle svare til, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

(16)

** Jørgen Andersen for Søren Købmand 2.ting til dele over Rasmus Murmand udstedt.

** Jørgen Andersen fik 1.ting over Henrik Skibstømmermand til dele på Hans Slagters vegne for gæld.

** Rasmus Teglgård 3.ting over Mikkel ---- for 3 mark.

** Mads Pedersen borger sst på Jørgen Bastiansen, borger i Skien, forordnet formynder for salig hr Anders Pedersen, forrige præst til Forgedals kald i Norge, hans vegne med opsættelse her af tinget 12/7 næst afvigt i rette lagde et skriftligt kundskab fra Søren Christoffersen borger sst, at salig Oluf Nielsen havde betalt ham det pant, som hans og hans medsøskendes værge Mogens Sørensen i

Kvottrup havde i den gård på Mejlgade af salig Peder Andersen, eftersom Peder Andersens søn salig hr Anders Pedersen fornævnte gård lovligt efter hans fars død havde indfriet, dateret 28/7 1672. endelig i rette producerede Mads Pedersen et indlæg, hvori han sætter i rette, om ikke Mette Rasmusdatter, salig Jens Vinters, pligtig er pantet at indfri, som er indløst 27/9 1650 for 110 rigsdaler, og det med resterende rente for 22 år bliver 250 rigsdaler, og derforuden fremlægge hvis adkomst, hun har til samme pantsatte gård. derimod blev fremlagt Mette, salig Jens Vinters, hendes efterskrevne skriftlige indlæg, at efterdi ikke er skiftet efter salig Peder Andersen, formente hun pantet ikke at være af nogen værdi og derfor ikke behøvede nogen adkomst at fremlægge. derpå blev afsagt, så efterdi ingen adkomstbreve af Mette, salig Jens Vinters, fremlægges, vidstes ikke om denne sag, som synes ærerørig, at turde kende, men den for min gunstige overdommer indfinder.

(17)

15/8 1672.

** Jørgen Andersen fuldmægtiget på Tomas Iversen, Tomas Rasmussen, Laurits Pedersen og Christen Sørensen, borgere og felberedere sst, deres vegne havde stævnet efterskrevne anlangende at salig Jacob Felbereder skal have sagt, at Jacob Christensen felbereder aldrig har aftakket fra svend til mester. Erik Jørgensen prokurator på Jacob Felbereders vegne fremlagde, lod læse og påskrive et tingsvinde her af tinget 4/7 næst afvigt og endnu et tingsvidne her af tinget 1/8 sidst forleden, hvorefter efterskrevne vidnede, at de havde hørt, at Jacob Felbereder skulle have udtalt sig således, og Anne Christensdatter, salig Jacob Andersen felbereders efterleverske, at hun havde hørt af sin salig mands mund, at Jacob Christensen aldrig havde aftakket fra svend til mester.

** Didrik Christensen, forstander i Århus hospital, havde stævnet Søren Hansen, boende i Egens, Christoffer (blank) i Pederstrup og hans tjenestekarl Jens Christensen for synsvidne, angående den øde gårds avl til den gård i Pederstrup, Søren Sørensen frarømte. item havde de i hospitalet stævnet forskrevne Søren Sørensen for samme vidne at påhøre. så fremstod efterskrevne og vidnede, at 22/6 næst afvigt om morgenen, før solen stod op, da så de, at Søren Hansen af Egens var på Pederstrup mark med sine medhavende folk, heste og vogne, 15 eller 16 vogne stærk, og da fra roden ophøstede og straks med sig bortførte rugsæden af 14 agre, beliggende til den hospitalsgård i Pederstrup, som Søren Sørensen frarømte. på spørgsmål svarede Søren Sørensen, at det var ikke sket med hans vilje, fast mindre han kunne hjemle ham det, eftersom det var hospitalets sæd, som var sået i jorden.

** Rasmus Rasmussen væver havde stævnet Baltser Blikmager for vidner at påhøre, og efterskrevne for deres vidne at aflægge, hvorimod Jørgen Andersen protesterede og formente, at byfogden på KM og byens vegne burde stævnes, før nogen vidner imod den klage, Baltser Blikmager og Jørgen Andersen på KM og byens vegne havde gjort her til tinget, og af den årsag vidste byfogden ikke nogen vidner i denne sag at udstede, før lovligt varsel skete.

(18)

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen, Matias Nielsen og Jens Pannerup borger sst, tilforordnede formyndere for salig Søren Andersen Vestens efterladte børn, på deres myndlingers vegne havde stævnet borgmestre og råd samt overformyndere sst for syn på salig Anders Vestens gård på Vestergade. så fremstod synsmænd og vidnede, at de 29/7 næst afvigt var i samme gård og da så og granskede de samme gårds brøstfældighed over alt.

22/8 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Jens Kjeld borger sst havde stævnet Jacob Andersen, maler borger, sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og gav last og klage over Jacob Maler for vold og sår, han 10/8 næst afvigt har gjort Jens Kjeld her i byen og lyste ham derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov i denne sag.

** Jørgen Andersen underfoged på Søren Kirkemand indvåner sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Rasmus Nielsen murmand sst for 3 rigsdaler, som han ham skyldig er.

** Jørgen Andersen for Hans Slagter 3.ting til dele over Henrik Skibbygger for 2 sletdaler.

29/8 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne, item Jens Kjeld, sagvolderen borger sst, æskede vidne. synsmænd vidnede, at de 10/8 næst afvigt var til syn til Jens Kjeld, og da så de, at han havde et stort blodigt slag i den venstre side af hans hoved, og hans næse og mund var blodig, og da sigtede han Jacob Andersen maler sst derfor. dernæst fremkom for retten Anne Olufsdatter, Christen Flæsks hustru sst, og vidnede, at hun for nogen tid siden så, at Jacob Maler havde fat på Jens Kjeld i hans halsklud og truede ham og stødte ham med fødderne, og hun skældte dem ud. Anne Jensdatter, Knud Vægters hustru sst, vidnede i lige måder.

** Villum Testrup fik 1.ting til Peder Mikkelsen konsumptionsbetjent for 3 mark og Rasmus Nielsen murmand for 3 mark.

** Jørgen Andersen 1.ting over Jens Skovsen for hvis, han er Matias Erland skyldig.

** Søren Olufsen på sin husbond Didrik Christensens vegne lyste efter en hospitalsbonde, som hedder Søren Pedersen af Pederstrup, der fra sin gård var bortrømt, og nu siden her af klostret af fængsel udbrudt og bortrømt.

5/9 1672.

** Erik Jørgensen prokurator på Jacob Christensen felbereder borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 5/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer og tiltalte dem for nogle ord, de har sagt på lavshuset for åben lade om Jacob Christensen, som han formente var hans ære for nær, og formente, at de derfor bør at lide efter birkerettens 20.kapitel, om de ikke deres ord beviser, hvorpå Erik Jørgensen i rette lagde tingsvidner her af tinget 4/7, 1/8 og 15/8 næst forhen, hvorimod de indstævnede i rette lagde deres efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, at eftersom Jacob Christensen tiltaler Tomas Iversen med flere felberedere, for de har frataget ham lavsbogen, som de ville beholde, til han med vidnesbyrd beviser at have aftakket fra svend til mester, hvilket deres tilsagn de, efter en død mands sigelse, vil med adskillige samlede vidner og kundskaber, som ikke her hos været eller samme ord hørte, der han aftakkede, som loven taler, hvilke ord de endnu ikke vil frafalde eller kan bevise, og Jacob Christensen nu med Iver Andersen felbereders vidne beviser, og ved højeste ed har bekræftet, at han med andre flere svende hos og til stede var, da Jacob Christensen sin rettighed gjorde og takkede af, Tomas Iversen og hans medbrødre selv vedstår, at

borgmestre og råd dem og har imellem kendt herom, da sees ikke deres samlede mummesnak at komme Jacob Christensen i hans embede til nogen hinder i nogen måder, men Tomas Iversen og hans medbrødre pligtig er at levere Jacob Christensen bogen og hvad til lavet hørende, efter borgmester og råds anordning ham for deres oldermand at kende, og hos de gode mænd at søge deres betænkende og visse vilkår om embedet.

(19)

** Jørgen Andersen 2.ting for Villum Testrup over Peder Mikkelsen.

** item over Jens Steffensen for Matias Erland udstedt.

12/9 1672.

** Jørgen Andersen for Testrup 3.ting over Rasmus Nielsen murmand.

** Laurits Jacobsen handskemager afsonede Kirsten Jensdatter, Jens Jacobsens datters lejermålspenge 4 sletdaler.

(20)

19/9 1672.

** Niels Knudsen på Brobjerg aftingede for bordag med Rasmus Rasmussen væver og skal give kongen og byen 1 rigsdaler.

** Anders Villumsen snedker aftingede for bordag med Jens Skoflikker på Graven.

** Poul Jensen kandestøber borger sst på sin husbonds karl Mads Jensen kandestøbersvend hans vegne æskede stokkenævnsvidne, og dertil svarede samtlige borgere, som i dag søgte ting, at Mads Jensen er født her i byen, hans far var salig Jens Rasmussen bødker og hans mor Maren Poulsdatter, som endnu lever, og han har skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne fik 1.ting til voldsdele over Maren Sørensdatter, Erik Lauritsens, for sår og skade, hun 12/9 næst afvigt har tilføjet Apelone Mikkelsdatter

** Jens Mikkelsen, borger af Bergen i Norge, æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at Jens Mikkelsen for rum tid siden her for byen på reden med et skibelav fra Norge var ankommet, og da han fra skibet på en båd havde indtaget både fisk og andre sine varer, som han har villet forhandle og dermed ville føre i land til skibsbryggen, da er samme båd med hans varer sunket med alt hvis han deri havde, og han selv med største livsfare blev reddet derfra, og han intet kunne bjerge af godset, hvorover han er gerådet i største armod og fattigdom.

** Søren Olufsen på sin husbond Didrik Christensen, forstander i hospitalet sst, hans vegne til 4.ting lod læse og påskrive forstanderens indlæg angående en bonde Søren Sørensen i Pederstrup, som er frarømt sin gård og med sig taget kvæg og andet, som de fattige var udlagt, og efterladt sig stor restants til de fattige samt gårdens brøstfældighed, hvorfor over ham er taget dom, og derfor

blevet anholdt, så har han 24/8 om natten tilforn udbrudt både mur og dør her i hospitalet og bortrømt med en fjederlås om benene, om nogen har hørt, hvor samme person er henkommet, at de ville give det til kende, men ingen er fremkommet.

** Erik Jørgensen stadsprokurator på Knud Christensen, barnfødt sst nu tjenende i København, hans vegne æskede stokkenævn, og efterskrevne, alle borgere sst, svarede hertil, at da hans far for rum tid siden var død, havde de ikke kendt ham, men hans mor, som endnu lever, er Maren Knudsdatter, og han selv havde skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Tomas Rasmussen på borgmester Jørgen Juel sst hans vegne med opsættelse her af tinget 8/8 næst afvigt kontra Jacobus Gesius fremlagde de i opsættelsen i rette lagte dokumenter angående den skade, der er tilføjet Jørgen Juel på den gyde og ejendom, Jørgen Juels formand salig Hans Jostsen efter Frederik den 3.tilladelse, dateret 19/8 1650, og derpå udstedte borgmester og råds skøde, Århus by afkøbt har, dateret 29/8 1650, og vurderingsvidnes videre udvisning. derpå blev afsagt, efterdi sagen efter Jacobus Gesius hans begæring har været opsat i 6 uger, dog i dag af ham intet genmæle sker, turde byfogden ikke imod recessen sagen længere at opsætte, men tilfinder Jacobus Gesius at udrette borgmester Jørgen Juel forskrevne poster, som synsvidnet om formelder, og hans hus uden skade at forandre, så som Jacobus sig dog 24/8 1666 dertil forpligtet har sligt at efterkomme, og da lovede parterne eller deres efterkommere ikke at skal give årsag til nogen trætte i nogen måder, og derhos betale Jørgen Juel billig anvendt omkostning inden 15 dage

(21)

26/9 1672.

** Erik Jørgensen for Jens Jacobsen fik 1.ting til dele over Anders Bonde i Fajstrup for 1 mark.

** Jørgen Andersen underfoged fik 2.ting til voldsdele over Maren Sørensdatter for sårmål.

** Jørgen Andersen underfoged på Tomas Lorentz Creützenberg af Amsterdam hans vegne havde stævnet Henrik Sørensen Molbo borger sst for dom og tiltalte ham for 609 gylden, han rester på hans efterskrevne udgivne obligation, dateret Amsterdam 14/3 1669, hvilken gæld han blev tilfundet at betale.

** Jørgen Andersen på Johan Arentsens vegne fik 1.ting til dele over efterskrevne udenbys personer.

** Rasmus Teglgård for Søren Remmer fik 1.ting til dele over Petter Sadler for hvis, han ham skyldig er.

** Jørgen Andersen fik 1.ting til dele over Mikkel Poulsen i Herskind og Peder Mikkelsen sst for hvis, de Villum Testrup skyldig er.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Andersen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet Jesper Tygesen i Kirkeholt for dom og tiltalte han for 6 sletdaler, som han til Jens Andersen efter salig Peder Sørensen, forrige rådmand sst, hans bog, Jens Andersen arveligt tilfaldet, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(22)

3/10 1672.

** Rasmus Teglgård for Søren Remmer fik 2.ting til dele over Petter Sadelmager sst.

** Jørgen Andersen fik 3.ting til voldsdele over Maren Sørensdatter for slagsmål.

** Jørgen Andersen for Villum Testrup fik 2.ting til dele over de personer med 1.ting er forfulgt.

** item for Johan Arentsen fik 2.ting til dele over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen for Jens Jacobsen fik 2.ting til dele over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen prokurator på Bartolomeus Jacobsen Stur, Peder Jensen Elkær og Evert Pettersen, formyndere for salig Mads Værns efterlevende børn, på deres myndlingers vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for tilbuds og opbudsvidne på salig Mads Værns børns boder i Møllestien at forhverve, og lod læse og påskrive efterskrevne deres opbud på den del, børnene er tilfaldet i de 7 boder i Møllestien, nemlig 66 sletdaler, og Peiter Farver, som har tilforhandlet sig den anden del i samme boder, har tilbudt at give 49 sletdaler for børnenes part, hvorfor Erik Jørgensen opbyder den, om nogen er, som vil give højere derfor, dog er ingen fremkommet.

10/10 1672.

** Rasmus Jensen hjulmand aftingede for Anne Jensdatter, født sst, for hendes lejermålsbøder, skal give efter hendes formåen 2 sletdaler for sagen.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne lydeligt ved 6 høringer lod fordele Maren Sørensdatter, Erik Lauritsens hustru, for vold og overlast, hun har tilføjet Apelone Mikkelsdatter 18/9 og ikke derfor har villet talt minde og rettet for sig.

** Jørgen Andersen for Johan Arentsen fik 3.ting til dele over de personer med 1. og 2.ting er forfulgt, så som intet genmæle er sket.

** Jørgen Andersen fik 3.ting til dele på Villum Testrups vegne over dem med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Rasmus Pedersen for Jens Jacobsen fik 3.ting over de personer med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Rasmus Teglgård for Søren Remmer fik 3.ting til dele over (blank) for 4 sletdaler.

** Jørgen Andersen underfoged på Jacob Lauritsen, sitzhaftig i Århus mølle, havde stævnet Peder Spørring på Vestergade og tiltalte ham for et års resterende husleje 20 sletdaler af den gård, Oluf Gius havde tilhørt, item for hvis skade, som er gjort på gården, imidlertid han den i brug havde, men som intet genmæle skete, blev dagen opsat 4 uger.

17/10 1672.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Jens Jacobsen, borger og handelsmand sst, hans vegne lod fordele efterskrevne udenbys personer for gæld.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, hans vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne for gæld.

(23)

** Jørgen Andersen underfoged på Villum Rasmussen Testrup borger sst hans vegne lod fordele Peder Mikkelsen i Herskind og Mikkel Poulsen sst for 4 daler, de ham skyldig er.

** Rasmus Pedersen på Peder Elkærs vegne fik 1.ting til dele over Søren Jensen i Holme for 3 sletdaler.

** Jørgen Andersen underfoged på Matias Nielsen Fellum borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 5/9 næst afvigt havde stævnet Niels Pedersen og Rasmus Nielsen, murmænd og borgere sst, for dom og tiltalte dem for en del arbejde, som de ikke efter deres forpligt har villet færdiggøre, uanseet han har givet dem deres fulde betaling, så han nu for vinterens komme har måttet andre murmænd lade forfærdige det arbejde, de er fraløbet, hvilket bedrager 6 sletdaler, og der foruden er Rasmus Nielsen ham skyldig 2 mark, som han formente, de bør ham betale, hvilket de blev tildømt.

** Christen Lauritsen KM byfoged sst på KM og Århus bys vegne havde i hans logement til salig Søren Christoffersens enkes stævnet Christoffer Villumsen af Skærup for vidne og dom, og i rette lagde efterskrevne beskikkelse til Christoffer Villumsen, at såsom rettens middel af Anne Lauritsdatter, salig Søren Christoffersens efterladte enke, og den salig mands arving Christoffer Villumsen var i stervboet 28/9 at begynde registrering og vurdering og begærede dagen efter at forsamles igen, da blev svaret af Christoffer Villumsen og enken, at de var overens til endelighed om skifte og deling, dog intet lovligt herom var oprettet, og da som den salig mand kort før hans død var tilforordnet værge for hans efterladte hustrus søsterdatter Karen Jensdatter, som ikke en ringe arv efter forældre og oldemor tilfaldet, hvilket med anden gæld i boet er angivet, dog ingen forretning derom med skiftebrev eller lodseddel eller nogen fuldkommen registrering måtte forevises, da for at de vedkommende måtte blive skadesløs forsikret, da forbydes Christoffer Villumsen sig herfra at begive, før han sligt har fuldkommet, dateret Århus 2/10 1672. til hvilken beskikkelse enken svarede, at Christoffer Villumsen var rejst til Geding, men var om nogen få dage tilbage igen.

24/10 1672.

(24)

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Nielsen kandestøbers vegne fik 1.ting til dele for sit faldsmål over Jens Skoflikker sst for 3 sletdaler efter foregående dom her af tinget.

** Rasmus Teglgård for Peder Elkær på sin plejesøns vegne fik 2.ting for dele over Søren Jensen i Holme.

31/10 1672.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Peder Jensen Elkærs vegne fik 3.ting til dele over Søren Jensen af Holme for 3 sletdaler.

** Oluf Christensen, borger og handelsmand sst, havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst samt overformyndere med flere for syn på den gård, på Torvegade beliggende, imellem Peder Pedersen kobberhandler og Evert Pettersens iboende gårde, hvorefter synsmænd vidnede, at de x/10 havde været på åstederne at syne, besigtige og vurdere salig mester Gotfreds gård, og da befandtes følgende brøstfældighed, og på grund af den store brøstfældighed vurderede de gården for 310 sletdaler. så stod nu for retten Oluf Christensen og opbød samme gård til løsen.

7/11 1672.

** Rasmus Pedersen prokurator på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Søren Jensen i Holme for 3 sletdaler efter hans regnskabsbog, eftersom han ikke er mødt til genmæle, men siddet overhørig.

** Jørgen Andersen underfoged på Peder Rasmussen borger sst hans vegne havde stævnet Dorte Eriksdatter, salig Laurits Sørensens efterleverske, i Mørke for dom og tiltalte hende for 6 sletdaler, som hendes salig mand af ham i rede penge har lånt, som hun blev tildømt at betale.

(25)

** Rasmus Pedersen Teglgård på Peder Elkærs vegne fik 1.ting til dele over Niels Villumsen på Brobjerg for 6 mark for et halskobbel af salig Mads Værns børns gods.

** Jørgen Andersen for Hans Kandestøber fik 3.ting til dele over Jens Skoflikker for resterende bodleje.

** Jørgen Andersen på Johan Fach organists vegne fik 1.ting over Bodil ---- til dele for 9 mark.

** Rasmus Pedersen Teglgård prokurator på Peder Jensen Elkær borger sst, tilforordnet formynder for salig Mads Værns efterladte søn, på sin myndlings vegne med opsættelse her af tinget 26/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de til salig Mads Værn var skyldig, og hans søn var arveligt tilfaldet, der iblandt i Herst salig Niels Christensens hustru Bodil Sørensdatter, nu boende i Hesselballe. derpå fremlagde efterskrevne obligationer, der iblandt Laurits Olufsen i Søften hans obligation af hans søn Niels Lauritsen som tro forlover, dateret Århus 16/9 1662. derimod svarede Søren Nielsen i Herst, at 26/11 1654 havde Palle Nielsen i Herst lovet for ham for 40 sletdaler, hvorimod han havde bekommet Søren Nielsens gård i pant. derpå blev de indstævnede tildømt deres gæld at betale, på nær dem, som fragår gælden, og hvorpå intet bevis fremlægges.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Jacobsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 26/9 næst erskinnet havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans regnskabsbog ham skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

(26)

** Rasmus Mikkelsen af Trige på Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterleverske, sst havde stævnet Villum Sørensen i Skærup for dom og tiltalte han for 118 sletdaler, han er hende skyldig og fremlagde en dom her af tinget 17/10 1667 angående samme gæld, som han blev tildømt at betale, hvilket han igen nu blev tildømt.

14/11 1672.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Rasmussen Gylling, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet Jens Andersen, skipper og borger sst, Oluf Christensen, Jacob Møller i Århus mølle, Hans Sørensen Gylling og Hans Christensen Riber, alle borgere sst, for hvis vidner, Peder Gylling agter at føre og tage beskrevet, og Sofie Pedersdatter vidnede, at forleden sommer, da hun tjente Jens Andersen, som hun sad på loftet og heglede hør tillige med en anden pige, da kom Peder Rasmussen Gylling og sagde til Jens Andersens hustru, at han var en fragt tilbudt til Bergen, om han måtte fragte skibet bort, da svarede Jens Andersens hustru ham, at dersom han kunne fare noget vel, så hun det gerne, hvorpå efterskrevne i rette lagde deres efterskrevne skriftlige vidne anlangende hvis mangel og brøst, som var på Peder Gyllings førende krejer, som kaldes Pelikanen, som han i Bergen solgte, da kan de ikke nægte, at den tid godset blev losset af samme krejer forleden sommer, da var en stor del af godset fordærvet af vand formedelst skiberummets skrøbelighed og brøstfældigheds skyld, og den, som købte skiberummet, lod det straks reparere, og Clemend Rasmussen, som sejlede samme rejse for en bådsmand, vidnede, at hverken eller hans kammerater, som sejlede med samme krejer, turde vel fare hjem med den for den skrøbeligheds skyld.

** Jørgen Andersen underfoged på Hans Nielsen kandestøber borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Jens Rasmussen skoflikker sst for sit faldsmål for 3 sletdaler efter hoveddele her af tinget 6/6 1672.

(27)

** Jørgen Andersen underfoged på Tomas Nielsen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 31/10 næst afvigt havde stævnet Niels Sørensen og Rasmus Sørensen i Ugelbølle mod dom og tiltalte dem for 35 sletdaler, som de efter deres brev, dateret 18/5 1666, er ham skyldig blevet, som de ved dom her af tinget 24/1 1667 er blevet tildømt at betale, og nu blev de igen tildømt at indfri deres obligation.

** Rasmus Teglgård prokurator på Peder Jensen Elkær, forordnet formynder for salig Mads Værns søn Rasmus Værn, på sin myndlings vegne med opsættelse her af tinget 3/10 næst afvigt havde stævnet Villum Sørensen, nu boende i Skærup, før boende i Lystrup, mod dom og tiltalte ham for 28 sletdaler, som han til salig Mads Værns barn skyldig er efter skiftebrevs formelding og efterskrevne regnskabsbogs indhold, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen på Johan Fachs vegne fik 2.ting til dele over Bodil Bådstage.

** Jørgen Andersen på velb jomfru Barbara Friis hendes vegne fik 1.ting til dele over Melchior Skomager for 10 mark, hans hustru er hende skyldig.

21/11 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på velb jomfru Barbara Friis hendes vegne fik 2.ting til dele over Melchior Skomager for 10 mk.

** Jørgen Andersen fik 2.ting over Bodil Bådstage for Johan Fach.

** Hans Sørensen borger og indvåner sst havde stævnet Oluf Berntsen, tilholdende her sst, for vurdering og tilbudsvidne at forhverve, og fremlagde en brændevinskedel med låg og hat, som blev vurderet for 16 sletdaler, og som af Oluf Berntsen var pantsat ham for 10 sletdaler, og nu tilbød han Oluf Berntsen samme kedel til løsen.

** Jørgen Olufsen skipper i rette lagde, lod læse og påskrive et opbudsvidne på salig Jens Hansen rådmands børns arvepart i deres salig fars gård, her af tinget udstedt 16/2 1665, og det derefter endnu som før opbød.

(28)

** Søren Jensen borger sst på Peder Pedersen Spørrings vegne æskede vidne, og efterskrevne gjorde skud for ham, at han ligger på sin sygeseng, så han ikke i dag kan møde at svare for sig.

28/11 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Fach, organist til domkirken sst, hans vegne lod ved 6 høringer fordele Bodil Bådstage sst for 9 mark, som hun ham skyldig er.

** Didrik Christensen hospitalsforstander sst havde stævnet Jens Knub KM amtsskriver sst på stiftamtmands vegne, biskop doktor Erik Mogensen Grave, borgmestre og rådmænd sst for syns og vurderingsvidne at tage beskrevet på Århus hospital, hvorefter synsmænd fremlagde efterskrevne deres synsforretning, at de 15/11 1672 havde de været på Århus hospital at syne hvis brøstfældighed som fandtes på dets bygning, og da syntes dem at samme brøstfældigheds nødvendige reparation, dog de ikke så egentlig kan sige, formedelst det er så meget forfalden, dog som det nogenledes af dem kan eragtes, ikke at kunne forfærdiges under 1800 rigsdaler.

(29)

5/12 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på Jacob Lauritsen, residerende i Århus mølle, hans vegne havde stævnet Peder Pedersen Spørring borger sst for synsvidne at tage beskrevet, og synsmænd vidnede, at de 14/11 næst afvigt var til syn og vurdering i den gård, Peder Spørring iboede, på hvad skade som var gjort i hans tid, og da fandtes manglende loftfjæl og en bjælke.

** Jens Rasmussen, tilholdende her sst, på Peder Pedersen Spørring borger sst hans vegne æskede vidnede, og efterskrevne vidnede, at Peder Spørring lå på sin sygeseng og ikke kunne møde at svare for sig imod Jacob Møller og begærede opsættelse, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på rettens vegne advarede alle og enhver, som nogen gæld havde at fordre efter salig Jens Pedersen Samsing, at de med det aller første ville indgive deres krav til byfogden, eftersom skifte efter ham skulle gøres.

** Jens Knudsen borger sst lod advare til skifte efter salig Ove Christensen i Skåde 16/12 næstkommende, som er rette 30.dagen efter hans død, hvor da skulle ske udlæg til kreditorer.

** Jørgen Underfoged på KM og rettens vegne oplyste en brun hoppe, som har nogen tid gået på gaderne, hvis nogen godtfolk den vedkendes, og sig til den kunne bevise, skulle de den igen gerne bekomme.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Rasmussen Gylling, skipper og borger sst, hans vegne æskede vidne, og efterskrevne gjorde skud for ham, at han er bortrejst til Ringkøbing, der at finde den skotske kaper, som har gjort ham den molest, hvoraf den tvist sig begiver imellem ham og hans medredere.

12/12 1672.

** Erik Jørgensen på Peder Markorsens vegne lod læse og påskrive til opbuds fornyelse til købs et opbudsvidne på den ejendom på Skolegade, hans plejedatter Sidsel Nielsdatter er tilfaldet, og Laurits Olufsen iboer, her af bytinget 28/1 1669.

** Mourits Hansen, forpagter på Kærbygård, havde stævnet Gertrud, salig Jørgen Hansens, for dom og tiltalte hende for 24 sletdaler, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jacob Mikkelsens vegne havde stævnet Niels Villadsen på Brobjerg borger sst for opsigelse og tilbudsvidne at tage beskrevet, og efterskrevne vidnede, at de 16/9 næst afvigt opsagde Niels Villadsen det pant, som salig Peder Sørensen, fordum rådmand sst, havde i hans gård, han iboede på Brobjerg, på Jacob Bartolomeusens vegne for 450 sletdaler efter pantebrev, dateret 4/7 1661. derefter tilbød Tomas Rasmussen samme pant til løsen ejermanden inden to måneder efter recessen. så mødte til genmæle Niels Villadsen og i rette lagde efterskrevne beskikkelse til Sidsel Nielsdatter, at da hun har ladet opsige det pant, hendes salig husbond havde i hans gård, og da han ikke har penge at betale med, da tilbyder han hende og medarvinger at antage og bruge pantet, dateret 11/1 1668, og nu mente Niels Villadsen, at efterdi salig Peder Sørensens enke og arvinger har taget ejendommen i brug, at det ikke gøres fornøden at give nogen videre lovmål eller gøre nogen stor bekostning derpå.

(30)

** Jørgen Andersen 2.ting oplyste en brun hoppe, som her nogen tid har gået på gaderne, om nogen var den tilhørte.

** Søren Jensen på sin husbond Helle, salig hr Svend Arbos efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de hende skyldig var, som de blev tildømt at betale.

** Mikkel Nielsen på sin husbond Anders Holgersen, forpagter på Hansted hospital, hans vegne æskede opsættelse. varselsmænd vidnede, at de 27/11 næst afvigte havde stævnet Anders Holgersen

for dom, hvorefter Tomas Rasmussen prokurator på Mette, salig Jens Vinters efterleverske sst, hendes vegne tiltalte ham for 28 sletdaler, som han hende efter hendes salig husbonds regnskabsbog skyldig er, hvorimod Mikkel Nielsen i rette lagde Anders Holgersens efterskrevne indlæg, at eftersom han af Mette Rasmusdatter er stævnet, hvorfor det er vides ikke, så derfor begærer han opsættelse. derefter blev i rette lagt salig Jens Vinters efterskrevne regnskabsbog. sagen blev opsat 6 uger.

(31)

19/12 1672.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne oplyste til 3.ting en brun hoppe, som var halt på det ene ben, om nogen var som kendte sig ejermand dertil. så fremkom for retten vurderingsmænd og vidnede, at de i dag, før ting holdtes, var til byfogden og der så samme hoppe, som er 9 år gammel og halt på det ene ben, og syntes de, den ikke kunne i det dyreste være mere værd end 6 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator på skipper Jens Andersens to svogre nemlig Hans Sørensen og Hans Christensen for deres godefar og mor, item på Oluf Christensen og Jacob Lauritsen Møller, borger sst, deres vegne med opsættelse her af tinget 7/11 næst forvigt havde stævnet Peder Rasmussen Gylling borger sst mod dom og tiltalte ham anlangende en krejer, som kaldes Pelikan, som han uadspurgt skal have bortfragtet uden bemeldte rederes vilje og samtykke. derefter blev afsagt, så efterdi skipper Jens Andersens svogre på hans vegne, Jacob Lauritsen Møller og Oluf Christensen, medredere i det skiberum Pelikanen kaldet, tiltaler Peder Gylling for han uden deres samtykke har bortfragtet det og imod søretten det har solgt, og han rum tid efter hans hjemrejse har forholdt dem regnskab, hvorfor Peder Gyllings medredere formener, at han bør fornævnte poster fuldbyrde efter sørettens 40.kapitel og at erstatte dem den lidte skade. herimod lader Peder Gylling fremlægge tingsvidne her af tinget 14/11 næst afvigte, hvormed bevises skiberummets brøstfældighed, hvorfor det blev solgt i Bergen og straks halet til brabænken til reparation, endnu melder samme tingsvidne, at Peder Gylling havde sagt til Maren Olufsdatter, Jens Andersens hustru, at han var en fragt til Bergen tilbudt, om han måtte tage den, hvortil hun havde svaret, at han måtte fare vel dermed, hun så det gerne, da efter fremlagte vidnesbyrd sees ikke medredernes irettesættelse at kunne følge, og efterdi bevises, at han skiberummet formedelst skrøbelighed og brøstfældighed i Bergen har solgt, da endog han af fribyttere i søen på hjemrejsen er overfaldet, dog alligevel Peder Gylling ikke beviser nogle af de varer, som sørettens 50.kapitel omtaler ham og medredere at være frataget, som af andres medhavende gods burde at igengives, da vidste jeg ikke rettere heri at kende, end Peder Gylling forpligtet er sine medredere at gøre regnskab for fragt, skiberummets solgte sum, og hvis dem ned rette kunne tilkomme efter sørettens 40.kapitel, dog hvis skade, han af fribytterne kan have taget, har Peder Gylling hos de vedkommende at søge, som han bedst ved og kan.

(32)

** Christen Lauritsen KM byfoged sst på KM og byens vegne havde stævnet Villum Sørensen i Skærup og talte med hans datter Helena Villumsdatter, item Anne Lauritsdatter, salig Søren Christoffersens efterleverske, med hendes lovværge mod dom og tiltalte Villum Sørensen, nu tilholdende i Skærup, formedelst hans søn salig Christoffer Villumsen her af byen har bortført den arv, han efter hans salig bror Søren Christoffersen er tilfaldet, uden nogen forlov og deraf KM og Århus bys rettigheds erlæggelse, satte derfor i rette og formente, at samme arv skal være forbrudt til

KM og Århus by, og Villum Sørensen, som er den salig karls far, bør at forevise registrering på samme arvs tagelse på ud og indgæld, bøger og breve, hvoraf erfares kan, om dermed så lovligt er omgået, som recessen befaler. Christen Lauritsen i rette lagde et vidne her af tinget 17/10 næst afvigt, item i rette lagde efterskrevne registrering efter salig Christoffer Villumsen den (blank) oktober 1672 i Geding til Christen Sørensens i Geding, hvor på den salig karls vegne var til stede hans svoger Hans Hansen i Skærup og hans bror Hans Villumsen, og da blev først registreret 102 sletdaler i rede penge, en sølvkande med tegnet på låget MIS og KCD 1655, som vejede 94 lod samt en del tøj. derefter blev fremlagt efterskrevne begyndte registrering efter salig Søren Christoffersen, forrige borger her sst, 28/2 1672, i overværelse af enken Anne Lauritsdatter og lovværge Anders Lauritsen samt arving Christoffer Villumsen af Skærup. derefter blev fremlagt enkens efterskrevne indlæg, hvorpå blev afsagt, så efterdi bevises, at byfogden har angivet, at registreringen på forseglet papir måtte oprettes, og den fremlagte registrering efter Christoffer Villumsen melder, at han har bortført her af birket den tagne arv uden nogen forløftes erlæggelse, og salig Søren Christoffersen havde umyndiges gods, som den salig mand har været formynder for, og anden bortskyldig gæld, dog ingen fuldkommen registrering på bøger og breve er forrettet, da vides ikke imod recessen og KM forordning at turde kende, men efterdi med salig Christoffer Villumsens egen underskrevne hånd og Anne Lauritsdatters salig mands signet udtrykkeligt bevises, at de ikke har holdt registreringen på forseglet papir, og Christoffer Villumsen har arven uden forløftes erlæggelse herfra bortført, da bør samme gods, som registreringen ommelder, at være konfiskeret efter KM forordnings 7.kapitel.

** her endes dette år 1672 Gud alene ære.

(34)

** i Jesu navn.

9/1 1673.

** Oluf Christensen, borger og handelsmand sst, i rette lagde et opbudsvidne her af tinget 31/10 afvigte år, hvori han havde opbudt den gård på Torvet, imellem Evert Pettersen og Peder Pedersens gårde, de vedkommende til løsen, hvorefter han nu 2.gang opbød og tilbød samme ejendom til ejermanden og hans arvinger eller andre interesserede til løsen for hvis, han det i pant havde.

** Jørgen Andersen underfoged på Niels Nielsen studiosus sst hans vegne med opsættelse her af tinget 21/11 næst afvigt havde stævnet Peder Lauritsen, skomager og borger sst, for dom og tiltalte ham for huslejepenge, han er salig mester Anders Regels børn skyldig, som er 9 sletdaler for 1 1/2 år, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged for Rasmus Christensen smed borger sst med opsættelse her af tinget 15/12 afvigte år havde stævnet Jens Poulsen i Vitved for dom og tiltalte ham for 7 sletdaler efter hans brev, dateret Århus 7/10 1670, hvilken gæld han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Søren Jensen på Helle, salig hr Svend Arbos efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 14/11 næst forgangne år havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de hende skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

(35)

** Peiter Jessen farver borger sst æskede skøde. Jens Jacobsen Møller, borger og handelsmand sst, i rette lagde efterskrevne fuldmagt af Henrik Plate, forstander i Helsingør hospital, eftersom han har transporteret til Peiter Jessen den andel i salig Mads Værns boder ved Møllestien, som til Helle, salig hr Svends, var udlagt, og af hende til Henrik Plate i betaling for 223 sletdaler transporteret er, så giver han Jens Jacobsen fuldmagt til at skøde den andel til Peiter Jessen, hvorefter Jens Jacobsen på Henrik Plates vegne, Bartolomeus Stur borger og guldarbejder sst på sine 3 plejesønners vegne, nemlig Søren Værn, Anders Værn samt fuldmægtiget på Morten Værns vegne, Peder Jensen Elkær borger sst på sin plejesøn Rasmus Værns vegne, Evert Pettersen borger sst på hans plejedatter Anne Madsdatter Værn, som er samtlige salig Mads Værn, forrige rådmand sst, hans efterladte børn på deres vegne solgte og skødede til Peiter Jessen forommeldte 7 boder, liggende i Møllestien, næst op til Johan Arentsen og Søren Christensen skomager deres haver og ejendomme på de to sider, og strækker sig fra adelgaden og om ad Møllestien gyden, og det med hos og tilliggende have.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jørgen Juel borgmester sst hans vegne med opsættelse her af tinget 21/11 forleden år havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er. derimod blev i rette lagt efterskrevne indlæg, og de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld. belangende Oluf Bøssemager, som fremlægges bevis på adskilligt, han har bekostet på boden, han har lejet, da indfindes den post for 4 uvildige dannemænd, og siden med overkøbmand dem imellem at ligne.

(36)

** Tomas Rasmussen på Jens Rasmussen Låsby borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 21/11 afvigte år havde stævnet Abraham Ovesen, boende i Ry, for dom og tiltalte ham for 46 sletdaler, som ham er udlagt i sin fordring på skifte efter Jens Jensen Basballe, dateret 22/7 1671, hvori enken Anne Ovesdatter angiver, hendes bror Abraham Ovesen i Ry at være hendes salig mand skyldig 96 sletdaler, hvori Jens Låsby er udlagt for 46 sletdaler. Abraham Ovesen mødte og benægtede gælden og begærede sin benægtelses ed at tilstedes indført, hvorefter blev afsagt, så efterdi Abraham Ovesen gælden ved ed vil fragå, da efterdi Christian 4.reces.2 bogs 6.kapitel forbyder, ej nogen så ---- ed imod saggivelse at pålægge, anseende den sag giver bør lovligt at bevise, vidste jeg ikke Abraham Ovesens ed at turde tage, men parterne indfinder for overkøbmand, der Anne Ovesdatter, salig Jens Basballes, at fremvise hvoraf gælden sig rejser og dem imellem regne, om noget derpå betalt er, hvilket den påskadende har at tage beskrevet, og så gås derom på sine ordentlige steder, som lov og ret er.

** Christen Jensen Hem byskriver sst med opsættelse her af tinget 28/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale. belangende Matias Drejers enke og Else Todbjergs mand, som søges for deres ægtefællers skiftebreve at indløse, da bør de dem straks indfri og betale.

(37)

16/1 1673.

** Niels Nielsen skrædder lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 14/1 1669 på salig Mogens Jensen skrædders børns gård og ejendom med andet deres tilfaldne løsøre.

** Peder Madsen, borger og skipper sst, æskede skøde. Niels Eskildsen, degn her i domskolen, med fuldmagt af Niels Nielsen Krog, rektor i domskolen, og på hans vegne og Niels Jensen, boende i Ølsted, med fuldmagt fra sin bror Peder Jensen i Varde og på hans vegne solgte og skødede til Peder Madsen den gård, Peder Madsen selv iboer, på Skolegade beliggende, næst op til latinske skolemesters residens på søndre side og norden til gyden, som går ned til havet, kaldes Skoletrappen, og strækker sig fra adelgaden ned til stranden i bredden 23 sjællandske alen, og siden nedenfor residenshaven i bredden 23 sjællandske alen, så vel som 4 agre i Møllevangen dertil liggende, som mester Niels Krog sin anpart efter salig Hans Klokker og Peder Jensen efter salig hr Svend Arbo er udlagt.

** Tomas Rasmussen prokurator på Johan Arentsens vegne, Matias Nielsen og Jens Pannerups vegne lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 9/4 1668, og derefter opbød salig Anders Vestens børns tilfaldne gård på Brobjerg til købs og leje, hvem mest vil give.

** Jørgen Andersen skrædder 1.gang opbød til købs den anpart hans plejesøn (blank) Basse var tilfaldet i salig Mette Basses gård, så vel som hvis løsøre, han og deri var arveligt tilfaldet. Mikkel Basse mødte i rette og i lige måder opbød sin part i gården.

** Rasmus Pedersen Teglgård, borger og prokurator sst, på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 22/11 næst afvigt havde stævnet Henrik Kirchoff, bager og borger sst, og tiltalte ham for 10 sletdaler for hvede, han af ham bekommet havde, og som han blev tildømt at betale.

23/1 1673.

(38)

** Søren Pallesen lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 28/1 1669, og derefter opbød salig Peder Kvottrups børns eje, både til købs og leje.

** Søren Jensen fuldmægtiget for Helle, salig hr Svend Arbos, med opsættelse her af tinget 12/12 afvigte år havde stævnet Rasmus Sørensen på Fiskergade, borger sst, for dom og ham tiltalte for 50 sletdaler efter hans obligation, dateret 8/12 1655, og fremlagde samme obligation samt en dom her af tinget 21/2 1661, hvori han er tildømt at betale samme gæld, som han igen i dag blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mette, salig Jens Sørensen Vinters efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 12/12 afvigte år i rette lagde Jens Sørensen Vinters regnskabsbog, hvori findes indført Anders Holgersen, forpagter på Hanstedgård, for gæld 28 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Rasmus Pedersen Teglgård på Hans Brochmand sst hans vegne havde stævnet Anders Lauritsen, rebslåer borger sst, for dom og tiltalte ham for 16 sletdaler, som han til ham efter hans obligation, dateret 15/4 1672 skyldig er, som han blev tildømt at betale.

** Mourits Hansen, forpagter på Kærbygård, med opsættelse her af tinget 12/12 afvigte år satte som tilforn i rette og formente, at Gertrud, salig Jørgen Hansens, burde at betale de 24 sletdaler, hvilket hun blev tildømt.

** Christen Jensen byskriver med opsættelse her af tinget 12/12 forleden år havde stævnet (blank) salig Laurits Lund, forrige borger og indvåner sst, mod dom og tiltalte hende for 8 sletdaler, hendes salig mand ham skyldig var for brevpenge, domme ned videre, hvilken gæld hun blev tildømt at betale.

(39)

30/1 1673.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst havde stævnet Mette, salig Jens Vinters, for hvis vidner, han agter at føre. så fremstod for retten Jens Hvasses hustru Karen Frandsdatter med flere og vidnede, at den tid de udflyttede af gården på Kannikkegade, da sagde Mette, salig Jens Vinters, at de intet skulle flytte med dem af hvis, de havde kostet på gården, hun ville gøre det godt i huslejen, hvortil Tomas Rasmussen på Mette, salig Jens Vinters vegne svarede, at hvis ord, de vidnede, at hun havde sagt, ikke kunne hjælpe Jens Hvas imod salig Jens Vinters bog og hans gæld.

** Søren Olufsen, skipper borger sst, havde stævnet Mikkel Lauritsen, skipper og borger sst, for vidner, og de fremlagde efterskrevne deres skriftlige vidne, at 8/6 1672 i Danzig havde Mikkel Lauritsen krænget sin krejer ved deres skude, da råbte han til Søren Olufsen og skældte ham for en sildetyv og sagde, han havde stjålet smør i Holland og ført til Århus og stjålet det i sin kælder, og han var en smørtyv, hvortil Søren Olufsen svarede, at Mikkel Lauritsen skulle blive en æretyv, en skælm og en uærlig mand og en overgyder, hvilke navne han skulle bære i sin grav, fordi han aldrig sådant kunne bevise. hvorimod at svare mødte i rette Mikkel Lauritsen, skipper og borger sst, og fremæskede den beskikkelse, Søren Olufsen havde gjort til ham med derpå hans givne svar, hvilket svar han endnu vedstod. derpå blev fremlagt efterskrevne beskikkelse, dateret 27/1 1673, om Mikkel Lauritsen ville stå ved hans beskyldninger, som var gjort i Danzig forleden sommer, eller ikke, hvorpå han havde givet beskikkelsesmændene til svar, at han vidste intet med den dannemand andet end godt, og ydermere svarede Mikkel Lauritsen for retten hertil, at han vidste intet mere med Søren Olufsen end godt, uden det han vidste selv.

(40)

** Søren Sørensen rådmand havde stævnet Mogens Mogensen Skov for vidner, og 6 borgere, som var opnævnt til at granske og forfare de to omtvistede boder, som Søren Sørensen rådmand for penge har i pant, fremlagde deres skriftlige vidne, at de 29/1 havde været på åstederne og befundet, at de to boder liggende østen til Hans Jensens gård til adelgaden, som de i forrige tider er købt fra, de var indplanket og indhegnet mellem Hans Jensens gård og Maren Christensdatters gård, som Mogens Skov har i pant efter et pantebrev, dateret 22/4 1652, og Søren Sørensen fremviste et pantebrev, udstedt 9/2 1660, og da de grangiveligt havde gransket, synet og forfaret, da syntes de, samme boder kunne Søren Sørensens pantebrev vedkomme og for et fuldt pant efterfølge.

** Jørgen Andersen underfoged på Gertrud Hansdatter, salig Jørgen Hansens efterleverske sst, hendes vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom for hvis, de hendes salig mand skyldig var efter regnskabsbog, obligationer og forhvervede domme, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Rasmus Teglgård fik 1.ting til dele over Christen Flæsk bag Bispegården på Søren Poulsens vegne for en tobaksdåse og et krudthorn.

** Jørgen Andersen for Hans Kandestøber 1.ting til dele over efterskrevne udenbys for hvis, de er ham skyldig.

** Jørgen Andersen underfoged for Johan Arentsen fik 1.ting til dele over efterskrevne udenbys for gæld.

** Matias Nielsen Fellum, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 19/12 afvigte år havde stævnet Søren Pedersen, købmand borger sst, og Villum Rasmussen Testrup borger sst for dom og tiltalte Søren Købmand for 138 sletdaler, som han er skyldig for varer, og Villum Testrup for 7 daler, som de hver for sig blev tilfundet at betale.

(41)

** Jørgen Andersen underfoged, fuldmægtiget for Jørgen Ditlevsen borger og bager sst, med opsættelse her af tinget 9/1 næst forhen havde stævnet Villum Rasmussen Testrup for dom og tiltalte ham for 6 daler, som han er ham skyldig blevet 8/7 1661, og som skulle have været betalt 4/8 næst efter, og som han blev tildømt at betale med forfalden lovens rente og omkostning.

** Anders Sørensen kleinsmed med opsættelse her af tinget 19/12 afvigte år havde stævnet Jens Andersen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for 5 sletdaler, resten af hvis arbejde, han på sit håndværk for ham har gjort, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Mette, salig Jens Vinters, med opsættelse her af tinget 19/12 næst afvigte år havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de hendes salig mand og hende er skyldig, der iblandt Anne Steffensdatter, salig Knud Pedersens ved åen, hvis bo står under registrering. derimod blev fremlagt efterskrevne indlæg, der iblandt Jørgen Tomasen skomager med skiftebrev efter hans salig formand Christen Lauritsen, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld, undtagen dem, der svarede for sig, og dem der har regnskab imod, de indfindes for overkøbmand.

(42)

6/2 1673.

** Peder Andersen Mørk drejer, barnfødt i Roskilde, æskede stokkenævn, og efterskrevne borgere vidnede, at Peder Andersen var født af ægte forældre, hans far var salig Anders Jensen forrige borger og skrædder i Roskilde, hans mor Anne Pedersdatter her i byen boende, og Peder Mørk har skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Tomas Rasmussen for Peder Samsing fik 1.ting til dele over Jens Snedker for 4 mark.

** Jens Jensen snedker på samtlige snedkerlavets vegne fik 1.ting til dele over Rasmus Christensen billedhugger, for han antager sin snedkerarbejde her i byen, og ikke er borger eller vil stå under lavet.

** Jørgen Andersen på Hans Kandestøbers vegne fik 2.ting over de personer før er indført, samt over efterskrevne udenbys.

** Jørgen Andersen underfoged for Rasmus Pedersen, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget 19/12 næst afvigte år havde stævnet Jørgen Kirchoff skomager sst, Mette Jensdatter salig Casper Kontrafejers, Christen Pedersen Frost borger sst, og tiltalte Jørgen Kirchoff for forløfte for sin bror Henrik Kirchoff, og de øvrige for egen gæld, som de blev tildømt at betale.

(43)

** Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, forordnet formynder for salig Mads Værns to børn, samt fuldmægtiget af Morten Værn, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til salig Mads Værns børn skyldig er, der iblandt Søren Lauritsen i Ebdrup på hans formand Niels Majkrogs obligation 32 sletdaler, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Bartolomeus Jacob Stur på salig Mads Værns børns vegne fik 1.ting til dele over Jørgen Holck i Ebdrup for 25 sletdaler, samt ung Peder Pedersen sst for 57 sletdaler.

** Jørgen Andersen underfoged for Søren Nielsen Tilst fik 1.ting til dele over Anders Mikkelsen i Lisbjerg for 10 mark, som et forløfte hans salig far for ham havde gjort til salig Christen Sørensen tolder på hans datter Anne Nielsdatter i Lisbjergs vegne, og borgmester Jacob Mikkelsen nu søger Søren Tilst for.

** Jørgen Andersen underfoged for Søren Nielsen Tilst havde stævnet Las Nielsen i Terp mod dom og tiltalte ham for 18 sletdaler, som han ham skyldig er efter dom her af tinget 29/3 1662, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Villum Rasmussen Testrup med opsættelse her af tinget 23/1 næst afvigt havde stævnet Jørgen Ditlevsen borger sst for dom og tiltalte ham, for han ikke vil betale hvis, han og hans søster Karen Ditlevsdatter til ham skyldig er, og ligeledes hvis han på sin hustrus salig fars vegne efter dom her af tinget 16/8 1666 skyldig er, og Villum Testrup i rette lagde efterskrevne sin regnskabsbog. så mødte Jørgen Ditlevsen og ved ed fragik, at han intet var skyldig, hvorefter blev afsagt, så eftersom Jørgen Ditlevsen tiltales for hvis, han og hans søster skyldig er efter hans regnskabsbog, hvilken gæld han ved ed benægter, og da intet andet bevis fremlægges, da frifindes Jørgen Ditlevsen derfor. belangende 1 rigsdaler, som han efter dom er tildømt at betale på hans hustrus fars vegne, den bør han at betale inden 15 dage.

13/2 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderen Rasmus Jørgensen, konsumptionsbetjent ved Studsgades port, hans vegne havde stævnet Gert Bassist indvåner sst for klage, syn, vidner og sandemandstov at forhverve over ham, og i rette lagde Rasmus Jørgensens efterskrevne klage over Gert Trompeter, boende på Graven, for han om natten mellem 30/2 og 31/2 sidst forleden havde skældt ham med mange ærerørige ord og indslået hans vinduer, hvorefter Jørgen Andersen gav last og klage over ham og lyste ham et fuldt vold til, samt kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder at tove og sværge i sagen. synsmænd vidnede, at de 3/2 var syn til Rasmus Jørgensens vinduer, og da var to hele ruder og 4 andre ruder i vinduet ganske knust.

(44)

** Gert Bassist indvåner sst havde stævnet Rasmus Jørgensen konsumptionsbetjent sst for vidne, og Adam Trompetersvend vidnede, at 30/2 om aftenen da kom Rasmus Jørgensen og bad ham gå ind med sig, og da sagde Rasmus Jørgensen, se her hvor jeg har slået min hånd, jeg slog ud ad mit vindue efter Gert Bassist og slog huden af min hånd.

** Jørgen Andersen for Johan Arentsen samt for Hans Kandestøber fik 3.ting over de personer med 1. og 2.ting var forfulgt.

** Jørgen Andersen fik 1.ting til dele over Melchior Skomager på Anne Viborgs vegne.

** Jørgen Andersen på Rasmus Christensen smeds vegne fik 1.ting til dele over Oluf Christensen kleinsmed for 1 rigsdaler, leje af en ambolt.

** Erik Jørgensen for Melchior Skomager fik 1.ting til dele over Anne Viborgs for hvis, hun er ham skyldig.

** Erik Jørgensen for Hans Brochmand fok 1.ting til dele over Anders Rasmussen rebslår for hvis, han er ham skyldig.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting over Jens Snedker for Peder Samsing.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mogens Friis, greve til Frisenborg etc, hans vegne havde stævnet Gertrud Nielsdatter, forrige afdøde borgmester Christen Jensens efterleverske, og det i mester Niels Krog, rector scholae, hans gård sst, mod dom og tiltalte hende for en dom her af tinget 4/7 1667 til fornyelse at lade indstævne, anlangende hans fordring for brøstfældighed på Grenå bro, midlertid hendes salig husbond Christen Jensen havde broen i fæste, og satte i rette og formente, at Gertrud Nielsdatter burde efter samme doms indhold betale 116 sletdaler inden 15 dage. derimod at svare mødte Erik Jørgensen prokurator og i rette lagde Jørgen Friis til Lindholm, forrige stiftlensherre over Århus stift, hans efterskrevne kommissionsforretning, dateret Århus 16/8 1672, at han efter KM befaling har indkaldt Gertrud Nielsdatter og hendes salig husbond Christen Jensens kreditorer for at gøre dem indlæg for hvis, de efter dem har at fordre, og da har mester Niels Krog indstillet sig med en fordring for 400 sletdaler, og derfor er udlagt til mester Niels Krog Gertrud Nielsdatters liden gård, på Torvegade liggende, imellem en hendes krambod på den østre side og Maren Clemendsdatters nu øde eje på den vestre side fra Torvegade ud til gyden, med avlingen dertil i alle 3 Århus vange, hvorefter Erik Jørgensen mente, at som Jørgen Friis efter KM betaling gjorde udlæg til Gertrud Nielsdatters kreditorer, da enhver, som noget retmæssigt krav havde, der burde at søge sin betaling, hvorefter blev afsagt, efterdi fremlægges KM befaling til at indkalde Gertrud Nielsdatter og salig Christen Jensens kreditorer og gøre dem udlæg, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end greven efter KM befaling bør at søge sin betaling hos lensherren velb Jørgen Friis.

** Jens Jensen snedker over Rasmus Billedhugger fik 2.ting til dele.

(45)

20/2 1673.

** Jørgen Andersen underfoged havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne, Jørgen Andersen på hans plejesøns vegne agter at forhverve, og han opbød og tilbød efterskrevne gods, som hans plejesøn efter salig Mette Basse var tilfaldet, nemlig i gården en søsterlod 188 sletdaler samt gods og løsøre, hvilket han endnu havde usolgt og tilbød det derfor til alle og enhver, som ville købe det.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsens vegne lod fordele efterskrevne udenbys personer for hvis, de efter hans regnskabsbog må skyldig findes, og ikke ville betale, og ikke er mødt til nogen erklæring.

** Jørgen Andersen underfoged fuldmægtiget af Hans Nielsen kandestøber sst ved 6 høringer lod fordele efterskrevne udenbys personer for hvis, de ham skyldig er.

** Jørgen Andersen fik 2.ting for Rasmus Christensen grovsmed over Oluf Christensen kleinsmed.

** Jørgen Andersen for Anne Viborgs 3.ting over Melchior Skomager.

** Rasmus Teglgård 2.ting for Melchior Skomager til dele over Anne Viborgs.

** Jørgen Andersen 3.ting til dele for Søren Tilst over dem med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Rasmus Teglgård for Hans Brochmand 2.ting til Anders Rebslår.

** Bartolomeus Guldsmed 3.ting til dele over dem med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Niels Sørensen Læsø opkrævede 4 skippere at besigtige hans skudes skade.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juels vegne med opsættelse her af tinget 9/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter hans egen bog, en del efter hans salig formænd, Oluf Nielsen, Hans Jostsen og Søren Størck, og efter forhvervede domme, der iblandt Mikkel Mikkelsen i Ajstrup og hans godefar Jens Lassen i Fløjstrup, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(46)

27/2 1673.

** Søren Nielsen glarmester borger sst på sin steddatter Mette Jensdatter hendes vegne stokkenævnsvidne. efterskrevne borgere sst vidnede, at Mette Jensdatter er født og båret sst af ærlige ægte forældre, hendes far var Jens Christensen klokker, forrige borger sst, og hendes mor var Anne Mikkelsdatter, og Mette Jensdatter har forholdt sig ærligt, kristeligt og vel.

** Tomas Rasmussen på Jens Rasmussen Læsøs vegne, item Jørgen Andersen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jacob Christoffersen skuster, født her i byen, og det i hans sidste logement til salig Niels Lassen skomagers item til Jens Rasmussens for klage, syn, vidner og sandemandstov, og i rette lagde Jens Rasmussens efterskrevne klage, hvori han giver last og klage over Jacob

Christoffersen, for han 16/2 næst afvigt i hans fraværelse har overfaldet hans tjenestepige Anne Lauritsdatter og givet hende hug og slag, og derforuden skældt hende for hore og taske, hvorfor han i dag lyser ham et fuldt vold over, og derefter Tomas Rasmussen og Jørgen Andersen på KM og byens vegne lyste vold og kaldte på sandemænd i dag 6 uger at tove.

** Jørgen Andersen underfoged på Søren Nielsen Tilst borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne udenbys personer for hvis, de Søren Tilst skyldig er.

** Bartolomeus Guldsmed borger sst på salig Mads Værns børns vegne ved 6 høringer lod fordele ung Peder Pedersen i Eldrup for 9 sletdaler efter dom her af tinget 11/4 1672, hvori han er tildømt at betale, men eftersom det var ryttergods, kunne intet udlæg ske.

** Rasmus Pedersen Teglgård for Hans Brochmand fik 3.ting til dele over Anders Rebslår.

** Jørgen Andersen for Rasmus Christensen smed 3.ting til dele over Oluf Kleinsmed.

** Jens Pannerup fik 3.ting til dele over Rasmus Broch drejer.

** Jørgen Andersen underfoged på Rasmus Pedersen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 16/1 næst erskinnet havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans regnskabsbog er ham skyldig, som de blev tildømt at betale.

(47)

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussen Låsby, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet hr Niels Jørgensen Friis, sognepræst til Omme sogn, for dom og tiltalte ham for 22 rigsdaler, som rester på hans udgivne obligation, dateret 13/5 1669, og som han blev tildømt at betale.

** Søren Olufsen, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget 30/1 næst afvigt havde stævnet Mikkel Lauritsen, skipper og borger sst, for dom og foregav hvorledes han i Danzig af Mikkel Lauritsen skammeligt er overfaldet med æreskændige skældsord, om hvilke ord han ham her hjemme har ladet beskikke, men det syntes af hans svar endnu at ville vedstå dem, hvorefter blev afsagt, at eftersom Søren Olufsen tiltaler Mikkel Lauritsen for nogle ærerørige ord, da som Mikkel Lauritsen ikke ordene har fragået eller dem beviser, og sagen æren angår, vidste byfogden ikke denne hans dom at være, men for den gunstige overdommer indfinder.

6/3 1673.

** Mikkel Mikkelsen rådmand sst havde stævnet Anne Ovesdatter, salig Jens Basballes, item Jens Christensen Basballe rådmand, Anders Lauritsen og Peder Christensen Basballe, alle hjemme sst, for tilbud og opbudsvidne at forhverve på ham tilhørende panter i salig Jens Basballe hans gård, ejendom og boder sst, og lod læse og påskrive et pantevidne her af tinget 20/3 1651, som melder Jens Jensen Basballe borger sst for 300 rigsdaler har pantsat til borgmester Rasmus Nielsen en hans gård, liggende sst i Brohulle, næst sønden ved åen på vestre side af adelgaden fra åen med adelgaden i sønder, og i vester til den have, som ligger til samme gård vedtagen lige bredt både til adelgaden og i gården, og i sønder og nør med sin tilliggende have, så og et fuldt gårdsavl i alle Århus vange, item en have, som ligger uden ved Brobjerg, østen op til bemeldte borgmester Rasmus

Nielsens have og den have, som er liggende til Århus mølle med den ene side, og sønder fra den gyde som går ned fra Brobjerg og til Mølleåen med den anden side, imellem Mølleåen og Søren Vrolds have. item et andet pantevidne her af tinget 6/8 1663, som formelder, at Jens Jensen Basballe har for 100 rigsdaler pantsat hr Søren Madsen, sognepræst i Lyngå, 3 boder liggende næst op til Jens Basballes gård, han iboede, i Brohulle mellem ham selv og salig Søren Dyngbys gård, og tilbød de interesserede samme pantsatte gård, som ham er transporteret og overdraget.

(48)

** Søren Olufsen, skipper og borger sst, lod læse og påskrive et pantevidne her af tinget 25/7 1672, som Niels Madsen KM tolder har taget efter hans udgivne obligation på hans iboende våning ved Mindet eller og hans førende skude i pant for 207 rigsdaler, som han gav til kende at være indløst, og begærede at den i pantebogen blev udskrevet.

** Erik Jørgensen prokurator på Jacob Mikkelsen, borgmester sst, og Jens Andersen, skipper og borger sst, deres vegne et skøde. Niels Villadsen, skriver til Havreballegårds birketing og borger sst, solgte og skødede til Jacob Mikkelsen og Jens Andersen en hans gård, liggende på Brobjerg, sønden op til salig Jens Torup hans gård og norden op til Møllegyden, som løber fra Brobjerg ned til åen, med sin hosliggende 12 boder, den have i Møllegyden imellem salig Søren Vrolds og salig Laurits Rasmussen byfogeds have, samt tilliggende gårdsavl.

** Jens Pannerup fik 2.ting over de med 1.ting er forfulgt til dele.

** Rasmus Teglgård fik (blank) ting til dele over Jacob Møller for 2 daler for Peder Bonde.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussen Låsbys vegne med opsættelse her af tinget 23/1 næst afvigt havde stævnet Laurits Lauritsen, skipper og borger sst, mod dom og tiltalte ham for et parti gods, han med dem forleden sommer fra Bergen og hertil skal have indskibet, og til deres skipper Søren Olufsen derfor lovet at betale fragt, hvis de derfor begærede, som ret var, og satte i rette, om han ikke pligtig er at betale inden 15 dage. derefter blev afsagt, eftersom Jens Låsby tiltaler skipper Laurits Lauritsen for en del gods, han med skipper Søren Olufsen har indfragtet fra Bergen og her hjem for Jens Vegerslev, Jens Lassen rådmand, Niels Nielsen, Jens Nielsen, Jens Låsby og sig selv, hvorimod han fremlægger sit indlæg og mener, efterdi han til de indskibede har gjort regnskab og dem rede penge og gode varer for deres gods hjemtyrede, og Søren Olufsen fragten hos de vedkommende bør at indkræve, og bevises med Søren Olufsens kundskab, at Laurits Lauritsen er med ham forenet i Bergen godset at indtage, som han selv ville betale fragten til Jens Låsby af, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end Laurits Lauritsen jo bør fragten hos enhver at indfordre ved hans hjemkomst, og Jens Låsby den at svare og betale. belangende de tre poster gods, Laurits Lauritsen har efter regnskab oppebåret fuld fragt til Bergen, nemlig 8 daler af læsten, da bør han Jens Låsby lige så meget fragt fri at forskaffe, eller derfor, så vel som for den første post, at lide nam efter recessen.

(49)

13/3 1673.

** Morten Jørgensen Sommerfeld, overformynder borger og handelsmand sst, på samtlige borgmestre og råd sst deres vegne æskede pantevidne. Søren Jensen borger sst bekendte det han ret

vitterlig gæld skyldig er til hans to steddøtre Else Mikkelsdatter og Maren Mikkelsdatter 418 sletdaler, som er deres fædrene arv efter skiftebrev 2/8 1662, og derfor pantsætter fra sig og sin hustru og arvinger til borgmestre og råd på hans steddøtres vegne hans gård, han iboer, liggende bag klostret, imellem Laurits Hestekøber nu salig hans gård på den ene side og (blank) på den anden side.

** Tomas Rasmussen på Peder Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde. Poul Tordsen, borger og skrædder sst, med fuldmagt fra Christen Christensen Sommer, født i Hornslet præstegård, solgte fra ham og hans arvinger og til Peder Brandt den lod og part, som han havde, og ham arveligt efter sin salig mor Anne Pedersdatter på skiftestedet i Ørum præstegård 14/11 1670, i efterskrevne ejendomme i Århus, nemlig i to boder i Fægyden 7 sletdaler, i det øde byggested ved Vorfrue kirkerist 3 mark, i Søren Lauritsens gård bag Bispegården 25 sletdaler, i Søren Keldsens våning på Brobjerg 7 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussen Læsøs vegne, item Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at møde deres ed og tov at gøre over Jacob Christensen for vold, han har tilføjet Jens Læsøs tjenestepige.

** Matias Nielsen, forleden års kæmner, hans fuldmægtig Jørgen Andersen fik 1.ting til dele over efterskrevne for resterende borgerskabspenge.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 30/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, og som de blev tildømt at betale inden 15 dage eller og derfor at lide nam.

(50)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Peder Rasmussen Gylling, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet Bonde Jacobsen, tilholdende sst, for dom og tiltalte ham for 334 sletdaler, som han og Peder Basballe til ham efter deres efterskrevne obligation skyldig er, dateret Bergen 6/7 1672, i hvilken obligation de dem har forpligtet at svare een for alle eller alle for een, så snart de til Århus hjemkom, hvilket ikke sket er, hvorpå Peder Basballe rum tid efter har betalt 62 rigsdaler, og formente at Bonde Jacobsen alene pligtig er ham 241 sletdaler inden 15 dage i rede penge at betale, hvilket han blev tildømt.

** Jørgen Andersen underfoged på Oluf Christensen, skipper og borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet salig Niels Sørensens hustru i Hinnerup med hendes lovværge, item hendes søn Simon Nielsen for dom og tiltalte hende for 12 sletdaler efter hendes salig mands brev, dateret 13/12 1669. så mødte enkens søn Simon Nielsen med et skiftebrev, hvormed han ville bevise, at der var holdt skifte efter ham. da for sine årsagers skyld blev sagen opsat 6 uger.

** Rasmus Teglgård for Peder Bonde fik 2.ting til dele over dem som til 1.ting er forfulgt.

** Jens Pannerup fik 3.ting til dele over dem med 1. og 2.ting er forfulgt for dele.

** Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, på salig Mads Værns børn, som han er formynder for, deres vegne med opsættelse her af tinget 6/2 næst afvigt kontra Jens Sørensen i

Ebdrup, Søren Lauritsen sst, Jørgen Mikkelsen i Krannerup ligesom den samme tid findes indført. og nu i rette blev lagt Niels Pedersen Majkrogs efterskrevne obligation til Søren Clemendsen i Århus lydende på 40 sletdaler, dateret 20/10 1653, hvorimod Søren Lauritsen i rette lagde et skiftebrev efter salig Niels Pedersen af Feldballe birketing 15/11 1656, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld. anlangende Søren Lauritsen i Ebdrup, så eftersom Bartolomeus Stur tiltaler salig Niels Pedersen Majkrogs efter(måls)mand Søren Lauritsen i Ebdrup for 32 sletdaler, som rester på den salig mands brev, hvorimod Søren Lauritsen fremlægger skiftebrev efter ham og formener, at efterdi hans hustru intet har arvet, hun ikke heller burde at betale gæld, efterdi hans medarvinger herfor ikke er stævnet, da vidste byfogden ikke rettere herom at kende, det Søren Lauritsen pligtig er at betale hans part af kapitalen med lovsens rente.

(51)

20/3 1673.

** Søren Olufsen skipper lod læse og påskrive et pantevidne her af tinget 2/8 1667, som meldte at han da for 180 sletdaler havde pantsat til Jens Sørensen Vinter borger sst to boder ved åen liggende, den ene Rasmus Bram iboede, og den anden Niels Pedersen bådsmand iboede, hvilket pantebrev han nu har indløst efter derpå afskrift af Hans Jensen Vinter på sine egne og medarvingers vegne.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jørgen Juel borgmester sst hans vegne med opsættelse her af tinget 30/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, en del efter sin egen bog, en del efter hans salig formands Oluf Nielsens og forhvervede domme. derimod mødte salig Mikkel Nielsens dattermand med et skiftebrev efter salig Mikkel Nielsen i Vejlby, dateret Lisbjerg birketing 31/8 1670, hvoraf kunne sees, at der intet blev til kreditorerne. da der intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Oluf Christensen, borger, handelsmand og overformynder sst, havde stævnet samtlige borgmestre og råd samt overformyndere, salig Hans Jostsens arvinger, Jørgen Juel borgmester, Jens Vegerslev rådmand, Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, salig Mads Værns børns formyndere Bartolomeus Guldsmed, Peder Elkær og Evert Pettersen, salig mester Gotfred hans samtlige børn og arvinger, Peder Tomasen, David Gotfredsen og Maren Gotfredsdatter, alle hjemme sst, for dom til ejendom, han agter at forhverve på den gård, på Torvegade beliggende, imellem salig borgmester Hans Jostsens gård og Peder Kedelførers gård ham er pantsat for 200 rigsdaler med resterende rente fra 3/4 1657, som er 16 år, beløber kapital og rente 392 rigsdaler efter pantebrevs formelding her af bytinget 15/6 1654, og som samme gård er vurderet for 310 sletdaler, og han har tilbudt ejermanden eller nogen anden vedkommende den at indløse efter tingsvidnes lydelse her af tinget 31/10 1672, og ingen har villet den antage, satte derfor i rette og formente, at samme ejendom bør ham at følge til ejendom, og i rette lagde efterskrevne pantevidne her af tinget 15/6 1654 lydende, at Gotfred von Stommel friskuster sst bekendte skyldig at være Else Jensdatter, Jens Karlbys datter sst, 200 rigsdaler, som hun ham lånt har, og derfor pantsat hende en hans gård, han selv iboer, liggende på Torvegade, næst vesten til Karen Clausdatter, salig Hans Jostsens gård, som hun iboer, på den ene og næst østen til Sidsel Sørensdatter, salig Peder Hansen kedelførers ejendom, på den anden side, hvorpå findes skrevet at være læst på skifte efter salig Gotfred Stommel 17/7 1661. derefter blev afsagt, at eftersom Oluf Christensen tiltaler salig mester Gotfred Stommels arvinger efter pantebrev for 200 rigsdaler med rente fra 1657 og formener, at pantet bør at følge ham for ejendom, så efterdi med fremlagte vurderingsvidne og tilbudsvidne bevises arvingerne herfor at være stævnet, dog ingen erklæring af nogen i dag sker, da

bør samme pantsatte gård Oluf Christensen for ejendom at følge, og arvingerne enhver pro kvota, som de har taget arv til, at betale resten efter recessen.

(52)

** Matias Nielsen, forrige kæmner, fik 2.ting over Henrik Kjær, Peder Jørgensen og Anders Villumsen til dele.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Gyllings vegne fik 1.ting til dele over Bonde Jacobsen for 241 sletdaler efter hans obligation og derpå forhvervede dom.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jørgen Juel rådmand sst hans vegne æskede skødevidne. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af mester Niels Nielsen Krog, rector skolæ sst, solgte og skødede fra Niels Krog og hans arvinger og til Jørgen Juel og hans arvinger 3 stykker små kålhaver, som nu er samlet i een haveager, liggende udenfor byen, og strækker sig til Mogens Knudsens og Jacob Basballes og et øde eje, mester Niels tilhører, så og til Søren Vestens ejendom ned til den store sten imellem Knud Keldsens og Søren Vestens ejendom, samt den kornhave med dam, liggende næst udenfor bemeldte små haver eller haveager.

** Peder Bonde borger sst æskede 3.ting til dele over Jacob Maler på Guldsmedegade for 2 daler efter hans i rette lagte regnskab af Jochum Junglings gæld, hvorimod Jacob Maler fremlagde opskrift på adskilligt, han har gjort for Jochum Jungling og hans hustru, som bedrager sig 5 sletdaler, hvorefter blev afsagt, efterdi den fordring på 2 sletdaler findes på et løst blad, om er limet i salig Jochum Junglings bog, og Jacob Maler det ikke fragår, men fremlægger modregning, da vidste byfogden ikke på samme sag at kende, men bogen for borgmester og råd at påkendes indfinder, og parterne for overkøbmand at gøre regnskab.

3/4 1673.

(53)

** Tomas Rasmussen på samtlige borgmestre og råds vegne havde stævnet Bartolomeus Jacob Stur, Peder Jensen Elkær og Evert Pettersen borger sst for æskning, vidner og dom, og efterskrevne vidnede, at de i dag 14 dage var til Bartolomeus Guldsmeds og æskede det skiftebrev, som hos ham var leveret efter salig Mads Værn, at han ville lade borgmestre og råd se det, og da svarede han nej, de fik det ikke, han tvivlede ikke på, de jo havde genpart deraf.

** Christen Lauritsen byfoged lyste 1.gang om salig Oluf Troelsen hans regnskabsbog og breve, om nogen var, der havde dem, eller vidste noget kundskab, at de ville give ham det til kende.

** Christen Lauritsen gav til kende, at Niels Rasmussen Vallum har vedkendt sig den hest, som han for nogen tid siden her til tinget har oplyst, og beviste at han havde købt den af Jens Todbjerg.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussen Lassen borger sst hans vegne, item Jørgen Underfoged på KM og byens vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder at tove og sværge over Jacob Christoffersen for vold og overlast, han har tilføjet Jens Rasmussens pige.

** Jørgen Andersen fik 3.ting til dele over Henrik Kirchoff for kæmner Matias Nielsen for borgerskabspenge.

** Erik Jørgensen på Hans Bendixen, forrige kæmner sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for deres borgerskabspenge, de med resterer, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget for Jacob Bartolomeusen, sitzhaftig på Hald slot, havde stævnet Hans Jørgensen hatstafferer og Gertrud, salig Jørgen Hansens sst, for opsigelse og tilbudsvidne at forhverve, item i rette lagde et kaldsvidne af Viborg landsting 29/1 næst afvigt, hvormed blev stævnet salig Jens Clemendsen, fordum borger sst, hans arvinger, og efterskrevne vidnede, at de havde været hos de indstævnede og opsagde dem det pant, som Jacob Bartolomeusen havde i den gård, Gertrud, salig Jørgen Hansens, iboer, og de tilbød dem at indløse pantet inden to måneder.

** Tomas Rasmussen for Peder Gylling æskede 2.ting til dele over Bonde Jacobsen efter foregående dom.

** Erik Jørgensen på Villum Testrups vegne æskede 1.ting til dele over Rasmus Bloch drejer, Christen Hattemager, Jens Poulsen på Volden for hvis, de ham skyldig er.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator på Jacob Mikkelsen borgmester sst hans vegne æskede skøde. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Nicolaus de Brobergue licentiat, residerende sst, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til borgmester Jacob Mikkelsen og hans arvinger hans kornhave, ham efter hans salig mor tilkommende, liggende uden Brobjerg, og støder med den vestre ende på byens forte, og strækker sig med søndre side til forten ved Mindet, og den østre ende til den ---- ved borgmester Jørgen Juel borgmester hans stengærde, og med den nordre side til doktor Matias de Brobergue hans jord. item et øde eje kaldes Mikkel Bruns eje liggende på Brobjerg.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og sagvolderen Niels Christensen skræddersvend hans vegne havde stævnet Jens Skovsen og Peder Sørensens søn Niels Sørensen for klage, syn, vidner og sandemandstov, og gav last og klage over dem for sår og skade, de har gjort Niels Skræddersvend 19/3 næst afvigt.

** Søren Nielsen Tilst borger sst med opsættelse her af tinget 6/2 næst afvigt kontra Laurits Nielsen i Terp i rette lagde en dom af Lisbjerg birketing 19/3 1662, hvori Laurits Nielsen er tildømt at betale ham 18 sletdaler, hvorefter han blev tildømt sin gæld efter forrige dom at betale.

(54)

** Jens Pedersen borger sst med opsættelse her af tinget 20/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de var ham skyldig, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne havde stævnet salig Søren Jensen ålekræmmer hans enke Else Pedersdatter med hendes lovværge for syn og vidne, hvorefter Jørgen Andersen gav til kende, hvorledes Søren Jensen 17/3 sidst afvigt er fundet død på marken udenfor

Studsgade, og synsmænd vidnede, at der intet fandtes på hans ganske legeme, som kunne være årsag til hans død, og hans enke berettede, at han et halvt år har været syg og svag, så det måtte være årsag til hans død, og derfor hverken begærede er gjordes behov sandemænd om hans død at tove og sværge.

** Mogens Knudsen borger sst med opsættelse her af tinget 2/10 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for gæld, de ham skyldig var. derimod at svare fremkom Jens Rasmussen af Ravnholt og i rette lagde et skiftebrev efter hans formand salig Mikkel Rasmussen af Ravnholt dateret 20/10 1669, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld. belangende Jens Rasmussen af Ravnholt, som formente hans medarvinger burde stævnes og betale deres halvpart, så blev han tildømt at betale hans halvpart af hans formands gæld.

(55)

10/4 1673.

** Christen Lauritsen lyste 2.gang om salig Oluf Tordsens regnskabsbøger, obligationer og breve, så vel som om nogen noget på hans vegne havde oppebåret.

** Erik Jørgensen 2.ting for Villum Testrup over dem med 1.ting er forfulgt.

** Jørgen Andersen på KM, byen og Jacob Mortensen sagvolder på sin mor Cathrine Jensdatters vegne æskede vidne, og Jacob Mortensen, danske skoleholder, gav last og klage over Niels Pedersen Grove borger sst for slagsmål, vold og skade han har tilføjet hans mor Cathrine Jensdatter på påskemorgen næst afvigt, og lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger deres ed og tov herom at gøre.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Adam Trompetersvend indvåner sst for dom og tiltalte ham for resterende bøder til kongen og byen, nemlig for bordag efter aftingning 2 rigsdaler, for lejermål efter aftingning på rådstuen 4 rigsdaler, for hans hustru han for tidligt besov 9 rigsord, men fordi intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne æskede pantevidne. Rasmus Pedersen Vinter på sin mor Kirsten Pedersdatter, salig Peder Vinters efterleverske sst, hendes vegne bekendte Kirsten Pedersdatter af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Basballe på hendes to døtre Karen Pedersdatter Vinter og Maren Pedersdatter Vinter deres vegne, som han er formynder for, 160 sletdaler, som er for resterende løsøre og to opredte senge, som hendes to døtre af deres fædrene arvegods hos hende tilkom efter derom oprettet forening af dato 4/4 næst afvigt, og derfor pantsatte ham på hans to plejedøtres vegne hendes nu iboende gård, liggende på Vestergade, næst venten til hr Svend Albretsens iboende gård, og det med tilliggende 3 gårdsavl og vedliggende have.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Rasmussen Gylling borger sst hans vegne æskede 3.ting til dele over Bonde Jacobsen borger sst for 241 sletdaler efter hans udgivne obligation, og i rette lagde dom til betaling her af tinget 13/3 næst afvigt, og da han ikke havde rettet for sig med betaling efter dommen, blev 3.ting til dele over ham udstedt.

(56)

17/4 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på velb Jørgen Friis til Lindholm, KM befalingsmand over Ørum, Vestervig og Dueholms klosters len, hans vegne æskede vidne, og synsmænd, som af bytinget var opnævnt til at syne og besigtige den gård ved Borgporten, hvori Jørgen Friis residerer, anlangende hvis reparation på mure og tømmerarbejde derpå nødvendigt behøves, afhjemlede deres efterskrevne syn.

** Villum Testrup æskede 3.ting til dele over Christen Hattemager for 1 sletdaler for en hat, Rasmus Bloch drejer for 6 mark og en garnvinde, Jens Jacobsen for 6 mark og en høstdags arbejde.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Rasmussen Gylling hans vegne fremlagde Bonde Jacobsens obligation, dateret Bergen 6/7 1672, lydende på 334 sletdaler, samt en dom her af tinget 13/3 næst afvigt og begærede 4.ting, hvorefter han lod fordele Bonde Jacobsen, eftersom han ikke har rettet for sig.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussen Lassens vegne i sandemændenes deres påhør lod læse og påskrive klage og kaldsvidner her af tinget 13/3 og 3/4 sidst forleden kontra Jacob Christoffersen på Jens Rasmussens tjenestepige Anne Lauritsdatters vegne, her tilforn er indført, og efter der var sat fylding på sandemænd, fremlagde de deres efterskrevne skriftlige tov, at eftersom ikke bevises med synsvidner, som det sig burde, at hun havde nogen blå eller blodige sår, da bør han lide efter lovens 3.bogs 30.kapitel.

(57)

** Tomas Rasmussen prokurator for Jens Rasmussen Lassen på hans tjenestepige Anne Lauritsdatters vegne med opsættelse her af tinget 3/4 næst forhen havde stævnet Jacob Christoffersen, født sst, for dom og tiltalte ham, for at han 16/2 næst afvigt er indkommet i hans hus og overfaldet hans tjenestepige og skældt hende for hore og tæve, som han formente, at han burde at bevise eller derfor at være en løgner, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 27/2, hvorefter blev afsagt, da som Jacob Christoffersen ikke er mødt til nogen erklæring, og sagen æren angår, vidste byfogden ikke denne sin dom at være, men for overdommere sagen til påkendelse indfandt.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juels vegne med opsættelse her af tinget 20/3 sidst erskinnet havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld, som de indstævnede blev tildømt at betale, på nær dem, der fragik gælden.

** Jørgen Andersen på KM, Århus bys og sagvolderen Niels Christoffersen skræddersvend hans vegne kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger møder at tove og sværge over Jens Skovsen og Niels Sørensen for vold og sår, de har tilføjet ham.

** Jørgen Andersen fogedsvend for Johan Arentsen fik 1.ting til dele over Jens Pedersen i Begård for 2 mark.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Lassen rådmand sst havs vegne med opsættelse her af tinget 6/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

(58)

24/4 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Hermand Christensen, konsumptionsbetjent sst, for klage, syn. vidner og sandemandstov, og gav last og klage over ham for vold, sår og skade, han har gjort Kirsten Nielsdatter, Simon Bødkers, 14/4, og lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger herom at sværge.

** Jørgen Andersen på Johan Arentsens vegne fik 2.ting over dem med 1. og 2.ting er forfulgt.

** den sag Jørgen Andersen på KM og byens vegne kontra Adam Trompeter fremdeles opsat 8 dage.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, på Mette, salig Jens Sørensen Vinter forrige borger og kirkeværge sst, hans efterladte enke hendes vegne havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst og hr Svend Albretsen, kapellan til Vorfrue kirke sst, samt Jens Christensen Vegerslev, som kirkeværge for Vorfrue kirke, for tilbud og vidne, hun agter at tage beskrevet, anlangende Vorfrue kirkes lørdags aftensangs penge, og i rette lagde efterskrevne indlæg til borgmestre og råd, at eftersom hendes salig husbond efter kirkens patroners befaling havde annammet af doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård 150 rigsdaler på rente, som er af den kapital borgmester salig Søren Frost har destineret til den præstemand, som aftensang i Vorfrue kirke betjener efter fundatsen, efter den sten som i kirken er indsat, i rådhuskisten indlagt er, og da hun er en fattig enke, vil hun gerne opsige kapitalen, hvortil blev svaret, at når rette lovdag kommer, skal enken blive skilt ved disse penge, dateret 18/7 1672, og nu frembød Hans Bendixen samme penge til de indstævnede, at de ville dem annamme og derfor kvittere.

** Laurits Olufsen skipper æskede skøde. Søren Jensen, tjenende Helle, salig hr Svends, og hendes lovværge magister Laurits Bording, lektor ved Århus domskole, solgte og skødede fra Helle, salig hr Svend Arbos efterleverske, og hendes arvinger og til Laurits Olufsen en hendes gård, liggende på Skolegade, som Hans Sørensen Hadrup nu iboer, og strækker sig med den ene side næst op til den gård, Helle salig hr Svends, nu selv iboer, og med den anden side til den ejendom, Henrik Jørgensen nu iboer, og strækker sig fra adelgaden ned til havet, som er samme gård med hosliggende bod, Christen Ravn nu iboer, samt halvpart brønd med skipper Henrik Jørgensen.

(59)

** Villum Testrup borger sst anordnet formynder for salig Hans Sørensens datter Mares Hansdatter for retten opbød efterskrevne hans plejedatters tilfaldne mødrene arvegods, som han endnu havde i behold, om nogen godtfolk var, som det ville købe

** Villum Rasmussen Testrup ved 6 høringer lod fordele Rasmus Bloch drejer for 6 mark for et garnvindsel 3 mark for et målstob.

** Tomas Rasmussen prokurator på David Gotfredsen indvåner sst hans vegne havde stævnet i salig Niels Lassen skomagers gård bag klostret hans bror Jens Lassen for opsigelse, og opsagde salig Niels Lassens arvinger 200 sletdaler efter pantebrev, og i rette lagde en landstings stævning af

Viborg landsting 26/3 næst afvigt, hvormed blev stævnet salig Niels Lassen, fordum borger i Århus, og hans salig hustru Anne Frandsdatters arvinger, enten de er inden eller udenlands.

** Tomas Rasmussen på samtlige borgmestre og råds vegne med opsættelse her af tinget 13/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer mod dom at svare og tiltalte dem for hvis skatter efter restansbogen er skyldige, hvorimod blev fremlagt efterskrevne indlæg og kvitteringer, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres resterende skatter, en del blev frikendt, og en del dømt til regnskab.

(60)

1/5 1673.

** Jørgen Andersen på KM, Århus bys og sagvolderens vegne kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage at møde og tove og sværge over Jens Skovsen og Niels Sørensen for vold og skade, de har tilføjet Niels Christensen skræddersvend.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget på Niels Sørensens vegne havde stævnet Niels Christensen skræddersvend, Oluf Skrædder, alle tre borgmestre, lensherren samt Jørgen Andersen på KM og byens vegne mod vidner, og efterskrevne fremlagde deres efterskrevne skriftlige vidne, at 19/3 da så de, at Oluf Skrædder og slog Niels Sørensen med en kæp på hovedet og kroppen, og Niels Sørensen havde aldeles intet i hånden, og så kom Niels Skræddersvend løbende og trak sin degen og satte den Niels Sørensen på livet, og forfulgte ham så begge to over broen.

(61)

** Jørgen Andersen for Johan Arentsen 3.ting til dele over Jens Pedersen i Begård for 11 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juels vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker sst for vidner, idet Jørgen Juel har beklaget, hvorledes Jacobus Gesius i en supplikation for KM skal have andraget om en liden gyde, som i fordum tid imellem deres gårde har været, at der igennem skulle have været køring til den gamle gård, som han sig af mester Niels Krog har tilforhandlet, hvorefter efterskrevne, som mindes op til 70 år, vidnede, at der ikke i mands minde, og så længe nogen tænke kan, har været nogen køring igennem samme gyde, men en gangvej var der, hvor man dog næppe kunne gå for skarn og urenhed.

(62)

** Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, tilforordnet formynder for salig Mads Værns umyndige datter Anne Madsdatter, på bemeldte sin myndlings vegne æskede pantevidne. Erik Christensen, borger og handelsmand sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Evert Pettersen på sin plejedatters vegne 144 sletdaler, og derfor pantsætter ham 4 boder med vedliggende kålhaver, liggende på Badstuegade, tvært over gaden for Christen Frosts iboende gård, og strækker sig fra den gade, som går imellem doktor Matias Brobergs frugthave og fornævnte boder ved den ene ende, og op til en øde ejendom, som ligger ved den anden ende, hvilke boder Erik Christensen og hans bror Carl Christensen enhver sin halvpart ejer.

** Søren Jensen på sin husbond Helle, salig hr Svend Arbos, hendes vegne æskede vidne, og takseringsmænd vidnede, at de 6/4 efter opkrævelse var på åstederne at taksere og vurdere Helle, salig hr Svends, hendes ejendomme, nemlig en gård på Mejlgade, Jens Mikkelsen iboer, samt en gård bag klostret, Jens Brandstrup iboer, og de havde takseret hver af gårdene for 300 sletdaler.

(63)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet ung Jens Jensen Todbjerg, Mogens Kolding, Peder Bødker og Niels Pedersen Samsing for syn, vidner og klage. og efterskrevne vidnede om det klammeri, som skete i Jens Johansens hus 27/3, hvor Peder Basballe og Jens Jensen ikke kunne komme overens og vekslede derfor et par ørenfigner, hvorefter de fik hinanden i håret, så Jens Johansen måtte skille dem ad, og de gav hinanden hånden på, at de skulle mødes for porten om morgenen.

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Basballe, borgersøn og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 27/2 næst forskinnet havde stævnet Peder Madsen i Tinning for dom og tiltalte ham for 13 sletdaler efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

(64)

** Erik Jørgensen prokurator på Jacob Lauritsen, sitzhaftig i Århus mølle, hans vegne med opsættelse her af tinget 20/3 næst forhen havde stævnet Hans Jørgensen hatstafferer borger sst for dom og tiltalte ham for 72 sletdaler, som var resterende rentepenge af Rasmus Gyllings børns pant efter pantebrevs formelding ham arveligt på skifte efter salig Peder Sørensen rådmand tilfaldet er efter skiftebrev, dateret 4/12 1665, som han ikke vil betale, og han formente, at han burde at betale inden 15 dage eller derfor at have indvisning i den pantsatte gård, hvorefter blev afsagt, at Jacob Lauritsen bør at have sin betaling i den pantsatte gård, så vidt den kan tilstrække, og for resten at søge sin betaling hos Hans Jørgensen hatstafferer.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtig af Mikkel Mikkelsen rådmand på samtlige borgmestre og råd, som konsumptionen sst har i fæste, deres vegne med opsættelse her af tinget 20/3 næst forskinnet havde stævnet Laurits Brorsen, residerende på Dybvad, mod dom formedelst han 1672 fra 15/10 og til 15/11, imod konsumptions forordningen, har ladet inddrive gennem porten slagtefæ, øksne og køer 232 stykker uden nogen konsumptions erlæggelse, og i rette lagde efterskrevne 22 beviser, af Laurits Brorsen og hans tjener udgivet, på hvis øksne og fæ, her i byen at slagte fra ham er indkommet, hvorpå blev afsagt, at efterdi ikke bevises, at Laurits Brorsen sig her i birk og købing har forpligtet sig noget at betale, han ikke heller herfor til hus og bopæl er stævnet, da vides ikke på ham at dømme, men sagen til hans værneting indfinder.

(65)

9/5 1673.

** Jørgen Andersen for Rasmus Rasmussen tømmermand æskede 1.ting til Rasmus Christensen tømmermand for 3 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jørgen Juel borgmester sst hans vegne havde stævnet Jacobus Apoteker sst for vidner, og tømmermænd vidnede, at da de brød det hus ned, som nu står ved

Mindet, da var lejden og det nederste af 3 stolper forrådene af vand. dertil svarede Jacobus Apoteker, at dersom Jørgen Juel vil have det forstået, at hans stolper og lejde skal være forrådnet ved nogen given årsag dertil af Jacobus Gesius, da burde den gode mand det at bevise, Jacobus formener sig ikke heller at være tilforobligeret at svare ham til, hvis Guds vejrlig med vand og dets løb kan skade ham på hans bygning og tømmer, hvortil Tomas Rasmussen svarede, at skaden skal være kommet af Jacobus Gesii det gamle hus, som står og hælder op til borgmesterens hus, som endnu er synligt.

** Erik Jørgensen, borger og beediget prokurator sst, på Jens Lassen, landsdommer i Fyn, hans vegne havde stævnet Rebekka, afgangne borgmester Jacob Sørensens, i Århus at møde til Fredericia byting 26/5 førstkommende, til Dalum birketing 13/6 næst efter, til Ellinge birketing 17/6 næst igen og til Helsingør byting 14/6 tilforn vidner at påhøre samt til Århus byting for kald og varsler at påhøre, hvilke kaldssedler blev læst og påskrevet.

** Jørgen Andersen underfoged på Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, hans vegne ved 6 høringer lod fordele Jens Pedersen i Begård for 11 mark.

(66)

** Erik Jørgensen på Jens Lassen rådmands vegne fik 1.ting til dele over Mikkel ---- for resterende husleje.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Maren Mikkelsdatter, tjenende Morten Vadsted i Dynkarken, hendes vegne æskede vidne. så fremkom Henrik Henriksen skibstømmermand sst, som var stævnet for vidner at påhøre angående nogen skældsord, hans hustru skulle have tilsagt Maren Mikkelsdatter, så erklærede han for retten Maren Mikkelsdatter, at hverken han eller hans hustru vidste andet med hende, end hvis en ærlig pige vel egner og anstår i alle måder, og tilforpligtede sig og sin hustru ikke efter denne dag at skulle skælde eller ilde påtale hende, under en rigsdalers straf, og hun lovede det samme om ham og hans hustru, under samme straf.

15/5 1673.

** Erik Jørgensen på Mikkel Lauritsen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet Anne Lauritsdatter, salig Søren Christoffersens efterleverske, for hvis værgemål, den salig mand var værge for på Karen Jensdatters vegne, så vidt hende efter lodseddel tilkommer, eftersom han af borgmestre og råd er tilforordnet at være værge for salig Jens Pedersens Samsings datter Karen Jensdatter, og derefter i rette lagde Mikkel Lauritsens efterskrevne indlæg, hvori han fuldmægtiger sin svoger Erik Jørgensen denne sag at føre. Tomas Rasmussen mødte på Anne Lauritsdatter vegne og svarede, at når det blev begæret, da skulle det godvilligt blive leveret, så som det er annammet efter skiftebrev og lodseddel.

** Rasmus Mikkelsen af Hjelmager efter befaling fra stiftslensherren Henrik Rantzau til Schöneweide på Jacobus Gesius apotekers vegne havde stævnet borgmester Jørgen Juel for vidner, og i rette lagde efterskrevne indlæg, om det måtte forundes ham efterskrevne borgere sst til at syne og besigtige, hvad bliver dem forevist angående en bygning, som Jørgen Juel har ladet bygge, siden apotekeren fik salig Sidsels Peder Ibsens gård til eje, som apotekeren formener at være bygget ham for nær, hvorefter fornævnte borgere blev opnævnt deres syn at forrette og afhjemle.

** Rasmus Mikkelsen af Hjelmager på Jacobus Gesius apoteker sst hans vegne efter befaling fra lensherren Henrik Rantzau havde stævnet borgmester Jørgen Juel samt hans forhvervede efterskrevne syns og vidnespersoner for vidner at påhøre. Anne Nielsdatter, som 1665 havde tjent apotekeren, vidnede, at hun på hans vegne var hos Jørgen Juel, om han ville lad den plads rydde imellem begge deres haver, som var opfyldt, formedelst hans bygning og slemme ? kvindernes urenlighed, så at hans vand ikke kunne af hans gård have sit løb der igennem til Arilds rende, som det tilforn har haft, hvorfor hans kælder flød med vand, hvortil Jørgen Juel gav hende til svar, at det lå ham slet intet i vejen, hvem det lå i vejen måtte lade der føre hen. andre vidnede, at de mange gange havde gået igennem samme gyde, og tre personer hos hinanden kunne gå derigennem. gyden, som løb fra Torvet til Rosengade var en skilsmisse, som afdelte de to sogne, og den var for ildebrand, og hængte brandstiger deri til byens fornødenhed, så og for folk kunne løbe og bære vand der igennem. før kejserens tid tændtes en stor ildebrand i samme ejendom, som salig Hans Jostsen siden efter sig har tilforhandlet og ladet nedbryde, og siden bygget en gård igen, som Jørgen Juel nu ejer og iboer, hvilken ildebrand optændtes om nattetid, og næst Guds hjælp formedelst samme gydes skyld blev slukket, og dersom samme gyde ikke havde været, den hele side af Torvet så vel også en del af Rosengade havde kunnet blive opbrændt. Johan Fach organist vidnede, at da mester Pouls datter Dorte havde trolovelse, og han var der til, da lukkede de så hårdt, at han ikke kunne komme ud, hvorfor han bankede på den låge, som er på apotekerens hus til gyden, og da lukkede de den op og lod ham der igennem.

(67)

** Jørgen Andersen for Rasmus Rasmussen tømmermand 2.ting til dele over Rasmus Christensen tømmermand.

** Søren Sørensen rådmand sst med opsættelse her af tinget 3/4 næst forhen havde stævnet Christen Jensen Balle borger sst og tiltalte ham for 13 sletdaler, som han er ham skyldig efter hans regnskabsbog, og som han blev tildømt at betale.

(68)

** Jens Sørensen Pannerup borger sst med opsættelse her af tinget 3/4 sidst forgangen havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for deres gæld til ham, som de blev tildømt at betale.

** Jens Christensen Basballe rådmand sst æskede pantevidne. Villum Rasmussen Testrup borger sst bekendte sig og sine arvinger af ret vitterlig gæld skyldig at være til Jens Basballe og hans arvinger 100 rigsdaler, og derfor pantsatte ham 4 hans boder, liggende på Mejlgade, næst op til Jørgen Matiasens iboende gård på den ene side, og op til hr Søren Madsen i Lyngå hans have på den anden side.

** Tomas Rasmussen fuldmægtiget på samtlige borgmestre og råds vegne havde stævnet velb Marselis til Havreballegård og hans fuldmægtig Jens Poulsen, sitzhaftig på Skumstrup, for dom og tiltalte ham for KM påbudne matrikelskatter af hans gård, liggende her i byen, kaldet Bispegård, som er 30 rigsdaler. derimod blev fremlagt Jens Poulsens efterskrevne svar, at den tid salig borgmester Jacob Sørensen var forvalter over godset, da har han ført de nu fordrede skatter til udgift, hvorfor han formener, at hans patron bør for tiltale kvit at være, og derhos fremlagde salig Jacob Sørensens efterskrevne regnskab, hvorpå blev afsagt, at da der fremlægges regnskab, hvoraf

sees, at patronen har godtgjort forvalteren for restantsen, da frifindes Marselis for denne tiltale, og salig Jacob Sørensens efterladte arvinger herfor at søges og tiltales.

(69)

22/5 1673.

** Anne Sørensdatter, som tjente Anders Lauritsen, aftingede og betalte hendes lejermål, for hun havde avlet barn ned en karl af Norge, kaldt Hans Nielsen, og gav efter aftingning 7 sletdaler.

** Erik Jørgensen fik 2.ting over Peder Sadelmager.

** Erik Jørgensen prokurator sst havde stævnet Anders Cudo kleinsmed for vidner, og efterskrevne vidnede, at de 15/5 næst afvigt var i Anders Kleinsmeds hus, og da kom Erik Jørgensen og opsagde hos ham de penge for den dom, som han havde taget over Jens Andersen, og da blev de forligt om 5 sletdaler derfor.

** Oluf Kleinsmed borger sst havde stævnet Jørgen Jensen i Viby for vidner, og nu fremkom Jørgen Jensen og erklærede Oluf Kleinsmed, at han intet vidste med Oluf Kleinsmed eller hans mor andet end hvis som ærligt og godt var.

** Villum Testrup fik 1.ting til dele over Frands Vognmand for 4 sletdaler, han til Villum Testrups myndling salig Hans Sørensens datter skulle skyldig findes.

** Jørgen Andersen underfoged på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne. synsmænd fremlagde efterskrevne deres synsforretning, at de 21/5 1673 havde synet og vurderet salig Peder Vinters gamle gård, liggende ved Vestergades ende, og da vurderede de den for 210 sletdaler, og derefter opbød Jørgen Andersen efterskrevne gods, som Jens Christensen Basballe på salig Peder Vinters to døtres vegne, som han er formynder for, af deres fædrene arvegods fra deres mor havde annammet.

(70)

** Mikkel Mikkelsen rådmand sst havde stævnet Anne Ovesdatter, salig Jens Basballes efterleverske, Jens Christensen Basballe rådmand, Anders Lauritsen og Peder Christensen Basballe alle sst for vurderings og tilbudsvidne på salig Jens Basballes gård og boder at forhverve, og vurderingsmænd i rette lagde efterskrevne deres forretning, at de 21/5 1673 havde været forsamlet i salig Jens Jensen Basballes efterladte gård, gårdsavl item en have, som er beliggende fra Mølleåen og til salig Søren Vrolds jord, hvilket de havde vurderet for 450 sletdaler, derforuden fornævnte gårds tilliggende boder, som er 9 spænd hus, for 200 sletdaler. derpå tilbød Mikkel Mikkelsen samme ejendomme de vedkommende og interesserede til løsen.

** Erik Jørgensen fik 1.ting til dele over Anders Cudo for en bytingsdom, han på Jens Andersens vegne havde ham afbetalt, og belovede ham straks at levere.

** Jørgen Andersen underfoged på Peder Pedersen kobberhandler borger sst hans vegne havde stævnet Abraham Persche kobbersmed borger sst mod dom og tiltalte ham for en del gammelt kedelkobber, han til sig havde annammet og i nyt forsvarligt gods at forarbejde, hvorpå han har

oppebåret arbejdslønnen, og formente, at han straks bør at levere ham hans kobber i nyt forsvarligt arbejde, eller i det mindste hans kobber igen og hvis penge, han har oppebåret, hvorefter blev afsagt, at Abraham Persche bør at levere Peder Pedersen lige så meget gammelt kobber igen, eller betale det med rede penge samt de 41 daler, han har oppebåret.

** Tomas Rasmussen prokurator på Gregers Clemendsen, borgersøn sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 3/4 næst forhen havde stævnet Christoffer Henning borger sst for dom og tiltalte ham for et værgemål, som han på hans vegne har annammet i Sjelle præstegård 5/5 1662 efter hans farbror salig hr Peder Saxe og efter skiftebrev bekom på sin lod 240 sletdaler, hvorimod Christoffer Henning fremlagde sin regnskabsbog, hvori er indført adskillige udgifter, som er bekostet på Gregers Clemendsen, som bedrager sig 123 sletdaler, hvorefter blev afsagt, at Christoffer Henning bør uden ophold at gøre for samme værgemål et fuldkomment formynder regnskab, som af øvrigheden og de vedkommende kan påkendes inden i dag 15 dage, eller derfor at lide videre tiltale.

(71)

29/5 1673.

** Erik Jørgensen lod i dag læse af vedtægtsbogen 22 artikler og vedtægter, her i byen sluttet af dato rådstuen 15/5 nærværende år, at enhver sig derefter ville vide at rette.

** Erik Jørgensen fik 3.ting over Peder Mortensen sadelmager.

** Rasmus Mikkelsen af Hjelmager på Jacobus Gesius apoteker sst hans vegne, efter befaling af amtsherren velb Henrik Rantzau, havde stævnet borgmester Jørgen Juel for synsvidne og lod læse og påskrive en dom her af tinget 19/9 1672, hvorpå synsmænd fremlagde efterskrevne deres synsforretning, at de 22/5 1673 efter lovlig opkrævelse var kaldet til syn af Jacobus Apoteker imellem ham og borgmester Jørgen Juels ejendom, og da iblandt meget andet syntes dem, at Jacobuses gamle hus ikke hælder til borgmesterens men til Jacobus, og de var med Jacobus i borgmesterens gård, som Christoffer Henningsen iboer, og om de kunne synes, at noget møg eller uhumskhed havde ligget op til hans lejder, som kunne skade enten stolper eller lejder, hvilket de ikke med sandfærdighed kunne sige. (>>)

(72)

** Erik Jørgensen på Hylleborg Jacobsdatter, tilforn tjenende Søren Sørensen rådmand sst, hendes vegne havde stævnet Christen Balle borger sst for vurderings og tilbudsvidne at forhverve beskrevet, og vurderingsmænd vurderede efterskrevne gods, som hun havde i pant af Maren, Christen Balles, for 8 sletdaler, og nu tilbød Erik Jørgensen Christen Balle eller hans hustru samme gods at løse inden førstkommende 6 uger.

** (<<) dernæst i rette lagdes Hans Mikkelsen hatmager efterskrevne kundskab, at eftersom han er forårsaget at rejse på landet hans hverv der at forrette og ikke kan møde personligt syn at afhjemle imellem borgmester Jørgen Juel og apotekeren, da svarer han lige med sine medborgere hvad de på tinget afhjemler, Århus 22/5 1673 Hans Mikkelsen hatmager egen hånd.

** Mikkel Tygesen lod læse og påskrive til opbuds fornyelse et opbudsvidne her af tinget 31/10 1661 anlangende salig Mikkel Bruns datters arvegods.

** Jacob Christensen felbereder borger sst æskede afkaldsvidne. Frederik Hofmand sadelmager borger sst gav ham afkald og kvittering for al den arv og part, salig Laurits Sadelmagers datter Geske Lauritsdatter arveligt var tilfaldet efter hendes salig forældre, så vel hvis Jacob Felbereder selv til sig har annammet, som endnu hos Geske Lauritsdatters mormor Maren, salig Hans Sadelmagers, har været bestående.

** Erik Jørgensen prokurator lod i dag til 3.ting læse af byens vedtægter 22 artikler og vedtægter, dateret rådstuen 15/5 1673.

** Erik Jørgensen prokurator på Bonde Jacobsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 17/4 næst afvigt havde stævnet Peder Rasmussen Gylling, borger sst, for dom og tiltalte ham for 55 rigsdaler, som ham er overdraget i betaling af Niels Udsen og Peder Basballe. herefter blev afsagt, så eftersom Bonde Jacobsen tiltaler Peder Rasmussen Gylling for 55 rigsdaler, som skal være for fragt og havari af den rejse, de med dem i skiberummet, som af skotterne var borttaget, hvilket er Bonde Jacobsen overdraget ved regnskab af Niels Jensen Udsen og Peder Basballe, hvorimod Peder Rasmussen Gylling fremlægger sit skriftlige svar, hvori han beråber sig på 560 rigsdaler, som han på rejsens opbringelse har lidt skade på, formener at de deres anpart pro kvota deraf bør at betale, hvorpå han regnskab for søfarende mænd og uvildige skippere vil fremlægge, da indfindes parterne med deres regnskaber og havari for 4 uvildige skippere i overkøbmands hus, som dem har imellem at regne og likvidere, hvorefter den påskadende på sine tilbørlige steder videre har at procedere.

(73)

** Jørgen Andersen fik 2.ting til dele over Anders Cudo.

5/6 1673.

** Jørgen Andersen for Jens Brendstrup lyste efter en sæk malt, han tabte imellem Borgporten og Mindet.

** Erik Jørgensen fuldmægtiget på Mikkel Henriksen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet Anne Lauritsdatter, salig Søren Christoffersens, med lovværge for æskning og vidner, og lod læse og påskrive et æskningsvidne her af tinget 15/5 næst afvigt, og endnu som tilforn gjorde æskning og begærede det gods, Anne, salig Søren Christoffersens, havde i hendes bo, som hendes salig husbond var værge for for Karen Jensdatter, at Mikkel Henriksen, som nu er tilforordnet værge, det kunne bekomme.

** Erik Jørgensen for Karen Clemendsdatters pige Maren Rasmusdatter fik 1.ting til dele over Jens Snedker på Graven for 5 mark.

** Erik Jørgensen fik 3.ting over Anders Cudo til dele.

** Rasmus Mikkelsen af Hjelmager, efter befaling fra stiftslensherren velb Henrik Rantzau, havde stævnet borgmester Jørgen Juel sst samt hans efterskrevne syns og vidnespersoner for vidner, Jacobus Gesius agter at forhverve.

** Gregers Clemendsen, borgersøn sst, nu hos hans stedfar hr Eske Lauritsen i Vivild, æskede pantevidne. Christoffer Henningsen, borger og handelsmand sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Gregers Clemendsen 250 sletdaler, hvilke 250 sletdaler er hos Christoffer Henningsen på rente, og derfor til underpant satte ham en hans gård, han selv iboer, på Torvegade beliggende, næst op til borgmester Jørgen Juels iboende gård på den ene side, og strækker sig til den ejendom, Jørgen Kirchoff friskuster nu iboer, på den anden side samt tilliggende avling i Århus vange.

(74)

** Gregers Clemendsen, borgersøn her af byen, og nu tilholdende hos sin stedfar hr Eske Lauritsen i Vivild, æskede skøde. Christoffer Henningsen borger og handelsmand sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Gregers Clemendsen og hans arvinger 3 boder, liggende på Graven, næst op til Jens Christensen Basballe, rådmand sst, hans boder på den ene side, og strækker sig op til salig Jens Vinters enke Mette Rasmusdatters boder på den anden side, med tilliggende kålhaver og halvparten i brønden med de næst hosliggende boder, Jens Basballe tilhørende, samt et halvt gårdsavl i Århus vange dertil liggende er.

** Christoffer Henningsen, borger og handelsmand sst, æskede afkaldsvidne. for retten fremkom Gregers Clemendsen, borgersøn her af byen, og nu tilholdende hos sin stedfar hr Eske Lauritsen i Vivild, gav Christoffer Henningsen afkald og kvittering for al den arvelod og part, som han arveligt er og kunne være tilfaldet efter hans far Clemend Jensen, forrige borger og handelsmand sst, item efter hans salig farbror hr Peder Saxe, fordum sognepræst i Sjelle.

** Jørgen Andersen underfoged for Oluf Christensen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 13/3 næst forhen i rette lagde Niels Sørensen i Hinnerup hans bevis, lydende på 12 sletdaler, skadesløs at betale til sankt Mikkels dag 1670, samt Anders Sørensen og Mikkel Jensen Bonde i Grundfør deres kundskab, at der kom en hest af salig Niels Sørensens i Hinnerup til Rasmus Elgårds i Grundfør og blev der, til skifte var holdt efter Niels Sørensen, og kom så til gården igen. så mødte herimod at svare Simon Nielsen i Hinnerup og i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvori han svarer ikke at have gjort nogen gæld i købing, og alt godset efter hans salig far er blevet bestående til kreditorerne, og han ikke kendes ved arv og mente sig derfor fri for tiltale. dernæst i rette lagde Rasmus Rasmussen i Grundfør hans efterskrevne vedkendelse, at han afkøbte Simon Nielsen samme hest, før hans far døde. derefter blev afsagt, at efterdi her angives at med samme skifte ikke så rigtigt skulle være omgået, som loven tilholder, men en del af den salig mands tilhørende skal være bortført imod recessen, da henfindes denne sag, hvorom bæres tvivlsmål, efter birkerettens 12.kapitel til den skyldiges værneting at udføres og påkendes.

(75)

12/6 1673.

** Erik Jørgensen prokurator sst på KM og byens vegne havde stævnet Elias Trommeslår, borger sst, for vidner, klage, syn og voldsdele, og gav last og klage over ham for vold, sår og skade, han har tilføjet Margrete Ravns sst 17/5 næst afvigt, og synsmænd vidnede, at de samme dag var til syn til hende, og da var hun blå og blodig på begge hendes arme og skulder, som hun sigtede Elias Trommeslår for at have gjort hende, hvorefter Erik Jørgensen fik 1.ting til voldsdele over ham.

** Erik Jørgensen prokurator sst på Evert Pettersen, formynder for salig Mads Værns efterladte datter Anne Madsdatter, på hans myndlings vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne, hvorefter Erik Jørgensen opbød til købs efterskrevne Anne Madsdatters tilfaldne arvegods

** Erik Jørgensen for Karen Clemendsdatters pige fik 1.ting til dele over Jens Snedker.

** Erik Jørgensen borger sst ved 6 høringer lod fordele Anders Sørensen Cudo kleinsmed borger sst for en bytingsdom, Anders Cudo over Jens Andersen forhvervet har, og Erik Jørgensen har betalt.

** Jørgen Andersen for Gertrud Sørensdatter på Kannikegade fik 1.ting til dele over Oluf Pedersen bag klostret for 11 mark, hans forrige kone skyldte hende.

** Hans Nielsen kandestøber lod læse og påskrive til opbud et tingsvidne på salig Peder Selgensens gård og derefter opbød sin myndlings anpart deri.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Andersen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys mænd for dom og tiltalte dem for hvis, de ham efter dom skyldig er, der imellem Jens Mikkelsen i Egens for hans formand Peder Mikkelsens gæld, og fremlagde en dom her af tinget 24/3 1670, hvori de er tildømt at betale deres gæld, hvilket de nu igen blev tildømt.

(76)

** Christen Pedersen Frost fik 1.ting til dele over Hans Skovrider i Rude for 2 sletdaler efter hans regnskabsbog.

19/6 1673.

** Jens Olufsen Skåning, boende i Møllestien, havde stævnet Mikkel Nielsen i Harlev, Søren Jespersen sst og Niels Mikkelsen i Åby for klage, syn, vidner og sandemandstov, og han gav last og klage over dem, for de 31/5 næst forleden slog ham med et bæger, en træske og en bismer, og lyste dem et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at tove i samme sag

** Hans Quant soldat og Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet Gert Wert bassist sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og Hans Quant gav last og klage over Gert Bassist, for han 6/6 næst forhen har tilføjet ham sår og skade, og lyste ham derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i denne sag at tove.

** Erik Jørgensen på KM og byens vegne fik 2.ting til voldsdele over Elias Trommeslår for vold, han har gjort Margrete Ravns.

** Jørgen Andersen fik 2.ting til dele over Oluf Pedersen for Gertrud Sørensdatter.

** Erik Jørgensen på samtlige smedelavets vegne havde stævnet Johan Kobbersmed på Graven borger sst for hvis lovmål smedelavsbrødrene agter at føre, og efterskrevne vidnede, at de på lavets vegne havde været hos ham at advare og tilsige ham, om han sig godvilligt efter lavsretten ville sig indstille i lavet, hvortil han da svarede dem, at dersom de kunne antage hans svende og drenge for

lavet og gøre dem fri, at de kunne passere inden og udenlands, så ville han gøre lavs rettighed, som en anden lavsbror havde gjort for ham.

** Erik Jørgensen fik 3.ting over Jens Snedker for Maren Rasmusdatter.

** Tomas Rasmussen prokurator på David Gotfredsen, indvåner sst, hans vegne havde stævnet salig Niels Lassen skomager, Bode kaldet, og varsel givet hans bror Jens Lassen, og i rette lagde et landstings kaldsvidne 26/3 sidst forleden, som melder, at der er givet 9 ugers varsel til salig Niels Lassen og hans salig hustru Anne Frandsdatters arvinger for vidner, opsigelse, tilbud og dom. derimod at svare mødte Jens Lassen af Ebdrup hans søn Las Jensen og foregav, at hans far ikke havde fået varsel til sin bopæl i Ebdrup, hvorefter blev afsagt, så efterdi ikke for dette vurderingsvidne er sket lovligt varsel, vidste fogeden ikke dette vidne imod loven at udstede, før derfor bliver lovligt varsel givet.

** Tomas Rasmussen på Jacob Bartolomeusens vegne opkrævede efterskrevne til syn til det eje, Gertrud Frandsdatter iboer.

(77)

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Pedersen kobberhandler borger sst hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for synsvidne, og synsmænd i rette lagde efterskrevne deres synsforretning, at de havde været i Sidsel Nielsdatters hus og ejendom ved Mindet, som Peder Pedersen kobberhandler sst er værge for, og synet og beseet dens brøstfældighed.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget på Peder Christensen Basballe, borgersøn sst, hans vegne havde stævnet Christen Pedersen Frost, borger sst, for opsigelse og tilbudsvidne, og i rette lagde efterskrevne pantevidne her af tinget 24/10 1661, hvori Christen Pedersen Frost kender sig skyldig at være Christen Jensen Basballe, borger sst, 100 sletdaler, hvorfor han har pantsat ham tre af sine tilhørende boder, liggende på Fiskergade, imellem Christen Basballes have og salig Christen Carlsens arvingers boder, hvilket pant 14/2 dette år var opsagt, og nu tilbød Christen Frost det at indløse inden ---- måneders forløb.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 9/5 sidst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans regnskabsbog var ham skyldig, hvorefter nogle blev tildømt deres gæld at betale, og andre blev dømt til regnskab.

(78)

** Eskild Hansen, forpagter på Enslevgård, havde stævnet Helle, salig hr Svend Arbos efterleverske sst, mod dom og tiltalte hende for betaling af hendes udgivne obligation med rede penge, og fremlagde samme obligation, dateret Århus 22/6 1664, lydende på 164 rigsdaler, som hun lover at betale i gode uforfalskede sølvmønt og ingen andre varer. så mødte Søren Jensen på Helle, salig Svends vegne og i rette lagde efterskrevne hendes skriftlige indlæg, hvori hun tilbyder ham at tage sin fornøjelse i velb Mogens Kruses brev, som er på 1000 rigsdaler, hvorefter hun blev tildømt at indfri sin obligation med lovens rente og omkostning.

26/6 1673.

** Erik Jørgensen for Niels Villumsen fik 1.ting til dele over Rasmus Smed for hvis, han er ham skyldig.

** Erik Jørgensen prokurator på KM; Århus bys samt sagvolderens Margrete Ravns vegne æskede vidne. Cathrine Jacobsdatter og Maren Jensdatter, Jens Jensens vidnede, at pinseaften kom Margrete Ravns gående over gaden og da sagde til Elias Trommeslår, står du her, dertil han svarede, ja her står jeg, og da bad hun, at han skulle møde hende på torsdag, da tog han kosten fra Cathrine og slog Margrete Ravns dermed, og da sagde hun, at han skulle få en ulykke inden to dage, det skulle hun love ham, og nu begærede Erik Jørgensen 3.ting til voldsdele over ham.

** Christen Frost fik 3.ting over Hans Skovrider for 11 mark.

** Erik Jørgensen prokurator på Bonde Jacobsen, borger og handelsmand sst, hans vegne. for retten fremstod Jens Sørensen Pannerup og på salig Anders Vestens arvingers vegne var Bonde Jacobsen gestendig i dag her til tinget at forhverve synsvidne på den gård på Brobjerg, som salig Søren Vesten iboede, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at de 26/6 1673 havde seet og synet fornævnte gårds brøstfældighed, som efterfølger.

(79)

** Erik Jørgensen på Hans Kandestøbers vegne fik 1.ting til dele over Christen Abild og Rasmus Christensen tømmermænd sst.

** Jørgen Andersen på Gertrud til Peder Skrædders vegne æskede 3.ting til dele over Oluf Pedersen bag klostret for 11 mark, hans forrige kone var hende skyldig, og da han ikke ville eller turde benægte gælden, blev 3.ting over ham udstedt.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Lassen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 25/5 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de efter bevis er ham skyldig, som de blev tildømt at betale.

3/7 1673.

** Elias Trommeslår aftingede for voldsdeles bøder at skulle give til KM anpart 3 ort samt til skriverens løn 2 mark, eftersom borgmestre og råd i dag på rådstuen har efterladt ham deres og byens part.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderen Jens Skånings vegne kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger gør deres ed og tov over Mikkel Nielsen og Søren Jensen af Harlev og Niels Mikkelsen i Åby for vold, de han gjort Jens Skåning.

(80)

** Erik Jørgensen for Niels Villumsen fik 2.ting over Rasmus Smed for dele.

** Jørgen Andersen underfoged på Gertrud N til Peder Skrædders hendes vegne ved 6 høringer lod fordele Oluf Pedersen for 11 mark.

** Christen Pedersen Frost borger sst ved 6 høringer lod fordele Hans Skovrider i Rude for 2 sletdaler efter hans regnskabsbog.

** Tomas Rasmussen prokurator på Anne Lauritsdatter, tjenende Jens Rasmussen Læsø borger og handelsmand sst, hendes vegne æskede vidne. for retten fremkom Jacob Christoffersen, født sst, og erklærede, at han ikke havde sagt de ord om hende, som han søgtes for, og han ikke vidste noget andet med hende, end hvis en ærlig pige vel anstår.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussen Læsø, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jacob Christoffersen, tilholdende her i byen, mod dom og tiltalte ham for hvis omkostninger, han har måttet anvende på det sandemandstov over ham, anlangende den gevalt, han øvede i hans hus 16/2 næst afvigt. Jacob Christoffersen var for retten til stede, dog ikke nogen erklæring herimod gjorde, da for sine årsagers skyld blev sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator på David Gotfredsen indvåner sst hans vegne havde stævnet Jens Lassen af Ebdrup for vurdering og tilbudsvidne på hans salig bror Niels Lassens gård, og i rette lagde et landstings kaldsvidne af Viborg landsting 26/3 1673, hvormed blev stævnet salig Niels Lassen, fordum borger i Århus, og hans salig hustru Anne Frandsdatters arvinger for tilbud og dom, som David Gotfredsen agter at tage beskrevet, anlangende hvis part, David Gotfredsen efter pantebrevs indhold kan have i samme gård. derefter fremkom synsmænd og i rette lagde efterskrevne deres syn på salig Niels Lassens gård bag klostret, som hans bror Jens Lassen iboer, som de vurderede for 350 sletdaler.

(81)

** Erik Jørgensen prokurator på Mikkel Lauritsen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne, hvorefter han i rette lagde en lodseddel i salig Jens Pedersen Samsings bo, som lyder på hvis gods, Mikkel Lauritsens plejedatter deri er udlagt, hvorefter han opbød samme gods til købs, nemlig i salig Mette Basses gård med tilliggende boder 1/x part er 94 sletdaler, samt efterskrevne gods.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Jensen Basballe hans vegne havde stævnet hr Frands Henriksen Blichfeld, sognepræst til Vitten, for opkrævelse og syn til den gård bag klostret, som salig Christen Frandsen iboede.

** Jørgen Andersen fik 1.ting over Anders Koch i Amdrup for 3 daler, han er Peder Elkær skyldig.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Helle, salig hr Svend Arbos, mod dom og tiltalte hende for 369 sletdaler efter hendes obligation, og i rette lagde en dom her af tinget 25/5 1666, hvori hun blev tildømt samme sin obligation at indfri og betale, og nu blev hun efter samme dom tildømt hendes gæld at betale.

(82)

10/7 1673.

** Oluf Christensen kleinsmed sagvolder, item Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mads Christoffersen, smedesvend sst, for klage, syn og sandemandsed, og Oluf Christensen gav last og klage over ham for overlast, sår og skade, han 3/7 næst forhen har tilføjet ham, og lyste ham et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd deres ed og tov at gøre her ved tinget i dag 6 uger.

** Jørgen Andersen for Peder Elkær fik 1.ting til dele over Karen Tømrerkone for 2 mark.

** Erik Jørgensen på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jens Vegerslev rådmand sst, Didrik Christensen, forstander i hospitalet, på borgmester Christen Spormands vegne af Christianshavn, Jens Jacobsen borger sst, Frands Skrædder borger sst og salig Christen Frandsens tjenestepige (blank) for opkrævelse og vurderingsvidne at forhverve på salig Christen Frandsens gård. item i rette lagde varsels seddel til hr Frands i Vitten, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde efterskrevne deres forretning på brøstfældigheden på samme gård.

** Erik Jørgensen for Niels Villumsen fik 3.ting til dele over Rasmus Smed.

** Erik Jørgensen prokurator for Peder Christensen Basballe, borgersøn og handelsmand sst, havde stævnet Christen Pedersen Frost borger sst for opkrævelse, syn og vurderingsvidne at forhverve anlangende det pant, han af Christen Frost har, i de boder på Fiskergade, hvorefter efterskrevne mænd blev opnævnt af tinget.

** Bartolomeus Guldsmed fik 1.ting til dele over efterskrevne udenbys personer for hvis, de ham skyldig er.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator på Christen Blichfeld, grev Mogens Friises ridefoged, hans vegne havde stævnet skipper Peder Jacobsen borger sst på sine egne og medarvingers vegne, Anne Olufsdatter Rømmers, Jens Lassen rådmand, Christen Jensen Basballe og Peder Markorsen, alle hjemme sst, for opkrævelse og vurderingsvidne på den gamle og ubrugelige smakke i åen, som Peder Jacobsen førte, og vurderingsmænd fremlagde efterskrevne deres forretning på smakken, som de vurderede for 150 sletdaler.

(83)

** Tomas Rasmussen prokurator for Niels Mikkelsen Tysk havde stævnet Jacob Christensen felbereder for opkrævelse og syn på to gærder imellem ham og Jacob Felbereder og derefter tingsvidne at forhverve, hvorefter blev opkrævet efterskrevne synsmænd.

** Tomas Rasmussen prokurator på hr Svend Albretsen, kapellan til Vorfrue kirke sst, hans vegne æskede pantevidne. Mikkel Hansen bager borger sst på sin mor Bodil Nielsdatter bagerkvinde sst hendes vegne bekendte sin mor Bodil Nielsdatter af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Svend Albretsen 250 sletdaler efter et pantevidne. her af tinget 24/8 1654, ermeldte hr Svend Albretsen af Mette, salig Jens Sørensen Vinters efterleverske sst, overdraget er, og derfor pantsætter ham 4 hendes boder liggende på Vestergade, som strækker sig fra hr Svends egne boder på Vestergade og om på hjørnet hen på sankt Karens gade til hr Svends boder på den anden side.

** Peder Jensen Elkær, borger sst anordnet formynder for salig Mads Værns efterladte søn, på sin myndlings vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne at forhverve,

hvorefter Peder Elkær i rette lagde et skriftligt opbud på hvis efterskrevne gods og ejendomme, som var tilfaldet hans plejesøn.

(84)

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussen Låsby, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde. Mogens Knudsen borger sst med fuldmagt af hans fætter Villum Rasmussen Testrup borger sst solgte og skødede fra Villum Testrup og hans arvinger og til hans svoger Jens Rasmussen Låsby en ejendom, liggende på Mejlgade, næst sønden til Rasmus Christensen smeds ejendom og vesten fra adelgaden, og strækker sig i øster til sankt Olai kirkerist.

** Jørgen Andersen underfoged på Mikkel Sørensen, rådmand i Randers, hans vegne med opsættelse her af tinget 1/5 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

** Bonde Jacobsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 26/6 næst forhen havde stævnet Peder Christensen Basballe, borgersøn sst, for dom og tiltalte ham for 74 sletdaler, som er hans part af den sum penge, som han tillige med ham lånte af Peder Gylling i Bergen efter derom udgiven obligation, dateret Bergen 6/7 1672, lydende på 334 sletdaler. dernæst blev i rette lagt en dom her af tinget 13/3 1673 samt en 3.tings dom for dele her af tinget 10/4 og endelig i rette Peder Christensen Basballes efterskrevne regnskab for hvis varer, vi forhandlede i Bergen, hvorefter blev afsagt, så efterdi bevises med Peder Basballes regnskabsbog, at han af Peder Gylling tillige med Bonde Jacobsen har lånt ovennævnte sum, da vidste byfogden ikke rettere herom at kende, end Peder Basballe bør at kontentere Bonde Jacobsen hans anpart af obligationens rest inden 15 dage.

(85)

17/7 1673.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Olufsen, borger og handelsmand af Viborg, hans vegne havde stævnet Helle, salig hr Svend Arbos efterleverske, for tingsvidne efter indførsel og tilbud at tage beskrevet, og i rette lagde en dom af Viborg byting 13/10 1666, hvorpå var skrevet, at byfogden Christen Lauritsen med vurderingsmænd var i Helle, salig hr Svends hus efter Christen Olufsen, sitzhaftig på Kærsgård, hans ansøgning at gøre udlæg for 205 rigsdaler og 8 års rente, dog intet udlæg i boet fandtes, hvorfor de blev henvist til to forfaldne gårde, den ene ligger bag klostret, kaldes Laurits Skomagers eje, og efter dens brøstfældighed blev vurderet med tilliggende liden have og gårdsavl for 270 sletdaler, den anden gård ligger på Mejlgade, kaldes salig Jens Prytzes ejendom, som med have og gårdsavl blev vurderet for 260 sletdaler, og da har de udlagt samme ejendomme til Christen Olufsen for hans fordring 343 rigsdaler, og da blev til rest 9 rigsdaler, som Erik Jørgensen optalte og tilbød Helle, hr Svends, eller hendes fuldmægtig Søren Jensen, som ikke ville annamme dem.

(86)

** Hans Nielsen kandestøber borger sst æskede afkald. Jacob Mortensen Denemark, barnfødt her sst, gav Hans Nielsen afkald og kvittering for al den arv, Jacob Mortensen arveligt er tilfaldet efter hans salig forældre, som salig Peder Selgensen tilforn havde været formynder for, og Hans Nielsen

efter hans død har været forordnet formynder for, og der på skifte gjort udlæg i den salig mands gård for, og Jacob Mortensen nu efter borgmestre og råds tilladelse under værgemål har annammet.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Jacob Mortensen Denemark, barnfødt her sst, solgte og skødede til hans Bendixen al den lod og part, som han har i salig Peder Selgensens gård, på Torvegade beliggende, som bedrager sig kapital og rente 265 sletdaler efter skiftebrev efter salig Peder Selgensen, dateret 17/7 1671.

(87)

** Jørgen Andersen underfoged samt Jens Skåning sagvolder kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder at gøre deres tov over Mikkel Nielsen og (blank) Jespersen i Harlev og Niels Mikkelsen i Åby for vold og overlast, de har gjort Jens Skåning.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, byens og sagvolders Hans Quants vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst, at de i dag 14 dage møder deres tov at gøre over Gert Bassist for vold og overlast, han har gjort Hans Quant 6/6.

** Jørgen Andersen på KM og byens samt Niels Nielsen studiosus hans vegne fik 1.ting til voldsdele over Søren Nielsen for klage over ham, at han 4/7 sidst afvigt indslog Laurits Christensens vinduer på Fiskergade.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne item på sagvolderen Niels Andersen, til Laurits Tygesen rådmands, hans vegne, og Jørgen Andersen gav last og klage over Anders Norbagge skomager for vold og overlast, han har gjort Niels Andersen og lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder deres tov i denne sag at gøre.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderen Hagen Lauritsen skomagersvend hans vegne gav last og klage over Christian Kröger for vold og overlast, han har gjort Hagen Lauritsen og lyste ham et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder deres ed og tov i denne sag at gøre.

** Jørgen Andersen for Peder Elbæk fik 2.ting over Karen Tømrerkvinde til dele.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Morten Willert og Rasmus Pedersen skomagersvende for dom og tiltalte dem, for de skal have lovet og godsagt for Christian Kröger skomagersvend at skaffe til stede, og de det ikke har efterkommet, og satte i rette, at de bør enten at skaffe ham til stede, eller selv derfor at blive tiltalt og stille borgen til sagens uddrag. intet genmæle, da er sagen opsat 6 uger.

** Oluf Christensen kleinsmed sagvolder, så og Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mads Christoffersen smedesvend for vidner, og efterskrevne vidnede, at 3/7 næst forhen kom Mads Christoffersen til Oluf Kleinsmeds at skulle fordre en smedesvend, og da lå karlen på en bænk, og da tog Mads Smedesvend ham i sit hår og slog ham 4 ørenfigner, da vågnede Oluf Smed og spurgte, hvad det var og sagde derefter, det gør du som en skælm og ingen ærlig karl, du skal fordre karlen og vil endda slå ham, da svarede Mads, at Oluf var lige så god som den anden, derefter slog Oluf efter Mads Smedesvend men dog ikke ramte ham, så huggede Mads med sin degen og ramte Oluf i sit hoved og over maven.

(88)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Jensen Todbjerg, Peder Christensen Basballe, Niels Pedersen Samsing og tiltalte dem for deres uskikkelige forhold, som de har gjort med dobbel, drik og slagsmål i Jens Johansens hus under prædiken, hvorfor de bør at lide efter loven, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen for Peder Christensen Basballe havde stævnet Christen Pedersen Frost borger sst for vidner og synsvidner, hvorefter synsmænd afhjemlede deres efterskrevne syn på de boder på Fiskergade, som Christen Frost har sat i pant til Peder Basballe 10/6 1673, for hvis brøstfældighed derpå fandtes.

** Erik Jørgensen prokurator på Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Rasmus Christensen skomager borger sst for dom og tiltalte ham for resterende kapital og rente 17 sletdaler efter hans udgivne obligation, dateret 13/5 1664, som lyder på 23 sletdaler, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Mikkel Mikkelsen rådmand sst havde stævnet Anne Ovesdatter, salig Jens Jensen Basballes efterleverske, Jens Christensen Basballe rådmand, Anders Lauritsen borger sst og Peder Christensen Basballe, købhandler sst, for dom og tiltalte Anne Ovesdatter for to panter, hendes salig mand har gjort på hans gård og boder på Brobjerg, som hun ikke har villet indløse, om de ikke derfor bør at følge ham som ejendom, og om Jens Christensen Basballe, Anders Lauritsen og Peder Christensen Basballe ville have noget dertil at svare, og i rette lagde efterskrevne pantevidne her af tinget 6/8 1663, hvori Jens Jensens Basballe kendte sig skyldig at være hr Søren Madsen, sognepræst i Lyngå, 100 rigsdaler, og derfor pantsatte ham 3 boder liggende næst op til Jens Basballes gård, som han selv iboer i Brohulle sst, imellem ham selv på den ene side og salig Søren Dyngbys gård på den anden side. på samme pantebrev findes påskrevet hr Søren Madsens overdragelse til pantviseren 28/11 1671. fremdeles i rette lagde efterskrevne pantevidne her af tinget 20/3 1651, hvori Jens Jensen Basballe kender sig af ret vitterlig gæld skyldig at være borgmester Rasmus Nielsen 300 rigsdaler, og derfor pantsatte ham en hans gård, liggende i Brohulle, næst sønden ved åen på vestre side af adelgaden fra åen og med adelgaden i sønder, og i vester til den have, som ligger til samme gård samt et fuldt gårdsavl i alle Århus vange. og findes derpå skrevet at være læst på skifte efter salig Jens Jensen Basballe 22/7 1671. derefter blev i rette lagt doktor Matias de Brobergue hans overdragelse og transport, dateret 18/10 1672, samt en lodseddel i salig Jens Basballes bo, melder at Rasmus Nielsen, forpagter på Kongstedlund, da for sin fordring 50 sletdaler er udlagt i de tre boder ved den salig mands gård. derefter blev fremlagt opbudsvidner, og Mikkel Mikkelsen begærede endelig dom, hvorpå blev afsagt, eftersom samme panter er lovligt opsagt, da bør samme pantsatte gård og boder Mikkel Mikkelsen som ejendom at følge, og belangende resten, da bør salig Jens Basballes arvinger Mikkel Mikkelsen den at betale.

(89)

24/7 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på Peder Jensen Elkær borger sst, anordnet formynder for salig Mads Værns søn, på sin myndlings vegne ved 6 høringer lod fordele Anders Koch i Amdrup for 3 sletdaler.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne item Oluf Christensen kleinsmed sagvolder. synsmænd vidnede, at de 3/7 næst afvigt var til syn til Oluf Kleinsmed, og da havde han et blodigt sår over hans højre øje, som han beskyldte Mads Christensen smedesvend at have gjort ham i hans eget hus uden årsag, hvorefter Jørgen Andersen og Oluf Christensen kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger møder deres ed og tov at gøre.

** Oluf Christensen overformynder sst til 3.ting advarede alle salig Jacob Lauritsen, sitzhaftig i Århus mølle, hans kreditorer, at de på 30.dagen, som indfalder førstkommende 28/7 efter den salig mands død, ville angive deres fordringer.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og rettens vegne havde stævnet Adam Trompeter og Anders til Peder Smeds for deres sandhed at vidne angående den voldssag imellem Hans Quant og Gert Bassist. så blev de 3 sinde påkaldt, dog sig ikke lod finde for retten.

(90)

** Jørgen Andersen på KM og byens vegne. for retten stod Gert Bassist og Hans Quant og gav hinanden hånd, det de var venligt forligt om den voldssag, de var imellem, og lovede herefter at forliges under 2 rigsdalers straf.

** Erik Jørgensen for Niels Lauritsen på Brobjerg fik 1.ting til dele over Jens Brendstrup for 3 mark.

** Tomas Rasmussen over Oluf Gius fik 1.ting til dele for 2 rigsdaler.

** Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

31/7 1673.

** Jørgen Andersen fik 3.ting til voldsdele over Søren Nielsen Podemand.

** Tøger Pedersen bøssemager borger sst havde stævnet efterskrevne for deres sandhed at vidne angående hvis ærerørige ord, Anne Jensdatter, Oluf Bøssemagers, utilbørligt overfaldt Anne Jensdatter, Tøger Bøssemagers hustru med, og efterskrevne Sofie Nielsdatter, Henrik Kirchoffs, Anne Jørgensdatter, Anders Murmands, Maren Rasmusdatter, Peder Tomasens, med flere vidnede, at de hørte, at Anne Oluf Bøssemagers skældte Tøger Bøssemagers kone Anne Leppes for en troldkvindes unge, hore og tyv, og sagde, hun havde forgjort hende.

** Jens Olufsen i Møllestien sagvolder item Jørgen Andersen på KM og byens vegne æskede vidne, og Niels Tuesen borger sst og hans hustru Bodil Ibsdatter med flere vidnede, at den tid, Jens Olufsen blev slået i deres hus, da hørte de, at Jens Olufsen sagde om en mand af Gellerup, han var en tyv og skælm, han havde løst ham fra galgen, da slog Peder Jespersen i Harlev til ham med et bæger, og havde Peder Jespersen en bismer i hånden.

(91)

** Rasmus Mikkelsen af Hjelmager, efter lensherrens befaling, på Jacobus Gesius apotekers vegne havde stævnet borgmester Jørgen Juel og Christoffer Henningsen borger sst for syn og vidner, og havde stævnet Mikkel Mikkelsen tømmermand, hans søn Rasmus Mikkelsen tømmermand med flere for deres vidner at aflægge anlangende hvis bygning, de fra 1666 og hidindtil for borgmester Jørgen Juel bygget og forarbejdet har, og i synderlighed jordlejder underlagt, og huses nedbrydelse og opbyggelse, og på spørgsmål af Jacobus Gesius svarede de, at de vedstod hvad, de derom tilforn havde vidnet, og hvad de kunne huske om lejder, der var udskiftet på grund af forrådnelse med mere.

** Erik Jørgensen for Hans Kandestøber fik 1.ting til dele over Tomas Christensen for hvis, han ham skyldig er.

** Erik Jørgensen fik 2.ting til dele over Jens Brendstrup.

** Erik Jørgensen for Hans Hansen Riber fik 1.ting til dele over Oluf Bøssemager for 14 mark for øl.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting over Oluf Gius for 4 daler for Peder Pors.

** Jens Hvas for hr Johan Lønborg fik 1.ting over Rasmus Knapmager for 7 ligtræer, er liggende på domkirkegården, og fordrede 7 mark.

** Jens Skåning i Møllestien sagvolder item Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede sandemandstov. for retten blev at tingbogen oplæst kalds og synsvidner her af tinget 19/6, 3/7 og 17/7 og vidnesbyrdsvidne, som her i dag tilforn er indført, og dernæst blev i rette lagt Jens Skånings efterskrevne indlæg, hvorefter sandemænd, efter der var sat fylding på dem, fremlagde deres skriftlige ed og tov, da efterdi her i dag for retten er vidnet, at Peder Jespersen i Harlev slog Jens Olufsen Skåning med et bæger og ikke bevises, at andre har gjort ham skade, og Mikkel Nielsen og Niels Mikkelsen ved ed benægter ikke at have gjort ham nogen skade, da ved vi ikke anderledes derom at sværge og tove, end Peder Jespersen jo bør at bøde til kongen, byen og sagvolderen et fuldt vold, og Mikkel Nielsen og Niels Mikkelsen at være fri og kæreløs for samme sag.

(92)

** Erik Jørgensen prokurator på Oluf Nielsen bøssemager og oldermand for smedelavet og samtlige lavsbrødre deres vegne havde stævnet Johan Hanichen, kobbersmed sst, mod dom og tiltalte ham, formedelst han langsommelig tid siden sig her i byen har sig nedsat og hans håndværk fortsætter, og han ikke har villet indstille sig i smedelavet, endog de har advaret ham i venlighed, og sætter i rette, om han ikke bør at indstille sig i deres lav, og lavets rettighed at gøre. derefter blev i rette lagt smedelavets og borgmestre og råds artikler, dateret 23/1 1668, og blev for retten oplæst efterskrevne 6.artikel, hvorimod at svare mødte Johan Hanichen og i rette lagde efterskrevne sit indlæg, at han ikke mener, danske love eller recesser forpligter ham eller nogen kobbersmed at begive sig i noget smedelav, eftersom kobbersmedes håndværk ikke til noget lav er forpligtet, og der foruden bevises med dom her af tinget 1665, at hans salig formand Laurits Mönich for sådant lav at være fri, dateret 31/7 1673 Johan Hanichen, og derhos i rette lagde Johan Hanichen efterskrevne givne testimonium fra det håndværk kobbersmed (på tysk), dateret 8/10 1671. fremdeles blev produceret efterskrevne dom her af tinget 28/8 1665, hvori kandestøbere blev tildømt sig i smedelavet at begive, men

kobbersmede, der iblandt Laurits Mönich, henfindes til borgmestre og råd deri at anordne og kende, hvorefter blev afsagt således, så efterdi Christian 4.reces byder alle mestre at forfatte nogle visse vilkår med borgmestre og råds betænkende, hvilke endelig skal holdes, hvorpå disse og er funderede, sees ikke imod derimod at kende, men Johan Hanichen, som her i byen bruger kobbersmede håndværk og nogle år her har boet, pligtig er sig nu straks i lavet at begive eller og at lide efter skråens 6.artikel for modvillig forhold, processens billige bekostning at betale inden 15 dage.

(93)

** Tøger Pedersen bøssemager i rette lagde og lod læse og påskrive efterskrevne kundskab, at 20/7 ved klokken 10 slet, der jeg kom gående af min skole, og Tøgers kone kom ned ad gaden, da kom Oluf Bøssemagers kone ud og talte nogle utålte ord, blandt hvilke hørte jeg, at hun sagde til Tøgers hustru, at hendes mor skulle have været i hendes seng og forgjort hende. Samuel Nielsen egen hånd.

7/8 1673.

(94)

** Mikkel Maler sandemand fremstod for retten ved ed bekræftede det sandemandstov, de andre tre sandemænd i dag 8 dage gjorde angående den voldssag, de af Jens Skåning var opkrævet til, eftersom han da af forgetsomhed ikke mødte, og derfor nu gjorde sin ed, da han havde sagen på rådstuen aftinget og skulle give mulkt.

** Jørgen Andersen angav, at --- Søren havde aftinget for den voldsdele for slagsmål med Laurits Christensens vinduer og skal give 2 rigsdaler at betale, når hans søn Knud hjemkommer.

** Jørgen Andersen på KM, byens og sagvolderens vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder deres ed og tov at gøre over Mads Christoffersen kleinsmedesvend for vold, han har tilføjet Oluf Kleinsmed.

** Jørgen Andersen for Villum Testrup havde stævnet Margrete Jensdatter Krogs for æskning og dele og saggav hende for hvis adkomst, som hun kan have på den selvejer bondegård i Klintrup, salig Jens Bertelsen påboede og afdøde.

** Jørgen Andersen underfoged på Tomas Christensen bogbinder borger sst med opsættelse her af tinget 26/6 næst forskinnet havde stævnet Kirsten Sørensdatter Koldings sst for dom og tiltalte hende for 8 sletdaler, som hun er ham skyldig for lånte penge og andet, hun af ham bekommet har, som hun blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 26/6 næst afvigt havde stævnet Villum Rasmussen Testrup borger sst for dom og tiltalte ham for resterende 17 sletdaler efter hans udgivne skadesløsbrev, dateret 10/7 1663, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen for Evert Pettersen fik 1.ting til dele over Søren Bonde skrædder for hvis, han ham skyldig er.

** Erik Jørgensen for Hans Riber fik 2.ting til dele over Oluf Bøssemager.

(95)

** Erik Jørgensen for Niels Lauritsen fik 3.ting til dele over Jens Brendstrup.

** Bonde Jacobsen fik 1.ting til dele over Peder Basballe at saggive 3.ting.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jacob Bartolomeusen, wohnhaftig i Randers, hans vegne med opsættelse her af tinget 26/7 næst forskinnet havde stævnet Gertrud Hansdatter Kandestøbers, salig Jørgen Hansens, med hendes lovværge for dom og tiltalte hende for 2 års resterende husleje 40 sletdaler, som ham af Hans Jørgensen hatstafferer er overdraget, hvorimod Erik Jørgensen på Gertrud Hansdatters vegne i rette lagde efterskrevne hendes indlæg, at da hun tiltales af Jacob Bartolomeusen anlangende husleje af den gård, hun iboer, som ham er transporteret af hendes salig mands far Hans Jørgensen hatstafferer, da er hendes svar, at hun over skifte efter hendes salig mand har gjort afregning med hendes salig mands far om al hvis husleje, hun var ham skyldig, og derefter fremlagde efterskrevne fortegnelse på hvis bekostning, hun havde anvendt på reparation og skatter af samme gård, som bedrager sig 30 sletdaler, hvorefter blev afsagt, så efterdi Gertrud Hansdatter søges for 2 års husleje af den gård, hun iboer, hvorimod hun fremlægger regnskab på hvis, Hans Jørgensen har oppebåret af huslejen, reparation på gården og skatter, da vidste byfogden ikke hende denne fordring til betaling at tilfinde, men Hans Jørgensen herom med hende at gøre afregning ved uvildige mænd, og Jacob Bartolomeusen sin regres hos den vedkommende at søge, som han bedst ved og kan.

** Rasmus Christensen Smeds fuldmægtig Jørgen Andersen underfoged med opsættelse her af tinget 26/6 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, hvorefter nogle blev tildømt deres gæld at betale og andre blev indfundet for overkøbmand.

(96)

14/8 1673.

** Jørgen Andersen for Villum Testrup fik 2.ting til dele over Margrete Krogs for hendes adkomst at fremvise på den gård i Klintrup, salig Jens Bertelsen iboede.

** Tyge Simonsen Møller i Århus mølle i rette lagde KM konfirmation på Århus mølle, af dato 18/7 1673, med derhos kopi af forrige KM privilegier og skøde på møllen.

** Jørgen Andersen for Albret Skot fik 1.ting til dele over Jens Binder for nogle bøger, han for rum tid siden har leveret og ikke igen kan bekomme.

** Erik Jørgensen for Tomas Felbereder fik 1.ting til dele over Jørgen Ditlevsen for hans anpart i et afkald at betale 6 mark, item Jesper Jensen for hans anpart i et afkald at betale 5 mark.

** Bonde Jacobsen fik 2.ting til dele over Peder Basballe for 74 rigsdaler med omkostning efter dom her af tinget 10/7 næst forhen.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 22/5 næst forhen havde stævnet Claus Maler borger sst for dom og tiltalte ham for 70 sletdaler efter hans regnskabsbog, som han blev tilfundet at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 3/7 næst forskinnet havde stævnet Hans Nielsen Holst, borger og handelsmand i Randers, mod dom og tiltalte ham for 35 sletdaler, som han ham skyldig er efter hans fremlagte regnskabsbog, og som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Hansen Ribers vegne æskede 3.ting til dele over Oluf Nielsen bøssemager for gæld 3 sletdaler, hvorimod Oluf Bøssemager i rette lagde sit efterskrevne indlæg med kontraregnskab, hvorefter blev afsagt, at eftersom imod fordringen fremlægges kontraregnskab, da vides ikke noget 3.ting til dele over Oluf Bøssemager at udstede, men indfinder parterne med deres regninger for overkøbmanden, i uvildige mænds nærværelse dem imellem at regne efter recessen.

(97)

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 3/7 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, de ham skyldig er, og til gældens bevisning fremlagde Jens Rasmussen og hans salig far Rasmus Lassens regnskabsbog, hvorefter de indstævnede blev tildømt deres gæld at betale, eller blev indfundet for overkøbmand med deres kontraregning.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussen Lassen hans vegne med opsættelse her af tinget 3/7 næst afvigt kontra Jacob Christoffersen, angående den sag med Anne Lauritsdatter, frembød de forhvervede dokumenter, hvorpå blev afsagt, så efterdi Jacob Christoffersen søges for påførte omkostninger i den sag med Anne Lauritsdatter, vides ikke imod irettesættelsen at kende, men tilfinder Jacob Christoffersen de bøder at betale, som han ved sandemandstovet er tilkendt, med processens anvendte bekostning.

21/8 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og rettens vegne havde stævnet Rasmus Christensen tømmermands kone Anne Arentsdatter og samtlige hendes børn, hvorefter Jørgen Andersen gav til kende hvorledes salig Rasmus Tømmermand (blank) august næst afvigt er fundet druknet i Jens Jensens brønd på Brobjerg, lyste for hans død og kaldte 1.kald på sandemænd, at det de i dag 6 uger møder her ved tinget deres ed og tov at gøre, og synsmænd vidnede, at da han af brønden blev optaget og hjembåret i sit eget hus og afklædt, da havde han en blodig skade bag det venstre øre og en liden rift på den venstre albue, og ellers var ingen sår eller skade at se på ham, som kunne være årsag til hans død. efterskrevne tømmermænd vidnede, at Rasmus Tømmermand kom til dem i Jens Jensens gård at bese deres arbejde, som han målte med en målestok, og ikke han havde klammeri med nogen.

(98)

** Jens Hvas kapitelsridefoged for hr Johan Hansen Lønborg, øverste kapellan til domkirken sst, havde stævnet Helle Jensdatter, salig hr Svend Arbos efterleverske, med hendes lovværge mester

Laurits Bording til Ryumgård for vidner efter opsigelse, hvorefter Jens Hvas i rette lagde hr Johan Lønborgs efterskrevne indlæg, at eftersom han og Laurits Bording er gået i løfte for Helle Jensdatter, salig hr svend Arbos, til salig borgmester Niels Mogensen i Randers for en stor sum penge, som hun skulle give ham for den arv, han havde købt af salig hr Svend Arbos søstersøn, og som borgmesteren ikke blev fornøjet for samme sum, har han søgt mester Laurits Bording ved retten, som een for alle og alle for een, og ganske forbigået hr Johan, og da Laurits Bording fra den første tid, løftet skete, har skaltet og valtet over hendes gods og breve, som han af hende for samme løfte i pant har, og da hr Svend mange gange har begæret, det måtte komme til rede og rigtighed, hvilket han endnu ikke har kunne til veje bringe, så opsiger hr Johan Lønborg derfor løftet.

** Oluf Christensen kleinsmed borger sst sagvolder samt Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede sandemandstov, og Oluf Kleinsmed i rette lagde klage, syn og vidner her af tinget 10/7, 17/7, 24/7 og 7/8 næst forgående, hvorefter blev sat fylding på sandemænd, som derefter fremlagde deres efterskrevne tov, at som for os bevises med klage, syn og vidner, at Mads Christoffersen har gjort Oluf Kleinsmed skade og blodige sår, så ved vi ikke rettere heri at tove, end Mads Christoffersen bør at bøde for et fuldt vold.

** Erik Jørgensen for Jens Andersen skipper havde stævnet borgmestre og overformyndere, og i rette lagde et opbudsvidne angående Mikkel Bruns arvegods, her af tinget 16/6 1670, og derefter opbød samme løsøre, gods og ejendom.

(99)

** Erik Jørgensen for Claus Nielsen borger sst havde stævnet Peder Jensen i Årslev og tiltalte ham for 12 daler, som han er ham skyldig, men som ingen erklæring skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Tøger Pedersen bøssemager borger sst havde stævnet Oluf Bøssemager sst og hans hustru Anne Jensdatter for dom og tiltalte Anne Oluf Bøssemagers, for hun 21/7 sidst afvigt med ærerørige ord har overfaldet anden Anne Jensdatter, Tøger Bøssemagers, og kaldt hende en troldkvinde, hore og tyv, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jacob Bartolomeusen, sitzhaftig i Randers, med opsættelse her af tinget 10/7 næst forhen havde stævnet Hans Jørgensen hatstafferer for dom, item Gertrud Hansdatter, salig Jørgen Hansens, om hun vil have noget dertil at svare og tiltalte Hans Jørgensen og salig Jens Clemendsens arvinger for et pant, som de skal have gjort til bytinget 8/3 1649 i den gård bag klostret, som Gertrud Kandestøbers nu iboer, for 200 sletdaler, hvilket pant Jacob Bartolomeusen nu ved arv er berettiget og han efter pantets forskrivning har ladet pantet opsige, og formener, at pantet i same gård bør ham efter pantets forskrivning til brugelighed at følge, og fremlagde varsels tilsigelses sedler fra magister Christen Jensen Blichfeld i Ringsted, hr Eske Lauritsen i Vivild på hans (sted)søn Gregers Clemendsens vegne, at de er samme kald og varsel gestendig, dernæst i rette lagde efterskrevne pantebrev af bytinget 8/3 1649, hvori Jens Clemendsen og Hans Jørgensen hatstafferer borgere sst på salig Rasmus Sørensen Gylling, fordum borger sst, hans børns vegne, som de er værger for, for 200 sletdaler pantsætter til Jens Andersen Karlby rådmand sst salig Rasmus Gyllings gård, liggende bag klostret, vesten op til Hans Pedersens den store have, og østen op til de to boder, salig Rasmus Gylling tilhørte, og stod derpå skrevet, at det på skifte efter salig Peder Sørensen 10/4 1666 er udlagt Jacob Bartolomeusen. derimod blev fremlagt Gertrud Hansdatters efterskrevne indlæg samt skiftebrev efter salig Jørgen Hansen af dato

7/7 1671, hvorefter blev afsagt, at samme pantsatte gård jo bør at følge Jacob Bartolomeusen for brugeligt eje for kapital efter panteforskrivningen.

** Erik Jørgensen prokurator på Margrete Jensdatter Krogs, salig Peder Selgensens efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget x/6 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, de hende skyldig er, og i rette lagde skiftebrev efter salig Peder Selgensen, af dato 17/7 1671, samt Villum Testrups obligation, af dato 1/3 1672, lydende på 12 sletdaler til Margrete Jensdatter, salig Peder Selgensens, for hendes arveparter i en bondegård i Klintrup. derimod blev i rette lagt efterskrevne indlæg, blandt andre af Elisabeth, salig hr Niels i Holme, hans efterleverske, Anne Christensdatter Basballe, Mikkel Jacobsens, hvorefter en del af de indstævnede blev tildømt deres gæld at betale, en del blev fri, og nogle blev indfundet for overkøbmand.

(100)

** Erik Jørgensen 2.ting for dele på Tomas Iversens vegne over Jørgen Ditlevsen og Jesper Jensen for deres anpart af to afkald.

28/8 1673.

** Erik Jørgensen prokurator for Peder Christensen Basballe handelsmand sst havde stævnet Christen Pedersen Frost borger sst for vurdering af de boder på Fiskergade, han til Christen Basballe pantsat har, hvorefter blev fremlagt vurderingsmændenes efterskrevne forretning, at de havde vurderet samme boder og haver for 200 sletdaler, og nu opsagde Erik Jørgensen samme pant, og tilbød ejermanden det at indløse inden 3 måneders forløb.

(101)

** Erik Jørgensen prokurator for Jens Andersen, skipper og borger sst, havde stævnet Anders Jensen Lund i Mariager for doms fornyelse og tiltalte ham for 9 sletdaler, som han til salig Peder Sørensen, forrige rådmand sst, har skyldig været, og Jens Andersen arveligt efter ham er tilfaldet, og i rette lagde en dom her af tinget 2/5 1672, hvori han blev tildømt sin gæld at betale, hvilken dom i dag blev fornyet.

** Erik Jørgensen prokurator for Karen Clemendsdatter, salig mester Christen Friises efterleverske sst, med opsættelse her af tinget 17/7 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer og tiltalte dem for hvis, til hende rester med af husleje og i andre måder, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen for Tomas Iversen fik 3.ting til dele over Jesper Jensen for 5 mark.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 17/7 næst forhen kontra Jens Jensen Todbjerg, Peder Basballe, Niels Pedersen Samsing, Peder Andersen bødker og Mogens Kolding angående deres uskikkelige forhold på langfredag, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 1/5 næst forhen, hvorefter blev afsagt, at eftersom det bevises, at de indstævnede langfredag under prædiken har levet uskikkeligt med dobbel, drik og slagsmål, og sig dermed imod loven, recessen og ordinansen har forseet, da bør de enhver at bøde for helligbrøde 3

mark efter Christian 3.receses 4.artikel, og for hærværk og bordag hver at bøde efter lovens 32.kapitel, og forskrevne bøder at betale inden 15 dage.

4/9 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder deres ed og tov at gøre om salig Rasmus Christensen tømmermands død og bane.

** Erik Jørgensen prokurator for Jens Jacobsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 24/7 næst forhen havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(102)

** Erik Jørgensen for Tomas Iversen ved 6 høringer lod fordele Jesper Jensen borger sst for 5 mark for et afkald.

** Bartolomeus Jacob Stur borger sst, forordnet formynder for salig Mads Værns børn, på sin myndlings vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de hans plejebørn skyldige er. intet svar, derfor opsat 6 uger.

** Rasmus Mikkelsen af Hjelmager, efter befaling af lensherren, på Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 24/7 næst forhen havde stævnet borgmester Jørgen Juel og ham tiltalte for en bygning, han har ladet oprette af ny og bygget Jacobus for nær på sit hus, ham til stor skade, og formener, at Jørgen Juel burde samme sit hus at flytte, og gøre Jacobus sin ind og udfart til sin gård så før og færdig, som den af gammel tid har været, hvorefter blev i rette lagt adskillige tingsvidner, hvorimod borgmester Jørgen Juel i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvorefter blev for retten afsagt, så efterdi her i retten produceres synsvidner imod synsvidner og vidnesbyrdsvidne imod vidnesbyrdsvidne af begge parter, som ikke af lands og overdommere er påkendt, da ved jeg ikke denne min dom at være, men for de gunstige overdommere efter Christian 3.reces til påkendelse indfinder.

(103)

** Mikkel Rasmussen for sin husbond Maren Clemendsdatter, med opsættelse her af tinget 24/7 næst forhen kontra Jørgen Kirchoff med flere, i rette lagde salig borgmester Anders Lydiksens tegnebog, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

** Rasmus Mikkelsen af Hjelmager, efter stiftamtmandens befaling, på Jacobus Gesius, apoteker sst, hans vegne havde med en skriftlig stævning stævnet efterskrevne, som 31/7 var 8 stokkemænd og tinghørere på Århus byting for at vidne om, hvis for retten passerede angående efterskrevne poster, hvorefter de 8 mænd i rette lagde deres efterskrevne svar, at da tinget var sat, blev eden af tingbogen forelæst vidnerne, som denne dag skulle vidne, så først fremkom for retten Tøger Bøssemager og Jens Olufsen af Møllestien og førte deres vidner, og efter de i tingbogen var sluttet, kom Jacobus Gesius og begærede at føre vidner, og så kom for retten hans vidnespersoner og aflagde deres vidne, hver for sig ved ed med oprakte fingre, som dem blev forelæst og forelagt, hvilket ligesom de vidnede blev i tingbogen indført, og imidlertid havde Jacobus Apoteker og hans

prokurator med Tomas Rasmussen prokurator mange ord sammen, så byfogden tit begærede, de skulle give lyd, men som han og byskriveren at skrive ikke kunne have lyd, bad byfogden nogle gange, vi ville drages til minde, han ikke kunne have lyd, og at han fik at have 6 høringer skrevet, hvorefter Jacobus ville have gjort videre spørgsmål til hans vidnespersoner og begærede af byfogden, at han ville holde dem til at blive til stede, men da var de alt borte, og byfogden sagde, at han ikke kunne holde dem for den ulyd, de gjorde, og vi ikke så eller hørte, at der skete Jacobus nogen uret, men hørte at byfogden nogle gange spurgte Jacobus, om de havde mere at bestille, hvortil han svarede nej, men ønskede god dag, og siden blev rettertinget ordelt indtil klokken 6 og 7 om aftenen.

(104)

11/9 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne og sagvolderen Rasmus Christensen på Rosengade hans vegne havde stævnet Rasmus Mikkelsen tømmermand, boende på Graven, og hans bror Niels Mikkelsen tømmermand for klage, syn, vidne og sandemandsed, og han gav last og klage over dem for vold og overlast, de har gjort Rasmus Christensen, lyste dem et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov i denne sag.

** Tomas Rasmussen, borger og beediget prokurator sst, på Peder Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skødevidne, og efter Tomas Rasmussen for retten havde ladet læse og påskrive Peder Nielsens købebrev på Kirsten, salig Peder Vinters gård af dato 7/6 1673 og med hendes lovværge Jens Christensen Vegerslev rådmand samt to sønner Oluf Rasmussen Gius og Rasmus Pedersen Vinter underskrevet, så fremlagde Oluf Rasmussen Gius efterskrevne fuldmagt af hans mor Kirsten Pedersdatter, og derefter solgte og skødede fra sin mor og til Peder Nielsen Brandt hendes gård, som hun selv iboer, liggende på Vestergade, næst op til hr Svend Albretsens iboende gård på den ene side, og strækker sig til den gård, salig Jens Molbos enke Maren Lauritsdatter iboer på den anden side, med dens vedliggende have og tilliggende tre fulde gårdsavl i alle Århus vange.

** Erik Jørgensen på Jens Jacobsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 31/7 næst forhen havde stævnet Svenning Sørensen i Rønde mod dom og tiltalte ham for 8 sletdaler, som han er ham skyldig efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

(105)

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Nielsen kandestøber borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 31/7 næst forhen havde stævnet Tomas Christensen toldinspektør for dom og tiltalte ham for hvis, han ham skyldig er, angående salig Peder Rytters gård, som han skal have lejet fra påske 1672 efter hans kontrakt, hvori han har forpligtet sig at betale et halvt års husleje 17 sletdaler, hvorpå er betalt 4 sletdaler, hvorefter han blev tildømt at betale den resterende husleje.

** Erik Jørgensen for Peder Basballe fik 1.ting til dele over Mikkel Johansen for 3 rigsdaler, item for Kirsten Rasmusdatter 1.ting til dele over Niels Tunbo for 9 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 31/7 næst forhen havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, de er ham skyldig blevet i hans salig fars bo efter hans

regnskabsbøger, der iblandt salig Frands Skrivers enke i Storring, hvorimod blev fremlagt Palle Pedersen i Folby hans efterskrevne indlæg, at den fjerding sild, han søges for, var betaling for en stor bøg, som han undte Rasmus Lassen, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld. belangende Palle Pedersen, eftersom omtalte fordring ikke i salig Rasmus Lassens regnskabsbog ikke af Palle Pedersen er underskrevet, og han beretter den i omtalte måde at være betalt, sees ikke ham nogen betaling derfor at tilkende før anderledes bevises.

(106)

** Erik Jørgensen fik 1.ting til dele over Axel Axelsen på Mourits Bysvends vegne.

18/9 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og rettens vegne kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage her ved tinget deres ed at gøre om salig Rasmus Christensen tømmermand død og bane, som er fundet druknet.

** Jørgen Andersen for Peder Basballe 2.ting over Mikkel Johansen og Kirsten Rasmusdatter.

** Jørgen Andersen underfoged, fuldmægtiget for Jens Christensen Vegerslev rådmand sst, med opsættelse her af tinget 7/8 næst fremskinnende havde stævnet Anne Ovesdatter, salig Jens Basballes efterleverske, med lovværge for dom og tiltalte hende for 19 sletdaler, som han over skifte efter hendes salig mand i hendes bo blev gjort udlæg for, og som hun blev tildømt at betale.

25/9 1673.

** Erik Jørgensen prokurator på Tomas Iversen felbereder hans dreng Knud Andersens vegne æskede vidne. for retten stod Hans Papirmand borger sst, eftersom han var stævnet angående nogen ord, han skulle have talt om Knud Andersen, så erklærede nu Hans Papirmand sig her imod, det han aldeles intet vidste med enten Tomas Iversen, hans hustru eller hans dreng andet end hvis ærligt og godt må være.

** Rasmus Christensen tømmermand item Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at de så Niels Mikkelsen tømmermand og hans bror Rasmus Mikkelsen kom gående til Rasmus Tømmermands for at hente en stige, og de havde begge en økse på armen, og de kom sammen, og en af dem slog Rasmus Tømmermand i hovedet, derefter vidnede synsmænd, at de 4/9 næst afvigt var til syn til Rasmus Tømmermand, og da havde han en stor blodig skade i den venstre side af hans hoved, som han beskyldte Niels Mikkelsen og hans bror Rasmus Mikkelsen for, hvorefter Rasmus Tømmermans og Jørgen Andersen kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at gøre deres ed og tov i denne sag.

** Erik Jørgensen på Peder Basballes vegne æskede 3.ting for resterende husleje over Mikkel Johansen og Niels Tunbo skomagers enke Kirsten Rasmusdatter, hvorefter blev udstedt 3.ting over Kirsten Rasmusdatter, og Peder Basballe tilfundet med Mikkel Johansen herom at gøre afregning for overkøbmand, eftersom han havde bekostet reparation på det lejede hus efter aftale med Peder Basballe.

** Erik Jørgensen for Mourits Bysvend 3.ting til dele over Axel Axelsen.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Jensen, borgersøn sst, hans vegne havde stævnet Hans Nielsen i Voldby for vidner at forhverve, og i rette lagde Tomas Jostsen og Simon Clemendsens efterskrevne skriftlige vidne, at de på Jens Jensens begæring samt byfogdens befaling havde været hos Hans Nielsen af Voldby i Jørgen Ditlevsens hus og der gjorde arrest på ham for hvis gæld, han var Jens Jensen skyldig, som han vedgik var 10 rigsdaler, som han gerne ville betale men begærede delation, og på byfogdens spørgsmål svarede han, at det var på hans egne vegne, han rejste denne gang.

(107)

** Tomas Rasmussen for Jens Jensen, borgersøn sst, havde stævnet Hans Nielsen i Voldby for dom og tiltalte ham for 10 rigsdaler, han er ham skyldig, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Christensen Basballe, borgersøn og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 14/8 næst forhen havde stævnet Anne Ovesdatter, salig Jens Jensen Basballes efterleverske. for dom og tiltalte hende for 24 sletdaler, som hun skylder ham efter hendes obligation, dateret 15/4 1672, som hun blev tildømt at betale.

** Matias Nielsen Fellum, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 14/8 næst forhen havde i salig Niels Jensen, fordum byfoged sst, og hans hustru Engel Jensdatter deres gård, som de sidst iboede, og nu af Tomas Iversen beboes, der stævnet deres børn og arvinger nemlig Laurits Hansen, Jens Nielsen, Christen Nielsen og Dorte Nielsdatter, item i deres seneste logement sst til Anders Tomasens indstævnede dem, hvorefter han tiltalte dem for 87 sletdaler, og satte i rette, om de ikke bør betale deres salig forældres gæld. så blev i rette lagde Jens Christensens obligation til Anders Lydiksen, dateret 22/7 1647, lydende på 87 sletdaler for hvis han var udlagt i salig Christen ---- gård, med påskrevet overdragelse til Anders Tomasen af dato 22/11 1664, derefter blev i rette lagt Niels Jensen borger i Århus og hans hustru Engel Jensdatter deres skadesløsbrev til deres kære far Jens Christensen rådmand sst for hans forløfte til Anders Lydiksen for 87 sletdaler, dateret Århus 22/7 1647, samt et varselsvidne af Viborg landsting 3/7 1673, hvormed blev stævnet Laurits Hansen, Hans Lauritsens søn, som tilforn boede i Åby, Jens Nielsen, Christen Nielsen og Dorte Nielsdatter, salig Niels Jensen, fordum byfoged i Århus, hans børn, for hvis lovmål Anders Tomasen agter at forhverve, hvorefter blev afsagt dom, at salig Niels Jensen og Engel Jensdatters børn bør at betale deres salig forældres gæld.

2/10 1673.

** Hans Sørensen sandemand fremstod for retten og med ed gjorde sit tov i den sag imellem Oluf Kleinsmed og Mads Christoffersen ligesom tilforn af de andre tre sandemænd er gjort, eftersom han da lovligt var forhindret.

** Jørgen Andersen fuldmægtig på KM og Århus bys vegne æskede sandemandstov, og blev af tingbogen læst klage, syn, kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 21/8, hvorefter sandemænd fremlagde deres efterskrevne tov over Rasmus Christensen tømmermand, som blev fundet druknet i Jens Jensens brønd, da ved vi ikke rettere end Rasmus Christensen jo fik sin død af brønden, som ikke liv har, og Jens Jensen, som brønden ejer, bør derfor at svare og bøde efter loven.

(108)

** Christoffer Berntsen trompeter borger sst æskede vidne. Adam Jespersen trompetersvend hos Henrik Bertelsen, privilegeret musicus instrumentalis sst, og eftersom han af Christoffer Berntsen var stævnet for nogle ukvemsord, han skulle have ladet falde om ham, så erklærede Adam Jespersen, at han hverken havde sagt eller vidste andet med Christoffer Berntsen, end hvis som ærligt og godt kunne være, og en ærlig mand kunne ansvare.

** Erik Jørgensen prokurator på Claus Nielsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 21/8 næst forhen kontra Peder Jensen i Årslev begærede endelig dom, hvorefter Peder Jensen blev tildømt at betale sin gæld.

** Bartolomeus Jacob Stur, borger og guldarbejder sst, på salig Mads Værns efterladte børn, han er formynder for, deres vegne havde stævnet Else Sørensdatter, salig Søren Nielsens, i Langballe for doms fornyelse, og tiltalte hende for en sum penge, hendes salig mand var skyldig blevet efter hans obligationer, den ene til Gertrud, salig Jacob Nielsens enke, dateret 4/1 1661, lydende på 29 sletdaler, og den anden til salig Mads Værn og Anders Værn, dateret 24/1 1648, lydende på 32 sletdaler, hvorefter Else Sørensdatter blev tildømt at betale den fordrede sum penge.

** Tomas Rasmussen prokurator på Tøger Pedersen bøssemager borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 21/8 næst forhen kontra Oluf Bøssemagers kone, angående skælderi, i rette lagde tingsvidner her af tinget 31/7 næst forhen, hvorefter blev afsagt, eftersom sagen har været opsat 6 uger, og ingen sig til genmæle lod finde, da ved jeg ikke i denne ærerørige sag at kende, men indfinder den for min gunstige overdommer.

9/10 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne med opsættelse her af tinget 28/8 næst forhen havde stævnet Peder Hansen Porsen, boende i Visborg, for dom og tiltalte ham for lejermålsbøder 12 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

(109)

** Peder Christensen Basballes fuldmægtig Erik Sørensen med opsættelse her af tinget 14/8 næst forhen havde stævnet Bonde Jacobsen borger sst for dom og tiltalte ham anlangende rigtigt regnskab for hvis, han af fælles penge opkrævede juli måned 1672 på Kristiansand, hvorpå han tit og ofte mod fordring af regnskab havde svaret, at når hans skrin hjemkom, skulle regnskabet bevises, og nu kom hans skrin hjem med salig Anders Kruses skude, alligevel har han til dato ikke villet gøre regnskab af hvem, hvorfor og hvor meget, han har opkrævet, og siden har han i Skotland, efter skib og godses frifindelse, skaltet og valtet efter egen vilje, og endnu ikke har villet gøre regnskab for, hvor mange penge, han har oppebåret, eller hvorfor han det salt i Skotland har købt, og da Bonde Jacobsen ikke var mødt til genmæle, blev han tilfundet med Peder Basballe at gøre regnskab for overkøbmand i to upartiske mænds overværelse.

16/10 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus bys og rettens vegne havde stævnet Niels Lauritsen Hollænder, boende sst, samt hans hustru Maren Jørgensdatter for vidner og andre lovmål, som

Jørgen Andersen agter mod dem at tage, så blev for retten ledig og løs fremstillet Jens Hollænder og hans hustru, som frivilligt bekendte, at den søndag, som Bonde Jacobsen havde bryllup, mellem froprædiken og højmesse, da brød de ind i Maren Mogensdatters kammer, brød hendes skrin op, hvori de fandt en nøgle til hendes kiste, hvorfra de tog 106 sletdaler i forskellige mønter, som de gravede ned i deres kålhave, og to borgere vidnede, at de havde opgravet samme penge.

(110)

** Mikkel Maler sandemand fremstod for retten, og efter sandemandstovet angående salig Rasmus Christensen tømmermands død og bane for ham af tingbogen var oplæst, da ved ed og oprakte fingre efter recessen gjorde han sin ed og tov, ligesom de andre sandemænd i denne sag forhen havde gjort.

** Erik Jørgensen prokurator på doktor Matias de Brobergues vegne fremlagde dennes begæring til byfogden at lade læse og påskrive det kasserede skøde, dateret Århus 25/7 1664, eftersom han med sin svoger Christian Henrik Petters er derom akkorderet efter påskrift, dateret 2/7 1665, hvorimod på borgmestre og råds samt overformynderes vegne blev svaret, at samme skøde ikke måtte blive læst og påskrevet, før samtlige borgmestre og råd samt overformyndere derfor havde fået lovligt varsel, og mons Christian Henrik Petters havde gjort forsikring for sin datters tilfaldne arvegods her i byen.

** Bartolomeus Jacob Stur, borger og guldarbejder sst, anordnet formynder for salig Mads Værns efterladte to sønner, på sine myndlingers vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for vidner, hvorefter Søren Rasmussen og Tomas Jacobsen vidnede, at de med flid havde været på de steder, som efterskrevne personer havde boet, og søgt og spurgt efter dem, men ikke har kunnet finde dem, idet de enten var døde eller flyttet.

** Bartolomeus Jacob Stur, borger og guldarbejder sst, på salig Mads Værns børns vegne havde stævnet efterskrevne personer her i byen for dom og tiltalte dem for resterende husleje af salig Mads Værns børns ejendom, men da intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, anordnet formynder for salig Mads Værns efterladte børn, på sine myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 4/9 næst forhen fremlagde efterskrevne obligationer samt salig Søren Clemendsens og Mads Værns regnskabsbøger, hvorimod blev fremlagt efterskrevne indlæg, hvorefter en del blev tildømt at betale deres gæld, og nogle blev frifundet, dels fordi intet bevis blev fremlagt, eller gælden var over 20 år gammel.

(111)

23/10 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på sagvolderen Maren Mogensdatter, boende sst, hendes vegne og i hendes egen overværelse havde i fængslet sst stævnet Jens Lauritsen Hollænder, forrige indvåner sst, og hans hustru Maren Jørgensdatter for dom, og saggav dem for begået tyveri, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 16/10 næst afvigt, og satte i rette og formente, at de derfor bør efter loven, recessen og KM forordning at fare som andre tyve, han at hænges i galgen, og hans hustru hals og liv at have forbrudt, og kongen deres hovedlod. så blev fremlagt stiftlensherrens missive, at de

indstævnedes slægt og venner havde begæret, at sagen til bedre oplysning måtte opholde, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 17/7 næst forhen, kontra Morten Willert og Rasmus Pedersen skomagersvende, i rette lagde deres efterskrevne forløfte, dateret Århus 9/7 1673, hvori de lover og godsiger for Christian Kröger, at han skal blive til stede, hvorefter de blev tildømt at til stede skaffe Christian Kröger skomagersvend, som vold har tilføjet Hagen Lauritsen skomagersvend, nu straks, eller de for ham at bøde fulde voldsbøder til KM og Århus by, at betale inden 15 dage.

** Villum Testrup fik 1.ting til dele over Jens Mouritsen bødker for 2 daler, Jens Jacobsen soldat for 3 mark for husleje, og Jens Bogbinder for en tysk bibel ham leveret at indbinde.

** Erik Jørgensen prokurator på salig Jacob Lauritsen Møllers umyndige børns anordnede formyndere deres vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom for hvis, de i salig Jacob Møllers bo findes skyldig til hans efterladte børn, der iblandt Christoffer Pedersen ved Skanderborg, men som intet genmæle skete blev sagen opsat 6 uger.

(112)

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råd sst deres vegne med opsættelse her af tinget 11/9 næst forhen havde stævnet Gertrud Nielsdatter, mester Niels Krogs, med hendes lovværge for dom og tiltalte hende for 84 sletdaler, som er for hvis, byens kæmner Anders Lauritsen 1666 skal have leveret til hendes forrige salig husbond Christen Jensen da borgmester og hospitalsforstander sst, som var rentepenge af to summer, som velb Erik Rosenkrantz til Århus hospital skulle erlægge efter Christen Jensens kvitterings formelding, hvilke 84 daler salig borgmester Christen Jensen havde lovet at fly Århus by afkortet i magasinen, som Erik Rosenkrantz her af byen skulle have samme år imod kvittering, hvilket ikke skete. derefter blev afsagt, at eftersom intet fremlægges, hvormed bevises, at Gertrud Nielsdatter sig har forpligtet pengene at betale eller indkræve, men hun alene søges efter en fuldkommen kvittans, som salig borgmester Christen Jensen hospitalsforstander har udgivet i Viborg snapsting til Erik Rosenkrantz på rentepenge, som Anders Lauritsen med sin påskrift forklarer at have været af byens penge og skulle på magasinen den gode mand kvitteres, da ved jeg ikke Gertrud Nielsdatter, som derfor har gjort regnskab og er kvitteret, nogen betaling at tilfinde men frikender.

(113)

30/10 1673.

** Christoffer Berntsen der Weide, trompeter og borger sst, æskede vidne. Jørgen Andersen underfoged, fuldmægtiget for Henrik Bertelsen Kloche, privilegeret musicus instrumentalis sst, og efter Christoffer Berntsen havde i rette lagt og ladet læse og påskrive hans efterskrevne kontrakt og fuldmagt fra Henrik Bertelsen, hvori han giver Christoffer Berntsen trompeter fuldmagt til i efterskrevne herreder og birker på hans vegne at betjene under bryllupper, som bønderne lader holde, så i rette lagde Jørgen Andersen efterskrevne KM privilegier til Henrik Bertelsen.

** Erik Jørgensen prokurator på Laurits Brorsen, sitzhaftig på Dybvad, hans vegne med opsættelse her af tinget 16/10 næst forhen havde stævnet mester Niels Krog, rektor og kannik sst, for dom og

tiltalte ham for 100 rigsdaler med nogle års rente efter hans obligation, dateret 24/1 1670, som han blev tildømt at indfri.

** Villum Testrup fik 2.ting over de personer med 1. og 2.ting er forfulgt.

6/11 1673.

** Villum Testrup æskede 3.ting til dele over Jens Bødker, Jens Jacobsen soldat og Jens Bogbinder for en tysk bibel.

** medværende i den sag at sidde retterting og dom, Jørgen Juel og Jacob Mikkelsen borgmester, Jens Lassen, Carl Christensen, Jens Basballe, Jens Vegerslev, Laurits Tøgersen og Mikkel Mikkelsen rådmænd sst angående Jens Hollænder og hans hustru.

** Jørgen Andersen underfoged, fuldmægtiget på sagvolderen Maren Mogensdatter, vånende sst, hendes vegne og i hendes egen nærværelse her for retten til stede, samt på KM, rettens og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 23/10 næst forhen, og efter ommeldte fanger Jens Lauritsen Hollænder og hans hustru Maren Jørgensdatter ledig og løs var fremstillet, blev af Jørgen Andersen i rette lagt et tingsvidne her af tinget 16/10 sidst afvigt samt stiftslensherren velb Henrik Rantzaus efterskrevne missive til borgmester og råd, at han har fået deres skrivelse angående de to fanger, så han stiller til deres egen gode betænkende, hvorledes dermed kristeligt og bedst kunne mages, thi den skarpeste ret at bruge i sådanne sager synes betænkeligt dem på livet at straffe, man hvad de ellers skal lide, stiller han til deres egen gode censur og vilje. dernæst blev i rette lagt byfogden Christen Lauritsens efterskrevne advarsel til borgmester og råd, at eftersom em del af borgmestre og råd ikke var til stede forleden torsdag på rådhuset, da Jens Hollænder og hans hustru blev eksamineret om deres tyveri, muligt for deres lovlige forfald, da på KM og rettens vegne meddeles hver særdeles hermed, at de efter bekendelse på torsdag skal lide dom, beder derfor de gode mænd sig på tinget at indstille og i dommen være ham behjælpelig, dateret Århus 17/10 1673 Christen Lauritsen. derefter blev fremlagt borgmester og råds efterskrevne svar til byfogden, at da han havde begæret, at de ville sidde på tinget med ham og dømme på de to fangne misdædere, da er hertil at svare, at det er ham vel vitterligt, at Århus by er med ret sære privilegier, som ikke de andre små købstæder, som recessen i almindelighed ommelder, nemlig at borgmestre og råd må dømme på alle de lovmål, som på tinget bliver dømt, undtagen omkring boende bønder, da erbyder de dem på rådstuen med byfogden at dømme på denne og alle andre sager, som ære eller liv angår, og byfogden ikke alene kan dømme i, og siden ved deres middel aflæse dommen på tinget, når eksekution skal ske, som andre steder er brugeligt, hvor rådstuen med overdommeres sæde er nådigst privilegeret, men dersom byfogden skulle sig heri vægre, da vil de være med ham på tinget denne gang, indtil de dem derom videre erkyndiger. derpå blev de to fanger af KM byfoged med borgmestre og råd tilspurgt, om de vedstod deres forrige gjorte bekendelse, hvortil de svarede ja, de fik at vedstå det, hvorefter han blev tildømt at arbejde på Bremerholm i jern hans livstid, og hans kone Maren Jørgensdatter i arbejde hendes livstid, og Maren Mogensdatter, som ikke begærer tvigæld, bør hendes stjålne penge igen.

(114)

** Villum Rasmussen Testrup, borger og indvåner sst, æskede skødevidne. Hans Bendixen borger sst med fuldmagt af hr Matias Olufsen Testrup, præst til Dalby og Stubberup sogne i Fyn, og på hans vegne solgte fra ham, hans mor og samtlige medarvinger og til Villum Testrup fire boder,

kaldt Badskærs eje, liggende på Mejlgade, næst op til den gård, Peder Madsen nu iboer, på den ene side og strækker sig til den gård, Rasmus Christensen smed iboer på den anden side.

** Maren Mogensdatter annammede til sig her for retten igen hendes frastjålne penge, som hende var tildømt fra Jens Hollænder og hans hustru dem havde stjålet fra hende.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, æskede pantevidne. Villum Rasmussen Testrup borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Bendixen 120 sletdaler, og derfor til underpant sætter ham fire hans ovennævnte boder på Mejlgade.

(115)

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Jensen, borgersøn sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 25/9 næst forhen, kontra Hans Nielsen i Voldby, i rette lagde et tingsvidne her af tinget 25/9 1673 samt Hans Nielsens efterskrevne revers, hvori han forpligter sig at være undergiven til Århus byting og der at svare til al hvis arrest, voldssag og lovmål for 10 rigsdaler efter hans revers, dateret 23/3 1673, hvorefter han blev tildømt at betale sin gæld.

** Tomas Rasmussen på David Gotfredsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 25/9 næst forhen havde stævnet Jens Lassen i Ebdrup mod dom og tiltalte ham anlangende et pant, hans salig bror Niels Lassen havde gjort 28/8 1656 på Århus byting i hans da iboende gård bag klostret for 200 daler, som han er hans hustru Kirsten Jespersdatter skyldig, og hvorpå skulle restere nogle års rente, hvorfor han på sin hustrus vegne havde ladet samme pant opsige og tilbudt pantet at indløse, hvilket ikke er sket, og da nødes han på sin hustrus vegne at tage dom derpå til eje. derpå blev fremlagt et pantevidne her af tinget 28/8 1656 lydende, at Niels Lassen skomager borger sst da til Jesper Jensen kræmmer på hans datter Kirsten Jespersdatters vegne havde pantsat for 200 sletdaler en hans gård, liggende bag klostret, østen Jesper Jensens gård, og vesten til de ny boder, Morten Viborg iboede, med sin hosliggende have og tilliggende gårdsavl. så blev i rette lagt et skiftebrev efter salig Niels Lassen skomager af dato 1/5 1672, hvormed bevises, at Frands Lassen Stigsen i Drammen i Norge og Søren Lassen Stigsen borger i Holbæk tillige med Jens Lassen har været den salig mands arvinger. derefter blev afsagt, at salig Niels Lassens arvinger jo pligtig er og bør at indfri og betale deres salig brors pantebrev inden fardag næstkommende, eftersom en del er udenlands, eller og den pantsatte gård at følge den panthavende efter sidste vurdering for ejendom.

(116)

13/11 1673.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne fik 1.ting til voldsdele over Anders Sørensen kleinsmed for sår og skade, han har tilføjet Rasmus Christensen sst 27/10 næst forhen, og synsmænd vidnede, at de samme dag så, at han havde en blodig skade på fingrene på venstre hånd.

** Villum Rasmussen Testrup borger sst ved 6 høringer lod fordele Jens Mouritsen bødker og Jens Jacobsen soldat hver for 3 mark.

20/11 1673.

** Jørgen Andersen fik 2.ting til voldsdele over Anders Kleinsmed.

** Jørgen Andersen for Peder Pedersen lod læse og påskrive til opbuds fornyelse et tingsvidne her af tinget 28/1 1669 på det hus på Skolegade, Laurits Olufsen iboede, Sidsel Nielsdatter tilhørende.

27/11 1673.

** Jørgen Andersen fik 3.ting til voldsdele over Anders Sørensen kleinsmed.

** Karen, salig Rasmus Skomagers, lod advare til skifte med aller første, at hendes salig mands kreditorer sig ville angive og annamme udlæg efter boets tilstand ved rettens middel.

** Erik Jørgensen for Tomas Iversen fik 1.ting til dele over Jens Rasmussen for 9 mark.

** Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, på salig Mads Værns børns vegne, som han er formynder for, med opsættelse her af tinget 16/10 næst afvigt kontra Iver Kræmmer, Jens Mogensen True og Niels Hjort anlangende resterende husleje. derimod at svare mødte Iver Kræmmer og foregav, at Jens Pedersen borger sst på hans vegne havde betalt 6 daler på den fordrede husleje, hvorefter Jens True og Niels Hjort blev tildømt deres resterende husleje at betale, og Iver Kræmmer tilfindes med Bartolomeus Guldsmed for overkøbmand i Jens Pedersens overværelse, som beretter pengene at have betalt, at gøre regnskab.

4/12 1673.

** Erik Jørgensen prokurator på salig Jacob Lauritsen Møllers efterladte børns formynderes vegne på deres myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 23/10 næst afvigt havde stævnet Anders Holgersen, forpagter på Hanstedgård, mod dom og tiltalte ham for 26 sletdaler, som han er skyldig til salig Jacob Møllers bo, og ligeledes havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for gæld, hvorimod blev fremlagt Anders Holgersens indlæg, at den salig mand af ham havde bekommet en sum penge og bød sig til regnskab, hvorfor han blev tilfundet med den salig mands børns værger at gøre regnskab i overkøbmandens hus, og de øvrige blev tildømt at betale deres gæld.

(117)

** Erik Jørgensen på salig Jacob Møllers anordnede formyndere, nemlig Hans Sørensen Gylling, Hans Christensen Riber og Henrik Jørgensen borgere sst, på deres myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 23/10 næst afvigt kontra efterskrevne udenbys personer begærede dom, og de blev tildømt at betale deres gæld.

** Erik Jørgensen på salig Jacob Møllers børns formynderes vegne med opsættelse her af tinget 23/10 kontra Christen Pedersen i Siim for 3 sletdaler efter hans udgivne skadesløsbrev, dateret Århus 3/5 1660. så mødte Niels Sørensen af Skanderborg og svarede hertil, på Niels Christensen i Siim hans vegne, at hans medarvinger ikke herfor var stævnet, hvorfor han blev tildømt at betale sin anpart af de 3 sletdaler.

** endnu Erik Jørgensen på salig Jacob Møllers børns formynderes vegne med opsættelse her af tinget 23/10 næst forhen kontra efterskrevne udenbys personer for gæld, de efter Jacob Møllers regnskabsbog skyldig er, som de blev tildømt at betale.

(118)

** Erik Jørgensen på salig Jacob Møllers børns formynderes vegne med opsættelse her af tinget 23/10 næst forhen havde stævnet Tøger i Bering for 7 daler og hans svoger Peder Jensen for 11 daler, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på salig Jacob Møllers børns formynderes vegne med opsættelse her af tinget 23/10 næst forhen havde stævnet efterskrevne udenbys og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Erik Jørgensen på salig Jacob Møllers børns formynderes vegne med opsættelse her af tinget 23/10 næst forhen havde stævnet efterskrevne udenbys personer og tiltalte dem for gæld, der iblandt Niels Lauritsen i Vorgård nu i Skørring, og i rette lagde en dom her af tinget 17/10 1667, hvori Niels Lauritsen i Vorgård er tildømt at betale Jacob Møller 9 daler, hvorefter de indstævnede blev tildømt deres gæld at betale.

(119)

11/12 1673.

** Peder Jensen Elkær borger sst anordnet formynder for salig Mads Værns børn på samme børns vegne med opsættelse 6/3 næst afvigt havde stævnet Oluf Christensen, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for hvis, han er hans plejebørn skyldig, som dem arveligt var tilfaldet, og som han er formynder for, og han mente, at han burde betale samme gæld inden 15 dage, hvorefter blev afsagt, så eftersom Peder Elkær søger Oluf Christensen for en anselig sum penge, hvorom er gjort afregning på skiftestedet efter salig Mads Værn, hvilken afregning Peder Elkær og de umyndiges værger nogle år har indeholdt imod borgmestre og råds befaling, og Peder Elkær over Oluf Christensen en gang i denne sag har forhvervet dom, hvilken dom med den gjorte afregning Peder Elkær ikke vil fremvise, da vidste byfogden ikke imod hans dømte dom at dømme, men indfandt parterne med regnskabsbøger for borgmestre og råds tilforordnede middel, nemlig Jens Lassen og Jens Basballe rådmænd, som den imellem vil og kan regne, og om noget misregnet er på skiftested, er anbetroet at revidere.

** Peder Jensen Elkær i lige måde med opsættelse her af tinget 6/3 nærværende år havde stævnet Christen Pedersen Frost og Niels Villumsen, borgere sst, for dom og tiltalte Christen Frost for 48 sletdaler og rente fra 1646, som er for et ankertov, hans salig mor Anne Jensdatter Frosts har bekommet af salig Søren Clemendsen, og Christen Frost findes ret arving efter hende, som er salig Mads Værns søn arveligt tilfaldet, item Niels Villumsen for 1 rigsdaler og omkostning på en dele. herimod at svare mødte i rette Christen Pedersen Frost og i rette lagde et afkald af hans brorbørn, nemlig Peder Jensen Frost, Hans Jensen Frost og Søren Jensen Frost for al deres arvepart efter deres salig far Jens Pedersen Frost, af dato bytinget 28/11 1667, og nu benægtede han, at han intet havde arvet, hvorefter blev afsagt dom, at eftersom samme gæld er over 20 år gammel, og Anne Jensdatter ikke forpligtede hendes børn og arvinger at betale, frifindes Christen Frost for denne fordring.

belangende Niels Villumsen, som ikke er mødt til genmæle, da bør han samme fordring at betale inden 15 dage.

(120)

** Jørgen Andersen underfoged for Karen, salig Rasmus Christensen skomagers efterladte enke, advarede alle salig Rasmus Skomagers kreditorer, at de vil indstille sig i hans efterladte bo og gøre fordring og annamme udlæg, eftersom hun ikke videre ville svare dem, men frasagde sig intet dermed ville have at gøre.

** Erik Jørgensen for smedelavets oldermand Oluf Bøssemager fik 1.ting til dele over Johan Heicher for at indstille sig i lavet, efter dom her af tinget 31/7 1673.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmestre og råds vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker for vidner, som mod ham agtes at føres, og Mogens Knudsen og Christoffer Hennings fremlagde efterskrevne beskikkelse, at da en del udenbys indstiller sig i en privilegeret købstad som synsmænd, uanseet byen er så folkerig, at syn og andet kan forrettes uden udenbys, hvorfor de dannemænd advares, at de sig ikke imod byens friheder og privilegier noget foretager, uden de har høje øvrigheds befaling og tilladelse, som betager købings ret og privilegier, hvoraf da begæres rigtig kopi og originalens fremviselse, dateret Århus 25/11 1673 underskrevet af samtlige borgmestre og råd, og efter borgmestre og råds befaling havde de været hos Jacobus Gesius og gjort forbud efter samme seddel, hvortil han svarede, at han vidste intet andet svar, end borgmestre og råd kunne tage genpart til tinget

** Jørgen Olufsen lod til opbuds fornyelse oplæse og påskrive et tingsvidne her af tinget 16/2 1665.

** Erik Jørgensen prokurator på Karen, salig hr Ottes i Haslund, hendes vegne havde stævnet Jens Vegerslev rådmand sst for dom og tiltalte ham, formedelst han ikke godvilligt vil betale hende af hans to boder på Volden, som ham tilkommer, som hun nogle år og endnu til dato udgivet har, som med poletter og regnskab bevises, og som var betalt af salig hr Ottes gård og eje i Haslund, hvortil Jens Christensen svarede, at han selv havde betalt af hans ejendom. da for sine årsager blev sagen opsat 6 uger.

18/12 1673.

(121)

** Tomas Rasmussen, borger og beediget stadsprokurator sst, på borgmester Jørgen Juel hans vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker sst for syn, granskning og vidner, Jørgen Juel agter at forhverve, hvorefter blev opnævnt efterskrevne synsmænd til at syne og granske anlangende Jørgen Juels bygning næst op til Jacobus Gesius apotekers gamle gård.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede pantevidne. Peder Lauritsen skomager borger sst lod læse og påskrive en fuldmagt af Karen Rasmusdatter, salig Bendix Skomagers, til at pantsætte hendes tilkommende anpart i hendes hus på Studsgade ved Snævren, hvilket Christen Høg, skomager borger sst, anordnet formynder for salig Bendix Olufsens to døtre Karen Bendixdatter og Sidsel Bendixdatter efter deres begæring tilstod, hvorefter Peder Lauritsen skomager med samme fuldmagt bekendte Karen Rasmusdatter af ret

vitterlig gæld skyldig at være til Christen Jensen Basballe 50 sletdaler, og derfor pantsatte ham den anpart, hun tilkommer i det hus, hun iboer på Studsgade, og i lige måde Christen Høg på sine myndlingers vegne for deres andel 76 sletdaler pantsatte fra sig, sin hustru og hans to plejedøtre deres anpart i samme hus.

** Erik Jørgensen på smedelavets oldermands vegne 3.ting til dele over Johan Hanichen kobbersmed.

** Jørgen Andersen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Snedker og hans hustru (blank) mod vidner, som mod dem agtes at forhverve, og synsmænd vidnede, at de 5/12 næst afvigt var med byfogden til syn til Jens Jensen snedker, og da var han stukket igennem den venstre arm og havde et knivslag i brystet, og for samme sår og skade gav han klage over hans hustru, at hun havde gjort ham. Niels Snedkersvend vidnede, at Jens Snedker og hans kone havde nogen ord sammen om mad, da tog han et stykke træ og slog efter hende, men hun trak døren til sig, derefter gik han ind til hende, og da fik han den skade både i bryst og arm, dog så han ikke konen gjorde det, og så løb svenden efter badskæren, som kom og forbandt ham.

(122)

** Jørgen Andersen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Mikkel Maler borger sst hans vegne havde stævnet Jens Jensen snedker sst for voldsdele at forhverve, og Mikkel Jensen maler gav last og klage over Jens Snedker, for han for 3 uger siden i deres lavshus skældte ham for en kæltring og slog ham i hovedet med et bæger, og Jørgen Andersen fik 1.ting til voldsdele over ham.

** Jørgen Andersen for Hans Kandestøber fik 1.ting til dele over Anders Cudo for 3 mark.

** Jørgen Andersen underfoged på samtlige salig Mette Basses efterladte arvingers vegne havde stævnet Gertrud Nielsdatter, mester Niels Krogs, for dom og tiltalte hende for 10 sletdaler efter hendes forrige salig mand borgmester Christen Jensens til nu salig Mette Basse udgivne obligation af dato 10/2 1662, samt efter oprettet skiftebrev efter salig Mette Basse af dato 26/10 1672, men som intet genmæle skete er sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Christensen Basballe, sig opholdende sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 6/11 næst afvigt havde stævnet Christen Pedersen Frost, borger sst, for dom og tiltalte for hvis, han kan være ham skyldig efter pantebrevs indhold, og satte i rette, om han ikke er pligtig at indløse pantet, eller samme pantsatte boder Basballe at være følgagtig, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 24/10 1661, hvori Christen Pedersen Frost pantsætter til Christen Jensen Basballe for 100 sletdaler 3 hans tilhørende boder på Fiskergade, mellem Christen Basballes have og salig Christen Carlsens arvingers boder. endnu blev i rette lagt Christen Frosts datter Margrete Christensdatter hendes udgivne bevis, dateret Amsterdam 10/6 1668 lydende på 8 sletdaler, som skulle blive ham godtgjort af hendes far, hvorefter blev afsagt, da eftersom fremlægges en dom til brugelighed af bytinget 5/9 1667 på de pantsatte boder, hvorefter Peder Basballe har taget pantet i possession og til brugelighed, hvorpå han lader fordre dom til ejendom efter sidste vurdering og tilbud, da vidste byfogden ikke herom rettere at kende, end pantet jo bør Peder Basballe at følge for ejendom.

(123)

8/1 1674.

** Peder Svane skrædder, borger og handelsmand sst, på Otte Lauritsen, tjenende i København, hans vegne æskede stokkenævnsvidne, hvorefter samtlige borgere, som ting søgte, vidnede, at Otte Lauritsen er født her i byen i et ærligt ægteskab, hans far var Laurits Christensen Engelskmand, borger sst, og hans mor var Anne Ottesdatter, og havde Otte Lauritsen skikket og forholdt sig kristeligt, ærligt og vel.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juel sst hans vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker sst samt hans efterskrevne synsmænd for synsvidner, Jørgen Juel agter at føre, hvorimod Jacobus Gesius svarede og formente ikke så lovligt varsel at være sket, som sig burde, så ingen syns afhjemmelse eller vidne burde udstedes. herpå blev afsagt, at efterdi her fremlægges et synsvidne af Ebeltoft byting 1/12 1673, hvormed forklares, at de sidste synsmænd ikke er for dette vidne kaldet, så efterdi synet ejendom angår, ved jeg ikke imod Christian 3.recesses 14.artikel dette vidne at turde udstede, før derfor bliver lovligt stævnet.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på domkirkens vegne sst havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

(124)

** Jørgen Andersen underfoged på magister Christen Sejersen hans vegne med opsættelse her af tinget 13/11 fravigte år havde stævnet Niels Pedersen Pelsen i Sabro og Anders Nielsen Pelsen sst for dom og tiltalte Niels Pelsen som hovedmand og Anders Nielsen Pelsen for forlover for to terminers forfalden kapital af deres til ham udgivne revers og forløftesbrev af dato 20/2 1673 penge 50 sletdaler, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Erik Jørgensen for Hans Kandestøber fik 2.ting til dele over Anders Cudo.

** Erik Jørgensen fuldmægtiget for Peder Bonde fik 1.ting til dele over Jacob Christensen for 15 mark.

** Erik Jørgensen fuldmægtiget på Jens Lassen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 13/11 næst afvigt havde stævnet Mikkel Rasmussen Tysk, borger i Kalundborg, mod dom og tiltalte ham for 70 rigsdaler, han 14/12 1660 lånt havde, og som han blev tildømt at betale.

15/1 1674.

** Jørgen Andersen underfoged fuldmægtiget for Mikkel Jensen Basse, Jørgen Andersen skrædder, item på Mikkel Basses medarvingers vegne, som han er fuldmægtiget af, samt på Mads Lauritsen Graver i København på samtlige deres vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst så og Peder Jacobsen, boende i salig Mette Basses gård, for synsvidne. så fremlagde synsmændene deres efterskrevne synsforretning, at de 10/1 1674 synede den gård med tilliggende boder på Kannikkegade, som salig Mette Mikkelsdatter Basses tilhørte, iboede og afdøde, for hvis brøstfældighed derpå fandtes.

(125)

** Jørgen Andersen underfoged på Jørgen Andersen skrædders vegne havde stævnet alle 3 borgmestre sst samt overformyndere sst for opbud på hans plejesøns gods, og lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 20/2 1673 på hans myndlings arvegods efter salig Mette Basses, og det samme derefter opbød.

** Jørgen Andersen fik 3.ting over Anders Cudo for Hans Kandestøber.

** Jørgen Andersen fik 2.ting over Jacob Mikkelsen for Peder Bonde.

22/1 1674.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmestre og råds og byens vegne æskede og fik 1.ting til dele over efterskrevne, for de entholder dem at tage borgerskab her i byen.

** Erik Jørgensen for Hans Kandestøber æskede dele over Anders Cudo for 1 rigsdaler. Anders Cudo mødte og betalte 3 mark og ved ed benægtede at være ham mere skyldig, hvorfor intet delemål over ham blev udstedt.

** Erik Jørgensen prokurator på Karen, salig hr Otte i Haslund hans efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 11/12 1673 kontra Jens Christensen Vegerslev rådmand sst i rette lagde regnskab på hvis skatter, siden 20/11 1662 og til oktober kvartals slutning 1673 af Karen salig hr Ottes ejendom er udgivet, til hvilke bemeldte boder på Volden skal være iberegnet, hvilket regnskab og fortegnelse bedrager 135 rigsdaler. dernæst blev i rette lagt Jens Christensen Basballe hans underskrevne erklæring af dato 28/4 1673, at eftersom Jens Vegerslev intet nøjagtigt fremlægger til bevis for, at han har givet skatter af de boder, som han fra hr Ottes eje sig har tilforhandlet, men befindes til dato af hr Ottes enke betalt, da bør han hende det igen give og holde hende skadesløs. dernæst i rette lagde Jens Vegerslev empfangne skøde fra mester Christen Friis, sognepræst til Vorfrue kirke, på de to boder på Volden, Bendix Væver og Otte Smed iboer, af bytinget 24/12 1663, samt takserborgernes og rodemesterens kvitteringer, hvorefter Jens Vegerslev formente, at han i så måder havde bevist at være sat og takseret af samme sine boder samt anden ejendom, og derfor for denne tiltale burde frikendes. derpå blev afsagt, så eftersom Karen, salig hr Ottes, tiltaler Jens Vegerslev for skatter af de boder på Volden, hende og hendes mand tilforn har tilhørt, som skal bedrage sig 41 sletdaler, hvorimod Jens Vegerslev med skøde beviser, at de har tilhørt ham fra 24/12 1663, og bevises at han er lagt i skat af samme boder, som han med rodemesterens missive beviser at være betalt, da frifindes han for denne fordring, og Karen, salig hr Ottes, bør derfor at søge dem, som videre af ejendommen har oppebåret, end som hende tilkommer at udgive.

(126)

29/1 1674.

** Søren Pallesen lod til opbud læse og påskrive et opbudsvidne på salig Peder Kvottrups gård på Vestergade.

** Jørgen Andersen for Niels Olufsen fik 1.ting til dele over Jacob Sækkemand for 3 sletdaler.

** Jørgen Andersen fik 1.ting til faldsmålsdele over Peder Jørgensen og Mikkel Års, for de entholder at sidde ting og være af de 8 mænd.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting til dele over dem, som med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen for Hans Kandestøber fik 1.ting til dele over Oluf Gius for 10 mark.

** Jørgen Andersen for Johan Fach fik 1.ting til dele over Mikkel Fulden for 9 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juel hans vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker for vidner, hvorimod Jacobus Gesius protesterede, at eftersom de 11/12 havde givet 6 ugers varsel, og det nu var 7 uger, da burde ingen vidner udstedes, før han og hans interesserede derfor fik lovligt varsel, hvorfor byfogden ikke imod recessen turde udstede noget vidne.

** Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, æskede afkald. Bonde Jacobsen, borger og handelsmand sst, gav ham afkald for al hvis arv, Bonde Jacobsens hustru Sidsel Sørensdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig farfar og farmor Anders Sørensen Vesten, forrige borger sst, og hans hustru Maren Frandsdatter, som Johan Arentsen var anordnet formynder for.

** ---- Eriksen blytækker borger sst på Johanne Pallesdatter, salig Anders Kruse, forrige borger sst hans efterleverske, hendes vegne æskede afkaldsvidne. Påske Pedersen, barnfødt sst, med tilladelse af borgmestre og råd, at han nu sit gods under værgemål måtte annamme, gav Johanne Pallesdatter afkald for al hvis arv og gods, han arveligt er og kunne være tilfaldet efter hans salig far Peder Christensen, skrædder forrige borger sst, og mor Bodil Mogensdatter, som Johanne Pallesdatter og hendes afdøde mand Anders Kruse var anordnet formynder for.

** Tomas Rasmussen prokurator på Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne at tage beskrevet, hvorefter han opbød til købs efterskrevne gods, Anders Lauritsens plejedatter Karen Jensdatter arveligt var tilfaldet efter Karen Christensdatters Stenhuggers, og nu stod frem for retten to borgere og vidnede, at de før ting holdtes havde været til Anne Lauritsdatters, salig Søren Christoffersens, og der seet at ovennævnte gods var i behold.

(127)

** Jørgen Andersen underfoged på samtlige salig Mette Basses efterladte arvingers vegne med opsættelse her af tinget 18/12 1673 kontra Gertrud, mester Niels Krogs, og blev i rette lagt Christen Jensen borgmester sst hans udgivne obligation til Mette Mikkelsdatter Basse, salig Niels Udsens, på 100 sletdaler af dato 19/2 1662, hvorefter Gertrud Nielsdatter blev tildømt at indfri samme obligation og betale den resterende kapital og rente.

5/2 1674.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juels vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker sst for syn og vidner, som Jørgen Juel agter at føre, item hans forrige synsmænd, alle borgere sst, om de ville have noget dertil at svare, og Tomas Rasmussen i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvori han begærede efterskrevne mænd måtte opnævnes til synsmænd, hvorefter de af tinget blev opnævnt.

** Erik Jørgensen for Hans Kandestøber fik 2.ting til dele over Oluf Gius.

** Jørgen Andersen for Johan Fach fik 2.ting over Mikkel Fulden.

** Jørgen Andersen på rettens vegne 2.ting over Mikkel Års for modvillig forhold at sidde ting for en af de 8 mænd.

** Jørgen Andersen 2.ting over Jacob Sækkemand for Niels Olufsen.

** Tomas Rasmussen på Tøger Bøssemagers vegne havde stævnet Oluf Bøssemager og hans hustru og fik 1.ting til dele over Oluf Bøssemagers kone efter borgmestre og råds dom 8/1 1674.

(128)

** Christen Pottemager fik 1.ting til dele over Johan Possementmager for 7 mark.

** Tomas Rasmussen fik 3.ting over dem for borgerskab, som er 1. og 2.ting forfulgt.

** Villum Testrup fik 1.ting til dele over Peder Mogensen i Hørning for hvis, han er ham skyldig.

12/2 1674.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jørgen Juel, borgmester sst, hans vegne havde stævnet Jacobus Apoteker sst for syn og vidner, samt hans forrige synsmænd og lensherre Henrik Rantzau, om han ville have noget at svare angående den omtvistede gyde imellem borgmester Jørgen Juel og Jacobus Gesius, hvorimod Jacobus Gesius protesterede, at da Laurits Pedersen guldsmed og hans medbrødre ikke var stævnet til dette syn, så burde intet synsvidne udstedes, hvorefter blev afsagt, så efterdi Jacobus Apoteker ikke har nævnt ovennævnte personer 8/1 her for retten, men alene beråbt sig på nu salig Henrik Rantzau ikke at være stævnet derfor, da vidste byfogden ikke rettere at kende, end synsmændene jo bør deres syn at afhjemle, som de agter at forsvare efter loven.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jørgen Juel borgmester sst hans vegne æskede vidne. for retten fremkom efterskrevne 67 synsmænd, som af tinget var opnævnt til at syne den omtvistede bygning og ejendom imellem borgmester Jørgen Juel og Jacobus Gesius, og i rette lagde deres efterskrevne skriftlige forretning, at de ikke kunne se nogen årsag til, at Jacobus Gesius skulle tiltale borgmester Juel om hans grund og ejendom, men borgmesteren mere til ham, eftersom på Jørgen Juels ejendom ikke findes tagsten, som skyder vand på Jacobus Apotekers huse.

(129)

** Jørgen Andersen for Johan Fach fik 3.ting til dele over Mikkel Fulden.

** Niels Nielsen skrædder lod læse og påskrive til opbuds fornyelse et vidne her af tinget 14/1 1669 på salig Mogens Skrædders børns arvegods.

** Villum Testrup fik 2.ting til dele over Peder Mogensen i Hørning for hvis, han ham skyldig er.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmestre og råd samt byens vegne lod fordele efterskrevne personer, for de ikke vil gøre kongen og byen deres borgerlige ed.

** Tomas Rasmussen for Peder Bonde fik 1.ting til dele over efterskrevne udenbys for hvis, de ham skyldig er.

** Tomas Rasmussen for Tøger Bøssemager fik 2.ting til dele over Oluf Bøssemager og hans kone at efterkomme borgmestre og råds dom.

(130)

** Jørgen Andersen underfoged på KM og byens vegne fik 1.ting til voldsdele over Jacob Vævers kone, for hun med hug og slag har overfaldet Karen Lauritsdatter, tjenende Margrete Jørgensdatter på Vestergade.

19/2 1674.

** Søren Olufsen, skipper og borger sst, æskede skøde. Jørgen Andersen underfoged i rette lagde efterskrevne fuldmagt, at eftersom Søren Olufsen har betalt dem deres fordringer på skifte efter salig Jacob Jacobsen skipper sst, så vidt de i den salig mands gård var udlagt, så giver efterskrevne, der iblandt Niels Villumsen for hans salig formand Mikkel Storms part, Søren Værn for hans salig far Rasmus Værns anpart, Jørgen Andersen fuldmagt til at give Søren Olufsen skøde, dateret Århus 10/2 1674, underskrevet af ovennævnte samt Karen, salig Mads Værns, egen hånd. i lige måde blev fremlagt fuldmagt af Peder Jacobsen Rømmer skipper på sine egne, mor og søster deres vegne til at give hans godefar Søren Olufsen skøde på deres anpart i deres gård, hvorefter Jørgen Andersen skødede til Søren Olufsen ovennævntes tilkommende anparter i salig Jacob Jacobsens hans iboede og afdøde gård, liggende sst, næst op til Jens Lassen rådmands gård på den ene side, og strækker sig til skipper Jørgen Olufsens gård på den anden side.

** Jørgen Andersen på KM og Århus bys vegne æskede vidne. synsmænd vidnede, at de 29/1 næst forhen var syn til Karen Lauritsdatter, tjenende Margrete Jørgensdatter, da så de, hun havde et stort blodigt sår over hendes højre øje, hvilket hun beskyldte Karen Ovesdatter, Jacob Vævers hustru, for at have gjort hende uden årsag, hvorefter han fik 2.ting til voldsdele over hende derfor.

** Jørgen Andersen underfoged for Johan Fach, organist til domkirken sst, hans vegne ved 6 høringer lod fordele (blank) Fulden for (blank) han er ham skyldig.

** Jørgen Pottemager fik 3.ting til dele over Johan Drixner possementmager.

** Peder Bonde fik 2.ting over dem med 1.ting er forfulgt.

** Tomas Rasmussen fik 3.ting til dele over Oluf Bøssemagers hustru på Tøger Bøssemagers vegne for at erklære ham og hans hustru for ærerørige påsagn eller derfor at lide dele.

** Søren Nielsen, tjenende Jens Poulsen, forvalter over Vilhelmsborg, på sin husbonds vegne havde stævnet Villum Rasmussen Testrup borger sst for dom og tiltalte ham for 11 tønder byg og 14 tønder havre dets betaling bedrager sig 24 sletdaler, men som ingen erklæring skete, blev sagen opsat 6 uger.

26/2 1674.

** Tomas Rasmussen prokurator på Tøger Pedersen bøssemager borger sst hans vegne æskede dele over Oluf Bøssemagers hustru Anne Jensdatter for at fyldestgøre borgmestre og råds dom for hendes æreskælden, hvilket hun ikke har ville bekvemme sig til, og derfor lod han hende ved 6 høringer fordele, eftersom hun ikke er mødt til nogen erklæring, enten for sig af sætte eller rette.

(131)

** Villum Rasmussen Testrup borger sst ved 6 høringer lod fordele Peder Mogensen i Hørning for gæld.

** Christen Pottemager borger sst ved 6 høringer lod fordele Johan Drixner possementmager sst for 7 mark.

** Jacob Rasmussen væver aftingede på sin hustrus vegne for slagsmål, hun havde været i med Kirsten Lauritsdatter, og skal give kongen og byen efter deres ringe formåen 6 mark.

** Jørgen Andersen underfoged på samtlige salig Mette Basses arvingers vegne havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator på Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 15/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem, nemlig Niels Lauritsen på Brobjerg for jordleje at et gårdsavl, kaldt Peder Ørns eje, samt for Peder Ørns have på Brobjerg, og Tomas Tane for jordleje af et gårdsavl, kaldt Jens Andersen Ladefogeds, hvilken vedgået gæld de blev tildømt at betale.

(132)

5/3 1674.

** Erik Jørgensen prokurator fik 1.ting til dele over Claus Nielsen på Fiskergade for 5 mark.

** velb Erik Rosenkrantz lod læse og påskrive et forbudsvidne af Rosenholm birketing 27/1 1674, hvormed forbydes ingen vejfarende at gå, ride eller køre over Rosenholms enemærker eller igennem hovedgården.

** Søren Olufsen, skipper og borger sst, for retten betalte til Erik Jørgensen 6 sletdaler, som han af ham for salig Mikkel Lauritsens enke søges for, og benægtede ved ed intet videre at være skyldig.

12/3 1674.

** Jens Rasmussen Låsby borger sst havde stævnet Mikkel Clemendsen, Jens Nielsen Møller, Engelbret Emmersen og Jens Sørensen for at vidne om hvis, som passerede på rejsen herfra til Bergen 1672, da de sejlede med skipper Laurits Lauritsen, siden derfra til Skotland og derfra til Stralsund, angående stridige poster imellem ham og Laurits Lauritsen, hvorefter de i rette lagde

deres efterskrevne vidner, at på den anden rejse var hverken bygrummet eller maltrummet fuldt på mere end 100 tønder, og tilmed blev de udplyndret af kapere 4 gange, og de borttog klæder og fra skipperen brændevin, flæsk og andet for 24 rigsdaler, og betalingen derfor igen af dem var en sabel over hovedet, og da de lagde til bryggen i Bergen, begyndte det at regne nogle dage, før de kunne losse kornet, og i Skotland måtte de lade skibet tætne, som varede 14 dage.

(133)

** Laurits Lauritsen, skipper og borger sst, havde stævnet Jens Rasmussen Låsby borger sst for vidner, og Engelbret Emmersen i rette lagde sit efterskrevne kundskab, at på den anden rejse var rummene ikke fyldt på nær 100 tønder, og på skipperens befaling var han hos rederne og ville have mere gods, men de ville ikke skibe mere, og de klædte rummet med måtter, for foringen var utæt, og på samme rejse blev de udplyndret af kapere 4 gange, som tog fra dem klæder, brændevin og andet. i Skotland havde de tømmermænd i 14 dage med tætning og tømring både oven og neden, og Tomas Rasmussen prokurator på Jens Rasmussens vegne svarede hertil og formente, at Engelbret burde personlig mundtligt at vidne, og intet vidne efter et indlæg at burde udstedes.

** Jens Lassen rådmand havde stævnet Henrik Sørensen Molbo sst for dele, hvorefter han fik 1.ting til dele over ham for 78 sletdaler.

** Erik Jørgensen for sig selv fik 2.ting til dele over Claus i Borgporten.

19/3 1674.

** Tøger Pedersen bøssemager, borger sst, på Hans Pedersen bøssemager, borger i Ålborg, hans vegne havde stævnet Peder Jensen Bonde, borger sst, mod dom og tiltalte ham for 19 sletdaler for 4 bøssepiber, som Hans von Meulengracht havde fået, og Peder Bonde pengene derfor annammet har, satte i rette og formente, han burde at betale inden 15 dage. men som blev fordret dom, og ingen mødte for Peder Bonde, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen for Christen Olufsen i Viborg fik 1.ting til dele over Jens Mikkelsen vognmand for resterende huslejepenge 13 mark.

26/3 1674.

** Tomas Rasmussen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Lassen rådmand sst og Henrik Sørensen Molbo indvåner sst for vidner og dom, og efterskrevne vidnede, at på mandag sidst var 8 dage, da så og hørte de, at Jens Lassen og Henrik Molbo havde nogle ord sammen om to bjælker, Henrik Molbo havde ladet tage og bruge fra den gamle smakke, da sagde Henrik Molbo, at Jens Lassen og havde ladet tage et anker fra den gamle smakke, og de fik i håret af hinanden, og deres hatte faldt af, og så gik de til dem og skilte dem ad.

** Jens Christensen Basballe rådmand sst i rette lagde efterskrevne købebrev med Christian Henrik Petters, KM overinspektør for KM forstrande, på adskillige ejendomme sst, Jens Basballe ham afkøbt har, som består i 12 små boder liggende på søndre side på Fiskergade, som hans datter efter sin mormor salig Magdalene Matiasdatter i hendes arvepart er tilfaldet, dateret Viborg 21/3 1674, hvorefter Anders Lauritsen efter samme købebrev solgte fra Christian Henrik Petters og hans datter og til Jens Christensen Basballe rådmand sst og hans arvinger samme 12 boder.

(134)

2/4 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet skipper Jørgen Luebo borger sst for vidner imod ham agtes at føre, og efterskrevne vidnede, at de 26/1 næst afvigt var i byfogdens hus og der hørte, at en kvinde fra Randers, Anne Poulsdatter, som havde født barn her i byen, hun der beskyldte og udlagde Jørgen Luebo for at være hendes barnefar, og at han forleden år 3 uger efter påske på rejsen fra Fjellerup til København avlede samme barn med hende.

** Tomas Rasmussen på Peder Nielsens vegne fik 1.ting til dele over Jens Jensen bødker for 5 mark.

** Peder Henriksen, byskriver i Viborg, på Jens Jørgensen rådmand sst hans vegne i rette lagde et landstings varselsvidne af Viborg landsting 12/2 1674, hvormed blev stævnet Envold Brochmand, tilforn residerende i Århus, enten han findes inden eller udenlands, for dom, og dernæst i rette lagde rådmand Jens Jørgensen i Viborg hans efterskrevne indlæg, som vidtløftigt formelder om gæld vedrørende hans øksnehandel, han er ham skyldig, som er tilsammen 870 rigsdaler, som han formener, at han bør at betale inden 15 dage, og dernæst i rette lagde Envold Brochmands obligation, dateret Ribe 24/3 1670, lydende på 50 rigsdaler samt en veksel, dateret Viborg 4/2 1674, lyder på 600 rigsdaler. dernæst blev fremlagt en missive fra Envold Brochmand til hans kære far Jens Jørgensen, at han måtte forundes en dukat, som han til mester Nielses fadergave behøver, som han gerne igen vil betale, og dernæst i rette lagde en missive til Jens Jørgensens datter Maren Jensdatter, dateret 1/5 1668, hvori han beder sin kære søster oplyse ham nærmere om en sum penge, og endnu i rette lagde en missive til Jens Jørgensens datter Anne Jensdatter, dateret København 13/2 1669, angående den gæld, han er hans kære søster skyldig, som han vil betale af hvis af hans jordegods, som er udkommet hos hans kære mor, hvorefter blev afsagt, da eftersom Envold Brochmand ikke til hans sidste bopæl her i landet bevises at være stævnet, er denne sag opsat 6 uger, og opsættelsen imidlertid to gange for hans sidste logement her i byen lovligt at forkyndes.

(135)

9/4 1674.

** Tomas Rasmussen, underfoged sst, på hr Svend Albretsen, kapellan til Vorfrue kirke sst, æskede skøde. efter at Tomas Rasmussen havde ladet læse og påskrive Peder Mikkelsen borger sst hans obligation til hr Svend Albretsen af dato 8/7 1660 lydende på 40 sletdaler, hvormed han havde lovet at forsikre ham med pant i en hans have, liggende uden Munkeport, næst op til mester Hvasses have, så solgte og skødede Peder Mikkelsen fra sig og sine arvinger og til hr Svend Albretsen og hans arvinger ommeldte kornhave, liggende uden Munkeport, strækkende sig i sønder på den ene side og vester på den anden side af salig Jens Sørensen Vinters have, og østen til Jens Christensen Vegerslev og norden til Jørgen Sørups kornhaver.

** Tomas Iversen, borger og felbereder sst, på fru Anne Lorentz til Skårupgård, salig magister Hans Brochmand, biskop over Århus stift, hans efterleverske, hendes vegne æskede skøde. Hans Brochmand, sitzhaftig i Århus, i rette lagde efterskrevne fuldmagt fra sin bror Envold Brochmand, dateret London 12/6 1672, hvori han giver ham fuldmagt at skøde til hans mor hans tilfaldne

arvepart i den gård, hun iboer, som er 561 rigsdaler, og derefter skødede fra Envold Brochmand og hans arvinger og til hans mor fru Anne Lorentz al den andel, han arveligt var tilfaldet efter hans salig far magister Hans Brochmand og hans salig bror Lorentz Brochmand i den gård, hans fru mor iboer, ved domkirken beliggende, strækker sig fra domkirkegården ud til Rosengade fra Mejlgade og til den gamle bispegård, de herrer Marselis nu tilhører.

(136)

** Tomas Rasmussen underfoged på Oluf Berntsen, boende i Varde, hans vegne havde stævnet Anne Nielsdatter Kjelds med hendes mand og lovværge Hans Sørensen, borger sst, for dom og tiltalte hende for en brændevinskedel med tilhørende hat og piber, sin søster Lisbeth Berntsdatter tilhørende, som han for nogen tid siden til hende har pantsat for 10 sletdaler, hvilken kedel hun ham forholder, og ikke imod pengenes betaling med rente vil levere ham, hvorefter blev afsagt, at Hans Sørensen bør at annamme de 10 sletdaler med lovens rente, som ham tit og ofte er tilbudt, og formedelst han dem ikke ville annamme, i retten blev deponeret, og brændevinskedlen med tilbehør uskadt fra sig at levere, og gøre rigtighed for at han har den brugt og bortlejet, eller derfor at lide tiltale og dele.

(137)

** Jens Hvas kapitelsridefoged på hr Johan Hansen Lønborg hans vegne havde stævnet Jens Johansen indvåner sst for dom og tiltalte ham for 135 sletdaler, som er hans søster Abigael Johansdatters tilfaldne mødrene arvegods, han til sig har annammet efter sin udgivne revers, som han formener, at han bør at betale, eller til hans far hr Johan Lønborg at levere hvis gods og løsøre, han efter sin revers til forsikring derfor har lovet at pantsætte. hernæst i rette lagde Jens Johansens efterskrevne revers af dato 20/6 1672 til hans far hr Johan Lønborg angående hans søster Abigael Johansdatters arvepart, hvorefter blev afsagt, at Jens Johansen bør at levere hans far hr Johan Lønborg det pantsatte gods inden førstkommende 15 dage eller derefter at ske udlæg af hans bedste bohave og løsøre, hvor det findes kan, for kapital og rente.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst på mester Niels krog, rektor og kannik ved domkirken sst, samt Jørgen Nielsen i Vejlby, Vejlby kirkes værge, på kirkens vegne havde stævnet Helle Jensdatter, salig hr Svend Arbos, og tiltalte hende for 65 sletdaler, som hun er skyldig til Vejlby kirke, og fremlagde hendes obligation til hr Johan Hansen Lønborg på Vejlby kirkes vegne, dateret 26/6 1665, hvilken gæld hun blev tildømt at betale.

23/4 1674.

** Jens Jensen snedker sst item Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Niels Andersen snedker med samtlige lavsbrødre sst for klage og vidner og tiltalte dem, for 6/4 næst afvigt er indgået i hans hus og voldeligt frataget ham kiste, save, økse, limpotter med mere, som de beretter, at han skulle være faldet for i lavshuset, hvilket han formener ikke så retmæssigt er, og for en del deraf også siden er frikendt i lavshuset, så han formener, de bør at skaffe ham hans varer og gods igen og stå til rette som vedbør.

(138)

** Tomas Rasmussen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Søren Land skrædder borger sst for vidner at påhøre, som mod ham agtes at føre, og efterskrevne vidnede, at de 10/4 næst forvigt hørte en, der råbte inde til Søren Skrædders og sagde, red mig for Guds skyld, og senere kom en karl ud fra Søren Lands, og han var blodig i ansigtet, og da han spurgte karlen, hvem der havde gjort det, svarede han, der var nogle eksekverere til Søren Skrædders, som med magt ville tage ham til soldat. Søren Skrædder erklærede, at han intet vidste deraf, men karlen lå hos en af hans folk om natten, og lovede at sligt ikke mere skulle ske.

** Peder Madsen Dråby borger sst på sin svoger Jørgen Rasmussen Stær hans vegne æskede vidne. eftersom Jørgen Rasmussen søgtes af Jens Lassen rådmand for 20 sletdaler efter borgmestre og råds dom 5/3 1668 for noget gods, salig Simon Pedersen, Jørgen Stærs formand, for Jens Lassen i værge skal have haft, og efter samme dom tilkendt at betale, så leverede og betalte Peder Madsen på sin svogers vegne 20 sletdaler til Jens Lassen.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Christensen rådmand borger sst på salig Peder Vinters to døtres vegne havde stævnet for vidne at føre beskrevet borgmestre og overformyndere sst, og lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 22/5 1673 på en del salig Peder Sørensen Vinters døtre Karen Pedersdatter og Maren Pedersdatters tilfaldne arvegods, som han under formynderskab havde, og nu opbød og tilbød han efterskrevne gods, som endnu er usolgt, hvilke godtfolk noget deraf ville købe, skulle de det gerne bekomme på det, de umyndiges gavn derved kunne søges.

** Claus Nielsen fik 1.ting over Hans Slagter og hans Christensen Skomager for hvis de ham skyldig var.

** Tomas Rasmussen underfoged, fuldmægtiget fra borgmester Jacob Mikkelsen sst, havde stævnet Hans Hansen Riber indvåner sst for doms fornyelse og tiltalte ham for 22 sletdaler, han skyldig var efter dom her af tinget 27/5 1669 samt doms fornyelse her af tinget 13/6 1672, hvorefter han blev tildømt at betale sin gæld.

(139)

** Niels Nielsen studiosus på sine egne og søskendes vegne havde stævnet Hans Hansen Riber indvåner sst for dom og tiltalte ham for 178 sletdaler, som Niels Nielsen har måttet betale for sig og sine søskende til Niels Madsen KM tolder sst, og som de havde formodet Hans Hansen i mindelighed ville have betalt udaf hans arvelod efter hans salig faster, men da han ikke har villet bekvemme sig dertil, har de været forårsaget at arrestere samme hans arvelod efter recessen og formente, at han burde at betale sin gæld inden 15 dage. derefter i rette lagde Hans Hansens obligation til Niels Madsen, da skriver på Århusgård, på 437 sletdaler af Oluf Nielsen borger sst som forlover underskrevet af dato 9/10 1654. hvorpå findes skrevet at være betalt diverse beløb af Maren Hansdatter, Oluf Nielsen, Jørgen Juel og Niels Nielsen på sine egne og medarvingers vegne. dernæst i rette lagde en beskikkelse til Søren Sørensen fra borgmester Jacob Mikkelsen og Niels Nielsen, dateret 27/3 1674, hvori de begærer, at Søren Sørensen vil beholde Hans Hansens arvepart hos sig, indtil skiftet efter Søren Sørensens salig hustru er til ende, og de for deres penge bliver kontenteret. derpå blev afsagt, at Hans Hansen Riber bør at betale Jacob Mikkelsen og Niels Nielsen og hans medarvinger den resterende gæld inden 15 dage.

** Jens Lassen rådmand sst med opsættelse her af tinget 12/3 næst forhen havde stævnet Oluf Christensen, borger og overformynder sst, for dom og tiltalte ham for 34 daler, som ham tillagt er

hos Oluf Christensen på skiftestedet 18/10 1671, Oluf Christensen til boet var skyldig, og fremlagde en lodseddel i salig Mads Værns af dato 18/10 1671, hvori Jens Lassen er udlagt i den tilstående gæld hos Oluf Christensen. sagen blev opsat 8 uger.

30/4 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged opbød 1.gang salig Mette Basses gård til købs for hvem, som mest vil give.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Baltser Blikmager borger sst for syn, klage, vidner og sandemandstov voldssag angående, og gav last og klage over ham for vold øvet imod Gregers Rasmussen i Viby og Rasmus Godsens dreng Søren sst her i byen i dag 8 dage, og lyste ham et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at tove i denne sag.

** Claus Nielsen fik 2.ting over Hans Slagter og Hans Christensen skomager for hvis, de ham skyldig var.

(140)

** Erik Jørgensen prokurator på Rasmus Nielsen, forpagter på Kongstedlund, hans vegne med opsættelse her af tinget 16/3 næst afvigt havde stævnet Anne Ovesdatter, salig Jens Basballes, med hendes lovværge og Mogens Knudsen borger sst og tiltalte Anne Ovesdatter for 7 sletdaler og Mogens Knudsen for 6 sletdaler efter deres obligationer, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Jacobsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 19/3 næst afvigt havde stævnet Gertrud Hansdatter, salig Jørgen Hansens, for dom og tiltalte hende for 32 sletdaler, som hun ham skyldig er efter hans regnskabsbog, hvorimod blev fremlagt Gertrud Hansdatters efterskrevne indlæg, at der på skifte efter hendes salig mand blev gjort udlæg til kreditorerne, og dernæst i rette lagde skiftebrev efter salig Jørgen Hansen af dato 7/7 1671, hvori er gjort Jens Jacobsen udlæg for 32 sletdaler i den salig mands iboende gård, hvorefter blev afsagt, at eftersom der fremlægges skiftebrev efter salig Jørgen Hansen, som tillige med byfogden af borgmester og råds tilforordnede middel er forrettet, forseglet og underskrevet, vidste byfogden ikke derimod at kende, såsom de er hans overdommere.

(1)

** i Jesu navn anfangen.

7/5 1674.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst på Carl Christensen rådmand sst hans vegne havde stævnet Kirsten Christensdatter, salig Hans Nielsens efterleverske sst, i hendes seneste iboende bolig sst, som Jens Hvas nu beboer for syn, vurdering, tilbud og dom, og i rette lagde en landstings varselsseddel af Viborg landsting 11/3 1674, hvormed blev stævnet Kirsten Christensdatter, salig Hans Nielsens efterleverske i Århus og hendes arvinger, og dernæst i rette lagde et pantevidne her af tinget 5/2 1646, hvori Hans Nielsen borger sst bekender sig ret vitterlig gæld skyldig at være Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens, 200 sletdaler og derfor pantsatte hende

hans iboende gård på Mejlgade med hosliggende have bag gården og tilliggende markjord i alle Århus vange, og i rette lagde et andet pantevidne her af tinget 26/1 1660, hvori Hans Nielsen borger sst bekendte sig skyldig at være Inger Jensdatter, salig Søren Mikkelsens efterleverske sst, 159 sletdaler, og derfor pantsatte hende hans iboende gård på Mejlgade, og det som næste panthaver efter Magdalene Matiasdatter, hvorefter han opsagde begge panter, og tilbød Kirsten Christensdatter eller hendes arvinger at indløse dem.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Mette Jensdatter, salig Jacob Verkamps efterleverske, boende ved Skanderborg, hendes vegne havde stævnet Karen Jensdatter, salig Rasmus Værns, forrige rådmand sst, hans efterleverske, med hendes børn for tilbud, vidner og dom og i rette lagde en landstings varselsseddel af Viborg landsting 11/3 1674 hvori blev stævnet Karen Jensdatter, salig Rasmus Værns, i Århus med lovværge og arvinger, og derefter lod læse og påskrive et pantevidne her af tinget 2/10 1651, hvori Rasmus Værn borger sst kender sig skyldig at være Hans Nielsen i Skanderborg 166 rigsdaler, og derfor pantsat ham hans gård, han selv iboede, liggende ved Mindet, og dernæst en opsigelse af samme pant 2/12 1672, hvorefter Jens Hvas endnu ydermere opsagde samme pant og tilbød Karen salig Mads Værns og hendes børn samme gård at indløse.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderen Erik Jacobsen, degn i skolen sst, hans vegne havde stævnet Søren Land skrædder borger sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og gav last og klage over ham for han på sankt Olufs kirkegård voldeligt har overfaldet Jens Jacobsen og slået ham blå og blodig, og lyste ham et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres tov under deres faldsmål.

** Tomas Rasmussen 2.gang opbød salig Mette Basses gård til købs.

** Niels Nielsen, tilforn tjenende Erik Hjulmand, fik 1.ting til dele over Erik Hjulmand for 4 sletdaler, han efter borgmestre og råds afsked skulle igengive ham af hvis lærepenge, han ham givet har.

** Jens Olufsen fik 1.ting til dele over Peder Bonde for 15 mark.

** Tomas Rasmussen underfoged på Hans Pedersen bøssemager af Ålborg hans vegne med opsættelse her af tinget 19/3 næst forhen havde stævnet Peder Jensen Bonde borger sst for dom og tiltalte ham for 12 sletdaler, han ham skyldig er for 4 bøssepiber, Hans von Meulengracht havde fået, og Peder Bonde pengene derfor havde annammet, hvilke penge han blev tildømt at betale.

(2)

14/5 1674.

** Erik Jørgensen for Niels Nielsen fik 2.ting til dele over Erik Hjulmand.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst til i dag 14 dage at gøre deres ed over Baltser Blikmager for vold mod Gregers Rasmussen i Viby og Rasmus Godsens dreng sst.

** Tomas Rasmussen underfoged på salig Mette Basses arvingers vegne til 3.ting opbød og tilbød salig Mette Basses gård sst med tilliggende boder til købs, om nogen var, som ville give mere, end allerede budt var, skulle de angive hvor højt, de ville give.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og rettens vegne til 3.ting advarede alle og enhver, som nogen gæld havde at kræve efter salig Jørgen Andersen, forrige underfoged sst, at de ville angive deres krav til byfogden, så skulle de efter boets tilstand ske udlæg derfor.

** Poul Mogensen, boende i Viborg, på Jens Jørgensen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 2/4 næst afvigt kontra Envold Brochmand angående gældssag i rette lagde de dokumenter, som i opsættelsen er indført, hvorefter blev afsagt, at eftersom Jens Jørgensen i sit indlæg blandt andet melder, at han på regnskabet har bekommet havre, en hest og andet, hvorom intet endeligt regnskab er sluttet, og denne fordring består i veksler og andet, vidste byfogden ikke anderledes herom at kende, men indfinder parterne for overkøbmand, som dem med tiltagne mænd har et regne imellem efter Christian 4.reces.

(3)

** Erik Jørgensen prokurator fik 2.ting til dele over Peder Bonde på Jens Olufsens vegne.

** Erik Jørgensen prokurator på Århus by og dens kæmners vegne havde stævnet til tinget for syn og vidner angående den kapitelshave, liggende imellem Skolegade og Kannikkegade, bispen doktor Erik Grave, mester Hans Rumand, mester Henrik Blichfeld, mester Niels Krog, mester Laurits Bording, hr Johan, salig hr Svends efterleverske Helle Jensdatter, om hun vil have noget hertil at svare. herimod mødte Jens Hvas og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 31/1 1639 melder, at da er fremlagt Århus tingbog 1620, hvori 24/2 er indført et skøde, som Anders Bertelsen, da slotsskriver på Skanderborg slot, havde forhvervet, som melder at mester Niels Christensen, sognepræst og kannik prokurator ved Århus domkirke, på menige kapitlets vegne da har skødet fra kapitlet og sognepræsten til Vorfrue kirke og til Anders Bertelsen den residensgård, ligger til sognepræsten til Vorfrues residens, strækker sig i længden med den østre side langs med Skolegade, med den nordre ende på domkirkegården og strækker sig med søndre ende på hjørnet ved kannikkegården og med den vestre side langs op ved bispens residens sst. dernæst i rette lagde nu salig hr Svend Hansen Arbos købebrev og skøde af Margrete Poulsdatter, salig Anders Bertelsens, udgivet på hendes og hendes børns vegne på en øde jord og byggested, liggende på Skolegade med den ene side, og vender med den anden side, som er nordre ende, på det hus Morten Vognmand iboer, hr Svend Hansen tilhørende, og strækker sig siden med samme side ganske ud til hjørnet ved Mindet, tvært over for Kirsten Poulsdatters gård på Kannikkegade, fremdeles siden fra hjørnet med den søndre side på Kannikkegade indtil bispens residenses plankeværk med den vestre ende, dateret 30/1 1656, hvorefter Jens Hvas formente, at intet syn burde udstedes, før Margrete Poulsdatter, børn og arvinger, som ejendommen solgt har, blev stævnet, og af den grund vidste byfogden ikke noget synsvidne at turde udstede.

21/5 1674.

** Tomas Rasmussen for Erik Hjulmand æskede vidne at føre imod Niels Nielsen, som tjente ham, men som byens tjenere nægtede ikke at have givet Niels Nielsen varsel, blev intet vidne udstedt.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Erik Jacobsens vegne kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger møder deres tov at gøre over Søren Land skrædder for vold og skade, han har tilføjet Erik Jacobsen.

** Peder Jensen Elkær borger sst på sin myndling, salig Mads Værns efterladte søn, hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne angående salig Mads Værns børns arvegods, og i rette lagde et opbudsvidne her af tinget 10/7 1673, og derefter på ny opbød efterskrevne gods, og derefter opbød salig Mads Værns gårde og boder, den gård Carsten Nielsen iboer, den gård Mogens Skov iboer, den gård Anders Jespersen iboer, de boder i Fægyden og det eje på Brobjerg.

(4)

** Erik Jørgensen for Niels Nielsen æskede 3.ting over Erik Hjulmand for 4 sletdaler efter borgmestre og råds afsked. så mødte Erik Hjulmand og svarede hertil, at han havde igen at kræve hos Niels Nielsen, som tjente ham, dog intet gav til kende, hvad samme hans krav var, og da blev 3.ting udstedt over ham.

** Jens Olufsen æskede 3.ting over Peder Bonde for 3 sletdaler resterende arbejdsløn, hvorimod blev fremlagt Peder Bondes efterskrevne indlæg, hvori han begærer regnskab for hvis, han søges for, som skal afkortes med hvis, Jens Olufsen bekommet har, hvorfor de blev henfundet til at gøre regnskab med hinanden i uvildige mænds nærværelse.

** Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 9/4 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer sst for dom og tiltalte dem for hvis, de til ham skyldig er efter hans regnskabsbogs formelding, og som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Anders Tomasen, forrige rådmand sst, hans vegne havde stævnet Anne Tomasdatter, salig Johan Utrechts, for doms fornyelse og tiltalte hende for 24 rigsdaler efter dom her af tinget 6/3 1667, som var for hendes fæ, som grev Kønigsmark lod bortdrive, og Anders Tomasen skal have betalt efter kvittansens formelding, hvilke penge hun efter samme doms slutning er tildømt at betale, hvilken dom blev fornyet.

29/5 1674.

(5)

** Kirsten Pedersdatter, Baltser Blikmagers, aftingede for slagsmål, hendes mand har haft med Gregers Rasmussen og Søren af Viby, og for hendes armods skyld, så og hendes mand var borte, havde borgmestre og råd efterladt deres og byens anpart, så blev af hendes armods skyld aftinget kongens part at blive 5 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget på samtlige borgmestre og råds vegne havde stævnet Bartolomeus Guldsmed, Peder Jensen Elkær, Evert Pettersen borgere sst, anordnet formyndere for salig Mads Værns børn og Morten Madsen Værn, for vidne og æskning, og varselsmænd vidnede, at de 11/5 næst forleden havde været hos Bartolomeus Guldsmed, Peder Elkær og Morten Madsen og advarede dem fra borgmestre og råds middel, de om morgenen efter prædiken at møde til Evert Pettersens der at angive og rette hvis misligheder, som måtte være i skiftet efter salig Mads Værn,

og da svarede Bartolomeus, at han blev intet hjemme, han rejste af byen i morgen, Morten svarede, han vidste ikke, han havde der at bestille, dog ville han vel møde, Peder Elkær svarede, han havde intet tid at komme, han skulle ad marken at så byg.

** Erik Jørgensen prokurator på Niels Nielsen, tilforn tjenende Erik Olufsen hjulmand, begærede dele over Erik Hjulmand for 4 sletdaler at det, som han ham for sin lære havde givet, hvorimod i rette mødte Erik Hjulmand og foregav, at Niels Nielsen havde annammet af ham 2 fåreskind og en båndkniv, som han ikke havde fået igen, hvortil Niels Nielsen lovede at skaffe skindene igen fra Peder Sadelmager, hvortil han på mesterens vegne havde leveret skindene at berede, og så deponerede Erik Olufsen i retten 4 sletdaler der at forblive, til Niels Nielsen leverede skindene og kniven igen.

4/6 1674.

** Søren Land aftingede for bordag med Erik Jacobsen og skulle give til kongen og byen 4 sletdaler.

** Rasmus Christensen smed borger sst. efter hans forrige svend Søren Pedersen her for retten nu var til stede, gav Rasmus Smed til kende, hvorledes han havde ladet ham indsætte i rådhuskælderen for nogen imod ham begået faut og forseelse, og han nu igen har fornøjet og tilfreds stillet Rasmus Smed for samme forseelse, dog med slige vilkår, at Søren Pedersen sig straks her fra byen og af landet skal begive, og ikke i landet lade sig finde i 4 år, såfremt han ikke igen vil angribes og straffes, og efter 4 års forløb, såfremt han igen agter sig her i landet at begive, bringer med sig lovligt bevis, at han sig imidlertid ærligt har skikket og forholdt. Anne Rasmusdatter, Anders Pedersens kleinsmeds hustru, som har været medvider i Søren Pedersens forseelse, lovede, at dersom hun herefter forholder sig uretmæssigt, så forpligtede hun sig at lide efter øvrighedens sigelse og straks Århus by at rømme.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 30/4 næst forskinnet havde stævnet Henrik Sørensen Molbo, boende sst, for dom og tiltalte ham for hvis voldsom fortræd, han Jens Lassen tilføjede 16/3 næst tilforn, og formente at han sine bøder efter loven til kongen og byen bør at betale, efter tingsvidne her af tinget 26/3 næst afvigt, hvorefter han blev tildømt for samme gerning at bøde efter jyske lovs 3.bogs 32.kapitel og betale med processens anvendte bekostning.

(6)

11/6 1674.

18/6 1674.

** Peder Henriksen, byskriver af Viborg, havde i Viborg i kælderen, hvor Anders Roland var anholdt, stævnet ham til Århus byting for vidner, Peder Henriksen agter at føre imod ham, og efterskrevne piger vidnede, at for 5 uger siden, da de stod i fru Anne Lorentzes vinduer, så de, at Peder Henriksen byskriver i Viborg kom gående over domkirkegården, og da kom en karl med rødt hår løbende fra vinkælderen, trak sin degen og overfaldt Peder Henriksen, og med hug og slag gjorde ham skade, så kom en karl over kirkeristen til Mejlgade, som var Anders Roland fra Viborg, som trak sin degen og overfaldt Peder Henriksen med hug og slag, og Peder Madsen Dråby borger

sst vidnede, at som i går var 5 uger, kom Peder Henriksen i hans hus, hvor han logerede, og var meget blodig, og han blev forbundet af Poul Badskær. Christen Sørensen Potmager vidnede, at han hørte, at Anders Roland sagde til hans medfølgere, at han skulle tage vare på Peder Henriksen, at han skal får skam, inden han kommer her fra byen.

** Niels Mikkelsen Tysk borger og handelsmand sst æskede afkaldsvidne. Tomas Andersen af Kattrup i Voer herred med fuldmagt af Peder Tomasen Pors, fordum borger i Århus, hans arvinger, nemlig Anders Tomasen i Kattrup hans hustru Mette Tomasdatter, Jens Jensen i Ustrup hans børn, nemlig Rasmus Jensen i Skanderborg, Johanne Jensdatter i Ustrup, Anne Jensdatter salig Jens Mogensens i Ustrup, Rasmus Jensen skomager borger i Århus på sin hustru Maren Rasmusdatters vegne, Erik Jensen i Vrold, Anders Jensen sst og Jens Sørensen sst, Christen Pedersen i Kattrup og Anders Eskesen i Ørskov hans hustru Anne Pedersdatter, gav Niels Mikkelsen Tysk afkald for al hvis arv, de kunne tilfalde efter salig Peder Tomasen Pors, som boede og døde hos ham.

(7)

** Tomas Rasmussen underfoged på magister Laurits Bording til Ryumgård hans vegne havde stævnet Helle Jensdatter, salig Hr Svend Arbos efterleverske, sst for dom og tiltalte hende for 428 rigsdaler, som hun er ham skyldig efter hendes obligation af dato 21/4 1668, som han efter venlig begæring ikke har kunnet bekomme, uanseet hun strengt har forpligtet sig til ham både med forskrivningsbreve pant og obligationer, at hun skulle holde ham skadesløs, og det ikke efterkommet i henseende, at kreditorerne ikke ville antage godset så højt, som hendes salig husbond og hun det havde antaget, hvorover han er tilføjet stor skade. derefter blev fremlagt Helle Jensdatters obligationer samt antegnelse på hvis, Laurits Bording af Helle Jensdatter havde betroet ham og hvis, han derimod havde udgivet, og derefter blev fremlagt Helle Jensdatters forsikringsbrev til mester Laurits Bording. derimod blev fremlagt Helle Jensdatters efterskrevne indlæg, og derhos hendes antegnelse på de poster, hun har at beklage sig over, hvorpå blev afsagt, at efterdi ingen endelig likvidation imellem parterne er sket, vidste byfogden ikke noget heri at kende, men indfandt dem med hver to tiltagne uvildige mænd for overkøbmand sst, som dem imellem regne kan og de antagne poster overse.

25/6 1674.

** Mikkel Tygesen lod læse og påskrive er opbudsvidne, angående hans plejedatters arvegods, her af tinget 31/10 1661.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Madsen borger sst for syn, klage, vidner og sandemandstov, og efter Oluf Bøssemagers derom gjorte klage gav han last og klage over Mikkel Madsen for vold og overlast, han skal have tilføjer Oluf Bøssemager 17/6 på gaden, og lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed i samme sag. synsmænd vidnede, at de 18/6 næst afvigt synede Oluf Bøssemagers ganske legeme og kunne ingen skade finde eller se på ham.

(8)

** Tomas Rasmussen underfoged på Niels Simonsen byskriver i Ebeltoft hans vegne opkrævede efterskrevne til at besigtige salig Jens Hansens gård her i byen, Hans Lauritsen nu iboer.

3/7 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på Niels Simonsen, byskriver i Ebeltoft, for sig selv og sine medarvinger, hans vegne havde stævnet magister Laurits Bording, Maren Clemendsdatter salig borgmester Anders Lydiksens, Christen Jensen Basballe borger sst, Jens Lassen rådmand sst og Peder Markorsen borger sst for syn og vurdering angående den gamle gårds plads, Hans Lauritsen sst nu påboer. item Jørgen Olufsen og Dines Nielsen skippere, om de vil have noget dertil at svare. dernæst i rette lagde et kaldsvidne af Viborg landsting 3/6 1674 hvormed blev stævnet salig Laurits Heldekande i Århus hans søn Peder Lauritsen Heldekande, enten han er inden eller udenlands, hvorefter synsmænd i rette lagde deres skriftlige forretning på ommeldte gård, tilhørende salig Jens Hansen forrige rådmand sst, som de havde vurderet for 380 sletdaler.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 1.ting til dele over Oluf Andersens enke Abild Mogensdatter for 11 mark, hun ham skylder.

** Tomas Rasmussen underfoged på Rasmus Christensen smed borger sst hans vegne havde stævnet Karen Tømmerkone på Graven for vurderings og tilbudsvidne, og vurderingsmænd vurderede for retten efterskrevne sengetøj, som var pantsat for 12 sletdaler, hvorefter Rasmus Smed tilbød Karen Tømmerkone samme gods til løsen.

** Tomas Rasmussen underfoged på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde. Erik Jørgensen stadsprokurator fremlagde fra Peder Christensen Basballe, borgersøn sst, en fuldmagt til at skøde fra ham til hans kære far Christen Jensen Basballe den gård i Immervad, som hans søster Silke Christensdatter nu iboer, hvorefter Erik Jørgensen skødede fra Peder Christensen Basballe og til hans far Christen Jensen Basballe hans gård i Immervad, næst op til borgmester Jacob Mikkelsens ejendom, han Peder Mikkelsen afkøbt har, på den ene side, og strækker sig op til den ejendom, Laurits Pedersen kræmmer nu iboer, Christen Basballe tilhørende på den anden side.

(9)

** blev udnævnt efter Anders Ågårds begæring til magasinhuset at besigtige Erik Jørgensen, Mads Murmand, Jørgen Tømmermand og Jens Jensen snedker.

9/7 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Madsen borger sst for vidner imod ham agtes at tage, og Anne Jørgensdatter, Anders Murmands, med flere vidnede, at de hørte, at Oluf Bøssemager sagde til Mikkel Madsen, kom ud, jeg har skarp lad, og ikke de så, at Mikkel Madsen slog eller gjorde Oluf Bøssemager nogen skade, men Oluf Bøssemager og hans kone stod i døren og sagde til dem, de skulle drages til minde, dog de hverken hørte eller så nogen, som med dem havde at bestille, og nu kaldte Tomas Rasmussen 2.kald på sandemænd til i dag 4 uger her at gøre deres ed og tov i denne sag.

** Tomas Rasmussen underfoged for salig Anders Vestens arvinger, nemlig Baltser Hansen, Bonde Jacobsen og Christen Mogensen på deres hustruers vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til salig Anders Vestens arvinger skyldig er, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Jens Hvas kapitelsridefoged for Carl Christensen rådmand sst havde stævnet Kirsten Christensdatter, salig Hans Nielsens efterladte sst, og hendes arvinger i hendes seneste beboede bolig, som Jens Hvas nu iboer, for vurderings og tilbudsvidne, og nu fremstod vurderingsmænd, som i rette lagde efterskrevne deres vurderings forretning, at de 4/7 1674 havde været til syn og taksering af den gård på Mejlgade, som Jens Hvas nu iboer, og efter dens tilstand og bygningernes beskaffenhed havde de vurderet og sat den for 430 sletdaler, hvorpå Jens Hvas lod læse og påskrive 1.tilbudsvidne på samme gård her af tinget 7/5 næst forhen, og nu 2.gang tilbød ejerne dette pant at indløse.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Mette, salig Jacob Verkamps, ved Skanderborg havde stævnet Karen Jensdatter, salig Rasmus Værn, forrige rådmand sst, hans efterladte enke med hendes børn og lovværger for vurdering og tilbudsvidne, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderings forretning, at de 7/7 1674 havde takseret den gård ved Mindet, som gammel Rasmus Værn, forrige rådmand sst, iboede, og efter dens tilstand vurderede de gården med hosliggende have for 460 sletdaler, hvorefter Jens Hvas lod læse og påskrive 1.tilbudsvidne her af tinget 7/5 sidst forskinnet, og derefter nu ydermere tilbød salig Rasmus Værns enke og arvinger samme pantsatte gård at indløse efter recessen.

(10)

** Erik Jørgensen prokurator på borgmester Jørgen Juel hans vegne med opsættelse her af tinget 29/5 sidst afvigt havde stævnet Tomas Pallesen i Søften mod dom og tiltalte ham for 50 sletdaler efter hans salig formands brev, som han til Albret Hansen skyldig har været, og i rette lagde Jens Jensen i Søften til Albert Hansen i Århus hans udgivne obligation, dateret 18/1 1647, lydende på 70 sletdaler, hvorpå var 28/5 1657 betalt 20 sletdaler af Maren Jensdatter i Søften. dernæst i rette lagde et tingsvidne af vester Lisbjerg herreds ting 25/3 1657, hvor da efter afkald Jens Lauritsen i Norring har forpligtet sin datter Maren Jensdatter, salig Jens Jensens i Søften, selv at skal betale al bortskyldig gæld. derefter blev i rette lagt et afkaldsvidne af vester Lisbjerg herredsting 25/3 1657, hvor Albret Hansen Wood giver afkald for al den arv, som han efter hans morbror Jens Jensen kunne tilfalde, og dernæst i rette lagde Albret Hansen Wood hans udgivne kvitteringer, dateret 24/3 og 1/4 1657 lyder, at han havde annammet af Maren Jensdatter, salig Jens Jensens i Søften, 20 sletdaler, en håndskrift på 30 sletdaler, en ko og en fjerding kedel, og kvitterer hende for alt hvis dem imellem har været, og af den grund blev Tomas Pallesen og hans hustru frifundet for dette fordrede krav.

** Henrik Sørensen Molbo indvåner sst med opsættelse her af tinget 29/5 næst forhen havde stævnet Christen Knudsen vintappersvend mod dom og tiltalte ham for 30 rigsdaler, som han ham over regning blev skyldig. derpå blev afsagt, så eftersom Henrik Molbo tiltaler Christen Knudsen for 30 rigsdaler, som han på Rostockerøl over regning forleden vinter er skyldig blevet, hvorimod Christen Knudsens husbond Hans Bendixen producerer et regnskab mod Molbo 1666-1674 bedrager sig 62 rigsdaler, hvilket regnskab Henrik Molbo ikke vedstår, men nægter intet at være ham skyldig, og ikke heller har solgt ham forskrevne øl, og Hans Bendixen ikke herfor bevises at være stævnet, og Christen Knudsen ikke fragår købet og afregningen, vidste byfogden ikke rettere herom at kende, men tilfinder Christen Knudsen at betale Henrik Molbo samme sum.

(11)

16/7 1674.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget fra Niels Simonsen, byskriver i Ebeltoft, havde stævnet for tilbudsvidne magister Laurits Bording, Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, Christen Jensen Basballe borger sst, Jens Lassen rådmand sst og Peder Markorsen borger sst, item Jørgen Olufsen og Dines Nielsen skippere sst, om de ville have noget hertil at svare angående det eje, Hans Lauritsen påboede, item i rette lagde et kaldsvidne af Viborg landsting 3/6 1674 melder, der da at være stævnet salig Laurits Heldekande i Århus hans søn Peder Lauritsen Heldekande, hvorefter Tomas Rasmussen tilbød de indstævnede samme gård at indløse inden 8 ugers forløb, eller og at annamme penge for deres anparter deri efter seneste vurdering, på det samme ejendom ikke således i fællig længere, til ejendommens yderste ruin, skulle henstå.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 4/6 næst forhen havde stævnet Albret Jensen i Rodegård i Framlev herred for dom og tiltalte ham for 13 sletdaler, han til ham skyldig er efter hans regnskabsbog 1666, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

23/7 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd, og advarede dem i dag 14 dage at møde deres tov at gøre over Mikkel Madsen for vold, han skal have tilføjet Oluf Bøssemager.

(12)

** Tomas Rasmussen underfoged på Jens Lassen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af bytinget 23/4 næst forskinnet kontra Oluf Christensen angående nogen gæld, hvorpå blev afsagt, så eftersom Jens Lassen tiltaler Oluf Christensen for 34 sletdaler, som ham på skifte efter salig Sidsel, salig Mads Værns, er udlagt i hvis, Oluf Christensen til boet skyldig var, da er han pligtig samme gæld at betale inden 15 dage.

** Tomas Rasmussen fik 1.ting til dele over Abild Mogensdatter, salig Oluf Boiers, for 23 mark på Niels Tysks vegne.

** Erik Jørgensen på Hans Møllersvends vegne 1.ting til dele over Abild Mogensdatter for 4 sletdaler.

** Erik Jørgensen på fru Anne Lorentz til Skårupgård hendes vegne æskede pantevidne. Tomas Andersen underfoged med fuldmagt af Peder Pedersen kobberhandler sst for 100 sletdaler pantsatte til fru Anne Lorentz et stykke havejord, liggende næst østen op til domkirkens klokkers residens.

** Erik Jørgensen prokurator for Jens Christensen Vegerslev rådmand sst med opsættelse her af tinget 11/6 1674 havde stævnet efterskrevne udenbys personer imod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale.

30/7 1674.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Andersen, skipper og borger sst, anordnet formynder for Mikkel Brun, på hans myndlings vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne på Mikkel Bruns arvegods, og lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 16/7 1670, hvorefter han opbød til købs efterskrevne ejendom og gods, nemlig hans anparter i salig Peder Vinters gård ved Vestergades ende, i den gård på Graven, Søren Bager iboer, i salig Laurits Heldekandes eje på Skolegade, i et stykke jord i Folmers gyde, kaldes salig Søren Kjeldsens have, samt efterskrevne løsøre. efterskrevne vidnede, at de i dag 8 dage var i Jens Andersens hus og efter forevisning så, alt forskrevne gods at være i behold usolgt.

(13)

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Rasmus Potaske i hans logement til Hans Sørensens og Peder Bonde borger sst for klage, vidner, syn og sandemandstov, og synsmænd vidnede, at de her ved tinget synede Woxke Bådsmand, og han havde to blodige skader i hans hoved, og nu gav Tomas Rasmussen last og klage over Rasmus Potaske og hans medfølgere samme skade at gøre, som agtes videre at bevise, og lyste dem derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres tov i denne sag.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting til dele over salig Oluf Boiers enke på Niels Tysks vegne.

** Tomas Rasmussen på hr Christen Jensen i Viby hans vegne havde stævnet Rasmus Holm borger sst for vidner at påhøre, hvorefter han på hr Christens vegne lyste et stykke skov, hr Christen tilhørende, kaldes Tingskoven liggende i Havreballegårds birk, i hegne og fred.

** Jacob Mikkelsen borger sst på Mikkel Tomasen, skipper og borger sst, hans vegne lod læse og påskrive et købebrev og kontrakt imellem Mikkel Tomasen og Hans Sørensen Handrup borger sst samt hans kones søster Sidsel Nielsdatter, barnfødt sst, på et stykke øde ejendom på Fiskergade, imellem Jacob Mikkelsens og Mikkel Lauritsens haver, af dato 27/7 1674, hvorefter Jacob Mikkelsen solgte og skødede fra Hans Sørensen, hans hustru og Sidsel Nielsdatter og til Mikkel Tomasen foromrørte øde ejendomsjord på Fiskergade beliggende, strækkende sig vester op til Jacob Mikkelsens ejendom og have, og øster op til Mikkel Lauritsens have og i bredden fra adelgaden ud til åen.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Hansen Brochmand hans vegne med opsættelse her af tinget 18/6 1674 havde stævnet Anders Lauritsen, borger og rebslåer sst, og tiltalte ham for 12 sletdaler efter hans obligation, dateret 6/3 1673, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

(14)

6/8 1674.

** Anders Ågård på sin husbond KM amtskriver Jens Knub hans vegne æskede vidne. synsmænd vidnede, at de 3/8 var til syn og besigtelse på KM magasinhus sst, og da befandtes følgende brøstfældighed.

** Mogens Knudsen borger sst havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld, som de efter dom her af tinget 3/4 1673 er ham skyldig, som de igen blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen for Niels Tysk fik 3.ting over salig Oluf Boiers enke for 13 mark.

** Tomas Rasmussen på KM og Århus bys vegne æskede vidne. efterskrevne vidnede, at de havde været hos Oluf Bøssemager og tilspurgt ham, og han ville vedstå hans kvindes klage, hvortil han svarede, at han havde intet ved tinget at bestille, han ville aldrig komme der. nu mødte Mikkel Madsen og fremæskede syn og vidner i denne sag og fragik, at han ikke havde øvet nogen vold på Oluf Bøssemager, hvorefter Tomas Rasmussen begærede fylding på sandemænd, hvorefter blev afsagt, så eftersom Mikkel Madsen fragår ikke at have tilføjet Oluf Bøssemager nogen vold efter hans hustru Anne Jensdatters klage, og Oluf Bøssemager ikke agter at komme for tinget, og eftersom hans hustru er som en ond kvinde for æreskælden lovforvunden, og hendes mand ikke vedstår hendes angivelse, vidste byfogden ikke fyldingsmænd at turde opnævne, men Mikkel Madsen derfor frikendt, uden anderledes kan bevises.

13/8 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderen Claus Duus feldskærers vegne havde stævnet Jørgen Mouritsen væver borger sst og hans hustru Johanne Nielsdatter for klage, syn, vidner og sandemandsed, og Karen Villadsdatter vidnede, at på mandag var 8 dage var Claus Duus i hendes hus, og da han hørte et råb, løb han til Jørgen Vævers dør og tog fat i hans egen kones skørt og rykkede hende baglæns fra Jørgen Vævers dør, og da hørte hun, at Jørgen Vævers kone sagde, dersom min mand ikke havde været, så skulle jeg gjort kål på hende. Johanne Nielsdatter, Jørgen Vævers, mødte og svarede hertil, at hun skulle have betalt hende sin arbejdsløn, så havde hun intet haft med hende at bestille, hvorefter Tomas Rasmussen gav last og klage over Johanne Nielsdatter for vold og skade, hun har tilføjet Claus Duuses hustru og kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger i sagen at sværge, og lyste hende et fuldt vold til.

(15)

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger gør deres tov over Rasmus Potaske og hans medfølgere for vold og sår, de Woxke Bådsmand har gjort.

** Mogens Skov, borger og handelsmand sst, æskede afkaldsvidne. Jens Hvas kapitelsridefoged sst i rette lagde efterskrevne fuldmagt, hvori Iver Mogensen, kaptajnløjtnant i Norge, på sine egne og svoger major Johan Arnolds vegne giver Jens Hvas fuldmagt til at give Iver Mogensens svoger Mogens Mogensen Skov, borger og handelsmand i Århus, afkald og kvittering for al hvis arv, som han og hans svoger Johan Arnold på hans hustru, Iver Mogensens søster, Anne Mogensdatters vegne arveligt er og kunne være tilfaldet efter deres salig søster Karen Jensdatter, Mogens Skovs forrige salig hustru, så vel i boet som hos hendes farbror og formynder nu salig hr Peder Jacobsen i Favsing resterede, item for hvis gældsfordring, Iver Mogensen og hans søster Anne Mogensdatter, efter salig Jens Jacobsen i Stadsgård til nu salig Johan Drejer på Christianshavn udgivne obligation på deres vegne efter Mogens Skovs afdøde hustrus skiftebrevs formelding, kunne have at fordre, hvorefter Jens Hvas efter samme fuldmagts indhold gav Mogens Skov afkald og takkede ham godt for redeligt skifte, fuldkomment udlæg og nøjagtig afbetaling i alle måder.

** Tomas Rasmussen underfoged, fuldmægtiget fra hr Christen Jensen, sognepræst til Viby kirke, til 3.ting lyste i hegne og fred et ham tilhørende stykke skov, kaldes Tingskoven, og forbød alle og

enhver, ingen at gøre ham forfang eller skade, enten på engen, når den står i grøde, eller når det er omslået, eller på nogen slags sæd og korn, som han kan deri have.

** Søren Sørensen, delefoged i grevskabet Løvenholm, lod læse og påskrive Ditlev greve til Rantzau og Løvenholm hans af KM givne privilegier hans hovedgård Gesingholm med to tilliggende sædegårde, nemlig Demstrup og Sødringholm, til et grevskab at erigere og ophøje og kaldes Løvenholm.

** Tomas Rasmussen underfoged fuldmægtiget for Niels Mikkelsen Tysk begærede 4.ting til dele over Abild Mogensdatter, salig Oluf Visiterers, herimod mødte Abild Mogensdatters far Mogens Knudsen og i rette lagde hendes indlæg, hvori hun formener ikke hendes salig mand var ham noget skyldig, hvorefter Niels Mikkelsen ved ed bekræftede gælden, hvorpå Niels Mikkelsen blev tilfundet for hans krav udlæg og nam at søge i den salig mands efterladte bohave.

(16)

20/8 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på samtlige salig Anders Vestens arvinger, nemlig Baltser Hansen, Bonde Jacobsen og Christen Mogensen for deres hustruer deres vegne med opsættelse her af tinget 9/7 næst afvigt havde stævnet en del bønder i Lisbjerg, Framlev og Sabro herreder angående gæld, og i rette lagde efterskrevne obligationer samt en dom her af tinget 7/3 1672, hvori de er tildømt at betale deres gæld, hvilken dom i dag blev fornyet.

** Peder Christensen Basballe havde ladet stævne Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, mod dom og tiltalte han for 18 sletdaler, han ham skyldig er efter hans bog, og i rette lagde en dom over ham her af tinget 21/3 1672, hvorefter samme dom blev fornyet.

27/8 1674.

(17)

** Tomas Rasmussen underfoged sst på Niels Vinter, konsumptionsbetjent sst ved Studsgades port, hans vegne havde stævnet Jens Dinesen af Elsted og hans bror Rasmus Dinesen af Norring for klage, syn vidner og sandemandsed, og efterskrevne vidnede, at 8/8 da kom Jens Dinesen af Elsted af Studsgade og ville køre ud ad Fægyden, og da kørte han på porten for Studsgade og kørte stablen ud af porten, da bad Niels Vinter ham hjælpe at sætte stablen ind i porten igen, som og skete, og da begyndte Rasmus Dinesen af Norring med nogle skældsord, og han og Niels Vinter fik fat i hinanden og kom om på trappen, og Rasmus råbte til broderen, kom med klingen, og da kom han med den og sagde til Niels Vinter, nu skal du få en ulykke og ville have hugget ham i hovedet, og da kom Anne Vogters og slog hendes forklæde omkring klingen, og da slap Niels Vinter broderen, og så slog Jens Dinesen efter Niels Vinter og ramte ham, og så kom bysvendene. så fremstod synsmænd og vidnede, at de 8/8 var til syn til Niels Vinter konsumptionsbetjent, og da havde han to blodige skader på sine fingre, og hans kjortel var sønderhugget, og hans klæder blodige og hans hår skident og slemt, hvorefter Tomas Rasmussen kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i denne sag at tove og lyste Jens Dinesen og Rasmus Dinesen for denne gerning et fuldt vold til.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne og sagvolderen Maren, salig Niels Pedersen Groves efterleverske, hendes vegne havde stævnet Claus Nielsen borger sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og Tomas Rasmussen gav last og klage over Claus Nielsen for vold og overlast han (blank) august næst afvigt havde gjort Maren, salig Niels Groves, og lyste ham derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres tov. derefter fremkom synsmænd og vidnede, at de den næst forløbne 15/8 var syn til Maren, salig Niels Groves, og da havde hun et blåt slag under hendes øje, og hendes klæder var blodige og smurt med tjære, som hun beskyldte Claus Nielsen for.

(18)

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage at gøre deres tov over Rasmus Potaske og hans medhavere for vold, de Woxke Bådsmand gjort har.

** Jens Jensen snedker, borger sst, item Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Poul Højen skrædder borger sst for klage, syn vidner og sandemandstov, hvorefter Jens Jensen gav last og klage over Poul Højen, for han 13/8 næst forhen havde overfaldet og slået ham, og lyste ham derfor vold til og kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger at sværge her ved tinget.

** Jørgen Andersen skrædder, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og efter han havde i rette lagt, ladet læse og påskrive et købekontrakt med Inger Rasmusdatter, salig magister Laurits Fog, forrige præst i Feldballe hans efterladte enke, nu sitzhaftig på Lykkesholm, af hende selv med hendes søn som lovværge Niels Lauritsen Fog underskrevet Lykkesholm 16/6 1674, angående hendes gård i Århus på Studsgade, samt hosføjede fuldmagt til Jens Jacobsen Møller, kæmner borger og handelsmand sst, til at give Jørgen Andersen skøde derpå, da fremkom Jens Jacobsen og solgte og skødede fra Inger Rasmusdatter og hendes børn og til Jørgen Andersen skrædder hendes gård, på Studsgade beliggende, næst op til Jørgen Andersens iboende gård med den nordre ende, og strækker sig op til doktor Matias de Brobergue hans boder med den søndre ende, med hosliggende have og tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

** Tomas Andersen underfoged på ungkarl Rasmus Pedersen Gius, borgersøn sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 16/7 næst afvigt havde stævnet Villum Rasmussen Testrup sst for dom og tiltalte ham for 15 sletdaler, som han skal være hans salig stedfar Jacob Molbo skyldig for en hest efter hans regnskabsbog 2/9 1657. derimod fremlagde Villum Testrup hans regnskabsbog, hvori findes indført 12/6 1659 afkøbte Jacob R Molbo 1 rødblisset hest, og Villum Testrup blev spurgt, om han ville binde ed ved sin bog, at salig Jacob Molbos bog i denne post ikke var retmæssig, hvilket han ikke fuldkommen turde gøre, hvorefter blev afsagt, så efterdi gælden med en død mands bog og hånd bevises, hvorimod Villum Testrup sin bog fremlægger, og deri en del er antegnet, som lader sig anse nyligt at være indskrevet, ikke heller dag og dato er overens, og han ingen fuldkommen bogsed deri vil binde mod død mands hånd og bog, da indfindes parterne efter loven med regnskabsbøgerne til påkendelse for borgmestre og råd.

4/9 1674.

** Niels Nielsen skrædder borger sst æskede afkaldsvidne. Clemend Sørensen, guldsmed og borger sst, fremlagde en fuldmagt af Niels Nielsens afdøde hustru Maren Madsdatters arvinger, som var

hendes mor og søskende, nemlig hendes mor Birgitte Eriksdatter, salig Mads Pedersens i Århus, på hendes og egne vegne Niels Madsen rådmand i Rudkøbing på Langeland, Erik Madsen i Tilst på egne vegne samt på de umyndiges vegne, Jens Jensen Todbjerg sine stedbørn salig Peder Madsens efterladte to børn her i Århus, så og Jacob Madsen af Årslev, Morten Jensen smed på deres hustruers vegne, i lige måde Johanne Madsdatter af Årslev på hendes vegne Erik Madsen i Tilst som en tiltagen lovværge og broder, hvorpå han efter samme fuldmagt og på deres vegne gav Niels Nielsen afkald for al hvis arv, de kunne tilfalde efter hans salig hustru Maren Madsdatter.

(19)

** Tyge Simonsen møller, sitzhaftig i Århus mølle, fuldmægtiget fra Jesper Nielsen Hutfeld, øverste borgmester sst, lod læse og påskrive efterskrevne transport, at eftersom Jesper Hutfeld har lånt Gregers Clemendsen 100 sletdaler, så transporterer han til Jesper Hutfeld 100 sletdaler af de penge, hans svoger Christoffer Henningsen i Århus er ham skyldig, og har gjort ham forsikring for i sin gård efter derpå udgivne pantebrev, og han har bedt hans far hr Eskild Lauritsen i Vivild med ham at underskrive, dateret Roskilde 13/6 1674 Gregers Clemendsen til vitterlighed Eske Lauritsen.

** Villum Rasmussen Testrup borger sst anordnet formynder for salig Hans Sørensens datter Maren Hansdatter havde stævnet borgmestre og råd sst for opbydelse af hvis gods, som han endnu har usolgt af Maren Hansdatters mødrene arvegods, og i rette lagde et opbudsvidne her af tinget 24/4 1673, og derefter opbød efterskrevne gods til købs.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne fik 1.ting til voldsdele over Jens Nederland skoflikker sst for sår og skade, han havde gjort Jørgen Ditlevsens pige.

** Tomas Rasmussen på KM, Århus by og sagvolderen Maren Christensdatter hendes vegne havde stævnet Peder Jacobsen Seielliger for klage, syn vidner og sandemandstov, og Tomas Rasmussen gav last og klage over ham for vold, sår og skade, han 27/8 næst afvigt havde gjort Maren Christensdatter og derfor lyste ham et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger at gøre deres tov i denne sag.

** Tomas Rasmussen på KM og byens vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at det var hollænderne, som sloges i Jørgen Olufsens stue med Rasmus Potaske, for han ikke ville holde et skifte, han havde gjort med en hollandsk bådsmand, og som de så sloges, kom Peder Bonde ind i stuen, løb efter Rasmus Potaske og nåede ham på broen og slog ham ned.

(20)

** Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 23/7 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale eller til at gøre afregning med hinanden.

** Tomas Rasmussen underfoged fuldmægtiget for Morten Jørgensen Sommerfeld, overformynder sst, item hans salig hustrus arvinger, nemlig Anders Lauritsens børn, og Karen Jensdatter, Anne Lauritsdatter og Maren Lauritsdatter på deres vegne med opsættelse her af tinget 23/7 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de i Morten Sommerfelds bo er skyldig og ikke efter anmodning har villet betale, hvorimod Anders Tomasen rådmand sst fremlagde hans skriftlige indlæg, hvori han foregiver intet at være salig Karen Christensdatter

Stenhuggers skyldig, men salig Christen Jensen var ham 10 gange mere skyldig. derimod fremlagde Morten Sommerfeld skiftebrev efter salig Christen Jensen Lassen, dateret 10/9 1652, hvori Anders Tomasen for sin fordring 53 daler er udlagt et stykke skov, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

10/9 1674.

** Jørgen Bertelsen, kordegn til domkirken, for mester Hans Rumand på kapitlets vegne lod forkynde på KM behag, at ingen måtte lægge rammer eller luger på nogen grav i domkirken eller på kirkegården, som sten skulle pålægges, såfremt de ikke ville gøre det som uhjemlet.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting til voldsdele over Jens Nederland for sår, han har tilføjet Jørgen Ditlevsen.

** Tomas Rasmussen på KM, Århus by og sagvolderen Niels Vinter konsumptionsbetjent kaldte 2.kald på sandemænd sst til i dag 4 uger at møde deres tov at gøre over Jens Dinesen af Elsted og Rasmus Dinesen af Norring for vold og skade, de har tilføjet Niels Vinter.

** Tomas Rasmussen på KM, Århus by og sagvolderen Maren Groves vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst i dag 4 uger at møde ved tinget at gøre deres tov over Claus Nielsen for vold og sår, han har tilføjet Maren Groves.

(21)

** Anders Rasmussen hatmagersvend sst æskede vidne. Rasmus Sørensen indvåner sst fremlagde sit efterskrevne indlæg, at efter hans slegfredsøn Anders Rasmussen hans begæring har han samtykket at lyse ham i køn og kuld med sin ægte søn Søren Rasmussen, som han med hans mor i ægteskab avlet har, og undertegnet med 3 bogstaver, eftersom han ikke sin hånd med fulde bogstaver kan skrive, dateret Århus 10/9 1674 RSS, hvorefter Rasmus Sørensen nu stående for retten i hånd tog Anders Rasmussen og legitimerede ham, lyste og forkyndte ham i kuld og køn med sin ægte søn Søren Rasmussen, som han med moderen i ægteskab avlet har, og ham herefter for sin søn og arving kendtes.

** Tomas Rasmussen på KM og Århus bys vegne. Laurits Andersen, tilholdende sst, vidnede, at den tid de hollandske bådsfolk havde klammeri inde til Jørgen Olufsens, da så han, at Peder Bonde slog Rasmus Potaske, hvorefter Tomas Rasmussen begærede fylding på sandemænd, og derpå blev således afsagt, at eftersom af vidnesbyrds vidnerne ingen voldsgerning erfares kunne, men de forklarer, at hollænderne med Rasmus Potaske har haft bordag med nævehug og hårdræt, og Peder Bonde har tilføjet Rasmus Potaske stavhug, da vidste byfogden derfor ikke fylding på sandemænd at stede, men tilfandt hver af forskrevne personer at bøde for hårdræt, nævehug og stavhug efter loven.

** Søren Sørensen rådmand havde stævnet Hans Hansen Riber borger sst for dom og vidner, og han fremlagde efterskrevne beskikkelse til Hans Hansen Riber, at eftersom der er holdt skifte efter hans salig hustru Margrete Clausdatter først i marts 1674 imellem ham og hendes arvinger, og de fleste arvinger har for rum tid siden gjort rigtighed med ham og kvitteret ham derfor, hvorimod Hans Hansen Riber en stor del af hans arv godvilligt til hans kreditorer har udlagt, og en del selv oppebåret, hvorfor han tilbyder Hans Riber, at han møder i hans hus for at gøre regnskab og

rigtighed om hvis, han kan tilfalde efter skiftebrev. beskikkelsesmænd vidnede, at de havde været hos Hans Riber med samme beskikkelse, og da sagde han, at han ville svare derpå på mandag.

** Søren Sørensen rådmand havde stævnet Hans Hansen Riber for dom og tiltalte ham for en del resterende gods af hans arvepart efter Søren Sørensens salig hustru, som han ikke vil annamme og derfor kvittere. Hans Hansen mødte dog ikke til nogen erklæring, for sine årsager er sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 30/7 sidst havde stævnet Laurits Pedersen Fregerslev i Viborg for dom, og talte med hans kone, og tiltalte ham for 8 sletdaler efter hans regnskabsbog for modtagne varer, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

17/9 1674.

(22)

** Jens Jensen snedker borger sst, item Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Maler og Poul Højen skrædder for vidner, item de 8 mænd ved tinget i dag 8 dage for deres sandhed at vidne, og de vidnede, at Mikkel Maler da begyndte at skælde på Jens Snedker for retten og sagde, han skulle blive en skælm, til han beviste, at han havde klaget over Poul Højen, og var Poul Højen og samme tid på tinget og sagde lige så, og da bad byfogden dem nogle gange, at de skule give lyd på tinget. så fremstod Rasmus Skrædder og vidnede, at 13/8 kom han ind til Anders Kleinsmeds på Graven, og da var Jens Snedker derinde og var noget beskænket, og siden kom Poul Højen derind, og som Jens Snedker ville gå ind i smedjen, faldt hans stok af hånden fra ham, og Poul Højen tog den op igen, og ikke han så, at Jens Snedker slog Poul Højen blå eller blodig.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. synsmænd vidnede, at de 1/8 næst forhen synede Sidsel Jespersdatter, tjenende Jørgen Ditlevsen, og da var hun blå og blodig slået på begge arme og hendes hofte, og klæderne var ganske besmittede og smurte med skarn, og for retten tilstod hun sin forrige klage over Jens Nederland derfor, og fik Tomas Rasmussen 3.ting til voldsdele over ham.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, Århus bys vegne og sagvolderen Peder Hyrde sst hans vegne havde stævnet Claus Lund rytter, boende sst, for klage, syn, vidner og andre lovmål voldsom foretægt angående, og Peder Hyrde gav last og klage over Claus Lund, for han 5/9 næst forhen på gaden, der han med sin hjord kom drivende, voldeligt har overfaldet og slået ham omkuld i rendestenen og med egen tyrekæp ilde slået.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, Århus by og sagvolderens vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger deres tov at gøre over Peder Seielliger for vold, han har gjort Maren Christensdatter. synsmænd vidnede, at de havde været syn til hende, og da havde hun et slag på hendes albue, og hun klagede, at hun havde mange slag på kroppen, som hun ikke kunne vise dem.

** Erik Jørgensen for Christen Sørensen felbereder fik 1.ting til dele over Rasmus Smed for 7 mark.

** Erik Jørgensen for Christen Basballe lod læse og påskrive et opbudsvidne på salig Jens Jørgensens eje på Brobjerg 30/9 1670, og det til lige opbuds fornyelse.

** Peder Tygesen borger sst på sin søn Søren Pedersen, købmand borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skødevidne. Sidsel Nielsdatter, Jens Jensen Bering skrædder borger i København hans hustru, lod læse og påskrive en fuldmagt af hendes husbond til at søge rigtighed for hendes arveparter efter hendes salig forældre her i byen, og hvis hun gør eller lader med kvittering, afkald eller andet, det bepligter han sig at være gjort, som han selv til stede var, hvorefter hun solgte og skødede fra Jens Jensen Bering, hans hustru og deres arvinger og til Søren Pedersen og hans arvinger en bod, på Skolegade beliggende, næst op til Peder Tygesens iboende gård på den ene side, og op til Jens Lassen rådmands øde eje og byggested på den anden side, og strækker sig fra adelgaden ud til havet.

24/9 1674.

(23)

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, Århus by og sagvolderens vegne ved 6 høringer lod fordele Jens Nederland skoflikker sst, for han har overfaldet Jørgen Ditlevsens pige Sidsel Jespersdatter.

** Niels Vinter sagvolder, item Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd til i dag 14 dage at gøre deres tov over Jens Dinesen af Elsted og Rasmus Dinesen af Norring for vold, de har tilføjet Niels Vinter. derimod at svare mødte Jens og Rasmus Dinesen og i rette lagde et tingsvidne af øster Lisbjerg herredsting 16/9 1674, samt deres skriftlige indlæg, hvori de foregiver ikke at have begået nogen voldsgerning 8/8 næst afvigt og mente, deres vederparters vidner var stridige, og processen ikke var så lovligt drevet, at fylding på sandemænd kunne stedes.

** Jens Jensen snedker borger sst, item Tomas Rasmussen underfoged æskede vidne, og efterskrevne vidnede om det klammeri imellem Jens Snedker og Poul Højen, at Poul Højen slog Jens Snedker to bægre øl i hans næse, og Rasmus Soldat gav Jens Snedker en ørefigen, og Anders Smed slog Jens Snedker omkuld og ville have stødt ham med fødderne, men det ville Mikkel Maler ikke have. derefter kaldte Tomas Rasmussen 3.kald på sandemænd i dag 14 dage derom at sværge.

** Erik Jørgensen for Christen Sørensen felbereder fik 2.ting over Rasmus Smed.

** Christen Lauritsen KM byfoged sst lod læse og påskrive en transport, ham givet af doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård på et pant, som han har i salig Laurits Hestekøber, hans iboede gård med tilliggende gårdsavl for 60 sletdaler efter dets dato bytinget 5/8 1669, samt skiftebrev efter ham 17/6 1672, hvilken transport var dateret 3/9 1674.

1/10 1674.

** Tomas Rasmussen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Kleinsmed på Graven for klage, syn, vidner og sandemandstov, og synsmænd vidnede, at de 3/9 næst forhen var syn til Kirsten Eriksdatter, boende på Graven, og da havde hun blåslag ved hendes venstre øje og på hendes venstre arm, og klagede sig at være stødt på livet, som hun ikke kunne forevise til syn,

hvorfor hun beskyldte Anders Kleinsmed samme dag havde gjort hende, hvorfor Tomas Rasmussen gav last og klage over ham, lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i denne sag at tove og sværge.

(24)

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne, item Kirsten Madsdatter sagvolder med hendes mand Søren Simonsen i Vejlby havde stævnet og gav last og klage over Jens Christensen i Vejlby, Frands Christensen, Anders Mikkelsen, Jens Rasmussen og Laurits Mikkelsen, tjenende i Vejlby, for de næst afvigte 13/9, da hun kørte her fra byen, lå på vej og sti for hende på Århus mark ved skoven i Vejlby krog og overfaldt og slået hende meget ilde med sten, så hun afmægtig som halvdød faldt dånet ned af vognen, og siden Frands Thybo, som med hende var, havde løftet hende på vognen, da forfulgte de hende med sten til Vejlby. Kirsten Thybos, Ove Jensen, hans søster Maren Jensdatter og hans bror Anders Jensen, alle af Vejlby, vidnede derom, hvorpå synsmænd vidnede, at de 14/9 til byfogdens synede og så Kirsten Madsdatter, og da så de, at hendes hofteben var indslået i hendes hofte på den højre side, og håret var indslået i hovedet, så badskæren kunne ikke få håret ud, og havde hun et ophovnet brunt og blåt slag på det højre bryst, og var hun så afmægtig, at hun ikke samme tid kunne sige, hvem samme skade havde gjort. mester David Walter badskær vidnede, at han 15/9 kom at forbinde hende, og da klagede hun, at hun havde sådan stik i hendes lænd, at hun ikke kunne røre sig, og da så han, at hun havde et brunt og blåt slag på hendes hofteskål, og han havde måttet udskære håret af såret i hendes hoved og opskruet hendes hovedpandeben, som hun havde fået skaden på, hvilken skade var så dødelig, at han ikke havde håbet, hun skulle have beholdt livet. så stod Kirsten Madsdatter med hendes mand for retten og gav samme sine sår til kende, og fornævnte personer, som havde tilføjet hende samme skade, beskyldte hun for hendes banemænd, om hun af samme skade døde inden dag og jamling, og lyste dem derfor et fuldt vold til, hvorefter Tomas Rasmussen på KM, byens og sagvolderens vegne begærede 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger i denne sag at gøre deres ed og tov under deres faldsmål.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for Christen Felbereder æskede 3.ting til dele over Rasmus Christensen smed for 4 tilberedte skind 7 mark, som han ham skyldig er, hvorimod Rasmus Smed svarede, at han havde fordring derimod, hvorfor de blev tilfundet med hinanden at gøre regnskab.

** Tomas Rasmussen underfoged fuldmægtiget fra Rasmus Christensen smed sst havde stævnet i hans mors hus sst Søren Pedersen, tilforn tjenende Rasmus Smed, for dom og tiltalte ham, så som han, formedelst sine utilbørlige forhold i hans tjeneste, sig ved tingsvidne her af tinget 4/6 næst afvigt har tilforpligtet at entvige byen og ikke lade sig finde der i 4 år, og dog går han om i byen og braverer, og satte i rette, om han ikke derfor burde at straffes som vedbør, hvorefter blev afsagt, at Søren Pedersen bør Århus by og af landet at rømme, eller at pågribes og med fængsel straffes på kroppen.

(25)

** Jacob Christensen, statholder Gyldenløves fuldmægtig på Kalø, på hans excellences vegne havde stævnet Anders Lauritsen, rebslåer borger sst, for dom og tiltalte ham for en del af Kalø slots nedtagne materialer, som han skal have bekommet 2/9 sidst forleden, da han er kommet med sit skiberum og begærede at købe så mange sten, som det kunne føre, og tilbudt straks derfor at betale. derefter blev fremlagt Anders Rebslagers revers, at han 4/9 havde annammet 6000 gammeldags

mursten, 2600 klinker, 600 brækkede tagsten og 7 tylter loftbuer, i penge 50 sletdaler inden 8 dage at betale. derpå blev afsagt, at eftersom bevises, at Anders Rebslåer sst har købt adskilligt af Kalø slots nedbrudte materialer, hvoraf den største del er annammet, og nogle sten endnu resterer, da bør han mod de resterende stens annammelse at betale forskrevne penge inden 15 dage.

8/10 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Niels Vinter, konsumptionsbetjent ved Studsgades port sst, deres vegne i rette lagde, lod læse og påskrive klage, kalds og synsvidner over Jens Dinesen og Rasmus Dinesen, voldssag angående, her af tinget 27/8, 10/9, 17/9 og 24/9 næst afvigt, item et tingsvidne af øster Lisbjerg herreds ting 16/9 næst forløben, hvori efterskrevne vidnede, at Jens og Rasmus Dinesen blev overfaldet af Jens Vinter, og de gjorde ham ingen vold, og efter der var sat fylding på sandemændene, i rette lagde de deres skriftlige tov, at de har vidnerne, som parterne dem til underretning leveret har, med flid gennemseet, og da sværger Jens Dinesen og Rasmus Dinesen enhver for sig et fuldt vold til.

(26)

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet Anders Kleinsmed på Graven borger sst for hvis lovmål imod ham agtes at føre angående slagsmål, øvet på Kirsten Eriksdatter på Graven, hvorefter Tomas Rasmussen gav last og klage over ham, at han 1/10 havde slået hende og formente, at han derfor burde at bøde efter loven. intet svar, derfor opsat i 6 uger.

** Tomas Rasmussen underfoged i samme sag æskede vidne, og synsmænd vidnede, at de 1/10 var syn til Kirsten Eriksdatter, og da havde hun et blåt slag på hendes højre arm, hvorfor hun beskyldte Anders Smed på Graven samme dag at have gjort hende.

** Tomas Rasmussen underfoged, fuldmægtiget fra Anders Jensen True borger sst, med opsættelse her af tinget 27/8 næst forhen havde stævnet salig Johan Nielsens hustru i True og Søren Madsen i Sorring, og tiltalte salig Johan Nielsens hustru for 32 mark og Søren Madsen i Sorring for 6 daler, som rester på obligationer, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen underfoged på Johan Lorentz Creützenberg af Amsterdam havde stævnet Søren Olufsen, skipper og borger sst, for doms fornyelse og tiltalte ham for 130 rigsdaler, og i rette lagde efterskrevne dom her af tinget 23/2 1671, hvori han blev tildømt at betale sin resterende gæld. derefter blev i rette lagt efterskrevne regning over afbetalinger og renter, hvorefter forrige dom blev fornyet.

(27)

** Tomas Rasmussen underfoged på Jens Jensen snedker, item på KM og byens vegne i rette lagde klage, kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 27/8, 17/9 og 24/9 næst afvigt, hvorefter han begærede fylding på sandemænd, hvorpå blev afsagt, at efterdi ikke bevises, at Poul Højen har begået nogen voldsom foretægt, men i drikkehus har overslået Jens Snedker med øl og givet ham nævehug, da vidste byfogden derfor ikke fylding på sandemænd at opnævne, men tilfandt Poul Højen at bøde efter lovens 3.bogs 32.kapitel.

15/10 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på Søren Simonsen i Vejlby hans vegne samt på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd til i dag 4 uger at gøre deres ed og tov over de personer af Vejlby, som Søren Simonsens kone på marken voldeligt har overfaldet.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, byens og sagvolderens vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst til i dag 4 uger at gøre deres tov over Anders Kleinsmed på Graven for vold, han har tilføjet Kirsten Eriksdatter.

** Tomas Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Søren Sørensen rådmand sst, med opsættelse her af tinget 1/10 næst afvigt havde stævnet Hans Hansen Riber indvåner sst og tiltalte ham for 53 sletdaler, som han er ham skyldig for korn efter sin obligation, dateret 6/4 1673, som han blev tildømt at betale

** Søren Sørensen rådmand sst æskede afkald. Jens Christensen Vegerslev rådmand sst i rette lagde, lod læse og påskrive efterskrevne fuldmagter til at give Søren Sørensen afkald for deres arveparter efter hans salig hustru Margrete Clausdatter, hvorefter Jens Christensen Vegerslev på sin hustru Anne Hansdatters vegne, hr Jacob Lauritsen i Sundby på sin hustru Maren Christensdatters vegne, Christen Mikkelsen i Ålborg på sin hustru Mette Christensdatters vegne og anden Mette Christensdatter i Ålborg, Christoffer Eriksen skrædder i Skodborg i Frøs herred på sin hustru Maren Hansdatters vegne, og af Christen Hansen Riber, borgersøn af Bergen i Norge, på sin far Hans Christensen, borger i Bergen, hans vegne gav Søren Sørensen afkald og kvittering for al hvis arvegods, de arveligt er eller kunne tilfalde efter hans salig hustru Margrete Clausdatter, og de takkede ham godt for ærligt skifte og deling og nøjagtigt udlæg og betaling.

(28)

** Niels Jensen af Skejby på sin søsters vegne havde stævnet Mikkel Rasmussen, boende ved Munkeport, og hans hustru Maren Rasmusdatter for voldsdele, og han gav last og klage over Maren Rasmusdatter, for hun en tid siden i møllen voldeligt har borttaget hans søsters korn, hvorefter blev udstedt 1.ting til voldsdele.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst, fuldmægtiget fra Carl Christensen rådmand sst, med opsættelse her af tinget 3/9 næst forhen havde stævnet Kirsten Christensdatter, salig Hans Nielsens, og samtlige børn nemlig hr Christen, hr Jens, Hans Nielsen, Jacob Nielsen etc samt andre arvinger for dom og tiltalte dem anlangende deres gård, som salig Hans Nielsen havde pantsat til salig Magdalene Skrivers, så vel som også til Carl Christensens hustru Inger Jensdatter efter pantebrev, hvilket Kirsten Christensdatter eller nogen af arvingerne ikke har villet indfri og formente, at samme gård bør at følge Carl Christensen, hans hustru og deres arvinger for ejendom. så i rette lagde Jens Hvas et pantevidne her af tinget 5/2 1646, hvori Hans Nielsen for 200 sletdaler har pantsat til Magdalene Matiasdatter, borgmester Rasmus Nielsens, hans gård, som han selv iboer, på Mejlgade, norden næst det hus, Bertel Trompeter nu iboer, tilhørende Rasmus Nielsen på Graven, og sønden næst Anne, salig Gregers Nielsens gård og vesten adelgaden med sin hosliggende have bag gården og tilliggende markjord i alle Århus vange, og dernæst i rette lagde et andet pantevidne her af tinget 26/1 1660, hvori Hans Nielsen borger sst for 148 sletdaler pantsætter til Oluf Christensen borger sst på Inger Jensdatter, salig Søren Mikkelsens vegne en hans gård, han selv iboer, på Mejlgade vesten for gaden, næst norden til salig Anders Andersens arvingers gård, og sønden til Rasmus Nielsens gård med sin tilliggende have samt avl og markjord i alle Århus vange,

og det næst efter Magdalene salig borgmester Rasmus Skrivers pant deri. derefter fremlagde Jens Hvas opbuds og vurderingsvidner her af tinget 7/5 og 9/7 sidst forleden og begærede dom, hvorpå blev afsagt, at eftersom ingen af de indstævnede er mødt til genmæle, da bør samme gård at følge Carl Christensen for ejendom efter sidste gjorte vurdering, og Kirsten Christensdatter med hendes medarvinger pligtig er at betale de resterende penge inden 15 dage, som pantet efter vurdering ikke kan tilstrække.

(29)

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst på Mette, salig Jacob Verkamps ved Skanderborg, hendes vegne med opsættelse her af tinget 3/9 næst afvigt havde stævnet Karen Jensdatter, salig Rasmus Værn forrige rådmand i Århus hans efterleverske, og samtlige børn nemlig Anders Værn, Jens Værn, Rasmus Værn, Søren Værn og Birgitte Værn samt andre arvinger, item Anders Værn til Casper Nielsens, som han seneste logement var sst, og det for dom og tiltalte dem anlangende Karen Værns iboende gård, som salig Rasmus Værn har pantsat til salig Hans Nielsen ved Skanderborg, Mette salig Jacob Verkamps første mand, hvilket de ikke efter opsigelse, tilbud og salig Rasmus Værns strenge forskrivning har villet indfri, og formente derfor, at samme gård burde at følge Mette Jensdatter til evindelig ejendom. derimod at svare mødte Rasmus Rasmussen Værn og foregav, de ikke var arvinger til samme gård, men salig Mads Værn hans børn og Erik Jørgensen prokurator mødte på Jens Værn, rådmand i Grenå, hans vegne og begærede opsættelse. derefter blev i rette lagt et pantevidne her af tinget 2/10 1651, hvori Rasmus Værn borger sst for 166 rigsdaler pantsatte til Hans Nielsen ved Skanderborg hans gård med hosliggende have, han nu iboer, liggende ved Mindet næst østen op til Hans Storms iboende ejendom. herimod at svare mødte Rasmus Værn studiosus og i rette lagde KM brev, hvorefter blev afsagt, at eftersom salig Jacob Verkamps hustru begærer dom til ejendom på Karen salig Rasmus Værns iboende gård, hvorimod hun fremlægger KM benådning dateret 12/9 1674, at hun på 3 års tid må være fri og forskånet for alle hendes kreditorers krav og tiltale, vidste byfogden ikke noget inden dets forløb over hende at kende for gælds fordring.

22/10 1674.

** Tomas Rasmussen for Søren Olufsen havde stævnet Niels Andersen i Ebdrup for dele, og Tomas Rasmussen fik 1.ting til dele over ham for 2 sletdaler for en fjerding sild.

** Erik Jørgensen på Peder Tomasens vegne fik 1.ting til dele over Anders Christensen skomager for hvis, han er ham skyldig.

** Niels Jensen på sin søster Maren Jensdatters vegne fik 2.ting til voldsdele over Mikkel Pedersens kone for noget korn, hun havde borttaget.

** Jacobus Gesius apoteker sst lod læse og påskrive efterskrevne KM højesterets dom 27/8 1674, som melder, at borgmester Jørgen Juel bør at nyde gyden efter byens skøde med KM tilladelse, dog således, at apotekeren ved borgmesterens bygning ingen skade tilføjes, så han beholder sit tagdrop og vandløb, som han tilforn af Arilds tid har haft, og borgmester Jørgen Juel bør at betale til apotekeren for forårsagede skade, kost og tæring 300 rigsdaler, hvorefter Erik Jørgensen på Jørgen Juels vegne i retten frembød de 300 rigsdaler, som Jacobus Apoteker til sig annammede.

** Christen Pedersen, tjenende Jens Christensen Vegerslev rådmand sst, på sin husbonds vegne med opsættelse her af tinget 13/8 næst forskinnet havde stævnet efterskrevne udenbys personer for

dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans regnskabsbog var ham skyldig, der iblandt Mette Pedersdatter, salig Søren Rasmussen Balles i Lyngå, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(30)

** Christen Pedersen, tjenende Jens Christensen Vegerslev rådmand sst, på sin husbonds vegne, så og på hr Jacob Lauritsen i Sundby, Christen Mikkelsen i Ålborg, Mette Christensdatter sst deres vegne med opsættelse her af tinget 13/8 næst erskinnet havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de efter skiftebrevs formelding efter salig Margrete Clausdatter, Søren Sørensen rådmands afdøde hustru, var skyldig, og Jens Vegerslev og hans fornævnte medarvinger tilfaldet er, der iblandt salig Christen Christensens hustru Karen Mikkelsdatter i Segalt, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og byens vegne med opsættelse her af tinget 8/10 næst forhen havde stævnet Jørgen Luebo borger sst for dom og tiltalte ham, for han har bedrevet hor og krænket Anne Poulsdatter, hende beligget og avlet barn med hende i hans ægteskab, som menes ikke skal være det første, formener han derfor bør at straffes på hans penge, gods og formue, og om han ikke har at bøde med eller sine midler dølger, da at straffes med fængsel og jern efter recessen. derefter blev fremlagt hr Christoffer Nielsen Helsing, præst i Holbæk præstegård, hans kundskab, at 5 trinitatis i Udby kirke udlagde Anne Poulsdatter Jørgen Nielsen Luebo for hendes barnefar, og endvidere blev fremlagt et tingsvidne af Rougsø herredsting 30/7 1674, hvor Kirsten Poulsdatter på Holbækgård da ved ed bekendte, at Jørgen Luebo af Århus var hendes barnefar, hvorefter blev afsagt, at Jørgen Luebo som er en ægtemand og efter indførte beviser har krænket en pige og muligt flere, bør straks at værge sig med frænder ed efter lovens 2.bogs 18.kapitel, eller og derfor at straffes efter yderste formåen på gods og penge, og i så måder har forbrudt hans boeslod, og derfor at lide videre rettens eksekution efter recessen og forordninger.

(31)

** Christen Jensen Hem, rådstueskriver og byskriver sst, i rette lagde et købebrev og kontrakt med Mikkel Jensen Basse på hans egne og hans to svogre løjtnant Erik Brun ved det fynske nationalregiment til hest og Jeppe Jepsen Møller borger i Fåborg på deres hustruers tilfaldne arvelodder i salig Mette Mikkelsdatter Basses gård på Kannikkegade, som han og to søstre arveligt var tilfaldet, hvorefter Erik Jørgensen prokurator på deres vegne solgte og skødede til Christen Jensen de parter, som Mikkel Jensen og hans søstre arveligt er og kunne være tilfaldet i salig Mette Basses gård på Kannikkegade, på højen beliggende, med tilliggende boder strækker sig fra magister Hans Rumands iboende residens på den ene side, og med den anden side til salig Johan Utrechts enkes og arvingers gård, og med de to andre sider ud til adelgaden, og de tilfaldne arvelodder er tilsammen fire niendedele i samme gård.

29/10 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og byens vegne så og Søren Simonsen og sin hustrus vegne æskede vidne, og Tomas Rasmussen kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder at gøre deres tov over Jens Christensen af Vejlby og hans medfølgere for sår og skade, de har tilføjet Søren Simonsens kone i her i byens frihed.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd til i dag 14 dage at gøre deres ed over Anders Kleinsmed på Graven for vold tilføjet Kirsten Eriksdatter.

(32)

** Erik Jørgensen for Søren Købmand fik 1.ting til dele over Søren Land skrædder for 3 mark.

** Erik Jørgensen for Peder Tomasen 2.ting til dele over Anders Skomager.

** Niels Jensen af Skejby gav til kende, at han på sin søsters vegne var forligt med Mikkel Pedersens kone for hvis, han hende til voldsdele forfulgte, dog kongens og byens sag uforkrænket.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne samt sagvolderen Anders Lauritsen borger sst hans vegne havde stævnet Jacob Clausen skipper for klage, syn, vidner og sandemandstov, og i rette lagde efterskrevne arrest på hans person, for han ikke har gjort fuldkomment regnskab for hvad gods, han har haft inde, eller fornøjelse for fragterne af velb Erik Grubbes smakke, som han har været betroet, og derefter gav Tomas Rasmussen last og klage over ham, at han ikke for sig har villet rette, men arresten ulovligt undveget, lyste ham derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger i denne sag deres ed og tov at gøre.

** Tomas Rasmussen for Anders Lauritsen havde stævnet Jacob Clausen skipper for dom og tiltalte ham for rigtig rede og regnskab for fragterne af velb Erik Grubbes smakke, som ham var betroet at sejle med, hvorimod Jacob Clausen mødte i rette og erbød sig til regnskab, hvorefter denne sag blev henfundet til 4 uvildige skippere og borgere dem imellem at regne og sige.

** Niels Jensen af Skejby, fuldmægtiget på sin mor Maren, salig Jens Pedersens efterleverske her sst, havde stævnet Christen Andersen sadelmager sst for dom og tiltalte ham for hvis, som rester på hans obligation, dateret juleaften 1667, lydende på 20 sletdaler, hvorefter han blev tildømt at indfri sin obligation.

5/11 1674.

** Erik Jørgensen for Peder Tomasen 3.ting til dele over Anders Christensen skomager.

** Jens Snedker sst havde stævnet Mikkel Maler og Poul Højen for dom og tiltalte dem for nogen skældssager, men da de mødte og intet ville erklære Jens Snedker, da for samme årsags skyld er sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen underfoged for Jørgen Ditlevsen bager havde stævnet Villum Rasmussen Testrup borger sst for dom og tiltalte ham efter en dom her af tinget 30/1 1673 for 6 daler, som han blev tildømt at betale.

(33)

12/11 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne samt på sagvolderen Kirsten Madsdatter, Søren Simonsen hans hustru af Vejlbys vegne lod af tingbogen oplæse kalds og

vidnesbyrdsvidner her af tinget 1/10, 15/10 og 29/10 næst forleden. så mødte herimod at svare Anders Mikkelsen af Vejlby, som ved sin ed benægtede, at han ikke med var at slå eller øve nogen vold på Kirsten Madsdatter og mente sig fri at blive for vold, hvorefter der blev sat fylding på sandemændene, som gjorde deres ed, at eftersom de med flid havde inkvireret de førte vidner samt og af mænd og kvinde udspurgt, da vidste de ikke rettere, end de sværger Jens Christensen, Frands Christensen og Jens Rasmussen hver vold til, men Anders Mikkelsen, som ved ed benægter ikke at have med været, da vidste de ikke ham nogen vold derfor at påsværge.

** Tomas Rasmussen underfoged for Søren Olufsen skipper ved 6 høringer lod fordele Niels Andersen i Ebdrup for 2 sletdaler for en fjerding sild, han bekom 1666.

** Erik Jørgensen for Søren Købmand 3.ting til dele over Jørgen Hansen bådsmand.

** Erik Jørgensen for Karen, salig hr Ottes i Haslund, æskede 1.ting til dele over Søren Espensen bådsmand sst for 4 sletdaler og Jørgen Hansen for 3 sletdaler de hende for husleje skyldig er.

** Erik Jørgensen prokurator på Poul Rich, borger i Lübeck, hans vegne havde stævnet Hans Genop Ledertover borger sst for opsigelses og tilbudsvidne angående hans pantsatte gård, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 13/5 1669, hvori Hans Genop for 106 sletdaler har pantsat hans gård ved Vorfrue kirkerist, hvorefter Erik Jørgensen opsagde samme pant og tilbød ejermanden Hans Genop pantet at indløse.

(34)

** Erik Jørgensen prokurator på Mikkel Lauritsen bager borger sst hans vegne havde stævnet Maren Jensdatter salig, Rasmus Bloch drejers med hendes børn for tilbud og vurderingsvidne, og vurderingsmænd vurderede for retten en gammel sort klædekåbe for 4 sletdaler, og Mikkel Lauritsen tilbød enken samme kåbe til løsen inden 4 ugers forløb for hvis, den var pantsat for.

** Tomas Lauritsen på KM og Århus bys vegne, og efter af tingbogen var oplæst klage, syns og kaldsvidner, hver på sin tid her tilforn er indført, angående slagsmål, Anders Pedersen kleinsmed har øvet på Kirsten Eriksdatter, begærede han fylding på sandemænd og gav til kende, at Anders Kleinsmed er her fra byen veget, hvorpå blev afsagt, at Anders Kleinsmed bør at bøde efter lovens 3.bogs 32.kapitel for slagsmål og stavhug.

19/11 1674.

** Tomas Rasmussen fik 1.ting til dele over Niels Lauritsen for 5 mark og Dorte Lauritsdatter, tjenende Tomas Bogbinder, for 2 mark.

** Erik Jørgensen for Karen, salig hr Ottes, fik 2.ting over dem med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget fra doktor Anders Custer på hans tjener Isaks vegne fik 1.ting til voldsdele over Peder Drejer, for han har overfaldet Isak.

** Erik Jørgensen på samtlige borgmestre og råd sst deres vegne lod læse og påskrive et tingsvidne her af tinget 9/3 1637, at der til almindeligt stævne på Århus rådhus blev opnævnt efterskrevne 24 dannemænd, som på menige borgeres vegne skulle give til kende hvis lejlighed, som kunne

afskaffes, borgerne og byen til skade, da har de sluttet, at efterdi holdes så mangfoldige svin i byen, som roder marken ganske ilde og gør stor skade i mark og by, og aldeles ingen borgere må holde nogen svin, uden de holder dem i deres egne huse, og hvor som helst deres svin findes efter denne dag, enten på gaden eller i marken, da må de ihjel skydes. derefter i rette lagde Erik Jørgensen Århus vedtægtsbog, hvori findes indført byens vedtægter af dato 15/5 1673 bestående af 22 artikler, hvoraf han lod oplæse den 7, 8 og 9 artikel, som melder svin må ikke holdes på Århus mark, og dersom nogen svin herefter findes på marken, da må de ihjelskydes.

26/11 1674.

(35)

** Abraham Kobbersmed borger sst eftermålsmand eller sagvolder, item Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Johan Fach organist ved domkirken sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og i rette lagde hans efterskrevne skriftlige klage over Johan Organist, for han og hans besovede kvinde Anne Dinesdatter 15/11 næst afvigt har mig voldeligt overfaldet, da jeg indkom til ham og tilspurgte ham, hvorfor han havde ladet hans gæs opæde mine kål, hvortil han svarede, at han kunne det betale og sagde, gak ud af min dør, du skal få djævlen og i det samme gav mig en ørefigen, så holdt jeg ham fast om begge arme, så råbte han til hans besovede kvinde, Anne Dinesdatter, at hun skulle hjælpe ham, hvortil hun svarede, ja Gud skal jeg så, og dermed greb mig i håret og rykkede mig baglæns, og da faldt både jeg og Johan på jorden, og Johan slap løs og sagde, nu hold ham fast, nu vil jeg slå ham ihjel og greb så en bismer og dermed gav mig mange slag både i mit hoved og på min krop, hvorfor jeg i dag ved min fuldmægtig lyser dem et fuldt vold til og kalder 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov efter loven. dernæst fremstod synsmænd og vidnede, at de 15/11 var syn til Abraham Kobbersmed, og da havde han 3 rifter i sit ansigt, som var blodige, 2 opsvulmede slag i sit hoved og et blåslag under armen.

** Tomas Rasmussen på doktor Custer på sin tjeners vegne fik 2 ting til voldsdele over Peder Drejer.

** Tomas Rasmussen for hr Ottes enke i Haslund fik 3.ting over dem med 2.ting er forfulgt.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting over Dorte Lauritsdatter og Niels Lauritsen.

** Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget fra sin svoger Laurits Tøgersen rådmand sst. Tomas Rasmussen underfoged med fuldmagt af hr Melchior Sommerfeld, kapellan til domkirken, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Laurits Tøgersen og hans arvinger en bod, som er tre bindinger hus, liggende på Graven, næst op til magister Niels Krogs boder på den ene side, og strækker sig op til Laurits Tøgersens egen have på den anden side, og det med hosliggende have bag huset.

3/12 1674.

(36)

** Tomas Rasmussen 3.ting til dele over dem med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen prokurator på Karen, salig hr Ottes i Haslund, hendes vegne lod fordele Søren Espensen bådsmand for 4 sletdaler resterende husleje.

10/12 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på Abraham Kobbersmeds vegne, item på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at gøre deres ed over Johan Fach organist og hans besovede kvinde Anne Dinesdatter for vold og overlast, de har tilføjet Abraham Kobbersmed.

** Tomas Rasmussen underfoged havde stævnet Maren Nielsdatter, tilholdende sst, for dele, hvorefter han fik 1.ting til dele over hende for 5 mark.

** Tomas Rasmussen underfoged begærede 6 høringer at delt melde Niels Lauritsen på Brobjerg for 5 mark og Dorte Lauritsdatter for 2 mark. så mødte Niels Lauritsen og svarede, at hans bror Søren Lauritsen skulle betale en del deraf, Tomas Rasmussen formente, at da han ikke i foregående 3 ting var mødt og svaret for sig, da burde han straks rette for sig eller lide dele, hvorefter han ved 6 høringer lod fordele de indstævnede.

** Christen Jensen Basballe borger sst lod lyse og give til kende, hvordan hans tjener Iver Hansen 21/11 næst afvigt om aftenen uden hans eller hans hustrus vidskab er af deres hus bortgået, og hidindtil ikke igen kunnet ham opspørge, om nogen godtfolk derover fik nogen vidskab, de gav ham eller hans kone det til kende.

** Erik Jørgensen prokurator sst på doktor Anders Custer, residerende sst, hans vegne så og på KM og byens vegne æskede delevidne, og i rette lagde Ove Mikkelsens efterskrevne skriftlige kundskab, at han 2/11 så, at Peder Drejer slog doktorens liden dreng Isak under øret, og det skete i doktorens egen gård, og da doktoren kom gående og spurgte Peder Drejer, af hvad årsag han slog ham, svarede han, at det var af gammelt had og slog ham under øret igen. herefter Erik Jørgensen ved 6 høringer lod Peder Drejer fordele med voldsdele.

17/12 1674.

** Tomas Rasmussen for Maren Nielsdatter 2.ting over Niels Murmand.

** Erik Jørgensen, borger og prokurator sst, på Hans Sørensen Gylling, Hans Christensen Riber og Henrik Jørgensen, borgere og handelsmænd sst, anordnede formyndere for salig Jacob Lauritsen Møllers, forrige sitzhaftig sst, hans efterladte børn på deres myndlingers vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for syns og vurderingsvidne. så fremlagde vurderingsmænd deres efterskrevne forretning på salig Jacob Lauritsen Møllers efterladte gård på Vestergade, som de vurderede for 750 sletdaler, de 8 boder i Møllestien for 190 sletdaler, de 2 boder bag klostret for 290 sletdaler.

(37)

** Tomas Rasmussen underfoged på Tomas Lorentz Creützenberg, borger i Amsterdam, hans vegne med opsættelse her af tinget 8/10 næst forskinnet havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte Oluf Christensen KM visiterer sst for 252 gylden og Morten Jørgensen Sommerfeld overformynder sst for 79 gylden, som de blev tildømt at betale.

(38)

24/12 1674.

** Tomas Rasmussen underfoged på Abraham Persche kobbersmed hans vegne item på KM og byens vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst i dag 14 dage deres ed og tov at gøre over Johan Fach, organist til domkirken, og den besovede kvinde, som er hos ham, for vold, de har øvet på Abraham Kobbersmed.

** Tomas Rasmussen for Karen Nielsdatter fik 3.ting til dele over Niels Murmand.

** Tomas Rasmussen underfoged på borgmestre og råds vegne sst havde stævnet Jacobus Gesius apoteker sst for spørgsmål.1. at han har nedsat sig her for mange år siden, og ikke gjort sin borgerlige ed eller skattet og skyldt, hverken matrikel eller andet af hans iboende gård. 2. efter han er blevet enkemand, har han giftet sig igen uden nogen anmeldelse hos dem om skifte og deling imellem sig og sine børn, hvilket de på deres embeds vegne bør at vide. 3 om han har efterkommet den forordning om medici og apotekere, som er udganget 4/12 1672, med hensyn til efterskrevne forhold vedrørende salg af rottekrudt. så mødte Jacobus Gesius og gav til kende, at han ikke vidste, hvorfor han var stævnet, eller af disse spørgsmål at sige førend nu, og eftersom havde boet her i byen en 14 års tid, og ikke før nu, det var helligaften, var søgt for sligt, da begærede han at få genpart.

(39)

** Tomas Rasmussen underfoged på Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Christen Jensen Basballe og Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, for syn og vurderingsvidne at tage beskrevet. så fremkom synsmænd og i rette lagde deres efterskrevne skriftlige forretning, at de 18/12 synede og vurderede det gamle hus i Møllestien, som Tomas Tingskriver nu sidst iboede, som var ganske forrådnet og øde, og en del af huset, skorstenen, vinduer, døre, tømmer og loft bortstjålet, hvorfor hus og tilliggende have ikke blev vurderet højere end 99 sletdaler.

7/1 1675.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, retten og Århus bys vegne havde stævnet Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, for klage, syn, vidner og sandemandstov angående hans tjener Iver Hansens død, som er fundet druknet ved Mindet, og kaldte 1 kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed i denne sag. Rasmus Sørensen krambodsvend vidnede, at den aften, som Iver Hansen blev borte, som var 29/11 næst afvigt, da samme aften mellem 8 og 9 slet efter de havde holdt måltid, gik han op med børnene på armen til sengs, og da gik Iver Hansen i stuen. Morten Pedersen vidnede, at samme aften ville Iver Hansen ikke have mad, og der de efter måltidet havde læst, gik Iver Hansen stiltiende ud på gaden, og siden så de ham ikke.

** Abraham Persche kobbersmed sagvolder så og Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne æskede sandemandstov, og Abraham kobbersmed lod læse og påskrive kalds og klagevidner her af tinget 26/11, 10/12 og 24/12 næst afvigt, hvorimod blev i rette lagt Johan Fach organist hans efterskrevne skriftlige svar, at han ikke har overfaldet Abraham Kobbersmed, men

denne er adskillige gange kommet i hans hus, fuld af dansk brændevin, og overfaldet ham og hans pige med degen og pisk, og byfogden og enhver ved vel, hvad det er for en krakilsk fugl. derefter gjorde sandemændene deres ed og tov således, at eftersom Johan Fach fremviser revne klæder, som skal være gjort af Abraham Kobbersmed, og af Abraham Kobbersmeds klage befindes, at han er kommet i Johan Fachs hus, og ikke bevises med vidner, at Johan Fach har gjort ham de sår og skader, synet om formelder, da ved vi ikke at sværge Johan Fach derfor nogen vold på, men frisværger.

(40)

** Tomas Rasmussen underfoged på Maren Nielsdatter sykvinde sst hendes vegne ved 6 høringer lod fordele Niels Murmand bag klostret for 5 mark, som var for 6 alen lærred.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting til dele over Mads Murmand.

** Tomas Rasmussen for Peder Elkær fik 1.ting til dele over Esper Pedersen i Fårup for 3 rigsdaler.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 19/11 næst afvigt havde stævnet Mette Jensdatter, salig Jacob Verkamps, i Skanderborg for dom og tiltalte hende for 90 sletdaler, hendes salig husbond til Christen Basballe skyldig var efter hans regnskabsbog, hvilken gæld hun blev tildømt at betale.

(41)

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 5/11 næst afvigt havde stævnet Abraham Ovesen i Ry for dom og tiltalte ham for 15 sletdaler efter hans regnskabsbog, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget på Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 19/11 afvigte år havde stævnet Kirsten Madsdatter, salig Clemend Clemendsens efterladte, ved Skanderborg for dom og tiltalte hende for 2 års loftleje til hendes korn 16 sletdaler, som hun blev tildømt at betale.

14/1 1675.

** Tomas Rasmussen underfoged fuldmægtiget for Rasmus Jespersen stadstjener som sagvolder samt på KM og Århus bys vegne gav last og klage over Matias Mönich og Hans Quant soldater, begge tilholdende sst, for de 4/1 næst afvigt har overfaldet byens tjener Rasmus Jespersen og med blotte degener hugget og stukket ham, og lyste derfor hver af dem et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger at gøre deres ed i denne sag. synsmænd vidnede, at de 4/1 var syn til Rasmus Jespersen, og da havde han et stort stukket sår på den højre kind, og hans højre øre var flækket.

** Tomas Rasmussen underfoged for Johan Hanichen kobbersmed havde stævnet Matias Mönich soldat, tilholdende sst, for vidner og klage imod ham agtes at føre, og fremlagde efterskrevne skriftlige klage over Matias Mönich, for han nogle gange uden årsag har gjort ham gevalt i hans eget hus med huggen, råben og skælden, hvorfor han af byfogden begærer, at Matias Mönich derfor måtte straffes efter rettens gemess, og hans klage må indføres i KM tingbog. derefter vidnede

synsmænd, at de 71/ næst afvigt var at syne Johan Kobbersmeds dør og bislag, og da var der hugget 5 hug i hans bislag og i døren var stukket 2 sting.

(42)

** Jørgen Olufsen, skipper og borger sst. efter Niels Simonsen, byskriver i Grenå, for retten ville give Hans Lauritsen borger her sst skøde på salig Jens Hansen, forrige rådmand sst, hans afdøde gård, foregav Jørgen Olufsen, at han havde gjort adskillige nødvendige bekostninger på gården, imidlertid han af magistraten var anordnet at have opsyn med Otte Jensen og Holger Jensens anparter deri efter skiftebrev efter salig Jens Hansen, og begærede samme bekostninger godtgjort, hvorpå Niels Simonsen med håndstrækning lovede, at når de kom til regnskab, skulle han betale ham hvis, han med rette tilkom.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og rettens vegne æskede vidne. for retten stod Niels Simonsen, byskriver i Grenå, og efter at ham var til kende givet, at for rum tid siden her i retten var konfiskeret en obligation af Helle, salig hr Svends fuldmægtig fremlagt, som af nu salig Jens Hansen, forrige rådmand sst, var udgivet på ustemplet papir, da lovede Niels Simonsen at forskaffe generalfiskalens ordre angående samme obligation, eller og han selv for samme obligation at stå til rette og svare.

** Knud Kjeldsen bogbinder borger sst på sin bror Morten Keldsen skomager sst hans vegne æskede stokkenævnsvidne. efterskrevne borgere vidnede, at Morten Keldsen er født og båret sst af ægte forældre, hans far var salig Keld Mortensen bogbinder borger sst og hans mor salig Maren Rasmusdatter, og selv har han skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Anders Lauritsen, borger og handelsmand, lod læse og påskrive et købebrev fra Anne Jensdatter på Tjele til Anders Lauritsen på hendes gård, liggende på Mejlgade, næst sønden ved sankt Olai kirkegård og norden fra salig Gregers Nielsens gård, strækkende sig fra adelgaden og langs igennem i øster til et stykke kirkegårdsjord bag samme ejendom, med sin gårdsavl i alle Århus vange, hvorefter Jens Christensen Vegerslev på Anne Jensdatters vegne solgte og skødede til Anders Lauritsen samme gård.

** Erik Jørgensen på salig Jacob Møllers børns formynderes vegne opbød 1.gang til købs deres myndlingers 8 boder i Møllestien, hvem mest vil give derfor.

** Hans Lauritsen, skipper og borger sst, i rette lagde, lod læse og påskrive et købebrev, dateret 11/1 1675, fra Maren Clemendsdatter, salig Anders Lydiksens, borgmester Jesper Nielsen Hutfeld, Jens Lassen rådmand med flere, lydende at de har solgt til Hans Lauritsen al den lod og part, dem var tilfaldet i den gård, salig Jens Hansen, fordum rådmand sst, iboede på Skolegade. item i rette lagde et købebrev, dateret Ryumgård 13/12 1674, af Niels Simonsen, byskriver i Grenå, udgivet til Hans Lauritsen, på al hans hustru og hendes medarvingers anpart, som dem efter skiftebrev er tilfaldet,. og for deres mødrene arv er udlagt i den gård på Skolegade, som tilhørte deres salig far Jens Hansen, forrige rådmand sst, item den part, de efter deres salig brødre Otte Jensen og Holger Jensen arveligt kunne tilfalde. endvidere i rette lagde fuldmagter af hr Hans Jensen, sognepræst i Thisted og Binderup sogne, på egne og hans søster Birgitte Jensdatters vegne og Peder Jensen i Grenå til at afhænde hvis dem arveligt er og kan tilfalde efter deres salig forældre Jens Hansen, forrige rådmand i Århus, og Birgitte Sørensdatter, hvorpå Niels Simonsen på ovennævnte arvinger og kreditorers vegne solgte og skødede til Hans Lauritsen ovennævnte gård på Skolegade, næst op

til Helle, salig hr Svends gård på den ene side og op til Jesper Eskildsens gård på den anden side, med vedliggende have bagved gården og tilhørende fuldt gårdsavl i alle Århus vange.

(43)

** Tomas Rasmussen underfoged på Rasmus Pedersen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 3/12 næst forhen havde stævnet Sidsel, salig Peder Kedelførers, for dom og tiltalte hende efter hans regnskabsbog for 16 sletdaler for en hest, hun afkøbte ham 1672, som hun blev tildømt at betale.

** Knud Jensen krambodsvend hos Laurits Tøgersen rådmand sst på sin husbonds vegne havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de skyldig er efter regnskabsbog. herimod at svare mødte efterskrevne, der iblandt Maren Jensdatter, salig Christen Lauritsens skrædders, og Tomas Rasmussen foreviste skiftebrev efter salig Jørgen Andersen underfoged 28/10 1674. så blev forskrevne personer 3 gange påkaldt, dog skete intet genmæle, da blev de tildømte enhver for sig, som ikke svarede, deres gæld at betale inden 15 dage. belangende dem, der ved ed benægter gælden eller har betalt den, vidste byfogden dem ingen betaling at turde tilfinde, og belangende dem, der har kontraregning, da bør det at afkortes i fordringen.

(44)

21/1 1675.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst, advarede dem i dag 4 uger deres ed og tov at gøre om salig Iver Hansens død og bane, og synsmænd vidnede, at de 26/12 i 3 sandemænds hosværelse var syn til salig Iver Hansen, som tjente Christen Basballe, og da så de, at han kom drivende i havet norden for Mindhovedet, og der blev han af 3 karle i en båd optaget og i land bragt, og da fandtes han slidt i sit ansigt, hofte, venstre knæ så vel som hans lønlige lem, dog kunne de ingen skade se på ham, som kunne være årsag til hans død, men samme slid, han havde, var sket i søen.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, Århus by og sagvolderen Rasmus Jespersen, byens tjener, hans vegne æskede vidne. Niels Christoffersen, tilholdende sst, vidnede, at på mandag var 8 dage, da så han på Mejlgade, at Matias Mönich og Hans Quant søgte Rasmus Jespersen med deres dragne degener, og da gjorde Matias Mönich ham skade i sit ansigt. andre vidnede ligeså.

(45)

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus by vegne havde stævnet Knud Mikkelsen af Åby for vidner at påhøre og tilsvare, og Knud Mikkelsen aflagde efterskrevne skriftlige vidne, at da han juleaften klokken halvgåen to havde udført sit ærinde i Århus, da gik han til Niels Møllersvend for at hende en kurv, da bad Anne Mortensdatter ham, om han ville følges med hendes bror Peder Mortensen hjem til Åby, og da bad de ham, at han ville gå hjem, thi det var en stor storm, hvortil han svarede nej, han havde vel roet i så stor blæst tilforn, så satte de fra land i hvert sit knobskib, men Peder Mortensens knobskib væltede rundt, men han fik fat i Knud Mikkelsens skib med hænder og tænder, indtil de drev på en sandbanke, hvorfra de klarede sig i land, og Knud Mikkelsen løb efter hjælp, hvorefter de førte Peder Mortensen til Århus til hans søster, som med rullen og varme brugte midler med ham, i agt han skulle have vundet livet, Åby 21/1 1675 KMS. Morten

Pedersen af Åby for retten tilspurgt, om han noget videre havde at tilspørge Knud Mikkelsen om hans søns ulykkelige hændelse og død, dertil han svarede nej.

** Tomas Rasmussen underfoged fuldmægtiget på Jørgen Juel borgmester sst hans vegne æskede skøde. Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, efter købebrev af dato 19/1 næst tilforn solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jørgen Juel og hans arvinger en gård på Mejlgade ved sankt Olufs kirkegård, strækkende sig fra adelgaden igennem i øster til kirkejorden, som ligger for enden af samme ejendom, og fra kirkeristen og kirkejorden på den ene side og op til den gård, Peder Jensen Bonde nu iboer, på den anden side og det med sin tilliggende gårdsavl i alle Århus vange, kaldes salig mester Påskes eje i vangbøgerne.

** Tomas Rasmussen underfoged på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne æskede 3.ting til dele over Espen Pedersen i Fårup for 3 sletdaler, hvortil han svarede, at han havde kontraregning, da er denne sag opsat 4 uger, og parterne da at møde med bevis.

** Erik Jørgensen for salig Jacob Møllers børns formyndere gjorde 2.tings opbud til købs på de boder i Møllestien.

** Erik Jørgensen for Peder Gjern fik 1.ting til dele over Rasmus Groersen i Lisbjerg for 2 sletdaler.

** Søren Pedersen af Ogtrup havde stævnet Søren Pedersen købmand borger sst for dom og tiltalte ham for 31 sletdaler for 31 tønder byg, som han af hans søn afgangne salig Poul Sørensen Ogtrup skal have bekommet, og i rette lagde hr Niels i Todbjerg hans kundskab af dato 11/11 1674, at da han på sit yderste besøgte salig Poul Pedersen i Ogtrup, da bekendte han blandt andet, at Søren Pedersen købmand havde bekommet 31 tønder byg af ham uden regnskab. på Søren Pedersen købmands begæring blev dagen opsat 4 uger.

(46)

** Jens Lassen rådmands fuldmægtig begærede 1.ting til dele over efterskrevne for gæld, som over dem blev udstedt.

** Tomas Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Søren Sørensen rådmand sst, med opsættelse her af tinget 10/12 1674 havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

28/1 1675.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, Århus bys og sagvolderens vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at tove og sværge over Matias Mönich og Hans Quant soldater for vold, øvet på Rasmus Jespersen, byens tjener.

** Tomas Rasmussen for Jens Lassen fik 2.ting over dem med 1.ting er forfulgt til dele.

** Erik Jørgensen prokurator for Poul Rich, borger og handelsmand i Lübeck, havde stævnet Hans Genop Ledertover borger sst for vurderings og tilbudsvidne at forhverve på hans iboende ejendom, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 13/5 1669, hvormed Hans Ledertover for 106 sletdaler har pantsat til Poul Rich hans iboende gård, og derefter lod læse og påskrive opsigelsesvidne her af

tinget 12/9 1674, og nu tilbød Erik Jørgensen ejermanden Hans Genop Ledertover samme pant at indløse inden 2 måneders forløb.

(47)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Sørensen Gylling, Hans Christensen Riber, og Henrik Jørgensen, borgere og handelsmænd sst, anordnede formyndere for salig Jacob Lauritsen Møllers børn, på deres myndlingers vegne i rette lagde efterskrevne deres indlæg til borgmestre og råd med magistratens svar, at da bemeldte børns ejendomme er meget brøstfældige, som af synsvidne her af tinget 17/12 1674 kan sees, og i særdeles adelgården, om den ikke skal falde slet ned, da bør den repareres, om nogen skal bo deri og give husleje, men eftersom de ikke er leveret rede penge, og Peiter Farver byder for de 8 boder i Møllestien 170 sletdaler, da begærer de svar, om boderne må sælges, dateret Århus 14/1 1675. derpå findes påskrevet, at det er samtykket, at formynderne må sælge til den, der mest vil give, hvorefter Erik Jørgensen til 3.ting opbød samme 8 boder i Møllestien til købs.

** Erik Jørgensen for Peder Gjern fik 2.ting til dele over Rasmus Groersen.

** Peder Bonde begærede opnævnt 4 borgere til at besigtige alle gærder og lukkelser herom byen, som enhver efter forordningen indhegner hvis dem tilkommer, til at hindre alt underslæb og indsnigelse ved hemmelige stenter og låger i konsumptions erlæggelse.

** Peder Bonde for borgmester Jesper Nielsen til 3.ting lod læse og påskrive borgmesterens efterskrevne indlæg, at da det fornemmes, at onde tyvagtige mennesker berøver om nattetide tagsten og andet af tømmer og mursten af KM magasinhus sst, da advares alle imod at handle med tyvene, om de ikke vil agtes for tyvenes medvider, og ikke aleneste være straf undergivet, men derforuden at stande KM til rette som vedbør.

** Tomas Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for borgmester Jørgen Juel, med opsættelse her af tinget 17/12 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, de er ham skyldig efter hans regnskabsbog, og som de blev tildømt at betale.

(48)

4/2 1675.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget for Søren Pedersen købmand sst havde stævnet Søren Pedersen i Ogtrup for vidner imod ham agtes at føre, og efterskrevne vidnede, at de på adskillige tider i Søren Pedersen købmands hus havde set og hørt, at Poul Pedersen, forvalter på lille Torup, afkøbte Søren Pedersen adskillige varer, som blev ført til regnskab, og dernæst blev i rette lagt Søren Pedersens efterskrevne regnskabsbog med fortegnelse på hvis, han af Poul Pedersen bekommet havde, og hvis han derimod havde bekommet.

** Tomas Rasmussen på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage at sværge om salig Iver Hansens død og bane, som her i havet er fundet død.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet Jens Jensen Todbjerg for voldssag, og Laurits Todbjerg borger sst vidnede, at i går var 8 dage kom Simon Clemendsen

bødker til hans, og da gik han og Jens Jensen Todbjerg og dansede på gulvet, og da fik han brændevin for 3 mark, som han drak og gik ud med en blottet kniv i sin lomme, og ikke Simon Bødker fik nogen skade i hans hus, men gik derfra uskadt, men efter to timer kom hans hustru og sagde, han var slået med en kniv. Jens Jensen Todbjerg nægtede ved ed, at han aldeles ingen skade havde gjort Simon Bødker.

** Tomas Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Bonde Jacobsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Jensen på Brobjerg for dom og tiltalte ham for 54 sletdaler, han ham efter obligation, dateret Århus 24/2 1673, skal skyldig være, og som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen på Jens Lassen rådmand sst hans vegne æskede 3 ting til dele over Jens Knudsen ved åen. så mødte Jens Knudsen og svarede, at han havde kontraregning, hvorfor parterne blev indfundet for overkøbmand med hinanden at gøre afregning.

(49)

** Jens Eriksen fik 1.ting til dele over Rasmus Nielsen murmand for 6 mark.

** Erik Jørgensen for Peder Gjern 3.ting til dele over Rasmus Groersen.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget fra Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 24/12 afvigte år havde stævnet Rasmus Kromand i Viby for dom og tiltalte ham for 9 sletdaler, som han ham efter hans regnskabsbog skyldig er, som han blev tildømt at betale.

12/2 1675.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Peder Gjern slagter borger sst ved 6 høringer lod fordele Rasmus Groersen i Lisbjerg for 2 sletdaler.

** Tomas Rasmussen underfoged for Jens Lassen rådmand sst ved 6 høringer lod fordele efterskrevne personer for gæld.

** Jens Eriksen fik 2.ting til dele over Rasmus Murmand.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM, byens og sagvolderens vegne kaldte 3.kald på sandemænd til i dag 14 dage at møde deres ed og tov at sværge over Matias Mönich og Hans Quant soldater for vold, de har gjort Rasmus Bysvend.

** Tomas Rasmussen på KM og rettens vegne gav til kende, hvorledes Christen Christensen ved åen skal være dræbt og død af nogle knivslag, som han skal have gjort sig selv, lyste hans bane og kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger i denne sag at tove og sværge, hvorefter synsmænd vidnede, at de 29/1 næst afvigt var syn til Christen Christensen, og da så de, at han havde knivslag i hans bug og i pungen af hans lønlige lem. Jørgen Jensen, sejlende her fra byen, vidnede, at 28/1 næst afvigt om aftenen, da kom Christen Christensens kone Karen Jørgensdatter på gaden skrigende, at der var sket en stor skade, og som han gik med hende, da stod hendes mor og holdt på Christen Christensens mave, og da bekendte Christen Christensen, at han havde selv gjort sig samme skade, og sagde, at der var kommet en sort kat til ham på gaden og løb foran ham og

imellem benene, hvorover håret begyndte at rejses på hans hoved og sagde, at ingen var årsag deri uden Maren Mogensdatter på Tunø. Karen Jørgensdatters mor Maren Johansdatter og hendes stedfar Jens Nielsen med tilnavn Skov Jenses vidnede, at de så og hørte, at det tilgik, som Karen Jørgensdatter vidnet har, og ydermere vidnede Jens Nielsen, at 8 dage før den ulykke skete, da kom præsten på Tunø hr Christen ind til Christen Christensen og sagde til ham, om han ikke var ræd for hende på Tunø Maren, dertil han svarede, nej. så spurgte han konen Karen Jørgensdatter, om hun ikke var ræd for hende, dertil hun svarede nej, hun kendte ingen på Tunø.

(50)

** medværende i denne sag at sidde retterting og dom. Jørgen Juel borgmester, Jens Lassen, Carl Christensen, Jens Vegerslev og Mikkel Mikkelsen rådmænd.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og rettens vegne havde stævnet Johan Mogensen, som beretter at være født 14 mil på hin side i Kalmar i Ljungtor sogn for saggivelse og dom, tyvesag angående. så blev Johan Mogensen fremstillet ledig og løs og med to bitræer, som han bekendte, at han havde stjålet fra Peder Jensen Amdisen i Bering, og Peder Amdisen bekendte, at samme bitræer var stjålet fra ham, men da han ikke selv ingen midler havde til at antage tyven, begærede han af øvrigheden, at de efter loven ville lade holde eksekution over ham, hvorpå han blev tildømt at stubes til kagen med 21 slag og have tyvsmærke på ryggen, og derefter straks at følges af byen, og rømme landet efter loven og recessen.

(51)

18/2 1675.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne begærede af tingbogen oplæst klage, kalds og synsvidner her af tinget 7/1 og 21/1 næst forleden samt stiftamtmandens missive, indeholdende, at Iver Hansen skulle have været melankolisk og af et tungt sind, hvorfor han har tilladt, om han af sandemændene bliver svoret til sin egen bane, at han uden sang og klang i indviet jord må begraves, og dernæst begærede fylding på sandemænd, hvorefter sandemændene gjorde deres ed og tov, at eftersom stiftamtmandens missive ommelder, at Iver Hansen skulle have været af et meget tungt melankolsk sind, ved vi ikke rettere, end Iver Hansen i melankoli er gået i åen eller havet og således ved ulykkelig hændelse er omkommet, og selv gjort sig sin bane.

** Tomas Rasmussen underfoged på KMM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Johansen sst for dele voldssag angående, og derefter fremkom synsmænd og vidnede, at de 11/2 næst afvigt var syn til Jens Skovsen sst, som havde et skår fra læben ned i hagen, og huden var af enden på hans næse, hvilke skader han beskyldte Mikkel Johansen for at have gjort i Jacob Mikkelsens hus, hvorefter der blev udstedt voldsdele over ham.

** Mogens Knudsen borger sst havde stævnet udenbys efterskrevne personer for doms fornyelse og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var og i rette lagde domme her af tinget 3/4 1673 og 14/3 1667, hvori de indstævnede var blevet tildømt at betale deres gæld, hvilket de nu igen blev tildømt.

(52)

25/2 1675.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne begærede af tingbogen oplæst kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 4/1, 14/1, 21/1, 28/1 og 12/2 næst afvigt, hvorefter sandemændene gjorde deres ed og tov, at eftersom af klage, syn og vidnesbyrds vidners formelding forfares, at Matias Mönich har gjort Rasmus Jespersen blodige sår og skade, da svor de ham derfor et fuldt vold til.

** Tomas Rasmussen på KM og rettens vegne kaldte 2.kald på sandemænd, til i dag 4 uger at gøre deres ed og tov om salig Christen Christensens død og bane.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting til voldsdele over Mikkel Johansen for sår og skade, han har tilføjet Jens Skovsen.

** Erik Jørgensen beviste med kaldsmænd at have stævnet salig Niels Sørensen Lemmings arvinger, hvorefter han lod læse og påskrive Mette, salig Jens Vinters begæring om mænd af tinget udmeldt for at efterse Niels Sørensen Lemmings bog, hvortil blev opnævnt Jens Jacobsen Møller, Johan Arentsen, Niels Jensen Udsen og Hans Christensen Riber at møde i overkøbmands hus tillige med den salig karls arvinger.

** Søren Pedersen af Galten på sine egne så og på Niels Jensen i Balle, Jens Jensen i Sandby, Jens Kjeldsen i Laurbjerg på sin hustru Anne Pedersdatters vegne item Niels Jensen i Balle på Edel Pedersdatters vegne, deres vegne havde stævnet Christen Jensen Balle borger sst og hans hustru Maren Christensdatter Balle for vidne, som Søren Pedersen agter at forhverve, og i rette lagde efterskrevne kontrakt, hvori Christen Jensen Balle kendes, at eftersom han og hans hustru Maren Christensdatter formedelst hendes uskikkelige levned og utilbørlige forhold imod ham, ikke er mand for at besidde den gård på Mejlgade, som han nogle år har beboet, og ikke deraf har kunne svare KM og byens tynge, og da han har købt nogle parter i samme gård, og ikke er mand for at betale hans medarvinger samme parter, så afstår han parterne, som er ungefer de 3 parter, til medarvingerne, som er Niels Jensen i Balle, Jens Jensen i Sandby, Søren Pedersen i Galten, Jens Kjeldsen i Laurbjerg på sin hustru Anne Pedersdatters vegne og Niels Jensen i Balle på Edel Pedersdatters vegne, hvorimod de skal være pligtige at betale de resterende skatter og byens tynge, item Jens Jensen i Sandby at forsyne Christen Balles liden søn Jens Christensen med nødtørftig klæde og føde samt ære og lære, til han bliver 16 år gammel.

** Hans Hansen Riber indvåner sst æskede vidne. for retten fremkom Jens Jensen af Sandby, Niels Jensen af Balle, Søren Pedersen af Galten og Jens Kjeldsen af Laurbjerg, og forpligtede dem og deres arvinger at ville betale ham 13 sletdaler, som Christen Jensen Balle til Søren Sørensen rådmand sst var skyldig efter dom her af tinget 15/5 1673, hvilken gæld var Hans Hansen arveligt tilfaldet efter Søren Sørensens salig hustru.

(53)

** Christen Lauritsen KM byfoged fik 1.ting til dele over Niels Olufsen swertfeger sst for stikater og en kårdeklinge, som han har leveret ham men ikke kan bekomme igen.

** Christen Jensen Hem byskriver sst med opsættelse her af tinget 22/10 1674 havde stævnet efterskrevne personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, der iblandt mester Poul Postmester for skiftebrev efter hans salig hustru af januar 1669, Oluf Hansen Grønbæk for

skiftebrev efter hans salig mor, som siden januar 1669 har henligget hos ham, samt vurdering efter hans salig svoger Peder Spørring item hans salig hustru Edel Nielsdatter, som også moksen 20 år har henligget, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

4/3 1675.

** Tomas Rasmussen underfoged for Rasmus Christensen smed fik 1.ting til dele over efterskrevne personer for gæld.

** Hans Nielsen kandestøber fik 1.ting til dele over efterskrevne personer, som opholder sig her i byen og bruger borgerlig næring, og dog ikke har deres borgerskab svoret.

(54)

** Erik Jørgensen for Jens Henriksen fok 1.ting til dele over Villads Espensen rebslåer for lånte penge 3 daler.

** Tomas Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Jens Lassen rådmand sst, med opsættelse her af tinget 21/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld efter hans regnskabsbog, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen på KM og byens vegne fik 3.ting til voldsdele over Mikkel Johansen for skade, tilføjet Jens Skovsen.

** Søren Pedersen af Ogtrup med opsættelse her af tinget 21/1 næst afvigt fremlagde tingsvidner, som i opsættelsen findes indført, hvorefter blev afsagt, at eftersom Søren Pedersen i Ogtrup tiltaler Søren Pedersen købmand her sst for 31 tønder byg, han af hans salig søn Poul Sørensen har bekommet, hvorimod han fremlægger regnskab, som skal være på ovennævnte byg og alt hvis andet, han af den salig karl har bekommet, og som skal være betalt, og da parterne indskyder sig til regnskab, da indfindes de herom for overkøbmand med uvildige tiltagne mænd herom at regne.

** Christen Lauritsen fik 2.ting til dele over Niels Swertfeger.

11/3 1675.

** Jens Dinesen af Elsted og Rasmus Dinesen af Norring aftingede for voldssag for vold, de var oversvoret for skade, tilføjet Niels Vinter konsumptionsbetjent, og lovede at betale for KM anpart efter deres ringe evne 4 rigsdaler, og for deres fattigdoms skyld havde borgmester Jesper Nielsen efterladt dem byens anpart.

** Mogens Jespersen, danske skolemester sst, på Christen Mikkelsen skomagersvend, nuværende i Ålborg, hans vegne æskede stokkenævns vidne, hvorefter efterskrevne borgere vidnede, at Christen Mikkelsen er født her sst i et ærligt ægteskab, hans far var salig Mikkel Terkildsen borger sst og hans mor salig Margrete Nielsdatter, og Christen Mikkelsen har skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

(55)

** Søren Pedersen købmand, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Peder Tygesen, borger og handelsmand sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til sin kære søn Søren Pedersen og hans arvinger et stykke gårdsplads og ejendom af hans gård, han selv iboer, næst op til sin søn Søren Pedersens egen plads, nemlig i bredden 6 jyske alen og i længden fra adelgaden ud til det hus, som står nederst i gården, i lige måder 3 bindinger hus af den sønderste ende af samme hus nederst i gården, med dets gård under og bag samme 3 bindinger, så vel som bolværket imod havet.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne ved 6 høringer lod fordele Mikkel Johansen for vold, han har øvet på Jens Skovsen, og han ikke er mødt til nogen erklæring.

** Tomas Rasmussen underfoged kaldte 3.kald på sandemænd sst i dag 14 dage deres ed og tov at gøre om salig Christen Christensens død og bane.

** Niels Vinter konsumptionsbetjent sst æskede vidne, og for retten fremkom Jens Dinesen smed af Elsted og Rasmus Dinesen af Norring og hver for sig erklærede Niels Vinter, at de aldeles intet andet vidste med ham, end hvis som ærligt og godt var, og hvis ord, de har talt ham for nær, var sket i drukkenskab og ubesindighed.

** Hans Nielsen kandestøber fik 2.ting til dele for borgerskabs tagelse over de personer, med 1.ting er for fulgt og ikke har taget borgerskab.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting til dele for Rasmus Smed over dem med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen fik 2.ting til dele over Villads Rebslåer for Jens Henriksen.

** Anders Kleinsmed fik 1.ting til dele over Peder Jacobsen Seielliger for hvis, han ham skyldig er.

** David Gotfredsen indvåner sst lod læse og påskrive efterskrevne dom er af tinget 6/11 1673, hvori salig Niels Lassens arvinger er tildømt deres salig brors pantebrev at indfri, eller den pantsatte gård at følge den panthavende efter sidste vurdering. på samme dom findes påskrevet, at 4/4 1674 var David Gotfredsen med efterskrevne på rettens vegne i salig Niels Lassens skomagers afdøde gård, overværende den salig mands brorsøn Las Jensen, nu boende i Emdrup i Frisenborg birk, som foreviste dem samme gård, hvori over skifte efter salig Niels Lassen i skiftebrevet findes indført efterskrevne kreditorer, der iblandt børnegods, nemlig Jacob Christoffersen på sine egne og søskendes vegne 44 daler, hvilken gæld David Gotfredsen lovede at betale. så stod Las Jensen af Emdrup og David Gotfredsen til vedermåls ting, og efter sit pant tilstod Las Jensen ham samme gård.

(56)

** Tomas Rasmussen underfoged, fuldmægtiget fra Mads Rasmussen i Brabrand, på sine egne og participanters vegne med opsættelse her af tinget 28/1 næst forhen havde stævnet Rasmus Jensen tømmermand borger sst for dom og tiltalte ham for 20 sletdaler med renter, og i rette lagde Rasmus Jensen, da boende i Fillerup mølle, hans obligation til hr Niels Rasmussen i Hyllested på sin steddatters vegne, Rasmus Jensen i Stabrand, Søren Mo og Laurits Jensen Hammel i Ebeltoft, dateret Ebeltoft 11/1 1666, som er stedsmål af lille Fulden mølle, og fremlagde samme fuldmagt, dateret 4/1 1675, som lyder fra hr Niels Rasmussen i Hyllested, Jens Sørensen i Ebeltoft, Christen Rasmussen og Mads Rasmussen i Stabrand, hvorefter blev afsagt, at eftersom fuldmagten ikke af hr

Niels Rasmussen og en del andre med deres egne hænder underskrevet, da blev Rasmus Tømmermand blev tildømt sit brev at holde og betale skadesløs Mads Rasmussens anpart.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Laurits Tøgersen sst hans vegne, med opsættelse her af tinget 28/1 sidst havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var efter hans regnskabsbog, der iblandt Niels Snedker i Grenå for varer, hans hustru Maren Christensdatter har bekommet 4 daler, samt fornævnte Maren Christensdatters mor Birgitte Mouritsdatter sst for 7 mark, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(57)

** Christen Lauritsen KM byfoged sst æskede 3.ting til dele over Niels Swertfeger og saggav ham for stikater og en kårde, han havde leveret ham, hvorimod Niels Swertfeger fremlagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, hvori han foregiver, at byfogden havde givet ham forlov at sælge kården for 10 mark, hvilket Christen Lauritsen ved ed benægtede, og derfor er 3.ting til dele over ham udstedt.

18/3 1675.

** Erik Jørgensen for Peder Elkær fik 1.ting til dele for æskning til Søren Pedersen i Ogtrup.

** Erik Jørgensen for Villads Rebslår 3.ting over Jens Henriksen.

** Anders Kleinsmed fik 3.ting over Jens Dal og Peder Seielliger.

** Hans Nielsen kandestøber fik 3.ting over dem, med borgerskab med 1. og 2.ting er forfulgt, og ikke taget borgerskab.

** Tomas Rasmussen på KM og byens vegne havde stævnet Tomas Pedersen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for han 7/3 næst afvigt er udgået med sin smakke imod forordningen uforklaret, og mente, at han derfor burde at lide som KM mandats overtræder. så skete intet svar, derfor opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen for Villum Testrup fik 1.ting til dele over Rasmus ---- for sine gærders brøstfældighed, og Rasmus Smed for hans rende er nedfaldet, så Villums gavl derover er forrådnet.

** Tomas Rasmussen for Niels Udsen fik udmeldt af retten Søren Tilst og Jens Lauritsen at opsige et pant, Hans Frost har gjort ham i et eje på Guldsmedegade.

26/3 1675.

** Tyge Simonsen, møller her i Århus mølle, fuldmægtiget på borgmester Jesper Nielsens vegne, fremlagde, lod læse og påskrive Søren Pedersen købmand borger sst hans til borgmester Jesper Nielsen efterskrevne udgivne obligation og pantebrev, dateret 18/3 1675, hvori han kendes sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jesper Nielsen Hutfeld sst 350 sletdaler, og derfor pantsætter ham hans hus og ejendom, som han af hans far afkøbt har, liggende på Skolegade næst op til hans far Peder Tygesens iboende gård.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne begærede af tingbogen oplæst klage, kalds, syns og vidnesbyrds vidner her af tinget 12/2, 25/2 og 11/3 1675, hvorpå blev sat fylding på sandemænd, hvorefter de gjorde deres ed og tov således, efter Christen Christensens egen bekendelse og vidnesbyrds formelding, som siger, at han selv har gjort sig sin skade, og de har udforsket det mest dem muligt var, da vidste de ikke rettere deri at tove, end salig Christen Christensen selv var sin banemand.

(58)

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet Mads Havnsø skipper, samt Jens Lassen rådmand sst, om han havde noget dertil at svare, for dom og tiltalte ham for han 17/3 herfra er udsejlet til Kalundborg imod KM ordre, og satte i rette og formente, at han derfor bør at lide som KM forordnings overtræder. intet svar skete, derfor opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen for Villum Testrup fik 2.ting over dem med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen for Peder Elkær fik 2.ting over dem med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen for Peder Knudsen i Kysing i Hads herred fik 1.ting til dele over skipper Oluf for 2 sletdaler.

** Anders Kleinsmed fik 3.ting til dele over Peder Seielliger for 4 sletdaler, og Jens Dal skomager for 2 mark.

** Erik Jørgensen, borger og stadsprokurator, fuldmægtiget på Laurits Tøgersen rådmand sst hans vegne, med opsættelse her af tinget 12/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham efter hans regnskabsbog og andre beviser skyldig er, der iblandt i Vejerslev by Christen Ågård for sin salig far Jens Envoldsen og Envold Lauritsen for sin hustru Else Sørensdatter, i Horn salig Peder Tøgersens efterleverske Dorte Sørensdatter, i Astrup Søren Olufsens hustru Margrete. derimod blev i rette lagt efterskrevne indvendinger blandt andre af Niels Pedersen i Vejerslev og Jens Pedersen i Borris, som foregav, der var holdt skifte efter deres salig far Peder Jensen i Vejerslev, og da blev der udlagt en ko i betaling, samt af Niels Tomasens enke i Tind Inger Clausdatter, hvorefter en del blev tildømt at betale deres gæld, en del blev tildømt at gøre regnskab, og en del frifundet.

(60)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Pedersen Todbjerg borger sst, med opsættelse her af tinget 12/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, hvorimod blev i rette lagt efterskrevne indlæg, hvorefter en del blev tildømt at betale deres gæld og en del dømt til regnskab.

8/4 1675.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Laurits Andersen, boende i Sorring, med sine medfølgere for klage, syn, vidner og sandemandstov for vold, sår og skade, de har tilføjet Villum Eriksen af Labing her på gaden 17/3 næst forhen, og lyste dem hver derfor et fuldt vold til, og kaldte 2.kald på sandemænd at møde i dag 6 uger at tove i denne sag.

** Tomas Rasmussen underfoged på KM og byens vegne havde stævnet Rasmus Jørgensen i Viby for klage, vidner, syn og sandemandsed, hvorefter Tomas Rasmussen gav last og klage over ham for vold, sår og skade, han har tilføjet Niels Knudsen af Viby her på gaden 15/3, lyste ham derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov i denne sag.

** Anders Tomasen, forrige rådmand sst, på sin søn Christen Andersen, nu tilholdende i Kristiania i Norge, hans vegne i rette lagde Christoffer Henningsen, borger sst, hans udgivne obligation til Christen Andersen sub dato Århus 26/5 1671, lydende på 750 sletdaler til 1672 i rede penge at betale, og dersom pengene ikke da bliver betalt, da lover han at sætte Christen Andersen hans gård i pant, hvorefter Christoffer Henningsen her for retten kendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Christen Andersen samme 750 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans gård, han selv iboer, på Torvegade beliggende, næst op til borgmester Jørgen Juels iboende gård på den ene side, og strækker sig op til den ejendom, salig borgmester Christen Carlsens arvinger tilhørende, på den anden side og det med tilliggende gårdsavl i alle Århus vange samt hosliggende have, strækker sig fra gården ud til Rosengade. herimod at svare mødte Erik Jørgensen prokurator og i rette lagde Ejlert Stål af Hamborg af Christoffer Henningsen antagne obligation, til Ejlert Stål udgivet, lydende på 5457 mark lübsk, dateret Lübeck 8/11 1661, og foregav, at i denne sag var taget stævning, og formente intet pantevidne burde udstedes, før Ejlert Ståls obligation blev indfriet.

(61)

** Tomas Rasmussen fik på Rasmus Smeds vegne 1.ting til dele over Søren Smed i Viby for 1 sletdaler.

** Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, havde stævnet hr Rasmus Christensen, sognepræst i Ormslev, for synsvidner og opkrævelse, og Hans Riber i rette lagde sin med nu salig Erik Christensen, borger i Århus, på sin bror hr Rasmus Christensens vegne oprettet kontrakt, hvori de bortlejer til Hans Christensen den gård, i Immervad beliggende, næst vesten op til mons Brobergs gård, som han lover at leje i 6 år for årlig leje 20 rigsdaler, hvorimod Erik Christensen på sin brors vegne lover at betale skatterne samt holde gården ved lige, og det Hans Christensen bekoster derpå, skal dekorteres ham i huslejen. dernæst i rette lagde han efterskrevne regnskab på hvis, han har anvendt på gården, som bedrager 84 daler, hvorfor af lejen bliver 16 daler til rest, som Hans Riber frembød hr Rasmus Christensen at annamme.

(62)

** Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, havde stævnet hr Rasmus Christensen, præst i Ormslev, for syn og vidner, og i rette lagde håndværksfolk deres efterskrevne kundskab på hvis de på gården, han har beboet, for ham havde arbejdet, og derefter i rette lagde efterskrevne beskikkelse til hr Rasmus Christensen angående samme reparation, som Hans Riber selv har måttet lade foretage, og tilbyder ham resten af huslejen 16 daler, dateret 8/1 1675, hvorpå hr Rasmus havde svaret, at han var ikke fornøjet med regnskabet, thi om nogen ville lade hans gård forgylde, kunne han ikke svare til, og da beskikkelsesmændene tilbød ham resten af huslejen, sagde han, at han ville give dem djævlen i vold, om han ikke kunne få flere.

** Hans Riber begærede udnævnt 4 uvildige mænd at syne den gård i Immervad, han beboede, hvorefter blev opnævnt Rasmus Christensen smed, Mikkel Maler, Christen Abild tømmermand og Mads Murmand.

(63)

** Hans Jensen Vinter, borgersøn og handelsmand sst, æskede skøde. Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, lod læse og påskrive sin efterskrevne fuldmagt, hvori Peder Rasmussen Testrup giver sin svoger Hans Bendixen fuldmagt til at skøde til Peder Testrups søstersøn Hans Jensen Vinter, handelsmand sst, en gård på Mejlgade ved sankt Olufs kirkegård, som ham arveligt er tilfaldet efter hans salig forældre, hvori boer Peder Madsen Dråby og Jens Snedker, liggende sønden Anders Lauritsens ejendom på den ene side og norden til hans salig bror hr Olufs boder på den anden side, strækker sig fra adelgaden og til sankt Olufs kirkegård i øster og vester med tilliggende avl i Århus vange, dateret 12/8 1674. derefter solgte og skødede Hans Bendixen samme gård fra Peder Testrup og hans arvinger og til Hans Vinter og hans arvinger.

** Hans Jensen Vinter, borgersøn og handelsmand sst, på sin mor Mette, salig Jens Sørensen Vinters efterleverske, hendes vegne havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst item hr Svend Albretsen, kapellan til Vorfrue kirke sst, for vidner angående Vorfrue kirkes penge for lørdags aftensangs prædiken, hvorefter han lod læse og påskrive et tingsvidne her af tinget 24/4 1673, som melder om Mette, salig Jens Vinters, opsigelse til borgmestre og råd på kapital 150 rigsdaler aftensangs prædikens penge til Vorfrue kirke, item en dom over doktor Matias for 50 rigsdaler med rente derhos at levere, hvorefter Hans Vinter tilbød samme 150 rigsdaler til borgmestre og råd, hr Svend Albretsen eller Jens Vegerslev kirkeværge, dem at annamme og kvittere, såsom Mette, salig Jens Vinters, formente sig ikke at svare til nogen rente deraf, siden pengene var tilbudt.

** Hans Jensen Vinter, borgersøn og købhandler sst, på sin mor Mette, salig Jens Sørensen Vinters efterleverske, hendes vegne havde stævnet samtlige borgmestre og råd og begge overformyndere for opbudsvidne, og lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 23/3 1671, og derefter opbød efterskrevne gods, som salig Morten Hvasses umyndige barn er tilfaldet, der iblandt salig Morten Hvasses gård ved Vorfrue rist beliggende.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Mette Sørensdatter, salig Anders Lollikke rytter hans efterladte, hendes vegne havde stævnet Jens Johansen, forrige boende her sst, for vidne at forhverve efter vurdering og tilbud, angående noget hende af Jens Johansens hustru pantsatte gods, hvorefter efterskrevne klæder og indbo blev vurderet og tilbudt ejermanden at indløse.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, på Mette, salig Jens Vinters, så vel som på sine egne og hustrus medarvingers vegne havde stævnet Johan Borchenfeld for vidner, som imod salig Niels Sørensen Lemmings arvinger kunne forårsages at drives, hvorefter Hans Bendixen i rette lagde Mette, salig Jens Vinters, efterskrevne beskikkelse til Johan Borchenfeld, eftersom han af KM er befalet at være afgange Niels Lemmings arvingers fuldmægtig, angående den urimelige handel, Niels Lemming har drevet i rede penge og varer, imidlertid han tjente Jens Vinter i hans krambod, at dersom Johan Brochenfeld vil forsikre hende og hendes faderløse børn for den skade, som salig Niels Lemming har tilføjet dem, da skal han blive tilstillet hvis ringe efterladte gods, som findes hos hende, hvortil Johan Borchenfeld havde svaret, at det ikke tilkom ham at svare på eller stille kaution for hvis skade, der var tilføjet dem.

(64)

** Hans Bendixen Harding borger og handelsmand sst på Mette, salig Jens Vinters efterladte enke, og på sin hustru og samtlige medarvingers vegne havde stævnet Johan Borchenfeld i hans logement til Mette salig Jens Vinters imod dom og tiltalte ham for hvis, han er hende skyldig efter hans obligation, dateret 17/4 1673 lydende på 130 sletdaler, og formente, at han burde at indfri samme obligation. så skete intet genmæle, derfor er sagen opsat 14 dage.

** Hans Bendixen Harding borger og handelsmand sst havde stævnet Mikkel Sørensen af Geding mod dom og tiltalte ham efter hans obligation, dateret 24/4 1664, for resterende kapital 13 sletdaler. intet svar, derfor er sagen opsat 6 uger.

** Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 25/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var efter hans regnskabsbog, der iblandt Abild Mogensdatter, salig Oluf Boiers hustru, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 18/2 næst afvigt havde stævnet Abild Mogensdatter, salig Oluf Boiers efterleverske, for dom og tiltalte hende for resterende husleje 33 daler, som hun blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 18/2 næst afvigt havde stævnet Jens Pedersen Todbjerg, borger sst, for dom og tiltalte ham for et halvt skippund jern eller 4 rigsdaler, han skal være ham skyldig for noget gods, som han forgangen år havde indskibet med ham til Norge, som han forholder ham af årsag, han beretter, hans svoger Baltser Hansen det på hans vegne skal have annammet, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(65)

** Gregers Sørensen kleinsmed æskede dele over Peder Jacobsen Seielliger for 4 sletdaler, han er ham skyldig, hvorimod Peder Seielliger fremlagde kontraregnskab, hvorefter blev afsagt, da eftersom fremlægges regnskab imod regnskab, blev parterne henvist for overkøbmand med tiltagne mænd dem imellem at ligne og regne.

** Erik Jørgensen prokurator på Poul Rich borger og handelsmand i Lübeck hans vegne havde stævnet Hans Genop Ledertover borger sst for dom og tiltalte ham for hvis, han ham skyldig var efter hans pantebrevs indhold og satte i rette, om han ikke bør at indløse sin pantsatte ejendom, og hvis det ikke sker, formente han, samme pantsatte ejendom at være Poul Rich følgagtig til ejendom, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 13/5 1669 lydende at Hans Genop da for 106 sletdaler havde pantsat Poul Rich hans iboende bod ved Vorfrue kirkerist liggende, imellem salig Laurits Friskusters eje, Mads Christensen iboer, og salig Laurits Friskusters eje, Peder Rasmussen iboer, og derefter i rette lagde tilbudsvidner her af tinget 12/11 1674 og 28/1 1675, hvorefter blev afsagt, at eftersom der efter tilbud om at indløse pantet inden 2 måneder, ingen erklæring herimod skete, da bør samme pantsatte bod at følge Poul Rich for ejendom.

** Erik Jørgensen fik 3.ting til dele over Søren Ogtrup for Peder Elkær. item fik 2.ting over skipper Oluf for Peder Knudsen i Kysing.

** Jens Lassen rådmand sst med opsættelse her af tinget 18/2 næst afvigt havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst mod dom og tiltalte dem for en sum penge, som endnu ikke er blevet erstattet ham efter KM og højesterets dom, som imellem Mikkel Willer af Lübeck og ham, som een for alle, på Århus bys vegne 27/6 1665 afsagt er, endog det efter samme dom skulle være sket inden 6 ugers forløb, hvorefter han har forhvervet kongelig befaling af dato 14/9 1670, at de endelig efter højesterets dom skulle betale ham, hvilket endnu ikke er sket, mens derpå resterer over 1200 rigsdaler. derefter blev i rette lagt efterskrevne højesterets dom, dateret 27/6 1665, og derefter KM missive til borgmestre og råd i Århus af dato 10/8 1666, at de gør anordning, at enhver sin kvota betaler af den sum penge, som Jens Lassen ved højesterets dom er tildømt at betales, og det under nam og eksekution. derimod blev fremlagt kvitteringer for betalt skat, blandt andre af Anne Olufsdatter, salig Christen Rømmers, hvorefter blev således afsagt, at borgmestre og råd bør straks at gøre afregning med Jens Lassen om denne skats oppebørsel og hvis, han med rette kan restere og tilkomme, det hos enhver ved nam og vurdering lader udvurdere, og Jens Lassen afbetaler efter højesterets dom.

(66)

15/4 1675.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Smed 2.ting over Søren Smed i Viby.

** den sag med Tomas Pedersen, for han imod anordning er udsejlet, er fremdeles opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator for skipper Oluf fik 1.ting til dele over Niels Andersen ---- for 2 daler.

(67)

** Erik Jørgensen prokurator for Peder Jensen Elkær borger sst lod fordele Søren Pedersen i Ogtrup og æskede sit bevis og forløftes seddel, som han til ham har udgivet på en ambolt.

** Erik Jørgensen for Peder Knudsen i Kysing fik 3.ting over skipper Oluf for 1 lispund smør og et lispund ost samt et håndskrift, han skulle levere til Peder Feldskær i København.

** Tomas Rasmussen prokurator på hr Peder Zachariasen, sognepræst i Skødstrup, hans vegne havde stævnet Hans Jørgensen hatstafferer borger sst for opsigelses og tilbudsvidne, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 13/9 1668, hvori Hans Jørgensen hatstafferer for 100 rigsdaler pantsatte til hr Rasmus Sørensen Rytter, sognepræst i Skødstrup, og hans arvinger to hans boder liggende i Århus i Immervad ved gadekilden, med samme boders tilliggende avl i alle Århus vange, og derefter fremlagde en opsigelse på samme pantebrevs halve kapital 50 rigsdaler, som hr Peder Zachariasen på sin hustrus vegne tilfalder, hvorefter Tomas Rasmussen ydermere opsagde samme pantsatte ejendoms halve kapital med dets resterende rente, og tilbød Hans Jørgensen sit pant at indløse inden 2 måneders forløb.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på salig Niels Jensen, tilforn tjenende KM tolder Niels Madsen sst, hans arvingers vegne med opsættelse her af tinget 4/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de skulle være den salig karl skyldig,

hvorimod blev fremlagt afregninger, modregninger samt benægtelser vedrørende fordringerne, der iblandt Rasmus Jensen rebslåer med skiftebrev efter hans salig formand Laurits Rebslåer af dato 13/2 1672, Jens Jørgensens hustru Anne Jensdatter i hendes mands absens og Søren Nielsen Markmand på hans hustrus vegne angående hans salig formand Christen Markmands gæld, hvorefter en del blev tildømt at betale deres gæld, en del blev frifundet, en del blev tildømt at gøre regnskab og en del henfundet for overkøbmand.

(68)

** Erik Jørgensen prokurator på salig Ejlert Stål, borger i Lübeck, hans enke og arvingers vegne havde stævnet Christoffer Henningsen borger sst for dom og tiltalte ham for en sum penge efter hans obligation på 1000 rigsdaler med rente, og i rette lagde samme obligation, dateret Lübeck 28/11 1661, lydende på 6083 mark lübsk at betale med bare penge under forpantning af hans bohave og gods. derimod blev fremlagt Christoffer Henningsens underskrevne regnskab på 3610 mark lübsk, som han til Ejlert Stål skulle have betalt, som burde dekorteres ham i gælden, men som ikke fandtes afskrevet på obligationen. derhos blev fremlagt Ejlert Ståls regnskab, dateret Lübeck 16/3 1664, hvorefter Tomas Rasmussen på Christoffer Henningsens vegne bød sig til endelig afregning for overkøbmand, hvilket parterne blev tildømt.

(69)

** Hans Jensen Vinter på sin mor og søskendes vegne med opsættelse her af tinget 4/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de Mette, salig Jens Sørensen Vinters, skyldig var. derimod fremlagde Jesper Rasmussen i Fjellerup sit indlæg, at han afsagde sig arv og gæld efter hans salig søn Jens Jespersen over registrering 3/3 1674, hvorefter blev afsagt, at eftersom arv og gæld er fragået efter salig Jens Jespersen, da bør Mette Rasmusdatter søge sin betaling i salig Jens Jespersens efterladte bo, og de øvrige indstævnede bør betale deres gæld inden 15 dage.

** Jens Sørensen Pannerup borger sst med opsættelse her af tinget 4/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for ager og husleje, der iblandt Kirsten Jensdatter, salig Mikkel Langballes, og Jens Pannerup fremlagde fuldmagt, dateret 18/4 1674, fra hr Søren Pedersen Spentrup og Peder Hansen Abel til dette at søge og oppebære, og i rette lagde et indlægsvidne her af tinget 22/8 1667 angående det indlæg, Tomas Pedersen prokurator på Sidsel, salig Peder Sørensens efterladte, og sin søn Peder Jensen i Varde deres vegne har gjort i Helle, salig hr Svends, hendes ejendomme. derpå blev afsagt, eftersom Jens Pannerup tiltaler Kirsten, salig Mikkel Langballes, for agerleje af Tøgers eje, liggende til de boder på Fiskergade, fra 1667-74 efter fremlagte hr Iver Hansen i Asferg og hans bror Peder Hansens indførselsvidne, dateret 22/8 1667 og fremlagte overdragelse til fornævnte Jens Pedersen, dateret Spentrup 18/8 1674, samt Matias Böhm væver for husleje, og de intet svar i dag gør, så bør enhver for sig sin gæld at betale.

22/4 1675.

** den sag med Mads Havnsø opsat fremdeles i 14 dage.

** Tomas Rasmussen på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst i dag 4 uger at gøre deres ed og tov over Laurits Andersen i Sorring for vold, tilføjet Villum Eriksen af Labing her i byen.

(70)

** Tomas Rasmussen på KM og byens vegne kaldte 2 kald på sandemænd sst, at de i dag 4 uger møder at tove og sværge over Rasmus Jørgensen i Viby for vold, han her i byen har tilføjet Niels Knudsen af Viby.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting til dele over Niels Kruse for skipper Oluf.

** item fik 3.ting over Søren Smed i Viby for Rasmus Smed.

** Erik Jørgensen prokurator æskede dele over skipper Oluf Nielsen, på Peder Knudsen i Kysing hans vegne, for ost og smør samt et brev, han skulle levere i København. så mødte herimod at svare Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget fra skipper Oluf Nielsen hans hustru Dorte Mikkelsdatter i hendes mands absens og fremlagde hendes indlæg, hvori hun svarede, at dette var hende ubevidst, og formente ingen dele over hende mand burde udstedes i hans fraværelse, hvorpå sagen med begge parters samtykke blev opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, på Christoffer Læsø KM toldinspektør i Fredericia hans vegne, med opsættelse her af tinget 11/3 næst forhen havde stævnet Niels Villumsen borger sst for dom og tiltalte ham for husleje af den gård, han iboer, på Brobjerg, Christoffer Læsø tilhørende, fra påske 1672 og til påske 1675 beløber tilsammen 72 sletdaler, som han mener, han bør betale samt gøre gården ryddelig, og dernæst i rette lagde Magdalene, salig borgmester Rasmus Nielsens købebrev, som af hendes søn nu salig licentiat Nicolaus de Brobergue findes underskrevet sub dato Århus 27/8 1667, at hun med sine sønners og svogeres samtykke har solgt til Christoffer Sørensen Læsø en hendes gård, som hun har i pant, liggende på Brobjerg, på østre side af gaden mellem Rasmus Jensen kræmmers ejendom og Magdalenes ejendom, med have ved gården og et gårdsavl i marken. derhos fremlagt en gjort beskikkelse fra Christoffer Læsø til Niels Villumsen, at beskikkelsesmændene 7/2 1672 forbød Niels Villumsen til ingen andre at svare lejen end til Christoffer Læsø. så mødte Niels Villumsen og i rette lagde en kvittering fra Nicolaus de Brobergue på huslejen til påske 1673, samt en kvittering fra Christian Henrik Petters på huslejen til sankt Mikkels dag 1674, og mente derfor, at som han fremlagde salig Magdalene Matiasdatters arvingers kvitteringer for lejen af gården, da burde han være fri for tiltale, hvorefter blev afsagt, at Niels Villumsen bør at betale Christoffer Læsø den fordrede leje, og Niels Villumsen at have sin regres at søge hos de vedkommende efter fremlagte kvitteringer.

(71)

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Christensen Vegerslev rådmand sst hans vegne havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte Mourits Christensen i Skanderborg ladegård for 10 mark og Jesper Filipsen sst for 17 daler. intet svar, derfor opsat 6 uger.

** Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, havde stævnet hr Rasmus Christensen i Ormslev for syn og vidne, og synsmænd vidnede, at de 21/4 næst afvigt var at syne den gård i Immervad, som salig Christen Carlsens arvinger tilhører, og Hans Christensen Riber sidst iboede og har kvitteret, og da synede de alle stuer, kamre, døre, vinduer og gulve, og alt fundet ved magt, og Hans Christensen har skilt sig ærligt og vel derved, så der ikke fattes på vinduerne uden ungefer 30 ruder.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Christensen Basballe hans vegne havde stævnet borgmestre og råd sst for opbudsvidne og i rette lagde, lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 23/4 1674, og derfor opbød til købs efterskrevne gods, salig Peder Vinters to døtre arveligt er tilfaldet, som han til sig under værgemål har annammet og som endnu er usolgt, og endnu opbød til købs deres anpart i deres salig fars gård ved Vestergades ende.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget fra Niels Madsen KM tolder sst, med opsættelse her af tinget 11/3 1675 havde stævnet Baltser Hansen, Bonde Jacobsen og Christen Mogensen, borgere sst, for dom og berettede, at han efter obligation og derpå forhvervet dom tilkommer hos deres hustruers farbror Frands Andersen Vesten en gæld på 173 sletdaler, for hvilken gæld han ikke på skifte efter Frands Anders Vestens far eller mor i hans efter dem tilfaldne arvelod noget udlæg skal være gjort, men deres hustruers formyndere hans arv tillige med deres myndlingers til sig havde annammet, foregivende, at Frands Vesten ved døden skal være afganget, som dog ikke skal være bevist, hvorover Niels Madsen har supplikeret til KM, at de bliver tilholdt at bevise, at Frands Vesten ved døden skal være afganget, førend fornævnte arv ham efter sin far og mor tilfaldt. derefter blev i rette lagt Frands Andersen Vestens til Bodil Bonums, salig Tomas Bonums i Kalundborg, udgivne obligation, dateret Kalundborg 22/4 1651, lydende på 173 sletdaler med påskrift at Frands Vesten derpå har skikket til Jens Bonum 5 sække humle, og endvidere Bodil, salig Tomas Bonums, overdragelse til Niels Madsen på samme obligation, dateret 15/7 1651. så mødte Baltser Hansen og derimod fremlagde skiftebrev efter salig Anders Sørensen Vestens salig hustru Maren Frandsdatter af dato 3/12 1670, hvilket skifte af magistraten er holdt, og da af Niels Madsen ikke gjort nogen ansøgning om samme fordring, og han formente, at da Niels Madsen ikke over skifte har krævet arven, og obligationen, som fordres efter, er over 20 år gammel, og hans svogre var ikke til stede, så begærede han opsættelse, hvilket Erik Jørgensen ikke ville bevilge, hvorpå blev afsagt, at eftersom skiftet efter salig Maren Frandsdatter af borgmester og rettens middel er oprettet, og obligationen er over 20 år gammel, da vidste byfogden ikke imod fremlagte skiftebrev at kende, som af hans overøvrighed er oprettet, men denne sag til påkendelse for dem indfandt.

(72)

** Erik Jørgensen prokurator på Evert Pettersens vegne havde stævnet Villum Rasmussen Testrup for dom og tiltalte ham for 20 sletdaler efter hans obligation, dateret 10/7 1674, som han blev tildømt at betale.

** Johan Arentsen borger og handelsmand sst havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til ham skyldig er, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Hans Bendixen Harding på Mette, salig Jens Vinters, og samtlige hendes børns vegne med opsættelse her af tinget 8/4 næst forhen i rette lagde Johan Borchenfelds til Mette, salig Jens Vinters, udgivne skadesløs obligation, dateret Århus 17/4 1673, lydende på 130 sletdaler, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

29/4 1675.

** Tomas Rasmussen prokurator på Rasmus Christensen smed borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Søren Smed i Viby for 1 sletdaler.

** Tomas Rasmussen for skipper Oluf fik 3.ting til dele over Niels Andersen Kruse.

** Tomas Rasmussen prokurator på magister Laurits Bording til Ryumgård hans vegne i rette lagde en landstings varsels seddel af Viborg landsting 17/3 næst forvigt, hvormed blev stævnet salig Niels Bondesen, som boede og døde i Århus, hans efterladte børn og arvinger for dom, som Laurits Bording agter at forhverve, anlangende en øde ejendom sst kaldes Hedegårds ejendom, som salig Niels Bondesen har pantsat til salig borgmester Rasmus Nielsen, og nu ved arv er tilfaldet Laurits Bording, og i rette lagde samme pantevidne her af tinget 28/3 1650, hvori Niels Bondesen for 224 rigsdaler har pantsat borgmester Rasmus Skriver Hedegårds boder og avl i marken, samme ejendom næst østen ved klostermuren og vesten fra den gård, Laurits Jensen skuster iboer. og findes derpå skrevet, er læst på skifte efter salig Niels Bondesen i Århus 21/5 1652, og rester på dette pant 240 sletdaler, hvorefter Tomas Rasmussen opsagde samme pant, og tilbød ejermanden salig Niels Bondesens børn og arvinger det til løsen inden 2 måneders forløb.

(73)

** Erik Jørgensen på Hans Brochmands vegne havde stævnet Anders Lauritsen rebslåer borger sst og fik 1.ting til dele over ham for 12 sletdaler efter dom her af tinget 30/7 1674.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget på Peder Christensen Basballe borgersøn sst hans vegne havde stævnet Jørgen Rasmussen Stær borger sst for dom og tiltalte ham, for han havde ladet lægge arrest på noget gods hos Mogens Skov, som Christian Ejlerts af Stralsund havde liggende der, som bestod af 2 oksehoveder vin og 16 tønder rug, som han havde overdraget til Peder Basballe, så vel som 120 rigsdaler hos hans bror Jens Basballe, og satte i rette om samme arrest ikke burde at relakseres og hans gods ham at følge, og Jørgen Stær erstatte ham hans skadeslidelse. da skete ingen erklæring herimod i dag, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Vincent Tomasen af Langå på Oluf Nielsen, KM amtskriver over Dronningborg, Silkeborg og Mariager amter, hans vegne havde stævnet Jens Christensen Basballe rådmand sst mod dom og tiltalte ham for 387 rigsdaler, han er ham skyldig for rug, han af ham bekommet har, hvilke penge for længe siden skulle have været betalt, hvorimod Erik Jørgensen på Jens Basballes vegne svarede, at når Oluf Nielsen lod resten af kornet efter kontrakten, som er 200 tønder, levere, da ville han straks betale, hvorefter blev afsagt, da eftersom parterne beråber sig på en oprettet kontrakt, dog ingen fremlægges, er sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mette Rasmusdatter, salig Jens Vinters, samt hendes børn deres vegne havde stævnet Poul Sørensen i Lemming, Jens Andersen i Kattrup og Poul Jensen i Ormslev mod dom og i lige måder stævnet Johan Borchenfeld mod dom og foregav, hvorledes salig Jens Vinters forrige tjener Niels Sørensen Lemming ved døden er afgået i Mette, salig Jens Vinters hus, og da hans efterladte regnskab blev igennemseet af rettens middel, da befandtes i den salig karls bøger adskillige store summer rede penge udlånt, skibsparter holdt og købmandskab drevet, som hende eller hendes salig mand ikke var bevidst før nu, og intet findes i samme bøger, hvoraf samme handel sig kunne rejse ved kredit, men alene af deres krambod, og formente, at eftersom ingen efterretning er, hvordan sådanne midler er oprunden, uden aleneste af hendes og hendes salig mands krambod, da bør hans ulovlige bedrift først at svares af det, som han har sig efterladt, og hvis det

ikke kan tilstrække, da at erstattes af hans arvinger, som til 30.dagen vedkendte sig arv og gæld. da for sine årsager er sagen opsat 14 dage.

(74)

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Jensen Bering, borger og skrædder i København, hans vegne havde stævnet Peder Tygesen borger sst for dom, item Anne Madsdatter, Mikkel Tygesens, og Dorte Mikkelsdatter, Søren Købmands, om de vil have noget dertil at svare, og tiltalte Peder Tygesen for 40 sletdaler, som han, hans svogerske Anne Madsdatter og Dorte Mikkelsdatter er skyldig efter obligation, og som til Mikkels dag skulle betales i København. så mødte herimod at svare Peder Tygesen og frembød de fordrede 40 sletdaler med rente og tilbød at betale for den anvendte omkostning, hvilket Tomas Rasmussen ikke ville annamme, men begærede dem leveret i København eller og 10 mark danske for at overskikke dem, hvorefter blev afsagt, så efterdi Peder Tygesen i dag retter for sig, vidste byfogden ikke rettere herom at kende, end fuldmægtigen jo bør pengene med rente og 1 sletdalers omkostning at annamme mod håndskriftens fra sig levering, og Peder Tygesen hermed fri for irettesættelsen.

** Villum Rasmussen Testrup havde stævnet Jørgen Ditlevsen borger sst for doms fornyelse og tiltalte ham for 12 rigsdaler efter domme her af tinget 16/8 1666 og 6/2 1673, hvori Jørgen Ditlevsen med flere er tildømt samme kapital at betale. derimod at svare mødte Jørgen Ditlevsens fuldmægtig og i rette lagde et skiftebrev efter salig Jens Iversen bager på Brobjerg af dato 15/7 1664, hvormed han beviste, at der ikke over dette skifte var fordret gæld og formente, at eftersom gælden sig derfra rejser efter hans hustrus salig far, og ingen anfordring er gjort over skifte, han burde derfor frikendes, hvortil Villum Testrup svarede, at da det ikke bevises, han var stævnet til skifte, og der siden er forhvervet to domme i sagen, da burde han at betale efter irettesættelsen, hvilket han blev tildømt.

(75)

** den sag med Tomas Pedersen skipper er med Tomas Rasmussens begæring opsat 4 uger efter Tomases bevilling.

6/5 1675.

** Tomas Rasmussen på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst og advarede dem, at de i dag 6 uger møder at gøre deres ed og tov over Laurits Andersen i Sorring for vold, tilføjet Villum Eriksen af Labing her i byen.

** Tomas Rasmussen på KM og byens vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst i dag 14 dage deres ed og tov at gøre over Rasmus Jørgensen af Viby for vold, han har tilføjet Niels Knudsen af Viby 15/3 næst afvigt. derefter fremkom Birgitte Nielsdatter, Rasmus Simonsens, sst med flere og vidnede, at de på Brobjerg hørte, at Rasmus Jørgensen talte nogen ord til Niels Knudsen, som svarede, at han var ham intet skyldig, hvorefter Rasmus Jørgensen slog ham i hans ryg med øksehammeren.

** den sag kontra Mads Havnsø, for han imod ordre er udsejlet, er fremdeles med Tomas Rasmussens bevilling opsat 3 uger.

** Henrik Jensen, underskriver på Skanderborg, lod læse og påskrive en landstings opsættelse kontra Oluf Pedersen i Borum, herredsfoged i Framlev herred, angående en dom, han 12/4 næst afvigt imellem Jost Hansen, amtskriver på Skanderborg, på den ene og doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård på den anden side, afsagt har, angående nogle personer på Sjelle Skovgårds gods, amtskriveren mente ikke at være lovligt angivet eller folkeløns konsumption betalt.

** Erik Jørgensen prokurator på statholder Gyldenløves fuldmægtig Jacob Christensens vegne havde stævnet Anders Lauritsen rebslåer borger sst for vidner at forhverve, og lod læse og påskrive en dom her af tinget 1/10 1674 kontra Anders Rebslåer, hvorpå var skrevet vurderingsmændenes efterskrevne forretning, at de 17/4 1675 skulle gøre udlæg af Anders Rebslåers bohave, dog intet fornøjeligt fandtes i hans lejehus, hvoraf udlæg kunne ske, og da foreviste Anders Rebslåer dem en drøeg med 4 gulv hus, mursten i to skorstene, med tømmer, lægter, deler, tagsten og skillerum, hvori Jens Christensen på hans herres vegne blev indlagt i for den resterende kapital, rente og omkostning bedrager sig 27 rigsdaler.

** Erik Jørgensen for Hans Brochmand fik 2.ting til dele over Anders Rebslåer.

** Erik Jørgensen for Villum Testrup fik 1.ting til dele over Oluf Bøssemager for en bøsse og en karabin.

** Søren Nielsen Land skrædder på Gertrud Nielsdatter, magister Niels Krogs, hendes vegne æskede vidne efter afkald. Jens Hvas kapitelsridefoged sst fremlagde efterskrevne fuldmagter til at give Gertrud Nielsdatter afkald, først af Niels Madsen boende i Nørby i Marstrup i Haderslevhus len for den arv hans børn på deres salig mors vegne, som var salig Christen Jensens søster, kunne tilfalde, underskrevet Nørby 11/6 1674 NMS og søn Markus Nielsen, dernæst af Else Jensdatter i København, som er salig Christen Jensens søster, for den arv, hun kunne tilfalde, underskrevet København 4/6 1669 EID og hendes søn Bertram Pedersen, og derefter gav han Gertrud Nielsdatter afkald for den arv, ovennævnte kunne tilfalde efter hendes forrige salig mand borgmester Christen Jensen.

(76)

** Tomas Rasmussen prokurator på magister Niels Krog, rektor og kannik ved Århus domkirke, hans vegne havde stævnet Christoffer Henningsen borger sst for dom og tiltalte ham for 63 sletdaler med resterende rente efter hans obligation dateret 7/8 1661, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator på Oluf Nielsen skipper hans vegne æskede dele over Johanne Pallesdatter, Niels Andersens, for 2 sletdaler, som hendes fuldmægtig nu deponerede i retten, til de havde gjort regnskab, hvorefter parterne blev tilfundet at gøre regnskab.

14/5 1675.

** Tomas Rasmussen prokurator på KM og Århus bys vegne æskede vidne. Baltser Hansen borger sst med flere vidnede, at 17/3 næst afvigt, da Villum Eriksen af Labing holdt foran hans port, da kom Laurits Andersen af Sorring kørende, så tog han vognkæppen af sin vogn og løb til Villum Eriksen og slog ham dermed, og ingen årsag Villum gav ham, men tilforn havde Villum kørt på Laurits Andersens vogn, men derefter slog Villum igen med en vognkæp.

** Erik Jørgensen for Hans Brochmand fik 3.ting til dele over Anders Rebslåer.

** item for Villum Testrup 2.ting til dele over Oluf Bøssemager.

** Rasmus Jensen borger sst æskede vidne, og Søren Sørensen rådmand sst vidnede, at han havde solgt Rasmus Jensen en bryggekedel, som ham var udlagt efter salig Knud Stær, og gav derfor 12 sletdaler, som er på 5.år siden, og han havde betalt.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mette, salig Jens Vinters efterleverske, og hendes børn og deres formynderes vegne med opsættelse her af tinget 29/4 næst forhen fremlagde dokumenter, ligesom den samme dag her tilforn findes indført, kontra Poul Sørensen i Lemming, Jens Andersen i Kattrup og Poul Jensen i Ormslev, samtlige salig Niels Sørensen Lemmings arvinger, og i rette lagde Mette, salig Jens Vinters, indlæg angående salig Niels Sørensens ulovligt drevne handel, hvorefter blev afsagt, så efterdi salig Niels Sørensen i deres fremlagte indlæg for utro tjener beskyldes, såvidt af hans egne bøger fornemmes, hvilket angår hans ære, da indfinder jeg denne sag med bøgerne for mine gunstige overdommere.

(77)

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst på Jørgen Rasmussen Stær borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 6/5 næst afvigt havde stævnet Christian Ejlerts af Stralsund, i sit logement her i byen, for dom, eftersom han har begivet sig her fra byen uden nogen rigtighed for hans til ham udgivne obligations betaling af dato 19/8 1674, i hvilken han til ham pantsatte alt hans efterladte gods, indtil han bliver fuldkommen betalt, og derfor har han ladet samme gods i Mogens Skovs hus arrestere og formente, det burde at følge ham til ejendom, og Christian Ejlerts, som ikke var mægtig at transportere eller afhænde samme gods, bør betale samme hans udgivne obligation med forårsagede omkostninger og skadelidelse inden 3 solemærker, hvorefter blev afsagt, så efterdi Christian Ejlerts obligation til Jørgen Stær er ældre end Peder Basballes transport, hvorover han hos Mogens Skov har gjort arrest på hvis, han der har efterladt, da vidste jeg ikke Peder Basballes overdragelse og irettesættelse at følge, men arresten ved magt kender, indtil endelig afregning sker imellem Christian Ejlerts og Jørgen Stær.

(78)

20/5 1675.

** Mikkel Lauritsen Brun, barnfødt i Århus, æskede skøde. Jens Andersen skipper og borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Mikkel Brun og hans arvinger en hans gård liggende på hjørnet af Graven, og strækkende sig op til den gård på Graven, som Christen Mogensen nu iboer, og Karen Nielsdatter sst tilhører, og om på hjørnet på Studsgade op til Jens Blytækkers gård, som Mads Christensen nu iboer, med tilliggende gårdsavl i Århus vange.

** Jens Andersen, skipper og borger sst, æskede afkaldsvidne. Mikkel Lauritsen Brun, barnfødt i Århus, gav Jens Andersen afkald og kvittering for al hvis arvelod, som Mikkel Brun arveligt er og kunne være tilfaldet efter hans salig farbrødre Anders Andersen og Niels Andersen, så vel som i salig Niels Andersens eget bo, som hvis han i salig Peder Sørensen, forrige rådmand sst, hans efterladte bo efter den salig mand arveligt tilfalde kunne, og takkede hans formynder Jens Andersen

for god skifte og deling. Jens Andersen i rette lagde borgmestre og råds tilladelse til Mikkel Brun, at da han er kommet til skels alder med 20 år, selv at annamme sit arvegods.

** Tomas Rasmussen på KM og Århus bys vegne lod af tingbogen oplæse klage, syns, kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 6/5 sidst, hvorefter sandemændene fremlagde deres efterskrevne skriftlige tov, at eftersom syn og vidner formelder, at Rasmus Jørgensen af Viby har hugget Niels Knudsen af Viby med en økse på hans ryg næstleden 15/3, da vidste vi ikke rettere heri at tove, end Rasmus Jørgensen bør at bøde for et fuldt vold.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Brochmand, residerende sst, hans vegne lod fordele Anders Rebslåer for 12 sletdaler, som han ved dom her af tinget 30/7 1674 er tildømt at betale, og der intet fandtes i hans bo, hvormed der kunne gøres udlæg.

(79)

** Erik Jørgensen for Villum Testrup fik 3.ting over Oluf Bøssemager.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Andersen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 8/4 næst forhen havde stævnet Rasmus Ibsen i Edslev mod dom og tiltalte ham efter sin udgivne obligation, dateret 4/8 1661, som ham arveligt efter salig Peder Sørensen tilfaldet er, hvorpå rester 21 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Andersen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 8/4 næst afvigt havde stævnet Jens Baltsersen i Søften for dom og tiltalte ham for 29 sletdaler efter hans udgivne obligation, dateret Århus 7/3 1671, hvilken obligation han blev tildømt at indfri.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 8/4 kontra salig Mikkel Sørensen i Geding hans enke og søn Niels Mikkelsen i rette lagde salig Mikkel Sørensen i Geding hans udgivne obligation til Peder Jensen Bonde her sst af dato 24/4 1664, hvorpå resterer 13 sletdaler, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget fra borgmester Jacob Mikkelsen, havde stævnet efterskrevne personer for dom, der iblandt Maren Pedersdatter, salig Jens Pedersens, Lisbeth Berntsdatter, salig hr Niels Sørensens efterladte, Christen Jacobsen Skrædder på hans hustrus vegne, som er salig Niels Hattemagers datter, og tiltalte dem for gæld efter domme her af tinget 13/6 1672 og 1/7 1669 samt obligationer. derimod blev fremlagt efterskrevne indlæg, hvorefter de indstævnede blev tildømt deres gæld at betale, Niels Hattemagers arvinger undtaget.

(80)

27/5 1675.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Anne Hermandsdatter, boende hos hendes bror Christen Hermandsen i Møllestien, item Jens Jacobsen borger og handelsmand sst deres vegne havde stævnet Søren Land, Poul Højen og Frands Skrædder, borgere sst, for al hvis lovmål, Jens Jacobsen og Anne Hermandsdatter imod dem agter at søge, og i rette lagde Anne Hermandsdatters efterskrevne skriftlige klage over de indstævnede, for de 16/4 næst afvigt har overfaldet hende i

hendes hus, opslået hendes skrin og omkastet hvad deri var, item søgt i hendes seng og omkastet den, og imod hendes vilje udtaget af hendes hus 3 hvide fibskaftes skørter, som tilhørte Jens Jacobsens hustru Anne Spliids, som hun havde for hende at udvaske. da Frands Skrædder ikke er mødt til genmæle, da er sagen opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator på Hans Jørgensen hatstafferer borger sst hans vegne havde stævnet Jens Andersen, skipper og borger sst, for dom og vidner, og efterskrevne vidnede, at da der blev registreret efter salig Peder Sørensen, forrige rådmand sst, da betalte Hans Hatstafferer 10 tønder malt, som han var boet skyldig, som blev leveret i Jens Andersens skibelav.

(81)

** Erik Jørgensen for Tomas Christensen fik 1.ting til dele over Peder Boesen blegmand for et stykke lærred.

** Poul Tordsen Todbjerg skrædder borger sst æskede skøde. Peder Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, fremlagde fuldmagter fra hr Niels Christensen Sommer, sognepræst til Ørum og Dagbjerg sogne, af dato 12/6 1674, til at skøde hans part, og fra Tomas Folmersen til at skøde den part, han på sin hustrus vegne er arveligt tilfaldet og Margrete Jørgensdatter, salig Søren Christensens, til at skøde hendes part i den gård bag Bispegården på hjørnet næst op til Karen Clemendsdatter, salig mester Christen Friises, gård på den ene side og op til Jacobus Gesius hans gård på den anden side, og samme gård Søren Lauritsen tilforn tilhørte og pantsat har til sin nu salig bror Jørgen Lauritsen, fordum borger sst, efter pantevidne her af tinget 12/3 1652, hvorefter Søren Lauritsen borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger, og Peder Nielsen Brandt solgte og skødede fra sig og hustru og fra hr Niels Sommer, Tomas Folmersen og Margrete Jørgensdatter og til Poul Tordsen samme gård.

** Erik Jørgensen prokurator på Anders Lauritsen, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 15/4 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for have og agerleje, hvortil Niels Lauritsen borger sst svarede, at han havde lejet af salig Magdalene Skrivers den have 1672, så han formente ikke at skulle betale Anders Lauritsen og fremæskede bevis på fordringen, men da intet bevis eller afståelse blev produceret, vidste byfogden derfor ikke heri at kende, før Anders Lauritsen adkomst derpå fremviser.

** Erik Jørgensen fuldmægtiget for Jens Christensen Basballe rådmand sst havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

3/6 1675.

(82)

** Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Tomas Rasmussen prokurator lod læse og påskrive et købebrev med Niels Jensen Udsen af Peder Jensen Frost, boende i Rønne på Bornholm, og hans bror Hans Jensen Frost, tilholdende her i byen, af dato Århus 15/5 1675, at de bortsælger fra dem og deres bror Søren Jensen Frost og til Niels Jensen Udsen den våning på Guldsmedegade, som Peder Skoflikker iboer, hvorefter Hans Jensen Frost borgersøn sst på egne og brødres vegne solgte og skødede til Niels Jensen Udsen omtalte bod på Guldsmedegade beliggende,

næst op til salig Mogens Jensen skrædders boder på den ene side og næst op til salig Oluf Høgs nu øde ejendom sst på den anden side.

** Tomas Rasmussen prokurator på samtlige borgmestre og råd sst deres vegne havde stævnet Anders Lauritsen, Johan Arentsen, Dines Tygesens enke, Mikkel Maler, Henrik Bertelsen instrumentist, samtlige indbyggere sst, for dele og dom for deres modvillige forhold at gøre skifte og deling, og tiltalte dem for de hensidder i uskiftet bo, en del endog i ægteskab, og satte i rette og formente, at de straks bør gøre registrering, vurdering, skifte og deling eller derfor at lide tiltale. sagen blev opsat 4 uger.

** Johan Arentsen borger og handelsmand sst med opsættelse her af tinget 22/4 sidst kontra Anders Mouritsen i Skejby med flere i rette lagde en obligation og hans regnskabsbog, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

** Tomas Rasmussen prokurator for Jens Christensen Vegerslev rådmand sst med opsættelse her af tinget 22/4 næst afvigt havde stævnet Mourits Christensen og Jesper Filipsen i Skanderborg ladegård for gæld, som de blev tildømt at betale.

** de to sager angående Jørgen Luebo og Tomas Pedersen, for de imod KM forordning skal være udsejlet, er efter Tomas Rasmussens tilladelse fremdeles opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator på Henrik Jørgensen, Hans Sørensen og Hans Christensens vegne, som er anordnet formyndere for salig Jacob Møllers børn, på deres myndlingers vegne havde stævnet Hans Jørgensen hatstafferer sst for dom og fornyelse og tiltalte ham efter over ham 1/5 1673 forhvervede dom af nu salig Jacob Lauritsen Møller for 72 sletdaler, ham arveligt på skifte efter salig Peder Sørensen tilfalden, og med forfalden rente af det pant i den gård, salig Jørgen Hansens enke iboer, hvilken sum han formente, Hans Jørgensen burde at betale inden 15 dage, hvorefter samme dom blev fornyet.

(83)

10/6 1675.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget for Jens Christensen rådmand sst havde stævnet Oluf Nielsen KM, amtskriver over Silkeborg amt etc, for vidner, Jens Basballe agter at forhverve, og efterskrevne vidnede om det kornkøb, som blev sluttet imellem Jens Christensen Basballe og Oluf Nielsen amtskriver, angående 500 tønder rug, og Jens Basballe skulle give for hver tønde 7 mark 12 skilling, og rugen skulle leveres ungefer 3 uger efter deres forening og så straks betales. dernæst i rette lagdes Jens Basballes regnskabsbog, hvori findes indført, at 9/6 1674 akkorderede jeg med Oluf Nielsen om 500 tønder rug, at levere om ungefer 3 uger og straks betales. item er indført 13/7 efter ofte anmodning blev leveret 300 tønder, som min hustru kvitterede for. dernæst i rette lagdes Jens Basballes missive til Mette Sørensdatter, salig Jørgen Høgs vejer, om hun af målerbogen ville meddele ham fortegnelse på hvis rug, amtskriver Oluf Nielsen i juli måned 1674 havde udskibet, hvorpå blev svaret, at der i hendes salig mands bog fandtes specificeret flere hundrede tønder rug, som var blevet udskibet.

(84)

** Vincent Tomasen fra Langå, fuldmægtiget på Oluf Nielsen, residerende på Østergård, KM amtskriver over Dronningborg, Silkeborg og Mariager amter, hans vegne med opsættelse her af tinget 29/4 næst afvigt kontra Jens Christensen Basballe, ligesom den samme dag her tilforn er indført. derefter blev oplæst et tingsvidne her af tinget i dag og et tingsvidne af Lysgård herreds ting 6/3 1675, hvorefter blev afsagt, så efterdi Oluf Nielsen amtskriver tiltaler Jens Basballe for 387 rigsdaler, som er for rug, han har bekommet, hvilket Basballe ikke benægter, men foregiver, at Oluf Nielsen skal have lovet ham mere rug, som ikke er blevet leveret, da vidste jeg ikke rettere heri at kende, end Jens Basbakke pligtig er at betale det annammede rug med processens anvendte omkostning. belangende den rug, som hos Oluf Nielsen skulle restere, hvorom indførte tingsvidner melder, dog de er stridige i nogle poster, da vidste jeg ikke derom at kende, før vidnerne bliver påkendt på tilbørlige steder.

** Villum Testrup fik 1.ting til dele over Oluf Kleinsmed for en degen ham var leveret.

17/6 1675.

** Hans Sønniksen skipper og borger sst æskede skøde. Erik Jørgensen prokurator sst efter købebrev og med fuldmagt solgte og skødede fra Anne Olufsdatter Storm, salig Christen Pedersen Rømmers, og hendes arvinger og til Hans Sønniksen og hans arvinger hendes iboende hus på Skolegade beliggende, næst op til Tomas Mikkelsen skipper hans iboende våning på den ene side og strækker sig op til salig Jens Pedersens hus på den anden side og langer sig fra adelgaden ud til stranden.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juel hans vegne æskede pantevidne. Hans Sønniksen skipper og borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jørgen Juel 300 sletdaler, som er for et pant, Jørgen Juel tilforn har gjort i Anne Olufsdatter, salig Christen Rømmers, hendes våning af dato 19/9 1661, og ved det nye pant kasseret, dødt og magtesløs gjort, og derfor til underpant satte ham den ejendom, han Anne Olufsdatter afkøbt har.

(85)

** Tomas Rasmussen prokurator på samtlige borgmestre og råds vegne lod læse og påskrive efterskrevne pantebrev, som overinspektør Christian Henrik Petters for sin datter Karen Petters hendes arvegods, hun er tilfaldet efter hans salig svoger licentiat Nicolaus de Brobergue, til dem har udgivet, som består i efterskrevne jordegods samt ejendomme i Århus, dateret Århus 12/9 1674.

** byfogden Christen Lauritsen frembød i retten de penge, som han til sig i retten havde annammet (blank) næst afvigt efter dom samme dag falden, til Jens Skrædder af København eller hvem dem på hans vegne fuldmagt havde at ville annamme imod obligations levering.

** Tomas Rasmussen prokurator på magister Laurits Bording, lektor og kannik ved domkirken, residerende på Ryumgård, hans vegne beviste med et landstings varselsvidne af Viborg landsting 17/3 at have stævnet salig Niels Bondesen, som boede og døde i Århus, hans efterladte børn og arvinger for dom, Laurits Bording agter at lade forhverve, angående en øde ejendom sst kaldes Hedegårds ejendom, som har været pantsat til salig borgmester Rasmus Nielsen og nu Laurits Bording arveligt tilfaldet.

25/6 1675.

** Tomas Rasmussen prokurator på magister Laurits Bording til Ryumgård hans vegne lod i rette lægge et landstings varselsvidne af Viborg landsting 17/3, hvormed blev stævnet salig Niels Bondesen, som boede og døde i Århus, hans efterladte børn og arvinger for dom, angående den øde ejendom sst, kaldes Hedegårds eje, som Niels Bondesen havde pantsat til salig borgmester Rasmus Nielsen og nu ved arv er hjemfaldet Laurits Bording. så fremkom vurderingsmænd og i rette lagde deres efterskrevne forretning og vurdering på samme øde eje med avl i marken, som de ikke kunne vurdere højere end 180 sletdaler, hvorefter Tomas Rasmussen lod læse og påskrive et pantevidne her af tinget 28/3 1650 angående samme ejendom, da at være pantsat for 224 rigsdaler, og tilbød salig Niels Bondesens børn og arvinger samme pant til løsen inden 2 måneders forløb.

(86)

** Søren Sørensen rådmand sst havde stævnet Hans Hansen Riber indvåner sst for vidne at forhverve, og lod læse og påskrive Hans Hansens efterskrevne kvittering for sin tilfaldne arvelod i Søren Sørensens bo efter hans salig hustru, så formeldende, kendes jeg Hans Hansen Riber, at jeg har annammet af min svoger Søren Sørensen på min arvelod efter min salig faster Margrete Clausdatter penge og varer efter min lodseddel, dateret Århus 21/4 1675.

** Peiter Jessen farver borger sst lod læse og påskrive sit med salig Jacob Møllers børns formyndere oprettet købebrev på 8 boder i Møllestien, af dato 8/3 1675, hvorefter Erik Jørgensen med fuldmagt af Henrik Jørgensen, Hans Sørensen Gylling og Hans Christensen solgte fra salig Jacob Lauritsen Møllers samtlige børn og til Peiter Jessen farver 8 boder på Møllestien gade beliggende, tvært over for Peiter Jessen farvers egen iboende gård, som de efter deres salig forældre arveligt er tilfaldet.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Brochmands vegne havde stævnet Anders Lauritsen rebslår borger sst og lod læse og påskrive et delevidne over ham her af tinget 20/5 næst afvigt. og derefter fik 1.ting til faldsmålsdele over ham.

** Mogens Knudsen borger sst med befaling af borgmester Jesper Nielsen og fuldmagt fra Christian Henrik Petters, KM overinspektør over de jyske forstrande, på sin principals vegne havde stævnet Christoffer Sørensen Læsø, KM toldinspektør i Fredericia, og hans hustru Anne Læsøs for vidne angående den gård på Brobjerg, Niels Villumsen iboer, hvorefter Erik Jørgensen borger her sst og Frederik Hofmand sadelmager vidnede, at 19/1 1672 da begærede Anne Heldekande, Christoffer Læsøs, dem, at de ville gå til Magdalene, salig Rasmus Skrivers, og bede hende, at hun skulle leje den gård bort, som Christoffer Læsø da iboede, i hendes mands fraværelse, eftersom de ikke agtede længere at blive her i byen, hvilket de forrettede hos Magdalene, salig borgmester Rasmus Nielsens, hvortil hun svarede, at der var godt.

(87)

** Poul Tordsen skrædder borger sst havde stævnet Rasmus Sørensen borger sst for vidner at påhøre, og i rette lagde efterskrevne beskikkelses forretning fra Poul Tordsen til Rasmus Sørensen formeldende, kendes jeg Rasmus Sørensen borger sst, at 20/4 1675 var to dannemænd og borgere sst, nemlig Jens Tordsen Todbjerg, danske skoleholder, og Søren Nielsen Land skrædder i mit hus beskikkelsesvis for Poul Tordsen Todbjerg at forhøre, om jeg ville have noget at bestille med det hus, liggende på Brobjerg, på den østre side adelgaden næst norden op til min salig far Søren

Rasmussen Kjeldsens gård og næst sønden op til Rasmus Rasmussen kræmmers gård, som min salig far Søren Rasmussen Kjeldsen, fordum borger sst, havde pantsat salig Jørgen Lauritsen, fordum borger og handelsmand sst, hvortil jeg svarede nej, eftersom jeg for rum tid siden for retten har afsagt arv og gæld efter ham, men Poul Tordsen og samtlige salig Jørgen Lauritsens arvinger at beholde samme ejendom.

** Niels Mogensen, tjenende doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård, lod læse og påskrive et kasseret og overskåret skøde, her af tinget 25/8 1664, af doktor Broberg til Christian Henrik Petters udgivet, på salig Søren Frosts gård i Immervad, som Hans von Meulengracht nu iboer, med Christian Henrik Petters påskrift, at samme skøde var kasseret og til doktor Brobergue overleveret 2/6 1665.

** Søren Sørensen skræddersvend hos Christen Frandsen skrædder sst som sagvolder item Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Niels Nielsen Bonde, skrædder borger sst for klage, syn vidner og sandemandstov, hvorefter Søren Sørensen gav last og klage over ham, for han mandag morgen sidst var 8 dage i hans mesters hus overfaldt ham med skældsord, slog ham under øret og derefter med hans stok, og efterskrevne vidnede, at Niels Bund dagen før havde kaldt Søren Skræddersvend en kællingesøn, som havde købt sig til at være karl for 5 daler, hvorefter Søren Sørensen lyste ham et fuldt vold til, og sammen med Christen Lauritsen kaldte 1.kald på sandemænd sst at møde i dag 6 uger i denne sag deres ed og tov at gøre.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Nicolaus Handskemager hans svende, nemlig Knud, Peder Jensen og Anders for vidner og dom, hvorefter Christen Andersen skomagersvend sst vidnede, at på søndag var 8 dage om aftenen, som han stod i sin mester Jens Høgs dør, da kom de tre karle forbi og sagde til ham, hvad vil du din hundsfot, da svarede han, jeg er ingen hundsfot, de måtte være det selv, og da stod de to med blottede degener og en med sten i armen, og sagde, nu skal vi slå dig ihjel, og de stak efter ham og ramte ham i sin ryg med en sten, og så fik han nogle flere til sig, som hjalp ham, at de ikke gjorde ham mere skade.

** Christen Lauritsen byfoged derefter tiltalte fornævnte Nicolaus Handskemagers svende for bordag og slagsmål, de har haft her på gaden på søndag var 8 dage om aftenen med huggen, skælden og larm, formente de derfor bør at bøde for bordag og stenhug efter loven. som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

(88)

** Christen Lauritsen KM byfoged sst havde stævnet Erik Jørgensen og Tomas Rasmussen, prokuratorer sst, for hvis lovmål, han agter at forhverve, og i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvori han advarer og påminder dem, at de sig efter denne dag entholder noget med registrering og alt hvis KM og Århus bys sager vedkommer, som hans bestilling angår, på det de sig ikke deri, som tilforn sket er, skulle forgribe imod recessen og KM mandater, og hans ringe salær tilegner.

** Christen Lauritsen 2.gang tilbød de penge, hos ham i rette var nedsat, til Jens Skrædder af København eller hans fuldmægtig.

1/7 1675.

** den sag på borgmestre og råds vegne, kontra en del for skifte at holde 3/6 næst afvigt, er fremdeles opsat 14 dage.

** Jens Christensen Vegerslev rådmand sst æskede afkald. Morten Jørgensen borger, handelsmand og overformynder sst, gav Jens Vegerslev afkald og kvittering for al den arvelod, Morten Jørgensen Sommerfelds hustru Maren Jensdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig mor Jens Vegerslevs salig hustru Inger Christensdatter Spliid, og han takkede sin godefar Jens Vegerslev for god skifte og deling og oprigtigt værge og formynderdskab.

** Erik Jørgensen for Hans Brochmand fik 2.ting til faldsmålsdele over Anders Rebslåer.

** Tomas Rasmussen på Jens Låsbys vegne begærede af tinget udmeldt 4 mænd til at besigtige den gård, han iboede, hvorpå blev dertil opnævnt Jens Rasmussen Lassen, Clemend Sørensen guldsmed, Niels Jensen Udsen og Rasmus Pedersen Vinter.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juel hans vegne med opsættelse her af tinget 20/5 næst forhen havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

** Christen Lauritsen byfoged til 3.ting opbød og frembød til Jens Skrædder i København eller hans fuldmægtig at annamme de penge 42 daler, som han til sig i retten havde annammet og hos ham var deponeret efter forhvervet dom.

(89)

** Tomas Rasmussen prokurator efter befaling fra borgmester Jesper Nielsen Hutfeld på Karen Sørensdatter, salig Peder Mortensens, hendes vegne havde stævnet Rasmus Christensen smed for klage, syn, vidner og sandemandstov og i rette lagde Johan Hanichen hans skriftlige klage over Rasmus Smed, for han har forfulgt hans hustrus mor Karen Sørensdatter på gaden med hug og slag af et stort forhammerskaft, og dermed givet hende mange slag og hug på hendes ryg og lemmer, hvorefter Christen Lauritsen på KM og byens vegne og Tomas Rasmussen på sagvolderens vegne kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger at gøre deres ed og tov i denne sag.

** Christen Lauritsen byfoged på KM, Århus bys og sagvolderens vegne havde stævnet Rasmus Sørensen smed for dom og tiltalte ham, for han skal have overfaldet Jørgen Hansen bådsmands kone med ørefigen, hug og slag, og satte i rette og formente, at han bør derfor bøde for bordag efter loven, hvortil Rasmus Sørensen svarede, at han intet havde slået dem, som han beskyldes for, og i rette lagde en dom her af tinget 10/11 1674 over Søren Pedersen at rømme landet, eller og fængsligt at straffes, item sit indlæg til borgmestre og råd om fængslet til ham, og da for sine årsager er sagen opsat 6 uger.

8/7 1675.

** Bernt Schröder i Lübeck hans fuldmægtig Tomas Rasmussen med opsættelse her af tinget 27/5 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de Bernt Schröder skyldig er, hvorefter de, der ikke havde betalt, blev tildømt at betale deres gæld.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 27/5 kontra Christen Sadelmager sst med flere, i rette lagde sin regnskabsbog, hvorimod blev fremlagt efterskrevne indlæg, hvorefter Abraham kobbersmed med Jens Basballe blev indfundet for overkøbmand med deres regnskaber, og de øvrige indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

(90)

** Erik Jørgensen for Hans Brochmand fik 3.ting til faldsmålsdele over Anders Rebslår.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 27/5 næst forhen havde for Sjelle Skovgårds port stævnet doktor Matias de Brobergue item Christen Pedersen Frost og Helle, salig hr Svends sst, for dom og tiltalte dem, for de ikke vil efterkomme borgmestre og råds dom af dato 5/12 1672, anlangende 50 rigsdaler med sin lange efterstående rente udaf de 200 rigsdaler, som salig borgmester Søren Frost og hans hustru har testamenteret til lørdags aftensangs prædiken i Vorfrue kirke sst, som endnu resterer på det testamente, som de salig mennesker har til evig åmindelse efter fundatsen stiftet, til fornævnte gudelige tjeneste kunne blive efterlevet. item berettes, at doktoren og hans medinteresserede efter samme dom skulle opnævne selv 4 uvildige mænd, som skulle tage deres regnskaber for sig at fornemme hos hvem, fornævnte kapital og rente resterer. derefter blev fremlagt borgmestre og råds ovennævnte dom med påskrevet befaling 22/4 1675 om at indkalde parterne med deres regnskabsbøger for overkøbmand, med derpå skrevet doktor Brobergs svar, at han ikke mente, han var Christen Frost eller Helle, salig hr Svends, noget regnskab skyldig. herimod at svare mødte Christen Pedersen Frost og fremlagde en kontrakt imellem ham og doktor Broberg af dato 12/3 1667, at de da er kommet til endelig om hvis, Christen Frost, hans forældre og søskende Jens Pedersen Frost, Laurits Pedersen Frost, Søren Pedersen Frost på den ene, doktor Matias Broberg, salig borgmester Hans Pedersen, salig Kirsten Lauritsdatter, doktor Peder Hegerfeld på den anden side har imellem været, så de bliver hinanden intet skyldig. så stod for retten Helle, salig hr Svends, hendes fuldmægtig Søren Jensen og Christen Frost bekræftede ved ed, at de efter borgmestre og råds befaling var hos overkøbmand, men dog intet kunne forrette, såsom ingen på doktorens vegne mødte, hvorefter blev afsagt, at eftersom doktor Matias endnu som tilforn ikke møder, da vidste jeg ikke rettere heri at kende, end doktor Matias de Brobergue bør borgmester og råds dom og befaling at efterkomme for overkøbmand og de tilforordnede inden 15 dage.

(91)

15/7 1675.

** Jens Hvas på sin principal Jørgen Stærs vegne fik 1.ting til faldsmålsdele over Henrik Sørensen Molbo og Dines Pedersen, for de ikke efter indstævning møder for at vidne.

** Erik Jørgensen, borger og prokurator, på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne. Anders Lauritsen rebslåer borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Basballe 50 rigsdaler, og derfor til underpant satte hans hus i Dynkarken beliggende på Jens Vegerslevs grund.

** Erik Jørgensen prokurator på Evert Pettersens vegne med opsættelse her af tinget 3/6 næst afvigt havde stævnet Oluf Rasmussen Gius for dom og tiltalte ham for 10 daler efter hans obligation, af dato 20/10 1672, som han blev tildømt at betale.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne fik 1.ting til voldsdale over Christen Hattemagersvend, tjenende salig Knud Handskemagers kone.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne så og Tomas Rasmussen fuldmægtig for sagvolderen Karen, salig Peder Tømmermands, kaldte 2.kald på sandemænd sst i dag 4 uger deres ed og tov at gøre over Rasmus Christensen smed sst for vold, sår og skade, han har tilføjet Karen Tømmerkvinde. så fremstod for retten Karen Groersdatter, Anders Villumsen snedkers hustru, og vidnede, at 18/6 næst forhen da var hun med Anne Rasmusdatter, salig Christen Rys, at syne Karen Tømmerkone, og da havde hun et blåt slag på hendes side. Margrete Pedersdatter vidnede, at hun ikke kunne nægte, at hun så Rasmus Smed gav Karen Jordemoder et hug med et stykke træ.

22/7 1675.

** Tomas Rasmussen prokurator på Hans Hansen Riber indvåner sst hans vegne med opsættelse her af tinget 10/6 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, der iblandt Inger Lauritsdatter, salig Jens Pedersens, hvorimod blev fremlagt skiftebrev efter salig Jens Pedersen Samsing af dato 2/4 1673, meldende at hans enke Inger Basses da har frasagt arv og gæld efter ham, hvorfor hun blev frifundet for betaling, men de øvrige indstævnede blev indfundet for overkøbmand eller tildømt at betale.

(92)

** Christen Lauritsen byfoged fik 2.ting til voldsdele over Christen Hattemagersvend.

** Tomas Rasmussen prokurator på Karen Jordemoder, salig Peder Tømmermands, hendes vegne item Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. Anne Christensdatter vidnede, at hun for nogen tid siden så, at Rasmus Christensen smed slog Karen Jordemoder på gaden ved mester Henrik Instrumentists dør.

29/7 1675.

** Peder Jensen Elkær, borger sst, anordnet formynder for salig Mads Værns efterladte søn, på sin myndlings vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne at forhverve, og i rette lagde et opbudsvidne her af tinget 21/5 1674 og derefter opbød efterskrevne gods, som hans plejesøn arveligt er tilfaldet og endnu er usolgt, samt efterskrevne ejendomme.

(93)

** Erik Jørgensen prokurator på Niels Lauritsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 17/6 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans regnskabsbog er ham skyldig, og som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Mikkelsens vegne fik 1.ting til dele over Kirsten, salig Anders Højens, og hendes søn Poul Højen og døtre Mette Andersdatter og Maren Andersdatter for 6 daler.

** Tomas Rasmussen prokurator på Karen, salig Peder Tømmermands vegne item Christen Lauritsen byskriver på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst, at de i dag 14 dage gør deres ed og tov over Rasmus Smed for vold tilføjet Karen Tømmermands.

** Christen Lauritsen byfoged fik 3.ting til voldsdele over Christen Handskemagersvend.

5/8 1675.

** Erik Jørgensen prokurator på Niels Nielsen Groers, visiterer i Tisted, hans vegne æskede stokkenævnsvidne, og efterskrevne borgere vidnede, at Niels Nielsen Groers er født i Hasle sogn og by her ved byen beliggende, hans far var salig Niels Groersen, som boede og døde i Hasle, og hans mor er Birgitte Jensdatter, som efter hendes salig mands død her til byen flyttede, og endnu er her boende, og har Niels Nielsen Groersen selv skikket og forholdt sig ærligt, kristeligt og vel.

** Christen Basballe, borger og handelsmand sst, æskede afkaldsvidne. Erik Jørgensen, borger og stadsprokurator sst, med fuldmagt af Jens Basballe og Peder Basballe gav deres far Christen Jensen Basballe afkald og kvittering for alt hvis arv og gods, som de er eller kunne være tilfaldet efter deres salig mor Lisbeth Pedersdatter, og de takkede deres far for god skifte og deling.

(94)

** Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, æskede afkaldsvidne. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Henrik Sørensen Molbo, barnfødt i Århus, gav hans stedfar Christen Basballe afkald for al hvis arvepart, han tilfaldt efter hans salig far Søren Olufsen Molbo, forrige borger og handelsmand sst, så vel som for hvis, han tilfaldt efter hans salig søster Maren Sørensdatter.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på samtlige Magdalene Matiasdatter, salig Rasmus Nielsen fordum borger sst hans efterladte, hendes arvingers vegne havde stævnet Peder Christensen Basballe og Anne Ovesdatter, salig Jens Basballes, for vidner at påhøre, og i rette lagde byfogdens stævning over Mikkel Mikkelsen Malling rådmand så vel som hans hustru Margrete Christensdatter, anlangende salig Jens Basballes og Peder Basballes vedståelse i deres hus. så mødte i rette Erik Jørgensen på Peder Basballes vegne og i rette lagde hans efterskrevne indlæg, at han formedelst hans rejse ikke kan parere til bytinget, hvortil han er citeret af salig Magdalene Matiasdatters arvinger, angående et løfte den salig matrone er i til ham på hans salig farbror Jens Jensen Basballes vegne. dernæst blev i rette lagt Mikkel Mikkelsens efterskrevne indlæg, at for nogle år siden var Jens Jensen Basballe og Peder Christensen Basballe i deres hus med et brev, og da sagde Jens Jensen Basballe, at Peder Christensen Basballe havde hos ham derpå bekommet noget malt. så blev i rette lagt et skiftebrev efter salig Jens Jensen Basballe af dato 22/7 1671, som blandt andet melder, belangende Magdalene Matiasdatters forløftes brev på 100 rigsdaler, som Mikkel Mikkelsen Malling nogen tid har haft i forvaring, da har Mikkel Mikkelsen derom vidnet, at de 100 tønder malt, Peder Basballe i sit regnskab tilfører at have af sin farbror bekommet 9/5 1670, er betalt og leveret på samme forløftes brev.

** Erik Jørgensen for Jens Låsby fik 1.ting til dele over Anne Tomasdatter.

(95)

** Tomas Rasmussen for Anne Tomasdatter fik 1.ting til dele over Oluf Gius for 3 daler.

** Villum Testrup på sine egne og Johan Borchenfelds vegne fik 1.ting til dele over Gotfred Organist for 2 daler.

** Peder Mikkelsen 2.ting til dele over Kirsten, salig Anders Højens, og hendes søn Peder Højen.

** Erik Jørgensen prokurator på salig Ejlert Stål af Lübeck hans efterladte enke og arvingers vegne havde stævnet Christoffer Henningsen borger sst for dom og tiltalte ham for 8034 mark lübsk, han er dem skyldig efter overkøbmands og dannemænds afsigt og afregning af dato Århus 17/6 sidst afvigt, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Rasmus Post hans hustrus vegne havde stævnet Peder Hyrde og hans søn Rasmus Pedersen for klage, syn, vidner og sandemandstov, og Rasmus Posts kone gav last og klage over Rasmus Pedersen, for han på mandag var 8 dage slog hende med en sten, og lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd sst i dag 6 uger derom at gøre deres tov. derefter vidnede synsmænd, at de samme dag synede Rasmus Posts hustru, og da havde hun et blodigt sår på hendes arm, og efterskrevne vidnede, at de hørte, at Sidsel Posts talte til hyrdens kone og bad, hun ville bede hendes søn lade hende i fred, da lo og grinede hun, og da kastede hyrdens søn sten ind ad postens dør, og da slog Rasmus Pedersen til hende med en sten.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne ved 6 høringer lod for voldsom foretægt fordele Christen Handskemagersvend, for han har øvet vold på (blank).

** Christen Jensen byskriver havde stævnet Jens Rasmussen stenhugger af Horsens mod dom og tiltalte ham for brevpenge og lånte penge efter dom her af tinget 23/1 1673, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

(96)

** Christen Jensen byskriver havde stævnet samtlige residerende kannikker her ved kapitlet for synsmænds opkrævelse på en øde plads på Kannikkegade og lod læse og påskrive et landstings varselsvidne af dato 23/6 1675 over salig doktor Mortens og mester Søren Kvorups enke og arvinger, hvorefter blev opmeldt efterskrevne synsmænd.

12/8 1675.

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Nielsen Brandt hans vegne fik 1.ting til dele over Jens Mikkelsen i Norring for 5 mark.

** Erik Jørgensen på salig Peder Christensen kræmmer i Them hans enkes vegne lod læse og påskrive et landstings varsel af Viborg landsting 21/7 sidst, hvor arvinger og gældnere er stævnet til skifte efter ham til 6 ugers dagen.

** Villum Testrup fik 2.ting på de personer med 1.ting er forfulgt.

** Tomas Rasmussen for Anne Tomasdatter fik 2.ting over Oluf Gius.

** Erik Jørgensen prokurator på Rasmus Christensen smed borger sst hans vegne havde stævnet Karen Jordemoder sst for vidner at påhøre, og Kirsten, Hans Kandestøbers, vidnede, at for 9 uger siden kom Søren Pedersen, som før har tjent Rasmus Smed, gående forbi Rasmus Smeds dør og skældte på Rasmus Smed og hans kone, og da kom hans mor Karen Tømmerkone gående, og da spurgte Rasmus Smeds kone, hvem er det, i skælder på, og da sagde Karen Tømmerkone, djævlen fare i dig, og da Rasmus Smed kom ud og spurgte, hvorfor hun bandede, da sagde hun, djævlen fare i dig din skælm, og da slog Rasmus Smed hende to slag, hvortil Rasmus Smed svarede, at han ikke havde tænkt at slå hende, før hun gav årsag dertil, og da slog han hende to slag i hendes rumpe.

** Tomas Rasmussen prokurator på Karen Sørensdatter jordemoder, salig Peder Tømmermands efterleverske sst, hendes vegne samt Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne. for retten stod Tomas Rasmussen, og efter sandemændene sst for retten var fremkaldt, i rette lagde, lod læse og påskrive klage, kalds og syns og vidnesbyrdsvidner her af tinget 1/7, 15/7, 22/7 og 29/7 næst afvigt, hvorefter sandemændene fremlagde deres efterskrevne skriftlige tov, så meldende, eftersom denne handel mellem Karen Tømmerkone og Rasmus Smed skal være sket 17/6 og er nu 8 uger, og vidnerne ikke vidner, at han slog hende i sin side efter synet, men han det ved højeste ed fragår, da tør vi ikke understå os mod birkerettens 7.artikel derom at sværge, det bede vi os Gud til hjælp.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 1/7 næst afvigt kontra Rasmus Christensen smed for bordag og slagsmål gjort på Jørgen Hansen bådsmands kone. så mødte Rasmus Christensen smed og vedgik at have haft slagsmål med Jørgen Hansens kone, hvorefter han blev tildømt at bøde efter lovens 3.bogs 32.kapitel.

(97)

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Mikkelsens vegne æskede 3.ting til dele over salig Anders Højens enke og søn Poul Højen efter hans revers, dateret 1/10 1653, lydende på 6 sletdaler at betale af nu salig Anders Pedersen Højen. så mødte i rette herimod at svare Jens Eriksen borger sst og i rette lagde et skiftebrev efter salig Anders Højen af dato 3/4 1661, og da blev der intet til hans efterladte hustru og børn at arve, hvorefter blev afsagt, så eftersom fremlagte revers er moksen 20 år gammel og med skiftebrev bevises, at der blev aldeles intet til den salig mands hustru og børn at arve, vidste jeg for disse årsager ikke 3.ting over dem at turde udstede.

** Oluf Christensen borger sst æskede afkald. Jesper Jensen kræmmer borger sst fremlagde fuldmagt fra Bent Rasmussen, indvåner i København, til at give Oluf Christensen, Peder Svane og Jens Langballe, borgere her sst, afkald for hvis arvelodder, de har forvaltet på hans hustru Anne Jensdatters vegne, både fædrene og mødrene, som hende arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig far Jens Jacobsen krudtmester og mor Kirsten Andersdatter samt salig søskende Jacob Jensen og Karen Jensdatter, hvorefter han gav Oluf Christensen afkald.

** Jens Nielsen Langballe borger sst æskede afkald. for retten fremstod Jesper Jensen kræmmer og i rette lagde ovennævnte fuldmagt fra Bent Rasmussen i København, hvorefter han gav Jens Nielsen Langballe afkald for al hvis arv og gods, som Bent Rasmussens hustru Anne Jensdatter arveligt er

og kunne være tilfaldet efter hendes salig far Jens Jacobsen krudtmester og mor Kirsten Andersdatter samt salig søskende Jacob Jensen og Karen Jensdatter.

** Christen Jensen byskriver på sine egne og Århus bys vegne havde stævnet samtlige kannikker ved Århus kapitel, nemlig doktor Erik Mogensen Grave, magister Hans Rumand, magister Niels Krog, magister Henrik Blichfeld, magister Hans Vandel og hr Johan Hansen Lønborg for syn, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de 9/8 1675 havde synet en øde plads på Kannikkegade, tvært overfor den gård, byskriveren iboer, som siden 1659 har ligget øde og ubrugt, og ingen det i hævd holdt, samme ejendom, som er i længden fra adelgaden til den have bag boderne ved åen 43 sjællandske alen og i øster ende 47 alen, og i bredden på søndre side fra klokkerens residens til gyden 40 alen og på nordre side 38 alen, befindes overalt tid efter anden at være med jord og anden urenhed således forfyldt, at det på somme steder er over 3 alen højere end gaden og husene, og ligger samme møg opfyldt til midt i gaden, så byskriveren kun kan komme med et vognlæs i sin gård fra den ene side, og på gaden kan en vogn ikke køre en anden forbi, og byskriveren viste dem hans kælderlem, som var nedkørt af samme grund.

(98)

** Erik Jørgensen borger og prokurator på Hans Sørensen Gylling, Hans Christensen Riber og Henrik Jørgensen skipper, borger og handelsmand sst, anordnede formyndere for salig Jacob Lauritsen Møllers børn, på deres myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 2/7 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de salig Jacob Møller har skyldig været, hvorimod efterskrevne i rette lagde indlæg og modregninger, der iblandt Maren Christensdatter, salig Peder Tysks, Anne Pedersdatter, Søren Nielsen kleinsmeds, hvorefter en del blev tilfundet deres gæld at betale og nogle blev frifundet.

(100)

19/8 1675.

** Christoffer Trompeter havde stævnet Jens Emmersen i Ørting og Knud Jørgensen sst, begge spillemænd, for vidner, som han imod dem agter at føre, hvorefter Christen Pedersen Frost borger sst vidnede, at 6/6 næst forleden, da Hans Frost i Tvenstrup havde bryllup, var Jens Emmersen der og legede for gæsterne til brylluppet, hvilket Jens Mikkelsen Langballe borgersøn sst bevidnede. Tomas Lauritsen, tjenende Christoffer Trompeter, vidnede, at da han var udskikket at lege til Markus rytters datters bryllup, da var Jens Emmersen der og legede og sagde, han var bestilt dertil, og så slog han Tomas Lauritsen, da kom brudgommen til og forsvarede ham imod Jens og bad ham vige af, og så blev han der at lege, og den anden veg af.

** Erik Jørgensen for Peder Nielsen fik 2.ting til dele over Jens Mikkelsen i Norring.

** Tomas Rasmussen for Anne, salig Johan Verkamps, æskede 3.ting til dele over Oluf Gius for 3 sletdaler. Erik Jørgensen mødte på Oluf Giuses vegne og frembød 3 sletdaler. sagen blev opsat 8 dage.

** Villum Testrup på sine egne og Johan Borchenfelds vegne fik 3.ting til dele over de personer med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Jørgensen toldbetjent ved konsumptionen i Vestergades port fik 1.ting til dele over Christen Sadelmager for 2 mark.

** Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, på hr Knud Jensen, sognepræst i Voldum med anneks, hans vegne æskede pantevidne. Jens Eriksen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Niels Jensen 100 rigsdaler, og derfor pantsatte ham hans gård på Studsgade beliggende, næst norden op til Søren Poulsens gård sst, og sønden op til Århus bys grave og Jacob Bødkers hus, og det med tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

** Jens Jacobsen Møller, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Palle Christensen skomager borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Jacobsen Møller og hans arvinger al den ager og markjord, som efter vangbogen har ligget til det gårdseje på Brobjerg, som kaldes Kleinsmeds eje, og ligger imellem salig Mikkel Langballes øde eje på den søndre og Søren Mørkes ejendom, som Ove Edslev har iboet, på den nordre side.

** Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 8/7 næst afvigt havde stævnet hr Rasmus Christensen, præst i Ormslev, for dom og tiltalte ham efter en kontrakt af dato 3/7 1671, anlangende en gård i Immervad, Hans Christensen nogen tid har beboet, og som hr Rasmus har forpligtet sig at reparere, hvilket ikke er sket, men Hans Christensen selv at have måttet gøre udlæg fil gårdens fornødenhed, både til materialer og arbejdsløn, hvilket beløber sig til hans husleje på nær 16 sletdaler. derefter blev afsagt, så eftersom kontrakten tilsiger, at når Hans Christensen ikke længere gården vil bebo, han den et halvt år tilforn at opsige, da vidstes ikke imod kontrakten, hr Rasmus Christensens tilladelse og fremlagte vidner og opsigelse at tilkende Hans Christensen længere gården at bebo, hvorimod han bør den resterende leje til hr Rasmus Christensen at levere og betale 16 sletdaler, som er over reparationernes fradrag.

(101)

** Erik Jørgensen på sagvolderen Rasmus Pedersen Post hans kones vegne item Christen Lauritsen byfoged på KM og byens vegne æskede vidne, og Erik Jørgensen kaldte 2.kald på sandemænd sst, at de i dag 4 uger gør deres tov over Rasmus Pedersen hyrdedreng for vold tilføjet postens hustru.

26/8 1675.

(102)

** Oluf Nielsen bøssemager borger sst havde stævnet Tøger Pedersen bøssemager sst for vidner at påhøre, og i rette lagde hans efterskrevne skriftlige klage over Tøger Pedersen, for han 9/8 sidst forleden, da han sad ved sit arbejde, er kommet i hans lejehus med vred hu og væbnet hånd med lange bøsser gjorde ham uførm, truede ham og skammeligt skældte ham på hans ære, som havde han været den slemmeste misdæder..

** Erik Jørgensen for Peder Nielsen fik 3.ting til dele over Jens Mikkelsen i Norring.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Jørgensen fik 2.ting over Christen Sadelmager.

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Christensen Basballe, borgersøn sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 15/7 næst afvigt havde stævnet for Ryumgårds port magister Laurits

Bording, for Sjelle Skovgårds port doktor Matias de Brobergue, Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nicolaus de Brobergue hans efterladte widve, overinspektør Christian Henrik Petters for dom og tiltalte dem samtlige for deres salig mors obligation sub dato Århus 8/3 1669, lydende på 100 rigsdaler, og satte i rette, om de ikke samtlige bør at betale de 100 rigsdaler med resterende rente og pågående omkostning. derefter blev afsagt, så efterdi Peder Basballe lader tiltale salig Magdalene Matiasdatters arvinger efter hendes forløftesbrev, dateret 8/3 1669, på 100 rigsdaler, som hun har godsagt for salig Jens Basballe, hvorimod bevises med Mikkel Mikkelsen rådmand og hans hustrus vidne og kundskab, at samme brev hos dem har været i forvaring og at derpå var betalt malt, item bevises med skiftebrev dateret 22/7 1671 efter salig Jens Basballe, at Mikkel Mikkelsen da havde vidnet, at de 100 tønder malt, Peder Basballe sig i sit regnskab tilførte, det har han af sin farbror Jens Basballe bekommet og var betalt på føromrørte forløftesbrev, da vidste jeg ikke imod fremlagte tingsvidne og skiftebrev nogen betaling Peder Basballe at tilfinde for denne hans fordring, som bevises med malt at være betalt, men salig Magdalene Matiasdatters arvinger for denne tiltale fri at være.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og byens vegne havde stævnet Laurits Prip sst for voldsdele at forhverve over ham, hvorefter Christen Lauritsen fik 1.ting til voldsdele over ham, for han har overfaldet Jens Prips pige i Johanne salig Mikkel Lauritsens hus.

2/9 1675.

** Christen Lauritsen fik 2.ting til voldsdele over Laurits Prip

** Erik Jørgensen på Rasmus Posts kones vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder at gøre deres ed over hyrdens søn for vold hende tilføjet er.

(103)

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, ved 6 høringer lod fordele Jens Mikkelsen i Norring for 5 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator på hr Knud i Voldum hans vegne. Baltser Hansen, borger og handelsmand sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Knud Jensen 100 rigsdaler og derfor pantsatte ham sin gård, som han selv iboer, på Vestergade beliggende, næst op til Anne, salig Rasmus Lassens, hendes iboende gård på den ene side, og strækker sig op til Niels Mikkelsen Tysk hans iboende gård på den anden side, med vedliggende have bag gården ned til åen og tilliggende avl i marken.

9/9 1675.

** Laurits Prip væver aftingede for slagsmål med Jens Prips pige (blank), for KM anpart udlovede 1 sletdaler, borgmestre og råds og byens anpart er ham for hans armods skyld eftergivet.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Jacobsen Møllers vegne med opsættelse her af tinget 29/7 1675 havde stævnet efterskrevne personer mod dom og tiltalte dem efter hans regnskabsbogs indhold, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Johan Rulle, borger i København, på Peder Jacobsen Meulengrachts vegne havde stævnet Hans von Meulengracht, KM toldinspektør residerende sst, imod dom og tiltalte ham for 600 rigsdaler 2 års rente af 5000 rigsdaler kapital, forfalden til sidst forleden 11/6, og i rette lagde Hans von Meulengrachts udgivne obligation, som melder, at han er ham skyldig blevet for hans fædrene, mødrene og brors arv 9538 sletdaler, hvorfor han pantsætter ham en del gods i Jylland og Sjælland, hvorpå var skrevet, at Peder Meulengracht af hans kære morbror er fornøjet for en del jordegods i Sjælland, hvorimod blev fremlagt Hans von Meulengrachts indlæg, at han bør stævnes på tilbørlige steder, som hans ret falder, nemlig kammerkollegiet, hvorfor byfogden indfandt denne sag for de gode herrer til videre påkendelse.

(104)

** Tomas Rasmussen fik 1.ting til dele over Mads Rasmussen i Stabrand for en dom, han på hans vegne har forhvervet over Rasmus Tømmermand sst, hvilken dom han ikke vil indløse.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne og sagvolderen Maren Balles vegne havde stævnet Laurits, som tjener Rasmus Christensen smed, for klage, syn, vidner og sandemandstov, hvorefter han gav last og klage over Laurits (blank) for han (blank) næst afvigt med hug og slag har overfaldet Maren Balles, og lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd sst i dag 6 uger at møde at gøre deres ed og tov i denne sag.

16/9 1675.

** Erik Jørgensen fik 1.ting til dele over Anders Holgersen, forpagter på Hanstedgård, for en dom dateret 4/12 1673, som han ikke har efterkommet.

** Erik Jørgensen på Mikkel Willer af Lübeck hans vegne fik 1.ting til dele over Villum Testrup for 11 mark.

** Erik Jørgensen fik 2.ting til dele over Mads Rasmussen i Stabrand for Tomas Rasmussen.

23/9 1675.

** Tomas Rasmussen fik 3.ting til dele over Mads Rasmussen i Stabrand.

** Tomas Rasmussen på Jørgen Andersen skrædders vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbud, hvorefter han lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 20/2 1673, og derefter opbød al det gods, som hans plejesøn Christen Lassen tilfalder, undtagen hans anpart i gården.

** Erik Jørgensen prokurator havde stævnet magister Laurits Bording til Ryumgård for vidner, og efterskrevne vidnede, at mester Laurits Bording havde ladet tage 6 stykker tømmer af salig Niels Bondesens eje sst, kaldes Hedegårds eje, som blev båret ind til Jens Brendstrups, hvor det ligger endnu, og Magdalene, Laurits Handskemagers sst, vidnede, at den tid hun boede i boderne på samme Hedegårds ejendom, da faldt overet af huset, og da befalede mester Laurits dem at lade huset igen opsætte.

** Erik Jørgensen for salig Jacob Møllers børns formyndere fik 2.ting over Anders Holgersen.

** item for Mikkel Willer fik 2.ting over Villum Testrup.

** Bonde Jacobsen æskede dom over Peder Basballe, hvorefter der blev gjort skudsmål for Peder Basballe, at han var på sin rejse til Norge, så han ikke kunne møde i dag, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen på Oluf Bøssemager borger sst hans vegne havde stævnet Tøger Pedersen bøssemager sst for vidner, og efterskrevne vidnede, at engang stod Tøger Bøssemager udenfor sin dør og skilte en pistol ad, og derefter slog han pistolen ud i møgdyngen på gaden. endvidere vidnede de, at de hørte Tøger Bøssemager sagde til Oluf Bøssemager, at han skulle tage sin kone var, og derefter slog han en karabin, han stod med, ud i møgdyngen.

(105)

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne æskede pantevidne. Anne Kjeldsdatter, salig Hans Christensen skomager forrige borger sst, hans efterladte enke sst med hendes søn og lovværge Hans Hansen skomagersvend sst item fornævnte Hans Hansen på sine egne og bror Christen Hansens vegne, som samtlige og hver for sig og sin tilkommende anpart, som de tager i arv og gæld, bekendte dem af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Christensen Basballe 150 sletdaler, som er af deres salig fars gæld, og derfor pantsatte deres hus og bod på Guldsmedegade beliggende, som salig Hans Christensen skomager iboede, og er 4 binding hus med tilliggende gårdsrum, og strækker sig fra Peder Kappels ejendom op til hr Tøger i Ørsted hans eje.

30/9 1675.

** Erik Jørgensen havde stævnet magister Laurits Bording til Ryumgård for vidner at påhøre, og Hans Papirmand vidnede, at da han nedbrød den bygning, som stod på Hedegårds eje op til klostermuren, da var der intet over på samme hus, og tømmeret blev efter mester Laurits befaling båret til hans gård, og det skete for 2 1/2 år siden.

** Erik Jørgensen prokurator fra Mikkel Willer fik 3.ting til dele over Villum Testrup for 10 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator ved 6 høringer lod fordele Mads Rasmussen i Stabrand for en dom, han ikke har villet betale.

** Erik Jørgensen for Christen Basballe havde stævnet borgmestre og overformynder for opbud, og fremlagde et opbudsvidne her af tinget 30/9 1670, og derefter endnu opbød salig skipper Jens Jørgensens børns våning på Brobjerg til købs.

** Mogens Mogensen Skov, borger og handelsmand sst, æskede afkaldsvidne. Jens Hvas kapitelsridefoged, efter Mogens Skov havde ladet læse og påskrive en fuldmagt fra kaptajnløjtnant Iver Mogensen Skov i Norge til Jens Hvas til at give Mogens Skov afkald, med påskreven fuldmagt af hr Knud Jensen og hr Jacob Bondesen, så tog han Mogens skov i hånd på hr Knud Jensen, præst i Voldum, på sin hustru Margrete Jensdatters vegne og hr Jacob Bondesen, præst i Skivholme, på sin søsterdatter Johanne Jensdatter hendes vegne og gav ham afkald og kvittering for al den arv, som Margrete og Johanne Jensdatter er og kunne tilfalde efter deres salig søster Karen Jensdatter,

Mogens Skovs hustru, så vel hvis de i Mogens Skovs eget bo efter hende kunne arveligt tilkomme, som Mogens Skov på sin salig hustrus vegne i Favsing præstegård efter salig hr Peder Jacobsen kunne tilfalde.

(106)

7/10 1675.

** Erik Jørgensen prokurator æskede vidne. for retten stod Tomas Rasmussen prokurator sst begærede dom over Peder Basballe for gældssag, hvorefter blev gjort skudsmål for Peder Basballe, at han er på sin rejse sejlet til Norge, så han derfor ikke kan møde at svare for sig. da for slig årsag blev dagen opsat 14 dage.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og byens vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst i dag 14 dage at møde deres ed og tov at gøre over Rasmus Smeds karl Laurits for vold øvet på Maren Balles.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jørgen Juel borgmester sst hans vegne med opsættelse her af tinget 26/8 næst afvigt havde stævnet Anne Nielsdatter, salig hr Christen Olufsens efterleverske i Årslev, for dom og tiltalte hende for 100 sletdaler efter hendes salig mands obligation med 4 års rente, og i rette lagde samme obligation, dateret 20/4 1653, hvorpå var skrevet at være læst på skifte i Ejstrupgård 23/11 1671. dernæst blev i rette lagt samme det oprettede skiftebrev, hvori findes indført, at hr Søren Vinter på sin kones vegne har frasagt sig arv og gæld efter hendes salig far hr Christen Olufsen, og endvidere indført, at der var gjort borgmester Jørgen Juel udlæg, og endelig i rette lagde et tingsvidne af Sønderhald herred 12/2 1672, som melder at 5/12 1671 er kreditorerne stævnet til boet i Ejstrup for at annamme deres udlæg, hvorefter blev afsagt, så efterdi borgmester Jørgen Juels fuldmægtig ikke mener så lovligt med skiftebrev og arvs og gælds vedersigelse er medhandlet, som loven tillader, og efterdi håndskriften over skifte er læst og påskrevet, hvorefter er gjort udlæg som skiftebrevet udviser, vidste jeg ikke heri at turde kende, før oven beskyldte skifte på ordentlige steder for de gunstige overdommere bliver påkendt.

(107)

14/10 1675.

** Søren Christensen af Geding lod læse og påskrive et pantevidne af Sabro herreds ting, udstedt 9/11 1666 af Mikkel Sørensen i Geding på adskillige stykker markjord og en halv selvejer bondegård sst for 187 sletdaler, og opsagde pantebrevet.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Nielsen smed borger sst hans vegne havde stævnet Anne Ørns sst for vidner. så fremstod Laurits Prip væver og vidnede, at som han var i sit hus hørte han alarm på gaden, og da han så ud af sin dør, så han der lå lidt muld udenfor Anne Ørns dør, og da hørte han, at Anne Ørns skældte Peder Smeds børn for horeunger og tyveunger. Maren Jensdatter salig Laurits Snedkers, Maren salig Rasmus Blegінds og Anne salig Søren Hasles vidnede det samme.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Nielsen smed borger sst hans vegne havde stævnet Anne Ørns tilholdende her sst for alle de lovmål Peder Smed imod hende agter at føre og derefter tiltalte

hende, for hun 6/10 næst forhen har skældt hans børn for horeunger og tyveunger. men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator på Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Villum Rasmussen Testrup, borger sst, for vurderingsvidne, og synsmænd vidnede, at de var på åstedet for at besigtige og vurdere det gårdseje på Mejlgade, Villum Testrup tilhørende og Hans Bendixen pantsat. liggende næst op til Peder Madsen Dråby hans iboende ejendom, og da efter flittigt oversyn på dets ringe bygning, som er 9 bindinger hus, vurderede de samme gårdseje med tilliggende gårdsavl for 140 sletdaler i det aller højeste, og nu for retten opsagde Tomas Rasmussen Villum Testrup samme pantekapital med rente, og tilbød ham at indløse det inden 2 måneders forløb.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Lauritsen Bjerre borger og handelsmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 8/7 næst afvigt havde stævnet Tomas Christensen, KM toldinspektør sst, for dom og tiltalte ham for 20 rigsdaler efter hans håndskrift dateret Århus 16/12 1674, hvilken hans obligation han blev tildømt at indfri.

(108)

21/10 1675.

** Tomas Rasmussen på Laurits Sørensen Sejers vegne fik 1.ting il dele over Peder Seielliger for 9 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator på skipper Rasmus Pedersen borger sst hans vegne havde stævnet Poul Pedersen Egå borger sst for dom og tiltalte ham for 68 sletdaler med lovens rente fra 1/12 1662 efter dom af Hasle herreds ting samme dato, hvori Poul Pedersen er tildømt hans trolovede fæsteenke Maren Rasmusdatters gæld til Anne Christensdatter, salig Jacob Villadsens, 69 daler at betale. sagen er for sine årsagers skyld opsat i 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator på magister Laurits Bording, herre til Ryumgård, hans vegne med opsættelse her af tinget 9/9 næst afvigt havde stævnet Tomas Andersen i Linå og Christoffer Henningsen borger her sst for dom, og tiltalte salig afgangne Niels Bondesens børn og arvinger anlangende et pant, ham ved arv er berettiget, på den øde ejendom bag klostret, som kaldes Hedegårds eje, hvilket pant han efter foregående landstings varsel har ladet opsige og tilbyde inden 2 måneder at indløses, og da pantet endnu ikke er indløst, da formente han, at pantet burde at følge ham til ejendom efter den vurdering derpå gjort er, nemlig 180 sletdaler, og efterdi ejendommen ikke er god nok for at svare ham den resterende sum 240 sletdaler med 19 års rente, da bør han at have indvisning i salig Niels Bondesens gods, hvor det findes. derefter blev i rette lagt de i sagen tilforn irettelagte dokumenter. herimod at svare fremlagde Erik Jørgensen prokurator et skiftebrev efter hans hustru hendes salig far Claus Sager badskær, forrige borger sst, oprettet 13/8 1642, hvoraf fremgår, at der er anordnet formyndere for den salig mands børn, nemlig Anders Tomasen for Jens Clausen, Niels Bondesen for Anne Clausdatter, Jens Clemendsen for Sidsel Clausdatter og hr Hans i Odder for Lisbeth Clausdatter, og der er gjort udlæg for deres mødrene arv 125 sletdaler, som formynderne tog til sig. herhos formente Erik Jørgensen, at magister Laurits Brobjerg bør at være fornøjet med sit pant, eftersom han har taget det i brug og ladet nedbryde og bortføre af dets bygning, eftersom Erik Jørgensen nu beviste med skiftebrev efter salig Claus Badskær, at han havde at fordre af Niels Bondesen på sin hustrus vegne. Tomas Rasmussen fremlagde mester Laurits

Bordings regnskab fra 1661 og til nærværende år for avl og husleje af boderne, beløber sig 112 sletdaler, hvilket fradraget hans fordrede sum 240 sletdaler og 19 års rente 275 sletdaler resterer ham 403 sletdaler, hvorefter blev afsagt således, at Hedegårds eje bør at følge ham for ejendom. belangende resten af kapital og rente, så efterdi bevises, at den gode mand har ladet bygningen nedbryde og bortføre uden noget derpå uvildige mænds syn og vurdering, da vidste byfogden ikke rettere herom at kende, end magister Bording jo bør at gøre regnskab og afkorte så meget, som uvildige mænd kan kende, bygningen var værd, hvorefter ham bør udlæg og vurdering gøres for hvis, da bevisligt rester i salig Niels Bondesens bedste løsøre og ejendom, hvor det findes kan.

(109)

** Tomas Rasmussen for Bonde Jacobsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 29/7 nærværende år havde stævnet Peder Christensen Basballe, tilholdende sst, for dom og tiltalte ham for et parti korn, han i juni 1672 på Kristiansand i Norge havde lånt, hvori han og Niels Jensen Udsen tillige med ham havde været interesseret, hvorom der er oprettet kontrakt, og formente, at han bør at betale hans anpart af deres fælles gæld, og i rette lagde en kopi af Bonde Jacobsens og Peder Basballes kontrakt af dato 12/10 1673, at de om deres proces er forenet, at når Bonde Jacobsen efterlever byfogdens dom 29/5 1673, lover Peder Basballe at betale Bonde Jacobsen 37 daler med rede penge, hvorefter blev afsagt, så efterdi Peder Basballe efter 6 ugers opsættelse har 3 gange ladet gøre skud for sig til i dag, dog intet genmæle imod 3 ganges lydelige påråb er sket, da bør Peder Basballe betale Bonde Jacobsen efter forskrivning 37 sletdaler med processens anvendte bekostning.

(110)

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. for retten fremkom synsmænd, som vidnede, at de (blank) næst afvigt var syn til Maren Balles sst, og da havde hun et blodigt slag på venstre side af sin hofte, og hendes klæder var ganske besudlet, som hun beskyldte Rasmus Smeds karl Laurits, som var en skåning, for at han således havde slået og medhandlet hende.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne gav til kende, at som Rasmus Smeds karl Laurits N, som er født i Skåne, har slået Maren Balles blodigt slag og jordskud, men hun ikke er mødt i rette sin klage at vedstå og ikke heller har bevist voldsførsel, da bør Laurits Skåning derfor at bøde efter jyske lovs 3.bogs 32 kapitel, hvilket han blev tildømt.

28/10 1675.

** Christen Lauritsen byfoged oplyste 1.gang 4 hele og et stykke møllesten, og 2 små møllesten, som er opgravet af jorden ved Mindet på den søndre side, og opbød dem til købs.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig måtte være, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen for Laurits Sørensen fik 2.ting over Peder Seielliger.

** Hans Christensen Riber borger sst med opsættelse her af tinget 23/9 1675 havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham efter hans regnskabsbog skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

(111)

** Tomas Rasmussen prokurator på Hans Christensen Riber, Hans Sørensen Gylling og Henrik Jørgensen skipper borgere sst, anordnet formyndere for salig Jacob Lauritsen Møllers efterladte børn sst, på deres myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 16/9 sidst havde stævnet Christen Tømmermand i Skåde og tiltalte ham for hvis, han salig Jacob Møllers børn skyldig var efter deres salig fars regnskabsbog, nemlig 7 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen, borger og prokurator sst, på Jørgen Olufsen skipper og borger sst hans vegne havde stævnet Niels Simonsen, byskriver i Grenå, for dom og tiltalte ham, for han ikke efter løfte har afhandlet med ham hvis, han på sin hustrus salig brødre Otte Jensen og Holger Jensens vegne kunne skyldig blive, såsom han har bemægtiget sig deres gods og bortskødet gården, samt at give ham afkald for værgemål, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 14/1 nærværende år samt Jørgen Olufsens regnskab for hvis, han havde bekostet på salig Jens Hansens gård, som bedrager sig 41 sletdaler, men som ingen mødte på Niels Simonsens vegne til noget genmæle, blev sagen opsat 6 uger.

4/11 1675.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 23/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter hans regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

(112)

** Erik Jørgensen for Laurits Sørensen fik 3.ting til dele over Peder Seielliger.

** Tomas Rasmussen prokurator for Peder Jensen Elkær fik 1.ting til dele over Jens Nielsen bager på Guldsmedegade for 4 sletdaler.

** Jens Jensen snedker fik 1.ting til dele over Ove Snedker for 4 mark.

** Christen Lauritsen KM byfoged lod læse og påskrive stiftsbefalingsmand Erik Rosenkrantz til Rosenholm hans efterskrevne befaling, at Hans Nielsen kandestøber betjener retten i byfogdens sted i alle de sager, som byfoged Christen Lauritsen kan være interesseret i.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Bonde Jacobsen sst for vidner, og efterskrevne vidnede, at de var hos Bonde Jacobsen om en karl, han skal have givet pas, nemlig Mads Mortensen, som 23/10 næst fravigt her fra byen udkom med Anders Lauritsens smakke, og deri meldte, at han havde tjent Bonde Jacobsen et helt år, og de tilspurgte ham, om han samme pas ville vedstå, hvortil han svarede, havde han givet noget pas ud, når han det så, skulle han vel stå ved det, og de tilspurgte ham, om han ikke havde fået en hest af samme karl, hvilket han vedstod, og da forbød de ham at afhænde den, indtil så længe, han skaffede rigtighed om karlen, som havde solgt ham den.

** Christen Lauritsen 2.gang opbød nogle opgravede møllesten, om nogen vedkendtes dem.

** Christen Lauritsen KM byfoged fik 1.ting til voldsdele over Søren Fiskers kone Sofie for hun (blank) oktober sidst har overfaldet Rasmus Strædfars enke.

11/11 1675.

** Tomas Rasmussen prokurator på salig Jacob Møllers børns formynderes vegne fremkom med opsættelse her af tinget 30/9 næst afvigt kontra Oluf Christensen overformynder, angående en del varer, som han ikke fra sig vil levere til formynderne, hvorimod Oluf Christensen protesterede, og formente eftersom Erik Jørgensen efter stævningens formelding havde været fuldmægtig, og en fuldmægtig ej må gøre en anden, dog møder Tomas Rasmussen uden fuldmagt, og derfor vidste byfogden ikke heri at kende imod recessen, som sådant ikke tillader.

** Søren Jensen Fisker på sin hustrus vegne aftingede for bordag, hun har haft med Rasmus Strædfars enke, og skal give til kongen og byen en rigsdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator på Laurits Sørensen Sejers vegne ved 6 høringer lod fordele Peder Jacobsen Seielliger for 6 mark.

** Tomas Rasmussen for Peder Elkær 2.ting til dele over Jens Bager.

** Jens Jensen snedker 2.ting til dele over Ove Snedker.

** blev opkrævet et gammelt hus for Villum Testrup at besigtige, Søren Poulsen, Jørgen Ditlevsen, Jens Jensen snedker og Jørgen Tømmermand borgere sst.

** Christen Lauritsen KM byfoged til 3.ting opbød møllesten, som er fundet i jorden ved Mindet, om nogen dem ville vedkendes og ellers opbød dem til købs.

(113)

18/11 1675.

** Tomas Rasmussen på Peder Elkærs vegne fik 3.ting til dele over Jens Bager.

** Tomas Rasmussen for Mogens Skov fik 1.ting til dele over Jens Baltsersen og Clemend Christensen i Søften med flere.

** Tomas Rasmussen for Tomas Christensen fik 1.ting til dele over Niels Nygård i Grundfør.

** Jens Snedker fik 3.ting over Ove Snedker til dele.

** Tomas Rasmussen på byens vegne fik 1.ting til dele over Elias Pedersen for hvis, han med resterer af byens skatter.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Lassens karl Christen for klage, syn vidner og sandemandstov, og Karen Mikkelsdatter, værende sst, gav last og klage over Christen, for han på tirsdag var 8 dage overfaldt hende på gaden med hug og slag, og lyste ham derfor et fuldt vold til, hvorefter Christen Lauritsen nu kaldte 1.kald på sandemænd i denne sag i dag 6 uger at tove.

25/11 1675.

** Tomas Rasmussen, borger og beediget stadsprokurator, på Peder Nielsen smed borger sst hans vegne lod læse og påskrive et tingsvidne her af tinget 14/10 næst afvigt om hvis skældsord, Anne Ørns sst havde talt om Peder Smeds børn, hvorefter fremkom Anne Ørns og erklærede Peder Smed, hans hustru og børn, at hun intet vidste med dem andet end hvis ærligt og godt er, og hvis hun havde sagt om dem, vidste hun ingen føje eller skel til.

** Villum Rasmussen Testrup borger sst havde stævnet Hans Jensen Vinter borgersøn sst for syn og vidner, og synsmænd vidnede, at de på tirsdag var 8 dage synede og besigtigede en gavl mellem den gård, Peder Madsen iboer, og de nedbrudte boder, og da befandtes, at gavlen står på kælder----, som hører til den ejendom, boderne stod på, hvad heller gavlen hører til boderne eller til den gård, Peder Madsen boer i, det vidste de ikke.

** Villum Testrup borger sst gjorde 1.gang æskning til Hans Jensen Vinter for sine adkomstbreve at fremvise på Peder Madsens gård.

2/12 1675.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst til i dag 4 uger at gøre deres tov over Jens Lassens karl Christen for vold, han har tilføjet Karen Nielsdatter sst.

** Erik Jørgensen for Villum Testrup gjorde 2.gang æskning til Hans Vinter for adkomstbreve på Peder Madsens gård.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 28/10 næst afvigt, men da sagen samme dag befandtes opsat 6 uger, og i dag er 5 ugers dag, kunne der ikke kendes i sagen.

** Tomas Rasmussen prokurator på skipper Rasmus Pedersen borger sst hans vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 21/10 næst forhen kontra Poul Pedersen Egå, og blev i rette lagt en dom af Hasle herreds ting 1/12 1662, af Rasmus Pedersens hustru Anne Christensdatter forhvervet, over Poul Pedersen Egå på 68 sletdaler, hvilken gæld han igen blev tildømt at betale.

(114)

** Tomas Rasmussen prokurator på Mikkel Sørensen, rådmand i Randers, hans vegne havde stævnet Bartolomeus Jacob Stur, Evert Pettersen og Peder Jensen Elkær, borgere sst, for dom og tiltalte dem, for de efter deres obligation skal have dem tilforpligtet at betale til ham 55 sletdaler til sankt Olufs dag sidst afvigt, som er for den gæld salig Mads Værn, fordum borger sst, efter hans obligation havde været ham skyldig, og dersom de 55 sletdaler ikke til rette tid blev betalt, da at

betale hvis, Mikkel Sørensens af hans retmæssige fordring for godtfolks forbøns skyld havde efterladt, nemlig 36 sletdaler, hvilket i alt gør 91 sletdaler. Bartolomeus Guldsmed mødte i rette og frembød pengene 55 sletdaler og bekræftede ved ed, at han tilforn havde tilbudt Mikkel Sørensen betalingen pro kvota og derefter den fulde sum, hvorefter blev afsagt, at Tomas Rasmussen på principalens vegne bør samme 55 sletdaler efter kontrakten og tilforn gjorte tilbud at annamme, imod reverses fra sig levering til Bartolomeus Stur, hvilke penge Tomas Rasmussen her for retten til sig annammede.

9/12 1675.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råds vegne fik 1.timg til dele over efterskrevne, for de sig entholder borgerskab at tage.

** Mikkel Mikkelsen rådmand sst æskede skøde. Søren Pedersen borger sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Mikkel Mikkelsen og hans arvinger en hans bod på Fiskergade beliggende, strækkende sig fra den bod, Svend Skibbygger iboer, på den ene side og op til den bod, Jens Podemester iboer, og salig licentiat Nicolaus de Brobergue hans efterladte Kirsten Hansdatter tilhører, på den anden side, og det med hosliggende liden ubebygget plads samt kålhave.

(115)

** Tomas Rasmussen for Jørgen Olufsen, skipper og borger sst, fuldmægtiget bød sig i rette med opsættelse af 28/10 næst afvigt kontra Niels Simonsen, byskriver i Grenå, og i rette lagde hvis dokumenter, som tilforn i sagen har været irettelagt, hvorimod blev i rette lagt Niels Simonsens efterskrevne indlæg, indeholdende blandt andet, at Jørgen Olufsen bør at svare ham og hans kones søskende for deres anpart leje af gården og avlen, og bevise med håndværksfolk, hvad han har bekostet på gården, og formente, at han bør at søges til sit værneting. derpå blev afsagt, så efterdi bevises, at Niels Simonsen her på tinget har lovet, at når han kom til regnskab, skulle han give afkald derfor og betale Jørgen Olufsen hvis, han derpå med rette tilkom, da bør han gøre regnskab med Jørgen Olufsen, som var værge for de umyndige, hvilket regnskab parterne har for overformynderne til endelighed at lade påkende efter recessen, eller Niels Simonsen derfor at lide tiltale.

16/12 1675.

** Tomas Rasmussen prokurator på Nicolaus Lambrecht handskemager borger sst hans vegne havde stævnet Christen Rasmussen Skærbæk, rytter under ritmester Jacob Sparre hans kompagni nu her i byen stående, såvel som hans medfølgere for klage, syn og vidner, og efterskrevne vidnede, 3/12 om morgenen, der bededagsprædiken var ovre, da kom Christen Skærbæk med 3 andre ryttere til Nicolaus Lambrechts, hver med sin blotte degen, og de hujede, skrålede og skældte Nicolaus og bad ham komme ud, da svarede han, er det ikke en stor ynk, at jeg ikke må få fred i mit eget hus, og da de blev ved med at huje, så gik han ud på gaden med et stykke træ i hånden, og da løb Christen Skærbæk til ham og stødte til ham med sin dagen, så han faldt til jorden, og de andre ryttere slog og huggede på ham, som han lå på jorden, så kom Nicolaus hans hustru og hustrus søster og svend og fik dem fra ham og fik ham med, da tog Christen Skærbæk fat på hans kones søster og slog hende i rendestenen og slog hende med hans kårde, og da de var kommet indenfor, råbte Nicolaus hans kone ud af vinduet, at han skulle få en ulykke, for han havde taget livet af hendes mand, og da slog han til vinduerne, så glas og bly fløj ind i stuen.

(117)

** Jens Jørgensen borger sst fuldmægtiget på sin hustrus mor Johanne Jensdatter, salig Jens Poulsen forrige borger sst hans efterladte enke, hendes vegne æskede skøde og i rette lagde et købebrev af dato Århus 21/36 1675, hvorefter Jens Jacobsen Møller, borger og handelsmand sst, med fuldmagt af Birgitte Lauritsdatter, salig hr Jens Andersen, forrige præst til Nykirke og Give sogne, solgte og skødede fra hende og hendes børn og til Johanne Jensdatter den gård på Studsgade på Tangen, salig Anders Bendstrups ejede og iboede, strækkende sig fra skipper Rasmus Pedersens gård og om på hjørnet på Tangen fra gaden til borgmester Jesper Nielsens have.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget på Birgitte Lauritsdatter, salig hr Jens Andersen, forrige præst til Nykirke, hans efterladte, hendes vegne æskede afkald. Jens Jørgensen borger sst gav Birgitte Lauritsdatter afkald og endelig kvittering for al den arv, som hans plejedatter salig Rasmus Jensens datter Mette Rasmusdatter arveligt er og kunne tilfalde efter hendes salig mor og som i salig Anders Bendstrups ejendom her sst er bestående, som er 106 sletdaler efter skiftebrev oprettet efter den salig mand af dato 4/11 1668.

** Villum Testrup fik 1.ting til dele over Søren Snedker for resterende husleje.

** Erik Jørgensen fik 2.ting over de personer, som til 1.ting indført for de ikke tager borgerskab.

23/12 1675.

** blev læst og påskrevet stiftslensmandens ordre angående de undvegne ryttere og soldater, dateret 13/10 1675.

** Erik Jørgensen på borgmestre og råds og byens vegne fik 3.ting til dele over de personer med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen for Hans Kandestøber fik 1.ting til dele over Mads Mouritsen og Niels Christensen skibbygger.

** Erik Jørgensen for Søren Ugelbølles pige Hylleborg fik 1.ting til dele over Søren Sørensen på Brobjerg.

** Erik Jørgensen for salig skipper Jens Andersens enke og arvinger fik 1.ting til dele over Niels Jensen i Mundelstrup for 17 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mikkel Jensen, tilholdende her sst, hans vegne havde stævnet Anders Lauritsen og hans søn Jens Andersen item brorsøn Laurits Hansen for vidner, og efterskrevne i rette lagde deres efterskrevne skriftlige vidne, at det er dem vitterligt, at deres skipper Mikkel Jensen har gjort hans bedste og ville have været her hjemme med velb Erik Grubbes smakke, siden han blev sejlfærdig fra København, dog ikke kunne komme formedelst vinteren og for skrøbelige sejl og havde ikke uden et anker, som var dem for svært til at ligge og rippe om landet med, for det var storm, sneslud, hagl og tåge, og de lå mange gange og kunne ikke få deres sejlknuder løs, for de var tilhobe frosset.

(118)

** Tomas Rasmussen prokurator på Mikkel Jensen indvåner sst hans vegne havde stævnet Anders Lauritsen borger sst for alle lovmål, Mikkel Jensen agter imod ham at føre, og tiltalte ham for resterende hyre, han ham og hans folk forholder at betale, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen på Jacob Christensen degn, boende i Viby, hans vegne med opsættelse her af tinget 4/11 havde stævnet Tomas Christensen smed borger sst for dom og tiltalte ham for 60 sletdaler, hans arvepart efter hans salig far Christen Jacobsen, efter hans til ham udgivne obligation, dateret Århus 31/5 1672, som ikke til forpligtede terminer, ikke heller efter venlig anmodning, hidindtil er blevet betalt, som han blev tildømt at betale.

** Mikkel Mikkelsen rådmand sst medværende i denne efterskrevne sag at sidde retterting og dom.

** Bonde Jacobsen, borger og handelsmand sst, lod fremstille Anne Sørensdatter, tjenende til Anders Lauritsens sst, som forleden år har tjent Bonde Jacobsen, og som hun er af kælderen her for retten ledig og løs blev fremstillet, da frivilligt bekendte hun, at da hun tjente ham, da leverede hun Anne Jacobsdatter en skæppe malt af Bonde Jacobsens malt, som hun tilforn havde begæret af hende, hvilket Anne Jacobsdatter vedstod. ydermere vidnede Anne Sørensdatter, at det barn, hun avlede, mens hun tjente Anders Lauritsen, det var Jacob Clausen, som nu er degn på England, far til, og han havde bragt hende til at udlægge en karl af Norge for præsten, hvilken hun ikke kendte eller vidste af at sige, og nu lovede Anne Sørensdatter og Anne Jacobsdatter at rømme Århus by efter deres forpligt, og imidlertid at udstå kirkens disciplin, og det under straf til kagen, om de efter samme tid lader sig finde her i byen.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mikkel Jensen indvåner sst hans vegne item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, og hans søn Jens Andersen samt brorsøn Laurits Hansen for alle lovmål mod dem agtes at føre, og Mikkel Jensen gav last og klage over dem, for de overfaldt ham på broen, rykkede hans hår af ham, tog hans hue bort og gav ham hug og slag, og ville have kastet ham i åen, hvorover han råbte vagten til hjælp, og derover forlod de ham. andre vidnede det samme.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mikkel Jensen sst hans vegne item Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Lauritsen borger sst og hans søn Jens Andersen samt brorsøn Laurits Hansen for dom og tiltalte dem, for de har overfaldet Mikkel Jensen på broen ved Mindet med hug og slag, og formente, at de for deres overlast burde hver bøde 40 mark efter loven og ligeså meget til kongen og byen, men som intet genmæle skete, er sagen opsat 4 uger.

(119)

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Norbagge skomager borger sst for vidner, og efterskrevne vidnede, at de i dag 8 dage var med byfogden hos Anders Norbagge at fornemme, hvor han havde fået den møllesten fra, som lå imellem begge bislagene for hans dør, og da svarede han, at han havde købt den af Anders Rebslår, og da de blev tilspurgt, om de ikke hørte, at Anders Norbagge overfaldt byfogden med mange skældsord, da dertil svarede de, at de ikke kunne nægte, at han jo brugte skældsord imod ham.

** Christen Lauritsen KM byfoged æskede vidne. for retten fremkom Anders Norbagge skomager borger sst, og efterdi med tingsvidne var bevist, at han havde brugt skældsord imod byfogden, så bad og begærede Anders Norbagge af byfogden, at han ville det tilgive og forlade, og han erklærede, at han ingen føje eller skel vidste til hvis ukvemsord, han mod ham har sagt, hvorfor byfogden med samme hans erklæring lod sig nøje.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og rettens og Århus bys vegne havde stævnet Anders Norbagge skomager borger sst for alle hvis lovmål, byfogden agter imod ham at føre, og tiltalte ham for den sten i bislagene for hans dør, som skal være af de møllesten her ved Mindet er opgravet, og formente, at han burde vise sin hjemmel til stenen, og nu mødte Anders Lauritsen rebslår og tilstod Anders Norbagge samme sten at have solgt ham, og han gav ham 2 mark derfor. Christen Lauritsen formente, at Anders Norbagge, som har købt uhjemlet, bør at føre stenen til det sted, den lå på, og have tabt sit køb, og Anders Rebslår, som har solgt uhjemlet, bør at skaffe hjemmel eller derfor at lide som vedbør.

** Anders Norbagge skomager borger sst havde stævnet Anders Lauritsen rebslår borger sst for hvis lovmål, Anders Skomager agter imod ham at føre, og nu fremstod Anders Rebslår og tilstod Anders Skomager samme møllesten at have solgt ham for 2 mark.

7/1 1676.

** Hans Nielsen kandestøber borger sst på Gertrud, salig Jørgen Hansens efterladte sst, hendes vegne gav tilkende, hvorledes hende for nogle år siden er frakommet en håndskrift af Clemend Christensen i Søften udgivet til Hans Jørgensen hatstafferer sst af dato 8/2 1664, og af ham til salig Jørgen Hansen overdraget, hvorpå resterede 20 sletdaler, og da der efter dom her af tinget 30/1 1673 er sket udlæg hos Clemend Christensen, da aflyste, kasserede og magtesløs gjorde Hans Nielsen samme håndskrift.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råds og Århus bys vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne personer, for de her i byen er bosiddende under borgerlige friheder, bruger borgerlig næring og dog dem modvilligt undholder deres borgerskab at tegne og deres borgerlige ed at aflægge.

(120)

** Erik Jørgensen fik 2.ting til dele over de personer, med 1.ting er forfulgt på Hans Kandestøbers vegne.

** item for salig Jens Andersens enke 2.ting over dem med 1.ting er forfulgt.

** endnu for Søren Ugelbølles pige 2.ting over Søren Sørensen.

** endnu på Tomas Felbereders vegne fik 1.ting til dele over Niels Murmand på Graven for 6 mark.

** Knud Keldsen bogbinder borger sst på Nicolaus Lambrecht handskemager borger sst hans vegne æskede vidne. for retten fremkom Knud Kjeldsen og Christen Rasmussen Skærbæk, rytter under ritmester Jacob Sparre hans kompagni her i byen stående, og i rette lagde Knud Kjeldsen efterskrevne kontrakt og forening, eftersom Nicolaus Lambrecht, da han, Gud være hørt, nu noget

er blevet kureret efter Christen Skærbæks og hans medfølgeres overfald, da er han formedelst deres indstændige bøn blevet forligt med Christen Skærbæk, som i samme kontrakt blandt andet lover ikke at tilføje Nicolaus Lambrecht, hans hustru og børn nogen overlast, hvorimod denne lover ikke at tiltale ham for denne sag.

** Mikkel Nielsen, tjenende KM amtskriver Jens Knub, på Anders Ågård, tjenende sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 16/12 næst afvigt havde stævnet Søren Pedersen købmand borger sst for dom og tiltalte ham for 4 rigsdaler, han var ham skyldig, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator sst på Peder Christensen Basballe, borgersøn sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 16/12 næst forhen havde stævnet Søren Pedersen købmand sst for dom og tiltalte ham for 26 rigsdaler efter hans obligation, dateret 7/3 1675, som han blev tildømt at betale.

(121)

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juel hans vegne med opsættelse her af tinget 18/11 afvigte år havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Hans Bendixen Harding, stadsløjtnant borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 28/10 afvigte år havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, og i rette lagde salig Jens Vinters regnskabsbog samt skiftebrev efter salig Jens Sørensen Vinter, hvori samme gæld på Hans Bendixens hustrus lod ham er tilfaldet, hvilken gæld de indstævnede blev tildømt at betale.

(122)

** Christen Frandsen eftermålsmand item Christen Lauritsen KM byfoged på kongens og byens vegne havde stævnet Anders Rasmussen hatmagersvend, tjenende Hans Hattemager, og hans medfølgere for klage, syn, vidner og sandemandstov, og Christen Lauritsen gav last og klage over dem, for de næste søndag efter hellig tre konger om natten ved 7 slet kom for hans dør med hujen og skrigen, hug og slag på hans bislag og vinduer, lyste dem derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger derom at tove. så fremstod Anders Rasmussen hatmagersvend og bekendte, at Søren Land skrædder og hans svend Søren Sørensen var med, og det var en rytter, Claus, indkvarteret til Peder Lassens, som huggede og slog på vinduerne, og en anden rytter Jørgen Gregersen var med.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og byens vegne gav klage og tiltalte Oluf Broge trommeslåer, Jens Sejersen og Jacob Spillemand, at de afvigte juleaften har haft bordag og klammeri, hvorfor de bør at bøde efter loven hver for sig.

13/1 1676.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 2/12 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 1166 sletdaler, som han er ham skyldig efter hans regnskabsbog, hvorimod Anders Lauritsen lod fremlægge sit indlæg meldende, at Jens Basballe var ham en anselig sum

penge skyldig, hvorfor de blev tilfundet at gøre regnskab i overkøbmands med tiltagne mænds nærværelse.

(123)

** Erik Jørgensen prokurator på Mikkel Tønnesen skipper og borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 2/12 næst afvigt havde stævnet Jørgen Rasmussen Stær, borger sst, for dom og tiltalte ham for hvis told, han ham skyldig er blevet fra Lübeck juni 1671 for salt, som er 5 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Kandestøbers vegne fik 3.ting til dele over dem, med 1. og 2.ting er forfulgt.

** item for Jens Andersens enke 3.ting over dem, med 2.ting er forfulgt.

** endnu for Søren Ugelbølles pige 3.ting over Søren Sørensen.

** Hans Christensen Riber med opsættelse havde stævnet Peder Pedersen i Odder Bispegård for 5 daler efter hans regnskabsbog. så mødte Peder Pedersen og hans hustru og benægtede, at de ikke havde fået videre deraf end et stykke kirsej, som de for retten betalte.

** Christen Lauritsen KM byfoged item medværende i denne sag at sidde retterting Jens Christensen Vegerslev rådmand borger sst.

** Jens Hvas kapitelsridefoged lod fremstille Maren Balles og Karen (blank), tilholdende her sst, og tiltalte dem, for de imellem afvigte lørdag og søndag om natten er indkrøbet i hans kælder og borttaget nogle saltede gæs, flæsk og lidt brændevin i en bimpel, som de bar til huset, hvor det blev fundet forleden mandag, hvilket Maren, Christen Balles hustru, og Karen, Jacob Væver soldats hustru, bekendte og begærede, at den deres første forseelse måtte efterlades dem denne gang, hvorefter de blev tildømt at straffes med halsjern i gabestokken indtil aften, og de dem forpligtede, under straf til kagen, at rømme Århus by og stift og ikke mere der lade sig finde.

20/1 1676.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Nielsen kandestøber borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Niels Tømmermand på Graven og Mads Murmand for hvis, de ham skyldig er.

** Erik Jørgensen prokurator på Søren Sørensen rådmands tjenestepige Hylleborg hendes vegne ved 6 høringer lod fordele Søren Sørensen, boende på Brobjerg, for 1 sletdaler, han er hende skyldig.

(124)

** Erik Jørgensen for Tomas Jespersen felbereder fik 3.ting over Niels Tømmermand på Graven.

** Erik Jørgensen for Cornelius Pedersen fik 1.ting til dele over Hans ---- for 13 mark.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Rasmussen Låsby, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet alle 3 borgmestre sst Jesper Hutfeld, Jørgen Juel og Jacob Mikkelsen for opbudsvidne, og lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 11/6 1668, og derefter opbød Jens Låsbys plejedatter Anne Pedersdatter hendes arvegods, som bedrager sig i penge 191 sletdaler, som er i 5 boder i Møllegyden i Vestergades ende, om nogen det ville købe.

** Poul Jensen kandestøber borger sst på salig Laurits Kobbersmeds to døtres vegne, som han er anordnet formynder for, havde stævnet Johan Hansen borger sst for dom og tiltalte ham for resten af salig Laurits Kobbersmeds børns tilfaldne arvegods, nemlig 35 sletdaler, som næst forleden jul skulle have været betalt, og som han blev tildømt at betale.

** Christen Madsen af Voldum på velb Hans Friis til Clausholm hans vegne havde stævnet Søren Pedersen købmand borger her sst for dom og tiltalte ham for en sum penge efter hans obligation af dato 13/12 1675, lydende på 53 sletdaler for korn, hvilken obligation han blev tildømt at indfri.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget fra samtlige salig Jacob Møllers børns formyndere Hans Sørensen, Hans Christensen og Henrik Jørgensen på bemeldte deres myndlingers vegne, med opsættelse her af tinget 16/9 afvigte år havde stævnet salig Hans Nielsens børn og arvinger, som boede og døde i Hovedstrupgård, nemlig Morten Hansen i Bjerager, Søren Hansen i Hovedstrupgård, Niels Hansen i Ørting, Peder Pedersen i Søby for hans hustru Johanne Hansdatter med hendes børn for dom og tiltalte dem for hvis, deres salig forældre var salig Jacob Møller skyldig efter hans regnskabsbog, hvorimod Søren Hansen i Hovedstrupgård fremlagde hans efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, så eftersom Søren Hansen på sine egne og medarvingers vegne svarer, at efter deres salig fars død er al gæld udgjort, og siden hans bo skiftet og delt imellem arvingerne, hvorom han intet skiftebrev vil her for tinget fremlægge, da vidste byfogden ikke heri at kende, men de derfor at søges til deres værneting.

(125)

** Christen Frandsen skrædder borger sst item Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Søren Nielsen Land skrædder borger sst og hans svend Søren for alle lovmål imod dem agtes at føre, og Niels Nielsen skrædder vidnede, at tirsdag efter jul om aftenen ved klokken 7 slet da hørte han nogen på gaden hujede, udskældte, skældte for hunde, huggede i bislaget og sagde, djævlen skulle besætte dem og bryde deres hals, og da han udgik, så han at Søren Land og hans svend kort fra Christen Frandsens dør og huggede i stenene, hver med en dragen degen i hånden, og Claus Rytter benægtede, at han ikke huggede i Christen Frandsens bislag, hvorefter Christen Lauritsen kaldte 2. kald på sandemænd, at de i dag 4 uger møder deres ed og tov at gøre i denne sag.

** den sag med Anders Norbagge skomager item Anders Rebslåer angående den møllesten er fremdeles opsat 14 dage.

** Knud Terkildsen skomager borger sst item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Sørensen Rambte skomagersvend for klage, syn, vidner og andre lovmål, hvorefter Knud Terkildsen gav last og klage over ham, for han 10/1 næst forleden i hans eget hus meget uforskammeligt voldeligt har overfaldet ham med hug og slag, truet og undsagt ham, og lyste ham derfor et fuldt vold til og Christen Lauritsen kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i denne sag at tove og sværge. dernæst fremstod for retten Tøger Sørensen og Rasmus

Andersen Høg, skomagersvende sst, og fremlagde deres efterskrevne skriftlige vidne, at de 10/1 var i Knud Terkildsens hus, hvor Anders Rambte kom i klammeri med Knud Terkildsen, og kaldte ham en hundsfot, knyttede sin næve og slog Knud i næse og mund og rykkede ham i håret, men Knud rørte ham ikke det ringeste, og da sagde Knuds kone Cathrine til ham, i gør ikke ret i at handle så ilde med os i vores eget hus, da sagde han til hende. give det at djævlen fare i din skidne so, og Gud give dig en ulykke for hver dag, jeg har været hos dig, og med det samme spyttede han hende i ansigtet og slog hende under øret, da sagde Niels Hund til ham, slår du min mesterinde, da skal djævlen fare i dig, og slog en strippe vand over ham, og da kom Knud Terkildsen ind igen, og da løb Anders til ham og slog ham i næse og mund og sagde, du skal få en ulykke inden jeg skilles fra dig.

(126)

27/1 1676,

** Erik Jørgensen for Cornelius 3.ting over Hans Papirmand.

** Erik Jørgensen prokurator på Johanne Jørgensdatter, salig Mikkel Lauritsens efterladte sst, hendes vegne havde stævnet Mikkel Sørensen Helbo, forrige skipper på Johanne Jørgensdatters krejer, her fra byen sejlende for vidner imod ham agtes at føre. Jens Christensen bådsmand vidnede, at da de havde losset krejeren, som Mikkel Helbo førte på Køge red, da snakkede Mikkel Helbo om, at han førte den ind i Køge å og sagde, jeg vil se, hvem der tager den ud igen, derefter rejste skipperen fra dem til København til Johanne Jørgensdatters bror Peder Jørgensen ----strup om ordre, og da han kom tilbage igen, da befalede han bådsfolkene, at de skulle takle krejeren af, og han sagde, han fik ingen anden ordre end han havde, der han drog bort. videre vidnede han, at der kom brev fra Peder Jørgensen om krejeren en dag, førend de rejste med ham fra Køge, hvilket Laurits Clemendsen læste for ham og dem, eftersom skipperen ikke selv kunne læse det, og da svarede skipperen, at brevet var for sildig kommet, og 2.dagen hyrede han vogn for sig og sin bror fra Køge til Kalundborg, og sagde til dem, vil i rejse hjem, så kan i gøre det, og vil i blive, så må i det, og som de kom til Kalundborg, mødte Søren Eriksen af Århus dem og spurgte dem, om de ville rejse tilbage med ham til Køge, dertil de svarede, at de havde ingen rejsepenge, men dersom skipperen ville følge dem, da ville de gerne være ham følgagtig, hvortil han svarede, at han kunne ikke nøde dem, men han havde ordre at søge skipperen, og hvad passerede imellem dem, vidste han ikke, og samme tid spurgte Erik Jørgensen, om der var proviant i krejeren, hvortil de svarede, det var en skæppe ærter, en skæppe boghvedegryn, en bøste flæsk, nogle stykker kød, en halv tønde torsk, en halv otting halvfuld af smør, en tønde øl og 30 brød. videre vidnede han, at de nogle gange bad skipperen, han ville sejle hjem med krejeren eller til København, de ville gerne følge med ham, da svarede han nej, han turde ikke sejle i denne tid noget steds derfra, uden han havde på forseglet papir skriftlig ordre. andre vidnede derom.

(127)

** Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Mikkel Jensen, boende sst, for vidner at påhøre, anlangende det klammeri, Mikkel Jensen har haft på broen ved Mindet. så var for retten til stede Christen Lauritsen, KM byfoged, og svarede hertil, at dersom Anders Lauritsen ville føre vidner, som KM interesse og byen var angående, da burde han på KM og byens vegne at have fået varsel, da vidste dommeren deri ikke nogen vidner at udstede, før han derfor fanger lovligt varsel.

** Erik Jørgensen prokurator på Tomas Jespersen felbereders vegne ved 6 høringer lod fordele Niels Tømmermand på Graven.

(128)

3/2 1676.

** Erik Jørgensen for Cornelius Podemester fik 3.ting over Hans Papirmand.

** Erik Jørgensen prokurator på Claus Nielsen borger sst hans vegne havde stævnet Johan Hanichen kobbersmed borger sst for vurderings og tilbudsvidne, hvorefter blev vurderet et sort silke grovgrøns skørt og sort trøje for14 sletdaler, og Erik Jørgensen tilbød ejermanden at indløse det for hvis, det var pantsat for.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen for skipper Rasmus Pedersen havde stævnet Poul Egå borger sst for dele, hvorefter han fik 1.ting til dele over ham efter dom her af tinget 2/12 1675.

** Bonde Jacobsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Jensen borger sst for vidner og i rette lagde en dom her af tinget 4/9 1675, hvori Jens Jensen er tildømt at betale 54 sletdaler til Bonde Jacobsen, med påskrift, at der ikke fandtes løsøre til udlæg, hvorfor Bonde Jacobsen blev indlagt i en kornhave, som ligger ved Jens Jensens gård, og blev forelagt et skøde på pergament, dateret Århus byting 17/10 1650.

** Knud Skomager på sine egne vegne og Christen Lauritsen byfoged på kongens og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at møde deres ed og tov at gøre over Anders Rambte for vold, han har tilføjet Knud Skomager.

** Christen Lauritsen byfoged havde stævnet Peder Samsing, Rasmus Kock, Tomas Pedersen, Jørgen Luebo og Mads Havnsø, skippere sst, for vidner, og efterskrevne vidnede, at 10/1 næst forhen var de efter byfogdens begæring hos fornævnte skippere og advarede dem, at de da ville sejle til Nyborg i KM tjeneste, såsom vinden da blæste godt, og de tilforn var advaret at møde i Nyborg 9/1, og da svarede de, at det var nu for sildig, dersom vinden blæste godt om morgenen, så ville de sejle, hvilket svar de også i dag gav.

** Christen Frandsen skrædder borger sst item Christen Lauritsen byfoged på kongens og byens vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst, at de i dag 14 dage møder at gøre deres ed og tov over Anders Rasmussen hatmagersvend og hans medfølgere.

(129)

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 23/12 1675 havde stævnet Anders Norbagge skomager borger sst for alle lovmål, og tiltalte ham for en sten etc, såsom opsættelsen udviser kontra ham og Anders Rebslåer, og nu blev afsagt, da som

Anders Norbagge har fremstillet sin hjemmelsmand, og nu i dag til domsdag ikke har gjort noget genmæle, bør han dog efter loven at have tabt sit værd, og han derfor igen at søge sin mand. hvad sig Anders Rebslåer anlanger, som har solgt samme omtvistede sten, og ingen adkomst eller hjemmel dertil fremviser, da efter dette synes at være en ærerørig sag, indfandt dommeren sagen for sin gunstige overdommere til påkendelse.

** Knud Kjeldsen bogbinder borger sst item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Niels Tømmermand på Graven for alle lovmål imod ham agtes at føre, hvorefter Knud Kjeldsen gav last og klage over ham, for han (blank) næst afvigt har nedslået stakitterne for vinduerne til gaden for salig Mogens Jensen skrædders gård, og fik 1.ting til voldsdele over ham.

10/2 1676.

** Erik Jørgensen prokurator sst på Cornelius Podemester borger sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Hans Papirmand sst for 13 sletdaler, som han var ham skyldig.

** Erik Jørgensen prokurator for Johanne Jørgensdatter, salig Mikkel Lauritsens efterleverske sst, havde stævnet Mikkel Sørensen Helbo, indvåner sst, for alle lovmål imod ham agtes at føre, og i rette lagde Johanne Jørgensdatters efterskrevne begæring, dateret 3/2 1676, om arrest over hendes forrige skipper Mikkel Helbo, indtil han stiller hende og hendes barn kaution for hendes skiberum og for hvis, han bliver hende skyldig, og ligeledes lader forbyde skipper Søren Olufsen ved Mindet at lade ham udsejle med sit skiberum. samme dag blev gjort beslag og forbud på Mikkel Helbo og forkyndt i hans hus, og begæringen blev forkyndt Søren Olufsen.

** Erik Jørgensen prokurator på Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nicolaus de Brobergue hans efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 16/12 afvigte år havde stævnet Oluf Hansen Grønbæk for dom og tiltalte ham for resterende husleje af den gård, salig Peder Spørring iboede, for 1675 6 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Christen Frandsen skrædder borger sst item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og synsmænd vidnede, at de 1/1 sidst afvigt var syn til Christen Frandsens bislag og stakit for hans vinduer, og da så de, at deri var hugget to hug.

(130)

** Christen Lauritsen fik 2.ting til voldsdele over Niels Tømmermand.

17/2 1676.

** Erik Jørgensen prokurator på Oluf (blank) hans vegne fik 1.ting til dele over Oluf Bøssemager.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Jensen Elkær, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 7/1 næst afvigt havde stævnet Jens Rasmussen i Vejlby for dom og tiltalte ham for 38 sletdaler efter hans udgivne pantebrev af dato 22/2 1675, som han blev tildømt at indfri.

** Erik Jørgensen prokurator på Johanne Jørgensdatter, salig Mikkel Lauritsens efterleverske, hendes vegne med opsættelse her af tinget 10/2 næst afvigt havde stævnet Mikkel Sørensen Helbo,

indvåner sst, for dom, item skipper Søren Olufsen, som berettes at have antaget Mikkel Helbo uden afsked imod søretten, om han ville have noget dertil at svare mod gjorte forbud, og derefter tiltalte Mikkel Helbo, for han imod ordre havde forladt hendes skiberum på en usikker havn i disse farlige krigstider, og der foruden ikke vil betale hvis, han af uvildige skippere og borgere er tildømt at betale, hvorfor hun har været forårsaget ham, som skal være uvederhæftig, at lade arrestere, formente, at han derfor bør at blive her i beslag, indtil han hende og hendes umyndige barn derfor bogen og forsikring stiller. så mødte Tomas Rasmussen på Mikkel Helbos vegne og fremlagde efterskrevne rådstuedom udstedt 3/2 næst afvigt, hvori rederen er tildømt at betale skipperen og folkenes hyre, og skipper Mikkel Helbo tildømt at betale rederen 21 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, så eftersom Mikkel Helbo i rette lægger borgmestre og råds dom med tilbud om at efterkomme den, når han kan tjene penge, da efterdi han ikke her er borger og skal være uvederhæftig, da bør han betale overrettens sum, eller derfor at stille Johanne Jørgensdatter nøjagtig borgen, eller og selv derfor at blive i beslag og arrest.

** Christen Lauritsen KM byfoged fik 1 ting til voldsdele over Niels Tømmermand.

** Christen Frandsen skrædder borger sst sagvolder item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne æskede sandemandsed. for retten stod Christen Lauritsen og i rette lagde kalds og synsvidner her af tinget 7/1, 20/1, 3/2 og 10/2 næst afvigt, hvorimod blev fremlagt efterskrevne indlæg, hvori Søren Nielsen Land benægter, at hverken eller hans svend Søren Sørensen har tilføjet Christen Frandsen nogen voldssag, idet de ikke førte nogen hugdegener, men en stikat, som ingen kan forbyde dem at bære på gaden. endnu mødte i rette Anders Rasmussen hatmagersvend sst, som i sit indlæg ligeledes benægtede, at han ingen overlast har tilføjet Christen Frandsen, hvorefter de fire sandemænd i rette lagde deres efterskrevne skriftlige tov, at eftersom vidnerne melder, at de på Christen Frandsens bislag og skruer har gjort husfred, hvormed vold er begået, da bør de alle 3 bøde for et fuldt vold.

(131)

** Mikkel Jensen skipper borger sst item KM byfoged på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 23/12 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen og hans søn og brorsøn angående voldsom foretægt. derimod fremlagde Anders Lauritsen sit efterskrevne indlæg, og ved ed benægtede, at han ikke havde slået eller hårdraget Mikkel Jensen, men alene er gået til dem for at stille klammeri, hvorefter blev afsagt, så eftersom med tingsvidne bevises, at Jens Andersen og Laurits Hansen har angrebet Mikkel Jensen og med nævehug og hårdræt har overfaldet ham, da bør hver af dem bøde til sagvolderen, KM og Århus by efter lovens 3.bogs 32.kapitel og betale inden 15 dage, men Anders Lauritsen, som for retten ved ed nægter at have slået ham, derfor frifindes.

(132)

** Mikkel Jensen skipper borger sst med opsættelse her af tinget 23/12 1675 havde stævnet Anders Lauritsen angående hans og bådsfolkenes hyre, hvorimod Anders Lauritsen fremlagde efterskrevne skriftlige indlæg, hvori han begærer opsættelse for at føre vidner angående Mikkel Jensens forsømmelse, men da Mikkel Jensen ikke ville bevilge det, blev derpå således afsagt, at eftersom med tingsvidne bevises, at skipper Mikkel Jensen har gjort sit bedste at fuldende sin rejse her hjem, dog formedelst vinteren og vejret har bragt skiberummet i en anden havn og således endt rejsen, da bør Anders Lauritsen betale skipperen, bådsmændenes og kokkens fortjente hyre med processens bekostning.

24/2 1676.

** Erik Jørgensen prokurator på Oluf Hollænders vegne fik 2.ting til dele over Oluf Bøssemager for 4 mark.

** Christen Jensen byskriver havde stævnet Jens Rasmussen stenhugger, borger i Horsens, med sin hustru Karen Madsdatter imod dom til fornyelse af en dom, her af bytinget 23/1 1673, over salig Laurits Lunds enke af Horsens, Karen Madsdatter for resterende brevpenge og lånte penge 8 sletdaler, hendes salig mand ham skyldig var, og som hun blev tildømt at betale, hvorefter blev afsagt, at byfogden ikke vidste imod samme dom at kende, som endnu står usvækket og ukaldet.

(133)

** Christen Jensen byskriver med opsættelse her af tinget 9/9 1675 havde i Kejlstrup stævnet Christen Christensen, forrige skriver til Silkeborg, for dom og tiltalte ham for en genpartdom mod Jens Lassen rådmand sst, her af tinget 14/1 1669, som han efter hans begæring har forfærdiget og ikke har villet indløse, og satte i rette og formente, at han bør samme dom at betale med omkostning og skriverpenge, hvilken opsættelse var blevet forkyndt for Christen Christensen på Urup, hvorefter han blev tildømt dommen at hjemfri.

2/3 1676.

** Rasmus Andersen knapmager borger sst begærede dom over Nicolaus Lambrecht handskemager borger sst for 7 sletdaler. så betalte Nicolaus Lambrecht for retten 1 sletdaler og lovede at betale resten inden 14 dage.

** Rasmus Andersen knapmager borger sst begærede dom over Laurits Pedersen Kli felbereder og tiltalte ham for 9 sletdaler, som han livede at betale i to terminer, og derfor pantsatte nogle beredte fåre og lammeskind og en beredt oksehud.

** Erik Jørgensen for Oluf Hollænder fik 3.ting til dele over Oluf Bøssemager.

** Erik Jørgensen for Peder Seielliger fik 1.ting til dele over Søren Hansen og Laurits Sejersen sst, hver for sin part af 10 mark for et sejl, de ham i fællig er skyldig blevet.

** Erik Jørgensen borger og prokurator på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Mikkelsen rådmand sst, Jens Jørgensen og Jens Knudsen sst for syn, klage og vidner, Jens Basballe agter at forhverve, hvorefter salig Peder Tysks søn Rasmus Pedersen med flere fremlagde deres efterskrevne skriftlige vidner, at 20/2 kom Jens Basballes folk kørende med noget gods, og imidlertid kom konsumptionsforvalterens tjenere gående, og Jens Knudsen spurgte, hvad der var i tønderne, hvortil Jens Pedersen, som tjente Jens Basballe, svarede, at han ikke vidste det, men havde opført det fra smakken og mente, det var lovligt gods, og derefter begyndte Jens Jørgensen og Jens Knudsen at slå løs på Niels Carlsen med mange hug og slag, og fortsatte med Jens Pedersen og flere af Jens Basballes folk, indtil de fik dem skilt ad, hvorefter Erik Jørgensen på sagvolderens vegne lyste vold at være sket, og kaldte med byfoged Christen Lauritsen 1.kald på sandemænd at møde i dag 6 uger deres ed og tov i denne sag at gøre.

(135)

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og byens vegne havde stævnet Gert von Nechten badskær sst for klage, syn og vidner, og byfogden gav last og klage over ham, for han 21/2 om morgenen skal have overfaldet Jens Bødker med hug og slag, og lyste derfor vold og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov i denne sag.

9/3 1676.

** hr Christen Jensen, præst i Viby, havde stævnet Niels Madsen, KM tolder her sst, og tiltalte ham, for han ikke vil efterkomme en landstingsdom af Viborg landsting 10/11 og 11/11 1675, hvori Niels Madsen blev tildømt at betale til hr Christen Jensen den tiende, som han har oppebåret af den jords brugelighed i Viby sogn, hvoraf hr Christen Jensen og hans salig far hr Jens Lauritsen skulle oppebære tiende. derefter blev fremlagt efterskrevne dom af Havreballegårds birketing 3/11 1674, hvori Niels Madsen er tildømt at gøre regnskab med hr Christen Jensen om samme tiende. da der intet genmæle skete, blev 1.ting til dele over ham udstedt.

** Erik Jørgensen prokurator på Oluf Hollænder sst hans vegne ved 6 høringer lod fordele Oluf Bøssemager for noget træ, han havde købt af ham og ikke ville rette for sig.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Christensen Vegerslev hans vegne med opsættelse her af tinget 27/1 næst afvigt havde stævnet hr Claus Andersen Trondheim i Præstholm for dom og tiltalte ham for 174 sletdaler, som han ham skyldig er, hvorimod blev i rette lagt hr Claus Andersens efterskrevne indlæg, som melder, at det korn, han har leveret Jens Vegerslev, bør afregnes efter samme års kapitelskøb, og da bliver han ham skyldig 40 sletdaler, og erbød sig til regnskab, hvorfor parterne blev henfundet med uvildige mænd til dette års overkøbmand.

(136)

** Tomas Rasmussen prokurator på Hans Jensen Vinter, købhandler og borgersøn sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 27/1 næst afvigt havde stævnet Mads Nielsen murmand borger sst for dom og tiltalte ham for en jernkakkelovn, han havde lejet af ham, samt resterende leje, og som han erfarede 15/1, at han hemmeligt med sit bohave ville begive sig fra byen, da havde han ladet arrestere efterskrevne hans gods, hvorefter Mads Murmand blev tildømt at betale Hans Vinter forskrevne kakkelovn med resterende leje deraf og processens billige anvendte omkostning inden 15 dage, eller derfor at ske udlæg i samme arresterede gods.

16/3 1676.

** hr Christen Jensen i Viby begærede 2.ting til dele over Niels Madsen KM tolder sst, hvorimod blev fremlagt Niels Madsens efterskrevne svar på en beskikkelse, hvori han blandt andet svarer, at han vil appellere nogle poster i landstingsdommen, hvorfor byfogden ikke vidste 2.ting eller lovmål over ham at udstede.

(137)

** Erik Jørgensen prokurator på Claus Nielsen borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de efter hans bog er ham skyldig, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen på Jens Basballes vegne fik 1.ting til dele over Anders Lauritsen, for han ikke vil efterkomme en bytingsdom 13/1 1676 og gøre regnskab med ham for overkøbmand.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Jensen Elkær borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 3/2 næst forleden havde stævnet Mikkel Hansen, Jens Lauritsen bager og Anders Skomager sst for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget for Christen Jacobsen skrædder borger sst med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, som de blev tildømt at betale.

(138)

** Tomas Rasmussen prokurator på Mette, salig Jens Sørensen Vinters, med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer, der iblandt Peder Tygesen ved Mindet for hans hustrus formand salig Niels Pedersen apoteker, for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator havde stævnet efterskrevne for dele og fik 1.ting til dele over efterskrevne.

** Tomas Rasmussen prokurator på Rasmus Rasmussen i Mygind hans vegne fik 1.ting til dele over Peder Seielliger sst for 4 kornsække, han hos ham har indlagt og ikke kan bekomme igen.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst, at de i dag 4 uger møder deres ed og tov at gøre i den sag imellem Søren Mikkelsens tjenere og Jens Basballes tjenere og Mikkel Mikkelsen.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst, at de i dag 4 uger gør deres ed og tov over Gert von Nechten badskær for vold tilføjet Jens Jensen bødker.

30/3 1676.

** Erik Jørgensen for Jens Basballe fik 2.ting til dele over Anders Lauritsen for regnskab at gøre.

** Erik Jørgensen prokurator for Jens Christensen Basballe, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 10/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var efter obligationer og regnskabsbog, og som de blev tildømt at betale.

(139)

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne begærede ---- over sandemændene sst over Gert Badskær at gøre deres ed og tov, hvorimod mødte Erik Jørgensen prokurator og i rette

lagde borgmestre og råd samt stadskaptajn Bartolomeus Stur deres efterskrevne afsigt i deres forsamling efter vagtordinansen, at eftersom Jens Bødker mod sin officer Gert von Nechten på vagt har forseet sig, hvilket efter vagtordinansens 22.kapitel skulle straffes, og da det var første gang, han i sligt er befundet, muligt han af drik kunne være overladt, og man derfor ikke gerne på strengeste måde ville fortfare, da er han tilfundet ved hovedvagten i samtlige officerers nærværelse at gøre sin høflige undskyldning til Gert von Nechten.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst i dag 14 dage at møde deres ed og tov at gøre over Jens Jørgensen, Mikkel Mikkelsen og Jens Knudsen for vold tilføjet Jens Basballes folk.

6/4 1676.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst på magister Johan Rodius, konrektor ved domskolen sst, havde i Randers stævnet Mads Nielsen Murmand, forrige indvåner sst, for opkrævelse, syns og vurderingsvidne at tage beskrevet, hvorefter synsmænd fremlagde deres efterskrevne syns og vurderingsforretning, eftersom de af tinget var opkrævet at syne hvis murarbejde, Mads Nielsen nu forgangen vinter havde gjort på Johan Rodiuses ny hus på Skolegade, da var de 3/4 1676 på åstedet og granskede hvis arbejde, Mads Nielsen hidindtil havde gjort, og der stod kun lidt tilbage at gøres.

(140)

** Tomas Rasmussen for Søren Tilst fik 3.ting over dem med 2.ting er forfulgt.

** Tomas Rasmussen for Søren Tilst fik 1.ting til dele over Erik Hjulmand for 7 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget på salig Jens Sørensen Vinters efterladte enke Mette Rasmusdatter samt arvingernes vegne med opsættelse her af tinget 27/1 1676 havde stævnet Tomas Nielsen i Agerup på Samsø for dom og tiltalte ham for 43 sletdaler, som han efter hans obligation, dateret 19/6 1674, er skyldig blevet, hvilken obligation han blev tildømt at indfri.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget for Jens Andersen Høg skomager borger sst med opsættelse her af tinget 10/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Basballe rådmands vegne fik 3.ting til dele over Anders Lauritsen efter dom her af tinget 13/1 1676, hvori han er tildømt at gøre regnskab.

(141)

13/4 1676.

** Niels Nielsen, studiosus wohnhaftig sst, fuldmægtiget fra sin søster Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens efterleverske sst, havde stævnet Ingeborg Christensdatter, salig Laurits Tøgersen forrige rådmand sst hans efterladte enke, for vidner og i rette lagde salig Laurits Tøgersens efterskrevne obligation af dato 8/5 1669, hvori han kender sig skyldig at være Karen Nielsdatter 600 sletdaler, som er for hendes gård, liggende ved Borgporten, med tilliggende gårdsavl, og på samme obligation var foretaget efterskrevne af og tilskrivninger.

** Jens Jacobsen borger sst på salig Laurits Tøgersens enke og arvingers vegne lod læse og påskrive et landstingsvarsel af Viborg landsting 15/3 1676, som melder da at være stævnet til skifte efter salig Laurits Tøgersen til 6.ugers dagen at møde.

** Tomas Rasmussen prokurator for Tomas Christensen, KM toldinspektør sst, havde stævnet hr Johan Hansen Lønborg, øverste kapellan ved Århus domkirke, på samtlige residerende kannikkers vegne sst item Helle Jensdatter, salig hr Svend Arbos efterladte, for syns afhjemmelse. så fremstod for retten efterskrevne synsmænd og i rette lagde deres efterskrevne skriftlige synsforretning på den brøstfældighed, som fandtes på den gård på Skolegade, som Helle Jensdatter nu nyligt er afflyttet, og Tomas Christensen er tilflyttet.

(142)

** Tomas Rasmussen prokurator for Søren Nielsen Tilst, borger sst, ved 6 høringer lod fordele efterskrevne udenbys personer for gæld.

** Tomas Rasmussen prokurator for Johan Hanichen kobbersmed borger sst item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Søren Nielsen Land skrædder borger sst for klage, syn, vidner og sandemandstov og i rette lagde efterskrevne skriftlige klage over Søren Land, for han 5/4 næst forleden, udenfor hans dør, udskældte hans kones bror Søren Pedersen med mange ærerørige ord, og da Johan Hanichen gik ud for at fornemme, hvorledes det hængte sammen, da slog Søren Land ham et stort hul i hans hoved med en degen, og lyste ham et fuldt vold til, og Tomas Rasmussen kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i denne sag at gøre deres tov.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne begærede fylding på sandemænd deres ed og tov at gøre over Jens Jørgensen, Mikkel Mikkelsen og Jens Knudsen for vold tilføjet Jens Basballes folk. så mødte Tomas Rasmussen prokurator for Søren Mikkelsen og fremlagde en borgmestre og råds stævning i denne sag med påskrift, at på rådstuen 9/3 er mødt Jens Basballe på hans folks vegne og Mikkel Mikkelsen på hans bror og dennes folks vegne, og som sagen ikke tilfaldt mellem dem selv, men deres folk, uden Mikkel Mikkelsen, som kom dertil at stille klammeri, hvori han ikke gjorde uret, da er parterne herom i alle måder venligt forligt, og sagen ophævet, hvorfor sagen nu blev ophævet og ikke vidstes nogen fylding på sandemænd at udstede.

20/4 1676.

** Erik Jørgensen for Laurits Tøgersens enke lod 2.ting forkynde landstingsvarsel at møde i boet til skifte 27/4 næstkommende.

** Tomas Rasmussen for Johan Fach, organist til sankt Clemends kirke sst, med opsættelse her af tinget 9/3 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for lånte penge efter Bodil Dinesdatter og Anne Dinesdatters regnskab, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen for Søren Tilst fik 3.ting til dele over Erik Hjulmand.

27/4 1676.

** Tomas Rasmussen for salig Laurits Tøgersens enke lod 3.gang forkynde landstingsvarsel angående at møde i dag til skifte.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget for Johan Hanichen kobbersmed borger sst havde stævnet Søren Land skrædder borger sst for vidner at påhøre, og Laurits Jacobsen handskemager vidnede, at afvigte 5/4 om aftenen hørte han i sit hus, Søren Land kom gående til Johan Kobbersmeds dør og spurgte kobbersmedens kone, hvorfor hendes bror truede og undsagde ham, da svarede Maren Kobbersmeds ham og sagde, at dersom han slog hendes bror en arm eller ben i stykker, da var der ret over ham igen, og sagde derhos, at hvis hendes bror ikke gjorde ham en ulykke, så skulle hun det gøre, hvorpå hun svor ved hendes ed. Oluf Skrædder og Gyde Jensdatter, Jens Holsts sst, vidnede, at de så Søren Skrædder komme løbende og slog til Johan Hanichen med sin kårde, så hans hue faldt af, hvorefter Tomas Rasmussen og Christen Lauritsen KM byfoged kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at gøre deres ed i denne sag.

(143)

** Tomas Jostsen væver sagvolder item Christen Lauritsen KM byfoged gav last og klage over Tomas Jostsens kone nu salig Maren Pedersdatters død og bane, at hun næst afvigte lørdag er dødskudt af Rasmus Rasmussen væver sst, og det i hendes eget hus uden al årsag, og lyste for hendes bane og på følgende lovmål.

5/5 1676.

** Erik Jørgensen prokurator på salig Laurits Tøgersen, forrige rådmand sst, hans efterladte widve Ingeborg Christensdatter Spliid og hendes umyndige børns vegne lod til 4.ting læse og påskrive landstingsvarsel af Viborg landsting 15/3 1676, hvormed blev stævnet salig Laurits Tøgersens kreditorer at møde til skifte.

** Erik Jørgensen prokurator for Jens Christensen Basballe rådmand sst havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne, hvorefter han i rette lagde et opbudsvidne her af tinget 22/4 1675 og derefter opbød efterskrevne gods, salig Peder Vinters to døtre arveligt er tilfaldet, som han tog under værgemål, og ligeledes opbød deres anparter i deres salig fars gård ved Vestergades ende. efterskrevne borgere vidnede, at de i dag før ting holdtes var til Jens Basballes og der så, at forskrevne gods var beholden, undtaget den lysekrone, som var sendt til Lübeck at forfærdige.

** Jens Hvas kapitelsridefoged havde stævnet Søren Land skrædder for opkrævelse, hvorefter han af retten begærede udmeldt efterskrevne, som efter skræddernes oldermands begæring på næste mandag at møde i lavshuset at sige imellem Søren Skrædder og lavet.

** Tomas Jostsen væver borger sst sagvolder på sin afdøde hustru Maren Pedersdatters vegne item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Rasmus Rasmussen væver borger sst for klage, syn, vidner og sandemandstov at forhverve Toms Vævers salig hustrus død angående, og gav last og klage over Rasmus Rasmussen, for at han på lørdag var 8 dage 22/4 om eftermiddagen er kommet i hans hus og har dødskudt hans hustru, og kaldte 1.kald på sandemænd, at de i dag 6 uger møder deres ed og tov i denne sag at gøre. synsmænd vidnede, at Maren Pedersdatter var skudt ved hendes navle, så hendes tarme lå udenfor hullet og var gennemskudt, hvorfor hun gav last og klage over Rasmus Rasmussen, for han havde skudt hende uden årsag eller hafte ord. Niels Mortensen, salig Morten Vævers søn, med flere vidnede, at

Rasmus Rasmussen væver kom med en bøsse i hånden og ville gå ind til Tomas Jostsens, og skønt Tomas Væver ville forhindre det, gik han alligevel derind imod hans vilje. Christen Nielsen, tjenende hos Tomas Væver, vidnede, at Rasmus Væver kom ind til Tomas Vævers med en bøsse, som var en flintbøsse, og ikke han bød god dag men begærede en kniv, hvorefter han satte stenen til rette, og som han havde sat stenen på, trak han hanen op, og i det samme gik bøssen af, og skuddet traf hans madmor.

11/5 1676.

(144)

** Erik Jørgensen borger sst på sine egne og på sin svoger Niels Knudsen i Morsø hans vegne med opsættelse her af tinget 3/3 næst afvigt lydende da er fremlagt landstings kaldsvidne i sagen, så og Christoffer Henningsen borger sst og Tomas Andersen i Linå deres skriftlige kaldstilståelse, hvorefter de havde tiltale til samtlige salig Niels Bondesen, fordum borger sst, hans efterladte børn og arvinger for Erik Jørgensens hustru Lisbeth Clausdatter og hustrusøster Sidsel Clausdatter deres salig søster Anne Clausdatter hendes fædrene og mødrene arvegods, som Niels Bondesen var anordnet formynder for, og bedrager sig 29 sletdaler efter skiftebrev efter salig Claus Badskær af dato 13/8 1642, og Erik Jørgensen fremlagde regnskab over samme arvekapital og rente fra 13/8 1642 til 11/5 1676, som bedrager sig 175 sletdaler, som salig Niels Bondesens arvinger blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator for Johan Hanichen kobbersmed borger sst item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og synsmænd vidnede, at de 5/4 næst forhen var syn til Johan Hanichen kobbersmed, og da havde han et blodigt sår i højre side af hans hoved, og han beskyldte Søren Land skrædder for at have tilføjet ham samme skade, hvorefter Tomas Rasmussen og Christen Lauritsen kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage i denne sag deres ed og tov at gøre.

** Søren Land skrædder begærede at føre vidner i den voldssag, ham af Johan Kobbersmed er tillyst, men som han ikke beviste noget varsel derfor at være givet til nogen på KM og byens vegne, vidstes ikke nogen vidner ham at udstede, før derfor giver lovligt kald og varsel til de vedkommende på KM og byens vegne.

18/5 1676.

** Erik Jørgensen for Evert Pettersen, borger og handelsmand sst, på sin myndlings vegne havde stævnet alle 3 borgmestre og begge overformyndere for vidner og opbud, og i rette lagde et opbudsvidne her af tinget 12/6 1673 og opbød efterskrevne gods, som Anne Madsdatter, salig Mads Værns datter, arveligt er tilfaldet og Evert Pettersen er anordnet formynder for, og i lige måder opbød hendes tilfaldne arveanparter i hendes salig forældres ejendomme.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtig for hr Christen Jensen, sognepræst i Viby, med opsættelse her af tinget 6/4 næst afvigt havde stævnet KM tolder Niels Madsen for dom og tiltalte ham efter en dom af Havreballegårds birketing 3/11 1675, hvori hr Christen er tildømt at gøre regnskab med Niels Madsen, hvilket han ikke har villet bekvemme sig til, hvorefter blev afsagt, så eftersom intet genmæle er gjort, da vidste byfogden ikke rettere herom at kende, end Niels Madsen

bør at gøre regnskab med hr Christen Jensen inden 15 dage i overkøbmands hus med uvildige dannemænds overværelse.

(145)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Tomas Jostsen væver i hans nærværelse som eftermålsmand item Christen Lauritsen byfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst, at de i dag 4 uger møder deres ed og tov at gøre over Tomas Jostsens kones banemand Rasmus Væver.

** Søren Nielsen Land skrædder havde stævnet borgmester Jørgen Juel, Christen Lauritsen byfoged med flere. så mødte i rette Tomas Rasmussen og svarede hertil, at såsom vidnerne angik den voldssag imellem Søren Skrædder og Johan Kobbersmed, mente han, at synsmænd, kaldsmænd og andre interesserede burde kaldes, før nogen vidner blev udstedt, hvorefter blev afsagt, så efterdi ikke bevises synsmænd har fået varsel, vidste sætfogden ikke nogen vidner i sagen at udstede.

** ende på denne tingbog. Gud alene ske ære.

(1)

** i Jesu navn anfangen.

25/5 1676.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget fra Jacobus Gesius, rådmand og apoteker sst, havde stævnet borgmester Jørgen Juel for vidner og lovmål, og i rette lagde højesterets dom af dato 27/8 1674 afsagt imellem ham og borgmester Jørgen Juel, og begærede 1.ting til dele over borgmester Jørgen Juel for samme dom at efterkomme, hvorefter 1.ting til dele blev udstedt.

** Søren Nielsen Land skrædder borger sst havde stævnet Johan Kobbersmed på Graven for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede, at Søren Skrædder ingen tid kunne have fred for Johan Hanichen kobbersmed samt hans hustru Maren Pedersdatter og søster Kirsten Pedersdatter, og 5/4 hørte de, at Johan Kobbersmeds hustru udkom for Søren Lands dør og skældte ham på ære og redelighed og lovede ham en ulykke, hvorefter Johan Kobbersmed kom ud og skældte Søren Land ud, hvorfor han bad ham lade ham være med fred, men han hentede en hasselkæp og bød Søren Land ud, og da Johan Kobbersmeds hustru og hendes søster kom ud, nødtes Søren Land til at uddrage sin kårde og slog et slag efter kobbersmeden men gjorde ham ingen skade.

** Tomas Rasmussen prokurator på Johan Hanichen kobbersmed item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne og sandemandstov, og Tomas Rasmussen i rette lagde kalds og synsvidner her af tinget 13/4, 27/4 og 11/5 næst afvigt, hvorefter sandemændene fremlagde deres efterskrevne skriftlige tov, endog Søren Land fører vidner på, at han ikke kunne være med fred med skælden af kobbersmeden og hans hustru, hvilket han kunne have haft på sine tilbørlige steder ordelt, da som Søren Land skal have tilføjet kobbersmeden blodig skade, da turde de ikke understå sig ham for vold at befri, men svor ham et fuldt vold til.

1/6 1676.

** Erik Jørgensen for apoteker Jacobus Gesius rådmand lod læse og påskrive en højesterets dom afsagt imellem ham og borgmester Jørgen Juel, hvorefter han æskede 2.ting til dele over borgmesteren for samme dom at efterkomme, hvortil Tomas Rasmussen på Jørgen Juels vegne svarede, at æskning og søgning til dele ikke er sandt at bruge for andre end dem, som ikke vil eller kan betale, og han mener højesteretsdommen er fyldestgjort med penges erlæggelse, hvortil Jacobus Gesius svarede, at dommen melder, at borgmesteren samme gyde skal nyde efter byens givne skøde og KM tilladelse, og han søger borgmesteren for dele, fordi han ikke har efterlevet dommen og derefter forskaffet ham sin rettighed, som af Arilds tid har været, hvorefter blev 2.ting i sagen udstedt.

(2)

** Jacobus Gesius rådmand havde stævnet borgmester Jørgen Juel for vidner og andre lovmål, hvorefter synsmænd i rette lagde deres syns forretning, at de 22/5 1673 var til syn imellem Jørgen Juel og Jacobus Gesius deres bygninger og igen 29/5 1676 været på åstederne, og da fandtes Jørgen Juels bygninger ligge på de samme steder som den tid, de var på det første syn.

** Anders Sørensen Nygård, borger sst skovfoged over Ris skov, havde stævnet Jens Lassen rådmand sst og hans tjenestekarl for vidner at føre. så mødte Jens Eskerod og Mikkel Jensen borgere sst og vidnede, at på mandag var 8 dage var de i Ris skov og så 16 risege, så store som at gøre vognkæppe af, som lå iblandt noget hugget gærdsel. så fremstod Peder Molbo og Mads Rasmussen markvogtere og vidnede, at før de rejste til sidste Ry marked, da begærede Jens Lassen af dem, at de skulle hugge ham noget gærdsel med stave i Ris skov, som hans folk førte hjem 24-25/5.

(3)

** Anders Madsen af Ålborg på salig Niels Pedersen Råkær, borger i Ålborg, hans efterladte børn og arvingers værgers vegne havde stævnet Niels Pedersen Læsø, borger her sst, for dom, hvorefter han med fuldmagt fra Niels Sørensen Råkær og Søren Nielsen, borgere i Ålborg, tiltalte ham for 98 sletdaler efter hans obligation af dato Kongshave 15/10 1670, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Jostsen væver borger sst eftermålsmand på sin salig kones vegne item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og byens vegne kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage at gøre deres ed og tov over Tomas Jostsens salig hustrus banemand Rasmus Væver.

8/6 1676.

** borgmester Jesper Nielsen Hutfeld lod læse og påskrive Niels Sørensen Læsø hans udgivne obligation på 80 sletdaler, hvorfor han pantsætter hans part i førende skiberum, kaldt Håbet, som Morten Sommerfeld tilhører de 3 parter i.

** Jacobus Gesius, rådmand og apoteker sst, æskede 3.ting til dele over borgmester Jørgen Juel, for han ikke har efterkommet højesterets dom og sin bygning forandret, hvorimod blev fremlagt lensmandens missive til borgmestre at bese og kende, hvorvidt Jørgen Juel samme højesterets dom har efterkommet, og da vidste byfogden ikke imod lensmandens anordning 3.ting over ham til dele at udstede.

(4)

** Tomas Rasmussen prokurator for Niels Madsen, KM tolder sst, med opsættelse her af tinget 27/4 næst afvigt havde stævnet Erik Jørgensen prokurator sst for dom, idet han på sin principal Mikkel Willer af Lübeck hans vegne for rum tid siden har ladet gøre arrest i hans forrige tjener salig Niels Jensens gods for 61 rigsdaler, hvilken arrest, Niels Madsen mener bør være død og magtesløs, efterdi den ikke straks videre af Erik Jørgensen er forfulgt, hvorefter blev afsagt, så efterdi ingen arrest eller beslag bevises på noget gods at være gjort, da vidste byfogden ikke derom at kende.

** Niels Quist skoflikker boende sst item Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens ---- skoflikker sst for syn, vidner og sandemandstov, og Niels Quist gav last og klage over ham, for han i går 8 dage slog ham med en sten et hul i hans hoved, lyste ham derfor et fyldt vold til, og tillige med Christen Lauritsen kaldte 1.kald på sandemænd herom i dag 6 uger at gøre tov.

** Christen Lauritsen KM byfoged havde stævnet Anne Ørns sst for klage, for hun har slået hendes steddatter (blank), og fik 1.ting til voldsdele over hende.

** Mikkel Tygesen for retten lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 31/10 1661 på hans plejedatter Bodil Bruns gods, hvorefter efterskrevne vidnede, at i dag havde seet efterskrevne gods hos Mikkel Tygesen, som han nu opbød til købs.

15/6 1676.

** Erik Jørgensen lod læse og påskrive Niels Sørensen Læsø skipper og borger sst hans udgivne købebrev af dato 27/12 1675 til Mikkel Jacobsen skipper lydende på en 16.del part i hans førende skude Håbet.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for sin søster Johanne Jørgensdatter, salig Mikkel Lauritsen forrige skipper og borger sst, hans efterladte enke, med opsættelse her af tinget havde stævnet Anders Lauritsen angående diverse gæld, og for han ikke ville til sig annamme hvis, hos hende var bestående af Karen Jensdatters arvelod efter hendes salig far. så fremstod Anders Lauritsen og forpligtede sig til at annamme Karen Jensdatters arvegods til sig under formynderskab og lovede at betale sin gæld.

(5)

** mester Poul Reinhart kræmmer, borger og badskær sst æskede vidne. for retten fremstod Christen Pottemager sst, og efter at han af Poul Badskær søgtes for badskærløn for sig og sine børn at helbrede, så blev han for retten derom med Poul Badskær forligt, at han straks betalte 3 sletdaler, og lovede inden 14 dage at betale 1 sletdaler, og mester Poul selv at betale omkostningen.

** Tomas Jostsen væver borger sst eftermålsmand på sin salig hustru Maren Pedersdatters vegne item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne i rette lagde klage, syn vidnesbyrd og kaldsvidner her af tinget 5/5, 18/5 og 1/6 næst afvigt. så blev Rasmus Rasmussen væver 3 gange lydeligt påkaldt dog ikke mødte, men hans hustru Maren Rasmusdatter mødte i rette og svarede hertil, hun ikke vidste, hvor hendes mand var eller havde talt med ham, siden det ulykkelige tilfald skete, bad sandemændene for Guds skyld ville se sig for og ikke gøre hendes fattige børn faderløse,

eftersom det var sket af ulykkelig hændelse, hvorefter sandemændene gjorde deres ed og tov således, at eftersom Rasmus Væver uden årsag har ihjelskudt Tomas Jostsens hustru, og hun på sit yderste har klaget over ham, at de skulle gribe ham, og han er bortrømt, da er han skyldig sin fred at miste.

** Christen Lauritsen KM byfoged fik 2.ting til voldsdele over Anne Ørns, for hun slog hendes steddatter.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig fra Morten Madsen, boende i Ry, havde stævnet Søren Olufsen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham, for han havde indtaget i Århus 22 tønder rug af KM landgilde af Skanderborg i november måned 1665, som skulle være leveret i KM provianthus i København, hvilket ikke er sket. så mødte Søren Olufsen og begærede genpart af dokumenterne, så ville han svare, derfor er sagen opsat 6 uger.

22/6 1676.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget for Søren Sørensen rådmand sst med opsættelse her af tinget 10/3 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen borger sst for dom og tiltalte han for 18 sletdaler efter afregning, som han blev tildømt at betale.

(6)

** Christen Lauritsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne æskede vidne, hvorefter synsmænd vidnede, at de 20/5 var syn til Maren Christensdatter, og da havde hun to blodige huller i sit hoved, som hun beskyldte hendes stedmor Anne Ørns samme dag at have gjort hende uden årsag, hvorefter Christen Lauritsen fik 3.ting til voldsdele over Anne Ørns derfor udstedt.

29/6 1676.

** Tomas Rasmussen, borger og beediget prokurator sst, fuldmægtiget for Jens Lassen rådmand sst, havde stævnet Peder Jensen Bonde borger sst for dom og tiltalte ham for 94 sletdaler efter forhvervet dom, her af tinget 14/1 1664, på hvilken dom findes skrevet således, 17/1 1664 bekom Jens Lassen på denne gæld hos Jens Pedersen Todbjerg på Peder Bondes vegne 2 oksehoveder af den ringeste franske vin for 60 daler, som han straks solgte til Hans Bendixen for 54 daler, hvorved han forliste 6 daler, og formente, at Peder Bonde burde betale den resterende kapital med rente. sagen blev opsat 14 dage.

** Christoffer Trompeter, borger sst, item Mette Nielsdatter, tilholdende sst, med hendes fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator fremstod for retten, og eftersom dem nogen ord skal være imellem talt, hvorom de agter at føre vidner, så i hånd tog Mette Nielsdatter Christoffer Trompeter erklærede ham, at hun intet andet vidste med ham, hans hustru og ganske hus end hvis som ærligt, kristeligt og godt må være, hvorimod Christoffer Trompeter erklærede hende det samme.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne begærede oplæst af tingbogen synsvidne her af tinget i dag 8 dage udstedt angående syn til Anne Ørns steddatter Maren Christensdatter hendes sår. så mødte Anne Ørns og svarede, at hun satte sig dem selv, hvorefter Anne Ørns af de 6 høringer for samme voldsgerning er delt meldt.

6/7 1676.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget fra Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Basballe rådmand og Johan Arentsen borger sst, Rasmus Skult og Jens Ryll, tilholdende sst, for syn og vurdering angående den ejendom, han iboer, hvorefter blev opnævnt efterskrevne borgere at syne samme ejendom.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Låsby, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Mikkelsen, konsumptionsforvalter sst, for vidner at forhverve, hvorefter han i rette lagde efterskrevne skriftlige beskikkelse, som melder, at såsom Søren Mikkelsen konsumptionsforpagter har tilskikket to personer, men ingen af os kunne forstå egentlig hvad deres tale var, enten det var en beskikkelse eller varsel, og ved derfor ikke derpå at svare, men når det bliver mig skriftligt meddelt, skal jeg vide mig derefter at forholde, Århus 29/6 1676 Jens Rasmussen, hvorpå Søren Mikkelsen havde svaret, at efter loven og recessen har mine to udskikkede danske personer til Jens Låsby deres forretning bestilt.

(7)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 18/5 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, der iblandt Anne Kjelds, salig Hans Skomagers, og tiltalte dem for gæld de ham skyldig var, som de blev tildømt at betale.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM, byens og rettens vegne havde stævnet Anne, salig Rasmus Lübskes for syn og vidner, og synsmænd vidnede, at de var syn til salig Rasmus Lübskes datter Maren Rasmusdatter, liggende druknet i åen udenfor skipper Nielses traktørsted, og da hun blev optaget af vandet og synet, da fandtes ingen skade til noget sår eller død på hende, og som hendes mor Anne Lübskes blev tilspurgt, om hun vidste nogen årsag til hendes død eller begærede sandemænd derom at sværge, da svarede hun nej, hun vidste ingen årsag dertil eller begærede nogen lovmål derom at drives, eftersom hendes salig datter5 uger tilforn havde været syg af den kolde, og hun nu var udgået at ville to hendes i båden, og da skal være af ulykkelig hændelse udfaldet og omkommet i hendes afmægtighed.

13/7 1676.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på sin søster Johanne, salig Mikkel Lauritsens, fik 1.ting til dele over Anders Lauritsen, for han sit løfte efter tingsvidne her af tinget 15/6 ikke endnu har efterkommet.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Jørgensen, anordnet formynder for salig Jacob Møllers umyndige barn Laurits Jacobsen, på sin myndlings vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere for opbudsvidne, hvorefter Erik Jørgensen opbød efterskrevne ejendomme og gods, som han havde under formynderskab

(8)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget fra Hans Sørensen Gylling, anordnet formynder for salig Jacob Møllers søn Erik Jacobsen, på hans myndlings vegne havde stævnet borgmestre og

overformyndere for opbudsvidne, og derefter opbød efterskrevne ejendomme og gods, som Erik Jacobsen arveligt er tilfaldet, og han har under formynderskab.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget fra Hans Christensen Riber, anordnet formynder for salig Jacob Møllers to døtre Maren Jacobsdatter og Anne Jacobsdatter, på hans myndlingers vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere for opbudsvidne, og derefter opbød efterskrevne ejendomme og gods, Hans Ribers steddøtre arveligt er tilfaldet og ikke har kunnet gøres i penge.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans S Gylling, Hans C Riber og Henrik Jørgensen, formyndere for salig Jacob Møllers efterladte børn, havde stævnet Oluf Christensen overformynder og borger sst for alle hvis lovmål imod ham agtes at føre, og gjorde æskning til Oluf Christensen for efterskrevne penge, guld, sølv, klæder og gods, som han havde i forvaring. så mødte han i rette og svarede hertil fremæskede sit regnskab med skiftebrev, som han havde leveret på rådstuen 16/11 1675. så er nu 1.ting til æskning udstedt.

(9)

** Tomas Rasmussen for Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Basballe rådmand sst, Johan Arentsen borger sst, Rasmus Nielsen Rut og Jens Nielsen Rut, tilholdende sst, for syn, vurdering og vidner angående den ejendom på Vestergade, Niels Jensen Udsen iboer, og dernæst i rette lagde et landstingsvarsel af Viborg landsting 24/5 1676 til alle dem, som vedkender sig nogen del eller rettighed i den ejendom på Vestergade, som tilforn var salig Niels Nielsen Ruts sønner Rasmus Nielsen og Jens Nielsen berettiget, og nu Niels Jensen Udsen sig har tilforhandlet et pantebrevs rest i, for syn, vurdering og dom, som Niels Jensen Udsen agter at lade forhverve. så fremlagde synsmænd deres efterskrevne synsforretning på samme gård, som de vurderede for 240 sletdaler, hvorefter Tomas Rasmussen i rette lagde et pantebrev her af tinget 14/10 1641, hvori Niels Nielsen Worm, borger i Århus, da for 200 rigsdaler har pantsat til Kirsten Nielsdatter, salig Rasmus Lauritsens fuldmægtig Jens Andersen Karlby et hans hus på Vestergade, vesten op til Mikkel Langballe og østen op til Maren Nielsdatters, salig mester Bonde Nielsens, deres gårde, og nu opbød Tomas Rasmussen samme ejendom til løsen inden 2 måneders forløb.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Lassen, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 29/6 næst afvigt havde stævnet Peder Jensen Bonde, ligesom tilforn er indført, og i rette lagde Jens Lassens regnskabsbog, hvori findes indført 14/12 1662 er Peder Bonde blevet ham skyldig 94 sletdaler, hvorimod Peder Bonde i rette lagde sit indlæg, hvori han foregiver, at på de 94 sletdaler, dommen ommelder, har han betalt 2 oksehoveder vin, som Jens Lassen afskriver for 40 rigsdaler, men han vil have 60 rigsdaler derfor, formoder ikke andre er mægtig at sætte pris på hans vin, hvorefter blev afsagt, så eftersom Jens Lassen har solgt vinen til Hans Bendixen for 54 sletdaler, som er 6 sletdaler ringere, end han har taget det for, da vidste byfogden ikke Peder Bondes prætention at følge, men tilfandt Peder Bonde at betale resten af denne fordring, som er 34 sletdaler efter den første dom.

20/7 1676.

** Poul Rich borger til Lübeck havde stævnet Anders Lauritsen borger sst og Dines Pedersen sst for vidner, Poul Rich agter at forhverve og i rette lagde sit efterskrevne indlæg, at da ham er nogen mummesnak forkommet, så har han ladet stævne Anders Lauritsen og Dines Pedersen for sådan deres usandfærdige eftersigen, og begærede af rettens betjente, at Jens Jacobsen Møller må tilholdes

at fremvise en missive og regning, som han har ham tilskrevet. så mødte for retten Jens Jacobsen Møller og i rette lagde Poul Richs efterskrevne missive, dateret Lübeck 27/9 1675 angående deres mellemhavende regnskab.

(10)

** Erik Jørgensen for sin søster Johanne Jørgensdatter fik 2.ting til dele over Anders Lauritsen for sit løfte med Karen Jensdatter.

** Erik Jørgensen prokurator på Anders Andersen bådsmand hans vegne havde stævnet Peder Jensen Elkær borger sst for vidner at påhøre, hvorefter Poul Jensen borgersøn sst fremstod og vidnede, at forleden på den norske rejse, da de fanget til Sverige blev opbragt, var ham af Anders Lauritsen leveret 32 alen hørgarnslærred og 42 alen blårgarnslærred, hvoraf han solgte hørgarnslærredet, og blårgarnslærredet blev oplagt hos Dines Markorsen på Moss, og siden blev pengene dem med mere af kaperne frataget.

** Tomas Rasmussen prokurator for Jens Rasmussen Låsby, borger og handelsmand sst, havde stævnet skipper Søren Olufsen sst for dom og tiltalte ham for 37 daler, som rester på korn, han har fået i skuden i april 1675 item efter et regnskab i alt 57 sletdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator for Jens Rasmussen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Oluf Christensen borgersøn sst for dom og tiltalte ham for resterende penge på efterskrevne regnskab, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Sørensen Gylling, Hans Jørgensen og Hans Christensen Riber, anordnede formyndere for salig Jacob Lauritsens børn, begærede 2.ting til dele over Oluf Christensen borger og overformynder sst søgte ham endnu som tilforn for efterskrevne, som de af ham æskede, hvorpå blev således afsagt, så efterdi Erik Jørgensen ikke her for retten sin sigtelse over Oluf Christensen med skiftebrev eller lodseddel beviser, da vidste byfogden ikke derimod 2.ting over Oluf Christensen at udstede.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt havde stævnet Gertrud Nielsdatter, mester Niels Krogs, latinske skolemester og kannik sst, for en gæld, hendes forrige salig mand salig borgmester Christen Jensen skal være ham skyldig for adskillige købmandsvarer efter hans regnskabsbog, begyndt 26/6 1656 og sluttet 17/10 1666, som skal bedrage sig 87 sletdaler. derimod blev i rette lagt Gertrud Nielsdatters efterskrevne indlæg, at samme krav burde at have været fordret over skifte efter salig Anne Deusters, og formener, at hun ikke bør eller kan tilkendes noget at betale af Christen Basballes krav før salig Anne Deusters skifte, men hvis hendes salig mand og hun befindes skyldig efter salig Anne Deusters skifte, det tilbyder hun at betale, når deri afkortes det korn og smør, som hendes salig mand har leveret Christen Basballe. dernæst i rette lagde skifte efter salig Anne Deusters, oprettet 13/3 1661, hvori der er gjort udlæg til den fordrede gæld, dog ikke findes deri indført Christen Jensen Basballe at have haft nogen gæld at fordre, hvorefter blev afsagt, så eftersom Gertrud Nielsdatter fremlægger kontraregning på hvis korn og smør, Christen Basballe har oppebåret, siden skifte stod efter hendes salig mands forrige salig hustru Anne Deusters, og ingen endelig afregning i mange år imellem parterne er sluttet, så henfindes de herom at forenes, og med hverandre at regne med uvildige mænd efter recessen.

(11)

27/7 1676.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mette, salig Jens Vinters, hendes vegne havde stævnet Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård for delemålsproces angående borgmestre og råds dom, imellem Vorfrue kirke, doktor Matias, Christen Frost og Helle, salig hr Svends, afsagt, at efterkomme og gøre regnskab om samme penge, hvorefter han fik 1.ting til dele udstedt.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for sin søster Johanne Jørgensdatter fik 3.ting til dele over Anders Lauritsen for at efterkomme sit løfte efter tingsvidne af bytinget 15/6 1670.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for Morten Madsen skovrider, boende i Ry, med opsættelse her af tinget 15/6 næst afvigt havde stævnet skipper Søren Olufsen, borger her sst, for dom og tiltalte han for 22 tønder rug af KM landgilde, som tilforn i opsættelsen er indført, hvorimod Søren Olufsen i rette lagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, hvori han ikke fragår rugen at have bekommet, men af Morten Madsen fordrer fragt for gods til København, og formener, at Morten Madsen bør gøre regnskab med ham, hvorefter blev afsagt, at Søren Olufsen bør at svare og betale de 22 tønder rug efter samme års kapitelskøb, hvorimod Søren Olufsen har sin tiltale til Morten Madsen, som han efter bevislighed bedst ved og kan.

(12)

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget for Dines Pedersen Vind, borger af Mariager, hans vegne med opsættelse her af tinget 18/5 1676 havde stævnet Mette Sørensdatter, salig Jørgen Høgs efterladte sst, for dom og tiltalte hende for 24 sletdaler, som hun ham skyldig er for adskillige varer, hvorimod blev fremlagt hendes skriftlige indlæg, hvori hun siger sig intet at være bevidst, at hendes salig mand skulle være Dines Pedersen noget skyldig, hvorefter blev afsagt, så eftersom der intet skifte er holdt efter hendes salig mand, indfindes denne fordring til skifte afhandling efter den salig mand.

** Erik Jørgensen for Johan Andersen skomager på Badstuegade fik 1.ting til dele over Jørgen Stær, for han ikke vil gøre ham regnskab for sin kones værgemål.

3/8 1676.

** Hans Bendixen for Mette, salig Jens Vinters, fik 2.ting over doktor Matias de Brobergue, Helle, salig hr Svends og Christen Frost for borgmestre og råds dom at efterkomme.

** Erik Jørgensen for Johan Skomager 2.ting til dele over Jørgen Stær.

10/8 1676.

** Søren Olufsen, skipper og borger sst, havde stævnet overformynderne samt Søren Eriksen, Oluf Eriksen og Anne Eriksdatter, og endvidere hr Rasmus i Ormslev for synsmænds opkrævelse, hvilket skete.

(13)

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, på salig Jens Sørensen Vinters efterladte enke og arvingers vegne æskede 3.ting til dele, og i rette lagde efterskrevne indlæg, som formelder, at efter borgmestre og råds dom 5/2 1672 er salig Jens Vinters hustru og arvinger tildømt at indfordre de resterende 50 rigsdaler af de 200 rigsdaler, som salig Søren Frost og hans salig hustru har foræret til lørdags aftensangs prædiken i Vorfrue kirke, og samme dom melder, at sagen for uvildige mænd at indkaldes, hvilket efter lang forhaling er sket 29/5 næst afvigt, hvor doktor Matias lovede at ville svare til de resterende penge, hvilket ikke er sket. så mødte på doktor Matias de Brobergue hans vegne Knud Kjeldsen bogbinder og i rette lagde en stævning i sagen af dato 8/8 næst afvigt, hvori han beskylder byfogden, for han efter ugrundede angivelser dømmer ham til at gøre regnskab, da dog vederparten burde at betale sin gæld, og igen søge sin ret, før han imod Christian 4.reces og birkeretten dømmer ham til dele, hvorefter blev afsagt, så efterdi fremlægges borgmestre og råds stævning 8/8 1676, da vidste byfogden ikke 3.ting over doktor Matias de Brobergue at udstede.

** Erik Jørgensen prokurator for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Rasmussen felbereder i Randers for dom og tiltalte ham for 19 sletdaler efter hans regnskabsbog, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator for fornævnte Jens Rasmussen havde stævnet Søren Tomasen i Haslund for dom og tiltalte ham for 5 sletdaler efter hans regnskabsbog, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

17/8 1676.

** Tomas Rasmussen prokurator for Søren Olufsen, skipper og borger sst, havde stævnet, ligesom varsel tilforn i dag 8 dage, angående synsmænds opkrævelse, og nu fremlagde de deres efterskrevne synsforretning, at de har beseet den øde plads, beliggende næst østen op til Søren Olufsens iboende ejendom ved Mindet, som i længden var 22 jyske alen. derefter fremlagde Tomas Rasmussen efterskrevne kundskab, som melder, at efter borgmestre og råds befaling har byens folk under det øst ---- kompagni nedtaget og flyttet en kælder kampestens mellemmur, skipper Søren Olufsen tilhørende, på samme øde plads, og er hensat på næst hosliggende ejendom til et brystværn for den der oprettede løbeskanse, hvilke sten tilkommer Søren Olufsen og hans arvinger, som han, når Gud vil bliver fred, kan tage som sit eget efter Søren Olufsens hustru og hans svoger Laurits Olufsens begæring.

(14)

** Erik Jørgensen prokurator for Rasmus Knapmager borger sst fik 1.ting til dele over Nicolaus Lambrecht handskemager borger sst og tiltalte ham for sin forpligt efter tingsvidne her af tinget 2/3 1676.

24/8 1676.

** Søren Mikkelsen konsumptionsforvalter sst havde stævnet Jesper Nielsen Hutfeld med alle borgmestre og rådmænd sst for synsmænds opkrævelse til syn på byens indhegning, hvorefter blev tilmeldt Tomas Rasmussen og Niels Knudsen borgere sst, item Erik Jørgensen, om han behøves, at bese, hvorledes byen befindes nu indhegnet.

** Erik Jørgensen for Rasmus Knapmager fik 2.ting over Nicolaus Handskemager for 15 mark efter tingsvidne 2/3 1676.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på domkirkens vegne havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for husleje af kirkens boder, de iboer, men som intet genmæle skete, blev dagen opsat 4 uger.

** Oluf Sørensen i Skæring på fru Birgitte Rosenkrantz, Christen Skeels til Estrup, hendes vegne havde stævnet Emanuel Davidsen hattemager borger sst for dom og tiltalte ham for resterende 14 sletdaler efter hans udgivne obligation af dato Estrup 13/5 1674, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Adam Trompeter sst og hans kone item Maren Snedkers på Volden og Maren Snedkers søster Anne Simonsdatter for klage, syn, vidner og sandemandstov, hvorefter Maren Rasmusdatter, værende sst, gav last og klage over de indstævnede, for de 17/8 næst afvigt kom bagind til hendes, holdt hende og slog hende med limeskafter, så de gik i stykker, så to kvinder måtte bære hende i hendes seng, og lyste dem derfor et fuldt vold på hånd, hvorefter Christen Lauritsen kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov.

(15)

31/8 1676.

** Tomas Rasmussen prokurator for Christen Jensen Basballe borger og handelsmand sst havde stævnet efterskrevne udenbys personer og tiltalte dem for hvis, de er ham skyldig, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Peder Jensen Elkær borger sst med opsættelse her af tinget 20/7 næst afvigt havde stævnet Anders Andersen, boende sst, for dom og tiltalte ham for 36 sjællandske alen hørgarnslærred, alen 13 skilling, og 46 sjællandske alen blårgarnslærred a 8 skilling, som han havde leveret ham at sælge for ham i Norge efter medgivne memorial, hvorimod mødte Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for Anders Andersen og i rette lagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, hvori han foregiver, at samme lærred var Anders Andersen udskikket på sit eget eventyr, og det var forulykket af fjenderne og formente, at da Peder Elkær havde skikket samme lærred med Anders Andersen på lykke og fromme efter hans memorial, da bør han frikendes, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 20/7 næst afvigt, hvorledes Poul Jensen her sst sin sandhed angående to stykker lærred har aflagt, ligesom tilforn indført findes, hvorefter blev afsagt, så efterdi Anders Andersen skulle forhandle samme lærred, som han i hånd og hævd havde annammet, så bør han betale Peder Elkær derfor inden 15 dage, og han sin regres at søge hos Poul Jensen igen, som ene vidne i in egen sag, og derfor ikke kan ansees imod lovens 2.bogs 94.artikel.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jens Rasmussen Låsby, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 20/7 næst afvigt havde stævnet Oluf Eriksen, borgersøn sst, for dom og tiltalte ham for 36 rigsdaler efter hans efterskrevne regnskabsbogs indhold, hvorimod Erik Jørgensen prokurator på Oluf Eriksens vegne i rette lagde hans efterskrevne indlæg

med kontraregning, hvorefter blev afsagt, så efterdi intet sluttet regnskab er gjort, indfindes begge parter med uvildige tiltagne skippere på begge sider for overkøbmand at gøre regnskab.

(16)

** Erik Jørgensen for Rasmus Rasmussen over Nicolaus Lambrecht fik 3.ting til dele.

** Tomas Rasmussen for hr Rasmus i Ormslev begærede opnævnt at syne hans gård i Immervad efterskrevne mænd.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Peder Sadelmager, borger sst, for klage, syn, vidner og sandemandsed, og han gav last og klage over Peder Sadelmager for vold og overlast, han har tilføjet Filipus Knechenfelder oculist og broksnider på tirsdag var 8 dage, lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger her i denne sag deres ed og tov at gøre.

7/9 1676.

** Poul Jensen kandestøber borger sst. for retten fremstod Johan Hanichen kobbersmed borger sst, og eftersom ham ubesindigt af munden var faldet nogen ukvemsord imod Poul Jensen, så i hånd tog han her for retten Poul Jensen og erklærede ham, hans hustru og børn derfor, at han intet vidste dem at påsige uden hvis, som ærligt, sømmeligt og godt kunne være.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, i rette lagde et vurderings og 1.tilbudsvidne her af tinget 13/7 næst afvigt, og derefter han nu 2.gang tilbød samme ejendom efter pantebrevs melding til løsen inden 2 måneders forløb.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget på hr Rasmus Christensen, sognepræst til Ormslev med dets annekssogne, hans vegne havde stævnet Rasmus Christensen smed, Christen Abild tømmermand, Rasmus Tømmermand på Brobjerg, Mikkel Møller og Hans Christensen Riber, alle borgere sst, for synsmænds opkrævelse her af retten til at syne hr Rasmus Christensens gård i Immervad, hvorefter blev opmeldt efterskrevne synsmænd.

(17)

** Erik Jørgensen prokurator for Mikkel Willer af Lübeck havde stævnet Niels Madsen, forrige tolder sst, og tiltalte ham efter en gælds fordring for 61 rigsdaler, som hans forrige tjener salig Niels Jensen har gjort i Lübeck 7/11 1673, hvis gods han uden rettens og øvrighedens middel har bemægtiget sig, og mente derfor, han burde betale den salig karls gæld. herimod at svare mødte Tomas Rasmussen prokurator på Niels Madsens vegne og fremlagde hans skriftlige indlæg, at han havde taget Viborg landstings varselsseddel angående skifte at holde efter Niels Jensen, som siden på sine lovlige steder var forkyndt, og til overflod advares alle, som til samme skifte har noget krav, at de 13/11 i hans hus kunne indstille og pro kvota at annamme af hans middel, hvorefter blev afsagt, at eftersom Niels Madsen advarer den salig karls skyldnere at møde til skifte, da vidste byfogden ikke derimod at kende, men Mikkel Willer til forskrevne tid og sted med sin fordring indfinder.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og byens vegne så og Maren Rasmusdatter sagvolder kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger deres ed og tov at gøre over Adam Trompeter, Maren Snedkers og Anne Simonsdatter og Adams kone for vold tilføjet Maren Rasmusdatter.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Adam Trompeter sst for klage, syn, vidner og sandemands tov, hvorefter han gav last og klage over ham for han 31/8 er indkommet til mester Henrik Bertelsen instrumentist i hans fraværelse og overfaldet hans hustru, rykkede hende håret af hovedet og slået hende blå og blodig, lyste ham derfor vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i denne sag at sværge.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne item Anders Sørensen kleinsmed, borger sst, æskede 1.ting til voldsdele, og Anders Kleinsmed gav last og klage over Gert Bassist hans kone, for hun (blank) næst afvigt overfaldt ham i Jørgen Juels forstue og slog ham med en sten, lyste hende derfor vold til, og fik 1.ting til voldsdele over hende.

14/9 1676.

** Tomas Rasmussen prokurator for Niels Madsen, residerende sst, fremlagde, lod læse og påskrive en varsels seddel af Viborg landsting 2/8 indeværende år, hvormed blev stævnet salig Niels Jensen, som tjente Niels Madsen, hans arvinger og kreditorer for skifte, vurdering og udlæg. derefter blev i rette lagt efterskrevne registrering og vurdering efter salig Niels Jensen, blandt andet hans regnskabsbog, samt Niels Madsens efterskrevne indlæg, som blandt andet melder, at Niels Jensen blev syg og døde 25/12 1673, og i hans sygdom var hans søster Karen Jensdatter, da værende til Tomas Christensens, mest hos ham, dateret Århus 13/9 1676.

(18)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for hr Rasmus Christensen, sognepræst til Ormslev kirke med dens anneks, havde stævnet Hans Christensen Riber borger sst, Rasmus Christensen smed, Christen Abild murmand, Rasmus Tømmermand på Brobjerg for syn, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns forretning på den gård i Immervad, hr Rasmus Christensen tilhørende, som Hans Christensen Riber sidst iboede, på den brøstfældighed, derpå fandtes

(19)

** Erik Jørgensen for Inger Christensdatter i Vejlby fik 1.ting til dele over Maren Pedersdatter, tjenende Jens Lassen, for en trøje dens betaling 9 mark.

** Erik Jørgensen på Christen Basballe og Jens Jacobsens vegne lod læse og påskrive et opbudsvidne på salig Jens Jørgensen skippers børns eje på Brobjerg, dateret 30/9 1670, og det til opbuds fornyelse til købs.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for magister Laurits Bording til Ryumgård æskede skøde. Rasmus Nielsen borger sst solgte og skødede til magister Laurits Bording hans gård, liggende på Mejlgade, næst op til det øde eje, salig Rasmus Testrup tilforn tilhørende, på den ene side og til den gård, salig Hans Nielsen tilhørte, på den anden side, som Rasmus Nielsen nu selv iboer, hvilken gård magister Bording i pant har haft efter pantebrev her af tinget 29/4 1641.

** Erik Jørgensen for Kirsten Christensdatter af Vejlby fik 1.ting til dele over Maren Pedersdatter, tjenende Jens Lassen, for en trøje at betale 9 mark.

** Christen Lauritsen KM byfoged havde stævnet efterskrevne for vidner og lod læse statholder Jørgen Bjelkes missive til borgmestre og råd angående fartøjer at møde ved Nyborg, og Christen Lauritsen foregav, at han 26/8 var hos skipper Rasmus Kock, som fører Jens Basballes smakke, Niels Svendsen af Kalundborg, Hans Germandsen, som fører Anders Lassens smakke og skipper Peder Samsing, og advarede dem at gå i kronens tjeneste, og blev sat krone på masterne, hvorefter de 10/9 udsejlede.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald over sandemænd sst advarede dem, at de i dag 4 uger møder deres ed og tov at gøre over Peder Sadelmager for vold, han har øvet på Filipus Oculist.

21/9 1676.

** Erik Jørgensen prokurator på Kirsten Christensdatters vegne fik 2.ting til dele over Maren Pedersdatter til Jens Lassens.

** Erik Jørgensen fik 2.ting over Maren Pedersdatter for Inger Christensdatter.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage deres ed og tov at gøre over Adam Trompeter for vold tilføjet Henrik Bertelsens kone.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne item Anders Sørensen kleinsmed sagvolder kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger deres ed og tov at gøre over Gert Bassist hans kone for vold, ham af hende er tilføjet.

28/9 1676.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget fra Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

(20)

** Erik Jørgensen for Kirsten Christensdatter af Vejlby fik 3.ting over Maren Pedersdatter, tjenende Jens Lassen sst, for 9 daler.

** Niels Villadsen borger sst på doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans vegne æskede pantevidne. Baltser Hansen borger sst med fuldmagt af hans svoger Bonde Jacobsen, borger og indvåner sst, bekendte Bonde Jacobsen af ret vitterlig gæld skyldig at være Matias de Brobergue 400 rigsdaler, og derfor pantsatte ham hans gård på Brobjerg, som han selv iboer, næst op til (blank) med sin tilliggende gårdsavl samt have bag gården.

** Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage deres ed og tov at gøre over Peder Sadelmager for vold tilføjet Filipus Oculist sst.

5/10 1676.

** Erik Jørgensen prokurator på Jørgen Andersen skrædders vegne lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 20/2 1673 angående opbud på salig Jens Basse hans søn (blank) tilfaldne arvegods efter salig Mette Basses, som Jørgen Skrædder er formynder for, og det til lige opbuds fornyelse.

** Erik Jørgensen prokurator for Kirsten Christensdatter af Vejlby ved 6 høringer lod fordele Maren Pedersdatter, tjenende Jens Lassen, rådmand sst, for 9 mark hende på et vilkårligt køb om en trøje er leveret, og trøjen hende igen er leveret, og dog pengene forholder at igen give.

(21)

** Tomas Rasmussen for Niels Jensen, tjener Johan Arentsen, fik 2.ting til dele over Niels Tømmermand.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på domkirkens vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 24/8 næst afvigt kontra Peder Lauritsen skomager, ligesom samme dag er indført, og æskede dom, hvorefter de indstævnede personer blev tildømt at betale deres gæld.

** Tyge Simonsen, KM anordnede vejer og måler sst, og møller i Århus mølle i rette lagde efterskrevne obligation af dato Århus 23/6 1675, hvori Peder Tygesen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Tyge Simonsen 123 sletdaler og derfor pantsætter ham hans gård, som han selv iboer, på Skolegade beliggende, med have bag gården.

** Oluf Sørensen af Skæring, fuldmægtiget på fru Birgitte Rosenkrantz, Christen Skeels til Estrup, med opsættelse her af tinget 24/8 sidst afvigt, ligesom den samme dag tilforn er indført, begærede dom, hvorefter Emanuel Hattemager blev tildømt sin obligation at indfri og betale.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne item Anders Sørensen kleinsmed sagvolder æskede vidne, og synsmænd vidnede, at de på lørdag kommer 5 uger var syn til Anders Kleinsmed, og da havde han en stor blå ophovnet skade under sit venstre øje, hvorfor han beskyldte Gert Trompeters kone i hendes eget påhør, at hun havde slået ham samme skade, og derefter kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage i denne sag at gøre tov.

12/10 1676.

** Tyge Pedersen, borgersøn og købhandler sst, æskede pantevidne. Peder Tygesen, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være sin søn Tyge Pedersen 200 sletdaler, som er hans tilfaldne arvekapital efter hans salig mor, og derfor pantsætter ham hans gård, som han selv iboer, på Skolegade beliggende, næst op til (blank) og det med sin vedliggende have.

(22)

** Erik Jørgensen for salig Jens Tues kone fik 1.ting til dele over (blank) for hvis, han er hende skyldig.

** Tomas Rasmussen for Niels Jensen fik 3.ting over Niels Tømmermand til dele.

** Christen Lauritsen byfoged begærede sandemændene opnævnt og fylding påsat, deres ed og tov at gøre over Peder Sadelmager for slagsmål haft med Filipus Broksnider. så begærede Erik Jørgensen prokurator for Peder Sadelmager og derefter sandemændene, at sagen med syn og vidner bevises, ellers formente de ikke burde dømmes til nogen tov at gøre, hvorefter blev afsagt, så efterdi Filipus Broksnider ikke selv møder, og skade med syn og vidner at bevise, vidstes ikke nogen fylding på sandemændene i den sag at udstede.

19/10 1676.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Lassen, rådmand sst, hans vegne havde stævnet Sidsel, salig Peder Kedelførers, item hendes søn Hans Pedersen kedelfører for opsigelse, tilbud og vurderingsvidne, og efterskrevne vidnede, at de i juni måned næst afvigt var hos nu salig Peder Pedersen med opsigelse på det pant, Jens Lassen har i salig Peder Kedelførers gård på Torvegade beliggende, hvortil han svarede, at når han kom til sin førlighed, skulle Jens Lassen få betaling, og nu tilbød Tomas Rasmussen samme pant til løsen, hvorefter af retten blev udmeldt efterskrevne synsmænd.

** Mikkel Jensen Rode boende i Geding i Sabro herred æskede skøde. Mikkel Rasmussen Trige med fuldmagt af Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens sst, solgte og skødede til Mikkel Jensen Rode hendes gård, som Villads Jacobsen iboer, på hjørnet af Fægyden beliggende, med tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

** Erik Jørgensen prokurator på Poul Jensen kandestøber borger sst, anordnet formynder for salig Laurits Kobbersmeds to umyndige børn, på hans myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 7/9 næst afvigt havde stævnet Johan Hanichen kobbersmed borger sst for dom og tiltalte ham efter skiftebrevs formelding dateret 13/3 1674, hvori han har tilforpligtet sig at indfordre den tilstående gæld på hans steddøtres vegne deres part 26 daler, som endnu ikke er sket, hvorefter blev afsagt, at Johan Hanichen tilfindes med børnenes nu tilforordnede formynder derom at gøre regnskab.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Niels Jensen, tjenende Johan Arentsen, ved 6 høringer lod fordele Niels Tømmermand på Graven for 2 mark lånte penge og for 3 mark for et svin.

(23)

** Erik Jørgensen for salig Jens Tues enke fik 2.ting til dele over Hans Hansen Riber for 3 daler lånte penge og for brændevin.

** Erik Jørgensen prokurator sst havde stævnet Anders Sørensen Cudo kleinsmed borger sst for vidner, og begærede 1.ting til dele over ham for nogen skældsord, han ham har tilsagt. så mødte i rette Anders Cudo og svarede hertil, at han intet havde sagt ham andet til, end ærligt og godt, og erklærede ham, at han intet vidste ham at påsige andet end hvis, som ærligt, kristeligt og godt kunne være, hvorefter Erik Jørgensen begærede tingsvidne.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne æskede sandemandstov og fremæskede Anders Sørensen kleinsmed eftermålsmand i rette sin klage over Gert Trompeters kone at tilstå og bevise, hvorefter Erik Jørgensen prokurator på Gert Trompeters kones vegne og derefter sandemændene fremæskede bevis, hvorefter blev afsagt, så efterdi eftermålsmanden Anders Smed ikke sin klage beviser, eller forskaffer sandemændene syn og vidnesbyrdsvidner i denne sag, vidste byfogden ikke nogen fylding over dem for ubevislige påsagn at udstede.

26/10 1676.

** Peder Lassen borger sst æskede skøde. Hans Jensen Vinter, borgersøn og købhandler sst, med fuldmagt af sin bror hr Peder Jensen Vinter solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Peder Lassen i Brandstrup hans gård ved Munkeport beliggende, nu salig Anders Madsen før ejet har, og hr Peder Jensen Vinter efter sin salig far Jens Sørensen Vinter arveligt tilfaldet er, med tilliggende kålgårdsjord og en smal stribe jord nedenfor strækkende sig for enden af salig mons Brobergs og Bartolomeus Guldsmeds have næst op til, i længden med bækken på den søndre side, samt tilhørende gårdsavl i alle Århus vange.

** Anders Lauritsen borger sst fuldmægtiget på borgmestre og råds vegne sst havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for krigsstyr, men da ingen var mødt til nogen erklæring, og der ikke var taget skriftlig stævning er sagen opsat 14 dage.

** Niels Nielsen snedker for Karen Jensdatter, salig Jens Matiasens efterladte, æskede vidne. for retten fremstod Jørgen Matiasen og for retten annammede til sig 47 sletdaler, som var hans bror Jacob Matiasen på Sortland i Norge hans tilfaldne arv, hos Karen Jensdatter bestående, efter hendes salig mand Jørgen Matiasen, og tilforpligtede sig at give hende afkald så vel som for sin brors tilfaldne arvepart så og for salig Jens Matiasens søster Maren Matiasdatters børns arvepart.

(24)

** Mikkel Johansen sst sagvolder item byfogden Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Skovsen den unge og Niels Sørensen for klage, vidner og syn, og gav Mikkel Johansen last og klage over dem, for de på lørdag 8 dage overfaldt ham og slog ham med stænger og kløvede hans finger, og siden om natten indslog hans vinduer og fik 1.ting til voldsdele over dem.

2/11 1676

** Erik Jørgensen prokurator for Jens Jørgensen på Sejrø med opsættelse her af tinget 21/9 næst afvigt havde stævnet Johan Hanichen kobbersmed borger sst for dom og tiltalte ham for 22 pund kobber, som han leverede ham 1675, og siden 1 rigsdaler i arbejdsløn, hvilket kobber han lovede straks at gøre i en ny kedel, hvilket endnu ikke er sket, hvorefter blev afsagt, at Johan Hanichen bør forskrevne kobber og penge fra sig at levere, eller Jens Jørgensen derfor at stille tilfreds, og betale inden 15 dage.

** Erik Jørgensen for Hans Andersen, tjener Tomas Christensen, fik 1.ting til dele over Anders Cudo for en lånt bøsse.

** Erik Jørgensen fuldmægtig for Kirsten Lauritsdatter, salig Jens Tues, ved 6 høringer lod fordele Hans Hansen Riber for 3 sletdaler lånte penge og for brændevin, eftersom han ikke har rettet for sig.

** Christen Lauritsen og Mikkel Johansen fik 2.ting til voldsdele over Jens Skovsen og Niels Sørensen.

** Niels Jensen, ridefoged på Favrskov, på sin husbond tjener Rasmus Jensen i Østerby hans vegne item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Axel Pedersen og Peder Tomasen i Edslev samt Jens Tomasen i Viby for klage, syn, vidner og sandemandsed. Rasmus Jensen af Jeksen vidnede, at på lørdag sidst var 14 dage som han kom kørende på Brobjerg, da bad Rasmus Jensen af Østerby, om han måtte age med ham, og som han agede med han og de kørte i forten om aftenen, og da han så sig om efter Rasmus Jensen, var han af vognen, og da der stod 3 personer og hvingede foran vognen, så holdt han stille, og da stod hans søn Søren Rasmussen af Jeksen på stenbroen og Axel Pedersen løb over diget, og da sad Rasmus Jensen af Østerby på vejen og klagede sig hårdt og var ilde slået, og da klagede han over Axel Pedersen i Edslev, så hjalp de ham på vognen og førte ham til Hasselager, hvor de fulgte ham ind at han kunne sidde for ilden i stuen, og videre vidnede han, at samme tid slaget var sket, da råbte Jens Tomasen i Viby, som sad på sin vogn hos sin bror Peder, Rasmus hvorfor slår du mig så, hvortil han svarede, nej så Gud gør jeg ikke, jeg slog aldrig nogen. synsmænd vidnede, at de var i Østerby, og da havde Rasmus Jensen et hul i hans hoved ind til det bare ben, og ellers var han blåslået over hans hele krop, så han ikke kunne røre sig. og nu stod Christen Lauritsen og Niels Jensen her for retten og lyste Axel Pedersen og hans medfølgere et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd sst i dag 6 uger deres ed og tov i denne sag at gøre.

(25)

9/11 1676.

** Erik Jørgensen for Hans hos visitereren fik 2.ting til dele over Anders Cudo for en bøsse og 2 mark for arbejdsløn.

** Johan Arentsen, borger og handelsmand, sst med opsættelse her af tinget 28/9 sidst havde stævnet efterskrevne bønder for gæld efter hans regnskabsbog. så mødte Søren Jensen af Lillering og ved sin ed benægtede, at han intet skyldte, og hans bror Jens Jensen var skyldig for 2 kander øl, hvorefter de øvrige indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

** Tomas Rasmussen prokurator på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 28/9 næst forgangen havde stævner efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld efter hans regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

** Villum Testrup fik 1.ting til dele over Rasmus Nielsen for sit plankeværks brøstfældighed item over Rasmus Smed for regnskab.

(26)

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmestre og råd sst deres vegne med opsættelse 26/10 næst forhen havde stævnet en del personer for resterende krigsstyr. Tomas Hansen mødte med en kvittering, som formelder at Bodil Hansdatter, salig hr Sten Hansen Bruns efterleverske, havde

betalt hendes bror Tomas Hansens kopskat 1 rigsdaler for 1676, og nu svarede han, at han havde givet skat i Norge, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres resterende krigsstyr, og Tomas Hansen at afkortes 1 rigsdaler, og han pligtig er at betale resten efter mandtallet.

** Tomas Rasmussen prokurator på Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 26/10 næst forhen havde stævnet Rasmus Nielsen Rut og Jens Nielsen Rut, Johan Arentsen og Jens Christensen Basballe for dom på Niels Jensens iboende ejendom, om de ville have noget dertil at svare, og foregav, hvorledes Niels Jensen Udsen er et pantebrevs rest berettiget på 100 rigsdaler i hans iboende ejendom, som Rasmus Nielsen og Jens Nielsen har ejet, efter øvrighedens attest dateret 29/4 1653, fra hvilken tid ham tilkommer 100 rigsdaler, som kan bedrage sig kapital og rente til dato 238 rigsdaler, og såsom efter recessen første pant går før alle kreditorer, da formener han, at samme pantsatte ejendom bør efter vurdering efterfølge ham og hans arvinger for ejendom. dernæst i rette lagde Tomas Rasmussen et pantevidne her af tinget 14/10 1641, hvori Niels Nielsen Worm borger sst har pantsat til Kirsten Nielsdatter, salig Rasmus Lauritsens efterleverske, for 200 rigsdaler og derfor pantsætter hende hans hus på Vestergade, vesten op til Mikkel Langballe og østen op til Maren Nielsdatter, salig mester Bonde Nielsens, deres gårde, hvorpå findes afskrevet 100 rigsdaler. dernæst blev fremlagt et kundskab, at efterskrevne, der iblandt Karen Christensdatter, Jens Clemendsens borgerske sst, 29/4 1653 var indkaldt til Kirsten Nielsdatter, salig Rasmus Lauritsens efterleverske i Århus, til vidne, at hun forærede Niels Nielsen Worms to børn Rasmus Nielsen og Jens Nielsen resten af det pantebrev på Niels Nielsens hus. endvidere blev fremlagt Rasmus Nielsen Rut og Jens Nielsen Rut, borgersønner sst, deres til Niels Jensen Udsen, borger sst, udgivne købebrev af dato 12/5 1675 lydende, at de har solgt den anpart i den våning på Vestergade, som Niels Jensen Udsen iboer, som dem af deres salig slægt Kirsten Nielsdatter salig Rasmus Lauritsens, er foræret efter pantebrevs formelding og den salig kvindes overdragelse, hvorefter blev afsagt, så efterdi Niels Jensen Udsens fremlagte pantebrev er ældre og første pant og ikke er indløst inden 2.måneders dag efter vurdering og tilbud, da bør pantet at følge ham for ejendom.

(27)

** Tomas Rasmussen prokurator på Jacobus Gesius rådmand og apoteker sst hans vegne havde stævnet Niels Pedersen murmand sst for syn og vidner, hvorefter blev udmeldt synsmænd at bese hvis murerarbejde, Niels Murmand for ham har gjort.

** Mikkel Johansen sagvolder item Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og synsmænd vidnede, at de for 3 uger siden var syn til Mikkel Johansen, og da var hans hånd kløvet mellem den lille finger og den anden, og der var et hul på en rude, hvorfor han tiltalte Niels Jørgensen og Jens Vrold, og såsom ingen stor skade er, blev 3.ting til voldsdele over dem udstedt.

16/11 1676.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmester Jacob Mikkelsen hans vegne æskede pantevidne. Peder Tygesen borger sst bekendte sig at ret vitterlig gæld skyldig at være Jacob Mikkelsen 100 rigsdaler, og derfor pantsætter ham hans gård, han selv iboer, på Skolegade imellem Tomas Nielsen skipper og Søren Købmand deres iboende ejendomme, og det med tilliggende have, og dersom det ikke tilstrækker, pantsætter han ham hans bryggekedel, som er indmuret i grue i hans bryggersvæg.

** Erik Jørgensen for Hans til visitererens fik 2.ting til dele over Anders Smed for en bøsse.

** Søren Sørensen Ugelbølle rådmand lod læse og påskrive en kaldsseddel af Viborg landsting 11/10 indeværende år over salig Henrik Landgrafs arvinger og kreditorer for dom og alle lovmål, hvorefter af retten blev udnævnt synsmænd at syne og vurdere den ejendom på Studsgade, som salig Henrik Landgraf efter salig Hans Haj er udlagt.

** Hans Pedersen kobberhandler sst på sin mor Sidsel, salig Peder Hansens, samt egne vegne havde stævnet Jens Lassen, rådmand sst, mod dom og i rette lagde efterskrevne indlæg, at eftersom Jens Lassen skal have en fordring hos hans salig bror Peder Pedersen og derfor har forsikring i kobbermøllen, så tilbyder han at indløse pantebrevet efter Jens Lassens gjorte tilbud på Marselisborg birketing 28/8 1676, hvor Jens Lassen fremæsker sine udlagte penge, og hvis han med rede penge straks kunne blive betalt, da ville han derpå afslå 100 rigsdaler. så mødte Tomas Rasmussen prokurator på Jens Lassens vegne og svarede, at dersom salig Peder Pedersens arvinger straks havde betalt, da ville han have holdt sit gjorte tilbud, men efter så lang tids forløb ville han ingen skilling efterlade, men den fulde sum med rente og omkostning ville han gerne annamme, hvorefter blev afsagt, så efterdi ikke fremlægges pantebrev og adkomst, Jens Lassens svar eller indlæg, og han ikke heller i egen person møder, og der ikke er taget skriftlig stævning i sagen, blev sagen opsat 4 uger.

(28)

** Tomas Rasmussen for Villum Testrup fik 2.ting til dele over dem med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råd og Århus bys vegne havde stævnet Maren Pedersdatter, salig Lave Lavesens, Maren Olufsdatter salig Niels Ibsens, Niels Nielsen studiosus, Christen Engelskmand og Maren Jespersdatter for syn og vidner, hvorefter synsmænd vidnede, at de på mandag var 8 dage synede den gyde, som løber ned til stranden på Mejlgade, næst op til den våning, Maren Pedersdatter, salig Lave Lavesens, nu iboer, og da befandtes for det nederste hus af samme våning en stor møgdynge af komøg i gyden at være udkastet af et hul under lejden, hvor en sten var udstødt, og for lågen lå en stor ophøjet møgdynge af sand, som altsammen forstoppede vandløbet og den låge ind til de to boder, som Christen Engelskmand og Anne, salig Jens Jespersens iboer. samme dag var de hos Maren Pedersdatter og begærede, at hun ville lade bortføre det komøg og anden urenlighed fra gyden. videre vidnede, at de næste dag beså gyden, og da var den fra det øverste indtil Maren Pedersdatters gærde ganske ryddet, ellers derfra til havet var en rende så bred, at en vogn kunne køre, så intet vand kan deri blive stående, men det nu kan have sit fulde løb fra adelgaden ud i havet.

** Erik Jørgensen for Hans Nielsen fik 1.ting til dele over Jens Bødker for 3 kar.

** Mikkel Johansen borger sst sagvolder item Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne ved 6 høringer lod fordele Niels Sørensen og Jens Vrold for voldsgerning efter klagevidne her af tinget 26/10 sidst afvigt.

** Rasmus Jensen i Østerby sagvolder item Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. for retten fremstod Axel Pedersen af Edslev og vidnede, at han på lørdag sidst var 4 uger med de andre holdt udenfor Brobjerg, da kom Rasmus Jensen af Jeksen med flere kørende, og da slog Rasmus Jensen ham med en vognkæp, som han stod i vognen, og som han sprang af

vognen, slog de ham igen, hvorfor han løb til en tornebusk og så ikke mere til klammeri, men hørte, at Jens Tomasen af Viby sagde, lig du der Skuster Rask, du har lagt mig ned een gang, nu må du ligge. Rasmus Jensen lyste sin klage, at han samme tid blev overfaldet på Århus mark i forten ved vandgraven på hin side, og Axel Pedersen lagde ham først ned, da han stod ved vognen, og lyste for sin bane, om han døde af samme skade inden dag og jamling, og nu kaldte han og Christen Lauritsen 2.kald på sandemænd sst i dag 4 uger her at gøre deres ed og tov i sagen.

23/11 1676.

** Søren Sørensen rådmand sst lod læse en varsels seddel af Viborg landsting 11/10 1676, hvormed blev stævnet alle salig Henrik Landgraf af Hamborg hans efterladte arvinger og kreditorer samt hans fuldmægtig Matias Bartel for dom, og ligeledes stævnet Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, for vurdering, tilbud og vidner, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at de 22/11 havde synet og vurderet nogle øde boder på Studsgade, som Henrik Landgraf er udlagt for sin gælds fordring efter salig Hans Hansen Haj, hvilke boder var så brøstfældige, at de ikke højere kunne vurderes end 90 sletdaler, hvorefter Søren Sørensen opbød og tilbød samme boder, om salig Henrik Landgrafs arvinger vil dem indløse, skulle de dem gerne bekomme inden 2 måneders forløb.

(29)

** Erik Jørgensen for Hans Nielsen fik 2.ting til dele over Jens Bødker for 3 kar, han skulle gøre ham færdig.

30/11 1676.

** Tomas Rasmussen prokurator for Jacobus Gesius, rådmand og privilegeret apoteker sst, hans vegne havde stævnet Niels Pedersen murmand, borger sst, for syn og vurdering, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på det murerarbejde, Niels Murmand har gjort for Jacobus Gesius på hans ny og gamle hus, og de vurderede, at det skulle koste 9 sletdaler at forfærdige murerarbejdet.

** Rasmus Bjørnsen borger sst havde stævnet Oluf Nielsen skipper borger sst og fik 1.ting til dele over ham for resterende hyre.

** Erik Jørgensen prokurator på Kirsten Jensdatter, salig Mikkel Langballes efterladte sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 19/10 næst afvigt havde stævnet Jens Sørensen i Beder for dom og tiltalte ham for 7 sletdaler efter sin obligation, dateret Århus 6/4 1665, som han blev tildømt at betale.

(30)

** Erik Jørgensen prokurator på Kirsten Jensdatter, salig Mikkel Langballes efterladte sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 19/10 næst afvigt havde stævnet Mikkel Eriksen Loft den yngre i Østerby for dom og tiltalte ham for 6 sletdaler for leje af en bod på Brobjerg efter hans lejekontrakt, af dato Århus 26/7 1656, hvorimod Mikkel Loft i rette lagde sit skriftlige indlæg, at gælden, som er over 20 år gammel, er ugyldig efter Christian 4.reces, og derefter ved ed bekræftede, at han havde betalt gælden, hvorfor byfogden ikke vidste ham nogen betaling at turde tilkende.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for salig Jens Sørensen Vinter hans efterladte Mette Rasmusdatter, med opsættelse her af tinget 19/10 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis gæld, de hende skyldig var. dernæst blev i rette lagt obligationer, der iblandt Christen Jensen i Mølhave hans obligation til Maren, salig Hans Worms, i Linå dateret Linå 24/10 1654, lydende på 30 sletdaler, med påskrift at samme håndskrifts er udlagt på skifte efter salig Jens Worm i Linå 10/9 1666 til Jens Vinter i sin betaling, underskrevet Henrik Lauritsen egen hånd, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld, på nær Christen Jensen i Mølhave, som henskyder sig for sit værneting.

** Niels Nielsen, ridefoged til Favrskov, på sin herres tjener Rasmus Jensen i Østerby hans vegne item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag møder deres ed og tov at gøre over Axel Pedersen og hans medfølgere for vold tilføjet Rasmus Jensen på Århus mark. så mødte Robert Frederiksen delefoged, boende i Holme sogn og by, og på sin herres tjenere Peder Tomasen i Edslev og Jens Tomasen i Viby deres vegne fremlagde deres efterskrevne indlæg, hvori de svarer, at de er ganske uskyldige, idet de ikke har begået slagsmål eller har været i klammeri med Rasmus Jensen. Viby 30/11 1676 PTS ITS.

(31)

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne gav klage over Mads Nielsen borger sst for han voldeligt har overfaldet Johanne Pallesdatter i hendes hus, og derfor fik 1.ting til voldsdele over ham.

7/12 1676.

** Tomas Rasmussen på Hans Kandestøbers vegne æskede 4 ting over Jens Bødker for 3 kar at færdiggøre, hvorpå han har betalt ham 6 mark. så mødte Jens Bødker og begærede, at sagen måtte bero 8 dage, til Hans Kandestøber kom hjem, eftersom karrene var alt færdige, og da er Tomas dermed tilfreds.

** Mikkel Jensen havde stævnet Anders Lauritsen borger sst, hans søn Jens Andersen samt Laurits Hansen, og fik 1.ting til dele over Anders Lauritsen, for han ikke vil betale ham og hans folk deres hyre, som han er tildømt ved dom her af tinget 17/2 næst forhen, og over Jens Andersen og Laurits Hansen, for de ikke vil betale deres tildømte bøder for bordag efter dom her af tinget 17/2 indeværende år.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Henrik Bertelsen Kloche, privilegeret musicus instrumentalis sst, havde stævnet Poul Brundt borger sst for vidner, og stadstjenerne vidnede, at de, dagen før Poul Brundt holdt sit bryllup, var hos han og ham forelæste KM bestalling til Henrik Bertelsen og advarede ham ingen andre at tage til sit bryllup at opvarte med musik end dem, der havde det i hans minde, hvortil Poul Brundt svarede, at han havde talt med Johan Fach, og dersom Johan ville selv eventyre sig, så måtte han, han ville intet befatte sig dermed.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Henrik Bertelsen Kloche, musicus instrumentalis sst, havde stævnet Poul Brundt, borger sst, for vidner og dom og i rette lagde Henrik Kloches efterskrevne indlæg, at han har været forårsaget at stævne Poul Brundt, for han imod KM brev har taget Johan Fach, organist til sankt Clemends kirke sst, at opvarte hans gæster på hans

bryllup uden Henrik Kloches minde, hvorfor han formener, at Poul Brundt bør lide som den, der ikke har villet agte KM Brev, og erstatte Henrik Kloche hans lidte skade. sagen blev opsat 14 dage.

** Christen Lauritsen, KM byfoged, på KM vegne havde stævnet efterskrevne skippere sst i åen eller på reden med deres skiberum liggende for vidner og dom. så fremstod for retten Oluf Rasmussen Gius havnefoged og Peder Pedersen bødker, borger sst, og vidnede, at de 30/11 sidst afvigt var med byfogden hos alle forskrevne skippere og redere og tilsagde dem, at det var KM ordre, at de straks ---- deres skiberum til Ebeltoft at indtage søetatens brændeved og føre til København, og nu i rette lagde efterskrevne admiralitets herrernes ordre om at overføre omtalte ved, og dersom nogen af dem skulle lade sig finde modvillig, da dem dertil ved gevalt at tvinge.

(32)

** er afsonet for voldsdele af Mads Nielsen, skal give for slagsmål haft med Johanne Pallesdatter 3 mark.

** Rasmus Bjørnsen fik 2.ting til dele over Oluf Nielsen.

14/12 1676.

** Mikkel Jensen fik 2.ting til dele over Anders Lauritsen, Jens Andersen og Laurits Hansen.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Lassen, rådmand sst, havde stævnet Sidsel, salig Peder Kedelførers, item Hans Pedersen kedelfører sst, som salig Peder Pedersen kobberhandler arvinger, for syn og vurdering angående salig Peder Hansen kedelførers gård på Torvegade, som ham er pantsat, og derefter blev opnævnt efterskrevne synsmænd.

** Erik Jørgensen prokurator for Helle, salig hr Svends, havde stævnet Ingeborg, salig Anders Plats, og fik 1.ting til dele over hende for 15 mark resterende husleje.

** Jens Hvas kapitelsridefoged, fuldmægtiget for hr Johan Hansen Lønborg, øverste kapellan til domkirken og kannik sst, havde stævnet Jens Jensen Lillering og Jens Sørensen i Framlev for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger

** Rasmus Jensen af Østerby sagvolder item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne i rette lagde klage, kalds, syns og vidnesbyrds vidner her af tinget 2/11, 16/11 og 30/11 næst forleden, hvorefter sandemændene i rette lagde deres efterskrevne skriftlige tov, at da det bevises med tingsvidne, at Axel Pedersen af Edslev har slået Rasmus Jensen af Østerby, som han ikke benægter, da svor de ham et fuldt vold over. belangende Peder Tomasen og Jens Tomasen, da efterdi ikke bevises, de nogen skade har gjort, da blev de frikendt.

21/12 1676.

** Erik Jørgensen for Helle, salig hr Svends, fik 2.ting til dele over Ingeborg Plats.

** Erik Jørgensen begærede, som blev udmeldt efterskrevne til at syne den øde plads, Niels Bondesens eje, ved Vorfrue kirkerist.

(33)

** Rasmus Bjørnsen borger sst ved 6 høringer lod fordele skipper Oluf Nielsen borger sst for resterende hyre.

** Jens Lassen rådmand sst havde stævnet Sidsel, salig Peder Kedelførers, item Hans Pedersen kedelfører som salig Peder Pedersens arvinger for syn, hvorefter synsmænd vidnede, at de var på åstedet at vurdere salig Hans Pedersen kedelførers gård på Torvegade med tilliggende 4 gårdsavl, og da vurderede de den for 1700 sletdaler.

** Mikkel Jensen æskede 3.ting over Anders Lauritsen efter en dom her af tinget 17/2 1676, for han undholder sig derefter at betale Mikkel Jensen skipper og hans bådsmænd og kokken deres fortjente hyre. så mødte Anders Lauritsen og svarede, at der burde søges nam efter dommen og beråbte sig på at ville indstævne samme dom til rådstuen til underkendelse. så blev 3.ting i sagen udstedt.

** Anders Lauritsen afsonede for bordag på sin søn Jens Andersens og fætter Laurits Hansens vegne efter dom af bytinget 17/2 1676 for slagsmål haft med Mikkel Jensen og betalte til byfogden 2 rigsdaler.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Mikkel Tomasen, skipper og borger sst, havde stævnet borgmester Jesper Nielsen Hutfeld og Christen Lauritsen, KM byfoged, for vidner, og efterskrevne vidnede, at de havde synet og besigtiget hans skiberum og befundet, at hans store mast var ganske forrådnet, så det ham for slig udygtigheds skyld er ikke tjenlig dermed at gå i søen under dets forlis eller største skade og livsfare, med mindre han med en ny mast kan blive forsynet. nu var Mikkel Tomasen for retten, og svarede hertil, at når han kunne få, hvis han behøvede til sit skiberum at forfærdige, så han dermed kunne gå i søen uden fare, da var han erbødig i KM tjeneste dermed at forrette.

11/1 1677.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råds vegne fik 1.ting til dele over efterskrevne for deres resterende krigsstyr.

** Erik Jørgensen, borger og prokurator, havde stævnet Christoffer Henningsen, borger sst, item Tomas Andersen i Linå for vurderings og tilbudsvidne, angående det øde eje ved Vorfrue kirkerist på Vestergade, salig Niels Bondesen tilhørende, og nu blev i rette lagt et varselsvidne af Viborg landsting 22/11 1676 til alle salig Niels Bondesen af Århus hans efterladte arvinger for vurdering og tilbud. nu fremstod efterskrevne og i rette lagde deres efterskrevne vurderings forretning, at de først vurderede dens tilliggende i marken, som de havde efterseet i markbogen, som de vurderede for 100 sletdaler, og den øde ejendom og plads i sig selv, som strækker sig i længden fra kirkeristen og til den våning, mester David Badskær nu iboer, og i bredden fra klosterhavens mur og ud til adelgaden for 40 sletdaler. så i rette lagde Erik Jørgensen efterskrevne dom her af tinget 11/5 1676, at eftersom fremlægges skiftebrev efter salig Claus Badskær 13/8 1642, hvormed bevises at salig Niels Bondesen har været værge for salig Anne Clausdatter, så bør salig Niels Bondesens arvinger at betale den salig piges arvinger hendes tilfaldne arvelods kapital med rente. på samme dom findes påskrevet, at man besøgte den salig mands svoger Christoffer Henningsen og tilspurgte ham og hans hustru Sille Andersdatter, om de vidste noget den salig mand tilhørende, hvortil de svarede, at

der var en gårds ejendom på Vestergade ved Vorfrue rist med tilhørende avl på marken, hvorefter de har indført de vedkommende deri for kapital og rente.

(34)

18/1 1677.

** Erik Jørgensen fik 2.ting over de personer med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen for Niels Poulsen fik 1.ting til dele over Jørgen Luebo for resterende hyre og kost 14 mark.

** Tomas Rasmussen på Rasmus Knapmagers vegne opbød 1.gang til løsen en kedel, som Rasmus Rebslår har ham pantsat for 8 sletdaler, og der foruden skyldig 2 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Henrik Bertelsen Kloche, musicus instrumentalis sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 7/12 1676 kontra Poul Brundt sst, som tilforn er indført, og æskede dom, hvorefter blev afsagt, så efterdi Poul Brundt intet lader svare i dag, og med tingsvidne bevises, at KM benådning for ham er forkyndt, at han ingen uden Henrik Kloches minde skulle lade opvarte hans bryllup, som han ikke har nægtet, da vidste byfogden ikke rettere, end han derfor bør at søge KM nåde og betale processens bekostning.

25/1 1677.

** Erik Jørgensen på Niels Poulsen bådsmands vegne fik 2.ting til dele over skipper Jørgen Luebo for 14 mark.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råds vegne fik 3.ting over de personer, som med 1. og 2.ting er søgt for resterende krigsstyr.

(35)

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Søren Sørensen Ugelbølle, rådmand sst, hans vegne havde stævnet Christen Jensen Basballe, borger sst, for vidner, og i rette lagde et varselsvidne af Viborg landsting 11/10 1676, hvormed blev stævnet alle salig Henrik Landgraf af Hamborg hans efterladte arvinger og kreditorer for dom, gældssag angående, og lod læse og påskrive et vurderings og tilbudsvidne her af tinget 23/11 1676 på nogle øde boder på Studsgade, som Henrik Landgraf er udlagt, og nu opbød Jens Hvas samme boder til salig Henrik Landgrafs arvinger og kreditorer.

** Tomas Rasmussen prokurator på Rasmus Andersen knapmager borger sst hans vegne opbød 2.gang en kedel, som var ham pantsat af Anders Rebslår.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst på hr Johan Hansen, øverste kapellan ved Århus domkirke, hans vegne med opsættelse her af tinget 14/12 afvigte år havde stævnet Jens Jensen Lillering i Framlev og Jens Sørensen sst i hans bror Peder Sørensens påhør for dom og tiltalte dem for gæld, og nu blev i rette lagt skiftebrev efter hr Johan Hansens afdøde hustru af dato 14/1 1669, hvori er indført Søren Sørensen i Framlev at være skyldig 10 sletdaler, som hans søn Jens Sørensen sst har lovet at betale, samt Jens Jensen i Framlev hans udgivne brev, hvorefter de blev tildømt at betale deres gæld.

(36)

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Lassen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 14/12 1676 havde stævnet Sidsel, Peder Hansens, samt hendes søn Hans Pedersen for dom og tiltalte dem for 137 sletdaler med rente fra 11/10 1675, som de ham efter salig Peder Pedersen kobberhandler hans udgivne obligation, dateret 26/4 1673 skyldig er, og mener at de som hans rette arvinger bør at betale den salig karls obligation. derimod blev fremlagt Hans Pedersen kobberhandler hans efterskrevne indlæg, at da Jens Lassen tiltaler ham for en sum penge, hans salig bror skal være ham skyldig efter en obligation af 26/4 1673, da er hans svar, at hans salig bror i levende live gjorde kontrakt med Jens Lassen om alt hvis, dem til denne dato imellem var, og da til underpant 11/10 1675 pantsat ham sin korn og kobbermølle ved lille Fulden for 900 rigsdaler, hvorimod Jens Lassen havde lovet at fralægge sig den anden obligation, og mente sig fri for tiltale, hvorefter blev afsagt, så efterdi intet fremlægges, som kan kassere salig Peder Pedersens obligation, da bør hans arvinger den at indfri.

1/2 1677.

** Søren Mikkelsen, konsumptionsforvalter sst, havde stævnet Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, for vidner og i rette lagde David Jørgensen, konsumptionsbetjent ved Studsgades port, hans efterskrevne klage over Matias Nielsen, for han hellig tre kongers dag overfaldt ham på morderisk vis, at såsom ingen ville ind eller ud, så lod han porten forblive lukket, mens han gik til aftensang, og da han kom tilbage, stod Matias Nielsen og ville ud, og da han ville oplukke porten, slog Matias Nielsen ham under øret og søgte ham med en økse med et umanerligt langt skaft, så han måtte flygte gennem en låge ved Fægydeporten. derefter blev fremlagt efterskrevne skriftlige vidnesbyrd, som bekræftede samme klage, samt at Matias Nielsen havde beklaget sig, at porten havde været lukket hele dagen, og af hvad årsag vores port ikke måtte oplukkes i rette tid, som for de andre gader i byen, og de i det ringeste burde have en låge, hvor igennem de kunne gå ud og ind, når fornøden gøres, som andre gader.

(37)

** Erik Jørgensen prokurator på samtlige borgmestre og råd sst deres vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne for deres resterende krigsstyr.

** Erik Jørgensen for Niels Poulsen æskede 3.ting til dele over Jørgen Luebo, skipper sst, for 14 mark, hvorimod blev fremlagt hans skriftlige indlæg, at andre, som sejlede for ham i KM tjeneste, ikke nød mere end halv hyre, så han mente ikke, de måtte bekomme mere, hvorefter 3.ting til dele blev udstedt.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Rasmus Andersen knapmager hans vegne lod vurdere en kedel, som er pantsat ham af Anders Rebslår for 8 sletdaler, som de vurderede for 6 rigsdaler, og nu tilbød han Anders Rebslår den at indløse for hvis, den var pantsat for.

8/2 1677.

** Niels Poulsen bådsmand æskede vidne. for retten stod skipper Jørgen Luebo borger sst, og som Niels Poulsen begærede dele over ham for sin resterende hyre, så lovede han, at når han samme penge af borgmestrene var godtgjort, skulle han straks betale ham.

** borgmester Jesper Nielsen Hutfeld lod læse og påskrive et skriftligt forbud, at ingen heller eller dølger nogen udskrevne eller geworbene soldater, ryttere eller underofficerer item andre, som fra landet indløber, men slige angiver.

(38)

15/2 1677.

** Morten Sørensen Nibing borger sst på sin søn Niels Mortensen Nibing skomagersvend, nu tjenende i København, hans vegne æskede stokkenævnsvidne, hvorefter fremstod for retten efterskrevne borger hertil svarede, at Niels Mortensen Nibing er født i et ærligt rent ægteskab, hans far er Morten Sørensen Nibing borger sst og hans mor var nu salig Maren Nielsdatter, og han havde selv skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Villum Rasmussen Testrup havde stævnet Rasmus Christensen smed borger sst for dom og tiltalte ham for 6 sletdaler, som han ham skyldig er, men som ingen erklæring skete, blev sagen opsat 6 uger.

22/2 1677.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget for Niels Poulsen bådsmand sst havde stævnet skipper Jørgen Luebo borger sst for vidner, og efterskrevne vidnede, at forleden år, efter at byens skiberum af kongens tjeneste af Nyborg var hjemkommet, da hørte de, at Jørgen Luebo lovede Niels Poulsen 14 mark for hyre og kost.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget på Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet David Jørgensen konsumptionsbetjent med flere for vidner, og efterskrevne i rette lagde efterskrevne deres skriftlige vidner, at hellig tre kongers dag havde porten for Studsgade været lukket, og Matias Nielsen ventede ved porten, til David Jørgensen kom, og da beklagede han sig, at han ikke kunne komme ud sit nødvendige ærende at forrette, og da David havde oplukket porten, sagde han til ham, Gud straffe eder, at i så handler med os, vi måtte i der ringeste have en låge, vi kunne gå ind og ud, når det fornøden gøres, og så gik Matias Nielsen. andre vidnede, at samme dag, da de ikke kunne finde ham, der skulle oplukke porten, havde måttet opbryde en havelåge, som var tilspigret, for at redde nogle planker, som lå uden Mejlgade, fra at flyde bort.

(39)

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råd og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 16/11 1676 havde stævnet Maren Pedersdatter, salig skipper Lave Lavesens, for dom og tiltalte hende anlangende den byens gyde, liggende op til hendes hus, hun for leje beboer, hvilken hun med komøg og andet har opfyldt og vandløbet forstoppet, hvormed mange godtfolks kirkegang er blevet besværlig og undertiden ganske forhindret, og da hun ikke efter anmodning har bekvemmet sig til at lade bortføre samme komøg, da har han selv gjort al bekostning på samme gydes rydning med

mange vogne og folk, og satte i rette, om hun ikke er pligtig at betale for samme gydes rydning og lade tillukke det hul under lejden, hvor hun har ladet udkaste sit komøg, hvilket hun blev tildømt.

** borgmester Jesper Nielsen Hutfeld 3.gang lod læse og påskrive en advarsel ingen at dølge bortløbne soldater, underofficerer eller nogen fra landet vigende.

1/3 1677.

(40)

** Jørgen Rasmussen, skipper og borger sst, havde stævnet Rasmus Pedersen Vinter, borger og handelsmand sst, samt Gertrud Bartolomeusdatter, salig Mogens Skovs efterladte widve sst, med hendes børn for vidner, og efterskrevne, som var stævnet for at vidne, hvorledes det er gået med deres rejse fra Århus til Bergen, de vidnede, at Jørgen Stær tit og ofte sagde til Rasmus Pedersen Vinter, vores liggedage bliver for mange og er ikke sømmeligt, eftersom vinteren er forhånden, lad os stræbe og gøre vores bedste til at fuldende vores rejse, hvortil han svarede, det er god tid, og da de kom hjem på Århus red og lå der i 9 dage, og let kunne have bjerget både skib og gods, da blev det ikke tilstedet af Rasmus Pedersen, som havde nøglerne til alle lugerne, så Jørgen Stær var ikke sit eget gods mægtigt at måtte bekomme i land, så skib og gods, formedelst Rasmus Pedersen hans vilje og i mange måders ophold, af overkommende storm og uvejr da måtte forulykkes og her ved kirkegården drev i land.

** Erik Jørgensen for Mikkel Tønnesen fik 1.ting til dele over efterskrevne for gæld.

** Erik Jørgensen prokurator for skipper Mikkel Tønnesen, borger sst, med opsættelse her af tinget 18/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale.

** Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Godsen, boende i Viby, for dom og tiltalte ham for 5 sletdaler efter dom her af tinget 4/11 1675, hvori Peder Nielsen Godsen er tildømt samme 5 daler at betale, hvilken dom blev fornyet.

(41)

** Erik Jørgensen for Mikkel Tønnesen fik 1.ting til dele for deres faldsmål over efterskrevne.

** Erik Jørgensen for Niels Poulsen bådsmand fik 1.ting til dele over Jørgen Luebo for 14 mark resterende hyre.

8/3 1677.

** Erik Jørgensen for Niels Poulsen fik 2.ting til dele over Jørgen Luebo.

** Erik Jørgensen fik 2.ting til dele over efterskrevne for resterende krigsstyr.

** Tomas Rasmussen prokurator sst, fuldmægtiget for Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet David Jørgensen konsumptionsbetjent sst for vidner, og efterskrevne fremlagde deres skriftlige kundskab, at de var til stede, da porten blev oplukket hellig tre kongers

dag næst afvigt, og det er dem i sandhed vitterligt, at Matias Nielsen hverken gav David Jørgensen ørepust ikke heller slog eller rørte ham, idet de stod hos, til de begge var bortgået.

** Mikkel Tygesen borger sst havde stævnet Oluf Hollænder, tilholdende sst, og Hans Christensen Riber, borger sst, for vidner, og efterskrevne vidnede, at for gods til Norge havde de i næst afvigte år betalt 6 sletdaler i fragt for hver læst gods.

** Tomas Rasmussen prokurator på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Niels Jespersen, boende i Sandby, for dom og tiltalte ham for 7 sletdaler efter hans obligation, men som ingen erklæring skete, og ikke er taget skriftlig stævning, er sagen opsat 6 uger.

(42)

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Nielsen Samsing, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 25/1 nærværende år havde stævnet skipper Oluf Jørgensen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 24 daler, som er for fragt forleden sommer, hvorimod Oluf Jørgensen i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvori han fragår ikke at have befragtet Peder Samsing, hvilket han mundtligt benægtede, hvorefter blev afsagt, så efterdi intet carte parte herom fremlægges, vidste byfogden ikke imod Jørgen Olufsens benægtelse at følge irettesættelsen, før andet bevis fremlægges.

15/3 1677.

** Erik Jørgensen for borgmestre og Århus by fik 3.ting over efterskrevne.

** Erik Jørgensen prokurator på Niels Poulsen, bådsmand sst, hans vegne lod læse og påskrive et tingsvidne her af tinget 22/2 1677 angående Jørgen Luebo, at han havde lovet at betale ham 14 mark, og han æskede 3.ting over ham, hvorefter de blev forligt således, at Jørgen Luebo betalte 12 mark og omkostningen.

22/3 1677.

** Erik Jørgensen prokurator på velb Christen Seefeld til Stenalt hans vegne havde stævnet Markor Egertsen og Peder Skriver på Løvenholm for vidner, og efterskrevne borgere vidnede, at de i byfogdens hus hørte og så en udskrevet soldat Christen Sørensen af Gesing sogn, som klagede sig, at han 10/2 næst afvigt i nogle huse, som hedder Humleborg i Gesing sogn, om natten blev overfaldet af Markor Egertsen og Peder Skriver, som stak ham i begge lår, og siden holdt de ham på Løvenholm og gav ham salve og plaster at læge ham med, hvilke sår han foreviste dem og sigtede de indstævnede, for de ham således har overfaldet.

(43)

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råd og Århus bys vegne æskede faldsmålsdele over efterskrevne, som er delt for deres resterende krigsstyr. så mødte Tomas Rasmussen prokurator på Peder Nielsen Brandt borger sst hans vegne og i rette lagde hans efterskrevne indlæg, at hans bror Jens Nielsen Brandt halvandet år ikke har haft tilhold i Århus, hvorefter andre betalte, og Erik Jørgensen ved 6 høringer lod fordele efterskrevne.

** Erik Jørgensen prokurator for samtlige borgmestre og råd og Århus by ved 6 høringer lod fordele efterskrevne for resterende krigsstyr.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget på Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Villum Rasmussen Testrup, borger sst, for syn på en nu øde ejendom på Mejlgade med et avl i Århus vange, som er pantsat Hans Bendixen af hans svoger Villum Testrup, hvorefter blev udmeldt efterskrevne vurderingsmænd.

** Jørgen Stær fik 1.ting til dele over Rasmus Vinter for regnskab med ham at gøre.

** Mikkel Willer af Lübeck hans tjener Christen Koch med opsættelse her af tinget 8/3 næst afvigt havde stævnet Bonde Jacobsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 213 rigsdaler for modtagne varer, som han er ham skyldig efter hans obligation, dateret Lübeck 10/8 1676, under forpagtning af alt hans havende og tilkommende gods, hvilken obligation han blev tildømt at indfri inden 3 solemærker.

(44)

29/3 1677.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator på Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Villum Rasmussen Testrup, borger sst, for vurderingsvidne på det øde eje på Mejlgade, Hans Bendixen af ham pantsat er, liggende imellem Peder Madsen Dråby og Rasmus Christensen smed deres iboende ejendomme, hvorefter vurderingsmændene vidnede, at de 28/3 var på åstedet og vurderede samme øde ejendom, kaldes Badskærs eje, med tilhørende avl tilsammen for 120 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator på magister Laurits Bording til Ryumgård hans vegne havde stævnet salig Christoffer Pedersen skomager, forrige borger sst, hans datter Karen Christoffersdatter for opsigelsesvidne, og i rette lagde et varselsvidne af Viborg landsting 14/2 næst forhen, hvormed blev stævnet salig Christoffer Pedersen skomager i Århus hans efterladte børn og arvinger for lovmål anlangende det pants opsigelse, som Laurits Bording er berettiget til i salig Christoffer Pedersens efterladte øde eje bag klostret i Århus, hvorefter han opsagde samme pant.

** Erik Jørgensen stadsprokurator på Carl Christensen, rådmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 15/2 sidst havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

** Rasmus Andersen, foged på Stenalt, på sin husbond velb Christen Seefeld til Stenalt hans vegne havde til Anne Olufsdatters sst stævnet Markor Egertsen og Peder Skriver på Løvenholm for vidner, men da ikke bevistes grev Rantzau for dette vidne var givet varsel, vidste byfogden ikke derimod dette vidne at udstede.

(45)

** Erik Jørgensen prokurator på skipper Oluf Jonsen Hollænder, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 15/5 næst afvigt havde stævnet Mikkel Tygesen, borger sst, for dom og

tiltalte ham for en del resterende penge, fragt af hvis gods herfra til Christiania i Norge i september måned 1676. herimod at svare mødte Mikkel Tygesen og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 8/3 næst afvigt samt hans efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, så eftersom Mikkel Tygesen både skriftligt og mundtligt benægter og fragår ikke at have lovet Oluf Hollænder mere i fragt af læsten end 6 sletdaler, vidste byfogden ikke ham videre fragt at tilfinde.

5/4 1677.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mikkel Sørensen, borgmester i Randers, hans vegne havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for resterende husleje, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Låsby, borger og handelsmand sst, havde stævnet Henrik Augustinusen i Skanderborg for dom og tiltalte ham for 3 sletdaler for en tønde tjære, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

(46)

** Henrik Nielsen Holst borger i København, på Peder Jacobsen Meulengracht og Johan Sylinch borger og handelsmand i København deres vegne havde stævnet Hans von Meulengracht og tiltalte ham efter en højesterets dom 17/7 1676 for forfalden rente til 11/6 1676 af kapital 7539 sletdaler, og i rette lagde forskrevne dom, hvori Hans von Meulengracht er tilfundet at betale 600 rigsdaler i rede penge til Peder Jacobsen. dernæst i rette lagde Peder Jacobsen Meulengrachts obligation til Johan Sylinch borger i København, af dato 11/6 1673, lydende på 1000 rigsdaler, hvorfor han overleverede og pantsatte til Johan Sylinch hans af sin morbror Hans von Meulengracht udgivne pantebrev og jordebog anlangende hans patrimonium. derimod mødte Hans von Meulengrachts tjener og i rette lagde efterskrevne indlæg, hvori han foregiver, at KM har meddelt ham sit befrielsesbrev for hans kreditorers tiltale på 3 års tid, og mente sig derfor fri for tiltale, og derhos i rette lagde ovennævnte efterskrevne KM brev, dateret 12/6 1676, hvorefter blev afsagt dom, at Hans von Meulengracht bør efter højesterets dom at betale 600 rigsdaler, som resterer til 11/6 1676. belangende de resterende rentepenge indtil 11/6 1676, så efterdi fremlægges KM benådning, da vidste byfogden ikke derom at turde kende, men tilfinder begge parter den at efterleve.

(47)

** Henrik Holst, borger i København, på Johan Sylinch, borger i København, og Bendix von Meulengracht deres vegne havde stævnet Hans von Meulengracht for dom for hvis, han til salig Albret Düsseldorf efter obligation skyldig er, og til Bendix von Meulengracht i sin arvepart er overdraget, og Johan Sylinch nu er rådig, lydende på 160 rigsdaler med resterende rente fra 21/10 1666, og i rette lagde efterskrevne ovennævnte obligation, dateret 16/3 1662, udgivet til kammersekretær Frederik Giese, hvilken obligation siden er overdraget til Albret Düsseldorf, og af Bendix von Meulengracht i sin arvepart af Düsseldorf annammet. derimod blev fremlagt KM befrielsesbrev, dateret 12/6 1676, hvorefter blev afsagt, så efterdi Hans von Meulengracht fremlægger KM benådningsbrev af 12/6 1676, da vidste byfogden ikke derimod at turde kende, men tilfinder begge parter sig derefter at rette.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Søren Sørensen Ugelbølle rådmand hans vegne havde stævnet Christen Jensen Basballe, Knud Hadbjerg og Silke Christensdatter med hendes husbond, om de

noget imod denne sag havde at svare. dernæst foreviste en kaldsseddel af Viborg landsting 11/10 1676, at da er stævnet salig Hans Landgrafs arvinger og kreditorer for dom, anlangende nogle øde boder på Studsgade, som skal have tilhørt Knud Hadbjerg, skipper og borger sst, derefter Henrik Landgraf for sin gælds fordring efter salig Hans Hansen Haj udlagt, og siden Søren Sørensen til forsikring og pant for sine udlagte penge for Henrik Landgraf, som nu ved døden er afgået, og da formener han, at de bør at følge ham for ejendom. derefter blev afsagt, så eftersom Søren Sørensen Ugelbølle begærer dom til ejendom på de boder, Henrik Landgraf er indlagt og for højesteret tilkendt, og herom bevises med dom og andre forindførte forsikringsbreve, at Landgraf har forsikret Søren Sørensen, Jacob Andersen, Jens Hvas, Hermand Kirchoff og Jørgen Kirchoff i samme indlagte boder for 65 sletdaler. hvorimod at svare Christen Basballe lader fremlægge genpart af højesteretsdom og der påskrevet indførsel i samme boder, dateret 18/6 1671, for 20 rigsdaler kost og tæring, Henrik Landgraf for unødig stævning er tildømt at give Basballe, og efterdi med syn og vurderingsvidne bevises, at samme boder er vurderet for 90 sletdaler efter deres brøstfældighed, da bør de at følge Søren Sørensen på sine egne og Jacob Andersen, Jens Hvas, Hermand Kirchoff og Jørgen Kirchoffs vegne for ejendom, dog Christen Basballes indførsel hermed uforkrænket.

(48)

19/4 1677.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget fra skipper Rasmus Pedersen fik 1.ting til dele over Melchior Skomager for 3 rigsdaler.

** Tomas Christensen prokurator på Jens Lauritsen fogeds vegne fik 1.ting til dele over Jens Lauritsen bager for 4 sletdaler.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet David Jørgensen konsumptionsbetjent, Jens Skot og Anders Remmer rytter, alle tilholdende sst, for klage, syn, vidner og sandemandsed, og Anders Offersen i Lisbjerg og Søren Lassen gav last og klage over de indstævnede, for de på lørdag var 14 dage, som de kørte her fra byen, overfaldt dem og slog dem blå og blodige med en tornekæp, lyste dem et fuldt vold til, hvorefter Christen Lauritsen kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i den sag at gøre deres ed og tov.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne fik 1.ting til voldsdele over Peder Norbagge og Rasmus Havnsø for overlast øvet på Jørgen Broch vægter sst.

(49)

26/4 1677.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 2.ting til dele over Jens Bager.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Pedersen fik 2.ting til dele over Melchior Skomager.

** Erik Jørgensen prokurator med opsættelse her af tinget 15/3 næst afsagt havde stævnet Tomas Andersen i Linå og Christoffer Henningsen borger sst på sine egne og samtlige salig Niels Bondesens arvingers vegne for dom, angående det øde salig Niels Bondesens eje på Vestergade, og nu i rette lagde et kaldsvidne af Viborg landsting 31/1 nærværende år, at de havde stævnet salig

Niels Bondesens arvinger og kreditorer for vidner og dom, og gav tilkende, hvorledes han var forårsaget på sin hustru Lisbeth Clausdatter og hustrus søster Sidsel Clausdatters vegne at få dom til eje på en indførsel, efter forrige dom her af tinget 11/3 1676, for kapital rente og omkostninger 118 sletdaler i salig Niels Bondesens øde eje på Vestergade, for hans hustrus og hendes søsters tilfaldne arv efter deres salig søster Anne Clausdatters tilfaldne arvegods, som salig Niels Bondesen var formynder for, efter skiftebrev af dato 13/8 1642 efter faderen salig Claus Badskær, hvilket øde eje han siden har ladet vurdere for 140 sletdaler, hvorefter blev afsagt, så eftersom af fremlagte vurderings og tilbudsvidne her af tinget 11/1 nærværende år bevises, at samme øde ejendom med tilliggende markjord er vurderet for 140 sletdaler, og det har været tilbudt salig Niels Bondesens arvinger, dog de ingen erklæring har gjort, da tilfindes Erik Jørgensen og hans svoger Niels Knudsen i Morsø samme salig Niels Bondesens øde eje ved Vorfrue rist på Vestergade, med sin tilhørende agerjord for eje, for kapital, rente og rentes rente bedrager til sammen 128 sletdaler, at følge, som afdrages vurderingen, bliver derover beholden 12 sletdaler, som Erik Jørgensen deponerede i retten.

** Christen Lauritsen fik 2.ting til voldsdele over Peder Norbagge og Rasmus Havnsø for vold tilføjet Jørgen Broch.

4/5 1677.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmestre og råds vegne i rette lagde efterskrevne obligation og panteforskrivning, som melder at Jens Jacobsen Møller, borger og handelsmand sst, kender sig, eftersom borgmestre og råd sst har betroet ham 300 sletdaler på rente, som er den kapital salig borgmester Søren Frost og hans hustru salig Mette Lauritsdatter har testamenteret til lørdags aftensangsprædiken i Vorfrue kirke sst, efter fundatsens formelding, hvilke penge ham af salig Jens Sørensen Vinters hustru er leveret, så forpligter han sig og arvinger renten deraf årligt at erlægge, og derfor pantsætter dem på kirkens vegne hans iboende gård på Vestergade med tilliggende bod og to gårdsavl i marken.

(50)

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 3.ting til dele over Jens Lauritsen bager.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Pedersen fik 3.ting over Melchior Skomager til dele.

** Christen Lauritsen KM byfoged fik 3.ting til voldsdele over Peder Norbagge og Rasmus Havnsø vor vold tilføjet Jørgen Broch.

** Christen Lauritsen byfoged kaldte 2.kald på sandemænd sst i dag 4 uger deres ed og tov at gøre over David Jørgensen konsumptionsbetjent for vold, tilføjet Anders Offersen og Søren Lassen i Lisbjerg.

10/5 1677.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Lauritsen, borger og handelsmand sst, ved 6 høringer lod fordele Jens Lauritsen bager sst for 4 daler, han på regnskab skylder ham.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for skipper Rasmus Pedersen borger sst ved 6 høringer lod fordele Melchior Skomager sst for 3 rigsdaler, eftersom han ikke er mødt til nogen erklæring.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for borgmester Jacob Mikkelsen havde stævnet Maren Olufsdatter, salig Jens Andersens, med hendes lovværge hendes søn Anders Jensen og svogre Hans Sørensen Gylling og Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte hende, eftersom han på sin salig hustrus vegne tilkom en trediepart i noget fælles skibsredskab af salig Tomas Nielsens krejer, og salig Peder Sørensens skiftebrev satte hans part for 52 sletdaler, som salig Jens Andersen har tiltaget sig med vilkår at svare de andre, og formente, at enken med de andre medarvinger det at betale, men da ingen erklæring skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Sørensen kleinsmed, borger sst, for lovmål og vidner, og byens tjenere vidnede, at som de 21/4 kom gående på gaden blev dem sagt, at der var en karl forfulgt i Anders Kleinsmeds hus i et kammer, hvorpå de gik ind og spurgte Anders Kleinsmed derom, og da svarede han nej, og djævlen skulle fare i dem, om de brækkede hans dør. så gik den ene bysvend til borgmester Jørgen Juel og gav ham det til kende, og da gav borgmesteren dem befaling til at oplukke døren, og da Anders Smed nægtede at åbne døren, satte de ryg til, og da fandt de en karl Søren Nielsen Favsing, som sagde, at han var en de sidste udskrevne soldater, og at Anders Kleinsmed havde tilbudt at dølge ham for 9 mark, han var ham skyldig, og at han skulle stå al hans fare derfor.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet skipper Rasmus Havnsø, skipper Mikkel Tønnesen, Peder Norbagge og Simon Ulf for vidner, klage og voldsdele. så fremstod for retten Jørgen Broch og klageligt gav til kende, at som han kom med en sæk malt fra møllen og gik ind til Mikkel Tønnesen, da rørte han Rasmus Havnsø med sækken, og da skældte Rasmus ham ud for hundsfot, og tog en brand af ilden og slog ham med, og da var de 4 personer om han, og de slog ham til jorden og slog ham og søgte hans lønlige lem, som de klemte ham i, og Simon Ulf fik en kniv og skar ham dermed. synsmænd vidnede, at de samme dag var syn til ham, og da var han skåret over sin mund læben igennem, og i højre side af hans hofte og i sin pande, og han kunne moksen ikke tale, hvorefter blev udmeldt 6 høringer, som meldte de indstævnede delt at være for samme voldsomme øvelse.

(51)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Rasmus Havnsø og Peder Norbagge havde stævnet byfogden Christen Lauritsen item Jørgen Broch vægter for vidne, men da borgmestre og råd ikke var stævnet, blev ikke nogen vidner udstedt.

17/5 1677.

** Jens Jørgensen Møller, sejlende med skipper Mikkel Jacobsen sst, hans fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator sst med opsættelse her af tinget 5/4 næst afvigt havde stævnet Engelbret Endersen borger sst for dom og tiltalte ham for 6 sletdaler, han lånte af ham i København 1675 i høstens tid, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jens Rasmussen Låsby borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 5/4 næst afvigt havde stævnet Henrik Augustinusen i Skanderborg, ligesom opsættelsen samme dag tilforn er indført, hvorefter han blev tildømt at betale de fordrede 3 sletdaler med omkostninger.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet David Jørgensen, konsumptionsbetjent ved Studsgades port, Jens Skot og Anders Remmer korporal alle sst for vidner, og efterskrevne vidnede, at de hørte nogle bønder skændtes med David Jørgensens dreng Niels om en skilling, som ikke skulle være god, og drengen gav dem nogle onde ord, og Søren Lassen af Lisbjerg stødte drengen, hvorefter de skiltes, og Anders Offersen og Søren Lassen gik ad marken. så kom David Jørgensen løbende efter dem og bandede dem, for de havde slået hans dreng, og de svarede ham igen, så kom Anders Remmer ridende, hvorefter de kom i slagsmål, og de slog bønderne. derefter vidnede synsmænd, at en lørdag før påske var de til syn til Søren Lauritsen af Lisbjerg og Anders Offersen sst, og da var de begge slået blå og blodige, hvilket de beskyldte David Jørgensen og en rytter, som var hos samme tid, og nu kaldte Christen Lauritsen 2.kald på sandemænd i dag 4 uger deres ed og tov at gøre.

(52)

25/5 1677.

** blev forkyndt en kaldsseddel af Viborg landsting 9/5 1677 til skifte i Voldum efter salig Laurits Mikkelsen 6.ugers dagen.

** Jacobus Gesius, apoteker og rådmand sst, havde stævnet borgmestre og råd, major Jacob Sparre, hans eksekverryttere, Alexander Pedersen Friis og Samuel Nielsen Tønsberg, degne af den latinske skole, med flere, og i rette lagde efterskrevne sit skriftlige indlæg, som blandt andet indeholder, at 7/5 den tid han efter en udgiven polet på ham, anlangende han to ryttere skulle lade nyde kvarter og stald efter polettens indhold, hvorimod han dem har fremvist KM forordning og åben breve, som han formener ham at frikende for indkvartering, har de dog alligevel det uagtet ham for samme polet eksekveret, og fra ham taget kobberkedler og tinkander og fade samt adskillige messingarbejder og lysestager, og korporalen og rytterne ville ikke sige deres navne eller give ham bevis, men tog godset og gik bort. dernæst i rette blev lagt Jacobus Gesius hans efterskrevne indlæg til borgmestre og råd angående samme indkvartering, med deres påskrevne svar, at eftersom Jacobus Gesius har både gårde og ejendomme, foruden den gård og apotek, som han besidder og iboer, da vidstes ham ikke for indkvartering at befries. derefter blev i rette lagt efterskrevne hans vidtløftige indlæg til borgmestre og råd, som blandt andet indeholder, at han ikke nyder rådmandsjord, som de andre rådmænd sst nyder, som rådmænd af Arilds tid nydt har, hvilket de imellem dem selv skifter og til sig tager, og dermed forbigår ham, og desuden at han 17/7 1669 mistede hans salig hustru til søs med alt hvis, hun havde hos sig. derefter fremkom vidner, som vidnede om samme sag.

(55)

** Jens Hvas for magister Johan Rodius fik 1.ting til dele over Eske Snedker for 10 skilling.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og Jens Eriksen borger sst vidnede, at han nogen tid før påske hørte, at der var slagsmål, dog ikke han ved, hvem det var.

31/5 1677.

** Erik Jørgensen for Jens Basballe rådmand lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 5/5 1676, og derefter opbød salig Peder Vinters datters tilfaldne arvegods, som han havde under formynderskab.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget fra Dines Pedersen Vintz købhandler sst, på hans vegne havde stævnet hr Gregers i Tørslev, borgmestre og overformyndere samt Peder Jensen Bonde borger sst for synsmænds opkrævelse, og i rette lagde Dines Pedersens indlæg angående Peder Bondes gård, som han sig salig Jochum Junglings søns arvepart og pant deri havde tilforhandlet, og derhos lod læse og påskrive Jens Jochumsens transport til Dines Pedersen af dato Ålborg 7/8 1677, lydende på hans arvepart efter far og mor, og derefter Peder Jensen Bondes formynderregnskab for Jens Jochumsens arvepart, bedrager sig 462 sletdaler, og derefter blev i rette lagt et pantevidne her af tinget 7/1 1664, hvori Peder Jensen Bonde har pantsat sin gård til salig Jochum Junglings børn for deres arvekapital 650 sletdaler. derefter blev udmeldt efterskrevne synsmænd.

** David Jørgensen aftingede for vold, øvet på to mænd af Lisbjerg, og lovede at fornøje sagvolderen for badskærløn og ellers som billigt, og ellers efter sin ringe evne skal give til kongen 3 rigsdaler og byen 1 1/2 rigsdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Mikkel Sørensen, borgmester i Randers, hans vegne med opsættelse her af tinget 5/4 sidst havde stævnet efterskrevne sst for resterende husleje, hvorimod blev fremlagt indlæg og modregninger, hvorefter en del blev tildømt at betale deres resterende husleje og nogle blev indfundet for overkøbmand.

(56)

7/6 1677.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet David Carstensen og Christian Carstensen hattemagersønner for lovmål, og efterskrevne vidnede, at den lørdag efter den 1.bededag, da var de i Hans Hattemagers hus, og da føg David og Christian Carstensønner og Abraham Kobbersmed i håret af hinanden og slog hinanden til jorden, og da tog Hans og David Abraham Kobbersmed med hans dragne stikat i hånden og satte ham op til hjørnet på en stol, at han ikke skulle gøre skade.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og byens vegne havde stævnet David Carstensen og Christian Carstensen hattemagersønner sst for dom og tiltalte dem for bordag og klammeri, men som ingen erklæring skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Jørgen Bertelsen, underdegn ved domkirken sst, på hr Claus Andersen Trondheim, sognepræst til domkirken sst, kannik ved domkapitlet og provst over Hasle herred, hans vegne æskede skøde, hvorefter Erik Jørgensen prokurator, med fuldmagt af Hans Brochmand, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til hans svoger hr Claus Andersen al den arvelog og part, Hans Brochmand efter hans salig far, mor og bror efter skiftebrev, af dato 21/2 1677, er tilfaldet i den grundmurede gård på den nordre side domkirken beliggende, sig udstrækkende fra samme kirkegård til bag Bispegården, og fra Mejlgade, Constantin von Marselis hans gård.

(57)

** Jacobus Gesius, rådmand og apoteker sst, havde stævnet Jacob Mikkelsen borgmester sst, Carl Christensen og Mikkel Mikkelsen rådmænd og Jens Rasmussen Lassen borger sst for hvis lovmål, han agter at forhverve, og i rette lagde efterskrevne hans skriftlige forsæt, at han mener han bør frikendes for indkvartering efter KM trykte forordning, og hans fratagne gods igen i hans hus leveres, og herhos fremlagde KM forordning om apotekere, som blev læst og påskrevet, men som intet genmæle skete, er sagen opsat 4 uger.

** Jens Hvas for Gertrud Nielsdatter fik 1.ting til dele over (blank) for resterende husleje.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Jens Frandsen i Horsens hans vegne havde stævnet Maren Pedersdatter, salig Jens Pedersen prokurator sst hans efterladte enke, for doms fornyelse og tiltalte hende for 85 sletdaler, som rester på hendes forløftesbrev for hendes søn Mikkel Jensen, af dato 18/7 1670, efter dom her af tinget 7/3 1672, hvori Maren Pedersdatter er tildømt at betale salig Frands Jensen, forrige skipper og borger sst, hans børn og arvinger den resterende gæld, hvilken dom blev fornyet.

14/6 1677.

(58)

** Erik Jørgensen, fuldmægtiget på Hans Nielsen kandestøber, borger sst, hans vegne havde stævnet Jens Lassen rådmand og hans karl Peder N for vidner, og efterskrevne vidnede, at en tid lang før påske kom Peder, som tjente Jens Lassen, til Hans Kandestøber og tilbød ham sin tjeneste, og da spurgte Hans Nielsen ham, om han var fri for Jens Lassen at bortfæste sig, dertil han svarede, ja Jens Lassen havde for længe siden sagt ham tjenesten op, og havde fæstet en anden i hans sted, og derpå stedte Hans Kandestøber ham og gav ham fæstepenge.

** Jens Hvas for Gertrud Nielsdatter fik 2.ting over Hans Papirmand til dele.

** Tomas Rasmussen prokurator sst på Dines Pedersen Vintz købhandler sst hans vegne havde stævnet hr Gregers i Tørslev, Peder Jensen Bonde sst samt borgmestre og overformyndere for syn, vurdering og tilbud, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns og vurderings forretning, at de 6/6 1677 havde synet Peder Jensen Bondes iboende gård dens brøstfældighed, og da havde vurderet den med dens tilliggende i marken for 800 sletdaler. så var her for retten Erik Jørgensen, som fremlagde Peder Jensen Bondes udgivne pantebrev til borgmestre og råd på hans gård, på salig Jochum Junglings børns vegne for deres arvekapital 650 sletdaler, dateret 7/1 1664, hvorefter Tomas Rasmussen opsagde Peder Bonde samme pant, og tilbød ham pantet at indløse inden 2 måneders forløb.

** Jens ---- borger sst på Knud Vægter hans kone Anne Jensdatters vegne æskede vidne. for retten fremstod Karen, Melchior Skomagers, og rakte Anne Jensdatter hånden, erklærede hende, at hun intet vidste med hende, end hvis ærligt og godt var, hvorefter Anne Jensdatter i lige måde erklærede Karen, Melchior Skomagers.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Nielsen kandestøber borger sst med opsættelse her af tinget 3/5 næst afvigt havde stævnet Jens Lassen rådmand og hans tjenestekarl Peder for dom, og tiltalte Peder Nielsen, som har tjent Jens Lassen til næst forleden fardag, for han har tilbudt ham sin tjeneste og annammet fæstepenge, men er blevet i Jens Lassens tjeneste, hvorover Hans Nielsen har lidt stor skade i denne pløjetid, hvorefter blev afsagt, at Peder Nielsen bør at have forbrudt sit halve års løn, halvparten til husbonden og halvparten til KM og Århus by, og Jens Lassen, som vel vidste, at han til Hans Kandestøber var sted og fæst, er derfor pligtig dobbelt så meget som det halve års løn til husbonden og dens herskab at bøde, eller de begge for foromrørte bøder at lide videre tiltale.

(59)

21/6 1677.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Hans Brochmand, sitzhaftig sst, hans vegne i rette lagde hr Claus Andersen Trondheim, sognepræst til sankt Clemends kirke sst, hans efterskrevne panteobligation, hvori han kender sig af ret vitterlig gæld skyldig at være sin svoger Hans Brochmand 440 sletdaler, som han har lånt ham, og derfor til forsikring pantsætter han Hans Brochmand hvis arveparter, ham efter hans salig far, mor og bror var tilfaldet i den grundmurede gård på sankt Clemends kirkegård sst, som han siden har solgt Claus Andersen, dateret Århus 11/4 1677.

(60)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på borgmester Jens Mikkelsens vegne med opsættelse her af tinget 10/5 sidst kontra Maren Olufsdatter, Jens Andersens, og hendes børn, og nu i rette lagde et skiftebrev efter salig Peder Sørensen, forrige rådmand sst, af dato 4/12 1665, hvori findes blandt andet på enken nu salig Sidsel Nielsdatters lod, halvparten af en trediepart af det redskab, som har været til salig Tomas Nielsens krejer, efter vurdering 52 sletdaler. derimod blev fremlagt Maren Olufsdatters efterskrevne indlæg, at det ikke kan bevises, at hendes mand har bekommet andet af samme redskab, end han har betalt, og endvidere var hendes salig mand selv arving efter salig Peder Sørensen og som sådan overværede skiftet, hvorefter hun og hendes børn blev frikendt for den tiltale.

(61)

28/6 1677.

** kaldsmænd vidnede, at de havde stævnet Hans Nielsen kandestøber, Christen Lauritsen byfoged, Jørgen Mikkelsen borger med flere for vidner at påhøre, hvorefter efterskrevne vidnede, at den dag det klammeri skete mellem Rasmus Havnsø og Jørgen Broch, da bar Jørgen Broch en maltsæk ind for Mikkel Tønnesen, da stødte han til Rasmus Havnsø med sækken, om det skete med vilje eller uforvarende, vidste han ikke, men tobakspiben fløj ud af Rasmus Havnsøs mund, og da lastede Rasmus ham og sagde, hvi gjorde du det din hundsfot, da sagde Jørgen Broch til ham og de andre skibsfolk, der var derinde, i hundsfotter og i skidthunde --- herud, så mange i er, og derefter kom de i klammeri, og slæbte hinanden hen ad gaden i håret.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Lassen rådmand sst og skipper Rasmus Havnsø sst for vidner. så fremstod Oluf Rasmussen Gius havnefoged, Jørgen Nielsen Luebo og Markus Nielsen Læsø, skippere borgere sst, og i rette lagde deres efterskrevne kundskab, at 15/6 1677 ankom skipper Rasmus Havnsø, og da blev de af byfogden befalet at forbyde ham at udsejle, før han med andre udnævnte skippere havde overført KM folk og heste, som stod færdige at skibes, når vinden blæste god, og de talte med hans bror Oluf Havnsø, og Oluf Gius skrev efter befaling kronen på hans mast, og derefter forbød ham at udsejle, og gik derefter til hans reder Jens Lassen rådmand og søgte efter Rasmus Havnsø, og da svarede Jens Lassen, at Rasmus sejlede vel, alligevel der var skrevet kronen på masten, hvilket forbud Rasmus ikke agtede, men skibede for fragt den hele nat, og sejlede uforlovet og uklareret bort om morgenen klokken var ved 2 slet.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Gertrud, magister Niels Krogs, hendes vegne ved 6 høringer lod fordele Hans Papirmand for 4 sletdaler resterende husleje.

** blev ved et skriftligt indlæg advaret til skifte og deling efter salig Jens Pedersen prokurator, samtlige arvinger og kreditorer næstkommende tirsdag at møde i stervboet.

5/7 1677.

(62)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 25/5 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for gæld efter hans regnskabsbog, der iblandt Maren Eriksdatter, salig Rasmus Fiskers kone, på Fiskergade, Niels Sørensen Pude Sørens søn, Mette, Søren Savmands, på Kannikkegade, Margrete, salig Anders Murmands datter, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Anders Andersen bådsmand sst med opsættelse her af tinget 25/5 næst forhen havde stævnet Poul Jensen borgersøn sst for dom, og tiltalte ham for 23 daler han ham skyldig er for varer, han havde bekommet i Norge og Skåne, og i rette lagde en dom her af tinget 31/8 1676, hvori Anders Andersen er tildømt at betale Peder Elkær det omtvistede, og igen at have sin regres til Poul Jensen, hvorimod blev fremlagt Poul Jensens indlæg, at en del af varerne er oplagt i Norge og en del solgt, og pengene derfor skal være af fjenderne borttaget, hvorefter blev afsagt, så eftersom Poul Jensen ikke fragår samme gods, da bør han betale Anders Andersen inden 15 dage.

** Peder Christensen Hår fik 1.ting til dele over Hans Frost for 6 mark.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Tomas Christensen, KM toldinspektør sst, med opsættelse her af tinget 26/4 havde stævnet Niels Madsen, forrige KM tolder sst, for dom og tiltalte ham for en del konfiskerede varer og Tomas Christensens resterende løn for nogle år, og i rette lagde Niels Madsens regnskab til Tomas Christensen angående hvis, Tomas Christensen har fået af Niels Madsen, samt resterende told med derpå Tomas Christensens erklæring, hvorimod blev fremlagt Niels Madsens efterskrevne indlæg, at da han er tilladt at flytte på landet, da bør han at stævnes til hans værneting, som Vedøgård ligger under, hvorefter parterne blev tilfundet at gøre regnskab i overkøbmands hus i uvildige mænds overværelse.

(63)

** Erik Jørgensen lod læse og påskrive et kaldsvidne af Viborg landsting 20/6 1677, som melder at da er stævnet Maria Rodenborg af Århus for vidner anlangende hendes afhold, skilsmisse og forhold i så mange års tid.

** den sag med David og Christian Klodt er fremdeles opsat 14 dage.

12/7 1677.

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Mikkelsens vegne fik 1.ring til dele over Gert Clausen skipper for 7 mark.

19/7 1677.

** Tomas Rasmussen prokurator på Maren Pedersdatter, salig Jens Pedersens vegne lod læse og påskrive en varselsseddel til dem, der har bevislige krav, skal møde på skiftestedet 20/7 til skifte efter salig Jens Pedersen, forrige borger og prokurator sst.

** borgmester Jørgen Juel æskede skøde. borgmester Jacob Mikkelsen sst, efter fremlagt købebrev, solgte og skødede fra borgmester Mikkel Sørensen i Randers og til borgmester Jørgen Juel 5 boder og en gård liggende på Rosengade, som Jens Keldsen, Peder Tomasen, Rasmus Nielsen hjulmand, Anders Pedersen murmand, Søren Andersen glarmester og Anders Olufsen bødker påboer, samt et fuldt gårdsavl i marken.

(64)

** borgmester Jacob Mikkelsen æskede skøde. Tomas Rasmussen prokurator, med fuldmagt af doktor Matias de Brobergue, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Jacob Mikkelsen og hans arvinger en gård på Brobjerg, som Jens Pedersen iboer, samt salig Mikkel Langballes bod med tilliggende gårdsavl i alle Århus vange, og i lige måde en ejendom på Brobjerg, som kaldes salig Laurits Rasmussen byfogeds eje, med tilliggende gårdsavl.

** borgmester Jacob Mikkelsen æskede vidne, og Mikkel Mikkelsen rådmand sst lovede at holde borgmestre og råd fri for al tiltale på det køb med Frederik Sadelmagers gård på alt, hvis derpå kan tales.

** Mikkel Mikkelsen rådmand æskede skøde. Gert von Nechten badskær borger sst i rette lagde efterskrevne fuldmagt, hvori efterskrevne hendes slægt giver ham fuldmagt til at skøde den gård på Brobjerg liggende, imellem Peder Tomasen og salig Søren Pedersen deres ejendomme, som i fordum tid salig Hans Sadelmager ejede, og nu i pant står til salig Hans Sadelmagers datterdatter Geske Lauritsdatter hendes fædrene og mødrene arv for 100 rigsdaler, idet hendes forordnede værge Frederik Sadelmager, som beboer gården, er kommet i melankolske tanker, og derfor ikke kan besidde gården, dateret Århus 11/7 1677 på min søster Anne, salig Envold Sadelmagers hustrus vegne, Peder Olufsen egen hånd, på salig Abraham Sadelmagers hustrus vegne Mette Sørensdatter SMS, Knud Terkildsen egen hånd, Peder Jacobsen egen hånd, hvorefter Gert von Nechten solgte og skødede samme gård til Mikkel Mikkelsen.

(65)

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Mikkelsens vegne fik 2.ting over Gert Clausen skipper.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jacobus Gesius, rådmand og apoteker sst, med opsættelse her af tinget 7/6 næst afvigt havde stævnet borgmestre og råd og Jens Rasmussen Lassen borger sst for lovmål og i rette lagde efterskrevne forsæt angående en polet, som de har leveret Jacob Sparre, og efter samme polet er ham frataget adskilligt tin, kobber og messing, og derhos fremlagde KM forordning om apotekere samt missiver, at apotekere i Ålborg og Viborg er fri for indkvartering, hvorefter blev afsagt, så efterdi Jacobus Gesius fremlægger KM forordning om medici og apotekere, at de skulle være fri for indkvartering, da vidste byfogden ikke derimod at dømme, men Jacobus Gesius for sin indkvartering fri at være, og hans gods ham igen ubeskadiget igen at tilstille.

26/7 1677.

** Jacob Bartolomeusen havde stævnet Hans Jørgensen hatstafferer, Gertrud Kandestøbers med sin lovværge Hans Nielsen kandestøber for syn og vurdering, hvorefter efterskrevne blev opnævnt som synsmænd til at syne og vurdere hendes iboende gård.

(66)

** Erik Jørgensen på Peder Mikkelsens vegne fik 3.ting over Gert Clausen.

** Jost Olufsen borgersøn sst på sin bror Niels Olufsen, skræddersvend af Bergen, hans vegne æskede stokkenævn, hvorefter fremstod for retten efterskrevne borgere, som vidnede, at Niels Olufsen er født sst af ægte forældre, hans far var nu salig Oluf Pedersen tøffelmager, fordum borger sst, og hans mor er Maren Mortensdatter, endnu boende sst, og har Niels Olufsen forholdt sig ærligt, kristeligt og vel.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juels vegne æskede vidne, og Poul Andersen Højen og Christen Jensen Skivholme foregav, at Jørgen Juel havde lovet at indfri et pantebrev, som doktor Matias de Brobergue har på de boder, som de har givet Jørgen Juel købebrev på, og blev her for retten afsagt, så efterdi panttageren ikke herfor bevises at være givet kald og varsel, da vidste byfogden ikke imod recessen at stede vidner.

** Laurits Hansen, tjenende Johan Skomager, fik 1.ting til dele over Rasmus Molbo skomager på Guldsmedegade for 5 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jens Lauritsen fogeds vegne fik 1.ting over Johan Andersen skomager for 3 sletdaler, som rester af 15 daler.

** Erik Jørgensen prokurator på KM og byens vegne fik 1.ting til voldsdele over Søren Mikkelsen Langballe for sin hest, som ulovligt var udtaget af folden. så fremstod Mads Vangvogter med sin datter Mette Madsdatter og sin medbror Peder Vangvogter og vidnede, at de fandt samme hest i Skovvangen i byggen og satte den i folden, og så kom Søren Langballes dreng Knud Jensen og begærede hesten, da begærede de 2 skilling for hesten, da svarede Knud, at dersom han ikke kunne

få den, så ville han selv tage den, så gik han stille ud, og i Mads Vangvogters datters påsyn brød han låsen og tog hesten ud.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mikkel Mikkelsen rådmands vegne æskede opkrævelse, vidner, syn og vurderingsvidne til Frederik Sadelmagers gård, og hertil blev forordnet efterskrevne. dertil blev stævnet Frederik Sadelmager, Abraham Sadelmagers enke, Gert Badskær, Knud Terkildsen skomager, Peder Jacobsen felbereder og Envold Sadelmagers enke.

2/8 1677.

** Erik Jørgensen på KM og byens vegne fik 2.ting til voldsdele over Søren Mikkelsen Langballe.

** Erik Jørgensen æskede 4.ting over Gert Clausen skipper, men eftersom der blev gjort skudsmål for ham, blev sagen med bevilling opsat i 4 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator æskede skøde på borgmester Jørgen Juels vegne. for retten fremstod Poul Andersen Højen og Christen Jensen Skivholme borgere sst solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Jørgen Juel og hans arvinger den arv og part, de er berettiget i de 6 boder, liggende på Volden, ifølge efterskrevne købebrev, hvori Poul Andersen Højen på egne og mor og samtlige søskendes vegne, og Christen Jensen på sin hustru Johanne Pallesdatters vegne har solgt fra dem og deres arvinger de 6 boder på Volden, som Mette Doktors, Maren Snedkers, Johanne Plats, Dorte Skrædderkone, Kirsten Andersdatter og Maren Bleginds nu iboer, og samme boder ligger imellem den bod, lille Søren Glarmester iboer, på hjørnet til Graven og den bod, Karen Høgs iboer.

(67)

9/8 1677.

** Jacob Bartolomeusen æskede vurderingsvidne på den gård, Gertrud Kandestøber iboer, hvorefter fremkom vurderingsmændene og fremlagde deres forretning, hvilken ikke var ret skrevet, hvorfor de tog den til dem igen, og derfor i dag intet derom gik beskrevet.

** Erik Jørgensen prokurator på KM og Byens vegne æskede 3.ting voldsdele over Søren Mikkelsen Langballe efter tingsvidne her af tinget 26/7 næst afvigt, hvorimod Søren Langballe i rette lagde sit efterskrevne indlæg, at da han er stævnet angående hans mors dreng skulle have taget en hest fra Mads Markvogters pigebarn, da mener han ikke noget dele kan falde over ham, tilmed de begge er umyndige, hvorefter blev 3.ting udstedt.

** Tomas Rasmussen prokurator på salig Søren Ålekræmmers hustru Else Pedersdatter hendes vegne havde stævnet Johanne Blegepige, som har blegedammen i leje dette år, og hendes tjenestepige Johanne Simonsdatter og tiltalte dem for 24 alen hørlærred og 30 alen blårlærred, som hun har leveret på blegedammen og ikke igen kan bekomme, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

(68)

16/8 1677.

** Erik Jørgensen prokurator sst på Envold Brochmand og Peder Hofmand deres vegne havde stævnet hr Claus A, sognepræst til sankt Clemends kirke, for opkrævelse af mænd til at syne den grundmurede gård, som mester Claus nu beboer, hvorefter blev udnævnt synsmand.

** Jacob Bartolomeusen, barnfødt i Randers, fremlagde efterskrevne landstings varselsseddel, hvormed blev stævnet alle salig Jens Clemendsen og Jørgen Hansen, fordum borgere i Århus, deres efterladte arvinger og kreditorer for dom, anlangende en pantsat gård i Århus, som salig Rasmus Gylling borger sst tilforn tilhørte. endnu beviste at have stævnet Gertrud Hansdatter kandestøbers og Hans Jørgensen hatstafferer borger sst for syn, vurdering og tilbud på fornævnte pantsatte gård bag klostret, hvorefter Jacob Bartolomeusen i rette lagde et opsigelses og tilbudsvidne her af tinget 3/4 1673, hvori efterskrevne vidnede, at de havde været hos Hans Jørgensen og Gertrud, salig Jørgen Hansens, og opsagt dem det pant, som Jacob Bartolomeusen havde i den gård, Gertrud, salig Jørgen Hansens, iboer og de tilbød dem pantet at indløse. derefter fremstod vurderingsmænd og i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de 8/8 1667 var i den gård bag klostret Gertrud, salig Jørgen Hansens efterleverske nu iboer, den at syne og vurdere i Hans Jørgensen hatstafferer hans søn Peder Hansen og enkens nærværelse, og da vurderede de den for 295 sletdaler, og Jacob Bartolomeusen tilbød ejerne pantet at indløse inden 2 måneder.

23/8 1677.

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Hofmand og Envold Brochmand deres vegne havde stævnet magister Claus, sognepræst ved domkirken, for synsvidne at tage beskrevet på den gård ved domkirken sst, som salig fru Anne Lorentz ejede og iboede, og nu magister Claus Andersen beboer. så fremkom synsmænd og i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at de 17/8 mødte på åstedet i salig bispefrue Anne Lorentzes gård den af bese og besigtige for hvis brøstfældighed og hvis andet, som dem blev forevist.

(69)

** Tomas Rasmussen prokurator for Casper Nielsen borger sst fik 1.ting til dele over Melchior Skomagers kone for 14 mark og Jens Nielsen, som tjener Mikkel Lassen, for 7 mark lånte penge.

30/8 1677.

** Tomas Rasmussen for Casper Nielsen fik 2.ting til dele over Melchior Skomager og Jens Nielsen.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Dines Pedersen Vintz købhandler sst havde stævnet Peder Jensen Bonde item samtlige borgmestre og råd og overformyndere for tilbudsvidne, og nu tilbød Tomas Rasmussen Peder Bonde, hr Gregers og andre interesserede den anpart, Dines Pedersen sig har af salig Jochum Junglings søn, efter pantebrevs og transports formelding, tilforhandlet. 2.gang til løsen, om nogen var, som ham ville udløse og betale kapital, rente og omkostning.

(70)

** Hans Andersen, tjenende Tomas Christensen visiterer, på KM tolder Johan Suhr sst hans vegne med opsættelse her af tinget 19/7 næst afvigt havde stævnet Peder Sørensen Svane og Peder Tomasen borgere sst for dom, og tiltalte dem for resterende udenlandsk told af efterskrevne varer, som beløber sig 16 rigsdaler, og i rette lagde efterskrevne ekstrakt af toldregnskabet fra 1/7 1676 til nytår 1677, hvorefter blev afsagt, så efterdi Johan Suhr, KM tolder sst, tiltaler Peder Sørensen Svane og Peder Tomasen for den resterende udenlandske told af adskillige varer, hvilke de har skibet på Wismar med skipper Søren Christoffersen, og alene betalt den indenlandske told af, da bør de betale den resterende udenlandske skat 16 rigsdaler.

6/9 1677.

** Erik Jørgensen prokurator på salig Jacob Møllers børns formyndere, nemlig Hans Sørensen Gylling, Henrik Jørgensen og Hans Christensen Riber, deres vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbud, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 13/7 1676 og derefter opbød det usolgte gods, deres myndlinger er tilfaldet, til købs.

(71)

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne, angående hans myndlings gods, og nu opbød efterskrevne gods, som salig Jacob Møllers børn er udlagt for deres fordring efter salig Peder Spørring hos Oluf Grønberg af bemeldte Spørrings gods er udlagt..

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for samtlige salig Jacob Lauritsen Møller børns formyndere, Hans Sørensen Gylling, Hans Christensen Riber og skipper Henrik Jørgensen borgere sst, havde stævnet efterskrevne personer for doms fornyelse anlangende gældssag, og i rette lagde en dom her af tinget 12/8 1675, hvori de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld, hvilken dom blev fornyet.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Abild Rasmussen borger sst med opsættelse her af tinget 19/7 1677 havde stævnet Maren Sørensdatter, salig Hans Lauritsens efterladte enke, for dom, og tiltalte hende for 2 ankre brændevin holdt 84 potter, som hans hustru leverede hendes salig mand på den sidste rejse, han gjorde til København, for dem der at sælge, hvilket Abel Rasmussens far Rasmus Abelsen bevidnede. derefter blev i rette lage efterskrevne kundskab, at det ene anker blev solgt i træet, før den salig mand døde, og det andet blev sat i kahytten at sælge i små partier, for det var godt, hvorefter blev afsagt dom, at da intet nøjagtigt bevis derom fremlægges, og skifte skal holdes efter den salig mand, som uformodentlig på rejse i København er død, item de fremlagte kundskaber uden tinge er sammenflikket og befindes vildige, da vidste byfogden ikke irettesættelsen at følge, men til skiftets afhandling for rettens middel til påkendelse indfandt.

(72)

** Tomas Rasmussen for Casper Nielsen fik 3.ting til dele over Melchior Skomager, eftersom intet svar skete.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Christen Jensen Vegerslev, borgersøn og købhandler sst, hans vegne har stævnet Søren Jacobsen i Skejby for dom, og tiltalte ham for 1 tønde havre og 12 skæpper rug, men som ingen erklæring skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator for Jens Jensens snedker på hans vegne item KM byfoged Christen Lauritsen på KM vegne havde stævnet Ove Andersen snedker og Niels Christoffersen for klage, syn, vidner og sandemandstov, og i rette lagde Jens Jensens efterskrevne klage over de indstævnede, for de er indkommet i hans hus på Skolegade og skældt ham på hans ære, og overfaldet ham og hans hustru med hug og slag, og lyste dem derfor et fuldt vold til, hvorefter byfogden kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i sagen at tove og sværge.

13/9 1677.

** for retten stod Laurits Jensen, kok på Jens Basballes krejer, og som han blev tilspurgt, om han vidste nogen årsag til hans salig fars død, som her i åen er fundet død, svarede han nej, og synsmænd vidnede, at de intet havde seet på salig Jens Skibbyggers legeme, som kunne være årsag til hans død, og videre vidnede de, at salig Jens Lauritsen plejede at ligge i båden om natten for at tage vare på sine fiskegarn. videre blev sønnen tilspurgt, om enten han, hans mor eller andre ville have noget med hans død at påtale, hvortil han svarede nej, såsom det var sket af ulykkelig hændelse.

(73)

20/9 1677.

** Tomas Rasmussen prokurator, med fuldmagt af Jens Jørgensen, rådmand i Viborg, og på hans vegne. Erik Jørgensen prokurator lod læse og påskrive efterskrevne fuldmagt af Envold Brochmand til at pantsætte hans far Jens Jørgensen, rådmand i Viborg, de parter i den grundmurede gård, som magister Claus Andersen Trondheim på domkirkegården for leje iboer, og det for 730 sletdaler, som han ham efter hans efterskrevne obligation, dateret Viborg 18/9 1677, skyldig er. og nu for retten stod Erik Jørgensen, som i hånd tog Tomas Rasmussen, og med samme håndstrækning for retten i lovlig tinglyd, efter indførte fuldmagts indhold, gav Tomas Rasmussen et fuldkomment pant og forsikring efter indførte obligation og panteforskrivnings indhold.

** Jens Snedker borger sst sagvolder item Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Ove Snedker og Niels Christoffersen snedker for vidner at påhøre, og efterskrevne fremlage deres efterskrevne kundskab, at 28/8 næst afvigt, da de gik af deres lavshus, da hørte de, at Ove Snedker og Niels Christoffersen begge to skældte Jens Snedker for en skælm i hans eget hus, og imidlertid tog Jens Snedker en økse og hvingede den ad dem og sagde, djævlen skulle fare i dem, for de skældte ham på hans ære, så tog Anders Villumsen øksen fra ham, på det der ikke skulle ske nogen ulykke. på spørgsmål svarede Ove Snedker, at han ikke slog Jens Snedker, men han var nødt til at tage stokken og holde imellem sig og Jens Snedker, at han ikke skulle hugge ham. så kaldte Jens Snedker og byfogden 2.kald på sandemænd i denne sag i dag 4 uger at gøre tov.

(74)

27/9 1677.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Sørensen Quist, locat i Århus domskole. Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Peder Simonsen Årup, bestalter klokker til Vorfrue

kirke i København, hans vegne havde stævnet Jens Sørensen Quist, hører i den latinske skole, for dom og tiltalte ham for 20 daler efter hans obligation, hvorimod Tomas Rasmussen i rette lagde efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, så eftersom Jens Quist i sit indlæg beråber sig på sit akademiske privilegium, da er sagen med bevilling opsat 4 uger, til hvilken tid Jens Quist forelægges at bevise og fremlægge de påberåbte privilegier.

** Erik Jørgensen prokurator for Christen Basballe og Jens Jacobsen borger sst havde stævnet alle tre borgmestre og begge overformyndere for opbud, hvorefter Erik Jørgensen fremlagde et opbudsvidne her af tinget 30/9 1670, og opbød til købs salig skipper Jens Jørgensens eje på Brobjerg til hvem, som det ville købe efter vurderingen.

** Erik Jørgensen prokurator på salig Gertrud Kandestøbers og hendes lovværge Hans Nielsen kandestøber og hendes arvingers vegne havde i hans logement hos Gertrud, salig Mogens Skovs, stævnet Jacob Bartolomeusen for vidner, og derefter frembød penge for hvis, han havde Gertrud Kandestøbers salig mands gård i pant for, og nu fremviste en pose fuld af penge her for retten.

4/10 1677.

** Hans Nielsen kandestøber frembød 2.gang til Jacob Bartolomeusen penge for hvis, han efter pantebrev havde salig Gertrud Kandestøbers gård i pant for, dets kapital og rente, som han for retten frembød i en pose. Hans Jørgensen hatstafferer mødte og svarede, at han en gang havde solgt Gertrud Kandestøbers gård, og derfor ikke kunne sælge den igen, hvorimod svarede Hans Nielsen og formente, at eftersom Hans Jørgensen først har pantsat gården, derefter givet hans søn hans mødrene arv deri, som siden over skifte til andre er udlagt, og gården nu efter panthaverens vurdering ikke kan opnå til den sum, den er udlagt for, da Hans Jørgensen ikke at have magt den at sælge, før arvinger og kreditorer fik deres udlagte part. Hans Jørgensen hatstafferer fremlagde et med Engelbret Endersen, borger sst, oprettet købekontrakt på salig Jørgen Hansens gård, dateret 25/9 1677, og endnu et pantebrev her af tinget 8/3 1649, hvor da Jens Clemendsen og Hans Jørgensen hatstafferer på salig Rasmus Sørensen Gyllings børns vegne for 200 sletdaler kapitel med dets rente har pantsat til Jens Andersen Karlby rådmand Rasmus Gyllings gård bag klostret. samme pantebrev er 10/4 1666 på skifte efter salig Peder Sørensen at være Jacob Bartolomeusen i hans arv udlagt for 200 sletdaler, og Hans Jørgensen svarede og berettede, at pantebrevet udviste hvad ret, han havde til at sælge gården.

(75)

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råds samt Århus bys vegne lod læse og påskrive KM missive til KM deputerede ved krigskommissariatet, og derefter advarede borgerskabet sig derefter imod militien at forholde, så og forbød alle og hver ingenlunde sig at understå at indlægge heste, helle eller dølge med nogen af militien, dragoner, ryttere eller solder hvis stjålne eller nogen fratagne koste, de i kvartererne måtte indbringe, men sligt at angive, at det ejerne kan igen komme til hænde, og den skyldige bliver straffet, andre til afsky.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for hr Gregers i Tørslev hans vegne havde stævnet Dines Pedersen Vintz, købhandler sst, item Hans Sørensen Gylling, Casper Nielsen, Jens Eriksen, Jens Låsby, Anders Murmand og Poul Egå, borgere sst, for synsmænds opkrævelse til syn og vurdering på Peder Bondes gård, hvorefter blev udmeldt efterskrevne mænd.

** Erik Jørgensen for Jørgen Rasmussen Stær borger sst havde stævnet Rasmus Pedersen Vinter for vidner og dele, og i rette lagde efterskrevne regning og afsigt, af anordnede mænd gjort, imellem skipper Jørgen Rasmussen Stær og Rasmus Pedersen Gius for den Bergen rejses fragt 1676, og derefter efterskrevne regnskab om Jørgen Stær og Rasmus Pedersen Gius deres købmandsskab, som de 1676 har imellem været på Bergen. derefter blev 1.ting til dele over Rasmus Vinter, for han vægrer sig samme med Jørgen Stær gjorte regnskab at slutte.

(76)

** Tomas Rasmussen for Henrik Bertelsen, privilegeret musicus instrumentalis her i stiftet, havde stævnet Jochum Brandt, tilholdende i Horsens, for vidner, og Adam Jespersen trompetersvend vidnede, at til hr Christen Skørring hans første messe i Hundslund, da var han og hans kammerat Anders Lyneborg der og præsenterede deres tjeneste at opvarte med musik til første messe, og da var Jochum Brandt der og blev der at opvarte, men de ikke måtte opvarte for ham. Gert Bassist og Karl Roemand trompetersvend vidnede, at da hr Bertel Jostsens bryllup i Gylling stod, var de i bryllupsgården med mester Henrik Instrumentist og tilbød ham med sine svende sin tjeneste at opvarte til brylluppet efter KM allernådigst ham givne bestallingsbrev, men de ville ikke have dem at opvarte, men Jochum Brandt blev der selvtredie.

** velb Hans Arenfeldt lod læse og påskrive en tilfindelsesdom af øster Lisbjerg herreds ting 19/9 1677, angående forbud på, at ingen måtte hugge i Skårupgårds skov.

** Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne item Jens Jensen snedker sagvolder kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage her at gøre deres tov over Ove Snedker og Niels Christoffersen for vold, de ham har tilføjet.

11/10 1677.

** Erik Jørgensen prokurator på Jørgen Rasmussen Stær borger sst hans vegne æskede 2.ting til dele over Rasmus Pedersen Vinter, for han vægrer sig ved at underskrive de, af anordnede borgere, dem imellem afregnede og sluttede regnskaber, så mødte Rasmus Pedersen Vinter og i rette lagde hans efterskrevne indlæg, at ved sidste afregning var hans fætter Christen Jensen Vegerslev overværende, og da blev han Jørgen skyldig 73 sletdaler, hvorpå ham er leveret 30 sletdaler med mere, og han ville ikke underskrive, uden det blev ham godtgjort, hvorefter blev afsagt, endog Rasmus Gius frembyder penge til regnskabets betaling, når han kortes 7 tønder ærter for 23 sletdaler, som ikke i fremlagte regnskaber er indført, og fuldmægtigen på Jørgen Stærs vegne vedgår samme post, og søger alene 2.ting til dele for underskrivning af Rasmus Gius, så efterdi han vedstår regnskabet, vidste byfogden ikke rettere end 2.ting for regnskabs underskrivelse at udstede.

(77)

** mester Poul fik 1.ting til dele over Mette Savmands for 7 mark.

18/10 1677.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Christen Jensen Vegerslev borgersøn og købhandler sst, med opsættelse her af tinget 6/9 næst afvigt havde stævnet Søren Jacobsen i Skejby for 7 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen for mester Poul fik 2.ting til dele over Mette Savmands.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Søren Sørensen rådmand sst, havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 18 sletdaler efter dom her af tinget 22/6 1676, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på hr Gregers i Tørslev hans vegne havde stævnet Dines Pedersen Vintz, Hans Sørensen Gylling, Casper Nielsen, Jens Eriksen, Jens Låsby, Anders Murmand og Poul Egå, alle borgere sst, for syn, og synsmænd vidnede, at de 17/10 næst forhen var i Peder Jensen Bondes gård og den grangiveligt og med største flid gennemseet og vurderede den, som den forefindes, for 800 sletdaler. derefter i rette lagde Erik Jørgensen et tingsvidne skøde, her af tinget 29/8 1664, af Anders Andersen rådmand til Peder Jensen Bonde udgivet på et stykke jord, samt et pantevidne, her af tinget 7/1 1664, hvor Peder Jensen Bonde har pantsat til Anders Tomasen på sin stedsøn Gregers Jensen Prytz studiosus hans vegne for 800 sletdaler den gård, Peder Jensen Bonde selv beboer på ---- gade, dog salig Jochum Junglings børn deri, for hvis de i samme gård i pant har, første prioritet.

(78)

** Erik Jørgensen prokurator på Jørgen Rasmussen Stær hans vegne æskede 3.ting til dele over Rasmus Pedersen Vinter borger sst, for han vægrer sig for at underskrive de af uvildige mænd dem imellem forfattede og sluttede regnskaber. Rasmus Gius mødte i rette og formente, at han burde kortes i regnskabet for 7 tønder ærter, hvilket Jørgen Stær ikke ville, hvorefter 3.ting over ham blev udstedt, og han sin regres igen at søge hos Jørgen Stær for ærterne, han efter bevis har ham at søge for.

** Engelbret Endersen, borger og skipper sst, æskede skøde. Hans Jørgensen hatstafferer borger sst fremlagde et købebrev, dateret 25/9 1677, underskrevet af ham med hans to sønner Peder Hansen og Baltser Hansen til vitterlighed, og derefter skødede fra sig og sine arvinger og til Engelbret Endersen og hans arvinger hans gård beliggende bag klostret, som salig Gertrud Kandestøbers iboede, strækkende sig op til doktor Matias de Brobergue hans frugthave på den ene side, og op til Hans Hatstafferers børns eje og boder på den anden side, og strækker sig fra adelgaden med derved liggende kål og frugthave ud til, som gærdet derom nu forefindes.

** Jens Jensen snedker borger sst som sagvolder item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne fremlagde klage, kalds og vidnesbyrdsvidne her af tinget 6/9, 20/9 og 4/10 næst afvigt angående vold, som Ove Snedker skulle have forøvet på Jens Jensen, hvorefter sandemænd gjorde deres ed og tov således, at efter de i sagen førte vidnesbyrds beskaffenhed og som Jens Jensen bevises hverken at være blå eller blodig, svor de ham fri for vold.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anne Sørensdatter og Gørild Vandelsdatter sst for vurderingsvidne, hvorefter et skørt og en trøje blev vurderet.

(79)

** Christen Lauritsen KM byfoged havde stævnet skipper Jørgen Havnsø af Kalundborg for lovmål, og i rette lagde overstaldmester Hans ---- hans efterskrevne kundskab, at 1/10 næst afvigt da var

byfogden med Jørgen Havnsø indkommet på vindebroen og begærede af skipperen, at han ville sejle og gøre kongens tjeneste, for han med sin smakke havde ligger her for byen på 3.dag, og da svarede Jørgen Havnsø, at han ville sejle, når det kom ham tilpas, og da sagde byfogden, at det var nu tid, at han skulle sejle og gøre kongens transport, da sagde Jørgen Havnsø, at han skøttede ikke om byfogden, borgmestre og råd, de havde ham intet at kommandere, da sagde byfogden, du er fuld, du ved ikke, hvad du siger. så greb han byfogden i håret og ville styrte ham baglæns i havet, hvorefter staldmesteren kom imellem og frelste byfogden. nu fremviste byfogden en del af sit hår, som han foregav, skipper Jørgen Havnsø havde rykket af ham.

25/10 1677.

** Erik Jørgensen for mester Poul fik 3.ting til dele over Mette Savmands og Christen Pottemager for gæld, eftersom intet svar skete.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen foged fik 1.ting til dele over Jens Sørensen stadstjener for 10 mark

** Erik Jørgensen prokurator sst med fuldmagt af Peder Simonsen Årup, klokker til Vorfrue kirke i København, og på hans vegne med opsættelse her af tinget 27/9 i rette lagde Jens Quists udgivne obligation af dato 10/1 og 11/6 1677, samt magister Niels Krog, rektor og kannik ved domkirken, hans henvisning til verdslig ret 27/8 1677, og derhos Jens Quist hans attestats og demis, af dato 27/1 1666, hvilke blev læst og påskrevet, og eftersom Jens Quist ikke var mødt til genmæle, da blev han tildømt at indfri og betale forskrevne 20 sletdaler.

(80)

2/11 1677.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 2.ting over Jens Sørensen.

** Erik Jørgensen for Gert von Nechten og Peder Jacobsen felbereder begærede mænd opnævnt salig Mogens Knudsens gård at vurdere. stadstjenerne vidnede, at de havde stævnet samtlige borgmestre og råd, overformyndere sst item Christen Frost, Niels Knudsen, Peder Tomasen og Bonde Jacobsen, endvidere Peder Mogensen, Knud Mogensen og Abild Mogensdatter med lovværge alle sst samt Søren Olufsen af Fløjstrup, som på sine egne og brors vegne var varsel gestendig, hvorefter blev opnævnt vurderingsmænd.

** Erik Jørgensen for Peder Jensen i Onsbjerg på Samsø fik 1.ting til dele over Peder Seielliger sst for 10 mark.

** Villum Testrup fik 1.ting til dele over (blank) for en skive.

** Tomas Rasmussen prokurator på mester Poul Postmesters vegne æskede dele over Mette Savmands for gæld, men da der ikke var 6 borgere at udmelde som høringer, blev hun tildømt at betale forskrevne 7 mark.

8/11 1677.

** Peder Nielsen Lund student, fuldmægtiget på sin fætterske Karen Lauritsdatter, salig Rasmus Nielsen Knop skrædders efterleverske sst, hendes vegne fremlagde en kontrakt imellem Karen Lauritsdatter og hendes salig mands arving Peder Jørgensen, boende i Kragelund i Silkeborg len, på hans hustru Margrete Christensdatter vegne om det, hun arveligt kunne tilfalde efter Rasmus Nielsen, dateret Kragelund 10/10 1677 PIS, og til vitterlighed underskrevet af hr Mads Andersen Bering, sognepræst i Kragelund. hvorpå fremstod Anders Vinter i Kragelund med fuldmagt af Peder Jørgensen, som for skrøbeligheds skyld ikke kunne komme, og på hans vegne gav Karen Lauritsdatter afkald for al den arv, hans hustru Margrete Christensdatter er og kunne være tilfaldet efter salig Rasmus Nielsen Knop.

(81)

** Erik Jørgensen for Peder Jensen på Samsø fik 2.ting til dele over Peder Seielliger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Gert von Nechten badskær og Peder Jacobsen felbereder, begge sst, på deres plejebørns vegne, havde stævnet samtlige borgmestre og råd og begge overformyndere sst item Peder Mogensen, Knud Mogensen og Abild Mogensdatter med lovværger, Birgitte Hansdatter med hendes bror Jens Hansen, og ligeledes salig Mogens Knudsens brorsønner Søren Olufsen og Knud Olufsen i Fløjstrup for syn, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de 7/11 havde været på Brobjerg i den gård, salig Mogens Knudsen tilhørte, som på grund af dens store brøstfældighed blev vurderet for 240 sletdaler. så mødte Søren Olufsen af Fløjstrup og svarede, at efterdi Mogens Knudsen havde været hans og hans brors formynder, så kerede han sin intet om deres vurdering, men ville søge salig Mogens Knudsens arvinger efter skiftebrevs formelding, såsom de ikke havde frasagt sig arv og gæld efter ham.

15/11 1677.

** Erik Rosenkrantz til Rosenholm hans fuldmægtig Steffen Rasmussen, på sin husbonds vegne, med opsættelse her af tinget 4/10 næst afvigt havde stævnet Mette Sørensdatter, salig Jørgen Pedersen Høgs efterladte enke sst, med børn og arvinger for dom og tiltalte hende for 55 rigsdaler, som Jørgen Pedersen efter hans i rentekammeret indleverede regnskab for den påbudne salt. okse og flæskeskats oppebørsel af Havreballegård, Kalø og Stjernholm amter for 1666 er skyldig blevet, og som Erik Rosenkrantz på Jørgen Høgs vegne har måttet betale, hvilken gæld hun blev tildømt at betale.

(82)

** Erik Jørgensen for Peder Jensen på Samsø fik 3.ting over Peder Seielliger.

** Tomas Rasmussen for Jørgen Andersen skrædder havde stævnet alle tre borgmester og begge overformyndere sst for opbud, hvorefter han lod læse og påskrive et opbudsvidne på hans plejesøns arv her af tinget 20/2 1673, og det til opbuds fornyelse.

** Tomas underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Oluf Broge kleinsmed borger sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og gav last og klage, for Oluf Kleinsmed med sin kone på søndag 8 dage i sin egen smedje overfaldt Anne Kleinsmeds søn (blank) og gjorde ham vold og skade, lyste derfor vold og kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger at gøre deres ed og tov i sagen.

** item efter forindførte varsel saggav Tomas Underfoged Oluf Kleinsmed for 2 rigsdaler, som han har udlovet for voldsbøder at betale til kongen og byen og ikke efterkommet, og fik 1.ting til dele over ham.

** Christen Lauritsens sag kontra Rasmus Clemendsen i Feldballe, Søren Jensen i Ugelbølle og Christen Lassen på Frisenborg er opsat i 6 uger.

22/11 1677.

** Erik Jørgensen for Peder Simonsen i Årup fik 1.ting til dele over Jens Sørensen Quist hører for 13 rigsdaler efter dom her af tinget 25/10 næst afvigt.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 26/8 sidst afvigt havde stævnet Tomas Christensen, KM toldinspektør, for dom og tiltalte ham for 52 sletdaler, som han efter hans regnskabsbog er ham skyldig, og som han blev tildømt at betale.

(83)

** Tomas Underfoged fik 2.ting til dele over Oluf Kleinsmed.

29/11 1677.

** Poul Jensen kandestøber borger sst, anordnet formynder for salig Laurits Kobbersmeds børn, på sine myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 18/10 næst afvigt havde stævnet Abraham Persche kobbersmed sst for dom og tiltalte ham for 47 sletdaler, som han med sin hustru skal skyldig være, efter derom oprettet skiftebrevs formelding, dateret 13/3 1674, og formener han pligtig er hans plejebørns anpart af de 47 sletdaler at betale, og i rette lagde skiftebrev efter salig Bodil Kobbersmeds, af dato 13/3 1674, hvori efter dom af bytinget 8/11 1661 og dele 4/9 1662 Maria, Abraham Kobbersmeds, findes skyldig til boet 47 daler. herimod protesterede Maria Kobbersmeds nu på skiftestedet og foreviste en kvittering af 22/11 1663, som melder, at Laurits Kobbersmed har bekommet af Abraham Kobbersmed 18 sletdaler, som han havde at fordre efter salig Sofie Kobbersmeds, og formente det ikke var samme gæld skyldig, hvorfor denne post henvistes til landsloven at udføres, og hvis deraf bekommes, kan at komme Johan Hanichen og børnene til gode, som samme skiftebrev formelder. deri og blev fremlagt Abraham Kobbersmeds efterskrevne indlæg, at han intet er salig Laurits Kobbersmed eller hans salig kone noget skyldig, og derhos blev fremlagt en lodseddel efter salig Sofie Dinesdatter, hvori findes indført blandt anden bortskyldig gæld, som Abraham Kobbersmed havde annammet udlæg for og skulle betale, Laurits Baltsersen at tilkomme 18 sletdaler, dateret 22/4 61 ?. endelig i rette blev lagt nu salig Laurits Baltsersen ---- kobbersmeds kvittering, at han havde annammet af Abraham Kobbersmed 18 sletdaler, som han havde at fordre efter salig Sofie Kobbersmeds,. dateret 22/11 1677, hvorefter blev afsagt, så efterdi hverken dom eller dele på gælden fremlægges, vidste byfogden ikke Abraham Kobbersmed dets betaling at tilfinde.

(84)

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmestre og råd og byens vegne fik 1.ting til dele over efterskrevne, for de her bruger borgerlig næring og sig dog undslår deres borgerskab at ----.

** Christen Pottemager i dag 3.ting oplyste en sogris, som hos ham er at bekomme.

** Tomas Rasmussen prokurator underfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne. for retten fremkom synsmænd og vidnede, at de på søndag var 3 uger var syn til Niels Christensen kleinsmedesvend, og da befandtes hans kjortel var blodig, og han klagede over sin mester Oluf Broge kleinsmed, for han havde slået ham, og de så, at huden var af hans hals, og han berettede, at mesteren holdt ham, mens hans kone toede blodet af hans ansigt, hvilket Oluf Kleinsmed ved ed benægtede, og svendene vidnede, at de havde været ude og ikke set det, hvorpå Tomas Rasmussen æskede 2.kald på sandemænd, men efterdi Oluf Kleinsmed ved ed benægter at have slået svenden blå eller blodig, og vidnerne fragår at have seet det, da sees ikke kald på sandemænd at udstede.

** Oluf Kleinsmed betalte til byfogden efter aftingning for bordag 3 sletdaler.

6/12 1677.

** Erik Jørgensen på byens vegne æskede 2.ting til dele over dem, med 1.ting er forfulgt for deres borgerskab og ikke siden taget.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Jørgensen fik 1.ting til dele over Jens Bødker for 10 skilling for bekommet tømmer.

** Tomas Underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Søren Land skrædder og Peder Remmer sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og derefter gav last og klage over dem for de på søndag var 8 dage overfaldt Jens Jensen rytter af Boes her på gaden i Immervad med blottet degener, hug og slag, hvorpå synsmænd vidnede, at de 25/11 sidst var syn til Jens Jensen rytter, som var hugget bag i hans hals og i hans ene finger, og klagede sig at være slået over hans ganske krop, hvorefter underfogden lyste dem et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i denne sag i dag 6 uger deres ed og tov at gøre.

13/12 1677.

** Erik Jørgensen fik 3.ting til dele over dem, med 1. og 2.ting er forfulgt for borgerskabs tagelse.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Jørgensen 2.ting til dele over Jens Bødker.

(85)

20/12 1677.

** Erik Jørgensen prokurator sst på borgmestre og råd og Århus bys vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne, for de ikke tager deres borgerskab og deres borgerlige ed aflægger.

** Christen Nielsen, borgersøn sst, nu hjemme i København, æskede stokkenævn, og efterskrevne borgere vidnede, at Christen Nielsen er født i Århus af ægte forældre, hans far var salig Niels

Christensen, fordum borger sst, og hans mor er Kirsten Christensdatter, og Christen Nielsen har forholdt sig ærligt, kristeligt og vel.

** Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Erik Jørgensen havde stævnet Jacob Smed i Dejret på Mols mod dom, og tiltalte ham for 4 daler for varer efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

** Jens Hvas kapitelsridefoged, fuldmægtiget på hr Johan Hansen Lønborg, øverste medtjener til Århus domkirke og kannik sst, hans vegne havde stævnet Jens Sørensen Kirkegård i Framlev og Jens Jensen sst for dom og tiltalte Jens Kirkegård for 10 sletdaler og Jens Jensen for 29 sletdaler efter bevis og skiftebrev efter hr Johans salig hustru, hvorpå han har forhvervet dom over dem her af tinget 25/1 1677, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

(86)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Christensen Basballe rådmand sst havde stævnet Claus Maler borger sst for dom at forny, og tiltalte ham for 70 sletdaler efter Jens Basballes bog, hvorpå rester 48 daler, hvorpå er forhvervet dom her af tinget 14/8 1673, som blev i rette lagt, hvorefter Claus Maler blev tilfundet sin gæld at betale.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Jørgensen fik 3.ting over Jens Bødker til dele.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst, at de i dag 4 uger gør deres tov over Søren Land og Peder Remmer for voldssag.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Henrik Lorentzen wohnhaftig i Tønder hans vegne æskede opsættelse. for retten fremstod Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Lassen rådmand sst, havde til Hans Bendixens sst, som var hans logement, stævnet fornævnte Henrik Lorentzen for dom og tiltalte ham for 20 rigsdaler efter hans til ham udgivne obligation, dateret Århus 30/5 1661. på begæring blev sagen opsat 6 uger.

10/1 1678.

** blev udmeldt synsmænd til at syne magasinhuset med derved stående bygnings plads.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Dines Pedersen Vintz, handelsmand sst hans vegne, med opsættelse her af tinget 15/11 afvigte år havde stævnet Peder Jensen Bonde borger sst item samtlige borgmestre og råd samt overformyndere sst for dom samt hr Gregers Gregersen Prytz i Tørslev for dom, og tiltalte Peder Jensen Bonde borger sst for 462 sletdaler, som han efter hans til ham overleverede værgemåls regnskab ham pligtig er, og for hvilken sum penge, han beretter hans gård på Mejlgade skal være pantsat til borgmestre og råd sst, hvorfor han har ladet den pantsatte gård vurdere og to gange gjort tilbud gården at indløse inden 2 måneder, hvilket ikke er sket, og formente at gården bør efter vurderingen ham at tilkomme, og hvis gården efter vurderingen ikke kan tilstrække salig Jochum Junglings børns værgemål at betale, da Peder Jensen Bonde, som det har haft under værgemål, resten at betale med rede penge. dernæst blev i rette lagt salig Jochum Junglings søn Jens Jochumsens overdragelse og transport på hans fædrene og mødrene arv til Dines Pedersen, dateret Ålborg 7/8 1677, samt Peder Bondes formynder regnskab for Jens Jochumsens arvs kapital og rente fra 13/7 1652 til 1677 beløber sig 462 sletdaler, hvorefter blev afsagt, så efterdi

med tilbuds og vurderingsvidner bevises, at panttageren og de interesserede ikke har indløst pantet, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end tilfandt Dines Pedersen Jens Jochumsens tilforhandlede arvepart i gården for ejendom efter første pant, købebrev og vurderings formelding for 463 sletdaler, dog Jens Jochumsens to søstres arveparter deri uforkrænket, og eftersom recessen befaler at første panttager går før alle pant og kreditorer og skal først udløses, vidste byfogden derimod at turde kende, men hr Gregers Gregersen har sig derefter at rette.

(88)

** blev udmeldt synsmænd til at besigtige Niels Lauritsen i Immervad hans gård og ejendom.

16/1 1678.

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Tomas Rasmussen prokurator sst på borgmester Jacob Mikkelsen sst hans vegne skødede fra ham og hans arvinger og til Niels Lauritsen og hans arvinger hans gård, liggende på Brobjerg, næst op til salig Hans Jensens gyde, som kaldes salig Laurits Rasmussens eje, og strækker sig fra samme gyde til det andet salig Laurits Rasmussens eje, og fra adelgaden ud med samme gyde til den have, Niels Villadsen før tilhørte, og det med tilliggende avl i Århus mark og bagved gården liggende havejord, ligesom han den at doktor Matias de Brobergue købt har.

** Søren Svendsen, skipper og borger sst, æskede skøde. Erik Jørgensen prokurator sst med efterskrevne fuldmagt bekendte Svend Sørensen skibbygger sst af ret vitterlig gæld skyldig at være sin søn Søren Svendsen 54 sletdaler og derfor pantsatte ham sit iboende hus, liggende på Fiskergade.

** Tyge Simonsen, møller i Århus mølle samt vejer og måler her sst, på Jesper Nielsen Hutfeld, KM kommitteret samt borgmester sst, hans vegne æskede vidne, hvorefter synsmænd vidnede, at de 15/1 sidst afvigt var ved KM magasinhus sst og beså brøstfældighed på de andre dertil hørende og ud til åben mark og moksen øde beliggende huse, hvor en stor del af tømmeret var afsavet, afhugget og bortrøvet, så vel som af tagsten og mursten, hvorfor det øvrige, som nu findes og hver dag formindskes, kunne ikke agtes højere end tømmer for 47 sletdaler, 2850 tagsten hele og halve for 35 sletdaler og 1000 mursten hele og halve for 68 sletdaler

(89)

** Christen Lauritsen KM byfoged sst på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at de 25/11 sidst afvigt så, at Søren Land skrædder og Peder Sadelmager var i klammeri i Immervad med en karl, som sagde sig at være rytter, og de søgte ham med blotte degener, og de stødte ham omkuld, og da var rytteren blodig i sit hoved og hænder, og de var alle drukne.

24/1 1678.

** Erik Jørgensen for Peder Simonsen Århus fik 1.ting til dele over Jens Quist for borgmestre og råds dom af 10/1 1678 at efterkomme sin obligation at betale.

** Erik Jørgensen for Kirsten Hansdatter fik opnævnt synsmænd.

** Hans Nielsen Kandestøber fik af retten udnævnt mænd til at taksere den kongelige fourage efter forevisning.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jørgen Rasmussen Stær, borger og skipper sst, hans vegne havde stævnet salig Mogens Skovs efterladte enke med hendes og samtlige børns lovværger og enkens lovværge Carl Christensen rådmand for vidner, og efterskrevne vidnede, at de 14/1 1677 var i Jørgen Stærs hus, og da var til stede salig Mogens Skovs hustru Gertrud Bartolomeusdatter hendes bror Jacob Bartolomeusen, som lovede, at hans søster skulle gerne betale halvt den omkostning, som kunne anvendes på hendes og Jørgen Stærs fælles skibelav, som nu ligger inddrevet ved sankt Olai kirke, og Engelbret Norbagge at hjælpe til på Gertruds vegne, at skibelavet kunne blive optaget, ført i åen og blive repareret, og lovede at forskaffe dagligt for betaling lige så mange mænd som Jørgen Stær. andre vidnede, at de 19/1 på Jørgen Stærs vegne var hos Gertrud Bartolomeusdatter, om hun endnu ville blive ved, som hendes bror havde lovet, at udstå halv omkostning, at deres fælles skibelav kunne blive repareret, hvortil hun svarede, at hun herefter intet ville have med noget redskab i skibelavet at bestille, men det skulle vel komme med tiden, thi Jørgen Stær havde skyld i skibets skade, og havde ikke heller dygtige bådsmænd på skibet. derefter blev i rette lagt efterskrevne beskikkelsen parterne imellem, uden de blev enige om vragets redning.

(90)

** Tomas Rasmussen prokurator på Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet borgmestrene sst nemlig Jesper Nielsen Hutfeld, Jørgen Juel og Jacob Mikkelsen item Jens Basballe rådmand sst for syn og tingsvidne, angående hans salig fars eje, liggende på Brobjerg ved Hans Jensens gyde, hvorefter synsmænd, boende på Brobjerg, i rette lagde deres efterskrevne syn på den gård på Brobjerg, som salig Laurits Rasmussen, fordum byfoged, tilhørte, og nu hans søn Niels Lauritsen tilhører, liggende næst op til den vestre side af salig Hans Jensens gyde, og strækker sig fra adelgaden og langs ved bemeldte gyde til Niels Villadsens forrige have, og da har de samme gårds ejendom afpælet ud til samme gyde, som dem syntes ret er, idet samme gårds tilhørende boder har deres tagdrop til samme side.

(91)

** Mikkel Mikkelsen i Pedholt, fuldmægtiget på friherre Gyldenkrone til Vilhelmsborg hans forvalter Niels Jensens vegne havde stævnet skipper Søren Olufsen og hans søn Oluf Sørensen item skippere Rasmus Pedersen og Gert Clausen borgere sst for dom, og tiltalte dem, for de ikke efter deres kontrakt ved første vind er gået til Møn, der at indtage rug og byg og føre til København, men som ingen mødte herimod at svare, blev sagen opsat 14 dage.

** Villum Testrup, borger og stadssergent sst, fuldmægtiget på Matias Nielsen, borger og handelsmand samt stadskaptajn sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 13/12 1677 havde stævnet Søren Land skrædder, Peder Remmer, Cornelius Podemester, Jens Zachersen, Christen Flæsk og Jens Trommeslåer sst for dom, og tiltalte dem, for de ikke har betalt til ham efter dom af stadskollegiet 6/7 1677, hvori de for deres forseelser er tildømt at betale inden 15 dage, eller derfor at lide på kroppen i kælderen, hvorefter de blev tildømt at betale inden 15 dage eller derfor at ske nam og vurdering.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne lod læse klage, kald, syn og vidnesbyrdsvidner her af tinget 20/12 1677, 10/1 og 17/1 1678, hvorimod blev i rette lagt Søren

Lands og Peder Remmers efterskrevne indlæg, hvorefter sandemændene fremlagde efterskrevne deres ed og tov, at eftersom de forfarer af syn, vidner og klagemål, hvorledes Søren Land og Peder Remmer skal have været i klammeri med Niels Jensen rytter 25/11, og hugget og slået ham, da bør Søren Land og Peder Remmer at betale fuld vold til kongen og byen.

(92)

31/1 1678.

** Rasmus Sørensen, foged på Bjørnholm, på sin herre velb Iver Høg til Bjørnholm hans vegne havde stævnet Niels Christensen, ladefoged på Ørbækgård, Peder Sørensen i Dystrup med flere for vidner, for de 13/12 sidst afvigt har taget Mikkel Rasmussen Skovgård fra sin husbond Erik Tomasens vogn i Fjellerup, som han kørte på Ramten gade, og slog ham og førte ham til Sostrup til Peder Lorentz, og derfra siden til Århus og udskrevet til at gå soldat, endog han ikke havde tjent på Sostrup gods et år, hvilket efterskrevne vidner bevidnede, og Mikkel Rasmussen vidnede selv, at han for 1 1/2 år siden, da han tjente på Sostrup gods, og blev bragt herud for at skulle tjene som soldat, da blev han af stiftslensmanden kasseret, og kom så hjem til sin husbond og tjente sin tjeneste ud.

** Erik Jørgensen fik 2.ting til dele over Jens Quist efter foregående bytings og rådstuedom.

** Jens Hvas kapitelsridefoged, fuldmægtiget på hr Johan Hansen Lønborg, øverste medtjener til Århus domkirke, hans vegne med opsættelse her af tinget 20/12 afvigte år havde stævnet Jens Kirkegård og Jens Jensen i Framlev og fremlagde en dom her af tinget 25/1 1677, hvorefter Jens Jensen blev tildømt at betale sin gæld, og Jens Sørensen sin anpart af sin salig fars gæld.

(93)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Mikkel Mouritsen, wohnhaftig på Samsø, hans vegne med opsættelse her af tinget 20/12 afvigte år havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, for dom, og tiltalte ham for 145 sletdaler efter hans obligation, dateret Århus 16/11 1670, hvorpå er betalt 16 sletdaler med tømmer, hvilken obligation han blev tildømt at indfri.

7/2 1678.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Peder Simonsen Årup, klokker til Vorfrue kirke i København, hans vegne havde stævnet Jens Quist, hører i domskolen, for dele og tiltalte ham for gæld efter sin obligation og efter bytings og rådstuedom, og i rette lagde en dom af Århus rådstue 10/1 næst afvigt, hvori bytingsdommen er ved magt kendt, hvorefter 3.ting til dele over ham blev udstedt.

(94)

** Mikkel Mikkelsen i Pedholt på baron Vilhelm Gyldenkrone til Vilhelmsborg hans forvalter Niels Jensens vegne med opsættelse her af tinget 24/1 sidst havde stævnet skippere Gert Clausen og Oluf Sørensen etc. så mødte derimod at svare Oluf Sørensens far Søren Olufsen, skipper og borger sst, som i rette lagde efterskrevne indlæg, at skiberummet var så læk, at Oluf Sørensen ikke kunne indtage korn, før det blev repareret, og Gert Clausen sætteskipper mødte og svarede, at skipper Oluf

Sørensen alt var udsejlet med skuden sin rejse at fuldbyrde, og mente at han for den tiltale burde fri at være, hvorefter blev afsagt, at Oluf Sørensen og Gert Clausen bør straks deres carte parte af fyldestgøre eller også derfor at lide efter sørettens 37.artikel.

14/2 1678.

** Hans Christensen, ridefoged på Silkeborg, på Claus Sohn, sitzhaftig i København, hans vegne havde stævnet Tyge Simonsen, møller i Århus mølle, for tingsvidne, og lod læse og påskrive en udlægs lodseddel efter salig Jens Jensen Vissing i København, som formelder, udlægsregister efter afgangne Jens Jensen Vissing, Claus Sohn fordrer efter obligation, dateret 11/12 1671, 1500 daler, videre efter en anden obligation, dateret 21/1 1674, 150 daler med rente til 11/6 1675 i alt 2002 daler, hvorfor der blev gjort udlæg i Århus mølle.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Peder Simonsen Årup, klokker til Vorfrue kirke i København, hans vegne begærede 4.ting over Jens Sørensen Quist, hører i Århus domskole, og tiltalte ham, for han ikke sin udgivne obligation til Peder Årup efter forhvervede dom og dele ikke har villet betale. så blev Jens Quist 3 gange lydeligt påkaldt, men ingen mødte på hans vegne herimod at svare, og nu såsom han hverken for sig sætter eller retter men retten sidder overhørig, da blev han af 6 høringer for samme gæld lovligt delt.

(95)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Peder Tomasen borger sst havde stævnet Rasmus Christensen vagtmester, wohnhaftig sst, med sin kone Mette Sørensdatter for vidner at påhøre, og Peder Sørensen Svane, borger her sst, og Søren Pedersen Svane vidnede, at de forgangen år var i Wismar, og da havde Peder Tomasen noget smør inde, som var Mette Sørensdatters, og da han ikke kunne sælge samme smør, blev der ført tilbage og var i skuden, da den forulykkede ved Samsø, og Peder Tomasen hverken fik skilling eller skillings værd derfor.

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, æskede vidne. Rasmus Christensen vagtmester, wohnhaftig sst, tilforpligtede sig at betale ham 7 rigsdaler på kaptajnløjtnant Jochum Værns vegne for noget sejldug, han havde bekommet, og det inden 2 måneder.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Lassen rådmand sst med opsættelse her af tinget 20/12 afvigte år havde stævnet Henrik Lorentzen, wohnhaftig i Tønder, og i rette lagde hans til Jens Lassen udgivne obligation på 20 rigsdaler, dateret 30/5 1661, hvilken obligation han blev tildømt at indfri.

** Tomas Rasmussen for salig Jens Langballes efterladte enke (blank) i dag til 3.ting advarede alle, som har noget at fordre efter salig Jens Basballe, at de indleverer deres krav i stervboet eller til KM byfoged, at de derfor efter boets tilstand kan ske fornøjelse.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Søren Land skrædder og hans kone for klage, syn, vidner og sandemandstov. Inger Rasmusdatter, tjenende Laurits Prip væver sst, gav last og klage, at som i går var 8 dage kom Søren Lands kone med en kæp under sit forklæde og slog hende med kæppen, og derefter med en sten slog hende i panden, hvorefter Christen Lauritsen kaldte 1.kald på sandemænd i denne sag i dag 6 uger at gøre deres tov, og lyste Søren Lands kone derfor er fuldt vold til.

(96)

21/2 1678.

** Tomas Rasmussen prokurator sst, fuldmægtiget på Rasmus Pedersen Vinter, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet salig Mogens Skovs enke Gertrud Bartolomeusdatter med hendes lovværge skipper Jørgen Rasmussen Stær, item hans skibsfolk Peder Madsen, Knud Sørensen, Jens Knudsen og Terkild Jensen for vidner, og efterskrevne fremlagde deres efterskrevne kundskab anlangende skipper Jørgen Stærs skiberum, som her er strandet ved sankt Olufs kirkegård, og da er det dem vitterligt, at fornævnte skipper havde sat for inderligt her på reden, så at den 7/1 næst afvigt, da uden vejr påkom, drev skiberummet i land med anker på boven, og det tov, som skiberummet lå for, udstukket, og de bedste skibsfolk den tid var i land, så som skipper, styrmand og den bedste bådsmand, så dersom han havde ligget på bekvem red, så og skiberummet med behørige skibsfolk var forsynet, da kunne han ligeså vel blevet ved magt, som de andre to, som samme tid lå på reden.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på skipper Oluf Jonsen Hollænder hans vegne havde stævnet Mikkel Tygesen borger sst for lovmål, og efterskrevne vidnede, at de i oktober 1676 var med skipper Oluf Hollænder, og da hørte de, at Mikkel Tygesen blev adspurgt og tilbudt både af Oluf Hollænder og Hans Christensen Riber, om han ville skibe mere gods hjem, hvortil han svarede nej, intet videre begærede end allerede af ham var indskibet, hvorfor de sejlede hjem med ungefer de to parter af ladningen.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Niels Rasmussen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, der iblandt Søren Hansen, Hans Træskomands søn, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(97)

28/2 1678.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nicolaus de Brobergue hans efterladte sst, havde stævnet Mette Hårs med hendes mand Jens Hår og børn for syn og vurdering, hvorefter synsmænd i rette lagde efterskrevne deres syn og vurdering, dateret 28/2 1678, at de havde synet og vurderet et hus, som er 5 bindinger, på Guldsmedegade i den gård, Rasmus Jensen bager iboer, og Kirsten Hansdatter nu nylig har ladet opbygge, og som de vurderede for 90 sletdaler. og nu i rette lagde Erik Jørgensen et pantevidne her af tinget 24/3 1653, hvori Christen Jensen Hår borger sst da for 200 sletdaler har pantsat til Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens, hans gård, han selv iboede, på Guldsmedegade med et fuldt gårdsavl i marken, og efterskrevne vidnede, at de i dag 8 dage var hos Mette, Jens Hårs og opsagde hende pantet.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Peder Simonsen Årup havde stævnet Jens Quist, hører her i skolen, for faldsmålsdele og fik 1.ting til dele over ham for sit faldsmål efter foregående i rette lagte dele for hovedgæld, her af tinget 14/2 næst afvigt, eftersom intet svar skete imod 3 ganges påkald.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jørgen Rasmussen Stær borger sst hans vegne havde stævnet Gertrud, salig Mogens Skovs, med børn og lovværger med flere for vidner, og efterskrevne vidnede, at da Jørgen Stær med sin krejert arriverede fra Norge, da lå det på ret red som andre skiberum, og da var det godt vejrlig i 5 dage, så de kunne have losset, om de ville, og så drev det i land på et forfløjent vejrlig.

(98)

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget på Jens Rasmussen Låsby, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 17/1 næst afvigt havde stævnet Jens Rasmussen Lassen og skipper Villads Jacobsen, borgere sst, for dom og tiltalte Jens Rasmussen Lassen for et forløfte, han skal have gjort for Abraham Ovesen i Ry 16/9 1673 på 13 sletdaler samt for en fjerding sild 9/10 1676 for 2 sletdaler, og endnu tiltalte Villads Jacobsen for 90 tylter lange fyrredeler, som han med ham skal have indskibet til Lolland 16/9 1675, så og en halv tønde torsk for 3 sletdaler. derimod blev fremlagt Jens Rasmussen Lassens kontraregnskab, hvorefter blev afsagt, at eftersom der fremlægges kontraregnskab, da indfindes parterne for overkøbmand at regne efter recessen. belangende Villads Jacobsen, da bør han gøre Låsby regnskab for hans forhandlede varer og betale ham inden 15 dage.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger her at tove og sværge over Søren Land skrædders kone for volds øvelse.

7/3 1678.

** Peder Jacobsen krambodsvend hos nu salig Jens Jacobsen, borger og handelsmand sst, på den salig mands efterladte widve Anne Christensdatter Spliid hendes vegne æskede pantevidne. Erik Jørgensen prokurator på Rasmus Jørgensen, borger og konsumptionsbetjent ved Vestergades port sst, fremlagde efterskrevne panteforskrivningsbrev, hvori Rasmus Jørgensen kender sig af ret vitterlig gæld skyldig at være til Anne Christensdatter, salig Jens Jacobsen Møllers efterleverske, 99 rigsdaler, og derfor pantsætter hende al den part, ham tilkommer i den ny skude, som er næsten færdig og i rederskab med Christen Jensen Vegerslev.

(99)

** Erik Jørgensen for Peder Simonsen Årup fik 2.ting til dele over for faldsmål over Jens Quist efter foregående dele, eftersom intet svar skete.

** Tomas Rasmussen prokurator på Poul Brundt, skipper og borger sst, hans egne og hans stedbørns vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, de til salig Jens Pedersen Todbjerg har været skyldig, der iblandt Anne Rasmusdatter, salig Johan Nielsens enke i Røved, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

14/3 1678.

** Erik Jørgensen for Peder Simonsen Årup æskede 3.ting til dele over Jens Quist hører sst for hans faldsmål, og hernæst fremlagde delevidne her af tinget 14/2 næst forhen, hvorefter han med 1. og

2.ting for sit faldsmål til dele er forfulgt, dog ingen erklæring skete, hvorfor 3.ting for faldsmålsdele blev udstedt.

(100)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Vegerslev rådmand sst hans vegne havde stævnet Jørgen Juel borgmester sst for vidner, hvorefter Hans Sørensen Gylling ved ed vidnede, at borgmester Jørgen Juel og Jens Christensen Vegerslev nogen gange var forsamlet om velb fru Anne Lykkes gæld, man han vidste ikke, enten de blev forligt om helt eller halvt.

21/3 1678.

** Erik Jørgensen prokurator sst, fuldmægtiget på Peder Simonsen Århup, klokker til Vorfrue kirke i København, hans vegne ved 6 høringer lod fordele Jens Quist hører sst, efter foregående domme og dele for hovedgæld, for sit faldsmål.

** Søren Mikkelsen bager borger sst æskede skøde. Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juels vegne efter købebrev solgte og skødede fra Jørgen Juel og til Søren Mikkelsen en hans gård, kaldes Kedelførers eje, på Mejlgade beliggende, næst op til salig Gregers Kornmålers gård, Dines Pedersen nu ejer og besidder, på den ene side, og op til sankt Olai kirkegård og gyden, som går til kirkegården, på den anden side, og strækker sig med den bagved liggende havejord fra adelgaden ud til sankt Olai kirkegård, og det med tilliggende avl i marken.

** Tomas Rasmussen prokurator sst, fuldmægtiget på Jørgen Juel borgmester sst hans vegne i rette lagde Søren Mikkelsen bager borger sst hans efterskrevne obligation og panteforskrivning til Jørgen Juel, af dato 20/3 1678, hvori han kendes sig skyldig at være Jørgen Juel 300 sletdaler, som er for restens afbetaling af den gård, han ham afkøbt har, liggende ved sankt Olai kirkegård, efter skødets videre formelding, og derfor pantsatte ham samme gård.

(101)

** Erik Jørgensen prokurator sst, fuldmægtiget på Anne Spliid, salig Jens Jacobsens efterladte widve sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 7/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for hvis, de efter hende salig mands regnskabsbog var hende skyldig, og som de blev tildømt at betale.

(102)

4/4 1678.

11/4 1678.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til domkirken sst, hans vegne æskede skøde. Jens Eriksen borger sst fremlagde efterskrevne fuldmagt af hans mor og søster med hendes lovværge hendes bror Mads Eriksen kandestøber borger i Horsens til vitterlighed, dateret Horsens 30/3 1678, Bodil Jensdatter salig Jens Christensen blytækkers egen hånd, Maren Eriksdatter salig Casimirus Kloches, til vitterlighed Mads Eriksen kandestøber egen hånd, hvorefter Jens Eriksen solgte og skødede fra sig selv, sin mor Bodil

Jensdatter og søster Maren Eriksdatter og til magister Claus Andersen en deres gård på Studsgade beliggende, som salig Jens Christensen blytækker iboede, og Mads Christensen nu påboer, som er pantsat til kapitlet, med vedliggende 3 boder, strækkende sig fra Mikkel Bruns gård på hjørnet, som Søren Mikkelsen bager iboer, på den ene side og op til Edel Nielsdatters iboende gård på den anden side, og det med tilliggende avl i Århus mark.

** Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged sst på kapitlets vegne æskede pantevidne. Erik Jørgensen prokurator sst med fuldmagt af magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til Århus domkirke, bekendte magister Claus Andersen af ret vitterlig gæld skyldig at være til Århus domkirke 175 sletdaler, og derfor pantsatte hans gård på Studsgade, Mads Christensen iboer.

(103)

** Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, i rette lagde, lod læse og påskrive efterskrevne købebrev, som Erik Jørgensen prokurator til ham har udgivet på et øde gårds eje med tilliggende fuldt gårdsavl i Århus mark, tilforn tilhørende salig Niels Bondesen, ved Vorfrue kirkerist, som Erik Jørgensen på sine egne og svoger Niels Knudsens vegne 20/4 1677 for evindelig eje er tildømt, og derefter solgte og skødede fra sig og sin svoger Niels Knudsen til Christen Jensen Basballe ommeldte øde eje og bygningsplads, på Vestergade beliggende, næst op til den vestre Vorfrue kirkerist, og strækker sig fra fornævnte kirkegade på den ene side og til Christen Jensen Basballes egen ejendom, mester David Badskær iboer, på den anden side og det med fuldt tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Mikkel Tomasen, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 28/2 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 27 sletdaler for adskillige varer, hvorimod Anders Lauritsen lod fremlægge kontraregning, hvorfor parterne blev indfundet at gøre regnskab for overkøbmand.

18/4 1678.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Hans Hintz til Hamborg hans vegne med opsættelse her af tinget 14/2 næst afvigt havde stævnet Oluf Rasmussen Gius, borger og havnefoged sst, for dom, og tiltalte ham for 8 rigsdaler efter hans udgivne obligation til Evert Pettersen, dateret Århus 8/5 1661. dernæst i rette lagde skiftebrev efter salig Evert Pettersen af dato 7/7 1677, hvori samme obligation er indført og Hans Hintz udlagt i sin fordrede gæld, hvorefter Oluf Gius blev tildømt at indfri sin obligation.

(104)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Poul Brundt borger sst og Poul Tordsens vegne med opsættelse her af tinget 7/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de ham og hans salig formand skyldig var, hvorimod blev i rette lagt efterskrevne indlæg, deriblandt Rasmus Christensen smeds regnskab på arbejde for Jens Todbjerg, hvorefter indstævnede, der mødte med kontraregnskab, har med Poul Brundt at gøre afregning, og de øvrige blev tildømt at betale deres gæld.

** Tomas Rasmussen prokurator på Poul Brundt, skipper og borger sst, og hans stedbørns formynder Poul Tordsen skrædders vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld til salig Jens Pedersen Todbjerg,, og i rette lagde skiftebrev efter salig Jens Pedersen Todbjerg, af dato 6/2 1676, til bevis samme gæld deri var indført, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

(105)

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Christensen Ribers vegne fik 1.ting til dele over Søren Frandsen i Galten for 6 skilling tobak.

25/4 1678.

** Peder Svane, borger og stadsløjtnant sst, på Margrete Hansdatter, salig Niels Nielsen Fårup, borger og skrædder sst hans efterladte, hendes vegne æskede afkald. Clemend Sørensen guldsmed borger sst med fuldmagt af Peder Pedersen skomager i Torrild på hustru Kirsten Nielsdatters vegne, Jacob Sørensen på mor Mette Nielsdatter, salig Søren Ibsens i Pederstrup, hendes vegne og Karen Nielsdatter salig Sejer Mikkelsens i Pederstrup gav Margrete Hansdatter afkald og kvittering for al den arv, de kunne tilfalde efter deres frænde hendes salig husbond Niels Nielsen Fårup.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 14/3 næst afvigt havde stævnet Villads Jacobsen borger sst for dom, og tiltalte ham for 12 sletdaler resterende hus og jordleje, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Morten Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 14/3 næst afvigt havde stævnet Melchior Poulsen skomager og Mette Nielsdatter Slagters for dom, og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

(106)

2/5 1678.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Envold Brochmands vegne lod læse og påskrive et pantebrev her af tinget 20/9 1677, hvor Envold Brochmand da for 730 sletdaler har pantsat til sin godefar Jens Jørgensen, rådmand i Viborg, de parter i den grundmurede gård på domkirkegården, som ham efter far og mor og bror er tilfaldet, hvilket pantebrev, Jens Hvas foregav af Brochmand at være indfriet, og derfor samme pantebrev kasseret.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til Århus domkirke samt provst over Hasle herred, hans vegne æskede skøde, hvorefter Jens Hvas kapitelsridefoged sst med fuldmagt af Envold Brochmand, dateret Århus 2/5 1678, solgte og skødede fra Envold Brochmand og hans arvinger og til hans svoger magister Claus Andersen alle de lodder og parter, som ham tilhørte og arveligt var tilfaldet efter far, mor og bror i den grundmurede gård på domkirkegården beliggende, og strækker sig med underliggende have fra adelgaden til velb Marselis kornhus og fra domkirkegården ud til gaden kaldes bag Bispegården.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst, fuldmægtiget på Envold Brochmand til Hvolgård hans vegne i rette lagde efterskrevne obligation, hvori magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til sankt Clemends kirke, kender sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hans svoger Envold Brochmand til Hvolgård 500 sletdaler, og derfor pantsætter til Envold Brochmand de arveparter, han efter far, mor og bror var tilfaldet i den grundmurede gård på domkirkegården, på den nordre side af domkirken, og som han har solgt til magister Claus Andersen.

(107)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for KM kommitterede borgmester Jesper Hutfeld sst hans vegne havde i dag 8 dage for fængslets dør under rådhuset, hvor Gregers Andersen var indsat og deraf udbrudt om natten, stævnet ham for syn og vidner, og efterskrevne vidnede, at de i dag 8 dage var syn til fængslets yderdør under rådhuset, og da så de, at gulvet var opbrudt, og muren under døren var udbrudt, så det nok syntes dem, at Gregers Andersen har det således brudt og af fængslet rømmet.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Carl Christensen rådmand sst hans vegne med opsættelse her af tinget 21/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

10/5 1678.

16/5 1678.

23/5 1678.

** Erik Jørgensen prokurator på Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte, hendes vegne havde stævnet Jens Jensen af København, som ejer Århus mølle, for syn på Maren Clemendsdatters eng, der oven møllen ligger, kaldt Klostereng, hvortil blev opmeldt efterskrevne synsmænd.

** Erik Jørgensen for Jens Pedersen Grov fik 1.ting for dele over Jørgen Felbereder for nogle skind

** Jens Lassen rådmand sst, fuldmægtiget på Anne Jensdatter, salig Jens Jørgensen, forrige borger sst hans efterladte, hendes vegne æskede skøde. Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, i rette lagde sin efterskrevne fuldmagt lydende, at eftersom vi underskrevne Peder Jørgensen, lille Jens Jørgensen og Laurits Jørgensen, som var salig Jørgen Pedersens sønner i Hasle, og Jens Jacobsen i Hasle på sin hustru Johanne Jørgensdatters vegne for nogle år tilforn har solgt og afhændet fra os og vores arvinger og til vores kære nu salig bror Jens Jørgensen, forrige borger i Århus, og hans arvinger hver sin anpart i den gård på Guldsmedegade, som han iboede og afdøde, som vores svogerske Anne Jensdatter med sin lille datter Anne Jensdatter iboer, så giver vi hermed vores frænde Jens Rasmussen Lassen fuldmagt til at give Anne Jensdatter fuldkomment skøde her til Århus byting, dateret Århus 16/5 1678. hvorefter Jens Rasmussen Lassen tog i hånd Jens Lassen rådmand, og solgte og skødede samme gård fra bemeldte salig Jørgen Pedersens arvinger og til Anne Jensdatter, salig Jens Jørgensens.

(108)

** Mikkel Tygesen lod læse og påskrive et opbudsvidne på sin plejedatter Bodil Bruns vegne, her af tinget 31/10 1661, og derefter opbød samme gods til købs for alle og enhver, som det ville købe.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Alexander Pedersen, født i Ebeltoft, for lovmål anlangende slagsmål, og nu fremkom Maren Borchenfelds, boende sst, og gav klageligt til kende, at Alexander (blank) sidst overfaldt hende og slog hende i næse og mund, og stødte og rykkede hende i sit hoved og hår, og derfor Christen Lauritsen formente, at han derfor burde at bøde efter loven for hårdræt, nævepust, jordskuf og blodig skade, og fik 1.ting til voldsdele over ham, og sagen til doms opsat 14 dage.

** Christen Lauritsen byfoged havde stævnet Anders Sørensen kleinsmed sst, og fik 1.ting til dele over ham for et ligkistebeslag, som han har leveret ham, med jern og plade at færdiggøre.

30/5 1678.

** Hans Jensen Vinter, borgersøn og handelsmand sst, fuldmægtiget på sin søster Gertrud Jensdatter Vinter, som hendes betroede formynder, hendes vegne i rette lagde, lod læse og påskrive efterskrevne pantevidne, her af retten udgivet 6/11 1656 af Hans Andersen Grønbæk for 150 sletdaler på en hans gård, han selv iboede, liggende på Torvegade østen op til Peder Hegerfelds våning ved Borgporten med den ene side, og vesten til Jacob Hansen skrædders ejendom på den anden side, med sin avl i alle Århus vange. så fremkom Oluf Hansen Grønbæk og bekendte sig skyldig at være, efter samme pantebrev for dets kapital og rente, Gertrud Jensdatter Vinter 340 sletdaler, og derfor pantsatte ommeldte gård, som Oluf Hansen nu iboer, på Torvegade, på hjørnet ved Pustervig liggende, med sin tilliggende avl.

(109)

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget på Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nicolaus de Brobergue hans efterladte widve, hendes vegne havde stævnet Mette Hårs med hendes mand Jens Hår og børn for syn, vidne og tilbud, og derefter tilbød Mette Hårs med hendes mand og børn salig Christen Jensen Hårs gjorte pant i den gård på Guldsmedegade, han iboede, til Magdalene, salig borgmester Rasmus Skrivers, for 200 sletdaler, at de samme pant ville indløse inden 2 måneders forløb efter recessen.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte widve sst, hendes vegne havde i Århus mølle item i hans logement her i Århus til Peiter Farvers stævnet Jens Jensen af København, som ejer Århus mølle, for syn, og nu fremkom synsmænd og i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at de havde været på et stykke eng ovenfor Århus mølle, kaldet Klostereng, og såvidt de det kunne bese, stod vandet mest over den ganske eng, den til stor skade.

** Christen Lauritsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Johan Andersen skomager for vidner, klage, syn og sandemandstov, og synsmænd vidnede, at de 23/5 var syn til Hans Sørensen Hadrups kone, og da så de, at hendes pegefinger og middelfinger var på den højre hånd tværs overskåret og blodige, hvilket hun beskyldte Johan Skomager for, og nu lyste byfogden ham derfor et fuldt vold til på KM og byens vegne, og kaldte 1.kald på sandemænd i denne sag i sag 6 uger at gøre tov.

** Christen Lauritsen fik 2.ting til dele over Anders Cudo for et ligkistebeslag.

6/6 1678.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Christensen Basballe rådmand sst hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere for opbudsvidne, og i rette lagde et opbudsvidne her af tinget 5/5 1676, og derefter opbød efterskrevne gods, som salig Peder Vinters to døtre arveligt er tilfaldet, og han til sig under værgemål annammet, og efterskrevne borgere vidnede, at de i dag havde været til Jens Basballes og der seet forskrevne gods at være usolgt, undtagen den lysekrone og en jernvægt, som de ikke så.

(110)

** Erik Jørgensen for Søren Ugelbølle lod læse og påskrive en dom her af tinget 18/10 1677 over Anders Lauritsen for 18 daler.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget for borgmester Jørgen Juel havde stævnet efterskrevne for dom, og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator for Anne Rasmusdatter, salig Rasmus Lassens, havde stævnet Rasmus Molbo skomager borger sst for dom, og tiltalte ham for 27 sletdaler for bekommet læder, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Amdi Christensen af Ørsted æskede dom efter opsættelse her af tinget 25/4 sidst, Gertrud salig Mogenses kontra Jørgen Stær og Rasmus Vinter anlangende den krejert, som er forulykket og drevet i land, hvorefter blev gjort skud for Jørgen Stær, at han er i København i KM tjeneste, så han ikke kunne møde i dag at svare for sig, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Christen Lauritsen KM byfoged sst til 4.ting oplyste en hest, som 5/5 sidst afvigt blev fundet liggende i renden ved det øde jord, udenfor Søren Bagers ved enden af Graven, og synsmænd vidnede, at de havde beseet samme hest, og da var ryggen i sønder bag sadlen og den havde 7 huller på sig.

** Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at da Maren Borchenfelds gik ind til Maren Klokkers, da kom Alexander Pedersen løbende efter hende og slog hende. efter Alexander 3 gange var påråbt, blev sagen opsat 4 uger

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Anne Sørensdatter, tilholdende sst, hendes vegne æskede vidne, og fremkom Maren Borchenfelds og erklærede Anne Sørensdatter, at hun intet videre vidste med hende end godt, uden det barn, hun uden ægteskab har avlet her sst, og lovede ikke at lade sin finde med æresskælden imod nogen under straf, som vedbør.

(111)

** Søren Sørensen rådmand sst samt byfogden Christen Lauritsen på KM og rettens vegne havde stævnet Mikkel Jensen borger sst og hans kone for vidner, og efterskrevne vidnede, at de 22/5 sidst afvigt var med byfogden til Mikkel Jensens, og der fandt de en del planter, som var våde af duggen

og syntes nyligt opgravet, og samme tid var de og syn til Søren Sørensens plantebed, og der var taget en ganske del af hans bed, og der var ingen planter taget af Mikkel Jensens bed. Mikkel Jensen blev tilspurgt, om hans kone ikke samme 22/5 var til Guds bord, hvortil han svarede, jo hun var til alters samme dag.

13/6 1678.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger deres tov at gøre over Johan Andersen skomager for vold tilføjet Hans Hadrups kone.

20/6 1678.

** Søren Mikkelsen Malling, KM konsumptionsforvalter sst, æskede skøde. Peder Nielsen Brandt borger sst med fuldmagt af hr Jens Nielsen Lyngby, sognepræst på Helgenæs, og efter købebrev, dateret 12/12 1677, solgte og skødede fra hr Jens Nielsen og hans arvinger og til Søren Mikkelsen og hans arvinger den store gård på Torvegade liggende, kaldt Anne Deusters gård, imellem Sidsel salig Peder Kedelførers gård og en liden krambod næst op til den våning, som Henrik Bertelsen instrumentist nu iboer, strækkende sig fra Torvet og ud til bag strædet, som går fra stentrappen til Immervad, samt to tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

(112)

** Christen Jacobsen skrædder borger sst havde stævnet Mikkel Nielsen i Fårup for dom, og tiltalte ham for 28 sletdaler efter obligation dateret 5/3 1676, som han blev tildømt at indfri.

** Amdi Christensen af Ørsted, herredsskriver til Rougsø herredsting, på Gertrud Bartolomeusdatter, salig Mogens Skovs efterladte sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 25/4 indeværende år havde stævnet Rasmus Pedersen Vinter, borger og handelsmand sst, for han 1678 herfra til Bergen skal have fragtet den krejert ---- kaldt, som Jørgen Rasmussen Stær, borger og skipper sst, hun og hendes børn tilhørte, og ladet den opholde i Bergen fra 23/9 til 6/11, og ikke efter ofte anmodninger har villet lade sig bekvemme at forhandle hans købmandsvarer, førend så langt hen på året, dog er den lykkeligt og vel kommet her hjem på Århus red, og der har han ladet den ligge samfulde 9 dage, og dog har han ikke efter mange advarsler ladet den losse, men ladet den henligge under vinterens hjerte med hans gods, indtil den omsider med hans vilje er forulykket, i lige måder tiltalte Jørgen Rasmussen Stær, for han ubekvemt her på Århus red satte samme krejert, den tid han kom fra Norge med den, og han ikke tilholdt sine bedste folk at opvarte skuden, og ikke forsynet skiberummet med sit anker og tov, som det sig burde, men lod det drive i land her for sankt Olai kirkegård med anker på boven og stang om ---- og tovet udstukket, som det lå for, hvor skiberummet blev ganske ruineret og ødelagt, og Gertrud Bartolomeusdatter formente, at da de ved deres forsømmelse havde været årsag til bemeldte krejerts ødelæggelse, at de bør betale hende og hendes børn deres anpart af samme krejert. derefter blev afsagt, så efterdi fremlægges to forhvervede tingsvidner, siden Jørgen Stærs vidne for overretten er konfirmeret, som ikke er rejst eller fældede, da vidste byfogden ikke imod recessen, som befaler overdommere vidner rejse eller fælde, endelig herom at turde kende og dømme, men de ustævnede vidner for overretten til videre påkendelse indfandt.

(114)

** Amdi Christensen af Ørsted, fuldmægtiget for Gertrud Bartolomeusdatter, salig Mogens Skovs efterladte, i rette lagde efterskrevne carte parti og kontrakt, oprettet imellem Gertrud Bartolomeusdatter, salig Mogens Skovs efterladte, og skipper Jørgen Rasmussen Stær samt Rasmus Pedersen Vinter anlangende omtalte Bergensrejse, dateret 30/8 1676.

** Niels Nielsen studiosus, sitzhaftig sst, havde stævnet borgmestre og overformyndere for opbudsvidne, og lod læse og påskrive en lodseddel udgivet efter salig Mogens Skov på hvis udlæg, Niels Nielsen på salig magister Anders Regels datter Karen Regels hendes vegne er udgjort for hendes, der i boet stående, patrimonium, og derefter opbød efterskrevne gods. item lod læse og påskrive et tingsvidne her af tinget 6/5 1669, og derefter opbød efterskrevne gods og ejendomme, som salig magister Anders Regels børn efter deres salig forældre var tilfaldet, der iblandt et bordklæde med MFD påsyet.

27/6 1678.

(115)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Johan Andersen skomager borger sst havde stævnet Hans Sørensen Hadrup sst med hustru Anne Nielsdatter, borgmestre og råd, KM byfoged og synsmænd for vidner, og efterskrevne vidnede, at de var til stede, da Anne Nielsdatter kom ind og krævede Johan Andersen for nogle penge, han var hendes salig søster skyldig, og da kom dem nogen ord imellem, og da slog hun i bordet med hånden, og da blev hendes hånd blodig, og lå der samme tid nogen knive på bordet. derefter kaldte Christen Lauritsen på KM og byens vegne 3.kald på sandemænd i sagen deres ed og tov at gøre.

4/7 1678.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Tomas Christensen KM toldinspektør sst hans vegne æskede 1.ting til dele over Niels Madsen, forrige KM tolder i Århus, idet han mange gange har anmodet ham om sin fortjente løn og andel af de konfiskerede varer, som han til sig har annammet, og derfor han været forårsaget at søge ham ved dom her af tinget 5/7 1677, hvor parterne blev tilfundet at gøre regnskab i overkøbmands hus i uvildige mænds nærværelse, hvilket blev berammet til 12/3 1678, hvor Niels Madsen ikke mødte, men har siddet retten overhørig, hvorfor Erik Jørgensen begærede 1.ting til dele. derimod mødte Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Niels Madsens vegne og i rette lagde KM brev, af dato 2/4 1677, som melder at borgmester Niels Madsen i Århus tillades at flytte på landet, så længe han sin borgmesterbestilling tiltræder og sin løn derfor nyder, og derhos fremlagde Niels Madsens missive, at når han med KM tilladelse er flyttet til Vedø, da bør intet lovmål over ham udstedes andetsteds end til hans værneting, hvorfor Tomas Christensen blev tilfundet at søge sit lovmål til borgmester Niels Madsen til hans værneting.

(116)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Anne Christensdatter Spliid, salig Jens Jacobsen Møller, forrige borger og handelsmand sst, hans efterladte widve, på hendes egne og hendes umyndige børns vegne med opsættelse her af tinget 22/5 nærværende år havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, hvorefter de fleste blev tildømt deres gæld at betale, og en enkelt blev henfundet at gøre regnskab for overkøbmand.

(117)

11/7 1678.

** Erik Jørgensen stadsprokurator for Jens Hansen borgersøn sst med opsættelse her af tinget 30/5 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de skyldig er for lånte penge og varer, som de blev tildømt at betale.

(118)

** Niels Andersen stadstjener sst item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Rasmus Jespersen stadstjener for klage, vidner, syn og sandemandstov, og efterskrevne vidnede, at de 29/6 1678 så og hørte, at Rasmus Bysvend hans kone sagde til Niels Andersen stadstjeners kone, at hendes mand var af rakkerart, og føg begge konerne i hår med hinanden, og da kom Rasmus Bysvend tilløbende og tog Nielses kone i håret, og da Niels gik hen at redde sin kone, da kom de i hår sammen, og de faldt på jorden, og da de kom op, stak Rasmus efter Niels med sin kårde. byfogden på KM og byens vegne og Niels Andersen lyste et fuldt vold, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i denne sag deres ed og tov at gøre, og lyste Niels Andersens hustru for hendes bane, om hun eller hendes foster af samme slag dør inden år og dag.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne og Karen Steffen Ulfs sagvolder havde stævnet Niels Christoffersen snedker sst for lovmål, og Karen Ulfs gav last og klage over ham, for han natten mellem 29/6 og 30/6 overfaldt hende ved rådhuskælderdøren, som hun stod udenfor døren hos hendes datter, som der var indsat, og da slog han hende og siden slæbte hende hen ad gaden. Niels Christoffersen var til stede, og sagde, at han slog hende, for hun stod ved vagten og ikke ville gå fra dem, hvorefter byfogden og Karen Ulfs lyste vold, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i sagen at gøre tov.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Helbo og hans kone for volds lovmål, hvorefter byfogden gav last og klage over Jens Helbos kone, for hun overfaldt Prip vævers kone i hendes eget hus med hug og slag, lyste vold og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre tov.

** Christen Lauritsen KM byfoged foregav, at det i dag var 6 ugers dag, til hvilken tid sandemændene var opkrævet at tove og sværge om de sår, Anne Hans Hadrups gav klage over Johan Andersen skomager for hende at have tilføjet, hvilket Johan Andersen benægtede, og Anne, Hans Hadrups, ikke kunne bevise, hvorfor Johan Andersen blev sagesløs hjemfundet.

(119)

18/7 1678.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for borgmester Jørgen Juel, med opsættelse her af tinget 6/6 næst afvigt begærede dom over de indstævnede personer, som blev tildømt at betale deres gæld.

25/7 1678.

** Tomas Rasmussen for Maren, salig Laurits Sørensens, advarede 2.gang til skifte efter hendes salig mand.

** Niels Andersen snedker borger sst havde stævnet Niels Christoffersen snedker borger sst med sin hossidder for vidner, hvorefter Niels Andersen snedker opsagde snedkerlavet, at han ikke mere ville være deri eller have med deres lav eller ligfærd at gøre, dog sig forbeholder svende og drenge fra fremmede steder at forskrive.

** Hans Nielsen kræmmer havde stævnet Christen Abild og Poul Egå tømmermænd for deres sandhed at vidne, men de mødte ikke.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger deres ed og tov at gøre over Niels Christoffersen snedker, for vold øvet på salig Simon Ulfs enke.

1/8 1678.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Maren Hansdatter, salig Laurits Sørensen Sejersens efterladte, hendes vegne lod læse og påskrive efterskrevne skriftlige advarsels seddel til skifte efter salig Laurits Sørensen Sejersen, at hvem, som har nogen gæld at fordre efter den salig mand, at møde på skiftestedet at annamme deres betaling efter boets tilstand.

8/8 1678.

(120)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nicolaus de Brobergue hans efterladte, på hendes vegne havde stævnet Mette Hårs sst med hendes mand Jens Hår samt hendes børn med lovværger for vurderings og tilbudsvidne, hvorefter vurderingsmænd fremlagde deres efterskrevne syns og vurderingsforretning på det gårdseje på Guldsmedegade, som Rasmus Jensen bager iboer, som er 10 bindinger, og de vurderede samme gård med tilliggende fulde gårdsavl i alle Århus vange for 225 sletdaler, hvorefter Erik Jørgensen 2.gang tilbød Mette Hårs samme salig Christen Jensen Hårs gjorte pant i samme gård.

** Niels Andersen stadstjener sagvolder item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage deres ed og tov at gøre over Rasmus Jespersen stadstjener og hans kone for vold, tilføjet Niels Andersen og hans kone.

15/7 1678.

** Peder Rasmussen borger sst æskede afkald. Erik Jørgensen prokurator sst i rette lagde efterskrevne fuldmagt af samtlige salig Anne Jensdatter, Peder Rasmussen i Århus hans afdøde hustru hendes arvinger, nemlig Kirsten Jensdatter, salig Rasmus Sørensens i Vejle, med lovværge Niels Terkildsen i nør Aldum, salig Maren Jensdatter og salig Jens Andersen i Lystrup deres børn nemlig Knud Andersen i Holtum, Jacob Andersen i Vejle, Anders Mikkelsen i Gammelby på hustru Anne Rasmusdatters vegne item Jacob Andersen på bror Jens Andersen i Egtved hans vegne, Birgitte Jensdatter, salig Laurits Nielsens i Lundskov, salig Terkild Jensen i nør Aldums børn, Niels Terkildsen i nør Aldum, Jens Terkildsen i sønder Aldum, Knud Terkildsen i Hostrup, Niels

Terkildsen i Torup til på deres vegne at give Peder Rasmussen afkald for arv efter deres salig fætterske Peder Rasmussens afdøde Hustru Anne Jensdatter, hvorefter han på deres vegne gav Peder Rasmussen afkald.

(121)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet Rasmus Christensen vagtmester, wohnhaftig sst, for dom og tiltalte ham for 7 rigsdaler, som han ved tingsvidne her af tinget 14/2 næst afvigt har forpligtet sig at betale inden 2 måneders forløb, som han nu blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 4/7 næst afvigt havde stævner Peder Jacobsen Seielliger sst for dom, og tiltalte ham for 19 daler for et sejl, han af ham har bekommet 182 alen, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen foged fik 1.ting til dele over Jens Sørensen stadstjener for 10 skilling.

22/8 1678.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for salig skipper Jens Andersens enke og arvinger havde stævnet Niels Jensen i Blegind for doms fornyelse, og tiltalte ham for 9 sletdaler, som Jens Andersen efter salig Peder Sørensen rådmand hos ham arveligt var tilfaldet, og er tildømt ham at betale efter dom her af tinget 24/3 1670, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 2.ting til dele over Jens Sørensen.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne item Niels Andersen stadstjener sagvolder på sin egen og hustrus vegne i rette lagde klage, syn, vidnesbyrd og kaldsvidner her af tinget 11/7, 25/7 og 8/8 næst afvigt, hvorefter sandemændene gjorde deres ed og tov således, eftersom med vidner og syn bevises, Niels Andersen bysvends kone at have været blodig, og Rasmus Bysvends kone for retten bekender, at hun har gjort den skade, da svor de hende et fuldt vold til.

(122)

29/8 1678.

** Tomas Rasmussen for Anne, salig Jens Jørgensens, fik 1.ting til dele over Jacob Maler for 3 daler.

5/9 1678.

** Tomas Rasmussen for Anne salig Jens Jørgensens fik 2 ting over Jacob Maler for 3 sletdaler.

12/9 1678.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hermand Nielsen, wohnhaftig i Holbæk, på hans vegne havde stævnet Falle Pedersen, nu residerende i Horsens, i hans logement til borgmester Jørgen Hansens for vidner, desuden Maren Olufsdatter her sst med hendes datter Anne Christensdatter med begge deres lovværger så og Peder Svendsen skibbygger, som nu har til ægte fornævnte Anne Christensdatter for samme vidner, hvorefter for retten blev fremlagt efterskrevne kaldsseddel, at såsom Hermand Nielsen havde tilforhandlet sig den første indførsel i den gård i Holbæk, som salig Christen Tomasen, fordum rådmand sst, ejede og påboede, men som samme ejendom i disse besværlige krigstider er ruineret og næsten øde, så forårsages han at stævne Falle Pedersen i Horsens og Maren Olufsdatter og Anne Christensdatter i Århus, som salig Søren Christensen her i byen arvet har, for tilbud, om de vil udløse ham af samme hans indførsel i bemeldte gård, dateret Holbæk 19/8 1678 Hermand Nielsen.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Mikkel Tønnesen, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget 1/8 næst afvigt havde stævnet Morten Jensen Bonde i Høver for dom, og tiltalte ham for 4 sletdaler, som han ham skyldig var og blev tildømt at betale.

(123)

** Tomas Rasmussen fik 3.ting over Jacob Maler for Anne Jørgensdatter.

** Tomas Rasmussen for Peder Elkær fik 3.ting til dele over Rasmus Christensen vagtmester for 4 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Knud Vægter sst og hans kones vegne havde stævnet Kirsten Slagterkone sst og hendes søn Laurits Slagter for vidner at påhøre, og Mogens Jespersen, danske skoleholder sst, vidnede, at som i går var 14 dage kom Kirsten Slagterkone i hans hus og ville sælge en lammekrop, og som han da spurgte hende, hvorfor Kirsten Vægters ikke måtte købe en snes æg for hans kone, han havde lige så god lov som hendes søn Laurits havde, og da han ikke ville sige hende, hvem der havde sagt det, da sagde hun, det har den lange hore til Anne Vægters sagt, og sagde videre, at hendes mand var en gammel tyv, da bad han hende holde stille med sligt i hans hus, hun kunne sige dem det selv.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på doktor Erik Grave, biskop over Århus stift, hans vegne havde stævnet hr Jens Sørensen Lyderslev, sognepræst til Hovlbjerg og Granslev, for dom og tiltalte ham for 100 rigsdaler efter hans obligation af dato Århus 11/3 1677, hvorimod hr Jens Sørensen i rette lagde efterskrevne indlæg, at han for tidernes vanskelighed ikke havde rede penge, men tilbød at rette for sig med gode varer, hvorefter han blev tildømt at betale sin gæld, eller derfor at lide nam og vurdering.

19/9 1678.

** Tomas Rasmussen for Peder Elkær 2.ting over Rasmus Vagtmester.

26/9 1678.

(124)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jacob Feldtmand, borger og handelsmand i København, hans vegne med opsættelse her af tinget 16/8 næst forhen havde stævnet Didrik Christensen, forstander i Århus hospital, for dom og tiltalte ham for en afregning på varer, han havde bekommet, lydende på 60 sletdaler, dateret København 3/3 1667. så mødte Didrik Christensens brorsøn Hans Pedersen og på sin farbrors vegne begærede opsættelse, og nu blev han tildømt at betale sin gæld.

** Tomas Rasmussen for Peder Elkær fik 3.ting over Rasmus Vagtmester for 4 daler.

** Erik Jørgensen for Christen Madsen fik 1.ting til dele over Oluf Gius for 3 sletdaler lånte penge.

** mester Herman Scharfrichter sst havde stævnet Niels N hesteskærer sst for dom, og tiltalte ham for 9 sletdaler, som han ham skyldig er for en hans karl, kaldt Christen Svenningsen, som var skudt, og mester Herman har lægt, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

3/10 1678.

** Erik Jørgensen for Christen Madsen fik 2.ting til dele over Oluf Gius.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Knud Vægter og hans kone Anne Jensdatter Vægters, deres vegne æskede vidne. for retten fremstod Kirsten Slagterkone og hendes søn Laurits Slagter, eftersom der var taget stævning over dem for ærerørige ord efter tingsvidne her af tinget 12/9 næst afvigt, så erklærede Kirsten Slagterkone, at hun ikke intet vidste dem at påsige, end hvis ærligt og godt kunne være, og hendes ord var sket i ubesindig hastighed, bad derfor om forladelse.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Peder Jensen Elkær borger sst ved 6 høringer lod fordele Rasmus Christensen vagtmester for 4 sletdaler, som han var ham skyldig.

(125)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Anne, salig Rasmus Lassens efterladte widve sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 6/6 nærværende år havde stævnet Rasmus Molbo skomager for gæld, hvorpå nu resterer 9 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Pedersen i Hasle hans fuldmægtig, Tomas Rasmussen prokurator, med opsættelse her af tinget 22/8 næst afvigt havde stævnet Jacob Andersen maler her sst for dom, og tiltalte ham for resterende husleje af hans gård på Guldsmedegade, han har beboet i 3 år 1670-1672, 15 daler. så mødte herimod at svare Jacob Maler og i rette lagde efterskrevne indlæg, at han havde betalt husleje for 2 år og desuden skatter, hvorefter blev afsagt, at da der intet bevis eller kontrakt fremlægges, da har begge parter at samles og i uvildige mænds overværelse overhøres og forenes.

10/10 1678.

** Erik Jørgensen for Christen Madsen fik 3.ting til dele over Oluf Gius.

17/10 1678.

** Erik Jørgensen for Jeppe Bødker fik 1.ting over Dines Pedersen for 2 daler.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 1.ting over Rasmus Groersen for 12 skilling og Niels Murmand for 5 skilling.

24/10 1678.

** Erik Jørgensen for Jeppe Bødker fik 2.ting over Dines Pedersen.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 2.ting over --- personer.

** Erik Jørgensen for Søren Jensen i Sorring fik 1.ting til dele over Christen Sadelmager for 4 mark rester på en ko.

31/10 1678.

** Erik Jørgensen for Søren Jensen i Sorring fik 2.ting over Christen Sadelmager.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik over Rasmus Groersen og Niels Murmand 3.ting.

** hospitalsforstander Didrik Christensen fik opnævnt synsmænd til det øde nedfaldne af hospitalet, at vurdere, hvad det kan være værd.

(126)

7/11 1678.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jens Lauritsen, borger og handelsmand sst, ved 6 høringer lod fordele Rasmus Groersen pottemager for 3 sletdaler og Niels Murmand for 15 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Jørgen Andersen skrædder borger og handelsmand sst hans vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere for opbudsvidne, og i rette lagde, lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 20/2 1673, og derefter opbød efterskrevne gods, som hans plejesøn arveligt var tilfaldet efter salig Mette Basse, til købs for hvem, det ville betale.

** Christen Jensen byskriver sst i rette lagde en varselsseddel af Viborg landsting 25/9 nærværende år, at da er stævnet alle salig Peder Kappel, forrige borger i Århus, hans efterladte arvinger og kreditorer, og derefter beviste at have stævnet Sinnet Pedersdatter, salig Niels Tøgersen skomagers efterladte, for dom for 37 sletdaler efter salig Peder Kappels obligation til Niels Lassen skomager, borger sst, af dato 21/8 1666, og i rette lagde Laurits Jensen i Emdrup hans transport på samme gæld af dato 26/5 1677 til Christen Jensen byskriver, hvorefter salig Peder Kappels arvinger blev tildømt at indfri hans obligation.

(127)

14/11 1678.

21/11 1678.

** Erik Jørgensen for Anne Slagterkvinde fik 1.ting til dele over Kirsten Slagterkone og hendes søn for den udlovede bekostning, gjort på proces mod dem, angående skældsord.

** Tomas Rasmussen for Engelbret Endersen fik 1.ting til dele over Niels Lauritsen for 12 mark.

** Didrik Christensen, forstander i hospitalet sst, havde stævnet stiftslensmand velb Erik Rosenkrantz til Rosenholm samt doktor Erik Grave, biskop over Århus stift, for syn og vurdering angående det nedfaldne hus af hospitalet samt videre hospitalers beskaffenhed, hvorefter synsmænd i rette lagde efterskrevne deres syns og vurderingsforretning, at for samme bygning igen at forfærdige syntes dem at ville koste 300 sletdaler, og dersom det ganske hospital skulle repareres i alle måder, som det sig burde, kunne det ikke gøres uden for en stor sum penge.

(128)

28/11 1678.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råd og Århus bys vegne fik 1.ting til dele over efterskrevne, for de ikke har søgt at fange deres borgerskab, og dog bruger borgerlig næring.

** Erik Jørgensen fik 2.ting til dele over Kirsten Slagterkone og hendes søn, for Anne Vægterkone, for rest af 13 mark omkostning.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting over Niels Lauritsen bag klostret for Engelbret Endersen.

5/12 1678.

** Jens Jørgensen Hasles fuldmægtig Tomas Rasmussen fik 1.ting til dele over Rasmus Jensen Molbo for 13 mark.

** Tomas Rasmussen for Anne Jensdatter, salig Jens Jørgensens, fik 1.ting til dele over Rasmus Molbo for 7 mark.

** Tomas Rasmussen for Engelbret Endersen fik 3.ting over Niels Lauritsen.

** Erik Jørgensen på byens vegne fik 2.ting til dele for borgerskab over dem, med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen fik 3.ting over Kirsten Slagter og hendes søn for Anne Vægters.

** Jens Rasmussen Låsby, borger og handelsmand sst. Tomas Rasmussen prokurator sst i rette lagde efterskrevne fuldmagt, hvori Johan Mikkelsen, indvåner i Middelfart, på egne og søstre Anne Mikkelsdatter, salig Claus Wetermans i København, og Lisbeth Mikkelsdatter giver ham fuldmagt til at skøde den gård i Immervad, hans salig bror Jacob Mikkelsen forrige borgmester iboede, som dem arveligt efter ham var tilfaldet, hvorefter Tomas Rasmussen efter købebrev, af dato Århus 21/7 1678, solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Jens Rasmussen Låsby og hans arvinger salig borgmester Jacob Mikkelsens iboende og afdøde gård med næst vedliggende anden gård, kaldet Peder Mikkelsens gård og eje, i Immervad, og strækker sig fra den rende, som går af Immervad ned i åen, og op til Niels Jensen Udsens iboende eje på den ene side, og om på hjørnet

hen til Christen Jensen Basballes, som skipper Peder Gylling iboer, på den anden side, og det med 2 tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

(129)

12/12 1678.

** Niels Nielsen skrædders fuldmægtig fik 1.ting til dele over Kirsten, Claus Duuses, for 4 daler.

** Hans Sørensen, borger og handelsmand sst, æskede pantevidne. Erik Jørgensen prokurator i rette lagde efterskrevne fuldmagt, hvori Erik Jacobsen Møller, hører i Århus domskole, kundgør, at eftersom hans formynder Hans Sørensen Gylling har forstrakt ham med 227 sletdaler til hans fortsatte studier, så giver han Erik Jørgensen fuldmagt til at pantsætte Hans Sørensen hans tilfaldne arvepart, som er en trediepart i hans salig fars gård på Vestergade, Hans Christensen iboer, for 227 sletdaler, dateret Århus 4/12 1678, hvorefter Erik Jørgensen pantsatte Hans Sørensen samme gård.

** Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, æskede afkald. Erik Jørgensen prokurator på Erik Jacobsen Møller, locat i domskolen, hans vegne gav hans formynder Hans Sørensen Gylling afkald for al den arv, han var tilfaldet efter hans salig forældre, og som Hans Sørensen havde haft under værgemål.

(130)

** Erik Jørgensen for Niels Andersen stadstjener fik 1.ting til dele over Niels Tømmermand på Graven for (blank).

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Karen Jensdatter, salig Evert Pettersen, forrige borger og handelsmand sst, hans efterladte, hendes vegne med opsættelse her af tinget 31/10 næst forhen havde stævnet Melchior Poulsen skomagers enke og Mikkel Helbo for dom, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen for Anne, salig Jens Jørgensens, fik 3.ting til dele over Rasmus Molbo skomager.

** Tomas Rasmussen for Jens Jørgensen Hasle fik 3.ting over Rasmus Molbo.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 1.ting til dele over Jacob Clausen for 4 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Knud Vægter hans kone Anne Vægters hendes vegne æskede 4.ting og begærede 6 høringer tilmeldt, retten at fyldestgøre over Kirsten Slagterkone og hendes søn for resten af den omkostning, som hun skyldig er, for den anvendte bekostning efter deres egen forpligt, men eftersom ingen var til stede, som til 6 høringer kunne opnævnes, da blev Kirsten Slagters og Laurits Slagter tilfundet hver sin anpart at betale.

(131)

19/12 1678.

** Niels Nielsen Bonde skrædder fik 2.ting til dele over Kirsten, Claus Duuses.

** Erik Jørgensen for Niels Bysvend fik 2.ting til dele over Niels Tømmermand.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 2.ting til dele over Jacob Clausen.

** Tomas Rasmussen fik 3.ting til dele over Rasmus Molbo skomager for Anne, salig Jens Jørgensens.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råds samt Århus bys vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne personer, som sig her i byen nærer og boer, og ikke vil tage deres borgerskab.

9/1 1679.

** Niels Nielsen skrædder fik 3.ting til dele over Kirsten, Claus Duuses.

** Erik Jørgensen for Niels Andersen fik 3.ting til dele over Niels Tømmermand.

** Tomas Rasmussen fik 3.ting for Jens Lauritsen over Jacob Clausen til dele.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Hans Jensen Vinter, borgersøn og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 21/11 afvigte år havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for hvis, de var Hans Jensen Vinter og hans mor Mette, salig Jens Vinters skyldig, og som de blev tildømt at betale.

16/1 1679.

(132)

** Niels Nielsen skrædder borger sst ved 6 høringer lod fordele Kirsten, Claus Duuses sst, for 4 sletdaler for gjort arbejde.

** Jens Lassen rådmands fuldmægtig, Tomas Rasmussen prokurator, ved 6 høringer lod fordele Jacob Clausen skipper for 4 sletdaler.

23/1 1679.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Karen Jensdatter, salig Evert Pettersens efterladte widve, hendes vegne med opsættelse her af tinget 21/11 1678 havde stævnet mester Henrik Bertelsen, musicus instrumentalis sst, for dom og tiltalte ham for 4 sletdaler, som resterer på hans obligation, udgivet til hendes salig mand, og som han blev tildømt at betale.

** Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, havde stævnet skipper Jens Krogsmand for at vidne om det salt, som Dines Pedersen hjemførte fra København, men han var ikke mødt.

** Christen Lauritsen fik 1.ting til dele over Maren Snedkers for 3 rigsdaler bøder for slagsmål efter aftingning.

30/1 1679.

** Erik Jørgensen for Maren Clemendsdatter fik 1.ting til dele over Niels Christoffersen snedker for 3 sletdaler.

** Erik Jørgensen for skipper Peder Samsing fik 1.ting til dele over Rasmus Koch for 9 mark.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Kirsten, salig licentiat Nicolaus de Brobergue hans efterladte sst, hendes vegne havde stævnet salig Christen Jensen Hår, forrige borger sst, hans efterladte enke Mette Hårs og hendes mand Jens Hår samt børn og lovværger, for ejendoms dom at forhverve på hendes salig mands pantsatte gård på Guldsmedegade, efter pant udstedt 24/3 1653, lydende på 200 sletdaler, hvilket pant hun har ladet tilbyde den salig mands arvinger at indløse, og som ingen har villet indløse pantet, da bør gården hende at følge til ejendom. herimod blev Mette Hårs med hendes mand og børn 3 gange påkaldt, dog skete intet genmæle, hvorefter blev afsagt, at den pantsatte gård bør at følge Kirsten Hansdatter for ejendom.

(133)

** Søren Nielsen Land skrædder borger sst sagvolder samt byfogden Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Simon Ulf bådsmand og Peder Rasmussen bådsmand sst for klage, syn vidner og sandemandstov, hvorefter Søren Nielsen lod i rette lægge sin skriftlige klage over de indstævnede, at de 22/1 i hans hus har overfaldet ham med skælden og slag, så hans mund og næse gik i blod og sagde, jeg skulle skaffe øl og tobak, og da de gik, indslog de hans vinduer og truede og undsagde ham på hans liv, og dersom han ikke havde haft godtfolk i hans hus, havde de myrdet ham, og derefter lyste dem vold til, samt med byfogden kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i sagen at gøre tov.

6/2 1679.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Hermand Nielsen, sitzhaftig i Holbæk, hans vegne, til hans logement til borgmester Jørgen Hansens i Horsens, havde stævnet Falle Pedersen for tingsvidne at forhverve, og kaldsmænd vidnede, at de havde givet Falle Pedersen kald og varsel til Holbæk byting for tilbud, om han vil udløse ham af hans første indførsel i salig Christen Tomasen, forrige rådmand i Holbæk, hans gård, som på skifte er udlagt Hermand Nielsen for sin fordring.

(134)

** Erik Jørgensen for kommissær Jesper Hutfeld opkrævede synsmænd til at vurdere det hus ved Mindet, som Søren Købmand tilhører.

** Rasmus Jensen Holm borger sst på sin søster Karen Jensdatter, salig Jens Matiasens efterladte sst, hendes vegne æskede afkald. Jørgen Matiasen skipper borger i Århus på egne og bror Jacob Matiasen og salig søster Maren Matiasdatter hendes børns vegne, som var Anders Mikkelsen og Kirsten Mikkelsdatter i København, samt med fuldmagt af Søren Jensen Hals i Ebeltoft på hustrus vegne og Rasmus Jacobsen i Elsegård på hustrus vegne, item skipper Peder Rasmussen Todbjerg borger sst på salig Anne Matiasdatters børns vegne, såsom han dertil af sønnen Matias Hermandsen over skifte har været fuldmægtiget, gav Karen Jensdatter afkald for al hvis arv, som de er og kunne være arveligt tilfaldet efter hendes salig mand Jens Matiasen.

13/2 1679.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på kommissær Jørgen Nielsen Hutfelds vegne havde stævnet Søren Pedersen købmand borger sst for syn, vurdering og vidne, hvorefter vurderingsmænd fremlagde deres efterskrevne forretning på den ejendom, Søren Pedersen købmand iboer, som er 7 bindinger til gaden, med kælder under, og 3 bindinger i gården, alt et loft højt, som de havde vurderet for 180 sletdaler.

(135)

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger deres ed og tov at gøre over Simon Ulf og Peder Rasmussen bådsmænd voldssag anlangende.

20/2 1679.

** Christen Jensen Basballe borger og handelsmand sst æskede afkald. Erik Jørgensen prokurator sst med fuldmagt af hr Søren Sommer, sognepræst i Mørke, på hustru Margrete Christensdatters vegne og hr Mads Sørensen Lyngå, sognepræst til Lyngå, på hustrus vegne samt Augustinus Christensen Basballe student på egne vegne gav deres far Christen Jensen Basballe afkald for al den arv, de er eller kunne være tilfaldet efter deres salig mor (blank).

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på samtlige salig Jens Poulsen, forrige borger sst, hans efterladte børn og arvingers vegne med opsættelse her af tinget 9/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld, da var salig Jens Poulsen skyldig, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på salig Jens Poulsen, forrige borger sst, hans efterladte børns og arvingers vegne med opsættelse her af tinget 9/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld til deres salig far, efter skiftebrev af dato 5/6 1678, som de blev tildømt at betale, med undtagelse af Jens Mikkelsen i Lisbjerg, som ved ed fragår gælden.

(136)

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at de var inde til Søren Land skrædders forleden, da Simon Ulf og Peder Rasmussen bådsmand kom ind og søgte klammeri, og fangede an med onde ord og fordrede øl og tobak, og da stødte de til Søren Land og stødte hans næse i blod, og da de gik, slog de 10 vinduer ind.

27/2 1679.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd til i dag 14 dage at gøre deres tov over Simon Ulf og Peder Rasmussen.

6/3 1679.

** Hans Bendixen, forrige borger og vinhandler sst, æskede skøde, og Søren Olufsen, borger og handelsmand sst, på samtlige Gunde Gundesen, forrige rådstue og byskriver sst, hans efterladte arvingers vegne, nemlig Henrik Lauritsen, sitzhaftig ved Bredebro, på egne og søstre Kirsten Lauritsdatter, Peder Tygesens i Højer og Maren Lauritsdatter, salig Claus Knudsens efterladte i Kristiansand, item på sin søster salig Abel Lauritsdatter hendes børns vegne, Gødert Hansen på sine egne og søskendes vegne, så vel som fornævnte Søren Olufsen på sin hustru Maren Gundesdatters vegne, efter købebrev, solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Hans Bendixen og hans arvinger tre boder på Graven, som Peder Olufsen handskemager, Cornelius Podemester og Søren Land skrædder iboer, og som salig Gunde Gundesen efter salig borgmester Niels Mogensen i Randers bekommet har.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Christensen Basballe borger rådmand sst med opsættelse her af tinget 23/1 næst afvigt havde stævnet skipper Jens Krogsmand sst for dom, og tiltalte ham for 20 sletdaler, som han er ham skyldig for 4 tønder spansk salt, og som han blev tildømt at betale.

(137)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Karen Jensdatter, salig Evert Pettersens efterladte widve, hendes vegne med opsættelse her af tinget 23/1 næst afvigt havde stævnet Tomas Christensen, KM toldinspektør sst, for dom og tiltalte ham for 36 sletdaler, som han efter skiftebrev er skyldig, som han blev tildømt at betale.

13/3 1679.

** Casper Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, æskede pantevidne. Jacob Bartolomeusen, tilholdende hos sin søster Gertrud, salig Mogens Skovs sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Casper Nielsen Brandt 50 rigsdaler, og derfor pantsætter ham et hans jord og avl i alle Århus vange, liggende til det gårdseje og boder på Studsgade, næst op til Christen Høg skomagers iboende eje.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Christian Henrik Petters hans vegne med opsættelse her af tinget 30/1 næst afvigt havde stævnet Kirsten, salig Laurits Teglstrygers, og Anne Rasmusdatter, Jens Soldats, for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

(138)

** Jens Sørensen Astrup, fuldmægtiget for Jens Lauritsen, tjenende generalfiskal Christen Pedersen, havde stævnet Niels Dinesen, borgersøn sst, for dom og tiltalte ham for resterende kapital 50 sletdaler efter hans obligation, som han blev tildømt at indfri.

20/3 1679.

** Jørgen Jensen sst på Jacob Christensen, statholder Gyldenløves fuldmægtig ved Kalø, hans vegne havde stævnet Oluf Bøssemager, borger sst, for dom og tiltalte ham for et par pistolpiber med kapper, ham leveret for nogle år siden at gøre to flintlåse til, hvorfor han skulle give ham 2 sletdaler, men i dets sted fik han 6 skæpper malt, og piberne kostede ham 1 rigsdaler, som

tilsammen er 2 rigsdaler, som han formener Oluf Bøssemager bør at betale, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen kandestøber fik 1.ting til dele over Engelbret Endersen for kvittering at give, på Jacob Bartolomeusens vegne, angående udlæg efter salig Gertrud Kandestøbers.

27/3 1679.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på borgmester Jens Rasmussen Låsby sst hans vegne havde stævnet Mette, salig Jens Sørensen Vinters sst, med hendes samtlige børn item Morten Hvas, krambodsvend hos Jens Basballe rådmand sst, samt overformynderne sst for vidner, hvorefter blev fremlagt efterskrevne kundskab, hvori håndværkere beretter om hvad, de har repareret på salig Morten Hvasses gård, som Jens Rasmussen iboer, og som Jens Rasmussen har betalt.

** Hans Nielsen kandestøber borger sst æskede vidne. for retten fremstod Mikkel Jensen borger sst og hans mor Maren Pedersdatter, salig Jens Pedersen prokurators efterleverske sst, så og på sin bror Niels Jensen i Mundelstrup, skriver til Lisbjerg birketing, hans vegne. så i rette lagde Hans Kandestøber efterskrevne udlægs afhandling og afståelse, hvori efterskrevne bekræfter, at de har gjort Jens Pedersen borger i Århus på hans søn Peder Jensens vegne fyldest for 78 sletdaler, ham er berettiget i de huse, som kaldes Heldekandes huse, på Skolegade, som salig Peder Sørensens arvinger har ladet dem tilvurdere, i overværelse af skipper Jens Andersen og Erik Tomasen samt byfoged Christen Lauritsen. endvidere bekender Maren Pedersdatter, salig Jens Pedersens efterleverske, Niels Jensen i Mundelstrup, skriver til Lisbjerg birketing og Mikkel Jensen indvåner i Århus at de på egne og arvingers vegne overdrager og afstår samme ejendoms part til Hans Nielsen kandestøber.

(139)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jens Sørensen Krogsmand skipper sst hans vegne med opsættelse her af tinget 13/2 næst afvigt havde stævnet Dines Pedersen Vintz borger sst for dom og tiltalte ham for fragt af sit indskibede gods fra København, nemlig 100 tønder salt, men begærede kun fragt af 50 tønder, eftersom det var baglæns, som han blev tildømt at betale.

3/4 1679.

** Erik Jørgensen for Rasmus Knapmager fik 1.ting til dele over Jørgen Arentsen, Rasmus Jensen og anden Rasmus Jensen for gæld.

** Christen Madsen i Voldum, delefoged til Clausholm, på sin husbonds tjener Jens Lauritsen i Fårup hans vegne havde stævnet Anders Madsen i Skader for vidner, og Morten Olufsen dragon vidnede, at for en måned siden var Anders Madsen hos dem og begærede, at de ville stjæle to heste fra Jens Lauritsen i Fårup, og dersom de ikke ville, da skulle han købe andre dertil, som skulle tage hestene og sætte i en tørvegrav, så han aldrig skulle få godt af dem, men de nægtede ham det.

(140)

10/4 1679.

** Erik Jørgensen for Rasmus Knapmager fik 2.ting over Jørgen Arentsen, Rasmus Jensen og anden Rasmus Jensen.

24/4 1679.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Nielsen kandestøber med opsættelse her af tinget 13/3 1679 havde stævnet efterskrevne for dom, og tiltalte dem for hvis, de er skyldig efter salig Jørgen Hansens og Gertrud Kandestøbers skiftebreve, og fremlagde skiftebrev efter salig Gertrud Kandestøber, salig Hans Jørgensens, af dato 24/8 1678, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Rasmus Knapmager æskede 3.ting over Jørgen Arentsen, Rasmus Jensen og anden Rasmus Jensen, hvortil de to Rasmus Jensener svarede, at de vidste intet af den fordring, derfor blev alene over Jørgen Arentsen udstedt 3.ting.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Christian Henrik Petters med opsættelse her af tinget 6/3 næst afvigt havde stævnet Niels Lauritsen borger, boende bag klostret, for dom og tiltalte ham for 3 års jordleje af et gårdsavl, som ligger til ---- Hattemagers gård på Brobjerg, hvorimod blev fremlagt Anders Lauritsens indlæg, hvori han benægtede ikke at have brugt samme gårdsavl år 75 og 76, hvorefter blev afsagt, så efterdi ingen lejekontrakt fremlægges, så kan Anders Lauritsen ikke, imod sin benægtelse, tilkendes at betale lejen for 75 og 76, men bør at betale lejen for 1674.

1/5 1679.

(141)

8/5 1679.

15/5 1679.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Jensen Vinter, borgersøn og handelsmand sst, hans søster Gertrud Jensdatter Vinter hendes vegne, som hendes betroede formynder, havde stævnet afdøde Oluf Hansen Grønbæk, forrige boende sst, hans efterladte enke med hendes samtlige børn for opsigelse, tilbud og vidner, og Erik Jørgensen i rette lagde et pantebrev af Oluf Hansen Grønbæk til Hans Jensen Vinter på sin søsters vegne, af dato 30/5 1678, lydende på 340 sletdaler, og derefter opsagde samme pant, og tilbød salig Oluf Hansens arvinger pantet at indløse inden 2 måneders forløb.

** Erik Jørgensen for Nicolaus Handskemager fik 1.ting til dele over Niels Rut for 17 mark.

22/5 1679.

30/5 1679.

** auditøren af det her bestående regiment dragoner under oberstløjtnant von Dehns kommando, på majoren over samme regiment hans vegne havde stævnet Jens Lauritsen, boende bag klostret, med sin hustru Maren Christensdatter for dom og vidner, og Margrete, korporal Stochfelts, vidnede, at

hun 17/5 så, at Jens Lauritsen havde fat i en dragon Jacob von der Lind, som til dem var indkvarteret, hans kjortelkrave, og stødte ham i næsen, at den blødte. derimod blev i rette lagt Jens Lauritsens efterskrevne indlæg, at da hans hustru spurgte deres indkvarterede dragon, hvor et par sko og et lagen var blevet af, som lå i en kistebænk i den bedste stue med sengekammer, hvori han var indkvarteret, da kaldte han hende for en hore, hvorfor Jens Lauritsen skød ham ud af døren. derefter blev afsagt, så efterdi bevises, at Jens Lauritsen har haft bordag med Jacob von der Lind dragon, da bør han derfor at bøde efter jyske lovs 3.bogs 32.kapitel til sagvolderen 6 mark og til kongen og byen 9 mark.

(142)

5/6 1679.

12/6 1679.

** Hans Nielsen kandestøber borger sst havde stævnet Didrik Christensen, forstander i hospitalet sst, for vidner at påhøre om nogen stridighed var faldet dem imellem om nogle ord, som var faldet. så er sligt ved erklæring og venligt forlig bilagt.

** Erik Jørgensen for Jens Christensen Basballe lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 6/6 1678, på en del salig Peder Vinters datters tilfaldne arvegods.

** Tomas Rasmussen prokurator sst på Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede afkald. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Johan Jacob Grendel gefreiter sst gav Hans Riber afkald for al den arv hans hustru Maren Jacobsdatter arveligt var tilfaldet efter hendes salig far Jacob Lauritsen Møller og mor Dorte Tomasdatter, som Hans Riber havde haft under formynderskab.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde. Erik Jørgensen prokurator sst med fuldmagt af gefreiter Johan Jacob Grendel og hans hustru Maren Jacobsdatter solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Hans Riber og hans arvinger den arvelod og part, som Maren Jacobsdatter efter hendes salig far Jacob Lauritsen Møller og mor Dorte Tomasdatter, arveligt er og kunne være tilfaldet i hendes salig forældres ejendom efter skiftebrev og lodseddels formelding, som er den 6.part deri.

(143)

19/6 1679.

** Engelbret Endersen borger sst æskede skøde. Jacob Bartolomeusen, barnfødt i Randers, solgte og skødede fra sig og arvinger og til Engelbret Endersen og hans arvinger 4 hans boder på Volden beliggende, næst op til borgmester Jørgen Juels bod, som Tomas Rasmussen prokurator iboer, på den ene side, og strækker sig op til hr Jens i Hammels bod, som Jens Helbo i leje har, på den anden side.

27/6 1679.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Niels Nielsen kandestøber borger sst for dom, og tiltalte ham for 5 sletdaler efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mogens Sørensen og Rasmus Tønnesen, begge sst, for syn, klage, vidner og sandemandstov, og synsmænd vidnede, at de på søndag var 8 dage synede Søren Mogensen vognmand sst, som havde blodige sår i hovedet og ellers var blodig over alt, hvorfor han beskyldte hans søn Mogens Sørensen og Rasmus Tønnesen, tjenende konsumptionsforvalteren. så lyste byfogden dem begge et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at møde og tove i sagen.

(144)

3/7 1679.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Jensen Vinter, borgersøn og handelsmand sst, havde i Jens Basballe rådmand hans hus stævnet Morten Hvas, krambodsvend sst, for syn på den gård på Vestergade, som Morten Hvas tilhører, og borgmester Jens Rasmussen Låsby afflyttede, hvorpå synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på gårdens brøstfældighed.

10/7 1679.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd, i dag 4 uger at gøre tov over Mogens Sørensen og Rasmus Tønnesen konsumptionsbetjent, voldssag anlangende.

17/7 1679.

** Erik Jørgensen for Claus Nielsen fik 1.ting til dele over Kirsten, salig Hans Møllersvends, for 10 mark.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Christensen Riber, borger og handelsmand sst, havde stævnet borgmestre og overformyndere for opbudsvidne på salig Jacob Lauritsen Møllers datters gods, som Hans Christensen er formynder for, hvorefter Erik Jørgensen i rette lagde et opbudsvidne her af tinget 13/7 1676, og derefter opbød efterskrevne gods, som Anne Jacobsdatter efter hendes salig forældre er tilfaldet, nemlig i salig Jacob Møllers gård, Hans Riber iboer, en sjette part, i boderne bag klostret en sjette part, en selvejer bondegård i Hummelure en sjette part, samt en del indbo og beklædning, som efterskrevne borgere vidnede at være i behold usolgt.

(145)

** Christen Jacobsen skrædder borger sst æskede vidne. for retten fremstod Anders Felbereder, borger sst, og eftersom Christen Jacobsen havde stævnet ham, formedelst han skal have søgt i Christen Jacobsens hus efter en brændevinskedel, som ham af dragonerne, her var indkvarteret, mentes at være frastjålet, og Anders Felbereder svarede hertil, at han alene bespurgte sig med Christen Jacobsen derom, og han ikke vidste Christen Jacobsen og hans hustru andet at påsige, end hvis som ærligt og godt er, så gav de hinanden hånden og var venligt og vel forligt.

24/7 1679.

** Erik Jørgensen fik 2.ting til dele over Kirsten Møllersvends.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Søren Sørensen rådmand sst havde stævnet Edel Nielsdatter på Studsgade samt børn for opkrævelse og synsvidne, hvorefter synsmænd fremlagde deres efterskrevne skriftlige synsforretning på rendestenen for Edel Nielsdatters port på Studsgade, som var forhøjet, så vandet ikke kunne have sit løb, enten sønder eller nør, men blev stående i porten og siver ned i Søren Sørensens kælder, ham til fortræd.

** Søren Mikkelsen, konsumptionsforvalter sst, på konsumptionsbetjent Rasmus Tønnesens vegne havde stævnet Christen Lauritsen byfoged, Erik Jørgensen, Jens Høg skomager og Mads Hattemager imod vidner og spørgsmål, hvorefter vidner i rette lagde deres efterskrevne skriftlige kundskab, om hvad passerede 15/1 efter middag i Søren Mogensens hus på Mejlgade, at da kom nogle ord imellem Søren Mogensen og hans søn Mogens Sørensen, og han kaldte sin søn for en skælm, og da Rasmus Tønnesen sagde, det er underligt med den mand, der ved mere end andre, såsom han skælder sin søn for skælm, så skældte Søren Mogensen Rasmus Tønnesen for skælm og tyv, hvortil han svarede, jeg er ingen skælm eller tyv, hvem som siger mig andet på, skal være det samme, som han skælder mig for. derefter tog Søren Mogensen et træ og slog til hans søn og Rasmus Tønnesen, som tog et lidet svøbeskaft og stødte Søren Mogensen fra sig, så han faldt til gulvet, og da han rejste sig, så de, at han blødte i hans pande.

(146)

** Christen Lauritsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd at gøre deres ed og tov i dag 14 dage over Mogens Sørensen og Rasmus Tønnesen, voldssag angående.

31/7 1679.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Tyge Simonsen, vejer og måler sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 19/6 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for hvis, de ham efter fortegnelse er skyldig, der iblandt Maren, Anders Helbos, som mødte og ved ed nægtede at være noget skyldig, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld, på nær Maren Anders Helbos, som ikke blev tilfundet nogen betaling.

(147)

7/8 1679.

** Tomas Rasmussen for Niels Udsen fik 1.ting til dele over Rasmus Murmand på Graven for hans kontrakt at efterkomme med sit arbejde.

** Christen Lauritsen byfoged gav til kende, at da der af konsumptionsforvalteren var ført tingsvidne og bevis, at Søren Mogensen selv har været årsag til og tilføjet sig selv de sår, han havde, og Rasmus Tønnesen og Mogens Sørensen ikke har øvet vold på ham, og han selv har igenkaldt sin klage, da agtes ikke nødig at begære sandemænd derom at gøre deres tov, men sagen at ophøre.

14/8 1679.

** Anders Lauritsen borger sst fik 1.ting til voldsdele over Simon Jensen og Rasmus Rebslår, for de har ladet opdrive hans korn og græs, og Rasmus Rebslåer har taget sin ko fra hans pige, som den havde fundet i hans hegne, og ville taget ind.

21/8 1679.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM vegne efter KM befaling havde stævnet to fanger, Anne Lauritsdatter og hendes datter Karen Lauritsdatter for dom, og Anne Lauritsdatter bekendte, at hun ikke i 8 år har haft bopæl og ikke har været til Guds bord i 4 år, sidst var det i Hundborg kirke i Thy, og hun havde på 2.år været i flok og følge med den aflivede kæltring, Jens Næseløs. hendes datter Karen Lauritsdatter bekendte, at hun havde ligget i hor med Jens Næseløs og nu var frugtsommelig ved ham, og hun aldrig havde været til Guds bord, og at hun var 22 år. byfoden satte i rette, at da de havde levet så hedensk og ugudeligt, så mente han, at de havde forbrudt deres liv. da på det fangerne kunne bringes til videre bekendelse, er sagen opsat 8 dage.

(148)

28/8 1679.

** Christen Lauritsen begærede dom over de to her i fængslet indsatte kvindespersoner, men eftersom den ene fange har født barn i fængslet, er sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator. fuldmægtig for Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, med opsættelse her af tinget 17/7 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

** Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Tomas Rasmussen havde stævnet Simon Jensen og Rasmus Rebslår, borgere sst, for voldsdele, og efterskrevne vidnede, at de havde beseet Anders Lauritsens korn, hvoraf en del var nedtrådt og opædt, og Søren Andersen, som har tjent Anders Lauritsen, vidnede, at da Rasmus Rebslåers ko var blevet indtaget i Anders Lauritsens korn, og han drev den hjem og havde bundet den ved et led, som var lukket, da kom Rasmus Rebslåer og skar rebet over og tog koen bort. derpå blev voldsdele over ham udstedt

** Jens Hvas for hr Johan fik 1.ting til dele over Anders Sørensen kleinsmed for to låse at færdiggøre, Johan Kobbersmed for en messinglysestage at færdiggøre.

(149)

** borgmestre og råd sst deres fuldmægtig Tomas Rasmussen prokurator, med opsættelse her af tinget 17/7 næst afvigt, havde stævnet Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård for fornyelse af efterskrevne dom, her af tinget 1/8 1667, anlangende den skat af Århus by, som kaldes Mikkel Willers skat og skal betales til Jens Lassen rådmand sst, som skatten på byens vegne har forstrakt, efter hvilken dom Matias de Brobergue skal være tildømt at betale i skat 40 rigsdaler, som doktor Peder Hegerfeld tilforn var lagt for, og for sig selv 20 rigsdaler, item for borgmester Christian Henrik Petters 8 rigsdaler, og efter samme dom er salig Magdalene Skrivers tildømt 60 rigsdaler,

hvorimod blev i rette lage Matias de Brobergues indlæg, at han ikke kan svare for Peder Hegerfelds, Christian Henrik Petters og hans salig mor, hvorefter blev afsagt dom, så efterdi samme dom i så mange år har været ustævnet uden noget genmæle, da bør han betale de fordrede 60 rigsdaler, og eftersom han har taget arv efter hans salig mor, da bør han at betale hans anpart af hendes skat 60 rigsdaler, men efterdi ikke bevises, at han har godsagt for borgmester Christian Henrik Petters anpart, da kan han ingen betaling derfor tilfindes, men borgmesteren selv derfor at søges.

4/9 1679.

** Christen Jensen Basballe borger og handelsmand sst æskede afkald. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Hans Pedersen kedelfører på sin hustru Maren Mortensdatters vegne gav Christen Basballe afkald for al den arv, Maren Mortensdatter er og kunne være arveligt tilfaldet efter hendes salig forældre.

(150)

** Tomas Rasmussen, fuldmægtiget på Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede voldsdele over Rasmus Rebslåer, og i rette lagde et syns og vidnesbyrdsvidne her af tinget 28/8 næst forleden. Rasmus Rebslåer mødte og ville nægte ikke at have opdrevet hans korn eller eng, men ville lade koen hendrive til Viby til tyr, og han tog sin ko, som han fandt bundet ved ledet, og formente sig fri at blive for dele, hvorefter blev tilmeldt 6 høringer, som meldte ham delt at være.

** Jens Hvas fik 2.ting til dele over Anders Kleinsmed og Claus Snedker.

** Erik Jørgensen for Christen Jensen Basballe og Mikkel Lassen borgere sst, anordnede formyndere for salig Jens Jørgensen skipper og borger sst hans efterladte to børn, på deres myndlingers vegne havde stævnet alle tre borgmester samt begge overformyndere sst for opbudsvidne, hvorefter Erik Jørgensen opbød til købs deres plejebørns huse, på Brobjerg beliggende.

** Tomas Rasmussen fik 1.ting til dele over Ludvig Guldsmed for 3 rigsdaler for proces imod Johanne Pallesdatter.

** Niels Urbansen, rådmand i Viborg, fuldmægtiget på Claus Iversen af København hans vegne, med opsættelse her af tinget 24/7 næst afvigt, havde stævnet borgmester Jørgen Juel sst for dom, og tiltalte ham for en arv og arverettighed, som Claus Iversen på sin salig hustru Margrete Jensdatters vegne efter hendes salig far var berettiget, hvilken arvepart hos hans salig bror Peder Juel, hendes værge og stedfar, som boede og døde i København, har været bestående, og da borgmester Jørgen Juel, efter hans dødelige afgang, arven og hans midler har antaget, da satte Niels Urbansen derfor i rette, om han ikke pligtig er at betale ham hans salig hustrus tilfaldne arvepart. dernæst i rette lagde et skiftebrev efter salig Jens Rasmussen, forrige brygger og borger i København, dateret 3/8 1641 og et afkalds tingsvidne af Københavns byting 17/7 1665, hvori Claus Iversen, kræmmer og handelsmand der i staden, på sin søn Jens Clausens vegne gav Peder Juel, brygger og borger sst, afkald for al hvis arv, Jens Clausen efter hans salig mormor Anne Rasmusdatter, som var Peder Juels hustru, arveligt tilfaldet er. derefter blev afsagt dom, at eftersom Jørgen Juel vedgår gælden og har taget arv efter hans salig bror, da bør han at betale Claus Iversen hans salig hustrus arvepart, så vidt ret er, og Jørgen Juel ikke lovligt med kvitteringer afbeviser.

(152)

** Erik Jørgensen for Hans Riber fik 1.ting til dele over Kirsten, Hans Møllers, for 4 sletdaler.

11/9 1679.

** Erik Jørgensen prokurator sst, fuldmægtiget på hr Søren Eskildsen, sognepræst i Hasle, hans vegne med opsættelse her af tinget 31/7 næst afvigt havde stævnet Claus ---- snedker for dom og tiltalte ham for 2 års resterende husleje 1677-1679 14 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(153)

** Erik Jørgensen fik 1.ting over Karen Ruses ved åen for 5 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Krogsmand skipper sst med opsættelse her af tinget 31/7 næst afvigt havde stævnet Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 2 tønder salt, han forleden år bekom op til sig af det kvantum, som skulle være Jens Basballe leveret, af den årsag at Dines Pedersen ikke havde medgiven memorial, hvor meget salt enhver skulle leveres her hjemme i Århus, hvorfor Jens Krogsmand var blevet tildømt at betale Jens Basballe sit resterende salt og igen søge det hos vedkommende, satte derfor i rette, om Dines Pedersen ikke bør betale ham de 2 tønder salt med rede penge 10 sletdaler, hvilket han blev tildømt.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting over Ludvig Guldsmed.

** Johan Arentsen borger sst i dommersted item medværende i denne sag at sidde retterting og dom Jørgen Juel og Jens Låsby borgmestre, Jens Lassen, Carl Christensen, Jens Vegerslev og Mikkel Mikkelsen rådmænd sst.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM vegne med opsættelse her af tinget 21/8 næst forhen havde stævnet to i fængslet indsatte kvinder, og i rette lagde en rådstuevidne af Randers rådstue 12/5 1679 anlangende en kæltring, Jens Christensen Næseløs, af dragoner er søgt i skorstensfejerens hus sst. endvidere i rette lagde et kundskab af Jens Kall, byfoged i Skive, med flere, som melder, at 19/5 1679 blev en kvinde, Maren Jensdatter, født i Hvirring i Middelsom herred, eksamineret og havde bekendt, at Jens Næseløs hestegilder og hans sønner Laurits og Jens samt 3 kvinder, hvoraf de to hed Margrete og den tredje Karen, havde brudt ind i Egvad kirke og taget alterklæde, kalk, disk og hagel, desligeste i efterskrevne kirker, og at de havde skudt mange folk ihjel. endnu i rette lagt en dom af Vosnæsgårds birketing 31/5 indeværende år over den hestegilder Jens Næseløs og hans søn Laurits Jensen, for begået mord og manddrab, at lide og dø for sværdet. i samme dom findes indført de to fangne kvinders vidnesbyrd, hvorefter blev afsagt dom, at endog af samme kvinder er gjort meget ondt, dog ikke bevises at have været i håndgerning i dødslag eller røveri, hvilket de begge for retten ved ed benægter, da synes det betænkeligt nu straks at straffe dem på livet, men hellere give dem frist at omvende sig og love bedring hos Gud og den kristne øvrighed, hvorfor de blev tildømt at stubes til kagen, og siden af skarpretteren straks følges af byen, og egnen her omkring forvises, moderen Anne Lauritsdatter at gives 21 slag og datteren Karen Ludvigsdatter med 11 slag, og inden 3 uger hos en Guds tjener søge afløsning og udstå kirkens disciplin og love bod og bedring.

(154)

18/9 1679.

** Tomas Rasmussen fik 3.ting over Ludvig Guldsmed.

** Jens Hvas kapitelsridefoged, fuldmægtiget for hr Johan Hansen Lønborg, øverste kapellan ved domkirken sst, ved 6 høringer lod fordele Anders Sørensen kleinsmed og Claus ---- snedker.

25/9 1679.

** Tomas Rasmussen for Laurits Skot fik 1.ting til dele over Peder Lauritsen skomager for 2 sletdaler lånte penge.

(155)

** Tomas Rasmussen for Jens Jørgensen fik opnævnt synsmænd til at syne og vurdere salig Jørgen Pedersen i Hasle hans boder her i Folmersgyde.

** Tomas Rasmussen prokurator havde stævnet Ludvig Guldsmed for sit salær, for en proces på hans datters vegne imod Johanne Pallesdatter til byting og rådstue, i det ringeste 3 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

2/10 1679.

** Tomas Rasmussen for Laurits Skot fik 2.ting over Peder Lauritsen skomager.

** Erik Jørgensen for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 21/8 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom, der iblandt Kirsten Envoldsdatter, salig Hans Møllersvends efterladte, Maren Lauritsdatter, salig Jacob Molbos efterleverske, og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter obligationer og regnskabsbogs indhold, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(156)

9/10 1679.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Mikkel Nielsen konsumptionsbetjent sst hans vegne havde stævnet 3 skomagersvende, nemlig Hans Hansen, Niels Ottesen og Oluf Bager sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og i rette lagde Mikkel Nielsens efterskrevne skriftlige klage over de tre skomagersvende, for de uden given årsag havde overfaldet ham på gaden med mange hug og slag, så han måtte betle sit liv af dem, og de havde frarøvet ham både degen og hat. efterskrevne vidnede, at da Mikkel Nielsen kom gående på Guldsmedegade, da gik Hans Hansen og Niels Ottesen til ham og ville have ham ind med sig at drikke med dem, og da svarede han, at han ikke havde tid denne gang, hvorefter de søgte ham og tog fat på ham, slog ham og handlede meget ilde med ham, og synsmænd vidnede, at de sankt Mikkels dag havde synet Mikkel Nielsen, og da havde han en blodig skade på den ene side af hans hoved, hvorefter Tomas Rasmussen begærede 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i sagen deres ed og tov at gøre.

** Niels Christensen tømmermand borger sst havde stævnet Søren Mikkelsen Langballe sst for klage, syn vidner og sandemandstov, og gav last og klage over Søren Langballe, for han i dag 8 dage overfaldt ham, som han huggede på et stykke træ, og slog ham i sit hoved og ansigt og lyste ham vold til, og med Tomas Rasmussen prokurator på KM og byens vegne kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i sagen at gøre deres ed. synsmænd vidnede, at de i dag 8 dage synede Niels Tømmermand, og da havde han et hul over sin næse, som var blodig, og hans næse blødte.

(157)

** Tomas Rasmussen fik 3.ting over Peder Lauritsen skomager for Laurits Skibbygger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Claus Nielsen borger sst med opsættelse her af tinget 28/8 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, og som de blev tildømt at betale.

16/10 1679.

** Constantinus von Marselis lod læse og påskrive en advarsel og forbud, at ingen krybskytter måtte lade sig finde på hans gods, enten med skytteri eller agerhønes fangst.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst fuldmægtiget på skrædderlavets vegne sst havde stævnet Poul Højen og Peder Svendsen, skræddere og borgere sst, for opkrævelse på mænd, hvorefter blev udmeldt mænd af andre håndværkslav at møde i skrædderlavshuset og der nogen havende stridigheder, enten at forene eller deri at skelne og kende.

23/10 1679.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Mikkel Nielsen konsumptionsbetjent sst æskede vidne, og efterskrevne vidnede om de tre skomagersvendes overfald på konsumptionsbetjenten på Guldsmedegade, som han gik sin husbonds ærinde, hvorefter Tomas Rasmussen på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd her i dag 4 uger at gøre deres ed og tov i sagen.

(158)

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at gøre deres ed og tov i den sag mellem Niels Christensen tømmermand og Søren Langballe.

30/10 1679.

6/11 1679.

** Erik Jørgensen for Karen, salig Evert Pettersens, fik 1.ting til dele over Espen Andersen på Torup ladegård for 7 mark.

13/11 1679.

20/11 1679.

** Engelbret Endersen på sine plejedøtre, Maren Mikkelsdatter og Else Mikkelsdatter, deres vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opkrævelse på synsmænd, hvorefter blev tilmeldt mænd til at syne den gård, Søren Jensen bag klostret iboede, og til samme sine to steddøtre havde pantsat for deres mødrene arv og gods

** Niels Nielsen studiosus, fuldmægtiget på samtlige salig borgmester Jacob Mikkelsens og hans salig hustru Sidsel Nielsdatter, deres begges arvingers vegne æskede pantevidne, og Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, for retten vedstod sit pantebrev til nu salig Peder Sørensen, forrige rådmand sst, dateret bytinget 11/10 1655, lydende på 200 sletdaler, hvorfor han har pantsat sin iboende gård, og dersom han eller hans arvinger ikke i rette tid betaler renten eller, efter opsigelse, kapital med rente, da skal de, som pantebrevet i hænde har, magt have uden nogen modsigelse, proces eller rettergang at træde til pantet.

** Anders Lauritsen, borger og handelsmand, fremlagde efterskrevne fuldmagt af Johan Mikkelsen, borgmester i Middelfart, til at tage afkald af Niels Nielsen for den arv, han og hans medarvinger tilkom efter deres salig søster Sidsel Nielsdatter, som var hans salig bror borgmester Jacob Mikkelsens hustru, hvorefter Niels Nielsen studiosus sst gav Johan Mikkelsen og hans søskende afkald og kvittering af samtlige salig nu salig borgmester Jacob Mikkelsens hans salig hustru Sidsel Nielsdatter hendes arvinger, nemlig hendes mor Maren Olufsdatter, salig Niels Ibsens, og samtlige søskende og deres arvinger for al hvis arv, de er eller kunne være tilfaldet efter salig Sidsel Nielsdatter.

(159)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde. for retten fremkom Karen Rasmusdatter, salig Bendix Skomager, forrige borger sst hans efterladte, så og Christen Høg skomager borger sst på hans hustrus vegne, Tomas Gregersen skomager borger sst på sin hustrus vegne item Peder Mikkelsen skomager borger sst på sin hustrus vegne solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Christen Jensen Basballe deres våning, som salig Bendix Skomager selv iboede, på Studsgade beliggende, næst ved Snævren, som opgår til Mejlgade, hvilken ejendom Christen Basballe tilforn af dem har været pantsat efter pantebrev af bytinget 18/12 1673.

27/11 1679.

4/12 1679.

** Johan Arentsen borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på sin hustrus far hr Svend Albretsen, kapellan til Vorfrue kirke sst, æskede skøde. Mikkel Jensen bager borger sst i rette lagde efterskrevne fuldmagt fra hans mor Bodil Nielsdatter bagerkone sst, underskrevet af hende og hendes svoger Søren Christensen (Søren Pallesen) og derefter solgte og skødede fra hans mor Bodil Nielsdatter og hendes arvinger og til hr Svend Albretsen og hans arvinger hendes ejendom med hosliggende have, som han tilforn i pant havde, efter pantevidne her af tinget 20/7 1673, liggende på Vestergade, næst østen op til hr Svends egne boder, og med hjørnet ud til sankt Karens stræde.

(160)

** Erik Jørgensen for Tomas Pedersen skipper fik 1.ting til dele over Christen Sadelmager for 10 mark for en barket hud.

11/12 1679.

** Erik Jørgensen prokurator for Henrik Jørgensen, skipper og borger sst, havde stævnet alle tre borgmestre og begge overformyndere sst for opbud på børnegods, og derefter lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 13/7 1676, og derefter opbød alt salig Jacob Møllers søn Laurits Jacobsens gods, som ikke endnu har kunnet gøres i penge.

** Erik Jørgensen for skipper Tomas Pedersen fik 2.ting over Christen Sadelmager.

** Engelbret Endersen skipper og borger sst havde stævnet alle tre borgmestre og begge overformyndere sst for syn på hans myndlingers pantsatte ejendom, hvorefter synsmænd i rette lagde efterskrevne deres skriftlige synsforretning på hvis brøstfældighed, som fandtes på den ejendom bag klostret, som Søren Jensen tilforn tilhørte, og Morten Madsen nu iboer for leje.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Rasmus Pedersen Vinter, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 30/10 næst afvigt havde stævnet Søren Sørensen i Brabrand for dom og tiltalte ham for 10 sletdaler, som han er ham skyldig efter hans obligation dateret Århus 3/5 1676, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(161)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Christen Jacobsen skrædder borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 16/10 næst afvigt havde stævnet Rasmus Jensen skomager borger sst for dom, og tiltalte ham for 25 sletdaler, han ham skyldig er, og som han blev tildømt at betale.

18/12 1679.

** Erik Jørgensen for Tomas Pedersen fik 3.ting over Christen Sadelmager.

8/1 1680.

** Erik Hjulmand borger sst havde stævnet Peder Væver på Graven for klage, syn, vidner og sandemandsed, og nu gav last og klage over Peder Væver, for han overfaldt ham i Christen Mogensens hus og rykkede hår og skæg af ham, og så tog Tomas Jostsen væver en stob og slog ham i hovedet dermed, hvorfor han lyste dem et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger derom deres ed og tov at gøre, hvorefter byfogden Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne kaldte 1.kald på sandemænd.

15/1 1680.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Søren Sørensen rådmand sst havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, for doms fornyelse og ham tiltalte for 188 sletdaler efter dom her af tinget 22/6 1676, og derpå fornyelsesdom her af tinget 18/10 1677, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(162)

22/1 1680.

29/1 1680.

** Hans Nielsen kandestøber borger sst æskede pantevidne. Erik Jørgensen prokurator i rette lagde efterskrevne fuldmagt, som melder, at eftersom Peder Madsen Molbo indvåner sst er skyldig i KM skatter til Hans Nielsen kandestøber for hans kæmnerår 23 rigsdaler, og ikke nu har penge at betale med, da til underpant pantsætter han til Hans Nielsen 4 agre, som hører til hans våning, liggende i Møllevangen, som i vangbøgerne kaldes, velb fru Anne Krabbes eje. derefter pantsatte Erik Jørgensen på Peder Molbos vegne samme agre til Hans Nielsen kandestøber.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Mikkel Mikkelsen rådmand sst hans vegne æskede pantevidne. for retten fremstod Mikkel Lauritsen Brun, borgersøn og købhandler sst, bekendte sig skyldig at være Mikkel Mikkelsen 200 sletdaler, som han ham til sin handels fortsættelse lånt har, og derfor til underpant satte ham hans gård på hjørnet af Graven beliggende, næst op til Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens gård på Graven og om på hjørnet på Studsgade op til de boder, som hører til Mads ---- iboende gård.

(163)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Henrik Bertelsen Kloche, privilegeret musicus instrumentalis sst, med opsættelse 18/12 1679 havde stævnet begge organister sst, nemlig Johan Fach og Jens Hansen for dom og tiltalte dem, for de dem understår at opvarte ved bryllupper og værtskaber med deres positiv imod hans vilje, hvortil han alene med sine folk af KM er privilegeret, og han beskyldte dem for efterskrevne bryllupper og barsler, der iblandt hr Christian Graves bryllup i Hinge, hr Søren Jensens bryllup på Mols, og satte i rette og formente, at de bør at betale ham for hvert bryllup eller gilde 4 rigsdaler, og i rette lagde kapitelsdomme 13/10 og 15/10 1679, hvori organisterne tilfindes dem ingen bryllupper eller gilder at opvarte, uden de tager Henrik Kloches minde, og derhos erstatte ham hans skadeslidelse, hvorefter blev afsagt, at da organisterne, imod KM privilegium og uden Henrik Bertelsens minde, har opvartet ved bryllupper og værtskaber, da bør de efter saggivelsen betale Henrik Kloche for hvert bryllup eller gilde 4 rigsdaler.

(164)

** Erik Jørgensen for Rasmus Knapmager fik 1.ting over Anders Sporemager for gæld.

5/2 1680.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen for Anne Vægters fik 1 ting over Peder Bonde for 5 mark, Hans Roskilde for 10 mark.

** Tomas Rasmussen for Lorentz Lauritsen fik 1.ting over Laurits Lollik for 14 mark.

** Christen Lauritsen KM byfoged fik 1.ting til dele over Simon Ulf og Peder Rasmussen for 4 rigsdaler bøder.

12/2 1680.

** Oluf Rasmussen i Malling, dommer til Vilhelmsborg og Havreballegårds birketing, fuldmægtiget på landsdommer Peder Lerche hans vegne havde stævnet hr Johan Hansen Lønborg, øverste kapellan til domkirken sst, for dom og tiltalte ham for gæld efter hans obligation, udgivet til salig Clemend Clemendsen, forvalter over Skanderborg amt, lydende på 150 sletdaler, dateret 5/12 1668. derimod fremlagde Jens Hvas kapitelsridefoged hr Johans regnskab og opskrift på hvis, Clemend Clemendsen, hans kæreste og tjener hos ham havde fortæret 1667-1671, som beløber sig 95 sletdaler, hvorefter blev afsagt, at eftersom fuldmægtigen ikke i obligationens sum 150 sletdaler vil afdrage de 95 sletdaler efter hr Johans regnskab, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end hr Johan Hansen bør betale og indfri hans obligation. belangende hr Johans tilkrav, da har han det at søge hos salig Clemend Clemendsens efterladte, som han bedst ved og kan.

(165)

** Erik Jørgensen for Anne Vægters fik 2.ting til dele over Hans Roskilde.

** Erik Jørgensen for Karen, salig Evert Pettersens, fik 1.ting til dele over Melchior Skomager for 7 sletdaler.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 2.ting over Laurits Lollik.

** Christen Lauritsen byfoged fik 2.ting til dele over Simon Ulf, Peder Rasmussen, Hans Hansen og Niels Ottesen for bøder.

19/12 1680.

** Jens Hvas lod læse og påskrive KM tilladelse, at Århus domkirkes tilhørende gårde, huse, ejendomme og jordegods i byen og på landet må sælges for den højeste pris.

** Jens Hvas fik tilmeldt synsmænd til at syne og vurdere domkirkens ejendomme sst.

** Erik Jørgensen for Karen Everts fik 2.ting over Melchior Skomager.

** Erik Jørgensen for Anne Vægters fik 3.ting over Hans Roskilde skomager.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 3.ting over Rasmus Lollik.

** Tomas Rasmussen for Henrik Bertelsen instrumentist lod læse og påskrive en lysnings seddel over hans svend, som hans barn havde ladet af vinduet udfalde, og så undveget hans hus.

** byfogden Christen Lauritsen fik 3.ting til dele over Simon Ulf og Peder Rasmussen for resterende bøder item over 3 de skomagersvende for resterende bøder.

26/2 1680.

** Tomas Rasmussen for Henrik Bertelsen begærede 2.gang oplæst sin lysningsseddel efter sin svend, som fra ham er bortveget, hvorimod Erik Jørgensen på svenden Carl Rumand hans vegne i rette lagde hans indlæg, som blev læst og påskrevet, hvorefter parterne blev advaret i dag 8 dage at svare, hvad de imod hinanden kunne have.

** Jens Hvas kapitelsridefoged, fuldmægtiget for samtlige residerende her ved Århus domkapitel, på domkirkens vegne. synsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderings forretning på Århus domkirkes gårde, ejendomme og boder. først vurderede de stenhuset med den liden have, liggende ud til domkirkens kirkegård, for 340 sletdaler, dernæst de 12 boder, som strækker sig fra stenhuset lige ud i sønder for 600 sletdaler, siden den gård, Tomas Christensen iboer, med tilliggende have for 475 sletdaler, derefter den gård Helle, salig hr Svends, nu iboer med avling i alle Århus vange for 325 sletdaler, og endelig den have ved Munkeport, kaldes Bøddelhaven, for 235 sletdaler.

(166)

** Jens Lauritsen borger sst, anordnet formynder for Rasmus Pedersen, skipper og borger sst, hans to steddøtre Anne Jacobsdatter og Mette Jacobsdatter, på sine plejedøtres vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne på hans myndlingers arvegods, hvorefter han opbød til købs efterskrevne deres gods, samt for deres anpart i en bryggekedel, hvori de er indlagt for deres mødrene arv sammen med deres søster Kirsten Jacobsdatter.

** Niels Poulsen borger og skomager sst, anordnet formynder for skipper Rasmus Pedersen borger sst hans steddatter Kirsten Jacobsdatter, på sin myndlings vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne, og opbød hans myndlings efterskrevne arvegods, om nogen godtfolk var, som det ville købe.

** Tomas Rasmussen prokurator for Jens Lauritsen borger sst ved 6 høringer lod fordele Laurits Sørensen Lollik for 14 mark gæld.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på borgmester Jørgen Juel sst hans vegne havde stævnet Søren Land skrædder, Peder Sadelmager, Jørgen Nadler skrædder, Anders Lauritsen smed borger sst og Mads Christoffersen smed for vidner, og efterskrevne Jørgen Juels tjenere vidnede, at 14/2 næst forleden kom Søren Land og hans hustru Anne ind i borgmester Jørgen Juels stue og spurgte, om han var inde, hvortil de svarede, at de ikke kunne komme til at tale med ham for hans svagheds skyld, med hun løb med gevalt ind i borgmesterens sengekammer og overfaldt ham med mange ukvemsord, og derefter kom de øvrige indstævnede derind og overfaldt borgmesteren med mange skælds og ukvemsord og truede ham, og Søren Land rykkede håret at sit hoved, slog i borgmesterens bord, truede ham og ønskede djævlen i sig, om borgmesteren ikke skulle få en ulykke. derefter lyste Tomas Rasmussen på Jørgen Juels vegne et fuldt vold på så mange, som havde øvet vold på ham, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger deres tov at gøre i denne sag.

(167)

** Erik Jørgensen for Cornelius Podemester fik 1.ting til dele over Ove Snedker for 1 sletdaler.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne ved 6 høringer lod fordele Peder Rasmussen bådsmand for 2 rigsdaler resterende faldsbøder, og Hans Hansen skomagersvend for 1 sletdaler sagefaldsbøder, da de ikke er mødt for at sætte eller rette for sig.

4/3 1680.

** kommissær Jesper Nielsen Hutfeld hans tjener Jost Lauritsen på sin husbonds vegne i rette lagde magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til Århus domkirke, hans efterskrevne obligation lydende på 300 rigsdaler, som er for resterende skyldige kontributioner på hans egne og embeds vegne, hvorfor han pantsatte hans iboende gård med bo og boskab, dateret Århus 16/1 1680.

** Erik Jørgensen prokurator på Christen Nielsen Tunbo, borger og handelsmand i Horsens, hans vegne havde stævnet Claus Andersen, sognepræst til domkirken, for dom og tiltalte ham for 154 rigsdaler efter hans obligation dateret 10/6 1679, hvilken obligation han blev tildømt at indfri.

(168)

** Erik Jørgensen for Cornelius Podemester fik 2.ting over Ove Snedker.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Henrik Bertelsen Kloche, privilegeret musicus instrumentalis sst, hans vegne havde, til sit sidste logement hos Henrik Kloche, stævnet hans svend Carl Rumand, barnfødt i Schweiz i Stetten, for vidner, og tiltalte ham for han 1/2 næst afvigt er rømt af hans tjeneste, formedelst han samme dag havde ladet hans barn ved navn Johan, halvandet år gammel, falde ud af et vindue, som dog af Guds nåde er blevet ved magt, dog stor skade i hovedet, og da han ikke igen har villet indstille sig i hans hus, da holder han ham for en rømningsmand, og i rette lagde Henrik Bertelsens efterskrevne indlæg, at efter han havde ladet lyse efter hans tjener Carl Rumand, da havde denne ved sin fuldmægtig meget uforskammet ladet spørge, hvor Henrik Bertelsen havde lært sin kunst, som om han ikke havde syntes, han var dygtig nok til at være mester, da er det de fleste og ældste borgere i byen bekendt, at hans far Bertel Kloche var bestalter instrumentist i Århus efter hans givne bestalling af borgmester, eftersom han af hæderlig kapitel og var lovet bestalling, samme bestallingsbrev af dato 21/4 1672. derimod blev fremlagt Carl Rumands efterskrevne svar, at han er uskyldig i Henrik Kloches sigtelse angående hans barn, idet han samme dag ikke havde haft dette barn i hans hænder, og da Henrik Kloche ved, hvor hans logement er i Århus, kan han ikke holde ham for en rømningsmand, endvidere synes han ikke Henrik Kloches kunst er større, end han eller en anden karl kan gøre prøve med ham på hvad instrument, Henrik Kloche eller de har lært.

(169)

** Rasmus Pedersen Tysk handskemager borger sst lod læse og påskrive et købebrev med Poul Reinhart Krümmer borger, KM postmester og bartskær sst, på hans gård på Vestergade beliggende, imellem Peder Nielsen Brandts og Tomas Hammels gårde, som salig Mikkel Christensen Kvottrup tilforn ejede og iboede, med tilliggende have ved gården og avl i marken, den bod undtagen, som Søren Mikkelsen hjulmand iboer, som er 4 fag hus 2 loft højt til gaden og 4 fag af ladehuset og havejorden ud til markgærdet, dateret Århus 28/2 1680. derefter i rette lagde Poul Reinhart Krümmer efterskrevne fuldmagt fra sin hustrus søskende Mikkel Mikkelsen Kvottrup og Jens Jensen Høg på sin hustru Maren Mikkelsdatters vegne til at sælge samme gård på deres vegne, hvorefter han solgte og skødede samme gård til Rasmus Tysk.

11/3 1680.

(170)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede pantevidne. Erik Jørgensen prokurator sst med fuldmagt bekendte Engelbret Endersen af ret vitterlig gæld skyldig at være Christen Jensen Basballe 300 daler, og derfor pantsatte ham fire hans boder liggende på Volden, sønden op til borgmester Jørgen Juels bod og norden op til Jens Vegerslev rådmand hans bod. item hans bod liggende på Guldsmedegade sønden op til Jens Christensen Basballes eje og norden op til salig magister Laurits Bordings eje.

** Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Jensen, skipper og borger sst, for vidner og lovmål, og vidner i rette lagde deres efterskrevne skriftlige kundskab, at torsdag morgen 4/3 begyndte Anders Jensen at ville løsgøre sit skiberum, som lå foran Matias Nielsens skib langs med bolværket, og da bad de ham lade det blive liggende, thi han kunne ikke komme til at ligge bedre, og han kunne ikke gøre los i dette onde vejrlig uden at gøre skade, idet der lå andre skiberum både inden og udenfor ham i havnen, men alligevel løste han sit skibelav, så vinden og søen satte det ind for boven af Matias Nielsens skib og med sit anker skammeligt fordærvede det.

(171)

** Erik Jørgensen prokurator sst, fuldmægtiget for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Albret Ibsen i Rodegård mod doms fornyelse og tiltalte ham for 13 sletdaler, som han efter afregning og dom, her af tinget 16/7 1674, er ham skyldig, hvilken gæld han blev tilfundet at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne indenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, de ham skyldig var, men om intet benmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Carl Rumand, tilforn svend hos Henrik Bertelsen, musicus instrumentalis sst, hans vegne havde stævnet Henrik Bertelsen for lovmål, og efterskrevne vidnede, at da de sad inde til Adam Trompeters sst, kom Henrik Bertelsen og sagde, hvor er den skælm, så spurgte Adam ham, hvem er det, det er Carl svarede mester Henrik og tog til sin kårde, og så kom de i hår sammen. derefter i rette lagde Erik Jørgensen Carl Rumands efterskrevne indlæg angående Henrik Bertelsens ubeviste sigtelse, for at han skulle have ladet hans barn falde ud af vinduet, og Henrik Bertelsen havde kaldt ham for løgner og skælm, og mente han burde at erstatte ham de påførte omkostninger for hans unødige sigtelse, samt gøre ham satisfaktion for at have skældt ham på hans ærlige navn og rygte.

(172)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jørgen Juel sst kaldte 2.kald på sandemænd til i dag 4 uger deres ed og tov at gøre over Søren Land og hans medfølgere for volds øvelse i borgmesterens hus.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Johan Suhr, KM tolder sst, havde stævnet skipper Niels Dinesen borger sst for dom og tiltalte ham, for han 26/5 1679 har angivet, med skipper Peder Hansens skiberum af København, efterskrevne varer til Landskrona at indføre, som efter KM tilladelse er uden tolds erlæggelse passeret, hvorom han intet bevis har indleveret, hvor samme varer er indført, og derfor tilregnes ham udenrigs told at betale, som beløber 18 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Peder Nielsen Godsen, hjemme i Viby, havde stævnet hr Constantinus von Marselis til Havreballegård og Stadsgård for vidner, og i rette lagde og lod læse og påskrive efterskrevne kontrakt angående hvad, Peder Nielsen til aftægt skal have i gården og marken, for han har opladt gården til fæste for Jens Sørensen af Stavtrup.

** hospitalsforstander Didrik Christensen fik opnævnt synsmænd til at besigtige og syne en del brøstfældighed på hospitalet.

18/3 1680.

(173)

** Niels Jensen boende i True i Brabrand sogn i rette lagde efterskrevne kundskab, at eftersom han havde bekommet skrivelse fra Tomas Lauritsen Stål, borger i Marstrand, dateret 30/1 sidst, at hans søn Johan Nielsen ved døden er henkaldt, og han har en bragt med sig derhen en stor del købmandsvarer, hvoraf en del var hans egne, og en del var andre godtfolk i Århus og på landet deres varer, som de havde betroet ham, så på det at alting kan komme til sin rigtighed, og han for alderdom og svagheds skyld ikke tør begive sig på så lang en rejse, da giver han sin svoger Niels Jacobsen i True i Brabrand sogn fuldmagt til at handle på hans vegne, og gøre med hans salig søn Johan Nielsens gods, ligesom han selv til stede kunne være.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 5/5 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Mikkel Mikkelsen rådmand sst hans fuldmægtig Erik Jørgensen med opsættelse her af tinget 5/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for skyldig accise for 1676-77 og 78, der iblandt skipper Dines Nielsen og hans søn Niels Dinesen, skipper Jens Andersen, Anders Lauritsens søn, hvorimod blev i rette lagt efterskrevne indlæg, hvorefter de indstævnede blev tildømt deres skyldige accise at betale.

(174)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Christensen Basballe rådmand sst med opsættelse her af tinget 5/2 næst forhen havde stævnet Mikkel Molbo i Herst for dom, og tiltalte ham for 11 sletdaler efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Ingeborg, salig magister Laurits Bording til Ryumgård, havde stævnet Knud Bogbinder og samtlige salig Mogens Skrædders børn og arvinger for opsigelsesvidne på pant i deres salig forældres gård, og i rette lagde et kaldsvidne af Viborg landsting 28/1 sidst, som melder at da er stævnet salig Mogens Jensen, skrædder i Århus, hans

efterladte arvinger og kreditorer for dom, og efterskrevne vidnede, at de i dag 8 dage var til Knud Bogbinders og opsagde ham på sin hustru og hendes medarvingers vegne det pant, som salig magister Laurits Bordings enke og arvinger havde i salig Mogens Jensens gård.

** Hans Frost fik 1.ting til dele over Niels Olufsen smed for 1 sletdaler.

26/3 1680.

** Tomas Rasmussen for Matias Nielsen fik opnævnt synsmænd til at ansætte den skade, Anders Jensens krejert på hans i bygning liggende skib havde gjort.

** magister Claus Andersens tjenestekarl, Niels Jensen, på sin husbonds vegne fik udmeldt mænd til at syne hans egen og salig magister Johan Rodiuses gårdes brøstfældighed.

(175)

** Jens Hvas kapitelsridefoged, fuldmægtiget på Gertrud Nielsdatter, magister Niels Krogs, hendes vegne havde stævnet Ingeborg, salig magister Laurits Bordings efterladte, for vidner, og i rette lagde Gertrud Nielsdatters efterskrevne missive til Ingeborg Rasmusdatter, at da hun i denne besværlige tid havde gjort hendes salig mand og hende den villighed, efter salig Laurits Bordings begæring, at oppebære husleje af de boder, som var udlagt hendes salig mand mod den gæld, Gertrud Nielsdatters salig mand borgmester Christen Jensen var ham skyldig, og hendes salig mands obligation derimod skulle have været hende tilstillet, hvilket ikke er sket, da vil hun efter denne dag ikke længere oppebære husleje af samme boder eller sig dermed at befatte, men Ingeborg den selv at annamme, Århus 25/1 1680, hvorpå var skrevet Ingeborg Rasmusdatters svar, at dette udlæg med hendes boder var hende ubevidst, og hun forlader sig til, at hun betaler hende sine penge igen, Ryumgård ut supra, hvorefter Jens Hvas opsagde, at Gertrud Nielsdatter ikke ville befatte sig lejen at oppebære, men Ingeborg salig Laurits Bordings selv sit udlæg at antage, og fremæskede salig borgmester Christen Jensens obligation og formente den død og magtesløs at være.

** Jens Lassen rådmand sst havde stævnet Sidsel, salig Peder Hansen kedelførers sst, angående pant til brugelighed på hendes iboende gård, og i lige måder stævnet hendes søn Hans Pedersen kedelfører, boende på kobbermøllen, hvorefter han tiltalte Sidsel, salig Peder Hansens efterleverske, for 1000 daler, hvorfor er pantsat ham hendes iboende gård efter pantebrevs formelding 31/8 1671, som af hende og hendes to sønner Hans Pedersen og Peder Pedersen er underskrevet, og er læst over skifte efter salig Peder Pedersen i Århus 25/8 1676, hvoraf ingen rente er betalt siden 1674, og formente derfor, at samme gård bør ham og hans arvinger at følge til brugelighed, hvilket blev ham tildømt.

** Tomas Rasmussen prokurator for borgmester Jørgen Juel kaldte 3.kald på sandemænd i går 14 dage at sværge mellem ham og Søren Land og hans medfølgere.

(176)

1/4 1680.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 19/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, og som de blev tildømt at betale.

** Palle Christensen, borger og skomager sst, æskede afkaldsvidne. for retten fremstod Mikkel Hansen, bager og borger sst, på hans mor Bodil Nielsdatter, salig Jacob Hedegårds efterladte widve, hendes vegne og gav Palle Christensen afkald for al den arvepart, Bodil Nielsdatter kunne tilfalde efter sin salig søster Maren Nielsdatter, Palle Christensens salig hustru, eftersom han hende den har betalt.

15/4 1680.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på domkapitlets vegne sst havde stævnet Helle, salig hr Svend Arbos, så og Kirsten, salig Mikkel Langballes, for vidner angående gjorte tilbud på de hr Svends domkirken udlagte ejendomme, og efterskrevne vidnede, at de var hos de indstævnede og tilbød dem de gårde, boder og avlinger, som har tilhørt hr Svend Arbo, og domkirken eller kapitlet er udlagt.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på salig Jens Andersens enke på hendes egen og børns vegne med opsættelse her af tinget 4/3 sidst afvigt havde stævnet hr Erik Tomasen, sognepræst til Gjern og Skannerup sogne for dom, og tiltalte ham for 155 sletdaler, som han skyldig er efter salig Jens Andersens skiftebrevs indhold, hvorimod blev fremlagt hans indlæg, at han vidste intet af den gæld, og når de kom til regnskab, formodede han, at de blev ham skyldig, hvorfor sagen blev indfundet for overkøbmand, som parterne, i uvildige tiltagne mænds overværelse, har at imellem regne og forfare.

(177)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på salig Jacob Møllers børns formyndere på deres myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 4/3 næst afvigt havde stævnet hr Erik Tomasen, sognepræst til Gjern og Skannerup sogne, salig hr Hanses hustru Christence Madsdatter i Gjern og hr Jacob Fog i Linå mod dom, og tiltalte dem for hvis, de til salig Jacob Møllers børn skyldig er, hvorimod blev i rette lagt hr Erik Tomasens indlæg, at han intet vidste af den gæld og bød sig til regnskab, hvorfor denne sag blev indfundet for overkøbmand parterne imellem at regne, og hr Jacob Fog og salig hr Hanses hustru blev tildømt at betale deres gæld.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for mester Henrik Bertelsen, musicus instrumentalis her i byen og stiftet, på hans vegne med opsættelse her af tinget 26/3 næst afvigt havde stævnet Carl Rumand, forrige svend hos Henrik Bertelsen, for dom og tiltalte ham, for han uden hans vilje og uden afsked er bortgået af hans hus 1/2 næst afvigt, og tiltalte ham, for han har skældet og smældet ham og tilladt sig at spørge, hvor Henrik Bertelsen har læst sin kunst, og hvor han som svend har tjent, og derfor er dygtigt kendt for at være musicus instrumentalis, hvortil han siden af KM er privilegeret i Århus stift, formener og at han bør at bevise sin uhøflige og ærerørige beskyldning eller derfor at være løgner. dernæst i rette lagde efterskrevne missive på tysk til Henrik Bertelsen fra Gothart Welis instrumentist i Haderslev, hvorimod blev i rette lagt Carl Rumands efterskrevne skriftlige indlæg, som blandt andet indeholder, at han er gået bort fra hans hus for at forekomme en ulykke, eftersom Henrik Bertelsen greb til sin kårde i Adam Trompeters hus, hvor han forfulgte ham, og der kaldte ham en skælm, og begærede af KM byfoged efter rettens kendelse Henrik

Bertelsen at lide for sine hårde skældsord og beskyldninger, hvorefter blev afsagt, så eftersom Henrik Bertelsen tiltaler Carl Rumand for nogle ærerørige ord, han ham skal have påsagt, og Carl Rumand derimod sit vidtløftige indlæg fremlægger, da vidste byfogden ikke i denne sag at turde kende, men som den syntes ærerørig, indfandt han den for de gunstige overdommere.

(178)

** Christen Pedersen Frost borger sst, fuldmægtig på Rasmus Tysk handskemager borger og sandemand sst æskede vidne, og efterskrevne gjorde skudsmål for ham, at han er på sin rejse til København, så han ikke kan blive til stede i den sag imellem borgmester Jørgen Juel og Søren Land skrædder og hans medfølgere, og når Gud vil, han kommer hjem igen, så skal han være færdig at gøre hans tov, som hans medbrødre sandemænd har gjort.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jørgen Juel borgmester sst hans vegne i rette lagde lysnings, vidnesbyrds og kaldsvidner her af tinget 26/2, 11/3 og 26/3 næst afvigt, hvor imod Søren Nielsen Land skrædder borger sst i rette lagde efterskrevne skriftlige indlæg, hvori han benægter at have øvet vold i borgmesterens hus, revet sit hår af eller at have slået i bordet, hvilket alt sammen ikke er uden snak, som borgmesterens tjenestefolk usandfærdigt har vidnet, hvorefter sandemændene i rette lagde deres efterskrevne tov, at eftersom bevises, at Søren Land og hans hustru har uførmet borgmesteren i hans hus, da bør de begge bøde for et fuldt vold.

(179)

** Bartolomeus Guldsmed for afdøde Oluf Grønbæks enke fik udmeldt synsmænd at besigtige og vurdere Oluf Grønbæks gård på Torvet.

22/4 1680.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Anne Pedersdatter, salig Jens Tuesen, underdegn til Vorfrue kirke sst hans efterladte, hendes vegne æskede afkald. Christen Jørgensen kleinsmed sst med fuldmagt af hr Peder Andersen Sterm, medtjener til Ry menighed, på dennes svoger Mads Jensen og hustru Margrete Nielsdatter i Nykøbing, Laurits Jensen sst og hustru Margrete Andersdatter samt hans hustrus søster Maren Andersdatter, deres vegne gav Anne Pedersdatter afkald og kvittering for deres tilfaldne arv efter hendes salig husbond Jens Tuesen, som bestod i 24 sletdaler og den salig mands gangklæder, hvoraf tilfaldt de tre kvinder hver 8 sletdaler og 1/3 part af klæderne.

(180)

29/4 1680.

6/5 1680.

** Hans Hadrup havde stævnet hr Clemend i Søften og Johan Fach, organist til domkirken, for syn på den ejendom, salig Erik Christensen ejede og beboede, hvortil blev udmeldt mænd.

** Johan Fach, organist til domkirken sst, æskede skøde, og i rette lagde Mikkel Tygesens pantebrev, udgivet til Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, hendes salig far Rasmus Nielsen, da rådmand, på hans hus ved åen for 200 sletdaler, dateret 13/2 1640, hvilket pantebrev, Johan Fach

har indløst, og nu for retten kasserede, hvorefter Mikkel Tygesen solgte og skødede til Johan Fach hans hus ved åen beliggende, imellem Kræmmerhuset og salig borgmester Christen Jensens boder, og strækker sig fra gaden ved åen ud til gyden, som går bag ved samme ejendom.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Christian Henrik Petters, residerende i København, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for resterende husleje, der iblandt Anne Rasmusdatter, Jens Soldats, og Laurits Teglstrygers enke Kirsten, og i rette lagde en dom her af tinget 13/3 1679, hvori de var blevet tildømt samme husleje at betale, hvilken dom blev fornyet.

(181)

** Tomas Rasmussen for borgmestre og råd aflyste alt ulovligt kvæg, som svin, får og andet her af marken, under forbrydelse til hospitalet.

13/5 1680.

** Laurits Rasmussen Remmer, boende i Skørring, havde stævnet Jens Jensen, ejende Århus mølle, for lovmål og tiltalte ham, for han 26/4 har overfaldet ham med hug og slag uden for møllen, og tvunget ham til at køre mere med hans heste og vogn, end han havde tid til, for han ville ikke betale ham for de to læs brædder, han havde kørt til møllen, uden han kørte to læs mere, og slog ham et stort hul i hans hoved, så han var halvt død og besvimet. derefter vidnede synsmænd, at de i 26/4 byfogdens hus havde synet Laurits Rasmussen, og han havde et blodigt hul for i sit hoved og var blodig overalt i sit ansigt, hvilken skade han beskyldte Jens Jensen af København, som tilhører Århus mølle.

** Hans Sørensen Hadrup borger sst æskede vidne. synsmænd i rette lagde efterskrevne deres synsforretning, at de 8/5 havde fundet efterskrevne brøstfældighed på den våning, som Johan Fach orgemester sidst iboede, og Hans Sørensen Hadrup igen tilflyttet.

21/5 1680.

(182)

27/5 1680.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmester Jørgen Juels vegne æskede vidne, og for retten fremstod Rasmus Pedersen Tysk handskemager borger og sandemand sst, og i rette lagde efterskrevne hans sandemandstov i den sag, borgmesteren kontra Søren Land, at eftersom han ikke kunne være til stede, da hans medbrødre gjorde deres tov på Søren Skrædder og hans hustru, så var han nu til stede at gøre sit tov, og svor nu, ligesom dem, Søren Land og hans hustru et fuldt vold over.

** KM byfoged Christen Lauritsen på KM vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst i dag 4 uger at gøre deres tov i den sag imellem Laurits Rasmussen af Skørring sagvolder og Jens Jensen af København.

3/6 1680.

** Johan Pedersen i Auning efter befaling fra Erik Rosenkrantz til Rosenholm på borgmester Jens Låsbys vegne havde stævnet Lyder Boch forrige trompeter, som logerede i Christen Basballes hus, samt Peder Christensen Basballe og Augustinus Christensen Basballe i deres far Christen Basballes hus for klage, syn, vidner, volds og sandemandstov, hvorefter blev i rette lagt Jens Rasmussen Låsbys efterskrevne klage, at 8 vinduer i hans iboende gård 26/5 imellem 11 og 12 slet blev indslået, så bly, glas og vinduesstænger var slået i stykker, og da han fandt et stykke af en klinge i hans stue, som var afhugget på vinduesstængerne, og Lyder Boch og Peder og Augustinus Basballe var blevet set i gaden ved ovennævnte tid, så gik han med to mænd til Lyder Bochs logemente, og da fandt de i hans kammer en stor hugdegen, hvoraf var afhugget et stykke, som var det stykke, Jens Låsby havde fundet i hans stue, og derfor begærede 1.kald på sandemænd.

(183)

** Erik Jørgensen prokurator sst, fuldmægtiget på Jacobus Gesius, rådmand og apoteker sst, hans vegne havde stævnet Nicolaus Wolf apotekersvend hos Jacobus Gesius for vidner, og efterskrevne vidnede, at de på apoteker Jacobus Gesius hans vegne var i vinkælderen hos apotekersvenden, som på spørgsmål svarede, at apotekeren havde betalt hans løn, og han havde lovet ham sin tjeneste fra påske 1677 til påske 1680, og han var bevidst, at Jacobus Apoteker havde tilsagt ham, at han ville rejse på hans nødvendige rejse, men han var nødt til at gå af hans hus, for Jacobus truede ham med hug og slag.

** Tomas Rasmussen prokurator på Jørgen Andersen skrædders vegne havde stævnet alle 3 borgmestre og begge overformyndere sst for opbud, hvorefter han lod læse og påskrive et opbudsvidne på Jørgen Andersens plejesøns gods, her af tinget 7/11 1678, hvorefter han opbød samme gods til købs.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM vegne havde stævnet Mikkel Jensen borger sst hans kone for klage, syn, vidner og sandemandsed vold anlangende. derefter fremstod Anne Pedersdatter, Niels Mikkelsen hyrdes, i Lystrup og gav last og klage over Anne Hansdatter, Mikkel Jensens, for hun på lørdag var 8 dage kom til Mikkel Jensens og ville have hendes 12 år gamle datter hjem, som der var forsømt og fuld af lus, da overfaldt Anne Hansdatter hende og slog hende med et par sammenbundne ny træsko i hendes ansigt ved det venstre øje, hvorfor hun tillyste hende et vold, kaldte 1.kald på sandemænd i sagen i dag 6 uger at gøre deres tov og ed.

10/6 1680.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Lyder Boch, forrige trompeter ved ritmester Roeses kompagni, havde stævnet Jens Låsby borgmester sst for lovmål, og i rette lagde Lyder Bochs efterskrevne indlæg, et eftersom borgmesteren uden årsag har ladet ham arrestere, og han derfor har mistet den tjeneste, som han havde antaget, og eftersom han, mod den kaution Jens Basballe har stillet for ham, bør blive til stede til sagens uddrag, og des midlertid må holde sig og sin hest på hans egen regning, hvilket er ham umuligt, så må borgmesteren skaffe ham et logement hos en god mand eller indlade ham i hans eget hus.

(184)

** Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 29/4 næst afvigt havde stævnet Dorte, salig Jens Nielsen Langballes, samt hendes børn og medarvinger for dom, og tiltalte

hende for 100 rigsdaler med resterende rente 41 rigsdaler, som hendes salig husbond skal være ham skyldig for en part i den gård med hosliggende boder bag klostret, kaldt Tungen, som Hans Jørgensen er udlagt efter salig Jens Clemendsen, og samme køb skal være med vilkår, at når pengene blev erlagt, da først at give ham skøde på samme part, hvilket endnu ikke er sket, formener derfor at være forsikret i de 3 hosliggende boder. derefter i rette lagde Jens Nielsen Langballes til Hans Jørgensen hatstafferer udgivne obligation, af dato 18/3 1663, lydende på 100 rigsdaler, hvilken obligation findes 20/2 1665 overdraget til Johan Arentsen i sit patrimonium. herhos i rette lagde et udtog af skiftebrev efter salig Jens Nielsen Langballe, af dato 28/2 1679, hvori enken fremlagde et tingsvidne her af tinget 3/7 1662, som melder, at doktor Peder Hegerfeld, Magdalene salig Rasmus Nielsens, og Karen Saxes har afsagt dem, at de intet ville have med Jens Langballes gård at bestille. derefter blev afsagt, så efterdi med skiftebrev efter salig Jens Nielsen Langballe bevises, at til kreditorerne blev bestående tre boder for 200 sletdaler, da vidste byfogden ikke rettere her i at kende, end Johan Arentsen jo bør forlods have indførsel i forskrevne tre boder efter uvildige mænds vurdering.

(185)

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst deres ed og tov at gøre i dag 14 dage i den sag imellem Laurits Rasmussen Remmer af Skørring og Jens Jensen af København, voldssag anlangende.

17/6 1680.

** Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, æskede afkald. Jens Rasmussen, nu boende i Søften, gav Anders Lauritsen afkald for al hvis arv, som Jens Rasmussens hustru Karen Jensdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig far Jens Pedersen, forrige borger sst, samt efter hendes salig oldemor Karen Christensdatter, Morten Jørgensen Sommerfelds afdøde hustru.

** Peder Hansen Kryssing, borgersøn og købhandler sst, æskede skøde. Tomas Rasmussen prokurator sst med fuldmagt af Hans Jørgensen, borger og hatstafferer sst, solgte til hans søn Peder Hansen hans gård på Vestergade, på hjørnet til Immervad beliggende, strækkende sig med derved bag gården to boder, som Nicolaus Handskemager iboer, fra mester Henrik Blichfelds iboende gård, om på hjørnet til det øde eje, kaldet salig doktor Peder Saxes eje, samt tilliggende to gårdsavl i marken.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at gøre deres tov i den sag over Anne, Mikkel Jensens, for voldssag.

(186)

** Tomas Rasmussen på borgmester Jens Lassens vegne havde stævnet trompeter Boch, Augustinus Basballe og Peder Basballe for vidner, og efterskrevne vidnede skriftligt, at de 27/5 sidst afvigt var til borgmester Jens Låsbys tillige med byfogden og byskriveren, og da bekendte trompeter Lyder Boch på tysk ved ed, at han tillige med Peder Basballe og Augustinus Basballe gik af deres fars hus, og da de var kommet noget forbi Borgporten, blev Augustinus tilbage, og noget derefter kom han til dem ved Mindet og sagde, nu har jeg slået borgmesterens vinduer ind, hvortil Peder svarede, du har djævlen heller, hvilket bekendelse han nogle gange gentog. derefter begærede Tomas Rasmussen 2.kald på sandemænd at gøre deres ed og tov i denne sag.

** Rasmus Sørensen, krambodsvend hos Christen Basballe, havde stævnet Niels Swertfeger indvåner sst for lovmål, og Rasmus Sørensen i rette lagde hans efterskrevne indlæg, at eftersom han af borgmester Jens Låsby er stævnet efter et vidne, som Niels Swertfeger imod ham i dag 14 dage har aflagt, at den degen, med hvilken borgmesteren formener sine vinduer at være indslået, skulle være hans, da vidste han intet derimod at svare, end samme degen aldrig havde tilhørt ham.

(25/6 1680)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Carl Christensen rådmand sst med opsættelse her af tinget havde stævnet efterskrevne personer imod dom, og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

(187)

** Erik Jørgensen for Søren Land skrædder fik 1.ting til dele over Envold Smed for 9 mark.

** Christen Lauritsen KM byfoged gav til kende, hvorledes Laurits Rasmussen af Skørring havde tillyst Jens Jensen, som ejer Århus mølle, vold, for han med slag skulle have overfaldet ham, men som han ikke sit lovmål siden har forfulgt, og som sandemændene nu skulle tove, begærede han Laurits Rasmussen blev påkaldt, men han mødte ikke, og såsom den klagende ikke sin klage vedstår eller beviser, er ikke begæret nogen fylding på sandemænd.

1/7 1680.

** Tyge Simonsen, forordnet måler og vejer sst, fuldmægtiget på kommissær Jesper Nielsen Hutfeld borgmester sst hans vegne æskede skøde. for retten fremstod Søren Olufsen, skipper og borger sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jesper Nielsen og hans arvinger en hans gård, ved åen beliggende, næst op til Jens Lassen rådmands iboende gård på den ene side, og strækker sig op til skipper Jørgen Olufsens iboende gård på den anden side, som salig skipper Jacob Jacobsen tilforn det ejet har.

** Niels Nielsen studiosus, boende sst, æskede vidne. Jørgen Bertelsen, underdegn ved domkirken, i rette lagde magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til domkirken, hans til Niels Nielsen udgivne efterskrevne revers, som lyder, efter salig magister Johan Rodius var skyldig, da han døde, til theologiæ studiosus Niels Nielsen, efter hans obligation, 300 sletdaler med rente siden nytårsdag 1679, hvorfor han har pantsat ham hans gård, og eftersom Niels Nielsen har overdraget Claus Andersen og hans arvinger dette pant, da bepligter han sig og sine arvinger, som selvskyldnere på salig Johan Rodius hans arvingers vegne, at betale Niels Nielsen samme kapital med rente.

(188)

** Erik Jørgensen for Søren Land fik 2.ting til dele over Envold Smed.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for skipper Henrik Jørgensen borger sst med opsættelse her af tinget 6/5 næst forhen havde stævnet Maren Sørensdatter, salig Hans Lauritsens efterleverske sst, for dom og tiltalte hende med hendes børn for 25 sletdaler efter regnskab, som hun blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Abraham Persche, kobbersmed sst, havde stævnet Jens Lauritsen, borger og bager sst, for klage, syn vidner og sandemandstov, og tiltalte ham for overlast med hug og slag og lyste ham et fuldt vold til.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for borgmester Jens Låsby, kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage at gøre deres tov anlangende Jens Låsbys indslagne vinduer.

** Christen Lauritsen byfoged på KM vegne kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage her at gøre tov over Mikkel Jensens kone, voldssag anlangende.

8/7 1680.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Abraham Persche, kobbersmed borger sst, havde stævnet Jens Lauritsen, borger og bager sst, for vidner og lovmål, og efterskrevne vidnede, at de 20/6 næst forleden var i Nicolaus Handskemagers hus, og da kom Abraham Persche og Jens Lauritsen nogle ord imellem, hvilket Jens Lauritsen var årsag til, og så tog de fat på hinanden og tumlede rundt på gulvet, og Jens Lauritsen slog Abraham, så hans øje blev blåt.

(189)

** Christen Lauritsen byfoged på KM og rettens vegne havde stævnet Jens Lauritsen bag klostret for syn, klage, vidner og andre lovmål, og han gav last og klage over Jens Lauritsen, for han forgangen lørdag var 8 dage overfaldt Bodil Rages af Skejby med hug og slag, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov i sagen.

15/7 1680.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jens Rasmussen Låsby borgmester sst hans vegne i rette lagde klage, syns og kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 3/6, 10/6, 17/6 og 1/7 næst afvigt, hvorimod Augustinus Basballe i rette lagde efterskrevne indlæg, at han ikke kunne nægte, at han sagde til Lyder Boch, at han så, at borgmesterens vinduer var indslagne, og der var gjort en stor lamenteren i huset, men ingen vidste, hvem der havde gjort det, hvorefter sandemændene i rette lagde deres efterskrevne ed, at eftersom Peder Basballe og Augustinus Basballe ved deres højeste ed benægter, at de ikke ved, hvem der har slået borgmesterens vinduer ind, og det ikke er bevist, at den kårde, som fandtes i trompeterens kammer, har tilhørt ham, hvilket han selv benægter, da vidste sandemændene ikke at sværge ovennævnte personer nogen vold over, men fri.

(190)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Abraham Persche kobbersmed borger sst kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at gøre deres tov over Jens Lauritsen bager for vold, han har tilføjet Abraham.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Hans Bendixen Harding, borger og vinhandler sst, havde stævnet Christen Knudsen Lind, tilforn tjenende Hans Bendixen, nu borger sst, for dom

og tiltalte ham, imidlertid han tjente ham på vinkælderen, for restants på over 400 rigsdaler. sagen blev opsat 4 uger.

22/7 1680.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Rasmus Sørensen, borger i Sæby, hans vegne item på Jens Simonsen borger sst hans vegne havde stævnet Frands Melvig, toldinspektør over Sæby tolddistrikt, for vidner, og efterskrevne vidnede, at toldinspektørens fuldmægtig 30/3 drog ombord i skipper Jørgen Jørgensens skude, eftersom han havde solgt 4 tønder humle, eftersom han hårdt trængte til penge. derefter blev i rette lagt skipper Jørgen Jørgensens toldseddel af toldbogen i Århus angående hvis, han havde fortoldet. derimod mødte Tomas Rasmussen prokurator på Frands Melvig, KM toldinspektør, hans vegne og i rette lagde hans efterskrevne indlæg, at Rasmus Sørensen af Fladstrand og Jens Simonsen sst 30/3 sidst afvigt er til land kommet med 4 tønder, som de berettede skulle være humle, uden nogen toldseddel, hvorfor han gjorde forbud på humlen og skrev kronen derpå, hvorpå de ham med hug og slag overfaldt og tog med gevalt humlen bort.

(191)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Karen Lauritsdatter, barnfødt sst, tjenende i København, æskede stokkenævnsvidne, og efterskrevne borgere vidnede, at Karen Lauritsdatter var født her i byen, hendes far var salig Laurits Simonsen, forrige borger og snedker sst, og hendes mor er enke Maren Jensdatter, og Karen Lauritsdatter har skikket sig ærligt kristeligt og vel.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen skoflikker havde stævnet Niels Hattemagersvend sst og hans forlover Mads Hattemager borger sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og han gav last og klage over Niels Hattemagersvend, for at han voldeligt har overfaldet Jens Skoflikker på søndag var 8 dage, og lyste ham derfor et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i denne sag deres ed og tov at gøre.

** Niels Nielsen studiosus, boende sst, havde stævnet magister Claus Andersen Trondheim, præst til Århus domkirke, for vidner og forbud, og i rette lagde efterskrevne forbud mod at sælge salig magister Johan Rodius hans gård, før pantet fra Niels Nielsen bliver indløst, og han får nøjagtig betaling.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Hansen købhandler sst hans vegne æskede pantevidne. Rasmus Jensen Molbo, borger og skomager sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Hansen 100 sletdaler, og derfor pantsætter ham to hans boder, på Guldsmedegade beliggende, næst op til salig Hieronimus Gyldens eje på den ene side, og strækker sig op til salig Poul Skånings eje på den anden side, med tilliggende 3 agre i marken.

(192)

** Jens Hvas, kapitelsridefoged sst, på domkirkens og kapitlets vegne havde stævnet Helle Jensdatter, salig hr Svend Arbos efterladte, item Kirsten, salig Mikkel Langballes efterladte sst, og lod læse og påskrive et varselsvidne af Viborg landsting 19/5 nærværende år, hvormed blev stævnet ovennævnte for tilbudsvidne, anlangende om de vil købe de gårde, boder, avling og haver, salig hr Svend Hansen Arbo tilforn tilhørte, som efter KM efterskrevne tilladelse må sælges, om de vil have noget dertil at svare.

** Christen Lauritsen, KM byfoged, kaldte 2.kald på sandemænd deres ed og tov i dag 4 uger at gøre over Jens Lauritsen for vold, tilføjet Bodil Rages af Skejby.

** ende Gud hellige navn bør ære.

(1)

** i Jesu navn.

29/7 1680.

** Peder Hansen Feder, kommissær Tomas Friises fuldmægtig, fremstillede for retten Laurits Olufsen, løndreng hos Poul Tordsen skrædder, som på spørgsmål svarede, at de søndag aften var fire, som til Peder Svendsens hver drak et stob øl, og de gik derfra lige opad gaden og ville hjem, og Henrik havde en kniv, som han mellem borgmester Jørgen Juels og apotekerens dør huggede i stenen to gange, og da kommisfolk kom og antastede dem, løb de andre bort.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Laurits Andersen Højby, borger og handelsmand sst, havde stævnet Matias Nielsen for klage, syn, vidner og sandemandsed for hvis overlast, han har tilføjet ham 19/7 næst afvigte udenfor Mejlgades ende, hvorfor han lyste ham et fuldt vold til, og begærede 1.kald på sandemænd, hvorefter landkommissær Tomas Friises svoger kaptajn Hans Didriksen samt landkommissærens søstersøn Tomas Juel i rette lagde deres efterskrevne indlæg, at til mønstringen lød Bartolomeus Guldsmed meget ilde og sagde til Laurits Andersen, hvorfor han ikke mødte med gevær som andre hans medborgere, hvortil han svarede, at han ikke var tilsagt at møde i dag i egen person, men har en dygtig karl for sig, hvorefter Matias Nielsen lod også meget ilde og sagde, jeg skider i jer karl, hvortil Laurits Andersen sagtmodigt talte, såmænd var karlen så nær på sine steder, og i ville skide i ham, da turde han vel skide to gange i eder igen, straks slog han på Laurits Andersens hoved med et stort spanskrør, så hans hoved blev opsvulmet af samme slag, og Laurits Andersen slog ikke igen. derefter kaldte Tomas Rasmussen 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger i denne sag at gøre deres ed og tov.

(2)

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Christensen Basballe, rådmand sst, hans vegne havde stævnet borgmester Jens Låsby, og i rette lagde efterskrevne beskikkelse til borgmesteren, at eftersom trompeter Lyder Boch af borgmesteren i sit hus en tid lang var arresteret, og Jens Basballe har caveret for hans person, om han ikke blev til stede, og da han har indstillet sig i feltmarskal baron Wedels livkompagni samme kaution at indfri, da vil han opsige samme sin kaution, hvorefter efterskrevne vidnede, at de var i Jens Låsbys hus, hvor han læste samme beskikkelse, lagde den så fra sig på skiven og gik ind i kakkelstuen og låste døren efter sig, og nu svarede Tomas Rasmussen på Jens Låsbys vegne, at han formente, ingen opsigelse bør gælde, før lovens udgang i denne sag.

(3)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Ingeborg, salig magister Laurits Bordings efterladte, til Ryumgård havde forkyndt for Knud Keldsen bogbinder borger sst en landstings kaldsseddel af Viborg landsting 16/6 næst afvigt, at da var stævnet salig Mogens Jensen skrædder,

forrige borger sst, hans arvinger og kreditorer for vurdering og ejendomsdom angående det pant, hun er berettiget i Mogens Jensens gård på Badstuegade i Århus, og derefter opbød og tilbød forskrevne pant, som hun har i samme gård efter pantebrev af dato 2/4 1657, om nogen den salig mands arvinger det ville indløse.

5/8 1680.

** Erik Jørgensen for Morten Hvas, krambodsvend hos Jens Basballe, havde stævnet Mette, salig Jens Vinters, sst for syn og vidner anlangende Morten Hvasses gård, som Hans Vinter iboer, hvorefter blev udnævnt mænd til at syne gårdens brøstfældighed.

** Erik Jørgensen for Jens Christensen Basballe rådmand lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 6/6 1678 på salig Peder Vinters datters arvegods, som han har under formynderskab.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Anne, salig Rasmus Lassens, sst med opsættelse her af tinget 25/6 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer, der iblandt Maren Lauritsdatter, salig Jacob Molbos, Kirsten, salig Elias Trommeslagers, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen skoflikker borger sst, æskede vidne, og synsmænd vidnede, at de 11/7 var syn til Jens Rasmussen, og da havde han et hul i sit hoved, som han sagde var slået med en stav af Niels Filt hattemagersvend sst, og Tyra Christensdatter, salig Niels Mikkelsens efterladte sst, med flere vidnede, at 11/7 så de Jens Skoflikker stod i Møllestien og ville binde sine sko, og da kom Niels Filt med en stav og slog ham omkuld, hvorefter Tomas Rasmussen kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger i denne sag at gøre deres ed og tov.

(4)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Niels Filt, hattemagersvend sst, hans vegne havde stævnet Jens Rasmussen skoflikker i Møllestien for lovmål, og i rette lagde efterskrevne indlæg, at han var forårsaget at klage over Jens Skoflikker, for som de gik og spillede kegler ved Møllestien, da havde han vundet fra Jens Skoflikker, hvorover de kom i klammeri, som han gerne havde været foruden, men har var nødt dertil. dernæst fremstod synsmænd og vidnede, at de 12/7 var syn til Niels Filt, og da havde han rifter på kinderne, og hans kjortel var revet i stykker, hvorfor han beskyldte Jens Skoflikker, som mødte og nægtede det.

** Tomas Rasmussen fik 2.ting for Christen Jacobsen skrædder over dem, i dag 8 dage med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen fremlagde borgmestre og råds ordre om hyskeners udflod til gaden at påtale, hvorefter blev udmeldt mænd til at bese sligt ulovligt udflod.

** anlangende den sag mod Jens Lauritsen med volds proces, da som angiveren (blank) Rages af Skejby ikke møder eller sin sag kan bevise, da angav byfogden unødigt at være, videre proces derom at drive, og hun var en løs kvinde, som ikke mødte sin klage at vedstå, hvorfor sagen er ophævet.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget for Hans Jensen Vinter, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 27/5 næst afvigt havde stævnet Jens Sørensen Leth, forrige tjenende i Hans Vinters krambod, item Edel Christensdatter, salig Søren Leths i Harlevholm, for dom, og tiltalte Edel Christensdatter anlangende en kontrakt, som hendes salig husbond har oprettet imellem ham og hendes søn Jens Sørensen Leth, som han har sat i tjeneste til ham i sin krambod fra 1673 til 1681, hvor han skal tjene ham for dreng, og han er 1679 løbet af hans tjeneste, hvorfor Edel Christensdatter bør holde ham skadesløs, hvorimod blev i rette lagt Jens Leths efterskrevne indlæg, at hans husbond havde grebet ham i sit hår, slået ham til jorden og vist ham døren, hvorfor han gik bort, og efterskrevne vidnede, at de havde talt med Hans Vinter for Jens Leth, at dersom han måtte tiltræde sin tjeneste efter kontrakten, ville han fuldbyrde den med vilkår, at han derefter kunne nyde sin afsked, hvortil Hans Vinter svarede, at han ville have en ny kontrakt, men han havde intet uærligt at beskylde Jens Leth, hvorefter blev afsagt, at efterdi drengen intet uærligt overbevises, vidste byfogden ikke rettere deri at kende, end Jens Leth bør et efterleve den fremlagte kontrakt.

(5)

12/8 1680.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget for Laurits Andersen borger sst kaldte 2.kald på sandemænd deres ed og tov at gøre i den voldssag imellem Laurits Andersen og Matias Nielsen.

** Tomas Rasmussen for Christen Jacobsen skrædder fik 3.ting over Vidi Christensen, Jens Ovesen og Mikkel Sørensen i Skåde for 14 mark.

19/8 1680.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Matias Nielsen Fellum, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Laurits Andersen borger sst, og Bartolomeus Stur, stadskaptajn for det vestre kompagni, med flere fremlagde deres efterskrevne vidne, at da borgerskabet var mødt uden Mejlgade på deres mønstringsplads 19/7 næst afvigt for at mønstre, og da kom Laurits Andersen spadserende for begge kompagnier af borgerskabet, som stod i geled, hvorover de blev meget fortrydelige, at han skulle gå dem for øjne spadserende, dem til spot og forskånelse, og ikke som en lydig borger hos dem i gevær, men da han sender en karl i sit sted, bør han i det ringeste blive hjemme, og da gik Matias Nielsen til Laurits Andersen, og da faldt der nogen ord dem imellem, hvorefter Matias Nielsen gav ham et slag med sin kæp. så mødte Laurits Andersen og dertil svarede, at han ingen tid har været tilsagt til mønstring eller på vagt, men han har enten stillet en karl eller givet officererne penge i stedet.

(7)

26/8 1680.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget for Laurits Andersen borger og handelsmand sst kaldte 3.kald på sandemænd sst i dag 14 dage deres ed og tov at gøre i den voldssag imellem Laurits Andersen og Matias Nielsen borger sst.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Jens Rasmussen Låsby, borgmester sst, hans vegne æskede afkald. Anders Andersen, danske skoleholder samt skriver i købmandslavet sst,

gav Jens Låsby afkald og endelig kvittering for al den arv, Anders Andersens hustru Anne Pedersdatter Vinter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig far Peder Sørensen Vinter, forrige borger og handelsmand sst, som han har haft under formynderskab.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på borgmestre og råds vegne med opsættelse her af tinget 15/7 næst afvigt havde stævnet Jens Lassen, rådmand sst, Carl Christensen og Jens Christensen Basballe, rådmænd sst, for dom og tiltalte dem, for de nogle år har været accisen og hvidtolden betroet, som KM har bevilget til Århus havns reparation samt til rådstuen, satte i rette og formente, at de burde levere rede og regnskab for hvad, der er oppebåret, og hvad til havnens nødtørft bevisligt er anvendt, samt hvad rådstuen af det øvrige har nydt, hvilket de blev tildømt.

(8)

2/9 1680.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på salig Christen Høg, borger og skomager sst, hans efterladte widve Sidsel Bendixdatter, hendes vegne lod læse og påskrive en varselsseddel og advarede alle og enhver, som har noget at fordre efter hendes salig mand, at de ville møde i stervboet 6/9, der at annamme udlæg efter boets tilstand.

9/9 1680.

** Erik Jørgensen for Jens Høg fik 1.ting til æskning over Jeppe Handskemager for et købebrev, ham er leveret.

** Rasmus Pedersen, boende i Hasle, på Mette Sørensdatter i Hasle hendes vegne havde stævnet mester Johan Feldskær eller Barberer, som sig nogen tid her har sig opholdt, for vidner, og i rette lagde hr Søren Eskildsen, sognepræst i Hasle, hans efterskrevne kundskab, at Mette Sørensdatter, siden hun kom hjem fra Århus, hvor hun havde været i kur hos Johan Feldskær, havde været så svag, at hun ikke kunne vende sig i sengen, skønt feldskæren havde lovet at kurere hende, så hun inden en måned kunne gå og stå, hvorfor hendes mor havde givet ham 5 rigsdaler, og det synes derfor billigt, at han burde at levere samme penge fra sig igen.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Laurits Andersen, borger og handelsmand sst, hans vegne i rette lagde klage, kalds samt vidnesbyrdsvidner her af tinget 29/7, 12/8 og 19/8 næst afvigt i den sag imellem ham og Matias Nielsen, voldssag anlangende. derefter blev i rette lagt tingsvidner her af tinget 19/8 sidst forleden samt efterskrevne skriftlige indlæg, hvorefter sandemændene i rette lagde efterskrevne deres sandemandstov, at de efter vidnesbyrd finder, at Matias Nielsen har været meget forårsaget til at udgive det slag til Laurits Andersen, som de ikke synes har fremført sig hos sine medborgere, som han skulle, men som al tvist borgerskabet imellem, så vidt mønstring og vagt angår, efter derom udgivne artikler i dertil forordnet kollegium skal påkendes, da vidste de ikke at sværge kaptajn Matias Nielsen noget vold over, men henfandt det til Århus bys krigskollegium.

(10)

** Peder Rasmussen borger sst æskede afkald. Jens Jørgensen Hasle, borger sst, på hans hustru Maren Jensdatter Kruses gav Peder Rasmussen afkald og kvittering for al hvis arv, som Maren

Jensdatter er og kunne være tilfaldet efter hendes salig mor Dorte Knudsdatter og hendes salig far Jens Nielsen Langballe, som Peder Rasmussen har været formynder for.

16/9 1680.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jens Lauritsen og Niels Poulsen skomager borger sst, anordnede formyndere for skipper Rasmus Pedersens tre steddøtre, som er salig Jacob Villadsens døtre, på deres myndlingers vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger sst, for dom og tiltalte ham for de tre pigers anpart af de penge, han efter KM tilladelse har annammet for det skiberum, som samtlige søskende med deres stedfar tilhørte, og som i KM tjeneste af de svenske blev erobret, hvorefter blev afsagt, så eftersom Dines Pedersen af KM har annammet betaling for det opbragte skib, så bør han at gøre de tre pigers formyndere regnskab for hvis dem, af den borttagne skudes part på deres vegne, kan tilkomme.

(11)

23/9 1680.

** Erik Jørgensen på Niels Nielsens vegne fik 1.ting til dele over Niels Christensen tømmermand for resterende husleje 4 sletdaler.

** Erik Jørgensen, fuldmægtiget for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 12/8 næst afvigt havde stævnet Anders Sørensen kleinsmed og Oluf Clemendsen ved Mindet for dom, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator på Mikkel Hansen bager og borger sst hans vegne med opsættelse her af tinget 12/8 næst afvigt, i hans far Mads Murmands hus, havde stævnet Laurits Madsen, nu tilholdende i Voldby, for dom og tiltalte ham for forstrakte penge, tid efter anden, beløber sig til 26 daler samt nogle varer, som Mikkel Bagers datter Birgitte Mikkelsdatter og hans hustru Sara Jensdatter havde leveret ham, hvorefter blev afsagt, at Laurits Madsen bør at betale de leverede varer, men eftersom han ved ed fragår de lånte penge, da kan han ikke tilfindes betaling, før bevis fremlægges.

(12)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand, sst hans vegne havde stævnet skipper Niels Dinesen borger sst for vidner og i rette lagde Niels Dinesens efterskrevne obligation og panteforskrivning, hvori han kender sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Christen Jensen Vegerslev 92 rigsdaler, hvorfor han pantsætter ham den halve del i hans og hans godefar Peder Samsings smakke kaldet Duen.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jeppe Jensen, handskemager borger sst, hans vegne havde stævnet Rasmus Jensen i Hjortshøj, Peder Rasmussen sst, Niels Nielsen i Lund, Niels Pedersen i Kankbølle og Troels Pedersen i Bendstrup for vidner, hvorefter Dorte Nielsdatter, Jeppe Handskemagers og Rasmus Sørensen handskemagersvend vidnede, at efter jul nu næst afvigte år da hørte og så de, at Rasmus Jensen i Hjortshøj sad i sin bror Jeppe Jensens hus i Århus og sagde til ham, jeg vil give dig den grå hest efter mit forrige løfte, fordi du skal ikke gøre mig fortræd i vores skifte, hvilket løfte han ikke har efterkommet.

** Tomas Rasmussen prokurator lod læse og påskrive et landstings kaldsvidne af 11/8 næst afvigt over salig Mogens Skrædders arvinger, hvorefter blev udmeldt mænd til at vurdere salig Mogens Skrædders gård, som er pantsat Ingeborg, salig magister Laurits Bordings.

30/9 1680.

(13)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes vegne havde stævnet Knud Keldsen bogbinder borger sst for syn, vurdering og tilbud at forhverve på hans hustrus forældres gård, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde efterskrevne deres vurderings forretning på den gård på Badstuegade, som salig Mogens Jensen skrædder tilforn tilhørte, og den i pant sat til salig Magdalene Skrivers og hendes arvinger for 300 sletdaler, dateret 2/4 1657, hvilken gård de vurderede for 500 sletdaler, og Tomas Rasmussen opbød samme gård til løsen.

** Tomas Rasmussen for Peder Lauritsen skrædder fik 1.ting til dele over Anders Smed for 2 mark.

** Erik Jørgensen for Niels Nielsen fik 2.ting over Niels Tømmermand.

** Erik Jørgensen på Christen Basballe og Mikkel Lassen, anordnede formyndere for salig skipper Jens Jørgensens børn, deres vegne lod læse og påskrive et opbudsvidne på den salig mands børns ejendom på Brobjerg, her af tinget 4/9 1679, og derefter opbød samme eje til købs.

7/10 1680.

** Erik Jørgensen for Johan Skomager fik 1.ting til dele over Palle Skomager for 14 mark.

** Erik Jørgensen for Niels Nielsen fik 3.ting til dele over Niels Tømmermand.

14/10 1680.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Niels Nielsen student, boende sst, hans vegne ved 6 høringer lod fordele Niels Christensen tømmermand borger sst for resterende husleje 4 sletdaler.

(14)

** Anders Smed fik 1.ting til dele over Peder Lauritsen skomager.

** Tomas Rasmussen for admiral de Witte fik udmeldt mænd til at syne salig magister Johan Rodius hans gård, om den således er forfærdiget, som mester Claus har lovet admiralen.

21/10 1680.

** Niels Nielsen skrædder og borger sst, fuldmægtiget på Eskild Olufsen skræddersvend i Bergen, barnfødt her sst, æskede stokkenævn, og efterskrevne borgere vidnede, at Eskild Olufsen er barnfødt sst af ægte forældre salig Oluf Pedersen, forrige borger sst, og Maren Rasmusdatter, som

nu lever i ægteskab med Søren Rasmussen, borger sst, og Eskild Olufsen har forholdt sig ærligt kristeligt og vel.

** Tomas Rasmussen prokurator på admiral de Witte hans vegne havde stævnet mester Claus Andersen Trondheim, præst til Århus domkirke, for synsvidne anlangende brøstfældighed på salig magister Johan Rodius hans gård, hvorefter synsmænd fremlagde deres efterskrevne synsforretning.

(15)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Niels Dinesen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for 52 rigsdaler, som han ham skyldig er, og i rette lagde Niels Dinesens pantebrev til Christen Jensen Vegerslev og borgmester Jørgen Juels købebrev til Maren Pedersdatter, salig Lave Lavesens, udgivet på den halve part i den smakke, kaldet Duen af dato 9/1 1678, hvorefter Christen Jensen Vegerslev blev tilfundet at tiltræde samme pantsatte smakkes halve part.

** Anders Smed fik 2.ting til dele over Peder Lauritsen skomager.

28/10 1680.

** Erik Jørgensen for skipper Anders Jensen fik 1.ting til dele over Rasmus Rasmussen Koch for resterende husleje 14 mark.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Peder Rasmussen Gylling, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 2/9 næst afvigt havde stævnet Niels Dinesen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for 100 rigsdaler efter hans udgivne obligation, og i rette fremviste Peder Rasmussen Gylling på sin søster Maren Pedersdatter, salig Lave Lavesens, vegne til borgmester Jørgen Juel udgivne forløftes brev for 100 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, så efterdi fremlægges Peder Rasmussen Gyllings forløftes brev for Maren Pedersdatter, Niels Dinesens, på 100 sletdaler til borgmester Jørgen Juel, da bør Niels Dinesen betale Peder Rasmussen Gylling samme forløfte inden 15 dage.

(16)

4/11 1680.

** Erik Jørgensen for skipper Anders Jensen fik 2.ting til dele over Rasmus Koch.

11/11 1680.

** Erik Jørgensen prokurator sst på Sille Andersdatter, salig Christoffer Henningsens, forrige borger og handelsmand sst, hendes vegne lod læse og påskrive en landstings varselsvidne af Viborg landsting 6/10 næst afvigt, at da blev stævnet alle afgangne Christoffer Henningsen, som boede og døde i Århus, hans efterladte arvinger og kreditorer at møde til skifte og deling.

** Erik Jørgensen for Peder Astrup fik 1.ting til dele over Søren Pallesen, Mikkel Skomager, Tomas Skomager, Mette Rasmusdatter og Maren Handskemager.

18/11 1680.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet skipper Hans Nielsen, indvåner sst, for vidner, og efterskrevne vidnede, at om natten efter 6/11 næst afvigt kom skipper Hans Nielsen og hans bror Oluf og hans folk og gjorde Jens Rasmussen Lassens skude løs, som lå i havnen, og da skipper Hans Nielsen kom med sin smakke, firede de ned mod Jens Lassens det nye skib, og da kom Jens Rasmussens skude i klemme, og godset deri blev vådt.

(17)

** Tomas Rasmussen prokurator for Rasmus Tomasen konsumptionsbetjent fik 1.ting til dele over Mogens Sørensen for 18 daler lånte penge.

25/11 1680.

** Erik Jørgensen for Peder Astrup fik 3.ting til dele over de personer, med 1. og 2.ting er forfulgt, undtaget Maren Handskemagers.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Søren Sørensen, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 14/10 næst afvigt havde stævnet Niels Dinesen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for 130 sletdaler, som han ham skyldig er efter hans regnskabsbog, og som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Niels Nielsen student sst hans vegne med opsættelse her af tinget 14/10 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom, og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

(18)

** Erik Jørgensen for salig Jacob Møllers børns formyndere lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 13/7 1676, og nu opbød samme gods.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 14/10 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer, der iblandt Niels Fisker i Fløjstrup og hans søn Peder Nielsen Fisker, for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Tønnesen fik 2.ting til dele over Mogens Sørensen for hvis, han til 1.ting saggav ham for.

2/12 1680.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Peder Jensen Astrup, borger sst, ved 6 høringer lod fordele Søren Pallesen skomager, Melchior Skomager på Studsgade, Mette Doktors, som sælger kallun på Volden, for gæld.

** Erik Jørgensen prokurator sst, fuldmægtiget på Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet skipper Hans Nielsen sst og hans bror Oluf Nielsen bådsmand for vidner, og synsmænd fremlagde deres efterskrevne synsforretning angående hvis skade, som er hændt i åen på hans skude og gods, som om natten er blevet slået løs, og en del af godset var fordærvet af vand.

** Erik Jørgensen for Karen, salig Jens Matiasens, fik 1.ting il dele over Søren Grønfeld snedker for 3 sletdaler for øl.

** Erik Jørgensen for skipper Oluf Hollænder fik 1.ting til dele over Søren Land skrædder og Jens Helbo slagters kone.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Hans Nielsen, skipper sst, hans vegne havde stævnet Jens Lassen rådmand, Jens Rasmussen Lassen på Vestergade og skipper Knud Sørensen for vidner, og vidner i rette lagde deres efterskrevne kundskab, at 6/11 hørte de, at Jens Lassen råbte til folkene i skipper Knud Sørensens skude, at de skulle fire, så de kunne slippe forbi, og så kom Knud Nielsens og Knud Sørensens ankre mod hinanden, så de ikke kunne komme fra hinanden, og så sagde Jens Lassen, hug og skær, hvis skade der bliver gjort, det skal jeg forsvare, så skar Mikkel Jensen Knud Sørensens fokbovline, så slap de forbi med smakken, men den kom i klemme.

(19)

** Tomas Rasmussen for Rasmus Tønnesen fik 3.ting over Mogens Sørensen.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst, fuldmægtiget på doktor Erik Grave, biskop over Århus stift, hans vegne med opsættelse her af tinget 21/10 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for resterende husleje af domkirkens boder, som de blev tildømt at betale.

(20)

** Hans Jensen Vinter, borgersøn og handelsmand sst, havde stævnet Lucas Utrecht på Skovgård for dom, og tiltalte ham for 50 sletdaler efter hans obligation, dateret 12/9 1676, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

9/12 1680.

** Erik Jørgensen for Karen Jensdatter 2.ting over Søren Grønfeld.

** Christen Lauritsen KM byfoged havde stævnet Johan Farversvend hos Peiter Farver for vold, og fik 1.ting til voldsdele over ham, for han på søndag var 14 dage overfaldt Peder Jacobsen med blottet degen og slået og ilde medfaret ham.

16/12 1680.

** Erik Jørgensen for Oluf Hollænder fik 3.ting over Søren Land skrædder.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, og hans skipper Hans Henningsens vegne havde stævnet Oluf Nielsen, skipper og borger sst, her til tinget samt til Københavns byting, Helsingør og Helsingborg byting for vidner.

** Christen Lauritsen byfoged fik 2.ting til voldsdele over Johan Farversvend.

23/12 1680.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Oluf Nielsen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, for vidner, og to af Oluf Nielsens folk vidnede, at de 20/11 næst afvigte i sundet udenfor Helsingør har mistet deres varpanker, hvorfor skipperen har måttet betale til 3 færgemænd at tage ankeret op 12 rigsdaler, til hvilken omkostning deres kødmand Hans Henningsen var årsag, eftersom han befalede dem, at de skulle blive liggende på reden natten over, og han ville selv svare til hvis skade, kunne påkomme.

(21)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på borgmestre og råds vegne havde stævnet efterskrevne borgere og indvånere sst for synsvidne, angående hvis fejl og brøstfældighed, som kan findes ved deres indhegninger og lukkelser, som konsumptionsforvalteren har besværet sig over, der iblandt Jens Vinters enke Mette Rasmusdatter, Maren Clemendsdatter, salig borgmester Melchior Sommerfelds, hvorefter synsmænd afhjemlede deres efterskrevne syn.

(23)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 11/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Christen Lauritsen, KM byfoged, fik 3.ting til voldsdele over Johan Farversvend, efter efterskrevne havde vidnet, at de havde seet, at han overfaldt Peder Jacobsen med en blottet degen.

7/1 1681.

** Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, lod læse og en påskrive højesteretsdom af 28/9 1680, afsagt imellem hende på den ene side og Helle, salig hr Svend Arbos, på den anden side, med derpå byfogdens gjorte indlæg i Kirsten, salig Mikkel Langballes gård af dato 22/12 næst forhen.

** Claus Gyntelberg, indvåner i København, havde stævnet Kirsten Jensdatter, salig Mikkel Langballes, for dom og tiltalte hende for en sum penge, som han formener sig hende, som en eneste arving på sin søster salig Helle Jensdatters vegne bør at betale, nemlig 407 sletdaler, og i rette lagde Helle Jensdatter, salig hr Svend Arbos, hendes udgivne obligation, af dato 22/6 1664, udgivet til hr Jacob Hansen Abel, sognepræst til Rørbæk og Grynderup sogne, lydende på 300 sletdaler samt en obligation af samme dato, udgivet til hr Jacob Hansen Abel på hans søster Christence Hansdatters vegne, lydende på 107 sletdaler, hvilke obligationer ham af sin stedfar hr Jacob Hansen Abel er transporteret for hans fædrene arv. herimod mødte Søren Mikkelsen Langballe på sin mor Kirsten, salig Mikkel Langballes vegne og i rette lagde hendes efterskrevne indlæg, hvorefter hun blev tildømt at betale gælden.

(24)

** Hans Bendixen Harding, borger og vinhandler sst, med opsættelse her af tinget 18/11 afvigte år havde stævnet Christen Knudsen, hans forrige tjener sst, for dom og tiltalte ham for 2228 rigsdaler efter overleverede regnskaber og Hans Bendixens regnskabsbog, hvorimod Christen Knudsen i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvori han fordrer en anselig sum penge for løn i 13 år med andet, hvorefter blev afsagt, så efterdi ingen afregning imellem parterne i forskrevne år er sluttet, da blev de indfundet for overkøbmand med dertil forordnede uvildige mænd, som har dem imellem at regne.

(25)

** Tomas Rasmussen for Casper Nielsen fik 1.ting til dele for gæld over Maren, salig Jens Jensens, i Søften og over Jens Mikkelsen i Lisbjerg, som har Niels Nielsens enke.

** Christen Lauritsen KM byfoged ved 6 høringer lod fordele Johan Farversvend for voldsom gerning.

13/1 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 14/10 afvigte år havde stævnet Jens Kjeld, borger sst, for dom og tiltalte ham for 4 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(26)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, i rette lagde et landstings kaldsvidne af Viborg landsting 1/12 1680, at da var stævnet salig Mogens Jensen skrædder af Århus hans efterladte arvinger og kreditorer for vurdering, hvorefter blev udmeldt synsmænd.

** Tomas Rasmussen for Casper Nielsen fik 2.ting over dem, med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Christensen Basballe, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 28/10 afvigte år havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var efter hans regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

20/1 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Rasmus Værn, borgersøn sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 9/12 afvigte år havde stævnet magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til domkirken, for dom, og tiltalte ham for 84 sletdaler efter hans obligation, af dato 19/8 1679, udgivet til Hans Pedersen bødker af Viborg, hvilken obligation er transporteret til Rasmus Værn, og som han blev tilfundet at indfri og betale.

(27)

** Erik Jørgensen prokurator sst, fuldmægtiget på Oluf Nielsen, skipper borger sst, med opsættelse her af tinget 9/12 afvigte år havde stævnet Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, for dom, og tiltalte ham for en kaution, han for Hans Henningsen 17/4 1680 til Oluf Nielsen har gjort, som er 12 rigsdaler, som han blev tildømt at efterkomme og betale.

(28)

** Tomas Rasmussen på Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes vegne æskede vidne, hvorefter vurderingsmænd vidnede, at de efter granskning af salig Mogens Skrædders gård på Badstuegade med tilliggende 3 boder strækkende sig ud til Guldsmedegade, og tilliggende gårdsavl, havde vurderet det tilsammen for 600 sletdaler.

** Tomas Rasmussen på Casper Nielsens vegne fik 3.ting til dele over Clemend Christensen i Søften, Maren Pedersdatter sst og Jens Mikkelsen i Lisbjerg for gæld.

** Christen Lauritsen byfoged fik 1.ting til dele over Mads Hattemager og Jens Hansen for hvis, de efter aftingning på rådstuen har lovet at udgive.

27/1 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet hr Jens Sørensen Grenå, sognepræst til Årslev og Tilst sogne, for dom og tiltalte ham for 39 sletdaler efter hans udgivne obligation, af dato 6/5 1680, som han blev tilfundet at indfri og betale.

(29)

** Erik Jørgensen prokurator sst, fuldmægtiget for salig Jens Andersen, forrige skipper og borger sst, hans efterladte enke og arvinger med opsættelse her af tinget 16/12 næst afvigt havde stævnet hr Erik Tomasen til Gjern og Skannerup sogne for dom og tiltalte ham for hvis, han salig Jens Andersens enke Maren Olufsdatter og arvinger skyldig er, efter overkøbmand og 4 tiltagne dannemænds afsigt 11/11 1680, som beløber sig 121 sletdaler, som er for hvis, deres fælles skude har fortjent, og som han blev tildømt at betale.

3/2 1681.

10/2 1681.

** Erik Jørgensen borger og prokurator, fuldmægtiget på Jørgen Fog, sitzhaftig sst. hans vegne æskede pantevidne. Tomas Christensen, toldinspektør sst, som lovværge for gudfrygtige widve Maren Sørensdatter, salig Hans Lauritsen, forrige borger og skipper sst hans efterladte, hendes vegne item Niels Lauritsen borger sst på sin fæstemø Maren Hansdatters vegne samt på hendes søster Mette Hansdatters vegne bekendte, Maren Sørensdatter og hendes to døtre Maren og Mette Hansdøtre af vitterlig gæld skyldig at være Jørgen Fog 100 sletdaler, og derfor pantsætter ham deres gård på Skolegade beliggende, næst op til Jesper Eskildsens iboende gård på den ene side, og til domkirkens gård, tilforn nu salig hr Svend Arbo tilhørende, på den anden side, og salig skipper Hans Lauritsen selv iboede.

(30)

** Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, æskede afkald, og Hans Sørensen Gylling med fuldmagt gav Niels Jensen Udsen afkald og kvittering for den arvepart, Bendix Gerken og hans hustru Bodil Mikkelsdatter Brun arveligt er eller kunne være tilfaldet efter hendes salig far Mikkel Brun, som Mikkel Tygesen tilforn havde under formynderskab, og fra sig leveret til Niels Jensen Udsen.

** Erik Jørgensen for Hans Kandestøber fik 1.ting til dele over Niels Kruse for 3 sletdaler.

** Poul Andersen Skot, født sst, havde stævnet Peder Smed, borger sst, hans svend Laurits med flere for syn, vidner og sandemandsed, hvorefter Poul Skot gav last og klage over de indstævnede, for de i dag var 14 dage havde overfaldet ham i Peder Smeds hus med hug og slag, og lyste dem derfor vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov, hvorefter Christen Lauritsen på KM og byens vegne kaldte på sandemænd.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og byens vegne havde stævnet Laurits Nielsen slagter sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, hvorefter han gav last og klage over ham, for han på lørdag var 8 dage overfaldt Oluf Jacobsen af Norring her i byen, som han sad på en vogn, og slog ham baglæns ned, blå og blodig, og lyste ham derfor vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger her i denne sag at sværge.

** Erik Jørgensen for Hans Kandestøber fik udnævnt mænd til at syne en ejendom imellem Hans Kandestøber og Jens Hårbo.

17/2 1681.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jørgen Juel med opsættelse her af tinget 7/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for resterende husleje og anden gæld, som de blev tildømt at betale.

(31)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på hr Søren Madsen Ørsted, sognepræst i Lyngå og Skjød sogne, æskede skøde. Jens Hvas kapitelsridefoged sst med fuldmagt af magister Niels Nielsen Krog, rektor og kannik ved Århus domkirke, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til hr Søren Madsen Ørsted og hans arvinger hans gård på Torvegade, strækkende sig fra salig borgmester Anders Lydiksens enke Maren Clemendsdatters øde ejendom på den ene side, og op til Søren Mikkelsens, KM konsumptionsforvalters, iboende gård.

24/2 1681.

(32)

** Christen Lauritsen Engelskmand, borger og skipper sst, æskede stokkenævn, og efterskrevne 24 borgere vidnede, at Christen Lauritsen Engelskmand var født og båret i Århus af ærlige forældre, hans far var salig Laurits Christensen Engelskmand, forrige borger og handelsmand sst, hans mor var salig Anne Ottesdatter, og han selv har skikket sig ærligt og vel. hans hustru Maren Sørensdatter

er født og båret i Astrup præstegård i Ning herred af ægte forældre, hendes far var salig hr Søren Simonsen, forrige præst til Astrup og Tulstrup sogne, og hendes mor salig Birgitte Pedersdatter. om Christen Lauritsens hustru Maren Sørensdatter og hendes søster Anne Sørensdatter, salig Erik Lauritsens i Stavanger i Norge, deres fødsel fremviste Christen Lauritsen et sognevidne af Astrup sogn til henvisning på en arv, som hans hustru og hendes søster efter deres salig farbror i Norge skal være tilfaldet, at de er hans rette arvinger.

** Erik Jørgensen for Jochum Herdekopf fik 1.ting til dele over Jens Pedersen snedker for 7 mark.

** Tomas Rasmussen for Jørgen Skrædder lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 7/11 1678, til opbuds fornyelse.

** Jens Lystrup for Anne Sørensdatter, salig Nicolaus Severin, forrige rytter hans efterleverske, æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at hendes mand for 6 år siden døde i Mecklenburg af sygdom, og de var med at følge ham til jorden.

** Poul Skøt sagvolder samt byfogden Christen Lauritsen æskede vidne. efterskrevne vidnede, at de kom på Volden, hvor Johan Farversvend stod med Poul Skøt i hans arm og sagde, at Aleksander Handskemagersvend og Peder Smeds svend havde slået Poul Skøt i hans hoved, og da Aleksander kom og ville slå ham igen, gik de imellem og skød ham tilbage, og nu kaldte Poul Skøt og Christen Lauritsen 2.kald på sandemænd i dag 4 uger her deres tov at gøre.

(33)

3/2 1681.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen og Niels Poulsen, borger sst, lod læse og påskrive to opbudsvidner på deres plejedøtres arvegods her af tinget 26/2 16x0 til opbuds fornyelse.

** Jens Andersen Hvas, kapitelsridefoged sst, fuldmægtiget på Århus domkapitels vegne æskede skøde. Jørgen Bertelsen, underdegn ved Århus skole, med fuldmagt af magister Niels Nielsen Krog, rektor ved Århus domskole, skødede fra ham og hans arvinger og til Århus kapitel 8 af de boder på Graven, som ham efter salig Jens Clemendsen, fordum rådmand sst, og hans hustru Karen Saxes blev udlagt til betaling for de 200 rigsdaler, skolens penge, som han havde på rente, som var af de penge hr Villads Nielsen, sognepræst til Udbyneder, med sin hustru Karen Nielsdatter har foræret Århus skolebørn.

** Christen Mogensen, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Mikkel Lauritsen Brun, borgersøn sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Christen Mogensen og hans arvinger en hans gård, på Graven beliggende, næst op til Karen Nielsdatter, salig Jacob Andersens gård, som Christen Mogensen nu iboer, på den ene side, og strækker sig om på hjørnet til Studsgade næst op til de boder, som ligger til den gård, Mads Christensen nu iboer, og magister Claus Andersen, præst til domkirken, har købt, og det med dens tilliggende gårdsavl.

(34)

** Erik Jørgensen prokurator på Mikkel Mikkelsen rådmand sst hans vegne æskede pantevidne. Christen Mogensen, borger og handelsmand sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være

Mikkel Mikkelsen rådmand 200 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans ovennævnte gård på Graven beliggende.

** Erik Jørgensen for Jochum Herdekopf fik 2.ting over Jens Snedker til dele.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Nielsen Gotlænder, borger og tinstøber sst, hans vegne havde stævnet Jens Hårbo, borger sst, for syns opkrævelse, og Karen, Anders Villumsen snedkers, borgerske sst vidnede, at den pæl, som stod ved Jens Hårbos plankeværk, den stod der siden polakkernes tid, da hun kom der at bo, men om den var skel, vidste hun ikke.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Søren Sørensen, rådmand sst, hans vegne havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, for doms fornyelse og tiltalte ham for hvis, han ham skyldig var, efter en dom her af tinget 15/1 1680, nemlig 18 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(35)

10/3 1681.

** Rasmus Pedersen skomagersvend, borgersøn sst, æskede stokkenævn, og efterskrevne borgere vidnede, at Rasmus Pedersen skomagersvend var født sst i et ærligt ægteskab, hans far er Peder Rasmussen, borger og skomager sst, som i sidste afvigte krigstid sig i KM tjeneste har begivet, og siden sig her ude på landet har opholdt, og hans mor er Kirsten Sørensdatter, og Rasmus Pedersen har skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Jørgen Fog, sitzhaftig sst, hans vegne æskede pantevidne. Rasmus Nielsen Rut, indvåner sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jørgen Fog 100 rigsdaler, og derfor pantsatte ham hans iboende gård, beliggende på Vestergade på hjørnet af gyden ned til Møllestien, med dertil liggende et gårdsavl i Århus mark.

** Erik Jørgensen fik 3.ting til dele over Jens Snedker.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Gertrud Bartolomeusdatter, salig Mogens Skovs efterladte sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 27/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de salig Mogens Skov skyldig var efter skiftebrev efter ham af dato 16/4 1678, som de blev tildømt at betale.

(36)

** Poul Skøt, født sst, sagvolder item byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd, i dag 14 dage at gøre deres ed og tov over Peder Smedesvend og Aleksander Handskemagersvend.

** Niels Rasmussen Rut lod læse og påskrive et pantebrev af Rasmus Skrædder til doktor Matias de Brobergue af dato 14/3 1672, som nu var indløst og kasseret.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Peder Nielsen Smed hans tjener Laurits Lauritsen og Laurits Hansen item Aleksander Johansen Valak, handskemagersvend sst, deres vegne

havde stævnet Poul Skøt samt Anne, Peder Bastians, med hendes søn Bastian, borgmestre og råd sst for vidner, og efterskrevne vidnede, at 26/1 da sad de i Peder Smeds hus, og da kom Poul Skøt i klammeri med nogle af dem, den ene efter den anden, og slog Alexander Trompetersvend under øret, og da kom Aleksander Handskemagersvend gående, da slog Poul ham under øret og sagde, du er den rette karl, jeg har med at bestille, hvorefter Peder Bastians folk fik ham hjem.

17/3 1681.

(37)

** Tomas Rasmussen prokurator sst, fuldmægtiget på Ingeborg, salig Laurits Bordings til Ryumgård, hendes vegne med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet Knud Kjeldsen bogbinder sst for dom, og tiltalte salig Mogens Jensen, forrige skrædder og borger sst, hans arvinger for at indløse et pant på 300 sletdaler med 14 års resterende rente, som arvingerne har været tilbudt at indløse, og satte i rette om ikke samme pantsatte ejendom burde at følge hende som ejendom, og i rette lagde at pantevidne her af tinget 2/4 1657, hvori Mogens Jensen, borger sst, for 300 sletdaler pantsatte til Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens, en hans gård på Badstuegade beliggende, som Jens Jacobsen nu iboer, imellem doktor Peder Hegerfelds boder på den ene side, og Jens Pedersens gård på den anden side, med sin tilliggende avl, og findes den påskrevet at være læst på skifte efter salig Mogens Jensen og hans hustru 6/11 1668. derefter blev fremlagt Ingeborg, salig magister Bordings, indlæg og udregning på samme pants kapital og rentes rente, bedragende sig til 623 sletdaler, hvorefter blev afsagt, at da pantet er lovligt opsagt og tilbudt arvingerne at indløse, og da gården sidst er vurderet for 600 sletdaler, da bør den at følge Ingeborg Bordings for ejendom, så hun bliver skadesløst betalt.

(38)

24/3 1681.

** Erik Jørgensen for Søren Mikkelsen konsumptionsforvalter havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst for synsvidne, byens lukkelser og indhegning angående, hvorefter blev udmeldt mænd.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Lassen, rådmand sst, havde stævnet Didrik Christensen, forstander i hospitalet, for dom og tiltalte ham for gæld efter hans udgivne obligation, af dato 12/7 1673, lydende på 24 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Hans Brochmand til Kollerup hans vegne med opsættelse her af tinget 10/2 næst afvigt havde stævnet magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til domkirken sst, for dom og tiltalte ham for en sum penge, han til ham skyldig er efter hans udgivne obligationer, den ene udgivet til Envold Brochmand på Hvolgård, dateret 2/5 1678 lydende på 560 sletdaler, og den anden udstedt til Hans Brochmand, dateret 11/1 1677, lydende på 440 sletdaler, som han blev tildømt at indfri og betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Peder Hofmand, residerende i Ålborg, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/2 næst afvigt havde stævnet magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til Århus domkirke, for dom og tiltalte ham for 50 sletdaler efter en lejekontrakt på gården på domkirkegården, imellem magister Claus Andersen og Envold Brochmand og Peder Hofmand, af dato Århus 14/3 1677. derefter blev i rette lagt Peder Hofmands

indlæg og udregning på resterende husleje af gården på hans børns anpart, som bedrager sig 50 sletdaler, som magister Claus Andersen blev tildømt at betale.

(40)

** Poul Skøt, barnfødt sst, sagvolder item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne æskede sandemandstov, og Poul Skøt i rette lagde kaldsvidner her af tinget 10/2 og 24/2 næst afvigt, hvorimod blev i rette lagt et tingsvidne her af tinget 10/3 næst afvigt, hvorefter sandemænd fremlagde deres efterskrevne tov, at da Poul Skøt har indviklet sig i klammeri, og da det ikke bevises, at nogen har gjort ham skade, som han kan have fået, da han tumlede om på gulvet, da vidste de ikke at sværge de indstævnede vold over.

7/4 1681.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Jens Rasmussen Lasson, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 3/9 afvigte år havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for gæld efter obligationer og andet bevis, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(41)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Simon Pedersen Elkær, boende sst, med opsættelse her af tinget 24/2 næst afvigt havde stævnet Niels Dinesen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for 90 sletdaler, som rester på hans udgivne obligation, dateret København 4/10 1679, som han blev tildømt at indfri.

** Erik Jørgensen for Tyge Simonsen havde stævnet Niels Filt, hattemagersvend sst, og hans søster for tilbud og vurdering, hvorefter blev udmeldt mænd til at vurdere og tilbyde dem hvis gods, de har pantsat Tyge Simonsen.

** Anders Krog foged på Ryumgård på hans husbond Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes vegne havde stævnet Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, for lovmål, og i rette lagde efterskrevne beskikkelse til Christen Jensen Basballe, hvori hun tilbyder ham resten af hendes gæld 318 rigsdaler efter deres aftale, mod kvittering og tilbehørige dokumenters udlevering, hvortil Christen Jensen Basballe havde svaret, at han ville kun give kvittering derfor og ikke anderledes.

(42)

** Anders Krog, foged på Ryumgård, fuldmægtiget for sin husbond Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, havde stævnet Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, for lovmål og i rette lagde Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, hendes efterskrevne indlæg, hvori hun tilbyder ham den resterende kapital imod kvittering og dokumenters overlevering, men da intet svar er sket, og som ikke er taget skriftlig stævning i sagen, blev denne sag opsat 6 uger.

** blev læst og påskrevet en landstings kaldsseddel 16/3 1681 til skifte efter Peder Tomasen i Ravnholt.

14/4 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Søren Mikkelsen, konsumptionsforvalter sst, havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst for syn, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syn på hvis brøstfældighed, som findes på byens indhegninger.

(43)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Tyge Simonsen, vejer og måler sst, hans vegne havde stævnet Niels Pedersen Filt hattemagersvend sst item Johanne Pedersdatter, salig Søren Mults, bag klostret for vurdering og tilbudsvidne, og vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de 12/4 havde været i Tyge Simonsens hus og der vurderet det gods, Tyge Simonsen er af Niels Pedersen og hans svoger pantsat, som de tilbød Niels Pedersen og hans søster Johanne Pedersdatter, salig Søren Rasmussens enke, at indløse.

(44)

** Hans Bendixen Harding, borger og vinhandler sst, havde stævnet Jens Lassen rådmand sst for dom og tiltalte ham for 373 sletdaler, han er ham skyldig efter adskillige indleverede regnskaber, som bevises med hans regnskabsbog, samt for noget boskab, som Jens Lassens salig hustru Karen Bendixdatter annammede på skifte efter deres salig mor 1655, samt efter salig Maricke Bendixdatter, som døde i Århus, og i rette lagde skiftebrev efter salig Maren Lydiksdatter, salig Mourits Mortensens i København, af dato 24/11 1655, at Peder Juel da var anordnet formynder for salig Karen Bendixdatter. så mødte Jens Lassen og i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvori han beklager sig, at Hans Bendixen aldrig har villet gøre regnskab før nu, endskønt de lang tid har været regnskab imellem, hvorefter blev afsagt, så efterdi parterne ikke har sluttet endeligt regnskab, så indfindes de for overkøbmand at gøre regnskab i uvildige mænds overværelse.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Johan Casper Weimar, guldarbejdersvend hos Bartolomeus Stur, borger og guldarbejder sst, hans vegne havde stævnet Mikkel N og Niels N, begge konsumptions betjente i Århus mølle, for klage, syn, vidner og sandemandstov, voldssag angående, og i rette lagde efterskrevne skriftlige klage over de to betjente, for de har overfaldet ham på gaden med kårdehug og dybe sår i armen og bag i hovedet, hvilket synsmænd bevidnede, hvorefter Tomas Rasmussen og byfogden kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at tove i sagen.

(45)

21/4 1681.

** Erik Jørgensen for skipper Henrik Jørgensen lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 13/7 1676, til opbuds fornyelse på salig Jacob Møllers søn Laurits Jacobsens arvegods, undtagen hvis derpå findes afskrevet.

** Palle Christensen, skomager og borger sst, æskede afkald. hans sønner Peder Pallesen og Niels Pallesen samt svoger Jens Olufsen borger og skomager sst på sin hustrus vegne gav Palle Christensen afkald og kvittering for al den arv, de er eller kunne være tilfaldet efter deres salig mor Bodil Jensdatter, samt efter deres salig morbror Rasmus Jensen i Skanderborg.

(46)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jacobus Gesius, rådmand og apoteker sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/3 næst afvigt havde stævnet Ove Snedker, borger sst, og tiltalte ham for 18 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Anders Jensen, skipper og borger sst, anordnet formynder for salig Jacob Møllers umyndige barn Anne Jacobsdatter, på hendes vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbudsvidne, hvorefter han bød til købs efterskrevne ejendomme og gods, som Anne Jacobsdatter arveligt er tilfaldet efter sin salig far.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på borgmestre og råds vegne havde stævnet Søren Mikkelsen, konsumptionsforvalter sst, samt hans hafte synsmænd på byens indhegningers brøstfældighed, for synsmænds opkrævelse til byens indhegningers brøstfældighed, hvorefter mænd opnævnt og tilmeldt.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Gertrud Bartolomeusdatter, salig Mogens Skovs efterladte sst, hende og hendes børns anordnede formyndere deres vegne med opsættelse her af tinget 7/4 næst afvigt havde stævnet Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for en vimpel, et flag og et gøs, tilhørende salig Mogens Skovs og Jørgen Stærs skiberum, som for sankt Olai kirkegård strandede og forulykkede, og hos ham er befundet, og som hun ofte har begæret igen at måtte bekomme, og i rette lagde en højesteretsdom, af dato 30/8 1680, hvori er afsagt, at Gertrud, salig Mogens Skovs, bør at beholde alt hvis af skibets bjergede redskab, som findes eller opspørges kan, hvorefter blev afsagt, at Hans Sørensen bør straks at levere Gertrud, salig Mogens Skovs, samme vimpel, flag og gøs uskadet.

(47)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Tomasen, konsumptionsbetjent sst, hans vegne havde stævnet Anders Bach i Holme i Ning herred for klage, syn, vidner og sandemandstov, og i rette lagde betjentens efterskrevne skriftlige klage over Anders Bach, for han havde overfaldet ham imellem 30/3 og 31/3 næst afvigt om natten og slået ham et stort sår i hans hoved med en økse. Birgitte Dinesdatter, Jens Mørkes sst hans hustru, i rette lagde hendes underskrevne kundskab, at 30/3 1681 kørte Anders Bach over deres gærde, og i Jens Tomasens nærværelse svarede han, at hvis skade, han havde gjort, skulle han betale med gærdsel og stave, hvilket blev efterkommet, og Kirsten, Anders Emmerlevs, vidnede, at omtalte aften kom Anders Bach og spurgte efter Jens Tomasen, hvorefter Erik Jørgensen lyste voldslysning og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i denne sag at gøre deres ed og tov.

(48)

28/4 1681.

** Erik Jørgensen for Mikkel Tønnesen havde stævnet Christen Poulsen Seielliger sst og fik 1.ting til dele over ham for lånte penge 14 skilling.

** Tomas Rasmussen borger og stadsprokurator, fuldmægtiget på Poul Tordsen, skrædder borger sst, anordnet formynder for salig Jens Pedersen Todbjerg, skipper og borger sst, hans umyndige barn, navnlig Mogens Jensen på hans plejesøns vegne havde stævnet borgmestre og overformyndere, og derefter opbød til købs efterskrevne gods, som hans plejesøn efter sin salig far arveligt tilfaldt.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, anordnet fuldmægtig på Jesper Nielsen, borger sst, og formynder for salig Jens Pedersen Todbjergs hans efterladte to døtre, navnlig Anne Jensdatter og Kirsten Jensdatter, på hans myndlingers vegne havde stævnet borgmestre og råd sst for opbudsvidne, og derefter opbød til købs efterskrevne gods, som salig Jens Todbjergs døtre efter deres salig far var tilfaldet.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Johan Casper Weimar, guldarbejdersvend sst, hans vegne samt byfogden Christen Lauritsen på KM og byens vegne kaldte 2.kald på sandemænd, i dag 4 uger at gøre deres ed og tov over Niels og Mikkel konsumptions betjente sst for vold øvet på Johan Casper Weimar.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Christen Andersen sadelmager, borger sst, hans vegne havde stævnet Poul Højen, skrædder borger sst, for klage, syn, vidner og sandemandstov, og i rette lagde Christen Andersens efterskrevne klage over Poul Højen, for han 14/4 næst afvigt havde overfaldet Christen Andersens hustru Anne Jacobsdatter, da hun gik ind til deres nabo Rasmus Snedker at ville besøge hans lille søn, som var syg, og da skældte hende med mange ufine ord, spyttede hende i ansigtet og tog en sten, som var Gunder Jacobsdatters, og slog til hende med den, og havde hun ikke holdt sin arm op, da havde han slået hendes hoved i stykker. synsmænd vidnede, at de 15/4 sidst afvigt var syn til Anne Jacobsdatter, og da havde hun et langt blåt slag på hendes arm, så armen var opsvulmet, og hun var revet lidt i hendes ansigt, hvorefter Tomas Rasmussen samt byfogden Christen Lauritsen lyste ham derfor vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd til i dag 6 uger her at gøre deres ed og tov, under deres faldsmål.

(49)

** Christen Lauritsen byfoged fik 1.ting til dele over Hans Slagter for hans udlovede sagefaldsbøder.

5/5 1681.

** Jens Vegerslev, rådmand sst, æskede afkaldsvidne. Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, i rette lagde efterskrevne fuldmagt af sin svoger hr Søren Jensen Vegerslev, sognepræst i Knebel, dateret Århus 18/4 1681 Søren Jensen Vinter egen hånd, hvorefter han på Søren Jensens vegne gav hans far Jens Christensen Vegerslev afkald for arv efter hans salig mor Inger Christensdatter Spliids.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på borgmestre og råds vegne sst havde stævnet Søren Mikkelsen, konsumptionsforvalter sst, for synsvidne at forhverve byens indhegning og dens brøstfældighed angående, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syn.

(50)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Søren Mikkelsen, konsumptionsforvalter sst, hans vegne havde stævnet Anders Bach i Holme for klage, syn, vidner og sandemandstov voldssag angående, og synsmænd vidnede, at de 31/3 sidst afvigt var syn til et gærde, Jens Mørke tilhørende, som er del af indhegningen for byen, ved Mindeporten, og da var det nedkørt af en vogn, som havde kørt derover om natten, og nu begærede fuldmægtigen 2.kald på sandemænd, i dag 4 uger her i sagen at gøre deres tov.

(51)

13/5 1681.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Johan Casper Weimar, guldarbejdersvend sst, hans vegne havde stævnet Mikkel N og Niels N, konsumptions betjente sst for vidner, og efterskrevne vidnede, at næste søgnedag efter påsken sidst forleden var de i Bartolomeus Guldsmeds hus, og da bekendte Christen Eliasen møllerdreng, at Cornelius Podemesters søn kom og spurgte efter sin far, for guldsmedesvenden ligger slået ihjel på gaden, da gik han hen at ville se derefter, og da mødte han Niels Tunbo skomager hans svend Mikkel og mestermandens søn og to andre karle, han ikke kendte, og havde samme svende og mestermandens søn blotte degener under deres arme, og da hørte han en af dem sagde, hille død hvor jeg ramte ham, da svarede en anden, jeg ramte ham bedre, jeg huggede ham i hans skulder, der han lå på gaden. nu var Christen Eliasen her for retten og svor, at det var passeret, som de havde vidnet, og Mikkel Nielsen konsumptionsbetjent mødte og benægtede, at han ikke gjorde guldsmedesvenden skade.

(52)

** Christen Andersen sadelmager, borger sst, æskede vidne, og Gunder Jacobsdatter, Rasmus Knudsen snedkers, sst i rette lagde hendes efterskrevne vidne, at 14/4 1681 kom Poul Højen ind og stod og snakkede med hende, og da kom Anne Jacobsdatter sadelmagers ind, og da sagde Poul Højen, der kommer den kone, som kan gøre mere end to andre koner, hvortil hun svarede, det kan jeg gøre, for det, eders kone kan gøre, det kan jeg ikke gøre, men i mit håndværk kan jeg gøre så meget som din kone to gange, og sagde til ham, har du drukket af Gyde Vævers i dag, da spild ikke din bærme på mig. da sagde Poul Højen, at hun havde løjet som et hore, hvortil hun svarede, at han skulle blive en tyv og skælm, indtil han beviste hende noget horestykke over, derover tog han en sten og slog hende dermed.

19/5 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Lassen, rådmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 7/4 næst afbigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld efter obligationer, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 7/4 næst afvigt havde stævnet Anders Christensen Kat i Sjelle for dom og tiltalte ham for 14 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(53)

** Anders Krog, foged på Ryumgård, for sin husbond Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes vegne med opsættelse her af tinget 7/4 næst afvigt kontra Christen Jensen Basballe i rette lagde kommissærernes over salig borgmester Niels Mogensens skifte i Randers deres udlægs lodseddel til Christen Jensen Basballe, af dato Randers 14/1 1667, som melder på kapital 500 rigsdaler samt to års resterende rente 60 rigsdaler, hvorfor han er indført i magister Laurits Bordings obligation til salig borgmester Niels Mogensen, hvorefter blev afsagt, at parterne bør at efterkomme KM dom og kommissærernes forretning, og Christen Jensen Basballe derimod bør alle behørige dokumenter til Ingeborg magister Bordings at levere.

(54)

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Rasmus Groersen, soldat af generalfeltmarskal løjtnant Wedels livkompagni til fods, item Christen Lauritsen KM byfoged på KM vegne havde stævnet Niels Lauritsen skrædder i Norring og Maren Rasmusdatter sst, og Rasmus Groersen gav last og klage over dem for overfald med sår og slag, de har tilføjet ham på Århus mark, og Søren Andersen af Tostrup vidnede, at som på lørdag kommer 3 uger kørte samme soldat med ham fra byen, og da kørte en mand forbi dem og hujede, og soldaten hujede igen, og da de kom til Skovvangen ventede samme mand på dem og slog soldaten med en vognkæp, og soldaten kom af vognen, og de fik fat på hinanden, og af frygt han også skulle få hug, kørte han sin vej. nu lyste Rasmus Groersen Niels Lauritsen skrædder og Maren Rasmusdatter et fuldt vold til, og Christen Lauritsen byfoged på KM og byens vegne kaldte 1.kald på sandemænd, i dag 6 uger at gøre deres ed og tov i sagen.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Tomasen konsumptionsbetjent havde stævnet Anders Sørensen Bach i Holme for lovmål, voldssag angående. derimod blev i rette lagt Anders Bachs efterskrevne indlæg, at han bør søges til hans værneting Marselisborg birketing, at Jens Tomasens klage over ham er usandfærdig og ikke kan bevises, og Birgitte Dinesdatters attest, at han skal have kørt hendes gærde ned, ikke ved ed er bekræftet, hvorfor han af disse årsager mener sig fri for tiltale at være.

26/5 1681.

** Jens Andersen Høg, borger og skomager sst, fuldmægtiget på sin bror Rasmus Andersen Høg, skomager i Kristiania i Norge, hans vegne æskede stokkenævn, og efterskrevne borgere vidnede, at Rasmus Andersen Høg er født i Århus af ærlige forældre, hans far var salig Anders Jensen Høg, forrige borger og skomager sst, hans mor er Anne Rasmusdatter, og Rasmus Andersen har skikket sig som en ærlig ung person i alle måder.

(55)

** Markor Nielsen Læsø, skipper og borger sst, æskede skøde. Peder Tøgersen Ørsted studiosus på sine egne og medarvinger, nemlig hans svoger magister Christen Sejersen i Ørsted og bror hr Jens Tøgersen, præst i Højrup, deres vegne solgte og skødede til Markor Nielsen et hus på Graven, Adam Jespersen trompeter tilforn iboede, som kaldes Jens Iversen Rings våning, beliggende næst op til Hans Bendixens boder på den ene side, og strækker sig op til Jens Hårbos bod, med tilliggende gårdsrum og have.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Tyge Simonsen, vejer og måler sst, med opsættelse her af tinget 7/4 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, der iblandt Margrete

Andersdatter, Niels Tømmermands kone, Rasmus Jørgensens enke Sidsel Jacobsdatter, Maren Lauritsdatter, salig Jacob Molbos, og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, og som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Johan Casper Weimar, guldarbejdersvend sst, æskede sandemandstov og i rette lagde klage, syns og kaldsvidner her af tinget 14/4, 28/4 og 13/5 sidst forleden, hvorefter sandemændene i rette lagde deres efterskrevne skriftlige tov, såsom Johan Casper Weimar ikke beviser sin klage, og Mikkel her for retten det ved ed benægtet har, da vidste sandemændene ikke dem nogen vold i denne sag at påsværge.

(56)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Christen Andersen sadelmager, borger sst, kaldte 3.kald på sandemænd advarede dem her i dag 14 dage at gøre deres ed og tov over Poul Højen skrædder for vold, øvet over Christen Sadelmagers hustru.

2/6 1681.

** Erik Jørgensen for Peder Nielsen Brandt fik udmeldt mænd til syn imellem Peder Nielsen Brandt og ---- Tysk.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens, Tomasen konsumptionsbetjent sst, hans vegne samt KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne i rette lagde klage og kaldsvidner her af tinget 21/4, 5/5 og 19/5 næst afvigt, hvorpå fremkom sandemændene i rette lagde deres efterskrevne ed og tov, at eftersom Jens Tomasen tiltaler Anders Sørensen Bach i Holme for blodig skade, han skulle have givet ham, men det ikke har bevist, da vidste sandemændene ikke heri nogen vold at kende.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst, at de i dag 4 uger gør deres ed og tov over Niels Lauritsen skrædder i Norring for vold, tilføjet Rasmus Groersen soldat.

(57)

9/6 1681.

** Henrik Jørgensen, skipper og borger sst, æskede afkald. Laurits Jacobsen Møller, barnfødt i Århus mølle, ved sin fuldmægtig gav hans formynder Henrik Jørgensen afkald og kvittering for alt hvis arvegods, som han arveligt er eller kunne være tilfaldet efter hans salig far Jacob Lauritsen Møller i Århus mølle og salig mor Dorte Tomasdatter.

** Rasmus Pedersen Vinter, borger sst, på hr Laurits Andersen Frost, præst i Århus hospital, hans vegne æskede afkald, og Jesper Eskildsen på sin salig hustru Margrete Pedersdatter Lindenfelds vegne, og Anders Jensen, indvåner i Århus, på hustru Maren Pedersdatter Lindenfelds vegne gav hr Laurits Andersen Frost, præst til Århus hospital, afkald for al hvis for hvis arveparter, dem arveligt er tilfaldet efter deres salig far hr Peder Lauritsen Lindenfeld, forrige præst til Århus hospital, og takker deres hustruers stedfar hr Laurits Frost for god og ærlig skifte og formynderskab.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Tyge Simonsen, måler og vejer sst, med opsættelse her af tinget 28/4 næst afvigt havde stævnet Laurits Nielsen, slagter sst, for dom og tiltalte ham or 9 sletdaler, han ham skyldig var, og som han blev tildømt at betale.

(58)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Christen Jensen Vegerslev, handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Peder Christensen Basballe sst for vidner, hvorefter vidner i rette lagde deres efterskrevne skriftlige vidner, at de 1680 nogle dage før jul, efter Peder Basballes begæring, optog adskillige planker i åen ved Christen Jensen Vegerslevs tvættersted og førte dem til dem til Peder Basballes gård i hans pakhus.

** Tomas Rasmussen prokurator sst, fuldmægtiget for Anne Rasmusdatter, salig Rasmus Lassens efterladte, sst med opsættelse her af tinget 28/4 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, der iblandt i Storring Jens Mortensen og hans søn Hans Jensen, i Herskind Ellen Jensdatter, salig Rasmus Nielsens, i Sjelle Helle Jensdatter, salig Sejer Olufsens, Johanne Jensdatter, salig Laurits Møllers og hendes søn Christen Lauritsen, i Gellerup Anne, salig Villads Fiskers, Sidsel, salig Niels Sørensens efterladte, i Voldby Else, salig Jens Jørgensens, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(59)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn havde stævnet magister Claus Andersen Trondheim og fik 1.ting til dele over ham efter en rådstuedom, af dato 21/4 1681, for gæld.

** Christen Andersen sadelmager, borger sst, i rette lagde kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 28/4, 13/5 og 26/5 næst afvigt, og begærede fylding på sandemænd. Poul Højen mødte og sagde, at han ikke havde slået Christen Sadelmagers kone, hvorpå blev afsagt, at efterdi fremlagte tingsvidne alene formelder, at Poul Højen skrædder har slået Anne Jacobsdatter med en sten, da vides ikke at tilnævne sandemænd i denne sag, men tilfinder Poul Højen at bøde for stenhug efter jyske lovs 3.bogs 32.kapitel.

16/6 1681.

** Erik Jørgensen for Christen Basballe havde stævnet salig Jacob Felbereders enke, Peder Jacobsen felbereder og Christen Andersen sadelmager, alle sst, for syn, vurdering og vidner at føre, angående den gård, salig Jacob Felbereder iboede, hvorefter blev af retten opnævnt, samme gård at syne og vurdere, efterskrevne mænd.

** Erik Jørgensen for Rasmus Værn æskede 2.ting til dele over magister Claus Andersen for gæld, hvorimod blev fremlagt magister Claus Andersens indlæg, hvori han tilbyder at ville pantsætte den haves afgrøde ved Munkeport, eftersom han nu ikke har penge item at forsikre ham med sine bønders landgilde, hvilket Erik Jørgensen ikke ville tage imod, hvorefter blev udstedt 2.ting.

** Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd, i dag 14 dage deres ed og tov at gøre over Niels Lauritsen skrædder i Norring for vold, øvet på Rasmus Groersen soldat her på byens mark.

(60)

23/6 1681.

** Tomas Rasmussen prokurator sst, fuldmægtiget på Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 13/5 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, der iblandt Gyde Jensdatter, salig Groers Skoflikkers, Anne Kjeldsdatter, salig Hans Christensen skomagers, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator for Jens Lauritsen havde stævnet Niels Lauritsen på Skolegade borger sst og fik 1.ting til dele over ham for 15 mark.

30/6 1681.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på borgmester Mikkel Mikkelsen sst hans vegne æskede pantevidne, hvorefter Laurits Olufsen, skipper og borger sst, for retten bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Mikkel Mikkelsen Malling 350 sletdaler, og derfor satte ham til underpant en hans iboende gård på Skolegade beliggende, samt den halve part i den bod ved Mindet, som skipper Jens Sørensen nu iboer.

** Didrik Christensen, forstander i hospitalet, æskede afkald. Robert Frederiksen, boende i Holme, i rette lagde Hans Pedersen, værende i hospitalet hos Didrik Christensen, nu forrejst til København, hans efterskrevne fuldmagt, at eftersom hans kære farbror Didrik Christensen siden hans salig forældres død har antaget ham som sin egen søn og nu på syttende år i hans hus er blevet opdraget og holdt i latinske og danske skole, så har han Didrik Christensen og hans hustru Maren Sørensdatter som gode forældre at takke, og da han på andre steder i verden vil søge sin lykke, da giver han Robert Frederiksen fuldmagt til at give Didrik Christensen afkald, dateret Århus 19/6 1681, hvorefter Robert Frederiksen tog i hånd Didrik Christensen og gav ham afkald for al hvis arv, Hans Pedersen arveligt er og kunne være tilfaldet efter hans salige forældre.

(61)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet salig Jacob Felbereders enke og Christen Andersen sadelmager, borger sst, for syn og vurdering, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns og vurderingsforretning på salig Jacob Felbereders gård på Vestergade, og da den var meget brøstfældig, da agtede de dens værd at være 400 sletdaler.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 2.ting til dele over Niels Lauritsen.

** Jacobus Gesius, rådmand og apoteker sst, æskede skøde og Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Carl Christensen rådmand sst solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Jacobus Gesius og hans arvinger hans gård på Torvegade, næst østen op til salig Oluf Grønbæks gård, Hans Vinter nu ejer, og vesten op til salig Christoffer Hennings gård.

(62)

** Jens Jensen, residerende i Mammen, på Carl Mikkel Tomasen, ridefoged på Tjele, hans vegne havde stævnet Jens Andersen, borgersøn og købhandler sst, for dom og tiltalte ham for 102 tønder havre for 51 sletdaler, som er leveret her i Mindet på hans skiberum, som han formener han bør at betale, så mødte Anders Lauritsen på sin søns vegne og foregav, at han ikke var hjemme og erbød sig ved to mænd at gøre skud for ham om behøves. sagen blev opsat 6 uger.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne, og som det var KM sag og ingen eftermålsmand i sagen mødte, begærede af tingbogen oplæst klage, syns og kaldsvidner i den sag, Rasmus Groersen soldat kontra Niels Lauritsen skrædder i Norring, her af tinget 19/5, 2/6 og 16/6 næst forhen. derimod blev i rette lagt efterskrevne tingsvidne af Lisbjerg birketing 15/6 1681, hvori efterskrevne vidnede, at de så en karl i en rød kjortel, som kunne være en soldat, og en karl i grå kjortel, som løb i favn med hverandre, men de så ikke, at de havde træer eller gevær at gøre hinanden skade med, hvorefter sandemændene i rette lagde deres efterskrevne skriftlige tov, at efterdi bevises med synsvidne og tingsvidne, at Niels Skrædder har slået Rasmus Groersen med en vognkæp, da vidste de ikke rettere, end han har gjort vold og bør derfor at bøde efter loven.

(63)

7/7 1681.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 3.ting til dele over Niels Lauritsen.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Andersen, borgersøn sst, havde stævnet Mikkel Tomasen, ridefoged på Tjele, for vidner, og Bonde Jacobsen vidnede, at han 9/6 var i Anders Lauritsens hus og der fortalte Mikkel Tomasen ridefoged ham, at han havde solgt til Jens Andersen 200 tønder rug for 6 mark tønden, og 100 tønder havre for 2 mark tønden, og da spurgte han ham, om han havde mere at sælge, hvortil han svarede, han vidste det ikke, før han havde talt med husbonden. dernæst i rette lagde to beskikkelsmænd deres attest, at de 14/6 forleden på Jens Andersens begæring var hos velb Erik Grubbes fuldmægtig Mikkel Tomasen, ridefoged på Tjele, og tilbød ham rede penge at deponere hos hvilken god mand i Århus, han dem ville nedsætte hos, for de 200 tønder rug og 100 tønder havre, som Jens Andersen havde afkøbt ham, med begæring, at han ville lade dem levere til torsdag aften, på det vidtløftig omkostning og skade kunne forbigås, hvorpå Mikkel Tomasen aldeles intet ville svare men rejste straks hjem.

(64)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Andersen, borgersøn sst, hans vegne havde stævnet Mikkel Tomasen, ridefoged på Tjele, for dom og tiltalte ham for et køb, han med Jens Andersen har sluttet 9/6 forleden om 200 tønder rug og 100 tønder havre at levere i Århus tirsdagen derefter i hans skude, hvilket køb han bør at holde og levere 200 tønder rug, såsom han allerede har leveret 100 tønder havre, hvorimod blev i rette lagt Mikkel Tomasens indlæg, hvori han fragår at have sluttet køb om 200 tønder rug, og hvis så skulle være, så fremæsker han hans kontrakt derom på forordnet papir. for sine årsagers skyld er sagen opsat i 5 uger.

14/7 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Laurits Lauritsen, konrektor i Århus domskole, havde stævnet Jacob Hansen i Lyngby hans søn Hans Jacobsen for vidner, og Tomas Christensen KM toldinspektør vidnede, at næst afvigte 16/6 kom Hans Jacobsen med en anden karl ind i hans hus til Laurits Lauritsen, og opsagde de ham den gård i Lyngby, hans far iboede, og det med en skriftlig opsigelse. Peder Tomasen, hans fuldmægtig, vidnede det samme.

** Erik Jørgensen for hr Melchior Sommerfeld havde stævnet magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til domkirken, for syn på salig Johan Rodius hans gård, og synsmænd blev udmeldt til at syne gårdens brøstfældighed.

(65)

** Peder Pedersen Flensborg, borger og handelsmand sst, lod læse og påskrive sit oprettede købebrev med widve Maren Nielsdatter, salig Søren Pedersens i Ebeltoft, på halvparten af en gård på Mejlgade beliggende, næst op til kommissær Jesper Nielsens ejendom på den ene side og næst op til salig magister Jesper (Loft ?) Skanderborg hans ejendom på den anden side med tilliggende have og gårdsavl, som hende arveligt er tilfaldet efter hendes salig forældre. derpå i rette lagde Hans Jensen Vinter, borger og handelsmand sst, Maren Nielsdatters fuldmagt, underskrevet af hende og hendes svoger og lovværge Tomas Rasmussen, dateret Ebeltoft 2/6 1680, hvorefter han på hendes vegne solgte og skødede fra hende og hendes arvinger og til Peder Pedersen og hans arvinger samme halve gårdspart item fra Hans Jensen Vinter og hans arvinger og til Peder Pedersen den anden halve gårdspart i samme gård.

** Hans Jensen Vinter borger og handelsmand sst æskede skøde. Jacobus Gesius, rådmand og apoteker sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Hans Jensen Vinter og hans arvinger en hans gård på Torvegade beliggende, næst op til salig Oluf Grønbæks gård, Hans Jensen Vinter nu ejer, på den ene side og op til salig Christoffer Hennings gård på den anden side.

** Hans Jensen Vinter, borger og handelsmand sst, lod læse og påskrive Rasmus Pedersen Vinter, borger og handelsmand sst, efterskrevne hans til ham udgivne obligation og panteforskrivning, hvori han kender sig skyldig at være til hans fætter og medborger Hans Jensen Vinter 140 sletdaler, og derfor pantsætter ham 3 boder i Vestergades ende med tilliggende haverum.

(66)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Lauritsen, borger sst, lydeligt ved 6 høringer lod fordele Niels Lauritsen på Skolegade, borger sst, for gæld 15 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Gertrud, salig Mogens Skovs efterladte, sst samt Matias Nielsen, anordnet formynder for salig Mogens Skovs to børn, lod læse og påskrive en opbydelses seddel på hvis efterskrevne bjergede redskab af det skiberum, som for nogle år siden forulykkede ved sankt Olai kirkegård, hvorefter Tomas Rasmussen opbød det til købs.

** Tomas Rasmussen for Bartolomeus Stur, guldarbejder sst, fik 1.ting til dele over Niels Olufsen Gius for 119 potter brændevin a 8 skilling er 14 sletdaler, og satte i rette om han ikke burde at betale inden 15 dage, men som intet svar skete, blev sagen opsat i 4 uger.

** Tomas Rasmussen fik 1.ting til dele over Peder Grees på Peder Lauritsen skomagers vegne for et sengeklæde, han ham pantsat har og ikke igen til løsen kan bekomme.

** Robert Frederiksen af Holme på sin husbond Constantin von Marselis, friherre af Marselisborg, hans vegne havde stævnet Christen Andersen, indvåner sst, for dom og tiltalte ham for noget brændeved, som han har tilegnet sig, idet han har sagt for baronens bønder, at han var i hans tjeneste, og befalet dem at føre en del ved, som de skulle age til Stadsgård, til hans gård i Århus, og i rette lagde tingsvidner af Marselisborg birketing 20/6 sidst afvigte, hvorimod blev i rette lagt Christen Andersens indlæg, hvori han siger, at bønderne vidste vel, at han havde ingen befaling at se til skoven, havde de ført noget ved ud, havde han betalt dem det, ubevidst at det var husbondens. da for sine årsagers er denne sag opsat i 6 uger.

(67)

21/7 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for hr Melchior Sommerfeld, kapellan ved Århus domkirke, havde stævnet magister Claus Andersen, sognepræst ved Århus domkirke, for syn på salig magister Johan Rodius hans gård, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syn af hvis brøstfældighed, som fandtes på den gård på Skolegade, som salig Johan Rodius tilforn ejede.

** Erik Jørgensen for Jens Madsen i Rindelev havde stævnet Rasmus Nielsen murmand og Mikkel Pedersen sst og fik 1.ting til dele over dem for gæld.

(68)

28/7 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Andersen, borgersøn sst, hans vegne havde stævnet Mikkel Tomasen, foged på Tjele, for vidner og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 7/7 sidst forhen, som han begærede oplæst med Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, og Anders Lauritsen Ørn, mønsterskriver over KM bådsmænd, deres i rette lagte kundskab, som de i dag hver for sig med oprakte fingre tilstod og bekræftede.

** Erik Jørgensen for Jens Madsen i Rindelev fik 2.ting til dele over Rasmus Murmand og Mikkel Bager.

4/8 1681.

** Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Erik Jørgensen prokurator efter købebrev af dato 25/2 1681 og med fuldmagt af Niels Knudsen, borger og indvåner i Nykøbing i Morsø, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Niels Jensen Udsen og hans arvinger et hus på Vestergade, som Søren Remmer iboer, beliggende næst op til Kirsten, salig Mikkel Langballes ejendom på den ene side, og strækker sig op til Kirsten Langballes indkørsel på den anden side, som er 4 fag til gaden med gårdsrum og halv kælder, baghus til gården 3 fag, 2 loft højt, med ovn og skorsten, hvilket hus salig Jens Mikkelsen Langballe arveligt er tilfaldet efter sin salig far Mikkel Langballe.

** Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, lod læse og påskrive efterskrevne købebrev, hvormed Ingeborg Rasmusdatter Broberg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård sælger til Niels Jensen Udsen og hans arvinger et hus med gårdsavl, liggende på Guldsmedegade på hjørnet, som salig Christen Sjællandsfar iboede og tilhørte, som med pantebreve, som er overleveret ham, er at bevise, dateret Ryumgård 12/10 1680, hvorefter Niels Jensen Udsen lod læse og påskrive samme pantebreve, det første af dato 11/3 1630, meldende at Christen Jensen Sjællandsfar, borger sst, pantsatte til Rasmus Nielsen, slotsskriver på Skanderborg slot, for 50 sletdaler hans iboende hus på Guldsmedegade på hjørnet, og det andet pantebrev af dato 22/3 1632 lyder, at Christen Nielsen Sjællandsfar, borger sst, pantsætter til Rasmus Nielsen Skriver sst for 50 sletdaler hans gård på Guldsmedegade med markjord.

(69)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for salig Oluf Gius, forrige havnefoged sst, hans efterladte widve Birgitte Nielsdatter lod læse og påskrive et landstings kaldsvidne af Viborg landsting 22/6 1681, hvor da blev stævnet alle afgangne Oluf Rasmussen Gius, forrige borger og havnemester i Århus, hans kreditorer at møde til skifte og deling, som hans efterleverske Birgitte Nielsdatter agter at lade holde i stervboet i dag 6 uger.

** Erik Jørgensen fik 3.ting over Rasmus Murmand for Jens Madsen.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Hans Sørensen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 10/2 indeværende år havde stævnet hr Jens Sørensen Grenå, sognepræst i Årslev med dets anneks, for dom og tiltalte ham for 6 rigsdaler, som han lånte ham i København, og som han blev tildømt at betale.

11/8 1681.

** Jens Jensen, sitzhaftig i Mammen, fuldmægtiget for Mikkel Tomasen, ridefoged på Tjele, med opsættelse her af tinget 30/6 næst afvigt havde stævnet Jens Andersen, borgersøn sst, for dom, og tiltalte ham for betaling af 102 tønder havre 51 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(70)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Andersen, borgersøn sst, med opsættelse her af tinget 7/7 næst afvigt kontra Mikkel Tomasen, ridefoged på Tjele, og i rette lagde tingsvidner her af tinget 7/7 og 28/7 næst afvigt samt Johan Quirin von Sechendorff hans efterskrevne kundskab, at han var 9/6 1681 i Anders Lauritsens hus, da der blev sluttet fuldkomment køb mellem hans søn Jens Andersen og Mikkel Tomasen om 200 tønder rug og 100 tønder havre, som skulle leveres på Jens Andersens skude senest førstkommende tirsdag, hvorefter blev afsagt, så efterdi bevises med tingsvidner og fremlagt attest, at Mikkel Tomasen med Jens Andersen har sluttet køb og kontrakt om 102 tønder havre og 200 rug, da vidste byfogden ikke imod samme forhvervede vidner at turde kende, men tilfinder Mikkel Tomasen fornævnte 200 tønder rug imod betalingens annammelse at levere.

(71)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 30/6 næst forleden havde stævnet Jeppe Jensen handskemager og Søren Olufsen ved åen for dom, og tiltalte dem for gæld efter hans regnskab, som de blev tildømt at betale.

18/8 1681.

** Peder Rasmussen borger sst æskede afkald. Christen Nielsen i Skørring i Framlev herred gav Peder Rasmussen afkald for al den arv, han arveligt kunne tilfalde efter sin salig datter Sidsel Christensdatter, Peder Rasmussen salig hustru.

(72)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Maren Jensdatter, salig Laurits Simonsens snedker og borger sst, hendes vegne æskede afkaldsvidne. Jørgen Andersen skrædder, borger og handelsmand sst, med fuldmagt af Laurits Lauritsen på egne og to søstre Karen Lauritsdatter og Anne Lauritsdatter deres vegne, dateret København 9/8 1681, gav deres mor Maren Jensdatter afkald for al den arv, som de arveligt er eller kunne være tilfaldet efter deres salig far Laurits Simonsen snedker.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 7/7 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer mod dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var efter hans regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen for Jørgen Olufsen, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget 7/7 næst afvigt havde stævnet Mikkel Hansen bager, borger sst, for dom og tiltalte ham for 6 sletdaler, han er ham skyldig, som han blev tildømt at betale.

(73)

25/8 1681.

** Robert Frederiksen i Holme på Constantin von Marselis, friherre til Marselisborg etc, hans vegne med opsættelse her af tinget 14/7 næst afvigt kontra Christen Andersen, indvåner sst, i rette lagde de i opsættelsen i rette lagte dokumenter. så mødte herimod at svare Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Christen Andersen, med hans underskrevne indlæg, hvori han nægter ikke at have gjort noget af det, han saggives for, ikke heller er det bevist, eller han er taget derved, hvorefter blev afsagt, så efterdi Christen Andersen nægter og fragår, at han ikke har gjort det, han sigtes for, og efterdi denne sag om skovhugst er ærerørig, vidste byfogden ikke denne hans dom at være, men indfandt den for sine tilbørlige overdommere.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, med opsættelse her af tinget 14/7 næst afvigt kontra Niels Olufsen Gius, saggav ham for 4 bimpler brændevin er 16 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Jostsen væver, borger sst, item byfogden Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Peder Tordsen skrædders svend Hans N, Mogens Sørensen, Bastian Hansen

skomagersvend og Poul Skøt alle sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, hvorefter Tomas Jostsen væver gav last og klage over dem, for de på søndag var 8 dage om aftenen klokken 8 slet kom i hans hus og begærede at drikke en stob øl, hvortil han svarede, at han havde intet øl at sælge, så gik han ud sit ærende i byen at forrette, og de blev tilbage, og da gik de op på hans loft, slog hans tjener Laurits Prip, og skar og rykkede et stykke garn i stykker, som sad på trendbanen, og lyste dem derfor vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger deres ed og tov at gøre i denne sag.

(74)

1/9 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for borgmester Mikkel Mikkelsen Malling sst, æskede pantevidne, og Jens Jørgensen Hasle, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Mikkel Mikkelsen 200 sletdaler og derfor pantsatte ham hans iboende gård på Tungen bag klostret med tilliggende gårdsavl.

** Erik Jørgensen for borgmestre og råd lyste Ris skov i hegne til olden.

** Jens Sørensen Østerby, borger i Århus, æskede skøde. Rasmus Værn, borgersøn sst, efter oprettet købebrev solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Sørensen Østerby og hans arvinger den gård i Fægyden, Anders Jespersen iboer, og strækker sig fra Morten Værns boder og til den yderste kant af portstolpen for gården, med halv brønd med Morten Værn, og med tilliggende gårdsavl i Århus vange.

** Rasmus Værn, borgersøn sst, æskede pantevidne. for retten fremstod Jens Sørensen Østerby, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Rasmus Værn 115 sletdaler, og derfor pantsatte ham en gård i Fægyden, som han Rasmus Værn afkøbt har.

(75)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jacob Felbereder på Vestergade hans enke, Peder Jacobsen felbereder ved broen og Christen Sadelmager på Studsgade for opsigelse, og opsagde dem det pant, Christen Basballe tilkommer i salig Jacob Felbereders gård på Vestergade, efter pantebrev af dato 4/4 1661 på 550 sletdaler.

** Mads Nielsen, borger og indvåner sst, havde stævnet hr Rasmus Christensen i Ormslev for vidner og syn, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syn, at de havde synet Mads Nielsens iboende gård på det vandfald, som kommer fra de boder på den søndre side, tilhørende hr Rasmus i Ormslev, da er det dem vitterligt, at alt deres tagdrop og hvis anden vandslet, som de udstyrter i deres rendesten, går ud på Mads Nielsens gårdsted.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Søren Mikkelsen, konsumptionsforvalter sst, hans vegne havde stævnet Jens Jensen Vissing, boende i Århus mølle, og hans svende Rasmus Nielsen og Jens Rasmussen for syn, klage og vidner, voldsgerning angående, og gav last og klage over de indstævnede, formedelst en grøft og gærde uden for Vesterport, som Jens Jensen og hans tjenere 22-23/6 næst afvigt har nedkastet og afhugget, som Søren Mikkelsen, efter borgmestre og råds forevisning, til byens indhegning har ladet opkaste og opsætte, og lyste Jens Jensens og hans folk et

fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd. derefter i rette lagde synsmænd deres efterskrevne synsforretning, hvorefter Erik Jørgensen på sagvolderens vegne og byfogden Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne begærede 1.kald på sandemænd, i dag 6 uger deres ed og tov i denne sag at gøre.

(76)

** Tomas Rasmussen prokurator fik opnævnt mænd til at besigtige hvis brøstfældighed, som findes på bolværk ----.

(77)

8/9 1681.

** Peiter Jessen farver, borger sst, æskede skøde og i rette lagde Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, Mette Jensdatter, salig Hans Ribers efterladte sst, Henrik Jørgensen, borger sst, på sin myndling Laurits Jacobsens vegne og Anders Jensen, borger sst, på hans myndling Anne Jacobsdatters vegne, deres til Peiter Jessen udgivne købebrev på den gård, salig Jacob Lauritsen Møller tilforn ejede, og hans efterladte børn arveligt er tilfaldet, liggende på Vestergade, vesten til Jens Rasmussen Lassens iboende gård og næst til gyden, som løber ned til Møllestien, og strækker sig i sønder til åen, hvorefter Erik Jørgensen på deres vegne solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Peiter Jessen farver og hans arvinger samme gård.

** Peder Christensen Basballe, indvåner og handelsmand sst, fuldmægtiget for sin far Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Erik Jørgensen prokurator i rette lagde efterskrevne fuldmagt, at eftersom Christen Jensen Basballe havde fornøjet og betalt deres kære mor Mette Pedersdatter, salig Jacob Christensen felbereders, samt Peder Jacobsen felbereder og Christen Andersen sadelmager på egne og hustruers vegne for den gård, deres salig far har ejet og iboet på Vestergade, så giver de ham fuldmagt til at skøde samme gård til Christen Basballe, hvorefter han skødede samme gård, beliggende på Vestergade, næst op til Søren Rasmussen Skejby hans iboende gård på den ene side, og op til salig Jens Tuesen underdegns eje, som hans enke nu iboer, på den anden side.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Albret Nielsen på Fiskergade for vidner, og efterskrevne vidnede, at de i dag 8 dage opsagde ham det pant, Christen Basballe har i hans iboende gård.

(78)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Christen Jacobsen skrædder, borger sst, havde stævnet Simon Jensen ved Mindet, borger sst, for doms fornyelse og tiltalte ham for 2 sletdaler han resterer med på hvis, han efter forrige nu i rette lagte dom her af tinget 16/3 1676 var ham skyldig, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Jostsen væver, borger sst, item byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne, og Tomas Jostsen kaldte 2.kald på sandemænd, at de i dag 4 uger gør deres ed og tov over Peder Tordsen skrædders svend, Mogens Sørensen, Bastian Hansen og Poul Skøt for vold øvet i hans hus, og Mette, Jens Tomasen skomagers, og Karen Olufsdatter, Tomas Eriksens, vidnede, at på søndag

var 3 uger hørte de larm fra Tomas Jostsens hus, og da de kom derover, stod en karl i døren, og da de spurgte ham, hvad der var på færde, svarede han, at han havde intet dermed at gøre og gik bort, da råbte bøddelens søn Augustus, som var på loftet, at Mogens skulle komme op og hjælpe ham fra de kvinder. Karen, Tomas Jostsens, vidnede, hvorledes de 5 karle kom til deres og spurgte om øl, hvilket hun nægtede dem, hvorefter hun gik ud, og da kom hendes spolepige og sagde, de var på loftet og slog Hans Prip.

15/9 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Silke Sørensdatter, tjenende i København, hendes vegne æskede stokkenævnsvidne, og efterskrevne borgere vidnede, at Silke Sørensdatter er født sst, hendes far var salig Søren Andersen, forrige borger sst, og hendes mor var salig Mette Nielsdatter, og hun har selv skikket og forholdt sig ærligt, kristeligt og vel.

(79)

** Erik Jørgensen for Mikkel Jensen fik 1.ting til dele over Tomas Christensen for 2 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for mester Henrik Bertelsen, privilegeret musicus instrumentalis sst, med opsættelse her af tinget 4/8 næst afvigt havde stævnet Jens Hansen, organist til Vorfrue kirke sst, for dom og tiltalte ham for 14 sletdaler efter hans obligation, dateret 28/2 1680, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Søren Mikkelsen, konsumptionsforvalter sst, hans vegne item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd og advarede dem, at de i dag 4 uger møder at gøre deres ed og tov i den sag med Jens Jensen, boende i Århus mølle, og hans to karle for volds øvelse.

22/9 1681.

** Erik Jørgensen for Mikkel Jensen fik 2.ting over Tomas Christensen.

** Tomas Rasmussen borger og stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Mikkelsen i Virring og Rasmus Mikkelsen i Rugård på deres hustruer og medarvingers vegne, med opsættelse her af tinget 11/8 næst afvigt havde stævnet Rasmus Christensen på Brobjerg hans hustru Mette Sørensdatter for dom og tiltalte hende for 72 rigsdaler, en obligation for 50 sletdaler og en edderdunsdyne, som salig Søren Jensen, Karen Sørensdatters søn i Virring, hende i forvaring leveret har, ifølge efterskrevne missiver til hans forældre, dateret København 27/6 1676 og 13/6 1677, hvorimod blev fremlagt Søren Jensens missiver til Mette Sørensdatter, dateret København 3/11 1676 og 27/6 1681, hvori han beder hende sende ham sit skrin og tilbyder at betale hende hvis, han hende skyldig bliver, når regnskab derpå skikkes, hvorfor byfogden ikke vidste hende nogen betaling efter fordringen at tilfinde.

(80)

** Mogens Jespersen, danske skolemester sst, havde stævnet Jørgen Kofod i Hvilsted for vurdering og vidne angående en klædekjortel og et skrin, hos ham er bestående, og var Jørgen Kofods

plejesøn Oluf Sørensens, på hvis Jørgen Kofod var ham skyldig til 12/5 1679 for hans plejesøns kost, skoleløn og andet, hvorefter samme skrin med indhold blev vurderet.

** Tomas Væver kaldte 3.kald på sandemænd over Peder Tordsens svend og hans medfølgere.

30/9 1681.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Kirsten, salig Mikkel Langballes, med hendes børn, lovværge og formynder for syn og dom angående en bygning, hun skal have ladet opsætte for langt ud på Niels Jensens grund af den våning, Søren Jensen Remmer påboede. efterskrevne, der iblandt Christen Frandsen skrædder og hans hustru Lisbeth Nielsdatter, Jens Christensen og hans hustru Dorte Pedersdatter vidnede, at plankeværket imellem den bod, som Søren Remmer nu iboer, og den næst ved liggende, det stod fra gadehuset lige igennem til det hus i gården, lige midt for brønden. Søren Mikkelsen Langballe mødte og i rette lagde skiftebrev efter hans salig far Mikkel Langballe af dato 11/6 1662, hvoraf blev oplæst, den anden halve part deles i 11 søsterlodder, hvori tilkommer Jens Mikkelsen 2 søsterlodder, derfor udlagt den bod, Gert Bartskær på Vestergade iboer, med bryggerset 3 bindinger. Niels Jensen Udsen i rette lagde Niels Knudsen, borger i Nykøbing, hans til ham udgivne købebrev på samme bod, dateret Århus byting 4/8 indeværende år.

(81)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 11/8 næst afvigt havde stævnet Knud Sørensen sst, Oluf Nielsen skipper og Peder Remmer sst for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage gør deres ed og tov i den sag, angående Jens Jensen Vissing og hans folk, for volds øvelse.

6/10 1681.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Kirsten, salig Mikkel Langballes, med hendes børn for syn og vidner, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på de skillerum imellem den bod, Søren Jensen Remmer iboer, og den bod, Niels Nielsen skrædder iboer, og da syntes dem, at skillerummet bør at gå midt over kilden, som det tilforn har været, og da er Søren Langballes bygning sat Niels Jensen for nær.

(82)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Niels Nielsen, student sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 25/8 næst afvigt havde stævnet Mikkel Sørensen Helbo ved åen for 13 daler for malt og Tomas Lauritsen på Studsgade for resterende husleje 7 daler for 1 1/2 år, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Jostsen væver, borger sst, sagvolder item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne i rette lagde kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 25/8, 8/9 og 22/9 næst forleden, hvorefter sandemændene i rette lagde deres efterskrevne skriftlige tov, at efter de førte

vidner og anden kundskab, da syntes dem ikke Bastian Hansen, Mogens Sørensen og Poul Skøt nogen vold at kunne påsværge, men Hans Skræddersvend svor de et fuldt vold over. belangende Augustus, da som ingen klage over ham gives, formente de med ham intet har at bestille.

13/10 1681.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Peder Lassen, borger sst, havde stævnet Søren Pedersen Svane, borger sst, for dom og tiltalte ham for 10 sletdaler efter hans obligation, dateret 10/5 1680, som han blev tildømt at betale.

(83)

** Tomas Rasmussen for Peder Lassen fik 1.ting til Jens Kjeld for 7 mark rester på sædebyg.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Anders Jensen skipper, borger sst, havde stævnet Peder Lauritsen bådsmand for vidner, og i rette lagde Anders Jensens efterskrevne klage, hvori han klager over ham, for da de 13/8 lå under Romsø i hans eget skib, da er han blevet overfaldet af bådsmanden, såsom han selv med nogle folk var sejlet i land i Fyn og gået til en landsby for at købe nogle sække æbler, og bondemanden fulgte med til skibet for et få sine sække med sig, og da de havde spist i skipperens kahyt og kom ud, havde folkene taget sejlet af båden, og da han befalede dem at sætte det op igen, blev han overfaldet af bådsmanden, som greb ham i sit hår, hvorefter de roede bondemanden i land, og lod skipperen og een mand blive om bord, og dersom det var blevet storm, var de ikke mænd nok til at redde hans skiberum for skade. derefter blev i rette lagt efterskrevne kundskab, som bekræftede forløbet.

(84)

** Erik Jørgensen prokurator for Christen Basballe og Mikkel Lassen, formyndere for salig skipper Jens Jørgensens børn, havde stævnet borgmestre og overformyndere sst for opbud, hvorefter han lod læse og påskrive et opbudsvidne her af tinget 4/9 1679, og derefter endnu opbød salig Jens Jørgensens børns ejendom på Brobjerg.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM vegne i rette lagde klage, kald, syn og vidnesbyrdsvidner i den sag, Jens Jensen Vissing kontra Søren Mikkelsen konsumptions forvalter, her af tinget 1/9, 15/9 og 30/9 næst afvigt. hernæst blev i rette lagt en forening imellem Jens Jensen Vissing og Søren Mikkelsen samt borgmestre og råd, angående hvis tvist imellem dem er faldet angående Århus mølledam, dateret 27/9 1681, dog byfogden på KM vegne hans tiltale uforkrænket, hvorefter sandemænd i rette lagde deres efterskrevne skriftlige tov, at eftersom sagvolderen borgmestre og råd på byens vegne er tilfreds stillet, og ikke byfogden på KM vegne, da ser de ikke forsvarligt Jens Jensen Vissing at kunne befri for kongens part, men sværger ham vold på til KM at betale.

20/10 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Vegerslev rådmand havde stævnet Mogens Sørensen i Hadbjerg for doms fornyelse, og tiltalte ham for 31 sletdaler, som han ham skyldig er efter dom her af tinget 18/3 1680, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 1.ting til dele over efterskrevne for gæld.

27/10 1681.

** Erik Jørgensen for Hans Kandestøber fik 1.ting til dele over Clemend Christensen i Søften for 3 sletdaler, Eskild Sørensen i Vejlby for 25 daler.

(85)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Bonde Jacobsen, borger skipper sst, hans vegne havde stævnet kommissær Jesper Nielsen Hutfeld, residerende sst, for vidner, og i rette lagde Bonde Jacobsens efterskrevne indlæg, at eftersom han af Jesper Hutfeld søges for 200 tønder byg, som han 1673 af salig Oluf Nielsen, forrige amtskriver over Dronningborg, annammet har at formalte, som hos ham blev beliggende til største skade, skønt han ofte har anmodet Oluf Nielsen om at blive befriet derfor, da har han på grund af sit tags brøstfældighed søgt kommissærerne om at måtte indskibe samme malt, og det blev ham bevilget, mod at han til næstkommende Martini derfor 200 tønder godt forsvarligt byg igen at forskaffe, men på sin hjemrejse fra Norge med sit skib Fortun, da havde skipper Knud Nielsen Hadbjerg inde, penge for sin ladning, der iblandt for Bonde Jacobsen 200-250 tønder malt, som var af KM magasinkorn, og da blev han ertappet af svenske kapere og ført til Marstrand og sad der fanget i 26 uger.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 2.ting over dem, med 1.ting er forfulgt.

** blev advaret kreditorer at møde til skifte efter Dines Nielsen på næstkommende mandag.

3/11 1681.

** Erik Jørgensen for Hans Nielsen fik 2.ting over dem, med 1.ting er forfulgt.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 3.ting over dem, med 1. og 2.ting er forfulgt.

(86)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/9 havde stævnet Poul Christensen Brundt, borger sst, for dom og tiltalte ham for 39 sletdaler efter regnskab, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/9 næst afvigt havde stævnet mester Poul Bartskær, borger og postmester sst, for dom og tiltalte ham for 5 rigsdaler resterende husleje, som han blev tildømt at betale.

10/11 1681.

** Erik Jørgensen for Hans Nielsen fik 3.ting over Clemend Christensen i Søften og Christen Skrædder i Vejlby.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jens Lauritsen, borger sst, hans vegne æskede dom over Søren Nielsen Land skrædder, men som nu ikke var på tinget til stede så mange mænd, at 6 høringer kunne haves, blev denne sag opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Vinter fik 1.ting til dele over Mikkel Bager for 6 mark leje af en jern vindovn.

17/11 1681.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen kandestøber, borger sst, ved 6 høringer lod fordele for hovedgæld Clemend Christensen i Søften for 3 sletdaler efter hans kontrakt, af dato 23/12 1676.

** Tomas Rasmussen for Rasmus Vinter fik 2.ting over Rasmus Bager.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Peder Rasmussen Todbjerg, borger sst, hans vegne item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Niels Jensen Turesen bådsmand, født på Samsø, for klage, syn, vidner og sandemandstov, for han 4/9 næst afvigt ved Mindet overfaldt Peder Todbjerg med hug og slag, lyste ham derfor et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd at møde i dag 6 uger at gøre deres tov i denne sag.

(87)

24/11 1681.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, æskede skøde. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Hans Frandsen Blichfeld på egne og søskendes vegne, og efter købebrev, solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Bartolomeus Stur og hans arvinger et øde gårdsrum liggende på Mejlgade, norden op til Villum Testrups og sønden op til Rasmus Nielsens gård, nu salig magister Bordings efterladte widve tilhørende, med tilliggende to gårdsavl, kaldes Rasmus Testrups af Prips og Peder Fogs eje

** Erik Jørgensen prokurator begærede, på kommissærernes vegne, over skifte efter salig doktor Matias Broberg af retten opnævnt 4 borgere, den salig mands ejendomme sst at vurdere, hvilket skete.

1/12 1681.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Todbjerg borger sst samt byfogden Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd i dag 4 uger at gøre deres tov over bådsmand Niels Turesen for voldsgerning..

(88)

** for retten blev fremstillet Peder Olufsen, bådsmand af et af kongens skibe, til forhør, og da bekendte han, at han havde stjålet kjortel, degen og gevær fra korporaler af de her beliggende soldater, som han havde solgt videre.

8/12 1681.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Peder Mikkelsen, sitzhaftig på Åbogård, hans vegne æskede pantevidne. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af hr Johan Hansen Lønborg, kapellan ved Århus domkirke, bekendte hr Johan Hansen Lønborg skyldig at være sin kære svoger Peder Mikkelsen 300 rigsdaler, og derfor satte ham til underpant hans iboende gård, på hjørnet af Torvegade og om på Kannikkegade beliggende, med derved liggende 6 boder samt gårdsavl i Århus mark.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Peder Madsen Molbo, skipper og borger sst, hans vegne æskede afkald. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt gav Peder Madsen Molbo afkald for al den arv, Jens Pedersen på Brobjerg arveligt er og kunne være tilfaldet efter hans datter Peder Madsens afdøde hustru Maren Jensdatter.

(89)

** Christen Lauritsen byfoged på KM og rettens vegne havde stævnet Elias Jonsen soldat item hans vært Jens Pedersen Helbo, borger sst, for vidner og dom, og i rette lagde efterskrevne forhør på tysk, hvorefter Tøger Pedersen bøssemager og Niels Nielsen kleinsmed i rette lagde deres efterskrevne kundskab, at de 25/11 efter byfogdens ansøgning var i Jens Helbos hus, hvor Elias Jonsen foreviste dem nogle varer, som på loftet var forvaret, og han, efter gjort bekendelse for hans kaptajn, havde stjålet, og da fandtes efterskrevne varer på Jens Helbos loft.

(90)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Helbo slagter, borger sst, hans vegne havde stævnet skipper Rasmus Pedersen samt Sidsel Frandsdatter, Markus Nielsens, med hendes lovværge og Elias Jonsen soldat, indkvarteret til Jens Helbos, for vidner, hvorefter efterskrevne vidnede, at de 18/11 sidst afvigt var i Jens Helbos hus, og da hørte de, at Jens Helbo spurgte Elias Jonsen, om han havde stjålet bier, hvortil han svarede ja, og de var på loftet, ydermere tilspurgte Jens Helbo soldaten, om han eller hans kone deraf vidste, hvortil han svarede, nej, de vidste intet deraf.

15/12 1681.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Christen Jensen Vegerslev, indvåner sst, havde stævnet samtlige borgmestre og råd samt overformyndere sst, og fremæskede originalt skiftebrev efter hans salig mor, at deraf kan sees, om alting så lovligt dermed er omgået, som han påtvivler. efterdi ingen skriftlig stævning i sagen er taget, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator for Peder Rasmussen kræmmer havde stævnet begge borgmestre og begge overformyndere sst for opbud, og derefter opbød salig Jens Pedersen Todbjergs gård med tilliggende gårdsavl til købs eller leje.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for skipper Anders Jensen, borger sst, med opsættelse her af tinget 17/11 næst afvigt havde stævnet Peder Lauritsen bådsmand for dom, og tiltalte ham for vold og overlast, han imod ham begået har, som ham ikke anstod, eftersom han gav ham kost og hyre, satte i rette, om han ikke derfor bør at bøde efter søretten, hvorefter blev afsagt, så efterdi

bevises, at Peder Lauritsen har været hans skipper fortrædelig og ulydig, da bør han at bøde efter sørettens 6.kapitel og betale processens forårsagede omkostning.

(91)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Todbjerg item byfogden på KM vegne æskede vidne, og blev i rette lagt efterskrevne kundskab, at 4/11 sidst afvigte, da Peder Todbjerg indtog noget kvæg i sin skude ved Mindet, da kom Niels Turesen og overfaldt ham med klammeri, og Peder Todbjerg bad godtfolk drages til minde, da svarede Niels Turesen, at fanden skulle drages så til minde eller hans højre hånd, og lovede, at han skulle få en ulykke, og da Peder Todbjerg gik i land, overfaldt Niels Turesen han på bryggen og slog ham i næse og mund, og nu kaldte Erik Jørgensen 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage gør deres ed og tov i denne sag.

22/12 1681.

** Søren Nielsen, forvalter over Marselisborg og Stadsgård, sitzhaftig sst, samt Erik Jørgensen prokurator i rette lagde efterskrevne fuldmagt, hvori efterskrevne kendes sig, at de har solgt en deres gård på Mejlgade, som deres salig far borgmester Christen Carlsen forhen ejede og iboede, og deri har hr Rasmus Christensen, sognepræst til Ormslev, solgt en fjerdepart, Carl Christensen, rådmand i Århus, en fjerdepart, Oluf Christensen, borger sst, en fjerdepart, og salig Erik Christensens efterladte børn Søren Eriksen, borger i Århus, og Oluf Eriksen samt Jesper Eskildsen, borger sst, på sin hustru Anne Eriksdatters vegne en fjerdepart, og de giver Erik Jørgensen fuldmagt til at skøde den bort, hvorefter han på deres vegne solgte og skødede til Søren Nielsen deres gård, på Mejlgade beliggende, næst op til Morten Værns iboende gård, med vedliggende have bag gården, samt tilhørende to gårdsavl i Århus mark efter vangbøgerne.

(92)

** Erik Jørgensen for kæmner Peder Pedersen fik 1.ting til dele over Envold Smed og Christian Felbereder for resterende borgerskabspenge.

** Jens Tomasen skomager, borger sst, æskede afkald. Peder Mikkelsen skomager, borger sst, i rette lagde efterskrevne fuldmagt fra salig Rasmus Molbo, borger og skomager sst, hans salig hustru Kirsten Jørgensdatters arvinger, nemlig Søren Jørgensen i Dyngby, Tomas Jørgensen i Dyngby, Rasmus Jørgensen sst, salig Mikkel Jørgensen, skomager i Århus, hans børn, på deres vegne hans søn Christen Mikkelsen, skomager af Slagelse, Karen, salig Jens Bendsens, i Dyngbys børn, på hvis vegne hendes søn Bend Jensen var til stede, Sidsel, Søren Bendsens, i Dyngby på hvis vegne hendes mand var til stede, salig Maren Jørgensdatter, salig Mikkel Pedersen skomagers, forrige borger sst, hendes børn, på hvis vegne den salig mands søn Peder Mikkelsen, skomager borger sst, og Erik Mikkelsen skomager var nærværende, hvorefter han gav Jens Tomasen afkald for al den arv, de er eller kunne være tilfaldet efter salig Kirsten Jørgensdatter, og de takkede ham og hans hustru for god og ærlig registrering og vurdering, skifte og deling og afbetaling.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Laurits Andersen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de til ham af hans salig formands gæld skyldig er, efter dom her af tinget 26/3 1675, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(93)

** Christen Lauritsen KM byfoged item Morten Eskildsen skibbygger sagvolder havde stævnet Jens Sørensen fisker og Mikkel Johansen, indvåner sst, med deres hustruer for syn, vidner og sandemandstov, og Morten Eskildsen for retten gav last og klage over de indstævnede, at de i dag 14 dage om aftenen overfaldt ham i hans hus, skældte ham og slog ham og drog ham ud på gaden, og Jens Fisker skar ham med en kniv for brystet i sin kjortel, og han lyste dem vold til, og med byfogden kaldte 1.kald på sandemænd, i dag 6 uger i denne sag at gøre deres ed og tov.

12/1 1682.

** Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 8/12 næst afvigt havde stævnet Niels Dinesen, skipper og indvåner sst, for dom og tiltalte ham for 366 sletdaler, som han efter skiftebrev sine to stedsønner skyldig er, og han fremlagde magistratens befaling til at være formynder for Lave Lavesens to umyndige sønner og deres gods at udsøge, og dernæst fremlagde skiftebrev efter salig Lave Lavesen skipper, som var Niels Dinesens formand, af dato 7/4 1679, hvorefter Niels Dinesen blev tildømt at levere forskrevne børnegods fra sig.

(94)

** Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 8/12 1681 havde stævnet skipper Niels Dinesen sst for dom, og tiltalte ham for 106 rigsdaler, som han efter hans obligation ham skyldig er, og i rette lagde en dom her af tinget 21/10 1680, hvori Christen Vegerslev er tildømt Niels Dinesens halve part i Peder Samsings skude, ham er pantsat, at tiltræde, indtil forskrevne kapital 92 rigsdaler med rente og omkostninger bliver betalt, og som han nu blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 17/11 næst afvigt havde stævnet Laurits Jensen Skøt, indvåner sst, for dom og tiltalte ham for 4 sletdaler kostpenge i foråret, han var med hans smakke i København, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen for kæmneren fik 2.ting over Envold Smed for resterende borgerskabspenge.

** Oluf Eriksen, født på Hissingen, sejlende med skipper Mikkel Tomasen sst, item byfogden Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne havde, hos hans søster Mette Knis sst, stævnet Anders Rasmussen Kni, forrige bådsmand hos skipper Mikkel Tomasen, for klage, syn, vidner og sandemandstov og Oluf Eriksen gav last og klage over Anders Rasmussen Kni, for, mens han lå og sov i hans køje, overfaldt ham og skar og stak ham med en kniv, slæbte ham af køjen og skar ham over sin arm, så den gik sønder, indtil han slap fra ham på land, hvorfor han lyste ham et fuldt vold til, og tillige med byfogden kaldte 1.kald på sandemænd, i dag 6 uger i denne sag at gøre deres ed og tov.

(95)

** Morten Eskildsen skibbygger og byfogden Christen Lauritsen kaldte 2.kald på sandemænd, deres ed og tov i dag 6 uger at gøre over Mikkel Johansen og Jens Sørensen fisker for volds øvelse.

19/1 1682.

** Johan Andersen skomager, borger sst, fuldmægtiget på Morten Rasmussen skomagersvend, nu arbejdende i Ålborg, hans vegne æskede afkaldsvidne, og begærede et uvildigt tingsvidne anlangende Morten Rasmussen hans ærlige fødsel og oprindelse, hvortil efterskrevne borgere vidnede, at Morten Rasmussen er født af ægte forældre, hans far var nu salig Rasmus Jensen skomager, og hans mor er Sidsel Rasmusdatter, og Morten Rasmussen har skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Anne Christensdatter, tjenende Anne, salig Christen Remmers widve sst, havde stævnet Anne, salig Christen Kleinsmeds, for vidner, og efterskrevne vidnede, at de var hos Anne salig Christen Smeds, om hun havde noget at påsige Anne Christensdatter, hvortil hun svarede nej, hun havde intet andet at påsige hende, end hvis som ærligt, kristeligt og godt må være.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Niels Nielsen studiosus, boende sst, havde stævnet Erik Hjulmand og Niels Dinesen, begge sst, for doms fornyelse og tiltalte dem for hvis, de skyldig er, efter forhvervet dom her af tinget 25/11 1680, for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

(96)

** Erik Jørgensen for Niels Nielsen fik 1.ting til dele over Laurits Sørensen Lollik, Niels Jacobsen og Laurits Arbejder.

26/1 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Søren Sørensen, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 1/12 1681 havde stævnet Erik Hjulmand, borger sst, for dom og tiltalte ham for lånte penge og varer for5 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Søren Sørensen, rådmand sst, havde stævnet Niels Dinesen, skipper og borger sst, for doms fornyelse og tiltalte ham for 130 sletdaler med rente, efter en dom her af tinget 25/11 1680, hvorpå er betalt 40 sletdaler, hvorefter han blev tildømt at betale den resterende gæld.

** Erik Jørgensen for Niels Nielsen fik 2.ting over dem, med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for borgmester Mikkel Mikkelsen sst havde stævnet efterskrevne personer for doms fornyelse, og tiltalte dem for resterende accise 1676-77-78, og i rette lagde en dom her af tinget18/3 1680, hvori de er tildømt deres gæld at betale, hvilken dom blev fornyet.

** Jens Lassen, rådmand sst, havde stævnet Jens Sørensen i Saksild for syn og vidner, og hans tjenestepiger vidnede, at Jens Sørensen af Saksild var i deres madfar Jens Lassens hus og havde med sig Søren Pedersen af Svorbæk og opsagde sin gård, da bad Jens Lassen ham blive ved den, han ville ikke skyde den fra ham, hvortil Jens Sørensen svarede nej, han kunne intet gøre med den, thi alt, hvad han kunne samle, ødede og fordærvede hans kone igen, så han kunne ikke avle det, hun kunne øde. så fremlagde Jens Lassen et tingsvidne af Hads herreds ting 11/7 1680 samt sit til Jens

Sørensen udgivne fæstebrev på halvparten af den gård i Saksild, hans far Søren Jensen iboede, af dato 24/5 1675, item fæstebrev på den anden halvpart i samme gård af dato 2/2 1678.

(97)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 15/12 1681 kontra borgmestre og råd sst angående rigtighed for hans mødrene arvegods, og i rette lagde Christen Vegerslevs indlæg, hvori han begærer fremlagt skiftebrev efter hans salig mor, at vide hvorefter og hos hvem, han sin arv kunne søge. så mødte herimod at svare Erik Jørgensen stadsprokurator og på borgmestre og råds samt Jens Christensen Vegerslev rådmands vegne i rette lagde tilforordnede borgeres forretning af dato 20/6 1681, i den tvistige sag imellem Jens Vegerslev og hans søn Christen Vegerslev, og de syntes, Jens Vegerslev noksom tilbød sin søn så gode konditioner, som vel burde være taget imod, hvorefter blev afsagt, så efterdi Christen Jensen Vegerslev tiltaler borgmestre og råd samt sin far for at fremlægge skiftebrev efter hans salig mor, og Jens Christensen Vegerslev derimod fremlægger dannemænds afsigt og regning dem imellem, da vidste byfogden ikke rettere herom at kende, end borgmestre og råd pligtig er og bør at meddele Christen Vegerslev en vidimeret registrering og skiftebrev af det, som efter hans salig mor oprettet er, for betaling.

** Oluf Pedersen, bådsmand hos skipper Mikkel Tomasen, item byfogden Christen Lauritsen på KM og byens vegne æskede vidne. mester Ejler Bartskær, borger sst, vidnede, at i dag 4 uger om aftenen klokken kunne være mellem 9 og 10 slet blev han hentet til at forbinde Oluf Pedersen, som lå til Søren Sørensens ved åen på gulvet i sine underbukser, og blodet var ham ganske forløben og var kold, så han syntes at være mere død end levende, og da var han skåret over den venstre arm over håndleddet, så sener og årer til hans 3 fingre var sønderskåret, desuden var han skåret i sit hoved ind til benet, og der var mange skår og stik i hans klæder. nu kaldte Oluf Pedersen og byfogden 2.kald på sandemænd, i dag 4 uger deres ed og tov i denne sag at gøre.

** Morten Eskildsen skibstømmermand, borger sst, item byfoged Christen Lauritsen på kongens og byens vegne æskede vidne, og Kirsten Nielsdatter, Niels Læsøs sst, og Anne, Knud Sørensens ---- samt Maren Sørensdatter salig Jacob Christians ? vidnede, at den aften Morten Eskildsen fik den skade, da hørte de tummel i gaden over åen, og Mikkel Johansen sagde, sig nu i morgen, at Mikkel Johansen var her, men kunne ikke se, hvem det var. Sofie, Søren Fiskers, vidnede, at samme aften hørte hun, at Jens Fiskers kone sagde til hendes mand, gak ud og slå den gamle skælm Morten Skibbygger, og nu sigtede Morten Skibbygger Mikkel Johansen og Jens Sørensen Fisker for den skade, han og hans kone er tilføjet, og nu kaldte han og byfogden 3.kald på sandemænd sst, i dag 14 dage i denne sag deres ed og tov at gøre.

(98)

3/2 1682.

** Jørgen Eskildsen, velb kommissær Tomas Friis hans kornmåler og fuldmægtig, på den gode mands vegne havde stævnet Sidsel, salig Peder Kedelførers, sst med hendes lovværge for dom og tiltalte hende for 16 rigsdaler lånte penge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator for Jens Lassen rådmand havde stævnet Poul Brundt, Poul Tordsen skrædder og Jesper Nielsen for syn, vurdering og tilbud, hvorefter blev udmeldt mænd til at ansætte og vurdere den skude, som de indstævnede har med Jens Lassen.

** Erik Jørgensen for Niels Nielsen fik 3.ting til dele over Niels Jacobsen og Laurits Arbejder.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Laurits Andersen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/12 afvigte år havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter obligationer og skiftebrev, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Laurits Andersen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/12 1681 havde stævnet efterskrevne personer for dom, deriblandt Mette, salig Mikkel Hvilsteds, og tiltalte dem for hvis, de skyldig var, som de blev tildømt at betale. anlangende Mette, salig Mikkel Hvilsteds, som angiver at have regnskab derimod, da indfindes parterne for overkøbmand at gøre regnskab.

(99)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Peter Otte af København med opsættelse her af tinget 19/1 næst afvigt havde stævnet magister Claus Andersen, præst til domkirken, for dom og tiltalte ham for 100 sletdaler kapital efter hans obligation, af dato København 22/7 1674, til Hans Pedersen Ertmand, som er transporteret til Peter Otte 19/12 1680, hvilken gæld med lovens rente og omkostning han blev tildømt at betale.

9/2 1682.

** Poul Tordsen skrædder på sine egne samt fuldmægtig for Jesper Nielsen bager, borger sst, anordnet formyndere for Poul Brundts stedbørn, på deres myndlingers vegne havde stævnet Poul Brundt, borger og skipper sst, for vurderingsvidne, og vurderingsmænd vidnede, at de 6/2 næst afvigt var i Poul Brundts skude, og den befandt både i sig selv med sejl og redskab at være ganske forfalden, og derfor eragtede de den ikke at være videre værd end 200 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Laurits Christensen Wild, borger sølv og guld forarbejder sst, hans vegne i rette lagde hr Mads Sørensen Lyngå hans, på sin fars vegne, med Laurits Christensen Wild oprettede købebrev, af dato 18/2 1681, hvorefter Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt solgte og skødede fra Søren Madsen Ørsted, sognepræst i Lyngå, og hans arvinger og til Laurits Christensen Wild og hans arvinger en hans gård, på Torvegade liggende, næst vesten op til Søren Mikkelsen, KM konsumptions forvalters iboende gård på den ene side, og strækker sig op til Maren Clemendsdatters, salig borgmester Anders Lydiksens, øde ejendom på den anden side, og fra Torvegade til gyden der bagved, med tilliggende gårdsavl i alle Århus vange.

(100)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for hr Søren Madsen Ørsted, sognepræst i Lyngå, æskede pantevidne. Tomas Rasmussen prokurator med fuldmagt bekendte Laurits Christensen Wild guldsmed af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Søren Madsen Ørsted i Lyngå 200 sletdaler, som

rester på det køb for den gård på Torvegade, han ham afkøbt har og derfor pantsatte ham hans iboende gård på Torvegade.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for skipper Markor Læsø, borger sst, havde stævnet Rasmus Sørensen i Ugelbølle for dom og tiltalte ham for 6 sletdaler, han er ham skyldig og ikke vil betale, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat i 6 uger.

** Morten Eskildsen skibbygger, borger sst, sagvolder item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne æskede sandemandstov, og Morten Eskildsen i rette lagde klage, syns, kalds og vidnesbyrdsvidner kontra Jens Sørensen fisker og Mikkel Johansen her af tinget 22/12, 12/1 og 26/1 næst afvigt, hvorimod blev fremlagt de indstævnedes efterskrevne indlæg, hvori de nægter at have gjort ham nogen skade, men langt hellere han dem den ville have tilføjet, om det kunne have lykkedes ham. nu var Jens Sørensen og Mikkel Johansen for retten og i deres mundtlige tale vedstod, at de var i klammeri med Morten Skibbygger samme aften, hvorefter sandemændene i rette lagde deres efterskrevne tov, at de har de førte vidner med flid igennemseet og den sags beskaffenhed inkvireret, og da synes de, at Jens Fisker og Mikkel Johansen har begået vold, og derfor sværger de dem et fuldt vold til.

(101)

** Oluf Eriksen bådsmand sagvolder samt KM byfoged Christen Lauritsen på KM og byens vegne kaldte 3.kald på sandemænd sst, at de i dag 14 dage møder deres ed og tov at gøre over Anders Rasmussen Kni bådsmand for vold, øvet på ham.

16/2 1682.

** Christen Lauritsen Engelskmand, borger og skipper sst, æskede skøde, hvorefter Tomas Christensen prokurator med fuldmagt af Maren Sørensdatter, salig Hans Lauritsens, på hendes vegne og Niels Lauritsen, borger sst, på sin hustru samt hustrus søster Mette Hansdatter, som han er anordnet formynder for, deres vegne solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Christen Lauritsen og hans arvinger deres gård, på Skolegade beliggende, næst op til Jesper Eskildsens iboende gård på den ene side og op til domkapitlets våninger på den anden side, med tilliggende gårdsavl i Århus mark.

23/2 1682.

(102)

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Christen Knudsen sst med flere, hvorefter Erik Jørgensen prokurator sst i rette lagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, at han 1681 var i beskikkelse, med en henfindelsesdom til overkøbmand, og 4 tiltagne dannemænd, hos Christen Knudsen og tilspurgte ham efter Hans Bendixens begæring, om han ville have mænd i Viborg, Ålborg eller Århus, da svarede han, at for at spare store omkostninger og pengespild, måtte de mænd vel tages her i Århus, der var mænd i Århus, som havde forstand såvel som på andre steder.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde stævnet de personer, som i forrige vidne er indført, hvorefter Peder Nielsen Smed med flere i rette lagde deres efterskrevne kundskab, at 6/2 1682 kom tidende til byen, at en del vin og andre hollandske varer var indkommet ved Rugård

strand, som intet skiberum eller folk var med, hvoraf man kunne slutte, om nogen at folkene kunne være beholden, og enhver antog, at det var Christen Knudsens vin, som er en ungkarl, og var en temmelig sum skyldig til Hans Bendixen efter borgmestre og råds dom, og da ordene gik, at der var andre, som ville om natten bemægtige sig hans kammer, er så af rettens middel begæret, at ville det besegle indtil videre kundskab, og da de kom til Christen Knudsens hus, var Dines Pedersen der og gav dem mange unyttige ord, og da han ikke ville forsikre Hans Bendixen sin betaling, forseglede de døren. 3.dagen derefter kom Christen Knudsen hjem, som var kommet i land på Sjælland af skiberummet, og da han låste sin dør op, spurgte Hans Bendixen, hvor hans skrin var, hvortil han svarede, det var i Hamborg, så der intet var på stedet at gøre udlæg i.

** Erik Jørgensen for Jens Vegerslev rådmand havde stævnet Christen Jensen Vegerslev, indvåner sst, for opkrævelse, syn og vurdering, hvorefter blev udmeldt mænd til at vurdere den gård, Jens Vegerslev iboer.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Basballe, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 12/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, der iblandt salig Elias Trommeslagers eftermand Jens Helbo, salig Jacob Christian rytters efterladte Maren Sørensdatter, salig Baltser Lygtemands efterleverske Kirsten N, og tiltalte dem for gæld efter hans regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

(103)

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 1.ting til dele over efterskrevne udenbys personer.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Poul Tordsen skrædder og Jesper Nielsen borger sst, anordnede formyndere for salig Jens Pedersen Todbjergs børn, på deres myndlingers vegne havde stævnet Poul Christensen Brundt, borger sst, for dom og tiltalte ham anlangende den part, børnene var tilfaldet i den skude, som han og Jens Lassen rådmand tilsammen har været redere i med hinanden, og da var skuden vurderet for 425 sletdaler, og siden er den så meget forringet, medens Poul Brundt har brugt den, at den nu er vurderet på ny aleneste for 200 sletdaler, hvorfor værgerne på deres myndlingers vegne sætter i rette og formener, Poul Brundt bør nu straks at optælle dem så mange penge, som børnene er udlagt i skuden for, efter skiftebrevs formelding, og i rette lagde skiftebrev efter salig Jens Todbjerg af dato 6/2 1676. derefter blev afsagt dom, at Poul Brundt bør at betale dem deres fordring 106 sletdaler inden 15 dage.

** Oluf Eriksen, født på Hissingen, tilforn sejlende med skipper Mikkel Tomasen endog KM byfoged på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og Oluf Eriksen i rette lagde klage og kaldsvidner her af tinget 12/1, 26/1 og 9/2 næst afvigt i den sag kontra Anders Rasmussen Kni, hvorefter sandemændene i rette lagde deres efterskrevne ed og tov, at de har de førte syn og klage med flid gennemseet, og den sags beskaffenhed inkvireret, og da syntes de i denne sag, at Anders Rasmussen Kni havde haft morderiske tanker i sinde, da han overfaldt ham og derfor er rømt, så svor de ham derfor et vold på.

(104)

2/3 1682.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Jens Vegerslev, rådmand sst, hans vegne havde stævnet Christen Jensen Vegerslev, borgersøn og handelsmand sst, for vurderingsvidne efter Jens Vegerslev rådmand hans begæring, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurdering på den gård på Vestergade, som Christen Vegerslev iboer, som de vurderede for 840 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Tygesen, skipper og borger sst, samt Søren Espensen, købhandler sst, på deres vegne havde stævnet Jens Rasmussen Lassen, borger og købhandelsmand sst, så og hans skipper Niels Knudsen, borger sst, for deres sandhed at vidne, og efterskrevne vidnede, at de 31/1 efter borgmestre og råds befaling var forsamlet i overkøbmands hus at forene Jens Tygesen og Jens Rasmussen Lassen, som ikke kunne ske, da hørte de, at Jens Rasmussen Lassen bekendte, at han havde forskrevet 20 bundter norske bukkeskind for dem til Lübeck, og skindene var mærket med JR, og fremviste en regning fra Lübeck på de skind, som var i behold, og en attest på hvis skind, som blev udkastet, og der iblandt 2 bundter mærket med JR, at det var Jens Tygesens og Søren Espensens skind. Jens Rasmussen Lassen mødte i rette og med skipper Niels Knudsen fremlagde deres skriftlige svar angående de bukkeskind, som skal være blevet fordærvet på rejsen til Lübeck, da er deres svar, at de aldrig kan bevise at have indskibet nogen skind, og skipperen ved hans ed bekræfter, at han hverken har annammet nogen skind af dem, eller det er ham vitterligt, og hvis de har noget at søge, har de det med KM toldbog her på stedet at forklare, at samme deres indskibede skind er hos KM told deraf erlagt.

(105)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Mikkel Lauritsen Brun, borgersøn og købhandler sst, med opsættelse her af tinget 19/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 2.ting til dele over dem, med 1.ting er forfulgt.

** Tomas Rasmussen prokurator for borgmester Jens Låsby fik 1.ting til dele over efterskrevne for resterende oldengæld af Ris skov afvigte år.

9/3 1682.

** Erik Jørgensen prokurator på Århus by og indvåneres vegne havde stævnet Jens Jensen Vissing, boende her i Århus mølle, for klage, syn, vidner og sandemandstov anlangende hvis, som formenes ubillig, medfart af ham er sket, hvorefter Baltser Hansen med flere borgere i rette lagde efterskrevne vidne, at de 16/2 sidst forleden på rådstuen af borgmestre og råd blev tilmeldt med dem at nedgå her i møllen, eftersom adskillige klager kom over det nye toldkar, som mølleren nu tolder med, det efter recessen at bese og lade måle, og da de kom i møllegården og hilste, spurgte Jens Jensen Vissing dem, hvad deres forehavende var, og da svarede borgmester Jens Låsby, vi er kommet eders ny toldkar at bese og måle, idet byens borgere havde klaget, at det var et ubilligt toldkar imod forrige, derpå Jens Vissing straks skældte og sagde, en skælm skulle sige, han havde et ubilligt toldkar, Anders Lauritsen svarede, at det kunne en ærlig mand vel sige, at det var, der brugte et utilbørligt toldkar, men den, der skældte ham, måtte være det samme, så greb Jens Vissing fat i hans stok og rykkede den af hans hånd, så Anders Lauritsen beholdt knappen deraf i sin hånd, og ville have slået Anders Lauritsen, hvis de ikke havde forhindret det, så greb han en jernstang, råbte på sine Folk at fly ham sin bøsse og truede med at skyde, og han ville intet lade dem se sit toldkar, det kom dem

intet ved, idet hans mølle lå ikke under Århus direktion, og sagde hvad det end skal koste, skal jeg have konsumptionen, når den bliver ledig, så skal jeg piske eder alle sammen, og dermed forfulgte han dem igennem møllegården, over møllekirkegården lige til Møllestien gade. derefter i rette lagde Jens Jensen Vissing sit efterskrevne indlæg samt efterskrevne tingsvidne af Lisbjerg birketing 21/9 1681, som melder, at Jens Jensen Vissing fremstod og tillyste, at Lisbjerg birketing skulle derefter være hans værneting, eftersom hans mølle, efter KM skøde, er beliggende i Havreballegårds amt, hvorpå blev givet til svar, at eftersom møllen er beliggende i siden af byen og skatter under byens takst, og her er hans sognekirke, da hvis han vil holde andetsteds for hans værneting, formodes han derpå først bør at vise KM tilladelse.

(106)

** Erik Jørgensen stadsprokurator på Århus bys vegne havde stævnet Jens Jensen Vissing, boende i Århus mølle, for syn, hvorefter blev tilmeldt efterskrevne mænd til at syne, såvidt dem bliver forevist ved og på møllekirkegården.

** Erik Jørgensen prokurator for Rasmus Værn havde stævnet magister Claus Andersen for dele og fik 1.ting til dele over ham for gæld efter en rådstuedom 21/4 1681.

** Jens Hvas for magister Claus Andersen havde stævnet Rasmus Værn for dele, hvorefter han fik 1.ting til dele over ham, for magister Claus Andersens obligation at levere.

** Erik Jørgensen for Mikkel Grumstrup fik 1.ting til dele over Maren, salig Hans Lauritsens, for 2 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for borgmester Mikkel Mikkelsen sst med opsættelse her af tinget 26/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for skyldig accise, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator med opsættelse her af tinget 26/1 næst afvigt havde stævnet Søren Land skrædder, borger sst, for dom og tiltalte ham for en rådstuedom, han på hans vegne har forhvervet, imellem ham og nu salig borgmester Jørgen Juel 17/6 1680, og den siden har ladet ligge uindløst, hvorfor Erik Jørgensen til rådstueskriveren har måttet betale den, hvorefter blev afsagt, at Søren Land bør at igengive Erik Jørgensen sine udlagte penge.

(107)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator på borgmestre og råd sst deres vegne havde stævnet Søren Nielsen Land skrædder og Poul Højen skrædder, borgere sst, for vidner at påhøre, og efterskrevne skræddere vidnede, at på fastelavns mandag sidst afvigt, da skrædderlavet var forsamlet i deres lavshus, kom Jens Hvas derind og krævede sin løn, for han havde været lavsskriver, så gav de ham den, da spurgte han dem, hvorfor de havde kasseret ham, da svarede de, at de ikke havde annammet ham eller kasseret ham, men efter øvrighedens befaling fået ham som deres lavsskriver, og han tog nogle breve af sin lomme, og et faldt til jorden, men de så ikke, at Søren Land trådte derpå.

** Tomas Rasmussen for Jens Lauritsen fik 3.ting til dele over dem, med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Tomas Rasmussen for Karen salig Christen Mogensens fik 1.ting til dele over Simon Pedersen i Hår for 1 tønde øl.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Maren Poulsdatter, tilforn tjenende Mikkel Soel, havde med opsættelse her af tinget 26/1 sidst afvigt havde stævnet Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, for dom og tiltalte ham, for han havde vist hende af hendes tjeneste med mange fule ukvemsord, som ikke hende skal kunne overbevises, tilmed forholder hendes løn, og formener, at han bør at betale hende hendes løn, samt levere hende hendes skrin og andet, som hende tilhører, hvilket han blev tildømt.

(108)

16/3 1682.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Johanne Eskesdatter, salig Jens Pannerups efterladte widve, sst med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet Niels Lauritsen, Tomas Tander, Oluf Christensen og Villum Testrup, borgere sst, for dom og tiltalte dem for gæld, de er skyldig for malt og husleje, hvorefter Oluf Christensen blev tildømt at betale sin gæld, Villum Testrup blev frifundet, idet han ved ed benægter ikke at være den salig mand noget skyldig, og Niels Lauritsen og Tomas Tander, som fremlægger kontraregning for reparation på husene, da indfindes de herom at gøre regnskab for overkøbmand.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Jens Lauritsen, borger sst, ved 6 høringer lod fordele efterskrevne udenbys for gæld.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for velb kommissær Tomas Friis med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet Sidsel, salig Peder Kedelførers, for 16 rigsdaler, som hun blev tildømt at betale.

(109)

** Erik Jørgensen for Rasmus Værn fik 2.ting til dele over magister Claus.

** Erik Jørgensen for Mikkel Grumstrup fik 2.ting til dele over Maren, salig Hans Lauritsens.

** Tomas Rasmussen for Karen, salig Christen Mogensens, fik 2.ting til dele over Simon Pedersen i Hår. han mødte og ganske benægtede at være den fordring skyldig, men han havde betalt alt hvis øl, han hos hendes salig mand havde fået.

23/3 1682.

** Søren Pedersen betalte til Tomas Rasmussen 6 mark for en halv tønde øl, han var Christen Mogensens enke skyldig.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for hr Christen Jensen Torsager, sognepræst til Tranbjerg og Holme sogne, havde stævnet Rasmus Christensen Lollik, borger sst, for dom og tiltalte ham for gæld efter hans obligation af dato 19/3 1680, hvorpå rester 34 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borger sst, æskede 3.ting til dele over magister Claus, og i rette lagde en dom af Århus rådstue 21/4 1681, som melder, at byfogdens dom over magister Claus kontra Rasmus Værn er konfirmeret, med byfogdens påskrevne svar, hvorfor han ikke hos magister Claus kunne efter samme dom gøre udlæg. derimod blev fremlagt magister Claus Andersens efterskrevne indlæg, hvori han tilbyder udlæg i en del bøger, hvorefter blev afsagt, så efterdi fuldmægtigen ikke vil modtage magister Claus Andersens tilbudte varer, hvilke ikke for retten fremvises, men fordrer 3.ting, da er derfor 3.ting over han udstedt.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Markor Nielsen Læsø, skipper og borger sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 9/2 1682 kontra Rasmus Sørensen i Ugelbølle angående gæld 6 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Mogens Rasmussen, borger sst, i rette lagde sit oprettede købebrev med Niels Poulsen skomager, borger sst, på sin søn Jacob Nielsen, boende i København, hans vegne på den halve part i den ejendom bag klostret med tilliggende have, som Mogens Rasmussen iboer, ligger imellem salig doktor Matias Brobergs og salig Laurits Sørensen Hestekøbers ejendom, som hans søns hustru Else Mikkelsdatter arveligt er tilfaldet efter hendes salig far Mikkel Rasmussen Hårup. og findes der bagpå magistratens sst deres tilladelse til Engelbret Endersen til at sælge og skøde den anden halve part i samme gård, som er Maren Mikkelsdatters arveanpart, til Mogens Rasmussen, og derimod på borgmestre og råds vegne tage forsikring for samme arvekapital og rente, dateret Århus rådstue 6/3 1682. derefter fremstod Niels Poulsen og Engelbret Andersen, borgere sst, og solgte og skødede fra Jacob Nielsen på sin hustru Mette Mikkelsdatters vegne og Engelbret Endersen på sin plejedatter Maren Mikkelsdatters vegne og til Mogens Rasmussen samme gård bag klostret.

(110)

** Engelbret Endersen, borger sst, anordnet formynder for Maren Mikkelsdatter, salig Mikkel Rasmussens Hårups datter, på sin myndlings samt borgmestre og råds vegne sst æskede pantevidne, og Mogens Rasmussen borger sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være borgmestre og råd sst på Maren Mikkelsdatters vegne 100 sletdaler, som er for den halve gårdspart, Engelbret Endersen ham skødet har, og derfor pantsætter dem samme gård.

** Eske Snedker fik 1.ting til dele over Rasmus Skibbygger for 5 mark, han er ham skyldig.

30/3 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Jensen Brasch, boende i Hedegård i Støvring herred, med opsættelse her af tinget 16/2 næst afvigt havde stævnet Kirsten Rasmusdatter, salig Jens Pedersen Bechs efterleverske, på Vestergade med samtlige hendes børn og lovværge for dom, og tiltalte hende for 9 sletdaler efter hendes salig mands obligation, af dato Randers 19/4 1663, udgivet til Jens Brasch i Sønderbeg, som hun blev tildømt at betale.

(111)

** Tomas Rasmussen for Peter Otte havde stævnet magister Claus Andersen og fik 1.ting til dele over ham for hvis gæld, han efter hans obligation og dom her af tinget 3/2 1682 er skyldig.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Jens Lauritsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 16/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, Søren Terkildsen bådsmand for en tønde røget oksekød og Niels Olufsen Gius for 65 potter brændevin, som de blev tildømt at betale.

** Eske Snedker fik 2.ting til dele over Rasmus Skibbygger.

6/4 1682.

** Anders Jensen Eskerod, borgersøn og indvåner sst, æskede afkald, og Peder Henrik Schebers soldat med sin hustru Anne Jensdatter Eskerods gav Anders Jensen Eskerod afkald for al hvis arv, som Anne Jensdatter Eskerods arveligt er eller kunne være tilfaldet efter sine salig forældre så vel som efter salig Søren Poulsen, boende her i byen.

** Mads Nielsen Hundertdaler, borger sst, æskede skøde, og Oluf Christensen borger og overformynder i rette lagde efterskrevne fuldmagt fra Peder Rasmussen Karlby til hans svoger Oluf Christensen, dateret Århus 6/4 1682, hvorefter han solgte og skødede fra Peder Rasmussen Karlby og hans arvinger og til Mads Nielsen Hundertdaler og hans arvinger hans gård, på Mejlgade beliggende, næst op til hr Rasmus Ørsteds hus på den ene side og til Anders Værns ejendom på den anden side, og strækker sig ned ud til stranden og det med tilliggende gårdsavl.

(112)

** Erik Jørgensen for Rasmus Skibstømmermand fik 1.ting til dele over Eske Snedker for 4 mark.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Niels Lauritsen Tysk, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen for Petter Otte fik 2.ting til dele over magister Claus.

20/4 1682.

** Dines Pedersen Vintz, med købebrev af Christian Henrik Petters, begærede skøde på 4 boder på Fiskergade samt en øde ejendomsplads på Brobjerg. da foreviste byfogden borgmestres underskrevne advarsel, at som Peters var adskillige resterende skatter skyldig her i byen, at byfogden da ikke udsteder nogen panter eller skøder fra ham, før han sligt har klargjort, hvorfor byfogden ikke vidste at udstede samme skøde. Dines Pedersen erbød sig at betale alle de skatter, som af samme ejendom resterer.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Gertrud Sørensdatter på Kannikkegade med opsættelse her af tinget 30/3 næst afvigt havde stævnet Niels Dinesen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for 20 rigsdaler, som han hende skyldig er efter obligation, dateret 13/4 1679, som han blev tildømt at betale.

** Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af hr Rasmus Christensen, sognepræst til Ormslev og Kolt sogne, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Claus Nielsen og hans arvinger en hans gård, som Claus Nielsen iboer,

liggende på hjørnet i Immervad, og strækker sig med den østre side til salig Søren Frosts gård, og den vestre ende til Bartolomeus Jacobsen guldsmed hans iboende gård på Guldsmedegade, med tilliggende to gårdsavl.

** Peter Otte af København hans fuldmægtig Tomas Rasmussen æskede 3.ting til dele over magister Claus Andersen, sognepræst til domkirken sst, og fremlagde en dom her af tinget 3/2 næst afvigt, som til slutning melder, ligesom den samme dag er indført, og da fuldmægtigen ikke ville tage imod det tilbudet løsøre af magister Claus Andersen, da er 3.ting udstedt..

(113)

** Søren Pedersen Rytter, bådsmand for Jens Rasmussen Lassens skiberum, item KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet mester Peder Skibsbygmester sst for klage, syn, vidner og sandemandstov, og Søren Pedersen bådsmand gav last og klage over mester Peder, for da han kom til ham og krævede af ham sine penge for hvis, han havde arbejdet for ham, da havde mester Peder taget en økse og slog ham dermed, og Oluf Nielsen bådsmand vidnede, at han så mester Peder slå Søren Pedersen to slag med en økse, så løb hen derhen og bad mester Peder besinde sig og låne ham øksen, som han også gjorde. og nu lyste Søren Pedersen mester Skibbygmester et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd sst i dag 6 uger at gøre deres ed og tov i sagen.

27/4 1682.

** velb kommissær Tomas Friis hans kornmåler Jørgen Eskildsen havde stævnet skipper Anders Jensens hustru Maren Pedersdatter sst for dom, og tiltalte hende for 10 sletdaler lånte penge, men som ingen mødte herimod at svare, er sagen opsat 6 uger.

** Peter Otte af København hans fuldmægtig Tomas Rasmussen, prokurator sst, begærede 4.ting og dele over magister Claus Andersen, sognepræst til domkirken, og tiltalte ham for hovedgæld 100 sletdaler kapital efter hans obligation, dateret 22/7 1674, hvorefter Tomas Rasmussen ved 6 høringer lod ham fordele derfor.

(114)

4/5 1682.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på borgmestre og råd sst deres vegne med opsættelse her af tinget 23/3 næst afvigt havde stævnet samtlige skræddere i skrædderlavet sst for dom, og tiltalte Poul Højen skrædder og Søren Land skrædder, for de på fastelavns mandag næst afvigt i skrædderlavshuset, da magistraten sendte en skriftlig befaling at skulle forkyndes, anlangende intet drikkelag og gæstebud i deres sammenkomst, efter recessen og KM forordning, at måtte tilstedes, hvilken befaling de foragteligt har kastet på jorden og trådt under fode. derefter blev afsagt, at eftersom med tingsvidne bevises, at Poul Højen, Søren Land og Peder Svendsen sig opsætsig imod borgmestre og råds befaling og KM reces har forholdt, da har de crimen læte majestatis begået, og bør de derfor at lide som vedbør, og samme tre mænd med samtlige skræddere, som kan bevises har søgt gildet, derfor at straffes efter Christian 4.receses 2.bogs 3.kapitels 9.artikel.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for samtlige borgmestre og råd sst havde, i hans logement til Kirsten, salig licentiat Nicolaus de Brobergues sst, stævnet Christian Henrik Petters, fordum borgmester sst, for dom og tiltalte ham for resterende skatter 97 rigsdaler, men som intet gensvar skete, blev sagen opsat 6 uger.

(115)

** Jens Sørensen, borger og skipper sst, æskede skøde, og Jens Nielsen med fuldmagt af Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte widve, sst og på hendes vegne solgte og skødede fra hende og til Jens Sørensen hendes gård på Mejlgade, som salig Jørgen Stær iboede og afdøde, på hjørnet op til Havgyden på den ene side, og strækker sig op til salig Jens Pedersen Todbjergs gård på den anden side, og fra adelgaden til Hans Vinters boder og havejord, med tre boder og to gårdsavl i alle Århus vange.

** Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte widve, sst hendes fuldmægtig Jørgen Nielsen på hans husbonds vegne æskede pantevidne. for retten fremstod Jens Sørensen, skipper og borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Maren Clemendsdatter 300 sletdaler, som er på det gårdskøb, ham af hende i dag skødet er, og derfor pantsætter han hende samme gård.

11/5 1682.

** Erik Jørgensen prokurator for borgmestre og råd havde stævnet efterskrevne personer og fik 1.ting til dele over dem, for de ikke vil tage deres borgerskab, der iblandt Laurits Gius.

** Erik Jørgensen for Peder Todbjerg havde stævnet Peder Nielsen smed på Volden og fik 1.ting til dele over ham for 5 mark.

** Jens Lauritsen, anordnet formynder for salig Jacob Villadsens to døtre item Niels Poulsen skomager formynder for den tredje salig Jacob Villadsens datter, lod læse og påskrive opbudsvidner her af tinget 26/2 1680 og 3/5 1681, og det til lige opbuds fornyelse.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Jensen, borger sst, havde stævnet Rasmus Molbo skomager sst for vidner, vurdering og tilbudsvidne, hvorpå Erik Jørgensen fremviste en gammel klædeskjortel, som Mikkel Jensen af Rasmus Molbo var pantsat, som blev vurderes for 12 sletdaler, og derefter tilbød Rasmus Molbo den inden i dag 4 uger at indløse for det, den er pantsat for.

(116)

** Bonde Jacobsen, borger sst, havde stævnet Anne Jensdatter, salig Jens Jensens efterladte enke sst, mod dom og tiltalte hende for 124 sletdaler efter hendes obligation, dateret 16/1 1680, hvilken obligation hun blev tildømt at indfri og betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 30/3 næst afvigt havde stævnet Jens Knudsen skrædder ved åen for dom, og tiltalte ham for 21 sletdaler, og i rette lagde Jens Knudsens til sin bror Niels Knudsen udgivne obligation, dateret 13/1 1675, lydende på 15 sletdaler item til hans søn

Knud Nielsen på 6 sletdaler. så mødte Niels Knudsen af Hørret og Knud Nielsen af Langballe og fremlagde efterskrevne deres indlæg, hvori de fragår de varer, som Jens Knudsen foregiver, de af ham bekommet har. derefter blev i rette lagt Knud Nielsen og Niels Knudsen deres transport til Christen Vegerslev på samme obligation, af dato Århus 22/3 1682, hvorefter Jens Knudsen blev tilfundet at betale Christen Vegerslev sin gæld med rente og omkostning.

** Jesper Tygesen, sitzhaftig på Skæring munkegård, hans tjener og fuldmægtig Hans Sørensen på sin husbonds vegne havde stævnet Carl Christensen, rådmand sst, Oluf Christensen, overformynder sst, Jacob Bartolomeusen i sit logement til Anders Værns, og salig Mogens Skovs børns formyndere Matias Nielsen og Anders Værn, borgere sst, på deres myndlingers vegne for doms fornyelse, og tiltalte dem for hvis, de til Jesper Tygesen efter over dem forhvervede dom her af tinget 7/4 1670 er skyldig, nemlig Carl Christensen rådmand på sin nu salig hustrus vegne 165 rigsdaler, Oluf Christensen på sin salig hustrus vegne 165 rigsdaler, salig Mogens Skovs børn på deres mors vegne 55 rigsdaler, Jacob Bartolomeusen 110 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, så eftersom Jesper Tygesen tiltaler salig Jens Karlbys arvinger efter den salig mands håndskrift, dateret Århus 2/8 1651, hvorimod de lader fremlægge skiftebrev efter salig Jens Karlby og hans hustru dateret Århus 27/4 1655, hvor Jesper Tygesens fordring skal have været over skifte tilsammen 411 sletdaler, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, end den salig mands arvinger bør denne obligation at betale og indfri, enhver som de har taget arv til.

(117)

18/5 1682.

** Hans Jensen Vinter begærede og fik opnævnt mænd til at syne hans salig bror hr Søren Vinters ejendom på Vestergade.

** Tomas Pedersen, borger og skipper sst, æskede skøde. Peder Sørensen Svane, borger sst, i rette lagde efterskrevne fuldmagt af Johan Mikkelsen, borger i Middelfart, til at sælge tre boder ved åen, som hans salig bror borgmester Jacob Mikkelsen tilforn har ejet, og tilkom Johan Mikkelsen efter ham, hvorefter Peder Svane solgte og afhændede fra Johan Mikkelsen og til Tomas Pedersen skipper de tre boder ved åen, næst op til stentrappen på den ene side, og strækker sig op til Ingeborg, salig magister Bordings boder næst ved, og det med tilliggende have.

** Erik Jørgensen for borgmestre og råd fik 2.ting til dele over de personer, som ikke har taget deres borgerskab og med 1.ting er forfulgt.

** Erik Jørgensen for Peder Todbjerg fik 2.ting over Peder Smed.

** Erik Jørgensen for Jens Nielsen Møller, købhandler sst, med opsættelse her af tinget 6/4 næst afvigt havde til hans logement stævnet Søren Espensen, købhandler sst, for dom og tiltalte ham for 13 rigsdaler, som vedrørte gods, han for Jens Nielsen og Christen Vegerslev havde forhandlet i Norge, som var blevet betalt med en obligation, lydende på 80 rigsdaler. derefter blev afsagt, så efterdi bevises, at Søren Espensen har ladet oppebære 13 rigsdaler af Hans Henriksen på hans udgivne håndskrift, da bør Søren Espensen dem igen at betale til den vedkommende med forfalden lovens rente.

(118)

26/5 1682.

** Erik Jørgensen for Peder Todbjerg fik 3.ting til dele over Peder Smed.

** Erik Jørgensen for Mikkel Jensen havde stævnet Jens Jørgensen sst og fik 1.ting til dele over ham for 7 mark.

** Erik Jørgensen på borgmestre og råds vegne fik 3.ting til dele over dem, som ikke har taget deres borgerskab og med 1. og 2.ting er forfulgt.

** Poul Christensen Brundt, skipper og borger sst, æskede afkald. Jesper Nielsen og Poul Tordsen skrædder, anordnede formyndere for salig Jens Pedersen Todbjerg, forrige skipper og borger sst, hans efterladte umyndige børn gav Poul Brundt afkald og kvittering for al hvis arv, bemeldte deres plejebørn arveligt er og kunne være tilfaldet efter deres salig far Jens Pedersen Todbjerg.

1/6 1682.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig på borgmestre og råd og Århus bys vegne ved 6 høringer lod fordele efterskrevne, for de i byen er bosiddende og bruger borgerlig næring, og dog ikke har taget deres borgerskab.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Todbjerg, borger sst, ved 6 høringer lod fordele Peder Nielsen Smed, borger sst, for 5 mark, han er ham skyldig.

** Erik Jørgensen for Mikkel Jensen fik 2.ting over Jens Jørgensen.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 20/4 næst afvigt havde stævnet Peder Christensen Basballe, borgersøn og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 22 bøgeplanker, som han ved og under sit tvættersted havde beliggende, som han uden forlov har bemægtiget sig, og som han ikke har villet betale, hvorefter blev afsagt, at Peder Basballe bør betale Christen Vegerslev så mange af samme bøgeplanker, som Vegerslev kan bevise med hjemmel og mærke ham at have tilhørt.

(119)

8/6 1682.

** Erik Jørgensen for Mikkel Jensen fik 3.ting til dele over Jens Jørgensen for 7 mark.

** Tomas Rasmussen for Peder Feder fik opnævnt mænd til at sr og vurdere noget pantegods fra Niels Læsø.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for samtlige borgmestre og råd sst samt på byens vegne havde, til hans logement hos Kirsten Hansdatter salig licentiat Brobergs sst, stævnet Christian Henrik Petters for dom og tiltalte ham for foregående års resterende skatter, i alt 138 rigsdaler, men som intet gensvar skete, blev sagen opsat 6 uger.

15/6 1682.

(120)

** Erik Jørgensen borger og beediget stadsprokurator, fuldmægtiget på Daniel Jensen, skræddersøn sst, hans vegne æskede stokkenævn, og efterskrevne borgere vidnede, at Daniel Jensen, som skal være hjemme til Königsberg, er født her i byen i et ærligt rent ægteskab, hans far var Jens Nielsen knapmager, borger sst, hans mor er Margrete Mikkelsdatter, og Daniel Jensen har skikket sig ærligt, kristeligt og vel, hvilket hans læremester Peder Svendsen skrædder, borger sst, med dem bekræftede.

** Erik Jørgensen for Dines Pedersen havde stævnet Johanne, salig Søren Bagers efterladte enke sst, for syn og vidner, hvorefter blev af retten opnævnt mænd til syn på den bygning, salig Søren Bagers enke har ladet opsætte, som Dines Pedersen formener sig for nær og til skade.

** Hans Genop Ledertover, borger sst, æskede afkald, og Jens Lauritsen, borgersøn sst, gav ham afkald og kvittering for al hvis arvelod, som ham arveligt er og kunne være tilfaldet efter hans salig far Laurits Friskuster, forrige borger sst, samt efter hans salig mor.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på samtlige salig borgmester Jørgen Juels efterladte børns formyndere deres vegne havde stævnet skipper Niels Læsø, borger sst, for vurdering og tilbudsvidne, og i rette lagde to borgeres efterskrevne vurderings forretning af hans pantsatte gods, som ejermanden Niels Læsø blev tilbudt til løsen inden i dag 6 uger

(121)

** Tomas Rasmussen prokurator for Peter Otte af København havde stævnet magister Claus Andersen, sognepræst til domkirken sst, for faldsmålsdele og i rette lagde en dele over ham for hovedgæld, her af tinget 27/4 1682, hvorefter han fik 1.ting til faldsmålsdele over magister Claus Andersen.

22/6 1682.

** Erik Jørgensen stadsbeediget prokurator, fuldmægtiget på Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Johanne, salig Søren Bagers efterladte enke sst, med hendes barn med deres lovværger og formyndere for syn og vidner, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den bygning, salig Søren Bagers enke har ladet opsætte, og da var samme bygning sat uden for den gamle port længere ud, end af gammel tid 5 alen, som betager Dines Pedersens lysning til hans boder og hans udsigt langt ned ad gaden, og den gamle bygning var med et halvtag og ikke under husets tag som nu.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på borgmester Jens Rasmussen Låsby sst hans vegne æskede skøde, og Jens Andersen Hvas kapitelsridefoged med fuldmagt af Christen Christensen, forpagter på Avnsbjerg, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Jens Låsby og hans arvinger to hans gårde beliggende sst, den ene bag klostret, Anders Tomasen nu iboer, næst op til Hans Vinters boder på den ene side, og strækker sig op til Margrete salig Hans Strømsens boder på den anden side. den anden gård på Mejlgade beliggende, Mikkel Bonde iboer, næst op til

Anders Værns iboende gård på den ene side, og strækker sig op til det eje, David Jørgensen iboede, på den anden side.

** Tomas Rasmussen prokurator for Peter Otte fik 2.ting til dele over magister Claus Andersen.

** byfogden Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mads Hattemager, borger sst, for klage, syn, vidner og sandemandstov, hvorefter byfogden gav last og klage over ham, for ham voldeligt overfaldt Poul Brundt, lyste ham et fuldt vold til og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger i sagen at gøre deres ed og tov, og synsmænd vidnede, at som i går var 8 dage synede de Poul Brunt, og da havde han et stort blodigt sår oveni hans hoved.

(122)

29/6 1682.

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt, dateret 10/7 1678, af Johan Mikkelsen, indvåner i Middelfart og herredsfoged i Vends herred, på sine egne og sin søster Anne Mikkelsdatter, salig Claus Untermands i København, så og på sin søster Lisbeth Mikkelsdatters vegne, solgte og skødede fra dem og til Niels Lauritsen en gård på Brobjerg, næst op til salig Hans Jensens gyde, som Niels Villadsen tilforn har ejet, og Jens Pedersen nu iboer, med tilliggende gårdsavl i marken samt to boder næst ved samme gård, som Ellen Slagters og Anne Poulsdatter iboer, og tre boder derhos, som Mikkel Sørensen, Jens Rasmussen og Christen Hermandsen iboer.

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt, dateret 10/7 1678, af Johan Mikkelsen, indvåner i Middelfart og herredsfoged i Vends herred, på sine egne og sin søster Anne Mikkelsdatter, salig Claus Untermands i København, så og på sin søster Lisbeth Mikkelsdatters vegne, solgte og skødede fra dem og til Niels Lauritsen en kornhave, liggende uden Brobjerg, med to gårdes byggesteder og to gårdsavl dertil i marken samt et lille byggested, købt af Bodil Bruns formynder Mikkel Tygesen.

(123)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Anders Hansen kornmåler velb kommissær Tomas Friis, havde, i hendes logement til Peder Feders sst, stævnet velb fru Magdalene von Thienen, salig velb Anselmus von Podewils efterladte, til Lyngbygård for dom og tiltalte hende for 20 sletdalers udlæg, Peder Nielsen, forrige ladefoged på Lyngbygård, af kommissærerne over skifte efter salig Anselmus von Podewils er tillagt for sin resterende løn, og han til Anders Hansen har transporteret, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Peter Otte, boende i København, hans vegne æskede 3.ting til faldsmålsdele over magister Claus Andersen, sognepræst sst, og fremviste hans obligation, dateret København 22/7 1674, lydende på 100 sletdaler. derimod blev i rette lagt magister Claus Andersens efterskrevne indlæg, hvori han tilbyder landgilden af hans embedes bedste tjenere, som er Peder Nielsen i Lillering, Niels Mortensen i Sønderholm og Jens Jensen i Ørrild, hvilket tilbud fuldmægtigen ikke kunne tage imod, hvorfor 3.ting blev udstedt.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Matias Nielsen Fellum og Anders Madsen Værn, anordnede formyndere for salig Mogens Skov, forrige borger sst, og hans salig hustru Gertrud Bartolomeusdatter deres børn, på deres myndlingers vegne lod læse og påskrive en advarsel til skifte efter salig Gertrud Bartolomeusdatter, salig Mogens Skovs, om at møde i stervboet næstkommende mandag klokken tolv med deres krav og bevis, dateret Århus 15/6 1682.

6/7 1682.

(124)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Peter Otte, boende i København, æskede faldsmålsdele over magister Claus Andersen, sognepræst til domkirken sst. derimod blev i rette lagt magister Claus Andersens efterskrevne indlæg, at han ikke har så mange penge, idet de er anvendt på hans salig hustrus begravelse, men han agter i dag 6 uger at skifte med hans fire små umyndige børn, og da vil han kunne betale, og derfor begærer opsættelse, hvilket ikke blev imødekommet, hvorefter han af 6 høringer for hans faldsmål blev delt meldt.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Jensen Vinter, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Jensen Bonde, borger sst, for dom og tiltalte ham for gæld, han til hans salig far Jens Vinter skyldig er efter hans obligation, dateret 26/4 1663, men da han ikke med skriftlig stævning er stævnet, at han kunne vide hvorfor, blev sagen opsat 6 uger.

** byfogden Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne kaldte 2.kald på sandemænd sst i dag 4 uger at gøre deres ed og tov over Mads Hattemager for vold tilføjet Poul Brundt.

13/7 1682.

** Christen Skeel til Sostrup, KM geheimeråd, ved hans fuldmægtig Oluf Nielsen Bonde i Vorgård med opsættelse her af tinget 29/6 næst afvigt havde stævnet Villum Testrup, borger sst og kordegn til Vorfrue kirke sst, for dom og tiltalte ham anlangende et forløfte, han havde gjort for sin svoger Jens Jørgensen til Christen Skeel efter hans obligation og forskrivning, dateret 15/5 1678, lydende på 100 rigsdaler, som Villum Testrup blev tilfundet at betale.

(125)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Vegerslev, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 1/6 1682 havde stævnet Søren Pedersen, boende i Rodegård, for dom og tiltalte han for 41 sletdaler efter hans obligation, dateret 6/11 1676, hvilken obligation han blev tildømt at indfri og betale.

20/7 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for samtlige borgmestre og råd sst deres vegne item på salig Jens Frandsens umyndige søn og anordnede formynders vegne med opsættelse her af tinget 6/7 næst afvigt havde stævnet Villads Jacobsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for Villads Jacobsens stedbørns patrimonium efter skiftebrev efter salig Jens Frandsen, af dato 21/11 1674, kapital 150 sletdaler, som han blev tilfundet at betale til den anordnede formynder inden førstkommende 15 dage.

** Tomas Andersen, boende i Linå, ved fuldmægtig Erik Jørgensen med opsættelse her af tinget 6/7 næst afvigt havde stævnet Claus Weller maler borger sst for dom og tiltalte ham for 24 rigsdaler efter hans obligation, dateret Århus 12/7 1664, hvorimod blev i rette lagt Claus Wellers indlæg, at han havde regnskab derimod for udført arbejde og bød sig til regnskab, hvorfor parterne blev indfundet, for overkøbmand at gøre afregning, i uvildige dannemænds overværelse.

(126)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig på borgmestre og råd sst samt Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt kontra Christian Henrik Petters begærede dom angående hans resterende skatter, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtig for Matias Nielsen borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, de var ham skyldig og blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Vinter, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt havde stævnet Laurits Pedersen Gius, indvåner sst, for dom, og tiltalte ham for 18 sletdaler efter hans udgivne obligation, dateret 14/4 1680, samt for 2 års resterende husleje af en bod ved Vestergades ende, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(127)

** baron Iver Høg, friherre til Høgholm, ved sin fuldmægtig Rasmus Simonsen med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt havde stævnet Rasmus Pedersen, skipper og borger sst, mod dom og tiltalte ham for 235 sletdaler, som han skal have annammet af hans penge hos Jørgen Jonasen og Christen Christensen i København, hvorefter blev afsagt, så efterdi baron Iver Høg tiltaler Rasmus Pedersen skipper for 235 sletdaler og for han, imod ordre, med skibet er gået til Århus, hvorimod Rasmus Pedersen fremlægger en attest, hvormed bevises, at han med skibet var forårsaget at gå på Århus red for mangel på øl, brød og fisk, og vinden var norden og nordost, item fremlægger sit indlæg og begæret, at hans indleverede regnskab må eftersees, og vil betale, hvis han bliver skyldig, da vidste byfogden ikke rettere heri at kende, men henfandt parterne i overkøbmands hus med regnskabet.

** byfogden Christen Lauritsen på KM og byens vegne kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dag gør deres ed og tov over Mads Hattemager for vold, tilføjet Poul Brundt.

** byfoged Christen Lauritsen på KM og byens vegne havde stævnet Peder Lauritsen skomager, borger sst, med hans hustru for volds proces og fik 1.ting til voldsdele over Peder Lauritsens kone, for hun voldeligt overfaldt Gert Trompeters kone med hug og slag.

27/7 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jesper Eskildsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget x/6 næst afvigt havde stævnet Peder Nielsen Helbo sst for dom, og tiltalte ham for 27 tønder havre, som han skal have forhandlet for ham i Kalundborg og København, som han blev tildømt at betale.

(128)

** byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne fik 2.ting til voldsdele over Peder Lauritsen skomager for vold, tilføjet Gert Trompeters enke.

3/8 1682.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Peder Basballe, borgersøn og handelsmand sst, havde stævnet Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham formedelst han skal have forfulgt Peder Basballe her til tinget for nogle bøgeplanker, og det med ærerørig irettesættelse, idet han havde sat i rette, om han ikke burde at lide som for uhjemlet. så mødte Christen Vegerslev og i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, at eftersom Peder Basballe søger Christen Vegerslev for nogle bøgeplanker, så efterdi i denne sag er faldet dom, som endnu står ustævnet, vidste byfogden ikke imod samme dom at kende. belangende irettesættelsen som at lide for uhjemlet, så efterdi det synes ærerørigt, indfandtes denne post for hans gunstige overdommer.

(129)

** byfoged Christen Lauritsen på KM og byens vegne fik 3.ting til voldsdele over Peder Lauritsen skomagers kone for slag og voldsgerning, øvet på Gert Trompeters kone.

** den sag angående vold, som Mads Hattemager af byfogden er saggivet for, at have øvet på Poul Brundt, såsom sagvolderen ikke mødte sin gjorte klage at vedstå, og som ingen vidner er ført i sagen eller den gjorte klage bevises, vidste sætfogden ikke nogen fylding på sandemænd at turde udstede.

10/8 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Hansen, købhandler sst, æskede pantevidne. Rasmus Jensen Molbo, skomager borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være, efter deres afregning 59 sletdaler, foruden de 100 sletdaler han ham tilforn skyldig er, og derfor satte ham til underpant to hans boder, som er et 7 gulv hus på Guldsmedegade næst op til Hieronimus Guldsmeds eje på den ene side, og strækker sig op til salig Poul Skånings eje på den anden side.

** Erik Jørgensen for David Jørgensen fik 1.ting til dele Rasmus Christensen bødker for 4 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Morten Lauritsen, borger og indvåner sst, hans vegne æskede skøde. Rasmus Pedersen Vinter i rette lagde borgmester Jens Låsbys tilladelse til at bortskøde hans boder ved Vestergades ende, idet han er sine børns værgemål betroet, eftersom det ikke er den ejendom, hans børn er tilfaldet, hvorefter han solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Morten Lauritsen hans tre boder i Vestergades ende, som Rasmus Vinter efter sin salig far Peder Sørensen Vinter arveligt er tilfaldet.

** Erik Jørgensen for Karen Ritmesters fik 1.ting til dele over Tomas Gregersen for 5 skilling.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Låsby med opsættelse her af tinget 29/6 næst afvigt havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, for dom og

tiltalte ham for 102 sletdaler, han er ham skyldig efter overleveret regnskab, dateret 10/3 1681. derhos i rette lagde Villads Jacobsen, borger sst, hans udgivne købebrev til Jens Rasmussen Låsby på en sjette part i den krejert, hans stedfar Rasmus Pedersen fører, kaldes Mageløs, som ham efter sin salig mor Anne Christensdatter er tilfaldet. så mødte Dines Pedersen og i rette lagde efterskrevne regning og indlæg, at borgmester Jens Låsby er ham 87 sletdaler skyldig, og de ikke kom til endelighed om den skudespart, borgmesteren ham afkøbt har. derefter blev afsagt, at eftersom borgmesteren tiltaler Dines Pedersen for 102 sletdaler, hvorimod Dines Pedersen fremlægger kontraregnskab, da blev parterne indfundet for overkøbmand, i uvildige mænds overværelse, at gøre regnskab.

(130)

** Erik Jørgensen prokurator sst, fuldmægtiget på Andreas Hansen, velb kommissær Tomas Friis residerende sst hans kornmåler, hans vegne med opsættelse her af tinget 29/6 næst afvigt, i hendes logement sst til Peder Feders, havde stævnet velb fru Magdalene von Thienen, salig velb Anselmus von Podewils efterladte, for dom, og tiltalte hende for 20 sletdalers udlæg til Peder Nielsen, forrige ladefoged på Lyngbygård, som han har transporteret til Anders Hansen, hvilken gæld hun blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen for Kirsten Ritmesters fik 1.ting til dele over Tomas Gregersen skomagersvend sst for 5 mark.

17/8 1682.

** Erik Jørgensen for David Jørgensen fik 2.ting over Rasmus Bødker.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Jensen Vinter, borger og handelsmand sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 6/7 næst afvigt kontra Peder Jensen Bonde for gæld til Hans Vinters salig far efter obligationer og regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

(131)

** Erik Jørgensen for Jens Vegerslev havde stævnet magister Claus Andersen, sognepræst til domkirken, for opkrævelse, vurdering og tilbud, hvorefter blev opmeldt mænd til at vurdere en del gods, Jens Vegerslev af magisteren er i pant sat for gæld.

** Tomas Rasmussen for Peder Feder havde stævnet Laurits Stær for syn, hvorefter blev udmeldt mænd til at bese Trøjborgs havegrøft dens brøstfældighed.

24/8 1682.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Peder Hansen Feder, indbygger og handelsmand sst, havde stævnet Laurits Stær, indvåner sst, for syn og vidner, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på det diges grøft, som er gjort om den have, som kaldes Trøjborg bakke, som borgmester Jørgen Juel tilforn og nu Peder Feder tilhørende.

** Tomas Rasmussen for Peder Feder havde stævnet Peder Svendsen murmand på Broberg for syn, hvorefter af retten blev udmeldt mænd til at syne og bese hvis murerarbejde, han har gjort på Peder Feders gård.

31/8 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Vegerslev, rådmand sst, havde stævnet magister Claus Andersen Trondheim, sognepræst til domkirken, og vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderingsforretning på klæder og andet, som er pantsat Jens Vegerslev.

(132)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borgersøn og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 6/7 næst afvigt havde stævnet Bonde Jacobsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 24 sletdaler, han var ham skyldig, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Erik Jørgensen for Maren Mogensdatter lod udmelde mænd til at syne den gårds brøstfældighed, Rasmus Holm iboer.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Feder, indbygger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Svendsen murmand på Brobjerg for synsvidne, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på hans gård, hvor murerarbejdet ikke er så færdig gjort, som det sig burde, men befindes brøstfældig for en læst kalk, som med arbejdsløn og traktement er beregnet for 5 rigsdaler.

** Rasmus Værn, borgersøn sst, havde stævnet Peder Jensen Elkær, borger sst, for dom, og tiltalte ham for en ager i det nordre fald i den gamle vang til den gård, Jens Østerby nu ejer og iboer, som Peder Elkær skal have bemægtiget sig. da Peder Elkær beråbte sig på at ville føre bevis, blev sagen opsat 6 uger.

(133)

7/9 1682.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, havde stævnet salig Søren Bagers efterladte enke og deres barn sst for syn og vidner, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne skriftlige vidne angående den gård, nu tilhørende salig Søren Mikkelsens efterladte hustru og barn, at så længe, enhver af dem kunne mindes, da har der ikke været andet end et halvtag til portrummet sønder på til en forstue til den nordre portstolpe.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, havde stævnet hr Oluf Mortensen, præst i Borum med anneks, salig hr Nielses efterladte enke Anne Nielsdatter, Oluf Pedersen, herredsfoged i Framlev herred, og Søren Mølgård sst for vidner, og i rette lagde efterskrevne beskikkelse til hr Oluf Mortensen, at eftersom Peder Brandt er udlagt i Borum præstegård over skifte efter salig hr Niels Jørgensen Skinkelsø 16/2 1682, anlangende en arv, som hans søstersøn Niels Carlsen Brandt efter sin salig bror Lambrecht Mikkelsen var tilfaldet samt en del egne fordringer, og til dets betaling er udlagt nogen rugsæd af præstegårdens jord, efter hans lodseddels lydelse, hvilken rugsæd han tilbyder den nuværende præst at afhandle ham. på

samme beskikkelse var skrevet, at eftersom den største part af sæden var børnegods, hvorfor der ikke var kommet til endelig akkord, men hr Oluf svarede mundtligt, at han formente rugsæden ikke at komme fra gården, formedelst enken ikke har betalt ham sin kost og fodring af sit eget kvæg.

(134)

** Tomas Rasmussen for Søren Madsen konsumptionsbetjent fik 1.ting til dele over Jens Kjeld for lånte penge 3 sletdaler.

14/9 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Maren Mogensdatter, født her i byen, havde stævnet Rasmus Holm, borger sst, for synsvidne, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at de 13/9 1682 var i den gård på Graven, som Rasmus Holm nu iboer, og synede dens brøstfældighed, og Villum Skot som tillige boer i gården, eftersom Rasmus Holm ikke var til stede, svarede, at det meste har været forfalden, inden Rasmus Holm kom der at bo.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Låsby, borgmester sst, havde stævnet Dines Pedersen, borger sst, for vidner, og Hans Gertsen med flere i rette lagde deres efterskrevne vidne, at de 2/9 næst afvigt ved Mindet hørte, Jens Låsby befalede sine folk, at de skulle lægge en Vejle krejert op i åen, at de andre kunne komme efter, såsom han ville have sit skib forbi ud på reden. i det samme kom Dines Pedersen og sagde, de skulle lade det ligge, som det lå, og lægge det straks på stedet igen, hvilket nogle af krejerens folk straks gjorde, og Dines Pedersen agtede ikke derom, om det end 10 gange var borgmesterens befaling, han skattede så meget til byen og kongen som borgmesteren og var lige så god som ham, med flere ukvemsord, og han rystede sin stok ad borgmesteren og bad, han skulle komme derover, og da gik borgmesteren bort.

(135)

** Tomas Rasmussen prokurator på byens vegne fik 1.ting til dele over efterskrevne for resterende kobyg.

** Søren Land skrædder, borger sst, havde stævnet Søren Graver, borger sst, for klage, syn, vidner og sandemandstov, hvorefter han gav last og klage på Søren Graver, for han på mandag var 8 dage kom i hans hus og efter adskillige ukvemsord rev han hans skilt, som hængte i stuen, i stykker og sagde, nu ville han gøre mesterstykke, og derefter huggede i hans vinduesskeder og vinduer og stak igennem vinduerne, hvorfor han lyste Søren Graver et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd, i dag 6 uger i sagen at gøre deres ed og tov, og synsmænd vidnede, at de på sidst forleden tirsdag synede i Søren Lands hus, hvor der var stukket i hans vinduesskeder og tre ruder var ude, og Søren Lands kone viste dem et forklæde med hul på, og sagde, dersom hun ikke samme tid rykkede sig tilbage, da havde hun blevet igennem stukket.

21/9 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, havde stævnet borgmester Jens Rasmussen Låsby sst for vidner at påhøre, hvorefter Peder Basballe, Peder Gylling og Peder Bonde i rette lagde deres efterskrevne indlæg anlangende hvis, passerede imellem Dines Pedersen og Jens Låsby 2/9 ved Mindet, hvilket forårsagedes af et Dines Pedersens

befragtede skiberum, som lå under ladning på den nordre side i havnen, hvilket skiberum borgmesteren ville have af sted for at få sit egen skib ud på reden, som dog der foruden kunne ske og samme aften er sket, Dines Pedersens skiberum urørt. da Dines Pedersens skipper og folk med ham vægrede dem at undvige fra deres ladeplads, eftersom deres last lå lige for dem på land, og som ideligt blev indført, da blev borgmesteren fortrædelig, så der faldt usømmelige og ukvemsord fra ham over til Dines Pedersen, holdt sin kæp i vejret og lod ham høre, nu at være en barsk karl, men intet at have, når han skulle give skat, hvortil Dines Pedersen svarede, at han var lige så god en borger som borgmesteren og skattede efter evne, og de hørte ingen truen eller undsigelse i nogen måder.

(136)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for nu salig Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formyndere på deres myndlingers vegne havde stævnet Rasmus Christensen smed borger sst for opsigelsesvidne, og efterskrevne vidnede, at de 14/9 sidst forleden på formyndernes vegne havde opsagt det pant, den salig mands arvinger har i hans gård. i lige måder havde de stævnet Peder Jensen Elkær, Christen Andersen sadelmager, salig Peder Carlsens datter Sinnet Pedersdatter og Abraham Kobbersmed borger sst og opsagt dem det pant, arvingerne havde i deres gårde.

** Tomas Rasmussen for Søren Madsen fik 3.ting til dele over Jens Kjeld for gæld.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmestre og råd og byens vegne havde stævnet Jens Hansen vognmand, borger sst, og Mikkel Lassens karl sst Christen Nielsen for volds proces og fik 1.ting til voldsdele over dem for byens fold, de skal have brudt og indtagne heste deraf udtaget.

** Tomas Rasmussen på byens vegne fik 2.ting til voldsdele over dem, med 1.ting for resterende kobyg er forfulgt.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på nu salig Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formyndere på deres myndlingers vegne havde stævnet Christen Lauritsen byfoged sst, magister Laurits Lauritsen, kapellan til domskolen, Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, item Christen Pedersen Frost på sin datters vegne for opsigelselsesvidne. byfogden Christen Lauritsen mødte i rette og foregav, at hans bror boende i Holstebro ? ikke heller hans brordatter var stævnet, hvorefter efterskrevne vidnede, at de havde opsagt dem det pant, som arvingerne skal være berettiget i deres salig far Laurits Rasmussen byfogeds gård.

28/9 1682.

** Erik Jørgensen prokurator for borgmestre og råd og Århus bys vegne havde stævnet Jens Hansen vognmand, borger sst, og Niels Nielsen, tjenende Mikkel Lassen, for vidner, og Peder Eriksen Molbo markvogter sst vidnede, at en søndag i sommer da tog han og Mads Rasmussen markvogter Jens Hansens og Mikkel Lassens heste, samme søndag under højmesse, inde i vangen i Møllefaldet og satte dem i byens fold, men samme dag efter 12 prædiken da løftede Jens Hansen og Mikkel Lassens karl folddøren af hængslerne og brød låsen i stykker, og tog deres heste ud. derefter fik Erik Jørgensen 2.ting til voldsdele over dem.

(137)

** Erik Jørgensen for Hans Nielsen Gotlænder havde i Jens Helbos hus stævnet Karen Christensdatter Brundts og fik 1.ting til dele over hende for 2 sletdaler.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Rasmussen Låsby borgmester med flere for vidne at påhøre, og Peder Jensen Bonde, borger sst, vidnede, at han ved Mindet hørte, at Dines Pedersen sagde, kom herover, hvem han mente dermed, vidste han ikke.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Karen Rasmusdatter Halvors sst havde stævnet skipper Jens Krogsmand sst for dom, og tiltalte ham for 24 sjællandske alen bolster, alen 26 skilling, er 9 daler, som han for nogen år siden hos hende annammet og lovet at skaffe hende penge for, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator på Århus bys vegne æskede 3.ting til dele over efterskrevne for resterende kobyg af deres kvæg 1681 her på marken, nemlig Jens Jensen Vissing på Århus mølle og Kirsten Langballes. derimod i rette lagde Jens Jensen Vissing sit efterskrevne indlæg, og derhos i rette lagde ekstrakt af KM skøde til ham angående Århus mølle, af dato 21/5 1680, samt privilegier på samme mølle, af dato 18/7 1674, hvorefter blev afsagt, så eftersom Jens Vissing vedgår at have haft sin ko og heste til græs på marken, da bør han deraf at betale som andre, hvorefter blev stedt 3.ting til dele.

** Søren Land skrædder, borger sst, kaldte 2.kald på sandemænd sst, i dag 4 uger her at gøre deres ed og tov over Søren Graver, borger sst, for volds øvelse.

5/10 1682.

(138)

** Erik Jørgensen prokurator foregav, at borgmestre og råd havde efterladt den Jens Hansen og Mikkel Lassens karl imod vilkår, at de skal lade folden og låsen derfor færdiggøre, samt betale den på processen forårsagede omkostning.

** Erik Jørgensen for Hans Nielsen fik 2.ting til dele over Karen Brundts.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Århus bys vegne æskede dele, og i rette lagde en dom til 3.ting for dele over Jens Jensen Vissing, residerende i Århus mølle, her af tinget 28/9 næst afvigt, og derefter ved 6 høringer lod fordele Jens Jensen Vissing og Kirsten, salig Mikkel Langballes, for resterende kobyg.

** Søren Nielsen Land, borger og skrædder sst, sagvolder item byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne æskede vidne, og vidnerne i rette lagde efterskrevne skriftlige indlæg, at Søren Graver med hans medfølgere indkom i Søren Lands hus og begærede brændevin, hvortil blev svaret, at de intet havde, og da begyndte Søren Graver at uførme klammeri på den fattige mand i huset, som måtte tigge sit liv fra dem, og de truede med at nagle ham fast til væggen, og Søren Graver slog hans skilt, som hængte på væggen på en nagle, i stykker, og da de gik, stak de igennem vinduet og igennem hans kones forklæde.

12/10 1682.

(139)

** Erik Jørgensen for Hans Nielsen Gotlænder fik 3.ting til dele over Karen Brundts, såsom intet svar skete.

** Erik Jørgensen for Christen Basballe og Mikkel Lassen lod læse og påskrive et opbudsvidne på salig skipper Jens Jørgensens to børns eje på Brobjerg til købs, dateret Århus byting 4/9 1679.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borgersøn og handelsmand sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 31/8 sidst kontra Peder Elkær og i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvori han foregiver, at Peder Elkær bemægtigede sig den omtvistede ager, mens han var hans værge, og beviste med de ældste vangbøger, at ageren lå til Jens Østerbys gård i Fægyden, som af borgmester Jens Låsby var tilkendt ham, og efterskrevne vidnede, at da de boede i samme gård, da brugte de samme ager, hvorefter blev afsagt, så efterdi bevises med vangbøger, at ageren hører til den gård, Jens Østerby iboer, da vidste byfogden ikke imod borgmester Jens Låsbys afsigt at kende, men parterne sig derefter bør at forholde.

** Søren Land skrædder item byfogden Christen Lauritsen kaldte 3.kald på sandemænd, at de i dag 14 dage møder deres ed og tov at gøre over Søren Graver for volds øvelse.

19/10 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Nielsen Gotlænder, borger og tinstøber sst, æskede 4.ting og dele over Karen Christensdatter Brundts for 2 sletdaler, og som hun hverken for sig har settet eller rettet, da blev hun af 6 høringer for samme gæld delt meldt at være.

(140)

26/10 1682.

** Peder Christensen Basballe, fuldmægtiget for sin bror Jens Christensen Basballe, rådmand sst, æskede skøde. Erik Jørgensen prokurator fremlagde fuldmagt af Jens Sørensen i Albøgegård til at skøde den gårdspart bag klostret, som Poul Brundt sidst iboede, som Jens Sørensen med sin hustru Inger Mogensdatter deri er berettiget en fjerdepart, ligesom hendes salig søster Dorte Mogensdatter deri har haft, samt fuldmagt af Poul Tordsen Todbjerg skrædder og Jesper Nielsen Rønde bager borger i Århus, tilforordnede formyndere for salig Jens Todbjergs børn, nemlig Mogens Jensen, Anne Jensdatter og Kirsten Jensdatter til at skøde en fjerdepart i samme gård, som deres myndlinger arveligt er tilfaldet efter deres salig forældre, hvorefter han solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Jens Christensen Basballe de to fjerdeparter i den gård, bag klostret beliggende, næst op til den gård, byfogden Christen Lauritsen iboer, Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, tilhørende på den ene side og til salig Jacob Møllers ejendom, Jens Høg skomager iboer, på den anden side.

** Claus Nielsen mødte i rette med et instrument, som han kaldte en fuldmagt, som han lod læse og påskrive, udgivet af hr Niels Mogensen i Todbjerg til ham, at skøde til Peder Todbjerg hans mors, hans egen og medarvingers anpart i den gård, Poul Brundt iboer, undtaget salig Dorte

Mogensdatters børns anpart, hvorefter han erbød sig at skøde, men som alt tilforn i dag på halvparten i samme gård er givet skøde, blev ej videre forrettet.

2/11 1682.

** Erik Jørgensen prokurator for Niels Nielsen på Mejlgade fik 1.ting til dele over efterskrevne.

9/11 1682.

(141)

** Niels Villumsen, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Jens Eriksen borger sst med fuldmagt af Søren Pedersen i Galten, Niels Jensen i Balle, Jens Jensen af Sandby, Jens Keldsen af Lavrbjerg på sin hustrus vegne, item Niels Jensen i Balle på sin søsterdatter Edel Pedersdatters vegne solgte fra dem og deres arvinger og til Niels Villumsen og hans arvinger den gård, som Niels Villumsen iboer, på Mejlgade beliggende, næst op til salig Laurits Rasmussen byfogeds arvingers gård på den ene side, og til salig Jørgen Pedersens gård ved Snævren, Søren Poulsen sidst iboede og afdøde, kaldt Jørgen Pedersens gård.

** Erik Jørgensen for Jens Lassen rådmand havde stævnet Poul Brundt borger sst og fik 1.ting til dele over ham, efter en bytingsdom 3/11 1681, for tildømt gæld 39 sletdaler.

** Erik Jørgensen for Niels Nielsen fik 2.ting til dele over dem, med 1.ting er forfulgt.

** Jens Lassen rådmand, borger sst, havde stævnet Oluf Christensen, borger og overformynder sst, for doms fornyelse, og tiltalte ham for 34 sletdaler efter dom her af tinget 23/7 1674, som til slutning formelder, at Oluf Christensen er tildømt at betale Jens Lassen, som ham på skifte efter salig Mads Værn af hvis, Oluf Christensen der til boet skyldig var, 34 sletdaler, som han igen blev tildømt at betale.

(142)

** Engelbret Endersen, borger og skipper sst, havde stævnet Hans Tysk kleinsmed borger sst for dom og tiltalte ham for 4 sletdaler resterende husleje forleden sommer, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

16/11 1682.

** Erik Jørgensen for Niels Nielsen fik 3.ting over dem, med 1. og 2.ting er forfulgt til dele.

** Erik Jørgensen for Jens Lassen fik 2.ting over Poul Brundt efter dom for gæld.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Lassen rådmand sst havde stævnet Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 96 sletdaler efter hans hustrus salig far Jens Andersen, borger sst, hans udgivne obligation, dateret 1/10 1674, hvori den salig mand har forpligtet sig og sine arvinger een for alle at betale, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

23/11 1682.

** Erik Jørgensen for Jens Lassen fik 3.ting til dele over Poul Brundt.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Niels Nielsen sst begærede 4.ting og dele over Villads Jacobsen, indvåner sst, og over Niels Jacobsen på Fiskergade for gæld, men som ikke var til stede 6 høringer, blev de tildømt at betale deres gæld inden 15 dage.

(143)

** Søren Olufsen, borger og handelsmand sst, æskede skøde. Jens Christensen Basballe, rådmand sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Søren Olufsen og hans arvinger en hans gård beliggende over Mindebroen, næst op til KM magasinhus på den ene side, og strækker sig op til Mikkel Jacobsen, skipper og borger sst, hans iboende gård på den anden side, som Jens Basballe af licentiat Nicolaus de Brobergue er tilskødet efter skøde, dateret 7/3 1667.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Peder Feder, indvåner og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 12/10 sidst afvigt havde stævnet Laurits Stær og Peder Murmester, begge indvånere sst, for dom og tiltalte Laurits Stær for et dige, han for Peder Feder 1681 har opsat omkring Trøjborg bakke, hvoraf 56 favne var brøstfældige, item tiltalte Peder Murmester på Brobjerg for 13 fag hus, han i Peder Feders gård har skælnet, som med syn bevistes at være uforsvarligt arbejde, hvorefter de blev tildømt at betale for deres ufærdige arbejde.

30/11 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Lassen rådmand sst ved 6 høringer lod fordele Poul Christensen Brundt, skipper og borger sst for, 39 sletdaler, som han, efter dom her af tinget 3/11 1681, er ham skyldig.

(144)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Niels Mikkelsen Tysk, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jørgen Skøt, boende i Sjelle, for vurdering og tilbud, hvorefter blev opnævnt vurderingsmænd til at vurdere noget pantegods, som Niels Tysk af Jørgen Skøt har i pant, og som han blev tilbudt at indløse.

7/12 1682.

** Erik Jørgensen prokurator for kommissær Tomas Friis begærede opnævnt mænd, som kunne syne KM magasinhus sst, hvis brøstfældighed derpå findes, hvorefter blev opnævnt efterskrevne mænd.

14/12 1682.

** velb landkommissær Tomas Friis, residerende sst, hans fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator æskede vidne, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning angående brøstfældigheden på KM magasinhus sst.

(145)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget havde stævnet Johanne N, salig Søren Mikkelsen bagers efterladte enke, item hendes barn for dom og tiltalte hende, for hun har ladet opsætte en ny bygning til gaden udefor hendes forrige hus, Dines Pedersen på hans udsigt og krambod til stor fortræd og skade, hvorefter blev afsagt, at eftersom med vidnesbyrdsvidner bevises, at der i 47 år ikke har været brugt til salig Søren Bagers gård uden et halvtag til portrummet, og hans enke nu har ladet opsætte en bygning længere ud end af gammel tid, da vidste byfogden ikke rette derom at kende, end hun bør lade nedbryde hendes bygning.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for salig mester Poul Postmester og barberer sst hans efterladte enke, Anne Mikkelsdatter, til 4.ting lod læse og påskrive efterskrevne advarsels seddel til skifte efter salig Poul Reinhart kræmmer, forrige borger, bartskær og KM postmester i Århus, som vil finde sted i stervboet tirsdag i den uge før næstkommende jul.

(146)

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne, item velb fru Margrete Krabbe til Rosenholm hendes ridefoged, Tøger Pedersen Nørkær, på hendes tjener Jens Sørensen boende i Vore, hans vegne havde stævnet Jens Hansen vognmand, boende i Vestergades ende, for klage, syn, vidner og sandemandstov, og Jens Sørensen gav last og klage over ham, for han overfaldt ham med hug og slag, da han, som i morgen kommer 14 dage, holdt på broen ved Mindet med KM skattekorn, og lyste ham derfor et fuldt vold til, og synsmænd vidnede, at de 1/12 synede ham, og da havde han en blodig opsvulmet læbe.

21/12 1682.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Edel Nielsdatter, salig Søren Madsens efterladte, på Studsgade boende havde stævnet Jens Jørgensen Møller sst for vidner, og Peder Mogensen i Terp vidnede, at han i oktober 1681 solgte Edel Nielsdatter 2 tønder kød, som han indførte gennem Mejlgades port, og efter Jens Møllers begæring kørte han det ned i en skude og leverede det til en svend Peder Svendsen, og der blev leveret 2 sletdaler til konsumption af kødet til betjenten. efterskrevne vidnede, at de var med at slagte og nedsalte samme kød, og det blev forsvarligt nedsaltet.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Jens Christensen Hårbo, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde. Hans Jensen Vinter, borger og handelsmand sst, på hans bror hr Peder Jensen Vinters vegne solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Jens Christensen Hårbo og hans arvinger en ejendom, på Graven beliggende, som Jens Hårbo selv iboer, næst op til Markor Nielsen Læsøs iboende ejendom på den ene side og op til Hans Nielsen kandestøber hans ejendom på den anden side.

(147)

** Peder Jensen Elkær, borger sst, havde stævnet Rasmus Værn, Anders Jespersen og Rasmus Jensen Ans for vidner, og vidner i rette lagde deres efterskrevne skriftlige vidne, at den 11.ager i det nordeste fald i Møllevangen, inden det østre dige, er Peder Jensen Elkær, efter borgmestre og råd

deres befaling, henfundet til 6 uvildige mænd at skulle efterse og kende efter fleste rigtige vangbøger, som sket er, og så tilkendtes Peder Elkær samme ager i salig Sidsel Sørensdatters levende live.

** Peder Sørensen Egå, borger sst, æskede vidne, og Mikkel (blank) bager, borger sst, erklærede Peder Egå, at han intet vidste ham at påsige andet, end hvis ærligt og godt kunne være, og det samme erklærede Peder Egå Mikkel og hans kone.

11/1 1683.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Søren Sørensen, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 30/11 1682 havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(148)

** Jens Hvas lod oplyse en lidet broget sosvin, som har været hos ham på 8.uge.

** Niels Nielsen studiosus, boende sst, ved fuldmægtig Erik Jørgensen stadsprokurator med opsættelse her af tinget 30/11 1682 havde stævnet Laurits Kornmåler ved åen for dom, og tiltalte ham for 9 sletdaler resterende husleje, som han blev tildømt at betale.

** velb landkommissær Tomas Friis, residerende sst, ved fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator med opsættelse her af tinget 7/12 1682 havde stævnet Anders Madsen Værn, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 140 tønder malt og 200 tønder rug, som Anders Værn i Bergen skal have forhandlet for ham og ikke leveret regnskab derfor, og derefter blev i rette lagt Tomas Friis og Anders Værn deres efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, så eftersom Tomas Friis fordrer af Anders Værn for rug og malt, han med Anders Værn indskibet har, 544 rigsdaler, som det i Bergen er forhandlet for, efter Værns egen tilståelse, og Anders Værn derimod svarer, at Tomas Friis ikke alene skibede samme varer ind med ham til Bergen at forhandle, men endog efter Bergensrejsen at skulle gå med ladningen til Stockholm, Riga og København, hvilket Tomas Friis ganske fragår og i ingen måde vil være gestendig, da vidste byfogden ikke rettere at kende, end Anders Værn bør samme 544 rigsdaler at betale.

(149)

** Anders Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet landkommissær Tomas Friis for erklæring. så fremkom skipper Mikkel Sørensen og vidnede ved ed med oprakte fingre, at da Anders Værn affragtede ham sin 3.part i skuden, han forleden år sejlede med, da fragtede han ham på Bergen og derfra til Stockholm, Riga og København. hans bådsmænd vidnede det samme.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, havde stævnet Christen Knudsen, vinhandler sst, angående den højesteretsdom, som mellem ham og Hans Bendixen 29/8 1682 dømt er, hvilken dom tilholder Christen Knudsen at forskaffe Hans Bendixen enten rede penge eller rigtig obligation, hvorefter blev afsagt, at eftersom Christen Knudsen, som svar på beskikkelse 12/10 1682, fordrer speciel regning på hvis, Hans Bendixen fordrer, og tilbyder udlæg i betaling, hvilket Hans Bendixen har efterkommet med regningen 31/12 1682, og svarer på Christen Knudsens tilbud,

at han efter højesterets dom fordrer rede penge, da tilfindes Christen Knudsen uden ophold at fyldestgøre højesterets dom med rede penge, og betale 13 rigsdaler faldsmål.

(150)

** byfogden Christen Lauritsen påkaldte, om nogen var med flere sager, og foregav, at fogden på Rosenholm Tøger Pedersen, på Jens Sørensen i Vore hans vegne, 14/12 sidst tillyste Jens Hansen vold, påkaldte, om nogen var hans klage at bevise, men ingen mødte, hvorpå byfogden berettede, sig ikke vidste noget derpå at kunne tale.

(151)

18/1 1683.

** Erik Jørgensen for salig Matias Brobergs børns formyndere begærede og fik opnævnt mænd til at syne og vurdere den gård, som kommissær velb Tomas Friis iboer.

** Hans Pedersen Tysk kleinsmed borger sst æskede vidne, og for retten fremstod Peder Tomasen borger sst, som i hånd tog Hans Pedersen og erklærede ham, at han aldeles intet vidste med ham andet, end ærligt og godt i alle måder.

** Tomas Rasmussen for Simon Jensen havde stævnet Peder Madsen Molbo, borger sst, og fik 1.ting til dele over ham for 15 mark.

** Jens Sørensen Østerby, borger sst, æskede skøde, hvorefter Claus Bang, tjenende Søren Nielsen, forvalter over det friherskab Marselisborg etc, med fuldmagt solgte og skødede fra Søren Nielsen og til Jens Sørensen et stykke af hans havejord, nemlig af hans have til salig Christen Carlsens gård.

25/1 1683.

** Jens Hvas lod læse og påskrive kong Frederik 3.brev om stolestaders køb i domkirken, af dato 27/8 1667.

** Erik Jørgensen for doktor Matias Brobergs børns formyndere fik udmeldt af retten mænd til at syne og vurdere den gård, kommissær velb Tomas Friis iboer.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Mourits Jørgensen, borger og handelsmand i Kalundborg, hans vegne havde stævnet skipper Laurits Olufsen i Århus for vidner samt efterskrevne vidnesbyrd, men ingen mødte deres sandhed at vidne.

(152)

** Peder Rasmussen Todbjerg, skipper og borger sst, æskede skøde, og Jens Christensen Basballe, rådmand sst, hans fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator fremlagde hans fuldmagt til at skøde til Peder Rasmussen Todbjerg halvparten i den gård bag klostret, han iboer, og Poul Brundt før ham tilforn iboede, som han efter skøde fra Poul Tordsen, Jesper Nielsen og Jens Sørensen i Albøge er berettiget, og Laurits Pedersen Todbjerg, skipper og borger sst, fremlagde en fuldmagt af hr Niels Mogensen, sognepræst til Todbjerg og Mejlby sogne, til at skøde den anden halve part i samme

gård, hvorefter de to fuldmægtige skødede samme gård fra Jens Basballe og hr Niels Mogensen, hans mor og deres arvinger og til Peder Rasmussen Todbjerg den gård, bag klostret beliggende, næst op til Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens gård, byfogden Christen Lauritsen iboer, på den ene side og til salig Jacob Møllers børns gård, som Jens Høg skomager iboer, på den anden side.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Christen Christensen, boende ved Åbro, havde stævnet skipper Niels Dinesen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 46 rigsdaler, han er ham skyldig efter obligation, dateret 12/7 1679, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 14/12 1682 havde stævnet Mette Jensdatter Ribers og Christen Andersen Høg ved Mindet for dom, og tiltalte Mette Jensdatter Ribers efter Peder Basballes lodseddel udlæg for 28 sletdaler, og Christen Høg efter regnskab 40 sletdaler, og i rette lagde en kopi lodseddel, dateret 24/6 1683, af skiftebrev efter salig Hans Christensen Riber, på Peder Basballes fordring, og derefter i rette lagde Peder Basballes regnskab på hvis, han fordrer hos salig Jørgen Høgs eftermand Christen Høg, som bedrager sig 40 sletdaler, derefter blev i rette lagt Mette Jensdatters indlæg, hvori hun tilbyder med Peder Basballe at gøre regnskab om adskilligt, Peder Basballe hos hende bekommet har, hvorefter de blev indfundet for overkøbmand med deres regnskaber, og da der intet bevis fremlægges for Christen Andersens formand Jørgen Høgs gæld, da vidste byfogden ikke at tilfinde Christen Andersen at betale.

(153)

1/2 1683.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for hr Christen Suhr, sognepræst i Saksild med dets anneks, æskede pantevidne, Oluf Christensen, borger og handelsmand sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Christen Suhr 200 sletdaler, og derfor til underpant satte ham fire hans boder ved åen beliggende, som Knud Sørensen, Anne Svenskes, Anne Lauritsdatter og Morten Pedersen iboer, strækkende sig fra salig borgmester Christen Carlsens arvingers andre boder på den ene side og til Jens Christensen Vegerslevs boder på den anden side, og det med vedliggende havejord fra adelgaden til Christen Hem byskrivers have på Kannikkegade.

** Mourits Jørgensen, borger og handelsmand, i Kalundborg ved sin fuldmægtig Erik Jørgensen stadsprokurator havde stævnet skipper Laurits Olufsen for vidner, og efterskrevne søfolk vidnede, at Mourits Jørgensen kom til dem udenfor Stavern havn og begærede, at skipper Laurits Olufsen ville tage ham hjem med sig, da svarede skipperen, dersom han ville tage til takke med den lejlighed der var, så gik de ad søen men blev fordrevet og kom ind til Agerø havn og lå der nogen tid, og mens de lå der, ville Mourits Jørgensen rejse hjem over land og lod en kuffert blive om bord, som de satte på overløbet, for de havde ikke andetsteds rum, og da de kom til Fladstrand, blev kufferten den første nat bortstjålet, og de havde hørt, at der var en mand i land, som begærede 20 daler, så ville han vise dem kufferten og pengene igen, og ville drage med om bord, men det ville skipperen ikke.

(155)

** Laurits Olufsen, skipper og borger, sst med sin fuldmægtig Tomas Rasmussen prokurator havde i hans logement, til Hans Sørensen Gyllings sst, stævnet Mourits Jørgensen, hjemme i Kalundborg,

for vidner. så fremstod Jens Sørensen Leth sst, Rasmus Pedersen og Jens Jørgensen og i rette lagde deres efterskrevne kundskab om samme rejse til Norge, hvor de lossede i Laurvigen, at da Mourits Jørgensen rejste fra dem på Agerøen, spurgte skipperen ham, om han ikke ville tage hans klæder og breve af kufferten og lægge dem i en bænk i kahytten for regns skyld, hvilket han gjorde, men pengene turde han ikke tage af kufferten.

8/2 1683.

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, ved sin tjener og fuldmægtig Christen Nielsen i rette lagde efterskrevne panteobligation, hvori Jens Tomasen skomager, borger sst, kendte sig skyldig at være Niels Lauritsen, borger sst, 120 sletdaler, og derfor pantsætter ham det hus på Studsgade ved Snævren, som hans salig godefar ejede og beboede.

(156)

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, ved sin tjener og fuldmægtig Christen Nielsen i rette lagde efterskrevne panteforskrivning, hvori Peder Jacobsen Møller, borger sst, kender sig skyldig at være Niels Lauritsen, borger sst, 200 sletdaler, og derfor pantsætter ham de fire sønderste boder bagved klostret, som hans hustru efter hendes salig far er arveligt tilfaldet.

** Jens Lassen rådmand sst æskede afkald, og Oluf Rasmussen Lassen, studiosus hjemme sst, gav sin farbror Jens Lassen afkald for al hvis arv, som Oluf Rasmussen Lassen efter hans salig far Rasmus Lassen, forrige borger og handelsmand sst, arveligt er eller kunne være tilfaldet.

** Peder Jacobsen, skipper og borger sst, æskede skøde. Jesper Nielsen Hutfeld til Skårupgård, residerende sst, hans fuldmægtig Tyge Simonsen, vejer og måler sst, solgte og skødede fra kommissær Jesper Nielsen og hans arvinger og til Peder Jacobsen hans gård ved åen beliggende, som skipper Peder Jacobsen selv iboer, næst op til Jens Lassen rådmands iboende gård på den ene side, og strækker sig op til skipper Jørgen Olufsens iboende gård på den anden side, ligesom Jesper Hutfeld det af nu salig Søren Olufsen, skipper og borger sst, er skødet efter skødes formelding her af tinget 1/7 1680.

(157)

** Hans Sønniksen, skipper og borger sst, æskede pantevidne, og skipper Peder Jacobsen, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være sin svoger Hans Sønniksen 300 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans gård ved åen beliggende, som Peder Jacobsen iboer, og ved skøde af kommissær Jesper Hutfeld ejer.

** Hans Sønniksen, skipper og borger sst, æskede skøde. Peder Jacobsen Rømmer, skipper og borger sst, Laurits Olufsen, skipper og borger sst, og Johan Sørensen, skipper og borgersøn sst, skødede fra dem og deres arvinger og til Hans Sønniksen og hans arvinger deres tilhørende anparter i de fem boder, ved åen beliggende, næst op til Jens Lassen rådmands boder på den ene side, og strækker sig op til salig borgmester Christen Carlsens arvingers boder på den anden side, hvilke boder efter deres salig far og godefar Søren Olufsen, forrige skipper og borger sst, i indbyrdes søskendeskifte er sat for 400 sletdaler.

** Erik Jørgensen for mester Peder Bygmester havde stævnet Henrik Skibstømmermand og fik 1.ting til dele over ham for 5 mark.

** Tomas Rasmussen for Laurits Olufsen fremkom med varselsmænd og begærede at føre vidne, hvorimod Erik Jørgensen protesterede formente, Mourits Jørgensen af Kalundborg ikke havde fået varsel, hvorfor fuldmægtigen frafaldt samme vidnesførelse.

15/2 1683.

** Tomas Rasmussen for Ingeborg, salig magister Bordings, havde stævnet Gertrud, magister Niels Krogs, for lovmål, og derefter blev opkrævet mænd til at syne nogle boder ved åen.

(158)

22/2 1683.

** KM proklamabrev blev læst og påskrevet, som lyder, at alle kreditorer efter salig fru Ingeborg Parsbergs skal angive sig hos Poul Zachariasen i Viborg inden 29/3 næstkommende.

** velb kommissær Jesper Hutfeld til Skårupgård hans fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator havde stævnet Sille Andersdatter, salig Christoffer Henningsens, for opsigelsesvidne, og efterskrevne vidnede, at var hos Sille Andersdatter og opsagde hende hvis panter, Jesper Hutfeld har i den gård, hun iboer, og tilbød hende dem straks at indløse.

** Poul Nielsen, borger og indvåner sst, æskede skøde, og Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens sst, hendes tjener og fuldmægtig Christen Nielsen med fuldmagt skødede fra Maren Clemendsdatter og til Poul Nielsen hendes gård på Studsgade, som Anders Nygård iboer, og hende for gæld efter salig Jacob Nielsen er udlagt, næst op til det øde eje, som velb Christen Skeel er udlagt efter salig Jacob Nielsen, på den ene side, og strækker sig op til Niels Nielsens boder på den anden side.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Espen Andersen, forpagter på Frisenvold, med opsættelse her af tinget 30/11 næst afvigt havde stævnet Peder Jensen Bonde, borger sst, for dom og tiltalte ham efter en obligation, af dato 1/1 1663, lydende på 200 rigsdaler, hvilken obligation han blev tilfundet at indfri.

(159)

** Tomas Rasmussen for Matias Nielsen Fellum, borger og handelsmand sst, havde stævnet Niels Lauritsen vognmand på Mejlgade og tiltalte ham for 18 sletdaler efter regnskab, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen for Laurits Elsegård havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger sst, med syn og vurderingsmænd, hvorefter blev opnævnt mænd til at syne den ny bygning, som salig Søren Bagers enke sst har ladet opsætte.

1/3 1683.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på samtlige doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formynderes vegne havde stævnet Peder Jensen Elkær for tilbudsvidne, og i rette lagde et kaldsvidne af Viborg landsting 17/1 indeværende år, at da var stævnet alle afgangne Jens Pedersen i Elkærgård hans arvinger og kreditorer for dom, vurdering og tilbud, og derefter i rette lagde et opsigelsesvidne her af tinget 1/9 1682, hvori efterskrevne vidnede, at de 14/9 næst forhen var hos Peder Jensen Elkær sst og opsagde ham det pant, doktor de Brobergues arvinger har i hans gård, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 15/11 1632, som melder, at Jens Pedersen i Elkærgård da har pantsat doktor Matias, prælat til Århus domkirke, for 200 sletdaler hans gård på Mejlgade, hvorefter fuldmægtigen tilbød Peder Elkær eller nogen anden den salig mands arvinger eller kreditorer bemeldte pant inden to måneders forløb at indløse.

** Erik Jørgensen prokurator på salig Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formyndere deres vegne havde stævnet Rasmus Christensen smed, borger sst, for tilbudsvidne og i rette lagde et varselsvidne af Viborg landsting 17/1 indeværende år, at da var stævnet afgangne Christen Jacobsen, som boede i Århus, hans efterladte arvinger og kreditorer for dom, anlangende pant i Christen Jacobsens gård, hvorefter Erik Jørgensen tilbød Rasmus Christensen smed samt alle afgangne Christen Jacobsens arvinger eller kreditorer at indløse det pant, salig doktor Brobergues arvinger har i den gård, Rasmus Smed iboer, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 21/2 1633.

(160)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for samtlige salig doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formyndere havde stævnet Sinnet Pedersdatter, salig Søren Tøgersen skomagers efterladte for tilbudsvidne og i rette lagde en kaldsseddel af Viborg landsting 17/1 indeværende år, hvor da var stævnet Peder Hansen Kappel, forrige borger i Århus, hans efterladte arvinger og kreditorer for tilbud, hvorefter Erik Jørgensen tilbød Sinnet Pedersdatter samt alle salig Peder Kapels arvinger og kreditorer det pant, som salig doktor Brobergues arvinger har i salig Peder Hansen Kapels eje på Guldsmedegade, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 10/11 1636.

** Anders Krog, foged på Ryumgård, fuldmægtig for hans husbond Ingeborg, salig magister Bordings til Ryumgård   havde stævnet Gertrud, magister Niels Krog, rektor sst, hans hustru for syn og vurderingsvidne, og vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderings forretning på de 4 boder ved åen, som Tomas Rasmussen felbereder, Christen Felbereder, Dorte Skolemesters og Daniel Felbereder nu beboer, og som de ikke kunne vurdere højere end 250 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Laurits Elsegård, indvåner sst, havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger sst, for syn, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syn på den liden bygning, som Johanne Nielsdatter bagerkone har ladet opsætte næst norden ved Dines Pedersens nu iboende gård, da har de efterseet og gransket og befundet, at samme bygning jo står på den gårds grund, som salig Søren Mikkelsen bager salig borgmester Jørgen Juel har afkøbt efter skøde, som for dem har været forevist, og da kunne de ikke andet deri se, end samme bygning er bygget på gårdens grund, som Laurits Elsegård nu beboer, og ikke er bygget alfargaden for nær, ikke heller Dines Pedersen for nær.

8/3 1683.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Jens Jacobsen Skivholme, indvåner og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Niels Madsen, forrige tolder sst, hans efterladte enke Maren Rasmusdatter, boende i Sandby, med samtlige hendes børn samt Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, med hendes børn for opsigelse, tilbuds, syns og vurderingsvidne på panteanparter, som han tilforhandlet sig i den gård på Vestergade, kaldes salig Oluf Giuses gård, og i rette lagde et kaldsvidne af Viborg landsting 17/1 nærværende år, at da var stævnet salig Oluf Giuses arvinger og kreditorer, og derefter et pantevidne, her af tinget 15/2 1662, af nu salig Oluf Gius udgivet til Hans Pedersen, indvåner sst, for 135 sletdaler i hans gård på Vestergade, han da iboede, samt Christen Pedersen Flæsk, indvåner sst, hans på sine egne og søskende og arvingers vegne udgivne transport på samme pantebrev til Niels Jensen Udsen, borger og handelsmand sst, og hans transport til Jens Jacobsen Skivholme. derefter i rette lagde et udtog af Århus bys tingbog 30/10 1662, som lyder, at Oluf Gius da for 100 rigsdaler har pantsat til Jacob Lauritsen Møller i Århus mølle hans iboende gård på Vestergade samt hr Erik Jacobsen Møller og Laurits Jacobsen Møller deres på egne og søskendes vegne transport på samme pant til Jens Jacobsen, dateret 19/12 1682, hvorefter Erik Jørgensen opsagde de panter, som salig Hans Pedersen kedelfører og Jacob Lauritsen Møller har i salig Oluf Giuses gård, og tilbød den salig mands arvinger og kreditorer den til løsen.

(161)

15/3 1683.

** Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Rasmussen og hans arvinger to hans ejendomme, nemlig det gårdseje, mester David Walter bartskær iboer, samt dernæst op til liggende øde eje, som salig Niels Bondesen fordum har tilhørt, på Vestergade beliggende, og strækker sig fra Vorfrue kirkerist på den ene side og hen til Niels Nielsen, danske skoleholder, hans iboende eje, som salig Jens Vinter har tilhørt, på den anden side, og fra adelgaden til muren om klosterhaven, og det med tilhørende to gårdsavl i marken.

** kommissær Jesper Nielsen Hutfeld til Skårupgård, residerende her i byen, ved sin fuldmægtig Tyge Simonsen, vejer og måler sst, æskede skøde. for retten fremkom Søren Eriksen, borger og skipper sst, og med fuldmagt af Carl Christensen rådmand sst til sin brorsøn Søren Eriksen, solgte og skødede fra Carl Christensen og til Jesper Hutfeld efterskrevne stykke havejord, liggende op til hans gård på Mejlgade, som Jens Hvas nu iboer.

(162)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Tomas Rasmussen prokurator med fuldmagt af Anders Jensen, skipper og borger sst, solgte og skødede fra Anders Jensen til hans svoger Hans Sørensen Gylling et hans huse på Skolegade beliggende, på den ene side næst op til skipper Laurits Olufsens nu iboende gård, og på den anden side Hans Nielsen Gotlænders bod, som Skipper Clemend Mikkelsen nu beboer, fra den almindelige gade og til havet med hosliggende have og brønd.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Jacobsen Skivholme, skipper og handelsmand sst, havde stævnet, ligesom i dag 8 dage findes indført, og fremlagde efterskrevne syns og vurderingsforretning på den gård på Vestergade, som salig Oluf Gius tilforn ejede,

beliggende imellem salig Søren Anses ejendom på den vestre side og til salig hr Frandses gård på den østre side, og som består af 13 bindinger til gaden, samt 3 bindinger bryggershus i gården, eet loft højt, som de vurderede for 320 sletdaler.

** Erik Jørgensen for Dines Pedersen havde stævnet Laurits Elsegård, indvåner sst, hans hustru og hendes umyndige børn for opkrævelse på synsmænd, syn og vidner angående den ny bygning, som Laurits Elsegårds kone har ladet opsætte, hvorefter blev af retten opnævnt efterskrevne synsmænd.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for salig Christen Mogensens efterladte enke Karen Sørensdatter med opsættelse her af tinget 1/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld til hendes salig mand, som de blev tildømt at betale.

(163)

22/3 1683.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede vidne, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den bygning, som Dines Pedersens naboerske Johanne Nielsdatter har bygget før hendes husbond Laurits Elsegårds tid, og da har de fundet, at på pladsen, hvor bygningen er opsat, har der ikke i deres minde stået nogen bygning, men den er sat 5 alen længere ud, som betager Dines Pedersen lysning til hans krambod samt udsigt ned ad gaden.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Laurits Olufsen, skipper og borger sst, hans vegne æskede vidne, og kaldsmænd vidnede, at de med en skriftlig kaldsseddel havde stævnet Mourits Jørgensen i Kalundborg og hans tjener Jens Mikkelsen for vidne.

** Mads Christensen, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på Maren Pedersdatter, Rasmus Madsen Værns sst, hendes vegne æskede skøde, og Søren Sørensen Ugelbølle, rådmand sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Maren Pedersdatter, Mads Værns, og hendes arvinger hans gård på Mejlgade, som han nu selv iboer, beliggende næst op til Peder Pedersen Flensborgs gård på den ene side, og strækker sig til Oluf Christensens gård på den anden side, med vedliggende have fra adelgaden til stranden.

29/3 1683.

(164)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 15/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer, der iblandt i Amstrup Søren Albretsen og hans søn Albret Sørensen, for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for velb Jesper Eskildsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, for vidner, hvorefter han i rette lagde efterskrevne beskikkelse, at eftersom Jesper Eskildsen på sin søster Johanne Eskildsdatter, salig Jens Pannerups vegne, har solgt til Dines Pedersen hendes gård på Brobjerg, som Jens Pedersen iboer, for 100 rigsdaler, da vil han gerne vide af hvad årsag, han forholder ham pengene,

dog på samme beskikkelse blev der ikke givet noget svar. derimod blev i rette lagt Dines Pedersens efterskrevne svar, indeholdende blandt andet, at Dines Pedersen havde tilbudt lidkøb, som ikke blev efterkommet, der var ikke oprettet købekontrakt, og der var ikke aftalt nogen termin, til hvad tid pengene skulle betales.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Laurits Olufsen, skipper og borger sst, havde stævnet Mourits Jørgensen i Kalundborg for vidner, og vidner i rette lagde deres efterskrevne kundskab, at 5/11 1682 var de efter borgmester Jens Rasmussen Låsbys befaling med Mourits Jørgensen af Kalundborg i skipper Laurits Olufsens hus i Århus og eftersā efterskrevne gods, Mourits Jørgensen tilhørende, som var kommet fra Norge med Laurits Olufsen, og da blev efterskrevne gods af hans hustru leveret Mourits Jørgensen i hendes husbonds fraværelse.

(165)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for salig doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formyndere havde stævnet Abraham Kobbersmed, borger sst, for tilbud og vidner, hvorefter Erik Jørgensen tilbød Abraham Kobbersmed det pant, salig doktor Matias de Brobergue hans arvinger har i hans gård, han iboer på Brobjerg, efter pantevidne her af tinget 24/8 1643.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for salig Jørgen Juels arvinger med opsættelse her af tinget 15/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de salig Jørgen Juel skyldig var, der iblandt Jørgen Pedersen i Torrild hans søn Peder Jørgensen, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtiget for salig borgmester Jørgen Juels arvinger med opsættelse her af tinget 15/2 næst afvigte havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de salig Jørgen Juel skyldig var og som de blev tildømt at betale.

(166)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for salig borgmester Jørgen Juels arvinger, med opsættelse her af tinget 15/2 næst afvigt, havde stævnet Rasmus Sørensen i Skåde for dom og tiltalte ham for 20 sletdaler, hvorimod blev i rette lagt Karen Nielsdatter, salig Rasmus Sørensens i Skåde, hendes indlæg til indhold, at hverken hun eller hendes salig mand var Jørgen Juel noget skyldig, og derefter blev i rette lagt skiftebrev efter salig Rasmus Vinter i Skåde, hvor Jørgen Juel lod fordre 20 sletdaler, men da boets formue ikke forslår til husbondens fordring at betale og landgilde, da bliver i boet intet til kreditorer eller arvinger, dateret Skåde 19/1 1680, hvorfor byfogden ikke vidste hende nogen betaling derfor at tilfinde.

12/4 1683.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Søren Sørensen Ugelbølle, forrige rådmand sst, med opsættelse her af tinget 22/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Låsby, borgmester sst, med opsættelse her af tinget 1/3 1683 havde stævnet Dines Pedersen, borger sst, item hans prokurator

Erik Jørgensen for dom og tiltalte ham for et indlæg her til bytinget 21/9 1682, hvori han skal have blameret Jens Låsby i sin bestilling, hvilket indlæg han bør at bevise, og nu blev i rette lagt tingsvidner her af tinget 14/9 og 21/9 1682, og derefter borgmester Jens Låsbys efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, at Dines Pedersen bør sit indlæg at genkalde eller bevise.

(167)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Mourits Jørgensen, borger og handelsmand i Kalundborg, med opsættelse her af tinget 22/2 næst afvigt havde stævnet Laurits Olufsen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham, formedelst en kuffert med deri under forsegling 150 rigsdaler, som han ham udenfor Stavern skal have indskibet, tillige med sin dreng at hjemføre til Danmark, hvilken kuffert og penge på rejsen skal være bortkommet, og han ikke vil ham derfor at betale. nu blev i rette lagt tingsvidner her af tinget 1/2 og 29/3 1683 samt Laurits Olufsens indlæg, hvorefter blev afsagt, så efterdi skipper Laurits Olufsen lader i rette lægge tingsvidner, at skipperen spurgte Mourits Jørgensens dreng ad, om han ikke ville lægge klæder og penge i en bænk i kahytten, men han ville kun lægge klæderne deri, men turde ikke tage pengene af kufferten, som blev bortstjålet, og efterdi Mourits Jørgensen ikke har været skipper Laurits Olufsens købmand eller reder, og ikke heller leveret ham noget i hænde til forvaring, som loven og søretten melder, men betroet sin tjener nøgle, lås og kuffert til sine penge, da vidste byfogden ikke at turde tilfinde Laurits Olufsen den bortstjålne kuffert med penge at betale.

(168)

19/4 1683.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Anne Jensdatter, salig Hans Hattemagers efterladte sst, med opsættelse her af tinget 8/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Anne Lauritsdatter salig Jens Nederlands sst sagvolder samt KM byfoged Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Erik Hjulmand og hans hustru for klage, syn, vidner og sandemandstov, og Anne Lauritsdatter gav last og klage på ham, for han langfredag overfaldt hendes søster Maren Lauritsdatter og slog hende med en ildklemme, og hans kone stødte hende selv ved hendes øje med et stykke træ, hvorfor hun lyste dem et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov.

26/4 1683.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Jensen Vinter, borger og handelsmand sst, havde stævnet Niels Hansen Koch i Skanderborg for vidner, og Oluf Nielsen Bonde, boende i Vorgård, vidnede, at 26/3 sidst forbi da var han i Skanderborg, og da var han med Hans Vinters tjener hos Niels Koch og spurgte ham og hans hustru, om de havde købt noget læder, som var stjålet fra Hans Vinter, og da svarede de nej, de havde et lidet stykke, som de havde købt i Hans Vinters bod.

(169)

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på sin godefar Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, hans vegne æskede afkald, og Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, tog i hånd hans svoger Niels Lauritsen og gav hans far Jens Christensen Vegerslev afkald for al hvis arvelod, som ham arveligt er og kunne være tilfaldet efter hans salig mor (blank) Christensdatter Spliid, Jens Christensen Vegerslevs afdøde hustru.

** Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Niels Lauritsen med fuldmagt af hans godefar Jens Christensen Vegerslev solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til hans søn Christen Jensen Vegerslev og hans arvinger hans gård, Christen Vegerslev iboer, og vedliggende bod, Jens Ilsø nu iboer, på Vestergade beliggende, næst op til Mette, salig Jens Vinters iboende gård på den ene side, og strækker sig op til Christen Jensen Basballes iboende gård på den anden side, og strækker sig fra adelgaden med dens bagved liggende have ned til åen, samt tilliggende to gårdsavl i Århus mark.

** Hans Vinter og Morten Hvas fik opnævnt mænd til at syne og bese Morten Hvasses gård, og deri befundet boskab, Morten Hvas tilhørende, dets brøstfældighed.

** Søren Sørensen, forrige rådmand sst, lod læse og påskrive Niels Dinesen, skipper og borger sst, hans efterskrevne panteobligation, hvori han kender sig skyldig at være Søren Sørensen 130 sletdaler, efter afregning for varer 8/2 1680, og derfor pantsætter ham en ottende part af sin førende krejert, som kaldes Jasper, drægtig 23 læster, hvilken ottende part ham efter hans salig forældre arveligt er tilfaldet.

(170)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Mette Jensdatter, salig Hans Ribers efterladte med opsættelse her af tinget 15/3 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for gæld til hendes salig mand, der iblandt Pude Sørens søn Niels, hvorefter nogle blev indfundet for overkøbmand at gøre regnskab, og andre, som ikke retter eller svarer for sig, blev tildømt at betale deres gæld.

3/5 1683.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Lauritsen i Yderup mod doms fornyelse, og tiltalte ham for 20 sletdaler samt nogle tønder korn, efter dom af Lisbjerg birketing 10/12 1673, hvilken gæld han nu blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet hr Jens Sørensen Grenå, sognepræst i Århus sogn og dets anneks, for doms fornyelse og tiltalte ham for 39 sletdaler, efter hans udgivne obligation og dom her af tinget 7/1 1681, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(171)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Abraham Persche, kobbersmed og borger sst, havde stævnet Cathrine, salig Carsten Klodts efterladte sst, med hendes søn og lovværge David Klodt for vidner, og i rette lagde efterskrevne kontrakt imellem salig Carsten Klodt hattemager og hans svoger Abraham Kobbersmed om alt, hvis har været dem imellem, og da lover Abraham Persche sin hustrus far Carsten Klodt, at han uden nogen husleje for resten af det, han er ham skyldig, på blive boende i den bod, han nu iboer, liggende til den gård på Brobjerg, Abraham Persche og hustru iboer, til påske næstkommende.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Christian Henrik Petters med opsættelse her af tinget 15/3 næst afvigt havde stævnet Niels Lauritsen, vognmand sst, for dom og tiltalte ham, for han på bytinget 24/2 1679 ved sit indlæg har fragået ikke at have haft Emanuel Hattemagers gårdsavl i leje år 75 og 76, og da alene er tildømt at betale leje for 74, hvorimod Niels Lauritsen i rette lagde en kopi af Christian Henrik Petters tjener Jørgen Jensens kvittering, dateret Århus 13/11 1678, på 4 rigsdaler på regnskab for den gårdsavl, han har haft i brug, og derfor vidste byfogden ham ikke videre betaling at tilfinde, men Niels Lauritsen pligtig er for 1674 at betale.

** Erik Jørgensen for salig doktor Brobergs børns formyndere havde stævnet Peder Jensen skipper og Rasmus Christensen smed borger sst samt Sinnet Pedersdatter, salig Søren Tøgersen skomagers enke sst, for vurderingsmænds opkrævelse, angående deres pantsatte gård til doktor Broberg, hvortil blev udmeldt efterskrevne.

(172)

** Peder Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, for vidner at føre angående en del planker i åen, den sag vedkommende, som Christen Vegerslev kontra Peder Basballe nu til rådstuen har indstævnet, hvortil Christen Vegerslev protesterede og formente at de personer, som tilforn i sagen har vidnet, bør at have varsel, hvorefter blev afsagt, at da de forrige vidner ikke bevises hertil at være stævnet, vidste byfogden ikke samme vidnespersoners vidne at udstede.

** Hans Jensen Vinter med opsættelse her af tinget 22/4 næst havde stævnet Anders Nielsen på Fævejle for dom, og tiltalte ham for resterende kapital 40 sletdaler efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale med lovens rente og omkostning.

** Anne salig Jens Nederlands item KM byfoged Christen Lauritsen æskede vidne, og synsmænd vidnede, at de på langfredag sidst var syn til Anne Nederlands og Maren Lauritsdatter, og da var hendes arm blåslået og huden blodig, og Anne Nederlands havde et blåslag ved øjet, hvorfor de beskyldte Erik Hjulmand og hans hustru, og nu kaldte byfogden 2.kald på sandemænd, i dag 4 uger deres ed og tov i denne sag at gøre.

10/5 1683.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på samtlige doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formynderes vegne havde stævnet Peder Jensen Elkær, borger sst, for vurdering og tilbud det pant angående, som den salig mands arvinger tilhører i hans iboende gård, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderings forretning af Peder Elkærs gård på Mejlgade med hosliggende have og markjord, som de vurderede for 500 sletdaler,

og nu tilbød Erik Jørgensen Peder Jensen Elkær eller andre salig Jens Pedersen Elkærs arvinger eller kreditorer, om de samme pant ville indløse.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på samtlige salig doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formynderes vegne havde stævnet Rasmus Christensen smed, borger sst, for vurdering og tilbud det pant angående, som salig doktor Brobergues arvinger er tilhørende i hans iboende gård, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne skriftlige vurderings forretning på Rasmus Smeds gård på Mejlgade, som de vurderede for 300 sletdaler, hvorefter Erik Jørgensen tilbød Rasmus Smed samt alle afgangne Christen Jacobsens arvinger samme pant at indløse.

(173)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på samtlige salig doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formynderes vegne havde stævnet Sinnet Pedersdatter, salig Søren Tøgersens, for vurdering og tilbudsvidne, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderings forretning på det pant, salig doktor de Brobergues børn tilhører i salig Søren Kapels eje bag klostret, som de vurderede for 60 sletdaler, og nu tilbød Erik Jørgensen salig Peder Kapels arvinger og kreditorer at indløse samme pant.

** Peder Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Hans von Lossow til Ristrup på sin myndling Rasmus de Brobergs og hans frue Kirstine Marie de Brobergs vegne, Jesper Nielsen Hutfeld til Skårupgård på sin myndling Magdalene Brobergs vegne og Rasmus Bording til Ryumgård på sin myndling Mette Marie de Brobergs vegne solgte fra dem og deres arvinger og til Peder Christensen Basballe og hans arvinger efterskrevne gårde i Århus, nemlig Søren Keldsens, Søren Frachers, Mikkel Langballes og Keld Bogbinders ejendomme, alle på Brobjerg, samt Mogens Knudsens, Mikkel Skomagers og Peder Odders boder på Brobjerg, item Rasmus Værns gård ved Mindet, som er taget på skifte efter salig Mogens Skov, hvilke ejendomme Peder Christensen Basballe sig af salig doktor Matias de Brobergue sig tilforhandlet har 25/2 1680.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for landkommissær velb Tomas Friis havde stævnet Sidsel, salig Peder Kedelførers, for doms fornyelse og tiltalte hende for 16 sletdaler, som hun ved dom, her af tinget 16/5 1682, var blevet tilfundet at betale, hvilken dom nu blev fornyet.

(174)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Ingeborg, salig Laurits Bordings til Ryumgård, med opsættelse her af tinget 29/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/2 sidst havde stævnet Niels Lauritsen vognmand angående 18 sletdaler efter regnskab, som han blev tildømt at betale.

18/5 1683.

** Anne Nederlands fremkom, og som hun af byfogden blev tilspurgt, om hun kunne skaffe vidner og bevis på den klage, hun har gjort over Erik Hjulmand, såsom han det ville benægte og fremæskede bevis, hvorefter fremkom (blank) og vidnede, at hun havde ikke seet, at Erik Hjulmand slog Anne Nederlands eller hendes søster, og nu stod Erik Hjulmand for retten og ved sin ed benægtede ikke at have slået hende, hvorfor byfogden fandt Erik Hjulmand sagesløs hjem.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for salig doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formynderes vegne havde stævnet byfoged Christen Lauritsen sst, Christen Pedersen Frost, borger sst, magister Laurits Lauritsen, konrektor her ved domskolen, for tilbud pant angående, som salig doktor Brobergues arvinger har i salig Laurits Rasmussen byfogeds gård på Mejlgade, og Erik Jørgensen i rette lagde efterskrevne kalds tilståelses seddel til samme stævning af Niels Lauritsen i Århus på egne og bror Søren Lauritsen i Holland hans vegne. nu stod Erik Jørgensen for retten og tilbød samtlige salig Laurits Rasmussen, forrige byfoged sst, hans efterladte arvinger det pant, som salig doktor de Brobergue hans arvinger er berettiget i den salig mands gård sst, efter pantevidne her af tinget 24/1 1650, lydende på 250 sletdaler.

(175)

24/5 1683.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, havde stævnet Christen Bødker, boende bag klostret, for vurdering og tilbud, hvorefter blev for tinget vurderet en gammel brændevinskedel med hat og piber i hatten og jernrør i kedlen, som blev vurderet for 9 sletdaler, og tilbudt ejermanden at indløse fra Hans Sørensen.

** Erik Jørgensen for Morten Værn havde stævnet borgmestre og overformyndere samt forrige vurderingsmænd for opkrævelse af vurderingsmænd til at vurdere salig Peder Kræmmers gård.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, handelsmand sst, havde stævnet Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, Maren, salig Niels Madsens i Sandby, forrige borger og tolder sst hans efterladte, for tilbudsvidne angående salig Oluf Giuses gård her i byen, hvorefter han i rette lagde et vurderingsvidne her af tinget 15/3 næst afvigt og tilbød vedkommende at indløse det pant, som salig Jacob Møller og salig Hans Kedelfører havde i salig Oluf Giuses gård.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Oluf Mikkelsen, møller i Aldrup mølle, med opsættelse her af tinget 12/4 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom, og tiltalte Peder Jensen Bonde efter obligation for 28 sletdaler og to års husleje og Jens Kjeld for 5 sletdaler, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget for Mourits Jørgensen, borger og handelsmand i Kalundborg, med opsættelse her af tinget 12/4 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 43 rigsdaler, som han til hans salig formand borgmester Jens Jensen i Kalundborg er skyldig efter hans hovedbog, og da Anders Lauritsen havde modregnskab, blev parterne indfundet for overkøbmand i uvildige mænds overværelse derom at regne.

(176)

31/5 1983.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for kommissær Jesper Nielsen Hutfeld, residerende sst, havde stævnet Sille Andersdatter, salig Christoffer Hennings, for lovmål angående det pant, han er berettiget i hendes iboende gård, hvorefter Erik Jørgensen tilbød hende samme pant, om hun ville indløse det inden 2 måneders dag.

** Erik Jørgensen for salig doktor Matias Brobergs børns formyndere havde stævnet Abraham Persche kobbersmed på Brobjerg for syn og vurdering angående det pant, salig doktor Brobergs børn har i hans iboende gård, hvorefter blev udmeldt mænd.

** Tomas Rasmussen på byens vegne fik 1.ting til dele over efterskrevne for resterende kobyg for 1682.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Gylling, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget 19/4 næst afvigt havde stævnet Rasmus Christensen Lollik sst for dom og tiltalte ham for 3 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

(177)

7/6 1683.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig på samtlige doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans efterladte børns formynderes vegne æskede vidne, hvorefter vurderingsmænd fremlagde efterskrevne deres vurderings forretning på den gård på Brobjerg, som Abraham Kobbersmed iboer, som de vurderede for 450 sletdaler, og Erik Jørgensen tilbød Abraham Kobbersmed samme sin pantsatte gård at indløse inden to måneders dagen.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Morten Madsen Værn, anordnet formynder for salig Peder Rasmussen Karlbys umyndige datter, item anordnet formynder for Niels Mortensen Klakring og Hans Pedersen, på sine myndlingers vegne æskede vidne, hvorefter synsmænd fremlagde deres efterskrevne syns og vurderings forretning på en gård på Mejlgade, som salig Peder Rasmussen kræmmer sidst iboede og afdøde, i hvilken gård Jacob Espensen og Jacob Nielsen boer, kaldes Jens Todbjergs gård, og som de efter nøjagtig granskning vurderede for 420 sletdaler.

(178)

** KM amtskriver over Skanderborg og Åkær amter Jost Hansen havde stævnet velb admiral Jens Rodsten til Rodsteenseje samt hans salig brors børn og arvinger for vidner, angående den vin og salt, som hans salig bror admiral Markor Rodsten 1680 lod sende til Århus, hvoraf en del af vinen i assessor Jens Lassens kælder og en del af saltet i hans pakhus blev oplagt, og Jens Christensen Basballe vidnede, at i oktober 1680 var han i Jens Lassens kælder med Jost Hansens fuldmægtig Mikkel Trige, som ville bese den vin, som Jost Hansen berettede, var sendt ham af admiral Markor Rodsten at forhandle, og da var vinen så udygtig og utjenlig, at han ikke vidste at kunne sælge den igen, hvorfor han intet deraf tilforhandlede sig. Hans Bendixen, borger og vinhandler vidnede, at Jost Hansen tilbød ham samme vin, men formedelst oksehovederne ikke var fulde, kunne det ikke stå ham an at tage det.

** Tomas Rasmussen for byen fik 2.ting til dele over dem, for resterende kobyg med 1.ting er forfulgt.

** blev forkyndt en opsættelse fra salig Johan Kurs hans børns formyndere, dateret Randers byting 7/5 1683, kontra mester Pejul for 14 mark item doktor Küster for 8 mark.

14/6 1683.

** Tomas Rasmussen på byens vegne fik 3.ting til dele over efterskrevne for resterende kobyg.

(179)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Abraham Persche, kobbersmed og borger sst, med opsættelse her af tinget havde stævnet Cathrine, salig Carsten Klodts efterleverske, med lovværge David Carstensen hattemager for dom, og tiltalte hende for halvandet års husleje 12 sletdaler, som hun blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 3/5 1683 havde stævnet Søren Poulsen i Viby med flere og i rette lagde en dom her af tinget 8/2 1672, hvori Anders Nielsen i Skjoldelev er tildømt at betale sin gæld, og nu blev de indstævnede tildømt at betale deres gæld.

** Bonde Jacobsen, borger sst, havde stævnet Søren Poulsen, borger sst, for dom og tiltalte ham angående hans iboende gård, som han ikke så retteligt er frakommet ham og sine medarvinger, og i rette lagde Bonde Jacobsens supplikation til KM, med derpå skrevne KM resolution, at Bonde Jacobsen og hans medarvinger måtte tillades at søge og tiltræde deres fædrene ejendom, som er dem frakommet til Jens Mouritsen, efter vrang beretning i sin fordring, blev udlagt. item i rette lagde højesterets dom dateret 10/8 1677, hvoraf han begærede oplæst deri indførte borgmestre og råds dom, at de ikke vidste at tilfinde Baltser Hansen, Bonde Jacobsen og Christen Mogensen Frands Vestens gæld at betale, men for Niels Madsens tiltale fri at være, samt et deri indført tingsvidne her af tinget 21/12 1665, som lyder at Anders Vesten frasagde sig arv og gæld efter hans søn Frands Vesten, som han var vidende at være død. endelig fremlagde Bonde Jacobsen skiftebrev efter salig Anders Vesten, dateret Århus 5/8 1677, hvoraf han lod oplæse deri indførte KM missive til borgmestre og råd at lade Jens Mouritsen i København, byfoged i København, følgagtig være Frands Vestens arvepart lodseddel, som Jens Mouritsen bekom. på Søren Poulsens begæring blev sagen opsat 6 uger.

(180)

21/6 1683.

** Erik Jørgensen for Laurits Møller fik 1.ting til dele over Jens Snedker på Vestergade for 1 sletdaler.

** Erik Jørgensen fik 1.ting til dele over Christen Sadelmager for 11 mark.

** Erik Jørgensen for Rasmus Sørensen Ugelbølle fik 1.ting til dele over Christen Sadelmager for 4 mark.

** Søren Skejby havde stævnet Christen Jensen Basballe og Hans Jensen farver, borger sst, for syn på den gyde imellem ham og Hans Farver, hvorefter blev udmeldt mænd.

** Tomas Rasmussen prokurator på Århus bys vegne lydeligt ved 6 høringer lod fordele efterskrevne for resterende byg af deres på marken afvigte år hafte kvæg.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Jesper Eskildsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 10/5 næst afvigt havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for et gjort køb i Hans Bendixens hus 20/5 1682, og da udlovede for en gård på Brobjerg 100 rigsdaler, hvilke penge endnu ikke er leveret. dernæst i rette lagde fuldmægtigen et tingsvidne her af tinget 29/3 1683, hvorimod blev i rette lagt Dines Pedersens efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, så efterdi Niels Pedersen ikke fragår samme gjorte køb, men med vidner bevises, at parterne rakte hverandre hånd derpå, og udgav hver til de fattige 12 skilling, da vidste byfogden ikke rettere herom at kende, end Dines Pedersen pligtig er at betale for gården de udlovede 100 rigsdaler.

(181)

28/6 1683.

** Erik Jørgensen fik 2.ting over Christen Sadelmager.

** Erik Jørgensen for Rasmus Sørensen 2.ting over Christen Sadelmager.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Vegerslev rådmand sst havde stævnet Mikkel Molbo i Herst for doms fornyelse, og tiltalte ham for 11 sletdaler, han til Jens Vegerslev efter hans bog er skyldig, og i rette lagde en dom her af tinget 18/2 1680, hvori Mikkel Molbo er tildømt af betale 11 sletdaler, og nu blev han igen tildømt at betale samme gæld.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for gudfrygtige widve Karen Christensdatter, salig Jens Hårbos sst, havde stævnet mester Ejlert Bartskær, borger sst, for vidner, og Jens Eriksen med flere i rette lagde deres efterskrevne vidne, at de var i Karen Christensdatters hus 24/4 1683, da Ejlert Bartskær indkom og talte med hende om et regnskab, som han havde indgivet for hende på hvis medikamenter, som var brugt til hendes salig mand i hans sygdom, samt og for hans møje og umage, tilsammen 6 rigsdaler, hvortil Karen Hårbos svarede og formente, at det var vel i dyreste, men bød ham 4 rigsdaler og lagde dem på bordet, men han ville ikke annamme dem og svarede, at han ganske intet ville have af samme penge, men ville forære hende dem, og rev så sit indgivne regnskab i stykker og gik så straks ud af døren. straks efter skikkede Karen Christensdatter sin søn Christen Jensen hen til bartskæren med de 4 rigsdaler, og han svarede, at de var foræret bort, og drengen kom hjem igen med pengene.

5/7 1683.

12/7 1683.

(182)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Rasmussen Trige, underskriver ved Skanderborg, med opsættelse her af tinget 31/5 næst afvigt havde stævnet Tomas Christensen, toldbetjent sst, for dom og tiltalte ham for 4 tønder gråsalt, han i november 1680 af ham bekom for 10 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Oluf Sørensen, skipper og borgersøn sst, æskede skøde, og Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Niels Nielsen, theologiæ studiosus, boende sst solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Oluf Sørensen og hans arvinger en øde ejendomsplads ved Mindet liggende, som salig Tomas Nielsen tilforn iboede, imellem Oluf Sørensens salig forældres hus, som Jens Olufsen nu iboer, og skipper Tomas Pedersens hus, og strækker sig i længden fra det ene huses grund til det andet, og i længden fra adelgaden ud til havbredden.

** læst KM proklama, at enhver som har gælds fordring efter salig baron Iver Høg til Høgholm, de det på Høgholm skulle angive inden 6 uger.

19/7 1683.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, med samtlige hendes børn item Maren Rasmusdatter, salig Niels Madsen, forrige borger sst, hans efterladte og samtlige hendes børn og Birgitte Nielsdatter, salig Oluf Gius, forrige havnefoged sst, med hendes børn, så og hendes søn Niels Olufsen Gius, alle for dom og tiltalte dem angående to panter, ham er berettiget i salig Oluf Giuses gård, som har været dem tilbudt til løsen, og satte i rette og formener, at samme panter bør ham at efterfølge for ejendom, og derefter i rette lagde samme pantebreve, transporter og opsigelses og tilbuds vidner, som tilforn findes indført, hvorefter blev afsagt, at samme pantsatte gård bør at følge Jens Jacobsen og hans arvinger.

(183)

** Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, med opsættelse her af tinget havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(184)

26/7 1683.

** Mogens Sørensen, borgersøn sst, item byfogden Christen Lauritsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Laurits Smedesvend og Rasmus Snedkersvend for klage, syn, vidner og sandemandstov, hvorefter Mogens Sørensen gav last og klage over dem, at de imellem søndag og mandag var 8 dage om natten, da han kom gående i Studsgade, råbte efter ham og derefter slog ham med sten, hvorfor han lyste dem et fuldt vold til, og kaldte 1.kald på sandemænd i dag 6 uger at gøre deres ed og tov i sagen, og synsmænd vidnede, at de samme mandag var syn til Mogens Sørensen, som havde blodige sår over hans øje og på hans hånd, og var hugget over sit ben, så han næppe kunne røre sig.

** Erik Jørgensen for doktor Brobergs børns formyndere lod udnævne mænd til at syne og vurdere salig Laurits Byfogeds gård på Mejlgade.

2/8 1683.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for salig Niels Jensen Udsens umyndige børns anordnede formynderes vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer at møde i salig Nielsen Jensens stervbo til afregning, om de har noget at korte imod hvis, de findes anskrevet at være den salig mand skyldig, førstkommende mandag, men som intet gensvar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Claus Christensen Kå, danske skolemester sst, lod læse og påskrive en kaldsseddel af Viborg landsting 20/6 indeværende år, at da var stævnet alle afgangne Søren Espensen, som døde hos Claus Christensen, danske skolemester i Århus, hans efterladte arvinger og kreditorer at møde til skifte og deling i dag 6 uger.

(185)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 21/6 næst forhen havde stævnet Laurits Andersen i Begtrup, herredsfoged i Mols herred, for dom og tiltalte ham for 20 sletdaler, som rester efter Hans Nielsens salig formands bog, hvorimod Laurits Andersen fremlagde et tingsvidne af Mols herreds ting 221/7 næst forhen, hvori efterskrevne vidnede, at den tid Jens Sørensen i Albøgegård havde bryllup, da så de, at Laurits Andersen i Begtrup betalte Jens Jacobsen af Århus 20 sletdaler, som han lovede at afskrive i sin bog, hvorefter blev afsagt, at efterdi med tingsvidne bevises de 20 sletdaler er betalt, da vidste byfogden ikke Laurits Andersen at turde tilfinde dem igen at betale.

** Erik Jørgensen for bemeldte Hans Nielsen med opsættelse her af tinget 25/1 næst afvigt havde stævnet Christen Jensen Skivholme sst for dom og tiltalte ham for 20 sletdaler, han til salig Jens Jacobsen efter hans regnskabsbog er skyldig, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator sst, fuldmægtig på mester Ejlert Ejlertsen?, kirurg og bartskær sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 21/6 næst afvigt havde stævnet Karen, salig Jens Hårbos efterladte sst, for dom og tiltalte hende for hvis, hun skyldig er for medikamenter, hendes salig mand bekommet har, samt for hans umage tilsammen 6 rigsdaler, hvorimod blev i rette lagt Karen salig Jens Hårbos efterskrevne indlæg, at hendes salig mand gjorde regnskab med mester Ejlert og betalte ham 29/1 1683, hvilket mester Ejlert Bartskær ved ed benægtede, hvorefter hun blev tildømt at betale 6 rigsdaler.

(186)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 24/5 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, de ham skyldig er, og som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator på byens vegne begærede og fik opnævnt synsmænd til at syne rendens tilstoppelse over gaden ved Niels Bagers og skipper Anders Jensens.

** Erik Jørgensen for kommissær Jesper Hutfeld havde stævnet Sille Andersdatter, salig Christoffer Henningsens, for vurderingsmænds opkrævelse, hvorefter blev udmeldt efterskrevne mænd.

9/8 1683.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for kommissær Jesper Nielsen Hutfeld til Skårupgård, residerende her i byen, æskede vidne, og vurderingsmænd i rette lagde deres vurderings forretning på den gård på Torvegade, som salig Christoffer Henning iboede og afdøde, som de vurderede for 520 sletdaler, og Erik Jørgensen tilbød salig Christoffer Hennings enke samme pantsatte gård til løsen inden 2 måneders dag.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Vegerslev rådmand sst med opsættelse her af tinget 28/6 næst forhen havde stævnet Niels Nielsen Hesselballe boende i Vegerslev for dom og tiltalte ham for 29 sletdaler, som han efter fortegnelse er skyldig, som han blev tildømt at betale.

(187)

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget for Jens Vegerslev rådmand med opsættelse her af tinget 28/6 næst afvigt havde stævnet Mogens Sørensen i Hadbjerg for dom og tiltalte ham for 26 sletdaler, han er ham skyldig efter regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtiget på Søren Sørensen forrige rådmand sst med opsættelse her af tinget 14/6 næst afvigt havde stævnet skipper Laurits Olufsen for dom og tiltalte ham for 52 sletdaler, hvorefter blev afsagt, så efterdi Laurits Olufsen beviser at have betalt på den forrige regning, hvorom ingen afregning er sket, da indfindes parterne for overkøbmand at gøre regnskab.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Århus bys vegne havde stævnet skipper Anders Jensen og Niels Bager, borger sst, for synsvidner, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at de havde besigtiget og synet den rendesten, som af Arilds tid har gået tvært over gaden imod den våning, som Niels Jensen bager ved Mindet iboer, og siden har haft sit løb imellem Anders Jensens og Tomas Pedersens nu iboende våninger i havet, på det at samme vandløb med urenlighed ikke skulle være åen eller havnen til skade, og da så de, at samme rende tvært over gaden ved den østre side var tilstoppet med 3 eller 4 sten, som er moksen lige for Niels Jensen bagers dør, og på spørgsmål svarede Niels Jensen, at det havde hans nabo Anders Jensen ladet gøre.

** Tomas Rasmussen for Johan Fur guldsmed fik 1.ting til dele over Johan Brun for 3 mark.

** Christen Lauritsen byfoged på KM og Århus bys vegne item Mogens Sørensen borger sst sagvolder æskede vidne, og Søren Jensen vægter sst og Anne, Poul Nielsens på Studsgade vidnede, at imellem 15/7 og 16/7 om natten, da så de 4 personer løb efter Mogens Sørensen, men hvem af dem slog ham, vidste de ikke. så kaldte byfogden 2.kald på sandemænd i dag 4 uger i denne sag at gøre deres ed og tov.

(188)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for samtlige salig doktor Matias de Brobergue hans efterladte børns formyndere havde stævnet Christen Lauritsen, KM byfoged, item hans bror

magister Laurits Lauritsen konrektor samt Christen Frost på sin datters vegne for vurdering og tilbud angående deres pantsatte gård på Mejlgade. så blev i rette lagt Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans skriftlige kalds tilståelse for denne proces på sine egne og bror (blank) Lauritsen i Hollands vegne, hvorefter blev i rette lagt vurderingsmænds forretning, angående den gård på Mejlgade, som salig Laurits Rasmussen byfoged tilhørte, og de havde vurderet den for 740 sletdaler, og nu tilbød fuldmægtigen samtlige salig Laurits Rasmussens arvinger samme pantsatte gård til løsen.

16/8 1683.

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, Jens Basballe med flere for vidner at påhøre, og vidner i rette lagde deres efterskrevne vidner, at de i maj 1681 i Peder Basballes pakhus nedlagde nogle bøgefjæl, og da var der derpå hverken tegn eller bogstaver, andre vidnede, at de 1680 var til Christen Vegerslevs og opsamlede nogle bøgefjæl i åen neden for Jens Basballes, og på Christen Vegerslevs befaling opførte de dem til hans tvættersted, og der var slet ingen mærker på de opsamlede fjæl.

(189)

** kommissær velb Tomas Friis ved sin tjener begærede opnævnt mænd til at syne hvis tømrerarbejde, den tømmermand fra Skanderborg for ham har gjort, hvorefter blev opnævnt efterskrevne mænd.

** Tomas Rasmussen prokurator på Århus bys vegne, efter magistratens befaling, havde stævnet skipper Anders Jensen og Niels Jensen bager, borger sst, for vidner, hvorefter efterskrevne vidnede, at i 40 år har vandet altid gået over gaden igennem den rende imellem Anders Jensens og Tomas Pedersens, og Anders Jensen lod sætte sten i renden.

** Jens Sørensen handskemager havde stævnet Rasmus Jensen i Hjortshøj og Christoffer Christoffersen i Elsted for vidne, og efterskrevne vidnede, at ved fastelavnstid 1681 var Rasmus Jensen af Hjortshøj i Jens Andersen skomagers hus, og da begærede han, at Jens Sørensen skomager ville underskrive en oprettet kvittering, som meldte om hvis arvepart, han og hans søster Kirsten Sørensdatter var tilfaldet i den halve gård i Hjortshøj, som Rasmus Jensen nu iboer.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Bonde Jacobsen borger sst havde stævnet Baltser Hansen borger sst og salig Christen Mogensens enke på Graven samt Anne, salig Jens Vinters, på Brobjerg med deres børn for vidner, og i rette lagde en kaldsseddel af Viborg landsting 18/7 næst afvigt, hvor da blev stævnet salig Søren Vesten, forrige borger og handelsmand i Århus, hans efterladte arvinger og kreditorer for syn, vidner, dom og vurdering angående Søren Vestens gård, som salig Poul Lassen tilforn iboede og tilhørte, hvorefter blev i rette lagt en dom her af tinget 4/2 1675, hvori Jens Jensen er tildømt at betale Bonde Jacobsen efter obligation 54 sletdaler, hvorfor blev gjort udlæg i Jens Jensens gård og kornhave. derefter blev i rette lagt en dom her af tinget 24/5 1682, hvori Anne Jensdatter, salig Jens Jensens, er tildømt at betale Bonde Jacobsen 124 sletdaler, og derfor er han indført i salig Poul Lassens øde gård på Brobjerg. derimod blev i rette lagt Anne Jensdatter, salig Jens Jensens efterladte, hendes efterskrevne indlæg, at da hun ikke kan betale gælden, så tilbyder hun Bonde Jacobsen det, som er ham udlagt, med mindre hendes svoger Baltser Hansen eller hendes datter Karen Sørensdatter inden 14 dage samme kapital vil betale, og hun har bedt hendes svoger og lovværge Niels Villadsen med hende at underskrive. så mødte

Baltser Hansen og i rette lagde hans indlæg, at eftersom hans svoger Bonde Jacobsen agter at ville eje salig Søren Vestens gård på Brobjerg, så fremæsker han skiftebrev efter sin salig godefar Søren Vesten, idet den salig mands ejendom ikke kan sælges, før der er sket rigtigt skifte.

(190)

** Tomas Rasmussen Lassen fik 2.ting til dele over Johan Plumb.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for salig Niels Jensen Udsen, forrige borger og handelsmand sst, hans efterladte børns formyndere havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, men fordi intet svar skete, blev sagen opsat i 6 uger.

(191)

23/8 1683.

** landkommissær velb Tomas Friis, residerende sst, hans fuldmægtig Niels Jensen havde stævnet Laurits Pedersen tømmermand af Skanderborg for synsvidne, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de havde synet hvis bygning og reparation, som Laurits Pedersen havde foretaget på landkommissærens gård, som ikke var så tilbørligt at være gjort og blev opgjort i 19 punkter, hvortil Laurits Pedersen svarede, at han havde lovet at gøre arbejdet, så det kunne være forsvarligt efter deres kontrakt.

(192)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Claus Iversen, borger og handelsmand i København, havde stævnet magister Claus Andersen, præst til Århus domkirke, for dom og tiltalte ham for 107 rigsdaler efter hans obligation, dateret Århus 12/3 1682, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 12/7 næst afvigt havde stævnet Laurits Eriksen, residerende på Estruplund, for dom og tiltalte han for resterende udlæg, som han til sig har annammet, som salig Jens Jacobsen var udlagt efter hr Jens Madsen i Nimtofte, beløber sig til 67 daler, og i rette lagde Hans Nielsens salig formands regnskabsbog, hvori samme gæld findes indført, og som Laurits Eriksen blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Peder Feder, handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 12/7 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Christen Lauritsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne kaldte 3.kald på sandemænd i dag 14 dage at gøre deres ed og tov i den sag, som Mogens Sørensen har bevist vold over.

30/8 1683.

** Anders Jensen, skipper og borger sst, havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst, Jørgen Fynbo havnefoged, Rasmus Berntsen, Laurits Pedersen kræmmer og Hans Hadrup, borger sst, for vidne, og efterskrevne vidnede, at den tid Jørgen Olufsens hus blev bygget, da blev den tværrende

med bevilling gjort tvært over gaden, formedelst de ikke kunne stå og hugge huset for vandløbs skyld, og da gik renden forbi Jørgen Olufsens dør ned i åen.

(193)

** Peder Olufsen handskemager, borger sst, æskede vidne om nogen ord, Søren Land om ham og hans hus og søskende skal have talt, så erklærede Søren Land skrædder ham med hans ganske hus, at han hverken havde skældt dem eller vidste dem noget uærligt at påsige.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 16/8 næst afvigt havde stævnet skipper Laurits Olufsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 72 sletdaler, som resterer på hans obligation, dateret Århus 3/6 1682, som han blev tildømt at indfri og betale.

** Niels Jensen lod læse og påskrive en til ham af Bartolomeus Guldsmed udgivne panteobligation, dateret (blank) august sidst lydende på 99 rigsdaler, og derfor pantsatte ham Oluf Sørensen skomagers gård med tilliggende avl.

(1)

** i Jesu navn anfangen.

6/9 1983.

** Anders Jensen, skipper og borger sst, fremkom med stiftsbefalingsmand velb Ove Juul hans befaling til KM byfoged, om 12 vederhæftige ærlige borgere uvildige i sagen at granske og forfare om den omtvistede rendesten ved hans dør, og de med byfogden deri at kende og dømme forsvarligt, eftersom begge parter sagen på dem har voldgivet, hvorefter blev udmeldt efterskrevne.

** Tøger Pedersen, ridefoged ved Rosenholm, fuldmægtig på sin husbond fru Margrete Krabbe til Rosenholm hendes vegne havde stævnet Laurits Nielsen slagter, Kirsten Slagterkone og hendes datter Mette Nielsdatter, Karen, Melchior Skomagers og Jacob Nielsen alle sst samt Rasmus Mikkelsen Hjelmager og hans to sønner Mikkel Rasmussen og Jens Rasmussen for vidner, og efterskrevne vidnede, at noget før sankt Olufs dag sidst forleden, da kom Mikkel Rasmussen Hjelmager og Jens Rasmussen Hjelmager kørende i byen og havde fire lam på vognen at sælge, og Mette Nielsdatter, salig Tomas Lauritsens, vidnede, at da hun omvidnede tid kom ind til hendes mor Kirsten Slagterkone, da viste hun hende 4 lam, som hun havde købt af to karle. Jacob Nielsen vidnede, at for to år siden kom han kørende i Vosnæsgård skov en morgen, og da hørte han, de huggede i skoven, og da han gik til dem, så han at det var Mikkel Rasmussen og Jens Rasmussen Hjelmager, og da slog de ham til jorden med en øksehammer, og nu lyste Tøger Pedersen, om nogen havde købt noget med fornævnte personer, at de ville give det til kende på det, om de siden gik til bekendelse, at ikke nogen da skulle blive mistænkt, formedelst de havde dølget det.

(2)

** Erik Jørgensen for Jørgen Bertelsen fik 1.ting til dele over Erik Hjulmand for 2 hjul.

**. Christen Lauritsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne æskede sandemandstov og i rette lagde klage, kalds og vidnesbyrdsvidner her af tinget 26/7, 9/8 og 23/8 næst afvigt, angående Mogens Sørensens klage over Laurits Smedesvend og Rasmus Snedkersvend for den vold, de med deres medhavere ham havde tilføjet, hvorefter sandemændene i rette lagde deres efterskrevne ed og tov, at efter den beskaffenhed af vidnerne kan erfares, kunne de ikke vide fornævnte smedesvend og snedkersvend begge for et fuldt vold at tilkende. belangende to andre militæriske personer, kunne de ikke noget påkende, eftersom de ikke står under landets lov.

13/9 1683.

** Jacob Lauritsen i Vejlby, kirkeværge sst, på kirkens vegne med opsættelse her af tinget 30/8 næst afvigt havde stævnet magister Niels Krog, rektor scholæ samt kannik ved domkirken sst og sognepræst til Vejlby kirke, for dom og tiltalte ham for 119 sletdaler, han er blevet kirken skyldig af dens indkomst, han har oppebåret, midlertid han samme kirkes værgemål forestod, samt rente deraf fra 1/4 1674, som han blev tildømt at betale.

(3)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for samtlige salig Niels Jensen Udsen, forrige borger og handelsmand sst, hans umyndige børns anordnede formyndere, på deres myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 2/8 næst forhen havde stævnet efterskrevne udenbys personer for afregning, og tiltalte dem for gæld til salig Niels Jensen Udsen, som de blev tildømt at betale.

20/9 1683.

** Jørgen Fog, boende sst, lod læse og påskrive velb Erik Kruse til Engeltoft hans udgivne skøde, dateret Viborg 10/9 1683, lydende på et muret begravelsessted i koret eller altergulvet i Århus domkirke, ham arveligt var tilfaldet efter salig velb Jacob Grubbe til Kabbel.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Jens Andersen, købhandler og borgersøn sst, æskede skøde, og Bonde Jacobsen, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Andersen 150 rigsdaler, hvorfor han til pant satte ham en hans gård kaldes salig Poul Lassens gård, på Brobjerg beliggende, næst op til Bonde Jacobsens iboende gård på den ene side og op til kommissær Jesper Hutfelds boder på den anden side, og det med 6 agre, liggende bagved gården, samt gårdsavl i Århus vange.

27/9 1683.

** Jens Rasmussen Lasson, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Søren Sørensen Ugelbølle, forrige rådmand sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Rasmussen Lasson og hans arvinger en hans søbod, over den nederste bro ved Mindet beliggende, næst op til Søren Eriksens iboende gård på den ene side og strækker sig til Jens Vegerslev rådmands boder på den anden side ---- adelgaden med gårdsrum ud til åen eller havnen.

(4)

** Erik Jørgensen prokurator lod læse og påskrive en kaldsseddel af Viborg landsting 15/8 næst afvigt, at da blev stævnet alle afgangne Oluf Eriksens arvinger og kreditorer for skifte og deling, magistraten og byfogden Christen Lauritsen i Århus agter at lade holde i hans stervbo i dag 6 uger.

** Erik Jørgensen for Christen Hansens kone fik 1.ting til dele over Jens Pedersen snedker for 8 mark.

** Erik Jørgensen fik 1.ting til dele over Mikkel Bager for 3 mark.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig på salig Niels Jensen Udsens børns formyndere deres vegne med opsættelse her af tinget 16/8 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld til salig Niels Jensen, som de blev tildømt at betale.

4/10 1683.

** Erik Jørgensen over Jens Snedker for Christen Pedersens kone fik 2.ting til dele.

** item for sig selv 2.ting over Mikkel Bager.

11/10 1683.

** Erik Jørgensen for Hans Nielsen opkrævede synsmænd til den gård, Rasmus Holm iboede.

** Erik Jørgensen fik 3.ting over Jens Snedker for Christen Hansens kone.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 30/8 sidst havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(5)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 2/8 næst afvigt havde stævnet Christen Jensen Vegerslev, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 10 sletdaler efter regning, som han blev tildømt at betale.

18/10 1683.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for mester Henrik Kloche, musicus instrumentalis, havde stævnet Christen Pedersen Frost, borger sst, for vidner, hvorefter Claus Maler og Christoffer Trompeter i rette lagde deres efterskrevne skriftlige vidne, at 13/9 1683 var de nærværende med Henrik Bertelsen Kloche hos Christen Pedersen Frost, og da hørte de, at de blev forligt, at Henrik Kloche skulle give ham 14 sletdaler hvert år til husleje.

** Peder Olufsen Norbagge, skipper og borger sst, lod læse og påskrive hans salig hustrus mors efterskrevne til ham givne afkald, af indhold at Kirsten Nielsdatter, boende i Borum i Framlev herred, at da Gud har bortkaldt hendes datter Anne Nielsdatter, Peder Olufsen Norbagge, skipper og borger i Århus, hans salig hustru, har han af et kærligt medlidende hjerte mod hende fattige gamle

kvinde foræret hende efterskrevne af godset, da giver hun ham afkald for al hvis arvelod, som hun er eller kunne være tilfaldet.

(6)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lasson, forrige byens kæmner, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 6/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for resterende borgerskabspenge, som de blev tildømt at betale.

** blev læst et landstings kaldsvidne til skifte efter salig Hr Jost i Gylling 10/10 1683 til 6 ugers dagen.

25/10 1683.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, anordnet formynder for salig Niels Jensen Udsens umyndige barn, på samme barns vegne med opsættelse her af tinget 12/10 næst afvigt havde stævnet Niels Pedersen Dyngby, sejlende her far byen, og saggav ham for 35 sletdaler, han er skyldig til salig Niels Udsens bo, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på borgmestre og råds vegne med opsættelse her af tinget 23/8 sidst havde stævnet Poul Højen, Søren Land og Peder Svendsen, skræddere og borgere sst, for dom og tiltalte dem for processens bekostning, efter over dem faldet dom 4/5 1682, for deres foragt mod øvrighedens befaling, så endog de for stiftamtmandens samt andre gode venners forbøn er efterladt hovedsagen med sådan vilkår, at de omkostningen skulle betale, som beløber sig 6 sletdaler, som de blev tildømt at betale.

** Bonde Jacobsen, borger sst, med opsættelse her af tinget 13/9 næst afvigt havde stævnet magister Villads Sidenborg, sognepræst til Levring og Hørup sogne, og tiltalte ham for hvis hans salig formand Henrik Borcher ham skyldig var, som beløb sig 79 sletdaler, hvorpå han regnskab til hans hustru på Kærsholm 18/5 1681 har leveret, og satte i rette om han ikke på sin hustrus vegne bør samme fordring at betale, hvorefter blev afsagt, så efterdi salig Henrik Borchers arvinger ikke er stævnet, og at han burde at have krævet over skifte, og da det ikke bevises, at gælden er gjort her i byen, da vidste byfogden ikke deri at kende, men denne sag til den søgendes værneting henfinder.

(7)

2/11 1683.

** Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, havde stævnet Johan Johansen Utrecht, og i rette lagde en arrestseddel af dato 19/10 1683 over Johan Utrecht for gæld, han er ham skyldig efter dom, hvorefter blev afsagt, at efterdi Jacobus Gesius beviser med dom her af tinget 13/4 1671, at Johan Utrecht er tildømt at betale ham 24 sletdaler, og han 19/10 for samme gæld er forkyndt arrest og beslag, og efterdi bevises han er draget af arresten, retten til foragt, da har Jacobus Gesius Johan Utrecht derfor at søge efter loven.

8/11 1683.

** Jens Hvas kapitelsridefoged på Gert Clausen, borger og skipper sst, hans vegne æskede skøde, og Anders Andersen, danske skoleholder sst, hans fuldmægtig Erik Jørgensen, borger sst, skødede fra Anders Andersen og hans arvinger og til Gert Clausen og hans arvinger to boder, liggende i Vestergades ende, næst op til Jens Basballe rådmands eje, som Jens Hansen vognmand iboer, på den ene side og op til Morten ---- eje, Jørgen Murmand iboer, på den anden side.

(8)

** Erik Jørgensen prokurator lod på Hans Nielsen Gotlænders vegne læse og påskrive Villum Testrups til Hans Nielsen udgivne købeskøde, af dato 15/3 1683, på et stykke havejord ved vestre ende af hans ladehus, og hvis det bliver ham fravidnet, da pantsætter han ham dobbelt så meget havejord, som lå til Oluf Andersen buntmagers eje.

** Tomas Tomasen, forvalter over friherskab Vilhelmsborg, på friherreinde fru Regitze Sofie Vind hendes vegne med opsættelse her af tinget 27/9 afvigt havde stævnet Jens Hvas, kapitelsridefoged sst, for dom og tiltalte ham for han har gjort hende og hendes søn baron Christian Gyldenkrone indpas i deres friherreskab, som dem af Gud og kongen skal være forundt, idet han skal have til efterskrevne Beder sognemænd bortfæstet kirkens anpart korntiende nuværende år 13/6 samt et kirkeboel, liggende til Beder kirke. derimod blev i rette lagt Jens Hvasses fuldmagt fra Claus Iversen, borger i København, til at forvalte og oppebære hvis, ham tilkommer af de 8 tønder, ham er udlagt efter velb Axel Sehested, og derefter blev i rette lagt fæstebreve, højesterets dom, KM privilegium angående baroniet og jordebog, hvorefter blev afsagt, så efterdi begge parter grunder sin tiltale på KM privilegier og KM afsagte dom, da synes byfogden ikke, at han som en underdommer kan tilkomme enten at forklare eller dømme heri, men tilfinder den til sine tilbørlige steder.

(9)

** Matias Nielsen Fellum, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 12/9 1683 havde stævnet salig Niels Jensen, forrige byfoged i Århus, og hans hustru Engel Jensdatter deres arvinger for dom og tiltalte dem for 87 sletdaler efter dom her af tinget 25/9 1673, som de blev tildømt at betale.

15/11 1683.

** Tomas Rasmussen prokurator lod på Niels Andersen Kruses vegne oplæse Niels Kruses købebrev af Albret Nielsen udgivet til ham på det hus, som ligger næst til Niels Kruses eget eje på den ene og til Eske Hjortshøjs eje på den anden side, efter dets udvisning i pantebogen indføres.

(10)

** Johan Fach organist lod læse og påskrive KM benådningsbrev, at han her i byen, såvel som to mil omkring byen, må lade sig bruge med sit kompagni og positiv for billig betaling.

** Jens Hansen organist i lige måde lod læse og påskrive KM benådningsbrev, at han her i byen, såvel som to mil omkring byen, må lade sig bruge med sit kompagni og positiv for billig betaling

22/11 1683.

** Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, havde stævnet Johan Johansen Utrecht, i hans logement til mester Henrik Kloche KM postmester sst, for dom, for han er undveget hans arrest, som er forkyndt ham 19/10 nærværende år for 24 sletdaler, han ham skyldig er efter dom her af tinget 13/4 1671, og formener han derfor bør at betale sine voldsbøder efter loven, hvilken han blev tildømt.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Karen Halvorsdatter sst havde stævnet skipper Jens Krogsmand sst for dom, og tiltalte ham for 24 sjællandske alen bolstervår 9 daler, som han havde annammet at sælge for hende og ikke sin betaling bekommet, efter dom her af tinget 28/9 næst afvigt, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

28/11 1683.

** Søren Pedersen Rytter, indvåner og skipper sst, æskede skøde. hr Christen Jensen Fisker, sognepræst på Helgenæs, hans fuldmægtig Tomas Rasmussen prokurator solgte og skødede til Søren Pedersen Rytter to hans boder med tilliggende kålhave, liggende på Mejlgade, imellem Peder Tordsen skrædders iboende våning på den ene side, og Dines Pedersens iboende gård på den anden side, og derhos fremviste hr Jens på Helgenæs nu salig hans af Peder Jensen Bonde derpå givne skøde, dateret 24/11 1664.

** Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, med opsættelse her af tinget 11/10 næst afvigt havde stævnet Bartolomeus Boltzius apotekersvend, logerende til magister Claus Andersen sst, item magister Claus Andersen for dom og tiltalte Bartolomeus Boltzius, for han havde forpligtet sig til, når han hans tjeneste kvitterede, sig ikke her i byen skulle opholde, og dog siden påske opholdt sig hos magister Claus Andersen, og solgt efterskrevne medikamenter imod Jacobus Gesiuses privilegier, og dernæst i rette lagde Bartolomeus Boltziuses missive, dateret Lübeck 29/10 1681, hvorefter blev afsagt, at eftersom Bartolomeus Boltzius, som imod sin med Jacobus Gesius gjorte kontrakt sig her i byen opholder, jo bør straks her fra byen sig begive og betale Jacobus Gesius den forårsagede omkostning. angående magister Claus Andersen, som tilstår Bartolomeus Boltzius hvis apotekervarer, han har solgt, og ham således i sit hus holder, hvilken sag ikke for gejstlig ret har været indstævnet, da indfindes sagen først for gejstlig ret efter loven.

(11)

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for Christen Pedersen Frost, borger sst, med opsættelse her af tinget 8/10 næst afvigt havde stævnet mester Henrik Kloche, privilegeret musicus instrumentalis sst, for dom og tiltalte ham for resterende husleje af hans gård, han iboede 3 år, item for han af gården flyttede efterladende en stor urenlighed med møg i gården og husene, samt adskillige poster gårdens reparation angående, hvorefter blev afsagt, at mester Henrik Kloche bør at betale den resterende husleje efter deres forening, og lade bortføre urenlighed af gården, som han ikke beviser før sin tid der at have været, og for de andre poster da indfindes parterne derom for uvildige mænd, i overkøbmands overværelse, at gøre afregning.

(12)

6/12 1683.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Låsby, borgmester sst, hans vegne havde stævnet Frands Sørensen i Fløjstrup for dom og tiltalte ham for en stang jern, som Rasmus Sørensen i Storenor lovede for, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

13/12 1683.

** Oluf Nielsen Bonde, boende i Vorgård, fuldmægtiget på Christen Clemendsen Vissing, Laurits Clemendsen Vissing og Niels Jensen, skriver hos landkommissær Tomas Friis, deres vegne havde i Dalsgård stævnet Niels Jacobsen, herredsfoged i Lysgård herred, samt ved Lysgård herreds ting Niels Gregersen, ridefoged over Avnsbjerg, for vidner angående hvis hindring og ophold, der skete med udlæg i Christen Christensen, forpagter på Avnsbjergs bo for hvis, han var sin myndling Laurits Clemendsen skyldig, og vidner i rette lagde deres efterskrevne vidner, at de var på Avnsbjerg 12/11 og 13/11 sidst afvigt, da Søren Clemendsen ved herredsfogden og vurderingsmænd efter en dom søgte, på sin bror Laurits Clemendsens vegne, udlæg i forpagter Christen Christensens bo, hvor da var til stede Laurits Clemendsens bror Christen Clemendsen til Avnsbjerg og Christen Christensens svoger Christen Olufsen af Viborg, og siden ingen ville fremvise Christen Christensens gods i løsøre, så begærede Søren Clemendsen, at herredsfogden ville lade gøre udlæg i forpagterens korn i Avnsbjerg lade, hvortil herredsfogden sagde, at døren var i lås, og tilmed forbød ridefogden Niels Gregersen, at intet udlæg i laden måtte gøres, med mindre de ville betale hans husbond hvis, Christen Christensen var ham skyldig, men ridefogden havde intet bevis på denne fordring, hvorefter herredsfogden afbrød og ikke ville gøre videre udlæg.

(14)

** KM proviantforvalter Christen Vegerslev, boende sst, æskede vidne, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på KM magasinhus for dets brøstfældighed.

(15)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Strædfar, skipper og borger sst, havde stævnet magister Claus Andersen, præst til sankt Clemends kirke sst, for afsigelse og frasigelse angående det køb, Jens Strædfar med ham gjort har om den gård på Studsgade, eftersom han ham samme gård ikke sikkert kan skøde, og Erik Jørgensen fremlagde en beskikkelse til biskop Erik Grave, angående den gård, som magister Trondheim har ladet offentligt udråbe på auktion, og da af Erik Grave blev købt, hvortil han havde svaret, at Jens Strædfar ikke skulle befatte sig med det køb, han har gjort om den gård, som på magister Claus Andersen Trondheims vegne var auktioneret.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jørgen Ditlevsen, borger og bager sst, havde stævnet Rasmus Jensen skipper, Laurits Olufsen styrmand og Søren Sørensen kokkedreng for spørgsmål og dom, og Laurits Olufsen skipper sst vidnede, at da de kom fra Lolland, lå de i åen med skuden i 6 dage, før Jørgen Ditlevsen tog sin hvede op, og da åbnede Jørgen Ditlevsen sin kiste, som stod på overløbet, og da så han, at der var en bylt deri, og da skadede kisten intet, hvorefter synsmænd vidnede, at de havde synet en skibskiste, som var i skipper Rasmus Jensens skiberum, og da var låsen opslået og et stykke beret bortstjålet.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på kommissær Jesper Nielsen Hutfeld til Skårupgård, residerende her i byen, hans vegne havde stævnet gudelskende widve Sille

Andersdatter, salig Christoffer Hennings sst, og tiltalte hende for 2 panter og en lodseddel, han er berettiget i hendes gård, for kapital og rente 492 daler, og dernæst i rette lagde et pantebrev, dateret 5/6 1678, udgivet af Christoffer Hennings til Gregers Clemendsen, borgersøn sst, på kapital 250 sletdaler, hvorfor han pantsætter ham sit hus på Torvegade. dernæst i rette lagde et pantebrev, dateret 8/4 1675, til Christen Andersen, borgersøn sst, på kapital 750 sletdaler imod pant i hans iboende gård på Torvegade, hvilke pantebreve var læst og påskrevet over skifte efter salig Christoffer Hennings 10/11 1680, hvorefter blev afsagt, så eftersom Sille Andersdatter er blevet tilbudt at indløse den pantsatte gård, hvilket ikke er sket, da bør gården at følge kommissær Jesper Hutfeld for ejendom.

(16)

20/12 1683.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for skipper Rasmus Pedersen, borger sst, havde stævnet Jørgen Ditlevsen bager, borger sst, for dom og tiltalte ham for fragt og andet, tilsammen 13 daler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

10/1 1684.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget efter stiftsbefalingsmandens befaling, på velb fru Helle Urnes vegne kontra Jens Christensen Vegerslev, æskede dom, og blev derefter af sætfogden afsagt, eftersom det er en stridig sag om regning imod regning, og byfogden, som stævning og opsættelse i sagen har udstedt, midlertid ved døden er afgået, da vidste han som en ringe sætfoged ikke rettere, end parterne med deres stridige regninger og andre breve for overkøbmand at indkomme.

17/1 1684.

(17)

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtig for velb fru Helle Urne, salig velb Morten Skinkels, med opsættelse her af tinget 15/11 1683 havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, for han med sære udflugter ikke har villet gøre regnskab med hende for hvis, han hende kunne skyldig blive. hvorimod blev i rette lagt skifteregistrering efter salig Søren Jespersen, boende i Maribo, af dato 5/6 1661, i overværelse af Jørgen Juel af Århus, og da blev overleveret rettens middel KM brev, at salig Karen Clausdatter, salig Hans Jostsens, må nyde for hendes fordring forud af hans efterladte middel, dateret 16/3 1661. item af samme registrering lod oplæse, blandt den tilstående gæld, velb Frands Rantzau 69 daler, som blev overleveret Jørgen Juel på Karen, salig Hans Jostsens vegne, hvorefter blev afsagt, at efterdi Jens Vegerslevs regninger består i 69 daler, som salig Frands Rantzau var skyldig til salig Søren Jespersen, borgmester Hans Jostsens forrige tjener, og på skifte efter ham er udlagt salig borgmester og hans salig hustru Karen Clausdatters arvinger, og med velb Knud Gyldenstjernes og Anders Lauritsens attest bevises, at velb Morten Skinkel har lovet at betale Jens Vegerslev velb Frands Rantzaus gæld, sees ikke Jens Vegerslev med sine indgivne regnskabers fordring uret at have gjort, men for velb fru Helle Urnes tiltale frikender.

(18)

** Jesper Nielsen Røved, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget lovværge for gudelskende widve Maren Pedersdatter, salig Poul Pedersen Egå, forrige borger og tømmermand sst, æskede afkald, og for retten fremstod hendes salig mand Poul Egå hans arvinger, nemlig hans bror Rasmus Pedersen i Trige på sine egne vegne samt på sin bror Mikkel Pedersens vegne, som for nogle år siden blev udskrevet for soldat i kongens tjeneste, og ikke vidste om han var levende eller død, Niels Lauritsen i Norring på sin hustru Kirsten Pedersdatters vegne samt på sin hustrus søster salig Ester Pedersdatter i Ringsted, hendes børns vegne, Poul Jensen i Vejlby fuldmægtig på Anne Pedersdatter, salig Ove Jensens i Vejlby, Espen Jensen i Egå på Sara Pedersdatters vegne, item Mogens Jensen i Stavtrup på sin hustru Mette Pedersdatters vegne, som siger sig at være samtlige salig Poul Egås arvinger. i lige måder fremstod salig Poul Egå hans forrige salig hustru Anne Sørensdatter deres tilsammen avlede efterladte nu salig bortdøde datter Mette Pedersdatters arvinger, nemlig Rasmus Nielsen i Ormslev, Niels Sørensen i Ormslev, Søren Sørensen i Åbo, Niels Mikkelsen i Ormslev på sin hustru Johanne Sørensdatters vegne samt på hans kones søster Maren Sørensdatter, tjenende i København, hendes vegne, og Mikkel Jensen i Testrup på sin kone Karen Sørensdatters vegne, som samtlige gav salig Poul Egås enke Maren Pedersdatter afkald og kvittering for al hvis arv, de efter salig Poul Egå arveligt er og kunne være tilfaldet.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Mikkel Mikkelsen sst æskede pantevidne, og Maren Pedersdatter, salig Poul Pedersen Egå hans efterladte enke, med hendes tiltagne lovværge Jesper Nielsen Røved, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være ham lånte rede penge 100 sletdaler, og derfor satte ham til underpant hendes iboende gård, på Studsgade beliggende, næst op til Christen Basballes eje, Johan Skomager iboer, på den ene side og strækker sig til Niels Nielsens boder på den anden side, hvilken gård hun fra salig Poul Egå og hans forrige salig hustru deres efterladte og nu bortdøde barns fædrene og mødrene arvinger har indløst.

** den sag, Hans Frost søger David Klodt pottemager for 7 daler, er opsat i 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Nielsen født i Mellerup, havde stævnet Peder Jacobsen Møller, borger og handelsmand sst, og tiltalte ham for 90 sletdaler efter hans udgivne obligation, af dato 31/12 1681, som han blev tilkendt at betale.

(19)

24/1 1684.

** formedelst vinterens strenghed holdtes tinget på Århus rådhus, såsom ingen kunne have blæk i pennen ufrostet på bytinget.

** Erik Jørgensen prokurator på Jacobus Gesius apotekers vegne havde stævnet Morten Værn, forlover for Niels Mortensen Lund, item Niels Mortensen Lund. sagen blev opsat 14 dage.

31/1 1684.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Casper Nielsen Brandt, forrige Århus stads kæmner, borger og handelsmand sst, havde stævnet Niels Pedersen Filt hattemager, borger sst, for vurdering og tilbudsvidne, angående noget fra ham eksekveret gods, for de udskikkede af militsen til ham, for resterende skatter, deres eksekverpenge, hvorefter blev vurderet 5 nye og gamle grove hatte for 1

sletdaler, og nu tilbød fuldmægtigen ham at indløse samme hatte for 2 mark eksekverpenge, men ingen mødte.

** Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, havde, til hans logement til Kirsten, salig licentiat Nicolaus de Brobergues sst, stævnet Christian Henrik Petters, fordum inspektør over de jyske forstrande, for dom og i rette lagde hans begæring til borgmestre og råd, at de ville stede ham arrest på Christian Henrik Petters for hvis, han ham skyldig var efter sin obligation, som var 457 sletdaler, samt i rette lagde efterskrevne dom af Bjerge herreds ting på Fyn 10/7 1682, hvor han er tildømt at indfri sin revers, hvorefter blev afsagt, så efterdi Jacobus Gesius beviser med dom af Bjerge herreds ting, at Christian Henrik Petters er tildømt sin revers at indfri, og han for samme fordring bevises at være forkyndt arrest, da kendes samme arrest hermed lovlig, og da han er draget af arresten, retten til foragt, da har Jacobus Gesius derfor at søge Christian Henrik Petters efter loven.

(20)

7/2 1684.

** ting holdtes på Århus rådhus formedelst vinterens strenghed med sne og fygen.

** Jens Rasmussen Strædfar, skipper og borger sst, tilspurgte auktionsdirektørens fuldmægtig Morten Værn, borger sst, om han tilstod ham den gård på Studsgade, som han på auktion havde solgt ham, hvortil Morten Værn svarede, at han ville hjemle ham den at have solgt på auktion, hvorefter Jens Rasmussen Strædfar i rette lagde efterskrevne beskikkelse til Morten Værn, dateret 20/8 1683, med Morten Værns svar, at han efter begæring af magister Claus Andersen har solgt ham den gård på Studsgade, som Mads Christensen tilforn iboede, på en offentlig auktion i hans hus 20/8 1683.

** magister Niels Krases tjenestekarl Jens Sørensen havde stævnet Laurits Mült guld og sølvarbejder, borger sst, for syn på den stenbod næst ved hans iboende gård, hvorefter blev udmeldt efterskrevne borgere.

** Jens Pedersen Filt hattemager, borger sst, havde stævnet Johan Fach, organist til domkirken sst, for vidner, og Mads Hattemager og Laurits Hattemager borgere sst vidnede, at for mere end to år siden købte de en del hatte af Johan Fach, og da sagde Johan Fach, at Niels Filt og Søren Rasmussen havde gjort hattene, og det var deres hatte, og en del deraf havde Johan Fach købt af en mand i Ebeltoft.

(21)

14/2 1684.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Johan Fach, organist til sankt Clemends kirke sst, hans vegne æskede vidne.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Niels Pedersen Filt hattemager sst havde stævnet Johan Fach, organist til sankt Clemends kirke sst for vidner, og borgere vidnede, at de på Niels Filts begæring var hos Karen, salig Rasmus Værns, og hendes datter Birgitte Rasmusdatter, og Karen, salig Rasmus Værns, vidnede for dem, at Johan Fach og hans tjenestepige udtog det gods af hendes

hus, som der var og tilhørte Niels Filt og nu salig Søren Rasmussen, og ingen var med dem på KM og rettens vegne. andre vidnede, at de var hos salig Søren Rasmussens mor Maren Sørensdatter, og hun vidnede, at den dag Søren Rasmussens trolovelse var, da udtog Johan Fach deres gods. salig Søren Rasmussens efterladte Johanne Pedersdatter vidnede, at samme tid, som hun stod og blev trolovet med Søren Rasmussen, gik Johan Fach ind og opbrød hans kammersdør og tog ulovligt hans gods ud. Anne Sørensdatter vidnede, at dagen derefter gik hun efter hendes søsters begæring til Johan Fach og bad, han ville hjælpe dem at få deres gods igen eller også deres håndskrift.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget på Gertrud Nielsdatter, magister Niels Krogs, rector skole sst, havde stævnet Laurits Guldsmed, boende på Torvegade sst, for syn, vidner og dom anlangende stenboden med dets tillæg, næst hans gård beliggende, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den lille stenbod næst op til Hans Deusters gård, som de havde gennemmålt. dernæst blev i rette lagt Søren Sørensen, forrige rådmand sst, hans efterskrevne attest, at han 1629 var i salig Hans Deusters gård og havde der sit logement og gik til skole, og da mindes han, at der gik en vindeltrappe fra den salig mands store gård over port og op til den liden stenbod, som var til samme gård, hvor den salig mand havde adskilligt sit tøj med breve og andet. Søren Lauritsen arbejder sst vidnede, at han efter Laurits Guldsmeds begæring brød den trappe ned, som sad op til stenboden.

(22)

21/2 1684.

** Anders Lauritsen på sin søn Jens Andersens vegne lod forkynde Karen Jacobsdatter, salig Mikkel Trommeslårs efterladte sst, hendes udgivne skøde på den indplantede hosliggende ejendom, liggende på Fiskergade, næst vesten og til hendes eget hus og have og østen op til Søren ---- have, givet og skødet til bemeldte Jens Andersen.

** Søren Rasmussen Værn, borgersøn sst, fuldmægtiget på sin salig bror Anders Værn, forrige borger og handelsmand sst, hans efterladte widve Maren Olufsdatter hendes vegne havde stævnet landkommissær Tomas (blank) og tilbød ham hvis penge, han efter højesteretsdom tilkom for hvis gods, han med ham havde indskibet, 229 rigsdaler, som han i en pose under forsegling fremviste og frembød.

28/2 1684.

** Søren Vester af Katvad mølle på sin stedsøn Morten Sørensen, møllersvend i Århus mølles vegne og gav last og klage over nogle militæriske, som søndag var 8 dage overfaldt ham i Niels Tunbos hus, hvor han blev stukket med en degen i hans bryst.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget for Morten Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Villads Jacobsen, borger sst, item Peder Rasmussen, Mejlgades hyrde, for dom og tiltalte dem for gæld, de er ham skyldig, man da intet gensvar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Oluf Nielsen Vorgård fuldmægtiget for Gertrud, magister Niels Krogs, hendes vegne lod af et tingsvidne her af tinget 14/2 næst afvigt, af Gertrud, magister Niels Krogs, kontra Laurits Wild guldsmed forhvervet, oplæse kald og varsel, som samme dag var indført, og den blinde Rasmus Rasmussen tømmermand vidnede, at han tjente salig borgmester Christen Jensen og Anne Deusters

i 6 år, og da gik en trappe op i Anne Deusters port til kramboden eller stenboden, og hørte samme krambod da der til gården, og da var der ingen dør på det gamle hus, som stod der, som Laurits Guldsmed nu iboer, ud til kramboden, og var der ikke nogen dør forneden ind til samme krambod.

(23)

** Jens Ibsen podemester, borger sst, æskede skøde, og Erik Jørgensen stadsprokurator med fuldmagt af Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nicolaus de Brobergues, og til vitterlighed underskrevet af hendes far Hans Nielsen Drostrup til Skovsgård, solgte og skødede fra hende og hendes arvinger og til Jens Ibsen og hans arvinger hendes gård, på Guldsmedegade beliggende, Rasmus Gius Bager iboer, som salig Christen Jensen Hår tilforn har tilhørt og hende ved pant og ejendomsdom er berettiget, strækkende sig fra salig Niels Jensen Udsens arvingers have på den ene side, og til salig Jens Jørgensen Hasles enke og arvingers ejendom på den anden side, med tilliggende gårdsavl i marken.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Karen, salig Villum Testrup, underdegn ved Vorfrue kirke, hendes vegne til 3.ting lod læse og påskrive en kaldsvidne af Viborg landsting 23/1 næst afvigt, hvor da blev stævnet alle salig Villum Rasmussen Testrup, som boede og døde i Århus, hans efterladte arvinger og kreditorer at møde til skifte og deling i stervboet den dag 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator lod til 3.ting læse og forkynde en landstings kaldsseddel at salig Christen Lauritsen, forrige byfogeds, kreditorer sig med deres ankrav i stervboet ville angive.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Johan Fach, organist til domkirken, med opsættelse her af tinget 14/2 næst afvigt havde stævnet Niels Pedersen Filt sst for dom, og tiltalte ham for 200 sletdaler efter hans obligation, dateret 7/5 1676. Niels Filt mødte herimod og foregav, at Johan Fach havde til betaling for denne fordring bemægtiget sig hans og Søren Rasmussens gods, og fremviste en kopi af samme håndskrift med en påskrift af Johan Fach, hvormed han ville bevise, at obligationens sum var sat for højt, hvorefter blev afsagt, at Niels Filt bør betale sin tilkommende anpart kapital med forfalden rente.

(24)

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget for Niels Filt hattemager sst havde stævnet Johan Fach, organist til domkirken, for dom og tiltalte ham, for han ulovligt har bortrøvet Niels Filt og Søren Rasmussens gods uden dele, dom og kongens foged, hvorfor han bør at lide efter loven. for sine årsagers skyld blev sagen opsat 14 dage.

6/3 1684.

** Morten Værn lod læse og påskrive Jacobus Gesius apoteker hans kontrakt med sin dreng, Niels Mortensen Klakring, af dato 28/9 1682, med Jacobus Gesius hans påskrift dateret 6/3 1684, at han bemeldte sin tjener fra sin tjeneste libererer og frikender.

** Morten Værn lod læse og påskrive Niels Mortensens indlæg med borgmestre og råds svar, dateret 6/3 1684, at Morten Værn som en kurator har sig med ham at forholde efter loven.

** Tomas Rasmussen prokurator lod læse og påskrive en begæring fra assessor Jens Lassen, hvorefter han havde stævnet Hans Pedersen Kedelfører, boende på kobbermøllen, Sidsel salig Peder Kedelførers sst for syn, vurdering og dom angående den gård, på Torvet beliggende, som er pantsat Jens Lassen, hvorefter blev udmeldt synsmænd af tinget.

** Erik Jørgensen prokurator på Jacobus Gesius, apoteker sst, hans vegne lod læse og påskrive et pantebrev, udgivet af Jacob Nielsen, borger sst, til ham lydende på 80 sletdaler, og derfor pantsat han sin iboende gård, dateret 6/3 1684.

** Morten Værn for Jacob Nielsen, borger og handelsmand sst, lod læse og påskrive Niels Mortensen Lund hans kontrakt med Jacob Nielsen, hvori han transporterer ham til ejendom den part, han kan have i den gård, som han påboer, dateret 6/3 1684.

** Morten Værn lod læse og påskrive en kontrakt med Jacobus Gesius oprettet, om Niels Mortensens drenge og karlsår ham at tjene, med derpå skrevne Jacobus Gesius hans påskrift, at han kvitterer og frisiger Niels Mortensen for sin tjeneste.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Mikkel Mikkelsen, borgmester sst, æskede pantevidne, og Niels Villumsen, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være borgmester Mikkel Mikkelsen 100 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans iboende gård, på Mejlgade beliggende, imellem salig Søren Poulsens gård og salig Laurits Rasmussen, fordum byfoged, hans arvingers gård, med vedliggende have bag gården samt tilliggende avl i marken.

** Engelbret Endersen, borger og skipper sst, æskede skødevidne, og Morten Madsen Værn, med fuldmagt af Hans von Lossow til Ristrup, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Engelbret Endersen og hans arvinger en frugthave, for enden af Badstuegade liggende, østen op til Engelbret Endersens gård, strækkende sig øster på til Jørgen Skrædders ejendom.

(25)

** Oluf Nielsen Vorgård fuldmægtiget for Gertrud, magister Niels Krogs sst, havde stævnet Laurits Wild og tiltalte ham, for han har ladet nedbryde en vindeltrappe til hendes stenbod, og i rette lagde tingsvidner angående samme stenbod, og en udlægsforretning til afgangne borgmester Christen Jensens arvinger, dateret Århus 18/8 1671, som denne post angående melder, at Niels Krog er indlagt i den liden gård på Torvet, imellem Gertrud Nielsdatters krambod og Maren Clemendsdatters øde ejendom, for 400 sletdaler. dernæst i rette lagde en genpart af et vidne af Johan Lyllofsens hustrus arveparters afståelse til Erik Grubbe, dateret Århus byting 5/3 1663, hvori tre steder meldes om hans hustrus salig fars gård på Torvet og krambod ved porten, hvorefter blev afsagt, at Laurits Wild bør at igen opsætte den nedbrudte trappe og gøre den så god, som den før var, og der foruden at lide videre tiltale efter loven.

** Laurits Guldsmed opkrævede mænd til at syne hans gårdsrums begreb med vedliggende krambod og dets beskaffenhed.

13/3 1684.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for assessor Jens Lassen, residerende sst, havde stævnet Sidsel Kedelførers og hendes søn, og synsmænd vidnede, at de var i den gård, på

Torvegade beliggende, kaldes Sidsel, salig Peder Hansen kedelførers gård, og da vurderede de samme gård med fire gårdsavl i marken for 1624 sletdaler, hvorefter assessor Jens Lassen tilbød salig Peder Hansen Kedelførers enke og arvinger, at hvis de ville give ham rede penge, ville han afstå 100 rigsdaler. herimod at svare mødte Hans Pedersen kedelfører på sin mor og egne vegne og svarede, at hverken han eller hans mor vidste intet videre dertil at svare, end som tilforn imellem hende og assessoren deri er passeret, efter tingsvidne her af tinget 21/12 1676.

(26)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 28/2 sidst afvigt havde stævnet Jørgen Jacobsen Loft sst for dom, og tiltalte ham for 21 tønder godt malt efter Søren Sørensens regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

** Laurits Wild, borger og guldarbejder sst, hans fuldmægtig Tomas Rasmussen prokurator havde stævnet Gertrud, magister Niels Krogs, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syn til en lille plads i Laurits Guldsmeds gård og imellem salig Søren Mikkelsens gård, hvor tilforn har stået en vindeltrappe op til Laurits Guldsmeds hus, og samme trappe har været nagelfast til Laurits Guldsmeds hus, på hvilket sted nu findes en liden fjælleskrue, hvilken plads efter skødet tilhører Laurits Guldsmed. Jens Pedersen snedker vidnede, at han havde gjort samme vindeltrappe for salig borgmester Christen Jensen og Gertrud Nielsdatter, og da ejede salig borgmester Christen Jensen både gården og boden. Anne Mikkelsdatter, salig mester Poul Postmesters, vidnede, at de boede tre år i den gård, som Laurits Guldsmed iboer, og da var der ingen anden trappe til overstuen end den vindeltrappe, som er nagelfast til samme gård.

(27)

** Johanne Mortensdatter, salig Tomas Christensens, lod læse og påskrive hendes underskrevne arv og gælds frasigelse efter hendes salig mand, dateret nu som i dag.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for Peiter Jessen farver, borger sst, havde stævnet nu salig Jens Tygesen, skipper og borger sst, hans enke for dom, og tiltalte hende for 106 sletdaler efter Jens Tygesens obligation, dateret 17/9 1682, som hun blev tildømt at betale.

** blev læst og påskrevet KM bestallingsbrev, dateret 15/12 1683 Morten Bolt at være byfoged sst

20/3 1684.

** på Århus rådhus, hvor da ting holdtes, formedelst snefog og blæsts skyld.

** Andreas Hansen, velb landkommissær Tomas Friis hans fuldmægtig på sin husbonds vegne havde stævnet Jens Rasmussen Lassen og hans skipper Jens Tygesen for vidner, men ingen af de indstævnede vidner mødte.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Mikkel Mikkelsen Malling, borgmester sst, hans vegne æskede pantevidne. for retten fremstod Tønnes Mikkelsen med fuldmagt af sin mor Karen Jacobsdatter, salig Mikkel Tønnesens efterladte enke sst, og bekendte, at hun af ret vitterlig gæld skyldig var Mikkel Malling 100 rigsdaler, og derfor til frit underpant satte ham hendes iboende gård, som hun på auktion efter hendes salig mand har sig tilforhandlet, liggende på

Fiskergade, næst op til salig Dines Nielsens arvingers ejendom på den ene side, og til hendes salig mands frugthave, Jens Andersen nu tilhører, på den anden side.

(28)

** Bonde Jacobsen, borger sst, havde stævnet magister Claus Sidenborg for vidner, hvorefter han i rette lagde Peder Hansen Kryssing og Jens Jacobsen Skivholme, borger sst, anordnede formyndere for salig Niels Jensen Udsens børn, deres udgivne kundskab og attest, at ifølge den salig mands bog fik Henrik Henriksen på Silkeborg 25 alen fin rød klæde a 5 skilling.

** Hans Sønniksen, borger og skipper sst, æskede vidne, og Laurits Olufsen, skipper og borger sst, lod læse og påskrive efterskrevne kontrakt imellem nu salig skipper Søren Olufsen og hans børn og svogre, dateret 8/1 1679, at da er alle forenet, nemlig far Søren Olufsen og sønner og alle svogre om hvis efterskrevne arvegods, Laurits Olufsen og Hans Sønniksen skal have i den lod og arvepart, som dem tilfalder efter deres salig godemor Anne Johannesdatter.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Johan Fach, organist ved domkirken sst, havde stævnet Niels Filt hattemager, Laurits Gius, Karen, salig Rasmus Værns, og hendes datter Birgitte Rasmusdatter, salig Søren Rasmussen Mults mor Maren, Johanne, salig Søren Pedersens, med flere for vidner, hvorefter Karen, salig Rasmus Værns, og hendes datter vidnede, at kammeret tilhørte Johan Fach den tid, han udtog tøjet, og han ikke udtog andet end ham selv tilhørte, og Rasmus Andersen i Vejlby vidnede, at for 8 år siden var han kørende til Palstrup med Søren Rasmussen Mult og Johan Fachs pige, og da førte han en sæk uld, som Johan Fachs pige betalte, derfra til Johan Fachs stue, men hvem det siden tog, vidste han ikke.

(29)

** Oluf Vorgård fuldmægtig på Niels Filt hattemager sst hans vegne havde stævnet Johan Fach, organist til domkirken, for vidner, og Christen Pedersen hattemager vidnede, at for ungefer en uge siden kom Johan Fach til ham og bad ham sætte sin hånd under en seddel, men da svarede han, at da han hverken kunne læse eller skrive, derfor ville han ikke underskrive den.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig på Laurits Guldarbejder, borger sst, hans vegne havde stævnet, som tilforn er indført, og Rasmus Hansen, tjenende landkommissær Tomas Friis, vidnede, at da landkommissæren kom her at residere, da havde han lofterne i den gård, Laurits Guldsmed nu tilhører, i leje til kongens korn af mester Poul Postmester, som da deri boede, og da var vindeltrappen, som de gik op på til salen, så rådden, at de ikke uden fare kunne gå op ad den, og var ingen anden opgang.

** Jørgen Andersen, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Engelbret Endersen, skipper og borger sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jørgen Andersen og hans arvinger efterskrevne anpart af den frugthave, Engelbret Endersen af salig doktor Matias de Brobergue hans arvinger købt har, her ved byen for enden af Badstuegade beliggende, og strækker sig ud til kornhaverne eller marken.

** Jørgen Andersen borger og handelsmand sst æskede afkald, og for retten fremkom Christen Jensen Basse, forrige feldskær ved oberst Frisensøs regimente, nu opholdende sig sst, gav Jørgen

Andersen afkald for al hvis arv, som Christen Jensen Basse arveligt er og kunne være tilfaldet efter salig Mette Mikkelsdatter Basse, salig Niels Udsens sst.

(30)

** Oluf Vorgård, fuldmægtiget for Morten Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 28/2 næst afvigt havde stævnet Villads Jacobsen og Peder Hyrde for gæld, hvortil Peder Hyrde svarede, at det kun var 8 daler, han restede, men han havde intet at bevise det med, hvorefter de blev tildømt at betale deres gæld.

** assessor Jens Lassen, residerende sst, ved fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator med opsættelse her af tinget 7/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

3/4 1684.

** landkommissær velb Tomas Friis, residerende sst, hans fuldmægtig Andreas Hansen havde stævnet Jens Rasmussen Lassen, skipper Jens Tygesen og skipper Abild Rasmussen for vidner at påhøre, og Jens Knudsen, som forleden år sejlede med skipper Abild Rasmussen, vidnede, at de forleden førte kongens korn til Kiel, som var 700 tønder rug, men han vidste ikke, hvor det korn, som blev til overs i skiberummet, blev af. Morten Pedersen med flere, som sejlede med skipper Jens Tygesen, vidnede, at de havde indskibet 1300 tønder rug i Frederiksodde, og der var i skiberummet et lidet stykke rug, som skipperen sagde, han havde givet penge for, og det blev malet til mel og bagt til brød til skibets fornødenhed.

(31)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, fuldmægtig på sin svigerfar Søren Sørensen, forrige rådmand sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld efter Søren Sørensens regnskabsbog, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

10/4 1684.

** Johan Fach, organist til sankt Clemends kirke, begærede vidne. for retten fremstod Niels Filt hattemager sst, og som Johan Fach og Niels Filt har været nogen stridighed imellem anlangende en obligation, Niels Filt og hans kammerat Søren Rasmussen til Johan Fach har udgivet, hvorfor han over Niels Filt har forhvervet dom, og Niels Filt derimod søgte ham for en del gods, som Johan Fach skal have annammet, dem tilhørende, så er de derom således forenet, at Niels Filt lover at give Johan Fach 40 sletdaler at betale til 4 terminer, hvorimod samme obligation og bytingsdom skal være kasseret, og Johan Fach at beholde hvis gods, han har bekommet.

(32)

** Søren Pedersen Møller, admiral Jens Rodsteen hans fuldmægtig, på sin herres vegne havde stævnet Niels Dinesen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for 50 sletdaler efter hans efterskrevne obligation, dateret København 11/6 1680, som han blev tildømt at betale.

17/4 1684.

** Hans Nielsen Gotlænder lod opnævne synsmænd til en hans gård på Graven, Rasmus Holm før har iboet.

24/4 1684.

** Hans Nielsen Gotlænder, kandestøber og borger sst, æskede vidne, og synsmænd vidnede, at de havde synet den gård på Graven, Rasmus Holm tilforn har iboet, Hans Nielsen Gotlænder tilhørende, og da befandt de den at være repareret, som det af nyt kunne være gjort, så ingen derover med billighed kunne have at klage.

** blev forkyndt en landstings varselsseddel til skifte efter magister Claus 2/6 næstfølgende.

1/5 1684.

(33)

** Peder Hansen Kryssing lod læse og påskrive et borgmestre og råd på byens vegne ham givne skødebrev på det øde eje ved Immervad, på hjørnet om bag klostret, kaldt Karen Pedersdatters ----for byens resterende skatter.

** Oluf Vorgård gav til kende, at Laurits Andersen har ladet forkynde Jens Nielsen i Vegerslev arrest for gæld efter forhvervet dom.

** Laurits Gius for Hans Vinter opkrævede synsmænd til at syne imellem Hans Vinters eje og salig Christoffer Hennings gård, angående den ny bygning, som Dines Pedersen derpå lader opsætte.

** Laurits Gius, borgersøn sst, fuldmægtiget på Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 20/3 næst afvigt havde stævnet Jens Olufsen, borger og skipper sst, for lovmål hans og Jens Olufsens ejendom anlangende, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 6/3 1662, som melder at Frands Jensens hus er bygget Anders Lauritsen for nær, og han ved dom her af tinget 15/11 1666 er tildømt straks at indflytte på sit eget, hvilke breve over skifte efter skipper Jens Olufsens godefar salig Dines Nielsen findes læst og påskrevet, hvorefter blev afsagt, at Jens Olufsen pligtig er at flytte samme for nær byggede hus ind på sit eget, eller derfor at lide videre tiltale.

** Laurits Pedersen Gius, fuldmægtiget for Niels Nielsen studiosus, Peder Basballe og Claus Nielsen, alle boende sst, havde stævnet salig Oluf Eriksens arvinger Søren Eriksen og Jesper Eskildsen og tiltalte dem, for de ikke har holdt skifte og gjort rede og regnskab for gods, som venner havde med ham skibet, og ej heller afsagt arv og gæld efter ham, hvorimod blev i rette lagt Søren Eriksen og Jesper Eskildsens efterskrevne svar, at de ikke har befattet sig med hans efterladte gods, men det af rettens midddel til Claus Christensen Kå er opført og der registreret til kreditorerne, og Jesper Eskildsen ikke havde sagt god for Søren Eriksen eller var i hans svogerskab, da han bortsejlede, og de havde afsagt arv og gæld efter ham, hvorefter blev afsagt, at da de indstævnede har ladet stævne kreditorerne til skifte efter den salig karl, og de ikke har befattet sig med hans efterladte gods, da kan de ikke tilkendes nogen gælds betaling efter ham, men Niels Nielsen, Peder Basballe og Claus Nielsen at søge salig Oluf Eriksens stervbo og hans gods, hvor der findes kan.

(34)

9/5 1684.

** Dines Pedersen havde stævnet Hans Jensen Vinter sst for vidne, og i rette lagde Sille Andersdatter, salig Christoffer Hennings, hendes efterskrevne vidne anlangende den bygning, han på den grund, som hun i så langsommelig tid med hendes salig mand har boet, som strækker sig op til Hans Vinters eje, som af Dines Pedersen er nedbrudt, formedelst dets forrådnelse, og et andet igen opsat, da er dette hendes sandfærdige vidne, at de ny lejder ligger på det samme sted, som de gamle blev optaget af, dateret Århus 5/5 1684, Sille Andersdatter egen hånd. derefter blev i rette lagt tømrernes efterskrevne vidne, hvorledes de havde opsat det nye hus på samme sted, som det gamle stod.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtig for Jens Jørgensen, borger og indvåner sst, havde stævnet Påske Pedersen og hans amme Mette N for vidner, og Maren Eriksdatter vidnede, at hun havde stedt en amme til Jens Jørgensen, som lovede hende i løn 14 mark og hendes mand 4 mark, og ammen tog fæstepenge, og Oluf Vorgård satte i rette, om Påske Pedersen ikke bør at betale Jens Jørgensen de annammede fæstepenge og lide efter loven. ingen mødte til genmæle, hvorfor sagen blev opsat 4 uger.

(35)

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtig for Jens Jacobsen, borger sst, havde stævnet en kvinde ved navn, Maren Nielsdatter i Århus rådstuekælder for at vidne om det gods, som blev frastjålet Jens Jacobsen, og hun bekendte ved ed, at to ryttere, som lå i Harlev hos Jørgen Nielsen Kå og Anders Nielsen, de gav hende et par handsker og nogle sorte bånd, og hun så at Jørgen Kås kone fik af rytterne 40 mark hør, og Anders Nielsen var henne ved dem og ville have hjemmel til det gods, som var stjålet.

** Laurits Wild, borger og guldarbejder sst, æskede skøde, og Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget på Gertrud Nielsdatter, magister Niels Krogs, vegne solgte og skødede fra hende og hendes arvinger og til Laurits Guldsmed en liden stenbod, på Torvet beliggende, næst op til salig Søren Mikkelsens gård på den ene side og til den gård, Laurits Guldsmed iboer, på den anden side.

15/5 1684.

** Jens Ibsen podemester sst æskede skøde, og Tyge Simonsen med fuldmagt af kommissær Jesper Nielsen Hutfeld solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Jens Ibsen efterskrevne have ved Munkeport.

** Tyge Simonsen, fuldmægtiget for kommissær Jesper Nielsen Hutfeld, æskede pantevidne. Jens Ibsen podemester bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jesper Hutfeld 200 sletdaler, og derfor pantsætter ham sin have ved Munkeport.

(36)

** Hans Jensen Vinter havde stævnet Dines Pedersen, borger sst, for synsvidne og i rette lagde efterskrevne syn på et hus, Dines Pedersen har ladet opsætte ved den gård på Torvet, salig Christoffer Hennings tilhørte.

** Oluf Nielsen Bonde fremlagde efterskrevne stævning af Viborg landsting 16/4 1684, at da blev stævnet afgangne magister Claus Andersen, forrige sognepræst til Århus domkirke, hans arvinger og kreditorer for vurdering og skifte, som rettens middel er forårsaget at holde i stervboet 2/6 førstkommende.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Laurits Sørensen Hasle havde stævnet Rasmus Pedersen Vinter for dom og tiltalte ham for 33 sletdaler, han er ham skyldig. sagen er opsat 4 uger.

** Oluf Nielsen Bonde, fuldmægtig for Laurits Andersen, borger sst, lod forkynde en arrest på Jens Nielsen, boende i Vegerslev, for gæld, og satte Oluf Bonde i rette og formente, at Jens Nielsen bør at blive i arrest, indtil betalingen sker efter loven.

22/5 1684.

** Oluf Nielsen Bonde, fuldmægtiget af salig magister Claus Andersens arvinger fremlagde en skriftlig frasigelse, hvormed magister Peder Andersen Claudianus, sognepræst til store Heddinge, som nærmeste værge og hans yngre bror magister Frederik Andersen Claudianus på deres salig bror magister Claus Andersen, forrige sognepræst til domkirken, hans børns og arvingers vegne giver til kende, at ingen af deres salig brors børn vil tage ved arv og gæld efter ham.

(37)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Feder havde stævnet Peder Molbo vangvogter for syn, og synsmænd vidnede, at de havde synet en skade, som var gjort i Peder Feders have, liggende udenfor Mejlgade, kaldes Trøjborg bakke, som Peder Molbos ko skulle have gjort. da ingen mødte til genmæle, blev sagen opsat 4 uger.

29/5 1684.

** Jens Pallesen, borger sst, havde stævnet Jørgen Ditlevsen, borger og bager sst, for syn, og synsmænd vidnede, at de havde synet en bæk, som går midt over Mejlgade, kaldes Borrebæk, og da befandtes samme bæk på den søndre side op til Jens Pallesens gård til en stolpe imod havet at være udskredet, så den var halvanden alen bred på det bredeste.

** Niels Nielsen, studiosus på Mejlgade, havde stævnet efterskrevne hans husfolk for resterende husleje, der iblandt Anne Lauritsdatter Nederlands på Studsgade, som de blev tildømt at betale.

(38)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Peder Feder, oplyste en mærplag, han indtog i hans have, liggende bag ved det store hus.

5/6 1684.

** Niels Nielsen, studiosus sst, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale, men som nu blev agtet, at sagen i dag 8 dage havde været i rette, var intet ved sagen i dag at gøre.

12/6 1684.

19/6 1684.

** Tomas Rasmussen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Niels Pedersen Filt hattemager sst item Maren Christians på Kannikkegade for dom og tiltalte dem for deres lejermålsbøder, nemlig han 12 rigsdaler og hun 6 rigsdaler, hvorimod Niels Pedersen mødte og svarede, at han var i kongens tjeneste og ugift, den tid han besov hende, og hun var en rytterkvinde, hvorefter de blev tildømt at betale deres bøder eller derfor at lide nam i deres bo, og hvis nam ikke kan ske, da at lide på kroppen efter loven på Bremerholm.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget for hr Christen Jensen Viby, sognepræst til Viby med dets anneks, havde stævnet Carl Christensen her i Århus, så og salig Oluf Christensens arvinger, som er hans efterladte widve Kirsten Tomasdatter med deres børn, samt også Erik Christensens arvinger, som er Søren Eriksen ved Mindet og Jesper Eskildsen på Skolegade på hans hustrus vegne for syn og vurdering, som agtes at tages af hr Christen Viby på hans børns vegne på de 7 boder ved åen og 2 boder på Mejlgade, som de arveligt skulle være tilfaldet efter deres salig morfar salig hr Rasmus Christensen, præst i Ormslev, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurdering. derefter blev i rette lagt Carl Christensens efterskrevne kundskab, at efter hans svoger hr Christen Jensen i Viby hans begæring oplyser han, at samme boder tilsammen ikke tilhører andre af hans salig forældres arvinger, end hans salig bror hr Rasmus Christensen i Ormslev og hans rette arvinger. derefter blev i rette lagt Kirsten Tomasdatter, salig Oluf Christensens efterskrevne indlæg, at huslejen, KM skatter og reparationer angående har hun ved sin lovværge Morten Værn ladet indlevere på skifte i Ormslev efter salig faders bror hr Rasmus i Ormslev, som blev holdt sidst afvigte 9/6.

(39)

** Mikkel Mikkelsen, borgmester sst, hans fuldmægtig Morten Værn, borger og handelsmand sst, æskede pantevidne, og Peder Svendsen skrædder bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være borgmester Mikkel Mikkelsen lånte rede penge 200 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans gård, på Torvegade beliggende, næst op til Jens Vegerslev rådmands gård på den ene side og op til salig ---- hans børns gård på den anden side.

** Jens Lauritsen byfoged oplyste et rødbæltet svin, om nogen det vil vedkendes.

26/6 1684.

(40)

** blev i dag læst og forkyndt en advarselsseddel til skifte efter salig Markor Nielsen 30/6 næstkommende.

** blev læst og påskrevet en advarselsseddel til skifte efter salig Rasmus Kjeldsen til 30.dagen 7/7 næstkommende.

** Peder Svendsen skrædder, borger sst, lod læse og påskrive efterskrevne auktionsbevis, at 9/5 1684 havde auktionsdirektørens fuldmægtig Morten Værn på sin betroede bestillings vegne solgt til Peder Svendsen skrædder Kirsten Tomasdatter, salig Oluf Christensens, hendes gård liggende på den søndre side af Torvet, imellem assessor Jens Lassen --- murede gård på den vestre side og rådmand Jens Vegerslevs gård på den østre side, strækkende sig fra adelfargaden og langs ned i gården til Skidengyden 91 alen, med et tilliggende gårdsavl.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget for Laurits Andersen, borger og handelsmand sst, item på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Nielsen, boende i Vegerslev, for gæld og derpå gjort arrest angående, og formener, at han bør at være i arrest, indtil han betaler efter dom 49 sletdaler, hvorefter blev afsagt, at eftersom bevises, at Jens Nielsen i Vegerslev er draget her af byen, efter lovlig forkyndt arrest, retten til foragt, da bør han derfor at bøde et fuldt vold efter loven.

3/7 1684.

(41)

** Casper Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, med fuldmagt solgte og skødede fra velb Christen Jørgensen Skeel og hans arvinger og fra Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, og hendes arvinger samt fra borgmester Johan Mikkelsen i Middelfart og hans arvinger og til Casper Nielsen Brandt og hans arvinger efterskrevne deres gårde sst, nemlig den gård på Mejlgade, Casper Brandt selv iboer, næst op til Havgyden beliggende på den ene side, og strækker sig til Jørgen Ditlevsens iboende gård, og med dets have bagved ned til Borrebækken på den anden side, og fra adelgaden med dets bagved liggende have ned til stranden, med dertil liggende to gårdsavl, som de over skifte efter salig Jacob Nielsen, rådmand sst, er udlagt og berettiget. item den øde ejendomsplads på Studsgade beliggende, næst op til Jørgen Andersen skrædders iboende gård på den ene side, og strækker sig op til Poul Nielsens iboende ejendom på den anden side, med gårdsavl efter vangbøgerne.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Feder, indvåner og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/5 næst afvigt havde stævnet Peder Molbo for hvis skade, hans ko havde gjort på Peder Feders have, hvilken kornskade han blev tildømt at betale.

(42)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Bartolomeus Jacobsen Stur, borger sølv og guldarbejder sst, havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem efter dom 23/5 1681 for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Matias Nielsen Fellum, borger og handelsmand sst, lod for retten læse og påskrive en bytingsdom, her af tinget 8/11 1683, over salig Niels Jensen og hans salig hustru deres arvinger til nam for kapital 87 sletdaler med dets rente og omkostning, med derpå skrevne indførsel i den øde ejendomsplads på Studsgade, næst ved Matias Nielsen, med dets tilliggende avl, for 105 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Jørgen Fynbo havnefoged havde stævnet Johan Arentsen og Hans Vinter, borgere og handelsmænd sst, for dom og tiltalte dem, for de ikke vil betale, efter KM konfirmation på kommissariernes forretning, for deres nybyggede skiberum til havnen, nemlig Johan Arentsen 2 rigsdaler og Hans Vinter 3 rigsdaler, men som ingen mødte, er sagen opsat 14 dage.

10/7 1684.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på KM og Århus bys vegne havde stævnet Johan Farver i Horsens og tiltalte ham for sine lejermålsbøder 12 rigsdaler, eftersom han skal have beligget Karen Sørensdatter her i byen, som 12/2 1682 i Vorfrue kirke har udlagt ham for sin barnefar, hvilke bøder han blev tildømt at betale.

(43)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for magister Morten Herlov, sognepræst til domkirken sst, havde stævnet Tomas Jostsen væver, borger sst, for dom og tiltalte ham, formedelst han 24/3 har begæret magister Morten, at han ville trolove hans steddatter med en rytter, og siden er berettet at hun tilforn skal være viet ved en soldat, formente hun derfor bør at bie i 3 år, og i 7 år, om hun spørger fra ham, og Tomas Væver, som trolovelsen har begæret, pligtig er forskaffe kundskab om hans steddatters forrige ægteskabs beskaffenhed, hvorefter blev afsagt, så eftersom mester Morten ikke beviser Tomas Jostsen noget uærligt over, da bør han for magister Morten Herlovs tiltale fri at være.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Bartolomeus Jacobsen Stur, borger og guldarbejder sst, med opsættelse her af tinget 3/7 næst afvigt havde stævnet Rasmus Pedersen Vinter, borger sst, for 68 sletdaler efter hans obligation af dato 2/4 1683, som han blev tildømt at indfri og betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Laurits Slagter, borger sst, havde stævnet Anne Vægters med hendes mand Knud Vægter for vidner, og Jens Helbo slagter vidnede, at på lørdag sidst var 8 dage overfaldt Anne Vægters dem i slagtehuset med ukvems og skældsord, og Laurits Slagter skulle være en skælm og tyv.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Laurits Slagter, borger sst, havde stævnet og tiltalt Anne Vægters for ærerørige ord, som hun har ham tilsagt, satte i rette og formente, at hun det ikke kunne bevise, og derfor bør at lide og bøde for æresskælden. for sine årsagers skyld er sagen opsat 4 uger.

17/7 1684.

(44)

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst æskede vidne. for retten fremkom Mikkel Mikkelsen i Pedholt på sit herskab velb fru Regitze Sofie til Vilhelmsborg etc hendes vegne lod læse og påskrive en dom af Århus rådstue 24/4 næst forhen, afsagt imellem hendes fuldmægtig og Jens Hvas, hvorefter Jens Hvas leverede Mikkel Mikkelsen de 12 rigsdaler, som han efter samme dom er tilkendt at betale.

24/7 1684.

** Tomas Rasmussen lod læse og påskrive borgmestre og råds advarselsseddel til skifte efter salig Jens Tygesen 4/8 1684.

** Mikkel Lassen og hans bror Peder Lassen, borgere og handelsmænd sst, æskede skøde. Hans von Lossow til Ristrup ved sin fuldmægtig Hans Bendixen, borger handelsmand og vinhandler sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Mikkel Lassen og sin bror Peder Lassen efterskrevne kornhave, som ligger udenfor Vestergades ende, og som tilforn tilhørte hans frues salig far doktor Matias de Brobergue.

** Oluf Vorgård, fuldmægtig for Maren Hansdatter, salig Oluf Poulsens, nu værende sst, havde stævnet skipper Peder Nielsen Samsing, borger sst, for dom og tiltalte ham for lånte penge 50 sletdaler, efter hans til hende udgivet obligation, dateret 6/4 1682, som han blev tildømt at betale.

** Peder Feder handelsmand sst ved fuldmægtig Tomas Rasmussen prokurator beviste at have stævnet assessor salig Morten Mikkelsen til Dalum og Ørridslev hans efterladte enke og arvinger for dom angående hvis, den salig mand, efter obligation til Peder Feders afgangne svigerfar borgmester Jørgen Juel udgivet, er skyldig.

(45)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på skomagerlavsbrødre sst deres vegne, med opsættelse her af tinget 17/7 næst forhen havde stævnet Rasmus Skoflikker, Jørgen Tysk, Anders Nielsen og Rasmus Olufsen skoflikker sst for dom og tiltalte dem, for de har været ude at sy sko på landet. derimod blev i rette lagt hr Clemend Nielsen i Søften hans indlæg, at skoflikkerne gjorde noget arbejde for ham af gammelt læder, hvorefter blev afsagt, så efterdi lavsbrødrene ikke beviser deres angivende, og det arbejde, de har gjort for hr Clemend, er gjort af gammelt læder, som ikke vides at være imod loven eller skomagernes aller nådigst givne artikler, hvorfor ikke sees samme personer nogen straf at tilkende, men for denne tiltale frikendes.

31/7 1684.

** Niels Jensen, skriver hos velb landkommissær Tomas Friis, lod læse og påskrive en Bartolomeus Jacobsen Stur til Niels Jensen udgivne panteobligation, dateret 4/8 1683, på kapitel 99 rigsdaler, og derfor pantsatte ham hans iboende gård, kaldes Oluf Sørensen skomagers.

** Peder Christensen Basballe, fuldmægtiget på Christen Knudsen Lind, borger og vinhandler sst, hans vegne havde stævnet Jens Andersen Høg og Jens Jørgensen, borgere sst, for deres sandhed og spørgsmål at tilsvare, og de vidnede, at de med byfogden Christen Lauritsen var i Christen Knudsens hus 16/7 1683, om han havde middel til at betale Hans Bendixen efter højesterets dom og Hans Bendixens derpå forhvervede kongelige befaling, hvortil han svarede, at han desværre ikke havde andet, end som tilforn var tilbudt, og da faldt de ord, at Hans Bendixen var så fin, han ville tillade Christen Knudsen selv at udvælge stedet at være arresteret, og da ville Christen Knudsen være tilfreds, om det måtte være i hans eget hus. Hans Bendixen mødte og svarede, at det skulle ikke bevises, ej heller kunne de med en god samvittighed sige, at der blev gjort mundlig eller skriftlig arrest, mens Christen Knudsen sad i sin fulde næring og brug, og syntes derfor, det kunne ikke ansees til nogen arrest.

(46)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Casper Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Rasmussen i Søften, og talte med hans søster Anne Jensdatter, og tiltalte ham for 4 sletdaler efter hans salig far Rasmus Pedersens obligation på arvinger og een for alle, dateret 30/1 1680, hvilken obligation blev læst over skifte efter salig Rasmus Pedersen i Søften 30/1 1683, og som Anders Rasmussen blev tildømt at betale.

** Jørgen Nielsen, tjenende Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte sst, på sin husbonds vegne med opsættelse her af tinget 3/7 næst afvigt havde stævnet Søren Rasmussen Skibby, borger sst, for dom og tiltalte ham for resterende rente af 200 sletdalers kapital 137 sletdaler, efter hans pantebrev, af dato 31/7 1662, udgivet til Kirsten, salig Peder Vinters, på hans gård på Vestergade med avl, hvorimod Søren Rasmussen i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvori han foregiver ikke at være så meget skyldig og beråber sig på en rådstueafsked 23/6 1670 imellem ham og Kirsten, salig Peder Vinters, at hun skulle betale halvparten af 41 sletdaler til Maren Clemendsdatter, hvorefter blev afsagt, at han bør at betale fordringen, og igen at søge Kirsten, salig Peder Vinters, efter den afsked imellem dem på rådstuen.

(47)

7/8 1684.

** Jørgen Bertelsen underdegn lod læse og påskrive et pantebrev, af Bartolomeus Jacobsen Stur guldsmed til bispen doktor Erik Grave udgivet, af dato 12/9 1670, lydende på 200 sletdaler, hvorfor er pantsat Mogens Lisbjergs gård bag klostret med tilliggende avl samt licentiat Brobergues skøde derpå, og findes samme pantebrev læst over skifte efter Bartolomeus Guldsmeds salig hustru 24/2 1682.

** Anders Nielsen Helbo lod læse og påskrive et afkald givet borgmestre og råd med overformyndere af (blank) for hans patrimonium efter hans salig far Laurits Jensen Heldekande sst, af dato Fredericia 18/7 1684.

** Anders Nielsen Helbo, borger og skipper sst, æskede skøde. Niels Lauritsen, borger og købhandler sst, på Christoffer Sørensen Læsø, KM toldbetjent i Fredericia, hans vegne solgte og skødede fra ham og hans arvinger til Anders Nielsen Helbo og hans arvinger hans gård, på Brobjerg beliggende, på den østre side af gaden næst op til Rasmus Jensen kræmmers ejendom på den søndre side, og op til salig Magdalene Matiasdatters ejendom på den nordre side, og fra adelgaden strækker sig i øster ud til bemeldte salig Magdalene, salig borgmester Rasmus Skrivers have.

** Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, lod læse og påskrive et pantevidne, her af tinget 30/10 1651, melder at da Anders Højen på Anne Rasmusdatter, salig Vogn Pedersen Skrivers vegne for kapital 50 sletdaler har pantsat til Jens Karlby, rådmand sst, en hendes kornhave, liggende i Møllestien, næst sønden den gyde, som løber til Mølle kirkegård, og findes samme pantevidne påskrevet under Niels Nielsen, studiosus sst, hans hånd, at samme pant 10/4 og 16/12 1666 er udlagt Jacob Bartolomeusen for gæld, item 24/10 1682 af Johan Mikkelsen, borgmester i Middelfart, overdraget Niels Lauritsen, borger og handelsmand her i byen, og 14/4 1684 overdraget Jens Jacobsen Skivholme. derefter solgte og skødede Søren Rasmussen Skibby, borger sst, fra sig

og sine arvinger og til Jens Jacobsen og hans arvinger forskrevne ham pantsatte kornhave, på Møllestien beliggende, imellem Vestergade på den nordre side og Møllestien på den søndre side, på den vestre side op til den skidne gyde og på den østre side op til salig Anne Jacobsdatters have og Peiter Jessen farvers bod. item fremlagde Jens Jacobsen sin med Søren Skibby på samme have oprettede købekontrakt, dateret 16/4 1684.

(48)

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtig for hr Oluf Mortensen, sognepræst i Borum med dets anneks, havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, rådmand her i byen, for dom og tiltalte ham, for han forholder hr Oluf hans hustrus arvelod efter hendes salig mor, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

14/8 1684.

** Tomas Rasmussen prokurator på Peder Feder, handelsmand sst, hans vegne lod læse og påskrive en aflysnings seddel, at ingen måtte tage nogen passage over hans kornhave ved magasinhuset.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for assessor Jens Lassen, residerende sst, med opsættelse her af tinget 3/7 næst afvigt havde stævnet Sidsel, salig Peder Kedelførers, med lovværge og tiltalte dem for hvis udlæg og gæld, de ham skyldig er efter en rådstuedom 19/4 1677, og lodseddel efter salig Peder Pedersen, som på skifte efter den salig karl er gjort udlæg for 145 sletdaler, som de selv har beholdt. derimod at svare mødte Hans Pedersen af lille Fulden mølle, som i rette lagde sit efterskrevne indlæg, at Jens Lassen aldrig er nægtet noget af sit udlæg, hvorefter salig Peder Pedersens arvinger blev tildømt den krævede sum, efter lodseddels formelding, inden 15 dage at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på salig Oluf Christensen, forrige overformynder sst, hans efterladte widve Kirsten Tomasdatter hendes vegne, med opsættelse her af tinget 3/7 1684 havde stævnet Knud Sørensen, borger sst, for dom og tiltalte ham for resterende husleje af hans bod fra 1681 til dato 20 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(49)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Søren Land skrædder, borger sst, havde stævnet Peder Tordsen skrædder, borger sst, for vidner, og efterskrevne vidnede, at de 19/7 sidst i byfogdens hus hørte, at Peder Tordsen bekendte, at han havde leveret Søren Land de penge af burschenes penge, som Søren Land beskyldes for, såsom han havde den ene nøgle til laden.

** Jens Lauritsen byfoged fuldmægtig fik udmeldt synsmænd til en båd, der som vrag er indkommet af søen.

21/8 1684.

** blev af byfogdens fuldmægtig fremlagt, læst og påskrevet salig Bartolomeus Guldsmeds enke Margrete Pedersdatters advarsel til alle den salig mands kreditorer 30.dagen 27/8 deres fordringer at indgive, da magistraten agter at anfange med skifte.

** varselsmænd vidnede, at de 12/8 sidst forleden på Christen Jensen Basballes vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for fornyelsesdom.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Laurits Slagter, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/7 næst afvigt havde stævnet Anne, Knud Vægters, som nu mødte og blev tilspurgt, om hun vidste andet end ærligt om Laurits Slagter, hvortil hun svarede nej, og hvis ord, hun havde sagt, var sket i ubesindig hastighed og bad om forladelse, og derefter blev hun tildømt at betale Laurits Slagter den forårsagede omkostning.

28/8 1684.

** Tomas Rasmussen lod læse og påskrive borgmestre og råds citation over arvinger og kreditorer til skifte efter salig Carl Christensen 30.dagen 2/9.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på hr Melchior Sommerfeld, øverste kapellan til sankt Clemends kirke sst samt Mikkel Ibsen, boende på Tunø, fremlagde en panteobligation lydende, kendes jeg Søren Madsen, boende på Tunø, af ret vitterlig gæld skyldig at være Århus kapitel på domkirkens vegne sst 50 rigsdaler, som er de penge, som salig Peder Ibsen i Århus har givet til domkirken til lys, at holde sin krone ved lige med, hvilke 50 rigsdaler min slægt og ven Tomas Madsen, boende i Bjerager, er gået i løfte for, og derfor i pant sætter ham efterskrevne agre, dateret Tunø 29/5 1662, hvilken panteobligation var påskrevet, at eftersom Søren Madsen ved døden er afgået, og jeg Mikkel Ibsen har antaget gården, da vedgår jeg at svare til samme pant, og har bedt Niels Mikkelsen i Dyngby med mig til vitterlighed at underskrive, dateret Bjerager 28/4 1674. derhos blev i rette lagt Mikkel Ibsens efterskrevne revers, dateret 27/8 1684 Mikkel Ibsen egen hånd.

(50)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Sørensen Dagstrup i Ugelbølle og Jørgen Sørensen Bjørn sst for gæld, som de her ved tinget 14/10 1669 var tildømt at betale, som de igen blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Søren Mikkelsen Langballe, borgersøn sst, havde stævnet Jens Kjeld og Poul Nielsen for dom og tiltalte dem for resterende husleje, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

4/9 1684.

(51)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for salig Tomas Christensen, forrige borger handelsmand og bogbinder sst, hans umyndige børns formynderes vegne, med opsættelse her af tinget x/7 næst afvigt havde stævnet Villads Jacobsen skipper, Peder Nielsen smed og Peder Svane for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale, Peder Sørensen Svane dog kun 2 mark, idet han havde kontraregning, som han ved ed bekræftede var sandfærdig.

11/9 1684.

** Oluf Vorgård for Maren Hansdatter havde stævner skipper Peder Samsing, borger sst, for vidne, hvorefter blev udmeldt mænd til at vurdere noget udvurderet gods fra Peder Samsing.

** Christen Jacobsen skrædder, borger sst, æskede skøde, og Niels Espensen i Hasle i Lisbjerg birk solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Christen Jacobsen og hans arvinger sin gård, som salig Søren Nielsen Tilst før tilhørte og iboede, som ham og andre kreditorer, som han har udløst, over skifte er udlagt, liggende bag klostret næst op til salig Søren Tøgersen skomagers ejendom på den ene side og op til salig Christoffer Pedersens ejendom på den anden side.

** Niels Espensen boende i Hasle i Lisbjerg birk æskede pantevidne, og Christen Jacobsen skrædder her sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Niels Espensen 200 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans gård bag klostret, som Niels Espensen i dag har tilskødet ham.

(52)

18/9 1684.

** Peder Rasmussen Halkær, KM toldbetjent sst, æskede skødevidne, og for retten fremstod Christen Lauritsen Engelskmand, borger og skipper sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Peder Rasmussen Halkær og hans arvinger hans gård, på Skolegade beliggende, næst norden op til Jesper Eskildsens iboende gård og sønden op til domkirkens våning, salig --- Frandsens enke af Skejby iboer, og strækker sig fra adelgaden ud til stranden, med halv gyde til den nordre side og halv brønd med domkirkens våning.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget på hr Oluf Mortensen, sognepræst til Borum med dets anneks, med opsættelse her af tinget 7/8 næst afvigt havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, som den samme dag findes indført, og fremlagde en kopi af skiftebrev efter Jens Vegerslevs salig hustru Inger Christensdatter Spliids, dateret 1/6 1666, hvor da tilfaldt hver søn 1000 sletdaler og hver datter 500 sletdaler, og formente at Jens Vegerslev burde at indløse sin hånd efter skiftebrevets bemelding. derimod blev i rette lagt Jens Vegerslevs efterskrevne indlæg, at han havde leveret hr Oluf den største part af hans hustrus arv efter hendes salig mor, hvorefter blev afsagt, at eftersom ikke fremlægges opskrift på hvis, hr Olufs af sin hustrus mødrene arv har bekommet, da bør Jens Vegerslev betale hr Oluf hans hustrus arvelod med rede penge.

(53)

25/9 1684.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på salig Niels Jensen Udsens umyndige børns formynder Jens Lauritsen Skivholme, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 14/8 næst afvigt havde stævnet efterskrevne, der iblandt Rasmus Nielsen Rut og hans brødre Niels Nielsen Rut og Jens Nielsen Rut, for dom og tiltalte dem for gæld, de til salig Niels Jensen Udsen skyldig er og i rette lagde et skiftebrev efter salig Niels Udsen af dato (blank) 1684, hvorimod blev i rette lagt efterskrevne indlæg, hvorefter nogle af de indstævnede blev frikendt og de øvrige blev tildømt at betale deres resterende gæld.

(54)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Baltser Hansen Kryssing, anordnet formynder for salig Niels Jensen Udsens umyndige barn Jens Nielsen, på sin myndlings vegne med opsættelse her af tinget 14/8 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer, deriblandt salig Christen Jensen Skivholmes enke Johanne Pallesdatter, Kirsten Tomasdatter, salig Oluf Christensens og Søren Gius, for dom og tiltalte dem for gæld til salig Niels Jensen Udsen, hvorimod blev i rette lagt efterskrevne indlæg, hvormed nogle fragik gælden, og andre havde modregninger og bød sig til regnskab, hvorefter enkelte blev frikendt og de øvrige tildømt at betale deres gæld.

(55)

2/10 1684.

** Jørgen Andersen skrædder havde stævnet Engelbret Endersen, borger sst, for syn, hvorefter blev opnævnt mænd til at syne den have for Badstuegades ende, hvori de hver ejer sin part.

9/10 1684.

** Hans Nielsen Gotlænder, borger og kandestøber sst, gav tilkende, at han havde bestående af sin myndling, salig Henrik Jørgensens datter, Dorte Henriksdatters arvekapital 500 rigsdaler, som han tilbød på rente mod forsikring.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Søren Nielsen Langballe, borgersøn sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 28/8 næst afvigt havde stævnet Jens Christensen Kjeld og Poul Nielsen for resterende husleje, hvorimod blev i rette lagt deres efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, af eftersom Jens Kjeld ved ed bekræfter, at han ikke har lejet boden af Søren Langballe, men af Christen Eriksen, som den af Søren Langballe lejet har, og til ham betalt lejen, da bør han ikke igen at betale lejen, men Søren Langballe at søge Christen Eriksen, som han har lejet boden. angående Poul Nielsen, som fremlægger opskrift på anvendt bekostning på boden, som beløber sig højere, end hans resterende husleje, da henfindes parterne derom for uvildige borgere at gøre regnskab herom.

(56)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Christen Jensen Langballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Kirsten, salig Mikkel Langballes for dom og tiltalte hende for 16 sletdaler efter dom, her af tinget 9/11 1671, som hun blev tildømt at betale.

16/10 1684.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget for Poul Tordsen skrædder, oldermand for skrædderlavet, på lavets vegne havde stævnet Søren Land skrædder sst for vidner, og Jørgen Rasmussen Borum, borger og skrædder sst, i rette lagde sit efterskrevne vidne, at 6/10 næst afvigt var han med de andre lavsbrødre i deres lavshus, og da spurgte Poul Tordsen Søren Land, om han flyede ham de penge af burschenes kasse, som der var ført tingsvidne om, hvortil han svarede nej, Peder Tordsen flyede ham dem ikke, men han tog dem selv.

** Oluf Vorgård, fuldmægtiget på Niels Nielsen Lund skrædder, borger sst, hans vegne havde stævnet som i forrige vidne, og Poul Tordsen Todbjerg og Christen Frandsen, skræddere og borgere sst, vidnede, at de 6/3 1682 var i Poul Tordsens hus, og der Niels Nielsen Lund ville gå ud af døren, da stod Søren Nielsen Land skrædder selvanden i forstuen, og da hørte de, at Niels Nielsen skrædder råbte, her er Søren Land skrædder og vil myrde mig, hvortil Tomas Rasmussen prokurator på Søren Nielsen Lands vegne svarede, at det var en fortiet sag, og burde på de tider være drevet efter loven.

(57)

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtig på Poul Tordsen, oldermand for skrædderlavet, hans vegne havde stævnet som i forrige vidne, og Mikkel Sørensen Due, borger og skrædder sst, i rette lagde sit og sin hustru Mette Christensdatters efterskrevne kundskab, at 1681 14 dage efter sankt Olufs dag kom Søren Nielsen Land og tog, uden deres minde, med gevalt af lavets kiste tre hele sletdaler. nu vidnede Mikkel Due, at Søren Land og Poul Højen udtog pengene, men hvilken der tog dem op af laden, vidste han egentlig ikke, og Poul Højen havde nøglen.

** Jørgen Andersen skrædder, borger og handelsmand sst, havde stævnet Engelbret Endersen, borger og skipper sst, for vidner og syn, og efterskrevne vidnede, at de 19/3 sidst forleden var overværende, da Engelbret Endersen med Jørgen Andersen blev forenet om den købte part i Engelbret Endersens have bag Studsgade, og derefter gik de til haven med dam og lysthus, hvor Engelbret Endersen foreviste den part, han havde solgt Jørgen Andersen.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Christen Basballe havde stævnet Rasmus (blank) rebslåer, borger sst, for syn og vurdering, hvorefter blev udmeldt fire borgere til at syne og vurdere hans iboende og til Christen Basballe pantsatte ejendom, til at forhverve dom til eje på.

** blev opsat byfogdens kaldsseddel for dom kontra Tomas Rasmussen i Fårup med flere.

23/10 1684.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig på Peiter Jessen farver, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 11/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(58)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Rasmus Rebslåer for syn, og synsmænd i rette lagde efterskrevne deres vurderings forretning på det 6 gulv hus på Reberbanen, Rasmus Rebslåer nu iboer, og hans formand Laurits Espensen tilforn har pantsat til Christen Basballe, og da havde de vurderet det for 190 sletdaler. derefter blev læst og påskrevet salig Laurits Espensens pantebrev på kapital 200 sletdaler, dateret bytinget 5/7 1666, hvilket pantebrev Rasmus Rebslåer blev tilbudt at indfri.

** Tomas Rasmussen for Peder Feder, handelsmand sst, beviste at have stævnet salig Morten Mikkelsen til Dalum og Ørridslev hans efterladte enke og arvinger for dom og tiltalte dem for hvis, den salig mand efter obligation er Peder Feders salig svigerfar borgmester Jørgen Juel skyldig.

30/10 1684.

** blev opnævnt vurderingsmænd at eksekvere en bytingsdom, af dato 18/9, af Oluf Vorgård for hr Oluf i Borum kontra Jens Vegerslev forhvervet og det på næstkommende mandag.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 18/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(59)

6/11 1684.

** borgmester Jens Låsbys tjener Mogens Jensen fremkom med en højesteretsdom af dato (blank) imellem han og Dines Pedersen Vintz, som blev læst og påskrevet, hvorefter han begærede læst og påskrevet et indlæg i samme sag, men eftersom Dines Pedersen ikke var kaldt, vidste byfogden ikke samme begæring at tilstede.

** Ib Frandsen handelsmand, indvåner sst, æskede skøde, og hr Laurits Andersen Frost, sognepræst til Århus hospital, og hans stedsøn Peder Mikkelsen Lindenfeld studiosus, født i Århus, ved deres fuldmægtig hans svoger Jesper Eskildsen, borger sst, solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Ib Frandsen og hans arvinger den gård, på Vestergade beliggende, hr Laurits Frost tilforn iboede, næst op til Rasmus Peder Vinters iboende gård på den ene side og op til Jens Rasmussen Læsøs iboende gård på den anden side, og strækker sig med derved liggende have bag gården fra adelgaden ned til åen, og det med vedliggende have og tilliggende gårdsavl i marken i alle Århus vange.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for mester Ejlert Bartskær, borger sst, med opsættelse her af tinget 25/9 næst afvigt havde stævnet Envold Olufsen smed, borger sst, og tiltalte ham for badskærløn for en skade, han har helet på hans øje, 8 sletdaler, hvortil Envold Smed svarede, at han havde lovet at betale med arbejde og penge efterhånden, hvorefter han blev tildømt at betale med penge eller arbejde inden 15 dage.

** den sag Søren Land og Poul Højen med skrædderlavet er opsat 6 uger.

13/11 1684.

** Peder Svendsen skrædder lod forkynde borgmester Mikkel Mikkelsens påskrift på et tingsvidne, her af tinget 26/6 1684, angående hans iboende gård, han på auktion sig har tilforhandlet, som lyder, at ham det pant for 270 sletdaler i samme gård er betalt af Peder Svendsen, og derfor samme pant ophævet.

(60)

** velb landkommissær Tomas Friis hans kornskriver Andreas Hansen lod læse og påskrive Peder Svendsen skrædder, borger sst, hans til landkommissæren udgivne panteforskrivning på 200

rigsdaler lånte penge, hvorfor han pantsætter ham hans iboende gård, på Torvet beliggende, imellem assessor Jens Lassens gård og Jens Vegerslev rådmands gård med dens tilliggende gårdsavl.

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod forkynde, læse og påskrive Engelbret Endersen, borger sst, hans til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne panteobligation på 300 rigsdaler, hvorfor han pantsætter ham hans iboende gård bag klostret, med dens tilliggende have og avl i marken.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtig på Maren Hansdatter, salig Oluf Poulsens, nu hjemme sst, havde stævnet skipper Peder Nielsen Samsing, borger sst, for vidner efter vurdering af noget gods, Karen Hansdatter er af ham pantsat, og vurderingsmænd vidnede, at de med byfogden havde været i salig hr Johan Lønborgs hus at vurdere efterskrevne gods, som Peder Samsing havde pantsat en kone der, ved navn Maren Hansdatter.

** Søren Nielsen, rådmand sst, og forvalter over det friherskab Marselisborg hans tjener Claus Bang på sin husbonds vegne med opsættelse her af tinget 30/10 sidst havde stævnet hr Jens Grenå, sognepræst til Årslev med dets anneks, for dom og tiltalte ham for bekommet sædekorn, som beløber til 13 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på KM og Århus bys vegne havde stævnet Søren Grønfeld student for vidner at forhverve, og Tomas Pedersen skipper med flere vidnede, at de til Matias Sørensens på Graven hørte, at Søren Grønfeld sagde, det hr Peder i Ebeltoft han prædikede som et skarn. Søren Grønfeld fremkom for retten og spurgte, hvad de ville ham, og hvis de ville ham noget, kunne de søge ham for sin øvrighed.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på borgmestre og råds samt Århus bys vegne havde stævnet Søren Nielsen Kjeldsen, boende i Vejlby, for vidner og dom angående ulovlig bortførsel af træ af Århus skov, og Jens Christensen i Vejlby vidnede, at i går var otte dage så han, at Søren Nielsen Kjeldsen i Vejlby kørte af Århus skov ind i Vejlby skov med et stykke egetræ på sin vogn, og da han med andre kom i Vejlby, lå samme træ med et andet samt ris ved Søren Nielsens havegærde, og da lagde Jens Christensen sin hånd på samme to stykker træ og kendtes derved, og da sagde Søren Nielsen, at risene havde han hugget i sin egen skov, og træet havde hans husbond givet ham. andre vidnede, at de samme tid hørte, at Peder Molbo og Mads Vangvogter kendtes ved træet og sagde, det var hugget i Århus skov. Søren Nielsen Kjeldsen var til stede og ville have gjort benægtelsesed.

(61)

20/11 1684.

** Mikkel Sørensen Due, borger og skrædder sst, æskede skøde, og Hans Sørensen Gylling med efterskrevne fuldmagt af Oluf Jørgensen Juul, studiosus sst, som havde ombedt sin svoger Peder Feder med sig til vitterlighed at underskrive, solgte og skødede fra Oluf Juul og hans arvinger og til Mikkel Sørensen Due og hans arvinger hans gård, på hjørnet af Rosengade beliggende, næst op til Oluf Juuls boder på den ene side, og strækker sig om på hjørnet af Volden næst op til Peder Feders boder med vedliggende have og tilliggende gårdsavl.

** Rasmus Sørensen vangvogter, borger sst, æskede skøde, og Tomas Rasmussen prokurator med fuldmagt af Peder Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, på sin plejedatter Karen

Jørgensdatters vegne samt hr Niels Jørgensen Sommer, sognepræst til Ørum og Daugård sogne, og Christen Jørgensen Sommer sst deres vegne, Tomas Folmersen på sin hustru Anne Christensdatters vegne, Søren Christensen på sin hustru Margrete Jørgensdatters vegne solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Rasmus Jørgensen vangvogter og hans hustru Anne Pedersdatter og deres arvinger to våninger og boder, beliggende i Fægyden, imellem Jens Sørensen Pannerups ejendom og Maren Clemendsdatters, efter skiftebrevs formelding, som Palle Ibsen sidst iboede.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, på hans egne samt svoger Oluf Juul studiosus hans vegne havde stævnet salig assessor Morten Mikkelsen til Dalum hans efterladte enke og arvinger for dom, og tiltalte dem for gæld efter salig Morten Mikkelsens udgivne obligation til borgmester Jørgen Juul, dateret 20/9 1662, på kapital 700 sletdaler, som med renter beløber sig 2228 sletdaler, som de blev tildømt at betale.

(62)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, anordnet formynder for salig Niels Udsens søn, på hans myndlings vegne med opsættelse her af tinget 9/10 sidst havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for gæld til salig Niels Udsen, hvorimod enkelte mødte og ved ed benægtede at være noget skyldig, hvorfor de ikke kunne tilfindes betaling, men de øvrige blev tildømt at betale deres gæld inden 15 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Hans Tysk kleinsmed, borger sst, havde stævnet Jens Dal skomager og Poul Brundt, borger sst, for vidner, og efterskrevne vidnede, at de på søndag var 8 dage hørte, at Jens Dal sagde til Hans Tysk, at han gjorde som en skælm, idet han sagde, at han havde stået udenfor Jens Christensens dør med dragne knive, hvortil Hans Tysk svarede, at han skulle blive en skælm, indtil han beviste ham det over. Jens Dal mødte og svarede, at han vidste ikke andet med Hans Tysk, end hvis ærligt og godt var, men kunne nogen ubesindige ord i hans drukkenskab være talt til Hans Tysk, var det ikke sket af nogen ond mening, og bad derfor om forladelse.

27/11 1684.

** Søren Nielsen, rådmand sst, og forvalter over det friherskab Marselisborg hans tjener og fuldmægtig Claus Bang, på sin husbonds vegne, havde stævnet KM amtskriver over Havreballegård, Kalø og Stjernholm amter Jens Knudsen sst, og talte med hans kærestes bror Envold Randulf, for vidner, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne skriftlige forretning, at de havde vurderet fire stykheste, som baron Marselis er leveret af amtskriveren.

(63)

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget på Jens Dal skomager, borger sst, hans vegne æskede vidne. for retten fremstod Jens Dal og Hans Tysk, og Jens Dal bad Hans Tysk om forladelse, for han havde fortørnet ham i sin drukkenskab med ord, som han hverken vidste at have sagt eller noget skel dertil vidste, og han vidste kun ærligt om ham, og Hans Tysk erklærede det samme om ham.

** Jens Lauritsen borger sst med opsættelse her af tinget 6/10 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Laurits ----gård lod læse og forkynde skiftebrev efter hans formand salig Søren Bager, dateret 24/6 1682, med borgmestre og råds påskrift, at fornævnte stedfar har gjort forsikring for sin steddatters arvekapital.

4/12 1684.

11/12 1684.

** Jens Strædfar efter fuldmagt af magister Niels Krog og hr Melchior Sommerfeld begærede skøde på den gård på Studsgade, han iboer, og fremlagde Jens Eriksens ---- brev derpå til magister Claus Andersen.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for borgmestre og råd og Århus by havde stævnet Søren Nielsen Kjeldsen i Vejlby, og Ove Sørensen tømmermand sst vidnede, at næst afvigte tirsdag var han med flere efter borgmester Mikkel Mikkelsens befaling i Vejlby uden Søren Kjeldsens gård og der så det stykke træ, som er ført tingsvidne om 13/11 sidst afvigt, og da så de, at det var hugget fra roden, som står i byens Riis skov, og så savede samme rodkævleende derfra og førte til roden, og da så de, at det passede lige til roden i Riis skov, som det var frahugget.

(64)

** Jens Rasmussen Brendstrup, borger sst, æskede vidne, og efterskrevne 12 borgere vidnede, at nu salig Peder Rasmussen kontrafejer, som boede og døde i København, er Jens Rasmussens hele bror, så og Peder Rasmussen og Rasmus Rasmussen, nu værende i København, og Anne salig Frands Offersens i Lisbjerg og Sidsel Rasmusdatter, nu værende i København, deres hele bror, og samtlige født og båret af ærlige ægte forældre.

** Jens Rasmussen Strædfar, borger og skipper sst, æskede vidne og lod læse og påskrive Jens Eriksen, borger sst, hans efterskrevne købebrev, hvori han sælger og afhænder den gård i Studsgade, som Mads Christensen nu beboer, til magister Claus Andersen, sognepræst til Århus domkirke, tillige med de tre boder, som er samme gård anhængt, samt et gårdsavl, der ligger til gården, dateret 18/3 1678, Jens Eriksen egen hånd. Jens Eriksen var til stede og svarede, at han ikke havde fået fuld fornøjelse for samme køb.

** Jens Rasmussen Strædfar, borger og skipper sst, æskede skøde, og Morten Værn, borger og handelsmand sst, samt auktionsforvalter sst, lod læse og påskrive efterskrevne fuldmagt fra magister Niels Krog, rektor ved domskolen sst, så og hr Melchior Sommerfeld, øverste kapellan ved domkirken sst, til at skøde den gård på Studsgade, som Mads Christensen iboede, som ved auktion er forundt Jens Strædfar, som den højstbydende for 300 sletdaler, da som salig magister Claus Andersens børn og arvinger er gået fra arv og gæld, hvorefter han solgte og skødede fra dem og til Jens Rasmussen Strædfar omtalte gård, på Studsgade beliggende, næst op til salig Christen Mogensens enke og arvingers gård på den ene side, og strækker sig med hosliggende boder op til Jesper Nielsens iboende gård på den anden side, og det med tilliggende gårdsavl.

(65)

** Jens Hvas kapitelsridefoged, fuldmægtig på Århus domkirke og dens værgers vegne, æskede pantevidne, hvorefter Jens Rasmussen Strædfar, borger og skipper sst, bekendte sig af ret vitterlig

gæld skyldig at være bemeldte residerende ved domkirken og dens værger 175 sletdaler og derfor pantsatte dem hans gård og boder på Studsgade, han selv iboer.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Laurits Pedersen Fregerslev boende i (blank) for dom og tiltalte ham for 8 sletdaler, som han ham skyldig er efter regnskab og dom her af tinget 10/9 1674, hvori han blev tildømt sin gæld at betale, hvilken dom blev fornyet.

18/12 1684.

** Niels Christensen møllersvend ved Århus mølle lod læse og påskrive salig kong Frederik den tredies privilegium til Henrik Müller på Århus mølle, dateret 8/1 1651, item kong Christian den femtes privilegium derpå til Jens Jensen Vissing, dateret 18/7 1673, item kong Frederik den tredies skøde derpå, dateret 11/8 1664, samt kong Christian den fjerdes privilegium, dateret 18/3 1646.

** Tomas Rasmussen på Niels Andersen Kruse, borger sst, hans vegne havde stævnet Jens Rasmussen Strædfar, borger sst, for vidner, og Niels Poulsen, født i Vejlby, gående i danske skole, vidnede, at han 8/12 sidst var i Niels Andersen Kruses hus, og da kom Jens Strædfar derind og begærede kvittering af ham for regning for deres fælles skiberum, da svarede Niels Kruse ham, at han ikke kunne give ham nogen kvittering, for han havde skrevet det for højt op, da svarede Jens Strædfar, kom herud din hund, du skal få en ulykke. Niels Andersen Pallesen, som er Niels Andersen Kruses stedsøn, vidnede, at han hørte Jens Strædfar sagde samme ord, og Rasmus Jensen, bådsmand ved Niels Kruses og Jens Strædfars skiberum, vidnede, at på mandag var 8 dage var han at tale med Niels Kruse, da kom Jens Strædfar derind og da faldt ord, at Niels Kruse sagde, at Jens Strædfar skulle have sagt, han skulle likke hans rumpe.

(66)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig på Johan Fux, guldsmedesvend sst, hans vegne havde stævnet Rasmus Pedersen Todbjerg for vidner. så fremstod for retten Søren Jørgensen Arentsen, født sst, og vidnede, at Peder Todbjergs søn for to uger siden kom ind til Jens Ruts og begærede af Jens Ruts kone at låne ham en rigsdaler på et bæger, han havde i hånden, for der var en kvinde inde til hans forældres, som ville sælge det. Anne, Ludvig Guldsmeds vidnede, at for to uger siden sagde Jørgen Arentsen til hende, at han vidste en karl, som havde seet noget af Johan Fuxes tøj og andet, som var bortstjålet.

** major Otte Jacob von Schwerin hans fuldmægtig David Jacobsen Monradus, som er hans delefoged, havde stævnet Peder Jensen Bonde, indvåner sst, for dom og tiltalte ham for gæld efter en dom her af tinget 16/11 1664, hvori Peder Bonde er tildømt 200 rigsdaler med rente og omkostning at betale, hvorpå nu rester 93 rigsdaler, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

(67)

** den sag Hans Nielsen Gotlænder kontra ung Peder Sabro i Halling. eftersom Hans Gotlænder fremlagde Rasmus Nielsens indlæg og beskyldninger på Peder Sabro hans fremlagte kvitteringer, af Rasmus Nielsen udgivet, og han begærede uvildige mænd samme beskyldte kvitteringer at efterse, da er af retten tilmeldt efterskrevne mænd at konferere Peder Pedersen i Halling hans til Rasmus Nielsen udgivne obligation med påskrift og kvitteringer.

** Jens Hansen, borgerlig købhandler sst, æskede skødevidne, hvorefter Rasmus Jensen Molbo skomager, borger sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Hansen og hans arvinger to hans boder, som er 7 gulv hus på Guldsmedegade beliggende, næst op til salig Hieronimus Gyldens ejendom på den ene side, og strækker sig op til salig Poul Skånings eje på den anden side, som Jens Hansen tilforn er pantsat, og det med tilliggende 3 agre i marken.

** blev læst et kaldsvidne af Viborg landsting 26/11 sidst angående syn til salig Tøger Jensens gård i Randers på Brødregade.

** Rasmus Værn, borgerlig handelsmand sst, fuldmægtiget for sin svigerfar Søren Sørensen, forrige rådmand sst, med opsættelse her af tinget 6/11 havde stævnet Edel Nielsdatter på Studsgade og Rasmus Christensen smed for dom, og tiltalte Edel Nielsdatter for 7 daler med 16 års rente og Rasmus Smed for 15 sletdaler. derimod at svare mødte Jesper Nielsen Røved og i rette lagde Edel Nielsdatters indlæg angående hendes forløfte for sin bror Niels Nielsen til Søren Sørensen, hvorefter blev afsagt, at Edel Nielsdatter bør at betale sin gæld, og hun igen at søge Søren Sørensen, om hun ved sig nogen ret dertil. angående Rasmus Smed, som fremlægger kontraregning på arbejde, som beløber sig højere end Søren Sørensens fordring, da henfindes de for uvildige mænd at gøre afregning derom.

8/1 1685.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, som tiltagen lovværge for Anne Jensdatter og hendes søster Maren Jensdatter, værende sst, æskede vidne, og efterskrevne borgere vidnede, at salig Jens Jensen skibsskriver, som boede i København ved sankt Nikolaj kirke i lille Kirkestræde, og nu ved døden skal være bortkaldt, er fornævnte Anne Jensdatter og Maren Jensdatter deres hele bror, samtlige født og båret af ærlige ægte forældre, hvorefter de to søstre gav Matias Hansen, kandestøber i København, fuldmagt på deres vegne at søge arv efter deres salig bror.

(68)

** Hans Sønniksen skipper, borger sst, havde stævnet skipper Clemend Mikkelsen, for han ikke efter venlig begæring og påfølgende borgmester Mikkel Mikkelsens befaling har villet fire med sit førende skib forleden 17/12, hvorover Hans Sønniksen på sin førende skude har lidt stor skade, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på hvis skade, som var tilføjet Hans Sønniksens skude, og vidner i rette lagde deres efterskrevne vidner, at 16/12 lagde Clemend Mikkelsen sit skib af reden ind yderst i Mindet på den nordre side lige mod Oluf Lauritsens skib, som lå på den søndre side og således tilstoppet havnen, at ikke nogen skiberum kunne komme ham forbi, og da Hans Sønniksen 17/12 med sin skude kom af reden og ville lægge sit skib op i havnen, kunne han ikke komme forbi Clemend Mikkelsens skib, og da sagde Clemend Mikkelsen, at han hverken ville lægge op eller ned af det sted, det lå på, og skønt der senere kom befaling fra havnefogden og borgmester Mikkel Mikkelsen, svarede han det samme, og da vejret om natten blev værre, red skuden så hårdt, at begge agterste landtove brast, hvorover skuden indtrængte sig på Clemend Mikkelsens skib og fik skade.

(69)

** Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, æskede afkaldsvidne, og hr Oluf Mortensen, sognepræst i Borum, gav ham afkald og kvittering for al hvis arvelod, som hr Oluf Mortensens hustru Gertrud Jensdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig mor Inger Christensdatter, og han takkede sin hustrus far for ærligt skifte, deling og formynderskab.

(70)

** Oluf Vorgård på Rasmus Værns vegne havde stævnet Jesper Nielsen Røved, borger sst, for syn og vidner, hvorefter blev udmeldt mænd til at syne et plankeværk imellem Jesper Røved hans gård og Søren Ugelbølles boder.

** Tomas Prokurator for Claus Nielsen havde stævnet assessor Hans von Lossow til Ristrup for syn, hvorefter blev udmeldt mænd til at syne den gård, Rasmus Hasle iboer, med dens tilliggende boder dens brøstfældighed.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for mester Henrik Kloche, kongelig postmester og musicus instrumentalis sst, med opsættelse her af tinget 27/11 1684 havde stævnet Jens Hansen, organist til Vorfrue kirke sst, og tiltalte ham for hans part af den fortjeneste, som han med mester Hanses to svende tillige havde fortjent til hr Hans Blichfelds første messe i Norringgård 12/11 næst afvigt, og på en missive havde Jens Hansen svaret, at han havde skikket mester Henrik 6 daler, som var halvparten, men da han ikke ville aflægge ed derpå, blev ham tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Jacobsen Møller, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 13/11 afvigt sidst havde stævnet efterskrevne, der iblandt Oluf Smed, som er Envolds far, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(71)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for salig Morten Sommerfeld, forrige overformynder sst, hans efterladte widve Maren Jensdatter med opsættelse her af tinget 27/11 sidst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld til hendes salig mand, som de blev tildømt at betale.

** Bendix Jacobsen kobbersmedesvend bød sig i rette mod Abraham Kobbersmed, som havde ladet ham stævne, men da Abraham Kobbersmed imod tre ganges lydeligt påkald ikke mødte, så er Bendix Jacobsen fundet sagesløs hjem, indtil stævnes på ny i sagen.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Mikkel Mikkelsen, forrige konsumptionsbetjent sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 27/11 sidst afvigt havde stævnet skipper Laurits Olufsen sst for dom, og tiltalte ham for et halvt anker fransk brændevins betaling 5 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

15/1 1685.

** Niels Lauritsen lod læse og påskrive Claus Wegner malers pantebrev på 77 sletdaler, dateret 29/12 1684, og derfor pantsat ham to små sejerværker og en jernkakkelovn hos ham selv.

** Niels Lauritsen lod af sin bog oplæse deri indførte Jørgen Jacobsen Lofts afregning 41 sletdaler, med derfor til forsikring en brændevinskedel og en jernvindovn.

** den sag med Knud Henrik Blichfeld kontra Baltser Hansen er opsat i 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Jacobsen, konfiskationsforpagter sst, for syn, vidner og dom, og efterskrevne vidnede, at de ikke vidste eller så noget slagsmål på kælderen med Engelbret Endersen og Mikkel Jacobsen, eller at Mikkel slog ham, hvorefter synsmænd vidnede, at de synede Engelbret Andersen, som havde blodige sår i hans hoved og på hans hånd, som han beskyldte Mikkel Jacobsen for at have tilføjet ham.

(72)

** den sag Søren Sørensen kontra Peder Gylling, angående 143 sletdaler gæld, er opsat 4 uger.

** Mikkel Lassen, borger og handelsmand sst, æskede afkald, og Ib Frandsen, indvåner og købhandler sst, gav Mikkel Lassen afkald og kvittering for al hvis arv, som Ib Frandsens hustru Margrete Jensdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig forældre Jens Jørgensen, forrige skipper og borger sst, og de takkede hendes formynder Mikkel Lassen for godt formynderskab.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtig for KM proviantforvalter Christen Vegerslev, boende sst, havde stævnet landkommissær Tomas Friis, residerende sst, for vidner, og synsmænd vidnede, at de 30/12 efter Christen Vegerslevs begæring var på KM magasinhus sst og så, at en stor kælderdør til gaden var ganske af hængslerne og ingen krog i, og der var tilmed et stort hul oven på samme dør, så et menneske kunne indkrybe, og fra kælderen var en trappe til det nederste kornloft, hvor en dør var indslået og opbrudt til en dynge korn, hvorfra kunne være frataget ungeferlig 5 tønder rug.

(73)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig på Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Hans von Lossow til Ristrup for syn, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den gård i Immervad, som Rasmus Sørensen Hasle nu iboer, for hvis brøstfældighed derpå findes.

** Peder Lassen, borger og handelsmand sst, fuldmægtig på Peder Jensen, boende i Sjelle, hans vegne lod læse og påskrive Peder Jensens med Jens Eriksen oprettet købebrev, af dato 4/12 1684, på hans iboende gård i Studsgade, hvorefter Jens Eriksen solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Peder Jensen og hans arvinger hans gård, på Studsgade beliggende, næst op til Søren Poulsens iboende ejendom på den ene side og strækker sig op til graven, vandet igennem løber ned ad havet og Karen Jacobsdatters iboende ejendom på den anden side, og det med tilliggende gårdsavl i Århus mark.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Søren Pedersen Rytter, borger og skipper sst, hans vegne havde stævnet landkommissær Tomas Friis, residerende sst, samt hans kornskriver Andreas Hansen for vidne, og Peder Christensen og Peder Sørensen, bådsmænd sst, i rette lagde deres efterskrevne vidne angående den rejse, Søren Pedersen Rytter gjorde til Kiel 20/9 1683 med

KM korn, at de en aften kom på det loft, som kornet blev udmålt, og da bandede Andreas Hansen byens to kornmålere, fordi de ikke målte løseligt nok, hvortil deres skipper Søren Pedersen Rytter sagde, at de måtte gøre, som de selv syntes ret at være, idet han passede på skiberummet og købmændene på godset, både med indskibning og udlosning, og så fik han en måletønde med, som rugen skulle udlosses med i Kiel.

(74)

** Hans Hansen ---- havde stævnet Rasmus Smed og tiltalte ham for en lånt spærhage eller 6 sletdaler. intet svar, blev derfor opsat 14 dage.

22/1 1685.

** Peder Basballe fremkom for retten og foregav at være stævnet, og byfogdens fuldmægtig svarede, at han på kongens og byens vegne havde ladet ham stævne, hvorefter Peder Basballe vidnede, at han ikke så, at Mikkel Jacobsen slog Engelbret Endersen.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Edel Nielsdatter, salig Søren Madsens efterleverske sst, havde stævnet Søren Sørensen, forrige rådmand sst, for vidner, og efterskrevne i rette lagde deres efterskrevne vidne, at både i salig Peder Spørrings tid og i salig Mogens Christensens tid og nu i salig Søren Madsens tid har det plankeværk stået i den nordre side af brønden i Edel Nielsdatters gård, og både gård og boder hørte Niels Knudsen i Hadbjerg til.

(75)

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget på Søren Sørensen Ugelbølle, forrige rådmand sst, hans vegne havde stævnet Jesper Nielsen Røved, borger sst, for syn, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syn og overmåling på et plankeværk, stående imellem Søren Sørensens boder og Jesper Nielsens iboende gård.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Peder Rasmussen Gylling, borger og skipper sst, hans vegne havde stævnet Søren Sørensen, forrige rådmand sst, for vidner anlangende hvis, som passerede i juli måned 1672, da de af en skotsk kaper blev antastet og til Leith opbragt med skib og gods, hvorefter Søren Ibsen, borger sst, og Maren Pedersdatter i rette lagde deres efterskrevne vidne, at de da så, at Peder Gylling blev overfaldet med hug og slag af løjtnanten på kaperen, formedelst han ikke godvilligt ville levere ham nogen penge, han havde hos sig, og de førte ham til kaperen, så han ikke kunne komme af deres åsyn. endvidere hørte de huggen og slåen fra kahytten, hvor de opslog skrin og kister og søgte efter penge, og mens Søren Ibsen stod ved roret, kom Maren Pedersdatter til ham og sagde, hør hvor runger de nu med pengene, nu har de fundet dem, og samme aften de kom til Skotland, tog fire af kaperens folk det bedste, de kunne overkomme, og for i land og bortrømte. derefter blev i rette lagt Engelbret Endersen, Bonde Jacobsen og salig Niels Udsens efterskrevne vidner.

(76)

** Oluf Vorgård, fuldmægtig for Matias Sørensen, borger sst, havde stævnet Jens Olufsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Mikkel Mikkelsen, borgmester sst, hans vegne æskede skøde, og Rasmus Nielsen Rut, borger sst, lod læse og påskrive efterskrevne hans købebrev med Laurits Jacobsen Møller, Helle, salig Erik Jacobsen Møllers, på de parter, de har i den ejendom på Fiskergade, kaldes Anders Hagensens eje, og Anders Jensen, borger sst, på Laurits Jacobsens Møllers faster Karen Lauritsdatters vegne for Anne Jacobsdatters part i samme gårds eje, hvorefter Rasmus Nielsen Rut solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Mikkel Mikkelsen borgmester en hans våning på Fiskergade beliggende, som Laurits Hansen iboer, strækkende sig fra Jens Bødkers ejendom på den ene side og op til borgmester Mikkel Mikkelsens boder på den anden side.

(77)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 15/1 sidst afvigt havde stævnet Rasmus Rebslåer, boende sst, for dom og tiltalte ham for et pantebrev med renter at betale, eller pantet ham at følge til ejendom, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 5/7 1666, som lyder at Laurits Espensen rebslåer for 200 sletdaler kapital har pantsat til Christen Jensen Basballe et hus i Dynkarken ved reberbanen, med påskrift 13/1 1672 at være læst over skifte efter salig Laurits Rebslåer. derefter i rette lagde en opsigelse på samme pant 19/8 1684 og et vurderingsvidne her af tinget 23/10 1684, som lyder, at samme ejendom af fire borgere er vurderet for 190 sletdaler, hvorefter blev afsagt, at samme pantsatte ejendom bør at følge Christen Jensen Basballe for ejendom efter vurderingen, og hvis rente og omkostning sig højere end pantets vurdering beløber, derfor at nyde nam og vurdering i Rasmus Rebslåers andet gods og formue.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Sørensen Hasle havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld. intet svar, derfor opsat 4 uger.

** Hans Nielsen Gotlænder havde stævnet Karen, salig Villum Testrups sst, for vidner og dom, den salig mands gård på Mejlgade angående, for ejendom på pant, hvorefter blev opnævnt vurderingsmænd.

** Tomas Rasmussen prokurator for Jens Lauritsen byfoged havde stævnet skipper Jørgen Olufsens kone for dom, og tiltalte hende for udlægte penge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

(78)

29/1 1685.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Kirsten Sørensdatter, Peder Rasmussen soldats, æskede vidne, og Mikkel Snor, borger sst, erklærede, at hverken han eller hans hustru vidste hende noget andet at påsige, end hvis som ærligt og godt kunne være.

** Knud Henrik Blichfeld, fuldmægtig af grevskabet Frisenborg med opsættelse her af tinget 05/1 næst afvigt havde stævnet Baltser Hansen Kryssing, borger sst, for dom og tiltalte ham for 18 tønder byg og 26 tønder havre dets betaling, efter akkord 74 rigsdaler, hvorimod Baltser Hansen i rette lagde sit efterskrevne indlæg, at når resten efter akkord 30 tønder rug blev leveret, skal de fulde penge blive betalt, hvorefter han blev tildømt at betale den leverede byg og havre.

** Tomas Rasmussen prokurator for Peder Pedersen Flensborg lod forkynde Niels Mogensen studiosus og hans søster Maren Mogensdatters pantebrev til Peder Pedersen, dateret 26/1 1685, for kapital 15 sletdaler, derfor pantsætter et lidet stykke havejord imellem Studsgade og Munkeport, næst salig doktor Brobergues forrige frugthave.

** Erik Jørgensen prokurator for Claus Nielsen lod vurdere en kedel, som Claus Nielsen af Jens Pottemager er pantsat.

** Maren Clemendsdatters fuldmægtig Jørgen Pedersen havde stævnet Søren Rasmussen Skibby, borger sst, for syn og vurdering på den gård, han påboer, og som til Maren Clemendsdatter er pantsat, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Gotlænder, borger og kandestøber sst, havde stævnet salig Villum Testrups enke, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns og vurderingsforretning på salig Villum Rasmussen Testrups gård på Mejlgade, som de vurderede for 240 sletdaler.

(79)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Hans Nielsen Gotlænder, borger og tinstøber sst, havde stævnet salig Villum Testrups enke og arvinger for dom, og tiltalte dem for kapital 100 sletdaler med resterende rente og interesse, efter hans obligation udgivet til hr Tøger Nielsen Ferslev, præst i Ørsted, på hans iboende gård på Mejlgade, her af tinget 5/8 1669, hvilken obligation er transporteret til Hans Gotlænder af magister Christen Sejersen, præst i Ørsted, 7/5 1684, og satte i rette, at salig Villum Testrups enke bør samme pantsatte gård at indløse, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

5/2 1685.

** Jens Nielsen Møller lod læse og påskrive Søren Eriksens til ham udgivne købekontrakt på halvparten i hans førende krejert, item deri forfattede pantebrev på hans iboende gård for 726 sletdaler, dateret 24/1 1685.

** Niels Nielsen, boende i Bendstrup ved Rosenholm, havde stævnet Jens Jacobsen Skivholme og skipper Niels Knudsen, borger sst, for lovmål, og endvidere Søren Pedersen Møller, tilholdende i Hvolbæk præstegård, for tingsvidnes påhør, hvorefter Jens Jacobsen og Niels Knudsen i rette lagde deres efterskrevne vidne, efter venlig anmodning af Niels Nielsen, anlangende han ville vide, hvad prisen var på korn i Bergen 1680, og da var den for rug 7-7 1/2 sletdaler for tønden, og en læst rug 8 sletdaler til fragt.

(80)

** Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, ved hendes tjener og fuldmægtig Jørgen Pedersen havde stævnet Søren Rasmussen Skibby, borger sst, for syn og vurdering, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på hans gård på Vestergade, som Maren Clemendsdatter har i pant, og som de vurderede for 240 sletdaler.

** Erik Jørgensen for Kirsten, salig licentiat Nicolaus de Brobergues, havde stævnet Tomas Jensen Hammel, borger sst, for syn og vurdering angående hans gård på Vestergade, efter hendes derpå pantebrevs krav, hvorefter blev tilmeldt efterskrevne mænd.

** den sag Johannes Pedersen kontra Jørgen Luebo opsat 6 uger.

** den sag Adam Trompeter i Randers kontra Søren Land og flere er opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for skipper Oluf Hollænder, borger sst, havde stævnet skipper Laurits Olufsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 32 sletdaler, efter skiftebrev efter hans formand. intet svar skete, hvorfor sagen blev opsat 6 uger.

** Jens Nielsen Møller, borger sst, lod læse og påskrive Søren Eriksens til ham udgivne kontrakt på halvparten i hans førende krejert, han ham solgt har for 500 sletdaler, item for 726 sletdaler, som er hans hustrus patrimonium og andet. dem imellem var.

** Mikkel Jensen sst lod læse og påskrive Bonde Jacobsen, borger sst, hans til Mikkel Jensen udgivne skøde på en hans gård, på Brobjerg beliggende, næst op til Bonde Jacobsens egen iboende gård på den ene side og til kommissær Jesper Hutfelds boder på den anden side, med vedliggende kålhave og tilliggende gårdsavl.

(81)

** blev af Bonde Jacobsen læst og påskrevet Jens Andersen, borgersøn og handelsmand sst, hans seddel på den pant, han havde i Bonde Jacobsens gård på Brobjerg, at være ham rigtigt betalt.

12/2 1685.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for skipper Clemend Mikkelsen, borger sst, havde stævnet Laurits Todbjerg, Peder Todbjerg, Mikkel Tunbo, Jens Mørke med flere for vidner og lovmål, og i rette lagde fire borgeres efterskrevne synsforretning på hvad skade, skipper Clemend Mikkelsens førende skib har fået her i havnen, som han beretter skal være sket af Hans Sønniksens skude, men om Guds vejrlig har forårsaget samme skade, eller også de andre, som lå for ham ikke ville fire, som Clemend Mikkelsen for dem beretter, ved havnefogden og de hosværende bedst at føre forklaring om, hvorefter bådsmænd ved Clemend Mikkelsens førende skude i rette lagde deres efterskrevne vidne, at da de 18/12 med deres skib er indkommet i åen og lå ved bryggen og ville kaste deres ballast, da kom havnefogden Jørgen Fynbo og sagde, de skulle lægge op, hvortil deres skipper svarede ham, at dersom han ville oplægge de andre, som lå for ham ved bryggen, da ville han gerne ligge i et af deres sted, hvortil han ikke gav deres skipper svar. skipper Hans Sønniksen var til stede og derimod svarede, at det ikke gjordes fornøden at fire nogen skibe, idet dagen tilforn 16/12 tog borgmesteren havnefogden og fire skippere med sig at skulle lade forlægge så mange skibe i åen, så havnen havde rum for enhver, som deri kunne behøve at oplægge, hvilket skete, indtil skipper Clemend Mikkelsen den med sit eneste skib med vilje yderst straks igen tilstoppede.

(82)

** Anders Nielsen Helbo, borger og skipper sst, æskede skødevidne, hvorefter Jens Christensen Basballe, rådmand handelsmand sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Anders

Nielsen og hans arvinger et hans hus, på Brobjerg beliggende, tilforn kaldt salig Anders Villadsens ejendom, men i grundtaksten over byen kaldes Maren Senneppiges bod, som ligger næst op til Anders Helbos egen gård på den ene side og op til en øde plads, kaldes Poul Tordsens øde bygningsplads, på den anden side.

** Jørgen Andersen, borger og handelsmand sst, lod læse og påskrive Rasmus Andersen Møller, borger sst, hans til ham givne købebrev på halvparten i hans skude, kaldt sankt Jørgen, og videre derpå hans købekontrakt på halvparten af den anden hans halvpart i samme skude, dateret 12/2 1685.

** den sag Søren Sørensen kontra Peder Gylling fremdeles opsat i 14 dage.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, ved Jens Olufsen i Vorgård og Morten Rasmussen i Framlev havde stævnet Jens Nielsen Pelsen i Sabro for gældsdom, og tiltalte ham for 11 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet Søren Nielsen Kjeldsen i Vejlby for dom og tiltalte ham for et egetræ, som han skal have bortført af Århus skov, hvorimod blev i rette lagt Søren Kjeldsens efterskrevne indlæg, at han med tingsvidne af Lisbjerg birketing 3/12 1684 kan bevise, at han ikke havde andet på sin vogn end et læs ris, og hernæst i rette lagde samme tingsvidne, hvorefter blev afsagt, at efterdi Søren Kjeldsen søges for et stykke egetræ, han af Århus skov skulle have bortført, hvorom adskillige vidner af begge parter er ført, som strider imod hinanden, og samme vidnespersoner ikke er indstævnet, da sees ikke Søren Nielsen Kjeldsen noget derfor at tilkende men fri, imens hans førte vidner står ved magt.

(83)

** Jens Nielsen Møller lod læse en skriftlig opbudsseddel på sin myndling salig Henrik Jørgensens søns vegne 300 rigsdaler at ville udsætte på rente, mod nøjagtig forsikring, for 6 % rente.

19/2 1685.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Laurits Clemendsen, salig Clemend Sørensens søn, hans vegne havde stævnet landstingsdommer Erik Rodsteen, landstingshører Frands Bjerring, landstingsskriver Peder Jensen Hald, herredsfoged Niels Jacobsen i Almtoft med flere for vidner angående sætfogden Oluf Sørensens forretning på Avnsbjerg, som på landstinget 26/4 1684 skal være indlagt, hvorefter blev i rette lagt Oluf Sørensens efterskrevne indlæg, hvori han beklagede den modstand Niels Gregersen, ridefoged over Avnsbjerg, dem tilføjede, idet han med magt havde frataget dem hvis korn, som Laurits Clemendsen til betaling var udlagt, og da han med vurderingsmænd kom til Avnsbjerg for at gøre udlæg i Christen Christensens korn, da sagde folkene, at Niels Gregersen havde taget nøglen med sig, så de med uforrettet sag måtte rejse derfra tillige med Laurits Clemendsens brødre, som fra Horsens var henrejst. derefter blev i rette lagt efterskrevne vurderingsforretning, som var gjort på Avnsbjerg, og Niels Jensen i Mundelstrup, skriver til Lisbjerg birketing, oplæste sit efterskrevne skriftlige vidne.

(85)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nicolaus de Brobergues sst, hendes vegne havde stævnet Tomas Jensen Hammel, borger sst, for syn, hvorefter syns og vurderingsmænd i rette lagde efterskrevne vurderingsforretning på Tomas Jensen Hammels våning på Vestergade, angående dens brøstfældighed.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Kirsten, salig licentiat Nicolaus de Brobergue hans efterladte, hendes vegne havde stævnet Peder Tomasen på Brobjerg, hvorefter blev i rette lagt efterskrevne syns og vurderingsforretning på hans gård, som for sin brøstfældigheds skyld blev vurderet for 290 sletdaler.

** Jens Møller lod læse og påskrive opbydelse på 300 rigsdaler af sin myndlings penge, imod nøjagtigt pant, for 6 % rente.

(86)

** Peder Hansen Feder lod læse og forkynde Peder Pedersen Flensborgs til ham udgivne skødebrev, af 13/2 1685, på to boder på hjørnet af Graven og Volden sst.

** Erik Jørgensen for Jens Jacobsen Skivholme havde stævnet Jens Kjeld, borger sst, for dom og tiltalte ham for 11 sletdaler, som han ham skyldig er, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Peder Jensen, sitzhaftig på sønder Skovgård, havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst for dom, og tiltalte ham for gæld efter hans obligation, dateret 24/11 1682, lydende på 74 sletdaler, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Hans Sønniksen opkrævede mænd til at bese en haveplads ved åen, han vil lade bebygge, at det ikke sættes åen eller gaden for nær.

** Hans Sønniksen, skipper og borger sst, på sine egne og medreders vegne med opsættelse her af tinget 22/1 næst afvigt havde stævnet skipper Clemend Mikkelsen, borger sst, for dom og tiltalte ham, for han 17/12 sidst havde tilstoppet havnen med sin førende skude, og hverken efter Hans Sønniksens, havnefogdens eller borgmesters befaling ville fire eller lægge af sted, så skipper Hans Sønniksen med sin skude ikke kunne komme forbi, så den derover er kommet til fordærv, hvorefter blev afsagt, at efterdi skipper Clemend Mikkelsen ikke efter borgmesters befaling har villet fire med sit førende skiberum, så Hans Sønniksen med sin skude ikke kunne komme ham forbi eller op i åen, hvorved han har tilføjet Hans Sønniksens skude skade, da bør Clemend Mikkelsen lade forfærdige Hans Sønniksens skude inden 3 ugers forløb. hvad angår hans ulydige forhold imod sin borgmesters befaling angår, da indstilles det til magistratens eget gode befindende, om de derpå vil lade tale.

(87)

26/2 1685.

** Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, havde stævnet Christen Jensen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, for vidner at påhøre, og Dines Pedersen tilspurgte Jørgen Christoffer bådsmand, på hvad måde og med hvad mål, han annammede på det korn, som kom i hans skiberum fra Christen Vegerslev til København, og hvem det målte, så vidnede han, at en af Christen

Vegerslevs bønder af Hads herred, Jacob Mortensen, målte det, og eftersom han fornemmede, det var så løst, at det ikke kunne stå sit mål i København, så målte han en tønde 5 eller 6, så kom bonden ned af det andet loft og sagde, han ville selv måle, for han så vel, at skulle bådsmanden måle, så gik profitten bort, så tav han stille og lod dem drages, så målte de ligesom de ville. så spurgte Dines Pedersen skipper Christen Helbo og hans folk, hvorledes kornet igen blev målt af KM måler i proviantgården, om det blev løst islået eller på en hårdere måde, dertil svarede skipperen, at de målte, som deres mål er der, resolut i tønden, og der var ikke kommet noget korn af skibet andetsteds end på proviantgården uden en skovlfuld, som var blevet skiden af lage, som kunne være kommet af kødet, som var på skiberummet. Oluf Vorgård mødte på Christen Vegerslevs vegne, at når Dines Pedersen vil lægge regningen frem, og skiberummet kommer hjem, da ville han betale ham sin fragt.

(88)

** Verner Parsberg til Nørlund lod lyse ved et skriftligt indlæg efter sin bonde Christen Pedersen Væver af Mejlby, som var bortrømt.

** Laurits Rasmussen Todbjerg, skipper og borger sst, havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst item Søren Sørensen Ugelbølle og Jens Hvas sst for vidner at påhøre, og efterskrevne bådsmænd i rette lagde deres efterskrevne vidne, at de i oktober 1672 var med Laurits Todbjerg og andre skibe i flåde fra Århus til Kristiania, men formedelst vinterens tilstand kom de ikke til Kristiania men til Frederiksodde og lossede deres gods, og hverken den salig karl Oluf Eriksen, som var salig Jens Todbjergs købmand, eller deres skipper Laurits Todbjerg kom til Kristiania. Mads Nielsen Hundreddaler vidnede, at salig Jens Pedersen Todbjerg sagde til sin svoger Laurits Todbjerg, at han ikke ville besvære ham med de breve, for han havde meget for sig selv at bestille, men gav Oluf Eriksen dem.

** Rasmus Jensen, borger og handelsmand sst, æskede afkaldsvidne, hvorefter Tomas Rasmussen prokurator med fuldmagt af Mikkel Andersen, borger i Århus, på hustru Maren Pedersdatters vegne og Ingeborg Pedersdatter gav Rasmus Jensen afkald for al den arv, som Maren Pedersdatter og Ingeborg Pedersdatter er og kunne være tilfaldet efter deres salig søster Anne Pedersdatter, Rasmus Jensens salig hustru.

(89)

** Rasmus Madsen Værn, borger og handelsmand sst, på sin svogerfar Søren Sørensen, forrige rådmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 15/1 næst forhen havde stævnet skipper Peder Rasmussen Gylling, borger sst, for dom og tiltalte ham for hvis korn, han 1672 til Bergen med ham skibet har, 50 tønder rug, 50 tønder byg og 50 tønder malt, og når omkostning fradrages, blev derfor i behold 283 sletdaler, hvorpå er betalt 140 sletdaler, og formente han bør kapital og rente at betale skadesløs. derimod blev i rette lagt Peder Rasmussen Gyllings efterskrevne indlæg samt tingsvidner her af tinget 22/1 1685 og 14/11 1672, hvorefter blev afsagt, så efterdi bevises, skipper Peder Gylling med skiberummet hjem fra Bergen er af en skotsk kaper opbragt til Leith i Skotland, og alle hans penge, som han for sin ladning i Bergen har bekommet frataget, undtagen nogen i en pung, han fik til sig og beholdt, som han har gjort Søren Sørensen regnskab for, da sees ikke Søren Sørensen kan have nogen føje at søge Peder Gylling for det, andre har bemægtiget sig, og som det ikke var ham muligt at hindre, hvorfor han findes fri for denne tiltale, og Søren Sørensen og andre at nøjes

med samme regnskab, og hvis noget videre kan bekommes derfor i Skotland, deraf i lige måde sin part at nyde.

(90)

5/3 1685.

** Morten Madsen Værn, borger og handelsmand sst, æskede afkaldsvidne, hvorefter for retten fremkom Niels Mortensen Lund, født i Klakring, hjemme sst, gav ham afkald og kvittering for al hvis arv han og hans bror Hans Pedersen, som for ungefer (blank) år siden er sejlet til (blank) Indien, arveligt er og kunne være tilfaldet og sst hos salig Jens Pedersen Todbjerg er bestående, og efter hans død hos nu salig Peder Rasmussen Karlby var under formynderskab og på skifte efter ham, bemeldte Morten Værn er anordnet formynder for efter skiftebrevs formelding, af dato 11/4 1683.

** Jacob Nielsen borger sst æskede skøde, og Niels Mortensen Lund sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til hans svoger Jacob Nielsen og hans arvinger hans bror Hans Pedersen, som for mange år siden er sejlet til (blank) Indien, og intet fraspurgt eller vides uden død, hans tilkommende arvepart i den gård, på Mejlgade beliggende, som Jacob Nielsen selv iboer, strækkende sig fra skipper Jens Sørensens iboende gård på den ene side og op til Jacob Espensens iboende gård på den anden side, og fra adelgaden med vedliggende haveplads ud til stranden med dertil liggende et gårdsavl i marken, hvilken gård er en part af gammel Jens Todbjergs to sammenlagte gårdsejer, hvori efter hans død Hans Pedersen er indlagt for 232 sletdaler og Niels Mortensen for 376 sletdaler, som skiftebrev efter salig Peder Rasmussen Karlby, oprettet 11/8 1683, udviser.

(91)

** Jacob Espensen, borger sst, æskede skøde, og Niels Mortensen Lund sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jacob Espensen og hans arvinger den gård, på Mejlgade beliggende, som Jacob Espensen selv iboer, liggende næst op til Jens Vegerslevs gård, Laurits Todbjerg iboer, på den ene side, og strækker sig op til Jacob Nielsens iboende gård på den anden side, og fra adelgaden med vedliggende have ud til stranden, med dertil liggende et gårdsavl i marken, kaldt efter de gamle vangbøger Jens Todbjergs eje, hvilken gård er en part af gammel Jens Todbjergs to sammenlagte gårdsejer, hvori efter hans død Niels Mortensen findes indlagt i for 326 sletdaler og Hans Pedersen for 323 sletdaler.

** Niels Mortensen Lund lod læse og påskrive Jens Espensens til ham udgivne pantebrev for 250 sletdaler på hans iboende gård, som ham i dag af Niels Mortensen er skødet.

** skipper Peder Rasmussen Todbjerg lod læse og påskrive Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, hendes købebrev til Peder Todbjerg på hendes haveplads, liggende norden op til Peder Todbjergs ladehus, dateret 27/2 1685.

** Søren Skibby havde stævnet Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, item forrige synsmænd på hans gård, hvorefter blev udmeldt mænd til at vurdere hans gård.

** Hans Sønniksen, skipper og borger sst, æskede vidne, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at de havde synet den ejendom, ved åen liggende, næst vesten op til assessor Jens Lassens boder, da syntes dem, at de boder, Hans Sønniksen nu nyligt har opsat, ikke var sat gaden for nær, thi staverne af gærdet stod udenfor lejden af boderne, og ved åen stod stumper af de gamle pæle blandt de ny pæle, så de syntes ikke, Hans Sønniksen har bygget byens grund for nær.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 20/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for gæld og i rette lagde en dom her af tinget 30/9 1661, hvori Oluf Nielsen skipper er tildømt at betale efter obligation 18 sletdaler, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

(92)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Sørensen Hasle, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/1 næst afvigt havde stævnet Sidsel, salig Jens Tygesens, med flere for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

12/3 1685.

** Oluf Vorgård lod advare, at der skal holdes skifte efter salig David Christensen i Kalundborg 10/3 næst afvigt.

** Søren Rasmussen Skibby borger sst havde stævnet Maren Clemendsdatter og forrige vurderingsmænd, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderingsforretning på Søren Skibbys iboende gård på Vestergade, som de vurderede for 280 sletdaler.

** Oluf Nielsen Vorgård fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme med opsættelse her af tinget 12/2 sidst havde stævnet Jens Nielsen Pelsen i Sabro for 11 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Rasmus Værn borgerlig handelsmand sst på sin svigerfar Søren Sørensens vegne havde stævnet Søren Jensen skoflikker sst for gældsdom og tiltalte ham for 14 mark forfalden husleje, som han blev tildømt at betale.

(93)

19/3 1685.

** Oluf Vorgård for Christen Vegerslev beviste at have stævnet Dines Vintz for vidner at påhøre, angående måling og udskibning af korn med hans skiberum i december måned, og i lige måder havde stævnet efterskrevne vidner.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Oluf Jonsen Hollænder, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget 5/2 næst forhen havde stævnet skipper Laurits Olufsen, hvorefter Erik Jørgensen frembød skiftebrev efter salig Henrik Jørgensen, Oluf Hollænders formand, for dermed at bevise samme gæld 32 sletdaler, som Oluf Jonsen blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Peder Pedersen Flensborg, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Pedersen Vinter, borger sst, for dom og tiltalte ham for 108 sletdaler efter hans obligation, dateret 10/1 1683, som han blev tildømt at indfri og betale.

** Erik Jørgensen prokurator havde stævnet Rasmus Pedersen Vinter, borger sst, for dom og tiltalte ham for gæld efter hans til Mikkel Nielsen Hinnerup sst udgivne obligation, dateret 16/4 1684, på kapital 10 sletdaler, som er overdraget Erik Jørgensen, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(94)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for Adam Muus, stadsmusicus instrumentalis i Randers, med opsættelse her af tinget 5/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom, og tiltalte dem for resterende husleje med mere, der iblandt Jens Pallesens hustru Dorte Jacobsdatter, som lovede efter hendes salig mors død at betale husleje. derimod blev i rette lagt efterskrevne indlæg, der iblandt Jens Eskildsen på sin søster salig Laurits Giuses enkes vegne, hvorefter blev afsagt, så som intet bevis eller håndskrift fremlægges, da bør de, som protesterer, for Adam Muuses tiltale frikendes, men da salig Villum Testrups enke intet herimod svarer, da bør hun sin gæld at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Tomas Pedersen, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget 5/2 sidst havde stævnet skipper Jørgen Luebo, borger sst, for dom og tiltalte ham for hans 3/4 parter i den smakke, som Jørgen Luebo førte, kaldt Håbet, som han forsømmeligt bortsatte på Røsnæs rev, og i rette lagde efterskrevne attest og tingsvidne af Ars herreds ting i Sjælland 7/6 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, at som med attest og tingsvidne bevises, Jørgen Luebo har været skyldig i Tomas Pedersens smakkes forulykkelse, og de træsko, som var deri, ikke blev bjerget, da bør han at betale Tomas Pedersen hans 3/4 parter i smakken, som agtes i ringeste for 60 sletdaler, og for træskoene 42 sletdaler.

(95)

26/3 1685.

** Tomas Rasmussen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Claus Nielsen i Immervad for vidner og dom, og efterskrevne vidnede, at de 24/1 næst afvigt var hos Claus Nielsen på Jens Lauritsens vegne, i byfogdens sted, og tilspurgte ham, om han efter forrige løfte ville svare for hans karls lejermålsbøder, hvortil han svarede, at han ville svare med rede penge eller og samme aften skaffe personen i Jens Lauritsens hus.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtig på Christen Jensen Vegerslev, KM proviantforvalters vegne, havde stævnet Dines Pedersen med flere, og udspurgte dem om det korn, de havde indskibet i Århus for at føre til proviantgården i København, hvor meget de få skovlfulde korn kunne være, som var blevet skiden af lage, hvortil de svarede, at det kunne ungefer være to tønder. endvidere vidnede de, at Christen Vegerslev havde formanet dem, at de skulle måle lovligt og vel på det, kornet igen nogenlunde kunne stå mål. Mads Jensen i Kysing vidnede, at ingen ankede på målingen, enten Dines Pedersen eller hans bådsmand, og tilmed bekendte han, at han aldrig havde sagt de ord, at dersom så skulle måles, gik profitten bort. så oplæste Oluf Vorgård en målerseddel af Jacob Mogensen, edsvoret kornmåler, at efter hans anbefaling er målt i Dines Pedersens krejert og indskibet 25/11 - 6/12 1684 104 tønder rug, 568 tønder byg og 310 tønder havre. Oluf Vorgård tilbød på Christen Vegerslevs vegne Dines Pedersen at erstatte ham de to tønder korn, som var

bortgivet, dog Dines Pedersen ikke derfor forment hos sin skipper og folk at søge sin regres for hvis, som ham videre kan være frakommet. dernæst blev i rette lagt proviantforvalteren i København hans kvittering for 103 tønder rug, 554 tønder byg og 304 tønder havre, dateret KM provianthus for Københavns slot 31/12 1684.

(97)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Nielsen Møller, borgerlig handelsmand sst, hans vegne lod læse efterskrevne opbydelse og tilbud af Jens Nielsen Møller på 300 rigsdaler at udgive på rente af hans myndlings kapital, idet han af magistraten er befalet at være værge for salig Henrik Jørgensens søn, Jørgen Henriksen, men ingen er fremkommet og dem begærede.

** Didrik Christensen, hospitalsforstander sst, beviste at have stævnet Niels Nielsen, boende i Hjortshøjlund, for vidner at påhøre angående hvis ord, han havde i hospitalet, da han med byfogden og to borgere var der at søge eksekution efter landsdommers dom.

(98)

** Jørgen Nielsen, tjenende Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, på hans husbonds vegne med opsættelse her af tinget 26/2 næst afvigt havde stævnet Søren Rasmussen Skibby, borger sst, for gælds og ejendomsdom, og tiltalte ham for gæld efter et pantevidne her af tinget 31/7 1662, at han har pantsat Kirsten Pedersdatter, salig Peder Vinters, for kapital 200 sletdaler, hans iboende gård på Vestergade ved Møllegyden, hvilket pant på skifte efter salig Peder Vinter er udlagt Maren Clemendsdatter, hvorefter blev afsagt, så eftersom Søren Rasmussen Skibby tilbyder Maren Clemendsdatter samme gård at beholde til ejendom for hendes resterende kapital, rente og omkostning, så bør samme ejendom at følge hende og hendes arvinger for ejendom.

2/4 1685.

** Niels Lauritsen, boende i Vejlby, æskede skøde, og Claus Bang med fuldmagt af Søren Nielsen, rådmand sst, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Niels Lauritsen og hans arvinger et gårdsavl i Århus bys marker, hørende forhen til den gårdseje, som Mikkel Jensen Bonde sidst beboede, og i vangbøgerne kaldes Jens Prytzes på Mejlgade, hvilket han af borgmester Jens Rasmussen Låsby har købt.

(99)

** Didrik Christensen hospitalsforstander havde stævnet Niels Nielsen i Hjortshøjlund for vidner, og efter der var gjort skudsmål for Niels Nielsen, at han lå på sin sygeseng, fremkom efterskrevne, som vidnede, at de 18/3 1685 med Jens Lauritsen Bjerre, i byfogdens sted, var i hospitalsforstanderens hus for at gøre Niels Nielsen udlæg, og da hørte de, at Christen Jensen Hem byskriver sagde til Niels Nielsen på Didrik Christensens vegne, at han ville lade det bestå indtil videre, efterdi han ikke selv var til stede, men endskønt KM stævning lå på bordet, så ville Niels Nielsen dog have udlæg efter landsdommers dom.

(100)

9/4 1685.

** blev forkyndt borgmestre og råds aflysning og forbud på ulovlige veje og stier her på marken.

** Oluf Vorgård lod forkynde en fuldmagt af Margrete, salig Hans Strømsens, at skøde Niels Lauritsen en kornhave uden Studsgade.

** Claus Nielsen, boende i Immervad, lod forkynde Rasmus Christensen Lollik, borger sst, hans til Claus Nielsen udgivne købebrev på hans halve skudepart, kaldes Makrellen.

** Jens Eriksen borger sst på byens og dens kæmners vegne, af borgmestre og råd forordnet den sædvanlige kobyg for 1684 at oppebære, fuldmægtiget havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de med resterer af samme kobyg, som de blev tildømt at betale.

23/4 1685.

(101)

** Johan Arentsen, borger og handelsmand sst, lod læse og påskrive Peiter Jessen farver, borger sst, hans til Johan Arentsen udgivne købebrev, de dato Århus 29/8 1683, på et stykke jord liggende sønden fra Johan Arentsens iboende gård og til Peiter Farvers egne boder, og er i længden langs Farvegaden 16 sjællandske alen, og strækker sig i længden til Johan Arentsens gård og grund, hvorefter Peiter Jessen farver solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Johan Arentsen og hans arvinger samme stykke jord.

** Erik Jørgensen prokurator på borgmester Mikkel Mikkelsens vegne fremlagde Laurits Olufsen, skipper og borger sst, hans til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne pantevidne på hans iboende gård på Skolegade, samt halvparten i den bod ved Mindet, Jens Sørensen iboede, for kapital 350 sletdaler, dateret bytinget 30/6 1681, som han nu løskyndte, at den var ham betalt, så samme pant var indløst.

** Hans Arentsen handskemager, borger sst, æskede skøde, og Laurits Olufsen, skipper og borger sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Hans Arentsen og hans arvinger hans gård på Skolegade beliggende, som Hans Arentsen selv nu iboer, næst sønden op til domkirkens gård, tilforn salig hr Svend Arbo tilhørende, og KM tolder Johan Suhr iboer, og med den anden side op til Hans Sørensen Gyllings eje, som skipper Simon Ulv iboer, og strækker sig fra adelgaden ud til havet, med tilhørende halv brønd med Hans Sørensen Gylling.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Mikkel Mikkelsen, borgmester sst, hans vegne æskede pantevidne, og Hans Arentsen handskemager bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være borgmester Mikkel Mikkelsen 300 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans iboende gård, på Skolegade beliggende, næst op til domkirkens gård, Johan Suhr iboer, på den ene side, og strækker sig op til Hans Sørensen Gyllings eje på den anden side.

** Oluf Nielsen Vorgård, befuldmægtiget på Peder Hansen Feder, borgerlig handelsmand sst, hans vegne på sine egne og svoger Oluf Juuls vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer, der iblandt Christence, salig hr Niels Clemendsens i Gjern, for dom og tiltalte dem for gæld til salig borgmester Jørgen Juul, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Oluf Vorgård for magister Morten opkrævede mænd til at syne gården på Skolegade, Johan Suhr iboer.

(102)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Hans Grønneberg, borger og handelsmand sst, havde stævnet Kaj Henrik Piper, borger og indvåner i Randers, for vidner og dom angående en hest, han havde lånt ham, som han beholdt og fordærvede, og efterskrevne vidnede, at Kaj Henrik Piper lånte hesten for at ride til Vejle, og 7 uger efter kom hesten hjem igen fra Kaj Henrik Piper, og posten af Randers førte den til Århus, og da var den så ilde medtaget og fordærvet og brudt både på ryggen og bringen, at den så ud som en helmis, og da Kaj Henrik Piper fik den at ride på, var den god nok og vel udfodret.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Jens Rasmussen Låsby, borgmester sst, hans vegne havde stævnet Peder Jacobsen Møller, borger og handelsmand sst, mod dom og tiltalte ham for gæld efter sin obligation, udgivet til borgmester Mikkel Mikkelsen, og af borgmester Jens Låsby fra ham indløst og betalt kapital 100 sletdaler med rente fra 20/11 1684, som han blev tildømt at betale.

30/4 1685.

** blev forkyndt landstings kaldsvidne, dateret 26/3 1684, over alle participanter i afgangne Mikkel Nielsen i Langballe hans gård, til Vilhelmsborg birketing mandag 6-7-8 og 9 uger.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på borgmester Mikkel Mikkelsen sst hans vegne æskede pantevidne, og Laurits Olufsen, skipper og borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Mikkel Mikkelsen lånte penge 70 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans iboende bod, ved Mindet beliggende, næst op til Maren Sørensdatter, salig Peder Jacobsens iboende bod på den ene side, og op til den øde plads ved Mindet, som byen nu har ladet indpæle og opfylde, på den anden side.

(103)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Andersen Helbo, borger sst, havde stævnet Jens Kjeld bager for dom og tiltalte ham for 29 sletdaler, men da intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

7/5 1685.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Gert von Nechten, borger og badskær sst, havde stævnet Mikkel Hansen bager, borger sst, for dom og tiltalte ham for 5 sletdaler. sagen blev opsat 4 uger.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst, fuldmægtiget for Cilius Jacobsen af København hans vegne havde stævnet Niels Pallesen, boende i Kolkærgård, for dom og tiltalte ham for 35 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Christen Nielsen for sin husbond Niels Lauritsen lod læse og påskrive et pantebrev af Hans Genop Ledertover til ham udgivet, på hans iboende eje ved Vorfrue kirkerist, for 20 sletdaler, dateret 30/4 1685.

** Niels Lauritsen ved sin tjener lod læse og påskrive Lisbeth Ledertovers afståelse til ham på hendes anpart i salig Niels Christensen Skrivers begravelse i koret i Vorfrue kirke.

** den sag Jens Lauritsen kontra Morten Værn opsat 14 dage.

14/5 1685.

** salig Jørgen Olufsens enkes lovværge lod advare kreditorer deres fordring i stervboet at angive.

** salig Søren Jensen Løbmand, forrige indvåner sst, hans enke æskede vidne, og Anders Christensen, borger sst, gav til kende, at han intet andet vidste med hende end al ærligt og godt, og hun i lige måde erklærede ham det samme.

** Peiter Jessen farver, byens kæmner, opkrævede 30 efterskrevne borgere at syne og bese byens forter, om nogen derfra har taget noget og indhegnet.

(104)

** Erik Jørgensen på Peder Basballes vegne lod læse og påskrive Anders Lauritsens til Bonde Jacobsen udgivne skøde, på en øde plads på Brobjerg imellem kommissær Hutfelds boder og Peder Basballes boder, samt Bonde Jacobsens overdragelse på samme øde plads, af dato 7/5 1685.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Bonde Jacobsen, borger sst, havde stævnet Knud Sørensen, bådsmand sst, for dom og tiltalte ham for 6 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Morten Eskildsen, skibbygger borger sst, havde stævnet Christen Sørensen felbereder, borger sst, for dom og tiltalte ham for 2 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget fra Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nicolaus de Brobergue, borger sst, havde stævnet Tomas Jensen Hammel, borger sst, for ejendomsdom på hans pantsatte gård på Vestergade, dateret bytinget 14/10 1641, for 100 rigsdaler, Magdalene, salig borgmester Rasmus Nielsens, overdraget, hvoraf kapital og rente ikke er betalt, og derfor ladet gården vurdere 19/2 sidst forleden for 305 sletdaler, og formener han bør at betale inden 15 dage, eller gården at følge hende for ejendom. hernæst i rette lagde et pantevidne her af tinget 14/10 1641, som lyder Jens Nielsen Hammel da har pantsat for 100 rigsdaler til Peder Spørring, borger sst, hans hus på Vestergade, vesten Jacob Remmers gård, østen Peder Tunglunds gård og sønden Laurits Jacobsen Møllers ejendom, hvilket pant sankt Mikkels dag 1642 at være Rasmus Nielsen rådmand overdraget, og endvidere blev fremlagt regnskab på resterende kapital og rente, som sig bedrager tilsammen 131 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, at som intet gensvar herimod skete, bør samme pantsatte gård at følge Kirsten, salig licentiat Nicolaus de Brobergues, til ejendom for samme hendes panterettighed 131 rigsdaler, og resten af dets værd fra sig at levere.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nicolaus de Brobergues sst, havde stævnet Peder Tomasen på Brobjerg, borger sst, til dom til eje på hans pantsatte gård på Brobjerg, dateret bytinget 2/3 1662, til Magdalene, salig borgmester Rasmus Nielsens, udgivet for kapital 300 sletdaler, som ikke er betalt eller renten erlagt er, og derfor har hun ladet gården vurdere efter vidne her af tinget 19/9 sidst og da sat for 290 sletdaler, og formente Peder Tomasen bør kapital og resterende rente 354 sletdaler at betale, eller gården hende at følge for ejendom. hernæst i rette lagde et pantevidne her af tinget 2/4 1663, som lyder at Henrik Krønich, borger og friskuster sst, da for 300 sletdaler pantsat Magdalene Matiasdatter, salig borgmester Rasmus Nielsens, hans gård på Brobjerg, norden til salig Hans Sadelmagers gård og sønden til salig Søren Lyngbys ejendom, hvorefter blev afsagt, at samme pantsatte gård bør at følge Kirsten Hansdatter for ejendom, og for resten, som hendes fordring er højere, end pantet beløber, derfor at lide nam i Peder Tomasens bo og gods efter loven.

(105)

21/5 1685.

** 2.gang advaret til skifte efter salig Jørgen Olufsen.

** den sag salig Jørgen Juuls arvinger kontra hr Erik i Gjern etc opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 19/2 næst afvigt havde stævnet Jens Kjeld for 11 sletdaler gæld, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Ingeborg, salig Laurits Bordings, til Ryumgård med opsættelse her af tinget 9/4 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale, dog med fradrag af betalte skatter og reparationer.

(106)

** Jens Lauritsen Bjerre, borger sst, med opsættelse her af tinget 23/4 næst afvigt havde stævnet Morten Madsen Værn, auktionsforvalter sst, og tiltalte han for hvis gods, Jens Lauritsen for sin myndling er udlagt efter salig Rasmus Pedersen på Studsgade, og som efter lovens 3.bogs 17.kapitels 20.artikel skulle auktioneres til myndlingens bedste, som formenes ikke er sket, og formente han derfor bør at betale med rede penge så dyrt, som det på skifte er vurderet, eller det til værgen igen at levere, hvilket Morten Værn blev tildømt.

29/5 1685.

** blev forkyndt til 3.ting advarsel for kreditorer til skifte efter salig Jørgen Olufsen.

** Tomas Rasmussen prokurator for Ingeborg, salig magister Bordings, opkrævede mænd til at syne og ansætte reparation, af Rasmus Lollik gjort, på den gård på Badstuegade, han iboede.

** Anders Jensen, skipper og borger sst, havde stævnet Helle, salig hr Erik Møllers, med hendes børn og lovværge for dom og tiltalte hende for 25 sletdaler, hans myndling Anne Jacobsdatter

tilkom i Oluf Giuses part, og det er solgt af hr Erik Møller for 13 sletdaler, og samme penge hans søster leveret, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(107)

4/6 1685.

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod forkynde Rasmus Christensen Lollik hans pantebrev, til borgmesteren udgivet, for 100 sletdaler kapital på halvparten i hans skude, kaldt Makrellen, dateret 3/2 1685.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget for Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 23/4 næst afvigt havde stævnet hr Laurits Jostsen i Alling for dom og tiltalte ham for gæld, og i rette lagde hans nu salig far hr Jost Lauritsen, sognepræst i Gylling, til Jørgen Juul, forrige borgmester i Århus, udgivne obligation, dateret Gylling 18/3 1667. så mødte herimod at svare hr Laurits Jostsen, præst i Alling, og mente, at da obligationen var dateret Gylling, da burde gælden søges der, og om nogen havde ham at søge, da at søge ham til hans værneting, og i rette lagde et tingsvidne af Hads herreds ting 19/11 1683, som melder, at da var fremlagt landstings kaldsvidne, af dato 10/10 1683, over hr Jost i Gylling hans arvinger og kreditorer til skifte den 6.ugers dag. dernæst blev i rette lagt hr Erik Tomasen i Gjern hans forpligt, skrevet på salig hr Niels Clemendsens til salig borgmester Jørgen Juul udgivne obligation, af dato snapsting 1681, udgivet i Århus, som melder, at han da efter afregning med Christence, salig hr Niels Clemendsens, skulle deraf betale 30 daler, og enken at betale 40 sletdaler. derefter blev afsagt, så efterdi hr Laurits Jostsen i Alling formener, at han bør søges til sit værneting, da henfindes sagen dertil, hvorimod hr Erik Tomasen og Christence, salig hr Niels Clemendsens, bør betale deres gæld.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Christen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 7/5 næst afvigt havde stævnet assessor Jens Lassen, residerende sst, for dom og tiltalte ham for 24 tønder byg, som han ham, efter sin datter Anne Jensdatters begæring, lånte og igen in natura at forskaffe, hvilket han blev tildømt.

(108)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Cilius Jacobsen af København med opsættelse her af tinget 7/5 næst afvigt havde stævnet Niels Pallesen, boende i Kolkærgård, for dom og tiltalte ham for gæld, og nu i rette lagde Niels Pallesen og Clemend Christensen i Søften deres, til Jacob Sørensen, forvalter på Havreballegård, udgivne revers på deres egne og lægdsbrødres vegne på 35 rigsdaler, af dato 15/10 1665. så mødte Niels Pallesen på Kolkærgård og i rette lagde baron Constantin von Marselis til Marselisborg hans kvittering til Niels Pallesen, af dato 28/4 1678, på 25 rigsdaler, som han var skyldig efter salig Jacob Sørensens restants, hvorefter blev afsagt, at Niels Pallesen derfor ikke tildømmes samme fordring at betale.

11/6 1685.

** Jørgen Bertelsen lod forkynde et pantebrev, her af tinget 29/4 1669 , af Anne, salig Johan Utrechts, udgivet på hendes gård ved domkirken, lensmanden iboede, for kapital 300 sletdaler at være indløst og betalt og kasseret.

** Jens Hvas lod forkynde en vurdering på domkirkens ejendom.

** den sag Søren Svane kontra Laurits Olufsen opsat 6 uger.

** Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 14/5 næst afvigt havde stævnet Christen Jensen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, imod dom og tiltalte ham for han har forholdt ham sin fragt i et halvt års tid, formedelst noget undermål, hvilket skyldtes at Christen Vegerslevs egen tjener ikke dermed omgikkes, som ske burde, og dernæst i rette lagde et tingsvidne her af tinget 26/3 1685, angående den rejse til København med KM korn, hvorefter blev afsagt, så eftersom befindes af Christen Vegerslevs eget forhvervede tingsvidne, at hans tjener har antaget sig det indskibede gods i Dines Pedersens krejert, straks den til København er ankommet, og på proviantgården udleveret og skrevet hvad udkom, da ved byfogden ikke at kan tilkende Dines Pedersen at svare til undermål, men Christen Vegerslev bør at betale Dines Pedersen fragten, efter deres akkord, af det indskibede gods.

(109)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Christen Jensen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, med opsættelse her af tinget 14/5 næst afvigt havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, for dom angående en unødvendig processes bekostning her ved tinget og forhvervet rådstuedom 12/3 1685, som beløber sig 15 daler, hvorefter blev afsagt, at som er faldet dom imellem parterne, og Christen Vegerslev er tilkendt at betale Dines Pedersen den omtvistede fragt, da ved byfogden ikke at kan tilkende Dines Pedersen at betale den omkostning, som Christen Vegerslev med vidners førelse og dom i sagen har gjort, men derfor frifinder ham.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Christen Knudsen Lind, borger og vinhandler sst, æskede skøde, og Jørgen Bertelsen, underdegn ved Århus domkirke, med fuldmagt af hr Knud Utrecht, sognepræst til Ebeltoft og Dråby sogne, til at sælge den gård i Århus, som Christen Knudsen vinhandler iboer, og hans far tilforn har iboet, solgte og skødede fra ham, hans mor Anne, salig Johan Utrechts, og hans søskende og til Christen Knudsen Lind og hans arvinger den ejendom, på hjørnet af Kannikkegade beliggende, næst op til Christen Hem byskrivers iboende gård på den ene side, og strækker sig om på sankt Clemends kirkegård til Anne, salig magister Hans Rumands, iboende gård på den anden side.

(110)

** Jørgen Bertelsen underdegn, fuldmægtig på samtlige residerende ved domkirken deres vegne æskede pantevidne, hvorefter Christen Knudsen Lind ved sin fuldmægtig kendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være til de residerende ved domkirken 300 sletdaler, og derfor pantsætter dem hans iboende gård på Kannikkegade beliggende, hvorimod ophæves det pant, som Anne, salig Johan Utrechts, tilforn i samme gård har gjort.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for magister Laurits Lauritsen, konrektor ved Århus domskole, havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, der iblandt Johanne Pallesdatter, salig Christen Jensen konsumptionsbetjents, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Peder Jensen Elkær, borger sst, med opsættelse her af tinget 30/4 næst afvigt havde stævnet Jens Østerby, borger sst, og tiltalte ham for en hans ager i Møllevangen, som han nogle år imod hans vilje har brugt, og i rette lagde en dom her af tinget 12/10 1682, som melder, at omtalte ager bør at følge det gårdsavl, som ligger til Jens Østerbys gård, hvorefter blev afsagt, så eftersom samme dom ikke bevises at være svækket, da ved byfogden ikke imod samme dom at kende.

18/5 1685.

** Mikkel Andersen Helbo, borger og skipper sst, havde stævnet Jens Christensen Kjeld, borger sst, for vidner angående hvis gæld, han ham skyldig er, og Kirsten Christensdatter, tjenende Margrete, salig Hans Strømsens sst, med flere vidnede, at Jens Kjeld ofte bekendte, at han var Mikkel Helbo 29 sletdaler skyldig.

(111)

** Erik Jørgensen for Rasmus Værn beviste at have stævnet Peder Jensen Elkær, borger sst, for vidner og dom, angående deres imellem værende stridighed.

** Tomas Rasmussen prokurator for magister Laurits Rhode, sognepræst til Vestenskov på Lolland, havde stævnet efterskrevne der iblandt doktor Erik Grave, superintendant over Århus stift, borgmestre og råd samt samtlige salig magister Claus Andersen Trondheims arvinger for syn, vurdering og dom til ejendom, så vidt magister Rhode er berettiget i salig Claus Andersen Trondheims, forrige sognepræst til domkirken, hans senest iboende gård på sankt Clemends kirkegård, hvorefter blev udmeldt vurderingsmænd.

25/6 1685.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Vegerslev, rådmand sst, havde stævnet Karen Nielsdatter, salig hr Rasmus Jostsens i Randlev, item Tomas Nielsen, degn i Randlev for dom, og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på magister Laurits Rhode, sognepræst i Vestenskov i Lolland, hans vegne æskede vidne, hvorefter borgere i rette lagde deres efterskrevne syns og vurderingsforretning på den grundmurede gård på sankt Clemends kirkegård, som salig magister Claus Andersen Trondheim, forrige sognepræst til sankt Clemends kirke, iboede og fradøde, og som de vurderede for 806 rigsdaler.

(112)

** Mikkel Andersen Helbo, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget 30/4 sidst afvigt havde stævnet Jens Kjeld for dom og tiltalte ham for 29 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

3/7 1685.

9/7 1685.

** efter magister Mortens skriftlige begæring blev opnævnt mænd til at syne stenhuset med boder på Skolegade.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget på Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jens Jensen Palsen, boende i Ommestrup, for dom og tiltalte ham for 66 rigsdaler, som han har lånt ham til kongelige kontributioner og resterende landgilde, som han blev tildømt at betale.

(113)

** den sag Søren Land kontra mester Hermand Skarpretter er opsat 4 uger.

16/7 1685.

** magister Morten Herlov lod forkynde et vurderingsvidne på domkirkens ejendomme, her af tinget 20/2 1680, item et skriftligt opbud på stenhuset samt de tolv boder og haver på Skolegade, domkirken tilhørende, til købs for den højstbydende.

** den sag Peder Pedersen kontra Anders Lauritsen opsat 6 uger.

** Søren Jensen pottemager lod læse Anders Lauritsens til ham udgivne skøde på to boder på Mejlgade, imellem Hans Sørensens gård og den bod, Jørgen Skrædder iboer.

** den sag Christen Vegerslev kontra Søren Nielsen opsat 14 dage.

** Morten Madsen lod læse sin og Hans Frosts fuldmagt af magistraten, at have opsyn her i byen og på landet med forprang, mod loven og forordninger.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Mette, salig Mikkel Hvilsteds efterleverske sst, havde stævnet Peder Rasmussen Brendstrup sst for vidner og dom angående hvis skældsord, han har hende tilsagt, hvorefter Anne, Jens Krogsmands sst, Mette Jensdatter, Christen Christensen bådsmands sst, Jens Olufsen Fløjstrup og Niels Olufsen Gius bådsmand vidnede, at de 8/7 næst forhen hørte, at Peder Brendstrup sagde til Mette Hvilsteds, at hun var et skarn, og det havde hun været af barndom, og hun skulle tage sine sønner vare, men ingen erklæring herimod skete.

** Hans Nielsen Gotlænder lod forkynde Anne Jensdatter og Maren Jensdatter deres udgivne afkald til Matias Jensen kandestøber i København for hvis arv, de kunne tilflade efter deres salig bror Jens Jensen, som boede i Nikolaj kirkestræde i København.

23/7 1685.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Søren Nielsen Land skrædder, borger sst, hans vegne havde stævnet Jørgen Rasmussen Borum skrædder, borger sst, og tiltalte ham for æreskælden og af samme sag rejsende lovmål, og borgere vidnede, at de i byfogdens hus synede Hans Christensen, tjenende Søren Land, og da var han blå på den ene kind og havde en rød plet på den anden kind, og andre vidnede, at de på mandag var 8 dage var til Claus Nielsens i Immervad, og da æreskældte Jørgen Rasmussen skrædder Søren Land skrædder og sagde, han var både en tyv og en skælm, og ville have slået ham med et krus, som Claus Nielsens kone tog fra ham, så løb han til Søren Lands dreng og slog ham.

(114)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Niels Nielsen smed, borger sst, hans vegne havde stævnet Hans Proposki maler, borger sst, for vidner angående skældssag, og som Niels Nielsen nu begærede vidner til forhør for retten, så fremstod for retten Hans Proposki maler og gav til kende, at hvis nogen ubesindige og usømmelige ord af ham var sagt om Niels Nielsen smed, var det sket i drukkenskab, og han vidste ikke andet med ham, end som ærligt er, hvilket Niels Nielsen i lige måde gav til kende om Hans Proposki.

(115)

** magister Laurits Lauritsen, konrektor ved Århus domskole, hans fuldmægtig med opsættelse her af tinget 11/6 næst i rette lagde regning på hvis, Christen Jensen Skivholme i korn havde bekommet, som hans hustru Johanne Pallesdatter havde begæret delation på, og som hun ikke mødte det at fragå, blev hun tilfundet at betale gælden, 2 sletdaler, inden 15 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Søren Pedersen S---- skipper og borger sst havde stævnet skipper Laurits Olufsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 10 sider flæsk, som vejede 18 lispund, skippundet 25 sletdaler, er 22 daler, som han solgte uden ordre. derimod blev i rette lagt skipper Laurits Olufsens indlæg, som melder, at det flæsk, han havde inde, blev brugt til skibets fornødenhed, og det andet blev saltet, for rotterne ville æde det, hvorefter blev afsagt, at som Laurits Olufsen ikke fragår at have haft de 10 sider flæsk inde for Søren S----, da bør han ham at betale inden 15 dage, og Laurits Olufsen igen at søge Jens Rasmussen, om han ved sig noget derpå hos ham til gode at have.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på KM og Århus bys vegne havde stævnet Peder Nielsen Helbo i sin brors hus, item Kirsten Pedersdatter, som Peder Helbo har beligget, for dom angående deres lejermålsbøder, han 12 rigsdaler og hun 6 rigsdaler, som de blev tildømt at betale.

30/7 1685.

** den sag Christen Vegerslev kontra Søren Nielsen, bød Søren Nielsen sig i rette og fremæskede bevis, Tomas Rasmussen svarede, ingen andre breve nu at have, er opsat 14 dage.

** den sag Søren Land kontra Jørgen Borum er opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Rasmussen Soel for vidner, hvorefter Jens Helbo slagter, borger sst, vidnede, at på lørdag var 3 uger var han i politimester Albret Sejers logement og sagde til ham, at Mikkel Soel samme dag havde købt 4 huder, da svarede han, at det måtte han ikke gøre, de skulle gå til byfogden, at han skulle forfølge det efter loven, og da befalede byfogden at gå til Mikkel Soel at skrive kronen på samme huder, og da svarede han dem, at han ville give dem djævlen, og han sked i dem og i politiet og politimester Albret Sejer. andre vidnede det samme.

(116)

** Jørgen Bertelsen, underdegn ved domkirken, på magister Morten Herlov, sognepræst ved Århus domkirke etc, hans vegne lod læse og påskrive magister Morten Herlov hans på kapitlets vegne

efterskrevne opbud, hvori han lovbyder domkirkens ejendomme på Skolegade beliggende, nemlig stenhuset, som nu Henrik Bertelsen instrumentist iboer, tillige med den liden have ud til domkirkegården, så vel som de næst liggende 12 boder, med hosliggende haver, om nogen vil sig dem tilforhandle efter den takst, som 26/2 1680 til bytinget af 8 uvildige dannemænd er afsagt, nemlig stenhuset for 340 sletdaler, item de tolv boder for 600 sletdaler.

(117)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på hr Christen Jensen Viby, sognepræst i Viby med dets anneks, hans vegne med opsættelse her af tinget 18/6 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

6/8 1685.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jørgen Rasmussen Borum skrædder, borger sst, havde stævnet Laurits Jensen og Niels Jensen i Spørring for vidner, hvorefter Anne MD, Claus Nielsens hustru sst, og hendes tjenestepige Else Jensdatter med flere vidnede, at en tobakspinder af København i Claus Nielsens hus spurgte Jørgen Skrædder, om han var en skrædder, dertil svarede han jo, da spurgte han, hvorfor de talte da så ilde om røde Søren, dertil han svarede, jeg holder ham for en skælm og tyv så længe, indtil han erklærer sig for mester Hermand og for samtlige borgerskabet for det, han har skældt ham, og da kom Søren Land løbende ind i stuen, og så kom Jørgen Rasmussen ud og havde en blodig plet på sin hals.

(118)

** blev forkyndt og påskrevet et landstings kaldsvidne, dateret 15/7 1685, til skifte efter salig Anders Hegedal over arvinger og kreditorer til 6.ugers dagen.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 25/6 næst afvigt havde, efter henvisning til verdslig ret, stævnet Karen Nielsdatter, salig hr Rasmus Jostsens, i Randlev og Tomas Nielsen degn sst for gæld efter hans regnskabsbog, Karen Nielsdatter 126 sletdaler og Tomas Nielsen 17 sletdaler, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 25/6 næst afvigt havde stævnet Erik Andersen i Hundborg for dom og tiltalte ham for gæld, 30 sletdaler, efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

13/8 1685.

** Oluf Nielsen Vorgård befuldmægtiget efter befaling af amtmand Christian Gersdorff havde, i Århus fængsel under rådhuset, stævnet Rasmus Jensen hesteskærer, kaldt hvide Rask, og Jens Jensen, født i Lillering, hvis mor skal bo i Testrup for vidner og dom, hvorefter Mikkel Mikkelsen i Hjortshøj vidnede, at for ungefer 10 år siden ankom afgangne Jacob Hartvigsen og Rasmus Jensen, kaldt hvide Rask, til hans mor Mette Poulsdatter i Hjortshøj, som da var enke og sad for gården, og tog dem selv logement med hvide Rasmuses mor, søster og stedfar, købte brændevin i byen og fangede an at drikke sammen, til de blev drukne, og da kom de i klammeri, og da stak hvide Rask sin stedfar ihjel. Rasmus Jensen, boende i Hjortshøj, da tjenende sin far Jens Pedersen sst, vidnede

det samme, og salig Mikkel Jensens enke i Hjortshøj vidnede, ligesom Mikkel Mikkelsen vidnet har, og Mikkel Jensens datter, som nu har Niels Madsen i Terp, vidnede ligesom hendes mor. hvide Rasmus hans kvinde Inger Rasmusdatter vidnede, at for 6 år siden kom hun fra Sjælland med hendes mor, og da tvang hvide Rask hende til at blive hos sig, og da hun adskillige tider ville gå fra ham, stak han hende med en kniv i hendes ben, og hun havde avlet tre børn med ham, uden ægteskab, som er døde.

(119)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Niels Simonsen i Røved, Poul Nielsen i Røved, Knud Sørensen i Brendstrup, Søren Pedersen i Selling, Niels Nielsen i Hjortshøjlund for vidner at påhøre, hvorefter efterskrevne, som var stævnet for at vidne om det plankeværk, stående imellem Søren Sørensens boder og Jesper Nielsen Røveds iboende gård på Studsgade, de vidnede, at i over 32 år har plankeværket stået midt over deres nu fælles brønd. dernæst fremlagde Jesper Nielsen Røved, borger sst, på sin godemor Edel Nielsdatter, salig Søren Madsens efterleverske sst, hendes vegne efterskrevne vidne, hvori borgere vidnede, at i 60 år stod samme plankeværk på samme steder, og det både i Peder Spørrings tid og salig Søren Madsens tid.

(120)

** Christen Lauritsen, født sst, og tjent KM for rytter under oberst Holsts regiment, begærede stokkenævnsvidne, hvorefter efterskrevne borgere svarede, at Christen Lauritsen var født her i byen i et ærligt rent ægteskab, hans far var nu salig Laurits Jørgensen sadelmager, borger sst, hans mor var nu salig Anne Christensdatter, og Christen Lauritsen har selv skikket sig ærligt, kristeligt og vel.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Peder Rasmussen Brendstrup, købhandler sst, havde stævnet Mette, salig Mikkel Hvilsteds sst, for vidner at påhøre samt hendes førte vidner Jens Krogsmands hustru Anne og Mette Jensdatter, Christen Christensen bådsmands hustru sst, angående de tvistige ord, som skulle være faldet imellem ham og Mette Hvilsteds. Christen Tomasen bådsmand, hjemme sst, vidnede, at 8/7 næst forhen fulgtes Peder Brendstrup og han op fra Mindet, og da gik han ind til Mette Hvilsteds at ville kræve Jens Fløjstrup nogen penge, og da var han ikke inde, og da spurgte han hende, om hun ville levere ham 3 mark for Jens Fløjstrup, efterdi han lå der i huset, dertil hun svarede, at det kom hende intet ved, hun var ikke hans hore, for han lå der i huset, hun ville give Peder Brendstrup døden og djævlen, den skælm, sig ham det, om han hører det ikke. Niels Olufsen Gius i rette lagde hans efterskrevne kundskab om hvis, kunne være faldet imellem Peder Brendstrup og Hans Hvilsted på den rejse, de var i til Danzig med Peder Mortensen Svejgård, at en aften imidlertid de lå i Danzig, da sagde Hans Mikkelsen Hvilsted, at hans bror Jost Mikkelsen Hvilsted var der sst, da spurgte Peder Rasmussen, når han var kommet der til byen, thi han var i Kristiania, da sagde Hans Hvilsted, Gud forlad min bror Søren, Jost må takke ham for sin ulykke, for Søren bedrog ham fra Kristiania, og han tog et par pistoler fra sin husbond. da spurgte Peder Brendstrup, hvor Søren Hvilsted var, da svarede Hans Mikkelsen Hvilsted, han var i Århus, men hans fæstemø var i København, og Søren Mikkelsen Hvilsted var ikke hos hende, for han slog hendes bror ihjel i Skåne, og derfor kom de ikke sammen. Erik Jørgensen mødte på Mette, salig Mikkel Hvilsteds vegne og beråbte sig på, at han på hendes vegne agtede at føre anderledes vidner i sagen.

(121)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Ove Andersen snedker, borger sst, havde stævnet Christen Poulsen, konsumptionsbetjent sst, for vidner. Christen Poulsen mødte og gav til kende, at han aldeles intet vidste med Ove Andersen andet, end hvis ærligt og godt kunne være, og Ove Andersen vidste ikke andet med Christen Poulsen end alt ærligt og godt.

** Hans Jensen Frost borger sst havde stævnet Rasmus Jostsen Bram, handskemager sst, for dom og tiltalte ham for 4 sletdaler og et par pistoler. intet svar, derfor opsat 4 uger.

** Hans Tomasen fuldmægtig fra friherreinde Gyldenkrone til Vilhelmsborg frembød sig i rette at svare imod Jens Basballe rådmand, hvis han havde noget imod hendes velbårenhed i retten at frembringe, men ingen mødte.

(122)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for mester Hermann Richter sst havde stævnet Søren Land skrædder, borger sst, for vidner, og Peiter Farver, borger sst, vidnede, at nu forleden hans tøj om natten af tyve blev bortstjålet, da gik han til Søren Land skrædder og spurgte ham, om en karl i sort kjortel med hvidt skærf og en anden dreng, som havde været i byen, om han ikke vidste dem, og da svor han nej, han ikke vidste dem, men sagde, gå til mester Hermann, måske han eller hans søn kan give bedre oplysning. byens tjenere vidnede, at Peiter Farver bad dem gå til mester Hermann og forbyde hans søn at drage bort, eftersom han var mistænkt derfor.

** den sag Søren Land kontra Rasmus Borum skrædder fremdeles opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Niels Mikkelsen Tysk, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Jensen i Årslev for dom, og tiltalte ham for gæld efter hans regnskabsbog, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

20/8 1685.

** den sag Jens Lauritsen kontra Jacob Sandskov er opsat 8 dage.

** Jesper Nielsen Røved, borger sst, fuldmægtig for sin godemor Edel Nielsdatter havde stævnet Søren Sørensen Ugelbølle, forrige rådmand sst, for syn angående tvistighed om den brønd i Edel Nielsdatters gård, og Christen Sørensen Bonde, borger sst, og hans hustru Maren Nielsdatter og Mette Hansdatter salig David ---- boende sst vidnede, at for 20-30 år siden stod plankeværket i Edel Nielsdatters gård, ligesom det nu står, og Christen Sørensen Bonde vidnede efter tilspørgsel, at da han boede i boderne, da boede Knud Nielsen Hadbjerg og deri, og han sagde, at hvis det ikke var, at han måtte drage vandet fra brønden i hans søster Edel Nielsdatters gård, da skulle han lade kaste en brønd til boderne. dernæst i rette lagde Jesper Nielsen Knud Nielsen i Hadbjerg hans efterskrevne attest, at han kan mindes, at kilden i 40 har hørt til gården, og de af boderne har ingen rigtighed haft dertil videre, end de har haft med bevilling og i minde af dem, som ejede gården eller besad den, og da der for 30 år siden faldt tvist imellem hans salig far og salig Søren Madsen, som da ejede gården, da gjorde hans salig far Søren Madsen fornøjelse, at de af boderne måtte tage vand af kilden.

(123)

** Jesper Røved fik opmeldt mænd til at syne imellem Edel Nielsdatter og Søren Sørensen hans boder, hvis bygning, plankeværk og brønd dem forevises.

** Oluf Nielsen Vorgård fuldmægtig for Margrete Christensdatter, salig Hans Jørgensen Strømsens efterladte, sst med opsættelse her af tinget 9/7 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Søren Nielsen Land skrædder, borger sst, med opsættelse her af tinget 9/7 næst afvigt havde stævnet mester Hermann Skarpretter sst for dom formedelst ærerørige ord og uforskammet blamerisk tale, han har påsagt ham på rådstuen 18/6 næst afvigt, hvorimod blev i rette lagt Hermann Scharfrichters efterskrevne indlæg, at han ikke havde beskyldt ham, han gjorde kun et enfoldigt spørgsmål til ham om nogen utilbørlig handel, og han talte ikke om hvad skørlevned, han må have begået, hvorefter blev afsagt, så efterdi Søren Land ikke beviser slig skælden, da findes parterne sagesløs hjem.

(124)

27/8 1685.

** Jesper Nielsen Røved, borger sst, på sin godemor Edel Nielsdatter, salig Søren Madsens, hendes vegne havde stævnet, som 20/8 næst forhen er indført, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på plankeværk og brønd i Edel Nielsdatters gård, og da eragtede de ikke, Søren Sørensen kan have nogen føje eller rettighed til Edel Nielsdatters brønd. Rasmus Værn på sin svogerfar Søren Sørensens vegne mødte og protesterede, at de ikke var stævnet til syn og fremæskede hvad adkomst, Edel Nielsdatter havde til samme brønd, hvortil Jesper Røved svarede og fremæskede Søren Sørensens adkomst til boderne og brønden.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Mette Jostdatter, salig Mikkel Hvilsteds, hendes vegne havde stævnet Peder Rasmussen Brendstrup, Peder Mortensen, Christen Tomasen og Niels Olufsen Gius alle sst for vidner, og Anne Pedersdatter, Knud Sørensens sst, Anne Rasmusdatter, Jens Annetdals ? og Anne Andersdatter, Jens Jørgensens sst vidnede, at de hørte, at Peder Brendstrup kaldte Mette Jostdatter en stoddertaske og et skarn, og da sagde hun til ham, at dersom han havde hende eller hendes sønner noget uærligt at påtale, da skulle han bevise det. Jørgen Kofod herredsskriver i Hads herred vidnede det samme i hans efterskrevne kundskab.

(125)

** Hans Vinter, borger og handelsmand og overformynder sst, havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, for syn på det udskud, han har sat ved sin gård på Torvet, og på den øde byggeplads derved, Hans Vinter tilhørende, hvorefter blev tilmeldt synsmænd.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for hr Laurits Andersen Frost, hospitalspræst sst, med opsættelse her af tinget 16/7 næst afvigt havde stævnet Didrik Christensen, hospitalsforstander sst, for dom og tiltalte ham for 338 sletdaler, som er hans resterende løn. dernæst blev i rette lagt KM brev, hr Laurits Andersen Frost givet, at være hr Mikkel Eskildsen hospitalspræst hans kapellan, så og ham i embedet at succedere og nyde den dertil hørende indkomst, som hans formand nydt har, dateret 9/9 1672. så mødte Didrik Christensen hospitalsforstander hans søn Christen Didriksen og i rette lagde efterskrevne indlæg, at fordringen afhænger ikke af hans fars myndighed, men

dependerer af stiftamtmandens og bispens, og hans far gerne vil unde ham det, om hospitalets patroner eragter det billigt, hvorefter blev afsagt, at eftersom dette er en gejstlig sag og består af stiftbefalingsmand og bispens forgodtbefindende, og hr Laurits Frost ikke beviser samme benådning af hospitalet af dets patroner ham at være samtykket, og er forstanderen i sit regnskab godtgjort, da sees ikke Didrik Christensen nogen betaling derfor at tilkende, før derom fremlægges stiftsbefalingsmand og bispens erklæring.

** Oluf Nielsen Vorgård, befuldmægtiget af amtmand Christian Gersdorff, lod ledig og løs fremstille de fængslede personer, Rasmus Jensen hesteskærer, kaldt hvide Rask, Jens Jensen, født i Lillering, og Inger Rasmusdatter, født i Galten, og lod læse og påskrive et tingsvidne her af tinget 13/8 næst afvigt og satte i rette og formente, at Rasmus Jensen for sine begangne misgerninger og manddrab bør at lide efter lovens 6.bogs 6.kapitels 1.artikel, og Inger Rasmusdatter for hendes horeagtige levned bør stryges til kagen, og Jens Jensen som en løsgænger at straffes i tugthuset. for sine årsagers skyld blev sagen opsat 8 dage.

(126)

3/9 1685.

** Oluf Nielsen Vorgård, befuldmægtiget af amtmand Christian Gersdorff, lod ledig og løs fremstille de fængslede personer, Rasmus Jensen hesteskærer, kaldt hvide Rask, Jens Jensen, født i Lillering og Inger Rasmusdatter født i Galten, og bød sig i rette med en opsættelse her af tinget 27/8 næst afvigt og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 13/8 næst afvigt og begærede dom, hvorefter blev af byfogden og domsmænd afsagt, at efterdi bevises, at Rasmus Jensen hesteskærer for 10 år siden i Hjortshøj har dræbt sin stedfar Jacob Hartvigsen, som han har vedgået, da bør han at miste sit liv og rettes over hans hals, og hans hoved at sættes på en stage, og hans hovedlod, om han har nogen, at være forbrudt efter loven. anlangende Inger Rasmusdatter, som har levet med ham i horeagtigt levned 6 år, og deri avlet 3 børn, som døde og blev begravet i Galten, Haslund og Vitten kirkegårde, og ikke for nogen af dem stået åbenbarligt skrifte, da bør hun derfor at stryges til kagen og så straks at rømme byen og riget, og om hun siden befindes her i riget, da at miste sit liv. hvad sig belanger det unge menneske Jens Jensen, som ikke har nogen tjeneste, han bør som en løsgænger at oversendes på Bremerholm at arbejde.

** Hans Jensen Vinter, borger og handelsmand sst, havde stævnet Dines Pedersen Vintz angående et udskud, han har sat ved sin gård på Torvet, og efterskrevne vidnede, at for 30 år siden da stod Jacob Hansen skrædder, som ejede det sted næst Christoffer Hennings gård, som Hans Vinter nu tilhører, hans gavl og Christoffer Hennings gavl så nær sammen, at ingen kunne gå der imellem, og da kunne Jacob Skrædder ingen væg holde i sin forstue af årsag, at de skulle gå der indenfor og gøre renden ren, at vandet, når det regnede, ikke skulle gå i kælderen. dernæst i rette lagde Sille Andersdatter, salig Christoffer Henningsens, hendes med egen hånd underskrevne efterskrevne vidne om det udskud, som Dines Pedersen har ladet opsætte ved den gård på Torvet, hun og hendes salig mand iboede, og som han har sig tilforhandlet, da er samme udskud videre udsat på Hans Vinters grund, end som det gamle var, så ingen kunne gå imellem ovnen og de gamle vægge tilforn, med mindre de skulle gå over hulningen af ovnen. belangende den rende, som gik imellem de to gavle, da er det hende vitterligt, at så længe, som hun var i gården, da løb vandet af Jacob Skrædders gård ud der imellem, så de havde stor fortræd deraf, idet vandet løb igennem muren af kælderen og i kælderen, formedelst de, der boede på stedet ikke ville holde renden ved lige. derefter blev i rette lagt synsmænds efterskrevne synsforretning på samme udskud.

(128)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Pedersen lod forkynde et skøde, af Niels Mogensen Lang student til Peder Pedersen udgivet, på en have uden Munkeport imellem doktor Brobergue hans have og Rasmus Nielsens havejord.

** Anders Jespersen Hutfeld æskede skøde, og Jørgen Nielsen, tjenende Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte, sst på hans husbonds vegne og med hendes fuldmagt, underskrevet af hendes frænde Niels Nielsen, skødede fra hende og hendes arvinger og til Anders Jespersen Hutfeld, som er opkaldt efter hendes salig mand og som hun elsker som sit eget barn, hendes eng, liggende ved Århus mølle, kaldt Klosterengen.

10/9 1685.

** den sag Jesper Røved kontra Søren Sørensen er opsat 4 uger.

** den sag Hans Frost kontra Rasmus Bram opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Søren Nielsen Land, borger og skrædder sst, med opsættelse her af tinget 23/7 næst afvigt havde stævnet Jørgen Rasmussen Borum skrædder, borger sst, for dom angående skældsord, han har påsagt Søren Land, samt slagsmål på Søren Lands dreng, og dernæst i rette lagde tingsvidner her af tinget 30/7 og 6/8 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, at da det ikke bevises, at Søren Land har tilføjet Jørgen Rasmussen nogen skade, da han tog ham ved sin hals, da vides ikke rettere, end Jørgen Rasmussen bør straks at erklære Søren Land skrædder for sine usømmelige påsagn, og det under hans faldsmåls fortabelse, item at bøde for hans dreng, han slog, tre lod sølv.

(129)

** den sag Christen Didriksen havde indstævnet kontra Laurits Mikkelsen, børnehusets --- sin gjorte attest på nogle penge, hos magistraten sst er deponeret, er opsat 14 dage.

17/9 1685.

** Oluf Vorgård for Christen Mikkelsen lod læse og forkynde Peder Nielsen Helbos til ham udgivne pantebrev, dateret 4/9 1685, for 125 sletdaler pantsat ham hans halve skudespart.

** den sag Laurits Guldsmed kontra Peder Svane opsat 14 dage.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Edel Nielsdatter, salig Søren Madsens, samt forrige synsmænd for syn på det omtvistede plankeværk imellem Edel Nielsdatters gård og Søren Sørensens boder, hvorefter blev udmeldt synsmænd.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for borgmestre og råds vegne havde stævnet Søren Olufsen, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 112 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** den sag ritmester Hans Klein kontra Rasmus Vinter opsat 6 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Niels Mikkelsen Tysk, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 13/8 næst afvigt havde stævnet Jens Jensen i Årslev for gæld, efter afregning i hans regnskabsbog 8/5 1682, som han blev tildømt at betale.

(130)

24/9 1685.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Jensen Frost, borger sst, med opsættelse her af tinget 13/8 næst afvigt havde stævnet Rasmus Jostsen Bram handskemager for dom og tiltalte ham for 4 sletdaler og et par pistoler, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Niels Rasmussen Mundelstrup sst havde stævnet Christen Andersen sadelmager, borger sst, for dom og tiltalte ham for 3 sletdaler, men som intet svar skete efter 3 ganges påkald, blev sagen opsat 4 uger.

1/10 1685.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Niels Espensen, boende i Hasle, havde stævnet Baltser Hansen for vidner, og Jens Poulsen i Åby vidnede, at han solgte en del byg til Baltser Hansen, og da gav han ham for skæppen 2 sletmark. hans bror Anders Poulsen sst vidnede, at han var med hos Baltser Hansen.

** den sag Niels Espensen kontra Baltser Hansen opsat 6 uger.

** Peder Pedersen Balle, borger sst, æskede afkaldsvidne, og Guttorm Eriksen Moss, hjemme på Moss i Norge, gav Peder Balle afkald og kvittering for al den arv, Guttorm Eriksens hustru Maren Jensdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig forældre, og takkede for god betaling, som ord for ord i pantebogen indføres.

8/10 1685.

(131)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, af tingbogen lod oplæse varsel til Edel Nielsdatter og samtlige synsmænd. imod samme varsel mødte Jesper Nielsen Røved på sin godemor Edel Nielsdatters vegne og lod læse og påskrive en kontrakt imellem Edel Nielsdatter og hendes to sønner Mads Sørensen og Søren Sørensen om deres fædrene arv, af dato 28/12 1678, hvori meldes, at de skal have den halve gård på Studsgade, Edel Nielsdatter påboede, og Jesper Nielsen protesterede og mente, at de burde have varsel, før synsvidne blev udstedt. dernæst i rette lagde synsmænd deres efterskrevne synsforretning, at de havde synet og overmålt den omstvistede brønd, og da befandtes, at plankeværket står Søren Sørensens boder for nær 7 kvarter, og brønden står på Søren Sørensens grund halvfjerde kvarter indenfor kildeværket.

** den sag Jesper Røved kontra Rasmus Værn fremdeles opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for kommissær Jesper Hutfeld havde stævnet Jens Rasmussen Brendstrup, borger sst, for dom angående en del kongens korn, han har annammet og ikke igen leveret, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på samtlige salig doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans børns formynderes vegne med opsættelse her af tinget 27/8 næst afvigt havde stævnet Abraham Kobbersmed, Rasmus Christensen smed på Mejlgade, salig Peder Kappels arving Sinnet Pedersdatter salig Søren Tøgersens, salig Laurits Rasmussens arvinger, nemlig magister Laurits Lauritsen konrektor og Kirsten Rasmusdatter hos ham, Niels Lauritsen, i Immervad boende, på egne og bror Søren Lauritsens vegne, Christen Frost på hans datter Anne Christensdatters vegne item Peder Jensen Elkær for dom og tiltalte Abraham Persche kobbersmed for 250 sletdaler, Rasmus Smed for 100 sletdaler, salig Peder Kappels arving for 50 sletdaler, salig Laurits Rasmussens arvinger for 150 sletdaler og Peder Elkær for 200 sletdaler, og nu i rette lagde salig Christoffer Tomasen kedelsmed, borger sst, hans udgivne pantevidne, her af tinget 24/8 1643, til nu salig Hans Pedersen, rådmand sst, på kapital 250 sletdaler og derfor pantsat ham hans gård, han ham afkøbt har, på Brobjerg beliggende, med et øde byggested imellem Søren Pedersens boder og Jens Rasmussen skomagers gård, med hosliggende have bag gården ned til åen. dernæst blev i rette lagt et pantebrev af Christen Jacobsen, borger sst, til doktor Matias Jacobsen, prælat ved Århus domkirke, dateret bytinget 21/2 1633, på kapital 100 sletdaler derfor pantsat hans iboende gård på Mejlgade, næst til Rasmus Testrups gård og til Bent Samsings hus, og derhos i rette lagde et opsigelsesvidne til Rasmus Christensen smed på samme pant, her af tinget 21/9 1682. hernæst blev i rette lagt et pantebrev, af dato bytinget 24/1 1650, af salig Christen Ibsens efterladte Kirsten Nielsdatter udgivet til borgmester Rasmus Nielsen i Århus for kapital 250 sletdaler på hendes gård på Mejlgade, Peder Sørensen iboer, hvorpå var betalt 100 sletdaler 7/4 1657 med påskrift, at pantet er øde, og er børnegods deri før pantet, som byfoged Christen Lauritsen ved besked om. derefter blev i rette lagt en Niels Lauritsens udgivne varsels tilståelse på sine egne og bror Søren Lauritsens vegne, dette pant angående, dateret 22/3 1683. hernæst blev i rette lagt et pantevidne, her af tinget 15/11 1632, hvori Jens Pedersen i Elkærgård for 200 kapital har pantsat til doktor Matias Jacobsen en hans gård, han nylig købt har, på Mejlgade næst op til Anne Clemends hendes gård og til Christen Tomasens gård, som før tilhørte Poul Årslev ? med hosliggende have og markjord, hvorefter blev afsagt, at de indstævnede bør at indfri omtalte pantebreve.

(133)

** den sag doktor Brobergues arvinger kontra Peder Kapels arvinger endnu opsat 8 dage.

15/10 1685.

** magister Claus Lesle, opholdende sig her i byen, havde stævnet Peder Bonde hans kone og datter med deres klage mod magister Claus Lesle, angående Peder Bondes datter i vester Tørslev kirke havde udlagt magister Claus Lesle for barnefar. dernæst blev i rette lagt to borgeres kundskab, at Anne Pedersdatter for dem havde ved højeste ed sigtet Claus Lesle for barnefar, og videre i rette lagde magister Claus Lesles missive til Anne Pedersdatter om hendes barns avling, at Mikkel Nielsen dertil skal være barnefar, dateret Århus 17/8 1685, og derefter i rette lagde hans indlæg, hvorledes Anne Pedersdatter havde ansøgt om hans kur og hvilken flid, han derpå havde anvendt, og om hendes barnefødsel og hendes forældre og venners onde medfart mod ham.

(134)

** magister Claus Lesle havde stævnet Peder Bonde hans hustru og datter med flere og begærede de indstævnede personer deres sandhed at vidne, men da de ikke var mødt, blev sagen opsat 8 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på salig Doktor Matias de Brobergue hans arvingers formynderes vegne med opsættelse her af tinget 27/8 næst afvigt havde stævnet salig Peder Kapels arving Sinnet Pedersdatter for dom og tiltalte hende for kapital 50 sletdaler, og i rette lagde Peder Hansen Kapels udgivne pantebrev til Hans Pedersen, forrige skriver på Skanderborg slot, dateret Århus byting 10/11 1636 på 50 sletdaler og derfor pantsat hans hus, på Guldsmedegade liggende, imellem Peder Hansen i Vitten hans boder og Christen Carlsens boder. Christen Jensen Hem byskriver herimod i rette lagde en dom her af tinget 7/11 1678, som melder til slutning salig Peder Kapels arvinger at være tildømt at indfri og betale den salig mands udgivne obligation, som beløber sig kapital, rente og omkostning 68 daler, med påskrift, at der er gjort udlæg derfor i salig Peder Kappels ejendom, hvorfor salig Peder Kappels arving blev frikendt for denne fordring.

(136)

** her følger de af magister Claus Lesle og hans kontrapart Tomas Rasmussen prokurator i rette lagte dokumenter, som ikke tilforn, for deres vidtløftigheds skyld er indført, retten dermed at opholde, der iblandt en stævning til Claus Lesle for beliggelse af Peder Jensens Bondes datter Anne Pedersdatter, medens hun var under hans kur, hvilket er en meget skammelig gerning. dernæst Anne Pedersdatters vidne, hvori hun beskylder Claus Lesle for sin barnefar, og endvidere Claus Lesles missive til hende, at Mikkel Jensen må være hendes barnefar til det barn, hun fødte 18/7, som må være undfanget på 40.ugers dagen, som er 11/10, og han rejste selv til København 26/9 og var borte på 6.uge.

(138)

22/10 1685.

** Oluf Vorgård på Rasmus Sørensen Hasles vegne havde stævnet hr Hans Blichfeld og fik udmeldt mænd til at syne den gård på Vestergade, Maren Lauritsdatter iboer.

** den sag magister Laurits Rhode kontra salig magister Claus Trondheims arvinger er opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen for hr Hans Blichfeld havde stævnet Rasmus Sørensen Hasle, borger sst, for lovmål anlangende den gård på Vestergade, ham tilhørende, Maren Lauritsdatter iboer, hvorefter blev udmeldt synsmænd.

** Niels Jensen kommissariatsskriver lod læse og forkynde Rasmus Christensen Lollik, borger sst, hans udgivne panteobligation til Niels Jensen, dateret 6/2 1685, lydende på 40 rigsdaler, hvorfor han pantsætter ham halvparten af sit skiberum. i lige måde lod læse og forkynde Henrik Poulsen, sitzhaftig på Vitvedgård, hans udgivne panteobligation til Niels Jensen, dateret Århus 31/8 1685, lydende på 100 rigsdaler, hvorfor han pantsatte ham sit skiberum, kaldt de trende parter, med al dets tilhør.

** velb landkommissær Jens Visberg lod læse og forkynde velb kommissær Jesper Hutfeld, sitzhaftig sst, hans forløftebrev til KM for Christen Hansen, tolder i Sæby, af dato 24/5 1670. item borgmester Jacob Andersen Bøgvad i Viborg hans forpagtningsbrev for konsumptionen der i byen, årligt 4050 rigsdaler, samt Peder Hansen Feder borger i Århus hans forløfte for borgmester Jacob Bøgvad, dateret Århus 28/11 1683.

** Jesper Nielsen Røved på Jørgen Andersen skrædders vegne lod læse af skiftebrev efter salig Mads Nielsen Hundreddaler, oprettet 5/6 1685, den salig mands enke Anne Lauritsdatters gjorte pant i hendes iboende gård til hendes barn for hendes fædrene arvelod 400 sletdaler.

** den sag Christen Jacobsen skrædder kontra Poul Jensen ---- er opsat 6 uger.

** den sag Niels Rasmussen kontra Christen Sadelmager opsat 14 dage.

** den sag Peder Brendstrup kontra Mette Hvilsteds opsat 6 uger.

** den sag Maren Clemendsdatter kontra en mand af Krannestrup opsat 6 uger.

** Jesper Nielsen Røved, borger sst, fuldmægtiget på sin hustrus mor gudelskende widve Edel Nielsdatters vegne havde stævnet Søren Sørensen, forrige rådmand, og Rasmus Værn, borger sst, mod dom angående den omtvistede brønd i Edel Nielsdatters gård, og i rette lagde tingsvidner her af tinget 22/1, 13/8 og 20/8 1685 samt et tingsvidne af Galten herreds ting 27/1 1685, hvori Niels Simonsen i Røved, Poul Nielsen sst og Knud Sørensen i Brendstrup vidnede, at i over 30 år har plankeværket, imellem Edel Nielsdatters gård og boderne, indelukket brønden til gården, og der var en låge på plankeværket, som de af boderne gik igennem og hente vand, og lukkelsen var på den side til Edel Nielsdatter, hvorefter blev afsagt, at da med vidner bevises, at plankeværket over 40 år har stået, som det endnu står, og da der ikke for retten har været fremlagt noget skøde eller adkomst på enten af ejendommene i alle mål, da sees ikke rettere herom at kende, end plankeværket bør at stå, som det, efter Edel Nielsdatters syn og vidnesbyrds vidner, har stået af alders tid, og den omtvistede brønd hendes gård at tilhøre, og salig Søren Sørensens arvinger at betale hende for processens omkostning 6 rigsdaler.

(140)

29/10 1685.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtiget på Rasmus Sørensen Hasle, borgerlig handelsmand sst, hans vegne lod af tingbogen oplæse det indførte varsel 22/10 sidst, for synsmænds opkrævelse på salig hr Frands Blichfelds arvingers gård på Vestergade, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den gård på Vestergade, Maren Lauritsdatter iboer, om den var så fuldkommen repareret, så en handelsmand sin næring deri kunne fortsætte, og da befandtes følgende brøstfældighed.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på hr Hans Blichfeld, residerende på Norringgård, præst til Søften menighed med dets anneks, hans vegne havde stævnet, som 22/10, for opkrævelse på synsmænd, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den gårds brøstfældighed på Vestergade, som Rasmus Sørensen Hasle skal have lejet nogen tid af hr Hans Blichfeld.

(141)

** Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, æskede vidne, hvorefter blev i rette lagt efterskrevne vurderings forretning af hvis fransk vin og brændevin, som af Jens Basballes og Dines Pedersens fælles ladning, der det i havnens indløb forulykkede, er bjerget, og da befandtes 13 oksehoveder, hvori ikke var mere end 5 oksehoveder vin, hvilket alt sammen var fordærvet, hvert oksehoved ikke mere værd uden 8 rigsdaler, såvel som to piber, hvori ikke var mere end brændevin end 3 ankre, i lige måder fordærvet, hvert anker højest værd 5 rigsdaler.

** Oluf Nielsen Vorgård, fuldmægtig for Rasmus Olufsen, borger og indvåner sst, med opsættelse her af tinget 15/10 næst afvigt havde stævnet Peder Rasmussen i Hasle og tiltalte ham for gæld 26 sletdaler efter salig Jens Jørgensen, borger sst, hans skiftebrev dateret 22/8 1679, hvori findes indført Jens Jørgensen og Anders Jensen i Hasles afregning, at han bliver dem skyldig, som Peder Rasmussen søges for, og som han blev tildømt at betale.

** Oluf Vorgård, fuldmægtig for Laurits Wild, borger og guldsmed sst, med opsættelse her af tinget 17/9 næst afvigt havde stævnet Peder Sørensen Svane, borger sst, for dom og tiltalte ham for 11 sletdaler. derimod at svare mødte Peder Sørensen Svane og fremlagde en kontraregning under hans søn Søren Svanes hånd på 7 sletdaler, hvorefter Peder Svane blev tildømt at betale sin gæld 11 sletdaler, og han derimod at søge Laurits Guldsmed for hvis, han hos ham med rette har at fordre.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for samtlige skrædderlavets brødre sst med opsættelse her af tinget havde stævnet Peder Nielsen skrædder, borger sst, for dom og tiltalte ham angående deres håndværk, hvorefter blev afsagt, så efterdi skrædderlavsbrødrene sst tiltalte Peder Nielsen skrædder, for han har ernæret sig af skrædderhåndværk, før han i deres lav er indskrevet, hvorimod Peder Nielsen skrædder fremlægger borgmestre og råds afsked og svar på skrædderlavs brødrenes indgivende, som melder at Peder Nielsen har fået sit borgerskab, og for magistraten gjort sit mesterstykke i oldermandens nærværelse, hvorfor han er henvist til oldermanden at antages i lavet, da vidste byfogden ikke på borgmestre og råds forretning og afsked at kende, men skrædderlavets oldermand og lavsbrødrene sig derefter bør at rette, og Peder Nielsen for deres tiltale frikender.

(142)

** ritmester Hans Klein med fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator med opsættelse her af tinget 17/9 næst afvigt havde stævnet Rasmus Pedersen Vinter, borger sst, for dom og tiltalte ham for 263 sletdaler efter hans obligation, dateret Århus 22/2 1685, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Karen Jensdatter sst, havde stævnet Rasmus Christensen bødker, borger sst, for dom og tiltalte ham for 2 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

(143)

** Oluf Nielsen Vorgård, af stiftsbefalingsmanden beordret prokurator her i stiftet, fuldmægtig på magister Laurits Rhode, sognepræst til Vestenskov i Lolland, hans vegne med opsættelse her af

tinget 22/10 næst afvigt æskede dom, men som intet gensvar skete, blev sagen opsat til næstkommende torsdag.

** magister Claus Lesle, tilholdende sst, fremkom med et indlæg, som han begærede indført, den sag angående, at han er udlagt for Anne Pedersdatters barnefar, men som magister Claus ikke har taget enten sine vidner eller andet beskrevet, blev intet vidne udstedt, men sagen atter opsat 14 dage.

5/11 1685.

** Tomas Rasmussen prokurator sst, fuldmægtig for magister Laurits Rhode, sognepræst til Vestenskov i Lolland, med opsættelse her af tinget 22/10 næst afvigt havde stævnet doktor Erik Grave, superintendant over Århus stift, med flere samt salig magister Claus Trondheims arvinger for ejendomsdom på salig magister Claus Trondheims gård på sankt Clemends kirkegård, og nu i rette lagde hr Claus Trondheims, til magister Hans Brochmand udgivne, panteobligation, dateret Århus 11/4 1677, lydende på 440 sletdaler, hvorfor han pantsætter til ham hvis arveparter, Hans Brochmand efter hans salig far, mor og bror var tilfaldet i den gård på sankt Clemends kirkegård, og han til ham solgt har. dernæst blev i rette lagt salig magister Claus Trondheims panteobligation, til Envold Brochmand udgivet, dateret Århus 2/5 1678, lydende på kapital 560 sletdaler, hvorfor han pantsætter ham hvis arveparter, Envold Brochmand efter sin salig far, mor og bror var tilfaldet i den grundmurede gård her på sankt Clemends kirkegård. derhos i rette lagde Hans Brochmand til Kollerup hans transport og overdragelse til magister Laurits Rhode af samme to obligationer, dateret Århus 27/4 1681. fremdeles i rette lagde Peder Hofmand i Ålborg hans til magister Laurits Rhode i Vestenskov udgivne skødebrev på al den del, hans børn efter skiftebrev efter deres salig mormor fru Anne Lorentzes, morbror salig Lorentz Brochmand og deres salig mor Margrete Brochmand er tilfaldet i den grundmurede gård på domkirkegården i Århus, dateret Ålborg 29/7 1682, hvorefter blev afsagt, eftersom magister Laurits Rhode søger dom til ejendom på salig magister Claus Trondheims gård, ved domkirkegården beliggende, efter derpå fremlagte panteobligationer, og da de interesserede har været stævnet, og intet svar er sket, da sees ikke rettere herom at dømme, end magister Laurits Rhode bør nyde samme gård til fuldkommen ejendom.

(144)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Niels Rasmussen Mundelstrup sst med opsættelse her af tinget 24/9 næst afvigt havde stævnet Christen Andersen sadelmager for dom og tiltalte ham for 5 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for velb kommissær Jesper Nielsen Hutfeld til Skårupgård, residerende sst, med opsættelse her af tinget 8/10 næst forhen havde stævnet Jens Rasmussen Brendstrup for dom og tiltalte ham, for han restede at levere 55 tønder af 130 tønder byg af kongens korn for 1672, hvilket han vedgik, og blev tildømt at levere in natura eller fornøjeligt at betale.

12/11 1685.

** Palle Christensen skomager, borger sst, fuldmægtiget for Lisbeth Hansdatter, salig Peder Sørensen Egå, forrige borger sst, hans efterladte enke, på hendes vegne æskede afkaldsvidne, hvorefter for retten fremstod Mogens Sørensen i Åby og Christen Sørensen i Egå på deres egne item

på deres salig bror Niels Egå, som døde her i hospitalet, hans børns vegne gav Lisbeth Hansdatter afkald og kvittering for al den lod, de arveligt er og kunne være tilfaldet efter Lisbeth Hansdatters salig husbond, deres salig bror Peder Sørensen Egå.

** Rasmus Jensen, boende i Åby, på salig Niels Sørensen Egå, hospitalslem sst, hans efterladte to umyndige pigebørns vegne æskede vidne. Mogens Sørensen i Åby og Christen Sørensen i Egå gav til kende, at da de på deres egne og deres salig bror Niels Sørensen Egås børns vegne havde givet deres salig bror Peder Sørensen Egå borger sst hans efterladte enke Lisbeth Hansdatter afkald for hvis, de samtlige arveligt kunne tilfalde efter deres salig bror, og de deres salig bror Niels Egås børns arvepart til sig annammet, hvorfor de nu lovede deres salig brors børn at beholde hos sig, til enhver af dem bliver 16 år gammel.

** den sag Rasmus Værn kontra Rasmus Jostsen, Niels Kandestøber, Hans Snedker og Laurits Olufsen er opsat 4 uger.

(145)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen ---- , borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne gældnere for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Niels Espensen, boende i Hasle, hans vegne med opsættelse har af tinget 1/10 næst afvigt havde stævnet Baltser Hansen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 38 tønder byg, som han nærværende år af ham bekommet har, hvorpå rester 103 daler. så fremkom Baltser Hansen og frembød de resterende penge, efter landkøb og kapitelskøb, for tønden byg 13 mark, hvilke penge Niels Eskildsen ikke ville annamme, men fordrede for tønden 4 sletdaler, hvorefter blev afsagt, at eftersom Baltser Hansen beviser, at køb på byg af bønderne var ved påsketid 13 mark tønden og derunder, da sees ikke rettere herom at kende, end Baltser Hansen bør at betale efter kapitelskøb, som og sees var landkøb.

19/11 1685.

** salig magister Niels Krog, latinske skolemester sst, hans arvinger lod læse og påskrive en advarselsseddel, hvori advares alle sst, som nogen krav efter den salig mand har, at møde i stervboet til afregning nu førstkommende lørdag 21/11.

** den sag, salig Mogens Skovs børns formynder kontra Christen Basballe, opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Rasmus Sørensen Hasle, borgerlig handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

(146)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Peder Basballe, KM papirforvalter sst, havde stævnet Søren Eriksen, borger og skipper sst, for dom og tiltalte ham efter hans obligation, dateret Århus 7/6 1683, lydende på 60 rigsdaler, hvorpå rester 49 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

26/11 1685.

** blev læst en indkaldelse fra hr Niels i Brabrand til skifte efter salig hr Søren Nielsen sst 7/12 næstkommende.

** den sag, Niels Nielsen kontra Søren Eriksen og Jesper Eskildsen, er opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 15/10 næst afvigt havde stævnet magister Claus Lesle, hvorefter blev i rette lagt de tilforn i sagen fremlagte dokumenter, og byfogden tilspurgte magister Claus Lesle, om han med god samvittighed kunne og ville lægge sin hånd på lovbogen og så gøre ed, at han ikke havde haft legemlig omgængelse og beligget Anne Pedersdatter, som ham for barnefar havde udlagt, hvilket han ikke ville gøre, men havde nogen ord, som man ikke kunne mærke. derefter blev oplæst af magister Claus Lesles indlæg, at han rejste fra sin kone og børn 2/9 1679, og han har aldrig seet dem siden. derefter blev afsagt, så efterdi fremlægges magister Morten Herlov hans attest, at Anne Pedersdatter for hendes forseelse har stået kirkens disciplin i Tørslev kirke, og til sin rette barnefar udlagt magister Claus Lesle, og han det ikke efter loven vil fragå, og han selv findes at have sin ægte hustru, da bør han derfor at lide på sit gods og formue efter loven.

(147)

** velb landkommissær Tomas Friis lod læse og forkynde nu salig Søren Mikkelsen Mallings og hans bror borgmester Mikkel Mikkelsens kaution for konsumptions forpagtningens betaling for 1681-2-3, item borgmester Mikkel Mikkelsens og Hans Jensen Vinters kaution for samme her af byen for 1684-5-6.

** Erik Jørgensen for Jacobus Gesius, apoteker sst, havde stævnet Morten Samsing på Fiskergade og Jens Sørensen handskemager på Brobjerg for synsvidne, hvorefter blev i rette lagt efterskrevne synsforretning på Jacobus Gesius hans have på Brobjerg, at de havde seet, at der nyligt havde været får og geder, som havde opædt de kål, som havde været i haven, så der var aldeles ingen tilbage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på salig Niels Udsens børns formynderes vegne havde stævnet Rasmus Sørensen Dagstrup i Ugelbølle for 10 sletdaler og Jørgen Bjørnsen sst for 27 sletdaler, de findes skyldig at være. sagen blev opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Engelbret Endersen, borger sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat i 6 uger.

(148)

** Peder Lassen, borger og handelsmand sst, æskede skøde, hvorefter Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, i rette lagde en fuldmagt af assessor Hans von Lossow til Ristrup på egne og svoger Rasmus Brobergs vegne, og Jens Basballe fremlagde en fuldmagt af Hans Lange til Asmildkloster og af Jesper Hutfeld på sin myndling Magdalene Brobergs vegne, hvorefter de solgte og skødede fra Hans Lange til Asmildkloster og Jesper Nielsen Hutfeld på hans myndling Magdalene Brobergs vegne og til Peder Lassen en gård, bag klostret liggende, næst op til (blank) på den ane side og strækker sig op til det øde byggested eller have, og fra adelgaden med bagved

liggende have ud til bækken. item fra assessor Hans von Lossow til Ristrup og hans svoger Rasmus Broberg og til Peder Lassen forskrevne øde plads bag klostret, strækkende sig fra Peder Lassens gård på den ene side og til Jens Lauritsen Bjerre hans iboende gård på den anden side.

3/12 1685.

** den sag, fru Ingeborg Krabbe kontra Jens Basballe, er landsdommeres opsættelse forkyndt til det landsting i februar.

** Tomas Rasmussen for Casper Nielsen havde stævnet Jørgen Sørensen Borup, sejlende her fra byen, for gældsdom, efter på ham gjort arrest 30/11, for kapital 17 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Andersen og Peder Andersen, boende i Ovstrup, for dom og tiltalte dem for 5 sletdaler, de til salig Niels Udsens børn er skyldig, men som intet svar skete, blev sagen opsat i 6 uger.

** Mikkel Mikkelsen i Pedholt, fuldmægtiget for Tomas Tomasen, forrige forvalter på Vilhelmsborg, havde stævnet Christen Sadelmager, borger sst, for dom og tiltalte ham for en tønde rug, han af ham bekommet havde. sagen blev opsat i 6 uger.

(149)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Brendstrup sst med opsættelse her af tinget 10/9 næst afvigt havde stævnet Mette, salig Mikkel Hvilsteds sst, for tvistige ord, der er faldet imellem dem, hvorefter blev i rette lagt tingsvidner her af tinget 13/8 og 16/7 næst afvigt, og derefter blev afsagt, så efterdi bevises, at Mette, salig Mikkel Hvilsteds, har skældt Peder Brendstrup for skælm og tyv, og hun ikke har bevist ham noget uærligt over, da bør hun ham derfor for retten straks erklære og betale al omkostning.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Christen Jacobsen skrædder, borger sst, med opsættelse her af tinget 22/10 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for gæld, og beskyldte Poul Jensen i Viby for 20 sletdaler efter hans obligation, af dato 24/3 1670, og Niels Mortensen i Holme for 8 sletdaler, som de blev tildømt at betale.

** Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, hendes tjener Jørgen Nielsen havde stævnet Laurits Pedersen Munk i Mejlby og tiltalte ham for 7 sletdaler efter en dom af øster Lisbjerg herreds ting 31/8 1670, hvor han blev tildømt at betale samme gæld, hvilket han igen blev tildømt.

(150)

10/12 1685.

** Jørgen Bertelsen underdegn på magister Morten Herlov, sognepræst til domkirken, oplyste en sten, der står bag koret ved salig borgmester Anders Lydiksens begravelse, med de bogstaver og navn, Jens Jonsen skipper på, om nogen var, som den vedkendtes, ellers de på kirkens vegne ville afhænde den, og er ingen fremkommet.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 12/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Karen Jensdatter, boende på Mejlgade, med opsættelse her af tinget 29/10 næst forhen havde stævnet Rasmus Bødker for dom og tiltalte ham for 3 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen lod læse og påskrive byfogdens stævning 8/12 1685 af Niels Udsens børns formyndere over Rasmus Hasle, borger sst, for gæld 102 sletdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Peder Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

17/12 1685.

** den sag, salig Niels Udsens børns formyndere kontra Rasmus Hasle, er opsat 8 dage, og tiltalte for 107 sletdaler.

** Peder Feder lod aflyse gang over hans have ved magasinhuset.

** den sag, Maren Clemendsdatter kontra Mogens Sørensen, opsat 4 uger.

** den sag, Rasmus Hasle kontra Jørgen Arentsen, opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nicolaus de Brobergues sst, hendes vegne havde stævnet Tomas Hammel, forrige vurderingsmænd samt salig doktor Matias de Brobergues arvinger, og lod læse og påskrive borgmestre og råds udstedte stævning over byfogdens dom til eje på Tomas Hammels gård, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning på Tomas Hammels gård på Vestergade, som er 12 bindinger hus til gaden, og som de for dens brøstfældigheds skyld ikke kunne vurdere højere end for 220 sletdaler.

(151)

** den sag, Matias Nielsen og Rasmus Værn for salig Mogens Skovs børn kontra Christen Basballe, opsat 14 dage. henvist til overformyndere og Hans Bendixen, Hans Gylling, Casper Nielsen og Peder Feder at gøre afregning imidlertid.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 5/11 sidst havde stævnet efterskrevne for gæld, der iblandt Peder Svane for 18 sletdaler efter salig borgmester Jørgen Juels regnskabsbog, som rejser sig af hans søn Søren Svanes lære i navigationskunst hos Bagge Wandal i København 1680, hvilken deres gæld, de indstævnede blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator for borgmester Jens Låsby havde stævnet Rasmus Sørensen Hasle for dom for 99 sletdaler. intet svar skete, blev derfor opsat 4 uger.

24/12 1685.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 12/11 næst afvigt havde stævnet Jens Høg skomager etc for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Claus Bang, tjenende Søren Nielsen, rådmand sst, og forvalter over friherskabet Marselisborg, på baron Constantinus Marselis hans vegne havde stævnet Rasmus Jostsen handskemager sst for dom og tiltalte ham for 11 rigsdaler for bekomne skind, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, Niels Nielsen kontra Jesper Eskildsen og Søren Mikkelsen, opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig på Jens Tøgersen, Jens Christensen Basballe rådmands krambodsvends vegne havde stævnet efterskrevne personer sst for dom og tiltalte dem for gæld til Jens Basballe, men som intet gensvar skete, blev sagen opsat 4 uger.

(152)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig på Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 5/11 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 132 daler, hvorimod pantsat 130 lod sølv efter salig borgmester Jørgen Juuls skiftebrevs formelding, hvorefter blev afsagt, at Anders Lauritsen bør at betale salig borgmesters arvinger 132 sletdaler med afkortning af det pantsatte sølv 104 sletdaler, hvorfor til rest bliver 28 sletdaler.

** Christen Vegerslev lod lyse efter en sort ibenholtstok med sølv oven og neden beslået, samt efter et gråbæltet galtsvin.

7/1 1686.

** den sag, salig Mogens Skovs børns formyndere kontra Christen Basballe, med begge parters bevilling endnu opsat 14 dage.

** Oluf Jonsen Hollænder frembød sig i rette imod Daniel Fischers fuldmægtig, om han havde noget imod ham, angående den gjorte arrest på nogen planker, men ingen mødte.

** hr Villads Olufsen, præst i Grundfør, lod læse og forkynde Karen Jacobsdatter, salig Mikkel Tønnesens sst, hendes til ham udgivne pantebrev på kapital 100 rigsdaler, hvorfor hun har pantsat ham hendes halve skibspart, kaldt Lammet ?, hvilken anden halvpart tilhører borgmester Mikkel Mikkelsen, dateret Århus 11/12 1683.

** Niels Nielsen studiosus, boende sst, med opsættelse her af tinget 16/11 næst afvigt havde stævnet Jesper Eskildsen, borger sst, for 20 sletdaler, som han efter øvrighedens sigelse skal betale ham fra salig Carl Christensens bo, og Søren Eriksen for 22 sletdaler efter afregning, og i rette lagde en udlægs lodseddel efter salig Carl Christensen, forrige rådmand, efter skiftebrev efter ham, af dato 18/2 1685, hvori hans udlæg således i salig Mogens Lisbjergs eje udlagt, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(153)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på salig Niels Udsens børns formyndere sst med opsættelse her af tinget 26/11 1685 havde stævnet Rasmus Sørensen Dagstrup og Jørgen Bjørnsen i Ugelbølle, men som opsættelse ikke til deres værneting er forkyndt, er sagen opsat 6 uger.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Eriksen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 122 sletdaler efter hans obligation, dateret 24/11 1685, som han blev tildømt at indfri og betale.

** Tomas Rasmussen prokurator fuldmægtig på Matias Nielsen borger og handelsmand sst havde stævnet Jens Christensen Kjeld borger sst for dom og tiltalte ham for 14 sletdaler lånte penge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Jørgen Friis, krambodsvend hos Hans Jensen Vinter, borger og handelsmand sst, på sin husbonds vegne med opsættelse her af tinget 26/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom, og tiltalte dem for resterende husleje, hvorimod Tomas Jacobsen fremlagde en raderet kvittering, som han dog ikke ville vedstå, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

(154)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Rasmus Sørensen Hasle, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 19/11 næst afvigt havde stævnet Jørgen Arentsen med flere for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig på Engelbret Endersen, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 26/11 næst afvigt havde stævnet Jens Olufsen skomager og Søren Land skrædder for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på samtlige salig Niels Jensen Udsens efterladte børns formynderes vegne med opsættelse her af tinget 19/12 næst afvigt havde stævnet Rasmus Sørensen Hasle, borger sst, for dom og tiltalte ham for 107 sletdaler, som han i december 1683 på auktion har bekommet af salig Niels Udsens børns gods, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Frost, indvåner sst, havde stævnet Jens Tomasen, skomager sst, for dom og tiltalte ham for 30 sletdaler, og i lige måde stævnet Peder Mikkelsen på Badstuegade for 4 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

(155)

14/1 1686.

** Oluf Hollænder bød sig i rette, om nogen var på Daniel Fischers vegne, som noget havde angående gjorte arrest på nogle planker, men ingen mødte.

** den sag, Maren Clemendsdatter kontra Mogens Sørensen, endnu opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på borgmester Jens Låsby hans vegne med opsættelse her af tinget 17/12 næst afvigt havde stævnet Rasmus Hasle for dom og i rette lagde udtog af Jens Låsbys regnskabsbog, som lyder på varer, Rasmus Hasle afvigte år bekommet har for 99 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Tomas Tomasen, forrige forvalter på Vilhelmsborg, hans vegne med opsættelse her af tinget 3/12 næst afvigt havde stævnet Christen Sadelmager for dom, og tiltalte ham for 6 sletdaler for en tønde byg, som han blev tildømt at betale.

21/1 1686.

** Oluf Jonsen frembød sig i rette, om nogen på Daniel Fischers vegne havde ham, efter gjorte arrest på nogle fjæl, at tiltale, men ingen fremkom.

** den sag, Rasmus Værn kontra Margrete Pedersdatter med flere sst, item Cathrine Nielsdatter i Hvorslev, opsat 4 uger.

** den sag, Matias Nielsen og Rasmus Værn kontra Christen Basballe, bevilget opsat 8 dage.

** den sag, Jens Basballes tjener imod mester Gert med flere, endnu opsat 8 dage.

** den sag, Matias Sørensen kontra Villum Testrups enke og Niels Rut, opsat 4 uger.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Laurits Møller og Maren Hagens, endnu opsat 8 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Engelbret Endersen, borger sst, hans vegne havde stævnet Søren Mogensen og Peder Jensen Bonde i Lisbjerg og Jens Mikkelsen sst for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet gensvar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Jensen Frost, indvåner sst, havde stævnet Ove Snedker, borger sst, mod dom og tiltalte ham for 4 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

(156)

28/1 1686.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, på sine egne og sin kones medarvingers vegne i rette lagde en kaldsseddel fra salig Søren Ugelbølles efterladte arvinger, Niels Pedersen, Jørgen Pedersen, og Rasmus Værn havde stævnet efterskrevne personer for vidner og dom om den omtvistede brønd og plankeværk, imellem Edel Nielsdatters gård og deres boder, der iblandt Mette Hansdatter, salig David Jørgensens, Jesper Nielsen Røved, borger sst, samt Niels Nielsen i Hjortshøjlund på sin søster Edel Nielsdatters vegne.

** Peiter Jessen farver, borger og handelsmand sst, æskede skøde, hvorefter Jens Hvas, domkirkens ridefoged sst, med fuldmagt af samtlige residerende ved Århus domkirke solgte og skødede til Peiter Jessen domkirkens ejendomme, nemlig stenhuset med vedliggende tolv boder, byggested og haver, strækkende sig fra domkirkegården ned på Skolegade og om hjørnet på Kannikkegade, tvært over gaden for Claus Christensen Kå hans iboende gård og vedliggende have, og fra Skolegade til bispens residens og dens tilliggende have.

(157)

** Jens Hvas, domkirkens ridefoged sst, på samtlige residerende ved domkirken deres vegne æskede pantevidne, hvorefter for retten fremstod Peiter Jessen farver, handelsmand sst, og bekendte sig at ret vitterlig gæld skyldig at være de residerende ved domkirken 800 sletdaler, som er for domkirkens stenhus etc, og derfor pantsætter han dem samme stenhus med vedliggende tolv boder.

** Peiter Jessen farver, borger og handelsmand sst, æskede skøde, hvorefter Mikkel Jacobsen, skipper og borger sst, ved sin fuldmægtig solgte og skødede til Peiter Jessen farver fire boder, beliggende på Badstuegade, tvært over fra Christen Frosts gård, og strækker sig fra hjørnet af Badstuegade til den øde plads op til Niels Tunbo skomagers iboende hus.

** den sag, Anders Lauritsen kontra Rasmus Smed, opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Søren Sørensen kræmmers vegne havde stævnet Rasmus Jostsen, handskemager sst, for dom og tiltalte ham for 2 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** den sag, salig Mogens Skovs børns formyndere kontra Christen Basballe, med bevilling opsat 8 dage.

** Niels Nielsen Friis, fuldmægtig på sin husbond Christen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 24/12 næst afvigt havde stævnet Laurits Jacobsen Møller sst og Maren Hagens ved åen for dom, og tiltalte dem for gæld 21 sletdaler og 2 sletdaler, som de blev tildømt at betale.

** Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, sst hendes tjener Jørgen Nielsen med opsættelse her af tinget 17/12 afvigte år havde stævnet Mogens Sørensen, indvåner sst, samt hans søster Anne Sørensdatter for dom, og tiltalte dem for 13 sletdaler, som deres salig far var hende skyldig, og hernæst i rette lagde en lodseddel af skiftebrev efter salig Jacob Nielsen, forrige rådmand sst, på Maren Clemendsdatters udlæg, hvor iblandt er udlagt husleje af den gård på Studsgade, Søren Mogensen da iboede, hvilket skiftebrev findes sluttet 1666 april måneds udgang, hvorimod blev i rette lagt Mogens Sørensens efterskrevne indlæg, at hverken han eller hans søster havde nydt noget til arv efter deres salig forældre, hvorefter blev afsagt, så efterdi ikke fremlægges noget skiftebrev efter salig Søren Mogensen, hvoraf kunne sees, hvorledes efter hans død med hans bo er forholdt, og børnene ikke beviser, de sig arv og gæld har frasagt, så bør de hver for sig sin anpart at betale.

(158)

** Mogens Rasmussen, borger sst, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

4/2 1686.

** den sag, Oluf Vorgård salig hr Frands Blichfelds arvinger kontra Tyge Pedersen, er opsat 14 dage.

** Hans Jensen Vinter lod forkynde skipper Laurits Olufsens panteobligation for 28 sletdaler på en kakkelovn og en bryggekedel, indmuret i køkkengrue, dateret 3/2 1686.

** Jens Nielsen Møller lod forkynde Maren Jørgensdatter, salig Jørgen Pedersens panteobligation for 177 sletdaler, på halvparten af hendes iboende hus, dateret 3/2 1686.

** Søren Eriksen lod forkynde Maren Jørgensdatter, salig Jørgen Pedersens panteobligation for 232 sletdaler, på halvparten af hendes iboende hus næst norden op til hans eget, dateret 28/2 1686.

** Peder Rasmussen, forpagter på Sjelle Skovgård, fuldmægtiget på Daniel Fischer til Silkeborg hans vegne havde stævnet Oluf Jostsen Hollænder, borger og skipper sst, for dom angående 10 egeplanker, som skal være frastjålet Daniel Fischer, og i rette lagde et tingsvidne af Gjern herreds ting 9/1 indeværende år, hvori to tjenestefolk på Silkeborg vidnede, at de onsdag før jul her i byen fandt 7 egeplanker af de 10, de selv havde hugget og savet, og Oluf Hollænder da vedstod at have købt dem. da intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Basballe, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 24/12 afvigte år havde stævnet mester Gert med flere for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(159)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 7/1 næst afvigt havde stævnet Jens Kjeld for dom, og tiltalte ham for 14 sletdaler lånte penge, som han blev tildømt at betale.

** Niels Jensen, boende i Mundelstrup, skriver til Lisbjerg birketing, fuldmægtig for Jens Mundelstrup, konrektor i domskolen, havde stævnet Peder Pedersen Balle, borger sst, for dom og tiltalte ham for 10 sletdaler med rente fra 2/1 1676, men da ingen erklæring blev gjort, er sagen opsat 6 uger.

** Niels Andersen stadstjener på borgmestre og råd samt Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne for dom, og tiltalte dem for resterende byg af deres kvæg, her på marken afvigte sommer, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for salig Mogens Skovs børns formyndere Matias Nielsen og Rasmus Værn, borgere og handelsmænd sst, på deres myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 19/11 næst afvigt havde stævnet Christen Jensen Basballe for dom og tiltalte ham for salig Gertrud Bartolomeusdatters værgemåls afklaring, og i rette lagde en overregning på det værgemål, Christen Basballe har forvaltet for salig Mogens Skovs hustru, Gertrud

Bartolomeusdatter, beregnet fra 27/4 1655 og sluttes 27/4 1685, hvis sum bedrager sig 1482 sletdaler. dernæst blev i rette lagt overformyndernes afsigt i sagen mellem parterne, dateret 27/1 1686, hvorefter formynderen bliver skyldig ---- sletdaler. herimod blev i rette lagt Christen Basballes efterskrevne indlæg, hvori han foregiver, at salig Gertrud Bartolomeusdatters mand, Mogens Skov, 9 år før hans død, er leveret hans salig formands og hans formynderregnskab, hvorefter blev afsagt, at Christen Basballe bør at betale til salig Mogens Skovs børns formyndere, efter mændenes afsigt 27/1 1686, med billig anvendt bekostning efter loven.

(160)

12/2 1686.

** Rasmus Værn på sine egne og medinteressenters vegne havde stævnet Edel Nielsdatter med flere interesserede, der iblandt Christen Bondes hustru, som nu boer i Hinnerup, for vidner angående den brønd og plankeværk i Edel Nielsdatters gård, og efterskrevne, der iblandt Anne Mikkelsdatter, Erik Hjulmands, Kirsten, Peder Rasmussen Bødkers sst, Maren, Rasmus Gravers vidnede, at for mange år siden var der træværk over samme brønd, og da var der en trisse i træværket over brønden, og alle i boderne brugte samme trisse til brønden. så lod Edel Nielsdatter pikke hendes gård og færdige plankeværket, og da blev plankeværket nedtaget, og brønden blev brudt, og enhver sten deri blev kastet på jorden, og brønden blev sat en halv alen tættere på boderne, mere end som tilforn. Jesper Mogensen fremlagde sin far Mogens Jespersen, danske skolemester sst, hans efterskrevne vidne, at over 50 år, mens han var hjemme hos hans salig forældre der i nærheden, da så han, at de i boderne hentede deres vand i brønden, men om plankeværket stod snorret over brønden, vidste han ikke.

(161)

** den sag, Jens Basballe kontra Anders Andersen med flere sst, er opsat 6 uger.

** Hans Nielsen Gotlænder, borger og kandestøber sst, havde stævnet stiftsbefalingsmand Christen Skeel og tilbød ham betaling for hans anpart i den øde våning, salig Villum Testrup har tilhørt, som Hans Nielsen havde tilforhandlet sig, og hvori Christen Skeel over skifte er indlagt i for 21 sletdaler, men ingen på Christen Skeels vegne svarede noget hertil.

(162)

** Jens Hansen Viby, borger sst, æskede skøde, hvorefter Gert Clausen Villo, skipper og borger sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Hansen og hans arvinger to boder ved Vestergades ende, på den vestre side af gaden beliggende, næst op til Jens Christensen Basballe rådmands eje, Niels Sørensen Rode iboer, på den ene side, og strækker sig op til Morten Lauritsens eje, Jørgen Murmand iboer, på den anden side, og fra adelvejen med sin bagved liggende havejord ud til Jens Basballe rådmands have.

18/2 1686.

** den sag, hr Frands Blichfelds arvingers vegne kontra Tyge Pedersen, efter Erik Jørgensens begæring endnu opsat 4 uger.

** den sag, Christen Basballe kontra Rasmus Jensen i Hjortshøj, med begge parters bevilling opsat 8 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Margrete, salig Hans Strømsens efterleverske sst, hendes vegne æskede vidne, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde efterskrevne deres forretning, at de 23/3 1685 havde synet den gård med hosliggende boder, som Margrete Christensdatter, salig Hans Strømsens iboer, som de havde vurderet for 320 sletdaler.

** Jens Andersen, borger sst, lod forkynde købe og skødebrev til ham og hans nuhavende hustru, Kirsten Jacobsdatter, udgivet af Margrete Christensdatter, salig Hans Strømsens, på hendes iboende gård, dateret 2/5 1685.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for Christen Jensen Basballe med opsættelse her af tinget 7/1 næst afvigt havde stævnet Niels Jespersen i Sandby og Rasmus Jensen i Åby for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** den sag, Matias Hårbo kontra Villum Testrups enke og Niels Rut, er opsat 14 dage.

** den sag, salig Peder Gyllings enke kontra Rasmus Smed etc, er opsat 6 uger.

** den sag, Magens Rasmussen kontra Frederik Skomager etc, opsat til i dag 3 uger.

(163)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand, sst havde stævnet Søren Land skrædder, borger sst, for dom og tiltalte ham for resterende husleje af hans iboende lejevåning 30 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen stadsprokurator fuldmægtiget for Hans Jensen Frost indvåner sst med opsættelse her af tinget 7/1 næst afvigt havde stævnet Jens Tomasen skomager for dom og tiltalte ham for 30 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på salig Niels Udsens børns formyndere, på deres myndlingers vegne med opsættelse her af tinget 26/11 afvigte år havde stævnet Rasmus Dagstrup og Jørgen Bjørnsen i Ugelbølle for dom, og tiltalte dem for gæld, hvilken gæld de benægtede, hvorefter blev afsagt, at eftersom ikke fremlægges noget bevis på gælden, og de indstævnede benægter gælden, da sees ikke dem nogen betaling at tilfindes.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på sin salig bror Anders Værns efterladte widve, Maren Olufsdatter, hendes vegne med opsættelse her af tinget 21/1 næst afvigt havde stævnet Margrete Pedersdatter, Jens Kruses sst, og tiltalte hende for 18 sletdaler, som hun er salig Anders Værns enke skyldig. herimod blev i rette lagt Jens Andersen Kruse på sin hustrus vegne hans efterskrevne indlæg, at denne fordring er ansøgt på skifte efter Bartolomeus Guldsmed, som var hans formand, og derhos fremlagde skiftebrev efter Jens Kruses formand salig Bartolomeus Jacobsen guldsmed, af dato 27/8 1684, hvori er gjort Maren Olufsdatter udlæg for 18 sletdaler i den gård, kaldes Oluf Sørensens, hvorefter blev afsagt, at eftersom bevises, at salig Anders Værns enke

for hendes fordring er indlagt i gården, og de interesserede derefter sig gården har antaget, da tilfindes Maren, salig Anders Værns, at søge hendes betaling efter skiftebrevs indhold.

(164)

** den sag, Maren Olufsdatter kontra Mogens Sørensen etc, er opsat 14 dage.

** Rasmus Værn begærede påkaldt efterskrevne deres vidner at aflægge. blev forelagt at møde i dag 14 dage at vidne.

25/2 1686.

** Poul Tomasen i Viborg, velb Tage Høg til Frøslevgård hans fuldmægtig, havde stævnet Jens Pallesen, borger sst, for dom og tiltalte ham for restants, som han rester med for 1677-1680 af den gård i Lystrup i Elsted sogn, han har beboet, og som Villum Sørensen tilforn har beboet, og i rette lagde efterskrevne restants, hvortil Jens Pallesen svarede, at han ikke erindrede at være nogen restants skyldig, hvorefter tingsvidne blev udstedt.

** den sag, Anders Lauritsen kontra Rasmus Smed etc, er opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 7/1 næst afvigt havde stævnet Rasmus Jensen i Hjortshøj for dom, og tiltalte ham for 25 sletdaler efter regnskabsbog, men da Rasmus Jensen henskød sig til sit værneting, da henfindes sagen dertil.

4/3 1686.

(165)

** Christen Blichfeld, forvalter over grevskabet Frisenborg, havde stævnet Mikkel Jacobsen, skipper og borger sst, for dom, eftersom han efter egen begæring har været interesseret med ham i toldkonfiskations forpagtningen, og tiltalte ham, for han for 1684 har udgivet til ham et meget urimeligt regnskab, hvorfor han formoder, han bør gøre rigtigt regnskab med bevis, men som ingen erklæring skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Niels Nielsen studiosus, boende sst, havde stævnet Søren Eriksen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham efter hans obligationer, dateret 20/1 1680, lydende på 216 daler, og dateret 46/2 1680, lydende på 60 rigsdaler, som han blev tildømt at indfri.

** den sag, Hans Vinter kontra Johanne Mikkelsdatter i Åby med flere, er opsat 6 uger.

** den sag, Hans Gotlænder kontra Peder Pedersen Sabro, opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Hansen Holm, købhandler sst, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Hans Jensen Vinter overformynder, borger og handelsmand sst, æskede skøde, hvorefter Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, med fuldmagt af Mette Rasmusdatter, salig Jens Sørensen Vinters efterladte widve, solgte fra hende og til hendes søn Hans Jensen Vinter hendes iboende gård, på Vestergade beliggende, næst op til Christen Jensen Vegerslevs iboende gård på den ene side og strækker sig op til Kirsten, salig Mikkel Langballes, ejendom på den anden side og med bagved liggende have fra adelgaden ud til åen, og det med to tilliggende gårdsavl i marken.

(166)

** Peder Feder lod forkynde Kirsten, salig licentiat Nicolaus de Brobergues, til ham udgivne skøde på hendes frugthave, liggende uden Fiskergade.

** Erik Jørgensen for Hans Vinter havde stævnet samtlige borgmestre og råd sst med flere for syn og vurdering af salig Rasmus Pedersens gård, som ham er pantsat, hvorefter blev udmeldt efterskrevne synsmænd.

11/3 1686.

** Peder Lassen, borger og handelsmand sst, æskede pantevidne, og Tomas Rasmussen prokurator, med fuldmagt af Laurits Jacobsen Møller sst og på hans vegne, bekendte Laurits Møller skyldig at være Peder Lassen 140 sletdaler, og derfor pantsatte ham to hans boder bag klostret, som Jens Andersen Høg og Jens Nielsen Rut iboer.

** Hans Jensen Vinter overformynder, borger og handelsmand sst, havde stævnet borgmestre og råd angående vurdering på salig Rasmus Pedersens gård, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns og vurderingsforretning af den gård på Studsgade, som salig Rasmus Pedersen iboede, hvoraf stuehuset er 10 bindinger hus med gavl til gaden og en kælder under, som de vurderede for 230 sletdaler.

(167)

** den sag, Hans Bendixen kontra Niels Klakring, opsat 4 uger.

** den sag, Søren Pøls enke kontra Peder Astrup, opsat 4 uger.

** den sag, Anders Lauritsen kontra Rasmus Smed, bevilget opsat 4 uger.

** Mogens Rasmussen Hasle, borger sst, med opsættelse her af tinget 28/1 næst forhen havde stævnet Jens Brendstrup med flere for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

18/3 1686.

** Søren Jørgensen Ruttenborg, borger i Randers, på hr Jens Andersen Vinding, sognepræst i Hjortshøj med dets anneks, hans vegne havde stævnet Tyge Jespersen, boende på Skæring munkegård, Peder Svendsen, boende i Skæring og Søren Snedker sst for vidner at påhøre, hvorefter Jens Andersen Høg skomager, borger sst, fremlagde hans hustru Maren Jensdatters efterskrevne vidne, hvori hun bekender at være født i Hjortshøj Hovgård, og vidner, at hun nu er nogle år over 50

år, og så længe, hun kan mindes, da har det stykke jord i Hjortshøj, gammel Kaldgård kaldt, ikke ligget eller har været brugt til Hjortshøj Hovgård.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

(168)

** den sag, salig Tomas Madsen i Bjeragers enke kontra Peder Jacobsen, opsat 4 uger.

** den sag, ritmester Mikkel Mikkel kontra Søren Land, opsat 4 uger.

** Niels Jensen i Mundelstrup, skriver til Lisbjerg birketing, fuldmægtig for Jens Mundelstrup, konrektor her ved domskolen, med opsættelse her af tinget 4/2 næst afvigt havde stævnet Peder Pedersen Balle, borger sst, for dom og derhos i rette lagde salig Peder Rasmussen Balle, boende i True, hans udgivne obligation til Jens Nielsen Mundelstrup, dateret 2/1 1675, lydende på 19 daler, hvorimod Peder Pedersen Balle i rette lagde sit efterskrevne indlæg og formente, at hvem som intet arver bør ikke at gælde, og hvis nogen skulle søges, da måtte det være den ny arving, hans stedmor Karen Jensdatter, og derhos i rette lagde skiftebrev efter hans salig far, dateret 28/3 1677, hvoraf han lod oplæse boets formue bedrager sig 31 sletdaler og den bortskyldige gæld 228 sletdaler, hvorefter blev afsagt, da som ikke bevises, at Peder Pedersen har sagt sig fra arv og gæld efter sin salig far Peder Rasmussen, da bør han sin salig fars obligation at betale.

** Hans Jensen Vinter overformynder, borger og handelsmand sst, havde stævnet salig skipper Rasmus Pedersen, forrige borger sst, hans efterladte enke Anne Hansdatter item Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, for dom til ejendom på salig Rasmus Pedersens iboende gård, som hans mor Mette, salig Jens Sørensen Vinters efterladte enke, i pant har, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 19/3 1637, hvori Peder Simonsen, borger sst, har pantsat sit hus og gård, han Jens Stigsen nylig afkøbt har, Jens Nielsen iboer, på Studsgade norden næst Christen Mortensens hus sønden næst til Anders Brendstrups hus for 150 sletdaler til Rasmus Pedersen Testrup. dernæst blev i rette lagt et vurderingsvidne her af tinget 11/3 næst afvigt samt skifte efter salig Rasmus Pedersen, skipper og borger sst, af dato 1685, hvori findes indført Mette Vinters fordring, kapital og rente 208 sletdaler, og endelig i rette lagde Hans Vinters efterskrevne indlæg, at da gården er vurderet for 230 sletdaler, og hans mors fordring nu er 222 sletdaler, så formener han, at gården bør at følge hende som eje, hvilket hun blev tildømt.

(169)

** Jens Pallesen lod læse og forkynde hr Erik Tomasen i Gjern hans til ham udgivne skødebrev på halvparten af gården, han iboer, på Mejlgade næst til Oluf Christensens gård og til Borrebækken på den anden side, dateret 30/12 1680, item Oluf Christensen, borger sst, hans til Jens Pallesen udgivne skødebrev på en fjerde part i samme gård, dateret 12/2 1681, item salig Jacob Møllers børn og deres formynderes købebrev til Jens Pallesen på en fjerde part i samme gård, dateret 29/6 1681, endnu Niels Nielsen studiosus hans købebrev til Jens Pallesen på en kornhave, kaldes Ladehaven, uden Mejlgade, sønden for salig doktor Brobergues have under Trøjborg bakke, dateret 2/3 1681, så og doktor Rasmus Bordings til Jens Pallesen udgivne købebrev på et stykke havejord under Trøjborg

bakke næst til Jens Pallesens egen jord, som han på salig doktor Brobergues datter Mette Maries vegne sælger, som han er lovværge for, dateret 30/10 1682.

26/3 1686.

** Christen Jensen Hem byskriver på Hieronimus Basballe og på egne vegne lod for retten ledig og løs fremstille en kvinde, som lod sig kalde Anne Mikkelsdatter, som havde med sig efterskrevne varer, som Christen Jensen og Hieronimus Basballe vedkendes dem at være dem frastjålet, og i rette lagde tingsvidner af Skanderup birketing 12/3 og 19/3 næst afvigt. på spørgsmål svarede Anne Mikkelsdatter, at hun ikke stjal det selv, men en anden kvinde, som var med hende, nemlig Else Pedersdatter, og de bar det til Skanderborg til Cathrine, Hans Badskærs kone, som skulle sælge det for hende. ligeledes kunne hun ikke nægte, at hun havde stjålet fra Jens Jensen Vissing i Århus mølle, som hun skjulte i natmandens hus udenfor byen. byskriveren satte i rette, om hun ikke derfor bør at stryges til kagen, brændes med tyvsmærke i panden og straks at rømme landet, og hvis hun herefter betræffes, da at lide på hendes hals eller i jern at arbejde hendes livstid, hvorefter blev opnævnt efterskrevne domsmænd i denne sag næste tingdag med byfogden at sidde retterting og dom. derefter blev i rette lagt efterskrevne omtalte tingsvidner af Skanderborg birketing.

(171)

** den sag, Jens Basballe kontra Didrik Christensen med flere, er med begge parters bevilling opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator på Jens Wandals vegne i rette lagde en skriftlig stævning til Anne Quists og hendes datter Maren Quists angående deres salig brors bortkomne gods, enten at gøre forklaring derfor eller også søges dertil efter loven. på svoger doktor Laurits Jespersen i Randers og egne vegne, Jens Wandal.

** Jens Hvas kapitelsridefoged lod læse og påskrive Hans Bendixens udgivne pantebrev for 200 rigsdaler til residerende ved domkirken på domskolens vegne, og derfor i pant satte tre boder på Graven med hosliggende have, som tilhørte Gunde Gundesen.

** den sag, Morten Hvas kontra Anders Lauritsen, er opsat 4 uger.

** den sag, Niels Lauritsen kontra Mikkel Brun med flere, opsat 6 uger.

8/4 1686.

** Christen Jensen Hem byskriver på Christen Basballe og egne vegne med opsættelse her af tinget 26/3 næst afvigt lod fremstille ledig og løs den fange Anne Mikkelsdatter, og i rette lagde en eksamen, som er sket i Skanderborg portstue til hende 6/3 1686, hvorefter domsmænd og byfoged afsagde, at hun efter hendes egen bekendelse dømmes til at miste sin hud ved kagen og brændes med tyvemærke på sin pande og straks at rømme landet, og de rette ejere tildømmes deres varer igen.

(172)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Jens Basballe, rådmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 12/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom, og tiltalte dem for gæld efter regnskabsbog og obligationer, hvorimod blev i rette lagt efterskrevne indlæg og modregninger, hvorefter de tiltalte blev tildømt at betale deres resterende gæld.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Silke Basballe, salig Peder Gyllings, sst med opsættelse her af tinget 18/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(173)

** den sag, Silke Basballe kontra Christen Knudsen, er bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Anders Lauritsen kontra Rasmus Smed, opsat 14 dage.

** den sag, Jens Hansen kontra Erik Hjulmands kone, opsat 14 dage.

** den sag, Hans Bendixen kontra Niels Klakring, opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 18/2 næst afvigt havde stævnet Søren Land skrædder for dom og tiltalte ham for 21 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Niels Mortensen, boende i Egå, fuldmægtig for Anders Pedersen i Skæring havde stævnet Peder Jensen Bonde, borger sst, for dom og tiltalte ham for kapital 42 sletdaler efter hans obligation, dateret 18/2 1667. på begæring blev sagen opsat 4 uger.

15/4 1686.

** den sag, ritmester Mikkel Mikkel kontra Søren Land, opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator lod læse og påskrive en skriftlig arv og gælds frasigelse efter salig Hans Jørgensen hatstafferer, borger sst, af Matias Nielsen og Peder Hansen underskrevet på deres egne samt søskendes Baltser Hansen, Clemend Hansen og Karen Hansdatter, dateret 15/4 1686.

** Hans Gylling kæmner lod forkynde byens vedtægter og forbud på ulovligt kvæg i dag til 3.ting.

** Christen Blichfelds tjener og fuldmægtig Niels Tørring, på sin husbonds vegne, med opsættelse her af tinget 4/3 næst afvigt havde stævnet Mikkel Jacobsen for dom, og tiltalte ham for regnskab for konfiskations forpagtningen 1684, som han med Blichfeld deri har været interesseret og det forvaltet, hvorefter Mikkel Jacobsen blev tilfundet for uvildige mænd, tillige med overkøbmand, at gøre rigtigt regnskab med Blichfeld.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Anne Nielsdatter, salig Tomas Madsens i Bjerager, hendes vegne med opsættelse her af tinget 18/3 næst afvigt havde stævnet Peder Jacobsen Møller, borger sst, og tiltalte ham for 8 sletdaler efter salig Tomas Madsens fortegnelse, hvilken gæld han benægtede, hvorefter blev afsagt, at som Peder Møller ikke vil vedstå Tomas Madsens

fordring, og den salig mands bog ikke med det trykte papir er forsynet, så frifindes han for denne fordring.

(174)

** Jesper Nielsen Hutfeld til Skårupgård, residerende sst, hans fuldmægtig Tyge Simonsen, vejer og måler sst, æskede afkaldsvidne, hvorefter Jens Christensen Basballe, rådmand sst, med fuldmagt gav Jesper Nielsen Hutfeld afkald for al den arv, Tøger Reenberg til Lynderupgård, boende i Viborg, hans kæreste Magdalene Matiasdatter Broberg arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig far doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård, som han var formynder for.

** Søren Nielsen Land, borger sst, beviste at have stævnet ritmester Mikkel Nikkel for synsmænds opkrævelse.

** Hans Jensen Vinter overformynder, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 5/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, der iblandt Sejer Lauritsen blytækker og hans søn Laurits Sejersen i Tåstrup og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(175)

22/4 1686.

** den sag, Daniel Fischer kontra Oluf Hollænder, opsat 4 uger.

** den sag, Morten Hvas kontra Anders Lauritsen, opsat 14 dage.

** den sag, Maren Clemendsdatter kontra Henrik Seielliger, opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator for Jens Nielsen Møller lod læse og forkynde en bytings slutning af dato 7/1 1686, med godvilligt gjort udlæg af Søren Eriksen til Rasmus Værn for 122 sletdaler, som Jens Møller igen har betalt ham.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse har af tinget 28/1 næst afvigt havde stævnet Rasmus Christensen smed, borger sst, for dom og tiltalte ham for 36 sletdaler, efter forløfter til salig doktor Matias Brobergs arvinger, dateret 26/7 1672, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Jens Hansen Holm, købhandler sst, med opsættelse her af tinget 4/3 næst afvigt havde stævnet Erik Hjulmands kone, Jacob Drejers enke og Rasmus Smed for dom og tiltalte dem for gæld. derimod blev i rette lagt et skiftebrev efter salig Jacob Drejer, dateret 7/4 1686, som melder, at intet var, hvoraf udlæg til gæld kunne ske. derefter blev afsagt, at eftersom salig Jacob Drejers enke har afsagt sig arv og gæld, så frifindes hun for denne fordring, og de øvrige blev tildømt at betale deres gæld.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Silke Basballe, salig Peder Gyllings efterladte sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 18/2 næst afvigt havde stævnet Christen Knudsen Lind, vinhandler sst, for dom og tiltalte ham for 23 sletdaler for to tønder kringler, hvorimod Christen

Knudsen i rette lagde efterskrevne indlæg, at han intet var den salig mand skyldig, men Hans Bendixen købte og lod hente to tønder kringler hos Peder Gylling, hvilket han ved ed bekræftede, hvorfor han ikke kunne tildømmes denne fordring at betale.

(176)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 11/3 næst afvigt havde stævnet Niels Mortensen Klakring sst for gæld og tiltalte ham for 7 sletdaler, som han er blevet ham skyldig på kælderen i Hans Johansen Wolfs tid, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator på borgmestre og råds samt Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Gundestrup og hans medreder i plovfællig Jens Rasmussen Viby, borger, sst for syn på hvis, de skal have oppløjet reberbanen for nær, hvorefter blev udmeldt mænd.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Hans Lauritsen, boende i Fajstrup, for dom og tiltalte ham for 2 sletdaler for halvandet pund langhør, han hos ham bekom 10/8 1684, hvorimod Hans Lauritsen fremlagde sit efterskrevne indlæg anlangende adskilligt, Jens Jacobsen hos ham skal have bekommet, hvilket Jens Jacobsen ved ed benægtede, hvorefter Hans Lauritsen blev tildømt at betale sin gæld.

29/4 1686.

** Jens Wandal på sin bror doktor Laurits Jespersen i Randers, medicus practicus, og egne vegne havde stævnet Anne Quists og hendes datter for vidne, og efterskrevne vidnede, at samme dag mester Hans Wandal døde, da så de, at Anne Quists datter og en pige bar et skrin ud af mester Hanses kammer, og det var før provsten kom for at forsegle hans gods.

(177)

** Erik Jørgensen lod forkynde Matias Nielsen og Peder Hansens arv og gælds frasigelse efter salig Hans Jørgensen hatstafferer.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Vegerslev, rådmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 18/3 næst afvigt havde stævnet salig Christen Pedersens hustru i Iller, Niels Smed i Højbjerg og Bertel Worm i Linå for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Hansen, træskomand sst, for dom og tiltalte ham for 10 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på samtlige borgmestre og råd og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Gundestrup og Jens Hansen Viby, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på noget af byens forte og jord, som de indstævnede skal have frapløjet til en have, de har lejet af assessor Jens Lassen, og da så de, at der fra reberbanen langs ud igennem til markhuset var frapløjet halvsjette kvarter.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på ritmester Mikkel Nikkel hans vegne med opsættelse her af tinget 18/3 næst afvigt havde stævnet Søren Land skrædder sst og tiltalte ham for 22 kapper, han har gjort af andre kapper, hvoraf den største del ikke forsvarligt er gjort efter mål, og fremlagde efterskrevne synsforretning, hvorefter blev afsagt, så eftersom med syn bevises, at Søren Land har forskåret og skamferet de 22 gamle kapper og 6 nye kapper, da bør han selv at annamme samme kapper, og derimod betale ritmesteren den skade, han derpå har lidt.

(178)

6/5 1686.

** den sag, Anders Pedersen i Skæring kontra Peder Bonde, er med bevilling opsat 14 dage.

** Jens Wandal studiosus på sin svoger doktor Laurits Jespersen, medicus practicus, i Randers og egne vegne havde efter deres indlæg stævnet Anne Quist og hendes datter sst for spørgsmål angående hvad, der var blevet af hans salig bror Hans Wandals tørklæde, linklæder og andet, hvortil Anne Quist svarede, at det vidste hun ikke, men det sengedækken, som lå på den salig karl, da han døde, det havde Anne, hr Melchiors. Maren Nielsdatter, Anne Quists datter vidnede det samme og på spørgsmål, hvem der havde givet hende forlov at udbære det sorte skrin af salig Hans Wandals, før boet var forseglet, da svarede hun, at alle dem, der var til stede, gav hende lov, da hun havde sagt dem, at magister Hans Wandal havde givet hende det, men hun kunne ikke sige hvem af dem, der sagde det, til visse.

(179)

** Niels Lauritsen lod læse Bonde Jacobsens til ham udgivne pantebrev på kapital 47 sletdaler, hvorfor han har pantsat 6 agre bag ved hans iboende gård.

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, ved fuldmægtig Erik Jørgensen med opsættelse her af tinget 26/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne sst for dom og tiltalte dem for gæld efter regnskab, som de blev tildømt at betale.

** Morten Hvas, købhandler og borger sst, hans fuldmægtig Erik Jørgensen med opsættelse her af tinget 26/3 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 25 sletdaler, som han på Rasmus Smeds vegne har lovet for, og som han blev tildømt at betale.

(180)

** den sag, Hans Sørensen kontra Rasmus Jensen styrmand med flere, er opsat 4 uger.

** følger nu Anne Quists og hendes datters efterskrevne indlæg, som henhører til forindførte tingsvidne angående salig magister Hans Wandals gods, at hun intet deraf havde i forvaring, men hun tog til sig et gammelt skrin, som den salig mand, noget før sin død, havde foræret hende.

14/5 1686.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for hr Søren Eskildsen, sognepræst i Hasle med dets anneks, havde stævnet Rasmus Sørensen Hasle, borger sst, for dom og tiltalte ham for gæld efter hans obligation, dateret 6/11 1685, som lyder på 138 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

20/5 1686.

** Jørgen Danielsen lod læse og påskrive KM bestallingsbrev at være byfoged i Århus, dateret København 25/4 1685.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på magister Morten Harlev, sognepræst sst, hans vegne havde stævnet Christen Jensen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, som fuldmægtig på magister Laurits Rhode, præst til Vestenskov, hans vegne, item velb landkommissær Tomas Friis angående syn på salig magister Claus Trondheims gård.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Nielsens vegne havde her i byen stævnet Niels Rasmussen smed i Odder for vidner. så mødte Hans Rasmussen i Ondrup og formente, han burde gives varsel til bopæl, hvorfor intet vidne er udstedt, før lovligt varsel derfor er sket til hans bopæl..

(181)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig på Jacob Smed, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet Rasmus Smed og hans kone for vidner. så fremstod Rasmus Christensen smed og svarede, at han ikke vidste andet med Jacob Smed og hans hustru, end hvis ærligt og godt er, med hvilken erklæring fuldmægtigen var tilfreds.

** den sag, Daniel Fischer kontra Oluf Hollænder, som intet svar skete, er fremdeles opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator for Casper Brandt havde stævnet Kirsten Tomasdatter, salig Oluf Christensens, hendes karl, Rasmus Værns karl og Jens Pallesens to karle for afpløjning, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

** Mikkel Nielsen, KM amtskrivers fuldmægtig, havde stævnet Frederik Skomager for dom og tiltalte ham for lånte penge 14 mark, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** følger Casper Nielsens efterskrevne kaldsseddel angående frapløjning på hans rugsæd.

** følger magister Morten Herlovs efterskrevne kaldsseddel angående syn på salig Claus Andersens gård på domkirkegården.

27/5 1686.

(182)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Casper Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede vidne, hvorefter synsmænd vidnede, at de næst afvigte fredag var syn til Casper Nielsens rugager, og da var der pløjet 3 furer fra hans rugager i Lergravsfaldet og til Kirsten Tomasdatters ager.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på magister Morten Herlov, sognepræst til Århus domkirke, hans vegne æskede vidne, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på salig magister Claus Andersens forhen beboede gård, og da den ikke kan forrente sig, formedelst dens ringe og slette næring, især dens ubelejlige placering, da synes de ikke deraf kan gives mere end 24 rigsdaler leje. angående dens reparation, som magister Morten Herlov på samme gård har bekostet, da sees af magister Laurits Rhodes missive til hans svoger magister Morten, at reparationen bør ham godtgøres, idet gården er er pantsat magister Rhode af hans salig svoger magister Claus Andersen.

(183)

** Jens Wandal studiosus på sin svoger doktor Laurits Jespersen i Randers hans vegne såvel som på egne vegne havde stævnet Anne Quist og hendes datter, item havde stævnet hr Melchior Sommerfeld, om han havde noget imod deres vidnesbyrd at svare, og da havde han svaret, at han havde intet med deres vidnesbyrd at bestille, men han skulle stævnes for provsten. nu begærede Jens Wandal, at hr Melchior Sommerfeld blev påkaldt, men intet svar skete.

3/6 1686.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på Anne Jensdatter, salig Niels Jensen Zachersens efterleverske hendes vegne havde stævnet Peder Sørensen, bådsmand på Graven, og hans kone for vidner og dom, og nu fremkom Anne Jensdatter og Maren Pedersdatter, Peder Sørensens og gav hinanden hånd på det, de intet andet vidste med hinanden, end hvis ærligt og godt kam være, hvormed deres tvistighed er ophævet, og hvem som herefter giver årsag til skælden at give til Kvæsthuset 4 rigsdaler.

** Kirsten, salig Oluf Christensens, lod forkynde en advarsels seddel til skifte efter hendes salig mand.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Daniel Fischer til Silkeborg hans vegne med opsættelse her af tinget 22/4 næst afvigt havde stævnet Oluf Jonsen Hollænder, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for ti egeplanker, som er frastjålet Daniel Fischer, hvoraf 7 findes ved Mindet, og Oluf Hollænder vedstår at have købt dem, hvorefter blev afsagt, så efterdi Oluf Jonsen ved højeste ed erklærer at have købt samme planker på gaden og ikke kender manden eller ved, hvor han har hjemme, og ikke er tyvs medvider, da bør Daniel Fischer ubehindret de syv planker igen at annamme, og Oluf Jonsen efter loven at have tabt sit værd, og sin skadeslidelse, hvor han bedst ved, igen at søge,

(184)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Casper Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, havde stævnet Kirsten Tomasdatter, salig Oluf Christensens, hendes karl Mikkel med flere og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 27/5 sidst afvigt, men som intet svar herimod skete, blev sagen opsat 6 uger.

10/6 1686.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Niels Rasmussen smed i Odder angående en hest, og Niels Pedersen, tjenende sin far Peder Jonsen i Vejlby, vidnede at på midfaste marked i Randers solgte han en brun hest til en karl af Odder, som skulle hedde Niels Rasmussen smed, og solgte han ham samme hest med den lyde, kniven på hesten hængte noget ud, men somme tider drog han den noget op, men kunne ikke drage den alt ind, hvortil karlen svarede, at det kan intet skade, og betalte ham 16 rigsdaler for den. andre vidnede, at da Hans Nielsen og Niels Rasmussen smed blev akkorderet om samme hest, da solgte Niels Rasmussen hesten til ham for 20 rigsdaler, og han solgte den uden lyde, men som straks efter langt anderledes befandtes, som ikke var en ringe lyde men en stor, siden hestens kniv altid hængte ned.

(185)

** Claus Christensen Kå, borger og danske skoleholder sst, æskede skøde, hvorefter fremstod for retten Jens Christensen Basballe, rådmand sst, og lod læse og påskrive efterskrevne fuldmagt, hvori Karen Christensdatter, salig hr Otte Tomasen, forrige sognepræst til Haslund og Ølst sogne, hans efterleverske befuldmægtiger sin svoger Jens Christensen Basballe, rådmand og handelsmand sst, til på hendes vegne at skøde hendes gård, dateret Haslund præstegård 23/2 1686, underskrevet af Karen Christensdatter og hendes søn Anders Vinding. derefter i rette lagde Claus Kå hans af Karen Christensdatter, salig hr Otte Tomasens, givne købebrev på samme gård etc, dateret Haslund præstegård 5/9 1677, hvorefter Jens Basballe solgte og skødede fra Karen Christensdatter og hendes arvinger og til Claus Kå og hans arvinger ommeldte går, han selv iboer, med vedliggende 5 boder og vedliggende frugthave sst på hjørnet af Kannikkegade beliggende, og strækker sig fra domkirkens have, magister Morten Herlov nu bruger, om til salig Erik Christensens bod, Hans Hadrup nu iboer.

** Claus Christensen Kå, borger og danske skoleholder sst, æskede skøde, og Jens Christensen Basballe, rådmand sst, i rette lagde efterskrevne fuldmagt af Karen Christensdatter, salig hr Otte Tomasens i Haslund, hans efterleverske til hendes svoger Jens Christensen Basballe på hendes egne og hendes datter Magdalene Ottesdatters vegne, hvorefter han solgte og skødede fra Magdalene Ottesdatter og hendes arvinger og til Claus Kå og hans arvinger en hendes bod med bagved liggende have bag klostret, næst op til Jens Lauritsen Bjerre hans iboende gård på den ene sidde, og strækker sig op til Søren Rasmussen tøffelmagers iboende gård på den anden side, hvilken bod hende arveligt er tilfaldet efter hendes salig far.

(186)

** Jens Basballe, rådmand sst, efter fuldmagt på Karen Christensdatter, salig hr Otte Tomasens efterladte enke i Haslund, hendes vegne æskede pantevidne, hvorefter Claus Christensen Kå, borger og danske skoleholder sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Karen Christensdatter 533 rigsdaler, og derfor pantsætter hende hans iboende gård på Kannikkegade.

** Jens Basballe, rådmand sst, med fuldmagt på Magdalene Ottesdatter salig hr Otte i Haslund hans datter hendes vegne æskede pantevidne, hvorefter Claus Christensen Kå, borger og danske skoleholder sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Magdalene Ottesdatter 100 rigsdaler og derfor pantsætter hende en hans bod bag klostret beliggende.

** Claus Christensen Kå, borger og danske skoleholder sst, fuldmægtiget på regiments kvartermester Søren Nielsen Klog hans vegne æskede pantevidne, hvorefter Peder Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Søren Klog 400 rigsdaler i danske kroner, og derfor pantsatte ham hans iboende gård, ved Mindet over broen beliggende, næst op til Mikkel Jacobsens iboende gård på den ene side, og op til Jens Mørkes iboende gård på den anden side.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme havde stævnet efterskrevne personer for dom, der iblandt Maren, salig Jørgen Pedersens, og Anne, salig Mikkel Poulsens, og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator på samtlige salig Anne Hieronimusdatter, salig hr Laurits Andersen Frosts, forrige præst til Århus hospital, hendes vegne æskede afkald, og fremlagde, lod læse og påskrive sin medgivne efterskrevne fuldmagt til at annamme afkald af Rafael Jensen på egne og medarvingers vegne efter deres salig far hr Laurits Frost, dateret Århus 16/6 1686 C Lindenfeld, P Lindenfeld, Anders Jensen i min kærestes fraværelse Anne Eriksdatter, hvorefter Rafael Jensen Frost, borger og indvåner i Køge, fremlagde efterskrevne fuldmagt af Niels Andersen Frost, sædedegn til Højby sogn, i Ods herred i Sjælland, at da hans bror salig hr Laurits Andersen Frost 17/3 sidst forleden ved døden er afgået, da skulle han som næste arving have indstillet sig på skiftestedet på sine egne og medarvinger, nemlig hr Anders Jensen Frost, sognepræst til Havdrup og Skensved sogne, Rafael Jensen Frost borger og indvåner i Køge, Tomas Jensen, Niels Jensen, Mikkel Jensen og Anne Jensdatters vegne, men da han ikke for sit embede kan komme til stede, har han befuldmægtiget sin brorsøn Rafael Jensen Frost på samtlige arvingers vegne at indstille sig på skiftestedet, dateret Havdrup præstegård 22/4 1686 Niels Andersen Frost, Anders Jensen Frost. derefter gav Rafael Jensen Frost nu salig Anne Hieronimusdatter, salig hr Laurits Andersen Frosts, hendes arvinger, nemlig hr Casper Lindenfeld, sognepræst i Borup og dets anneks, Peder Lindenfeld studiosus, Jesper Eskildsen, borger og handelsmand sst, på sin og salig afdøde hustru (blank) Lindenfeld deres tilsammen havende datters vegne, og Anders Jensen, borger handelsmand og skipper sst, på sin hustrus vegne afkald for al den arv, de er eller kunne være tilfaldet efter salig hr Laurits Frost.

(187)

17/6 1686.

(188)

** den sag, Peder Basballe kontra Anders Jensen og Hans Vinter angående 20 tønder rug skibet til Holland,. intet svar opsat 14 dage.

25/6 1686.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Christensen Vegerslev rådmand hans vegne med opsættelse her af tinget 10/6 næst afvigt havde stævnet Peder Hansen Kryssing for et forløfte, han til ham på sin fars gæld har rakt hånd 5/8 1682, på 87 daler, hvilket Peder Hansen ved ed benægtede, hvorefter blev afsagt, så efterdi Jens Vegerslev ikke beviser samme forløfte, som Peder Hansen ved ed benægter, da frifindes han for tiltale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/6 næst afvigt havde stævnet Jens Krogsmand med flere, hvorefter efterskrevne, der iblandt Maren, salig Jørgen Pedersens, og Anne, salig mester Pouls, blev tildømt at betale deres gæld.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Pedersen Årslev, borger sst, havde stævnet efterskrevne for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

1/7 1686.

** den sag, Peder Basballe kontra Anders Jensen, opsat 8 dage.

** Mikkel Jensen Rode, borger og handelsmand sst, æskede afkald, hvorefter Mikkel Lassen, borger og handelsmand sst, fremlagde fuldmagt af samtlige salig Sidsel Mortensdatter, salig Niels Mikkelsens i Geding, som nu i Århus hos Mikkel Jensen er bortdød, hendes arvinger, nemlig salig Jens Mortensen i Rode hans børn, som er Mikkel Lassen, borger i Århus på hustrus vegne, Rasmus Klog i Sjelle på hustrus vegne, Jesper Olufsen i Borum på hustrus vegne, item Mikkel Lassen, borger sst, på sin svoger Christen Nielsen i Skørring hans hustrus vegne, item salig Maren Mortensdatter, salig Jens Pedersens i Sabro, hendes børn, nemlig på salig Peder Jensen i Sjelle hans børns vegne, Mikkel Lassen og Peder Lassen, borgere i Århus, Peder Lassen, borger i Århus, på sin hustrumor, Anders Jensen i Århus på hustrus vegne, Jens Andersen i Tilst hans søn Jens Jensen på sin far og mors vegne, Jens Mikkelsen i Tilst på hustrus vegne, Helle Jensdatter, salig Sejer Olufsens i Sjelle, med hendes søn Jens Sejersen. endnu salig Anne Mortensdatter, Jens Pedersens, boende i Høver, hendes børn, Peder Jensen Bonde, borger sst, på hans vegne Peder Lassen borger sst, Morten Jensen boende i Høver på hans vegne Rasmus Rasmussen tjenende Laurits Rasmussen i Galten, Maren Jensdatter, salig Peder Møllers i Snåstrup mølle, Anne Jensdatter i Galten på hendes vegne Anders Rasmussen i Galten, Karen Jensdatter, Laurits Rasmussens i Galten, på hendes og hendes mands vegne Rasmus Rasmussen tjenende dem. så og Søren Olufsen i Fløjstrup, salig Oluf Knudsens søn, i Fløjstrup på egne og søskende Laurits Olufsen sst, Jens Olufsen, sejlende her fra byen, Anne Olufsdatter i Storenor på hendes vegne hendes mand Jens Jørgensen, så og på Kirsten Olufsdatter i Fløjstrup og Maren Olufsdatter i Elmose deres vegne, hvorefter han på deres vegne gav Mikkel Jensen Rode afkald for al hvis arv, salig Sidsel Mortensdatters arvinger arveligt er eller kunne være tilfaldet efter den salig kvinde.

(189)

8/7 1686.

** Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, og Peder Hansen Kryssing fremstod for retten, og efter Jens Vegerslev ville fremstille vidner angående nogle ord, som skulle være faldet imellem dem, blev Peder Hansen tilspurgt, om han vidste med Jens Vegerslev andet, end hvis ærligt er, hvortil han svarede, at han aldeles intet vidste ham at påsige, end hvis ærligt og godt er, og i lige måde svarede Jens Vegerslev det samme om Peder Hansen.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 7/6 næst afvigt havde stævnet Anders Jensen, skipper og borger sst, angående et tvivlsomt regnskab på en Hollandsrejse i oktober 1680 for 66 tønder rug, som han efter Peder Basballes ordre på Hans Vinters vegne har leveret til Jan Åbo i Amsterdam, og lod i rette

lægge Peder Basballes indlæg, hvorimod Anders Jensen lod i rette lægge hans efterskrevne indlæg indeholdende, at hvad Peder Basballe og Hans Vinter havde aftalt om rugen, kom ham intet ved, hvorefter blev afsagt, så eftersom sees Anders Jensen har efterlevet ordren og gjort regnskab, frifindes han for Peder Basballes tiltale, men Peder Basballe beholder sin regres til Hans Vinter.

(190)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Peiter Jessen farver, borger og handelsmand sst, havde stævnet Henrik Grønneberg, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 98 rigsdaler kapital efter hans obligation, dateret 19/3 1684, som han blev tildømt at betale.

** den sag, assessor Jens Lassen kontra Henrik Grønneberg, Abraham Kobbersmed og Jens Tomasen skomager for gæld, er opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Pedersen Årslev, borger sst, med opsættelse her af tinget 25/6 næst forhen havde stævnet Hans Pedersen ved åen for 6 mark, som han blev tildømt at betale.

15/7 1686.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Peiter Jessen farver, borger og handelsmand sst, havde stævnet skipper Hans Jørgensen, borger sst, for dom angående hans regnskab for sidste rejse, hvor han var fragtet til at sejle til Laurvigen, men ikke gået der, men sejlet med hans korn, hvor han lystede, men som ingen breve blev fremlagt, er sagen opsat 8 dage.

(191)

22/7 1686.

** den sag, Peiter Farver kontra Henrik Jørgensen skipper, er opsat 2 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peiter Jessen farver, borger og handelsmand sst, havde stævnet skipper Hans Jørgensen sst for dom, hvorefter blev udmeldt mænd parterne for sig at kalde, og deres afsigt i sagen i dag 3 uger her fra sig indgive.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for assessor Jens Lassen, boende sst, med opsættelse her af tinget 8/7 næst forhen havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget havde stævnet Rasmus Christensen, forpagter på Lyngballe, for dom og tiltalte ham for gæld, og i rette lagde Rasmus Christensen Lollik hans til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne obligation og pantebrev, dateret 3/2 1685, på kapital 100 sletdaler, og derfor pantsat ham den halve part i hans skude, kaldt Makrellen, med påskrift, at Claus Nielsen 25/4 1686 har indfriet obligationens rest med 56 sletdaler, som Rasmus Christensen blev tildømt at betale.

** Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Christensen Lollik, forpagter på Lyngballe, og tiltalte ham for hvis, han ham skyldig er efter sin panteobligation såvel som i

andre måder, hvorimod Rasmus Lollik beråbte sig på et forlig om denne sag, dog intet derom fremviste, hvorfor sagen er opsat 14 dage.

(192)

** Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Lollik for 33 sletdaler efter hans regnskab, hvorimod Rasmus Lollik fremlagde i rette sin kontraregning på 12 rigsdaler, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

29/7 1686.

** den sag, Simon Bråd for grevinde af Friis hendes fuldmægtig kontra Jens Basballe og Morten Hvas, opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Lauritsen bag klostret, borger sst, som nu er sengeliggende, havde i fængslet sst stævnet Karen Madsdatter, som for trolddomskunst er beskyldt og anholdt for vidne og dom, og efter hun for retten ledig og løs var fremstillet, fremlagde borgere deres skriftlige vidne angående Maren Madsdatters bekendelse på Århus rådstue 19/7, 21/7 og 22/7 næst afvigt, som herefter findes indført, hvilken bekendelse hun vedstod.

** Claus Duus feldskær sst hans fuldmægtig Tomas Rasmussen stadsprokurator havde stævnet Samuel Gregoriusen, værende hos sin far Gregorius Regimentsfeldskær sst, for klage, syn, vidner og dom angående den overlast med hug og slag, han havde gjort ham på gaden, og efterskrevne, der iblandt Birgitte, Daniel Bernts, vidnede, at Samuel Gregoriusen slog Claus Duus med et spanskrør, og Kirsten, Claus Duuses klagede derover.

(193)

** følger Jens Lauritsens efterskrevne kaldsseddel kontra Karen Madsdatter troldkvinde for vidner at påhøre om Jens Lauritsens svaghed.

** følger Karen Madsdatters efterskrevne bekendelse på rådstuen 19/7 1686, at Karen Kronborgs på Mejlgade, Karen Nielsdatter på Brobjerg og Maren Rasmusdatter på Graven havde været med at forgøre Jens Lauritsen, og de havde gjort det af deres egen galskab, og de havde et voksbarn, hvorpå de satte ild i den ene tå, at den skulle brænde i tre mænds vold, og fanden havde flyet hende en dreng, som hed Piller.

(194)

** fremdeles følger efterskrevne vidne om Karen Madsdatters bekendelse 21/7 1686, at fanden kom til hende som en hare med store øren på Geding mark, og da var hun 17 år, og på spørgsmål svarede hun, at det kunne tænkes, hun havde givet sig i med fanden.

** endnu følger efterskrevne vidne om Karen Madsdatters bekendelse 22/7 1686, at de var hos Jens Lauritsen i kattelignelse og havde lagt korset på ham og pinte ham. på spørgsmål, hvorledes de kom i kattelignelse, svarede hun, at de smurte sig med tjære, som fanden havde gjort af en død kat, og han smurte dem i ansigtet dermed, så de blev grimede alle sammen

(195)

** ende. Guds hellige majestæt siges alene ære.

(1)

** i Jesu navn anfangen.

5/8 1686.

** blev forkyndt landstings kaldsvidne, dateret 14/7 1686, til skifte efter salig Jacob Mortensen, forrige ridefoged på Rosenholm, skal holdes i hans gård i Hornslet 30/8 næstkommende.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på salig Jens Lauritsen Bjerre, borger og handelsmand sst, hans efterladte enkes vegne havde efter Karen Madsdatter, som for trolddom er fængslet, hendes bekendelse stævnet Mikkel Rasmussen Soel og hans hustru Maren Rasmusdatter, Else i Møllestien i fængslet, Dorte Skolemesters, Karen Kronborgs og Karen Nielsdatter, alle sst, item Kirsten Nielsdatter i klostret, Anne, salig Niels Zachersens, og Maren Rasmusdatter på Graven, hvorefter Karen Madsdatter vidnede om hvem af dem, som havde været med og fået hende til at forgøre Jens Lauritsen.

** Claus Duus, feldskær og indvåner sst, havde stævnet Samuel Gregoriusen og hans far Gregorius Feldskær sst for klage, vidner og dom, og efterskrevne vidnede, at de havde seet Samuel Gregoriusen slå Claus Duus med en kæp.

(2)

** Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/7 næst afvigt havde stævnet Rasmus Lollik på Lyngballe, og i rette lagde efterskrevne regnskab på 33 sletdaler, hvorimod blev i rette lagt Rasmus Lolliks modregning på 12 rigsdaler, hvorefter Rasmus Lollik blev tildømt at betale de resterende 16 daler.

12/8 1686.

** Niels Nielsen Friis, tjenende KM proviantforvalter Christen Vegerslev sst, havde stævnet Peder Jacobsen på Vestergade, borger sst, for dom angående en del KM korn, som hos ham er oplagt, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** hr Laurits Jostsen Gylling, sognepræst i Alling, havde stævnet Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, for vidner, og tilspurgte Hans Sørensen Gylling, om han er interesseret i den fordring, hvormed Peder Feder ham har ladet søge efter hans salig fars obligation, hvortil han svarede, at han med Peder Feder er anordnet formynder eller kurator for Oluf Juul, og han var i Gylling i hans søsters hus, som har Rasmus Juul, da han fik varsel om skifte efter salig hr Jost i Gylling præstegård, men de vidste vel, at de var skyldig borgmester Jørgen Juuls arvinger efter deres salig fars håndskrift, eftersom det var kommet dem til nytte til deres studier i København. Ove Andersen snedker sst vidnede, at landstings kaldssedlen til skifte efter salig hr Jost blev læst her for retten 18/10 1683.

(3)

** Erik Jørgensen for Anders Lauritsen lod forkynde en æsknings seddel til sin søn Jens Andersen, anlangende gæld og arv, han skal lade sig forlyde om.

** Niels Nielsen Friis, tjenende KM proviantforvalter sst Christen Vegerslev, havde stævnet Peder Jacobsen Møller, borger sst, for dom og tiltalte ham for 223 rigsdaler efter hans revers for modtaget KM proviantkorn til soldaternes brødbagning, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for Maren Christensdatter, salig Jens Lauritsen, borger sst, hans efterladte enke lod læse Karen Madsdatters bekendelse, som tilforn er indført, hvorefter hun sagde, ja Gud betalte dem, der havde fået hende dertil, og på spørgsmål svarede, at Maren Rasmusdatter havde fået hende dertil, hvorefter blev i rette lagt efterskrevne irettesættelse, at eftersom Karen Madsdatter har forsvoret hendes dåb og kristendom og givet sig i tjeneste med djævlen, item og var med at forgøre salig Jens Lauritsen, da på salig Jens Lauritsens hustrus vegne sætter i rette og formener, at Karen Madsdatter bør efter lovens 6.bogs 1.kapitels 9.artikel levende at kastes på og siden brændes. sagen blev opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Vegerslev, rådmand sst, havde stævnet Hylleborg Sørensdatter, salig Hans Jørgensens, for dom og tiltalte hende 57 sletdaler efter salig Hans Jørgensens afregning i Jens Vegerslevs bog. sagen blev opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Peiter Jessen farver, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 15/7 næst afvigt havde stævnet skipper Hans Jørgensen for dom og tiltalte ham, for han havde befragtet Hans Jørgensen skipper til Laurvigen, hvilket han ikke har efterkommet, men sejlet hvor han ville og formente, han burde svare til hans skadeslidelse. derefter blev i rette lagt fire søfarende mænds afsigt, at parterne var ikke at forene, men skipperen ved ed bekræftede, at han ikke til Laurvigen kunne komme formedelst diset vejr, hvorefter blev afsagt, at eftersom Hans Jørgensen formedelst Guds hårde vejrlig ikke kunne komme til Laurvigen, og bekræfter ved ed, at han ikke har gjort Peiter Farver uret, men ved ham selv lidt skade, da vidste byfogden ikke ham at tilfinde noget til Peiter Farver at betale, men bør fri at være.

(4)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Claus Duus, feldskær sst, havde stævnet Samuel Gregoriusen, for han 16/7 har overfaldet ham på sin kirkevej, formente, at han bør at lide efter lovens 6.bogs 14.kapitels 1.artikel tvende 40 lod sølv, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

19/8 1686.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på hr Lyder Jensen Lasson, præst til Vorfrue kirke sst, hans vegne æskede skøde, hvorefter fremstod Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte widve sst, hendes tjener Jørgen Nielsen, som på hendes vegne skødede fra hende og hendes arvinger og til hr Lyder Jensen Lasson og hans arvinger en hendes gård, på Torvegade beliggende, imellem Hans Bendixens afbrændte øde plads, salig Peder Selgensen tilforn tilhørte, på den ene side og Laurits Wild guldsmeds iboende gård på den anden side, og fra adelgaden eller Torvet ud til gyden der bagved, som går ned i Immervad.

(5)

** Anders Lauritsen lod 2.gang læse og påskrive en æsknings seddel til sin søn Jens Andersen.

** Rasmus Værn, borger sst, havde stævnet Peder Jensen Elkær, borger sst, for vidner belangende den ager i Møllevangen, og på hvad måde, han har brugt avling her på marken.

** Christen Vegerslev, proviantforvalter sst, hans tjener Søren Mortensen på sin husbonds vegne havde stævnet Peder Jacobsen angående hans revers på 223 sletdaler, som han blev tilfundet at betale eller derfor at have udlæg.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget fra samtlige magistraten sst havde stævnet Morten Værn, borger og auktionsforvalter sst, for dom angående de for salig Tomas Christensens bo indkomne penge, nemlig 203 sletdaler. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

26/8 1686.

** den sag, Simon Bråd for grevinde af Frisenborg, såsom adskillige breve er fremlagt, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, salig Jens Lauritsens enke kontra Karen Madsdatter og hendes medvidere, trolddomssag angående, er opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen for rektor magister Laurits Lauritsen havde stævnet salig magister Niels Krogs arvinger for syn og vurdering anlangende residensen på Skolegade, til rektorembedet liggende, hvorefter blev af retten opnævnt synsmænd.

** den sag, Peder Pedersen havde ladet indstævne Anders Lauritsen for gældsdom, blev så forenet, at Anders Lauritsen betalte for retten 22 sletdaler til Erik Jørgensen, som derimod leverede ham sin obligation.

** Erik Jørgensen for Anders Lauritsen lod 3.gang forkynde en æsknings seddel til sin søn Jens Andersen.

** Ditlev Garber, borger sst, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld. sagen blev opsat 14 dage.

2/9 1686.

(6)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, hans vegne lod læse og påskrive en æskningsseddel til Jens Andersen, borger og handelsmand sst, hvorefter Bonde Jacobsen borger sst, som er Jens Andersens svoger og frænde, fuldmægtig for Jens Andersen fremlagde stævning til Anders Lauritsen, dateret 26/8 næst forhen, hvori han tiltales for hvis, han hos sin far har at fordre. sagen er opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Laurits Andersen Stenhugger student for dom og tiltalte ham for 108 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Bonde Jacobsen, borger sst, havde stævnet Anders Lauritsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 324 sletdaler efter hans regnskab 1672-1676. sagen blev opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen for magister Laurits Lauritsen, rektor i Århus domskole, havde stævnet salig magister Niels Krogs arvinger for syn, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den residens, som salig magister Niels Krog iboede på Skolegade, som de for brøstfældigheds skyld ikke kunne vurdere højere end 250 sletdaler.

(7)

** den sag, borgmestre og råd kontra Morten Værn, er opsat 4 uger.

** den sag, Rasmus Tysk handskemager kontra Christen Sadelmager, er opsat 14 dage.

** Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/7 næst afvigt havde stævnet Rasmus Christensen Lollik, og i rette lagde Peder Kryssing overkøbmand og fire borgere deres gjorte regning og ligning på deres stridige skibsregninger for 7 rejser ned deres fælles skude, som lyder derpå at være forlist på den halve part 30 daler, som Rasmus Lollik blev tildømt at betale, såsom denne skyld mest kommer af skudens indstranding og bjergning samt et nyt ankertov.

9/9 1686.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Maren Christensdatter, salig Jens Lauritsen, forrige borger og handelsmand sst, hans efterladte enkes vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 12/8 næst forhen mod den troldkvinde Karen Madsdatter og i rette lagde tingsvidne her af tinget 5/8 næst afvigt, og Karen Madsdatter blev tilspurgt, om hun endnu vedstod hvis, hun tilforn havde bekendt, hvortil hun svarede, ja gjorde hun så, hvorefter blev afsagt, eftersom Karen Madsdatter har givet sig i tjeneste med djævlen og forgjort salig Jens Lauritsen Bjerre, da bør hun efter loven at kastes levende på en ild og brændes.

(8)

** velb fru Anne Maria enkegrevinde til Frisenborg hendes fuldmægtig Simon Bråd på hendes vegne med opsættelse her af tinget 20/7 næst forhen havde stævnet Jens Basballe, rådmand sst, og Morten Hvas sst og tiltalte dem for 326 rigsdaler, kontribution af Boller og Møgelkær, Jens Jensen Fallenkamp 11/6 1680 leverede til Jens Basballes tjener Morten Hvas mod bevis, og begærede bevis, hvor pengene er leveret, eller hendes nåde pengene skadesløs at betale, hvorefter blev afsagt, eftersom Jens Christensen Basballe tiltales for 326 rigsdaler, som hendes foged på Boller skal have indsat hos ham, som han, med sit derfor udgivne bevis 11/6 1680, skal have lovet at levere til landkommissær Tomas Friis imod kvittering, som nu foregives ikke skal være sket. Jens Basballe derimod i sit skriftlige indlæg svarer, at det bevis, som fremlægges, er kun en kopi af det originale bevis der for pengene af ham er udgivet, som han siger at have indfriet, efter pengene af ham på behørige sted var leveret, og derfor gjorde sin ed, da bør han for tiltalen fri at være.

(9)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 12/8 næst afvigt havde stævnet Hylleborg, salig Hans Jørgensens for dom og tiltalte hende for 56 sletdaler efter afregning med Hans Jørgensen 5/8 1682, hvorimod blev i rette lagt hendes indlæg, at den salig mands arvinger har frasagt sig arv og gæld, hvorefter blev afsagt, eftersom Hyleborg Sørensdatter ikke beviser lovligt at have frasagt sig arv og gæld, da bør hun betale gælden.

16/9 1686.

** den sag, Rasmus Tysk kontra Christen Sadelmager, da betalte Christen Sadelmager til fuldmægtigen 7 mark og for omkostning 2 mark og så klart.

23/9 1686.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Claus Duus, feldskær sst, med opsættelse her af tinget 12/8 næst afvigt havde stævnet Samuel Gregoriusen hos sin far Gregorius Regimentsfeldskær sst og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 29/7 næst forhen, hvorefter blev afsagt, eftersom bevises, at Samuel Gregoriusen med en stok har overfaldet Claus Duus, da bør han efter lovens 6.bogs 9.kapitels 24.artikel at bøde med 3 gange 6 lod sølv.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, havde stævnet hr Mogens Mogensen Grave, sognepræst til Vejerslev med dets anneks, og talte med hans hustru Anne Andersdatter, for dom og tiltalte ham for 93 sletdaler efter afregning 19/2 1685, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger, og opsættelsen imidlertid til hans værneting at forkyndes.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Anders Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Bonde Jacobsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 255 sletdaler efter regnskab fra 1672. sagen blev opsat 3 uger.

(10)

30/9 1686.

** den sag, Bonde Jacobsen kontra Anders Lauritsen, fremdeles opsat 14 dage og imidlertid henvist for overkøbmand og 4 borgere.

** mester Ejlert Bartskær ved sin svend Søren Pedersen havde stævnet Eske Mortensen, snedker sst, for syn, vidner og dom angående en kiste, som er uforsvarligt forarbejdet.

7/10 1686.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for mester Ejlert Bartskær, borger sst, havde stævnet Eske Snedker, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den kiste, som Eske Mortensen snedker har gjort og solgt ham, og da var den ganske gået af limen i låget.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Feder havde stævnet Påske Pedersen, borger sst, for syn på hans opsatte svinesti, Peder Feder skal være bygget for nær.

** Søren Mikkelsen tømmermand på Fiskergade havde stævnet Søren Olufsen, tømmermand sst, for dom og tiltalte ham for 1 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Rasmus Rasmussen skibstømmermand oplyste en sort vædder, som var kommet i hans kålhave.

14/10 1686.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Niels Jensen husmand i Fløjstrup hans vegne havde i byens fængsel stævnet Bodil Rasmusdatter Rages, hjemme i Skibby, for vidner og dom, og nu blev hun ledig og løs fremstillet med efterskrevne klæder og andet, som Niels Jensen vedkendtes ham at være frastjålet, og Bodil Rasmusdatter tilstod, at hun havde stjålet det, og da hun rejste sønder med rytterne, stjal hun en høne med mere, og da hun var i Skåne med krigsfolket, havde hun vel stjålet der. angående det tøj, hun tog fra en rytter i Lyngby i hans hus, da kom rytteren til hende i Skibby, og flyede hun ham det igen i hendes mors hus, og så red hun med rytteren til Lyngbygård, og så lod de hende løbe igen.

(11)

** velb landkommissær Tomas Friis ved sin fuldmægtig æskede skøde, hvorefter Peder Hansen Feder, borgerlig handelsmand sst, med fuldmagt solgte og skødede fra salig doktor Matias Broberg til Sjelle Skovgård hans børn og deres formyndere og til landkommissær Tomas Friis og hans arvinger den gård, han selv iboer, liggende i Borgporten, og på den ene side vendende sig til Badstuegade og den anden side til Pustervig, med vedliggende have fra adelgaden til Maren Clemendsdatters gård på Badstuegade og til Maren Clemendsdatters eje på Volden, samt 4 tilliggende gårdsavl.

** landkommissær velb Tomas Friis, residerende sst, ved sin fuldmægtig æskede skøde, hvorefter Kjeld Matiasen foged på Ristrup med fuldmagt af Hans von Lossow og hans svoger Rasmus Broberg solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Tomas Friis og hans arvinger den halve part af den grundmurede gård i Immervad, med vedliggende 4 boder samt tilliggende 3 gårdsavl, som dem efter salig doktor Matias Broberg arveligt er tilfaldet, og som Rasmus Sørensen Hasle har påboet, strækkende sig fra Claus Nielsens iboende gård i Immervad om på Badstuegade til salig Mogens Skrædders børns gård, Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, nu tilhørende.

** Hans Sørensen Hadrup, borger og handelsmand sst, æskede skøde, hvorefter Jens Pallesen, borger og handelsmand sst, fremlagde efterskrevne fuldmagt af hr Hans Blichfeld, sognepræst til Søften og Folby menigheder, samt på hans godemor Maren Rasmusdatter, salig afgangne hr Clemend Nielsens i Søften, tillige med hendes svoger og lovværge Niels Nielsen i Århus, til at skøde til Hans Sørensen halvparten af hans iboende hus på Skolegade, og derefter fremlagde efterskrevne fuldmagt af Hans Sørensen Gylling og Anders Jensen borgere i Århus på deres egne og deres svoger ritmester Mikkel Mikkels vegne til at skøde den anden halvpart af det samme hus, som den tilkom efter salig far Jens Andersen, hvorefter Jens Pallesen solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Hans Sørensen og hans arvinger det hus på Skolegade næst op til salig Jørgen Olufsens enke og arvingers gård på den ene side og strækker sig op til Claus Christensen Kå hans iboende ejendom på den anden side.

(12)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på Knud Sørensen, styrmand sst, hans vegne havde stævnet Simon Andersen Ulf, skipper og borger sst, for vidner for vidner, syn og dom, og Niels Andersen Kruse vidnede, at han 2/10 næst afvigt gik med sin stedsøn Niels Andersen og styrmand Knud Sørensen ved Mindet, og da råbte en og sagde, jeres skude er løs, og da de kom om bord, stod Simon Ulf der, og da Knud Sørensen spurgte ham, hvorfor han gjorde det, slog han til Knud Sørensen med en bådshage. andre vidnede det samme.

** den sag, Jens Christensen Vegerslev kontra hr Mogens i Vegerslev, eftersom intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Bonde Jacobsen, borger sst, med opsættelse her af tinget 2/9 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 324 sletdaler, og derefter i rette lagde overkøbmand Peder Hansen Kryssing og fire borgere deres svar, at da Anders Lauritsen ikke var mødt, kunne de ingen slutning gøre om deres stridige regnskaber. Bonde Jacobsen og Anders Lauritsen fremlagde deres efterskrevne regnskaber, hvorefter Anders Lauritsen blev tildømt at betale Bonde Jacobsen 111 sletdaler.

(13)

21/10 1686.

** Niels Jensen husmand i Fløjstrup med fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator beviste med tingsvidne har af tinget 14/11 næst forhen at have stævnet Bodil Rasmusdatter Rages for tyveri, hvorefter blev i rette lagt et tingsvidne af Marselisborg birketing 3/8 1680, hvori Bodil Rasmusdatter bekendte tyveri der i birket, og Oluf Skåning, rytter under ritmester Mikkel Nikkels kompagni, vidnede, at hun havde bedraget ham selvsyvende af sine kammerater i Mesing, hvorefter blev afsagt, så eftersom Karen Rasmusdatter selv tilstår at have stjålet de hos sig havende klæder, da bør hun efter lovens 6.bogs 17.kapitels 33.artikel at miste sin hud på kagen og brændes på sin ryg, og bonden sine stjålne koster igen at nyde.

(14)

** Oluf Jonsen Hollænder lod læse og påskrive Dines Pedersen Vintz og Jens Møllers givne afkald til ham for hans stedsøn Jørgen Henriksens patrimonium, dateret 10/2 1685, item Hans Nielsen Gotlænders givne afkald for hans steddatter Dorte Henriksdatters patrimonium, dateret 10/2 1685.

** Hans Nielsen Gotlænder lod læse og påskrive Oluf Jonsen Hollænders til ham udgivne panteobligation på 100 rigsdaler, hans hustru har foræret hendes datter, Hans Gotlænder er formynder for, for hvilke 100 rigsdaler han pantsætter sin iboende gård med tilhørende gårdsavl, dateret 13/2 1685.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Søren Mikkelsen tømmermand på Fiskergade med opsættelse her af tinget 7/10 næst afvigt kontra Søren Olufsen tømmermand for gæld 1 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

28/10 1686.

** den sag, Villads Nielsen på Åkær kontra Jens Vegerslev rådmand, er med bevilling opsat 8 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for mester Ejlert Bartskær, borger sst, lod af tingbogen 7/10 sidst afvigt oplæse varsel til Eske Snedker, og tiltalte ham for uforsvarligt arbejde på en kiste, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

4/11 1686.

** den sag, Peder Feder kontra Jon Arentsen, Rasmus Murmester samt Anne Pedersdatter og Dorte Pedersdatter for gæld, er opsat 3 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Vegerslev, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 23/9 næst afvigt havde stævnet hr Mogens Grave, præst i Vejerslev, for dom og tiltalte han for 93 sletdaler efter sin regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

(15)

11/11 1686.

** blev forkyndt en højesteretsdom 15/9 1686 imellem Jørgen Arenfeldt på den ene og Anne Sørensdatter på den anden side, at Anne Sørensdatter, som af landsdommerne er dømt til at brændes, bør for bål og brand at være forskånet, men for sin løgnagtige bekendelse på uberygtede folk bør hun at stryges til kagen og derefter kongens riger og lande forvises. byfogden aflyste og forbød at ingen hende at huse eller helle.

** salig assessor Jørgen Fogs enke Cathrine Schumachers lod læse og påskrive hende givne afkald af hendes dattermand Jens Andersen, borger sst, for hans hustru Marie Fogs patrimonium, såvel efter salig far som efter hendes salig ---- Matias Fog.

** hr Christen Jensen Torsager, præst i Holme, lod læse og forkynde en af ham med Niels Andersen Kruse, borger sst, oprettet købekontrakt om en del korn, dateret 19/12 1685.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for mester Ejlert Bartskær, borger sst, med opsættelse her af tinget 28/10 næst afvigt havde stævnet Eske Snedker sst for uforsvarligt arbejde, og i rette lagde et synsvidne her af tinget 7/10 1686, hvorefter han blev tildømt at betale mester Ejlert Bartskær al den skade, som er sket ham ved sligt uforsvarligt arbejde, og der foruden at bøde til lavets fattige 40 lod sølv.

18/11 1686.

** Peder Mortensen Svejgård, skipper og borger sst, æskede afkald, og Peder Lassen, borger og handelsmand, lod læse og påskrive efterskrevne fuldmagt lydende, kendes vi Peder Mortensen Svejgårds salig hustru, Inger Jensdatters søskende og arvinger, nemlig Laurits Jensen i Spørring på egne og Maren Jensdatter i Søften hendes vegne, Rasmus Rasmussen Elgård i Grundfør på hustru Kirsten Jensdatters vegne, Baltser Jensen i Søften på egne vegne, Christen Jensen i Søften på salig Jens Christensens børn, Anne Jensdatter, Inger Jensdatter og Karen Jensdatter deres vegne, Jens

Pedersen i Århus på egne så og på Anders Pedersen i Ørum og salig Søren Pedersens børn i Andi ? Morten Sørensen, Jon Sørensen og Peder Sørensen, så og på Maren Pedersdatter, Sidsel Pedersdatter i Herst deres vegne, item på salig Anne Pedersdatter i Århus hendes børn Tomas Jacobsen og Margrete Jacobsdatter deres vegne, at eftersom vi har været i vores kære svoger Peder Mortensens hus, og der fornemmet hans slette tilstand, og ingen arv kan tilkomme langt mindre æsker, da giver vi vores gode ven Peder Lassen fuldmagt til at give vores svoger afkald, hvorefter Peder Lassen på deres vegne gav Peder Mortensen afkald.

(16)

** Matias Hansen i Randers lod forkynde auktionsdirektørens fuldmagt, dateret Viborg 4/11 1686, at forrette auktion overalt i stiftet.

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod læse og forkynde Christen Jensen byskriver, som er mig dette skriver, hans til ham udgivne pantebrev på hans iboende gård og have for 300 rigsdaler.

** Morten Hvas, borgersøn og købhandler sst, fuldmægtiget på Christen Jensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde, hvorefter Morten Værn, borger og handelsmand sst, med fuldmagt af sin svoger Mikkel Jacobsen, skipper og borger sst, solgte og skødede fra Mikkel Jacobsen og hans arvinger og til hans svigerfar Christen Jensen Basballe og hans arvinger hans gård, som Mikkel Jacobsen selv iboer, og som Christen Basballe er pantsat af salig Hans Hansen Storm, borger sst, efter pantebrev, dateret 11/4 1667, liggende over broen ved Mindet, imellem Peder Basballes iboende gård på den østre side og Søren Olufsens iboende gård på den vestre side, og strækker sig fra adelgaden med der bagved liggende have og damsted ud til Peder Feders kornhave.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom for hvis, de ham skyldig er, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen for Niels Jensen på Ussinggård havde stævnet Henrik Poulsen på Vitvedgård for dom angående hvis gæld, han ham skyldig er.

28/11 1686.

(17)

** skipper Anders Jensen af København lyste efter en ung dreng, som hedder Niels N, som 12/11 om aftenen her i åen bad forlov at gå op i byen og var i Hans Sønniksens hus, og derfra gik ud med en af hans folk og siden ved intet af ham.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Niels Jensen, sitzhaftig på Ussinggård, hans vegne havde stævnet Henrik Poulsen på Vitvedgård, og tiltalte ham for 100 rigsdaler kapital efter hans obligation og pantebrev på hans skiberum, kaldt sankt Paulus, de tre fjerdeparter deri, men som intet gensvar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 4/11 næst forhen havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne for deres lejermålsbøder, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Danielsen KM byfoged sst på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne personer for dom, formedelst de ikke har fået borgerskab, og dog bruger borgerlig næring, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

2/12 1686.

** Rasmus Christensen billedhugger, borger sst, æskede skøde, og Christen Jensen byskriver sst solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Rasmus Billedhugger og hans arvinger en hans bod, på hjørnet af Guldsmedegade, næst op til Jens Christensen Basballe rådmands ejendom på den ene side og om bag klostret til Christen Jensen Basballes ejendom på den anden side.

(18)

** Christen Jensen byskriver lod læse et pantebrev udgivet af Rasmus Christensen billedhugger, som lyder på fornævnte bod ham at være pantsat.

** velb Otte Bjelke til (blank) lod læse og påskrive Jens Vegerslev rådmand til ham udgivne pantebrev, dateret 1/12 1686, på 132 rigsdaler kapital, og derfor pantsat hans ejendomsboder, liggende inden porten ved Mindet, næst Jens Rasmussens søbod.

** assessor Jens Lassen sst lod forkynde Peder Svendsen skrædders til ham udgivne pantebrev for 21 rigsdaler kapital, derfor pantsat hans bryggerkedel og brændevinskedel, indmuret i hans iboende hus.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Peder Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Erik Jørgensen prokurator sst for dom, og tiltalte ham for 35 sletdaler efter hans obligation, dateret Århus 30/5 1686, som han blev tildømt at betale.

9/12 1686.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 29/11 næst afvigt havde stævnet Bodil Jørgensdatter med flere for deres lejermålsbøder, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde, hvorefter Anders Jørgensen Krog, foged på Ryumgård, på Ingeborg, salig Laurits Bordings, til Ryumgård og hendes søn doktor Rasmus Bording og andre børns vegne solgte og skødede til Claus Nielsen og hans arvinger den halve del i den gård i Immervad, kaldes salig Søren Frosts gård, med tilliggende boder, strækkende sig fra Claus Nielsens egen iboende gård i Immervad på den ene side, og om på Badstuegade til salig Mogens Skrædders gård, Ingeborg

Bordings nu tilhørende, på den anden side, og med baghusene til nu salig Bartolomeus Jacobsen guldsmeds gård, og det med tilliggende to gårdsavl i alle Århus vange.

** den sag, Niels Jensen på Ussinggård kontra Henrik Poulsen på Vitvedgård, er med bevilling opsat 14 dage.

(19)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på KM tolder sst Johan Suhrs vegne æskede vidne, hvorefter fremkom synsmænd, som efter kammerkollegiets ordre havde været hos de vedkommende, som var interesseret i den ladning, som blev forulykket med skipper Stig Mikkelsens skude, som kom fra Lübeck, og i rette lagde deres efterskrevne vurderingsforretning af de varer, som var sødrukne og fordærvede.

** Jørgen Nielsen Trige, tjenende Maren, salig borgmester Anders Lydiksens, havde stævnet Søren Mikkelsen for vidner at påhøre angående nogle usømmelige trusler, han skal have brugt 25/11 sidst afvigt, hvorefter efterskrevne vidnede, at de var på Søren Knudsens kælder, og da kom Søren Mikkelsen og begærede af byfogden to beskikkelsesmænd, hvortil byfogden svarede, at han kunne ikke fly ham nogen mænd, førend han fik hørt kvindens ord, og da gik Søren Mikkelsen til døren og svor, at han skulle få en ulykke, inden han slap, dog navngav han ingen.

(20)

** den sag, Maren Clemendsdatter kontra Peder Samsing og flere, blev opsat 14 dage.

16/12 1686.

** blev forkyndt KM konfirmation på borgmestre og råds bestalling, Anders Andersen at være bydemand overalt her i byen.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde, hvorefter velb landkommissær Tomas Friis ved sin kornskriver Hans Villumsen solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Claus Nielsen og hans arvinger den halve part i den grundmurede gård på Immervad, kaldes salig Søren Frosts gård, som Rasmus Sørensen Hasle nu iboer, beliggende næst op til Claus Nielsens gård på den ene og til Ingeborg Brobergs, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes gård i Badstuegade på den anden side, med tilliggende boder og tre gårdsavl i alle Århus vange.

** Anders Andersen lod forkynde KM konfirmation på at være bydemand her i byen, dateret 30/3 1686.

** velb landkommissær Tomas Friis lod læse og påskrive Claus Nielsens i Immervad til ham udgivne pantebrev, dateret 6/12 1686, på kapital 500 rigsdaler, og derfor pantsat ham sin gård i Immervad, Rasmus Hasle iboer, med 4 boder og 3 gårdsavl.

** Hans Hintz af Hamborg lod læse og påskrive Jens Christensen Vegerslevs til ham udgivne pantebrev, dateret 26/11 1686, på 600 sletdaler, og derfor pantsat ham sin gård på Vestergade, han selv iboer.

23/12 1686.

** den sag, angående de for borgerskabs tagelse, endnu for sine årsagers skyld opsat til næste tingdag efter jul.

** Jørgen Danielsen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Inger Pedersdatter, boende i Jens Vegerslevs boder ved Møllekirkegård, for dom for hendes lejermålsbøder, men som intet svar skete, blev sagen opsat til næste tingdag efter jul.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet Lucie Hansdatter, salig Jørgen Olufsens, med flere for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

(21)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Niels Jensen, sitzhaftig på Ussinggård, hans vegne med opsættelse her af tinget havde stævnet Henrik Poulsen på Vitvedgård for dom, og i rette lagde hans obligation, dateret 31/8 1685, på 100 rigsdaler og derfor pantsat sit skiberum, kaldt sankt Paulus, samt Henrik Poulsens bevis på 100 favne ved, som han har lovet at betale Niels Jensen, dateret 25/10 1686, som beløber sig 104 rigsdaler, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte enke, ved hendes fuldmægtig og tjener Jørgen Nielsen med opsættelse her af tinget 9/12 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** blev i dag af byfogden advaret borgerskabet at rette dem herefter, hvem sager til bytinget havde at sætte i rette, dermed at møde i rette torsdag morgen klokken 8 slet, da tinget bliver sat.

** ende på dette år 1686 heri at skrive. Gud alene ære. han forlene fremdeles nåde, lykke og velsignelse i Jesu navn.

(22)

13/1 1687.

** den sag, byfogden Jørgen Danielsen kontra Inger Pedersdatter i Møllestien for hendes lejermål, endnu opsat 14 dage.

** den sag over en del for borgerskabs tagelse endnu opsat (blank).

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Hans Sørensen Gylling borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 18/11 næst forhen havde stævnet Rasmus Sørensen Dagstrup i Ugelbølle for 5 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

20/1 1687.

** Villads Jacobsen lod forkynde KM bestallingsbrev, dateret 4/12 1686, alene at må ud og indføre med både af reden.

** Niels Lauritsen lod læse og forkynde Niels Andersen Vegerslev, borger sst, hans pantebrev på 110 sletdaler, og derfor pantsat ham to sine boder, beliggende ved hans port.

** Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, æskede skøde, og Søren Mikkelsen, borger sst, fremlagde efterskrevne fuldmagt, hvori Bonde Jacobsen fuldmægtiger sin svoger Søren Mikkelsen til at gøre Niels Lauritsen skøde, og derefter solgte og skødede fra Bonde Jacobsen og hans arvinger og til Niels Lauritsen og hans arvinger 6 agre, som ligger uden byen bag Brobjerg norden hans gård, imellem salig borgmester Jørgen Juuls have på den nordre side og Niels Lauritsens egen kornhave på den søndre side.

(23)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Silke Basballe, salig Peder Gyllings sst, havde stævnet Lucie Hansdatter, salig Jørgen Olufsens sst, for dom og tiltalte hende for 26 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for Envold Smed, borger sst, havde stævnet Poul Brundt, borger sst, for vidner, klage og dom slagsmål angående, og Envold Smed gav last og klage over Poul Brundt, for da de 2.juledag sent om aftenen spillede kort, da slog han ham på munden, så det blødte, hvorefter efterskrevne vidnede, at det skete, da de kom i trætte om deres kort.

27/1 1687.

** Jens Basballe rådmand lod læse og forkynde Hans Jensen Frosts til ham udgivne pantebrev på 100 sletdaler, og derfor pantsat ham sin iboende våning, 6 binding hus næst ved Niels Kruses gård.

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod forkynde Johan Fachs til ham udgivne pantebrev på 100 rigsdaler, og derfor pantsætter hans iboende hus ved åen, dateret 11/12 1686.

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod læse og forkynde Niels Andersen Kruses til ham udgivne pantebrev på 214 sletdaler, og derfor pantsætter ham sin iboende gård, dateret 18/3 1685.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for KM proviantforvalter Christen Vegerslev havde stævnet Jens Kjeld, borger sst, for dom angående bekommet rug af proviantkornet til soldater at udlægge, og tiltalte ham for 84 tønder rug, hvortil Jens Kjeld svarede, at han ikke havde gjort regnskab og begærede opsættelse, hvorfor sagen blev opsat 3 uger.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Barbersvend, Johan Apotekersvend, Hans Proposki maler og sin svend Jens, for de nu sidst forleden om natten imellem søndag og mandag har indslået hans kældervinduer. Søren Jensen vægter vidnede, at da han 17/1 næst afvigt om natten havde råbt i Immervad 11, da gik de alle fire igennem gaden at se sig om, og

da hørte de nogen, som spillede på en sotromme, og da de kom på Torvet, mødte de de indstævnede, og da spurgte de dem, om det var smukt, at borgerskabet gik sådan, og dertil de ikke svarede et ord, men da svarede Hans Malers kone, som stod i hendes dør, hvad kommer det eder ved, hvortil de svarede, at det var ikke synd at tage dem og fly dem til byfogdens, dertil hun svarede, hvad vil i hundsfotter og slegler gøre, og da gik de ind i Hans Malers hus. Albert Jørgensen vidnede, at hans Bendixens dreng havde sagt, at en barbersvend havde slået vinduerne ind. de indstævnede benægtede ved ed, at de ikke havde slået vinduerne ind.

(24)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Hansen Holm, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(25)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Lasson, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Christensen i Søby lod forkynde landstings stævning over dommer Villum Jonsen i Andi kontra Maren Clemendsdatter til 9/2.

** den sag, byfogden kontra Inger Pedersdatter i Møllestien for lejermålsbøder, er for sine årsager bevilget opsat 8 dage.

** byfogden lod fremstille af fængslet en kvinde, Anne Mogensdatter, før tjenende hos Dines Pedersens hustru for amme, og nu avlet barn uden ægteskab, hvorfor hun nu beskyldte Mikkel ---- bådsmand sst, og da hun intet havde at bøde med, blev hun atter hensat i fængslet.

3/2 1687.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Hans Jensen Frost, borger sst, hans vegne havde stævnet Søren Hansen træskomand sst for vidner, og Christen Rasmussen Ladefoged, borger sst, vidnede, at på onsdag nu for otte dage om aftenen kom Hans Jensen Frost ind i hans hus, og da råbte Søren Hansen ude på gaden på Hans Frost, at han skulle komme ud og sagde, din hundsfot, din gældsbundne hund og din røvæder. andre vidnede, at de hørte samme ord.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Søren Jørgensen, borger sst, havde stævnet Søren Hansen sst for gældsdom og tiltalte ham efter regnskab for 20 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** blev forkyndt borgmestre og råds efterskrevne forbud og advarsel, at da det fornemmes, at KM forordning om sabbattens helligholdelse med stor usømmelighed, drik og dobbel overtrædes, da forbydes alle og enhver, enten hellige eller søgnedage, nogen drik eller dobbelgilde i deres huse at lade ske, såfremt de ikke vil straffes derfor efter loven.

** den sag, Hans Schröder af Lübeck kontra Laurits Hansen og Bonde Jacobsen, blev opsat 3 uger.

(26)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for David Oldermann, rytter under oberst Styrchs regiment, havde stævnet Jens Nielsen skibskarl, sejlende her fra byen, for dom og nu tiltalte David Oldermann og hans hustru Kirsten Eriksdatter ham for en kobberkedel, som hun i Marstrand havde købt af Johan Brundt for 7 sletdaler, og Jens Nielsen lovede at levere den i Randers til hendes mors, hvortil Jens Nielsen svarede, at han vidste intet deraf, men ville ikke aflægge sin ed derpå, hvorefter han blev tilfundet at betale Kirsten Eriksdatter 7 sletdaler.

** Engelbret Endersen, borger sst, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for resterende husleje, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

10/2 1687.

** blev forkyndt, læst og påskrevet KM forordning om silkestoffer og possementmagerarbejde, item patent om højesterets afholdelse.

** Niels Andersen Pallesen, borgersøn sst, æskede skøde, hvorefter Niels Andersen Vegerslev, borger og handelsmand sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til sin stedsøn Niels Andersen Pallesen og hans arvinger en kornhave, uden byen beliggende, kaldt Folmers eje, næst op til Peder Feders frugthave uden Folmersgyde.

** Niels Andersen Vegerslev, borger og handelsmand sst, æskede afkald, og for retten fremstod Jens Andersen Kruse, borger sst, Niels Andersen Pallesen, borgersøn sst, og Påske Pedersen, borger sst, på sin hustru Maren Andersdatter Kruses vegne og gav Niels Andersen Vegerslev afkald og kvittering for al hvis arv, de er eller kunne være tilfaldet efter deres salig far Anders Nielsen Kruse, forrige borger sst, og de takkede deres fornævnte stedfar godt for ærligt skifte.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 13/1 næst forhen havde stævnet Laurits Fisker i Fløjstrup med flere udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld efter hans regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

(27)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Søren Jørgensen, borger sst, med opsættelse her af tinget 3/2 næst forhen havde stævnet Søren Hansen og tiltalte ham for 20 daler efter regnskab, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Søren Hansen sst havde stævnet Hans Frost, borger sst, for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede, at de ikke havde hørt, at Søren Hansen skældte Hans Frost for hundsfot, men Hans Hansen Riber, som tjener hos Søren Hansen, vidnede, at han hørte det, og da svarede Hans Frost, at den hundsfot, du skælder mig for, er du selv.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Frost, borger sst, havde stævnet Søren Hansen og fremlagde et tingsvidne her af tinget 3/2 sidst og mente, at Søren Hansen for slig skælden burde at lide efter lovens 6.bogs 21.kapitels 4. og 6. artikler. da for sine årsager er sagen opsat 3 uger.

** den sag, Silke Basballe kontra Anders Jensen, bevilgede fuldmægtigen opsat 4 uger.

** den sag, Jens Hansen kontra Jens Tomasen skomager og Rasmus Skoflikker, er bevilget opsat 3 uger.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for Envold Smed, borger sst, i rette lagde et tingsvidne her af tinget 20/1 næst afvigt og stævnede Poul Brundt borger sst og formente, at han burde at lide for næsehug efter lovens 6.bogs 7.kapitels 8.artikel, hvilket han blev tildømt, samt at lide efter samme bogs 9.kapitels 22 artikel for helligbrøde 3 lod sølv.

(28)

17/2 1687.

** Engelbret Endersen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet Mikkel Helbo med flere for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

** Bodil Jensdatter, tilholdende hos hendes far i Skæring, udlagde for barnefar Jens Ovesen, som havde været konsumptionsbetjent, og da hun erklærede intet at have at betale hendes lejermålsbøder med, blev hun igen til videre straf   hensat i fængslet.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Kjeld, endnu opsat 8 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peiter Jessen farver lod læse og påskrive en kaldsseddel over salig Bartolomeus Guldsmeds enke, og lod opkræve mænd til at vurdere salig Bartolomeus Guldsmeds gård.

24/2 1687.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, hans vegne lod læse og påskrive auktionsdirektørens fuldmægtig MortenVærn, borger sst, hans til Hans Gylling udgivne attest på det øde havested, uden Mejlgade beliggende og byen tilhørende, hvilken have han på auktion som højstbydende har sig tilforhandlet for 30 daler.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Peiter Jessen farver, borger og handelsmand sst, havde stævnet borgmester Mikkel Mikkelsen og rådmand Jens Basballe på samtlige borgmestre og råds vegne samt salig Bartolomeus Guldsmeds enke Margrete Pedersdatter, den salig mands arvingers fuldmægtig Morten Værn, salig Anders Værns enke Maren Olufsdatter item Peder Hansen Kryssing for vurdering af den salig mands gård på Guldsmedegade, kaldt salig Oluf Sørensens Høgs gård, hvorefter vurderingsmænd i rette deres efterskrevne forretning, at de havde vurderet gården for 260 sletdaler.

(29)

** Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, fuldmægtig på assessor i rentekammeret Jesper Nielsen Hutfeld, residerende sst, hans vegne æskede pantevidne, og Morten Madsen Værn, borger og handelsmand sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jesper Hutfeld 800

rigsdaler, og derfor pantsatte ham hans iboende gård med hosliggende 5 boder og tilliggende 3 gårdsavl.

** den sag, Hans Schröder kontra Bonde Jacobsen for gæld, da som Bonde Jacobsen mødte og beråbte sig på at have skrevet Hans Schröder til og ventede svar, og havde modregning deri skulle godtgøres, blev sagen efter hans begæring opsat 3 uger.

** Hans Villumsen, kornskriver hos velb landkommissær Tomas Friis, på landkommissærens vegne havde stævnet Jens Rasmussen Lasson, borger og handelsmand sst, for dom at lide angående 130 tønder rug, hans da værende skipper, Jens Tygesen, har i juni 1683 til proviantforvalteren i Frederiksort mindre leveret, efter dansk tøndemål at regne. sagen er opsat 8 dage.

(30)

** Erik Jørgensen prokurator lod forkynde Mikkel Jacobsen, borger sst, hans udgivne pantebrev, dateret 21/2 1687, som lyder, at han pantsætter til hans to børn Jacob Mikkelsen og Anne Mikkelsdatter for hvis, de hos ham tilkommer, den anpart gård ham efter salig Anders Værn er udlagt, samt bryggekedel, brændevinskedel med mere, og at pantet skal leveres til Jens Basballe.

** Niels Nielsen smed lod forkynde en advarsel til skifte efter salig Rasmus Christensen smed at holdes 10/3 førstkommende.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Kjeld, er med fuldmægtigens bevilling opsat 8 dage.

** Bodil Jørgensdatter, som avlede barn med Christen Hyrde sst, blev af fængslet for retten fremstillet, og da hun intet havde at betale hendes resterende lejermålsbøder med, videre end de 5 sletdaler, hun havde betalt, blev hun derfor igen hensat at lide på kroppen med fængsel.

** Christen Hyrde blev også af fængslet fremstillet, og da han svarede, at han havde betalt 6 sletdaler, og intet videre han havde at betale med, blev han atter indsat i fængslet.

** Kirsten Nielsdatter, som havde avlet barn med Jens Pedersen af Værum, blev af fængslet for retten fremstillet, og da hun intet havde at betale hendes lejermålsbøder med, blev hun atter i fængslet hensat.

** Mette Andersdatter, tilholdende i Skolegården, udlagde for barnefar en soldat Jens Jensen, og da hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun derfor igen i fængslet indsat.

3/3 1687.

** Niels Poulsen skomager, borger sst, æskede vidne, hvorefter for retten fremstod Jens Andersen, boende bag klostret, og gav Niels Poulsen afkald og kvittering for al den arvelod, som Jens Andersens hustru Kirsten Jacobsdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig far Jacob Villadsen, forrige borger sst, og efter salig mor Anne Christensdatter, og takkede hendes formynder for god og ærlig værgen og formynderskab.

** Erik Jørgensen fra magister Henrik Blichfeld og borgmestre og råd fremlagde efterskrevne forbud, at da det fornemmes, at Jens Christensen Vegerslev rådmand vil forpante en del af sine

ejendomme sst, uanseet han indsidder med en temmelig stor kapital af kirkens penge, som han har været værge for, og ikke har gjort rigtighed derover, da gøres forbud, at ingen af hans ejendomme pantsættes eller bortskødes.

** den sag gæld anlangende, hr Søren i Mørke kontra Mikkel Jacobsen. varselsmand vidnede ved ed, at de havde stævnet ham.

** den sag, Hans Frost kontra Søren Hansen. som intet gensvar skete er sagen opsat 3 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Hansen Holm, borger og handelsmand sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 27/1 næst afvigt kontra Jens Tomasen skomager og Rasmus Skoflikker angående gæld, som de blev tildømt at betale.

(31)

** den sag, landkommissær Friises fuldmægtig kontra Jens Rasmussen og Peiter Farver, er endnu opsat 14 dage.

** landkommissær velb Tomas Friises fuldmægtig Hans Villumsen havde stævnet for dom Peder Feder og skipper Søren Rytter for korn, skipperen har leveret i Kiel, hvor er blevet til undermål 23 tønder, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, borgmester Låsbys fuldmægtig kontra Karen, salig Christen Rasmussens, på Helgenæs for 54 rigsdaler, er opsat 14 dage.

** den sag, Jens Andersen kontra Peder Basballe, blev opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for hr Søren Sommer, præst i Mørke med dets anneks, havde stævnet Mikkel Jacobsen, skipper og borger sst, og tiltalte ham for 273 rigsdaler kapital efter hans obligation, dateret Århus 27/11 1678, som han blev tildømt at betale med rente og omkostning.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Kjeld, er opsat 8 dage.

** blev 2.gang advaret til skifte efter salig Rasmus Smed 10/3.

10/3 1687.

** velb amtmand Otte Bjelke lod læse og forkynde Jens Vegerslevs til ham udgivne panteobligation, dateret Århus 24/2 1687, lydende på 400 rigsdaler, og derfor pantsætter ham hans boder uden Mindet, kaldt Dynkarken.

** Jens Christensen Fisker, borger sst, afkald. Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Kirsten Hansdatter, salig Peder Rasmussens i Malling, med bror og lovværge Søren Hansen i Beder gav Jens Christensen Fisker afkald for arv efter hendes salig datter Kirsten Pedersdatter, Jens Fiskers salig hustru.

(32)

** blev forkyndt KM forordning om dukaters og realers forhøjelse.

** Peder Lassen lod læse og påskrive Laurits Jacobsen Møllers til ham udgivne pantebrev, dateret 21/10 1686, hvormed han for 90 sletdaler pantsætter ham halvparten af hans halve skudespart.

** Daniel Nielsen felbereder, borger sst, æskede skøde. Anders Jørgensen Krog, foged på Ryumgård, med fuldmagt af Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård solgte og skødede fra hende og hendes arvinger og til Daniel Nielsen to af hendes fire boder, nemlig den bod, Daniel Felbereder selv iboer, med næst op til liggende anden bod, som nu står ledig, som er tilsammen 7 bindinger hus, med dertil og vedliggende gårdsrum, strækkende sig fra Johan Fach organist iboende eje på den ene side og op til de andre to Ingeborg Bordings boder, som hun nu har solgt til Christen Andersen felbereder, og fra adelgaden ved åen ud til baggyden.

** Christen Andersen felbereder, borger sst, æskede skøde, hvorefter Anders Krog med fuldmagt af sin husbond Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård solgte fra hende og hendes arvinger og til Christen Andersen og hans arvinger de to af før ommeldte fire boder.

** Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes fuldmægtig Anders Jørgensen Krog æskede pantevidne, hvorefter Daniel Nielsen felbereder bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Ingeborg, salig Laurits Bordings, 100 sletdaler, og derfor pantsætter hende de to boder, hun til ham skødet har.

** Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes fuldmægtig Anders Jørgensen Krog æskede pantevidne, hvorefter Christen Andersen felbereder bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Ingeborg salig Laurits Bordings 100 sletdaler, og derfor pantsætter hende de to boder, hun til ham skødet har.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på samtlige borgmestre og råds vegne for Vorfrue kirke havde stævnet Jens Vegerslev, rådmand sst, for dom og tiltalte ham for 1790 sletdaler, han til Vorfrue kirke skyldig er. sagen er opsat 8 dage.

(33)

** den sag, Silke Basballe kontra Anders Jensen, er opsat til 2.tingdag efter påske førstkommende.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for samtlige salig Peder Jensen Holms arvinger havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de salig Peder Jensen skyldig er. sagen er opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Villads Jacobsen, borger sst, havde stævnet Christen Andersen, borger sst, for lovmål angående udførsel med båd på reden, han har gjort, og beskikkelsesmænd vidnede, at de havde været hos Christen Andersen, som på spørgsmål svarede, at han udførte fra reden for Christen Vegerslev på dennes båd og for dagsløn, men han vidste vel, at Villads Jacobsen havde KM brev derpå at udføre.

17/3 1687.

** Erik Jørgensen bød sig i rette på rådmand Jens Basballes vegne, men blev ikke videre indført, så samme sag blev opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Hans Schröder af Lübeck med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet skipper Laurits Hansen for dom og tiltalte ham for 7 sletdaler, og tiltalte Bonde Jacobsen for 134 sletdaler efter hans obligation, hvilken deres gæld de blev tildømt at betale.

(34)

** den sag, Peiter Jessen farver kontra salig Bartolomeus Guldsmeds enke og arvinger, er opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator for magister Hans Blichfeld, sognepræst til Vorfrue kirke, samt borgmestre og råd på Vorfrue kirkes vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 10/3 næst afvigt kontra Jens Christensen Vegerslev rådmand angående 1790 sletdaler, som han til kirken skyldig er, som han blev tildømt at betale.

** den sag, Baltser Hansen Kryssing kontra Bonde Jacobsen anlangende to kornhaver solgt til Anders Lauritsen og Niels Lauritsen, er opsat 3 uger.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Andersen, handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 17/2 næst afvigt havde stævnet Peder Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, og tiltalte ham for gæld for adskillige varer, 16 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(35)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig på borgmester Jens Basballes vegne med opsættelse her af tinget 3/3 næst forleden havde stævnet Karen Jensdatter, salig Christen Rasmussens, på Helgenæs for dom og tiltalte hende for 54 rigsdaler efter Christen Rasmussen i Esby på Helgenæs hans obligation, dateret 29/8 1671, som hun blev tildømt at betale.

(36)

** Erik Jørgensen på Rasmus Værns vegne kontra Peder Elkær og Johan Viborg, gældssag angående, blev opsat i 14 dage.

31/3 1687.

** KM forordning, dateret 5/2 1687, om kop og kvægskat blev læst og påskrevet.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Villads Jacobsen, borger og bådsmand sst, havde stævnet Christen Andersen Boeder borger sst, og Peder Mikkelsen skipper vidnede, at i februar måned udførte Christen Andersen gods fra på reden til skipper Oluf Sørensen med en stor båd 3 gange, og han havde spurgt Christen Andersen, om han ville give Villads Jacobsen forklaring på det, han udførte til skipper Oluf Sørensens skib på reden, hvortil han svarede nej, det ville han ingen forklaring gøre for, det var tidligt nok, når skibet var klart.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Anders Christensen med flere sst for gæld, blev opsat 6 uger.

** Hans Jensen Frost, borger sst, æskede vidne. for retten fremstod Søren Hansen, borger sst, og som Hans Frost nu gav ham sag for nogle usømmelige ord og medfart imod ham, så bad han nu Hans Frost om forladelse om samme ord, af ham i sin drukkenskab kunne være sagt, hvorfor Hans Frost frafaldt sagen dog med vilkår, at Søren Hansen betalte ham den på processen anvendte bekostning.

(37)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe havde stævnet Anders Lauritsen, borger sst, og Jens Andersen, borger sst, anlangende Anders Lauritsen sin indgivne skrift at vedstå, hvortil Anders Lauritsen svarede, at han havde ikke lovet for Jens Andersen for det hamp til Peder Basballe, men tilbød at betale med rede penge, når de kom til afregning.

** Hans Pedersen Tysk, borger og kleinsmed sst, æskede afkald, hvorefter Tomas Rasmussen prokurator med fuldmagt af Mikkel Jacobsen, boende i Jeksen i Skanderborg birk, gav Hans Pedersen afkald for al den arv, Mikkel Jacobsen er eller kunne være tilfaldet efter hans salig søster Ellen Jacobsdatter, Hans Pedersens salig hustru.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Peiter Jessen farver, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 17/3 næst afvigt havde stævnet salig Bartolomeus Guldsmeds enke Margrete Pedersdatter, Morten Værn som fuldmægtig på salig Bartolomeus Guldsmeds arvingers vegne, Peder Hansen Kryssing så og Maren Olufsdatter, salig Anders Værns, for dom på et pant, salig Bartolomeus Guldsmed 4/8 1684 har gjort i sin gård til Niels Jensen, skriver hos landkommissær Friis, for kapital 99 rigsdaler, hvilket pant Niels Jensen i Ussinggård har transporteret til Peiter Jessen 21/1 1687. nu blev i rette lagt en lodseddel efter salig Bartolomeus Guldsmed efter skiftebrev, af dato 27/8 1684, som melder, at Niels Jensen da for sin fordring, kapital og rente 157 sletdaler, derfor udlagt i sit havende pant, og en anden lodseddel, som melder, at Peiter Jessen farver for sin fordring, efter obligation og rente 73 sletdaler, er udlagt i samme gård, hvorefter blev afsagt, at eftersom salig Bartolomeus enke med mand og lovværge samt den salig mands arvinger og andre interesserede har været påkaldt, men ingen erklæring eller svar skete, og da Peiter Jessen har fordring i gården efter fremlagte opskrift for 299 sletdaler, og gården er vurderet for 265 sletdaler, da bør den ham at følge for ejendom, og da den efter sidste vurdering ikke kan tilstrække, da sin regres, om han vil, til salig Bartolomeus Guldsmeds enke have forbeholden.

(38)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Hansen Holm og på sine egne vegne havde stævnet Rasmus Mikkelsen Molbo, skomager sst, og tiltalte ham for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

7/4 1687.

** blev forkyndt landstings kaldsvidne, dateret 2/3 1687, til skifte efter salig Laurits Brorsen på Dybvad 13/4 der at holdes.

** den sag, Silke Basballe kontra Anders Jensen, er opsat 6 uger.

** Hans Sørensen Gylling lod forkynde Jens Hvas kapitelsridefoged hans til ham udgivne pantebrev på kapital 40 rigsdaler, og derfor pantsatte ham hans gårdsavl, liggende til hans gård, de dato Århus 4/4 1687.

** Hans Sørensen Gylling lod forkynde Anders Jensen, borger sst, hans til ham udgivne pantebrev, af dato 3/3 1683, lydende på 600 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans iboende gård, liggende imellem Tomas Pedersens og Niels Jensen Bagers iboende ejendomme.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på samtlige salig Peder Jensen Holm sst hans arvingers vegne med opsættelse her af tinget 10/3 næst afvigt havde stævnet Peder Jensen Hajsens enke i Viby med flere for dom og i rette lagde skiftebrev efter salig Peder Jensen Holm, dateret Århus 12/7 1683, hvori samme debitorer er indført. så mødte herimod at svare Niels Hajsens kone, at det var ikke denne hendes mands gæld, og efter hendes forrige salig mand var holdt skifte, og da havde Peder Holm efterladt hende gælden, såsom hun intet kunne betale ham. Anne, salig Mikkel Knudsens i Viby, med hendes nuhavende mand Rasmus Olufsen samt salig Ove Jensens enke i Viby med hendes søn Jens Ovesen, i rette lagde deres efterskrevne indlæg, og salig Peder Jensens Holms bror Rasmus Holm sst vidnede om gælden, hvorefter efterskrevne, der iblandt Mikkel Lauritsens arvinger i Skåde, nemlig Jens Mikkelsen i Slet og Anders Ibsen i Holme, item salig Mogens Bundgård   i Holme hans søn Peder Mogensen blev tildømt at betale deres gæld.

(39)

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for Jens Hansen Holm havde stævnet Johan Viborg skomager, borger sst, for dom og tiltalte ham for 9 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** den sag, Rasmus Værn kontra Johan Viborg og Peder Elkær, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Maren, salig Anders Værns, kontra Niels Læsø, salig Bartolomeus Guldsmeds enke med flere, er opsat 4 uger.

** den sag, Baltser Hansen kontra Bonde Jacobsen, er opsat 3 uger.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Villads Jacobsen, borger sst, havde som 10/3 næst forhen stævnet Christen Andersen, for han velvidende sig modvilligt imod KM brev har øvet, Villads Jacobsen til fortræd og skade, og ikke agtet advarsel, at han derfor bør at lide som den, der KM befaling overtræder, men da Christen Andersen mødte og beråbte sig på, at Christen Vegerslev havde lovet at klare det, og han ikke er hjemme, da er sagen opsat 3 uger.

14/4 1687.

** Simon Bråd, fuldmægtig for velb grevinde Anne Maria til Frisenborg på hendes vegne, havde stævnet Morten Hvas angående kvittering for de kontributionspenge, som forrige foged på Boller, Anders Holgersens tjener Jens Jensen Fallenkamp 11/6 1680 har leveret til rådmand Jens Basballe, som hans tjener Morten Hvas har udskrevet, hvorimod blev fremlagt Morten Mortensen Hvasses

efterskrevne erklæring, at han erindrer det således, at da Jens Fallenkamp 11/6 1680 indsatte omtalte penge, da fik han to kvitteringer, den ene som genpart af Morten Hvas skrevet, og den anden af hans husbond underskrevet, men om Jens Fallenkamp tog den ene eller begge kvitteringer med sig er ham ubevidst.

(40)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Christensen Basballe, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 17/3 næst forhen havde stævnet efterskrevne for gæld, der iblandt Rasmus Skoflikker på Brobjerg på sin stedsøn Jacob Kræmmers vegne, hvorimod blev i rette lagt indlæg og modregning, hvorefter en del af de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

(41)

** Hans Villumsen, kornskriver hos velb landkommissær Tomas Friis, på dennes vegne med opsættelse her af tinget 24/2 næst afvigt havde stævnet Jens Rasmussen Lasson og Peiter Jessen farver for dom angående 1300 tønder rug, som med Jens Rasmussens skiberum blev leveret til Frederiksort, som han skulle skaffe kvittering på, om han ikke undermålet i fragten ville dekorteres, hvorefter blev afsagt, at eftersom Jens Rasmussen selv, med bortforpagtningen til landkommissæren, stod for sit skib og ikke skipperen, da bør han at skaffe kvittering på dansk tøndemål for de indskibede 1300 tønder rug eller svare til de 130 tønder, som for undermål eragtes kan.

** velb landkommissær Tomas Friis ved sin kornskriver Hans Villumsen med opsættelse her af tinget 3/3 næst forhen havde stævnet Peder Feder og skipper Søren Pedersen Rytter sst angående 400 tønder tørt rug, som var udskibet med Søren Rytter til Kiel, og da blev der i Kiel til undermål 23 tønder korn imod Åbomål, hvorefter blev afsagt, eftersom fremlægges tingsvidne, hvoraf sees på usædvanlig måde, kornet af skiberummet med ubrændte skæpper ved soldaterne i Kiel er udmålt, og i ingen måde ville anse den medførende danske tønde at måle med, og skipperen gør sin ed, at hverken han eller folkene har forkommet noget af det indskibede korn, da bør han for de tiltalte 23 tønder fri at være.

(42)

21/4 1687.

** den sag, Rasmus Værn kontra Peder Elkær og Johan Viborg, er af Værn bevilget opsat endnu 14 dage.

** den sag, Hans Nielsen Fog kontra Anders Christensen sst og Rasmus Jensen i Skejby, er opsat 3 uger.

** den sag, Erik Jørgensen kontra Peder Molbo, er efter Peder Molbos begæring opsat 14 dage.

** Niels Lauritsen lod oplyse en del ligsten liggende i Vorfrue kirke og i kirkegården.

28/4 1687.

** den sag, Hans Nielsen Gotlænder kontra Dines Pedersen, er opsat 14 dage.

** den sag, Jens Hansen kontra Johan Viborg, er opsat 14 dage.

** Niels Lauritsen lod forkynde en oplysningsseddel om en del gamle ligsten på Vorfrue kirkegård.

** den sag, Baltser Hansen kontra Bonde Jacobsen angående en øde plads på Brobjerg. så fremlagde Baltser Hansen Anne Jensdatter, salig Jens Jensens, hendes efterskrevne begæring til hendes svoger Baltser Hansen, at han ville tiltale Bonde Jacobsen for den øde plads på Brobjerg, som han til Anders Lauritsen havde solgt, såsom hun ikke har foræret ham eller fået betaling af ham for samme plads. sagen blev opsat 8 dage.

** Tomas Rasmussen for Niels Tunbo skomager havde stævnet Maren Pedersdatter salig Laurits Jensen Skøts for dom og tiltalte hende for 2 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

6/5 1687.

** Niels Lauritsen, Vorfrue kirkes værge, lod oplyse efterskrevne sten i kirken og på kirkegården findes, og ikke vides hvem de tilhører, nemlig salig Hans Chr Ribers grav i kirken, en sten på salig Laurits Tøgersens grav, og på kirkegården salig Hans Hajs grav. herimod at svare mødte Erik Jørgensen og fremlagde Silke Christensdatter Basballes efterskrevne indlæg, at det var hende ikke nu muligt at skaffe bevis på den gamle sten og lejersted på Vorfrue kirkegård, stenen fandtes hendes salig oldefars navn på endnu med år og dato, og hun købte med hendes farbror salig Jens Jensen Basballe stenen, for hun lod lægge den på hendes første salig mand, som havde hendes salig mormor, og gav ham for sin anpart 2 rigsdaler. så blev af retten tilmeldt mænd at bese og vurdere samme sten, den undtaget, som Silke Basballe, salig Peder Gyllings, på hendes første salig mands grav liggende, vedkendes.

(43)

** den sag, Baltser Hansen kontra Bonde Jacobsen, er med begge parters vilje opsat 8 dage.

** den sag, Rasmus Værn kontra salig Bartolomeus Guldsmeds enke med flere, bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Rasmus Værn kontra Peder Elkær, er opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Låsby havde stævnet salig Laurits Pedersens datter i Sjelle, Else Lauritsdatter, og hendes mand Mikkel Lauritsen, item salig Rasmus Jostsens enke i Søballe Maren Rasmusdatter, nu boende i True, og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for Hans Jensen Vinter lod forkynde en kaldsseddel kontra hr Hans Andersen i Adslev for gæld. sagen er opsat 14 dage.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 28/4 sidst havde stævnet Jens Nielsen Møller, borger sst, for dom og tiltalte ham for 75 sletdaler resterende kapital og rente

af hans obligation, dateret 4/11 1684. herimod at svare mødte Erik Jørgensen prokurator og fremlagde Jens Nielsen Møllers hustru Johanne Mikkelsdatters indlæg, hvorefter Jens Nielsen Møller blev tilfundet at betale sin gæld.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget på borgmester Jens Låsby og Hans Jensen Vinter overformyndere deres vegne havde stævnet Ellen Herlovsdatter, salig Jens Envoldsens i Lundgård, og tiltalte hende for 84 sletdaler og i rette lagde Niels Mortensen i Gammelgård hans obligation, med Jens Olufsen (Jens Envoldsen) herredsfoged som en tro forlover, deres til Jens Sørensen Vinter i Århus udgivne obligation, dateret Århus 16/4 1663, som lyder på 84 sletdaler, og derefter i rette lagde en dom af Framlev herreds ting 17/1 1683, som til slutning lyder, at Ellen Herlovsdatter, salig Jens Envoldsens, tilfindes hendes salig mands obligation at holde, hvorefter blev afsagt, at Ellen Herlovsdatter bør at betale salig Jens Sørensen Vinters arvinger borgmester Jens Låsby og Hans Vinter bemeldte kapital med efterstående rente og omkostning.

(44)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Peder Sørensen i Årslev havde stævnet Peder Astrup, borger sst, for dom og tiltalte ham for 4 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

12/5 1687.

** blev forkyndt KM brev om handel på sankt Tomas i Vestindien.

** den sag, Hans Nielsen Gotlænder kontra Dines Pedersen, er i forhåbning til forlig opsat (blank)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Fog med opsættelse her af tinget 21/4 næst afvigt havde stævnet Anders Christensen sst og hans svoger Rasmus Jensen i Skejby og tiltalte dem for noget speceri og andre varer, de hos ham har udtaget for 6 daler efter hans regnskabsbog, hvorefter blev afsagt, så eftersom Niels Christensen har gjort sin ed, at han kun var med Rasmus Jensen, da han udtog de varer hos Hans Nielsen, hvilke blev forbrugt til Rasmus Jensens bryllup, da blev Niels Christensen frikendt, og Rasmus Jensen blev tilfundet at betale gælden.

19/5 1687.

** den sag, Rasmus Værn kontra Niels Læsø med flere, er bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Hans Vinter kontra hr Hans Andersen præst i Adslev, blev efter hr Hanses buds begæring opsat 14 dage.

** den sag, Hans Kandestøber kontra Dines Pedersen, er endnu i forhåbning til forlig opsat 14 dage.

** stadstjenerne vidnede, at de havde stævnet efterskrevne for deres borgerskabspenge.

** den sag, Hans Henrik Poulsen kontra Niels Nøt. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Johan Viborg skomager, borger sst, havde stævnet Claus Duus og Jens Kjeld sst for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(45)

26/5 1687.

** den sag, Erik Jørgensen for Hans Rotgier Stål, Hans Lemme og David Otte og Jørgen Hybertz kontra Niels Nøt med flere Rasmus Hasles kreditorer, dem tilfaldet på lod er, som intet svar skete, opsat 3 uger.

** Erik Jørgensen havde stævnet Niels Nielsen Rut sst med flere for dom og tiltalte dem for borgerskabspenge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Henrik Witwatter skoflikker havde stævnet Jens Tomasen skomager for dom og tiltalte ham for bekomne varer, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

2/6 1687.

** den sag, skipper Oluf Eriksen kontra Niels Nøt, som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Johan Fach, organist til sankt Clemends kirke sst, skøde. Laurits Andersen på Århus bys vegne skødede til Johan Fach og hans arvinger efterskrevne stykke jord, liggende imellem Johan Fach på den ene side og byens ---- hus på den anden side.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, fuldmægtig for Maren Olufsdatter, salig Anders Værns, med opsættelse her af tinget 7/4 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for gæld, der iblandt salig Bartolomeus Guldsmeds enke Margrete Pedersdatter, som nu er Jens Kruses hustru, hvilken deres gæld de blev tildømt at betale.

(46)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Låsby med opsættelse her af tinget 6/7 1687 havde stævnet Else Lauritsdatter med hendes mand Mikkel Lauritsen i Sjelle og Rasmus Jostsen i Søballes enke i True for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

9/6 1687.

** blev forkyndt KM forordning om opgæld af dem, som sig har forskrevet i specie at betale. item kammerkollegieherrers missive angående handelen på Frankrig.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Johan Viborg, borger og skomager sst, med opsættelse her af tinget 19/5 næst forhen havde stævnet Claus Duus og Jens Kjeld for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, havde stævnet Villads Jacobsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for resterende husleje 13 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

16/6 1687.

** Jens Hansen Holm lod forkynde Mads Jensen, skibbygger i Ebeltoft, hans til Jens Holm udgivne pantebrev på en tredje part i hans førende skude for 100 sletdaler.

** Jens Hansen Holm lod forkynde Rasmus Olufsen, borger sst, hans til Jens Hansen udgivne købebrev lydende, at han sælger ham hans tilhørende halve skudepart, han har til fælles med Peder Lassen.

** Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, æskede vidne, hvorefter for retten fremstod Niels Sørensen Rode, borger sst, og hans hustru Anne Clemendsdatter, som var stævnet for nogle ord, de skulle have tilsagt ham for nær, og erklærede, at de vidste intet andet ham og hans hustru at påsige, end hvis ærligt og godt var, hvorefter Mikkel Soel erklærede det samme om dem.

** den sag, Oluf Eriksen skipper kontra Niels Nøt, er med bevilling endnu opsat 14 dage.

** den sag, Erik Jørgensen for de lübske, som 26/5 er opsat, på en del Rasmus Hasles kreditorer, er fremdeles opsat 14 dage.

** Niels Andersen Pallesen, borgersøn sst, æskede vidne. for retten fremstod Niels Andersen, borger og handelsmand sst, og gav til kende, at som han 10/2 næst afvigt havde givet sin stedsøn Niels Andersen Pallesen skøde på en kornhave, kaldes Folmers eje, hvori var indeholdt et gårdsavl, som til samme Folmers eje er beliggende, men da det ikke i skødet var specificeret, så var han sin stedsøn hermed samme gårdsavl gestendig.

(47)

** Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, ved hendes tjener Jørgen Nielsen havde stævnet Henrik Caspersen Seielliger, borger sst, for dom og tiltalte ham for 28 sletdaler efter hans obligation, dateret 20/5 1686, som han blev tildømt at betale.

23/6 1687.

** Jesper Nielsen Røved lod læse og påskrive Mads Sørensen, borger i København, og Søren Sørensen, toldskriver sst, deres købe og gavebrev på deres lod og part efter deres salig far i den gård på Studsgade, Jesper Røved iboer, til ham udgivet, dateret København 8/1 1687.

** Jesper Røved lod forkynde Niels Lauritsen, borger sst, hans til ham udgivne skødebrev på den liden kornhave, uden Studsgades port, og gårdsavl liggende til Søren Frachers eje på Brobjerg.

** Hans Sønniksen fremviste et pantevidne her af tinget 8/2 1683 på Peder Jacobsens gård ved Mindet for 300 sletdaler, som af Peder Jacobsen var indløst.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for assessor Jens Lassen, residerende sst, havde stævnet Tyge Simonsen, vejer og måler sst, for vidnesførelse, og Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, vidnede, at han 18/5 næst afvigt var med en engelsk skipper hos byens måler Tyge Simonsen og begærede af ham en måler og en tønde at måle stenkul med, hvorpå han svarede, at han egentlig ikke vidste, hvad tønde dertil skulle bruges, som ingen stenkul er blevet målt, siden han blev måler, men så læste de forordningen og fandt, at kul og kalk skulle måles med korntønden, hvorefter Tyge Simonsen befalede måleren at tage en korntønde at måle stenkullene med, sagde ellers midlertid at Jens Lassen og hans fætter Jens Rasmussen Lassen havde sagt, at stenkul skulle måles med salttønden, hvorpå Tyge svarede, det var ham lige godt, men han tilstedte ingen anden tønde imod forordningen. Mikkel Lauritsen arbejder på Brobjerg vidnede, at han af assessor Jens Lassen blev kaldt at arbejde for ham på et engelsk skib, og da stod der en korntønde, som han målte stenkul med i 10 dage.

(48)

** Anders Lauritsen Ørn, ridefoged over (blank) gårds underliggende bøndergods, boende sst, æskede skøde, hvorefter Hans Sønniksen, skipper og borger sst, med fuldmagt af sin svoger Peder Jacobsen Rømmer, skipper og borger sst, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Anders Værn og hans arvinger Peder Rømmers iboende gård, liggende ved åen, næst op til assessor Jens Lassens iboende gård på den ene side, og strækker sig med tilliggende bod op til Lucie Hansdatter, salig Jørgen Olufsens iboende gård på den anden side, hvilken gård er ham skødet af assessor Jesper Hutfeld efter skøde, dateret 8/2 1683.

(49)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på Jesper Nielsen Hutfeld, residerende sst, hans vegne æskede pantevidne, hvorefter Anders Lauritsen Ørn, ridefoged sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jesper Hutfeld 350 sletdaler, som rejser sig af den gård ved åen, han skipper Peder Jacobsen afkøbt har, og derfor pantsætter ham samme gård.

** Mogens Lauritsen Hasle lod forkynde Peder Lassen, borger sst, hans til ham udgivne købebrev på et byggested, næst ved hans egen våning på den ene side og Peder Lassens gård på den anden side.

** Knud Christensen, tjenende velb oberst Hans Friis til Hevringholm etc, havde på Lyngbygård stævnet Johan Arentsen, residerende sst, for dom og tiltalte ham for 71 sletdaler efter hans solaveksel, hvorimod mødte Oluf Sørensen, borger sst, og på sin godefar Johan Arentsens vegne svarede og tilbød at betale fordringen mod kvittering. sagen blev opsat 3 uger.

30/6 1687.

** Jens Hvas kapitelsridefoged lod forkynde KM brev om stolestader og gamle ligsten og Jørgen Marsvins kapel i domkirken.

** Niels Andersen Tunbo, borger og skomager sst, æskede skøde, hvorefter Jens Hvas kapitelsridefoged med fuldmagt fra sin svoger Jens Frandsen, borger i Horsens, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Niels Tunbo og hans arvinger det hus, han iboer, på Badstuegade

beliggende, næst op til Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, hus på den ene side og strækker sig op til den øde plads, Peiter Jessen farver nu har, på den anden side.

** Jens Andersen Hvas, kapitelsridefoged sst, fuldmægtiget på sin svoger Jens Frandsen, borger og handelsmand i Horsens, hans vegne æskede pantevidne, og Niels Andersen Tunbo, borger og skomager sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Jens Frandsen 120 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans iboende hus med vedliggende have på Badstuegade.

(50)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Hans Rotgier Stål af Lübeck hans vegne med opsættelse her af tinget 26/5 næst forhen havde stævnet efterskrevne for dom, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jørgen Hybertz af Lübeck hans vegne med opsættelse her af tinget 26/5 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Hans Lemme og Henrik Otte af Hamborg deres vegne med opsættelse her af tinget 26/5 næst afvigt havde stævnet Niels Filt, hattemager sst, for dom og tiltalte ham for gæld 5 sletdaler, han er skyldig i Rasmus Sørensen Hasles bo, og som dem er udlagt, og som han blev tildømt at betale.

** den sag, Oluf Eriksen kontra Niels Nøt, er opsat 8 dage.

** den sag, Villads Jacobsen kontra Christen Andersen, såsom Christen Vegerslevs tjener foregav, at hans husbond ville betale de 2 daler for Christen Andersen, dog ej nu havde pengene med, da er sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Nielsen, tjenende Maren Clemendsdatter, salig Anders Lydiksens sst, på sin husbonds vegne med opsættelse her af tinget 9/6 næst afvigt havde stævnet Villads Jacobsen for dom angående resterende husleje 13 daler, som han blev tildømt at betale.

(51)

7/7 1687.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Gregorius Badskær for syn og vidner, last, klage og dom for vold, sår og skade, han på gaden har øvet på Claus Duus 28/6 med blottet degen. synsmænd vidnede, at 28/6 næst afvigt havde de i byfogdens synet Claus Duus, og da havde han to skrammer over hans næse og to skrammer på hans kindben, hvorefter Maren Zachariasdatter, salig Peder Sørensens sst, og Kirsten, salig Søren Løbmands, med flere vidnede, at de samme dag hørte og så, at Gregorius Bartskær slog Claus Duus to slag i ansigtet med fladen af sin degen og sagde, han kunne intet gå i fred på gaden for ham, og nu gav Claus Duus last og klage over Gregorius Feldskær, for han overfaldt ham på sit retfærdige ærinde.

(52)

** Hans Sønniksen, borger og skipper sst, æskede skøde, hvorefter Oluf Sørensen, borger og skipper sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til sin svoger Hans Sønniksen og hans arvinger en hans gård, ved Mindet beliggende, som Hans Sønniksen nu iboer, med indplanket byggested, strækkende sig fra skipper Tomas Pedersens iboende ejendom på den ene side og op til Hans Sønniksens egen bod, Maren Sørensdatter, salig Peder Jacobsen Samsings, og hendes barn tilforn har ejet, og fra adelgaden og ud til havet.

** Mikkel Jensen Tunbo, borger og skipper sst, æskede skøde, hvorefter Hans Sønniksen, borger og skipper sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Mikkel Jensen og hans arvinger hans gård, på Skolegade beliggende, som hr Jens Harlev, kapellan til sankt Clemends kirke, nu iboer, strækkende sig fra skipper Oluf Jensens iboende gård på den ene side og til Hans Kandestøbers gård, Villads Jacobsen iboer, på den anden side, og strækker sig med dets bagved liggende have fra adelgaden til stranden.

** Hans Sønniksen, skipper og borger sst, æskede pantevidne. for retten fremstod Mikkel Jensen Tunbo, borger og skipper sst, og bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Hans Sønniksen 300 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans gård på Skolegade.

(53)

** Niels Andersen stadstjener sst æskede skøde, hvorefter Erik Jørgensen prokurator med fuldmagt af Peder Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Niels Andersen og hans arvinger den øde plads på Brobjerg, som salig Søren Keldsen påboede, næst norden for Folmers gyde og så langt med adelgaden med brønden langs op til Maren Troelsdatters have og mester Gerts, som ligger der østen for.

** Søren Mortensen, tjenende proviantforvalter Christen Vegerslev sst, på sin husbonds vegne beviste at have stævnet skipper Matias Hårbo, for han uden hans minde imod lands lov og ret med sin krejert har bortsejlet to af hans tjenere, som med klæde og andet tøj, i hans fraværelse, har udpraktiseret sig af hans hus.

** den sag, Erik Jørgensen prokurator for sin principal kontra Rasmus Hasles en del udenbys kreditorer, er opsat 4 uger, som intet svar skete.

** den sag, Tomas Prokurator for Jacobus Apoteker, er opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for skipper Oluf Eriksen sst med opsættelse her af tinget 2/6 næst afvigt havde stævnet Niels Pedersen Nøt, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 14 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

14/7 1687.

** Peder Rasmussen Brendstrup, borger og handelsmand sst, æskede skøde, hvorefter Christen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, med fuldmagt af Kirsten Hansdatter, salig licentiat Nikolaj Brobergs sst, solgte og skødede fra hende og hendes arvinger og til Peder Brendstrup og hans arvinger en gård på Vestergade, som salig Tomas Jensen Hammel tilforn har ejet, hvorpå Kirsten Hansdatter efter pantebrev har forhvervet ejendomsdom, strækkende sig fra Mikkel Lassens

iboende gård på den ene side, og til Rasmus Tysk handskemagers iboende ejendom på den anden side.

(54)

** den sag, oberst Hans Friis kontra Johan Arentsen, er opsat 8 dage.

** Jørgen Bertelsen underdegn for sognepræst magister Hans Herlov fik opkrævet synsmænd til brøstfældigheden på hans til bestillingen liggende residens.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Nielsen Møller, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Lauritsen murmand, borger sst, for dom og tiltalte ham for 3 sletdaler for bekommet øl, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

21/7 1687.

** blev forkyndt KM forordning om fremmede silkevarer.

** blev læst og påskrevet KM stævning, grevinde af Frisenborg kontra Jens Basballe, citerer borgmestre og råd, landkommissær Tomas Friis, Peder Feder og Morten Hvas.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på magister Jens Mundelstrup, konrektor i Århus domskole hans vegne, æskede vidne, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning på brøstfældigheden på konrektorembedets tilliggende residens på Skolegade.

(55)

** Baltser Hansen og Bonde Jacobsen efter begæring fik udnævnt mænd til at syne den enkebod, deres godemor kommer i.

** oberst Hans Friis til Hevringholm ved sin tjener Knud Christensen med opsættelse her af tinget 23/6 næst afvigt havde stævnet Johan Arentsen på Lyngbygård for dom, og i rette lagde Johan Arentsens veksel samt opskrift på processens anvendte bekostning, hvorimod at svare mødte Johan Arentsen og frembød pengene efter sin veksel, 71 sletdaler, uden nogen omkostning, som hans svigersøn Oluf Sørensen tilforn havde gjort, hvorefter blev afsagt, at Johan Arentsen bør sin veksels sum 71 sletdaler med rente og omkostning at betale inden 15 dage.

28/7 1687.

** Christen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, lod forkynde Tøger Reenbergs og Rasmus Brobergs til ham udgivne købebrev på en kornhave uden Mejlgade, kaldes salig Mogens Skovs have, dateret Viborg 19/3 1686.

** item lod Christen Vegerslev forkynde Niels Mortensen Klakrings til ham udgivne købebrev på to gårdsavl her på marken, kaldes Havgårds eje og Groses eje, dateret Århus 30/9 1686.

** Mikkel Mikkelsen Pedholt, delefoged over Vilhelmsborg gods, på Hans Tomasen, ridefoged og forvalter over Vilhelmsborg, hans vegne havde stævnet Gert von Nechten, bartskær sst, item

skipper Oluf Sørensen, borger sst, og efterskrevne vidnede, at de for 14 dage siden så Gert von Nechten gå ud og ind hos sin far Gert von Nechten to eller tre dage, og der sagdes, at han var fra Hans Tomasen. derefter fremlagde Mikkel Pedholt Gert von Nechtens efterskrevne missive til Hans Tomasen, at han søn havde været hos ham og var rejst for at søge en anden tjeneste, han blev ikke hos sin husbond. endvidere vidnede Niels Lauritsen borger sst, at i hans nærværelse blev sluttet imellem Hans Tomasen og Gert von Nechten, at hans søn skulle tjene Hans Tomasen som en tro tjener, hvilket Gert von Nechten nu ikke nægtede og lovede, at hans søn skulle komme til stede, muligt han var hos baron Juel.

** den sag, Peder Basballe kontra mester Henrik Bertelsen Kloche, er opsat 3 uger.

(56)

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, på KM og Århus bys vegne i rette lagde et tingsvidne her af tinget 7/7 næst afvigt og formente, at Gregorius Feldskær burde for nævehug at bøde tre gange 6 lod sølv og for sår 3 lod sølv, men som intet gensvar skete, blev sagen opsat 6 uger.

4/8 1687.

(57)

** den sag, Jens Svejgård kontra assessor Jens Lassen angående hans hustrus patrimonium. såsom Jens Lassen ikke mødte, er sagen opsat 14 dage, til hvilken tid er forelagt Jens Lassen at møde med hvis, han i sagen har at svare.

** den sag, Erik Jørgensen for sin principal kontra en del Rasmus Hasles kreditorer, eftersom intet svar skete, er opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Daniel Bernt, borger og tobakspinder sst, havde stævnet Niels Pedersen Nøt, borger sst, og tiltalte ham for 12 rigsdaler efter hans obligation for bekommet tobak, dateret 1/6 1687, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, med opsættelse her af tinget 7/7 næst forhen havde stævnet Anders Pedersen Balle vognmand for husleje til 21/10 1686, 6 sletdaler, hvorimod Anders Pedersen i rette lagde sit efterskrevne indlæg, at han aldrig havde lejet noget af Jacobus Apoteker, uden den bod, han nu iboer, og han var ham intet skyldig, hvorfor han af samme årsager blev frikendt, og Jacobus Gesius for unødig påført trætte at betale Anders Pedersen al bevislig brugt omkostning.

11/8 1687.

** den sag, Dines Pedersen og Jens Møller kontra deres skipper Jens Strædfar. så mødte Jens Strædfar og vedgik, at han havde fået en tredje part af 100 tønder rug og 100 tønder havre, og det var indført i hans regning, som blev dem overleveret og forelagt til i dag 4 uger derpå at svare, og sagen til samme tid opsat.

** den sag, Gert Colpin kontra Niels Nøt, er opsat 14 dage.

** den sag, Henrik Kloche instrumentist kontra Niels R kræmmer i Skanderborg, er opsat 14 dage.

(58)

** Peder Svejgård, borger og skipper sst, fuldmægtiget på Mads Nielsen, forpagter på Åkær, hans vegne havde stævnet Henrik Caspersen Seielliger, borger sst, for dom og tiltalte ham efter hans obligation, dateret 16/4 1687, på kapital 17 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

18/8 1687.

** den sag, Erik Jørgensen for sine principaler kontra en del Rasmus Hasles kreditorer, bevilget opsat 4 uger.

** Jørgen Bertelsen, underdegn ved domkirken sst, fuldmægtiget fra hr Melchior Sommerfeld, øverste kapellan til domkirken sst, æskede vidne og i rette lagde efterskrevne indlæg, at eftersom skifteforvalteren efter salig Peder Villadsen, forrige byfoged på Christianshavn, har begæret kundskab om Peder Villadsens salig hustru Elsebeth Henriksdatters salig søster Anne Henriksdatter, doktor Erik Graves, hendes børn, da har doktor Erik Grave, biskop over Århus stift, fremsendt efterskrevne attest, at hans salig hustru Anne Henriksdatter, doktor Erik Graves, har ingen flere børn og arvinger end hr Christen Eriksen Grave, en datterdatter Karen Nielsdatter Drostrup, item to døtre i sit 1.ægteskab, af hvilken den ene Magdalene Christensdatter, salig magister Johan Rodiuses, er død, og har efterladt sig tre børn en søn og to døtre, den anden Lisbeth Christensdatter, magister Knud Utrechts, som endnu lever. Århus 18/8 1687 Erik Grave.

** assessor Jens Lassen, residerende sst, til det stævnemål, han af Jens Svejgård anlangende hans hustrus patrimonium var hidkaldt for, svarede og fremlagde et bevis fra Jens Rasmussen Lassen, at Mette Rasmusdatters arvepart er blevet hos hendes mor, hvorefter assessor Jens Lassen fremlagde det originale skiftebrev efter hans salig bror Rasmus Lassen samt Jens Rasmussen Lassons gjorte formynder regnskab for sin søster Mette Rasmusdatters fædrene arv. for sine årsager er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Dines Pedersen og Jens Møller kontra Jens Strædfar. så eftersom Jens Strædfar fremlagde sit indlæg og ikke sin memorial, blev sagen opsat 3 uger.

** den sag, Jacobus Gesius kontra en del her i byen, er bevilget opsat 8 dage.

25/8 1687.

** blev forkyndt KM forordning om favneved af Jylland, som ej er konform med forordningen. at må føres, item om hampe, hør og ---- frø at såes i købstadjorder.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Gert Colpin, handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 11/8 næst forhen havde stævnet Niels Pedersen Nøt, borger og handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for 39 sletdaler efter hans obligation, dateret 14/9 1668, med rente, som han blev tildømt at betale.

(59)

** Peder Mortensen Svejgård, borger sst, fuldmægtiget for Mads Nielsen, forpagter på Åkær, hans vegne med opsættelse her af tinget 11/8 sidst havde stævnet Henrik Seielliger og i rette lagde hans obligation, dateret Århus 16/4 1687, på kapital 17 rigsdaler, som han blev tilfundet med rente og omkostning at betale.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for mester Henrik Kloche, musicus instrumentalis sst, med opsættelse her af tinget 11/8 sidst havde stævnet Niels Rasmussen kræmmer i Skanderborg for dom, og tiltalte ham for 12 sletdaler efter hans udgivne obligation, dateret Århus 25/1 1681, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Jacobus Gesius, apoteker sst, med opsættelse her af tinget 7/7 næst afvigt havde stævnet Gregorius Baufein, feldskær sst, og tiltalte ham for leverede medikamenter fra 24/7 1685 til 28/8 1686 efter efterskrevne regnskab, som beløber sig 17 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

(60)

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtiget for Jacobus Gesius apoteker med opsættelse her af tinget 7/7 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom, der iblandt Bodil, salig Niels Villadsens, og tiltalte dem for gæld. derimod blev fremlagt efterskrevne indlæg og modregning, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld.

(61)

** Peder Vangvogter oplyste en brun stumprumpet hest, som her på marken er fundet, og ingen ejermand vides til.

1/9 1687.

** den sag, borgmester Jens Låsby kontra Peder Jensen Karmark. som intet svar skete er sagen opsat 3 uger.

** den sag, Jens Svejgård kontra assessor Jens Lassen. som sagen ikke har været for overformyndere, er den opsat 8 dage.

** den sag, Kirsten, salig Mikkel Langballes, kontra Søren Sørensen i Langballe. som han mødte og beråbte sig på skiftebrev efter sine forældre, er sagen opsat 5 uger.

** Peder Vangvogter 2.gang oplyste en stumphalet brun hest.

** Peder Tomasen Normand, borger og handelsmand sst, på sin stedsøn Henrik Henriksen Krønich, borgersøn sst, nuværende skomagersvend i Lübeck, æskede stokkenævnsvidne, hvorefter fremstod efterskrevne 24 borgere, som vidnede, at Henrik Henriksen Krønich er født sst af ærlige forældre, hans far var nu salig Henrik Henriksen Krønich, forrige borger og skomager sst, hans mor Cathrine Gotfredsdatter von Stommel, bemeldte Peder Tomasens hustru, og Henrik Henriksen Krønich har selv skikket sig ærligt, kristeligt og vel i alle måder.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Jensen Frost, borger sst, havde stævnet Søren Hansen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 4 sletdaler, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 31/3 næst afvigt, hvori Hans Frost frafaldt sagen imod Søren Hansen for usømmelige ord, mod han betalte sagens omkostninger 4 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Søren Hansen, borger sst, havde stævnet Hans Frost og Søren Jørgensen Brun for dom og tiltalte dem, for han har ladet sine heste og vogn fare for dem i adskillige tider fra pinsedag 86 til 14 dage før jul, hvorfor de tilkom at betale en part, i det ringeste 6 daler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(62)

8/9 1687.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, med opsættelse her af tinget 28/7 næst forhen havde stævnet Gregorius Feldskær sst for dom, hvorimod han lod fremlægge sit efterskrevne indlæg, og lyder til indhold, at han siger, Claus Duus overfaldt ham, og loven siger, at man er tilladt at værge sig, men han mødte ikke til gensvar, hvorefter blev afsagt, at da det med tingsvidne bevises, at Gregorius Feldskær har slået Claus Duus, da tiltalte at bøde efter lovens 6.bogs 7.kapitels 8.artikel hans tre gange 6 lod sølv med anvendt omkostning.

** Peder Vangvogter 3.gang oplyste en brun stumphalet hest, som er fundet på marken.

** Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 11/8 næst afvigt havde stævnet skipper Jens Strædfar, borger sst, for dom og tiltalte ham for en tredje part af 100 tønder rug og 100 tønder havre, han til ham har solgt, hvorimod blev i rette lagt Jens Strædfars efterskrevne regning på varer, Dines Pedersen hos ham har bekommet, hvorefter Jens Strædfar blev tildømt at betale for kornet 48 rigsdaler, og han igen for hvis, Dines Pedersen er ham skyldig, sin regres at have.

** den sag, Dines Pedersen og Jens Møller kontra Jens Strædfar, angående deres ham medgivne memorial, er opsat 8 dage.

15/9 1687.

** Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, på sine og medinteresseret Jens Møllers vegne med opsættelse her af tinget 18/8 næst afvigt havde stævnet skipper Jens Rasmussen Strædfar, borger sst, og tiltalte ham for 404 rigsdaler, som han dem for deres bortskibede og i Bergen bortsolgte gods skulle være skyldig, fordi han ikke med deres i Bergen indskibede gods er gået til Nykøbing i Sverige men til et andet sted, hvortil de siger, deres gods ikke har været beregnet, og der solgt det til deres skade. derimod at svare mødte Jens Strædfar og i rette lagde Dines Pedersen og Jens Møllers efterskrevne memorial, at de alle tre med hinanden havde indskibet 100 tønder rug, 300 tønder byg og 100 tønder havre, foruden hans eget malt, at sælge i Bergen og derpå deres part sild, sej med videre af tørfisk at købe og til Norkøping, Nykøping eller Sønderkøping, dog helst Kalmar, at sejle, der igen købe jern, tjære og messingkedler, hvorefter blev afsagt, så efterdi regnskabet har været for uvildige handels og søerfarne mænd og af dem gennemseet, og de befinder Jens Strædfars regnskab således, at de ingen mangel deri kunne gøre, men Dines Pedersen og Jens Møllers prætentioner er umanerlige, og da markedet på omtalte steder ikke med deres memorial er

kommet overens, har han, dem alle til gavn, solgt i Stockholm, der jern indtaget, og solgt i København, og derfor blev han for deres prætentioner frikendt.

(64)

** den sag, Rasmus Værn for Jens Strædfar kontra Dines Pedersen, er opsat 14 dage.

** den sag, Ib Jensen i Holme kontra Anders Jensen og Søren Eriksen. intet svar, derfor opsat 6 uger.

** Dines Pedersen Vintz, borger sst, havde stævnet Jens Strædfar og tiltalte ham for gæld. sagen blev opsat 14 dage.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Erik Jørgensen for nogle Lybækkere kontra en del Rasmus Hasles dem udlagte kreditorer, blev endnu opsat 4 uger.

22/9 1687.

** den sag, Søren Langballe kontra Søren Sørensen i Langballe, som Mikkel Pedholt begærede genpart af obligationen, blev sagen opsat 3 uger.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for borgmester Jens Låsby sst med opsættelse her af tinget 1/9 næst afvigt havde stævnet Peder Jensen Karmark i Grenå for dom, og tiltalte ham for 90 rigsdaler efter hans obligation, dateret 16/2 1687, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Søren Hansen, borger sst, med opsættelse her af tinget 1/9 næst forhen havde stævnet Hans Frost og Søren Jørgensen for dom, hvorimod de svarede, at de intet var ham skyldig, men hvis Søren Frosts heste og vogn havde kørt med deres gods, det havde han nydt sin tredje part af profitten imod sine heste og vogn, hvilket de gjorde deres ed på, hvorfor de blev frikendt for hans tiltale.

(65)

29/9 1687.

** blev forkyndt KM forordning, som melder om privilegier for de kobber og jernværker i Norge.

** blev forkyndt Niels Andersen Vegerslevs pantebrev, udgivet til sin søn Søren Andersen for sin patrimonium, hvorpå resteret 171 sletdaler, og derfor pantsatte hans iboende gård.

** blev forkyndt Anders Lauritsens udgivne købebrev til Engelbret Endersen, dateret 27/9 1687, lydende på et gårdsavl, kaldes Rasmus Testrups af Fogs eje på Brobjerg.

** Rasmus Værn, borger sst, fuldmægtiget på Jens Rasmussen Strædfar, borger og skipper sst, med opsættelse her af tinget 15/9 næst afvigt havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger og

handelsmand sst, for dom og tiltalte ham for efterskrevne gjorte omkostning på hans krejert, varer penge og andet, beløber sig 126 sletdaler, og i rette lagde en missive til Maren, Dines Pedersens, hvorimod blev fremlagt Dines Pedersens modkrav på 63 daler, hvorefter blev afsagt, at Dines Pedersen tildømmes at betale Jens Strædfar 124 sletdaler, hvoraf først afgår Dines Pedersens modkrav.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Strædfar, borger sst, for dom og tiltalte ham for tre ligklæder, han af Dines Pedersen havde annammet og solgt i Bergen. sagen er opsat 14 dage.

(66)

** den sag, Rasmus Værn kontra Christen Flæsk og Jens Tomasen skomager, er bevilget opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Rasmus Hasle, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Sørensen Møller i Nymølle for dom, og tiltalte ham for 6 mark for en stang jern, som han 10/9 1685 bekom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** blev læst og påskrevet KM privilegier givet Peiter Jessen farver og Hans Jensen at må, så og deres hustruer, alene bruge farveri i Århus og næst omliggende 5 eller 6 miles distrikt, af dato 10/9 87.

6/10 1687.

** blev forkyndt magister Peder Krog, provst på Samsø, hans udgivne købebrev til David Jørgensen konsumptionsbetjent på et øde eje liggende i Mejlgades ende, fordum kaldt Hans Christoffersens eje, med tilliggende gårdsavl, dateret 6/5 1685.

** blev forkyndt, læst og påskrevet assessor Jens Lassen sst hans udgivne købebrev til David Jørgensen på den ejendom, han iboer, liggende næst Peder Elkærs gård, dateret 16/7 1680.

13/10 1687.

** blev læst og påskrevet KM forordning om landgilde og afgifters vægt og måls ligning.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Søren Mikkelsen Langballe, borgersøn og indvåner sst, med opsættelse her af tinget 1/9 næst afvigt havde stævnet Søren Sørensen i Langballe for gæld og tiltalte ham for 28 rigsdaler, som han og hans mor er ham skyldig. hernæst i rette lagde Søren Nielsen i Langballe, hans til Kirsten salig Mikkel Langballes udgivne obligation, dateret Århus 12/6 1666, med derpå Else Sørensdatter i Langballe hendes med hendes søn Søren Sørensen og Mikkel Pedholt til vitterlighed underskrevet hendes forpligt, dateret 26/11 1676, at derpå resterede 28 rigsdaler. derimod blev i rette lagt Søren Sørensen i Langballe hans efterskrevne indlæg, at han intet er Søren Langballe eller hans mor skyldig, og om det var af hans salig forældres gæld, da var tilforn Langballe og andre kreditorer indkaldt til skifte efter hans salig forældre 26/10 1681, og da er Søren Langballe mødt og intet krævet, og derefter fremlagde skiftebrev efter salig Else Sørensdatter i Langballe 26/10 1681, hvorefter blev afsagt, at eftersom Søren Langballe ikke

på skiftestedet har gjort fordring, så blev Søren Sørensen frifundet for at betale de 28 rigsdaler efter hans salig mors bevis.

(67)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Basballe, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 7/7 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, der iblandt Karen Bjørns i Ugelbølle og Inger Knudsdatter i Holme, nu i Tilst, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

20/10 1687.

** Erik Jørgensen lod læse og påskrive Niels Andersen Vegerslev, borger sst, hans udgivne pantebrev på deres arvekapital til hans to stedsønner Niels Andersen Kruse 230 sletdaler med nogle års rente og Rasmus Andersen Kruse 230 sletdaler ingen rente, og derfor pantsatte dem de tre fjerdeparter i hans skude og i den gård på Fiskergade, han iboer.

** Jacob Jensen Smed, skipper og borger sst, lod læse og påskrive hr Søren Eskildsen Hjortshøj, sognepræst i Hasle, hans til ham udgivne skøde på to hans våninger på Mejlgade, imellem hr Melchior Sommerfeld og Hans Sørensen Gyllings iboende ejendomme.

** hr Søren Eskildsen Hjortshøj, sognepræst i Hasle, lod læse og påskrive Jacob Jensen Smed, skipper og borger sst, hans til ham udgivne pantebrev for 99 rigsdaler, og derfor pantsætter ham hans forskrevne to våninger, han ham skødet har.

** den sag, Rasmus Værn kontra Christen Flæsk og Jens Tomasen skomager. som intet svar skete, bevilget opsat 4 uger.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Kjeld for gæld. som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for salig Peder Madsens datter Dorte Pedersdatter hendes formynder havde stævnet Anne Dinesdatter på Fiskergade for dom, og tiltalte hende for 2 sletdaler, som hun havde annammet for at lære Dorte Pedersdatter at sy. sagen blev opsat 4 uger.

(68)

27/10 1687.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på salig Jens Lauritsen Bjerre, forrige borger sst, hans efterladte stervbos vegne havde stævnet efterskrevne for hvis gods, de havde købt på auktion efter den salig mand og ikke betalt. intet svar skete, derfor opsat 14 dage.

** den sag, Peder Basballe kontra Dines Pedersen for gæld. intet svar, derfor opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Rasmus Hasle, borger sst, med opsættelse har af tinget 30/9 næst afvigt havde stævnet Peder Sørensen Møller i Nymølle for dom angående 6 mark, som han blev tildømt at betale.

** den sag, Peder Feder kontra Laurits Olufsen og Jens Brendstrup, er opsat 6 uger.

3/11 1687.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Vegerslev rådmand havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld. sagen er opsat 4 uger.

** efter Jens Vegerslevs begæring blev tilnævnt mænd til at syne hans ejendomme sst.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Ib Jensen Holm, boende på Samsø i Nordby, med opsættelse her af tinget 22/9 næst havde stævnet Søren Eriksen og Anders Jensen, borger sst, og tiltalte dem for hvis, de ham på hans myndling Mikkel Sørensen, salig Søren Jørgensens søn, i Nordby skyldig er, og i rette lagde en lodseddel af skiftebrev efter salig Søren Jørgensen i Nordby, dateret 28/7 1686, at Mikkel Sørensen tilfaldt halvparten af de indstævnedes gæld, hvorefter blev afsagt, så efterdi Anders Jensen benægter gælden, da findes han fri for den fordring, og Søren Eriksen, som ingen erklæring har gjort, blev tilfundet at betale 10 sletdaler.

** Mikkel Sørensen Due skrædder, borger sst, lod forkynde Oluf Jørgensen Juuls til ham udgivne skødebrev, dateret 20/10 1687, af hans kurator og svoger Peder Feder underskrevet, lydende på fire hans boder på Rosengade ved hans egen gård, med halvpart brønd.

(69)

10/11 1687.

** blev læst KM skovforordning, dateret 13/9 1687.

** blev læst og påskrevet Niels Pedersen Nøt hans udgivne obligation, dateret Århus 8/11 1687, til Casper Nielsen Brandt for 200 sletdaler kapital, derfor pantsætter hvis ejendomme, hans kæreste efter hendes salig forældre er tilfaldet, nemlig en bod på hjørnet i Vestergade, Bodil Bagers iboer, og tre næst liggende boder, og et øde eje uden Mejlgade, kaldes Mikkel Nordbys eje.

** den sag, salig Jens Brendstrups enke kontra Niels Filt, opsat 14 dage.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Kjeld, opsat 3 uger.

17/11 1687.

** den sag, Rasmus Værn kontra Jens Tomasen skomager og Christen Flæsk, bevilget opsat 4 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for salig Peder Madsens datter Dorte Pedersdatter med opsættelse her af tinget 20/10 næst forhen havde stævnet Anne Dinesdatter for 2 sletdaler, Dorte Pedersdatter havde betalt hende forud for at læse at sy, men havde bortvist hende og sagde, hun kunne intet gøre med hende, hvorfor hun blev tilfundet fra sig igen at give Dorte Pedersdatter 2 sletdaler med processens omkostning.

24/11 1687.

** blev læst og påskrevet KM forordning om politimesters embede.

** blev forkyndt KM forordning om to markeder i Skive sankt Knuds dag og sankt Bartolomeus dag.

** blev forkyndt herredsfoged Jacob Pallesens erindring og begæring, at håndværkere her i byen ville give til kende, om nogen uafvidende var i hans anbetroede herreder, som dem i deres håndværk og næring på landet gjorde forfang.

1/12 1687.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for skipper Christen Mikkelsen, boende på Brobjerg, borger sst, havde stævnet mester Gert Bartskærs hustru Magdalene Refeltz for vidner og dom, hvorefter Sidsel Pedersdatter, salig Hans Henriksen Rytters, og Anne Olufsdatter, salig Envold Sadelmagers, vidnede om Magdalene, og at hun havde spurgt, hvorfor Christen Mikkelsen havde givet hende varsel, hvortil Jens Sørensen svarede, at det siges, at i skal have sagt om Christen Mikkelsens hustru Mette Jensdatter, at det var pokker, hun lå af, hvortil Magdalene svarede, at det, jeg har sagt om hende, skal jeg bestå, om jeg er en ærlig kone, det var fransos pokker og små djævle i Guds pine dødsens navn, hvad vil de så mere have, det skal jeg bestå, jeg har taget de groveste spåner af hende, og derfor har mester Ejlert godt ved at sige, at det ikke var så, jeg har dog kureret i 30 år så mange, at jeg kan forstå mig på sligt. derefter vidnede Sofia Organists datter Sidsel med flere om samme, og Magdalene Refeltz lod fremlægge hendes efterskrevne indlæg, underskrevet af hende og hendes husbond Gert von Nechten.

(71)

** den sag Jens Svejgård kontra Jens Rasmussen er opsat 14 dage.

8/12 1687.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Pedersen snedker, oldermand for snedkerlavet sst, havde stævnet Niels Andersen, Ove Andersen og Eske Mortensen, snedkere og borgere sst, for vidner og dom angående nogen usømmelige ord, som skulle være passeret om ham. så fremstod de indstævnede og gav til kende, at hvis ord af dem kunne være sagt, ham for nær, det var sket i drukkenskab, og de vidste ham intet andet at påsige, end det som sømmede og anstod en ærlig mand, hvortil han svarede det samme om dem.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 27/10 sidst havde stævnet Laurits Olufsen ved Mindet og Jens Brendstrup for dom og tiltalte dem for gæld, hvorimod Laurits Olufsen gjorde sin ed, at han havde betalt en tønde øl, hvorefter Laurits Olufsen blev tildømt at betale hans øvrige gæld, og Jens Brendstrup blev tildømt at betale hans gæld.

(72)

** Peder Nielsen toldskriver fremlagde respektive herrer i rentekammerkollegiet deres resolution, som melder om fire mænd at vurdere det forulykkede gods fra Königsberg med skipper Morten Hvasses galiot.

15/12 1687.

** den sag, borgmestre og råd på Vorfrue kirkes vegne kontra Jens Vegerslev. så mødte Jens Vegerslev og begærede opskrift på de personer, han af regnskabet havde udelukket, og sagde han ville betale som en ærlig mand, hvorfor sagen blev opsat 3 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Christen Mikkelsen, borger sst, havde stævnet mester Gert Bartskær med sin hustru for beskikkelsesvidne at forhverve.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Vegerslev, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 3/11 næst afvigt havde stævnet Rasmus Bagge i Hammel med flere for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** den sag, Tomas Mikkelsen kontra Hieronimus Basballe opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Else Steffensdatter, jordemor sst, havde stævnet efterskrevne og tiltalte dem, for de forholder hende hendes fortjente løn, for hun dem ved barnefødsel har betjent for jordemor. sagen blev opsat 14 dage.

22/12 1687.

** blev forkyndt KM forordning om fremmede silkestoffer og tafter, forbud ej at handle eller i klæder lade.

(73)

** Niels Lauritsen lod forkynde, at salig Jochum ---- begravelse i Vorfrue kirke er nedfaldet, om de salig folks arvinger det vil lade forfærdige, eller han på kirkens vegne sig det skulle antage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Christen Mikkelsen, borger sst, havde stævnet mester Gert og hans kone for vidner, og i rette lagde doktor Andreas Küster og regimentsfeldskær Gregorius Baufein sst deres attest, dateret 6/12 1687, angående syn til Christen Mikkelsens hustru, som herefter følger. fremdeles i rette lagde mester Ejlert Bartskær sst hans attest, dateret 7/12 1687, som lyder, som efterfølger. nu for retten fremkom mester Ejlert Bartskær og ved ed bekræftede sin attest, og at så længe, han har kureret Christen Mikkelsens kone og haft hende under kur, da kunne han ikke kende, at hendes svaghed enten var pokker eller fransos.

** blev oplyst og advaret, at en del godtfolk leder efter en del gods, dem er frakommet i sidste, mellem lørdag og søndag, hastigt påkommende ildebrand, og nogen forekommer noget deraf, det for byfogden eller godtfolk at give til kende, om de ikke ved, hvem det tilhører.

** efter Jens Basballe, Peder Basballe og Hieronimus Basballe deres begæring blev opnævnt mænd til at vurdere nogen ejendomme og løsøre.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på KM tolder sst Johan Suhr hans vegne æskede vidne, hvorefter fire borgere og handelsmænd sst i rette lagde deres efterskrevne forretning, at da de var udnævnt til at vurdere det forulykkede hør og hamp, som med skipper Poul Jespersen af Kerteminde fra Rougsø blev indbragt, da har de været på adskillige steder, hvor det har været til tørring, og eftersom det ikke er tørt, formedelst den lange varighed af væske deri har været, da har de ikke kunnet vurdere det, hvilket ydermere sees af skipperens forklaring, at han ikke ville antage det for de 70 sletdaler, han derfor skulle have i fragt.

(74)

** Anders Ørn fik opnævnt mænd til at syne hvis skade, han på sin gård ved ulykkelig ildebrand har fået.

** den sag, Erik Jørgensen prokurator på sin principals vegne kontra en del udenbys kreditorer, udlagt i Rasmus Hasles bo. som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** den sag, jeg selv imod en del for brevpenge sst, er af byfogeden opsat.

** i forrige indførte tingsvidne, af Christen Mikkelsens fuldmægtig forhvervet, lyder ommeldte dokumenter således. 1. Christen Mikkelsens kaldsseddel til Gert Bartskær og hans hustru Magdalene Hansdatter for besigtelse og vidner, anlangende hans hustru Mette Jensdatters svaghed. 2.doktor Anders Küster og Gregorius Baufein deres attest, at de i Ejlert Ejlertsen, kirurg sst, hans nærværelse har synet Mette Jensdatter og hendes liden søn 18 uger gammel, som er Christen Mikkelsens kæreste på Brobjerg, og da havde hun en inflammation i halsen og en svulst på munden. 3. Ejlert Bartskærs attest, at Mette Jensdatter var befængt med en stor hidsighed i hendes hals og mund, og hendes mandler var angrebet. 4. doktor Anders Küsters 2.attest på tysk. 5. Gert von Nechtens indlæg

(75)

12/1 1688.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Nielsen Møller, borger og handelsmand sst, for vidner og dom angående den overlast ham af Jens Møller i hans hus var sket 29/12 sidst afvigt, og på Rasmus Værns spørgsmål, om vidnerne ikke så, at Jens Møller greb ham i sit hår og slog ham, svarede de, at de ikke så det, og de ikke var inde i stuen, men de hørte, at de skændtes.

(76)

** Rasmus Værn borger, og handelsmand sst, havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger sst, for vidner at påhøre, hvorefter efterskrevne vidnede, at 31/12 sidst kom Rasmus Værn gående med to af Dines Pedersens bådsmænd, da spurgte Dines Pedersen, hvor de ville hen, da svarede de, at de skulle gå op til byfogden, da sagde Dines Pedersen til dem, de skulle gå ned at passe deres arbejde, de havde intet hos byfogden at bestille. Dines Pedersen mødte og svarede herimod, at det er sandt nok i sig selv, han befalede sine folk at blive i deres skibsarbejde, men aldrig forbød dem at aflægge deres vidner på sine tilbørlige steder.

** RasmusVærn, borger og handelsmand sst, havde på Dines Pedersens skude stævnet bådsmand Oluf Greve for sin sandhed at vidne, hvortil han ikke komparerede. Oluf Christensen bysvend fremlagde sit efterskrevne vidne, at 29/12 kom Rasmus Værn til hans husbond byfogden og begærede, at som han havde været i Jens Møllers hus og krævet nogle penge, var han uden skyld med hug og slag af Jens Møller blevet overfaldet, og da to bådsfolk så derpå, at de måtte blive indkaldt til at aflægge deres vidner, og da de var fremmede og ville rejse bort, blev der forkyndt arrest for dem, og nu gav Rasmus Værn til kende, at da Oluf Greve bådsmand er undveget KM arrest, formente han, at han burde straffes efter loven. sagen blev til doms opsat 4 uger.

(77)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på assessor Jens Lassen, boende sst, hans vegne havde stævnet Christoffer Snedker, borger sst, for vidner at påhøre om den ulykkelige ildebrand, som 17/12 ved 11 slet overgik hans gård, og Mikkel Lauritsen murmand, som havde sit værelse hos Jens Lassen, vidnede, at fornævnte nat lå han i et kammer i gården, da hørte han assessor Lassens råb og skrig i gården, at de skulle komme og redde, og som han da nøgen i sin skjorte kom op, da så han, at ild var optændt i korshuset, som gik ud af gården, som sukkerbagerens køkken var, og så slog ilden ind i stuen og optændte det ganske hus, så assessor Lassen fik intet videre reddet. hans tjenestefolk vidnede det samme. nu fremlagde assessor Jens Lassen sin skriftlige klage og beretning om denne ulykkelige ildebrand, som herefter følger.

(78)

** Gert von Nechten, tilholdende hos sin far sst mester Gert von Nechten bartskær, havde stævnet Christen Mikkelsen, borger sst, for vidner, og Niels Andersen stadstjener vidnede, at 16/12 sidst afvigt kom Gert von Nechten ind til hans og affordrede ham en kaldsseddel, han havde stævnet med, og imidlertid kom Christen Mikkelsen derind, og så snakkede de først kønt sammen med hinanden, så spurgte Christen Mikkelsen Gert von Nechten, hvor har din mor fået sit lærebrev på det, dertil han svarede, førend din hundsfot kunne gøre på jorden, da kunne min mor det, så svarede Christen Mikkelsen, det skal djævlen fare i dig for og greb efter håret, så sprang han imellem dem, så de kom intet mere sammen. Anne Nielsdatter, Niels Andersens hustru, og Anne Nielsdatter, Søren Jensens, vidnede det samme.

(79)

** den sag, mester Gerts kone af Christen Mikkelsen er indstævnet, er for sine årsager opsat 6 uger.

** Anders Lauritsen Ørn, borger og gæstgiver sst, æskede vidne, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns og takserings forretning på den skade, der er tilføjet Anders Lauritsens gård af assessor Jens Lassens gårds ildebrand, og da syntes de, den næppe kunne repareres med 100 rigsdaler.

** Mette Jensdatter lod lyse efter en stor bolsterdyne med 15 alen bolster, og andre lod lyse efter efterskrevne ejendele, som dem i sidst afvigte ulykkelige ildebrand er frakommet.

** indførsel af Gert von Nechtens forommeldte kaldsseddel til Christen Mikkelsen for den overlast, han havde tilføjet ham i Niels Andersens hus.

** indførsel af assessor Jens Lassens forommeldte indlæg, hvori han giver last og klage over Christoffer Sukkerbager, som i november skal være kommet til Århus, og ved Jens Lassens svoger Peiter Jessens anvisning har lejet husværelse i hans gård, hvor formedelst hans onde tilsyn ildebranden er forårsaget, hvoraf hans kostelige gård er afbrændt.

(80)

19/1 1688.

** den sag, borgmestre og råd på Vorfrue kirkes vegne kontra dens værge Jens Vegerslev angående hvis, han bliver kirken og de fattige skyldig. så eftersom Jens Vegerslev mødte og fremlagde sit svar på de poster, som ham var tilført, for en del personers begravelse for jord og klokker, som af kirkebogen skal være udelukket og tilbød at efterse og tilsvare hvad for billigt ansees kunne, så blev sagen opsat 3 uger.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Nielsen Møller, Laurits Brokær og Søren Christensen for vidner at påhøre angående hvis, de har hørt og seet imellem ham og Jens Møller, og nu blev i rette lagt Johanne Mikkelsdatter, Jens Møllers, hendes underskrevne vidne, som herefter findes indført. derefter stillede Rasmus Værn de indstævnede vidner adskillige spørgsmål, og nogle svarede, at de havde hørt, at Jens Møller sagde til Rasmus Værn. lad mig have fred i mit eget hus eller i får et par ørenfigner, hvorefter de tog hinanden i håret, og andre svarede, at de ikke havde set noget til et slagsmål.

(81)

** Jens Nielsen Møller, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Værn, borger sst, for vidner at påhøre, og Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, vidnede, at straks efter Rasmus Værn var gået fra Jens Møllers, kom han derover og spurgte, hvad var på færde, hvortil han svarede, at han var overfaldet af Rasmus Værn, og da så han, at hans læbe var blodig.

(82)

** den sag, Søren Poulsen kontra Mikkel Helbo, Anders Christensen fisker og Søren Rytter, blev opsat 6 uger.

** Bonde Jacobsen, borger sst, fuldmægtiget på Mikkel Jacobsen, skipper og borger sst, hans vegne havde stævnet Maren Jørgensdatter, salig Jørgen Pedersens sst, for dom og tiltalte hende for 40 sletdaler kapital efter hendes obligation, dateret 1/7 1686, af hende og hendes bror Erik Jørgensen som lovværge underskrevet, hvilken gæld hun blev tildømt at betale.

** indførsel af Johanne Mikkelsdatter, Jens Møllers, hendes underskrevne indlæg, at hun kom op fra kælderen og så, at Rasmus Værn havde hendes mand i håret, og han tog ham i sit igen og værgede sig.

26/1 1688.

** Villum Jonsen i Andi, efter stiftsbefalingsmand Mogens Skeels befaling, fuldmægtiget for Christoffer Henrik Tiedemann, sukkerbager sst, hans vegne havde stævnet assessor Jens Lassen for

vidner at påhøre, og efterskrevne fremlagde deres skriftlige vidner, som herefter findes indført, og andre vidnede mundtligt angående den ulykkelige ildebrand imellem 17/12 og 18/12 om natten, at ilden begyndte i Jens Lassens hus, og der var ingen ild at se andetsteds.

(83)

** Engelbret Endersen, borger sst, havde stævnet Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, for dom og tiltalte ham for 3 bjælker, han bekom 13/7 1683, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Erik Jørgensen for byens overformyndere fik tilmeldt mænd til at syne og vurdere Niels Andersen Kruses krejert, som til hans stedbørn skal være sat til forsikring.

** den sag, Jens Basballe kontra salig Mikkel Willers arvinger, er opsat 6 uger.

** indførsel af de i forrige indførte tingsvidne af Christoffer Sukkerbagers fuldmægtig forhvervet. 1. Christoffer Sukkerbagers kaldsseddel. 2. Jens Olufsens skriftlige vidne. 3. Laurits Christensen Kås skriftlige vidne. 4. Christoffer Sukkerbagers skriftlige indlæg.

(85)

3/2 1688.

** blev forkyndt KM forordning om højesterets holdelse.

** item KM brev om kommissariernes forretning efter salig Erik Banner, 6 måneder efter publikationen at forrettes.

** Niels Lauritsen havde stævnet Peder Jensen brygger for vidner, Niels Lauritsen agter imod ham at føre.

** Niels Lauritsen lod læse og påskrive Peder Jensen bryggers til ham og Peder Feder udgivne forpligt, formedelst hans ufornuftige ord og trusler.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for assessor Jens Lassen sst havde stævnet Christoffer Sukkerbager, Christen Kå, Tyge Pedersen med flere, hvorimod Villum Jonsen, fuldmægtig for Christoffer Sukkerbager, svarede, at han formente ikke så lovligt at være stævnet, som loven om formelder, hvorefter Jens Lassen frafaldt sagen denne gang og ville kalde på ny.

(86)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, lod oplæse af et tingsvidne her af tinget 19/1 sidst afvigt varsel til Jens Nielsen Møller, Laurits Brokær og Søren Christensen, og i rette lagde sit efterskrevne skriftlige indlæg, at især Laurits Brokærs vidnesbyrd findes at være stridigt, og formente, at han derfor burde at straffes efter loven. sagen blev opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Hans Vinter, rådmand sst, hans vegne beviste med Søren Jørgensen sst og hans far Jørgen Arentsen at have stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld efter salig Jens Vinters regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

* Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Niels Sørensen Mesing smed på Fiskergade med opsættelse her af tinget 22/12 næst afvigt havde stævnet Christen Andersen sadelmager sst og tiltalte han for 4 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Jørgen Helich i Lübeck hans vegne med opsættelse her af tinget 22/12 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld til Rasmus Hasle sst, som er udlagt Jørgen Helich i sin gældsfordring, og som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen, prokurator på KM vegne havde stævnet Aleksander Handskemagersvend og Matias Hårbo, på Graven boende, for dom og tiltalte Aleksander Handskemagersvend for, imod KM forordning, at have øvet dobbelspil i Matias Hårbos hus, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(87)

** Maren Rasmusdatter, tjenende Rasmus Væver, blev for retten fremstillet, som for resterende lejermålsbøder var anholdt, og udlagde for barnefar Hans Jensen soldat, og klagefuldt gav til kende, at hun havde betalt derfor 6 sletdaler og intet havde mere med at betal, og så blev hun løsladt.

** Maren Jensdatter, hos moderen Kirsten Kogekone, blev for retten fremstillet og udlagde for barnefar en soldat, hed Villum af kaptajn Stillings kompagni, og klageligt gav til kende, at som hun derpå havde betalt 4 sletdaler og nu for retten var anholdt, så havde hun aldeles intet videre at betale med, og nu blev hun løsladt.

9/2 1688.

** Jens Svejgård stod for retten, anlovede og forpligtede sig at give hans svoger Jens Rasmussen kopi af den sidste registrering, som over deres mors gods 8/2 1687 er sket

** Jens Rasmussen Lasson, borger og handelsmand samt overformynder sst, æskede afkald, og for retten fremstod Jens Pedersen Svejgård, borgerlig handelsmand sst, og gav sin svoger Jens Rasmussen Lasson afkald for al den arv, hans hustru Mette Rasmusdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig far Rasmus Lassen, forrige borger, handelsmand og overformynder sst.

** Oluf Sørensen lod læse og påskrive hans godefar Johan Arentsen på Lyngbygård hans til ham udgivne skøde på hans gård, på Vestergade beliggende, Oluf Sørensen iboer, fra Frands Sørensen skomagers iboende eje om på hjørnet, med tilliggende havejord og gårdsavl.

** den sag, Rasmus Værn kontra Oluf Greve, for han har undveget arresten, endnu opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget på samtlige borgmestre og råd, som var Vorfrue kirkes forsvar, deres vegne med opsættelse her af tinget 15/12 næst afvigt havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, og forrige Vorfrue kirkes værge, for dom angående Vorfrue kirkes regnskaber, og hvad han derpå til kirken blev skyldig, og derefter i rette lagde efterskrevne opskrift og specifikation på 194 personer, som i Jens Vegerslevs regnskab ikke findes indført, og derefter en dom her af tinget 17/3 1687, hvori Jens Vegerslev er tildømt at betale til

Vorfrue kirke 1790 sletdaler, hvortil han svarede, at han ikke nu havde ikke penge, men ville med gode varer gøre udlæg. derefter blev i rette lagt Vorfrue kirkes bog lydende, at regnskab fra 30/3 1672 til 31/3 1683 er overregnet, og Jens Vegerslev godvilligt har betalt 65 daler, som han er kirken skyldig. derimod blev fremlagt Jens Vegerslevs efterskrevne svar, at den største del af resterende poster i regnskabet er for fattige folk, som intet har kunnet betale, hvorefter blev afsagt, at Jens Vegerslev bør for de optegnede personers begravelse til 31/3 1683 fri at være, men for de øvrige år bør han at tilsvare og betale inden 15 dage.

(89)

16/2 1688.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for assessor Jens Lassen, boende sst, havde stævnet Christoffer Sukkerbager for vidner at påhøre angående hvis gods af hans ved den ulykkelige ildebrand siden er fundet, og efterskrevne vidnede, at de var i byen for at opgrave og rydde på Jens Lassens afbrændte plads, og da vedkendtes Christoffer Sukkerbager et skrin, en kobberkedel med mere.

** Christen Vegerslev proviantforvalter, residerende sst, fuldmægtig for hr Christen Jensen Torsager, sognepræst i Holme med dets anneks, havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, og tiltalte ham for hvis, han efter pantebrev, dateret 25/10 1686, er ham skyldig, og dernæst i rette lagde Niels Andersen Kruses kontrakt med hr Christen Torsager, dateret Holme 14/1 1686, hvorpå findes skrevet, at Niels Kruse er skyldig 75 sletdaler for rug og havre, som han blev tildømt at betale.

(90)

** Matias Sørensen Hårbo, borger og skipper sst, æskede skøde, hvorefter Anders Jørgensen Krog, foged på Ryumgård, med fuldmagt fra hans husbond Ingeborg, salig magister Bordings til Ryumgård, solgte fra hende og hendes arvinger og til Matias Sørensen og hans arvinger den gård på Mejlgade, Rasmus Nielsen brygger iboer, næst op til Jens Hvasses iboende gård på den ene side, og op til Jacobus Gesius apotekers boder på den anden side, med vedliggende have.

** Engelbret Endersen, borger sst, lod forkynde Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes udgivne skødebrev til ham, dateret 30/10 1687, på salig Christoffer Skomagers øde plads bag klostret med en have og fuldt gårdsavl, item en have uden Munkeport i byens grave, tilhørende Rasmus Nielsens gård.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Anders Ørn, Niels Nøt og Bonde Jacobsen for gæld, er opsat 3 uger.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Johan Viborg, skomager og borger sst, for dom og tiltalte ham for 2 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(91)

** Erik Jørgensen prokurator for overformynder Jens Rasmussen havde stævnet Niels Andersen Kruse for syn og vurdering på hans krejert, hans stedbørn er pantsat, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for hr Søren Pedersen Sommer, sognepræst i Mørke med dets anneks, havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, og tiltalte ham for 400 sletdaler efter sin obligation, dateret Århus 27/2 1685, som han blev tildømt at betale.

** blev for retten af rådhusfængsel og kælder fremstillet to kvindfolk, Anne Jensdatter, som udlagde for barnefar en soldat Svend Pedersen, og foregav på hendes bøder til byfogden havde betalt 6 mark og intet mere havde at betale med, item Mette Andersdatter, som udlagde Mikkel Kusk, som sejlede med Abild Rasmussen og ved proviantgården i København udfaldt og druknede, og foregav at have betalt på hendes bøder 3 sletdaler og intet mere havde at betale med, hvorfor de atter blev indsat i kælderen i fængsel.

23/2 1688.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for overformynder Jens Rasmussen Lassen havde stævnet Niels Andersen Kruse, hvorefter syns og vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning på Niels Andersen Kruses skiberum, kaldes Sorte Oksen, som de vurderede for 510 sletdaler.

** Peder Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Basballe, borger og handelsmand sst, for vidner at påhøre, angående nogle kakkelovne ham, af Jens Hansen Holm for hvis, han ham skyldig var, er leveret i forsikring, hvorefter Christen Lauritsen Kå, danske skolemester sst, vidnede, at Peder Lassen og Jens Hansen 18/10 1687 i hans hus havde gjort afregning, og da blev Jens Hansen skyldig Peder Basballe en del penge, og derfor pantsatte ham tre jernkakkelovne. andre vidnede det samme.

(92)

** den sag, Peder Basballe kontra assessor Jens Lassen og Peder Lassen angående nogle kakkelovne, er opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for overformynder sst Jens Rasmussen Lassen havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, hvorefter vurderingsmænd fremlagde deres efterskrevne forretning, at de havde vurderet Niels Andersen Kruses skiberum kaldt Sorte Oksen, som de havde vurderet for 510 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Christen Mikkelsen, borger sst, med opsættelse her af tinget 12/1 næst afvigt havde stævnet Gert Bartskær og hans hustru Magdalene Hansdatter, for hun har talt hans hustru på ære, navn og gode rygte for nær. derimod mødte på mester Gert Bartskærs vegne hans søn Gert von Nechten og i rette hans fars efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, at som bevises Magdalene Hansdatter ublu har gjort Mette Jensdatter, Christen Mikkelsens hendes svaghed til en afskyelig sygdom, som dog langt anderledes af doktor og badskærs vidner fornemmes, da blev hun tilfundet at give til Kvæsthuset 10 rigsdaler og til denne bys fattighospital 4 rigsdaler samt betale Christen Mikkelsen denne processes bekostning 7 rigsdaler.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Matias Hårbo, borger og skipper sst, havde stævnet Christen Nielsen, slagter sst, for dom og tiltalte ham for 4 rigsdaler, han for ham i København på veksel havde betalt, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(93)

1/3 1688.

** blev forkyndt KM forordning om kirkers, skolers, fattiges og børnepenges udsættelse i silkemanufakturet.

** blev forkyndt Niels Nøts pant, 10/11 1687 her forkyndt, til Casper Nielsen, nu under hans hånd på brevet at være indløst.

** Hieronimus Basballe lod forkynde Niels Pedersen Nøt, borger sst, hans til ham udgivne købe og skødebrev på fire boder, liggende på Vestergade, fra hjørnet af Klostergade til Johan Arentsens to boder. item et Niels Nøts til ham udgivne skødebrev på en hans øde ejendom på Mejlgade, kaldt Mikkel Norbys ? eje, med tilliggende avl.

** den sag, Rasmus Værn kontra Johan Viborg, er opsat 14 dage.

** den sag, Rasmus Værn kontra Jens Bødker, er opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Mads Andersen hattemager, borger sst, havde stævnet Niels Filt hattemager, borger sst, for dom og tiltalte ham for 4 sletdaler, han til Bertel Kobbersmed for et forløfte havde betalt, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Johanne Hansdatter, tjenende Villads Bager sst, havde stævnet Niels Gius for alle lovmål anlangende overlast, hug og slag, han har tilføjet hende på søndag 8 dage under højmesse i hendes mors hus, og Johanne Hansdatter gav last og klage over ham derfor. sagen blev opsat 3 uger.

** den sag, Peder Feder kontra Anders Lauritsen, er opsat 14 dage.

8/3 1688.

** blev forkyndt Jens Christensen Vegerslev og hans hustru Anne Hansdatters underskrevne kontrakt og panteforsikring angående med Vorfrue kirkes forsvar om dets gjorte udlæg for 1790 sletdaler, hvorfor er udlagt adskillige ejendomme, dateret 21/2 1688.

** Erik Jørgensen for Laurits Christensen, tilholdende til Mikkel Due skrædders sst, havde stævnet Christen Andersen, hos sin bror Jens Andersen, og tiltalte ham for halvanden tønde torsk. sagen blev opsat 6 uger.

** Jens Nielsen Møller, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, for vidner at påhøre, samt Christen Nielsen og Mads Nielsen sst for spørgsmål at tilsvare, angående det klammeri i Jens Møllers hus imellem ham og Rasmus Værn. Mads Nielsen mødte og tilbød sig at svare til spørgsmål og havde også Christen Nielsens svar, idet Christen Nielsen ikke selv mødte. dertil Jens Møller svarede, at han ikke ville føre vidner, før de indkaldte personer selv var til stede.

(94)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Nielsen møller, borger sst, for vidner at påhøre. så mødte Mads Nielsen, borger sst, og i rette lagde sin og Christen Værums skriftlige vidne, som herefter er indført. mester Ejlert Bartskær borger sst vidnede, at han afvigte jul var til Rasmus Værns, og da fortalte han, hvorledes Jens Møller havde overfaldet ham og slået ham, og viste ham en bar plet i hans hoved, som håret var afrykket.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Nielsen Møller, som tilforn er indført, og i rette lagde en del tingsvidner her af tinget, forhvervet i denne sag, og Jens Møller mødte med en del genpartsvidner. sagen blev opsat 8 dage.

** indførsel af Mads Nielsens og Christen Værums skriftlige vidne, som Rasmus Værn havde begæret af dem, at Rasmus Værn 20/12 1687 var kommet til dem og så noget plusket ud, og bad dem gå med til Jens Møller, som havde overfaldet ham, og da spurgte Jens Møller Rasmus Værn, hvem der havde overfaldet ham, da svarede han, det har i gjort. det skal en skælm sige, svarede Jens Møller og stod med sin knyttede næve over Rasmus Værns hoved og sagde, Rasmus, Rasmus har i ikke fået, da skal i få ret nu, da svarede Rasmus Værn, har i courage så slå til, her et to mænd der kan se, hvorledes jeg bliver begegnet.

** hospitalsforstander Didrik Christensen lod lyse efter en stemplet sæk med umalet malt, som om natten af møllen er blevet bortstjålet.

** byfogden Jørgen Danielsen havde stævnet Johan Viborg skomager, borger sst, for dom for 4 sletdaler lånte penge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(95)

15/3 1688.

** hr Jens Kattenberg, hospitalspræst sst, tilspurgte Jørgen Jensen, boende i Vejlby, om en ko, som han i vinter havde haft på foder for ham, hvem der havde afhentet den, hvortil han svarede, at en karl, som angav sig for at være Peder Jensens karl i Holme havde afhentet den og red bort med den på en brun hest. så fremstod for retten Peder Jensen i Holme og ved ed bekræftede, at det hverken var hans karl eller hest, som den person red på, som bortførte koen, hvorpå hr Jens Kattenberg lyste efter samme ko.

** Hans Vinter, rådmand sst, lod forkynde Peder Pedersens til ham udgivne skødebrev på en øde ejendom på Tangen, kaldes Jens Pannerups eje, item Søren Hansens udgivne pantebrev til ham for 35 sletdaler på hans brændevinskedel, dateret 14/3 1686.

** Jens Nielsen Møller, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, for vidner at påhøre, og Mads Nielsen og Christen Nielsen sst for deres sandhed at vidne og spørgsmål at tilsvare, i den sag imellem Jens Møller og Rasmus Værn, hvorefter de svarede på Jens Møllers mange spørgsmål angående deres slagsmål.

(96)

** Mikkel Jensen Lasson, købhandler sst, i rette lagde hans far velb assessor i kammerkollegiet Jens Lasson, residerende sst, hans efterskrevne køn og kulds lysningsbrev, at eftersom hans slegfredsøn Mikkel Jensen Lasson agter at indlade sig i ægteskab med fornemme folks barn, så har han lyst ham i kuld og køn, så han herefter skal agtes som hans ægte søn, dog så i stedet for hvis, han efter hans dødelige afgang kunne efter loven arve med hans andre børn, da bevilger han ham, for hans lange tro tjeneste, 200 rigsdaler, som ham af hans efterladte bo skal betales, dateret Århus 2/3 1688 Jens Lassen.

(97)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet Jens Nielsen Møller sst og i rette lagde tingsvidner her af tinget 12/1, 19/1 og 8/3 næst afvigt, samt sit efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, så eftersom bevises, at Jens Møller med oprakt hånd og næve har truet Rasmus Værn, da blev han tilfundet at lide efter lovens 6.bogs 7.kapitels 8.artikel for nævehug og hårgreb sine trende 6 lod sølv at betale Rasmus Værn med processens bekostning 6 rigsdaler.

(98)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt havde stævnet Jens Brokær og i rette lagde tingsvidner her af tinget 12/1 og 19/1 næst afvigt, hvorimod Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, mødte og hertil svarede, at Jens Brokær er i hans brød og er et simpelt menneske, som ikke har været øvet i nogen rettergang, og derfor let af så mange overflødige spørgsmål er blevet forvildet, hvorefter blev afsagt, som af tingsvidner sees Jens Brokærs uoverensstemmende vidner, idet han først har vidnet, at han har seet Jens Møller tog Rasmus Værn i håret, og derefter at han ikke har seet eller hørt noget, og derefter vidnede som først vidnet, da bør han for sin grove ubetænksomhed, der ikke kan kaldes enfoldighed, derfor at give til de fattige 2 sletdaler og betale processens bekostning med 3 sletdaler.

** den sag, Rasmus Værn kontra Johan Viborg, er endnu efter bevilling opsat 14 dage.

** Mads Andersen hattemager sst med opsættelse her af tinget 1/3 næst forhen havde stævnet Niels Filt hattemager og tiltalte ham for 4 daler, som han blev tilfundet at betale.

** den sag, Matias Hårbo kontra Christen Værum, opsat endnu 14 dage.

22/3 1688.

** den sag, Johanne Hansdatter kontra Niels Gius, er opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for hr Augustinus Basballe, sognepræst til Mygind med dets anneks, havde stævnet Engelbret Endersen, skipper og borger sst, for tilbud og i rette lagde hr Augustinus Basballes missive til Engelbret Endersen om et par heste, han havde solgt ham uden lyde, og dog befandtes med lyde, hvorfor han tilbød ham dem igen. her imod mødte Engelbret Endersen og i rette lagde efterskrevne svar, at han var på marked i Randers, og tidlig lørdag morgen ville føre hestene til markedet, og som han gik på den store gade, da så hr Augustinus ud ad hr Hans Olufsens vinduer og bad ham komme ind, og da slog hr Augustinus med en anden præst, en foged og hr Augustinus hans kæreste vinduerne op og så hestene, og da lod han hestene køre frem og tilbage, og de bifaldt dem i alle måder, og derpå blev de akkorderet, at hr Augustinus skulle give ham 37 rigsdaler og et par kalkunske høns, og så drak de lidkøb i varm vin, og da spurgte de, om hestene havde nogen lyde, dertil svarede Engelbret Endersen, at dersom de havde nogen lyde, andet end som de nu ser på dem, da ønskede han, at måtte komme i bælte og jern.

(99)

** Anders Lauritsen Ørn, boende sst, havde stævnet assessor Jens Lassen, residerende sst, for vidne og i rette lagde et syns og vurderingsvidne her af tinget 12/1 næst afvigt, som melder, at den skade, som er tilføjet Anders Ørns hus ved Jens Lassens gårds ulykkelige ildebrand, er takseret for 100 rigsdaler.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtiget for borgmester Jens Låsby havde stævnet Johanne, salig hr Svend Albretsens efterleverske, for dom og i rette lagde hendes obligation til Jens Låsby, lydende på 130 sletdaler. så mødte Niels Pedersen Nøt og på sin godemors vegne begærede opsættelse, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Anders Lauritsen Ørn lyste efter efterskrevne gods, som i sidste ildebrand er blevet borte for ham.

** indførsel af hr Augustinus Basballes beskikkelse og Engelbret Endersens svar.

(100)

29/3 1688.

** Jens Jørgensen lod læse og påskrive Jens Vegerslev rådmands til hans hustru Maren Jensdatter udgivne obligation på kapital 400 sletdaler, hvorfor han pantsætter sin gård på Mejlgade, Laurits Todbjerg iboer, dateret Århus 16/3 1685.

** Erik Jørgensen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Bastian og Tomas ---- skomagersvende for vold og overlast, de har gjort Jesper Nielsen Røveds karl, og efterskrevne vidnede, at de på mandag var 14 dage var i byfogdens hus og synede Jesper Nielsen Røveds karl, og da havde han knuder på fingre og i panden, og det venstre øje opsvulmet, så de ikke kunne se øjet, og han beskyldte Tomas Brun skomagersvend og Bastian Hansen skomagersvend og Albret Jørgensen bådsmand derfor, og Anders Hansen Bastian skomagersvend vidnede, at fornævnte dag kom Jesper Røveds karl Laurits ind til Anne Hattemagers og ville drikke brændevin med hans bror Bastian Hansen, og begyndte klammeri med ham, og rykkede hans kjortel i stykker, og derefter kom Laurits og Albert Jørgensen sammen på gulvet.

(101)

** den sag, assessor Jens Lassen kontra Hans Frost og Niels Hattemager, er opsat 4 uger.

** den sag, Jens Rasmussen Lassen kontra en del efter opsættelse 1/3, er opsat 6 uger.

** den sag, Claus Nielsen kontra Rasmus Olufsen med flere for gæld er opsat, som intet svar skete, 6 uger.

** den sag, Peder Feder kontra Anders Lauritsen, endnu opsat 14 dage.

** Niels Jensen i Mundelstrup, fuldmægtig for Engelbret Endersen, borger sst, havde stævnet Søren Eriksen, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for 11 sletdaler. sagen blev opsat 6 uger.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 16/2 næst afvigt havde stævnet Johan Viborg skomager og tiltalte han for 2 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Matias Hårbo, borger og skipper sst, med opsættelse her af tinget 23/2 næst forhen havde stævnet Christen Nielsen Værum slagter og tiltalte ham for 4 rigsdaler efter hans solaveksel, som han blev tildømt at betale.

5/4 1688.

** Tomas Brun skomagersvend og Bastian Hansen skomagersvend havde stævnet Laurits Andersen, tilforn tjenende Jesper Nielsen Røved for vidner. så fremstod Anne Christensdatter, salig Anders Hattemagers, og vidnede, at på søndag var 3 uger kom Laurits Andersen ind til hendes, og da drak han og Tomas Brun dus, og de slog glas i stykker, og da kom de i klammeri, og de rev Bastian Hansens kjortel ud, fordi han ville skille dem, men hun vidste ikke, hvem der gjorde Laurits Andersen skade. andre vidnede om slagsmålet.

(102)

** Erik Jørgensen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Bastian og Tomas Brun ligesom 29/3 næst afvigt, hvorefter Anders Dinesen, boende på Studsgade, vidnede, at på søndag var 3 uger mødte han Laurits Andersen på gaden, og han var drukken og havde en tobakspibe i munden, og bad ham gå med til Anne Hattemagers, hvilket han gjorde, og da Laurits Andersen og Tomas Brun sad på deres knæ og skulle drikke dus, da kunne Tomas ikke drikke brændevinen ud, så slog Laurits glasset til jorden og sagde Tomas skulle gøre ligeså, som han ikke ville, og så føg de sammen på gulvet, men han så ikke, hvem der slog først.

(103)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for regimentskriver ved oberst Holsts regiment Jørgen Bars havde stævnet hospitalspræst hr Jørgen Kattenberg og tiltalte ham for 26 sletdaler efter hans obligation til Niels Tomasen borger i Køge på 26 sletdaler, dateret Århus 15/10 1686, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** den sag, Jens Jacobsen kontra Jens Hadbjerg med flere, som intet svar skete, blev opsat 3 uger.

19/4 1688.

** blev forkyndt, læst og påskrevet diverse KM forordninger.

** blev forkyndt magister Morten Herlovs advarsels seddel til skifte at slutte efter ---- lektiehører salig Christen Andersen 23/2 næstkommende før middag efter prædiken.

** den sag, hr Lyder Lassen kontra Hans Gotlænder, er opsat 14 dage.

(104)

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Nielsen Møller angående 50 sletdaler, intet svar, opsat 14 dage.

** den sag, Claus Nielsen kontra Claudi Visiterer i Ebeltoft med flere, intet svar, opsat 3 uger.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Gregers Pedersen og Jens Pedersen, boende i Ribe, deres vegne lod læse deres efterskrevne arv og gælds fragåelse efter deres nu salig far Peder Jensen Bonde, borger her i byen.

** landsdommer Hans Lange til Asmildkloster hans fuldmægtig Søren Madsen, foged på Sjelle Skovgård, havde stævnet Anders Lauritsen, borger sst, Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, og borgmester Jens Låsbys søn Søren Låsby og tiltalte dem således, at Anders Lauritsen til landsdommer Villum Lange er skyldig efter obligationer 350 sletdaler med resterende rente, hvilken kapital Jens Vegerslev og Jens Låsby har godsagt for. dernæst blev i rette lagt Anders Lauritsens til salig doktor Matias Broberg til Sjelle Skovgård udgivne obligationer, dateret Århus 12/12 1682, lydende på 96 rigsdaler og 206 sletdaler, hvilke kapitaler Anders Lauritsen blev tildømt at betale, og hvis ikke hos ham fuldkommen betaling sker, da borgmester Jens Låsby og rådmand Jens Vegerslev efter deres forskrivninger pro kvota at betale resten.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 1/3 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen for 106 sletdaler, som er for en del sølv, han har pantsat salig borgmester Jørgen Juul, som han ikke har indløst, hvorefter blev afsagt, så eftersom Peder Feder har fremlagt skiftebrev efter salig Jørgen Juul, hvori findes indført tilstående gæld, deriblandt Anders Lauritsen for 106 sletdaler for en pantsat sølvkande og skeer, som vejede 139 lod, så bør Anders Lauritsen betale denne fordring eller i pantet at have udlæg.

(105)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Laurits Christensen, tilholdende sst, med opsættelse her at tinget 8/3 næst afvigte havde stævnet Christen Andersen for halvanden tønde torsk, som han blev tilfundet at betale.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Låsby sst med opsættelse her af tinget 22/3 næst afvigt havde stævnet Johanne, salig hr Svend Albretsens, og i rette lagde

hendes udgivne obligation til borgmester Jens Låsby på 130 sletdaler, som er for hendes svoger Peder Jacobsen Møllers gæld, dateret 13/4 1686, og som hun blev tildømt at betale.

** Søren Andersen Kruse, borgersøn sst, havde stævnet Niels Andersen Vegerslev, borger sst, for dom og tiltalte ham for 171 sletdaler efter hans obligation og pantebrev, dateret 8/3 1687, som er af hans stedsøn Niels Andersen Kruses patrimonium, som han blev tilfundet at betale.

** Christen Jensen Hem byskriver med opsættelse her af tinget 22/12 1687 havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(106)

26/4 1688.

** den sag, assessor Jens Lassen kontra Niels Nøt, er opsat 8 dage.

** blev forkyndt af Peder Brendstrup en kopi af byfogden i Nakskov attesteret gæsteretsdom, dateret Nakskov 4/10 1687.

** Peder Brendstrup, borger sst, fuldmægtiget for Mikkel Lassen, borger sst, havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, for dom og tiltalte ham for 90 tønder malt med mere, han af ham bekommet har, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tilfundet at betale.

** Jens Jacobsen Skivholme lod forkynde en dom af Hads herreds ting 1/3 1686 over Bonde Jacobsen, borger sst, for gæld, med derpå skrevne gjorte udlæg 23/6 1687, for 237 rigsdaler at være udlagt i gården, han iboer, for 194 rigsdaler, item Simon Simonsen i Saksild hans overdragelse på samme udlæg til Jens Jacobsen.

2/5 1688.

** Claus Poulsen, prokurator af Viborg, på Henrik Dreiers vegne af Lübeck havde stævnet Jens Vegerslev, rådmand sst, for dom og tiltalte ham for en sum penge efter hans obligation, dateret Århus 11/8 1687, som lyder på kapital 1244 mark lübsk, som han blev tildømt at betale inden 3 solemærker.

(107)

3/5 1688.

** blev forkyndt Christen Frosts advarsels seddel, at på næstkommende mandag bliver skifte og deling afhandlet hos ham efter boets tilstand.

** Laurits Pedersen, boende i Avning, havde stævnet Karen, Laurits Hansens underdegn i Vorfrue sogn, for dom og tiltalte hende på Espen Andersen, forrige forpagter på Frisenvolds, vegne for 3 tønder rug, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Laurits Pedersen, boende i Avning for Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, fik opmeldt synsmænd til at syne det nedbrudte eller optagne gærde.

** magister Laurits Lauritsen, rektor scholæ, fik opnævnt mænd til at syne rektorresidensen.

** hr Lyder Lassen, sognepræst i Viby med dets anneks, med opsættelse her af tinget 19/4 næst afvigt havde stævnet Hans Nielsen Gotlænder, borger sst, og hans hustru angående en øde plads på Torvet, hvorimod Hans Nielsen Gotlænder fremlagde sin hustru Kirsten Pedersdatter hendes attest, som lyder som herefter er indført. hr Lyder Lassen begærede to mænd i parternes nærværelse at efterse og udvise ved mål den plads, Hans Nielsen tilkommer på Torvet ved hr Lyder Lassens øde plads, hvortil blev udmeldt Peder Pedersen Flensborg og Hans Sørensen Gylling.

** Søren Mortensen, tjenende proviantforvalter Christen Vegerslev, på sin husbonds vegne havde stævnet magister Morten Herlov, magister Ejlert Jacobsen, magister Laurits Lauritsen, doktor Erik Grave med flere, hvorefter blev udmeldt synsmænd.

(108)

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Møller, er endnu opsat 14 dage.

** Kirsten Jensdatter Rasks ? mødte for retten og havde med sig sin fastersøn, Jens Rasmussen i Stavtrup, som fremlagde hendes fuldmagt, at hun antager ham for hendes lovværge.

** Peiter Farver med flere borgere mødte i retten og protesterede, den mand, som var med Mikkel Soel for retten, ikke var en edsvoren prokurator og formente, at han ikke burde gå i rette.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for assessor Jens Lassen, residerende sst, med opsættelse her af tinget 29/3 næst afvigt havde stævnet Niels Pedersen Nøt, borger sst, for resterende 38 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** indførsel af hr Lyder Lassens kaldsseddel angående et lidet byggested på Torvegade, som Hans Nielsen Gotlænder har solgt ham for 15 daler. derefter indførsel af Hans Nielsen Gotlænders hustru, Kirsten Pedersdatters indlæg angående samme handel.

(109)

** indførsel af de residerende ved kapitlet deres svar imod Christen Vegerslevs opkrævelse på mænd til syn og vidnesbyrd, Århus domkirke og dens tilliggende anlangende. derefter indførsel af Mikkel Soels kaldsseddel til efterskrevne personer for synsmænds opkrævelse til at syne gærdet om hans have, som de har nedbrudt og nedlagt på jorden.

10/5 1688.

** landkommissær Tomas Friises fuldmægtig fik opmeldt mænd til at besigtige magasinhuset sst.

** Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, havde stævnet Peiter Jessen farver med flere for vidner, hvorefter Anders Dinesen sst vidnede, at da han gik og lukkede gærdet om en have, da så han Peiter

Farver med flere gå mod Niels Soels gærde, og som de gik ved gærdet, så han derhen, og da var gærdet omkastet. derefter i rette lagde synsmænd deres efterskrevne synsforretning på samme gærder, som lå fladt på jorden.

(110)

** Niels Jensen, boende i Mundelstrup, fuldmægtig for Engelbret Endersen, borger og skipper sst, med opsættelse her af tinget 29/3 næst afvigt havde stævnet Søren Eriksen, borger sst, og tiltalte ham for 11 daler, som han blev tildømt at betale.

** den sag, Christen Vegerslevs fuldmægtig kontra Peiter Farver, anlangende et indlæg, som er leveret Peiter Farver, og som han forholder ham, er opsat 14 dage.

** den sag, Peder Brendstrup kontra Niels Kruse, er endnu opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Lassen, borger, overformynder og handelsmand sst med opsættelse her af tinget 1/3 næst afvigt havde stævnet Jørgen Loft, Christen Sadelmager og Niels Pottemager for gæld, og nu gjorde Jacob Loft sin ed, at han ikke havde lovet til Jens Rasmussen for sin godefar, hvorefter han blev frifundet, og de andre blev tilfundet at betale deres gæld.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Basballe rådmand havde stævnet Anders Lauritsen, borger sst, for to domme, som over ham er udstedt, som han ikke vil betale, og i rette lagde samme domme udstedt her af tinget 26/8 1669 og 18/7 1672, som begge til slutning melder, at Anders Lauritsen er tildømt at betale sin gæld, hvorefter begge domme blev fornyet og påkendt således, at han bør til Jens Basballe betale 86 sletdaler og 33 sletdaler.

(111)

** den sag, Claus Nielsen kontra Christen Claudi med flere, endnu for sine årsager opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 29/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tilfundet at betale, men Jens Poulsen borger sst, som ved ed benægtede gælden, blev frifundet.

** blev forkyndt KM tilladelsesbrev, at byfoged Jørgen Danielsen skal nyde til løn af den uvisse indkomst 50 sletdaler, item at må oppebære sine forseglingspenge af begge parter forud.

17/5 1688.

** Erik Jørgensen for Jacobus Gesius apoteker havde stævnet Matias Hårbo for syn på de boder, han har ladet opbygge, og i lige måde for Jens Hvas borger sst havde stævnet Matias Hårbo, hvorefter blev opnævnt to hold synsmænd.

** efter Jens Rasmussens skriftlige begæring på sine medarvingers vegne blev tilmeldt mænd til at vurdere deres mors ejendomme og gods.

** Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, havde stævnet Peiter Farver med flere, hvorefter Elsebeth Sørensdatter, Jens Skanderborgs, boende i Vestergades ende vidnede, at den torsdag Mikkel Soels gærde blev nedbrudt, da kom Peiter Farver og bad hende lukke porten op, så kom nogle karle, hun kendte, og begærede en stang, som hun flyede dem, så løftede de på gærdet og plankerne dermed.

(112)

** efter Hans Ledertovers ved hans kones skriftlige begæring blev opnævnt mænd til at syne og vurdere deres iboende hus.

** Niels Lauritsen lod forkynde hr Lyder Lassens til ham udgivne købebrev, dateret Århus 4/5 1688, på en ejendom på Torvet, imellem Laurits Guldsmeds og salig Peder Selgensens, nu Hans Bendixens tilhørende ejendomme, item den hosliggende plads, det grundmurede hus stod på.

** blev af rådhuskælderen for retten fremstillet Maren Jørgensdatter i Møllestien, som udlagde for barnefar en soldat af kaptajn Ellenbrechts kompagni, som hedder Mikkel Mikkelsen, item Margrete Jensdatter bag klostret, som udlagde for barnefar en skibskarl Mads Christensen, sejlende fra Randers med skipper Peder Christensen, og som de for deres lejermålsbøder var indsat, og som de klageligt gav til kende hverken at have betalt noget på deres bøder eller havde noget at betale med, men snart måtte med deres nu hos sig havende spæde børn gå at betle, blev de atter i fængslet indsat.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Niels Jensen, residerende på Ussing, hans vegne havde stævnet Jens Tomasen skomager, borger her i byen, for dom og tiltalte ham for 12 sletdaler efter hans obligation, og i rette lagde Johan Viborg og Jens Tomasen skomagers udgivne obligation til Laurits Jensen Fårbæk borger i Viborg, som af Niels Jensen er indløst, hvorefter Jens Tomasen blev tilfundet sin gæld at betale.

** Christen Vegerslev, proviantforvalter sst, ved sin tjener Niels Friis med opsættelse her af tinget havde stævnet Jens Nielsen Møller, borger sst, og tiltalte ham for 50 sider flæsk, han af ham havde bekommet og skibet til Norge, og han har intet fået derfor. derimod blev i rette lagt Jens Nielsen Møllers efterskrevne svar, hvori han ved ed fragår, at han ikke har købt eller annammet samme flæsk af Vegerslev, men Vegerslev til tjeneste, da han havde indskibet det i skuden med Dines Pedersen, som da sejlede med skuden til Norge, og af hans regnskab til Jens Møller sees, at flæsket for sin ringheds skyld ikke var solgt, og siden fører ham til regnskab, da det er solgt for 10 sletdaler. derefter blev fremlagt Dines Pedersens regnskaber, hvorefter blev afsagt, at eftersom flæsket for sin ringheds skyld er solgt for 10 sletdaler, hvilke fuldmægtigen tilbød her for retten, men ikke blev modtaget, da blev Vegerslev tilfundet de 10 daler at modtage.

(113)

** Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, havde stævnet Peiter Farver med flere, og i rette lagde sit efterskrevne indlæg, som lyder, at eftersom han ilde medhandles af Peiter Farver med flere, som har omkastet og afhugget et gærde omkring hans have, formener han, at de bør at svare ham til al den skade, ham er tilføjet, og betale hans gærde med 30 rigsdaler. sagen blev opsat 4 uger.

25/5 1688.

** Niels Nielsen studiosus lod forkynde Jens Hansen Holme, borger sst, til ham udgivne pantebrev, dateret 16/5 1685, for 170 sletdaler, derfor pantsætter hans part, som er den halve part i det skiberum, kaldet Fortuna, hvoraf Peder Lassen tilhører den halve part.

** Mikkel Lassen lod forkynde Jens Hansen Holme til ham udgivne pantebrev, dateret 12/5 1688, for kapital 40 sletdaler pantsætter ham hans bod på Guldsmedegade, Rasmus Molbo tilforn ejede.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Johan Andersen Viborg, skomager borger sst, havde stævnet Peder Calmer bødker, borger sst, for vidner. så fremstod Søren Gius vognmands hustru Ellen Pedersdatter og vidnede, at for en måned siden kom hun ind til Peder Calmers, og da sagde Peder Calmers kone, at hun havde hørt, at Johan Viborgs kone hendes mor skulle være besovet i hendes enkesæde.

(114)

** Jens Basballe rådmand lod forkynde Niels Andersen Kruses til ham udgivne pantebrev, dateret Århus 23/5 1688, for kapitel 85 sletdaler. derfor pantsætter ham hans næstliggende boder.

** Villum Jonsen Lundgård, boende i Andi   på Peiter Jessen farver, Jens Jacobsen med deres interesseredes vegne havde stævnet Mikkel Soel, borger sst, for syn, vidner, adkomst og dom, hvorefter blev opnævnt synsmænd til at syne hvis jord, Mikkel Soel af byens jord ved Vestergades ende har indhegnet.

** Niels Friis, tjenende proviantforvalter Christen Vegerslev sst, med opsættelse her af tinget 10/5 næst afvigt havde stævnet Peiter Farver angående et indlæg, leveret på rådstuen, og ham til erklæring med flere af borgerne leveret, og som han ikke vil levere fra sig, hvorefter blev afsagt, så eftersom Peiter Farver ikke har villet levere fra sig den ham tilstillede begæring, som han med flere skulle give deres betænkning på, men har undskyldt sig ikke at vide hvor den er, så blev Peiter Farver tilfundet den fra sig på rådstuen igen at levere inden 4 ugers forløb.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 26/4 havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, og tiltalte ham for 64 sletdaler for varer, han har bekommet, som han blev tildømt at betale.

(115)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 19/4 1688 havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** indførsel af Peiter Farver med flere af borgernes kaldsseddel angående deres tvist med Mikkel Rasmussen Soel, boende i Vestergades ende, om noget af Århus jord, han skal have indhegnet.

** indførsel af Mikkel Rasmussen Soels forommeldte indlæg, angående synsmænds opkrævelse til at syne samme jord.

** den sag, Hans Nielsen kontra Maren Jørgensdatter med flere. intet svar, derfor opsat 6 uger.

31/5 1688.

** blev forkyndt skipper Laurits Olufsens til salig Christen Basballes arvinger udgivne pantebrev, dateret 30/5 1688, på kapital 72 sletdaler, og derfor pantsætter dem hans iboende våning aller nederst ved Mindet.

** Villum Jonsen Lundgård, forordnet af borgmestre og råd, på en del borgeres vegne på Vestergade havde stævnet Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den jord, Mikkel Soel har ladet indhegne, og efterskrevne, der iblandt salig Peder Tysks søn Rasmus Tysk handskemager, som mindes op til 50 år, vidnede, at da stod der 3 fag planker fra den gamle huses hjørnestolpe, og der stod blomme og kirsebærtræer langs med gærdet ned til mølledammen. Rasmus Pedersen Gius vidnede det samme, undtaget han kan mindes 18 år. Mikkel Soels fuldmægtig begærede af Villum Jonsen hvad adkomst, de havde på omtvistede jord.

(116)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jørgen Loft, borger sst, for vidner, hvorefter Mikkel Tygesen, borger sst, vidnede ved ed, at for ungefer 19 år siden fik han en tønde humle af Jens Rasmussen, som han skulle give ham 14 mark for, og som han derefter fik varsel af Jens Rasmussen Lassen, da sagde hans svoger Jørgen Loft til ham, kerer eder intet derom, jeg skal vel betale den.

** Niels Friis på sin husbond Christen Vegerslev KM, proviantforvalter samt stiftskriver her i stiftet, boende sst, havde stævnet samtlige residerende ved Århus domkapitel, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den brøstfældighed, som findes på domkirken

(117)

** indførsel af synsmændenes forretning på den jord, som Mikkel Rasmussen Soel har indhegnet uden Vestergade, som de overmålte.

(118)

** Laurits Pedersen Avning fuldmægtig for Espen Andersen, forrige forpagter på Frisenvold, med opsættelse her af tinget 3/5 næst forhen havde stævnet Karen Jørgensdatter, Laurits Hansen underdegns, for 11 daler, hvorimod blev i rette lagt hendes skriftlige indlæg, at hverken hun eller hendes forrige mand var Espen Andersen noget skyldig, hvorefter blev afsagt, at eftersom Karen Jørgensdatter ved ed fornægter ikke at være Espen Andersen noget skyldig, blev hun derfor for de søgende 11 daler frikendt.

7/6 1688.

** Peiter Jessen farver lod forkynde Anders Lauritsens til ham udgivne skødebrev, dateret Århus 18/3 1678, på to hans ejendoms haver i Møllestien, den ene fra adelgaden og salig Jacob Møllers have til Peiter Jessens iboende gård med derpå byggede boder og tilliggende gårdsavl, og den anden strækker sig fra Jens Vegerslevs boder til Peiter Farvers gård.

** Laurits Andersen Holme lod forkynde Jens Olufsen Fløjstrups udgivne obligation på 20 sletdaler, dateret Århus 5/2 1688, og derfor pantsætter ham den halve skudepart til brugelighed.

** Peiter Jessen farver lod forkynde Jens Rasmussen skomager i Møllestien til Johan Arentsen udgivne og ham siden overdragne pantebrev, dateret Århus 14/5 1688 kapital, 96 rigsdaler derfor pantsætter to boder på Vestergade.

** den sag, salig Christen Basballes arvinger kontra salig Clemend Guldsmeds enke med flere. intet svar, derfor opsat 4 uger.

** Christen Vegerslev proviantforvalters fuldmægtig, Niels Mortensen, havde stævnet borgmestre og råd sst samt Peiter Farver, borger sst, for syn på adskillige tillukkelser, udbygninger, opfyldninger og indhegnelser, hvormed han har forseet sig, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

** den sag, Tomas Rasmussen for Peder Feder kontra Hans ----, som han ej mødte, opsat 14 dage og forelagt til samme tid at svare.

(119)

14/6 1688.

** blev forkyndt KM forordning om opgæld af dem, som har forskrevet sig in specie at betale.

** blev læst og påskrevet KM brev, at ingen skøder eller panter af byfogden må udstedes, før alle skatter med mere er betalt.

** den sag, Mikkel Soels fuldmægtig kontra Peiter Farver med flere af borgerne om et stykke jord i Vestergade, såsom parterne da først indleverede sine breve i retten, blev sagen opsat 14 dage.

** blev forkyndt landstings kaldsseddel, dateret 16/5 1688, til skifte efter salig hr Bertel Jostsen i Gylling 27/6 førstkommende.

** Laurits Pedersen Avning, forordnet fuldmægtig, på Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, hans vegne havde stævnet Peiter Jessen farver, Hans Jensen farver, Jens Jørgensen sst med flere borgere sst for vidner, item stævnet Hans Nielsen med flere synsmænd for at gøre forklaring på alenmål på den jord, som de ham til hans havested og gårds grund tilmålt har. så fremkom Hans Nielsen med flere og i rette lagde deres efterskrevne vidne, at de har målt samme jord, som i deres synsforretning er beskrevet, hvilket de skal tilsvare.

21/6 1688.

** Niels Lauritsen lod fremvise efter KM brev borgmestre og råds attest, at der kan udstedes skøde på efterskrevne ejendom, hvorefter han lod forkynde Hans Genop Ledertover og hans hustrus udgivne skødebrev, dateret 8/6 1688, på den bod, han iboer, bag klostret næst Niels Lauritsens anden bod, op langs adelgaden ud mod klostermuren på den anden side.

** den sag, Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, kontra Niels Andersen Kruse. da blev fremlagt Niels Kruses indlæg, at hans brev på det fordrede korns betaling var indfriet og betalt, item fremlagde en kontraregning, hvorfor sagen blev opsat 3 uger.

** den sag, Jens Jacobsen kontra Laurits Hansen. da intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Peder Lassen, borger sst, havde stævnet Niels Pedersen Nøt, borger sst, og tiltalte ham for 9 sletdaler efter hans obligation, dateret 3/9 1687, som han blev tildømt at betale.

(120)

28/6 1688.

** Jørgen Nielsen, tjenende Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, sst i rette lagde hendes til ham udgivne købebrev, dateret 23/4 1685, hvorefter Erik Jørgensen stadsprokurator solgte og skødede fra Maren Clemendsdatter og hendes arvinger og til Jørgen Nielsen og hans arvinger hendes gård, på Vestergades søndre side beliggende, næst op til Hans Jensen farvers iboende gård på den ene side og op til gyden, som løber af Vestergade ned til Møllestien på den anden side, med tilliggende gårdsavl i marken.

** Ditlev Bloch, garver og borger sst, æskede skødevidne, hvorefter Jørgen Nielsen, tjenende Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Ditlev Bloch og hans arvinger hans gård på Vestergades søndre side, hvilken gård Jørgen Nielsen i dag af Maren Clemendsdatters fuldmægtig skødet er.

** på forskrevne skøde blev fremvist borgmestre Jens Låsby og Mikkel Mikkelsen og rådmand Jens Basballes tilladelse til at gården må skødes.

** blev forkyndt magister Morten Herlovs advarselsseddel, dateret 23/6 1688, til skifte efter salig Jens Rasmussen i Lillering at skal holdes 5/7 næstkommende.

** Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes fuldmægtig havde stævnet samtlige borgmester og råd sst, item Sille Andersdatter, salig Christoffer Hennings, for tilbud, syn og vurdering til de tre boder i Pustervig, som af Christoffer Hennings til salig magister Laurits Bording er pantsat, hvorefter blev af retten opnævnt syns og vurderingsmænd.

** Laurits Pedersen Avning, befuldmægtiget på Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 17/5 næst afvigt havde stævnet Peiter Farver med flere af borgerne angående et gærdes nedtagelse, og i rette lagde tingsvidner her af tinget 10/5 og 17/5 næst afvigt samt borgmestre og råds tilladelse, at Mikkel Soel må indhegne den rende uden Vestergade og det stykke jordsmon til sin have, og give deraf årligt til byen 4 daler, og holde renden forsvarlig ved lige. derefter i rette lagde Mikkel Soel hans efterskrevne indlæg, og derimod blev fremlagt Peiter Farver og medinteresserede borgeres efterskrevne indlæg, at Mikkel Soel havde indhegnet deres plantebede og meget mere, end det var ham tilladt, hvorfor det var blevet efterset og målt, hvorefter blev afsagt, så eftersom Mikkel Soel har indtaget mere jord, end det var ham tilladt, som havde været borgernes plantebede og ikke kunne mistes, og renden i sig selv ikke var vel ved lige holdt,

og Mikkel Soel havde være fornøjet med, at gærdet blev indflyttet, da sees ikke, at de har begået vold, men bør derfor fri at være.

(122)

5/7 1688.

** den sag, salig Christen Basballes arvinger kontra Clemend Guldsmeds enke og Johan Viborg, er opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator på byens vegne havde stævnet Niels Nielsen Tysk i Åby for syn, vidner, sigtelse, klage og dom angående vold og overlast, han skal have øvet på Peder Eriksen, byens vangvogter, på marken, og Anders Sørensen Nygård, borger sst, vidnede, at i dag 14 dage kom han og Peder Vangvogter ridende ud på Århus mark, og da gik Åby hjord på marken, og da de ville drive noget af det til Århus i folden, kom en hob folk, både ridende og gående, og havde kæppe i hænderne og drev kvæget fra dem, og Niels Tysk slog Peder Vangvogter med et svøbeskaft i hovedet, og nu gav Peder Vangvogter last og klage over Niels Tysk, for han overfaldt ham og slog ham.

** Erik Jørgensen prokurator fuldmægtig for Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, havde stævnet Sille Andersdatter, salig Christoffer Hennings, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurdering på tre boder i Pustervig, som salig Christoffer Hennings tilhørte, og var pantsat til magister Laurits Bording, hvilke boder de vurderede for 55 sletdaler, hvorefter blev fremlagt omtalte pantebrev, dateret 12/3 1668, lydende på kapital 60 sletdaler.

(123)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 25/5 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld efter regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

12/7 1688.

** blev læst og påskrevet rentekammerets missive til tolder Johan Suhr, angående den kommercetraktat med de Herrenstetter af Holland oprettet, at tolden herefter af alle skal oppebæres efter den toldrulle af dato 1672 indtil videre.

** Mikkel Rasmussen Soel lod forkynde Hans Jensen Vinters til ham udgivne skødebrev, dateret Århus 12/3 1688, på den gård, han iboer, med hosliggende to boder og haver i Vestergades ende fra Jens Basballes gård ud til byens port 45 sjællandske alen i længden, fra gaden til mølledammen 117 alen i bredden i nederste ende 24 sjællandske alen, og et gårdsavl i marken.

** den sag, assessor Jens Lassen kontra Gert Colpin med flere, gæld anlangende er, som intet svar skete, opsat 6 uger.

** den sag Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, fuldmægtig kontra Niels Andersen Kruse om 100 sletdalers fordring for korn, han har fået på Ryumgård 1685, hvorimod Niels Andersen Kruse

aflagde sin ed på, at han havde indløst og betalt sin obligation på 100 sletdaler til hendes forrige fuldmægtig Søren Sørensen.

(124)

** Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård hendes fuldmægtig Anders Krog med opsættelse her af tinget 21/6 næst afvigt havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, for 100 sletdaler, som han skyldig er for korn, han bekom 1685, samt for leje af fire gårdsavl 85 og 86. derimod i rette lagde Niels Kruse sit efterskrevne indlæg, at han havde betalt kornet til hendes fuldmægtig, og derefter fremlagde modregning imod lejen af de fire gårdsavl, hvorefter blev afsagt, så eftersom Niels Kruse aflægger sin ed på, at han har betale kornet, så frifindes han derfor, men eftersom intet forklares om, hvad lejen af de fire gårdsavl skulle være, så blev derom kendt, at Niels Kruse skal gøre regnskab med Ingeborg, salig magister Laurits Bordings.

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 21/6 næst afvigt havde stævnet skipper Laurits Hansen, borger sst, for gæld 70 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

19/7 1688.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Søren Christensen Ladefoged havde stævnet Bonde Jacobsen, borger sst, og tiltalte ham for 8 sletdaler efter skiftebrev efter salig Jens Pedersen, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** den sag, Villum Lundgård på en del borgeres vegne havde indstævnet kontra Mikkel Soel, anlangende en del byens jord, han fra byens jorder skal have indhegnet. så fremlagde Mikkel Soels fuldmægtig Hans Vinter rådmands skøde på Mikkel Soels gård og havejord, som 12/7 næst afvigt her er forkyndt. derefter blev afsagt, da som fremlægges Hans Vinters skødebrev, hvori han har skødet Mikkel Soel sin gård og havejord ved alenmål, hvilket er stridigt imod tingsvidnerne, som borgerne har ladet føre, da er Hans Vinter forelagt til i dag 3 uger med gamle adkomstbreve at bevise sig den jord til ved alenmål, som han har solgt Mikkel Soel, eller og med lovfaste vidner bevise sig 20 års hævd derpå af have haft, ulast og upåkæret, til hvilken tid sagen er opsat.

(125)

26/7 1688.

** blev forkyndt de velbårne kommissarier ---- skifte efter velb friherreinde salig fru Birgitte Trolle til Brahetrolleborg at holdes i Fåborg 11/9 1688.

2/8 1688.

** Niels Jensen i Mundelstrup, fuldmægtiget på Hans Jensen Vinter, rådmand sst, hans vegne havde stævnet Peiter Jessen farver, Mikkel Lassen, Baltser Hansen med flere for syn, vidner og dom, angående en del Mikkel Soels tilliggende ejendom, hvorefter vidner blev tilspurgt om den ejendom ved Vestergades port, som Mikkel Soel påboer, om samme ejendom ikke strækker sig i nør til plantebedene, hvortil de svarede, at den stolpe, som står ved Vestergades ende, var en hjørnestolpe i

Jens Vinters have, og den har stået der 32 år, og der gik et gærde fra den gamle stolpe ned til vejen ved mølledammen, og der var plantebede mellem haven og mølledammen.

(128)

** Niels Jensen på Hans Vinters vegne, efter forommeldte varsel, begærede opnævnt synsmænd på den omtvistede jord uden Vestergades ende, som Mikkel Soel tilhører, hvortil blev udmeldt efterskrevne mænd.

** Niels Nielsen studiosus, boende sst, havde stævnet Gert Colpin, handelsmand sst, for gældsdom og tiltalte ham for 3 rigsdaler for bekommet malt, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Anders Lauritsen Ørn, indbygger og gæstgiver sst, havde stævnet assessor Jens Lassen, residerende sst, for syn, vidner og dom angående Jens Lassens nye opsatte hus, som Anders Ørn formener sig at være bygget for nær, hvorefter blev udmeldt synsmænd.

** indførsel af Hans Vinters kaldsseddel til Peiter Jessen farver med flere, angående en del Mikkel Soels gårds tilliggende ejendom, som ham af Hans Vinter skal være solgt, samt til efterskrevne vidner.

(129)

9/8 1688.

** Christen Andersen felbereder lod forkynde Daniel Nielsen felbereders til ham udgivne købebrev på to fag hus, næst op til Christen Andersens egen bod, dateret Århus 4/5 1688.

** Peder Jacobsen felbereder lod forkynde Christen Andersen felbereders til ham udgivne købebrev på fire bindinger hus, næst op til hans bod på den ene side og Ove Snedkers på den anden side.

** Niels Jensen Mundelstrup, fuldmægtiget på Hans Jensen Vinter, rådmand sst, hans vegne havde stævnet Mikkel Lassen, borger sst, med flere for vidner, og efterskrevne vidnede, at Niels Rode hans havegærde har stået længere ud, end Mikkel Soels gærde nu står.

** Niels Jensen Mundelstrup, fuldmægtiget for Hans Jensen Vinter rådmand havde stævnet Peiter Jessen farver, Hans Sørensen Hadrup med flere borgere sst, hvorefter synsmænd i rette lagde deres synsforretning.

(130)

** indførsel af ovennævnte synsforretning på den omtvistede jord, som de havde overmålt.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Søren Christensen Ladefoged, borger sst, med opsættelse her af tinget 19/6 næst forhen havde stævnet Bonde Jacobsen, og i rette lagde skiftebrev efter salig Jens Pedersen konsumptionsbetjent, dateret Århus 21/9 1685, hvori blandt tilstående gæld Bonde Jacobsen findes indført for 8 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

16/8 1688.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne personer for deres lejermålsbøder, men da ingen af dem mødte, blev sagen opsat 4 uger.

** Hans Jensen farver fik opnævnt mænd til at måle hans iboende gård og ejendom, hvor til naboerne hans ejendom sig til strækker.

(131)

21/8 1688.

** Henrik Meier murmester, nu arbejdende på Clausholm, havde stævnet Niels Nielsen murmester af Randers, arbejdende her i byen, for syn sigtelse og dom, angående sår og slag, han 20/8 har øvet på Henrik Meier murmester, og blev sagen således afhandlet, at Niels Murmester erbød sig at betale derfor til kongen og byen 6 daler, og sagsøgeren erklærede sig intet for sin person til bøder at ville have. (gæsteret i byfoged Jørgen Danielsens hus)

23/8 1688.

** blev forkyndt Jens Hansen Holms udgivne pantebrev til Jens Lauritsen, borger sst, på kapital 101 sletdaler, derfor pantsætter ham hans ejendomme på Guldsmedegade, som er to boder, som Rasmus Molbo og salig Gert Clausens enke iboer.

** blev forkyndt Inger Hieronimusdatter, salig Christen Basballes, udgivne skødebrev til Hans Jensen farver, borger sst, på en gård på Vestergade, han iboer, næst Peder Rasmussen klokker og Ditlev Bloch garvers ejendomme, med tilliggende have og et fuldt gårdsavl.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jesper Eskildsen, borger sst, havde stævnet Jens Hansen Holm, borger sst, for gældsdom, og talte med hans farsøster Karen Jensdatter, og tiltalte ham for 40 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Giese Burmester, borger i Hamborg, hans vegne havde stævnet Peder Sørensen Svane, borger sst, for dom og tiltalte ham for 8 sletdaler, han i Rasmus Hasles bo skyldig var, og Giese Burmester i sin gældsfordring er udlagt, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for assessor Jens Lassen, residerende sst, med opsættelse her af tinget 12/7 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom, og tiltalte dem for resterende husleje, som de blev tildømt at betale.

(132)

30/8 1688.

** Niels Nielsen studiosus, boende sst, med opsættelse her af tinget 2/8 næst forhen havde stævnet Gert Colpin sst og tiltalte ham for 3 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Hans Sørensen, boende i Ørsted, havde stævnet hr Jens Kattenberg, præst til hospitalet sst, og tiltalte ham for 19 sletdaler efter obligation, dateret 3/11 84, udgivet til borgmester Johan Wellow i Grenå. dernæst blev i rette lagt lodseddel efter Johan Wellow, dateret Grenå 19/11 1686, som blandt anden udlæg melder, at Hans Sørensen af Ørsted er udlagt hr Kattenbergs obligation, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Niels Jensen Mundelstrup, fuldmægtig for Hans Jensen Vinter, rådmand sst, havde stævnet Rasmus Pedersen Tysk handskemager, borger sst, for sin afbigt at lade protokollere, og nu begærede originalen af den forening, som imellem Hans Vinter og Rasmus Tysk er oprettet 14/8 sidst afvigt, hvoraf blev i rette lagt efterskrevne kopi, som lyder, at såsom Rasmus Pedersen Tysk har tilsagt Hans Vinter nogen ukvemsord, som Hans Vinter for godtfolks og hans egen bøn har efterladt, så forpligter han sig at give til de fattige sengeliggende 4 rigsdaler, dateret Århus 14/8 1688. herimod mødte Villum Jonsen, som på Rasmus Tysk handskemagers vegne svarede, at Hans Vinter endnu ikke har overbevist Rasmus Tysk nogen uhøflige eller ubeskedne ord mod ham at have begået, men begærer, at Hans Vinter ville her for retten saggive Rasmus Tysk hvad ord, han imod ham skulle have haft, imod den straf, han skulle udgive.

(133)

** Dines Pedersen Vintz havde stævnet Søren Rasmussen, tilforn tjenende Anne, salig Rasmus Lassens, for dom og tiltalte ham for et års leje af et gårdsavl, 4 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Villum Jonsen Lundgård på en del borgeres vegne, med opsættelse her af tinget 19/7 næst afvigt, havde stævnet Mikkel Soel efter samme opsættelses formelding. så mødte herimod at svare Laurits Pedersen af Avning på Mikkel Soels vegne og i rette lagde en kopi af KM allernådigste befaling, hvorefter blev afsagt, at eftersom i rette lægges kopi af KM brev til kommissarier, parternes stridighed om den af Mikkel Soel indtagne byens jord at foretage, og enten i mindelighed eller ved endelig dom adskille, derfor vidste byfogden ikke deri at kende.

(134)

6/9 1688.

** blev forkyndt KM forordning om en ny alterbog at bruges fra næstkommende advent søndag.

** Hans Rasmussen, boende i Ondrup, fuldmægtiget for Mads Nielsen, forpagter på Åkær og forvalter over dets underhavende gods, havde stævnet Jens Vegerslev, rådmand sst, for gældsdom, og talte med hans hustru Anne Hansdatter, og i rette lagde hans obligation til Mads Nielsen, dateret Århus 10/8 1682, lydende på kapital 400 rigsdaler, hvorefter han blev tilfundet at betale den resterende kapital med rente 210 rigsdaler.

** den sag, Jesper Eskildsen kontra Jens Hansen, blev opsat 8 dage.

** den sag, Dines Pedersen kontra Søren Rasmussen. så mødte Søren Rasmussen med sit indlæg, at det var for Jens Svejgård, han lejede det gårdsavl, da er sagen opsat 8 dage.

13/9 1688.

** forkyndt KM forordning om privilegier for KM søfolk.

** forkyndt KM plakat om den præliminære traktat med de Herrenstetter af Holland, dateret 28/8 1688.

** Oluf Fogedsvend, fuldmægtiget for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 30/8 næst afvigt havde stævnet Søren Rasmussen for 4 sletdaler for leje af et gårdsavl. så mødte Søren Rasmussen og i rette lagde sit indlæg, at han aldrig har nydt noget af avlen, men lejede det for Jens Svejgård, hvorefter han blev tilfundet at betale 4 sletdaler, og sin regres igen at søge hos Jens Svejgård.

** Søren Rasmussen sst havde stævnet Jens Pedersen Svejgård sst for dom angående et gårdsavls leje 4 sletdaler for 1686, som Søren Rasmussen på hans vegne havde lejet af Dines Pedersen, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(135)

** den sag, byfogden havde i rette 16/8 kontra Carl Sørensen med flere for lejermålsbøder, endnu opsat 14 dage.

20/9 1688.

** Jens Sørensen, borger og handskemager sst, æskede skødevidne, hvorefter Peder Niels Brandt, borger og handelsmand sst, med fuldmagt af assessor Hans von Lossow til Ristrup på egne og svogre Hans Lange til Asmildkloster, Tøger Reenberg til Lynderupgård, Rasmus Broberg til Sjelle Skovgård deres vegne solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Jens Sørensen og hans arvinger den gård på Mejlgade, som salig Rasmus Smed iboede og fradøde, næst op til Jørgen Rasmussen skrædders have på den ene side, og op til borgmester Jens Låsbys boder ved sankt Olai kirkerist på den anden side med, bredden fra gaden ud til bemeldte kirkegård, med sin tilliggende avl i marken.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Giese Burmester, borger til Hamborgs, vegne med opsættelse her af tinget 23/8 næst forhen havde stævnet Peder Svane og tiltalte ham for gæld 8 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

27/9 1688.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og byens vegne med opsættelse her af tinget 16/8 næst forhen havde stævnet Carl Sørensen med flere efterskrevne for lejermålsbøder, som de blev tildømt at betale, og hvis de ikke har noget at betale med, da at lide derfor på deres krop efter loven.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Poulsen, boende på Tandrup, item Peder Frandsen, boende i Halling, og tiltalte dem for gæld, hvorefter blev afsagt, så efterdi Erik Jørgensen ikke har Jens Rasmussens regnskabsbog gælden dermed at bevise, så er sagen opsat 6 uger.

(136)

** den sag, Jens Mule til Serridslevgård havde stævnet Jens Vegerslev rådmand angående en obligation, lydende på hr Jens Bjerring i Laurbjerg, kapital 200 sletdaler med 8 års rente, som Jens Vegerslev imod hans minde havde annammet betaling for, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Hansen Holm havde stævnet efterskrevne for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** den sag, Søren Rasmussen kontra Jens Svejgård er opsat 14 dage.

4/10 1688.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Espen Andersen, nu boende i nør Bendstrup, for gældsdom og tiltalte ham for 68 sletdaler efter hans obligation, dateret Århus 27/1 1688, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Lassen, borger sst, havde stævnet Rasmus Jensen Sandø sst og tiltalte ham for gæld 288 sletdaler, som han ikke vil betale, hvorefter blev afsagt, så eftersom Peder Lassen tiltaler Rasmus Jensen for 288 sletdaler for betroet gods, som han ikke, siden han er kommet hjem fra Norge, har villet betale og derfor arresteret, hvilken gæld han ikke fragår, så blev Rasmus Jensen tilfundet samme gæld at betale.

(137)

11/10 1688.

** blev af Poul Jørgensen forkyndt Søren Mikkelsen Langballe, Mikkel Mikkelsen og Kirsten Mikkelsdatter Langballes underskrevne kontrakt og købebrev, dateret Århus 17/9 1687, til deres søster Anne Mikkelsdatter, Søren Jørgensens, på den bod på Vestergade, Ludvig Guldsmed har iboet, på hans hustrus egen tilfaldne part, item hvis salig Jens Langballe kunne på et værgemåls regnskab skyldig blev deri, hans datter tilfaldet efter Mette Mikkelsdatter.

** blev forkyndt rådmand Jens Basballes på egne og medarvinger og svogeres vegne udgivne skøde til amtskriver Jens Knub, dateret 5/10 1688, på den gård, på hjørnet af Torvet ved domkirken, Karen Clemendsdatter, salig magister Christen Friises, iboede og fradøde, med tilliggende gårdsavl i marken.

** Jens Jacobsen Skivholme begærede deponeret i retten 40 sletdaler, som var på hans skipper Jens Fløjstrups vegne for et pant, han for samme penge havde gjort Laurits Andersen i den skude, som Jens Jacobsen tilhører det øvrige i.

** Villum Jonsen, delefoged ved Estrup på velb Jørgen Skeels vegne havde stævnet proviantforvalter Christen Vegerslev og tiltalte ham for 169 tønder rugs betaling efter kapitelskøb 169 rigsdaler og 101 tønder byg 75 rigsdaler, som han 1685 på Estrup har bekommet. derpå blev afsagt, så efterdi Villum Jonsen ikke beviser, hvor meget korn Christen Vegerslev har bekommet, men beråber sig på det at ville bevise, og Vegerslevs tjener beråber sig på at vil bevise hvad korn

ham af velb salig Christen Skeel er solgt, da blev sagen derfor opsat 4 uger, og begge parter forelagt til samme tid de påberåbte dokumenter at fremlægge.

(138)

** den sag, Mourits Hansen, tjenende Jens Mule, for sin husbond kontra Jens Vegerslev. som Jens Vegerslev mødte og fremlagde Cathrine Mules missive og foregav, han derefter havde annammet betaling for kornet, hvilket han og gav Jens Mule til kende at ville modtage, som han hidindtil ikke har villet efterkomme, formente han burde kornet modtage, og resten ville han betale med rede penge. på begæring blev sagen opsat 4 uger.

** Søren Rasmussen sst med opsættelse her af tinget 13/9 næst forhen havde stævnet Jens Svejgård for 4 sletdaler for et års leje af et gårdsavl. så mødte Jens Svejgård og i rette lagde sit efterskrevne indlæg, at Søren Rasmussen havde lejet avlingen på Anne Rasmusdatters vegne, som hendes tjener, og hun havde ladet det dyrke og tærske, undtaget en ringe del, som lå der, da han antog gården. dertil svarede Søren Rasmussen, at han efter Jens Svejgård og hans hustrus befaling havde lejet det gårdsavl af Dines Pedersen, hvilket Jens Svejgård vedgik, hvorefter Jens Svejgård blev tildømt at betale Søren Rasmussen de 4 sletdaler med denne processes billige bekostning.

** den sag, salig Christen Basballes arvinger kontra Anders Lauritsen med flere for gæld. da intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

18/10 1688.

** Laurits Pedersen boende i Avning på Anne Mikkelsdatter, salig Søren Jørgensens efterladte enke, sst hendes vegne med hendes rette lovværge Mikkel Mikkelsen, forpagter på Kærbygård, havde stævnet Niels Nielsen skrædder sst for vidner og dom og tiltalte ham, for han ikke efter lovlig opsigelse i rette tid har villet ryddelig gøre og flytte af hendes hus, som hun arveligt efter hendes salig forældre var tilfaldet. derimod fremlagde Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Niels Nielsen skrædders vegne efterskrevne udtog af Kirsten Langballes bog, som lyder, 1687 har jeg Niels Nielsen skrædder aflejet Kirsten Langballes og hendes datter Anne Mikkelsdatter en deres bod, liggende næst østen op til Kirsten Langballes gård, nemlig 4 fag hus til gaden. så fremlagde nu Anne Mikkelsdatters fuldmægtig Kirsten, salig Mikkel Langballes, Søren Langballe og Mikkel Langballe deres kontrakt og afståelse til deres svoger Søren Jørgensen på forommeldte bod, dateret 17/9 1687, hvorefter blev afsagt, eftersom Niels Nielsen ikke fremlægger nogen kontrakt på omtalte bod med Anne Mikkelsdatter, som den alene ejer, men hun beviser at have opsagt ham boden i lovlig tid til afvigte Michaeli, som han ikke har efterkommet, derfor blev kendt, at Niels Skrædder skal gøre boden ryddelig og den kvittere inden 8 dage under straf og eksekution efter lovens 6.bogs 14.kapitels 7.artikel.

(140)

25/10 1688.

** Erik Jørgensen for Christen Smed lod lyse efter sin dreng Søren Pedersen, som er bortrømt uden hans minde.

** Jens Hvas kapitelsridefoged havde stævnet Matias Sørensen Hårbo, borger sst, for syn, vidner og dom angående hans bygning og plankeværk, Jens Hvas for nær opsat, hvorpå blev opnævnt mænd til at syne og bese samme bygning og plankeværk.

2/11 1688.

8/11 1688.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst havde stævnet Matias Hårbo, borger sst, og tiltalte ham, som 25/10 er indført, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på Matias Hårbos ny bygning på Mejlgade, som syntes dem at være sat et kvarter nærmere Jens Hvas, end det gamle skal have stået, og plankeværket var sat tre kvarter inde på stenpikningen i Jens Hvasses gård.

(141)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Lassen, borger sst, med opsættelse her af tinget 27/9 næst forhen havde stævnet Peder Poulsen, boende på Tandrup, og Peder Frandsen i Halling for dom og efter regnskabsbog tiltalte Peder Frandsen for 42 sletdaler for varer, han bekom 1683, og tiltalte Peder Poulsen, da forpagter på Tulstrup, for 101 sletdaler efter afregning 1683, hvilken deres gæld de blev tildømt at betale.

(142)

** den sag, velb Jørgen Skeels fuldmægtig kontra Christen Vegerslev, er endnu med bevilling opsat 14 dage.

** Jens Mule til Serridslevgård med opsættelse her af tinget 27/9 næst afvigt havde stævnet Jens Vegerslev, rådmand her i byen, for dom og tiltalte ham for en obligation, lydende på hr Christen Bjerring i Laurbjerg kapital 200 sletdaler med 8 års rente, som Jens Vegerslev imod hans minde har annammet betaling for, hvorefter blev afsagt, så efterdi Jens Vegerslev fremlægger Jens Mules kæreste Cathrine Eriksdatters missive af dato 1/5 1686 til hr Christen Bjerring, at renten på hvis, han er dem skyldig, er ved Jens Vegerslev aftalt og efterladt, med så skel, at kapitalen straks derefter til ham erlægges, hvilket er sket med korn og penge, og kornet er endnu hos ham beliggende, formedelst Mule ikke ville modtage det, hvilket han agtede at bevise, men ikke skete, og Mule for retten sagde nej til, da blev af sådan årsag kendt, at Jens Vegerslev skal betale Jens Mule obligationens annammede betaling skadesløs fra 31/5 1686.

** Jens Hansen Holm, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 27/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tilfundet at betale eller at gøre regnskab.

** Hans Hintz, borger til Hamborg, ved sin fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator havde stævnet rådmand Jens Vegerslev sst og tiltalte ham for 600 sletdaler kapital efter hans til Hans Hintz udgivne panteobligation, dateret Århus 26/11 1686, og derfor pantsatte ham hans gård, liggende på Vestergade imellem Morten Hvasses og salig Karen Saxes ejendomme, som han selv iboer, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

(143)

** den sag, Hans Hintzes fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator kontra Gert Colpin, borger sst, for 225 mark lübsk efter hans obligation. sagen blev opsat 8 dage.

15/11 1688.

** Villum Jonsen, fuldmægtig for Simon Hartvig jøde, havde stævnet Gert Colpin, borger sst, for 20 rigsdaler, hvortil Gert Colpin svarede, at han var Simon Hartvig intet skyldig, men havde indfriet sin veksel, idet han havde betalt Simon Hartvig selv 20 rigsdaler, og sagt, at resten skulle han få, inden han rejste, og samme aften kom en sorthåret person, som han mente var en jøde, og hilste ham fra Simon Hartvig og fordrede efter aftale de resterende 20 rigsdaler, som han fik, og derimod leverede han Gert Colpin vekslen, hvorefter blev afsagt, at eftersom Simon Hartvig ikke selv mødte, blev sagen opsat 14 dage.

(144)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig på Peder Calmer bødker, borger sst, havde stævnet Jens Lauritsen Hadbjerg, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 9 sletdaler for bekomne varer, men som intet svar skete, blev denne sag opsat 5 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Hans Hintz, borger og handelsmand i Hamborg, hans vegne med opsættelse her af tinget 8/11 næst forhen havde stævnet Gert Colpin, borger og handelsmand sst, og tiltalte ham for sin udgivne obligation på 223 mark lübsk, som han blev tildømt at betale.

** Laurits Jensen oplyste en liden brun hest, var blisset og fandtes driftig her på gaden, som var gået i kirkeristen.

22/11 1688.

** blev forkyndt rentekammerets missive om Kalø ladegårds forpagtning til den højst bydende at ske 13/12, nogle visse år fra 1/5 1689.

** Villum Jonsen, delefoged til Estrup, på velb Jørgen Skeel til Estrup hans vegne med opsættelse her af tinget 11/10 næst forhen havde stævnet Christen Vegerslev, ligesom samme tid findes indført, hvorefter blev afsagt, så eftersom i rette fremlægges Christen Vegerslevs kvittering for 163 tønder rug og 97 tønder byg, som bedrager sig efter kapitelskøb til penge 236 rigsdaler, hvorpå af Hans Mønsters kvittering, af dato 10/11 sidst afvigt, sees at være betalt 200 rigsdaler, og således resterer kun 36 rigsdaler, dem blev Christen Vegerslev tilfundet at betale.

(145)

** Villum Jonsen for Matias Sørensen Hårbo havde stævnet Jens Hvas belangende den omvidnede grund, formener med forhvervede syn og vidner at tilbevise at tilhøre, hvorfor han havde stævnet ham for syn, vidner og dom, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

(146)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for salig Christen Basballe, forrige borger og handelsmand sst, hans arvingers vegne med opsættelse her af tinget 11/10 næst forhen havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld efter Christen Basballes regnskabsbog, som de blev tildømt at betale.

** den sag, Jens Basballe og hans tjener Jens Tøgersen kontra Jørgen Rasmussen skrædder med flere, blev opsat 6 uger.

29/11 1688.

** den sag, Simon Hartvig jødes fuldmægtig kontra Gert Colpin. som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Villum Jonsen fuldmægtig for Matias Sørensen Hårbo havde stævnet Jens Hvas, ligesom 15/11 findes indført, hvorefter synsmænd i rette lagde deres synsforretning, hvorpå synsmændene blev udspurgt nærmere om deres syn.

(147)

** Engelbret Endersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Calmer bødker, borger sst, for vidner og dom angående hvis ord, han har sagt ham for nær, og efterskrevne vidnede, at de i møllen havde hørt Hieronimus Basballes karl spørge Peder Calmer, hvordan det var med Engelbret, dertil svarede han, det er et ilde med ham, det er med ham som en stakkel, fanden tog ham den anden nat og handlede ilde med ham. dagen derefter kaldte Engelbret Endersen Peder Calmer til sig og spurgte, hvorledes han kunne komme til at sætte ham sådan en skammelig løgn på, dertil han svarede, jeg sagde intet andet, end fanden havde taget eder.

** Jens Hvas kapitelsridefoged sst havde stævnet Matias Hårbo, som 8/11 næst tilforn er indført, og i rette lagde sit efterskrevne indlæg, at eftersom med syn og vidner bevises, at Matias Hårbo hans plankeværk står på min grund, da begærer jeg, at han må slå sin række på sin hjørnestolpe, og jeg derimod min række på min hjørnestolpe, eftersom ingen af os har alenmål, dateret Århus 29/11 1688 Jens Hvas, hvorefter blev afsagt, da som er ført vidner og syn kontra i sagen, er den opsat 4 uger.

(148)

** indførsel af det af Matias Hårbo i forskrevne synsvidne ommeldte afhjemlede syn.

6/12 1688.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Engelbret Endersen, borger og skipper sst, havde stævnet Peder Calmer bødker for vidnes påhør, og efterskrevne vidnede, at for 3 uger siden hørte de i møllen, at Peder Calmer sagde, at fanden skulle have ført Engelbret Endersen ned i sin have.

** Laurits Pedersen Avning, fuldmægtig på Peder Calmer bødkers vegne havde stævnet Engelbret Endersen, borger sst, for vidnes påhør angående hvis ord, som passerede i møllen. Anne Jensdatter, Søren Hansens, vidnede, at som nu på lørdag var 14 dage om aftenen da hørte hun en skreg i gaden,

som lod sig ligne en djævel med et menneske, og om søndag morgen kom Peder Calmers søn og spurgte, om de havde hørt den, der skreg i aftes, og da hun sagde ja, sagde han, at der var Engelbret. Anne Rasmusdatter, salig Rasmus Skøts sst, med flere vidnede, at de var i Peder Calmers hus, da Anne, Søren Hansens, kom for at købe brændevin, og som de talte om, at Engelbret var på gaden i aftes, da sagde hun, at fanden kom ind til Engelbret i hans stue, og så kunne fanden intet komme ud med Engelbret af hans gadedør, for pigerne havde gjort kors deri, så tog han ud med ham gennem bryggersdøren igennem hans have over i Jørgen Skrædders have, og førte ham over plankerne og satte ham for Anne, Søren Hansens hus, på enden på hans rumpe, og ydermere sagde hun, at Maren Pottemagers måtte kaldes op og fulgte Engelbrets kone op til Maren Poulsdatter, for hun kunne intet være i huset for fanden. Birgitte, Søren Grønfeld snedkers, vidnede det samme.

(149)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Madsen sst havde stævnet Peiter Jessen farver med en kaldsseddel, som herefter findes indført, hvorefter to beskikkelsesmænd i rette lagde deres attest, angående deres beskikkelsesforretning hos Peiter Farver 21/11 88, og hvad da passerede, hvilken attest herefter er indført. Erik Jørgensen fremlagde KM brev til Laurits Madsen at være farver i Skanderborg, dateret København 4/8 1688.

** Erik Jørgensen satte i rette og formente, at efterdi bevises, at Peiter Farver fra de udstedte mænd har bemægtiget sig beskikkelsen, og ikke ville levere den fra sig, da skal han blive tildømt at levere den fra sig med svar uden ophold. Laurits Pedersen svarede hertil, at beskikkelsesmændene godvilligt havde leveret Peiter Farver beskikkelsen. sagen blev opsat 14 dage.

** indførsel af næst foranførte Laurits Farvers kaldsseddel til hans forrige husbond Peiter Farver, for han, imod lands lov og ret, har bemægtiget sig hans retmæssige begæring og beskikkelse, item beskikkelsesmændenes attest, at de 21/11 var hos Peiter Farver, på Laurits Madsen farvers vegne, angående en person, som Peiter Farver skulle have hensat, Laurits Farver til fortræd, i Skanderborg, om Peiter Farver ville kalde ham derfra med det gode, eftersom Laurits Farver havde KM brev på at skulle være farver der, hvortil han svarede, at så snart Laurits Farver boede i Skanderborg, skulle han tage karlen derfra, hvormed beskikkelsesmændene var fornøjet og gik derfra, men da de var kommet et stenkast bort, kaldte Peiter Farver dem tilbage og sagde, han ville skrive på beskikkelsen, men han lagde den i sit kammer og tog nøglen til sig og sagde, de kunne stå der så længe de ville, de fik ingen anden besked.

(150)

** Peder Lassen, borger sst fik, udmeldt mænd til at vurdere hans ejende skude, hvad den kunne være værd.

** Niels Lauritsen, borger sst, havde stævnet Jens Tomasen skomager, borger sst, for syn, vurdering og dom til ejendom, angående det pant, han har i Jens Tomasens ejendom, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne syns og vurderingsmænd.

** velb kammerråd landkommissær Tomas Friis hans tjener og fuldmægtig Peder Pedersen på sin husbonds vegne skøde. Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, med fuldmagt af Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, til hendes kære svoger Hans Bendixen Harding, solgte og skødede fra hende og hendes arvinger og til Tomas Friis og hans arvinger den

bod og ejendom på Volden, som Kirsten, salig Peder Smeds, iboer, strækkende sig fra kammerrådens haveplanke hjørnestolpe til enden af smedjen, med de to små boder derved ligger, 21 alen, og på den anden side til Badstuegaden hen til   Maren Clemendsdatters bod 19 alen, og i bredden fra Volden til Badstuegaden lige med kammerrådens have.

(151)

** Laurits Pedersen Avning, fuldmægtig for Peiter Jessen farver havde stævnet Laurits Madsen, farver sst, og tiltalte ham for sin hårde beskikkelse 21/11 sidst afvigt, samt for sit påståede kongebrev at fremvise, og derefter i rette lagde Peiter Farvers efterskrevne indlæg samt hans oprettede kontrakt med Mads Murmand, på sin søn Laurits Madsens vegne, at lære hos ham i 6 år, dateret 2/10 1671, og Erik Jørgensen prokurator på Laurits Farvers vegne herimod fremlagde KM brev på farveriet at bruge i Skanderborg, dateret 4/8 1688. så efterdi Erik Jørgensen begærede genpart af Peiter Farvers indlæg, er sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Calmer bødker med opsættelse her af tinget 15/11 næst afvigt havde stævnet Jens Lauritsen Hadbjerg sst for 9 sletdaler efter deres afregning, som han blev tildømt at betale.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Anders Ørn og skipper Jens Fisker, opsat 14 dage, eftersom intet svar skete.

13/12 1688.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde med varsel som 6/12 næst afvigt stævnet Jens Tomasen skomager, borger sst, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning på den våning med sine tilliggende tre boder, som Jens Tomasen nu iboer, som de vurderede for 125 sletdaler.

(152)

** Villum Jonsen, fuldmægtig for Simon Hartvig jøde ---- i Ribe med opsættelse her af tinget 15/11 næst afvigt havde stævnet Gert Colpin, borger sst. så mødte Gert Colpin og refererede sig til sin forrige erklæring, at han vekslens rest havde indfriet og betalt, hvorpå han gjorde sin ed, hvorefter blev afsagt, da fordi Gert Colpin ved højeste ed erklærer, at han de søgende 20 rigsdaler, han Simon Hartvig skyldig var, har han til ham selv og hans bud, der vekslen i hænde havde, betalt og således indfriet sin veksel, så blev han for Simon Hartvigs tiltale frifundet.

** Christen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, hans fuldmægtig Søren Mortensen havde stævnet Christen Vegerslevs bonde, Jens Christensen Thybo i Vejlby, for dom og tiltalte ham for resterende stedsmålspenge, huspenge og andet hos ham bekommet, beløbende sig 31 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

20/12 1688.

** den sag, Peiter Farvers fuldmægtig, Laurits Pedersen, kontra Laurits Farver. da Laurits Farver ikke var hjemme, blev sagen opsat til 2.ting efter jul.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Madsen, farver sst, med opsættelse her af tinget 6/12 næst forhen havde stævnet Peiter Farver og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 6/12 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, så efterdi Peiter Farvers fuldmægtig tilbød Laurits Farvers fuldmægtig den søgende beskikkelse med svar, som han ikke ville modtage, og Peiter Farvers fuldmægtig ikke vil betale den på processen gjorte bekostning, da blev derfor kendt, at Laurits Farver skal modtage sin beskikkelse, og Peiter Jensen farver skal betale ham den ved slig forhold ibragte bekostning.

(153)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Engelbret Endersen, borger sst, med varsel af 29/11 næst afvigt havde stævnet Peder Calmer, bødker sst, og i rette lagde Engelbret Endersens indlæg, som lyder, at han mener, at Peder Calmer bør for sin skammelige løgn at lide og straffes efter loven. sagen blev opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Tomas Mikkelsen, borgersøn sst, havde stævnet Hans Frost, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 28 sletdaler for bekomne varer efter regnskab, men som intet svar skete, blev sagen opsat (blank) uger.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Anders Ørn item Jens Fisker, blev opsat 14 dage.

10/1 1689.

** blev forkyndt KM forordning om jagt, dateret 8/12 1688, item om landstings pengenes indfordring, dateret 4/12 1688.

** blev forkyndt Karen Jespersdatter, salig Niels Jørgensens i Øksenvads, fuldmægtig Knud Simonsens givne afkald til Maren Poulsdatter, salig Anders Jespersens, for hvis hun efter ham som eneste arving kunne tilfalde, dateret 7/1 1689.

** blev forkyndt Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, udgivne skødebrev til Engelbret Endersen på den ejendom på Guldsmedegade, fordum tilhørte salig Jesper Skomager, dateret 24/12 1688.

** Hans Jensen Vinter, rådmand sst, hans fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator havde stævnet efterskrevne for gældsdom og tiltalte dem for resterende husleje, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** den sag, Tønnes Mikkelsen kontra Hans Frost, intet svar, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Jens Hvas kontra Matias Hårbo, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Jens Basballe kontra en del sst for gæld, endnu opsat med bevilling 14 dage.

** den sag, Hans Kandestøber kontra Jacob Pallesen i Herst, blev opsat 4 uger.

(154)

** Christen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, med opsættelse her af tinget 6/12 næst afvigt havde stævnet Anders Lauritsen Ørn, ridefoged over Kærbygård, item skipper Jens Fisker, boende her i byen, og tiltalte Anders Ørn for nogle få tønder skattekorn og Jens Fisker for 2 tønder rug, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, med varsel som 13/12 næst forhen havde stævnet Jens Tomasen, skomager sst, og tiltalte ham for gæld, han til Niels Lauritsen efter hans udgivne pantebrev skyldig er, og i rette lagde et pantevidne her af tinget 8/2 1683, som lyder, at Jens Tomasen da for gæld 120 sletdaler har pantsat til Niels Lauritsen det hus på Studsgade ved Snævren, som hans salig godefar ejede og afdøde, og nu hernæst blev oplæst forommeldte tingsvidne 13/12 angående vurdering af ejendommen, og dernæst en opsigelse til Jens Tomasen på samme pant, dateret 2/9 1688, hvorefter blev afsagt, da som i rette fremlægges et pantebrev på 120 sletdaler med 7 års rente, 50 sletdaler, samt denne processes bekostning, 6 daler, som bliver tilsammen 176 sletdaler, hvorimod det pantsatte eje med to boder er vurderet for 125 sletdaler, og som Jens Tomasen befindes lovligt at være stævnet, dog intet genmæle er sket, så er af den årsag kendt, at Niels Lauritsen bør den pantsatte og vurderede ejendom for de 125 sletdaler at følge, og Jens Tomasen den resterende sum 51 sletdaler at betale.

** den sag, som Niels Lauritsens fuldmægtig her foruden søger Jens Tomasen skomager for 23 sletdaler, som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

17/1 1689.

(155)

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig på Dines Pedersen Vintz, borger sst, hans vegne havde stævnet borgmestrene Jens Låsby og Mikkel Mikkelsen Malling, proviantforvalter Christen Vegerslev, rådmand Hans Vinter med samtlige interesserede i konsumptions forpagtningen, for spørgsmål at påsvare angående KM konsumptions forordning, som ikke er efterkommet, med videre, som hans principal Dines Pedersen over en del forhold imod hans forpagtningsbrev og rentekammerets memorial har at besværge. derimod blev i rette lagt en del af de indstævnedes efterskrevne svar, og Laurits Pedersen Hammer, boende i Avning, i rette lagde borgmester Jens Låsbys svar. for retten mødte Hans Bendixen Harding borger sst, og Villum Jonsen tilspurgte ham, om han ikke 31/12 var i kammerråd Tomas Friises hus tillige med begge borgmestre og andre interesserede, om det ikke da blev besluttet, at Dines Pedersen som formand efter forpagtningsbrevet skulle være oppebørslen betroet med videre, hvortil han svarede, at det blev vidtløftigt omtalt, men ingen ende bundet på noget. endvidere blev han tilspurgt, om han ikke samme tid blev antaget til at være kontrollør, hvortil han svarede, at han var ikke hos, da det blev besluttet, men fredag aften, som var den fjerde, kom to byens tjenere og hilste ham fra borgmestre og leverede ham både blokken, trækøllen og stemplet, som igen søndag, som var hellig trekonger, igen blev afhentet ved byens tjenere. på Århus yderste rådhus, hvor vi fra tinget måtte gå, formedelst stor snefog, som overføg tingbogen, blev retten fremdeles sat. derefter fortsatte Villum Jonsen vidneafhøringen og i rette lagde Dines Pedersens svar på borgmester Mikkel Mikkelsens svar, og fuldmægtigen Villum Jonsen protesterede, at borgmestre samt de andre interesserede ikke efter indstævningen personligt er mødt for retten spørgsmål at tilsvare, og begærede tingsvidne.

(156)

** Laurits Pedersen af Avning, fuldmægtig for Peiter Jessen farver, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 6/12 næst forløben i rette lagde KM brev og privilegium, dateret 10/9 1687, som lyder at Peiter Farver og Laurits Jensen farver må nyde farveriet i Århus og 5 eller 6 miles distrikt i deres egne og hustruers livstid, hvorimod Erik Jørgensen prokurator i rette lagde Laurits Madsen farvers efterskrevne indlæg samt hans svar, hvorefter blev afsagt, at efterdi af Laurits Farvers beskikkelse sees, at han beskylder Peiter Farver vrangeligt for hans majestæt at have andraget og foregivet og derefter benådning erlanget, og siden ham med hustru og børn fra hus og hjem bortjaget, og intet til bevis har fremlagt, thi derfor blev kendt, at Laurits Farver for sådanne ubevislige beskyldninger skal give til dette fattige hospital 4 rigsdaler og betale processens bekostning med 14 mark.

(157)

** Laurits Pedersen af Avning, fuldmægtiget på Vorfrue kirke sst dets forsvarere deres vegne havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, for gældsdom angående hvis, han til bemeldte kirkes præster og de fattige er skyldig efter forskrivning, og herhos fremlagde fuldmægtigen Jens Vegerslevs efterskrevne obligation og panteforskrivning, hvorefter blev afsagt, eftersom fremlægges Jens Vegerslevs obligation, af dato 21/2 1688, på kapital 1790 sletdaler som han Vorfrue kirke og de fattige skyldig er, som med rente bliver 1970 sletdaler, thi derfor blev kendt, at han bør de 1970 sletdaler samt denne processes bekostning at betale.

(158)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig på Engelbret Endersen, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget havde stævnet Peder Calmer bødker, og i rette lagde tingsvidner her af tinget 29/11 og 6/12 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, så eftersom med tingsvidne bevises, at Peder Calmer bødker har tilsagt Engelbret Endersen, det djævlen havde taget ham og ham ilde medhandlet, som ikke er sandt, da blev kendt, at ihvorvel Peder Calmer tilsagde Engelbret Endersen, at han ikke vidste ham andet at påsige end alt godt og ærligt, da skal han dog for sådan usandfærdig påtale give til de fattige 4 rigsdaler.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Clemend Hansen, borger og handelsmand sst, havde stævnet skipper Laurits Hansen, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 11 sletdaler for efterskrevne bekomne varer, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** den sag, Mogens Rasmussen bag klostret kontra Frederik Skomager sst med flere for gæld, intet svar skete, er derfor opsat 5 uger.

** Mikkel Jensen, borger sst, havde stævnet Johan Viborg skomager, borger sst, for dom og tiltalte ham for 28 sletdaler og tiltalte Jens Nielsen markmand for 3 skæpper byg, men som Johan Viborg ikke mødte, blev sagen opsat 3 uger.

(159)

** Maren Rasmusdatter, som sidst tjente til Matias Hårbo, blev af kælderen fremstillet for retten og vedstod at have avlet barn med en person, hed Laurits Andersen af Ringkøbing, som hun sagde nu var i Norge, og som hun intet havde at betale med, blev hun atter i fængslet indsat.

** indførsel af de, i det af Dines Pedersen førte tingsvidne, fremlagte dokumenter, som da ikke ord fra anden, formedelst deres vidtløftigheder, vejrligets hårdhed og dagens korthed, er indført. 1.Dines Pedersens stævning med dets påskrift. 2.Dines Pedersens indlæg. 3.Dines Pedersens beskikkelse med mere. 4.borgmester Mikkel Mikkelsens svar. 5.Hans Vinters svar. 6.Peder Feders svar og 7. Dines Pedersens svar.

(161)

24/1 1689.

(162)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Hvas, kapitelsridefoged sst, med opsættelse her af tinget 29/11 næst forhen, havde stævnet Matias Sørensen Hårbo angående deres ejendoms skilsmisse, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 8/11 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, så efterdi med tingsvidne bevises, at Matias Sørensen Hårbo sit plankeværk imellem sig og Jens Hvasses gård har ladet opsætte på det sted, hvor hans gamle nedbrudte huses tagdrop tilforn faldt inde i Jens Hvasses gård, som sees af, at Jens Hvasses gårds pikning ligger inden for det opsatte plankeværk, thi derfor blev kendt, at Matias Hårbo skal sit plankeværk efter sidste syn indflytte tre kvart alen til sig.

** den sag, Christen Basballe kontra Maren Jørgensdatter angående pant i hendes ejendom, som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Silke Basballe, salig Peder Gyllings efterladte widve sst, havde stævnet Jens Hansen Holm, indvåner sst, for gældsdom og tiltalte ham for 10 rigsdaler efter hans obligation, dateret Århus 23/5 1688, for varer forhandlet i Norge, som han blev tildømt at betale.

** den sag, Tønnes Mikkelsen kontra Jens Holm, bevilget opsat 8 dage.

** Oluf Christensen fogedsvend, fuldmægtiget for Mikkel Andersen Helbo, borger sst, havde stævnet efterskrevne sst for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(163)

31/1 1689.

** Hans Sønniksen lod forkynde sit til salig borgmester Jørgen Juul udgivne pantebrev på sin gård på Skolegade for 300 sletdaler med Peder Feder, som er salig borgmesters svogersøn, hans påskrift og kassering af 11/10 1688, at samme pantebrev af   Hans Sønniksen er indfriet og betalt.

** Peder Basballe havde stævnet skipper Søren Eriksen, borger sst, for vurdering på den ejendom og pant, Hans Huskær til ham overdraget har, hvorefter blev opnævnt vurderingsmænd.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Johan Viborg skomager, borger sst, havde stævnet doktor Andreas Küster, med pract doct sst, for gældsdom, og tiltalte ham for resterende husleje 6 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator for Abild Rasmussen havde stævnet Johan Viborg skomager for gældsdom angående hvis, han indeholder af salig Christen Smeds børnegods, han på auktion havde købt for 11 daler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** den sag, Mogens Rasmussen Hasle kontra efterskrevne udenbys personer blev, som intet svar skete, opsat 4 uger.

7/2 1689.

** Søren Kjeldsen, boende i Vejlby, havde stævnet proviantforvalter Christen Vegerslev sst for vidner at føre for hvis handel og trætte, de var imellem, hvorefter blev efter protest afsagt, at eftersom varselsmændene ikke forklarer at have nævnt sagen, vidstes ikke nogen vidner at udstede.

** Laurits Pedersen Avning, fuldmægtig for borgmester Jens Låsby havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, men som ingen mødte, blev sagen opsat 3 uger.

(164)

** Laurits Pedersen Avning, fuldmægtig for Anders Lauritsen Ørn, borger sst, havde stævnet Anne Todbjergs for vidnes påhør, og talte med hendes stedfar, Jens Jensen Todbjerg, angående hendes forhold i Trige og ublu påsagn, og Anders Lauritsens hustru, Maren Jacobsdatter, vidnede, at Anne Todbjergs havde sagt til hende, at dersom hendes madfar Anders Ørn ville give hende en halv snes daler, så ville hun udlægge en anden, og sagde, det var bedre at stille bækken end åen. derefter blev i rette lagt et tingsvidne af Galten herreds ting 30/1 indeværende år samt Cathrine Adriansdatter, Anders Lauritsens Ørns hustru, hendes attest om Anne Todbjergs letfærdige forhold i hendes tjeneste, som herefter følger.

** Laurits Pedersen på Anders Ørns vegne, efter forrige varsel, satte i rette og formente, at Anne Todbjergs løgnagtige og ublu påsagn på Anders Ørn ikke bør at ansees, eftersom hun forhen har forseet sig imod 6.bogs 13.kapitels 6.artikel, så formener han at hun bør lide efter samme bogs 21.kapitels 7.artikel. Anders Ørn tilbød at aflægge sin korporlige ed, og Anne Todbjergs mødte og herimod svarede, at hun havde udlagt ham for barnefar og det vedstod hun. sagen blev opsat 4 uger.

** den sag, Hans Frost kontra Niels Rut med flere. intet svar, derfor opsat 4 uger.

** den sag, Jens Basballe kontra skipper Laurits Hansen med flere sst. intet svar, derfor opsat 3 uger.

** den sag, Mikkel Jensen kontra Johan Viborg og Jens Markmand. som Jens Viborg lovede inden 3 uger at skaffe skøde eller betaling er sagen opsat 3 uger.

** blev af fængslet eller kælderen fremstillet Anne Jensdatter og Maren Rasmusdatter, hver med et barn på armen, og som de intet havde at betale med men klageligt gav til kende, at de med børnene måtte gå at betle, blev de atter indsat i rådhuskælderen eller fængslet.

(165)

** Laurits Pedersen Avning, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev fik opnævnt to mænd til at vurdere nogle gamle sten i domkirken.

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde med varsel som 31/1 næst afvigt stævnet Søren Eriksen skipper, borger sst, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderings forretning på Maren Jørgensdatters iboende våning, som de havde vurderet for 220 sletdaler.

** Jens Jacobsen Skivholme, borger sst, lod forkynde Jens Olufsen Fløjstrup sst hans udgivne obligation, dateret 3/4 1688, på 200 sletdaler og derfor pantsat de to tredjedels parter i hans skude, Fortuna, på 9 læster drægtig.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Olufsen Fløjstrup sst for dom og tiltalte ham for 200 sletdaler, som efter forskrivning skulle have været betaæt til Michaeli 1688, som han blev tilkendt at betale.

** Mogens Rasmussen Hasle, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 17/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** indførsel af forskrevne ommeldte Anders Lauritsen Ørns hustru Cathrine Adriansdatters attest om Anne Todbjergs letfærdige forhold, at hun en morgen tidlig på sine bare fødder gik til kammerdøren, hvor rytteren lå, og så ind af nøglehullet, hvor hun blev var, at samme rytter og Anne Todbjergs lå i en uforskammet og letfærdig omgængelse med hverandre, så hun skammedes ved at sige det. Cathrine Adriansdatter egen hånd.

(166)

14/2 1689.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Lauritsen Ørn for sigtelse og dom angående lejermål, han skal have begået med Anne Todbjergs, som tjente ham og udlagde ham for barnefar 30/1 sidst afvigt, da hun stod skrifte. nu blev i rette lagt Anne Todbjergs indlæg, som melder udførligt på hvad tider og steder, Anders Ørn havde haft utugtig omgængelse med hende, hvorefter blev afsagt så eftersom Anders Lauritsen Ørn gjorde sin højeste ed, at han ikke er Anne Todbjergs barnefar, ej heller har haft legemlig løsagtig omgængelse med hende, og med fremlagte tingsvidner bevises, hun tilforn har været berygtet for letfærdighed, thi blev han for hendes tiltalte efter loven frikendt.

(167)

** velb kammerråd og landkommissær Tomas Friis hans tjener og fuldmægtig, Peder Pedersen, på sin husbonds vegne æskede skøde, hvorefter Erik Jørgensen prokurator fremlagde Jens Vegerslev,

rådmand sst, hans fuldmagt, at eftersom Jeremias Hansen og hans søster Ellen Hansdatter har solgt ham et moksen ganske forfaldent to binding hus på Volden, fra Engelbret Endersens fem boder til kammerråd Friises smedjehus, hvilke to binding hus dem arveligt efter deres salig mormor salig Dorte Iversdatter, hr Jens Olufsens i Hammel, er tilfaldet, så har han afstået samme hus til kammerråd Tomas Friis, hvorefter Erik Jørgensen solgte og skødede samme hus fra Jens Vegerslev og hans arvinger og til Tomas Friis og hans arvinger.

** velb kammerråd Tomas Friis ved tjener og fuldmægtig Peder Pedersen havde stævnet hans forrige skriver Hans Junghans, logerende til Peder Feders sst, og begærede opnævnt uvildige mænd imellem Hans Junghans og Søren Fårbæk af Viborg at ligne angående hvis varer, han til Hans Junghans, mens han var i kammerrådens tjeneste, har leveret til KM tjeneste, hvorefter blev opnævnt mænd, og sagen blev opsat midlertid 14 dage.

** magister Morten Herlov lod forkynde en advarsel over kreditorerne til skifte efter salig hr Søren Eskildsen i Hasle 25/2 næstkommende.

** den sag, Matias Hårbo kontra byfogden i Mariager, Niels Jensen Morsing, for gæld 70 sletdaler efter obligation, blev opsat 8 dage.

** den sag, Claus Nielsen kontra Villads Bager med flere, blev opsat (blank)

** Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Niels Pedersen Nøt, boende sst, og tiltalte ham for 62 sletdaler, han er ham skyldig efter sin obligation, dateret 30/8 1688, som han blev tildømt at betale.

(168)

** Laurits Pedersen af Avning på assessor Jens Lassen, boende her i byen, hans vegne havde stævnet Engelbret Endersen, borger sst, for syn, vidnesbyrd og dom angående en ager og et stykke ejendomsjord, ham tilhørende, her for byen liggende ved Tomas Rasmussens iboende gård bag klostret, som han ham med pløjning skal meget have frapløjet, hvorefter blev udmeldt synsmænd.

** Oluf Christensen fogedsvend, fuldmægtig for Mikkel Andersen Helbo, borger sst, med opsættelse her af tinget 24/1 næst afvigt havde stævnet Villads Jacobsen med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

** blev af fængslet for retten fremstillet Maren Christensdatter Ledertover med sit barn på armen, som hun havde avlet med en person Rasmus Pedersen, som hun ikke vidste hvor var, og da hun intet havde at betale hendes lejermålsbøder med, blev hun igen i fængslet indsat.

21/2 1689.

** Villum Jonsen, fuldmægtig på Dines Pedersen Vintz sst hans vegne havde stævnet borgmester Jens Rasmussen Låsby for klage og vidner angående hvis medhandling, borgmester Låsby 12/2 på rådstuen og i hans eget hus øvede imod ham, da retten holdtes på rådstuen, og han siden blev kaldt til borgmesterens hus, og de indstævnede vidner i rette lagde deres efterskrevne vidner, at 12/2 sidst forleden på rådstuen begærede Dines Pedersen kopi af borgerskabets forråd, og da sagde han til borgmester Låsby, jeg ved i har 29 oksehoveder vin og brændevin liggende, når vi kommer og

inkvirerer hos jer, da begærede borgmesteren, at byfogden og to de mænd ville gå med ham og bese hvad han havde, og så stod borgmesteren af hans sæde fra retten i vred hu, og der han gik Dines Pedersen forbi, slog han ham med hans knyttede næve i hans ryg og sagde, kom og følg med, og da sagde Dines Pedersen, er det ret at slå mig for retten. så gik de til kælderen under Clauses hus, og så begyndte Dines Pedersen at klage sig over det slag i sin ryg, og borgmesteren havde ikke gjort vel, idet han havde slået ham og sagde, han var så syg deraf, at han måtte hjem og lægge sig, så sagde borgmesteren, gå ud af min dør, det djævlen fare i dig din skælm for alt det onde og fortræd, du påfører mig, dermed gik Dines Pedersen hjem og råbte i stuen, at de som til stede var ville drages til minde. derefter fremlagde synsmænd efterskrevne skriftlige syn, at de 13/2 var i byfogdens hus for at syne Dines Pedersen, og efter han havde aftrukket sig klæderne, så de mellem hans skuldre nogle røde striber, item på hans næse en liden rød prik, hans højre øje var rødt, og venstre øjelåg revet, som Dines Pedersen klagede over, at det måtte være kommet af slaget, han fik på rådstuen.

(173)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Knudsen Møller, tilforn boende på Årup mølle, med hans hustru Mette Olufsdatter for vidner, og efterskrevne vidnede, at de 14/1 1689 med herredsfogden var i Årup mølle for at gøre udlæg efter landsdommers dom, men da var Søren Knudsen og hans hustru undveget, og da der intet fandtes til skatter eller til husbonden, blev møllen og husene forseglet. om 2.dagen kom de igen, og da fandtes både Søren Knudsen og hans hustru der på ny med en del deres brødre, som med magt havde bemægtiget sig møllen og sagde, de skulle få en ulykke, lod de dem ikke blive ved møllen, og de agtede hverken kongen eller hans lov eller landsdommere.

(174)

** den sag Matias Hårbo kontra Niels Jensen byfoged i Mariager med bevilling opsat 14 dage.

** Hans Vinter, rådmand sst, hans fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator med opsættelse her af tinget 10/1 næst afvigt havde stævnet Anne Rasmusdatter med flere for gæld efter hans regnskabsbog (sluttes næste side)

** Jesper Eskildsen, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator havde stævnet Jens Hansen Holm for gældsdom og tiltalte ham for 40 sletdalere efter hans obligation, dateret 21/4 1688, som han blev tildømt at betale.

** indførsel af slutning til Hans Vinters dom. derefter blev de indstævnede tildømt at betale deres gæld.

** den sag, Abild Rasmussen kontra Johan Viborg, endnu opsat 14 dage.

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, ved fuldmægtig Villum Jonsen Lundgård med opsættelse her af tinget 24/1 næst forhen havde stævnet Søren Eriksen, borger sst, og tiltalte ham for 110 sletdaler efter hans panteforskrivning, dateret 28/1 1686, lydende på 232 sletdaler, hvorfor han har pantsat ham den halve del af sit iboende hus, og formente, at da han ikke har villet betale, pantet da at blive ham tildømt til eje, og nu i rette lagde Maren Jørgensdatter, salig Jørgen Pedersens, hendes til Søren Eriksen sst udgivne obligation, lydende på 232 sletdaler, med Søren Eriksens påskrevne overdragelse på samme pant, hvori han har ladet Peder Basballe indføre for 110 sletdaler,

som med omkostninger bliver 126 sletdaler, hvorefter blev afsagt, at Peder Basballe bør det halve pant efter vurderingen på 220 sletdaler for ejendom for de 110 sletdaler at følge og tilhøre, og Søren Eriksen den resterende sum 16 sletdaler at betale.

(175)

** den sag, Envold Randulf kontra Hans Junghans, som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

28/8 1689.

** blev forkyndt velb kammerråd og landkommissær Tomas Friises advarsel, at konsumptionen på ny i morgen klokken 2 slet eftermiddag skal sættes på auktion til den højstbydende at forpagtes.

** Jens Rasmussen Lübsker, borger og skipper sst, æskede skøde, hvorefter Jørgen Nielsen, tjenende Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, sst med fuldmagt af Jesper Nielsen Hutfeld, assessor i kammerkollegiet, boende sst, solgte og skødede fra ham og hans arvinger og til Jens Rasmussen Lübsker og hans arvinger den ejendom med haveplads, som salig skipper Oluf Nielsen iboede og ejede på Fiskergade, som ham er udlagt i betaling, liggende næst op til Jacobus Apotekers bod, Sofie Fiskers nu iboer, på den ene side og op til Søren Eriksen, skipper og borger sst, hans have på den anden side.

** Mikkel Jensen, borger sst, med opsættelse her af tinget 17/1 næst afvigt havde stævnet Johan Viborg skomager for 28 sletdaler, som han har betalt ham for et køb om nogen ejendom, og Johan Viborg ikke ville skaffe ham skøde, men undskyldte det med, at han ikke selv på ejendommen havde skøde, idet sagen til landstinget var indstævnet, hvorefter blev afsagt, at Johan Viborg skal skaffe Mikkel Jensen skøde inden 6 ugers forløb, eller de bekomne 28 daler at betale, med processens omkostning.

(176)

** Laurits Pedersen Avning, fuldmægtig for borgmester Jens Låsby sst med opsættelse her af tinget 7/2 næst afvigt havde stævnet Gert Colpin med flere sst for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** den sag, Erik Jørgensen for Jens Basballe kontra en del sst, bevilget opsat 3 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Clemend Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 17/1 næst afvigt havde stævnet Laurits Hansen, skipper sst, for dom og tiltalte ham for 11 sletdaler, han er ham skyldig for betroede varer, som han blev tildømt at betale.

** Anders Lauritsen Ørn, boende sst, hans fuldmægtig Laurits Pedersen af Avning havde stævnet Knud Andersen Cudo sst for dom angående hvis overlast, han imellem 14/2 og 15/2 sidst forleden om natten her på gaden på ham har øvet, idet han tog fat på hans kårde og sled ham i skidt og skarn på gaden, lå på ham og løb bort med hans kårde, men som intet genmæle skete blev sagen opsat 14 dage.

7/3 1689.

** Anders Lauritsen Ørn lod forkynde en seddel, at ville antage søfolk for månedstjeneste i kronens tjeneste.

** blev forkyndt kommissarier Christoffer Bartholin landsdommer og Palle Dyre til Tjele deres indstævning over salig Frands Rantzau og salig fru Helle Urnes arvinger og kreditorer til skifte på Estvadgård 8/4 førstkommende.

** Casper Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, på sine egne samt Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede vidne, hvorefter Oluf Sørensen, borger og skipper, sst vidnede, at 18/3 1688 som han med sin førende krejert sejlede herfra, og Hans Sørensen Gylling med sin, og Casper Nielsens krejert sejlede en kabellængde udenfor fra land, og da råbte Hans Gylling og bad dem for Guds skyld komme til hjælp, krejerten havde fået skade og ville synke, hvorfor han gav sit sejl op og anker i bunden og roede til krejerten, og da gik vandet ind på spygattet, og de bjergede sejlet. andre skippere vidnede det samme. NB: item på Århus rådhus, hvor vi formedelst sne, som overføg tingbogen, måtte os flytte. derefter vidnede vidner, at bønderne fra egnen kastede overbord og opsankede det fordærvede gods, som ikke kunne tjene til menneskers brug, og som var over 1500 tønder gods af rug, malt, ærter, gryn og andet gods.

(177)

** Søren Nielsen og Søren Jensen stod for retten angående nogle ukvemsord, Søren Nielsens kone skulle have sagt om Søren Jensen, og begge gav til kende, at de intet andet havde at påsige hinanden, uden ærligt og godt, og de blev forligt og gav hinanden hånd.

** den sag, Envold Randulf kontra Hans Junghans, blev opsat 14 dage.

** den sag, Hans Nielsen Gotlænder kontra Villads Jacobsen med flere. intet svar, uden Casper Nielsen, blev opsat 6 uger.

** den sag, Abild Rasmussen kontra Johan Viborg, endnu opsat 8 dage.

** Matias Sørensen Hårbo, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 14/2 næst afvigt havde stævnet byfoged Niels Jensen Morsing i Mariager for dom, og tiltalte ham for 70 sletdaler efter hans obligation dateret Århus 21/3 1688, som han blev tildømt at betale.

(178)

** Laurits Pedersen Avning fuldmægtiget for Anders Ørn, indvåner sst, med opsættelse her af tinget 7/2 næst forhen, angående hans stævnemål imod Anne Todbjergs for udlæggelse for barnefar, begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Anders Ørn ikke har overbevist Anne Todbjergs, at hun ham løgnagtigt har udlagt, ikke heller at være fri for legemlig omgængelse med hende, at han kunne agtes for hendes barnefar efter hendes bekendelse, uden aleneste dette at han sig sigtelsen ved ed har fralagt og endog vil formene, at hun på ære burde straffes, så vidste byfogden hende efter slige omstændigheder efter irettesættelse ikke at lide tilfinde kunne, men for Anders Ørns tiltale fri at være. belangende hans førte vidne om hendes forhold i Galten herred, som ganske og aldeles intet vedkommer ham, med kun den person, det angår, så blev samme dertil henvist, hvor der passeret er, at ordeles.

** Laurits Pedersen Avning, fuldmægtig for Mogens Rasmussen Hasle, borger sst, med opsættelse her af tinget 31/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Hans Jensen Frost, borger sst, med opsættelse her af tinget 7/2 næst afvigt havde stævnet Søren Langballe sst for dom og tiltalte ham for 7 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

14/3 1689.

(179)

** blev forkyndt KM patent om højesterets holdelse 19/8 næstkommende. item om kop, kvæg og ildstedskat i Danmark.

** Villum Jonsen, fuldmægtig på Dines Pedersens vegne havde stævnet borgmester Jens Rasmussen Låsby for adskillige forulempelser, han 12/2 på ham skal have øvet på rådstuen og i hans eget hus, item havde stævnet efterskrevne vidner at møde personligt på bytinget. derimod at svare mødte borgmester Jens Låsby og i rette lagde KM efterskrevne brev og befaling, at sagen mellem ham og Dines Pedersen skal indstævnes for kommissarier, som skal dem om deres stridigheder i mindelighed forene eller ved dom adskille, hvorefter blev afsagt, at borgmester Jens Låsby og Dines Pedersen bør efterleve kongens befaling .

(181)

** den sag, Claus Nielsen kontra Villads Bager og flere, af ham selv bevilget opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Abild Rasmussen, borger og skipper sst, med opsættelse her af tinget 31/1 næst forhen havde stævnet Johan Viborg, skomager sst, og tiltalte ham for 8 sletdaler på sin myndling salig Christen Smeds datters vegne, som er for gods, han på auktionen skal have tilforhandlet sig, som han blev tildømt at betale.

20/3 1689.

** Johan Berentz, borger og indvåner i København, havde stævnet Claus Nielsen, borger her i byen, og som Claus Nielsen beråbte sig på vidnesbyrd, blev dagen opsat til 22/3.

** Erik Jørgensen prokurator på Hans Henrich af København hans vegne havde stævnet Christen Nielsen her i byen og tiltalte ham for 16 sletdaler efter hans obligation, dateret 2/8 1687, som han blev tilkendt at betale.

(182)

21/3 1689.

** læst KM forordning om kræmmernes auktion, at hvis som på auktion købes, gives 6 måneders kredit.

** Erik Jørgensen stadsprokurator på sin svoger Jens Nielsen Møllers vegne lod læse Søren Eriksens købe og skødebrev på hans iboende gård liggende ved Mindet, dateret Århus 3/3 1688.

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig på Ellen Berings vegne havde stævnet Frederik Barbersvend hos Gregorius Feldskær for adskillige varer, som er bortkommet hende, imidlertid han der var i tjeneste, og Laurits Guldsmed vidnede, at da han og andre sad og spillede med et par små terninger, da sagde Frederik Barberer, hier ist ein paar, die sein grösser, og så lånte han dem terningerne, og det var straks efter mester Ejlerts død. så leverede Laurits Guldsmed samme terninger for retten, som Frederik Barber selv vedstod at være de samme, og Villum Jonsen vedkende sig samme terninger på salig mester Ejlerts enkes vegne hendes at være, og er hende ulovligt frakommet.

(183)

** Villum Jonsen, fuldmægtig på Envold Randulfs vegne havde stævnet Hans Junghans for 10 rigsdaler efter hans udgivne revers, som han blev tildømt t betale.

(184)

** Erik Jørgensen på Jens Basballes vegne havde stævnet efterskrevne personer for hvis, de ham skyldig er, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator på Niels Nielsens vegne havde stævnet Niels Pedersen Nøt for 8 sletdaler, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Kirsten Pedersdatter, nu tilholdende hos Margrete Hansdatter i Fiskergade, blev taget udaf kælderen og bekendte for retten, at hun intet kunne betale til bøder, og udlagde til barnefar Jens Rasmussen, en skibskarl af Ebeltoft, som nu er i kongens tjeneste, og hun blev derfor til videre straf hensat i kælderen igen.

22/3 1689.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Johan Berentz, tobakspinder af København, hans vegne med opsættelse her af tinget 19/3 1689 havde stævnet Claus Nielsen her i byen og tiltalte ham for en hans gård, beliggende på Torvet, som han ham til sin bror Daniel Berentz skal have lejet, dog alligevel skal Claus Nielsen have bortlejet gården til en anden, idet var imod KM forordning, at ingen jøde må besidde lejegods, så han derover måtte hyre et andet ubekvemt værelse og hans gods med stor bekostning flytte, hvorefter blev afsagt, så eftersom af Claus Nielsens missive sees, at han har lejet ham sin gård fra Michaeli sidst afvigt, hvilket han ikke har efterkommet, så blev derfor kendt, at Claus Nielsen bør erstatte Johan Berentz den skade, han ved gårdens mistelse alene er tilføjet.

(186)

4/4 1689.

** Tyge Jespersen, residerende på Skæring munkegård, hans tjener og fuldmægtig Hans Sørensen Bach havde i Viborg stævnet Christen Blichfeld, forpagter over grevskabet Frisenborg, for vidner anlangende grevinden af Frisenborgs udgivne obligation, hvorefter blev afsagt, så eftersom Christen Blichfeld er stævnet i Viborg, som han påstår ikke så lovligt er, som burde ske ved bopæl efter loven, thi vidstes derfor ikke Hans Bach nogen vidners førsel imod ham at stede, før lovligt kald til bopæl er sket.

** Engelbret Endersen begærede og fik opnævnt mænd til at måle den ejendom og havested, assessor Jens Lassen ham solgt har.

** den sag, Claus Nielsen kontra Villads Bager, blev opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Niels Nielsen studiosus, boende sst, med opsættelse her af tinget 21/3 næst afvigt havde stævnet Niels Pedersen Nøt for 8 sletdaler for to tønder tjære, som han blev tildømt at betale.

(187)

11/4 1689.

** Engelbret Endersen lod forkynde assessor Jens Lassens til ham udgivne skødebrev på et stykke ejendomsjord samt en kålhave, liggende bag klostret ved salig Laurits Hestekøbers gård, Tomas Rasmussen iboer, dateret 20/2 1689, med påskrift af efterskrevne opmåling af jorden.

** Mikkel Nielsen, underskriver hos amtskriver Jens Knub, lod forkynde Hans Vinter rådmand sst hans udgivne skødebrev til hans far Niels Mikkelsen, danske skolemester sst, på et hans hus, Niels Mikkelsen iboer, næst vesten til den gård, mester David Bartskær iboede, og østen op til den gård, Christen Frandsen skrædder iboer, med halv brønd imellem dette og den gård, Christen Frandsen iboer, dateret 7/4 1689.

** Engelbret Endersen, borger sst, havde stævnet Mogens Rasmussen Hasle for syn til et stykke havejord, Engelbret har købt af assessor Jens Lassen, hvorefter blev opnævnt synsmænd til at syne et stykke jord, som han formente sig at tilhøre, og af Mogens Hasle at være gjort for kort på.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Christen Knudsen Lind, borger og vinhandler sst, havde stævnet for dom efterskrevne, og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet hans bror Bonde Jacobsen, forrige borger sst, nu boende i Farre, for syn og dom angående ejendom, han tilforn ejede og iboede på Brobjerg, hvilken gård han ved indløst pant og udlæg og derpå udgiven transport er overdraget, og vil formene, den for ejendom bliver ham tildømt. derefter blev tilmeldt vurderingsmænd til at vurdere forskrevne gård.

18/4 1689.

(188)

** Mogens Rasmussen Hasle, borger sst, havde stævnet Engelbret Endersen for vidnesbyrd at påhøre angående hans gårds tilliggende havejord, hvorefter efterskrevne, som mindes op til 30 år, vidnede, at det stykke jord, som ligger bag Mogens Hasles ladehus, har været brugt til hans gård.

** Engelbret Endersen, borger sst, havde med varsel som 11/4 næst afvigt stævnet Mogens Hasle, hvorefter synsmænd fremstod og i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at de havde beseet og målt det stykke jord, som assessor Jens Lassen har solgt Engelbret Endersen efter gamle skøders indhold. Mogens Hasle mødte og svarede, at han forstod sig ikke på, hvorledes synsmænd måler og aftegner ind på hans ejendom i alenmål uden nogen adkomst, og han formente ikke noget af sit med rette kan miste.

(189)

** Tomas Rasmussen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, med varsel som 8 dage tilforn havde stævnet Bonde Jacobsen i Farre, og nu fremstod vurderingsmænd og i rette lagde deres efterskrevne vurdering på den ejendom på Brobjerg, som Bonde Jacobsen ejede tilforn, som de havde vurderet for 330 sletdaler.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Hans Jensen Frost, borger sst, havde stævnet Niels Nielsen Rut, borger sst, for dom og tiltalte ham for 8 sletdaler, som han ham skyldig er, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Gotlænder, borger og kandestøber sst, med opsættelse her af tinget 7/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for indkvarteringspenge, som de blev tildømt at betale.

(190)

25/4 1689.

** Tomas Rasmussen prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme med varsel som 18/4 næst afvigt havde stævnet hans bror Bonde Jacobsen, boende i Farre, og lod læse og påskrive hans indlæg angående den gård på Brobjerg, Bonde Jacobsen ejede og ham er pantsat, og fordrede derefter dom til ejendom, men som ingen specifikation på den gjorte omkostning blev fremlagt, er sagen opsat 14 dage.

2/5 1689.

** Peiter Jessen farver lod læse og forkynde Peder Hansen Kryssings til ham udgivne pantebrev på hans gård på Mejlgade, tilforn salig Anders Værn tilhørende, for kapital 300 sletdaler.

** blev forkyndt KM jus ---- dets forklaring, dateret 30/3 1689.

** Nicolaus Lambrecht handskemager lod forkynde salig Niels Udsens børns formyndere Peder Hansen, Baltser Hansen og Jens Jacobsen til ham udgivne skøde på salig Niels Udsens iboende eje på hjørnet af Vestergade, som han på auktion efter ham købt har.

** Jens Jespersen i Stjær hans fuldmægtig, efter Christoffer Lindenov stiftbefalingsmand hans befaling, Peder Andersen Skærbæk æskede vidne, og Niels Pedersen, boende i Galten, og Jens Mortensen hos hans mor Maren Nielsdatter sst vidnede, at de havde stævnet hr Jens Lauritsen i Harlev og hans hustru, og talte med hans søn Søren Jensen, for vidners påhør angående nogen skændsord imellem dem og Jens Jespersen i Stjær, og efterskrevne vidnede, at de 26/2 sidst så, at Jens Jespersen stod på Frisenborg birketing, og da sagde hr Jens til ham, havde han ikke penge, så havde han honning, og da svarede Jens Jespersen, har jeg fået noget ulovligt af eder, og da svarede hr Jens, har i ikke været hos mig og tinget af. dernæst fremlagde Peder Andersen Jens Rasmussen Lassen her i byen hans attest angående hr Jens Harlevs ord i Skivholme præstegård 8/3 1689, at han sagde til Jens Rasmussen, hvad vil i have med det tyvepak at bestille, hvortil han svarede, at han vidste intet at have med tyvepak at bestille, eftersom den herefter indføres. Søren Andersen, tjenende i Århus mølle vidnede, at da han var til bryllup i Labing, da kom hr Jens Harlevs hustru ind i en stue, hvor blandt andre Jens Jespersens søn var til stede, og da hun blev ham var, sagde hun, pak dig ud af døren din tyveunge.

(191)

** Niels Jespersen fuldmægtig havde stævnet Poul Knudsen i Snåstrup for vidnes påhør, hvorefter efterskrevne vidnespersoner vidnede om, hvad passerede ved Frisenborg birketing, og Jens Knapmager borger sst mødte for retten og fremlagde hr Niels Madsen Fog, præst i Storring, hans attest angående, at Jens Jespersen aldrig havde begæret af ham, at han skulle aftinge hos hr Jens Harlev for tyveri, hvilken attest lyder som den herefter findes indført.

(192)

** den sag, Hans Frost kontra Niels Rut, blev opsat endnu 8 dage.

** blev af vedtægtsbogen forkyndt byens vedtægt 14/5 1688, og derefter aflyste al ulovlig forbudt kvæg af marken.

** den, sag Engelbret Endersen kontra Mogens Hasle angående tvistigheder om deres haver bagved klostret, er opsat 4 uger.

** Johan Plumb guldsmed lod forkynde Laurits Wild guldsmed, borger sst, hans til ham udgivne skødebrev på hans gård, på Torvet beliggende, næst op til Johan Suhr KM tolders gård på den ene side, og op til Niels Lauritsens øde eje på den anden side, med tilliggende gårdsavl i marken, dateret 29/4 1689.

** indførsel af 1.Jens Rasmussen Lassens udgivne attest, som i det af Jens Jespersens fuldmægtig førte tingsvidne er indført. 2 hr Niels Fog i Storring hans attest, at han ikke på rytterbonde Jens Jespersen i Stjær hans vegne har været hos sin svoger hr Jens Lauritsen i Harlev for at tinge af for tyveri.

10/5 1689.

** baron Constantin von Marselis til Marselisborg hans tjener og fuldmægtig Jens Pedersen fremlagde en skriftlig begæring til at få læst og påskrevet et købebrev på en gårdsavl, kaldes Envold Bryggers på Guldsmedegade, som er ham transporteret, dateret Stadsgård 10/5 1689.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Christen Knudsen Lind, borger og vinhandler sst, med opsættelse her af tinget 11/4 næst afvigt havde stævnet Jørgen Borum skrædder med flere for dom, og i rette lagde Niels Pedersen Nøts udgivne obligation, dateret 21/4 1688, som lyder på 21 rigsdaler, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

(193)

** velb amtmand Otte Bjelke til Kærbygård hans fuldmægtig Erik Jørgensen stadsprokurator havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, og tiltalte ham for 400 sletdaler efter hans obligation og panteforskrivning, dateret 24/2 1687, med sin efterstående rente, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Hans Jensen Frost, borger sst, med opsættelse her af tinget 18/4 næst afvigt havde stævnet Niels Nielsen Rut for gæld, som han blev tildømt at betale.

** Tomas Rasmussen prokurator. fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 25/4 næst afvigt, angående den af Bonde Jacobsen pantsatte gård på Brobjerg, og først i rette lagde et pantevidne her af tinget 28/9 1676, som lyder, at Bonde Jacobsen for 400 rigsdaler har pantsat til doktor Matias de Brobergue til Sjelle Skovgård hans iboende gård på Brobjerg med tilliggende gårdsavl samt have bag gården, og findes der bagpå skrevet, at på samme pantebrev rester til 11/3 1680 100 sletdaler. derefter fremlagde en transport til Jens Jacobsen Skivholme, dateret Ristrup 1/6 1688. dernæst i rette lagde en dom af Hads herreds ting 11/3 1686, som til slutning melder, at Bonde Jacobsen er tildømt at betale til Simon Simonsen i Saksild 237 rigsdaler efter hans obligation, for hvilken sum der er gjort udlæg i løsøre samt Bonde Jacobsens gård på Brobjerg, samt Simon Simonsens overdragelse til Jens Jacobsen på samme udlæg, dateret 26/4 1688. derefter blev fremlagt Bonde Jacobsens indlæg, at som gården er vurderet for 330 sletdaler, og han deri er berettiget efter doktor Matias Brobergs pantebrev på 155 sletdaler og Simon Simonsens indførsel for 307 sletdaler, så bør den at følge ham som ejendom, hvorefter blev kendt, at Jens Jacobsen bør bemeldte gård efter overdragelser, pant og udlæg for fri ejendom at følge.

(194)

16/5 1689.

** blev forkyndt Jens Andersen Kruse, borger sst, hans udgivne købebrev til baron Constantin von Marselis, friherre til Marselisborg etc, på et gårdsavl på marken, tillagt hans iboende gård, kaldt Envold Bagers eje på Guldsmedegade.

** Barbara, salig Mikkel Jensens efterladte, i Grenå lod advare og indkalde Jens Basballe og alle andre deres kreditorer der i boet at møde 16/6 førstkommende.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Clemend Mikkelsen, skipper og borger sst, hans hustru, i hendes mands absens, hendes vegne havde stævnet en person, som lod sig kalde Ernst Hermandsen fra København for vidner, sigtelse og dom angående tyveri, af ham øvet i Clemend Mikkelsens hus, og efterskrevne vidnede, at de 5/5 næst afvigt var med Clemend Mikkelsens hustru i rådhuskælderen, og da bekendte Ernst Hermandsen, at Laurits Wild, guldsmed sst, havde afkøbt

ham to dusin og elleve sølvknapper, som havde været i en rød nattrøje, og han havde een af samme sølvknapper hos sig, som han leverede hende. to stadstjenere vidnede, at som de 10/5 stod for retten, kom Niels Bysvends kone, som med deres koner var gået i byens fængsel at give dem mad, som var indsat, og sagde, at Ernst Hermandsen var udbrudt, og som de kom i fængslet, så de, at en bjælke var udløftet af muren og to loftfjæl var brækket under rådstuen, hvor han var opkommet, og derpå ned af rådstuevinduet i gangen, som går op til rådhuset.

(195)

23/5 1689.

** Jens Jensen Vissing lod forkynde KM brev, dateret 11/12 1688, at han, efter ansøgning og borgmestre og råds erklæring, er forundt og tilladt en plads, kaldt Møllekirkegård, til at indrette en have. item Jens Vissings supplikation med derpå KM resolution, at hans salig hr fars skøde på møllen skal ved magt blive, og hvem, møllen besidder, at give under amtet årligt 50 sletdaler, dateret 22/1 1689.

30/5 1689.

(196)

** Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte widve, sst hendes tjener og fuldmægtig Jørgen Nielsen havde stævnet Hans Tomasen, forvalter over det friherskab Vilhelmsborg, for vidners påhør angående hendes hus i Slet, hvorefter efterskrevne, der iblandt Mikkel Loft i Østerby mindes 20 år, Rasmus Loft i Ingerslev mindes 20 år, Peder Loft i Ingerslev mindes 24 år, vidnede, at der så længe ikke af det hus i Slet har været gjort arbejde til eller har haft anden husbond end borgmester Anders Lydiksen og hans enke Maren Clemendsdatter. Mette Sørensdatter, Mikkel Andersens, i Viby vidnede, at hun med hendes salig mand Jens Godske boede i fornævnte hus før den tid, de svenske krigsfolk var her i landet, og da kende de ingen anden husbond end Anders Lydiksen.

(197)

** den sag, Engelbret Endersen kontra Mogens Hasle, såsom ingen af dem er hjemme er, sagen opsat endnu 6 uger.

6/6 1689.

** Ditlev Bloch garver, borger sst, æskede skøde, hvorefter Jens Christensen Vegerslev, rådmand sst, hans søn og fuldmægtig Hans Jensen Vegerslev solgte og skødede fra Jens Vegerslev og hans arvinger og til Ditlev Bloch og hans arvinger 6 boder, i Møllestien beliggende, efter alenmål, som er fra den vestre hjørnestolpe til den østre langs boderne 37 alen, item fra den østre ende i sønder med gærdet til det gærde ud med åen 83 alen, item langs med åen fra øster og i vester til det gærde imellem denne ejendom og Møllekirkegård 32 alen, derfra og langs op med Møllekirkegård til den vestre gårdstolpe 83 alen.

** den gældssag, jeg havde indstævnet kontra Ortgius Vognmand sst, som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

13/6 1689.

** blev forkyndt stiftsbefalingsmandens og bispens skriftlige lysning efter hospitalsforstander Didrik Christensen, som uden dets forsvars vilje og videnskab er bortrejst, om nogen ham forekommer, at de ham ville anholde eller dem det tilkendegive, at de ham kunne pågribe og afhente til regnskab.

** Jacobus Gesius, apoteker sst, æskede skøde, hvorefter Jacob Nielsen Ladefoged, borger sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jacobus Gesius og hans arvinger hans gård, han selv iboer, på Mejlgade beliggende, næst op til Jens Sørensen skipper hans iboende gård på den ene side, og op til Jacob Espensens iboende gård på den anden side, og strækker sig med der bagved liggende have fra adelgaden ud til havet, og det med tilliggende gårdsavl.

20/6 1689.

** Villum Jonsen Lundgård, boende i Avning, efter befaling fra stiftsbefalingsmand grev Niels Friis, på en del borgerskabets vegne sst havde stævnet borgmestre Jens Låsby og Mikkel Mikkelsen Malling og rådmand Hans Vinter til æskning, attester og vidnesbyrd, hvorimod blev fremlagt de indstævnedes efterskrevne indlæg, hvori de æskede Peder Fabers fuldmagt, underskrevet af menige byens indvånere.

(198)

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig for Christen Knudsen Lind, borger og vinhandler sst, havde stævnet Peder Nielsen, indvåner sst, boende bag klostret, for syn, vidner og dom, for han ulovligt om nattetide med sine heste har været i hans hegnede bårer og enemærke, og efterskrevne vidnede, at de imellem næst afvigt onsdag og torsdag om natten så, at Peder Nielsen og en anden satte 6 heste på Peder Nielsens bårer.

** Villum Jonsen for Christen Knudsen efter forrige varsel satte i rette og formente, at efterdi bevises, at Peder Nielsen om nattetide ikke alene selv med sine heste, men endog andre dertil brugt Christen Knudsens indhegnede græsning voldeligt overdrevet, formente han derfor burde at bøde. sagen blev opsat 3 uger.

** den sag, jeg havde indstævnet kontra Ortgius Vognmand, endnu opsat 4 uger.

27/6 1689.

** forkyndt KM forordning om skandskrifter, at de af bødlen skal brændes.

** Villum Jonsen Lundgård, boende i Auning, efter befaling af stiftsbefalingsmanden, på Århus bys og en del borgerskabets vegne med varsel, ligesom i dag 8 dage, havde stævnet borgmestre Jens Låsby og Mikkel Mikkelsen Malling og rådmand Hans Vinter, og Niels Jensen podemand borger sst vidnede, at han havde boet i Møllestien og på Møllekirkegård i 18 år, og imidlertid har altid været fri gang for Århus borgerskab og indbyggere over Møllekirkegård ind til møllen, såvel som til åen, og imidlertid har Møllekirkegård været brugt til byens blegning, og han havde selv haft den i leje og givet årligt deraf til Vorfrue kirkes kapellan 8 sletdaler, og samtidigt har de af den

blegeplads, som Jens Vissing nu i stedet for Møllekirkegård udlagt, givet til møllens besiddere årligt 5 sletdaler, indtil Jens Vissing kom der at bo, da måtte de give årligt 10 sletdaler. Maren Mortensdatter, Jens Felbereders, Johanne Rasmusdatter, salig Anders Eriksens sst, Maren Andersdatter, Hans Gertsens, Maren Mikkelsdatter, salig Niels Pedersens, og Maren Nielsdatter, salig Erik Rasmussens, vidnede det samme. nu blev Jost Podemester tilspurgt, om han kan mindes hvor mange, der i 32 år er begravet i Møllekirkegård, dertil han svarede, at han kunne mindes, at der blev begravet 4 mennesker, og hans søn Rasmus Jostsen vidnede, at han var med en 8 dages tid at grave på Møllekirkegård for Jens Vissing, og de blev begravet en del menneskeben op, en tønde fuld, som de gravede en dyb kule midt på kirkegården, det dybeste de kunne, og kastede dem deri. derefter blev fremlagt underdegnen til Vorfrue kirke Laurits Brandt hans underskrevne attest og udtog af de gamle kirkebøger om hvem, der var begravet i Møllekirkegård, som herefter indføres, samt borgerskabet samt kapellanen hr Jeppe Jepsens andragende og begæring til borgmestre og råd om Møllekirkegårds indhegning, dateret 3/6 1680 med svar, som herefter indføres. derefter berettede Villum Jonsen mundtligt om den frihed, som udenbys og byens indvånere betages ved kirkegårdens mistelse, og han kan bevise, at nogle hundrede til tusinde mennesker i by og udenby det beklager.

(201)

** blev forkyndt Ortgius Jochum vognmands udgivne panteforskrivning til Peder Lassen for 51 sletdaler, derfor pantsat tre gårdsavls afgrøde, item et egekar, en morter og en tinpotte.

** indførsel af 1. forommeldte borgerskabs samt kapellans andragende til borgmestre og råd, og 2. underdegnens udskrift og attest af kirkebøgerne angående hvem, der er begravet i Møllekirkegård fra 1649, alle unavngivne mest stakler og fremmede, på nær Karen Markmands og Magdalene Vangvogters.

(202)

4/7 1689.

** blev forkyndt magister Morten Herlov hans advarsel til skifte at holde efter salig Poul Pedersen smed i Hørning 10/7 førstkommende.

** blev forkyndt Niels Jensen bagers givne afkald af hans salig hustru Anne Lauritsdatter hendes to eneste arvingers fuldmægtiger Jens Jensen Mellerup i Stjær og Jens Lassen i Herskind.

** Ove Andersen snedker, borger sst, havde stævnet Anders Frandsen snedker, borger sst, for klage, vidner og dom angående skældsord og overlast, og efterskrevne vidnede, at Christen Snedker og Anders Snedker var kommet i klammeri i værkstedet og kom omkuld på gulvet, og da de kom op igen, løb Anders om på gulvet og sagde, de har gjort imod ham som hundsfotter og skælme, og så føg Anders til Ove Snedker og greb ham i sit hår, og Ove greb ham i sit hår og holdt ham, så han ikke kunne røre sig, og da sagde Anders sådan flæsketyv, og så skilte de dem ad, og da var Anders noget blodig ved næsen.

(203)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for hvis, de var ham skyldig, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

11/7 1689.

** Christen Pedersen skrædder, borger sst, havde stævnet Poul Højen skrædder, borger sst, for vidner og dom angående utilbørlige skældsord og overlast på gaden, hvorefter Niels Sørensen tømmermand sst vidnede, at 29/6 næst afvigt, som han stod ved hans arbejde ved Jørgen Skrædders dør på Studsgade, da kom Poul Højen ud af sin dør, som Christen Pedersen kom gående, og da sagde Poul Højen til ham, din hundsfot, du tager mit arbejde fra mig og slog ham på hans bryst. Kirsten, Niels Sørensens, og Mette, Peder Rasmussens, vidnede det samme.

** den sag, Engelbret Endersen kontra Mogens Hasle, da som Engelbret ikke var hjemme, blev sagen opsat 4 uger.

** Jens Rasmussen sst, fuldmægtig på assessor Jens Lassen, residerende sst, hans vegne i rette lagde Jens Lassens efterskrevne skriftlige begæring til byfogden, eftersom øvrigheden i Frederikshald har tilskrevet ham, om at lade vurdere salig Mikkel Jacobsens gods her på stedet, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderingsforretning på den liden våning, som salig Mikkel Jensens stedfar, Rasmus Jensen nu iboer på Brobjerg, som de vurderede for 50 sletdaler.

(204)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for borgmestre og råd sst havde stævnet Morten Værn, auktionsdirektørs fuldmægtig sst, for dom angående det auktionerede gods efter salig Tomas Christensen visiterer, og tiltalte ham for rigtighed for pengene, som er kommet af auktionen, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

18/7 1689.

** Erik Jørgensen prokurator for Christen Sørensen, hospitalsforstander sst, fremlagde hans skriftlige kaldsseddel, at som KM har beskikket ham til at være hospitalsforstander her i hospitalet, og som hans formand har efterladt ham hospitalet i en slet tilstand så og en del forfaldne huse, da for at vide dets tilstand, da begærer han opnævnt synsmænd til at syne og bese, hvorledes alting forefindes, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

** Erik Jørgensen prokurator for Jens Lauritsen borger sst havde stævnet Jens Hansen Holme for syn på den gård på Guldsmedegade, han har pantsat ham, hvorefter blev af retten opnævnt og tilmeldt vurderingsmænd.

** Christen Pedersen skrædder, borger sst, med varsel som 11/7 næst forhen havde stævnet Poul Højen angående skældsord, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

25/7 1689.

(205)

** blev forkyndt KM forordning om kop, kvæg og ildstedskat.

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod forkynde Anne Mikkelsdatter, Søren Jørgensens, sst hendes til ham udgivne købebrev, dateret 24/7 1689, på hendes tilfaldne arvepart i hendes salig forældres gård på Vestergade, Søren Langballe iboer, hendes part for 106 sletdaler.

** Niels Lassen, præsident i Nyborg, hans fuldmægtig Peder Olufsen havde stævnet Dines Pedersen her i byen for dom angående gæld, som rejser sig af en veksel, dateret 21/9 1675, lydende på 240 kurant, hvorimod Dines Pedersen beråbte sig på at skaffe bevis på vekslens betaling, hvorfor sagen er opsat 4 uger.

** Jens Basballe, rådmand sst, fuldmægtiget på Sofie Arildsdatter hendes vegne æskede skøde, hvorefter Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, hendes tjener og fuldmægtig Jørgen Nielsen skødede fra hende og hendes arvinger og til Sofie Arildsdatter, som en tid lang har opvartet og betjent hende, og hendes arvinger den gård på hjørnet imellem Guldsmedegade og Tangen beliggende, som amtskriver Jens Knub sidst påboede, med hosliggende haveplads og tilhørende to gårdsavl.

(206)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Lauritsen, borger sst, med varsel som i dag 8 dage havde stævnet Jens Hansen Holm sst for vurdering på den ejendom på Guldsmedegade, som er pantsat ham for 101 daler, samt dom på bemeldte part til ejendom, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde efterskrevne syns og vurderingsforretning på den ejendom, beliggende på Guldsmedegade, som strækker sig sønden op til Inger Molbos ejendom og norden op til Engelbret Endersens ejendom, og samme ejendom tilhører Jens Hansen Holm, som er 7 binding hus til gaden og kælder under, som er ganske brøstfældig og derfor blev vurderet for 70 sletdaler.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Vegerslev, rådmand sst, havde stævnet efterskrevne sst for dom og tiltalte dem for resterende husleje, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

1/8 1689.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for hospitalsforstander sst Christen Sørensen med varsel som 18/7 næst afvigt havde stævnet stiftsbefalingsmand greve Niels Friis med flere hospitalsinspektører, hvorpå fremkom synsmænd og i rette lagde deres skriftlige synsforretning på Århus hospital, som herefter findes indført.

(207)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 4/7 næst afvigt havde stævnet Christen Nielsen slagter med flere sst for gæld efter hans regnskabsbog, hvorimod Knud Terkildsen skomager, borger sst, fremlagde kvittering fra Matias Hansen i Randers, at han 26/7 1688 har betalt for en sort kiste, han købte på Jens Rasmussens mors auktion, hvorfor han blev frikendt, men de øvrige indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

** Christen Jensen byskriver med opsættelse her af tinget 6/6 næst afvigt havde stævnet Ortgius Vognmand, borger sst, og tiltalte ham, for han ikke vil give ham sin skriverløn samt trykt papir for to skiftebreve efter hans salig formand Jens Jørgensen og efter hans salig hustru Anne Jensdatter, dateret 3/3 1687, hvorfor skriveren tilkom 6 daler, som Ortgius Jochum blev tildømt at betale.

** indførsel af afhjemlede synsforretning på Århus hospital.

(209)

8/8 1689.

** den sag, Engelbret Endersen kontra Mogens Rasmussen, som Engelbret ikke er hjemme, er sagen opsat 6 uger.

** den sag, Jens Lauritsens fuldmægtig kontra Jens Hansen angående hans pantsatte ejendom, er opsat 4 uger.

** Anne Jensdatter, som blev beligget til Ditlev Garvers af en karl hed Christen Andersen, født i København og kom fra Norge, ved ham avlede barn, blev for retten af fængslet fremstillet, foregav at hun intet havde at betale hendes lejermålsbøder med, hvorfor hun atter i fængslet blev indsat.

15/8 1689.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for lejermålsbøder, der iblandt Søren Langballe for sig selv og Kirsten Christensdatter, der tjente ham, 18 rigsdaler, som de blev tildømt at betale.

(210)

** Oluf Christensen fogedsvend, fuldmægtig for Mikkel Andersen Helbo havde stævnet Jens Pedersen snedker i Møllestien for dom og tiltalte ham for 10 mark, som han var ham skyldig, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Christen Pedersen skrædder, borger sst, med opsættelse her af tinget 16/4 næst afvigt havde stævnet Poul Højen skrædder, borger sst, og fremlagde et tingsvidne her af tinget 11/7 næst forhen, hvorefter blev afsagt, da som bevises med tingsvidne, at Poul Højen 29/6 næst forhen har overfaldet Christen Pedersen, da blev kendt, at Poul Højen skal for nævehug betale sine tre gange 6 lod sølv efter loven, og for usømmelige skældsord, som ikke angår æren, at give til de fattige 2 rigsdaler.

22/8 1689.

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, fuldmægtig på Jens Pedersen, sig opholdende til assessor Jens Lassen, sejlende her fra byen, hans vegne, med tilladelse fra befalingsmand grev Niels Friis, havde stævnet kammerråd og landkommissær Tomas Friis for klage, vidner og syn for den ukristelige medfart og traktement, som han 30/7 sidst afvigt uden årsag lod medhandle og udprygle i hans gård af nogle soldater, og derpå ladet arrest tage i cartegalen, og Peder Lassen borger sst i rette lagde hans efterskrevne vidne, at 30/7 1689 blev han og hans medreder Jens Pedersen hentet

fra skibet af soldater. og da de kom i kammerrådens gård, stod han i døren og spurgte Jens Pedersen, hør du din skælm, hvordan kan du komme til at sige, at jeg vil have meget tømmer for intet, dertil Jens Pedersen sagde, nej han havde det ikke sagt, straks sagde kammerråden til soldaterne, gå op i gården og finde to træer at prygle mig den skælm tæt, og den tid, de havde afpryglet ham, sagde kammerråden, sæt ham i cartegalen, som og skete. derefter fremlagde synsmænd deres synsforretning, at de 31/7 1689 i byfogdens hus havde synet Jens Pedersen, som havde blåslag på arme og ryg, hvorefter blev fremlagt Jens Pedersens begæring og byfogdens befaling til to mænd at gå til overløjtnanten at forhøre, om soldaterne havde ham pryglet, som lyder som herefter indført.

(211)

** velb kammerråd og landkommissær Tomas Friis, residerende sst, hans fuldmægtig Peder Pedersen havde stævnet Jens Pedersen, som sejler med Peder Lassens skude, for vidner at påhøre for hvis ukvemsord, han havde givet hans tjener Peder Nakskov, og Laurits Pedersen, rytterbonde i Mundelstrup, vidnede, at på tirsdag var 3 uger var han nede ved Mindet med sin vogn og hente noget tømmer til en af kongens øde gårde i Søften at opbygge, og den tid, han kom med tømmeret, da var det ikke stort nok og tjenligt til murremme, så befalede kommissærens tjener, at han skulle følge og køre ned og hente andet tømmer, og han havde på brædder, hvordan tømmeret skulle være, og som han gik hen at måle tømmeret og havde kastet et stykke ned, svarede skibsmanden, at tømmeret var solgt, og han skulle ikke kaste tømmeret om, for kammerråden gav intet for det, ville han ikke havde det, der havde været oppe, kunne han lade blive. derimod blev i rette lagt Jens Pedersens svar, som herefter findes indført.

(212)

** præsident Niels Lassen i Nyborg hans fuldmægtig og tjener Peder Olufsen, med opsættelse her af tinget 25/7 næst forhen, havde stævnet Dines Pedersen for gæld efter en veksel, hvorimod blev i rette lagt Dines Pedersens svar, at han havde betalt vekselen til præsidentens fuldmægtig, og den blev da kasseret og sønderrevet, men nu siden sammenklistret, og gjorde sin ed derpå, og derefter i rette lagde sin regnskabsbog, hvoraf det fremgik, at den 2/10 1675 blev betalt. derefter blev afsagt, at som vekslen befindes at have været overrevet, som ikke må være sket for andet end mod betaling og siden igen sammenklistret, og det er en utrolig ting, at Niels Lassen i 14 år har tiet og ikke over vekslen protesteret, og inden år og dag efter loven til ende bragt, derfor blev kendt, at Dines Pedersen for samme veksels videre betaling bør fri at være.

(213)

** den sag, Jens Jacobsen Skivholme kontra Laurits Hansen, Jens Vegerslev og David Hattemager for gæld, er opsat 3 uger.

** den sag, rådmand Hans Vinter kontra Laurits Jacobsen i True med flere udenbys, er opsat 4 uger.

** Jens Vegerslev rådmand sst hans fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator, med opsættelse her af tinget 25/7 næst afvigt, havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

(214)

29/8 1689.

** Erik Jørgensen prokurator på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 15/8 næst afvigt havde stævnet Maren Fiskers med flere for deres lejermålsbøder, og i rette lagde en attest fra underdegnen til Vorfrue kirke sst, at 21/7 1689 blev Kirsten Christensdatter publice absolveret i kirken og udlagde til barnefar Søren Mikkelsen Langballe, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres bøder.

** følger Jens Pedersens begæring til byfogden om mænd at fornemme hos overløjtnanten, om de soldater ham pryglede, og løjtnantens svar, samt Jens Pedersens indlæg angående det omtvistede tømmer, blandt andet indeholdende, at kammerrådens tjener ikke kunne udvælge det bedste af tømmeret, som godtfolk havde indskibet med ham.

(215)

5/9 1689.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og rettens vegne samt sagvolderen Christen Jensen byskriver havde stævnet Ortgius Jochum vognmand, borger og indvåner sst, for vidner og dom angående hans utilbørlige øvelse og gevalt imod rettens middel i hans hus samme dag, og efterskrevne vidnede, at de var med byfogden i Ortgius Jochums hus sst at gøre udlæg, efter en bytingsdom for Christen Jensens udlæg, på skiftet efter hans salig hustru, for hans seneste formands skiftebrevs beskrivelse, som Ortgius Jochum ikke har villet betale, eftersom det ikke var skrevet, som han ville have det, og der skulle ikke heller gøres udlæg hos ham, og såsom der intet i stuen fandtes til udlæg, ville de på op på loftet, men Ortgius slog lugen til og stod på den, og da de satte en stige til gavlen, hvor der manglede nogle brædder, så stod han indenfor på loftet og skød stigen ned, så der intet udlæg kunne gøres. Ortgius Jochum blev 3 gange påråbt, men intet blev svaret.

(216)

** Christen Jensen byskriver på KM og egne vegne satte i rette, om ikke Ortgius Jochum burde at straffes efter lovens 1.bogs 24.kapitels 29.artikel samt 6.bogs 4.kapitels 16,17 og 18. artikel, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Lauritsen, borger sst, med varsel som 25/7, havde stævnet Jens Hansen Holm for dom og i rette lagde hans pantebrev, af dato 17/8 1688, på kapital 101 sletdaler til påske 1689 at betale, og derfor pantsat to boder på Guldsmedegade, Rasmus Molbo og Gert Clausens enke iboer, og derefter et vurderingsvidne her af tinget 25/7 1689 samt en specifikation på processens bekostning, hvorefter blev afsagt, at Jens Lauritsen bør den pantsatte ejendom for fri ejendom at følge og tilhøre, hvorover Jens Hansen endnu bliver skyldig 22 daler at betale inden 4 uger.

(217)

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for hvis, de til Anne salig Rasmus Lassens efterladte widve sst skyldig er, nemlig i Harlev Maren, salig Jens Andersens,

nu gift med Rasmus Dinesen, i Hørslevgård Anne, salig Daniels Madsens, i Borum Niels Pedersen i Fogs gård nu boende i Lyngby, med flere, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

12/9 1689.

** blev læst og påskrevet salig Dines Tygesens søn Laurits Tygesens begæring til borgmestre og råd om hans arvegods efter hans salig far, med derpå skrevet deres tilladelse, samt hans kvittering til hans formynder salig Jens Olufsens enke derfor, dateret 3/9 1689.

** blev læst og påskrevet Jens Olufsen Fløjstrups udgivne pantebrev til Johanne, salig Jens Olufsens enke sst, på en trediepart i hans skude Fortuna for 80 sletdaler.

** Peder Rasmussen Brendstrup, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer for dom, der iblandt Mikkel Hansen bager og hans datter Mette Mikkelsdatter, og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

19/9 1689.

** i den sag mod Ortgius Jochum blev han 3 gange påråbt, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

(218)

** Peder Andersen Skærbæk fremkom med begæring fra Jacobus Apoteker for synsmænd på Peder ---- nedbrudte og igen opsættende bygning ved apotekerens gård, hvorom han ingen varselsmænd fremstillede, hvorfor ingen synsmænd kunne opkræves.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Engelbret Endersen, borger og skipper sst, med opsættelse her af tinget 2/5 næst afvigt havde stævnet Mogens Rasmussen Hasle, borger sst, og tiltalte ham for en del af hans jord, som han har bemægtiget sig, og dernæst i rette lagde Jens Lassens til Engelbret Endersen udgivne efterskrevne skøde, dateret 11/4 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, at eftersom Mogens Hasle med tingsvidne her af tinget 18/4 næst forhen beviser, at den jord, som ligger bag hans gård, har været brugt efter hans huses bredde og bygning i 30 år ulast og upåkæret, så bør Mogens Hasle sin jord, efter sit huses bredde og førte vidnesbyrds lovlige hævd, at nyde og beholde, og Engelbret Endersen sin regres at nyde hos den, som ham det solgt har.

** den sag, Hans Vinter kontra Laurits Jacobsen i True med flere. intet svar, derfor opsat endnu 14 dage.

26/9 1689.

** Peder Andersen Skærbæk sst på Jacobus Apoteker sst hans vegne havde stævnet Peder Feder sst for vidners påhør, og efterskrevne vidnede, at der havde været to halvtags huse i Peder Feders gård op imod apotekerens hus over gyden, et loft højt, som Peder Feder havde ladet nedbryde, som borgmester Jørgen Juul havde ladet opsætte. dernæst i rette lagde Peder Skærbæk Jacobus Apotekers skriftlige forbud til Peder Feder mod at opsætte det hus, som han i dag anfænger med at ville lade opsætte over gyden ved Jacobus Gesius gård, hvorpå Peder Feder havde svaret, at dersom nogen lov er givet, som forbyder mig min gård at nyttiggøre, skal jeg undholde den tilhugne

bygning at lade opsætte, hvis ikke, ser jeg ikke Jacobus Gesius at være autoriseret deri mig nogen hinder at gøre.

(220)

** Peder Skærbæk for Jacobus Apoteker havde stævnet Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, for synsmænds opkrævelse angående hans nedbrudte og opsatte bygning ved apotekerens gård, hvortil blev meldt efterskrevne mænd.

** den sag, Jens Rasmussen Lassen kontra en del udenbys bønder. da de fleste af de indstævnede ikke svarede, blev sagen opsat 4 uger.

** Peder Rasmussen Brendstrup, borger sst, med opsættelse her af tinget 12/9 næst forhen havde stævnet Mikkel Bager og hans datter Mette Mikkelsdatter for gæld, som de blev tildømt at betale.

3/10 1689.

(221)

** Peder Andersen Skærbæk sst, fuldmægtiget på Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, hans vegne havde stævnet Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den ny hus, Peder Feder har ladet opsætte næst vesten op til Jacobus Gesiuses hus, og da har de befundet, at det ny huses lejder er indsat til Peder Feders gård mere end lejderne på det gamle hus.

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, på Jacobus Gesius, apoteker sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne for deres sandhed at vidne, og efterskrevne vidnede, at det sidste der var indkvartering i byen, boede der en kaptajn i Peder Feders hus næst ved apotekerens, og da lå der et stykke lægte over renden fra Peder Feders hus til apotekerens hus, som kaptajnens folk sad på at gøre deres urenlighed, og apotekeren havde samme tid vist dem, at der løb vand og møg gennem grunden igennem muren ned i hans kælder, eftersom det stoppede vandløbet.

(222)

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, fuldmægtig et på Helle Rasmusdatter, tjenende Laurits Elsegård sst, hendes vegne havde stævnet Anne Jensdatter, Jørgen Ditlevsens, for vidner at påhøre, item efterskrevne for deres sandhed at vidne.

(223)

** den sag, Jens Rasmussen Lassen kontra Niels Tomasen i Borum med flere, da ingen mødte blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, Jens Rasmussen Lassen kontra en del udenbys, som de ikke mødte, er sagen opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, med opsættelse 22/8 næst forhen havde stævnet Jens Andersen, Jens Vegerslev og

David Hattemager for dom og tiltalte dem for gæld, hvorimod blev fremlagt efterskrevne indlæg, hvorefter de blev dekorteret i gælden og tildømt at betale resten.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Jensen Vinter, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 22/8 næst forhen havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld, de ham skyldig er, der iblandt i Mesing salig Oluf Bondes hustru, før boende i Vorgård, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(224)

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, på sine egne samt Rasmus Værn, borger sst, hans vegne havde stævnet Laurits Elsegård, borger sst, for vidner og dom for hans grove ord imod byfogden, da han sad i hans hus på rettens vegne i sit embede, item for Rasmus Værn for vidner og dom, for han overfusede ham med meget skamfulde og ubekvemsord, da han efter borgmestre og råds befaling var i hans hus. Laurits Elsegård mødte ikke noget hertil at svare.

** følger nu, ord fra anden, her i dag tilforn ommeldte, i tingsvidne indførte, Jacobus Apotekers stævning over vidnespersoner for deres sandhed at vidne, om der ikke for 4 år siden lå en kaptajn i Peder Feders husværelse næst op til apotekerens gård, og der da var gjort et menneskesæde til urenlighed i den rendesten imellem Peder Feders udskuds gavl og apotekerens gavl, og den samme urenlighed blev så tyk, at den af rendestenen ikke kunne have sit løb, men brød igennem apotekerens grundvolds kældermur ind i hans kælder.

(226)

10/10 1689.

** blev advaret og tillyst, om nogen var, som havde bekommet noget af Matias Nielsens gods ved den ulykkelige ildebrand, eller vidste noget derom, at de ville give det til kende.

17/10 1689.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, samt Rasmus Værn, borger sst, med varsel som 3/10 næst afvigt havde stævnet Laurits Elsegård, borger sst, og i rette lagde rådmand Jens Basballe og Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, deres efterskrevne vidne om hvis ukvemsord, Laurits Elsegård 25/9 sidst, da man retten i hans hus betjente, for at gøre skifte og deling imellem ham og hans stedbarn, at da byfogden talte på byens vegne, at Laurits Elsegård skulle lade hende beholde det afsatte gods, hendes salig mor havde tillagt, hvilket han ilde optog og sagde, kunne i ikke alene tage den kiste og gods at råde for, som i attrår, og kaldte Rasmus Værn, som er barnets forordnede formynder, en opsnapper og hundsfot, med flere grove og usømmelige ord.

(227)

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, og Rasmus Værn efter varsel 3/10 satte i rette og formente, at Laurits Elsegård for sådanne ubeviste grovheder i ord og tale bør at straffes efter lovens bogstav. sagen blev opsat 4 uger.

** Peder Andersen Skærbæk sst fuldmægtiget for Laurits Elsegård, borger sst, på hans tjenestebud Helle Rasmusdatters vegne havde stævnet Anne, Jørgen Ditlevsens, for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede, at de 26/9 var ved stranden på den Ebeltoftskude, hvor hveden blev afmålt, og da blev der klammeri imellem Anne Ditlevs og Helle Rasmusdatter, og da sagde de horer og tyve til hinanden, og sagde Helle Rasmusdatter sagde til Anne, Jørgen Ditlevs, i kan måle --- eder med en stakket alen, det jeg er ligeså god som nogen af eders. Peder Skærbæk tilspurgte dem, om de ikke hørte, at Anne Ditlevs sagde til Helle Rasmusdatter, at hun var en tyv og havde stjålet en pose penge fra Laurits Elsegård, hvilket de ikke havde hørt.

(228)

** Mikkel Jensen Hejkær lod forkynde Johan Andersen Viborgs til ham udgivne skødebrev, dateret 16/9 1688, på to gamle huse, 2 loft høj, langs norden op til hans isterrad imellem Mikkel Hejkærs og Johan Viborgs gårde på Badstuegade, fra gaden i vester til hans nordeste hushjørnestolpe i længden 18 alen, i bredden 9 alen..

** baron Constantin von Marselis, friherre til Marselisborg etc, hans ridefoged Anders Olufsen på baronens vegne æskede skøde, hvorefter Jens Andersen Kruse, borger og skipper sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til baron Marselis og hans arvinger et gårdsavl på Århus mark, kaldt Envold Bagers eje på Guldsmedegade.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peiter Jessen, rådmand sst, havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for resterende leje, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 5/9 næst afvigt havde stævnet Maren, salig Jens Nielsens i Harlev, nu gift med Rasmus Dinesen, med flere efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

(229)

** følger nu forommeldte kaldseddel af Laurits Elsegård, hvori stævnes vidner angående skænderi imellem Anne Jørgen Ditlevsens og hans tjenestebud Helle Rasmusdatter.

24/10 1689.

** Johan Andersen Viborg, borger og skomager sst, æskede skøde, og for retten fremstod Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård hendes foged og fuldmægtig Anders Krog og solgte fra hende og hendes arvinger og til Johan Viborg og hans arvinger en gård, på Badstuegade beliggende, med en bod ud til Badstuegade og to boder ud til Guldsmedegade, og strækker sig fra Claus Nielsens boder på Badstuegade på den ene side, og til Mikkel Jensen Hejkærs ejendom på den anden side med tilliggende gårdsavl i Århus mark, hvilken gård Johan Viborg selv iboer, og har købt på auktion som højstbydende.

** Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård hendes foged og fuldmægtig Anders Krog på hans husbonds vegne æskede pantevidne, hvorpå Johan Andersen Viborg, borger og skomager sst bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Ingeborg, salig magister Bordings,

200 sletdaler, og derfor pantsætter hende fornævnte hans iboende gård på Badstuegade, som er 16 bindinger hus.

(230)

** den sag, Hans Mikkelsen Barsebæk kontra Jørgen Rodius hører, er opsat 14 dage.

** den sag, Mogens Hasle kontra Rasmus Hasle med flere, intet svar, derfor opsat 4 uger.

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 26/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys boende personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham på hans mors vegne skyldig var efter dom her af tinget 9/6 1681, der iblandt Åby Johanne Pedersdatter og hende søn Rasmus Pedersen, Jens Pedersen vævemand og hans søn Peder Jensen Bonde, Anne Pedersdatter vævekone og hendes mand Christoffer Fisker, Brabrand Anne salig Villads Fiskers, Sidsel salig Niels Tomasens (Niels Sørensens). dernæst efter dom her af tinget 11/9 1673 at være skyldig til Anne Rasmusdatter efter hendes gamle bogs formelding, nemlig Åby Rasmus Pedersen på hans mor Johanne Pedersdatters vegne, Anne Nielsdatter Mikkel Pedersens enke, Niels Bonde som hans efterkommer Peder Jensen Bonde, der ægtede konen, bør at betale, True gamle Peder Pedersen smed, som hans søn Laurits Smed og hans søskende bør at betale, Folby Palle Munk nu Henrik Tomasen. herimod at svare mødte Peder Rasmussen i Hjortshøj på sin bror Jens Rasmussen Hårup i Skejby hans vegne med modkrav til Anne, salig Rasmus Lassens, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld, dog Jens Rasmussen Hårup efter moderation.

(231)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Laurits Andersen Høgsgård, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Hansen træskomand, borger sst, for dom og tiltalte ham for 9 rigsdaler efter hans obligation, dateret Århus 31/7 1689, som han blev tildømt at betale.

(232)

** Jørgen Jacobsen Snøde prokurator, fuldmægtig for Peder Feder, indvåner sst, havde stævnet Laurits Jensen på Volden for syn og vidner angående den bod, han påboede, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

31/10 1689.

** Jørgen Jacobsen Snøde beediget stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, med varsel som 24/10 næst afvigt havde stævnet Laurits Jensen på Volden, og nu fremstod synsmænd og i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de 30/10 1689 havde været i Peder Feders hus på Rosengade, som Laurits Jensen Kå tilforn iboede, og beseet hvorledes den efter hans afflyttelse forefindes.

** Jørgen Snøde prokurator på Peder Feders vegne havde stævnet Laurits Jensen Kå, borger sst, for vidner at påhøre, item efterskrevne vidner, men som den ene ikke mødte, blev de forelagt at møde i dag 8 dage deres sandhed at vidne.

** Peder Andersen Skærbæk, sig opholdende sst, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borgerlig handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 3/10 næst forhen havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham på hans mors vegne skyldig, er efter domme her af tinget, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(233)

7/11 1689.

** blev forkyndt generalkommisariatets missive til proviantforvalter Christen Vegerslev med derpå Vegerslevs tilbud, om nogen skipper var, som ville påtage sig fragt for 800 tønder rug til Frederikstad og 600 tønder rug til Frederikshald.

** den sag, Hans Nielsen Fog kontra Søren Hansen med flere, intet svar, derfor opsat 6 uger.

** Knud Olufsen lod forkynde borgmestre og råds udgivne antagelse på hans begæring at være byens trommeslår, dateret 4/11 næst afvigt.

** den sag, herredsfoged Hans Mikkelsen kontra Jørgen Rodius angående hans salig fars obligation. Jørgen Rodius møde med et skriftligt indlæg og kopi af registrering efter salig Anne Grave, mons Brochmands. sagen blev opsat 14 dage.

14/11 1689.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jørgen Ditlevsen bager, borger sst, fremlagde efterskrevne forening imellem ham og Laurits Elsegård, at eftersom Laurits Elsegårds tjenestekvinde Helle Rasmusdatter har haft nogle usømmelige ord med Anne Jensdatter, Jørgen Ditlevsens, som de mener sig for nær at være, da ved Laurits Elsegård dem intet andet at påsige, end alt hvis ærligt og godt er, og som Jørgen Ditlevsen hermed var tilfreds, blev sagen på begge sider ophævet.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Hansen Holm, indvåner sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom for hvis, de ham skyldig var, der iblandt i Stavtrup Jens Sejersens søn Peder Jensen, i Viby Jens Ovesen for hans fars gæld, som hans farbror Rasmus Holm har overleveret til ham, Rasmus Rasmussen hans efterladte enke Sidsel Rasmusdatter, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

(234)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peiter Jessen, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 17/10 næst forhen havde stævnet Søren Jensen med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, Peiter Jessen og Peder Basballe havde stævnet skipper Jørgen Luebo, borger sst, for dom og tiltalte ham for 8 sletdaler af færgesmakkens fortjeneste. sagen blev opsat 3 uger.

18/11 1689.

** stadstjenerne vidnede, at de havde stævnet Knud Byrgesen skomager, Matias Hårbo, Bastian Skomager med flere for vidner at påhøre, angående slagsmål 4/11 skal være sket imellem nogle underofficerer og soldater og nogle af borgerne med deres folk, og Anders Christensen, borger sst, i rette lagde sit og sin hustru Sidsel Frandsdatters efterskrevne skriftlige vidne, at 4/11 kom der nogen under deres vindue om natten og råbte hundsfotter og æsler, så gik de til døren, og straks indkom Knud Byrgesen, Anders Lassen med flere og gjorde dem overlast i deres hus, og Knud Byrgesen kom ind med en stor stang og slog en soldat om på gulvet. derefter blev han udspurgt af regimentsauditøren, og andre vidnede om slagsmålet.

(237)

21/11 1689.

** blev forkyndt assessor Jesper Hutfelds påskrift på et ham af Morten Værn givne pant på hans iboende gård for kapital 800 rigsdaler, dateret 24/2 1687, samme pantebrev at være indløst.

** Peder Andersen stadsprokurator, fuldmægtig på Vorfrue kirke sst og dens forsvars vegne æskede pantevidne, hvorefter Morten Værn, borger og handelsmand sst, samt auktionsdirektørens fuldmægtig bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være til Vorfrue kirke 400 rigsdaler, som er de 200 rigsdaler, som salig borgmester Søren Frost og hans salig hustru har foræret til lørdags aftensangs prædikens vedligeholdelse i kirken, efter fundats 27/3 1619, og de 200 rigsdaler, som salig rådmand Oluf Nielsen stiftede 1655 til søndags aftensangs prædikens vedligeholdelse i kirken, og derfor pantsatte hans gård med hosliggende fem boder, på hjørnet af Mejlgade beliggende, strækker sig om i Fægyden med tilliggende tre gårdsavl i marken.

** Hans Mikkelsen Barsebæk, herredsfoged i Galten Houlbjerg herreder, hans fuldmægtig Peder Andersen Skærbæk, her i byen, med opsættelse her af tinget 24/10 næst forhen havde stævnet Jørgen Rodius, femte lektiehører her i domskolen, og tiltalte ham for 50 rigsdaler efter hans salig fars obligation, han som en arving, een for alle, skyldig bliver, samme obligation udgivet til Hans Brochmand på Kollerup og til Hans Mikkelsen transporteret, og for gælden efter Jørgen Rodius salig far gjort udlæg, som Brochmand ikke har villet modtage, men arvingerne gælden betroet. derefter blev i rette lagt salig magister Johan Rodiuses obligation til Hans Brochmand, dateret Århus 6/9 1677, som 6/8 1689 er overdraget Hans Mikkelsen. dernæst i rette lagde Hans Nielsen Gotlænder og Hans Sørensen Gylling, borgere sst, efterskrevne udtog af registreringen efter Hans Brochmands salig hustru, Anne Eriksdatter Grave, hvorefter blev afsagt, så efterdi obligationen er blevet i Brochmands eje, som er tegn på, at han ikke med udlæg har været fornøjet, da bør Jørgen Rodius som en arving at betale Hans Mikkelsen samme kapital med sin rente.

(240)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Hansen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 29 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Rasmus Rasmussen væver, borger sst, fuldmægtig for Adelheid Henriksdatter, salig Rasmus Billedhuggers, sst havde stævnet Rasmus Christensen Molbo i Søften for dom og tiltalte ham for

gæld, efter hans obligation til hans nu salig bror Rasmus Christensen billedhugger, dateret 28/3 1670, hvorpå resterer 26 rigsdaler, som han blev tildømt med rente at betale.

** den sag, assessor Jesper Hutfeld kontra Niels Egidiusen på Dronningholm for gæld, intet svar, derfor opsat 6 uger.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Mogens Rasmussen Hasle, borger sst, med opsættelse her af tinget 24/10 næst forhen havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(241)

28/11 1689.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig på KM og Århus bys vegne lod af fængslet eller rådhuskælderen her for retten, ledig og løs, fremstille to anholdte personer Niels Tysk og Christoffer Pedersen, begge hjemme i Åby, og derefter med en kaldsseddel beviste at fornævnte personer var stævnet for syn, vidner, klage og dom for voldelig øvelse og ran, sår og skade, de havde tilføjet Søren Nielsen i Borum, hvorefter synsmænd vidnede, at de 9/11 sidst afvigt var på Vestergade at syne Søren Nielsen, og da havde han 4 huller i hans hoved, og han klagede sig at være ganske igennem slået over al hans krop, og de havde ranet hans hestes tømme, grime og halskobbel, hammel og hammelreb, hvorfor han sigtede Niels Tysk og Christoffer Pedersen, begge hjemme i Åby, hvorefter efterskrevne vidnede om ranet og overfaldet.

** den sag, Jens Hvas kontra Anders Ovesen i Lisbjerg med flere, som Søren Rasmussen, nu har Kirsten Poulsdatter i Lisbjerg, mødte og vedgik at have den bøsse, som søgtes, men ikke havde brugt den, og muligt dyrt nok havde betalt den, er sagen opsat 6 uger.

(1)

** i Jesu navn anfangen 1689.

5/12 1689.

** den sag, Peder Skærbæk på Helle Rasmusdatter, tjenende Laurits Elsegård. som Erik Jørgensen mødte og æskede bevis på, hvem havde beligget Helle Rasmusdatter, og hvor hun havde udstået kirkens disciplin og betalt lejermålsbøder, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Jens Rasmussen Lassen og medinteressenter kontra Jørgen Luebo. som han mødte med en anden regning, som blev leveret Peder Skærbæk til at efterse, er sagen opsat 8 dage.

** Maren Sørensdatter, boende sst, hendes tiltagne fuldmægtig Erik Jørgensen prokurator gav til kende, at som Maren Sørensdatter har været trolovet med en skibskarl Byrge Brynesen, og det nu er på syvende år, hun intet til har spurgt, eller han sig her har ladet finde, hvorfor nu lystes efter ham, om nogen var her ved retten vidste, hvor han måtte være. Karen Andersdatter, Jacob Lauritsens, indvåner sst vidnede, at ved sankt Mikkelsdags tide næst afvigt var 6 år, da havde Byrge Brynesen og Maren Sørensdatter trolovelse sammen, og to dage efter sejlede han bort med assessor Jens

Lassens skib, som gik ad Spanien, og siden den tid har hun intet seet ham. andre vidnede det samme.

12/12 1689.

** blev forkyndt Morten Værns udgivne panteobligation til Mogens Skeel til Fussing på 400 tønder byg efter dette års kapitelskøb, og derfor pantsatte ham sin gård på Torvet, kaldt salig Hans Jessens.

** blev forkyndt Mikkel Lauritsen Brun, boende i Horsens, hans udgivne pantebrev til Peder Lassen, borger sst, for 200 sletdaler pantsættende ham en skude, han ham afkøbt har.

** efter Christen Vegerslevs skriftlige begæring blev opnævnt mænd til at vurdere nogle ligstene og noget gammelt tømmer, domkirken tilhørende.

** den sag, Peiter Farver, Jens Rasmussen og Peder Basballe kontra deres smakkeskipper Jørgen Luebo, som rederne ikke har villet svare på skipperens regnskab, da er sagen opsat 14 dage.

(2)

** Jens Hansen Holm, indvåner sst, hans fuldmægtig Erik Jørgensen stadsprokurator med opsættelse her af tinget 14/11 næst afvigt havde stævnet Hans Pedersen i Hørret med flere udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld efter deres obligationer, som de blev tildømt at betale.

** (blank) Snøde prokurator, fuldmægtig for Mogens Rasmussen Hasle, borger sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, der iblandt i Lisbjerg Søren Rasmussen for hans formands gæld og talte med hans bror Jens Rasmussen, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Matias Sørensen Hårbo, borger sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

(3)

16/12 1689.

** Claus Clausen af Hamborg hans fuldmægtig Peder Andersen Skærbæk sst havde stævnet proviantforvalter Christen Vegerslev sst angående en del gæld efter vekselbreve og andet, men som han ikke var hjemme, blev han personligt forelagt at møde i dag 8 dage. (gæsteret)

19/12 1689.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 7/11 næst forhen havde stævnet Jørgen Pedersens enke Maren Jørgensdatter og Søren Hansen kræmmer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 21/11 næst afvigt havde stævnet Søren Hansen træskomand, borger

sst, for dom og tiltalte ham for 29 sletdaler for varer, han havde bekommet, som han blev tilfundet at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 28/11 næst afvigt havde stævnet Jacob Sørensen knapmager sst for dom og tiltalte ham for 34 sletdaler efter regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

(4)

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, fuldmægtiget for Laurits Elsegård borger sst hans tjenestebud Helle Rasmusdatter, med opsættelse her af tinget 7/11 næst forhen, havde stævnet Anne Jensdatter, Jørgen Ditlevsens, sst og tiltalte hende for ublu og skammelig ærerørige skældsord, som hun skal have haft til hende, at hun skulle være en hore, og formente, at Anne Jensdatter burde at bevise sine skældsord, og dersom hun ikke kan bevise Helle Rasmusdatter horeri og tyveri over, da for hendes æreskælden at lide og straffes efter loven, hvorefter blev afsagt, at ihvorvel Laurits Elsegård vil igenkalde og annullere det på rådstuen, af ham selv på egne og sin tjenerinde Helle Rasmusdatters vegne med Jørgen Ditlevsens hustru, gjorte forlig, som til slutning melder, at sagen på alle begge sider skal ophøre, så bør det dog ved det sluttede forlig at forblive, og Jørgen Ditlevsens hustru i så måder sagesløs hjemfinder.

(5)

** Matias Sørensen Hårbo, borger sst, havde stævnet efterskrevne personer for hvis, de ham skyldig er, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

9/1 1690.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Jensen, skomagersvend sst, havde stævnet Johan Bamberg, skomager i Skanderborg, og hans hustru og mor samt Bertel Poulsen og Peder Rasmussen i Mesing for vidnesførsel angående et sølvbæger, som er frakommet Johan Bamberg, hvorefter Laurits Sejersen i Tåstrup vidnede, at for et år siden var han i Johan Bambergs stue og købte et stob øl, og da hørte han, at Jens Jensen spurgte Johan Bamberg, hvad han ville have for det sølvbæger, som skal være borte, hvortil han svarede, at han ville intet have for det, men gav ham kvit og fri derfor.

(6)

** blev forkyndt Niels Nielsen Tysk og Christoffer ---- af Åby deres udgivne forpligt, formedelst volds øvelse udenfor byen.

** den sag, Matias Sørensen kontra Niels Sørensens enke i Lisbjerg, Villum Tomasen i Borum og Christen Snedker i Brabrand, endnu opsat 14 dage.

** Niels Espensen i Hasle lod forkynde Christen Jacobsens skrædders pantevidne til ham udgivet, dateret 11/9 1684.

** den sag, Jens Rasmussen, Peder Garver og Peder Basballe kontra Jørgen Luebo skipper, som Peder Skærbæk beråbte sig på ikke at kunne få overkøbmand og udmeldte mænds forretning, blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, Mogens Hasle kontra Søren Rasmussen i Lisbjerg med flere, endnu opsat med bevilling i 8 dage.

** Jens Andersen Sabro, borger og handelsmand sst, æskede afkald, og Niels Jensen bager, borger sst, gav ham afkald for al den arv, Niels Jensens bagers hustru Mette Jacobsdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig far og mor, og nu salig Jens Lauritsen Bjerre, borger sst, havde under formynderskab, og efter hans død Jens Andersen blev formynder for, og ham der af boet gjort betaling for, efter skiftebrev efter bemeldte salig mand, dateret 19/8 1687, item som bemeldte hans hustru arveligt er og kunne være tilfaldet efter Margrethe, salig Hans Strømsens, af dato 5/11 1686, såvel hvis hun derefter kunne tilkomme af gjorte udlæg efter skiftebrev efter salig Jens Sørensen, samt skiftebrev efter salig Jacob Villadsen og skifteregister efter salig Hans Strømsen, som og hendes egne, efter bemeldte hendes salig morsøster Margrete Strømsens, tilfaldne arvelod.

** Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, på sine egne samt på Peder Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde, hvorefter Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte widve, sst hendes tjener og fuldmægtig Jørgen Nielsen med fuldmagt solgte og skødede fra Maren Clemendsdatter og hendes arvinger og til Dines Pedersen og Peder Christensen og deres arvinger hendes tre boder over broen ved Mindet.

** assessor Jesper Nielsen Hutfeld, residerende sst, hans fuldmægtig Jørgen Nielsen sst med opsættelse her af tinget 24/11 næst afvigt havde stævnet licentiat Niels Egidiusen, da boende på Dronningholm i Års sogn, og tiltalte ham for gæld efter hans obligation, dateret 30/10 1678, hvorpå resterer 150 rigsdaler. dernæst blev i rette lagt hans opsigelse til Niels Egidiusen og hans svar, dateret 6/11 1682, og endelig Niels Egidiusens kone Cathrine Tomasdatters missive til assessor Hutfeld, dateret Randers 20/11 1689, hvori hun begærer henstand, hvorefter licentiat Niels Egidiusen blev tilfundet at betale den resterende kapital med rente.

(7)

** Jens Hvas, kapitelsridefoged sst, med opsættelse har af tinget 28/11 næst forhen havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gældsdom, der iblandt i Lisbjerg Niels Madsens enke Kirsten Poulsdatter, og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, som de blev tildømt at betale.

10/1 1690.

** Rasmus Pedersen Vinter på Hans Schröder, borger i Lübeck, hans vegne efter obligation kontra Jens Christensen Vegerslev. med begge parters bevilling er sagen opsat 8 dage. (gæsteret)

15/1 1690.

** Peder Andersen Skærbæk sst, fuldmægtig for Claus Clausen, tjenende Hans Hintz i Hamborg, med opsættelse her af tinget 26/12 næst afvigt havde stævnet proviantforvalter Christen Vegerslev for to veksler på 800 rigsdaler og en obligation til Hans Hintz udgivet på 263 rigsdaler, som han

hverken har bekommet eller har fået betaling for, hvorefter blev i rette lagt efterskrevne ekstrakt og demonstration over sagens dokumenter, hvorefter blev afsagt, eftersom Christen Vegerslev bekender at have bekommet de søgende veksler og obligation, og tilbyder den tredjedel kontant at betale, vidstes ikke andet at kende, end han bør de annammede dokumenter fra sig levere, eller derfor den tilbudte tredjedel, som er 354 rigsdaler, at betale inden tre solemærker. (gæsteret)

(9)

16/1 1690.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, havde stævnet Niels Andersen Kruse borger for dom og tiltalte ham for hvis, han efter sin hustru Johanne Pallesdatters obligation til borgmester Jørgen Juul, dateret 10/2 1674, skyldig er, hvorefter blev afsagt, at eftersom fremlægges Johanne Pallesdatter, som nu er Niels Andersens hustru, hendes obligation, da bør Niels Andersen betale de resterende 65 sletdaler med processens bekostning til salig borgmester Jørgen Juuls svigersøn Peder Feder.

** Matias Sørensen Hårbo, borger sst, med opsættelse her af tinget 19/12 næst afvigt havde stævnet Rasmus Handskemager, Niels Rut og Søren Arentsen sst og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Oluf Christensen fogedsvend, fuldmægtig for skipper Kaj Sørensen, borger sst, havde stævnet Jens Christensen Fisker, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for 19 sletdaler efter hans obligation, dateret 23/1 1689, men som intet svar skete, er sagen opsat 8 dage.

** Peder Andersen Skærbæk sst, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, Peiter Jessen og Peder Basballe, borgere sst, med opsættelse her af tinget 14/11 næst afvigt havde stævnet skipper Jørgen Luebo, angående hans regnskab for smakkens fortjeneste, hvorefter blev afsagt, at hvad sig belanger den special forklaring, som rederne nu begærer over Jørgen Luebos indtægt ved hver rejse, med smakken gjort er, hvad personer har været med, og hvad de har givet, hvilken han undskylder ikke nu kan gøre, fordi det ikke af ham, da han førte smakken, skal være begæret ved hver rejses ende og pengenes levering, men da var benøjet med mundtlig forklaring, derfor bør han for videre forklaring fri at være, eftersom ham intet svig er overbevist, men derimod tilfindes han at overlevere rederne en special forklaring over den udgift, som opføres på smakken at være bekostet.

(10)

17/1 1690.

** Rasmus Pedersen Vinter, borger sst, på Hans Schröder, borger i Lübeck, hans vegne havde stævnet Jens Vegerslev, forrige rådmand sst, og tiltalte ham for 133 rigsdaler, han til Schröders søsterbørn efter obligation skyldig er, og i retten lagde samme obligation, dateret 17/10 1683, hvori Jens Vegerslev kender sig skyldig at være salig Mikkel Willers børn 1000 mark lübsk, hvorpå rester 300 mark lübsk, som han blev tildømt at betale inden tre solemærker. (gæsteret)

23/1 1690.

** blev forkyndt Mikkel Mikkelsen Langballes udgivne købebrev til Hans Jensen Vinter, rådmand sst, på en hans bod på Vestergade, østen op til Hans Vinters gård og vesten til Karen Langballes bod, 4 fag til gaden og 3 fag til Kirsten Langballes have.

** blev forkyndt Søren Langballes og Mikkel Langballes købekontrakt og transport, udgivet til borgmester Mikkel Mikkelsen, til fornyelse for deres søster Anne Mikkelsdatters anpart i deres salig mor Kirsten Langballes gård, derfor et stykke jord i den helligånds have, næst sønden op til Hans Vinters baggård.

** Matias Sørensen Hårbo, borger sst, med opsættelse her af tinget 12/12 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld, som de blev tildømt at betale.

(11)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete efter tre ganges påkald blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, på Margrete, salig Peder Selgensens, som lovværge og sine egne vegne havde stævnet skipper Jens Fisker, borger sst, for dom og tiltalte ham for 36 alen lærred og en drejlsdug, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Mogens Rasmussen Hasle, borger sst, med opsættelse her af tinget 12/12 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom, og tiltalte dem for gæld efter hans og hans mors regnskabsbøger, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

(12)

** Oluf Christensen fogedsvend, fuldmægtiget for skipper Kaj Sørensen, borger sst, med opsættelse her af tinget 16/1 næst forhen havde stævnet skipper Jens Christensen Fisker for dom, og tiltalte ham for 19 sletdaler efter hans obligation, dateret 23/1 1689, som han blev tildømt at betale.

30/1 1690.

** Anne Hansdatter, klejn Hanses datter, og Anne Rasmusdatter, salig Rasmus Murmands datter, blev af fængslet for retten fremstillet formedelst deres lejermålsbøder, og Anne Hansdatter udlagde en soldat Frands Pedersen og Anne Rasmusdatter udlagde en skomagerdreng Johan Lauritsen, og som de intet havde at betale for deres bøder, blev de atter i fængslet hensat.

** Peder Rasmussen Brendstrup, borger sst, havde stævnet Claus Nielsen for vidner og dom, angående nogen grove utilbørlige skældsord imod ham 21/1 sidst afvigt i rådmand Jens Christensen Basballes hus, og efterskrevne vidnede, at de 21/1 sidst afvigt var i rådmand Basballes hus at være overværende, imens sække blev stemplet efter konsumptions forordningen, da kom der en pige ind med en sæk og lod måle, og som den var målt, bandt de for den, og da den var for lang, skulle de

tegne på begge hjørner med rødt kridt, som var smurt med flæsk, for det ikke skulle gå af, hvor den skulle afskæres, og da spurgte Claus Nielsen Peder Brendstrup, hvad det var for flæsk, de skulle smøre sækken i, og da svarede Peder Brendstrup, han vidste intet, hvad det var for noget, og sagde hvorfor Claus kom sådan ind og indlod sig på ham, da svarede Claus, tag du vare på dit eget, sådan en æreklikker burde at få skam for deres mundtøj, hvem som vidste noget med nogen, så skulle de sige dem det i deres øjne og ikke på deres bag, da spurgte Peder Brendstrup, hvad han havde gjort mod ham, da svarede Claus, tag du vare på kufferten, og da sagde Peder, han skulle være en hundsfot og en skælm, indtil han beviste, hvad det var for en kuffert, han skældte ham for. Niels Sørensens hustru Kirsten Rasmusdatter, boende sst, vidnede det samme.

(14)

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtiget for Levin Berntsen tobaksspinder sst havde stævnet Simon Hartvig, som var fuldmægtig for alle andre interesserede, som hovedmand, angående en dom faldet til Fredericia byting, item hans tjenestepige Mette N sit aflagte vidne at forklare, hvorefter blev afsagt, eftersom Simon Hartvig frasiger sig ikke at være hovedmand, og de andre medinteresserede i sagen ikke er kaldt, da sees ikke nogen vidner at stede, før der er sket lovligt varsel.

** den sag, Jens Jacobsen kontra Niels Knudsen og Johan Viborg, er opsat 6 uger.

6/2 1690.

(15)

** Villum Jonsen Lundgård, boende i Andi, fuldmægtiget på Bernt Levin jøde, boende sst, hans vegne havde stævnet Mette Kirstine Nielsdatter, tjenende Simon Hartvig jøde sst, for spørgsmål til at svare, og hendes attest og erklæring for byfogden at vedstå, angående en del snak, som af nogle af vores egen nation er talt, og da blev i rette lagt efterskrevne attest, at hun vidste intet at påsige Levin Jøde andet end det, som anstod en ærlig karl, og aldrig noget til uære af hende havde begæret, langt mindre anmodet fra sin husbond at forlokke. derefter fremkom to borgere, som havde været hos Mette Nielsdatter, eftersom hun lå på sin sygeseng, og forhørt hende, og da havde hun vidnet ved ed, at hun og Levin Bernt havde været i et hus i Fredericia, og Levin da havde kastet hende på en seng og sat krog på døren, og hendes skørt gik løs om hendes liv, der han kastede hende på sengen, og hun råbte og sagde o hjælpe mig, og som han da tilspurgte hende, om hendes skørt var bundet eller hægtet, da sagde hun, det var hægtet, men han begærede intet uærligt af hende, men hun løb ind i en anden stue og lukkede døren og ikke vidste, hvor hun skulle komme ud for Levin.

(16)

** blev forkyndt en skriftlig advarsel til skifte i Endelave præstegård 24/2 næstkommende, at kreditorer og debitorer sig da med beviser der ville indfinde, dateret 3/2 1690.

** Peder Andersen Skærbæk, fuldmægtig for Anders Andersen, bedemand sst, havde stævnet Johan Plumb guldsmed, borger sst, for dom angående en sølvkande, som han for ham havde gjort, og ikke skal findes god nok, og i rette lagde Anders Andersens efterskrevne indlæg, at han havde for sølvkanden med arbejdsløn betalt 55 sletdaler, men siden har han måttet lade låget omgøre af Laurits Wild guldsmed, og han havde ladet den vurdere, og da var den ikke befundet dygtig, men af

værdi 23 mark lübsk, og han mente, at Johan Plumb derfor burde at straffes efter loven og betale pengene for kanden og tage den igen. sagen blev opsat 4 uger.

13/2 1690.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Rasmussen Brendstrup for vidner angående hvis stridighed, som er faldet imellem dem, hvorefter fremstod Else Jensdatter, som tjener Claus Nielsen, som er hendes morbror, og oplæste hendes efterskrevne med egen hånd underskrevne vidne, at da hun 21/1 i rådmand Jens Basballes hus ville lade to sække stemple, da syntes Peder Læsø, de var for store til 2 skæpper og for liden til 4 skæpper, skrev så på den med kridt, siden med rødt kridt, dog Peder Brendstrup ville ikke give tilbørligt binderum, men sagde, i kan gå hjem og skrive på den med flæsk, da sagde Peder Læsø, hvorledes kommer den snak, han skal vel have sit mel og binderum som en anden, da svarede Niels Hansen betjent, i kan smøre den med såd eller fedt, hvorefter hun gik hjem. så gik Claus Nielsen med hende tilbage og spurgte Peder Bendstrup, hvad der var for flæsk at han skulle smøre sine sække i, og om han vidste noget flæsk, han uærligt var kommet til, dertil svarede han, i har nok at smøre dem i, da svarede Claus Nielsen, tag du den kuffert vare, dit uforskammede menneske, du måtte lade mig sidde i mit hus ubeklikket. Else Jensdatter egen hånd. Peder Bendstrup begærede af Claus Nielsen, at han ville give til kende for retten, hvad det var for en kuffert, han har ladet ham høre for, og hvad det var for æreklikken, han skulle have sagt om ham, hvortil han svarede, at det skulle alt sammen blive forklaret til sagens uddrag.

(17)

** skipper Laurits Adriansen, borger sst, på hans søster Cathrine Adriansdatter, salig Anders Lauritsen Hedegårds efterladte enke, æskede afkald, hvorefter Christen Christensen Hårbo af Ringkøbing med fuldmagt af Niels Lauritsen i Ringkøbing gav Cathrine Adriansdatter afkald for al hvis arv Niels Lauritsen efter hans salig bror Anders Lauritsen kunne tilfalde.

(18)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Maren Tranpige, tilholdende på Fiskergade, havde stævnet Anne Sørensdatter ved åen for dom og tiltalte hende for 6 sletdaler, hun er Maren Tranpige skyldig, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

20/2 1690.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Kirsten, salig Hans Malers, for vidner og dom, angående hendes barnefars udlæggelse, og Rasmus Værn vidnede, at forleden år i marts, straks salig Christen Skeel blev begravet, var han kaldt til byfogdens hus, hvor da var til stede Kirsten Malers og en person ved navn Jean Francos, som Kirsten Malers til barnefar skulle have udlagt, hvilket hun i hans nærværelse fragik, men sagde, at en anden af samme navn, som havde tjent på Rathlousdal, som og var parykmager, var barnefar og ikke den tilstedeværende, dog ikke benægtede, at den nærværende Jean eller Johan Parykmager havde foræret hende en muffe. på spørgsmål svarede Jean Francos, at han havde haft gode tanker at begære hende, men som slig ulyd fandtes hos hende, ville han intet have med den hore at bestille. byfogden i rette lagde fru Margrethe Gersdorffs efterskrevne missive, at der kun havde tjent een Jean Francos hos hende,

hvorefter Jean Parykmager ved ed vidnede, at han ikke var Kirsten Malers barnefar eller havde haft legemlig omgængelse med hende.

(19)

** blev forkyndt. læst og påskrevet KM forordning om en ny kirkesalmebog, dateret 24/1 1690.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Brendstrup, borger og handelsmand sst, med varsel som 30/1 næst forhen, havde stævnet Claus Nielsen, for han har skældt ham for æreklikker og bebrejdet en kuffert med etc og dermed hans mund ville stoppe og begærede dom, Claus Nielsen blev 3 gange påkaldt, men som intet gensvar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, sst med opsættelse her af tinget 23/1 næst forhen havde stævnet Sidsel Bodels med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, på Margrethe, salig Peder Selgensens, som lovværge og på sine egne vegne, med opsættelse her af tinget 23/1 næst afvigt, havde stævnet skipper Jens Fisker, borger sst, for dom og tiltalte ham for 36 alen hørlærred og en drejlsdug, som han blev tilfundet at betale.

(20)

27/2 1690.

** blev forkyndt KM plakat om højesterets holdelse 25/8 næstkommende, som er læst og påskrevet.

** blev tillyst, om nogen var, som havde dygtige fartøjer at sejle med på færgeløbet, det da at ville angive på rådstuen mandag førstkommende.

** den sag, Jens Basballe kontra Jørgen Friis item Hans Vinter, som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

6/3 1690.

** blev forkyndt KM forordning om kop og kvægskat, 1/2 1690.

** blev læst og påskrevet Rasmus Mikkelsen i Åbo og Mikkel Mikkelsen i Pedholt deres udgivne afkald til salig Peder Rasmussen bag klostret hans enke for hvis arv, de på deres hustruers vegne efter ham kunne tilfalde, dateret 4/3 1690.

** den sag, Anders Andersen kontra Johan Plumb, er opsat 14 dage.

** Peder Andersen Skærbæk sst, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 23/1 næst afvigt havde stævnet Erik Sørensen i Rude med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

13/3 1690.

** blev forkyndt Anders Lauritsens til sin søn Jens Andersen udgivne skøde på hans gård ved broen, med to derhos liggende boder og et fuldt gårdsavl, kaldt salig Peder Keldsens, dateret Århus 14/6 1688.

** blev forkyndt Søren Pedersen Rytters til Peder Feder udgivne pantebrev på hans iboende eje på Mejlgade, næst Dines Pedersens gård, bestående af to boder, for kapital 225 sletdaler, dateret Århus 20/2 1690.

** blev forkyndt Christen Andersen Ibsens til hans far Anders Lauritsen givne afkald for hans tilfaldne arvepart, så vel efter hans mormor som efter hans egen mor, dateret 12/3 1690.

(21)

** Hans Svendsen, borger skrædder sst, lod læse og påskrive auktionsfuldmægtig Morten Værn hans til ham udgivne attest, angående en våning på Badstuegade beliggende, som salig Niels Tunbo skomager tilforn beboede, og Jens Frandsen i Horsens efter pant og indførsel var berettiget, og som Hans Svendsen på auktion havde tilforhandlet sig for 130 sletdaler, som ved samme attest tilstås ham.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme med opsættelse her af tinget 30/1 næst afvigt havde stævnet Johan Viborg skomager, borger sst, og tiltalte ham for 44 sletdaler efter hans regnskabsbog, som han blev tildømt at betale.

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, fuldmægtig for Hans Mikkelsen Barsebæk, KM herredsfoged i Galten Houlbjerg herred, havde stævnet assessor Ejlert Jacobsen, lektor ved Århus domskole, for dom og tiltalte ham for resterende forseglingspenge, men som assessoren ikke selv var hjemme, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Andersen Skærbæk sst, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev sst havde stævnet efterskrevne udenbys boende personer for gældsdom. sagen blev opsat 4 uger.

(22)

** Peder Andersen Skærbæk sst, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

20/3 1690.

** blev forkyndt Anne Christoffersdatter, Hans Pedersens sst, hendes udgivne obligation og pantebrev til Hans Sørensen Gylling på adskilligt specificeret hendes løsøre, for kapital 74 sletdaler.

** den sag, rådmand Jens Basballe kontra Jørgen Friis, som Jørgen Friis fremlagde indlæg og regning, blev sagen opsat 14 dage.

(23)

** den sag, Peder Brendstrup kontra Claus Nielsen, er opsat 14 dage.

** Peder Andersen Skærbæk sst, fuldmægtig for Anders Andersen, privilegeret bedemand sst, med opsættelse her af tinget 6/2 næst afvigt havde stævnet Johan Plumb guldsmed og i rette lagde Anders Andersens efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, så efterdi Anders Andersen på 7.år har haft kanden i brug, og først nu påskader, ikke af så forsvarligt sølv skal være, som det burde, men når sidste forordning af 16/5 1689 om sølvkøb eftersees, da er sølvet af bedre værd, end derfor er betalt, derfor bør Johan Plumb for Anders Andersens tiltale fri at være, og Anders Andersen kanden at beholde og betale.

(24)

27/3 1690.

** blev læst og påskrevet KM brev om konvojer for sine til søs trafikerende undersåtter, dateret 11/3 1690.

** blev forkyndt Jens Pallesen, borger sst, hans til Hans Nielsen Gotlænder, borger sst, udgivne pantebrev på hans iboende gård, for kapital 100 sletdaler, dateret 6/2 1685.

** blev efter Hieronimus Basballes begæring tilmeldt mænd til at syne og bese hans nabo Christen Vegerslevs opsatte bygning, han formenende for nær.

** den sag, Hans Mikkelsen kontra assessor Ejlertz, er opsat 14 dage.

** den sag, Maren Tranpige kontra Anne Sørensdatter, intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Andersen, skomagersvend sst, havde stævnet Johan Viborg skomager, borger sst, for dom og tiltalte ham for 13 sletdaler hans løn, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Maren Hermandsdatter, Christen Poulsens steddatter, som for sine lejermålsbøder var anholdt, udlagde for retten dværgen Poul Christensen som barnefar, og da hun intet videre havde at betale på hendes bøder videre end de 3 sletdaler, hun havde betalt, blev hun henvist at være anholdt.

** Anne Sørensdatter blev for retten fremstillet og udlagde for barnefar Peder Pedersen farver, og da hun intet videre havde at betale end de 3 sletdaler, hun havde betalt på hendes bøder, blev hun igen overleveret til fængsel.

3/4 1690.

** blev forkyndt, læst og påskrevet KM forordning om tyves og utro tjenestefolks straf, item forordning om vejenes reparation og auktionsværket, så og forordning om kommissærers belønning.

** blev forkyndt Anders Lauritsens udgivne skøde til hans svoger Jens Jacobsen på et fuldt gårdsavl, kaldt Niels Råds på Brobjerg, og et halvt gårdsavl, kaldt Frederik Lauritsens på Brobjerg.

** den sag, Jens Basballe kontra Jørgen Friis, er opsat 8 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Brendstrup, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 20/2 næst afvigt havde stævnet Claus Nielsen angående nogle skændsord, og i rette lagde de i sagen erhvervede tingsvidner, hvorimod blev fremlagt Claus Nielsens efterskrevne indlæg, at Peder Brendstrup straks bør at give den tyv navn, han taler om, så skal han få meningen om den kuffert, item bør at bevise ham noget uærligt over, hvorefter blev afsagt, at Peder Brendstrup for sin forseelse bør betale til det fattige hospital 3 rigsdaler, og Claus Nielsen for sin usømmelige tale og angreb på Peder Brendstrup at give til samme fattige hospital 6 rigsdaler.

(25)

10/4 1690.

** blev forkyndt KM forordning 1. om toldernes oppebørsel i 1690. 2 om brændeveds fri indførsel fra fremmede steder. 3. strandridere og konfiskationsforpagters afskaffelse.

** item KM forordning om moderation i tiden til arv og gælds fragåelse. 2. forfald med mortifikationer på obligationer og reverser. 3. prokuratorer, som sig sager tilforhandler. 4. herreds og birkefogders korns oppebørsel. 5. stokke og andre mænds udnævnelse til tinge. 6. landstings riderpenges afskaffelse.

** blev læst og påskrevet Claus Nielsens, på sin myndling Anne Jensdatters vegne, udgivne skøde til Mikkel Andersen Helbo på hendes salig forældres gård, hende for hendes patrimonium er forsikret, liggende på Guldsmedegade med tilliggende gårdsavl.

** blev forkyndt Mikkel Andersen Helbo hans udgivne pantebrev til Claus Nielsen på hans gård på Guldsmedegade, ham af Claus Nielsen på sin myndlings vegne solgt er, for 200 sletdaler.

** Peiter Jessen rådmand, forordnet kirkeværge for sankt Olai kirkegård, fik udnævnt mænd til at syne samme kirke og kirkegård.

** blev forkyndt Jens Pallesens udgivne afkald til hans svoger Peder Halkær for den arvepart, han på sin hustrus vegne kunne tilfalde efter Peder Halkærs hustru, Karen Jacobsdatter, dateret 18/3 1690.

** den sag, Hans Mikkelsen Barsebæk kontra lektor Ejlertz, blev opsat 14 dage.

(26)

** Peder Andersen Skærbæk prokurator, fuldmægtig på Cathrine, salig hr Jens Kattenbergs efterladte, forrige hospitalspræst sst, hendes vegne i rette lagde hendes efterskrevne skriftlige afsigelse af arv og gæld på egne og børns vegne efter deres salig mand og far hr Jens Kattenberg, så de efter ham hverken vil arve eller gælde.

** den sag, Jens Rasmussen kontra Jens Sørensen i Hårup med flere, såsom intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, proviantforvalter Christen Vegerslev kontra Anders Jostsen i Søballe med flere, såsom intet svar skete, er sagen endnu opsat 14 dage.

** proviantforvalter Christen Vegerslevs fuldmægtig Søren Mortensen fremlagde hans skriftlige begæring, og fik opnævnt mænd til, imellem Hieronimus Basballe og ham, at syne deres sammenhavende gårde fra ende til ende.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Christen Sadelmager og Morten Værn, er opsat 4 uger.

** den sag, Maren Tranpige kontra Anne Sørensdatter, er bevilget endnu opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for rådmand Jens Basballe sst med opsættelse her af tinget 27/2 næst afvigt havde stævnet Jørgen Nielsen Friis sst og tiltalte ham for 40 rigsdaler, som rester på de penge, han forleden år i Trondheim på Basballes vegne oppebåret har, hvorefter blev afsagt, at Jørgen Nielsen Friis bør betale Jens Basballe de resterende 40 rigsdaler, dog deri godtgøres den for pengenes inddrivelse fortjente provision.

(27)

24/4 1690.

** den sag, imellem Peder Andersen skomagersvend kontra Johan Viborg for gæld, blev opsat 8 dage.

** Peder Andersen Skærbæk, tilholdende sst, fuldmægtiget af Hans Schröder i Lübeck havde stævnet Mikkel Jacobsen for hvis, han til salig Mikkel Willers arvinger i Lübeck skyldig er, som er 340 mark lübsk, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

(28)

** Peder Andersen Skærbæk, fuldmægtig på Laurits Jensens vegne i Voldby havde stævnet David Gotfredsen sst og tiltalte ham for 100 sletdaler, han skulle tilkomme i den gård, David Gotfredsen iboer, som skiftebrev efter salig Niels Madsen træskomand skulle forklare, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, Hans Mikkelsen Barsebæk kontra lektor magister Ejlert Jacobsen Ejlertz, blev opsat 14 dage.

** Peder Andersen Skærbæk prokurator, befuldmægtiget af Hans Schröder i Lübeck havde stævnet rådmand Jens Basballe og tiltalte ham for 16 sletdaler, som han har annammet efter salig Rasmus Pedersen på Schröders vegne, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Peder Skærbæk på sine egne vegne havde stævnet Jacobus Apoteker for hvis, han kan have at fordre hos ham, som dependerer af den sag, han har haft kontra Peder Feder, og tiltalte ham for 13 rigsdaler, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Peder Andersen Skærbæk sst, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 19/3 næst forhen havde stævnet Jens Sørensen i Hårup med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

(29)

** Peder Andersen Skærbæk sst, befuldmægtiget af proviantforvalter Christen Vegerslev med opsættelse her af tinget 13/3 næst afvigt havde stævnet Anders Jostsen i Søballe med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

1/5 1690.

** tolderen Johan Suhr lod læse KM forordning og forbud på medikamenters indførsel fra fremmede steder.

** den sag imellem Peder Andersen skomagersvend kontra Johan Viborg, men som Johan Viborg begærede med Peder Andersen at komme til afregning, så blev han forelagt inden i dag 8 dage at fra sig give til Peder Andersen hans fordring efter afkortning.

8/5 1690.

(30)

** Jens Jensen Vissing, residerende i Århus mølle, æskede skøde, hvorefter Anders Ovesen, borger og kleinsmed sst, solgte og skødede fra Jesper Nielsen Hutfelds søn Anders Lydiksen og hans arvinger og til Jens Vissing og hans arvinger en eng, kaldes Klostereng, som ligger straks udenfor møllen.

** proviantforvalter Christen Vegerslev hans tjener Søren Mortensen på sin husbonds vegne, med opsættelse her af tinget 10/4 næst afvigt, havde stævnet Christen Sadelmager for 36 sletdaler samt en barket hud og en sadel, han skulle færdiggøre, hvorfor ham er pantsat 27 dragonsadler uden stigbøjler, hvori han formener sin betaling at må ske, hvorefter Christen Sadelmager blev tildømt sin gæld at betale, eller derfor udlæg at ske i de pantsatte sadler.

** den sag, Peder Andersen Skærbæk kontra Jacobus Gesius apoteker, blev endnu påsat 14 dage, såsom Peder Andersen fremlagde specifikation på gælden.

15/5 1690.

(31)

** Peder Andersen Skærbæk sst på rådmand Hans Jensen Vinters vegne havde stævnet Søren Hansen for 35 sletdaler med rente, som han ham skyldig er, efter hans obligation, dateret 14/3 1686, som han blev tildømt at betale, eller derfor at ske udlæg i den pantsatte brændevinskedel.

** Else Rasmusdatter udlagde til barnefar en soldat, Markus Andersen, og da hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun igen indsat i fængslet til straf.

** Volborg Sørensdatter udlagde til barnefar Niels Filt, og da hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun derfor igen indsat i fængslet.

22/5 1690.

** blev læst og påskrevet Århus bys vedtægt Mejlgade og Vestergades rode, af borgmestre og råd konfirmeret, fædriften angående.

** Peder Lassen lod læse auktionsdirektørens fuldmægtig Morten Værns attest, at have som højstbydende tilforhandlet sig 11/12 1689 en våning bag klostret beliggende, som beboes af Jens Høg skomager og har tilhørt salig Jacob Møllers børn.

** Jens Andersen Høg, borger og skomager sst, æskede skøde, hvorefter Peder Lassen, borger sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jens Høg og hans arvinger den våning bag klostret, som han nu iboer, beliggende imellem Peder Todbjergs iboende gård på den ene og til Jens Andersens iboende ejendom på den anden side.

(32)

** den sag, Laurits Jensen i Voldby kontra David Gotfredsen, blev opsat 14 dage.

** den sag, Peder Andersen Skærbæk på Hans Schröders vegne af Lübeck kontra skipper Mikkel Jacobsen her i byen, blev med bevilling opsat 14 dage.

** den sag, Peder Andersen Skærbæk på Schröders vegne af Lübeck kontra rådmand Jens Basballe, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Peder Skærbæk på sine egne vegne kontra Jacobus Apoteker, blev endnu opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator på Peder Basballes vegne havde stævnet Anne Dinesdatter for syn og dom angående hans tilhørende bod på Fiskergade, som hun afflyttede og ikke ryddelig gjorde, samt dens brøstfældighed, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger, og blev tilmeldt efterskrevne synsmænd.

30/5 1690.

** Ingeborg Bordings til Ryumgård hendes fuldmægtig Anders Krog solgte og skødede fra Ingeborg Bordings og hendes arvinger og til Jens Vissing, residerende i Århus mølle, og hans arvinger to gårdsavl på Århus mark beliggende, det ene kaldes Rasmus Pedersen af Hedegårds eje bag klostret, og det andet kaldes Dines Remsniders på Mejlgade.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med varsel som 22/5 næst havde stævner Anne Dinesdatter på Fiskergade, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på hvis brøstfældighed findes i den bod på Fiskergade, hun fraflyttede

(33)

** Peder Hansen Kryssing lod læse og påskrive skipper Mikkel Jacobsens til ham udgivne obligation, af dato 29/9 1689, lydende på 149 sletdaler, og derfor pantsat ham en gårdspart i den gård, Mikkel Jacobsen nu iboer.

** den sag, Mogens Jensen Bloch kontra Mikkel Rasmussen Soel, blev opsat 14 dage.

5/6 1690.

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig på Margrete Sørensdatter, skipper Søren Olufsens hustrus vegne havde stævnet Rasmus Find, skipper af Kalundborg, og hans skibsfolk for vidner og dom, angående hans uforsvarlige sejlads 13/4 sidst afvigt, da han med sin smakke herfra løb og forsætligt gik af hans kurs ind mod land og søgte en båd, som sejlede med rådmand Jens Basballes søn og folk og den undersejlede, den arme bedrøvede mor til hjertesorg, idet hendes søn Oluf Sørensen derover druknede, hvorefter efterskrevne vidnede, at de 13/4 var hensejlet til rådmand Jens Basballes kobbermølle med hans søn i forretning, og da de igen ville hensejle og kom til Abels hoved, kom en Kalundborg smakke sejlende fra Århus og søgte hen til dem, så de tænkte smakken ville praje dem, men da de fornemmede, at smakken ikke ville dreje, drejede de af med båden, og som de drejede, drejede smakken efter dem og tørnede på dem og fangede deres anker og slæbte båden under, så kølen kom i vejret, og de bjergede sig op på kølen og råbte til smakkefolkene om redning, og imens væltede båden sig tre gange, og de kom op på den igen, men Oluf Sørensen blev borte, og efter nogle råb, fik smakkefolkene en båd ud og bjergede dem, og de bad dem hjælpe dem i land, formedelst de var bange for større ulykke, såsom de var beskænkede. andre vidnede og blev forhørt om ulykken.

(39)

** Jesper Mogensen, på de interesseredes vegne ved konsumption, havde stævnet Levin Bernts jøde for noget tobak, de skulle hos ham have mistænkt, men der ikke var stævnet lovligt, hvorfor intet lovmål skete, før der bliver stævnet på ny.

** rådmand Peiter Jessen æskede skøde, hvorpå auktionsdirektørens fuldmægtig Morten Værn, borger sst, solgte og skødede til Peiter Jessen og hans arvinger 17 boder, kaldt Dynkarken, som Jens Vegerslev tilforn ejede, og var pantsat til amtmand Otte Bjelke og Vorfrue kirke, som Peiter Jessen som højstbydende på auktion havde tilforhandlet sig.

(40)

12/6 1690.

** Rasmus Pedersen for sin husbond assessor Jesper Hutfeld lod lyse efter en ny bismer med mærke på, som ham er frakommet.

** den sag, Mogens Blach kontra Mikkel Soel angående 50 tønder malt, er efter begæring opsat 14 dage.

** blev forkyndt borgmestre deres tillysnings seddel efter salig Tyge Simonsen vejer, at enhver, som var ham noget skyldig eller efter ham havde noget at fordre, det at give til kende, såsom skifte efter ham skal foretages 18/6 førstkommende.

** blev forkyndt Jens Vadsteds panteforskrivning udgivet på 8 bindinger stue og bryggershus, liggende på Studsgade, som Niels Lauritsen ham solgt har, til ham pantsat for 105 sletdaler, hvorpå er betalt 60 sletdaler, item næst efter ham i samme pant hans to stedsønner at være prioriteret for 30 sletdaler, dateret 19/2 1689.

** blev forkyndt Ib Frandsens til Niels Lauritsen udgivne pantebrev, dateret 16/6 og 27/11 1684, på kapital 200 rigsdaler, og derfor pantsætter ham (blank) iboende ejendom på Vestergade imellem Jens Rasmussen og Rasmus Giuses ejendomme.

** blev forkyndt Peder Svejgårds til Niels Lauritsen udgivne pantebrev på 200 sletdaler, og derfor pantsætter ham sin iboende gård, han nylig af ham har sig tilforhandlet, dateret 15/6 1689.

** blev forkyndt Ditlev Garvers udgivne pantebrev til magistraten og de fattiges forstander på 125 sletdaler, og derfor pantsætter 6 boder liggende i Møllestien.

** Erik Jørgensen ----

19/6 1690.

** blev forkyndt KM forordning ----

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/5 næst afvigt havde stævnet Anne Dinesdatter sst, og i rette lagde synsvidne her af tinget 30/5 næst afvigt, hvorefter hun blev tildømt at betale Peder Basballe for bodens brøstfældighed.

(41)

** Erik Jørgensen prokurator for Jacobus Apoteker ----

** den sag Niels ---- skrædder kontra ---- for resterende penge til lavet en opsat 14 dage.

** Niels Filt hattemager ---- for resterende lejermål, for han havde avlet barn med Volborg Sørensdatter, som tjener ham, men som han intet havde at betale med, blev han nu igen til straf i rådhuskælder og fængsel hensat.

** Peder Andersen Skærbæk sst med opsættelse her af tinget 24/4 næst afvigt havde stævnet Jacobus Apoteker for 13 rigsdaler for en sag, han har ført for ham mod Peder Feder ----.

(42)

26/6 1690.

** blev forkyndt borgmestres kaldsseddel til skifte efter Frands Jensen.

** Villum Jonsen i Andi fuldmægtig for Hans Samuel von Zanten, vinforlader sst, havde stævnet Peder Andersen Skærbæk, prokurator sst, anlangende hans usande og ubevislige klage og angivelse,

han skal have indgivet for stiftamtmanden, hvorefter vidner fremlagde deres efterskrevne vidner, dels på tysk.

(43)

** Jørgen Nielsen fra Tulstrup på grev Niels Friises bonde Laurits Jensen, nu boende i Voldby, hans vegne med opsættelse her af tinget 24/4 næst afvigt havde stævnet David Gotfredsen her sst og tiltalte ham for 100 sletdaler, som han skulle være ham skyldig efter et skiftebrev, oprettet 1672 efter hans farbror salig Niels Lauritsen skomager, og derfor fået udlæg i hans iboende gård, hvorefter blev afsagt, så eftersom David Gotfredsen fremlægger et skødevidne her af tinget 11/3 1675, at salig Niels Lauritsens gård ham 6/11 1673 for ejendom er tildømt, og da den da er vurderet for 350 sletdaler, som er ringere, end den i skiftebrevet er indført for, og da der i gården er børnegods for 305 sletdaler, så skal David Gotfredsen betale 45 daler, hvoraf Laurits Jensen tilkommer 42 mark, så der med fradrag af diverse udgifter til rest bliver 10 daler, som David Gotfredsen tilfindes at betale.

(45)

** den sag, Jacob Christoffersen på egne og søskendes vegne kontra Mogens Sørensen, er opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Mogens Jensen Blach, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 30/5 næst afvigt havde stævnet Mikkel Rasmussen Soel for 50 tønder malt, som han ham har afkøbt og betalt, og som Mikkel Soel blev tildømt at levere ham.

(46)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jacobus Gesius, apoteker sst, gav til kende, at nogen i år har tilsået to gårdsavl på marken, Jacobus Gesius tilhørende, endog han ikke havde lejet dem til nogen, og forbød at ingen måtte høste eller afføre afgrøden deraf, under straf efter loven.

3/7 1690.

** Villum Jonsen Lundgård af Andi havde, i sit sidste logement til Peder Todbjergs og talte med hans hustru Maren, stævnet Peder Andersen Skærbæk for dom angående den ham pålagte arrests undvigelse, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 26/6, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(47)

** Villum Jonsen Lundgård af Andi på Hans Samuel von Zantens vegne med varsel som 26/6 næst forhen havde stævnet Peder Andersen Skærbæk og satte i rette, at såsom Peder Skærbæk ikke har bevist hans beskyldninger over Hans Samuel til stiftsbefalingsmanden, han da derfor bør at bøde efter loven, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

7/7 1690.

** rådmand Jens Basballe samt Peder Feder på egne og de fleste interessenter i Århus bys konsumption deres vegne havde stævnet Niels Nielsen kleinsmed, Ditlev Garver med mange flere borgere, fordi de oppebørselen ved byens porte har bemægtiget sig, og deres dertil forordnede betjente afvist, tvært imod KM forordning og de høje herrer meddelte forpagtningsbrev, og dernæst i rette lagde rentekammerkollegiets forpagtningsbrev, dateret 10/3 1689. Christen Vegerslev i rette lagde hans og Peder Feders begæring til borgmestre og råd med borgmester Mikkel Mikkelsens svar og befaling til de borgere, som sig konsumptionens oppebørsel bemægtiger, at de skulle afvige og intet dermed befatte, hvorefter Peder Lassen i rette lagde på sine egne og de andre af borgmester Jens Låsby forordnede borgere ved porten Jens Låsbys befaling til dem, at de sig ved portene indfinder at annamme konsumptionen og til Jens Svejgård levere, og ikke lade sig derfra trænge eller parere nogen ordre end hans, dateret 4/7 1690. rådmand Jens Basballe herpå svarede, at han kunne bevise med deres kontrakt, at borgmester Jens Låsby intet var autoriseret konsumptions oppebørselen længere at forvalte, end afvigte år og derfor gøre regnskab, hvilket ikke var efterkommet. dertil svarede Søren Jensen Låsby, at hans far ikke havde underskrevet dette skrift eller samtykket det. derefter blev fremlagt stiftsbefalingsmand grev Niels Friises befaling til konsumptions forpagtnings interessenterne at møde på Frisenborg 8/7 for deres stridigheder i hans overværelse at igennemse og moderere til mindelig forening. sagen blev opsat til næstkommende fredag klokken 1 slet.

(48)

10/7 1690.

** kaptajn Severin Leeg havde stævnet en kvinde, som lod sig kalde Maren Rasmusdatter, hjemmehørende ved Vejle, som her for tyveri var anholdt, for vidner og dom, og tiltalte hende for noget tøj, hun havde stjålet i hans hus i Vejle og tilhørte hans kæreste, og efterskrevne vidnede, at de i byfogdens hus hørte, at Maren Rasmusdatter bekendte, at hun havde solgt efterskrevne kvindetøj til kvinder her i byen, og nu berettede Maren Rasmusdatter, at kaptajn Leegs frue havde givet hende samme gods, for hun skulle opsøge en, der kunne fly dem middel at betale deres gæld med.

(49)

** Peder Halkær kontrollør lod forkynde ham af salig Karen Nielsdatters arvinger givne skødebrev på et øde eje uden Mejlgades port, med dertil liggende gårdsavl, dateret 17/1 1690.

11/7 1690.

** rådmand Jens Basballe samt proviantforvalter Christen Vegerslev på Peder Feders vegne, som konsumptionsforvalter, på egne og medinteressenters vegne, med opsættelse her af tinget 7/7 næst forhen, lydende som her tilforn findes indført, hvorefter blev afsagt, at som denne sag ikke er det der har overenskommelse med konsumptions forordningen og højst angår borgernes velfærd, herkommende af strid mellem interessenterne, ser byfogden ikke derpå her at kunne kendes men bør for bytingsretten indkomme.

(50)

17/7 1690.

** blev forkyndt KM brev om konvojer i nord og vestersøen samt oceanet eller spanske sø.

** vangvogterne lod oplyse et sortbroget galtsvin, som her på marken gik ind og ud fra philipi jacobi til nu.

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtiget på rådmand Jens Basballe og Peder Feder konsumptionsforpagtere sst på egne og ensstemmende interessenters vegne havde stævnet borgmester Jens Låsby samt Jens Vissing i Århus mølle for vidnes påhør og i lige måde stævnede efterskrevne borgere, som alle ikke har villet respektere rentekammerets udgivne forpagtningsbrev, og ikke heller borgmester Mikkel Mikkelsens ordre til afvigelse fra portene.

24/7 1690.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Laurits Elsegård, borger sst, for vidner angående hvis ord, som passerede, da registrering skete i hans hus efter hans salig hustru Johanne Bagers, hvor Rasmus Værn var til stede som formynder for salig Søren Bagers datter, og efterskrevne vidnede, at da Laurits Elsegård blev tilspurgt, om han var nogen noget skyldig, hvortil han svarede, at det meste han var skyldig her i byen var til Niels Lauritsen og hans pige, og i Lolland 100 rigsdaler, men han kunne ikke forklare til hvem, før han fik bud derfra.

(52)

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig på rådmand Jens Basballe og Peder Feder, som konsumptionsforpagtere sst, på deres ensstemmende interessenters vegne havde stævnet efterskrevne for vidner og dom angående den gevalt, dem skal være tilføjet ved konsumptionsvæsenet, hvorefter Johan Davidsen konsumptionsbetjent sst vidnede, at 5/7 næst afvigt, den tid han havde oplukket porten for Brobjerg gade, kom der en mand med et læs ved, og Mads Hattemager tog pengene derfor, som han havde befaling til af borgmester Jens Låsby, og da sagde borgeren til ham, at han skulle intet have dermed at bestille, han skulle gå ud af boden eller skulle han fly ham et andet sted at sidde på, så satte han sig ved Jens Poulsens kælderhals og sad og skrev hvis, der kom ind gennem porten, så vidt han kunne få at vide, og den tid, han ville tage pengene, ville borgeren intet, han skulle være der længere. dernæst i rette lagde Villum Jonsen Gerhart Colpin og Niels Pedersen Samsing deres efterskrevne vidne, at efter borgmester Mikkel Mikkelsens befaling gik de 5/7 til alle portene og forkyndte de der befindende af borgmester Jens Låsby forordnede efterskrevne borgere og befalede dem, at de aldeles intet skulle befatte dem med konsumptionens oppebørsel, hvortil de alle svarede, at de ikke parerede uden borgmester Jens Låsbys ordrer. derefter blev i rette lagt Christen Vegerslevs efterskrevne missiver til borgmester Mikkel Mikkelsen af dato 5/7 90, som melder om nogle borgere, der sig gevaltigvis efter borgmester Jens Låsbys befaling portene skal have bemægtiget, og de edsvorne betjente fordrevet. borgmester Jens Låsby hertil svarede, at den oprettede kontrakt af 1/6 1690 havde en del af interessenterne efter deres egen vilje opskrevet, dog ikke efterlevet, så han synes at have største lejlighed at beholde konsumptions oppebørselen, indtil det at dem er efterkommet, og en skriftlig befaling ham givet konsumptions oppebørselen fra sig at levere.

(55)

** Villum Jonsen Lundgård på rådmand Jens Basballe og Peder Feder, konsumptionsforpagtere sst, på egne og medinteresseredes vegne med varsel, som i dag 8 dage, til borgmester Jens Låsby og en del borgere, som konsumptionen ved portene har oppebåret. som borgmester Jens Låsby i indførte tingsvidne i dag formener, at en del førte vidner anderledes at bevise, da er sagen for en og anden årsag 4 uger.

(56)

** den sag, Hans Samuel von Zanten kontra Peder Skærbæk angående angivelse for stiftsbefalingsmand og skældsord, er opsat 3 uger.

** den sag, Hans Samuel von Zanten kontra Peder Skærbæk angående arrests undvigelse, blev endnu opsat 3 uger.

** Jørgen Nielsen af Vegerslev på grev Niels Friises bonde Jens Lauritsen i Fajstrup hans vegne havde stævnet Hans Samuel von Zanten for dom angående det voldelige overfald, han har begået mod ham, og i rette lagde et tingsvidne af Frisenborg birketing 8/6 næst afvigt, hvorimod blev i rette lagt Samuel von Zantens indlæg, hvori han beskylder de førte vidner, og agter det anderledes at bevise, hvorfor sagen blev opsat 4 uger.

** Jørgen Nielsen af Vegerslev på grev Nicolaus Friis hans bonde Laurits Jensen i Voldby hans vegne havde stævnet David Gotfredsen, borger sst, for dom angående en falsk kvittering, hvorfor han bør at lide efter lovens 6.bogs 18.kapitels 6 og 7.artikler. sagen blev opsat 4 uger.

** den sag, Jacob Christoffersen kontra Mogens Sørensen, opsat endnu 14 dage.

** den sag, Hans Vinter kontra Jacobus Gesius apoteker angående det pant af Søren Hansen, er opsat 14 dage.

** blev 2.gang oplyst et sortbroget galtsvin, ligesom i dag 8 dage.

** den sag, Hans Vinter kontra Anne Rasmusdatter med flere for gæld. intet svar skete, derfor opsat 4 uger.

** rådmand Peiter Jessen farver, sankt Olai kirkes værge, på kirkens vegne havde begæret syn på kirkens brøstfældighed, eftersom han af borgmestre og råd var udmeldt at være kirkeværge, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syn på kirkens brøstfældighed indvendig og udvendig.

(57)

** Ditlev Bloch garver, borger sst, på egne og medinteresserede af borgerne deres vegne havde stævnet Gerhart Colpin og Niels Samsing for deres usandfærdige attest af dato 5/7, som melder at borgerne ved portene skulle have svaret, at de parerede ingen uden borgmester Jens Låsby, hvortil Gerhart Colpin svarede, at han vedstod sin attest.

** Jacobus Gesius apotekers fuldmægtig Erik Jørgensen stadsprokurator havde stævnet Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, imod dom og vidner angående han skal have, uden

lovlig hjemmel, ladet beså to hans gårdsavl på Århus mark med byg og havre, samt ladet slå og rive en del hans tilhørende eng, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne attest.

(58)

** Jacobus Gesius apotekers fuldmægtig Erik Jørgensen havde med samme varsel stævnet Jens Rasmussen Lassen, men som han ikke var hjemme, blev sagen opsat 14 dage.

31/7 1690.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne for vidner og dom, for de 6/7 næst afvigt har imod lovens forbud udgået, før aftensang samme dag holdtes, ad marken og medført øl for at drive deres onde lyst, og Guds hus og prædiken forsømt, end det værste igen indgået om aftenen og derude ladet en, som de havde med sig, ved navn Henrik Sørensen, som om samme aften er fundet død, derfor at bøde for helligbrøde, nemlig Villum Handskemager, Mogens Handskemager med mange flere handskemagersvende, hvorefter efterskrevne vidnede, at da lavsbrødrene tilforn havde bevilget, at svendene måtte få en tønde øl af deres tidepenge, så ville de 6/7 køre til baronens skov med samme tønde øl, og de holdt ved porten, idet de ikke kunne komme ud, før aftensang var endt, og så kørte de med øllet til skansen, hvor en del ville drikke men andre ikke, hvorfor de fortsatte ad Holmvejen til en grøn plads i Havreballeskov, hvor de drak øl og spillede kegler. senere kom Villum Skot og da kom han i klammeri med Christoffer Handskemagersvend over en træpotte, som han slog sønder, og da hentede han sin kårde i vognen, men Villum Skot og hans svend fik den fra ham. på byfogdens spørgsmål svarede de, at de havde set den døde sad i skoven og var noget beskænket, men de havde ikke set nogen, som stødte ham ned ad bakken. Jens Nielsen handskemager vidnede, at samme aften var han i Villum Skots hus, da kom Christoffer Handskemagersvend ind af døren og spurgte, hvor er de hundsfotte, og blandt andre ord, som faldt, sagde Christoffer, at dersom i havde blevet i skoven indtil nu, da skulle hverken i eller eders dreng kommet af skoven med eders liv, hvortil Villums hustru svarede, da skulle djævlen fare i dit liv, hvor skulle jeg og mine børn da blive af, og slog hun ham på munden. dernæst blev retten brudt formedelst natten påhængte, og adskillige vidnespersoner endnu var tilbage, hvorfor sagen i aften ikke kunne gøres til ende.

(64)

1/8 1690.

** retten er igen sat, og andre vidnede og blev forhørt om den døde Henrik Sørensen.

(66)

** efter Jacobus Gesius hans begæring blev af retten udmeldt mænd til at syne hvis sæd, som er sået i hans to gårdsavl.

** blev 3.gang oplyst et sortbroget galtsvin, som i sommer har gået på marken.

7/8 1690.

** blev forkyndt KM plakat og forbud om flag ---- med split i enden.

** Jørgen Birk, byskriver i Holbæk, fuldmægtiget på Ditlev Garver og medinteresserede af borgerne, som 5/7 næst afvigt var ved byens porte, konsumptionsvæsenet angående, deres vegne havde stævnet Gerhart Colpin samt rådmand Jens Basballe og Peder Feder for vidner at påhøre, og efterskrevne vidnede, at de havde hørt Peder Feder oplæse for de borgere, som stod ved portene, borgmester Mikkelsens befaling til at afvige portene, hvortil de havde svaret, at de ville gerne vige portene, når de fik bud fra borgmester Jens Låsby, eftersom de havde fået hans ordre, at de ikke skulle lade dem derfra trænge eller nogen uden hans ordre parere.

(68)

** den sag, Hans Vinter kontra Søren Hansen, er opsat 14 dage.

** den sag, Jacobus Gesius kontra Jens Rasmussen Lassen, blev efter begæring opsat 14 dage.

** Peder Kryssing på Mogens Blachs vegne opkrævede mænd til at måle den gård og ejendom, Morten Værn på Mejlgade iboede, og til Mogens Blach har solgt.

(69)

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtiget for Jacob Christoffersen, født her i byen, og hans søskendes vegne med opsættelse her af tinget 26/6 næst forhen havde stævnet Mogens Sørensen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 70 sletdaler efter obligation og kontrakt, dateret 4/3 1670, imellem Jacob Christoffersen, Mogens Sørensen og salig Søren Tøgersens arvinger tillige med Niels Lassen oprettet til ham og hans søskende for deres fædrene og mødrene, som bedrager sig 286 sletdaler, og i rette lagde Søren Tøgersen og Niels Lassen, borger sst, deres med salig Christoffer Pedersens efterladte børn, som de er formyndere for, nemlig Jacob Christoffersen, Anne Christoffersdatter, anden Anne Christoffersdatter, Mette Christoffersdatter og Karen Christoffersdatter, deres bror Jacob Christoffersen oprettede kontrakt, dateret Århus 4/3 1670, og derefter i rette lagde borgmestre og råds svar på hans beklagelse, at Mogens Sørensen, som beboer Søren Tøgersens ejendom, ikke vil betale ham efter hans godefar og Niels Lassens kontrakt, samt Mads Pedersen i Vive hans fuldmagt til Jens Jacobsen Skivholme sst til at annamme hans hustru og hendes søsters tilfaldne arv, og i lige måde hans indlæg angående hans og hans søskendes arv efter skiftebrev, dateret 3/8 1657, på kapital 286 sletdaler, hvorefter blev afsagt, at eftersom samme gæld er fortiet over 20 år, da bør Mogens Sørensen for dette krav fri at være.

(70)

14/8 1690.

** Jørgen Birk, byskriver i Holbæk, på borgmester Jens Låsby og en del borgeres vegne, som i sagen er interesseret, deres vegne havde stævnet Gert Colpin sst, for hans ved ed aflagte vidne til bytinget 24/7 næst afvigt angående deres svar ved portene 5/7, hvorefter efterskrevne vidnede, at de borgere, som omtalte dag stod ved Mejlgades og Studsgades porte på spørgsmål svarede, at de ikke turde eller ville vige porten, idet de havde fået borgmester Jens Låsbys ordre. Peder Balle vidnede, at han hørte rådmand Jens Basballe tilspurgte de 3 mænd ved porten, om de ingen anden ville parere end borgmester Jens Låsby, hvortil de svarede, jo ville de så, det var deres skyldighed.

(71)

** den sag, borgmester Jens Låsby og medinteresserede borgere kontra Gert Colpin, blev opsat 8 dage.

** Jørgen Birk fremlagde borgmester Jens Låsbys underskrevne indlæg og svar på Jens Basballes og Peder Feders her forhen indleverede i den sag, som tilforn er opsat.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Ove Andersen Bølge, smedesvend hos sin far Anders Ovesen, havde stævnet Jens Rasmussen tømmermand for vidner og dom angående overlast og skældsord, og efterskrevne vidnede, at de sankt Olai dag hørte, at Jens Tømmermand blandt andet sagde, at Anders Ovesen var en brav mand, men hans søn var et skarn, hvorefter de greb hinanden i håret.

(72)

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig for Hans Samuel von Zanten, vinforlader sst, med opsættelse her af tinget 3/7 næst afvigt havde stævnet Peder Andersen Skærbæk angående hans ubevislige klage og angivelse for stiftsbefalingsmand grev Niels Friis, at hans bonde Jens Lauritsen i Fajstrup skammeligt af Hans Samuel von Zanten er blevet overfaldet på gaden med sår og skade. derefter blev i rette lagt et tingsvidne her af tinget 26/6 næst afvigt angående hvis ord, Hans Samuel havde sagt til Peder Andersen samt Hans Samuel von Zantens efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, at Peder Skærbæk bør for sådanne usandfærdige påsagn at bøde til dette fattige hospital 20 rigsdaler og igenkalde sit påsagn.

(73)

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtiget for Hans Samuel von Zanten, vinforlader sst, med opsættelse her af tinget 3/7 næst afvigt havde stævnet Peder Andersen Skærbæk angående hans pålagte arrests undvigelse, og i rette lagde Hans Samuels begæring, af dato 14/6 1690, om arrest på Peder Andersens person, som samme dag blev forkyndt ham, hvorefter blev afsagt, at da Peder Andersen Skærbæk har undveget den ham pålagte arrest, da bør han at bøde sine voldsbøder trende 40 lod sølv inden 6 uger.

(74)

** Erik Jørgensen prokurator for assessor Jens Lassen havde stævnet Claus Christensen Kå, borger sst, anlangende den rende, han har forment assessor Jens Lassen at lade lægge under sit tagdrop, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne synsmænd.

** Erik Jørgensen for Anne, salig Søren Jørgensens, havde stævnet Johan Plumb guldsmed, borger sst, for syn og dom angående det opsatte plankeværk imellem dem, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt mænd.

21/8 1690.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for assessor Jens Lassen, residerende sst, med varsel som 14/8 næst forhen havde stævnet Claus Andersen Kå, danske skolemester sst, hvorefter synsmænd i

rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at assessor Jens Lassens baghus strækker sig til Claus Andersens gård, hvorved tagdroppet af hans hus ingen udflod har til den østre ende, tilmed har Claus Andersen en svinesti ned til hans hus, som har forårsaget stor indflod til hans kornlade, så og i hans kælder, og fandtes derhos de gamle render, som tilforn har ligget under samme tag.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig på Jørgen Rodius, 5.læsehører her ved Århus domskole, hans vegne havde stævnet Hans Hansen Brochmand, nuværende på Kollerup, for vidner at påhøre angående hans lod og del i Jørgen Rodiuses salig far magister Johan Rodiuses gård her i Århus, hvorefter blev afsagt, så såsom Hans Brochmand protesterer, at da han er indstævnet til vidners påhør, men ikke mentionerer for ord eller gerning, som loven befaler, da kan ingen tingsvidner stedes, før lovligt varsles.

(75)

** den sag, Ditlev Bloch garver på egne og interesserede af borgerskabets vegne kontra Gert Colpin, er opsat 4 uger.

** den sag, Jens Basballe og Peder Feder konsumptionsforpagtere kontra borgmester Jens Låsby og de ved portene stående borgere, er for sine årsager endnu opsat 14 dage.

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig for Jens Rasmussen tømmermand, borger sst, æskede vidne, og som stævningen skulle indføres, fremstod for retten Jens Rasmussen tømmermand og Ove Andersen smedesvend, som blev forligt således, at de hver især erklærede, at de intet andet vidste eller kunne påsige hinanden end alt, hvis ærligt og godt er, og der foruden enhver af dem at give til en kendelse i fattigbøssen en halv rigsdaler.

** den sag, Jacobus Gesius apoteker kontra Jens Rasmussen Lassen, da som apotekeren ikke havde specifikation på omkostninger skrevet på trykt papir, er sagen opsat 8 dage.

** den sag, Jørgen Nielsen for grev Friises bonde Jens Lauritsen i Fajstrup kontra Hans Samuel von Zanten, bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Hans Vinter kontra Søren Træskomand, er opsat 4 uger.

** Jørgen Snøde prokurator med opsættelse her af tinget 24/7 næst forhen havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for leje og anden gæld, som de blev tildømt at betale.

(76)

28/8 1690.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev havde stævnet skipper Jens Fisker, borger sst, for dom og tiltalte ham for et bundt handsker, som var leveret ham at overføre til Kalundborg der hos tolderen at levere, som ikke var sket. intet svar skete, derfor opsat 4 uger.

** Karen Hieronimusdatter udlagde for barnefar Nathan Moses jøde, da tjenende i gårde med hende, til Simon Jødes forleden år, og da hun intet havde at betale sine lejermålsbøder med, blev hun henvist til fængsel at lide.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, med opsættelse her af tinget 24/7 næst afvigt havde stævnet Jens Rasmussen Lassen, borger sst, og i rette lagde et lysnings og forbudsvidne her af tinget 26/6 næst afvigt samt et vidnesbyrdsvidne her af tinget 24/7 næst fravigt, anlangende hvis hø, Jens Rasmussens folk på Jacobuses ager har ladet slå og afføre, hvorimod blev i rette lagt Jens Rasmussen Lassens efterskrevne indlæg, at Jacobus har citeret ham imod deres kontrakt 25/2 1673, på begge deres livstid på samme gårdsavl for årlig leje 16 rigsdaler, men da avlingen, som før var i brug, nu hvert andet år ligger i fælled, da har han opsagt deres kontrakt, men Jacobus havde svaret, at han ikke tog imod opsigelsen, men rettede sig efter deres kontrakt, så har Jens Rasmussen tilsået agrene, hvorefter blev kendt, at som ikke sees, Jens Rasmussen Lassen tilstand til avlingen har haft, da bør han at betale til Jacobus Gesius samme to avlingers brug 16 sletdaler.

(78)

** Hans Sørensen Gylling lod forkynde Oluf Juul studiosus hans til Hans Sørensen udgivne skøde på et gårdsavl her på marken, kaldt Laurits Sørensen skomagers avl, dateret København 23/6 1690.

** Jørgen Lauritsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne med varsel som 1/7 næst forhen havde stævnet Villum Skot handskemager, Mogens Handskemager med deres medkompagnioner, og formente, at de alle bør efter lovens 6.bogs 3.kapitels 1.artikel at bøde trende 6 lod sølv. herimod mødte Villum Tomasen handskemager og svarede, at da det ikke er bevist, at han gik ud af byen før aftensang, at han da ikke bør at dømmes for helligbrøde. sagen blev opsat 14 dage.

(79)

4/9 1690.

** blev læst og påskrevet KM forordning ----.

** blev læst og påskrevet salig Jesper Eskildsen, borger sst, hans til Anders Carlsen, borger i Randers, udgivne obligation, af dato Randers 24/12 1684, på kapital 100 sletdaler.

** Erik Jørgensen på borgmestre og råds vegne, som Vorfrue kirkes forsvarer, løskyndte det pant, som Morten Værn 21/11 1689 havde givet til kirken og dens forsvar, for kapital 400 rigsdaler med dets renter, at være kasseret.

** Jens Keldsen og Morten Madsen lod lyse efter en kedel, de tabte af deres vogn uden Århus 25/8 næst forhen, uden Maren Clemendsdatters have, på vejen til Mollerupgård, om nogen kunne gøre kundskab derom, skulle de få findeløn. ingen fremkom.

** Laurits Rasmussen, danske skoleholder sst, havde stævnet Karen Jørgensdatter, salig Poul Tordsens, sst anlangende hans arvepart i den gård, han iboer, at tilsvare. da som intet bevis blev fremlagt, er sagen opsat 14 dage.

** Laurits Rasmussen, danske skolemester sst, havde stævnet Margrete Sørensdatter, salig Søren Olufsens, sst for dom angående den begravelse, hendes salig mand har ladet kaste over hans salig far, og for meget gods ulovligt er taget af boet, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på Mogens Jensen Blach, borger og handelsmand sst, hans vegne æskede skøde og lod læse og påskrive fire tilforordnede borgere sst deres efterskrevne måleforretning på Morten Værns gård på Mejlgade, hvori de havde overmålt ejendommen, hvorefter Morten Madsen Værn, borger samt forordnet måler og vejer sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Mogens Jensen Blach og hans arvinger samme gård med tilliggende 3 navngivne gårdsavl.

(80)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på Vorfrue kirke sst og dens forsvarer borgmestre og råd deres vegne æskede pantevidne, hvorefter Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget for Mogens Jensen Blach, kendte Mogens Blach af ret vitterlig gæld skyldig at være til Vorfrue kirke 400 rigsdaler, som er for det pant, Morten Værn 21/11 1689 til kirken gjort har, og nu i dag med skødes givelse på hans gård til Mogens Blach mod dette pant er ophævet og indløst, og derfor pantsætter han til Vorfrue kirke samme gård på Mejlgade.

** Jens Sørensen handskemager, borger sst, fuldmægtig for Mette Sørensdatter, salig Abraham Sadelmagers efterladte enke, sst havde stævnet Abraham Kobbersmed, borger sst, for dom for gæld efter hans revers og tiltalte ham for 15 sletdaler. efter begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtiget for rådmand Jens Basballe og Peder Feder, konsumptions forvaltere sst, på egne og medinteresseredes vegne, med opsættelse her af tinget 24/7 næst afvigt, havde stævnet borgmester Jens Låsby, Jens Vissing samt de borgere, som efter borgmester Jens Låsbys befaling havde bemægtiget sig portene og oppebørselen oppebåret, hvorefter blev afsagt, så eftersom Jens Basballe og Peder Feder tiltaler borgmester Jens Låsby samt en del borgere, for han ikke har villet afstå konsumptions oppebørselen, men har bemægtiget sig den, og ladet de edsvorne betjente, der holdtes efter forordningen, afvise og oppebørselen forment, hvorimod borgmester Jens Låsby skriftligt har svaret, at de ikke har holdt deres løfter og ikke kunne bemægtige sig konsumptionen imod hans vilje, helst fordi han var i forskud for 1200 rigsdaler, og indtil han dem havde indhentet, da ville han beholde konsumptionen, og derfor befalet borgere oppebørselen i portene at antage, hvorefter blev kendt, at hvad sig stridigheden med konsumptionsforvaltningen og dets annammelse angår, da som kammerretsordningen tilholder sligt for kammerkollegiet at indkomme, da vidstes ikke derpå at kende, men de interesserede det der at søge. belangende de borgere, som af borgmester Jens Låsby har ladet sig bruge ved portene, at da de ikke har gjort sig lang eftertanke derom, hvad konsekvens sådant kunne forårsage, men af enfoldighed derved forblevet, bør derfor til mulkt hver give 1 rigsdaler til dette fattige hospital.

(82)

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på KM og Århus bys vegne havde på skipper Mikkel Jacobsens krejert stævnet Albret Jørgensen, sejlende med ham, for dom angående den skade, han har tilføjet ---- Andersen Cudo med en kniv, da han skulle sejle til Kalundborg, men som intet svar skete,1/2 er sagen opsat 4 uger.

11/9 1690.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 28/8 næst afvigt havde stævnet Villum Skot handskemager med flere af mestre og svende og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 31/7 næst afvigt, angående deres udgang i skoven, nemlig handskemagere og svende, hvoraf blev oplæst deres vidner, hvorefter blev afsagt, eftersom bevises, at oldermand Villum Tomasen med mestre og svende har ladet føre øl til skoven før aftensang, og gudstjenesten således forsømt, for at søge deres usømmelige drikken, da bør de mestre og svende, som udgik i skoven, hver at bøde for helligbrøde efter lovens 6.bogs 3.kapitels 1.og 8.artikler 5 lod sølv

(83)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på sin medborger og handelsmand sst Peder Pedersen Flensborgs vegne æskede afkald, hvorefter Søren Christensen Ladefoged, borger sst, gav Peder Pedersen afkald for al den arv, som Søren Christensens hustru Maren Jensdatter arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig far Jens Nielsen, forrige forpagter på Gesinggård, og Peder Pedersen havde haft under formynderskab.

18/9 1690.

** blev forkyndt etatsråd Matias Moths missive, dateret Korsør 11/9 1690, om angivelse af hvad forråd af alle slags kornvarer, item rentekammerets missive om det stemplede papirs sorter.

** den sag, Peder Nielsen Mollerup kontra Niels Rode, som Niels Rode i sit indlæg beråbte sig på over skifte at have tilbudt hverken at ville arve eller gælde, da er sagen opsat 3 uger.

** den sag, Hans Vinter kontra Søren Træskomand, er opsat 3 uger.

** efter Søren Christensen Ladefogeds begæring er tilmeldt mænd at måle den gårds begreb på Brobjerg, Christen Sørensen ham solgt har, i hans og påstødende ejeres medværelse.

** den sag, borgmester Jens Låsby og medinteresserede borgere kontra Gerhart Colpin, endnu bevilget opsat 8 dage.

** Jens Sørensen Handskemager på Mette, salig Abraham Sadelmagers vegne, med opsættelse her af tinget 4/9 næst forhen havde stævnet Abraham Kobbersmed for 15 sletdaler, og da han ikke fragik gælden, blev han tildømt at betale.

(84)

25/9 1690.

** blev forkyndt salig Peder Mikkelsen felbereders arvingers givne afkald til den salig mands enke, Anne Pedersdatter, for al den arv, de efter ham kunne tilfalde.

** den sag, Peder Basballe kontra Abraham Kobbersmed, item Jens Nielsen, intet svar, derfor opsat 4 uger.

** Hans Mikkelsen bager, borger sst, fuldmægtiget på borgmester Jens Låsbys samt egne og medinteresserede af borgerskabets vegne, med opsættelse her af tinget 14/8 næst forhen, havde stævnet Gert Colpin, borger sst, for sit til bytinget 24/7 næst afvigt aflagte vidne, hvorefter blev afsagt, så eftersom de borgere, der betjente byens porte efter borgmester Jens Låsbys ordre 5/7 sidst tiltaler Gert Colpin, deres svar anderledes at skal have givet fra sig beskrevet, end de skulle have svaret, nemlig at de ikke ville eller turde kvittere portene, før de fik ordre af borgmester Låsby, hvilket er det samme som Gert Colpins attest indeholder, som de og selv har konfirmeret, idet de ved portene forblev, da sees Gert Colpin, der som en tysk mand ikke mægtig hvert dansk ord, som forefaldt, dog har gjort sin mening, som vidnerne så godt som bifalder i hvis, de seet og hørt har, ikke at have efter deres mening forseet sig, og derfor frifindes han for deres tiltale.

(85)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for proviantforvalter Christen Vegerslev, med opsættelse her af tinget 28/8, havde stævnet skipper Jens Fisker for et bundt handsker, han havde sendt med ham til Kalundborg, og i rette lagde Bartolomeus Simonsen handskemager i Randers hans bevis, dateret 2/2 1690, som melder, at borgmester Jens Karmark da bekom af ham, som skulle oversendes til hans kones mor i Kalundborg, 5 dusin handsker for 9 sletdaler, som ham er betalt, hvorefter Jens Fisker blev tilfundet samme handsker fra sig igen at levere inden 15 dage, eller betale dem.

2/10 1690.

** Jørgen Drejer beediget prokurator på en del borgeres vegne havde stævnet Niels Samsing for hans sandhed ved ed at aflægge angående en forretning, han af borgmester Malling var udsendt til de borgere, som stod ved portene 5/7 efter borgmester Jens Låsbys befaling, hvad hans forretning var, men som han ikke mødte og ikke heller noget svar, blev han forelagt at møde i dag 8 dage.

9/10 1690.

** blev forkyndt borgmester Søren Nielsen, forvalter over Marselisborg, hans til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne købebrev på hans gård på Mejlgade, han af salig borgmester Christen Carlsens arvinger købt har, med tre gårdsavl, dateret 2/8 1687.

** item blev forkyndt borgmester Mikkel Mikkelsens udgivne købebrev til Jørgen Andersen Hørning, borger sst, på salig borgmester Christen Carlsens gård, lige efter forskrevne Søren Nielsens købebrev, som ham er transporteret 8/6 1688.

** blev forkyndt Niels Lauritsen, borger sst, hans til Mikkel Sørensen Due skrædder, borger sst, hans udgivne købebrev, af dato 4/8 1690, på et gårdsavl, som salig Jep Nielsen kræmmer på Brobjerg før har ejet.

** Niels Samsing blev af Jørgen Snøde for borgmester Jens Låsby og en del borgere sst fremæsket at vidne, men han mødte ikke.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Nielsen Mollerup på egne og umyndige søskendes vegne med opsættelse her af tinget 18/9 næst afvigt havde stævnet Niels Sørensen Rode, borger sst, efter hans salig fars obligation, dateret 4/2 1667, for 18 sletdaler med rente og rentes

rente, og nu i rette lagde Søren Pedersen i Rodegård hans udgivne obligation til Niels Pedersen i Mollerup, og dernæst i rette lagde Peder Nielsens begæring til skifteforvalter i afgangne Søren Pedersens stervbo, og derpå herredsfoged Matias Friis hans svar, dateret Låsby 28/5 1690, som melder, at omtalte obligation ikke er på ret sort papir, og boet fandtes så slet, at kreditorerne ikke til fulde kunne fornøjes. derefter blev fremlagt amtmand Joachim Schacks fuldmægtigs attest, at Niels Sørensen Rode på skifte efter sin far ingen arv ville vedkendes og ingen gæld ville svare, og alle kreditorer blev fornøjet uden Laurits Nielsen af Mollerup, som fremkom med en obligation, hvorefter blev afsagt, så eftersom Niels Sørensen Rode har frasagt sig arv og gæld, da sees han til Peder Nielsen søgende gæld ikke billigt kan svare, men han hos stervboet og de arvinger, som derved er blevet, at søge sin betaling.

(86)

16/10 1690.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtiget på en del borgere her i byen, som efter borgmester Jens Låsbys befaling oppebar konsumptionen ved portene 5/7 sidst afvigt, deres vegne havde stævnet skipper Niels Samsing, angående en forretning samme dag til dem af borgmesteren forkyndt og hvad svar, han havde bekommet ved hvert sted, hvorefter Niels Samsing ved ed vidnede, at han fik samme svar af de dannemænd, som stod ved portene ved Mindet, Brobjerg og Vesterport, at de ikke ville gå derfra, før de fik ordre af borgmester Jens Låsby.

(87)

** den sag, Jens Basballe kontra Didrik Christensen angående arrest på hans gods for gæld, er opsat 14 dage.

17/10 1690.

** Niels Hansen konsumptionsbetjent sst, fuldmægtiget på Peder Feder konsumptionsforvalter hans vegne havde stævnet Peder Nielsen ved Munkeport, skipper Hans Nielsen og Jens Hansen vognmand for dom angående hvis, de uretlig imod konsumptions forordningen havde indbragt i byen, Peder Nielsen for noget grutning, som i hans hus er befundet, som han påstod var blevet kastet ind over hans havegærde, samt Hans Nielsen for en tønde humle, hvortil han svarede, at det ikke var hans tanke konsumptionen at forsværge, men den deraf betale, item Jens Hansen for nogle gæs, som han om aftenen lod inddrive ad Mølleporten, hvortil han svarede, at de var tillagt på hans egne gæs her i byen, hvilket han ville bevise, skønt hans hustru havde sagt, at det var ikke deres gæs. sagen blev opsat til næstkommende mandag klokken 12 slet.

(88)

20/10 1690.

** Niels Hansen, konsumptionsbetjent sst, på konsumptionsforvalter Peder Feders vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 17/10 næst forhen, som lyder som den da er indført, hvorefter Peder Nielsen blev tildømt at have sin grutning forbrudt og til straf betale 10 rigsdaler mulkt, Hans Nielsen blev tildømt at have sin humle forbrudt og bøde 2 rigsdaler til straf, og Jens Hansen bør have sine 16 gæs konfiskeret, og alle at betale processens omkostning med 3 rigsdaler.

23/10 1690.

** Kirsten Christensdatter, som havde tjent til Søren Langballes sst, blev for retten fremstillet og udlagde for barnefar Søren Langballe, og klagefuldt gav til kende, at hun ikke havde betalt mere på hendes bøder end 2 sletdaler, og intet havde videre at betale med, hvorfor hun fra retten blev sat i kælderen.

** blev tillyst og advaret, at hvem som havde skøder, panter eller afkald, som efter loven til tinge bør forkyndes, som på det gamle trykte papir er skrevet, at de dem ikke forsømmer at lade forkynde, såsom efter nytårsdag intet i retten tilstedes på andet end det trykte papir efter sidste forordning.

30/10 1690.

** blev læst og forkyndt KM forordning om kop og kvægskat.

** blev advaret og tillyst 2.gang om gamle uforkyndte skøder, panter og afkald og desligeste. ligesom i dag 8 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Jens Christensen Basballe, med opsættelse her af retten 16/10 næst forhen havde stævnet forrige hospitalsforstander sst Didrik Christensen og tiltalte ham efter dom her af tinget 6/4 1686 dens betaling, han ikke har villet betale, hvorefter blev afsagt, at som Didrik Christensen tiltales for 90 daler efter dom her af tinget 8/6 1686, hvorimod Didrik Christensen formener, at samme dom ikke burde fornyes, men de med hinanden til afregning henvises, så blev deri kendt, at såsom fremlægges en usvækket dom, hvori Didrik Christensen er tildømt at betale 90 daler, da turde byfogden imod loven sådant at henfinde, men hermed dommen fornyes, således at Didrik Christensen skal betale de tilfundne penge til Jens Basballe.

(89)

6/11 1690.

** Jens Sørensen skipper, borger sst, på egne og medborgere Mads Nielsen og Clemend Hansen deres vegne havde stævnet for syn og vidne, angående den overlast, som skete i Mads Nielsens hus på Mejlgade 24/10 næst forhen om aftenen, korporal Jørgen Klein og gefreiter Peder Jørgen item løjtnant Witterspach om han ville have noget hertil at svare, hvorpå efterskrevne vidnede, at mens de sad til god rolighed sammen til Mads Nielsens, kom en korporal af de indkvarterede, Jørgen Klein, med en gefreiter og slog på Mads Nielsens udskud under vinduerne og råbte på sit tyske, er eders soldat inde, dertil svarede Mads Nielsen, jo, men pigen råbte straks, nej far, han er ikke inde, da sagde korporalen, fy du hundsfot, siger du ikke sanden, skal jeg slå dine vinduer ind og stikke dig ihjel som en hund, så råbte Mads Nielsen, gå ind, og han viste dem, hvor hans soldats kammer var. da sagde Jens Sørensen til dem, som sad tilsammen i stuen, børnlille nu skal ingen tale dem noget til, at der skal ikke yppes noget klammeri, for muligt de kan være drukne, og da sagde korporalen til Mads Nielsen, du er en indgemachter hundsfot, Mads Nielsen svarede, gid skam være deres hundsfot, den må i selv være, så tog korporalen Mads Nielsen i sit hår og slog ham, og da de ville skille dem, kom gefreiteren med dragen degen og slog Mads Nielsens hustru, som var frugtsommelig på hendes sidste tid, over hendes ryg, og så kom Mads Nielsen fra dem, hvorefter de slog Clemend Hansen og Jens Sørensen med deres degener så længe, at de deraf blev krogede, at de

rettede klingerne igen, og Jens Sørensen råbte, børn jeg beder eder for Guds skyld lad mig beholde mit liv, der er ingen, som har gjort eder nogen modstand. synsmænd afhjemlede efterskrevne syn på de tre mænd, som havde mange blå slag på hoved, krop, arme og hænder.

(90)

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Jørgen Rasmussen skrædder, borger sst, æskede vidne, og for retten fremstod Peder Jørgensen væver, som var stævnet for nogen ord, han skulle have talt Jørgen Skrædder for nær, og erklærede Jørgen Skrædder, at han ikke vidste andet med ham, end hvis en ærlig mand vel kunne egne og anstå, hvorefter Jørgen Skrædder lod sagen falde med sligt vilkår, at Peder Væver skal give til de fattige en rigsdaler.

(91)

** blev 3.ting advaret at lade deres skøder, panter og afkald forkynde, ligesom i forrige ting er advaret.

** Erik Jørgensen prokurator for Hans Sørensen Gylling, borger sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gældsdom og gav til kende, at han i dag 8 dage ville saggive dem for gælden.

13/11 1690.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, med varsel som i dag 8 dage havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** rådmand Hans Vinter sst havde stævnet Jørgen Snøde stadsprokurator for dom angående den sag, han havde at drive for Hans Vinter, angående apotekeren og Søren Hansen træskomand, hvilket han havde forsømt, og formente, at han for egen regning burde rejse sagen igen, men som Jørgen Snøde ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** Oluf Fogedsvend havde stævnet efterskrevne personer for hvis gods, de på auktionen har købt, og ikke villet siden betale.

20/11 1690.

** Rasmus Værn, borger sst, havde stævnet Laurits Elsegård, borger sst, for dom angående at stille forsikring for sin steddatters børnegods, Rasmus Værn er formynder for, og som hos ham er bestående, eller og efter gjorte arrest, indtil det skeer, derfor at blive i arrest, og i rette lagde et oprettet skiftebrev efter Laurits Elsegårds salig hustru, dateret 25/9 1689, som melder, at hendes barns gods hos stedfaderen skulle blive bestående, men som intet svar blev gjort, blev sagen opsat 14 dage.

(92)

** Christen Vegerslev lod oplyse, om nogen var, sig ville tilforhandle en del gamle tavlebly taget af Ry kirke, da kunne de bekomme det til købs hos ham.

27/11 1690.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, samt Rasmus Værn, borger sst, havde stævnet Laurits Elsegård, borger sst, for vidne og dom angående nogle usømmelige ord, han skal have haft imod byfogden, da han på sit embede og rettens vegne var i han hus, så og på Rasmus Værns vegne i lige måder, hvorefter efterskrevne vidnede, at de 12/11 næst afvigt var med byfogden i Laurits Elsegårds hus, og som byfogden tilholdt Laurits Elsegård den billighed, det var at stille Rasmus Værn fornøjelse for sin steddatters gods, og Peder Balle sagde til Laurits Elsegård, gå til manden og tal et ord med ham, så bør i vel komme bedre til rette, da svarede han, gid djævlen på til den hundsfot eller tale med ham, jeg har kendt mange byfogder, de har fået en ulykke, så kan i også få, det Gud give, derpå gik byfogeden ud fra ham. nu fremlagde byfogden Laurits Elsegårds udgivne forpligt, dateret 12/11 1689, som for retten blev læst og påskrevet, til indhold, at han lover at give for sine ukvemsord mulkt, og lovede herefter imod dem og enhver som sømmeligt at skikke og forholde.

** Jørgen Rasmussen, skrædder og borger sst, æskede skøde, hvorefter for retten fremstod Hans Jensen Vinter, rådmand sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jørgen Rasmussen og hans arvinger en hans gård med vedliggende to boder på Mejlgade beliggende, som Jørgen Rasmussen nu selv iboer, strækkende sig vest op til Søren Tomasen pottemagers iboende ejendom på den ene side, og op til Jens Sørensen handskemagers iboende ejendom på den anden side, og fra adelgaden ud til sankt Olufs kirkegård, med tilliggende gårdsavl.

(93)

** Hans Jensen Vinter, rådmand sst, æskede pantevidne, hvorefter Jørgen Rasmussen, skrædder og borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være rådmand Hans Jensen Vinter 200 sletdaler, og derfor pantsætter ham hans iboende gård på Mejlgade.

** Niels Lauritsen, boende i Vejlby, lod læse og påskrive Jørgen Rasmussen skrædder, borger her i byen, hans til ham udgivne skøde på et gårdsavl her på marken, kaldt efter vangbogen Rasmus Testrups af Ommestrups eje.

** Jørgen Rasmussen skrædder, borger sst, æskede vidne, og for retten fremstod Niels Lauritsen i Vejlby og gav til kende, at som Jørgen Rasmussen havde solgt ham et gårdsavl, så var de ved samme køb så akkorderet, at Jørgen Skrædder skal have al græsning på samme gårdsavl, såvidt som ligger i fælled, begge deres livstid.

** Christen Sørensen, hospitalsforstander sst, lod forkynde hans svoger Niels Lauritsen, borger sst, hans til ham udgivne skøde på en hans på Brobjerg beliggende, som han selv iboer, strækkende sig fra hans bod, Maren Mogensdatter iboede, og til Mette, salig Jens Vinters ejendom, dateret Århus 3/9 1684.

** Søren Christensen Ladefoged, borger og handelsmand sst, æskede skødevidne, og for retten fremstod Erik Jørgensen prokurator og med fuldmagt af Christen Sørensen, hospitalsforstander sst, og på hans vegne i rette lagde efterskrevne måleforretning, som melder, at underskrevne 1/10 har overmålt den gård på Brobjerg, som Christen Sørensen har solgt Søren Christensen Ladefoged, hvorefter han solgte og skødede fra Christen Sørensen hospitalsforstander og hans arvinger og til Søren Christensen Ladefoged og hans arvinger hans gård på Brobjerg beliggende, med hosliggende have.

(94)

** den sag, Hans Vinter kontra Jacobus Gesius angående en af Søren Træskomand pantsatte brændevinskedel, er opsat14 dage.

4/12 1690.

** blev forkyndt KM patent om højesteret, dateret 15/11 1690.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Lauritsen murmand, borger sst, angående dom for hans lejermålsbøder, og i rette lagde underdegn ved domkirken Jørgen Bertelsens efterskrevne attest, at Anne Mogensdatter 28/7 1689 havde barn til dåb og 27/8 1690 stod åbenbart skrifte, og begge tider er udlagt for barnefar Mikkel Lauritsen murmestersvend, som har arbejdet hos assessor Lassen, hvilket hun for retten vedstod, og Jørgen Danielsen satte i rette og formente, at da han havde beligget en uberygtet og fattig pige, at han ikke alene sine egne men også hendes bøder burde at betale, hvorimod Mikkel Lauritsen svarede, at han havde intet havde haft med hende at bestille, og i rette lagde en attest med to underskrifter til vitterlighed, hvori Anne Mogensdatter friholder ham for sin og hver mands tiltale angående den mummesnak, som gik, at han skulle have haft med hende at bestille, hvilken attest hun benægtede at have underskrevet. sagen blev opsat 14 dage, og forelagt Mikkel Lauritsen at skaffe de to mænd her for retten til stede.

(95)

** Mikkel Lauritsen murmand, borger sst, havde stævnet Anne Mogensdatter for dom og formente, at han burde at være fri for hendes sigtelse, og hun for usandfærdig udlæggelse bør at lide og bøde efter loven. samme sag blev opsat 14 dage.

** hr Hans Lundgård, præst i Hasle, lod forkynde proviantforvalter Christen Vegerslevs til ham udgivne skøde, dateret Århus 7/2 1690, på to efterskrevne gårdsavl her på marken.

** den sag, Rasmus Værn kontra Laurits Elsegård, som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** blev forkyndt, læst og påskrevet Jacob Jørgensen knapmagers til Peder Hansen Kryssing udgivne pantebrev, dateret 4/12 1690, på adskilligt hans bos løsøre for kapitel 38 sletdaler.

11/12 1690.

** den sag, Hans Vinter kontra Søren Hansen Træskomand, som intet svar skete, blev sagen bevilget opsat 4 uger.

** den sag, Oluf Eriksen kontra Jørgen Rasmussen skrædder, som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** blev læst og påskrevet borgmestre og råds med Mikkel Soel gjorte forening.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Sørensen Gylling, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 13/11 næst forhen, ligesom den dag er indført, i rette lagde Hans Gyllings regnskabsbog, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

18/12 1690.

(96)

** blev forkyndt Jens Christensen Vegerslevs udgivne skøde til Mikkel Rode på efterskrevne gårdsavl her på marken, dateret Århus 27/10 1680.

** Morten Lauritsen, borger i Ebeltoft, havde stævnet Jens Sørensen Hals i Ebeltoft for vidne og dom angående Laurits Mortensens fragt af deres skiberum 20 sletdaler, som formedelst hans selvrådighed er forulykket på Læsø Kobberrev, hvorefter efterskrevne vidnede, at der ikke kunne klages på Laurits Mortensen, såsom han på deres hjemrejse sagde, da det begyndte at blæse en hård kuling, at det var bedst at kaste anker en times tid, thi med slig kuling var det for sildig at gå til søs, men den mening ville Jens Hals ikke forstå, men sagde lad stå fort, der er ingen fare, og senere, da Morten Lauritsen ville mindske sejl, sagde Jens Hals det samme, og da han til sidst gik med dertil, var det for silde, og de gik på grund.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 20/11 næst afvigt havde stævnet Laurits Elsegård, hvorefter blev afsagt, at Laurits Elsegård skal forblive i den pålagte arrest, før han har gjort Rasmus Værn forsikring for det betroede barns gods, samt betale processens bekostning.

** den sag, Peder Hansen kontra Niels Rut med flere sst, som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, Morten Lauritsen kontra Jens Hals, begge fra Ebeltoft, som Jens Hals mødte og begærede 4 søfarende mænd på sagen, blev sagen opsat 4 uger, og dertil tilmeldt efterskrevne mænd.

(97)

** følger nu Morten Lauritsens stævning til Jens Sørensen Hals for 20 sletdaler udlovede fragtfri penge for hans to tredjeparter af deres fælles skiberum.

** byfogedens sag på KM og byens vegne kontra Mikkel Lauritsen murmand, som de personer, som den attest underskrevet har, ikke mødte, er sagen opsat 14 dage.

8/1 1691.

** blev forkyndt KM brev til borgmestre og råd, de trafikerende at indsende i kancelliet rigtig attest om deres skibes opbringelse, af de generalstater i de forenede Nederlande, med deres skadeslidelse.

** den sag, rådmand Hans Vinter kontra Jacobus, bevilget endnu til forening i 4 uger.

** den sag, byfogden kontra Jørgen Lauritsen, er opsat 14 dage.

15/1 1691.

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtiget for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Christen Knudsen, vinhandler sst, for vidner og dom angående et sluttet køb om vinkælderens gård for akkorderede penges tilbydelse, og Jens Eriksen, borger sst, vidnede, at han 8/12 næst forgangen var i Christen Knudsens stue, da Christen Knudsen og Hieronimus Basballe blev akkorderede om den gård, der vinkælderen er i, på kirkegården imod 1000 rigsdaler, og derpå rakte hverandre hånd, hvorpå de begge lagde 8 mark i de fattiges bøsse. derefter vidnede Anders Lauritsen og Anders Jensen, borgere sst, at de 22/12 næst forhen var med Hieronimus Basballe i Christen Knudsens stue, og da tilspurgte Hieronimus Basballe Christen Knudsen, om han ville vedstå det gjorte køb om samme gård, hvortil han svarede nej, det ville han ikke. derefter blev i rette lagt Christen Knudsens efterskrevne indlæg, hvori han begærede, at vidner svarede på en del spørgsmål, som de derefter besvarede.

(99)

** den sag, Morten Lauritsen kontra Jens Hals, som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Peder Hansen kontra Niels Rut med flere, er for sine årsager opsat 8 dage.

** Erik Jørgensen stadsprokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne sst og tiltalte dem for dobbelgilde, de har gjort og tilstået i deres haver at gøre om helligdage, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

22/1 1691.

** blev forkyndt salig Laurits Christensen til Mikkel Due, borger sst, hans arvinger Rasmus Christensen, Anders Christensen, Jacob Christensen, Niels Christensen og Rasmus Mortensen deres udgivne afkald for arv efter ham, dateret 8/1 1691.

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtiget for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, med kald som 15/1 næst afvigt, havde stævnet Christen Knudsen Lind, borger og vinhandler sst, og i rette lagde Hieronimus Basballes efterskrevne indlæg om køb af vinkældergården, og tilbød ham de akkorderede 1000 rigsdaler, og om Christen Knudsen ikke ved ed ville befri sig, så bør han at lide efter lovens 5.bogs 1.kapitels 2.artikel.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Mikkel Jensen Hejkær, borger sst, for dom angående resterende agerleje af den gårds avling, Rasmus Værn iboer. sagen blev opsat 4 uger.

(100)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 18/12 næst afvigt tiltalte efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** den sag, byfogden kontra Mikkel Murmand, er endnu bevilget opsat 14 dage, såsom han ikke mødte.

29/1 1691.

** blev læst og påskrevet Sidsel Jacobsdatter, salig Rasmus Jørgensens, hendes med lovværge hr Hans Blichfeld underskrevne afkald for al den arv, hun kunne tilfalde efter hendes salig søster Peder Halkærs afdøde hustru Karen Jacobsdatter, dateret 23/1 1691.

** Niels Nielsen kleinsmed, borger sst, æskede vidne, og Nicolaus Lambrecht handskemager, borger sst, gav til kende at have annammet af Niels Nielsen 270 sletdaler, som er salig Christoffer Berntsens søn Bernt Christoffersens fædrene og mødrene arveparter, som Niels Nielsen smed havde haft under formynderskab en kort tid, efter Niels Nielsens til ham til ham overgivne regnskab, dateret 1/8 1686, da han til ermeldte barns formynder blev anordnet.

** Søren Jensen bysvend havde stævnet Søren Nielsen bysvend på egne og hustrus vegne for vidner og dom angående hvis overlast, Søren Nielsens kone i ord og gerning har gjort ham.

** Rasmus Værn, borger sst, fuldmægtig for Morten Lauritsen, skipper og borger i Ebeltoft, med opsættelse her af tinget havde stævnet Jens Sørensen Hals i Ebeltoft og tiltalte ham for 20 sletdaler, item formedelst hans selvrådighed har været årsag til, at skiberummet på Læsø Kobberrev er forulykket, ham hans to tredjeparter at restituere, og fremviste de 4 søfarende mænds forretning, som melder, at Jens Hals skal give ham for de to tredjedele fragt 20 sletdaler, for hans hyre 6 sletdaler, og Jens Hals at tage til sig det øvrige redskab, som er bjerget, efter vurderingen for sin trediepart, ligesom Morten på sin part, og resten, som overbliver til deling til begge, hvorefter Jens Hals blev tildømt at betale sagens omkostninger med 9 sletdaler.

(101)

5/2 1691.

** blev forkyndt kammerråd og landkommissær Johan Hieronimus Hofmands advarsel, at byens konsumption for dette år skal til den højstbydende 12/2 næstkommende i hans hus blive forpagtet.

** blev forkyndt Johanne, salig hr Svend Albretsens, udgivne skødebrev til Oluf Sørensen, borger sst, på 4 boder bag klostret med dets havejord, item en have uden Munkeport.

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig for Envold Randulf, fuldmægtig hos sin svoger KM amtskriver Knub, havde stævnet Anders Lassen, Påske Pedersen, fænrik Krachow med flere angående det klammeri, som sidst afvigt 29/1 passerede imellem fænrik Krachow og Envold Randulf, og efterskrevne vidnede, at Randulf og Anders Lassen sad og legede brætspil, da så de, at fænrik Krachow trak sin kårde og slog Randulf i hovedet dermed, så fik de hinanden fat i håret, så kom Anders Lassen og fik kården fra fændrikken og de blev skilt ad, så trak Randulf kården og slog i bordet og kom i klammeri med Anders Lassen, og som de lå på gulvet og Randulf ovenpå Anders Lassen, da kom fænrik Krachow med soldater efter sig og bad, de skulle slå, og så slog de på Randulf, som lå på gulvet, så kom han op, og de forfulgte ham ud ad døren, og Påske Pedersen bad dem, de skulle ikke så slå. derefter blev i rette lagt mester Gregorius Baufeins underskrevne attest angående Envold Randulfs blessurer, da han forbandt ham, som herefter findes indført.

(104)

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig for Peder Vidisen og Anders Vidisen handskemagersvende havde stævnet efterskrevne personer angående deres salig bror Christen Vidisens gods, som lyder som herefter indført. for retten fremstod Christen Borchenfeld, borger og bådsmand, og vidnede, at da de lå med Matias Hårbos skude en halv mil norden Rungsted kro om natten, kulede det med en storm, klokken 3 eller 4 forliste de det ene anker, så lå de og drev med det andet, klokken kunne være 5, da huggede deres mast, og den tid masten faldt, da faldt Christen Vidisen og overbord og druknede. videre vidnede han, at han førte den salig karls skrin hjem, og da var det ikke forseglet, og han vidste ikke af, hvor hans gods var blevet af. Tomas Pedersens hustru, Kirsten Olufsdatter, med hendes datter Gertrud Tomasdatter vidnede, at de ikke vidste, hvor mange penge, Christen Vidisen tog med sig til København, men han havde sagt, at han tog sine penge med sig for at købe en del salt og noget andet. Erik Jørgensen mødte for retten på Matias Hårbos vegne med hans indlæg, som lyder som herefter indført.

(105)

** Laurits Olufsen, borger sst, fremviste sit til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne pantevidne, dateret 30/4 1685, med Mikkel Mikkelsens løskyndelse på samme pant, dateret 4/2 1691.

** Hans Sønniksen, skipper og borger sst, æskede skødevidne, og for retten fremstod Laurits Olufsen, skipper og borger sst, og solgte fra sig og sine arvinger og til hans svoger Hans Sønniksen og hans arvinger hans halvpart i den bod ved Mindet, han nu iboer, næst op til Hans Sønniksens egen bod på den ene side, og op til den øde plads ved Mindet, byen har ladet indpæle og opfylde på den anden side, i hvilken bod Hans Sønniksen tilforn selv den anden halve part er ejende.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Mikkel Mikkelsen sst æskede pantevidne, og Hans Sønniksen, skipper og borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være borgmester Mikkel Mikkelsen 100 sletdaler, og derfor pantsætter ham hans bod ved Mindet, som Laurits Olufsen har skødet ham, og af ham været pantsat til Mikkel Mikkelsen.

(106)

** den sag, Hieronimus Basballe kontra Christen Knudsen, som Christen Knudsen mødte med sit indlæg og erbød sig at gøre sin ed, og Basballes fuldmægtig foregav, at han ikke var hjemme, så blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, landsdommer Jens Lassens fuldmægtig Erik Jørgensen kontra Gregorius Baufein, som da denne mødte og begærede kopi af brevene, hvorefter han er sigtet, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, rådmand Hans Vinter kontra Søren Træskomand, blev med bevilling opsat 8 dage.

** følger nu Envold Randulfs stævning kontra fænrik Krachow med flere.

** følger Peder Vidisen og Anders Vidisens stævning kontra Matias Hårbo, borger sst, med flere, angående deres salig bror Christen Vidisen, som sejlede med Matias Hårbo som bådsmand, hans penge og gods, som han havde med sig på samme rejse, og skipperen efter hans dødelige afgang, uden rettens middel og registrering, samme hans gods og skrin har ladet flytte.

(107)

** følger nu Matias Sørensen Hårbos indlæg, som lyder, at han intet ved at sige om deres salig brors penge, som han hverken har seet eller talt, og han er uvidende om det gods, han havde med sig i skuden.

12/2 1691.

** den sag, Anders Lauritsen kontra sin søn Jens Andersen, som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Villum Jonsen fuldmægtig for Peder Vidisen og Anders Vidisen, handskemagersvende sst, deres vegne havde stævnet skipper Matias Hårbo og i rette lagde et tingsvidne her af tinget i dag 8 dage angående deres salig brors skrin, som Matias Hårbo har ladet hjemføre, hvor det af smeden befandtes at have været opdirket. derefter blev afsagt, så efterdi med tingsvidne bevises, at salig Christen Vidisens skrin, som ikke af skipperen er taget under forsegling, ved åbningen at have været åbnet, så forelægges Matias i dag 4 uger at møde og gøre bevisligt om den salig karls gods og penge til sin uskyldighed, eller derfor at stå til rette.

(108)

** Erik Jørgensen stadsprokurator på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 15/1 næst forhen havde stævnet Anne Brundts med flere for helligbrøde, hvorefter blev afsagt, så eftersom de indstævnede imod lov og forbud har øvet deres grovhed med dobbelgilde på helligdage i julen, da bør de alle at bøde 3 lod sølv med denne processes bekostning.

19/2 1691.

** Rasmus Andersen, boende i Malling, havde stævnet Dines Pedersen og Peder Basballes krambodsvend Tord for syn, sigtelse, vidner og dom anlangende vold og overlast, og synsmænd vidnede, at de havde synet Rasmus Andersen, og da havde han et hul i den venstre side af hans hoved, og Rasmus Andersen sigtede Tord N for han på ---- var 8 dage i kramboden uden årsag gav ham samme sår og skade.

** Rasmus Andersen i Malling havde stævnet Tord N, tjenende Dines Pedersen og Peder Basballe, og tiltalte ham for sår og skade. Erik Jørgensen på Tords vegne mødte og foregav, at han agtede anderledes at bevise, hvorfor sagen blev opsat 4 uger.

** den sag, Matias Nielsen Fellum kontra Eske Snedker med flere sst, intet svar, derfor opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator havde stævnet Oluf Jonsen Hollænder, skipper og borger sst, for dom og tiltalte ham for 13 mark, som Oluf Hollænder på sin lod tilkom at fralægge sig på skifte efter salig Hans Christensen Riber, forrige borger sst, og som Erik Jørgensen samme 13 mark igen på sin fordrings lodseddel er tillagt, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, Rasmus Værn kontra Mikkel Hejkær, endnu opsat 2 uger.

26/2 1691.

** blev forkyndt KM forordning om stemplet papir samt om jordegodsets takst.

** Jørgen Snøde for Matias Nielsen havde stævnet efterskrevne udenbys personer for hvis, de er ham skyldig.

(109)

** den sag, Jens Basballe og Dines Pedersen kontra Jens Strædfar, er opsat 14 dage, eftersom intet bevis fremlægges.

** Mikkel Mikkelsen, delefoged til friherskabet Vilhelmsborg, havde stævnet Claus Nielsen, borger sst, for dom og tiltalte ham for resterende betaling for korn, bekommet 1688. sagen er opsat 4 uger.

** Mikkel Mikkelsen Pedholt, delefoged i friherskabet Vilhelmsborg, havde stævnet Claus Nielsen, borger sst, for dom anlangende hans lejermålsbøder til hans herskab baron Jens Juul, og lod læse og påskrive et tingsvidne af Vilhelmsborg birketing 23/2 næst forhen, angående Maren Nielsdatters Fiskers, født i Fløjstrup, da udlagde Claus Nielsens søn Mikkel Clausen for barnefar. Claus Nielsen mødte og fremlagde byfogdens kvittering, dateret 13/2 1690, at hans søn Mikkel Clausen havde betalt til ham på KM vegne 12 rigsdaler, hvorefter byfogden afsagde, at såsom han havde kvitteret for lejermålsbøderne, kunne han ikke dømme i sagen, hvorfor sagen blev opsat 4 uger.

5/3 1691.

** Rasmus Værn, borger sst, med opsættelse her af tinget 22/1 næst afvigt havde stævnet Mikkel Hejkær og tilspurgte ham, om han ved ed ville benægte, at borgmestre og råd havde befalet ham, at han skulle betale den fulde agerleje til Morten Værn af det avling til Morten Værns da ejende gård, som Jens Vegerslev havde lejet ham, hvortil han svarede, at de havde vel befalet ham det, hvorefter blev afsagt, at Mikkel Jensen skal betale al agerlejen 5 sletdaler til Rasmus Værn på hans brors vegne, som alle skatter og udgifter samme år af gården har svaret.

** den sag, landsdommer Jens Lassen kontra Gregorius Baufein, blev opsat 14 dage.

(110)

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst med opsættelse her af tinget 22/1 næst afvigt havde stævnet Christen Knudsen Lind angående hans vinkælderkøb, hvorefter blev afsagt, så eftersom Hieronimus Basballe har stævnet Christen Knudsen for dom angående hans vinkældergård, han ham skal have afkøbt for 1000 rigsdaler, og på fattige penge udgivet for hvis sluttet var at holdes, men ikke vil give skøde mod penges betaling, hvorimod Christen Knudsen har indgivet sin protest, hvori han ikke fragår købet, men de er ikke nået til en slutning eller aftalt vilkår, hvorefter blev kendt, at købet, som er sluttet, og givet fattige penge på til kendelse og stadfæstelse, bør stå ved magt, dog så, at de med hverandre inden 14 dage afhandler den post i købet, af Christen Knudsen modsiges, om alt hvis nagelfast ikke at have solgt.

** Jens Poulsen på Brobjerg oplyste en grå hoppe, som han i går fandt udenfor byen ved porten, og der nogle dage havde gået.

** Jørgen Snøde, prokurator for Matias Nielsen saggav Søren Jacobsen i Skovby for 1 sletdaler og Laurits Rasmussen i Vejlby for 1 daler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, Jørgen Snøde for Johan Fach organist fremlagde, næst stævningen, nu salig Lucie Hansdatter, Peder Clausens, hendes underskrevne obligation, dateret Århus 24/6 1685, hvortil Villum Jonsen på Peder Clausen og hans stedbørns vegne svarede, at eftersom Peder Clausen tiltales for gæld efter en obligation, som er på uret sort papir, som synes at være raderet, og er gjort, før Peder Clausen kom i ægteskab med Lucie Hansdatter, så formente han ikke samme obligation bør ansees for gyldig. sagen blev opsat 3 uger, og obligationen i retten at forblive.

(111)

** Jørgen Snøde prokurator fuldmægtig for Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, havde stævnet Maren Jensdatter, salig Søren Rytters, for ejendomsdom og tiltalte hende for hendes salig mands obligation og panteforskrivning, hvorefter han lod opkræve vurderingsmænd til at syne og vurdere pantet.

12/3 1691.

** den sag, Peder Vidisen og Anders Vidisen kontra Matias Hårbo, er endnu med parternes bevilling opsat 14 dage.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtiget for Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, havde stævnet Maren, salig Søren Rytters sst, og vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de havde vurderet den ejendom, som salig Søren Rytters enke påboer, med hus, bygning, have og halv brønd, som de ikke kunne vurdere ringere end 190 sletdaler.

** prokurator Jørgen Snøde for Peder Basballe, borger sst, havde stævnet Laurits Andersen Holm for hvis skade, han har tilføjet ham på en liden skude 3/3 om aftenen, da strømmen skal have gået helt stærkt, og blæste en temmelig stærk vind, da han har løsnet Jens Jørgensens galiot, som lå ved den nordre side, at den med det hårde vand og vind jog over til søndre side, hvor den liden skude lå ved bolværket, og der på satte samme skude med sådan en force, at det knagede og bragede i hendes hele liv og trykkede begge sider sammen, så farkosten blev læk. derefter blev opkrævet og tilmeldt efterskrevne synsmænd.

(112)

19/3 1691.

** Jørgen Snøde prokurator fremlagde synsmændenes underskrevne synsforretning på Peder Basballes skude, samt vidnespersoners underskrevne vidne om Jens Jørgensens galiots løsgørelse af Laurits Andersen. Laurits Andersen herimod svarede og formente, at synsmænd og vidnespersoner bør møde personligt deres vidnesbyrd ved ed at aflægge, hvis ikke erbød han sig ved ed at fragå ej at have slået smakken løs, da blev synsmænd og vidnespersoner forelagt til i dag 8 dage personligt at møde.

** den sag, Matias Nielsen kontra en del indenbys personer, intet svar, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Jens Basballe og Dines Pedersen kontra Jens Strædfar, er opsat 8 dage.

** den sag, landsdommer Lassens fuldmægtig kontra Gregorius Baufein, er med begge parters bevilling opsat 4 uger.

** den sag, Rasmus Andersen i Malling kontra Dines Pedersen og Peder Basballes krambodsvend Tord, som intet svar skete, er sagen opsat endnu 14 dage.

** den sag, Erik Jørgensen kontra Oluf Hollænder, er opsat 14 dage.

26/3 1691.

** den sag, Hans Tomasen forvalter kontra Claus Nielsen, er for sine årsager med parternes bevilling opsat 14 dage.

** den sag, Peder Vidisen og Anders Vidisen kontra Matias Hårbo, er endnu bevilget opsat til efter hans hjemkomst 14 dage.

** Hans Vinter havde stævnet Mikkel Langballe, forpagter på Kærbygård, for synsmænds opkrævelse at syne og måle det huses begreb, som Mikkel Langballe har solgt ham. varselsmænd vidnede, at de for samme sag havde stævnet Søren Langballe, Karen Langballe, salig Jens Langballes datter, derfor, som Søren Langballe er formynder for, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Peder Langballe, borger og handelsmand sst, med varsel som 12/3 næst afvigt havde stævnet Laurits Andersen Holm sst, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns og takserings forretning på den skade, som er tilføjet Peder Basballes liden skude af Jens Jørgensens galiot, og da kunne de ingen synderlig skade se. derefter blev i rette lagt efterskrevne skriftlige indlæg, hvori Tønnes Mikkelsen med flere vidnede, at de så Laurits Andersen slog tovet løs fra den krejert, Jens Jørgensens smakke havde været fortøjet ved, og som smakken var løsgjort, havde den en stor fart over til den søndre side og tørnede på Peder Basballes liden skude, så det knagede og bragede, så de syntes, den deraf kunne have fået skade, og da havde Laurits Andersen svaret, at den skade hun fik, kunne hun vel have fået tilforn.

(113)

** den sag, Erik Jørgensen for Jens Basballe og Dines Pedersen kontra Jens Strædfar, så som Jens Strædfar mødte med indlæg og begærede kopi af deres beskyldninger, blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, Johan Fach kontra Peder Clausen, så efterdi han begærede kopi af Johan Fachs indlæg, blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, havde med varsel som 12/3 næst afvigt stævnet Maren, salig Søren Rytters, og i rette lagde salig Søren Rytters panteforskrivning på kapital 225 sletdaler, og derfor pantsat ham sin iboende ejendom på Mejlgade, og satte i rette og formente, at samme pantsatte ejendom burde at følge ham som ejendom efter vurderingen, og for resten at have udlæg i hendes gods, hvilket blev ham tilfundet.

(114)

** Hans Tomasen, forvalter over friherskabet Vilhelmsborg, på sit herskabs vegne med varsel som 26/2 næst afvigt havde stævnet Claus Nielsen, borger sst, angående hans søns lejermålsbøder og i rette lagde et tingsvidne af Vilhelmsborg birketing 23/2 1691, som melder, at Maren Nielsdatter Fiskers af Langballe og Mikkel Clausen, Claus Nielsens søn af Århus, havde avlet en søn sammen, hvorfor de begge havde stået åbenbart skrifte i Mårslet kirke, hvorimod Claus Nielsen fremlagde byfogdens kvittering for samme lejermålsbøder. sagen blev opsat 14 dage.

2/4 1691.

** Hans Jensen Vinter, rådmand sst, med varsel som 26/3 sidst afvigt havde stævnet Mikkel Langballe, Søren Langballe, Karen Langballe og salig Jens Langballes datter for syn, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de havde synet og takseret samt overmålt det hus og ejendom på Vestergade, som rådmand Hans Vinter Mikkel Mikkelsen afkøbt har.

(115)

** Niels Lauritsen, Vorfrue kirkes værge, på kirkens vegne lod oplyse en gammel ligsten, hvor bogstaverne var udslidt, som har ligget i kirken ved mandsstolene under pulpituret, om nogen vedkommende var, som rigtighed dertil kunne have, det inden 4 uger at give til kende, ellers den efter vurdering bliver solgt.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borgerlig handelsmand sst, med varsel som 26/3 næst forhen havde stævnet Laurits Andersen og formente, at han bør at betale ham den forårsagede skade på hans skude, som er ansat for 2 rigsdaler med den forårsagede omkostning. sagen blev opsat 3 uger.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 19/2 næst forhen havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 5/3 næst forhen havde stævnet Laurits Rasmussen i Vejlby og tiltalte ham for 6 mark, som han blev tildømt at betale.

** Erik Jørgensen stadsprokurator med opsættelse her af tinget 19/2 næst afvigt havde stævnet Oluf Jonsen Hollænder, borger sst, og tiltalte ham for 13 mark, som han blev tilfundet at betale.

** den sag, Jens Basballe og Dines Pedersen kontra Jens Strædfar, som regnskab ikke endnu er fremvist, blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, Rasmus Andersen i Malling kontra Tord, tjenende Peder Basballe og Dines Pedersen, som intet svar skete bevilget opsat 14 dage.

6/4 1691.

(116)

** proviantforvalter Christen Vegerslev samt rådmand Jens Basballe havde på en skude på reden stævnet skipper Claus Cors at møde for gæsteret for dom angående gjort arrest på ham, at han ikke må sejle herfra med sit skiberum, under lovens straf, før han har gjort forklaring om hans ladning, som her blev losset. men som intet svar skete, blev sagen opsat til i morgen.

7/4 1691.

** blev igen i byfogdens hus gæsteret holdt, og som ingen på skipperens vegne mødte, er sagen opsat til i morgen.

8/4 1691.

** som proviantforvalter Christen Vegerslev samt rådmand Jens Basballe fremlagde havnefogden Jørgen Fynbos attest, at bemeldte femerske skude, som på lørdag blev arresteret, udlagde samme aften klokken 9 slet og om søndag morgen var borte, og efterskrevne vidnede, at de havde været hos tolder Johan Suhr, om skipper Claus Cors havde betalt sin konsumption af ladningen, og da svarede han, at han først skulle tale med sin fuldmægtig, idet han ikke selv da var hjemme. sagen blev opsat til næste søgnedag efter påske.

15/4 1691.

** den sag, Christen Vegerslev på egne og Jens Basballes vegne kontra skipper Claus Cors, som intet svar skete, er sagen bevilget opsat til 20/4.

16/4 1691.

** Niels Lauritsen lod 2.gang oplyse en ligsten i Vorfrue kirke.

** Mikkel Mikkelsen Pedholt, delefoged ved friherskabet Vilhelmsborg, på sit herskabs vegne med opsættelse her af tinget 26/3 næst forhen havde stævnet Claus Nielsen sst på sin søns vegne, hvorimod byfoged Jørgen Danielsen herimod svarede, at han formente, at ingen anden var Mikkel Clausens rette herskab end KM, på hvis vegne han havde annammet lejermålsbøder, hvortil Mikkel Mikkelsen svarede, at da gerningen er sket på friherskabet Vilhelmsborg, så bør bøderne betales der, hvorefter blev afsagt, at som Mikkel Clausen ikke har bopæl andre steder end her har sin væring og næring, da bør han efter lovens 6.bogs 13.kapitels 1.artikel at betale sine lejermålsbøder til KM, og eftersom han har betalt, da bør han være fri for baron Jens Juuls tiltale.

(117)

** Mikkel Mikkelsen Pedholt, delefoged i friherskabet Vilhelmsborg, på Hans Tomasens vegne med opsættelse her af tinget 26/2 næst afvigt havde stævnet Claus Nielsen angående kornkøb, hvorimod Claus Nielsen fremlagde sin efterskrevne modregning, hvorefter blev afsagt, at som intet bevis på enten sider fremlægges, men alene regning imod regning, som efter loven bør at komme til likvidation, så bør det derved forblive.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Johan Fach organist med opsættelse her af tinget 5/3 næst afvigt havde stævnet Peder Clausen, borger sst, for gæld efter hans salig hustru Lucie Hansdatters obligation, dateret 24/6 1685, på kapital 63 sletdaler, hvorefter blev afsagt, at eftersom obligationen ikke er på den rette sort stemplede papir efter seneste KM forordning, da bør den være KM ved konfiskation hjemfalden, og Peder Clausen for Johan Fachs tiltale fri være.

(118)

** Erik Jørgensen prokurator på admiralitetsråd Jens Lassen til Grubbesholm hans vegne, med opsættelse her af tinget 5/2 næst afvigt, havde stævnet Gregorius Baufein, bartskær sst, for dom for hvis, han er Peder Andersen Hegelund, rådmand i Stege skyldig, efter obligation af 14/12 1682, på 67 sletdaler og 15/1 1684 på 45 sletdaler samt for efterskrevne lånte varer, og i rette lagde en udlægs lodseddel efter salig Peder Andersen Hegelund, dateret Stege 6/5 1690, hvori denne gæld er udlagt Jens Lassen. derimod lod Gregorius Baufein fremlægge sit efterskrevne indlæg, at han med Hegelund 9/8 1688 havde gjort afregning og havde fået kvittering derpå, og Hegelund havde lovet at kassere og makulere hans obligationer, så snart han hjemkom, og han havde med Peder Hegelunds datter Anne Lisbeth tilbage sendt en obligation, som Hegelund havde sendt ham at inddrive, hvorefter blev afsagt, at eftersom samme kvittering ikke mod den ukasserede obligation kunne ansees, da bør Gregorius Baufein sin obligations kapital 112 sletdaler skadesløs at betale.

(119)

** den sag, Jens Basballe og Dines Pedersen kontra Jens Strædfar i henseende til forening af begge parter, bevilget opsat 8 dage.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Peder Vidisen og Anders Vidisen, begge handskemagersvende sst, med opsættelse her af tinget 12/52 næst afvigt havde stævnet skipper Matias Hårbo med videre, hvorimod Matias Hårbo mødte og i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, eftersom Matias Sørensen Hårbo mødte for retten og gjorde sin ed, at han intet vidste eller ved noget af Christen Vidisens medhafte gods eller penge at sige, men Peder Skåde, den salig karls slægt, sig det at have antaget, frifindes han for deres påstand, men derimod som således bevises, Peder Skåde sig hans gods at have antaget, men i dag ikke mødte for sig at svare, da tilfindes han at svare og betale dem deres salig brors gods foruden til hvis videre, som de tør at sigte ham for.

(120)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Anders Jensen, borger og handelsmand sst, havde stævnet salig Carl Sørensens enke (blank) for dom for hvis, hun var Anders Jensen og hans kone skyldig, og tiltalte hende for 23 sletdaler leverede rede penge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Laurits Sørensen Holm i Ebeltoft kontra Claus Nielsen er for sine årsager opsat 3 uger, og imidlertid henvist til to skippere deres forklaring, om denne fragt er opskrevet for højt.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Johan Davidsen, indvåner sst, havde stævnet Jørgen Mogensen, betjent ved Studsgades port, og tiltalte ham, for han har lejet ham en bod på Brobjerg,

og nu efter fardag ikke vil skaffe Johan Davidsen den ledig og ryddelig, at han deri kan flytte, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

20/4 1691.

** proviantforvalter Christen Vegerslev samt rådmand Jens Basballe sst med opsættelse her af tinget 6/4 næst afvigt havde stævnet skipper Claus Cors, for han er undveget en lovlig arrest, om han ikke derfor bør at lide og bøde efter loven, hvor han antræffes, hvorefter blev afsagt, så eftersom bevises, at samme skipper, for slig søgende forklaring at undgå, har undveget den lovligt gjorte arrest, da blev Claus Cors, som således KM pålagte arrest ikke har honoreret, men ulovligt afvigt, tilkendt at bøde et fuldt vold tre 40 lod sølv inden 6 uger eller lide videre efter loven. (gæsteret)

(121)

23/4 1691.

** blev 3.ting oplyst, af Vorfrue kirkes værge Niels Lauritsen, en gammel ligsten, hvor bogstaverne er udslidt.

** den sag, Peder Basballe kontra Tord Glesborg for regnskab at gøre, som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 26/3 næst afvigt havde stævnet Laurits Andersen for hans skudes skade 2 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, at som med tingsvidne bevises, at Laurits Holm har løsslået et skiberum i åen, hvorover der er tilføjet Peder Basballes liden skude skade, som er takseret for 2 rigsdaler, da bør Laurits Holm at betale samme 2 rigsdaler samt påståede omkostninger med 4 rigsdaler.

30/4 1691.

** Peder Pedersen Balle, borger sst, æskede skøde, hvorefter Poul Jensen, borgersøn sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til hans svoger Peder Pedersen Balle og hans arvinger den halve part af den gård, Peder Balle nu iboer, med vedliggende bod på Studsgade på Tangen beliggende, strækkende sig til Hans Vinter rådmands gård, Rasmus Pedersen tilforn ejede, på den ene side og ud til adelgaden mod Jens Vadsteds iboende eje ved Snævren på den anden side, såsom Peder Balle den anden halve part med sin hustru arveligt er tilfaldet efter skiftebrev af 5/7 1675 og afkald af bytinget 1/10 1685.

** blev læst og påskrevet Inger Nielsdatter, salig Clemend Guldsmeds, hendes udgivne pantebrev til Maren Mikkelsdatter, rådmand Hans Vinters, dateret 16/3 1691, lydende på 30 sletdaler, og derfor pantsætter hende efterskrevne løsøre.

(122)

** den sag, Hans Bendixens fuldmægtig kontra Søren Land, er efter begæring opsat 8 dage.

** Jens Basballe, rådmand sst, sig angivende på egne og denne bys velværendes vegne, havde stævnet Jens Jørgensen, proviantforvalter Christen Vegerslev, borgmester Jens Låsby, borgmester Mikkel Malling, Jens Jensen Vissing på Århus mølle med flere og i rette lagde efterskrevne vidimerede kopi af den aftale og forening, som skete om konsumptions forpagtning mellem Christen Vegerslev, Jens Christensen Basballe, Jens Jensen Vissing og Jens Jørgensen, at hvis en af dem får det sidste bud, da skal de samtlige som een mand svare og betale til lige deling i gevinst og forlis. så fremstod Dines Pedersen Vintz, borger sst, og i rette lagde sin efterskrevne attest, at da han med andre var i kammerråd Hovmands hus 12/2 og 13/2, da byens konsumption blev auktioneret, da spurgte kammerråden om borgmester Malling, hvortil hans stedsøn Jens Jørgensen svarede, jeg er her på min fars vegne og vil byde, hvilket han også gjorde, og altid prætenderede det sidste bud. derefter blev i rette lagt andre indlæg, der iblandt Jens Jørgensens efterskrevne indlæg, at Jens Basballe kan se af hans forpagtningsbrev for hvem, han havde budt, og at hans svoger er Jens Basballes egen bror og hedder Hieronimus Basballe.

(124)

** blev af fængslet fremstillet en krøbling, Niels Madsen, født i Vendsyssel, og en kvinde Kirsten Andersdatter, tilholdende hos Karen Jensdatter på Volden, som har avlet barn sammen uden ægteskab, og da de ikke havde noget at betale med, blev de til straf atter i fængslet henbragt.

** følger nu Jens Basballes stævning kontra Jens Jørgensen, for tvært imod aftale imellem venner her ved denne bys konsumption, har han på auktionen budt derpå på hans stedfar borgmester Mikkel Mallings vegne, item kontra borgmester Mikkel Mikkelsen Malling, om han vil nægte, at han tilbød Vegerslev, Låsby og Jens Basballe hver 100 sletdaler, om de ville lade ham alene beholde konsumptionen.

(125)

7/5 1691.

** biskoppen doktor Johan Braem hans famulus, Niels Friis, begærede på hans højheds vegne om 8 mænd på biskoppens residens at syne og ansætte dens brøstfældighed. Jørgen Rodius, 5.læsehører her i domskolen, var på egne og medarvingers vegne samme varsel gestendig, hvorefter blev af retten opmeldt synsmænd.

** Jesper Mogensen på rådmand Jens Basballe hans vegne havde stævnet Jens Jørgensen og en del indstævnede for vidner, men ingen mødte, alene Christen Poulsen var ved retten.

** den sag, skipper Laurits Holm af Ebeltoft kontra Claus Nielsen, endnu opsat 8 dage.

** den sag, Peder Basballe kontra Tord Glesborg, er opsat 8 dage.

** den sag, Hans Bendixen kontra Søren Land, er opsat 8 dage.

14/5 1691.

** den sag, Anders Jensen kontra salig Carl Sørensens enke, er opsat 14 dage.

** den sag, Hans Bendixen kontra Søren Land, som Søren Land endnu ikke efter løfte han betalt, er sagen opsat 4 uger.

** doktor Johan Braem, biskop over Århus stift, hans famulus og fuldmægtig, Niels Friis, med varsel som 7/5 næst forhen havde stævnet for syn på bispens residens, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns og vurderings forretning.

(128)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for skipper Laurits Sørensen Holm, borger i Ebeltoft, med opsættelse her af tinget 16/4 næst forhen havde stævnet Claus Nielsen, borger her i byen, for fragt for hjemførte varer for Lübeck, hvorefter blev fremlagt to skipperes deres efterskrevne forretning angående samme fragt, som blev afkortet en smule, hvorefter Claus Nielsen blev tildømt at betale 14 mark samt processens bekostning.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 23/4 næst afvigt havde stævnet skipper Tord Jensen Glesborg for hvis varer, han for ham har haft under hænder at forhandle, hvorefter Tord Glesborg blev tildømt at gøre Peder Basballe rigtighed og regnskab for det betroede gods inden 8 dages forløb.

22/5 1691.

(129)

** blev forkyndt Jens Hansen Holm, borger sst, hans udgivne pantebrev til hans svoger Jens Lauritsen på hans gård på Mejlgade, som Karen salig Rasmus Keldsens iboede og afdøde, på kapital 148 sletdaler, dateret 20/5 1691.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, havde stævnet Tomas Christensen bager, borger sst, for dom og tiltalte han for 28 sletdaler lånte penge og bekomne varer, men som intet svar skete er sagen opsat 3 uge.

28/5 1691.

** blev læst og påskrevet salig Anders Christensen Kasted, borger sst, hans samtlige hele og halve søskendes og arvingers afkald for al arvepart efter ham, til den salig mands enke Sidsel Frandsdatter, dateret 25/5 1691.

** blev forkyndt salig Søren Rasmussen tøffelmager, borger sst, hans brødre og arvingers til hans enke, Maren Mortensdatter, givne afkald for arv efter ham, dateret 27/5 1691.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig på Mikkel Andersen Helbo, borger sst, hans vegne havde stævnet Hans Hansen, skomagersvend sst, for vidner og dom angående den overlast, han i Peder Rasmussen Harlevs hus øvet har, og efterskrevne vidnede, at da Mikkel Helbos kone råbte, de slår min mand ihjel, da gik de ind i Peder Rasmussens hus, og der sad Mikkel Helbo på bænken, og da sagde Hans Hansen, lad ham kun komme op, djævlen skal komme i ham. andre vidnede, at Mikkel Helbo var kommet til Hans Hansen angående en daler, Hans Hansen havde fået byttet hos ham,

hvilken daler ikke var god, så Mikkel Helbo ville have sine penge igen, og da begyndte de at blive så højmælet, og så slog Hans Hansen ham i hovedet.

(130)

** Erik Jørgensen prokurator lod læse og påskrive en skriftlig stævning angående vidner, Anders Lassen agter at føre imod Envold Randulf, men da vidnerne ikke mødte, blev de forelagt at møde i dag 8 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Anders Jensen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 7/5 næst tilforn havde stævnet salig Carl Sørensens enke, Bodil Hansdatter, sst og tiltalte hende for 23 sletdaler lånte penge, som hun blev tilkendt at betale.

(131)

4/6 1691.

11/6 1691.

** blev af fængslet fremstillet Anne Mikkelsdatter, som udlagde til barnefar en soldat Peder Christensen, og som hun intet havde at betale sine lejermålsbøder med, blev hun atter i fængslet indsat.

** item Else Jacobsdatter, som udlagde til barnefar en skomagersvend Jørgen Christensen, og da hun intet havde at betale med, blev hun derfor atter i fængslet indsat.

** blev forkyndt Peder Feders udgivne skøde til Rasmus Kejser snedker, borger sst, dateret Århus 20/5 1691, på to hans våninger på Mejlgade beliggende, salig Søren Rytter forhen tilhørende, næst op til den gård, magister Jens Mundelstrup iboer.

** den sag, Hans Nielsen kontra Tomas Bager, blev opsat 14 dage.

18/6 1691.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, havde stævnet Mikkel Lauritsen murmester, borger sst, for dom angående hans lejermål at betale, såsom Anne Mogensdatter 27/8 1690, da hun i domkirken blev absolveret, ham for barnefar havde udlagt, hvilket hun her i dag for retten vedstod, hvorimod han ved efterskrevne ed fragik at være hende barnefar, hvorfor han blev fri for denne tiltale.

** Anne Mogensdatter, som for barnefar havde udlagt Mikkel Murmand, som det ved ed fragik, og derfor blev frikendt, blev videre eksamineret om barnefar, men ingen anden sagde sig at kunne udlægge, og klageligt gav til kende, at hun intet havde at betale hendes bøder med, hvorfor hun til straf i fængslet blev indsat.

(132)

25/6 1691.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Johan Viborg skomager, borger sst, havde stævnet Christian Jacobsen, skomagersvend hos Johan Viborg, for vidner og dom angående hvis ærerørige skældsord, han imod Johan Viborg har sagt, og efterskrevne vidnede, at de på gaden hørte, at Christian Jacobsen skældte Johan Viborg for en hundsfot, skælm og tyv. Søren Hansen træskomand vidnede, at han samme dag var inde til Johan Viborgs, og da kom Christian Jacobsen indgående, som de sad og fik mad, og da skar konen noget mad på en tallerken og satte ned til ham, så lettede han sit lår deraf, da sagde Johan, dersom du ikke vil ære folkene, der er ved bordet, da må du ære Guds gave, skød han så tallerkenen fra sig og sagde, han sked både i ham og hans mad, og Christian hentede en kniv på værkstedet og slog dermed i bordet og skar i vejret med den, og dermed gik han ud. Anne Jensdatter, Søren Hansens, vidnede det samme.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Helbo, borger sst, med varsel som 28/5 næst forhen havde stævnet Hans Hansen skomagersvend og fremlagde sin skriftlige klage over ham, for hans ham tilføjede overlast, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(133)

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Gregorius Baufein kirurg og bartskær, borger sst, havde stævnet Morten Vester på Samsø for vidner og dom, angående på ham gjorte arrest, og i rette lagde samme arrest for resterende bartskærløn 12/6 næst afvigt, og satte i rette og formente, at Morten Vester bør for sin kur at betale de resterende 11 sletdaler, samt for han ulovligt arresten har undveget, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

3/7 1691.

** Villum Jonsen Lundgård, boende i Andi, fuldmægtiget på Christen Jacobsen, skomagersvend sst, hans vegne havde stævnet Johan Viborg skomager, borger sst, for vidner og dom angående hvis ulovligt gods, som var indkommet i hans hus, hvorefter efterskrevne personer, der iblandt Anne, Knud Byrgesen skomagers, vidnede, at for halvandet år siden kom to svin ind i gården gennem den åbenstående port, som soldaten slog ihjel i stalden, og Johan Viborgs kone og soldatens kone skoldede dem i køkkenet, og så skiftede de det imellem sig, og for 4 år siden om aftenen kom der 6 huder i huset med mærke på, som Christian Jacobsen skar af. desuden var der blevet nedgravet en kedel i Johan Viborgs inderste kælder, så der intet var over jorden, uden ørerne.

(135)

9/7 1691.

** blev forkyndt herredsfogeden Matias Fischers og arvingers opsættelse på skifte, og atter skifte at skal holdes efter salig Matias Fischer til Farregård 3/8 næstkommende.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Jens Jørgensen konsumptionsforvalter, borger og handelsmand sst, på sin tjener Axel Rasmussens vegne havde stævnet Niels Nielsen murmand, borger sst, for vidner og dom angående overlast på Axel Rasmussen konsumptionsbetjent, og Jens Skanderborg indvåner sst vidnede, at den aften Axel Rasmussen fik den skade i sit hoved, da kom Peder Nielsen og Axel Rasmussen gående, og da kom de i klammeri med Niels Nielsen, og Axel og Niels greb hver en vognkæp, dog kom de ikke sammen. Elsebeth Sørensdatter, Jens Skanderborgs,

vidnede som hendes mand. Niels Nielsen kunne ikke nægte, at han slog Axel Rasmussen, men det var ikke uden årsag.

(136)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Niels Lauritsen bødker, borger sst, havde stævnet Peder Mogensen, kalkslår sst, med sin hustru og på hendes vegne for vidner og dom angående skældsord, Niels Bødkers kone tilsagt. for retten fremstod Peder Mogensen kalkslårs hustru Kirsten Frandsdatter, som erklærede Niels Bødker og hans hustru, at hun vidste dem ikke andet at påsige, end hvis ærligt og godt er og bad om forladelse for hendes ubesindige og hastige ord, hvorefter Niels Bødker lod sagen falde med vilkår, at hun skal give i de fattiges bøsse en rigsdaler.

** Erik Jørgensen prokurator for Mogens Sørensen, borger og vognmand sst, havde stævnet Jens Hansen Viby, borger sst, med hans hustru for ærerørige ord imod Mogens Sørensen og hans hustru.

** Gregorius Baufein kirurg og bartskær, borger sst, med opsættelse her af tinget 25/6 næst afvigt havde stævnet Morten Vester af Samsø, og i rette lagde den begærede arrest for 11 sletdaler bartskærløn for ham at kurere, som han blev tildømt at betale med processens billige bekostning 4 daler.

(137)

** den sag assessor Jesper Hutfeld kontra Anders Bay i Randers for gæld, intet svar, derfor opsat 6 uger.

16/7 1691.

** KM forbud, på misbrug ved adskillige varers ind og udførsel på ulovlige steder, blev læst og påskrevet.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget på KM og Århus bys vegne havde stævnet Maren Lauritsdatter i Skolegården og Maren Fiskers på Fiskergade samt Maren Smeds på Brobjerg for dom for deres lejermålsbøder, og formente, at da de flere gange havde avlet børn i hor, da bør de, foruden at betale deres bøder, at straffes til kagen, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget for Mogens Sørensen vognmand, borger sst, med varsel som i dag 8 dage havde stævnet Jens Hansen Viby. så fremstod Jens Hansen Viby og erklærede Mogens Sørensen, at han intet vidste ham at påsige andet, end hvis ærligt og godt var og bad om forladelse.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Christen Nielsen slagter, indvåner sst, havde stævnet Edel Andersdatter Zachers Slagters sst for dom angående ærerørige skældsord, og nu fremstod Edel Slagters og bad Christen Slagter om forladelse for de ubesindige ord, som hun i hastighed havde talt ham for nær.

** Niels Nielsen murmand, borger sst, havde stævnet Axel Rasmussen, konsumptionsbetjent sst, for vidner og dom angående hvis, passerede imellem dem, som han anderledes agtede at bevise.

(138)

** Kirsten Markkone lod oplyse en so med 5 grise, som er fundet i kornet uden Brobjerg, hvem dem vedkendtes, at ville give sig til kende.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Jørgensen konsumptionsforvalter, borger og handelsmand sst, med varsel som 9/7 næst afvigt havde stævnet Niels Nielsen murmand, som da er indført. Niels Murmand mødte og berådte sig på, at han agtede at føre vidner i sagen og begærede opsættelse, hvorfor sagen er opsat 4 uger.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Andersen Helbo, borger sst, med opsættelse her af tinget 25/6 næst afvigt havde stævnet Hans Hansen skomagersvend, hvorimod blev fremlagt Hans Hansens indlæg, at den omvidnede tid var Mikkel Helbo ganske beskænket og brugte mange unyttige onde ord og formente sig derfor fri, hvorefter blev afsagt, at Hans Hansen skal bøde for nævehug efter lovens 6.bogs 7.kapitels 8.artikel og betale Mikkel Helbo processens bekostning med 4 rigsdaler.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Johan Viborg skomager, borger sst, med varsel som 25/6 næst afvigt havde stævnet Christian Jacobsen skomagersvend og satte i rette formente, at han bør bevise alle sine utilbørlige ord og æreskælden, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

23/7 1691.

** Peder Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Rasmussen i Randlev for vidner at påhøre angående noget jord på marken, som Jens Jensen skrædder sig beklager af ham at være forurettet på. nu fremstod Jens Johansen i Randlev og vidnede, at for 28 år siden boede han på den bolig i Randlev, Jens Jensen skrædder nu iboer, og der boede han i 3 år, og da havde han sit efterskrevne rebsmål til samme boel over al Randlev mark, hvorefter Maren Sørensdatter, Jens Johansens, i Randlev vidnede, at hun er født på det boel i Randlev, Jens Jensen skrædder nu påboer, og hun nu er 58 år gammel, og da brugte hendes salig forældre efterskrevne rebsjord over al Randlev mark. efterskrevne beboere i Randlev vidnede, hvad de kunne huske om samme jord.

(140)

** Jesper Mogensen, fuldmægtiget på proviantforvalter Christen Vegerslev og rådmand Jens Basballes vegne havde stævnet Jens Jørgensen for vidnesbyrd at påhøre, angående denne bys konsumptions kontraregnings ophold, hvorefter konsumptionsbetjente, som blev tilspurgt af hvad årsag, de ingen kontraregning siden 19/4 sidst afvigt som tilforn havde leveret til proviantforvalter Christen Vegerslev, dertil svarede, at deres husbond Jens Jørgensen havde sagt til dem, at de ingen anden havde at gøre regnskab end som til ham.

(141)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for Abild Rasmussen, skipper og borger sst, beviste at have stævnet Peder Lauritsen bådsmand for vidner og dom, for han, sidst de var i Norge, havde overfaldet ham med ærerørige ord.

** Peder Jacobsen Møller, indvåner sst, beviste at have stævnet Niels Danielsen, betjent på Århus mølle, samt Jens Jørgensens avlskarl Jens Pedersen for deres sandhed at aflægge i dag 8 dage om de ord, de havde hørt Niels Rasmussen Brabrand og hans hustru 13/7 næst afvigt skal have sagt i Jens Jørgensens hus, angående forsvigelser, som Peder Jacobsen skulle have øvet og af porten ladet indpassere.

** Niels Nielsen murmand, borger sst, med varsel som 16/7 næst forhen havde stævnet Axel Rasmussen konsumptionsbetjent, og i rette lagde efterskrevne attest, udgivet af Envold Randulf, angående Niels Nielsens klammeri med en ham ubekendt mand, som han så, drog sin kårde og dermed gjorde adskillige sving på kirkeristen lige foran hans vinduer.

(142)

30/7 1691.

** blev forkyndt, læst og påskrevet borgmestre og råds advarsel til skifte efter salig Tyge Pedersen 17/8 næst kommende.

** Jesper Mogensen på sine principaler, proviantforvalter Christen Vegerslev og rådmand Jens Basballes vegne havde stævnet Jens Jørgensen konsumptionsforvalter og konsumptionsbetjente angående, at Jens Jørgensen havde forbudt betjentene at møde på senest holdte kommission eller levere noget kontraregnskab til Christen Vegerslev. så mødte Niels Danielsen på sin husbond Jens Jørgensens vegne og gav til kende, at han var forhindret på kommissionen, så han ikke nu kunne møde at svare.

** Peder Jacobsen, indvåner sst, med varsel som 23/7 næst afvigt havde stævnet Niels Rasmussen Brabrand angående nogle indsvegne varer, han skal have omtalt, og nu tilspurgte Niels Jacobsen ham og hans hustru, om de ville være det gestendig, de havde angivet, og da begyndte de at bande imod hinanden, så ville Jens Jørgensen ikke have deres sværgen, og som de udgik, da svarede Niels Brabrands hustru, hun skulle være det gestendig.

** Niels Pedersen slagter, indvåner sst, havde stævnet Anders Frandsen snedkers hustru for vidner og dom angående ukvemsord, hun skulle have sagt, og nu stod Anders Snedker og erklærede Niels Slagter, at de vidste hverken ham eller hans hustru andet at påsige, end hvis ærligt og godt var.

(143)

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Lauritsen bådsmand, indvåner sst, havde stævnet Abild Rasmussen, skipper og borger sst, angående nogle skældsord, som er sket i Norge, og endvidere havde stævnet efterskrevne vidner.

** den sag, Johan Viborg skomager kontra Christian Jacobsen skomagersvend, er opsat 4 uger.

** Christian Jacobsen skomagersvend med varsel som 3/7 næst forhen havde stævnet Johan Viborg skomager, borger sst, og i rette lagde sit indlæg og sin protest imod Johan Viborg, og formente sig fri for hans irettesættelse. sagen blev opsat 4 uger.

6/8 1691.

** blev 2.gang advaret til skifte efter salig Tyge Pedersen.

** Jesper Mogensen, borgersøn sst, fuldmægtiget på proviantforvalter Christen Vegerslev, rådmand Jens Basballe samt Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet borgmester Jens Låsby imod dom, angående afregning med dem at gøre over deres partikulære konsumptions regninger, satte derfor i rette, om han ikke pligtig er i overkøbmands hus afregning med dem at gøre efter deres konsumptions vedtægt. derimod blev fremlagt Søren Låsbys efterskrevne indlæg, hvori han på sin far, som ikke er hjemme, hans vegne beråber sig på, at sagen for kommissarierne er indkaldt, hvorfor sagen blev opsat 4 uger.

(144)

** Erik Jørgensen for rådmand Hans Vinter havde stævnet Andreas Apoteker, indvåner sst, for gældsdom anlangende hvis, han skyldig er.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Lauritsen bådsmand, indvåner sst, med varsel som 30/7 næst forhen havde stævnet skipper Abild Rasmussen, borger sst, og saggav ham for hans resterende hyre, 6 sletdaler, samt omkostninger, men som Abild Rasmussen ikke er hjemme at svare for sig, er sagen opsat 3 uger.

11/8 1691.

** Johan Berntsen, borger og handelsmand i København, havde indstævnet for gæsteret Simon Hartvig jøde angående en accepteret veksel, hvorimod blev i rette lagt Simon Hartvigs efterskrevne indlæg, hvori han foregiver, at samme veksel for rum tid siden er betalt, og lover at skaffe bevis derfor, hvorfor sagen er opsat til på lørdag klokken et slet.

(145)

13/8 1691.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig på Peder Jacobsen, indvåner sst, hans vegne med varsel som 30/7 næst afvigt havde stævnet Niels Rasmussen Brabrand og hans hustru, angående nogle indsvegne varer, han skal have beskyldt Peder Jacobsen for at have ladet indkomme, mens han stod ved porten, og efterskrevne vidnede, at Niels Brabrands hustru skulle have sagt, at en aften kom der til porten et læs tørv, hvori var en sæk mel, som Jørgen Ditlevsen skulle have, og da gik Peder Jacobsen ind og tog nøglen til porten ved hendes seng, og hun da havde varet ham, at han skulle vare sig selv, om det kom ind eller ikke, og endvidere havde hun sagt, at Peder Jacobsen havde købt nogle stykker smør og nogle æg for Jørgen Ditlevsen, men om det var af konsumptions pengene eller ikke, vidste hun ikke, men der var ingen konsumption givet deraf.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtiget på borgmestre og råds vegne til 3.ting advarede til skifte efter salig Tyge Pedersen, borgersøn sst, i hans salig fars gård.

(146)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Jørgensen på hans konsumptions betjent Axel Rasmussen hans vegne, med opsættelse her af tinget 16/7 næst afvigt, havde stævnet Niels Murmand for vold, hvorefter blev afsagt, så eftersom af tingsvidne med syn sees, Axel Rasmussen at have fået slag i hovedet, som Niels Murmand vedstår at have gjort med en sten, så bør han at betale for stenhug tre gange seks lod sølv samt processens bekostning 18 mark inden 15 dage eller af hans bo udlæg at ske.

** den sag, Peder Basballe kontra Dines Pedersen, som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Erik Jørgensen på KM og Århus bys vegne kontra Maren Lauritsdatter i Skolegården med flere angående deres letfærdighed med børnefangelse, endnu opsat 14 dage.

15/8 1691.

** Johan Bernt, borger og handelsmand i København, med opsættelse her af gæsteretten 11/8 næst afvigt havde stævnet Simon Hartvig jøde angående en veksel, og blev forskrevne dokumenter in originali fremlagt, hvorefter blev afsagt, så eftersom det, som fremlægges ikke så kraftigt ansees, at det kunne tilintetgøre vekslen, så bør Simon Hartvig på egne og konsorters vegne vekslen at betale med processens bekostning 10 rigsdaler.

(148)

20/8 1691.

** Laurits Pedersen, tilholdende sst, på Frederik Olufsen, ridefoged på Rosenholm, hans vegne havde stævnet Christen Nielsen slagter, indvåner sst, for dom og tiltalte ham for 17 rigsdaler, som rester på 3 afkøbte overstaldede øksne, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** blev forkyndt landstings kaldsvidne, dateret 29/7 1691, over afgangne Anders Nielsen Vendelbo, forrige herredsskriver i Framlev herred, hans arvinger og kreditorer til skifte i stervboet i Gjern 9/9 1691.

** Laurits Pedersen, tilholdende sst, fuldmægtig for Christen Rasmussen Ladefoged, borger sst, havde stævnet Rasmus ---- maler i Søften for gældsdom 10 mark for bekommet dansk brændevin, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Laurits Pedersen sst, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen, farver sst, havde stævnet Peder Nielsen bag klostret for synsmænds opkrævelse angående en del ophøstet korn, som Peder Nielsen skal have bemægtiget sig. Peder Basballe mødte på hr Søren Sommer i Mørkes vegne og formente, at ingen synsmænd på samme jord blev opkrævet, såsom han mener sig rette ejer dertil at være, hvorefter blev afsagt, at der tilstedes ingen synsmænd på omtvistede jord, før hr Søren Sommer dertil bliver kaldt efter loven.

** den sag, Christen Vegerslev, Jens Basballe og Dines Pedersen kontra Jens Låsby, men eftersom blev meldt, at KM befaling til kommissarier nu er i kommissionen, så den ikke kunne forevises, så blev sagen opsat 14 dage.

** Oluf Christensen fogedsvend, fuldmægtiget på assessor Jesper Nielsen Hutfeld, residerende sst, med opsættelse her af tinget 9/7 næst afvigt havde stævnet Anders Poulsen Bay i Randers og tiltalte ham for 115 rigsdaler med rente efter obligation, dateret 14/2 1680, hvorefter han blev tildømt at betale den resterende kapital med rente samt processens billige bekostning.

(149)

27/8 1691.

** Laurits Pedersen Hammer stadsprokurator, fuldmægtig for Gregorius Baufein kirurg, bartskær og borger, sst havde stævnet efterskrevne for klage, syn og vidner angående den gevaltsom overlast, ham og hans hustru skal være tilføjet på deres retfærdige rejse fra Skanderborg hjem 17/7 næst afvigt af nogle ryttere og en korporal af oberst Preens regiment, hvorfor stævnes ryttere Hans Nielsen, indkvarteret i Labing, Hans Matiasen i Skovby, Mikkel Herskind i Vissing i hans hustru Anne Magdalenes påhør, Henrik Hader i Labing item korporal Wulf Jon i Tilst, hvorefter synsmænd i rette lagde og oplæste deres efterskrevne syn på Gregorius Baufein og hans hustru, som begge havde blodige slag, og efterskrevne vidnede, at da Gregorius Baufein og hans hustru på vejen hjem holdt stille i Skanderborg ladegårds skov, kom der to ryttere og greb fat på hver sin ende af Gregorius hans bøsse, som lå over hans knæ og sagde, du skal i arrest, Gregorius svarede, was hab ich dann getan, da råbte Laurits Guldsmed og bad ham give dem bøssen, men han ville ikke, og Hans Nielsen drog sin kårde og slog Gregorius nogle gange over hovedet, men Gregorius greb om enden af kården og bøjede den, så rytteren måtte rette den ud på vognens hjul, derefter kom tre andre ryttere ridende, og konen lagde sig over ham og ville værge ham med sine arme, og da slog de dem begge og tog hans gevær, et par pistoler og en liden karabin fra ham og kastede i en vandpyt. så bad Gregorius hans hustru kusken vende om og tilbage igen, de ville til Skanderborg og klage for majestæten, men korporalen sagde til ham, at han skulle køre hjem.

(153)

** Jørgen Snøde prokurator fuldmægtig for Christen Lauritsen tømmermand på Brobjerg æskede vidne, men kunne ikke fremføre rigtigt varsel, og derfor i dag frafaldt sagen.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtiget for rådmand Peiter Jessen, farver sst, med varsel som 20/8 næst forhen havde stævnet Peder Nielsen bag klostret for vidner, og Niels Pedersen, tjenende Peiter Jessen, vidnede, at den jord norden Saltenbæk, som rådmand Peiter Jessen vil tilholde sig at ligge til det andet derved, som ligger til hans bestilling, det høstede han på sin husbonds vegne, og siden blev det borttaget. Kirsten Pedersdatter i Møllestien vidnede, at da hun og Peiter Jessens pige kom for at binde samme korn, da holdt Peder Nielsen ved Munkeport på sin egen ager med sin vogn, og havde læsset det, som de skulle binde.

(154)

** efterskrevne otte tilnævnte domsmænd i den sag imellem Johan Viborg skomager sst og Christian Jacobsen skomagersvend.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Johan Viborg skomager, borger sst, med opsættelse her af tinget 16/7 næst afvigt havde stævnet Christian Jacobsen skomagersvend, og i rette lagde de i sagen forhvervede tingsvidner, hvorefter blev af byfogden samt forskrevne otte domsmænd for retten afsagt, så eftersom af Johan Viborgs førte tingsvidner sees, at Christian Jacobsen har haft de groveste ord, da Johan Viborgs hustru tilbød ham af deres mad, at han gjorde både i den og dem, item fremkommet med en dragen kniv og skældt Johan Viborg for skælm og tyvs hæler, da bør han for slig foragt og grovheder at bøde efter forordningen 2 rigsdaler til lavets fattige item til dette fattige hospital 2 rigsdaler, og der foruden beder alle de tilstedeværende for retten om forladelse for slig grovhed, og fordi han med dragen kniv er fremkommet, skal han bøde efter lovens 6.bogs 9.kapitels 14 artikel sind 3 gange 5 lod sølv. men som Christian Jacobsen med tingsvidne beviser, at Johan Viborg og hustru har samtykket, at deres indkvarterede soldat har ihjelslået fremmede svin i deres gård, og den halve del deraf nydt på deres bord, da skal de begge forføje sig af denne by inden 4 uger og ikke mere her lade sig finde.

(155)

** Jens Pallesen, borger og indbygger sst, æskede afkald, og for retten fremstod hr Hans Blichfeld, sognepræst til Søften menighed, som lovværge på sin svogerske gudelskende widve Sidsel Jacobsdatter, salig Rasmus Jørgensens efterladte enke sst, hendes vegne gav Jens Pallesen afkald fra Sidsel Jacobsdatter og hendes arvinger for al hvis arv, som hun arveligt er og kunne være tilfaldet efter hendes salig søster Jens Pallesens afdøde hustru, Dorte Jacobsdatter.

** Ingeborg Bording til Ryumgård hendes foged Anders Krog havde stævnet Johan Andersen Viborg, skomager sst, for vurderingsmænds opkrævelse på den gård, han iboer, og hun i pant har, hvorefter blev af retten opnævnt efterskrevne mænd.

** den sag, Hans Vinter kontra Johanne Pedersdatter i Åby med flere udenbys for gæld. ingen mødte uden Peder Rasmussen Bonde i Skejby, som fremlagde skiftebrev efter hans formand salig Jens Rasmussen, dateret 12/11 1685, at boet ikke kunne tilstrække til gælden, og findes Hans Vinter indført fordrende gæld efter obligation 28 sletdaler. sagen er opsat 4 uger.

(156)

** den sag, Peder Jacobsen Møller kontra Niels Brabrand konsumptionsbetjent, angående angivelse for konsumptions forvalter Jens Jørgensen, da som Niels Brabrand beråbte sig på at ville føre vidner i sagen, er sagen opsat 4 uger til doms.

** Oluf Christensen fogedsvend, fuldmægtig for assessor Jesper Nielsen Hutfeld havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom for resterende husleje, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

3/9 1691.

** Ingeborg Bording, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes foged Anders Krog på hans husbonds vegne med stævning som 27/8 næst forhen havde stævnet Johan Viborg, skomager sst, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderings forretning på den gård på

Badstuegade, Johan Viborg iboer, som er 13 bindinger hus, to loft højt, og 3 gulv hus til stald, et loft højt, og tilliggende gårdsavl, hvilket de vurderede for 225 sletdaler.

** Laurits Pedersen Hammer stadsprokurator, fuldmægtiget på Jens Mikkelsen smed på Brobjergs vegne havde stævnet Jens Rasmussen tømmermester, borger sst, for syn, vidner og dom angående den overlast, han har øvet på Jens Smed i Christen Vegerslevs forstue, og efterskrevne vidnede, at de der var til stede, da Jens Smed bad Jens Rasmussen, at han ville betale ham en økse, han havde gjort for ham, da svarede han, at han måtte stævne her for lavet eller byfogden, så skulle han dog ingen penge få, hvortil Jens Smed svarede, at det var ikke ret gjort af ham, thi han vel vidste, at hans folk ville have deres løn, da sagde Jens Tømmermand hundsvot, hundsvot, og slog han til Jens Smed med hans målestok over hans højre øje, og så greb de hverandre i håret.

(157)

** Jørgen Snøde prokurator for Christen Lauritsen på Brobjerg havde stævnet Mads Hattemager på Brobjerg for vidner og dom, anlangende hug og slag, han har øvet imod Christen Lauritsens kone i Peder Feders have.

** magister Ejlert Ejlertsen tjener Poul Pedersen havde stævnet for hvis gæld, de var biskoppen doktor Erik Graves arvinger skyldig for korn, som til afvigte phillippi jacobi skulle været betalt, nemlig Påske Pedersen, Anne, salig Jesper Eskildsens, med flere, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(158)

** den sag, Didrik Christensen kontra Jens Basballe fordrende efter regning 155 daler blev opsat 14 dage.

** prokurator Laurits Hammer, fuldmægtig for Frederik Olufsen, ridefoged over Rosenholm og Vosnæsgårds underliggende bøndergods, med opsættelse her af tinget 20/8 næst forhen havde stævnet Christen Slagter for 17 rigsdaler, som han er skyldig for afkøbte øksne, som han blev tildømt at betale.

10/9 1691.

** KM byfoged Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Tomas Pedersen og datter Gertrud Tomasdatter for dom, angående salig Christen Vidisens gods, som hos dem er bestående, og nu for hans bøder for lejermål med Gertrud Tomasdatter søges, hvilket gods tilforn er vurderet for 10 daler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Peiter Jessen farver, rådmand sst, æskede skødevidne, hvorefter Peder Hansen Kryssing med fuldmagt af Anne Eriksdatter, salig Jesper Eskildsens efterladte, sst solgte og skødede fra hende og hendes arvinger og til Peiter Jessen og hans arvinger fire hendes salig mand og hende tilhørende boder, på Volden beliggende, imellem salig borgmester Jørgen Juuls arvinger Oluf Juul og Peder Feder deres boder på begge sider, og strækker sig fra adelgaden til Peder Feders frugthave.

(159)

** den sag, Ingeborg Bording havde til doms indstævnet, angående hendes pant i hans gård, og anden fordring. fuldmægtigen lod læse og påskrive Johan Viborgs udgivne pantebrev, dateret 24/10 1689, på 200 sletdaler samt vurderingsvidne her af tinget 3/9 91 på 225 sletdaler. Johan Viborg krævede et nyt vurderingsvidne, da er sagen opsat 3 uger.

** Johan Viborg skomager havde, i sit logement i en lejegård sst, stævnet Ingeborg, salig magister Bordings til Ryumgård, hendes foged og fuldmægtig Anders Krog på hans husbonds vegne samt de tidligere vurderingsmænd til hans gård, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt andre efterskrevne vurderingsmænd.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borgerlig handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne for gældsdom, der iblandt salig Peder Mikkelsen felbereders enke, Anne Pedersdatter, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Christen Ladefoged begærede den sag imellem sig og Rasmus Christensen i Søften opsat 8 dage, som og skete.

17/9 1691.

** Laurits Pedersen prokurator på rådmand Jens Basballes vegne havde stævnet Didrik Christensen, forrige hospitalsforstander for vidner at påhøre angående det krav, som han søger Jens Basballe for, og efterskrevne vidnede, at de forleden vinter før jul var forsamlet i byfogdens hus på den tid, Didrik Christensen og Jens Basballe var forsamlet for at forene dem om hvis stridighed, som var i deres mellemværende regninger, og da blev især talt om en post, Didrik Christensen havde tilført, Jens Basballe hos ham havde bekommet, som var en parti korn, som Jens Basballe sagde ikke hos sig at finde tilført og derfor ikke ville godtgøre.

(161)

** den sag, Didrik Christensen kontra Jens Basballe, blev opsat 14 dage og i mellemtiden henvist til overkøbmand med tilnævnte efterskrevne 4 mænd.

** blev forkyndt Christen Jensen Spend studiosus hans udgivne afkald til hans far magister Ludvig Pontoppidan, sognepræst her til domkirken, for hans fædrene og mødrene arveparter, samt efter hans bror Niels Spend, dateret Kalundborg 20/6 1691.

** blev forkyndt vores auktionsskøde til Mikkel Jensen Snor på tre boder i Fægyden imellem Mikkel Rodes og Rasmus Sørensens iboende ejendomme salig Maren Clemendsdatter tilhørende.

** blev forkyndt Mikkel Snors udgivne pantebrev til hr Hans Blichfeld i Søften for kapital 100 sletdaler, hvorfor han pantsatte sine tre boder, som er 8 bindinger, ligger i Fægyden imellem Mikkel Jensen Rode og Rasmus Sørensens ejendomme.

** rådmand Peiter Jessen farver æskede skøde, hvorefter Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, på sin svoger Bendix Jensen Lasson, borger og handelsmand i Ålborg, hans vegne solgte og skødede fra Bendix Lassen og hans arvinger og til Peiter Jessen og hans arvinger fire boder, som deres nu salig far assessor Jens Lassen tilforn tilhørte her i byen ved åen beliggende,

næst op til Hans Sønniksens boder på den ene side og strækker sig op til Peder Basballes boder på den anden side.

** Johan Viborg skomager, borger sst, havde med varsel som 10/9 næst afvigt stævnet Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård, og vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurdering på Johan Viborgs gård på Badstuegade med tilliggende gårdsavl, som de vurderede for 305 sletdaler.

(162)

** Niels Sørensen Rode, borger sst, havde stævnet sprogmester David sst for dom og tiltalte ham for 3 rigsdaler, som han ikke betalte, før han huset kvitterede, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Laurits Hammer prokurator, fuldmægtig for Jens Nielsen smed, borger sst, med varsel som 3/9 næst forhen havde stævnet Jens Rasmussen tømmermester, borger sst, for han havde overfaldet ham og mente, han for slig gerning bliver tilfundet at betale sine voldsbøder, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Laurits Hammer prokurator, fuldmægtig for Christen Rasmussen Ladefoged, borger sst, med opsættelse her af tinget 20/8 næst forhen havde stævnet Rasmus Maler i Søften og tiltalte ham for 5 mark, som han blev tildømt at betale.

24/9 1691.

** blev forkyndt borgmester Jens Rasmussen Låsbys udgivne skøde til Christen Rasmussen Ladefoged på den gård, han iboer, bag klostret med tilliggende gårdsavl, hvilken ejendom er beliggende imellem Jens Andersens iboende gård på den ene side og Hans Jensen Vinters iboende gård på den anden side.

** Niels Brabrand, betjent sst, havde stævnet Peder Jacobsen Møller sst for vidner at påhøre, hvorefter Peder Nielsen i Vejlby vidnede, at for nogen tid siden da førte han en sæk grutning her ud til byen for Jens Christensen, som han leverede til bemeldte Jens Christensen, men han angav det ikke ved porten, og enten Jens Christensen angav det eller ikke, det vidste han ikke, men han talte med Peder Jacobsen derom, som sagde til dem, at det var ulovligt at indføre grutning. Jens Christensen og den mand, der kørte den anden vogn gjorde deres ed på, at de vidste ikke andet, end det var gryn, hvorfor han gav dem lov at indføre og udføre det samme dag, hvilket også skete. Rasmus Pedersen i Vejlby vidnede, at han kørte en tønde mel og nogle tørv til Århus, og ved porten sagde Peder Jacobsen til ham, tørvene kan i gøre af, hvor i vil, men melet skal i køre til Jens Jørgensen, hvortil han svarede nej, og kørte tilbage igen. andre vidnede, at når de kom til porten, da betalte de konsumption af deres varer til Peder Jacobsen.

(164)

** den sag, Peder Jacobsen Møller kontra Niels Brabrand, blev opsat 14 dage, og Niels Brabrand da at forklare, om der er gjort regnskab for konsumption af indkomne varer.

** den sag, Peder Basballe kontra Dines Pedersen, såsom Tøger Blesborg endnu ikke er hjemkommet, er sagen opsat 4 uger.

** den sag med assessor Jesper Hutfeld kontra Jens Handskemager er efter begæring opsat 14 dage.

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Hans Jensen Vinter, med opsættelse her af tinget 27/8 næst afvigt, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er efter obligationer og dom, der iblandt Peder Rasmussen Bonde i Skibby, som hans formand salig Jens Rasmussen efter sin obligation 20/4 1675 er skyldig 28 sletdaler, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

(165)

1/10 1691.

** blev læst og påskrevet KM forordning om de nu i krig begrebne partiers kommisfarer ej at må sælge her i rigerne hvis priser, de der opbringer, og ingen sig dem må tilforhandle, item KM forordning om hele skibsladninger brændeved, fra fremmede steder indføres, at være fri for told og konsumption.

** Peder Jacobsen Møller, indvåner sst, havde stævnet Niels Brabrand, konsumptionsbetjent sst, for vidner og attester at høre læst, samt efterskrevne vidnespersoner, og efter at byfogden begyndte eden af lovbogen at ville oplæse, blev parterne på efterskrevne måde forenet, at Niels Rasmussen Brabrand nu for retten ved mund og håndgivelse erklærede Peder Jacobsen Møller, at hverken han eller hans hustru vidste ham i sit embedes forretning ved portene andet at påsige, end hvis ærligt og godt er, og Niels Brabrand at betale ham processens bekostning 19 mark, og dermed var venligt og vel forligt.

(166)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen, farver sst, havde stævnet Peder Nielsen, borger sst, for dom angående hvis korn, han af hans ager ved norden Saltenbæk skal have taget. så efterdi Peder Nielsen ikke mødte herimod, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, tolderen Henrik Christian kontra Jens Lübsker, for han har hentet ved i Vejle uangivet. Jens Lübsker begærede opsættelse, at han kunne ansøge hos toldforvalteren om sagen, som han undskyldte sig af uvidenhed sig at have forseet, da er sagen med bevilling opsat 4 uger.

** sagen imellem Didrik Christensen og Jens Basballe endnu opsat 8 dage, og da i rette lægge forklaring om deres påståelse.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jørgen Brochwild, murmester sst, for synsmænds opkrævelse, hvortil blev tilmeldt efterskrevne mænd til at syne hvis murerarbejde, han har udført, hvorledes det befindes og samme fra sig give og her afhjemle.

** Erik Jørgensen stadsprokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 10/9 næst afvigt havde stævnet salig Peder Mikkelsen felbereders enke, Anne Pedersdatter, for 11 sletdaler, som hun blev tildømt at betale.

(167)

** Erik Jørgensen prokurator, fuldmægtiget for Jens Sørensen Rode, borger sst, med opsættelse her af tinget 17/9 næst afvigt havde stævnet David Sprogmester sst for dom og tiltalte ham for 3 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård hendes foged og fuldmægtig Anders Krog på sin husbonds vegne, med opsættelse her af tinget 10/9 næst afvigt, havde stævnet Johan Viborg, skomager sst, og i rette lagde et pantevidne, her af tinget 24/10 1691, lydende på 200 sletdaler, og om han ikke efter opsigelse betaler samme kapital med rente, da gården hende for fri ejendom at følge, og da det ikke er sket, blev den hende tildømt.

(168)

** den sag, byfogden kontra Tomas Pedersen og hans datter, blev fremdeles opsat 3 uger.

8/10 1691.

** den sag, Didrik Christensen kontra Jens Basballe, såsom fuldmægtigen foregav Jens Basballe ikke var hjemme, er sagen opsat 8 dage.

** den sag, Jens Jacobsen Skivholme på sin myndlings vegne havde for gæld, men som ingen mødte, da er sagen opsat 4 uger.

** den sag, Jens Mikkelsen smed kontra Jens Rasmussen tømmermand, er opsat 3 uger, og Jens Tømmermester da personligt at møde.

15/10 1691.

** blev læst og påskrevet KM forordning om et kongeligt akademis indretning i København.

** den sag, Anders Viby handskemager kontra en del godtfolk for deres resterende indkvarteringspenge, blev opsat 4 uger.

** den, sag rådmand Peiter Jessen kontra Peder Nielsen ved Munkeport, blev endnu opsat 14 dage.

** Didrik Christensen, forrige hospitalsforstander, med opsættelse her af tinget havde stævnet rådmand Jens Christensen Basballe sst for hvis, han Didrik Christensen efter hans til ham indgivne regning skal skyldig være, nemlig 155 sletdaler, han imod Jens Basballes gælds søgning på bytinget 8/4 1686 fremlagde, og da sætfogden Jens Pallesen har tilfundet Didrik Christensen at betale Jens Basballe sin fordring, og alene en del men ikke alt Didrik Christensens regning anseet, hvorefter blev afsagt, så eftersom der ikke noget bevis fra Didrik Christensen er fremlagt, men sin sag alene ved ed vil bekræfte, hvorimod Basballes prokurator protesterer, da kendes således, at såsom Didrik Christensen ikke med noget bevis sin sag forklarer, tilmed er for rum tid siden her til bytinget i

denne sag kendt, da vidste dommeren ikke en svoren dommers dom at påkende, men henfandt denne sag til overdommerens påkendelse.

(170)

17/10 1691.

** den sag, hofkøkkenskriver Christen Nielsens fuldmægtig havde indstævnet kontra Peder Feder angående gæld, er opsat til næst kommende onsdag klokken 10 slet formiddag.

21/10 1691.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget på Christen Nielsen hofkøkkeninspektør hans vegne, med opsættelse her af retten 17/10 næst forhen, havde stævnet Peder Feder sst for gæld efter sin obligation til Oluf Lauritsen i København, dateret 1/10 1687, og efter transport til Christen Nielsen tilkommer ham kapital 300 rigsdaler med rente, som han blev tildømt at betale.

(171)

22/10 1691.

** blev forkyndt KM patent om højesteret at holdes 23/5 1692.

** Jens Eriksen borger sst, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 13/8 næst afvigt havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger sst, anlangende adskillige købmandsvarer, hans tjener Tord Jensen Glesborg er leveret for at sælges i deres fælles bod, hvilket fællesskab skal af Dines Pedersen siden været ophævet, og vedkendt Tord Glesborg for sin tjener alene, og besværer sig, at han ikke kan få regnskab for der solgte, hvorimod Dines Pedersen Vintz i rette lagde hans indlæg, hvori han erbyder sig for Tord Glesborg, som er i hans forretning bortrejst, at være kaution for alt hvis, han kan blive Jens Basballe skyldig, hvorefter blev afsagt, at Dines Pedersen bør for denne tiltale fri at være efter sin kaution til Peder Basballe for rigtighed og god betaling af Tord, som han har ham at tilholde og gøre det første, som han hjemkommer.

(172)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Jens Mikkelsen smed, borger sst, med opsættelse her af tinget 17/9 næst afvigt havde stævnet Jens Tømmermester sst, for han har slået ham med en stok et hul på hans hoved, hvorefter blev afsagt, så eftersom intet svar eller bevis fra Jens Tømmermand til nogen befrielse er fremkommet, da bør han at betale sine 3 gange 6 lod sølv, item badskærløn og den på sagen anvendte bekostning 7 rigsdaler.

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 10/9 næst forhen, havde stævnet og begærede dom over Tomas Pedersen og hans datter for en del gods, som fandtes hos dem, som tilhørte salig Christen Vidisen, som byfogden havde anmodet dem om at levere ham for lejermålsbøder, den salig karl var skyldig. derimod blev i rette lagt Tomas Pedersens efterskrevne indlæg, som melder at dommeren observerer loven, at hans datter, som en før uberygtet mø, nyder dette som en hæderlig hjemgift til sit barns opfostring, og hans brødre at svare

hans bøder, hvorefter Tomas Pedersens datter blev tilfundet at levere efterskrevne gods til byfogden.

29/10 1691.

** den sag, tolderen Henrik Christian kontra skipper Jens Lübsker. da skipperen var udsejlet, blev sagen opsat 14 dage.

** blev af fængslet fremstillet Maren Sørensdatter, hos sin mor Anne Pedersdatter smedekone, som havde avlet barn med murmestersvend Tomas Hansen, og da hun havde betalt 6 sletdaler på hendes lejermålsbøder og intet havde mere at betale med, blev hun derfor atter i fængslet indsat.

** den sag, rådmand Peiter Jessens fuldmægtig kontra Peder Nielsen angående den omtvistede jord, som Peder Nielsen har høstet, om han havde noget bevis, den omtvistede jord ham at tilhøre, og da som Peder Nielsen erklærer sig ikke at vidste ham er forelagt i dag sig skriftligt at erklære, da blev sagen opsat 14 dage.

(173)

5/11 1691.

** Peder Nielsen, borger sst, havde stævnet rådmand Peiter Jessen farver for syn og granskning angående den ager sønden og vesten rådmandsjorden ved Lergravsfaldet, og Anders Sørensen Nygård, borger sst, vidnede, at for over 30 år siden boede han i den gård, Peder Nielsen nu iboer, og havde lejet den ager af salig Christen Frandsen, men han vidste ikke, om den lå til borgmestre og råds eller til Peder Nielsens gård. andre vidnede, at samme jord havde været brugt til Peder Nielsens gård i over 21 år.

(174)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 8/10 næst forhen havde stævnet efterskrevne inden og udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

(175)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Knud Trommeslår sst havde stævnet mester Henrik Bertelsen, musicus instrumentalis sst, med hans to sønner Laurits og Henrik og Jesper Adamsen for lovmål angående den overlast, de har begået imod ham.

** Oluf Christensen fogedsvend for Knud Terkildsen skomager havde stævnet mester Gregorius Baufein, kirurg og bartskær sst, og tiltalte ham for 2 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

12/11 1691.

** den sag, borgmestre og råd kontra en del for indkvarteringspenge. som intet svar skete, blev sagen opsat endnu 14 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen, farver sst, havde stævnet Peder Nielsen bag klostret for vidner at påhøre, og Søren Rasmussen Skibby, nu boende i Malling, vidnede om landmålerne, som var her at måle marken, hvorledes de målte rådmændenes jord, og andre vidnede om hvad de kunne huske om brugen af den jord, som ligger til Peder Nielsens gård.

(176)

** den sag, tolderen Christian Henrik kontra Jens Lübsker, er endnu opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen, farver sst, med opsættelse her af tinget 1/10 næst forhen havde stævnet Peder Nielsen, borger sst, hvorimod blev i rette lagt Peder Nielsens indlæg, at han ikke vidste rettere med kornet, som groede på hans ager, at det hørte ham til. dernæst bekræftede Peiter Jessen ved ed med oprakte fingre, at han ikke rettere vidste, end den omtvistede ager tilhørte hans rådmands bestilling, hvorefter blev afsagt dom, eftersom rådmand Peiter Jessen tiltaler Peder Nielsen for noget korn, han har bortført fra en ager, Peiter Jessen har ladet så, og Peder Nielsen tilholder sig sin at være, og tilhører den gård bag klostret, han iboer, at endog Peiter Jessen sig intet med agerens besåelse skulle have befattet sig, så bør Peder Nielsen at betale Peiter Jessen sin frøgæld igen, og dersom rådmand Peiter Jessen sig videre med ageren agter at befatte sig, da tilvidne sig den først lovligt.

19/11 1691.

(177)

** blev forkyndt politimester Rask hans trykte advarsel om borgerskabs tagelse inden 11 december, item en anden om al gammel vægt og måls afskaffelse inden 12 dage efter publikationen.

** blev advaret, at salig Jens Hansens kreditorer deres fordring efter ham inden i dag 3 uger til retten indgiver.

26/11 1691.

** blev læst kopi af KM brev, at to markeder med heste og andre varer må holdes i ---- 12/3 og 13/12.

** Laurits Pedersen Andi prokurator, fuldmægtig på Peder Jacobsen, degn i Hasle, hans vegne havde stævnet Jens Nielsen, tjenende Jacob Hansen i Skjoldelev, Jens Jensen Kirkemand i Lading, Anders Smed med flere sst angående den overlast, ham af dem er vederfaret på hans hjemrejse fra Århus sidst afvigte 12/10, og Jens Andersen, tjenende sin mor Anne, salig Anders Jensens, i Hasle vidnede, at 12/10 næst afvigt agede Peder Degn i Hasle med ham fra byen, og mellem Århus og Hasle mark kom en vogn jagende efter dem og ville jage dem af vejen, dog de beholdt vejen, indtil de kom på Hasle mark, da kørte de over vejen ind på dem, så sprang de af vognen med vognkæppe i hænderne og sagde, i skurke og hundsfotte i skulle bie, og en af dem slog Peder Degn. det samme vidnede Niels Andersen, hos sin mor Maren Jørgensdatter i Hasle, som også 12/10 agede med sin bror Jens Andersen og Peder Degn her fra byen. endnu blev fremlagt et tingsvidne af Frisenborg birketing 10/11 1691, som melder om dette slagsmål

(179)

** den sag, tolderen kontra skipper Lübsker, endnu bevilget opsat 4 uger.

** den sag, Knud Terkildsen kontra Gregorius Baufein, på hvis vegne mødte Laurits Pedersen prokurator og svarede, at Gregorius Baufein vidste intet at være ham skyldig, sagen blev derfor opsat 14 dage, og Gregorius Baufein sig til afregning at indfinde.

** Anders Viby handskemager, borger sst, fuldmægtig på borgmestre og råds vegne, med opsættelse her af tinget 15/10 næst afvigt, havde stævnet efterskrevne for resterende indkvarteringspenge år 89-91 af deres ejendomme, som de blev tildømt at betale.

3/12 1691.

** Maren Lauritsdatter, som sidst tjente Jørgen Rasmussen skrædder sst, udlagde for barnefar Jørgen Henriksen skræddersvend, og da hun intet havde betalt på hendes lejermålsbøder og intet havde at betale med, blev hun atter i fængslet indsat.

** Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, æskede skødevidne, hvorefter Jens Jensen Vissing, residerende på Århus mølle, fremlagde efterskrevne fuldmagt af Edvard Kruse, KM justits og kammerråd, til at sælge en gård her sst, som hans salig formand Tomas Friis, KM kammerråd og landkommissær, har tilhørt, samt et begravelsessted i domkirken, som er tilfaldet ham med hans kæreste, hvorefter Jens Jensen Vissing solgte og skødede fra Edvard Kruse og hans arvinger og til Jacobus Gesius og hans arvinger hans gård med frugthave, beliggende imellem Torvet og Immervad, og strækker sig på den ene side fra hjørnet i Immervad hen på Badstuegade til Morten Værns bod, Alexander Humlebager iboer, og på den anden side igennem Pustervig hen på Volden til salig Engelbret Endersens eftermand, Markor Læsø, hans bod, Mette Pedersdatter nu iboer, med tilliggende 4 gårdsavl. samt og et opmuret begravelsessted i domkirken nedenfor de stakkede kvindestole, og kendtes Jens Vissing, at justitsråd Edvard Kruse, hans hustru Karen de Hemmer og begge deres arvinger ingen ydermere lod, del, ret eller rettighed at have i samme gård, gårdsavl og begravelse.

(180)

10/12 1691.

** blev læst og påskrevet Ditlev Bloch garver hans udgivne pantebrev til borgmestre og råd, på Vorfrue kirke eller fattige enkers vegne, for kapital 200 sletdaler, og derfor pantsætter hans iboende gård på Vestergade, dateret sankt Mikkels aften 1691.

** Villum Jonsen Lundgård på Johan Winhagen i Lübeck hans vegne havde stævnet salig Jesper Eskildsens efterladte enke for dom angående hvis, hun ham og hans mor skyldig er for varer, de har bekommet. item på Lorentz Mönter i Lübeck hans vegne havde stævnet Johanne Mikkelsdatter, salig Jens Nielsen Møllers, sst for dom for hvis, hun er Lorentz Mönter skyldig, men da Villum Jonsen ikke kunne fremvise lovlig adgang til sagen, blev den opsat 4 uger.

(181)

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig for Lorentz Mönter i Lübeck hans vegne tiltalte Johanne Mikkelsdatter, salig Jens Møllers, for 50 sletdalers kapital med rente efter hendes salig mands obligation, dateret 8/11 1684, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Jacob Nielsen, borger og handelsmand i København, æskede skødevidne, hvorefter Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, på salig borgmester Anders Lydiksens arvingers vegne og Morten Madsen Værn, borger og forordnet vejer og måler sst, på salig Maren Clemendsdatters arvingers vegne solgte og skødede fra dem og deres arvinger og til Jacob Nielsen og hans arvinger en gård på Mejlgade beliggende, som Mads Nielsen og Anders Nygård iboer, næst op til Johanne, salig Jens Pannerups, iboende gård på den ene side og op til Borrebækken på den anden side, med et tilliggende gårdsavl.

(182)

** Mogens Rasmussen Hasle, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne for gældsdom, og som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger og forelagt de indstævnede da at møde.

** Oluf Christensen fogedsvend, fuldmægtig for Knud Terkildsen skomager, borger sst, med opsættelse her af tinget 5/11 næst afvigt havde stævnet Gregorius Baufein og tiltalte ham for 9 mark for arbejde efter fremlagte specifikation, som han blev tildømt at betale.

17/12 1691.

** Anne Sørensdatter, tilholdende hos Maren Knudsdatter på Studsgade, udlagde for barnefar Simon Ernstsen soldat, og da hun intet havde betalt og intet havde at betale hendes lejermålsbøder med, blev hun atter i fængslet hensat.

** Mogens Robertsen, beediget stadsprokurator, fuldmægtig for Vorfrue kirke sst dens værge, Niels Lauritsen, i rette lagde en begæring på synsmænd af retten at udnævnes Vorfrue kirkes og fornemmelig tårnets brøstfældighed at bese, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne synsmænd.

(183)

** Søren Pedersen Møller, fuldmægtig for Jens Vissing, residerende på Århus mølle, havde stævnet efterskrevne personer anlangende hvis, de på auktion efter salig kammerråd Tomas Friis havde købt og endnu ikke har betalt, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Hans Jensen Vegerslev for sin far Jens Christensen Vegerslev, forrige rådmand sst, havde stævnet Jens Nielsen, boende i Vegerslev, for gældsdom og tiltalte ham for 31 sletdaler efter hans regnskabsbog, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

24/12 1691.

** den sag, Rasmus Værn, som salig Jens Juuls arvingers fuldmægtig, kontra Mikkel Soel med flere, men som ingen af de indstævnede mødte, blev sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen, borger og stadsprokurator, fuldmægtig for Niels Andersen Kruse, borgersøn sst, havde stævnet Peder Jensen Boeslum, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 30 sletdaler lånte penge, som han ikke godvilligt vil betale, men som intet gensvar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Maren Fiskers, som udlagde for barnefar en skomagersvend Laurits Christensen, som arbejdede hos Niels Tunbo skomager, var for retten af fængslet fremstillet og gav klageligt til kende, aldeles intet havde betalt og intet havde at betale hendes lejermålsbøder med, derfor atter i rådhuskælderen til fængslet henbragt.

7/1 1692.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtiget på Vorfrue kirkes forsvarer og dens værges vegne, i rette lagde efterskrevne skriftlige begæring fra Vorfrue kirkes værge, Niels Lauritsen, og derpå opnævnte og tilmeldte synsmænd til syn på Vorfrue kirke og især dens tårns brøstfældighed, hvorefter synsmændene i rette lagde deres efterskrevne synsforretning.

(184)

** den sag, Villum Jonsen for Johan Winhagen kontra Anne, salig Jesper Eskildsens, med flere, blev bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Villum Jonsen for Lorentz Mönter kontra Johanne, salig Jens Møllers, blev bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Jens Vissing på justitsråd Kruses vegne kontra Hans Frost med flere, er bevilget opsat 3 uger.

** den sag, Jens Vegerslev kontra Jens Nielsen i Vegerslev, intet svar, derfor opsat 14 dage.

** den sag, Mogens Hasle kontra Anders Rasmussen Brendstrup med flere, som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(185)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Niels Andersen Kruse, borgersøn sst, med opsættelse her af tinget 24/12 næst forhen havde stævnet Peder Jensen Boeslum, borger sst, og tiltalte ham for 30 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

14/1 1692.

** blev forkyndt KM brev om sig under konvoj 1/2 i Marstrand at indstille, som ville negotiere på Frankrig, dateret 22/12 1691.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for Christian Rut skræddersvend, forhen arbejdende hos Jørgen Rasmussen skrædder sst, havde stævnet Jørgen Rasmussen, skrædder sst, for syn, vidner og dom angående den overlast, han har øvet på Christian Rut, og synsmænd vidnede, at natten imellem 5/1 og 6/1 klokken var slået to var de indkaldt i byfogdens hus at syne Christian Rut,

og da havde han et langt blodigt sår i den højre side af hans hoved, hvilket han beklagede, Jørgen Rasmussen havde gjort ham samme nat. efterskrevne vidnede, at da de samme nat hørte klammeri i Jørgen Rasmussens hus, gik de derhen, hvor de mødte Christen Eriksen med en kniv i sin hånd og søgte efter Christian og sagde, den skal jeg sætte i hans hjerte det første, jeg seer ham, og senere som de råbte højt efter ham, svarede han i salig Karen Clemendsdatters have, og de fulgte ham hjem til hans fars Hans Nielsen, og som de kom til lyset, så de blodet på ham, og så gik de med ham til byfogden, hvor han blev synet.

(186)

** den sag, Rasmus Værn, som salig Jens Christensen Juuls arvingers fuldmægtig, havde indstævnet kontra Mikkel Rasmussen Soel med flere for gæld, da blev de alle forligt til i dag 8 dage at møde i egen person, og Rasmus Værn at indgive forklaring af salig Jens Juuls bog og regning, hvormed han agter at tilintetgøre Mikkel Soels i rette lagte regning, og imidlertid blev sagen opsat 8 dage.

(187)

** følger nu i tingsvidnet i dag ommeldte Terkild Jensens fremlagte attest angående den stridighed imellem Jørgen Rasmussen skrædder og hans svend Christian Olufsen.

21/1 1692.

** den sag, Peiter Jessen rådmand kontra Villads Jacobsen for husleje med mere, intet svar, derfor opsat 4 uger.

** den sag, David Jørgensen kontra Peder Jensen Boeslum,   på Peder Jensens begæring opsat 8 dage.

** den sag, Jens Hår kontra Peder Jensen Boeslum. på begæring opsat 8 dage, og Peder Jensen forelagt imidlertid at betale.

** den sag, Vorfrue kirkes forsvarer kontra Morten Værn opsat 14 dage, og forelagt ham at betale og for sig rette.

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig på Johan Winhagen i Lübeck hans vegne, med opsættelse her af tinget 10/12 næst afvigt, havde stævnet Mikkel Jacobsen og i rette lagde hans obligation, dateret Århus 12/2 1684, lydende på 399 mark lübsk, samt en regning til Gert Colpin på 270 mark lübsk, hvilken gæld de blev tildømt at betale inden 15 dage.

(188)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Mogens Rasmussen Hasle, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 10/12 næst afvigt havde stævnet Anders Brendstrup, som forlover på Laurits Fårbæks vegne af Viborg, med flere for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** blev forkyndt KM missive til borgmestre og råd angående udenlands søfart, item konvention og forening angående Danmark og Norges indbyggeres fart og---- på fremmede riger i nærværende krigstider.

28/1 1692.

** blev forkyndt Jacob Christoffersens på egne og søskendes vegne udgivne købebrev til Jens Rasmussen tømmermester på et begravelsessted i domkirken, med sten på, ved den nordre kirkedør, arvet efter salig Niels Sørensen skomager bag klostret.

** Mikkel Sørensen borger, handelsmand og skipper sst, fuldmægtiget på Bodil Sørensdatter Hegedal, boende ved Nyhavn i København, hendes vegne æskede vidne, hvorefter Christen Sørensen Sicher, skipper og borger sst, vidnede, at i oktober 1691 da han var med proviantforvalter Christen Vegerslevs krejert i London, da havde Peder Jensen Dolmer, som skal være trolovet med Bodil Sørensdatter, der i London bryllup med en enke der i byen, som skete imidlertid de der var beliggende med krejerten. andre, der var med samme krejert i London, vidnede det samme, samt at Peder Jensen Dolmer bad dem, de ville hilse hans forrige kæreste og sige hende, at han nu var gift der og taget en enke til hustru, og han skulle dog snart selv tale med dem i København.

(189)

** Jens Jensen Vissing, residerende på Århus mølle, æskede skøde, hvorefter fremstod Jens Rasmussen Lassen borger, overformynder og handelsmand sst, og solgte og skødede fra sig, sin mor Anne Rasmusdatter, salig Rasmus Lassens, og samtlige hans søskende og deres arvinger og til Jens Vissing og hans arvinger deres kornhave, udenfor Vestergade beliggende, næst op til Jens Vissings egen have, salig Jacob Lauritsen Møller tilforn har ejet, på den østre side og strækker sig op til rådmand Jens Basballes kornhave på den søndre side.

** Jens Vissing havde stævnet Albret Tiedemann barberer og rådmand Jens Vegerslev sst for dom angående hvis gods, de på auktion i salig justitsråd Kruses gård sst har købt og endnu ikke betalt. som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Rasmus Værn kontra Mikkel Soel med flere, opsat. som Rasmus Værn foregav, at da de indstævnede under lovens straf var stævnet, da bør de for slig rettens foragt at stå til rette, da er de forelagt alle at møde personligt i dag 8 dage under straf.

** den sag, Jens Vissing kontra Knud Terkildsen er af Vissing, bevilget opsat 8 dage.

** hr Hans Lundgård, sognepræst i Hasle med dets annekser, hans præceptor og fuldmægtig Anders Andersen havde stævnet Peder Jensen Boeslum, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 49 sletdaler for bekommet korn 8 tønder rug og 20 tønder byg. sagen blev opsat 14 dage, og Peder Jensen forelagt at indfinde sig med betalingen.

** den sag, Jacobus Gesius kontra Dorte salig Peder Skyttes med flere. intet svar, derfor opsat 4 uger.

4/2 1692.

(190)

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Maren Pedersdatter sst samt mons Chartach, preceptor for kammerråd Hofmands børn, for deres lejermålsbøder dom at lide, og Maren Pedersdatter udlagde for barnefar bemeldte mons Chartach, men som han ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** blev forkyndt Peder Jensen Boeslums udgivne pantebrev til hr Villads Olufsen, præst i Grundfør, på hans iboende ejendom ved Mindet, for kapital 100 rigsdaler.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jørgen Rasmussen skrædder, borger sst, havde stævnet Christian Olufsen Rut skræddersvend for vidner og dom angående voldsom øvelse, hvorefter Søren Christensen, læredreng hos Jørgen Rasmussen, vidnede, at hellig tre kongers aften kom hans madmor til dem i værkstedet med et krus øl, efter de havde fået mad, og da det var drukket, kom hun med et stob øl, da sagde Christian, han ville intet drikke deraf, det var dovent eller tysk, så kom mesteren for at høre, hvad de klagede over, og bad Christian og løjtnanten gå med ind i stuen, og hvad der passerede, vidste han ikke, men de hørte tummel derfra. derefter blev fremlagt løjtnant Frands Frederik Normand hans efterskrevne attest, at hellig tre kongers aften sad han med Jørgen Rasmussen og hustru Maren Eriksdatter, tillige med Terkild Jensen og Christian Rut skræddersvend, i stuen og snakkede, og da spurgte Maren Eriksdatter ham, hvad årsag har i til at i foragter vores øl, kan løjtnanten og min mand det drikke, tror jeg i kan også, hvortil Christian svarede, nej jeg vil det ikke drikke, fordi det er ikke godt og tilmed tykt, og mor i har på en to års tid mod mig været et skarn, svarede Maren Eriksdatter, i skal aldrig bevise mig eller min mand nogen skarnsgerninger over, og han talte hende ilde til. så fortrød hun det og stod op tog ham lidt ved håret og ville sige ham det, da greb Christian Olufsen Maren Eriksdatter i hoved og hår og slog huen af hendes hoved på gulvet. derefter gik Jørgen Rasmussen i den anden stue og Christen Olufsen med, og der havde de hinanden i håret, og ikke Jørgen Rasmussen gav Christian sår eller skade.

(193)

** den sag, Rasmus Værn contra Mikkel Soel med flere, men da Mikkel Soel var til marked, blev sagen med bevilling opsat 8 dage.

(194)

** Rasmus Værn, borger sst, havde stævnet Jørgen Ditlevsen borger og bager sst for vidner at påhøre angående salig Jens Juuls gods.

** den sag, Vorfrue kirkes forsvarer kontra Morten Værn, endnu for sine årsager bevilget opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Mikkel Andersen Helbo havde stævnet Peder Tomasen, borger sst, for dom og tiltalte ham for 45 sletdaler, som han er ham skyldig, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne indenbys personer for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne personer for dom at lide for den uskikkelige forøvelse med spillen og sværmen under prædiken afvigte onsdag på Christen Knudsens kælder, nemlig Christen Knudsen, mester Henrik Stadsinstrumentist, Peder Jensen Boeslum, Eske Pannerup med flere, og i lige måder for dobbel og spil på helligdage, Peder Nielsen bag klostret, Hans Sønniksen, Søren Ladefoged, Søren Langballe med flere, hvorfor de på kælderen bør at lide efter lovens 6.bogs 3.kapitels 1. og 9.artikel, og de for dobbel på helligdage at lide for helligbrøde, dog som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Vissing, residerende på Århus mølle, med opsættelse her af tinget 17/12 næst afvigt havde stævnet Knud Terkildsen. Laurits Pedersen prokurator mødte for retten på Knud Terkildsen og Silke Basballe, salig Peder Gyllings, hendes vegne og i rette lagde efterskrevne indlæg, at Knud Terkildsen på hendes vegne havde købt på auktion en del gods, som skulle dekorteres i den fordring, hun og hendes salig mand har hos salig kammerråd Friis og efterladte frue for fragt af gods til Norge, som de ikke har villet betale. derefter blev afsagt, ihvorvel det skulle synes billigt, at Silke Basballe nød det købte gods på sin fordrings betaling, så kunne retten ikke kende det at ske på den måde, men Silke Basballe bør at betale det på auktion købte gods, og hun igen for sin fordring til salig kammerrådens fru sin ret fri.

(195)

12/2 1692.

** Mikkel Pedholt, delefoged ved Vilhelmsborg, på sit herskabs vegne havde stævnet Oluf Jensen på Skolegade for dom angående den overlast øvet med Bendix Nielsen af Malling, idet han har slået ham og fordærvet hans ansigt, og i rette lagde et tingsvidne af Vilhelmsborg birketing 8/2 næst afvigt, men som intet genmæle skete, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, hr Hans i Hasle kontra Peder Boeslum, blev efter bevilling endnu opsat 8 dage.

** i den sag Rasmus Værn kontra Mikkel Soel og Jørgen Ditlevsen. så blev Jørgen Ditlevsen tilspurgt, om han sig til befrielse for sagen ville og med en god samvittighed kunne gøre sin ed, og blev eden ham af lovbogen forelæst og med formaning sig vel at betænke, så ordene, hvorledes han den skulle gøre, opsat og først oplæst, derpå han da gjorde sin ed med opholdne fingre, således som Rasmus Værn søger mig for 20 rigsdaler, jeg skulle have været salig Jens Juul skyldig for ---- tilstår jeg hermed ved min ed, så sandt som Gud og hans hellige ord skal hjælpe mig, da var eller er jeg ikke den salig mand en skilling skyldig.

** Laurits Pedersen, prokurator for Peder Rasmussen Todbjerg, havde stævnet Hans Matiasen og Laurits Pedersen for dom angående hvis, de er Peder Todbjerg skyldig på fragt til Norge 27 rigsdaler, men som Hans Matiasen ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Jørgen Rasmussen skrædder kontra Christian Rut skræddersvend, blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Brendstrup, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, uden Villum Handskemager, blev sagen opsat 4 uger.

(196)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 24/12 1691 havde stævnet Mikkel Rasmussen Soel og Jørgen Ditlevsen, borger sst, for hvis, de til arvingerne efter salig Jens Juul skyldig kan være og ham nu berettiget, nemlig Mikkel Soel for 60 tønder malt og jern for 15 rigsdaler, Jørgen Ditlevsen for 20 tønder hvede 20 rigsdaler, og ydermere 17 tønder hvede 14 rigsdaler. ligeledes var stævnet Rasmus Mikkelsen Soel samt Anne Jensdatter, Jørgen Ditlevsens, med to sine døtre Kirsten Jørgensdatter og Karen Jørgensdatter for spørgsmål at tilsvare angående den salig karls gods, hvorefter Mikkel Soel blev tilfundet at betale de 60 tønder malt og 15 rigsdaler, og Jørgen Ditlevsen blev tilfundet at betale 14 rigsdaler, idet han ved ed benægtede, at han ikke var den salig karl mere skyldig.

(197)

** den sag, Jens Vissing kontra Jens Vegerslev og Albret Tiedemann angående køb på auktion, blev endnu opsat (blank) dage.

18/2 1692.

** blev forkyndt et landstings kaldsvidne, dateret Viborg landsting 27/1 1692, til skifte efter Anne Jacobsdatter til Dybvad hendes kreditorer der at møde 9/3 førstkommende.

** den sag, byfogden kontra mons Chartach, som intet svar skete, endnu opsat 14 dage, og forelagt at svare eller betale.

** blev forkyndt Jacobus Gesius hans udgivne skøde til skipper Christen Jensen Sicher, borger sst, på hans gård, på Mejlgade beliggende, imellem Jacob Espensens og Jens Sørensens gård, dateret 28/1 1692.

** blev forkyndt Rasmus Kejser snedkers, på egne og medarvingers vegne, udgivne afkald til skipper Oluf Lauritsen på hvis arveparter, de efter hans hustru Mette Andersdatter Kjærs, dateret 15/2 1692.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for hr Hans Lundgård, sognepræst i Hasle med dets anneks, med opsættelse her af tinget 28/1 næst afvigt havde stævnet Peder Jensen Boeslum og tiltalte ham for 49 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(198)

** den sag, Vorfrue kirkes forsvarere kontra Morten Værn, men som Morten Værn mødte med indlæg, er af begge parter bevilget opsat 8 dage.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtiget for rådmand Peiter Farver sst med opsættelse her af tinget 21/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for husleje og andet, de ham skyldig var, som de blev tildømt at betale.

25/2 1692.

** blev forkyndt KM forordninger om politimesteren og hans betjente deres politiforretninger, om ustemplet papir i politisager og om rettens betjente deres salær, hvor arv og gæld fragås.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig på Christian Rut, skræddersvend, hans vegne havde stævnet Jørgen Rasmussen skrædder, borger sst, for vidner at påhøre, og efterskrevne vidner vidnede og blev forhørt om klammeriet hellig tre kongers aften i stuen imellem Jørgen Rasmussen og Christian Rut.

(200)

** Laurits Pedersen prokurator fuldmægtig for Christian Rut skræddersvend med varsel som 14/6 næst afvigt havde stævnet Jørgen Rasmussen skrædder og satte i rette og formente, at såsom med vidner og tingsvidner bevises hvorledes Christian Rut med hug og slag på en højtidelig aften af hans mester og mesterinde i deres eget hus er angrebet, da bør de straffes for sårmål og blåslag og helligdagsbrøde. da for sine årsager blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Mogens Robertsen for Jørgen Rasmussen skrædder kontra Christian Rut, for sine årsager endnu opsat 14 dage.

** Jørgen Bertelsen fremkom for retten med magister Ejlert Jacobsens påskrift på et pantebrev, Jens Rasmussen Strædfar havde gjort til kapitlet, dateret bytinget 11/10 1684, at det er løskyndiget med anden pant i dag derpå skulle ske.

** Niels Lassen, borger og indvåner sst, æskede skøde, og Jens Rasmussen Strædfar, borger og skipper sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Niels Lassen og hans arvinger en hans gård, på Studsgade beliggende, næst op til Søren Mikkelsens iboende gård på hjørnet af Graven på den ene side, og op til Jesper Nielsen Røveds iboende gård på den anden side, med tilliggende gårdsavl.

** Jørgen Bertelsen, underdegn til domkirken sst, fuldmægtiget på Århus domkirke og dens værgers vegne æskede pantevidne, og for retten fremkom Niels Lassen, borger og indvåner sst, og bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være til bemeldte residerende ved domkirken 125 sletdaler, og derfor pantsatte han hans iboende gård på Studsgade, som ham i dag af Jens Strædfar er tilskødet.

** Jochum Blom, borger og buntmager sst, æskede skøde, og Johan Plumb, guldsmed og borger sst, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Jochum Blom og hans arvinger en hans bod, på Vestergade beliggende, næst op til Søren Langballes port på den ene side, og strækker sig op til Anne Mikkelsdatter Langballes iboende bod på den anden side, og er 4 bindinger hus til gaden og 3 bindinger to loft højt hus i gården.

(201)

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, med opsættelse her af tinget 28/1 næst forhen havde stævnet efterskrevne for gældsdom, der iblandt Bodil, salig Niels Villadsens, og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig var, som de blev tildømt at betale.

** den sag, Laurits Pedersen prokurator på KM og byens vegne kontra Christen Knudsen med flere, intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Vissing, residerende på Århus mølle, hans vegne med opsættelse her af tinget 28/1 næst afvigt begærede dom over Jens Vegerslev og Albret Tiedemann for gæld, som de blev tildømt at betale.

** den sag, Peder Todbjerg kontra Hans Matiasen og Laurits Pedersen, endnu efter Mogens Reberts begæring opsat 8 dage.

** den sag, Vorfrue kirkes forsvar kontra Morten Værn, endnu bevilget opsat 8 dage.

** den sag, Mikkel Sørensen kontra Jesper Mogensen, så eftersom Jesper begærede regning på fordringen, er sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Oluf Frederiksen, skipper og borger sst, havde stævnet Klaus Kå, danske skolemester sst, for gældsdom og tiltalte ham for 1 lispund (blank), men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Niels Lauritsen bødker, borger sst, havde stævnet Peder Mogensen, indvåner sst, for dom og tiltalte ham for processens bekostning i den sag, for retten dem imellem blev forligt, og han skulle betale nemlig 2 sletdaler, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

(202)

3/3 1692.

** KM byfoged sst Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 4/2 næst afvigt, som melder, ligesom den da kontra mons Chartach, preceptor hos kammerråd Hofmand findes indført, og nu blev Maren Pedersdatter af fængslet for retten fremstillet og atter tilspurgt, om hun noget havde at betale noget på hendes lejermålsbøder, dertil svarede og klageligt gav til kende, det hun aldeles intet havde, hvorfor hun atter i fængslet blev henbragt, hvorefter mons Chartach blev tilfundet at betale sine lejermålsbøder med 24 lod sølv samt denne sags bekostning.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 4/2 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** den sag, Peder Todbjerg kontra Hans Matiasen og Laurits Pedersen, er opsat 14 dage, og sagen imidlertid henvist til 4 mænd, i overkøbmands hus og overværelse, dem muligt at forene.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på Vorfrue kirkes forsvarer på kirkens vegne, med opsættelse her af tinget 25/2 næst afvigt, havde stævnet Morten Værn, forordnet vejer og måler sst, og tiltalte ham for en del ejendomme, han som auktionsdirektør har auktioneret fra Jens Vegerslev til kirken, og han en del af samme ejendomme efter aftale har indfordret og betalt, men hos nogle rester, nemlig hos proviantforvalter Christen Vegerslev for en gård 735 sletdaler og hos rådmand Jens Basballe 7 boder, hvorfor rester 412 sletdaler, og formente at han selv bør denne

resterende kapital at betale, hvorefter blev kendt, at som ikke bevises at Morten Værn har påtaget sig at svare for de ejendommes betaling, rådmand Jens Basballe vedkommer, da bør han derfor fri at være, men som efter auktionsprotokollen befindes, han på Christen Vegerslevs vegne selv har købt Jens Vegerslevs gård på Vestergade til Christen Vegerslev for 735 sletdaler, bør Morten Værn svare til disse 735 sletdaler inden 3 ugers forløb, såfremt Vegerslev det ikke gør.

(203)

** den sag, Mikkel Helbo kontra Peder Tomasen er opsat 14 dage, og imidlertid forelagt ham sig til afregning hos Mikkel Helbo at indfinde, og prokurator Mogens Robertsen at indgive forklaring.

10/3 1692.

** blev forkyndt Jens Rasmussen tømmermesters udgivne pantebrev til hr Villads Olufsen, præst i Grundfør, på kapital 120 sletdaler, og derfor pantsætter ham hans hus og gård på Rosengade.

** blev forkyndt Jens Nielsen Auning i Skødstrup hans givne afkald til Anders Jensen, borger sst, for hans hustru Anne Jacobsdatters arveparter efter salig forældre, dateret Århus 18/2 1692.

** den sag, Laurits Pedersen på KM og byens vegne kontra mester Henrik Instrumentist med flere for øvelse på vinkælderen, efter Mogens Reberts begæring endnu opsat 8 dage.

** den sag, Christian Rut kontra Jørgen Skrædder, item Jørgen Skrædder kontra Christian Rut, er endnu opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig på Hans Bendixen Harding, borger, handelsmand og konsumptionsforvalter sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for vidner at påhøre angående deres brændevinskedlers ulovlige brug, og Axel Rasmussen og Hans Nielsen konsumptionsbetjente vidnede, at de havde været hos Hans Nielsen i Elev, Anne Pedersdatter i Elsted Søndergård med flere, hvor de købte brændevin for en skilling og spurgte dem, om de havde brændevinskedler, hvilket alle vedgik, og de bryggede og brændte deri, men de solgte ikke ud af huset, og nogle af dem tog intet for den brændevin, konsumptionsbetjentene drak, for at de skulle tie dermed. til sidst var de i Skæring og gik ind i kroen og drak en potte øl eller to med kromanden, og da de spurgte ham om brændevinskedel, svarede han, jo det en sanden jeg har en, hver mand ved det, vil min husbond ikke forsvare mig, så ved jeg intet deraf, jeg ved vel forordningen.

(204)

** Christen Jacobsen skrædder, borger sst, æskede afkald, hvorefter for retten fremstod Mogens Tomasen Löwenhertz guldsmedesvend og gav ham afkald for al hvis arvelod, som Mogens Tomasen Löwenhertz arveligt er eller kunne være tilfaldet efter hans salig forældre samt efter salig morbror Rasmus Kjeldsen bogbinder sst, og takkede sin formynder Christen Jacobsen skrædder for godt formynderskab.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen farver havde stævnet efterskrevne for deres resterende borgerskabspenge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(205)

** den sag, Jens Rasmussen tømmermester kontra Mikkel Brun, som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Niels Bødker kontra Peder Mogensen, intet svar, derfor endnu opsat 8 dage.

** den sag, Mikkel Sørensen kontra Jesper Mogensen, intet svar derfor endnu opsat 14 dage.

** den sag, Laurits Pedersen for Mikkel Pedholt kontra Oluf Jensen, intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Brendstrup, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 12/2 næst forhen, kontra Villum Handskemager med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

17/3 1692.

** blev forkyndt KM forordning om ubillige afkortninger og kautioners afskaffelse, item forordning om konsumption af vin, salt og tobak samt om kop, heste og ildstedskat i Danmark.

** blev forkyndt Hans Frosts pantebrev, udgivet til Jens Jacobsen Skivholme, dateret 15/3 1692, på kapital 40 rigsdaler, hvorfor han pantsætter ham en del indbo at trævarer, sengeklæder og kobber.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for Hans Bendixen, konsumptionsforvalter sst, havde stævnet efterskrevne personer for vidner at påhøre angående ulovlig brændevins kedlers misbrug og kroers holdelse imod kongelig forordning, hvorefter Axel Rasmussen og Hans Nielsen konsumptionsbetjente vidnede, at de var udsendt af konsumptionsforvalteren at eftersøge, hvor nogen ulovlig kro eller brændevins brænding skete på landet, og da kom de til Lisbjerg til Peder Bondes og begærede brændevin, og han skænkede for dem og gav dem øl og mad og sagde, han havde en brændevinskedel, men han brugte den kun for hans eget hus. Peder Bonde mødte for retten og spurgte, om de så nogen brændevinskedel hos ham, hvortil de svarede, nej de så ingen. derefter rejste de til Rødemølle og spurgte mølleren Peder Rasmussen, om han havde nogen brændevinskedel, dertil svarede han, han havde en, som han kunne brænde og brygge med og havde et trælåg til, men han brændte ikke tit. derefter fortsatte de til andre, hvoraf nogle tilbød dem penge for at tie med, at de havde en kedel.

(206)

** den sag, assessor Lassens arvinger kontra borgmestre og råd på byens vegne for gæld, kapital og 490 rigsdaler, men da en del af borgmestre og råd ikke var hjemme, blev sagen opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtiget på KM og Århus bys vegne, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 4/5 næst afvigt kontra Peder Sicher samt mester Henriks svende med flere for dobbel på helligdage. de indstævnede blev tildømt hver for sig at bøde for helligbrøde 3 lod sølv.

(207)

** Laurits Pedersen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Nicolaus Lambrecht handskemagers søn, Lambrecht Nicolajsen, for voldsom øvelse imod Ismail Guldsmedesvend.

** Laurits Pedersen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Mortensen, skibskarl sst, for beskyldning og dom for vold og overlast mod Maren Andersdatter i Anders Brendstrups hus, og synsmænd i rette lagde deres attest, at hun var slået blå på arme, skuldre og bryst, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger og forelagt ham for sig at rette eller dom at lide.

** den sag, Mikkel Helbo kontra Peder Tomasen, som Mikkel Helbo fremlagde opskrift på sin fordring, hvoraf Peder Tomasen ville fragå en stor del, da er sagen med begge parters bevilling opsat 14 dage, og imidlertid sagen er henvist til to borgere deres regninger med flid at efterse, og dem derom forene, om ske kan.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Niels Lauritsen bødker, borger sst, med opsættelse her af tinget 25/2 næst afvigt havde stævnet Peder Mogensen for 2 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

31/3 1692.

** den sag, assessor Lassens arvinger kontra borgmestre og råd. som først nu blev fremlagt regning over fordringen, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Jens Tømmermester kontra Mikkel Brun, endnu intet svar, derfor opsat 14 dage, og forelagt ham at svare, betale eller dom lide.

** i den sag Mikkel Helbo kontra Peder Tomasen. Peder Tomasen mødte og ved ed fragik ikke at have fået hverken penge eller varer efter efterskrevne poster.

(208)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Andersen Helbo, borger sst, med opsættelse her af tinget 4/2 næst afvigt kontra Peder Tomasen, fremlagde Mikkel Helbos efterskrevne opskrift på hans regning til Peder Tomasen for hvis gods, han tid efter andet har bekommet og ikke betalt, hvoraf Peder Tomasen ved ed havde fragået en del poster, hvorefter han blev tilfundet at betale resten, som er 10 sletdaler.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Peiter Jessen, rådmand sst, med opsættelse her af tinget havde stævnet Niels Nielsen murmand med flere for deres borgerskabspenge at betale, som de blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Oluf Eriksen, borger og skipper sst, med opsættelse her af tinget 25/2 næst afvigt havde stævnet Claus Christensen Kå, danske skolemester sst, for 4 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(209)

** Peder Pedersen, logerende til Laurits Andersens sst, lod læse og påskrive en lysningsseddel, som lyder, at han påskeaften var kommet kørende hjem fra Rodegård til sit logement, da var blevet borte af vognen vognmandens lædersæk og hans egen kiste, hvori var linklæder og en del dokumenter, blandt andet en af hans forrige patronesse Karen de Hemmer til ham udgivne kvittering på hans overleverede regnskaber, samt endog for nogle hendes og hendes salig kærestes af ham gjorte udgifter beløbende 11613 rigsdaler, hvorfor han begærer af byfogden, at han de næst følgende 3 tingdage ville lade det lyse på tinget, om det nogen af borgerskabet eller andre er eller kan forekomme, de da det ville give til kende.

** den sag, Mikkel Sørensen kontra Jesper Mogensen, intet svar, endnu opsat 8 dage.

7/4 1692.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Jørgen Simonsen, prokurator i København, hans vegne havde stævnet kaptajn Vilhelm Stolling for tingsvidne angående et svar på en kaldsseddel fra Jørgen Simonsen, hvorpå kaptajnen på latin 7/3 skal have skrevet, om han vil have dertil eller mod noget at svare, men da Jørgen Snøde ingen fuldmagt havde, da kunne der ikke imod loven stedes vidner.

** blev atter i dag forkyndt Peder Pedersens lysnings seddel efter hans gods.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget på KM og Århus bys item sagvolderen Maren Andersdatter sst hendes vegne med opsættelse her af tinget 17/3 næst forhen bød sig i rette kontra Jens Mortensen skibskarl for overlast, han havde øvet på Maren Andersdatter, som han ikke har kunnet modsige, hvorfor han blev tilfundet at bøde sine 3 gange 6 lod sølv.

(210)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for skipper Oluf Eriksen, borger sst, havde stævnet efterskrevne for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

14/4 1692.

** den sag, Jørgen Henriksen kontra Dines Pedersen angående regning for formynderskab, intet svar, derfor er sagen opsat 4 uger, og Dines Pedersen forelagt at gøre ham regnskab.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget på hr Lyder Lassen, sognepræst til Viby og Tiset, samt hans bror Bendix Lassen, borger og handelsmand i Ålborg, deres vegne med opsættelse her af tinget 17/3 næst afvigt havde stævnet borgmestre Jens Låsby og Mikkel Malling, rådmænd Jens Basballe og Jens Vegerslev for dom, for en af dem til deres salig far assessor Jens Lassen, på Århus bys vegne, udgivne obligation, dateret 1/6 1685, som 1686 skulle have været betalt og som vedrører den anfordring, han havde hos byen for Mikkel Willers skat, lydende på 800 rigsdaler, hvoraf der var blevet betalt en del. derimod blev fremlagt borgmestre og råds indlæg, at arvingerne selv havde skiftet, skønt en bror Anders Lassen ikke er fuldmyndig, og derfor ikke havde betalt salær 100 rigsdaler med halvandet års rente, samt forlovspenge for det gods, som er ført af byen, som burde afkortes i fordringen, hvorefter blev afsagt dom, at ihvorvel arvingerne i så måde har forseet sig imod loven, så kunne det dog ikke imod obligationen og loven ansees, men magistraten bør betale de fordrede 492 rigsdaler.

(211)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen tømmermand, borger sst, med opsættelse her af tinget 10/3 næst afvigt havde stævnet Mikkel Lauritsen Brun, borger sst, og tiltalte ham, for han har opsat ham et nyt hus, og nedbrudt det gamle og igen opsat og repareret det, i alt 7 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(212)

21/4 1692.

** blev læst og påskrevet Jørgen Ditlevsen bager, borger sst, hans udgivne panteobligation til Niels Lauritsen, borger sst, på kapital 96 rigsdaler, og derfor pantsat ham sin iboende gård, dateret 30/11 1691.

** blev læst og påskrevet Jochum Blom buntmager, borger sst, hans udgivne panteobligation til Niels Lauritsen, borger sst, for kapital 100 rigsdaler, og pantsat ham det hus på Vestergade imellem Søren Langballes og Anne Langballes ejendomme, dateret 15/3 1692.

** blev oplyst to grå gæs, som er til Christen Flæsks indkommet.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for salig Laurits Elsegårds arvinger havde stævnet Anders Jensen, skipper og borger sst, for gældsdom angående hvis, han var nu salig Laurits Elsegård skyldig og tiltalte ham for 6 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

28/4 1692.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne personer sst for dom angående voldsom overlast, øvet på soldat Carl Fisker søndag var 8 dage i Jens Nielsens hus på Brobjerg. så blev nu alene varslet afhjemlet, og ville i dag 8 dage videre procedere.

** byfoged Jørgen Danielsen havde indstævnet en sag kontra Jens Lübsker angående, han imod forbud er udsejlet med sin førende smakke, og det ikke tilkendegiver. som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** 2.gang oplyste to gæs, som til Christen Flæsks er indkommet.

6/5 1692.

** den sag, magistraten kontra samtlige salig assessor Jens Lassens arvinger. så eftersom en del af arvingerne er langt fraværende, begærede fuldmægtigen opsættelse, og da er sagen opsat 14 dage.

(213)

** blev advaret til skifte efter salig Niels Lauritsen, kreditorerne at indgive deres fordringer i stervboet til 30.dagen, som er 12/5 næstkommende.

** blev oplyst 3.gang to gæs hos Christen Flæsk.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Pedersen, tilforn tjenende kammerråd og landkommissær Tomas Friis og siden hans efterladte frue Karen de Hemmers, æskede vidne og lod nu i dag 3.gang lyse efter en del gods, som tilforn er indført.

** Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, på hr Hans Blichfeld, sognepræst i Søften, hans vegne havde stævnet Villads Nielsen bager, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 50 sletdaler, item rente af 400 sletdaler, rejsende sig af et gårdskøb på Vestergade, han iboer, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Peder Hansen Kryssing, borger sst, fuldmægtig for hr Hans Blichfeld havde stævnet Mogens Madsen tømmermand, borger sst, for dom og tiltalte ham for en tønde rug, bekommet i den dyre tid, som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Christen Byskriver kontra Hans Rasmussen i Ondrup, som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

12/5 1692.

** blev atter advaret kreditorerne til skifte efter salig Anders Lauritsen senest til 6 ugers dagen 12/5 næstkommende.

** den sag, Jacob Sørensen kontra Peder Jensen Boeslum, blev efter begæring opsat 3 uger.

** den sag, Jørgen Henriksen kontra Dines Pedersen. som Dines Pedersen svarede, at så snart han kunne få regnskabet færdigt, skulle han overlevere det, da er sagen opsat 14 dage.

19/5 1692.

** Hans Bendixen Harding, borger sst, lod forkynde sin til domkirken udgivne panteobligation, dateret 11/3 1686, på 200 sletdaler, hvorfor han pantsatte 3 boder på Graven, afgangne Gunde Gundesen tilhørte, med påskrift, at samme pantebrev var indløst.

** Jørgen Jacobsen Snøde prokurator, fuldmægtig på Jørgen Simonsen Varde, stadsprokurator i København, hans vegne havde stævnet kaptajn Vilhelm Stolling for tingsvidne angående et svar på en kaldsseddel, og stadstjenerne vidnede, at de leverede kaptajnens tjener Peder Trolle samme kaldsseddel, som den indbar til kaptajnen, og da de fik den igen, var der skrevet latin derpå, men hvem der havde skrevet det, vidste de ikke.

(214)

** den sag, salig Laurits Elsegårds arvinger. så mødte Laurits Pedersen prokurator og fremlagde Anders Jensens regning, hvoraf sees, at salig Laurits Elsegårds arvinger ville blive ham skyldig, da er sagen opsat ---- dage.

** den sag, hr Hans Blichfeld kontra Villads Bager, som intet svar skete, er sagen bevilget opsat 14 dage.

** den sag, byfogden havde kontra Jens Lübsker angående udsejling med sin førende smakke, som intet svar skete, blev bevilget opsat endnu 3 uger.

** borgmestre og råds fuldmægtig Anders Viby handskemager, borger sst, havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, forrige rådmand og Vorfrue kirkes værge sst, at møde til bytinget 19/5 førstkommende og der modtage hvis breve, obligationer, domme og dokumenter, som magistraten sst på Vorfrue kirkes vegne over ham har forhvervet for hvis, han til samme kirke, amtmand Otte Bjelke og Hans Hintz i Hamborg var skyldig, og han ikke har villet annamme og derfor kvitteret, men da Jens Vegerslev ikke var mødt, blev efterskrevne nummererede dokumenter deponeret i retten.

(215)

** den sag, borgmestre og råd kontra assessor Lassens arvinger blev opsat 3 uger.

** blev 3.gang advaret kreditorerne til skifte efter Niels Lauritsen

** blev alt ulovligt kvæg af marken aflyst.

26/5 1692.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Andersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger sst, for vidneførelse angående nogle ord, han skal have sagt om nogle bjælker, der skal være indlagt i Jens Andersens ny bygning, som tilhørte ham, og efterskrevne vidnede, at de hørte, at Dines Pedersen kom gående forbi Jens Andersens port ud til Fiskergade og sagde til Jens Rasmussen tømmermand, som stod og huggede på den ny bygning, at der er vist nok kommet to af mine bjælker op med Jens Andersens bjælker og er i bygningen, hvortil Jens Rasmussen svarede, det troede han ikke.

(216)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget for Jørgen Henriksen, borgersøn sst, med opsættelse her af tinget 14/4 næst forhen havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger sst, og tiltalte ham for sit tilfaldne patrimonium, hos ham bestående, og ham efter KM brev tilladt at være sin egen værge, og da ingen regning er fremkommet, blev Dines Pedersen tilfundet at gøre Jørgen Henriksen regnskab for hvis arvegods ham har været betroet.

** den sag, Jens Svejgård kontra Jens Rasmussen Lasson. som Jens Rasmussens fuldmægtig mødte og fremlagde hans kontraregning, da er sagen opsat 14 dage, og imidlertid henvist til overkøbmand.

2/6 1692.

(217)

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod fremlægge et pant han, efter vidne her af tinget 3/3 1681, havde i salig Christen Mogensens gård på Graven, for 200 sletdaler at være af Søren Mikkelsen indløst.

** Anders Tomasen, borger og handelsmand sst, æskede skøde, hvorefter Søren Mikkelsen, forrige borger og indvåner sst, nu boende i Vejlby, solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Anders Tomasen og hans arvinger en hans gård, på hjørnet af Graven beliggende, næst op til den gård på Studsgade, Niels Lassen nu iboer og tilhører, og strækker sig om på hjørnet på Graven næst op til den gård, Niels Tomasen nu ejer, og Anders Tomasen iboer på den anden side, og det med tilliggende gårdsavl.

** borgmester Mikkel Mikkelsen sst hans fuldmægtig Mogens Robertsen æskede pantevidne, og for retten fremstod Anders Tomasen, borger sst, og bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være borgmester Mikkel Mikkelsen 200 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans gård på hjørnet af Graven, som Søren Mikkelsen iboede.

** den sag til vidnesførelse, Mogens Robertsen for Christen Pedersen skrædder kontra Jørgen Borum skrædder. som ingen mødte, blev de indstævnede vidnespersoner forelagt i dag 8 dage at møde.

** den sag, salig Laurits Elsegårds arvinger kontra Anders Jensen, så eftersom han agtede at føre bevis, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jacob Sørensen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 12/5 næst forhen havde stævnet Peder Jensen Boeslum, borger sst, for 54 rigsdaler, han er ham skyldig efter hans efterskrevne obligation, dateret 25/2 1692, som han blev tildømt at betale.

(218)

** Jens Rasmussen Friis, fuldmægtig for Jens Vissing, residerende på Århus mølle, havde stævnet Niels Nielsen smed, borger sst, for dom og tiltalte ham for en del gods købt på auktion, som justitsråd Kruse i hans gård lod afholde, nemlig 10 rigsdaler, hvortil Niels Smed svarede, at justitsråd Kruse var ham 35 sletdaler skyldig for arbejde efter overleveret regnskab, som justitsråden, da han sidst var her i byen, havde lovet ham dette til afkortning og begærede derfor kontrastævning, hvorfor sagen blev opsat 4 uger.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, havde stævnet Jørgen Borum skrædder for ulydighed tvært imod hans aflagte ed, og formente han skal være dømt fra sin borgerlige rettighed, og foregav, at han på KM og sit embedes vegne havde skikket Jørgen Borum bud i sit hus at møde, angående stridighed mellem ham og en del lavsbrødre, og han ikke har villet møde, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage, og forelagt ham da at møde eller lide dom.

9/6 1692.

** den sag til vidnesførelse, Christen Pedersen kontra Jørgen Borum med flere, men som de ikke endnu mødte, blev dem endnu forelagt alle at møde i dag 8 dage under lovens straf.

** den sag, borgmestre og råd kontra salig assessor Jens Lassens arvinger, blev bevilget opsat 8 dage.

** den sag, byfogden kontra Jens Lübsker skipper, blev efter begæring bevilget opsat 8 dage.

16/6 1692.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Christen Pedersen skrædder, borger sst, havde stævnet Jørgen Borum, skrædder sst, angående nogle grove skældsord, han skal have øvet imod ham i oldermandens hus 23/5 sidst, og efterskrevne vidnede, at Mourits Nielsen læredreng da skældte Christen Pedersen skrædder for en skælm og hundsfot, og sagde han skulle betale ham, og da havde Jørgen Borum sagt, at han ikke ville drikke med ham, før han havde erklæret sig for det, han var skældt af Mourits, og tog så kanden med sig. andre vidnede, at han havde kaldt Christen Pedersen en skælm og hundsfot, men de var blevet forligt derom, og Jørgen Borum udlovede til de fattige 2 rigsdaler.

(220)

** Anders Nielsen handskemager, borger sst, på borgmestre og råd deres vegne med opsættelse her af tinget 6/5 næst afvigt havde stævnet salig assessor Jens Lassens arvinger, nemlig hr Lyder Lassen, rådmand Peiter Jessen, hr Mads Nielsen, Dines Pedersen, Bendix Lassen og tiltalte dem, for de selv har ladet skifte efter deres salig far, uden magistratens indkaldelse, uanseet deres bror Anders Lassen ikke var sin egen værge, og formente, at de bør at gøre forsikring derfor og betale førlov og dem deres salær 100 rigsdaler efter loven. sagen blev opsat 8 dage.

(221)

** Villads Nielsen, borger sst, æskede skøde, og for retten fremstod hr Hans Frandsen Blichfeld, sognepræst i Søften med dets anneks, og solgte og skødede fra sig og sine arvinger og til Villads Nielsen og hans arvinger hans gård, på Vestergade beliggende, på hjørnet af gaden, som går ned i Møllestien på den ene side og strækker sig op til Jens Jacobsen Skivholmes iboende gård på den anden side samt efterskrevne tilliggende havejord, og dertil liggende gårdsavl, kaldes Anne Jensdatters på Vestergade.

** hr Hans Blichfeld, sognepræst til Søften menighed, æskede pantevidne, og Villads Nielsen bager, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hr Hans Blichfeld 400 sletdaler, og derfor pantsatte ham hans gård på Vestergade.

** den sag, Claus Nielsen kontra Anders Viby handskemager med flere, men som intet svar skete, da er sagen opsat 4 uger.

** Peder Jacobsen Møller, indvåner sst, havde stævnet Niels Brabrand, forrige konsumptionsbetjent sst, for dom og tiltalte ham for 4 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for salig Laurits Elsegårds arvinger, med opsættelse her af tinget 21/4 næst forhen, havde stævnet Anders Jensen for 6 rigsdaler, som han skal være den salig mand skyldig, hvorimod Anders Jensen i rette lagde efterskrevne indlæg, som melder, at han for denne fordring ikke var kaldt til skifte, og vidste ham intet skyldig at være, men han blev Anders Jensen skyldig, for han og hans folks møje og bekostning med at hale Laurits Elsegårds krejert i flod, der den var grundstødt, dets sum 18 sletdaler, hvorefter blev afsagt, eftersom Anders Jensen ikke på skifte har fremlagt sit krav, som arvingerne imodsiger med Morten Værn og Claus Nielsens

attest, at folkene for deres umage blev fornøjet, og Anders Jensen selv intet ville have, og da han ikke fragår arvingernes krav, da tilfindes han at betale de søgende 6 rigsdaler, og såfremt Anders Jensen til den videre pretention for den søgende bekostning vil have, da søge sig derom med mere bevis og derefter nyde rettens hjælp.

(222)

** den sag, byfogden kontra Jens Lübsker, som Peiter Jessen mødte, foregav han ej var hjemme, begærede opsættelse, er bevilget opsat 8 dage.

** den sag med Jørgen Borum endnu opsat 8 dage.

23/6 1692.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Pedersen skrædder, borger sst, lod af tingbogen oplæse varsel her af tinget 16/6 næst afvigt, og i rette lagde sit indlæg imod Jørgen Borum skrædder og Mourits Nielsen læredreng, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** blev fremvist af Johan Plumb guldsmed baron Constantin von Marselis hans udgivne pantebrev til landkommissær Tomas Friis på hans gård og kornhus i Århus, for kapital 1000 rigsdaler er forkyndt 15/9 1681, som af justitsråd Edvard Kruse er påskrevet 11/6 1692 at være betalt.

(223)

** den sag, Jens Andersen kontra Dines Pedersen er opsat 4 uger.

** Oluf Fogedsvend, fuldmægtiget af hr Melchior Sommerfeld havde stævnet Christen Tømmermand, nu boende i apotekerens bod på Brobjerg, for dom angående resterende husleje, mens han boede i hr Melchiors bod på Graven, og tiltalte ham for 4 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, Jens Svejgård kontra Jens Rasmussen, som vidnerne ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, byfogden havde kontra Jens Lübsker, som Jens Lübsker mødte og begærede opsættelse, at han kunne komme til at afstille sagen, er den bevilget endnu opsat 14 dage.

23/6 1692.

** Anders Nielsen handskemager, borger sst, på magistratens vegne sst med opsættelse her af tinget 16/6 næst afvigt havde stævnet samtlige salig assessor Jens Lassens arvinger, hvorimod blev i rette lagde deres efterskrevne indlæg, som blandt andet melder, at det kan bevises med salig assessor Lassens bog, at hans yngste søn Anders Jensen Lassen er barnfødt om aftenen klokken 7 29/4 1668, og derfor ved hans salig fars død i sit 23. år, hvorfor han ikke kunne eragtes umyndig, hvorefter blev afsagt, at da alle arvinger er myndige og til stede, er de efter KM lov tilladt at skifte og dele deres arv, og da har øvrigheden efter 5.bogs 2.kapitels 16. artikel intet dermed at befatte sig, uden det af dem var begæret, og arvingerne har forpligtet sig at holde dem og rettens betjente fri og

skadesløs, da frikender retten arvingerne for de af magistraten pretenderede 100 rigsdaler salær, og da de fordrede førlovspenge frembydes i retten, da udstedes ingen dom derom.

(224)

30/6 1692.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Christen Værum slagter, borger sst, havde stævnet Søren Jacobsen i Skejby for vidner at påhøre, spørgsmål at tilsvare samt dom angående nogle grove ærerørige ord, han ham har tilsagt i hans hus 5/6 under højmesse om nogle bortstjålne lam, men som kun to af vidnerne mødte, blev vidnespersonerne forelagt at møde i dag 8 dage.

(225)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Laurits Pedersen prokurator i hans absens, havde stævnet Jørgen Ditlevsen bager, borger sst, for dom og tiltalte ham for 3 rigsdaler, som er hafte omkostninger for proces på hans vegne, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

7/7 1692.

** blev læst og påskrevet KM forordning om brændeved, om det ind ikke har sin rette længde, indeværende år må i København indføres.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Christen Værum slagter havde stævnet Søren Jacobsen i Skejby, ligesom i dag 8 dage er indført, og Tomas Væver, borger sst, vidnede, at 5/6 kom Søren Jacobsen af Skejby til Christen Værum, som er hos ham til værelse, og spurgte, om han havde købt nogle lam i Vejlby, hvortil han svarede, at han havde købt 3 lam, og solgt skindene til Peder Hansen, og da sagde Søren Jacobsen, at det var sagt i deres by, at Christen Slagter havde købt de lam, som var stjålet i deres by. Jens Nielsen i Vejlby og hans hustru Johanne Tomasdatter vidnede, at Christen Slagter havde købt lammene der, og derefter blev i rette lagt Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, hans attest, at Søren Jacobsen i Skejby havde været hos ham og begærede at få de lammeskind at se, som Christen Slagter havde solgt ham, men han fandt ingen skind med det mærke, som han søgte.

(226)

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod læse og påskrive Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, hans til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne pantebrev, dateret 11/4 1688, lydende på 400 sletdaler, og derfor pantsat hans kornhave på Brobjerg og to boder ved Mindet, på Fiskergade liggende, Anders Andersen og Christen Høg iboede.

** Peder Jacobsen Møller, borger sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 16/1 næst afvigt kontra Niels Brabrand, forrige konsumptionsbetjent, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 1/10 1691 og tiltalte ham for 13 mark, han er ham skyldig og som han blev tildømt at betale med processens bekostning 11 mark.

** den sag, byfogden kontra skipper Jens Lübsker, er bevilget endnu opsat 14 dage.

** den sag, byfogden kontra Jørgen Borum skrædder. Jørgen Borum mødte og begærede kopi af stævningen, og da byfogden spurgte ham, om han ikke vidste, der var bud hos ham, at han skulle komme ned til ham, da vedstod han, at Søren Graver havde spurgt ham, om han ville gå derned, og han svarede, nej, han havde intet der at bestille, ville byfogden ham noget, da blev han vel kaldt derned, da sagde Søren Graver, han ville ikke heller gå derned. sagen er opsat 14 dage.

** Oluf Christensen fogedsvend, fuldmægtig for assessor Jesper Hutfeld, residerende sst, havde stævnet Jens Nielsen handskemager, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for resterende husleje 8 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

14/7 1692.

(227)

** Oluf Eriksen, borger og handelsmand sst, æskede afkald, og Jørgen Henriksen, borgersøn sst, i hånd tog sin svoger Oluf Eriksen Hising og gav ham afkald for al den arv, som Jørgen Henriksen arveligt er eller kunne være tilfaldet efter hans salig mor Maren Poulsdatter, Oluf Hollænders, som hans svoger havde haft under formynderskab.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Levin Bernts jøde, boende i København, havde stævnet Baltser Kobbersmed sst imod vidner og dom angående hans grove forhold med skældsord, hug og slag imod Levin og hans svoger Simon Samuel, og ligeledes stævnet efterskrevne, der iblandt Søren Langballe med hans to søstre Anne Langballe og Karen Langballe for deres sandhed at vidne, og de vidnede, at 10/7 aften mellem 8 og 9 slet da stod Søren Langballe, Levin Jøde og hans svoger Simon Samuel i gadedøren, imidlertid kom Baltser Kobbersmed til dem i bislaget og gav sig i tale med Levin, men på det sidste udfaldt det til skælden og trusler af Baltser Kobbersmed imod Levin, og sagde blandt andet, dass solt dir skælm den hals for zu brechen, wart euer, hvorefter de kom i klammeri, men Søren Langballe skilte dem. derefter blev kendt, at Baltser Kobbersmed for sin øvede gerning skal bøde efter lovens 6.bogs 7.kapitels 8.artikel, item endog for skældsord at give til de fattige ---- rigsdaler og det inden tre solemærker.

(229)

** Mogens Roberts prokurator, fuldmægtig for Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 16/6 næst afvigt havde stævnet Anders Viby handskemager, Jens Viby handskemager og Niels Rasmussen Brabrand for gæld, som de blev tildømt at betale.

** den sag, Laurits Pedersen kontra Jørgen Ditlevsen, opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator advarede alle og enhver, som noget havde at fordre efter salig Erik Jørgensen prokurator, de deres fordring der i stervboet inden (blank) at indgive.

21/7 1692.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jørgen Ditlevsen bager, borger sst, for vidner og dom angående 3 tønder rug, Rasmus Værn havde afkøbt en bonde, som han imod advarsel og forbud købte.

** den sag, Jens Andersen kontra Dines Pedersen. da fuldmægtigen mødte med Dines Pedersens indlæg, blev sagen opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Andersen tømmermand havde stævnet Jens Rasmussen tømmermand, borger sst, for dom angående 6 sletdaler, som han med tømmermandsarbejde hos ham havde fortjent og ikke villet betale. derimod blev fremlagt Jens Rasmussens indlæg, at han ikke ved, hvad han bliver skyldig, såsom de ingen regning har gjort, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** den sag, Christen Pedersen skrædder kontra Jørgen Borum skrædder. såsom denne sag henseer til æressag, da er sagen endnu opsat 14 dage.

** den sag, Laurits Wild guldsmed kontra Sejer Lauritsen tømmermand. som Sejer Lauritsen ikke vil vedstå fordringen og vil anderledes bevise, da er sagen opsat 3 uger.

** den sag, hr Melchior kontra Christen Tømmermand, intet svar, derfor bevilget opsat 8 dage.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, med opsættelse her af tinget 2/6 næst afvigt, kontra Jørgen Borum skrædder, i rette lagde Jørgen Rasmussen skrædder hans efterskrevne attest, at han hørte, at oldermanden Søren Graver svarede byfogden og sagde, at Jørgen Borum skrædder sagde, nej han ville intet gå herned til byfogden, han havde der intet at bestille, hvorefter blev afsagt, så eftersom Jørgen Borum har forseet sig imod sin borgerlige ed, da skal han give til de fattige 2 rigsdaler, og herefter findes sin øvrighed lydig, såfremt han ikke sit borgerskab vil have forbrudt.

(230)

28/7 1692.

** blev forkyndt stiftsbefalingsmand grev Friises advarsel angående skifter i ryttergodset.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Søren Mikkelsen Langballe, indvåner sst, og hans søskendes vegne gav klage over rådmand Hans Vinter, formedelst skade tilføjet dem, ved hans bygnings forretning at lade nedbryde en gammel muret pille, men som en del af de personer, de Langballer havde indstævnet for vidne at aflægge, ikke er mødt, blev sagen opsat 8 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jørgen Ditlevsen bager for vidner, og Niels Andersen vidnede, at på fredag var 14 dage om morgenen ungefer ved 8 slet, som han kom gående, da holdt en bonde uden Rasmus Værns dør med 3 sække korn på, og Rasmus Værn bad ham vende og køre ind, han skulle fornøje ham, og som han var gået ned ad gaden, kaldte Poul Højen på ham og sagde, at Jørgen Ditlevsen havde købt noget rug af en bonde, som Rasmus Værn tilforn havde købt, og som de kom til Jørgen Ditlevsens dør, var Rasmus Værn der og begærede, at de ville gå ind og forbyde Jørgen Ditlevsen at betale bonden, hvortil han svarede, at han havde intet dermed at skaffe, hvilket hans kone også sagde, men de skulle give en skæppe mere på tønden end Rasmus Værn. Poul Højen vidnede, at han noget tilforn var kommet til Jørgen Ditlevsens dør og advarede ham, at han skulle ikke befatte sig med samme rug, såsom Rasmus Værn havde købt det, da svarede han, er det så beskaffen, da vil jeg intet have dermed at bestille, da ville bonden køre til Rasmus Værn, da svarede Jørgen Ditlevsens kone og

sagde, kør her ind, jeg skal ligeledes betale eder det som en anden, over og ikke under, og så kørte han ind ad Jørgen Ditlevsens port.

(231)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn havde stævnet Jørgen Ditlevsen, for hans hustru imod forbud er gået i Rasmus Værns køb og tilforhandlet sig en del rug, og vil derfor formode, at som Jørgen Ditlevsen, der ikke var sin hustrus forseelse uvidende eller forhindrede det, bør at stå til rette og mulkteres, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for sig selv kontra Jørgen Ditlevsen. som Jørgen Ditlevsen i sit indlæg siger at have betalt ham en rigsdaler, så forelægges Laurits Pedersen at give opskrift på sin fordring til i dag 14 dage.

** Jørgen Borum skrædder, borger sst, fuldmægtig for Baltser Prytz kobbersmed, borger sst, hans vegne havde stævnet Søren Langballe for vidner og dom angående hans 13/7 givne skriftlige vidne, som han anderledes siden til bytinget skal have aflagt, og for retten fremstod Mogens Robertsen prokurator og vidnede, at som i går var 14 dage kom han til Baltser Kobbersmeds, og da kom Søren Langballe til dem, og på Baltser Kobbersmeds begæring fortalte han først mundtligt og siden skriftligt, hvad passerede 10/7 om aftenen i hans hus, hvor der blev klammeri mellem Baltser Kobbersmed og Levin Jøde, som begyndte med, at Levin sagde, mig synes i kunne være en jøde, og en jøde kunne være eders far, hvilket han sagde 3-4 gange, og ved 4.gang lagde Baltser sin hånd på Levin og sagde, han var en skælm, indtil han beviste en jøde var hans far, så sprang Levin efter ham og satte sin kæp, med en temmelig lang pig i enden, for Baltsers bryst, og ingen tid samme aften han så Baltser havde noget hos sig at slå med.

(232)

** den sag, hr Melchior Sommerfeld kontra Christen Tømmermand på Brobjerg, endnu bevilget opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Christen Slagter, borger sst, havde som 7/7 næst forhen stævnet Søren Jacobsen i Skejby, for han under højmesse, uden byfogdens medværelse og tilladelse, ej heller efter lovens 6.bogs 17.kapitels 14.artikel lyste efter de bortstjålne koster, før han ledte eller søgte, dog det uagtet er han indkommet i Christen Slagters hus og der sigtet og søgt efter de bortstjålne lam. Søren Jacobsen mødte og svarede, at han havde intet beskyldt Christen Slagter for noget, eller vidste ham noget andet, end ærligt at påsige. sagen blev opsat 4 uger.

4/8 1692.

** Søren Mikkelsen Langballe på sine egne og søskendes vegne havde, ligesom i dag 8 dage, stævnet efterskrevne vidnespersoner for at vidne, hvorefter Inger, salig Clemend Guldsmeds, efter tilspørgsel, om der ikke imellem hendes iboende bod og Peder Svendsens iboende bod var en grundmuret mur sønder og nør indmuret i Kirsten Langballes den grundmurede gavl, derpå svarede, at hun erindrede ikke, om det var i sønder eller nør. Maren Gåskær, salig Rasmus Skrædders, vidnede, at for 21 år siden boede hun i den bod, som Jens Knapmager nu iboer, og da var der en mur imellem hendes og Clemend Guldsmeds, og Anne Poul Højens vidnede, at for 22 år siden var der en mur imellem hendes fars iboende bod og Clemend Guldsmeds

(233)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på for Christen Jacobsen skrædder, borger sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 23/6 1692 kontra Jørgen Borum skrædder og Mourits Nielsen læredreng og i rette lagde et tingsvidne, her af tinget 16/7 indeværende år, samt skrædderlavets bog, som melder, at Mourits Nielsen læredreng for skældsord imod da hans mester Christen Pedersen, formedelst forbøn efterladt, at give til straf til de fattige 6 mark, og Jørgen Borum for nogen stridigheds skyld at give til straf til lavets fattige 2 sletdaler, og da blev al stridighed imellem ham og Christen Pedersen ophævet, hvorefter blev afsagt, at Jørgen Borum for slig grovhed bør at give til de fattige 4 rigsdaler og Mourits Nielsen 3 rigsdaler, samt gøre Christen Pedersen fornøjelig erklæring samt og betale processens bekostning med 7 rigsdaler.

(234)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Andersen tømmermand, borger sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 21/7 næst afvigt kontra Jens Rasmussen tømmermand angående 6 sletdaler, han med sit arbejde har fortjent, som han blev tildømt at betale.

** Oluf Christensen fogedsvend, fuldmægtig for hr Melchior Sommerfeld, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 23/6 næst afvigt kontra Christen Tømmermand for resterende husleje 4 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Oluf Fogedsvend, fuldmægtig for hr assessor Jesper Hutfeld, residerende sst, med opsættelse her af tinget 7/7 næst afvigt havde stævnet Jens Nielsen handskemager for resterende husleje 8 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(235)

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Hans Jensen, Peder Jensen, Peder Andersen og Oluf Gertsen for vidner og dom angående overlast, som de har øvet imod en soldat, Kurt Lauritsen Fischer, i Jens Nielsens hus på Brobjerg på en hellig søndag, og efterskrevne vidnede, at der opstod klammeri, mens de sad og drak, så en soldat Poul Hagdemand tog sin bajonet, som stod i vinduet, drog den ud og sprang ud på gulvet og sagde, lad nu nogen komme os nærmere. så blev han hastigt angrebet og bajonetten ham frataget, og da Kurt Lauritsen så det, gik han ud på gulvet, og Peder Jensen angreb ham, og de tumlede hinanden om gå gulvet, og de andre kom til, og Hans Jensen greb Kurt Lauritsen i håret og slog ham til jorden, og da han kom op, løb blodet af hans øje. derefter blev fremlagt badskærens attest, at Kurt Lauritsen var ilde medhandlet, det ene øje var ganske udslået eller udtrykket, som i en hast blev indtrykket, så han ved Guds nådige hjælp fik synet igen, og syntes hans ribben var i stykker, og var tilmed elendig og spyttede dagligt blod. endvidere blev fremlagt løjtnant Johannes Brisens missive, hvori han klager over sin soldats ilde medfart.

** den sag byfogden kontra Hans Jensen, Peder Jensen, Peder Andersen og Oluf Gertsen for overlast, sår og skade item helligbrøde, er for sine årsager, som intet svar skete, opsat 4 uger.

(236)

11/8 1692.

** blev forkyndt magister Ludvig Pontoppidan, sognepræst og provst her ved domkirken, hans advarselsseddel til skifte efter salig Matias Johansen hører, at kreditorerne ville indfinde sig 24/8 næstkommende.

** Hans Jensen Vinter, rådmand sst, havde stævnet Søren Mikkelsen Langballe for et tingsvidne, han til Frisenborg birketing 28/6 senest afvigt skal have ladet forhverve, uden foregående kald og varsel, til mænds opkrævelse hans grund og ejendom her på stedet, angående en nedbrudt pille, som skulle have stået ved Søren Langballes iboende gård, som skulle have været i bredden 3 alen og i længden 4 alen, hvilken ejendom Søren Langballe sig vedkendes for sin egen og søskendes at tilhøre. ligeledes blev stævnet Mikkel Langballe, forpagter på Norringgård, som købebrev på samme plads har udgivet, såvel Søren Langballe og søstre Karen Mikkelsdatter og Anne Mikkelsdatter og Poul Snedker, om han på sin hustrus vegne har noget dertil at svare. derefter blev opkrævet og tilmeldt efterskrevne synsmænd.

** Søren Langballe fremlagde et tingsvidne her af tinget i dag 8 dage og begærede dom imod Hans Vinter og begærede synsmænds opkrævelse, hvilket Hans Vinter ikke ville tilstå, og som ikke bevistes at være stævnet for dom eller syn, kunne intet af retten udstedes.

** Laurits Pedersen for Johan Slothauer skrædder begærede opkrævet synsmænd til den gård, Laurits Guldsmed iboer, han købte af Peder Feder, hvortil blev opnævnt efterskrevne mænd.

** den sag, Laurits Pedersen kontra Jørgen Ditlevsen, bevilget i forhåbning til forlig opsat 8 dage.

** Søren Andersen murmand sst havde stævnet Hans Jørgensen og Niels Murmand for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(237)

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for Laurits Wild guldsmed, borger sst, med opsættelse her af tinget 21/7 næst afvigt havde stævnet Sejer Lauritsen tømmermand, arbejdende ved Jens Rasmussen Lassens gård, og tiltalte ham for 1 sletdaler lånte penge, som han beviste med efterskrevne attester, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

18/8 1692.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget for Anne Hansdatter, hjemme i Malling hos hendes far Hans Rasmussen, boende sst, havde stævnet Søren Jensen snedkersvend for hans ulovlige undvigelse, han skal have øvet imod hende, som den tid var hans trolovede fæstemø, hvilken trolovelse hun ved en kapitelsdom for samme hans bortblivelse vil formene at blive entlediget, hvorefter Christen Jacobsen snedker sst og hans hustru Maren Hansdatter vidnede, at det er på 4.år siden, at Søren Jensen snedkersvend, som tjente dem og var trolovet med Anne Hansdatter, født i Malling, dem uvidende undveg deres hus og tjeneste, og siden ikke har kunnet hørt eller spurgt fra ham.

(238)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget for rådmand Hans Jensen Vinter sst havde stævnet Søren Langballe og hans søskende for syn, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns forretning på Hans Vinters ny opbyggede ejendom, og endnu beså de i det grundmurede hus, som de Langballer tilhører, hvor da syntes i forrige tider at have været en pille eller noget sådant indbygget, som nu er nedbrudt, når sket er, kunne de ikke se.

** Laurits Pedersen prokurator på baron Constantin von Marselis hans forvalters vegne aflyste og forbød, det ingen her af byen måtte komme i Marselisborgs haver at plukke nødder.

(239)

** den sag, Søren Langballe kontra rådmand Hans Jensen Vinter, blev opsat 3 uger og forelagt Hans Vinter at fremlægge bevis i sagen.

** den sag, Poul Snedker kontra Mikkel Langballe. som Søren Langballe svarede, at hans bror erbyder at indfinde sig til regnskab i mindelighed, da er sagen opsat 4 uger.

25/8 1692.

** blev læst og påskrevet KM forordning om direktionen over tolden og anden rettigheds oppebørsel over Danmark fra 92 til 96.

** blev forkyndt KM bestallingsbrev Christian Schmidt at være kontrollør ved toldmesteren i Århus.

** Ditlev Bloch garver, borger sst, på sine egne og andre sine medborgere, som i dag 8 dage med ham vidnede her ved tinget, havde stævnet Søren Mikkelsen Langballe for vidner og dom angående hans usømmelige ord her ved retten i dag 8 dage imod Hans Vinter rådmands 8 synsmænd, og de 8 mænd, som samme dag sad retten, vidnede, at da synsmændene havde afhjemlet deres syn og ville gå fra retten, da hørte de, at Søren Langballe sagde, det var ikke ret de havde vidnet.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på ædle magistratens vegne havde stævnet Laurits Wild guldsmed med hustru for vidner, klagemål og dom, om det uskikkelige levned i deres hus mellem ham og hans hustru nu forgangen mellem søndag og mandag om natten, som desværre og ofte tilforn skal være sket, hvor han hende med hug og slag skal have overfaldet. synsmænd vidnede, at de 15/8 næst afvigt havde synet Margrete, Laurits Guldsmeds, og da havde hun et blåt slag i hendes pande og huden ophovnet, og foruden klagede hun at være slået på hendes lemmer, og det havde hendes mand gjort, og mens de var til stede, skældte Laurits Guldsmed hans hustru for en korporalhore og en kapellanhore, og hun skyldte ham for at ligge i med hans tjenestepige, og han horede med hende ligesom med Kirsten Malers, og da løb Laurits Guldsmed i hans bod og tog der et stykke jernværktøj og sagde, han skulle slå hans kone ihjel, dersom hun ikke holdt hendes mund. andre vidnede om deres uskikkelige levned, hvorefter blev fremlagt hr Henrik Blichfeld, sognepræst til Vorfrue kirke, hans attest angående Lauritses onde forhold mod sin hustru, som herefter findes indført, og derefter kvartermester Hans Junghans hans udgivne attest, som herefter findes indført.

(241)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Niels Andersen stadstjener havde stævnet Anne, Søren Nielsen stadstjeners, for ærerørige ord imod Niels Andersens hustru, og efterskrevne vidnede, at 11/8 næst afvigt kom Niels Andersens kone udgående fra organist Johan Fachs, og da begyndte Søren Nielsens kone at skælde på hende og sagde, hør du brændevinsso og din datter den soldaterhore, jeg skal love dig for, at du skal få en ulykke.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Søren Jensen vægter havde stævnet Søren Nielsen stadstjener for vidner og dom angående hvis overlast, han har øvet imod Søren Jensens kone og barn, og Anders Pedersen skolemester sst og hans kone Maren Pedersdatter vidnede, at på lørdag 8 dage da kom Søren Jensens kone ind i skolen med hendes søn klokken 8 slet, så kom Søren Nielsen løbende efter hende, og da kom de nogle ord imellem, hvoraf det kom, hendes søn måtte ikke gå i skolen for ham, så stod hun på gulvet og slog med hænderne og sagde, slå slå, så slog han hende op til en væg over en kiste, så gik hun atter imod ham på gulvet og sagde, slå slå, så greb han hende og satte hende op mod dørstolpen, da bad skolemesterens kone hende gå hjem, hvortil hun svarede, at hun ikke ville gå hjem, før hun have fået hug, videre vidnede Maren Pedersdatter, at Søren Nielsen sagde i skolen, han skulle kaste Søren Jensens barn i åen, og Anders Skolemester sagde, det var nogen tale, man brugte til børn.

(242)

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, havde stævnet Augustinus Wild guldsmedesvend hos Laurits Wild angående hans grove ord til byfogden, da han var der med mænd at formane Laurits Guldsmed med hans kone til forbedring, og efterskrevne vidnede, at Augustinus sagde til byfogden, det var ikke til nogen nytte, han kom i dag, det gjorde mere ondt end godt, og sagde, hvad har i udrettet og slog knep og havde disse ord til byfogden med vredagtige miner.

** byfogden satte i rette, at efter de i dag førte vidners beskaffenhed, at Augustinus Wild guldsmedesvend bør at lide og straffes efter lovens 6.bogs 21.kapitels 7.artikel og betale processens bekostning. sagen blev opsat 3 uger.

** Laurits Wild guldsmed, fuldmægtig for Hans Frost, borger sst, havde stævnet Hans Hansen kræmmer, indvåner sst, for dom og tiltalte ham for 5 sletdaler, han er ham skyldig, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

(243)

** den sag, Christen Slagter kontra Søren Jacobsen i Skejby, er endnu opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet rådmand Peiter Jessen farver for vidner at påhøre angående den forening, som skete på Hans Bendixens kælder om deres færgesmakke, men som de indstævnede vidner ikke mødte, blev de forelagt at møde i dag 8 dage.

** den sag, Rasmus Værn kontra Jørgen Ditlevsen. som hans svoger mødte med hans indlæg, blev sagen endnu opsat 14 dage.

** den sag, Anders Jensen for Baltser Kobbersmed kontra Søren Langballe. da som Søren Langballe svarede, at da han havde aflagt hans vidne ved ed, da formoder han sig for Baltser Kobbersmeds tiltale fri at være. så blev sagen opsat 4 uger.

** følger nu magister Henrik Blichfelds efterskrevne attest angående Laurits Christensen Wild, borger og guldsmed sst, og hans hustrus forhold.

** følger kvartermester Hans Junghanses attest om samme.

** følger Niels Andersen stadstjeners forommeldte stævning til Anne Søren Nielsen stadstjeners.

(244)

** følger byfogdens forommeldte kaldsseddel kontra Laurits Wilds guldsmedesvend, Augustinus Wild.

1/9 1692.

** blev læst og påskrevet magister Ludvig Pontoppidan hans advarselsseddel til kreditorerne til skifte efter salig hr Jens Grenå, præst i Århus, 7/9 næstkommende at holdes.

** den sag, Gregorius Baufein kontra Jens Bach på Marselisborg tjenende, intet svar derfor opsat 3 uger.

** Ditlev Bloch garver, borger sst, med varsel som 25/8 næst afvigt havde tiltale til Søren Mikkelsen Langballe for ukvemsord og utilbørligt påsagn ved retten på bytinget18/8, at synsmændene ikke havde vidnet den rette sandhed, hvorfor han bør at stå til rette og straffes efter lovens 6.bogs 21.kapitels 2. eller 4.artikel, men såsom Søren Langballe ikke mødte, er sagen opsat 4 uger.

** den sag, Jens Rasmussen kontra Dines Pedersen og Jens Basballe, intet svar derfor opsat 3 uger.

** den sag, Jens Sørensen skrædder kontra Jørgen Borum skrædder, som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Søren Andersen murmand, indvåner sst, med opsættelse her af tinget 11/8 næst forhen havde stævnet Hans Jørgen og Niels Murmand for gæld, som de blev tildømt at betale.

(245)

8/9 1692.

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet rådmand Peiter Jessen farver for vidner at påhøre og dom angående hvis, som passerede imellem dem i på Hans Bendixens kælder, og Johan Plumb guldsmed vidnede, at 17/8 klokken 10 slet formiddag kom han ind på Hans Bendixens vinkælder, hvor posthus er, der at læse aviserne, da sad ved bordet rådmand Peiter Jessen og Peder Basballe og talte om færgesmakkerne, og da kom de i akkord med hverandre, og Peiter Jessen sagde, vil i give mig 50 sletdaler, skal jeg binde min smakke ved pælen i dette år, og skal

ikke komme ud af Mindehovedet, svarede Peder Basballe, jeg skal give eder 50 sletdaler, og de gav hverandre deres hænder derpå og sagde til Johan Plumb og Christen Fog, de skulle lægge hånd derpå til vitterlighed, hvilket også skete. Christen Fog vidnede det samme, og Peiter Jessen blev påkaldt men ikke mødte.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for Søren Nielsen stadstjener havde skriftligt stævnet hans medtjener Niels Andersen og hans hustru Anne Nielsdatter for vidner og dom, angående deres skammelige ord, at Søren Nielsens hustrus mor Anne Knudsdatter skulle have ligget i horeri med en rakker sst, og den itzige at være bror til datteren Anne Hansdatter, Søren Nielsens hustru, og hun at være den 12.horeunge og en rakkerkvinde.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 28/7 næst afvigt havde stævnet Jørgen Ditlevsen. derimod at svare mødte Jens Hansen organist på sin svogerfar Jørgen Ditlevsen bagers vegne og i rette lagde Bertel Jensen af Gosmer hans erklæring, som melder, at Rasmus Værn bød ham 14 skilling for skæppen, og han sagde nej, han fik vel mere, og kørte ned ad gaden for Jørgen Ditlevsens dør og fik 2 skilling mere på tønden, hvorefter blev afsagt, at som af tingsvidne sees, Rasmus Værn rugen først at have købt, og Jørgen Ditlevsen dog imod advarsel sig den tilkøbt, som ikke kan kendes billigt af den ene borger imod den anden, da bør Jørgen Ditlevsen give til straf denne gang til de fattige 2 rigsdaler.

(246)

** den sag, Claus Nielsen kontra Jens Pallesen. som ikke fremlægges bevis fra Påske Pedersen på fordringen, er sagen opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Niels Andersen stadstjener havde som 25/8 næst afvigt stævnet Søren Nielsen stadstjener og satte i rette, at da Søren Nielsens hustru Anne havde overfaldet Niels Andersens med grove ord og skældt hendes mand for en skælm, da bør hun derfor stå til rette. sagen blev opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Søren Jensen, byens vægter, med varsel som 25/8 sidst havde stævnet Søren Nielsen stadstjener, for han uden årsag på gaden har overfaldet Søren Jensens hustru Anne og forfulgt hende ind i Anders Skolemesters hus og bukket hende over en kiste til væggen med usømmelige ord. sagen blev opsat 4 uger.

** den sag, Christen Vægter kontra (blank) i Skejby, bevilget opsat 8 dage i forhåbning til forlig.

** den sag, Søren Langballe kontra rådmand Hans Vinter, blev opsat 14 dage, idet Hans Vinter ikke var hjemme, og prokuratoren havde ikke fået de behøvende dokumenter.

15/9 1692.

(247)

** blev læst og påskrevet KM forordning, om underslæb i told og konsumption forekommer af de varer som til og fra smålandene i Danmark ----.

** Laurits Wild guldsmeds fuldmægtig Laurits Pedersen prokurator havde stævnet Mogens Robertsen prokurator på magistratens vegne for vidne, angående den tvistighed næst afvigte 15/8 imellem Laurits Wild og hans hustru er faldet. derefter blev i rette lagt fire borgeres efterskrevne attest, at de 23/8 var i Laurits Wilds hus, og da spurgte han hans hustru, om han havde givet årsag til den tvistighed, som 15/8 kom dem imellem, hvortil hun svarede, han havde deri ingen skyld, men sagde sig selv dertil at være skyldig, fordi hun ikke kunne tvinge hendes eget sind, og derfor bad ham om forladelse, han derimod havde lovet at tilgive den og hendes foregående forseelser, hvorefter Laurits Wild begærede tingsvidne.

** Laurits Pedersen for Søren Nielsen byens tjener begærede efter foregående varsel i dag at føre vidner, men som de ikke var mødt, blev de forelagt i dag 8 dage at møde og vidne under lovens straf.

** den sag, Christen Vegerslev kontra rådmand Jens Basballe item Jens Rasmussen Lassen. intet svar, opsat 3 uger.

(248)

** den sag, Poul Jørgensen snedker kontra Mikkel Langballe. Søren Langballe foregav sin bror var ---- og begærede opsættelse, hvorfor sagen blev opsat 14 dage, og Mikkel Langballe inden samme tid at gøre Poul Jørgensen rigtigt regnskab.

** den sag, byfogden kontra Augustinus Wild. intet svar, derfor endnu opsat 14 dage.

** følger Laurits Guldsmeds stævning kontra Mogens Robertsen, som tilforn i tingsvidne er anmeldt.

22/9 1692.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Søren Nielsen stadstjener havde som 8/9 næst forleden stævnet Niels Andersen stadstjener og hans hustru, og efterskrevne vidnede, at de for kort tid siden var i Poul Højens hus, og ikke de hørte eller ved Niels Andersen eller hans hustru talte noget utilbøjeligt om Søren Nielsen eller hans hustru. Poul Højen og hans kone Anne Rasmusdatter vidnede, at de havde hørt, at de havde skændsord sammen.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Hans Jensen Frost, borger sst, med opsættelse her af tinget 25/8 næst afvigt havde stævnet Hans Hansen kræmmer for 5 daler, som han blev tilfundet at betale til Hans Frost inden 15 dage.

(249)

** Gregorius Baufein, borger og kirurg sst, med opsættelse her af tinget 1/9 næst forhen havde stævnet Jens Poulsen Bach, tjenende baron Constantin von Marselis, for hvis, han er ham skyldig for 18 sår, han lægte ham for 29/11 sidst, som han ikke vil betale, som i det mindste eragtes for 16 rigsdaler. derimod blev i rette lagt Jens Poulsens indlæg, at han var ikke forligt med mester Gregorius med sådan en sum derfor, men Poul Skøt af kaptajn Duchens kompagni, der ham skaden gjorde, at betale, og at kaptajnen havde lovet ham 4 rigsdaler derfor, hvortil mester Gregorius

svarede, at han ikke havde med kaptajnen at bestille, hvorefter Jens Poulsen Bach blev tilfundet at betale de fordrede 16 rigsdaler.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lasson, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 1/9 næst afvigt havde stævnet rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen, borger sst, angående en kapital for en del afkøbt salt, hvorpå restede 495 rigsdaler, som de blev tildømt at betale.

** Anders Jonsen, borger sst, fuldmægtig for Baltser Prytz kobbersmed, borger sst, med opsættelse her af tinget 25/8 næst afvigt havde stævnet Søren Mikkelsen Langballe, for han i hans hus 13/7 sidst skal have givet ham sit skriftlige vidne og kundskab, og dog siden til bytinget ved sin ed tvært imod aflagt anderledes, og formener Søren Langballe derfor skal blive sat til rette og omkostningen betale. derefter blev afsagt, som Søren Langballe personligt for retten mødte og der ved ed mundtligt aflagde sit sandhedsvidne, da bør han for Baltser Kobbersmeds tiltale om straf fri at være.

(250)

** Søren Mikkelsen Langballe, indvåner sst, på sine egne og søskendes vegne med opsættelse her af tinget 18/8 næst afvigt havde stævnet rådmand Hans Jensen Vinter sst, anlangende den skade og fortræd med sin bygnings forretning dem tilføjede på deres grundmurede gård, idet han har forgrebet sig med at nedbryde et stykke grundmuret pille, som af alders tid har været tilbygget deres gård, bemægtiget sig stene og grund. derefter blev i rette lagt synsvidner, tingsvidner samt indlæg, hvorefter Søren Langballe mundtligt svarede, at efterdi Hans Vinters sidste 8 synsmænd alene vidnede om Hans Vinters nybyggede hus, såsom det nu forefandtes, da seer han ikke på sin og søskendes vegne, at de er gyldig til at kuldkaste hvad, som de ved 4 mænd har besigtiget og ladet syne, der Hans Vinter havde ladet nedbryde den omtvistede pille eller mur, og begærede dom. (dommen er ikke indført)

(251)

30/9 1692.

** den sag, Ditlev Bloch garver på egne og medværende synsmænds vegne kontra Søren Langballe, endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Jens Rasmussen Lassen kontra Christen Vegerslev for regnskab. som Christen Vegerslevs fuldmægtig erbød sig at gøre regnskab, blev sagen opsat 14 dage, og forelagt begge parter sig forinden med hinanden til afregning at indfinde.

** Jens Sørensen skrædders fuldmægtig kontra Jørgen Borum skrædder. som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Mogens Robertsen på magistratens vegne kontra Laurits Guldsmed og kone. som Mogens Robertsen satte i rette, at som med tingsvidne erfares, hvor skændigt Laurits Guldsmed med hug og slag samt ord og tale har øvet sig imod sin hustru, satte i rette, han derfor bør at lide. sagen blev opsat 3 uger.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for Poul Jørgensen, borger og snedker, sst med opsættelse her af tinget 18/8 næst forhen havde stævnet Mikkel Mikkelsen Langballe, forpagter på Norringgård, angående Poul Snedkers hustrus arveparter efter hendes salig farmor Kirsten, salig Mikkel Langballes, hendes fars søster Mette Langballes og farbror Niels Langballe sst tilfaldet, og i rette lagde Poul Jørgensens indlæg, som formelder, at han pretenderer hans hustrus tilfaldne arveparter, som er en broderlod efter farmor i løsøre og ejendomme, tilsammen 419 sletdaler, hvorpå af rådmand Jens Basballe er betalt 85 sletdaler, hvorefter Mikkel Mikkelsen blev tildømt at betale den resterende arv 334 sletdaler.

(252)

6/10 1692.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Jens Andersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet proviantforvalter Christen Vegerslev for vidner og dom angående nogle ukvemsord, beskyldning og andet, han skal have overfaldet ham med 20/8 næst afvigt, men da det ene vidne ikke var til stede, blev de forelagt i dag 8 dage at møde og deres vidne aflægge.

** den sag, Christen Vegerslev kontra rådmand Jens Basballe. som Basballe lod fremlægge sit indlæg, er sagen endnu opsat 3 uger.

** den sag, Mogens Robertsen for magistraten kontra Jens Pallesen, er efter hans begæring endnu opsat 14 dage.

** den sag, Niels Andersen stadstjener kontra Søren Nielsen stadstjener, er endnu opsat 14 dage.

** den sag, Søren Jensen vægter kontra Søren Nielsen stadstjener, er endnu opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator for Rasmus Pedersen, læredreng hos Rasmus Pedersen skrædder sst, havde stævnet Mikkel Murmand og Anders Murmand. de mødte og lovede at give til straf for Rasmus Pedersens trøje, de har udrevet på ærmet, til de fattige 2 rigsdaler, til prokurator og Rasmus Pedersen 1 rigsdaler og til rettens betjente 1 rigsdaler.

** Else Henriksdatter, salig Niels Mesing smeds udlagde for barnefar Jens Sørensen Sadler rytter og klageligt gav til kende, at hun hverken havde betalt eller havde noget at betale på hendes lejermålsbøder med, hvorfor hun atter i fængslet blev henbragt.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, sst med opsættelse her af tinget 25/8 næst afvigt havde stævnet Augustinus Wild, guldsmedesvend sst, formedelst da han forleden på rettens og sit embedes vegne var i Laurits Guldsmeds hus og formane til skikkelighed, da havde han nogle ord til ham med vredagtig mine, hvorefter blev afsagt, så eftersom KM byfoged tiltaler Augustinus Wild for grove og usømmelige ord, han har tilsagt ham, da tilfindes han for samme sine grove ord at bøde til hospitalet 6 rigsdaler og til andre byens fattige 2 rigsdaler, og for processens omkostning at betale til byfogden 6 rigsdaler, og derforuden at gøre ham en skriftlig afbedelse.

(253)

13/10 1692.

** Nicolaj Friis, greve til Frisenborg og KM stiftsbefalingsmand over Århus stift, hans ridefoged mons Falentin Beyer havde stævnet Anders Bastian, Bastian Hansen, Søren Jensen og Peder Sørensen, skomagersvende sst for vidne, last, klage og dom, angående deres ilde forhold 26/9 med voldelig hug og slag mod Hans Nielsen af Voldby. Søren Jensen skomagersvend vidnede, at imellem 26/9 og 27/9 om aftenen var han i Christen Jensens ølkælder, og da gik Hans Nielsen ud derfra, efter at han havde betalt et stob øl, de drak til hobe, og da tog han en hel hob penge op i et tørklæde og satte det på bordet, og stak det derefter hos sig igen, og han blev der til ved 6 slet, da han gik derfra med sine kammerater, og da de senere gik forbi Niels Møllersvends dør, hørte han, at der var en, der skældte for hundsfotter, og da så han, at Hans Nielsen lå i kælderhalsen og sagde til ham, Hans Nielsen hvi ligger i her og gør eders kone og børn en smuk ars, og da de hjalp ham op af kælderhalsen, var samme bonde så fuld, at han ikke kunne stå på sine ben, og da havde han ingen kjortel på. derefter blev de øvrige indstævnede forhørt om hvad, de vidste derom, og Laurits Henriksen og Hans Henriksen Kloche, begge hos deres far mester Henrik Instrumentist, aflagde deres vidnesbyrd. Søren Nielsen stadstjener vidnede, at samme nat mellem 1 og 2, han lå i sin seng, råbte nogen på gaden, at de skulle komme og redde deres liv, og i skulle få skam i stratenrøvere, og han hørte nogen løbe bort, og da kom Hans Nielsen til ham, at der var nogen, der røvede ham 14 sletdaler og ville haft ham i åen, og da spurgte han ham, hvem det var, og da sagde han, han kunne kende Søren Jensen var med. Falentin Beyer begærede på hans husbonds vegne, at de indstævnede personer skulle forblive i arresten til sagens uddrag.

(257)

** Laurits Pedersen prokurator sst, fuldmægtig for Ditlev Bloch garver, borger sst, på egne og andre medinteresserede borgeres vegne med opsættelse her af tinget 1/9 næst afvigt havde stævnet Søren Mikkelsen Langballe, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 25/8 næst forhen angående de 8 synsmænds vidne, hvorefter blev afsagt, at som med tingsvidne bevises, at Søren Langballe ved retten har haft utilbørlig tale imod synsmændene, da skal han give til de fattige 6 rigsdaler og betale sagens omkostning.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, og tiltalte ham for 118 rigsdaler efter hans obligation med rente til sidst afvigt 11/1 med omkostning, som han blev tildømt at betale.

** Laurits Pedersen for Anders Jensen kontra Tomas Bager, intet svar, derfor blev sagen opsat 3 uger.

** Søren Nielsen stadstjener kontra Niels Andersen stadstjener og hans hustru. sagen endnu opsat 8 dage.

** Jens Sørensen skrædder kontra Jørgen Borum skrædder, angående nogle klæder udtaget af Jens Sørensens hus ulovligt. sagen er med bevilling opsat8 dage.

** følger stiftsbefalingsmandens fuldmægtigs stævning for tingsvidne angående overfald på hans bonde Hans Nielsen af Voldby.

(258)

17/10 1692.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget for Anders Jacobsen, borgmester i København, hans vegne havde stævnet Peder Feder, borgerlig handelsmand sst, og tiltalte ham, efter hans efterskrevne obligation, for 900 rigsdaler med rente fra 1/10 1687, som forlængst skulle have været betalt, og som han blev tildømt at betale. (gæsteret)

20/10 1692.

(259)

** blev læst og påskrevet landstings kaldsvidne, dateret Viborg 21/9 1692, til skifte efter salig Marius Egert i Underup, arvinger og kreditorer der at møde 2/11 næstkommende.

** den sag, Claus Nielsen kontra Jens Pallesen, er af fuldmægtigen bevilget endnu opsat 8 dage.

** Jens Sørensen skrædder kontra Jørgen Borum skrædder. den sag er af fuldmægtigen bevilget opsat 14 dage.

** proviantforvalter Christen Vegerslev kontra Jens Basballe endnu opsat 8 dage.

** stiftsbefalingsmand grev Mogens Friis til Frisenborg hans fuldmægtig, Falentin Beyer, på hans nådes bonde Hans Nielsen i Voldbys vegne, med varsel som 13/10, havde stævnet Søren Jensen og de andre skomagersvende, og derefter af ham blev tilspurgt de arresterede skomagersvende, om de ville bekende sandheden, hvorledes de havde handlet med Hans Nielsen, hvorpå de, den ene efter den anden, svarede, at de havde sagt sandheden. Mogens Robertsen prokurator mødte på skomagersvendenes vegne og begærede opsættelse, såsom han agtede at føre bevis anderledes i sagen, hvorefter sagen blev opsat 4 uger.

** den sag, Niels Andersen kontra Søren Nielsen stadstjener med bevilling, endnu opsat 8 dage.

** Søren Nielsen stadstjener kontra Niels Andersen bevilget opsat 8 dage.

** blev forkyndt og påskrevet Peder Feders til Niels Lauritsen, borger sst, udgivne pantebrev for kapital 200 rigsdaler, dateret 4/7 1692 og derfor pantsatte 8 hans boder på Volden og Fiskergade.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtiget på samtlige borgmestre og råds vegne sst, med opsættelse her af tinget 30/9 næst afvigt, havde stævnet Laurits Wild guldsmed angående hans og hans hustrus onde forligelse, hvorefter blev afsagt, såsom af tingsvidner og attester sees Laurits Wilds onde levned og handling imod sin hustru, skal han for de slag, denne gang på hende gjort er, at bøde til kongen og byen sine to gange 6 lod sølv, men hvad angår det grove levned med skælden og trusler, de hidtil har levet med hverandre, da skal de begge denne gang derfor bøde til hospitalet 6 rigsdaler og processens bekostning med 6 rigsdaler.

(260)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Søren Jensen, byens vægter, med opsættelse her af tinget 8/9 næst forhen havde stævnet Søren Nielsen stadstjener, og i rette lagde Jørgen Snøde

og Markus Jensens attest, som melder, at de kom ind til Søren Jensens 13/8, og da lå hans hustru og klagede sig, at Søren Nielsen havde slået hende så ilde, at hun ikke kunne røre hendes hals, hvorefter blev kendt, at som af tingsvidne sees, Søren Nielsen at have stødt Søren Jensens hustru, og alligevel det synes som dertil forårsaget, så skal han derfor bøde sine tre lod sølv.

27/10 1692.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Niels Andersen stadstjener æskede vidne, og for retten fremstod Søren Nielsen stadstjener og gav til kende, at som hans hustru skal have talt og påsagt Niels Andersen og hans hustru og datter nogle grove ubesindige ord, hvortil hun ingen skel vidste, så erklærede Søren Nielsen på sin hustrus vegne Niels Andersen, hans hustru og datter, at de intet andet vidste dem at påsige, end hvis ærligt og godt er, hvorefter Niels Andersen frafaldt sagen.

** Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet Ingeborg Bordings til Ryumgård for vidner og dom, han agter at lade føre på Johan Viborg skomagers vegne, angående 258 sletdaler tilbydelse for Johan Viborgs gård sst, og efterskrevne vidnede, at de efter Jens Jacobsens begæring var på Ryumgård for at tilbyde Ingeborg Bordings 258 sletdaler for Jens Viborgs gård sst, som hun ved dom havde ladet tage til ejendom, men hun var ikke hjemme, og nu frembød Jens Jacobsen fornævnte penge, som blev optalt i hele sletdaler, som han tilbød madame Ingeborg Bordings, men ingen på hendes vegne mødte.

(261)

** Jens Jacobsen Skivholme med samme varsel satte i rette formente, at madame Bordings pligtig er og bør at modtage disse tilbudne 258 sletdaler for Johan Viborgs gård, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Laurits Pedersen prokurator for Peder Todbjerg, skipper og borger sst, havde stævnet Hans Matiasen, og talte med hans far Matias Nielsen, for dom angående hvis, han er ham skyldig og tiltalte ham for 5 rigsdaler efter dem afhandling, som er gjort imellem dem. sagen blev opsat 8 dage, idet han erbød betaling.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, anordnet formynder for salig Jens Mørkes barn, på hans vegne med opsættelse her af tinget 8/9 næst afvigt havde tiltale til Jens Pallesen for den kapital, ham af salig Jens Mørkes barns skal være leveret, og formener, at han samme kapital med rente at betale ham i rede penge, som tilkommer salig Jens Mørkes søn, som består af 312 sletdaler, som han blev tildømt at levere Claus Nielsen.

(262)

** den sag, Christen Vegerslev på sin fætter Tøger Vegerslevs vegne kontra rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen, er bevilget opsat 14 dage, og imidlertid forelagt dem at komme til afregning.

3/11 1692.

** Anders Jensen kontra salig Laurits Elsegårds arvinger Tomas Bager. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Sørensen skrædder kontra Jørgen Borum skrædder. sagen bevilget endnu opsat 8 dage.

** forkyndt KM brev, at negotierende på franske riger, sig i Flækkerøen til novembers udgang at indfinde, der at finde konvoj.

** item læst og påskrevet politimester Claus Rasks missive om forråd af korn og anden provision, hvad forråd her i byen var, og om takst på brød, øl og kød.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Rasmussen Brendstrup, nu boende i Brendstrup, borger tilforn her i byen, for vidne og dom for hvis, han er ham skyldig, og for arrests undvigelse, og efterskrevne vidnede, at de på Jens Jacobsens vegne havde gjort arrest og forbud på en grå hest ikke at udtage, før han havde betalt Jens Jacobsen hvis, han efter dom var ham skyldig. Laurits Pedersen tilspurgte Anders Brendstrup, om han samme omvidnede tid red til Århus og fra igen på samme grå hest, hvortil han svarede, at det var vist nok, han red hid på en grå hest, men kunne ikke huske, hvad han red hjem på.

** Laurits Pedersen på Jens Jacobsens vegne med samme varsel satte i rette formente, at Anders Brendstrup bliver tilfundet at betale 8 sletdaler, efter dom her af tinget 15/11 1691, samt lide efter loven for hans arrests undvigelse, hvorimod Anders Brendstrup i rette lagde sit indlæg, som melder, at dommen blev forhvervet over ham, mens han var udenlands, og der burde ske forkort i Jens Jacobsens regning for hvis, han af ham havde bekommet, hvorefter blev afsagt, at Anders Brendstrup skal forblive i arrest her i byen, med mindre han stiller nøjagtig kaution for sagen, eftersom han sit borgerskab her i byen sig ikke har frasagt.

(263)

** Laurits Pedersen Kå, borger i Århus, lod forkynde afkald af sin salig kones søster Karen Pedersdatter, salig Jens Nielsens i Dejret, for alt hvis, hun efter hans salig hustru Anne Pedersdatter arveligt kunne tilfalde.

10/11 1692.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for skomagersvende Anders Bastian, Bastian Hansen, Søren Jensen, Peder Sørensen og Baltser Troelsen sst, havde stævnet Morten Hvas, Søren Madsen, Mikkel Jensen Bonde med flere for deres sandhed at vidne og spørgsmål at tilsvare angående hvis, passerede her i byen 26/9 om aftenen med Hans Nielsen, skomager af Voldby. efterskrevne vidnede, at natten mellem 26/2 og 27/2 hørte de nogen råbe på gaden udenfor Jens Basballe rådmands dør, og da de kom derhen i mørket, spurgte Søren Nielsen stadstjener den mand, der havde råbt, hvad skader eder, og han svarede, det har været nogen skælme og taget hans penge fra ham og havde villet kvæle ham, og på videre spørgsmål svarede han, at han var grev Friises bonde fra Voldby, og det var bødlens søn, der havde taget pengene fra ham.

(264)

** den sag, Jens Sørensen skrædder kontra Jørgen Borum, endnu bevilget opsat 14 dage.

** Villum Jonsen Lundgård, boende i Andi, på sin bonde Jens Simonsen sst hans vegne havde stævnet afgangne Anne Simonsdatters i Fårup efterladte børn, nemlig Niels Lauritsen, nu tjenende Rasmus Rasmussen i Søby, Simon Lauritsen værende hos Tyge Jespersen på Skæring munkegård imod arrest, forbud og dom for den arvelod, de efter deres salig morbror Tyge Simonsen på deres salig mors vegne tilfaldet er, imod den gæld, deres salig forældre til salig Tyge Simonsen skyldig var, og på skiftet udlagt Jens Simonsen på hans arvelod. derefter blev fremlagt Jens Simonsens lod, hvori han er tilfaldet gæld hos Laurits Nielsen Bonde i Søby 65 daler, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

(265)

** Laurits Pedersen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne skomagersvende imod beskyldning, vidner og dom for hvis voldelig overlast, de skal have øvet imod Jens Rasmussen med flere skræddersvende, og efterskrevne vidnede, at de alle helgens aften var i Christen Knudsens kælder, og da opstod klammeri imellem skomagersvende og skræddersvende, hvorunder Anders Bastian og slog Jens Rasmussen i næse og mund tillige med Niels Langballe, så næsen blødte på ham.

(266)

** den sag, Johan Fach organist kontra Jacobus Apoteker, er opsat 8 dage, og imidlertid forelagt Jacobus Gesius at indfinde sig til afregning med Johan Fach.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Basballe item Jens Rasmussen, endnu med bevilling opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Niels Slagter, borger sst, havde stævnet Mette Doktors for dom og tiltalte hende for 1 rigsdaler for bekomne varer, som hun ikke vil betale. så mødte Niels Frandsen, som på sin fornævnte godemors vegne lovede at ville betale pengene for hende. sagen blev opsat 14 dage.

** Knud Terkildsen begærede og fik tilmeldt synsmænd til at måle den gård og dens tilliggende begreb, Abraham Kobbersmed ejede og til Jacobus Apoteker solgt har, og han nu til Knud Terkildsen skal have solgt.

** KM byfoged Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet for dom Jens Lauritsen, borger sst, hans sønner Peder Jensen og Hans Jensen samt far, som for dem har caveret, item Peder Andersen og Oluf Bastian skomagersvend angående overlast, øvet for nogen tid siden på Kurt Soldat, og ikke efter løfte har betalt derfor. sagen blev opsat 14 dage.

17/11 1692.

** den sag, grev Niels Friises fuldmægtig Falentin Beyer på Hans Nielsen af Voldbys vegne. Falentin Beyer var forhindret i grevens forretning, så han ikke kunne møde, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** den sag, Anders Jensen kontra Tomas Bager, er opsat 8 dage, idet fuldmægtigen agter at bevise anderledes eller betale.

** Jens Vissing, residerende på Århus mølle, fuldmægtig på justitsråd Edvard Kruses vegne havde stævnet Jens Basballe rådmand og Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, for dom angående deres resterende konsumptions skat af deres angivne forråd, og tiltalte Jens Basballe for 291 rigsdaler og Dines Pedersen for 292 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(267)

** den sag, Johan Fach kontra Jacobus Gesius. som endnu intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, Jens Jacobsen angående Johan Viborgs gård kontra Ingeborg Bordings. så mødte Johan Viborg nu soldat og tilstod, efter hans underskrift i Jens Jacobsens regnskabsbog, at have afstået og overdraget sin rettighed i sin gård sst på Badstuegade at indløse fra madame Ingeborg Bordings hendes panterettighed deri.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Mogens Rasmussen Hasle havde stævnet Niels Rut, indvåner sst, for gæld 14 rigsdaler, hvorfor på en del gods er gjort arrest hos ham, hvilken gæld han bør betale inden 15 dage eller derfor udlæg i det arresterede gods, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

24/11 1692.

** den sag, Morten Værn på salig Maren Clemendsdatters og salig Laurits Elsegårds arvingers vegne angående gods købt på auktion. intet svar, opsat 4 uger og forelagt dem at betale eller lide dom.

** den sag Johan Fach organist kontra Jacobus Gesius. Jacobus mødte og begærede kopi at Johan Fachs regning, hvorfor sagen er opsat 14 dage.

** den sag, byfogden på KM og byens vegne kontra Jens Lauritsens sønner og medværende, endnu opsat 14 dage.

** Villum Jonsen Lundgård, fuldmægtig for sin bonde Jens Simonsen i Andi, med opsættelse her af tinget, havde stævnet salig Anne Simonsdatters børn, og i rette lagde en lodseddel efter skiftebrev efter salig Tyge Simonsen, vejer og måler her i byen, på Jens Simonsen i Andi, som den salig mands halvbror, efter ham tilfaldne arvelod, som melder ham at være tilfaldet i gæld hos Laurits Nielsen Bonde i Søby 65 sletdaler, dateret 26/10 1692, hvilke 65 sletdaler salig Anne Simonsdatters børn blev tildømt at betale.

(268)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Mogens Rasmussen Hasle, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for dom, der iblandt Anne, Oluf Fogedsvends, og tiltalte dem for hvis, de var ham skyldig. sagen blev opsat 4 uger.

** den sag, Christen Vegerslev kontra rådmand Jens Basballe item Jens Rasmussen Lassen. da såsom Christen Vegerslev begærede uvildige mænd opnævnt, så blev opnævnt 4 mænd med

overkøbmand at foretage den sag imellem Christen Vegerslev og Jens Rasmussen Lassen og dem derom at forene.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen borger og handelsmand sst havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Matias Sørensen Hårbo havde stævnet efterskrevne indenbys personer for gældsdom, men som intet gensvar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Sørensen skrædder på Brobjerg med opsættelse her af tinget 1/9 næst afvigt havde stævnet Jens Rasmussen Borum skrædder, borger sst, formedelst han ulovligt skal have bortranet fra ham og hans hus en kvindetrøje, som tilhørte hans hustru, foruden dom og rettens middels medfart. dernæst blev i rette lagt et udtog af Århus rådstueprotokol 30/12 1691, som melder, at Jens Sørensen da af skrædderlavet er beskyldt, formedelst han havde antaget arbejde mod KM forordning, og forpligtede sig ikke mere at befatte sig med noget arbejde ved deres håndværk, hvorefter blev afsagt, at ihvorvel af forberørte sees Jens Sørensen at have lovet intet arbejde har at antage, så kunne den måde, Jørgen Borum har brugt, ikke kendes lovlig, idet han uden tilladelse er indgået i hans hus og udtaget en trøje, hans hustru tilhørte, og han som en edsvoren borger kunne tillades at sy, derfor skal Jørgen Borum give til straf til lavets fattige 2 rigsdaler.

(269)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på sin egne vegne havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom for hvis, de er ham skyldig, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtiget for Anders Jensen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 13/10 næst forhen havde stævnet Tomas Bager sst, som arving efter salig Laurits Elsegård, for 35 rigsdaler, han til Johan Jespersen Rødberg af Bergen skyldig er, og i rette lagde skiftebrev efter salig Laurits Elsegård, dateret 27/4 1691, hvori findes indført denne fordring på 35 sletdaler, idet Laurits Elsegård har været forlover for hans far Rasmus Elsegård, som Tomas Bager blev tildømt at betale.

(270)

** Laurits Pedersen prokurator på KM og Århus bys vegne havde med varsel som 10/11 sidst afvigt stævnet en del skomagersvende for deres voldsbøder, samt for nævehug, jordskuf, sårmål og helligdagsbøder, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Mads Hattemager sst havde stævnet Jens Skriver, vognmand på Brobjerg, for vidne og dom angående den skade, hans svin har gjort Mads Hattemagers have, hvor en stor hoben kål var opædt og tre bede med urter oprodet, og der var gjort skade for en sletdaler.

** Laurits Pedersen prokurator for Mads Hattemager efter samme varsel satte i rette og formente, at Jens Skriver vognmand bør samme skade at betale, og som intet svar skete, er sagen opsat.

1/12 1692.

** blev forkyndt KM patent om højesterets holdelse for år 1693.

** Mogens Robertsen stadsprokurator lod læse og påskrive en stævning kontra baron Constantin von Marselis angående nogle opkøbte og udskibede ærter at udføre.

** stiftbefalingsmand grev Nicolaj Friis til Frisenborg hans fuldmægtig Falentin Beyer på sin herres vegne, med opsættelse her af tinget 20/10 næst afvigt, havde stævnet Søren Jensen og medinteresserede skomagersvende og satte i rette, om de ikke burde betale deres voldsbøder og betale hvis, er frarøvet Hans Nielsen. derefter blev i rette lagt tingsvidner og indlæg, hvorefter blev afsagt, at eftersom af syn og vidner sees, at Anders Bastian, Bastian Hansen, Baltser Troelsen, Peder Sørensen og Søren Jensen har ladet sig finde, imod kongens bud, på forbuden nattetid med hujen og skrigen her på gaden, og endeligt alle med hinanden antastet Hans Nielsen af Voldby, som senere er blevet fundet blodig, da bør de bøde efter lovens 6.bogs 7.kapitels 2.artikel hver 3 lod sølv og efter samme kapitels 8.artikel hver tre gange 6 lod sølv og efter samme bogs 9.kapitela 24.artikel samtlige deres tre gange 40 lod sølv og for usømmelig nattegang 1 rigsdaler samt til lavets fattige hver ---- og der foruden betale processens bekostning med 12 rigsdaler. hvad angår irettesættelsen på dem, om Hans Nielsens fratagne penge at betale, da ihvorvel de for sligt kunne mistænkes, da har vidnerne intet derom vidnet, hvorfor de for den post frikendes.

(271)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Mogens Hasle, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 17/11 1692 i rette lagde hans begæring om arrest på Niels Ruts gods, hvorefter Niels Rut blev tilfundet at betale de søgende 14 rigsdaler inden 15 dage, eller derfor i det arresterede gods at ske udlæg.

8/12 1692.

(272)

** den sag, byfogden på KM og byens vegne mod de skomagersvende, er endnu opsat 8 dage.

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Sørensen smed og Conrad Frandsen smed i Viby for vidner, syn og dom for de sår og skade, de 11/11 sidst afvigt i Christen Knudsens hus øvede på Søren Rasmussen af Holme, og synsmænd vidnede, at han havde blodige rifter i ansigtet, som han klagede over de indstævnede, at de havde gjort ham samme sår, og desuden havde de truet og stødt ham.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Brun, borger og skipper sst, havde stævnet mester Jens Tømmermand, borger sst, for vidner og dom angående den bygning og den kontrakt dem var imellem, og efterskrevne svarede på tilspørgsel af Laurits Pedersen, at de havde aldrig hørt deres forening, men den tid huset var bygget, var Mikkel Brun vel fornøjet, og de var ved bolværkets reparation ved samme hus i 5 fulde dage, og ikke imidlertid havde andet arbejde under hænder.

(273)

** den sag, Mogens Robertsen prokurator på KM og Århus bys vegne kontra baron Constantin von Marselis angående en del ærter opkøbt og her indskibet at udføre. sagen blev opsat 4 uger, idet fuldmægtigen agtede at føre bevis om ærternes køb.

** den sag, Jacobus Gesius kontra Johan Fach angående en del breve, blev opsat 14 dage, og Johan Fach forelagt et indgive sin erklæring om samme breve.

** den sag, Johan Fach kontra Jacobus Gesius. eftersom Jacobus Gesius efter to forligelser ikke har indleveret sin regning eller sig til overkøbmand indfundet, er sagen endnu opsat 8 dage.

** den sag, Jens Vissing for justitsråd Kruse kontra Jens Basballe og Dines Pedersen, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Rasmussen Hasle. såsom ingen af parterne efter forligelse i dag 14 dage har været for mændene deres pretentioner at fremvise, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Laurits Pedersen prokurator på kongens og byens vegne kontra skomagersvende Anders Bastian med flere, er opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev sst havde stævnet hr Søren Jensen Vinter, præst i Knebel, for dom for hvis han efter hans panteobligation, dateret Århus 2/12 1692, er skyldig til hans bror Christen Vegerslev, nemlig 400 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(274)

15/12 1692.

** Anne Nielsdatter, sidst tjenende salig Engelbret Endersens enke, blev af fængslet fremstillet og udlagde til barnefar en soldat Niels Bertelsen og gav klageligt til kende, at hun intet havde at betale hendes lejermålsbøder med, hvorfor hun atter til straf i fængslet blev henbragt.

** Mette Christensdatter, sig opholdende hos Ellen Zachariasdatter, blev af fængslet fremstillet og udlagde til barnefar en soldat Johan Mortensen, og da hun intet havde at betale sine lejermålsbøder med, blev hun atter til straf i fængslet henbragt.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Jochum Blom, buntmager borger sst, havde stævnet Mikkel Andersen murmand på Brobjerg for beskyldning og dom angående en skorsten, han havde antaget sig at skulle reparere for Jochum Buntmager, og over hans forseelse ved arbejdet er nedfaldet, og formente han bør den tilføjede skade ham at erstatte, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Johan Fach kontra Jacobus Gesius, såsom Jacobus Gesius først nu fremlægger sin vidtløftige kontraregning, at Johan Fach skulle blive ham skyldig 420 daler, som strider tvært imod

Johan Fachs regning, ej heller noget bevis fremlægges, så er sagen med begge parters bevilling opsat 14 dage.

** den sag Matias Hårbo kontra Niels Brabrand er opsat 3 uger.

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 10/11 næst afvigt, kontra Jens Lauritsen sst hans sønner i rette lagde et tingsvidne her af tinget 4/8 næst afvigt samt indlæg, hvorefter blev afsagt, så eftersom af tingsvidne sees, hvorledes Kurt Fischer soldat er slået og medhandlet, og ingen andre at have haft imod sig end de indstævnede, da bør Hans Jensen og Peder Jensen bøde hver deres 3 gange 6 lod sølv tillige med deres helligbrøde, og Oluf Gertsen skal bøde til mulkt 2 rigsdaler, men Peder Andersen, som gjorde ed ikke i nogen håndgerning at have medværet, bør fri at være.

(275)

** den sag Mads Hattemager kontra Jens Skriver endnu opsat 14 dage.

22/12 1692.

** blev læst og påskrevet Anders Viby handskemagers til Hans Nielsen Gotlænder udgivne pantebrev for kapital 50 sletdaler, dateret 20/11 1692, og derfor pantsætter ham hans hustrus tilfaldne arvepart efter salig Jens Hansen ? i to boder på Guldsmedegade.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for KM tolder Johan Suhr sst hans vegne havde stævnet skipper Kaj Sørensen, borger sst, tillige med sine medhavende skibsfolk for dom, angående hans sejlads forbi Nyborg nu sidst, han kom fra Lübeck, og Kaj Sørensen vidnede, at han var ubekendt med samme farvand, såsom han aldrig havde været i Lübeck, og da de om natten i hårdt vejrlig kom forbi Nyborg, turde han ikke indløbe dertil, men de måtte med største fare ligge for anker. bådsmand Peder Bendsen vidnede det samme, og han og skipperen bekræftede, at de ikke gik Nyborg forbi for at gøre KM nogen svig i hans toldrettighed. Jens Friis konsumptionsbetjent sst vidnede, at straks Kaj Sørensen fra Lübeck var indkommet i åen, kom han med andre betjente om bord, og de fornemmede ikke, at noget samme nat kom fra samme skiberum.

(276)

** den sag, Mogens Robertsen kontra Jens Todbjerg med flere, er endnu opsat 14 dage.

** den sag, Laurits Pedersen på kongens og byens vegne kontra de skomagersvende sst, er bevilget opsat 14 dage.

** den sag, proviantforvalter Christen Vegerslev kontra Jens Rasmussen, endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Jens Rasmussen kontra Niels Vesterbo og Hans Riber, endnu opsat 14 dage.

** Jens Vissing, residerende på Århus mølle, fuldmægtiget på justitsråd Edvard Kruses vegne, med opsættelse her af tinget 17/11 næst afvigt, havde stævnet rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen og tiltalte dem for resterende konsumption, hvorimod blev i rette lagt Jens Basballes efterskrevne

indlæg, at han søges for den fulde konsumption for vin, salt og tobak, skønt han har specificeret adskillige tiders udskibning deraf til fremmede steder, hvilket bør godtgøres ham i konsumptionen. derefter blev i rette lagt Dines Pedersens indlæg med samme indhold, hvorefter blev afsagt, at som KM forordning om konsumptionen, dateret 13/10 1688, fører disse ord i munde, at intet må igen udskibes uden konsumptionsforvalterens overværelse for at iagttage, at ikke den ene sort for den anden eller vand for vin til forsvigelse udføres, hvilket er efterkommet, og da bør rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen, så vidt de efter told og konsumptionsbogen godtgører at være udført, være fri.

(277)

** Mogens Robertsen, fuldmægtig for Mogens Hasle, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Mogens Rasmussen Hasle, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 24/11 næst afvigt havde stævnet Jens Tomasen skomager med flere her i byen for dom og tiltalte dem for gæld. derimod blev på salig hr Jens Kattenbergs enke Cathrine hendes vegne fremlagt et tingsvidne her af tinget 10/4 1690, som melder, at salig hr Jens Kattenbergs enke Cathrine frasagde sig arv og gæld efter ham. derefter blev de øvrige indstævnede tildømt at betale deres gæld.

(278)

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Morten Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 24/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for dom for hvis gods, de på auktioner efter salig Maren Clemendsdatter havde købt og ikke har villet betale, som de nu blev tildømt at betale.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne sst for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, og som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

12/1 1693.

** læst og påskrevet KM forordning om forbud på forprang med kornkøb på landet, item forordning om forbud på øde bygningspladser ud til gaden i købstæderne til haver at lade indrette.

** læst og påskrevet KM politimester Claus Rasks advarsel og forbud på gamle tønder og skæppers korn ---- eller tønder korn at måle med skæpper, og skæpper ikke at måle med fjerdingkar, eller salt med korn mål etc.

** Maren Sørensdatter, sidst tjenende Tomas Bager, blev af fængslet for retten fremstillet og udlagde for barnefar Mogens Pedersen soldat, og som hun intet havde at betale sine lejermålsbøder med, blev hun atter i fængslet indsat.

** Rasmus Nielsen Juul, danske skolemester sst, æskede skøde, hvorefter Jens Jacobsen, tjenende madame Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård og på hendes vegne solgte og

skødede fra hende og hendes arvinger og til Rasmus Nielsen Juul og hans arvinger hendes hus, på Mejlgade liggende, næst op til Peder Rasmussen skippers iboende ejendom, Niels Lauritsen tilhørende, på den ene side og til Ingeborg de Brobergues have på den anden side.

(279)

** Ingeborg de Brobergue, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård ved hendes fuldmægtig Jens Jacobsen æskede pantevidne, hvorefter Rasmus Nielsen Juul, danske skolemester sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Ingeborg, salig magister Bordings, 120 sletdaler, og derfor pantsatte hende det hus, han hende i dag afkøbt har, liggende på Mejlgade.

** blev forkyndt Didrik Christensen, forrige hospitalsforstanders pantebrev, dateret 11/12 1691, til Christen Eriksen i Termestrup på kapital 50 sletdaler, og derfor pantsatte ham sin iboende ejendom på Skolegade med tilliggende have.

** den sag, Mogens Robertsen for magistraten på byens vegne kontra baron Constantin von Marselis. som ikke blev fremlagt de tilforn påberåbte bevisligheder, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Matias Hårbo kontra Niels Brabrand og Christen Lauritsen, bevilget opsat endnu 14 dage.

** den sag, Johan Fach kontra Jacobus, endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Mads Hattemager kontra Jens Skriver, endnu bevilget opsat 14 dage, og forelagt Jens Skriver sig med Mads Hattemager til venlig forening at indfinde.

** den sag, Mikkel Brun kontra Jens Tømmermand, bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Dines Pedersen og rådmand Jens Basballe. såsom Jens Basballe vil vise, at han for det søgende har gjort fornøjelse, da er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Jens Rasmussen Lasson kontra Niels Vesterbo og Hans Riber, endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Jens Rasmussen Lasson kontra Rasmus Olufsen og flere, bevilget endnu opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på sine egne vegne med opsættelse her af tinget 24/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(280)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 24/11 næst afvigt, havde stævnet Niels Langballe og flere skomagersvende, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 10/11 næst forhen, hvorefter blev afsagt, eftersom af tingsvidnet sees, at de indstævnede har overfaldet nogle skræddersvende, da bør Anders Bastian, Niels Langballe samt medfølger Christen hver for sig bøde efter lovens 6.bogs 7.kapitels 2.artikel til KM og byen deres 2

gange 3 lod sølv, og efter sammes 9.artikel deres to gange 6 lod sølv samt deres helligbrøde med processens bekostning.

19/1 1693.

** Jacobus Gesius apoteker havde stævnet Peder Christensen Basballe for vidner at påhøre, angående skel og halvtagshus, som er bygget på den nordre side, samt derhos bygget udskudsbygning, med tagdrop på Jacobi tilhørende gård på Brobjerg. derefter vidnede efterskrevne personer, der iblandt Erik Mikkelsen, boende i Malling, og hans hustru Mette Mikkelsdatter, om hvad, de kunne huske om skellet imellem gårdene og på hvis grund udskuddet var bygget. Laurits Pedersen prokurator på Peder Basballes vegne hertil svarede, han vil formode de få førte vidner ikke skal kunne komme Peder Basballes plads til skade, såsom apotekeren længe forhen uden advarsel til Peder Basballe har opbygget sit hus.

(281)

** KM tolder Johan Suhr hans fuldmægtig Peder Pedersen havde stævnet skipper Niels Pedersen Samsing og skipper Jens Sørensen, borger sst, med deres medhavende skibsfolk, angående deres sejlads forbi Nyborg toldsted, for spørgsmål at tilsvare. skipper Niels Pedersen og hans skibsfolk vidnede, at de på juleaften sejlede forbi Nyborg, og vinden var hård vest-nordvest med slud og snetykning, så de ikke kunne se land og komme til Nyborg, om det end skulle koste deres liv, og i ingen måde skete af forsæt til nogen KM toldrets forsvigelse. skipper Jens Sørensen og hans søfolk vidnede, at de sejlede forbi Nyborg 3.juledag, formedelst Guds hårde vejr og vind, som var vesten til vesten til nord, og kom forbi med et revet sejl i en stor storm, så de ikke kunne komme derind.

(282)

** den sag, Rasmus Hasle kontra Rasmus Kasted i Tilst med flere, er endnu opsat 14 dage.

26/1 1693.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, havde stævnet Johan Fach organist for vidner at påhøre angående de penge, han har lånt ham. derefter blev i rette lagt Morten Værn og Gert Colpins efterskrevne vidne og attest, at de efter begæring havde været forsamlet i Hans Bendixens hus 22/11 i det vidtløftige regnskabsværk imellem Jacobus Gesius og Johan Fach organist ved domkirken, hvor deres regninger blev foretaget som følger.

(283)

** Mads Hattemager på Peder Basballes vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker for synsmænds opkrævelse angående den bygning, han skal have gjort fra kobbersmedegården på Brobjerg ind til Peder Basballes ejendom, som Niels Hattemager iboer, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne synsmænd.

** den sag, Matias Hårbo kontra Niels Rasmussen etc, bevilget opsat 3 uger.

** Christen Vegerslev kontra Jens Basballe og Dines Pedersen, da er sagen bevilget opsat 14 dage.

** Mikkel Brun kontra Jens Tømmermand. sagen er bevilget opsat 14 dage.

** Mads Hattemager kontra Jens Skriver. sagen er bevilget opsat 14 dage.

3/2 1693.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde som 26/1 næst afvigt stævnet Jacobus Gesius for syn, og nu i rette lagde synsmænd deres efterskrevne forretning på et udskud, som Jacobus Gesius havde bygget, men som på ingen af siderne vistes nogen adkomst, som med alenmål forklarer ejendommenes beskaffenhed, da synes det billigt at Jacobus Gesius, da han lod udbygge sit udskud, burde tilforn Peder Basballe det have til kende givet, hvorved al misforstand kunne være sat til side.

(284)

** i den sag Johan Fach 10/11 næst afvigt kontra Jacobus Gesius, angående deres imellemværende vidtløftige regning, blev Johan Fach tilspurgt, om han ved sin ed ville bekræfte ikke at være skyldig 150 sletdaler, og ikke dem havde bekommet, hvorefter han aflagde sin ed derpå.

** den sag, Mogens Hasle kontra Rasmus Kasted i Tilst med flere, endnu bevilget opsat 14 dage.

** Johan Fach, organist til domkirken sst, med fuldmægtig Laurits Pedersen prokurator med opsættelse her af tinget 10/11 afvigte år havde stævnet Jacobus Gesius, apoteker sst, for en endelig afregning med ham at gøre. derefter blev i rette lagt efterskrevne attester om forening mellem parterne, hvorefter blev afsagt, at da det befindes, at Jacobus Gesius har fået 8 sletdaler for meget, så bør han igen betale dem til Johan Fach med processens bekostning.

(285)

9/2 1693.

(286)

** den sag, Mikkel Brun kontra Jens Rasmussen Tømmermand, bevilget opsat 4 uger.

** den sag, proviantforvalter Christen Vegerslev kontra Jens Basballe og Dines Pedersen, bevilget opsat 4 uger.

** den sag, Claus Nielsen kontra Søren Svane. som fuldmægtigen mødte med Søren Svanes indlæg, så er sagen opsat 14 dage.

16/2 1693.

** blev forkyndt KM missive til borgmestre og råd om de negotierende på Frankrig at sejle under konvoj.

** den sag, Jens Tømmermand kontra Mikkel Brun efter forrige dom 14/4 sidst havde indstævnet, da som Mikkel Brun har ladet Jens Tømmermand indstævne, at han ikke de pretenderede penge skulle tilkomme, og intet svar er sket, da er sagerne opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Mogens Rasmussen Hasle, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/12 1692 havde stævnet Jens Begård i Tilst med flere udenbys personer for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtiget for Matias Sørensen Hårbo, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget havde stævnet Niels Rasmussen Brabrand med flere sst for dom og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

23/2 1693.

(287)

** den sag, Claus Nielsen kontra Søren Svane og Jens Pedersen Kruse, er bevilget opsat 8 dage.

2/3 1693.

** blev forkyndt Ertmand Lauritsen Rode studiosus hans til velb jomfru Agate Rodsteen udgivne skøde på den grundmurede gård ved domkirkegården, næst op til baron Constantin von Marselis kornhus, strækker sig fra samme kornhus til Mejlgade, fra kirkegården ud bag Bispegården, dateret 20/12 1692.

** blev forkyndt velb jomfru Agate Rodsteen hendes udgivne pantebrev til Ertmand Rode studiosus på hendes gård, ved domkirkegården beliggende, for kapital 400 rigsdaler.

** den sag, Claus Nielsen kontra Søren Svane og Jens Kruse, endnu bevilget opsat 8 dage.

(1)

** tingbogens autorisation.

** i Jesu navn anfangen.

9/3 1693.

** blev forkyndt, læst og påskrevet rentekammerkollegiets på KM vegne forpagtningsbrev på familie folkeskatter af Kaløs, Havreballegård, Stjernholm, Dronningborg, Silkeborg, Mariagers, Skanderborg og Århus amter fra 1/1 1693 til ultimo december 1695 for årlig afgift af 4970 rigsdaler.

** blev forkyndt, læst og påskrevet Jens Andersen Høg skomager borger sst hans til Matias Sørensen Hårbo, borger sst, udgivne pantebrev på hans iboende hus bag klostret, imellem Jens Andersens og Peder Todbjergs ejendomme beliggende, for kapital 140 sletdaler.

** den sag, Niels Lauritsen, borger sst, kontra Christen Topholm i Søften for gæld 6 sletdaler for 2 tønder øl. intet svar, opsat 4 uger.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Låsby sst havde stævnet Jens Rasmussen tømmermand, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 7 sletdaler, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** den sag, Christen Vegerslev kontra rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen for gæld, er endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Jens Tømmermand kontra Mikkel Brun. for sine årsager endnu opsat 8 dage, og da forelagt Mikkel Brun personligt at møde.

(2)

** Jens Hvas lod i dag 2.gang lyse efter en heløret broget so, af hans gård uvidende er udkommet.

** Falentin Beyer lod 2.gang lyse efter en stok, som til Peder Todbjergs blev borte.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 9/2 næst afvigt havde stævnet Søren Svane, borger sst, for 30 sletdaler, han ham efter fire gode mænds forlig skal være skyldig, og som han blev tildømt at betale.

16/3 1693.

** Laurits Pedersen stadsprokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Lambrecht Nicolaj handskemagersvend for hvis, han til KM og byen skyldig er for groft slagsmål på Torvet, øvet imod hans svogers guldsmedesvend forganget år, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger,

** den sag, Jens Rasmussen tømmermand sst kontra Mikkel Brun, intet svar, endnu med bevilling opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Rasmussen fogedsvend havde stævnet Jens Rasmussen tømmermand, borger sst, for vidner og dom angående voldsom overlast næst afvigte 8/2 i byskriverens hus, men som ingen af de indstævnede vidner mødte, blev de forelagt at møde i dag 8 dage, og sagen opsat 14 dage.

(3)

** Mogens Robertsen prokurator fuldmægtig for Søren Jensen på hjørnet af Guldsmedegade, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne indenbys personer for gældsdom, men som blev fremlagt modregning, blev sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for hr Mikkel Pedersen i Årslev sognepræst havde stævnet efterskrevne her i byen for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** blev forkyndt Jens Rasmussen tømmermands til Peder Basballe udgivne pantebrev, dateret 4/3 1693, på kapital 102 sletdaler, derfor næst hr Villads i Grundfør hans prioritet, pantsætter hans iboende ejendom samt indhavende indbo og løsøre.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Morten Værns kælderpige Anne Sørensdatter havde stævnet Anders Viby handskemager for dom for lånte penge og øl, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

23/3 1693.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Bente Rasmusdatter, borgerdatter sst, begærede et skudsmål og stokkenævn angående hendes ærlige fødsel og afkomst samt liv og levneds forhold, mens hun her har været. så fremstod efterskrevne borgere, som ved ed med oprakte fingre vidnede, at Bente Rasmusdatter var født her i byen i et ærligt ægteskab, hendes far var Rasmus Christensen tømmermand nu salig, forrige borger sst, hendes mor var Anne Arentsdatter nu salig, og Bente Rasmusdatter har forholdt sig ærligt, gudfrygtigt og vel.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Rasmussen fogedsvend, item på KM og Århus bys vegne havde, ligesom i dag 8 dage, stævnet Jens Rasmussen tømmermester, og efterskrevne vidnede, at 28/2 næst afvigt havde Jens Tømmermand indbudt dem med flere til gæst på noget øl for deres flid med at redde ilden, som var optændt i Jens Jacobsens gård, og som de sad og var lystige, og som Hans Rasmussen drak en skål, spurgte Jens Rasmussen, hvem det var, der drak skålen, og en svarede, at Hans drak mig skålen til, da sagde Jens Rasmussen, det var en hundsfot og skælm, som havde drukket skålen, og råbte nogle gange, at hundsfot og skælm drikker med ham eller drikker ham til, tog så kruset med øl og slog Hans lige i hoveder, og Hans tog et krus og slog til ham igen, men Jens Rasmussen bukkede sig, så han ikke ramte ham, og så slog Jens Tømmermand på ham og sagde, hundsfot her ud, du har intet i vort lav at bestille.

(4)

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Basballe og Dines Pedersen, endnu bevilget opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen tømmermester, borger sst, med opsættelse her af tinget 16/2 næst forhen havde stævnet Mikkel Lauritsen Brun, skipper og borger sst, angående en sum penge, Jens Tømmermester 14/4 1692 har forhvervet dom over ham for gjort arbejde, som han blev tildømt at betale samt 2 rigsdaler til kost og tæring.

(5)

30/3 1693.

** blev fremstillet af fængslet Ide Ulriksdatter, kommet fra Horsens, som udlagde til barnefar en dragon Max Hansen, og da hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun atter i fængslet til straf henbragt.

** den sag, Morten Værns kælderpige kontra Anders Viby, er endnu opsat 14 dage.

** den sag, Hans Rasmussen fogedsvend kontra Jens Tømmermand, intet svar, endnu opsat 14 dage.

6/4 1693.

** Gregers Gregersen, tjenende Peder Nielsen Brandt sst, blev fremstillet for retten for sine lejermålsbøder, havde beligget Sidsel Sørensdatter, som tjente sst, så hun ved ham har avlet barn, og han gav klageligt til kende, at han på sine lejermålsbøder havde betalt 6 rigsdaler, så han havde intet videre at betale med.

** den sag, Laurits Pedersen på kongens og byens vegne kontra Lambrecht Nicolaj handskemagersvend, intet svar, opsat 3 uger.

** den sag, proviantforvalter Christen Vegerslev kontra rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen, endnu opsat 4 uger.

** hr Hans Lundgård, sognepræst til Hasle, Skejby og Lisbjerg sogne hans fuldmægtig Peder Jacobsen, degn sst, et skøde. assessor Jesper Nielsen Hutfeld, residerende sst, hans fuldmægtig Rasmus Værn med fuldmagt solgte og skødede fra Jesper Hutfeld og hans arvinger og til hr Hans Lundgård og hans arvinger efterskrevne stykke jord i Århus mark.

(6)

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Låsby sst med opsættelse her af tinget 9/3 næst afvigt havde stævnet Jens Rasmussen tømmermand sst for 7 daler, som han blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Søren Jensen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 16/3 næst afvigt havde stævnet Albret Tiedemann med flere for gæld, som de blev tilfundet at betale.

30/4 1693.

** blev forkyndt KM forordning angående personer, som for gæld arresteres deres underholdnings be----. item KM missive til borgmestre og råd om konvoj for dem på Frankrig negotierende, samt rentekammerkollegiets missive til magistraten angående matrikelskattens afslag af købstadsjorderne.

** Jørgen Danielsen KM byfoged sst på KM, rettens og sit embedes vegne havde med en skriftlig stævning stævnet dens indehavende personer, som desværre formenes Simon Sørensen fra Hirtsholmene, der havde været lods på den stettinske galiot, nu her for byen er beliggende, skal være bortkommet, da han alene var om bord hos styrmanden Gregert ----, tømmermanden Peder Platz og kokken Mikkel Tiin, som siger sig ikke at vide, hvor han er blevet af, og dog ikke kommet i land, hvorfor de 3 holdes mistænkte og er taget i arrest i henseende til den gråd og klage, han skal have gjort, da han skulle gå om bord, nemlig at han aldrig kom levende hjem, men blev af skibsfolkene ihjelslået, og derpå efter han om fredagen var kommet om bord, da borte blevet om lørdagen. endvidere blev stævnet efterskrevne vidner, der iblandt Jens Basballe og talte med hans søn Christen Basballe. derpå blev i rette lagt Simon Sørensen hans far Søren Olufsen på

Hirtsholmene hans missive til skipper Jens Lübsker om hans søns ulykkelige bortblivelse. derefter blev i rette lagt skriftlige vidner, og vidner blev eksamineret, samt hr Johan Trænå, forrige sognepræst i Vinding, hans attest, men byfogden protesterede, idet der ikke var givet varsel for præstens attest, og han for sin forseelse er dømt fra sit kald.

(8)

** den sag, Morten Værns pige kontra Anders Viby. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, Hans Rasmussen kontra Jens Tømmermand, endnu bevilget opsat 14 dage.

** efter assessor Jesper Nielsen Hutfelds begæring blev opnævnt og tilmeldt synsmænd til at syne domkirkens brøstfældighed på tømmerværk, murværk og bly.

** Jens Terkildsen, underskriver ved Skanderborg amtstue, på Hans Jespersen Seidelins vegne af Skanderborg bød sig i rette, om rådmand Jens Basballe i dag ville lade forfølge den arrest, som han fredag før påske her i byen på Hans Seidelin har ladet gøre. dertil svarede Mogens Robertsen prokurator, at sagen er indstævnet for Hjelmslev herreds ting til doms.

** den sag, Morten Værn kontra Christen Vegerslev. da Christen Vegerslev var på landet i KM forretning, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for hr Mikkel Pedersen, sognepræst i Årslev, med opsættelse her af tinget 16/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne indenbys personer for gæld, som de blev tildømt at betale.

(9)

** følger skipper Jens Rasmussen Lübskers til byfogden indgivne klage, angående den forsvundne lods Simon Sørensen af Fladstrand, født på Hirtsholmene.

** følger skipper Mikkel Jensen Tunbos skriftlige fremlagte vidne, at Simon Sørensen havde sagt til ham, at han frygtede at han aldrig kom levende hjem.

** følger Hans Matiasen, borgersøn sst, hans skriftlige vidne, at han var overværende og hørte Simon Sørensens ord.

(10)

** følger skipper Jens Lübskers skriftlige vidne.

** følger Ditlev Bloch garver og Oluf Eriksens skriftlige vidne.

(11)

27/4 1693.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Søren Jensen Hejkær borger sst havde stævnet Jens Vegerslev forrige rådmand sst for gældsdom og tiltalte ham for leje af et gårdsavl, som Søren Jensens salig formand havde lejet ham, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, Morten Værns pige kontra Anders Viby, endnu bevilget opsat 4 uger.

** den sag, byfogden kontra Lambrecht Nicolaj. intet svar, derfor bevilget opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Lassen til sankt Knuds kloster. KM kancelliråd, havde skriftligt stævnet admiral Jens Rodsteen til Rodsteenseje for tilbud efter højesterets dom næst afvigt 17/8 imellem dem, og da vil lade deponere de tilbudte penge, og lade påkende om det forbud, som til bønderne er sket, ingen anden proprietær end ham at svare.

4/5 1693.

** blev fremvist Peder Jacobsen Møllers til Niels Lauritsen udgivne pantevidne, her af tinget 8/2 1683, på kapital 20 rigsdaler, og derfor pantsat de fire sønderste boder bagved klostret, hvilket pantebrev er indfriet.

(12)

** blev forkyndt landstings kaldsvidne, dateret Viborg landsting 19/4 1693, til indstævning over kreditorer at møde i salig Laurits Christoffersen, som boede på vester Kejlstrup i Balle sogn i Hads herred, 31/5 næstkommende i stervboet.

** den sag, Hans Rasmussen kontra Jens Tømmermand, endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Jens Basballe, af fuldmægtigen bevilget opsat 8 uger.

** den sag, Morten Værn kontra Christen Vegerslev, er bevilget opsat endnu 8 dage, og forelagt parterne inden den tid at gøre sagen til ende eller dom at lide.

** blev aflyst og forbudt her på marken alt utilladt kvæg af stude, ungnød, får, lam, svin og gæs ikke efter denne dag at må komme på marken.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde skriftligt stævnet Knud Terkildsen skomager angående det omtvistede skel, imellem Basballes og Jacobus Gesius til Knud Terkildsen solgte ejendom på Brobjerg, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de havde været overværende, da der blev gravet og efterseet, hvor rester af de gamle gærdestaver var.

** den sag, Peder Basballe kontra Knud Terkildsen angående deres omtvistede ejendom, blev opsat 4 uger.

** følger nu Peder Basballes skriftlige stævning kontra Knud Terkildsen, skomager sst, angående det omtvistede skel og udbygning.

(13)

11/5 1693.

** blev læst og påskrevet Peder Jacobsen Møller, borger sst, hans udgivne skødebrev til Oluf Sørensen, borger sst, dateret 4/5 1693, på fire hans boder liggende bag klostret.

** blev læst og påskrevet Peder Rasmussen, skipper og borget sst, hans til Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, udgivne pantebrev, dateret 2/5 1693, på kapital 50 rigsdaler, og derfor pantsat ham hans iboende og af ham tilkøbte ejendom.

** den sag, Morten Værn kontra Christen Vegerslev, er med parternes bevilling opsat 8 dage, idet de håbede forinden at få det til rigtighed.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Jacobus Gesius, privilegeret apoteker, sst havde skriftligt stævnet Peder Basballe for vidne, og Niels Jensen, boende på Brobjerg, vidnede, at Peder Basballe havde sagt til ham, der står nogle hylderødder imellem Mads Hattemagers og Knud Skomagers haver, grav dem op, og så gik han derop og gravede, og da kom byens tjener og sagde fra borgmester Jens Låsby, at han skulle lade være og ikke grave, og da han sagde det til Peder Basballe, svarede han, der skal fare en djævel i eder, går i ikke og graver dem op, jeg skal betale eder derfor, men han gik ikke mere derhen at grave. Knud Terkildsen vidnede, at han havde sagt til Niels Jensen, at han skulle lade være at grave de hyld, som var skel imellem havrene, indtil lov og ret havde skilt dem ad.

(14)

** efter Jacobus Gesiuses begæring blev af retten opnævnt og tilmeldt synsmænd til at syne og granske imellem Peder Basballes eje på Brobjerg, Mads Hattemager iboer, og det eje, Knud Terkildsen af Jacobus har købt.

** den sag, borgmestre og råd, Vorfrue kirkes værger, kontra Christen Byskriver og rådmand Jens Basballe, er opsat 4 uger.

** Laurits Pedersen prokurator på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 16/3 næst afvigt, havde stævnet Lambrecht Nicolajsen handskemagersvend for slagsmål, hvorfor han blev tildømt at bøde efter loven til kongen og byen sine 3 gange 6 lod sølv samt processens bekostning.

** Niels Christensen Møller, borger sst, havde stævnet efterskrevne for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** følger Jacobus Gesius hans kaldsseddel mod Peder Basballe for syn på det omtvistede skel imellem deres haver.

18/5 1693.

** blev læst og påskrevet borgmestre Jens Låsbys og Mikkel Mikkelsens samt rådmand Hans Vinters udgivne kvittering til Mogens Jensen Blach for kapital 400 rigsdaler, han skal være Vorfrue kirke skyldig.

(15)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Christen Knudsen Lind, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** den sag, Hans Fogedsvend kontra Jens Tømmermester, endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Morten Værn kontra Christen Vegerslev, endnu bevilget opsat 14 dage i henseende til mindelig forening.

26/5 1693.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Jacobus Gesius, apoteker sst, havde skriftligt stævnet Peder Basballe, som 11/5 findes indført, og nu fremlagde synsmænd deres efterskrevne forretning, angående skel imellem Jacobus Gesius og Peder Basballes ejendomme, og da har de gransket, så meget som var dem muligt, hvad ret skal være imellem deres ejendomme.

(16)

** den sag, Søren Jensen Hejkær kontra Jens Vegerslev, endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Morten Værns pige kontra Anders Viby, endnu bevilget opsat 14 dage.

1/6 1693.

** læst og påskrevet KM brev om farter på fremmede steder med nye pas sig at forsyne og de gamle til kassering at indlevere i kancelliet.

** Anne Sørensdatter, nu tjenende hr Laurits i Beder, tilforn tjenende mester Henrik Trompeter sst, aftingede for lejermål, avlet barn med Jesper Adamsen trompeter, og formedelst hendes vemodige klage intet at have til sig og barnet, er aftinget, at hun lovede at betale halvanden rigsdaler, og blev så i fængslet til straf for resten indsat.

** blev forkyndt Jens Rasmussen Lassens udgivne pantebrev til oberstløjtnant Hans Joachim von Warntet for kapital 284 rigsdaler, derfor pantsætter ham to sine gårde med tilliggende gårdsavl ved Vorfrue kirkerist, hr Jeppe Jensen og Baltser Wendel guldsmed iboer.

** den sag, Peder Basballe kontra Knud Terkildsen skomager, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Jacobus Gesius apoteker kontra Peder Basballe angående deres omtvistede ejendomsskel på Brobjerg, er opsat 14 dage.

** Mogens R0bertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Knudsen Lind, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** den sag, Hans Rasmussen kontra Jens Tømmermand, er opsat 14 dage.

(17)

** Mogens Robertsen prokurator havde stævnet efterskrevne for dom angående hvis, de skyldig er for tilkøbt gods på auktioner.

** Morten Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 20/4 næst afvigt havde stævnet proviantforvalter Christen Vegerslev for dom tiltalte ham for en hans far Jens Vegerslevs, efter ordre, købte gård på auktion for 735 sletdaler, og i rette lagde Christen Vegerslevs missive til Morten Værn, hvori han begærer, at han ham til bedste ville købe på auktion 3 boder ved Mindeporten samt hans far Jens Vegerslevs forrige iboende gård. derimod blev fremlagt mons Vegerslevs indlæg, at han begærer sin kontrakt om samme køb fremlægges. så blev mons Christen Vegerslev 3.sinde lydeligt påkaldt, dog skete intet gensvar, hvorefter Christen Vegerslev blev tilfundet at betale Morten Værn de udlovede 735 sletdaler med renter til dato.

** Søren Jørgensen Ruttenborg, borger og stadsprokurator i Randers, på Søren Jensen, borger og handelsmand i Randers, hans vegne havde stævnet Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand her i byen, for 104 rigsdaler efter en veksel, som han har accepteret, hvilke 104 rigsdaler han blev tildømt at betale.

(18)

8/6 1693.

** blev læst og påskrevet oversekretær Matias Moths missive til borgmestre og råd, angående at være KM vilje og befaling ingen at sejle på udenrigs steder, før de sig med kongens pas har forsynet.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, på KM, Århus by og rettens vegne havde skriftligt stævnet Peder Platz tømmermand, styrmand og kokken angående den her i byen under klinten dødfundne lods, Simon Sørensen, hans død og bane, og bartskær, kirurg og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at den dødfundne Simon Sørensen var blevet kvalt, før han kom i vandet, idet han havde en sortbrun streg om halsen, som ovenfor var stor og opsvulmet, med andre efterskrevne kendetegn på kvælning, hvorefter efterskrevne blev forhørt om deres indgivne attester.

(19)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig efter magistratens skriftlige befaling, på Peder Platz tømmermand og de andre, som var ombord med den borteblevne Simon Sørensen, deres vegne havde stævnet byfogden Jørgen Danielsen for syn og vidner at påhøre angående den døde Simon Sørensen, samt doktor Andreas Küster, Gert von Nechten og Hermann Bowe, begge borgere og kirurger sst, hvorefter blev afsagt, at de første synsmænd bør tillige med byfogden at have lovligt kald og varsel.

(20)

** blev af dommeren opnævnt og tilmeldt i denne vanskelige blodsag efterskrevne sandemænd til 6 ugers dagen at gøre deres ed og tov om salig Simon Sørensens død og bane.

** blev læst og påskrevet hr Mikkel Pedersen, præst i Årslev, hans til Jesper Mogensen udgivne skøde på hans og hans kærestes gård, hans salig formand Jesper Eskildsen tilforn tilhørte her i byen, imellem Skolegården og Peder Halkærs gård beliggende.

** blev forkyndt Jens Rasmussen Lassens til rådmand Tomas Svane i Viborg udgivne pantebrev for kapital 300 rigsdaler, og derfor pantsætter ham hans iboende gård på Vestergade.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Knudsen, borger og handelsmand sst, havde i Ry stævnet ritmester Michel Nichel for 12 rigsdaler og Jochum Christensen skovrider for 2 rigsdaler, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Fog havde stævnet Rasmus Slagter i Møllestien og tiltalte ham for gæld 30 sletdaler, intet svar, derfor er sagen opsat 3 uger.

** den sag, Søren Jensen Hejkær kontra Jens ---- er opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen med varsel som 1/6 sidst afvigt havde stævnet Didrik Christensen med flere efterskrevne for resterende auktionspenge, som de blev tilfundet at betale.

** følger byfogdens føranmeldte stævning kontra Peder Platz, tømmermand på den stettinske galiot, rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen hertil havde befragtet.

(21)

15/6 1693.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på Peder Platz, tømmermand på den stettinske galiot, som her er anholdt og fængslet for den bortkomne Simon Sørensen lods, hans vegne havde stævnet byfoged Jørgen Danielsen angående et synsvidne, han agter at lade føre om den omkomne Simon Sørensens død, hvorefter de sidst opnævnte synsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning på den døde lods Simon Sørensen, men da hans legeme var halvt forrådnet, kunne de ikke kende på hvad måde, den døde var kommet til den ulykke.

(23)

** blev forkyndt KM brev angående konnossementer at have ved skiberummene, som sejler på franske rige.

** byskriver Christen Jensen Hem havde stævnet Mogens Sørensen, borger sst, for 8 borgeres forretning på en omtvistet ager til Rytters eje, han i år har ladet så, og i rette lagde samme forretning, som indeholder, at den 55.ager i det 1.fald i Vorregårds vang af Arilds tid har tilhørt Rytters eje, hvilket gamle vangbøger udviser, og som Mogens Sørensen for retten erbød sig for samme ager, som han har besået, at give i leje 1 rigsdaler, og siden sig ikke mere med den befatte, da var Christen Byskriver dermed for sin person fornøjet.

** blev læst og påskrevet Peder Hansen felbereders efter salig hustru på holdte auktion til Ove Snedkers søn Oluf Ovesen tilslagne og solgte ejendom udstedt efter auktionsprotokollen, under byfogdens og byskriverens hænder.

(24)

** blev forkyndt et pantebrev, af Århus byting 16/9 1641, af Rasmus Christensen felbereder udgivet til Rasmus Nielsen rådmand, hans boder ved åen for 200 sletdaler, med påskrift at være indløst.

** den sag, Johan Plumb kontra sin læredreng Jens Ibsens søn. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** den sag, Peder Basballe kontra Knud Terkildsen. såsom ikke stævnemål i sagen er udstedt, er sagen bevilget opsat 3 uger.

** den sag, Jacobus Gesius kontra Peder Basballe, og som intet stævnemål i sagen er udstedt, er sagen opsat 3 uger.

** den sag, Hans Fogedsvend kontra Jens Tømmermand, er opsat 8 dage.

** Ingeborg Broberg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård hendes tjener Jens Jacobsen pantevidne. Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Oluf Ovesen snedkersvend, borgersøn sst, hans vegne bekendte Oluf Ovesen af ret vitterlig gæld skyldig at være Ingeborg Broberg 200 sletdaler, og derfor pantsætter hende det hus ved åen beliggende, som han på auktion har til forhandlet sig, næst op til hans far Ove Andersen snedkers ejendom, han iboer, på den ene side, og Søren Snedkers iboende ejendom på den anden side.

** Søren Madsen, borger og indvåner sst, skødevidne. Ingeborg Broberg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård hendes tjener Jens Jacobsen på hendes vegne skødede fra hende og hendes arvinger og til Søren Madsen og hans arvinger hendes gård, på Badstuegade beliggende, som Johan Viborg skomager sidst beboede, næst op til Søren Jensens iboende gård på den ene side og til Claus Nielsens boder på den anden side, og det med tilliggende gårdsavl.

** Ingeborg Broberg, salig magister Bordings, til Ryumgård pantevidne. Søren Madsen, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Ingeborg Broberg 150 sletdaler, hvorfor han pantsætter hende forommeldte hans gård, som er 16 bindinger hus.

(25)

** Christen Knudsen Lind, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Mogens Robertsen stadsprokurator med opsættelse her af tinget 18/5 næst afvigt havde stævnet skipper Laurits Olufsen med flere og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

22/6 1693.

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jacob Bastian, Bastian Bastiansen og Anders Bastiansen for groft overfald 3.pinsedag, øvet mod fourer Christian Appel efter hans indgivne klage. da vidnerne ikke var mødt, blev de pålagt at møde i dag 8 dage under lovens straf.

** den sag, Vorfrue kirkes forsvarer kontra byskriveren, er endnu bevilget opsat 14 dage.

** blev læst og påskrevet Jesper Mogensens til Niels Lauritsen, borger sst, udgivne pantebrev på 300 sletdaler, og derfor pantsætter sin iboende ejendom på Skolegade næst Peder Halkærs gård og latinske skole.

(26)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Sørensen Malling, sejlende her fra byen, havde stævnet Ove Andersen snedker, borger sst, for dom og tiltalte ham for 6 rigsdaler for 3 tylter fjæl, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig på Peder Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker imod synsmænds opkrævelse på det omtvistede skel imellem deres ejendomme på Brobjerg, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

** den sag, Hans Fogedsvend kontra Jens Tømmermand, er opsat 8 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig på Vorfrue kirkes forsvarer på samme kirkes vegne havde stævnet Morten Værn, måler og vejer samt borger og handelsmand sst, for doms fornyelse angående en del rådmand Jens Vegerslevs ejendomme til Vorfrue kirke auktioneret er, og han skal have købt, for hvilken sag er faldet dom over ham her til tinget 3/3 1692, hvori han blev tildømt for den ejendom på Vestergade, som han på Vegerslevs vegne havde købt for 735 sletdaler, at betale samme sum, såfremt Vegerslev det ikke gør, hvilken dom blev fornyet.

(27)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Søren Jensen Hudkær, borger sst, med opsættelse her af tinget 27/4 næst afvigt havde stævnet forrige rådmand Jens Vegerslev og i rette lagde skiftebrev efter salig Mikkel Hudkær, af dato 26/5 1691, som melder om denne post, at Rasmus Værn fordrer leje af et gårdsavl efter dom 8 sletdaler, som Jens Vegerslev blev tildømt at betale.

29/6 1693.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne med varsel som 22/6 havde stævnet Jacob Bastian og hans medfølgere for vidner, og efterskrevne, der iblandt Daniel Hansen farver hos sin far Hans Farver, borger sst, vidnede, at da de 3.pinsedag efter aftensang var inde hos Maren, Peder Todbjergs, kom der en og bad dem komme ud, ellers slog nogle skoledrenge Søren Pind student fordærvet, og da de kom ud, kom Anders Bastian og mange flere skomagersvende løbende og spurgte, hvad der var på færde, da svarede en, hvad det kom dem ved, og da de vendte sig og gik til Peder Todbjergs, da sagde Appel Fourer, sådanne karle kan man vel få råd til, da rev Jacob Bastian sin kjortel op og kastede på gaden og sagde, er du en brav karl, så kom herhid hundsfot, og da gik foureren imod ham og spurgte, om det var ham, han skældte, og så fik Jacob Bastian og de andre fat på ham, og klammeri og slagsmål fortsatte.

(28)

** Niels Rasmussen, justits og kammerråd samt overkrigskommissær i Norge, hans fuldmægtig stod for retten, eftersom han var overstævnet til højesteret i en sag imellem amtskriver Mikkel Sørensen og hans forrige tjener Christen Nielsen angående en kvittering, og han efter sin husbonds ordre er færdig at rejse til Norge, at han da til bytinget sit vidne må og skal aflægge, eftersom KM brev videre udviser, men ingen fremkom på amtskriver Mikkel Sørensens vegne, og Niels Rasmussen gav tilkende, at da justits og kammerråden var sejlfærdig, og alting indskibet, i aften at bortsejle til Norge, så kan han ikke længere bie noget vidne at aflægge og begærede tingsvidne.

(29)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, lod af tingbogen oplæse deri i dag 8 dage indførte kaldsseddel med opkrævelse på synsmænd, hvorefter synsmændene i rette lagde deres efterskrevne synsforretning angående skel imellem Peder Basballe og Jacobus Gesius deres ejendomme på Brobjerg, at de havde gravet under en stolpe, som Jacobus beråbte sig på skal være det rette skel, og da fundet et stykke fyrstavende, som stod i kalk, og da syntes dem, at hjørnet af samme udskud, som Jacobus havde ladet opsætte, skulle stå Peder Basballe noget for nær, ungefer en tagsten eller halvanden.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig på Peder Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jacobus Gesius for vidners påhør angående deres tvistighed om det udbyggede udskud og ret skel imellem deres tilsammen liggende ejendomme på Brobjerg, hvorefter Anders Pedersen vognmand, borger sst, vidnede, at han stenede lejden under det halvtag, Jacobus Gesius havde ladet opsætte, og som han kom midt for lejden under halvtaget, da fandtes en hyld under lejden, så han ikke kunne få stenen ind. Lisbeth Clausdatter, salig Erik Jørgensens, og hendes datter Anne Eriksdatter vidnede, at det er 7 år siden, de boede der, som Mads Hattemager nu iboer, og da var der slet ingen udbygning.

(30)

** Jacobus Gesius apoteker havde stævnet Peder Basballe for vidner angående Abraham Kobbersmeds tilforn beboede og tilhørende grund efter auktions købebrev, af dato 19/5 1686, hvorledes samme ejendom på de tider var indhegnet imellem Peder Basballe og Jacobus Gesius deres ejendomme på Brobjerg, hvorefter Jens Rasmussen Viby indvåner sst fremlagde sin med sin hustru Karen Jensdatters underskrevne attest, og Baltser Prytz kobbersmed, borger sst, fremlagde sin med sin hustru Johanne Gregersdatters underskrevne attest, som herefter findes indført.

** den sag, rådmand Hans Vinter kontra Baltser Prytz kobbersmed. såsom kobbersmeden lovede at betale inden 14 dage, da er sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Jens Andersen, konsumptionsforvalter sst, borger og handelsmand sst, havde stævnet Johan Plumb guldsmed for vidner at påhøre samt dom at lide angående en del grutning, som hos ham skal være fundet i brug at forbrænde til brændevin, hvoraf ingen konsumption skal være i så måde betalt. så fremstod for retten Niels Rasmussen Brabrand og Anders Sørensen Veng, konsumptionsbetjente, og fremlagde deres efterskrevne attest, at de 19/6 sidst afvigt var udskikket at inkvirere om misbrug imod konsumptions forordningen, og da var de i Johan Plums hus, og spurgte, om de havde noget malet korn, mel eller grutning, hvortil hans kone svarede, at hun havde ikke mere, end hun havde lov til, og de gik i bryggerset, hvor der var 2 kar med mæskning til brændevin. senere kom de flere gange igen, og da svarede Johan Plumb, at han

havde 4 skæpper rug, han lod male i møllen, og om han ville bruge det eller brænde det, kom ingen ved, og som rugen blev malet for groft, havde han sat det i mæskning, og når han gav deres husbond 1 mark, havde han lov at bruge det til hvad han ville. derefter forhørte Laurits Pedersen på Johan Plums vegne dem, om de blev forhindret i at inkvirere, om de ikke hørte, at rugen var malet for groft i møllen, så Johan Plumb havde sat det største deraf i blød, men nu ville han bruge det til sine svin, om de vidste, hvor meget var sat i blød, hvortil de svarede, at de hørte det, men ikke at han talte om svinene, og de vidste ikke, hvor meget var sat i blød.

(31)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for konsumptionsforvalter sst Jens Andersen efter forrige varsel satte i rette, at som af tingsvidne sees, at Johan Plumb har angivet i møllen en del rug at males til brød, og da er befundet i mæskning til brændevin, og ingen konsumption deraf er betalt, om han ikke bør at straffes efter konsumptionsforordningen. Laurits Pedersen prokurator svarede for Johan Plumb, at han agtede at føre vidner og begærede opsættelse, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** den sag, Christen Knudsen kontra Søren Havgård i Gellerup med flere, er endnu opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig på Anne Rasmusdatter, salig Rasmus Lassens efterladte, hendes vegne efter fuldmagt af hr Villads Olufsen i Grundfør og Jens Svejgård, residerende på Tørslev mølle, havde stævnet Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, for gældsdom angående hans panteobligation at indfri, som han til sin mor har udgivet, og nu fremviste hr Villads Olufsen en forseglet pakke med 4 signeter, som var Jens Rasmussen Lassens, hr Rasmus Lassens, hr Villads Olufsens og Jens Svejgårds signeter, som de begærede åbnet og i rette lagde Jens Rasmussens Lassens obligation til hans mor Anne Rasmusdatter, dateret 11/7 1689, lydende på 1300 rigsdaler, hvorefter blev i rette lagt Jens Rasmussen Lassens efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, at da Jens Rasmussen ikke har sat den lovede forsikring for kapitalen, men pantsat sin iboende gård såvel som hans salig fars gård til anden side, og ikke betalt rente, da bør han de søgende 1300 rigsdaler med forfalden rente at betale inden 15 dage eller derefter at ske udlæg efter loven.

(32)

** den sag, Hans Rasmussen fogedsvend kontra Jens Tømmermand, endnu bevilget opsat 8 dage.

** blev læst og påskrevet Jens Rasmussen Lassens udgivne pantebrev til Hans Dreier i København, lydende på 300 rigsdaler, dateret Århus 11/6 1692, og derfor pantsat ham sin gård, i Vestergade liggende, imellem Jens Jørgensens og Baltser Hansens.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt havde stævnet Rasmus Slagter i Møllestien for 30 sletdaler, han er ham skyldig, som han blev tilkendt at betale.

** følger forommeldte Jens Rasmussen Viby og hans hustru Karen Jensdatters item Baltser Kobbersmed og hans hustru Johanne Jørgensdatters underskrevne attester, angående skel imellem Peder Basballes og Jacobus Gesiuses tilhørende gårde på Brobjerg.

(33)

6/7 1693.

** blev læst og påskrevet borgmestre og råds indstævning af kreditorerne efter salig Peder Feder med deres fordringer 10/7 næstkommende, dateret 27/2 1693.

** blev læst og påskrevet salig Jens Nielsen Møller hans enke Johanne Mikkelsdatters udgivne pantebrev, dateret 11/6 1692, lydende på 400 sletdaler, og derfor pantsat hendes iboende ejendom ved Mindet.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig på rådmand Jens Christensen Basballe sst hans vegne havde skriftligt stævnet Mads Henriksen og Tomas Henriksen for vidner at påhøre angående begangen overlast samt efterskrevne vidner, der iblandt Jens Christensen Basballes søstersøn Peder Hansen Storm, men som ingen af de indstævnede mødte, blev de pålagt at møde i dag 8 dage.

** blev læst og påskrevet hr Hans Lundgård i Hasle hans udgivne skøde til Mikkel Sørensen Gunnestrup på to gårdsavl, købt af proviantforvalter Christen Vegerslev, på Århus mark beliggende.

(34)

** Laurits Andersen ved Laurits Pedersen prokurator lod læse og påskrive en bytingsseddel og forbud, ingen at huse eller helle hans fraløbne tjener Anders Nielsen.

** den sag, Jacobus Gesius kontra Peder Basballe, endnu med begge parters bevilling opsat 4 uger.

** den sag, Peder Basballe kontra Jacobus Gesius, er med begge parters bevilling opsat 4 uger.

** den sag, Vorfrue kirkes forsvar kontra Christen Byskriver, endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Peder Basballe kontra Knud Terkildsen, endnu med bevilling opsat 4 uger, såsom Knud Terkildsen ikke mødte.

** den sag, Rasmus Sørensen Malling kontra Ove Snedker, endnu opsat 14 dage.

** Daniel Fischer til Silkeborg hans fuldmægtig Christen Poulsen havde stævnet Jens Rasmussen Lassen og tiltalte ham for 300 rigsdaler med resterende rente fra 4/4 1691, som skulle være betalt snapsting 1692, som han blev tildømt at betale.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Oluf Henriksen, herredsfoged i Sønderhald, Østerlisbjerg og Rougsø herreder og forpagter på Skaføgård, med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt havde stævnet Niels Lauritsen i Søby og Simon Lauritsen husbond i Bendstrup og Anne Lauritsdatter på Munkegård, som salig Laurits Nielsen i Søby hans børn og arvinger, for en gæld efter dom, deres far skyldig var til Rasmus Lassen i Bendstrup, og Oluf Henriksen nu berettiget, og derfor begærede deres arv efter salig Tyge Simonsen at blive stående under rettens gemme til denne sags uddrag, og i rette lagde Laurits Nielsen i Søby hans udgivne revers til Niels Lassen i Termestrup på 22 sletdaler, dateret 25/10 1676, og derefter en dom, af Rasmus Lassen i Termestrup forhvervet, af Sønderhald herreds ting 11/5 1685, som til slutning melder, at Anne Simonsdatter i

Hårup med hendes arvinger er tilfundet at betale Rasmus Lassen hans fordring, og derefter Rasmus Lassen i Bendstrup hans overdragelse til Oluf Henriksen på Laurits Nielsen i Søby hans, til Niels Lassen i Termestrup, udgivne brev, hvorefter de indstævnede arvinger blev tildømt at betale deres salig fars gæld.

(35)

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtig på Christen Knudsen Lind, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt havde stævnet ritmester Michel Nichel og Jochum Christensen, skovrider i Hårup, for gæld, som de blev tildømt at betale med processens bekostning.

** Hans Rasmussen fogedsvend med opsættelse her af tinget 16/3 næst afvigt havde stævnet Jens Rasmussen tømmermand for hans usømmelige ord og skælden mod Hans Rasmussen, hvorfor han blev tildømt at bøde en rigsdaler samt processens bekostning med 2 rigsdaler.

13/7 1693.

** blev forkyndt Mikkel Sørensen i Nordby hans på egne og søskende Jens Sørensen, borger her i byen, og Knud Sørensen i Nordby deres vegne givne afkald til deres bror salig Jørgen Sørensens enke, Maren Pedersdatter Vinter, for al arv efter ham, dateret 7/7 93.

** den sag, rådmand Hans Vinter kontra Baltser Prytz kobbersmed. som intet svar skete er sagen opsat 3 uger.

** den sag, konsumptionsforvalter Jens Andersen kontra Johan Plumb guldsmed. i henseende til forlig er sagen endnu opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Knudsen Lind, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 1/6 næst afvigt havde stævnet Søren Havgård i Gellerup med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

(36)

20/7 1693.

** blev forkyndt jomfru Agathe Rodsteens udgivne pantebrev til Ertmand Rode meldende, under hans hånd at være indløst.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Jacob Bastian, Bastian Hansen og Anders Bastian skomagersvende havde stævnet Christian Appel fourer for vidner at påhøre, angående en sag om klammeri bag klostret næst afvigte 6/6 mellem dem og ham skulle være sket, hvorledes det passerede, hvorefter efterskrevne vidnede, at næst afvigte 3.pinsedag sad de til Christen Ladefogeds med Anders Hansen og Bastian Hansen, da kom Laurits Dals kone Maren og råbte på Anders Bastian, og sagde, kom ud og hjælp eders bror, thi foureren slår ham fordærvet, og da de kom ud, da lå foureren og Jacob Bastian i håret sammen, da sprang Bastian til og ville skille dem ad, da sprang foureren til og rev Bastians skjorte ud, så gik de ind igen.

(37)

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, på KM og Århus bys vegne æskede sandemandstov, og i rette lagde tingsvidner, attester og synsvidner, som er forhvervet her af tinget angående den omkomne lods Simon Sørensen, hvorefter sandemænd fremlagde deres efterskrevne sandemands forretning og tov om den bortkomne og siden dødfundne lods Simon Sørensen hans død, da har de af yderste flid eksamineret det af magistraten til gidsel satte person Peder Platz, men intet af ham kar kunnet udforske, men af efter de førte vidner, at det salig menneske nogle gange har beklaget sig og frygtede sig ikke vel at komme med livet fra de stettinske folk, men ingen af dem havde gjort ham noget ondt, hvorfor de ikke kan vide, hvem manddræberen er i denne sag, men såsom sees af de forhvervede tingsvidner, at styrmanden, tømmermanden og kokken, som var om borde hos Simon Sørensen, da han død blev, og deres uoverensstemmende bekendelser om den dødes eftersøgning på skiberummet, og af barberens syn, som slutter, at den døde var kvalt, førend han kom i vandet, så synes ikke sligt Peder Platz og de andre to, som var om bord, at kunne være sket dem uvidende, hvorfor de ikke anderledes kan kende, end Peder Platz, styrmanden og kokken bør at lide efter lovens 6.bogs 6.kapitels 13.artikel og nu refererede sandemændene dem videre herom til næst følgende 14.artikel.

(38)

** den sag, byskriveren søges på Vorfrue kirkes forsvars vegne, endnu bevilget opsat 14 dage.

** Laurits Pedersen for Rasmus Sørensen Malling, sejlende her fra byen, med opsættelse her af tinget 22/6 næst afvigt havde stævnet Ove Snedker for 6 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** den sag, Rasmus Broberg kontra Envold Randulf, opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Niels Andersen Kruse, borger sst, havde stævnet Jens Pallesen, borger sst, for gældsdom og i rette lagde hans obligation for kapital 50 sletdaler. Jens Pallesen begærede opsættelse for at komme til rigtighed dermed, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

27/7 1693.

(39)

** blev læst og påskrevet Simon Hartvigsen jøde indvåner sst, hans til KM tolder Johan Suhr og Jens Vissing, residerende i Århus mølle, udgivne pantebrev og obligation, lydende på 900 rigsdaler, hvorfor han pantsætter dem alt hvis, som findes i hans iboende gård.

** Johan Suhr lod forkynde byfogdens stævning over Simon Hartvigsen sst, efter gjorte arrest på hans gods for kapital 900 rigsdaler, til i dag 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator for Peiter Jessen rådmand, som sankt Olai kirkegårds værge, havde stævnet assessor Jesper Hutfeld, residerende sst, rådmand Jens Basballe, Morten Værn, Rasmus Værn og Peder Hansen Kryssing på egne og samtlige medarvinger efter salig Maren Clemendsdatter, salig borgmesters, for synsmænds opkrævelse til sankt Olai kirkes mur ud til havet og dens riste, deres brøstfældighed at syne og hvad til dets reparation behøves, hvorefter blev opnævnt efterskrevne mænd.

** Daniel Bager af Fredericia foreviste borgmestre og råd i Fredericia deres udgivne borgerskabsbrev til Simon Hartvigsen jøde, der at være borger, dateret 21/7 1693.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Andersen konsumptionsforvalter sst med opsættelse her af tinget 29/6 næst afvigt havde stævnet Johan Plumb. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator på salig Peder Feders stervbos vegne havde stævnet Anders Frandsen snedkers hustru for dom, angående to guldringe og en sølvske, som var pantsat i salig Peder Feders bo og hende udleveret for at lade veje og så beholdt. sagen blev opsat 14 dage.

3/8 1693.

** blev forkyndt Jens Rasmussen Lassen, borger sst, hans til sin mor Anne, salig Rasmus Lassens, udgivne pantebrev på kapital 1558 rigsdaler og derfor pantsat hans iboende gård, hans forældres gård, hans søbod ved Mindet, hans kobbermølle og hans krudtmølle i Havreballegårds skov samt en gård i Kattrup i Kolt sogn.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på KM tolder sst Johan Suhr samt Jens Vissing, residerende på Århus mølle, deres vegne havde stævnet Simon Hartvigsen jøde, tobaksspinder sst, og tiltalte ham for 900 rigsdaler efter hans obligation, som han blev tildømt at betale inden 15 dage eller derefter at have udlæg og vurdering i det arresterede gods.

(40)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Niels Andersen Kruse, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 20/7 næst afvigt havde stævnet Jens Pallesen og i rette lagde hans obligation til Sidsel Jacobsdatter, da salig Rasmus Jørgensens, som lyder på 50 sletdaler lånte penge, dateret Århus 27/8 1691, samt en opsigelse på samme obligation 6/4 1693, hvorefter blev afsagt, eftersom fremlægges Jens Pallesens obligation til Niels Andersens nuværende hustru Sidsel Jacobsdatter udgivet på 50 sletdaler, som han ikke har betalt, så blev derom kendt, at Jens Pallesen bør sin forskrivning at betale.

** den sag, Peder Basballe kontra Jacobus Gesius, er opsat 14 dage.

** den sag, Jacobus Gesius kontra Peder Basballe, er opsat 14 dage.

** den sag, Peder Basballe kontra Knud Terkildsen, er opsat 14 dage.

(41)

** den sag, Niels Jensen Harlev kontra tolderen Johan Suhr angående en del rug på tolderens loft, Simon Hartvigsen tilhørende. da det ene vidne ikke var mødt, blev de pålagt at møde i dag 8 dage.

** den sag, borgmestre og råd kontra Christen Byskriver, endnu med bevilling opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på KM konsumptionsforvalter sst Jens Andersens vegne med opsættelse her af tinget 29/6 næst afvigt havde stævnet Johan Plumb guldsmed og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 20/6, hvorefter blev afsagt, at som Johan Plumb gør sin ed, at han ikke nogen svig har i så måder begået, men sit rug til brødmel at lade male, og konsumption deraf betalt, men fordi det for groft var malet, som Jens Vissing ved retten beretter sandt at være og sker i disse tider, brugt hvis deraf til brød kunne tjene, og resten sat i blød, som dog ikke burde være sket uden ansigelse, og derfor holdes mistænkeligt, bør Johan Plumb for forseelsen at give til mulkt 4 sletdaler.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Hans Jensen Vinter, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 29/6 næst afvigt havde stævnet Baltser Kobbersmed, borger sst, for dom for 7 lispund kobber, han på Jens Felbereders vegne af Them ham har leveret at gøre en brændevinskedel, og ikke er sket, og formente at han bør straks levere kobberet fra sig igen eller det at betale, hvorefter han blev tildømt at betale de søgende 44 daler.

(42)

10/8 1693.

** blev læst og påskrevet KM kammerråd Johannes Fincke til Skullerupholm hans indstævning til skifte efter salig Bertel Feder10/9 førstkommende, dateret Tyrrestrup 5/5 1693.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peiter Jessen rådmand, sankt Olai kirkegårds værge, på kirkegårdens vegne havde stævnet salig Maren Clemendsdatters arvinger for syn, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning angående syn på kirkegårdsmuren imod havet dens brøstfældighed, og hvad skulle anvendes til dens reparation.

(43)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget for Niels Jensen Harlev, købhandler sst, havde stævnet KM tolder Johan Suhr for en del rug, som ligger på hans loft, og som Niels Harlev for rum tid siden af Nathan og Simon Jøde købt har, hvilken rug tolderen ikke vil lade ham være følgagtig, skønt rugen er betalt, og fuldmægtigen fremlagde en kopi af Nathan Moses kvittering på rugen, som skulle leveres Niels Harlev af Johan Suhr.

** den sag, Niels Harlev kontra Johan Suhr. intet svar, derfor opsat 14 dage.

17/8 1693.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 6/7 næst afvigt havde stævnet Jacobus Gesius angående det udskud, han har ladet sætte til hans gård på Brobjerg, hvorefter på begge sider blev fremlagt de i sagen forhvervede tingsvidner, hvorefter blev afsagt, som Peder Basballe har stævnet Jacobus Gesius for en udbygning, han har ladet sætte til den gård på Brobjerg, Abraham Kobbersmed tilforn beboede, som han mente at skulle stå på hans tilhørende ejendoms grund, og derfor burde igen nedtages, hvorimod Jacobus Gesius med tings og synsvidner her af tinget 19/1, 26/5 og 29/6 beviser, at den grund og jord, han har lader udbygge, har i mange år og medens de mindes   været Abraham

Kobbersmeds, da bør Jacobus Gesius i så måder for Peder Basballes tiltale fri, og sin udbygning at blive bestående, omkostningen ophæves på begge sider.

(44)

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 4/5 næst afvigt havde stævnet Knud Terkildsen skomager angående det omtvistede skel imellem Basballes og Jacobus Gesius, til Knud Terkildsen solgte, ejendom på Brobjerg, og blev i rette lagt de i sagen forhvervede tingsvidner, hvorefter blev afsagt, efterdi Jacobus Gesius har bevist sig sin udbygge til den gård, Abraham Kobbersmed tilforn ejede, at stå på sin egen grund, og skellet derefter og bør imellem denne og Peder Basballes eje at gå, som ham ved dom er tildømt, da som Knud Terkildsen, der gården nu beboer, ikke kan beskyldes eller overbevises noget skel at have opgravet eller forvildet, bør han for Peder Basballes tiltale i så måder at være fri.

** den sag, Vorfrue kirke kontra byskriveren, bevilget opsat 14 dage.

(45)

24/8 1693.

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jacob Bastian, Bastian Hansen og Anders Bastian for groft og voldeligt overfald afvigte 3.pinsedag mod fourer Christian Appel efter hans indgivne klage, hvorimod Jacob Bastian mødte for retten og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 20/7 næst forhen, og sagde sig ikke videre havde at svare, så er da sagen opsat 4 uger.

** byfogden Jørgen Danielsen havde stævnet Søren Jensen, borger sst, for han ikke vil sidde retten med de andre af otte mænd, formedelst han sagde, han skulle sidde her mere end andre, som Hieronimus og andre, som var lige til kommet i ægteskab som han, og nu påstod byfogden, at da han således modsætter sig sin borgerlige pligt, da bør han have sit borgerskab forbrudt og foruden sættes til rette, andre modvillige til frygt. da intet svar skete, så er sagen opsat 4 uger.

(46)

** den sag, Niels Harlev kontra Johan Suhr, intet svar, derfor opsat 8 dage.

** den sag, Rasmus Broberg kontra Envold Randulf, opsat 8 dage.

31/8 1693.

** blev forkyndt jomfru Agathe Rodsteen, boende sst, hendes udgivne pantebrev til hr Christen Schønning i Odder, dateret Århus 11/6 1693, på kapital 700 rigsdaler, derfor pantsat hendes iboende grundmurede hus på domkirkegården.

** den sag, Vorfrue kirkes forsvarer kontra byskriveren, endnu bevilget opsat 14 dage.

** blev forkyndt Jens Christensen Har hans salig hustru Maren Pedersdatters arvinger til ham udgivne afkald for arv efter hende, dateret 25/8 1693.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig på Niels Jensen Harlev, købhandler sst, med opsættelse her af tinget 10/8 næst afvigt havde stævnet tolder Johan Suhr og i rette lagde et tingsvidne hr af tinget 10/8 angående den rug på tolderens loft, Niels Harlev afkøbte Simon Jøde og Nathan Moses, hvorefter blev afsagt, eftersom Niels Harlev med tingsvidne og attest beviser, at de 60 tønder rug, han efter Nathan Moses bevis har betalt og skulle annammes på tolderen Johan Suhrs loft, er ham berettiget, da bør Niels Harlev ubehindret den købte rug fra tolderens loft at nyde.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Rasmus Broberg til Sjelle Skovgård hans vegne med opsættelse her af tinget 20/7 næst forhen havde stævnet Envold Randulf sst, formedelst han på KM magasinkorn har taget ulovligt mål med top og spild, samt med blå og blodige slag slået en hans bønder, og i rette lagde et tingsvidne af Framlev Gjern herreds ting 14/12 1692, samt Randulfs efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, som af tingsvidne sees, at Envold Randulf har overfaldet Brobergs tjener, da han skulle levere ham sit skattekorn, så ihvorvel bonden efter Randulfs påståelse dertil har givet årsag med grove ord, da bør han for sådan gerning at betale sine 3 gange 6 lod sølv og betale bartskæren 2 rigsdaler. angående det korn, som påstås bønderne skal være framålt imod KM forordning, da som det ikke i tingsvidnet forklares hvor meget, og ingen bedre kan sige hvad, dem er framålt end de, som påskader, så kunne retten ikke kende om noget vist, men så meget, som de forsvarligt kan godtgøres dem at være framålt, bør han at tilsvare.

(47)

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for dom for hvis gods, de på holdende auktion efter salig Peder Feder har købt og ikke betalt, der iblandt salig Bonde Jacobsens enke, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

7/9 1693.

** Ditlev Bloch garver, borger sst, havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, forrige rådmand sst, for gældsdom og tiltalte ham for 70 sletdaler, han er ham skyldig efter hans udgivne revers, dateret 9/5 1688, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Christen Nielsen slagter, borger sst, havde stævnet Peder Balle og hans hustru for vidner at påhøre og spørgsmål at tilsvare for grove skældsord og beskyldninger. så for retten fremstod Peder Balle og erklærede sig, det han og hans hustru intet ved at påsige Christen Nielsen slagter og hans hustru, og Christen Nielsen erklærede det samme om Peder Balle og hustru.

(48)

** Hans Vinter rådmand sst havde stævnet Maren Rasmusdatter, salig Mikkel Rasmussen Soels, sst for vidner angående 50 tønder malt, han hendes salig mand har afkøbt, som nu forholdes ham, og efterskrevne vidnede, at de 22/3 næst forhen hørte og så, at Hans Vinter betalte Mikkel Soel 50 daler, som var for 50 tønder malt, og resten at betale, når malten blev leveret, og da sagde Hans Vinter, han skulle vel have en seddel derpå, hvorpå Mikkel Soel svarede, det gøres ikke fornøden, vi har betroet hinanden så meget tilforn.

14/9 1693.

** den sag på Vorfrue kirkes vegne, kontra Christen Jensen Hem og rådmand Jens Basballe, er endnu med bevilling opsat 14 dage.

** den sag, KM byfoged Jørgen Danielsen har kontra adskillige personer for købte varer på auktion efter salig Peder Feder, men som intet svar skete, er sagen opsat 8 dage.

21/9 1693.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Morten Hvas, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Mikkelsen i Vejlby og Henrik Rasmussen Fracher, boende i Jeksen, degn til Århslev etc for gældsdom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

(49)

** den sag, Bendix Lassen af Ålborgs fuldmægtig kontra Dines Pedersen Vintz. så mødte Dines Pedersens fuldmægtig og begærede kopi af Bendix Lassens dokumenter, og da er sagen, i henseende de som svogre skulle komme til at forstå hinanden, opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Karen, salig hr Ottes efterladte widve, i Haslund hendes vegne havde stævnet Claus Christensen Kå, danske skolemester her sst, og tiltalte ham for 533 rigsdaler med efterstående rente 75 daler, som han efter opsigelse bør betale, eller hun i den pantsatte gård, boder og have at ske udlæg, og i rette lagde et pantevidne her af tinget udstedt 10/6 1686, hvori han pantsætter hende hans iboende gård med hosliggende boder og have, hvorefter Claus Kå blev tilfundet at betale inden 15 dage, eller hun derefter at nyde udlæg i pantet.

** den sag, byfogden Jørgen Danielsen kontra Jacob Hansen Bastian. intet svar, endnu bevilget opsat 8 dage.

** den sag, byfoged Jørgen Danielsen kontra Søren Jensen. intet svar, bevilget opsat 14 dage.

** den sag, byfogden Jørgen Danielsen kontra en del sst for resterende auktionspenge, bevilget opsat 8 dage.

28/9 1693.

** aller underdanigst læst og påskrevet KM, videmeret kopi fra rentekammeret, hans brev og forbud på alle slags kornvarer til fremmede steder udføres til videre allernådigste anordning.

** den sag, Ditlev Bloch kontra Jens Vegerslev, intet svar, endnu opsat 14 dage.

(50)

** blev læst og påskrevet Viborg landstings kaldsvidne, dateret 20/9 næst afvigt, til skifte indstævnet efter salig Rasmus Jensen Bach, som boede og døde i Hørret, Vilhelmsborg birk, over arvinger og kreditorer 2/11 næst at møde til skifte.

** blev læst og påskrevet landstingsvidne, dateret Viborg landsting 20/9 1693, til indstævning over kreditorerne at møde på skifte efter salig hr Hans Rasmussen, præst i Ørting, 6/11 næstkommende.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på admiralitets og kammerråd Jens Lassen til Grubbesholm hans vegne havde stævnet Jens Rodsteen til Rodsteenseje at møde til Vinding, Bjerge og Gassum herredsting på Fyn 28/10 førstkommende, angående penges tilbud for Pederstrup gods sst, efter højesterets dom.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jørgen Mogensen, konsumptionsbetjent ved Vesterport sst, havde stævnet Peder Andersen sst for vidner, hvorimod blev fremlage Peder Andersens protest, som herefter findes indført, hvorefter Anders Sørensen Veng konsumptionsbetjent vidnede, at 10/9 sidst afvigt kom Peder Andersen fra Trøstrupgård kørende med 3 vogne, og da han blev spurgt, om han havde noget at fortolde, svarede han, at han havde 2 knipper fisk på en vogn bagefter, som skulle til København, og så kørte ham med de to vogne, som intet havde at fortolde. så kom den sidste vogn, som havde de omtalte fisk på, og på spørgsmål svarede kusken først, at han havde intet andet at fortolde, anden gang svarede han, at han havde 4 kyllinger, tredje gang svarede han, at han havde en hare, og fjerde gang så han på betjentene, de tvivlede på ham, så visiterede de i vognen og fandt 5 harer og 9 agerhøns, så tog Jørgen Mogensen til sig alt som var fordulgt 4 harer og 9 agerhøns.

(51)

** den sag, byskriveren kontra Vorfrue kirkes forsvar, er endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, byfogden Jørgen Danielsen kontra Jacob Bastian, endnu bevilget opsat 8 dage.

** følger Peder Andersens fremlagte protest imod konsumptionsbetjent Jørgen Mogensens stævnemål, at da han fra sin bopæl Trøstrup i Timring sogn i Ulfborg herred kørte sin salig bror magister Emmich Andersen, forhen sognepræst i Køge, hans efterladte enke Anne Kahl med to små døtre, som var her til landet rejst hendes salig mands brødre at besøge, på hendes hjemrejse, og de kom til Århus, angav de til betjenten, at de på sidste vogn havde noget ringe vildt, som enken førte med sig til Kalundborg, og dersom deraf skulle gives nogen told, skulle det straks blive betalt, hvortil samme toldbetjent svarede, at efterdi samme varer ikke blev konsumeret her i byen, så var det unødig at tage told deraf, som igen skulle leveres tilbage, når det af byen igen udgik, vi skulle passere fort i Guds navn, hvorpå de første vogne kørte, men den sidste vogn blev ved toldstedet overvæltiget, og betjentene borttog samme varer, hvorover han på egne og salig brors enke protesterer.

(52)

5/10 1693.

** Marie Statskonesdatter, tjenende til Jørgen Fynbos sst, blev af fængslet for retten fremstillet, som for barnefar udlagde Jens N, som tjener Anders Jensen Lasson, og da hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun atter henbragt i fængslet.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for mester Gregorius Baufein, kirurg og borger sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er for bartskærløn og medikamenter, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, på KM og Århus bys vegne med opsættelse her af tinget 24/8 næst afvigt havde stævnet Jacob Bastian og hans to brødre, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 29/6 næst forhen, hvorefter blev afsagt, eftersom af tingsvidne sees, at Jacob Hansen, Bastian og Anders Bastian 3.pinsedag har villet overfalde fourer Christian Appel, og hans kårde skal være i stykker kommet, da bør de hans sønderbrudte kårde at betale, og hver af dem at betale deres helligbrøde efter loven tilligemed processens bekostning.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged sst, med opsættelse her af tinget 31/8 næst afvigt havde stævnet Mikkel Lauritsen murmester med flere for resterende auktionspenge, som de blev tildømt at betale.

(53)

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Lasson begærede læst og påskrevet et pantevidne, her af tinget 6/4 1671, Anne, salig Rasmus Lassens, da af Sinnet Pedersdatter, salig Søren Tøgersens, er for kapital 50 sletdaler pantsat hendes iboende gård bag klostret, dog Jacob Christoffersen og hans søskende at have prioritet i gården for deres resterende arvegods, og desligeste en opsigelse på samme pant, dateret 6/11 1688.

12/10 1693.

** Ditlev Bloch garver, borger sst, med opsættelse her af tinget 7/9 næst afvigt havde stævnet Jens Christensen Vegerslev for 70 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

19/10 1693.

** Maren Andersdatter, tjenende Oluf Sørensens hustru sst, udlagde for barnefar en grenader Johan Pflegeland, som nu af fængslet var fremstillet, og da hun intet havde betalt eller kunne betale på hendes lejermålsbøder, blev hun atter til fængselsstraf henbragt.

** Maren Andersdatter, som havde tjent til Jens Jacobsens, blev af fængslet i lige måder fremstillet og udlagde til barnefar en grenader Knud Jensen, og da hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun atter til fængslet henbragt.

** den sag, Bendix Lassen kontra Dines Pedersen. så mødte fuldmægtigen med Dines Pedersens indlæg. sagen opsat 8 dage.

** Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet Niels Lauritsen Vesterbo for dom og tiltalte ham for hvis, han er ham skyldig, nemlig 80 rigsdaler, som han blev tildømt at betale inden 15 dage, eller Jens Jacobsen derefter i det arresterede gods at ske udlæg.

(54)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Morten Hvas, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 21/9 næst afvigt havde stævnet Søren Mikkelsen i Vejlby og Henrik Rasmussen Fracher i Jeksen for gæld, som de blev tildømt at betale

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Podemester (NB var ikke ham)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Jens Ibsen podemester, borger sst, havde stævnet Laurits Rasmussen i Vejlby for vidner og dom, så og hans datter og tjenestekarl for overlast på Jens Pedersens tjenestepige, øvet på Århus mark, men som ingen af de indstævnede mødte, så blev de forelagt at møde i dag 8 dage.

26/10 1693.

** blev forkyndt KM brev om konvojer til Frankrig in medio november at være i Flækkerøen.

** blev forkyndt rentekammer deputeredes missive, at KM har tilladt at rug, hvede og boghvede at må udføres til næst kommende nytårsdag.

** item oversekretær Matiases missive til borgmestre og råd om prisen på kornet, og hvad forråd der af være.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget for Bendix Lassen, borger og handelsmand i Ålborg, med opsættelse her af tinget 21/9 næst afvigt havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand her i byen, for regnskab og rigtighed gjort med Bendix Lassen, angående fragter og andre gjorte bekostninger af deres fælles skiberum og dets rejser efter Bendix Lassens fremlagte efterskrevne regnskab, hvorefter blev afsagt, eftersom Bendix Lassen har ladet Dines Pedersen stævne om rigtighed og betaling for hvis, han ham skyldig er for udlagte penge og 128 tønder salt med andet, som bedrager 1351 rigsdaler, da kendes, at Dines Pedersen bør fra sig at levere de 128 tønder salt, eller derfor betale de søgende 512 rigsdaler, hvad angår den øvrige sum, som består af adskillige fragter og regninger, da tilfindes Dines Pedersen med sin svoger Bendix Lassen at søge og gøre rigtighed inden 3 ugers forløb i fire uvildige mænds overværelse, som dertil af retten skal blive udnævnt, og hvis han det ikke gør, da det resterende at betale uden længere ophold.

(56)

2/11 1693.

** Niels Andersen Kruses fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator havde stævnet Jens Pallesen angående nogen utilbørlige ord, han Niels Kruse skal have tilsagt 24/10 næst afvigt. så stod for retten Jens Pallesen og erklærede Niels Kruse, at hvis ord af ham i ubesindighed var talt, vidste han ingen skel til, og de blev på begge sider venligt og vel forligt.

** Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, ved fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, for dom og tiltalte ham for kaution og løsen, gjort for ham til Jens Basballe 24 rigsdaler, item for forfalden leje af en brændevinskedel 2 rigsdaler, og efter bytingsdom 5/7 1688 15 rigsdaler. Niels Kruse svarede, at han med det første ville betale, og imidlertid blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Gregorius Baufein kontra Anders Jensen Lassen og flere for medikamenter og kur, er endnu opsat 14 dage.

9/11 1693.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, på egne og samtlige salig Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens efterladte, hendes arvingers vegne havde stævnet Christen Hermandsen maler, borger sst, angående en del breve og dokumenter, som den salig matrone på sær måde skal være frakommet, og Christen Hermandsen maler fremlagde sit efterskrevne skriftlige vidne, at en gang han stafferede noget boskab for den salig matrone, da samme tid lod hun rydde op i nogle overkamre nede i gården, da fejede pigerne nogle gamle breve ud af svalen i gården, da spurgte han den salig matrone ad, om han måtte have nogle af dem til at lade hans børn læse i, hvortil hun svarede, ja gerne, og da tog han to eller tre gamle breve, som han tykkede var nogenledes rent skrevet, hvor iblandt var dette skrift om sankt Oluf kirke, som rådmand Peder Lassen nu har, hvilket han ikke vidste, at det var derom, før længe efter, som han så det igennem, da syntes han, at der havde været et register om nogen ville give noget dertil, da skulle de skrive deres navne, og nu fremviste han to gamle breve, det ene kong Frederik den andens om bøsseskytter dateret 1579, det andet Christian den fjerdes om en hyldning, som med farve var oversmurt, så og fremlagde oven ommeldte fundats om sankt Olai kirke dateret nytårsdag 1637, som herefter er indført. Peiter Jessen rådmand vidnede, at da han beklagede sig for Christen Hermandsen, er det ikke en ynk, at ingen ved, hvordan sankt Olai kirke er blevet bygget, hvortil han svarede, Peder jeg har et gammelt skrift hjemme, jeg vil hente det, og han kom med det, og da sagde Peiter Jessen, jeg skal mage det så, at i og eders kone skal få en fri begravelse der i kirken.

(58)

** forommeldte fremlagte fundats melder ord efter andet, angående at doktor Morten Madsen, sognepræst Påske Jensen og sankt Olai sognemænd har samtykket at der bygges et hus på sankt Olai kirkegård, dog uden alter, så Guds børn der kan forsamles at høre ligprædiken, eftersom det tit og ofte sker, når godtfolk følger lig til graven, at de må stå i regn, slud eller sne og andet uvejr efter årsens tider dateret nytårsdag 1637 med samtlige deltageres underskrift.

** den fremlagte kopi af udskrift over sankt Olai kirkedør på stenen lyder således, anno 1637 Gud til ære har ærlige og velagte mand Jens Christensen rådmand og Anders Lydiksen indvåner i Århus ladet dette kapel opbygge og bekoste, formodende at sognefolkene, efter de ved den timelige død er hedenkaldt, vil holde samme kapel ved magt betænkende det, som står hos Hageus 1.kapitel, som efterfølger.

(59)

16/11 1693.

** blev forkyndt KM patent om højesteret næstkommende 18/4 at holdes.

** item KM brev om angivelse på hvem, nogen skade ved de stridende potentaters commisfarer har lidt, det i kancelliet at indgive.

** Peder Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Lauritsen, slagter sst, for gældsdom og tiltalte ham for 13 sletdaler for bekomne slagtefår, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Mogens Robertsen prokurator for Gregorius Baufein kontra Anders Jensen Lassen med flere, er endnu opsat 8 dage.

** den sag, Hans Nielsen Fog kontra Niels Kruse. intet svar, endnu bevilget opsat 8 dage.

23/11 1693.

** blev læst og påskrevet Søren Mikkelsen Langballes på egne og søster Karen Mikkelsdatter Langballes udgivne købebrev til deres bror Mikkel Langballe på deres anparter i gården på Vestergade, imellem Nicolaus Handskemager og rådmand Hans Vinters ejendomme, i bredden til gaden 56 alen og ved åen 26 alen, dateret 30/6 93.

** blev forkyndt Jens Rasmussen Lassens lysnings seddel efter hans tjener Axel Pedersen Sinding, som af hans tjeneste er entvigt.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på Peder Jensen Boeslum, borger sst, hans vegne havde stævnet Karen Madsdatter, til Poul Læsøs på Fiskergade, for ærerørige ord og beskyldninger tilsagt Peder Jensen og hans hustru Margrete, og efterskrevne vidnede, at Karen Madsdatter havde beklaget sig, at Peder Jensen havde forvist hende fra sit hus, og næste morgen, da hun ville hente sit skrin, og hun lukkede det op, da var hendes penge borte, men de hørte ikke, at hun beskyldte nogen for hendes penge. så stod Karen Madsdatter nu for retten og gjorde hendes erklæring, at hun ikke sigtede eller skyldte Peder Jensen eller hans hustru for hendes penge, men at de var blevet borte i deres hus.

(60)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for mester Gregorius Baufein, borger og kirurg sst, med opsættelse her af tinget 5/10 næst afvigt havde stævnet Johan Skrædder, Jens Pallesen og Anders Tomasen for dom og tiltalte dem for gæld, hvorefter de blev tilfundet med hverandre at indfinde sig til afregning og betaling.

(62)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 2/11 næst afvigt havde stævnet Niels Andersen Kruse og tiltalte ham for 42 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** følger nu Peder Jensens forommeldte stævning kontra Karen Madsdatter angående hendes ærerørige beskyldninger.

30/11 1693.

** blev forkyndt landstings kaldsvidne, dateret 15/11 næst forhen, over arvinger og kreditorer til skifte efter salig Nielsdatter salig Rasmus Jostsens i Randlev til 10/1 næstkommende.

** blev 2.gang forkyndt Jens Rasmussen Lassens lysningsseddel efter hans forrige tjener Axel Pedersen.

** Jens Vissing, residerende på Århus mølle, på justitsråd Edvard Kruses vegne havde stævnet rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen for konsumptionspenge af deres fra Frankrig og Lübeck hjemkomne vin og salt, og i rette lagde en toldseddel på efterskrevne partier fransk vin, brændevin og salt samt vin fra Lübeck. Dines Pedersen begærede genpart af hvis, de sigtes for, så skal han svare derpå i dag 8 dage, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

(63)

** Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Basballe angående hvis ord er faldet af hans mund angående Dines Pedersens far på kælderen 22/11, men da ikke alle vidner mødte, blev de forelagt i dag 8 dage at møde og vidne.

** Peder Bendsen, bådsmand sst, havde stævnet Karen Pedersdatter Bang for vidner angående lejermål, og efterskrevne vidnede, at de havde været over et forlig imellem Peder Bendsen og Karen Bang, og da hørte og så de, at han bød hende 10 sletdaler, hvorpå hun gav til svar, vil i give mig 20 sletdaler, da skal i være for min tiltale fri, hvortil han svarede nej, han havde ikke så let fået hans penge, da sagde han til hende, hvad ville din taske i min seng at ligge, og da jeg kom ind muligt ved en rus, sagde så eders madmor til mig ved navn Anne Jensdatter, går nu hen og tager for eder, hvortil hun gav intet gensvar, men noget efter talte hun mange ukvemsord. så erbød Peder Bendsen ved ed at ville fragå, at han aldrig havde tilsagt hende ægteskab, hvilken ed han aflagde, hvorefter blev i rette lagt Karen Bangs indlæg, at sagen var indstævnet for tamperretten.

(64)

** Jens Vissing, residerende på Århus mølle, havde stævnet Jens Rasmussen Lassen, borger og handelsmand sst, for hvis, han er ham skyldig efter hans obligation, dateret 1/6 1689, som lyder på 300 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Peder Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 16/11 næst afvigt havde stævnet Rasmus Slagter for 13 sletdaler, han er ham skyldig for bekommet slagtekvæg, som han blev tildømt at betale.

** følger Peder Bendsens stævning mod Karen Pedersdatter Bang for vidner at påhøre angående det lejermål, han med hende har begået.

(65)

7/12 1693.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget på Søren Mortensen, tjenende proviantforvalter Christen Vegerslev, hans vegne havde stævnet Jens Andersen, konsumptionsforvalter sst, angående betaling for en del hos Søren Mortensens bror Peder Mortensen i Alstrup ansøger, men som fuldmægtigen ikke var mødt, blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, mons Vissing kontra rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen. da de ikke mødte efter forlig, er sagen opsat 8 dage.

** den sag, Dines Pedersen til vidnesførelse kontra Peder Basballe havde i dag 8 dage indstævnet. da Peder Basballe ikke kunne mødt i dag at vidne, blev vidnerne forelagt at møde i dag 14 dage.

** Mogens Rasmussen Hasle, borger sst, havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, og tiltalte ham for en del lærred, som var leveret til hans hustru Sidsel Jacobsdatter, hvortil Niels Kruse svarede, at han havde ikke begæret noget lærred leveret, så er sagen opsat 4 uger.

** følger forommeldte Søren Mortensens kaldsseddel angående hans bror, Peder Mortensen i Alstrup by i Gislum herred, hans beklagelse over Jens Andersen, konsumptionsforvalter og borger her i byen, ved en udsendt person har ansøgt ham om betaling for en del penge og noget slagtekvæg, hvorpå hans bror skal have udgivet sin revers.

(66)

14/12 1693.

** Jens Andersen, konsumptionsforvalter sst, hans fuldmægtig Morten Frandsen sst havde stævnet Peder Mortensen i Alstrup for vidner at påhøre angående gæld, han er ham skyldig, og i rette lagde en revers, hvori Peder Mortensen i Alstrup kendte sig skyldig at være hans forrige husbond Jens Andersen i Århus 18 sletdaler og 3 kvier, dateret Århus 5/9 1693, og efterskrevne vidnede, at de havde underskrevet reversen til vitterlighed og set Peder Mortensen underskrive den, og blev købet af gården sluttet samme tid, og Morten Frandsen i rette lagde et tingsvidne af Gislum herreds ting 16/11 næst afvigt. Peder Mortensen af Alstrup svarede hertil, at han fik aldrig skilling eller skillings værd af Jens Andersen, ikke heller ved noget at være ham skyldig. Laurits Pedersen prokurator gav til kende, at da Peder Mortensens bror Søren Mortensen var nede til Jens Andersen om slutning på et køb om hans iboende gård, Jens Andersen tilhørende, da blev al hans restants, som han da til Jens Andersen skyldig var, i samme køb indesluttet, hvilket Peder Mortensen erbød sig at gøre sin ed på.

(67)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Søren Mortensen, tjenende proviantforvalter Vegerslev sst, havde som 7/12 næst afvigt stævnet Jens Andersen, konsumptionsforvalter sst, og Jens Andersen Grundfør, borger sst, vidnede, at han 4/9 sidst gik til Jens Andersen med en revers fra Søren Mortensen og tilbød at give ham for hans broder Peder Mortensens iboende gård samt restantser så meget reversen lyder på, som var 120 rigsdaler, og eftergive dem restantsen og hvis dem imellem var, da svarede han, jo ville han så, og da de senere betalte ham de 120 rigsdaler, tog Jens Andersen en del breve og rev i stykker og sagde, nu er det dødt og magtesløs alt hvis, vi har været imellem. dertil svarede Morten Frandsen på Jens Andersens vegne, at han havde oppebåret fuld værdi for gården og restantsen, men ikke som hans bror har udgivet på en gæld efter sin revers. derefter blev i rette lagt Jens Andersens skøde til Søren Mortensen på en gård i Gislum herred i Alstrup sogn, Peder Mortensen påboer, dateret 4/9 1693.

(68)

** den sag, Jens Vissing kontra rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen. på deres begæring er sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Jensen Boeslum, borger og indvåner sst, havde som 23/11 næst afvigt stævnet Karen Madsdatter, til Poul Læsøs på Fiskergade, angående æreskælden, som hun bør bevise, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

(69)

** Mikkel Nielsen, tjenende Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, på sin principals vegne havde stævnet Niels Andersen Kruse borger og tiltalte ham for 105 sletdaler efter hans obligation, af dato 6/7 1692, som han blev tildømt at betale.

** følger Jens Andersens stævning kontra Peder Mortensen angående en gæld, som han ikke har villet betale.

** følger Morten Robertsen prokurators skriftlige vidne i sagen.

(70)

21/12 1693.

** Søren Mortensen, tjenende proviantforvalter Christen Vegerslev sst, havde skriftligt stævnet efterskrevne vidnespersoner for deres sandhed at vidne angående på hvad måde, de har hørt, at en revers er frakommet Morten Frandsen, og stævnet Jens Andersen konsumptionsforpagter, om han har noget hertil at svare, og efterskrevne vidnede, at Morten Frandsen havde sagt, at han godvilligt havde flyet Søren Mortensens bror samme revers, og da begærede Søren Mortensen, at han ville vedstå det i retten, hvilket Morten Frandsen lovede. Morten Frandsen hertil svarede og benægtede, at han skulle have sagt, at han godvilligt flyede Peder Mortensen i Alstrup den omtvistede revers. Søren Mortensen berettede, at han med ed ville bekræfte, at Morten Frandsen havde sagt, at han godvilligt leverede hans bror Peder Mortensen samme revers, og denne sagde, da sedlen blev læst op for ham, at de som samme seddel havde skrevet, havde ikke gjort ret imod ham, såsom han hverken kunne læse eller skrive, og tilmed er det Jens Andersens egen tjener, der har underskrevet den.

(71)

** Mogens Robertsen stadsprokurator havde stævnet Peder Bendsen, sejlende her fra byen, men da efterskrevne vidnede, at han var bortsejlet, den tid stævningen er forkyndt for hans bopæl og mente, at stævningen derfor var ulovlig, så blev kendt, at af disse årsager skal lovligt stævnes på ny.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Skriver, borger sst, havde stævnet Christen Fog, borger og handelsmand sst, for dom angående to kakkelovne og andet, han er ham skyldig, som er tilsammen 32 sletdaler, men da som Christen Fog foregiver for retten, at samme kakkelovne er givet ham i betaling af Niels Læsø, så opsættes sagen i 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for salig Peter Höflein i Lübecks enke havde stævnet Gert Colpin borger sst for hvis, han Cathrine salig Peter Höfleins skyldig er, og tiltalte ham for 105 mark lübsk for bekommet tobak, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator mødte for retten i den sag til vidnesførelse, Dines Pedersen kontra Peder Basballe. som ingen vidnespersoner mødte, da er sagen opsat 14 dage.

** følger Søren Mortensens stævning angående den revers, Morten Frandsen på Studsgade skal have, ved Gislum-Rinds herreds ting, beskyldt hans bror Peder Mortensen for.

(72)

11/1 1694.

** blev læst og påskrevet KM forordning om auktionsvarsel i Danmark og Norge.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev hans vegne havde stævnet KM amtskriver Johan Jens Knub og hans svoger Envold Randulf for vidnesbyrd angående KM magasinkorn af Kalø og Havreballegårds amter, hvorefter efterskrevne i rette lagde deres vidner, som herefter findes indført. endnu fremstod for retten Peder Molbo, vangvogter sst, og vidnede, at 8 dage før jul gik en soldat ved Vestergades port og befalede bønderne at køre til amtskriveren med deres skattekorn, men han vidste ikke, hvem der havde befalet soldaten det. derefter blev i rette lagt amtsforvalter Jens Knubs indlæg, som herefter findes indført.

(73)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Todbjerg, skipper og borger sst, havde stævnet Anne Mortensdatter, Laurits Pedersens hustru, angående trussels og undsigelsesord, og Jeppe Jensen handskemager, borger sst, vidnede, at nogen tid før jul kom en fremmed kone af Hornslet ind til hans, som hed Gertrud, Laurits Lauritsens, og da kom Laurits Pedersens kone Anne Mortensdatter og derind, da spurgte Gertrud hende, iblandt anden tale, til hvor det var, ---- hun og hendes mand ikke kunne forenes, da svarede Anne Mortensdatter, at det kunne ikke ske for den ægteskabsdjævel Maren Todbjergs. dertil svarede Gertrud Laurits Lauritsens, da havde hun synd deraf, om hun satte uenighed imellem ægteskab, hvortil Anne Mortensdatter svarede, ja hun skal få en ulykke derfor alligevel. videre vidnede han, at en gang siden var han med Niels Rut hos Anne Mortensdatter med et fæstebrev på et hus i Hvilsager, som hendes mand Laurits Pedersen skulle have fæstet, og som de havde læst brevet for hende, sagde han, Anne Mortensdatter, nu hør i, eders mand har fæst hus til eder, flytter nu op til huset i Guds navn, hvortil hun da svarede, skulle jer flytte derop og sidde der, og han skulle blive liggende hos den laptaske Maren Todbjergs, da svarede han og sagde, var eder, Maren Todbjergs får ikke fat på dette, da vil hun sætte en klemme på eders mund. Dorte, Jens Ilsøs, og hendes datter Maren Jensdatter fremlagde deres vidne, som herefter findes indført, og blev i rette lagt Niels Nielsen Ruts vidne, som herefter findes indført. Niels Ruts hustru Anne Kurtsdatter og andre vidnede ligeledes. dernæst blev i rette lagt Anne Mortensdatter, Laurits Pedersens indlæg, som herefter findes indført.

(74)

** den sag, Peder Todbjergs fuldmægtig kontra Anne Mortensdatter angående gjorte arrest for grove ord og trussel. som Anne Mortensdatter foregav at ville føre vidner i sagen, så er sagen opsat 4 uger.

** blev læst og påskrevet en lysningsseddel, at mester Henrik Trompeter lod lyse efter to hans trompetersvende Johan Aldsdorf og Christian Beikirch, som ulovlige uden afsked er undveget hans hus.

** den sag, Peder Jensen Boeslum kontra Karen Madsdatter. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Laurits Adriansen kontra Peder Bendsen angående de ord, han har sagt, at Adrians hustru skulle have sagt til ham, blev opsat 14 dage.

** den sag, Jens Rasmussen Skriver kontra Christen Fog. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Mogens Hasle kontra Niels Kruse, endnu opsat 14 dage.

** den sag, mons Vissing på justitsråd Kruses vegne kontra rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen. Dines Pedersen mødte og formente, at deres angivelser til KM angående vinen er højere og anderledes, end deres indlæg angiver, hvortil Vissing svarede, at hvis, af dem i denne sag er fremlagt, er ikke af det værd, at de for den fordrede konsumption kan blive frikendt.

** mons Jens Vissing, residerende på Århus mølle, fuldmægtiget på justitsråd Edvard Kruse hans vegne, med opsættelse her af tinget 30/11, havde stævnet rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen og i rette lagde KM tolder Johan Suhr og kontrollør Christen Schmidt deres udgivne bevis på hvis fransk vin, brændevin og vineddike samt fransk salt, rådmand Jens Basballe og Dines Pedersens skipper Jost Pedersen item skipper Laurits Adriansen har udlosset, og derpå blev i rette lagt efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, at eftersom Jens Basballe og Dines Pedersen tiltales for resterende konsumption af deres sidste rejse fra Frankrig, nemlig for 110 oksehoveder fransk vin 505 rigsdaler, fransk salt 763 tønder 387 rigsdaler, fransk brændevin 4 oksehoveder 36 rigsdaler, vineddike 7 oksehoveder 12 rigsdaler, item fra Lübeck 28 oksehoveder fransk vin 224 rigsdaler, tilhobe 1248 rigsdaler, hvorimod rådmand Basballe og Dines Pedersen blandt andet svarer, at en del af vinen allerede er udført, og en del er slet og ringe, hvorom for retten blev således kendt angående de 119 oksehoveder vin, da samme vin skal være meget ringe, så blev det af retten eragtet for billigt deraf for de 80 oksehoveder at betale konsumption, dog deri at godtgøres hvis, deraf til fremmede steder igen at være udskibet. hvad angår de 763 tønder salt, da foregives af en del at være svaret i Ålborg og en del til Lübeck udført, så ikke mere end 573 tønder skulle være indkommet, som skulle være afklaret med penge, og da intet bevis fremlægges for, at der er betalt af 16 af de 28 oksehoveder vin fra Lübeck, da bør de konsumption deraf at betale.

(75)

** følger nu Peder Jacobsen Møller og Rasmus Pedersen Vinters forommeldte fremlagte vidne angående kornskattens oppebørsel her af Kalø og Havreballegårds amter.

(76)

** følger Rasmus Pedersen Vinter og Anders Vibys skriftlige vidne angående magasinkornets oppebørsel.

** følger amtsforvalter Johan Knubs indlæg angående samme.

(77)

** følger Peder Rasmussen Todbjergs stævning mod Anne Mortensdatter, nuværende hos Anne Mikkelsdatter på Vestergade, for vidnesbyrd angående hendes grove forseelse mod ham og hustru.

** følger Dorte Jens Ilsøs og datter Maren Jensdatters vidne i samme sag.

(78)

** følger Niels Nielsen Ruts vidne, at han ofte har hørt, Anne Mortensdatter har udråbt Maren, Peder Todbjergs, for en skandtaske og ægteskabsdjævel, truede og undsagde hende, hendes børn og folk, at de skulle få en ulykke tilsammen.

** følger Anne Mortensdatters indlæg, at jeg af Maren Todbjergs mig påførte harme har sagt, at hun måtte være en ægteskabsdjævel eller modstander, så længe hun holder min ægtemand til sig i hendes hus, som forårsager jo mere og mere hans stridighed mod mig og en fuldkommen splid i vores ægteskab, endog sognepræsten ofte har ladet Maren Todbjergs påminde, at hun ikke må have min mand i hendes hus, så har hun det dog ikke villet agte, men endnu har ham i huset, som jeg skal bevise, idet jeg hørte hendes og hans mund i storstuen, og da pigen kom ud, spurgte jeg, om min mand var derinde, da sagde hun ja, og bandede ham, han ligger her nat og dag og får mor til at slå mig, når jeg ikke kan gøre ham til måde, da gik jeg ind og fandt min mand og Maren Todbjergs siddende på to stole for kølilden, og så blev jeg af dem jaget på gaden, og da jeg 3-4 dage efter tamperdag rejste til min mand i Hornslet, da kom der bud til min mand fra Maren Todbjergs, at han straks skulle komme ud til hende og passe på hendes hus, mens hun rejste til Lolland at købe korn, hvilken ordre han straks parerede.

18/1 1694.

(79)

** Mogens Robertsen for mester Henrik Trompeter lyste 2.gang efter hans to entvigte svende.

** Mogens Robertsen for Peder Todbjerg fremæskede Johan Plumb guldsmed og Anne Mikkelsdatter Langballes deres sandhed at vidne, men som de ikke mødte, blev de forelagt i dag 8 dage at møde.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for nu salig Peter Höflein i Lübeck hans efterladte widve, med opsættelse her af tinget 21/12, havde stævnet Gert Colpin for 105 mark lübsk, som han blev tildømt at betale inden 15dage.

25/1 1694.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Mikkel Sørensen, skipper og borger sst, havde stævnet Jens Hagensen sst for vidne og dom, for ikke at have gjort fornøjeligt regnskab, hvorefter efterskrevne vidnespersoner, der iblandt Søren Pedersen Mørke, her hos sin mor salig Peder Pedersens enke sig opholdende, vidnede, at på sidste rejse til Norge, de var på med Anders Hansens skude, som Jens Hagensen var købmand på, da udlovede de kornet ud for hvem, som kom for at købe, rugen tønden for 10 rigsord og malten tønden 9 rigsort, og Jens Hagensen spurgte dem, hvor meget undermål han havde på malten, hvortil de svarede, det vidste de ikke, for de havde ingen kontrabog.

(80)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for mester Henrik Kloche, privilegeret musicus instrumentalis sst, lod læse og påskrive en lysningsseddel efter to hans svende, nemlig Johan Aldsdorf og Christian Beikirch, som er rømt fra hans tjeneste, hvorimod blev i rette lagt Christian Beikirchs skriftlige svar, som herefter findes indført, og Henrik Kloche begærede, eftersom svenden var rømt af hans tilsagte tjeneste, at byfogden ville pålægge Christian Beikirch at stille kaution til sagens uddrag eller og selv borgen at være, hvilket blev ham pålagt.

** den sag, Laurits Adriansen kontra Peder Bendsen. såsom Laurits Adriansen foregav, at hans hustru ikke var frisk til at møde og ved ed ville benægte de ord, hende var påsagt, så blev sagen opsat 8 dage, og forelagt Adrians hustru personligt at møde.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Jensen Boeslum, borger sst, med opsættelse her af tinget havde stævnet Karen Madsdatter, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 23/11 næst afvigt angående Anders Andersens med flere aflagte vidne, hvorefter blev afsagt, som ikke nøjagtigt af tingsvidne godtgøres, at Karen Madsdatter har beskyldt Peder Jensen eller hans hustru for sine bortblevne penge, da bør hun for tiltale fri at være.

(81)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Mogens Rasmussen Hasle, borger sst, med opsættelse her af tinget 7/12 næst afvigt havde stævnet Niels Andersen Kruse, og i rette lagde en attest, af Mikkel Sørensen Helbo udgivet, som melder, at han har annammet det omtvistede lærred af Niels Kruses hus og solgt det i Bergen og siger, at ville betale Mogens Hasle det, hvorefter blev afsagt, ihvorvel Niels Kruse undskylder sig ikke Mogens Hasles lærred at have modtaget til bortskikkelse, så sees det af en fremlagt attest ikke så at være, da bør han betale lærredet.

** følger Mikkel Sørensens forommeldte stævning mod Jens Hagensen for vidner at påhøre angående hans medskikkede gods til Norge dets forhandling.

** følger Christian Beikirch instrumentsvend hans indlæg, at mester Henrik Kloche imod ret og billighed har ladet lyse efter ham som en rømningsmand, skønt han vidste, hvor han nu var i tjeneste, da må det være sket i ubesindighed, formedelst han ikke længere havde lyst at være hos ham, og dermed bringe ham i miskredit.

(82)

1/2 1694.

** Peder Clausen, borger sst, lod læse og påskrive en klage over en udedisk menneske, som har indslået hans vinduer imellem mandag og tirsdag om natten klokken et slet, om nogen kunne gøre kundskab derom, vil han derfor give en discretion.

** Jørgen Rasmussen, KM byfoged i Ebeltoft, samt herredsfoged i sønder og Mols herred, på hr Jens Hadsten, provst i Mols herred, item på Frederik Pedersen, forpagter ved Ålborg, hans kæreste Maren Hansdatters vegne såvel som på egne vegne, såvidt en del af ham for auktioneret gods angår, havde stævnet Christen Vegerslev proviantforvalter og i rette lagde en obligation til Albret Hansen, dateret 16/2 1693, på kapital 250 sletdaler til 11/6 samme år at skulle betales, samt en transport på samme obligation under Albret Hansens hånd for bekommet auktionsgods, hvorefter blev afsagt, at eftersom byfoged Jørgen Rasmussen af Ebeltoft fremlægger Christen Vegerslevs obligation til sin brorsøn Albret Hansen, hvilken han har overdraget til byfogden, da bør Christen Vegerslev betale kapital og rente inden 15 dage.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Andersen ---- borger og handelsmand sst havde stævnet Niels Pedersen Samsing, skipper og borger sst, for 100 rigsdaler efter hans obligation, som han blev tildømt at betale.

(83)

** den sag, Dines Pedersen kontra Christen Fog. som Fog foregav, at sveskerne blev indleveret på hans skude, og han dem ikke havde købt, men medsendt for at sælge, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Laurits Adriansen kontra Peder Bendsen, opsat 8 dage.

** den sag, Mikkel Sørensen kontra Jens Hagensen. såsom Jens Hagensen påstår ikke at have fået noget malt af Mikkel Sørensen, er han forelagt at skaffe bevis, hvorfor sagen er opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for mester Henrik Kloche, musicus instrumentalis sst, havde stævnet Christian Beikirch instrumentistsvend for dom angående sin ulovlige undvigelse fra sin mesters tjeneste og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 25/1 næst afvigt. Christian Beikirch mødte og begærede genpart, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

8/2 1694.

** den sag, Peder Todbjerg på sin hustrus vegne kontra Laurits Pedersen prokurators hustru.. intet svar, så er sagen opsat 8 dage.

** Peder Clausen lod 2.gang lyse efter det udediske menneske, hans vinduer har indslået.

** den sag, Laurits Adriansen kontra Peder Bendsen. intet svar, endnu samtykket opsat 8 dage.

15/2 1694.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtiget for Jens Sørensen Klog, tilholdende sst, havde stævnet Jens Hejkær i Tilst, Anders Jensen Tilst og Mikkel Mikkelsen Boier her i byen for dom angående vold og overlast, øvet på Jens Klog, og efterskrevne vidnede, at 1/4 om aftenen sad de

med Mikkel Mikkelsen Boier, Jens Sørensen Klog, Jens Nielsen Hejkær i Tilst og drak en kande øl, så spurgte Jens Klog Mikkel Boier, om han ikke havde hans pung med hans penge i, så slog Mikkel Boier Jens Klog på munden og sagde, han bød dem på, og da han havde siddet lidt, sagde Jens Klog, han var kommet til et tyve og røverhus, så sagde Anders Jensen, det var ikke sandfærdigt, og så fik Jens Klog nogle dask. synsmænd vidnede, at de var i Mette Jensdatters hus på Studsgade at syne hendes bror Jens Klog, og da var hans ansigt opsvulmet, og han havde en knude i panden, og midlertid de synede ham, besvimede han og var besvimet tre kvarter. mester Albret kirurg, borger sst, vidnede, at han havde Jens Klog under kur, og der er gået et ben løs af skaden i hans hoved.

(85)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Clausen, borger og handelsmand sst, lod læse og påskrive en lysningsseddel over et udedisk menneske, hans vinduer havde indslået, om nogen kunne herom give ham nogen kundskab.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borger sst, havde stævnet for vidner at aflægge Niels Læsø og Jens Rasmussen skipper angående to halvtønder svesker, Christen Fog af ham skal have bekommet, item Christen Fog, om han noget dertil vil have at svare, og vidnerne vidnede, at forleden forår, som de var med Christen Fog og hans skude den første rejse til Drammen, da havde Christen Fog 2 halvtønder svesker med, og da han ikke kunne sælge dem tilsammen, slog han dem op og ville sælge dem i pundstal, og da solgte han en slump deraf, og den første halvtønde, som blev solgt af, var af de svesker, som kom fra Dines Pedersen.

(86)

** den sag, Dines Pedersen kontra Christen Fog, endnu opsat 8 dage.

** Christian Beikirch trompetersvend havde stævnet mester Henrik Kloche for vidner at påhøre, samt mester Henriks sønner Henrik, Lucas og Hans angående afsked ham skal være givet af mester Henrik, hvorefter efterskrevne vidnede, at Christian Beikirch har logement og værelse i Christian Appel fourer kærestes hus og har spist der en otte dages tid, og senere logeret til dansemesterindens, og var alt hans tøj der, og han spiste der. mester Henrik med sine sønner var ikke mødt, hvorfor blev dem forelagt i dag 8 dage at møde under lovens straf.

(87)

** den sag, mester Henrik Kloche kontra Christen Beikirch, er endnu opsat 8 dage.

** otte mænd i efterskrevne ærerørige sag at sidde med byfogden retterting og dom.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Peder Rasmussen Todbjerg, skipper og borger sst, for sin hustru Maren Pedersdatter, børn og hus med opsættelse her af tinget 11/1 næst afvigt havde stævnet Anne Mortensdatter, og fuldmægtigen i rette lagde sit indlæg, at såsom Anne Mortensdatter meget ublu og løgnagtigt har Peder Todbjerg, hans hustru, børn og ganske hus påtalt, truet og ulykke tilsagt, formener, hun derfor bør lide efter lovens 1001 pagina den 7.artikel og betale processens bekostning. så mødte Jørgen Snøde prokurator, som på Anne Mortensdatters vegne svarede, at det var hendes svar, ville hendes ægtemand intet svare for hende, så beråbte hun sig på sit forrige svar, hvorefter blev afsagt, at som at tingsvidne sees, hvor groft Anne

Mortensdatter har påtalt Peder Todbjergs hustru og hans hus, som hun ikke har kunnet godtgøre, da vidste vi ikke at kende, slige løgnagtige påsagn at komme Peder Todbjergs hustru, børn eller hus til nogen forklejnelse, men Anne Mortensdatter bør for slig ærerørig grov løgnagtig påtale denne by inden 24 timers forløb at rømme og kvittere, og sig ikke videre her at lade finde.

(88)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Skæg, borger sst, havde stævnet Søren Madsen på Studsgade, borger sst, for dom og tiltalte ham for et halvt års resterende husleje 1685, og Niels Kruse sst efter sin revers, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** den sag, Mikkel Sørensen kontra Jens Hagensen, endnu opsat 14 dage, og imidlertid med 4 mænd forsamle sig i overkøbmands hus med deres stridigheder, dem om muligt at forene.

** den sag, Laurits Adriansen kontra Peder Bendsen, opsat 14 dage.

** følger Jens Klogs fuldmægtigs fremlagde kaldseddel til Jens Hejkær i Tilst med flere for dom angående vold og overlast.

** følger Peder Clausens for ommeldte lysningsseddel angående hans vinduer, som om natten er blevet indslået.

** følger Christian Beikirches stævning til mester Henrik Kloche stadsmusikant, hvorledes han skal have givet ham afsked.

(89)

** følger mester Henrik Kloches indlæg imod Christian Beikirch angående hans ulovlige bortrømmelse.

22/2 1694.

** blev forkyndt KM forordning om kirkers, skolers og hospitalers uklarerede regnskaber. item forordning om ægteskabsløfter ved jaord samt forordning om overlast og manddrab at hindre og afværge.

** magister Jens Mundelstrup lod læse en tilbydelsesseddel, at af domkirkens penge er bestående 254 rigsdaler, som på rente imod forsikring skulle udsættes.

** Peder Rasmussen Halkær, KM toldinspektør sst, havde skriftligt stævnet magister Ludvig Pontoppidan og Christen Vegerslev på domkirkens vegne for et synsvidne at høre tage beskrevet angående hans bolværk, som af havet lider stor skade, formedelst domkirkens ejendoms bolværk, som i ingen måde ved lige holdes, og formener kirken sit bolværk bør ved forsvarlig magt at holde, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de har synet Peder Halkærs bolværk ud til havet, da kan vi ikke anderledes se, end det er gjort og sat godt og fast, som det bør at

være, men ved begge sider for hr Jens Harlevs iboende gård og Jesper Mogensens gård er jorden udslikket af vandet, og mere er at befrygte hver dag skal ske.

(90)

** rådmand Jens Basballe lod læse og påskrive Niels Knudsen, borger sst, hans til Jens Basballe udgivne pantebrev, dateret 21/4 1694, på kapital 270 sletdaler, og derfor pantsætter hans iboende gård på Brobjerg med tilliggende have og et gårdsavl.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på mester Henrik Kloche, privilegeret musicus instrumentalis sst, med opsættelse her af tinget 1/2 næst afvigt havde stævnet Christian Beikirch angående hans bortrømmelse, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 25/1 sidst samt indlæg, hvorefter blev afsagt, at eftersom bevises med borgmestre deres indgivende til retten, at Christian Beikirch har på rådstuen tilsagt mester Henrik Kloche instrumentist sin tjeneste som tilforn, da han for hans forseelses tilkendte mulkt gjorde kaution, og dog straks derefter entvigt, som har tilføjet ham skade, fortræd og pengespild, da bør Beikirch, som så groft har skikket sig imod sin mester og tilføjet ham stor skade, efter hans opskrift 36 rigsdaler, som blev modereret til 24 rigsdaler at betale inden 15 dage under lovens eksekution af hans gods.

(91)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Søren Jensen Sabro, borger sst, havde stævnet skipper Niels Mortensen, borger sst, for dom angående Sørens Jensen kones barn, som Niels Jensen er far til og har lovet at forsyne i 7 år, og hvis han derfor er skyldig, og herpå i rette lagde sit indlæg, at han er forårsaget at søge Niels Mortensen for sit barns opfostring, underholdning og skoleløn efter hans forskrivning af dato 14/3 1688, at forsyne dem fra fødslen til hans syvende år, som beløber sig 138 rigsdaler, men som Niels Mortensen ikke mødte, er denne sag opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 1/2 næst afvigt havde stævnet Christen Fog, borger sst, for afkøbte varer og penge, han efter hans bog skyldig bliver, og derefter i rette lagde Dines Pedersens efterskrevne regning samt et tingsvidne her af tinget 15/2 næst afvigt, og Christen Fog i rette lagde sit efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, eftersom Christen Fog gør sin højeste ed, at han Dines Pedersen ikke har afkøbt de til Norge medsendte svesker, men i kommission at forhandle, som han bedst muligt gjort har, som han har gjort regnskab for, og den hjembragte halvtønde er den selvsamme, som blev medskibet og ikke kunne forhandles, bør han for Dines Pedersens tiltale fri at være, og Dines Pedersen med overleverede regnskab og penge for de solgte svesker, som skal betales straks, item de hjemførte svesker annamme, at være benøjet.

(92)

1/3 1694.

** blev forkyndt løsgivet Dines Pedersen Vintz, borger sst, hans til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne panteobligation for kapital 200 rigsdaler, derfor pantsat hans gård på Mejlgade, ved sankt Olai kirke, dateret 26/3 1684, som af Mikkel Mikkelsen og byfogden er påskrevet at være betalt 28/2 1694.

** blev læst og påskrevet Dines Pedersen Vintz, borger sst, hans til byfogden Jørgen Danielsen udgivne skøde på hans gård, på Mejlgade beliggende, imellem salig Laurits Elsegårds gård, Tomas Bager nu iboer, og Rasmus Kejser snedkers iboende våning, med hosliggende have og et fuldt gårdsavl i alle vange samt rettighed til halv brønd imellem Rasmus Kejsers og samme gård, dateret 22/12 1694.

(93)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på kancelliråd Jens Lassens vegne havde stævnet admiral Jens Rodsteen til Rodsteenseje angående hvis, han 8/1 næst afvigt har øvet og begået på hans forhvervede landstings stævning at møde på Fynbo landsting 28/2 førstkommende. derefter vidnede stævningsmændene, at da de kom til Rodsteenseje i borgegården og ville læse stævningen for ridefoged Hans Christensen, da stod admiralen i et stuevindue og sagde, hvor mon de kæltringer har hjemme, så begærede han, at de skulle komme op til ham, og da svarede Mikkel Lauritsen, at når den var læst, skulle han bekomme den, hvorover han hastigt af stuen udkom til dem og sagde, tag hid den, da svarede han ligesom tilforn, når den var lovligt forkyndt, skulle han bekomme den. så tog admiralen fat på stævningen med Mikkel Lauritsen, gik de så frem og tilbage med hinanden, hvorover stævningen kom i sønder mellem deres hænder, så sagde admiralen til Mikkel Lauritsen, kan du læse, så læs da, da svarede Mikkel Lauritsen, jeg har læst for så mange ædle mænd i Danmark, så kan jeg også læse den for admiralen.

(94)

** 2.gang læst magister Jens Mundelstrups tilbud på en kapital af domkirkens penge 254 rigsdaler mod forsikring at udsætte på rente.

** Mogens Robertsen for Jacobus Gesius lyste efter hans avlskarl Laurits Pedersen, som næst afvigt lørdag om natten er blevet borte, ved ikke hvorledes, uden at porten har været oplukket indentil, udentil igen sat krog på.

** den sag, Laurits Adriansen kontra Peder Bendsen, er bevilget opsat 3 uger.

** den sag, Jens Klog kontra Anders Jensen og konsorter. såsom fuldmægtigen beråbte sig på at føre flere vidner i sagen, er den opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator fuldmægtig for Mikkel Sørensen Gylling, skipper og borger sst, med opsættelse her af tinget 1/2 næst afvigt havde stævnet Hans Frost sst for dom og tiltalte ham for 5 daler, som han blev tildømt at betale.

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 15/2 næst afvigt havde stævnet Mikkel Clausen og Hans Frost for gæld, som de blev tilfundet at betale.

(95)

8/3 1694.

** Laurits Pedersen stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Klog, tilholdende sst, havde som 15/2 sidst stævnet Jens Hejkær i Tilst med flere angående slagsmål, som skete i Anders Jensens hus sst 27/1 om natten, for vidner at påhøre og dom, og Jens Sørensen snedker af Hasle vidnede, at 27/1 sidst afvigt kom han ind i Anders Jensens hus ved Munkeport, og der sad værten og Mikkel Mikkelsen Boier, Jens Nielsen Kå, Jens Nielsen Hejkær og Jens Sørensen Klog sammen og drak øl, og da snakkede Jens Klog og Mikkel Boier om, at de ville købe et skiberum tilsammen, så svarede Jens Hejkær, har du penge at købe skibelav for, da tog Jens Klog en pung af sin lomme, klappede på den og sagde, jeg har endnu så meget, det vi kunne alle drikke op i aften, og stoppede pungen ned ved sig. så sad de til hen ved 12 slet, så skulle de lægge ud for øl, da tog Jens Klog i sin lomme og sagde, Gud bedre mig fattige karl, mine penge er borte, og sagde til Mikkel Boier, flyede jeg eder dem ikke, hvortil Mikkel Boier svarede, skylder du mig for dine penge, og med det samme rejste sig op og slog ham først ved det ene øre og derefter ved det andet øre, og Anders Jensen slog Jens Klog i hovedet og sagde, slå nu, er det som vi skulle være tyve, og da slog Jens Hejkær ham på hovedet, så han segnede om.

(96)

** den sag, Peder Halkær kontra magister Laurits, Christen Vegerslev, hr Jens Harlev og Jesper Mogensen angående hans og naboers bolværk. intet svar, opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator på Claus Nielsen, borger sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne sst for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Jens Skæg kontra Søren Madsen og Niels Kruse, er endnu opsat 14 dage og forelagt dem personligt at møde.

** Cathrine Danielsdatter, som tjente Anders Lassen sst, blev af fængslet for retten fremstillet, som udlagde for barnefar Jens Jensen, som tjente i gårde med hende og hemmeligt er bortrømt, og da hun intet på hendes lejermålsbøder kunne betale, blev hun atter i fængslet hensat.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for magister Jens Mundelstrup, rector scholæ og kapitels og notar sst, til 3.ting lod læse og påskrive efterskrevne tilbudsseddel på 254 rigsdaler at sætte på rente mod forsikring.

15/3 1694.

** blev læst og påskrevet Jacobus Gesius, apoteker sst, hans til Knud Terkildsen skomager, borger sst, hans udgivne skøde, lydende på den gård på Brobjerg, Abraham Kobbersmed iboede, med vedliggende to boder, imellem Peder Basballes eje og Emanuel Hattemagers eje, Knud Terkildsen nu solgt er, med bagved liggende have, i lige måde Emanuel Hattemagers øde eje med et fuldt gårdsavl.

(97)

** den sag, rådmand Jens Basballe kontra Hans Vinter angående hvis er passeret i Baltser Kobbersmeds hus, er endnu opsat 14 dage.

** den sag, Jens Sørensen Klog kontra Anders Jensen og medinteressenter. såsom Mikkel Boier ikke er hjemme, og Jens Søren snedker i Hasle havde gjort Jens Klog den blodige skade på gaden, så er sagen opsat 14 dage.

** Sidsel Sørensdatter, tilforn tjenende Peder Nielsen, blev fremstillet og udlagde for barnefar Gregers Gregersen, med hende tjenende i gårde, og foregav, at hun på hendes lejermålsbøder havde betalt den halve part 3 rigsdaler, og ikke havde mere at betale med.

** Jacobus Gesius lod 2.gang lyse efter hans gårdkarl Laurits Pedersen, som er entvigt af hans tjeneste.

22/3 1694.

** den sag, Jens Skæg kontra Søren Madsen og Niels Kruse. da Jens Skæg ikke er hjemme, er sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for hr Melchior Sommerfeld på domkirkens vegne havde stævnet Jens Vegerslev, forrige rådmand sst, formedelst gæld til domkirken for tilkøbte varer på salig Tomas Christensens auktion 27 sletdaler, men da Jens Vegerslev foregiver at have betalt hvis, han skyldig blev, er sagen opsat 3 uger.

** den sag, Claus Nielsen kontra Peder Basballe og Niels Carlsen. som Peder Basballe mødte med kontrastævning, er sagen opsat 8 dage.

** den sag, Laurits Adriansen kontra Peder Bendsen. som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Søren Jensen Sabro, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 22/2 næst afvigt havde stævnet Niels Mogensen for hans og Maren Jensdatters sammenavlede barns underholdning, efter hans forskrivning dateret 14/3 1688, som opskrives til 138 rigsdaler, som han blev tilfundet uden videre forhaling at betale

(98)

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, havde stævnet efterskrevne personer for dom for hvis, de på auktioner har tilkøbt, men da ingen af de indstævnede mødte, blev sagen opsat 14 dage.

29/3 1694.

** blev læst og påskrevet salig Maren Madsdatter, Oluf Hansen pottemager, borger sst, hans afdøde hustru hendes samtlige arvingers givne afkald for arv efter hende. dateret 22/3 næst afvigt.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Skæg, borger sst, med opsættelse her af tinget 19/2 sidst afvigt havde stævnet Søren Madsen for resterende husleje og Niels Kruse for gæld, som han lovede at betale, og Søren Madsen blev tildømt at betale de søgende 5 daler med processens bekostning.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, til 3.ting lyste efter hans avlskarl Laurits Pedersen, som næst afvigte 24/2 er blevet borte.

(99)

** Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom for hvis, de ham skyldig er, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

12/4 1694.

** blev læst og påskrevet KM forordning om livrentepenge.

** borgmester Jens Låsby havde stævnet Samuel von Zanten samt Laurits Andersen og Hieronimus Basballe angående deres forløfte for Samuel von Zanten på hans søns vegne, og Jens Låsby fremlagde breve, dokumenter og fordring hos Hans von Zanten salig, hans far på sin søns vegne, hvorimod blev i rette lagt Samuel von Zantens indlæg med dokumenter, så sagen blev opsat 6 uger.

** Jeppe Hansen prokurator af Viborg havde stævnet borgmester Jens Låsby angående den arrest, han imod Samuel von Zanten på person og gods har ladet gøre 29/3 næst afvigt, hvilken arrest borgmester Jens Låsby ikke til tinge efter loven til approbation har forfulgt, hvorefter blev afsagt, eftersom borgmester Jens Låsby efter sin skriftlige begæring har ladet Samuel von Zanten af Hamborg hans person og gods arrestere, og samme arrest ikke efter loven med stævnemål, indtil rettens påkendelse, forfulgt, så bør denne arrest af ingen kraft at være.

(100)

** den sag hr Melchior Sommerfeld kontra Jens Vegerslev angående domkirkens penge for tilkøbt gods, på salig Tomas Christensens auktion, blev i forhåbning til forening derom opsat 14 dage.

** den sag, Christen Vegerslev, Jens Basballe, Dines Pedersen og Hieronimus Basballe kontra Jens Andersen angående igengivelse af konsumptionspenge. så mødte Jens Andersens fuldmægtig og hertil svarede, at han ville give dem hvis, de med billighed tilkom efter KM forordning, hvorfor sagen blev opsat 4 uger.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Halkær, toldkontrollør sst, med opsættelse her af tinget 8/3 næst afvigt havde stævnet domkirkens forsvarer og Jesper Mogensen angående deres bolværkers brøstfældighed, og i rette lagde tingsvidne her af tinget 22/2 sidst samt Peder Halkærs efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, eftersom på Peder Halkærs bolværk for hans ejendom mod havet stor skade skal være tilføjet, formedelst domkirken og Jesper Mogensen deres uforsvarlige vedligeholdelse, da bør domkirkens forsvarer og Jesper Mogensen deres bolværker at lade forsvarligt forfærdige.

** blev forkyndt Anders Hansen Storm hans til Anders Jensen Lassen sst udgivne pantebrev, sub dato 11/9 1693, lydende på 350 sletdaler, derfor pantsætter ham sin skude, her fra byen sejler, kaldt sankt Michael.

** den sag, Rasmus Værn til vidners førelse har indstævnet kontra baron Constantin von Marselis. Rasmus Værn fremlagde sin efterskrevne skriftlige kaldsseddel angående selvejer bøndergårdenes besiddere.

(101)

** den sag, Jens Klog kontra Jens Hejkær i Tilst, Anders Jensen og Mikkel Boier. såsom en del indstævnede personer ikke mødte, er sagen endnu opsat 14 dage.

** den sag, byfogden kontra en del her i byen for tilkøbt gods på auktioner og ikke betalt, er endnu opsat 14 dage.

19/4 1694.

** Mads Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Hansen Viby vognmand, borger sst, for vidner og dom angående det slagsmål, han har øvet mod Mads Nielsen, og efterskrevne vidnede, at 4/4 næst afvigt, som de var ved Mindet, kom Jens Hansen nedkørende og begærede af Mads Nielsen, for Frands Skomager, 2 tønder byg, som han og bekom, og da de stod og snakkede, slog Jens Hansen Mads Nielsen under øret med sin hånd og derefter med sit svøbeskaft et hul i hans hoved, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, på samtlige Maren Clemendsdatter, salig borgmester Anders Lydiksens, hendes arvingers vegne havde stævnet Matias Sørensen Hårbo og hustru Karen Hårbos deres udgivne attest til rådmand Peiter Jessen farver, salig Jens Hårbos begravelsessted på sankt Olai kirkegård angående, og samme tid stævnet skipper Jens Sørensen for at forevise bevis på et begravelsessted i sankt Olai kirke. på spørgsmål svarede Matias Sørensen Hårbo, at han havde intet bevis på lejerstedet, men han hustru havde berettet, at hun havde talt 7 sletdaler op for jord og stenen på lejerstedet, som var for hendes salig mands og hendes lejersted, og hans hustru havde berettet, at rådmand Peiter Jessen havde sagt til hende, at han kunne intet finde andet i salig Maren Clemendsdatters bog, end han var kommet i jorden som en anden stakkel, hvortil rådmand Peiter Jessen svarede, at man kan af salig Maren Clemendsdatters arvingers indleverede nye kirkeregnskab se, hvor mange penge er ført til regnskab for salig Jens Christensen Hårbos lejersted og udhugne stens pålæggelse, da skal befindes, at de penge ikke er ført til regnskab, som her berettes er givet derfor, og endvidere svarede rådmand Peiter Jessen, aldrig nogen, som nu lever her, vidste andet end sankt Olai kirke og kirkegård tilhørte salig Maren Clemendsdatter, eftersom hun skaltede og valtede dermed, som hun lystede, foruden nogen kirkeværger eller noget regnskab gør, end nu ved Guds synderlige providens fundatsen blev fundet i salig Maren Clemendsdatters gård, som al den oplysning kommer af, eller den måske var kommet til deling.

(102)

** Jens Andersen, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Tomas Hansen havde stævnet Rasmus Nielsen Rut, borger sst, for gældsdom angående hvis, han var skyldig til Cathrine, salig Jørgen Fogs, og i rette lagde Rasmus Ruts udgivne pantebrev, udstedt 10/3 1681, til nu salig assessor Jørgen Fog på kapital 100 rigsdaler, og derfor pantsat sin iboende gård på Vestergade med tilliggende gårdsavl, og desuden fremlagde opsigelse på samme pant 10/9 1693, hvilken kapital han blev tilfundet at betale, eller derfor at ske udlæg i den pantsatte gård.

(103)

** den sag, Jens Jacobsen Skivholme kontra en del sst for gæld, intet svar, endnu opsat 3 uger.

** den sag, Jacob Pallesen i Herst kontra Niels Kruse for hans stedsøns patrimonium, blev opsat 3 uger.

26/4 1694.

** blev læst og påskrevet KM brev og forordning om veksler, som hans undersåtter imellem sig selv udgiver og accepterer på længere tid, end loven tillader, eller siden til fremmede overdrager.

** assessor Jesper Nielsen Hutfeld sst lod forkynde sit for Christen Ferslev gjorte forløfte at være tolder i Sæby, dateret København 24/3 ---- og på bytinget protokolleret 22/10 1685, med påskrift, at den var indløst 13/4 1694.

** magister Ludvig Pontoppidan lod læse og påskrive en skriftlig advarsel for kreditorerne til skifte efter salig hr Niels Nielsen Lyngby, præst i Brabrand, at skal holdes 7/5 førstkommende.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på rådmand Peiter Jessen farver, som sankt Olai kirkes værges vegne, på kirkegården og kirkens vegne havde stævnet Anders Andersen og Jørgen Rasmussen Fynbo angående hvad, de har betalt salig Maren Clemendsdatter for deres hustruers og børns lejersteder på kirkegården samt ligtræer, hvorefter blev i rette lagt Anders Andersens attest, at han havde betalt for 5 børns lejersteder og 5 ligtræer 5 mark og for sin salig hustru og et træ at pålægge 2 mark. Jørgen Fynbo havnefoged vidnede, at for 16 år siden købte han er par ligtræer, som skulle lægges på hans salig kones og hans lejersted på sankt Olai kirkegård, og da sagde graverkonen, at han skulle betale en halv rigsdaler. Anne Jensdatter Kå, salig Oluf Skrædders, vidnede, at for 15 år siden betalte hun til Maren Clemendsdatter selv 2 mark for et ligtræ.

(104)

** Jens Rasmussen, boende i Stavtrup, havde stævnet baron Constantin von Marselis på Stadsgård for vidner at påhøre, angående de ord, som skulle være faldet imellem Rasmus Sørensen i Viby og hans bror Jens Sørensen sst og Christen Poulsen i Stavtrup og Jens Rasmussen, og efterskrevne vidnede, at 3/4 næst afvigt, da sandemændene var i Stavtrup skov for at bese stenskellene, da spurgte Jens Rasmussen i Stavtrup Jens Sørensen og hans bror Rasmus Sørensen i Viby, om de ikke var i skoven med ham lørdagen før, de vidnede på tinget tirsdagen derefter, da han ledte efter et stenskel, og om de ikke da svor ved Gud og deres sjæls salighed, at de havde aldrig seet det, og da sagde Rasmus Sørensen, hvis du bliver min skriftefar, så skal jeg svare dig.

(105)

** den sag, hr Melchior kontra Jens Vegerslev angående domkirkens penge, blev endnu opsat 14 dage.

** den sag, Claus Nielsen kontra Niels Carlsen angående en del fra Lübeck og tilførte gods. som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Danielsen KM byfoged sst med opsættelse her af tinget 22/3 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

(106)

** Laurits Pedersen prokurator, fuldmægtig for Jens Sørensen Klog, tilholdende sst, med opsættelse her af tinget 1/3 næst afvigt havde stævnet Anders Jensen sst med flere for dom og i rette lagde tingsvidner her af tinget 15/2 og 8/3 nærværende år, hvorimod blev i rette lagt de indstævnedes efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt, eftersom af tingsvidne og syn sees, hvorledes Jens Klog er slået og medhandlet, som han sigter Anders Jensen og Mikkel Boier sst samt Jens Hejkær i Tilst for, og det sees, de ikke deri uskyldig kan være, da bør Anders Jensen, Mikkel Boier og Jens Hejkær hver for sig at bøde, efter lovens 6.bogs 7.kapitels 8.artikel, tre gange 6 lod sølv item alle efter samme kapitels 3.artikel, tre gange 6 lod sølv for sår, samt betale badskærløn efter påfølgende 10.artikel, så og processens bekostning.

** følger Niels Friises fremlagte attest angående nogle ord, Jens Rasmussen i Stavtrup 3/4 sidst afvigt skal have haft i Stavtrup skov imod Jens Sørensen og Rasmus Sørensen i Viby.

(107)

3/5 1694.

** Jacobus Gesius apoteker havde stævnet regimentkvartermester Hans Junghans samt Oluf Juul for synsmænds opkrævelse til at syne hans iboende gårds huse, ud til deres næst hosliggende gård, angående den skade, som hans plads ved deres bygning er tilføjet, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

10/5 1694.

** blev forkyndt KM forordning om opgæld af specie rigsdaler 1694 af dem, sig har forskrevet i specie at betale. item KM forordning om løsningspenge af bæster og kvæg, som i indhegnede marker indtages.

** den sag, Jens Jacobsen Skivholme kontra Peder Terkildsen med flere sst for gæld. intet svar, med bevilling opsat 14 dage.

(108)

** rådmand Jens Basballe lod advare til skifte efter salig Sidsel Kedelførers at skal holdes med første, at kreditorer sig ville give til kende hos ham, så og hvem noget pantegods af hende har, det at angive.

** den sag, Christen Vegerslev, rådmand Jens Basballe, Dines Pedersen og Hieronimus Basballe kontra Jens Andersen angående konsumptions igengivelse, efter begæring opsat 14 dage.

** den sag, Jacob Pallesen i Herst kontra Niels Andersen Vegerslev. som Niels Andersen fremlagde regnskab på en del, Søren Andersen bekommet har, så opsættes sagen 3 uger.

** den sag, Claus Nielsen kontra Niels Carlsen, er endnu opsat 14 dage, og imidlertid 4 mænd begge parters stridighed at forene.

** Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, havde stævnet regimentkvartermester Hans Junghans og Oluf Juul, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning på plankeværk mellem deres gårde, samt et nybygget hus og vandløbet mellem deres gårde.

18/5 1694.

(109)

** blev læst og påskrevet salig hr Johan Lønborgs første nu salig hustru Christence Jensdatter og bemeldte salig mands arvingers givne afkald af hr Hans Lønborg på egne og Ingeborg Jensdatters vegne, Hans Casper Frankenberg. hr Jens Harlev og Mads Lauritsen underskrevet, dateret 22/2 1694, for deres fædrene og mødrene arveparter.

** blev læst og påskrevet Johan Weimert, skrædder i Sabro, hans til sin svoger Anders Olufsen felbereder, borger sst, givne afkald for hans salig datters Karen Johansdatters efter hende tilfaldne arveparter, som var Anders Felbereders hustru, dateret 12/5 1694.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Rasmussen Skæg, borger og indvåner sst, angående pløjning, han har gjort i en have kalde Klokkerhave, som Hans Bendixen er indskrevet for på auktion efter salig Anders Lydiksen og hans salig kone Maren Clemendsdatter, og en del af samme have har Jens Skæg tillagt Vejlhaven og med den pløjet og tilsået, så blev af retten opnævnt efterskrevne, som har været vurderingsmænd over registrering efter salig Maren Clemendsdatter, der samme have i vurdering er separeret og adskilt, samme pløjning at syne og ret skel at bese og forevise, det bedste de kan vide efter den måde, som det ved vurderingen er hinanden fraskilt og ansat.

24/5 1694.

** blev læst og påskrevet Ingeborg de Broberg hendes udgivne skøde til Niels Christensen Møller sst på en øde plads bag klostret, kaldes Hedegårds eje, avlingen dertil undtaget, dateret 29/7 1691.

** blev forkyndt Søren Jensen pottemager borger sst hans udgivne pantebrev til domkirken for kapital 116 sletdaler, derfor pantsat hans iboende bolig på Mejlgade med have, dateret 10/3 1694.

** blev læst og påskrevet Jørgen Rasmussen skrædder, borger sst, hans til domkirken udgivne pantebrev for 115 sletdaler, derfor pantsætter hans iboende gård, næst rådmand Hans Vinters port, med indbo og gods, dateret 110/3 1694.

** blev forkyndt et, efter påskrift indløst og betalt at være, Hans Arildsen handskemager, borger sst, hans udgivne pantebrev, dateret 23/4 1685 til borgmester Mikkel Mikkelsen for 300 sletdaler, og derfor pantsat hans iboende gård på Skolegade.

(110)

** blev læst og påskrevet Anders Vidisen handskemagers udgivne skøde til skipper Mikkel Jørgensen, borger sst, på hans iboende gård på Skolegade, dateret 18/5 1694.

** den sag, borgmester Jens Låsby kontra Samuel von Zanten. i forhåbning Samuel von Zanten skulle hidkomme og sagen i mindelighed blive forenet, er sagen opsat 4 uger.

** den sag, rådmand Hans Vinter kontra Karen Mikkelsdatter Langballe. mænd blev opnævnt at tage den udbygning i granskning og besigtning, som Karen Langballe har ladet opsætte uden sin gadedør, og rådmand Hans Vinter besværer sig over, og sagen opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Mikkel Mikkelsen, borgmester sst, æskede pantevidne, og Mikkel Jørgensen, skipper og borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være borgmester Mikkelsen 300 sletdaler, som er for den gård, nu salig Hans Arildsen handskemager var borgmester Mikkelsen skyldig, og derfor hans iboende gård på Skolegade pantsat har 23/4 1685, hvilken gård Anders Vidisen handskemager til skipper Mikkel Jørgensen nu solgt har, og mod dette pants givelse fornævnte gamle pantebrev indløst og død og magtesløs gjort er, og derfor til underpant sætter ham hans gård, på Skolegade beliggende, næst op til domkirkens gård, hr Jens Harlev iboer, på den ene side og til Clemend Mikkelsens iboende gård på den anden side.

** Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Jørgen Snøde stadsprokurator med opsættelse her af tinget 29/3 og 19/4 næst afvigt havde stævnet Peder Terkildsen sst med flere for dom efter domme og hans regnskabsbog, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld.

(111)

31/5 1694.

** blev forkyndt Jens Hansen Viby, borger sst, hans udgivne skødebrev til Jens Jørgensen, borger sst, dateret 23/5 1694, på to hans boder på Vestergade imellem det eje, Niels Rode iboer, og det eje, Jens Hjulmand iboer.

** Mogens Robertsen prokurator på Niels Carlsen sst havde stævnet Ludolf Hansen, snedker sst, for gældsdom og tiltalte ham for 11 sletdaler. intet svar, hvorfor sagen er opsat 3 uger.

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Oluf Christensen Flæsk sst for sin på egne og hustrus vegne resterende lejermålsbøder 5 sletdaler, men som han ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen, fuldmægtig for Jacob Pallesen, i Herst boende, hans vegne med opsættelse her af tinget 19/4 næst afvigt havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, på sin søstersøn Søren Andersen Kruses vegne, som er uden riget, for gæld efter dom, her af tinget 19/4 1688, at derpå er gjort udlæg i hans gård for 150 sletdaler, som er for hans patrimonium, som findes fremvist på skifte efter salig Johanne Pallesdatter, Niels Kruses i Århus, hvorimod Niels Andersen med sin fuldmægtig i rette lagde en regning på hvis, Søren Andersen derpå har bekommet, og at måtte afkortes hvis, broderen Rasmus Andersen har bekommet, hvorefter blev afsagt, at eftersom Søren Andersen Kruse med sin underskrift i Anders Kruses bog kendes sig at have bekommet 138 sletdaler, og der bliver til rest af kapital og rente 16 sletdaler, så bør Anders Kruse betale dem med processens bekostning 2 rigsdaler.

(112)

7/6 1694.

** den sag, Hans Bendixen kontra Jens Rasmussen Skæg angående frapløjning. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for mons Schnelpfeil, KM tolder i Helsingør, havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham efter hans revers for bekomne penge til sin told og omkostning i Helsingør 21 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Mads Nielsen Poulsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Hansen Viby, borger og vognmand sst, for dom for hvis vold og overlast, han mod ham har øvet. så mødte Jens Hansen og foregav, at Mads Nielsen ligeså vel havde skyld som han, og mente sig med ham at være forenet, og som han ikke var hjemme, begærede sagen måtte opstå, så blev sagen opsat 3 uger, at de kunne komme til forlig.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Christen Vegerslev, KM proviantforvalter sst, rådmand Jens Basballe, Dines Pedersen og Hieronimus Basballe, borger og handelsmænd sst, med opsættelse her af tinget 12/4 næst afvigt havde stævnet forrige konsumptions forvalter sst Jens Andersen og tiltalte ham, formedelst han efter anmodning ikke vil betale dem en del konsumptionspenge efter tolderens attester for udskibede varer. så mødte Jens Andersen og tilbød at være overbødig med igengivelse af pengene, når de med rigtige beviser om udførslerne sig indfinder, hvilket han blev tildømt at efterkomme inden 14 dage.

(113)

14/6 1694.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Madsen for vidner at påhøre angående en ager, han har antaget sig, som tilhører Jens Skivholme, og forbud mod at befatte sig med samme ager, hvorefter Knud Jensen, borger sst, Niels Knudsen, borger sst, Søren Rasmussen Skæg, tjenende sst, og Mikkel Dinesen, boende i Lillering, fremlagde deres skriftlige vidne, som følger indført. Søren Madsen mødte og hertil svarede, at han formener, så længe de gamle vangbøger står ved magt, holder han sig til den jord og ager, som ligger næst ved Peder Nielsens bag klostret, og er den samme ager, de omtvister.

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Knud Terkildsen skomager for vidner og syn angående den ejendom, Peder Basballe ejer, som Mads Hattemager iboer, og efterskrevne vidnede, at de på Peder Basballes vegne forbød Knud Terkildsen røre eller befatte sig med to store sten ved stenkarret, som han havde ladet opbryde og som endnu ligger i gården. Knud Terkildsen mødte og svarede, at hvis han havde gjort noget eller været Peder Basballe for nær, da ville han gøre det om igen efter hans vilje.

(114)

** Peder Basballe begærede opnævnt, som og af retten blev tilmeldt synsmænd at syne og bese det opgravede og igen af Knud Terkildsen tilpikkede, som Peder Basballe i dag har ført vidner om.

** følger Knud Jensen, Niels Knudsen, Søren Skæg og Mikkel Dinesen i Lillering deres skriftlige fremlagte vidne, angående Frederik Lauritsens avl på Brobjerg. Knud Jensen vidnede, at han for 11 år siden tjente sin farbror Niels Knudsen på Brobjerg, og da såede og pløjede han den for ham, og Mikkel Dinesen af Lillering vidnede, at for 33 år siden, han kom til sin morbror Niels Knudsen i Århus at tjene, har han sået og pløjet samme omtvistede blok.

21/6 1694.

** blev forkyndt KM brev til borgmestre og råd, at KM forordning 24/3 sidst om veksler, som undersåtter imellem sig selv udgiver etc at være igenkaldt, og i kancelliet til kassering at indskikkes. item KM anordning om at angive ved KM minister, hvor nogen deres skibe af de i krig begrebne parters commisfarer måtte blive opbragt, samt ikke andre gamle breve at have ved deres skibe, end de, som hører til samme rejse.

** Jens Rasmussen i Stavtrup boende. varselsmænd Niels Knudsen, hos sin far Knud Nielsen i Lemming, og Peder Rasmussen, hos sin far Rasmus Jensen i Stavtrup, vidnede, at de med en skriftlig stævning havde stævnet ridefoged Anders Olufsen på Stadsgård angående en attest, som var ham forment at få indført på Hads herreds ting 21/5 sidst afvigt, som Anders Olufsen lod arrestere, samt to andre attester, hvorledes han er forment ret på Marselisborg birketing 25/4 1693 og endnu en klage og attest om hans varselsmænd, som blev slået i Stadsgård 24/4 1693, hvorefter efterskrevne vidnede, at de på Hads herreds ting 21/5 sidst afvigte hørte, af Jens Rasmussen blev forment at få sin attest indført, for den ikke var skrevet på den rette sort papir. andre fremlagde deres skriftlige vidne, og Anders Olufsen sit indlæg, som herefter findes indført.

(116)

** den sag, Hans Bendixen kontra Jens Skæg, proviantforvalter Vegerslev og rådmand Jens Basballe. da synsmænd ikke kunne se noget skel, formedelst kornet var derpå, blev sagen opsat 6 uger, indtil kornet er afhøstet.

** den sag, Niels Carlsen kontra Ludolf Snedker, bevilget opsat 8 dage.

** Oluf Rasmussen fogedsvend, fuldmægtig for rådmand Hans Vinter sst havde stævnet Karen Mikkelsdatter Langballe sst for en udbygning, hun ved sit hus næst rådmand Hans Vinters har ladet oprette, hans gårds udsigt til hinder, og synsmænd i rette lagde efterskrevne deres synsforretning på samme udbygning fra Karen Langballes dør på fortovet ud til rendestenen, hvilken udbygning er tilmuret, så naboernes udsigt langs gaden er dem forment, så de syntes ikke, den bygning kunne tillades.

(117)

** den sag, rådmand Hans Vinter kontra Karen Langballe. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Peder Basballe kontra Knud Terkildsen. som Peder Basballe fremlagde tingsvidne af 14/6 næst forhen samt synsforretning, og Knud Terkildsen derimod mødte og begærede, Peder Basballe ville fremlægge adkomst, da er sagen opsat 14 dage.

** borgmester Jens Rasmussen Låsby sst ved stadstjener Jacob Jacobsen, efter opsættelse her af tinget 24/5 næst afvigt, havde stævnet Samuel von Zanten af Hamborg for hvis, hans salig søn Hans von Zanten for dem har haft under hænder på en rejse til Norge, hvor han druknede, hvorefter blev afsagt, eftersom borgmester Jens Låsby har tiltalt Samuel von Zanten af Hamborg for 589 rigsdaler, efter sin regning og for 752 rigsdaler, han formener at hans salig søn Hans von Zanten skulle være ham, og rådmand Hans Vinter skyldig, rejsende sig af hvis, han for dem med deres skiberum skal have haft under hænder, og faderen nu skulle være pligtig at svare, men da Samuel von Zanten ikke har caveret for sin søn og har frasagt sig arv og gæld, da bør han for borgmesterens tiltale være fri.

(119)

** følger formeldte Anders Olufsens indlæg.

** følger Jens Jensen med flere deres underskrevne attest.

(120)

28/6 1694.

** blev forkyndt, læst og påskrevet Kirsten Hansdatter, salig Niels Brobergs underskrevne skødebrev til Jens Basballe rådmand, Jacobus Gesius apoteker udgivet på en hendes bod på Fiskergade med kålhave, Eske Snedker iboer, imellem borgmester Mikkel Mikkelsens og Hans Bendixens boder, dateret 11/3 1693.

** Jeppe Hansen, prokurator fra Viborg, havde stævnet regiments kvartermester Hans Junghans Oluf Juul og salig Peder Feders arvinger, angående den forandring på bygning skal være gjort imod ergangne højesterets dom og oprettet kontrakt, og i rette lagde tingsvidner her af tinget 2/8 1666 angående forlig imellem borgmester Jørgen Juul og Jacobus Gesius, samt 15/5 og 23/6 1673, 12/2 og 22/10 1674, 26/9 og 3/10 1689 og 10/5 næst afvigt, men som ingen dokumenter fra de indstævnede herimod er fremlagt, blev sagen opsat 4 uger.

(121)

** Jeppe Hansen, prokurator af Viborg, på Nicolaj Svane af Hamborg hans vegne havde stævnet regiments kvartermester Hans Junghans, angående en veksel af Niels Iversen i Fredericia til Nicolaj Svane udgivet, som beløber sig 588 rigsdaler, hvorimod Jørgen Snøde på Hans Junghans vegne fremlagde sit skriftlige indlæg og beretning om samme veksel, og Niels Iversens erklæring, samme veksel ikke af Hans Junghans at være accepteret, hvorefter blev afsagt, såsom denne sag indkræver mons Junghans i egen person, så forelægges han i dag 14 dage at møde sin skriftlige ed mundtligt at præstere, til hvilken tid sagen er opsat.

** Jeppe Hansen, prokurator fra Viborg, havde stævnet Eske Mortensen snedker for at gøre den bod ryddelig, han har købt af Kirsten Hansdatter, samt for arbejde, han har gjort for ham efter kontrakt, og endvidere for gæld efter regning 23 sletdaler. Eske Snedker mødte og begærede syn på hans arbejde, hvorefter blev opnævnt to mænd dertil, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger sst, havde stævnet Søren Madsen, borger sst, for dom angående den omtvistede ager, og i rette lagde et

tingsvidne her af tinget 14/6 sidst afvigt. Søren Madsen hertil svarede, han ville rette sig efter landmåleren, så sagen blev opsat 3 uger.

(122)

** Mogens Robertsen prokurator for rådmand Jens Basballe havde stævnet Jens Jørgensen, forrige konsumptionsforvalter, for afregning angående konsumptionen, hvortil Jens Jørgensen svarede, at han ville godtgøre rådmand Basballe, når de kom til endelig afregning, så blev sagen opsat 14 dage.

** blev forkyndt politimester Claus Rask hans missive til byfogden, dateret København 15/6 1694, angående rådmand Peiter Jessen og borger Rasmus Værns angivende for ham om fortoldning her i møllen samt drikkepenge, med politimesterens ordre derom.

** Matias Berntsen, tjenende byskriveren, aftingede for lejermål, avlet barn med Maren Jensdatter, sidst tjenende sst, skal give efter sin ringe evne både for sine egne og hendes bøder 7 rigsdaler.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Niels Carlsen sst med opsættelse her af tinget 31/5 sidst afvigt havde stævnet Ludolf Hansen snedker og tiltalte ham for 11 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

5/7 1694.

** blev forkyndt landstings stævning af dato 22/1 94, samt opsættelses påskrift 22/3 næst afvigt, Søren Mortensen hos mons Vegerslev for sin bror Peder Mortensen i Alstrup kontra Jens Andersen sst, citerer herredsfogden til Gislum Rinds herreds ting Anders Christensen, og sagen samme tid opsat til næste landsting efter højesterets holdelse.

** Jørgen Danielsen KM byfogeds stævning af mons Christen Vegerslev kontra rådmand Jens Basballe for 50 tønder malt blev af Jørgen Snøde prokurator fremlagt, hvorimod blev fremlagt Jens Basballes indlæg, hvori han erbyder sig til regnskab, hvorefter blev tilnævnt fire mænd deres regninger at efterse, og imidlertid er sagen opsat 4 uger.

** Knud Terkildsen skomager fremkom med opsættelse her af tinget 21/6 sidst, hvormed han af Peder Basballe var indstævnet for nogen stens optagelse, og i rette lagde sit indlæg, som Peder Basballe begærede kopi af, hvorfor sagen er opsat 3 uger.

(123)

** Hans Vinter, rådmand sst, ved fuldmægtig Jørgen Snøde stadsprokurator med opsættelse her af tinget 24/5 sidst forleden havde stævnet Karen Mikkelsdatter Langballe for en udbygning, hun har ladet sætte ved hendes hus næst hans gård på Vestergade, hans syn til gaden til hinder hvilken udbygning hun blev tildømt at nedtage inden ---- dage.

12/7 1694.

** Jeppe Hansen, prokurator fra Viborg, på Nicolaj Svane af Hamborg hans vegne med opsættelse her af retten 28/6 sidst havde stævnet regimentskvartermester Junghans angående en veksel, som han bør at betale skadesløs, hvorom blev kendt, som regimentskvartermester Junghans ved to mænd

gør skud, han ikke for retten kan komme, formedelst vigtige forretninger i KM regiments tjeneste, og derfor vidner skriftligt ved ed, at han aldrig den søgende veksel har accepteret, imod hvilken ed fuldmægtigen protesterede, da bør han ham for hans rette forum at søge.

(124)

** den sag, Jacobus Gesiuses fuldmægtig Jeppe Hansen efter opsættelse 28/6 har kontra Eske Snedker, blev opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen, fuldmægtig for mons Jens Svejgård, boende på Tarskov mølle, havde stævnet Niels Jensen møller i Tarskov mølle, og talte med hans datter Mette, for beskikkelse, vidner og attester angående den blamering, som natmanden af Århus og hans knægt ham og hans folk nu sidst afvigte 4/6 med begegnede. ligeledes havde stævnet natmanden Mads Andersen, boende her udenfor byen, og hans knægt Groers Møller at vidne angående hvem, der 4/6 havde sendt bud efter dem at komme til Tarskov mølle, hvorefter Inger Rasmusdatter i Edslev, Niels Ydes hustru, med flere i rette lagde deres vidne, som herefter er indført. Mogens Robertsen tilspurgte Jens Jensen, om han ikke næst afvigte pinsedag blev af sin husbond Jens Svejgård befalet at rejse til hans bror Poul Svejgård i Nølev og lade ham vide, hvorledes det havde sig med den omvidnede stud, hvortil han svarede, at da han rejste, var studen parteret, og nu hænger huden på Jens Svejgårds loft, og kødet af den er beliggende i hans bror Peder Svejgårds kælder her i byen.

(125)

** Mogens Robertsen prokurator for Rasmus Sørensen, sejlingsmand sst, havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 10 sletdaler, hvorimod Niels Kruse svarede, at han havde regning herimod, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** rådmand Jens Basballes fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Jens Jørgensen endnu med begge parters samtykke opsat 3 uger.

** Peder Brorsen lod lyse efter efterskrevne slags tøj, som af hans vogn er tabt eller stjålet om natten efter 30/6 .

** skipper Peder Rasmussen begærede mænd tilnævnt hans og Claus Nielsens stridige regning at foretage til mindelighed, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne mænd.

** Mogens Robertsen på Knud Terkildsens vegne havde stævnet Peder Basballe sst for synsmænds opkrævelse, angående den af Knud Terkildsen tilpikkede jord, udenfor hans ejendoms nordre hus, imellem samme hus og Peder Basballes ejendom.

** følger Anders Vibys og Mikkel Sørensens fremlagte attest, at 27/5 havde Jens Svejgård skikket bud til ham nede til Inger Rasmusdatter, Niels Jensens Ydes hustru, i Edslev at komme til ham i Tarskov mølle en stud at bese, som han havde behandlet med rugmel og spansk salt samt en saltlage.

(126)

** item følger Knud Byrgesen og Hans Svendsens attest om natmanden Mads Andersens og hans karl Groers Møllers bekendelse, at Niels Jensen møller i Tarskov mølle havde skikket ham bud, at der hos ham var noget at bestille, men da de kom dertil, sagde mølleren, jeg har intet at fly eder at bestille, for en mand og en pige, de har taget huden af en okse, som to nætter har ligget død på marken, og de parterede den og pakkede kødet i en tønde og førte kødet til Århus.

19/7 1694.

** blev forkyndt KM missive til borgmestre og råd om konvoj for KM undersåtters skibe i august at findes under Flækkerøen, som negotierer på Frankrig.

** Knud Terkildsen, borger og skomager sst, hans fuldmægtig Mogens Robertsen, prokurator sst, havde stævnet Peder Basballe for syn, hvorefter synsmænd i rette lagde efterskrevne synsforretning, at de havde synet og målt imellem Knud Skomagers og Peder Basballes ejendomme, og fandt, at pikningen ikke var Peder Basballe for nær. Peder Basballe mødte og protesterede, at mester Gert von Nechten var et vildigt vidne, og i næste svogerskab med Knud Terkildsen.

(127)

** den sag, Rasmus Værn kæmner på byens og borgmestre og råds vegne kontra Christen Vegerslev med flere for deres skiberumme ej har ---- transporten, er opsat 3 uger.

** den sag, Claus Nielsen kontra skipper Peder Rasmussen. da sagen har været for uvildige mænd, hvor intet var udrettet formedelst regningernes stridighed, men Peder Rasmussen henvist til at give en special regning, som ham forelægges, så er sagen opsat 4 uger.

** Markor Mortensen Læsø, skipper borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på gudelskende widve Maren Troelsdatter, salig Jens Nielsen Ungermand, forrige skipper og borger sst, hans efterleverske hendes vegne æskede skødevidne, hvorefter Las Jensen Hasle, borger sst, solgte og skødede fra sig, sin hustru og arvinger og til Maren Troelsdatter og hendes arvinger en øde plads, beliggende for byen på Brobjerg, imellem Maren Troelsdatters egen plads og opbyggede ejendom på den ene side, og strækker sig i sønder i bredden til Niels Andersens ejendom 6 danske alen og i længden i øster fra adelgaden 40 alen etc.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for mons Henrik Schnelpfeil, boende i Helsingør, på hans vegne, med opsættelse her af tinget 7/6 næst afvigt, havde stævnet Niels Andersen Kruse for 21 rigsdaler efter hans udgivne revers, som er for told og omkostninger i Helsingør, som han blev tildømt at betale.

(128)

** Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 28/6 næst afvigt havde stævnet Søren Madsen anlangende en omtvistet ager, hvorefter blev afsagt, eftersom Jens Jacobsen beviser med tingsvidne, at den ager, Søren Madsen dette år har taget i brug, som har tilhørt Frederik Lauritsens ejendom, som han nu ejer, over 30-40 år ikke at have tilhørt Søren Madsens gårdsavl, da bør Jens Jacobsen samme ager med sin afgrøde at nyde, og Søren Madsen at have tabt sit arbejde, men Jens Jacobsen ham sin frøgæld igen at betale.

** regimentskvartermester Hans Junghans ved fuldmægtig Jørgen Snøde prokurator havde stævnet Jacobus Gesius apoteker for synsmænds opkrævelse angående hans hus og udbygning, som ligger for nær salig Peder Feders gård, dem tilhørende, hvorpå blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne synslænd.

(129)

26/7 1694.

** den sag, Jacobus Gesius kontra regimentskvartermester Hans Junghans, Oluf Juul og salig Peder Feders arvinger. så mødte Jørgen Snøde prokurator på Hans Junghans vegne og i rette lagde en højesteretsdom, dateret 27/8 1674, imellem borgmester Jørgen Juul og Jacobus Gesius afsagt, med Jacobus Gesius hans påskrift, dateret 8/11 1682, at dommen er fyldestgjort, og han afstår alle de pretentioner, han kunne have i --- imellem Peder Feders og Jacobus Gesius. så blev denne sag for sine årsager endnu opsat 14 dage.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtiget for regiments kvartermester Hans Junghans æskede vidne, hvorimod Jacobus Gesius i rette lagde sit indlæg, som herefter findes indført, og i rette lagde den imellem ham og Peder Feder oprettede kontrakt, dateret 8/11 1682, samt et tingsvidne, her af tinget 22/10 1675, angående 300 rigsdalers betaling til Jacobus Gesius efter højesteretsdom, hvorpå synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning, at de havde været i den gård på Torvet, salig Peder Feder tilforn har tilhørt, og beboes af Hans Junghans, og da seet, at apoteker Gesius hans gavl på Torvet er med et udhæng bygget, som næsten støder an på salig Peder Feders kvist, på hvilken intet udhæng er bygget, og hans tagdrop er to stene bredt, som når ind under tagdroppet på salig Peder Feders nye hus.

** blev 3.gang lyst efter det gods, Peder Brorsen tilforn har ladet lyse efter.

** den sag, Rasmus Sørensen kontra Niels Kruse. som Niels Kruse ikke mødte, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Peder Basballe kontra Knud Terkildsen. som Mogens Robertsen begærede kopi af Peder Basballes svar på Knud Terkildsens indlæg, så blev sagen opsat 8 dage.

** følger Jacobus Gesius hans i dag fremlagte indlæg.

(130)

2/8 1694.

** blev ved Christen Vegerslevs fuldmægtig Søren Mortensen fremlagt, læst og påskrevet Jens Sørensen, borger sst, hans til Christen Vegerslev udgivne købsbrev på en begravelse i domkirken, kaldes Peder Ibsens begravelse, på 5 lig, dateret 8/12 1663.

** Christen Vegerslevs fuldmægtig Søren Mortensen med opsættelse her af retten 5/7 sidst kontra rådmand Jens Basballe. som sagen har været for fire uvildige mænd, hvis forretning ikke fremlægges, så er sagen opsat 14 dage.

** Hans Bendixen med opsættelse her af tinget 21/6 næst afvigt angående den omtvistede have. da som kornet endnu ikke er afhøstet, at synsmændene ikke deres synsforretning kunne gøre, er sagen endnu bevilget opsat 4 uger.

** den sag, Mogens Robertsen på rådmand Jens Basballes vegne. som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

(131)

** Hans Bendixen Harding havde stævnet Anders Lassen og i rette lagde hans gjorte begæring til byfogden om arrest på ham, og samme arrests forkyndelse 25/7 næst afvigt. Hieronimus Basballe mødte og svarede hertil, at han erbød sig at holde Hans Bendixen på Anders Lassens vegne skadesløs for denne sags pretenderede 130 rigsdaler.

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 26/7 næst afvigt havde stævnet Knud Terkildsen skomager, borger sst, og i rette lagde et synsvidne her af tinget 14/6 sidst afvigt. Mogens Robertsen beråbte sig på flere vidner i sagen at ville føre, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** Jacobus Gesius apoteker havde stævnet regimentskvartermester Hans Junghans for synsmænds opkrævelse til hans skorstene og huses opbyggelse samt vandløbs påførelse, og efterskrevne vidnede, at for 8 dage siden var en stærk regn, og da så de i Jacobus Gesius hans kælder, at der sivede vand ind fra smøgen imellem salig Peder Feders gård og apotekerens. Christoffer Murmester vidnede, at forleden år opmurede han efter Hans Junghans befaling en ny skorsten op igennem det nye stykke hus, Peder Feder har ladet bygge op til apotekerens gård, og da han satte hvælving over samme skorsten, da faldt der nogle stykker mursten ned og slog 5 eller 6 sten i stykker på apotekerens hus. så blev af retten opnævnt og tilmeldt efterskrevne synsmænd.

(132)

9/8 1694.

** blev læst og påskrevet Viborg landstings kaldsseddel, dateret 25/7 1694, til skifte efter salig hr Søren Hansen Ølgård, præst i Gesing, over arvinger og kreditorer der til skifte at møde 5/9 næstkommende.

** blev læst og påskrevet Jens Andersen Kruse hans til Oluf Knudsen udgivne købebrev på hans iboende gård og boder på Guldsmedegade, imellem rådmand Peiter Jessens og Claus Nielsens gårde, dateret 28/7 1694.

** Jeppe Hansen prokurator, boende i Viborg, på Jacobus Gesius apoteker hans vegne havde stævnet, ligesom i dag 8 dage, og synsmænd i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på skader på Jacobus Apotekers gård, hvor der blandt andet var slået nogle ruder ind, og vandet var trængt ind i hans kælder, når det regnede.

(133)

** Jeppe Hansen prokurator, boende i Viborg, fuldmægtig for Knud Terkildsen skomager, borger sst, havde stævnet Peder Basballe, borger sst, for vidner at påhøre angående den omtvistede smøge og stenpikning ved Knud Terkildsens iboende våning på Brobjerg, og efterskrevne vidnede, at den smøge imellem Peder Basballes og Knud Terkildsens ejendomme på Brobjerg var i forrige tider så bred, at en karl ret vel kunne gå der igennem, og på spørgsmål svarede, at den omtvistede pikning er sket på Knud Terkildsens grund.

(134)

** Rasmus Værn kæmner på borgmestre og råds vegne kontra en del borgere og skippere, som ikke har befordret transporten imellem Korsør og Nyborg, er med bevilling opsat 14 dage.

** Jacobus Gesius apoteker kontra Eske Snedker. som Eske Snedker mødte og lovede at anfange med arbejdet og færdiggøre efter kontrakten, så er sagen opsat 6 uger.

** Jeppe Hansen prokurator, boende i Viborg, fuldmægtig for Jacobus Gesius, apoteker sst, med opsættelse her af tinget 28/6 havde stævnet regimentskvartermester Hans Junghans, Oluf Juul og salig Peder Feders børn for dom, og i rette lagde de i opsættelsen fremlagte dokumenter samt en kontrakt, oprettet imellem Jacobus Gesius og Peder Feder, dateret 8/11 1682, at de var kommet til forlig om deres tvistigheder. derefter blev fremlagt tingsvidner og attester om urenligheden i smøgen imellem deres ejendomme, og Jacobus Gesius og Hans Junghanses indlæg, hvorefter blev afsagt, som af forenings kontrakt, imellem Jacobus Gesius og salig Peder Feder oprettet er, sees han sine vinduer ud til salig Peder Feders skulle udtage og stedet igen med mur tillukke, og nu alligevel vil påstå, at bygningerne efter samme kontrakt uforandret skulle forblive, da bør regimentskvartermester Hans Junghans og Oluf Juul samt salig Peder Feders børn for Jacobus Gesiuses tiltale fri, og forenings kontrakten at blive i sin kraft.

(136)

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 21/6 næst afvigt havde stævnet Knud Terkildsen, skomager sst, angående den ejendom, han ejer, som Mads Hattemager iboer, og i rette lagde en synsforretning, dateret 20/6 1694, samt hans indlæg, hvorimod Knud Terkildsen i rette lagde et synsvidne her af tinget 19/7 1694, hvorefter blev afsagt, som af Knud Terkildsens fremlagte vidne sees, at han ikke alene uden for sit tagdrop har pikket gården, men også i smøgen har anrettet nogen pikning, som burde haves i minde, der det dog synes at være Peder Basballe uden skade, men som han for tvister og trætte at undgå erbyder sig sligt at forandre, bør han det at gøre med stenpikning, som tilforn været har, og det inden 14 dages forløb samt betale Peder Basballe processens bekostning med 4 sletdaler.

(137)

16/8 1694.

** Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer for at vidne til hvem, de havde betalt leje af samme avling indtil 1690, da han købte det af hans svoger salig Anders Lauritsen, og efterskrevne vidnede, at Niels Knudsen har brugt samme avl i mange år, og for 18 år siden, da pløjede Niels Dinesen og Mikkel Dinesen, som tjente Niels Knudsen den

omtvistede ager, og Niels Knudsen vidnede, at han betalte leje til salig Magdalene Skrivers, derefter til doktor Matias Broberg, og siden til Anders Lauritsen, som det købte.

(138)

** efter Christen Vegerslevs begæring blev opnævnt og tilmeldt synsmænd til domkirkens ejendoms bolværk ved stranden, dets stand og ifundne beskaffenhed.

** den sag, Claus Nielsen kontra skipper Peder Rasmussen. såsom skipperen ikke er hjemme, er sagen med bevilling opsat 4 uger.

** Jeppe Hansen, prokurator i Viborg, fuldmægtig for Rasmus Tysk farver, borger i Viborg, havde stævnet mester Henrik Kloche, musicus instrumentalis her sst, for gældsdom og tiltalte ham for 15 sletdaler for sin hafte proces i Viborg, som han blev tildømt at betale med processens bekostning og forvoldte rejser, 9 sletdaler.

(139)

23/8 1694.

** blev forkyndt Jens Jørgensen, borger sst, hans påskrift på et pantevidne, dateret 21/7 1670, af Søren Christensen skomager til Jens Vegerslev rådmand udgivet, på hans iboende gård for 200 sletdaler, som er indløst.

** blev forkyndt magister Henrik Blichfeld hans advarsel til skifte efter salig hr Laurits Jensen Beder, præst i Beder og Malling, dateret 22/8 1694.

** Hans Pedersen Serup sst havde stævnet Rasmus ---- og Peder Mariager, bådsmænd på Dines Pedersens krejert, for deres vidner at aflægge angående hvis deler, der i samme krejert er ind og udskibet, men som ingen mødte, blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Maren, salig Mikkel Rasmussen Soels, havde stævnet Niels Andersen Kruse, borger sst, for dom og tiltalte ham efter hans revers, dateret 1/10 1687, for 10 sletdaler, og nu mødte Niels Kruse og svarede, at han havde kontraregning derimod, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** den sag, rådmand Jens Basballe kontra Jens Jørgensen. såsom Jens Jørgensen erbyder sig at godtgøre de pretenderende penge, så blev Jens Basballe forelagt at indfinde sig med ham til rigtighed inden 14 dage, til hvilken tid sagen er opsat.

** den sag, Hans Rasmussen fogedsvend på oberførster Mads Christensens vegne kontra Casper Galtz sst for gæld. intet svar, derfor opsat 6 uger.

** Rasmus Værn, indeværende års stadskæmner, ved fuldmægtig Mogens Robertsen stadsprokurator på borgmestre og råd sst deres vegne, med opsættelse her af tinget 9/8 næst afvigt, havde stævnet Anne, salig Jens Rasmussen Lassens, Maren, salig Jens Nielsen skippers, med flere sst, formedelst de ikke med deres skiberum har villet gøre KM transport imellem Korsør og Nyborg, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale efter deres skiberums størrelse 2 rigsdaler

af læsten, med undtagelse af Christen Vegerslev, for hans skiberum på de tider var ladet med KM proviantkorn at føre til Norge.

(140)

30/8 1694.

** blev læst og påskrevet stiftamtmænd deres tilvarsel, at Viskumgårds efterskrevne hartkorn af møller, böndergods, skov og mølleskyld bliver efter rentekammerkollegiets ordre i Randers 30/10 på auktion solgt.

** blev læst og påskrevet landstings kaldsvidne, dateret 22/8 1694, over salig Christen Knudsens arvinger og kreditorer at møde til afregning og likvidation i stervboet 10/10 næstkommende.

** den sag, Hans Bendixen kontra Christen Vegerslev og rådmand Jens Basballe, angående havers skel, købt på auktion efter salig Maren Clemendsdatter, endnu bevilget opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Hvas, forrige kapitelsridefoged sst, havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte Christen Jensen Hasle i Skejby og hans svoger Søren Jensen for kirkens regnskab at forklare og protokollere. sagen blev opsat 14 dage, og de blev forelagt at indfinde sig hos Jens Hvas til afregning.

(141)

** den sag, salig Mikkel Soels enke 23/8 kontra Niels Kruse, er endnu, som intet svar skete, opsat 14 dage.

** Mikkel Jensen Rode, rådmand sst, fuldmægtig på Anne Lauritsdatter, salig Mads Nielsen Hundertdalers efterleverske sst, hendes vegne æskede skøde, og i rette lagde Dines Pedersen Vintz, borger sst, og Christen Hem, byskriver sst, deres afståelse til hende på 3 boder på Mejlgade, imellem Laurits Todbjergs iboende gård på den ene side, og Anne, salig Mads Hundertdalers, iboende gård på den anden side, som de på auktion efter salig hr Lydert Lassen, præst i Viby, dem tilkøbt har, med vilkår hun skal betale de 102 sletdaler, samme boder er solgt for, til salig hr Christen Vibys børns formyndere, hvorefter hr Jeppe Jepsen, kapellan i Vorfrue sogn sst, solgte og skødede fra hans myndling Anne Cathrine Christensdatter Viby og hendes arvinger og til Anne Lauritsdatter og hendes arvinger forommeldte 3 boder med efterskrevne haveplads.

6/9 1694.

** Mogens Robertsen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Bastian skomagersvend og Jens Pottemager skomagersvend og Rasmus Slagter sst angående overlast og undsigelse, de har gjort imod Jens Podemester med hustru og børn, og ligeledes stævnet vidner, men da ikke alle mødte, blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, rådmand Jens Basballe kontra Jens Jørgensen, er til mindelig forening bevilget opsat 14 dage.

13/9 1694.

** det varsel, som i dag 8 dage er afhjemlet, kontra Anders Bastian og konsorter. som vidnerne ikke mødte, er sagen opsat 8 dage.

(142)

** Mogens Robertsen prokurator for Mikkel Lauritsen murmester havde stævnet efterskrevne for gældsdom, der iblandt Tomas Kalkslåers hustru Inger, og tiltalte dem for gæld, hvorimod Tomas Kalkslåer beråbte sig på bevis, hvorfor sagen er opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for salig Mikkel Rasmussen Soel, borger sst, hans efterladte enke Maren Rasmusdatter hendes vegne med opsættelse her af tinget 23/8 næst afvigt havde stævnet Niels Andersen Kruse for gæld, efter hans udgivne revers, for 50 tønder malt 65 sletdaler, hvorpå rester 10 sletdaler, hvorimod Niels Kruse fremlagde hans efterskrevne regning, hvorimod fuldmægtigen protesterede, at det ikke mod sin revers kunne ansees, hvorefter Niels Kruse blev tildømt sin revers at betale.

20/9 1694.

** Jens Jensen Vissing, residerende på Århus mølle, lod læse og påskrive KM konfirmation, dateret 8/9 1694, på den forening imellem borgmestre og råd og ham om mølledammens tilstående stykke plads uden Vestergade etc.

** Anders Sønderborg, af KM forordnet prokurator, på rådmand Peiter Jessens og borgerskabets vegne havde stævnet Jens Vissing for vidner at høre angående en beskikkelse, de med to mænd har ladet ham besøge og anmodet om at vide, hvad adkomst han har til at grave og nedgrave byens frihed, jord og eng uden Vesterport, hvilken beskikkelse Vissing skal have beholdt nogle dage, og da blev samme beskikkelse af hans børn sønderrevet og deraf gjort dukkeskørter, hvortil Jens Vissing svarede, at han havde svaret beskikkelsesmændene, at han var bange for, at børnene havde taget beskikkelsen sammen med et andet brev, som lå i vinduet, til deres børneleg, men han havde tilbudt dem, om de igen en ny ville indrette, da ville han betale papir og skriverløn. senere havde han fundet beskikkelsen med sit påtegnede svar siddende bag et spejl, som nu i retten blev produceret, hvorefter Anders Sønderborg begærede, at Jens Vissing ville fremlægge KM konfirmation på den forening, han med borgmestre og råd har oprettet, om den omtvistede grund, som Jens Vissing lovede at levere dem i dag eller i morgen, skønt det ikke vedkommer denne sag.

(143)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for rådmand Jens Basballes avlskarl, Juul Jensen, æskede vidne, og for retten fremstod Jens Mikkelsen smed, borger sst, og som blev fremlagt en skriftlig stævning til vidnesførelse imod ham, angående nogle ord af ham skulle være faldet, som Juul Jensen mente sig for nær, og Jens Mikkelsen mente Juul Jensen at have talt ham for nær, da blev de for retten forenet, at de ikke vidste hinanden andet at påsige, end hvis ærligt og godt er.

(144)

** den sag, rådmand Jens Basballe kontra Jens Jørgensen for resterende konsumptions igengivelse, er opsat 14 dage.

** den sag, Jacobus Gesius kontra Eske Snedker, er opsat 4 uger.

** blev forkyndt stiftsbefalingsmand grev Friises erklæring, af dato 8/9 1694, på byfogdens til ham indgivne memorial, at oppebære ubehindret som af alders tid af vogne, som kommer til torv og marked med varer, kul træ tørv og sligt undtaget.

** følger nu forommeldte beskikkelse til mons Vissing angående, at han lader grave og indkaste her uden Vesterport ved sin mølle af byens grund og ejendom.

(145)

27/9 1694.

** den sag, Jens Hvas kontra Christen Jensen Hasle i Skejby, er endnu opsat 14 dage.

** den sag, Hans Bendixen kontra rådmand Jens Basballe og Christen Vegerslev angående deres havers skel, er endnu opsat 4 uger.

** Johan Suhr, KM tolder, lod læse og påskrive en skriftlig kaldsseddel, dateret 20/9 sidst, til Peder Jensen Basballe, borger sst, for en del på auktion tilkøbte 8 tønder stumper tobakspiber for 25 rigsdaler. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

4/10 1694.

** Baltser Wendel, borger og guldsmed sst, hans fuldmægtig Mogens Robertsen stadsprokurator havde stævnet Anne Sørensdatter, født i Ebeltoft, for vidner og dom angående hvis tyveri, hun har begået i Baltser Wendels hus, hvilket hun for retten tilstod, og efterskrevne vidnede, at hun for dem havde bekendt, at hun havde stjålet efterskrevne klæder fra hans hustru og Rachel Maria, som hun havde solgt, og hun bekendte, at Søren Nielsen, byens tjener, som havde nøglen til fængslet, hun var nedsat, kom til hende om natten, når han havde vagt, og havde med sig øl og brændevin, som han drak med hende, og derefter øvede løsagtig omgængelse og belå hende i fængslet, og havde ord til hende, at hun skulle gå af fængslet og lod hende udgå og ville komme til hende i Hvilsted.

(146)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Baltser Wendel guldsmed, borger sst, havde stævnet Anne Sørensdatter for begået tyveri, og endvidere havde stævnet Søren Nielsen, stadstjener i rådhuskælderen, hvor han var indsat, og satte i rette, om Anne Sørensdatter ikke for sit tyveri og undvigelse af fængslet bør at straffes og bøde efter loven. sagen blev opsat 8 dage.

** den sag, Mikkel Lauritsen murmand kontra Mikkel Brun med flere, er endnu opsat 14 dage

** den sag, Jens Basballe kontra Jens Jørgensen for konsumptions igengivelse. intet svar, endnu bevilget opsat 3 uger

11/10 1694.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Baltser Wendel, borger og guldsmed sst, med opsættelse her af tinget 4/10 næst afvigt havde stævnet Anne Sørensdatter for begået tyveri, som hun nu for retten ledig og løs bekendte, hvorefter hun blev tildømt efter lovens 6.bogs 17.kapitels 32.artikel at miste hendes hud til kagen, item efter samme bogs og kapitels 39.artikel at betale igæld og tvigæld og hendes hovedlod at have forbrudt, og for begået løsagtighed at entvige byen og landet.

** Petter Clausen, borger sst, lod forkynde sin og sin stedsøn Oluf Jørgensens givne afkald for hans patrimonium efter hans salig forældre, dateret Århus 6/10 1694.

** den sag, Jens Hvas kontra Christen Hasle i Skejby med flere, er endnu opsat 14 dage.

** den sag, tolderen Johan Suhr kontra Peder Basballe angående en del auktionerede tobakspibers betaling blev opsat 8 dage.

18/10 1694.

(147)

** Mogens Robertsen for Rasmus Haldersen, tjener mons Vegerslev, havde stævnet Rasmus Pedersen Vinter, borger sst, for gældsdom for 15 sletdaler, men som han ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** fru Margrete Gersdorff til Rathlousdal hendes ridefoged Tomas Tomasen gav til kende, at han fra salig Jens Rasmussen Lassens enke og stervbo var på sin husbonds vegne indkaldt for dom, men ingen mødte med nogen saggivelse, forblev derved og således sagen falder.

** Mogens Robertsen prokurator for Søren Rasmussen Graver skrædder, borger sst, havde stævnet Christen Sørensen Helbo styrmand, borger sst, for dom angående der forløfte, han på sin søn Søren Christensens vegne, til ham gjort har for hans lære, og i lige måde stævnede hans søn, som sin lære ulovligt har undveget, men som ingen erklæring skete, så blev sagen opsat 3 uger.

** den sag, rådmand Jens Basballe kontra Jens Jørgensen for konsumptions igengivelse. med begge parters bevilling endnu opsat 14 dage.

** den sag, skipper Peder Rasmussen kontra Claus Nielsen angående deres skibsregninger. så er sagen henvist til 4 søfarende skippere, Peder Rasmussens regninger at foretage i overkøbmandens hus.

** den sag, Jacobus Gesius kontra Eske Snedker, endnu opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator på Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, for hans krambodsvend Tøger Pedersens vegne havde stævnet mester Henrik Trompeters svend Petter N for vidner at påhøre og dom, angående det usømmelige overfald og slag, han øvede mod Tøger Pedersen afvigte søndag aften.

** Peder Pedersen, toldskriver på KM toldkammer sst, på tolderen Johan Suhr hans vegne med opsættelse her af tinget 27/9 næst forhen havde stævnet Peder Basballe, borger sst, og tiltalte ham

for 8 tønder med tobakspiber i stumper og en del i stykker, købt på auktion for 25 rigsdaler, som han ikke vil betale, hvorimod blev i rette lagt Peder Basballes efterskrevne indlæg, at tønderne var fyldt med halm, og nogle piber lagt ovenpå, som han ikke kunne vide. KM byfoged gav til kende, at han på auktion havde solgt og tilslagen Peder Basballe de samme tønder tobakspiber, som de forefandtes, hvorefter Peder Basballe blev tildømt at betale dem.

(148)

25/10 1694.

** den sag, Hans Bendixen kontra Jens Skæg. citeret Jens Basballe og Christen Vegerslev. intet svar, endnu opsat 6 uger.

** Mogens Robertsen prokurator lod læse og påskrive Poul Christensen --- i hans absens af hans hustru Anne Christensdatter ---- underskrevne pantebrev, udgivet til Christen Rasmussen Ladefoged sst, for 91 rigsdaler, hvorfor er pantsat adskilligt boskab.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Tøger Clemendsen, krambodsvend hos Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, med varsel, ligesom i dag 8 dage, havde stævnet Petter Trompetersvend hos mester Henrik Trompeter, og Tord Glesborg, tjenende Dines Pedersen sst, vidnede, at 7/10 sidst var han inde på Else, salig Christen Knudsens vinkælder, og snakkede med Tøger Clemendsen, da kom trompetersvenden Petter ind og bød godaften til Tøger og spurgte, om han ikke skulle have betaling for sin kårde, hvortil Tøger svarede, en hundsfot havde brudt hans kårde af ham eller hans kammerater, hvorpå trompetersvenden slog til Tøger med sin næve i hans næse, så blodet flød, hvorefter de fik dem fra hinanden.

(149)

** Mogens Robertsen prokurator for Tøger Clemendsens efter førindførte varsel tiltalte trompetersvenden Petter hos mester Henrik, privilegeret musicus sst, for han har overfaldet Peder Hansens tjener Tøger Clemendsen. så mødte ingen for Petter Trompetersvend herimod at svare, hvorfor sagen er opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Hvas, forrige kapitelsridefoged sst, med opsættelse her af tinget 30/8 sidst afvigt havde stævnet Christen Jensen Hasle i Skejby og hans svoger Søren Jensen for dom, angående Skejby kirkes regnskab 1689-1694 at forfare og protokollere, hvorefter de blev tildømt at betale hvis efterskrevne, som resterer på regnskabet, så vel som Karen, salig Mikkel Basses, i Østerby 7 sletdaler, som ikke er modsagt.

2/11 1694.

** den sag, rådmand Jens Basballe kontra Jens Jørgensen for konsumptions igengivelse. intet svar, endnu opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Haldersen, tjenende proviantforvalter Vegerslev, med opsættelse her af tinget 18/10 næst forhen, havde stævnet Rasmus Pedersen Vinter og tiltalte ham for 15 sletdaler lånte penge til noget købmandskab, som han blev tildømt at betale.

(150)

8/11 1694.

** den sag, Peder Hansen for sin tjener Tøger Clemendsen kontra Petter Trompetersvend, er bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Søren Rasmussen Graver kontra Christen Helbo og hans søn Søren, endnu bevilget opsat 3 uger.

** rådmand Petter Jessen og kæmner Rasmus Værn begærede af tingbøgerne beskrevet et tingsvidne her af tinget 27/6 1680, angående Møllekirkegård, item et tingsvidne eller uddrag af tingbogen angående hvis, for mange år siden er ført her til tinget imod mons Jens Vissing, angående et gærdes nedhuggelse uden Vestergade ved mølledammen.

15/11 1694.

** KM patent om højesterets holdelse at skal holdes 4/4 næstkommende aller underdanigst blev læst og påskrevet.

** Jacobus Gesius apotekers sag kontra Eske Snedker blev af fuldmægtigen Hans Rasmussen bevilget opsat 4 uger.

** skipper Peder Rasmussens fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Claus Nielsen. da Claus Nielsen ikke kunne møde for mændene, da blev det på hans begæring henvist til samme 4 mænd, som begge parters regnskab har at foretage og med hinanden konferere, og imidlertid er sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, havde stævnet Oluf Ovesen, snedker sst, for gældsdom og tiltalte ham for 19 sletdaler, han ham skyldig er, for gods købt på auktion, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

22/11 1694.

** Christen Vegerslev proviantforvalter ved fuldmægtig Mogens Robertsen havde stævnet Gert Colpin for vidner og dom angående resterende husleje, gårds opsigelse og afflyttelse. Gert Colpin intet herimod lod svare, så blev sagen opsat 14 dage.

(151)

29/11 1694.

** blev forkyndt proklama, at som Jørgen Hansen, borger til Kristiansand, wohnhaftig i Annetdal på lagtinget 10/10 sidst er ----, så indstævnes, af anordnet dertil Jacob Prytz stiftamtsskriver og Peder Sørensen Balle, borger i Kristiansand, hans kreditorer for registrering at holde i Annetdal 17/6 1695.

** den sag, skipper Peder Rasmussen ved fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Claus Nielsen. som nu først er fremlagt en del breve og Claus Nielsens kontraregning, er sagen opsat til doms 3 uger.

** den sag, Laurits Nielsen Bjerre kontra hans mor Maren, salig Jens Lauritsens, og svoger Rasmus Mikkelsen angående pant i gården til eje, er opsat 3 uger, og Maren, salig Jens Lauritsens, da at møde og lade svare.

** den sag, rådmand Jens Basballe kontra Jens Jørgensen angående konsumptions igengivelse, endnu bevilget opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Søren Rasmussen Graver, borger og skrædder sst, med opsættelse her af tinget 18/10 sidst, i rette lagde Christen Sørensen Helbo og hans søn Søren Christensens gjorte kontrakt med Søren Graver, dateret 6/7 1691, at han skal være i lære 5 år, og derefter i rette lagde Søren Graves indlæg, meldende, at han for drengens undvigelse af læren refererede sig derom til loven og forordningen, og for de 2 tilstående år pretenderede 20 rigsdaler, og han sin lære igen at udstå, og omkostningen at betale, hvorefter blev afsagt, at Christen Helbo bør de pretenderede 20 rigsdaler, som det til blev modereret for samme sin søns entvigelse og derved tilføjede skade 10 rigsdaler, og drengen at udstå hvis, KM forordning om svende og drenge, dateret 6/5 1682, tilholder.

6/12 1694.

** blev forkyndt magister Laurits Pontoppidan hans advarsels seddel over kreditorer og debitorer til skifte efter salig Peder Rasmussen, klokker til domkirken, i stervboet at møde 17/12 førstkommende.

** blev læst og påskrevet Jesper Mogensen, borger sst, hans udgivne pantebrev til rådmand Jens Basballe på 100 rigsdaler, og derfor pantsætter hans iboende gård og boder, næst Niels Lauritsens forhen givne pant at være forsikret, dateret 28/11 1694.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Gert Colpin for resterende husleje, endnu bevilget opsat 8 dage.

** den sag, byfogden kontra Oluf Ovesen snedker, er endnu opsat 8 dage.

** rådmand Jens Basballe ved fuldmægtig Mogens Robertsen havde stævnet Hans Jensen Frost, borger sst, for hvis, han ham skyldig er og ikke vil betale, som er af hans pantebrev på hans ejendom, dateret 29/1 1686, kapital 160 sletdaler, og der foruden efter hans bog 18 daler, som han bør betale inden 15 dage, eller derfor den pantsatte ejendom ham at tildømmes efter vurdering, hvorefter blev af retten opnævnt og tilmeldt vurderingsmænd.

(152)

13/12 1694.

** den sag, Jacobus Apoteker kontra Eske Snedker. intet svar, endnu opsat 4 uger.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Gert Colpin, er opsat 8 dage.

** den sag, byfogden kontra Oluf Ovesen snedker, endnu opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtiget for Jens Basballe, rådmand sst, havde som 6/12 næst afvigt stævnet Hans Jensen Frost, og vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne vurderings forretning på Hans Jensen Frosts hus, som de vurderede for 150 sletdaler, deri beregnet parcellen ud til åen.

20/12 1694.

** den sag, Laurits Jensen kontra sin mor Maren, salig Jens Lauritsens, er efter fuldmægtigens begæring opsat 3 uger.

** den sag, skipper Peder Rasmussen kontra Claus Nielsen, endnu af fuldmægtigen Mogens Robertsen bevilget opsat 3 uger.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Gert Colpin, er opsat 14 dage.

** den sag, Jens Basballe kontra Hans Frost angående pant i hans våning. intet svar, derfor af fuldmægtig Mogens Robertsen bevilget opsat 14 dage.

(153)

** den sag, Peder Rasmussen Brendstrup kontra hans svoger Villum Post, Peder Mikkelsen, Inger Guldsmeds, Anders Viby og Oluf Maltgører for hvis gæld, de er ham skyldig. intet svar, opsat 14 dage.

** Jens Rasmussen Skriver, indvåner sst, havde stævnet Anders Hansen, skipper og borger sst, for gældsdom angående hvis, han var ham skyldig efter skibsregning, og tiltalte ham for 110 rigsdaler, men som Anders Hansen ikke mødte, da er sagen opsat 4 uger.

10/1 1695.

** blev læst og påskrevet landsdommeres kaldsvidne, dateret Viborg landsting 12/12 1694, melder at da er stævnet salig kancelliråd Peder Charisius til Palstrup og hans salig frue item hans salig søn Frederik Charisius, deres arvinger og kreditorer at møde på Palstrup til skifte 12/2 næstkommende.

** den sag, Peder Rasmussen kontra Claus Nielsen, er med begge parters bevilling opsat 8 dage.

** den sag, Laurits Jensen kontra hans mor Maren salig Jens Lauritsens. endnu intet svar, bevilget opsat 4 uger.

** den sag, rådmand Jens Basballe kontra Hans Frost. såsom Jens Basballe ikke var benøjet med den vurdering, som er sket, men ville føre anden vurdering derpå, så er sagen opsat 14 dage.

** Anders Sønderborg, af KM forordnet prokurator, havde i Niels Andersen Vegerslevs hus stævnet Kirsten Sørensdatter for hendes ulovlige entvigelse af Sønderborgs hus, uden tilbørlig rigtighed, men som hun ikke mødte, er sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, KM proviantforvalter, med opsættelse her af tinget 22/11 1694 havde stævnet Gert Colpin, borger sst, for 2 års resterende husleje 48 rigsdaler af gården på Vestergade, han iboer, og derfor ladet ham gården opsige og hans gods arrestere for lejen, hvorefter Gert Colpin blev tilfundet at betale den resterende husleje inden 15 dage, eller derfor i det arresterede gods at ske udlæg og vurdering efter loven, og han bør kvittere gården og gøre den ryddelig om 14 dage under lovens straf.

(154)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Brendstrup, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 20/12 næst afvigt havde stævnet efterskrevne kreditorer for gæld, der iblandt Inger Guldsmeds, hvilken gæld de blev tildømt at betale inden 15 dage eller han derfor at have indlæg i deres bo.

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtig på Peder Rasmussen Brendstrup, borger og handelsmand sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget 20/12 sidst, havde stævnet Mikkel Boier sst for dom angående arrest på en del penge hos ham, han til Hans Bager sst skyldig er, hvorefter blev afsagt, som Peder Brendstrup har ladet arrestere 43 sletdaler hos Mikkel Boier, som er Hans Bagers penge, og han ikke i godhed dem til Peder Brendstrup på hvis, han ham skyldig var, ville lade betale, da bør samme penge under arrest at forblive, og ikke Hans Bager leveres, men til Peder Brendstrup efter forhvervede dom at betales.

** Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, med opsættelse her af tinget 28/6 1694 havde stævnet Eske Snedker for resterende husleje til påske 1694 forfalden, item lånte penge 17 sletdaler, såvel som hans iboende våning at kvittere, samt for en del arbejde, han en lang tid skal have haft under hænder, hvorefter Eske Snedker blev tilfundet de søgende 17 daler at betale, og den iboende bod, som han ikke lejen af vil betale, at kvittere og ryddelig gøre til påske førstkommende, samt det lovede arbejde forsvarligt fra sig færdiggøre og til Jacobus Apoteker at levere inden 4 ugers forløb.

(155)

17/1 1695.

** blev forkyndt Peder Pedersen Bang bådsmand hans på sin hustru Mette Sørensdatters arvepart, for hvis Tomas Christensen bager har haft under formynderskab, til Tomas Bager givne afkald, dateret Århus 16/1 1695.

** blev læst og påskrevet Tomas Christensen bager, borger sst, hans til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne pantebrev på hans iboende gård på Mejlgade, med tilliggende avling, for kapital 100 rigsdaler, dateret Århus 7/1 1695.

** sagen, Jens Rasmussen Skriver kontra Anders Hansen, endnu opsat 14 dage.

(156)

** den sag, af byfogden søgt kontra Oluf Ovesen snedker, endnu bevilget opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator sst, fuldmægtig for skipper Peder Rasmussen, borger sst, med opsættelse her af tinget 18/10 1694, havde stævnet Claus Nielsen, borger sst, for 76 rigsdaler, han på regnskab for hans gods i Norge solgt, skal skyldig være, og i rette lagde en regning over Claus Nielsens med Peder Rasmussen indskibede gods samt fire søfarende mænd, som sagen var henvist til, deres efterskrevne forretning, at Peder Rasmussens regning i alt rigtig at være, hvorimod blev fremlagt Claus Nielsens efterskrevne indlæg om hans pretentioner hos Peder Rasmussen med mere. hvorefter blev afsagt, at Claus Nielsen bør at betale Peder Rasmussen de søgende 76 rigsdaler med processens bekostning, dog således at Peder Rasmussen selv derimod betaler til efterskrevne 35 rigsdaler for bekommet malt og 11 rigsdaler for bekomne gryn.

(157)

24/1 1695.

** KM forordning om matrikelskat, rytterholdspenge og økse og flæskeskat samt om grundskatterne i købstæderne, dateret København 29/12 1694 læst og påskrevet.

** Johan Plumb lod forkynde proklama, at Sortebrødrekloster ved Næstved samt 7 våninger derved med mere 8/2 på bemeldte kloster skal auktioneres.

** den sag, byfogden kontra Oluf Ovesen. intet svar, endnu bevilget opsat 8 dage.

** Mikkel Sørensen, borger sst, havde stævnet Hans Mikkelsen, bager sst, for gæld 11 tønder hvede samt 5 sække og tiltalte ham for 96 sletdaler, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Anders Sønderborg, privilegeret prokurator sst, med opsættelse her af tinget 10/1 sidst afvigt havde stævnet hans entvigte tjenestepige Kirsten Sørensdatter, men som intet gensvar skete, blev hun tilfundet at betale et halvt års løn og fæstepenge samt processens bekostning.

(158)

** prokurator Mogens Robertsen, fuldmægtig for rådmand Jens Basballe sst, med opsættelse her af tinget 20/12 næst afvigt, havde stævnet Jens Hansen Frost, borger sst, for gæld efter sin obligation, dateret 25/1 1686, kapital 100 sletdaler, som han bør betale eller pantet at følge ham til eje, men da Jens Frost ikke mødte, da vidste byfogden ikke rettere at kende, end rådmand Basballe bør at nyde fri ejendom i den pantsatte våning for sin kapital og resterende rente og bekostning, tilhobe 128 daler, og resten 3 daler fra sig lægge.

31/1 1695.

** KM forordning om postvæsenet i Danmark og Norge samt fordømmerne blev læst og påskrevet.

** den sag, Jens Skriver kontra Anders Hansen, endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Peder Basballe kontra en del indenbys kreditorer. intet svar, derfor opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Matias Holst, tjenende byskriveren, havde stævnet Niels Andersen Vegerslev, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for lånte penge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(159)

** byfogden Jørgen Danielsen, med opsættelse her af tinget 15/11 næst afvigt, havde stævnet Oluf Ovesen snedker sst og tiltalte ham for 17 sletdaler for på auktion tilkøbt gods, som han blev tildømt at betale.

7/2 1695.

** Jens Pallesen, borger sst, fuldmægtig for Karen Jacobsdatter, nu tjenende på Ristrup, hendes vegne havde stævnet Mikkel Nielsen for vidner og dom angående to svin, som er bortstjålet fra hende, og hvoraf flæsket er befundet i hans iboende hus, og efterskrevne vidnede, at 17/12 1694 kom Mikkel Nielsen, som var trolovet til Anne Lambertsdatter ved åen, ind til Jens Pallesen og ville optinge med ham på Karen Jacobsdatters vegne for de svin, han havde stjålet fra hende og bad ham hjælpe sig til rette, hvortil Jens Pallesen svarede, nej jeg kan ikke hjælpe eder nu, det i ville give mig 20 rigsdaler. byfogdens tjener Hans Rasmussen vidnede, at Mikkel Nielsen i byfogdens hus på Karen Jacobsdatters spørgsmål svarede, at han ikke kunne skaffe hjemmelsmand til svinene, som han havde fået af en karl, som var ham penge skyldig, men han kendte ikke karlen. derefter fulgtes han med Mikkel Nielsen, Jens Pallesen og Karen Jacobsdatter og hendes svoger Christen Christensen i Ogtrup, og da fandtes i Mikkel Nielsens kølle 4 sider flæsk hængende, og kendtes Karen Jacobsdatter og hendes svoger ved flæsket og brænden derpå, som var mons ---- brænde. Anne Lambertsdatter og hendes mor Kirsten Caspersdatter vidnede, at 17/11 da kom Mikkel Nielsen hjem med to sosvin, som han selv stak, og da var der i hver so 4 brogede grise.

(160)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Mikkelsen, borger og bager sst, havde stævnet Nicolaj Friis til Frisenborg, som den døde Peder Pedersen i Viby hans herskab, for han har ladet ham stævne til Marselisborg birketing med vidner og syn om samme dødssag, for sin uskyldighed i samme at bevise, sligt af våde er sket, og derfor indkalder Hans Mikkelsen ham og den dødes far for vidner at påhøre, hvorledes samme ulykkelige hændelse desværre af våde skal være hændt. efterskrevne vidnede, at 2.juledag ved 10 slet, og højmesse var endt, kørte en dreng, som tjente Jens Tomasen i Viby, med Hans Bager og flere udaf Brobjerg port, og da gik der 3 krager på vejen, da gik Hans Mikkelsen af slæden med sin bøsse og ville skyde dem, men de fløj, og da han satte sig op i slæden, gik bøssen af, og hestene tog til løbs, og de alle blev stødt af slæden, undtagen drengen, og da hørte de, at drengen råbte o ve og vak, men de vidste ikke, om det var for hestene, der løb, eller han havde fået skade, og de løb efter slæden, dog de kunne ikke nå den, men de så, der lå blod i slædesporet.

(162)

** prokurator Anders Sønderborg på Århus bys indvåneres vegne havde stævnet Jens Vissing, residerende på Århus mølle, angående skovhugst i Århus skov og gravning på Århus bys grund, så og vedkommende hans folks forhold imod byens folk, når de med korn er kommet til møllen, hvorefter efterskrevne vidnede, at de havde været med til at hugge 5 egetræer i byens skov til

broens reparation ved Århus mølle efter øvrighedens befaling, men siden havde de seet møllens folk i skoven, hvor de huggede træer til Vissing, som var ustemplede, og på spørgsmål svarede, at den mand, der havde givet dem lov dertil, skulle vel forsvare det. andre vidnede, at de ikke havde seet borgerskabet blev sat til side, og bønderne før dem fik malet, men de kunne få malet, som gav drikkepenge.

(164)

** følger nu den på pagina 160 nævnte beskikkelse angående Jens Tomasens dreng i Viby, som 2.juledag her uden byen er blevet ihjelskudt, og om hvad borgerne på helligdage med deres bøsser havde agtet at forrette.

(165)

** følger nu den på pagina 160 nævnte prokurator Anders Sønderborgs kaldsseddel til Jens Vissing, residerende på Århus mølle, angående skovhugst i Risskov.

** følger på samme pagina 162 af prokurator Sønderborg fremlagde byfogdens stævning.

** item følger på pagina 162 prokurator Sønderborgs fuldmagt.

(166)

** følger borgerskabets fuldmagt til Peiter Farver rådmand, som er ommeldt på pagina 162, med samtliges underskrift.

14/2 1695.

** blev forkyndt Johan Arentsen til Lyngbygård og Helle Svendsdatter, salig hr Erik Lauritsens, Peder Hansen Kryssings og Peder Jacobsen Møllers udgivne skøde til Arent Johansen på den gård på Vestergade, imellem Helle Svendsdatters iboende gård og Peder Nielsen Brandts iboende gård, dateret 6/2 1695.

** blev forkyndt et pant, som borgmester Mikkel Mikkelsen har i Niels Andersen Kruses iboende gård for 214 sletdaler, dateret bytinget 27/1 1687, med borgmesterens påskrift, at det er indløst.

** blev forkyndt Niels Andersen Vegerslevs til Jens Rasmussen Skriver udgivne skøde, sub dato 8/1 1695, på hans iboende gård på Fiskergade med have og gårdsavl. gårdens begreb ved alenmål.

** borgmester Mikkel Mikkelsen hans fuldmægtig Jens Pallesen, borger sst, æskede pantebrev, hvorefter Jens Rasmussen Skriver, borger sst, bekendte sig af ret vitterlig gæld skyldig at være ham 100 rigsdaler, hvorfor han pantsætter ham en hans gård på Fiskergade beliggende, som Niels Andersen Kruse nu iboer, og han til Jens Skriver solgt har.

(167)

** den sag, Jens Rasmussen Skriver kontra Anders Hansen for gæld, er endnu bevilget opsat 14 dage.

** Jens Pallesen borger sst, fuldmægtig for Karen Jacobsdatter, tjenende på Ristrup, havde ligesom 7/2 stævnet Mikkel Nielsen her i byen, og satte i rette og formente, at han for tyveri burde at straffes efter lovens 6.bogs 17.kapitels 39.artikel og betale igæld og tvigæld, og efter sammes 36.artikel at miste sin hud ved kagen og tyvsmærke på hans pande, men som han ikke mødte, blev sagen opsat 4 uger.

** Niels Mortensen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Lassen, borger sst, for hans til ham udgivne købekontrakt på hans iboende gård med dens tillæg, dateret 30/10 sidst, og fremlagde efterskrevne købekontrakt på en hans gård ved Munkeport beliggende, hvorpå Niels Mortensen i rette frembød en forseglet pose med penge, som han foregav var 200 rigsdaler, som han straks ville betale for gården og begærede derfor skøde af Peder Lassen, men ingen på hans vegne er mødt, hvorefter samme pose med penge blev i retten deponeret.

(168)

** Mikkel Sørensen, borger og skipper sst, med opsættelse her af tinget 24/1 næst afvigt havde stævnet Hans Mikkelsen bager sst for 56 sletdaler, han ham skyldig er, som han blev tildømt at betale.

21/2 1695.

** blev forkyndt bispen doktor Johan Braem, sognepræst magister Ludvig Pontoppidan og borgmester Jens Låsby deres tilbydelse på en de fattiges kapital 525 rigsdaler, imod pant eller anden forsikring, på rente at kan få til 11/3 førstkommende.

** blev forkyndt magister Henrik Blichfeld hans dommerseddel til skifte efter hr Christen i Holme hans salig hustru, at holdes 28/2 næstkommende.

** Morten Halkær, familie og folkeskatteforpagter, havde stævnet Jens Tomasen i Vejlby angående, at han bruger snedker og billedhugger håndværk, og aldeles deraf i konsumption eller familieskat intet skatter, og ligeledes stævnet hans husbond proviantforvalter Christen Vegerslev, om han vil have noget dertil at svare, hvorefter snedkere og deres oldermand vidnede, at Jens Tomasen i Vejlby bruger efterskrevne både snedker og billedhugger håndværk og gør arbejde på deres håndværk, dem på deres håndværk til indpas og skade.

(169)

** Hans Nielsen ved Frisenborg på sit herskab samt eftermålsmand Peder Sort af Lading på sin dødskudte søns vegne fremlagde stævning over Hans Mikkelsen bager, Søren Smed og Poul Murmand, borgere her i byen, for den ihjelskudte Peder Pedersen af Viby hans død og bane, samt et skriftligt indlæg. på de indstævnedes vegne begærede Mogens Robertsen prokurator genpart af Hans Nielsens indlæg og begærede opsættelse, hvorefter sagen er opsat 14 dage.

** prokurator Mogens Robertsen, fuldmægtig for Peder Balle, borger sst, havde stævnet Mikkel Andersen vognmand, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 6 sletdaler for bekommet havre. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Oluf Eriksen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Claus Christensen Kå, danske skolemester, for gældsdom og tiltalte ham for 4 sletdaler efter dom her af tinget 31/3 1692, hvilken dom blev fornyet.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Hagensen sst havde stævnet Kaj Sørensen, skipper sst, for gældsdom og tiltalte ham for betaling af to ankre brændevin 12 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(170)

28/2 1695.

** blev af Anders Sønderborg forkyndt, læst og påskrevet en kontrakt imellem Jens Vissing og Århus borgerskab, dateret 16/2 1695 ?

** Oluf Rasmussen fogedsvend på Peder Balles vegne havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtig for Peder Balle, borger sst, på samtlige salig Jacob Sørensens arvingers vegne havde stævnet efterskrevne her i byen for gældsdom. sagen blev opsat 4 uger.

** den sag Jens Hagensen og Lambrecht Nicolajsen kontra Kaj Sørensen skipper angående hans halve skudes befragtning. som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Anne Rasmusdatter, født i Storring, aftingede for lejermål, avlede barn med en grenader Niels Jensen, og da hun intet havde at betale med, blev hun igen til straf i fængslet hensat.

** Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet skipper Peder Rasmussen sst for vidner, og efterskrevne blev forhørt og vidnede om en skude, som var blevet repareret, og den befandtes ikke med nogen lækage, så længe den lå i åen, førend de kom ud på reden og kom til sejls, da på rejsen til Frederikstad var hun ganske læk, og de imidlertid havde et hårdt vejrlig, så blev en del korn fordærvet, og de vidste ikke, om skipperen fik noget for det, men en mand fik det, og hans svin ville ikke æde det, for det var så fordærvet, at det havde nær fordærvet dem i skuden.

(172)

** den sag, Jens Rasmussen Skriver kontra Anders Hansen, endnu bevilget opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 31/1 sidst, havde stævnet efterskrevne indenbys og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(173)

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtiget for berideren ved Frisenborg Johan Manton samt skovrideren ved Ry Christoffer Ditlev Soetman, på deres vegne havde stævnet for gældsdom

Baltser Wendel guldsmed, borger sst, og tiltalte ham for sølv for 4 rigsdaler og guld for 5 rigsdaler, de har leveret ham at gøre i arbejde, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

7/3 1695.

** Hans Nielsen, foged ved Frisenborg, med opsættelse her af tinget 21/2 sidst havde stævnet Hans Bager, Søren Smed og Mogens Murmand her i byen og i rette lagde sit indlæg, hvorimod Mogens Robertsen prokurator på de indstævnedes vegne i rette lagde et tingsvidne her af tinget 7/2 næst afvigt angående den ulykke med Peder Pedersen af Viby, samt de indstævnedes indlæg. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på samtlige salig Jacob Sørensen sst hans arvingers vegne havde stævnet Niels Carlsen sst for vidner at påhøre angående hvis, han var salig Jacob Sørensens arvinger skyldig, og Jens Rasmussen bådsmand sst i rette lagde sit efterskrevne indlæg, at salig Jacob Sørensen havde leveret Niels Carlsen penge til at hjemkøbe varer, da han som købmand sejlede med Claus Nielsens skiberum til Lübeck, hvorefter han på spørgsmål svarede, at der var skrevet Jacob Sørensens navn med to bogstaver på det gods, som han købte, nemlig en sæk humle, to tønder tjære med mere.

(174)

** den sag, Laurits Jensen kontra hans mor Maren, salig Jens Lauritsens, for gæld, bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Jens Poulsen kontra Mikkel Nielsen ved åen for de svin, endnu bevilget opsat 14 dage.

14/3 1695.

** KM forordning om renters oppebørsel samt opgæld på specie rigsdaler, dateret 19/2 1665.

** sagen, Jens Poulsen for Karen Jacobsdatter kontra Mikkel Nielsen for de stjålne svin. intet svar, derfor endnu opsat 14 dage.

** Peder Pedersen Skive, KM toldskriver sst, på KM tolder Johan Suhr sst item på mons Vissing, residerende på Århus mølle, hans vegne havde stævnet rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen, for de 1694 har indført 84 oksehoveder fransk vin, hvorpå resterer told 386 rigsdaler til Johan Suhr, samt konsumption deraf 290 rigsdaler til Jens Vissing. da ingen af dem mødte, er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Peder Pedersen toldskriver kontra Anders Hansen for lånte penge 30 sletdaler. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** den sag, Mikkel Andersen vognmand af Peder Balle søges for 6 daler. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** den sag, Jens Hagensen kontra Kaj Sørensen for 12 mark. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** den sag, rådmand Hans Vinter kontra en del indenbys debitorer. intet svar, på nær Poul Snedker mødte, så er sagen opsat 14 dage.

** prokurator Anders Sønderborg mødte på borgmester Jens Låsbys vegne efter Dines Pedersen Vintz kaldsseddel af 7/3 1695, og fremlagde en kontra kaldsseddel fra borgmesteren, dateret 7/3 næst forhen, angående hvis, Dines Pedersen er Jens Låsby skyldig, men som Dines Pedersen ikke mødte, er sagen opsat 14 dage.

(175)

28/3 1695.

** blev læst og påskrevet KM forordning om gamle måls og vægts afskaffelse og sønderbrydelse, item forordning om offentlige herberger samt brev til borgmestre og råd angående konvoj for de på Frankrig handlende.

** blev læst og påskrevet Anders Jørgensens udgivne afkald til sin stedfar Petter Clausen, borger sst, for hans patrimonium, dateret Århus 23/3 1695.

** blev forkyndt Peder Lassens udgivne købebrev til hans svigersøn Christen Jørgensen Skårup på hans gård på Studsgade, imellem salig Søren Poulsens gård, Peder Balle iboer, og bækken, med gårdsavl.

** Dines Pedersen Vintz fremkom med en kaldsseddel, hvormed var stævnet borgmester Jens Låsby for dom for hvis, han ham skyldig var efter regning, 51 rigsdaler. da Jens Basballes tjener begærede kopi, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, borgmester Jens Låsby kontra Dines Pedersen Vintz, er endnu opsat 14 dage, hvis de ikke mindeligt imens forenes.

(176)

** Peder Pedersen toldskriver for mons Vissing og tolder mons Johan Suhr fremkom med opsættelse her af tinget 14/3 sidst afvigt, hvorimod Dines Pedersen på egne og rådmand Jens Basballes vegne i rette lagde deres svar og begærede kopi af toldseddelen, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

** blev udnævnt efterskrevne domsmænd i efterskrevne to ære og livssager at sidde retterting og dom.

** Jens Pallesen, borger sst, fuldmægtig for Karen Jacobsdatter, tjenende på Ristrup, hendes vegne med opsættelse her af tinget 14/2 næst afvigt havde stævnet Mikkel Nielsen ved åen angående to stjålne svin, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 7/2 næst afvigt, hvorimod Mikkel Nielsen blev tre gange påkaldt, dog hverken han selv eller nogen på hans vegne mødte noget herimod at svare, hvorefter blev afsagt, at da Mikkel Nielsen har villet optinge for de to svin, som han havde slagtet i hans hus og som var hende frastjålet, han og for sagen er bortrømt, da bør Karen Jacobsdatter hendes flæsk igen at nyde, tillige med igæld og tvigæld, og processens bekostning 6

rigsdaler at betales af hans frarømte gods, og resten hans boeslod efter lovens 6.bogs 17.kapitels 39.artikel at være forbrudt, han at være tyv og straffes til kagen, hvor han antræffes kan.

** Hans Nielsen på Frisenborg, beskikket fuldmægtig for grev Nicolaj Friises bonde, på sin søn Peder Pedersen, som her uden byen er blevet ihjelskudt, hans vegne med opsættelse her af tinget 21/2 næst afvigt, havde stævnet Hans Mikkelsen Bager, Søren Smed og Poul Murmester sst, for de samtlige på 2.juledag sidst rejste fra byen med ladte bøsser på en slæde med bemeldte dreng, som samme dag fandtes ihjelskudt i slæden imellem byen og Viby, for samme deres begangne drab og sabbats overtrædelse imod loven og forordninger at lide dom, og derefter i rette lagde syns og vidnesbyrds tingsvidne af Marselisborg birketing 5/2 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, eftersom det bevises med tingsvidne, at Hans Bagers bøsse desværre af våde og hændelse er afgået og mod hans vilje gjort den ulykke, da bør han at bøde til den dødes far efter lovens 6.bogs 11.kapitels 1.artikel sine 40 lod sølv item hans helligbrøde 3 lod sølv, hvorved han på livet fanger frelse, men straks stå offentlig skriftemål. angående Søren Smed og Poul Murmand, som har været hos og i følge, da bør de at bøde for deres helligbrøde hver 3 lod sølv, og samtlige at betale processens bekostning, som blev modereret til 26 rigsdaler.

(177)

** Rasmus Værn, borger og forrige byens kæmner, havde stævnet efterskrevne sst for dom for deres til ham resterende skatter, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på Jens Hagensen sst hans vegne, med opsættelse her af tinget 21/2 næst afvigt, havde stævnet Kaj Sørensen skipper for 12 daler, han ham skyldig er, som han blev tilfundet at betale.

** den sag, Mogens Robertsen for Peder Balle kontra Mikkel Vognmand. intet svar, endnu bevilget opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for salig Jacob Sørensens arvinger kontra udenbys personer. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Anne Poulsdatter, salig Jens Rasmussen Lassens efterleverske sst, havde stævnet Baltser Wendel guldsmed, borger sst, for gældsdom angående to et halvt års resterende husleje, 60 sletdaler, med andet. som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Mogens Robertsen for Laurits Jensen kontra hans mor, endnu bevilget opsat 14 dage.

(178)

** Peder Pedersen, toldskriver her på KM toldkammer, med opsættelse her af tinget 14/3 næst afvigt havde stævnet Anders Hansen, borger og handelsmand sst, for forleden 23/10 på toldboden ham lånte penge af byens accise 30 sletdaler, som ikke efter løfte er blevet betalt, som han blev tilfundet at betale.

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtiget på sr Jens Svejgård, boende på Tarskov mølle, hans vegne havde stævnet Anders Turesen for dom at lide, formedelst han har lovet mons Jens Svejgård

tjeneste til nu afvigte påske, og fæstepenge derpå annammet, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtiget for Niels Carlsen Friis sst havde stævnet Peder Balle, borger sst, på egne og samtlige arvingers vegne efter salig Jacob Sørensen for vidner og dom for gæld efter regnskabsbog. sagen blev opsat 8 dage.

4/4 1695.

** blev fremlagt af magister Ejler Ejlertsen lektor læst og påskrevet Anders Hansen Storm, borger sst, hans til ham udgivne pantebrev for 294 rigsdaler, og derfor pantsat ham, næst salig Jens Mørkes søns arvelod, hans iboende gård og boskab, dateret 11/3 1695.

** blev forkyndt af rådmand Jens Basballe Niels Pedersen Rodes til ham udgivne pantebrev for 350 sletdaler, derfor pantsat ham alt sit boskab og et par grå heste, dateret 30/3 1695.

** Johan Plumb guldsmed, borger sst, på sin sviger Lambrecht Nicolaj sst hans vegne havde stævnet Niels Sørensen Rode, borger sst, for 220 sletdaler efter hans udgivne brev, som er betalte penge for kornkøb, som efter hellig tre konger skulle leveres, hvilke penge han blev tildømt at betale.

(179)

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtiget for Peder Todbjerg, skipper og borger sst, på hans hustru Maren Todbjergs vegne havde stævnet Baltser Wendel guldsmed, borger sst, for gæld, lånte penge 4 rigsdaler, hvortil han svarede, at samme penge var lånt på berideren på Frisenborgs vegne for hvis, han for ham skulle færdiggøre. sagen blev opsat 14 dage.

** blev af regimentskvartermester Hans Junghans fremlagt til løskyndelse et pantebrev, dateret 14/4 1694, af Anders Hansen Storm til Anders Jensen Lassen udgivet, på hans skude Makrellen for 350 sletdaler, hvilket pantebrev findes af Hans Bendixen underskrevet, at det på hans søstersøns vegne ham er betalt.

** blev af regimentskvartermester Hans Junghans fremlagt Anders Hansen Storm hans til ham udgivne købebrev på hans skude Makrellen, dateret 20/3 1695

** den sag, Niels Carlsens fuldmægtig kontra Peder Balle på egne og samtlige salig Jacob Sørensens arvingers vegne, er opsat 8 dage.

11/4 1695.

** Peder Pedersen Balle lod læse og påskrive Poul Jensen og Rasmus Olufsen, borger sst, deres udgivne skødebrev på sin tilfaldne arveparter i salig Jacob Sørensens gård i Studsgade, med have og avl, dateret Århus 1/2 1694. item Søren Jensen Remmer, borger sst, hans på sin hustrus vegne tilfaldne arvepart i samme gård, dateret 30/1 1694. endnu Karen Poulsdatter salig Anders Norglapels ? sst hendes arveparters købebrev på fornævnte gård hendes part, af hende med søn Poul Andersen og Mogens Robertsen underskrevet, dateret 3/5 1694. endnu Poul Rasmussen i Stavtrup på egne søskendes vegne hans udgivne skøde på deres anparter i salig Jacob Sørensens gård, dateret

16/10 1694, så og Poul Rasmussen i Sabro og hans nedarvinger deres anpart, arveligt tilfaldet i bemeldte gård, dateret Århus 8/2 1694.

(180)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Balle, på egne og samtlige salig Jacob Sørensens, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 28/3 havde stævnet Niels Carlsen angående hvor mange penge, salig Jacob Sørensen havde leveret ham til at købe ham gods med sig fra Lübeck, men da de ikke tiltaler ham for penge, lidt eller meget, og ikke har bevist Niels Carlsen nogen penge at have bekommet, da bør han for deres tiltale fri at være.

** Rasmus Værn stadskæmner, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 28/3 sidst havde tiltalt efterskrevne for resterende byens skatter, som de blev tildømt at betale.

** den sag, Dines Pedersen kontra borgmester Jens Låsby, og Jens Basballe igen kontra Dines Pedersen angående deres imellemværende regnskab er opsat 8 dage.

** den sag, Dines Pedersen havde indstævnet kontra Søren Pedersen Mørke for afkomsten af et oksehoved vin. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** den sag, tolderen Johan Suhr og konsumptionsforvalter Jens Vissing kontra rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen, er opsat 8 dage og de indstævnede da at møde i egen person.

(181)

** den sag, Jørgen Nielsen Friis kontra Ib Frandsen for 44 rigsdaler og Anders Hansen for 30 tønder lånt rug. som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** den sag, rådmand Hans Vinter kontra Baltser Wendel guldsmed. intet svar, bevilget opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Balle, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 28/2 næst afvigt havde stævnet Jens Pedersen i Hårup med flere og tiltalte dem for gæld, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for rådmand Hans Vinter sst, med opsættelse her af tinget 14/3 næst afvigt, havde stævnet efterskrevne sst, der iblandt Anne, salig Christen Sadelmagers, og tiltalte dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for sr Daniel Fischer til Silkeborg havde stævnet Niels Sørensen Rode borger her i byen for gæld, 98 rigsdaler efter hans obligation, dateret 8/6 1694, som han blev tildømt at betale.

(182)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne for gældsdom for hvis gods, de på auktion efter salig Silke, Peder Gyllings, havde tilkøbt. sagen blev opsat 4 uger

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Sørensen havde stævnet Niels Andersen Kruse sst for gældsdom, og tiltalte ham for 12 sletdaler efter revers og regnskab, men da intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, Laurits Jensen kontra sin mor Maren, salig Jens Lauritsens, er endnu opsat 14 dage.

** den sag, Hans Rasmussen for Jens Svejgård kontra Anders Turesen, er efter begæring endnu opsat 8 dage.

18/4 1695.

** Jens Rasmussen skipper, borger sst, lod forkynde hans afdøde hustru Birgitte Jørgensdatter hendes samtlige arvingers afkald for hvis arv, de efter hende kunne tilfalde, dateret 15/4 1685.

** den sag, Peder Todbjergs kone kontra Baltser Wendel, endnu bevilget opsat 3 uger.

** den sag, nu salig borgmester Jens Låsbys fuldmægtig kontra Dines Pedersen og Dines Pedersen kontra borgmester Jens Låsby er af begge parter bevilget opsat 8 dage.

** mons Sønderborg på Maren Jensdatter, salig Søren Rytters vegne, havde stævnet Jesper Mogensen for dom samt Jacob Jacobsen og Søren Jensen for deres sandhed at vidne om, på hvad måde med usømmelige ord og gerninger Jesper Mogensen skal have begegnet hende og, derefter bemægtiget sig hendes fattige gods. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Pedersen toldskriver, fuldmægtiget på KM tolder sst Johan Suhrs vegne, item på mons Jens Vissing, residerende på Århus mølle, hans vegne med opsættelse her af tinget 14/3 næst afvigt havde stævnet rådmand Jens Basballe og Dines Pedersen for resterende told og konsumption af 84 oksehoveder fransk vin, hvorefter blev afsagt, eftersom Jens Basballe og Dines Pedersen ved højeste ed bekræfter, at deres fra Anholt, nu her liggende strandede vin, er ved ankomsten til byen for tolderen Johan Suhr og sr Jens Vissing ansagt at opskibes og derefter igen udskibes og tilbudt lås og nøgle derfor, hvilket ikke skal være modtaget, så og at det er den samme vin og fustager, som her indkom, da vidstes ikke at kunne tilfinde dem told og konsumption deraf at betale, men efter lovens 4.bogs 4.kapitels 4.artikels anledning, så og fordi intet deraf skal konsumeres, bør igen til udskibning passere.

(183)

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtig for Jens Svejgård, boende på Tarskov mølle, med opsættelse her af tinget 28/3 næst afvigt havde stævnet Anders Turesen, for han efter løfte og fæstepenge på hånden annammet, dog ikke sit løfte og tjeneste har efterkommet, hvorfor han blev tilfundet at betale til Jens Svejgård et halvt års løn, halvfjerde sletdaler, foruden de annammede fæstepenge samt processens bekostning med 2 rigsdaler.

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtig for Hans Nielsen, foged på Frisenborg, kontra Baltser Guldsmed. intet svar, opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtig for mons Envold Randulf, havde stævnet Peder Terkildsen, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 8 sletdaler, som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

25/4 1695.

** den sag Anne, salig Jens Rasmussens, kontra Baltser Guldsmed endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, Jens Lauritsens søn Laurits Jensen kontra hans mor, endnu bevilget opsat 8 dage.

(184)

** den sag, Dines Pedersen kontra Søren Mørke, er opsat 14 dage.

** den sag, Dines Pedersen kontra borgmester Jens Låsby og Jens Låsby kontra Dines Pedersen. som ingen mødte på Jens Låsbys enkes vegne, er sagen opsat 8 dage.

** ---- Pedersen Stavtrup, boende sst, fuldmægtig for Christen Jensen, forpagter på Kollerup, hans vegne havde stævnet Niels Sørensen Rode, borger sst, for dom og tiltalte ham for 180 rigsdaler efter hans obligation, dateret 1/4 1695, til næst følgende 18/4 at betale, og som han blev tilfundet at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Sørensen bådsmand sst, med opsættelse her af tinget 11/4 næst forhen, havde stævnet Niels Andersen Kruse og tiltalte ham for 12 daler, som han blev tildømt at betale.

** Hans Rasmussen fogedsvend på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne for dom, formedelst de imod loven og politiforordningen her bruger borgerlig næring, og sig ernærer ved søfart, købmandskab og i andre måder, og dog ikke har deres borgerskab, og satte i rette og formener, at de bør at ansøge at nyde deres borgerskab og deres borgerlige ed aflægge, men som ingen af de indstævnede mødte, er sagen opsat 3 uger.

(185)

3/5 1695.

** den sag, Jørgen Friises fuldmægtig kontra Ib Frandsen og Anders Hansen. Ib Frandsen gav til kende, at han mente at komme til mindelig forening med Jørgen Friis, hvorfor sagen er opsat 3 uger.

** Anders Sønderborg prokurator, fuldmægtig på nu salig borgmester Jens Låsbys efterladte enke og arvingers vegne, med opsættelse her af tinget 14/3 næst afvigt, havde stævnet Dines Pedersen for dom angående hvis, han ham skyldig var, hvorefter blev afsagt, eftersom borgmester Jens Låsby har tiltalt Dines Pedersen for regning og for hvis, han af ham bekommet har, og Dines Pedersen i lige måde har stævnet ham, om hvilke efterskrevne regninger blev kendt, at når det ene regnskab med det andet legeres, befindes salig borgmester til Dines Pedersen at skyldig blive 24 rigsdaler, som hans arvinger blev tilfundet at betale.

(186)

** Hans Rasmussen, tjenende byfogden, fuldmægtig for Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Niels Andersen Kruse, forrige borger og indvåner sst, item hans hustru, i hendes logement til salig Tomas Mikkelsens enke, for mænds opkrævelse til vurdering af de boder, Niels Lauritsen af Anders Kruse er pantsat, hvorefter blev opnævnt efterskrevne mænd.

9/5 1695.

** Hans Rasmussen, underfoged sst, fuldmægtig for Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Niels Kruse for proces angående hans pantsatte boder til eje, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne forretning, at de havde vurderet Niels Andersen Kruses 3 boder på Fiskergade, som består af 8 bindinger hus til gaden, et loft højt, og 7 bindinger baghus, som de vurderede for 115 sletdaler.

** blev forkyndt regimentskriver Gyberg hans advarsels seddel, dateret 5/5 1695, til skifte efter salig herredsfoged Rasmus Knudsen i Vengegård 20/5 næstkommende.

** blev fra borgmestre og råd aflyst al ulovlig ---- af svin, geder, gæs og unge stude.

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne samt andre interesseredes vegne havde stævnet for fornyelsesdom Hans Jensen skomagersvend, Peder Jensen handskemagersvend, Anders Bastian, Niels Lyngballe og Christen Skomagersvend for hvis, de er skyldig efter dom af rådstuen 7/6 1693, og endnu efter dom 5/10 1693 Jacob Hansen Bastian og Anders Bastian, men som ingen af de indstævnede mødte at svare, blev sagen opsat 14 dage.

(187)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for skipper Peder Todbjerg sst hans hustru Maren Pedersdatter Todbjergs, med opsættelse her af tinget 4/4 næst afvigt, havde stævnet Baltser Wendel guldsmed for 4 rigsdaler, som han hende skyldig er og blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 11/4 næst afvigt, havde stævnet Jens Pedersen med flere for tilkøbte varer på salig Silke Basballes auktion, hvorpå efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld.

(188)

** den sag, Anne, salig Jens Rasmussens, kontra Baltser Wendel er af prokurator Mogens Robertsen bevilget opsat 8 dage.

** den sag Dines Pedersen kontra Søren Mørke, endnu opsat 14 dage.

16/5 1695.

** Jens Rasmussen i Stavtrup lod forkynde sin skriftlige kaldsseddel, dateret 9/5 1695, hvormed han til i dag 8 dage har indkaldt prokurator Anders Sønderborg anlangende, hvad passerede på Marselisborg birketing 1/10 sidst.

** Morten Værn, vejermester og måler sst, havde stævnet Niels Vesterbo, borger sst, for gæld og tiltalte ham for 31 sletdaler efter obligation, husleje og andet, men som han ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** Anders Sønderborg prokurator havde stævnet rådmand Peiter Jessen farver på borgerskabets vegne, formedelst han sin kontrakt ikke har efterlevet, og i rette lagde samme kontrakt, dateret 27/11 1694, angående den proces mod mons Vissing på byens borgerskabs vegne for kommissarierne og eller procedere derfor at gives 50 rigsdaler. efter begæring blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, kontra en del for borgerskab. intet svar, opsat 3 uger.

** den sag, Envold Randulf kontra Peder Terkildsen. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged sst, fuldmægtig for Niels Lauritsen, borger og handelsmand sst, med kald ligesom 3/5 næst afvigt, havde stævnet Niels Andersen Kruse, som boede på Fiskergade, og hans hustru for ejendomsdom på hans 3 boder ved hans port på Fiskergade, og fremlagde Niels Kruses pantebrev på samme boder, dateret 20/1 1687, og formente, at Niels Kruse bør samme sin panteobligation at indfri, men som Niels Kruse intet herimod lod svare, er sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Anne, salig Jens Rasmussen Lassens efterladte widve, sst med opsættelse her af tinget 28/3 sidst havde stævnet Baltser Wendel, guldsmed sst, for 69 sletdaler, han er hende skyldig for husleje og andet, hvorpå resterer 45 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(189)

23/5 1695.

** den sag, Dines Pedersen kontra Søren Mørke, endnu bevilget opsat 14 dage.

** den sag, rådmand Peiter Jessens fuldmægtig Mogens Robertsen kontra prokurator Anders Sønderborg angående hans salær efter kontrakt. så fremlagde Mogens Robertsen Peiter Jessens indlæg og begærede Sønderborg ville forklare de 12 rigsdaler, ham er leveret, hvortil Sønderborg svarede og refererede sig til hans fremlagte kontrakt. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jørgen Nielsen Friis, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 11/4 næst afvigt havde stævnet Anders Hansen, borger sst, for 30 tønder rug, ham lånt er, samt 44 sletdaler, som han blev tilfundet at betale.

** den sag, Mogens Robertsen for Jens Nielsen smed på Brobjerg kontra Jens Jepsen, tjenende i Gråmølle, angående hans tjenestes undvigelse. sagen blev opsat 3 uger.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, med opsættelse her af tinget 9/5 næst afvigt kontra Hans Jensen skomagersvend med flere. prokurator Anders Sønderborg fremlagde Laurits Wild guldsmed hans indlæg, dateret 4/12 1692, men da der ikke for dets fremlæggelse er kaldt, kunne sætdommeren ikke lade det i akten indføre, og sagen blev opsat 14 dage.

(190)

** Jens Rasmussen i Stavtrup havde stævnet prokurator Anders Sønderborg for dom angående de beskyldninger, som han har øvet på Marselisborg birketing 16/4 nu sidst afvigt mod Knud Nielsen i Lemming og Laurits Pedersen i Århus, idet han har sagt til Knud Nielsen i Lemming, at han havde vidnet løgn, og Jens Rasmussen havde fået ham til at vidne sådan, hvilket han havde ladet indføre i dommen, og satte i rette, at han bør at bevise det. dommeren opsatte sagen 14 dage.

(191)

30/5 1695.

** Matias Sørensen Hårbo, borger og skipper sst, afkald. for retten fremstod Christen Tomasen Löwenhertz bogbindersvend, borgersøn sst, og gav Matias Sørensen afkald for al hvis arvedel, som han arveligt er og kunne være tilfaldet efter sin salig far Tomas Christensen Löwenhertz, forrige borger og bogbinder sst, og mor Karen Keldsdatter samt efter morbror salig Rasmus Keldsen, borger og bogbinder sst, og takkede sin formynder for formynderskab.

** den sag, Envold Randulf kontra Peder Terkildsen, er endnu bevilget opsat 14 dage.

** Tomas Nielsen, tjenende i Horsens, som af fængslet for retten blev fremstillet, formedelst beganget lejermål med Karen Nielsdatter, da han tjente her i byen, klageligt gav til kende, at han intet havde at betale med, men Jens Jacobsen Skivholme havde lovet at betale for ham derfor 4 rigsdaler, som byfogden og derfor antog, og fra retten igen blev indsat i fængslet.

** Morten Værn, vejermester og måler sst, med opsættelse her af tinget 16/3 næst afvigt havde stævnet Niels Vesterbo for 31 sletdaler efter hans obligation, dateret Århus 4/9 1687. Niels Vesterbo mødte og svarede, at han ikke kunne nægte gælden, som han blev tilfundet at betale.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Niels Lauritsen, rådmand sst, med opsættelse her af tinget 16/5 næst afvigt havde stævnet Niels Kruse for gæld og i rette lagde Niels Andersen Vegerslev hans til Niels Lauritsen udgivne panteobligation, af dato Århus 16/12 1686, på 110 sletdaler, og derfor pantsat ham hans 3 boder på Fiskergade, hvorefter blev afsagt, eftersom Niels Lauritsen tiltaler Niels Andersen for 110 sletdaler, hvilken kapital med rente forlængst skulle have været betalt, som beløber 158 sletdaler, og da Niels Kruse ikke er mødt at svare, så blev de 3 pantsatte boder rådmand Niels Lauritsen for fri ejendom for vurderingen 115 sletdaler tilfundet, og de resterende 43 sletdaler blev Niels Andersen tilfundet at betale inden 15 dage.

(192)

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne samt Jens Rasmussen som sagvolder af Åby havde stævnet Niels Tysk i Åby for syn, vidner og dom for sår og skade, han har øvet 4/5 sidst afvigt på Jens Rasmussen.

** Hans Rasmussen underfoged havde stævnet efterskrevne for dom og tiltalte dem for hvis, de ham skyldig er, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

6/6 1695.

** blev læst og påskrevet Claus Nielsen, borger sst, hans udgivne panteobligation til rådmand Niels Lauritsen, dateret Århus 28/5 1695, for 277 rigsdaler, derfor pantsat ham sit indehavende bos boskab, som stykvis deri er specificeret.

** Hans Rasmussen underfoged havde stævnet Villum Tomasen handskemager, borger sst, for dom, og eftersom han tilforn havde tiltalt ham for 10 sletdaler, så begærede han arrest på hans jernkakkelovn, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, Hans Underfoged kontra en del fra borgerskabs tagelse. intet svar, endnu opsat 14 dage.

(193)

** Rasmus Værn, borger sst, på egne og andre interesserede selvejeres vegne havde stævnet Constantin von Marselis for vidner, de agter at føre i den sag, som af KM anordnede kommissarier er taget i opsættelse, selvejerbønder under Marselisborg og deraf dependerede angående, og derfor stævnet efterskrevne bønder, om de noget dertil vil have at sige. Rasmus Mogensen i Terp vidnede, at den tid Havreballegård var kongens, da var der mange tjenere til, hvoraf en del gjorde arbejde, som var delt i 9 roder, nemlig i Hasle og Lisbjerg herreder de 5 roder og i Ning herred de 4 roder, og de 4 roder i Ning herred var lige så stærke på mandtal, som de 5 i de 2 herreder, og gjorde lige så meget arbejde som de 5, såsom de havde den halve mark, og kunne de være i de mindste roder 23 eller 23 1/2 gårde, og de gjorde således deres arbejde, at af en helgård kunne de pløje og så deres byg en halv dag, og ligeså behøvede en halv dag til rugen og en halv dag til havren, og når der undertiden var hvedesæd, da kunne to eller tre mænd bestille det med en plov næsten en halv dags tid. høsæden angående, da havde de 5 roder en eng, som kaldes Vesterenge og en mark kaldes Holstrup mark, hvilket plovjord 3 mænd kunne udgøre en plov og forrette 3 mænds pløjning og så og harve ringere end en hel dag, foruden at kere om deres egen magelighed, og kunne slå Vesterenge med en karl af gården, endog straks over middag, og Holstrup mark med to karle af gården første dag, og en karl af gården anden dag, og havde de god tid til at hvile dem og holdt sig lystig med øl, som blev hentet fra Århus, og der var bønder, som gjorde intet arbejde med dem i roden, men aleneste gjorde lange ægtrejser, og var der en stor del af selvejere, som var officersbønder og herredsfoged og delefoged og 24 sandemænd i de 3 herreder, som gjorde intet arbejde af deres gårde, men nu er de alle lagt til Stadsgård og Havreballegård og gør arbejde uden nogen få, som kan have frihed. Men nu er opbrudt til mange tønder korn i Havreballegårds skov, siden de Marselier fik lenet, så og er tillagt gården nogle enge, hvilket bønderne nu dyrker. derefter blev han videre af Rasmus Værn tilspurgt om det arbejde, de nu af hver gård yder, hvorpå han svarede, at de nu gør af enhver gård fuldkommen tre gange så meget arbejde, som de i forrige tider har gjort. andre bønder vidnede vidtløftigt om samme.

(197)

** Jens Rasmussen i Stavtrup på sine egne og Knud Nielsen i Lemmings vegne, med opsættelse her af tinget 23/5 næst forleden, havde stævnet prokurator Anders Sønderborg og begærede dom, hvorimod Anders Sønderborg protesterede og fremlagde landsdommeres citation af dato 27/5 næst afvigt og formoder, at sættedommeren her ved retten intet imod overrettens citation tenterer. dommeren opsatte sagen 14 dage.

(198)

** den sag, byfogden Jørgen Danielsen kontra Hans Jensen med flere, som 23/5 er indført, er endnu opsat 14 dage, såsom ingen mødte.

** prokurator Anders Sønderborg med opsættelse her af tinget 16/5 sidst havde stævnet rådmand Petter Jessen angående en kontrakt, han på borgerskabets vegne har indgået med Anders Sønderborg, hvorefter blev afsagt, eftersom fremlægges rådmand Petter Jessens med Anders Sønderborg oprettede kontrakt, hvori han beloves, for den sag mod Jens Vissing at udføre til doms, 50 rigsdaler uden nogen dekort at betales, da bør rådmand Jessen at betale de resterende 20 rigsdaler med processens bekostning 3 rigsdaler.

(199)

13/6 1695.

** den sag, Jens Mikkelsen smeds fuldmægtig Mogens Robertsen havde stævnet Jens Jepsen smedesvend og i rette lagde sit indlæg, hvorimod prokurator Anders Sønderborg på Jens Jepsens vegne og begærede specifikation på 14 sletdaler, som skal være blevet skyldig ved afregning for 8 års tjeneste. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Pedersen Skovstrup sst på Jens Jacobsen Skivholme, borger sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne, der iblandt Anne, salig Rasmus Smeds, salig Jacob Skolemesters enke, Maren Sørensdatter, Mette, salig Niels Tunbos, for gæld, de ham skyldig er for gods, købt på auktion, og regnskab, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Peder Pedersen Skive toldskriver, fuldmægtig på KM tolder sst Johan Suhrs vegne havde stævnet skipper Peder Jacobsen, borger sst, med sine folk, som fører nu salig borgmester Jens Låsbys krejert, for at forklare hvor 17 tønder spansk salt af 50 tønder salt, de fra Bergen efter toldseddel 4/5 1695 inde havde, er af blevet, såsom det her ved ankomsten ikke er befundet. derefter vidnede skipperen og hans folk samstemmende, at skiberummet i hårdt vejr mellem Norge og Skagen havde fået en læk, så der kom vand til saltet, hvorfor saltet af samme vand blev udvasket, og så pumpede de samme saltlage ud.

(200)

20/6 1695.

** Peder Hansen Kryssing lod læse og påskrive en Villum Tomasen handskemager til ham udgivne obligation og pantebrev, dateret 30/3 1695, hvori han pantsætter til Peder Hansen for 70 sletdaler hans indbo, trævarer, senge og sengeklæder samt jernkakkelovn.

** Anders Lassen lod forkynde Mogens Rasmussen Hasles til ham udgivne pantebrev, dateret 14/3 1695, på 270 sletdaler, og derfor pantsat ham sin iboende gård bag klostret.

** Hans Pedersen Skovstrup på Peder Pedersen i Sminge hans vegne havde stævnet Johan Plumb guldsmed angående et læs træsko, som han mener sig ved udlæg efter Niels Rode at være berettiget, som dog skal tilhøre Peder Pedersen i Sminge, som dem der til forvaring skal have indlagt. Rasmus Pedersen vidnede, at han 14 dage før påske var med et læs træsko med Peder Pedersen i Sminge ved

Mindet hos Anders Hollænder og ville have solgt ham den, men han ønskede dem ikke, så læssede de dem på deres slæde igen og førte dem ned til Niels Rodes, og konen gav dem lov at lægge dem ind. Niels Rodes tjenestepige Gunder Nielsdatter vidnede det samme, og på spørgsmål svarede hun, at Niels Rode tilforn havde købt træsko af hans svoger, men når det var, vidste hun ikke. Hans Pedersen satte i rette og formente, at Johan Plumb bør at levere Peder Pedersen sine træsko igen. sagen blev opsat 3 uger.

(201)

** den sag Mogens Robertsen prokurator for Jens ---- smed havde imod Jens Jepsen blev opsat 14 dage.

** Jens Rasmussen i Stavtrup og Knud Nielsen i Lemming, med opsættelse her af tinget 23/5 og 6/6 1695, fremlagde tingsvidner og dom af Hads herreds ting 21/5 og 15/5 1695 samt dom af Marselisborg birketing 16/4 sidst afvigt, hvorpå de nu æskede dom, og da blev afsagt: eftersom det er en vidtløftig og ærerørig sag, så ved jeg mig ikke heri at kende, som en sættedommer, men opsætter sagen 14 dage.

(202)

** KM byfoged Jørgen Danielsen, med opsættelse her af tinget 9/5 næst afvigt, æskede dom og i rette lagde en dom, her af tinget 12/1 1693, over Niels Langballe med flere, samt domme 15/12 1692 over Hans Jensen og Peder Jensen, 5/10 1693 over Bastian Hansen med flere, 20/10 1692 over Laurits Guldsmed, hvorefter samme domme blev fornyet, og de indstævnede deres tilfundne bøder at betale.

(203)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Mette Rasmusdatter Smeds sst hendes vegne havde stævnet Henrik Henriksen, trompetersvend hos sin far mester Henrik instrumentist sst, for en hund han ulovligt fra hende har taget, og satte i rette formenende, at Henrik Henriksen bør forskaffe samme hund til stede igen, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

27/6 1695.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på Maren, salig borgmester Jens Låsbys, hendes vegne havde stævnet Jens Andersen ved Mindet for vidne, hvorefter blev af retten sluttet, eftersom det i det givne kald og varsel findes ikke given nogen sag, ikke heller vidnerne hvorom de skulle vidne, så kunne retten derfor imod Jens Andersen ikke stede nogen vidner til forhør.

** Jens Mikkelsen smed, borger sst, ved fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator havde i Gråmølle stævnet Jens Smeds svend Jens Jepsen for vidner at påhøre, angående regnskab med sin mester Jens Smed, samt usømmeligheder øvet i hans hus, hvorefter efterskrevne fremlagde deres efterskrevne attest, at de 22/4 indeværende år var i Jens Smeds hus, og da begærede Jens Jepsen at måtte rejse hjem, hvortil Jens Smed svarede, ja, dersom han ville skaffe ham en svend i hans sted, og de gjorde afregning efter hans bog, og da blev svenden Jens Smed skyldig 14 sletdaler, hvilket han ikke kunne bifalde, hvorover de kom i klammeri.

(204)

4/7 1695.

** blev forkyndt Matias Pedersen, borger og skomager, hans til Niels Lauritsen rådmand, begge sst, udgivne pantebrev, dateret Århus 14/6 1695, lydende på 100 sletdaler, og derfor pantsætter hans iboende ejendom på hjørnet af Guldsmedegade.

** blev forkyndt provsten magister Henrik Blichfeld advarsels seddel til skifte efter salig hr Christen Torsager i Holme 10/7 førstkommende, dateret 28/6 1695.

** otte efterskrevne domsmænd.

** Jens Rasmussen i Stavtrup, med opsættelse her af tinget 23/5 næst afvigt, havde stævnet Anders Sønderborg, for han har skældt hans sandfærdige førte vidne, for at de havde vidnet løgn, og skældt dem, for de har vidnet vidende usandfærdigt, og ham selv for at have fået dem til at vidne løgn, og det har han gjort for at gøre Jens Rasmussens retfærdige sag til intet, da han ikke kunne gøre det med det kontravidne, som han førte. derefter blev afsagt, som af fremlagte tingsvidne af Hads herreds ting 6/5 og andre dokumenter klarligt sees, at Sønderborg for retten har sagt, at Knud Nielsen i Lemming og Laurits Pedersen af Århus har vidnet løgn, og Jens Rasmussen har fået dem dertil, da kunne dommeren ikke rettere deri kende, end Jens Rasmussen i Stavtrup og Knud Nielsen i Lemming og Laurits Pedersen af Århus efter den erklæring, som Sønderborg derom for retten har gjort, bør for samme hårde beskyldning aldeles fri at være, og ikke at være dem på deres ærlige rygte og navn til nogen forklejnelse, og Anders Sønderborg for sin forgribelse til næste hospital 4 rigsdaler at betale, og betale Jens Rasmussen og Knud Nielsen processens bekostning 10 rigsdaler.

(206)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på Jens Mikkelsen smed, borger sst, med opsættelse her af tinget 23/5 næst afvigt havde stævnet Jens Jepsen, nu tjenende mester Jørgen Hidlej, smed i Gråmølle, for 18 sletdaler, han er ham skyldig for klæder og lånte penge, hvorefter blev afsagt, så eftersom Jens Mikkelsen smed har tiltalt sin forrige tjener Jens Jepsen, som nu arbejder i Gråmølle, for 18 sletdaler, han er ham skyldig blevet efter deres afregning, da bør han samme 18 sletdaler at betale.

(207)

11/7 1695.

** Mogens Robertsen lod læse og påskrive et landstings varselsvidne over salig kancelliråd Petter Charisius frue Anne Linde og Frederik Charisius, som alle boede og døde på Palstrup, deres arvinger og kreditorer at møde til skifte 7/8 førstkommende.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på byfogden Jørgen Danielsen hans vegne havde i mester Henrik Trompeters hus stævnet hans søn Henrik Henriksen Kloche instrumentistsvend for vidner og dom, angående de grove ord, han skal have ladet falde om dem, som ville hindre ham i sin bøsse at bruge og bære, hvor han ville. derefter vidnede Jacob Jacobsen, byens tjener, at nogen dage før næst afvigte sankt Hans dag kom han og Søren Jensen ind til Laurits Guldsmed og

krævede deres vægterpenge, og samme tid sad Henrik Kloche instrumentsvend derinde, som spurgte Søren Jensen, om det var aflyst eller forbudt på tinget, at han ikke måtte stå med sin bøsse, og om det var dem befalet at tage bøssen fra ham, da svarede Søren Jensen dertil, jo det var aflyst på tinget. da sagde Henrik Kloche, hvilken som kom og ville tage hans bøsse fra ham, så skulle han få hvis, der var i bøssen, om det end var byfogden, og han svor derpå. andre vidnede, at de havde hørt det samme.

(208)

** Mogens Robertsen for proviantforvalter Vegerslev havde stævnet Tomas Christensen bager og tiltalte ham for 47 sletdaler, han er ham skyldig. sagen er opsat 4 uger.

** dem sag, Mette Rasmusdatter Smed kontra mester Henrik Kloches søn Henrik Kloche. intet svar, endnu med bevilling opsat 8 dage.

** skarpretteren lod i dag 2.gang oplyse 3 store svin, som han havde indtaget.

** den sag, Hans Pedersen for Peder Pedersen i Sminge kontra Johan Plumb. intet svar, endnu opsat 14 dage.

18/7 1695.

** Karen Nielsdatter, som tjente til Niels Rodes sst, som havde avlet barn med Tomas Nielsen, som tjente Niels Rode, gav til kende, at Jens Jacobsen for hende havde lovet til byen derfor 4 sletdaler, og hun intet videre kunne betale, da blev hun igen i fængslet henbragt.

** den sag, Mette Rasmusdatter Smed kontra Henrik Kloche, intet svar, endnu opsat 14 dage.

25/7 1695.

** Hans Rasmussen på skarpretterens vegne oplyste til 3.ting 3 svin, som han på gaden efter vedtægt havde indtaget, og længe har måttet føde, som ingen har dem vedkendtes.

1/8 1695.

** blev fremlagt, læst og påskrevet hr Søren Sommer, hr Augustinus Basballe, hr Mads Lyngå, borgmester Jens Basballes, Silke Basballes, Peder Basballes item Peder Basballe på Maren Mortensdatters vegne underskrevne afkalds kvittering til deres stedmor Inger Hieronimusdatter, salig Christen Basballes, udgivet for den arv de efter ham kunne tilfalde.

(209)

** blev forkyndt Niels Andersen tømmermand, borger sst, hans til Rasmus Rasmussen væver, borger sst, udgivne skøde på hans iboende ejendomsvåning på Brobjerg ved Folmers gyde.

** blev læst og påskrevet Peder Christensen Basballe, borger sst, hans til Niels Andersen tømmermand, borger sst, udgivne skøde på det eje, kaldes Mikkel Skomagers eje, på Brobjerg

liggende, mellem borgmester Mikkelsen og Knud Terkildsen skomagers ejendomme, med vedliggende brønd og have bagtil.

** den sag, Hans Rasmussen for Mette Rasmusdatter kontra Henrik Kloche. da han begærede opsættelse, blev sagen opsat 8 dage.

8/8 1695.

** blev læst og påskrevet Jens Basballes udgivne skøde på den gård på Brobjerg, Søren Remmer iboer, til Søren Remmer skødet, avlingen undtaget.

** blev læst og påskrevet Søren Jensen Remmer hans udgivne skøde på hans gård på Brobjerg til hans datter Gertrud Sørensdatter, avlingen undtaget.

** Hans Rasmussen byfogdens fuldmægtig på sin husbonds vegne, med opsættelse her af tinget 11/7 næst afvigt, havde stævnet Henrik Kloche instrumentistsvend angående hvis ord, Henrik Kloche om sin bøsse mod byfogden talt har, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** den sag, proviantforvalter Christen Vegerslev kontra Tomas Bager, blev endnu opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Mette Rasmusdatter Smed sst hendes vegne, med opsættelse her af tinget 20/6 næst afvigt, havde stævnet Henrik Henriksen Kloche, instrumentistsvend sst. derimod blev af Mogens Robertsen prokurator fremlagt en attest af Elias Wernischy orgelbygger nu værende her i byen arbejdende, at Henrik Kloche kom til mester Gregorius Baufein og begærede en ung hund af ham, som jomfru Bording havde efterladt sig, og han da sagde, at han måtte gerne tage den. derefter blev afsagt, da som Gregorius Baufeins bevis eller tilståelse om hunden til Henrik Kloche at have foræret ikke fremlægges, da kunne den fremlagte attest ikke for gyldig ansees, men Henrik Kloche omtalte hund til Mette Rasmusdatter inden 14 dage at levere eller derfor betale 3 sletdaler.

(210)

15/8 1695.

** blev forkyndt en advarselsseddel til arvinger og kreditorer efter salig Jørgen Jørgensen Læsø, borger i Skien, som 16/7 sidst bordøde, dateret Skien 3/8 1695 under Henrik Henriksen byfoged og Daniel Stichmand byskrivers hænder.

** Niels Christensen Møller, borger sst, lod læse og påskrive Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, hans til ham udgivne skøde på hans gård bag klostret, han iboer, mellem rådmand Petter Jessens boder og den plads, han madame Bording afkøbt har, på den anden side, og det ved alenmål.

** Niels Nielsen, forpagter på Favrskov, fuldmægtig på etatsråd Christoffer Lindenov til Frisholt hans vegne havde stævnet Niels Rode, borger sst, for dom på gjort arrest for hvis, han ham skyldig er, og i rette lagde en kontrakt, oprettet imellem etatsråden og Niels Rode, om 150 tønder rug og 60 tønder boghvede at betale til 11/6 1695, med påskrift, at de var leveret, samt etatsrådens begæring

på arrest på Niels Rode for betalingen 250 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, at Niels Rode bør inden 15 dage at betale 250 rigsdaler, eller derefter at ske udlæg af hans tilhørende gods.

** borgmester sst Jens Basballe havde stævnet Inger, salig Christen Basballes, angående et afkalds instrument, dateret 1/8, her er læst, som formentes ikke så i alle måder tilbørligt, og derfor arresteret, til skiftet af magistraten begyndt er til ende. dernæst i rette lagde en kopi af det imellem samtlige salig Christen Basballes enke og arvinger oprettet instrument til skifte under borgmester Jens Basballes hånd, item hr Søren Sommers, hr Mads Lyngbys og hr Augustinus Basballes hænder, som findes læst over skifte efter salig Christen Basballe 6/9 1693. fremdeles blev fremlagt borgmester Jens Basballes beskikkelse til Hieronimus Basballe, angående det skøde til admiral Jens Rodsteen på deres bøndergods, og pengene for godset i retten at deponere, hvortil Hieronimus Basballe svarede, at de penge, som borgmesteren nu deponerer i retten, kerede han sig intet om, når han og hans mor Inger Hieronimusdatter fik deres betaling, skulle de give skøde.

(211)

** blev forkyndt landstings stævning over kreditorerne til skifte efter ritmester Michel Nichels kone, at møde 4/9, dateret 24/7 sidst.

** Niels Christensen Møller, borger sst, havde stævnet Tomas Bager, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 44 sletdaler, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

22/8 1695.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Hansen, boende ved Vesterport sst, for sine bøder at betale til KM og byen, formedelst slagsmål efter tingsvidne her af tinget 19/4 1694, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen underfoged for rådmand Niels Lauritsen havde stævnet Mads Andersen i Elsted for 10 sletdaler hans fars gæld. derimod mødte Mads Andersen med skiftebrev efter hans salig far Anders Svendsen i Elsted, dateret 19/10 1693, hvori findes Niels Lauritsens fordring 10 sletdaler, og findes udlæg for 2 mark. sagen blev opsat 14 dage.

(212)

** borgmester Jens Basballe kontra sin bror Peder Basballe angående kontraregningers indlevering. så skete intet svar, hvorfor sagen er opsat 14 dage, og Peder Basballe forelægges at udgive til borgmester Jens Basballe regnskab for det Hads herreds godses forvaltning.

29/8 1695.

** blev forkyndt Peder Tordsen skrædder, borger sst, hans udgivne pantebrev til madame Sofie Amalie, salig magister Morten Herlevs, dateret Århus 11/3 1692, på kapital 180 sletdaler.

** blev forkyndt Jacob Espensen, borger sst, hans udgivne pantebrev til madame Cathrine, salig assessor Fogs, dateret 11/6 1695, på kapital 98 rigsdaler, derfor pantsætter hans iboende gård på Mejlgade med tilliggende avl.

** Niels Christensen møller havde stævnet Tomas Bager sst for dom og tiltalte ham for 44 sletdaler for bekommet hvede, som han blev tildømt at betale.

** byfogden Jørgen Danielsen kontra Henrik Kloche instrumentistsvend, her hos sin far. som intet svar skete, er sagen opsat 8 dage.

5/9 1695.

** blev forkyndt KM forordning om ---- nedsættelse i Danmark.

** borgmester Jens Basballe ved Mogens Robertsen forkyndte Peder Tordsen skrædder hans til Jens Basballe udgivne pantebrev på 75 rigsdaler, og derfor pantsætter sin brændevinskedel.

** Karen Andersdatter, som afvigte vinter tjente Matias Sørensen Hårbo, blev fremstillet for retten formedelst lejermål, og som hun intet havde med hendes lejermålsbøder at betale, hvorfor hun til straf i fængslet blev henbragt..

** den sag borgmester Jens Basballe ved fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Inger, salig Christen Basballes, efter opsættelse 15/8 sidst, i rette lagde en kontrakt imellem borgmester Jens Basballe og Hieronimus Basballe, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(213)

** borgmester Jens Basballe ved Mogens Robertsen kontra Peder Basballe, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mikkel Lauritsen murmester, borger sst, havde stævnet Christoffer Sedte, murmester sst, og Søren Madsen, murmestersvend sst, for vidner at påhøre angående at han ulovligt har taget arbejde hos Christoffer Sedte, og han har antaget ham i arbejde. sagen blev opsat 14 dage.

** KM byfoged Jørgen Danielsen sst havde stævnet Henrik Kloche, instrumentistsvend sst, efter opsættelse her af tinget 8/8 sidst, angående hans overtrædelse af KM forordning angående bøsser, men som ingen erklæring skete, er sagen opsat 14 dage.

12/9 1695.

** den sag, Mikkel Lauritsen murmester havde indstævnte kontra Christoffer Sedte murmester, formedelst en svend Søren Madsen fra landet, han har taget i arbejde, da han var i hans tjeneste, blev for retten afsagt, at Christoffer Sedte skal give til lavets fattige en rigsdaler og Søren Madsen 2 rigsdaler til dem, og forblive i Mikkel Lauritsens tjeneste, indtil han har ham samme 2 rigsdaler aftjent, såsom han har lovet for ham.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe sst havde stævnet Niels Sørensen Rode sst, item Peder Lauritsen sst for hans lejermålsbøder. sagen blev opsat 14 dage.

(214)

** Hans Rasmussen underfoged, formynder for Mads Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jesper Mogensen, borger sst, for dom angående 12 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag Hans Rasmussen kontra Jens Hansen endnu opsat 14 dage.

19/9 1695.

** blev læst og påskrevet KM forordning, dateret 1/8 1695.

** Mogens Robertsen, fuldmægtiget på proviantforvalter Christen Vegerslevs vegne havde stævnet Jens Podemester angående et sejerværk, som Christen Sørensens tjener skal have vundet ved terningspil i hans hus, hvorom efterskrevne vidnede.

(215)

** den sag Christen Vegerslevs fuldmægtig ----. sagen blev opsat 3 uger

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev sst havde stævnet Morten Mortensen Hvas, borger og indvåner sst, for han i hans fraværelse, uden hans vilje, har opbrudt et ham tilhørende plankeværk for hans hus på Vestergade, hvorefter blev af retten opkrævet og udnævnt synsmænd.

** Mogens Robertsen for borgmester Jens Basballe kontra Jens Pallesen med flere for gæld. som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** byfogden Jørgen Danielsen kontra Henrik Kloche instrumentsvend. som intet svar skete, er sagen opsat 8 dage.

(216)

** Mogens Robertsen på borgmester Jens Basballes vegne ----. sagen blev opsat.

** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtig for ---- bager, borger sst, havde stævnet for gældsdom. ---- sagen blev opsat.

26/9 1695.

** Søren Christensen Ladefoged lod læse og påskrive et af nu rådmand Niels Lauritsens udgivne skødebrev, dateret 15/10 1689, på to hans boder næst ved ---- Christensens iboende gård.

** borgmester Jens Basballes fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Niels Rode. sagen er endnu opsat 8 dage.

** ---- kontra Morten Halkær angående 151 rigsdaler samt sit forløftes kaution. sagen er opsat 14 dage.

** den sag byfogden kontra Henrik Kloche instrumentistsvend. som intet svar skete, er sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Mads Nielsen, borger sst, med opsættelse her af tinget 12/9 næst afvigt havde stævnet Jesper Mortensen for 12 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

(217)

3/10 1695.

** ---- udgivne skøde, dateret Århus 4/5 1688 til ---- Rasmussen skomager sst ----.

** Jens Andersen ved Mindet havde stævnet rådmand Petter Jessen for vidne at påhøre angående det, han formener, uforsvarlige påsagn, ham af rådmanden skal være tillagt, at skal have beganget med mod den kopi, der skal være af justitsråd Kruses svigersøns missive, som ham 17/9 er forevist, hvorefter Søren Madsen vidnede, at han 17/9 1695 efter borgmester Låsbys enkes og rådmand Peiter Jessens begæring var hos Jens Andersen og leverede ham en kopi af justitsråd Kruses brev, som han igennemlæste, men ville ikke beholde det hos sig, men slængte det til dem igen og sagde, den var ikke skrevet ham til, derfor kunne han heller ikke give noget svar derpå. andre vidnede ligeledes derom.

(218)

** Peder Basballe ved Mogens Robertsen lod forkynde Niels Andersen tømmermands pantebrev til ham, dateret 28/8 sidst, på kapital 50 rigsdaler, og derfor pantsætter ham Mikkel Skomagers eje på Brobjerg, han af ham selv købt har.

(219)

** KM byfoged Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Matias Hårbo for tingsvidne angående lejermål, han skal have begået med Karen Andersdatter, hvorfor hun har udlagt ham for sin barnefar, hvilket hun nu ved ed bekræftede.

** borgmester Jens Basballe ved sin fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator, med opsættelse her af tinget 22/8 næst afvigt, havde stævnet sin bror Peder Basballe angående afregning på det Hads herreds jordegodses forvaltning, og i rette lagde Jens Balles indlæg, hvorefter blev derom kendt, at Peder Basballe, som ikke har villet indgive sine igenregninger eller indfinde sig til rigtighed, bør at indfinde sig til rigtighed og afregning med borgmester Jens Basballe inden 14 dages forløb under 3 rigsdalers mulkt til de fattige.

(220)

** borgmester Jens Basballe ved sin fuldmægtig Mogens Robertsen stadsprokurator, med opsættelse her af tinget 18/8 næst afvigt, havde stævnet Inger, salig Christen Basballes, og i rette lagde Jens Basballes begæring om arrest på ommeldte afkald, samt oprettede skifte imellem salig Christen Basballes enke og arvinger. endnu var indleveret borgmester Jens Basballes beskikkelse til sin stedmor, med derpå skrevne Hieronimus Basballes svar, samt Jens Basballes gjorte beskikkelse

til Hieronimus Basballe angående det skøde til admiral Rodsten med Hieronimus Basballes svar, hvorefter blev afsagt, at omtalte afkald bør at være under rettens gemme og arrest, indtil skifte og deling, som af magistraten begyndt er i hans salig fars stervbo, dets endelige afhandling.

** borgmester Jens Basballe hans fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator, med opsættelse her af tinget 12/9 næst afvigt, havde stævnet Niels Rode for 120 sletdaler af en kapital af 350 sletdaler, han efter panteobligation er ham skyldig, som skulle have været betalt, hvilket ikke er sket, hvorimod Niels Rode i rette lagde sit skriftlige indlæg, hvorefter blev afsagt ----.

(221)

** byfogden Jørgen Danielsen på KM, rettens og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 8/8 næst afvigt, havde stævnet Henrik Henriksen Kloche, instrumentistsvend sst, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 11/7 næst afvigt og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at da det ikke bevises, Henrik Kloche i nogen måder har forseet eller forøvet sig imod KM lov eller forordning om jagten, så bør han for den tiltalt fri være, men hvad sig angår, at han ikke har villet møde for retten, bør han betale til de fattige 2 rigsdaler samt processens bekostning betale med 3 rigsdaler.

10/9 1695.

** blev læst og påskrevet KM forordning om straf for dem, som lader de for vold eller drab anholdte personer af deres arrest undkomme.

** Peder Munch forrige sorenskriver over ---- i Norge item Hans Rasmussen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Laurits Wild, guldsmed sst, for han 12/9 sidst om natten har overfaldet ham på gaden, så hans højre hånd er ham halvt afhugget, og hans hue og kårde ham frarøvet, og i rette lagde Peder Munchs skriftlige klage, hvorefter synsmænd fremlagde deres efterskrevne syn, og efterskrevne personer vidnede om overfaldet.

(223)

** blev forkyndt forvalter Johan Wendel hans advarsel til auktion efter Hans Jørgensen, møller i Følle mølle, 23/10 og til skifte over arvinger og kreditorer 24/10.

** Hans Nielsen Gotlænder ved fuldmægtig Mogens Robertsen stadsprokurator havde stævnet Mikkel Tunbo, skipper og borger sst, for synsmænds opkrævelse til hvis skade, hans nyopbyggede hus har gjort Hans Gotlænders hus, hvorefter blev opnævnt synsmænd.

(224)

** borgmester Jens Basballes fuldmægtig Mogens Robertsen. den sag kontra Jens Poulsen endnu bevilget opsat 14 dage.

** Christen Vegerslevs fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Jens Ibsen endnu bevilget opsat 14 dage.

** Anders Jensen Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 26/9 næst forhen, havde stævnet Morten Halkær for 151 daler efter hans bevis, dateret 23/12 1695. sagen blev opsat 14 dage.

** den sag, byskriveren Christen Hem har imod en del for gæld, er bevilget opsat 14 dage.

** følger nu Peder Munch hans forommeldte klage kontra Laurits Guldsmed, som 12/9 voldeligt har overfaldet ham på gaden og frarøvet ham hue og kårde.

17/10 1695.

(225)

** blev forkyndt Tomas Christensen bager hans til rådmand Hans Vinter udgivne pantebrev på 100 sletdaler skyldig til Mette, salig Jens Vinters, og Hans Vinter, og derfor pantsætter hans iboende gård, dateret Århus 2/10 1695.

** Hans Nielsen Gotlænder, borger og kandestøber sst, ved fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator havde med varsel, som i dag 8 dage, stævnet Mikkel Tunbo angående hans ny bygning, Hans Nielsens eje for nær, hvorefter synsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns forretning på det nye hus, Mikkel Tunbo har ladet opsætte ved siden af hans gamle hus, og af samme to huse er der gjort en korsrende, hvor ikke skal have været rende før, af hvilken udskydes vandet på Hans Nielsens hus og derpå forårsager skade, både på tag, tømmer og vægge.

** Anders Andersen bedemand ved fuldmægtig lod forkynde borgmester Jens Basballes til Anders Andersen udgivne skøde på den gård, Silke Basballe salig Peder Gyllings, dateret 30/9 1695.

** Peder Munch, forrige sorenskriver over efterskrevne amter i Norge, havde stævnet Laurits Wild guldsmed, borger sst, angående det slagsmål, som skete mellem Peder Munch og ham, hvorefter Lisbeth Hansdatter, Hermann Barwe bartskærs hustru, Byrge Olufsens hustru Karen Christensdatter med flere vidnede skriftligt og mundtligt, dels på tysk, om slagsmålet.

(228)

** Peder Munch havde stævnet Laurits Guldsmed og medinteressenter og i rette lagde sit skriftlige indlæg. sagen blev opsat 8 dage.

** den sag, Peder Basballe kontra Niels Samsing, er opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Fog, borgerlig handelsmand sst, havde stævnet Niels Andersen Kruse, Mikkel Helbo styrmand med flere for doms fornyelse, og i rette lagde en dom her af tinget 5/7 1688, hvori de indstævnede var blevet tildømt at betale deres gæld, hvilken dom blev fornyet.

(229)

24/10 1695.

** Rasmus Jensen Flensted lod læse og påskrive Mikkel Mogensen Fogs til Rasmus Flensted udgivne skøde på hans gård på Rosengade, imellem amtsforvalter Knobs og Jørgen Bertelsens, med tilhørende have og avling, dateret 14/6 1695.

** Elias Wernischy orgelbygger, wohnhaftig sst, havde stævnet Johan Fach, organist til domkirken sst, for vidner at påhøre angående grove ord, han ham har tiltalt i domkirken, og efterskrevne vidnede, at nu sidst afvigte sankt Mikkels dag, som der blev musiceret i kirken, og et barn var til dåben, og skolens disciple begyndte på orgelværket at synge til offer, og dermed slog Elias Orgelbygger i med klavererne og legede med den, til nu al tjenesten samme tid i kirken var forrettet, og da kom Johan Fach til Elias Wernischy ved orgeldøren, hilste ham og derpå sagde, gør ikke ret imod mig, i gør som en brødtyv, i tager mine axidentser fra mig, jeg skulle have at føde kone og børn med. ligeledes vidnede de, at Johan Fach altid brugte en slem mund mod orgelbyggeren.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på Maren, salig Jens Rasmussen Låsby, hans efterladte enkes samt rådmand Peiter Jessen farver deres vegne havde stævnet Jens Andersen angående konsumptions svig, item Jens Rasmussen skomager, Søren Rasmussen skrædder med flere for deres attester at vedstå, hvorimod Jens Andersen i rette lagde sit indlæg og protest i sagen om hvis korn, hos ham er fundet rigtigt ved dag og datum at være angivet. sagen blev opsat 14 dage.

(230)

** den sag, borgmester Jens Basballe kontra sin bror Peder Basballe, er endnu opsat 14 dage.

** KM rådstue og bytingsskriver Christen Hem, med opsættelse her af tinget 19/9 næst afvigt, havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Jens Basballe, borgmester sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget 19/9 næst afvigt, havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, proviantforvalter sst, havde stævnet Johan Plumb guldsmed, borger sst, og Niels Guldsmedesvend sst for dom angående et sejerværk, som de skal have ulovligt udtaget af Jens Podemesters hus, som Christen Sørensens tjener på sin husbonds vegne på terningspil skal have vundet. sagen blev opsat 14 dage.

** NB. såsom den sag, Maren, salig borgmester Jens Låsbys, og rådmand Petter Jessen kontra Jens Andersen var indstævnet til vidners førelse, blev efter Jens Andersens protest opsat 14 dage.

(231)

31/10 1695.

** biskoppen doktor Johan Braem lod læse og påskrive Jacobus Gesius apoteker hans til ham udgivne skøde, dateret 18/10 1695, på den latinske skoles ---- hans gård, han af Henrik Christensen købt har, ligger på Skolegade, imellem den gamle skole og latinskolemesterens residens på søndre side og norden til ---- skoletrappen

** mester Gregorius Baufein bartskær ved fuldmægtig Hans Rasmussen kontra Jacob Schmidt barbergeselle. efter begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Danielsen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Matias Sørensen Hårbo for dom og lod af tingbogen oplæse et tingsvidne her af tinget 3/10 næst afvigt efter Karen Andersdatters bekendelse om hans begangne lejermål med hende, men da han ikke var mødt, blev sagen opsat 3 uger.

7/11 1695.

** borgmester Jens Basballes fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Peder Basballe. som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** proviantforvalter Christen Vegerslevs fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Johan Plumb og medinteressenter angående det sejerværk. endnu intet svar, da er sagen opsat 14 dage.

** Niels Nielsen kleinsmed fremkom med sin svend Rasmus Christensen Abild og blev så forenet, at Rasmus Abild lovede at blive hos sin mester til nu førstkommende fastelavn at arbejde, hvorimod Niels Smed lovede at lade lavet samle og gøre og give ham fri og løs af sin lære, hvormed de på begge sider var tilfreds.

** Anders Lassens fuldmægtig Anders Jørgensen kontra Morten Halkær. sagen blev opsat 8 dage, og Morten Halkær forelagt at i rette fremlægge den påberåbende forskrivning om konsumptions og flæskeskattens forpagtning, mellem ham og Anders Lassen skal være oprettet.

** borgmester Jens Låsbys enke og rådmand Petter Jessens fuldmægtig Mogens Robertsen fremkom med en opsættelse her af retten 24/10 næst afvigt kontra Jens Andersen, borger sst, og fremlagde to attester og   kontrabogen over konsumptions forvaltningen, hvoraf sees, hvad Jens Andersen har ladet måle. sagen blev opsat 14 dage.

(232)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 17/10 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Bendix Svendsen kobbersmed, borger sst, havde stævnet Hans Engel kobbersmed, indvåner sst, for vidner og dom for hvis ærerørige skældsord, han skal have sagt angående hans svend, han har antaget.

14/11 1695.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Tord Jensen Glesborg, krambodsvend hos Dines Pedersen, for vidner og dom angående den grovhed, han skal have øvet om nattetide med tummel og skyden på gaden, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Anders Lassen kontra Morten Halkær fremlagde kopi af sin regning angående de søgende penge hos Halkær, men som Morten Halkær ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** mester Gregorius Baufein, borger og kirurg sst, med opsættelse her af tinget 31/10 sidst kontra hans forrige svend Jacob Schmidt angående et brev, han havde skrevet til Christian Frank i København, Gregorius Baufein for nær anrørende. så mødte Jacob Schmidt og gav til kende, at han samme brev efter vrang efterretning og bøs tale havde skrevet og bad derfor om forladelse derfor og erklærede, at han ikke vidste andet med Gregorius Baufein, end hvis ærligt og godt er, hvorefter mester Gregorius sagen frafaldt.

(233)

** Johan Plumb guldsmed kontra sin svoger moder og kones bror Lambrecht Nicolajsen, angående 25 tønder rug på deres loft er bortblevet. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for mester Hagen Guldbrand skoflikker havde stævnet Baltser Wendel guldsmed, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 8 mark, han er ham skyldig, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

21/11 1695.

** blev læst og påskrevet KM patent om højesterets holdelse i Danmark for 1696.

** Anders Jensen Lasson, borger og handelsmand sst, havde stævnet Morten Halkær, familie og folkeskats konsumptionsforpagter, for vidner at påhøre, angående hvis vidner mester Henrik Instrumentist skulle aflægge om det forlig imellem Anders Lassen og Morten Halkær angående konsumptions forpagtningen, og Henrik Kloche vidnede, at de blev forligt derom således, at Morten Halkær skulle stå for forpagtningen og holde Anders Lassen fri for rentekammerets tiltale derfor.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Maren, salig borgmester Jens Låsbys, og rådmand Petter Jessen sst deres vegne, med opsættelse her af tinget 24/10 næst afvigt, kontra Jens Andersen, borger og handelsmand sst, havde tiltale til ham for konsumptions svig, hvorefter blev afsagt, eftersom salig borgmester Låsbys enke og rådmand Petter Jessen tiltaler Jens Andersen for konsumptions svig, han skal have begået, idet hos ham skal være befundet ved inkvisition 9 tønder mel, som de siger ikke kan vide, hvorledes så meget kan være i behold, hvorimod Jens Andersen i sit indlæg forklarer, hvor meget han har ladet male, hvilket findes at være angivet i konsumptionsbogen, og han ingen svig i disse påståelser har gjort, hvilket han erholder ved sin højeste ed, hvorfor han af disse årsager bør for deres tiltale fri at være.

(235)

** borgmester Jens Basballes fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Peder Basballe. sagen endnu samtykket opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Søren Jensen skomager havde stævnet mester Henrik Kloche, musicus instrumentalis sst, for gældsdom og tiltalte ham for 4 sletdaler for arbejde for ham og hans hustru, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Gert Colpin, borger sst, fuldmægtiget på borgmestre og råds samt borgerskabets vegne sst havde stævnet Niels Olufsen i Kalundborg for gæsteret, for vidner og dom angående de træsko, som han

ulovligt skal have købt på landet, som strider imod loven og byens privilegier, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, Christen Vegerslev kontra Johan Plumb og medinteressenter. som Johan Plumb mødte og foregav, de interesserede burde stævnes, blev sagen opsat 8 dage.

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne efter opsættelse 31/10 sidst. da som Matias Hårbo møder og beråber sig på vidner, så opsættes sagen 14 dage.

28/11 1695.

** Christen Andersen Tørslev felbereder, borger sst, lod læse og påskrive ham givne auktionsskøde, af dato 15/10 1694, på krudtmøllen liggende i Havreballeskov, som han på auktion efter salig Jens Rasmussen Lassen 4/6 1694 er tilslået for 113 rigsdaler.

** rådmand Petter Jessen lod forkynde Rasmus Pedersen Tysk, nu borger sst, hans udgivne skøde til Peiter Jessen, dateret Århus 11/10 1695, på hans gård på Vestergade, og et stykke havejord, købt af salig mester Pouls enke.

** Peder Hansen Kryssing, borger sst, lod forkynde Gregers Blichfeld, byfoged i Fredericia, hans udgivne transport til Peder Kryssing på al den arvepart, som han efter salig Maren Clemendsdatter, salig borgmester Lydiksens, er tilfaldet, dateret Århus 19/11 1695.

(236)

** Mogens Robertsen lod læse og påskrive handskemagernes gjorte klage, til magistraten indgivet, over opsnappere og forprangere, som opkøber skind til forprang, med derpå borgmestre og råds svar, at de samme skal lade eftersøge til tiltale efter love og forordning.

** Gert Colpin på borgmestre og råd samt på borgerskabets vegne kontra Niels Olufsen i Kalundborg. som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** den sag, underfogden kontra Tord Jensen. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på KM og Århus bys vegne havde stævnet Lucas Kloche, instrumentsvend hos sin far mester Henrik Kloche, for vidner og dom angående slag og hug, han skal have slået to skolepersoner på gaden næst afvigte lørdag 8 dage, nemlig Søren Panck og Hans Nielsen, som gav klage over Lucas Kloche, for han tiltalte ham med de ord, jeg har spurgt, at i har kaldt mig en hundsfot, og straks slog ham under øret. som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Anders Lassen kontra Morten Halkær, er sagen med begge parters bevilling i henseende til forlig opsat 8 dage.

** mester Hagen kontra Baltser Wendel. som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på KM proviantforvalter sst Christen Vegerslev på egne og hospitalsforstander Christen Sørensens vegne, med opsættelse her af tinget 24/10 næst

afvigt, havde stævnet Johan Plumb med flere, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 19/9 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, at som af tingsvidne sees Christen Sørensen hospitalsforstander har været af Jens Podemester indbudt til at kaste med terninger om et urværk, han på dobbelspil har ladet opsætte, hvis bud og har kastet de højeste øjne, som er 28, så værket ikke kunne tilhøre Johan Plumb og medinteressenter efter deres påstående, som de ikke har kastet uden 27 øjne, og dog har ladet samme værk afhente mod Christen Sørensens og hans svoger Vegerslevs, som interessent i kastet, deres vilje, da bør Johan Plumb, Anders Jørgensen og Niels Guldsmedesvend samme værk fra sig at levere, og hvis deraf kan komme at være hjemfaldet til dette fattige hospital, fordi sådan dobbel og spil er sket imod forbud. processens billige bekostning bør forbemeldte Plumb med andre interessenter at betale.

(237)

5/12 1695.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Christensen Kjeld og hans søn Niels Jensen sst havde stævnet Peder Calmer bødker borger sst hans hustru Sidsel N for vidner at påhøre angående ærerørige skældsord, hun har øvet imod Jens Kjeld og hans søn, hvorefter blev i rette lagt Mikkel Andersen Helbo, borger sst, og hans hustru Maren Pedersdatters efterskrevne skriftlige vidne, som melder, at Sidsel N kom i deres hus, hvor da var til stede Jens Kjeld og hans søn, og skældte dem uden årsag for tyvepak og kæltringepak med mange flere ærerørige ord.

** Gert Colpin, borger sst, på borgmestre og råds samt borgerskabets vegne sst, med opsættelse her af tinget 21/11 sidst, havde stævnet Tomas Pedersen, borger sst, for sin sandhed at vidne angående 4 læs træsko, Niels Olufsen i Kalundborgs tjener hos ham havde indlagt og på landet var købt, hvorefter Tomas Pedersen, skipper og borger sst, vidnede, at Niels Olufsen selv var herovre i landet og købte de 4 læs træsko, som hos ham er befundet indlagt.

(238)

** den sag, Gert Colpin på magistratens og byens vegne kontra Niels Olufsen i Kalundborg. som intet svar skete, er sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Andersen Helbo sst havde stævnet Peder Calmer bødker, borger sst, og hans hustru Sidsel for vidner og dom angående, at de har taget Mikkel Helbos piger i deres hus, efter de om nattetider var rømt af deres tjeneste, hvorefter en af pigerne Maren Jensdatter vidnede, at hun havde klaget for Peder Calmers kone, at hun ikke kunne være i hendes tjeneste, og da svarede hun, at hun ville låne dem hus, hvis de ville gå derfra, og næste dag gik hun derhen, men efter Peder Calmers kone havde været hos Mikkel Helbos, så svor hun, at hun ikke ville have pigen i huse, byens tjenere var ude at søge efter hende, og bad hende gå til Åby, og så blev hun ertappet af byens tjenere. så efterdi Peder Calmer ikke møder, så opsættes sagen 14 dage.

** den sag, Poul Rasmussen i Brendstrup. da som Peder Balle mødte og påstod, at Poul Rasmussen var en del penge skyldig til salig Jacob Sørensens stervbo, så blev sagen opsat 14 dage.

** mester Hermann Guldbrand kontra Baltser Wendel guldsmed. intet svar, endnu bevilget opsat 8 dage.

** Anders Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 7/11 næst forhen havde stævnet Morten Halkær for 151 rigsdaler efter obligation og for gjorte kaution for ham i rentekammeret. dernæst blev for retten kendt og afsagt, som af tingsvidner her af tinget 21/11 sidst og af kapitelsretten den 22 næstefter sees, Anders Lassen og Morten Halkær at være således forenet, at Morten Halkær skulle svare og betale ham hvis, han var ham skyldig, item at holde Lassen fri for familie og folkeskattens forpagtnings afgift, og ene svare derfor til rentekammeret, vidstes derfor ikke Morten Halkærs påstående at kunne anse, men han bør efter foreningen og sit udgivne bevis på 151 rigsdaler dem at betale, og det snareste ske kan, fra rentekammeret forskaffe Lassen sin udgivne kaution igen.

(239)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe sst, med opsættelse her af tinget 24/10 næst afvigt, havde stævnet sin bror Peder Basballe for afregning at gøre og betaling af 1475 rigsdaler, hvorpå blev afsagt, som borgmester Jens Christensen Basballe tiltaler sin bror Peder Basballe, formedelst han ikke har efterkommet en dom her af tinget 3/10 sidst afvigt, hvori han er tilfundet at indfinde sig til afregning og rigtighed med borgmesteren, hvilket ikke er sket på stående fod, som han formener han bliver ham skyldig 1475 rigsdaler at betale, og som sagen har været opsat 3 gange, og Peder Basballe ikke er fremkommet til svar eller afbetaling, da vidste byfogden ikke andet at kende, end Peder Basballe forpligtet er at betale de søgende 1475 rigsdaler inden 15 dage.

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og Århus bys vegne, efter opsættelse her af tinget 31/10 sidst, kontra Matias Sørensen Hårbo, borger sst, angående den kvinde ham for lejermål har udlagt, og fremlagde et tingsvidne efter hendes bekendelse her af tinget 3/10 næst afvigt. Matias Hårbo mødte og fremlagde vicestiftamtmand Christoffer Lindenov hans befaling, dateret Frisholt 2/12 1695, til herredsfogden i Hald herred, Søren Jostsen, i denne sag retten i byfogdens sted at betjene, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

12/12 1695.

(240)

** den sag, Søren Jensen skomager havde imod Henrik Bertelsen Kloche, blev efter begæring opsat 14 dage.

** byfogden Jørgen Danielsen på KM og byens vegne, med opsættelse her af tinget 31/10 sidst afvigt, havde stævnet Matias Sørensen Hårbo, skipper i Århus, for Karen Andersdatter, som har tjent ham, har udlagt ham for barnefar, hvorpå blev kendt imellem parterne således, eftersom bevises med tingsvidne af Galten, Houlbjerg og vester Lisbjerg herreds ting 20/11 sidst afvigt, at Karen Andersdatter Fiels er berygtet for, at skulle have levet et letfærdigt levned på landsbyen, som hun skal have tjent, og som dog fornemmes, at hun skal have beskyldt Matias Hårbo, skipper i Århus, for hendes barnefar, hvilken beskyldning han inden tinge med ed har benægtet, og som intet bevis derimod fremlægges uden Karen Andersdatters egne ord, da sees ikke rettere end Matias Hårbo bør efter lovens 6.bogs 13.kapitels 5. og 6.artikler for denne beskyldning fri at være, og sagens bekostning på begge sider at være ophævet.

(241)

** Gert Colpin, borger sst, på borgmestre og råds samt borgerskabets vegne sst, med opsættelse her af tinget 21/11 næst afvigt, havde stævnet Niels Olufsen i Kalundborg og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom de 4 læs træsko her efter begæring er blevet arresteret, som imod lov og denne bys privilegier af fremmede opkøbt ude på landet, bør samme træsko at være KM hjemfaldet.

** Mogens Robertsen på KM og byens vegne imod Lucas Kloche for slagsmål. sagen er opsat 8 dage.

** den sag, Hans Rasmussen på Søren Skomager borger kontra Henrik Bertelsen Kloche, blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på skomager mester Hagen Guldbrands vegne, med opsættelse her af tinget 4/11 næst afvigt, havde stævnet Baltser Wendel for gæld 5 mark, som han blev tildømt at betale.

19/12 1695.

(242)

** Mogens Robertsen for Mikkel Helbo kontra Peder Calmer. på begæring blev sagen opsat endnu 14 dage.

** Jens Sørensen, skipper og borger sst, fremlagde sit indfriede pantebrev til salig Maren Clemendsdatter, dateret 4/5 1682, på kapital 300 sletdaler, derfor i pant hans iboende gård.

** Mogens Robertsen på KM og byens vegne kontra Lucas Kloche. da Lucas Kloche i sit indlæg benægter at have slået dem, er sagen opsat 14 dage, og Lucas Kloche forelagt personligt at møde.

** Mogens Robertsen for Poul Rasmussen i Brendstrup. Peder Balle mødte med sit indlæg, og sagen blev opsat 14 dage, og forelagt Peder Rasmussen at møde med købebrev fra sine medarvinger på de parter i gården, han til Peder Balle solgt har.

** Hieronimus Basballes fuldmægtig Ove Paulin havde stævnet efterskrevne for gældsdom og tiltalte dem for hvis, de var Hieronimus Basballe skyldig. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Bastian, Bastian Hansen, Baltser Troelsen, Niels Mikkelsen og Jens Væver skomagersvende, formedelst de 1/12 sidst om natten har ladet sig finde på Torvet og ufførmet Jørgen Borum skrædder, som var i sit hus, og har indkastet af hans dør store sten og træer, hvilket de benægtede. sagen blev opsat 14 dage.

9/1 1696.

** blev forkyndt Peder Lassens udgivne skøde til Niels Mortensen på gården, Niels Mortensen iboer, ved Munkeport, med have og tilhørende gårdsavl, dateret 7/1 1696.

(243)

** prokurator Anders Sønderborg lod forkynde ----.

** Anders Sønderborg prokurator, fuldmægtig for Jens Andersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Falentin Beier for vidner angående ---- i Jens Andersens gård ----.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Birgitte, salig Hans Sørensen Gyllings efterleverske sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Christensen Kjeld og hans søn Niels Jensen havde stævnet Peder Calmer bødkers hustru angående skældsord, som hun mod dem skal have øvet, efter tingsvidne her af tinget 5/12 1695, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Søren Panck og Hans Nielsen kontra Lucas Kloche endnu opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Mikkel Helbo kontra Peder Calmer. så mødte Peder Calmer med sin hustrus og egen erklæring om sagen, hvorefter sagen blev opsat endnu 14 dage.

(244)

** Mogens Robertsen for nu salig Peder Balle kontra Poul Rasmussen. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Hieronimus Basballe kontra Albret Tiedemann med flere. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen kontra Tord Glesborg. endnu bevilget opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen kontra Bastian Hansen og flere skomagersvende. endnu opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Søren Jensen skomager kontra mester Henrik Kloche. såsom Henrik Kloche i sit indlæg fragår 6 par sko ikke at have fået, så er sagen opsat 8 dage, og forelagt mester Henrik da personligt at møde.

** Hans Rasmussen for rådmand Niels Lauritsen kontra Christen Slagter med flere sst. sagen er opsat 4 uger.

** den sag, Hans Rasmussen for Gregorius Baufein kontra Jacob Schmidt bartskærsvend, Henrik Kloche med flere angående ulovlig indkomst og medfart i Baufeins hus, de beskyldes for. sagen blev opsat 14 dage.

16/1 1696.

** blev forkyndt Tomas Christensen bager, borger sst, hans udgivne pantebrev til Peder Hansen Kryssing, borger sst, på 147 sletdaler, og derfor pantsætter ham sit boskab.

** Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, hans krambodsvend Ove Paulin på sin husbonds vegne, med opsættelse her af tinget 19/12 sidst afvigt, havde stævnet Albret Tiedemann med flere sst for gæld, som de efterskrevne personer blev tildømt at betale.

** stiftbefalingsmand grev Friis hans fuldmægtig lod lyse efter ladefogden på Norringgård, Niels Rut, som tillige med en rødblisset hest er borte blevet, om han eller hesten er kommet noget godtfolk på færde, de da det ville give til kende.

** prokurator Anders Sønderborg, fuldmægtig på Jens Andersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Falentin Beyer på Boller anlangende et skrin, han hos Jens Andersen havde indsat, hvorefter efterskrevne personer vidnede, at de 24/12 efter borgmestrenes befaling var i Jens Andersens hus for at besegle et lidet jernbundet skrin, og da spurgte Jens Andersen Falentin Beyer, om han beskyldte ham for de penge, der havde været i skrinet, hvortil han svarede, nej det kunne han ikke gøre og bekendte, at han sidste tirsdag havde taget 122 rigsdaler af skrinet, og han tog en nøgle af hans lomme og satte den i skrinet, og den gik omkring, men han kunne ikke få den af hagen, så han kunne lukke op.

(247)

** Hans Rasmussen underfoged, med opsættelse her af tinget 14/11 næst afvigt, havde stævnet Tord Jensen Glesborg for usømmelig skyden natte og grasatgang her på gaden, han og hans medfølgere skal have øvet, hvorefter han for sådan grovhed blev tildømt at bøde til KM 10 rigsdaler og betale processens bekostning.

** Hans Rasmussen på salig Mads Engelovs enkes vegne havde stævnet Anders Jensen ved Mindet, borger sst, for resterende fragt herfra til Bergen 241 rigsdaler. sagen blev opsat 3 uger.

23/1 1696.

(248)

** blev forkyndt Peder Rasmussen, skipper og borger sst, hans til Rasmus Nielsen Juul udgivne skøde, dateret 13/1 1696, på hans iboende hus, liggende imellem Rasmus Nielsen ---- og Peder Tordsen Skrædders iboende ejendomme.

** Christen Nielsen Tunbo, residerende på Jensgård, ved fuldmægtig Simon Bråd boende i Urlev havde stævnet Johan Plumb i Århus angående en oprettet kontrakt imellem kancelliråd Jørgen Arenfeldt og Christen Nielsen Tunbo i Horsens, dateret 18/5 1696, på Rårup kirketiende. sagen blev opsat 4 uger.

** Jesper Mogensens fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator havde stævnet regimentkvartermester Hans Junghans og tiltalte ham for 81 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Kjelds fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Peder Calmer bødker. endnu opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Birgitte Jensdatter, salig Hans Sørensen Gyllings sst, havde stævnet Tomas Christensen bager, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 40 daler, men som intet svar skete, så er sagen opsat 4 uger.

** Bertil Lauritsen kobbersmed, borger sst, hans fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator havde stævnet Baltser Wendel guldsmed og Tomas Christensen bager, begge borgere sst, for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

(249)

** Peder Pedersen Bangs fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator havde stævnet Tomas Christensen bager, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for bekomne rede penge, sølv og andre varer 106 sletdaler, hvorimod Tomas Christensen fremlagde modregning på 57 sletdaler, hvorfor sagen blev opsat 4 uger, og forelagt Tomas Bager at indfinde sig med Peder Bang til afregning.

** Jens Lauritsen bager, borger sst, hans fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator havde stævnet efterskrevne personer for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** mester Gregorius Baufeins fuldmægtig kontra Jacob Schmidt barbersvend. så mødte Mogens Robertsen med modregning, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen på KM og byens vegne kontra Lucas Kloche. sagen er endnu bevilget opsat 14 dage.

** Poul Rasmussen i Brendstrups fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator havde stævnet Peder Pedersen Balle, borger sst, for 90 rigsdaler, som han er ham skyldig på to broderlodder, han var berettiget i salig Jacob Sørensens gård, som han blev tildømt at betale.

(250)

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 19/12 næst forhen, havde stævnet Anders Lassen og medinteressenter og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at efterdi Anders Bastian, Bastian Hansen med flere ved ed benægter aldrig at have fået den for retten fremlagte stævning, så bør de for tiltale fri at være.

30/1 1696.

** læst og påskrevet KM forordning ----.

** instruks fra politimesteren til byfogden sst blev læst og påskrevet.

** Anders Søndergård prokurator, fuldmægtig på Jens Andersen, borger sst, hans vegne bød sig i rette i den sag imellem Jens Andersen og Falentin Beyer og begærede dom. herimod mødte Oluf Rasmussen på Boller og i rette lagde KM befaling, dateret 11/1 1696, til efterskrevne om at være kommissarier i den sag angående en del penge, som Falentin Beyer skal komme til kort i et skrin, som han hos Jens Andersen til forvaring skal have indsat. dommeren resolverede sig herpå, som KM har behaget at lade denne sag imellem Jens Andersen og Falentin Beyer indkomme til kommissariers påkendelse, så ophæves sagen her og forblive til kommissariernes påkendelse.

(251)

** Anders Lassens fuldmægtig kontra Jens Smed på Brobjerg med flere, som til doms for gæld er indstævnet. sagen er opsat 4 uger.

** Hans Rasmussen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Poul Brundt, borger sst, for syn, vidner og dom angående hug og slag, han har øvet i Anders Tomasens hus 20/12 sidst imod Søren Langballe, hvorefter synsmænd vidnede, at de 20/12 sidst synede Søren Langballe, som havde et blodigt sår over sit venstre øje, som han klagede, at Poul Brundt havde slået ham.

** Hans Rasmussen kontra Poul Brundt efter førindførte varsel satte i rette at Poul Brundt bør at lide for hug og slag. Poul Brundt mødte og benægtede at have gjort Søren Langballe den skade, hvorpå han ville gøre sin ed. sagen blev opsat 14 dage.

** mester Gregorius kontra Jacob Schmidt barbersvend og mester Henrik Instrumentists sønner, og de imod mester Gregorius. sagen er med parternes bevilling opsat 14 dage.

6/2 1696.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for ridefoged ved Frisenborg, Carsten Andersen, lyste til 4.ting efter ladefogden på Norringgård, Niels Rut, som tillige med en rødblisset hest er borte blevet, om han eller hesten er kommet noget godtfolk for på færde.

** Mogens Robertsen prokurator på Jesper Mogensens vegne kontra regimentskvartermester Hans Junghans. da i henseende til Hans Junghans skulle lade sig bekvemme deres stridige regninger at lade indkomme for uvildige mænd, så opsættes sagen endnu 14 dage.

(252)

** Niels Sørensen Faber, tjenende rådmand Peiter Jessen, kontra Baltser Wendel guldsmed for gæld, et sølvbæger til forgyldning og 1 rigsdaler på arbejdsløn. intet svar, sagen blev opsat 1 måned.

** Jens Jacobsen Skivholmes fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Tomas Bager og Baltser Wendel guldsmed for gæld, intet svar, så sagen er opsat 14 dage.

** Mads Engelovs enkes fuldmægtig kontra Anders Jensen ved Mindet. intet svar, sagen er opsat 14 dage.

** Mikkel Mogensen og Henrik Schultz gastgebere ved fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Petter Lassen, Peder Clausen, Peder Todbjerg og Peder Jensen, for de logerer fremmede. intet svar, så er sagen opsat 14 dage.

** Elias Wernischy, orgelbygger sst, havde stævnet Johan Fach sst for dom for den omkostnings betaling, han mons Wernischy skyldig er, for den trætte dem imellem var, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Anders Jensen Lassens fuldmægtig kontra Hieronimus Basballe angående gæld. så skete intet svar, så sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på borgmestre og råd sst deres vegne havde stævnet skipper Matias Hårbo og Anders Hollænder færgeskipper samt skipper Søren Kræmmer, skipper for færgesmakken, for dom angående fattiges penge, de skal have ladet uddele af bøsserne, såvel som for bropenge, de skyldig er, for adskillige rejser. så skete intet svar, thi blev sagen opsat 14 dage.

** Poul Brundt, borger sst, havde stævnet Søren Langballe, indvåner sst, for vidnesførelse angående det klagemål, han har gjort over Poul Brundt for slagsmål, hvorefter synsmænd vidnede, at da de var syn til Søren Langballe og spurgte ham, om han ikke var i klammeri med Poul Brundt, da svarede han nej, og han vidste ikke andet, end Poul Brunst drak ham til med et krus.

(253)

** Mogens Robertsen fuldmægtig for Birgitte Jensdatter, salig Hans Sørensen Gylling, forrige borger og handelsmand sst, hans efterladte widve sst, med opsættelse her af tinget 9/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Christensen Kjeld, borger sst, og hans søn Niels Jensen, med opsættelse her af tinget 9/1 næst afvigt, havde stævnet Peder Calmer bødkers hustru angående skældsord, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 5/12 afvigte år, hvorimod Peder Calmer i rette lagde sit efterskrevne indlæg, at han og hans hustru ikke vidste Jens Kjeld, hans hustru og børn noget uærligt at påsige. nu blev af retten udsendt to mænd at gå til Peder Calmers og erfare, om hun var sengeliggende, og de kom igen og gav til kende, at Peder Calmers hustru lå ved sengen og erklærede, at hun vidste intet andet med Jens Kjeld og hans søn, end hvis ærlig og godt var og ikke heller havde dem andet påsagt, hvorefter blev afsagt, at efter Peder Calmers og hustrus erklæring, da bør de ord, som skulle være talt, af ingen kraft og ikke komme Jens Kjeld, hustru og børn til nogen forklejnelse, men Peder Calmer at betale processens bekostning med 3 rigsdaler inden 15 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 28/11 afvigte år, havde stævnet Lucas Kloche instrumentistsvend for slagsmål og begærede dom, og som han ikke mødte, så blev han tilfundet at bøde til KM og byen sine to gange seks lod sølv med processens bekostning.

(254)

13/2 1696.

** læst KM forordning om defensionsskibe.

** madame Ingeborg Bordings til Ryumgård lod forkynde Jørgen Mikkelsen Sode, borger sst, hans udgivne pantebrev til hende for 200 sletdaler, derfor pantsætter hans iboende ejendom, han sig fra hende har tilforhandlet, dateret 14/12 1696.

** orgelbygger mons Wernischy, med opsættelse her af tinget 6/2 næst afvigt, havde stævnet Johan Fach og fremlagde sin efterskrevne irettesættelse på tysk.

** Hans Robertsen på KM og byens vegne havde stævnet Poul Brundt. sagen blev endnu opsat 14 dage.

** mester Gregorius Baufein, borger og kirurg sst, med opsættelse her af tinget 9/1 næst afvigt, havde stævnet bartskærsvend Jacob Schmidt samt musikantsvende Lucas, Hans og Henrik Kloche, alle tre brødre, formedelst de 23/12 afvigte år i hans fraværelse er indgået i hans gård og bemægtiget sig af hans kammer en kuffert og adskillige breve og dokumenter, og uførmet mester Gregorius hans hustru Dorte Poulsdatter og datter Johanne Gregoridatter, hvorefter blev afsagt, så efterdi Jacob Schmidt befindes, hvilket han ikke fragår, at være indgået i mester Gregorius Baufeins gård og der med magt og uden minde, før han sig lovligt fra ham med rigtighed havde afskediget, udtaget sin kuffert og Gregori hustru og børn uførmet med ord og gerning, hvortil har hjulpet Lucas, Hans Henrik og Henrik Kloche, hvor da beklages en del breve skal være forkommet, som de ved ed bekræfter ikke at vide af at sige eller har borttaget, så bør Jacob Schmidt for sådan hans formastelse at bøde til de fattige 2 rigsdaler og hver af medfølgerne 1 rigsdaler samt processens bekostning, og Gregorius Baufeins beskyldning og påstående ikke at komme dem til forklejnelse.

(255)

20/2 1696.

** blev læst og påskrevet KM forordning og forbud.

** Claus Nielsen lod læse og påskrive KM frihedsbrev for sine kreditorers ansøgning på 3 måneders tid, og det både inden og udenlandske kreditorer, veksler og panter undtaget.

** Søren Knudsen kleinsmed lod læse og påskrive Peder Christensen Basballes til ham udgivne skøde, dateret 30/1 1696 på et hus på Brobjerg, Hans Ludvigsen iboer, imellem Jørgen Nielsens gård og Mette Vinters eje.

** Anders Lassen, borger sst, havde stævnet Niels Hansen Gylling sst for dom på Mads Nielsen på Åkærs vegne og tiltalte ham på fornævnte sin svogers vegne for resterende penge på afkøbt byg, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jesper Mogensen ved fuldmægtig Mogens Robertsen kontra regiments kvartermester Hans Junghans. sagen blev endnu opsat 14 dage, formedelst de på hver side tog to mænd for dem at forene.

** salig Mads Ingelovs enke ved fuldmægtig kontra Anders Jensen. så mødte Jørgen Snøde med Anders Jensens indlæg, og som intet fremlagdes, hvoraf kunne sluttes, at Anders Jensen var pligtig at betale den søgende fragt, blev sagen opsat 8 dage.

(256)

** Mogens Robertsen på Mikkel Mogensen og Henrik Schultz, gastgebere sst, deres vegne kontra Hans Bendixen med flere, for de skal have logeret. Hans Bendixen begærede at måtte navngives hvem det var, han havde logeret, så skulle han derpå erklære, så blev sagen opsat 8 dage.

** borgmestre og råds fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Matias Hårbo og flere. da intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Bangs fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Tomas Bager endnu opsat 14 dage.

** Else, salig Christen Knudsen Lind, forrige borger og vinhandler sst, hans efterladte widve havde stævnet Hans Engel kobbersmed, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 4 lispund kobber, som er leveret ham, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Maren Eriksdatter, tjenende til Tomas Mikkelsens, hendes fuldmægtig Mogens Robertsen havde stævnet Søren Jacobsen, tjenende sst, for dom angående hvis pretentioner, hun havde imod ham for lejermål, og satte i rette formente, at som hun tilforn var uberygtet, han derfor burde at bøde efter lovens side 936 4.og 5.artikler, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Anders Lassens fuldmægtig Jørgen Snøde kontra Hieronimus Basballe. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Simon Bråd, boende i Urlev, fuldmægtiget på rådmand Christen Nielsen Tunbo, residerende på Jensgård, hans vegne med opsættelse her af tinget 23/1 næst afvigt havde stævnet Johan Plumb og Mikkel Nielsen og i rette lagde deres revers og formente, at de inden 14 dage bør at skaffe den attest af Viborg landstings protokol, at Rårup tiende ikke er pantsat, og at indestå Christen Tunbo for al skade, hvorefter blev afsagt, at da de har lovet på kancelliråd Arenfeldts vegne at forskaffe rådmand Christen Nielsen Tunbo omtalte attest af Viborg landsting, da blev Johan Plumb og Mikkel Nielsen tilfundet inden 4 ugers forløb at forskaffe samme attest.

(257)

** Niels Sørensen Faber, tjenende rådmand Petter Jessen sst, hans fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator, med opsættelse her af tinget 6/2 næst forhen, havde stævnet Baltser Wendel, guldsmed sst, for et drevet sølvbæger, som er leveret ham til forgyldning og betalt ham på arbejdsløn 1 rigsdaler, som han blev tildømt inden 15 dage at levere.

** Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, ved fuldmægtig med opsættelse her af tinget 6/2 næst forhen havde stævnet Tomas Christensen bager, borger sst, for 104 sletdaler efter afregning, som han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** salig Hans Sørensen Gylling, forrige borger og handelsmand sst, hans efterladte enke Birgitte Jensdatters fuldmægtig Mogens Robertsen, med opsættelse her af tinget 23/1 næst forhen, havde stævnet Tomas Bager sst for gæld, som han blev tildømt at betale.

(258)

** Bertel Lauritsen kobbersmed, borger sst, hans fuldmægtig Mogens Robertsen, med opsættelse her af tinget 23/1 næst forhen, havde stævnet Baltser Wendel, guldsmed sst, og Tomas Bager for gæld, som de blev tildømt at betale.

27/2 1696.

** magister Ludvig Pontoppidan lod forkynde en advarsels seddel til skifte efter salig Jørgen Bertelsen underdegn, at holdes 6 marts førstkommende.

** Anders Lassen kontra Hieronimus Basballe. sagen er med bevilling opsat 13 dage.

** Anders Lassen kontra en del her sst for gæld endnu opsat 8 dage.

** Mikkel ---- og Henrik Skøt kontra en del her sst, som logerer. sagen opsat 8 dage.

** salig Mads ---- enke kontra Anders Jensen er opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen på KM og byens vegne kontra Poul Brundt endnu bevilget opsat 14 dage.

5/3 1696.

** magister Ejlert Jacobsen Ejlertz, lektor ved domskolen sst, havde stævnet Anders Hansen Storm, borger sst, for dom angående til magister Ejlerts pantsatte gård og gods og auktion derpå at ske, og for hvis han af pantet har ladet bortkomme, og i rette lagde Anders Hansen Storms til magister Ejlerts udgivne panteobligation, dateret Århus 11/3 1695. Mogens Robertsen mødte og på Anders Hansens vegne svarede, at som den fremlagte forskrivning ikke forpligter Anders Hansen til at betale den søgende halve sum førend næstkommende 11 marts, så formente han, at magister Ejlerts stævnemål ej efter loven kunne ansees. sagen blev opsat 8 dage.

(259)

** den sag, Jesper Mogensen kontra regiments kvartermester Hans Junghans. i henseende til sagen endnu ved gode mænds underhandling skulle debatteres, er sagen opsat bevilget opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Mikkel Mogensen og Henrik Schultz gastgebere kontra Hans Bendixen med flere, som har logeret. derimod blev fremlagt Petter Clausens og Maren Todbjerg i mandens absens deres indlæg. sagen er endnu opsat 14 dage.

** Anders Lassen for sin svoger Mads Nielsen kontra Niels Hansen Gylling. intet svar, sagen endnu opsat 14 dage.

** Anders Lassen kontra Jens Mikkelsen på Brobjerg med flere for gæld. derimod blev fremlagt attest og regning mod Anders Lassen, hvorfor sagen er opsat 8 dage.

** borgmester Jens Basballes fuldmægtig Mogens Robertsen kontra en del indenbys for gæld. som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Claus Nielsen, borger sst, for gæld 27 rigsdaler for 27 tønder malt, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Peder Langs fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Tomas Bager. så fremlagde fuldmægtigen Peder Langs regning, og sagen blev med bevilling opsat endnu 14 dage.

** borgmestre og råds fuldmægtig kontra Matias Hårbo og flere for fattiges bøssepenge og bropenge. derimod blev fremlagt indlæg, og sagen endnu bevilget opsat 8 dage.

** Jens Lauritsen bagers fuldmægtig kontra mester Gregorius med flere for gæld. sagen er bevilget opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne for dobbelgilde, de har ladet holde i deres huse om helligdage, nemlig Mikkel Soels enke, Mogens Hasle, Søren Ladefoged, Matias Hårbo med flere, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

12/3 1696.

** magister Ejlert Jacobsen Ejlertz, lektor ved Århus domskole, med opsættelse her af tinget 5/3 næst afvigt havde stævnet Anders Hansen Storm og i rette lagde hans panteobligation, dateret Århus 11/3 1695, på kapital 294 rigsdaler, halvparten til 11/6 1696 at betale, og derfor pantsatte hans iboende gård på Mejlgade, hvorefter blev kendt, så eftersom Anders Hansen ikke har efterkommet sin forskrivning, men ikke bevises han noget af pantegodset har ladet forrykke, bør Anders Hansen de søgende penge efter sin forskrivning, som til afvigte 11 marts skulle være betalt, inden 15 dage skadesløs at betale.

(260)

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Anders Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 6/2 næst afvigt havde stævnet Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, anlangende en gæld 130 rigsdaler, som han havde lovet at betale, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 2/8 1694, hvori Hieronimus Basballe for retten lovede at holde Anders Lassen skadesløs for den pretenderede sum af 130 rigsdaler, som han derefter blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Mikkel Mogensen og Henrik Schultz, forordnede gastgebere sst, deres vegne med opsættelse her af tinget 6/2 næst forhen havde stævnet Hans Bendixen, Petter Clausen, skipper Peder Todbjerg med flere borgere sst, for de, imod KM forordning om værtshuse, har logeret fremmede, hvorefter blev afsagt, eftersom de forordnede gastgebere sst har ladet en del borgere stævne, for de har logeret fremmede imod KM forordning, hvoraf en del har indgivet deres svar og undskyldt, at de ingen fremmede for betaling har logeret, men alene deres gode venner, så bør de for denne gang være fri for den tiltale, men hvem af dem, som herefter befindes at logere nogen fremmede for penge mod KM forordning, da at bøde for hver gang 10 rigsdaler til straf.

(261)

** borgmestre og råds fuldmægtig angående fattiges penge af bøsserne. sagen er endnu opsat 8 dage.

** Maren Eriksdatters sag er endnu opsat 8 dage.

** Else Poulsdatters fuldmægtig kontra en del for gæld. sagen er endnu opsat 8 dage.

** salig Mads Ingelovs enkes fuldmægtig kontra (blank) endnu bevilget opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen kontra Poul Brundt. sagen er opsat 8 dage.

** Jørgen Snøde stadsprokurator, fuldmægtig for Anders Lassen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 9/1 næst afvigt havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

19/3 1696.

(262)

** Johan Slothauer, skrædder og borger sst, lod forkynde salig Peder Feder, borger sst, hans til ham udgivne skødebrev på gården, han iboer, næst salig Peder Feders gård, dateret 20/7 1692.

** Envold Randulf fremkom med et pantebrev, dateret 11/3 1696, af Johan Slothauer skrædder, borger sst, til madame Cathrine Schumachers, salig assessor Jørgen Fogs, udgivet på kapital 100 rigsdaler, derfor pantsætter sin iboende gård på Torvegade.

** Hans Rasmussen for Søren Langballe kontra Poul Brunt. endnu bevilget opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for Jens Lauritsen bager kontra mester Gregorius med flere. endnu bevilget opsat 8 dage.

** Anders Lassen, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på sin svoger Mads Nielsen, forpagter på Åkær og det underliggende godses forvalter, hans vegne med opsættelse her af tinget 20/2 næst forhen havde stævnet Niels Hansen Gylling, borgersøn sst, for 19 rigsdaler for afkøbt korn, som han blev tilfundet at betale.

** Jesper Mogensen, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator, med opsættelse her af tinget 23/1 næst afvigt, havde stævnet regiments kvartermester Hans Junghans for gæld, og i rette lagde Jesper Mogensens regning, hvorefter han havde til gode 81 rigsdaler, hvorimod blev fremlagt Hans Junghanses efterskrevne indlæg, indeholdende blandt andet, at loven ikke forbinder ham her til tinget at svare, hvorfor byfogden ikke vidste deri imod lovens bud at kende, men sagen til krigsretten forvistes.

(263)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Else Poulsdatter, salig Christen Knudsen, forrige borger og handelsmand sst, hans efterladte widve med opsættelse her af tinget 20/2 næst afvigt havde stævnet Hans Engel kobbersmed for 4 lispund kobber, hvorefter blev afsagt, eftersom Hans Engel ikke modsiger at have bekommet de 4 lispund kobber at skulle give andet nyt arbejdet kobber, som ikke er kommet dertil, men benægter, han det ikke højere end 22 skilling pundet at have antaget, bør han de 4 lispund kobber at betale til Else Poulsdatter, for pundet 22 skilling.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på borgmestre og råd sst deres vegne, med opsættelse her af tinget 6/2, havde stævnet skipper Søren Kræmmer, Anders Hollænder og Matias Hårbo for resterende bropenge og for penge, de skal have ladet uddele af de fattiges bøsse,

hvorimod blev fremlagt Matias Hårbos efterskrevne indlæg af indhold, at de kun nyder ringe eller moksen ingen fragt undertiden, og kan da ikke give bropenge, hvorefter blev afsagt, eftersom ikke sees, at færgeskipperne har været berettiget at åbne de fattiges bøsse og pengene uddele, da bør Matias Hårbo og Anders Hollænder hver at betale i stedet for de udtagne penge 10 sletdaler, og Søren Kræmmer, som intet for sig har villet svare, at betale de resterende bropenge 3 mark.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Pedersen Bang, indvåner sst, med opsættelse her af tinget 23/1 næst afvigt, havde stævnet Tomas Christensen Bager for 106 sletdaler efter regning, hvorimod Tomas Bager fremlagde kontraregning på 59 sletdaler, så der til rest blev 47 daler, som han blev tilfundet at betale.

(264)

26/3 1696.

** den sag, salig Mads Ingelovs hustru kontra Anders Jensen endnu bevilget opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for Jens Rasmussen Skriver, borger sst, havde stævnet Anders Hansen Storm, borger sst, for dom og tiltalte ham for 71 rigsdaler efter hans obligation, dateret 12/6 1695, som han blev tildømt at betale.

** madame Cathrine, salig assessor Jørgen Fogs, lod forkynde Johan Slothauer skrædder, borger sst, hans til hende udgivne pantebrev, dateret Århus 26/3 1696, på 100 rigsdaler, derfor pantsætter hans iboende gård på Torvegade beliggende, som den ham af Peder Feder skødet er.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Birgitte Jensdatter, salig Hans Sørensen Gyllings sst, havde stævnet Hans Engelke kobbersmed, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 40 rigsdaler, han ham skyldig er for bekommet kobber, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** den sag, med Søren Langballe kontra Poul Brundt endnu bevilget opsat 14 dage.

2/4 1696.

(265)

** den sag, Hans Rasmussen på kongens og byens vegne angående dem, som på helligdage har tilladt dobbelgilder, er opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for salig Mads Ingelovs enke kontra skipper Anders Jensen endnu bevilget opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for borgmester Jens Basballe kontra en del for gæld endnu bevilget opsat 14 dage.

** Maren Jensdatter, som tjente Vestergades hyrde forleden sommer, blev fremstillet for retten formedelst lejermål og udlagde for barnefar Søren Hansen, som tjente Jens Vissing på Århus mølle

og vogtede hans kvæg, og lejermålet skete på Århus mark, og da hun intet havde betalt eller kunne betale, blev hun til straf i fængslet hensat.

** Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 5/3 næst afvigt havde stævnet Claus Nielsen for 29 rigsdaler for 22 tønder malt, som han blev tilfundet at betale.

16/4 1696.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Pedersen naglesmed, borger sst, havde stævnet Jens Mikkelsen smed på Brobjerg for vidner og dom, formedelst den grove vold, han imod ham skal have øvet ved Mindet 7/4l, hvorefter Peder Tomasens søn sst Tomas Pedersen vidnede, at han var på Christen Fog skiberum, som Jens Smed fik stenkul af her i åen, da kom Jens Naglesmed i en liden båd fra søndre side til nordre side af havnen over til Jens Smed, og da hørte han, at Jens Naglesmed kaldte Jens Mikkelsen for en hundsfot, så føg Jens Mikkelsen til naglesmeden og slog ham under øret og tog ham i håret, så løg naglesmeden hjem og kom igen med en hammer, men han så ikke, han truede nogen med den eller gjorde nogen ondt med den. Hans Jensen, smedesvend hos Jens Mikkelsen, vidnede, at han hørte, at hans mester kaldte naglesmeden næsvis, hvorpå naglesmeden svarede, den var næsvis, som satte sig på hans næse og gjorde i hans mund, siden hørte han naglesmeden kaldte Jens Smed hundsfot og æsel, derpå gav Jens Smed naglesmeden en ørefigen og så gik han bort.

(266)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Mikkelsen smed, borger sst, havde stævnet efterskrevne for gæld, hvorimod Jens Poulsen foregav at have kontraregning, og Bendix Kobbersmed foregav, at Jens Smed for højt havde opskrevet sit arbejde, så er sagen opsat 3 uger.

** amtmand Jespersens og amtsforvalter Petter Kruses proklama blev forkyndt angående, at alle som havde sildebundgarn og fiskesteder i Limfjorden, at de til 14/5 førstkommende fremviser i amtstuen deres adkomster.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe sst, med opsættelse her af tinget 5/3 næst afvigt, havde stævnet efterskrevne sst for gæld, som de blev tildømt at betale.

(267)

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 5/3 næst afvigt, havde stævnet Mikkel Soels enke med flere angående dobbelgilder, og i rette lagde en fra borgmestre og råd samt byfogden gjorte advarsel og forbud på dobbelgilde om helligdage, som offentligt ved trommeslagere er proklameret, dateret 17/12 1693, hvorefter blev afsagt, at Mikkel Soels enke, Mogens Hasle, Mikkel Gunnestrup, Jens Skriver, Matias Hårbo, Henrik Seielliger, Søren Madsen, Inger Guldsmeds, Knud Byrgesens pige Stine, Petter Bohze og Peder Brendstrup, som sig i så måder har forseet, hver denne gang alene at betale deres helligbrøde 3 lod sølv samt processens bekostning.

** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtig for Birgitte Jensdatter, salig Hans Sørensen Gylling, forrige borger og handelsmand sst, hans efterladte widve hendes vegne sst, med opsættelse her af

tinget 26/3 næst afvigt havde stævnet Hans Engelke kobbersmed for 40 rigsdaler, han hende for bekommet kobber skyldig var, som han blev tildømt at betale.

23/4 1696.

** amtmand Niels Jespersens og amtskriver Petter Kruses proklama om adkomst at indlevere på bundgarnsteder.

** Daniel Felbereder fremlagde sit til madame Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, udgivne pantevidne, dateret Århus byting 10/3 1687, på 100 sletdaler, og derfor pantsat hans iboende bod ved åen, som er indløst 31/1 1688.

** Jens Mikkelsen smed, borger sst, havde stævnet Jens Pedersen naglesmed for vidner og dom, formedelst den grove overlast samt skældsord på hans ære, som han skal have øvet ved Mindet 7/4, og i rette lagde styrmand Mads Mortensens og bådsmand Christoffer Jensens attest, og på Jens Naglesmeds spørgsmål svarede styrmanden, at han ikke kunne nægte, at han så Jens Mikkelsen skød Jens Naglesmed fra sig og gav ham et slag, og Christoffer Bådsmand svarede, at han var i rummet, men den tid han kom op, da lå Jens Naglesmed på jorden.

(268)

** Peder Halkær lod læse og påskrive KM ham meddelte bevillingsbrev at være visiterer ved toldstedet i Århus.

** borgmestre og råd lod aflyse af byens mark efter vedtægter svin, får, geder og gæs til næstkommende 1/5, alene de, som avling har, at have får efter ligning.

** Mogens Robertsen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Hansen, borger sst, for dom at lide for det slagsmål, som han har gjort natmanden og hans søn, da de efter øvrighedens befaling ville indtage hans svin, som gik på marken og i rugen, som var sået, og Anne Rasmusdatter, Morten Lauritsens sst, vidnede, at hun så Jens Hansens søn og natmandens søn stod i kammerråd Vissings have og sloges og droges med hinanden.

** Jens Hansen vognmand, borger sst, havde stævnet natmanden Mads Andersen for vidner at påhøre, angående den tvistighed, som var mellem dem 30/3 sidst, og efterskrevne vidnede, at de på marken og ved Vestergades port så Jens Hansen og hans søn og Mads Andersen og hans søn var i slagsmål og slog hinanden med sten og kæppe.

(270)

** Mogens Robertsen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Henrik Henriksen og Hans Henriksen instrumentistsvende for vidner at påhøre og dom at lide for det grove slagsmål og klammeri, de havde øvet 30/3 sidst på vinkælderen, item Hans Storm for samme sag. efter edens forelæsning af lovbogen med formaning til sandheds vidne vidnede efterskrevne, at om aftenen 30/3 sidst på kælderen havde Hans Storm, Henrik Henriksen og Hans Henriksen adskillig diskurs med hinanden, og imidlertid kom Hans Storm og Hans Henriksen nogen ord imellem, hvorefter Henrik og Hans trak deres kårder og slog efter Hans Storm, som havde en stol mod dem i døren, som de huggede i med deres kårder, så tog Hans Storm en stentallerken og slog efter dem, så fik de døren

lukket imellem dem. derefter fortsatte slagsmålet med, at Hans Storm slog til Henrik med en stol i hans hoved, så det blødte, hvorefter Hans Henriksen løb ud ad døren og ville hen at klage Hans Storm for byfogden.

(271)

** Mogens Robertsen for salig regiments kvartermester Klogs børns formynder Tyge Tomasen kontra efterskrevne for gæld. intet svar, derfor er sagen opsat 14 dage.

** den sag, Hans Rasmussen for Søren Langballe kontra Poul Brundt, endnu bevilget opsat 8 dage.

** følger skipper Christen Fogs, styrmand Mads Mortensens og bådsmand Christoffer Jensen deres i Jens Mikkelsen smeds vidne indførte attest.

(272)

30/3 1696.

** rådmand Hans Vinters fuldmægtig Mogens Robertsen havde på Anne, salig Jens Rasmussen Lassens, vegne stævnet efterskrevne sst for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** hr Lyder Lassen, sognepræst til Viby med dets annekserede menigheder, hans fuldmægtig Mogens Robertsen havde stævnet efterskrevne indenbys personer for gæld, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** den sag, Hans Rasmussen underfoged på kongens og byens vegne, angående Poul Brundt skulle have slået Søren Langballe, er endnu bevilget opsat 3 uger.

7/5 1696.

** Christen Andersen, ridefoged over Frisenborg og dets underliggende, lod forkynde en dom af Frisenborg birketing 11/3 1696 afsagt over ladefoged Niels Frandsen ved Norringgård og Søren Sørensen af Norring skovhus for tyveri.

** Mikkel Rasmussen, boende i Balle, fuldmægtig på ritmester Johan Adolf von Resdorff hans vegne havde stævnet Andreas Friedt soldat og Anders Jørgensen, kældersvend på Hans Bendixens vinstue, for syn, vidner og dom, og synsmænd vidnede, at de 26/4 sidst afvigt var i byfogdens hus at syne rytter Henrik Fierthel, som havde et dybt hug i hans venstre hånd, så sener og pulsåre var hugget i stykker. endvidere havde han hug i skulder, ryg og hoved, som han beskyldte Andreas Friedt og Anders Jørgensen, at de havde gjort ham på gaden med hans egen kårde, som de tog fra ham, så vel som med Andreas Friedts egen kårde. Maren, salig Søren Rytters sst, og Anne Jensdatter Skottes, boende i Pustervig, vidnede, at de så Anders på vinkælderen slog rytteren, som er sadelmagersvend, med begge hænder til jorden. så kom Andreas Soldat gående op ad Volden til dem og drog sin kårde og råbte til Anders på kælderen og sagde, slå dybt, hvorefter de alle gik ind i gården, og Anders Vintappersvend kom ud igen med en kårde i hånden, og rytteren kom ud, og blodet løb af armen på ham. derefter blev i rette lagt rytter Henrik Fierthels underskrevne klage over Andreas Friedt og Anders Jørgensen for samme gerning.

(274)

** den sag, Mogens Robertsen for regiments kvartermesters arvinger kontra tolderen Johan Suhr, borgmester Jens Basballe og Dines Pedersen er på begæring opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Hansen Viby angående natmanden og hans søn, som næst afvigte 30/3 er overfaldet af ham med hårgreb og stenhug, hvorimod Jens Hansen fremlagde sit skriftlige indlæg og et tingsvidne her af tinget 23/4 sidst. så begærede Mogens Robertsen kopi af Jens Hansens indlæg, hvorfor sagen er opsat 3 uger.

** Maren Sørensdatter, salig Peder Pedersens, lod forkynde Henrik Caspersen Seielligers udgivne pantebrev til hende, dateret 20/4 1696, på 300 sletdaler, derfor pantsatte hende hans iboende gård, han hende afkøbt har.

** den sag, Jens Smed kontra Jens Poulsen på Brobjerg med flere, er endnu bevilget opsat 14 dage.

** følger forommeldte rytter Henrik Fierthels fremlagte klage over Anders, som tjener på Hans Bendixens kælder, samt en soldat Andreas Friedt for deres voldsomme medfart, de har begået på ham, da han gik af sit logement hos salig Christen Sadelmagers enke Anne Jacobsdatter for at gå i kirke.

(275)

14/5 1696.

** blev forkyndt Maren Sørensdatter, salig Peder Pedersens sst, hendes skøde til Henrik Casper Seielliger på salig Jens Mørkes gård ved Mindet næst Peder Basballes gård, dateret 20/4 1696.

** blev forkyndt Jens Lassen Vegerslev, Henrik Groeneberg og Peder Lassen deres på Tøger Lassen, Christen Lassen og egne vegne deres til Laurits Andersen, borger sst, udgivne afkalds kvittering for deres tilfaldne arveparter efter deres mor og svigermor, salig Inger Christensdatter Spliid, som var Laurits Andersens hustru, dateret 27/4 1696.

** blev forkyndt hr Hans Blichfeld, sognepræst i Søften, hans udgivne kvittering for det pant, salig Laurits Tøgersen havde gjort til nu salig Karen Nielsdatter i hans gård ved Borgporten for 200 rigsdaler, ved tingsvidne her af tinget 13/4 1676, som er antegnet at være indløst 23/4 1696.

** Mikkel Rasmussen, boende i Balle, fuldmægtig på ritmester Johan Adolf von Resdorff hans vegne havde stævnet Andreas Friedt soldat, her tilholdende, for vidner og dom angående det overfald og klammeri, han med Anders på kælderen havde øvet på Henrik Fierthel soldat og sadelmagersvend, hvorefter efterskrevne vidnede om hvad, de vidste om overfaldet.

(276)

** Mikkel Rasmussen, boende i Balle, fuldmægtig for ritmester Johan Adolf von Resdorff i rette lagde sit skriftlige indlæg og irettesættelse imod Anders Jørgensen vinkældersvend for den sag imod rytter Henrik Fierthel forøvede overlast. Mogens Robertsen på Anders Jørgensens vegne begærede kopi deraf, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged havde stævnet Oluf Ovesen snedker for dom for hvis, han sin svend Jens Olufsen skyldig er på sin ugentlige løn, og tiltalte ham for 20 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(277)

** blev forkyndt borgmestre og råd i Kalundborg deres advarsel til skifte efter salig Bertel Henriksen Kloche der i byen 26/5 næstkommende at indfinde hvem noget havde at fordre.

** Jens Mikkelsen grovsmed, borger sst, kontra Jens Naglesmed. så fremlagde Jens Smed sit indlæg, og sagen blev opsat 4 uger.

22/5 1696.

** blev forkyndt stiftbefalingsmand grev Nicolaj Friis hans advarsel på en del kvægtiender, som 4/6 skal sættes på auktion.

** hr Hans Blichfelds fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Villads Bager efter pantebrev på hans gård, dateret 16/6 1696. Villads Bager svarede, at han havde gjort reparation på gården og erbød sig at ville betale kapitalen 150 sletdaler. i henseende hr Blichfeld ikke er hjemme, er sagen opsat 3 uger.

** Tyge Tomasen, herredsfoged i Hornum herred, hans fuldmægtig Mogens Robertsen kontra borgmester Jens Basballe, tolder Johan Suhr og Dines Pedersen. da Dines Pedersen havde taget kontrastævning, blev sagen opsat til 4/6 næstkommende.

** rådmand Hans Vinters fuldmægtig kontra an del for resterende auktionspenge. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Jens Smeds fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Jens Poulsen med flere. Jens Smed er forelagt at gøre rigtighed, hvorfor sagen er opsat 8 dage.

** hr Lyder Lassen kontra Jens Markmand og Søren Bager. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og byens vegne kontra Poul Brundt. endnu bevilget opsat 14 dage.

28/5 1696.

** Mikkel Rasmussen Ballebo på ritmester von Resdorff med opsættelse her af tinget 14/5 næst afvigt havde stævnet Anders Jørgensen, på hvis vegne mødte Mogens Robertsen og fremlagde en stævning over vidner, han agtede kontra at føre, hvorfor sagen blev opsat 3 uger.

(278)

** Mogens Robertsen på natmandens vegne, efter opsættelse her af tinget 7/5, fremlagde sit svar på Jens Hansens indlæg. så blev sagen for sine årsager opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Jens Smed kontra Jens Poulsen med flere for gæld. Jens Smed beråbte sig på at føre vidner imod Jens Poulsen, så er sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Olufsen, snedkersvend sst, med opsættelse her af tinget 14/5 næst afvigt, havde stævnet Oluf Ovesen snedker sst for 23 sletdaler, som er af hans fortjente ugentlige løn, som han blev tildømt at betale.

4/6 1696.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen, tjenende på Hans Bendixens vinkælder, havde stævnet ritmester Resdorff, angående den sag med Henrik Fierthel rytter, Andreas Friedt soldat og Anders Jørgensen samt efterskrevne vidner, som vidnede deres sandhed, og byfogden tilspurgte mester Hagen, om han ikke havde hørt, at Anders Jørgensen har truet Henrik Fierthel, dertil svarede han, at han havde hørt Anders Jørgensen sige, at han var Henrik Fierthel et livfuld hug skyldig. mester Hagens hustru Margrete Hansdatter vidnede, at den søndag Henrik Fierthel blev hugget, kom han til deres og spurgte efter Andreas, Anne Kochs mand, og som hun spurgte hvad han ville tale med ham, sagde han, de havde noget at tale for gammelt had, og Anders på kælderen og Andreas de havde villet købe skomagersvendene til at give ham et livfuld hug, og det ville han spørge af hvad årsag, da svarede hun, det var bedst han lod skarn blive skarn. lidt efter gik Anne Kochs mand forbi deres dør og Henrik Fierthel gik efter ham.

(279)

** rådmand Hans Vinters fuldmægtig kontra en del for auktionspenge endnu opsat 8 dage.

** hr Lyder Lassens fuldmægtig kontra Jens Markmand og Søren Bager endnu opsat 8 dage.

** den sag, Mogens Robertsen på salig regiments kvartermesters vegne kontra borgmester Jens Basballe, tolder Johan Suhr og Dines Pedersen. sagen blev med bevilling opsat 8 dage.

** Hans Engelke kobbersmed, borger sst, ved fuldmægtig havde stævnet Johan Plumb guldsmed borger sst for dom og tiltalte han for 12 sletdaler, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

(280)

** Mogens Robertsen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet en her tilholdende kvindespersom Birgitte Christensdatter for spørgsmål og dom angående forøvet tyveri, og hun bekendte, at en malmgryde og noget tøj, som var stjålet her i byen, fik hun af en tyv, som hedder Maren, som opholdt sig i Skolegården her i byen, og da hun ville bære det til Slet, kom uden for byen en rytter Johan Hansen og tog det fra hende, såsom han vidste, hvem det var stjålet fra.

** den sag, Hans Rasmussen på KM og byens vegne kontra Poul Brundt angående Søren Langballes gjorte klage, endnu opsat 4 uger.

** følger forommeldte af Anders Jørgensen forhvervede byfogdens stævning, som er indført i tingsvidnet.

(281)

11/6 1696.

** KM forordning om afsatte præster ikke at må forrette nogen gejstlig tjeneste, uden i sær tilfælde med biskoppernes samtykke.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen, vintappersvend på Hans Bendixens vinkælder, lod oplæse af tingbogen 28/5 den deri indførte byfogedens stævning for vidner angående det klammeri imellem ham, soldat Andreas Friedt og Henrik Fierthel rytter, hvorefter Jørgen Borum og Jens Jensen maler fremkom deres vidne ved ed at bekræfte, som tilforn er indført, og de vidnede, at de næst afvigte (blank) maj var nærværende at påhøre det forhør, som skete af Anders Jørgensens fuldmægtig til soldat Andreas Friedt, som til 4/6 var indstævnet, men samme tid ikke kunne oppebie formedelst oberstens udkommanderede herfra soldaten at afhente, og da havde han svaret, at han i Pustervig så, at Anders Jørgensen og sadelmagersvenden liggende på gaden og havde en dragen degen imellem dem og trækkedes om den, og de blødte begge to, og rytteren løb bort, og Anders beholdt kården, og på spørgsmål, om han alene havde gjort Fierthel skaden, svarede han nej men kunne ikke forklare hvad skade, han gjorde og hvad skade Anders gjorde.

(282)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Pedersen naglesmed, borger sst, havde stævnet Jens Mikkelsen smed, borger sst, for dom angående det klammeri, som mellem dem har været, og fremlagde et tingsvidne her af tinget 16/4 næst afvigt, samt et indlæg. så efterdi Jens Smed begærede kopi deraf, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Mikkelsen grovsmeds sag kontra Jens Naglesmed er endnu opsat 3 uger.

** hr Hans Blichfelds fuldmægtig kontra Villads Bager. sagen en endnu samtykket opsat 3 uger.

** salig regiments kvartermester Søren Klogs arvingers fuldmægtig kontra borgmester Jens Basballe, tolder Suhr og Dines Pedersen endnu bevilget opsat 14 dage.

** hr Lyder Lassens fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Jens Markmand og Søren Hansen bager. endnu opsat 14 dage.

** rådmand Hans Vinter kontra Dines Pedersen, angående resterende auktionspenge med flere derfor søges, endnu opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Jens Mikkelsen smed, borger sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget 16/4 næst afvigt, havde stævnet en del for gæld, der iblandt Jens Poulsen på Brobjerg for 18 sletdaler, og i rette lagde Jens Smeds efterskrevne specificerede regning og opskrift samt attester, hvorimod Jens Poulsen fremlagde kontraregning, hvorfor de blev tilfundet inden 8 dage at gøre afregning og betaling.

(283)

** Mogens Robertsen prokurator på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 7/5 næst afvigt, havde stævnet Jens Hansen Viby, formedelst han har slået natmanden, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 23/4 sidst, hvorimod Jens Hansen i rette lagde sit indlæg, hvorefter blev afsagt, eftersom af fremlagte syn og tingsvidne sees, hvor ilde natmanden og hans søn er slået, hvilket Jens Hansen med sten har gjort, da bør Jens Hansen for sin hårde medfart at bøde efter lovens 6.bogs 7.kapitels 2.artikel for gjorte sår og svie 3 gange 3 lod sølv, og efter samme kapitels 8.artikel for stavhus sine tre gange 6 lod sølv, item efter 10.artikel for badskærløn 6 rigsdaler, og natmanden for sine sår og skade 3 rigsdaler samt processens bekostning med 4 rigsdaler.

(284)

18/6 1696.

** Mogens Robertsen stadsprokurator på velb oberst Byneberg og hans løjtnant Fritz Henrik Oldenburg deres vegne havde stævnet mester Gregorius Baufein, kirurg og bartskær sst, for vidner og dom, formedelst han en soldat af hans livkompagni Jens Grum har haft under hænder at skulle kurere et skud i hans arm, som af en smededreng var skudt, men ikke med opvartning og medikamenter har forsynet, hvorover han skal være blevet død. derefter vidnede Gert von Nechten kirurg, borger sst, at han og hans svoger Oluf Ravn, borger og bartskær sst, 26/5 havde synet en soldat Jens Grum, og da befandt de i hans arm forladningen var i såret, begge rør nedenfor albuen var i sønder, og kuglen lå i albueleddet og var plat slået, hvorefter Oluf Ravn vidnede det samme som sin svigerfar. derefter blev de blandt andet tilspurgt, om en sådan skade holdtes for dødelig, hvortil de svarede, at det måtte Gud vide, en karl, som var så skudt, kunne både dø, og det kan hænde sig, at han kunne komme op igen. dernæst vidnede Christoffer Meier feldskærsvend på tysk, at han 26/5 havde han synet den døde soldat, og da fandt han koldbrand fra fingerspidserne til over skulderen, og Johan Henrik bartskærsvend og mester Gregorius blev forhørt, hvorledes de havde forbundet og behandlet armen.

(287)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på guldsmede lavsmestrene sst deres vegne havde stævnet en person ved navn, Lauge Hagerup, guldsmedesvend, som har angrebet dem på deres lovlige og forsvarlige kunst, for at møde for vidner og spørgsmål og tillige med sine uforsvarlige beskyldninger. så blev Lauge Hagerup forelagt at møde i dag 8 dage.

** Mikkel Ballebo kontra Anders Jørgensen på vinkælderen. sagen er endnu opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Maren Eriksdatter for dom, angående hendes bøder for lejermål, for hun har ladet sig beligge udenfor ægteskab, 6 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(288)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på rådmand Hans Vinter, som Anne, salig Jens Rasmussen Lassens sst, hendes lovværge, hans vegne med opsættelse her af tinget 3/4 næst afvigt havde stævnet Dines Pedersen med flere for resterende auktionspenge, som de blev tildømt at betale.

** følger løjtnant Fritz Henrik von Oldenburgs fremlagte attest og vidne på tysk angående den døde soldat Jens Grum.

(289)

25/6 1696.

** amtskriver Jost Hansen, som lovværge på fru Adelheid Groes salig oberstløjtnant Bochart von Dibitz vegne havde stævnet Morten Halkær, familie og folkeskatteforpagter, angående ubillig eksekution, men som ingen speciel saggivelse om forurettelse med eksekution blev fremlagt, blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på samtlige guldsmede lavsbrødrene sst deres vegne havde, som i dag 8 dage, stævnet Lauge Hagerup, som mødte og i rette lagde sit skriftlige indlæg, hvorpå Mogens Robertsen stillede ham spørgsmål om hans lære med videre, hvortil han svarede, at han ville besvare spørgsmålene skriftligt, som han blev forelagt til i dag 8 dage at indgive.

(290)

** Jens Naglesmed kontra Jens Mikkelsen smed. som Jens Smed fremlagde sit skriftlige svar, er sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for sr Tyge Tomasen kontra tolder Johan Suhr og medinteressenter. såsom tolderen ikke var hjemme, er sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Hans Engelke kobbersmed kontra Johan Plumb. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Mikkel Rasmussen Ballebo, fuldmægtiget på ritmester Johan Adolf von Resdorff hans vegne, med opsættelse her af tinget 14/5 næst afvigt, havde stævnet Anders Jørgensen vintappersvend og Andreas Friedt soldat, og i rette lagde tingsvidner her af tinget 7/5 og 14/5 næst afvigt og sit skriftlige indlæg og endelig en kopi af Andreas Friedt hans missive til rytter Henrik Fierthel dateret 21/5 1696, hvori han klager over sin tilstand i arresten, og Anders Jørgensen går fri, dog han alene har skylden, hvorefter blev afsagt, eftersom af syns og tingsvidner sees, hvorledes Henrik Fierthel er kommet i trætte med Anders Jørgensen og Andreas Friedt og af dem frataget sin kårde, så han intet havde at værge sig med, og de har gjort ham hugne og stukne sår, da bør de begge, som således i håndgerning har været, og ikke forklares hvad skade enhver har gjort, at bøde efter lovens 6.bogs 7.kapitels 2.artikel for sår, som ikke er benhugget, deres 3 gange 3 lod sølv og efter 4.artikel for det sår på hans lænd deres 3 gange 12 lod sølv, så og efter 6.artikel halvt så meget for samme hånds sår 3 gange 6 lod sølv og deres helligbrøde hver 3 lod sølv, item for bartskærløn 18 rigsdaler og for hans sårmål og smerte 8 rigsdaler samt for processens bekostning 10 rigsdaler.

(291)

** Jens Mikkelsen smed, borger sst, med opsættelse her af tinget 14/5 næst afvigt, havde stævnet Jens Pedersen naglesmed for overlast og voldsom gerning og æreskælden, hvorimod blev fremlagt Jens Naglesmeds indlæg, at han har været forårsaget at indstævne Jens Mikkelsen smed for voldsom overlast med nævehug og hårgreb, hvorefter blev afsagt, at eftersom med tingsvidner og

attester sees, at Jens Naglesmed skal have haft nogen ukvemsord mod Jens Grovsmed, så ihvorvel kunne eragtes, at han har talt ukvemsord derimod igen, som ikke bevises, da bør Jens Naglesmed bøde til de fattige for sin forseelse 2 rigsdaler og betale processens bekostning med 2 rigsdaler.

** Rasmus Hansen, boende i Javngyde, på sin myndling Rasmus Jensen og hans medarvinger efter salig Rasmus Knudsen i Vengegård deres vegne havde stævnet Jens Christensen Vegerslev, forrige rådmand her i byen, og hans hustru Anne Hansdatter for gældsdom angående hvis, de til salig Rasmus Knudsen skyldig var, og fremlagde deres obligation af Århus 1/12 1678, på lånte penge 99 rigsdaler med sin rente at betale, som var fremlagt over skifte efter salig Rasmus Knudsen 30/5 1695, hvorimod blev i rette lagt Jens Vegerslevs indlæg, at han havde mange regninger derimod, hvorefter blev afsagt, at da der intet er bevist om de mange regninger, da bør Jens Vegerslev at betale de 99 rigsdaler efter forskrivningen med sin forfaldne rente, dog derhos at agte, at ham godtgøres hvad nøjagtigt kan bevises herpå at være betalt.

(292)

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Lambrecht Nicolaj, handskemager sst, for fornyelsesdom for slagsmålsbøder, efter dom her af tinget 11/5 1693, men som intet svar skete, blev sagen samtykket opsat 14 dage.

** følger nu forommeldte Lauge Hagerup hans fremlagte indlæg og svar imod guldsmedenes stævnemål, at hvis de vil levere ham deres beskyldning postvis, så skal han dem postvis besvare.

3/7 1696.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på løjtnant Fritz Henrik von Oldenburg af oberst Bynebergs livkompagni hans vegne havde stævnet Gregorius Baufein og i rette lagde et tingsvidne, her af tinget 18/6 næst afvigt, samt sit indlæg og KM forordning om apotekertakst, men da Gregorius Baufein foregav at være syg og ikke kunne møde, blev sagen opsat 8 dage.

(293)

** amtskriver Jost Hansen som lovværge på salig oberstløjtnant Dibitz efterladte frue, med opsættelse her af tinget 25/6 sidst, havde stævnet Morten Halkær og i rette lagde en specifikation over fru løjtnants pretentioner hos Morten Halkær, formedelst pålagt eksekution, hvorimod Morten Halkær lod læse og påskrive rentekammerets missive til ham om eksekution for familie og folkeskat, dateret 11/5 1695, item fremlagde hr Oluf Jensen, præst i Torrild, hans mandtal over Torrild sogn 18/5 1695 samt en restants, hvori oberstløjtnant von Dibitz findes indført for begge terminer 1693 og januar termin 1695, hvorefter blev afsagt, at da Morten Halkær alene har fremlagt præstens mandtal for den sidste termin, så forelægges han til i dag 14 dage at fremlægge alle mandtaller og forklare hvad tilstand, han har at fordre af salig oberstløjtnant Dibitz enke, til hvilken tid sagen er opsat.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, på Mikkel Jacobsens og salig Anne Basballes sammenhafte børns vegne havde stævnet borgmester Jens Basballe sst og Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, for rigtighed at gøre efter magistratens ordre for deres salig søster Anne Basballes børn og Mikkel Jacobsens deres tilfaldne arvelod efter deres morfar, salig Christen Basballe. sagen blev opsat 14 dage.

(294)

** hr Hans Blichfelds fuldmægtig kontra Villads Bager endnu bevilget opsat 8 dage.

** efterskrevne domsmænd at sidde retterting og dom.

** Mogens Robertsen prokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet den i kælderen anholdte kvinde, Birgitte Christensdatter, som blev fremstillet, hvorefter hendes bekendelse blev oplæst, som hun ikke kunne modsige, uden at hun ikke vidste, hvor kvinden havde fået det, hvorefter blev afsagt, eftersom Birgitte Christensdatter har fjælet, dølgt og modtaget tyvegods af en kvindetyv Maren Christensdatter, som af fængslet er bortrømt, vidste domsmændene ikke andet at kende, end hun bør efter loven at miste sin hud til kagen, og hendes gods som hovedlod at være kongen hjemfalden.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på Jens Pedersen naglesmed, borger sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget, havde stævnet Jens Mikkelsen smed og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 16/4 næst afvigt, samt hans indlæg, hvorefter blev afsagt, så efterdi af attest sees, at Jens Grovsmed har slået Jens Naglesmed med nævehug, bør han derfor efter lovens 6.bogs 7.kapitals 8.artikel at bøde sine 3 gange 6 lod sølv og processens bekostning med 4 rigsdaler.

(295)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på samtlige guldsmede lavsbrødrenes vegne, efter opsættelse 18/6 næst afvigt, begærede oplæst hvad i sagen er passeret i den sag imellem guldsmedenes fuldmægtig og Lauge Hagerup guldsmed, og Lauge Hagerup i rette lagde Jacob Borris, borger og guldarbejder, i København hans til Lauge Hagerup udgivne attest, at han på 3.år har tjent ham som svend, samt hans eget svar på guldsmedenes beskyldning.

** Albret Tiedemann havde ladet indkalde (blank) formedelst grove ukvemsord, han skal have ham påsagt, men som intet svar skete, blev ham forelagt personligt i dag 8 dage at møde.

** Hans Rasmussen for Søren Langballe kontra Poul Brundt. sagen er endnu bevilget opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged på Mette Sørensdatter, som her i kælderen er indsat, formedelst beskyldning for tyveri, havde stævnet Peder Terkildsen, borger sst, for gældsdom for hvis penge, han af hende har lånt, 6 sletdaler. sagen blev opsat 8 dage.

** byfogden Jørgen Danielsen havde stævnet Kirsten Vadsteds sst for gældsdom og tiltalte hende for 6 sletdaler for et plankeværk og andet efter specifikation. sagen er opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 18/6 næst forhen, havde stævnet Maren Eriksdatter sst for lejermålsbøder 6 rigsdaler, som hun blev tilfundet at betale.

** følger nu ommeldte, i guldsmedenes forhvervede tingsvidne, politimesterens missive af Lauge Hagerups memorial til ham, som blandt andet melder, at han har lært sin profession i Trondheim og har siden arbejdet i Bergen, København, Hamborg og siden i Århus.

(297)

** følger nu Jacob Borris i København hans udgivne attest, at Lauge Hagerup har arbejdet hos ham som guldarbejdersvend, og uanseet han gerne ville beholde ham længere, så er han på ansøgning og med vilje fra ham afskediget.

** følger Lauge Hagerups underskrevne erklæring og svar på guldsmedenes beskyldninger.

(298)

9/7 1696.

** KM forordning om rettens betjentes forhold med deres forretninger på de steder, hvor KM intrader oppebæres.

** blev forkyndt Ingeborg, salig magister Laurits Bordings, til Ryumgård hendes udgivne skøde på hendes gård, på Mejlgade beliggende, imellem magister Jørgen Rodius hans iboende gård på den ene side, og med haven ud til renden, dateret Århus 10/6 1696.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, på oberst Byneberg og hans løjtnant Fritz Henrik von Oldenburg deres vegne befuldmægtiget, med opsættelse her af tinget 3/7, i rette lagde mester Gregorius Baufeins attest til byfogden angående hans erklæring om Jens Grum soldats kur og begærede dom. derimod mødte mester Gregorius Baufein lod læse og påskrive sit indlæg, at soldaten var taget af hans kur, hvorefter blev afsagt, eftersom tingsvidnet formelder om adskillige medikamenter, plastre og salver og ikke af byfogden kendes at være forsvarlige eller uforsvarlige, da henfindes sagen til det medicinske fakultets doktorer.

(299)

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 30/1 næst forløben, havde stævnet Poul Brundt, for han skulle have slået Søren Langballe, og nu mødte Poul Brundt, som erbød sig ved sin ed at frigøre, hvorefter blev afsagt, eftersom Poul Brundt ved sin ed benægter, at han har gjort Søren Langballe den skade, bør han for denne tiltale fri at være

** Tyge Tomasens fuldmægtig Mogens Robertsen kontra borgmester Jens Basballe, tolder Suhr og Dines Pedersen. Johan Suhr foregav, at de havde skrevet Tyge Tomasen til om sagen at afhandle, hvorfor sagen blev opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen på KM og byens vegne kontra Lambrecht Nicolaj. sagen endnu bevilget opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Mette Sørensdatter, som her i kælderen er indsat, sagen kontra Peder Terkildsen. så mødte Peder Terkildsen og i rette lagde sit indlæg, så blev sagen opsat 14 dage.

16/7 1696.

** blev forkyndt Peder Rasmussen Halkær visiterer hans efter sin salig hustru Maren Rasmusdatter oprettet skiftebrev, dateret 9/8 1689, med derpå skrevne hans gjorte forsikring og pant til sine børn for kapital 556 sletdaler i sin gård med videre.

** Rasmus Værn borger sst på salig Mikkel Jacobsens og hans salig hustru Anne Basballes børns vegne, med opsættelse her af tinget 3/7 sidst, angående deres arveparter. Mogens Robertsen i rette lagde borgmester Jens Basballes svar om samme arveparter og erbyder sig til betaling, hvorefter han blev forelagt til i dag 14 dage at gøre rigtighed og afbetaling.

(300)

** amtskriver Jost Hansen, som lovværge for oberstløjtnant von Dibitz hans efterladte frue, med opsættelse her af tinget 25/6 næst forhen, havde stævnet Morten Halkær, familie og folkeskatteforpagter, angående uretmæssig opkrævet folkeskat 25 rigsdaler, samt eksekutionspenge for samme, hvorefter blev afsagt, eftersom sees af KM konsumptions forordning af 7/12 1674 2.artikels 2.post, at hun som en adelig person, der boer på en bondegård, for sådan udgift burde være fri, da bør Morten Halkær hende, efter at en rigsdaler folkeskat betalt er, de igenblivende 24 rigsdaler at betale tillige med de udgivne eksekutionspenge samt processens bekostning.

** Peder Terkildsen, borger sst, havde i rådhuskælderen stævnet Mette Sørensdatter for vidner, og Anne Jensdatter, Søren Hansens, vidnede, at Mette Sørensdatter havde flyet Rasmus Betjent brændevin i et glas og noget i et fad, som Rasmus betalte, og Inger Christensdatter vidnede, at Mette Sørensdatter havde taget sigtemel i et pudevår og flyet Mette Jensdatter, Søren Hansens kone.

(301)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe havde, i sit logement til Jochum Buntmagers sst, stævnet Cathrine, salig Poul Richs, af Lübeck for gældsdom for 150 rigsdaler efter afregning, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Hans Rasmussens sag kontra Lambrecht Nicolaj endnu opsat 14 dage.

** byfogdens sag kontra Kirsten Jensdatter Vadsteds er endnu bevilget opsat 8 dage.

23/7 1696.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Jørgensen på Hans Bendixens vinstue for syn, vidner og dom, angående sår og skade, han har gjort fourer Christian Appel, og synsmænd vidnede, at de 27/6 næst forhen i byfogdens hus synede Christian Appel, som havde flere rifter i ansigtet, som han beskyldte Anders Jørgensen havde gjort med et glas, han slog ham med i ansigtet.

(302)

** Hans Rasmussen underfoged havde stævnet efterskrevne for hvis, de på auktion har købt og ikke betalt, som var Anders Hansens udlagte gods til magister Ejlert Ejlertsen, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

30/7 1696.

** Mikkel Nielsen på egne og Rasmus Værn, domkirkens værger, deres vegne fremlagde en skriftlig kaldsseddel, at da de har bekommet resolution angående domkirkens syn, at de den skulle lade efterse, da begærede de opkrævelse på synsmænd, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne mænd.

** Rasmus Værn på Mikkel Jacobsen og salig Anne Basballe deres børns vegne kontra borgmester Jens Basballe og Hieronimus Basballe. på begæring blev sagen opsat 4 uger.

** borgmester Jens Basballe og proviantforvalter Christen Vegerslevs fuldmægtig havde stævnet assessor Lassens arvinger med flere interessenter i konsumptionen. sagen blev opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen stadsprokurator fuldmægtig på Tyge Tomasen, herredsfoged i Hornum og Fleskum herred, formynder for salig regimentkvartermester Søren Klog hans efterladte børn, hans vegne med opsættelse her af tinget 3/4 næst afvigt havde stævnet tolder Johan Suhr, borgmester Jens Basballe og Dines Pedersen sst for hvis, de ham på salig regimentkvartermester Søren Klogs børn vegne, efter deres udgivne obligation af dato 26/11 1684, skal være skyldig, hvilken obligation var udstedt til Jørgen Hybertz i Lübeck, og som var fremvist i salig Søren Klogs stervbo 12/2 1694. så og i rette lagde Kirstine, salig regimentkvartermester Søren Klogs efterladte, med lovværge, item hendes egne stedbørns formyndere deres skriftlige opsigelse på samme obligation, dateret Ingstrup ? stervbo 11/8 1694, hvorefter blev afsagt, at Jens Basballe, Johan Suhr og Dines Pedersen bør samtlige deres obligations kapital 120 rigsdaler med sin resterende rente at betale Tyge Tomasen inden 15 dage.

(303)

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 25/6 næst afvigt, havde stævnet Lambrecht Nicolaj handskemager og i rette lagde en dom her af tinget 11/5 1693, hvori Lambrecht Nicolaj er tildømt at betale for slagsmål sine to gange 6 lod sølv, hvilken dom blev fornyet.

6/8 1696.

** Hans Rasmussen underfoged på rådmand Hans Vinters vegne havde i fængslet stævnet Mette Sørensdatter, som sidst tjente Peder Terkildsen sst, for vidne angående tyveri, hun har gjort, og hun bekendte at have stjålet to sølvskeer fra Hans Vinter, hvilke skeer hun leverede Hans Rasmussen Brabrand i et forseglet brev, som han bar hjem til hendes søster Karen Sørensdatter, som er hos hendes forældre i Flensborg ?, og hendes far hedder Søren Pedersen, som har leveret hende samme skeer igen.

(304)

** Mikkel Nielsen, borger og handelsmand sst, på egne og Rasmus Værn, anordnede kirkeværger for Århus domkirke, lod læse og påskrive deres kaldsseddel, hvorefter synsmænd vidnede, at de afvigte 3/8 havde været syn til domkirken og da befandtes dens brøstfældighed i efterskrevne måder, som Morten Hvas selv for retten oplæste

(306)

13/8 1696.

** Jens Jørgensen Sommerfeld, borger og handelsmand sst, på egne, rådmand Hans Vinter for sine børn og Hieronimus Basballes vegne havde stævnet Jacobus Apoteker for vidner at påhøre angående hans løfte, imidlertid han gjorde ansøgning hos borgmester Mikkel Malling om hans datter, nu salig Maren Jørgensdatter, til hans søn Johan Gotfred Gesius med videre. ligeledes blev stævnet blandt andre Anne Hansdatter, Jens Vegerslevs, Marie Fogs Jens Andersens, Jørgen Rasmussen skrædder og hans kone Maren Eriksdatter. derimod blev i rette lagt Jacobus Gesius hans protest imod borgmester Malling, idet han er part i sagen, hvorpå blev i rette lagt borgmester Mikkel Mikkelsens efterskrevne beretning, at den tid Jacobus Gesius apoteker gjorde ansøgning hos mig om min steddatter Maren Jørgensdatter til sin søn Johan Gotfred Gesius, lovede og tilsagde Jacobus Gesius, førend jeg ville samtykke hans begæring, at hans søn skulle have den gård, som salig kammerråd Tomas Friis afdøde og alt hvis i gården fandtes, med jernkakkelovne i alle stuer og på kamrene, intet undtaget, uden alene hans ny opsatte apotek, og der foruden ville han hjælpe til, at jeg satte hans søn i en god købmandshandel, hvilket jeg foredrog min steddatter Maren Jørgensdatter, såvel som hendes bror Jens Jørgensen og søster Gertrud Mikkelsdatter og bad dem bese lejligheden, hvilket de gjorde, og berettede, at Jacobus Gesius samme tid gik med dem i alle stuer og kamre, midlertig gjorde min steddatters bror Jens Jørgensen spørgsmål til Jacobus Gesius og hans kone, om gården skulle være deres søns, hvortil de begge svarede jo, undtaget apoteket. de øvrige indstævnede personer vidnede samstemmende, at Jacobus Gesius havde berettet for dem, at dersom hans søn kunne få et godt giftermål, da ville han give dem samme gård. Jørgen Rasmussen, skrædder sst, vidnede, at Johan Gesius havde bedt ham, eftersom han var Maren Jørgensdatters gode ven, at han ville forholde hende og hendes far borgmester Malling, at de kunne få den omtalte gård skødet til Johan Gesius og Maren Jørgensdatter, førend de kom tilsammen, idet han frygtede for, at dersom han ikke fik den skødet, førend de kom sammen, hans far da skulle tage sine ord tilbage igen, men da Jørgen Rasmussen sagde sligt til Maren Jørgensdatter, sagde hun, at Jacobus Gesius havde givet hende langt bedre løfte, og hun troede ham langt bedre.

(309)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Christen Pedersen skrædder, borger sst, havde stævnet Jens Lauritsen bagers hustru, Kirsten Hansdatter, for syn, vidner og dom anlangende Christen Pedersens gærde, som hun voldeligt skal have omkastet, så og for ærerørige skældsord, hun havde haft imod ham og hans hustru. Jens Fog prokurator, som fuldmægtig for Jens Lauritsen bager, som lovværge for sin hustru, hans vegne foreslog, at eftersom Jens Lauritsens hustru 3 uger efter sin barnefødsel muligt ikke er sig selv mægtig, at sagen må bero til i dag 8 dage, at sagen mellem parterne kan blive debatteret, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** borgmester Jens Basballes fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Cathrine, salig Poul Richs. intet svar, så sagen er opsat 14 dage.

** borgmester Jens Basballes fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator havde stævnet Jesper Mogensen, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 35 rigsdaler efter regnskab. så skete intet svar, hvorfor sagen er opsat 3 uger.

(310)

** Hans Rasmussen kontra Sigvart Maler for auktionspenge. som intet svar skete, er sagen bevilget opsat 8 dage.

20/8 1696.

** Jens Jørgensen, borger og handelsmand sst, på egne og samtlige medinteresserede og arvinger efter salig Maren Jørgensdatter, Johan Gotfred Gesiuses, havde stævnet Jacobus Gesius, apoteker sst, for vidner at påhøre angående de ord, som af ham skal være talt, om noget guld, salig Maren Jørgensdatter skal være foræret, for at holde hende i stadige tanker, da han friede for sin søn. efterskrevne, som i dag 8 dage var 8 mænd i retten, vidnede, at de da hørte Jacobus Gesius sagde, at han viste Maren Jørgensdatter en æske med en del guld, for at holde hende i stadige tanker.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Jacob Schmidt bartskærsvend, sig opholdende her i byen, havde stævnet mester Gregorius Baufein, kirurg sst, for volds overlast 9/8 tilføjet Jacob Schmidt, og Mads Hattemager, borger sst, vidnede, at 9/8 kom han og Jacob Schmidt gående på domkirkegården, og da kom mester Gregorius og slog hans forrige svend Jacob Schmidt med sit spanskrør, så blodet flød. derefter blev i rette lagt Niels Jensen Hagesteds attest, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

(311)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på madame Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes vegne havde stævnet Oluf Ovesen snedker ved åen for synsmænds opkrævelse til at syne og taksere det hus ved åen, han hende afkøbt og pantsat har, hvorpå blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne mænd.

** Hans Rasmussen kontra Anders Jørgensen, tjenende på Hans Bendixens vinkælder, angående slagsmål. som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen underfoged, med opsættelse her af tinget 23/7 næst afvigt, havde stævnet Sigvart Maler for 8 sletdaler, som rester på gods, han på auktion har købt, som han blev tildømt at betale.

(312)

** følger Jacobus Gesius hans indlæg og protest, tilforn i dag i Jens Jørgensens tingsvidne er ommeldt.

27/8 1696.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på madame Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes vegne æskede vidne, hvorefter vurderingsmænd i rette lagde deres efterskrevne syns og vurderingsforretning på det hus ved åen, tilhørende Oluf Ovesen snedker, og samme ejendom blev vurderet for 180 sletdaler.

(313)

** den sag, Rasmus Værn for Mikkel Jacobsen kontra borgmester Jens Basballe og Hieronimus Basballe. da Hieronimus Basballe ikke endnu var hjemkommet, blev sagen opsat 3 uger.

** prokurator Jens Fog for borgmester Jens Basballe og proviantforvalter Vegerslev, med opsættelse her af tinget 30/7 sidst, havde stævnet medinteressenter i konsumptionen for år 89 og 90, og i rette lagde et indlæg bestående i 12 poster, hvorimod Mogens Robertsen prokurator lod læse og påskrive rådmand Hans Vinter, Niels Lauritsen samt Hans Bendixens indlæg og svar til sagen. så for sine årsagers skyld, og så efterdi en del af de indstævnede ikke lod svare, blev sagen opsat 4 uger.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Jens Jørgensen Sommerfeld, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jens Hansen Viby, borger og vognmand sst, for vidner og dom angående skælds og ærerørige ord, han har haft imod Jens Jørgensen og hans hustru Maren Jensdatter, og efterskrevne vidnede, at de så og hørte, at Jens Hansen Viby sagde til Jens Jørgensens hustru, at hun og hendes mand ville støde ham af det hus, han iboer, og de skulle være for stakket dertil, og så spyttede han ad hende og sagde, tvi eder og klappede sine hænder hårdt sammen, og ydermede sagde, at hendes mand Jens Jørgensen ulovligt havde stjålet fra ham, som en tyv, hans møg, og Jens Fog på Jens Jørgensens vegne foregav, at Jens Hansen havde angrebet Jens Jørgensen på hans ærlige navn, hvorfor den letmundede Jens Hansen bliver efter loven selv en tyv, indtil han beviser Jens Jørgensen noget ulovligt på.

(314)

** blev forkyndt en trykt proklama, undertrykt Peder Poulsen Viborg, København 17/8 1696, at skal i Viborg 21/9 på auktion sælges Hastrup hovedgård i Koldinghus amt, beløber med gårdens takst, skov, møller, jura patronatus, fri birk og bøndergods 300 og nogle tønder hartkorn.

** Mogens Robertsen for Niels Jørgensen kontra skipper Hans Svane begærede sagen til doms. så blev i rette lagt en attest af Svanes skibsfolk om vinden og deres rejser, og sagen er opsat 14 dage.

(315)

** borgmester Jens Basballe sst hans fuldmægtig Mogens Robertsen, med opsættelse her af tinget 16/7 næst forhen, havde stævnet Cathrine salig Poul Richs af Lübeck, og i rette lagde Jens Basballes indlæg, at Cathrine salig Poul Richs og hendes søn Matias Rich 1/7 næst afvigt i hans hus havde gjort afregning med ham, at de for hans krav over 200 rigsdaler skulle give ham 450 mark lübsk, hvilket de blev tildømt at betale.

3/9 1696.

** Mikkel Nielsen, kirkeværge til domkirken sst, borger og handelsmand sst, på egne og Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, som samme kirkes værger, havde i Årslev hos sin far vagtmester Pillegran stævnet rytter Frands Pillegran for vidner at påhøre angående hans grove forhold og riden i Århus domkirke, og efterskrevne vidnede, at de 13/8, mens ting blev holdt, da kom Frands Pillegran med to andre ridende på en stor brun hest, og ved Hans Bendixens vinkælder stod de hesten og gik i kælderen. noget efter kom Frands Pillegran op af kælderen, satte sig på hesten og red ind på vinkælderen og tumlede sin hest på gulvet, kom så ridende ud igen og red ind i domkirken

gennem den vestre dør og tumlede sin hest meget i kirken, og red så ud igen og ville ride ind i vinkælderen igen, men Hans Bendixen forhindrede ham det.

(317)

** stadstjenerne oplyste en hvid sortplettet so med 6 grise, om nogen vedkendtes den.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på madame Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes vegne, med opsættelse her af tinget 27/8, havde stævnet Oluf Ovesen snedker ved åen og i rette lagde et pantevidne her af tinget 15/1 1693, indeholdende, at Ingeborg, salig magister Bordings, for 200 sletdaler er af Oluf Ovesen pantsat den ejendom ved åen, Peder Mikkelsen iboede, og som 27/8 sidst blev vurderet for 180 sletdaler, hvorefter fuldmægtigen satte i rette, at eftersom Oluf Ovesen ikke har rettet for sig, enten ved rentes betaling eller sit pant indløst, da bør Ingeborg Bordings at være samme ejendom berettiget, men som intet gensvar skete, er sagen opsat 4 uger.

** den sag, borgmester Jens Basballe kontra Jesper Mogensen, er endnu bevilget opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Jacob Schmidt bartskærsvend sig, opholdende her i byen, havde stævnet mester Gregorius Baufein, kirurg og bartskær, og satte i rette, at eftersom bevises, at mester Gregorius har overfaldet Jacob Schmidt på kirkegården på en helligdag med hug og slag, at han derfor bør at lide efter loven, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Lauritsen bager, borger sst, havde stævnet skipper Peder Rasmussen hans hustru, Karen Anne Jacobsdatter, for gældsdom og tiltalte hende for 18 sletdaler lånte penge, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

10/9 1696.

** Jens Fog stadsprokurator på KM og Århus bys vegne havde stævnet Laurits Rasmussen og Peder Jacobsen, begge boende i Vejlby, for vidne, sigtelse og dom angående ulovlig skovhugst i Århus bys skove, og Jens Christensen i Vejlby vidnede, at han var ikke i skoven den tid, Laurits Rasmussen og Peder Jacobsen skulle have været i byens skov at hugge, men samme nat kom en hans sønner Christen Jensen og en anden ungkarl om morgenen og sagde, at som de om natten kom på marken, da kom Laurits Rasmussen kørende fra Århus skov og havde nogle grønne træer i vognen. dernæst fremstod Jens Christensens sønner Jacob Jensen, som var 16 år gammel, og Oluf Jensen, som er i sit 13.år, og vidnede, at de så Laurits Rasmussen gå ind i skoven med en økse, og da de ledte i skoven efter en ko, så de et læs ris ligge hugget. andre vidnede ligeledes derom.

(318)

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtiget på skipper Hans Pedersen Svane, borger sst, hans vegne havde stævnet Niels Jørgensen på Brobjerg for tingsvidne at forhverve efter en edelig attest, som bådsmænd Niels Mogensen og Peder Poulsen i byfogdens hus har aflagt, og som lyder, at da de 25/2 indeværende år med deres købmand Niels Jørgensen var med skiberummet ankommet under øerne, da åbnede de efter befaling lugerne på skiberummet at erfare godsets tilstand, og da befandtes rugen så varm, at de næppe kunne holde deres hænder deri, hvorover skipperen tilspurgte købmanden Niels Jørgensen, om han ville, der skulle sejles hjem til Århus, hvilket købmanden ikke

turde understå sig før nærmere ordre fra borgmester Basballe, men næste morgen resolverede han sig, og de sejlede til Århus, med løfte om, at købmanden uden ophold kom med ordre, hvilket ikke skete, og da han 28/2 ikke var kommet tilbage, afsejlede de, idet var hårdt vejr, og de lå for åben strand.

(319)

** Jens Fog beediget stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Jørgensen, borger og handelsmand sst, med opsættelse 27/8 næst afvigt havde stævnet Jens Hansen Viby angående hans skældsord imod Jens Jørgensen, hvorfor han begærer, at Jens Hansen tildømmes at gøre Jens Jørgensen en offentlig afbedelse og erklæring, og slige hastige ord igen i sig at tage. Mogens Robertsen mødte på Jens Hansen Vibys vegne og svarede, at han agtede at føre andre vidner, så blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog fremlagde en erklæring og afbedelse, som Anne Pedersdatter, salig Knud Sørensens, ved åen gør Birgitte Rasmusdatter sst for nogen ærerørige ord, af hende i største ubesindighed er sagt.

(320)

** den sag, Mogens Robertsen kontra Hans Svane på Niels Jørgensens vegne, er endnu opsat 14 dage.

** Hans Underfoged kontra Anders Jørgensen. sagen er opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Basballe, borgmester sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget 13/8 næst afvigt, havde stævnet Jesper Mogensen for 35 rigsdaler, han er ham skyldig, samt for 50 rigsdaler, som er forfalden rente af en kapital, som han blev tildømt at betale.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på fru Anne Slange, Lambrecht von Hagens, hendes vegne havde stævnet færgeskipper Knud Andersen af Kalundborg for gæsteretsdom angående den utilbørlige medfart, hende af ham er vederfaret, og i rette lagde fru Anne Langes efterskrevne indlæg meldende om hendes besværing over Knud Andersen skipper, formedelst han fra Kalundborg udsejlede med hendes klæder, kuffert og pudehynde, hvorefter blev afsagt, at eftersom Knud Andersen selv vedstår, at han har tilsagt fruen at medfølge og sit gods lade indskibe i smakken, og dog bortsejlet uden at advare hende, så hun, for med hendes små børn at komme til sit gods her i Århus, måtte fragte en smakke selv og derfor udlovet 11 rigsdaler, da bør Knud Andersen, som uforsvarligt i så måder har handlet med den rejsende, at betale hende de forårsagede 11 rigsdaler med processens bekostning.

(321)

17/9 1696.

** Mikkel Sørensen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Didrik Tømmermand for synsmænds opkrævelse til at syne og besigtige det nyt opbyggede til hans gård, som han besværer sig over ikke så forsvarligt af ham skal være bygget, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne synsmænd.

** Rasmus Værn på Mikkel Jacobsens og hans salig hustrus børns vegne kontra borgmester Jens Basballe og Hieronimus Basballe. eftersom Hieronimus Basballe ikke var hjemkommet, begærede hans hustru, at sagen måtte opsættes, hvorfor den blev opsat 14 dage.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, på sin svoger Jørgen Pedersens vegne havde stævnet Peder Rasmussen Brendstrup, borger sst, for dom angående rigtighed at gøre for noget flæsk og lærred, han år 81 med ham har sendt til Norge. da Peder Brendstrup agtede at føre vidner, er sagen opsat 14 dage.

(322)

** Hans Rasmussen kontra Anders Jørgensen angående slagsmål. sagen er endnu opsat 14 dage.

24/9 1696.

** KM forordning og privilegium for bådsmænd og håndværkere, som sig på Møn og Bogø, dateret København 12/9 1696, blev forkyndt..

** Peder Rasmussen Brendstrup, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Jens Fog havde stævnet skipper Mikkel Andersen på Fiskergade, Jørgen Fynbo havnefoged med flere at vidne deres sandhed angående Peder Brendstrups for 14 år siden forulykkede skiberum, item stævnet Jørgen Pedersen Ugelbølle samme vidner at påhøre og tingsvidne at tage beskrevet. Mikkel Andersen styrmand, borger sst, vidnede, at ved kyndelmissetide for 14 år siden var han skipper på en skude, som han havde part i, og hørte hjemme på Helgenæs, og som han med den kom fra Lervigen, ladet med vin, for nu salig Christen Knudsen, som og selv var med ham, og Jens Christensen Vinter af Ålborg var også med og havde inde købmandsvarer af klædevare, læder og andet, så var og med Peder Brendstrup og Jens Sørensen Leth, som var hans købmænd til Norge, og Christen Knudsen og Jens Christensen Vinter havde fragtet skuden af dem hjem, og da på hjemrejsen stødte på Sjællands rev, og som skuden stod på revet, drog de i land med båden for at bjerge livet, og da havde de en kedel med sig at øse båden med, og var der nogle penge i båden i en forseglet pose, og sagde Peder Brendstrup til ham, at det var Christen Fogs penge, som hans bror Tue i Frederikstad havde hjemskikket til ham, men han så ikke, om Peder Brendstrup tog samme pose med sig i land, for han havde så meget at tage vare på, at han intet agtede det. dernæst blev produceret en attest fra sognepræsten hr Rasmus Samuelsen Vinding, dateret Odden 5/2 1682, og andre vidners skriftlige vidner om samme skiberums ulykkelige bortgang.

(323)

** Jens Fog prokurator for borgmester Jens Basballe og proviantforvalter Vegerslev. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator for Jens Jørgensen. så mødte Mogens Robertsen på Jens Hansens vegne og foregav, at han ville føre andre vidner, så sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Hans Svanes kontrapart Niels Jørgensen efter opsættelse 10/9 æskede dom, hvorimod Jens Fog på Hans Svanes vegne fremlagde et tingsvidne her af tinget 10/9 sidst, og svarede, at som det af samme tingsvidne sees, at 25/2 indeværende år skipper Hans Svane har ladet

åbne sine luger, er da den medhavende last af rug og byg befundet varm, så købmanden Niels Jørgensen af dets årsag rejste fra skiberummet og blev borte på 3.dagen, sejlede skipperen så bort, og derfor formoder,   han derfor bliver forskånet for den påførte processes pretentioner. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Maren, salig Peder Pedersens, havde stævnet Christen Rasmussen i Spørring, Poul Pedersen i Lystrup og Peder Gjellerup i Hallendrup for gæld. så mødte domkirkeværge Mikkel Nielsen og på Poul Pedersens vegne i Lystrup fremlagde skiftebrev efter Poul Pedersens formand Niels Nielsen, dateret 4/5 1692, hvormed han beviste, at boet ikke kunne tilstrække nogen betaling til kreditorer, og formente, at Poul Pedersen burde være fri for sin formands gæld. som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** følger nu den i Peder Brendstrups tingsvidne omtalte attest angående skudens grundstødning på Sjællands rev.

(324)

1/10 1696.

** Rasmus Værn fremkom for retten med en skriftlig stævning kontra borgmester Jens Basballe og Hieronimus Basballe. da Hieronimus Basballe ikke var hjemkommet, er sagen opsat 4 uger.

** Rasmus Værn fremkom med opsættelse 17/9 sidst kontra Peder Brendstrup. i henseende til Peder Brendstrups skulle hjemkomme, blev sagen opsat 4 uger.

** Jens Fog for borgmester Jens Basballe og Christen Vegerslev kontra interessenterne i konsumptionen. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen på Niels Jørgensens vegne kontra Hans Svane begærede dom, og i rette lagde en specifikation på hvis skade, Niels Jørgensen har lidt, som lyder på 61 rigsdaler. sagen blev opsat 8 dage til doms.

(325)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Jacob Schmidt bartskærsvend, sig opholdende her i byen, hans vegne, med opsættelse her af tinget 3/9 næst forhen, havde stævnet mester Gregorius Baufein, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 20/8, hvorefter blev afsagt, eftersom af syn og tingsvidne sees, at Gregorius Baufein har slået Jacob Schmidt med sin stok, blev har derfor tilfundet at bøde sine 3 gange 6 lod sølv.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget på Ingeborg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, hendes vegne, med opsættelse her af tinget 3/9 næst forhen, havde stævnet Oluf Ovesen, snedker sst, angående for kapital 200 sletdaler har pantsat hende hans våning ved åen beliggende, næst til Hans Pedersens iboende ejendom, og i rette lagde en opskrift på hendes fordring efter pantebrevet, kapital, rente og omkostning, i alt 246 sletdaler, hvorefter blev afsagt, at eftersom Oluf Ovesen ikke har efterkommet sin forskrivning, da bør bemeldte ejendom Ingeborg Bordings for ejendom at følge for de ansatte 180 sletdaler, og for resten 66 sletdaler at ske udlæg af hans gods.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 20/8 næst afvigt, havde stævnet Anders Jørgensen på Hans Bendixens vinkælder angående slagsmål, og lod af tingbogen oplæse et tingsvidne her af tinget 23/7 næst foregående, hvorefter blev afsagt, som af tingsvidne sees, hvorledes Christian Appel af Anders Jørgensen skal være såret i hans ansigt med et glas, så bør Anders Jørgensen derfor at bøde til KM og byen sine 2 gange 3 lod sølv.

(326)

8/10 1696.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på borgmester Jens Basballe og proviantforvalter Christen Vegerslevs vegne, med opsættelse her af tinget 30/7 næst afvigt, havde stævnet deres foregivende medinteressenter i konsumptionsforpagtningen for Århus by år 89 og 90, nemlig assessor Jens Lassens arvinger, rådmand Hans Vinter, Petter Jessen, Niels Lauritsen samt Hans Bendixen, Dines Pedersen, Hieronimus Basballe, Jens Jørgensen, salig Peder Feders arvinger, Peder Basballe, Christen Knudsen og Hans Nielsen Fog, hvorefter blev afsagt, at efterdi de fleste fragår ikke at have været interesseret i konsumptions striden, men vel i konsumptions forpagtningen og enighed, ikke heller sees af det fremlagte, at de interesserede sig med hverandre at have forpligtet nogen udgifter at indestå med processer, da bør de indstævnede gode mænd såvidt fri at være for den søgende betaling, men borgmester Jens Basballe og Christen Vegerslev at nyde deres gjorte bekostninger af de 600 rigsdaler, som er indleveret af salig Peder Feders stervbo til borgmester Jens Låsby for sin konsumptions strid, og der endnu udelt mellem vedkommende interessenter skal være bestående.

(327)

** Jens Jørgensens fuldmægtig prokurator Jens Fog kontra Jens Hansen Viby. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

15/10 1696.

** Mogens Robertsen prokurator på Laurits Jacobsen handskemagers på egne, hustrus og børns vegne havde stævnet Kirsten Hansdatter, Jens Lauritsen bagers sst, for vidner og dom angående grove øvede skældsord mod dem. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator på Jens Jørgensens vegne med opsættelse her af tinget kontra Jens Hansen Viby. sagen blev opsat 8 dage.

(328)

22/10 1696.

** regimentsskriver Christian Knudsen Gyberg af oberst Rantzaus regiment havde stævnet Søren Ladefoged, Mikkel Grumstrup og hustru samt Henrik Slagter alle sst, for de ikke har villet navngive de 4 personer, som afvigte 3/10 skal have overfaldet KM rytterbonde Christen Pedersen Damsgård af Vitved, og efterskrevne vidnede, at de hørte klammeri i gaden, og da de gik derud, stod Christen Damsgård ved siden af sin vogn sammen med nogle karle, så var der en, der skød en anden mod ham, så han ravede, så vendte Christen Damsgård sig om og slog ham med et svøbeskaft, så kom

der så mange til, at de ikke kunne se, hvem det var, der gjorde ham skade, men da Christen Damsgård kom op, da blødte han over sit højre øje. baron Constantin von Marselis ridefoged Keld Matiasen tilspurgte vidnet, om han så nogen af de Viby karle forårsagede noget til samme klammeri med Christen Damsgård, hvortil han svarede, at han så ikke, de gav nogen årsag dertil. Anne Tomasdatter, Mikkel Grumstrups, vidnede, at da hun kom ud på gaden, da var Christen Damsgård slået, så bad hun, han skulle intet befatte sig med dem, så løb han bort til Anders Gregersen af Viby, som intet havde haft med dem at bestille, så gik hun med Clemend Madsen og hans hustru til dem og skilte dem ad.

(330)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Jens Jørgensen Sommerfeld, borger og handelsmand sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget 10/9 næst afvigt, havde stævnet Jens Hansen Viby, hvorimod blev i rette lagt Jens Vibys indlæg, at Jens Jørgensens vidner ikke er overensstemmende, og at han har ført vidne til Marselisborg birketing om hans mødding, Jens Jørgensen havde ladet bortføre, hvorefter blev afsagt, så efterdi af tingsvidne sees, hvor groft Jens Hansen Viby har udskældt Jens Jørgensen og hans hustru, da bør han for slig formastelse give til dette hospital 4 rigsdaler, og give Jens Jørgensen og hustru offentlig afbedelse og erklæring til i dag 14 dage under 6 rigsdalers mulkt, om han udebliver.

** Maren Sørensdatter, salig Peder Pedersens, fuldmægtig kontra Poul Pedersen i Lystrup med flere. sagen blev opsat 14 dage.

29/10 1696.

** Søren Madsen borger sst lod læse og påskrive Birgitte Jensdatter, salig Peder Balles, hendes skøde til ham på en hendes ejendom med vedliggende bod på Tangen på Studsgade.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, på sin svoger Mikkel Jacobsen og hans salig hustru Anne Basballes sammenavlede børns vegne fremlagde en opsættelse her af retten 3/7 næst afvigt kontra borgmester Jens Basballe og bror Hieronimus Basballe for rigtighed for bemeldte Mikkel Jacobsen og hustrus arveparter efter morfar salig Christen Basballe, og i rette lagde skiftebrev efter salig Christen Basballe, dateret 6/9 1693, og lod oplæse ekstrakt over salig Anne Basballes børns lod dets sum 1505 sletdaler. der imod blev i rette lagt Hieronimus Basballes indlæg, at hvis han retmæssigt har annammet og skyldig bliver, erbyder han sig at betale, idet det skal være langt fra, at han skulle modsige det, som ret var. sagen blev opsat 14 dage.

(331)

** Rasmus Værn, borger sst, med opsættelse her af retten 17/9 sidst kontra Peder Brendstrup. Peder Brendstrup lod fremlægge sit indlæg, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Jens Jørgensen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jens Hansen Viby, vognmand sst, for synsmænds opkrævelse angående det hus i Vestergades ende, han afflyttede, hvorpå af retten blev tilmeldt synsmænd.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtiget for Jens Basballe, borgmester sst, havde stævnet skipper Mikkel Jacobsen sst for en sum penge, han efter obligation ham skyldig er, foruden

anden regning 263 rigsdaler, som ikke efter forskrivning er betalt eller rente aflagt, og i rette lagde samme obligation, dateret 22/2 1687, hvorefter Mikkel Jacobsen blev tildømt at betale sin gæld.

(332)

** udi Jesu Christi søde velsignede navn endt og sluttet 29 oktober anno 1696.

(1)

** tingbogens autorisation.

** i Jesu navn anfangen.

5/11 1696.

** Mogens Robertsen stadsprokurator sst, fuldmægtiget på skipper Peder Jensen Boeslum, borger sst, hans vegne havde stævnet en kvinde, Maren Jespersdatter, som havde tjent ham, for vidne og dom angående hendes begangne tyveri imod hans hus og dermed bortrømt, og nu stod Maren Jespersdatter ledig og løs for retten med efterskrevne stjålne koster, som hun med vemodighed og gråd selv bekendte at have taget af deres kiste og dermed om natten bortgået, og blev dermed antruffet i Vrold. videre bekendte hun at have taget et hørgarns lagen og pudevår samt en sølvske, som smedens kone i Blegind for hende havde pantsat til hr Espens datter i Blegind, og hun bad klagefuldt om nåde derfor, såsom hun aldrig før havde stjålet.

(2)

** Jens Fog stadsprokurator sst, fuldmægtiget for Jens Jørgensen, borger og handelsmand sst, hans vegne med varsel som 20/10 sidst havde stævnet Jens Hansen Viby, borger og vognmand sst, angående syn til det hus i Vestergades ende, han afflyttede, og nu fremlagde synsmændene deres efterskrevne synsforretning.

** Hans Rasmussen underfoged på salig Peder Pedersen hans efterladte enke, Maren Sørensdatter, hendes vegne med opsættelse her af retten 4/9 næst afvigt havde stævnet efterskrevne udenbys personer for gæld, som efterskrevne blev tildømt at betale.

(3)

** Hans Rasmussen for Anders Poulsen handskemager havde stævnet Peder Nielsen Hallendrup med flere sst formedelst skinds opsnappelse og forprang. sagen blev opsat 4 uger.

12/11 1696.

** Niels Christensen Helgenæs, indvåner sst, hans udgivne pantebrev til rådmand Niels Lauritsen for 220 rigsdaler, derfor pantsætter ham hans iboende gård på Graven med gårdsavl, dateret 10/8 1696.

** blev forkyndt auktion at skulle holdes i Randers efter salig Henrik Hop i hans stervbo 23/11.

** Rasmus Værn på sin svoger Jørgen Pedersens vegne med opsættelse her af retten 17/9 kontra Peder Brendstrup. sagen er opsat 14 dage.

** Rasmus Værn borger, og handelsmand sst, fuldmægtig på sin svoger Mikkel Jacobsens vegne, med opsættelse her af tinget 3/7 96, havde stævnet Jens Basballe og Hieronimus Basballe angående Mikkel Jacobsens børns arv efter salig Christen Basballe, da de ofte af retten er forelagt at gøre rede og rigtighed til ham som fuldmægtig på deres salig søsters tilfaldne arvelod efter deres salig morfar Christen Basballe, hvorefter blev sluttet, så eftersom Jens Basballe og Hieronimus Basballe deres regning strider imod Rasmus Værns forhen indgivne regning, som skal være indrettet efter et skiftebrev af magistraten forrettet, blev sagen opsat 14 dage, og forelagt parterne til endskab og afbetaling imedens at indfinde sig i overformynder Peder Hansens hus.

(4)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Jens Jørgensen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jens Hansen Viby, vognmand sst, for beskyldning og dom, formedelst han ikke har efterkommet byfogdens dom med erklæring og afbedelse. Jens Viby svarede, at han ikke ville gøre afbedelse til dem, men til Gud i himlen, så i henseende, at han endnu skulle betænke sig, er sagen opsat 14 dage, og til den tid forelagt dommen at efterkomme.

** Jens Fog på samtlige bagerlavets vegne havde stævnet Jørgen Sads og Jens Kjeld angående ulovlig brødbagning imod byens artikler. intet svar, derfor blev sagen opsat 3 uger.

** Jens Fog prokurator på Peder Christensen i Sjelle Skovgårds mølles vegne havde stævnet Søren Jensen og hans hustru på Badstuegade angående et svin taget fra ham. da de agtede at føre vidner, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Peder Pedersen Boeslum, borger sst, hans vegne havde som 5/11 næst afvigt stævnet Maren Jespersdatter, som her er fængslet for tyveri, og satte i rette, om hun ikke efter lovens pagina 985 36.artikel for samme hendes tyveri og bortrømmelse bør at miste hendes hud til kagen. sagen blev for sine årsager opsat 8 dage.

(5)

** Mogens Robertsen prokurator for Mikkel Lauritsen murmand kontra Johan Gotfred Gesius angående betaling for en muret begravelse i domkirken. som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Hansen Riber på Fiskergade havde stævnet assessor Ejlerts tjenestekarl Søren Rasmussen Skæg for vidner og dom angående nogen overlast, der er tilføjet Hans Hansens huse, men som ingen af vidnerne mødte, blev de forelagt i dag 8 dage at møde.

** Rasmus Jensen skomagersvend sst på sin mor Sidsel Madsdatter, salig Jens Nielsen Tilst, indvåner sst, hans efterladte, så vel som på hans egne og samtlige søskende og medarvingers vegne, han stod for retten og gav til kende, at da de ved registreringen efter deres salig far har erfaret den slette tilstand efter ham, så turde de sig ikke med arv og gæld befatte og derfor frasagde sig arv og gæld efter ham.

19/11 1696.

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtig på Peder Rasmussen Brendstrup, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jørgen Pedersen Ugelbølle, hos sin svoger Rasmus Værn sig opholdende, for vidner at påhøre angående en del gods, som Peder Brendstrup beskyldes at skal have bjerget af det forulykkede skiberum, hvorefter Rasmus Nielsen i Strands fremlagde sit skriftlige vidne og på spørgsmål svarede han, at en del jern, kobber og flæsk blev ført tilbage i skuden.

(6)

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtiget for Peder Christensen i Sjelle Skovgårds mølle havde stævnet Søren Jensen på Badstuegade og hans hustru for vidner at påhøre angående et svin, som Søren Jensens hustru med magt skulle have frataget ham, og efterskrevne vidnede, at for 3 uger siden kom Peder Møller kørende med sin kone og søn og havde 2 svin i vognen, og de kørte ind i Søren Jensens gård, og da Peder Møller med sin hustru var indkommet i stuen, sagde han, skal vi have en stob øl, og så drak de til hen mod dagen, hvor Søren Jensens kone stod op og hentede naboen, for hun ville have ro, og da hun talte om, at hun ville have bud efter byens tjenere, gik han hen i gården til sengs. Jens Fog ville stille spørgsmål til Søren Jensen, om hans hustru ikke havde berettet for ham om det svin, som hun skulle have købt af Peder Møller, hvortil Mogens Robertsen på Søren Jensens vegne svarede, at han var ikke stævnet for spørgsmål at påsvare.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Jørgensen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Hansen Viby, vognmand sst, for dom på resterende husleje 6 sletdaler, som Jens Hansen frembød, men fuldmægtigen ville ikke modtage dem, men pretenderede omkostninger. så blev samme 6 sletdaler i retten og sagen blev opsat 14 dage.

(7)

** 8 domsmænd i efterskrevne sag at sidde retten og dom.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Peder Jensen Boeslum, skipper og borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 12/11 næst forhen havde stævnet Maren Jespersdatter for tyveri, hvorpå blev afsagt, at domsmændene vidste ikke rettere at kende, at Maren Jespersdatter bør i henseende til tyveriets storhed, som er hendes første forseelse i så fald, dog andre ligesindede til afsky, at miste hendes hud til kagen.

** følger for anmeldte i Peder Brendstrups tingsvidne Rasmus Nielsen af Strands hans skriftlige indlagte vidne angående skuden, der forulykkede på Sjællands rev og blev kastet på siden, så de nødtes til at søge båden, og da faldt Peder Brendstrups skrin ulykkeligt fra ham i søen med penge og alt hvis, han havde deri, og han bjergede slet intet uden de klæder han var i, og 14 skilling, han havde i sin fikke. De andre 3 købmand havde ikke mere end 2 umage sko til deres fødder, med stor elendighed kom de til land, af kulde og frost næsten fordærvet.

26/11 1696.

(8)

** borgmester Jens Basballes udgivne skøde til Peder Brendstrup, skipper og borger sst, på den bod på Fiskergade, Hans Frost før ejede og iboede, dateret 25/11 96.

** Peder Halkær kontrollør hans udgivne skøde til Peder Hansen Kryssing på et gårdsavl, kaldt efter den ny vangbog Karen Nielsdatters eje.

** Rasmus Værn på sin svoger Mikkel Lauritsen Jacobsens vegne kontra borgmester Jens Basballe og Hieronimus Basballe. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget for Niels Olufsen, underskriver ved Århus stiftamts skriverstue, havde stævnet Frederik Adamsen, ridefoged på Estrup, for vidner og dom angående 43 rigsdaler af en forseglet pung, som er ham frakommet, hvorimod blev i rette lagt Frederik Adamsens skriftlige svar, at den pose med penge, hvori bemeldte penge mangler, er flyttet fra Johan Plumb under forsegling og Niels Olufsen på amtstuen leveret, som den tilforn til Johan Plumb blev leveret. så fremstod Tomas Hansen og vidnede, at da han forleden sommer tjente på amtstuen, da talte Niels Olufsen nogle penge op, og da manglede der 43 rigsdaler, og da sagde Niels Olufsen, at det var af Frederik Adamsens penge.

(9)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på Søren Jensen Sabro, borger sst, hans vegne havde i Sjelle Skovgårds mølle stævnet Peder Christensen og hans søn Hans Pedersen angående et svin, Søren Jensen og hans hustru skal være stævnet for, som de skal have frataget ham. Anders Viby handskemager vidnede, at 22/10 sidst afvigt om natten, da klokken var 4 slet, da hørte han, at Maren Jensdatter, Søren Jensens hustru, råbte og bad, at nogen af hendes naboer ville komme og redde hende, thi der var nogle i hendes hus, der ville myrde hende, og da han kom i hendes stue, da greb fat på ham den gamle møller, som boer i Sjelle Skovgårds mølle, og hans søn, som beboer Lillemølle, og så kom der flere til hjælp, og han stødte den gamle møller fra sig. senere blev Søren Jensens hustru og mølleren i Lillemølle forligt, at han ville give hende det sosvin, som tilhørte ham, for den molest og fortræd samt for øl, brændevin. tobak, ild og lys, som de havde nydt og øvet i hendes hus. Anne Tomasdatter, Anders Viby handskemagers, vidnede ligesom hendes mand havde vidnet.

(11)

27/11 1696.

** er atter retten sat, som formedelst aftenens mørke blev opsat til i dag, og begyndt med sagerne, som i aftes slap, og efterskrevne vidnede om Maren Jensdatters besvær med møllerne.

(12)

** Jens Fog prokurator på Peder Christensen Sjelle Skovgård møllers vegne med opsættelse her af tinget 12/11 sidst angående det svin, som er indført i Søren Jensens gård og forhandlet til Søren Jensens hustru. så efterdi Søren Jensen i dag har ført vidne i sagen, som er indstævnet til doms, opsættes sagen 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator på Mikkel Lauritsen murmands vegne fremlagde opsættelse her af tinget 12/11 sidst kontra Johan Gotfred Gesius. sagen opsættes 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Jørgensen Sommerfeld, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af retten 12/11 næst afvigt havde stævnet Jens Hansen Viby, vognmand sst, angående hans ærerørige beskyldninger. så fremstod Jens Hansen og gjorde Jens Jørgensen og hans hustru efterskrevne offentlige erklæring og afbedelse for sine grove ubesindige ord, hvorefter prokurator Jens Fog på sin principals vegne var fornøjet, frafaldt sagen og ville efterlade Jens Hansen de 6 rigsdalers mulkt.

(13)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne indenbys personer for gældsdom, hvorimod blev fremlagt indlæg, og sagen er opsat 4 uger.

** følger den i Niels Olufsens tingsvidne fremlagte stævning.

(14)

** følger Søren Jensen Sabros fuldmægtig Mogens Robertsens i tingsvidnet omtalte stævning til Sjelle Skovgårds møllere.

3/12 1696.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 12/11 næst afvigt, havde stævnet Hieronimus Basballe, og i rette lagde efterskrevne indlæg, at han 3/12 96 med borgmester Jens Basballe er kommet til rigtighed, og at han pretenderer hos Hieronimus Basballe kapital og rente 1343 sletdaler, og fremlagde afregning med Jens Basballe om hans salig søster Anne Basballe hendes børn Anne Mikkelsdatter og salig Jacob Mikkelsen, hvoraf de tilkommer 711 sletdaler. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

(15)

** Jens Fog for Niels Olufsen, underskriver ved amtstuen, kontra Frederik Adamsen, ridefoged ved Estrup, angående 43 rigsdaler, som er kommet til forkort på en pose penge. sagen er opsat til 24/12.

** Jens Fog fremlagde en skriftlig begæring fra borgmester Jens Basballe angående udlæg hos sin bror Peder Basballe efter bytingsdom af 5/12 afvigte år, fordi den fast er år gammel.

** Hans Rasmussen underfoged på handskemagerlavets oldermand Anders Poulsens vegne, med opsættelse her af tinget 5/11 næst afvigt, havde stævnet Peder Nielsen Handrup, Poul Pedersen, Christen Slagter, Poul Jensens kone med flere indvånere sst formedelst skinds opsnappelse og forprang, de bruger imod deres lavs artikler og KM forordning, hvorefter blev afsagt, at alle forbemeldte skal undholde sig fra sligt skindkøb og forprang, og hvem dermed herefter betrædes, skal have forbrudt hvis, de i så måder har købt, og der foruden straffes efter loven og bøde første gang 4 rigsdaler efter handskemager lavets artikler.

10/12 1696.

** mademoiselle Malene Bording lod forkynde hendes mor madame Ingeborg Broberg, salig magister Laurits Bordings til Ryumgård, til hende udgivne afhændelse og afståelse til hendes bemeldte datter på hendes jord og eng, Vildkær kaldt, dateret Ryumgård 9/8 1697, af hende med svoger lagmand Poul Glud og søn Rasmus Bording underskrevet.

** Jens Fog prokurator på Peder Christensen Skovgårdsmøllers vegne kontra Søren Sabro. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Søren Jensen Sabro, borger sst, hans vegne havde som 26/11 stævnet Peder Christensen i Sjelle Skovgårds mølle og hans søn Hans Pedersen i Lillemølle, hvortil Jens Fog prokurator på deres vegne svarede, at de burde søges til deres værneting, hvorefter sagen blev opsat 3 uger.

(16)

** Mogens Robertsen for Mikkel Lauritsen murmand kontra Johan Gotfred Gesius angående betaling for begravelse endnu opsat 8 dage.

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtiget på Mikkel Mogensen, borger sst, samt på KM og Århus bys vegne havde i Mikkel Mogensens hus stævnet Jens Skøt, boende i Råsted kro ved Randers, for voldsom overlast, han har øvet i Mikkel Mogensens hus, og skønt der er gjort arrest på hans person, er han deraf bortrømt. sagen blev opsat 14 dage

** Jens Fog for Jens Jacobsen Skivholme sst lod læse og påskrive en advarsels seddel angående nogle dokumenter, Jacob Christoffersen har transporteret ham, at ingen må befatte sig med dem.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne personer sst, formedelst de har ladet holde dobbelgilde om hellige aftener i deres huse, nemlig Niels Lauritsen, Anders Hollænder, Peder Terkildsen og Søren Jensen skomager, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen underfoged på byfogden Jørgen Danielsen sst hans vegne havde stævnet Anne, salig Christen Sadelmagers sst, for hvis pretentioner, han havde imod hende, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

*** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtig på hr Christen (blank), sognepræst på Helgenæs, hans vegne havde stævnet Anne, salig Christen Sadelmagers sst, for dom angående en hud, hun havde for ham at berede, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** den sag Rasmus Værn har kontra Hieronimus Basballe på Mikkel Jacobsens vegne blev i henseende til mindelig forening af parterne bevilget opsat 14 dage.

(17)

17/12 1696.

** atter i byskriverens hus, hvor retten måtte forflyttes, formedelst den stærke frost at blækket i pennen ikke kunne holdes ufrosset at skrive med.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Niels Olufsen, underskriver på amtskriverstuen sst, hans vegne havde med en skriftlig stævning stævnet Frederik Adamsen, ridefoged på Estrup, for vidnesførelse angående 43 rigsdaler af en pose skal fejle på amtstuen, hvorefter blev fremlagt Niels Jørgensens attest og tingsvidne blev udstedt.

** Laurits Pedersen i Hvilsager, forordnet prokurator, fuldmægtig på Frederik Adamsen, ridefoged på Estrup, hans vegne havde stævnet Niels Olufsen, underskriver på amtstuen, samt Tomas Hansen, Mikkel Nielsen og Johan Plumb deres sandhed at tilstå, item Niels Jørgensen, tjenende amtskriveren, at gøre forklaring om en forseglet pose penge, som skal have været 350 rigsdaler og siden 250 rigsdaler, men ved udtagningen at være til forkort 43 rigsdaler, men da ingen af dem mødte, blev de 3 indstævnede personer forelagt at møde næste tingdag efter jule helligt.

(18)

** Mikkel Lauritsen murmand, borger sst, med opsættelse her af tinget 10/12 havde stævnet Johan Gotfred Gesius angående arbejdsløn for en begravelse i domkirken, hvortil Johan Gesius svarede, at han havde akkorderet med murmanden om den begravelse til hans salig kæreste Maren Jørgensdatter, hvilken akkordering er sluttet på 13 sletdaler, og erbød sig at gøre sin ed derpå. dertil svarede Mikkel Lauritsen, at de var akkorderet om en begravelse på to lig og en kiste dyb for 13 sletdaler, nu er der færdiggjort en begravelse til 6 lig, 3 i bredden og 2 i dybden, som Johan Gesius havde lovet at godtgøre ham. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Mikkel Mogensen, borger og gastgeber sst, hans vegne havde som 10/12 stævnet Jens Skøt i Råsted kro for vidne og syn, og Niels Slagter vidnede, at han på fredag var 14 dage var med Jens Mikkelsen i Mikkel Mogensens hus på Torvegade til syn på den skade, der var gjort, og da så de, der var hugget et stykke af enden af bordet og et stykke af bagstykket af en stol, og da gik Jens Skøt omkring på gulvet og vedgik, at han havde gjort skaden og ville betale den, og da underfogden gik hen og ville tegne, hvad de havde seet, greb Jens Skøt en del tobakspiber og holdt i vejret og ville have slået underfogden i ansigtet, hvis det ikke var blevet forhindret af andre, der var i huset.

(19).

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget for Bendix Lassen, borger og handelsmand i Ålborg, bød sig i rette med byfogden nu salig Jørgen Danielsens udstedte stævning, hvormed var stævnet borgmester Jens Basballe sst for 1000 tønder rug, tønden 9 mark, som borgmesteren skal have fået i Ålborg af Bendix Lassen. sagen blev opsat til 7/1 97.

** følger for anmeldte Niels Olufsens stævning kontra Frederik Adamsen.

(20)

24/12 1696.

** Mikkel Mogensen, borger sst, med opsættelse her af tinget 10/12 havde stævnet Jens Skøt i Rostved (Råsted) kro, og formente, at han burde betale den gjorte skade og for arrests undvigelse at bøde efter loven. sagen blev opsat 3 uger.

** Rasmus Værn, borger sst, på sin svoger Mikkel Jacobsens vegne, med opsættelse her af retten 3/12 næst afvigt, havde stævnet Hieronimus Basballe angående regning og afbetaling for Mikkel Jacobsens salig hustru Anne Basballes arv efter hendes far, hvorimod blev i rette lagt Hieronimus Basballes regning over hvis, han havde at tilsvare af Anne Christensdatter Basballes børns lod, som beløber sig efter kapital og rente 1141 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for borgmester Jens Basballe havde stævnet rådmand Hans Vinter, Dines Pedersen, Hieronimus Basballe, Rasmus Værn og Clemend Hansen for dom for hvis efterskrevne korn, af grev Nicolaj Friis er annammet, hvorimod at svare mødte Rasmus Værn og Clemend Hansen, at når det resterende kvantum korn inden februar måneds udgang bliver leveret i deres huse, da skal betalingen efter kontrakten blive betalt. sagen blev opsat 3 uger.

(21)

** Mogens Robertsen prokurator for Peder Basballe, med opsættelse her af retten 26/11 næst, havde stævnet mester Henrik Bertelsen med flere, hvorimod blev i rette lagt Laurits Guldsmeds regning for det, han havde repareret på gården på Torvet, han iboede. sagen blev opsat til 2.tingdag efter julehelligt.

** Mogens Robertsen for Mikkel Murmand med opsættelse her af tinget havde stævnet Johan Gotfred Gesius angående begravelsen, hvorefter blev opnævnt mænd til at besigtige samme begravelsessted, Mikkel Murmand for Johan Gesius har opmuret, og vurdere og ansætte, hvis han derfor ret og tilbørligt kunne fortjene.

** Jens Fog for Peder Christensen Skovgårdsmøller kontra Søren Jensen Sabro. for sine årsager opsættes sagen til 21/1 førstkommende.

** Jens Fog prokurator på proviantforvalter Christen Vegerslev sst hans vegne havde stævnet efterskrevne sst for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Jens Fog for Niels Olufsen, tjener amtskriver Randulf, kontra Frederik Adamsen, ridefoged på Estrup. sagen blev med fuldmægtigens samtykke opsat til 21/1 førstkommende.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Andersen ved Mindets hustru, i hendes mands absens, madame Marie Fog havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

7/1 1697.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget for Bendix Lassen, borger og handelsmand i Ålborg, med opsættelse her af retten 14/12 næst afvigt, havde stævnet borgmester Jens Basballe angående 1000 tønder rug, han har fået af ham. sagen blev opsat 8 dage og forelagt borgmester Jens Basballe da at svare hvis han herimod har.

(22)

** Laurits Pedersen, boende i Hvilsager, fuldmægtig på Frederik Adamsen, ridefoged på Estrup, med forelæggelse her af retten 17/12 næst forhen havde indstævnet vidner, hvorefter Mikkel Nielsen, borger og handelsmand sst, vidnede, at forleden sommer kom han ind til Johan Plumb og spurgte ham, om han kunne bekomme de 100 rigsdaler, han hos ham tilkom, og da tog han en pose penge af skabet, for hvilken pose var lille Niels Jørgensen på amtstuen hans segl, og hvorfra blev optalt 100 rigsdaler, og den blev derefter forseglet med Mikkel Nielsens segl, men om det var den pose, processen rejser sig af, vidste han ikke. dernæst blev i rette en af Johan Plumb guldsmed, borger sst, underskrevet attest.

(23)

** Søren Sabro, borger sst, fremkom med opsættelse her af retten 10/12 næst forhen kontra Søren Sjelle Skovgårds møller, men som intet var skete, er sagen opsat endnu 14 dage.

** Hans Rasmussen for Jens Andersens kone kontra Peder Lauritsen Todbjerg efter opsættelse 24/12. skete intet svar, derfor opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen efter opsættelse 24/12 kontra Niels Lassen med flere for dobbelgilder. skete intet svar, derfor endnu opsat 3 uger.

** Rasmus Værn på sin svoger Mikkel Jacobsens vegne kontra Hieronimus Basballe. sagen er endnu opsat 8 dage.

** følger Frederik Adamsen, ridefoged på gammel Estrup, hans tagne stævning.

** følger Johan Plumbs fremlagte attest, at han i sidst afvigte juni var på amtstuen for at annamme 996 rigsdaler på justitsråd Jørgen Arenfeldts vegne, hvilke penge blev optalt af Niels Jørgensen, på nær en pose, hvori skulle være 350 rigsdaler, som Niels Jørgensen forseglede. noget efter kom Niels Olufsen og sagde, Mikkel Nielsen vil have 100 rigsdaler af den forseglede pung, i kan lade ham få dem, hvilket skete, og Mikkel Nielsen forseglede posen med sit segl, og da Frederik Adamsen skulle have nogle penge af ham, leverede han ham samme pung og sagde, der skal være 250 rigsdaler deri, som er kommet fra Niels Olufsen, hvilken pose Frederik Adamsen lod bære til amtstuen. 2.dagen derefter kom Niels Olufsen og sagde, der manglede nogle penge deri, hvorfor Mikkel Nielsen og Johan Plumb erbød dem, om Niels Olufsen kunne have noget at pretendere på den forseglede pung, da at søge dem og ikke Frederik Adamsen, og lovede at holde Frederik Adamsen uden skade.

(24)

14/1 1697.

** KM forordning om militærpersoner af underofficerer og gemene, som adskillige gange lejermål begår, deres straf, dateret 24/12 1696.

** blev for retten fremstillet Anne Mikkelsdatter, som for barnefar havde udlagt en person, Søren Tomasen, som havde lovet hende ægteskab, og da de om søndagen skulle have haft trolovelse,

bortrømte han, og da hun på hendes bøder havde betalt 2 rigsdaler og intet videre havde, blev hun atter indbragt i fængslet til straf efter loven.

** Mikkel Mogensen Fog med opsættelse her af retten 24/12 96 kontra Jens Skøt i Råsted kro. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for borgmester Jens Basballe, med opsættelse her af retten 24/12 96, havde stævnet Dines Pedersen med flere på en del korn af grev Friis dets betaling. ingen af de indstævnede svarede, så er sagen opsat 14 dage.

(25)

** Rasmus Værn med opsættelse her af tinget 7/1 havde stævnet Hieronimus Basballe på sin svoger Mikkel Jacobsens vegne. sagen blev samtykket opsat endnu 8 dage.

** Jens Fog prokurator på Bendix Lassen, borger og handelsmand i Ålborg, hans vegne, med opsættelse her af retten 7/1 97, havde stævnet borgmester Jens Basballe på Jacob Low af Amsterdams vegne og gav til kende, at såsom er bevist, at Jens Basballe efter kaution sig har forbundet som selvskyldner at svare de omtvistede 1000 tønder rug skadesløs til Bendix Lassen at betale, da bør han ham derfor kontentere. sagen blev opsat 14 dage, og som sagen ser ud til stor vidtløftighed, er parterne imidlertid med sagen og dens dokumenter henvist til overkøbmand Peter Clausen og blev dertil udmeldt efterskrevne 4 borgere.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen, borger sst, havde stævnet Mikkel Brun, skipper og borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 23 rigsdaler efter regning, hvorimod Mikkel Brun beråbte sig på kontraregning, hvorfor sagen er opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtiget på Mikkel Lauritsen murmand, borger sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget 12/12 næst afvigt, havde stævnet Johan Gotfred Gesius for 28 sletdaler for en begravelse i kirken, hvorefter blev i rette lagt 4 borgeres vurdering på hvis, Mikkel Murmand derfor kunne fortjene, som er 16 rigsdaler arbejdsløn, som Johan Gotfred Gesius blev tildømt at betale.

(26)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 26/11 og 27/11 næst afvigt havde stævnet efterskrevne sst for gæld, som de blev tildømt at betale.

21/1 1697.

** Johan Gotfred Gesius lod læse og påskrive kommissarier amtmand Randulf, Christoffer Lindenov og amtmand Christian Gersdorff deres stævning til skifte efter Johan Gotfred Gesius hans salig hustru, Maren Jørgensdatter, 17/2 næstkommende.

** Jens Fog prokurator på Peder Møller ved Sjelle Skovgårds mølles vegne med opsættelse her af tinget 24/12 sidst kontra Søren Sabro. blev med fuldmægtigens samtykke opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, med opsættelse her af tinget 7/1, på Søren Sabro hans vegne kontra Peder Christensen møller. sagen blev med fuldmægtigens samtykke opsat 8 dage.

** proviantforvalter Christen Vegerslev hans fuldmægtig Jens Fog prokurator, med opsættelse her af tinget 24/12 næst afvigt, havde stævnet Tomas Christensen bager, Rasmus Christensen Hår og Hans Mikkelsen bager for gæld, som de blev tildømt at betale.

28/1 1697.

** blev forkyndt Jens Andersen Høg og Knud Pedersen, indvånere sst, deres afkald til deres far Jens Andersen Høg skomager for arveparter, dateret 27/1 1697.

(27)

** blev forkyndt borgmestre og råd i Kalundborg deres skriftlige advarsel til skifte efter salig Maren Clemendsdatter Ernst ---- i Kalundborg 18/2 næstkommende.

** Mikkel Mogensen med opsættelse her af tinget 14/1 sidst kontra Jens Skøt i Råsted kro, og som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Bendix Lassen, borger og handelsmand i Ålborg, hans vegne, med opsættelse her af tinget 14/1 næst afvigt, havde stævnet borgmester Jens Basballe på Jacob Lows vegne for resterende betaling for 1000 tønder rug, hvorefter blev afsagt, som borgmester Jens Basballe på Jacob Lows vegne har caveret til Bendix Lassen for 1000 tønder rug, som Low med Lassen i januar 1695 har om akkorderet, a tønden 9 mark, og det som selvskyldner at betale, hvis Jacob Low ham ikke derfor har kunnet fornøje, og som samme endnu ikke er efterkommet, da bør Basballe efter sin kaution betale til Bendix Lassen 1500 rigsdaler.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig på borgmester Jens Basballe sst hans vegne havde, i hans logement til Hans Bendixens sst, med en skriftlig stævning stævnet Bendix Lassen af Ålborg for vidner, og Morten Værn og Søren Jensen vidnede, at næst afvigte 19/1, da de med andre tiltagne var på den kommission mellem borgmester Jens Basballe og Bendix Lassen til Peter Clausens, da faldt der adskillige ord imellem dem om et havrekøb, som Lassen havde i kommission, hvilket Lassen benægtede, hvorimod Basballe svarede, at han ville sætte værdi derom på 10 dukater til de fattige, derimod svarede Lassen, at han ville sætte 20 dukater, at det ikke var så, da svarede borgmesteren, at det kunne blive ved de 10 dukater, og dermed rakte de hinanden hånd, og den ene sagde, han skulle bevise det, og den anden sagde, nej det skulle ikke bevises.

(28)

** følger borgmester Jens Basballes kaldsseddel.

29/1 1697.

** er atter retten sat, som formedelst nattens mørke da blev optaget til i dag, og da atter begyndt, sagerne, som forleden aften slappes.

** blev af byens fængsel for retten fremstillet rytter Henrik Koch, og efter var oplæst det forhør og bekendelse, som næst afvigte 25/1 på rådstuen skete, blev han tilspurgt, om det i alt så i sandhed var, hvilket han vedstod og vidste ikke videre om noget stjålet gods at sige, og lyder samme hans forhør og bekendelse, som den herefter følger indført..

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for skipper Laurits Adriansen, borger sst, havde stævnet Albret Tiedemann, barber sst, for dom og tiltalte ham for 15 sletdaler, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

(29)

** Mogens Robertsen for borgmester Jens Basballe med opsættelse 14/1 sidst havde stævnet Hans Vinter rådmand med flere angående kornkøb af grev Friis. intet svar, sagen er opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Anders Jørgensen med opsættelse af 14/1 sidst kontra Mikkel Brun. Mikkel Brun fremlagde kontraregning, så sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen med opsættelse af 10/12 kontra Niels Lassen med flere for dobbelgilder. intet svar, sagen er bevilget opsat 4 uger.

** Søren Mikkelsen Langballe, borger sst, havde stævnet efterskrevne for gæld, og tiltalte Jørgen Rasmussen i Hørret for 9 års bondeskyld, Jacob Nielsen i Langballe for ---- års bondeskyld, Søren Sørensen i Langballe 28 rigsdaler efter sin salig fars brev, Peder Sørensen sst for han er undveget den gård i Hørret, han iboede og blev stående øde, og Niels Mikkelsen sst for sin salig fars gæld. Søren Sørensen i Langballe fremlagde en dom her af bytinget 13/10 1687, som til slutning melder, at Søren Langballe, formedelst han ikke har fordret på skifte efter Søren Sørensens mor, er frikendt for denne fordring efter hans mors obligation. sagen blev opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Søren Jensen Sabro, borger sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 10/12 næst afvigt havde stævnet Peder Christensen Sjelle Skovgårds møller og hans hustru og søn, formedelst de beskylder hans hustru for at have frataget dem et svin samt for den molest, de har gjort i hans hus, hvorefter blev afsagt, og som Peder Christensen beskylder Søren Jensens hustru, at hun ulovligt skal have frataget ham et svin, hvilket han ikke i ringeste måde har bevist, men Søren Jensen med tingsvidne beviser, at han for adskillige årsager har givet hende det, og beviser både hans og hans søns grove, utilbørlige og meget usømmelige adfærd og overlast, de en ganske nat igennem i mandens fraværelse imod hans hustru i hendes eget hus har øvet og begået, da blev de derfor tilfundet at gøre Søren Sabros hustru en offentlig afbedelse og erklæring her for retten, og enhver af dem at give til Århus arme 2 rigsdaler.

(30)

** for anmeldte rytter Henrik Koch hans i retten tilståede bekendelse om sølv og andet, han med tre andre ryttere havde stjålet i Århus, ved enten at bryde hul på en væg eller ved at skære bly om ruder sønder med en kniv, så de kunne komme ind i husene.

(31)

4/2 1697.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Margrete, salig byfoged Jørgen Danielsens, vegne havde til sit logement stævnet Jens Fog stadsprokurator for dom angående resterende auktionspenge, og tiltalte ham for 14 sletdaler for tilkøbt gods på salig Niels Carlsens auktion. som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på samtlige borgmestre og råds samt byens vegne havde stævnet Peder Terkildsen, borger sst, for syn, vidner og dom angående ulovlig skovhugst i byens skov.

** Mogens Robertsen prokurator på salig Hans Sørensen Gyllings enke Birgitte Jensdatter sst hendes vegne havde stævnet Søren Nielsen Pannerup og Jens Pedersen Foged, begge boende i Grundfør, for dom og tiltalte dem for lånte penge, men som intet svar skete, er sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtiget på Jens Basballe, borgmester sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget 24/12 næst forleden, havde stævnet rådmand Hans Vinter, Dines Pedersen, Rasmus Værn og Clemend Hansen angående kornkøb af grev Friis, og i rette lagde en videmeret udskrift af kontrakten med fornævnte borgere om kornets annammelse, hvorefter blev afsagt, eftersom Jens Basballe efter en kontrakt søger rådmand Hans Jensen Vinter for 55 rigsdaler, Dines Pedersen for 55 rigsdaler og Rasmus Værn og Clemend Hansen for 206 rigsdaler, som de på en del af det bekomne korn endnu skal restere, hvilket ingen af dem fragår, da synes ikke rettere heri at kende, end hver af de ovennævnte, for sin anpart debet summa, bør til borgmester Basballe inden 15 dage at betale.

(32)

12/2 1697.

** Matias Sørensen Hårbo indleverede for retten Jens Høg skomagers til ham udgivne pantebrev, dateret 9/3 1693, på 140 sletdaler, derfor pantsat hans iboende hus bag klostret, hvilket var indløst og betalt og derfor af pantebogen at udgøres.

** Mogens Robertsen lod forkynde Jens Høg skomagers til Christen Rasmussen Ladefoged, borger sst, udgivne pantebrev på 200 sletdaler, derfor pantsat hans iboende hus, dateret 1/2 1697.

** Jens Jacobsen Skivholme lod forkynde et af Tomas Bager til ham udgivne pantebrev for 76 rigsdaler, derfor pantsætter hans iboende gård.

** Søren Ruttenborg, prokurator i Randers, havde på KM byfoged i Randers Jens Nielsens vegne stævnet Morten Halkær, indvåner her sst, for gældsdom for hvis, han byfogden på Søren Christensen Borums vegne skyldig er, og i rette lagde Morten Halkærs udgivne obligation til Søren Christensen Borum, af dato Århus 9/3 1696, på 165 rigsdaler, hvorpå var betalt 65 rigsdaler, og dernæst i rette lagde et notarie instrument, dateret 10/2 97, efter en overdragelse af salig Søren Borums arvinger til byfogden Jens Nielsen af samme obligation, men da den originale transport ikke ver fremlagt, blev sagen opsat 8 dage.

(33)

** den sag, skipper Anders Jørgensen kontra Mikkel Brun, da skete intet svar, hvorfor sagen endnu opsættes 8 dage, og imidlertid henvist parterne at indfinde sig for overkøbmand.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Laurits Adriansen, borger og skipper sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget 28/2 næst afvigt, havde stævnet Albret Tiedemann barber for 15 sletdaler efter regning for resterende husleje med andet, som han blev tildømt at betale.

** Mikkel Mogensen Fog, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 24/12 næst afvigt, havde stævnet Jens Skøt, boende i Råsted kro, for dom, hvorefter blev afsagt, som befindes Jens Skøt er stævnet, for han med sin hirschfænger har hugget et stykke af Mikkel Mogensens bord og af en stol, hvilket Jens Skøt har tilstået, samt for hans undvigelse af arrest, da bør han efter taksering betale den gjorte skade, og efter lovens 6.bogs 9.kapitels 6.artikel item efter lovens bogs 21.kapitels 17.artikel sine voldsbøder og processens bekostning at betale.

(34)

18/2 1697.

** KM privilegier for Stege by, Mors land og Løgstørs indbyggere læst og påskrevet.

** Anne Christensdatter, som har avlet barn, hvorfor hun udlagde en karl og nu er fængslet, blev fremstillet, og som hun nu med gråd gav til kende, at hun intet havde at betale hendes lejermåls bøder med, blev hun nu atter til straf i fængslet henbragt.

** Søren Pedersen prokurator af Viborg, fuldmægtiget på Magnus Poulsen, boende i Flensborg, hans vegne havde stævnet Hans Storm sst for doms fornyelse, og fremlagde en dom af Næstved byting 28/10 1695, Hans Storms revers og andre dokumenter, hvorefter blev afsagt, så eftersom Jens Fog begærer kopi af de fremlagte dokumenter til besvarelse, blev sagen opsat 3 uger.

** Jens Fog bød sig i rette på Morten Halkærs vegne kontra Jens Nielsen, KM byfoged i Randers, efter opsættelse 12/2, men ingen mødte på byfogdens vegne.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Margrete Bremmer, salig byfoged Jørgen Danielsens, hendes vegne, med opsættelse her af retten 4/2 sidst, havde stævnet Jens Fog prokurator for resterende auktionspenge, hvortil Jens Fog svarede, at han, ungefer en uge, før byfogden døde, var hos ham at betale samme penge, hvorpå han erbød sig at erlægge ed. sagen blev opsat 14 dage.

(35)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Søren Mikkelsen Langballes og medarvingers vegne, med opsættelse her af tinget, havde stævnet Jørgen Rasmussen i Hørret med flere, hvorimod at svare mødte Mikkel Mikkelsen Pedholt, delefoged ved friherskabet Vilhelmsborg, som i rette lagde en dom af Vilhelmsborg birketing 24/8 1696, med udlæg på herskabets vegne i den gård i Hørret, som Jørgen Rasmussen iboer, for 50 rigsdaler. så blev sagen opsat 14 dage.

25/2 1697.

** blev forkyndt kommissariers opsættelse med skifte efter salig Maren Jørgensdatter, Johan Gotfred Gesiuses, til 10/3 næstkommende.

** Jens Fog prokurator lod forkynde sin fuldmagt af hr Tomas Henningsen i Mariager og hans bror Mads Henningsen på Fyn og søster Ellen ? Henningsdatter for arven efter deres salig søster Helvig Henningsdatter Oluf Ruts sst at påfordre.

** Birgitte Jensdatter, salig Hans Gyllings, fuldmægtig Mogens Robertsen med opsættelse 4/2 kontra Søren Pannerup og Jens Pedersen Foged. som intet svar skete, er sagen endnu opsat 14 dage.

4/3 1697.

** blev publiceret en plakat, dateret rentekammeret 10/2 1697, om strandet gods og vrags forpagtning over riget, næstkommende 22/3 at skal foretages.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Hans Nielsen Gotlænder, borger og kandestøber sst, hans vegne havde stævnet Peder Rasmussen Hasle bag klostret for gældsdom og tiltalte ham for en dukat, som estimeres for 13 mark, samt for 2 rigsdaler for auktionsskødes forfærdigelse. Peder Rasmussen begærede opsættelse, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget af skomagerlavets oldermand sst, Frands Sørensen skomager, på lavets vegne havde her i byen, i hans opsatte skomagerbod, stævnet Søren Jensen Molbo, skomager i Horsens, for vidners førelse angående et par sko, han havde solgt til Lambrecht Nicolaj handskemager, borger sst, og befandtes med træsåler i bunden. Lambrecht Nicolaj mødte og vidnede, at han havde købt samme sko af Søren Molbo, og da han kom hjem, var der to skomagere i hans hus, som tog fat på skoene og fandt, at der var deri indlagt en træsål. Mikkel Molbo mødte og bød forlig til, at ville betale skoene igen, og for sin forseelse 2 mark til de fattige.

(36)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget for Bent Matiasen, fuldmægtig over Skaføgårds underliggende gods, havde stævnet for dom Morten Halkær, forrige familie og folkeskatteforpagter, for formenende ulovlig skatteoppebørsel ved eksekution. sagen blev opsat 8 dage.

** baron Constantin von Marselis friherre til Marselisborg hans ridefoged Kjeld Matiasen havde stævnet Henrik Henriksen Kloche, instrumentistsvend sst, for ulovligt skytteri, og i rette lagde et tingsvidne af Marselisborg birketing 22/12 96, meldende om vidner som siger, de havde seet Henrik Kloche med stenbøsse på Marselisborg mark, og satte i rette, at han derfor burde at lide som en krybskytte. Jens Fog på Henrik Kloches vegne svarede, at han ikke nægtede, han ved havbakken straks ved Marselisborg ved landevejen gik med den omvidnede bøsse, men om hanen var spændt eller ikke, ved han ikke, men hans forsæt var at skyde ved landevejen nogle spurve, eller ved havbredden, straks derved beliggende, nogle strandmåger. sagen blev opsat 3 uger.

** Jens Fog prokurator på Søren Langballes vegne, med opsættelse her af retten 28/1 næst afvigt, havde stævnet Jørgen Rasmussen i Hørret med flere for gæld ifølge deres fæstebreve, både for bondeskyld og brøstfældighed. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Jens Hagensen, forhen tjenende salig Jens Rasmussen Lassens enke, nu tilholdende i Linå, hans vegne havde stævnet skipper Kaj Sørensen, borger sst, for doms fornyelse på hvis, han er ham skyldig, og i rette lagde en dom her af retten 28/3 1698, hvori Kaj Sørensen er tildømt for 2 ankre brændevin at betale 16 daler, men som Kaj Sørensen beråbte sig på at føre vidner og begærede opsættelse, er sagen opsat 14 dage.

(37)

** Anders Jørgensen, tjenende Hans Bendixen for vinkældersvend, havde stævnet salig assessor Jesper Hutfelds efterladte widve velædle madame Sidsel Christensdatter for gæld, hendes salig søn Hans Hutfeld til Anders Jørgensen skyldig skal være, og tiltalte hende for lånte penge 3/10 1695 og 13/1 1696 25 rigsdaler, hvorpå han gjorde sin ed, hvorefter Jens Fog leverede de fordrede penge til Anders Jørgensen, som afstod sagen og leverede gældsbeviserne til Jens Fog.

** Hans Rasmussen underfoged på Margrete, salig byfoged Jørgen Danielsens, vegne efter opsættelse 4/2 sidst begærede dom over prokurator Jens Fog, som refererede sig til sit i dag 14 dage indførte svar. så er sagen opsat 14 dage.

** Poul Pedersen Calmer på sin far Peder Calmers vegne havde stævnet Peder Olufsen handskemager, borger sst, og tiltalte ham for 3 sletdaler, han var hans far skyldig, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

11/3 1697.

** rådmand Petter Jessen fremlagde Jochum Blom, borger og buntmager sst, hans til ham udgivne skøde på den ejendom på Vestergade, Erik Andersen guldsmed iboede, imellem Søren Langballes ejendom på den ene og Anne Langballes eje på den anden side, dateret Århus 4/3 1697.

** Jochum Blom, buntmager sst, lod forkynde rådmand Petter Jessen til ham udgivne skøde på hans gård på Vestergade, Rasmus Tysk iboede, ligger imellem Peder Brandts gård på den ene og salig Anne Mikkelsdatters bod på den anden side, med gårdsrum, brønd og havejord, dateret Århus 3/3 1697

** Jens Fog prokurator på Jens Jacobsen Skivholmes vegne erbød at ville give til vedkommende for et stykke havejord, som rådmand Petter Jessen i dag har skødet til Jochum Buntmagers gård, beliggende bag boden, Anne Mikkelsdatter iboede, 8 rigsdaler, som det er solgt for, eller 10 rigsdaler, om det skulle pretenderes.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Kaj Sørensen, skipper og borger sst, hans vegne havde i Christen Ladefogeds hus sst stævnet Jens Hagensen, forrige tjenende salig Jens Rasmussen Lassen og siden sejlende her fra byen, for vidner at påhøre i den sag, Jens Hagensen havde stævnet Kaj Sørensen for, og Jens Fog i rette lagde en attest, som herefter er indført.

(38)

** Jeppe Hansen, prokurator i Viborg, fuldmægtig på Magnus Poulsen i Flensborg hans vegne med opsættelse her af tinget 18/2 næst afvigt havde stævnet Hans Hansen Storm sst for doms fornyelse, hvorimod Jens Fog på Hans Storms vegne svarede, at den revers, Hans Storm har udstedt, er sket

efter skiberummet, som han førte, var pålagt arrest, og for at han af samme arrest kunne blive relaxeret, og er ham aftvunget, formedelst sin rejse at kunne fortsætte, hvorefter blev afsagt, at det synes noksom, at skipper Hans Storm ved den fremlagde dom af Næstved byting mærkeligt er fornærmet, såsom hans 4 førte troværdige vidnesbyrd ganske intet agtes, endog de udførlig forklarer, hvorledes det med begge skiberum er tilgået, og synsmændenes forretning 30/3 1694 for gyldig accepteres, men som bemeldte dom ikke betimelig til højere ret er blevet indstævnet, da bør den ved magt at blive.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget efter magistratens anordning på Maren Mortensdatters vegne havde stævnet Peder Basballe, borger sst, for beskyldning og dom, og tiltalte ham for hendes arvepart efter salig Christen Basballe, hvorimod blev i rette lagt Peder Basballes skriftlige indlæg, hvorefter sagen blev opsat 3 uger.

** Jens Fog prokurator på Bent Matiasens vegne havde, ligesom i dag 8 dage, stævnet Morten Halkær og begærede opsættelse til doms 14 dage, så blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Søren Langballe, borger sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gæld. sagen blev opsat 14 dage.

(39)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget på Mikkel Helbo, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom. sagen blev opsat 3 uger.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Søren Mikkelsen Langballe, borger sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget 28/2 næst afvigt, havde stævnet Jørgen Rasmussen i Hørret med flere, og nu blev i retten indleveret Jørgen Rasmussens fæstebrev, af Kirsten Langballe udgivet, på den gård i Hørret, samt Søren Mikkelsen Langballes genpart fæstebrev, udgivet til Jacob Nielsen Storgård, på den halve bondegård i Langballe, salig Rasmus Rasmussen fradøde, af dato 5/8 87, item Søren Nielsen, boende i Langballe, hans udgivne obligation til Kirsten, salig Mikkel Langballes, på 70 sletdaler, dateret 12/1 66, med påskrift, at 20/11 76 har Else Sørensdatter betalt derpå 12 sletdaler, og er underskrevet af hendes søn Søren Sørensen, hvorpå blev i rette lagt tingsvidner af Vilhelmsborg birketing og derefter afsagt, som Søren Langballe tiltaler de forhen indførte personer for bondeskyld og anden gæld, som er Jørgen Rasmussen i Hørret for 9 års bondeskyld, samt kvittering for betalte KM skatter og herskabets landgilde at fremvise, og da samme selvejer bondegård ved dom af Vilhelmsborg birketing 15/7 1689 for resterende landgilde frafundet Søren Mikkelsen til baron Gyldenkrone, og Søren Mikkelsen ikke forklarer, for hvilke åringer samme bondeskyld resterer, da bør samme dom blive ved magt. Søren Sørensen i Langballe beviser ved dom her af tinget 13/10 1687 at være frifundet for hans salig forældres gæld, hvorfor Søren Mikkelsen ikke noget deraf kan tilkendes. Jacob Nielsen og Peder Sørensen i Hørret henskød sig til deres værneting Vilhelmsborg birketing, og Niels Mikkelsen sst beviste med tingsvidne af Vilhelmsborg birketing 15/2 97, imod 4 skæpper havre, at være forligt med Søren Mikkelsen om hans gæld, som han blev tilfundet at betale.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Margrete, salig Jørgen Danielsen, forrige KM byfoged sst, hans efterleverske hendes vegne havde stævnet efterskrevne sst for gæld, de skyldig er for tilkøbt gods på auktion, som de blev tildømt at betale

(40)

** følger for anmeldte af Kaj Sørensens fuldmægtig, Jens Fog, fremlagte attest af Peder Jensen Skåde bådsmand sst og Niels Lydiksen, sejlende her fra byen, angående det ulykkelige tilfælde, som skete med den jagt, som Hieronimus Basballes tjener Jens Andersen, som var købmand, med skipper Kaj Sørensen havde befragtet at indtage gods. da de 1694 mellem sankt Mortens dag og jul sejlede med Kaj Sørensens skude til Norge og var kommet udenfor molen i Mos, da kom Jens Andersen med en jagt, han havde befragtet at indtage sin husbond Hieronimus Basballes gods og føre så langt, han kumme komme for is, og så indtog han i galioten hans gods af vin, hør og papir, og da blev al Jens Hagensens brændevin, som hans navn stod på med rødt kridt, såvel som Kaj Sørensen eget brændevin indskibet i samme jagt, som dermed bortsejlede og ville til Christiania, men den forulykkede, formedelst uformodentlig storm og uvejr, så alt godset forulykkede, og intet blev bjerget uden et anker brændevin.

18/3 1697.

** KM bestallingsbrev Jens Nielsen Ovstrup at være byfoged her i Århus, dateret 19/12 1696, blev læst og påskrevet.

** Petter Clausens givne afkald af hans stedsøn Hans Jørgensen for sin fædrene og mødrene arvekapital og formynderskab, dateret 9/3 1697, blev læst og påskrevet.

** Maren Christensdatter, salig Rasmus Jensens i Skanderborg, lod forkynde landstings kaldsvidne til skifte efter bemeldte hendes salig mand over arvinger og kreditorer 7/4 næstkommende.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst fuldmægtig på Margrete, salig byfoged Jørgen Danielsens efterladte enke sst, hendes vegne med opsættelse her af tinget 4/2 næst afvigt i rette lagde Dines Pedersen Vintz hans udgivne attest om Jens Fogs ord at ville bevise, pengene blev betalt, samt doktor Tomas Laurentius hans attest, at han ikke så Jens Fog gav byfogden nogen penge endvidere Margrete, salig byfogeds, hendes skriftlige indlæg, hvorefter blev afsagt, som Jens Christensen Fog tiltales af byfogdens hustru skyldig at være til hendes salig mand, for afkøbt auktionsgods, 14 rigsdaler, hvilken fordring Jens Fog her for retten ved sin korporlige ed påstår at have betalt den salig mand nogle dage før hans død, da han lå på sin sygeseng, hvorover ham ingen kvittering blev givet, da vidstes ikke rettere herom at kende, end han for bemeldte tiltale bør fri at være.

(41)

** Mogens Robertsen prokurator på Jens Hagensens vegne, med opsættelse her af tinget 4/3, havde stævnet Kaj Sørensen, hvorimod Jens Fog på Kaj Sørensens vegne fremlagde et tingsvidne 11/3. sagen blev opsat 3 uger.

26/3 1697.

** Anne Rasmusdatter, salig Rasmus Lassens, lod forkynde Tomas Mikkelsen, borger sst, hans udgivne pantebrev til hende for 700 sletdaler, derfor pantsætter den gård i Vestergades ende, han på salig Jens Rasmussen Lassens obligation købt har, dateret 30/9 1696.

** Anne Rasmusdatter, salig Rasmus Lassens, lod forkynde Niels Jensen Hårbos til hende udgivet pantebrev, dateret 30/9 96, på 800 sletdaler, derfor pantsætter gården på Vestergade, han iboer og på salig Jens Rasmussens auktion købt har.

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtig på Niels Sørensen, murmestersvend hos Mikkel Murmand på Badstuegade, item på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Lauritsen, murmand på Brobjerg, for syn, vidner og dom angående overlast, han har begået på Niels Sørensen, hvorefter efterskrevne vidnede, at da de stod i deres arbejde, da overfaldt Mikkel Lauritsen Niels Sørensen og slog ham mange gange i næse og mund, slog ham til jorden og slæbte ham i håret, og synsmænd i rette lagde deres syn, som herefter er indført.

(42)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Mikkel Lauritsen, murmester på Badstuegade, hans svend Niels Sørensen item på KM og Århus bys vegne havde stævnet Mikkel Lauritsen, murmand på Brobjerg, og satte i rette, da han uden årsag har overfaldet Niels Sørensen på fri gade, som han selv bekender, så fælder han dermed dom over sig selv. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged lod til 4.ting advare alle, som havde noget gods stående på rådhuset, som de på auktion havde købt eller ladet opkomme for på auktion at sælges, om de uden ophold ville hente det, eftersom magistraten vil have rådhuset ledigt derfor.

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Mogens Sørensen bag klostret for gældsdom for resterende jordleje 60 daler. Mogens Robertsen på Mogens Sørensens vegne svarede, at han havde købt de 4 gårdsavl af Peder Basballe for 1200 sletdaler, og på købet var betalt 50 sletdaler, hvilket han vil bevise. sagen blev opsat 3 uger.

** baron von Marselises sag kontra Henrik Kloche er endnu bevilget opsat 14 dage.

** Anders Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Morten Halkær sst for beskyldning og dom og tiltalte ham for den kaution, han har gjort for Halkær for familie og folkeskattens forpagtning til rentekammeret, og i rette lagde efterskrevne dokumenter angående 1.termins forpagtning af skatten, forfaldet til 1/1 73 2485 rigsdaler, hvorefter han begærede tingsvidne.

(43)

** rådmand Niels Lauritsen lod forkynde Jens Lauritsen bager, borger sst, hans til ham udgivne pantebrev for 100 rigsdaler, derfor pantsætter hans iboende gård, dateret 2/3 97.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Bent Matiasen, ridefoged over Skaføgårds underliggende gods, hans vegne, med opsættelse her af tinget 4/3 sidst, havde stævnet Morten Halkær, for han har oppebåret af grev Holcks tjenere og bønder i Skarresø og Lime sogne KM konsumption og familieskat som en forpagter, hvilket bevises med hans egen hånd, og i rette lagde et tingsvidne af Sønderhald Rougsø og øster Lisbjerg ting 22/2 97 angående hvad, en del bønder havde udgivet til eksekver penge. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Søren Langballe, med opsættelse her at retten 11/3 næst afvigt, havde stævnet Poul Nielsen med flere sst, hvorimod blev i rette lagt Poul Nielsens regning på reparation, og Poul Brundts indlæg, at han havde betalt lejen. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet rådmand Petter Jessen sst for beskyldning og dom at påhøre, hvad rigtighed han kan have haft at skøde Jochum Buntmager den jord, som salig Anne Mikkelsdatter havde lånt nogle penge på, og jorden uden lovlig adkomst solgt, såsom det formenes, at samme jord tilhører Jens Mikkelsen i Arendal i Norge. dommeren herpå gav til afsigt, at Jens Fog bør at fremvise fuldmagt fra Jens Mikkelsen, før han til rettergang kan stedes.

(44)

** følger nu Niels Sørensen murmestersvends i tingsvidne anmeldte syn på hans skader.

** følger nu i Anders Lassens vidne for anmeldte assignationer og kvitteringer af Morten Halkær fremlagt.

(45)

8/4 1697.

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtig på Niels Sørensen murmestersvend hans vegne, med opsættelse her af retten 26/3 næst afvigt, havde stævnet Mikkel Lauritsen murmester. så efterdi intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Maren Mortensdatter kontra Peder Basballe, borger sst, med opsættelse her af tinget 11/3 næst afvigt, i rette lagde et skiftebrev efter salig Christen Basballe, af dato 6/9 1693, hvormed han beviste, at Peder Basballe var Maren Mortensdatters lovværge, hvorimod blev i rette lagt Peder Basballes kontrastævning. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Søren Mikkelsen Langballe, borger sst, med opsættelse her af retten 11/3 næst forhen, havde stævnet Peder Nielsen med flere sst, som benægtede gælden, hvorefter fuldmægtigen frafaldt sagen.

(46)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Bent Matiasen, ridefoged over Skaføgård og dets underliggende gods, hans vegne med opsættelse her af tinget 4/3 sidst, havde stævnet Morten Halkær, som mødte og refererede sig til sit forrige svar, hvorefter blev afsagt, at som Morten Halkær tiltales for, at han af Skarresø og Lime sogne skal have oppebåret folkeskatten for 1693-94 og 95 efter hans kvittering, og siden ved eksekution af samme sogne har inddrevet 9 rigsdaler, men som Morten Halkær ikke med mandtaller har bevist at tilkomme mere af Skarresø og Lime sogne, end han har annammet, og han dog siden ved eksekution har oppebåret af samme sogne 9 rigsdaler, da bør han de 9 rigsdaler med eksekverpenge og processens bekostning at betale.

** Mogens Robertsen for Jens Hagensen kontra Kaj Sørensen. sagen blev opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen for Mikkel Helbo efter opsættelse 11/3 sidst kontra Villum Handskemager med flere. intet svar, sagen derfor endnu opsat 14 dage.

15/4 1697.

** Simon Nielsen Glud, kopist ved landgeneral kommissariatet, lod forkynde hans af Anders Jensen indvåner sst givne afkald efter hans salig søster Anne Jensdatter, afgangne Claus Steippers i København, for arv efter hende.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på amtskriver Envold Randulf, boende sst, hans vegne havde stævnet en person i rådhuskælderen indsat, som om nattetide er fundet i amtskriverens hus, som sagde sig at hedde Niels Olufsen Berg, men de 8 mænd vidnede, at han tilforn havde sagt, han hed Niels Hansen Berg, og var født i Opland i Dyrebo herred, Tortuna sogn Vendle by, og at han gik ind i amtskriverens hus af forseelse og drukkenskab. efterskrevne vidnede, at de 2/10 om aftenen var på amtskriverens loft, hvor de så en kiste var opbrudt, hvorfra skulle være stjålet et stykke dynevår, og amtskriverens folk vidnede, at da de hørte lyde fra loftet, gik de derop og fandt Niels Berg, som løb på gaden, hvor de anholdt ham, og han var så drukken, at han flere gange faldt om på gaden. på spørgsmål svarede Niels Berg, at han ikke vidste, hvad han ville i amtskriverens hus, og havde tjent som soldat i Sverige 17 år.

(47)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 26/3, havde stævnet Mogens Sørensen for resterende jordleje, hvortil Mogens Sørensen ved fuldmægtig svarede, at det vedkommer ikke ham, såsom Peder Basballe har solgt ham de 4 gårdsavl, og frembød en pose med penge, som var den resterende kapital og rente derfor, og tilbød at gøre sin ed, at han siden 91, da han købte samme avlinger, ikke var ham nogen leje skyldig. sagen blev opsat 8 dage, til hvilken tid Peder Basballe blev forelagt i retten at fremlægge sin bog eller gøre sin ed, bemeldte avlinger ikke at have solgt til Mogens Sørensen.

(48)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Jens Sørensen skrædder i Hørslevbol hans vegne havde stævnet Jørgen Borum, skrædder borger sst, for doms fornyelse og i rette lagde en dom her af tinget 24/11 1692, hvori Jørgen Borum til straf er tildømt at give til de fattige 2 rigsdaler og betale processens bekostning og Jens Sørensen sin hustrus trøje igen, men som Jørgen Borum ikke svarede, blev sagen opsat 14 dage.

** følger amtskriver Randulfs fuldmægtig Jens Fogs fremlagde kaldsseddel angående den i fængslet for tyveri indsatte person.

22/4 1697.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Helle Knudsdatter, som har tjent Villads Bager sst, hendes vegne havde stævnet Villads Bager sst for syn, vidner og dom angående ulovlige forhold, øvet imod hende med hug og slag, og synsmænd vidnede, at de 8/4 næst afvigt i byfogdens hus havde synet Helle Knudsdatter, som havde et blåslag over hendes øje, og nu gav Helle Knudsdatter last og klage over Villads Bager derfor.

(49)

** Jens Fog prokurator lod give til kende, at næstkommende 26/4 skal holdes skifte i Snepstrup præstegård.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Maren Mortensdatter, Hans Pedersens, med opsættelse her af retten 11/3 næst forhen kontra Peder Basballe. Nu samtykkede begge parter, at sagen blev opsat 3 uger, og parterne imidlertid henfundet med sagen til overformyndere Peder Hansen Kryssing og Hans Nielsen Fog samt fire efterskrevne fornemme borgere.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Mikkel Helbo, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 11/3 næst afvigt, havde stævnet Villum Skot og Christen Snedker for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Peder Basballes vegne mødte med opsættelse her af tinget i dag 8 dage kontra Mogens Sørensen. sagen blev opsat 8 dage, til hvilken tid Peder Basballe bliver forelagt, om han endnu vil fragå ikke at have solgt Mogens Sørensen de anmeldte gårdsavlinger.

** Jens Fog prokurator for Tord Jensen Glesborg, tjenende Dines Pedersen, havde stævnet Gert Gertsen von Nechten, boende sst, og tiltalte ham for 50 rigsdaler for bekomne varer, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Jens Fog for Niels Murmestersvend med opsættelse her af tinget 8/4 kontra Mikkel Murmester. Mikkel Murmesters fuldmægtig svarede, at han agtede at føre vidner, så blev sagen opsat 14 dage.

29/4 1697.

(50)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Lauritsen Hamborg murmand, borger sst, havde stævnet Niels Sørensen mursvend for vidnesførelse, og Rasmus Hår snedker vidnede, at 17/3 som han ville hen til sine folk til Johanne Eskildsdatter, da stod Mikkel Lauritsen murmester hans svend, som spurgte ham, om Mikkel Kalkslår var derinde, hvortil han svarede nej, for han kendte ham ikke, da svarede en af Mikkel Murmands drenge, er det ikke Mikkel Hamborg der er, hvortil han svarede jo, men der er ingen der hedder Mikkel Kalkslår, der er ingen andre kalkslåere end gammel Tomas og Jens Iversen . Mogens Robertsen lod læse og påskrive sin principals indlæg, som herefter findes indført.

** Mogens Robertsen for Mikkel Lauritsen murmester efter forrige tingsvidne begærede dom. så er sagen opsat 8 dage, som er rette tægtedag i hovedsagen.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for mester Gregorius Baufein, borger og kirurg sst, havde stævnet Jørgen Rasmussen skrædder, Bendix Kobbersmed og Hans Rasmussen fogedsvend at vidne hvad ord, de har hørt af salig byfoged Jørgen Danielsens mund, sagt til Gregorius Baufein, angående den beskadigede rytter Henrik Fierthel, hvorpå blev afsagt, såsom vidnerne ikke kan forklare, enten det er over eller under år, og loven siger, at vidner på andres mund efter år og dag ikke må stedes, understås ikke uden videre oplysning vidnerne at stedes til forhør.

(51)

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 26/3 næst forhen, havde stævnet Mogens Sørensen sst angående de omtvistede gårdsavl, hvorpå blev afsagt, at eftersom Mogens Sørensen nægter at være Peder Basballe nogen agerleje skyldig, men i 1691 har afkøbt Peder Basballe de 4 efterskrevne gårdsavl for 200 sletdaler og derpå har betalt 50 sletdaler, og den øvrige kapital her i retten blev deponeret, hvilket køb Peder Basballe ikke har villet fragå, og Mogens Sørensen ved ed benægter ikke at være Peder Basballe nogen agerleje skyldig, men har betalt ham leje af to agre med arbejde, da bør han for Peder Basballes tiltale fri at være.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Sørensen skrædder, boende i Hørslevbol, med opsættelse her af tinget 15/4 næst afvigt, havde stævnet Jørgen Borum for fornyelse af en dom, hvori han er tildømt at give til de fattige 2 rigsdaler og Jens Sørensen sin hustrus trøje igen, og eftersom samme dom står usvækket, blev den fornyet og Jørgen Borum der foruden at betale denne processes bekostning med 2 rigsdaler.

(52)

** Mogens Robertsen for Jens Hagensen kontra Kaj Sørensen. intet svar, opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Margrete Bremmer, salig byfoged Jørgen Danielsens efterladte sst, havde stævnet Christen Nielsen slagter, indvåner sst, for gældsdom og tiltalte ham for 6 sletdaler lånte penge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Helle Knudsdatter, som tjente Villads Bager, hendes vegne med varsel som 22/4 næst afvigt havde stævnet Villads Bager for dom for nævehug, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Søren Mikkelsen Langballe, borger sst, havde stævnet Christen Nielsen slagter og Jens Nielsen Skødstrup, indvånere sst, for resterende husleje. Jens Nielsen mødte og tilbød at betale, men Christen Nielsen svarede ikke, hvorfor sagen blev opsat 6 uger.

** følger Mikkel Lauritsen Hamborg murmands stævning til Niels Sørensen, tjenende Mikkel Lauritsen murmand sst, for vidner og dom angående hans uførmning med usømmelige ord.

(53)

** følger salig byfogdens enkes indlæg imod mester Gregorius Baufein angående hans ulovlige varsel, idet kaldsmændene ikke havde navngivet sagen hvad eller hvorfor vidner skulle vidne.

6/5 1697.

** blev forkyndt KM forordning om fremmede kornvarers indførsel i Danmark og Norge. item missive til borgmestre og råd angående lybske skibes gods og effekter, som har været arresteret, dets løsgivelse.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Hans Engel kobbersmed og Jens Mikkelsen smed, borger sst, for vidner at påhøre og dom for deres begangne slagsmål på Else Poulsdatters vinkælder 26/4 næst afvigt, og efterskrevne vidnede, at Jens Mikkelsen og Hans Engel sad på vinstuen og drak natten til ende, og om morgenen kom de i stridighed om 6 skilling i deres spil, de havde spillet, og de greb fat i hinanden og stødte hinanden i ansigtet med hænderne, og da skilte en bådsmand dem ad, og da sagde Jens Smed og Hans Engel til hinanden, en hundsfot derover klager, hvorover de forligtes.

** Oluf Gertsen, skomagersvend sst, på sin mor Karen, salig Gert Trompeters, og egne vegne gav til kende, at han var forårsaget, formedelst hans bror Johan Gertsens ulykkelige død forleden tirsdag i raseri, at føre tingsvidne om hans afsindighed, og efterskrevne vidnede, at samme svaghed tilfaldt ham for 10 år siden, og holdt ved med ham hvert år siden, 2 gange om året 6 eller 7 uger, og afvigte søndag var han ganske rasende og fra sin forstand og kendte intet menneske og var uregerlig, og om mandagen var han ligesådan og havde nær brudt sig løs fra dem nogle gange, men tirsdag morgen var han sluppet fra dem og løbet ned til Mindet og druknet sig.

(54)

** Jens Fog prokurator fuldmægtig for Maren salig Peder Pedersen kedelførers vegne fremkom med opsættelse her af retten 22/4 sidst kontra Peder Basballe, og nu fremlagde mændenes forretning.

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtig på Niels Sørensen, mursvend hos Mikkel Lauritsen Grå, murmester sst, med opsættelse her af tinget, havde stævnet Mikkel Hamborg murmand, hvorimod Mikkel Lauritsen Hamborg i rette lagde sin kontrastævning, hvorefter blev afsagt, at skønt de ord, Niels Sørensen skal have sagt om Mikkel Hamborg, kan være så grove, så Mikkel Hamborg kunne have føje til slig hård og ubillig medfart, så vidstes ikke rettere herom at kende, end Mikkel Hamborg derfor bør bøde efter lovens 6.bogs 7.kapitels 2.artikel 3 gange 3 lod sølv, og efter samme kapitels 8.artikel at bøde for håndgreb 3 gange 6 lod sølv.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på overformynder Peder Hansens og Hans Nielsens vegne på Gert Gertsen von Nechten, indvåner sst, hans umyndige børns vegne havde stævnet Gert von Nechten for dom angående hans børns arveparter efter skiftebrevs formelding, og tiltalte ham for hans to børn deres mødrene arv 40 sletdaler. sagen blev opsat 14 dage.

(55)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Jensen Bonde i Lisbjerg hans vegne havde stævnet Christen Nielsen, slagter her sst, for dom og tiltalte ham for 13 sletdaler, som rester på 7 birke, han har afkøbt ham, men som intet svar skete, blev sagen opsat 6 uger.

14/5 1697.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde som 6/5 sidst stævnet Hans Engel kobbersmed og Jens Mikkelsen smed for slagsmål, som de imod hinanden har forøvet, imod KM lov og forordning, som sådant strengeligt forbyder, og formener, at de derfor bør betale deres 10 rigsdaler. sagen blev opsat til 27/5.

** Rasmus Værn havde fremlagde en skriftlig stævning kontra proviantforvalter Christen Vegerslev og Dines Pedersen, angående tilkøbt ejendom og halv Vissinggård på salig Maren Clemendsdatters auktion, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger fra ret tingdag 13/5 at regne.

** magister Ejlert Jacobsen Ejlertz, lektor ved Århus domkirke, havde stævnet Anders Hansen Storm og fremlagde hans panteobligation, dateret 11/3 1697, på kapital 294 rigsdaler. så skete intet svar, da blev sagen opsat til næstkommende 20/5.

** Christen Vegerslev proviantforvalters fuldmægtig Søren Mortensen havde stævnet mester Gregorius, Christen Ibsen bådsmand med flere for husleje. intet svar, sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog for Petter Bohm havde stævnet Jacob Nielsen Udsen for hans tjener, han uden pas har antaget. intet svar, så sagen blev opsat 3 uger.

** Jens Fog stadsprokurator for Maren Mortensdatter, Peder Kedelførers, med opsættelse her af tinget 22/4 sidst, havde stævnet Peder Basballe og fremlagde skiftebrev efter salig Christen Basballe, dateret 6/9 1693, og en lodseddel på 1602 sletdaler, som er Maren Mortensdatters lod, hvorefter blev afsagt, at såsom Jens Fog på Maren Mortensdatters vegne selv tilstår ingen fuldkommen oplysning at kan gøre, om hendes søgende kapital hos hendes morbror Peder Basballe skal være bestående, rejses af den arvelod, hun efter hendes salig morfar Christen Jensen Basballe er tilfalden, men alene angiver Maren Mortensdatter i hendes tilfaldne søsterlod efter hendes salig mor at tilkomme i alt 1602 sletdaler, hvilket strider imod det fremlagte skiftebrev, hvor enhver søsterlod er blevet 1505 sletdaler, da bør Peder Basballe som hendes lovværge inden 6 ugers forløb gøre Maren Mortensdatter fuldkommen oplysning om hendes tilfaldne arve, hvad hun derpå kan have til gode.

(56)

** Mogens Robertsen for Jens Hagensen kontra Kaj Sørensen. endnu med begge parters bevilling opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged lod læse og påskrive en afbedelse og erklæring af Søren Jensen handskemagersvend således, som den herefter er indført.

** KM byfoged Jens Nielsen Ovstrup havde stævnet mester Gregorius Baufein, borger sst, for vidner at påhøre og dom at lide angående hvis eder og banden, han næst forleden 29/4 for KM bytings ret lod falde, for hvilke han ikke efter advarsel ville betale de bøder, som han efter loven pligtig var, og efterskrevne vidnede, at de samme tid hørte byfogden bad Gregorius lægge i de fattiges bøsse 6 skilling, for han havde svoret, og anden gang for han svor, 10 skilling, da sagde han nej og svor på, at han ikke ville lægge dem i bøssen, og at byfogden var for grøn om næsen til at tvinge ham til at give i bøssen.

** følger Søren Handskemagersvends underskrevne afbedelse, for han i drukkenskab har overfaldet byskriveren Christen Jensen Hems tjener med hug på fri gade

(57)

20/5 1697.

** læst og påskrevet KM forordning om tidens forlængelse, som akademisterne i det kongelige akademi i København er forligt sig der at opholde.

** Jens Fog for Tord Glesborg kontra Gert von Nechten. intet svar, opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for lektor Ejlertz kontra Anders Hansen. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for overformynder kontra Gert von Nechten. intet svar, opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Helle Knudsdatter, som tjente Villads Bager, item på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 29/4 næst afvigt, fordrede dom over Villads Bager. sagen blev opsagt 14 dage.

27/5 1697.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne kontra Jens Mikkelsen smed og Hans Engel kobbersmed efter opsættelse 14/5 næst afvigt. intet svar, sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for bageroldermand Søren Hansen kontra Karen Jørgensdatter og Jens Kjeld, for de brødbager og ikke er i lavet. intet svar, opsat 8 dage.

** den sag Jens Hagensens fuldmægtig kontra Kaj Sørensen endnu opsat 14 dage.

** Søren Skæg på magister Ejlert Ejlertz vegne kontra Anders Hansen. som fremlægges dom her af tinget 12/3 96, at der er gjort udlæg for 175 rigsdaler, men magister Ejlertz i sit indlæg angiver kun at være betalt af salig byfogden 128 rigsdaler, da er sagen opsat 8 dage.

** Søren Mortensen på sin husbond proviantforvalter Christen Vegerslevs vegne, efter opsættelse her af tinget 14/5 sidst forleden, kontra mester Gregorius Baufein med flere. sagen blev opsat endnu 14 dage.

** Jens Nielsen Ovstrup, KM byfoged, sst æskede vidne. for retten fremstod mester Gregorius Baufein, bartskær og borger sst, og gav til kende, at som han for sin forseelse her for retten 14/5 næst afvigt af byfogden er stævnet, så indstillede han sig til at rette for sig og derpå betalte for de to eder 20 skilling og i de fattiges bøsse 3 lod sølv og derpå bad byfogden om forladelse.

(58)

3/6 1697.

** blev forkyndt en advarsel til skifte efter degnen i Mårslet 10/6 1697, af præsten underskrevet, dateret 31/5 1697.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget på Helle Knudsdatter, som tjente Villads Bager, hendes vegne, med opsættelse her af tinget næst afvigt 29/4, begærede dom over Villads Bager, hvorefter blev afsagt, såsom Villads Bager tiltales af hans forrige tjenestepige for blodigt slag, som med tingsvidne her af tinget 22/4 næst afvigt bevises, hvoraf det ikke kan sees, samme sårmål at

være sket med våben od eller æg, som loven melder om husbond ellers skulle bøde mod tyende som mod fremmed, dog som slig medfart på et fremmed sted uden nogen årsag synes alt for hårdt og ubilligt handlet, bør Villads Bager at betale til Helle Knudsdatter 3 mark på hendes resterende løn samt denne processes bekostning.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Rasmus Sørensen Malling sst hans vegne fremlagde byfogdens stævning angående vidners forelæggelse og dom om 100 tønder malt og 50 tønder byg, som herefter følger indført, hvorefter Jens Fog fremlagde borgmester Mikkel Mikkelsens efterskrevne indlæg angående noget malt og byg, som Maren Pedersdatter, Peder Todbjergs, til Rasmus Sørensen Malling skulle have solgt, og da er jeg vidende, at Maren Pedersdatter nogen tid før pinse var i mit hus, og da bad hun Rasmus Malling han ville give hende kroner, eftersom hun til 20/5 skulle betale på et andet sted for korn med sådanne penge, og da spurgte jeg hende, hvor meget Rasmus Sørensen skulle give hende for tønden, da sagde hun for en tønde byg 9 mark mindre 4 skilling og for en tønde malt 9 mark, hvilket jeg ved min ed bekræfter 3/6 1697 Mikkel Mikkelsen. dernæst fremkom Niels Christensen Møller, borger sst, og vidnede, at nogle dage før pinse helligdage da skikkede Maren Peder Todbjergs bud til ham, at han skulle komme til hende, og da spurgte hun ham ad, om han havde solgt korn til Rasmus Malling, hvortil han svarede ja, da spurgte hun, hvad han skulle have for tønden, dertil han svarede, han skulle have ligesom hun skulle have for hendes, da svarede hun, jeg har solgt Rasmus Malling 50 tønder byg og 50 tønder malt, de 50 tønder byg 9 mark mindre 4 skilling og de 50 tønder malt 9 mark tønden og sagde videre, nu har jeg solgt ham det, men nu er det dyrere, jeg ville vel være ham kvit for købet, og derpå skiltes han fra hende.

** Jens Fog for Rasmus Malling, efter foranførte stævning, satte i rette til beskyldning og dom, at som med tingsvidne bevises, at købet om korn er sluttet imellem Rasmus Malling og Maren Todbjergs, så satte han i rette, om hun bør levere 100 tønder malt og 50 tønder byg efter det sluttede køb og løfte. sagen blev opsat 14 dage.

(59)

** Jens Fog prokurator på Søren Hansen, oldermand for bagerlavets, vegne med opsættelse her af tinget 27/5 næst afvigt, havde stævnet Karen Jørgensdatter for brødbagning af adskillige slags brød af rug og hvede, og hun ikke er i deres bagerlav indtaget, hvilket strider imod KM lavsforordning, item stævnet Jens Kjeld, som med tilladelse fra magistraten må sælge alle slags rugbrød, men ikke hvedebrød at sælge eller fal holde her i byen. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog for Petter Bohm kontra Jacob Nielsen efter opsættelse 14/5 endnu opsat 14 dage.

** magister Ejlert Ejlertz kontra Anders Hansen efter opsættelser endnu opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtiget på overformyndere sst, Peder Hansen Kryssing og Hans Nielsen Fog for Gert Gertsen von Nechten, indvåner sst, hans umyndige to sønners vegne, med opsættelse her af tinget 6/5 næst afvigt, gav til kende, at de formedelst Gert von Nechtens slette tilstand ikke turde betro ham sine børns gods og arv, med mindre han gjorde dem god forsikring, og i rette lagde skiftebrev efter Gert von Nechtens salig hustru Maren Jensdatter, dateret Århus 7/7 1696, hvori han har lovet til sine to sønner for deres mødrene arv begge 40 sletdaler, hvilke penge han blev tilfundet at betale til overformynderne.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Tord Jensen Glesborg, tjenende Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, ved hans købmandskab hans vegne med opsættelse her af tinget 22/4 næst afvigt, havde stævnet Gert von Nechten på Fiskergade for 50 rigsdaler for bekomne varer, som han blev tildømt at betale.

(60)

** følger Rasmus Mallings stævning til Maren, Peder Todbjergs, anlangende et køb, hun med ham skal have sluttet om 100 tønder malt og 50 tønder byg, hvilket korn hun ikke efter det sluttede køb og aftale ikke vil lade ham være følgagtig.

10/6 1697.

** Oluf Eriksen lod forkynde Sidsel, salig assessor Jesper Hutfelds, til ham udgivne skøde på den våning og ejendom med tilliggende gårdsavl, Jost Kleinsmed sidst iboede, imellem Oluf Eriksens og Peder Hansens gårde, dateret Århus 8/6 1697.

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtiget på Petter Bohm, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jacob Nielsen Udsen, borger og handelsmand sst, og hans dreng Petter Pettersen for vidner at påhøre, angående hvis ord er passeret om den kontrakt, oprettet imellem Petter Bohm og hans dreng Peder Pedersen, hvorefter blev fremlagt tolder Johan Suhrs attest, som herefter følger indført, og derefter Peder Pedersens mor Johanne Jørgensdatters indlæg om hendes søn.

** RasmusVærn efter opsættelse 14/5 sidst kontra Christen Vegerslev og Dines Pedersen. sagen blev opsat 14 dage i henseende til forlig.

** Mogens Robertsen prokurator på hr Niels Friis i Mørke hans vegne på sin myndling Mette Sørensdatter Sommers vegne havde stævnet Peder Basballe for 63 rigsdalers kapital med rente, og fremlagde en lodseddel, af provsten underskrevet, over Mette Sørensdatter, salig hr Søren Sommers datter i Mørke, hendes arvepart, deri Peder Basballe blandt tilstående gæld findes indført i Peder Basballes obligation for 63 rigsdaler. sagen blev opsat 3 uger, da at fremlægge samme obligation.

(61)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Jørgen Nielsen Friis, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Hansen Storm for doms fornyelse, og i rette lagde en dom her af tinget 23/5 1695, hvori Anders Storm er tilfundet at betale Jørgen Friis 30 tønder rug og 44 sletdaler. intet svar, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Skriver, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Hansen Storm, borger sst, for doms fornyelse, og i rette lagde en dom her af tinget 26/3 1696, hvori Anders Storm er tilfundet at betale Jens Skriver 71 rigsdaler efter sin obligation, men som ingen erklæring skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Jens Hagensen efter opsættelse 27/5 kontra Jens Hagensen (skal være Kaj Sørensen). endnu med bevilling opsat 3 uger.

** Søren Rasmussen Skæg på sin husbond assessor og lektor ved Århus domskole magister Ejlert Jacobsen Ejlertz hans vegne, med opsættelse her af tinget 14/5 næst afvigt, havde stævnet Anders Hansen Storm, borger sst, og i rette lagde hans obligation og pantebrev, af dato 11/3 1695, på kapital 294 rigsdaler, og derfor pantsat hans iboende gård og løsøre, hvorpå resterer 147 rigsdaler med et års rente 7 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, at Anders Storm bør betale magister Ejlertz samme kapital og rente 154 rigsdaler inden 15 dage eller derefter at ske fyldest i det pantsatte løsøre og gods samt i gården.

(62)

** Mogens Robertsen stadsprokurator. NB var ikke ham, som stod for efterskrevne sag.

** Niels Mortensen, proviantforvalter Christen Vegerslev sst hans tjener og fuldmægtig, med opsættelse her af tinget 14/5 næst forhen, havde stævnet efterskrevne for resterende husleje, der imellem mester Gregorius Baufein for resterende husleje 12 sletdaler, og for han ikke efter lovlig opsigelse vil fraflytte gården, hvilket han blev tildømt, og de øvrige blev tildømt at betale den resterende husleje.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 14/5 næst afvigt, havde stævnet Hans Engel kobbersmed og Jens Mikkelsen smed for slagsmål og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 6/5 næst afvigt, hvorefter blev afsagt, da de begge synes at være lige årsag til slagsmålet, da bør hver af dem betale til KM og byen for nævehug efter lovens pagina 900 8.artikel tre gange 6 lod sølv.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget på Margrete Bremmer, salig Jørgen Danielsen KM byfogeds sst, hendes vegne, med opsættelse her af tinget 29/4, havde stævnet Christen Slagter for gæld 6 sletdaler, som han blev tilfundet at betale.

** Søren Mikkelsen Langballe, borger sst, med opsættelse her af tinget 29/4, havde stævnet Christen Slagter og Jens Nielsen Skødstrup for resterende husleje, som Jens Nielsen og Christen Nielsen Slagters kone lovede at betale, hvorfor Søren Langballe frafaldt sagen.

(63)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Maren, salig Jens Lauritsen Bjerres efterladte enke sst, havde stævnet skipper Laurits Olufsen, borger sst, for gæld 1 rigsdaler, han efter skiftebrevs formelding skyldig er, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** følger anmeldte i Petter Bohms førte vidne tolder Peder Suhrs edeligt aflagte attest, at han 24/2 var i Petter Bohms hus, og da var Henrik Henriksen af Ebeltoft der angående en kontrakt at oprette mellem Petter Bohm og en dreng Peder Pedersen, som Henrik Henriksen havde fået til ham at tjene i hans bod, hvor han skulle lære i 7 år, og da sagde Henrik Henriksen til drengen, hvad tykkes dig derom, vil du vel indgå det og siden tjene ærligt, troligt og vel, hvortil drengen svarede jo, i lige måde tilspurgte jeg ham, om han ville være lydig, tro og flittig, så ville jeg være forlover for ham, hvortil han svarede jo og kyssede sin hånd og gav mig derpå, som han også gjorde ved Henrik Henriksen og sin husbond Petter Ohm.

17/6 1697.

** blev forkyndt proklama, dateret Haderslev 9/6 1697, at Årupgård skal opbydes og sælges, at liebhaverne sig i Haderslev amtstue inden 4 uger ville angive.

** rådmand Niels Lauritsen lod forkynde Jochum Blom ---- udgivne pantebrev til ham på 200 rigsdaler, derfor pantsætter ham sin iboende gård, dateret Århus 31/5 1697.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for bagerlavets brødre og oldermand kontra Jens Kjeld og Karen Jørgensdatter efter opsættelse 3/6. sagen er endnu opsat 14 dage.

** Jens Fog for Petter Bohm kontra Peder Pedersen til Jacob Udsens. sagen blev med begge parters bevilling opsat endnu 14 dage.

** Jens Fog for Rasmus Malling kontra Maren, Peder Todbjergs. Peder Todbjerg mødte og begærede opsættelse, så blev sagen bevilget opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Peder Bonde kontra Christen Slagter. sagen er opsat 8 dage.

25/5 1697.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Jensen Bonde i Lisbjerg, med opsættelse her af tinget 6/5 næst afvigt, havde stævnet Christen Nielsen slagter for betaling af afkøbte birke 13 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Hans Rasmussen underfoged på Hans Bendixens vegne havde stævnet Niels Knudsen, residerende ved Brødstenbro, angående til ham leveret regning på 186 rigsdaler, som han burde at tilsvare, for han havde tjent Hans Bendixen på vinkælderen og stået for regnskabet. Niels Knudsen mødte og mente, han burde stævnes til sit værneting Tyrsting-Vrads herreds ting. sagen blev opsat 14 dage, og blev Niels Knudsen forelagt da at svare, om han noget herimod har.

(64)

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for Peder Jensen Bonde i Lisbjerg med opsættelse her af tinget 6/5 næst afvigt havde stævnet Christen Nielsen slagter for betaling af afkøbte birke 13 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Jørgen Nielsen Friis, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 10/6 næst afvigt, havde stævnet Anders Hansen Storm for dom, og i rette lagde en dom her af tinget 23/5 1695, hvori Anders Storm er tildømt at betale 30 tønder rug og 44 sletdaler, hvilken dom blev fornyet, og Anders Jensen efter dens indhold at betale Jørgen Nielsen inden 15 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Jens Rasmussen Skriver, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 10/6 næst afvigt, havde stævnet Anders Hansen Storm for gæld, og i rette lagde en dom her af tinget 26/5 1696, hvori Anders Storm er tildømt at betale ham efter sin obligation 71 rigsdaler, hvilket han nu igen blev tildømt at betale med omkostninger 5 rigsdaler.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Jacob Nielsen Udsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Søren Mikkelsen Langballe og Peder Hansen skoflikker for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Niels Pedersen slagter, borger sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gæld, der iblandt Lisbeth Basballe, salig Hermand Bartskærs, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(65)

1/7 1697.

** Jens ---- Fog stadsprokurator, fuldmægtig for Petter Bohm, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 1485 næst forleden, havde stævnet Jacob Nielsen Udsen for en dreng Peder Pedersen, som han uden afsked fra ham har taget i sin tjeneste, og derfor at lide lovens straf., hvorefter blev afsagt, at Peder Pedersen bør straks begive sig i sin tjeneste igen hos Petter Bohm og der sine 7 års lære udstå, og Jacob Nielsen, som bemeldte dreng uden lovlig afsked fra sin forrige husbond har taget i sin tjeneste, bør efter KM lov pagina 556 12.artikel at betale Petter Bohm for denne processes bekostning 4 rigsdaler.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Rasmus Malling, købhandler sst, med opsættelse her af tinget 3/6 næst afvigt begærede dom over Maren, Peder Todbjergs, angående kornkøb, hvorimod at svare møde Peder Rasmussen Todbjerg og i rette lagde sit skriftlige indlæg, at der ikke er sluttet noget køb med hans hustru til visse tid eller givet betaling eller fattiges penge derpå eller gjort kontrakt, men kun løse ord. Jens Fog tilspurgte Peder Todbjerg, om han ville gøre hans kone umyndig, hvortil han svarede nej, men dersom kunne vises nogen skriftlig kontrakt eller købet kunne lovligt bevises, så skulle han holde det. så fremlagde Jens Fog en beskikkelse til Maren Todbjergs om samme køb med beskikkelsesmændenes påtegning, at hun havde svaret dem, at der var ingen kontrakt ikke heller betalt penge på købet, men der var ingen tale derom, hvorefter blev afsagt, at da det med tingsvidne bevises, at Maren Pedersdatter har fordret penge på samme køb, og hun til Niels Christensen Møller har sagt, at hun til Rasmus Malling havde solgt 50 tønder malt for 9 mark tønden og 50 tønder byg for 9 mark ringere 4 skilling tønden, hvilket køb hendes mand Peder Todbjerg aleneste påstår med skriftlig kontrakt at skulle bevises, så og først nu på domsdagen protesterer, da han dog første tingdag, da vidnerne blev ført, var til stede, da vidstes ikke rettere herom at kende, end Maren Pedersdatter forpligtet er at holde sit sluttede køb og levere til Rasmus Malling inden 15 dages forløb de til ham solgte 50 tønder malt og 50 tønder byg imod pengenes annammelse, såfremt hun derefter ikke vil erstatte ham den bevislige gevinst, han på andre steder kunne have, samt betale processens bekostning, som modereres til 4 rigsdaler

(66)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på hr Niels Friises i Mørke hans vegne, med opsættelse her af tinget 16/6 næst afvigt, kontra Peder Basballe. sagen blev opsat 14 dage, og til samme tid endnu forelagt at fremlægge obligationen og skiftebrev.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på bagerlavets oldermand Søren Hansens vegne, med opsættelse her af tinget 27/5, havde stævnet Karen Jørgensdatter og Jens Christensen Kjeld, for de bager brød og ikke er i lavet, hvorimod at svare mødte Rasmus Juul, danske skolemester sst, på sin

kones søster Karen Jørgensdatters vegne og i rette lagde hende skriftlige indlæg til borgmestre og råd med deres svar, dateret 14/6 1697, at som Karen Jørgensdatter er bagerdatter, sidder i uskiftet bo, svarer fuld konsumptionskat, som hendes far var ansat for, og fremdeles til årets udgang den skal svare, så tillades hende ubehindret midlertid at bruge bagerhåndværket, hvorefter blev afsagt, at af disse omstændigheder sees ikke salig Jørgen Ditlevsen bagers datter Karen Jørgensdatter i hendes bagernæring at kan hindres inden førstkommende nytårsdag. Jens Kjeld, som i rette lægges et instrument, dateret 9/10 1679, at han af magistraten er tilladt og i bagerlavet antaget for at bage og fal holde alle slags rugbrød, men ikke med hvedebrødsbagning sig befatte, som ham ikke er blevet overbevist at have gjort, så forbliver det derved, at han sig alene af rugbrødsbagning at ernære.

8/7 1697.

(67)

** Jacob Nielsen Udsens fuldmægtig Hans Rasmussen kontra Søren Langballe efter opsættelse 25/6. intet svar, sagen blev opsat 4 uger.

** Niels Slagters fuldmægtig Hans Rasmussen kontra Villum Post og Oluf Ovesen. intet svar, endnu opsat 4 uger.

** Hans Bendixen med opsættelse her af tinget 25/6 kontra Niels Knudsen. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Johan Plumb guldsmed, borger sst, havde stævnet Laurits Wild guldsmed, formedelst en hans drenge Jens, han ulovligt har taget i lære, item drengen med hans far Anders Jensen for vidner og dom i sagen. da vidnerne ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Margrete, salig byfoged Jørgen Danielsens sst, havde stævnet Jens Mikkelsen smed, borger sst, for dom for 22 lispund jern, han på salig byfogdens vegne hos Jens Jacobsen Skivholme har udtaget, hvilket jern han bør levere til byfogdens enke eller derfor penge 16 sletdaler. Jens Mikkelsen smed svarede, at når salig byfogdens enke leverer ham den vogn, som er bestilt hos ham til at beslå, da skal den blive forfærdiget. Mogens Robertsen svarede på enkens vegne, at der ingen kontrakt derom er oprettet. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Matias Sørensen Hårbo, borger sst, havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger sst, for dom angående fragt for overførsel til og fra Kalundborg, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** magister Henrik Blichfeld lod forkynde skifte til 30.dagen 12/7 efter salig hr Anders i Ormslev at skulle holdes.

15/7 1697.

(68)

** KM forordning om toldens efterladelse på korns indførsel læst og påskrevet.

** blev forkyndt borgmester Jens Basballe og Erik Andersen Vinters påskrift på en Mikkel Jacobsen ---- byen, Jacob Mikkelsen og Anne Mikkelsdatter for hvis de efter skiftebrev kunne tilkomme i udgivne pantebrev på Hans Andersens gård samt løsøre, her forkyndt 24/2 1687, samme ved afregning både hos ermeldte borgmester og Erik Andersen at være indfriet 1/7 1697.

** Clemend Hansen lod forkynde Peder Hansen Kryssing og Mikkel Jacobsens til ham udgivne skøde, dateret Århus 1/7 1697, på deres gård, imellem Clemend Hansens egen og Anders Hundertdalers gårde på Mejlgade beliggende, med dens avling.

** KM byfoged Jens Nielsen Ovstrup på KM vegne havde stævnet Sejer Lauritsen tømmermand, borger sst, for vidner og dom at lide for helligbrøde, for hans ulovlige arbejde næst forleden Maria besøgelsesdag 2/7 imellem højmesse og aftensang, og efterskrevne vidnede, at de samme tid i Jørgen Nielsens gård på Brobjerg så Sejer Lauritsens svende hugge på en bjælke, og Sejer Lauritsen stod selv hos dem og viste med sin hånd på bjælken.

** byfogden efter samme varsel satte i rette, at som med vidnesbyrd bevises, at Sejer Lauritsen og hans svende har overtrådt Guds og KM lov, og vanhelliget denne hellige festdag, han derfor bør bøde efter lovens pagina 868 1.artikel for sig selv og hver af sine folk 3 lod sølv og efter lovens pagina 869 3.artikel at bøde for hver person for sligt arbejde imellem og under prædiken 2 lod sølv. sagen blev opsat 14 dage.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne for deres borgerskabs tagelse. sagen blev opsat 14 dage.

** Mikkel Sørensen Due, borger sst, lod forkynde studiosus Oluf Juuls til ham udgivne skøde, dateret 6/6 1697, på to boder på Volden, imellem Mikkel Dues og Oluf Juuls boder og have, Tøger Bøssemager iboede.

(69)

** hr Niels Friises fuldmægtig Mogens Robertsen kontra Peder Basballe efter opsættelse 1/7. intet svar, endnu bevilget opsat 3 uger.

** Mogens Hasle ved fuldmægtig Mogens Robertsen havde stævnet adskillige udenbys personer, men som ingen mødte på nær to, blev sagen opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for mester Hagen Skarpretter sst havde stævnet Peder Calmer og hans kone for gældsdom og tiltalte ham for 8 mark, hans hustru er blevet ham skyldig, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtiget, for Margrete salig Abild Rasmussens sst, havde stævnet Niels Brabrand sst for gæld og tiltalte ham for 7 sletdaler leje af en brændevinskedel, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

22/7 1697.

** Christian Foss, forpagter på Gesinggård, fuldmægtiget for kornet Andreas Croneberg fra Skåne hans vegne havde stævnet Matias Sørensen Hårbo, borger sst, angående hans smakke, han havde befragtet med to heste til Kalundborg, og dog tog andre ind. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Anne Jacobsdatter, salig Jens Rasmussen Lassens efterleverske sst, havde stævnet Jost Hansen, amtskriver i Skanderborg, for 142 rigsdaler efter bog, hvorimod blev i rette lagt kontraregning på 699 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for rådmand Hans Vinter sst på Anne, salig Jens Rasmussens vegne, havde stævnet Peder Brorsen i Skanderborg og Niels Jørgensen i Torrild for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(70)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget på borgmester Jens Basballe sst hans vegne havde stævnet Mogens Sørensen vognmand, borger sst, for vidner at påhøre angående hans lovlige indførsel i de 4 gårdsavl, som tilhørte hans bror Peder Basballe, og Jens Fog med flere vidnede, at da de var i Mogens Sørensens hus for at gøre udlæg, og de skulle vurdere gårdsavlingerne, da vendte Mogens Sørensen sig og sagde, jeg ved ikke hvordan i kan komme til at vurdere mine avlinger, såsom jeg har købt dem af Peder Basballe og skal give ham 200 sletdaler derfor og har betalt et halvt hundrede sletdaler derpå, hvorefter de gjorde udlæg og gik bort,

(71)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Johan Plumb guldsmed, borger sst, havde som 8/7 sidst stævnet Laurits Wild guldsmed, borger sst, og efterskrevne vidnede, at de på Hans Bendixens vinkælder hørte, at Anders Jensen sagde til Johan Plumb, han hørte hans søn var gået fra ham, og sagde det fortrød han, og da var der en, som sagde, han havde fået så mange hug, hvorover han måtte løbe bort, og da sagde Anders Jensen, dersom han kom til ham, skulle han få lige så meget.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Johan Plumb, borger og guldsmed sst, med samme varsel som i fornævnte tingsvidne, satte i rette, at som det af tingsvidne sees, at Johan Plumbs dreng Jens Andersen for nogen tid siden imod hans husbonds vilje er samme sin tjeneste undveget, og formente, at samme dreng bør begive sig i sin tjeneste igen. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 25/6 sidst havde stævnet Niels Knudsen og i rette lagde Hans Bendixens kredit og debet regninger på hans fordring hos Niels Knudsen 223 rigsdaler, hvorimod blev i rette lagt Niels Knudsens indlæg, at han formente, at han burde søges til sit værneting. sagen blev opsat 14 dage, og i mellemtiden parternes stridige regnskaber henfundet til mænds likvidation.

** Mogens Robertsen for salig byfoged Jørgen Danielsens enke med, opsættelse her af tinget 8/7 næst afvigt, kontra Jens Mikkelsen smed. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Matias Hårbo med opsættelse her af tinget 8/7 næst afvigt kontra Dines Pedersen. sagen blev opsat 14 dage.

(72)

** Hans Rasmussen underfoged på generalmajor Schack hans vegne havde stævnet Hans Engel kobbersmed, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for to kobberkedler ham leveret at forfærdige og ikke igen fra sig vil levere, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** KM byskriver sst Christen Hem havde stævnet Jeppe Handskemager og hans søn Niels Jeppesen, som ulovligt er undveget hans hus uden forlov eller afsked, hvorfor han er forårsaget herved at lyse efter ham.

** følger for anmeldte i borgmester Jens Christensen Basballes førte vidne meldende bytingsdoms udlægs påskrift 4/12 og 5/12 1696 i Peder Basballes iboende gård og ejendom. item i samme tingsvidne ommeldte borgmesters bogs indhold.

(73)

** følger Andreas Croneberg kornet stævning til Matias Hårbo i Århus angående hans hestes overførsel med Matias Hårbos smakke til Kalundborg, og skønt han var lovet at nyde smakken alene for sig og sine heste, når han betalte den fulde fragt, havde skipperen indskibet så mange heste, at de næppe kunne få rum i smakken, så de snart af kvalm og trængsel måtte fordærves, hvis de ikke om natten under Samsø havde truffet Rasmus Finds smakke, som kom fra Kalundborg, og deri 8 af kornettens heste med stor fare af den ene smakke i den anden overført, og dermed kom tilbage til Århus med alle hestene, hvorved han kom i stor bekostning.

** følger Johan Plumbs 8/7 og i dag fremlagte stævning angående hans fraløbne læredreng.

29/7 1697.

** Hans Rasmussen for Margrete Abilds med opsættelse her af tinget 15/7 kontra Niels Brabrand for 7 daler. Niels Brabrands fuldmægtig begærede regning på fordringen, så sagen er opsat 14 dage.

(74)

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af tinget 15/7 sidst, kontra Sejer Tømmermand for helligbrøde begærede dom, hvorpå blev for retten afsagt, og eftersom Oluf Rasmussen og Rasmus Nielsen tømmermandssvende tilstår at have arbejdet om helligdagen med deres to kammerater, da bør enhver at bøde efter lovens 6.bogs 3.kapitels 3.artikel hver to lod sølv og betale processens bekostning 3 rigsdaler, og såsom tingsvidnet ikke formelder, at Sejer Lauritsen har overtrådt sabbatten med noget arbejde, da frikendes han.

** byfogden Jens Nielsen på KM og byens vegne, med opsættelse her af tinget 15/7, over en del for borgerskabs tagelse. intet svar skete, så sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtiget på kornet Andreas Croneberg fra Skåne hans vegne, med opsættelse her af tinget 22/7 næst afvigt, havde stævnet Matias Sørensen Hårbo samt hans bådsfolk nemlig Jens Arendal, Niels Mørk og Peder Koch, men da de var udsejlet, blev sagen opsat 14 dage, og vidnerne forelagt at møde under deres faldsmål efter loven.

** mester Hagens fuldmægtig kontra Peder Calmer endnu opsat 14 dage.

** Jens Fog for Peder Basballe kontra Dines Pedersen for gæld 760 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog for Peder Basballe havde stævnet Dines Pedersen for synsmænds opkrævelse angående deres mellemværende hus og gærder, hvorpå blev opnævnt synsmænd.

** Jens Fog for Jens Ankersen havde stævnet salig byfoged Jørgen Danielsens enke for en vogns beslag. sagen blev opsat 8 dage.

5/8 1697.

(75)

** rådmand Niels Lauritsen lod forkynde Rasmus Rut hans til rådmand Niels Lauritsen udgivne pantebrev, dateret (blank) juli næst afvigt, for 116 rigsdaler pantsat blev i Rasmus Ruts iboende gård, som tilforn til madame salig assessor Jørgen Fogs pantsat var, og han derfra indløst.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Vævers pige Johanne Mikkelsdatter hendes vegne havde stævnet Anne, Niels Andersen tømmermands, på Brobjerg med hendes mand for syn og vidne samt dom angående vold og overlast, hun på Rasmus Vævers pige har øvet 26/7 næst afvigt, og Sofie Rasmus Vævers og hendes søn Rasmus Rasmussen vidnede, at samme dag havde Anne Niels Tømmermands hængt noget lærred tværs over for Rasmus Vævers dør, som var blevet revet ned, og da spurgte hun, hvem der havde gjort det, og da svarede hendes datter, det gjorde jeres Johanne, og da kom Anne Niels Tømmermands ind til deres og spurgte om Johanne, og da hun var i stegerset, gik hun derind, og de hørte, de sloges, hvorfor de gik derind og skilte dem, og da skældte hun Johanne Mikkelsdatter for hore og tyv.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Lauritsen Gran murmester, borger sst, havde stævnet Them Pedersen i Stilling for syn og vidner anlangende hvis sårmål, Mikkel Lauritsen har bekommet næst forleden nat mellem18/7 og 19/7, da han blev overfaldet på Fregerslev gade i Hørning sogn, og synsmænd vidnede, at de 20/7 var i byfogdens hus, og da så de, at Mikkel Lauritsen havde sår, rifter og slag i ansigtet og på højre lillefinger, og hans kjortel var ganske blodig, og Mikkel Lauritsen fremviste sin messingkårde, som klingen med balgen var overbrudt, og han klagede over Them Pedersen for den hårde medfart og hans kårdes brydelse.

** Mogens Robertsen prokurator fuldmægtiget på Jens Lauritsens hustru Kirsten Hansdatters vegne havde stævnet Søren Jensen tømmermand for vidner og dom for slag og overlast tilføjet hende, og synsmænd vidnede, at de 28/7 sidst var syn til Kirsten Hansdatter, som havde blåslag på arme og skulder, hvilket hun beklagede, at hendes svoger Søren Jensen ved åen havde slået hende. da vidner ikke var mødt, blev de forelagt at møde i dag 8 dage.

(76)

** Mogens Robertsen prokurator på Johan Plumb guldsmeds vegne, med opsættelse her af retten 8/7 sidst, havde stævnet sin dreng Jens og Laurits Guldsmed, som havde antaget ham. Anders Jensens indlæg blev fremlagt, og sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde som 29/7 stævnet Dines Pedersen, hvorefter synsmænd vidnede, at 4/8 sidst havde Peder Basballe forevist dem hvis tvistighed, formentes at være mellem Peder Basballe og Dines Pedersen, da fandtes i haven et gærde på 10 alen lang at være øde, som begge parter kommer at svare deres bekostning. desligeste fandtes i en smøge fra Dines Pedersens ind på Peder Basballes grund en dør med flere åbne vægge, som Dines Pedersen kommer til at lukke. endnu har Dines Pedersen ved træs kastelse til vognen forårsaget nogle mursten er udfaldet og væggene løse. desuden fandtes Dines Pedersens gavl at hænge til Peder Basballes gavl, og den i tiden at gøre Peder Basballe skade.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for hr Niels Friis, sognepræst for Mørke og Hvilsager menigheder, med opsættelse her af retten 10/6 næst afvigt, havde stævnet Peder Basballe, og i rette lagde Peder Basballe, til hr Søren Sommer i Mørke udgivne obligation, af dato Århus 5/2 1680, på 100 rigsdaler, hvorpå findes under Margrete, salig hr Sørens, hånd, af dato x/4 1697, at den halve part kapital og rente havde de betalt. dernæst blev i rette lagt en lodseddel på Mette Sørensdatters tilfaldne arv efter hendes salig far hr Søren Sommer, hvori findes tilstående gæld tilført i Peder Basballes obligation 63 rigsdaler. så fremlagde Peder Basballe en fuldmagt fra sin søster Margrete, salig hr Søren Sommers, dateret Århus 4/7 1692, at hun antager ham til hendes lovværge, hvorefter blev afsagt, eftersom Peder Basballes obligation til salig hr Søren Sommer af dato 5/2 1690 på skifte er udlagt til Mette Sørensdatter, hvorpå rester 63 rigsdaler, så bør Peder Basballe betale de 63 rigsdaler med rente efter sidste forskrivning og denne processes bekostning.

** Mogens Robertsen for salig byfoged Jørgen Danielsens enke, med opsættelse her af tinget 8/7, kontra Jens Smed. så mødte Jens Fog med en kontrastævning her af tinget 29/7, hvorefter sagen blev opsat 8 dage

(77)

** Jens Fog prokurator på Anne, salig Jens Rasmussens, vegne med opsættelse 22/7 sidst kontra amtskriver Jost Hansen begærede opnævnt uvildige mænd, hvortil amtskriver Jost Hansens og citantens mellemhavende tvistighed kunne henvises, og Jens Fog fremlagde Jens Rasmussen Lassens hovedbog, hvortil Jost Hansen svarede, at regnskabsbogen fandtes skrevet med fremmede hænder og ikke den salig mands egen hånd, og i en del poster stridig imod det regnskab ham var leveret. så blev sagen opsat 14 dage, og imidlertid henfundet til 4 uvildige efterskrevne mænd.

** Jens Fog prokurator på Anne, salig Jens Rasmussens, vegne med opsættelse 22/7 kontra Peder Brorsen i Skanderborg og Niels Jørgensen i Torrild. skete intet svar, så er sagen opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator fuldmægtiget på mester Gregorius Baufein bartskær, borger sst, hans vegne havde stævnet efterskrevne for gæld, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator på Matias Hårbos og indstævnede skibsfolks vegne tilbød, at de i dag aflagde deres vidne i den indstævnede sag med kornet Andreas Croneberg, idet de ikke kan vide, om de kan blive til stede i dag 8 dage, hvilket fuldmægtigen samtykkede.

** Mogens Robertsen prokurator fuldmægtiget på kornet Andreas Croneberg fra Skåne hans vegne med varsel som 29/7 næst afvigt havde stævnet Matias Hårbo og hans skibsfolk, og bådsmand Jens Sørensen Arendal vidnede, at i foråret i maj da gik de ud med Matias Hårbos smakke og havde den

svenske kornets heste 24 stykker inde samt en dansk løjtnant med 8 heste, og da var vinden meget god om dagen, men ved 12 slet gik vinden om på en sydost, hvorfor de lagde sig under Samsø i Krogmose og lå til om morgenen. imidlertid om natten kom Rasmus Find fra Kalundborg og derind med sin smakke, så satte de båden ud og drog hen til ham og bad ham, han ville tage 8 af kornettens heste ind, for grimerne var slidt, så de ikke kunne holde dem, om de var gale og ville slå smakkerne i stykker, så tog han 8 heste og førte til Århus, og som de om morgenen så, at vinden ikke ville blive god, sagde kornetten til skipperen, nu skal i gå til Århus igen, jeg vil ikke have mine heste fordærvet. så gik de til Århus, og kornetten fik hans heste vel ud på land igen uden al skade. da vinden efter 4 dages forløb blev god, skibede den danske løjtnant sine heste, men kornetten ville vente til næste dag, og da løjtnanten ikke ville bie, så gik de til sejls.

(78)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Peder Calmer bødkers vegne havde stævnet Matias Pedersen skomager sst for synsmænds opkrævelse, angående besigtelse på Peder Calmers værelse, han skal have bedrevet, hvorefter blev opnævnt mænd til at syne hvis skade hans hus at Matias Skomager er tilføjet.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 25/6 sidst afvigt, i rette lagde sin regning til Niels Knudsen på 223 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, eftersom Hans Bendixen tiltaler sin tjener Niels Knudsen, som har haft hans vinkælder i regnskab, for restants på deres imellemværende regning, som Niels Knudsen ikke har villet tilsvare eller afbevise, så bør Niels Knudsen betale til Hans Bendixen de ham søgende efter regning 186 rigsdaler.

** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtiget for Niels Pedersen slagter borger sst med opsættelse her af tinget 25/6 næst afvigt begærede dom over Villum Post for 4 sletdaler og Oluf Ovesen Snedker for 5 mark, og som intet svar skete, blev de tildømt at betale deres gæld.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jacob Nielsen Udsen, borger og handelsmand sst, hans vegne, med opsættelse her af tinget 25/6 sidst afvigt, begærede dom over Søren Mikkelsen Langballe for 15 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(79)

** Hans Rasmussen for generalmajor Schack efter opsættelse 22/7 kontra Hans Engel kobbersmed. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** KM byskriver Christen Hem efter i dag 14 dage næst afvigt indførte stævnemål og tinglysning efter hans tjener Niels Jepsen. Jeppe Jensen handskemager, som er Niels Jepsens far, mødte og erbød at ville gøre sin korporlige ed, at han aldrig havde sat ham i tjeneste hos Christen Jensen, men alene lånt ham i hans hus at skrive til hans fornødenhed, hvortil Christen Jensen Hem begærede, at han ville gøre ed, han havde lånt ham drengen. herimod svarede Jeppe Jensen, at årsagen til, at hans søn havde været der til låns så længe, var den, at han havde 3 gange været i Christen Jensens hus og begæret, om han ville have hans søn i tjeneste eller ikke, hvortil han da svarede, at han skulle sætte det op på et stykke papir, hvad han tykkede om drengens tjeneste, og drengen skulle lade ham se det, var jeg tilfreds dermed, ellers skulle han sige på hvad måde, han ville have det, og ingen ende kom det til, og Christen gjorde ingen ende derpå, enten han ville have hans barn eller ikke. Christen Knudsen agtede det unødigt at svare til Jep Jensens urimelige fyldekalk

** følger for anmeldte i Kirsten Hansdatter, Jens Lauritsen bagers, indførte byfogdens stævning til Søren Jensen, for han har overfaldet hende med fast dødelige slag.

12/8 1697.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtiget på Margrete Bremmer, salig byfoged Jørgen Danielsens efterladte enkes, vegne havde stævnet Jens Mikkelsen smed, borger sst, for vidner angående det hos Jens Jacobsen udtagne jern, Jens Smed behøvede at skulle beslå en vogn for hendes salig kæreste, hvis derved er passeret, og Jens Jacobsen Skivholme fremlægte sin efterskrevne attest, at han og Anders Ovesen efter byfogdens ordre var hos Jens Smed på Brobjerg at forhøre, om han ville fra sig levere det jern, som han af salig byfoged Jørgen Danielsen havde bekommet at skulle forarbejde på den beslagne vogn, og da svarede han nej, men han ville efter akkorden beslå vognen, og på spørgsmål, om han havde noget af arbejdet færdigt, svarede han, at det lå på loftet, men han kunne ikke nu komme til det.

(80)

** Mogens Robertsen for salig byfoged Jørgen Danielsens enke, efter opsættelse 8/7 sidst kontra Jens Mikkelsen smed, refererede sig til sit i dag 8 dage fremlagte indlæg, og Jens Fog fremlagde kontraopsættelse. så blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for Mogens Hasle med opsættelse her af retten 15/7 kontra en del bønder for gæld. herimod mødte Rasmus Pedersen i Røde mølle og svarede, at gælden var efter hans salig formand, og det burde skriftligt bevises, og fremlagde skiftebrev efter hans salig formand Peder Rasmussen møller dateret 25/2 1697, hvori findes indført Mogens Hasles fordring, og at enken svarede, hun vidste intet deraf, hvorfor det ikke er godtgjort. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator   fuldmægtiget på kornet Andreas Cronebergs vegne med opsættelse her af retten 29/7 sidst kontra Matias Hårbo begærede dom. sagen er opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet skipper Søren Madsen sst for en pakke gods i skibet fra Lübeck leveret, og Jens Fog fremlagde en regning, under købmænd af Hamborg Hertzer og von Kappelen deres hænder, til Hans Nielsen Fog på 477 mark lybsk. derpå har de skikket samme silkepakke til købmand i Lübeck Henrik Winhagen, som med hans egen hånd bevises. dernæst fremlagde han en missive, at samme pakke skal være leveret på skipper Søren Mortensens skiberum i skipperens påsyn. skipper Søren Madsen erbød med højeste ed at ville fralægge sig det med samtlige hans skibsfolk, at de aldrig har seet eller fået samme pakke ind, hvorefter de samtlige gjorde deres ed. sagen blev til doms opsat 8 dage

(81)

** Peder Basballes fuldmægtig Jens Fog med opsættelse her af retten 15/7 sidst kontra Niels Brabrand. sagen blev opsat 14 dage.

19/8 1697.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget på Matias Sørensen Hårbo, borger sst, med opsættelse her af tinget 8/7 næst afvigt, havde stævnet Dines Pedersen og Hans Engel kobbersmed for gæld, og nu gjorde Dines Pedersen sin ed, at han aldrig havde fragtet samme 6 tønder sild ind med Matias Hårbo til Kalundborg, men de øvrige 8 mark havde han tilbudt Matias Hårbo, som ikke ville modtage dem, hvorfor de var blevet deponeret i retten, hvorpå blev afsagt, eftersom Dines Pedersen ved ed bekræfter aldrig samme sild med Matias Hårbo har overskikket, og de øvrige 8 mark deponeret i rette, da vidstes ikke rettere herom at kende, at Matias Hårbo må tage de deponerede 8 mark, og Hans Engel, som har vedgået gælden, bør samme 2 sletdaler at betale.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Jens Brendstrup, vangvogter sst, hans vegne havde stævnet Peder Post, vognmand sst, for syn, vidner og dom angående slagsmål og overlast øvet mod Jens Brendstrup, og synsmænd vidnede, at de i byfogdens hus synede Jens Brendstrup, som havde både næse og mund blodig og havde et blodigt sår på sin finger, som han klagede over Peder Post, for at have slået ham på fælleden, da han der oprendte ham og tog sin hest fra ham, som han havde taget i kornet, hvorefter efterskrevne vidnede, at de så, at Peder Post med magt tog sin hest fra Jens Brendstrup, som han havde indtaget i kornet. derefter blev i rette lagt Søren Jensen Molbo, borger sst, hans udgivne attest, som herefter følger indført.

(82)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for salig byfoged Jørgen Danielsens efterladte widve Margrete Bremmer, med opsættelse her af tinget 8/7 næst forhen, begærede dom over Jens Mikkelsen smed for 22 lispund jern, hvorefter blev afsagt, eftersom den salig byfogeds enke har søgt hos Jens Smed sit jern igen i mindelighed at bekomme, og tilbudt ham at betale arbejdslønnen af hvis, som til den tid skulle være arbejdet, og Jens Smed ikke i så lang tid, og medens den salig mand levede, samme arbejde har forfærdiget, da vides ikke billigere herom at kende, end Jens Smed bør at levere til Margrete Bremmer 22 lispund jern igen eller dets værdi med rede penge 16 sletdaler.

** proviantforvalter Christen Vegerslev hans fuldmægtig Søren Mortensen, kornskriver hos ham, havde stævnet Hieronimus Basballe for hvis, han er ham selv skyldig, og for lånt magasinkorn efter regning, og han over år og dag hos Hieronimus Basballe har gjort ansøgning om deres mellemværende regning til endskab at erlange. sagen blev opsat 14 dage, og Christen Vegerslev forelagt sin regning at indgive, og Hieronimus også at indgive sin kontraregning.

(83)

** Christen Mikkelsen, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Jens Fog havde stævnet Anders Tomasen, borger sst, angående 20 tønder malt, han solgte til Christen Mikkelsen, men som ikke blev leveret. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Matiasen, borgersøn sst, hans fuldmægtig Jens Fog havde stævnet Hans Svane for 15 rigsdaler for gode varer i Norge at forhandle, og Peder Tomasen for 20 rigsdaler gæld, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Anne, salig Jens Rasmussen Lassens, fuldmægtig Jens Fog med opsættelse her af tinget 22/7 sidst kontra amtskriver Jost Hansen. så fremlagde fuldmægtigen de fire mænds regning over sagen, men som Jost Hansen ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Vinter rådmand fuldmægtig Jens Fog efter opsættelse 22/7 og 5/8, og da befindes opsat 4 uger, som er til 6 ugers dagen.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Johan Plumb, borger og guldsmed sst, med opsættelse her af tinget 22/8, havde stævnet Laurits Guldsmed og Anders Jensen angående hans søn hos han var i lære, og begge parter i rette lagde deres indlæg og fordrede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom ingen skriftlig kontrakt mellem Plumb og bemeldte dreng er oprettet, hvor længe han i sin lære skulle forblive, sees derfor ikke han igen Plumb kan tilkendes eller Laurits Wild, som ham efter akkord med faderen har antaget, at mulkteres, men bemeldte drengs far Anders Jensen, som først har sat sin søn i lære hos Johan Plumb, hvorfra han ulovligt er bortløbet, dog siden har sat sin søn i lære hos Laurits Wild, bør han betale til Laurits Plumb for hans kost og lære, imidlertid han var hos ham, 24 rigsdaler.

(84)

** Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig prokurator Jens Fog, med opsættelse her af tinget 12/8 sidst, havde stævnet skipper Søren Madsen sst og hans bådsfolk angående en bortkommet pakke med silke, og begærede dom, hvorpå blev afsagt, eftersom det ikke er bevist, at Søren Madsen har bekommet samme pakke, men alene med Winhagens missive, hvori han søger og sigter Søren Madsen for samme pakke at have annammet, men da Søren Madsen og hans skibsfolk ved ed benægter aldrig samme pakke at have bekommet, hvorfor Søren Madsen for Hans Nielsens tiltale frikendes, og Hans Nielsen igen at søge sin regres hos mons Winhagen af Lübeck, som ved sin skrivelse tilstår samme pakke fra Hamborg at have modtaget.

** mester Gregorius Baufein hans fuldmægtig Mogens Robertsen med opsættelse her af tinget 5/8 sidst kontra Peder Basballe med flere. Hans Rasmussen mødte på Sidsel Frandsdatters mand Jens Rasmussen Vejlbys vegne og fremlagde hans indlæg, hvori han fragår fordringen. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Rasmussen Hasle hans fuldmægtig Mogens Robertsen prokurator, med opsættelse her af tinget 15/7 næst afvigt, havde stævnet efterskrevne udenbys for gæld, der iblandt i Hasle Johanne Jørgensdatter, salig Jens Jacobsens, i Karlby salig Jens Nielsens enke Karen N, i Grundfør Laurits ---- på sin formand salig Søren Bondes vegne, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld.

(85)

** Hans Nielsen Udsen, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Hans Rasmussen underfoged havde stævnet Søren Helgenæs, toldskriver sst, og tiltalte ham for 25 sletdaler for lånte penge og gode varer. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** følger for anmeldte Søren Jensen Sabros attest i Jens Brendstrups sag mod Peder Post angående klammeri og overfald.

(86)

26/8 1697.

** Hieronimus Basballes fuldmægtig Jens Fog havde stævnet proviantforvalter Christen Vegerslev for regnskab, hvorimod blev i rette lagt Vegerslevs indlæg, at han vil gøre regning, hvorefter sagen blev opsat 8 dage

** regimentskriver Christen Gybergs fuldmægtig Søren Poulsen havde stævnet Mikkel Lauritsen Gran murmester for voldelig overlast, tilføjet Them Pedersen i Stilling, og i rette lagde et tingsvidne af Hjelmslev herreds ting 9/8 sidst. Mikkel Murmester mødte og beråbte sig på andre vidners førelse, hvorfor sagen blev opsat 4 uger.

** Jens Fog for Anne, salig Jens Rasmussens, med opsættelse her af retten 22/7 kontra amtskriver Jost Hansen. parterne begærede opsættelse for at få deres regninger likvideret, hvorfor sagen blev opsat 6 uger.

** Matias Hårbo på egne og med interessenters vegne hans fuldmægtig Jens Fog havde stævnet prokurator Mogens Robertsen på kornet Andreas Cronebergs vegne, for vidner at påhøre angående hestes overførsel til Kalundborg, og i rette lagde løjtnant Wartmanns ved ed aflagte attest, som herefter følger indført.

** Margrete, salig Abild Rasmussens efterladte enkes, fuldmægtig Hans Rasmussen mødte med opsættelse her af retten 15/7 sidst afvigt, og Lisbeth, Niels Brabrands, mødte og gav til kende, at hun var ikke mere skyldig end 2 sletdaler på leje af brændevinskedel, som hun for retten betalte, hvorfor hun blev frikendt.

** Jens Brendstrup vangvogters fuldmægtig Hans Rasmussen havde, som i dag 14 dage, stævnet Peder Post angående hans hest, han tog fra ham. sagen blev opsat 14 dage.

** Christen Mikkelsens fuldmægtig Jens Fog med opsættelse her af tinget 19/8 sidst havde stævnet Anders Tomasen angående 20 tønder malt og 8 sider flæsk. sagen blev opsat 8 dage.

(87)

** Peder Basballes fuldmægtig Jens Fog med opsættelse her af tinget 29/7 sidst havde stævnet Dines Pedersen, og i rette lagde Peder Basballes regning, hvorimod blev i rette lagt Dines Pedersens kredit og debet regning. sagen blev opsat 8 dage, og deres vidtløftige regninger henfindes midlertid til overkøbmand og gode mænds mellemregning.

** følger løjtnant Wartmanns attest i Matias Hårbos vidne fremlagt angående hestes overførsel til Kalundborg med Matias Hårbos smakke.

2/9 1697.

** KM forordning om hvorledes med stervboer skal forholdes, når enten husbond eller hustru ved døden afgår, dateret 10/8 97, læst og påskrevet.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Peder Sørensen i Gjellerup og hans tjenestekarl Niels Poulsens vegne havde i stadskælderen, eller fængsel kaldt, stævnet Mikkel Lauritsen angående hans ulovlige tyveri, som han og hans kammerat har gjort næst forleden lørdag i Gjellerup

til Peder Sørensens, og efterskrevne vidnede, at de havde seet Mikkel Lauritsen og en kammerat da stå udenfor Peder Sørensens gård, og søndagen efter klagede Niels Poulsen, at han var blevet frastjålet en rød ulden skjorte, et par sko, et par gule læderbukser, hattebånd og tørklæder, og da var de gået til Århus at lede efter tyvene og traf Mikkel Lauritsen bag klostret og fulgte ham til byfogdens hus, og da havde han det stjålne hattebånd i lommen. Peder Sørensen og Niels Poulsen begærede, at de måtte leveres samme anholdte person Mikkel Lauritsen, så ville de ved deres eget forum lade ham afstraffe efter loven.

(89)
.
** Jacob Nielsen Udsens fuldmægtig Hans Rasmussen efter opsættelse 19/8 sidst kontra Søren Toldskriver æskede dom. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Rasmussen Siel skipper og borger sst hans fuldmægtig Jens Fog havde stævnet Kirsten Hansdatter, Jens Lauritsens, for skældsord, og efterskrevne vidnede, at for 8 dage siden kom Kirsten Hansdatter ind til Peder Rasmussens og skældte og bandede hans kone og sagde, der er nogen der, holder med horen, men der er ingen, som holder med tyven, og sagde hun samme ord til Peder Rasmussens kone Anne Jacobsdatter, og videre skældte hun om noget kød, men videre hørte de ikke. Christen Skrædder vidnede, at Anne Jacobsdatter var kommet til ham og sagde, Kirsten Hansdatter havde beskyldt hende, at hun havde stjålet kød fra hende.

(90)

** Jens Fog for Hans Matiasen efter opsættelse her af tinget 19/8 sidst kontra Hans Svane og Peder Tomasen. Peder Tomasen svarede, at han benægtede ikke, at hans søn Tomas Pedersen havde fået humle af Hans Matiasen, men han havde intet dermed at bestille. sagen blev opsat 14 dage.

** Christen Mikkelsens fuldmægtig Jens Fog med opsættelse her af retten 19/8 sidst havde stævnet Anders Tomasen angående deres køb, hvorefter blev afsagt, såsom Anders Tomasen ikke er mødt samme, mellem ham og Christen Mikkelsen gjorte, køb at fragå og benægte, og Christen Mikkelsen ved ed bekræfter samme sluttede køb, da bør Anders Tomasen levere til Christen Mikkelsen de ham afkøbte 20 tønder malt imod penges annammelse såvel de 8 sider flæsk.

** proviantforvalter Christen Vegerslevs fuldmægtig Søren Mortensen, med opsættelse her af retten 19/8 sidst, kontra Hieronimus Basballe i rette lagde Christen Vegerslevs skriftlige indlæg, meldende på 780 rigsdaler, hvorimod blev i rette lagt Hieronimus Basballes regning kontra Christen Vegerslev dens sum 867 sletdaler. sagen blev opsat 14 dage, og imidlertid henfindes deres stridige regninger for overkøbmand Petter Clausen og efterskrevne fire mænd.

** Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet skipper Jens Sørensen, borger sst, for fuldkommen specifikation på hans seneste hen og hjemførte varer til og fra Bergen. item for synsmænds opkrævelse at bese de fordærvede fiskevarer, Dines Pedersen fra ham er leveret, hvorefter af retten blev udnævnt og tilmeldt synsmænd, og sagen blev opsat 14 dage.

(91)

** Mikkel Johansen, borger sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom for tilkøbte varer på salig Niels Podemands auktion, som de ikke har villet betale. sagen blev opsat 3 uger.

** Peder Basballes fuldmægtig Mogens Robertsen havde stævnet prokurator Jens Fog, som Maren Mortensdatters lovværge, at bevise hans søgende, enten om at bevise Peder Basballe er indført for Maren Mortensdatters formynder, kurator eller lovværge, indstævnet ham med begge skifteinstrumenter etc, hvorpå blev for retten kendt og afsagt, at såsom længe forhen her ved retten er faldet dom i denne sag, hvilken dom allerede for rådstueretten er appelleret, så vides ikke videre end forhen heri er dømt, men henfindes til overretten.

** Mogens Robertsen for Peder Basballe havde stævnet Hieronimus Basballe for oplysning og kvittering at fremvise for 243 sletdaler, som han påberåber sig af sin bror Peder Basballe at have, som angår Maren Mortensdatters arvegods. sagen blev opsat 14 dage, om Hieronimus Basballe inden da eller til samme tid vil fremlægge kvitteringer.

(92)

** Peder Basballes fuldmægtig Jens Fog med opsættelse her af tinget 26/8 sidst kontra Dines Pedersen om deres regninger. da sagen var indkommet for overkøbmand og deres forretning ikke var fremkommet, blev sagen opsat endnu 8 dage.

** Matias Hårbos fuldmægtig prokurator Jens Fog havde stævnet den svenske kornet Cronebergs fuldmægtig Mogens Robertsen med påstand om at stille kaution for hvis af denne vidtløftige sag kan dependere. sagen blev opsat 14 dage.

** mester Gregorius Baufein hans fuldmægtig Mogens Robertsen fremkom med opsættelse her af retten 5/8 sidst kontra Peder Basballe med flere og fremlagde en opskrift på kur, han havde brugt på en del patienter. sagen blev opsat 8 dage.

** rådmand Hans Vinter sst hans fuldmægtig Jens Fog bød sig i rette med opsættelse her af tinget 22/7 næst afvigt kontra Peder Brorsen i Skanderborg for 29 sletdaler og Niels Jørgensen i Torrild for 6 sletdaler, som de blev tildømt at betale.

** Villum Jensen sst hans fuldmægtig prokurator Mogens Robertsen havde stævnet Rasmus Rasmussen Koch for vidner og dom, for han 17/8 ved Mindet uden årsag skal have overfaldet Villum Jensen, men som ingen af vidnerne var mødt, blev sagen opsat 8 dage.

** skipper Rasmus Rasmussen Kochs fuldmægtig havde stævnet Villum Jensen sst for syn og vidner angående voldsom overlast med hug og slag samt ærerørige ord, som han har overfaldet Rasmus Koch med, men som vidner ikke mødte, blev sagen opsat 8 dage.

(93)

** følger foran meldte Peder Rasmussen Siels foranmeldte stævning til Kirsten Hansdatter.

** følger Dines Pedersens fremlagte stævning kontra skipper Jens Sørensen.

9/9 1697.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Anders Brendstrup, vangvogter sst, hans vegne med opsættelse her af retten 26/8 sidst kontra Peder Post. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for mester Gregorius Baufein kontra Peder Basballe med flere med opsættelse her af retten 5/8 sidst begærede opsættelse, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** prokurator Jens Fog, fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet borgmester Jens Basballe angående ærerørige ord, sagt for overformyndere og mænd om en kvittering, men som ingen af vidnerne mødte, blev sagen opsat 8 dage.

(94)

** Peder Basballes fuldmægtig prokurator Jens Fog, med opsættelse her af tinget 26/8 næst afvigt, havde stævnet Dines Pedersen angående deres mellemværende, angående tre boder, købt af salig Maren Clemendsdatter, hvorpå blev afsagt, såsom Peder Basballes regning og Dines Pedersens kontraregning, formedelst deres vidtløftighed, var været henfundet til overkøbmand og fire gode mænds regning og likvidation, og da befundet Dines Pedersen bliver Peder Basballe skyldig 109 sletdaler, da er Dines Pedersen pligtig at betale samme 109 sletdaler til Peder Basballe inden 15 dage under lovens eksekution.

** følger Hieronimus Basballes fuldmægtigs fremlagte stævning kontra borgmester Jens Basballe angående en kvittering, salig Christen Basballes arvinger og stervbo betræffende, hvilken Jens Basballe for bytinget skal have arresteret, og da retten holdtes 20/8 næst forhen i overformynderens hus angående tvistige stridighed imellem Peder Basballe og hans søsterdatter Maren Mortensdatter, da sagde Jens Basballe, at samme kvittering var ham tyvstjålet fra, hvilke ærerørige ord han repeterede nogle gange for en siddende ret.
.
(95)

** følger i samme vidne Hieronimus Basballes beskikkelse til borgmester Jens Basballe, med hans svar til beskikkelsesmændene angående den kvittering, som i Hieronimus Basballes fraværelse af hans svoger Jørgen Pedersen blev fremlagt i bytinget, hvor den af hans bror Jens Basballe blev arresteret, hvor den endnu findes.

16/9 1697.

** Jens Nielsen Ovstrup KM byfoged på KM vegne havde i rådhuskælderen stævnet Mikkel Lauritsen, som for tyveri der var indsat, og natten mellem 2/9 og3/9 har brudt fængslet og deraf bortrømt, og stadstjenerne vidnede, at da de om morgenen klokken 6 kom til fængslet, var der brudt hul i muren over fængselsdøren, som var 2 1/2 sten tyk, med en jernbolt, som lå på jorden.

** kornet Andreas Croneberg af Skåne hans fuldmægtig Mogens Robertsen havde stævnet skipper Matias Hårbo formedelst hans smakke, kornetten skal være befragtet til sine heste alene og dog andre heste indtaget, så han en anden smakke måtte fragte sig til stor skade, og derefter fremlagde tingsvidner her af tinget og af Randers byting 6/9 indeværende år med flere dokumenter. sagen blev opsat 14 dage

(96)

** Matias Sørensen Hårbo hans fuldmægtig Jens Fog, med opsættelse her af tinget 2/9 næst afvigt kontra kornet Andreas Croneberg, begærede, at kornetten ville stille kaution på grund af sagens vidtløftighed og han boer udenrigs. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Hieronimus Basballes fuldmægtig Jens Fog med opsættelse her af tinget 9/9 sidst kontra borgmester Jens Basballe, hvorimod blev i rette lagt Jens Basballes skriftlige svar samt en oprettet forening imellem Jens Basballe og hans bror Hieronimus Basballe, dateret Århus 16/8 1695, som begge herefter følger indført, men som de indstævnede personer ikke er mødt, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Rasmussen Siel, skipper og borger sst, hans fuldmægtig Jens Fog havde stævnet Kirsten, Jens Lauritsen bagers, med hendes mand for vidner at påhøre angående skælds og ærerørige ord til Peder Rasmussens kone, men som de indstævnede vidner ikke er mødt, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Basballes fuldmægtig Mogens Robertsen fremkom med opsættelse her af tinget 2/9 næst afvigt kontra Peder Basballes bror Hieronimus Basballe, angående oplysning og kvittering at fremvise om 243 sletdaler. sagen er opsat 14 dage.

** Hans Matiasens fuldmægtig Jens Fog prokurator bød sig i rette med opsættelse her af retten 19/8 næst afvigt kontra Hans Svane for 15 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.
(97)

** Mogens Robertsen prokurator på samtlige borgmestre og råds vegne havde stævnet toldskriver Søren Helgenæs sst for dom, angående resterende regnskab. som Søren Helgenæs ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** Juul Jensen tømmermandssvends fuldmægtig Hans Rasmussen underfoged havde stævnet Sejer Lauritsen, tømmermand sst, for dom for resterende arbejdsløn 3 sletdaler. Sejer Tømmermand svarede, formente at han bliver ham skyldig, såsom han gik ulovligt af hans tjeneste. sagen opsat 14 dage.

** Jacob Nielsen Udsens fuldmægtig Hans Rasmussen underfoged bød sig i rette med opsættelse her af retten 19/8 næst afvigt kontra Søren Helgenæs toldskriver angående gæld 25 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** følger i Hieronimus Basballes opsættelse af borgmester Jens Basballe fremlagte indlæg og forening.

(98)

23/9 1697.

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod forkynde Anders Jensen Eskerod, borger sst, hans til ham udgivne pantebrev, dateret Århus 12/1 1697, på 60 sletdaler, derfor pantsætter hans iboende gårds tilliggende gårdsavl. item Peder Nielsen Brandts til ham udgivne pantebrev, dateret Århus 11/3 1690, på 150 sletdaler, derfor pantsætter hans iboende gård i Vestergades ende, samt tolder Johan Suhr sst hans til ham udgivne pantebrev, dateret Århus 11/x 1685, på 400 rigsdaler, hvorfor han

pantsætter sin iboende gård på Torvegade, og videre lod forkynde Hans Sørensen Gyllings udgivne pantebrev til ham, dateret 11/11 1685, på 200 rigsdaler, derfor pantsætter den våning, Bertel Kobbersmed iboer, næst hans iboende gård, med have og gårdsavl.

** Them Pedersen i Stillings fuldmægtig Søren Poulsen fremkom med opsættelse her af retten 26/8 sidst kontra Mikkel Lauritsen murmester, hvorimod Mikkel Lauritsen lod i rette lægge et tingsvidne af Hjelmslev herreds ting 6/9 næst afvigt, og Them Pedersen erbød sig at ville gøre sin ed, at han ikke havde sagt de ord til Rasmus Mosgårds karle, som Mikkel Lauritsen angiver i sin klage. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget skipper Rasmus Siel, borger sst, hans vegne med opsættelse her af retten 16/9 sidst havde stævnet Kirsten, Jens Lauritsens sst, og Morten Halkær sst, Eske Jensen borgersøn sst, Baltser Wendels kone Magdalene med flere i rette lagde deres underskrevne attester, som herefter følger indført.

(99)

** Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig Jens Fog, med opsættelse her af retten 16/9 næst afvigt, havde stævnet borgmester Jens Basballe, hvorefter efterskrevne vidnede, at de 20/8 var de i overformynderens hus at likvidere den sag imellem Peder Basballe og Maren Mortensdatter om hendes arv, og da faldt adskillige ord imellem Jens Basballe og Hieronimus Basballe angående en kvittering, som af samtlige salig Christen Basballes arvinger var underskrevet, hvilket Jens Basballe sagde var ham tyvstjålet fra, hvorpå Hieronimus Basballe svarede, i gode mænd drages til minde. derpå fulgte borgmester Jens Basballes svar, hvad som mig er frakommen, uden min vilje og minde, agter jeg så fuldt som det var mig frastjålet. andre i rette lagde deres underskrevne attester, som herefter følger indført.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på borgmester Jens Basballe og Dines Pedersens vegne havde stævnet proviantforvalter Christen Vegerslev sst for vidnesbyrd, angående en egekævle på 10 alen længde, som uden deres minde af Mesing skov er bortført, og Poul Hansen, skovfoged i Mesing vidnede, at ved sankt Hans dags tide næst afvigte sommer, da blev et stort stykke egekævle bortført fra Jens Basballes og Dines Pedersens skovspart i Mesing skov, og så søgte han efter det og fandt det liggende blandt andet tømmer ved Christen Vegerslevs skiberum ved Mindet, ved den lille skanse. Jens Hansen, boende i Mesing, vidnede det samme, og de kendte kævlen, idet de begge havde været med at hugge den.

(100)

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtig for Jens Brendstrup vangvogter havde stævnet Peder Post, borger sst, for tingsvidne at forhverve angående Søren Jensen Sabro hans i tingsvidnet indførte attest 19/8, og nu stod for retten Søren Sabro og ved ed bekræftede samme attest.

** Jens Brendstrups fuldmægtig Hans Rasmussen kontra Peder Post efter opsættelse 26/8 sidst og 9/9. endnu opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator på borgmestre og råds vegne, med stævning som 16/9 næst afvigt, havde stævnet Søren Helgenæs og tiltalte ham for regnskabs overlevering for accisen for 1696. sagen blev opsat 14 dage

(101)

** Mikkel Johansen fremkom med opsættelse 2/9 kontra mester Albret og Axel Rasmussen. så blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for mester Gregorius Baufein bartskær, med opsættelse her af tinget 5/8 næst afvigt, havde stævnet Peder Basballe med flere angående betaling for kur med mere, hvorimod blev i rette lagt indvendinger og kontraregninger, fra blandt andre Inger Rasmusdatter, salig Rasmus Smeds, og den salig byfogeds enke med hendes svoger byfoged Laurits Svendsen. Peder Basballe benægtede gælden ved ed, hvorefter en del af de indstævnede blev frikendt og en del tildømt at betale deres gæld.

(102)

** følger de i skipper Peder Rasmussens førte vidne registrerede attester.

** følger de i Hieronimus Basballes vidne registrerede attester.

(103)

** følger i borgmester Jens Basballes og Dines Pedersens vidne antegnede angående deres begæring til byfogden og forbud på et stykke træ.

30/9 1697.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på Hans Rasmussen underfogeds samt på KM og Århus bys vegne havde stævnet Peder Nielsen bag klostret hans hustru Mette Jensdatter for vidner og dom, anlangende hendes ulovlige forhold imod Hans Rasmussen næst afvigt 10/9, da han på rettens vegne var i hendes hus at gøre udlæg efter en dom, handskemager Mogens Oldermand over hende havde forhvervet for skindprangeri og købmandskab, og efterskrevne vidnede, at hun da havde svaret, at hun ville give ham djævlen, og dersom de tog noget, skulle de få en ulykke, og tog en jern ildskovl og holdt i vejret og ville have slået Hans Rasmussen, om han ikke havde grebet hende i armen.

** hr Villads Olufsen i Grundfør lod læse og påskrive Claus Christensen Kå, danske skolemester her sst, hans til ham udgivne panteobligation, dateret Århus 11/6 1697, lydende på 150 sletdaler og derfor pantsat hans ejendom bag klostret, mellem salig Jens Lauritsens og salig Søren Tøffelmagers ejendomme.

(104)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Matias Hårbo fremkom med opsættelse 2/9 og 16/9 kontra kornet Croneberg og begærede opsættelse, såsom han nylig havde bekommet de belovede dokumenter, hvorfor sagen blev opsat endnu 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for kornet Croneberg fremkom med opsættelse her af retten 16/9 kontra Matias Hårbo og begærede opsættelse, såsom han nylig havde bekommet en del sagen vedrørende dokumenter, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for Peder Basballe fremkom med opsættelse her af retten 2/9 kontra Hieronimus Basballe, hvortil Jens Fog svarede, at Hieronimus Basballe har vist Peder Basballe de påberåbte kvitteringer og meddelt ham kopi deraf, og selv også skrevet kopi deraf.

** Peder Basballes fuldmægtig Jens Fog havde stævnet Gregorius Baufein for beskyldning for ukvemsord, han i sit indlæg imod Peder Basballe har ladet skrive. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Juuls fuldmægtig efter opsættelse 16/9 sidst fremlagde Sejer Lauritsens revers, at han lover at betale ham alt hvis, han er ham skyldig til 12/7 96, hvorefter sagen på begæring blev opsat 14 dage.

7/10 1697.

** KM privilegier for to Grønlands kompagnier i Danmark og Norge blev læst og påskrevet.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne item på Hans Rasmussen underfogeds vegne havde, som 30/9 næst afvigt, stævnet Peder Nielsen bag klostrets hustru Mette Jensdatter og formente, at hun for sin formastelse mod retten bør undgælde efter loven. sagen blev opsat 4 uger.

(105)

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne samt Conrad Møller barbersvends vegne havde stævnet Søren Mørke, sejlkarl sst, for vidner og dom, for han næst forleden 26/9 søndag nat i salig Jesper Mogensens hus har overfaldet ham med hårgreb, jordskub og nævehug, og efterskrevne vidnede, at fornævnte tid kom Conrad Møller og Anders Friedt soldat derind og lod dem tappe et krus øl, og da det var drukket, kaldte de på pigen, da kom enken selv og spurgte, hvad den kumpan gjorde der, hun havde intet drik at sælge for ham, havde hun været til stede, da han kom ind, havde han ikke fået en tår, da svarede han, så skulle hun sige til skælme og tyve og ikke til nogen retskaffen karl, så sagde Søren Mørke, hvad er det for en knægt, der er kommet ind, må vi ikke have fred, så hold din mund din hundsfot eller jeg skal føre dig til dørs, da sagde Conrad Møller du ist selv en hundsfot, da sprang Søren Mørke op og tog Conrad Møller i armene og slog ham på hovedet, og dermed blev de skilt ad.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget for proviantforvalter Christen Vegerslevs vegne havde stævnet Morten Mortensen Hvas for synsmænds opkrævelse til et plankeværk dets forflyttelse mellem sin salig fars gård på Vestergade og hans gård, hvorefter blev udnævnt synsmænd.

(106)

** Jens Fog prokurator på proviantforvalter Christen Vegerslev hans på salig kammerråd Jens Vissings børns vegne havde stævnet rådmand Peiter Jessen farver for synsmænds opkrævelse, angående nogle våninger for langt indbygget i Møllegaden eller Møllestien. Anders Lassen mødte på sin svoger rådmand Petter Jessens vegne og svarede, at han var til højesteret, og formente, at

sagen bør udskydes, hvorefter blev gjort skudsmål, at Petter Jessen for over 14 dage siden var overrejst til København, og derpå blev for retten afsagt, at da Petter Jessen, førend han i denne sag er givet varsel, er overrejst til højesteret, så understås ikke nogen synsmænds udmelding.

** Jens Fog prokurator for sig selv havde stævnet Anders Jørgensen på Hans Bendixens vinkælder for vidner, angående usømmelige ord og gerninger imod Jens Fog og hans folk begået sankt Mikkelsdag under 12 prædiken i hans hus, men efter at vidnesbyrd ikke møder, vil Jens Fog for bekostning at undgå overgive samme sag i KM byfogeds hænder.

** Jens Fog prokurator havde stævnet Oluf Lauritsen på salig Christen Knudsens vinkælder formedelst en revers på 100 rigsdaler, af Anders Jørgensen på Hans Bendixens kælder udgivet, som Oluf Lauritsen har ladet bortkomme, Jens Fog tilhørende, til beskyldning og dom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator for skipper Jens Sørensen fremkom med en skriftlig stævning til Dines Pedersen for 90 rigsdaler. intet svar skete, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

(107)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Peder Rasmussen Siel, skipper og borger sst, havde stævnet Jens Lauritsen bagers kone Kirsten Jensdatter for dom angående ærerørige skældsord. så skete intet svar, og sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe havde stævnet borgmester Jens Basballe angående hans ord og formente, at Jens Basballe burde navngive hvem, der havde frastjålet ham salig Christen Basballes arvingers kvittering eller afkald, men som borgmester Jens Basballe var i København i sine viderværdige forretninger, så blev sagen opsat 3 uger.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for skipper Matias Hårbo fremkom med opsættelse her af tinget 30/9 sidst kontra kornet Croneberg og begærede dom, hvorefter blev afsagt, så eftersom Matias Hårbo har ladet Mogens Robertsen prokurator stævne for at stille kaution for den processes bekostning, mellem kornet Croneberg af Skåne og Matias Hårbo, anlangende hans hestes overførsel til Kalundborg med Matias Hårbos smakke, hvorimod Mogens Robertsen påstår, at Christian Foss, som af kornetten i den sag er fuldmægtiget, bør for slig kaution søges, da sees ikke at kan kendes Mogens Robertsen at være pligtig at stille kaution, men Christian Fog bør derfor stævnes.

8/10 1697.

** atter retten sat de sager, som i går for nattens påkommende ikke kunne afhandles, at forrette.

** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtig for Peder Brendstrup vangvogter, borger sst, fremkom med opsættelse her af retten 26/8 sidst kontra Peder Post vognmand og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at såsom Peder Brendstrup tiltaler Peder Post for slag, samt for han med magt har frataget vangvogteren sin hest, som han har optaget i kornet, da bør han for sin formastelse og nævehug efter lovens pagina 900 artikel 8 bøde sine 3 gange 6 lod sølv, og desuden betale Peder Brendstrup for hans skade og bekostning 4 rigsdaler, samt til løsningspenge for den optagne hest 8 mark.

** Them Pedersen, boende i Stilling, fremkom med opsættelse her af tinget 26/8 kontra Mikkel Lauritsen murmester og i rette lagde et tingsvidne af Hjelmslev herreds ting 9/7 97, hvorimod blev i rette lagt et tingsvidne her af tinget 5/8 næst forhen samt indlæg fra begge sider, hvorefter blev afsagt, at det ikke af nogen af de indlagte tingsvidner sees, hvilken af de to, der har været årsag til samme slagsmål, hvori de begge har tilføjet hverandre skade, men Them Pedersen ham først med slag og hug overfaldt, som Mikkel Lauritsen tilbyder ved ed at bekræfte, for hvilke årsager han bør for Them Pedersens tiltale fri at være.

(108)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på kornet Andreas Croneberg af Skåne hans vegne fremkom med opsættelse her af tinget 16/9 næst forhen, hvorimod Matias Hårbos fuldmægtig i rette lagde et tingsvidne af Kalundborg byting 5/9 sidst samt indlæg, hvorpå sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Anne Jacobsdatter, salig Jens Rasmussen Lassens, mødte med opsættelse her af tinget 22/7 kontra amtskriver Jost Hansen, hvorimod Jost Hansens fuldmægtig i rette lagde hans specifikation og kontraregning, hvorefter blev afsagt dom, at som ikke bevises med noget skriftligt, at salig Jens Rasmussen samme byg har bekommet, sees ikke amtskriveren nogen betaling derfor hos Anne Jacobsdatter kommer til gode, men de 15 rigsdaler, som Anne Jacobsdatter efter likvidation bliver Jost Hansen skyldig, bør hun betale inden 15 dage.

(109)

** Mogens Robertsen for borgmestre og råd kontra toldskriver Søren Helgenæs med opsættelse 23/9. Jens Fog fremlagde accisebogen for 1696 og en ekstrakt deraf, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

** Mikkel Johansen, borger sst, formynder for salig Niels Pudemands umyndige børn på deres vegne med opsættelse her af tinget 2/9 næst forhen havde stævnet Albret Tiedemann og Axel Rasmussen for resterende auktionspenge for det gods, de på salig Niels Pudemands auktion har købt, som de blev tildømt at betale.

** følger af Jens Fog i foranmeldte tingsvidne fremlagte beskikkelse til Anders Jørgensen og hans svar.

14/10 1697.

** landstings kaldsvidne, dateret Viborg landsting 30/9 sidst, til skifte efter salig Jens Andersen konsumptions forvalter i Århus 30/11 næstkommende, blev læst og påskrevet.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys og sagvolderen Conrad Møllers vegne havde som 7/10 stævnet Søren Mørke, for han havde overfaldet ham, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger og forelagt Søren Mørke at møde.

(110)

** proviantforvalter sst Christen Vegerslev hans fuldmægtig Jens Fog lod oplæse opkrævelsesvidne her af tinget 7/10 næst afvigt, hvorefter synsmændene i rette lagde deres efterskrevne skriftlige syns

og måls forretning i Vegerslevs våning på planker og bygning ud til Morten Mortensen Hvasses gård i Vestergade.

** prokurator Jens Fog på Peder Basballes vegne bevilgede den opsatte sag kontra mester Gregorius endnu opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Juul Jensen fremkom med opsættelse her af tinget 16/9 og 30/9 kontra Sejer Tømmermand, hvorimod Sejer Tømmermand erbød at gøre sin ed, at han var ham ikke skyldig de fordrede 3 sletdaler, og Juul Jensen svarede og erbød sig at gøre sin ed, at han ikke havde lovet at arbejde for ham uden betaling. sagen blev opsat 14 dage.

21/10 1697.

** KM byfoged Jens Nielsen Ovstrup på KM og vedkommendes vegne havde stævnet Anders Jørgensen på Hans Bendixens vinkælder for vidner og dom, angående den voldsomme overlast i Jens Fogs hus sankt Mikkelsdag, og Eske Jensen Pannerup oplæste sit skriftlige vidne, som herefter følger indført, hvilket Søren Pedersen Mørke borgersøn i lige måde gjorde, og på spørgsmål svarede de begge, at Anders Jørgensen skældte Jens Fogs pige Maren Jensdatter for en hore, og hun brugte en ond mund, og derpå slog han hende.

(111)

** Jens Fog æskede den sag i rette Peder Rasmussen Siel angående skældsord hans hustru betræffende kontra Jens Bagers hustru. Mogens Robertsen på Kirsten Hansdatters vegne erbød sig godvilligt at ville forenes med Anne Jacobsdatter og ville hende erklære. sagen blev opsat 14 dage.

** prokurator Jens Fog æskede den sag i rette på Jens Sørensens vegne kontra Dines Pedersen, som blev opsat her af tinget 7/10 næst forhen. Mogens Robertsen på Dines Pedersens vegne hertil svarede, at Jens Sørensens regning var skrevet på papir, som strider imod KM papirforordning, hvorfor sagen blev opsat 14 dage, og regningen på den rette sorts papir at fremlægge.

(112)

** Mogens Robertsen på kornet Croneberg af Skåne hans vegne æskede den sag i rette kontra Matias Hårbo, som næst afvigte 8/10 til i dag er opsat. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for borgmestre og råd kontra toldskriver Søren Helgenæs æskede sagen i rette, at byfogden ville forelægge Søren Helgenæs til i dag 8 dage ville indgive borgmester Jens Basballes og Dines Pedersens sedler for hvis, han tilfører dem at være skyldig på accisen for 1696, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** følger foranmeldte byfogdens kaldsseddel kontra Anders Jørgensen.

** følger i samme vidne Eske Jensen Pannerup, Søren Pedersen Mørke og Jørgen Rasmussen skrædder deres skriftlige vidner.

28/10 1697.

(113)

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne havde, som 21/10 næst afvigt, stævnet Anders Jørgensen på Hans Bendixens kælder for volds øvelse i Jens Fogs hus og formener, at han bør at bøde efter loven. Anders Jørgensens fuldmægtig svarede, at han agtede at føre andre vidner til bedre oplysning, hvorfor sagen blev opsat 3 uger.

** i retten fremkom byfogden Jens Nielsen og byskriver Christen Jensen Hem, som fremstillede kaldsmænd, som vidnede, at de havde stævnet Jens Fog prokurator for vidner at påhøre anlangende hvis ord, han 14/10 imens KM ret blev holdt, til byfogden og byskriveren skal have haft, og efterskrevne 8 mænd vidnede, at Jens Fog fremkom for retten og leverede en regning til byfogden, som han sagde var en opskrift på den bekostning, han havde gjort for skipper Jens Sørensen imod Dines Pedersen til rettens gebyr, og da bad byfogden ham holde den, indtil sagen skulle i rette, som var 8.dagen efter, men han ville ikke og kastede den på tingbordet og spurgte, om byfogden og skriveren ville nægte, at de ikke havde fået de penge, hvortil de svarede, at det havde de ikke, idet Jens Sørensen havde klaget sig, han havde givet så mange penge ud til retten, og da sagde Jens Fog, vil i nægte, at i ikke har fået dem, da skal i sige som løgnere, og det skal enten i blive eller jeg, med flere usømmelige ord, som de ikke kunne erindre, formedelst den store larm og tumult, han gjorde. Jens Fog spurgte vidnet, om fogden ikke sagde, for de ord Jens Fog har sagt løgnagtigt, at han derfor skulle give noget i sparebøssen, og derpå svor Jens Fog og sagde ingenlunde, for han havde ikke ---- hverken foged eller skriver, hvorefter byskriveren lagde 6 skilling i sparebøssen for hans eds skyld, og Jens Fog lagde 2 mark på bordet, hvortil vidnet svarede, at det var vist nok.

(114)

** Jens Fog fremkom med opsættelse her af retten 7/10 næst afvigt kontra borgmester Jens Basballe på Hieronimus Basballes vegne og fremlagde hans indlæg. så blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på lektor Ejlertz vegne havde stævnet Hans Bochel possementmager, borger sst, for dom angående resterende auktionspenge, og tiltalte ham for 9 rigsdaler for tilkøbte varer på salig Anders Hansen auktion, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Laurits Andersen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jens Rasmussen Prip, Niels Christensen Due, Maren Rasmusdatter med flere for syn og forbudsvidne angående deres gadeskarn, som de skal have opkastet til Laurits Andersens plankeværk, det til fordærvelse, og efterskrevne vidnede, at de efter byfogdens befaling var på Graven og syne plankeværket og gjorde forbud, at de skulle holde deres skarn fra hans plankeværk, hvis ikke, skulle de lade opsætte et plankeværk igen.

(115)

** Mogens Robertsen efter opsættelse 21/10 næst afvigt for borgmestre og råd kontra Søren Helgenæs. intet gensvar, endnu opsat 8 dage.

** kornet Andreas Croneberg af Skåne hans fuldmægtig Mogens Robertsen, med opsættelse her af tinget 16/9 næst forleden, havde stævnet skipper Matias Hårbo, som han havde befragtet at føre sine 24 heste alene fra Århus til Kalundborg, men dog havde indtaget derudover en løjtnants 8 heste,

men på grund af vejret vendte tilbage fra Samsø til Århus, og da kornetten ville indskibe sine heste, var Matias Hårbo bortsejlet, hvorfor de måtte vente 8 dage, til han med sine heste blev overført til Kalundborg, hvorpå blev afsagt, at det derfor synes billigt, at Matias Hårbo bør erstatte kornetten for hans egen person, folks og 24 hestes fortæring og omkostninger i de 8 dage, han har måttet overligge 40 rigsdaler samt omkostninger for at føre hans 8 heste fra Samsø til Århus og processens bekostning 10 rigsdaler, som i alt bliver 53 rigsdaler at betale inden 15 dage

** Juul Jensen tømmermandsvend hans fuldmægtig Hans Rasmussen underfoged, med opsættelse her af tinget 16/9 næst afvigt, havde stævnet Sejer Tømmermand for hans resterende løn 3 sletdaler, som med hans seddel bevises, at han har lovet at betale, hvorfor han blev tildømt at betale dem.

(116)

4/11 1697.

** KM forordning om grove morderes straf læst og påskrevet.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup fremkom med opsættelse her af tinget 7/10 sidst udstedt kontra Peder Nielsen bag klostret hans hustru, som ikke godvilligt har villet indfinde sig til at gøre Hans Rasmussen erklæring for de grove påsagte ærerørige ord, som hun bør bevise eller derfor at lide, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage, og Peder Nielsen og hans hustru personligt at møde.

** byfogden på KM og Århus bys vegne samt på sagvolderen Conrad Møllers vegne fremkom med opsættelse her af tinget 14/10 sidst kontra Søren Mørke, og som intet svar skete, blev Søren Nielsen tildømt efter lovens 6.bogs 7.kapitels 8.artikel at bøde sine 3 gange 6 lod sølv.

** byfogden Jens Nielsen mødte med et tingsvidne har af retten 21/10 næst afvigt kontra Anders Jørgensen, hvorimod Mogens Robertsen i rette lagde en kaldsseddel under Anders Jørgensens hånd, dateret 28/10 sidst, hvormed blev stævnet byfogden Jens Nielsen for vidner, hvorefter prokurator Jens Fog vidnede, at Anders Jørgensen var i hans hus sankt Mikkelsdag under 12 prædikenen, og da brugte Anders Jørgensen nogle usømmelige ord imod ham, hvilken usømmelige tiltale Anders Jørgensen ved erklæring og tingsvidne har gjort Jens Fog fornøjelse for i godtfolks overværelse, så Jens Fog såvidt dette angår klager ikke over Anders Jørgensen . derefter fremstod Mikkel Mogensen Fog, borger sst,
og i rette lagde et skriftligt vidne, som han selv oplæste, under hans og hans hustrus hånd, at angående de ord, som imellem Anders Jørgensen og Jens Fog passeret er, da kan de ikke andet derom vidne, at efter Anders Jørgensen havde givet sin skriftlige erklæring til ham, var deres ord til hverandre, at de ikke mere ville tænke eller tale derpå, men være og blive gode venner, underskrevet af Mikkel Fog og hans hustru Maren Andersdatter Kruse.

(117)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget for skipper Jens Sørensen, borger sst, mødte med opsættelse her af tinget 7/10 sidst, hvorimod blev i rette lagt Dines Pedersens indlæg, og sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator på Peder Rasmussen Siels vegne fremkom med opsættelse her af tinget 7/10 næst afvigt kontra Jens Lauritsens kone og svarede, at ville Jens Lauritsens kone gøre Peder Siels kone en offentlig afbedelse her for retten og betale i forlig og omkostning 20 rigsdaler, skal sagen være debatteret. så blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator på borgmestre og råd sst deres vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 23/9 næst afvigt kontra Søren Helgenæs toldskriver, men som intet svar skete, blev kendt og afsagt, at som af Søren Helgenæs hans underskrevne regning bevises, at han kender sig skyldig at være 125 sletdaler, som Jens Basballe og Dines Pedersen på accisen endnu skulle være skyldig, samt ydermere efter to domme 60 sletdaler, så vidstes ikke retter herom at kende, end Søren Rasmussen Helgenæs bør at betale til borgmestre og råd de 125 sletdaler, samt de resterende 60 sletdaler, hvorimod Søren Helgenæs nyder sin regres og selv indfordrer hos borgmester Jens Basballe og Dines Pedersen de resterende acccisepenge.

** Mogens Robertsen prokurator havde stævnet efterskrevne inderbys personer, der iblandt Karen, salig hospitalsforstander Christen Sørensens, for gældsdom, men som intet svar skete, er sagen opsat 8 dage.

** følger foranmeldte Anders Jørgensens kaldsseddel.

(118)

11/11 1697.

** blev forkyndt hr Hans Lundgård, præst i Hasle, hans udgivne skøde på den markjord, kaldt Bildbjerg, dateret Hasle 1/10 1697.

** byfoged Jens Nielsen og byskriver Christen Jensen Hem havde stævnet prokurator Jens Fog for de 8 mænds vidne at påhøre, som næst forleden 28/10 sad retten som tinghørere, anlangende hvis grove ord, som han da imod byfogden og byskriver for retten skal have øvet. da som dommeren af parterne indstændigt begærede, at de sig til forlig ville bekvemme, og da lod byfoged og byskriver dem bekvemme og svarede, hvis dommeren ville forskaffe dem den reparation, som de til rettens og deres æres forsvar behøvede for Jens Fogs utilbørlige medfart, ville de gerne forenes, hvorpå Jens Fog gjorde erklæring, at han aldeles intet vidste dem at påsige, end alt hvis ærligt, sømmeligt og godt er, hvormed han gav dem begge hånd, og de dermed var fornøjet og sagen frafaldt.

** Mogens Robertsen prokurator på Mogens Jensen, forpagter på Lykkesholm, hans vegne havde stævnet Jørgen Pedersen, indvåner her sst, med sin hustru Birgitte Jensdatter for dom for kapital 212 rigsdaler med sin rente efter salig Peder Pedersen Balles og hans hustrus obligation, dateret Århus 28/10 1693, hvorimod Rasmus Værn, borger sst, på sin svoger Jørgen Pedersen og hans hustrus vegne forklarede, at Birgitte Jensdatter eller hendes salig husbond Peder Balle aldrig har fået nogen penge af Mogens Jensen, og begærede, at byfogden ville forelægge Mogens Jensen i egen person at møde at forklare, hvorledes han er kommet til denne obligation, hvorpå sagen blev opsat 14 dage.

(119)

** Mogens Robertsen prokurator havde som 4/11 sidst stævnet efterskrevne for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** prokurator Jens Fog, fuldmægtiget for madame Sidsel, salig assessor Jesper Hutfelds, og hendes børns vegne havde stævnet proviantforvalter sst Christen Vegerslev for beskyldning og dom efter obligation for kapital og rente 184 rigsdaler, dateret 11/3 1688, på kapital 1000 sletdaler. så mødte Christen Vegerslevs tjener med hans indlæg, meldende at han byder sig til afregning, så blev denne sag opsat 3 uger.

** Jens Fog for Hieronimus Basballe kontra borgmester Jens Basballe efter opsættelse 28/10. sagen er endnu opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator for Oluf Lauritsen Grønbæk, svend på Else salig Christen Knudsens vinkælder, havde stævnet efterskrevne sst for gæld, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for magister Ejlertz kontra Hans Bochel possementmager, som 28/10 næst afvigt er opsat, fordrede dom, hvorefter Hans Bochel blev tildømt at betale 9 rigsdaler for varer, han købte på Anders Hansens auktion, som var udlagt magister Ejlertz.

** Hans Rasmussen underfoged kontra Peder Nielsen bag klostret, som i dag 8 dage sidst er opsat. Peder Nielsen erbød sig at gøre erklæring på sin hustrus vegne, som Hans Rasmussen ikke var fornøjet med, men konen selv bør møde, så er sagen opsat 8 dage, og da konen personligt at møde.

18/11 1697.

** blev læst op påskrevet KM patent om højesterets holdelse 10/3 1698.

** blev læst og påskrevet Maren Andersdatter, salig Jørgen Bertelsens, samt hendes børns udgivne skøde til hr Jens Harlev, kapellan til domkirken, på deres gård på Rosengade med tilliggende bod, dateret 9/11 1697, med deri specificerede mål.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på Hans Rasmussen underfogeds samt på KM og Århus bys vegne æskede dom, efter opsættelse her af tinget 7/10 næst afvigt, kontra Peder Nielsen bag klostret hans hustru. så mødte Peder Nielsen med sin hustru Mette Jensdatter, som svarede, at hun vidste intet andet at påsige Hans Rasmussen end alt ærligt og godt, og bad om forladelse. så i henseende til hans uformuenhed og godtfolks intercession, blev sagen efterladt.

(120)

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af retten 28/10 næst afvigt kontra Anders Jørgensen på Hans Bendixens vinstue, angående den sag for volds øvelse og husfred på sankt Mikkelsdag i Jens Fogs hus og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at Anders Jørgensen for hans uretstridige ord at bøde til kongen og byen 10 rigsdaler og for helligbrøde 3 lod sølv inden 15 dage under lovens eksekution.

(121)

** Jens Fog stadsprokurator, fuldmægtiget for skipper Jens Sørensen, borger sst, med opsættelse her af tinget 7/10 næst forhen, havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger sst, angående regning for hjemført gods fra Norge, og i rette lagde skipperlavets oldermand og 4 mænds forretning over samme sag, hvorefter blev afsagt, at eftersom skipper Jens Sørensen tiltaler Dines Pedersen for 90 rigsdaler, som han skulle blive ham skyldig på deres sammenhavende skibsladning fra og til Norge efter hans regning, som oldermand og forordnede mænd har efterseet, og de fandt, at Dines Pedersen bliver ham skyldig 80 rigsdaler, som han blev tilfundet at betale.

** 8 domsmænd i efterskrevne sag ved byfogden af ham tilmeldt at sidde retten og dom.

** prokurator Jens Fog, fuldmægtiget på skipper Peder Rasmussen Siel, borger sst, hans vegne med opsættelse her af retten 7/10 næst afvigt havde stævnet Kirsten Hansdatter, Jens Lauritsen bagers hustru, formedelst hun 24/8 ubesindigt skal have skældt Peder Rasmussens hustru Anne Jacobsdatter både for hore og tyv, hvorefter blev afsagt, at Kirsten Hansdatter bør i dag 8 dage her for retten, for de ulovligt beskyldte ord, gøre Anne Jacobsdatter erklæring og afbedelse, og give til dette hospital 4 rigsdaler samt processens bekostning med 6 rigsdaler.

(122)

** prokurator Jens Fog, fuldmægtiget på Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne med opsættelse her af tinget 7/10 næst forhen havde stævnet borgmester Jens Basballe, formedelst han skal have sagt ærerørige ord i en lovligt sat ret i overformynder Peder Hansens hus næst afvigt 29/8, angående en kvittering af salig Christen Basballes arvinger underskrevet, hvilken borgmesteren skal have sagt, den at være ham tyvstjålet fra, hvorefter blev afsagt, at eftersom borgmester Jens Basballe i hans indlæg samme ord har forklaret, at de egentlig ikke til nogen er udtalt, da bør de være som utalte. angående den kvittering, som Hieronimus Bas balle påstår igen af rettens arrest bør udleveres, hvorom tilforn ved bytinget er faldet dom. da henfindes den til overrettens påkendelse.

(123)

25/11 1697.

** Hans Rasmussen fogedsvend, fuldmægtig for Jochum Blom, borger og buntmager sst, havde stævnet Oluf Ovesen snedker for dom på arrest, som er sket på hans tilstående arbejdsløn hos fru kammerråden på Århus mølle, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator fremkom med en skriftlig erklæring og afbedelse fra Kirsten Hansdatter, Jens Lauritsens, angående de ord, hun havde tilsagt Anne Jacobsdatter, og hun ville have efterlevet samme dom, men af sygdom og svaghed ligger hun på sin sygeseng, hvorfor hun skriftligt erklærer, at hun ved hende intet andet at påsige, end alt hvis ærligt og godt er, og beder om forladelse.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget på Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde med en skriftlig stævning stævnet skipper Jens Sørensen og vidner, men eftersom vidnerne ikke var mødt, blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen på Mogens Jensen på Lykkesholm hans vegne fremkom med opsættelse har af tinget 11/11 næst afvigt kontra Jørgen Pedersens hustru, men som Rasmus Værn svarede, at han havde taget kontrastævning, for at få Mogens Jensen i egen person til retten indkaldt, er sagen opsat 14 dage.

(124)

** Mogens Robertsen kontra Christen Slagter med flere, opsat fra 11/11. intet svar, opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Oluf Grønbæk på kælderen kontra Søren Toldskriver med flere, opsat fra 11/11. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged for Hieronimus Basballe havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Jens Nielsen Ovstrup byfoged sst havde stævnet efterskrevne for dom, angående de ulovligt imod loven og politiordningen har holdt dobbelgilde, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** følger Dines Pedersens stævning mod skipper Jens Sørensen.

2/12 1697.

(125)

** hr Mads Hammer lod forkynde en opbydelse på hans myndling Constantin Bjørners penge, 629 sletdaler, på rente at sætte imod forsikring eller pant.

** Søren Madsen lod forkynde doktor Rasmus Broberg til Ryumgårds påskrift på et pantebrev, af ham udgivet 15/6 1693, til madame Ingeborg Bordings på 150 sletdaler på hans gård på Badstuegade, lyder at 10/10 1697 har Søren Madsen udfriet dette pantebrev.

** blev forkyndt skipper Tomas Pedersens udgivne skøde til Knud Jensen, borger sst, på to hans boder ved åen, næst op til rådmand Niels Lauritsens boder og hans egen bod på den anden side.

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod forkynde Hieronimus Basballes til ham udgivne skøde på Mikkel Norbagges øde eje på Mejlgade med et tilliggende gårdsavl, item Hieronimus Basballes til ermeldte sin svogerfader udgivne pantebrev for 300 sletdaler, derfor pantsat ham hvis, han på sin kærestes vegne tilkommer i Johan Gotfred Gesiuses bo, både for gældsfordring og arv, dateret 15/11 1697.

** Mogens Robertsen prokurator på byfogden i Randers Jens Nielsen hans vegne havde stævnet Morten Halkær, indvåner sst, for gæld til salig Søren Borum efter sin obligation, dateret 9/2 1696, hvorpå rester 100 sletdaler, som er transporteret til byfogeden fra salig Søren Borums arvinger for udlagte penge til den salig karls begravelse, dateret Sejling 25/8 1697, hvilke 100 sletdaler Morten Halkær blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator fuldmægtiget for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 25/11 næst afvigt, havde stævnet skipper Jens Sørensen, skipper og borger sst, til vidnesførelse, og efterskrevne vidnede, at den tid, de var forsamlet i overkøbmands hus, da påstod Dines Pedersen, at han var medfragter og interessent i ladningen til og fra Bergen, og han ikke havde fået sin part efter sin memorial, så han formente, at han burde have sin part af det andet, han havde ført hjem fra Bergen, som var spansk salt, hvortil Jens Sørensen havde svaret, at han vidste ikke rettere, end han havde efterlevet hans memorial, hvorefter de indstævnede hver især svarede på spørgsmål angående samme ladning.

(126)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på amtskriver Envold Randulfs vegne havde stævnet efterskrevne sst for dom angående hvis, de er skyldig for tilkøbte varer på auktion efter amtskriverens fuldmægtig salig Niels Olufsen, men da de ikke mødte, blev sagen opsat 8 dage.

(127)

(formedelst nattens pågående mørke måtte retten afbrydes.)

3/12 1697.

** Jens Fog for Hieronimus Basballe, efter opsættelse i dag 8 dage, kontra Lambrecht Nicolaj hans mor Anne Villumsdatter fremlagde regning på fordringen, hvorimod blev i rette lagt en kontraregning for 3 års leje af en krambod 30 sletdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** prokurator Jens Fog, fuldmægtiget på madame Sidsel, salig assessor Jesper Hutfelds, hendes vegne mødte med opsættelse her af tinget 11/11 sidst kontra proviantforvalter Christen Vegerslev for gæld efter hans obligation 168 rigsdaler, hvorimod blev i rette lagt et indlæg, hvori han opstod, at assessor Jesper Hutfeld havde lovet ham moderation, hvorefter han blev tilfundet at betale de 168 rigsdaler.

9/12 1697.

** borgmester Mikkel Mikkelsen lod forkynde Hieronimus Basballes til ham udgivne pantebrev på for ham gjorte kaution til Hans Dreier og Hans Jacobsen for begges kapitaler tilsammen 3764 rigsdaler, derfor pantsætter ham sin iboende gård med tilliggende 3 gårdsavl, item ---- Frandsens gård med et gårdsavl, så og hans krambod, dateret 24/10 1697.

(128)

** KM forbud angående fromme studenter ikke at må undervise ungdommen eller bruges på prædikestolen i købstæderne uden testimonium og attestats fra universitetet.

** Jens Nielsen Ovstrup KM byfoged sst på KM, Århus by og politimesterens vegne, med opsættelse her af tinget 15/11 næst afvigt, havde stævnet en del personer, for de holder dobbelspil på helligdage, og da ingen var mødt, blev Mogens Sørensen, Matias Hårbo, Maren Jepsdatter, Peder Calmer med flere tildømt alle hver for sig at bøde deres helligbrøde 3 lod sølv.

** prokurator Mogens Robertsen, fuldmægtig på Mogens Jensen, forpagter på Lykkesholm, hans vegne, med opsættelse her af tinget 11/11 og 25/11, i rette lagde de anmeldte dokumenter, hvorimod Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, mødte på sin svoger Jørgen Pedersens vegne og fremlagde en skriftlig kontrastævning i sagen . sagen blev opsat 14 dage.

(129)

** prokurator Jørgen Snøde, fuldmægtig på skipper Anders Jensen, borger sst, hans vegne havde stævnet hr Erik Tomasen i Gjern for gæld og i rette lagde hans obligation, dateret Gjern 22/7 1681, udgivet til Maren, salig Jens Andersens, på resterende 41 sletdaler efter en bytingsdom 27/1 1681, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Oluf Lauritsen på kælderen fremkom med opsættelse her af tinget 11/11 over en del for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen fremkom med opsættelse her af tinget 11/11 sidst over en del sst for gæld, men som intet svar skete, på nær eet, blev sagen opsat endnu 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på amtskriver Envold Randulfs vegne fremkom med opsættelse her af tinget 2/12 næst afvigt angående en del for resterende auktionspenge, men som intet svar skete, blev de indstævnede tilfundet at betale deres gæld.

(130)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jochum Blom, borger og buntmager sst, fremkom med opsættelse her af tinget 25/11 sidst kontra Oluf Ovesen snedker og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom Jochum Blom tiltaler Oluf Ovesen for gæld 10 rigsdaler, til hvilken ende Jochum Blom har ladet gøre arrest på Oluf Ovesens arbejdsløn hos fru kammerråden i Århus mølle, da bør han de fordrede 10 rigsdaler at betale eller og derfor i den arresterede arbejdsløn at nyde sin betaling.

16/12 1697.

** blev forkyndt Hieronimus Basballes udgivne købebrev på hans 1/16.part i et skib til Dines Pedersen borger sst.

** blev forkyndt, efter holdt auktion efter salig Peder Feder 28/3 1693, udgivne auktionsskøde på Trøjborg bakkes have til magister Ludvig Pontoppidan, item Maren salig Jørgen Bertelsens udgivne skøde til magister Ludvig Pontoppidan på en have. endnu hospitalsforstander Hans Terkildsens skøde på 16 favne havejord og Dines Pedersens skøde på hr Jens Toksværds boder.

** prokurator Jens Fog, fuldmægtiget på amtskriver Envold Randulfs vegne havde stævnet Rasmus Juul, danske skolemester sst, for hvis regninger dem var imellem, og tiltalte Rasmus Juul, for han har optaget et gammelt plankeværk imellem deres ejendomme, men som intet svar skete efter 3 ganges påkald, blev sagen opsat 3 uger.

** prokurator Jens Fog, fuldmægtig på skipper Peder Rasmussen Siel, borger sst, hans hustru Anne Jacobsdatters vegne havde stævnet Jens Lauritsen bagers hustru Kirsten Hansdatter, formedelst hun

ikke har villet efterleve den dom om offentlig erklæring og afbedelse at gøre hende, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

(131)

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, kirkeværge til domkirken, på sine egne og medkirkeværge Mikkel Nielsens vegne havde stævnet Christen Vegerslev og begærede, om han havde nogen sær KM tilladelse til eksekution for resterende skattekorn eller i andre måder hos domkirkens tjenere, hvortil Vegerslev svarede, at han agtede ikke at gøre forklaring derpå, thi han står ikke under deres jurisdiktion eller kommando, men har magt at søge dem, som er ham skyldig, efter lovlig medfart.

** Jens Fog for Hieronimus Basballe fremkom med opsættelse her af retten 25/11 og 2/12 kontra Lambrecht Nicolaj på sin mors vegne for bodleje 30 sletdaler, hvorimod blev i rette lagt en kontrastævning. sagen blev opsat 8 dage.

** følger foranmeldte Rasmus Værns og Mikkel Nielsens stævning.

23/12 1697.

** blev forkyndt Poul Nielsens udgivne pantebrev til hr Mads Bergenhammer, sognepræst i Mårslet, på 200 rigsdaler, derfor pantsætter ham de 4 boder på Studsgade, hans salig far Niels Poulsen iboede, med have og tilhørende gårdsavl.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for salig hr Anders Bjørner i Ormslevs enke, magister Mads Thrane i Ormslev og hr Mads Bergenhammer i Mårslet havde stævnet Johan Fach, organist sst, for 213 sletdaler. på begæring blev sagen opsat 3 uger.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde for Stadsgårds port stævnet baron Constantin von Marselis for vidner angående hvis, hans selvejergårdes besiddere har gjort, samt ridefoged Keld Matiasen for samme vidner, hvorefter efterskrevne vidnede, at de gjorde fuldt arbejde med fæstebønderne til Stadsgård og betalte efterskrevne landgilde til baronen.

(132)

** Rasmus Værn på egne og Mikkel Nielsen domkirkens værgers vegne lod læse og påskrive til 2.ting sin skriftlige kaldsseddel til Christen Vegerslev.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på skipper Peder Rasmussen Siel, borger sst, hans hustru Anne Jacobsdatter hendes vegne fremkom med opsættelse her af tinget 16/12 næst forhen kontra Kirsten Hansdatter, Jens Lauritsens, og pretenderede den forårsagede omkostning i sagen, eftersom hun ikke har efterkommet bytingsdommen. så mødte Kirsten Hansdatter og svarede, at hun havde erklæret Anne Jacobsdatter for 4 mænd i hendes hus, og ville hun ikke være fornøjet med det, så kunne hun gøre hvilket hun ville, og Jens Fog og dommeren bad, at hun ville fremkomme for retten, hvorpå hun gik ud fra retten, hvorefter hun blev tildømt at betale sagens omkostninger med 3 rigsdaler.

(133)

** Peder Brendstrup lod forkynde Mikkel Lassens til ham udgivne skøde på 3 boder i Vestergades ende med tillliggende havejord.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Tomas Christensen bager, borger sst, for ejendomsdom på hans iboende gård efter panteforskrivning på 53 rigsdaler, dateret 10/2 1697. sagen blev opsat til 1.tingdag efter jul.

** Jens Fog for Jens Jacobsen Skivholme havde stævnet efterskrevne sst for gæld, der iblandt salig Oluf Grønbæks søn Hans, men som intet svar skete, blev sagen opsat til næste tingdag efter jul.

** Jens Fog prokurator på Hieronimus Basballes vegne fremkom med opsættelse her af retten 25/11 kontra Lambrecht Nikolajs mor, og fuldmægtigen påstod, at salig Nikolaj Lambrechts enke ikke bliver tilstedt ed heri at gøre i henseende til, hun skal være uvidende om de omtvistede boders leje. så blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator på Peder Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Mikkel Due skrædder med flere for tilkøbte varer på salig Jens Tømmermands auktion, som ham efter pantebrev var berettiget. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Andersen, bådsmand i KM søtjeneste, havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom for hvis, de hans mor Karen Jensdatter skyldig er, og tiltalte Anne Hagensdatter for 10 mark og Niels Jensen kleinsmed for 11 mark, som de blev tildømt at betale.

(134)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Christen Rasmussen, boende i Tilst, hans vegne havde i Morten Lauritsens hus stævnet en kvinde, Lisbeth Pedersdatter, som for tyveri i fængslet var indsat, men da hun er frugtsommelig i sin yderste tid til barnefødsel endnu er i Morten Lauritsens hus, for vidner at påhøre, og nu blev hun for retten ledig og løs fremstillet med en del vadmel med mere, som hun bekendte at have stjålet fra Christen Rasmussen, og noget havde hun solgt til Maren, salig Mikkel Soels, og Morten Lauritsens hustru. Christen Rasmussens hustru af Tilst Inger Svendsdatter vedkendte sig de stjålne koster at være hende tyvstjålet fra. så blev samme tyv og med sig havende koster af retten, imod de allerede derpå gjorte bekostningers erlæggelse, tilbudt Christen Rasmussens hustru at tage og for sit rette forum at lade afstraffe, hvortil Inger Christen Rasmussens svarede, at hun kunne intet gøre med hende, hun havde intet at koste på hende.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtiget for Anders Jensen, skipper og borger sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 9/12 næst afvigt kontra hr Erik Tomasen i Gjern for gæld til Anders Jensens far salig Jens Andersen efter obligation og dom 82 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator fuldmægtig for Oluf Lauritsen, vinkældersvend på Else Poulsdatters kælder, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 11/11 næst afvigt kontra Søren Helgenæs med flere og begærede dom over dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(135)

** Mogens Robertsen prokurator med opsættelse her af tinget 11/11 næst afvigt æskede dom over Christen Slagter med flere, og da ingen var mødt til gensvar, blev efterskrevne, der imellem Karen, salig Christen Sørensens, tildømt at betale deres gæld.

** følger foranmeldte af Rasmus Værn fremlagte i tingsvidne indførte stævning.

7/1 1698.

** prokurator Christen Bang på snedkerlavets oldermand Rasmus Hårs vegne havde stævnet Jens Mørke, arbejdende hos amtskriveren, og Oluf Ovesen hos sin mor ved åen, formedelst de ublu lader dem bruge på deres håndværk, og hverken er i lavet eller hos nogen mester, og satte i rette, at de for snedkerlavet har angivet sig i lavet at ville indlade, hvilket de efter nogle års frist ikke har villet efterkomme, da bør de lide efter KM forordning og snedkerlavets artikler. så mødte Jens Fog på amtskriver Randulfs vegne med hans indlæg, at han vil gå i hjemmels sted for samme hans tjener og svare snedkerlavet, om han noget imod forordningen har handlet og mente, at han burde have været stævnet. sagen blev opsat 3 uger.

(136)

** Jens Fog prokurator på Hieronimus Basballes vegne fremkom med opsættelse her af retten 25/11 sidst kontra Nikolaj Lambrechts enke og i rette lagde hans indlæg, at han alene har talt om den bods leje, men ikke lejet den. sagen blev opsat 14 dage.

** prokurator Jens Fog for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, på Jacob Christoffersen og hans søskendes vegne havde stævnet David Gotfredsen, borger sst, for beskyldning til doms angående deres arvegods. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog for amtskriver Envold Randulf fremkom med opsættelse her af retten 16/12 næst afvigt kontra Rasmus Juul, danske skolemester, angående plankeværk imellem dem. så mødte Rasmus Juul, som i rette lagde sit indlæg, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog for Jens Jacobsen fremkom med opsættelse her af tinget 23/12 næst afvigt kontra Tomas Christensen bager, angående gæld 53 rigsdaler efter hans forskrivning, som han blev tildømt at betale inden 15 dage, eller efter dets forløb at ske udlæg i den pantsatte gård.

** Jens Fog for Jens Jacobsen fremkom med opsættelse 23/12 sidst kontra Rasmus Rut med flere for gæld. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Rasmus Værn og Mikkel Nielsen, borgere sst, forordnede kirkeværger for Århus domkirke, på kirkens bønders vegne havde som 16/12 næst afvigt stævnet proviantforvalter Christen Vegerslev angående hvis tilkrav, han kunne have til domkirkens tjenere, hvortil han svarede, at han formener ikke nogen regning på dem, som ham er skyldig, pligtig til dem at overgive, men om magistraten, som er kirkens rette værge, vil føre afklaring med ham, vil han det efterkomme. efterskrevne bønder vidnede, hvorledes de var blevet eksekveret for skattekorn.

(137)

** Hans Rasmussen for Peder Basballe fremkom med opsættelse her af retten 23/12 næst afvigt kontra Mikkel Due med flere for gods, købt på Jens Tømmermands auktion, hvorimod blev i rette lagt indlæg, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

13/1 1698.

** Peder Henriksen, borger sst, lod forkynde salig assessor Jesper Hutfelds til ham udgivne skøde på en gård på Mejlgade, næst op til Jens Hvasses gård på den ene side og til assessor Hutfelds enkes liden gård på den anden side.

** Jeppe Jepsen, prokurator af Viborg, på Alexander Ros af København hans vegne havde stævnet til doms for gæld Hieronimus Basballe, item Jens Fog for 300 rigsdaler, han af Basballe skal have annammet, og i rette lagde en regning under Alexander Roses hånd, dateret 7/12 1697, på 494 rigsdaler, og derefter Jens Fogs missive, at han som fuldmægtig havde annammet 300 rigsdaler på samme fordring. sagen blev opsat 4 uger

(138)

** Rasmus Andersen, borger i Ebeltoft, havde stævnet amtskriver Envold Randulf for resterende fragt for magasinkorns overførsel til København 127 rigsdaler, men da amtskriveren var udrejst til Haderslev i KM forretning at levere penge, blev sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen for salig hr Anders i Ormslevs enke og arvinger fremkom med opsættelse her af retten 23/12 sidst, hvorimod prokurator Christen Bang svarede, at Johan Fach havde ført tingsvidne i sagen, som endnu ikke er ført beskrevet, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Søren Mortensen, tjenende for kornskriver, på proviantforvalter Christen Vegerslevs vegne lod læse og påskrive efterskrevne forening imellem Rasmus Værn på sin svoger Jørgen Pedersen, borger sst, og hans hustru Birgitte Jensdatters vegne og Mogens Jensen på Lykkesholm og Søren Mortensen her sst, at de er kommet til et venligt og endeligt forlig angående en gældsfordring efter obligation, dateret 28/10 1693, på kapital 212 rigsdaler.

20/1 1698.

** blev forkyndt kommissærer Christen Vegerslev og Hans Jacobsens opsættelse, med indstævning over kreditorer og debitorer, til skifte efter salig Jens Konsumptionsforvalter til 23/2 næstkommende.

** blev forkyndt studiosus Mads Henningsens til hans svoger Oluf Knudsen Rut for hans arvepart efter hans salig hustru Helvig Henningsdatter, dateret Århus 7/10 1697, item Tomas Henningsens til hans svoger Oluf Knudsen Rut givne afkald for arv efter hans salig hustru Helvig Henningsdatter, dateret 12/1 1698.

** Mogens Robertsen prokurator på Rasmus Nielsen Juul, danske skolemesters, vegne havde stævnet amtskriver Envold Randulf for synsmænds opkrævelse på det plankeværk, som amtskriveren skal have ladet nedtage og igen opsat, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt synsmænd.

(139)

** Jens Fog prokurator på amtskriver Envold Randulfs vegne bød sig i rette med en opsættelse her af retten 16/2 næst afvigt kontra Rasmus Juul og begærede dom, hvorimod Rasmus Nielsen Juuls fuldmægtig svarede, at han agter at føre syn og vidner, hvorpå sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator på Jens Jacobsen Skivholme kontra David Gotfredsen, efter opsættelse 7/1 næst afvigt, lovede at skaffe lovlig transport sagen betræffende, så blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Prokurator på Hieronimus Basballes vegne kontra Nikolaj Handskemagers enke og arvinger efter opsættelse 25/11 sidst. sagen blev endnu med begge parters bevilling opsat 14 dage.

** prokurator Jens Fog, fuldmægtiget på Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, hans vegne bød sig i rette, med opsættelse her af tinget 23/12 næst afvigt, kontra Rasmus Rut med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, bød sig i rette med en opsættelse her af tinget 23/12 næst afvigt kontra Mikkel Due med flere for resterende auktionspenge, hvorimod at svare mødte Jørgen Rasmussen med flere og svarede, at de havde betalt til salig byfoged Jørgen Danielsen, og det blev bekræftet af byfogdens enke, at en del auktionspenge var blevet oppebåret af hendes salig mand, hvorfor sagen blev opsat 8 dage og de indstævnede da at møde med kvitteringer.

** følger foranmeldte Rasmus Nielsen Juuls stævning til amtskriver Envold Randulf.

(140)

27/1 1698.

** Mikkel Andersen Helbo lod løskynde hans til Claus Nielsen udgivne pantebrev, protokolleret her 10/4 1690, på kapital 200 sletdaler, derfor pantsat hans gård på Guldsmedegade, hvilket under Claus Nielsens hånd er påskrevet 22/2 91 betalt at være.

** Tue Christensen af Laurvig i Norge havde stævnet skipper Søren Svane sst angående hans obligation, dateret Strømsø 12/7 1697, på kapital 44 rigsdaler, hvorimod Søren Svanes fuldmægtig mødte og erbød sig at ville lade ham bekomme en part i hans skiberum, såsom han ikke var ved penge, og hvis det ikke kunne bifaldes, begærede sagen opsat 8 dage, til hvilken tid Søren Svane ville betale eller stille kaution, hvorefter Søren Svane blev tildømt at betale de 44 rigsdaler inden 3 solemærker, såsom Tue Christensen er en gæst og fremmed, eller derefter at ske udlæg i hans bo og gods.

** Christen Bang prokurator, fuldmægtig for oldermand Rasmus Hår på samtlige snedkerlavs vegne sst havde stævnet Jens Mørke, arbejdende hos amtskriveren, og Oluf Ovesen hos sin mor, hvorefter de indstævnede vidner blev påkaldt, men ingen af dem mødte.

** prokurator Christen Bang for snedkerlavs oldermand Rasmus Hår fremkom med opsættelse her af retten 7/1 sidst afvigt kontra Jens Mørke og Oluf Ovesen, og i rette lagde sit indlæg, men da amtskriveren var i lovligt forfald i KM affærer i Haderslev, blev sagen opsat 14 dage.

(141)

** prokurator Mogens Robertsen på Rasmus Nielsen Juul, danske skolemester sst, hans vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 20/1 næst afvigt, hvorefter synsmænd i rette lagde deres skriftlige synsforretning, som herefter følger indført, og Peder Rasmussen tømmermand og Peder Villadsen podemand vidnede, at de havde nedtaget det gamle plankeværk, som stod imellem amtskriverens have og Rasmus Juuls ejendom, og Rasmus Juul fik de gamle planker, så vidt de ham tilhørte, og tilforn stod det gamle plankeværk krumt ud og ind, og det nye plankeværk blev sat lige.

** amtskriver Envold Randulfs fuldmægtig Niels Jørgensen, med opsættelse her af tinget 16/12 næst forleden, kontra Rasmus Nielsen Juul danske skolemester. Rasmus Juul mødte og svarede, at Envold Randulf aldrig begærede, at han skulle betale ham noget for det nye plankeværk, han imellem dem lod opsætte, ikke heller han havde lovet at betale ham noget derfor, men efter amtskriverens begæring tillod ham at måtte nedtage de gamle planker og igen opsætte, hvorefter blev afsagt, at af slige omstændigheder sees ikke med billighed Rasmus Juul noget derfor at betale kan tilkendes, men for denne fordring og tiltale frikendes.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på salig Niels Mikkelsen Tysk, forrige borger sst, og hans salig hustru deres arvingers vegne havde stævnet efterskrevne personer for gældsfordring dom at lide, der imellem i Gellerup salig Oluf Rasmussens enke og hendes nuhavende mand Søren Nielsen.

(142)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Matias Nielsen, borger sst, hans vegne havde stævnet prokurator Jens Fog for 79 rigsdaler for den halve part, Christen Fog og Hans Matiasen tilhørte, og han på auktion købte. så skete intet svar, så blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator på hr Anders Bjørners enke og børns formynderes vegne, med opsættelse her af tinget 23/12 sidst kontra Johan Fach, angående 213 daler for korn, han havde købt af hr Anders Bjørner, hvorimod Johan Fachs fuldmægtig i rette lagde et tingsvidne af Hads herreds ting 10/1 næst afvigt, hvori Cathrine, salig hr Anders Bjørners, er indstævnet for at gøre forklaring om deres kornhandel, og nu erbød Johan Fach sig at ville gøre sin ed, at han på de 213 sletdaler havde betalt 100 sletdaler, og resten erbød han sig at ville betale. så blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen på Peder Basballes vegne fremkom med en opsættelse her af tinget 20/1 sidst kontra Mikkel Due med flere for Jens Tømmermands auktionspenge, hvorimod Mikkel Due fremviste salig byfogdens kvitteringer, og andre svarede, at de havde betalt byfogden, så blev sagen opsat 8 dage.

** følger foranmeldte snedkerlavets stævning til Jens Mørke og Oluf Ovesen.

** følger foranmeldte Rasmus Juuls synsmænds afhjemlede forretning.

(143)

3/2 1698.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på borgmester Jens Basballes vegne havde stævnet Jacobus Gesius apoteker for gældsfordring efter regning 211 rigsdaler, hvorimod Jacobus Gesius ved sin fuldmægtig svarede, at hvis regninger, de imellem hinanden kan have, er han overbødig at give sig under mænds likvidation. så blev denne sag opsat 14 dage, og imidlertid henfindes de vidtløftige parternes stridige regninger til gode mænds beregning og likvidation.

** Rasmus Andersen, borger i Ebeltoft, fremkom med opsættelse her af retten 13/1 sidst kontra amtskriver Envold Randulf, hvorimod blev i rette lagt Envold Randulfs indlæg, hvorefter sagen blev opsat fremdeles 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator på salig hr Anders Olufsen Bjørner, forrige sognepræst i Ormslev, hans enke og arvingers vegne fremkom med opsættelse her af retten 23/12 og 13/1 sidst kontra organist Johan Fach, angående gæld 213 sletdaler for korn, han havde afkøbt hr Anders Bjørner, hvorefter blev afsagt, eftersom Johan Fach bekender, at han 28/1 og 4/3 1697 har bekommet 42 tønder rug og 61 tønder byg, og som Johan ikke beviser noget derpå at have betalt, understås ham ikke eds aflæggelse at tillades, men kendes billigt, at han de fordrede 213 sletdaler bør betale til de efterladte arvinger.

(144)

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig på Morten Halkær sst havde stævnet mester Henrik Kloche instrumentist for lånte penge 11 rigsdaler, hvorimod Henrik Kloche ved fuldmægtig svarede, at han ville fremlægge kontraregning. så blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på Peder Basballe, borger og handelsmand sst, hans vegne fremkom med opsættelse her af retten 20/1 næst afvigt kontra Mikkel Due med flere. Ditlev Bloch garber mødte på salig byfoged Jørgen Danielsens efterladte enke, madame Bremmer, hendes vegne og i rette lagde hendes indlæg, som melder at de har betalt for salig Jens Tømmermands auktion, undtagen Mikkel Due med flere, hvorefter blev afsagt, at de efterskrevne bør at betale deres resterende auktionspenge. de øvrige indstævnede, som efter byfogdens enkes indlæg har betalt, frikendes for Peder Basballes tiltale.

** Hans Rasmussen for Jens Jacobsen kontra David Gotfredsen fremkom med opsættelse her af retten 7/1 sidst, og i rette lagde Jacob Christoffersen på sine egne og søskendes vegne, transport for 41 rigsdaler på deres salig forældres skiftebrev, dateret 2/6 1690. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen på salig Nicolaus Lambrechts enkes og arvingers vegne kontra Hieronimus Basballe fremkom med en kontraopsættelse her af retten 2/12 sidst. så blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged for salig Niels Tysk og hans salig kones arvingers vegne fremkom med varsel 27/1 kontra Mikkel Poulsen i Gellerup med flere, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

10/2 1698.

(145)

** Hieronimus Basballe lod forkynde KM befaling til efterskrevne at være kommissarier på Basballes gjorte opbud til sine kreditorer, dateret 21/12 1697.

** blev forkyndt Hieronimus Basballes udgivne købebrev til amtskriver Envold Randulf på halvdelen i hans skib, sankt Johannes kaldt, dateret Århus 3/8 1697.

** blev forkyndt Oluf Juul studiosus hans skøde til Rasmus Jensen Kjeldmand på et hans hus, bod og ejendom på Volden, næst op til rådmand Petter Jessens boder på den ene side og til rådmand Niels Lauritsens boder på den anden side, dateret 27/4 1696.

** prokurator Jeppe Hansen af Viborg på Alexander Ros, borger og handelsmand i København, fremkom med opsættelse her af retten 13/1 næst afvigt kontra Hieronimus Basballe og begærede dom angående 494 rigsdaler, han ham skyldig var, hvorefter blev afsagt, eftersom Alexander Ros af København tiltaler Hieronimus Basballe såvel som Jens Fog, som forrige fuldmægtig i samme sag, for 494 rigsdaler for bekomne varer, hvorom ikke vidstes rettere at kende, end Jens Fog, som tilforn samme sag har under hænde haft bemeldte penge at inddrive, og bekender af samme penge at have annammet 300 rigsdaler, som han mod kvittering ville levere, jo pligtig er samme 300 rigsdaler at betale inden 15 dage. de øvrige 194 rigsdaler bør Hieronimus Basballe at betale inden 15 dage.

** prokurator Jeppe Hansen af Viborg, fuldmægtig på Poul Hirsch af Hamborg hans vegne havde stævnet Hieronimus Basballe, borger sst, for gældsdom efter hans obligation, af dato Hamborg x/1 1695, hvorefter blev afsagt, eftersom Hieronimus Basballe har fremlagt KM brev til kommissarier om at gøre opbud og likvidation mellem Hieronimus Basballe og hans kreditorer, så henfindes sagen til de gode kommissariers påkendelse.

(146)

** prokurator Jeppe Hansen af Viborg, fuldmægtig på Jacobus Gesius, apoteker her sst, hans vegne havde stævnet borgmester Jens Basballe angående gældsfordring efter Jens Basballes forskrivning på 200 rigsdaler, hvoraf de 100 rigsdaler er betalt, hvorimod Jens Basballe ved fuldmægtig svarede, at denne sag tillige med anden regning er af retten i dag 8 dage henvist til gode mænds likvidation, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på skipper Jens Sørensen, borger sst, havde stævnet Dines Pedersen samt vidnespersoner, og nu mødte vidnerne og svarede, at de havde givet deres forretning beskrevet, hvorefter Jens Fog og Dines Pedersen gav til kende, at de i henseende til, at parterne skulle komme til mindelig forening, så frafaldt de sagen til nye stævnemål.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 27/1 sidst havde stævnet Jens Fog for den halve part auktionspenge for skuden, Ejland Thun kaldt, 79 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

(147)

** prokurator Christen Bang, fuldmægtig på Jacob Levi og Mourits Dreier i Amsterdam, som salig Østenbergs ? lovværge havde stævnet Hieronimus Basballe her sst for 1513 rigsdaler efter regning, dateret Amsterdam 29/7 1691, hvorefter blev afsagt, at såsom fremlægges KM brev til

kommissarier, som ved opbud skal gøre likvidation og kendelse imellem Hieronimus Basballe og hans kreditorer, så henfindes sagen til deres påkendelse.

** Rasmus Andersen af Ebeltofts fuldmægtig, prokurator Christen Bang, fremkom med opsættelse her af tinget 13/1 sidst kontra amtskriver Envold Randulf og begærede dom. sagen blev opsat 8 dage.

** snedkerlavets oldermands fuldmægtig, Christen Bang, fremkom med opsættelse her af retten 7/1 sidst kontra Oluf Ovesen og Jens Mørke og begærede dom. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator på Jens Jacobsen Skivholme, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget 7/1 næst forhen kontra David Gotfredsen og fremlagde skiftebrev efter salig Niels Lassen, x/5 1672, samt Mads Pedersens missive, dateret Vive 26/6 1690, at han giver Jens Jacobsen fuldmagt sin kones og hendes søskendes arv at indfordre, og endnu i rette lagde en foreningskontrakt imellem Søren Tøgersen og Niels Lassen med Jacob Christoffersen på sine egne og søskendes vegne om deres arvepart. Mogens Robertsen mødte på David Gotfredsens vegne med hans indlæg og kvittering af Jacob Christoffersen 7/7 1688 til David Gotfredsen. så blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen fogedsvend fuldmægtig for Margrete salig byfoged Jørgen Danielsens efterladte hendes vegne havde stævnet Mogens Sørensen bag klostret for gældsdom og tiltalte ham for 15 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

17/2 1698.

** blev forkyndt Jens Mikkelsen ankersmeds transport og overdragelse på det auktionskøb, han 10/8 1697 har gjort på arvingernes part i Oluf Ruts gård, igen til Oluf Knudsen afstået.

(148)

** blev forkyndt madame Sidsel, salig assessor Jesper Hutfelds, advarsel inden i dag, 10/2 1698, 4 uger at indgive deres fordringer efter hendes salig mand.

** Christen Bang prokurator på Rasmus Andersen af Ebeltoft hans vegne fremkom med opsættelse her af retten 13/1 næst afvigt kontra amtskriver Envold Randulf for resterende fragt af magasinkorn til København, hvorefter blev i rette lagt indlæg, og. sagen blev opsat 8 dage.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig på Morten Halkærs vegne fremkom med opsættelse her af retten 3/2 næst afvigt, hvorimod Christen Bang på mester Henrik, musicus instrumentalis sst, hans vegne i rette lagde hans regning og opskrift på hvis, de af hinanden har fået, hvorpå blev afsagt, så eftersom samme stridighed består af regning og kontraregning, så henfindes det til gode mænds eftersyn og likvidation, som inden 14 dage parterne derom muligt at forene.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, hans vegne fremkom med opsættelse her af tinget 7/1 næst afvigt og fordrede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Jens Jacobsen tiltaler David Gotfredsen for 63 sletdaler, Jacob Christoffersen og søskendes hos David Gotfredsen bestående fædrene arv, som Jacob Christoffersen efter forskrivning 2/6 1690 har overdraget Jens Jacobsen, hvorimod Jacob Gotfredsen med kvittering beviser, at Jacob Christoffersen for sin egen part er blevet fornøjet for hvis, han hos ham har at

fordre, og ingen fuldmagt fra de andre søskende er fremlagt, da frikendes David Gotfredsen for Jens Jacobsens tiltale, og Jens Jacobsen efter Jacob Christoffersens forskrivning hos ham at søge regres.

** Hans Rasmussen for salig Niels Tysks arvinger efter opsættelse 3/2 gav til kende, at en del havde betalt deres gæld, hvorefter de øvrige indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

(149)

** prokurator Christen Bang, fuldmægtig på oldermand Rasmus Hår på samtlige snedkerlavets vegne, fremkom med opsættelse her af retten 7/1 næst afvigt kontra Jens Mørke og Oluf Ovesen snedkersvende, hvorimod Oluf Ovesen i rette lagde sin mor Anne Olufsdatters indlæg, at han arbejder for hende, hvorefter blev afsagt, som af amtskriver Envold Randulfs indlæg sees, at Jens Mørke, som ikke i snedkerlavet er antaget, har forfærdiget adskilligt snedkerarbejde, som han ikke benægter, da bør han efter KM forordning og snedkerlavets artikler bøde til lavets fattige 4 rigsdaler. Oluf Ovesen, som en snedkerenkes værksted og arbejde forestår, og ikke dertil af lavet er approberet, han bør efter KM forordning lade sig af lavet eksaminere, og der forinden sig ikke med snedkerarbejde at befatte, under mulkt til lavets fattige 4 rigsdaler.

** Jacobus Apotekers fuldmægtig Søren Pedersen prokurator begærede endelig dom kontra borgmester Jens Basballe, hvortil Jens Basballes fuldmægtig svarede, at de 3 mænd på sagen var i går i overkøbmands hus, men ikke kommet til nogen ende med deres forretning i sagen, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Lambrecht Nicolaj kontra Hieronimus Basballe fremkom med opsættelse 2/12. sagen blev endnu opsat 14 dage.

24/2 1698.

** salig assessor Jesper Hutfelds enke lod 2.ting advare kreditorerne deres fordringer efter hendes salig mand at indgive.

** Christen Bang prokurator, fuldmægtiget på Rasmus Andersen, borger i Ebeltoft, hans vegne mødte med opsættelse her af tinget 13/1 kontra amtskriver Envold Randulf, og i rette lagde et tingsvidne af Ebeltoft byting 29/12 1697, hvorimod Envold Randulf mødte med en kopi af en med Rasmus Andersen oprettet kontrakt, at gøre 2 rejser til København med magasinkorn fra Horsens, dateret Århus 29/1 1697, hvorpå Rasmus Andersen erbød at gøre sin ed, ikke ved sig selv eller nogen anden at have formindsket det ringeste af det indskibede magasinkorn. nu fremkom for retten amtskriver Randulf og Rasmus Andersen, som gav til kende at være venligt og vel forligt om sagen.

(150)

** prokurator Christen Bang, fuldmægtig på amtskriver Envold Randulf hans vegne havde med en skriftlig stævning stævnet Peder Nielsen for vidner og dom, angående han har været i hans tjeneste, hvorefter Peder Rasmussen Helgenæs, skriver ved amtstuen, vidnede, at Peder Nielsen har været nogle tider ude om natten, midlertid han var i amtskriverens tjeneste, og den sidste gang efter amtskriverens befaling hentede han ham til regimentskvartermesterens, som var 16/10 1697, og fremlagde en attest fra regimentskvartermester Møllers tjener Erik Pedersen, som herefter følger indført, og andre vidnede, at Peder Nielsen nogle gange har været ude om natten og er gået grassat

med spil. dernæst blev i rette lagt attester af Peder Hansen Kryssing og Hans Rasmussen, som herefter følger indført.

(151)

** blev forkyndt Oluf Sørensens skøde til skipper Laurits Jonsen på to hans boder ved åen med et gårdsrum ved enden af boderne.

** prokurator Peder Sørensen, fuldmægtig på Peder Nielsen, tilforn tjenende amtskriver Randulf, havde med en skriftlig stævning stævnet amtskriver Envold Randulf for en ubeføjet arrest. sagen blev opsat 8 dage.

(152)

** prokurator Mogens Robertsen på Jens Mikkelsen Ankersmeds vegne havde stævnet efterskrevne personer, deriblandt Rasmus Soels mor Maren Soels, for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** følger for anmeldte regimentskvartermester Møllers tjeners attest, at Peder Nielsen havde annammet 900 rigsdaler, som til kassen skulle være indsat.

** følger Peder Hansen Kryssings udgivne attest, at Peder Nielsen i amtskriverens navn lånte af ham 40 rigsdaler.

** følger amtskriverens i tingsvidnet gjorte arrest på Peder Nielsen.

** følger amtskriverens i tingsvidnet tagne stævning til Peder Nielsen for vidner at påhøre, angående hans udeblivelse om natten og grassatgang, item om de kongelige kontributioner, som har været ham betroet.

(153)

3/3 1698.

** Peder Pedersen, underdegn til domkirken, på biskop doktor Johan Braems vegne opbød på rente en kapital 558 rigsdaler udaf de fattiges penge for nøjagtig underpant eller forsikring.

** blev 3.ting forkyndt salig assessor Hutfelds enkes advarsel til skifte efter hendes salig mand inden 4.ugers dagen.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Lassen, borger sst, for dom for KM lejermålsbøder, hans egne såvel som Anne Knudsdatters, for med hende begangne lejermål, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator på borgmester Jens Basballes vegne med opsættelse her af retten 3/2 sidst kontra Jacobus Apoteker. sagen blev opsat 8 dage.

** prokurator Peder Sørensen på Jacobus Apotekers vegne med opsættelse her af retten 10/2 sidst kontra borgmester Jens Basballe. sagen blev opsat 8 dage.

** prokurator Christen Bang på amtskriver Envold Randulfs vegne havde stævnet hans forrige tjener, Peder Nielsen, men som amtskriveren var forrejst i KM affærer, blev sagen opsat 14 dage.

** prokurator Peder Sørensen for Peder Nielsen, forrige tjenende amtskriveren, fremkom med kontrastævning, hvorfor sagen i lige måde blev opsat 14 dage.

** prokurator Jørgen Snøde på Morten Halkærs vegne med opsættelse her af tinget 3/2 sidst kontra mester Henrik instrumentist. sagen blev opsat 14 dage, til hvilken tid forelægges parterne personligt for retten at møde.

10/3 1698.

** blev forkyndt rektor og konrektor her ved domkirken deres begæring til borgmestre og råd med derpå deres resolution, dateret rådstuen 7/3 1698, at ingen måtte tillade skolens disciple, enten på vinkældre eller i andre huse, hvor udtappes, enten med drik eller dobbel at blive forført.

(154)

** Hans Rasmussen underfoged på Peder Basballes vegne havde stævnet Dines Pedersen for 305 rigsdaler efter regning, som resterer på hans gårdskøb. sagen blev opsat 8 dage.

** prokurator Peder Sørensen havde stævnet Peder Helgenæs og tiltalte ham for fragt for to Københavnsrejser med magasinkorn nemlig 75 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** prokurator Peder Sørensen, fuldmægtig for Anders Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anne Kochs, salig Knud Sørensens, ved åen for dom angående en del uldne og lærredsklæder, som hun for nogen tid siden til vask og reparation er leveret, og som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Jacobus Apoteker kontra borgmester Jens Basballe med opsættelse her af tinget 10/2 næst afvigt. sagen blev opsat 3 uger, og imidlertid parterne forelagt til i dag 14 dage mændenes skriftlige forretning på de stridige regninger her til retten at indgive.

** prokurator Mogens Robertsen for Jens Ankersmed fremkom med opsættelse her af tinget 24/2 sidst kontra Hieronimus Basballe med flere for gæld. sagen blev opsat 14 dage.

17/3 1698.

** blev af fængslet fremstillet Anne Lauritsdatter Kjuls for beganget lejermål, og derfor har udlagt for barnefar Anders Pedersen felbereder, som ved hendes barnefødselstid er undveget, så hun med barnet, som er halvandet år gammelt, må gå og betle, og da hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun atter i fængslet henbragt at straffes efter loven.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup bød sig i rette med opsættelse her af retten 3/3 næst afvigt kontra Anders Lassen, og formente, at han burde betale begges bøder. sagen blev opsat 8 dage.

** blev forkyndt Rasmus Juul, danske skolemester, hans til hr Villads Olufsen i Grundfør udgivne pantebrev, dateret 11/3 1698, på hans iboende gård, på Mejlgade liggende, imellem Søren Pottemagers og Søren Handskemagers ejendomme, med tilliggende have, for 200 sletdaler.

(155)

** blev forkyndt landsdommernes kaldsvidne over Hieronimus Basballes kreditorer og debitorer at møde 9/5 førstkommende for kommissarierne, deres fordring at bevise.

** prokurator Christen Bang, fuldmægtiget på amtskriver Envold Randulfs vegne, med opsættelse her af retten 3/3 næst afvigt, havde stævnet hans forrige tjener, Peder Nielsen, angående hans forseelser og i rette lagde hans irettesættelse. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen på Anders Lassens vegne fremkom med stævning og opsættelse her af tinget 16/3, som til 24/3 er opsat.

** prokurator Peder Sørensen på Anders Lassens vegne med stævning som 10/3 tiltalte Anne Kochs, salig Knud Sørensens, for en kjortel, nattrøje, linned underbukser med mere, og satte i rette formente, at Anne Kochs pligtig er samme gods fra sig at levere, men da hun agtede at tage kontrastævning, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Peder Basballe efter opsættelse her af retten 10/3 sidst kontra Dines Pedersen. intet svar, derfor blev sagen opsat 8 dage.

** Jørgen Snøde for Morten Halkær fremkom med opsættelse her af tinget 3/2 sidst. sagen blev med parternes bevilling opsat 14 dage.

24/3 1698.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne æskede dom, efter opsættelse her af tinget 3/3 næst afvigt, kontra Anders Lassen angående lejermålsbøder for lejermål med Anne Knudsdatter, hvorimod blev i rette lagt Anders Lassens svar, at han vil betale sine egne bøder 12 rigsdaler, hvorefter han blev tildømt efter 6.bogs 13.kapitels 1.artikel med penge 12 rigsdaler at betale.

(156)

** prokurator Mogens Robertsen, fuldmægtig på regimentskvartermester Hans Junghans hans vegne, for hans søsterdatter Anne Davidsdatter, havde stævnet Anders Jørgensen, vintappersvend på Hans Bendixens vinkælder, at møde og svare imod den ham 17/5 forkyndte arrests forfølgning samt vidners påhør, hvorefter blev i rette lagt en attest, som herefter følger indført, hvorefter efterskrevne vidner vidnede, at 19/2 næst tilforn var de i byfogdens hus, og da sagde mons Junghans til Anders Jørgensen, at han ville gerne vide, hvad hans tanker var om hans søsterdatter Anne Davidsdatter, som ved ham var frugtsommelig, om han hende ville ægte, da begærede Anders Jørgensen, at der måtte skikkes bud efter hende, og Junghans ville tage hende til nåde i sit hus at være som tilforn,

hvorpå der blev skikket bud efter hende, og da hun kom, sagde Anders Jørgensen til hende, velkommen mit barn, så satte de dem tilsammen og kyssede hinanden 3 eller 4 gange, så bad Anne Davidsdatter hendes morbror om forladelse, og hun og Anders Jørgensen tog hinanden i hånd, og han sagde, du est min og jeg er din, hvorefter byfogden og Junghans og deres kærester ønskede dem til lykke, og da lovede Junghans af skaffe og betale et kongebrev, og Anders Jørgensen sagde, at han ville betale af sine egne midler 500 sletdaler i Petter Bohms gård, og for den øvrige rest lovede Junghans, at han ville handle med ham og hans søsterdatter hvad ræsonnabelt var, og ville skaffe Anders Jørgensen vin for 400 rigsdaler fra første hånd, og betaling derfor inden 4 års forløb.

(157)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Lassen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 10/3 kontra amtskriver Randulf for fragt 75 rigsdaler, efter en kontrakt, dateret 26/10 1692, for rug og havre at føre fra Horsens til København. sagen blev opsat 14 dage, imidlertid er denne sag henfundet med dens stridige regninger til gode mænds likvidation.

(158)

** prokurator Christen Bang, fuldmægtig for amtskriver Envold Randulf, fremkom med opsættelse her af tinget 3/3 næst afvigt kontra hans forrige tjener Peder Nielsen, hvorimod Peder Nielsens fuldmægtig lovede svar til i dag 8 dage, og Christen Bang begærede, at han ville fremlægge i retten kvittering på, at alting imellem han og amtskriveren var kommet til rigtig endelighed. så blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen fuldmægtig for Jens Mikkelsen ankersmed, borger sst, bød sig i rette med opsættelse her af retten 24/2 kontra Hieronimus Basballe med flere for gæld, som efterskrevne blev tildømt at betale.

** følger byfogdens fremlagte attest hvad passerede i hans hus imellem regimentskvartermester Junghans, hans søsterdatter og Anders Jørgensen, hvor Anders Jørgensen lovede at ægte hans søsterdatter, og Junghans lovede at hjælpe dem til rette.

(159)

31/3 1698.

** Peder Hansen kandestøber lod forkynde Morten Hvas hans på sin salig hustrus vegne og Dorte Mikkelsdatter på hendes salig mand Jesper Mogensens vegne givne afkald til salig Mogens Jespersens enke, Gertrud Nielsdatter, for al den arv de efter deres salig godefar kunne tilfalde, dateret Århus 22/1 1698.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af tinget 3/2 sidst afvigt kontra Jacobus Apoteker, men da de ikke har kunne få de fire mænds forretning, blev sagen opsat 14 dage.

** prokurator Christen Bang, fuldmægtig for amtskriver Envold Randulf fremkom med opsættelse her af retten 24/3 næst afvigt kontra amtskriverens forrige tjener, Peder Nielsen, og i rette lagde en attest, at efterskrevne borgere har i amtskriverens hus eftertalte en del poster, som af Peder Nielsen

til kassen er indsat, som skulle være 3918 rigsdaler, men ved eftertælling befandtes 3828 rigsdaler, og Peder Nielsen lovede at svare derpå i dag 8 dage. sagen blev opsat endnu 8 dage.

** prokurator Peder Sørensen for Anders Lassen fremkom med opsættelse 17/3 sidst kontra Anne Kochs, salig Knud Sørensens, og begærede dom, hvorimod blev i rette lagt kontrastævning, formedelst han hendes datter Anne Knudsdatter har besovet og som en uberygtet mø ikke givet hjemgift eller betalt hendes bøder, som det havende ikke kunne tilstrække, hvortil Anders Lassens fuldmægtig svarede, at det kom ikke denne sag ved. sagen blev opsat 14 dage.

(160)

** prokurator Mogens Robertsen for Peder Basballe fremkom med opsættelse her af tinget 24/3 sidst kontra Dines Pedersen. sagen blev endnu opsat 8 dage.

7/4 1698.

** Mikkel Sørensen, skipper og borger sst, hans fuldmægtig prokurator Peder Sørensen havde stævnet Søren Helbo toldskriver med flere for deres gæld, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** borgmester Jens Basballe hans fuldmægtig, prokurator Mogens Robertsen, havde med en kaldsseddel stævnet samtlige skifteforvaltere, borgmestre og råd, som herefter følger indført, hvorimod blev i rette lagt borgmester Mikkel Mikkelsens med flere rådmænd deres indlæg og erklæring, som herefter følger indført. prokurator Jens Fog mødte på Hieronimus Basballes vegne og svarede, at hvem som har nogen gældsfordringer betræffende salig Christen Basballes nu afdøde kæreste, Inger Hieronimusdatter Basballes, da er og bliver Hieronimus Basballe efter loven eneste søn og arving efter bemeldte hans salig mor, og fremlagde KM brev af dato 21/12 1697 om opbud i alt hans gods.

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, ved fuldmægtig prokurator Mogens Robertsen havde stævnet rådmand Petter Jessen for voldsom overlast, hvorefter blev i rette lagt skriftlige vidner, som herefter følger indført, og Jens Sørensen, tjenende hos sin far Søren Jensen i Vejlby, og Jacob Eskildsen, tjenende hos sin far Eskild Hansen i Vejlby, med flere vidnede, at de på Vestergade så en høj mand med en lang paryk slog Peder Basballe, så han var blodig, og nu beskyldte Peder Basballe Petter Jessen for de tilføjede hug og slag.

(161)

** Peder Basballes fuldmægtig, Mogens Robertsen prokurator, fremkom med opsættelse her af retten 24/3 sidst kontra Dines Pedersen. Peder Sørensen for Dines Pedersen svarede, at Peder Basballe burde fremvise sin adkomst, før han søger Dines Pedersen for betaling. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peder Nielsen, forhen tjente amtskriver Randulf, for 62 rigsdaler og Søren Helgenæs toldskriver for 60 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

(162)

** følger borgmester Jens Basballes kaldsseddel til borgmestre og råd samt Peder og Hieronimus Basballe angående rigtighed efter hans salig far Christen Basballe, hvorom han ofte har anmodet hans salig stedmor og bror Hieronimus Basballe, og alligevel ikke har kunnet komme til rigtighed, og anmoder af øvrigheden, at de vil lade skifte og dele efter hans salig søstersøn skipper Christen Hansen Storm og søster Silke Christensdatter.

** følger KM brev angående Hieronimus Basballes opbud til hans kreditorer om likvidation.

(163)

** følger foranmeldte i Peder Basballes tingsvidne indførte kaldsseddel.

** følger foranmeldte i Peder Basballes tingsvidne indførte attester angående hvis, passerede imellem Peder Basballe og rådmand Petter Jessen.

14/4 1698.

** blev forkyndt indløst at være et pant, Henrik Caspersen Seielliger har udgivet til Maren, salig Peder Pedersens, på Mejlgade for kapital 300 sletdaler pantsat hans iboende gård, han hende afkøbt har, dateret 7/5 1696.

** blev forkyndt Henrik Caspersen Seielligers udgivne pantebrev til hr Mads Bergenhammer i Mårslet, for 200 rigsdaler har pantsat ham sin iboende gård ved Mindet, ligger imellem Peder Basballes og Maren Sørensdatters ejendomme, dateret Århus 15/3 1698.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på madame Sidsel, salig assessor Jesper Hutfelds, boende sst hendes vegne havde på Skanderborg slot stævnet generalmajor Schack, amtmand over Skanderborg amt, doktor Johan Braem, biskop over Århus stift, Laurits Andersen i Begtrup og talte med hans datter, som har hr Mogens i Ebeltoft, med flere for synsmænds opkrævelse til Tved kirkes brøstfældighed, hvorimod blev i rette lagt protester, og derefter blev udmeldt efterskrevne 24 mænd.

(165)

** Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig, Jens Fog prokurator, havde stævnet borgmester Jens Basballe på egne og en del fælles søskende og deres arvingers vegne, angående den forsegling registrering og vurdering, som er sket i hans salig mors bo, og Jens Fog fremlagde et afkald og kvittering for hvis, salig Christen Basballes arvinger har bekommet, som findes under hr Søren Sommer, hr Augustinus Christensen Basballe, hr Mads Bjerregård, borgmester Jens Basballe, Peder Basballe, Silke Basballe og Peder Basballe på hans søsterdatter Maren Mortensdatters vegne, deres hænder, indført i en dom her af tinget 3/10 1695, hvorpå Jens Fog foregav at ville bevise, at salig Inger Hieronimusdatter havde gjort vedkommende arvinger god og redelig fornøjelse efter hendes salig kæreste Christen Basballes dødelige afgang, og nu tilbage aleneste havde en søn og arving, nemlig Hieronimus Basballe, som efter loven var hjemfaldet hvis, hun efterlod sig. derefter blev i rette lagt KM brev til Hieronimus Basballe samt hans indlæg, som herefter følger indført, hvorpå sagen blev opsat 14 dage, og parterne forelagt at indlevere alt hvis, de i sagen havde at foregive.

** Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig prokurator Mogens Robertsen fremkom for retten med en opsættelse her af tinget 7/4 sidst kontra Peder Nielsen og Søren Helgenæs, og begærede dom over dem anlangende gæld, Peder Nielsen for 62 rigsdaler og Søren Helgenæs for 60 rigsdaler, som de blev tildømt at betale.

(166)

** Mikkel Nielsen, borger og handelsmand sst, på sin svigermor Else, salig Christen Knudsens, vegne havde stævnet Søren Helgenæs, forrige toldskriver, formedelst gæld og tiltalte ham for 41 rigsdaler, som han, efter dom her af tinget 25/12 1698, er tildømt at betale Else Poulsdatters kældersvend, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** borgmester Jens Basballe ved fuldmægtig prokurator Mogens Robertsen fremkom med opsættelse her af tinget 3/2 næst afvigt kontra Jacobus Gesius, og i rette lagde overkøbmand og fire mænd, som har haft for sig borgmesterens og apotekerens regninger, deres forretning samt Jens Basballes indlæg og regninger. sagen blev på parternes begæring opsat 14 dage.

(167)

** Peder Basballes fuldmægtig, prokurator Mogens Robertsen, fremkom med opsættelse her af tinget 24/3 næst afvigt, og i rette lagde Peder Basballes indlæg angående hvis parter, han har i Dines Pedersens gård, hvorimod Dines Pedersens fuldmægtig i rette lagde Jens Basballes skøde til Dines Pedersen på hans iboende gård ved Mindet, dateret Århus 8/10 1696, hvorefter sagen blev opsat 8 dage.

** Anders Lassens fuldmægtig, Peder Sørensen prokurator, fremkom med opsættelse her af tinget 17/3 sidst kontra Anne, salig Knud Sørensens, hvorimod blev i rette lagt kontrastævning og opsættelse her af tinget 31/3 sidst. så blev sagen atter opsat 14 dage.

** følger foranmeldte i madame salig assessor Hutfelds vidne indførte kaldsseddel..

** følger i foranmeldte tingsvidne indførte amtmand Gersdorffs indlæg.

(168)

** følger foranmeldte KM herredsfoged Jørgen Rasmussens indlæg.

** følger foranmeldte rentekammerets missive i samme tingsvidne.

28/4 1698.

** læst og påskrevet KM brev angående breve, som ikke har været lagt i rette for under og overretten, ikke at må fremlægges for højesteret, item KM brev om skarpretteres løn for deres eksekutioner, samt natmændenes kvinder ved deres barnefødsel og barnedåb at skal betjenes af borgmestre og råds samt borgerskabets kvinder og jordemødre.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på madame Sidsel, salig assessor Jesper Nielsen Hutfelds efterladte, sst med varsel som 14/4 næst afvigt for synsmænds opkrævelse til Tved kirkes brøstfældighed. så blev fremlagt efterskrevne protester imod samme syns afhjemling, hvorefter synsmændene i rette lagde deres synsforretning,

(169)

** Hieronimus Basballe hans fuldmægtig, prokurator Jens Fog, fremkom med opsættelse her af tinget 14/4 næst forhen kontra hans bror Jens Basballe. sagen blev opsat 8 dage.

(170)

** prokurator Peder Sørensen for skipper Mikkel Sørensen fremkom med opsættelse her af tinget 7/4 sidst, hvorimod blev i rette lagt Peder Nielsens indlæg, hvori han tilbyder at betale, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

** Anders Lassens fuldmægtig, prokurator Peder Sørensen, fremkom med opsættelse her af tinget 17/3 næst afvigt kontra Anne, salig Knud Sørensens, angående en del klæder, som hun til vask med mere har bekommet, som hun ikke har villet levere ham, idet hun påstår, at Anders Lassen bør at betale til hendes datter Anne Knudsdatter for med hende begået lejermål til hjemgift 100 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, at som ingen må tage sig til rette men bør dele sig til rette, så bør Anne, salig Knud Sørensens, straks levere Anders Lassen sine klæder, og som Anders Lassen med Anne Knudsdatter har begået lejermål, som ikke kan bevises af nogen tilforn at være besovet, så kendes billigt han efter lovens pagina 936 4.og 5.artikel bør at give hende til hjemgift 40 sletdaler.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet prokurator Jens Fog for dom, angående hans påstand efter en beskikkelse til ham, om at stille kaution for de af ham solgte parter i skuden Ejland Tunø, hvortil han svarede, at han havde købt på auktion og ikke behøvede at stille kaution. sagen blev opsat 4 uger.

(171)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Søren Rasmussen Helgenæs, forrige tjenende KM tolder Johan Suhr, havde stævnet Johan Suhr for 2 års løn og en del klæder, og i rette lagde en beskikkelse, hvorpå Johan Suhr havde svaret, at han havde ikke lovet ham nogen løn, og fuldmægtigen begærede dom. sagen blev opsat 3 uger

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Peder Basballe, borger sst, havde stævnet rådmand Petter Jessen for voldeligt overfald og slag, hvortil Petter Jessen ved fuldmægtig lovede svar til hvad tid, dommeren behagede sagen at opsætte. så blev sagen opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten 24/3 næst afvigt kontra Dines Pedersen, angående 305 rigsdaler på et gårdskøb, hvorefter blev afsagt, at eftersom Peder Basballe tiltaler Dines Pedersen for 305 rigsdaler, som han formener han er ham skyldig på sin iboende gård, hvorimod Dines Pedersen fremlægger borgmester Jens Basballes skøde, af dato 8/10 1696, på samme gård, hvori han tilstår samme gård ham fuldkommen at være betalt, så derfor sees ikke, at Peder Basballe har

Dines Pedersen noget derfor at fordre, men derfor frikendes, og Peder Basballe at søge sin regres hos sin bror.

** prokurator Christen Bang fremlagde en skriftlig forening af Peder Nielsen, forrige tjenende amtskriver Envold Randulf, og af amtskriveren og Peder Nielsen underskrevet, som lyder, som herefter følger indført.

** borgmester Jens Basballes fuldmægtig, Mogens Robertsen prokurator, fremkom med opsættelse her af retten 3/2 næst afvigt kontra Jacobus Apoteker og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at eftersom Jens Basballe tiltaler Jacobus Gesius for afregning på deres imellemværende regninger, hvorimod Jacobus Gesius søger borgmesteren for 100 sletdaler, foruden vidtløftige gamle regninger, som af gode mænd er likvideret, hvorefter Jens Basballe bliver Jacobus Apoteker skyldig 13 rigsdaler, hvori ikke vidstes rettere at kende, end Jens Basballe bør betale Jacobus Gesius de 13 rigsdaler, men da nogle fordringer findes over 20 år gamle, bør disse fordringer efter lovens pagina 826 artikel 4 være død og magtesløs og borgmesteren frikendes.

(172)

** Hans Rasmussen fogedsvend havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** følger foranmeldte af salig assessor Hutfelds enkes synsmænd afhjemlede synsforretning angående Tved kirkes brøstfældighed, der iblandt om behovet for stole, da har efter beretning, oppe i kirken i den runddel, hvorunder salig generalmajor Sandberg sit begravelsessted har ladet gøre, tilforn stået stole, hvor endnu bekvemt for sognefolkene kunne indrettes stole for at høre gudstjeneste.

(174)

** følger i samme tingsvidne indførte protest mod synsmænds opkrævelse af Århus byting.

(175)

** følger Peder Nielsens foranmeldte forening med amtskriveren.

5/5 1698.

** Hieronimus Basballes fuldmægtig, Jens Fog prokurator, fremkom med opsættelse her af tinget 14/4 sidst kontra borgmester Jens Basballe, hvorefter blev afsagt, så eftersom Hieronimus Basballe formener sig af sin bror borgmester Jens Basballe at være fornærmet, idet han uden lovlig adgang har ladet Hieronimus Basballes mor salig Inger Molbos stervbo forsegle, som han ikke har haft føje til, idet der er givet den salig kvinde afkald efter hendes salig mand, da sees ikke rettere heri at kende, end borgmester Jens Basballe jo hermed har gjort for meget, bør derfor at give til mulkt til Århus hospital 4 rigsdaler og til processens bekostning 8 rigsdaler, og salig Inger Molbos stervbo, Hieronimus Basballe som eneste arving uden nogen pretention at tilhøre.

(176)

12/5 1698.

** magister Ejlert Jacobsen Ejlertz, lektor ved Århus domskole, hans fuldmægtig prokurator Mogens Robertsen havde stævnet Johan Trane for dom anlangende hvis, han er ham skyldig for korn, nemlig 186 sletdaler, hvorimod Johan Trane lod læse og påskrive sit indlæg, at sagen er af kommissarier over hans kærestes bo indgivet og i kommissionen indført, og henviser ham der at søge sin betaling. item lod i rette lægge lektor Ejlertz hans indlagte fordring over kommissionen holdt efter salig Jens Andersens stervbo. sagen blev opsat 14 dage.

** Mikkel Sørensen, skipper og borger sst, hans fuldmægtig Peder Sørensen prokurator fremkom med opsættelse her af tinget 7/4 næst afvigt kontra Søren Helgenæs med flere, som blev tildømt at betale deres gæld.

** blev af retten advaret hvem, noget krav har efter salig Peder Halkær har, det med forderligste at ville til kende give og deres krav til byfogden indlevere.

19/5 1698.

** læst og påskrevet KM privilegier til de aftakkede til hest og fods.

(177)

** blev forkyndt kommissarierne på Hieronimus Basballes opbud deres opsættelse på opbud.

** Peder Sørensen prokurator, efter ordre af kommissarier på salig Jens Andersens stervbo, havde stævnet efterskrevne for resterende konsumption for 1693, hvorimod blev i rette lagt indlæg, og som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** blev forkyndt Peder Lassen, borger sst, hans til Anders Rasmussen i Vejlby udgivne skøde på hans gård bag klostret, dateret 28/1 1698.

** Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, hans fuldmægtig prokurator Jens Fog havde stævnet borgmester Jens Basballe, rådmænd Hans Vinter, Petter Jessen og Niels Lauritsen og byfogden Jens Nielsen Ovstrup for en fornøjelig registrering og vurdering, de efter borgmester Jens Basballes begæring har gjort i Hieronimus Basballes salig mors stervbo og i rette lagde hans indlæg. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Basballes fuldmægtig, prokurator Mogens Robertsen, havde stævnet skipper Rasmus Find af Kalundborg for dom at lide for hvis, han er ham skyldig, som han derpå efter løfte frafaldt.

** Søren Helgenæs ved fuldmægtig Mogens Robertsen fremkom med opsættelse her af tinget 28/4 sidst afvigt kontra tolderen Johan Suhr. sagen blev opsat 8 dage.

** tolder Johan Suhr hans fuldmægtig, Peder Sørensen prokurator, havde stævnet tolderens forrige tjener Søren Helgenæs for dom, angående de af ham til tolderen pantsatte klæder, og tiltalte ham for 72 rigsdaler, som han er ham skyldig for de pantsatte klæder. sagen blev opsat 8 dage.

(178)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jacob Nielsen Udsen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 28/4 næst afvigt, begærede dom over de indstævnede for gæld, som de blev tildømt at betale

** Hans Rasmussen underfoged på byfogden Jens Nielsen Ovstrups vegne havde stævnet efterskrevne personer for hvis penge, de skyldig er, for tilkøbte varer på Niels Tysks auktion, men som intet svar skete, er sagen opsat 8 dage.

26/5 1698.

** Jochum Blom buntmager lod forkynde proviantforvalter Christen Vegerslevs til ham udgivne skøde, dateret Århus 24/5 1698, på halvpart i gården ud til gaden på Vestergade, Jens Vegerslev iboede.

** Mogens Robertsen for Peder Basballe fremkom med opsættelse her af retten 28/4 sidst kontra Jens Fog prokurator. så skete intet svar, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for Søren Helgenæs, efter opsættelse her af tinget 28/4 sidst kontra tolder Johan Suhr, fremkom for retten og i rette lagde en opskrift på adskilligt tolderens kæreste og børn havde bekommet, beløber sig 23 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, så eftersom Søren Helgenæs har stævnet tolderen Johan Suhr for 2 års tjeneste 40 rigsdaler, tolderen derimod har taget kontrastævning, at han ikke har tilsagt ham nogen løn og ikke heller tjent ham, som han burde, siges desligeste at have oppebåret toldpenge uden tolderens videnskab 72 rigsdaler, og for samme gæld er ham pantsat af Søren Helgenæs mor og morbror en del klæde, så kendes Johan Suhr for samme sin tjeners pretention fri at være. anlangende den gæld, som tolderen hos hans tjener fordrer, 72 rigsdaler, hvorfor han har fået pant, da kendes at samme pant følger tolderen til sin betaling efter lovens pagina 765 artikel 3.

(179)

** Mogens Robertsen for Peder Basballe fremkom med opsættelse her at tinget 28/4 sidst kontra rådmand Petter Jessen, og i rette lagde Peder Basballes indlæg. på begæring er sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged på byfogden Jens Nielsen Ovstrups vegne fremkom med en opsættelse her af tinget 19/5 næst forhen kontra Rasmus Soel med flere for resterende auktionspenge, som de blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på assessor Ejlert Jacobsen Ejlertz, lektor ved Århus domskole, hans vegne havde stævnet Johan Trane for arrest på hans person for hvis, hans hustru af ham har bekommet af korn efter kapitelskøb, hvorimod Johan Trane fremlagde sin protest imod samme arrest. sagen blev opsat 8 dage, og Mogens Robertsen forelagt at forskaffe special forklaring over gælden, især den fordring i stervboet, om deraf kan sees, om det er en eller to fordringer.

(180)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for assessor magister Ejlert Jacobsen Ejlertz, fremkom med opsættelse her af tinget 12/5 næst afvigt kontra Johan Trane for gæld, 186 sletdaler. sagen blev opsat endnu 8 dage.

3/6 1698.

** Mikkel Johansen for Hans Bendixen havde stævnet Anders Jørgensen på Hans Bendixens vinkælder for bortvigelse og regnskab at gøre. så skete intet svar, og sagen blev opsat 8 dage.

** assessor og lektor Ejlert Jacobsen Ejlertz fremkom med opsættelse her af tinget 12/5 næst afvigt kontra Johan Trane, angående 186 daler, som er Johan Tranes og kærestes egen gæld og ikke vedkommer salig Jens Andersens stervbo, hvorimod Johan Trane fremlagde kommissariernes udskrift af deres forretning, at Johan Trane for assessorens tiltale bør fri at være, og assessor Ejlertz at søge sin betaling hos kommissarierne, hvorefter blev afsagt, at såsom magister Ejlertz tiltaler Johan Trane for gæld, 186 sletdaler, rejsende sig af hvis korn, Johan Tranes kæreste Maria Fog af ham bekommet har, hvorimod Johan Trane påstår, at der er sket betaling for samme fordring ved det efter salig Jens Andersen holdte skifte efter kommissariernes udlæg, da understår jeg mig ikke derpå at kende, men henfinder sagen til sine tilbørlige steder at påkendes.

(181)

** Peder Basballes fuldmægtig, Mogens Robertsen prokurator, fremkom med opsættelse her af tinget 28/4 kontra Jens Fog angående den skudepart, Ejland Tunø, hvorimod Jens Fog i rette lagde Hieronimus Basballes underskrevne afståelse eller frasigelse intet at have at bestille med den part i samme skiberum, dateret 13/5 1698, og Jens Fog derpå foregav at have købt samme skiberum på en lovlig auktion. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Basballes fuldmægtig, Mogens Robertsen, fremkom med opsættelse her af tinget 28/4 sidst kontra rådmand Peiter Jessen angående slagsmål, hvorimod blev i rette lagt Peiter Jessens indlæg, hvori han fragår ikke at have tilføjet Peder Basballe nogen skade. sagen blev opsat 8 dage.

** assessor Ejlert Jacobsen Ejlertz hans fuldmægtig, prokurator Mogens Robertsen, fremkom med opsættelse her af tinget 26/5 sidst kontra Johan Trane med deri Johan Tranes kontrastævning. sagen blev opsat 8 dage, idet Mogens Robertsen ikke har fremlagt de fordrede regninger.

** Hieronimus Basballes fuldmægtig, prokurator Jens Fog fremkom med opsættelse her af retten 19/5 næst afvigt kontra borgmester Jens Basballe, rådmand Hans Vinter, Petter Jessen, Niels Lauritsen og byfogden Jens Nielsen Ovstrup, angående den forsegling og registrering i Inger salig Christen Basballes bo, og æskede dom. sagen blev opsat til 16/6 førstkommende, og endnu forelagt rådmændene at indgive deres svar og alt hvis, de i sagen har at fremlægge.

(182)

9/6 1698.

** Mikkel Johansen for Hans Bendixen fremkom med en opsættelse 2/6 kontra Anders Jørgensen, men som Hans Bendixen ikke var hjemme, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen på salig Jens Andersens stervbos vegne fremkom med opsættelse her af tinget 19/5 næst forhen, hvorimod Rasmus Rut lod fremlægge hans indlæg, foregivende intet at være skyldig. så blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Basballes fuldmægtig, Mogens Robertsen prokurator, fremkom med opsættelse her af tinget 28/4 næst afvigt kontra Petter Jessen angående slagsmål, hvorefter blev afsagt, så som bevises, at rådmand Petter Jessen har slået Peder Basballe til et gærde, så han er blevet blodig og har fået et sår, da kendes billigt rådmand Petter Jessen bør for samme sår i ansigtet efter lovens 6.bogs 7.kapitels 2.og 6.artikler bøde 3 gange halvfemte lod sølv samt efter samme kapitels 8.artikel for slag og jordskud at bøde 3 gange seks lod sølv samt processens bekostning til Peder Basballe med 3 rigsdaler.

** Mogens Robertsen prokurator fremkom med opsættelse på Peder Basballe, borger sst, hans vegne her af tinget 28/4 næst forhen kontra Jens Fog og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Peder Basballe og Peder Jørgensen Bro tiltaler Jens Fog for et skiberum, Ejland Tunø kaldt, hvori de hver har købt en tredje part af Jens Fog efter kontrakt, som de påstår han bør skøde dem, og Jens Fog i sit svar på en beskikkelse har tilstået samme køb, som han ved pengenes levering ville skøde dem, så kendes deres påstand så vidt billigt, og Jens Fog pligtig er imod pengenes annammelse med lovligt skøde dem samme skude at hjemle.

(183)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på assessor Ejlertz vegne fremkom med opsættelse her af tinget 26/5 sidst kontra Johan Trane og begærede dom arresten angående, hvorefter blev afsagt, så eftersom Johan Trane påstår en sum 1000 rigsdaler for den spot og skade, ham er vederfaret af magister Ejlertz ved pålagte arrest, som skyldes de 186 sletdaler, hvorpå der 3/6 sidst afvigt er faldet dom, og magister Ejlertz ved kommissariernes forretning at forblive, da udnævnes efterskrevne mænd til at vurdere og ansætte Johan Tranes tilføjede spot og skade ved den gjorte arrest, som de har at tage beskrevet til i dag 14 dage, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

16/6 1698.

** Mikkel Andersen Helbo lod forkynde hans af Peder Lassen givne skøde på hans ejendom på Guldsmedegade, imellem Jacobus Gesius og Mikkel Helbos ejendomme, dateret Århus 10/5 1698.

** Anders Sønderborg, boende i Viborg, havde stævnet mons Johan Trane, her sst sitzhaftig, for gæsteretsdom samt hans kæreste madame Maria Fog angående citantens fordrede gæld og bilag at høre læse og derpå dom at lide, hvortil Johan Trane svarede, at han henskød sig til kommissariernes forretning, som skiftet efter salig Jens Andersen forrettede. så blev sagen opsat 8 dage, og Johan Trane forelagt at fremlægge hvis, han i denne sag agter nødvendigt til bevis. .

(184)

** Hans Bendixen, borger og vinhandler sst, fremkom med opsættelse her af tinget 3/6 sidst kontra hans tjener Anders Jørgensen, og i rette lagde sin kredit og debet regning, hvorefter Anders Jørgensen bliver ham skyldig, som han til dato ikke har gjort rigtighed for, 916 rigsdaler, hvorimod Anders Jørgensen ved fuldmægtig lovede i dag 8 dage at svare, hvorefter sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget på Albret Jensen Kolstrup sst hans vegne havde stævnet Maren, salig Peder Todbjergs, for vidner og dom angående en brændevinskedel, som blev benægtet på skifte. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe fremkom med opsættelse her af tinget 19/5 næst afvigt kontra rådmand Petter Jessen, Niels Lauritsen og byfogden Jens Nielsen Ovstrup og begærede dom. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

23/6 1698.

** Jens Nielsen Søndergård lod forkynde Christen Vegerslevs til ham udgivne skøde på to hans kornhaver her for byen uden Mejlgade liggende, kaldes Mogens Skovs have og Domhaven.

** Peder Nielsen kræmmer lod læse og påskrive Peder Rasmussen Lime på Farregård hans udgivne købebrev til ham på halvparten af den gård bag klostret, han iboer, med et halvt gårdsavl, item Oluf Mikkelsen i Aldrup mølle hans til Peder Nielsen udgivne skøde på al hans anpart ved skifte, køb, transport eller i andre måder i samme gård.

(185)

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus by samt byens tjener Jacob Jacobsens vegne havde stævnet Anders Jørgensen på Hans Bendixens vinstue for dom, og efterskrevne vidnede, at 9/6 næst afvigte kom Hans Fogedsvend og byens tjener på Hans Bendixens vinkælder og begærede, at Anders Jørgensen skulle gå i arrest, og da så de, at Anders Jørgensen og byens tjener havde en kårde imellem sig, som var halvt trukket, og de droges om den, og derefter klagede Jacob Jacobsen, at han var skåret i hans fingre, og Anders Jørgensen viste dem, at han var bidt i armen, hvorefter han godvilligt fulgte med dem. herefter blev i rette lagt en attest og vidne, at byens tjener Jacob Jacobsen begærede Anders Jørgensen i arrest, som herefter følger indført.

(186)

** Hieronimus Basballes fuldmægtig, prokurator Jens Fog, fremkom med opsættelse her af tinget 19/5 sidst kontra rådmænd Hans Vinter, Petter Jessen, Niels Lauritsen og byfoged Jens Nielsen Ovstrup. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 3/6 sidst kontra Anders Jørgensen for gæld. byfogden spurgte Jens Fog, om han vidste hvor Anders Jørgensen var, hvortil han svarede, at de breve, som han skrev, er dateret af Søballe, og begærede opsættelse. så blev sagen opsat 8 dage, og Anders Jørgensen forelagt da at fremlægge hvad, han agter til bevis.

(187)

** Hans Rasmussen underfoged på salig Jens Andersens stervbos vegne fremkom med opsættelse her af tinget 19/5 sidst kontra Claus Kå med flere for gæld. sagen blev opsat 8 dage.

** Anders Sønderborg fremkom med opsættelse her af tinget 16/6 næst afvigt kontra Johan Trane angående gældsfordring, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Rasmussen Hasle, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst, deriblandt salig Niels Borums enke Maren Hansdatter, Anne salig Jens Vegerslevs, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** mons Johan Tranes fuldmægtig, Hans Rasmussen underfoged, fremkom med opsættelse her af tinget 9/6 næst afvigt imellem ham og assessor lektor Ejlert Ejlertz angående arrest på Johan Trane, men som de opnævnte mænd ikke er mødt og gjort deres forretning, blev sagen opsat 14 dage.

(188)

** følger foranmeldte kaldsseddel kontra Anders Jørgensen, anlangende den store formastelse imod KM rets og stadstjenere.

30/6 1698.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM, byens og to byens tjenere deres vegne havde stævnet Anders Jørgensen for dom og begærede, at Jens Kampman måtte påråbes sit vidne at forklare, men som han ikke mødte, blev sagen opsat 8 dage og forelagt Jens Kampman personligt at møde.

** prokurator Jens Fog, fuldmægtig på Hieronimus Basballes vegne fremkom med opsættelse her af tinget 19/5 næst afvigt kontra borgmester Jens Basballe, rådmænd Hans Vinter, Petter Jessen og Niels Lauritsen samt byfogden Jens Nielsen Ovstrup, for de 12/2 har indfundet sig i salig Inger Molbos bo der at forsegle og registrere, hvorover kommissarierne har opsat deres kommission, hans kreditorer til skade og sig selv til despekt, pretenderer derfor 1000 rigsdaler for sin skades tilføjelse, hvorimod rådmændene svarede, at de ingen skade derved har tilføjet ham, men det blev gjort efter borgmester Jens Basballes skriftlige begæring, hvorefter blev afsagt, eftersom bemeldte rådmænd og byfoged beskyldes for denne forsegling, registrering og vurdering at have gjort, henvises dette såvel som Hieronimus Basballes gjorte foragt på retten til svar for deres overdommere at påkendes, såsom ved denne ret ikke videre herom kan påkendes.

(189)

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, fremkom for retten med opsættelse her af tinget 3/6 næst afvigt kontra Anders Jørgensen, som havde tjent ham, og fremlagde hans regning og pretentioner hos Anders Jørgensen, hvorimod Anders Jørgensens fuldmægtig Peder Sørensen fremlagde efterskrevne ekstraktregning. sagen blev endnu opsat 8 dage.

** Christen Vegerslevs fuldmægtig, Søren Mortensen, lod læse og påskrive en under Christen Vegerslevs hånd på egne og hans ---- vegne skriftlig advarsel til salig Jens Andersens kreditorer, at de deres tillagte gods over skifte ville annamme og derfor kvittere.

** assessor Peder Rasmussen Lime hans fuldmægtig, Peder Sørensen prokurator, havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel sst for 63 rigsdaler som rester på købt byg, hvorimod Rasmus Soel begærede, at den påberåbte kontrakt blev fremlagt. så blev sagen opsat 14 dage.

** prokurator Peder Sørensen, fuldmægtig på Maren, salig borgmester Jens Låsbys, borgmester Jens Basballe, rådmand Peiter Jessen med flere deres vegne havde stævnet kommissar over Jens

Andersens skifte Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, samt efterskrevne vurderingsmænd på salig Jens Andersens skifte, og mons Johan Trane og hans kæreste madame Maria Fog, og Peder Sørensen begærede opnævnt nye vurderingsmænd til at vurdere salig Jens Andersens i åen liggende skib, som formenes for højt at være vurderet, hvorefter blev udmeldt efterskrevne mænd.

(190)

** blev forkyndt et landstings kaldsvidne til kreditorerne at møde til skifte efter Jochum Ejlertsen bygmester, tilforn boende i Voldby, at møde til skifte 3/8 næstkommende, dateret 22/6 1698.

** borgmester Jens Basballe hans fuldmægtig, Peder Sørensen prokurator, havde stævnet Gothart Bernt Boller på Harlev mølle for 40 rigsdaler, som han for sin svoger Hans Engel kobbersmed havde lovet og godsagt for, hvorimod blev i rette lagt hans indlæg, at han henskyder sig til sit værneting Framlev herreds ting, hvortil Peder Sørensen svarede, at gælden var gjort her. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for salig Jens Andersens stervbos vegne fremkom med opsættelse her af tinget 19/5 næst afvigt kontra en del indvånere sst for gæld, hvorefter efterskrevne skyldige blev tildømt at betale, men de, som ved ed benægtede gælden, blev frikendt.

(191)

** følger foranmeldte Maren, salig borgmester Jens Låsbys, borgmester Jens Basballes med flere interesserede deres kaldsseddel.

7/7 1698.

** blev læst og påskrevet borgmester Jens Basballes udgivne skøde til Peder Calmer bødker på en gård bag klostret, langs med Peder Todbjergs have, med vedliggende have og tilhørende avl.

** blev forkyndt Sidsel, salig assessor Jesper Hutfelds, udgivne skøde til Søren Madsen på et gårdsavl, kaldt Knud Keldsen af Rasmus Bysvends gård på Brobjerg, dateret 8/11 1697.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne, med opsættelse her af retten 30/6 næst afvigt, havde stævnet Jens Kampmann, som mødte og vidnede, at han var i Anders Jørgensens kammer, da bysvendene kom for at arrestere ham, for hans kautionsmænd havde opsagt deres kaution, men han gik ud, men hørte, at folkene sagde, Anders havde en kårde imod byens tjenere.

(192)

** byfogden efter forrige varsel i rette lagde byens tjenere Jacob Jacobsen og Hans Carstensen deres klage og forklaring over sagen samt synsmændenes forretning. sagen blev opsat 14 dage.

** prokurator Jens Fog, fuldmægtig på Oluf Eriksen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Oluf Jonsen Hollænder, borger sst, for resterende penge efter afregning imellem dem, og i rette lagde 4 mænds forretning af dato 23/9 1696, at de har forfaret, at Oluf Eriksen skal betale til Oluf Jonsen 300 sletdaler, og dernæst en regning på hvad, Oluf Jonsen derefter har fået, 103

sletdaler, som herefter følger indført, og nu frembød Jens Fog de resterende penge, hvortil Oluf Jonsen svarede, at Oluf Eriksen selv skulle beholde dem, hvilket han ikke ville.

** prokurator Jens Fog fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev vegne havde stævnet Rasmus Soel og Peder Terkildsen sst for gældsdom, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** prokurator Peder Sørensen på matrone Maren, salig borgmester Jens Låsbys, borgmester Jens Basballes og medinteressenters vegne, med opsættelse her af tinget 30/6 næst forhen, havde stævnet mons Johan Trane og hans kæreste item kommissarierne over salig Jens Andersens skifte, hvorefter blev i rette lagt en synsforretning på salig Jens Andersen skib Justitia, vurderes for 1650 rigsdaler, item 4 boder og haver for 240 rigsdaler, som herefter følger indført.

(193)

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, fremkom for retten med en opsættelse her af tinget 3/6 næst afvigt kontra hans vintappersvend, Anders Jørgensen, og i rette lagde Anders Jørgensens indleverede regning, og Anders Jørgensen i rette lagde en opskrift på hvis, han havde udkrediteret, 802 rigsdaler, og da som befandtes tvistighed i de ro parters regninger, så blev af retten udmeldt efterskrevne gode mænd deres regninger at igennemse. sagen blev opsat 3 uger.

** Anders Sønderborg fremkom med opsættelse her af retten 16/6 næst forhen kontra Johan Trane, og i rette lagde en regning til Johan Trane, som salig Jens Andersens eftermand. Peder Sørensen i rette lagde en beskikkelse under hans hånd på Johan Tranes vegne til kommissarierne angående mons Sønderborgs krav i salig Jens Andersens stervbo, hvorimod Anders Sønderborg korteligt svarede, at efterdi magister Mads Trane, som hans far, har gjort forandring i denne proces, så vil han derved forblive. i henseende til forlig blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Rasmussen Hasle fremkom med opsættelse her af tinget 23/6 kontra salig Niels Borums enke med flere for gæld, som de blev tildømt at betale, på nær Maren, salig Niels Borums, som ved ed havde benægtet fordringen..

(194)

** Hans Rasmussen fogedsvend havde stævnet efterskrevne for hvis, de var skyldige for købt gods på auktion, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på mons Johan Tranes vegne fremkom med opsættelse her af retten 26/5 næst afvigt kontra assessor Ejlertz, angående den ham pålagte arrest, hvorefter blev afsagt, eftersom af kommissariernes forretning sees, at der er sket assessor Ejlertz udlæg for hans fordring i salig Jens Andersens stervbo, hvorfor assessorens gjorte arrest på Johan Trane synes uden nogen føje, og den derfor kendes magtesløs, hvad sig angår Tranes pretentioner for påførte arrest, da henfindes den på sine tilbørlige steder at påkendes, såsom hovedsagen til overretten er blevet henfundet.

** følger foranmeldte, i det af Oluf Eriksen førte tilbudsvidne, de forordnede 4 mænds forretning angående deres arveskifte og anden regning, item i samme tingsvidne indførte Oluf Eriksens regning.

(195)

** følger foranmeldte i Maren, salig borgmester Jens Låsbys, og medinteressenters tingsvidne en vurdering af skibet Justitia, samt borgmestre og råds lodseddel.

(196)

14/7 1698.

** assessor Peder Limes fuldmægtig fremkom med opsættelse her af tinget 30/6 sidst kontra Rasmus Soel angående korn, han af assessoren har bekommet. sagen blev opsat 3 uger.

** blev forkyndt kommissarier Christian Gersdorffs og Hans Jacobsens kommissions opsættelse på Hieronimus Basballes opbud til 30/8 næstkommende.

** prokurator Jens Fog, fuldmægtiget for Johan Plumb, borger og guldsmed sst, havde stævnet Lambrecht Nicolajsen, handskemager sst, for dom for gælds fordring 98 rigsdaler. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

21/7 1698.

** Hans Rasmussen fogedsvend lod af fængslet fremstille Mette Jacobsdatter, som udlagde til barnefar Jørgen Mogensen, sejlende her fra byen, og da hun intet havde at betale på hendes lejermålsbøder, blev hun atter henbragt i fængslet.

** blev forkyndt Villum Tomasen handskemager hans udgivne skøde, dateret 6/8 1696, til Anders Poulsen handskemager på to boder på Guldsmedegade med 3 agre i marken.

** blev forkyndt Mikkel Rasmussen Soels til rådmand Hans Vinter udgivne pantebrev på hans iboende gård med boder og haverum for 200 rigsdaler, dateret 12/3 1685.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup fremkom med opsættelse her af tinget 4/4 næst afvigt kontra Anders Jørgensen, men som intet svar skete, blev sagen opsat til doms til i dag 8 dage.

** Hans Rasmussen fremkom med opsættelse her af tinget 7/7 næst afvigt kontra Jens Smed med flere for auktionspenge. så skete intet svar, derfor er sagen opsat 14 dage.

(197)

** prokurator Peder Sørensen fuldmægtig på madame ---- Wildfanger, salig landsdommers, hendes vegne havde stævnet Christen Vognmand på Rosengade for vidner og dom, angående den grove overlast hendes urtegårdsmand med ærerørige ord 7/7 sidst af ham skal være tilføjet, og i lige måde hvorledes han samme tid har forment hende den sædvanlige gang til hendes have bag ved den våning, han iboer. efterskrevne vidnede derom, og Rasmus Bram podemester gav last og klage over Christen Vognmand, formedelst han 7/7 næst forhen var med fru landsdommers, mademoiselle Karen Knub og lille Rasmus Knub ude i hendes have at vande, og som de om aftenen ville gå af haven og kom til porten, var der et søm slået for klinken på lågen, og da han ville banke sømmet

fra, da kom Christen Vognmand i sin bare skjorte og slog ham i hovedet med en skovl og sagde, han var en tyv og skælm, fordi de gik igennem hans gård.

** Jens Fog fremkom og æskede den sag i rette imellem Anders Sønderborg og mons Trane og æskede dom over Anders Sønderborg, men fremlagde ikke dokumenter, hvorefter kunne dømmes.

(198)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på Magdalene Didriksdatter, tjenende mester Henrik Instrumentist, havde stævnet Jens Ankersmed på Brobjerg for dom, og tiltalte ham for resterende halvandet års løn, 9 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** blev forkyndt Rasmus Mikkelsen Soel hans til sine tre brødre udgivne pantebrev for deres arvekapital 237 rigsdaler, derfor pantsætter gården i Vestergades ende, han på auktion købt har, med tillliggende have og avl, dateret 2/7 1698.

** Peder Sørensen prokurator havde stævnet mons Christen Bang prokurator og tiltalte ham for 7 rigsdaler lånte penge og for bekomne varer, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** prokurator Jens Fog fremkom med opsættelse her af tinget 7/7 sidst kontra Rasmus Soel og Peder Terkildsen, hvorimod Rasmus Soel i rette lagde sin regning på kredit og debet, hvorefter han kun bliver skyldig Vegerslev 15 rigsdaler. så blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Maren Villumsdatter, salig Niels Harlevs vegne, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom, der iblandt Maren, salig Mikkel Soels, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** prokurator Jens Fog for Peder Basballe havde stævnet rådmand Hans Vinter for 14 rigsdaler, rester på 20 tønder rug 1680. så skete intet svar, og sagen blev opsat 4 uger.

28/7 1698.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys samt stadstjenernes vegne fremkom med opsættelse her af tinget 30/6 næst afvigt kontra Anders Jørgensen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Anders Jørgensen tiltales for, at han, da lovlig arrest 9/6 blev forkyndt, har skamferet byens tjener, så han derved tager stor lyde, da vidstes ikke rettere deri at kende, end Anders Jørgensen bør at betale til kongen og byen 20 rigsdaler, Jacob Jacobsens smerte og skade betales med 10 rigsdaler, barberens løn med 6 rigsdaler.

(199)

** etatsråd Jørgen Arenfeldt til Rugård hans ridefoged, Jens Christensen, på etatsrådens vegne havde stævnet madame, salig assessor Hutfelds, angående Kolind sogns KM anpart korntiende, og i rette lagde KM resolution af dato 27/9 1697, etatsråd Jørgen Arenfeldt at være Kolind sogns anpart korntiende berettiget. sagen blev opsat 14 dage

(200)

** Hans Bendixen fremkom med opsættelse her af tinget 7/7 næst afvigt kontra Anders Jørgensen. sagen blev endnu med parternes bevilling opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på Anders Jørgensen, forhen tjenende på Hans Bendixens vinkælder, hans vegne havde stævnet Peder Nielsen Haberdorf for dom for hvis, han er Anders Jørgensen skyldig, hvorfor arrest på ham er gjort, til betaling sker, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på Anne, salig Ove Andersen snedkers, vegne havde stævnet forrige vurderingsmænd på salig Ove Snedkers ejendom for anden vurdering, hvorefter blev af retten udmeldt og tilmeldt efterskrevne mænd.

** Johan Plumb, borger og guldsmed sst, fremkom med opsættelse her af tinget 14/7 næst afvigt kontra Lambrecht Nicolaj, hvorimod blev i rette lagt Lambrecht Nikolajs kontraregning på 219 rigsdaler, hvorefter sagen blev opsat 3 uger.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for madame Magdalene Wildfanger, salig landsdommers, havde stævnet Christen Nielsen vognmand sst, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget på Albret Jensen Kolstrup bådsmands vegne havde stævnet Maren, salig Peder Todbjergs, for vidner at påhøre angående hvis ulovlig arvesvig imod ham på sin hustrus vegne, hun skal have begået, ikke alene med en kobberkedel på 3 tønder rum, som hun på skiftestedet ikke har villet angive men fast benægtet, uanseet mester Henrik Kloche den af hende har haft på leje. Peder Sørensen tilspurgte Anne Mikkelsdatter, om Maren Todbjergs hemmeligt skal have udtaget enten tin, kobber, messing, sengeklæder eller andet af boet, mens det stod under forsegling, derpå hun svarede, at der ikke kom så meget af Maren Todbjergs bo, mens det stod under forsegling, som det aller ringeste, det hun ved af. da de øvrige indstævnede vidner ikke var mødt, blev de forelagt til i dag 8 dage at møde deres vidner at aflægge.

(201)

** Jost Hansen, amtskriver over Skanderborg og Åkær amter, havde med en skriftlig stævning, som herefter følger indført, stævnet efterskrevne vidner for deres vidne at aflægge kontra den for tyveri beskyldte Jens Svendsen, degn til Tulstrup og Alling sogne, og Niels Lassen her i byen vidnede, at sidst sankt Sørens marked i Skanderborg, da så han en sort ko kom gående blandt andet fæ og drev ned mod Vrold, og da kom degnen Jens Svendsen og bandt et stykke hyssing på koens horn og trak bort med den. senere kom Villum Jensen i Lillering og spurgte efter en ko, som var blevet borte for ham, og da sagde han, at degnen i Tulstrup var trukket bort med en ko, som han troede var den samme, hvorefter Villum Jensen og hans bror Jens Jensen i Hasselager red bort, og en halv time derefter kom de igen med koen. på spørgsmål svarede Jens Svendsen, at han ikke lige kunne erindre, hvem der havde leveret ham koen og til hvem, han havde betalt.

** følger foranmeldte stævning til vidner, der iblandt Mette Pedersdatter og hendes mand Søren Rasmussen her i byen.

(202)

4/8 1698.

** Mads Hattemager, borger sst, hans fuldmægtig Hans Rasmussen underfoged havde med en skriftlig stævning stævnet Anne Sørensdatter, Niels Jørgensens, for ærerørige ord sagt til Mads Hattemagers kone. så fremstod Anne Sørensdatter og erklærede Mads Hattemager og hans hustru, at hun intet vidste dem at påsige andet, end hvis ærligt og godt er, hvormed Mads Hattemager var tilfreds.

** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtiget på Anne, salig Ove Snedkers enke, sst hendes vegne med varsel som 28/8 til forrige vurderingsmænd på Ove Snedkers ejendom, hvorefter de opnævnte vurderingsmænd vidnede, at de ikke kunne vurdere den højere end for 160 sletdaler.

** Jens Mikkelsen smed, borger sst, hans fuldmægtig Jens Fog prokurator havde stævnet Magdalene, tjenende mester Henrik Musikant sst, for vidner at påhøre, og nu blev Jens Mikkelsen forenet med Magdalene N, at han lod sig overtale og lovede at betale hende for hvis, hun havde tjent ham, 5 rigsdaler, hvorimod hun gav ham hånd og takkede ham derfor.

** Jens Fog for Christen Vegerslev efter opsættelse 7/7 kontra Rasmus Soel og Peder Eskildsen. som intet svar skete, endnu opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for assessor Peder Lime efter opsættelse 30/6 kontra Rasmus Soel. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for salig Niels Soels enke kontra mester Gregorius enke med flere, som 27/7 er opsat. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for byfogden kontra de for auktionspenge efter opsættelse 7/7. intet svar, endnu opsat 8 dage

** Hans Rasmussen for Peder Sørensen kontra Christen Bang efter opsættelse 21/7. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** følger forbemeldte Mads Hattemagers tagne stævning til Anne Sørensdatter, Niels Jørgensens, for ærerørige ord til Mads Rommer hattemagers hustru Anne Christensdatter.

(203)

** følger bemeldte salig Ove Andersen snedkers enke Anne Olufsdatters begæring til borgmestre og råd angående vurdering af hendes salig mands ejendom.

11/8 1698.

** blev forkyndt borgmestre og råds i Kalundborg advarsel over kreditorer til skifte efter salig Poul Sørensen sst, 26/8 næstkommende.

** Christen Christensen møller i Havmølle på etatsråd Jørgen Arenfeldt til Rugård, som hans husbond, hans vegne lod læse etatsrådens indlæg, som herefter følger indført, angående at etatsråden foregiver, at han har lovet rentekammeret at gøre anstalt, at de penge for tienderne skulle

i rentekammeret leveres, og at tienderne skulle være ham følgagtig, hvorfor han begærede pengene, som i dag 14 dage blev deponeret. Peder Sørensen på madame, salig assessor Jesper Hutfelds, og hendes lovværge borgmester Jens Basballes vegne fremlagde en kopi af etatsrådens beskikkelse til hende x/7 1698 med hendes svar, som herefter følger indført. så blev de deponerede 249 rigsdaler udleveret til fuldmægtigen Christen Christensen Møller.

** Peder Sørensen prokurator kontra Christen Bang efter opsættelse 21/7. intet svar, opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Anders Jørgensen kontra Peber Nielsen efter opsættelse 28/7, intet svar, så blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for assessor Lime kontra Rasmus Soel, intet svar, endnu opsat 8 dage.

** prokurator Peder Sørensen, fuldmægtig på Albret Jensen Kolstrup, boende sst, havde stævnet Maren, salig Peder Todbjergs, med lovværge for vidner at påhøre angående en del gods, som formenes hun i forvaring hos Mogens Hasle, efter hendes mands død, skal have indsat, så og at anhøre om noget andet, i hvad måde det nævnes kan, af hendes hus er udkommet, hvorefter Peder Brendstrup i rette lagde skiftebrev oprettet efter salig Peder Todbjerg 6/6 1698, som herefter følger indført. derefter blev Peder Brendstrup på Maren Todbjergs vegne for retten forhørt ved Albret Jensen Kolstrup på egne og hustrus vegne og sagen frafaldt.

(204)

** Hans Bendixen efter opsættelse her af tinget 7/7 kontra Anders Jørgensen. sagen blev med begge parters bevilling opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged på byfogden Jens Nielsen Ovstrups vegne bød sig i rette, med opsættelse her af tinget 7/7 næst forhen, for resterende auktionspenge, som de skyldige blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Hans Nielsen handskemager lod læse og påskrive en afbedelse og erklæring udgivet af Anne Jensdatter, Søren Træskomands.

** følger det i etatsråd Arenfeldts tingsvidne i rette lagte etatsrådens indlæg.

(205)

** følger foranmeldte, i Albret Jensen Kolstrups interlocatori dom, slutningen af borgmestre og råds skifte efter salig Peder Todbjerg.

18/8 1698.

** Peder Sørensen for madame Wildfangers kontra Christen Vognmand på Rosengade fremkom med opsættelse her af retten 28/7 sidst angående hans overfald på Rasmus Bram podemester, hvorimod blev i rette lagt Christen Nielsen vognmands skriftlige indlæg, og sagen blev opsat 3 uger.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Mikkelsen, ankermand og borger sst, angående gjorte håndstrækning på et vod og om et ankers vægt og derpå aftale, og efterskrevne vidnede, at Jens Smed havde anslået at et anker ikke vejede mere end 2 lispund, hvorefter Dines Pedersen væddede med Jens Smed, at dersom ankeret ikke vejede mere end 2 lispund, skulle Jens Smed have det, men dersom ankeret vejede mere, skulle Jens Smed betalt Dines Pedersen så meget, som ankeret var værd, og de gav hinanden hånd og lovede at holde løfter, og vidnet lagde hånd derpå. derefter blev ankeret vejet, og det vejede mere end 2 lispund. Jens Smed tilbød at betale 4 rigsdaler, hvilke Peder Sørensen ikke ville modtage.

(206)

** Peder Sørensen prokurator fremkom for retten med opsættelse her af tinget 21/7 næst afvigt kontra Christen Bang, men som intet svar skete efter påkald, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig for magister Ludvig Pontoppidan, sognepræst til domkirken sst, og provst i Hasle herred, havde stævnet Jens Sørensen skrædder i Hasle for dom for resterende præstepenge af et gårdsavl på Århus mark, man som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen Bro, forhen vintappersvend hos Hans Bendixen, fremkom med opsættelse her ad tinget 28/7 næst afvigt kontra Peder Nielsen, som tjente amtskriveren, for gæld 88 rigsdaler efter hans obligation, samt der foruden 15 rigsdaler, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Peder Sørensen for assessor Peder Lime kontra Rasmus Soel efter opsættelse 7/7. sagen blev med bevilling opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Peder Basballe kontra rådmand Hans Vinter efter opsættelse 21/7. sagen blev endnu bevilget opsat 3 uger.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Johan Plumb, borger og guldsmed sst, hans vegne fremkom med opsættelse her af retten 14/7 næst afvigt, og var i rette såvel Johan Plumbs som Lambrecht Nicolaj deres regninger, og såsom det var regning imod regning, blev opnævnt to mænd de stridige regninger at igennemse og deres forretning til retten at indgive, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator for Christen Vegerslev kontra Rasmus Mikkelsen Soel og Peder Terkildsen efter opsættelse 7/7 sidst begærede dom, og da de indstævnede ikke mødte, blev de tilfundet at betale deres gæld, hver 20 rigsdaler.

(207)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Mikkelsen af Asdal ved Arendal i Norge havde stævnet rådmand Petter Jessen her sst for at fremvise hvad adkomst, han har haft til at sælge det stykke jord, som Jens Mikkelsen tilhørte og lå til hans boder, som hans salig søster Anne Mikkelsdatter iboede og afdøde på Vestergade, hvorimod Petter Jessens fuldmægtig æskede hvad adkomst Jens Fogs principal havde dertil. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for salig Niels Harlevs enke efter opsættelse 21/7 næst afvige kontra mester Gregorius enke med flere. intet svar, derfor endnu opsat 14 dage.

25/8 1698.

** Jens Fog for Johan Plumb efter opsættelse 18/8 sidst kontra Lambrecht Nicolaj gav til kende, at de anordnede endnu ikke har gjort deres forretning over sagen, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Villumsen felberedersvend, forhen tjenende Peder Jacobsen felbereder, havde med en skriftlig stævning stævnet Niels Pedersen Viborg, felberedersvend hos Christen Andersen felbereder, og Niels Ålborg, tjenende Peder Jacobsen felbereder, for vidner at påhøre angående skældsord, og Niels Christensen Møller, borger sst, og hans hustru Helle Mikkelsdatter med flere vidnede, at søndag 7/8 om aftenen sad Peder Villumsen og nogle af de indstævnede i Niels Møllers stue og drak, og da der blev alarm, kom Niels Pedersen ind og spurgte, om det var fuskersvende, der gjorde alarm, som Peder Villumsen tog til sig og blev vred for. derefter blev i rette lagt Peder Jacobsen felbereder hans indlæg, som herefter følger indført.

(208)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jacob Grå, borger og handelsmand i Viborg, hans vegne havde stævnet skipper Jens Ilsø, borger sst, for dom angående 4 fjerdinger sæbe, han havde annammet i København på Jacob Grås vegne og ikke godvilligt ville fra sig levere, hvortil Jens Ilsø svarede, at han havde leveret Mikkel Brun både sæbe og et brev til Jacob Grå. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Mikkel Andersen Helbo, borger sst, havde stævnet Jost Tomasen smed, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 9 sletdaler for tilkøbte varer, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Bendixen fremkom for retten med opsættelse her af tinget 7/7 sidst kontra Anders Jørgensen, og i rette lagde de udmeldte mænds forretning og sit eget indlæg, hvorimod blev i rette lagt Anders Jørgensens indlæg. så blev sagen opsat 8 dage og forelagt Anders Jørgensen personligt at møde.

(209)

** følger foranmeldte i det af Peder Villumsens førte tingsvidne den indførte kaldsseddel.

1/9 1698.

** blev for retten læst og påskrevet politimester Claus Rask hans skrivelse og instruks til byfogden Jens Nielsen, dateret 2/8 1698, med KM befaling angående forbud for forprang på landet, og at bønder skal føre hans varer til torvet.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 7/7 næst afvigt kontra Anders Jørgensen vinkældersvend og begærede endelig dom, og da Anders Jørgensen ikke mødte efter tre ganges påkald, da blev for retten afsagt, eftersom Hans Bendixen

tiltaler Anders Jørgensen for en rest på bekommet vin og drikkevarer, som ham til udtapning har været betroet, som efter regning opløber til 916 rigsdaler, hvorimod Anders Jørgensen protesterer og i rette lægger kontraregning, hvilke deres regninger af 4 gode mænd er blevet likvideret, hvorefter Anders Jørgensen bliver skyldig 662 rigsdaler. da kendes derfor billigt, at Anders Jørgensen forbemeldte 662 rigsdaler bør med rede penge til Hans Bendixen at betale inden 15 dage.

(210)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for Peder Markorsen i København, forrige bogholder hos justitsråd Kruse, havde stævnet borgmester Jens Basballe for gældsdom og tiltalte ham for 100 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for skipper Jens Sørensen, borger sst, havde stævnet Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, for gældsdom og tiltalte ham for hvis, han har oppebåret på 197 pund sukker. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for assessor Peder Rasmussen Lime til Farregård hans vegne bød sig i rette med opsættelse her af tinget 30/6 næst afvigt kontra Rasmus Soel sst og begærede dom, og som intet gensvar skete, da blev for retten afsagt, at Rasmus Soel bør betale den resterende betaling på bekommet byg 63 rigsdaler til Peder Lime inden 15 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Maren Villumsdatter, salig Niels Harlevs efterladte sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 21/6 næst afvigt kontra mester Gregorius med flere og æskede dom, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld.

(211)

** Johan Plumbs fuldmægtig kontra Lambrecht Nicolaj efter opsættelse 18/8 og 25/8. er endnu med bevilling opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator bød sig i rette med opsættelse her af tinget 21/7 næst afvigt kontra Christen Bang og begærede dom, hvorefter Christen Bang blev tildømt at betale de søgende 7 rigsdaler.

8/9 1698.

** politimester Claus Rask hans instruks til byfogden med deri indførte KM forbud på landprang blev læst og påskrevet.

** prokurator Peder Sørensen for Peder Villumsen felberedersvend havde stævnet Niels Nyborg og Niels Ålborg for skældsord. så skete intet svar, så sagen blev opsat 14 dage.

** proviantforvalter Christen Vegerslev lod læse og påskrive hans gjorte advarsel og forbud, ingen at må lade male andetsteds end på Århus mølle, når den med vand er forsynet, dateret 8/9 1698.

** Peder Sørensen prokurator gav til kende, at madame Wildfanger, salig landsdommers, formedelst godtfolks forbøn og hans armods skyld, havde efterladt og ladet falde den sag, hun havde imod ham, formedelst hans grove ord og gerning.

** Peder Sørensen prokurator for Cathrine Richs af Lübeck havde stævnet Hieronimus Basballe, som fra kommissionen til anden ret er henvist, og tiltalte ham for 36 rigsdaler efter regning. sagen blev opsat 3 uger.

(212)

** Peder Sørensen prokurator på Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, hans vegne havde stævnet Jens Ankersmed, borger sst, for dom angående et anker, hvis vægt de havde væddet om. på Jens Smeds begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Jacob Grå efter opsættelse 25/8 kontra Jens Ilsø. endnu opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator havde stævnet Peder Basballe, borger og handelsmand sst, item Anders Jørgensen, forrige svend på Hans Bendixens kælder, og tiltalte dem for det skiberum, som han på auktion købte, Ejland Tunø kaldt, og det igen til dem solgte for 126 rigsdaler. så skete intet svar, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Mikkel Helbo kontra Jost Smed fremkom med opsættelse her af tinget 25/5 sidst. endnu intet svar, så sagen er opsat 14 dage.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup havde stævnet efterskrevne sst for resterende penge for tilkøbte varer på auktion, og som intet svar skete, blev enhver af dem tilfundet at betale deres gæld.

15/9 1698.

** blev forkyndt Mikkel Nielsen, borger og handelsmand sst, hans givne auktionsskøde på salig visiterer Peder Halkærs gård med have, dateret 27/6 1698.

(213)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget på KM samt byfogden i Ålborg Laurits Svendsens vegne havde stævnet Mikkel Nichen skipper og borger sst for vidner at påhøre om en af hans bådsmænd Jens Nielsen, som ved Ålborg i fjorden skal være udfaldet af hans skude og druknet, og efterskrevne vidnede, at som de i foråret sejlede med skipperen, og de 7/5 næst afvigt lettede anker for Ålborg og gik til sejls, da drev de på boven af et andet skiberum, så deres udlægger var under deres ankerstok, og da gik drengen ud på deres udligger og stødte fra, og som udliggeren slap ankerstokken, faldt han ud af udliggeren, og hans hue flød på vandet, og de så ham ikke mere komme op igen.

** Peder Sørensen for Peder Markorsens vegne fremkom med opsættelse her af retten 1/9 kontra borgmester Jens Basballe. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog for Johan Plumb kontra Lambrecht Nicolaj efter opsættelse 18/8. så skete intet svar, så blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på Maren, salig skipper Peder Todbjergs, sst hendes vegne havde stævnet mons Wernischy, orgelbygger og organist til Vorfrue kirke, for dom og tiltalte

ham for 21 rigsdaler efter hans obligation, af dato 14/2 1698, hvorimod blev i rette lagt en kontraregning, hvorefter blev afsagt, at mons Wernischy bør betale de resterende 21 rigsdaler, og han efter lovlig søgning sin regres hos hende igen for sin regning, så vidt lovligt bevises.

(214)

** prokurator Jens Fog, fuldmægtig for mons Elias Wernischy, orgelbygger og organist til Vorfrue kirke, havde stævnet Maren Pedersdatter, salig Peder Todbjergs, for gældsdom for hvis, hun er ham skyldig, men som Maren Todbjergs, som enke, ikke er stævnet med lovværge, kunne varslet ikke ansees for gyldigt.

** Peder Sørensen prokurator på skipper Jens Sørensens vegne fremkom for retten med opsættelse kontra Dines Pedersen efter opsættelse 1/9 angående betaling for 197 pund sukker. sagen blev opsat 14 dage, og forelagt Dines Pedersen at fremlægge hvad, han herimod har.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Ditlev Bloch garber, borger sst, havde stævnet Anders Viby handskemager, Jørgen Loft samt Axel Betjent, konsumptionsbetjente sst, deres sandhed at vidne angående skipper Petter Behn af Rostock hans ladning, hvor meget deraf han har angivet, men ingen af de indstævnede personer mødte.

22/9 1698.

** blev læst og påskrevet KM kommissarier deres proklama og advarsel til kreditorer på Hieronimus Basballes opbud, at indlevere stemplet papir til deres lodsedler.

(215)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på mons Wernischy, orgelbygger samt opganist til Vorfrue kirke, havde stævnet Anders Frandsen snedker, Baj Christensen med flere for at vidne deres sandhed om de løfter og god fornøjelse, som Maren, salig Peder Todbjergs, har lovet Wernischy, formedelst han både havde umage med hendes ny huses bygnings indrettelse i hendes gård, så vel og med hendes gæster at accomodere efter hendes begæring, sig selv til stor hinder og skade. ligeledes stævnet Maren Todbjergs med lovværge for samme vidner at påhøre og gældsdom, og Anders Frandsen snedker, borger sst, vidnede, at som nu i sommer var to år, da hørte han, at Maren, salig Peder Todbjergs, mange gange ombad mons Wernischy, at han ville hjælpe til og være på råd som bygmester ved det ny hus, hun lod bygge i hendes gård, med adskillige sengekamre samt regaler til hendes tjenere at indrette, og lovede ham derfor sin kost fri, midlertid bygningen påstod og betale ham for sin umage, så han skulle takke hende godt, og efter Wernischys befaling og hendes begæring hjalp han og Baj Christensen til ved bygningen og derfor intet nød af hende, men Wernischy betalte dem. videre vidnede han, at imidlertid Wernischy arbejdede på orgelværket i domkirken, var Maren Todbjergs datter nogle gange der hos ham med mad og bad ham, han skulle tage logement hos Maren Todbjergs, og havde de ingen ro, før han der tog logement og lovede ham, at han der så vel som andetsteds skulle blive accomoderet og for så billig en pris som hos en anden, og siden ved orgelværkets reparation i Vorfrue kirke var over 3 eller 4 gange om dagen bud fra Maren Todbjergs til orgelbygger Wernischy, at han skulle komme hjem til hende, som han og gjorde og forsømte arbejdet derover, og når han omsider kom igen, sagde han, der var så mange fremmede, han skulle traktere, hvorover de undertiden tillige med Wernischy måtte blive på værket om natten og arbejde, formedelst han om dagen efter hendes begæring måtte opvarte gæsterne, og

havde hørt, hun lovede hun skulle betale ham derfor, som hendes datter sagde, når hun kom fra moderen. Christen Jacobsen snedker vidnede, at han arbejdede på samme hus, og Wernischy angav, hvad arbejde, der skulle gøres i huset, og når han ikke var til stede, da skikkede Maren Todbjergs mange gange bud efter ham og sagde, vi tør ikke vel lade det gøre, før mons Wernischy kommer og fører det i skikkelse. dernæst blev i rette lagt Anders Frandsen snedker og Baj Christensen trommeslår deres attest, som herefter følger indført.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for organist mons Elias Wernischy med varsel, som tilforn er indført, i rette lagde organist Wernischy hans underskrevne regning på sin fordring hos Maren, salig Peder Todbjergs, lydende på 49 rigsdaler. Peder Sørensen på Maren Todbjergs vegne lovede svar til hvad tid, dommeren behagede sagen at optage. så blev denne sag opsat 14 dage.

(216)

** Peder Sørensen for Dines Pedersen fremkom med opsættelse 8/9 sidst kontra Jens Ankersmed, og i rette lagde Dines Pedersens irettesættelse på 45 rigsdaler for det anker, hvorimod blev i rette lagt Jens Smeds indlæg. så blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator havde med byfogdens skriftlige stævning stævnet Niels Andersen Møller i Randers for lånte penge 11 rigsdaler, og for en sag for ham procederet 31 rigsdaler, hvorfor han har gjort arrest på hans kariol, hest, seletøj, rejsekjortel og pudehynde. sagen blev opsat 4 uger, og imidlertid forbliver arresten i sin værd.

** Jens Fog efter opsættelse 8/9 kontra Peder Basballe og Anders Jørgensen. Peder Sørensen på deres vegne æskede bevis på fordringen, som Jens Fog lovede at indlevere. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Peder Villumsen felberedersvend fremkom med opsættelse her af tinget 8/9 sidst kontra Niels Nyborg og Niels Ålborg, hvorimod blev i rette lagt deres indlæg. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged på Mikkel Andersen Helbo, borger sst, hans vegne fremkom med opsættelse kontra Jost Tomasen smed, og da han ikke har villet møde, blev han tildømt at betale de fordrede 9 sletdaler.

** følger foranmeldte organist Wernischys førte vidner Baj Christensen og Anders Frandsens sandheds attest, at det er dem vitterligt, at Maren, salig Peder Todbjergs, begærede og bad indstændigt, at mons Wernischy ville ordinere og beskikke, ved sin idelig omhyggelighed, at det ny hus, som hun lod opbygge i hendes om iboende gård uden og inden lade det indrette, såsom hun berettede ej selv det at forestå, hvilket han hende og belovede således at lade indrette som forsvarligt, hvorimod Maren Todbjergs tilsagde og belovede, at hun ærligt og redeligt ham derfor skulle betale. item skikkede hun tit og ofte bud efter ham med begær, at han skulle tage logement hos hende, såsom hun holder værtshus, og skikkede hun ham i domkirken ved sin egen datter mad, indtil hun fik hendes vilje, at han tog logement i hendes hus hos hende og begærede så af ham, at han imedens ville opvarte hendes gæster, eftersom hun havde det fornøden og lovede ham derfor i alt at gøre god fornøjelse, og efter hendes venlige ord og tale til ham begærende hans folk og tjenere måtte arbejde og hjælpe på hendes huses bygning, indtil det blev færdigt, som og ved hans folk undertiden skete, dog han selv dem lønnede.

(217)

30/9 1698.

** blev forkyndt Jacob Espensen, borger sst, hans udgivne obligation og pantebrev til madame Cathrine Schumachers, salig assessor Jørgen Fogs, lydende på 50 sletdaler, derfor pantsætter hende hans gård på Mejlgade med avling, dateret 11/9 1698.

** Peder Sørensen prokurator på skipper Jens Sørensens vegne fremkom med opsættelse her af tinget 1/9 kontra Dines Pedersen og producerede mons Henrik Niunstedts regning, af dato 3/7 1698, som melder om hvis, Dines Pedersen af Niunstedt på det omtvistede sukker har oppebåret, hvorimod blev i rette lagt Dines Pedersens regning mellem ham og Niunstedt. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog kontra Anders Jørgensen og Peder Basballe efter opsættelse 8/9 sidst. endnu opsat 8 dage.

** Jens Fog for Johan Plumb kontra Lambrecht Nicolajsen efter opsættelse 18/8 sidst foregav, at Johan Plumb for retten forhen havde indgivet en regning, at hans svoger Lambrecht Nicolaj var ham 98 rigsdaler skyldig, som skulle have været betalt, og da det ikke var sket, indgav han en debet og kredit regning. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for madame Cathrine, salig Poul Richs, af Hamborg forekom med opsættelse her af tinget 8/9 sidst kontra Hieronimus Basballe og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at som Hieronimus Basballe har fremlagt hans begæring til KM kommissarer om deres slutning i denne sag, som de fra sig har givet, at som intet nøjagtigt bevis var fremlagt, kunne de den ikke for gyldig anse, på hvilken deres slutning byfogden ingenlunde kunne understå sig at kende, men efter lovens pagina 66 den 7.artikel til KM højesterets kendelse henstiller.

** Peder Sørensen prokurator på Peder Markorsen i København hans vegne fremkom med opsættelse her af retten 1/9 sidst kontra borgmester Jens Basballe, angående hans veksel til afgangne kammerråd Jens Vissing på 100 rigsdaler, som Jens Vissing har transporteret til Peder Markorsen. sagen blev opsat endnu 8 dage.

(218)

6/10 1698.

** Jens Fog prokurator havde stævnet Morten Halkær sst for at høre på synsmænds frasigelse angående deres syn på Jens Fog i byfogdens hus 22/9 sidst, da han på Christen Knudsens vinkælder, foruden al årsag, ham har slået i sit ansigt med et glas med øl, så det gik sønder, og så med samme glas skamferet hans ansigt, hvorefter synsmænd vidnede, at Jens Fog havde flere dybe sår i ansigtet, hvorefter blev i rette lagt en attest, som herefter følger indført. sagen blev opsat 14 dage.

** Søren Mikkelsen Langballe, borger sst, havde stævnet Søren Ladefoged på Marselisborg samt Poul Markmand i Marselisborg markhus for vidner og syn at påhøre angående overlast med slag og

hug, de ham har tilføjet, men da varslet ikke var givet til bopæl, som loven befaler, så kunne det ikke agtes for gyldigt, så der kunne ikke stedes noget syn eller lovmål

(219)

** Peder Sørensen prokurator på skipper Jens Sørensen, borger sst, hans vegne fremkom med en opsættelse her af tinget 1/9 sidst kontra Dines Pedersen. nu mødte Tord Glesborg og i rette lagde to skipperes forretning, at de i Dines Pedersens pakhus havde seet 2 halvtønder brislinger, som var noget rådne og ikke kunne passere for købmandsgods. sagen blev opsat 8 dage til nærmere forklaring, hvad de agter samme sild at være af værdi, og med hvad mærke de findes tegnet.

** Peder Sørensen prokurator på Peder Markorsens vegne fremkom med opsættelse her af tinget 1/9 sidst kontra borgmester Jens Basballe. sagen blev opsat 8 dage.

** grev Nicolaj Friis hans fuldmægtig Carsten Andersen, ridefoged på Frisenborg, havde stævnet Jacobus Gesius apoteker angående en gård i Ravnholt, han til greven har solgt og ikke vil give forsvarligt skøde. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator på Wernischy organist hans vegne fremkom med opsættelse her af tinget 22/9 næst afvigt kontra Maren, salig Peder Todbjergs, hvorimod Peder Sørensen på Maren, salig Peder Todbjergs, vegne i rette lagde hendes indlæg samt Wernischys til Maren Todbjergs udgivne obligation, dateret 14/2 1698, for at bevise, at samme tid afregning imellem dem er sket. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Dines Pedersen fremkom med opsættelse her af tinget 8/9 næst forhen kontra Jens Smed. sagen blev opsat 14 dage,

(220)

** Jens Fog for Johan Plumb kontra Lambrecht Nicolaj. endnu med bevilling opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged siger Peder Sørensen prokurator på Peder Villumsen felberedersvend hans vegne fremkom med opsættelse her af retten 8/9 næst afvigt kontra Niels Ålborg og Niels Viborg felberedersvende, og begge parter begærede dom, hvorefter blev afsagt, at som Peder Villumsen uden nogen skellig føje, formedelst de har drukket, har anfanget klammeri, så bør de efter lovens pagina 998 dens 1.artikel for Peder Villumsens tiltale fri at være, men som de samtlige samme 4/8, som var en søndag og helligdags aften, har vanhelliget med overflødig drikken til så langt ind på natten, så bør enhver af de tre personer betale helligbrøde 2 lod sølv.

** Jens Fog prokurator fremkom for retten med opsættelse her af retten 8/9 sidst kontra Peder Basballe og Anders Jørgensen Bro, og i rette lagde et notarial instrument efter forening mellem Peder Basballe, Anders Jørgensen og Jens Fog, angående skuden Ejland Tunø, at han den til dem afstår for 126 rigsdaler, dateret 12/8 1698, hvorefter blev afsagt, at såsom Jens Fog tiltaler Peder Basballe og Anders Jørgensen for 126 rigsdaler for et skiberum efter købekontrakt, så kendes billigt, at Peder Basballe og Anders Jørgensen imod skødes annammelse pligtig er til Jens Fog at betale hver sin anpart af forbemeldte 126 rigsdaler.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for magister Mads Trane, præst i Ormslev med dets anneks, havde stævnet Johan Suhr, tolder her sst, for dom, formedelst han indeholder nogle juveler, som ham af hr magister Tranes bror Johan Trane til skadesløs forsikring for den kaution, han tillige med Hans Jacobsen til Rolsegård har gjort, og som han ikke imod hans kautions igengivelse fra sig vil levere, og i rette lagde Johan Tranes missive til sin bror, dateret København 27/8 1698, hvoraf sees, at magister Mads Trane samme juveler er berettiget. sagen blev opsat 14 dage.

(221)

** Jens Fog prokurator havde stævnet Morten Halkær, boende sst, og Jens Tomasen smed, borger sst, for gældsdom og tiltalte Morten Halkær for 7 rigsdaler og Jens Smed for 2 rigsdaler, som hans kæreste har lånt ham. Morten Halkær mødte og benægtede gælden. sagen blev opsat 14 dage.

** følger i foranmeldte Jens Fogs tingsvidne Jens Mikkelsen ---- og organist Wernischys vidne.

13/10 1698.

** blev forkyndt Poul Nielsen på Studsgade hans udgivne panteobligation, dateret 4/10 1698, på 350 rigsdaler, derfor pantsætter hans iboende gård på Studsgade med avling.

** blev forkyndt Jørgen Pedersens udgivne panteobligation, dateret 1/10 1698, på 200 rigsdaler, derfor pantsætter hans iboende gård på Studsgade med tilliggende gårdsavling.

** Jens Fog prokurator havde som 6/10 stævnet Morten Halkær, hvorefter mons Wernischy ved ed bekræftede sit og Jens Smeds skriftlige vidne, hvortil Morten Halkær svarede, at han formodede, at det var vildigt, eftersom de var kammerater og venner, og ikke syntes, at deres vidner står til troende.

** Jens Fog for Johan Plumb kontra Lambrecht Nicolaj efter opsættelse 18/8 endnu opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for skipper Jens Sørensen, borger sst, fremkom for retten med opsættelse her af tinget 1/9 næst forhen kontra Dines Pedersen, hvorimod blev i rette lagt to skipperes forretning om de omtvistede sild, som melder, at det ikke var købmandsgods eller dygtig for nogen takst at vurdere. sagen blev med bevilling opsat 8 dage.

(222)

** Peder Sørensen for Peder Markorsen efter opsættelse her af tinget 1/9 kontra borgmester Jens Basballe. da borgmesteren var rejst af by, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Claus Nielsen, borger sst, havde stævnet efterskrevne for gæld, der iblandt Anne Pedersdatter med børn, salig Knud Sørensens, for 30 daler. Hans Rasmussen med Anne Knudsdatter svarede og formente, at Peder Sørensen bør at bevise hvoraf dette krav rejser sig, såsom Knud Sørensens enke ikke vidste at være ham noget skyldig. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Erik Jensen, boende i Farre, havde stævnet prokurator Jens Fog her sst for gældsdom, og tiltalte ham for 10 sletdaler, som Jens Fog hos ham

har oppebåret, som han igen til Erik Jensens husbond, Peder Rasmussen assessor, skulle levere. sagen blev opsat 14 dage.

20/10 1698.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for skipper Jens Sørensen, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget 1/9 næst afvigt kontra Dines Pedersen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Jens Sørensen tiltaler Dines Pedersen for 29 rigsdaler, som han af Henrik Niunstedt i Bergen har oppebåret varer for, Dines Pedersen derimod ved sin regning og indlæg opfører alene at have i behold af samme bekomne varer 17 rigsdaler, hvorom ikke rettere vidstes at kende, end Dines Pedersen bør at betale til Jens Sørensen for de efterskrevne bekomne sild i alt 23 rigsdaler, og som de i behold værende fjerdinger sommersild efter vurdering ikke kan agtes af nogen værdi, så forbliver de Henrik Niunstedt selv til gode igen at bekomme.

(223)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 8/9 næst afvigt kontra Jens Mikkelsen smed angående et væddemål om et anker, om det vejede mere end 2 skippund, hvorfor Dines Pedersen påstår, at Jens Mikkelsen bør betale ham dets værdi 45 rigsdaler, som han igen til byens fattige vil forære, hvorom blev kendt, at eftersom Jens Smed har ført Dines Pedersen i udgift med ankeret at optage og lade veje, så bør han betale Dines Pedersen 3 rigsdaler, og for slig ubetænksomt og hastigt gjort løfte bør han at give til byens fattige 2 rigsdaler, men som KM lov ikke melder noget om væddemål, så sees ikke Dines Pedersens påstand nærmere at kan bifaldes Jens Mikkelsen til udgift.

** stiftsbefalingsmand grev Nicolaj Friis til Frisenborg hans fuldmægtig Carsten Andersen, ridefoged ved Frisenborg, havde stævnet Jacobus Gesius, apoteker sst, for vidner og attester at påhøre angående den gård i Ravnholt, Hans Christensen påboer, og nu stod for retten Morten Frandsen sst og selv oplæste en attest under rådmand Tomas Karmark i Randers og Morten Frandsens hånd, dateret Randers 3/10 1698, som herefter følger indført, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

** Carsten Andersen på grev Friises vegne fremkom med opsættelse her af retten 6/10 næst afvigt kontra Jacobus Gesius, hvorimod blev i rette lagt Jacobus Gesius hans indlæg, at når greven giver ham forsikring efter sit løfte, så ville han give skøde, så blev sagen endnu opsat 14 dage.

** Johan Plumbs fuldmægtig efter opsættelse 18/8 sidst kontra Lambrecht Nicolaj. endnu bevilget opsat 14 dage.

** Søren Mikkelsen Langballe, borger sst, havde skriftligt stævnet ladefoged Søren Rasmussen på Marselisborg og markmand Poul i Markhuset for syn og vidner at påhøre angående deres voldelige overfald på ham, hvorimod Jens Fog på baron Constantin von Marselis hans vegne svarede, at han på ladefogdens og markmandens vegne efter tingsvidne 4/10 og 18/10 næst forleden beviser, at han voldeligt dem med skældsord og gerning med hans hestes fratagelse, som gik i baronens mark, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

(224)

** Jens Fog fremkom for retten med opsættelse her af tinget 6/10 næst forhen kontra Morten Halkær, men efter påstand, at der ikke var givet lovligt varsel, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog for orgelbygger Elias Wernischy fremkom med opsættelse her af tinget x/9 næst afvigt kontra Maren, salig Peder Todbjergs, og i rette lagde baron Constantin von Marselis udgivne attest, dateret Stadsgård 18/10 1698, angående at han har foræret Wernischy et træ i skoven, som Maren Todbjergs lod skove, item fremlagde velb Christian Friis til Hevringholm hans attest, dateret 16/10 sidst afvigt, angående hvor længe Wernischy har været ved Hørning kirke. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for magister Mads Trane kontra tolderen Johan Suhr efter opsættelse her af tinget 6/10 sidst, hvortil Jens Fog på Johan Suhrs vegne svarede, at såsom amtskriver Randulf har gjort arrest på omtvistede smykker og juveler, hvorefter han retter sig, og når han får nøjagtig forsikring i alle måder derfor at være skadesløs, erbyder han sig at vil deponere dem i byfogdens hus til sagens uddrag, så blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator havde stævnet Matias Hårbo, skipper og borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 18 rigsdaler, som rejser sig af kornet Cronebergs proces. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog efter opsættelse 6/10 sidst kontra Morten Halkær og Poul Smed. så mødte Morten Halkær og erbød sig at betale de 4 rigsdaler forløfte på sin brors vegne. sagen blev opsat 14 dage.

(225)

** Jens Fog kontra Niels Møller af Randers efter opsættelse 22/9 næst afvigt. på begæring blev sagen opsat endnu 8 dage.

** Jørgen Snøde prokurator fuldmægtig for Anders Jensen, borger sst, havde med en skriftlig stævning stævnet mester Henrik Kloche instrumentist for gæld, og så begæredes penge af ham i retten efter KM forordning, tog han stævningen til sig igen og gik bort.

** Hans Rasmussen underfoged for salig Niels Tysks arvinger havde stævnet efterskrevne for gæld til salig Niels Tysk, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Markorsen i København fremkom med opsættelse her af tinget 1/9 1698 kontra borgmester Jens Basballe, angående en veksel på 100 rigsdaler, som han 12/8 1694 til salig kammerråd Jens Vissing har udgivet, som han havde transporteret til Peder Markorsen, hvorom blev afsagt, eftersom først efter 4 års forløb og ingensinde før er gjort anfordring samme veksel at indfri, da bør Jens Basballe for denne pretention frifindes, og om Peder Markorsen ikke af salig Jens Vissing for bemeldte 100 rigsdaler er blevet fornøjet, da hos hans efterladte arvinger at søge sin regres.

** følger nu foranmeldte, i grev Friises fuldmægtiges førte vidne, rådmand Tomas Karmark og Morten Frandsens attest, angående Jacob Gesius apotekers salg af en gård i Ravnholt i Rårup sogn i Bjerre herred til grev Friis.

(226)

** følger foranmeldte i Søren Langballes vidne hans klage over Søren Ladefoged og Poul Markmand.

27/10 1698.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Niels Lauritsen sst i rette lagde en skriftlig stævning til Jens Andersen Grundfør og hans hustru for vidner og dom, angående den forlokkelse og anledning givet hans krambodsdreng Søren Andersen til drik og dobbel, som herefter følger indført. derefter vidnede Gertrud, Christen Bødkers, med flere, at de havde seet Søren gå ind, somme tider hellig og somme tider søgne, til Jens Grundførs og undertiden seet ham derinde, når de er kommet af højmesse, og Jens Grundfør vidnede, at Søren Andersen har drukket i deres hus men ikke spillet.

(227)

** Peder Sørensen prokurator for rådmand Niels Lauritsen fremlagde stævning over Jens Andersen, som her tilforn i tingsvidne er anmeldt, og derpå lovede i dag 14 dage at gøre beskyldning til doms, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Elias Wernischy, orgelbygger samt organist til Vorfrue kirke, fremkom med en opsættelse her af tinget 22/9 sidst kontra Maren, salig Peder Todbjergs, og i rette lagde hr Christian Schønning, sognepræst i Odder, hans attest, at Elias Wernischy var i hans hus fra 20/3 til 6/4. Peder Sørensen i rette lagde Maren Todbjergs kontraregning, hvormed Wernischys fordring skulle være betalt. sagen blev opsat endnu 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator for Anders Jørgensen Bro, vintappersvend hos Hans Bendixen, havde stævnet prokurator Jens Fog for dom og tiltalte ham for 44 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator for Jørgen Mikkelsen Sode, skipper og borger sst, hans vegne begærede tingsvidne efter Antoni Georg Hardung, kirurg sst, hans erklæring angående hvad den svaghed var, som han har kureret ham og hans hustru for, hvorefter Antoni Georg Hardung bekendte, at han for kort tid siden havde kureret Jørgen Sode for en flåd, og i lige måde kureret hans hustru for en kvindelig svaghed af en hvid flåd, og ingen anden smitsom sygdom havde, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

** Jens Fog fremkom med opsættelse her af tinget 22/9 sidst og begærede, om Niels Andersen Møller ville gøre sin ed derpå. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Erik Jensen i Farre kontra Jens Fog efter opsættelse 13/10. sagen blev endnu opsat 8 dage, og Peder Sørensen forelagt at fremlægge bevis om samme sag.

** Peder Sørensen for Claus Nielsen efter opsættelse 13/10 kontra en del kreditorer. intet svar, endnu opsat 14 dage.

(228)

** Hans Rasmussen for Matias Hårbo, skipper og borger sst, havde stævnet prokurator Jens Fog for gældsdom og tiltalte ham for 17 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** følger her tilforn i rådmand Niels Lauritsens tingsvidne kontra Jens Andersen anmeldte stævning.

3/11 1698.

** blev læst og påskrevet KM patent om højesterets holdelse i København 9/3 1699.

** Peder Sørensen prokurator på Niels Jacobsen og Laurits Jacobsen af True med flere interessenter af selvejere deres vegne havde stævnet Constantin von Marselis, friherre til Marselisborg og herre til Stadsgård, for vidneførelse angående den formenende ulovforsvarlige medfart imod Niels Jacobsen og hans bror Laurits Jacobsen i True samt flere selvejerbønder og selvejergårdes besiddere til Marselisborg øvet er imod KM lov, højesteretsdom. kommissarier deres forretning, og siden af baronens fuldmægtig ved sit eget birk og birkedommer er forhvervet domme med tilsigelse og frapantelse for mere arbejds gørelse, end de tilkom, med mere overvældende tvang og hård medfart på en del deres egne personer, deres folk, bæster og gods, hvorefter Niels Rasmussen, tjenende i True, vidnede, at i september en onsdag aften kom han til Stadsgård med en pige Anne Jensdatter, da spurgte baronen dem, hvorfor de biede så længe, og hvorfor de havde ikke flere vogne end den ene, så befalede baronen sin ladefoged at sætte ham på træhesten, hvilket også skete, og måtte sidde der ved to stunds tid, og pigen, som var med ham, sagde baronen at skulle sættes i kælderen, hvorfor hun dog blev benådet, formedelst hun bad og græd derfor at måtte være fri, og måtte så blive der med heste og vogn i 3 dage, så begærede han, at han måtte komme hjem om lørdagen som de andre bønder, hvortil baronen svarede nej. om søndagen begærede ham at komme hjem at gå til kirke og få noget øl og mad, da svarede Anders Ladefoged, der skulle kun en rejse hjem efter øl og mad til de andre, så gik de samme søndag derfra og efterlod sig deres heste og vogne, som de ikke måtte få med sig, og om mandag morgen spurgte husbonden ham, om han ikke ville over til Stadsgård at hente heste og vogn, hvortil han svarede, at han ikke ville derover at ride på baronens træhest. Maren Nielsdatter, Niels Jacobsens datter af True, Anne Mikkelsdatter hos sin mor Sidsel Pedersdatter i True, Rasmus Pedersen hos sin far Peder Rasmussen i Tilst og Jens Pedersen hos sin far Peder Jensen i True, Rasmus Sørensen hos sin far Søren Trige i Tilst med flere vidnede om hvor meget arbejde, de havde måttet gøre på Stadsgård.

(hvormed nu retten formedelst aftenens mørke optages til i morgen.)

4/11 1698.

(232)

** grev Nicolaj Friis til Frisenborg hans fuldmægtig, ridefoged Carsten Andersen, fremkom med opsættelse her af tinget 6/10 sidst kontra Jacobus Gesius apoteker for skødes givelse på den gård i Ravnholt i Rårup sogn, som han har solgt greven og lovet at give skøde på, hvorefter blev afsagt, at Jacobus Gesius bør efter lovens pagina 667 den 1.og 2.artikel at give det lovede skøde inden 15 dage.

** prokurator Jørgen Snøde fuldmægtig for Peder Christensen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom, men da de fleste indstævnede ikke var mødt, blev sagen opsat 14 dage.

** prokurator Jørgen Snøde fuldmægtig for Morten Halkær, indvåner sst, havde stævnet Jens Fog, prokurator sst, for vidner og dom, angående den overlast med skældsord øvet i Laurits Guldsmeds hus 3/10 sidst. så blev ingen vidner fremstillet, så sagen blev opsat 14 dage.

(233)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Elias Wernischy, orgelbygger og organist til Vorfrue kirke sst, fremkom med opsættelse her af tinget 22/9 næst afvigt kontra Maren, salig Peder Todbjergs, og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Elias Wernischy tiltaler Maren, salig Peder Todbjergs, for gæld efter regning 49 rigsdaler, hun derimod ved sin kontraregning og gensvar formener sig intet til ham at blive skyldig, hvorom ikke rettere vidstes at kendes, at ihvorvel Elias Wernischy med tingsvidne beviser, at Maren Todbjergs for 2 år siden har begæret, at han ville være på råd med hendes ny bygnings indrettelse, hvorfor hun har lovet at skulle betale ham, så dog fremlægges herimod Wernischys til Maren Todbjergs udgivne obligation af dato 14/2 sidst afvigt, i hvilken obligation han selv bekender, at ved afregning om deres imellemværende bliver han hende skyldig 66 rigsdaler, i hvilken afregning samme hans pretention må være ham fornøjet, da kan Maren Todbjerg ikke kendes at være ham noget skyldig. angående de 4 tønder rug, som hun på hans vegne fra Rodsteenseje har bekommet, da bør hun ham derfor betale efter kapitelskøb 12 rigsdaler, som dekorteres med hans kost siden 14/2, da deres afregning sket er.

** Mikkel Lauritsen Grå, murmester sst havde stævnet Johan Gotfred Gesius for doms fornyelse for hvis, han er Mikkel Grå skyldig, og i rette lagde en bytingsdom her af tinget 14/1 1697, hvori Johan Gotfred Gesius er tildømt at betale resten for hans begravelse at mure 7 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtiget på rådmand Niels Lauritsens vegne havde som 27/10 stævnet Jens Andersen Grundfør. så stod for retten Maren Nielsdatter, Rasmus Smeds, sst og vidnede, at på en to års tid har hun seet Søren Andersen, som tjener rådmand Niels Lauritsen, er indgået til Jens Andersen Grundførs, tidligt og sent og om helligdage, men ikke under højmesse.

(234)

** Peder Sørensen for magister Mads Trane kontra Johan Suhr efter opsættelse 6/10. sagen blev endnu opsat 14 dage.

** Jens Fog kontra Niels Andersen af Randers fremkom med opsættelse her af tinget 22/9 sidst, og i rette lagde en notarie instrument til bevis for 11 rigsdaler, Niels Andersen Molbo er ham skyldig. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog kontra Morten Halkær og Jost Smed efter opsættelse 6/10. endnu opsat 14 dage.

** Jens Fog kontra Morten Halkær angående slagsmål efter opsættelse 6/10. endnu opsat 14 dage.

** Jens Fog for Johan Plumb kontra Lambrecht Nicolaj efter opsættelse 18/8 i rette lagde den gjorte forretning over Johan Plumbs og Lambrecht Nikolajs regninger. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog kontra Matias Hårbo, efter opsættelse her af tinget 20/10 sidst, i rette lagde opskrift på sin fordring hos Matias Hårbo for processens beløb 18 rigsdaler. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Erik Jensen i Farre efter opsættelse 13/10 kontra Jens Fog angående 10 sletdaler, han er ham skyldig. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for salig Niels Tysks enke efter opsættelse 20/10. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** blev læst og påskrevet en advarsels seddel til skifte efter salig Poul Brundt 21/11 næstkommende.

** følger i foranmeldte Niels Jacobsen og Laurits Jacobsen og andre interessenters tingsvidne indførte attester.

(235)

10/11 1698.

** blev atter læst og påskrevet advarsel til skifte efter salig Poul Brundt 21/11 1698.

** Peder Sørensen for Claus Nielsen fremkom med opsættelse herfra 13/10 sidst kontra en del for gæld, hvorimod blev fremført indvendinger. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for rådmand Niels Lauritsen efter opsættelse 27/10 sidst kontra Jens Grundfør. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog kontra Matias Hårbo fremkom med opsættelse 20/10 og gav til kende, at såsom Matias Hårbo havde regning imod regning, da begærede han, at parterne indkom for uvildige mænd, hvorefter parternes regninger blev henfundet til efterskrevne mænd, og sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog kontra Niels Andersen Møller af Randers fremkom med opsættelse her af tinget 22/9 næst afvigt angående 11 sletdaler, som han var ham skyldig, og som han blev tilfundet at betale.

(236)

** Peder Sørensen for Anders Jørgensen kontra Jens Fog fremkom med opsættelse 27/10. sagen blev endnu opsat 14 dage, og Anders Jørgensen da at fremkomme med bevis.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Mikkelsen ankersmed, borger sst, havde stævnet efterskrevne personer for gældsdom. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Johan Plumb, guldsmed og borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget 18/8 sidst kontra Lambrecht Nicolaj og tiltalte ham for 138 rigsdaler, hvorimod han fremlagde kontraregning, så der til rest blev 47 rigsdaler, som Lambrecht Nicolaj blev tildømt at betale.

(237)

17/11 1698.

** Hans Bendixen lod læse og påskrive en begæring til byfogden om arrest på Anders Jørgensen Bro hans person i regimentskvartermester Junghanses hus.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på KM tolder sst Johan Suhr hans vegne havde skriftligt stævnet KM amtskriver Envold Randulf for voldelig overlast, tilføjet tolderen 2/11 sidst, og efterskrevne vidnede, at omtalte aften kom tolderen og amtskriveren i tale om nogen villighed, som amtskriveren skulle have bevist tolderen, hvor iblandt da amtskriveren sagde til tolderen, din kone løj for mig ved det, hun sagde, din vogn var i stykker, som jeg ville have lånt af hende forleden, som var kun en ringe villighed mod hvis, jeg har bevist dig, hvorpå tolderen sagde, min kone er ingen løgner, hun er en ærlig kone med andre flere ord dem imellem faldt, hvorpå tolderen tog amtskriverens paryk, og de skilte dem ad, og i det samme hørte de, at tolderen råbte, at han var stukket, og de så et blink fra amtskriverens blotte degen, og tolderen blødte, og han gik efter badskæren, der kunne forbinde ham. Petter Clausen i rette lagde sin hustru Kirsten Pedersdatters vidne, som herefter følger indført, og derefter blev i rette lagt Gert von Nechten, borger kirurg og bartskær sst, hans attest, som herefter følger indført.

(240)

** Peder Sørensen efter forrige anførte skriftlige stævning formente, at amtskriver Envold Randulf bør forblive i den ham pålagte arrest. sagen blev opsat til næstkommende 18/11.

18/11 1698.

** Peder Sørensen på tolderen Johan Suhrs vegne æskede dom efter opsættelse her af tinget, men amtskriverens fuldmægtig mødte ikke, hvorefter blev afsagt, at amtskriver Envold Randulf bør være i den ham pålagte arrest, indtil sagens nærmere oplysning.

** Peder Sørensen for Erik Jensen i Farre, efter opsættelse her af tinget 13/10 næst afvigt kontra Jens Fog, æskede dom. Jens Fog dertil svarede, hvad denne, nu nylig af KM antagen til assessor, Peder Rasmussen til bondegården Farre, som han lader sig skrive, antager sig en sag på den af ham selv sin bonde og husmand for ---- til retten for gjort tyveri, så efterdi at bemeldte assessor tager sin forhen søgte tyv og tjener Erik Jensen i forsvar ved de 10 sletdalers fordring, da er Jens Fog og samme bonde for retten om deres salær akkorderet. sagen blev opsat 8 dage.

(241)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for skipper Jørgen Nielsen Trige, borger sst, havde stævnet Rasmus Olufsen, boende på Mejlgade, for dom og tiltalte ham for 8 rigsdaler, han er ham skyldig med 5 års resterende rente, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Snøde for Peder Basballe efter opsættelse her af tinget 3/11 næst afvigt i rette lagde Peder Basballes regning på hans fordring hos Jens ---- for 95 sletdaler. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev havde stævnet Jens Jørgensen, borger og handelsmand sst, for beskyldning til dom for 100 sletdaler, han er ham skyldig for konsumption. sagen blev opsat 8 dage.

** Morten Halkær, indvåner sst, havde stævnet Jens Fog, prokurator sst, for vidner at påhøre, og Laurits Guldsmed vidnede, at 3/10 kom Jens Fog til hans, og da han så Morten Halkær sidde i stuen, sagde han til Laurits Guldsmed, hvorfor skikkede du bud efter mig, eftersom den skælm og den hundsfot er her, som gjorde mig det grove skælmskstykke i mit ansigt, jeg er bange for, han tager kruset og slår i mit ansigt. Peder Christensen Basballe vidnede det samme.

** Morten Halkær efter opsættelse 3/11 sidst kontra Jens Fog. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator fremkom med opsættelse her af tinget 6/10 næst afvigt kontra Morten Halkær angående sårmål, hvorefter blev afsagt, at eftersom bevises med tingsvidne her af tinget 6/10 sidst afvigt, at Morten Halkær har slået Jens Fog i ansigtet med et glas, da bør han efter lovens pagina 901 den 10.artikel at betale til Jens Fog for smerte og skade samt bartskærløn 12 rigsdaler.

(242)

** Peder Sørensen for Claus Nielsen, efter opsættelse her af tinget 13/10 sidst kontra en del for gæld, i rette lagde en opskrift på hans fordring hos Anne, salig Knud Sørensens enke, og arvinger. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for salig Niels Tysks arvinger fremkom med opsættelse kontra en del kreditorer. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for magister Mads Trane fremkom med opsættelse her af tinget 6/10 næst afvigt kontra tolderen Johan Suhr, hvorimod Johan Suhr lod præsentere de søgende juveler og foregav, at han havde til gode på samme pantsatte smykker 10 daler, som ham tilkom i salig Jens Andersens bo, hvorefter blev afsagt, eftersom magister Mads Trane lader tiltale Johan Suhr for nogle diamantsmykker og ringe, som tolderen af magister Madses bror sr Johan Trane er leveret, for en kaution til magister Ejlertz for ham er gjort, hvilke juveler tolderen her i retten lader frembyde, som han påstår for hvis pretentioner han til Johan Tranes formand salig Jens Andersen kan have i forsikring, hvorom blev kendt, da det med sr Johan Tranes missive bevises, at han samme juveler til sin bror magister Mads Trane har solgt, så kendes han samme ringe og smykke bør at bekomme, hvorimod magister Mads Trane bør at holde Johan Suhr og Hans Jacobsen for deres kaution til assessor Ejlertz uden skade, samt dem deres kaution igen at levere.

** Jens Fog efter opsættelse 6/10 kontra Morten Halkær og Jost Smed angående gælds fordring. sagen blev med bevilling opsat 14 dage.

19/11 1698.

(blev atter retten sat, som i går formedelst nattens mørke er ophævet.)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Jens Andersen Grundfør, borger sst, hans vegne havde skriftligt stævnet rådmand Niels Lauritsen for vidnes førelse af sine naboer, angående sit forhold, og i rette lagde hr Jens Harlev, kapellan til domkirken, hans attest, dateret 17/11 næst forhen af

indhold, at Jens Andersen har skikket sig som en ærlig og kristelig mand, som den herefter følger indført, item i rette lagde Mikkel Mogensen Fog og hans hustru Maren Andersdatter Kruses attest angående Jens Andersens forhold, dateret 17/11 næst forhen, som herefter følger indført. derefter vidnede Jens Andersens naboer, at de nogle få gange har set rådmand Niels Lauritsens tjener Søren gå ind og ud fra Jens Andersens, men han havde intet med sig ind eller ud, og de ikke har fornemmet, at Jens Andersen har forlokket nogen godtfolks folk til noget usømmeligt.

(244)

** følger i foranmeldte Johan Suhrs tingsvidne indførte stævning til amtskriver Envold Randulf med flere, samt protest imod stævnemålet og Kirsten, Petter Clausens, og kirurgens attester.

(245)

** følger i Jens Andersen Grundførs tingsvidne indførte breve.

24/11 1698.

** Oluf Eriksen, skipper og borger sst, lod læse og påskrive hans hustrus stedfar Oluf Jonsen Hollænders til ham givne afkald for hans salig hustrus efter hende ham tilkommende arvepart, dateret Århus 19/11 1698.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på Samuel von Zanten, borger i Hamborg, hans efterladte enkes vegne havde stævnet mester Henrik Kloche, musicus instrumentalis sst, og Maren Sørensdatter, Peder Sørensens, ved Mindet med lovværge for dom og tiltalte dem for gælds fordring, Samuel von Zanten på Hieronimus Basballes opbud er udlagt, nemlig mester Henrik Kloche 37 rigsdaler og Maren, Peder Sørensens, 6 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Petter og Jørgen Rølich, borgere i Hamborgs, vegne havde stævnet efterskrevne her sst for dom og tiltalte dem for hvis, de til Hieronimus Basballes bo skyldig er, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(246)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Hans Henrich Hertz af Hamborg hans vegne havde stævnet Mikkel Andersen, vognmand sst, for gældsdom for hvis, han er skyldig Hieronimus Basballes bo, og sr Hertz er udlagt, nemlig 22 rigsdaler, men som han ikke svarede, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Niels Lauritsen fremkom med opsættelse her af tinget 27/10 næst afvigt kontra Jens Andersen Grundfør og i rette lagde rådmandens indlæg, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for mester Jørgen Hybenhoff, boende i Gråmølle, havde stævnet Anne Keldsdatter, salig Casper Nielsens, og Birgitte Jensdatter, salig Hans Sørensens, sst med deres lovværger for tingsvidne angående en beskikkelse til dem, angående Gråmølle og møllestens reparation, som de beholdt og ikke fra sig ville levere, hvorefter beskikkelsesmænd

vidnede, at de havde leveret beskikkelsen til dem, som de ville besvare næste dag, og da leverede kvinderne dem en kopi af beskikkelsen og beholdt originalen.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Erik Jensen i Farre efter opsættelse 13/10 sidst kontra Jens Fog. Jens Fog mødte og erbød sig i dag 8 dage at ville betale de 10 sletdaler i hele kroner, så blev sagen med bevilling opsat 8 dage.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe fremkom med opsættelse her af retten 3/11 næst afvigt kontra Jens Fog med flere og i rette lagde Peder Basballes indlæg, hvorimod Jens Fog i rette lagde sin kontraregning for processer og andet, beløber 39 rigsdaler, hvorefter sagen blev opsat 14 dage, og Jens Fog og Peder Basballe deres vidtløftige regninger henfindes til gode mænds eftersyn og beregning.

(247)

** Jens Mikkelsen ankersmed fremkom med opsættelse her af tinget 10/11 næst afvigt kontra tolder Johan Suhr og i rette lagde sin specifikation på hans fordring, hvorpå tolderen lod begære to mænd til at bese hvad arbejde, smeden havde gjort og hvad han derpå havde fortjent, hvorefter blev af retten udmeldt efterskrevne mænd .

** Jens Fog efter opsættelse 20/10 sidst kontra Matias Hårbo gav til kende, at dokumenterne var hos de på sagen anordnede mænd, hvorfor sagen på begge parters begæring blev opsat 14 dage.

** Hans Bendixen Harding, borger og handelsmand sst, havde skriftligt stævnet Anders Jørgensen Bro for dom på sin person at forblive i arrest, indtil han betaler den tildømte sum 666 rigsdaler efter en bytingsdom 1/9 sidst afvigt, hvilke penge han til dato ikke har villet betale, hvorfor Hans Bendixen lod ham arrest ankynde i regimentskriver Junghanses hus, hvorefter han blev tildømt på sin person at forblive i arrest.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Claus Nielsen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten 13/10 næst forhen kontra Anne, Knud Sørensens, med flere for gæld, og tiltalte hende for 30 sletdaler på et pantebrev på 100 sletdaler, som de i Kalundborg tilstod, hvorefter blev afsagt, at Anne, Knud Sørensens, bør betale de 30 sletdaler. de indstævnede, som benægter gælden, bør for tiltale fri at være, og de øvrige bør betale deres gæld.

(248)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Søren Mikkelsen Tysk hjulmand, borger sst, på samtlige hans salig bror Niels Mikkelsen Tysks arvingers vegne fremkom med opsættelse her af tinget 20/10 næst afvigt kontra en del personer for gæld, og da ingen af de indstævnede personer fremkom, blev enhver tildømt at betale sin gæld.

** Jens Fog prokurator fremkom med opsættelse her af tinget 17/11 og 18/11 på Christen Vegerslevs vegne kontra Jens Jørgensen Sommerfeld sst for 100 sletdaler for konsumptionsbogs holdelse år 1691, da Jens Jørgensen var oppebørselen betroet. sagen blev opsat 14 dage.

1/12 1698.

** blev læst og påskrevet KM forbud på kornvarers udførsel af Danmark og Norge, så og takst på rug, byg og havre samt privilegier for aftakket mandskab ved regimenterne at må nyde borgerskab i købstæder og komme i lavene foruden nogen rettighed derfor at udgive.

** Mikkel Sørensen lod læse og påskrive Kirsten, salig Jens Strædfars, arv og gælds frasigelse efter hendes salig mand.

** Christen Bang prokurator på amtskriver Envold Randulf hans vegne fremkom med en skriftlig stævning, som herefter følger indført, hvormed var stævnet byfogden Jens Nielsen for gjort arrest på amtskriveren, item tolderen Johan Suhr for vidners førelse angående samme arrest, og efterskrevne vidnede, at da byfogden havde ankyndt arresten for amtskriveren, slog han knep med sine fingre og sagde, så meget agter jeg tolderens arrest, har han ikke fået nok, så skal han få og løb ud af sin dør og ud på gaden, imidlertid gik hans kærestes mor madame Fog, byfogden og vi bagefter, og bad da madame Fog og byfogden amtskriveren, at han ville give sig tilfreds og blive i sit hus, og da han var kommet tilbage og stod udenfor sin dør, sagde han hr byfoged, nu er jeg af arresten, hvortil byfogden svarede, jo i går vel ind igen. andre vidnede, at Randulf ikke ville have vagten hos sig i stuen, og sagde byfogden, om amtskriveren ville være i een stue i sit hus, hvor var kun een dør på, så kunne det nok lade sig gøre, at vagten kunne være uderfor, hvortil han svarede, at han havde ingen anden stue, han ville intet have vagten i sin stue, så bad byfogden, at han ville skikke bud til højere øvrighed. at de ville tillade vagten at stå udenfor, og ikke de hørte, at amtskriveren talte nogen uhøflige ord til rettens betjente. derefter blev i rette lagt en attest, som herefter følger indført.

(252)

** Christen Bang begærede nu denne sag til doms måtte opsættes 14 dage, og byfogden efter kontrastævning i lige måder bevilgede sagen opsat, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

2/12 1698.

(atter retten sat, som formedelst nattens påkommende mørke i aftes ophævedes.)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for KM tolder sst Johan Suhr fremkom med en skriftlig stævning, hvormed var blevet stævnet amtskriver Envold Randulf for vidnes førelse angående hvis ord, er faldet af ham til Hans Storms bryllup angående tolderens tilføjede blessur i Petter Clausens hus, hvorefter Hieronimus Basballe vidnede, at 3/11 sidst til Hans Storms bryllup spurgte han amtskriver Randulf, om han ikke fortrød det han havde gjort mod tolderen, hvortil han svarede, jo visselig fortryder jeg det, og videre sagde Hieronimus til amtskriveren, hvad om tolderen havde døet derved, hvor da amtskriveren krummede sine aksler og sagde, så fik det at have blevet derved . derefter blev i rette lagt kontrollør Christian Schmidt og doktor Tomas Laurentius deres attester, som herefter følger indført. sagen blev opsat 8 dage.

(253)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Hår, borger sst, for dom og tiltalte ham for 55 sletdaler, han er ham skyldig. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Jørgen Nielsen efter opsættelse 7/11 sidst kontra Rasmus Olufsen. som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Morten Halkær fremkom med en opsættelse 3/11 næst afvigt og i rette lagde et indlæg. Jens Fog lovede svar til næste ting, så sagen blev opsat til næstkommende torsdag.

** Jens Fog prokurator fremkom med opsættelse her af tinget 6/10 næst forhen kontra Morten Halkær og Jost Tomasen Smed for gæld, som de blev tildømt at betale.

** følger nu næst foranmeldte 1/12 i det af Christen Bang førte tingsvidne registrerede dokumenter.

(254)

** følger nu foranmeldte 2/12 i det af Peder Sørensen førte vidne registrerede dokumenter.

(255)

5/12 1698.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for skipper Matias Hårbo sst havde skriftligt stævnet skipper Rasmus Find af Kalundborg og hans bådsfolk, som tilforn har aflagt deres vidner, for andre vidner at påhøre, hvorefter Matias Hårbos bådsmænd vidnede, at i afvigte uge lå de med Matias Hårbos skiberum ved den nordre side i havnen, og lå Mikkel Svensks tæt over for dem og Rasmus Find yderst i Mindehovedet, og som det blæste og blev et hårdere vejr, da ville Rasmus Find nærmere til dem, og da kom Matias Hårbo gående og sagde til Rasmus Find og hans folk, at dersom de gjorde ham nogen skade, da skulle han svare dertil, og da løb Rasmus Finds smakke på dem og gjorde dem den skade, og da svarede Rasmus Finds folk, at deres skipper skulle betale det. flere vidnede derom, og efter parternes begæring blev det henvist til ordentlig proces og ny stævning.

(256)

** følger foranmeldte stævning i sagen med dens påskrift.

(257)

8/12 1698.

** blev forkyndt Kirsten, salig Jens Strædfars, arv og gælds frasigelse for hende og børn.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup havde stævnet amtskriver Envold Randulf samt Hieronimus Basballe for personligt sit vidne at aflægge, hvorefter Hieronimus Basballes tjener i rette lagde sin husbonds efterskrevne vidne angående hvad er passeret i amtskriver Randulfs hus i byfogdens precens, da byfogden kom der med borgere, vagt etc, men eftersom Hieronimus Basballe var stævnet til at vidne og til spørgsmål at svare, blev ham af retten pålagt i dag 8 dage her for retten personligt at møde til at svare på spørgsmål under straf som vedbør.

(258)

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup havde i regimentkvartermester Hans Junghanses hus stævnet Anders Jørgensen Bro for vidner at påhøre, angående hans ulovlige forhold her på gaden og på godtfolks døre og huse næst forleden 22/11, og efterskrevne vidnede, at de samme aften så og hørte Anders Jørgensen gik ned ad gaden med en blottet kårde og huggede i Jens Møllers skur, og noget efter kom han ridende på en hest, og da byens tjenere ville tage fat på ham og tage ham i arrest, da kastede han hesten om og red af Torvet over kirkeristen ved Else Poulsdatters vinkælder og ind på Kannikkegade, og de gik efter ham og fik ham ikke at se, før de kom tilbage, da holdt han oppe i Junghanses bislag på sin hest med blottet degen i hånden og huggede og slog på døren, råbte og sagde, her er jeg, her er jeg, hvorefter han red bort, og de kunne ikke finde ham.

(259)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på KM tolder Johan Suhrs vegne havde stævnet amtskriveren, kontrollør Schmidt og kirurg Hardung, og Antoni Georg Hardung oplæste sin på tysk forfattede attest og vidne af dato 8/11 næst forhen, og nu til dansk af byskriveren oversat, som herefter følger indført, og nu vidnede Antoni Georg Hardung, at pletterne, som tolderen havde på kroppen, var næsten borte og skaden noget bedre, og lovede, at det med Guds hjælp skulle blive bedre. derefter blev i rette lagt doktor Tomas Baufein, medicus sst, hans på tysk og af byskriveren til dansk oversatte attest, som herefter følger indført.

(260)

** Jens Fog prokurator fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme havde stævnet rådmand Petter Jessen, formedelst han skal have solgt til Jochum Buntmager Jens Mikkelsen i Arendals tilhørende jord og have til det hus, hans salig søster iboede, og i rette lagde Jens Mikkelsen i Asdal ved Arendal hans til Jens Jacobsen udgivne skøde dateret 12/8 1697 på hans hus på Vestergade med vedliggende have, hvorimod Jochum Buntmager i rette lagde sit af rådmand Petter Jessen givne skøde på det omtvistede stykke jord, dateret 3/3 1697. sagen blev opsat 14 dage, og midlertid Jens Jacobsen at forskaffe bevis fra Jens Mikkelsen på hvad måde, samme jord er ham tilhørende.

9/12 1698.

(atter retten sat, som formedelst nattens påkommende mørke blev i aftes hævet.)

** Jens Fog prokurator for Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af tinget 24/11 afvigt kontra Jens Jørgensen, hvorimod blev i rette lagt Jens Jørgensens indlæg. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Hans Henrik Hertz af Hamborgs vegne efter opsættelse 24/11 sidst. intet svar skete, så sagen blev opsat 14 dage, og forelagt Mikkel Andersen for sig at svare.

** Peder Sørensen for Samuel von Zanten af Hamborg efter opsættelse 24/11 sidst. intet svar, så sagen blev opsat 14 dage, og forelagt de indstævnede for sig at svare.

** Peder Sørensen for Petter og Jørgen Rølich af Hamborg. intet svar, sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig for Anders Jørgensen, forrige vintappersvend på Hans Bendixens kælder, havde stævnet prokurator Jens Fog sst for gældsdom og tiltalte ham for 44 rigsdaler, hvorimod Jens Fog i rette lagde sin regning på 27 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe fremkom med en opsættelse her af tinget 3/11 sidst kontra Jens Fog med flere og i rette lagde Peder Basballes indlæg. sagen blev opsat 8 dage, og Peder Basballe forelagt at fremskaffe mændenes skriftlige forretning.

(261)

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Morten Halkær fremkom med opsættelse her af tinget 3/11 sidst kontra Jens Fog for skældsord og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom med tingsvidne her af retten 17/11 bevises, at Jens Fog har udskældt Morten Halkær med ærerørige ord, hvorimod Jens Fog med tingsvidne her af tinget 13/10 vil bevise dertil at have haft årsag formedelst den skade, Morgen Halkær har tilføjet ham, så og nu her for retten for samme ord Morten Halkær har erklæret, så bør samme ord ikke komme Morten Halkær til ringeste hinder, og Jens Fog bør Morten Halkær erstatte denne processes bekostning med 2 rigsdaler.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Niels Lauritsen, rådmand sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget 27/10 næst afvigt kontra Jens Andersen Grundfør, og i rette lagde Niels Lauritsens indlæg og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom med tingsvidne her af retten 27/10 og 4/11 bevises, at bemeldte krambodsvend ungefer i 2 år har haft sin tilgang til Jens Jacobsens, og det såvel om helligdage, under prædiken, som og om søgnedage ham er tilladt at drikke, da bør Jens Andersen, som sligt i sit hus har tilladt, for sin forseelse bøde til byens fattige 6 rigsdaler og denne processes bekostning at erstatte rådmand Niels Lauritsen med 4 rigsdaler.

** følger foranmeldte 8/12 i det af Peder Sørensen førte tingsvidne Antoni Georg Hardung og doktor Tomas Laurentius deres attester.

(262)

15/12 1698.

** byfogden lod af fængslet fremstille Peder Pedersen Domme, som forleden år tjente salig borgmester Jens Låsby, formedelst han har beligget Anne Pedersdatter, som var til huse hos Hans Hyrde i Vestergade, som i Vorfrue kirke 28/10 har udlagt ham for barnefar, og da han intet havde betalt på sine bøder, blev han atter i fængslet til straf henbragt.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup lod læse og påskrive et tingsvidne her af tinget 8/12 næst forhen med forelæggelse til Hieronimus Basballe personligt at møde, hvorefter han to gange er påkaldt, men ikke mødte, og derefter blev afsagt, at såsom Hieronimus Basballe er stævnet til at vidne og til spørgsmål at svare, og han ikke har villet møde, da bør han efter lovens ord at bøde kongen 10 lod sølv og sagsøgeren 10 lod sølv, og siden sit vidne for overretten at aflægge.

(263)

** byfogden Jens Nielsen efter foregående opsættelse kontra amtskriver Envold Randulf begærede, at amtskriveren blev påkaldt. så mødte hans underskriver Peder Helnæs og svarede, at eftersom han

ikke havde dokumenterne i hænde, så måtte han på sin principals vegne frafalde sagen. så blev sagen opsat 14 dage.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM politimesters vegne havde stævnet Niels Mortensen, borger sst, formedelst han næst forleden søndag aften og nat har tilladt en del i sit hus at drikke. nu mødte Niels Mortensen og svarede, at han ikke kunne nægte, at 4 personer var der ved 10 slet, da han gik i seng. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for Matias Sørensen Hårbo, borger sst, havde stævnet Jørgen Pedersen, borger sst, som fuldmægtig for skipper Rasmus Find af Kalundborg, for syn og andre vidner at anhøre angående den skade, Matias Hårbos smakke 28/11 sidst af Rasmus Finds smakke blev tilføjet, hvorefter blev i rette lagt en synsforretning, som herefter følger indført.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Gebhart Lübke i Hamborg hans vegne havde stævnet borgmester Jens Basballe for gæld efter obligationer 2555 mark lybsk. så blev sagen opsat 8 dage.

(264)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Achilles Summermann af Hamborg havde stævnet Levin Bernt jøde, boende sst, for dom for 2 afkøbte heste, og tiltalte ham for 80 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

(265)

** Jørgen Snøde prokurator på Peder Basballes vegne fremkom med opsættelse her af tinget 3/11 sidst kontra Jens Fog, og i rette lagde en synsforretning samt Anders Lassens attest om købet på skuden, Ejland Tunø. så blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Jørgen Nielsen kontra Rasmus Olufsen efter opsættelse 17/11. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Peder Hansen efter opsættelse 2/12 kontra Rasmus Hår. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** blev forkyndt 3.gang salig Jens Strædfars enkes arv og gælds fragåelse efter ham.

** følger i foranmeldte af Peder Sørensen førte tingsvidne synsmændenes forretning.

22/12 1698.

** byfogden på KM og rettens vegne fremstillede Hans Nielsen, Vestergades hyrde, og hans hustru Maren Pedersdatter, som hver for sig vidnede, at den kvinde Anne Pedersdatter, som af Peder Pedersen Domme var besovet, som nogen tid opholdt sig hos dem, straks efter, at hun 28/10 næst afvigt havde stået åbenbart skrifte i Vorfrue kirke, hemmeligt er undveget, formedelst hun var bange for straf, såsom hun intet havde at betale hendes bøder med, men var bortgået for på landet at betle.

** Jens Fog prokurator havde stævnet Jens Ankersmed og Anders Friedt soldat for deres vidne at aflægge angående Jens Fogs og Anders Jørgensen Bros mellemværende, og i rette lagde Jens Mikkelsen smeds og Hans Mogensen student deres attest, item Anders Friedts attest angående 26 rigsdaler, som rester på de 52 rigsdaler, Anders Jørgensen har vundet på spil fra ham, som herefter følger indført. så blev Jens Mikkelsen og Anders Friedt af retten forelagt personligt at møde næste tingdag efter jul, og det under straf efter loven.

(266)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Rasmus Find, skipper i Kalundborg, ved færgesmakken havde stævnet Matias Sørensen Hårbo, borger her sst, for syn og vidnesførelse angående hvad skade, Matias Hårbos skiberum skal være tilføjet, hvorefter synsmænd i rette lagde deres forretning, som herefter følger indført, og videre vidnede de, at de erbød sig at ville gøre skaden færdig for 2 rigsdaler, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

** Jens Fog for bemeldte skipper Rasmus Find med samme varsel. så fremstod Mikkel Nielsen, konsumptionsbetjent sst, og vidnede, at straks efter Matias Hårbo var fra København med sit skiberum indkommet i havnen, som var før skipper Rasmus Find kom ind, da var han på Matias Hårbos smakke, og da lastede han på sine folk, for de ikke holdt rende ved saltet og holdt det sammen, på den måde kunne han ikke svare til målet, for på den måde kunne halvparten gå bort. Peder Sørensen, værende hos sin stedfar Søren Fisker, vidnede ligeledes, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

** Peder Clausen lod forkynde Hieronimus Basballes udgivne købebrev til Johan Henrik Emhagen i Lübeck på hans krejert ---- Fortuna, dateret Århus 22/12 1698.

(267)

** mons Peder Christensen af København, fuldmægtig på madame, salig Mikkel Strivers, i København hendes vegne havde stævnet regimentkvartermester Hans Junghans for gæld efter hans veksel, dateret 16/4 1698, på 3000 rigsdaler. på begæring blev sagen opsat til 12/1 næstkommende.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 3/11 og 4/11 sidst kontra Jens Fog med flere, og i rette lagde Peder Basballes indlæg, hvori han erbyder sig til gode mænds likvidation, og Jens Fog begærede endelig dom, som blev afsagt og herefter følger indført.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Gebhart Lübke af Hamborg hans vegne fremlagde stævning her af retten 15/12 næst afvigt kontra borgmester Jens Basballe, og i rette lagde Achilles Gebhart Summermann hans fordring hos Jens Basballe 3526 mark lübsk. sagen blev opsat til 12/1.

(268)

** Peder Sørensen for Levin Bernt jøde sst havde stævnet Bendix Kobbersmed, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 8 rigsdaler. intet svar, derfor opsat til 12/1 næstkommende.

** Hans Rasmussen fogedsvend havde stævnet efterskrevne sst for gæld, de er Jens Jacobsen Skivholme skyldig. intet svar, opsat til 12/1 førstkommende.

** Jens Fog for Jens Jacobsen efter opsættelse 8/12 sidst kontra rådmand Petter Jessen. sagen blev opsat 4 uger.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, fremkom med en opsættelse her af retten 17/11 næst afvigt kontra Jens Jørgensen, angående 100 sletdaler for konsumptionsbogs holdelse 1691. sagen blev opsat til næste ting efter jul.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for nu salig Samuel von Zanten, borger i Hamborg, hans efterladte enke hendes vegne fremkom med opsættelse her af retten 24/11 sidst kontra mester Henrik Kloche for 37 rigsdaler og Maren, Peder Sørensens, for 6 rigsdaler, som er deres gæld til Hieronimus Basballe, hvori er gjort Samuel von Zanten udlæg, som de blev tildømt at betale.

(269)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Petter og Jørgen Rølich, borgere i Hamborg, fremkom for retten med opsættelse her af tinget 24/11 næst afvigt kontra Jørgen Brochwild murmand, salig Jens Hansens enke med flere for deres gæld til Hieronimus Basballe, hvori er gjort udlæg til Petter og Jørgen Rølich, som de indstævnede blev tildømt at betale.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Hans Henrik Hertz, borger i Hamborg hans vegne fremkom med opsættelse her af tinget 24/11 næst afvigt kontra Mikkel Andersen for 22 rigsdaler, som han til Hieronimus Basballe var skyldig, og hvori var gjort Hans Henrik Hertz udlæg, hvilke 22 rigsdaler Mikkel Andersen blev tildømt at betale.

** følger foranmeldte i Jens Fogs førte tingsvidne Jens Mikkelsen smeds, studiosus Hans Mogensen Bjergs og Anders Friedts underskrevne attest.

(270)

** følger Rasmus Finds fuldmægtigs førte synsmænds synsforretning på den skade, der blev tilføjet Matias Hårbos smakke af Rasmus Finds færgesmakke.

** i den sag Peder Basballe kontra Jens Fog med flere for gæld blev således afsagt, at Jens Fog efter likvidation bør betale 12 rigsdaler, og de øvrige indstævnede bør hver især betale deres gæld.

12/1 1699.

** blev forkyndt KM forordning og privilegier for dem, som uldmanufakturer i Danmark og Norge vil indrette.

** item rentekammerkollegiets missive om opbud forpagtning på konsumption af vin, salt og tobak, og auktion derpå at ske her på rådhuset 23/1 klokken 12 slagen.

** blev læst og påskrevet Jens Jørgensens udgivne skøde til Niels Terkildsen i Geding på en våning ved Vestergades ende, mellem borgmester Jens Basballes og Morten Lauritsens ejendomme.

** blev læst og påskrevet Niels Terkildsen af Geding til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne pantebrev for 100 rigsdaler på hans bod i Vestergades ende, han købte af Jens Jørgensen.

** blev læst og påskrevet tolderes Johan Suhr hans forskrivning til borgmester Jens Basballe for den kaution, gjort for tolderen til kammerråd Kruse, for tolden 1696, derfor pantsat hans iboende gård og boskab.

(271)

** Jens Fog prokurator fremkom for retten og med varsel, ligesom 22/12 næst afvigt, havde stævnet Jens Mikkelsen smed og Anders Friedt for deres sandhed at vidne, og Jens Mikkelsen bekræftede sin og studiosus Hans Mogensens attest, som han kort før sin død underskrev, hvorefter Jens Fog begærede tingsvidne.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på Levin Bernt jøde, boende sst, hans vegne havde stævnet Hieronimus Basballe, borger sst, og Achilles Gebhart Summermann, her logerende, for vidner at anhøre og spørgsmål at tilsvare angående, hvorledes deres akkord har været om to afkøbte heste for nogen tid siden, hvorefter mester Jørgen Hybenhoff, boende på Gråmølle, vidnede, at ungefer 7/8 sidst, da blev der sluttet køb imellem Levin Jøde og Hieronimus Basballe på Summermanns vegne om to sorte heste, som tilhørte Summermann, og Levin skulle levere for samme heste 550 pund tobak af to sorter, som Basballe skulle annamme tid efter anden, og blev derpå givet fattiges penge.

** Jens Fog prokurator fuldmægtig for Achilles Summermann af Hamborgs vegne havde stævnet Levin Bernt jøde, boende her sst, for vidnesførelse angående to sorte heste, Levin Jøde havde afkøbt ham, og blev i rette lagt en beskikkelse til Levin Jøde, som herefter følger indført, samt en attest angående købet mellem mons Summermann og Levin Bernt om tobak for heste, som herefter følger indført, item Hieronimus Basballes attest om samme heste og tobak derfor, som herefter følger indført. Peder Sørensen på Levin Bernts vegne svarede, han tilstod at have fået hestene efter sådan akkord, og at Levin siger, at han har præsenteret Hieronimus Basballe tobak efter deres akkord.

(272)

** Jens Fog prokurator for Achilles Summermann efter opsættelse 15/12 sidst kontra Levin Jøde. blev atter opsat 14 dage.

** Peder Christensen af København, fuldmægtig for madame, Mikkel Strivers, i København, madame Else Kirstine Eggers, fremkom for retten med opsættelse her af tinget 22/12 næst afvigt kontra regimentkvartermester Hans Junghans og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom madame Else Kirstine Eggers lader tiltale Hans Junghans for gæld efter sin udgivne veksel, så bør han betale den resterende kapital og rente 1589 rigsdaler samt de i kurant mønt leverede 400 rigsdaler.

** Hans Rasmussen for Jens Jacobsen efter opsættelse 22/12 sidst kontra Jens Brendstrup med flere. intet svar, så blev sagen atter opsat 3 uger.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jørgen Nielsen Trige, borger og skipper sst, fremkom med opsættelse her af tinget 17/11 næst afvigt kontra Rasmus Olufsen for gæld 8 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

(273)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Gebhart Lübke af Hamborgs vegne fremkom med opsættelse har af tinget 15/12 næst afvigt kontra borgmester Jens Basballe angående 2555 mark lübsk, hvorefter blev afsagt dom, som herefter følger indført.

** baron Constantin von Marselis, friherre til Marselisborg, hans ridefoged, Kjeld Matiasen, i rette lagde en skriftlig stævning, hvormed han havde stævnet proviantforvalter Christen Vegerslev og hans tjener Søren Mortensen angående, de ikke ville måle på skattekornet af baronens bønder, og Markus Pedersen vidnede, at da han på Morten Værns befaling tillige med Gregers Kornmåler med en tønde var på magasinhuset at skulle måle for baronens bønder, da kunne Kjeld Matiasen og Søren Mortensen ikke forliges om målet, og Søren Mortensen ville ikke, de skulle måle men viste dem ned af loftet. Gregers Kornmåler vidnede, at nogen tid før jul var han på magasinhuset at skulle måle for Søren Madsen på gammel Estrup, som der er foged, og som han kom med korntønden, kom Søren Mortensen og spurgte, hvad han havde der at bestille, da svarede han, at han var befalet af Morten Værn, at han skulle måle skattekorn for de fogder, og da svarede han, at de havde der intet at bestille. andre vidnede, og vidnerne blev forhørt.

(274)

13/1 1699.

(atter retten sat)

** baron Marselis fuldmægtig Kjeld Matiasen atter begyndt i retten med sagen, som den i aftes opholdt. ---- Nielsen kornmåler vidnede, at han efter Kjeld Matiasens begæring var ved magasinhuset at måle baronens tjeneres skattekorn, og da kom Vegerslev og spurgte, hvad han havde der at bestille med sin tønde, da svarede han, at Kjeld Matiasen ville have ham til at måle kongens korn, da svarede Vegerslev, han havde ikke hans målen fornøden, han kunne gå sin vej, han var selv god for at måle, thi han vidste ikke, at hans tønde var urigtig, og så målte Vegerslev selv kornet.

(275)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev havde med en skriftlig stævning stævnet baron Constantin von Marselis for vidners førelse, samt hans ridefoged Kjeld Matiasen angående hvad passerede ved skattekornets levering, og efterskrevne vidnede, at den tid baronens tjenere var nede ved magasinhuset med to læs korn, da spurgte Kjeld Matiasen Vegerslevs tjener Søren Mortensen, om han ville måle for dem, og hvorfor han opholdt dem så længe, da svarede Søren Mortensen, nu vil jeg lade eder bære det op på et loft for sig selv, og dersom det var godt forsvarligt korn, da ville han måle det, når de kunne se, om det var anderledes midt i sækkene, da svarede Kjeld Matiasen, at bønderne skulle bære deres korn ud, han skulle lære ham noget andet.

(276)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Matias Sørensen Hårbo, borger og skipper sst, havde stævnet Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, som fuldmægtig for Rasmus Find af Kalundborg skipper på hans vegne for beskyldning til doms til betalings erholdelse for den skade, Rasmus Finds smakke tilføjede Matias Hårbos smakke her i åen næst afvigt 28/11. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe sst havde med en skriftlig stævning stævnet prokurator Jens Fog, som mons Gebhart Lübke af Hamborgs fuldmægtig, for dom angående deres regninger, item Achilles Summermann, om han havde noget dertil at svare, og nu blev fremlagt dokumenter og beskikkelse, og fuldmægtigen begærede, at Summermann ville fremlægge hvis regning, der har været imellem borgmester Basballe og Gebhart Lübke siden 11/8 1688, da han beregner sin rest at være 645 mark lübsk, som han tog betaling for af Tyge Jespersen 23/4 1689. så for nattens skyld er retten ophævet til i morgen.

(277)

14/1 1699.

(atter retten sat)

** Peder Sørensen prokurator refererede sig til sine i går producerede dokumenter og begærede, af retten måtte udmeldes uvildige mænd, som samme stridige regninger imellem patterne kunne likvidere, hvorefter blev udmeldt efterskrevne mænd, og sagen blev opsat til 26/1.

** Peder Sørensen prokurator havde stævnet Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, for dom, formedelst hans fortjente salær for processer, og i rette lagde sit indlæg, og sagen blev opsat 14 dage.

(278)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten 1/12 og 2/12 næst afvigt kontra Rasmus Hår angående gæld, 55 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, fremkom med opsættelse her af tinget 24/11 næst afvigt kontra Jens Jørgensen, og i rette lagde et tingsvidne her af tinget 30/4 1691, hvorfra han lod oplæse en forenings kontrakt om konsumptions forpagtningen, dateret 12/2 1691, hvorimod blev i rette lagt Jens Jørgensens indlæg, hvorefter blev afsagt, eftersom proviantforvalter Christen Vegerslev tiltaler sin svoger Jens Jørgensen for 100 sletdaler, som han efter forening er ham skyldig for en tjeners løn og kost, som 1691 har holdt kontrabog over konsumtionen, og da det bevises, at Jens Jørgensen har lovet Christen Vegerslev samme 100 sletdaler, så tilfindes han at betale dem inden 15 dage.

** følger foranmeldte 12/1 i mons Summermanns fuldmægtigs tingsvidne indførte beskikkelse til Levin Bernt jøde.

(279)

** følger foranmeldte 12/1 og 13/1 i baron Constantin von Marselis hans fuldmægtig Kjeld Matiasens førte tingsvidne fremlagte breve .

(280)

** følger i foranmeldte 12/1 og 13/1 i proviantforvalter Christen Vegerslevs fuldmægtigs tingsvidne indførte stævnemål.

** i den sag Gebhart Lübke af Hamborg kontra borgmester Jens Basballe er for retten afsagt, eftersom Gebhart Lübke af Hamborg lader tiltale borgmester Jens Christensen Basballe for resterende kapital og interesse af hans til Gebhart Lübke udgivne obligation, så tilfindes borgmester Jens Basballe at betale til Gebhart Lübke inden 15 dage.

19/1 1699.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Laurits Svendsen, KM byfoged i Ålborg, hans vegne æskede vidne, og Daniel Nielsen og Christen Andersen begge felberedere, borgere her sst, vidnede, at en tysk felberedersvend Jacob Biåe, som forleden sommer arbejdede i Ålborg, hvor han skal have begået lejermål med sin mesters tjenestepige Maren Pedersdatter, han kom nogen tid før jul her til byen og arbejdede 8 dage, hvorefter han rejste hjem til Sachsen.

(281)

** KM byfoged Jens Nielsen Ovstrup lod læse og påskrive Maren, salig Peder Todbjergs efterladte enke sst, med lovværge Peder Rasmussen Brendstrup, borger og handelsmand sst, deres underskrevne attest angående Anne Mikkelsdatter, som tjente Maren, salig Peder Todbjergs, at hun var blevet besovet af en rejsende person, som melder som herefter indført. andre vidnede om besovede kvinder, og udlagte barnefædre, som var bortrømt.

** Jens Fog prokurator fuldmægtig på Jens Jacobsens vegne fremkom med en opsættelse her af tinget 8/12 næst afvigt kontra rådmand Petter Jessen og i rette lagde sit indlæg, men da prokurator Peder Sørensen, som havde sagen i hånd, ikke var hjemme, blev sagen opsat 3 uger.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på skipper Oluf Eriksen og Claus Jørgensen Fynbos vegne havde stævnet skipper Mikkel Nische for gælds fordring, for de havde fragtet ham til Holbæk, og ved afrejsen leveret ham 710 sletdaler at købe byg for, hvorpå kun er leveret 148 tønder. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Oluf Sørensen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Mikkel Nische, skipper og borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 23 sletdaler for to læs træsko, ham er leveret at sælge i Holbæk. sagen blev opsat 14 dage.

(282)

** Johan Plumb, borger og guldsmed sst, havde stævnet Jens Kjeld og Villum Skot handskemager, borger sst, for gæld og tiltalte Jens Kjeld for 3 sølvbægre, han bekom 14/12 1696 for 6 rigsdaler, og

Villum Skot for afkøbte varer 9 rigsdaler. Jens Kjelds søn Niels Jensen Kjeld mødte og lovede at betale inden 8 dage.

** følger i foranmeldte byfogdens tingsvidne Maren, salig Peder Todbjergs, attest.

26/1 1699.

** Peder Sørensen prokurator fremkom med opsættelse her af tinget 12/1 og 14/1 næst afvigt kontra Jacobus Gesius apoteker, hvorimod blev i rette lagt Jacobus Gesiuses vidtløftige indlæg, at Peder Sørensen har oppebåret mere, end han tilkommer. sagen blev opsat 14 dage.

** Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, på skipper Rasmus Find af Kalundborgs vegne havde stævnet skipper Matias Hårbo her sst og hans folk for vidner, hvorefter blev læst og påskrevet skipper Knud Korbsø og Jep Sørensen bådsmand deres attest, som herefter følger indført.

(283)

** Peder Sørensen for Matias Hårbo fremkom med opsættelse her af tinget 12/1 og 14/1 næst afvigt kontra Jørgen Pedersen på Rasmus Finds vegne, og i rette lagde diverse dokumenter. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Christen Mikkelsen Sicher skipper og borger sst havde stævnet Peder Nielsen, hører og kantor ved domskolen, for dom og tiltalte ham for 30 rigsdaler lånte penge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog på mons Summermanns vegne fremkom med opsættelse her af tinget 15/12 næst afvigt kontra Levin Bernt jøde. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Hans Jørgensen, Petter Bohms forrige tjener, havde stævnet Petter Bohm, borger og handelsmand sst, for dom, for han har forholdt hans tjener sin afsked. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af tinget 12/1 og 13/1 kontra mons Achilles Gebhart Summermann og Jens Fog. sagen blev som tilforn henfundet til de udmeldte 4 mænds likvidation, og sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på madame Maren, salig borgmester Jens Låsbys, og rådmand Petter Jessen sst deres vegne havde med en kaldsseddel stævnet Christen Vegerslev på Århus mølle, Hans Jacobsen og Peder Hansen, borger sst, samt hr Laurits Andersen, sognepræst i Værum, for dom for hvis, de i salig Jens Andersens stervbo havde at fordre. sagen blev opsat 14 dage.

(284)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe og hans søn Christen Basballe deres vegne havde stævnet efter foranmeldte kaldsseddel og andre dokumenter angående deres fordringer efter salig Jens Andersen. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen Bro, forrige tjenende Hans Bendixen sst, havde stævnet prokurator Jens Fog for gældsdom. sagen blev opsat 14 dage.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup havde stævnet efterskrevne sst for dom på hvis, de til byfogden for resterende KM bøder, auktionspenge og andet er skyldig. sagen blev opsat 14 dage.

** følger i Jørgen Pedersens vidne skipper Knud Korbsøs og Jep Sørensens attest om hvad passerede 28/9 imellem Rasmus Finds skiberum og Matias Hårbo og hans skiberum her i Århus Minde.

(285)

3/2 1699.

** Hans Rasmussen for Jens Jacobsen kontra Jens Brendstrup med flere efter opsættelse 22/12 sidst. intet svar, endnu opsat til næste tingdag.

** Hans Rasmussen for Oluf Sørensen kontra Mikkel Nische efter opsættelse 19/1 sidst. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet baron Constantin von Marselis, friherre til Marselisborg, for vidner at påhøre angående deres stridige selvejerbondesag, og Ellen Rasmusdatter, salig Jens Rasmussen Skrivers, i Trige, som havde boet der 21 år, og Christen Nielsen Vendelbo i Spørring vidnede, at de havde gjort fuldt arbejde til Marselisborg og Stadsgård lige med baronens bedste fæstebønder, og vidnede om hvad, de ellers havde betalt til baronen.

(286)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget på Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet rådmand Petter Jessen sst for vidners førelse, angående det omtvistede hus og havejord på Vestergade, salig Anne Mikkelsdatter forhen iboede, og Rasmus Jensen kandemand, borger sst, vidnede, at han kan mindes, for over 24 år siden og længe før nu salig mester Poul døde, da lå der et stykke havejord bag den bod, samme Anne, salig mester Pouls, iboede og afdøde på Vestergade, og tilhørte samme havejord boden, og tilhørte samme bod og jord hendes bror Jens Mikkelsen i Asdal i Norge, og havde hendes bror undt hende det hendes livstid, og lod Jens Mikkelsen ved Jens Jacobsen Skivholme holde boden ved lige. Anne Mikkelsdatters søn Mikkel Poulsen og hendes datter Karen Poulsdatter vidnede det samme. Rasmus Kandemand vidnede, at Anne Mikkelsdatter havde lånt 12 sletdaler af Rasmus Tysk på det stykke havejord, hendes bror Jens Mikkelsen uafvidende.

(287)

9/2 1699.

** blev forkyndt KM forordning om restants af studeskatten at betale inden juli måneds udgang.

** blev forkyndt regimentkvartermester Hans Junghans hans til løjtnant Jørgen Bjelke til Kier---gård udgivne pantebrev på 1700 rigsdaler, derfor pantsætter ham en del jordegods.

** Jens Nielsen Ovstrup KM byfoged sst fremkom med opsættelse her af tinget 26/1 næst forhen kontra Mikkel Hamborg murmand med flere for auktionspenge, som de blev tildømt at betale.

** Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet prokurator Jens Fog for vidner at påhøre, angående hans grove ærerørige skældsord, han næst afvigte 26/1 for bytingsretten imod ham uden al føje har øvet. så fremstod de indskrevne tinghørere i bytingsretten 26/1næst forhen og vidnede, at da Jørgen Pedersen stod for retten og førte et tingsvidne med Matias Hårbo, da sagde byfogden, at samme tingsvidne skulle have været ført for 14 dage siden, hvortil Jørgen Pedersen svarede, ja det er sandt, men jeg må takke Jens Fog derfor, thi han var meget efterladende dermed, hvorpå Jens Fog svarede straks og sagde til Jørgen Pedersen, det skal i have sagt eller løjet som et skarn, som han sagde nogle gange, ihvorvel byfogden sagde, lad manden stå i fred ved retten, og byskriveren sagde, Jens Fog, lad mig dog sidde i fred og skrive ved retten.

(288)

** Jørgen Pedersen, borger sst, havde stævnet Jens Fog og satte i rette og formente, at Jens Fog bør efter loven at lide for sit utilbørlige påsagn. sagen blev opsat 14 dage.

** Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, fuldmægtiget på sin svoger Erik Christensen i Kalundborg hans skipper Rasmus Finds vegne havde stævnet skipper Matias Hårbo, borger sst, for vidner at påhøre angående hvis skade, Rasmus Find, formedelst hans af ham pålagte ulovlige arrest, er tilføjet, men da der ikke var varslet efter loven, kan der ikke stedes til forhør før nyt varsel.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Petter Bohm, borger og handelsmand sst, havde med en skriftlig stævning stævnet hans forrige krambodsvend, Hans Jørgensen Brenderup, som fornemmes at have frastjålet ham gods og rede penge, hvorefter Johan Parykmager, boende sst, i rette lagde sin underskrevne attest, som melder, som herefter følger indført, og Peder Sørensen prokurator vidnede, at 29/1 næst afvigt kom Hans Jørgensen Brenderup i hans hus og begærede, at han måtte sætte et skrin derind, mens han rejste til Fyn, hvilket han tillod ham. senere kom byfogden i hans hus, og da var Hans Brenderup der, og på byfogdens spørgsmål, om han havde noget skrin, såsom Petter Bohm havde ham suspekt, hvortil han svarede nej, han havde intet skrin, hvorefter Peder Sørensens tjener Søren Tomasen sagde, han havde båret et skrin ind, og da Hans Brenderup lukkede det op, var deri 220 sletdaler og et stykke fint lærred med mere. Hans Brenderup lovede at skaffe hjemmel til pengene. derefter blev i rette lagt to missiver fra Hans Brenderup til Sidsel Hansdatter, degnekone i Brenderup, og et andet til hans svoger Gregers Tordsen, skomager i Vejle, samt andre dokumenter, som herefter indføres, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

(290)

** domkirkeværge Mikkel Nielsen lod oplyse tre gamle udhugne sten bag ----, om nogen havde videnskab derom, ellers blev de ført kirken til gode.

** Peder Sørensen prokurator på Matias Sørensen Hårbos vegne med opsættelse her af tinget 12/1 og 13/1 kontra skipper Rasmus Find, item Jørgen Pedersen for Rasmus Find kontra Matias Hårbo samme dag. så blev i rette lagt tingsvidner og indlæg, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Achilles Gebhart Summermann af Hamborg hans vegne mødte med opsættelse her af tinget 15/12 næst afvigt kontra Levin Bernt jøde, hvorefter blev afsagt, at som af de to tingsvidner her af tinget 12/1 sidst, såvel af Summermann og Levin ført, sees at Levin for samme heste har udlovet at betale 550 pund godt forsvarligt købmandstobak af to slags, hvilket han ikke har leveret, så kendes billigt Levin efter sluttet køb og akkord bør inden 15 dage til Summermann at betale 550 pund godt købmands tobak.

(291)

10/2 1699.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 22/12 afvigte år havde stævnet Jens Brendstrup med flere for gæld, som de blev tilkendt at betale.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholmes vegne kontra rådmand Petter Jessen efter opsættelse 8/12 næst afvigt begærede opsættelse, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator med opsættelse her af tinget 12/1 sidst kontra Jacobus Gesius i rette lagde sit indlæg, hvorimod Jørgen Snøde mødte på Jacobus Gesiuses vegne og i rette lagde et notarie instrument og Hieronimus Basballes kvittering, dateret juli 98, at han med Jacobus har gjort afregning og alting klart. sagen blev opsat 8 dage

** Peder Sørensen prokurator på Maren salig borgmester Jens Låsbys og medinteressenters vegne kontra salig Jens Andersens arvinger efter opsættelse 26/1 sidst, og i rette lagde en auktionsdirektørs attest, dateret Århus 23/8 98, at de tre boder på Fiskergade med have er auktioneret og solgt for 180 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på borgmester Jens Basballes og medinteressenters vegne efter opsættelse 26/1 sidst kontra salig Jens Andersens arvinger angående skibet Justitia, og i rette lagde en auktionsattest på skibets køb, solgt på auktion 23/8 98. sagen blev opsat 14 dage

** Peder Sørensen prokurator for borgmester Jens Basballe efter opsættelse 12/1 og 14/1 kontra Gebhart Lübke af Hamborg hans fuldmægtig Jens Fog, og foregav Peder Sørensen, at de udmeldte mænd, som vel havde gjort deres forretning, men ikke i dag havde kunnet få dem beskrevet, derfor begærede sagen opsat, så blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen Bro efter opsættelse 26/1 sidst kontra Jens Fog, og lod læse og påskrive Anders Jørgensens regning på 44 rigsdaler, han hos Jens Fog kræver. så blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen bro, forrige tjente Hans Bendixens vegne havde stævnet prokurator Jens Fog for vidner, anlangende hvorledes han Anders Friedt skal have villet tilforlokke et usandfærdigt vidne, og Jens Mikkelsen smed vidnede, at han hørte, Jens Fog begærede af Anders Friedt, han ville tilstå ham, det han havde givet ham kost, midlertid han havde røgtet Anders Jørgensens heste, hvorpå Jens Fog sagde, han formente Anders Jørgensen skulle betale både dette og havde 4 tønder og 4 gæs og kalkunske høns, hvorfor Jens Fog lovede

Anders Friedt 2 eller 4 rigsdaler derfor. Anders Friedt vidnede ligesom Jens Smed, og ikke havde spist hos Jens Fog, som skulle komme Anders Jørgensen til bekostning.

(292)

** Jens Fog prokurator for Christen Mikkelsen Sicher kontra Peder Nielsen kantor efter opsættelse 26/1 sidst begærede endelig dom over ham for 30 rigsdaler, som han ham på sit tiendekorn skal have lånt, hvilket han ikke har bekommer, og da Peder Nielsen ikke er mødt, blev han tildømt at betale til Peder Mikkelsen de søgende 30 rigsdaler.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Niels Andersen Møller, borger i Randers, havde stævnet prokurator Jens Fog for gældsdom. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen   prokurator havde stævnet tolder Johan Suhr for dom angående gældsfordring for udlagte penge og salær i den sag kontra amtskriver Randulf, sagen blev opsat 8 dage,

** borgmester Jens Basballes tjener Christen Overgård lod læse og påskrive en stævning over Achilles Summermann for nogle grove ubekvemsord, borgmesteren for rådstueretten skal være tilsagt, og ligeledes lod læse og påskrive borgmesterens indlæg, sagen blev opsat 8 dage.

** følger i foranmeldte det af Peder Bohms fuldmægtig førte tingsvidne stævningen til Jørgen Brenderup.

(293)

** Johan Plumb lod læse og påskrive regiments kvartermester Hans Junghans hans til velb amtmand Otte Bjelke parte forsikring på 3 breve for kapital 1700 rigsdaler, dateret 11/2 1699, samt mons Ole Tiils ? fuldmagt til at måtte sælge på hans vegne hans salig fars gård og andre ejendomme.

** Jørgen Clemendsen, skipper og borger sst, gav til kende at han var forårsaget at føre vidne om hans salig bror Laurits Clemendsen, som næst forleden 11/2 i raseri og vanmægtighed i hovedet er udfaldet i åen her i havnen, og der er fundet druknet, hvorefter efterskrevne vidnede om hans raserianfald, og synsmænd vidnede, at de ingen sår eller skade var at se på ham, men han i raseri er druknet.

(294)

** Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst havde stævnet skipper Matias Hårbo for vidner at påhøre, og Jens Pedersen bådsmand, boende sst, vidnede, at morgenen efter af Rasmus Find var kommet af den arrest, som Matias Hårbo havde ham i, kom han ind i Rasmus Finds kahyt, og da lå han og græd på sin køje, og som han spurgte hvad han skader, da sagde han, jeg skader alt for meget, se her, hvor de har brudt kahytlåsen, skabsdøren hugget i to stykker, men jeg var i arrest, og mine penge er bortstjålet, både mine egne og de fattiges bøsse, og da sagde han, Gud forlade Matias Hårbo, for så har han gjort mod mig denne gang med arresten, andre vidnede derom.

**   Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet rådmand Petter Jessen vidner at påhøre angående den bod og havejord, Anne

Mikkelsdatter nu salig sidst iboede. item Søren Mikkelsen Tysk og hustru Karen Sørensdatter deres sandhed at vidne, hvorefter blev fremlagt efterskrevne deres skriftlige vidne om samme bod og havejord, som Jens Mikkelsen i Asdal i Norge arveligt var tilfaldet efter hans far Mikkel Kvottrup.

(295)

** Albret Christensen på sin husbond rådmand Hans Vinter sst hans vegne havde stævnet efterskrevne for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for doktor Tomas Laurentius, medicus practicus sst, havde stævnet tolder sst Johan Suhr for gæld for den skade, tolderen af amtskriver Randulf er blevet tilføjet, hvorfor han bør tilkendes 30 rigsdaler. så skete intet svar, fordi blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen fremkom med opsættelse her af tinget kontra tolder Johan Suhr og saggav ham for fortjent salær i den sag mod amtskriver Randulf, i det ringeste 30 rigsdaler. så skete efter påkald intet svar, fordi sagen opsat 14 dage.

(296)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen, tjenende Birgitte, salig Hans Sørensen Gyllings, sst havde stævnet Jens Jensen ladefoged, boende på Brobjerg, for 20 rigsdaler lånte penge, men som intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Oluf Eriksen skipper og Claus Jørgensen Fynbo, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 19/1 sidst kontra skipper Mikkel Nische tiltalte ham for 217 sletdaler, som rester på kornkøb, som han blev tilfundet at betale.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme med opsættelse kontra rådmand Peiter Jessen her af tinget 8/12 næst afvigt angående forbud og have på Vestergade, i rette lagde tingsvidne om samme ejendom og en udskrift af skødebogen, efter Peiter Jessens af Rasmus Tysks givne skøde, forkyndt til bytinget 28/11 1695. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af tinget 12/1 næst afvigt kontra Gebhart Lübke af Hamborg, og fremlagde overkøbmand og anordnede borgere og købmænd sst deres skriftlige forretning, dateret 14/2 næst forhen, item Jens Basballes indlæg. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen fremkom med opsættelse her af tinget 12/1 næst afvigt kontra Jacobus Gesius angående hans salær. sagen blev opsat 8 dage.

(297)

** Peder Sørensen for Niels Andersen i Randers efter opsættelse her i dag 8 dage kontra Jens Fog, på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Oluf Sørensen, borgerlig handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 19/1 næst forhen kontra Mikkel Nische for gæld 32 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

** følger nu foranmeldte i Jørgen Pedersens førte vidne fremlagte løjtnant Jørgen Henriksens attest.

23/2 1699.

** Jens Nielsen hjulmand, borger sst, lod forkynde hans svoger Morten Lauritsens til ham udgivne skøde på 3 binding hus med derfor liggende havejord i Vestergades ende, han nu iboer, dateret 20/2 1699.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Petter Bohm, borger og handelsmand sst, havde stævnet hans forrige tjener og krambodsvend, Hans Jørgen Brenderup, for gjort tyveri for vidner og doms forhvervelse, og nu blev af fængslet for retten fremstillet Hans Jørgen Brenderup, som gjorde sin bekendelse om de 220 rigsdaler, som blev fundet hos ham, og på tilspørgsel, om han havde stjålet noget videre fra sin husbond, svarede han nej, og på dommerens tilspørgsel, om han begærede nogen for sig st svare, hvortil han svarede, han havde intet at svare eller begærede nogen for sig, ellers undergav sig retten og bad om nåde, at retten ikke måtte strenges med ham.

(298)

** Jens Fog prokurator for Petter Bohm med varsel, som her i dag før er indført, satte i rette, at Hans Jørgen Brenderup burde at lide og undgælde som en utro tjener og en tyv, andre utro tjenere til eksempel afsky og eftertanke. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hans Matiasen, borgersøn sst, havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel, borgersøn sst, for vidner at anhøre angående hvad ord, de har hørt af Rasmus Mikkelsen Soels mund angående det fra Hans Matiasen bortstjålne hattebånd af hans hat på Christen Knudsens vinkælder, hvorefter efterskrevne vidnede, at Rasmus Soel havde sagt, at han vidste, hvem der tog hans hattebånd. så mødte Rasmus Soel og erbød sig ved sin ed at ville benægte og fragå, at han aldrig er vidende, hvem det omtvistede hattebånd har taget.

(299)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme fremkom med opsættelse her af tinget 8/12 næst forhen kontra rådmand Petter Jessen og refererede sig til sine forhen producerede dokumenter og begærede dom. sagen blev opsat 3 uger.

** Peder Sørensen prokurator for Anders Jørgensen Bro med opsættelse her af tinget 26/1 sidst kontra Jens Fog. Jens Fog mødte lovede svar og dokumenter til hvad tid, dommeren behagede, så sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator efter opsættelse 26/1 sidst kontra salig Jens Andersens enke og arving for borgmester Jens Basballe og medinteressenter. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator efter opsættelse 26/1 for madame Maren, salig borgmester Låsbys og rådmand Peiter Jessen kontra salig Jens Andersens arvinger. endnu opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Matias Hårbo, skipper og borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget 12/1 næst forhen kontra skipper Rasmus Find og begærede dom. derefter

blev afsagt, det samme 28/11, da Hårbos skiberum skaden blev tilføjet, har været et hårdt storm vejrlig, og Rasmus Find har først formistet sit ror af grunden, så deraf kendes, at han af nød har måttet fire Matias Hårbos skiberum så nær, og da det skaden tilføjet, som han efter lovens pagni 617 4.artikel halvparten burde at betale, som ved syn i det højeste er takseret for 3 rigsdaler, og de første synsmænd dog har erbudt sig at reparere for 2 rigsdaler, hvilken skade nok kan gå op med den spot og skade, Rasmus Find ved arresten, ham derfor en dag og nat var pålagt, er tilføjet for så ringe skade

** Jørgen Pedersen gav til kende, at som dommeren havde opsat den sag, som han havde indstævnet imod Jens Fog for sine grove ord, til i dag, og borgmestre og råd havde ham fra sit prokurator embede suspenderet, så frafaldt han sagen.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Dines Pedersen, borger og handelsmand sst havde stævnet efterskrevne her i byen for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe sst mødte med opsættelse her af tinget 12/1 kontra Gebhart Lübkes fuldmægtig og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at herom ikke rettere vidstes at kunne kendes, at som Achilles Summermann, som fuldmægtig for Gebhart Lübke i Hamborg ved proces og dom søger borgmester for gæld efter sin udgivne obligation, og borgmester efter producerede breve og påstand igen har adskillige pretentioner og fordringer til Gebhart Lübke, så kendes billigt det Achilles Summermann, som på Lübkes vegne har søgt borgmester efter lovens anledning pagni 19 den 13.artikel, pligtig er og bør inden 4 ugers forløb her til afregning med borgmester og Gebhart Lübkes beviser imod borgmesters påstand at fremvise, som da ved gode mænd, som dertil kan vorde udmeldt, kan blive likvideret

(300)

** følger nu foranmeldte stævning i Petter Bohms tingsvidne mod hans forrige krambodsvend Hans Jørgen Brenderup for tyveri.

(301)

2/3 1699.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og rettens vegne havde i hendes hus, hvor hun er arresteret og bevogtet, stævnet Kirsten Christensdatter, salig Anders Murmands, for den morderiske gerning, hun på hendes egne og andres børn havde øvet, vidner at anhøre. så i rette lagde synsmænd deres efterskrevne synsforretning angående ommeldte mord, at 10/2 1699 var de i salig Anders Murmands hus, hvor hans enke havde med en kniv udskåret struben og myrdet hendes eget barn Kirsten Andersdatter, som var 3 år gammel, og et andet hendes barn Else i 8.år, som blev forbundet, var skåret i struben, men døde noget derefter, og i lige måder havde hun myrdet fremmedes børn, hvilke mord, Anne Christensdatter vedstod, og hun havde haft det i sinde, siden hendes mands død, men aldrig åbenbaret det for nogen, og som samme morder befandtes frugtsommelig, og jordemoderen mente, hun var på den nærmeste tid med barnefødsel, blev hun med vagt i huset leveret. vagten vidnede, at han havde hørt, at hun dag og nat havde bekendt, at hun havde gjort samme mord, og dermed syndet, så hun ikke kunne få nåde hos Gud, og fanden forførte hende dertil.

(302)

** Peder Sørensen efter opsættelse 26/1 sidst for Anders Jørgensen kontra Jens Fog æskede sagen i rette. så mødte Jens Fog og i rette lagde en makuleret regning over hvis, Anders Jørgensen var ham skyldig, beløber sig 20 rigsdaler, og hvis Anders Jørgensen vil betale ham de 20 rigsdaler, eller gøre sin ed på en del om ikke alt, da er Jens Fog dermed fornøjet. sagen blev opsat 8 dage

** Peder Sørensen fremæskede i rette den sag kontra tolderen Johan, som 9/2 sidst til i dag er opsat, og begærede dom. Hans Sørensen toldskriver på tolderens vegne mødte og foregav, at amtskriver Randulf havde budt Peder Sørensen 10 rigsdaler for sin fordring, for så vidt hans salær angår, hvilket han nu tilbød ham, hvilket han ikke ville modtage. så blev sagen opsat 8 dage.

** Jens Fog for doktor Tomas Laurentius efter opsættelse 16/2 sidst. så mødte Hans Sørensen toldskriver og i rette lagde tolderen Johan Suhrs begæring til amtskriveren, at han har tilbudt doktoren på tolderens vegne 30 sletdaler, hvortil Jens Fog svarede, at sagen alene sigter til tolderen og ikke til amtskriveren, såsom den pretenderende sum er for hans store umage med tolderens svaghed. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Niels Andersen af Randers kontra Jens Fog, som 16/2 og 23/2 er opsat. og nu saggav Peder Sørensen Jens Fog or 20 rigsdaler, som af ham og Niels Andersen 23/2-26/2 98 er konsumeret og fordrukket i Viborg, hvorimod blev i rette lagt Christen Lyngbys attest, at han havde seet, Niels Andersen har betalt samme sum. så blev sagen opsat 14 dage.

(303)

** rådmand Hans Vinters tjener kom for retten med opsættelse på stævningen 16/2 næst afvigt kontra efterskrevne, som ikke har betalt. så skete intet svar, så er sagen opsat 14 dage og forelagt de skyldige sig med betaling at indfinde.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, havde stævnet borgmester Jens Basballe for sit vidne at aflægge anlangende de 100 sletdaler for kontrabogens holdelse. så blev i rette lagt Jens Basballes efterskrevne attest, at Jens Jørgensen i hans eget hus i salig kammerråd Vissings og hans egen overværelse tilsagde og belovede Vegerslev 100 sletdaler for kontrabogens holdelse.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Peter Bohm, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 23/2 kontra hans tyvagtige tjener Hans Jørgen Brenderup og i rette lagde hans indlæg. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Nielsens fuldmægtig, Jens Fog, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 16/2 kontra Jens Ladefoged. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator havde, i sit logement til Hieronimus Basballes, stævnet Achilles Summermann for dom angående hvis, han var skyldig Jens Fog for salær 30 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** følger byfogdens kaldsseddel til Kirsten Christensdatter for øvet mord på hendes og andres børn.

(304)

9/3 1699.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Peter Bohm, borger og handelsmand sst, havde stævnet Peter Bohms forrige tjener, Hans Jørgensen Brenderup, som natten tilforn har brudt fængslet og deraf udbrudt og bortrømt, for syn og vidners førelse angående samme hans udbrydning og bortrømning, og nu vidmede efterskrevne, at de var syn til fængslet under rådhuset sst, og da var et hul udbrudt af muren over fængselsdøren, så stort, at en karl kunne krybe der igennem.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for velb admiral Jens Rodsteen til Rodsteenseje havde stævnet Elias Wernischy, organist ved Fruekirke, formedelst hans med admiralen gjorte og oprettede kontrakt angående orgelværk at opsætte af ny i hans velbårenheds kirke, som skulle være færdig og ikke sket er, og han en temmelig summa penge derpå har oppebåret. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog i lige måde for velb fru Margrete Gersdorff til Rathlousdal havde stævnet Elias Wernischy sammeledes for et nyt orgelværk at oplægge, men sin kontrakt ej holdt, og således opsat 8 dage.

** velb Adam Ernst Pentz til Mejlgård havde stævnet skipper Laurits Adriansen her sst for et skippund jern, han er ham skyldig. Peder Sørensen på Laurits Adriansens vegne svarede, at han forleden år har afkøbt velb Adam Pentz 400 tønder rug, men kun bekom 398 tønder, så der rester 2 tønder rug, og når Pentz leverer ham dem i natura, eller og for tønden med 4 rigsdaler betaler, så skal jernet også gerne følge. sagen blev opsat 3 uger.

** Jens Nielsen Ovstrup, KM byfoged, lod af tingbogen oplæse kald og varsel til Kirsten Christensdatter, salig Anders Murmands, for hendes morderiske gerning, men som kvinden, som på yderste tid er frugtsommelig, ikke derfor kunne komme for retten, så blev sagen opsat 3 uger.

(305)

** Hans Rasmussen for Dines Pedersen fremkom med opsættelse 23/2 sidst kontra Jost Smed med flere. så skete intet svar, thi er sagen videre opsat 14 dage.

** Peder Sørensen med opsættelse 9/2 sidst kontra tolderen Johan Suhr. intet svar skete, blev endnu opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Anders Jørgensen med opsættelse 26/1 sidst kontra Jens Fog i rette lagde et notariel instrument, deri indført 3 Jens Fogs sedler på penge og varer, skyldig til Anders Jørgensen. sagen blev med bevilling opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for madame, borgmester Jens Låsbys, og rådmand Petter Jessen fremkom med opsættelse 26/1 sidst kontra salig Jens Andersens arvinger og kommissarier over skifte efter ham, og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Maren Jensdatter, salig borgmester Jens Låsbys, så og rådmand Peiter Jessen har ladet salig Jens Andersens enke madame Marine Fog og hendes nuhavende kæreste sr Johan Trane og samtlige Jens Andersens arvinger med formynder, såvel KM kommissarier stævne angående deres på skifte bekomne udlæg, hvorom ikke rettere vidstes at kendes, at ihvorvel her med ny vurderingsvidne

samt auktionsforretningen bevises, det deres bekomne udlæg ej nær til deres fordring eller den første vurdering kunne opløbe, så dog deres irettesættelse hensigter til forandring i de kongelige anordnede kommissariers forretning, som efter lovens pagni 69 den 14.artikel af KM højesteret skal påkendes, så henfindes det til højesterets påkendelse

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for borgmester Jens Basballe og hans søn Christen Basballe sst fremkom med opsættelse 26/1 næst afvigt kontra salig Jens Andersens arvinger og KM kommissarier, som skifte over ham forrettede, og begærede dom, hvorefter blev afsagt samme dom. som i ovennævnte sag.

16/3 1699.

(306)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget for Peter Bohm, borger og handelsmand sst, med opsættelse her af tinget 9/2 næst afvigt kontra hans forrige tjener, Hans Jørgen Brenderup, lod læse og påskrive de i sagen førte tingsvidner og begærede dom, hvor efter blev kendt, at bemeldte Hans Jørgen Brenderup bør, hvor han kan findes og antastes, at pågribes, og efter lovens pagni 985 den 36.artikel for slig sit begået grove tyveri bør af skarpretteren at piskes ved kagen, og brændes med tyvsmærke på sin pande, så bør og sr Peter Bohm efter lovens pagni 986 den 39.artikel at beholde og annamme hos Hans Jørgen befundne 220 rigsdaler og det stykke lærred, og Hans Jørgen efter bemeldte artikel bør at betale til Peter Bohm dobbelt så mange penge som lærredets værdi, som han sin husbond har frastjålet, såvel processens bekostning med 6 rigsdaler, og det øvrige hans hovedlod at være KM hjemfalden.

** Jens Fog for Hans Nielsen kontra Jens Ladefoged efter opsættelse 16/2 sidst begærede dom. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Jens Fog kontra Achilles Summermann efter opsættelse 2/3. intet svar, opsat 14 dage

** Jens Fog for admiral Jens Rodsteen kontra orgelbygger Wernischy efter opsættelse 9/3 næst forhen. endnu opsat 14 dage til endelig beskyldning.

** Jens Fog for fru Margrete Gersdorff kontra orgelbygger Wernischy efter opsættelse 9/3. endnu opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Otte og Patrick Bey af Hamborg deres vegne havde stævnet Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, for han ikke har villet lade ham bekomme det udlæg, som forskrevne hans principaler på hans kommission er tillagt, hvorimod Jens Fog på Hieronimus Basballes vegne svarede, at han refererede sig til hans svar på gjorte beskikkelse 16/2 1699. sagen blev opsat 8 dage.

(307)

** Peder Sørensen for Niels Andersen af Randers kontra Jens Fog efter opsættelse 16/2 i rette lagde Jens Madsen Gandrup i Viborg hans regning og derpå skrevne Christen Lyngbys kaution for samme regning, dateret Viborg 26/2 1698. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Erik Henriksen, boende på Vedø, havde stævnet Peder Sørensen Svane, som hovedmand, og hans søn Søren Svane, som kautionist, borger sst, for gældsfordring, og i rette lagde en obligation, dateret 19/11 80, på kapital 12 rigsdaler, hvilken gæld de blev tildømt at betale.

** Albret Christensen på sin husbond rådmand Hans Vinters sst hans vegne med opsættelse 16/2 sidst havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

(308)

** Peder Sørensen prokurator havde stævnet Rasmus Soel, borger sst, for ham skyldig gæld   for udlagte penge og salær. så skete intet svar, så er sagen opsat 3 uger.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Vogn Vognsen, boende og sejlende her fra byen, havde stævnet skipper Anders Jensen, borger sst, for dom angående fortjent hyre med skibet sankt Jacob, 19 sletdaler. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen Bro, forrige vintappersvend på Hans Bendixens kælder,   fremkom med opsættelse her af retten 26/1 næst forhen kontra Jens Fog gæld angående, og i rette lagde Anders Jørgensens regning, så var og i rette lagt Jens Fogs regning, hvorefter blev begæret en retmæssig kendelse i sagen, hvorom ikke vidstes rettere at kendes, at som Fog med tingsvidne her af tinget12/1 sidst afvigt beviser, det de 26 rigsdaler i spil at være tabt, hvorfor og kun en løs seddel er givet, så bør Jens Fog og efter loven pagni 856 den 25.artikel så ---- at være, og for det øvrige i regningen opført, har Jens Fog gjort sin ed ikke at være Anders Jørgensen mere skyldig end de 7 rigsdaler, hvorimod Anders Jørgensen og har benægtet Jens Fogs opførte, undtagen lejen af hans stald, og bliver Jens Fog Anders Jørgensen skyldig penge 4 rigsdaler, som han tillige med processens omkostning 2 rigsdaler inden 15 bør betale.

23/3 1699,

(309)

** blev forkyndt Jens Jørgensens udgivne skøde til Jørgen Pedersen, borger sst, på hans gård, kaldt Laurits Todbjergs på Mejlgade, med avl, på Mejlgade beliggende, mellem Jacob Espensens og Hans Bochels ejendomme.

** Peder Sørensen prokurator med opsættelse 9/2 næst afvigt kontra tolder Johan Suhr angående hans fortjente salær 30 rigsdaler, som blev modereret til 12 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Christen Bang, boende i Torrild, fuldmægtiget på hr Laurits Andersen Stenhugger, sognepræst for Søballe og Vær menigheder og provst i Vor herred havde stævnet efterskrevne vurderingsmænd i salig Jens Andersens bo, deres forretning ved ed at tilstå og bekræfte, og i rette lagde en landstings kaldsseddel, dateret Viborg landsting 25/1 99, hvormed er kaldet til i dag Maren Fog afgangne Jens Andersens med hendes nuhavende mand Johan Trane angående Karen Jensdatter, som Laurits Stenhugger er formynder for, bemeldte hendes salig fars stervbos forvaltning melder, som den herefter følger indført, og i rette lagde kommissariernes forretning i salig Jens Andersens stervbo med vurdering over hvis gods og ejendom samt skibsparter, som i boet findes.

(310)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Oluf Lauritsen, vintappersvend på Else Poulsdatters kælder, havde stævnet efterskrevne her i byen for gældsdom. sagen blev opsat 14 dage.

** blev forkyndt Anders Poulsen handskemager, borger sst, hans udgivne skøde til Laurits ---- på to agre i Skovvangen, kaldt Christen Stenhuggers på Guldsmedegade.

** Hans Rasmussen underfoged havde stævnet Poul Rasmussen i Brendstrup for 36 sletdaler, rejser sig af salig Peder Balles skifte, og nu blev oplæst det oprettede skiftebrev efter salig Peder Balle, dateret Århus 12/2 96. sagen blev opsat 14 dage.

(311)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hans Matiasen, borgersøn sst, havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel, boende sst, tingsvidne at høre læse angående de ord, han skal have sagt i salig Jesper Mogensen fiskers hus om det hattebånd, som skal være stjålet af Hans Matiasens hat på Christen Knudsens kælder, hvorimod blev i rette lagt Rasmus Soels indlæg, at han har sagt ordene af lystighed, og ikke ved hvo, der har været Hans Matiasens skademand med hans hattebånd. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Christensen Fog prokurator havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel sst for gældsdom, og saggav ham for en sort ny atlaskes vest for 20 rigsdaler og anden gæld. intet svar skete, så sagen blev opsat 14 dage

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 23/2 sidst kontra Jens Smed med flere for gæld, som de blev tildømt at betale inden 15 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Lassen af Bjødstrup, som forleden sommer tjente Rasmus Soel sst, havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel for hans resterende løn 7 sletdaler. så skete intet svar, så blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator for Vogn Vognsen efter opsættelse 16/3 sidst kontra Anders Jensen. sagen blev endnu opsat 3 uger.

(312)

** Peder Sørensen for Henrik Otte og Patrick Bey efter opsættelse 16/3 sidst kontra Hieronimus Basballe. så i rette lagde Peder Sørensen sit efterskrevne indlæg. sagen blev opsat 8 dage.

** følger nu i foranmeldte af Christen Bang førte tingsvidne efterskrevne breve, der iblandt hr Laurits Andersen Stenhuggers stævning angående hans salig bror Jens Andersen, forrige konsumptions forvalter her i Århus, hans stervbo, hvori han som farbror er formynder for Karen Jensdatter.

(313)

30/3 1699.

** blev forkyndt assessor Peder Lassen til Rødslet og hr Lyder Lassen, præst i Viby. deres til Mikkel Mogensen, borger sst, udgivne skøde på deres gård her i byen på Torvet beliggende imellem tolder Johan Suhrs og Peder Skrædders gård, med dertil liggende 4 gårdsavlinger her på marken, dateret 28/1 1699.

** blev forkyndt Jørgen Pedersen, borger sst, hans til madame Cathrine Schumachers, salig assessor Jørgen Fogs, udgivne panteobligation på 500 rigsdaler, derfor pantsætter hans iboende gård ved Mindebroen her i byen.

** Christen Svejstrup, boende i Horsens, lod læse og påskrive et tingsvidne af Horsens byting udstedt 7/3 99 angående Eske Hansen hattemager, Mikkel Jensen Molbo og Søren Knudsen i Horsens deres vidne om hvis ord faldt imellem Peder Jensen felbereder i Horsens og Melchior Felbereder i Århus i Skanderborg 8/1 sidst.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup fremkom med opsættelse her af tinget udstedt 9/3 afvigt kontra salig Anders Murmands enke angående den af hende øvede morderiske gerning, og i rette sognepræsten til Vorfrue kirke hr magister Henrik Blichfeld samt medtjener hr Hans Toksværd deres kundskab om enken hendes tilstand, og efterskrevnes forhør af hende om det mord, hun havde begået, og byfogden gav til kende, at borgmestre og råd med ham denne sags beskaffenhed med memorial havde givet KM til kende, og ingen resolution derom var erlanget, hvorfor sagen blev opsat 3 uger.

(314)

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og rettens vegne havde stævnet amtskriver Envold Randulf for KM bøder for de blessurer, han tolderen Johan Suhr tilføjet har, og lod læse tingsvidner her af tinget 17/11 og 1/12 98, hvorimod blev i rette lagt amtskriverens indlæg, hvori han tilbyder efter loven pagni 898 den 2.artikel til kongen og byen 3 rigsdaler, hvilket ikke nær tilstrækker den mulkt, som byfogden formener, han pligtig er at betale, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på skipper Laurits Adriansen, borger sst, hans vegne havde for Mejlgårds port stævnet velb Adam Ernst Pentz for vidner og attester at anhøre angående hvor meget rug, han Laurits Adriansen af ham i juni 97 bekommet har og hvad derpå efter kontrakt rester. så blev i rette lagt underskrevne vidner og indlæg, og Peder Sørensen spurgte Pentz, om ikke de 400 tønder rug fuldkommen af Laurits Adriansen var betalt, hvortil Pentz svarede, at hvis Adriansen af ham har bekommet er betalt, og om han har ham noget lovmæssigt at søge og lovmæssigt at bevise ham over, da ved ham hvor han boer.

(315)

** velb Adam Ernst Pentz til Mejlgård fremkom med opsættelse her af tinget 9/3 næst afvigt kontra skipper Laurits Adriansen. så var i rette leveret et tingsvidne af Nørherreds ting 3/2 sidst afvigt samt Adam Pentzes indlæg. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Otte og Patrick Bey af Hamborg æskede dom, efter opsættelse her af   tinget 16/3 næst afvigt, kontra Hieronimus Basballe, hvorefter blev afsagt, som Henrik Otte og Patrick Bey tiltaler Hieronimus Basballe for det udlæg fra sig at levere, som Henrik Otte og Patrick Bey for deres for Hieronimus Basballes opbud er udlagt, da som KM befaling til kommissarierne anbefaler dem på alle stridige poster imellem Hieronimus Basballe og kreditorerne at kende, som også heri sket er, så understår fogden sig ikke deri at kende, men sagen til højesterets kendelse remitterer.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Niels Andersen af Randers fremkom med opsættelse her af retten 16/2 sidst kontra Jens Fog prokurator og begærede endelig dom, hvorefter blev afsagt, og som Niels Andersen Møller af Randers tiltaler Jens Fog for 10 rigsdaler, som han foregiver i Viborg for ham at have betalt, hvilket Jens Fog ved ed benægter, så efter slig benægtelse sees ikke Niels Andersen hos Jens Fog nogen betaling kan tilkomme, men for hans tiltale frikendes.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for Laurits Andersen, borger og handelsmand sst havde stævnet efterskrevne her i byen for gældsdom, sagen blev opsat 14 dage.

(316)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Seesemann af   Lübeck havde stævnet Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, for dom, formedelst han ikke ville lade Henrik Seesemanns fuldmægtig bekomme det udlæg, som han på hans opbud bekommer, for sin fordring. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog for Hans Nielsen, tjenende Birgitte, salig Hans Sørensen, fremkom med opsættelse her af tinget 16/2 sidst kontra Jens Jensen Ladefoged og begærede dom for gæld 20 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Jens Fog efter opsættelse 2/3 sidst kontra Achilles Summermann. såsom intet svar skete, er sagen opsat 14 dage.

** følger i foranmeldte i Laurits Adriansens tingsvidne Mikkel Nielsen og Peder Jacobsens vidne angående de 400 tønder rug, hvoraf blev indskibet 398 tønder, men der manglede 2 tønder, idet bonden, som dermed kørte, væltede, så de to tønder blev af søen fordærvet, og Pentz lovede at fornøje skipperen for de manglende to tønder rug.

13/4 1699.

** blev forkyndt Peder Mortensen Svejgårds pantebrev, udgivet til rådmand Niels Lauritsen for 300 sletdaler, derfor pantsætter hans iboende gård, næst det pant, Niels Lauritsen deri havde for 200 sletdaler.

(317)

** blev forkyndt Jens Ibsen podemesters skøde til Peder Hansen Kryssing på en hans ejendom på Guldsmedegade imellem Mikkel Helbos og Peder Hansen Kryssings ejendomme, med tilliggende gårdsavl.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup fremkom med opsættelse her af tinget 30/3 næst forhen kontra amtskriver Envold Randulf og begærede dom for hans voldsbøder, hvorefter blev afsagt, såsom amtskriveren har i rette ladet fremlægge bøder til kongen og byen, 6 rigsdaler, som af byfogden blev imodtaget, så kendes han for voldsbøder fri.

** Jens Fog prokurator fremkom med opsættelse her af tinget 2/3 kontra Achilles Summermann angående hans salær 15 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Erik Henriksen, boende på Vedø, hans vegne havde stævnet Margrete Bremmer med hendes itzige mand Hans Storm for dom angående 16 rigsdaler, som hendes salig mand afgangne byfoged Jørgen Danielsen på salig Peder Feders vegne skulle betale. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Søren Jensen skomager, borger sst, havde stævnet efterskrevne for gæld. sagen blev opsat 14 dage.

** Erik Andersen guldsmed, fuldmægtig på madame Ingeborg Foss salig kammerråd Jens Vissings vegne havde stævnet Jens Jørgensen, borger sst, for dom for 420 rigsdaler efter hans obligation. sagen blev opsat 3 uger.

(318)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Seesemann af Lübeck hans vegne fremkom med opsættelse her af retten 30/3 næst afvigt kontra Hieronimus Basballe og begærede dom, hvorefter blev afsagt, så eftersom Henrik Seesemann tiltaler Hieronimus Basballe for det udlæg, han af KM anordnede kommissarier for sin fordring på Hieronimus Basballes opbud er udlagt at bekomme, Hieronimus Basballe derimod påstår med udlæggets annammelse at have fuld kvittering for hvis, Seesemann hos ham har at fordre, da som KM befaling til kommissarierne tilholder dem i alle måder mellem Hieronimus Basballe og kreditorer stridende poster at kende, som og sket er, så understår byfogden sig ikke nærmere deri at kende, men efter loven pagni 66 den 10.artikel til højesterets påkendelse henfinder.

** velb Adam Ernst Pentz til Mejlgård hans fuldmægtig Jens Sørensen fremkom med opsættelse her af tinget 9/3 næst afvigt kontra skipper Laurits Adriansen, hvorimod lad Laurits Adriansen i rette lægge et tingsvidne her ved tinget udstedt 30/3 næst afvigt samt hans indlæg, hvorefter blev afsagt, at Laurits Adriansen bør til Adam Pentz at levere det udlovede skippund jern, eller det med 10 rigsdaler at betale, og da Pentz har lovet at fornøje Adriansen for 2 tønder rug, så bør han deri at kvittere for samme 2 tønder rug med 4 rigsdaler og processens   omkostning.

** Peder Sørensen, fuldmægtig for Oluf Lauritsen vinkældersvend fremkom med opsættelse her af tinget 23/3 sidst kontra Jens Smed med flere for gæld. så skete intet svar, derfor blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen   for Vogn Vognsen med opsættelse her af tinget 16/3 sidst kontra Anders Jensen begærede dom for hans resterende hyre. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog fremkom med opsættelse her af tinget 23/3 kontra Rasmus Soel og begærede dom. Peder Sørensen på Rasmus Soels vegne svarede, han agtede at føre bevis om den vest og havde kontraregning. sagen blev opsat 3 uger.

(319)

** Jens Fog for Hans Matiasen kontra Rasmus Soel med opsættelse her af tinget 23/3 næst afvigt angående et hattebånd. Rasmus Soel mødte erbød sig at ville gøre ed, det han ikke vidste, hvo der havde taget hattebåndet, hvorefter blev afsagt, såsom Rasmus Soel ved højeste ed benægter ikke at vide, hvo samme bånd har taget, men sligt i lystighed har sagt, så bør han for Hans Matiasens pretention fri at være, men som Rasmus Soel ved samme sin løse snak har ført Hans Matiasen i proces og udgift, bør han ham denne bekostning at erstatte med 3 rigsdaler.

** Anders Jørgensen Bro, forrige vintappersvend hos Hans Bendixen, havde stævnet efterskrevne personer her i byen for gæld. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged for Jørgen Pedersen, borger sst, med opsættelse her af tinget 23/3 næst afvigt kontra Poul Rasmussen i Brendstrup begærede dom for 36 sletdaler, som han til hans hustru og hans salig formands stervbo over skifte 12/2 1696 er skyldig blevet, hvilken gæld han blev tilkendt at betale.

20/4 1699.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og rettens vegne fremkom med opsættelse her af tinget 9/3 næst afvigt kontra Kirsten, salig Anders Murmands, for beganget mord, og lod læse og påskrive sit indlæg og irettesættelse over bemeldte morder efter lovens 6.bogs 6.kapitels 1.artikel og kongelig forordning, og gav til kende, at kvinden i dag 3 uger ved sin barnefødsel er blevet forløst, så blev sagen opsat 8 dage.

(320)

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel, her sst værende, for vidnesbyrd og klage at påhøre angående det voldelige overfald, han har begegnet Jens Fog med på sin hjemgang fra kirken langfredag. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Kampman fuldmægtig på sin husbond madame Maren Jensdatter, salig borgmester Jens Låsbys, hendes vegne gav til kende, at han var forårsaget at søge forklaring af den hollandske skipper Liwe Anes angående det salt, han fra Amsterdam havde hidført. så fremstod han med to sine folk, som hver for sig ved ed vidnede på hollandsk, lydende i danske således, at som de med galioten var udgået fra Amsterdam med en del salt, som madame Låsby skulle have, og da i hårdt vejr og søgang, var vand kommet i saltet og bortlæsket en stor del salt, og resten er ubeskåret kommet hertil.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Vogn Vognsen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 6/3 kontra skipper Anders Jensen. sagen blev opsat 8 dage.

(321)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Laurits Wild guldsmed borger sst hans vegne havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel, indvåner sst, for gældsfordring, og i rette lagde en regning på hvis, Laurits Guldsmed af Rasmus Soel har bekommer, og hvad han derimod bekommer hos Rasmus Soel, derpå Soel bliver skyldig 14 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** borgmester Jens Basballe hans fuldmægtig Christen Østergård på sin husbonds vegne havde stævnet efterskrevne for gæld. efter indvendinger blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Elias Wernischy, organist til Vorfrue kirke her i byen, havde stævnet Jens Rasmussen skoflikkers hustru for vidners førelse og dom at lide angående den grove overlast, hun har øvet mod organist Wernischy hans hustru i kirken. sagen blev opsat 8 dage.

27/4 1699.

(322)

** blev forkyndt Karen Jacobsdatter på Studsgade hendes udgivne skøde til Rasmus Værn på hendes iboende våning på Studsgade med havested, dateret 26/4 1699.

** blev forkyndt et landstings kaldsvidne af Viborg landsting 22/6 1698 til indstævning over arvinger og kreditorer efter salig hr Zacharias Arensberg i Værum at møde til skifte 11/5 1699.

** blev forkyndt Oluf Juuls udgivne pantebrev til proviantforvalter Christen Vegerslev for kapital 32 rigsdaler pantsætter ham 4 hans boder bag Bispegården med tilliggende have.

** Hans Rasmussen underfoged i byfogdens fraværelse, overrejst til højesteret, på hans vegne på KM og rettens vegne fremstillede for retten den kvinde Kirsten Christensdatter, salig Anders Pedersen murmands, og lod oplæse opsættelse her af tinget 9/3 næst afvigt angående den morderiske gerning, hvorpå af dommeren med tilmeldte 8 domsmænd for retten blev kendt og afsagt, at Kirsten Christensdatter for sådan en gruelig gerning og meget uskyldigt blods udgydelse af skarpretteren den højre hånd med en økse at afhugges, og hendes hoved i lige måde med en økse at afhugges, hoved og samme hånd med kniven, hun til gerningen brugt har, på en pæl ved retterstedet at ophænges, og liget ved retterstedet af natmanden i jorden nedgraves. hendes boeslod kendes at være kongen hjemfalden, når bevislig omkostning er frataget.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af tinget 20/4 kontra Rasmus Soel angående slagsmål øvet med Jens Fog og lod læse og påskrive byfogdens indlæg. sagen blev opsat 3 uger.

** Peder Sørensen for Erik Henriksen på ---- efter opsættelse her af tinget 13/4 sidst afvigt kontra Hans Storm og Peder Svane for kapital og rente af obligationer. Hans Rasmussen underfoged mødte på Margrete Bremmers vegne med hendes indlæg, at hun fragår intet at være Erik Sørensen skyldig, og ikke er fordret over skifte efter hendes salig mand.

(323)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Vogn Vognsen bådsmand med opsættelse her af tinget 16/3 sidst kontra skipper Anders Jensen angående hans hyre og kostpenge, hvorpå resterer 10 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** blev forkyndt Oluf Juuls pantebrev til regiments kvartermester Hans Junghans på kapital 1973 rigsdaler, derfor pantsætter hans gård på Torvet, magister Ludvig Pontoppidan og regiments kvartermester Junghans iboer, samt hans kornhave ved Fiskergade.

** blev forkyndt rådmand Hans Vinters udgivne skøde på en hans ejendom bag klostret, kaldt Pannerup eje, på Tangen med påbygget 5 fag hus.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen, forrige vinkældersvend hos Hans Bendixen, lod læse og påskrive en stævning over Rasmus Mikkelsen Soels hustru Elsebeth Nielsdatter Roe ? for 684 rigsdaler, hvorimod Rasmus Soel svarede, at Elsebeth Nielsdatter det ganske imodsiger og benægter. sagen blev opsat 3 uger.

** Peder Sørensen for Oluf Lauritsen efter opsættelse 23/3 kontra Jens Smed med flere. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Søren Jensen skomager efter opsættelse 13/4 sidst. intet svar, endnu opsat 3 uger.

** Anders Lassen borger sst havde, i hans logement til hans salig fars, stævnet Lucas Kloche instrumentistsvend for dom angående en sort kjortel, en vest og bukser, Hans Henrik Kloche lånt er, om Lucas Kloche havde hans klæder, eller vidste hvor de var. sagen blev opsat 14 dage.

(324)

** Hans Rasmussen for Anders Jørgensen Bro efter opsættelse her af tinget 13/4 æskede sagen i rette kontra Niels Hansen Gylling med flere for gæld. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for byfoged Jens Nielsen Ovstrup havde stævnet efterskrevne personer for resterende auktionspenge. sagen blev opsat 14 dage.

** hr Hans Toksværd lod læse og påskrive en begæring til byfogden om uvildige mænd at vurdere de 5 boder, liggende på Fiskergade, salig Jens Sørensen i Hasle tilhørte, hvorefter blev dertil opnævnt efterskrevne mænd.

** Hans Rasmussen for borgmester Jens Basballe efter opsættelse næst afvigte 20/4 kontra Bendix Kobbersmed. sagen blev opsat 3 uger,

4/5 1699.

** KM forordning om sørgedragt og hvad dertil skal bruges blev læst og påskrevet.

** Erik Andersen guldsmed, borger sst, på Ingeborg, salig kammerråd Jens Vissings, vegne fremkom med opsættelse her af tinget 13/4 sidst kontra Jens Jørgensen for gæld efter obligation 480 rigsdaler med rente, som han blev tildømt at betale.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Johan Henrik Wrede apotekersvend hos Jacobus Gesius havde stævnet Jacobus Gesius for hans testimonium og afskeds forhold. sagen blev opsat 8 dage.

(325)

** Jens Fog prokurator for Laurits Wild guldsmed fremkom med opsættelse 20/4 næst forhen kontra Rasmus Soel. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Rasmus Mikkelsen Soel, boende sst, havde stævnet Anders Jørgensen Bro. Jens Fog mødte for Anders Bro og formodede, at dette kald og varsel ikke så lovligt, men Anders Bro var aleneste en gæst, da han blev stævnet, hvorpå blev afsagt, at som Anders Jørgensen ikke befindes til sin bopæl i Hinnerup at være stævnet, er kald og varsel ej for lovlig eragtet noget lovmål derefter at udstede.

** Hans Rasmussen underfoged for Oluf Lauritsen, vintappersvend på Else salig Christen Knudsens vinkælder, fremkom med opsættelse her af tinget 23/3 næst afvigt kontra Jens Smed med flere. sagen blev med bevilling opsat 14 dage.

** Jens Mikkelsen ankersmed havde stævnet efterskrevne personer for gæld. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Peder Hansen Kryssing efter opsættelse 20/4. så skete intet svar, fordi endnu opsat 8 dage.

11/5 1699.

** KM forordning om hvem ---- og baldyrede klæder må bære blev læst og påskrevet.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Johan Henrik Wrede, forrige apotekersvend hos Jacobus Apoteker havde stævnet Jacobus Gesius apoteker sst for vidnesførsel at påhøre, og Hans Rasmussen underfoged og Hans Gertsen von Nechten, borger sst, i rette lagde deres underskrevne attest, som melder, som herefter indført.

** Jens Fog for Johan Henrik Wrede fremkom med opsættelse her af tinget 4/5 kontra Jacobus Gesius, som i rette lagde sit indlæg. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Johan Henrik Winhagen, borger til Lübeck, hans vegne havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, for dom for hvis, han er Winhagen skyldig 644 mark lübsk. så skete intet svar, thi blev sagen opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Johan Henrik Winhagen af Lübeck havde stævnet Peder Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, for gæld 875 mark lübsk. så skete intet svar, thi blev sagen opsat 8 dage.

(326)

** Jens Fog for Johan Henrik Winhagen af Lübeck havde stævnet Peder Basballe, borger og handelsmand sst, for dom angående gæld 500 mark lübsk. Peder Basballe blev påkaldt, men intet svar, thi blev sagen opsat 8 dage.

** Henrik Kluchov, fuldmægtig på sin principal Johan Henrik Winhagen, borger til Lübeck, hans vegne havde stævnet Hans Nielsen Fog, borger og handelsmand her i byen, for gældsdom for 505 mark lübsk. Jens Fog på Hans Nielsens vegne lovede svar, så sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Peder ---- efter opsættelse 20/4 sidst. intet svar, så blev sagen opsat 14 dage, og forelagt de indstævnede midlertid sig med betaling at indfinde.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på byfoged Jens Nielsen Ovstrup hans vegne med opsættelse her af tinget næst afvigte 27/4 kontra Johan Baltser kobbersmed med flere for auktionspenge, som de blev tildømt at betale.

** Anders Jørgensen kontra Niels Gylling med flere efter opsættelse næst afvigt 13/4. intet svar, derfor med Anders Jørgensens samtykke opsat 8 dage.

** Jens Mikkelsen smed, borger sst, efter kald og varsel næst afvigte 4/5 til efterskrevne i rette lagde en opskrift, hvormed han saggav efterskrevne for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** følger nu foranmeldte i Johan Henrik Wredes tingsvidne indførte attest, at underskrevne havde været med byfogden i Jacobus Gesius hans hus, hvor byfogden begærede, at Gesius ville give hans svend Johan Wrede sin tilbørlige afskeds testimonium, og derhos lade ham bekomme sit gods, som i hans hus var bestående, derpå gav Gesius til gensvar, at han nægtede ham ikke sin afsked, men ville give en, som han fortjente, for han havde været noget opsætsig imod ham og hans søn.

(327)

** i Jesu velsignede navn, endt den 11 maj år 1699, Gud alene siger ære og tak

(1)

** tingbogens autorisation.

** i Jesu navn anfangen.

19/5 1699.

** Hans Rasmussen underfoged på KM og Århus bys vegne havde i fængslet stævnet Kirsten Christensdatter, afdøde Anders Murmands, for begangne morderiske gerning for vidner, og Kirsten, Jacob Bastians, og Maren Jensdatter, Jens Bryggers, vidnede, at på fredag før fastelavns mandag, som den ulykke skete, var de hos Kirsten Christensdatter og fandt hende liggende på sin seng, og da fornemmede de, at hun ikke var ved hendes fulde fornuft, thi hun så ud som et umælende dyr og lugtede meget slemt, og da de spurgte, hvorledes det var med hende, svarede hun, det er ilde, og jeg er fordømt og får aldrig nåde. derefter blev i rette lagt hr Jens Andersen Vinding, sognepræst i Hjortshøj, hans attest og Laurits Hansen, underdegn til Vorfrue kirke sst, hans hustru Karen

Andersdatter Vindings attest, at Karen Christensdatter havde sagt det samme til dem, hvorefter Kirsten Christensdatter tilstod, at hr Jens Andersen Vindings så og Laurits Underdegns hustru Karen Andersdatter Vindings attester var sandfærdige.

(2)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Oluf Lauritsen, vintappersvend på Else, salig Christen Knudsens vinkælder, fremkom med opsættelse her af tinget 23/3 næst afvigt kontra en del for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Rasmus Mikkelsen Soel, borger og indvåner sst, fremkom med en stævning, hvormed blev stævnet Anders Jørgensen Bro formedelst en regning for adskillige varer. sagen blev opsat 14 dage og forelagt Mikkel Soel at fremlægge bevis.

(3)

** Hans Rasmussen for borgmester Jens Basballe efter opsættelse 20/4 sidst kontra Bendix Kobbersmed med flere. på begæring blev sagen opsat 14 dage, og imidlertid den stridige sag, som skipper Hans Svane søges for af borgmesteren, henvist til overkøbmand Tomas Mikkelsen.

** Hans Rasmussen underfoged for Søren Jensen skomager, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget 13/4 sidst kontra Karen Jensdatter, salig Christen Sørensens, angående 8 sletdaler, som Søren Jensen på egne og medarvingers vegne efter salig Jens Lauritsen bager søger hende for, som hun til ham skyldig var, og som hun nu blev tildømt at betale.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Erik Henriksen på Vedø hans vegne fremkom med opsættelse her af tinget 13/4 næst afvigt kontra Peder Svane og Margrete, Hans Storms, hvorefter blev afsagt, så eftersom Peder Svane tiltales for resterende rentepenge 18 rigsdaler af en kapital, som hans søn tilforn er tildømt at betale, da bør Peder Svane at betale denne sum, og som Erik Henriksen ikke beviser, salig Jørgen Danielsen at have været ham 16 rigsdaler skyldig, da bør den itzige mand Hans Storm samt hustru for den fordring være fri.

** Anders Jørgensen Bro, forrige vintappersvend på Hans Bendixens kælder, fremkom for retten med opsættelse her af tinget 13/4 næst afvigt kontra Niels Gylling med flere og i rette lagde sin regning over de søgende kreditorer, hvorimod blev i rette lagt indlæg, modkrav og fragåelse af gæld. sagen blev med bevilling opsat 3 uger, og imidlertid parterne med alle deres stridigheder henvises til overkøbmand med anordnede gode mænd.

** Jens Fog prokurator for Anders Jørgensen Bro fremkom med opsættelse her af tinget 27/4 næst afvigt kontra Rasmus Soel og hans hustru. sagen blev opsat 14 dage.

(4)

** Jens Fog for Johan Henrik Winhagen efter opsættelse her af tinget 11/5 kontra Dines Pedersen. sagen blev opsat 14 dage, og imidlertid parterne med deres stridige regning henvises til overkøbmand.

** Jens Fog for Johan Henrik Winhagen efter opsættelse næst afvigt 11/5. så skete intet svar, og sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog for sr Winhagen efter opsættelse 11/5 næst afvigt kontra Peder Basballe. så skete intet svar, og sagen er opsat 14 dage.

** Henrik Kluchov på sin principal sr Winhagen af Lübeck hans vegne, efter opsættelse her af tinget 11/5 næst afvigt, kontra Hans Nielsen Fog, hvorimod Jens Fog på Hans Fogs vegne i rette lagde hans indlæg og en dom her af tinget 19/8 1697, hvori skipper Søren Madsen er søgt for en pakke med silketøj, i hans skude fra mons Winhagen skulle være leveret, og han derfor er frikendt. sagen blev opsat 14 dage.

20/5 1699.

(atter retten sat, som afvigte dag ikke kunne sagerne til ende gøres)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Johan Henrik Wrede fremkom med opsættelse her af tinget 4/5 næst afvigt kontra Jacobus Gesius apoteker og i rette lagde et indlæg, hvorimod blev i rette lagt apotekerens indlæg. sagen blev opsat til næste tingdag.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Laurits Wild guldsmed, borger sst, fremkom for retten med opsættelse her af tinget 20/4 næst afvigt kontra Rasmus Mikkelsen Soel, hvorimod Rasmus Soel i rette lagde sit indlæg og regning og ved ed bekræftede, at han ikke havde bestilt det filigranarbejde bogbeslag, som Laurits Guldsmed tiltaler ham for, hvorefter blev afsagt, at da Rasmus Soel ved ed benægter, han ikke samme bogbeslag har bestilt, da frikendes han for denne post, men tilfindes at betale 3 rigsdaler for en sølvbeslagen stok, som han tiltales for.

** Levin Bernt jøde, boende sst, hans tjener Jens Didriksen Meier på sin husbonds vegne havde stævnet Jens Mikkelsen smed, borger sst, for dom og tiltalte ham for 5 rigsdaler for forløfte for tobak på en karl Søren Olufsens vegne. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Jørgen Rasmussen skrædder, borger sst, hans vegne havde stævnet Hans Pedersen Svane, borger sst, for dom og tiltalte ham for resterende husleje 4 sletdaler. sagen blev opsat 14 dage.

(5)

25/5 1699.

** blev læst og påskrevet Peder Hansen Bang skoflikker, borger sst, hans til Jacob Nielsen Udsen borger sst, udgivne pantebrev, dateret Århus 6/4 1699, lydende på 14 rigsdaler, derfor pantsætter adskilligt specificeret løsøre og boskab.

** Tomas Mikkelsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Christen Vegerslev, boende på Århus mølle, for synsmænds opkrævelse for sit nye huses bebyggelse ham for nær på hans grund, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne mænd.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, havde stævnet Anders Jensen ved Munkeport, Niels Terkildsen og Peder Post på Mejlgade for vidner og lovmål angående deres korns maling på fremmede møller, hvorefter konsumptions betjente vidnede, at de hos Anders Jensen bag klostret fandt 9 skæpper malet byggrutning, som ikke var malet i Århus mølle, hvortil Anders Jensen svarede, at det tilhørte Niels Terkildsen, som deraf havde betalt konsumption.

** Jens Mikkelsen smed fremkom med opsættelse her af tinget 11/5 næst afvigt kontra Jens Tøgersen med flere for gæld. så skete intet svar, og sagen er opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger sst, fremkom for retten med opsættelse her af tinget 20/4 næst afvigt kontra Jens Ladefoged med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for mons Anders Lassen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Lucas Kloche og Hans Henrik Kloche for dom angående en del sørgeklæder, som Hans Henrik Kloche havde lånt at bære sørgedragt efter hans fars dødelige afgang. så skete intet svar, så sagen blev opsat 14 dage.

(6)

** Jens Fog prokurator på Johan Henrik Wrede, tilforn tjenende apoteker Jacobus Gesius, fremkom med opsættelse her af retten 4/5 næst afvigt og begærede dom, hvorefter blev af retten kendt, eftersom Johan Henrik Wrede tiltaler Jacobus Gesius for sin afskeds testimonium og med tingsvidne 11/5 beviser, at Gesius ham ikke beskylder for utroskab, og nævner ham som sin svend, dog ingen kontrakt findes, hvor længe han skulle være i lære, men Jacobus klager, at samme sin tjener har været opsætsig, da bør Johan Henrik Wrede betale til de fattige en rigsdaler og bede sin husbond om forladelse, hvorimod Jacobus Gesius uden ophold leverer Johan Henrik Wrede sit gods, at han sin fortuna på andre steder kan søge.

** følger foranmeldte Tomas Mikkelsens stævning til Christen Vegerslev.

** følger Christen Vegerslevs kaldsseddel til Anders Jensen ved Munkeport med flere.

1/6 1699.

(7)

** blev læst og påskrevet regimentskvartermester Hans Junghans hans udgivne skøde til Claus Jørgensen Fynbo, borger sst, på to hans indhegnede ejendomme.

** KM byfoged Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af tinget 27/4 næst afvigt kontra Rasmus Mikkelsen Soel. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for mester Rasmus Andersen Holst, privilegeret musicus instrumentalis sst, havde stævnet Henrik Kloche instrumentistsvend sst for vidner at påhøre angående et bryllup, han tirsdag 25/5 opvartede her sst på Fiskergade, og Rasmus Nielsen indvåner sst vidnede, at 23/5, da han havde bryllup, da kom Henrik Kloche indgående til hans med

amtskriverens podemester Niels Jensen og kusk Niels Bech, og de sad tilsammen og fik mad, og som de drak amtskriverens skål, legede Henrik Kloche på fiolen et stykke for dem og spillede nogle gange for dem, men ikke havde bestilt ham til at lege, ikke heller han eller andre gav ham noget derfor, og han var der kun en time.

** Tomas Mikkelsen, borger og handelsmand sst, lod oplæse stævning 25/5 kontra Christen Vegerslev for synsmænds opkrævelse, hvorefter synsmænds i rette lagde deres efterskrevne synsforretning på den af Vegerslev opsatte bygning, som befandtes at være sat en halv alen for nær Tomas Mikkelsens grund, foruden tagdroppet, som efter gammel skik og brug bør forholdes sin nabo uden skade.

** Hans Rasmussen underfoged for borgmester Jens Basballes vegne kontra Hans Svane efter opsættelse 20/4 sidst. med begge parters bevilling blev sagen opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af tinget 20/4 kontra Bendix Kobbersmed, Rasmus Hår, Hans Pedersen og Niels Frandsen, men som intet svar skete, blev de tildømt at betale deres gæld.

(8)

** Jens Fog for Johan Henrik Winhagen kontra Peder Basballe fremkom med opsættelse her af tinget 11/5 næst afvigt. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog for mons Winhagen kontra Peder Nielsen Brandt fremkom med opsættelse her af tinget 11/5. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Jens Fog for mons Winhagen kontra Dines Pedersen fremkom med opsættelse her af tinget 11/5 næst afvigt, men som mændenes forretning ikke fremlægges, er sagen opsat 8 dage.

** Henrik Kluchov for mons Winhagen kontra Hans Nielsen fremkom med opsættelse her af tinget 11/5 sidst og i rette lagde sit indlæg. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog på Anders Jørgensen Bro hans vegne fremkom med opsættelse her af tinget 27/4 sidst afvigt kontra Rasmus Soel og hans hustru, hvorimod blev i rette lagt Rasmus Soels svar imod Anders Jørgensens søgende. dommeren eragtede ---- stridige disse vidtløftige højt opførte regninger til gode mænds likvidation og skøn at henfinde.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Mikkelsen Soel fremkom med opsættelse her af retten 10/5 næst afvigt kontra Anders Jørgensen Bro. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Jørgen R Skrædder fremkom med opsættelse her af retten 20/5 næst afvigt kontra Hans Svane. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator på Levin Bernt jødes vegne fremkom med opsættelse her af tinget 20/5 næst afvigt. intet svar, derfor opsat 14 dage og forelagt Jens Smed da at svare.

8/6 1699.

** blev forkyndt Jørgen Andersen, borger sst, hans udgivne skøde til sin svigersøn Peder Nielsen Læsø, borger sst, på den gård på Mejlgade, han iboer, imellem Mogens Blachs gård og Rasmus Posts ejendom.

** blev forkyndt Jørgen Andersen borger sst hans udgivne skøde til hans svigersøn Niels Mikkelsen ---- på hans iboende gård ved Studsgades port mellem Jens Skægs og Christen Jørgensens ejendomme.

(9)

** blev forkyndt Oluf Knudsen Rut hans udgivne skøde til sin stedsøn Henrik Knudsen på en ejendom på Brobjerg, Anders Knudsen Ribe iboede, imellem Jacobus Gesius hans bolig og salig Knud Terkildsens ejendomme.

** blev læst og påskrevet Henrik Knudsen, borger sst, og Anders Knudsen skomager på sin hustrus vegne deres udgivne afkald til deres stedfar Oluf Knudsen Rut og deres mor for arv og lod efter deres salig far Knud Terkildsen skomager.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af tinget 27/4 sidst kontra Rasmus Mikkelsen Soel, hvorimod blev i rette lagt Rasmus Soels indlæg, at han beskylder Jens Fog for sin avindsmand, hvorefter blev afsagt, at som byfogden tiltaler Rasmus Soel for at have overfaldet Jens Fog prokurator på sin kirkevej og slået ham, men der findes dog ikke det ringeste vidnesbyrd derom, og ikke fornemmes nogen skade på nogen borger eller sine klæder at være tilføjet, da kendes Rasmus Soel for byfogdens tiltale fri.

** prokurator Peder Sørensen, fuldmægtig for Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, havde med en skriftlig stævning stævnet kaptajn Jost Pedersen i Ålborg angående to stormankre og et nyt ankertov på skibet Stadt Ålborg er medskikket til Portugal at forhandle, og efterskrevne vidnede, at 1697 straks efter sankt Mortens dag gik de ud med skibet Stadt Ålborg fra Hals ad Fladstrand, og da om natten mod dagen kom der drivende is på dem, og som de sad og holdt bøn, skar isen deres ankertov i stykker, så de mistede deres dagliganker, og så trak de tovet ind og stak det i et af Dines Pedersens ankre, som de havde indtaget og skulle være solgt i Portugal, og lod så samme anker falde, og som skibet tørnede for ankeret, gik tovet i stykker af isen, så de mistede ankeret, og så lå de nogle dage og drev i isen, før de slap løs og kom til Norge.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Rasmussen bådsmand, sejlende med Dines Pedersens skib, havde stævnet Peder Ibsen skomager og hans to svende, Jens Ibsen podemester og hans to svende med flere for dom angående den voldelige overlast, som de 28/5 sidst mod ham skal have forøvet. ligeledes stævnet afgangne Niels Mortensens enke for ulovlig udtapning imod politiforordningen. Peder Pedersen boende bag klostret vidnede, at imellem 1. og 2.pinsedag om natten kom Laurits Rasmussen og bankede på hans vinduer, og da han åbnede døren, ville han ind, da kom der en del personer væltende fra Niels Mortensens bislag, og da han lod karlen ind, da faldt de ind på ham, og da han slap fra dem, lukkede han sin forstuedør på indersiden, så slog de døren ind og ledte efter Laurits Rasmussen, men fandt ham ikke. synsmænd vidnede, at de havde synet Laurits Rasmussen, som havde to små rifter på og over næsen. andre vidnede om overfaldet.

(11)

** Peder Sørensen for Laurits Rasmussen efter foranførte varsel lovede sin irettesættelse til doms til i dag 14 dage, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig på Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet assessor Ejlert Jacobsen Ejlertz for dom angående Jørgen Pedersens myndling Dines Jensens arvelod 209 sletdaler, anseende assessoren sig den forrige formynder Anders Hansens gård har bemægtiget og ladet auktionere. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Rasmus Mikkelsen Soel fremkom med opsættelse her af tinget 19/5 næst forhen kontra Anders Jørgensen Bro og i rette lagde hans saggivelse over Anders Bro og en kopi af Anders Bros regning kontra Rasmus Soels hustru. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog for Johan Winhagen af Lübeck fremkom efter opsættelse her af tinget11/5 sidst kontra Peder Basballe og fremlagde en regning på debet og kredit under Henrik Kluchov hans hånd imellem Peder Basballe og Winhagen. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog for Johan Winhagen fremkom med en opsættelse 11/5 næst afvigt kontra Peder Nielsen Brandt. intet svar, derfor opsat 8 dage.

** Henrik Kluchov for Johan Winhagen efter opsættelse 11/5 næst afvigt kontra Hans Nielsen begærede dom. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Mikkelsen smed kontra Jens Tøgersen med flere efter opsættelse 11/5. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Jacobus Gesius apoteker sst lod læse og påskrive en dom her af tinget 25/5 næst afvigt kontra Johan Henrik Wrede, som har tjent ham i sit apotek, hvorefter Johan Henrik Wrede fremkom og bad bemeldte sin husbond om forladelse og erklærede, at han intet andet vidste med ham, hans hustru og børn end hvis ærligt og godt var, hvorimod han efter samme dom nyder sit gods igen ubehindret, som er i byfogdens hus.

** Anders Jørgensen Bro fremkom for retten med opsættelse her af tinget 13/4 sidst kontra Niels Hansen Gylling med flere. sagen blev med bevilling opsat 14 dage.

** Jens Fog for Anders Lassen, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget 25/5 sidst kontra Lucas Kloche. endnu opsat 14 dage.

** følger foranmeldte i Dines Pedersens førte tingsvidne sættefogdens stævnemål.

(12)

15/6 1699.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Mikkel Andersen Helbo, borger sst, havde stævnet efterskrevne sst for dom for hvis, de var ham skyldig. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Jørgen Rasmussen skrædder fremkom med opsættelse her af retten 20/5 næst afvigt kontra Hans Svane. da skete intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged for mester Rasmus Andersen, privilegeret instrumentist sst, havde stævnet Frands Pillegram og Evert Pillegram i Herskind hos deres far, item rytter Matias Bøemer sst for vidners førelse angående deres forhold mod Rasmus Andersen til det bryllup, som holdtes i Årslev 2.pinsedag sidst afvigt, men da Hans Rasmussen ikke havde vidnespersonerne til stede, blev sagen efter hans begæring opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig på Jens Ibsen podemester hans to sønner Jacob Jensen og Anders Jensens vegne havde stævnet Laurits Rasmussen bådsmand til Peder Pedersens for vidners førelse angående den skade, Laurits Rasmussen skal have tilføjet Anders Jensen, ligeledes blev stævnet vidner, der iblandt Jacob Nielsen Bresch skoflikker, borger sst, og hans hustru Dorte. nu vidnede synsmænd, at 5/6 blev Anders Jensen synet, og da havde han et langt dybt hul bag på hans højre hånd, hvilket han klagede, at han var blevet overfaldet af en skibskarl Laurits Rasmussen 28/5 sidst afvigt, hvorefter efterskrevne vidnede, at 1.pinsedag var de inde til Niels Møllers bag klostret, og da hvingede Laurits Rasmussen med sin kniv og ragede ind til Anders Jensen med hånden, og da rykkede han med hånden, og den blødte. så i rette lagde Jens Fog Jens Johansen skomagersvends attest, som herefter følger indført.

(13)

** Peder Sørensen for Levin Bernt jøde kontra Jens Smed fremkom med opsættelse her af tinget 20/5 sidst. Jens Smed beråbte sig på andet bevis i sagen, så blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen Bro, forrige vintappersvend på Hans Bendixens vinkælder, havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel, indvåner sst, for vidners førelse angående gæld, hvorefter efterskrevne i rette lagde deres attester, som herefter følger indført.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, havde stævnet Anders Jensen ved Munkeport, Niels Terkildsen og Peder Post borger sst for dom angående deres korns maling på landet og ikke efter KM forordning malet her i møllen. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog for Anders Jørgensen, efter opsættelse her af retten 1/6 næst afvigt, kontra Rasmus Soel, men da fuldmægtigen foregav, at mændene ikke havde kunnet få deres forretning over sagen færdig, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog for Johan Henrik Winhagens vegne fremkom med opsættelse her af retten kontra Peder Basballe 11/5 næst afvigt, hvorimod blev i rette lagt Peder Basballes indlæg, at han ikke har fået regning og ikke er fordringen gestendig. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Johan Henrik Winhagens vegne fremkom med opsættelse her af retten 11/5 sidst afvigt kontra Hans Nielsen Fog. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Johan Henrik Winhagen af Lübecks vegne fremkom med opsættelse her af retten 11/5 næst afvigt kontra Peder Nielsen Brandt sst angående 875 mark lübsk, som han blev tildømt at betale.

(14)

** følger Jens Johansens attest i Jens Ibsens førte vidne.

** følger Anders Pedersen, Knud Henriksen og Niels Hansens attester anmeldt i Anders Jørgensens førte vidne.

22/6 1699.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for mester Rasmus Andersen, privilegeret instrumentist sst, lod af tingbogen oplæse næst afvigt 15/6 indførte varsel til Frands Pillegram og Evert Pillegram, hvorefter Mikkel Andersen vognmand, borger sst vidnede, at næst afvigt 3.pinsedag var han lejet med mester Rasmus Andersens folk med deres instrumenter til Århslev til Mikkel Hovgårds enkes, hvor da datteren havde bryllup, og som de var der, kom brudgommen kørende fra Borum og Frands Pillegram kom for ved dem og blæste i sin trompet, indtil de kom uden bryllupsgården, da blæste mester Rasmus Andersens folk i deres trompeter og tog mod brudgommen. da spurgte en af mester Rasmus Andersens folk Frands Pillegram, om han ville kvittere brylluppet, hvortil han svarede nej, brudgommen havde bestilt ham, og han ville blive der og opvarte. Rasmus Andersens tjener Hans Knudsen lånte en hest og hentede Rasmus Andersen, som kom ridende og talte med Frands Pillegram om, at han skulle opvarte, for han havde KM brev derpå, og da sagde Pillegram, at han var bestilt dertil, og han var en rytter, han kerede sig om ingenting og greb til sin kårde og sagde til mester Rasmus, est du en ærlig karl, da kom herud og slås med mig, og da svarede han, at han skulle betale ham det med lands lov og ret. Svend Henningsen og Hans Knudsen tjenende, mester Rasmus Andersen, vidnede, at de så og hørte således at være passeret.

(15)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Rasmussen fremkom med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt og lod læse og påskrive et tingsvidne i sagen, her af tinget 8/6 næst afvigt, og i rette lagde magister Jens Mundelstrup rektor og magister Jørgen Rodius konrektor deres begæring til borgmestre og råd med deres resolution, dateret rådstuen 7/3 1698, angående ungdommens forførelse med drik eller dobbel. så blev de indstævnede personer tre gange påkaldt, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for borgmester Jens Basballe efter opsættelse 20/4 sidst kontra Hans Svane. med parternes begæring opsat 8 dage, og da at fremlægge mændenes forretning, som sagen derfor så længe har henstået.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Otte og Patrick Bey, købmænd i Hamborg, havde stævnet Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, for gældsdom og tiltalte ham for 527 rigsdaler efter hans veksel 16/4 1698. sagen blev opsat 14 dage, og til den tid forelagt Hieronimus Basballe enten med kommissariernes forretning eller andet bevis at godtgøre, at sr Otte og Bey for deres fordring i hans opbuds ---- er sket udlæg.

** Peder Sørensen prokurator havde stævnet Peder Basballe, borger og handelsmand sst, og tiltalte ham for 40 sletdaler, som Peder Sørensen på hans vegne har betalt til Maren Mortensdatter, rejsende sig af en rådstuedom over ham forhvervet, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator for Jørgen Pedersen, borger sst, anordnet formynder for salig Jens Mørkes søn, Dines Jensen, fremkom med opsættelse her af retten 8/6 næst afvigt kontra assessor Ejlertz og i rette lagde en kopi af et pantebrev, Anders Hansen har givet assessor Ejlertz i hans gård for 294 rigsdaler, dateret 4/4 1695, af magistraten påskrevet, at børnegodset der før skal være prioriteret, og formente, at som assessor Ejlertz har stillet den hele gård til auktion og oppebåret hvis, den er blevet solgt for, bør han skadesløs at betale den første prioritet. assessor Ejlertz blev påkaldt, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Mikkelsen smed, borger sst, havde stævnet Levin Bernt jødes tjener Jens Meier for at vidne i den sag imellem Jens Smed og Levin Jøde, men da samme varsel ikke kunne agtes gyldigt, da kunne ingen vidner udstedes før nyt stævnemål.

(16)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Mikkelsen Soel kontra Anders Jørgensen efter opsættelse 19/5. intet svar, sagen endnu opsat 14 dage.

** Jens Mikkelsen smed, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget 11/5 næst afvigt kontra Jens Tøgersen med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Johan Henrik Winhagen, borger i Lübecks, vegne fremkom for retten med opsættelse her af tinget 11/5 næst afvigt kontra Peder Basballe angående gæld 500 mark lübsk, hvilken regning Peder Basballe ikke var gestendig, men som han blev tildømt at betale.

** Anders Jørgensen Bro, forrige vintappersvend på Hans Bendixens vinkælder, fremkom med opsættelse her af tinget 19/5 næst afvigt kontra Niels Hansen Gylling med flere og i rette lagde sit indlæg. Jørgen Snøde på Dorte, salig Jesper Mogensens, vegne svarede, at hun fragår, at hun ikke er Anders Bro noget skyldig. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Johan Henrik Winhagen, handelsmand i Lübecks, vegne fremkom for retten med opsættelse her af retten 11/5 næst afvigt kontra Hans Nielsen Fog og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom intet bevis fra Winhagen var, at han skibsfolkene på Jens Jacobsens skiberum samme pakke havde leveret, og de ved ed purgerede dem, at de samme pakke ikke havde bekommet, hvorfor de ved dom 19/4 1697 blev derfor frikendt, så kendes billigt at Johan Henrik Winhagen, som i sin missive tilstår samme pakke at have bekommet, bør at forskaffe Hans Nielsen samme sin pakke igen eller dens værdi.

(17)

** Jens Fog for Christen Vegerslev, efter opsættelse her af tinget 15/6 sidst kontra Anders Jensen, Niels Terkildsen og Peder Post, begærede opsættelse, hvorfor sagen blev opsat endnu 14 dage.

** Jens Fog for Anders Lassen kontra Lucas Kloche efter opsættelse næst forhen 25/5 lod læse og påskrive Anders Lassens indlæg og saggivelse. sagen blev opsat 8 dage.

29/6 1699.

** KM forbud på kornvarer af Danmark indtil august måneds udgang blev læst og påskrevet.

** Johan Slothauer skrædders udgivne pantebrev til rådmand Hans Vinter på hans iboende våning med gårds og haverum for kapital 200 sletdaler, dateret 11/6 1699, blev læst og påskrevet.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af tinget kontra Hans Svane 19/5 næst afvigt og i rette lagde mændenes forretning. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Jørgen Rask skrædder fremkom med opsættelse her af tinget 20/5 næst afvigt kontra Hans Svane. så skete intet svar, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Mikkel Andersen Helbo, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 15/6 næst afvigt kontra Lyder Andersen, Rasmus Hår og Peder Stær angående gæld, som de blev tildømt at betale.

** Jens Mikkelsen smed, borger sst, havde stævnet Henrik Poulsen på Vitvedgård angående gældsfordring, og Jens Fog i rette lagde sin attest, at 6/9 1696 begærede Jens Smed klaring for arbejde, han havde gjort for Henrik Poulsen, mens han boede i Torsager, hvorefter Jens Smed i rette lagde sin efterskrevne regning til Henrik Poulsen Gram, residerende på Vitvedgård.

(18)

** Jens Mikkelsen ankersmed, borger sst, havde stævnet Levin Jødes tjener Jens Meier for sin sandhed at vidne angående den sag imellem Levin Jøde og Jens Smed for den tobak, Jens Smed for soldat Søren Olufsen havde caveret, hvorefter Jens Meier på spørgsmål svarede, at soldaten har fået så meget tobak, som Jens Smed søges for, og Jens Smed i rette lagde en attest af soldat Søren Olufsen om hvis tobak, han havde fået af Levin Jøde, som herefter følger indført.

** Peder Sørensen prokurator for Levin Bernt jøde efter opsættelse 20/5 næst afvigt kontra Jens Ankersmed begærede dom, hvortil Jens Smed svarede, at han var ham intet skyldig uden en rulle tobak for 5 mark. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog for Anders Lassen efter opsættelse 25/5 kontra Lucas Kloche. Peder Sørensen på Lucas Kloches vegne svarede, at han ville levere Anders Lassen hans sorte kjortel igen og begærede sagen opsat, så sagen blev opsat 8 dage.

** følger Søren Olufsens i Jens Smeds førte tingsvidne attest og vidnesbyrd.

6/7 1699.

(19)

** etatsråd og stiftbefalingsmand Frederik Vind hans advarsel og kundgørelse, angående det flensborgske kobber og messingværks interesseredes privilegier, og de klager derover, at de dermed landet gennemløber, blev læst og påskrevet.

** Oluf Eriksen lod læse og påskrive Søren Pedersen Halkærs ham givne afkald for al hans fædrene og mødrene arveparter.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Rasmussen, bådsmand ved Dines Pedersens skib, havde stævnet Peder Ibsen skomager og hans svende, Jens Pedersen podemesters sønner Anders og Jacob, Søren Skrædders søn Christen med flere for vidner at anhøre angående den overlast, som Laurits Rasmussen af dem skete natten mellem 1.og 2.pinsedag. ligeledes stævnet Albret Tiedemann og Peder Pedersens hustru Johanne Nielsdatter for deres sandhed at vidne, hvorefter Albret Tiedemann i rette lagde sit vidne, som herefter følger indført, og Peder Pedersens hustru Johanne Pedersdatter vidnede om overfaldet.

** Peder Sørensen prokurator for Laurits Rasmussen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 8/6 kontra Jens Podemesters sønner med flere. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator havde stævnet Peder Basballe for gælds fordring og tiltalte ham efter hans obligation, dateret Århus 25/4 1699, for den første termin 50 sletdaler, hvorimod Peder Basballes søn Christen Basballe mødte med faderens indlæg, angående at han fordrer afkald for Maren Mortensdatters arv med mere, hvorefter blev kendt, at Peder Basballe bør efter sin forskrivning at betale 50 sletdaler.

** Peder Sørensen prokurator fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 22/6 kontra Peder Basballe, hvorimod blev indleveret Peder Basballes indlæg, hvori han fordrer afkald for Maren Mortensdatters patrimonium. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, boende på Århus mølle, fremkom for retten med opsættelse her af tinget 15/6 næst forhen kontra Anders Jensen og Niels Terkildsen, men havde frafaldet sagen mod Peder Post. sagen blev opsat 14 dage.

(20)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jørgen Rasmussen skrædder, borger sst, havde stævnet Hans Pedersen Svane, skipper og borger sst, for vidnesførelse angående den omtvistede husleje, de omtvister, og nu vidnede Niels Bondesen skrædder, borger sst, med flere, at imellem næst afvigt sankt Mikkelsdag og Mortensdag, da Hans Svane var afflyttet den våning på Mejlgade, han iboede, og Jørgen Rasmussen tilhørte, da blev kakkelovnen stående i huset formedelst resterende husleje, hvor da noget efter kom Hans Svanes hustru til Jørgen Rasmussen og begærede af ham, hun måtte få kakkelovnen, hvortil han svarede ja, når han fik sin husleje, da rakte hun ham hånden og lovede, såfremt hun var en ærlig kvinde, så skulle han få sin husleje, og så lod han hende få kakkelovnen.

** Hans Rasmussen for Jørgen Skrædder kontra Hans Svane efter opsættelse 19/5. er endnu bevilget opsat 8 dage.

** Anders Jørgensen Bro, indvåner sst, havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, hvorimod blev i rette lagt Dorte Mikkelsdatter, salig Jesper Mogensens, indlæg med flere, hvorefter de indstævnede, som vedgik gælden, blev tildømt at betale deres gæld.

** Peder Sørensen for Rasmus Soel efter opsættelse 19/5 kontra Anders Jørgensen i rette lagde en dom af Hads herreds ting 15/6 næst afvigt angående Elsebeth Nielsdatter, som nu har til ægte Rasmus Soel, hendes ærlige forhold og begærede dom, og da irettesættelsen sigter til Anders Jørgensens ære, da blev efter loven tilskrevet efterskrevne mænd i dag 8 dage i samme sag at sidde dom, til hvilken tid sagen blev opsat.

(21)

** Peder Sørensen prokurator på Levin Bernt jøde hans vegne fremkom for retten med opsættelse her af tinget 20/5 næst afvigt kontra Jens Ankersmed og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at efterdi Levin Bernt ikke beviser, at Jens Smed har caveret for Søren Olufsen, så bør han for den fordring fri at være, men de 5 mark, som han tilstår, bør han tillige med processens bekostning 10 mark til Levin Bernt at betale.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på politimesters vegne havde stævnet Laurits Ibsen af Holbæk mod vidner at påhøre, angående hans ulovlige forprang med træsko opkøben af bønder og andre på landet og i byen. ligeledes stævnet Laurits Pedersen, som samme træsko i sin skude har indtaget, samt Tomas Pedersen og hans døtre Anne Kirstine Tomasdatter og Maren Tomasdatter. Anne Kirstine Tomasdatter vidnede, at hun var på landet i Linå by hos Anders Kræmmer og ville have haft nogle træsko, han havde lovet hendes far, og da sagde han, at dersom hun ville give så meget som de sjællandske folk, så skulle hun være dem næst og sagde, de fremmede ville give ham 14 sletdaler og over dette måtte hun give ham for læsset 12 daler, ihvorvel han pinsedag havde lovet dem læsset for 11 daler. andre vidnede, at de var i byfogdens hus, da var der en bondemand Rasmus Lauritsen i Gjern sogn og by, som bekendte at en fremmed mand fra Holbæk, Laurits Ibsen, var i Allinggård hos Jochum Fischer og købte træsko. derefter blev i rette lagt Oluf Sørensen, borger sst, hans attest om en del læs træsko af en sjællandsk mand købt i Lavengård, som herefter følger indført. andre vidner, som ikke mødte, blev forelagt at møde i dag 14 dage deres vidne at aflægge.

(22)

** Jens Fog prokurator for mons Anders Lassen efter opsættelse her af tinget 25/5 kontra Lucas Kloche og hans bror Henrik Kloche begærede dom, men som de ikke mødte, blev således kendt, at Lucas Kloche ikke alene bør at levere Anders Lassen sin kjortel igen, men også for den ibragte proces, formedelst han den ikke i mindelighed har leveret, at erstatte med 2 rigsdaler.

** Peder Sørensen for Henrik Otte og Bey, efter opsættelse her af tinget næst afvigt 22/6 kontra Hieronimus Basballe, begærede endelig dom. Jens Fog mødte og svarede, at kommissarierne ikke var hjemme, så blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Jørgen Pedersen kontra mester Ejlert Ejlertz efter opsættelse 8/6. så skete intet svar, og sagen er opsat 8 dage og forelagt assessor Ejlertz da at svare.

** Hans Rasmussen for borgmester Jens Basballe fremkom efter opsættelse 19/5 sidst kontra Hans Svane. blev opsat 8 dage.

** følger anmeldte Albret Tiedemanns attest i Laurits Rasmussen Brendstrups vidne.

** følger Oluf Sørensens attest i byfogdens vidne angående nogle læs træsko, som var købt på Lavengård af en mand fra Sjælland, og som kom i Laurits Pedersens skiberum.

13/7 1699.

(23)

** blev læst og påskrevet admiral Jens Rodsteen hans underskrevne arv og gælds frasigelse efter hans søn kaptajn Jochum Rodsteen, som til Wien er død.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Ibsen podemester, borger sst, hans vegne havde stævnet Laurits Rasmussen Brendstrup for dom for det voldelige overfald, som han med sin kniv har begået på Jens Podemesters søn Anders Jensen. på Laurits Rasmussens begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator for Jens Rasmussen Brendstrup fremkom for retten efter opsættelse her af retten 18/6 næst afvigt kontra Jens Podemesters sønner og flere og begærede dom. derimod blev i rette lagt blandt andre Cathrine, salig Niels Mortensens, indlæg sagen blev opsat 8 dage.

** 8 meddomsmænd i efterskrevne sag at sidde retterting.

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig for Rasmus Mikkelsen Soel på hans hustrus vegne fremkom med opsættelse her af tinget 6/7 næst afvigt kontra Anders Jørgensen Bro. på domsmændenes begæring blev sagen opsat 8 dage, at de imidlertid kunne efterse breve og tales ved.

** Peder Sørensen prokurator fremkom efter opsættelse her af tinget 22/6 næst afvigt kontra Peder Basballe. så blev sagen med bevilling opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for magister Ejlertz sag, han på Jørgen Pedersens vegne imod ham havde efter opsættelse 8/6 næst afvigt. på begæring, i forhåbning de skulle forenes, er sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtig for Jørgen Rasmussen skrædder fremkom med opsættelse her af tinget 19/5 næst afvigt kontra Hans Svane og begærede dom på resterende husleje 4 sletdaler af en bod på Mejlgade, som han blev tildømt at betale.

(24)

** Hans Rasmussen underfoged for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af retten 19/5 næst afvigt kontra Hans Svane og begærede dom, hvorefter han blev tildømt at betale Jens Basballe de 25 rigsdaler, som han tilstår på hans regning at være skyldig.

20/7 1699.

** blev forkyndt borgmester Jens Basballes udgivne skøde til Anders Jensen, borger sst, på en hans gård og hosliggende bod ved Vestergades ende, imellem Rasmus Soels og Niels Terkildsens ejendomme, med have og tilliggende avling.

** 8 mænd i efterskrevne sag at sidde retterting og dom.

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig for Rasmus Mikkelsen Soel på hans hustru Elsebeth Nielsdatter Rønne fremkom med opsættelse her af tinget 6/7 næst afvigt kontra Anders Jørgensen Bro angående hans usømmelige skrifter og påtale. så indleverede de 8 domsmænd deres af alle underskrevne dom, som af byfogden blev gennemseet og deri noget forandret, og så af samtlige samtykket, at eftersom Rasmus Soel på sin hustrus vegne har tiltalt Anders Bro for nogle grove ord, han hende i en regning skal have skrevet for nær, da har de de fremlagte dokumenter overvejet, og det synes dem ikke deraf Anders Jørgensen på sin ære at kunne lide, men for sin forseelse at give til straf til de fattige 4 rigsdaler, og som han i to sine indlæg erklærer hende, da bør han i egen person mundtligt det tilstå her for retten i dag 8 dage, og Rasmus Soel for sin hårde irettesættelse give til de fattige i bøssen 1 rigsdaler.

** Peder Sørensen prokurator fremkom med opsættelse her af tinget 22/6 næst afvigt på Henrik Otte og Bey af Hamborg deres vegne kontra Hieronimus Basballe angående hans veksel på 527 rigsdaler og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at da kommissarierne har gjort udlæg for samme fordring, da understod fogden sig ikke derpå at kende, men såfremt de noget på samme udlæg og de gode herrers forretning har at anke, da de efter loven ved KM højesteret sligt at søge.

(25)

** Peder Sørensen prokurator fremkom for retten med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt for Laurits Rasmussen Brendstrup kontra Jens Podemesters sønner med flere og svarede imod Mikkel Mogensens indlæg, på salig Niels Mogensens enkes vegne. sagen blev opsat 8 dage.

** byfogden Jens Nielsen Ovstrup på politimesters vegne lod af et tingsvidne her af tinget 6/7 oplæse indførte forelæggelse til Peder Kappel og Christian i dag at møde deres sandhed at vidne, men da de ikke var hjemkommet, blev sagen opsat 8 dage til doms.

** assessor Ejlert Jacobsen Ejlertz udgivne skøde til skipper Christen Jensen, borger sst, på den gård på Mejlgade ved Snævren på den ene og til salig Niels Villumsens gård på den anden side, med bagved liggende have og tilliggende gårdsavl, dateret 8/3 1699, blev læst og påskrevet.

27/7 1699.

** blev læst og påskrevet Johan Fach, organist til domkirken, hans udgivne pantebrev til madame Anne Cathrine, salig hr Christen Torsagers, af Holme på 50 sletdaler, derpå pantsat hende et stykke jord, dateret 24/7 1699.

** rådmand Petter Jessens skøde til Anders Vidisen handskemager på en hans gård på Guldsmedegade mellem Oluf Ruts gård og Jacobus Gesius boder, dateret 18/7 1699.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Rasmussen Brendstrup kontra Anders Podemesters sønner med flere fremkom med opsættelse her af tinget 8/6 næst afvigt og fordrede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Laurits Rasmussen bådsmand lader tiltale Peder Ibsens to sønner Anders og Jacob, Søren Land skrædders søn Christen med flere for den overlast, de har tilføjet ham natten efter 1.pinsedag, så kendes det billigt, at de samtlige for deres formastelse efter lovens 6.bogs 9.kapitals 2.og 5.artikel bør at bøde en voldsbøde 3 gange 40 lod sølv, og samtlige til

Laurits Rasmussen at betale for tilføjet skade, badskærløn og denne processes omkostning 9 rigsdaler.

(26)

** Jens Fog prokurator fuldmægtig for Jens Podemester søn Anders Jensen fremkom med opsættelse her af tinget 13/7 sidst og begærede dom. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for assessor Ejler Jacobsen Eilers havde stævnet Jens Mikkelsen ankersmed og tiltalte ham for 42 rigsdaler efter regning, hvorimod blev i rette lagt Jens Smeds regning, som formelder, at han bliver assessoren skyldig 6 rigsdaler. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet prokurator Peder Sørensen på egne og Maren Mortensdatter som lovværge på hendes vegne, item Peder Basballe for gjort arrest angående 100 sletdaler, som Peder Basballe ved obligation har forpligtet sig til Peder Sørensen at betale, hvilke Hieronimus Basballe formener Maren Mortensdatter at tilkomme, og han efter højesterets dom endda flere penge end ovenbemeldte hos Maren Mortensdatter, som deri har været en arving, for hans salig mors broderlod tilhører. sagen blev opsat 8 dage.

(27)

3/8 1699.

** Hans Rasmussen underfoged for assessor Ejlert Jacobsen Ejlertz vegne fremkom med opsættelse her af tinget 27/7 næst afvigt kontra Jens Smed, men da assessoren ikke var hjemme, blev sagen opsat 4 uger.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jørgen Andersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Jensen, skipper og borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 54 rigsdaler efter regning. sagen blev opsat 3 uger.

** Jens Fog for Hieronimus Basballe kontra Peder Sørensen fremkom med opsættelse her af tinget 27/7, og i rette lagde en højesterets dom 17/5 næst afvigt, afsagt imellem Hieronimus Basballe på den ene og salig Christen Basballes arvinger på den anden side, angående den broderlod, salig Inger Hieronimusdatter tilkom, og den deri indførte skifteforretning, dateret 6/9 1693, efter salig Christen Basballe, hvormed Jens Fog formente, at samme dom var et kraftigt bevis, at Hieronimus Basballe tilkom som eneste arving broderlodden efter hans salig mor. sagen blev opsat 14 dage.

(28)

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Levin Bernt jøde, boende sst, havde stævnet Peder Sørensen prokurator sst for 19 sletdaler, han har lånt ham, hvori kortes for to sager, han for ham har procederet. sagen blev opsat 14 dage.

10/8 1699.

** KM patent om, til hvad tid den nye salmebog skal indføres at bruges i kirkerne i Danmark og Norge, og hvad hvert eksemplar skal koste.

** Jens Fog for Jens Podemesters sønner og andre interessenter fremkom med opsættelse her af tinget 13/7 kontra Laurits Rasmussen bådsmand. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog på Ibsen podemesters sønner og medinteressenters vegne havde stævnet Peder Pedersen, boende bag klostret, for synsmænds opkrævelse angående hans dørs brøstfældighed, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne mænd.

(29)

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for skipper Anders Jensen, borger sst, havde stævnet Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, for gældsdom, rejsende sig af to rejser til Amsterdam 1694, penge 52 rigsdaler, og i rette lagde KM søpas skrevet på latin, dateret 31/3 1694, at Anders Jensen da var skipper på skibet Fortuna 18 læster drægtig, destineret fra Århus til Norge og på Holland eller England og så tilbage til Århus. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator havde stævnet Levin Bernt jøde, boende sst, for gældsdom på udlagte penge, rejser og salær efter regning 19 sletdaler. sagen blev opsat 8 dage.

17/8 1699.

** blev forkyndt rådmand Hans Vinters udgivne købebrev til Tomas Pedersen på en ejendom på Studsgade, Rasmus Mikkelsen nu iboer, med tilliggende gårdsrum og halv brønd, med tilliggende stykker jord i Skovvangen, dateret 16/8 1699.

** blev forkyndt Tomas Pedersens udgivne pantebrev for 250 rigsdaler, derfor pantsætter hans ejendom på Studsgade, ham af rådmand Hans Vinter solgt er.

** blev læst og påskrevet Christen Vegerslevs advarsel og forbud, indvånere ikke må lade male på andre møller, som også 8/9 1698 og 15/6 1699 findes læst og påskrevet.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Johan Plumb, borger og guldsmed sst, havde stævnet Torsten Jørgensen, skipper og borger i Horsens, for syn og vidners førelse, hvorefter skipper Morten Pedersen Skriver, boende sst, vidnede, at 9/7 næst afvigt lå han med sin førende skude, Gråfalk kaldt, tilhørende Johan Plumb, i Middelfart sund for ankers, og da de gik til sejls, da kom Torsten Jørgensen sejlende mod dem for hans fulde sejl og kunne have drejet bag om dem, om han havde villet, men han løb på siden af deres skiberum, som lå stille, og da blev et stort hus på skiberummet fra det øverste lige ned til vandet. andre vidnede det samme.

(30)

** Rasmus Andersen, privilegeret instrumentist sst, havde stævnet Henrik Henriksen Kloche instrumentistsvend og hans bror Hans Henriksen Kloche og talte med hans bror Lucas Kloche angående et bryllup, de afvigte 6/8 har opvartet i Elkær med musik. derefter blev i rette lagt Johanne Mikkelsdatter Oluf Mikkelsens og skipper Hans Nielsens underskrevne attester, som

herefter følger indført, men som en del af de indstævnede vidner ikke selv mødte, blev de forelagt personligt at møde i dag 14 dage deres sandhed i sagen at vidne.

** blev læst og påskrevet Tøger Clemendsen på samtlige salig Niels Christensen Møllers arvingers vegne deres afkald for arv efter ham, dateret 7/8 1699.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Ibsen podemester sst på hans to sønner og medinteressenters vegne. synsmænd i rette lagde deres synsforretning til Peder Pedersen bag klostret hans dør, som herefter følger indført.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe fremkom for retten med opsættelse her af tinget 27/7 kontra Peder Sørensen, og i rette lagde højesterets dom 17/5 næst forleden, at Hieronimus Basballe efter magistratens skiftebrev var eneste arving efter hans salig mor, og Maren Mortensdatter som arving i hans salig far Christen Basballes bo havde fået for meget af den broderlod, enken Inger Hieronimusdatter tilkom, hvorover arrest er gjort hos Peder Basballe på hendes penge der bestående 100 sletdaler. nu mødte Peder Sørensen og ved ed bekræftede, at han havde betalt til Maren Mortensdatter på Peder Basballes vegne 100 sletdaler, hvorefter Jens Fog frafaldt denne sag imod Peder Sørensen denne gang.

(31)

** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtig for borgmester Jens Basballe sst havde stævnet Maren Mortensdatter, Hans Pedersen kedelførers, for doms fornyelse angående gældsfordring, og i rette lagde en dom af Vilhelmsborg birketing 16/6 1689, hvori Hans Pedersen er tildømt at betale til rådmand Jens Basballe i Århus 1706 sletdaler, item lod læse Hans Pedersens indlæg, dateret Fulden mølle 16/9 1689, hvorefter Maren Mortensdatter blev tilfundet at betale forskrevne sum.

** Peder Sørensen prokurator på Jørgen Pedersens vegne fremkom med opsættelse 3/8 kontra Anders Jensen, som til i dag er opsat, men nu erfares var opsat 3 uger.

** Anders Pedersen vintappersvend hos Hans Bendixen på stadsvinkælder på sin husbonds vene havde stævnet Peder Olufsen handskemager, Søren Land skrædder og Jørgen Borum skrædder, borgere sst for gældsdom. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen kontra Levin Bernt jøde efter opsættelse her af retten 10/8 næst afvigt begærede dom. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog for Levin Bernt jøde kontra Peder Sørensen efter opsættelse 3/8 næst afvigt. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe havde stævnet rådmand Petter Jessen og Peder Basballe sst for tingsvidne angående fællessmakken Pelikanen, hvis de derimod kan have at svare. sagen blev opsat 8 dage.

** følger her tilforn i dag i Johan Plumbs førte vidne udmeldelse og synsforretning

(32)

** følger her i Rasmus Andersen instrumentists førte tingsvidne Johanne Mikkelsdatters attest, at hun med andre af byen af Niels Hansen i Elkær var budt til hans datters bryllup 6/8, og blev dertil brugt salig Henrik Bertelsens søn Henrik Henriksen, men hvad han bekom af vært eller gæster, er hende ubevidst. dernæst følger skipper Hans Nielsens attest, at som på søndag var 8 dage, var jeg og min hustru til bryllup i Elkær, og jeg kan ikke nægte, at jeg så noget spil, men jeg aldeles gjorde mig ingen tanke efter sådant, men efter gammel skik og sædvane sad jeg og andre gode venner og forlystede os med en pot øl og en pibe tobak.

** følger foranmeldte synsmænds synsforretning til Peder Pedersens dør.

24/8 1699.

** Jørgen Snøde prokurator, fuldmægtig for Peder Jensen, borger sst, fremkom for retten med opsættelse her af retten 10/8 næst afvigt kontra Hieronimus Basballe. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Levin Bernt jøde, boende sst, havde stævnet Jens Mikkelsen smed, borger sst, for ukvemsord imod ham i sit indlæg har skrevet, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Maren Mortensdatter, Hans Pedersens, angående den arrest, som Hieronimus Basballe 12/8 gjorde på hendes gods betræffende gældsfordring, rejsende sig af den arv, hun i salig Christen Basballes bo har bekommet, som er hendes part af den broderlod, salig Christen Basballes arvinger tilkom, idet samtlige Christen Basballes arvinger har for meget bekommet 1/30.del søsterlod af hele boet, som enken tilkommer. derefter blev afsagt, eftersom Hieronimus Basballe har ladet arrestere Maren Mortensdatter, Hans Pedersen kedelførers, gods for hvis, hun kan være skyldig hendes part af en søsterlod efter magistratens skiftebrev af år 1695 samt derpå følgende højesteretsdom, og hun ikke har villet rette for sig eller nogen forsikring, da bør arresten til hovedsagens uddrag ved magt at stande, og Hieronimus Basballe i dag 8 dage gøre forklaring hvor meget, Maren Mortensdatter på hendes part kan tilkomme at betale, til hvilken tid sagen opsættes.

(33)

** Peder Sørensen prokurator for Jørgen Pedersen fremkom med opsættelse her af tinget kontra skipper Anders Jensen angående gæld 52 rigsdaler, som han af ham i Amsterdam har bekommet, som han blev tildømt at betale.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for amtskriver Envold Randulf sst havde stævnet Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, for dom angående gældsfordring for regning og kontraregning. sagen blev opsat 14 dage, og imidlertid deres stridige regninger at indkomme for hver deres tiltagne to mænd i overkøbmand Tomas Mikkelsens hus.

(34)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe havde som 17/8 stævnet rådmand Petter Jessen og Peder Basballe angående deres fælles smakke, hvoraf Jens Basballe tilhører den halve part, og af den anden halvpart tilhører 1/3 Petter Jessen og 1/6 Peder Basballe, og da de 93 og 94 har brugt samme smakke til færgeløbet og ikke har villet kontentere Jens Basballe for hans part,

og de ikke er kommet til rigtighed derom. sagen blev opsat 14 dage, og imidlertid sagen for skipperlavets oldermand Morten Værn og efterskrevne 4 søerfarne borgere, som parterne med deres stridige regninger for sig i lavshuset at indkalde, og dem derom om muligt i mindelighed at forene.

** Jens Fog prokurator havde stævnet hr Hans Toksværd, hospitalspræst og kapellan i Vorfrue sogn, for gældsdom for 10 rigsdaler efter sit løfte for hafte umage ved salig Jens Sørensens skifte i Hasle, hvor han forligte de udenlandske arvinger, hvortil hr Hans Toksværd lod svare, at han ikke havde antaget Jens Fog. sagen blev opsat 14 dage, og hr Hans Toksværd at fremlægge sin skriftlige eller mundtlige forklaring.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Ibsen podemester og medinteressenters vegne fremkom med opsættelse her af tinget 13/7 næst afvigt kontra Peder Pedersen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Jens Ibsen lader tiltale Laurits Rasmussen Brendstrup for at have skåret hans søn Anders Jensen over sin hånd, men ikke beviser, hvem der skar ham, eller at Laurits Rasmussen det skår havde tilføjet, da kendes Laurits Rasmussen for den post fri, men som af tingsvidne fornemmes, at han samme aften med en blottet kniv og adskillige uskikkelige ord har ladet sig finde, da bør han efter lovens pagni 902 artikel 14 at bøde 3 gange 5 lod sølv.

** Anders Pedersen vintappersvend for sin husbond Hans Bendixen havde som i dag 8 dage stævnet Peder Olufsen, Søren Land og Jørgen Borum for gæld. sagen blev opsat 14 dage.

(35)

31/8 1699.

** blev læst og påskrevet KM forbud på en del korn og fedevarers udførsel af Danmark og Norge.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Christen Nielsen Friis, købhandler sst, i rette lagde byfogdens skriftlige stævning, hvormed var stævnet Lave Hansen, borgmester i Assens, og nu blev fremlagt Søren Mikkelsen skipper og hans bådsmænd deres skriftlige attest, at i november 1693 var han hensejlet til Korsør med en ladning gods, som Christen Friis var købmand for, hvor der da blev oplagt Lave Hansen, som da boede i Korsør, 10 tønder norsk tjære, som vi ikke ville sælge formedelst den ringe pris, tjære da var i, at en tønde gjaldt kun 3 rigsdaler.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Andersen instrumentist sst havde som 7/8 stævnet Henrik Kloche for vidner, og Mikkel Andersen Helbo vidnede, af afvigt 6/8 var han til bryllup til Niels Hansens i Elkær, og da opvartede Henrik Henriksen og en anden karl dem med musik, og Henrik Henriksen legede på en fiol, og på spørgsmål svarede han, at han ikke så, at der gik en tallerken om efter måltid til brylluppet for dem som legede, eller de fik nogen penge, og han vidste ikke, hvem dem havde bestilt eller var udsendt af, ikke heller han vidste, om de havde blæst i trompet, idet han rejste derfra, straks de havde læst fra bord. dernæst fremkom Mikkel Nielsen konsumptionsbetjent og vidnede, at han var til samme bryllup, og da så han, at Henrik Kloche og hans bror Hans Kloche legede på fioler til brylluppet, og gav ham dem 10 skilling for en dans, og ikke han så nogen anden gav dem penge, og havde de trompeter med dem, dog ikke han hørte, de blæste i dem.. de øvrige indstævnede vidner, som ikke var mødt, blev forelagt at møde i dag 14 dage.

** Peder Sørensen for Matias Sørensen Hårbo, borger sst, havde stævnet skipper Rasmus Find af Kalundborg for dom og tiltalte ham for 6 rigsdaler, som er fragt af hans smakke, for en rejse til Kalundborg, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage

(36)

** Jens Fog prokurator for Levin Bernt jøde fremkom med opsættelse her af tinget 3/8 næst afvigt kontra Peder Sørensen. sagen blev opsat 14 dage, og imidlertid henvist til gode mænds forhandling.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe fremkom for retten med en arrest dom kontra Maren Mortensdatter, Hans Kedelførers, her af tinget udstedt 24/8, og foregav, at Maren Mortensdatter bliver skyldig af den søsterlod hendes 1/13.del part, den uvisse tilstående gæld undtaget, 102 sletdaler, foruden den uvisse gæld fra samme søsterlod 178 sletdaler. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for assessor Ejlertz fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 27/7 kontra Jacob Smed. intet svar, thi blev sagen opsat 8 dage.

** Niels Nielsen Skøt, tjenende etatsråd og stiftbefalingsmand Vind, bød sig i rette imod Søren Mortensen, tjenende mons Vegerslev, men som stævningen ikke blev fremlagt, foreviste han en videmeret kopi, som han begærede på stemplet papir, som et notarial instrument, oversat.

** følger nu Christen Nielsen Friises stævning til borgmester Lave Hansen i Assens.

7/9 1699.

** blev læst og påskrevet KM befaling ---- byfogden Oluf Andersen.

** blev læst og påskrevet KM anordning om ringen med klokker for salig kong Christian den 5. så og forbud på spil og leg, item om sørgeklæder at bære.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Levin Bernt jøde kontra Peder Sørensen fremkom efter opsættelse 3/8 næst afvigt. dommeren pålagde begge parter i dag 8 dage at indlevere alle breve og dokumenter i sagen, og til samme tid blev sagen opsat.

(37)

** Jens Fog prokurator kontra hr Hans Toksværd fremkom med opsættelse 24/8 næst afvigt og refererede sig til sin irettesættelse, og Peder Sørensen refererede sig til hr Toksværds indlæg, hvorefter dommeren resolverede, at som Jens Fog ikke har noget til sagens oplysning fremlagt, da hvis han har noget til bevis i sagen, det da i dag 8 dage at fremlægge, til hvilken tid sagen er opsat.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Oluf Rut og Rasmus Værn, borgere sst, havde stævnet Hans Nielsen Gotlænder, borger sst, for vidner og dom, angående nogle utilbørlige ord, som han 24/8 mod dem har sagt. da i henseende at sagen i mindelighed skulle blive debatteret, er sagen opsat 8 dage, og til samme tid de indstævnede vidner at møde, hvis sagen ikke bliver bilagt.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Gotlænder, borger sst, havde stævnet Oluf Knudsen Rut, Mogens Murmand og Rasmus Klokker sst for vidners førelse for modvillig øvelse imod forbud på hans begravelse i domkirken. i henseende til mindelig forening er sagen til vidners førelse opsat 8 dage.

** Jens Fog for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 24/8 kontra rådmand Petter Jessen og Peder Basballe. så blev i rette lagt de anordnede mænds forretning i sagen. sagen blev opsat 14 dage og forelagt parterne da at producere alle breve og bevisligheder.

** Peder Sørensen prokurator for amtskriver Envold Randulf fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 24/8 kontra Jørgen Pedersen og i rette lagde de anordnede mænds forretning. sagen blev opsat 14 dage, og forelagt parterne at fremlægge hvis, de videre til bevis har.

** Jørgen Snøde prokurator for Anders Jensen, borger og handelsmand sst, fremkom for retten med opsættelse her af retten 10/8 næst afvigt kontra Hieronimus Basballe, hvorimod blev i rette lagt Hieronimus Basballes indlæg, at han ikke er Anders Jensen samme fordring skyldig. sagen blev opsat 8 dage og forelagt parterne deres bevisligheder at fremlægge.

(38)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for skipper Anders Jørgensen Højer havde stævnet Jens Mikkelsen smed og skipper Mikkel Jacobsen, borgere sst, for gældsdom. dommeren resolverede, at eftersom KM forordning melder, at alt det som lyder på ---- penge skal skrives på papir i den 1.klasse, og det af Hans Rasmussen i rette lagte instrument kun er på papir i 2.klasse, da kendes, at han bør sit instrument på det forordnede stemplede papir i 1.klasse at lade omsætte, såfremt han det sig til nytte her i retten vil bruge.

** Hans Rasmussen for assessor Ejlertz fremkom med opsættelse her af retten 27/7 næst afvigt kontra Jens Ankersmed og begærede deres stridige regninger til gode mænds likvidation og skønsomhed blev henvist. sagen blev opsat 8 dage.

** Anders Pedersen for sin husbond Hans Bendixen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 24/8 kontra Peder Olufsen med flere, hvorimod blev i rette lagt de indstævnedes indlæg. sagen blev opsat 14 dage.

14/9 1699.

(39)

** Peder Sørensen prokurator havde stævnet Peder Basballe, borger sst, for tingsvidne angående afkalds tilbud for Maren Mortensdatters arvelod efter hendes salig morfar, og nu frembød Peder Sørensen et afkald under sin og Maren Mortensdatters hænder, og nu blev Peder Basballe 3 gange påkaldt, men intet svar skete, hvorefter tingsvidne blev udstedt.

** Jens Fog prokurator for Levin Bernt jøde fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigt 31/8 og producerede de tilmeldte likvidationsmænds forretning. sagen blev opsat 8 dage.

** Jørgen Snøde prokurator for Anders Jensen fremkom med opsættelse her af tinget 7/9 næst afvigt kontra Hieronimus Basballe og i rette lagde en afregning imellem Hieronimus Basballe og Anders Jensen, dateret 4/6 1698. sagen blev opsat til doms 8 dage.

** Jens Fog for Hieronimus Basballe fremkom med en opsættelse her af retten næst afvigt 31/8 kontra Maren Mortensdatter efter da fremlagte arrestdom melder, som da er indført. sagen blev opsat til doms i dag 14 dage.

(40)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Anders Jørgensen Højer, skipper og borger sst, havde stævnet Jens Ankersmed, borger sst, for dom og tiltalte ham for 8 sletdaler. parterne blev forelagt i dag 8 dage at fremlægge alt hvis, de har i sagen, og er sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, havde stævnet Maren, salig borgmester Jens Låsbys, med hendes lovværge, så og hendes tjener Søren Basse for vidner angående noget korn, som de imod KM privilegier har ladet male på fremmede møller, og nu vidnede Hans Rasmussen møllersvend på Århus mølle, at 4/9 næst afvigt var han uden Munkeport, og da kom salig borgmester Låsbys enkes tjener Søren Basse kørende med to sække på vognen, som var bygmel og byggryn, og kørte til Hans Bendixens vinkælder, og da advarede vidnet på sin husbonds vegne Søren Basse, at han ville holde for døren, til hans husbond fik bud til byfogden, og fik gjort arrest på kornet, da svarede Mikkel Johansen, nu havde de fået konsumption deraf, så måtte de køre hvor de ville, og da vidnet spurgte Søren Basse, hvor han havde fået det malet. svarede han, at i Grundfør mølle blev det malet .

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev med samme varsel fremlagde for at bevise, hvad Århus mølles privilegier har været, en kopi af Christian den 4. befaling, dateret København 18/3 1646, under Jens Jensen Vissings hånd, på slet papir. sagen blev til irettesættelse opsat 8 dage.

(41)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Petter Jessen sst havde stævnet Peder Basballe, borger sst, for dom angående gældsfordring for 1/3.part i smakken, kaldt Pelikanen, han ham 1694 skal have afkøbt, og i rette lagde en kontrakt under Peder Basballes hånd og segl tillige med flere interessenter, angående færgeløbet imellem Århus og Kalundborg, dateret Århus 22/11 1694, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Sønderborg, boende i Viborg, havde stævnet rådmand Petter Jessen her sst for gældsdom og tiltalte ham for 20 rigsdaler, efter dom her af retten 6/6 1695. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator for Matias Hårbo fremkom med opsættelse her af tinget 31/8 næst afvigt kontra skipper Rasmus Find og begærede dom, hvorimod blev i rette lagt Rasmus Finds indlæg, at han ikke tilstår fordringen og henskyder sig til sit værneting. sagen blev opsat 8 dage.

(42)

** Hans Rasmussen for salig Niels Harlevs enke havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Rasmus Andersen musikant kontra Henrik Kloche og Hans Henrik Kloche efter opsættelse 17/8 næst afvigt. intet svar, derfor endnu opsat 14 dage til doms.

21/9 1699.

** Hans Rasmussen underfoged lod læse og påskrive en dom af Randers byting 30/1 1699, af Jens Juul sst forhvervet over Jens Fog, efter forrige dom at bøde 3 lod sølv.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Sønderborg fremkom med opsættelse her af tinget 14/9 næst afvigt kontra rådmand Petter Jessen og begærede dom, hvorimod blev i rette lagt Petter Jessens indlæg, at han fragår fordringen. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator for Christen Vegerslev bød sig i rette med opsættelse her af tinget næst afvigt 14/9 kontra Maren, salig borgmester Jens Låsbys, og satte i rette formente, at det malede korn, som madame Låsbys karl er antruffet med, som på landsbymøller skal være malet og hvorpå er gjort arrest, bør efter KM privilegier at være forbrudt, hvorimod Jørgen Pedersen på sin svigermors vegne svarede, at som der er ikke stævnet på arrest, så formoder han den at falde, hvorefter blev afsagt, at arresten bør ved magt at stå til sagens uddrag, og hovedsagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator for Matias Hårbo kontra Rasmus Find efter opsættelse 31/8. intet svar, så blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for rådmand Petter Jessen kontra Peder Basballe fremkom efter opsættelse næst afvigt 14/9. som intet svar skete, blev sagen til doms opsat 8 dage.

** Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Maren Mortensdatter med hendes lovværge Peder Sørensen angående 100 sletdaler, som hos Peder Basballe af hendes efter salig Christen Basballe tilfaldne arvepart er bestående, og Peder Sørensen sig skal have tilforhandlet. ligeledes stævnet Peder Basballe, om han hertil vil have noget at svare. Peder Sørensen lovede svar, og sagen blev opsat 8 dage.

(43)

** Hans Rasmussen fremkom med den tilforn antegnede Randers bytingsdom af 30/1 1699, og Jens Fog lovede at efterkomme dommen inden 8 dage.

** Jens Fog for borgmester Jens Basballe kontra rådmand Petter Jessen, og Peder Basballe fremkom med opsættelse næst afvigt 24/8 og Jens Fog på borgmesters vegne begærede, at dommeren ville pålægge rådmand Petter Jessen og Peder Basballe at gøre ham rigtigt regnskab for samme smakkes fortjente fragters oppebørsel for år 1693 til 1697. sagen blev opsat til doms 14 dage.

** Peder Sørensen for amtskriver Envold Randulf fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 24/8 kontra Jørgen Pedersen. nu blev parterne af dommeren forelagt, at såsom de tilmeldte mænd

siger, at de ikke kan påskønne deres regninger, da såfremt de ikke inden i dag 8 dage indbyrdes derom kan blive forenet, forelægges dem til i dag 8 dage samme regninger i retten at fremlægge.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Mikkelsen ankersmed fremkom med en skriftlig stævning til assessor Ejlert Jacobsen Ejlertz angående efterregning, som til mænd har været henvist, og Jens Smed tilbyder 6 rigsdaler, som han på regning blev skyldig. på begæring blev sagen opsat 14 dage, og Jens Smed forelagt at fremlægge sin regning.

** Jens Fog for Levin Bernt jøde fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 24/8 kontra Jens Ankersmed, som mødte og i rette lagde sit skriftlige indlæg om sine ord, han om Levin Jøde har sagt. så blev sagen opsat 14 dage til doms.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Levin Bernt jøde fremkom med opsættelse her af tinget 31/8 næst forhen kontra Peder Sørensen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom de begge har fremlagt regninger, som efter to mænds likvidation er således udfaldet, at Levin Jøde til Peder Sørensen bliver skyldig 8 rigsdaler, så vides ikke rettere at kende, end Levin Jøde derefter bør betale Peder Sørensen de 8 rigsdaler, og derforuden processens omkostning med 3 rigsdaler.

(44)

** Jørgen Snøde for Anders Jensen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 7/9 kontra Hieronimus Basballe og begærede dom for 52 rigsdaler, for gjorte rejser til Amsterdam, hvorefter blev afsagt, eftersom Hieronimus Basballe fremlægger en afregning imellem ham og Anders Jensen, dateret 4/6 1698, hvoraf sees, at de til samme dato intet bliver hinanden skyldig, da bør Hieronimus Basballe for Anders Jensens tiltale fri at være.

** Hans Rasmussen for salig Niels Harlevs enke fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 14/9. Peder Broch frembød 4 sletdaler og erbød sig ved ed ikke mere at være skyldig, hvorefter Hans Rasmussen begærede sagen opsat, og da ikke videre svar skete, blev sagen opsat 8 dage til doms.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, fremkom med en opsættelse her af tinget kontra Peder Olufsen handskemager med flere for gæld. sagen blev opsat til doms 8 dage.

28/9 1699.

** Peder Sørensen for Matias Hårbo fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 31/8 og begærede opsættelse, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog fremkom for retten og foreviste en dom af Randers byting 30/1 1699 med Mikkel Helbos påskrift, dateret 28/9 sidst, at Jens Fog havde fyldestgjort samme dom.

** Jens Fog for Hieronimus Basballe kontra Maren Mortensdatter med hendes kurator Peder Sørensen fremkom med en opsættelse her af tinget 31/8 næst afvigt og begærede dom, hvorimod Peder Sørensen prokurator på egne og Maren Mortensdatters vegne fremlagde en Århus rådstuedom, dateret 27/2 1698, dens slutning angående salig Christen Basballes arvinger, at magistraten har kendt et afkald og kvittering ved magt, som den salig mands arvinger skulle have givet deres stedmor Inger Hieronimusdatter, samt højesteretsdom af 17/5 1699, at borgmester

Mikkel Mikkelsens dom bør ikke at komme borgmester Jens Basballe til præjudice. sagen blev opsat til doms 8 dage.

(45)

** Peder Sørensen prokurator for Anders Sønderborg fremkom med opsættelse her af tinget 14/9 næst afvigt kontra rådmand Petter Jessen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom Anders Sønderborg har til fornyelse ladet indstævne en dom her af tinget x/6 1695 over Petter Jessen på 23 rigsdaler, som han ikke har bevist at være betalt, da bør samme dom stå ved magt, og Petter Jessen at betale 23 rigsdaler inden 15 dage.

** Hans Rasmussen for skipper Anders Jørgensen Bro fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigt 14/9 kontra Jens Mikkelsen smed. Jens Smed erbød sig at aflægge sin ed, at samme penge er lånt i spil til Mikkel Jacobsen og tabt i samme spil og formoder, at loven holder ham fri, hvorefter blev afsagt, at eftersom ikke bevises, at samme penge er spil og dobbelpenge, ikke heller at Anders Jørgensen med ham har spillet, da bør Jens Smed indfri den til Anders Bro givne seddel på 8 sletdaler.

** Jens Fog prokurator fuldmægtig for Hieronimus Basballe sst fremkom med opsættelse næst afvigt 21/9 kontra Maren Mortensdatter og Peder Sørensen. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Jens Mikkelsen smeds fuldmægtig Jens Fog havde stævnet Niels Jørgensen, indvåner sst, og lod læse og påskrive en dom af Grenå byting 12/8 1689, samt Jens Tøgersens transport til Jens Mikkelsen på samme bompenge 102 rigsdaler, hvoraf Niels Jørgensen bør betale halvparten 51 rigsdaler. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Maren, salig Niels Harlevs, fremkom med opsættelse her af tinget 14/9 næst afvigt kontra ung Gert Gertsen med flere for gæld, hvorimod blev fremført indvendinger, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld.

** Peder Sørensen prokurator for amtskriver Envold Randulf fremkom for retten med opsættelse her af tinget 24/9 næst afvigt kontra Jørgen Pedersen, og nu blev i rette lagt regninger, og sagen blev opsat til doms 8 dage.

(46)

** Peder Sørensen for Rasmus Andersen fremkom med opsættelse her af tinget 17/8 næst afvigt kontra Hans Nielsen og hans hustru. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten 24/8 næst afvigt kontra Peder Olufsen med flere for gæld, som de nu blev tildømt at betale.

** Hans Rasmussen underfoged, som af magistraten er anordnet til auktionspengenes inddrivelse, havde stævnet efterskrevne sst for dom for hvis penge, de er skyldig for tilkøbte varer på auktioner, men som intet svar skete, blev sagen opsat.

5/10 1699.

** Hans Rasmussen underfoged, anordnet at søge efterskrevne for auktionspenge, fremkom med opsættelse her af tinget 28/9 næst afvigt og tiltalte efterskrevne for resterende auktionspenge, og som intet svar skete, blev de tildømt at betale deres gæld.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Søren Mortensen, tjenende Christen Vegerslev, boende på Århus mølle, havde med en skriftlig stævning stævnet justitsråd og stiftsbefalingsmands skytte Niels Nielsen for den overlast, øvet på ham udenfor Århus mølle, hvilken stævning herefter følger indført. Peder Sørensen prokurator mødte på skytte Niels Nielsens vegne, så og på Jens Hansen skyttes vegne, tjenende kaptajn Anders Skeel til Vinding overgård, og fremlagde et forhør i sættebyfogden Ditlev Blochs hus 31/8 næst afvigt, hvormed Peder Sørensen vil bevise, at Jens Hansen har afsagt sit vidne om hvis, skal være passeret angående det krybskytteri, som Søren Mortensen søges for, og Peder Sørensen mener, at intet vidnesbyrd enten imod ham eller Niels Nielsen bliver stedt til forhør, førend Jens Hansen derimod lovligt bliver stævnet, hvorefter blev afsagt, at begge skytter bør indstævnes til overværelse ved benævnte tingsvidnes forhvervelse.

(47)

** KM forordning om forbud på alle slags kornvarers udførsel af Danmark og Norge blev læst og påskrevet.

** Jens Fog for Jens Smed fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 21/9 kontra assessor Ejlertz, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Jens Fog for Levin Bernt jøde fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 24/8 kontra Jens Mikkelsen smed angående usømmelige rod og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at Jens Ankersmed bør at erklære Levin Bernt jøde bemeldte usømmelige ord, og for de i hans indlæg misbrugte ord af den hellige skrift at betale til de fattige i Århus hospital 4 rigsdaler.

** Peder Sørensen for amtskriver Envold Randulf fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 24/8 kontra Jørgen Pedersen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom amtskriver Randulf tiltaler Jørgen Pedersen for 48 rigsdaler efter regning, hvorimod Jørgen Pedersen fremlægger regning på 78 rigsdaler, hvilke regninger af retten har været henvist til uvildige mænd, som har udgivet deres forretning, hvorefter amtskriver Randulf bliver Jørgen Pedersen skyldig 57 rigsdaler, så vides ikke rettere heri at kende, and Randulf bør betale Jørgen Pedersen de resterende 57 rigsdaler.

(48)

** Jens Fog for borgmester Jens Basballe kontra rådmand Petter Jessen og Peder Basballe fremkom med opsættelse her af tinget 24/8 næst afvigt og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom er i rette lagt en beskikkelse fra borgmester Basballe og bemeldte rådmand til Peder Basballe, at samme smakke, Pelikanen, for rum tid siden af dem er solgt til Peder Basballe, i lige måder fremlægger en kontrakt, underskrevet af rederne i færgeløbet imellem Århus og Kalundborg, og deri hverken borgmester Basballes eller rådmand Jessens men alene Peder Basballes hånd og segl, da vides ikke rettere heri at kende, end rådmand Petter Jessen ingen part i bemeldte smakke bør at have, og den bør alene være borgmester Jens Basballe og Peder Basballe tilhørende, og de med hinanden enten at købe eller sælge den på hver side havende halvpart efter vurdering.

(49)

** Peder Sørensen for rådmand Petter Jessen fremkom med opsættelse her af retten 21/9 næst afvigt kontra Peder Basballe og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom rådmand Petter Jessen tiltaler Peder Basballe for 200 sletdaler, som han skal være ham skyldig for en afkøbt 3.part af smakken Pelikanen siden 1694, hvilket køb han ikke aldeles nægter, da er Peder Basballe pligtig til Petter Jessen rådmand at betale de 200 sletdaler for den 3.del part i smakken Pelikanen.

** Peder Sørensen for Christen Vegerslev fremkom med en arrest dom og opsættelse her af tinget 21/9 næst afvigt kontra Maren, salig borgmester Jens Låsbys, og som intet svar skete, er sagen endnu opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Matias Sørensen fremkom med opsættelse her af retten 31/8 næst afvigt kontra Rasmus Find angående 6 rigsdaler, som han tilkommer for en rejse til Kalundborg efter borgmestre og råd deres ordre, hvilke 6 rigsdaler, Rasmus Find blev tildømt at betale.

** Jens Fog for Hieronimus Basballe fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 21/9 kontra Peder Basballe, Maren Mortensdatter og Peder Sørensen. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog for Hieronimus Basballe fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigt 21/9 kontra Maren Mortensdatter og hendes kurator og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom Hieronimus Basballe efter en højesteretsdom 17/5 1699 og skiftebrev efter salig Christen Basballe 6/9 1693 tiltaler Maren Mortensdatter, Hans Kedelførers, for hendes anpart af 2/30.parter, som arvingerne for meget af boets midler skal have oppebåret af det enken, salig Inger Hieronimusdatter, efter hvem Hieronimus Basballe skal være eneste arving, deri er tilfundet, hvilken anpart bedrager på en søsterlod 163 sletdaler, som Maren Mortensdatter blev tilfundet at betale Hieronimus Basballe.

(50)

12/10 1699.

** blev fremstillet af fængslet Inger Margrete Jensdatter, barnfødt i Skanderborg, som havde avlet barn og udlagt for barnefar en soldat Johan de Leger, og da hun intet havde betalt på hendes lejermålsbøder, blev hun atter i fængslet henbragt at straffes efter loven.

** Laurits Simonsen snedker lod forkynde Maren, salig borgmester Jens Låsbys, til ham udgivne skøde på et hus sst næst ved sankt Olai kirkerist.

** Jens Fog for Hieronimus Basballe efter opsættelse 21/9 sidst kontra Peder Basballe, Maren Mortensdatter og Peder Sørensen. sagen blev opsat 8 dage.

** Johan Skøt, rytter for baron Christian Albret von Kilmanseg, havde stævnet Anne, salig Christen Sadelmagers, med lovværge for gældsdom angående 6 huder, baronen havde leveret hende at berede, og da hun ikke mødte, blev hun tilfundet at tilfredsstille baronen med fornævnte huder, eller for hver oksehud 2 rigsdaler og for hver kohud 1 rigsdaler.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Søren Christensen ladefoged, borger sst, havde stævnet Jens Skriver på Fiskergade og Maren Jørgensdatter i Mejlgade for at vidne angående det slagsmål, Søren Jensen begik på Søren Christensens stedsøn Niels Jensen, og nu fremlagde Jens Rasmussen Skriver og Maren Jørgensdatter deres attest og vidne, som herefter følger indført.

(51)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Smed fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 21/9 kontra assessor Ejlertz og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at når Jens Smed betaler assessoren de 6 rigsdaler, som han er ham skyldig på deres mellemværende regnskab, så bør han for assessorens tiltale i så måder fri at være.

** Peder Sørensen prokurator for Hans Nielsen Gotlænder, borger sst, havde stævnet skipper Anders Jensen og prokurator Jens Fog sst for gældsdom, og tiltalte Anders Jensen for 18 rigsdaler, som han har godsagt for til Hans Gotlænder på Jens Fog vegne, item Jens Fog for 5 rigsdaler resterende husleje. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog for Jens Mikkelsen smed efter opsættelse 28/9 næst afvigt kontra Niels Jørgensen. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator for Christen Vegerslev fremkom for retten med en arrestdom og opsættelse, her af tinget næst afvigt 21/9, kontra Maren, salig borgmester Jens Låsbys. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, som til auktionspenges inddrivelse er anordnet, havde stævnet efterskrevne sst for resterende penge for tilkøbte varer på auktioner, som de blev tilfundet at betale.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet for gældsdom efterskrevne sst, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** følger nu i Søren Ladefogeds førte vidne Jens Rasmussen Skrivers edelige attest angående den overlast, som blev tilføjet Søren Ladefogeds stedsøn Niels Jensen af Søren Jensen ---- skoflikker.

(52)

19/10 1699.

** blev læst og påskrevet Peder Basballes til Mikkel Jensen Snor udgivne skøde på et gårdsavl på marken, kaldt Keld Bogbinders, samt to agre, som før har ligget til den gård på hjørnet af Graven.

** blev læst og påskrevet kancelliråd og amtmand Knud Gjedde til Hastrup hans udgivne stævning over salig Matias Fischers enke, salig Maria Patten, hendes arvinger og kreditorer til skifte i Laven 23/10 næstkommende .

** blev læst og påskrevet Hans Jensen, indvåner sst, hans for kapital 200 sletdaler til borgmester Jens Basballe pantsatte to boder og våninger, ved den nordre side åen beliggende.

** Søren Jensen Has skoflikker var for retten indstævnet formedelst jordskuf og hårgreb, øvet på Niels Jensen, tjenende rådmand Petter Jessen, og som han klageligt gav til kende sin armod og fattigdom og intet havde med at betale, så efterlod Niels Jensens stedfar Søren Ladefoged sagen imod ham, og blev aftinget efter sin armod, at han skal betale for kongens bøder til byfogden 2 rigsdaler, som Knud Byrgesen for ham til byfogden caverede, og Ditlev Bloch kæmner på borgmestre og råds behag lod falde deres og byens part, og blev han nu i fængslet henbragt.

** Jens Fog prokurator på Søren Mortensen, fuldmægtig hos proviantforvalter Christen Vegerslev, havde stævnet Jens Hansen Skøt, tjenende kaptajn Skeel, for vidnesbyrd at påhøre angående skytteri i Århus mark, Søren Mortensen skal have begået, hvorefter Peder Sørensen vidnede, og han og Jens Jacobsen Skivholme blev udspurgt om det forhør, som skete i Ditlev Blochs hus.

(54)

** Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, på sin svigermor madame Maren, salig borgmester Jens Låsbys sst, havde stævnet Christen Vegerslev for vidners førelse at anhøre, angående malingen i Århus mølle. dommeren resolverede, at såsom Christen Vegerslevs fuldmægtig har lovet i dag 8 dage i retten at bevise, at Århus mølle ikke under denne bys, men under Galten Hovlbjerg tings ret svarer, så forinden stedes ikke Jørgen Pedersens vidner til forhør, efterdi Christen Vegerslev skulle i stedet for 8 dages varsel have haft 14 dages varsel.

(55)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Tomas Nielsen, tjenende borgmester Jens Basballe sst, havde stævnet Anne Kochs på Graven og hendes mand og lovværge Andreas Friedt soldat for vidners førelse, angående 100 rigsdaler, hun i sit hus og værge af hans fædrene arv efter hans far skal være, hvad ord hun derom for kort tid siden udsagt har, hvorefter Jens Fog og Jens Ankersmed i rette lagde deres efterskrevne attest og vidne, at de var med Tomas Nielsen hos hans stedmor Anne Kochs angående hans fædrene arv 100 rigsdaler, og da lovede hun, at han skulle få dem dagen efter.

20/10 1699.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for mester Rasmus Andersen, musikant sst, havde stævnet Henrik Kloche og Hans Henrik Kloche musikantsvende for vidners førelse og dom angående, at de til et bryllup i Elkær med musik opvartede, og nu blev i rette lagt skipper Hans Nielsen, borger sst, hans efterskrevne attest, at salig mester Henrik Trompeters sønner Henrik og Hans var der i Elkær til bryllup og opvartede med spillen på fiol og trompet.

** Jens Fog for Jens Jacobsen efter opsættelse næst afvigt 12/10. intet svar skete, hvorfor sagen blev opsat 4 uger.

** Peder Sørensen for Christen Vegerslev efter opsættelse 21/9 næst afvigt kontra Maren, salig borgmester Jens Låsbys. så skete intet svar, derfor endnu opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 21/9 kontra Maren Mortensdatter, Peder Basballe og Peder Sørensen. sagen blev opsat endnu 8 dage.

26/10 1699.

(56)

** Oluf Andersen KM byfoged sst på KM vegne havde stævnet Johan Plumb, borger og guldsmed sst, for vidners førelse angående de 12 hele og 2 halve tønder smør, som han i Jens Poulsens hus i Vejlby skal have haft indlagt, og det ved hans bud 27/9 næst efter igen ladet affordre, og med 5 vogne ned til havsiden under Risskov samme aften nedkørt, hvor det i en båd skal være blevet indtaget, hvorefter efterskrevne i rette lagde deres underskrevne attest, at da de 2/10 1699 efter borgmestre og råds befaling var i Vejlby at erfare, om nogen forbudne varer af flæsk, gryn eller smør der at være oplagt, da bekendte Jens Poulsen, at Johan Plumb guldsmed for nogen tid siden havde begæret hus til noget smør, som han siden afhentede og kørte til havsiden under Risskov.

(57)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for magister Ludvig Pontoppidan, sognepræst til domkirken, hans vegne havde stævnet Jens Jensen ladefoged på Brobjerg for gældsdom, og tiltalte ham for 6 sletdaler. så skete intet svar efter 3 ganges påkald, hvorpå sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger sst, fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigt 21/9 kontra Peder Sørensen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom Hieronimus Basballe tiltaler prokurator Peder Sørensen for 100 sletdaler, som Maren Mortensdatter, Hans Kedelførers, af hendes arv efter salig Christen Basballe hos Peder Basballe skulle have bestående, hvorimod Peder Sørensen gjorde sin ed 17/8 sidst afvigt, at han på Peder Basballes vegne til Maren Mortensdatter har betalt de 100 sletdaler, da bør Peder Sørensen for Hieronimus Basballes tiltale fri at være.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Jensen ladefoged på Brobjerg for gældsdom, og tiltalte ham for 27 rigsdaler efter sin obligation, som han blev tildømt at betale.

** Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, på sin svigermor madame, salig borgmester Jens Låsbys, vegne havde som næst afvigt 19/10 stævnet Christen Vegerslev, boende på Århus mølle, og begærede vidner til forhør, hvorimod Peder Sørensen prokurator på mons Vegerslevs vegne i rette lagde kong Frederik den 3.udgivne skøde til Henrik Møller, tolder i København, på Århus mølle, som er privilegium på samme mølles maling af byens indvånere, dateret København 8/1 1651, hvorefter efterskrevne vidnede, at når der var vand, kunne både borgere og bønder få malet, ellers fik bønderne malet hver søndag og borgerne også, om de behøvede det. derefter blev i rette lagt en attest, at det af gammel tid har været brugt, at mest hvis havre og byggryn her fra byen blev malet på omliggende møller, formedelst den store møje og umage, som falder ved slig maling i Århus mølle, har det således passeret altid upåanket.

(59)

27/10 1699.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 21/9 kontra Maren, borgmester Jens Låsbys, og begærede dom, hvorefter blev

afsagt, såsom Christen Vegerslev tiltaler salig borgmester Jens Låsbys enke, Maren Jensdatter, for nogle gryn, som ikke i Århus mølle skal være malet, hvilket han formener strider imod de kongelige privilegier, hvorimod Maren Jensdatter fremlægger en af 5 borgere sst deres attest, at det af gammel tid har været brugt, at det meste havre og byggryn her af byen bliver malet på omliggende møller, da bør salig borgmester Jens Låsbys enke for Christen Vegerslevs tiltale fri at være.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Mikkelsen ankersmed fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 28/9 kontra Niels Jørgensen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Niels Jørgensen har erbudt sig sin ed at aflægge, at han ikke har fået lovligt varsel til dom, og af dommen af Grenå byting sees, at Jens Tøgersen ikke har ladet tiltale Niels Jørgensen, men alene tiltalt Jens Rasmussen Friis og Niels Christensen Skrædders møllersvend i Grenå, Henrik Pedersen, må det være en forseelse af dommeren, at han har taget Niels Jørgensens navn i stedet for Niels Christensens tjener, hvorfor denne dom ikke her af tinget kan blive fornyet, men henvises til overrettens påkendelse.

(60)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for mester Rasmus Andersen musikant havde som 20/10 næst afvigt stævnet Henrik Kloche og Hans Henrik Kloche og i rette lagde kong Christian 5. bemeldte Rasmus Andersen givne bestallingsbrev, dateret 30/3 1699, at være musikant i Århus, og Peder Sørensen foregav, at det var med samme privilegier, som havde været forundt hans formand salig Henrik Bertelsen Kloche, hvis bestilling af en dom af Randers byting 17/6 1672 lod oplæse hans givne privilegier og bestalling af dato 16/4 1668, hvorefter han formente, at da det med tingsvidne bevises, at Henrik Kloche og hans bror har gjort Rasmus Andersen indpas i hans næring ved bryllup i Århus stift, at de derfor ikke alene bør at erstatte denne processes bekostning, tilligemed en anselig mulkt til de fattige at give, men endog til ham at betale hvis, han dermed kunne have fortjent 10 rigsdaler, og foruden ikke mere her i hans distrikt at lade sig bruge ved bryllupper eller andet samkvem, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Hans Gotlænder kontra Anders Jensen. intet svar, endnu opsat 8 dage.

2/11 1699.

** blev forkyndt Maren Christensdatter, salig Jens Lauritsens efterladte, hendes med lovværge Mogens Hasles udgivne skøde, dateret 26/9 1699, på og til Rasmus Mikkelsen, borger sst, på hendes gård bag klostret med kålhave og kornhave og hovedager.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for mester Jørgen Hybenhoff, boende i Gråmølle, havde stævnet Peder Hansen kandestøber, borger sst, for dom og tiltalte ham for 50 sletdaler, som han til ham er skyldig, som rester på de penge, som han efter akkord skulle give ham for den skade, han havde tilføjet ham. sagen blev opsat 8 dage.

(61)

** Peder Sørensen for Hans Gotlænder kontra Anders Jensen. endnu intet svar, derfor opsat endnu 14 dage, og til den tid forelagt Anders Jensen personligt at møde.

(såsom salig kong Christian den 5.begravelses prædiken skal holdes, og klokken er 12 slet, så ophæves efter stiftsbefalingsmandens ordre retten til i morgen klokken 10 slet)

3/11 1699.

(er atter retten sat, som i går formedelst KM ligprædiken blev ophævet)

** Oluf Andersen, KM byfoged, på KM vegne og efter Frederik Vind KM stiftsbefalingsmand over Århus stift hans ordre havde stævnet Simon Simonsen i Saksild by i Hads herred, Søren Christensen af Odder og Tomas Hjulmand sst for vidner at anhøre, angående hvis varer, som hos enhver af dem mod KM lov og forordning befindes, som de til landprang skal bruge, bestående i adskillige kram og købmandsvarer samt brændevinskedler med sit behør, hvorefter efterskrevne vidnede, at de 10/10 næst afvigt var med byfogden udrejst at inkvirere, og da fandt de i Saksild hos Simon Simonsen i et pakhus tjære, tørfisk, tran, brændevin og salt, og pakhuset blev forseglet med byfogdens signet og KM krone skrevet på døren. i Odder hos Søren Christensen fandt de i et pakhus efterskrevne varer, 3 karmkurve med adskillige kramvarer, en kasse tobak, dansk honning, som skulle tilhøre Jørgen Torsk i Ringkøbing, samt en stor kramkiste, som tilhørte en mand i Viborg, hvis navn han ikke vidste, og der foruden tønder med tjære, spansk og Lüneburg salt, brun sæbe, sukker og brændevin, og da blev samme kramkister forseglede, og da de næste dag igen kom dertil, havde seglet været brudt og trykket til igen, og Anders Viby vidnede, at da Rasmus Slagter og Niels Nielsen var i den anden stue, da bød Søren Christensen og hans hustru Maren Tomasdatter ham 1 rigsdaler, om han ville sætte segl på det sted, som var brudt, hvilket Søren Christensen for amtmanden ikke har kunnet nægte, hvorefter blev udstedt tingsvidne..

(63)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Andersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Christen Bang i Torrild for 10 rigsdaler, han har oppebåret uden ordre på Laurits Andersens vegne af Anders Nielsen i Ebeltoft, hvorfor der er gjort arrest på hans heste og vogn. Christen Bangs stedsøn Hans Burchart von Dibitz i rette lagde Christen Bangs indlæg, hvorefter dommeren resolverede, at såsom Christen Bang ikke har tilfredsstillet Laurits Andersen for de 10 rigsdaler, så bør samme arrest stå ved magt.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Andersen, borger og handelsmand sst, med samme varsel som i næst foregående arrestdom, fremlagde en dom af Ebeltoft byting 6/6 1698, hvori Anders Nielsen tilstår samme regning, og derpå har betalt Christen Bang 10 rigsdaler, og Peder Sørensen satte i rette formente, at Christen Bang burde betale de 10 rigsdaler med sagens omkostninger. så skete intet svar, så sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Hans Bendixen, konsumptionsforvalter sst, havde stævnet efterskrevne indvånere sst angående deres baglågers forsegling og opbrydelse, nemlig David Gotfredsen, Mogens Sørensen, Peder Kræmmer, Mogens Hasle, Jens Rut og Helle Simonsdatter med lovværge, og efterskrevne vidnede, at de ved sankt Olufsdags tide sidst afvigt efter konsumptionsforvalterens befaling havde forseglet borgernes baglåger til marken, og for 3 uger siden efterså de, om seglene stod fast derfor, og da var alle de indstævnede mænds og koners baglåger brudt, og seglene tilligemed hyssingen hængte løst ned.

(64)

** Hans Rasmussen for Jacob Niels Udsen havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, men som ingen mødte, blev sagen opsat 8 dage.

9/11 1699.

** blev forkyndt KM patent om højesterets holdelse 14/3 næstkommende.

** blev forkyndt Jochum Blom buntmager hans udgivne pantebrev for 200 rigsdaler til hr Niels Bergenhammer i Mårslet på hans iboende ejendom, som han af Christen Vegerslev købt har.

** blev forkyndt Jens Christensen Kjeld og hans søn Niels Jensen Kjeld deres udgivne pantebrev til Peder Hansen Kryssing for 60 sletdaler pantsætter ham deres sammenhavende heste og vogn, item Jens Kjelds brændevinskedel og en jernkakkelovn.

** byfogden Oluf Andersen på KM vegne havde stævnet Mikkel Johansen, konsumptionsbetjent sst, for vidner at anhøre angående forøvet overlast på Anders Christensen Møller sst næst afvigt 28/10 i Hans Bendixens hus, og Anders Møller vidnede, at han var jndgået og begærede en passerseddel for to vogne, som skulle age for officerer, og da nægtede ham det, fordi de ikke var i vognmandslavet, og derfor ville han have penge, og da svarede han, at han fik ingen penge, da sagde Mikkel Johansen, djævlen skal fare i din hundsfot og løb efter ham, slog ham til jorden og rykkede ham i håret. nu lovede Mikkel Johansen, at han ville fornøje ham for det, han havde slået ham.

(65)

** blev forkyndt herredsfoged i Galten Hovlbjerg øster Lisbjerg herred Laurits Pedersens indstævning over arvinger og kreditorer efter salig Oluf ---- at møde i Århus mølle 30/11 førstkommende.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, havde med en skriftlig stævning stævnet borgmester Jens Basballe, for han ved sin tjener har ladet forflytte en del Maren Mortensdatters arresterede gods, og dernæst fremlagde den af bytinget 24/8 næst forleden udstedte arrest samt indlæg, og da Jens Basballe ikke var hjemme, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for mester Rasmus Andersen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 26/10 kontra Henrik Kloche og Hans Henrik Kloche angående spil og musik, hvorimod at svare mødte Lisbeth Kloche på sin bror Henrik Kloches vegne og i rette lagde hans indlæg, og hun formente, at Rasmus Andersen bør at bevise, hvor vidt hans distrikt når, des bedre at vide sig fri for at komme i trætte med ham, og tilspurgte ham om KM brev egentlig melder, at ingen anden end Rasmus Andersen i hans distrikt må bruge nogen slags instrumenter for betaling, uden betaling eller for sig selv, hvorefter blev afsagt, da eftersom Rasmus Andersen ikke her i retten har produceret de vilkår og rettighed, som hans formand har haft, alene i den mening fremlagt en dom af Randers byting 17/6 1672, hvori er indført salig mester Henrik Bertelsen Kloches givne bestallingsbrev, dateret 16/4 1668, at være musicus instrumentalis i Århus by og stift, men som siden i lige måde skal være bevilget instrumentister i Randers, Horsens og i Skanderborg hvis distrikter, hvor vidt enhver må opvarte med musik ikke er bevisliggjort, da vides ikke rettere at kende, end Henrik og

Hans Kloche bør for denne forgribelse imod KM brev at betale til de fattige i Århus hospital en rigsdaler samt til Rasmus Andersen for denne processes bekostning 4 sletdaler, og Henrik Kloche og Hans Kloche, som ikke har produceret nogen rettighed, enten bryllupper eller værtskaber at må opvarte, fremdeles indtil dens forskaffelse sig derfra at entholde.

(66)

** Peder Sørensen for mester Jørgen Hybenhoff efter opsættelse næst afvigt 2/11 begærede opsættelse, idet mester Jørgen ikke personligt i dag kunne møde, så sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jacob Udsen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 2/11 kontra Henrik Kloche med flere for gæld, og som ingen mødte, blev efterskrevne tildømt at betale deres gæld.

16/11 1699.

** blev forkyndt KM forbud på at brænde brændevin af rug eller hvede, men alene af byg, havre og malt.

** byfogden Oluf Andersen lod fremstille Maren Simonsdatter Elkær, og i rette lagde en forretning af dato 14/11 1699 efter hendes bekendelse, at hun da havde bekendt sig at være med barn og udlagt for barnefar Niels Rasmussen Kasse sst, som havde sin ægte hustru Maren Rasmusdatter, og da hun intet havde at betale hendes lejermålsbøder med, så blev hun atter til straf i fængslet henbragt.

(67)

** byfogden Oluf Rasmussen fremkom for retten, og som han havde ladet indstævne Johan Parykmager for nogen usømmelige ord, hans datter skulle have sagt byfogden for nær, så fremstod Johan Parykmager og ved ed bekræftede, at hvis ord hans datter kunne have talt imod byfogden var ham imod og ganske ubevidst, bad derfor om forladelse og gav 2 mark i de fattiges bøsse.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på domkirken sst dens værge Rasmus Værns vegne havde stævnet magister Jørgen Rodius, konrektor her ved domskolen, item amtskriver Envold Randulf for vidner og dom, angående deres rendestene, som skal være lagt for højt, at vandet ikke kan have sit sædvanlige løb ned ad gaden, hvorved der tilføjes magister Jens Mundelstrups residens såvel som domkirkens mur stor skade, og nu blev i rette lagt synsmændenes efterskrevne forretning.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Tomas Nielsen, tjenende borgmester Jens Basballe, havde stævnet Anne Kokkekone, boende på Graven, og hendes itzige mand Andreas Friedt for dom angående 100 rigsdaler, som hos hende indestår, og han efter sin salig far er tilfaldet. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** mester Jørgen Høvinghoff i Gråmølle og Peder Hansen kandestøber, borger sst, fremstod for retten og blev venligt forenet angående de penge, som efter kontrakten Peder Hansen skulle give mester Jørgen, for den ved ulykkelig hændelse tilføjede skade på sit øje, og Peder Hansen lovede at betale resten efter deres forening 22 rigsdaler.

** Hans Rasmussen underfoged for Laurits Andersen, borger sst, efter opsættelse næst afvigt 2/11 kontra Christen Bang. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged for Hans Gotlænder efter opsættelse 12/10 kontra Anders Jensen ved Mindet. intet svar, sagen endnu opsat 8 dage.

** Jens Fog for Jens Jacobsen fremkom med opsættelse her af tinget 12/10 næst afvigt kontra Rasmus Soel med flere. sagen blev opsat endnu 8 dage.

23/11 1699.

(68)

** Oluf Andersen, KM byfoged, på KM vegne havde stævnet Mikkel Johansen, indvåner og borger sst, for dom og i rette lagde borgmester Mikkel Mikkelsens attest om Anders Christensen og Mikkel Johansens forlig på rådstuen dem imellem 14/11 1699, samt Rasmus Værn, borger sst, hans attest om hvis, passerede på rådstuen mellem Mikkel Johansen og Anders Vognmand 28/10 sidst. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** byfogden Oluf Andersen på KM vegne havde stævnet Niels Rasmussen Kasse sst, som har sin ægte hustru Maren Rasmusdatter, for dom at lide for beganget lejermål med Maren Simonsdatter Elkær. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Heide, borger og kandestøber sst, havde stævnet Peder Sørensen prokurator for skældsord 9/11 for retten. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Hans Nielsen Gotlænder, borger sst, fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigt 16/11 kontra Anders Jensen ved Mindet angående 18 rigsdaler, som han har lovet og godsagt for til Hans Nielsen Gotlænder på Jens Fogs vegne, hvilke 18 rigsdaler han blev tilfundet at betale

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Tomas Nielsen fremkom efter opsættelse næst afvigt 16/11 kontra Anne Kochs angående 100 rigsdaler, som Tomas Nielsen efter sin salig far har indestående hos hans mor Anne Kochs. sagen blev opsat 3 uger.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev fremkom med en skriftlig stævning hvormed var blevet stævnet Jens Ankersmed for gæld 32 sletdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(69)

** Jens Fog for Hieronimus Basballe fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 9/11 kontra borgmester Jens Basballe, men som intet svar skete på påkald, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog for Jens Jacobsen fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigt 16/11 kontra Rasmus Soel og hans mor med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

30/11 1699.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Andersen, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 2/11 kontra Christen Bang, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Nielsen Rut, borger sst, for synsmænds opkrævelse på hans gærder og fortovs brøstfældighed i Møllestien, ham og hans bodfolk til skade. så blev af retten opnævnt og tilmeldt efterskrevne mænd efter forevisning på åstederne deres syn at forrette.

** for retten fremstod Peder Sørensen prokurator, og som Peder Hansen Heide havde indstævnet ham formedelst nogle ord af Peder Sørensen for retten faldt mod ham 9/11 sidst, så ved rettens underhandling blev de forenet, og sagen på begge sider ophævet.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, fremkom med en stævning, hvormed var blevet stævnet for gældsdom efterskrevne personer sst, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(70)

7/12 1699.

** blev læst og påskrevet Johan Fach organist hans til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne pantebrev på 63 rigsdaler derfor pantsætter et stykke ejendomsplads.

** blev forkyndt Jens Andersen Høgs til Mikkel Andersen Helbo udgivne pantebrev for 23 sletdaler pantsætter sin jernkakkelovn og et skab med 5 rum.

** blev læst og påskrevet Anders Rasmussen i Vejlby hans til Rasmus Pedersen Hjortshøj udgivne skøde på en hans gård bag klostret med kålhave og et stykke sædejord, liggende imellem Peder Hadrups og Rasmus Lassens gårde og ejendom.

** Oluf Andersen, KM byfoged sst, på KM vegne havde stævnet Peder Kjæp studiosus og Knud Henriksen, tjenende på salig Christen Knudsens vinkælder, for vidner at påhøre, angående forøvet slagsmål på Hans Bendixens vinkælder om natten efter næst afvigte søndag. så mødte Peder Kjæp studiosus og klagede, at han da blev overfaldet af Knud Henriksen og slået med en stang eller morgenstjerne. sagen blev opsat 14 dage.

** byfogden Oluf Andersen på KM vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 23/11 kontra Mikkel Johansen, borger sst, og begærede dom. sagen blev opsat 14 dage.

** byfogden Oluf Andersen fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigt 23/11 kontra Niels Rasmussen Kasse. så mødte Christen Rasmussen Kasse, borger sst, og begærede opsættelse, såsom han ventede sin bror hjem sig mod gjorte beskyldninger at forsvare. så blev sagen opsat 14 dage.

** Niels Pedersen Brandt, fuldmægtig for sin svoger Petter Bohm, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Lassen, forrige borger sst, for forløfte til Petter Bohm på Christen Bangs vegne 30 rigsdaler. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Niels Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde som 30/11 stævnet Rasmus Rut for synsvidne, hvorefter synsmænd i rette lagde deres synsvidne, som herefter følger indført.

(71)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Andersen Høgsgård, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 30/11 sidst afvigt kontra Christen Bang, og i rette lagde en arrestdom her af tinget 2/11 næst afvigt, som til slutning melder som herefter følger indført, og dernæst i rette lagde en regning på Laurits Andersens pretentioner på 48 rigsdaler og begærede dom. derimod blev i rette lagt Christen Bangs indlæg og regning til Laurits Andersen. på Peder Sørensens begæring blev sagen opsat 8 dage.

(72)

** Peder Sørensen for Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af tinget 23/11 næst afvigt kontra Jens Andersen med flere, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Møller på sin husbond Hieronimus Basballes vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 9/11 kontra borgmester Jens Basballe. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig på Århus domkirkes vegne havde stævnet magister Jørgen Rodius og amtskriver Envold Randulf for deres rendesten alt for højt oplagt, vandet til hinder, domkirkens mur og magister Mundelstrups residens til skade, hvorimod blev i rette lagt magister Rodiuses indlæg, hvori han erbyder sig at nedsætte sin rendesten. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Matias Sørensen Hårbo, borger og handelsmand sst, havde stævnet Morten Halkær sst for kapital 88 rigsdaler og rente 17 rigsdaler efter hans obligation, dateret 7/12 1695, hvilken gæld han blev tildømt at betale inden 15 dage.

** følger foranmeldte synsforretning på det omtvistede gærde og fortov i Møllestien.

(73)

14/12 1699.

** blev læst og påskrevet Morten Værn, borger sst, hans udgivne pantebrev til biskoppen, doktor Johan Braem, for 400 rigsdaler, derfor pantsætter hans gård på Torvegade med tilliggende gårdsavl.

** Peder Kjæp studiosus, sig opholdende sst, lod læse og påskrive en byfogdens stævning, at Peder Kjæp har for retten klaget, at han 26/11 på Hans Bendixens vinkælder er blevet overfaldet af Knud Henriksen vintappersvend, Søren Munk og Gregers Gregersen, hvorfor han agter at føre vidner, hvorefter efterskrevne vidnede, at de var samme aften i vinkælderen, hvor Peder Kjæp og Knud Henriksen spillede brætspil eller tiktak, og da Knud Henriksen vandt spillet, kom de i trætte om en

daler, som Knud vekslede, og så kom de sammen på gulvet, hvorefter de gik ud af vinkælderen og slagsmålet fortsatte.

(75)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Andersen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 30/11 kontra Christen Bang af Torrild angående 10 rigsdaler, han på Laurits Andersens vegne har oppebåret, hvorefter blev afsagt, eftersom Laurits Andersen tiltaler Christen Bang for 10 rigsdaler, som Christen Bang ikke har bevisliggjort igen at være betalt, da bør Christen Bang betale Laurits Andersen de 10 rigsdaler, såvel som den af ham selv forvoldte kostbare processes omkostninger.

(76)

15/12 1699.

(er atter retten sat, som i aftes sildig måtte ophæves til i dag)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Ditlev Bloch garver, borger sst, havde stævnet efterskrevne gældnere sst for dom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 4 uger.

** Niels Pedersen Brandt, tjenende sin svoger Petter Bohm, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 7/12 kontra Anders Lassen, forrige borger sst, og begærede dom, hvorefter blev afsagt, så eftersom Petter Bohm tiltaler Anders Jensen Lassen for 30 rigsdaler, som han for Christen Bang af Torrild har lovet og godsagt, hvilket løfte Anders Lassen har vedstået, da bør han betale til Petter Bohm samme sum samt processens bekostning 4 sletdaler.

** Peder Møller på sin husbond Hieronimus Basballes vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 9/11 kontra borgmester Jens Basballe og begærede dom, hvorimod blev i rette lagt Jens Basballes indlæg, hvorefter sagen blev opsat 8 dage.

(77)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Bernt Fallenkamp, KM tolder på Læsø, havde stævnet Dines Pedersen Vintz, borger sst, formedelst han efter sin revers ikke har villet give Fallenkamp obligation på en del penge, han er ham skyldig. sagen blev opsat til 1.tingdag efter jul.

** Peder Sørensen for Århus domkirkes værger fremkom med opsættelse her af tinget sidst afvigte 7/12 kontra magister Jørgen Rodius og amtskriver Envold Randulf, angående deres rendestens forhøjelse. så skete intet svar, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for proviantforvalter Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 23/11 kontra Jens Ankersmed med flere for gæld, og i rette lagde madame Margrete Vegerslevs indlæg og svar på Jens Smeds indlæg. efter begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Tomas Nielsen fremkom med opsættelse næst afvigte 16/11 kontra Anne Kochs. så skete intet svar, så sagen blev opsat endnu 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 30/11 kontra Morten Halkær med flere, og. nu imod Anne Vegerslevs svar i dag 14 dage fremlagde en dom her af retten 22/11 1688, og af dens slutning lod oplæse iblandt andre kreditorer Jens Vegerslev er tildømt til salig Christen Basballes arvinger at betale 8 daler. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Rut for dom, angående hans gærder til gaden, hvortil Rasmus Rut svarede, at han agtede at føre andre vidner, så sagen blev opsat 14 dage.

21/12 1699.

** blev forkyndt KM forordning om kop, heste og studeskat, penges påbud i stedet for udskrivning, rentepenge og huslejeskat i Danmark, item KM forordning om de rette nye almanakker, som allerede skal bruges og følges i kongens riger.

** byfogden Oluf Andersen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 23/11 kontra Mikkel Johansen angående spørgsmål. så skete intet svar, så sagen blev opsat til næste tingdag efter jul.

** byfogden Oluf Andersen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 23/11 kontra Niels Rasmussen Kasse angående lejermål, og lod læse en bekendelse af Maren Simonsdatter Elkær og Niels Rasmussen Kasses hustru Maren Rasmusdatter, dateret 14/11 1699, at Maren Elkær angiver sig at være med barn ved Niels Rasmussen Kasse, som er en ægtemand, men som intet svar skete, blev sagen opsat til næste tingdag efter jul.

(78)

** blev læst og påskrevet Jørgen Andersen, borger sst, hans udgivne skøde til hans søn Christen Jørgensen Skårup på en bod på Studsgade med tilhørende fuld avling med videre, samt 2/3.parter i hans skude kaldt ---- med dens redskab.

** Peder Kjæp studiosus havde stævnet Knud Henriksen, vintappersvend hos Else Poulsdatter, og vægtere Gregers Gregersen og Søren Munk for synsvidne at forhverve, og synsmænd vidnede, at de 27/11 sidst afvigt var de i byfogdens hus at syne Peder Kjæp, og da havde han et hul i sin pande, som var ind til benet og nogle små sår på hænderne, og hans sorte vest og kjortel var revet i stykker, og han beskyldte de indstævnede for at have slået ham.

** Johan Gotfred Gesius hos sin far Jacobus Gesius apoteker havde med en skriftlig stævning stævnet rådmand Hans Vinter, Jens Jørgensen og Hieronimus Basballe, som salig Maren Jørgensdatters arvinger, som herefter følger indført. Mikkel Mogensen på samtlige arvingers vegne kald og varsel at stå i sin fulde kraft næste tingdag efter jul, om ikke imidlertid skete venlig forening angående deres resterende arv.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde stævnet hans tjener på vinkælderen, Anders Pedersen, for at gøre rede og regnskab for hvis, han har haft under hånd på vinkælderen, hvorefter efterskrevne lod oplæse deres vidne, at de havde været i Hans Bendixens kælder for at efterse skillerummet imellem hans vinkælder og hans tjeners kælder, og da så de en gammel dør imellem rummene, hvor låsen var fra, men der var gjort en hvirvel, som holdt døren fast tillige med stablen,

som var ombukket, og den, som vidste hvirvlen, kunne igennem lægterne strække sin arm at tage hvirvlen fra og få stablen til side, og havde så fri indgang igennem døren til Hans Bendixens kælder, hvorover Hans Bendixen blev såre altereret, såsom han vidste døren var forsynet med lås og tilforn tilspigret, såsom den ikke brugtes mere. en dreng Mikkel Hagensen, som en kort tid havde været på kælderen, svarede, at Anders Pedersen kældersvend kom ud af samme dør med en potte under sin kjortel og lukkede så døren efter sig.

(79)

** Hans Bendixen kontra hans tjener Anders Pedersen havde stævnet, som i forrige vidne, og i rette lagde den gjorte arrest på Anders Pedersen 14/12 næst forhen, og satte i rette og formente, at som han ingen kaution for sin tjener Anders Pedersen har, han da bør at forblive i den gjorte arrest, indtil han gør regnskab, hvorefter blev afsagt, at arresten bør ved magt at blive, indtil Anders Pedersen overleverer regnskaberne og stiller kaution for det øvrige, og imidlertid bør Hans Bendixen forskaffe Anders Pedersen en dygtig person til at indkræve hans tilstående gæld for udborgede varer.

** Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 9/11 og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Hieronimus Basballe har tiltalt Maren Mortensdatter, Hans Kedelførers, for en hende tilfalden søsterlods tilbagegivelse af den søsterlod, salig Christen Basballes arvinger for meget af boets midler har oppebåret, og enken, salig Inger Hieronimusdatter, efter hvem Hieronimus Basballe er eneste arving, tilfaldt, og han derfor har gjort arrest på Maren Mortensdatters boskab, og 31/10 næst forløben ved rettens middel ladet æske betaling, eller og det arresterede gods at blive følgagtig, da bør Hieronimus Basballe det forbenævnte af ham arresterede gods at nyde efter vurdering til den forberørte sum 168 sletdaler, derimod borgmester Jens Basballe sin regres at søge hvor han bedst ved og kan.

(80)

22/12 1699.

(er atter retten sat, som formedelst nattens påkommende mørke i aften blev ophævet.

** Peder Sørensen for Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 23/11 kontra Jens Andersen med flere. på begæring blev sagen opsat til næste ting efter jul.

** Peder Sørensen for domkirkens værge Rasmus Værn fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 7/12 kontra magister Jørgen Rodius og amtskriver Randulf. på begæring blev sagen opsat til næste ting efter jul.

11/1 1700.

** byfogden Oluf Andersen på KM vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 23/11 kontra Mikkel Johansen for slagsmål på Anders Christensen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom byfogden tiltaler Mikkel Johansen sst for forøvet overlast på Anders Christensen Møller 28/10, men 28/10 på rådstuen er blevet forligt om deres stridigheder, at Mikkel Johansen skulle give Anders Vognmester en skæppe mel til gryn, hvoraf sluttes, at Mikkel Johansen sig i så

måder imod Anders Vognmester har forseet, og han i sit indlæg har haft adskillige stridige ord imod byfogden, da bør han derfor at bøde til byens fattige 2 rigsdaler.

(81)

** byfogden Oluf Andersen på KM vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 23/11 kontra Niels Rasmussen Kasse for lejermål og begærede endelig dom, men da intet svar skete, blev således afsagt, såsom Maren Simonsdatter har beskyldt Niels Rasmussen for sin barnefar, og hans ægtehustru Maren Rasmusdatter skal have bekendt, at hendes mand des årsag er bortrejst, da bør han for slig gerning efter loven straffes på sin boeslod.

** Johan Gotfred Gesius hos sin far sst fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigte 21/12 og nu gav til kende, at han havde udleveret til hans salig hustrus arvinger alt hvis de tilkom, og nu erbød arvingerne at give ham afkald.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Johan Gotfred Gesius, opholdende sig hos sin far, lod læse og påskrive en skriftlig stævning, hvormed han havde stævnet Maren Villumsdatter, salig Niels Harlevs, med lovværge angående ægteskabsløfte med flere, som herefter følger indført. mons Henning Henningsen Bang på Essenbæk mødte på sin søster Maren Villumsdatters vegne, at alle, som om denne trolovelse kunne vidne, burde at være stævnet. derefter blev i rette lagt madame Magdalene Wildfangers, salig Rasmus Randulfs, samt andres attester, som herefter følger indført. Peder Rasmussen, boende ved åen, mødte med en attest fra sin godemor Anne Mortensdatter, som ligeledes herefter følger indført.

(83)

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig for Rasmus Værn, domkirkens værge, på domkirkens vegne fremkom for retten med en skriftlig opsættelse her af tinget 21/12 næst afvigt kontra amtskriver Envold Randulf og magister Jørgen Rodius og begærede dom, hvorimod blev i rette lagt amtskriver Randulfs efterskrevne indlæg, hvorefter blev afsagt dom, at efterdi formenes, at magister Mundelstrups rendesten har haft sit løb igennem magister Rodius og amtskriver Randulfs rendestene, og de nu er forhøjet, at vandet ikke der igennem kan have sit flod. da kendes billigt, at magister Rodius og amtskriver Randulf bør lade deres rendestene således omlægge, at magister Mundelstrups rendestens vand kan der igennem have sit flod.

12/1 1700.

(er retten atter sat, som i aftes formedelst natten blev brudt)

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig for Tomas Nielsen, tjenende borgmester Jens Basballe sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 16/11 kontra Anne Kokkekone på Graven og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom Tomas Nielsen tiltaler sin stedmor Anne Kochs for 100 rigsdaler, som ham efter hans salig far er tilfaldet, da bør hun betale ham samme sum.

(84)

** Peder Sørensen prokurator for Bernt Fallenkamp fremkom med opsættelse her af tinget 14/12 næst afvigt kontra Dines Pedersen. med begge parters bevilling blev sagen opsat 4 uger.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 30/11 kontra Morten Halkær, Anne Vegerslev salig Jens Vegerslevs med flere sst og begærede dom, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af tinget kontra Jens Ankersmed med flere. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Jens Jacobsen kontra Rasmus Rut fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 14/12. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for borgmester Jens Basballe havde stævnet Niels Jørgensen på Brobjerg med flere for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Claus Christensen Kå, danske skolemester sst, havde stævnet salig Rasmus Smeds enke sst med flere. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Ditlev Bloch garver, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 14/12 kontra Jens Tomasen skomager med flere for gæld, og da ingen mødte, blev de tildømt at betale deres gæld.

(85)

** følger nu foranmeldte dokumenter i Johan Gotfred Gesiuses vidne

** følger stævningen i det andet af Johan Gotfred Gesiuses vidner angående det ægteskabsløfte, som skal være givet ham af matrone Maren Villumsdatter, salig Niels Harlevs, 1/10 i hendes hus, samt de i rette lagte attester af Magdalene Wildfangers, salig Rasmus Randulfs, og Henning Henningsen Bang, hvoraf fremgik, at samme løfte gav hans far Jacobus Gesius til kende ved en skikkelig tale, og Johan Gotfred Gesius gav sin kæreste en smuk bog, som var siret med sølvarbejde i filigran og anden gave af guld, og Henning Bang havde forhandlet med Jacobus Gesius om Maren Villumsdatters børns fædrene arv og andre forhold vedrørende deres ægteskabs indgåelse.

(87)

18/1 1700.

(88)

** byfogden Oluf Andersen havde stævnet Jacob Nielsen Udsen, Arent Johansen og Mikkel Johansen borgere sst for deres ulydighed med modvillig udeblivelse. og tiltalte dem formedelst han 8/1 sidst afvigt havde ladet dem advare til de 8 mænd, retten at bivåne, indtil førstkommende sankt Hansdag, men da de ikke er mødt, formente han, at enhver ikke alene sin borgerskabsed har forbrudt og samme igen at tage, om det bliver dem tilladt, så og en anselig mulkt derfor til de fattige at give, samt de hans givne advarsel bør at efterleve, hvorimod blev i rette lagt Arent Johansens indlæg, at han ikke har svoret sit borgerskab, og hans næring består i søfart, så han kan ikke blive hjemme, og derefter blev i rette lagt Mikkel Johansens attest, at han var forhindret i kongens og byens tjeneste ved restantsers indfordring af konsumptionen. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev proviantforvalter havde stævnet Jens Mikkelsen ankersmed sst for vidner, angående hårde og uforskammede ord 22/12, og efterskrevne af de 8 mænd vidnede, at som Peder Sørensen på madame Vegerslevs vegne kom i rette med en sag kontra Jens Mikkelsen ankersmed angående penge, han havde lånt af Vegerslevs kæreste og pant, som var sat for pengene, og da sagde Jens Smed, at om han skulle betale Vegerslev, og Vegerslev ikke skulle betale ham, da var han bedraget.

(89)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 23/11 kontra Jens Ankersmed med flere, angående gæld og begærede dom, hvorefter de indstævnede blev tildømt hver for sig at betale til madame Vegerslev deres gæld.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde for sin tjener Anders Pedersen Tollund stævnet efterskrevne for hvis varer, de hos ham har bekommet, hvorimod nogle mødte med indvendinger, men da de andre indstævnede efter påkald ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

(90)

** Peder Sørensen for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 11/1 kontra Niels Jørgensen hattemager med flere for gæld, hvorimod mødte Oluf Hollænder og hans kone Kirsten Christensdatter og foregav intet at være ham skyldig. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Rut, borger sst, havde stævnet Jens Jacobsen Skivholme med hans synsmænd for vidner, angående Rasmus Ruts gærde i gyden til Møllestien, hvorefter efterskrevne vidnede, at der har stået gærde i 24 år fra Rasmus Ruts hjørnestolpe og indtil Søren Skibbys gærde, som nu er Jens Jacobsens. derefter blev af retten opnævnt synsmænd at besigtige det omtvistede gærde.

** Christen Jensen skippers fuldmægtig prokurator Peder Sørensen havde stævnet Jens Mikkelsen ankersmed for 19 rigsdaler for bekommet jern, hvorimod han fremkom med kontraregning for et anker 14 rigsdaler, som Peder Sørensen ikke kunne modtage. sagen blev opsat 3 uger.

** Claus Christensen Kå fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 11/1 kontra en del kreditorer sst, hvorimod nogle protesterede. sagen blev opsat 4 uger.

** følger for anmeldte i Christen Vegerslevs førte vidne stævning til Jens Ankersmed.

(91)

** følger foranmeldte Rasmus Ruts i tingsvidne tagne stævning til Jens Jacobsen Skivholme.

25/1 1700.

** borgmester Jens Basballe lod læse og påskrive Anders Andersen sst hans til ham udgivne pantebrev på hans gård i Immervad med dets tillæg, salig Silke Basballe iboede, for kapital 280 sletdaler, dateret 21/12 1699.

** Hans Rasmussen for Villads Bager havde stævnet en del sst for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Johan Gotfred Gesius, opholdende sig hos sin far Jacobus Gesius, i rette lagde byfogdens stævning, hvormed var stævnet Maren Villumsdatter for ægteskabsløfte samt forbud derfor, hvorefter efterskrevne i rette lagde deres attester, som herefter følger indført, og Henning Bang på sin søster Maren Villumsdatters vegne begærede den tilforn i retten præsenterede attest indført, som den herefter følger indført, angående at hun ikke nægter ved et aftensmåltid blev talt om ægteskab mellem hende og Gesius, og hun da fik nogen gave af ham, men sendte ham dem igen, hvorpå blev afsagt, såsom Peder Sørensen formener, at de udeblevne personer bør at bøde deres faldsmålsbøder, men Henning Bang på Maren Villumsdatters og Jørgen Nielsen Friises vegne foregiver deres lovlige undskyldning, idet de for få dage siden i ægteskab skal være indlagt, og ikke endnu efter kristelig skik siden deres bryllup har været i Guds hus, da som de der foruden kan ansees efter lovens pagina 104 artikel 4, kendes de for deres faldsmål fri, men Maren Mortensdatter bør at bøde KM faldsmål.

(93)

** læst og påskrevet KM stævning til nu kommende højesteret af hr Laurits Andersen kontra salig Jens Andersens enke og kreditorer.

** Peder Andersen Kjæp studiosus havde stævnet Knud Henriksen vintappersvend, Gregers Gregersen og Søren Munk vægtere for deres ulovlige angribelse. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Jens Jacobsen Skivholme fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 14/12. sagen blev opsat 14 dage.

** følger nu foranmeldte dokumenter i Johan Gotfred Gesiuses førte tingsvidne, først stævningen til Maren Villumsdatter, boende på Vestergade, angående hendes til ham gjorte ægteskabsløfte. dernæst rådmand Hans Jensen Vinters attest, at efter Johan Gotfred Gesiuses indstævning om hvad ham er bevidst om den marriage, som han har haft i tanker at gøre imod søster Maren Villumsdatter, da svarer Hans Vinter, at han ingen ja-ord mellem Maren Villumsdatter og Johan Gesius har hørt. videre Jost Carstensen farver og Jørgen Nielsen Friises attester, og derefter Johan Gotfred Gesiuses beskikkelser til magister Henrik Blichfeld samt til Maren Villumsdatter, for det har behaget hendes to svogre, Henning Henningsen Bang på Essenbæk og Jost Carstensen farver, næst forleden 13/11 i hans fraværelse at besøge hans far med en pakke, indeholdende den fæstensgave, hans søn havde skænket hende, da deres trolovelse stod, og endelig Maren Villumsdatter Testrups ? attest.

(95)

1/2 1700.

** Mikkel Johansen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer for gæld, og da de efter påråb ikke mødte, blev sagen opsat 8 dage.

(96)

** byfogden Oluf Andersen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 18/1 kontra Mikkel Johansen, Jacob Udsen og Arent Johansen, hvorimod blev i rette lagt indlæg. sagen blev opsat 14 dage, til hvilken tid enhver forelagt at skaffe bevis på deres undskyldninger.

** byfogden Oluf Andersen havde stævnet Niels Slagter og Peder Henriksen på Mejlgade for dom, formedelst de i deres huse har holdt dobbelgilde og musik, og tiltalte Peder Henriksen for et dobbelgilde i hans hus 14/1 næst forleden, da Anne Kochs skal have ladet sætte en tærte på spil, item Niels Slagter for et dobbelgilde i hans hus 21/1 næst forbi, da hans datter satte en ost og kage på spil. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom på hvis, de til hans tjener nu salig Tord Glesborg er skyldig, der iblandt Niels Andersen tømmermand og hans søn Anders. sagen blev opsat 8 dage.

(97)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe sst fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 11/1 og 12/1 kontra Niels Jørgensen hattemager med flere. sagen blev opsat 8 dage.

** Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet prokurator Peder Sørensen for en revers, dateret 18/1 1699, om adskillig gæld her og på landet at inddrive og ikke gjort rigtighed derfor. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Bendixen for sin tjener Anders Andersen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 18/1 kontra en del gældnere. sagen blev atter opsat 14 dage.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde stævnet regimentkvartermester Hans Junghans for 36 rigsdaler for udborget vin fra hans vinkælder, hvorimod blev i rette lagt Hans Junghanses indlæg, at han havde regning derimod, så sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Niels Lauritsen sst havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom efter hans specifikation, men som intet svar skete efter 3 ganges påkald, blev sagen opsat 8 dage.

(98)

8/2 1700.

** blev læst og påskrevet Søren Pedersen Mørke hans udgivne pantebrev på 67 sletdaler, og derfor pantsætter hans havende boskab af kobber, tin, sengeklæder og træboskab.

** byfogden Oluf Andersen på KM og sit embedes vegne havde stævnet Sidsel Christensdatter Vadsteds med lovværge vidner at anhøre om den ubekendte person, Anders Jensen, hun for barnefar har udlagt, hvorefter efterskrevne i rette lagde deres attest angående hendes svar, da de var hos hende angående Anders Jensen og at gøre udlæg eller forsikring for hans bøder, som herefter følger indført, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

** byfogden Oluf Andersen gav til kende, at da Sidsel Christensdatter var et løst kvindfolk, som man ikke kunne være forsikret om, at hun havde noget blivende sted, da begærede han, at dommeren med to mænd straks forføjer sig til Sidsel Christensdatter og der begære kaution, og om hun ikke har gods, da hendes person at være borgen til sagens uddrag.

** byfogden Oluf Andersen havde stævnet efterskrevne for resterende bøder, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Kjæp studiosus fremkom med en opsættelse her af tinget næst afvigte 25/1 kontra Knud Henriksen med flere, hvorimod blev i rette lagt Knud Henriksens indlæg, hvori han benægter at have slået Peder Kjæp. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Anders Jørgensen Bro havde stævnet efterskrevne for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(99)

** Mikkel Johansen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 1/2 kontra forstander Rasmussen med flere, angående gæld, som de blev tildømt at betale.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Dines Pedersen Vintz, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 1/2 kontra mester Gregorius Baufein med flere. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Bernt Fallenkamp kontra Dines Pedersen efter opsættelse 14/12 sidst. sagen blev med begge parters bevilling opsat 4 uger.

** Hans Rasmussen for Jens Jacobsen Skivholme fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 14/12 kontra Rasmus Rut og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Jens Jacobsen tiltaler Rasmus Rut, for han ikke har villet flytte hans udfaldne gærde til Møllestiens gade, item formedelst han ikke har vedligeholdt sit fortov, som strækker sig fra bemeldte gade og til Jens Jacobsens havegærde, da bør Rasmus Rut lade sit gærde ret og lige opsætte, samt at forfærdige sit fortov inden 3 uger, under 2 rigsdalers straf til fattige sengeliggende sst.

(100)

** Hieronimus Basballe fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 1/2 kontra Peder Sørensen og fremlagde sin memorial på hvis, som endnu resterer af en tilstående gæld, som Peder Sørensen for ham kunne indkræve, dens sum 423 rigsdaler. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe fremkom med en opsættelse her af tinget næst afvigt 11/1 kontra en del gældnere, hvorefter blev opnævnt uvildige mænd for dem at forlige, og sagen blev opsat 8 dage.

** Christen Jensen skipper hans fuldmægtig Peder Sørensen efter opsættelse 18/2 sidst kontra Jens Smed. intet svar skete, så blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Villads Bager efter opsættelse 25/1 sidst kontra en del kreditorer. Samuel Baufein kirurg mødte på sin mors vegne og begærede af Villads Bager at søge sin betaling på skifte efter hendes salig mand, som endnu ikke er holdt. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Niels Lauritsen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 1/2 kontra efterskrevne gældnere, som blev tildømt at betale deres gæld.

(101)

15/2 1700.

** blev forkyndt Peder Hansen Heide, borger sst, hans til hr Niels Hutfeld, præst i Holme, udgivne pantebrev på 100 sletdaler derfor pantsat hans iboende gård på Mejlgade, på hjørnet til Graven.

** blev forkyndt landsdommernes kaldsseddel, dateret 24/1 1700, til skifte efter salig Søren Christensen i Odder over arvinger og kreditorer i boet at møde 17/3 til skifte.

** blev forkyndt Jens Jacobsen Skivholmes udgivne skøde til rådmand Petter Jessen på den hus på Vestergade, liggende imellem Peder Brendstrups gård og Christen Vegerslevs gård.

** blev forkyndt magister Pontoppidan, provst over Hasle herreds, kaldsseddel over kreditorer og debitorer til skifte efter salig hr Hans Lundgård i Hasle 8/3 næstkommende.

** byfogden Oluf Andersen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 18/1 kontra Mikkel Johansen, Arent Johansen og Jacob Udsen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at såsom byfogden har tiltalt de indstævnede for modvillighed, og de hver for sig gør deres skriftlige undskyldning, og derforuden har hver af dem i sit sted forsynet retten hver tingdag med en ærlig borger her af byens indvånere, da vides ikke rettere heri at kende, at de alle tre for denne tiltale bør fri at være.

** byfogden kontra Peder Henriksen og Niels Slagter efter opsættelse næst afvigte ½. endnu opsat 14 dage.

** Mikkel Johansen havde stævnet Søren Pedersen Mørke for gjort arrest på hans gods og boskab for gældsfordring for 180 rigsdaler, og i rette lagde Søren Pedersens regning, dateret 4/1, sidst afvigt på hvis gods, han for sin søster Cathrine Pedersdatter har haft at forhandle i København, hvoraf resten blev 19 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, eftersom Mikkel Johansen har ladet arrestere skipper Søren Pedersen Mørkes boskab, formedelst skyldig blevne penge for betroet skude og gods at forhandle i København, og som af fornævnte regning af 4/1 sees, at Søren Mørke efter ligning bliver Mikkel Johansens nuværende kone penge skyldig, da bør samme arrest ved magt at stande til sagens uddrag.

(102)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 8/2 kontra Niels Jørgensen hattemager med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe havde stævnet Peder Basballe, borger og handelsmand sst, for tingsvidner at føre. sagen blev opsat 8 dage.

(103)

** Hieronimus Basballes tjener Peder Møller fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 1/2 kontra Peder Sørensen. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Dines Pedersen kontra salig mester Gregorius Baufein med flere, og som Dines Pedersen ikke har fremlagt noget om den guldring, som Samuel Baufein foregiver til hans afdøde tjener at være pantsat, blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Villads Bager fremkom med opsættelse næst afvigte 25/1 kontra en del kreditorer. sagen blev endnu opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Søren Værum i Tilst havde stævnet Niels Slagter og Jacob Bogbinder for dom for gæld, og tiltalte Niels Pedersen slagter for 10 sletdaler for en stud for 2 år siden bekommet, og Jochum Bogbinder for 9 sletdaler rede lånte penge, men som efter påkald intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Bendixen kontra regimentkvartermester Hans Junghans efter opsættelse her af retten næst afvigte 1/2. angående gæld 36 rigsdaler for bekomne varer. da han ikke mødte, blev han tildømt at betale gælden.

** Hans Bendixen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 18/1 kontra Anders Jensen med flere, hvorimod blev i rette lagt indlæg fra Peder Basballes søn Christen Basballe med flere. sagen blev opsat 14 dage.

** følger nu foranmeldte på folio 98 Hans Rasmussen underfoged, Rasmus Andersen smed og Oluf Gertsens vidne angående hvis passerede i Kirsten Vadsteds hus hos hendes datter Sidsel Christensdatter, hvor for hendes bøder blev udlagt efterskrevne klæder, og da sagde hun til dem, at de var kommet som røvere og ransmænd, og djævlen skulle besætte dem.

(104)

4/3 1700.

** byfogden Oluf Andersen på KM og rettens vegne æskede vidne og fremstillede Hans Jensen farver og hans søn Morten Hansens attest og vidne, som Hans Farver oplæste og ved ed bekræftede, at en farversvend Jacob Sørensen, som tjente ham 1698, skulle have besovet Kirsten Envoldsdatter men bortrømte, før det blev vitterligt, at hun var frugtsommelig. dernæst i rette lagde Elias Wernischy, organist til Vorfrue kirke, og Henrik Henriksen musikantsvend deres attest angående en musikant Johan Pedersen, som af en kvinde Karen Pedersdatter 25/10 1699 i domkirken for barnefar er udlagt, imidlertid han tjente salig Henrik Kloche instrumentist, og da det blev åbenbaret, at hun var frugtsommelig, var han tilforn til Tyskland forrejst, hvorfor byfogden ikke kunne vente nogen KM bøder af dem at bekomme.

(105)

** byfogden Oluf Andersen på KM og rettens vegne havde stævnet Sidsel Christensdatter med lovværge angående hendes udlagte barnefar Anders Jensens bøder, hvortil hun svarede, at hun havde betalt hendes bøder 6 rigsdaler og siden tvunget til at betale karlens bøder 12 rigsdaler, hvortil byfogden svarede, at hendes klæder skulle blive hende tilstillet, når dommeren behagede det, hvorpå dommeren afsagde, at Sidsel Christensdatter bør at forblive og holdes i den pålagte arrest indtil sagens uddrag, og sagen blev opsat 14 dage.

** byfogden fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 1/2 kontra mester Gregorius Baufeins enke med flere for gæld, og som intet herimod er i rette lagt, blev efterskrevne tildømt hver for sig deres gæld at betale.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe havde som i dag 8 dage stævnet Peder Basballe, og i rette lagde en foreningskontrakt imellem borgmester Jens Basballe og hans bror Peder Basballe angående deres imellemværende, dateret 20/3 1699, samt en dom af Århus rådstue 30/8 1697 af borgmester Jens Basballe kontra hans bror Peder Basballe, og Peder Basballes indlæg og dokumenter, som herefter følger indført, hvorefter Peder Sørensen imod Peder Basballes indlæg svarede, at borgmester havde langt forhen, før dom imellem dem faldt, alt dekorteret de 1600 rigsdaler og erbød sig ved god afregning at ville efterlade Peder Basballe over et halvt tusinde rigsdaler, at alle skulle se hans broderlige affektion.

(106)

** Mikkel Johansen, borger sst, havde stævnet Søren Pedersen Mørke for gæld efter sin regning 19 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Andersen Kjæp studiosus fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 25/1 kontra Knud Henriksen med flere og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom af en attest og vidner sees, at Knud Henriksen slog Peder Kjæp under øret, og de var på gulvet, da bør Knud Henriksen for hårgreb og jordskuf efter lovens pagina 900 den 8.artikel bøde 3 gange 6 lod sølv, og Peder Kjæp, der som en gejstlig person har hensiddet på vinkælderen næsten den ganske nat og sig i spil indladt, hvorover klammeri er kommet, uagtet han morgenen derefter skulle prædike, bør derfor at bøde til de fattige halvanden rigsdaler.

(107)

** Hans Rasmussen for Villads Bager fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 25/1 kontra en del her i byen for gæld. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Søren Værum i Tilst fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 15/2 kontra Niels Slagter og Jochum Bogbinder. intet svar, sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Hieronimus Basballe fremkom med opsættelse næst afvigte 1/2 kontra Peder Sørensen prokurator. intet gensvar skete, så blev sagen opsat 14 dage.

** Anders Jørgensen Bro fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigte 8/2 kontra Søren Mørke med flere. så mødte Iver Hansen murmestersvend sst og i rette lagde sit indlæg, hvori

han foregiver, det er hans stedfars gæld, han søges for, som han formener selv bør søges for. så blev sagen endnu opsat 8 dage.

** følger for anmeldte dokumenter af borgmester Jens Basballes fuldmægtig fremlagt, læst og påskrevet og i tingsvidne indført.

(108)

11/3 1700.

** blev læst og påskrevet KM Jens Fog givne konfirmationsbrev at være prokurator her i Århus stift både ved hjemting og landsting, dateret 16/1 1700.

** byfogden Oluf Andersen kontra Peder Henriksen og Niels Slagter efter opsættelse næst afvigte 15/2. som intet svar skete, er sagen endnu opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Villads Bager efter opsættelse 25/1 intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Søren Værum i Tilst fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 15/2 kontra Niels Slagter og Jochum Bogbinder, hvortil Niels Slagter svarede, at han aldrig var forligt med Søren Værum, hvad han skulle give ham for studen. sagen blev opsat 8 dage.

(109)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen Bro fremkom med opsættelse næst afvigte 8/2 kontra Søren Mørke med flere. intet svar, sagen endnu opsat 14 dage.

** Peder Jensen Bonde i Lisbjerg, delefoged til Marselisborg, fuldmægtig for Søren Pedersen, ladefoged på Marselisborg, havde stævnet Søren Mikkelsen Langballe her sst for skældsord og i rette lagde et tingsvidne af Marselisborg birketing næst afvigte 13/2, angående samme skældsord. Peder Sørensen på Søren Langballes vegne beråbte sig på andre beviser. sagen blev opsat 3 uger.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, hans tjener Anders Pedersen Tollund fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 18/1 kontra Anders Jensen med flere. på begæring blev sagen opsat endnu 8 dage.

** Mikkel Johansen, borger og handelsmand sst, fremkom med en opsættelse her af tinget næst afvigte 4/3 kontra Søren Mørke, og i rette lagde en arrestdom her af tinget næst afvigte 15/2, samt en dom her af tinget næst afvigte 8/2, hvori Søren Mørke er tildømt at betale 47 rigsdaler og begærede dom. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

18/3 1700.

** byfogden Oluf Andersen på KM vegne fremkom med en arrestdom over Sidsel Christensdatter Vadsteds her af tinget næst afvigte 4/3 og satte i rette og formente, at hun bliver tilfundet at gøre ham og de på rettens vegne udsendte offentlig afbedelse for hendes trusler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** byfogden Oluf Andersen på KM vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 8/2 kontra Morten Halkær og Didrik Tømmermand for resterende bøder, som de blev tildømt at betale.

(110)

** blev forkyndt rådmand Petter Jessens udgivne købebrev og skøde til Søren Mikkelsen Tysk på et hus, på Vestergade liggende, imellem Peder Brendstrup og Christen Vegerslevs ejendomme.

** blev forkyndt KM anordnede kommissarier skifte efter salig Oluf Juel i Århus mølle at forrette næstkommende 20/4, under dato 16/3 1700.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Villads Nielsen bager, borger sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 25/2 kontra Tomas Bager med flere angående gæld, som efterskrevne blev tildømt at betale.

** Hans Rasmussen for Hieronimus Basballe kontra Peder Sørensen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 1/2, og da intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Anders Sørensen prokurator, fuldmægtig for sr Markus Snabel af Korsør havde stævnet Søren Pedersen Mørke her sst for 10 rigsdaler for 5 tønder byg, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage og forelagt Søren Mørke at møde og svare.

** Anders Pedersen Tollund, forrige tjenende Hans Bendixen på sin vinkælder, fremkom med opsættelse her af tinget 18/1 kontra en del kreditorer, som blev tildømt at betale deres gæld.

(111)

26/3 1700.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen Bro, boende sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 8/2 kontra Jens Smed, Søren Mørke med flere, hvorimod blev i rette lagt Jens Ankersmeds kontraregning, og sagen blev opsat 14 dage.

** Anders Jørgensen Bro, boende sst, havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel sst med sin hustru for rede penge og varer, hans hustru tid efter anden har bekommet, dets sum 678 rigsdaler, men som på 3 ganges påkald intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mikkel Johansen fremkom med en opsættelse her af tinget næst afvigte 4/3 kontra Søren Mørke, og såsom han har bekommet skrivelse fra Jens Mårup i København, at hos ham er oplagt og i behold 228 tønder smør og 13 læster talg af hvis, han søger Søren Mørke for, så godtgøres ham samme gods i denne søgning, og resterer endnu 71 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst, der iblandt Karen, Melchior Slagters, og Kirsten Brundts, for dom og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

(112)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Slagter og Kirsten Brundts for en ko, bekommet af Dines Pedersen at slagte 6 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Jørgen Nielsen Friis, borgerlig handelsmand sst, havde stævnet for gældsdom Peder Hansen kandestøber for tin, ham er leveret at forarbejde og Johan Slothauer for 4 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde i arresthuset stævnet hans forrige tjener Anders Pedersen Tollund for dom, angående misligheder i hans regnskab, samt for den ulovlige indgang i Hans Bendixens egen kælder. sagen blev opsat 14 dage og Hans Bendixen forelagt straks at lade Anders Pedersen bekomme alle hans dokumenter til sit forsvar, item bord og skrivematerialer.

** byfogden Oluf Andersen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 15/2 kontra Peder Henriksen og Niels Slagter angående dobbelgilder i deres huse og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom de indstævnede hver for sig har gjort undskyldning, at de ikke har været vidende nogen dobbelgilder i deres huse har været holdt, så meldes de denne gang for byfogdens tiltale fri, men processens bekostning til byfogden at betale med 1 rigsdaler.

(113)

1/4 1700.

** læst og påskrevet KM forbud på bryggen og brændevinsbrænding på landet, og kroholderne 2 mil nær købstæderne at tage deres øl og brændevin i købstæderne.

** byfogden Oluf Andersen fremkom med en opsættelse i en arrestdom her af tinget næst afvigte 4/3 kontra Sidsel Christensdatter Vadsteds og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom byfogden af et besovet kvindfolk Sidsel Vadsteds groft er blevet angrebet med trusler, banden og andre formastelser, da bør hun efter lovens pagina 1000 den 4.artikel bøde med pengestraf og give til mulkt til næste hospital 4 rigsdaler og til processens omkostning 4 rigsdaler.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for sr Markus Snabel i Korsør fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 14/3 kontra Søren Pedersen Mørke angående 10 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Peder Jensen Bonde i Lisbjerg, delefoged til Marselisborg, fuldmægtig for Søren Pedersen, ladefoged ved Marselisborg, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 11/3 kontra Søren Langballe, angående skældsord. så mødte Søren Langballe og bekendte ingen ret eller skel at vide til det, han havde skældt Søren Ladefoged for, men var sket i ubesindighed og bad om forladelse.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for assessor Christian Bram havde stævnet Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, for hvis han ham skyldig er på det ham af KM kommissarier udlagde salt 19/12 1698, som bedrager sig 160 rigsdaler, og i rette lagde en beskikkelse fra biskop hr Johan Braem til Hieronimus Basballe angående hvis, hans bror Christian Bram endnu på det udlagte salt resterer. sagen blev opsat 8 dage.

(114)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for skipper Anders Jensen, borger sst, havde stævnet efterskrevne for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat til næste tingdag efter påske.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jacob Nielsen Udsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom, hvorimod blev i rette lagt kontraregning, og sagen blev opsat til næste tingdag efter påske.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for kæmner Ditlev Bloch havde stævnet efterskrevne sst for dom for hvis, de resterer med af byens skatter afvigte år. sagen blev opsat 8 dage.

15/4 1700.

** Niels Nielsen Vorup, boende i Randers, havde stævnet Christen Mikkelsen her sst angående hans hustru Anne Jespersdatters tilfaldne arvepart efter hendes salig forældre, som han skal være anordnet formynder for, og i rette lagde en beskikkelse til Christen Mikkelsen angående bemeldte arvepart 584 sletdaler tilfalden efter hendes salig far Jesper Eskildsen, item et skiftebrev af magistraten i Århus, af dato 9/12 og 10/12 1699, som blandt andet formelder, at Niels Nielsen Vorups hustru Anne Jespersdatter er udlagt efter hendes salig mor og mormor 584 sletdaler. Jens Fog prokurator på Christen Mikkelsens vegne mødte og foregav, at han hos forrige formynder Hieronimus Basballe mødte i hans opbuds kommission, og der af kommissarierne fået udlæg, men ingen rede penge. sagen blev opsat 3 uger.

(115)

** Peder Sørensen på assessor Christian Brams vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 1/4 kontra Hieronimus Basballe, og i rette lagde en kopi af kommissariernes forretning i Hieronimus Basballes opbud. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog, fuldmægtig for Anders Jensen, borger og skipper sst, fremkom med opsættelse her af tinget 1/4 sidst kontra Rasmus Rebslår med flere, hvorimod blev i rette lagt indlæg, hvorefter sagen blev opsat 4 uger.

(116)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Hansen Kryssing, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 26/3 kontra Johan Slothauer skrædder med flere for gæld, som de nu blev tildømt at betale.

** Mikkel Johansen borger sst fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/3 kontra Søren Mørke og fordrede dom, hvorefter Søren Mørke blev tildømt at betale sin gæld.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen Bro, boende sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 8/2 kontra Jens Smed med flere angående gæld, som nogle af de indstævnede blev frikendt for og andre tildømt at betale deres gæld.

(117)

** Anders Jørgensen Bro, boende sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 26/3 kontra Rasmus Mikkelsen Soel og hustru. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/3 kontra hans tjener Anders Pedersen. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Dines Pedersen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/3 kontra Rasmus Slagter med flere og begærede dom for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jørgen Friis, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/3 kontra Peder Hansen kandestøber og Johan Slothauer og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at Peder Hansen bør der forskrevne tin in natura eller forarbejdet imod billig arbejdsløn fra sig levere, og det inden 15 dage.

(118)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jacob Nielsen Udsen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 1/4 næst afvigt kontra Peder Rasmussen Soel med flere, hvorimod nogle ved ed fragik gælden, og de øvrige blev tildømt at betale deres gæld.

22/4 1700.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for assessor Christian Bram fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 15/4 kontra Hieronimus Basballe for hvis, han er skyldig til assessoren på det ham af KM kommissarier udlagte salt 19/12 1698, hvorpå resterer 139 rigsdaler med rente, som Hieronimus Basballe blev tildømt at betale.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Lichtenberg, borger og handelsmand i Horsens, havde stævnet skipper Anders Jørgensen Højer, borger sst, for gældsdom angående hvis, han efter regning er ham skyldig, og tiltalte ham for 42 rigsdaler for bekomne varer, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for hr Villads Olufsen, præst i Grundfør og provst i Lisbjerg herred, havde stævnet Jens Fog prokurator, boende sst, for dom angående gæld, og tiltalte ham for 50 rigsdaler, som han 6/11 1696 til låns havde bekommet, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(119)

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Jørgensen Bro, indvåner sst, som ham tilforn har tjent, imod doms fornyelse for hvis, han er ham skyldig, og i rette lagde en dom her af tinget 1/9 1698, som melder, at Anders Jørgensen Bro er tildømt, som han bliver skyldig på vinkældre regnskab, 662 rigsdaler, hvorefter Anders Bro blev tildømt at betale 585 rigsdaler, som rester på forrige dom.

** amtsforvalter Envold Randulfs tjener lod forkynde rentekammerkollegiets advarsel at Skagen, Anholt, Fyn samt forstrandenes vrag bliver bortforpagtet fra næstkommende 1/7.

29/4 1700.

** KM brev, at KM undersåtter må igen fare og handle på fremmede steder med deres skibe og gods, dateret 3/4 1700, blev læst og påskrevet.

** Peder Basballe lod forkynde organist Elias Wernischys til ham udgivne pantebrev på 67 rigsdaler derfor pantsætter hans havende indbo af alle slags varer efter specifikation.

** Peder Sørensen stadsprokurator, fuldmægtig for Johan Plumb, borger og guldsmed sst, havde stævnet Niels Pedersen guldsmed, borger sst, for vidner angående det af ham givne kald og varsel til Københavns byting, ham samme dag er forkyndt, angående overlast imod Johan Plumb øvet, og i rette lagde samme varsel, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

(120)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet rådmand Petter Jessen sst for 210 sletdaler, han skal være ham skyldig efter rådstueforlig, hvorpå rester 85 sletdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Århus domkirkes værge Rasmus Værns vegne havde stævnet Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, for dom angående hvis, han på regnskab er skyldig til domkirken, og tiltalte ham for 326 rigsdaler. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen Bro fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/3 kontra Rasmus Soel og hans hustru, hvorimod Rasmus Soel i rette lagde en kontraregning, og der blev afsagt dom, eftersom parterne har samtykket at lade deres stridige regninger komme til gode mænds eftersyn, da blev dertil anordnet efterskrevne mænd, og sagen blev opsat 14 dage efter parternes bevilling.

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet prokurator Jens Fog for syn og besigtelse på skuden Ejland Tunø, hvorefter blev i rette lagt en dom her af tinget 6/10 1698 samt en rådstuedom 16/1 1699 og endelig højesterets stævning, denne sag betræffende, hvorefter blev af retten udnævnt efterskrevne mænd til fornævnte skude at syne, og deres forretning i dag 8 dage for retten at indgive.

(121)

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/3 kontra Anders Pedersen Tollund, som hos ham har tjent, hvorimod blev i rette lagt en kontrastævning, og sagen blev opsat 8 dage.

** byfogden Oluf Andersen fremstillede af fængslet en kvinde, Maren Rasmusdatter, som har opholdt sig hos Rasmus Pedersen bådsmand ved åen, som formedelst hendes lejermålsbøder var der indsat, og for barnefar har udlagt fornævnte Rasmus Pedersen, og da hun klagede, at hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun atter i fængslet henbragt til straf. derefter vidnede to

borgere, at hun 28/4 havde stået åbenbart skrifte, og Rasmus Pedersen lang tid før var herfra forrejst, og byfogden ikke kan vente at noget af bøderne.

** følger foranmeldte udskrift af Københavns bytings stævningsprotokol 20/11 1699, angående slagsmål Niels Pedersen skal have øvet på Johan Plumb guldsmed.

** følger Peder Basballes stævning til Jens Fog prokurator sst for syn på skuden Ejland Tunø.

(122)

6/5 1700.

** blev forkyndt KM brev, at de, som endnu ikke har søgt og fået konfirmation på privilegier, beneficier, bestillinger og deslige, skulle ansøge om konfirmation i Danmark inden næstkommende pinsedag og i Norge inden sankt Hansdag.

** blev forkyndt Jørgen Pedersen Ugelbølle, borger sst, hans udgivne skøde til Jesper Nielsen Røved, borger sst, på 4 boder på Studsgade, næst Jesper Nielsens egen iboende gård.

** Niels Pedersen lueskrædder, borger i Randers, fuldmægtig for Niels Nielsen Vorup, borger sst, hans vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 15/4 kontra Christen Mikkelsen, borger her sst, og begærede dom, hvorefter blev afsagt, som Niels Nielsen Vorup af Randers tiltaler Christen Mikkelsen for hans hustru Anne Jespersdatters tilfaldne arv efter far, mor og mormor, som Hieronimus Basballe først og siden Christen Mikkelsen har været anordnet formynder for, bedrager sig 584 sletdaler, og da ikke bevises noget på kapital eller rente at være betalt, da bør Christen Mikkelsen betale Niels Vorup 584 sletdaler med rente fra skiftebrevets dato.

** Peder Sørensen for domkirkens værge Rasmus Værn fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 29/4 kontra Christen Vegerslev, angående domkirkens penge, 326 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

(123)

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde som næst afvigt 29/4 stævnet Jens Fog prokurator sst for syn, og nu blev oplæst synsmændenes forretning, som herefter følger indført.

** Jens Fog for Anders Bro kontra Rasmus Soel efter opsættelse næst afvigte 26/3. med parternes bevilling blev sagen opsat 8 dage.

** Anders Jørgensen Bro, indvåner sst, havde stævnet Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, for vidners førelse angående hvis restants, han på vinkælder regnskabet er blevet skyldig, men som vidnerne ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/3 kontra hans forrige tjener Anders Pedersen, hvorimod Anders Pedersen lod i rette lægge en kontraregning i samme sag. sagen blev med begge parters bevilling opsat 8 dage.

** Hans Pettersen, borgmester Jens Basballes krambodsvend, på sin husbonds vegne havde stævnet borgmester Mikkel Mikkelsen, rådmænd Hans Vinter, Petter Jessen og Niels Lauritsen tillige med Hieronimus Basballe for at anhøre deres vidne, og nu lod læse et instrument, som herefter følger indført, og Hans Rasmussen mødte med Mikkel Mikkelsen, Hans Vinter, Petter Jessen og Niels Lauritsens indlæg, som herefter følger indført, og nu bevilgede de samme varsel til tingsvidnes beskrivelse at stå ved magt i dag 8 dage.

(124)

** Peder Sørensen for hr Villads i Grundfør efter opsættelse kontra Jens Fog næst afvigte 22/4. sagen blev endnu opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for rådmand Niels Lauritsen havde stævnet Kirsten Vadsteds på Studsgade med lovværge for synsmænds opkrævelse på hendes iboende hus, pantsat til rådmand Niels Lauritsen. så blev af retten opnævnt og tilmeldt efterskrevne mænd.

** Søren Mikkelsen Langballe havde stævnet efterskrevne for resterende husleje. sagen blev opsat 8 dage og forelagt de indstævnede at møde, om de noget derimod har at svare.

** følger nu for anmeldte af Peder Basballe førte synsmænds forretning på skuden Ejland Tunøe.

** følger Anders Jørgensen Bros stævning til vidners førelse.

** følger for anmeldte af borgmester Jens Basballes fuldmægtig fremlagte instrument og indkaldelse angående endeligt skifte efter salig Inger Hieronimusdatter, samt borgmester og råds svar derpå.

(125)

13/5 1700.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for rådmand Niels Lauritsen sst lod af tingbogen oplæse deri næst afvigte 6/5 varsel til Kirsten Vadsteds, og nu i rette lagde synsmændene deres efterskrevne skriftlige synsforretning på brøstfældigheden på hendes hus, som var så brøstfældigt, at de ikke kunne vurdere højere end for 56 sletdaler.

** Peder Sørensen prokurator havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel, boende sst, for nogen ukvemsord talt af ham Peder Sørensen for nær. så fremstod Rasmus Soel og gav til kende, at om det var sagt, så var det sagt i ubesindighed, og ikke vidste ham andet at påsige end hvis ærligt og godt er.

** Peder Sørensen på hr Villads i Grundfør fremkom med opsættelse her af retten kontra Jens Fog næst afvigte 22/4. Jens Fog mødte og svarede, at han intet var hr Villads skyldig, men han til Jens Fog var 25 sletdaler skyldig. sagen blev opsat 8 dage, til hvilket tid de blev forelagt personligt at møde.

(126)

** Jens Fog for Jens Jacobsen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 29/4 kontra rådmand Petter Jessen. Peder Sørensen mødte på rådmand Petter Jessens vegne og begærede forklaring, hvoraf de søgende 85 sletdaler rejser sig. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for borgmester Jens Basballe lod af tingbogen oplæse varsel næst afvigte 6/5 til borgmester Mikkel Mikkelsen og rådmænd Hans Vinter, Petter Jessen og Niels Lauritsen, item Hieronimus Basballe angående skifte efter salig Inger Hieronimusdatter, og fremlagde to dokumenter, som han lod læse og påskrive og som herefter findes indført.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Mikkel Lauritsen murmand, borger sst, havde med en skriftlig stævning stævnet Søren Langballe angående det hus på Studsgade, Mikkel Murmand iboer, hvorefter synsmænd i rette lagde deres syn og besigtelses forretning, som herefter følger indført, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

(127)

** Søren Mikkelsen Langballe fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 6/5 kontra Christen Slagter med flere for husleje. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/3 kontra hans tjener Anders Pedersen Tollund og begærede, at han skulle skaffe ind det, han havde sat ud, og han ikke havde fået regnskab af sin tjener, hvorefter blev afsagt, som Hans Bendixen tiltaler hans forrige tjener Anders Pedersen Tollund, som i stadens arrestkammer er arresteret, og har i rette lagt en indlæg, hvori han pretenderer 89 rigsdaler, som Anders Pedersen skal have ville godtgjort for undermål og bærme, dernæst 132 rigsdaler, som han til adskillige imod hans vilje skal have udborget, foruden den restants, som forhen er ganget dom på 58 rigsdaler, og da der ikke er gjort forklaring for omrørte penge, da har dommeren ikke vidst bedre, and Anders Pedersen bør at svare og betale Hans Bendixen forbemeldte fordringer, som beløber sig til 280 rigsdaler.

** Anders Jørgensen Bro fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/3 kontra Rasmus Soel. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

(128)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for magistrat og skriver sst, havde stævnet Johan Gotfred Gesius og Jacobus Gesius, som forlover, angående magistratens samt by og rådstueskriverens salær for skifte efter Johan Gotfred Gesiuses afgangne hustru, Maren Jørgensdatter, og tiltalte ham for registrering 42 rigsdaler og rådstueskriveren 12 rigsdaler. på begæring blev sagen opsat 3 uger.

** følger i foranmeldte borgmester Jens Basballes førte tingsvidne omrørte to breve. det første af Jens Basballe på egne og salig søster Anne, Hans Storms, børns vegne angående resterende i salig Inger Hieronimusdatters stervbo.

(129)

** følger foranmeldte i Mikkel Lauritsen murmands førte synsvidne stævningen samt synsmændenes forretning.

(130)

21/5 1700.

** Peder Sørensen for hr Villads i Grundfør fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 22/4 kontra Jens Fog. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Jens Fog for rådmand Jens Jacobsen Skivholme fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 29/4 kontra rådmand Petter Jessen. sagen blev opsat 8 dage.

** Søren Langballe fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 6/5 kontra Christen Værum slagter med flere for husleje, hvorimod blev i rette lagt kontrastævning samt fragåelser af den fordrede husleje. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Anders Jørgensen Bro, indvåner sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 29/4 kontra Rasmus Mikkelsen Soel og hans hustru Elsebeth Nielsdatter Rønne, og nu blev i rette lagt de 4 mænds forretning, at Anders Jørgensen skal betale Rasmus Soel 26 sletdaler, og derimod hans obligation at kasseres, hvilket Anders Jørgensen blev tildømt.

(131)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for rådmand Niels Lauritsen havde stævnet Kirsten Vadsteds på Studsgade med lovværge for ejendomsdom at forhverve, angående hendes iboende eje på Studsgade, og lod læse og påskrive Jens Jensen Vadsteds pantebrev for 105 sletdaler, hvorpå er betalt 30 sletdaler, dateret 19/2 1689 og i rette lagde en regning på resterende kapital 40 sletdaler med 4 års rente og formener, at Kirsten Vadsteds og hendes mand pligtig er at betale inden 15 dage. sagen blev opsat 14 dage.

27/5 1700.

** blev læst og påskrevet KM forordning om rostjenesten i Danmark.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig på Poul Calmers på egne og søskendes vegne havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom for hvis, de på auktion efter salig Peder Calmer har købt og ikke endnu har villet betale. sagen blev opsat 8 dage.

(132)

** Peder Sørensen for hr Villads i Grundfør fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 22/4 kontra Jens Fog. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog for Jens Jacobsen Skivholme kontra rådmand Petter Jessen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 21/5. sagen blev opsat 8 dage.

3/6 1700.

** blev læst og påskrevet nu salig hr Søren Sommer i Mørke hans købekontrakt med Peder Nielsen bag klostret på hans gård bag klostret, Frands Skrædder da iboede, med de agre bagved og de agre i Skovvangen, dertil ligger, dateret Århus 8/1 1696.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for rådmand Niels Lauritsen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 21/5 kontra Kirsten Sørensdatter Vadsteds angående 40 sletdaler med rente, resterende betaling på et pantebrev fra 19/2 1696 og til dato, som hun blev tildømt at betale.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jesper Davidsen af København købsvend havde stævnet Mikkel Jacobsen, borger her sst, for vidner og dom, angående forfald på salt i hans skiberum, og efterskrevne vidnede, at de på Jesper Davidsens vegne var i Mikkel Jacobsens skiberum og sagde han, at de 21 rigsdaler, han fordrede hos Jesper Davidsen, ville han ikke tilstå ham, og erbød dem at være kaution for Jesper Davidsen til ham for hvilket, han ved dom kunne tilkomme hos ham, og derimod at bekomme sit salt af hans skiberum her i havnen, og da svarede Mikkel Johansen, han kunne ikke tage imod kaution, for han havde penge fornøden til skatter og anden udgift.

(133)

** Peder Sørensen for Jesper Davidsen efter foranførte stævning til doms lovede irettesættelse. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for hr Villads i Grundfør fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 27/5 kontra Jens Fog og begærede dom, hvorefter blev afsagt, som hr Villads Olufsen i Grundfør tiltaler Jens Fog for 50 rigsdaler, som han skal have lånt 6/11 1696, hvilket Jens Fog ikke vil tilstå, men erbyder sig sin saligheds ed at gøre, da som intet skriftligt om denne fordring fremlægges, da bør Jens Fog for tiltale fri at være.

(134)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 21/5 kontra rådmand Petter Jessen, angående 85 sletdaler efter forlig, hvorefter blev afsagt, eftersom Jens Jacobsen Skivholme tiltaler rådmand Peiter Jessen farver for 85 sletdaler, som rester på 210 sletdaler for det hus på Vestergade, som Jens Mikkelsens søster, Anne Mikkelsdatter påboede, som rådmanden til Jens Jacobsen, efter forening på rådstuen 6/3 1699, til da førstkommende påske skulle have betalt. rådmand Petter Jessen derimod har fremlagt Jens Jacobsens ham på fornævnte hus og havejord givne skøde, dateret 7/2 1700, som indeholder, at han derfor er blevet betalt, så vides ikke rettere derom at kende, end rådmand Petter Jessen bør i denne sag for Jens Jacobsens tiltale fri at være.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Poul Calmer på egne go søskendes vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 27/5 kontra Laurits Dal med flere for auktionspenge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

(135)

** Peder Sørensen på borgmestre og råd samt rådstueskriveren sst deres vegne æskede den sag i rette kontra Johan Gotfred Gesius, angående deres salær ved skiftet efter Johan Gotfred Gesius hustru. sagen blev opsat 8 dage.

** byfogden Oluf Andersen æskede vidne, og for retten fremstod Sidsel Christensdatter Vadsteds og gav til kende, at som dom over hende her til tinget 1/4 næst afvigt er gået, at hun skulle møde og gøre byfogden og nogle på rettens vegne udsendte mænd afbedelse for hendes grove ord og trusler, så bad hun dem om forladelse, hvormed byfogden lod sig fornøje.

** Søren Mikkelsen Langballe, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 6/5, hvorimod blev i rette lagt indvendinger og kontraregninger, og da som findes stridigheder angående deres indgivne regninger, så blev samme stridigheder henfundet til gode mænds eftersyn.

** følger Jesper Davidsens til tingsvidnes beskrivelse foranmeldte stævning.

(136)

10/6 1700.

** blev læst og påskrevet KM forordning om landeværn.

** blev læst og påskrevet Peder Nielsen Brandt hans udgivne pantebrev til Johan Henrik Winhagen i Lübeck på hans iboende gård på Vestergade for kapital 300 rigsdaler.

** blev forkyndt borgmester Mikkel Mikkelsens transport til Johan Henrik Winhagen af Lübeck på et hans pant i Peder Nielsen Brandts gård efter pantebrev, dateret 11/3 1690, på 160 rigsdaler.

** blev læst og påskrevet fru grevinde Friises ved fuldmægtig tilbud på 200 tønder rug og 30 tønder byg, beliggende på Hagsholm, hendes søn grev Christian Friis tilhørende.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jesper Davidsen i rette lagde et tingsvidne her af retten næst afvigte 3/6, og lod oplæse varsel til de indstævnede vidnespersoner, hvoraf nogle ikke mødte, idet de hastigt var bortrejst, og nu blev i rette lagt Niels Jensens indlæg, som herefter følger indført, hvorefter dommeren resolverede, at da de indstævnede udeblevne ikke har bevist lovligt forfald, så bør de enhver for sig efter lovens 7 artikel pagni 106 bøde til saggiveren og kongen hver 10 lod sølv.

(137)

** Jens Fog på Jens Jacobsens vegne havde stævnet byfogden Christen Jensen Hem at vidne sin sandhed, angående det skøde, som Jens Jacobsen Skivholme gav til rådmand Peiter Jessen, betræffende den våning og havejord på Vestergade, og nu bekræftede Christen Hem sit skriftlige vidne, som herefter følger indført.

** Peder Sørensen på borgmestre og råds vegne samt rådstueskriverens begærede dom i sagen mellem dem og Johan Gotfred Gesius angående deres salær. sagen blev opsat 8 dage.

** Søren Langballe fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 6/5 kontra Mikkel Murmand med flere. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Poul Calmer, bager sst, på egne og umyndige søskendes vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 3/6 kontra Niels Skanderborg med flere for hvis, de er skyldig for tilkøbt gods på auktion efter hans salig forældre, som efterskrevne blev tildømt at betale.

(138)

** følger nu foranmeldte, i Jesper Davidsens førte vidne, Niels Jensens attest angående noget salt, han har haft hjem med Mikkel Johansens skiberum fra København, hvorom han ikke ved mere at vidne end han tilforn 3/6 skriftligt har indgivet.

** følger nu foranmeldte, i Jens Jacobsens førte vidne, Christen Hems attest.

17/6 1700.

** Jens Fog på Jens Jacobsens vegne havde stævnet de 8 stokkemænd, som retten 3/6 på Århus byting betjente, at vidne hvad tale de har hørt passere imellem rådmand Peiter Jessen og byskriver Christen Hem, angående det skøde om det hus og havejord på Vestergade, hvorefter blev oplæst deres skriftlige svar, at rådmand Peiter Jessen 3/6 på tinget med mange gode ord og løfter til byskriveren overtalte ham til at give ham samme skøde, idet han gjorde sin ed, at Jens Jacobsen var betalt, hvilket vidne de med ed bekræftede, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

(140)

** Peder Sørensen på borgmestre og råd samt rådstueskriver Christen Hems vegne efter opsættelse begærede dom over Johan Gotfred Gesius og hans far Jacobus Gesius, som forlover, angående deres salær for skifte efter Johan Gotfred Gesius salig hustru Maren Jørgensdatter 54 rigsdaler, som de blev tildømt at betale.

** Jens Fog, fuldmægtig for Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, havde med en skriftlig stævning stævnet skipper Oluf Frandsen af København med sine folk for vidners førelse og skibsfolkene for deres vidne at aflægge, angående bemeldte skippers forhold på rejsen til Frankrig, som herefter følger indført, og efterskrevne vidnede, at 14 dage efter sankt Mikkelsdag næst afvigte sejlede de med mons Vegerslevs skib, kong David kaldt, som skipper Oluf Frandsen førte og skulle gå til Frankrig, og de sejlede 22/10 og kom til Norge, og da gik skipperen fra skibet til Kristiansand og var borte 4-5 dage, så gik de til Flækkerøen og lå der 12-14 dage, indtil de sejlede og kom under England, så faldt vinden kontra, og de kom i hårdt vejr med snefog og kom til en havn 2 mil fra Stavanger, og da var skipperen fra dem somme tider 4 dage og somme tider 8 dage, og de lå der i 23 uger, og da de bad skipperen sejle, svarede han, at der var gjort arrest på ham for penge, så kunne de ikke sejle, og siden hævdede han, at intet skib måtte sejle uden riget inden 15/5. derefter blev i rette lagt dokumenter, som herefter følger indført.

(142)

** Peder Sørensen for Jesper Davidsen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 3/6 kontra Mikkel Johansen. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Rasmussen Skriver, borger sst, havde stævnet Jens Mikkelsen ankersmed, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 13 rigsdaler for bekommet jern, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Søren Mikkelsen Langballe fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 6/5 kontra Mikkel Lauritsen murmand med flere, hvorimod blev i rette lagt indlæg og Mikkel Murmands kontraregning, hvorefter Søren Langballe blev tilfundet at betale til murmesteren 20 sletdaler, andre blev frifundet, og nogle blev tilfundet at betale deres gæld til Søren Langballe.

(143)

** følger nu foranmeldte i Christen Vegerslevs førte tingsvidne stævningen samt 4 dokumenter.

(145)

25/6 1700.

** byfogden Oluf Andersen lod af fængslet fremstille Anne Christensdatter, som i fængslet var indsat for hendes lejermålsbøder, for at have avlet barn med Jens Didriksen Meier, tjenende Levin Bernt jøde, og da hun intet havde betalt eller kunne betale på hendes bøder, blev hun atter efter loven til straf i fængslet indbragt.

** Peder Sørensen for Jesper Davidsen fremkom med opsættelse har af tinget næst afvigt 3/7 kontra Mikkel Johansen. Jens Fog prokurator på Mikkel Johansens vegne svarede, at hvis salt, Jesper Davidsen med rette hos Mikkel Johansen tilkommer, har han altid været overbødig at lade være følgagtig, når deri blev dekorteret hvis, Jesper Davidsen til Mikkel Johansen skyldig var, hvorefter blev afsagt, at Mikkel Johansen bør til Jesper Davidsen at levere forberørte 14 tønder spansk salt eller derfor betale 46 rigsdaler, og tilfindes Jesper Davidsen til Mikkel Johansen at betale 15 rigsdaler.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, havde stævnet skipper Oluf Frandsen, som førte Vegerslevs skib, for dom, angående hans forhold på en rejse til Frankrig, som han skal have forsømt, hvorover Vegerslev har taget stor skade, og fremlagde en regning på 1454 rigsdaler, og som skipper Oluf Frandsen ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

(146)

1/7 1700.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Rasmussen Skriver, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 17/6 kontra Jens Mikkelsen smed, angående gæld 13 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

8/7 1700.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig et for Johan Plumb, borger og guldsmed sst, havde stævnet Niels Pedersen guldsmed, borger sst, angående den usømmelige overlast 3/11 næst afvigt på Københavns gade, hvorimod Niels Pedersen i rette lagde sit skriftlige indlæg og svar, som herefter følger indført, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

(147)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anders Pedersen Tollund, forhen tjenende Hans Bendixen på vinkælderen, havde stævnet Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, med en skriftlig kaldsseddel, som herefter følger indført, hvorefter stadstjenerne Jacob Jacobsen og Hans Caspersen vidnede, at fra i dag på den 9.uge har Anders Pedersen Tollund, som sidder i arrest, intet fået til føde fra Hans Bendixen, og den dag dom sidst faldt imellem Hans Bendixen og Anders Pedersen, da gik han til Hans Bendixen og bad, han ville give Anders Pedersen noget til føde, da svarede han, han ville intet give ham. Hans Bendixen foregav, at han svarede Jacob Jacobsen, at hans prokurator Peder Sørensen var skyldig 3 rigsdaler, dem kunne han først fortære, og når de havde ende, kunne han fortære hos Anders Bro på de 9 rigsdaler, han var skyldig.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Mikkel Johansen, borger og handelsmand sst, havde stævnet skipper Mikkel Nische, Jens Mikkelsen ankersmed og Claus Bådsmands kone ved Mindet for at vidne, angående den sag med Jesper Davidsen, hvorledes han har forholdt sig i København, hvorefter efterskrevne i rette lagde deres skriftlige vidne, som herefter følger indført, og Elsebeth Tomasdatter, bådsmand Claus Clausens, vidnede, hvorpå tingsvidne blev udstedt.

(148)

** Jens Fog for Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 25/6 kontra skipper Oluf Frandsen. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jacobus Gesius, apoteker sst, havde stævnet Peder Hansen Heide, borger sst, for 50 sletdaler, han er ham skyldig, og som han blev tildømt at betale.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for magister Lyder Lassen, sognepræst i Korsør, havde stævnet Peder Basballe, borger sst. sagen blev opsat 14 dage.

(149)

** følger foranmeldte i Johan Plumb guldsmeds førte tingsvidne Niels Pedersen guldsmeds svar.

** følger anmeldte Anders Pedersens kaldsseddel.

** følger i Mikkel Johansens førte tingsvidne Jens Ladefogeds og Hans Frandsens attest.

15/7 1700.

** blev læst og påskrevet KM konfirmation på Århus mølle og dens besidderes privilegier, dateret København 18/5 1700.

** Anders Pedersen Tollund, forhen vinkældersvend på Hans Bendixens vinkælder, havde stævnet Hans Bendixen, vinhandler sst, formedelst Anders Tollunds pålagte arrest, hvorefter blev afsagt, så eftersom Anders Pedersen Tollund af sin forrige husbond i stadens arrestkammer er arresteret, og med tingsvidne bevises, at han i samme arrest ikke har nydt af Hans Bendixen nogen underholdning i 8 uger, og KM forordning af 18/3 1693 indeholder, at når den arresterede har hensiddet i 6 uger, uden at have nydt den efter loven bevilgede underholdning af den, som har ladet ham arrestere, den arresterede straks af sin arrest løslades og aldeles være fri for kreditors videre arrest, da bør Anders Pedersen Tollund straks af sin arrest bør løslades og ganske være fri for Hans Bendixens videre arrest i den sag, som han har været arresteret for, og Hans Bendixen betaler Anders Pedersen sagens omkostninger.

(150)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde til bopæl eller logement til Maren Todbjergs stævnet auditør Bonefeld og to hans indehavende burscher Rasmus Cantor hyrdedreng og Jens Tyge dreng for vidner, angående forøvet voldsom tvang næst afvigte søndag imod Rasmus Værns bud Rasmus Poulsen Højen, men da vidnerne ikke var til stede, blev sagen opsat 14 dage.

** Oluf Andersen KM byfoged på KM og rettens vegne havde stævnet Mikkel Rasmussen, tjenende Rasmus Værn og Niels Viffertsen, tjenende Hieronimus Basballe, for vidner angående deres overlast på auditør Bonefeld 4/7 på Århus mark, men da vidnerne ikke var mødt, blev sagen opsat 14 dage.

22/7 1700.

** Jacobus Gesius apoteker lod læse og påskrive KM konfirmation på at være apoteker her i Århus, dateret 27/3 1700.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for magister Lyder Lassen, sognepræst i Korsør, fremkom med en skriftlig stævning, hvormed var stævnet borgmester Jens Basballe for transport på et pant i Peder Basballes gård fra salig regimentkvartermester Søren Klogs arvinger kapital 400 rigsdaler, og i rette lagde en opsigelse fra hr Bernt Suhr på samme kapital. sagen blev opsat 8 dage.

(151)

** Jens Fog prokurator for Christen Vegerslev efter opsættelse her af retten næst afvigt 25/6 kontra skipper Oluf Frandsen. sagen blev opsat 8 dage.

29/7 1700.

** blev forkyndt Matias Nielsen, borger sst, hans udgivne skøde til hans svoger Kaj Sørensen, borger sst, på hans iboende gård på Studsgade med tilliggende gårdsavl samt have bag gården.

** Jens Fog for Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigt 25/6 kontra skipper Oluf Frandsen. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for magister Lyder Lassen kontra borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 22/7, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** byfogden Oluf Andersen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 15/7 kontra Mikkel Rasmussen og Niels Viffertsen, men da det var 1.markedsdag, kunne man ikke få samlet de indstævnede personer, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

5/8 1700.

** blev forkyndt Søren Mikkelsen hjulmand hans til Jens Jensen af Tilst udgivne skøde på hans gård på Vestergade, imellem Baltser Hansens og salig Peder Vægters, med vedliggende have og tilliggende gårdsavl.

** blev forkyndt Christen Jacobsen skrædders til Niels Espensen i Hasle udgivne skøde på et gårdsavl her på marken, tilliggende den gård på Brobjerg, Emanuel Hattemager iboede.

** byfogden Oluf Andersen på KM og rettens vegne samt Århus bys vegne lod af tingbogen oplæse næst afvigte 15/7 varsel til Mikkel Rasmussen, tjenende Rasmus Værn, med flere, og efterskrevne vidnede, at 4/7 så de Rasmus Poulsen Højen kom gående med nogen sække, da kom en mand, som sagdes var en auditør, og greb ham over halsen, så tog Rasmus Cantor og en anden fat på ham og trak bort med ham, så gik han efter dem og så, auditøren og Rasmus Værns og Hieronimus Basballes karle var samlede, og ikke han så, de slog auditøren. sagen blev opsat 8 dage.

(152)

** Peder Sørensen for magister Lyder Lassen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 22/7 kontra borgmester Jens Basballe og Peder Basballe, hvorimod blev i rette lagt Jens Basballes indlæg, at han ved ingen penge til magister Lyder Lassen at betale, hvorefter blev afsagt, da som borgmester Jens Basballe her i rette lagt en stadfæstelsesdom af Århus rådstue 30/8 1697, hvori findes indført en indførsel af 4/12 og 5/12 1695, af Peder Basballes iboende gård er vurderet for 1100 rigsdaler, hvori hr Lyder Lassen i Viby forhen er prioriteret 400 rigsdaler og borgmester Jens Basballe resten, så vides ikke rettere at kende, end magister Lyder Lassen før at nyde prioritet i Peder Basballes gård for 400 rigsdaler.

(153)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Nielsen, boende i Gellerup mølle, havde stævnet Hieronimus Basballe, borger og handelsmand her sst, for kapital 663 rigsdaler med rente, som rester på hans obligation, dateret 29/8 1698, som han blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Tomas Pedersen sst for gældsdom, item for på ham gjorte arrest for samme gæld at få lovlig kendt, men da Tomas Pedersen var undveget af arresten, blev sagen opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 25/6 kontra skipper Oluf Frandsen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom af tingsvidne fornemmes skipperens forsømmelse med skibet, da han skulle have være sejlet til Frankrig, at han ikke ligesom andre, der var med ham i flåde, fortsatte sin

rejse, når vinden blæste god, men blev alene tilbage liggende og rejst fra skibet i land med videre, og som han ikke er mødt til 6 ugers dag, da bør Oluf Frandsen betale til Christen Vegerslev de efter hans regning fordrede 1454 rigsdaler.

(154)

12/8 1700.

** blev forkyndt skipper Peder Olufsen Normand, borger sst, hans til hr Lyder Lassen i Viby udgivne pantebrev på 100 sletdaler derfor pantsat hans iboende gård på Skolegade, dateret Viby sankt Mikkelsdag 1693.

** byfogden Oluf Andersen på KM, rettens og Århus bys vegne lod af tingbogen næst afvigte 5/8 oplæse stævnemål på forelæggelse til vidnespersoner. så fremkom Anders Jensen Podemester, borgersøn sst, frekventerende her ved domskolen, og vidnede, at 4/7 gik han i sin fars have, og da så han et parti folk inden Munkeporten, og da han spurgte dem, hvad de gjorde der så mange, da svarede de, en hverver havde taget Rasmus Højen og drog opad bakken med ham, så kom Rasmus Værns og Hieronimus Basballes karle med en stage og en fork, og da de kom til åen, stod auditøren med to karle og Rasmus Højen der, og de slog til auditøren med stagen, så den gik i stykker, og imidlertid lod de Rasmus Højen fare.

(155)

** byfogden Oluf Andersen på KM vegne havde stævnet skipper Mikkel Nische og Niels Jensen skibskarl for KM bøders resterende anpart af faldsmålsbøder, som de næst afvigte 10/6 her til tinget er tildømt at betale, formedelst deres udeblivelse som vidnespersoner. sagen blev opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Basballe fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 5/8 kontra Tomas Pedersen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, som Peder Basballe har ladet arrestere Tomas Pedersen og en sort hoppe, hvorpå han her til byen er kommet ridende, formedelst 48 rigsdaler, han til ham efter hans hovedbog er skyldig, og da Tomas Pedersen af stadens arrestkammer er udbrudt, da bør arresten ved magt at stande til sagens uddrag, som i 14 dage opsættes.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for rådmand Hans Vinter havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(156)

19/8 1700.

** blev læst og påskrevet KM forordning om forbud på alle slags korn og fedevarers udførsel af Danmark og Norge.

** Hans Nielsen Gotlænders forenings kontrakt med hans søn Peder Hansen om afbetaling for hans mødrene arv i den gård, han iboer, med hans kvittering, dateret 26/11 1694, blev læst og påskrevet.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Niels Rasmussen, tjenende Tomas Elkær i Grundfør, for at anhøre attest at være udlagt barnefar af Maren Sørensdatter, som tjente i gård med ham, og da hun er et fattigt menneske, da bør Niels Rasmussen betale både hendes og sine egne bøder. sagen blev opsat 3 uger.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Rasmus Værns og Hieronimus Basballes gårdskarle Niels Viffertsen og Mikkel Rasmussen for vidner og dom, angående det slagsmål øvet på auditør Bonefeld. sagen blev opsat til doms 14 dage.

(157)

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne havde med en skriftlig kaldsseddel stævnet Sejer Tømmermand, som herefter følger indført, angående han har besovet Inger Christensdatter, endog han har sin ægtehustru, men som ingen mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** følger nu anmeldte kaldsseddel.

26/8 1700.

** blev læst og påskrevet Nørrejyllands kaldsseddel til indstævning efter salig ritmester Hans Caster ----kenberg at møde i stervboet i Belsby til skifte 22/9 næstkommende, dateret landstinget 11/8.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Niels Pedersen Brandt, tjenende på Hans Bendixens vinkælder, havde stævnet Knud Byrgesen skomager for voldsøvelse og slag på Niels Brandt, hvorimod blev i rette lagt Knud Byrgesens svar og vidners attester, som herefter følger indført, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Tøgersen, borger sst, havde med en skriftlig stævning stævnet Jørgen Friis, for han har skudt Jens Tøgersen med krudt i sit ansigt, som herefter følger indført, men som de indstævnede personer ikke mødte, blev sagen opsat 8 dage.

(158)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for proviantforvalter Christen Vegerslev havde med en skriftlig stævning stævnet rådmand Peiter Jessen for gjort forbud på afgrøden af et stykke eng, som herefter følger indført, og i rette lagde et tingsvidne af Marselisborg birketing 17/8 næst afvigt, angående et stykke jord uden Vestergades port langs møllestrømmen. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtiget for Christen Vegerslev havde stævnet rådmand Peiter Jessen på Vegerslevs, Jens Jacobsens og Jørgen Friises vegne vidner at påhøre angående utilbørligt forhold imod to kaldsmænd, som forkyndte kald og varsel for ham, og efterskrevne vidnede, at da de var hos Peiter Jessen med en memorial, som de flyede ham, så gik han med den ind i stuen og kom ud igen, da begærede kaldsmændene den igen, da sagde rådmanden, han skulle ikke få den igen, selv om han gav ham 10 rigsdaler og sagde, der var ingen hånd under den, han vidste derfor ikke, om den var fra rakker eller bøddel og sagde til ham, i er en gammel mand og skulle vide bedre end løbe med sådanne sedler, og dermed gik de bort.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for doktor Tomas Lauritsen, practicus medicus her sst, havde stævnet Antoni Georg Hardung, barber og borger sst, for dom angående han skal have antaget en patient i Ormslev præstegård indvortes at kurere, og i rette lagde magister Mads Trane, sognepræst i Ormslev, hans attest dateret 23/8 næst afvigt. sagen blev opsat 14 dage.

(159)

** Jens Fog prokurator fuldmægtig for borgmester Jens Basballe sst lod læse og påskrive en skriftlig stævning, hvormed var stævnet Achilles Summermann, angående gjort arrest på det hos ham indlagte salt efter en højesteretsdom, dateret 21/6 næst afvigt. sagen blev opsat 14 dage.

** Gebhart Lübke af Hamborg hans fuldmægtig Achilles Gebhart Summermann på sin principals vegne havde med en skriftlig stævning stævnet borgmester Jens Basballe for en del, han bliver ham skyldig på hans 3 obligationer til Gebhart Lübke. sagen blev opsat 3 uger.

(160)

27/8 1700.

(atter retten sat)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Søren Mortensen, fuldmægtig for Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, havde skriftligt stævnet Anders Jørgensen Højer sst og Anders Andersen for gæld efter obligation, 261 rigsdaler med rente, og i rette lagde Søren Mortensens opsigelse på samme penge, hvorimod blev i rette lagt de indstævnedes indlæg og besværing og melder, at derpå er betalt 100 rigsdaler, og derfor blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Basballe fremkom med dom på gjorte arrest her af retten næst afvigte 12/8 kontra hans tjener Tomas Pedersen, men som intet svar skete efter påkald, blev sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen for rådmand Hans Vinter kontra en del kreditorer efter opsættelse 12/8 sidst. intet svar efter påkald, så endnu opsat 8 dage.

** følger nu Niels Pedersen Brandts stævning kontra Knud Byrgesen

(161)

** følger Jens Tøgersen bådsmands fremlagte stævning kontra Jørgen Nielsen.

** følger Christen Vegerslevs stævning.

2/9 1700.

** blev forkyndt Hans Junghanses til professor og lektor magister Jacob Lodbjerg udgivne pantebrev, dateret 12/8 sidst, på 1800 rigsdaler derfor pantsætter gården, han og magister Ludvig Pontoppidan isidder, 2 boder bag Bispegården, 2 på Rosengade med 1/2 gårdsavl, 9 på Volden, 4 på Graven, en kornhave på Fiskergade og markjorder til gården, endnu 2 gårdsavl.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 19/8 kontra Mikkel Rasmussen og Niels Viffertsen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom KM byfoged har tiltalt de to tjenestekarle, for de har angrebet auditør Bonefeld på marken, og Rasmus Værn for retten har forklaret, at auditøren skulle have angrebet hans tjener Rasmus Højen og taget ham for soldat og formener, at Bonefeld har forbrudt sig imod forordningen af dato 18/12 1688, så kunne dommeren ikke deri kende, men Bonefeld at søges til sit forum. hvad sig angår de to tjenestekarle, da er det med tingsvidne bevist, at de har angrebet Bonefeld uden nogen given årsag med stavhug, så kendes Mikkel Rasmussen og Niels Viffertsen at bøde enhver for sig tre gange 6 lod sølv.

(162)

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 19/8, og i rette lagde Inger Christensdatters angivelse for ham 2/8 næst forhen, at hun skulle være frugtsommelig ved Sejer Lauritsen tømmermand, alligevel han har sin ægtehustru. dernæst blev fremlagt registrering og vurdering af Sejer Tømmermands gods og formue, beløbende sig 50 rigsdaler, hvorimod blev i rette lagt Sejer Tømmermands indlæg og specifikation på bortskyldig gæld, og byfogden formente, at han burde bevise, at samme gæld var gjort, før denne gerning skete, så sagen blev opsat 14 dage og forelagt Sejer Lauritsen personligt at møde.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for magister Ludvig Pontoppidan, sognepræst til domkirken, havde stævnet Dines Pedersen for gæld efter pantebrev 300 sletdaler med rente fra 12/3 1698, og nu modtog Mogens Robertsen pengene efter panteobligationen, og fra sig leverede obligationen og sagen frafaldt.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde for arresthuset stævnet Anders Pedersen Tollund samt efterskrevne vidner, der iblandt Anne, Hans Bochels, som vidnede, at en søndag under prædiken en rum tid før pinsedag kom Anders Pedersen Tollund og gik ind på Hans Bendixens kælder i kammeret, og der tog han en kniv og varmede i et lys, og med kniven lukkede forseglingen op, som var sat på skabet og udtog nogle linklæder, nogle sølvknapper og noget andet tøj, varmede derefter kniven og satte så noget lak under seglet og lukkede således seglet for igen.

(163)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe sst havde stævnet de fire dannemænds forretning og likvidation, som byfogden i sin dom har reflekteret, og bytingsdommen derpå er af KM konfirmeret, hvorefter Gebhart Lübke skulle betale til borgmester Jens Basballe 1104 rigsdaler, item højesterets doms omkostning 30 rigsdaler, hvorfor er arresteret hos borgmesteren en del Gebhart Lübkes tilhørende gods. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Søren Mortensen fremkom med opsættelse i dag 8 dage kontra Anders Jørgensen og Anders Andersen. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Else Kirstine Eggers med hendes lovværge Johan Ludvig Hagedorn af København havde stævnet regimentkvartermester Hans Junghans for doms

fornyelse, og i rette lagde en dom her af tinget 12/1 1699, hvori Hans Junghans er tildømt at betale til madame Else Kirstine Eggers efter veksel 1589 rigsdaler. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

(164)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for rådmand Hans Vinter fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 26/8 kontra salig Jens Kjelds enke med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

** følger nu foranmeldte Hans Bendixens fremlagte stævning.

9/9 1700.

** den sag byfogden Oluf Andersen kontra Niels Rasmussen i Grundfør efter opsættelse 12/8. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** den sag byfogden kontra Mikkel Nische og Niels Jensen efter opsættelse 19/8. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Basballe, borger og handelsmand sst, havde for arrestkammeret, hvor Tomas Pedersen Kræmmer, borgersøn sst, var arresteret, stævnet ham for vidners førelse, angående sin bortrømmelse af arresten, han var i, og efterskrevne stadstjenere vidnede, at 1/8 under højmessen vad 9 slet blev det sagt til dem i kirken, at Tomas Pedersen var udbrudt af arrestkammeret, så gik de af kirken og så, at han havde udbrudt en lervæg i arrestkammeret og udgået gennem et vindue, og de søgte straks efter ham i byen og marken.

(165)

** Jens Fog for doktor Tomas Laurentius fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 26/8 kontra mester Antoni Hardung kirurg. sagen blev opsat.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse kontra Achilles Gebhart Summermann 26/8 sidst angående gjort arrest. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Rasmus Mikkelsen Tunbo, borger sst, havde stævnet Jens Ankersmed borger sst for gældsfordring og tiltalte ham efter afregning for 12 rigsdaler, men som efter påkald intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Fog for Søren Mortensen efter opsættelse 26/8 kontra Anders Jørgensen Højer. intet svar, endnu opsat 8 dage.

16/9 1700.

** byfogden Oluf Andersen på KM, rettens og Århus bys vegne havde stævnet Jacob Simonsen bådsmand for vidner, angående det klammeri og overlast, han skal have forøvet mod visiterer Hans Rasmussens tjener Christen Christensen 7/9 sidst forleden, og efterskrevne vidnede, at visitererens tjener kom ned på Mindet og sagde til en skipper, at han ikke måtte skibe, før han havde talt med visitereren, da sagde Jacob Simonsen, skiber i kun, jeg skal forsvare det, da sagde visitererens

tjener, i er vel undskyldt at forsvare, hvortil Jacob Simonsen sagde, hvad siger du hundsfot, er jeg undskyldt, da svarede Christen Christensen, den hundsfot må i selv være, så slog Jacob Simonsen ham under øret og slog ham til jorden og trådte på hans arm med hans fod.

** byfogden Oluf Andersen på KM og byens vegne fremkom med en opsættelse her af tinget 19/8 kontra Sejer Tømmermand og begærede dom. Sejer Tømmermand blev tilspurgt, om han samme lejermål havde øvet, hvortil han svarede ja og formente, at Inger Christensdatter burde selv møde for retten, at hun ingen anden barnefar havde end ham selv, og ved ed bekræftede, at han var bortskyldig af hans boeslod 102 rigsdaler, og er byfogdens registrering kun 50 rigsdaler, så han ingen boeslod havde at svare kongen med. sagen blev opsat 8 dage.

** byfogden Oluf Andersen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 17/8 kontra Mikkel Nische og Niels Jensen, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

(166)

** byfogden Oluf Andersen på KM og rettens vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 19/8. Niels Rasmussen i Grundfør blev 3 gange påråbt, men intet svar skete, så sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Achilles Summermann fremkom med opsættelse her af retten 26/8 og foregav, at han i tirsdags 8 dage var i købmand Peder Basballes hus i forhåbning, at de udmeldte likvidationsmænd der skulle have mødt borgmester Basballes og Gebhart Lübkes beregning at foretage, men de var ikke alle mødt, hvorefter blev afsagt, som lovens 1.bogs 5.kapitels 14.artikel tillader, at på det dommeren med udregning selv ikke skulle besværes, må dertil forordnes forstandige dannemænd til at gøre udregning og likvidation, så tilforordnes igen overkøbmand med ovenmeldte 4 dannemænd det forlig af retten, som skete 26/8, at fuldgøre og i retten i dag 8 dage at udgive, til hvilken tid sagen opsættes.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for borgmester Basballe fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 26/8 og begærede dom. sagen blev opsat 8 dage.

(167)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for borgmester Basballe fremkom med opsættelse her af retten 2/9 sidst afvigt for dom på gjort udlæg for 1137 rigsdaler. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Jørgen Sommerfeld og Jens Sommerfeld samt deres søster Maren Sommerfeld deres vegne havde stævnet magistraten og overformyndere, Hans Nielsen og Jens Jacobsen Skivholme sst, angående rigtighed for deres tilfaldne arv efter deres salig far Morten Jørgensen Sommerfeld, fordum borger sst. sagen blev opsat 8 dage.

** Jens Fog for Søren Mortensen efter opsættelse 26/8 sidst afvigt begærede dom. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Fog prokurator på Jens Lauritsen, borger sst, hans vegne havde stævnet Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, for synsmænds opkrævelse at syne og bese den gårds brøstfældighed, som Jens Lauritsen iboer, på Mejlgade, hvorefter blev opnævnt efterskrevne mænd.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Basballe fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 12/8. sagen blev opsat 8 dage.

(168)

** Mogens Robertsen på madame Else Kristine Eggers af København hendes vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst 2/9 og forventede dom. sagen blev opsat 14 dage.

23/9 1700.

** blev læst og påskrevet KM forordning om forbudets løsgivelse på korn og fedevarer, item forordning om forbuds løsgivelse på hvede og rug til brændevin at brænde.

** blev læst og påskrevet Hans Jensen farvers udgivne skøde til Hans Nielsen Bomholt på et gårdsavl, kaldt Anne Vogn Pedersens iboer, på Vestergade.

** byfogden Oluf Andersen på KM, rettens og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af retten 19/8 sidst kontra Sejer Tømmermand og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Sejer Tømmermand vedgår selv lejermålet, og han ingen boeslod har, bør han dog for hans usømmelige gerning at betale 24 lod sølv og desligeste Inger Christensdatters bøder med 12 lod sølv, eller og lide fængsel på kroppen.

** byfogden Oluf Andersen på KM, rettens og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 12/8 kontra Mikkel Nische og Niels Jensen og begærede endelig dom, hvorefter blev afsagt, som byfogden har stævnet ovennævnte for ulydighed for retten, idet de var kaldet for at vidne i den sag imellem Mikkel Johansen og Jesper Davidsen, men de ikke er mødt, så kendes at Mikkel Nische og Niels Jensen hver for sig for deres ulydighed bør at betale til kongen og byen efter lovens 1.bogs 13.kapitels 7.artikel 10 lod sølv.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 19/8 kontra Niels Rasmussen i Grundfør og begærede dom, hvorefter blev afsagt, som her for retten fremlægges magister Ludvig Pontoppidans attest, at Maren Sørensdatter ved kirkens disciplin har udlagt Niels Rasmussen for sin barnefar, så kendes at samme person bør at betale til kongen og byen efter lovens 6.bogs 13.kapitels 1.artikel 12 rigsdaler.

(169)

** Oluf Andersen KM byfoged på KM og rettens vegne havde stævnet Laurits Pedersen skomager, borger sst, for vidner at anhøre, angående 7 læs træsko, som her til byen er ankommet, som han først sagde, han selv havde købt for at sælge i Holbæk og siden, at de tilhørte en mand i Holbæk Anders Madsen, og han ikke selv havde købt dem, hvoraf sees, at Laurits Pedersen har været et skjul for samme mand af Holbæk til at besvige medborgernes næring imod KM lov og hans borgerskabsed. derefter vidnede efterskrevne om samme træsko, og byfogden gav til kende, at efter stiftsbefalingsmandens og magistratens godtbefindende skulle de anholdte 7 læs træsko leveres til

Anders Madsen af Holbæk tillige med 4 tønder mjød, som han i lige måde på landet havde købt, imod de 10 rigsdalers mulkt, og efterskrevne vidnede, at de 7 læs træsko blev leveret til Anders Madsen 21/9 sidst.

(170)

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig på Gebhart Lübke af Hamborg hans vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/8 kontra borgmester Jens Basballe og begærede dom. sagen blev opsat 14 dage.

** borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af retten 26/8 næst afvigt kontra Achilles Gerhart Summermann, og begge parter begærede dom, hvorefter blev afsagt, såfremt Achilles Summermann ikke efter sit tilbud gør borgmesteren forsikring for de 6 poster efter likvidationsmændenes gjorte forretning, da bør det gjorte forbud stå ved magt, indtil hovedsagens uddrag, til den hele sum 1137 rigsdaler, som saltet blev vurderet for, da det blev mons Summermann udlagt.

(171)

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Rasmus Mikkelsen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 9/9 kontra Jens Mikkelsen ankersmed og begærede dom angående 12 rigsdaler, han er ham skyldig efter afregning og for bekomne varer, som han blev tildømt at betale.

** Jens Fog for doktor Tomas Laurentius fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 26/8 kontra Antoni Hardung. på begæring blev sagen opsat 4 uger.

** Jens Fog på salig Morten Sommerfelds børns vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 16/9 kontra Jens Jørgensen på magistratens vegne. sagen blev opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Basballe, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 12/8 og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom Christen Basballe har ladet arrestere Tomas Pedersen Kræmmer, borgersøn sst, samt en sort hoppe formedelst 48 rigsdaler, som han er ham skyldig, da bør Tomas Pedersen betale den resterende sum inden 15 dage. hvad sig hans undvigelse af arresten er anlangende, så henvises det til nyt stævnemål.

(172)

30/9 1700.

** blev forkyndt Anders Jørgensen Højer hans udgivne pantebrev til Anne, salig Mikkel Sørensens, for det løfte og kaution, hendes salig mand for ham har gjort til doktor Johan Braem for 200 rigsdaler derfor pantsætter sit indehavende boskab af tin, kobber, messing, jernfang og andet.

** blev læst og påskrevet Jacob Gesius hans udgivne skøde til Mikkel Andersen Helbo på et gårdsavl kaldt, Rasmus Testrups eller Oluf Andersens eje.

** Oluf Andersen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jacob Simonsen bådsmand for dom, formedelst forøvet overlast og slagsmål på visitererens tjener Christen Christensen 7/9 næst forleden, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for madame Else Kirstine Eggers af København fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 2/9 kontra regimentkvartermester Hans Junghans, angående en doms fornyelse, som på bytinget 12/1 1699 er afsagt, hvori Junghans er tildømt at betale den resterende kapital med rente, hvilket han nu igen blev tildømt at betale.

** Jens Fog prokurator, fuldmægtig for Søren Mortensen, kornskriver hos proviantforvalter Christen Vegerslev, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 26/8 og 27/8 kontra Anders Jørgensen Højer og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at såsom Anders Mortensen tiltaler skipper Anders Jørgensen Højer og hans svigerfar Anders Andersen bedemand for 258 rigsdaler efter en obligation og lånte penge, så bør han samme sin obligation at indfri og betale.

(173)

** borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af retten 2/9 næst afvigt kontra Gebhart Lübkes fuldmægtig. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Niels Pedersen slagter, borger sst, havde stævnet efterskrevne for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

7/10 1700.

** byfogden lod af fængslet fremstille Maren Sørensdatter, født i Koed sogn, som for 3 år siden, da hun tillige med Niels Rasmussen i Grundfør tjente til Clemend Hansens her sst, der ved ham avlede barn, hvorfor hun for 14 dage før sankt Olaidag sidst stod åbenbar skrifte i domkirken og udlagde Niels Rasmussen for barnefar, og da hun intet havde betalt eller havde at betale hendes lejermålsbøder med, blev hun atter henbragt i fængslet til straf efter loven.

(174)

** blev læst og påskrevet Mikkel Lassen og hans bror Peder Lassen deres måling og deling på en kornhave uden Vestergade, købt af assessor Lossow, hvad enhver deri skal have, dateret 31/8 1693.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Anne Hansdatter, salig Mikkel Sørensens, sst havde stævnet Anders Jørgensen Højer og hans svigerfar Anders Andersen bedemand, som forlover, angående en panteobligation på 200 rigsdaler at indfri, hvilket han blev tildømt.

** blev fremvist jomfru Agate Rodsteen hendes udgivne pantebrev til hr Christen Schønning i Odder, forkyndt her 31/8 1695, som er betalt, dateret 1/10 1700.

** blev læst og påskrevet Rasmus Mikkelsen Soel hans til Niels Espensen i Hasle udgivne skøde på hans gård ved Vestergades ende, som han iboede, og et gårdsavl i marken.

** Peder Sørensen prokurator havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(175)

** Achilles Gebhart Summermann af Hamborg fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 25/8 kontra borgmester Jens Basballe angående gæld efter 3 obligationer, men da han var højere debiteret end obligationen, blev han frikendt derfor.

(176)

14/10 1700.

** blev læst og påskrevet KM plakat om told og konsumption samt folke og familieskatten.

** blev læst og påskrevet jomfru Agate Rodsteens udgivne skøde til hr magister Ludvig Pontoppidan på den grundmurede gård ved domkirkegården, på hjørnet til Mejlgade.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigte 30/9 kontra Jacob Simonsen bådsmand og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom byfogden har tiltalt Jacob Simonsen for overlast, han øvede imod visiterer Hans Rosenkvists tjener, Christen Christensen, 7/9 forhen, som er bevist med tingsvidne, og da han ikke er mødt, bør han at bøde sine 3 gange 6 lod sølv.

(177)

** byfogden Oluf Andersen på KM og byens vegne havde stævnet Niels Jensen Podemester, Jacob Jensen Podemester og Anders Jensen Podemester såvel som Anders Bastian og Matias Pedersen, begge skomagere sst, for vidner at anhøre, angående klammeri og slagsmål i Mogens Sørensens hus 30/9 sidst afvigt, og efterskrevne vidnede, at Rasmus Andersens tjener Christen Gjern og Anders Podemester legede på fiol og bas, og så kom Niels Podemester og Matias Skomager i ord sammen og fik hinanden i håret og kom omkuld på gulvet, hvorefter de kom op igen.

** byfogden på KM og Århus bys vegne havde stævnet Laurits Pedersen skomager, borger sst, for dom og tiltalte ham for 7 læs træsko, som her til byen ankom 1/9, men som intet svar skete, blev sagen opsat 3 uger.

** Achilles Gebhart Summermann af Hamborg havde stævnet borgmester Jens Basballe for vidner at anhøre, angående de nærgående og ærerørige ord, som han 30/8 sidst på Århus rådstue for en siddende ret har tilsagt ham, hvilket Jens Basballe benægtede, hvorefter dommeren resolverede, at da borgmester Jens Basballe har til kende givet, at han ikke ved Summermann noget utilbørligt at have påsagt, da som lovens 1.bogs 13.kapitels 21 artikel formelder, at hvo vidne vil føre på hvis, en anden sagt har, han skal det gøre på fersk fod til 1.ting derefter, ellers skulle vidne på ens mund ikke gælde imod hans benægtelse, og da kaldssedlen er 6 uger gammel, og borgmesteren har gjort sin benægtelse, så vides derfor ikke at understå vidnesbyrd til forhør at antage.

(178)

** borgmester Jens Basballe fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigte 2/9 kontra Achilles Gebhart Summermann af Hamborg og begærede dom, hvorefter blev afsagt,

eftersom Summermann ikke efter doms indhold har gjort fornøjelse eller stillet forsikring for hvis, han søges for, så tilfindes han at svare borgmesteren de 6 poster i likvidationsmændenes forretning, som det i bytingsdommen af 23/2 1699 findes indført, som beløber sig til 1104 rigsdaler.

** Hans Rasmussen for Niels Slagter efter opsættelse 30/9 kontra salig mester Gregorius enke med flere, og ikke efter påkald skete noget svar, da blev sagen opsat 8 dage.

(179)

21/10 1700.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Vilhelm Geriswald på afgangne Samuel von Zantens enkes vegne af Hamborg, angående afkortning på 642 rigsdaler imod udlæg for 500 rigsdaler, og i rette lagde en beskikkelse fra salig Samuel von Zantens enke til Hieronimus Basballe med dennes svar, som herefter følger indført.

** Vilhelm Geriswald, befuldmægtiget for madame Ephenia Elisabeth, salig Samuel von Zantens, af Hamborg havde stævnet Hieronimus Basballe, borger her sst, for gæld efter obligation 642 rigsdaler, dateret 16/8 1698. sagen blev opsat 8 dage.

** Anders Jørgensen Bro, indvåner sst, på doktor Tomas Laurentius, practicus medicus sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 26/8 kontra mester Antoni Hardung, borger og kirurg sst, hvorimod mester Antoni Hardung i rette lagde sit indlæg og svar, som melder, at han fragår den gjorte beskyldning, og at magister Mads Tranes attest ikke er lovlig, hvorefter blev afsagt, som doktor Laurentius tiltaler Antoni Hardung, formedelst han skal have forskrevet nogle medikamenter til et af magister Mads Tranes børn i Ormslev, og derom i rette lagt en attest fra magister Trane, hvoraf vel sees, at han har skrevet en recept, men som dens indhold ikke nævnes, og mester Antoni i sit indlæg det fragår, da bør Antoni Hardung for Tomas Laurentius tiltale fri at være.

(180)

** Jens Sommerfeld studiosus på sine egne samt bror Jørgen Sommerfelds og søster Johanne Sommerfelds vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 16/9 kontra borgmester og råd samt overformyndere. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Peder Sørensen prokurator fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 7/10 kontra mester Rasmus Instrumentist med flere. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Niels Pedersen slagter kontra Samuel Baufeins enke med flere. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** følger nu foranmeldte, i Hieronimus Basballes førte tingsvidne, stævningen

28/10 1700.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for amtskriver over Skanderborg og Åkær amter, Jost Hansen, havde stævnet Peter Bohm, borger og handelsmand her sst, for dom angående trussels og skældsord samt slagsmål, han skal have begået imod Skanderborg bys konsumptionsbetjent Morten Sørensen, da marked blev sidst holdt. på bevilling blev sagen opsat 14 dage.

** Anders Christensen for Niels Slagter efter opsættelse 30/9 kontra salig Gregorius Baufeins enke med flere endnu opsat 8 dage.

** Jens Sommerfeld på sine egne bror og søsters vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 16/8 kontra borgmestre og råd med flere. sagen blev endnu opsat 8 dage.

** Niels Simonsen Rimsø prokurator, fuldmægtig for Vilhelm Geriswald på madame Ephenia, salig Samuel von Zantens, af Hamborgs vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 21/9 kontra Hieronimus Basballe og begærede dom, hvorefter blev afsagt, som Samuel von Zantens efterladte enke i Hamborg lader tiltale Hieronimus Basballe for en sum penge, som han efter hans udgivne obligation til von Zantens enke er skyldig, nemlig 742 rigsdaler, hvorpå er afskrevet 100 rigsdaler, og af en beskikkelse og et tingsvidne her af retten 21/10 sees, at hun ville være fornøjet med varer og andet gods for samme fordring efter mænds vurdering for 500 rigsdaler, så blev for retten afsagt, at Hieronimus Basballe bør uden ophold at gøre Vilhelm Geriswald udlæg for fornævnte 500 rigsdaler efter hans eget tilbud og beskikkelses indhold.

(181)

4/11 1700.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 14/10 kontra Laurits Pedersen, borger sst, angående en del træsko. sagen blev opsat 14 dage.

(182)

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Bastian og Matias Skomager samt Niels Podemester for beskyldning til dom, angående deres klammeri og slagsmål til Mogens Sørensens 30/9 sidst. sagen blev opsat 14 dage.

** Jens Sommerfeld fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 16/9 kontra borgmestre og råd. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for Jan Skøt, krydenerer i Amsterdam, havde stævnet Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, for gældsdom efter hans udgivne obligation, dateret Amsterdam 9/10 1695, translateret til dansk lydende på bekomne krydenervarer for Hieronimus Basballes regning 541 gylden, hvortil Jørgen Pedersen svarede, at han ikke kunne nægte, at han da på sin daværende husbond Hieronimus Basballes vegne havde underskrevet, men han havde ikke caveret for ham, som han ikke var kapabel til. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for salig Mikkel Sørensens enke, matrone Anne Hansdatter, havde stævnet Anders Jørgensen Højer, skipper sst, item forrige vurderingsmænd Peder Ibsen kobbersmed og Anders Tomasen, borger sst, imod 4 uvildige mænds opkrævelse til ny

vurdering af det udlagte gods fra ham, og i rette lagde en dom her af tinget næst afvigte 7/10, hvorefter blev efter lovens 32.artikel pagni 171 anordnet efterskrevne mænd.

(183)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Niels Pedersen slagter, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 30/9 kontra salig Gregorius Baufeins enke med flere. så mødte mester Samuel Baufein kirurg og på sin mors vegne svarede, at der var sket skifte efter hans salig far, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld, og angående salig Gregorius Baufeins gæld, da bør Niels Slagter at nyde sin betaling af boet, og hans enke derfor for tiltale frikendes.

** Peder Sørensen prokurator fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 7/10 kontra mester Rasmus Andersen med flere. sagen blev opsat 8 dage.

** følger nu på foranmeldte, af Peder Sørensen forhvervede bytingsdom 7/10 1700, skrevne udlægsforretning i Anders Sørensen Højers hus for 210 rigsdaler.

(184)

** læst og påskrevet KM forordninger, den ene om donation til prædikeembedet, den anden om forbud på skænk og gave at give og tage.

** blev læst og påskrevet borgmester Mikkel Mikkelsens udgivne skøde til Laurits Pedersen Vestergård på en hans gård på Brobjerg, imellem Hans Abrahamsens og Jens Sørensens ejendomme, med kålhave, avlingen undtaget.

** blev forkyndt Laurits Pedersen Vestergårds pantebrev udgivet til borgmester Mikkel Mikkelsen på hans gård på Brobjerg for 200 sletdaler.

** blev læst og påskrevet Knud Jensen, borger sst, hans udgivne pantebrev til jomfru Else Brockenhuus for 100 sletdaler derfor pantsætter to hans boder ved åen med hosliggende haver.

** blev forkyndt Jørgen Rasmussen skrædders udgivne skøde til Peder Pedersen Skive på hans hus på Mejlgade, 7 fag hus, foruden portrum fra amtsforvalter Randulfs have og til en anden hans bod og det med brønd og haveplads etc.

** blev læst og påskrevet Rasmus Nielsen Juul, borger sst, hans udgivne skøde til Jørgen Rasmussen skrædder på to hans boder på Mejlgade, imellem amtsforvalter Randulfs og Peder Tordsen skrædders ejendomme, med tilhørende gårdsplads og havejord.

** blev af fængslet for retten fremstillet Kirsten Sørensdatter Markmands, som afvigte år blev beligget, og udlagde for barnefar Rasmus Sørensen Stilling, sejlende her fra byen, som klagede, at hun hverken havde betalt på hendes lejermålsbøder eller havde noget at betale med, hvorfor hun atter til straf i fængslet blev henbragt.

** Peder Sørensen prokurator fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigte 7/10 kontra Rasmus Andersen med flere for gæld, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale gælden.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Birgitte, salig Hans Sørensen Gyllings, sst havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for amtskriver Jost Hansen og Morten Sørensen, konsumptionsbetjent i Skanderborg, fremkom med opsættelse her a f tinget næst afvigte 28/10 kontra Peder Bohm her sst angående slagsmål og begærede dom. dommeren agtede nødigt, i den sag efter loven, at til sig tage 8 tingmænd til doms afsigelse, hvortil blev af retten anordnet efterskrevne mænd, og sagen blev opsat 14 dage.

(185)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Tomas Karmark i Randers havde stævnet Oluf Mikkelsen, borger her sst, for gæld 30 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jan Skøt, krydenerer i Amsterdam, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 4/11 kontra Jørgen Pedersen, borger set, hvorimod Jørgen Pedersen i rette lagde sin kontrastævning i sagen over Peder Sørensen og Hieronimus Basballe, og Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Hieronimus Basballes, vegne i rette lagde hans indlæg, at han vedgår gælden og på hans opbuds kommission at være angivet. sagen blev opsat 14 dage.

(186)

** Niels Rimsø prokurator, fuldmægtig for salig Samuel von Zantens enke af Hamborgs fuldmægtig Vilhelm Geriswald, havde stævnet Achilles Gebhart Summermann, logerende til Peter Bohms, angående en beskikkelse til Hieronimus Basballe angående en stridighed imellem ham og Vilhelm Geriswald, som i et tingsvidne her af retten 21/10 næst afvigt findes indført, og efter vidtløftig diskussion blev udstedt tingsvidne.

(187)

** følger nu foranmeldte, i fuldmægtig Niels Rimsøs førte tingsvidne, stævningen.

18/11 1700.

(188)

** blev læst og påskrevet KM patent om højesterets holdelse år 1701, item om de ny stempler, som til det nye stemplede papir herefter skal bruges.

** Oluf Andersen, KM byfoged, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 14/10 kontra Laurits Pedersen skomager borger sst, angående 7 læs træskos forprang, en Holbæk købmand på landet skal have købt og 13/9 næst afvigt her til byen ankommer, hvorefter blev afsagt, da som af tingsvidne sees, Laurits Pedersen dog har været med den anden Holbæk købmand til slig forprang medvider, da bør han denne 1.gang bøde til byens fattige 2 rigsdaler.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 4/11 kontra Anders Bastian med flere. Christen Rasmussen, værende hos sin stedfar Matias

Pedersen skomager, i rette lagde sin stedfars indlæg, hvorefter blev afsagt, som byfogden har ladet stævne Matias Skomager, Anders Bastian og Niels Podemester, for de skal have forligt dem selv om deres klammeri indbyrdes, og derfor ville agte dem fri, så påstår byfogden dog, de hver for sig bør bøde 3 gange 6 lod sølv, hvilket de blev tildømt.

** Jens Sommerfeld fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 16/9 kontra borgmestre og råd med overformyndere. sagen blev opsat 8 dage.

25/11 1700.

** læst og påskrevet KM forordning om en del af matrikelskattens avance i Danmark for år 1701.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for sr Henrik Otte og Patrick Bey af Hamborg deres vegne havde stævnet Hieronimus Basballe, borger her sst, item de forrige vurderingsmænd for opkrævelse på nye vurderingsmænd, hvorefter blev af retten anordnet efterskrevne mænd.

(189)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Karen Jensdatter Taftebjerg på Fiskergade havde stævnet Anne Mikkelsdatter med hendes mand Hans Hansen kokræmmer ? på Fiskergade for vidner at påhøre, angående et skrin med adskilligt lintøj i, som for nogen tid siden skal være Karen Taftebjerg ulovligt frakommet, samt for overlast, og nu fremkom den blinde kone Karen Taftebjerg og klagede, at for 6 uger siden da blev hende et udskåret egeskrin med lås for bortstjålet om aftenen, og da hun hørte, at håndgrebene klingede på skrinet, og da følte hun efter skrinet og fornemmede, at det var borte. så gik hun ud på gaden og råbte og spurgte, om nogen havde seet hendes skrin, og en karl sagde, var det eders skrin morlille, der løb en ind med skrinet, som lyset brænder, og da kom Peder Brendstrups pige og fulgte hende ind til Hans Hansens, og da sagde hun, hjerte børn, flyer mig mit skrin igen, da kom Hans Hansens kone tog fat på hende og kaldte hende mange skarnsord og skød hende ud af døren, så hun faldt i rendestenen og stødte sig. Peder Sejersen skibbyggers datter Mette Pedersdatter vidnede det samme. Anne Mikkelsdatter, Hans Hansens, mødte og blev tilspurgt, hvorfor hun stødte Karen Taftebjergs ud af sin dør, dertil hun svarede, fordi hun tyvtede hende for hendes skrin, som hun var uskyldig for.

(190)

** Peder Sørensen for rådmand Tomas Karmark i Randers kontra Oluf Mikkelsen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 11/11, og blev nu sagen opsat 8 dage.

** Jens Sommerfeld på sine egne og søskendes vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 16/9 kontra borgmestre og råd samt overformyndere, angående deres arveparter efter deres salig far og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Jørgen og Jens Sommerfeld ikke beviser at have søgt værgen, som først efter lovens 3.bogs 17.kapitels 32.artikel skal søges, så bør borgmestre og råd samt overformyndere for deres tiltale fri at være, men skulle bemeldte myndlinger ikke vide, hvor deres arvepart består, såsom de skal have været umyndige, da deres salig far døde, da tilfindes borgmestre og råd samt overformyndere dem det at tilkendegive.

** Hans Rasmussen for Birgitte, salig Hans Gyllings, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 11/11 kontra Mikkel Nielsen vognmand med flere. så skete intet svar, så sagen er opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for sr Jan Skøt, krydenerer i Amsterdam, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 11/11 kontra Jørgen Pedersen, og i rette lagde sin indlæg og protest ikke at ville blive ved Hieronimus Basballe. så skete intet svar fra Jørgen Pedersen, hvorefter blev afsagt, eftersom fornemmes, at Jørgen Pedersen var Hieronimus Basballes tjener den tid, varerne hos Jan Skøt blev annammet, og de for Hieronimus Basballes regning blev antaget, og der er gjort udlæg derfor af KM kommissarier i hans opbuds kommission, så bør Jørgen Pedersen for Jan Skøts tiltale fri at være

(191)

2/12 1700.

** byfogden lod læse og forkynde instruktion, hvorefter byfogden Oluf Andersen, angående inspektion i Århus med politi, sig indtil videre retter og forholder, under politimester Claus Rasks hånd, dateret København 4/9 1700.

** Oluf Andersen, KM byfoged sst, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Petter Bohm, borger sst, for dom for hans forseelse imod Morten Sørensen, konsumptionsbetjent i Skanderborg, 16/9 sidst og i rette lagde en opsættelse her af tinget 11/11 næst afvigt. sagen blev opsat 3 uger.

(192)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for mester Rasmus Andersen, privilegeret instrumentist sst, havde stævnet i Vejlby Peder Mortensen blytækker og hans bror Anders Mortensen for vidner at anhøre, angående deres forøvede opvartning til bryllup, hvorefter mester Rasmus Andersens svende Svend Henningsen og Hans Knudsen vidnede, at de 1/11 var i Kærsgård i Rougsø herred i deres husbonds forretning, og da spurgte de på vejen, at holdtes et bryllup i Vivild til Anders Vestergårds, kom så derhen 2/11, som var 2.dag i bryllup, og som de indkom i bryllupshus, så de Peder Mortensen blytækker, boende i Vejlby, og hans bror Anders Mortensen, som spillede på fioler for gæsterne, hvorpå de erindrede dem, at det ikke ville gå dem vel, når deres husbond fik det at vide, tilmed at de havde sagt, at de havde mester Andreas hans forlov dertil, og samme ord skulle have brugt imod Jesper Instrumentist af Randers til et bryllup i Virring sidst forleden. derfra rejste de til Ørsted til et bryllup, hvor en skibskarl Anders Jensen af Ørsted spillede for skålene, som de drak over borde. Johan Henrich instrumentistsvend gav til kende ikke vel at kunne forstå det danske sprog, og derfor vidnede på tysk, at han var med de to svende, og så de omvidnede personer opvartede med fioler til bryllup ligesom omvidnet er.

** Hans Rasmussen underfoged på borgmester Jens Basballes og medinteressenters vegne havde stævnet Jens Jørgensen Sommerfeld, borger sst, for en kommissariedom angående Århus bys konsumption at efterkomme. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for rådmand Karmark i Randers fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 11/11 kontra Oluf Mikkelsen, og blev sagen atter opsat 8 dage.

9/12 1700.

** læst og forkyndt KM forordning og plakat om forbud mod kaperi i Østersøen.

(193)

** blev læst og påskrevet nu salig Dines Pedersens til rådmand Peiter Jessen farver udgivne pantebrev på 318 rigsdaler, derfor pantsat ham hans tre boder og kornhave udenfor Mindet ud med reberbanen til markhuset, dateret 11/3 1697.

** blev forkyndt nu salig Dines Pedersen Vintz hans til kammerråd Jens Vissing udgivne pantebrev på 290 rigsdaler, derfor pantsætter ham de 4 boder, som han med Peder Basballe af borgmester Anders Lydiksens enke har afkøbt, dateret 11/3 1697.

** byfogden Oluf Andersen lod af fængslet fremstille Mette Juelsdatter ?, som gav til kende at hun af en rejsende karl Peder Hansen er blevet besovet ved sankt Olaitide og ved ham avlet barn, hvorefter han straks bortrejste, og da hun intet havde at betale hendes lejermålsbøder med. blev hun atter i fængslet til straf indsat. efterskrevne vidnede, at samme karl er bortrejst, og de ikke ved, hvor han opholder sig, og de formoder at byfogden derfor ingen lejermålsbøder af ham kan bekomme.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for mester Rasmus Andersen, privilegeret instrumentist sst, havde stævnet Henrik Henriksen instrumentistsvend, for han har ladet sig bruge her i byen med spil og leg imod mester Rasmus Andersens privilegier, men som de indstævnede vidner ikke mødte, blev sagen opsat 8 dage, og forelagt vidnerne at møde under deres faldsmål.

** Mikkel Johansen, borger sst, havde stævnet Rasmus Slagter på Brobjerg med flere for gæld, men som de på påkald ikke svarede, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Maren Pedersdatter, salig Peder Todbjergs efterladte enke, havde stævnet for gældsdom Laurits Pedersen skomager, borger sst, og tiltalte ham for 151 potter brændevin er 23 sletdaler, endnu for 71 potter ditto 11 daler og 3 skæpper rug er 36 sletdaler, men som på påkald intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator havde stævnet Jacob Pallesen i Herst for gældsdom, og i rette lagde hans obligation og pantebrev, dateret 5/5 1700, lyder på 40 rigsdaler, derfor pantsat ham et stykke skovjord ved Trige kirke, hvorpå er afskrevet 11 sletdaler, hvorefter Jacob Pallesen blev tildømt at betale den resterende kapital og rente inden 15 dage eller derefter at ske udlæg.

(194)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe sst og Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, lod læse af tingbogen 2/12 næst forhen indførte varsel til Jens Jørgensen for en kommissariedom angående konsumptionen, dateret Århus 20/8 1691, hvori Jens Jørgensen er tildømt at gøre regnskab for konsumptionens oppebørsel, hvilket endnu ikke er sket. på Jens Jørgensens begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Birgitte, salig Hans Sørensen Gyllings, sst fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 11/11 og begærede dom, og da intet svar skete, blev efterskrevne personer tildømt at betale deres gæld.

16/12 1700.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Karen Taftebjergs sst i rette lagde en skriftlig stævning, som herefter følger indført, hvormed var stævnet Hans Hansen og hustru Anne Mikkelsdatter til doms, og i rette lagde et krigsforhør dateret Århus 2/12 1700, som herefter følger indført. sagen blev opsat 8 dage.

(195)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Morten Værn for vidners førelse, angående hvis ord er passeret i Morten Værns hus i Anders Jørgensen Bros værelse sst 7/12 sidst, og nu vidnede efterskrevne vurderingsmænd, at da de havde gjort udlæg i Morten Værns hus i Anders Bros lejeværelse, kom de siden på svalen til et overkammer, som Anders Bro tillige skulle have i brug. Mogens Robertsen tilspurgte vidnet, at da Hans Bendixen begærede, at samme kammer måtte oplukkes, om da ikke Morten Værn sig nogle gange vægrede og sagde, Anders Bro havde intet derinde, og det var ikke hans kammer, men da de endelig kom derind, fandt de ild på skorstenen samt Anders Bros pige og hans gods. vidnet svarede, at der fandtes hverken penge, sengeklæder, tin eller kobber, og da kom Morten Værn med nogle breve angående hans og Anders Bros mellemværende regninger.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe og Christen Vegerslev bød sig i rette med opsættelse her af tinget næst afvigte 9/12 kontra Jens Jørgensen, hvorimod blev i rette lagt rentekammerkollegiets kvittering til Jens Jørgensen for konsumptions forpagtnings afgift her af byen år 1691. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Maren, salig Peder Todbjergs efterladte enke, efter opsættelse næst afvigte 9/12 kontra Laurits Pedersen. på Laurits Pedersens begæring blev sagen opsat 8 dage, og imidlertid mente han noksom skulle fornøje Maren Todbjergs.

** følger nu foranmeldte af Peder Sørensen prokurator førte tingsvidne fremlagte stævning og krigsforhør.

(196)

23/12 1700.

** blev læst og påskrevet Anders Andersen og Anders Jørgensen deres til Søren Mortensen udgivne panteobligation på 99 rigsdaler, derfor pantsætter resten i Anders Jørgensen iboende gård, og ellers Anders Andersens boes løsøre og gods efter specifikation, dateret 22/12 1700.

** byfogden Oluf Andersen sst på KM og Århus bys vegne havde stævnet amtskriver Jost Hansen i Skanderborg for dom angående den sag imellem Petter Bohm her sst og Morten Sørensen, konsumptionsbetjent i Skanderborg, hvorimod blev i rette lagt Jost Hansens søn Christoffer Jostsens

indlæg, som melder, at hans far er i KM forretning og begærede opsættelse, så sagen blev opsat til næste tingdag efter jul.

(197)

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremstillede for retten efterskrevne, som vidnede, at den skibskarl Christen Pedersen, som Gertrud Eliasdatter næst afvigte 15/12 ved åbenbart skriftemål i domkirken for barnefar udlagde, han var her i byen i foråret, og siden den tid har de hverken seet eller hørt ham eller ved, hvor han er, og ikke de ved, at byfogden har bekommet nogen bøder af ham, og de ikke formodede, at byfogden nogen bøder af ham kunne få.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for studiosus Christen Lykkesen, logerende sst, havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel, angående hans overlast øvet imod ham 11/12 sidst, og efterskrevne vidnede, at på lørdag var 8 dage kom Rasmus Soel ind på Else, salig Christen Knudsens vinkælder, og satte sig og begærede af Christen Lykkesen at ville spille smukkerøv, og da blev spillet nogle spil, som Rasmus Soel tabte, og da lånte han efterhånden 8 rigsdaler af Lykkesen og gav ham sin sølvknappede stok i pant, og ved 12 slet fulgtes de ad og gik bort, og ungefer et kvarter efter kom Lykkesen igen med skidne klæder og et sår på sin hånd og klagede, at Rasmus Soel havde grebet ham bagfra, da han ville gå opad trappen, og slog ham ned på gaden og tog stokken fra ham, hvorefter han løb bort, men tabte hat og paryk. andre vidnede derom.

(198)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Maren, salig Peder Todbjergs, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 9/12 kontra Laurits Pedersen og begærede dom, og da han ikke var mødt, blev han for en del brændevin og rug efter hendes regning tildømt at betale 34 sletdaler.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Mikkel Johansen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 9/12 og begærede dom over efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

(199)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe og Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 9/12 kontra Jens Jørgensen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at Jens Jørgensen bør efter den fremlagte kommissariedom gøre Christen Vegerslev og Jens Basballe regnskab og rigtighed for den tid, han konsumptionsvæsenet har forvaltet.

** følger nu foranmeldte, i student Christian Lykkesens førte vidne, stævningen.

(200)

7/1 1701

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 23/12 kontra Petter Bohm og amtskriver Jost Hansen. sagen blev til doms opsat til 20/1 førstkommende.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Laurits Pedersen skomager havde stævnet Maren, salig Peder Todbjergs, for gæld og tiltalte hende for 11 sletdaler, hun er ham skyldig, hvorimod Peder Sørensen på Maren Todbjergs vegne svarede og begærede, hvori fordringen bestod, såsom hun finder sig i ingen måde noget skyldig, men hvis han imod forhåbning ville navngive det, erbyder hun straks for sig at rette, hvorefter sagen blev opsat til næstkommende 20/1.

13/1 1701.

(forskrevne dag var ingen sager at forrette)

20/1 1701.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 23/12 kontra Petter Bohm og amtskriver Jost Hansen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom byfogden tiltaler Petter Bohm for bøder, han skal have forbrudt efter tingsvidne 4/10 af Hjelmslev herreds ting, og han fremviser kvittering af dato 17/11 af amtskriver Jost Hansen underskrevet, at han på betjent Morten Sørensens vegne er fornøjet, og dermed påstår at blive frikendt for KM og byens bøder, som ikke sees at være blevet betalt til amtskriveren, da kendes billigt, at Petter Bohm bør at betale til KM byfoged de forfaldne bøder til kongen og byen, for hug og slag forøvet på Morten Sørensen, to gange 40 lod sølv, og hvis han skulle have betalt bøderne til amtskriveren, har han sin regres hos ham at søge.

(201)

** Achilles Gebhart Summermann, logerende sst til Petter Bohm, havde med en skriftlig stævning stævnet rådmand Peiter Jessen for hvis ord, han har talt i Petter Bohms stue, som herefter følger indført, men da de indstævnede vidner ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** mons Anders Lassen, logerende sst til Anders Jensens, fremkom med en skriftlig stævning, hvormed var stævnet for gæld Jens Mikkelsen smed med flere, men som intet svar skete efter påkald, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Møller på sin forrige husbond Hieronimus Basballe, borger sst, hans vegne havde med stævningsmænd Jacob Jacobsen stadstjener og hans søn Morten Jacobsen stævnet efterskrevne sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

(202)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Karen Taftebjerg, havde stævnet Hans Hansen, boende her sst, og hustru Anne Mikkelsdatter for irettesættelse til doms angående et skrin med adskilligt tøj i, som er Karen Taftebjerg ubilligt frakommen, samt for voldelig overlast. dommeren agtede fornøden, i denne sag efter loven, at til sig tage 8 tingmænd til doms afsigelse, og blev af retten anordnet efterskrevne, hvorefter sagen blev opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Laurits Pedersen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 7/1 kontra Maren, salig Peder Todbjergs, og i rette lagde en opskrift på Laurits Pedersens fordring hos hende 11 daler. sagen blev opsat 14 dage.

** blev læst og påskrevet en proklama til skifte efter salig Jens Sørensen Kristrup, kornmåler ved Randers magasin, i Kristrup i Søren Sørensens hus 10/2 førstkommende.

** følger nu anmeldte Gerhart Summermanns kaldsseddel.

27/1 1701.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jørgen Friis, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(203)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for studiosus Christen Lykkesen, havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel for ublu overlast 11/12 sidst. sagen blev opsat 3 uger

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Matiasen, borger sst, havde stævnet skipper Hans Pedersen Svane for gældsdoms fornyelse, efter en dom her af tinget 6/9 1697, penge 17 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget 20/1 næst afvigt kontra organist Wernischy med flere. sagen blev opsat 8 dage.

3/2 1701.

** læst og forkyndt KM forordning om hvad af en bondes bo, når han ved døden afgår eller i andre måder skilles fra gården, skal udredes for nogen gældsbetaling.

** blev læst og påskrevet Jens Jacobsens udgivne skøde til Mikkel Jensen i Ålborg på en gård på Brobjerg, imellem rådmand Niels Lauritsens og Matias Skrivers ejendomme, med vedliggende have og tilliggende gårdsavling.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev og Hans Bendixen havde stævnet efterskrevne personer for hvis, de rester på deres husleje. sagen blev opsat 14 dage.

(204)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, boende på Århus mølle, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom, der iblandt Maren, salig Mikkel Soels, men som ingen mødte, blev sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen for Hieronimus Basballe efter opsættelse her næst afvigte 27/1 kontra organist Wernischy. endnu opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Matias Nielsen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom for gæld, men som ingen mødte, blev sagen opsat 4 uger.

10/2 1701.

** læst og påskrevet KM forordning om passersedler.

(205)

** 8 meddomsmænd i efterskrevne sag at sidde retterting og dom.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Karen Taftebjergs fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 20/1 kontra Hans Hansen og hans hustru. sagen blev opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen for Jørgen Friis efter opsættelse næst afvigte 27/1 kontra Elias Wernischy med flere for gæld. intet svar, så er sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne sst for hvis, de var skyldig for købte varer på auktion i salig Morten Værns hus afvigte år i november, og som de nu blev tildømt at betale.

17/2 1701.

** blev forkyndt Oluf Mikkelsens udgivne panteobligation til Jørgen Nielsen Trige for et forløfte til hr Mads i Mårslet på 200 rigsdaler, derfor pantsætter hans skude, Fortuna kaldt, drægtig 6 læster.

** Oluf Andersen KM byfoged på KM og Århus bys vegne havde stævnet efterskrevne personer for dom angående deres borgerlige næring, alligevel de ikke har taget deres borgerskab eller fremvist KM tilladelse. sagen blev opsat 4 uger.

(206)

** Mogens Robertsen for Christen Vegerslev og Hans Bendixen efter opsættelse 3/2 næst forhen angående resterende husleje. endnu bevilget med saggivelse at bero 14 dage.

** Mogens Robertsen for Hieronimus Basballe efter opsættelse næst afvigte 20/1. intet svar, sagen endnu opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Christen Lykkesen student fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigte 27/1 kontra Rasmus Soel. sagen blev opsat 8 dage.

24/2 1701.

** blev forkyndt rentekammerets plakat om alle slags tobaks told og konsumptions forpagtning, enten over al Jylland eller købstad især.

** Christen Andersen felbereder lod forkynde hans auktionsskøde på salig Ove Snedkers ejendom sst ved åen, med vedliggende have, imellem Peder Jacobsen felbereder og Jens Ilsøs ejendomme.

** Baltser Troelsen skomager lod forkynde Rasmus Nielsen i Ølsted hans afkald på sine egne og alle medarvingers vegne fornævnte Baltser Troelsens salig hustru Anne Nielsdatter for arv efter hende.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for KM tolder i Fladstrand, Hjørring og Skagen, Anders Poulsen, havde stævnet Søren Helgenæs, tjenende renteskriver Johan Nielsen i København, for hvis forøvelse er sket i København mod Anders Poulsen. dommeren afsagde, at Anders Poulsen bør med tingsvidne at bevise at Søren Helgenæs lovligt er kaldt, og forinden vides ikke vidner til forhør at stede.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Hans Rotgier Stål, borger og handelsmand i Lübeck, havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel, borger og handelsmand sst, for gældsdom efter obligation, dateret Lübeck 21/10 1695, hvorpå resterer 42 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

(207)

** Peder Sørensen for Christen Lykkesen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 17/2 kontra Rasmus Soel, men som han ikke mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Jensen, tjenende på Kalø, fuldmægtig for mester Oluf Bendixen Bøg, boende i Følle mølle, havde stævnet Matias Sørensen Hårbo, borger sst, for dom angående hvis, han er ham skyldig for bekommet favneved siden 1698, hvorpå resterer 25 sletdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Hieronimus Basballe kontra Wernischy orgelbygger, Morten Halkær og Sejer Tømmermand efter opsættelse 20/1 sidst. intet svar, så sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 3/2 kontra salig Jacob Espensens enke med flere. intet svar skete, så sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Jørgen Friis fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 27/1 kontra Elias Wernischy med flere. så skete intet svar, så sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Nielsen Læsø, borger og handelsmand sst, havde med en skriftlig stævning stævnet adskillige på landet. sagen blev opsat 5 uger.

(208)

** følger nu foranmeldte af Anders Poulsens fuldmægtig fremlagte kaldsseddel.

** følger nu Peder Læsøs ved fuldmægtig i rette lagte stævning over udenbys personer for gæld.

(209)

3/3 1701.

** 8 mænd i efterskrevne sag at sidde retterting og dom.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Karen Taftebjergs sst fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 20/1 kontra Hans Hansen og hustru Anne Mikkelsdatter og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom af fremlagte tingsvidne ikke kan sees, at det har været Hans Hansen eller hans hustru, som skal have taget det bortkomne skrin fra Karen Taftebjergs, så bør de være fri for tiltale, men da Anne Mikkelsdatter har vedgået at have stødt Karen Taftebjergs ud af hendes hus, så hun faldt næsegrus i rendestenen, så bør hun derfor efter lovens 9.artikel på pagni 900 betale 3 gange 6 lod sølv, og for adskillige usømmelige ord samt denne proces omkostning at betale 6 rigsdaler.

** blev læst og påskrevet Viborg landstings kaldsvidne til skifte og deling efter salig Knud Jensen i Skanderborg over arvinger og kreditorer 20/4 næst afvigte, dateret landstinget 23/1 1701.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Jensen Bonde, boende i Lisbjerg, havde stævnet for fornyelsesdom Christen Nielsen slagter og Jens Høg skomager, borger sst, og i rette lagde en dom her af tinget 25/6 1697, hvori Christen Slagter er tildømt at betale 13 sletdaler, samt i rette lagde Jens Høgs obligation, dateret Lisbjerg 26/3 1698, på 36 sletdaler, hvorefter de blev tildømt at betale den resterende gæld.

(210)

** blev læst og påskrevet KM stævning af hr Laurits Andersen, præst i Vær, erlanget over kommissarierne Hans Jacobsen og Christen Vegerslev på skifteforretning efter salig Jens Andersen, borger sst, med flere deri indstævnede, dateret 18/2 1701.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev kontra salig Jacob Espensens enke med flere for gæld. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev og Hans Bendixen fremkom efter opsættelse her af tinget næst afvigte 3/2. sagen blev endnu opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Matias Nielsen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 3/2 kontra Ib Pallesen i Herst med flere for gæld, og som ingen mødte, blev de indstævnede tildømt at betale deres gæld.

10/3 1701.

** blev læst og påskrevet KM konsumptions forordning i Danmark, dateret 31/12 1700.

** Jens Jensen, tjenende på Kalø, fuldmægtig for Oluf Bendixen Bøg, boende i Følle mølle, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 24/2 kontra Matias Hårbo. sagen blev opsat 14 dage.

(211)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev og Hans Bendixen fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigte 3/2 kontra Ove Tømmermand med flere for resterende husleje. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jørgen Friis, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 27/1 kontra Elias Wernischy med flere for gæld, som de nu blev tildømt at betale.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Christen Rasmussen Ladefoged havde stævnet efterskrevne udenbys personer for dom for hvis, de er ham skyldig. sagen blev opsat 14 dage.

(212)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet Johan Davidsen, indvåner sst, og Karen Melchiors for gæld, og som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for studiosus Christen Lykkesen, logerende hos Jochum Buntmager sst, bød sig i rette med opsættelse her af tinget næst afvigte 17/2 kontra Rasmus Soel, hvorefter blev afsagt, eftersom Rasmus Mikkelsen Soel ikke er mødt for at tilstå eller fragå den her til tinget oplyste hat og paryk, som overfaldsmanden tabte, om de er hans eller ikke, da bør han efter lovens 1.bogs 4.kapitels 30.artikel for modvillig udeblivelse at have skade for hjemgæld, og betale til Christen Lykkesen såvel de 6 rigsdaler, som den beslagne stok er pantsat for, såvel denne processes bekostning med 3 rigsdaler.

17/3 1701.

** blev læst og påskrevet KM forordning om pas og skudsmål, item forbud på bortrømte underofficerer, ryttere og soldater at huse, helle og føre af landet på fremmede steder, item at ingen avls eller tjenestekarl må nyde nogen sæd i marken enten i sin løn eller til villighed for lånte penge.

** blev læst og påskrevet Mette Jensdatter, salig Jacob Espensens, med lovværge Mogens Sørensen sst, hendes udgivne skøde til Poul Espensen, borger sst, på hendes gård, på Mejlgade beliggende, imellem nu salig Christen Jensen skipper og Niels Rasmussen Hårups gårde, og det med tilliggende gårdsavl i marken.

** blev læst og påskrevet Poul Espensens udgivne pantebrev til sr Peder Fog på hans gård på Mejlgade, imellem salig skipper Christen Jensens og Niels Hårups gårde, for 340 sletdaler.

(213)

** Hans Rasmussen for Christen Vegerslev og Hans Bendixen efter opsættelse her af retten næst afvigte 3/3 kontra Ove Tømmermand med flere. sagen blev opsat til næste tingdag efter påske.

** Hans Rasmussen underfoged på byfogdens vegne efter opsættelse her af tinget næst afvigte 17/2 for borgerskabs tagelse. intet svar, derfor opsat til næste tingdag efter påske.

31/3 1701.

** læst og påskrevet KM forordning om landmilitsens indrettelse i Danmark.

** Jens Jensen, tjenende på Kalø, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 24/2 kontra Matias Hårbo. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev på Århus mølle fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 3/3 kontra salig Jacob Espensens enke med flere, hvorimod blev fremført indvendinger, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres resterende gæld.

(214)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, og Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, på salig Oluf Juuls stervbos vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 3/3 kontra Ove Tømmermand med flere og begærede dom, hvorimod blev fremført indvendinger, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres resterende husleje inden 15 dage.

(215)

** Mogens Robertsen for Hieronimus Basballe efter opsættelse 20/1 kontra Wernischy Organist og Morten Halkær. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Anders Jensen ved Mindet for doms fornyelse, og i rette lagde en dom her af tinget 24/8 1699, hvori Anders Jensen er tildømt at betale Jørgen Pedersen 52 rigsdaler, hvorimod Anders Jensen svarede, at denne sag ved rådstueretten var forligt på 21 rigsdaler. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for magister Henrik Blichfeld, præst til Vorfrue kirke, havde stævnet Johan Davidsen Walter for 110 sletdaler, han til kapitlet skyldig er. så skete intet svar, så sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Peder Læsø fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 24/2 kontra Mads Jensen i Balle med flere udenbys, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Christen Rasmussen Ladefoged, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 10/3 kontra Ib Pallesen i Herst med flere, hvorefter efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld.

** Hans Rasmussen underfoged for Jens Jacobsen efter opsættelse her af retten næst afvigte 10/3 kontra Johan Davidsen og Karen Melchiors. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen på byfogden Oluf Andersens vegne efter opsættelse her af retten næst afvigte 17/2 kontra en del for borgerskabs tagelse. intet svar, så sagen blev opsat 8 dage.

7/4 1701.

** blev læst og påskrevet borgmestre og råds samt byfogdens advarsels seddel til skifte efter salig Volborg Jensdatter Kås førstkommende 27/4.

(216)

** blev læst og påskrevet borgmester Mikkel Mikkelsens udgivne skøde til Peder Sørensen i Hoved og Peder Eriksen i Hem på et gårdsavl på marken, som har tilhørt Jens Jørgensen Hasles gård på Tangen.

** Hans Rasmussen for Jørgen Pedersen kontra Anders Jensen. sagen blev opsat 8 dage.

** Erik Andersen guldsmed, borger sst, fuldmægtig for madame Ingeborg Foss, salig kammerråd Vissings, havde stævnet Jens Jørgensen, borger sst, for resterende 180 rigsdaler efter hans obligation til kammerråd Vissing, dateret 16/11 1696, hvilken gæld han blev tildømt at betale.

** Jens Jensen, tjenende på Kalø, fuldmægtig for mester Oluf Bendixen Bøg, boende i Følle mølle, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 31/3 kontra Matias Hårbo angående favneved, han havde bekommet, hvorimod Matias Hårbo gjorde sin ed, at han ikke havde bekommet mere end 101 favne, hvorpå resterede betaling 12 sletdaler, som han blev tildømt at betale.

(217)

** blev læst og påskrevet Peder Hansen Hind hans udgivne pantebrev til magister Mads Trane, sognepræst i Ormslev, på 200 rigsdaler, derfor pantsætter hans iboende gård på hjørnet af Graven på Mejlgade.

** blev læst og påskrevet nu salig Dines Pedersen Vintz hans udgivne pantebrev til sin svoger Matias Nielsen, fuldmægtig over Åkær, lyder på 2400 rigsdaler, derfor pantsætter adskilligt bøndergods på landet og hans iboende gård i Århus, dateret 11/3 1696.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christian Gyberg, regimentskriver af oberst Rantzau hans regiment til hest, på Frands Jensen i Hvolbæk rytterbonde hans vegne havde stævnet hr Hans Toksværd, hospitalspræst i Århus hospital og kapellan ved Vorfrue kirke, for dom at lide angående det betalingsløfte, som han på Hjelmslev herreds ting 18/10 næst afvigt skal have gjort til en rytterbonde Frands Jensen i Hvolbæk for 7 skæpper rug, 12 skæpper byg og 3 tønder havre, som han bør betale efter kapitelskøb 1699. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Hieronimus Basballe kontra Elias Organist og Morten Halkær efter opsættelse 20/1. bevilget opsat til næste ting efter pinse helligdage.

** Mogens Robertsen prokurator fuldmægtig for Peder Læsø, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 24/2 kontra Mads Jensen i Balle med flere bønder af landet, og da intet svar skete, blev de indstævnede tildømt at betale deres gæld.

14/4 1701.

** blev forkyndt 2.gang advarsel til skifte efter salig Volborg Laurits Jensen Kås 27/4 førstkommende.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for magister Henrik Blichfeld på samtlige residerende ved Århus kapitel deres vegne havde stævnet Johan Danielsen Walter, og tiltalte ham for 100

sletdaler med resterende rente fra 11/3 1696, han efter hans obligation dateret, 11/3 1681, skyldig er, som han blev tildømt at betale.

(218)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jørgen Friis, borger og handelsmand, i rette lagde en skriftlig kaldsseddel, hvormed var stævnet Jens Hår og skipper Niels Turesen, boende sst, for dom angående Jørgen Friises købmand og gods i sit skiberum, og i rette lagde en beskikkelse fra Jørgen Friis til Jens Jacobsen Skivholme, Jens Hår og skipper Niels Turesen og derpå skrevne forretning, som herefter følger indført. så fremkom Jens Hår og vidnede, at han og skipper Niels Turesen i Bredvig havde annammet en veksel af Anders Nielsen på 300 rigsdaler, som han forskikkede til Jens Jacobsen, hvorefter skipper Niels Turesen blev af Peder Sørensen tilspurgt og derpå svarede, at der blev skibet fra Jørgen Friis en del gods ved Martinii tide sidst i hans førende skiberum, Calmer Castel kaldt, men hvem der ver købmand for det, vidste han ikke, og Peder Terkildsen var med samme rejse til Norge. og havde Peder Terkildsen hjemskibet fra Norge på sin part 1900 tagsten og 2 skippund jern og nogle bundstager, som hans bror Niels Terkildsen fik, hvilket gods foruden bundstagerne Jens Hår havde ladet opskibe, og Peder Terkildsen blev tilbage i Bredvig at indkræve restantser, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

(219)

** Hans Rasmussen på Jens Jacobsens vegne kontra Johan Davidsen og Karen Melchiorsdatter efter opsættelse her af retten næst afvigte 10/3, og som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator på Jørgen Friises vegne, efter i tingsvidnet indførte varsel kontra skipper Niels Turesen og Jens Hår, begærede opsættelse til doms, så sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jørgen Pedersen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 31/3 kontra Anders Jensen og begærede dom, hvorimod blev i rette lagt Anders Jensens indlæg, hvori han beråber sig på det af magistraten gjorte forlig i sagen på 21 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** følger nu foranmeldte Jørgen Nielsen Friis hans kaldsseddel.

** følger nu beskikkelse, som i Jørgen Friises tingsvidne er i rette lagt.

(220)

31/4 1701.

** læst og påskrevet KM forordning om de kirker i Danmark, som er under jura patronatus eller benådninger, og findes brøstfældige, deres reparation under et års forløb, item om ornamenter, hvor de fattes, at forskaffes.

** byfogden Oluf Andersen lod af fængslet fremstille Hans Lauritsen, møllerdreng hos Jens Møller sst, formedelst han har avlet barn med Anne Jensdatter, som tjente forleden sommer hos Søren Jensen Sabro sst, og ikke kunne sine lejermålsbøder betale, hvorfor han atter til straf i fængslet blev henbragt.

** blev 3.gang forkyndt borgmestre og råds samt byfogdens advarselsseddel over kreditorerne i Laurits Jensen Kås bo efter hans salig hustru Volborg Jensdatter til skifte 27/4 førstkommende.

** Peder Sørensen for Jørgen Friis fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 14/4 kontra Niels Turesen og Jens Hår. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Søren Poulsen på regimentskriver Christen Gybergs vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 7/4 kontra hr Hans Toksværd. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 10/3 kontra Johan Davidsen og Karen Melchiorsdatter for gæld, som de blev tildømt at betale.

(221)

28/4 1701.

** læst og påskrevet KM forordning om kontrakter, transporter, obligationer, reverser eller deslige, som på slet papir eller uretbart af stemplet papir er skrevet, at fremsendes til stempling inden en vis tid.

** blev forkyndt Oluf Mikkelsen, borger sst, hans udgivne obligation og pantebrev til Hans Tomasen, boende sst, på kapital 230 rigsdaler, derfor pantsætter hans våning og hus næst vesten til hans iboende gård og østen til Dines Pedersens krambod, med tilliggende grund.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Mikkel Lauritsen murmand havde stævnet Niels Sørensen murmester samt Mikkel Murmands halvbror Hans Lauritsen murmestersvend, som uden pas eller afsked er gået af tjeneste, og Niels Tandrup murmester i tjeneste har antaget. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jørgen Pedersen kontra Anders Jensen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 31/3. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Niels Espensen i Hasle havde stævnet Christen Jacobsen skrædder for 200 sletdaler efter sit udgivne pantebrev med resterende rente 29 sletdaler, og i rette lagde samme pantebrev, dateret 11/12 1684, med pant i hans iboende gård bag klostret, med vedliggende have og tilliggende gårdsavl, og som han ikke mødte, blev han tildømt at betale sin gæld inden 15 dage,

(222)

6/5 1701.

** blev læst og påskrevet KM forordning om unge karle, som for at undgå den påbudne indrullering, som søger ind under ryttergodsets frihed, item dem som har taget tjeneste i købstæderne eller kan fremvise fæstebreve, dateret før forordningens dato om landmilitsens

indrettelse, så og for 4 års frihed for øde jordegods, item forbud heste og hoppers udførsel fra Danmark, så og forordning om forbud på grovmønts indførsel og om opgæld på kroner.

** Johan Egertz, tjenende regimentskriver Christen Gyberg, på sin husbonds vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 7/4 kontra hr Hans Toksværd. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Hans Nielsen Gotlænder, borger sst, havde stævnet Jacobus Gesius apoteker og Matias Bødker for synsmænds opkrævelse til at besigtige det lukkelse, gærde og plankeværk imellem Hans Gotlænders og Jacobus Apotekers ejendom på Mejlgade, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne mænd.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for salig Cathrine, salig assessor Jørgen Fogs, hendes efterladte børn og arvingers vegne havde stævnet Hieronimus Basballe, borger sst for dom efter hans obligation, dateret 3/9 1698, lydende på 400 rigsdaler, hvorimod blev i rette lagt Peder Fogs indlæg. sagen blev opsat til næste tingdag.

(223)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jørgen Pedersen, borger sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 31/3 kontra Anders Jensen og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at som på rådstuen blev afhandlet, at Anders Jensen skulle betale til Jørgen Pedersen ved hans hjemkomst fra Holsten 21 rigsdaler, men da han ikke har efterkommet det, da bør han at betale de fordrede 52 rigsdaler.

12/5 1701.

** blev forkyndt Hans Junghans, boende sst, hans til ritmester Frands Conrad Rilse udgivne pantebrev på 300 rigsdaler, derfor pantsætter 3 gårde på landet i Rinds herred, item 2 gårdsavl her på marken.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for nu salig madame Cathrine, salig assessor Jørgen Fogs, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 6/5 kontra Hieronimus Basballe angående hans obligations resterende kapital 300 rigsdaler, med rente fra 11/6 1699, som han blev tildømt at betale.

(224)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig på mester Rasmus Andersen stadsinstrumentist hans vegne gav til kende, at hans dreng Christen Christensen Gjern næst afvigte søndag under højmesse ulovligt af hans tjeneste, imod oprettet kontrakt, et borte blevet og lyste efter ham.

** byfogden Oluf Andersen på KM og hans embeds vegne havde i byens fængsel stævnet Anne Jensdatter for hendes lejermålsbøder. og fremlagde hendes bekendelse 29/4 1701, at hun var blevet besovet af Hans Lauritsen møllerdreng, og da hun intet havde at betale hendes bøder med, blev hun atter i byens fængsel hensat til straf.

19/5 1701.

** Mikkel Lauritsen murmands fuldmægtig fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 28/4 kontra Niels Sørensen Tendrup murmand og Hans Lauritsen murmestersvend, hvorimod at svare mødte Hans Lauritsen og i rette lagde sit indlæg, at han havde udtjent sin lære, og han ville ikke blive hos Mikkel Murmand, for han havde intet lærebrev selv. og derfor intet kunne give ham. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for Hieronimus Basballe efter opsættelse næst afvigte 20/1 kontra organist Wernischy og Morten Halkær. intet svar, endnu bevilget opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for mester Rasmus Andersen gjorde i dag 2.lysning efter hans bortvigte dreng, ligesom i dag 8 dage.

** Hans Rasmussen for regimentskriver Christen Gyberg kontra hr Hans Toksværd efter opsættelse 7/4. endnu bevilget opsat 8 dage.

(225)

26/5 1701.

** blev læst og påskrevet Rasmus Jensen Kjeldmands udgivne pantebrev til Mikkel Andersen Værn på 135 sletdaler, derfor pantsætter hans iboende våning på Volden.

** Jens Lauritsen Hemstok for regimentskriver Gybergs vegne kontra hr Hans Toksværd efter opsættelse næst afvigte 7/4. endnu bevilget opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for mester Rasmus Andersen, bestalter musicus instrumentalis, boende her sst, æskede vidne og til 3.ting lyste efter hans bortrømte dreng Christen Christensen Gjern.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 20/1 kontra Elias Wernischy organist og Morten Halkær og begærede dom, hvorefter de indstævnede blev tildømt hver at betale deres resterende gæld.

** Mogens Robertsen for Mikkel Murmand efter opsættelse næst afvigte 28/4 kontra Niels Tendrup murmand. sagen blev opsat 8 dage.

(226)

2/6 1701.

** KM forordning om konfiskationssager og dets proces læst og påskrevet.

** stiftsbefalingsmand Christian Gersdorff lod læse og påskrive hans anordning om det marked, som i Ebeltoft plejer at holdes Maria besøgelsesdag, skal holdes næste søgnedag derefter, som herefter følger indført.

** blev læst og påskrevet Mikkel Nielsen Storm og hans mor Anne Pedersdatters udgivne pantebrev til rådmand Niels Lauritsen, derfor pantsætter for 120 rigsdaler deres gård på Mejlgade, med tilliggende have og gårdsavl.

** Hans Rasmussen for regimentskriver Gyberg efter opsættelse 7/4 begærede opsættelse, hvorefter sagen blev opsat 14 dage.

** Mikkel Lauritsen murmand, borger sst, kontra Hans Lauritsen murmestersvend og Niels Murmester fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 28/4. så blev nu sagen mindeligt forenet, således at Hans Lauritsen murmestersvend skal betale til sin bror Mikkel Lauritsen murmester halvfjerde rigsdaler, hvorimod Mikkel Lauritsen lovede at skaffe ham sit lærebrev fra lavet, dog han selv at betale det stemplede papir.

** følger nu foranmeldte stiftbefalingsmand Christian Gersdorff hans anordning om marked, som i Ebeltoft Marie besøgelsesdag, skal holdes næste dag efter.

9/6 1701.

** blev læst og påskrevet Maren, salig Mikkel Soels, med hendes søn Rasmus Mikkelsen Soels foreningskontrakt om ejendommen ved Vestergades ende, at hun beholder den liden bod næst gården med tilliggende haveplads, og han beholder den store bod ud til marken med haveplads.

(227)

16/6 1701.

** blev læst og påskrevet Rasmus Mikkelsen Soel hans udgivne skøde til Peder Rasmussen Brendstrup på hans iboende bod ved Vestergades ende.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for magister Lyder Lassen, sognepræst i Korsør, havde stævnet Peder Basballe, borger her sst, imod 4 uvildige mænds opkrævelse til at taksere og vurdere hans iboende gård med tilliggende have, hvori magister Lyder Lassen er prioriteret, og lod læse et pantevidne på hans iboende gård til regimentskvartermester Søren Klog for kapital 400 rigsdaler, dateret Århus 10/6 1686, hvorefter blev udmeldt efterskrevne borgere.

** Hans Mikkelsen, tjenende regimentskriver Christian Gyberg, på sin husbonds vegne, efter opsættelse her af retten næst afvigte 7/4, kontra hr Hans Toksværd, sognepræst for Århus hospital, begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom regimentskriveren på Frands Jensens vegne i Hvolbæk tiltaler hr Toksværd angående et forløfte, han for Jens Nielsen i Blegind og hans søn Niels Jensen til Frands Jensen har gjort for hvis korn, af Frands Jensen i Jens Nielsens hus i Blegind er blevet indført, så bør hr Hans Toksværd betale til Frands Jensen i Hvolbæk de resterende 5 rigsdaler.

(228)

** følger nu den af prokurator Peder Sørensen, fuldmægtig for magister Lyder Lassen, i en bytingsdom 5/8 1700 indførte pantevidne 10/6 1686

** endnu følger slutningen af bemeldte dom.

(229)

23/6 1701.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for magister Lyder Lassen, sognepræst i Korsør, havde stævnet Peder Basballe og borgmester Jens Basballe for vurderingsmænds afhjemling, hvorefter vurderingsmændene vidnede, at de 22/6 næst forleden var i Peder Basballes gård, som bestod at 40 fag eller gulv, to loft højt hus, og da vurderede de den for 1060 rigsdaler.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Sofie Amalie, salig magister Morten Herlevs sst, havde stævnet Peder Tordsen, skrædder på Mejlgade, for 4 uvildige mænds opkrævelse til at syne og taksere hans iboende hus, til hende pantsat, hvorpå blev opnævnt efterskrevne mænd.

30/6 1701.

** KM forordning om misbrugs afskaffelse, ved karles indskrivelse til landmilitsen, blev læst og påskrevet.

** Rasmus Juul, danske skolemester, hans udgivne skøde til Christen Rasmussen på et stykke jord, 6 alen bredt, blev læst og påskrevet.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for kancelliråd Hans Nansen, residerende på Skårupgård, havde stævnet Hans Bochel, possementmager sst, for dom angående en hvid hoppes køb dets betaling, tilligemed sadel, støvler, sporer med mere, som beløber sig 16 sletdaler, hvorimod blev i rette lagt Hans Bochels indlæg, og sagen blev opsat 14 dage.

(230)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Ditlevsen, tjenende i Fruering, havde stævnet Niels Simonsen skibstømmermand, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 4 rigsdaler lånte rede penge, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

7/7 1701.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Christen Pedersen, Jørgen Borum og Søren Graver skrædder, borgere sst, for syn og vidner angående deres forøvede formastelse på Christen Jensen skræddersvend sidst afvigte sankt Hans aften, og efterskrevne vidnede, at samme aften var en del af mestrene og svendene i lavshuset forsamlede at levere deres tidepenge, og som Christen Jensen blev tiltalt om 2 skilling at udlægge, da som han sad ved døren, sprang han op og satte sig øverst efter svendene og sagde, skal jeg give mine penge, så vil jeg sidde som jeg har sat før, da bad Jørgen Borum mestrene stå til side og give ham plads, så faldt ord imellem dem, og Jørgen Borum skældte Christen Jensen for en hundsfot og truede ham med en stok og skød ham ud af døren, og derefter råbte Christen Jensen, hundsfot Borum, kom herud, hvorefter Jørgen Borum løb derud, og de slog på hinanden med en stok og et stykke træ, og så løb Christen Jensen ned ad gaden og Jørgen Borum efter ham.

(232)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for magister Lyder Lassen, sognepræst i Korsør, havde stævnet Peder Basballe, borger sst, for ejendomsdoms forhvervelse på hans iboende gård, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

(233)

** Christen Jacobsen, borger og stadsprokurator i København, fuldmægtig for Jacobus Gesius, privilegeret apoteker her sst, havde med en skriftlig stævning stævnet Oluf Ravn sst angående en morter og støder. sagen blev opsat 8 dage.

** Christen Jacobsen Kvottrup, prokurator af København, i rette lagde en skriftlig kaldsseddel til prokurator Peder Sørensen for gældsdom. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Niels Ditlevsen, tjenende i Fruering, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 30/6 kontra Niels Simonsen skibstømmermand angående gæld 4 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** følger nu forommeldte Jacobus Gesius hans fuldmægtigs fremlagte kaldsseddel.

14/7 1701.

(234)

** blev læst og påskrevet KM forordning angående tolden ved Ribe og Kolding og dets distrikters toldsteder.

** byfogden Oluf Andersen lod af fængslet fremstille Maren Christensdatter, som afvigte vinter blev besovet, og udlagde for barnefar Jens Podemesters søn Anders Jensen, og grædende gav til kende, at hun aldeles intet havde betalt på hendes lejermålsbøder og ikke heller havde noget med at betale, hvorfor hun atter til straf i fængslet blev henbragt.

** Peder Sørensen prokurator lod læse og påskrive en skriftlig stævning, taget over Christen Jacobsen prokurator af København, for nogle ærerørige ord, item derom at vidne Anders Jørgensen Bro og hans hustru Barbara Junghansdatter, som herefter følger indført, hvorimod Christen Jacobsen i rette lagde sit svar, at han ikke ved sligt at være sket, men skulle det være sagt, så erklærer han, at det er sket i drukkenskab eller ubesindighed, og han ved ikke andet med Peder Sørensen uden det, som en ærlig mand kan påsiges.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Søren Rasmussen Graver skrædder i rette lagde en skriftlig stævning taget over Christen Jensen skrædderlæredreng, angående ærerørige ord, som herefter følger indført, hvorefter efterskrevne vidnede, at da han talte med Christen Jensen om det klammeri, han havde haft med Jørgen Borum, da sagde Christen Jensen, at Jørgen Borum han gjorde som en ærlig mand, men Søren Graver han gjorde som en skælm . andre vidnede det samme.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Søren Graver skrædder, borger sst, lod læse og påskrive en stævning over Christen Jensen skrædderlæredreng til doms erholdelse i sagen, som

herefter følger indført. Christen Jensen mødte og gjorde ham en fuldkommen afbedelse og erklærede, at han ikke ved ham andet at påsige, end hvis en ærlig mand vel egner og anstår, og gav derpå i de fattiges bøsse 1 mark og skal betale til Søren Graver 2 rigsdaler, hvormed Søren Graver var tilfreds og sagen frafaldt.

** Christen Jacobsen, stadsprokurator i København, befuldmægtiget på Jacobus Gesius, apoteker her sst, hans vegne i rette lagde en opsættelse kontra Oluf Ravn sst, her af retten næst afvigt 7/7, og begærede den omtvistede morter og støder måtte fremvises, så ville Jacobus Gesius gøre sin ed, at han 8/1 1662 købte den af salig Cathrine, Folmer Tomasens efterladte enke, hvorefter Anders Bro, boende sst, tilstod at have solgt morteren til Oluf Ravn. dommeren resolverede herpå, at som apoteker Jacobus Gesius ikke endnu har bevist enten at have udlånt eller bortlejet den i retten fremviste morter, alene erbyder sig til ed samme at være hans, og Anders Jørgensen Bro, som har hjemlet Oluf Ravn morteren, ligeledes har beråbt sig på at skaffe hjemmel til samme morter, så kendes for billigt, at de begge til i dag 4 uger lader deres vidner og hjemmelsmand for retten fremkomme.

(235)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for kancelliråd Hans Nonsens vegne efter opsættelse 30/1 sidst kontra Hans Bochel possementmager. endnu samtykket opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for magister Lyder Lassen, sognepræst i Korsør, med opsættelse her af retten næst afvigte 7/7 havde stævnet Peder Basballe, borger her sst. sagen blev endnu opsat 8 dage.

** følger nu Peder Sørensen prokurators fremlagte stævning i den sag imellem ham og Christen Jacobsen Kvottrup.

(236)

21/7 1701.

** læst KM plakat om tobaksforpagtning og dets forvaltning af betjente i Danmark.

** Oluf Andersen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jørgen Borum skrædder og Christen Jensen skræddersvend sst for dom angående deres klammeri og slagsmål sidst afvigte sankt Hansdag. sagen blev opsat 4 uger.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, forrige kirkeværge for Århus domkirke, havde stævnet efterskrevne domkirkens bønder og tjenere for deres restants, som herefter følger indført.

** Morten Hvas, borger og handelsmand her sst, fuldmægtiget på borgmester Jens Basballe sst hans vegne, i rette lagde en kaldsseddel under borgmester Jens Basballes hånd på samtlige redere i halvparten i det skib, Jyllands våben, som findes påskrevet af kommissarierne over salig Dines Pedersen Vintzes skifte at være dem forkyndt, og det for nyt syn og vurdering på samme skib, samt i rette lagde mændenes syns og vurderingsforretning, som herefter følger indført

(237)

** Hans Rasmussen for magister Lyder Lassen, sognepræst i Korsør, fremkom med opsættelse kontra Peder Basballe her af tinget næst afvigte 7/7, og i rette lagde en dom her af tinget 5/8 1700, hvori magister Lyder Lassen er tildømt prioritet i Peder Basballes gård for 400 rigsdaler, og dernæst et pantevidne her af tinget 10/6 1686, som melder at Peder Basballe har pantsat til regimentkvartermester Søren Klog hans iboende gård ved Mindet, og dernæst en vurdering på samme gård næst afvigte 23/6. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for kancelliråd Hans Nansen efter opsættelse næst afvigte 30/6 kontra Hans Bochel. sagen er endnu opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Peder Bohm, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** følger nu forhen i dag fremlagte dokumenter. først Rasmus Værns restants

(238)

** dernæst borgmester Jens Basballes fuldmægtigs fremlagde dokumenter angående halvparten i skibet Jyllands våben.

(239)

28/7 1701.

** Christian Gyberg regimentskrivers fuldmægtig Johan Egertz lod læse og påskrive advarsel til arvinger og kreditorer at møde til skifte efter Anders Bredal i Davding 12/8 førstkommende.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for mester Rasmus Andersen instrumentist, boende her sst, havde stævnet Niels Jensen podemester for en kaution for Christen Gjern, gjort til mester Rasmus Andersen, angående hans lære med irettesættelse til doms. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Niels Jensen podemester, indvåner sst, lod læse og påskrive en stævning over Christen Christensen Gjern, læredreng hos mester Rasmus Andersen, for hans bortrømmelse af hans tjeneste, derfor han efter kontrakt var kautionist, men som intet svar skete, begærede Mogens Robertsen dom, hvorpå dommeren resolverede, at såsom lovens 1.bogs 48.kapitel lyder, at når nogen skyldig undstikker sig og ikke vil lade sig finde, da skal der lyses efter ham 3 gange ved landsting, hvilket bør ske næste 3 landstingsdage.

(240)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for velb kancelliråd til Skårupgård fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 30/6 kontra Hans Bochel possementmager sst. så skete intet svar, så blev sagen opsat 14 dage.

4/8 1701.

** blev forkyndt Anders Andersen, bedemand sst, hans udgivne skøde til Jeppe Sørensen Herskind på hans gård i Immervad, som hans svigersøn Anders Jørgensen iboede.

** blev læst og påskrevet Christen Rasmussen Juul, borger sst, hans udgivne pantebrev til rådmand Niels Lauritsen på kapital 60 rigsdaler, derfor pantsætter hans indehavede boskab, som er specificeret af kobber, tin, sengeklæder og andet boskab.

** Claus Jessen, herredsfoged i Framlev Gjern herred, fuldmægtiget for Jacobus Gesius, privilegeret apoteker her sst, havde skriftligt stævnet Oluf Ravn barberer og Anders Jørgensen for vidner at påhøre, angående en omtvistet morter, hvorpå efterskrevne vidnede om hvad, de vidste om morteren, og blev i rette lagt attester, som herefter følger indført. dernæst vidnede Johan Gotfred Gesius ved ed, at han kunne erindre, hans far havde haft den omtvistede morter over 20 år, og den for 3 år siden er frakommet ham. dernæst vidnede ved ed Maren Hansdatter, Christian Terschow, rytter under brigader Rantzaus regiment, indkvarteret i Javngyde, hans hustru, at for 17 år siden, da hun tjente apotekeren, da var det apotekerens morter, og hun havde skuret den mange gange, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

(242)

** Anders Jørgensen Bro, indvåner sst, havde stævnet regimentkvartermester Hans Junghans, kaptajn baron Schwartz og hans 4 underofficerer for vidners førelse efter stævningens formelding, som herefter følger indført, men da ikke alle indstævnede vidner var mødt, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Jacobsen Loft, skipper og borger sst, havde stævnet borgmestre Mikkel Mikkelsen og Jens Basballe, rådmænd Hans Vinter, Niels Lauritsen og Peiter Jessen samt Anne Hansdatter, Christen Overgårds, med flere for vidner angående hvad adgang, han har haft at komme i færgeløbet, og i rette lagde dokumenter, som herefter følger indført, men ingen mødte, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

** Hans Rasmussen for Petter Bohm efter opsættelse her af retten næst afvigte 21/7 kontra Jochum Sendthoff med flere. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Christensen, skipper og borger sst, havde stævnet Peder Hansen kandestøber, borger sst, for gældsdom, og i rette lagte hans obligation, dateret 1/7 1697, til Margrete, Abild Rasmussens, på 50 sletdaler. sagen blev opsat 14 dage.

(243)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for magister Lyder Lassen, sognepræst i Korsør, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 7/7 kontra Peder Basballe angående ejendomsdom på hans pantsatte gård, og i rette lagde en regning på 558 rigsdaler og derefter begærede dom. Peder Basballe mødte ikke, hvorefter blev afsagt, eftersom kapital og rente er opsagt og ikke betalt, så dømmes efter lovens 5.bogs 7.kapitels 11.artikel Peder Basballes gård magister Lyder Lassen til ejendom at efterfølge for hvis, han deri er prioriteret, dog bør samme gård stå Peder Basballe til løsen, år og dag efter denne doms afsigt, imod skadesløs betaling

** følger her forhen i sag fremlagte dokumenter i Jacobus Gesius sag først stævningen til blandt andre Oluf Ravns hustru Margrete Gertsdatter, og derefter diverse attester.

(244)

** følger nu i Anders Jørgensen Bros vidnes forelæggelse, foranmeldte dokumenter stævningen til blandt andre sin svoger Hans Junghans angående overlast samt Hans Junghanses indlæg.

(245)

** følger Peder Jacobsen Lofts fremlagte dokumenter i det af ham forhvervede vidne angående hvad adgang, han har til at betjene færgeløbet mellem Århus og Kalundborg med hans anfortroede færge, en smakke Pelikanen.

(246)

11/8 1701.

** blev læst og påskrevet KM forordning om hvor længe, bønderne skal være pligtige til at fede præsternes tiendekalve.

** blev læst og påskrevet Anne Mikkelsdatter, salig Claus Nielsen smeds med hendes to sønner Hans Clausen og Christen Clausen deres udgivne skøde til Petter Bohm på den gård, han iboer, i Immervad med hosliggende 7 tasker og 4 boder og 3 gårdsavl.

** blev læst og påskrevet KM konfirmation på amtmand Otte Bjelke til Kærbygård hans gjorte testamente eller forskrivning, hvorledes skal forholdes efter hans død.

** blev læst og påskrevet Petter Bohms udgivne pantebrev til magister Mads Trane i Ormslev for 800 rigsdaler pantsætter hans iboende gård i Immervad med tilliggende boder.

** Anders Jørgensen Bro, indvåner sst, fremkom med en skriftlig kalds afhjemling til vidnespersoner, som den herefter følger indført, hvorefter efterskrevne tjenestefolk hos Hans Junghans vidnede, at de 22/7 næst afvigte hørte, der blev talt meget højt i stuen, og Hans Junghans bad Anders Jørgensen skulle løbe sin kurs, og så løb han ud i gården, og han havde intet i hænderne, og efter ham løb 2 underofficerer ind i stalden, så kom Hans Junghans til dem og på tysk bad dem blive, eller djævlen skulle tage dem.

(247)

** Mogens Robertsen for mester Rasmus Andersen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 28/7 kontra Niels Jensen podemester, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen stadsprokurator, fuldmægtig for KM tolder sst Johan Suhr, havde stævnet Peder Jacobsen Loft, skipper og borger sst, for dom angående en smakke, Pelikanen kaldt, som han har sejlet med i færgeløbet, for arrests ulovlige undvigelse og for lastpengenes betaling. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Poul Calmer, borger sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(248)

** Hans Rasmussen for Petter Bohm efter opsættelse 1/7 og 4/8 kontra Jochum Sendthoff med flere, men da kun én mødte, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for kancelliråd og amtmand Hans Nansen til Skårupgård fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 30/6 kontra Hans Bochel possementmager, borger sst, og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at eftersom med tingsvidne af Galten Hovlbjerg herreds ting 15/6 sidst afvigt bevises, at Hans Bochel har afkøbt Hans Nansen en hvid hoppe for 18 sletdaler og derpå betalt 2 sletdaler, da bør han at holde sit køb og betale Hans Nansen de resterende 16 sletdaler.

18/8 1701.

** blev læst og påskrevet magister Ludvig Pontoppidans udgivne skøde til mester Rasmus Andersen instrumentist på hans gård, ved Vorfrue kirke rist beliggende, med vedliggende have og tilliggende gårdsavl.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 21/7 kontra Jørgen Borum skrædder og Christen Jensen skræddersvend, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde med en skriftlig kaldsseddel stævnet oberst Christian Bartholin og regimentkvartermester Hans Junghans, som den herefter følger indført, hvorefter stævningsmændene vidnede, at de var i Hans Junghanses logement og talte med oberst Bartholin og begærede, at han ville levere dem samme kaldsseddel igen, da svarede han, at den var fanden i vold, og hvad det var for tølpere, der kom og stævnede, og blev han efterdags stævnet af sådan nogle, skulle han, om der var knipler i huset, følge dem ud på deres halsben.

(249)

** Claus Jessen, herredsfoged i Framlev Gjern herred, fuldmægtig for Jacobus Gesius, apoteker sst, havde stævnet Søren Mørkes hustru Maren Mikkelsdatter og Anders Bro for vidner at anhøre, hvorefter Maren Mikkelsdatter vidnede, at hun intet vidste af samme morter, og Anne Dinesdatter, Niels Rasmussen rytterbondes i Hørslevbol, vidnede, at for 28 år siden tjente hun apotekeren, da var den morter, som nu stod her for retten, og hun lagde sin hånd på, apotekerens, og som hun tjente der 3-4 år, havde hun mange gange skuret den. Jacobus Gesius lagde hånd på den omtvistede morter og vedkende den sig at være hans og havde købt den af hans formands enke Cathrine, salig Folmer Apotekers.

(250)

** Claus Jessen, herredsfoged i Framlev Gjern herred, fuldmægtig på Jacobus Gesius, apoteker sst, havde stævnet Anders Jørgensen Bro. på Claus Jessens begæring blev sagen opsat 3 uger.

** Egert Klerche, ridefoged på Sjelle Skovgård, på sin husbond Rasmus Brobergs vegne havde på hans bonde Christoffer Mouritsen af Sjelle hans vegne stævnet Peder Lassens krambodsvende Tøger og Hans Baltsersen angående deres ulovlige påsagn. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for tolder Johan Suhr, efter opsættelse her af retten næst afvigte 11/8 kontra Peder Loft, i rette lagde kopi af begæring om arrest på skipper Peder Loft og forkyndelse 4/4 1701, hvorimod blev i rette lagt et tingsvidne her af retten, næst afvigte 4/8, samt borgmestre og råds anordning Peder Loft at sejle i færgeløbet, dateret 2/4 1701. sagen blev opsat 3 uger.

(251)

** følger nu de her i dag fremlagte dokumenter, først i Rasmus Værns førte tingsvidne den fremlagte kaldsseddel.

** dernæst Jacobus Gesius hans fremlagte stævning.

25/8 1701.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde med en skriftlig kaldsseddel stævnet amtsforvalter Envold Randulf, oberst Bartholin, hr Bertel Mygind i Hasle meldende, som herefter følger indført, hvorefter blev i rette lagt Søren Andersen, tjenende hr Bertel i Hasle, hans med 3 bogstaver underskrevne klage meldende, som herefter følger indført. derefter vidnede Niels Jacobsen, tjenende hos sin stedfar Jens Drejer, med flere, at for 5 eller 6 uger siden, da bønderkarlene mødte ved amtstuen at lade dem antage til landmilitsen, da faldt officererne på bønderne med dragne kårder hug og slag, og da kom der to underofficerer gående med Søren Andersen imellem sig, så kom amtsforvalteren til dem og tog bondekarlen ved håret og sagde, vil din hundsfot ikke gå fort, og sagde til en korporal, slå tæt på ham 5 eller 6 gode rap, så gav korporalen karlen 2 eller 3 slag af flinten over ryggen med den lille ende. derefter blev i rette lagt Anders Vinters og hr Bertel Myginds indlæg, som herefter følger indført.

(254)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, fremlagde en skriftlig kaldsseddel, som herefter indføres. sagen blev opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Simon Nielsen, boende i Røved, i rette lagde byfogdens stævning kontra Mikkel Lauritsen Gran, murmester sst, for vidners førelse, melder som herefter indføres, hvorefter efterskrevne vidnede, at de var inde til Christen Nielsen slagters, og da kom Mikkel Murmand og spurgte Simon Nielsen, om han ville betale ham en mark, han var ham skyldig, og dersom han ikke straks ville betale, ville han lade ham arrestere, hvortil Simon svarede, jeg er eder intet skyldig, da sagde Mikkel Murmand, du har gjort imod mig som en tyv.

** Mogens Robertsen for mester Rasmus Andersen efter opsættelse 28/7 kontra Niels Podemester. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

(255)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Oluf Eriksen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, og som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Morten Halkær sst imod doms fornyelse, og i rette lagde en dom her af tinget 18/3 1700, hvori Morten Halkær er tildømt at betale 62 rigsdaler til Anders Pedersen Tollund, forhen tjenende Hans Bendixen, hvorefter han nu blev tildømt at betale 62 rigsdaler til Hans Bendixen på hans forrige tjener Anders Tollunds vegne.

** Hans Rasmussen for Poul Calmer efter opsættelse næst afvigte 11/8 kontra en del gældnere. intet svar, derfor opsat endnu 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Petter Bohm, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 21/7 kontra Jochum Sandthoff borger sst med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

** følger de forhen i dag fremlagte dokumenter. først i Rasmus Værns tingsvidne to kaldssedler

(256)

** Søren Andersens klage.

** amtsforvalter Randulfs indlæg.

(257)

** amtsforvalter Randulfs begæring til de kongelige kommissarier og deres resolution.

** hr Bertel Mygind i Hasle hans svar og indlæg.

** i Simon Nielsen i Røved førte tingsvidne hans stævning.

1/9 1701.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigte 21/7 kontra Jørgen Borum skrædder og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at som af tingsvidne næst afvigte 7/7 sees, at Jørgen Borum skrædder med sten har forfulgt Christen Jensen sst, så vides ikke rettere deri at kende, end Jørgen Borum skrædder tilfindes at skal betale for stenhug 3 gange 6 lod sølv og for hans formastelse imod loven, som den der har gjort sig selv ret, at bøde til de fattige en rigsdaler og for helligbrøde 3 lod sølv.

(258)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Simon Nielsen, boende i Røved, havde stævnet Mikkel Lauritsen murmester, borger sst, for dom, hvortil Mikkel Murmester svarede, at han intet vidste at påsige Simon Nielsen andet end ærligt og godt. sagen blev opsat 14 dage.

** Egert Klerche, ridefoged på Sjelle Skovgård, på sin husbond Rasmus Brobergs vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 18/8 kontra Peder Hansens krambodsvende og begærede dom. dommeren befandt sig efter lovens tilfald i denne sag at opnævne 8 efterskrevne meddomsmænd.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for doms fornyelse, og tiltalte dem for gæld til hans forrige tjener Anders Pedersen Tollund, hvorimod blev fremført svar og i rette lagt indlæg, hvorefter efterskrevne blev tilfundet at betale deres resterende gæld.

** Hans Bendixen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Hans Junghans regimentkvartermester, boende sst, for doms fornyelse for hvis, han er ham skyldig, og i rette lagde en dom her af tinget 15/2 1700, hvori han er tildømt at betale 36 rigsdaler, og nu blev han igen tildømt at betale samme gæld.

(259)

8/9 1701.

** Claus Jessen, herredsfoged i Framlev-Gjern herreds ting, fuldmægtig for Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 18/8 kontra Anders Jørgensen Bro, angående en omtvistet morter. dommeren resolverede, at såsom herredsfoged Claus Jessen på apotekerens vegne har sat i rette på Anders Jørgensen Bros ære, så fandt han sig derfor efter lovens 1.bogs 5.kapitels 19.artikel beføjet at til sig tage 8 tingmænd med ham at dømme i denne sag.

** Mogens Robertsen for Rasmus Andersen kontra Niels Podemester efter opsættelse 28/7. med begge parters bevilling blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for tolderen Johan Suhr kontra Peder Loft efter opsættelse 11/8. sagen blev opsat 8 dage.

(260)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Lauge Hagerup, borger og guldsmed sst, i rette lagde en skriftlig stævning melder, som herefter følger indført, og dermed stævnet Johan Plumb guldsmed for ukvemsord og overlast, og Lauge Hagerups tjenestepige Anne Rasmusdatter vidnede, at da hun var i Johan Plumbs hus og skulle levere ham en seddel fra hendes husbond, da slog han hende over hendes hånd og derefter under begge ører og stødte hende ud ad døren, og efterskrevne vidnede, at hun kom grædende ud.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Lauge Hagerup, borger og guldsmed sst, i rette lagde en skriftlig stævning, hvormed var stævnet Johan Plumb guldsmed for dom, som herefter bliver indført, hvortil Johan Plumb svarede, at han vil give oplysning, at han er bagtalt og ilde medhandlet, så sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator for Knud Henriksen, forrige tjenende på Else Poulsdatters vinkælder, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom. sagen blev opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Oluf Eriksen kontra Jost Smed med flere. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Oluf Eriksen, borger og handelsmand sst, havde stævnet skipper Mikkel Nische, borger sst, for gældsdom efter dom her af tinget 16/2 1699, hvori han er tildømt at betale Oluf Eriksen og Claus Fynbo 217 sletdaler, som han nu blev tildømt at betale.

(261)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Poul Pedersen Calmer, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 11/8 kontra Peder Lauritsen tømmermand og Rasmus Slagter og begærede dom, hvorefter de indstævnede blev tildømt at betale deres gæld.

** følger nu i Lauge Hagerups førte tingsvidne den fremlagte stævning.

15/9 1701.

** blev læst og påskrevet regimentkvartermester Hans Junghanses udgivne pantebrev til Abraham Lehn på 300 rigsdaler, pantsætter en ham tilhørende 1/16 del part i det Arendals defektions skib, Prins Christian kaldt, så og den fordring han i salig Dines Pedersens stervbo tilkommer.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Tyge Clemendsen, Peder Hansen Kryssings krambodsvend, borger og handelsmand sst, havde med en skriftlig stævning stævnet Rasmus Broberg til Sjelle Skovgård og en hans tjener Christoffer Mouritsen af Sjelle, item Anders Rasmussen af Skørring og Christoffer Olufsen af Sjelle for vidner at anhøre, melder som den herefter er indført

(262)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde skriftligt stævnet Rasmus Bach og Søren Bonde, begge boende i Skejby, med flere imod vidners førelse angående den ulovlige medfart med en hoppes inddrivelse af Brendstrup mark, hvilken stævning herefter findes indført, hvorefter efterskrevne vidnede, at for en tid siden gik en sortbrun hoppe med føl, som tilhørte Jens Jacobsen, på Skejby mark, og da drev drengene af Skejby hoppen og føllet op til Skejby, men de løb fra dem, hvorefter nogle karle fra Skejby kom ridende og gennede dem til Skejby, og da hoppet og føllet havde stået en nat og en dag i hus og udkom på marken, da er hoppen der senere fundet død, og da natmanden havde taget huden af hoppen, syntes de, at den var ganske gennemslået.

(263)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 25/8 kontra Envold Randulf, og begærede endelig dom, men som Randulf ikke mødte, blev sagen opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Baltser Henrich Bager, borger og bager i Randers, han på sin hustrus søster Gertrud Rasmusdatters vegne bød sig i rette med en skriftlig stævning kontra Erik Adamsen musikantsvend i Randers, såsom han bemeldte Gertrud Rasmusdatter skal have besovet, og derfor fra Randers skal være bortrømt, som den herefter følger indført. sagen blev opsat 8 dage.

(264)

** Mogens Robertsen fuldmægtig for Simon Nielsen, boende i Røved, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 1/9 kontra Mikkel Lauritsen murmester, men som han ikke mødte, resolverede dommeren, at som Simon Nielsen har sat i rette på Mikkel Lauritsens ære, så eragtede dommeren sig efter loven beføjet at til sig tage 8 tingmænd, og sagen blev opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for tolder Johan Suhr fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 11/8 kontra Peder Loft. med bevilling blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Andersen Holst, musicus instrumentalis sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 28/7 kontra Niels Jensen podemester sst og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom mester Rasmus Holst tiltaler Niels Jensen podemester efter sin udgivne kontrakt 12/8 1700, som formelder at Niels Jensen har indsat Christen Christensen Gjern i tjeneste og lære på 5 års tid, og han imidlertid forsikret og godsagt for Christen Christensen Gjern, at han i sin lære skulle forblive og udstå, og imod forhåbning det skulle fejle, da forpligtet sig at betale Rasmus Andersen for drengens kost og andet, og da Christen Christensen er undveget sin lære 8/5 sidst afvigt, da blev for retten kendt, at Niels Jensen podemester bør til mester Rasmus Andersen at betale for Christen Christensen Gjerns kost fra kontraktens dato 11/8 1700 og til 8/5 1701, da han undveg, som er 38 uger 3 dage, ugentlig 3 mark, som bliver 28 sletdaler.

(265)

** KM byfoged Oluf Andersen fremstillede to borgere, som ved ed vidnede, at Anders Jensen, som Maren Christensdatter har udlagt til sin barnefar, han er her fra byen forrejst, før gerningen åbenbaredes, så de ikke ved, hvor han er at finde, og at byfogden intet af hans bøder har fået eller vil kunne få.

** følger nu de her forhen i dag fremlagte dokumenter. i Tøger Clemendsens førte vidne den fremlagte kaldsseddel.

** følger Baltser Henrich bager i Randers hans fremlagte stævning.

22/9 1701.

** Jacob Nielsen, ridefoged på Ristrup, på sin husbond assessor Hans von Lossow havde stævnet Jens Jørgensen, borger og handelsmand sst, for gæld efter sin obligation på 120 rigsdaler, dateret Ristrup 19/6 1698, med sin rente, som han blev tildømt at betale.

(266)

** Jacob Nielsen, ridefoged på Ristrup, på sin husbonds vegne havde stævnet Jens Jensen Ladefoged, borger sst, og tiltalte ham for gæld efter hans panteobligation, dateret 11/9 1699, på kapital 45 sletdaler, derfor pantsat adskilligt boskab. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Baltser Henrich Knøvenagel bager, borger i Randers, havde som næst afvigte 15/9 stævnet Erik Adamsen, musikantsvend af Randers, og efterskrevne, der iblandt Svend Henriksen instrumentsvend hos mester Rasmus Andersen sst og Johan Andersen Bruns instrumentistsvend her sst vidnede, at for 4-5 uger siden, som var den dag Jacob Davidsen blev begravet, da var Erik Adamsen Muus her i byen og sagde, han ville rejse med en smakke til Sjælland.

(267)

** Mogens Robertsen for tolderen Johan Suhr efter opsættelse her af retten næst afvigte 11/8 kontra Peder Loft. sagen blev med bevilling opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Oluf Eriksen, skipper og borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 8/9 kontra Jost Tomasen smed med flere for gæld, som de blev tildømt at betale.

** Achilles Gebhart Summermann af Hamborg havde stævnet borgmester Jens Basballe, angående han har understået sig at bemægtige sig hans gods, imod højesterets dom. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Laurits Hagerup guldsmed fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 8/9 kontra Johan Plumb, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

30/9 1701.

(268)

** blev læst og påskrevet borgmester Mikkel Mikkelsens udgivne skøde til Hans Abrahamsen sadelmager på 3 boder på Brobjerg, ligger imellem borgmesterens egen gård og den våning, Laurits Pedersen iboer.

** blev forkyndt Claus Jørgen Fynbos udgivne transport på 2 haver uden Studsgade, kaldt Teglhaven og Klokkerhaven.

** 8 domsmænd med byfogden i efterskrevne ærerørige sag at sidde retterting og dom.

** Claus Jessen, KM herredsfoged i Framlev-Gjern herred, efter stiftsbefalingsmandens anordning fuldmægtig for Jacobus Gesius, privilegeret apoteker sst, fremkom med opsættelse næst afvigte 8/9 kontra Anders Jørgensen Bro og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom Jacobus Gesius med overensstemmende vidnesbyrd har bevist, at den omtvistede morter har tilhørt ham, og der foruden gjort sin ed, at den imod hans vilje er ham frakommet, hvormed lovens 6.bogs 17.kapitels 10.artikel er fyldestgjort, så bør samme morter og støder være ham tilhørende, og Anders Jørgensen Bro ikke alene at betale de 2 rigsdaler til hospitalets fattige efter sin resolution, som skete 14/7,

formedelst han ikke til forelagte tid med sin hjemmelsmand for retten fremkom, men endog at erstatte Jacobus Gesius denne processes omkostning med 13 rigsdaler

(269)

** Egert Klerche, ridefoged på Sjelle Skovgård, på sin husbonds vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 18/8 kontra Peder Hansens krambodsvend og dreng. Peder Sørensen prokurator på deres vegne svarede, at de havde intet på Christoffer Mouritsen at sige, såsom sagen er ophævet imellem dem. sagen blev opsat 14 dage.

** Achilles Gerhart Summermann fremkom for retten efter opsættelse her af retten næst afvigte 22/9 kontra borgmester Jens Basballe. sagen blev opsat til næste tingdag.

(270)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Petter Rølich og Jørgen Rølich i Hamborg havde stævnet Johan Plumb guldsmed, borger sst, for gældsdom for hvis han efter Hieronimus Basballes opbuds kommission findes skyldig, hvori de er tilfaldet den 42.lod, hvori Johan Plumb blandt tilstående gæld er anført for 3 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Otte og Patrick Bey i Hamborg havde stævnet Hieronimus Basballe for gælds fordring hvis, han efter højesteretsdom er dem skyldig. sagen blev opsat til næste tingdag.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Oluf Eriksen, skipper og borger sst, havde med en skriftlig stævning stævnet Peder Henriksen, borger sst, for synsmænds opkrævelse, angående vinduer og indsigt af Peder Henriksens gård i Oluf Eriksens, melder som herefter følger indført, hvorefter blev af retten udnævnt efterskrevne 4 mænd.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Knud Henriksen vintappersvend, forrige tjener på Else, salig Christen Knudsens, vinkælder fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 8/9 kontra Jesper Nielsen Røved med flere og begærede dom, hvorpå efterskrevne blev tildømt at betale deres gæld.

(271)

** blev forkyndt Anders Lassen, nu boende i Torrild, hans udgivne skøde til Oluf Sørensen, borger og handelsmand her sst, på hans gård, ved Mindet liggende, imellem skipper Laurits Adriansens iboende gård og den bod, Sidsel Vadsteds iboede, samt søboden lige overfor gården.

** følger nu foranmeldte af Oluf Eriksens fuldmægtig fremlagte stævning.

6/10 1701.

** blev forkyndt Birgitte Christensdatter, salig Søren Nielsens, i Voldby item hendes søn Niels Sørensen og søster Maren Sørensdatters givne afkald til Jens Jensen pottemager borger sst for arv efter hans salig hustru Anne Sørensdatter, dateret Århus 20/10 1700.

** Jacob Nielsen, ridefoged på Ristrup, på sin principal assessor Hans von Lossows vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 22/9 kontra Jens Jensen Ladefoged, angående gæld efter obligation 45 sletdaler med sin forfaldne rente, som han blev tildømt at betale.

** Christian Jacobsen prokurator fremkom for retten med en skriftlig stævning til Peder Sørensen prokurator angående 10 rigsdaler, og i rette lagde Laurits Jacobsen naglesmed af København hans transport til Christian Jacobsen prokurator, dateret 19/5 1691, men da Peder Sørensen beråbte sig på kontrastævning, blev sagen opsat 14 dage.

(272)

** Achilles Gebhart Summermann fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigte 22/9 kontra borgmester Jens Basballe og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom borgmester Jens Basballe for retten lader producere en videmeret kopi af KM befaling til to kommissarier, som mellem ham og Summermann på Gebhart Lübkes vegne deres stridigheder skal kende, da vides ikke rettere end som kendes, den søgende tillige med alt andet hovedsagen vedkommende til denne kommission bør indkomme.

** Mikkel Johansen, borger og handelsmand sst, fremkom med en skriftlig stævning, hvormed han havde stævnet Poul i Brendstrup med flere for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(273)

** Mikkel Johansen, borger og handelsmand sst, havde stævnet Frands Sørensen i Hår med flere for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for byfogden Oluf Andersen sst havde stævnet efterskrevne for resterende penge for tilkøbte varer på en del auktioner, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Otte og Patrick Bey af Hamborg fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 30/9 kontra Hieronimus Basballe. sagen blev opsat 3 uger.

** Peder Sørensen for Lauge Guldsmed efter opsættelse 8/9 kontra Johan Plumb. som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator for Rasmus Værn kontra amtsforvalter Randulf. så skete efter påkald intet svar, så blev sagen opsat endnu 3 uger.

13/10 1701.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Claus Jessen, herredsfoged i Framlev-Gjern herred, havde stævnet Jacobus Gesius for hans salær, for den sag at udføre angående en omtvistet morter. intet svar, så blev sagen opsat 14 dage.

(274)

** Hans Rasmussen for Simon Nielsen i Røved kontra Mikkel Lauritsen murmand efter opsættelse 17/9 næst afvigt. endnu samtykket opsat 14 dage.

** Laurits Tomasen, logerende her sst, havde stævnet Oluf Mikkelsen, borger sst, for gældsdom efter hans obligation, lydende på 100 sletdaler, hvorpå resterer 41 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Egert Klerche, ridefoged på Sjelle Skovgård, på sin principal Rasmus Brobergs vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 18/8 kontra Peder Hansens krambodsvend og dreng. så mødte prokurator Peder Sørensen og på Tøger Clemendsen og medindstævnedes vegne svarede, at sagen var forligt, hvormed Egert Klerche på sin principals vegne var fornøjet.

20/10 1701.

** læst og påskrevet KM forordning, at forordningen om fallitter, af dato 17/5 1690, er ophævet.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Lauge Hagerup guldsmed, borger sst, havde med en skriftlig stævning stævnet Johan Plumb, guldsmed sst, for dom angående voldeligt overfald forøvet på hans tjener Mikkel Poulsen, som herefter følger indført. Mikkel Poulsen, i lære hos Lauge Hagerup, vidnede, at næst afvigte tirsdag gik han efter svendens befaling til Johan Plumbs at hente en hammer, de havde lånt Erik Guldsmeds dreng, som igen havde leveret Johan Plumbs svend, og da han sagde, at han kom efter en hammer, der var deres, slog Johan Plumb ham under øret og tog ham i skulderen og slog ham i næse og mund, så løb han gennem stuen og Johan Plumb efter ham og sagde, så skal du have din hundsfot. andre vidnede, at de havde seet Mikkel Poulsen var et korn blodig på kinden.

(275)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for salig amtsforvalter Jens Knubs børns formyndere Peder Hansen, Oluf ---- og Jes Petersen deres vegne havde stævnet Morten Værn og Elias Organist for dom for hvis, de er skyldig for tilkøbte varer på salig amtsforvalter Knubs auktion, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Lauge Guldsmed kontra Johan Plumb efter opsættelse næst afvigte 8/9. intet svar, endnu bevilget opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for byfogeden kontra Christen Vegerslev og Kirsten Bødkers efter opsættelse næst afvigte 6/10. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen for Mikkel Johansen efter opsættelse næst afvigte 6/10 kontra en del gældnere. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Maren, salig Peder Mørkes, efter opsættelse næst afvigte 6/10 kontra gældnere. intet svar, endnu opsat 14 dage.

** Christen Jacobsen prokurator af København kontra Peder Sørensen prokurator efter opsættelse næst afvigte 6/10. så mødte Peder Sørensen og i rette lagde en kontrastævning i sagen til Christen Jacobsen for 18 lod sølv og 4 rigsdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for KM tolder sst efter opsættelse her af retten næst afvigte 11/8 kontra Peder Loft. sagen blev opsat 4 uger.

** følger nu Lauge Hagerup guldsmeds fremlagte stævning.

27/10 1701.

** blev læst og påskrevet Karen, salig Peder Lassens, med lovværge Christen Vegerslev hendes udgivne skøde til Jens Jensen Farre på den gård, han iboer, her bag ---- med tilliggende et gårdsavl.

(276)

** byfogden Oluf Andersen kontra Christen Vegerslev og Kirsten Bødkers efter opsættelse næst afvigte 20/10, og nu fremlagde byfogden et skiftebrev efter salig Christian Wolf garver sst, dateret 14/5 1701, hvoraf sees, at Christen Vegerslev har købt på den salig mands auktion varer for 7 rigsdaler, og Kirsten Bødkers har købt for 3 rigsdaler, som de blev tildømt at betale.

** blev læst og påskrevet landstings kaldsvidne, dateret 17/8 1701, til skifte efter salig hr Jesper i Malling 17/10 1701.

** Peder Sørensen for salig amtsforvalter Knubs børns formyndere efter opsættelse næst afvigt 20/10 kontra Morten Værn og Elias Wernischy. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Henrik Otte og Patrick Bey kontra Hieronimus Basballe efter opsættelse næst afvigte 30/9. sagen blev med bevilling opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Simon Nielsen i Røved fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 1/9 kontra Mikkel Lauritsen Gran, murmester sst. Mikkel Gran i rette lagde en forening imellem ham og Simon Nielsen om denne sag, dateret Herst 12/9 næst forløben, og melder, som herefter følger indført, hvorefter Mogens Robertsen frafaldt sagen.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Lauge Hagerup guldsmed, borger sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 8/9 kontra Johan Plumb guldsmed og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom med tingsvidne bevises, at Johan Plumb har slået Hagerups tjenestepige, da hun kom til ham med en seddel, da bør Johan Plumb bøde til denne bys hospitals fattige en rigsdaler, og betale til Hagerup for denne processes bekostning 3 rigsdaler.

(277)

** Hans Rasmussen for Claus Jessen efter opsættelse næst afvigte 13/10 kontra Jacobus Apoteker. så skete intet svar, så sagen blev opsat 4 uger.

** Peder Sørensen for Lauge Hagerup fremkom med en forelæggelse i tingsvidne i dag 8 dage kontra Johan Plumb. så blev Johan Plumb med Lauge Hagerup for retten således forenet og frafaldt deres stridigheder, så Johan Plumb lovede at betale til Hagerup 3 rigsdaler og forære til hospitalets fattige 1 rigsdaler.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 25/8 og begærede dom, hvorefter blev afsagt, så efterdi det ikke er bevist, at den bemeldte bondekarl Søren Andersen ulovligt har opsagt sin tjeneste hos Rasmus Værns bonde Søren Poulsen i Skejby, eller han sig derfra har skilt, uden vilje og minde, da bør Envold Randulf for Rasmus Værns tiltale fri at være.

** følger nu foranmeldte fremlagte erklæring imellem Simon Nielsen af Røved og Mikkel Murmand.

3/11 1701.

** byfogden Oluf Andersen havde stævnet Jens Ibsen podemester, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 12 rigsdaler, han på deres mellemværende er skyldig, og som han ikke mødte, blev han tildømt af betale denne gæld.

(278)

** blev læst og påskrevet landstings kaldsseddel, dateret Viborg landsting 12/10 1701, over salig Keld Matiasen, fuldmægtig på Marselisborg, hans arvinger og kreditorer at møde på Marselisborg 23/11 næstkommende til skifte efter ham.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Søren Jensen snedker, borger sst, havde med en skriftlig stævning stævnet flere lavsbrødre, som herefter følger indført, men som vidnerne ikke mødte, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigte 20/10 kontra Christen Jacobsen, prokurator af København, og nu blev sagen for retten forligt, således at de 10 rigsdaler, som ved forrige forening hos byfogden blev bestående, deraf skal de begge have 5 rigsdaler, og bepligtede Christian Jacobsen at holde Peder Sørensen skadesløs for de 18 lod sølv, som Laurits Jacobsen naglesmed i København havde pantsat.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Otte og Patrick Bey fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 30/9 kontra Hieronimus Basballe. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Maren, salig Peder Pedersen Mørkes, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 6/10 kontra Frands Sørensen i Hår med flere for gæld, og nu blev efterskrevne tildømt at betale deres gæld.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Mikkel Johansen, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 6/10 kontra Poul N i Brendstrup med flere, og nu blev efterskrevne tildømt at betale deres gæld.

(279)

** følger nu Søren Jensen snedkers fuldmægtigs fremlagte stævning til Palle Snedker og efterskrevne lavsbrødre.

10/11 1701.

** blev for retten fremvist Tomas Bagers pantebrev udgivet til Mette, salig Jens Vinters, og hendes søn Hans Vinter på 100 sletdaler, og derfor pantsat hans gård på Mejlgade, dateret 17/10 1695, og af rådmand Hans Vinter påskrevet indløst 2/10 1701.

** blev fremvist indløst at være Tomas Christensen bagers til borgmester Mikkel Mikkelsen udgivne pantebrev på hans iboende gård for 100 rigsdaler, protokolleret bytinget 17/1 1695, og af rådmand Hans Vinter påskrevet indløst at være 2/10 1695.

** blev læst og påskrevet Tomas Christensen bagers udgivne pantebrev til hr Niels Friis på hans iboende gård med have og avling for 300 sletdaler, dateret x/10 1701.

** blev læst og påskrevet Jens Jensen ---- til hr Niels Friis i Sporup udgivne pantebrev på 200 sletdaler, og derfor pantsætter hans iboende gård bag klostret med have og gårdsavling.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Søren Jensen snedker, borger sst, havde som 3/11 stævnet Palle Snedker med flere for vidner og dom, og i rette lagde hr Hans Toksværds attest angående hvad, ved arbejdet passerede imellem Søren Snedker og Palle Snedker, som den herefter følger indført, hvorefter efterskrevne vidnede, at Palle Snedker var antaget af hr Hans Toksværd til at høvle, pløje og lægge loft og gulvfjæl i hans nye gård og ikke til videre, og var Søren Snedker antaget af hr Hans Toksværd til at forarbejde vinduer, karme og døre, og befattede Søren Snedker sig intet med noget af samme arbejde, for han og Palle var vel forligt derom, og Palle begærede af Søren Snedker, at han ville tage sig det an, ellers fik han at søge det hos andre. videre vidnede de, at de af snedkerlavet og deres oldermand blev forbudt at arbejde hos deres mester Søren Snedker, før han havde betalt hans straf.

(280)

** Peder Sørensen for Søren Jensen Snedker efter opsættelse næst afvigte 3/11 kontra snedker Palle. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for salig amtsforvalter Jens Knubs børns formyndere efter opsættelse næst afvigt 20/10. sagen endnu bevilget opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for madame, salig borgmester Jens Låsbys, havde stævnet Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, for dom angående det gjorte udlæg efter en højesteretsdom. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Nielsen møller i Fjellerup havde stævnet Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, for dom og doms fornyelse for gæld. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for Henrik Otte og Patrick Bey efter opsættelse næst afvigte 30/9 kontra Hieronimus Basballe. sagen blev opsat 8 dage.

** følger nu i Søren Jensen snedkers førte tingsvidne den fremlagte attest af hr Hans Toksværd.

17/11 1701.

** blev forkyndt Poul Pedersen Calmers til Laurits Pedersen skomager udgivne skøde på hans ejendom på Tangen, kaldt Pannerups eje, næst ved rådmand Hans Vinters boder.

** Oluf Andersen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Jensen podemand og Poul Jensen betjent for syn og vidne at anhøre, angående hvis slagsmål, som de skal have forøvet i Mikkel Johansens hus 29/10 sidst afvigt, og efterskrevne vidnede om slagsmålet, og da de fik dem skilt, beklagede Poul Jensen sig over sit ene ben, som han ville tro var i stykker.

(281)

** byfogden Oluf Andersen æskede vidne, og efterskrevne vidnede, at de 11/11 næst afvigt var i byfogdens hus, hvor en kvindesperson, Anne Hansdatter, bekendte at hun var frugtsommelig ved en sadelmagersvend Erik Jørgensen, som tjente med hende hos Hans Abrahamsen, sadelmager sst, forleden sommer, og det er dem vitterligt, at samme svend var rejst her fra byen, førend hans begangne lejermål blev åbenbaret, så han derfor ikke har betalt noget af hans KM bøder.

** byfogden Oluf Andersen æskede vidne og lod læse og påskrive en attest, at en person Jens Jacobsen, som en kvinde, Edel Simonsdatter, for barnefar har udlagt i domkirken 17/7 1700, han er bortrejst her fra byen, før lejermålet åbenbaredes, og byfogden derfor ikke hans bøder af ham har bekommet.

** blev læst og påskrevet kong Frederik den 4.forbedrede og bekræftede --- for det kongelige ridderlige akademi i København.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, konsumptionsforvalter sst, havde stævnet, for synsmænds opkrævelse at syne og besigtige deres gærders brøstfældighed ud til marken og baglåger, efterskrevne personer, som herefter følger indført, hvorefter blev opnævnt og tilmeldt efterskrevne synsmænd.

** Peder Sørensen for Søren Jensen snedker kontra snedkerlavet. endnu efter Peder Sørensens begæring med irettesættelsen bevilget opsat 4 uger.

** Mogens Robertsen på tolder Johan Suhrs vegne kontra Peder Loft. endnu efter Peder Sørensens begæring bevilget opsat 4 uger.

** Peder Sørensen for madame, salig borgmester Jens Låsbys, kontra Hieronimus Basballe efter opsættelse næst afvigte 10/11. sagen blev opsat 8 dage.

(282)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Nielsen, møller i Fjellerup mølle, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 10/11 kontra Hieronimus Basballe, og i rette lagde sit skriftlige indlæg med regning over resterende kapital med rente og omkostning, 575 rigsdaler, og begærede endelig dom, hvorpå faldt dom, som herefter følger indført.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Otte og Patrick Bey i Hamborg deres vegne fremkom efter opsættelse her af retten næst afvigte 30/9 kontra Hieronimus Basballe og begærede

endelig dom, hvorefter blev afsagt, såsom Henrik Otte og Patrick Bey har i rette lagt en højesterets dom 29/6 1700, som tilfinder Hieronimus Basballe at indfri sine 3 veksler, hvorefter er gjort udlæg for 1473 rigsdaler, og da auktionen ikke kunne tilstrække, idet der manglede 693 rigsdaler, hvilke 693 rigsdaler Hieronimus Basballe blev tildømt at betale.

** følger sententsen til Peder Nielsen Fjellerup møllers dom, som i dag er afsagt, at Hieronimus Basballe bør betale Peder Nielsen de resterende penge 494 rigsdaler.

(283)

** følger nu efterskrevne personer, som Rasmus Værn har ladet indstævne for deres gærders brøstfældighed ud til marken.

24/11 1701.

** blev læst og påskrevet KM forordning, hvorved forordning om fallitter ophæves, samt forordning om politiets administration, item politimester Claus Rask hans politiinstruktion for byfogden sst.

** blev forkyndt Laurits Pedersen skomagers udgivne pantebrev til rådmand Hans Vinter på hans iboende ejendom bag klostret på Tangen for 80 rigsdaler.

** Peder Sørensen for Maren, salig borgmester Jens Låsbys, kontra Hieronimus Basballe. endnu bevilget opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Søren Jensen snedker fremkom med opsættelse næst afvigte 3/11 kontra snedkerlavsbrødre. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for salig amtsforvalter Knubs børns formyndere kontra organisten og Morten Værn efter opsættelse 20/10. endnu bevilget opsat 14 dage.

(284)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for Peder Loft, borger sst, havde med en skriftlig stævning stævnet Simon Nielsen Glud, tolder i Kalundborg, for vidneførsel angående hans smakke, som ved færgeløbet har været i Kalundborg melder, som den herefter følger indført. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Rasmus Værn, konsumptionsforvalter samt borger og handelsmand sst, havde som næst afvigte 17/11 stævnet byens indvånere for deres baglåger og gærders vedligeholdelse og lukkelser, hvorefter synsmændene i rette lagde deres underskrevne synsforretning, som herefter følger indført.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for konsumptionsforvalter Rasmus Værn havde som næst afvigte 17/11 stævnet indvånerne for ulovlige baglåger og deres gærders vedligeholdelse. sagen blev opsat 14 dage.

** blev læst og påskrevet KM brev til stiftbefalingsmand Frederik Wind, angående de vakante lægd af landmilitsen at kompletteres inden førstkommende nytår.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne personer sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** følger nu til Rasmus Værns i dag forhvervede tingsvidne den fremlagte synsforretning.

(285)

** følger nu Peder Lofts stævning til tolder Simon Nielsen i Kalundborg.

1/12 1701.

(286)

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jens Christensen, boende i Vejlby, for vidner at anhøre angående hans forøvede skovhugst i Riis skov 10/12 næst afvigt. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Peder Svendsen skrædder, borger sst, havde stævnet Søren Graver skrædder, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 7 rigsdaler, han ved afregning 11/2 1684 blev ham skyldig. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen for Peder Loft efter opsættelse næst afvigte 24/11. endnu opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for madame Maren, salig borgmester Jens Låsbys, sst fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 10/11 kontra Hieronimus Basballe og begærede dom, hvorefter blev afsagt, såsom Maren Jensdatter, salig borgmester Jens Låsbys, lader i rette lægge en højesteretsdom 28/6 næst afvigt, hvoraf sees, at Hieronimus Basballe efter 4 ugers forløb straks skulle betale salig borgmester Låsbys efterleverske 600 rigsdaler med processens bekostning med 30 rigsdaler, men da han ingen rede penge kunne til veje bringe, så er adskillige varer blevet udlagt, som på auktion indbragte 355 rigsdaler, så der til rest blev 275 rigsdaler, som Hieronimus Basballe blev tildømt at betale.

8/12 1701.

** KM forordning at heste, mod toldens erlæggelse, må af Danmark udføres blev aller underdanigst læst og påskrevet.

** salig Peder Lassen, forrige borger sst, hans efterladte børn til deres stedmor Karen Lauritsdatter udgivne afkald for deres fædrene arveparter, dateret 12/8 1701, blev læst og påskrevet.

(287)

** byfogden Oluf Andersen sst på KM og Århus bys vegne efter varsel næst afvigte 1/12 kontra Jens Christensen i Vejlby til vidnesførelse, men da vidnerne ikke efter påkald mødte, blev sagen opsat 8 dage og forelagt de indstævnede vidner da at møde.

** byfogeden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne havde stævnet Anders Jensen podemester hos sin far for dom, angående forøvet klammeri og slagsmål på Poul Jensen konsumptionsbetjent i Mikkel Johansens hus. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Jens Jacobsen efter opsættelse næst afvigte 24/11. intet svar, så sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for skipper Peder Loft, borger sst, havde som næst afvigte 24/11 og med opsættelse næst afvigte 1/12 stævnet tolderen i Kalundborg, som herefter følger indført, og lod læse og påskrive et forhør i byfogdens hus næst afvigte 16/11, som melder som Matias Sørensen Hårbo og Niels Christensen deres da aflagte vidner samt borgmester Jens Basballes attest, Peder Lofts indlæg, tolder Simon Nielsens erklæring samt en ekstrakt af kammerkollegiets skrivelse til tolderen i Kalundborg, som herefter følger indført, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Palle Jensen snedker, borger sst, lod læse og påskrive en skriftlig stævning, hvormed var indstævnet Søren Jensen snedker for en saggivelse ham tillagt, angående snedkerarbejde i hr Hans Toksværds gård, som herefter følger indført, hvorefter efterskrevne vidnede, at næst afvigte 24/8 gik Palle Jensen snedker til borgmester Mikkel Mikkelsen og gav ham til kende, at Søren Jensen snedker var indladt sig i hr Hans Toksværds arbejde i hans nye gård, og da gav borgmesteren dem lov, at lade lavet samle, og da lavsbrødrene var samlet, da nævnte oldermanden 4 brødre ud, som skulle sige derom, og de kendte Søren Jensen snedker at give til lavets fattige en halv rigsdaler, for han var gået i Palle Snedkers arbejde.

(288)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Søren Jensen snedker fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 3/11 kontra Palle Snedker med flere. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtiget for salig Morten Jørgensen Sommerfelds sønner Jørgen Sommerfeld og Jens Sommerfeld og for Christen Vegerslev på den salig mands datter Johanne Sommerfelds vegne havde med en skriftlig stævning stævnet for vidners førelse rådmand Hans Vinter på sine børns vegne og Hieronimus Basballe på sin hustrus vegne, som salig borgmester Mikkel Mallings arvinger, angående to ejendomme til Niels Terkildsen på Mejlgade og Niels Hårup på Mejlgade item samme to mænd med deres adkomster efter stævningens formelding, som herefter følger indført. så mødte Niels Rasmussen Hårup og i rette lagde salig borgmester Mikkelsens købebrev og Niels Terkildsen i rette lagde Jens Jørgensen, borger sst, hans udgivne skøde, hvorefter blev i rette lagt Hans Vinter og Hieronimus Basballes indlæg og protest angående samme sag, som vedrører deres salig svigerfar borgmester Mikkel Mikkelsens gårde, som alt herefter følger indført.

(289)

** Mogens Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Sommer studiosus havde stævnet Peder Basballe for gæld 43 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Fog, hører her ved domskolen, havde stævnet Hieronimus Basballe for en arrest på hvis, Hieronimus Basballe på sin hustrus vegne da kunne arve i hendes salig fars bo, for kapitel 332 rigsdaler, efter en dom her af tinget 12/5 1701, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** følger nu foranmeldte dokumenter i Peder Lofts førte tingsvidne.

(291)

** følger nu til Palle Snedkers tingsvidne den fremlagte stævning.

(292)

** følger nu til salig Morten Sommerfelds børns vidne de fremlagte dokumenter.

15/12 1701.

** blev læst og påskrevet KM forordning om en navigationsskole --- i Stege på Møn.

(293)

** blev læst og påskrevet Hieronimus Basballes til sin bror borgmester Jens Basballe udgivet obligation på 1462 rigsdaler, som er børnepenge, derfor forsikrer ham i rede midler, han efter sin salig far kan tilfalde.

** blev forkyndt salig borgmester Mikkel Mikkelsens udgivne skøde til Rasmus Madsen på et gårdsavl, kaldt Hørers eje.

** blev læst og påskrevet borgmester Jens Basballes udgivne skøde til Rasmus Madsen af Geding den gård ved Munkeport, Peder Terkildsen iboede.

** blev læst og påskrevet Inger, salig Christen Basballes, hendes udgivne skøde til Morten Pedersen på den plads og våning ved Snævren, han iboer, dateret 23/6 1697.

** blev af byens fængsel fremstillet Karen Sørensdatter, som har siddet i et porthus under Peiter Bohms gård, som gav til kende at have avlet barn ved Niels Portner, tjenende stiftamtmand Wind, og før det blev åbenberet, var han borte herfra, og da hun intet havde til at betale sine bøder med, blev hun atter til straf i fængslet henbragt.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne havde som næst afvigte 1/12 og efter opsættelse 8/12 stævnet Jens Christensen af Vejlby, hvorpå efterskrevne vidnede, at næst afvigte 10/11 gik de i Riis skov og ledte efter nogle svin, og da holdt Jens Christensen og en karl med hans hest og vogn mellem to afhugne ege, hvoraf bullene var borte, og de huggede på grenene.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Sørensen Sommer studiosus fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 8/12 kontra Peder Basballe, borger sst, for gæld 43 rigsdaler, og i rette lagde et skiftebrev efter salig hr Søren Sommer i Mørke, dateret 30/5 1695, hvoraf han lod

læse, at Peder Sommer tilkommer i to af Peder Gyllings obligationer 35 rigsdaler, og gav til kende, at det øvrige, Peder Basballe søges for, er anden gæld. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Sommer studiosus havde stævnet Hieronimus Basballe, borger sst, for gæld efter obligation 200 rigsdaler, hvorfor er gjort arrest i Hieronimus Basballes arv efter sin svigerfar salig borgmester Mikkel Mikkelsen, og nu i rette lagde Hieronimus Basballes til hans søstersøn Peder Sommer udgivne obligation, dateret 11/3 1696 og opsigelse på samme obligation. sagen blev opsat 8 dage.

(294)

** Mogens Robertsen for tolder Johan Suhr kontra skipper Peder Loft efter opsættelse næst afvigte 11/8. på begæring blev sagen opsat til næste ting efter jul.

** Peder Sørensen for Søren Snedker kontra Palle Snedker og de andre af lavet efter opsættelse næst afvigte 3/11. endnu opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Fog, 5.lektiehører her ved domskolen, på egne og medarvingers vegne fremkom med en opsættelse her af retten næst afvigte 8/12 kontra Hieronimus Basballe, hvorimod blev i rette lagt borgmester Jens Basballes indlæg, hvori han beråber sig på Hieronimus Basballes obligation for hans salig søsterbørns penge, forud i hans tilkommende arv efter svigerfar at være berettiget, og i rette lagde samme obligation på 1462 rigsdaler, hvorefter blev afsagt dom, som herefter følger indført.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jacob Low, borger til Amsterdam, lod læse og påskrive en skriftlig stævning, hvormed blev stævnet Hieronimus Basballe, efter gjort arrest på hans arv i svigerfar salig borgmester Mikkel Mikkelsens bo, for 1626 rigsdaler og i rette lagde højesterets dom imellem dem afsagt 29/8 1700. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Peder Svendsen skrædder, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 1/12 kontra Søren Rasmussen Garver, skrædder og borger, for gæld efter afregning 1684, 7 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

(295)

** følger nu Peder Fogs fuldmægtig kontra Hieronimus Basballe for retten afsagte dom, såsom Peder Fog på egne og medarvingers vegne efter deres mor salig madame Cathrine, salig assessor Jørgen Fogs, har fremlagt en dom her af tinget 12/5 1701, hvori Hieronimus Basballe er tildømt at betale 300 rigsdaler efter hans obligation 3/9 1698, og da der ingen betaling er sket, er der blevet gjort arrest i Hieronimus Basballes arv efter hans salig svigerfar, borgmester Mikkel Mikkelsen. Jens Basballe, som er stævnet, om han noget hertil kan have at svare, har ladet fremlægge en obligation af Hieronimus Basballe, at han til Jens Basballe er skyldig på hans egne og deres søster salig Anne, salig Hans Storms, børn deres vegne for resterende arv 1462 rigsdaler. herom er således afsagt, at såvidt Hieronimus Basballe efter sin hustrus salig far, borgmester Mikkel Mikkelsen, ved endelig deling er videre berettiget, og bemeldte 1462 rigsdaler er forud blevet betalt, da bør af forberørte arv betales til Peder Fog forskrevne 300 rigsdaler.

22/12 1701.

** blev læst og påskrevet Jørgen Rasmussen skrædder, borger sst, hans udgivne skøde til Rasmus Juul, danske skoleholder sst, på hans iboende gård på Mejlgade imellem Søren Pottemagers og Søren Rasmussens ejendomme, dateret 4/11 1700.

** Oluf Andersen, KM byfoged, fremstillede to borgere, som vidnede, at den soldat Petter Nissen Knapmager, som afvigte sommer sig her i byen har opholdt, og af Jens Olufsen vognmands datter, Karen Jensdatter, for barnefar er udlagt, samme soldat har ikke været her i byen, siden det blev åbenbaret med hende, og byfogden har ingen lejermålsbøder af ham bekommet.

** byfogden Oluf Andersen kontra Anders Jensen Podemester fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 8/12. på begæring blev sagen opsat til næste tingdag efter jule helligt.

** Søren Mortensen, tjenende Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, havde stævnet sin husbond Christen Vegerslev for vidners førelse angående sin tjenestes opsigelse næst afvigte juni måned efter stævnings formelding, som herefter følger indført, hvorefter blev i rette lagt attester, Søren Mortensens skriftlige opsigelse og beskikkelse samt Christen Vegerslevs indlæg, som herefter følger indført. Peder Sørensen svarede efter Christen Vegerslevs ordre, at når Søren Mortensen gør rigtighed for hvis, han har haft i regnskab, da kan han søge sin afsked efter loven

(296)

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig for Jacob Low, borger i Amsterdam, fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigte 15/12 kontra Hieronimus Basballe og begærede dom. sagen blev opsat til næste tingdag efter jule helligt.

(297)

** Peder Sørensen for Søren Snedker efter opsættelse næst afvigte 3/11 kontra Palle Snedker og andre lavsbrødre. sagen blev opsat til næste tingdag efter jule helligt.

** Mogens Robertsen, efter opsættelse her af retten næst afvigte 15/12, for Peder Sommer kontra Hieronimus Basballe fremkom for retten, og i rette lagde en arrest gjort på Hieronimus Basballes arv efter hans salig svigerfar, borgmester Mikkel Mikkelsen, for 200 rigsdaler kapital. sagen blev opsat til næste tingdag efter jule helligt.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Sommer fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 15/12 kontra Peder Basballe. Peder Basballe hertil svarede, at han var Peder Sommer intet skyldig, men hans søster har givet ham den fordrede gæld i betaling. Peder Sommer lovede at skaffe forklaring, hvad tid skifte efter salig Peder Gylling er sket, og denne fordring i boet er blevet udlagt. så blev sagen opsat til næste tingdag efter jule helligt.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Sommer studiosus i rette lagde en skriftlig stævning kontra Hieronimus Basballe, og tiltalte ham for 70 rigsdaler efter lodseddel, udlagt på skifte efter salig Jens Andersen sst, dateret 6/7 1698. sagen blev opsat til næste tingdag efter jule helligt.

(298)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, efter opsættelse her af retten næst afvigte 24/11 kontra Jens Nielsen ankersmed med flere. Jens Ankersmed aflagde sin ed på, at han intet var skyldig, og da der ikke skete videre svar, blev sagen opsat til næste ting efter jule helligt.

** følger nu til Søren Mortensens tingsvidne de fremlagte dokumenter.

(299)

12/1 1702.

** blev forkyndt politimester Claus Rask hans advarsel om brændeveds savning i begge ender, og at de giver favneved sin rette længde, når den skal sælges, enkelt favneved 1 alen langt og dobbelt favneved 2 alen langt, og skipperne efter et års forløb ikke anderledes til København fører.

** byfogden Oluf Andersen kontra Anders Jensen Podemester efter opsættelse 8/12. intet svar, derfor opsat 3 uger.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for skipper Rasmus Mikkelsen Tunbo, borger sst, havde stævnet Peder Lauritsen bådsmand ved åen og Mikkel Andersen styrmand på Fiskergade for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(300)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig Jens Jacobsen Skivholme fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 24/11 kontra Jens Ankersmed med flere for gæld. nu blev sagen imellem Jens Jacobsen og Maren, Tomas Bagers, forenet således, at hun betalte 9 rigsdaler, og som intet svar skete, blev de øvrige indstævnede tildømt at betale deres gæld.

** blev forkyndt Laurits Farvers ? udgivne panteobligation på 58 rigsdaler til Christen Overgård, og derfor pantsætter adskilligt boskab af kobber, jern og andet.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for KM tolder Johan Suhr efter opsættelse her af retten næst afvigte 11/8 kontra Peder Loft æskede dom, hvorefter dommen blev afsagt, som herefter følger indført.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jacob Low af Amsterdam kontra Hieronimus Basballe fremkom efter opsættelse her af retten næst afvigte 15/12, og nu blev afsagt dom, dom herefter følger indført.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Henrik Otte og Patrick Bey af Hamborg havde stævnet Hieronimus Basballe, og i rette lagde en dom her af retten 17/11 1701, hvori Hieronimus Basballe er tildømt at betale Henrik Otte og Patrick Bey 693 rigsdaler, hvorefter blev afsagt dom, dom herefter følger indført.

(301)

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig for madame Maren, salig borgmester Jens Låsbys, sst havde stævnet Hieronimus Basballe, borger og handelsmand sst, for gjort arrest i hans arvepart efter salig borgmester Mikkel Mikkelsen, 302 rigsdaler, han efter dom her af retten næst afvigte 1/12 citanten er skyldig, hvorefter blev afsagt dom, som herefter følger indført.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Peder Nielsen Møller i Fjellerup mølle havde stævnet Hieronimus Basballe, borger sst, for gæld, han er ham skyldig, 529 rigsdaler, hvorfor er gjort arrest i salig borgmester Mikkel Mikkelsens bo i hvis arv, han på sin hustrus vegne kunne tilfalde, hvorefter blev afsagt, at så vidt Hieronimus Basballe efter sin hustrus salig far kan blive mere berettiget, efter at andre, som efter loven kan være prioriteret, har bekommet deres betaling, bør han til Peder Nielsen at betale dennes fordring.

** følger nu Jens Jacobsens for retten i dag afsagte dom kontra en del for gæld, at da der efter opsættelse intet svar skete, så blev de indstævnede efterskrevne tildømt at betale deres gæld.

** følger nu KM tolder her sst Johan Suhr hans fuldmægtig i dag afsagte dom kontra Peder Loft, eftersom borgmestre her i byen deres til skipper Peder Jacobsen givne tilladelse af 2/4 1701 ikke afsætter en af de tilforn omskrevne 3 færgesmakker, alene formelder at han af mangel for dem straks at befordre de rejsende, så kunne han ikke tilegne sig den frihed, som KM om færgeløbet udgangne forordning af 29/4 1684 om formelder, hvorfor skipper Peder Jacobsen Loft tilfindes at betale til KM tolder Simon Nielsen i Kalundborg laste og havnepenge for transport af sin smakke Pelikanen, drægtig 6 læster, efter KM toldordinans, og for sin bortløbelse, uden toldseddels tagelse, at betale til de fattige i Århus hospital 4 rigsdaler.

(302)

** videre følger Jacob Low af Amsterdam ved fuldmægtig den forhvervede dom, at den gjorte arrest i Hieronimus Basballes gård og i hans hustrus arv bør forblive, indtil endelig dom i denne sag bliver afsagt.

** følger den i dag af Henrik Otte og Patrick Bey i Hamborg deres forhvervede dom kontra Hieronimus Basballe, at den gjorte arrest for deres fordring blev kendt ved magt.

(303)

** følger madame Maren Jensdatter, salig borgmester Jens Låsbys, erhvervede dom kontra Hieronimus Basballe, at den gjorte arrest kendes ved magt.

13/1 1702.

(blev atter retten sat, som i aftes formedelst nattens påkommende mørke blev brudt)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand, sst havde stævnet skipper Jacob Simonsen angående den indpas, han har gjort i færgeløbet med smakken Lammet, hvorimod blev i rette lagt en kontrastævning, så sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Sommer studiosus fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 15/12 kontra Hieronimus Basballe angående gæld 200 rigsdaler, som Basballe blev tildømt at betale og arresten ved magt, som herefter følger indført.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Sommer kontra Hieronimus Basballe fremkom efter opsættelse næst afvigte 22/12. som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Peder Sommer efter opsættelse næst afvigte 8/12 kontra Peder Basballe. sagen blev med bevilling opsat 14 dage.

(304)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Søren Snedker, borger sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 3/11 kontra lavsbrødrene i snedkerlavet, hvorimod Mogens Robertsen fremlagde en supplik af snedkerlavsbrødrene, undtagen Søren Jensen, indgivet til stiftbefalingsmand Christian Gersdorff med derpå hans skriftlige resolution og afsigt og formente Mogens Robertsen, at det blev ved denne resolution, og sagen derved forblev foruden påkendelse her af tinget, og dermed frafaldt denne sag.

** følger nu den af Peder Sommers fuldmægtig forhvervede dom kontra Hieronimus Basballe.

19/1 1702.

(305)

** blev forkyndt Peder Hansen Kryssings udgivne skøde til Christen Mikkelsen Sicher på et stykke jord, liggende på Ballen ved Mejlgades ende, næst Christen Sichers iboende eje.

** Peder Sørensen prokurator for skipper Jens Rasmussen Vejlby, borger sst, havde stævnet skipper Matias Hårbo for 4 uvildige synsmænds opkrævelse at syne den indhegnede plads ved hans gård, hvorefter blev opkrævet efterskrevne mænd.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen, farver sst, havde stævnet Achilles Gebhart Summermann angående pålagte civil arrest for et tilkrav på nogle 1000 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen sst havde, i hans logement i instrumentist Rasmus Andersens hus, stævnet Achilles Gebhart Summermann for vidner og attester at anhøre, og derefter i rette lagde en beskikkelse, som blev forkyndt i Hasle præstegård, hvor Summermann logerede, hvorefter Christen Mikkelsen og hans svoger Eske Jensen Pannerup, borgersøn sst, vidnede, at de var i Hasle præstegård med mester Rasmus Andersen, som blandt andet spurgte Summermann, om det var sandt, som spargementet gik i Århus, at rådmand Peiter Jessen skulle være ham en sum penge skyldig, hvortil Summermann svarede, ja jeg har to af hans obligationer på 2972 rigsdaler, som rådmanden havde lovet at indfri.

(307)

** følger nu de forhen i dag producerede dokumenter først Jens Rasmussen Vejlbys stævning kontra Matias Hårbo.

(308)

** følger rådmand Peiter Jessens fuldmægtigs i rette lagte dokumenter kontra Achilles Gebhart Summermann.

(309)

** følger rådmand Peiter Jessens fuldmægtigs fremlagte dokumenter i tingsvidnes beskrivelse kontra Achilles Gebhart Summermann.

(310)

26/1 1702.

** blev fremlagt Anders Jensen Eskegårds pantebrev, af dato 12/1 1697, udgivet til nu salig borgmester Mikkel Mikkelsen, som deri pantsætter sin gårds tilliggende avling for 60 sletdaler med derpå skrevne Mikkel Mikkelsens svoger borgmester Hans Vinters underskrift 19/1 1702, at samme pantebrev er indfriet.

(311)

** byfogden Oluf Andersen på KM og sit embedes vegne samt på byens vegne havde til hjem og værelse i sin fars hus sst stævnet Morten Hansen farversvend for vidners førelse, angående klammeri her på gaden, og nu mødte Morten Hansen og hans far Hans Jensen farver og aftingede sagen med byfogden for slagsmål efter lovens pagni 900 artikel 8, og lovede for samme bøder 3 gange 6 lod sølv.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne havde skriftligt stævnet Jacob Jensen, guldsmedesvend sst, for klage og vidne, angående hans voldelige overlast på Nicolaj Parykmager med sin blotte kårde, hvilken kaldsseddel herefter følger indført, og nu vidnede synsmænd, at de næst afvigte 16/1 havde synet Nicolaj Parykmager, som havde blodige rifter, og tommelfingeren på højre hånd var hugget langs igennem. derefter vidnede Cathrine, salig hr Jens Kattenbergs, og Mette, salig Niels Tunbos, og hendes datter Mette Nielsdatter, at de om natten efter 15/1 ved klokken 3 slet så to personer, som med dragne kårder forfulgte en person på gaden, hvorefter Nicolaj Parykmager bankede på Mette Tunbos dør og bad hende lade op, såsom nogen ville myrde ham, og da blødte han meget. nu stod Nicolaj Parykmager for retten og erbød sig ved sin ed at ville bekræfte sin sigtelse, at Jacob Guldsmedesvend havde tilføjet ham samme skade.

(312)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jens Rasmussen Vejlby, borger og skipper, sst lod læse og påskrive en skriftlig stævning kontra Matias Hårbo, angående syn en haveplads, hvorefter synsmænd lod læse deres synsforretning, som de ved ed bekræftede, og som herefter følger indført.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Jens Sørensen og Søren Jensen i Højvarre deres vegne havde med en skriftlig kaldsseddel stævnet Christen Brogård og søn Peder Christensen Brogård og Mikkel Brogård, alle af Hornslet, angående skovhugst, som han og hans far er blevet sigtet for at skulle have begået i Segalt kær imellem fredag og lørdag morgen 25/11 og 26/11 næst forleden, hvorefter efterskrevne vidnede, at det stykke træ, de sigtes for at have hugget, det lå i dag 9 uger i deres have, og omtalte fredag kørte Jens Sørensen til Århus og kom ikke igen førend om lørdag middag.

(313)

** Anders Andersen Vindholm fuldmægtig for Pierre Poumou og Poul Coppie forpagtere ---- for tobak her i Danmark lod læse og påskrive en stævning, som følger herefter indført, og dermed stævnet Tomas Jørgensen Havnsø og Søren Rasmussen fisker at vidne angående 3 sække tobak fra skipper Jørgen Pedersens skiberum, og Tomas Sørensen vidnede, at nogle dage før sidst afvigte jul roede han og Søren Fisker med en liden båd ud på reden for, om nogen var, som ville i land, da at tjene derved nogle skillinger for at føre dem i land, og da tog de Jørgen Pedersen med sig i land, og han kastede to sække ned i båden, og de roede til Mejlgades ende og satte ham i land.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 19/1 kontra Achilles Gebhart Summermann, angående hans forbliven i civil arrest, indtil der bliver dømt i en sag, som rejser sig af to obligationer på 2972 rigsdaler, hvorefter blev afsagt, at det kendes billigt, at Achilles Gebhart Summermann bør selv at være borgen, indtil han stiller borgen, således at rådmand Peiter Jessen for denne sag kan være forsikret med omkostninger til hovedsagens påkendelse.

(314)

27/1 1702.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtiget for Peder Sommer studiosus fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigte 22/12 kontra Hieronimus Basballe angående gæld og begærede dom, hvorefter blev afsagt, så eftersom Basballe ikke er mødt, da kendes det billigt, at han bør betale til Peder Sommer forbenævnte penge.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Sommer studiosus fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 8/12 kontra Peder Basballe, hvorimod blev i rette lagt Peder Basballes indlæg, at han fragår gælden, hvorefter blev afsagt dom, som herefter følger indført.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for skipper Rasmus Mikkelsen Tunbo, borger sst, fremkom for retten med opsættelse her af tinget næst afvigte 12/1 kontra Peder Lauritsen bådsmand og Mikkel Andersen styrmand for gæld, og som intet svar skete, blev de tildømt at betale deres gæld.

** imellem Peder Sommer og Peder Basballe blev således afsagt, eftersom ikke bevises, skiftebrev efter salig hr Søren Sommer i Mørke, dateret 30/5 1695, at være svækket, og Peder Basballe har sig tilegnet det, som salig Peder Gylling til afgangne hr Søren Sommers stervbo skyldig var, da er han pligtig at betale Peder Sommer de forberørte 36 rigsdaler samt processens bekostning.

(315)

** følger de i retten fremlagte dokumenter. først byfogdens stævning imod Jacob Jensen guldsmedesvend for overfald på Nicolaj Parykmager, samt Nicolaj Jacobsen Hanghøj parykmagers klage.

** følger til Jens Christensen Vejlbys tingsvidne den gjorte synsforretning.

** følger til Jens Sørensen på egne og fars vegne boende i Højvarre i det forhvervede tingsvidne deres stævning.

** endelig lyder Pierre Poumou og Poul Coppie deres fremlagte stævning således, at Anders Andersen Vindholm fuldmægtig over tobaksintraderne for Pierre Poumou og Poul Coppie etc.

(316)

3/2 1702.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremstod med opsættelse her af tinget næst afvigte 12/1 kontra Anders Jensen Podemester for slagsmål, hvorefter blev afsagt, eftersom med tingsvidne her af retten, næst afvigte17/11, bevises, at Anders Podemand i klammeri har gjort Poul Jensen et dybt blodigt sår i hans ansigt, så tilfindes han at lide efter lovens 6.bogs 7.kapitels 6.artikel at bøde 13 lod sølv og processens bekostning betale byfogden 1 rigsdaler.

** Oluf Andersen, KM byfoged, på KM og Århus bys vegne havde stævnet Jacob Jensen guldsmedesvend sst for dom angående den voldelige overlast, han har øvet på Nicolaj Parykmager næst afvigte 15/1 om natten. sagen blev opsat til 9/2 næstkommende.

9/2 1702.

** læst og påskrevet KM forordning om to sessioner for landmilitsen i Danmark og andet til landmilitsens bestandige konservation.

** Christen Jacobsen skrædders udgivne pantebrev til Niels Espensen i Hasle, dateret Århus 11/9 1684, blev fremvist at være indfriet 3/2 1702.

** blev forkyndt Christen Jacobsen skrædders udgivne pantebrev til Peder Rasmussen Hasle på hans myndling Mads Sørensens vegne på kapital 153 rigsdaler, derfor pantsætter hans iboende gård bag klostret, med vedliggende have og tilliggende gårdsavl.

** Johan Plumb guldsmed på sin svend Jacob Jensens vegne aftingede med byfogden for slags og sårmål, og lovede for hafte klammeri med Nicolaj Parykmager at betale derfor 3 gange 6 lod sølv og for omkostning 1 rigsdaler.

(317)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtiget for Mikkel Nielsen, enkedronningens kammerskriver, havde stævnet Laurits Jonsen, skipper og borger sst, for dom angående gæld, han

Mikkel Nielsen skyldig er, og tiltalte ham for gæld, han efter sin salig formand Jesper Mogensens skiftebrev skyldig er, hvorpå rester 27 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Rasmussen Skæg, skipper sst, havde stævnet Matias Brandt sst for gæld 20 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

16/2 1702.

** blev læst og påskrevet KM forordning om udskrivning til dragoner af ryttergodset.

** blev fremvist, indfriet og betalt at være, Laurits Wild guldsmed hans til Søren Madsen i Lyngå udgivne pantebrev, dateret Århus byting 9/2 1682, med påskrift af rådmand Hans Vinter, at 14/2 1702 har Johan Plumb betalt mig på min svigerfar hr Niels Friises vegne denne panteobligation på 200 sletdaler.

** blev af fængslet fremstillet en kvinde med spædbarn på armen, Bodil Jensdatter, som forleden vinter 1701 tjente salig Jens Søndergårds enke, og der avlede barn og udlagde som barnefar en rytter af oberst Preens regiment, Anders Nielsen, som nu med andre af regimentet er marcheret til fremmede steder, og da hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun atter i fængslet henbragt til straf, og efterskrevne vidnede, at de havde ikke hørt rygte, at Bodil Jensdatter var med barn den tid, samme rytter med de andre udmarcherede.

** overjægermester Christian Ditlev Reventlow hans fuldmægtig, Niels Pedersen på Estrup, havde stævnet Birgitte, salig Hans Sørensen Gyllings, og Mikkel Brun, borger sst, for dom for hvis, de efter oprettet kontrakt er skyldig. sagen blev opsat 8 dage.

** Achilles Gebhart Summermann af Unna i Westfalen havde stævnet rådmand Peiter Jessen for to sine obligationer, udgivet til ham, at lade læse og protokollere efter stævningens formelding, som følger herefter indført, hvorpå dommeren resolverede, at efter KM befaling til kommissarier, så og formedelst de to obligationer ikke efter KM befaling af borgmestre og råd er tilladt at må protokolleres, de og af rådmand Peiter Jessen ingenlunde tilstås, da vides derfor denne gang ikke dem her i retten at antage, men dem først til vedkommendes påkendelse remitterer.

(318)

** følger Achilles Gebhart Summermanns stævning i den sag kontra rådmand Peiter Jessen.

(319)

23/2 1702.

** blev læst og forkyndt kommissarier Hans Jacobsen og Niels Nielsen over salig Dines Pedersens skifte deres advarsel, at kreditorer møder i stervboet næstkommende 20/3.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Rasmussen Skæg, borger sst, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 9/2 kontra Matias Brandt for lånte penge, 20 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for enkedronningens kammerskriver, Mikkel Nielsen, fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 9/2 kontra Laurits Jonsen, skipper og borger, sst angående gæld på hans salig formand Jesper Mogensen vegne, 27 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Morten Hansen, farversvend sst, havde stævnet Matias Pedersen skomagers steddatter Karen Rasmusdatter for vidners førelse, angående hendes løsagtige liv og levneds forhold, hvorimod blev læst og påskrevet hendes med stedfars underskrevne indlæg, at hun beråber sig på Morten Hansen farversvend at være hendes barnefar og ellers intet uærligt havde hende at påsige med mere, som herefter følger indført, og Peder Sørensen fremlagde korporal Peder Nissens attest, at han bekender at have ligget om natten i seng med Karen Rasmusdatter og Jacob Guldsmedesvend, og at havde hørt, at hun var berygtet, som følger herefter indført.

(320)

** blev forkyndt og forevist med Karen, salig Peder Lassens, og lovværge Mogens Sørensens påskrift 23/2, at Mogens Rasmussen Hasles til Peder Lassen udgivne pantebrev på hans iboende gård for 250 sletdaler protokolleret bytinget 20/6 1695.

** blev forkyndt Mogens Rasmussen Hasles udgivne skøde til Jacob Jensen Brendstrup handskemager på den gård han iboer bag klostret med vedliggende have.

** følger nu foranmeldte dokumenter til Morten Hansen farversvend forhvervede tingsvidne.

(321)

2/3 1702.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jochum Buntmager, borger sst, havde stævnet Rasmus Mikkelsen Soel, boende sst, for hans formenende uretmæssige krav og for hvis, han er ham skyldig, og tiltalte ham for 4 rigsdaler efter afregning. sagen blev opsat 8 dage.

** blev forkyndt Anders Olufsen felbereders udgivne skøde til Niels Christensen på den ejendom, bag klostret beliggende, imellem Claus Kås ejendom på den ene og Peder Nielsen Handrups ejendom på den anden side, med vedliggende have og en ager, som derpå støder.

** blev forkyndt Niels Christensen Fårups udgivne pantebrev til Peder Rasmussen Hasle på hans iboende gård, beliggende bag klostret, imellem Peder Nielsen Handrup og Claus Kås ejendomme, for 95 rigsdaler børnepenge.

** blev læst og påskrevet Peder Hansen Kryssings udgivne pantebrev til rådmand Peiter Jessen på hans gård på Mejlgade, imellem Mikkel Jacobsen og Mikkel Sørensens ejendomme, for kapital 300 sletdaler, dateret 11/3 1689, og at være indløst 12/3 1701.

** Laurits Ditlevsen regimentskriver lod advare til skifte efter salig Mads Lauritsen i Brendstrup 7/3 førstkommende, om nogen kreditorer der havde at fordre.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Morten Værn, borger og handelsmand sst, som af borgmestre og råd er anordnet ---- til havnens reparation og renovering og anden udgift havde stævnet Hieronimus Basballe med flere for hvis, de i forskrevne måder endnu resterer med og tiltalte efterskrevne redere for betaling for deres efterskrevne delvis navngivne smakker, jagter og skuder, men da intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(322)

9/3 1702.

** blev læst og påskrevet KM forordning om soldaternes indkøb og dets forhandling og dets rigtige angivelse.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jochum Buntmager, borger sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 2/3 kontra Rasmus Soel. sagen blev opsat 8 dage.

16/3 1702.

** læst og påskrevet KM forordning om vornedes frihed.

** blev læst og påskrevet Anne Knudsdatter, salig Jens Jensen Ladefogeds, med lovværge Jørgen Rasmussen skrædder, hendes på egne og børns vegne arv og gælds frasigelse efter fornævnte hendes salig mand, dateret 16/3 1702.

** Oluf Andersen, KM byfoged, sst havde stævnet Matias Brandt, borger og købhandler, sst for dom, angående hans forøvede modvillighed, tvært imod hans aflagte borgerskabsed, idet han ikke efter tilsigelse har villet møde i byfogdens hus, formedelst at få til endskab imellem ham selv og Jens Hansen Gylling, som ligger sejlfærdig med sit til Holland destinerede skib, men som intet svar skete, er sagen opsat 4 uger.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Niels Jensen Podemester, borger sst, i rette lagde en skriftlig stævning, som herefter følger indført, hvormed var stævnet Rasmus Andersen instrumentist for vidners førelse angående hvis ord, som for nogen tid er faldet imellem citanten og ham om hans bortløbne dreng Christen Gjern, og efterskrevne vidnede, at da drengen var bortløbet, var han hos mester Rasmus Andersen og bad ham han ville forliges med Niels Podemester, for han var en fattig mand og ikke kunne stå den proces ud med blev ruineret derved, hvortil han svarede, at det var langt fra, han ville ruinere ham. Anne Rasmusdatter, Niels Podemesters, vidnede, at forleden år ved påsketide, da var det 3.gang Christen Gjern havde løbet bort fra Rasmus Andersen, da sagde Rasmus Andersen til hende, morlille gid jeg bliver djævlen, om i skal lide en skillings skade, lad mig kun få drengen i mit hus denne gang, og så fulgte drengen med Rasmus Andersen hjem. Anne Andersdatter, Niels Podemesters, vidnede, at noget før mester Rasmus Andersen og hendes søn Niels Podemester forleden år rejste til Horsens efter drengen, Christen Gjern, som var bortløbet, da svor mester Rasmus, at Niels Podemester ikke skulle lide skillings skade derfor.

(323)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Morten Værn fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 2/3 kontra Hieronimus Basballe med flere, men som efter påkald intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Jochum Buntmager fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 2/3 kontra Rasmus Soel. Rasmus Soel mødte med sin regning på 28 rigsdaler, hvorpå sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen sst havde stævnet efterskrevne personer sst for dom for resterende husleje. sagen blev opsat 8 dage.

** følger nu til Niels Jensens forhvervede tingsvidne hans fremlagte stævning.

(324)

23/3 1702.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 16/3 kontra Niels Rut med flere og begærede dom, og da de indstævnede personer ikke var mødt, blev de tildømt at betale deres gæld.

** Hans Rasmussen for Jochum Buntmager fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 2/3 kontra Rasmus Soel. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Oluf Andersen, KM byfoged, sst fremkom med en kaldsseddel, hvormed var stævnet Achilles Gebhart Summermann i Peiter Bohms hus, formedelst en højesterets stævning, angående en sag imellem ham og borgmester Jens Basballe, melder som herefter følger indført. derefter stillede byfogden spørgsmål til Summermann angående samme sag, og beklagede sig, at han ikke ville give udførlige svar på hans forespørgsler, og såsom formenes intet nærmere kommer til sandheds oplysning, så begærede byfogden tingsvidne.

(325)

** følger nu foranmeldte byfogdens stævning.

30/3 1702.

** byfogden lod af fængslet for retten fremstille Maren Pedersdatter, som tjener sst, og er blevet besovet og for barnefar udlagde en korporal ved landmilitsen Niels Koen, som skal have kvarter ved Mariager, og som hun klageligt gav til kende, at hun hverken havde eller kunne betale noget på hendes lejermålsbøder, blev hun atter i fængslet henbragt til straf.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Baltser Henrik ---- , borger i Randers, på Gertrud Rasmusdatters vegne sst havde med en skriftlig stævning stævnet magister Jørgen Rodius angående hvor mange penge, Gertrud Rasmusdatter har ladet betale for en konsistorialdom, og nu efter begæring lod Peder Sørensen sagen falde.

(326)

** Peder Sørensen for Morten Værn fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 2/3 kontra Hieronimus Basballe med flere for penge til havnens reparation. så blev de indstævnede personer 3 gange påkaldt, men intet svar skete, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

6/4 1702.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Morten Værn fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 2/3 kontra Hieronimus Basballe med flere for penge til havnens renovering, og i rette Morten Værns takst på hvad, enhver af skippere og redere for deres skiberum og a parte er ansat for, og hos hvem endnu resterer, hvorimod blev i rette lagt borgmester Jens Basballes indlæg, at "Jyllands våben" ikke har kunnet betjene sig af havnen for dets storlighed, og derfor mente ikke at burde betale. sagen blev opsat til næste ting efter påske.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for kommissar Johan Ludvig Hagedorn havde stævnet forrige regimentkvartermester Hans Junghans for hvis, han er ham skyldig efter en dom her af tinget næst afvigte 30/9 1700. da Junghans var rejst til København, før han blev stævnet, blev sagen efter begæring opsat til næste ting efter påske.

20/4 1702.

** blev forkyndt Peder Svendsen skrædder hans udgivne skøde til biskoppen doktor Johan Braem på et gårdsavl, liggende til den gård på Torvet, han til Lauge Guldsmed solgt har.

** blev læst og påskrevet Hans Jacobsens på egne og Niels Nielsen KM, anordnede kommissarier over salig Dines Pedersens skifte, hans underskrevne advarsel til kreditorerne. imod samme advarsel blev i rette lagt borgmester Jens Basballes indlæg og protest angående hans fordring ved samme skifte, og lod læse og påskrive et vurderingsvidne på skibet "Jyllands våben" her af tinget 12/6 1701.

** blev forkyndt stiftamtmand Christian Gersdorffs advarsel, at hvem, som ikke har indleveret skudsmål for deres indskrevne mandskab, samme skudsmål inden 2 måneders forløb at indlevere.

** blev læst og påskrevet Peder Sørensen prokurator hans udgivne transport til friherreinde Sofie Elisabeth Charisius af Marselisborg på Jens Jacobsen Skivholmes udgivne skøde til Mikkel Jensen i Ålborg, forkyndt her på bytinget 3/2 1701, på hans gård på Brobjerg, imellem rådmand Niels Lauritsens og Rasmus Skrivers ejendomme.

(327)

** Peder Sørensen for Morten Værn efter opsættelse 2/3 kontra Hieronimus Basballe med flere angående havnens renovering, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen for kommissar Ludvig Hagedorn fremkom med opsættelse her af retten næst afvigt 6/4 kontra Hans Junghans. på begæring blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, residerende på Århus mølle, havde stævnet regimentkvartermester Hans Junghans for hvis, han efter regning er ham skyldig. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtig for byfogden Oluf Andersen efter opsættelse næst afvigte 16/3 kontra Matias Brandt. sagen blev opsat 14 dage.

27/4 1702.

** blev af fængslet fremstillet Kirsten Rasmusdatter, boende hos Daniel Pedersen Svane, som har avlet barn og født for 3 uger siden, og derfor hun udlagde til barnefar en korporal, Niels Simonsen, som var indkvarteret her i byen, og da hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun atter til straf henbragt i fængslet,

** blev fremvist Peder Svendsen skrædders udgivne pantebrev på hans gård på Torvet, med tilliggende gårdsavl, for kapital 200 rigsdaler af dato 13/11 1684, som findes betalt og indløst at være, dateret København 15/12 1701.

** blev forkyndt Peder Svendsen skrædders udgivne skøde på hans gård på Torvet, avlingen undtaget, til Lauge Hagerup guldsmed, dateret 26/4 1702.

** blev forkyndt Lauge Hagerup guldsmed hans udgivne pantebrev til hr Niels Friis i Skorup på 200 rigsdaler derfor pantsætter ham hans gård på Torvegade, han af Peder Svendsen skrædder afkøbt har.

** blev læst og påskrevet stiftbefalingsmand Christian Gersdorffs advarsel om de vakante lægds komplettering med dygtigt mandskab inden 6 uger fra dets publikation.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Morten Værn, borger og handelsmand sst, som af borgmestre og råd er anordnet de vedtagne penge til havnens renovering og reparation at oppebære, fremkom efter opsættelse her af retten næst afvigte 2/3 kontra Hieronimus Basballe med flere, hvorefter efterskrevne blev tilfundet at betale deres gæld til havnens reparation.

(328)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Maren, salig Jens Søndergårds efterleverske, sst havde stævnet Matias Brandt, borger og handelsmand, sst for gældsdom og tiltalte ham for 81 rigsdaler for lånte rede penge og for 35 tønder rug. sagen blev opsat 14 dage.

4/5 1702.

** blev forkyndt KM forordning om den almindelige bededag, som årligt 4.fredag efter påske holdes, item forordning om stålmanufaktur samt forordning om toldsvigs afskaffelse.

** blev læst og påskrevet Christen Vegerslev, Søren Jensen og Jens Andersen Møllers kaution for tolderen Johan Suhr sst for den årlige afgift af tolden for 1702 og 1703.

** blev forkyndt Peder Fogs opbydelse på 3000 rigsdaler at udsætte på rente mod nøjagtig forsikring, som er af hans brødres kapitaler.

** blev forkyndt Anne Knudsdatters, salig Tomas Mikkelsens, pantebrev til Vorfrue kirke for 200 sletdaler, derfor pantsætter hendes iboende gård med gårdsrum og have.

** blev forkyndt Rasmus Mikkelsen Soel hans udgivne pantebrev til Rasmus Mikkelsen Tunbo for 10 rigsdaler, derfor pantsætter halvparten i hans lille jagt.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys samt sagsøgeren rådmand Peiter Jessens vegne havde med en kaldsseddel stævnet Jens Ankersmed, student Mikkel Lauritsen og Hans Hjort af Hasle præstegård samt Achilles Gebhart Summermann, anlangende den store overlast, de skal have øvet her i byen imellem onsdag og skærtorsdag, særdeles for Peiter Farver rådmands gård, samt stævnet adskillige vidner, melder, som herefter følger indført. Jeppe Hansen prokurator fra Viborg mødte på studiosus Mikkel Lassen af Hasles vegne, at da han ikke endnu har opnået den alder, som loven omformelder, eller er sin egen lovværge, så bør hans kurator, som er hr Niels i vester Velling, have varsel. derefter stod for retten Svend Leth, instrumentistsvend sst, hos mester Rasmus Andersen, privilegeret instrumentist, sst og oplæste sit vidne, som herefter følger indført. dernæst fremkom Hans Bruus, instrumentsvend hos mester Rasmus Andersen, og i rette lagde sit skriftlige vidne, og derefter Albrecht Schröder, instrumentistsvend sst, som ikke selv oplæste sit skriftlige vidne, eftersom han var en tysk karl og ikke den danske sprog mægtigt, hvilke vidner herefter følger indført. Nicolaj Schweizer, stadstrommeslager sst vidnede, at samme nat kom der nogle og slog på hans vinduesskodder, så stod han op, og de gik til rådmandens hus, og musikanterne spillede, og imedens de spillede, da rev andre stakitværket for hans vinduer ned og dermed slog på vinduerne.

(330)

** byfogden Oluf Andersen på KM, Århus by samt sagsøger rådmand Peiter Jessens vegne havde med samme varsel stævnet for dom Jens Ankersmed sst, studiosus Mikkel Lassen og Hans Hjort i Hasle præstegård samt Achilles Gebhart Summermann for voldsom overlast. sagen blev opsat 4 uger.

** Hans Rasmussen for Christen Vegerslev efter opsættelse her af retten næst afvigte 20/4 kontra Hans Junghans. sagen blev opsat 14 dage.

** følger de foranmeldte dokumenter i det af byfogden forhvervede tingsvidne.

(334)

11/5 1702.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Maren Andersdatter, salig Jens Søndergårds efterladte enke, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 27/4 kontra Matias Nielsen Brandt angående gæld 81 rigsdaler, som han blev tildømt at betale.

18/5 1702.

** blev forkyndt madame Volborg, salig landsdommer Envold Randulfs, udgivne pantebrev til Oluf Simonsen på 351 rigsdaler af børnepenge, derfor pantsætter hendes iboende gård, dateret 12/1 1702.

** Oluf Andersen, KM byfoged, sst på KM og Århus bys vegne havde stævnet mester Rasmus Andersen og hans svende Johan Bruus, Albrecht Schröder og Svend Leth og dreng Hans Knudsen for spil og grassatgang natten før skærtorsdag sidst og tiltalte dem, for de da har gjort Mikkel Lassen og Hans Hjort af Hasle præstegård samt Achilles Gebhart Summermann opvartning med deres musikalske instrumenter. sagen blev opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator fuldmægtig for Christen Vegerslev kontra Hans Junghans fremkom for retten med en opsættelse her af tinget næst afvigte 20/4. sagen blev opsat 14 dage, og efterskrevne blev tilforordnet i overkøbmand Oluf Eriksens hus og i hans nærværelse foretager parternes stridigheder.

(335)

** Mikkel Sørensen Due, borger og handelsmand sst, havde stævnet Matias Nielsen Brandt for hvis, han er ham skyldig for bekomne varer og tiltalte ham for 50 tønder malt er 60 rigsdaler, men som efter 3 gange lydelig påkald intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

26/5 1702.

** blev forkyndt, som Hans Rasmussen fogedsvend i rette lagde Hans Pedersen Krog, skomagersvend hos Frands Skomager sst, hans erklæring gjort Søren Schröder skomagers kone Karen Christensdatter for hvis usømmelige ord skulle være sagt, dateret 16/3 1702 melder, som herefter følger indført.

** Achilles Gebhart Summermann, logerende sst, havde med en skriftlig kaldsseddel stævnet rådmand Peiter Jessen til førstkommende ting for at overvære, mens byens tjenere afhjemlede det kald og varsel, de sidst afvigte 13/5 til ham har givet, hvorefter blev oplæst kommissariernes dom og kendelse, af dato 12/4 1702, dens sentens melder som følger herefter indført, og Peiter Jessen begærede af Summermann, at han ville efterkomme kommissariernes dom, hvortil han svarede, at han refererede sig til sit forrige, og i rette lagde en skriftlig kaldsseddel til Peiter Jessen rådmand, som herefter følger indført, og Summermann begærede tingsvidne.

(336)

** følger nu ermeldte af Hans Rasmussen underfoged i dag producerede Hans Pedersen Krog skomagersvend hans erklæring til Søren Skomagers kone Karen Christensdatter.

** følger foranmeldte dokumenter i Achilles Gerhart Summermanns førte tingsvidne.

(337)

1/6 1702.

** Oluf Andersen KM byfoged sst på KM, Århus bys og sagvolderen rådmand Peiter Jessens vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 4/5 kontra Jens Ankersmed, Mikkel Lassen af

Hasle og Hans Hjort sst samt Achilles Gebhart Summermann her sst. nu blev i rette lagt diverse indlæg fra sagens parter, hvortil byfogden svarede og ville demonstrere, hvorledes med Mikkel Lassens sag er omgåedes, idet at hans stedfar, hr Bertel Mygind i Hasle, først lod kalde til Galten-Hovlbjerg herreds ting til 3/5 for vidner, dernæst Jeppe Hansen 4/5 har angivet sig på Århus byting som Mikkel Lassens fuldmægtig med videre. sagen blev opsat 8 dage.

(338)

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af tinget næst afvigte 18/5 kontra mester Rasmus Andersen og hans svende. til og mod sagen at svare, såvidt musikken angår, mødte mester Rasmus Andersen Holst, instrumentist sst, på egne og svendes vegne med kraftig opstand, at hr byfogden sin saggivelse lovligt burde bevise, såsom han ingenlunde med sandfærdighed kunne tilstå om aftenen før skærtorsdag at have brugt nogen musik, som byfogden i sin kaldsseddel navngiver spil, som muligt af unge mennesker gerne øves om julen eller med fastelavnsleben, hvilket han ikke anstår og er imod loven, men som KM ham nådigst tillader at må betjene alle og enhver med musik, som det begærer, og deri ikke forbydes nogen tid, og han formener byfogden ikke kan bevise hans folk med deres musik har forårsaget en eller anden af de folk, som de har betjent med deres musik samme aften, som hverken var nogen helligdag eller gudstjeneste holdtes, det synes og for ham usømmeligt, at byfogden ikke har hørt den behagelige musik, som i domkirken på langfredag efter prædiken blev af ham, kantoren og deres folk præsenteret, ikke påtvivlende, at byfogden som en meget gudfrygtig mand jo der at have været til stede, ellers kan det på fastelavnstider og andre tider meget her i staden passere, jo endog meget mere i hele riget, som byfogden muligens ikke alt havde hørt, de fleste bondebryllupper endog holdes som sædvanligt om helligdage, hvoraf han og sine folk efter KM privilegier bør leve, om en eller anden usømmelighed af gæsterne forøves, det formener han den skyldige bør svare til og ikke instrumentisterne, så han formener, at han og sine folk derfor bliver frikendt, i sønderlighed han ikke har andet at leve af, og det aldrig har været ham eller hans folk nogen tid forbudt at bruge deres musik undtagen når, desværre for dem, sørgeår indfalder. sagen blev opsat 14 dage.

(339)

** byfogden Oluf Andersen havde stævnet Johan Plumb guldsmed og Sejer Lauritsen tømmermand, borger sst, for gældsdom og tiltalte Johan Plumb for forløfte for Jacob Guldsmedesvend for bøder 9 rigsdaler og Sejer Tømmermand for resterende lejermålsbøder 2 rigsdaler, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mikkel Sørensen Due, borger sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 18/5 kontra Matias Brandt, men som han ikke mødte, faldt dom på gælden og 2 rigsdaler omkostning, som herefter findes indført.

** Peder Sørensen prokurator for Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 18/5 kontra Hans Junghans. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for hr Hans Blichfeld, sognepræst i Søften, havde stævnet Matias Nielsen Brandt, borger og handelsmand sst, for gældsdom og tiltalte ham for 60 rigsdaler efter hans obligation 6/11 1701, men som intet svar skete, faldt dom på 60 rigsdaler med rente, som følger herefter indført.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Morten Værn, vejernester, måler, borger og handelsmand sst, havde i stadens arresthus stævnet Hans Bochel, possementmager sst, imod den ham pålagte arrest, samt for gældsfordring for husleje, forskrivning og transporteret gæld, hvorimod Hans Bochel svarede, at Morten Værns for husleje var urigtig, hvorpå han i dag 14 dage skulle skaffe erklæring, så sagen blev opsat 14 dage.

(340)

** blev forkyndt hr Oluf Øje, sognepræst i Årslev, hans advarsel til skifte efter salig Mette Sørensdatter, salig hr Christen Mikkelsens præst i Marie Magdalene til skifte der sst mandag efter 4.søndag efter trinitatis 10/7 førstkommende.

** i forskrevne sag Mikkel Due kontra Matias Brandt blev dømt således, at Matias Nielsen Brandt blev tildømt at betale 60 rigsdaler med omkostninger inden 15 dage.

** hr Hans Blichfelds fuldmægtig kontra Matias Brandt blev dømt således, at Matias Brandt bør betale forskrevne kapital 60 rigsdaler samt omkostninger.

8/6 1702.

** byfogden Oluf Andersen på KM, Århus by samt rådmand Peiter Jessens vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 4/5 kontra Jens Ankersmed med flere. efter diskussion imellem prokurator Jeppe Hansen og byfogden blev sagen opsat 8 dage.

(341)

** Svend ----sen   Leth på Skårupgård, fuldmægtig for etatsråd Jørgen Arenfeldt til Rugård, havde stævnet madame Sidsel, salig assessor Jesper Hutfelds, for adkomst at fremvise og fra sig levere på Kolding kongetiende mod penge derfor at annamme, og i rette lagde etatsråd Arenfeldts indlæg, som herefter følger indført, og nu optalte Svend Leth og i retten hos byfogden deponeret 412 rigsdaler i retten at forblive bestående, indtil KM resolution kunne erlanges.

** Hans Nielsen, ridefoged på Hagsholm, på forvalter Peder Jensen og egne vegne fremkom med en skriftlig stævning, hvormed var stævnet borgmester Jens Basballe, Christen Basballe og Morten Værn for deres kontrakt på en del afkøbt korn at efterkomme, men da Hans Nielsen i sin stævning ikke efter loven havde nævnt en vis dag, da kunne sagen i retten ikke nyde fremgang, før lovligt varsel derfor på ny er sket.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for rådmand Peiter Jessen havde i sit logement til Petter Bohms sst stævnet Achilles Gebhart Summermann for at efterkomme en kommissardom 12/4 sidst imellem rådmand Peiter Jessen og ham, men som efter 3 ganges lydeligt påkald intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

(342)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 18/5 kontra Hans Junghans, man som efter lydeligt påkald intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Pierre Poumou og Paul Coppie toldforpagtere over tobak her i Danmark, fremkom med en skriftlig stævning, hvormed var stævnet for dom skipper Jens Krogsmand for hos ham befunden uangiven tobak, som herefter følger indført. nu blev fremlagt to borgere deres forretning hvad skipper Jens Krogsmand havde svaret på sin skude 9/5 1702, som melder som følger herefter indført. Elias Giering og Bertel Nissen, betjente ved tobaks forpagtningen, for retten vidnede, Elias Giering på tysk, såsom han ikke var dansk mægtig, at søndag 7/5 om aftenen da kom de på Jens Krogmands skude på reden og spurgte ham, om han havde noget tobak, hvortil han svarede nej, og da fandt de i kahytten 19 ruller tobak.

(343)

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Pierre Pomou og Paul Coppie, toldforpagtere i Danmark over tobakken, i rette lagde en skriftlig stævning kontra skipper Jens Krogsmand for uangiven tobak i hans skude. på Jens Krogsmands begæring blev sagen opsat 14 dage.

** følger af etatsråd Jørgen Arenfeldt til Rugård hans fuldmægtigs førte tingsvidne fremlagte indlæg.

(344)

15/6 1702.

** blev forkyndt magister Henrik Blichfelds advarsel til skifte efter Dorte, salig hr Jeppe B----gantz sst næstkommende 19/6 her i klostret, dateret 13/6 1702.

** byfogden Oluf Andersen på KM, Århus by og sagvolderen rådmand Peiter Jessens vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 4/5 kontra Jens Ankersmed, Mikkel Lassen med flere og begærede dom, hvorefter blev afsagt, eftersom af tingsvidne sees, at Mikkel Lassen har taget fat på et stakitværk, som stod udenfor rådmand Jessens vinduer og sønderbrudt det, så bør han bøde efter lovens 6.bogs 9.kapitels 6.artikel. Hans Hjort, som ligeledes overbevises at have hjulpet dermed, så og indslået ruder, bør bøde efter lovens 6.bogs 9.kapitels 16.artikel, og Jens Ankersmed, som har gjort sin erklæring ikke at have haft i tanke at tilføje rådmand Jessen nogen skade, han bøder derfor til byens fattige 4 rigsdaler, og samtlige at betale sagens omkostninger, som de selv har forvoldt, med 18 rigsdaler.

(345)

** byfogden Oluf Andersen efter opsættelse næst afvigte 18/5 kontra mester Rasmus Andersen og hans musikantsvende. som intet svar skete efter 3.sindes påkald, blev sagen opsat 8 dage.

** byfogden Oluf Andersen efter opsættelse næst afvigte 1/6 kontra Johan Plumb og Sejer Tømmermand. intet svar, derfor opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Frands Sørensen skomager, borger sst, fremkom med en skriftlig stævning, hvormed var indkaldt Hans Pedersen Krog skomagersvend, formedelst nogen usømmelige ord, han skulle have talt om Frands Skomagers kone. så mødte Hans Krog og

beklagede, om han nogen tid i drukkenskab havde talt noget, som kunne komme til æres forklejnelse, da igenkalder han samme ord.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslev, boende her sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 20/4 kontra Hans Junghans, boende sst. sagen blev med begge parters bevilling opsat 14 dage.

** Peder Sørensen prokurator, fuldmægtig for Morten Værn, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 1/6 kontra Hans Bochel possementmager. sagen blev opsat 8 dage.

(346)

** Anders Jacobsen Sønderborg, boende sst, på løjtnant Gerner hans vegne havde efter en kaldsseddel, som følger herefter indført, stævnet student Niels Mygind til magister Blichfelds, studiosus Peder Lindenfeld til sin far Anders Jensen og talte med hans stedmor, Søren Murmester på Fiskergade, Achilles Summermann i Peiter Bohms hus, og ligeledes i Hasle præstegård stævnet her Bertel Mygind og hans hustru Ellen Mikkelsdatter, men som ingen vidner var mødt, så formente Sønderborg at skulle finde råd dertil, og besværede Gerner sig over den hårde medfart og tvang, ham er tilføjet imod lovens pagni 118 artikel 1 og 2, og pagni 668 artikel 4, og Søndergård fremlagde efter skrevne fuldmagt.

(347)

** følger foranmeldte mons Gerners fuldmægtigs fremlagte kaldsseddel.

22/6 1702.

** KM brev, at de negotierende på Frankrig, Spanien, England eller Holland skal aflægge deres ed for borgmestre og råd at tage derefter attest, hvorefter de meddeles KM søpas.

** byfogden Oluf Andersen kontra musikant Rasmus Andersen og hans svende. sagen blev opsat 8 dage.

** byfogden Oluf Andersen havde stævnet Achilles Gebhart Summermann for dom angående de nærgående ord, han på Galten-Hovlbjerg herredsting udtalte og lod i tingbogen indføre sidst afvigte 24/5, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig af borgmestre og råd, havde stævnet Peder Brendstrup, borger sst, for dom for modvillighed, for han ikke vil fremvise adkomst til den sten udenfor kirkemuren ved Vorfrue kirke. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for salig Simon Rich i Lübecks enke havde stævnet Claus Kå, danske skoleholder, sst for dom på hvis, han til salig Poul Richs enke skyldig er efter regning og tiltalte ham for 237 mark lübsk, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

(348)

** Anders Sønderborg på rådmand Peiter Jessens vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 8/6 kontra Achilles Gebhart Summermann, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Anders Sønderborg på Pierre Pomou og Poul Coppie deres vegne fremkom med en skriftlig stævning, hvormed var stævnet skipper Jens Krogsmand for seglens frembydelse for hans skibs luger, hvorefter en visiterer vidnede, at han var på skipper Jens Krogsmands skude, den til tobaksforpagternes fuldmægtig fandt den tobak på skuden, og da forseglede forpagterens tjener lugerne og kahytten, men den tid skuden kom i åen, så han, at seglene var brudt, men hvem, der gjorde det, vidste han ikke.

** Anders Sønderborg for tobaksforpagternes fuldmægtig efter opsættelse her af retten næst afvigte 8/6 kontra Jens Krogsmand. sagen blev opsat 14 dage.

** følger i tobaksforpagternes fuldmægtigs førte tingsvidne den fremlagte stævning.

29/6 1702.

** blev forkyndt borgmestre og råds proklama over skifte efter salig Jens Jensen Ladefoged, borger sst, hans kreditorer til skifte efter ham næstkommende 5/7 i stervboet.

** byfogden Oluf Andersen kontra Johan Plumb og Sejer Tømmermand efter opsættelse næst afvigte 1/6. sagen blev opsat 14 dage.

** byfogden Oluf Andersen på KM og Århus bys vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 18/5 kontra mester Rasmus Andersen instrumentist og hans svende og begærede dom, hvorefter blev afsagt, som KM byfoged tiltaler mester Rasmus Andersen, musikant sst, angående hans folks opvartning nu sidst afvigte faste i dimmelugen, gjort for to studenter af Hasle med flere, som sig ved grassatgang uskikkeligt har forholdt, og hvorvel mester Rasmus har produceret sit af KM meddelte bestallingsbrev, som tillader ham med musik at betjene hvem hans tjeneste behøver, da som KM lov og forordninger er indrettet til at forfremme gudfrygtighed og skikkelighed, og af musikanternes egen bekendelse her i retten vedstår, de med deres instrumenter har medfulgt og blæst for adskillige huse her i byen, hvor de ermeldte studenter har sig ikke skikkeligt forholdt, og sligt ikke afværget betimeligt, at sådan forargeligt levned havde blevet forhindret, bør mester Rasmus Andersen med sine svende at betale til byens fattige 2 rigsdaler og til processens bekostning 2 rigsdaler.

(349)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmestre og råd sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 22/6 kontra Peder Brendstrup angående en ligsten og begærede, at han ville fremvise sin adkomst til ommeldte sten, hvortil han svarede, at han havde ikke tid at opvarte ved retten med proces, men han ville afstå sit køb og forære stenen til Vorfrue kirke, når han så derfor måtte være med fred. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for salig Simon Richs enke af Lübeck efter opsættelse her af retten næst afvigte 22/6, men som intet svar af Claus Kå skete, blev sagen opsat 14 dage.

6/7 1702.

** Anders Sønderborg, boende sst, på prokurator Peder Sørensens vegne, i hans absens, som fuldmægtig for Pierre Pomou og Paul Coppie tobaksforpagtere fremkom efter opsættelse her af retten næst afvigte 8/6 kontra skipper Jens Krogsmand, men da Jens Krogsmand ikke var hjemme, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Matiasen, borgersøn sst, havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged på Morten Værn, vejermester og måler sst, som fuldmægtig for Abraham Behn af København hans vegne, i hans absens, havde stævnet Hieronimus Basballe, borger sst, for 550 rigsdaler, hvorfor er gjort arrest i hans tilfaldende arv efter svigerfar, salig borgmester Mikkel Mikkelsen Malling, og i rette lagde Hieronimus Basballes obligation, dateret 3/9 1698, men som intet svar skete, blev afsagt dom i sagen, som herefter følger indført.

(350)

** Hans Rasmussen underfoged på Morten Værn, vejermester og måler sst, som fuldmægtig på Alexander Ross i Københavns vegne, i hans absens, havde stævnet Hieronimus Basballe efter hans obligation på 300 rigsdaler, hvorfor er gjort arrest i hans arv efter salig Mikkel Mikkelsen, men som intet svar skete, blev afsagt, at dersom Hieronimus Basballe efter sin hustrus salig far, Mikkel Mikkelsen, bliver mere til arv berettiget efter andre, som efter loven kan være prioriteret deres betaling har bekommet, bør han betale Alexander Ross den resterende kapital, og den gjorte arrest kendes ved magt.

** i Abraham Behns sag kontra Hieronimus Basballe er således dømt, at dersom Hieronimus Basballe efter sin hustrus salig far Mikkel Mikkelsen bliver mere til arv berettiget efter andre, som efter loven kan være prioriteret deres betaling har bekommet, bør han betale Abraham Behn den resterende kapital, og den gjorte arrest kendes ved magt.

** byfogden Oluf Andersen lod af fængslet fremstille en kvindesperson, Karen Frandsdatter, som forleden års sommer tjente sst til Jørgen Pedersens, nu tolder i Randers, og midlertid blevet besovet og udlagt til barnefar Mikkel Nielsen Malling, sejlende her fra byen, og som hun klageligt gav til kende, at hun intet havde at betale hendes bøder med, blev hun atter til straf i fængslet henbragt.

(351)

13/7 1702.

** byfogden Oluf Andersen kontra Johan Plumb guldsmed og Sejer Tømmermand fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 22/6, men da Johan Plumb var bortrejst, blev sagen på begæring opsat 8 dage.

** byfogden Oluf Andersen kontra Achilles Gebhart Summermann fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 22/6. intet svar efter 3.ganges påkald, så sagen blev opsat 3 uger.

** Rasmus Pedersen Hjortshøj, borger og handelsmand, sst havde stævnet Laurits Pedersen skomager, borger sst, for nogle ubekvemsord. så blev parterne venligt forenet for retten, og Laurits Pedersen erklærede, at han intet utilbørligt vidste at beskylde ham for.

** den sag, som mester Petter Jacobsen, gartner på Stadsgård, havde ladet indstævne kontra Maren Madsdatter fra Brabrand, nuværende her sst, angående en del ham tilhørende gods, som hende var leveret, blev således for retten forenet, at hun lovede at betale ham 10 sletdaler og derimod nyde det omtvistede gods.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmestre og råd sst, havde med en skriftlig stævning, som herefter følger indført, stævnet efterskrevne borgere for deres får, geder etc, som de ikke efter vedtægt vil af marken forskaffe, om de ikke derfor burde at have fårene konfiskeret. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator for salig Simon Richs enke af Lübeck kontra Claus Kå, efter opsættelse her af retten næst afvigte 22/6. blev bevilget opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Christen Rasmussen Ladefoged havde stævnet Jens Høg skomager, borger sst, for synsmænds opkrævelse på den ejendom, han iboer, hvorefter blev opnævnt efterskrevne mænd.

(352)

** følger nu den, i borgmestre og råds sag kontra en del borgere, indførte stævning.

20/7 1702.

** Mogens Robertsen for borgmestre og råd kontra Hans Rasmussen med flere angående forbudne kvægs afskaffelse efter opsættelse i dag 8 dage. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Hans Matiasen kontra Rasmus Kjeldmand med flere efter 14 dages opsættelse. intet svar, så sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmester Hans Vinter sst havde stævnet Hieronimus Basballe, borger sst, for gældsdom efter hans obligation, dateret 28/3 1689, lydende på 80 rigsdaler. sagen blev opsat 8 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Christen Ladefoged, borger og handelsmand sst, havde stævnet Jens Høg skomager, borger sst, for syns afhjemling, hvorefter synsmænd i rette lagde deres skriftlige synsforretning, som herefter følger indført.

** Anders Sønderborg, boende sst, fuldmægtiget for Peder Gerner sig opholdende sst i rette lagde en skriftlig stævning, som herefter følger indført, hvormed var stævnet hr Bertel Mygind i Hasle præstegård og hustru Elin Mikkelsdatter, og efterskrevne vidnede, at de 29/6 næst afvigt var i præstegården at fornemme af hvem, Anders Sønderborg havde fået den store skade, og da kom Peder Gerner derind og begærede af præstekonen, at han måtte få sin kappe, såsom der var sket forlig imellem dem om deres tvistighed, da svarede præstekonen, at når han flyede hende den hue, han havde taget fra Hjort der i huset, skulle han få kappen, da svarede Gerner, om hun tyvtede ham,

da sagde hun, jo det var tyveri, uden han flyede den hue tilbage igen, og han turde ikke gøre sig så hellig, han havde også taget hendes mands skospænder og en pitzerring. da sagde Gerner, i er vel undskyldt, havde i en kappe at hænge over eder, da talte Elin Mikkelsdatter ham hårdt til og sagde, din lømmel og dit skarn, du skal aldrig få en tår af mit øl, og videre sagde, ud af mit hus din hundsfot dit skarn, ud ud, eller jeg skal lade dig føre ud, du skal ikke lyste at komme igen. så kom hr Bertel og sagde, ud af min dør, jeg ville ikke mere se dig i mit hus, når jeg ikke selv må råde i mit hus, og så gik Gerner ud.

(355)

** Bertel Nissen på sine principaler Pierre Pomou og Paul Coppie, toldforpagtere over tobak i Danmark, deres vegne fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 8/6 kontra skipper Jens Krogsmand for uangivet tobak i hans førende skiberum, og for deres segls brydelse og begærede dom, hvorefter blev afsagt dom, at efter toldordinantsen og KM forordning om toldsvigs afskaffelse, da bør tobakken at være konfiskeret, og skipperen at erlægge told og konsumption deraf, som beløber sig 3 rigsdaler, men endog at betale straf 200 rigsdaler, samt for seglenes brydelse at betale 50 rigsdaler.

** følger nu til mons Peder Gerner, en af salig doktor Henrik Gerner, forrige superintendant over Viborg stift, hans efterladte sønner ved fuldmægtig førte tingsvidne efterskrevne dokumenter.

(356)

** følger til Christen Ladefogeds ved fuldmægtig førte tingsvidne den fremlagte synsforretning.

27/7 1702.

** blev af fængslet fremstillet Anne Lisbeth Augustinus Vilhelms datter, sig opholdende hos sin mor, Maren Hansdatter, boende ved åen, som har avlet barn i sommer og udlagt for barnefar en rejsende person, Anders Hansen, ej vidende hvor han hjemhørte, og da hun intet havde at betale sine bøder med, blev hun atter i fængslet til straf henbragt.

** byfogden Oluf Andersen havde stævnet Jacob Hansen bager og Villads Nielsen bager, borgere sst, for dom og tiltalte dem for gæld hver 3 rigsdaler, men som intet svar skete, blev de tildømt at betale deres gæld.

(357)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jesper Sørensen Herskind, borger og handelsmand sst, havde stævnet doktor Tomas Laurentius og hans kæreste for dom, angående den voldsomme overlast, forøvet på hans tjenestepige Maren Nielsdatter nu sidst afvigte 15/7, da hun kom i doktorens stue for at forrette et ærinde på hendes husbonds befaling, og da slog doktoren hende med et spanskrør på arme og ryg. så blev fremlagt synsmændenes attest, som herefter følger indført, og doktorens indlæg, som herefter følger indført.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmester Hans Vinter sst fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 20/7 kontra Hieronimus Basballe, og da på påråb ingen gensvar skete, blev dom afsagt, som herefter er indført.

(358)

** Mogens Robertsen for salig Simon Richs enke af Lübeck fremkom med opsættelse her af retten 22/6 kontra Claus Kå. endnu skete intet svar, så sagen blev opsat 8 dage til doms.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Christen Rasmussen Ladefoged, borger sst, havde stævnet Jens Høg skomager, borger sst, for synsvidne at høre læse, angående hans iboende gård, og derefter lide dom efter panteforskrivning på 200 sletdaler, og da han ikke var mødt, blev han tildømt at betale de 200 sletdaler med forfaldne rente fra 1/2 1698, eller lide indvisning i pantet.

** følger den afsagte dom imellem borgmester Hans Vinter og Hieronimus Basballe, hvori han blev tildømt at betale den fordrede kapital 80 rigsdaler med forfaldne renter.

** følger nu til Jeppe Sørensen Herskinds førte tingsvidne de fremlagte dokumenter.

(359)

3/8 1702.

** byfoged Oluf Andersen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 22/6 kontra Achilles Gebhart Summermann og begærede dom, og da Summermann ikke mødte, blev han tildømt at gøre byfogden fornøjelig erklæring, samt bøde til byens fattige 6 rigsdaler.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jesper Sørensen Herskind sst på hans tjenestepige Maren Nielsdatters vegne havde stævnet doktor Tomas Laurentius sst med sin kæreste for dom, angående den voldelige overlast mod hans pige, hvorefter korporal Anders Vibys hustru Maren Jensdatter med flere vidnede, og der blev i rette lagt et indlæg, som herefter følger indført.

(360)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jeppe Herskind, borger og handelsmand sst, på hans tjenestepige Maren Nielsdatters vegne fremlagde et stævning kontra doktor Tomas Laurentius og hans kæreste, som herefter følger indført, men som intet svar skete, så blev sagen opsat 14 dage.

** Jens Nielsen Rut, borger og købhandler, sst havde stævnet Peder Nielsen Kræmmer, borger sst, og hans hustru Karen Olufsdatter samt datter Karen Pedersdatter for dom at lide, angående den vævede bænkedyne med rødt underfoer, som Jens Ruts kone har lånt Peder Kræmmers kone ved sankt Hansdags tide sidst afvigt, da hun kom i barselsseng, og ved dens hjembæring18/7 sidst var det halve af fyldet borte. derom vidnede blandt andre Karen Jensdatter, Rasmus Mikkelsen, vognmands og Maren, salig Jens Lauritsens, bag klostret, og blev i rette lagt en attest og en vurderingsforretning, som herefter følger indført.

(361)

** Jens Nielsen Rut, borger og handelsmand sst, på sin hustru Anne Frandsdatters vegne havde stævnet Peder Nielsen Kræmmer, borger sst, angående hans formastelse med ærerørige ord, han havde forøvet på hende i byfogdens hus, og efterskrevne vidnede, at da hun sagde til ham, at hendes

bænkedyne var ikke så fuld, da hun fik den igen, som den var, da Peder Kræmmers kone lånte den, da slog han i bordet og sagde, at hun skulle være en tyv, indtil hun beviste det, hun havde skældt ham for.

(362)

** Mogens Robertsen for borgmestre og råd efter opsættelse 26/7 kontra Hans Rosenkvist med flere. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Hans Matiasen kontra Jens Smed med flere. intet svar, opsat 8 dage.

** Anders Rasmussen Brendstrup, boende i Brendstrup, havde stævnet Peder Pedersen på Brobjerg for husleje samt leje af et gårdsavl, men som intet svar skete, blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for salig Simon Richs enke af Lübeck fremkom med opsættelse kontra Claus Kå, danske skoleholder her sst, efter opsættelse her af retten næst afvigte 22/6 for gæld 237 mark lübsk, som han blev tildømt at betale.

** følger nu til Jesper Herskinds på sin tjenestepiges vegne førte tingsvidne anmeldte dokumenter.

(363)

** følger til Jens Nielsen Ruts førte tingsvidne de aflagte vidner.

10/8 1702.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Søren Mortensen, tjenende proviantforvalter Christen Vegerslev sst, havde stævnet Christen Vegerslev, formedelst hans pas og afskeds forholdelse for din lange tjeneste, og i rette lagde et tingsvidne 22/12 1701, hvoraf han lod oplæse Søren Mortensens begæring til Vegerslev, som herefter følger indført. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen for Anders Rasmussen Brendstrup efter opsættelse næst afvigte 3/8 sidst afvigt kontra Peder Pedersen vognmand, og da han ikke var mødt, blev sagen opsat 14 dage.

(364)

** Hans Rasmussen underfoged fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne sst for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage og forelagt de indstævnede da at møde og svare, om de noget derimod har.

** Jens Nielsen Rut og Peder Nielsen Kræmmer, borgere sst, i rette lagde en underskrevet forening imellem dem, angående hvis tvistigheder dem og deres hustruer imellem været har, som herefter følger indført. så er nu enhver af dem tingsvidne udstedt.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Hans Matiasen, borgersøn her sst, æskede dom efter opsættelse her af retten næst afvigte 6/7 kontra Jens Mikkelsen ankersmed med flere, som nu blev tildømt at betale deres gæld.

** følger Jens Nielsen Rut og Peder Nielsen Kræmmer deres skriftlige forening, at ved gode venners underhandling er de selv kommet i betænkende samme usømmelige ord imellem som gode venner at fortryde.

17/8 1702.

** byfogden Oluf Andersen havde stævnet Petter Bohm, borger og handelsmand sst, og hans hustru Karen Pedersdatter for deres forklaring at gøre, angående en rejsende person Anders Hansen, som i deres hus skal have logeret og udlagt til barnefar af Anne Lisbeth Augustinusdatter, hvorefter blev i rette lagt deres attest, at Anders Hansen var bortrejst. før dette lejermål blev åbenbaret, og byfogden derfor ikke bekommet KM bøder.

(365)

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jens Krogsmand, skipper og borger sst, i rette lagde en skriftlig stævning, hvormed bevises at være stævnet Pierre Pomou og Paul Coppie angående en del tobak, som skulle være forsveget efter stævningens indhold, som følger herefter indført, og Jørgen Nielsen Friis, borger sst, med flere i rette lagde deres skriftlige vidner, som herefter følger indført, og efterskrevne vidnede, at den tid skipper Jens Krogsmand med sin førende skude var kommet i Mindehovedet, den rejse han er komme i fortræd for noget tobak, da lå skuden så yderligt i Mindet, og vinden var til sønder, og da var Mikkel Boier på skuden og blev lugerne åbnet, at de kunne losse, for farligheds skyld af vinden, at skuden ikke skulle hugge.

(366)

** Jens Vestersen farver lod læse og påskrive hans opbud og tilbud på hans myndling Rasmus Knubs arvekapital 306 rigsdaler imod forsikring at udsætte på rente.

** blev læst og påskrevet Christen Vegerslev og Hans Bendixen, som kommissarier, deres advarsel at enhver af arving eller kreditor efter salig Oluf Juul ville indlevere stemplet papir til deres lodsedler, eller selv vide sig skade for forsømmelse.

** Jesper Sørensen Herskind, borger sst, hans fuldmægtig prokurator Mogens Robertsen fremkom for retten med opsættelse her af retten næst afvigte 3/8 kontra doktor Laurentius, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator for borgmestre og råd kontra en del indvånere for forbudt kvægs afskaffelse efter opsættelse næst afvigte 13/7. sagen blev opsat til doms 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmester Jens Basballe havde stævnet efterskrevne for gæld, som de blev tildømt at betale.

** følger nu til skipper Jens Krogsmands tingsvidne den fremlagte stævning og vidner.

(368)

24/8 1702.

** blev forkyndt amtsforvalter Envold Randulfs udgivne skøde til Rasmus Malling af Skien på de to parter i skibet, sankt Johannes, drægtig 39 læster.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jørgen Friis, borger og handelsmand sst, i rette lagde en skriftlig stævning, hvormed var stævnet Elias Guerin, tobaksforpagternes fuldmægtig, formedelst de ord, han næst afvigte torsdag havde imod Jørgen Friis, melder som herefter følger indført, og efterskrevne i rette lagde deres vidne, som herefter følger indført.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Christen Vegerslevs forrige tjener Søren Mortensen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 10/8 kontra Christen Vegerslev. sagen blev opsat 14 dage.

(369)

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Anders Rasmussen i Brendstrup fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 3/8 kontra Peder Pedersen vognmand her sst for resterende hus og agerleje, som han blev tildømt at betale.

** Hans Rasmussen for Jens Jacobsen Skivholme efter opsættelse næst afvigte 10/8 kontra salig Niels Podemesters enke med flere. intet svar, derfor opsat 3 uger.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde skriftligt stævnet skipper Jacob Simonsen for indpas gjort ved færgeløbet, item for processens skyld Clemend Hansen og Christen Overgård. sagen blev opsat 14 dage.

** Rasmus Værn, borger og handelsmand sst, havde stævnet efterskrevne her sst for hvis, de er skyldig for resterende folkeskat 1701, hvorpå blev afsagt dom, som herefter følger indført.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for rådmand Hans Bendixen havde stævnet efterskrevne sst for gældsdom. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmestre og råd sst fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 20/7 kontra Hans Rasmussen med flere for forbudt kvæg her på marken, som de ikke har villet afskaffe, nemlig får, bukke, geder og lam, som afbider græsset, så det store og nødvendige fæmon derover lider stor skade, hvormed de har forseet sig imod den ed, de engang, da de til borgere blev antaget, har aflagt, og derfor kendes billigt, at de bør bøde til byens fattige 6 rigsdaler og betale denne processes bekostning med 3 rigsdaler.

(370)

** i Rasmus Værns sag kontra Peder Pedersen vognmand med flere for resterende konsumptionspenge blev de indstævnte tildømt at betale deres restants med dobbelt folkeskat .

** følger foranmeldte dokumenter til Jørgen Friises ved fuldmægtig erhvervede tingsvidne.

(371)

28/8 1702.

(gæsteret efter begæring af Rasmus Malling i Skien)

** Rasmus Sørensen Malling, borger i Skien, lod læse og påskrive byfogdens stævning, hvormed bevistes at være stævnet amtsforvalter Envold Randulf, tolder Jørgen Pedersen og skipper Vogn Vognsen efter dens formelding, som herefter følger indført, og i rette lagde Randulfs udgivne skøde til Rasmus Malling på 3/4 parter i skibet, sankt Johannes, dateret 9/8 1702, samt Mallings indlæg, som herefter følger indført sagen blev opsat til næstkommende torsdag..

(372)

31/8 1702.

** Rasmus Sørensen Malling, borger i Skien, fremkom efter opsættelse her af en sat gæsteret næst afvigte 28/8 kontra tolder i Randers Jørgen Pedersen og amtsforvalter Envold Randulf og begærede dom, hvorefter blev afsagt, at da det af Jørgen Pedersens svar på Rasmus Mallings beskikkelse fornemmes, at tolderen henholder sig til sin forhvervede stævning af 24/8 og derefter melder, at om Malling kunne udfinde en kortere måde i sagen, er han, såvidt lov og ret medfører, fornøjet, og da for sin fjerdepart give og gøre fornøjelig anstalt efter kutyme og billighed, såvidt de ved akkord kan forenes om, og tolder Jørgen Pedersen ikke har bevist nogen fordring til Rasmus Malling eller skiberummet, så kendes for ret, at Rasmus Malling bør uden forhindring at fare med bemeldte skib, sankt Johannes, hvori han har tilforhandlet sig de 3/4 parter, dog således at forinden sker tilbørlig anstalt imellem rederne.

** blev forkyndt landsdommernes stævning af fru Eva Pentzes fuldmægtig taget over et tingsvidne af Overgård birketing 16/3 sidst angående Niels Spillemands bekendelse i sit fængsel til 19/6 at møde.

** blev forkyndt landsdommernes stævning indstævnet Niels Rimsø fra fru Eva Pentz 16/8.

** Jørgen Pedersen KM tolder i Randers havde stævnet amtsforvalter Envold Randulf angående stridighed i deres mellemværende regninger, fragt og folk i skibet, sankt Johannes, item Rasmus Malling og skipper Vogn Vognsen, og nu fremkom Vogn Vognsen, borger her sst, for retten og svarede på Jørgen Pedersens spørgsmål om rejser, fragter med videre.

(373)

** Jørgen Pedersen, KM tolder i Randers, efter samme varsel begærede sagen til opsættelse og dom, hvorfor sagen blev opsat 14 dage.

** blev læst og påskrevet Laurits Dams landstings kaldsvidne, dateret Sjællands landsting 16/8 1702, til skifte efter salig Oluf Svane i Korsør 25/9 næstkommende.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Gertrud Engel Radtbürger, før boende her sst, nu sig opholdende i Bygholms mølle, lod læse og påskrive byfogdens stævning 17/7 1702, forevist på Viborg landsting 20/7 1702, kontra hendes forrige ægtemand Hans Engelke, som på 8 års tid sig fra hende har absenteret, meldende som herefter følger indført. derefter blev i rette lagt efterskrevne borgeres underskrevne attest og vidne, hvorefter blev udstedt tingsvidne.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for rådmand Hans Bendixen fremkom for retten, og af tingbogen lod oplæse kald og varsel næst afvigte 24/8 til efterskrevne, og tiltalte dem for gæld, men som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen for Jesper Sørensen kontra doktor Tomas Laurentius efter opsættelse næst afvigte 3/8. på begæring blev sagen opsat 14 dage.

(374)

** Mogens Robertsen for borgmester Jens Basballe efter opsættelse kontra Rasmus Kjeldmand med flere. intet svar, sagen blev derfor opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Claus Jørgensen Fynbo, borger og handelsmand sst, havde stævnet Rasmus Jensen, borger sst, for gældsdom og tiltalte ham for 16 rigsdaler, han er ham skyldig. sagen blev opsat 5 uger.

** amtsforvalter Envold Randulf lod forkynde en proklama, at KM beholdne gods her i amterne bliver atter auktioneret 11/9 næstkommende på Århus amtstue.

** følger nu tolder i Randers Jørgen Pedersens stævning.

** følger til Gertrud Engel Radtbürgers forhvervede tingsvidne først stævningen angående hendes absenterede mand Hans Engelke, borger og kobbersmed her sst,. dernæst en del borgeres attest og vidne.

(375)

2/9 1702.

(gæsteret efter amtsforvalter Envold Randulfs begæring)

** Anders Sønderborg på amtsforvalter Envold Randulfs vegne fremkom med en skriftlig byfogdens stævning, hvormed var stævnet skipper Vogn Vognsen for sit vidne at aflægge, item tolder Jørgen Pedersen af Randers, og Vogn Vognsen aflagde sin ed, sin sandhed at skulle vidne på hvis, ham blev tilspurgt, hvorefter han svarede på Anders Sønderborgs spørgsmål angående skibet, sankt Johannes, dets rejser, fragter med videre.

(377)

** følger de i sagen fremlagte dokumenter.

7/9 1702.

** byfogden Oluf Andersen fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 1/6 kontra Johan Plumb og Sejer Lauritsen tømmermand begærede dom over dem for gæld, som de blev tildømt at betale.

(378)

** blev forkyndt Hans Junghans regimentkvartermesters givne auktionsskøde på borgmester Jens Basballe og hans søbod ved Mindet, auktioneret 25/4 1701.

** blev forkyndt Hans Junghans hans udgivne skøde til Claus Jørgensen Fynbo på hans søbod med tilliggende byggested ved Mindet beliggende, dateret 31/8 1702.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jacob Jensen, guldsmedesvend til guldsmed Johan Plumbs, havde stævnet Lauge Hagerup guldsmed og hans svoger Morten Hansen for voldsom øvelse i Mikkel Johansens hus ved Munkeport 27/8 sidst, og blev i rette lagt Mikkel Johansens hustru Cathrine Pedersdatters attest, som herefter følger indført, og efterskrevne vidnede, at da de omvidnede tid sad i Mikkel Johansens stue og drak en pot øl, da tog Lauge Hagerup sit krus og satte det så hårdt på bordet, så kruset sprak og øllet gik af det, og i det samme sagde Lauge Hagerup, i aften bruger vi ingen rakkerkølle, da sprang Jacob Guldsmedesvend ud fra bordet, og så sprang de sammen, og Morten Hansen kom til, og de tumlede ud i storstuen og siden i forstuen med hverandre, og da Jacob Jensen kom op igen, var hans kjortel revet i stykker.

(379)

** Niels Nielsen, forpagter på Favrskov, lod læse og påskrive Hieronimus Basballes forskrivning på adskilligt gods, fra ham til Jacob Low af Amsterdam udlagt, og Niels Nielsen sig på auktion har tilkøbt, og han hos dem har ladet bestå.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Søren Mortensen kontra Christen Vegerslev efter opsættelse næst afvigte 10/8. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for Peder Basballe kontra Jacob Simonsen fremkom efter opsættelse næst afvigte 24/8 kontra skipper Jacob Simonsen, hvorefter blev afsagt, eftersom Peder Basballe ikke har bevist, at smakken Lammet siden bemeldte 1/8 1701 har ladet sig bruge på færgeløbet den smakke Pelikanen til præjudice, så har jeg efter lovens 30.artikel på pagni 44 heri således for ret eragtet at kende og dømme, at skipper Jacob Simonsen bør for Peder Basballes tiltale i denne sag fri at være.

** Mogens Robertsen prokurator fuldmægtig for amtmand Otte Bjelke til Kærbygård havde stævnet Mikkel Lauritsen murmand, borger sst, for dom og tiltalte ham for lånte penge, 43 sletdaler. sagen blev opsat 14 dage.

** følger nu til Jacob Jensen guldsmedesvend tingsvidne fremlagte stævning samt Mikkel Johansens hustru Cathrine Pedersdatters attest.

(380)

14/9 1702.

** byfogden Oluf Andersen lod af fængslet fremstille Sidsel Jacobsdatter, som var med barn og for barnefar udlagde en soldat Jacob Mikkelsen, og gav klageligt til kende, at hun intet havde betalt eller kunne betale på hendes lejermålsbøder, hvorfor hun atter i fængslet til straf blev henbragt.

** Mogens Robertsen for Søren Mortensen fremkom for retten med opsættelse næst afvigte 10/8 kontra Christen Vegerslev. så skete intet svar, thi er sagen opsat til doms 8 dage.

** Mogens Robertsen for borgmester Jens Basballe fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 17/8 kontra Rasmus Kjeldmand med flere for gæld. intet svar, så sagen er opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen for rådmand Hans Bendixen kontra Hans Storm med flere efter opsættelse 24/8. med bevilling blev sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jesper Sørensen Herskind, borger og handelsmand, sst fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 3/8 kontra doktor Tomas Laurentius, melder som herefter følger indført, hvorefter blev afsagt, eftersom med tingsvidne bevises, at Laurentius har slået hans pige med et spanskrør, da bør doktor Tomas Laurentius efter lovens 8.artikel på pagni 900 at bøde for stavhug 3 gange 6 lod sølv.

** Tomas Lauritsen, tjenende tolder Jørgen Pedersen i Randers, kontra amtsforvalter Envold Randulf fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 31/8, og som intet svar skete, blev sagen opsat 14 dage.

** borgmester Jens Basballe sst lod læse og påskrive en skriftlig stævning, hvormed var stævnet Hieronimus Basballe for dom, og i rette lagde hans obligation, dateret 3/11 1701, lydende på 1462 rigsdaler, som er skyldig værende arv og formynderpenge til borgmester Basballe på egne og deres søster salig Anne Storms børn deres vegne, som Hieronimus Basballe har forpligtet sig at betale af den ham tilfaldne arv efter hans salig svigerfar, borgmester Mikkel Mikkelsen Malling, hvorefter blev afsagt, at som Hieronimus Basballe ikke er mødt herimod at svare, da bør borgmester Basballe at nyde de 1462 rigsdaler i omtalte arvepart.

(381)

** Hans Rasmussen for Jens Jacobsen Skivholme efter opsættelse her af retten næst afvigte 10/8 kontra Jens Podemesters enke med flere for gæld. intet svar skete, sagen opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Jørgen Nielsen Friis, borger og handelsmand sst, havde stævnet Elias Guerin, tobaksforpagternes fuldmægtig, angående ærerørige ord på tinget næst afvigte 17/8. sagen blev opsat 14 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for borgmester Hans Vinter, fremkom med en skriftlig stævning, melder at være indstævnet regimentskvartermester Hans Junghans for hvis, han er skyldig for varer, købt på salig Jens Rasmussen Lassens auktion. sagen blev opsat 8 dage.

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Maren Sørensdatter, Peder Sørensens, boende ved Mindet for syns og vurderingsmænds opkrævelse at syne og vurdere den våning, Mogens Hasle iboer, som han mener at have pant i, hvorefter blev opmeldt og tilnævnt efterskrevne mænd.

21/9 1702.

** blev læst og påskrevet assessor Peder Lassen til Rødslets udgivne skøde til Christen Jørgensen Skårup på den gård ved Mindet, som salig Dines Pedersen iboede, med vedliggende have og damspart, dateret 3/7 1702.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for amtmand Otte Bjelke til Kærbygård, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 7/9 kontra Mikkel Lauritsen murmand. sagen blev opsat 14 dage.

** Hans Rasmussen underfoged, fuldmægtig for Jens Jacobsen Skivholme, borger og handelsmand sst, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 10/8 kontra salig Niels Podemesters enke med flere og begærede dom, og som de indstævnede ikke mødte, blev efterskrevne tildømt at betale deres gæld.

** Peder Basballe, borger og handelsmand sst, havde stævnet Maren Sørensdatter, Peder Sørensens, boende ved Mindet, for syns og vurderings afhjemling, og synsmænd i rette lagde deres forretning, som herefter følger indført.

(382)

** Mogens Robertsen for rådmand Hans Bendixen efter opsættelse 24/5 kontra en del kreditorer. intet svar, endnu opsat 8 dage.

** Christen Nielsen True, borger og handelsmand sst, havde stævnet Laurits Pedersen skomager, borger sst, for dom og tiltalte ham for 11 tønder havre, skibet med ham til København, og der lovet som sit eget at forhandle, men ikke rigtighed derfor har bekommet, hvorefter han blev tildømt at betale de resterende penge på de 11 tønder havre, som er 11 sletdaler.

** Mogens Robertsen prokurator for borgmester Hans Vinter fremkom efter opsættelse næst afvigte 14/9 kontra Hans Junghans. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for rådmand Hans Bendixen havde stævnet 1.lektiehører og kantor i Århus domskole for dom på hvis, han er Hans Bendixen skyldig. sagen blev opsat 8 dage.

** Mogens Robertsen prokurator, fuldmægtig for Søren Mortensen, forhen tjenende Christen Vegerslev, fremkom med opsættelse her af retten næst afvigte 10/8 kontra Christen Vegerslev, hvorefter blev afsagt dom, eftersom Vegerslev hverken med kontrakt beviser sin påstand, eller at han har tiltalt Søren Mortensen for regnskabs udeblivelse, da bør Vegerslev give Søren Mortensen pas og afsked.

** følger nu foranmeldte i synsvidne af Peder Basballe først Maren Sørensdatters svar, indeholdende blandt andet, at samme ejendom på skifte efter hendes salig mand 15/5 1695 var vurderet for 600 rigsdaler, på hvilket skifte var til stede som formynder for den salig mands børn deres morbror Oluf Sørensen, borger og handelsmand sst.

(dermed sluttes denne tingbog den 21 september anno 1702. Gud alene bør pris og ære)

slut

STED OG PERSONNAVNEREGISTER

Abel Abelsen
Abigael
Abild
Abraham Abrahamsen
Achilles
Adam Adamsen
Adelgade
Adelheid
Adriansdatter Adriansen
Adsersen
Adslev
Agate
Agerup
Agerø
Albret Albretsen
Albøge
Albøgegård
Aldrup
Aldsdorf
Aldum
Allelev
Alling
Allinggård
Almtoft
Alrø
Alstrup
Althalt
Amdi Amdisen
Amdrup
Ammelhede
Amstrup
Anbæk
Anders Andersdatter Andersen
Andi
Andreas
Anes
Ankersen
Annetdal
Ans
Anselmus
Antoni
Apelone
Appel
Arbo

Arendal
Arenfeldt
Arensberg
Arent Arentsdatter Arentsen
Arild Arildsdatter Arildsen
Arnold
Ars
Asdal
Askildrup
Asmildkloster
Asseballe
Assendrup
Astrup
Augustinus Augustinusdatter Augustinusen
Augustus Augustusdatter
Avning
Avnsbjerg
Axel Axelsen
Bach
Badstuegade
Bagge
Bale
Baltser Baltsersen
Bamberg
Bang
Barber
Barcholt
Barløse
Bars
Barsebæk
Bartel
Bartholin
Bartolomeus Bartolomeusdatter Bartolomeusen
Barwe
Basballe
Basse
Bastian Bastiansen
Battrup
Baufein
Bech
Bechten
Begtrup
Begård
Behn
Behr
Beier
Beikirch
Beliall

Belsby
Bend Bendsen
Bendix Bendixdatter Bendixen
Bendstrup
Berentz
Berg
Bergenhammer
Bergen
Bering
Bernt Berntsdatter Berntsen
Bertel Bertelsdatter Bertelsen
Bertram Bertramsen
Best
Bey
Beyer
Bhi
Bildbjerg
Birgitte
Birkerod
Bisgård
Biåe
Bjelke
Bjerager
Bjerge
Bjerre
Bjerregård
Bjerring
Bjertrup
Bjødstrup
Bjørn Bjørnsen
Bjørner
Bjørnholm
Bjørnkær
Bjørnskov
Blach
Blegind
Blesborg
Blichfeld
Bloch
Blom
Blüchert
Boch
Bochart
Bochel
Bode
Bodil
Boes
Boesen

Boeslum
Bohm
Bohze
Boier
Boller
Boltzius
Bomholt
Bonde
Bondesdatter
Bondesen
Bonefeld
Bonum
Borchardsen
Borchenfeld
Borcher
Borgporten
Borrebæk
Borris
Borum
Bowe
Brabrand
Braem
Brahe
Brahetrolleborg
Bram
Branderborg
Branderslev
Brandstrup
Brandt
Brasch
Bredal
Bredebro
Brejnholm
Bremerholm
Bremmer
Brendstrup
Bresch
Brigsted
Brisen
Broberg
Brobergue
Brobjerg
Broch
Brochenfeld
Brochmand
Brochwild
Brock
Brockenhuus

Brodersen
Broge
Brohulle
Brokær
Bromborg
Brorsen
Brun
Brundby
Brundt
Brunstein
Brunsvig
Bruus
Brynesen
Bråd
Brågård
Brødstenbro
Brøst
Buck
Burchart
Burmester
Busch
Butting
Buurwinchel
Byneberg
Byrge Byrgesen
Böhm
Bøckmand
Bøemer
Bøgvad
Bøjstrup
Bølge
Bølling
Børup
Calmer
Cantor
Cappel
Cappelmand
Carlby
Carl Carlsen
Carsten Carstensen Carstensønner
Casimirus
Casper Caspersdatter Caspersen
Cathrine
Charisius
Chartach
Christence
Christen Christensdatter Christensen
Christi

Christoffer Christoffersdatter Christoffersen
Cilius
Claudi
Claudianus
Claus Clausdatter Clausen
Clausholm
Clemend Clemendsdatter Clemendsen
Clemendsgård
Colpin
Constantin
Constantinus
Cornelius Corneliusen
Coppie
Cors
Cort Cortsen
Creutzmands
Creützz
Creützenberg
Croneberg
Cudo
Custer
Dagstrup
Dal
Dallerup
Dalsgård
Damsgård
Daniel Danielsdatter Danielsen
Danzig
Daugård
Davding
David Davidsen
Dehn
Demsig
Demstrup
Denemark
Deuster
Dibitz
Didrik Didriksdatter Didriksen
Diebschütz
Dines Dinesdatter Dinesen
Ditlev Ditlevsdatter Ditlevsen
Dolmer
Domhaven
Domme
Dorte
Drammelstrup
Dreier
Drixner

Dronningborg
Dronningholm
Drostrup
Duchen
Due
Dunn
Duus
Dybvad
Dybæk
Dyngby
Dynkark Dynkarken
Dystrup
Dørup
Düsseldorf
Ebbe Ebbesen
Ebdrup
Ebeltoft
Ebstrup
Edel
Edslev
Egert Egertsen
Egertz
Eggers
Egidius Egidiusen
Egsmark
Egtved
Egvad
Egå
Ejland
Ejler
Ejlert Ejlertsen
Ejlerts
Ejlertz
Ejstrup
Ejstrupgård
Eldrup
Elias Eliasdatter Eliasen
Elkærgård
Ellen
Ellenbrechts
Ellinge
Ellis
Elsebeth
Elsegård
Elsted
Emanuel
Emdrup
Emhagen

Emmerlev
Emmersen
Emmich
Endelave
Endersen
Engel
Engelbrecht
Engelbret
Engelke
Engelov
Engelskmand
Engeltoft
Enslevgård
Envold Envoldsdatter Envoldsen
Ephenia
Erik Eriksdatter Eriksen
Erland Erlandsen
Ernst Ernstsen
Erslev
Ertmand
Esaias
Esby
Eske
Eskegård
Eskerod
Eskild Eskildsdatter Eskildsen
Eskilsø
Espe
Espen Espensen
Essenbæk
Estrup
Estruplund
Estvadgård
Evert Evertsen
Exmand
Faber
Fach
Fajstrup
Falentin
Falle
Fallenkamp
Falling
Falster
Farre
Farregård
Fastelirch
Fastrup
Favrskov

Favsing
Feldtmand
Fellum
Feltheim
Femersund
Fensten
Ferslev
Fiels
Fierthel
Filipsen
Filipus
Fillerup
Filt
Fincke
Find
Fischer
Flensborghus
Flensted
Fleskum
Floes
Flækkerøen
Flæsk
Fløjstrup
Foch
Fog
Foged
Folby
Folgert
Folmer Folmersen
Folmersgyde
Forgedals
Forlev
Fortuna
Foss
Fracher
Framlev
Framlev-Gjern
Francos
Frands Frandsdatter Frandsen
Frankenberg
Frederik Frederiksdatter Frederiksen
Frederikshald
Frederiksodde
Frederiksort
Frederikstad
Fredslev
Fregerslev
Friedt

Friis
Frisenborg
Frisensø
Frisenvold
Frisholt
Frost
Frøslevgård
Fulden
Fur
Furland
Fussing
Fux
Fyn
Fårbæk
Fårup
Fægyde
Fævejle
Følle
Føvling
Galten-Hovlbjerg
Galtz
Gammelby
Garber
Gassum
Gebhart
Geding
Gellerup
Genop
Georg
Georgius
Gerhart
Geriswald
Gerken
Germandsdatter Germandsen
Gerner
Gerrild
Gersdorff
Gert Gertsdatter Gertsen
Gertrud
Geserup
Gesii
Gesing
Gesinggård
Gesingholm
Gesius
Geske
Gessø
Giersing

Giese
Gislum
Gislum-Rinds
Gius
Gjedde
Gjern
Glatved
Glesborg
Glimminge
Glud
Godsen
Godske
Goris
Gosmer
Gotfred Gotfredsdatter Gotfredsen
Gothart
Gotlænder
Granarden
Granslev
Grau
Gravengård
Grees
Gregers Gregersdatter Gregersen
Gregori Gregoridatter
Gregorius Gregoriusen
Grenå
Groeneberg
Groers Groersdatter Groersen
Groes
Grubbe
Grubbesholm
Grum
Grumstrup
Grundfør
Grynderup
Grytwinkel
Grå
Gråmølle
Grøn
Grønberg
Grønbæk
Grønfeld
Grønneberg
Grøns
Grøttrup
Guerin
Guldborg
Guldbrand

Gulden
Guldsmedegade
Gullev
Gunde Gunder Gundesdatters Gundesen
Gundestrup
Gunnestrup
Guri
Guttorm
Gyberg
Gyde
Gyldenløve
Gylden
Gyldenstjerne
Gylling
Gyntelberg
Gåskær
Göteborg
Gødert
Gødesen
Gørild
Gøteborg
Haberdorf
Hadbjerg
Hader
Haderslev
Haderslevhus
Hadrup
Hafnia
Hagdemand
Hagedorn
Hagen Hagensdatter Hagensen
Hagensteen
Hagerup
Hagested
Hagsholm
Haj
Hajsen
Hald
Halden
Haldersen
Haldum
Halkær
Hallendrup
Halling
Hals
Halvor Halvorsdatter
Hamborg
Hammel

Hammelkær
Hammergård
Handest
Handrup
Hanghøj
Hanichen
Hans Hansdatter Hansdøtre Hansen
Hanstedgård
Harbou
Hardung
Harlevholm
Harlev
Hartheil
Hartmann
Hartvig   Hartvigsen
Hasle
Haslund
Hasselager
Hastrup
Haufsen
Hauge
Havdrup
Havgård
Havnsø
Havreballegård
Havreballeskov
Havstrup
Hedegård
Hegedal
Hegelund
Hegerfeld
Heicher
Heide Heidesen
Heitwinkel
Hejkær
Helbo
Heldekande
Helgenæs
Helich
Helle Hellesen
Helnæs
Helsing
Helsingør
Hem
Hemmer
Hemmet
Hemstok
Hencker

Henning Henningsdatter Henningsen
Henrich
Henrik Henriksdatter Henriksen
Herbst
Herdekopf
Herlov Herlovsdatter
Herlufsholm
Hermand Hermandsdatter Hermandsen
Hermanus
Herrenstetter
Herresskov
Herskind
Herst
Hertel
Hertzer
Hesbjerg
Hesselballe
Hesselbjerg
Hesselbjerggård
Hesselt
Hevringholm
Hidlej
Hieronimus Hieronimusdatter
Hinge
Hinnedrup
Hintz
Hirsch
Hising
Hissingen
Hjelmager
Hjelmslev
Hjermeslevgård
Hjort
Hjortshøj
Hjortshøjlund
Hjortvarre
Hofmand
Holbækgård
Holck
Holger Holgersen
Holmans
Holme
Holmer
Holmstol
Holst
Holstrup
Holt
Holtum

Horsens
Hostrup
Houstrup
Hovedstrup
Hovedstrupgård
Hovgård
Hovlbjerg
Huben
Huberts
Humlegårdsdam
Hummelure
Hundborg
Hundertdaler
Huskær
Hutfeld
Hvas
Hvilsted
Hvingel
Hvitved
Hvolbæk
Hvolgård
Hybenhoff
Hybertz
Hyldtofte
Hylke
Hylleborg
Hår
Hårbo
Hårup
Höflein
Høg
Høgholm
Høgsgård
Høj
Højby
Højer
Høne
Hørning
Hørret
Hørslev
Hørslevbol
Hørslevgård
Høvinghoff
Ib Ibsdatter Ibsen
Ilsø
Immervad
Indrup
Ingelov

Ingerslev
Isak
Ismail
Iver Iversdatter Iversen
Jacob Jacobsdatter Jacobsen
Jacobus
Jasper
Javngyde
Jegstrup
Jeksen
Jellusen
Jens Jensdatter Jensen
Jensgård
Jep Jepsdatter Jepsen
Jeppe Jeppesen
Jeremias
Jerløse
Jernit
Jesper Jespersdatter Jespersen
Jessen
Jesu
Joachim
Jochim Jochimsdatter
Jochum Jochumsdatter Jochumsen
Johan Johanne Johannes Johannesdatter Johansdatter Johansen
Jonas Jonasdatter Jonasen
Jon Jonsen
Jost Jostdatter Jostsen
Juel Juelsdatter
Junghans Junghansdatter
Jungling
Jurrin
Justitia
Juul
Jørgen Jørgensdatter Jørgensdøtre Jørgensen
Kabbel
Kahl
Kaj
Kalbygård
Kaldgård
Kall
Kalmar
Kalundborg
Kalø
Kampmann
Kandemand
Kane
Kankbølle

Kannikkegade
Kappel
Kappelen
Karlby
Karmark
Kasse
Kasted
Kat
Katholm
Kattenberg
Kattrup
Katvad
Kaulbarscher
Keitwert
Kejlstrup
Kejser
Kerteminde
Kettel
Kiel
Kilmanseg
Kirchoff
Kirkeholt
Kirsten
Kirstine
Kiøn
Kjeld Kjeldsdatter Kjeldsen
Kjeldmand
Kjul
Kjæp
Kjær
Klakring
Klein
Kli
Klintrup
Kloche
Klodt
Klog
Klokgraven
Klokkerhave
Kluchov
Kløches
Knechenfelder
Kni
Knub
Knud Knudsdatter Knudsen
Koch
Kock
Koed

Koen
Kofod
Kohl
Kohøjsbakken
Kolby
Kolding
Koldinghus
Kolkærgård
Kollerup
Kolstrup
Kolt
Kongsberg
Kongshave
Kongstedlund
Kontrafejers
Korbsø
Korsør
Kovsted
Krabbe
Krachow
Kragballe
Kragerø
Krammer
Krannerup
Krannestrup
Kras
Kratter
Krejbjerg
Krekær
Krenkerup
Kristiania
Kristiansand
Krogsmand
Krogstrup
Kruse
Kryssing
Kröger
Krønich
Krümmer
Kuld
Kurs
Kurt Kurtsdatter
Kvelstrup
Kvorup
Kvottrup
Kvæsthuset
Kysing
Kå

Kærbygård
Kærsgård
Kærsholm
Königsberg
Körser
København
Køge
Køln
Kønigsmark
Køning
Küster
Labing
Lading
Lambert Lambertsdatter
Lambrecht
Landgraf
Landskrona
Langballe
Land
Langeland
Langemach
Langskibsøen
Langskov
Langå
Las Lasdatter Lassen
Lasson
Lauge
Laurentius
Laurits Lauritsdatter Lauritsen
Laurvig
Lavengård
Lave Lavesen
Lavrbjerg
Ledertover
Leeg
Leger
Lehn
Leith
Lemme
Lennart Lennartsdatter
Lepper
Leppes
Lerche
Lergravsfaldet
Lesle
Leth
Levi
Levin

Levring
Lichtenberg
Lidt
Lild
Lilie
Lillefulden
Lillering
Lind
Linde
Lindenfeld
Lindenov
Linderup
Lindgård
Lindholm
Linstov
Lisbeth
Lisbjerg
Lith
Livland
Livlænder
Liwe
Ljungtor
Loff
Lolland
Lollikke
Lorentz Lorentzen
Lossow
Loverstrup
Low
Lucie
Ludolf
Ludvig Ludvigsdatter Ludvigsen
Luebo
Lund
Lundgård
Lundskov
Lyby
Lyder
Lyderslev
Lydiksdatter Lydiksen
Lydriksen
Lykke Lykkesen
Lykkesholm
Lyllofsen
Lynderupgård
Lyneborg
Lyngby
Lyngbygård

Lyngå
Lysgård
Lystrup
Låsby
Læsø
Löwenhertz
Løbmand
Løjstrup
Løvenholm
Lübeck
Lübecker
Lübke
Lübsker
Lübskes
Lüneburg
Mads Madsdatter Madsen
Magdalene
Majkrog
Malling
Mammen
Mandrup
Manton
Maren
Margrete
Maria
Mariager
Maribo
Maricke
Marie
Marius
Markor Markorsdatter Markorsen
Markus
Markvardsen
Marselier
Marselis
Marselisborg
Marstrand
Marstrup
Marsvin
Matias Matiasdatter Matiasen
Mecklenburg
Meier
Mejlby
Mejlgade
Mejlgård
Melchior Melchiorsdatter Melchiorsen
Mellerup
Melvig

Mesballe
Mesing
Mette
Meulengracht
Michaeli
Middelsom
Mikkel Mikkelsdatter Mikkelsen
Miller
Mindhovedet
Mo
Mocher
Moesgård
Mogens Mogensdatter Mogensen
Mollerupgård
Monradus
Morsholt
Morsing
Morsø
Morten Mortensdatter Mortensen
Moss
Moth
Mou
Mourits Mouritsdatter Mouritsen
Mult
Munch
Mundelstrup
Munk
Muus
Mygind
Mårup
Mönich
Mönter
Møgelkær
Møller
Møllestien
Møllestigyden
Mølleåen
Mønster
Mørke
Mørk
Müller
Mült
Nadler
Nakskov
Nansen
Nebsager
Nechten
Nederland

Netler
Neubaur
Nibing
Nichel Nichelsen
Nichen
Nicolaj Nicolajsen
Nicolaus
Nieldsens
Niels Nielsdatter Nielsen
Nielstrup
Nikkel
Nimtofte
Ning
Nische
Nissumgård
Niunstedt
Norbagge
Nordby
Norge
Norkøping
Normand
Norring
Norringgård
Nykøping
Næseløs
Nølev
Nørby
Nørgård
Nørherred
Nørkær
Nørlund
Nørrejylland
Nøt
Obdrup
Obisen
Offersen
Offued
Ogtrup
Oldenburg
Oldermann
Oluf Olufsdatter Olufsen
Ommestrup
Ommestrupgård
Ondrup
Onsbjerg
Onsted
Orgemester
Ormslev

Ortgius
Osede
Otte Ottesdatter Ottesen
Ovdrup
Ove Ovesdatter Ovesen
Ovstrup
Paderup
Palle Pallesdatter Pallesen
Palsen
Palsgård
Palstrup
Panck
Pannerup
Parsberg
Patrick
Paulin
Paulus
Pax
Peder Pedersdatter Pedersen Pederster
Pederstrup
Pedholt
Peiter
Pejul
Persche
Petri
Petters
Petter Pettersen
Pflegeland
Pichers
Pieter
Pilgård
Piper
Plande
Plate
Plats
Platz
Plumb
Podewils
Poel
Pogwisch
Polakhøjen
Pontoppidan
Pop
Pors
Porsen
Potmager
Poul Poulsdatter Poulsen
Poumou

Preens
Prip
Proposki
Prytz
Præstholm
Pudemand
Pustervig
Pyllen
Påske
Pøl
Quant
Quirin
Quist
Qvitzow
Rachel
Radtbürgers
Rages
Rambte
Ramten
Randers
Randlev
Randulf
Rantzau
Rask
Rasmus Rasmusdatter Rasmussen
Rathlousdal
Ravn
Ravnholt
Rebekka
Rebert
Reedtz
Reenberg
Rees
Refeltz
Reffs
Regel
Regitze
Rehfeldt
Reinhart
Reinholt
Remmer
Remmert
Resdorff
Resendal
Reventlow
Reysen
Rhode
Riber

Rich
Richter
Riffelt
Rigtrup
Riis
Riiskov
Rilse
Rimsø
Rindelev
Rinds
Ring
Ristrup
Robert Robertsen
Rode
Rodenborg
Rodius
Rodskov
Rodsteen
Rodsteenseje
Roemand
Roes
Roland
Rolpes
Rolsegård
Rolsø
Rommer
Romsø
Ros
Rosenholm
Rosenkrantz
Rosenkvist
Rosenmeyer
Roskilde
Rostock
Rotgier
Rougsø
Rud
Rudkøbing
Rugård
Rulle
Rumand
Rut
Ruttenborg
Ruus
Ry
Ryll
Ryumgård
Råd

Råkær
Rårup
Ræv
Rødberg
Rødemølle
Rødengifde
Rødslet
Rølich
Rømmer
Rønne
Rørbæk
Røsnæs
Røved
Sabro
Sachsen
Sacker
Sadler
Sads
Sahl
Saksild
Saltenbæk
Samsø
Samuel Samuelsen
Sandberg
Sandby
Sandø
Santen
Sara
Sauer
Saxe
Schack
Schandorf
Scharfenberg
Scharfrichter
Schebers
Schmidt
Schnelpfeil
Schröder
Schultz
Schumacher
Schwartz
Schweiz
Schwerin
Schöneweide
Schønning
Sechendorff
Sedte
Seefeld

Seesemann
Segalt
Segermand
Sehested
Seidelin
Seielliger
Sejermager
Sejer Sejersen
Sejrø
Seldrup
Selgensen
Selkvinde
Selkær
Selling
Selmer
Senneppige
Serridslevgård
Serup
Severin Severinsen
Sicher
Sidenborg
Sidsel
Siel
Sigvart
Siim
Silkeborg
Sille
Simon Simonsdatter Simonsen
Sinnet
Siwerts
Sjelle
Sjælland
Sjørup
Skade
Skaføgård
Skall
Skallesø
Skanderborg
Skannerup
Skarresø
Skeel
Skejby
Skellerup
Skensved
Sket
Skibby
Skidengyde
Skien

Skinkelsø
Skisbøge
Skivholme
Skjød
Skodborg
Skot
Skov
Skovgård
Skovgårdsmøller
Skovlkær
Skovsen
Skovsgård
Skovstrup
Skram
Skrædderkone
Skullerupholm
Skult
Skumstrup
Skuster
Skåde
Skåning
Skårupgård
Skæg
Skærbæk
Skæring
Skærup
Skød
Skødstrup
Skørring
Skøt
Slange
Slothauer
Smagbier
Sminge
Snabel
Snepstrup
Snerild
Snerting
Snors
Snåstrup
Snævren
Snøde
Sode
Soel
Soetman
Sofie
Sohn
Solbjerg

Sommerfeld
Sorring
Sort
Sortebrødrekloster
Sortland
Sostrup
Sparre
Sparresgård
Spend
Spentrup
Spliid
Spørring
Spøttrup
Stabel
Stabrand
Stadsgård
Stadsinstrumentist
Stadt
Staffen Staffensen
Statskonesdatter
Stavern
Stavre (Stavsøre)
Stavtrup
Steensen
Steffen Steffensdatter Steffensen
Steippers
Sten
Stenalt
Stenskrog
Sterm
Sternberg
Stetten
Stichmand
Stig Stigsen
Stjernholm
Stjær
Stochfelt
Stockmand
Stolling
Stommel
Storck
Storenor
Storm
Storring
Stovby
Stralsund
Strands
Straus

Strivers
Strædfar
Strøm Strømsdatter Strømsen
Strømsø
Stubberup
Stur
Styrchs
Styrmands
Stål
Stålsens
Stær
Størck
Støver
Støvring
Suhr
Summermann
Svane
Svarrer
Svarres
Svejgård
Svejstrup
Svend Svendsdatter Svendsen
Svendborg
Svenning Svenningsen
Svinbo
Svorbæk
Svottrup
Swertfeger
Sylinch
Sæby
Søballe
Søby
Søbygård
Sødal
Sødringholm
Søften
Søllemarkgård
Sønderbeg
Sønderhald
Sønderkøping
Sønniksen
Søren Sørensdatter Sørensen
Sørup
Taftebjerg
Tander
Tandrup
Tane
Tarskov

Tebbestrup
Teglgård
Tendrup
Terkild Terkildsen
Termestrup
Terndrup
Terschow
Testrup
Thienen
Thorsø
Thott
Thrane
Thun
Thy
Thybo
Tidemands
Tiedemann
Tiin
Tilst
Timring
Tind
Tingskoven
Tinning
Tiset
Tisted
Todbjerg
Toksværd
Tollesen
Tollund
Tomas Tomasdatter Tomasen
Topholm
Torbenfeld
Tord Tordsen
Torrild
Torsager
Torskov
Torsten
Tortuna
Torup
Tostesdatter Tostesen
Tostrup
Tranbjerg
Tranebjerg
Troels Troelsdatter Troelsen
Trolle
Trommeslår
Trondheim
Trund

Trustrup
Trænå
Trøjborg
Trøstrup
Trøstrupgård
Trøye
Tue Tuesen
Tuill
Tulstrup
Tunbo
Tunglund
Tunts
Tunøe
Turesen
Tustrup
Tved
Tvedeby
Tvenstrup
Tvilum
Tybo
Tyge Tygesen
Tygestrup
Tyra
Tyrrestrup
Tyrsting-Vrads
Tysk
Tøger Tøgersen
Tønder
Tønne Tønnes Tønnesen
Tønsberg
Tørslev
Udbyneder
Udsen
Ugelbølle
Ulf
Ulfeld
Ulrik Ulriksdatter Ulriksen
Ulsø
Underup
Ungermand
Unna
Untermands
Urbansen
Urlev
Urnes
Urup
Ussing
Ussinggård

Ustrup
Utrecht
Uttermøller
Vadsted
Valak
Vallum
Vandel
Vandelsdatter
Vangvogter
Vantmager
Varde
Vechten
Vedø
Vedøgård
Vegerslev
Vejlby
Vejle
Vejlhaven
Vejrø
Vellev
Vellingdel
Vendel
Vendle
Vends
Veng
Vengegård
Verkamp
Verner
Vestenskov
Viborg
Viby
Vidi Vidisen
Viffertsen
Vilhelm
Vilhelmsborg
Villads Villadsdatter Villadsen
Villerslev
Villo
Villum Villumsdatter Villumsen
Vind
Vinding
Vinstrup
Vinter
Vintz
Virring
Visberg
Visborg
Visiterers

Viskum
Viskumgård
Vissinggård
Vissing
Vitten
Vitved
Vitvedgård
Vive
Vogn Vognsen
Volborg
Voldby
Voldum
Volk
Vore
Vorfrue
Vorgård
Vorregårds
Vorup
Vosnæs
Vosnæsgård
Vrads
Vrinders
Vrold
Værn
Værum
Wandal
Wandel
Wander
Warntet
Wartmanns
Wedel
Wegner
Weide
Weimar
Weimert
Welis
Weller
Wellow
Wendel
Weng
Wernischy
Wert
Wesling
Wessel
Westen
Westfalen
Weterman
Wibekink

Widow
Wiens
Wild
Wildfanger
Willer
Willert
Wind
Winhagen
Wismar
Witte
Witterspach
Witwatter
Wolfs
Wolter
Wood
Worm
Woxke
Wrede
Wulf
Yderup
Zacharias Zachariasdatter Zachariasen
Zacher Zachersdatter Zachersen
Zanten
Øksenvads
Ølst
Ølsted
Ørbækgård
Ørbæk
Ørn
Ørridslev
Ørrild
Ørskov
Ørslev
Ørsted
Ørting
Østenberg
Østerby
Østergård
Østerlisbjerg
Østrup
Øvle
Åbo
Åbogård
Åbro
Åby
Ågesens
Ågård
Åkær

Ålborg
Ålmand
Ånum
Århus
Århusgård
Års
Årslev
Årup
Årupgård

**

udarbejdet 2003-2005 af Bjarne Nørgaard Pedersen Agernvej 95, DK-8330 Beder.